BIBLIA

ELI

PYHÄ RAAMATTU

VANHA JA UUSI TESTAMENTTI.

ENGLANNIN JA ULKOMAAN BIBLIASEURA

HELSINKI
1911

FINNISH BIBLE

SPECIAL EDITION

AMERICAN BIBLE SOCIETY
INSTITUTED IN THE YEAR 1816
NEW YORK

1918

VANHAN TESTAMENTIN KIRJAT.

	Sivu.	Lukuja.
1 Mooseksen Kirja	5	50
2 Mooseksen Kirja	58	40
3 Mooseksen Kirja	102	27
4 Mooseksen Kirja	134	36
5 Mooseksen Kirja	178	34
Josuan Kirja	217	24
Tuomarien Kirja	242	21
Ruutin Kirja	267	4
1 Samuelin Kirja	270	31
2 Samuelin Kirja	303	24
1 Kuningasten Kirja	330	22
2 Kuningasten Kirja	362	25
1 Aikakirja	392	29
2 Aikakirja	421	36
Esran Kirja	455	10
Nehemian Kirja	465	13
Esterin Kirja	479	10
Jobin Kirja	487	42
Psaltari	513	150
Salomon Sananlaskut	580	31
Salomon Saarnaaja	602	12
Salomon Korkea Veisu	610	8

Profetat:

Jesaja	614	66
Jeremia	663	52
Jeremian Valitusvirret	718	5
Hesekiel	723	48
Daniel	773	12
Hosea	788	14
Joel	795	3
Amos	798	9
Obadja	803	1
Joona	804	4
Mika	806	7
Nahum	810	3
Habakuk	812	3
Sefanja	814	3
Haggai	817	2
Sakarja	818	14
Malakia	827	4

UUDEN TESTAMENTIN KIRJAT.

	Sivu.	Lukuja.
Matteuksen Evankeliumi	3	28
Markuksen Evankeliumi	38	16
Luukkaan Evankeliumi	60	24
Johanneksen Evankeliumi	98	21
Apostolien Teot	126	28
Apostoli Paavalin Kirjeet:		
Kirje Roomalaisille	162	16
1 Kirje Korinttolaisille	179	16
2 Kirje Korinttolaisille	194	13
Kirje Galatalaisille	205	6
Kirje Efesolaisille	210	6
Kirje Filippiläisille	215	4
Kirje Kolossalaisille	219	4
1 Kirje Tessalonikalaisille	223	5
2 Kirje Tessalonikalaisille	226	3
1 Kirje Timoteukselle	228	6
2 Kirje Timoteukselle	232	4
Kirje Tiitukselle	235	3
Kirje Filemonille	237	1
Kirje Hebrealaisille	238	13
Pietarin 1 Kirje	249	5
Pietarin 2 Kirje	254	3
Johanneksen 1 Kirje	256	5
Johanneksen 2 Kirje	261	1
Johanneksen 3 Kirje	261	1
Jaakobin Kirje	262	5
Juudaan Kirje	266	1
Johanneksen Ilmestys	267	22

ENSIMMÄINEN MOOSEKSEN KIRJA.

GENESIS.

1 Luku.

Maailman ja ihmisen luominen.

Alussa loi Jumala taivaan ja maan.
Ps. 33:6. 90:2. 102:26. Joh. 1:1, 3. Kol. 1:16, 17. Hebr. 11:3.
2. Ja maa oli autio ja tyhjä, ja pimeys oli syvyyden päällä, ja Jumalan Henki liikkui vetten päällä.
3. Ja Jumala sanoi: „tulkoon valkeus," ja valkeus tuli. 2 Kor. 4:6.
4. Ja Jumala näki valkeuden hyväksi. Niin Jumala eroitti valkeuden pimeydestä.
5. Ja Jumala kutsui valkeuden päiväksi, ja pimeyden kutsui hän yöksi. Ja tuli ehtoosta ja aamusta ensimmäinen päivä.
6. Ja Jumala sanoi: „tulkoon vahvuus vetten vaiheelle, eroittamaan vesiä vesistä." Jer. 10:12. 51:15.
7. Ja Jumala teki vahvuuden, ja eroitti vedet, jotka ovat vahvuuden alla, niistä vesistä, jotka ovat vahvuuden päällä. Ja tapahtui niin. Jes. 40:22. 42:5. 44:24.
8. Ja Jumala kutsui vahvuuden taivaaksi. Ja tuli ehtoosta ja aamusta toinen päivä.
9. Ja Jumala sanoi: „kokoontukoon vedet taivaan alla erikoiseen paikkaan, niin että kuiva näkyy". Ja tapahtui niin. Ps. 33:7. 104:8, 9.
10. Ja Jumala kutsui kuivan maaksi, ja vetten kokoukset hän kutsui mereksi. Ja Jumala näki sen hyväksi.
11. Ja Jumala sanoi: „vihoittakoon maa, ja kasvakoon ruohon, jossa siemen on, ja hedelmälliset puut, jotka lainsa jälkeen kantavat hedelmän, jossa siemen on, maan päällä". Ja tapahtui niin.
12. Ja maa vihoitti ja kasvoi ruohon, jossa siemen oli lainsa jälkeen, ja hedelmälliset puut, jotka siemenen kantavat lainsa jälkeen. Ja Jumala näki sen hyväksi.
13. Ja tuli ehtoosta ja aamusta kolmas päivä.
14. Ja Jumala sanoi: „tulkoon valot taivaan vahvuuteen, eroittamaan päivää yöstä; ja olkoot ne merkeiksi sekä määräämään ajat, päivät ja vuodet. Ps. 136:7 s. Jer. 31:35.
15. Ja olkoot valoiksi taivaan vahvuudessa, paistamaan maan päälle." Ja tapahtui niin.
16. Ja Jumala teki kaksi suurta valoa: suuremman valon päivää hallitsemaan, ja vähemmän valon yötä hallitsemaan, ja tähdet.
17. Ja Jumala pani ne taivaan vahvuuteen, paistamaan maan päälle,
18. ja hallitsemaan päivää ja yötä, sekä eroittamaan valkeutta pimeydestä. Ja Jumala näki sen hyväksi.
19. Ja tuli ehtoosta ja aamusta neljäs päivä.
20. Ja Jumala sanoi: „kuohuttakoot vedet yltäkyllä liikkuvaisia eläimiä; ja linnut lentäkööt maan päällä taivaan avaruudessa".
21. Ja Jumala loi suuret merieläimet, ja kaikkinaiset liikkuvaiset eläimet, joita vedet kuohuttivat yltäkyllä, kunkin lainsa jälkeen, ja kaikkinaiset siivelliset linnut, lainsa jälkeen. Ja Jumala näki sen hyväksi. Ps. 104:26.
22. Ja Jumala siunasi heitä, ja sanoi: „olkaat hedelmälliset ja lisääntykäät, ja täyttäkäät meren vedet, ja linnut lisääntykööt maan päällä."
23. Ja tuli ehtoosta ja aamusta viides päivä.
24. Ja Jumala sanoi: „tuottakoon maa eläimiä lainsa jälkeen, karjaa, matelevaisia ja maan petoja lainsa jälkeen." Ja tapahtui niin.
25. Ja Jumala teki maan pedot lainsa jälkeen, ja karjan lainsa jälkeen, ja kaikkinaiset matelevaiset maan päällä lainsa jälkeen. Ja Jumala näki sen hyväksi.
26. Ja Jumala sanoi: „tehkäämme ihminen meidän kuvaksemme, meidän muotomme jälkeen; ja he vallitkoot kalat meressä, ja taivaan linnut, ja karjan ja koko maan, ja kaikki, jotka maalla matelevat."
27. Ja Jumala loi ihmisen omaksi kuvaksensa, Jumalan kuvaksi Hän

hänet loi: mieheksi ja vaimoksi loi
Hän heidät.
1 Moos. 5:1. 9:6. Ef. 4:24. Kol. 3:10.
28. Ja Jumala siunasi heitä; ja Ju-
mala sanoi heille: „olkaat hedel-
mälliset ja lisääntykäät ja täyttäkäät
maa, ja tehkäät se alamaiseksenne;
ja vallitkaat kalat meressä, ja tai-
vaan linnut, ja kaikki eläimet, jot-
ka maan päällä liikkuvat."
29. Ja Jumala sanoi: „katso, minä
annan teille kaikkinaiset ruohot, jois-
sa siemen on, koko maan päällä,
ja kaikkinaiset hedelmälliset puut,
joissa siemen on, teille ruuaksi.
1 Moos. 9:3.
30. Ja annan kaikille maan eläi-
mille, ja kaikille taivaan linnuille,
sekä kaikille, jotka matelevat maan
päällä, joissa elävä sielu on, kaik-
kinaiset viheriäiset ruohot syötäväk-
si." Ja tapahtui niin.
31. Ja Jumala katsoi kaikkia, mitä
Hän tehnyt oli, ja katso, ne olivat
sangen hyvät. Ja tuli ehtoosta ja
aamusta kuudes päivä.

2 Luku.

Sabbatti. Edenin paradiisi. Vaimon luominen.

Ja niin taivas ja maa valmistettiin,
ja kaikki heidän joukkonsa.
2. Ja Jumala päätti seitsemäntenä
päivänä työnsä, jonka Hän tehnyt
oli, ja lepäsi seitsemäntenä päivänä
kaikista teoistansa, jotka hän teh-
nyt oli. 2 Moos. 20:11. 31:17. 5 Moos. 5:14.
Hebr. 4:4.
3. Ja Jumala siunasi seitsemännen
päivän ja pyhitti sen, sillä Hän le-
päsi sinä päivänä kaikista teoistan-
sa, jotka Hän luonut ja tehnyt oli.
4. Näin on syntynyt mitä taivaassa
ja maan päällä on, koska he luotiin,
sillä ajalla, jolloin Herra Jumala te-
ki maan ja taivaan.
5. Ja ei ollut vielä yhtäkään kedon
pensasta maan päällä, eikä yhtäkään
kedon ruohoa vielä kasvanut. Sillä
ei Herra Jumala antanut sataa maan
päälle, eikä ollut ihmistä, maata vil-
jelemässä;
6. vaan sumu nousi maasta, ja kas-
toi kaiken maan pinnan.
7. Ja Herra Jumala teki ihmisen
maan tomusta, ja puhalsi hänen sie-
ramiinsa elävän hengen; ja tuli
ihminen niin eläväksi sieluksi.
1 Kor. 15:45 s.
8. Ja Herra Jumala istutti paradii-
sin Edenissä itään päin, ja pani sii-
hen ihmisen, jonka hän tehnyt oli.
9. Ja Herra Jumala kasvatti maas-
ta kaikkinaiset puut, ihanaiset näh-
dä ja hyvät syödä, ja elämän puun
keskelle paradiisia, niin myös hy-
vän ja pahan tiedon puun. Ilm. 2:7.
10. Ja Edenistä kävi virta, joka kas-
teli paradiisia; ja sitten jakaantui se
neljään päähaaraan.
11. Ensimmäinen kutsutaan Piison;
se juoksee koko Hevilan maan ym-
päri, jossa on kultaa.
12. Ja sen maan kulta on kallis; ja
siellä myös löytyy bedellion, ja oniks-
kiveä.
13. Toinen virta kutsutaan Giihon;
se juoksee koko Etiopian maan ym-
päri.
14. Kolmas virta kutsutaan Hidde-
kel, ja se juoksee Assyrian editse.
Ja neljäs virta on Frat.
15. Ja Herra Jumala otti ihmisen
ja pani Edenin paradiisiin, viljele-
mään ja vartioimaan sitä.
16. Ja Herra Jumala käski ihmis-
tä, sanoen: „syö vapaasti kaikkinai-
sista puista paradiisissa;
17. mutta hyvän ja pahan tiedon
puusta älä syö: sillä jona päivänä
sinä siitä syöt, pitää sinun kuole-
malla kuoleman."
18. Ja Herra Jumala sanoi: „ei ole
ihmisen hyvä olla yksinänsä; minä
teen hänelle avun, joka on hänelle
sopiva."
19. Kun Herra Jumala oli tehnyt
maasta kaikkinaiset kedon eläimet,
ja kaikkinaiset taivaan linnut, toi
Hän ne Adamin eteen, nähdäksensä,
kuinka hän ne nimittäisi; sillä niin-
kuin Adam kaikkinaiset eläimet ni-
mitti, niin ne kutsutaan.
20. Ja Adam antoi kaikelle karjalle,
ja taivaan linnuille, ja kaikille kedon
eläimille heidän nimensä. Mutta Ada-
mille ei löytynyt apua, joka olisi
hänelle sopiva ollut.
21. Ja Herra Jumala vaivutti Ada-
min raskaasen uneen, ja hänen nuk-
kuessaan, otti Hän yhden hänen kyl-
kiluistansa, ja täytti sen paikan li-
halla.
22. Ja Herra Jumala rakensi vai-
mon siitä kylkiluusta, jonka Hän
Adamista otti, ja toi hänet Adamin
eteen. 1 Kor. 11:8. 1 Tim. 2:13.
23. Niin sanoi Adam: „tämä on nyt
luu minun luistani, ja liha minun
lihastani; kutsuttakoon hän mie-
hettäreksi, sillä miehestä hän on o-
tettu." 1 Kor. 11:8,9.
24. Sentähden pitää miehen luopu-
man isästänsä ja äidistänsä, ja vai-
moonsa sidottu oleman, ja he tule-
vat yhdeksi lihaksi. Matt. 19:5. Mark.
10:6,7. 1 Kor. 6:16. Ef. 5:31.

25. Ja Adam ja hänen vaimonsa olivat molemmat alasti, eivätkä hävenneet.

3 Luku.

Syntiinlankeemus.

Ja kärme oli kavalampi kaikkia muita maan eläimiä, jotka Herra Jumala tehnyt oli; ja se sanoi vaimolle: „olisiko Jumala sanonut: älkäät syökö puista paradiisissa?"
2. Niin vaimo sanoi kärmeelle: „me saamme kyllä syödä muitten puiden hedelmistä, jotka ovat paradiisissa;
3. mutta sen puun hedelmästä, joka on keskellä paradiisia, on Jumala sanonut: „älkäät syökö siitä, ja älkäät ruvetko siihen, ettette kuolisi."
1 Moos. 2:16,17.
4. Niin kärme sanoi vaimolle: „ette suinkaan kuole; Joh. 8:44.
5. vaan Jumala tietää, että kun te syötte siitä, aukenevat teidän silmänne, niin että tulette niinkuin Jumala, tietämään hyvän ja pahan".
6. Ja vaimo näki, että oli hyvä syödä siitä puusta, ja että se oli ihana nähdä, ja se oli suloinen puu antamaan ymmärrystä; ja hän otti sen hedelmästä ja söi, ja antoi miehellensäkin siitä, ja hän söi. 2Kor. 11:3. 1Tim. 2:14.
7. Silloin aukenivat heidän molempien silmät, ja he huomasivat olevansa alasti; ja he sitoivat yhteen fiikunalehtiä ja tekivät itsellensä peitteitä.
8. Ja he kuulivat Herran Jumalan käyskentelevän paradiisissa, kun päivä viileäksi tuli. Ja Adam vaimonsa kanssa lymyi Herran Jumalan kasvojen edestä puiden sekaan paradiisissa.
9. Mutta Herra Jumala kutsui Adamin, ja sanoi hänelle: „kussas olet?"
10. Ja hän vastasi: „minä kuulin sinun äänesi paradiisissa, ja pelkäsin, sillä minä olen alasti; ja sentähden minä lymyin".
11. Mutta Hän sanoi: „kuka sinulle ilmoitti, ettäs alasti olet? Etkö syönyt siitä puusta, josta minä sinua haastoin syömästä?"
12. Niin sanoi Adam: „vaimo, jonkas annoit minulle, antoi minulle siitä puusta, ja minä söin."
13. Silloin sanoi Herra Jumala vaimolle: „miksi sen teit?" Ja vaimo sanoi: „kärme petti minun, ja minä söin."
14. Ja Herra Jumala sanoi kärmeelle: „koska tämän teit, kirottu ole sinä kaikesta karjasta, ja kaikista maan eläimistä; sinun pitää käymän vatsallasi, ja syömän maata kaiken elinaikasi.
15. Ja minä panen vihollisuuden sinun ja vaimon välille, ja sinun siemenesi ja hänen siemenensä välille; se on rikkipolkeva sinun pääsi, ja sinä olet pistävä häntä kantapäähän." Room. 16:20. Hebr. 2:14 s. 1 Joh. 3:8.
16. Ja vaimolle sanoi hän: „minä saatan sinulle paljon tuskaa, kun raskaaksi tulet; sinun pitää synnyttämän lapsia kivulla, ja miehesi puoleen pitää sinun halusi oleman, ja hän on sinua vallitseva".
Ef. 5:22 ss. 1 Piet. 3:1.
17. Ja Adamille sanoi hän: „koska kuuntelit vaimoasi, ja söit puusta, josta minä kielsin sinua, sanoen: ‚älä siitä syö', sentähden olkoon maa kirottu sinun tähtesi: vaivalla pitää sinun elättämän itsesi siitä kaiken elinaikasi.
18. Orjantappuroita ja ohdakkeita on se sinulle kasvava, ja sinun pitää maan ruohoja syömän.
19. Otsasi hiessä pitää sinun syömän leipääsi, siihen asti kuin maaksi jälleen tulet, sillä siitä sinä otettu olet. Sillä maa sinä olet, ja maaksi pitää sinun jälleen tuleman."
Ps. 90:3. 104:29. Saarn. 3:20. 12:7. Room. 5:12.
20. Ja Adam antoi vaimollensa nimen Eva, sillä hän on kaikkien elävitten äiti.
21. Ja Herra Jumala teki Adamille ja hänen vaimollensa nahoista vaatteet ja puetti heidän yllensä.
22. Ja Herra Jumala sanoi: „katso, ihminen on niinkuin yksi meistä, tietäen hyvän ja pahan; mutta älköön hän nyt ojentako kättänsä, ja ottako elämän puusta, syödäksensä ja elääksensä ijankaikkisesti."
23. Sentähden Herra Jumala johdatti hänet ulos Edenin paradiisista maata viljelemään, josta hän otettu oli.
24. Ja Hän ajoi ihmisen ulos, ja pani itäpuolelle Edenin paradiisia Kerubimin välkkyvällä miekalla vartijoimaan tietä elämän puulle.

4 Luku.

Kain ja Abel. Kainin jälkeläiset. Set.

Ja Adam tunnusteli vaimoansa Evaa, ja hän tuli raskaaksi, ja synnytti Kainin; silloin hän sanoi: „minä olen saanut miehen."
2. Ja taas hän synnytti pojan, Abelin, edellisen veljen. Ja Abel tuli lampuriksi, mutta Kain peltomieheksi.
3. Ja tapahtui jonkun ajan perästä, että Kain uhrasi Heralle lahjan maan hedelmistä.

4. Ja Abel myös uhrasi laumansa esikoisista, niiden lihavuudesta. Ja Herra katsoi Abelin ja hänen uhrinsa puoleen. Hebr. 11:4.

5. Mutta Kainin ja hänen uhrinsa puoleen Hän ei katsonut. Silloin Kain vihastui sangen kovin, ja hänen muotonsa muuttui.

6. Niin sanoi Herra Kainille: „miksi olet vihainen? Ja miksi muotosi muuttuu?

7. Eikö niin ole? jos hyvin teet, niin katsantosi on iloinen (annetaan syntisi anteeksi); mutta jos et hyvin tee, niin synti väijyy oven edessä, ja sen himo on sinuun; vaan hallitse sinä häntä.“ Room. 6:12.

8. Ja Kain puhui veljensä Abelin kanssa. Ja tapahtui heidän kedolla ollessansa, että Kain karkasi veljensä Abelin päälle, ja tappoi hänen. Matt. 23:35. 1 Joh. 3:12. Juud. v. 11.

9. Silloin Herra sanoi Kainille: „missä on veljesi Abel?“ Hän vastasi: „en tiedä; olenko minä veljeni vartija?“

10. Ja Hän sanoi: „mitä olet tehnyt? veljesi veren ääni huutaa minun tyköni maasta. Hebr. 12:24.

11. Ja nyt kirottu ole sinä maan päällä, joka avasi suunsa ottamaan veljesi verta sinun kädestäsi.

12. Kun maata viljelet, niin ei pidä sen täst'edes sinulle väkeänsä antaman. Kulkijana ja pakolaisena pitää sinun oleman maan päällä.“

13. Silloin Kain sanoi Herralle: „minun rangaistukseni on suurempi, kuin minkä voin kantaa.

14. Katso, sinä ajat minun pois tänäpäivänä maasta, ja sinun kasvojesi edestä minun pitää lymytä. Kulkijana ja pakolaisena olen oleva maan päällä; ja niin minun käy, että kuka hyvänsä minun löytää, se tappaa minun“. Job. 15:20 ss.

15. Mutta Herra sanoi hänelle: „Ei niin, sillä kuka ikänänsä Kainin tappaa, sille pitää seitsemänkertaisesti kostettaman.“ Ja Herra pani merkin Kainiin, ettei kenkään häntä tappaisi, joka hänen kohtaisi.

16. Ja niin Kain läksi pois Herran kasvojen edestä, ja asui Nodin maalla, itään päin Edenistä.

17. Ja Kain tunnusteli vaimoansa, joka tuli raskaaksi ja synnytti Hanokin. Ja hän rakensi kaupungin, jonka hän kutsui poikansa Hanokin nimellä.

18. Mutta Hanok siitti Iradin. Irad siitti Mehujaelin. Mehujael siitti Metkusaelin. Metkusael siitti Lamekin.

19. Mutta Lamek otti kaksi vaimoa; toisen nimi oli Ada, ja toisen nimi Silla.

20. Ja Ada synnytti Jabalin; hänestä tuli niitten isä, jotka majoissa asuivat ja karjaa pitivät.

21. Ja hänen veljensä nimi oli Jubal; hänestä tulivat kanteleitten ja huiluin soittajat.

22. Mutta Silla synnytti Tubal-Kainin; hän oli taitava kaikkinaisissa vaski-ja rautatöissä. Tubal-Kainin sisar oli Naema.

23. Ja Lamek sanoi vaimoillensa: „Ada ja Silla, te Lamekin vaimot, kuulkaat minun ääntäni, ja ottakaat vaarin minun sanoistani: katso, miehen minä tapan jokaisesta haavastani ja nuorukaisen sinimarjastani.

24. Kain kostetaan seitsemän kertaisesti, mutta Lamek seitsemän ja seitsemänkymmenen kertaisesti.“

25. Ja Adam taas tunnusteli vaimoansa, ja hän synnytti pojan, ja antoi hänelle nimen Set, sanoen: „Jumala on minulle toisen siemenen antanut Abelin sijaan, jonka Kain tappoi.“

26. Ja Set myös siitti pojan, ja antoi hänelle nimen Enos. Siihen aikaan ruvettiin avuksi huutamaan Herran nimeä.

5 Luku.

Setin sukutaulu.

Tämä on ihmisen sukukunnan kirja. Kun Jumala loi ihmisen, teki Hän hänen Jumalan muotoiseksi. 1 Moos. 1:27. 9:6. 1 Aik. 1:1 ss. Luuk. 3:36 ss.

2. Mieheksi ja vaimoksi Hän heidät loi, ja siunasi heitä, ja nimitti heidät ihmiseksi, sinä päivänä jona he luotiin.

3. Kun Adam oli sadan ja kolmenkymmenen ajastajan vanha, siitti hän pojan, joka hänen kuvansa kaltainen oli, ja antoi hänelle nimen Set.

4. Ja sitten hän eli kahdeksansataa ajastaikaa, ja siitti poikia ja tyttäriä.

5. Ja koko Adamin ikä oli yhdeksänsataa ja kolmekymmentä ajastaikaa; sitten hän kuoli.

6. Kun Set oli sadan ja viiden ajastajan vanha, siitti hän Enoksen.

7. Ja hän eli sitten kahdeksansataa ja seitsemän ajastaikaa, ja siitti poikia ja tyttäriä.

8. Ja koko Setin ikä oli yhdeksänsataa ja kaksitoistakymmentä ajastaikaa; sitten hän kuoli.

9. Enos oli yhdeksänkymmenen ajastajan vanha, kun hän siitti Kenanin.

10. Ja sitten hän eli kahdeksansataa ja viisitoista ajastaikaa, ja siitti poikia ja tyttäriä.

11. Ja koko Enoksen ikä oli yhdeksänsataa ja viisi ajastaikaa; sitten hän kuoli.

12. Kenan oli seitsemänkymmenen ajastajan vanha, kun hän siitti Mahalaleelin.
13. Ja hän eli sitten kahdeksansataa ja neljäkymmentä ajastaikaa, ja siitti poikia ja tyttäriä.
14. Niin koko Kenanin ikä oli yhdeksänsataa ja kymmenen ajastaikaa; sitten hän kuoli.
15. Mahalaleel oli viiden seitsemättäkymmentä ajastajan vanha, kun hän siitti Jaredin.
16. Ja hän eli sitten kahdeksansataa ja kolmekymmentä ajastaikaa, ja siitti poikia ja tyttäriä.
17. Ja koko Mahalaleelin ikä oli kahdeksansataa yhdeksänkymmentä viisi ajastaikaa; sitten hän kuoli.
18. Jared oli sadan ja kahdenseitsemättäkymmentä ajastajan vanha, kun hän siitti Henokin.
19. Sitten eli hän vielä kahdeksansataa ajastaikaa, ja siitti poikia ja tyttäriä.
20. Koko Jaredin ikä oli yhdeksänsataa ja kaksiseitsemättäkymmentä ajastaikaa; sitten hän kuoli.
21. Henok oli viidenseitsemättäkymmentä ajastajan vanha, kun hän siitti Metusalan.
22. Ja sitten kun hän oli Metusalan siittänyt, pysyi hän jumalisessa elämässä kolmesataa ajastaikaa, ja siitti poikia ja tyttäriä.
23. Ja koko Henokin ikä oli kolmesataa ja viisiseitsemättäkymmentä ajastaikaa.
24. Kun hän oli elänyt jumalisesti, ei häntä enää ollut; sillä Jumala otti hänen pois. Hebr. 11:5. Juud. v. 14.
25. Metusala oli sadan ja seitsemän yhdeksättäkymmentä ajastajan vanha, kun hän siitti Lamekin.
26. Ja sitten hän eli vielä seitsemänsataa ja kaksi yhdeksättäkymmentä ajastaikaa, ja siitti poikia ja tyttäriä.
27. Koko Metusalan ikä oli yhdeksänsataa ja yhdeksänseitsemättäkymmentä ajastaikaa; sitten hän kuoli.
28. Lamek oli sadan ja kahden yhdeksättäkymmentä ajastajan vanha, ja siitti pojan.
29. Ja antoi hänelle nimen Noak, sanoen: „tämä on lohduttava meitä töissämme ja kättemme vaivoissa maan päällä, jonka Herra on kironnut."
30. Sitten eli hän viisisataa yhdeksänkymmentä viisi ajastaikaa, ja siitti poikia ja tyttäriä.
31. Koko Lamekin ikä oli seitsemänsataa ja seitsemänkahdeksattakymmentä ajastaikaa; sitten hän kuoli.
32. Noak oli viidensadan ajastajan vanha, kun hän siitti Semin, Hamin ja Jafetin.

6 Luku.

Ihmisten pahuus. Jumala julistaa tulvan tulevan. Arkki raketaan.

Ja tapahtui, kun ihmiset rupesivat lisääntymään maan päällä ja siittivät tyttäriä,
2. niin Jumalan pojat näkivät ihmisten tyttäret kauniiksi, ja ottivat vaimoikseen kaikista ne, joita halusivat. Matt. 24:38. Luuk. 17:27.
3. Silloin sanoi Herra: „ei minun henkeni ole nuhteleva ihmistä ijankaikkisesti, sillä hän on erhetyksissänsä liha; sentähden olkoon hänelle aikaa sata kaksikymmentä ajastaikaa."
4. Siihen aikaan, niinkuin myöhemminkin, oli sankareita maan päällä, kun Jumalan pojat makasivat ihmisten tyttäriä ja he olivat siittäneet heille: nämät olivat uroot, ne muinen kuuluisat miehet.
5. Mutta Herra näki ihmisen pahuuden suureksi maan päällä; ja kaikki hänen sydämmensä aivoitus oli ainoastansa paha joka aika. 1 Moos. 8:21. Matt. 15:19.
6. Ja Herra katui ihmisen tehneensä maan päälle, ja tuli murheelliseksi sydämmessänsä.
7. Ja Herra sanoi: „minä tahdon ihmisen, jonka minä loin, hukuttaa maan päältä, hamasta ihmisestä niin karjaan, matoihin ja taivaan lintuihin asti; sillä minä kadun niitä tehneeni."
8. Mutta Noak löysi armon Herran edessä.
9. Tämä on Noakin sukukunta. Noak oli hurskas ja vakaa mies ajallansa, ja eli jumalisesti. Hebr. 11:7. 2 Piet. 2:5.
10. Ja Noak siitti kolme poikaa, Semin, Hamin ja Jafetin.
11. Mutta maa oli turmeltu Jumalan kasvojen edessä, ja täynnänsä väkivaltaa.
12. Silloin katsahti Jumala maan päälle, ja katso, se oli turmeltu; sillä kaikki liha oli turmellut tiensä maan päällä.
13. Ja Jumala sanoi Noakille: „kaiken lihan loppu on minun eteeni tullut; sillä maa on täynnänsä väkivaltaa, jota he harjoittavat, ja katso, minä hukutan heidät ynnä maan kanssa.
14. Tee itsellesi arkki hongasta, ja

tee sisälle olinsijat, ja tervaa se sisältä ja ulkoa.
15. Ja tee se näin: kolmesataa kyynärätä olkoon arkin pituus, viisikymmentä kyynärätä hänen leveytensä, ja kolmekymmentä kyynärätä korkeutensa.
16. Tee arkkiin akkunoita ja päätä ne kyynärän korkealle ylhäältä; ja pane arkin ovi sen kylkeen. Ja tee siihen kolme pohjaa, alimmainen, keskimäinen ja ylimmäinen.
17. Ja minä, katso, minä annan tulla vedenpaisumisen maan päälle hukuttamaan kaikkea lihaa, jossa elävä henki on taivaan alla, ja kaikki, mitä maan päällä on, pitää hukkuman.
18. Mutta sinun kanssasi minä teen liittoni, ja sinun pitää arkkiin sisälle menemän, sinun ja sinun poikasi, ja sinun emäntäsi, ja poikasi emännät sinun kanssasi.
19. Ja sinun pitää saattaman arkkiin kaikkinaisia eläimiä kaikesta lihasta, kaksittain kaikista, koiraksen ja naaraksen, jäämään elämään kanssasi:
20. linnuista laistansa, karjasta laistansa, kaikkinaisista matelevaisista maan päällä laistansa. Kaikkia näitä tulkoon kaksittain sinun tykösi, hengissä pidettäviksi.
21. Ja ota myötäsi kaikkinaista ruokaa, jota syödään, ja kokoa se tykösi, sinulle ja heille elatukseksi."
22. Ja Noak teki sen; kaikki mitä Jumala hänen käski, niin hän teki.

7 Luku.

Tulva tulee.

Ja Herra sanoi Noakille: „mene arkkiin, sinä ja koko sinun huoneesi; sillä minä olen nähnyt sinun hurskaaksi minun edessäni tällä ajalla. 2 Piet. 2:5.
2. Kaikista puhtaista eläimistä ota tykösi seitsemän ja seitsemän, koiras ja naaras, mutta saastaisista eläimistä kaksin, koiras ja naaras;
3. niinmyös taivaan linnuista seitsemän ja seitsemän, koiras ja naaras, että suku jäisi elämään koko maan päällä.
4. Sillä seitsemän päivän perästä annan minä sataa maan päälle neljäkymmentä päivää ja neljäkymmentä yötä, ja hukutan maan päältä kaikki elävät luontokappaleet, jotka minä tehnyt olen."
5. Ja Noak teki kaikki niinkuin Herra hänelle käski.
6. Noak oli kuudensadan ajastajan vanha, kun vedenpaisumus tuli maan päälle.
7. Ja hän meni arkkiin poikinensa, vaimonensa, ja hänen poikainsa vaimot hänen kanssansa, vedenpaisumusta pakoon.
8. Puhtaista eläimistä ja saastaisista, ja linnuista ja kaikista, kuin matelevat maan päällä,
9. meni hänen tykönsä arkkiin kaksittain, koiras ja naaras, niinkuin Herra Noakille käskenyt oli.
10. Ja kun seitsemän päivää kulunut oli, nousi tulvan vesi maan päälle.
11. Sinä vuonna, kun Noak oli kuudensadan ajastajan vanha, toisella kuukaudella, seitsemäntenätoista päivänä kuusta, kuohuivat kaikki syvyyden lähteet, ja taivaan akkunat aukenivat,
12. ja maan päälle satoi neljäkymmentä päivää ja neljäkymmentä yötä.
13. Samana päivänä meni Noak arkkiin, ja Sem, Ham ja Jafet, Noakin pojat, ja Noakin vaimo, ja kolme hänen poikainsa vaimoa hänen kanssansa,
14. niin myös kaikellaiset pedot, ja kaikellainen karja, ja kaikellaiset maan päällä matelevaiset, sekä kaikellaiset linnut, ja kaikki lentäväiset, joilla siivet ovat.
15. Ne menivät kaikki Noakin tykö arkkiin, kaksittain kaikesta lihasta, jossa elävä henki oli.
16. Ja ne olivat koirakset ja naarakset kaikkinaisesta lihasta, ja menivät sisälle, niinkuin Jumala hänelle käskenyt oli. Ja Herra sulki hänen jälkeensä.
17. Silloin tulvaili vettä neljäkymmentä päivää maan päälle, ja vedet paisuivat ja nostivat arkin ylös, ja veivät korkealle maasta.
18. Niin vedet saivat vallan, ja paisuivat sangen suuresti maan päälle, niin että arkki oli vesiajolla.
19. Ja vedet saivat sangen suuren vallan, ja enenivät niin suuresti maan päälle, että kaikki korkeat vuoret koko taivaan alla peitettiin.
20. Viisitoistakymmentä kyynärätä korkealle kävivät vedet vuorten yli, jotka peitettiin.
21. Silloin hukkui kaikki liha, joka maan päällä matelee, linnut, karja, pedot, ja kaikki, jotka maan päällä liikkuvat, ja kaikki ihmiset.
22. Ja kuivan maan päällä kaikki, joissa elävä henki oli, kuolivat.
23. Niin hukutettiin kaikki, mitä maan päällä oli, ihmisestä niin karjaan asti, ja matoihin, ja taivaan

lintuihin asti, kaikki hukutettiin maan päältä; ainoastansa Noak jäi, ja ne, jotka hänen kanssansa olivat arkissa.
24. Ja vedet olivat valloillansa maan päällä sata viisikymmentä päivää.

8 Luku.

Tulva lakkaa. Noakin uhri ja Jumalan lupaus.

Silloin Jumala muisti Noakia ja kaikkia eläimiä, ja kaikkea karjaa, jotka hänen kanssansa olivat arkissa. Ja Jumala nosti tuulen maan päälle, ja vedet laskeutuivat.
2. Ja syvyyden lähteet sekä taivaan akkunat tukittiin, ja sateet taivaasta asetettiin.
3. Ja vedet maan päältä yhä laskeusivat ja vähenivät sadan viidenkymmenen päivän perästä.
4. Ja seitsemäntenätoista päivänä, seitsemännessä kuukaudessa, asettui arkki Araratin vuorelle.
5. Mutta vedet vähenivät vähenemistään hamaan kymmenenteen kuukauteen asti. Ensimmäisenä päivänä kymmenentenä kuukautena näkyivät vuorten kukkulat.
6. Neljänkymmenen päivän perästä avasi Noak arkin akkunan, jonka hän tehnyt oli,
7. ja antoi kaarneen lentää ulos; se lensi edes takaisin, siksi kuin vedet maan päältä kuivuivat.
8. Sitten lähetti hän kyhkysen tykönsä, nähdäksensä, olivatko vedet juosneet pois maan päältä.
9. Kun ei kyhkynen löytänyt paikkaa, kussa jalkaansa lepuuttaisi, palasi se hänen tykönsä arkkiin; sillä vedet peittivät vielä koko maan. Niin Noak ojensi kätensä ja otti hänen tykönsä arkkiin.
10. Sitten odotti hän vielä toiset seitsemän päivää, ja antoi taas kyhkysen lentää arkista.
11. Se palasi hänen tykönsä ehtoopuolella, ja katso, suussansa toi se öljypuun tuoreen lehden, jonka oli murtanut. Niin Noak ymmärsi, että vedet maan päältä olivat laskeutuneet.
12. Mutta hän odotti vielä seitsemän päivää, ja antoi taas kyhkysen lentää ulos; se ei enää palannutkaan.
13. Kuudennella sadalla ja ensimmäisellä ajastajalla, ensimmäisenä päivänä ensimmäisessä kuukaudessa, kuivuivat vedet maan päältä. Niin avasi Noak arkin katon, ja katseli, ja katso, maa oli kuivunut.
14. Ja maa tuli peräti kuivaksi seitsemäntenä kolmattakymmenentenä päivänä toisessa kuukaudessa.
15. Silloin Jumala puhui Noakille, sanoen:
16. „Lähde arkista, sinä ja sinun vaimosi, ja sinun poikasi, ja sinun poikaisi vaimot sinun kanssasi.
17. Kaikkinaiset eläimet, jotka sinun tykönäsi ovat, kaikkinaisesta lihasta, sekä linnuista että karjasta, ja kaikista matelevaisista maan päällä, vie ne ulos kanssasi, liikkukoot ne maan päällä, ja olkoot hedelmälliset ja lisääntykööt maan päällä."
18. Niin Noak meni ulos poikinensa ja vaimonensa, ja poikainsa vaimot hänen kanssansa.
19. Kaikki eläimet, kaikkinaiset matelevaiset, kaikkinaiset linnut, ja kaikki mikä maassa matelee, läksivät arkista, jokainen lainsa jälkeen.
20. Ja Noak rakensi Herralle alttarin ja otti kaikkinaista puhdasta karjaa, ja kaikkinaisia puhtaita lintuja, ja uhrasi polttouhria alttarilla.
21. Ja Herra tunsi lepytyshajun, ja Hän sanoi sydämmessänsä: „en minä silleen enää maata kiroa ihmisen tähden; sillä ihmisen sydämmen aivoitus on paha hamasta lapsuudesta; enkä minä enää hävitä kaikkia, jotka elävät, niinkuin minä tehnyt olen. 1 Moos. 6:5. Matt. 15:19. Jes. 54:9.
22. Niin kauan kuin maa seisoo, ei ole kylväminen ja niittäminen, vilu ja helle, suvi ja talvi, päivä ja yö koskaan lakkaava." 1 Moos. 1:14. Jer. 33:25.

9 Luku.

Jumalan liitto Noakin kanssa. Noakin puheet pojilleen; hänen kuolemansa.

Ja Jumala siunasi Noakin ja hänen poikansa, ja sanoi heille: „olkaat hedelmälliset, lisääntykäät ja täyttäkäät maa.
2. Ja teitä peljätköön ja hämmästyköön kaikki eläimet maan päällä, kaikki linnut taivaan alla; kaikki, jotka maassa matelevat; ja kaikki kalat meressä; ne ovat teidän haltuunne annetut. 1 Moos. 1:28.
3. Kaikki, jotka liikkuvat ja elävät, olkoot teille ruuaksi; samoinkuin viheriäisen ruohon, olen minä kaikki teille antanut. 1 Moos. 1:29.
4. Ainoastansa älkäät syökö lihaa, jossa vielä sielu on, se on, sen veren kanssa. 3 Moos. 17:10 ss. 5 Moos. 12:16, 23 ss. Apt. 15:20 ss.
5. Totisesti minä tahdon vaatia teidän verenne teidän sielujenne tähden; kaikilta eläimiltä minä sen tahdon vaatia. Ja ihmisen kädestä, itse-

kunkin hänen veljensä kädestä tahdon minä vaatia ihmisen hengen.
6. Joka ihmisen veren vuodattaa, hänen verensä pitää ihmisen kautta vuodatettaman; sillä Jumala on ihmisen tehnyt kuvaksensa.
1 Moos. 1:27. 5:1. 2 Moos. 21:12. 4 Moos. 35:31. San. 28:17. Matt. 26:52. Ilm. 13:10.
7. Olkaat siis hedelmälliset ja lisääntykäät; enentykäät maassa, ja karttukaat siinä."
8. Ja Jumala puhui Noakille ja hänen pojillensa hänen kanssansa, sanoen:
9. „Katso, minä teen teidän kanssanne minun liittoni, ja teidän siemenenne kanssa teidän jälkeenne,
10. ja jokaisen elävän olennon kanssa, jotka teidän tykönänne ovat, lintujen, karjan ja kaikkien eläinten kanssa, jotka teidän tykönänne ovat, kaikkien kanssa, jotka arkista läksivät, mikä eläin ikänänsä maan päällä on.
11. Ja teen minun liittoni teidän kanssanne: täst'edes ei pidä enää kaikkea lihaa hukutettaman vedenpaisumisella, eikä pidä täst'edes enää vedenpaisumus tuleman maata turmelemaan." Jes. 54:9.
12. Ja Jumala sanoi: „tämä on sen liiton merkki, jonka minä panen minun ja teidän, ja joka elävän olennon välille teidän tykönänne, ijankaikkiseksi ajaksi:
13. Minun kaareni olen minä pannut pilviin; olkoon se liiton merkki minun ja maan välillä.
14. Ja kun minä tuotan pilvet maan ylitse, niin pitää kaari pilvissä nähtämän.
15. Ja niin minä muistan liittoni minun ja teidän välillänne, ja joka elävän olennon välillä, oli se mitä lihaa hyvänsä, ettei enää vedenpaisumusta pidä tuleman kaikkea lihaa hukuttamaan.
16. Sentähden pitää kaaren pilvissä oleman, että kun minä katson sitä, niin muistan sitä ijankaikkista liittoa Jumalan ja joka elävän olennon välillä kaikkinaista lihaa, kuin maan päällä on."
17. Ja Jumala sanoi siis Noakille: „tämä on sen liiton merkki, jonka minä olen tehnyt minun ja kaiken lihan välille maan päällä."
18. Ja Noan pojat, jotka läksivät arkista, olivat Sem, Ham ja Jafet. Ja Ham oli Kanaanin isä.
19. Nämät ovat kolme Noakin poikaa, ja heistä hajosivat asujaimet kaikkeen maahan.
20. Ja Noak rupesi peltomieheksi, ja istutti viinimäen.
21. Ja kun hän joi viinistä, juopui hän ja makasi peittämättä majassansa.
22. Kun Ham, Kanaanin isä, näki isänsä hävyn, kertoi hän siitä molemmille veljillensä, jotka ulkona olivat.
23. Niin otti Sem ja Jafet vaatteen, ja panivat sen hartioillensa, ja menivät takaperin, ja peittivät isänsä hävyn. Ja heidän kasvonsa olivat toisaalle käännetyt, niin etteivät he nähneet isänsä häpyä.
24. Kun Noak heräsi viinistänsä, ja sai tietää, mitä hänen nuorin poikansa hänelle tehnyt oli,
25. niin sanoi hän: „kirottu olkoon Kanaan; orjain orja olkoon hän veljillensä!"
26. Ja vielä hän sanoi: „kiitetty olkoon Herra, Semin Jumala, ja Kanaan olkoon hänen orjansa!
27. Jumala levittäköön Jafetin, ja hän asukoon Semin majoissa, ja Kanaan olkoon hänen orjansa!"
28. Ja Noak eli vedenpaisumisen jälkeen kolmesataa viisikymmentä ajastaikaa.
29. Koko Noakin ikä oli siis yhdeksänsataa viisikymmentä ajastaikaa; sitten hän kuoli.

10 Luku.

Noakin poikien sukutaulu.

Tämä on Noakin poikain, Semin, Hamin ja Jafetin sukukunta; ja heille syntyi lapsia vedenpaisumisen jälkeen. 1 Aik. 1:4 ss.
2. Jafetin lapset olivat: Gomer, Magog, Madai, Javan, Tubal, Mesek ja Tiras.
3. Mutta Gomerin lapset: Askenas, Rifat ja Togarma.
4. Javanin lapset: Elisa ja Tarsis, Kittimiläiset ja Dodanilaiset.
5. Näistä ovat jälkeiset hajonneet pakanain luotoihin ja heidän maakuntiinsa, itsekukin oman kielensä, sukukuntansa ja kansansa jälkeen.
6. Hamin lapset: Kus, Misraim, Put ja Kanaan.
7. Kusin lapset: Seba, Havila, Sabta, Raema ja Sabteka. Raeman lapset: Saba ja Dedan.
8. Mutta Kus siitti Nimrodin; hän rupesi olemaan valtias maassa.
9. Hän oli myös jalo metsämies Herran edessä. Siitä on sananlasku: „se on jalo metsämies Herran edessä, niinkuin Nimrod."
10. Ja hänen valtakuntansa alku oli Babel, Erek, Akkad ja Kalne, Sinearin maalla.

11. Siitä maakunnasta tuli hän Assyriaan, ja rakensi Niniven, Rehobot-Irin ja Kalakin,
12. ja myös Ressen, Niniven ja Kalakin vaiheelle; tämä on se suuri kaupunki. Jon. 1:2. 3:2,3.
13. Misraim siitti Ludilaiset, Anamilaiset, Lehabilaiset, Naftukilaiset,
14. Patrusilaiset ja Kaslukilaiset, joista ovat tulleet Filistealaiset ja Kaftorilaiset.
15. Mutta Kanaan siitti esikoisensa Sidonin, ja Hetin,
16. ja Jebusin, Emorin, Girgasin,
17. Hivin, Arkin, Sinin,
18. ja Arvadin, Semarin ja Hamatin. Sitten hajosivat Kananealaisten suvut.
19. Ja Kananealaisten rajat olivat Sidonista Gerarin kautta hamaan Gatsaan, sekä Sodomaan, Gomorraan, Adamaan ja Seboimiin päin, Lasaan asti. Hos. 11:8.
20. Nämät ovat Hamin lapset heidän sukukuntainsa ja kieltensä jälkeen, heidän maakunnissansa ja kansoissansa.
21. Mutta myös Semille, Jafetin vanhimmalle veljelle, syntyi lapsia; hän oli kaikkien Eberin lasten isä.
22. Semin lapset ovat: Elam ja Assur, Arpaksad, Lud ja Aram. 1 Aik. 1:17.
23. Ja Aramin lapset: Us, Hul, Geter ja Mas.
24. Mutta Arpaksad siitti Salakin, Salak siitti Eberin.
25. Eberille syntyi kaksi poikaa: toisen mini oli Peleg, sillä hänen aikanansa maailma jaettiin; ja hänen veljensä nimi oli Joktan.
26. Joktan siitti Almodadin, Selefin, Hasarmavetin, Jarakin,
27. Hadoramin, Usalin, Diklan,
28. Obalin, Abimaelin, Seban,
29. Ofirin, Havilan ja Jobabin. Kaikki nämä ovat Joktanin poikia.
30. Ja heidän asumasijansa oli Mesasta Sefariin ja Itäiseen vuoreen asti.
31. Nämä olivat Semin lapset, sukukuntainsa ja kieltensä jälkeen, maakunnissansa, kansainsa jälkeen.
32. Nämä ovat Noakin lasten suvut, heimokuntainsa jälkeen, kansoissansa. Ja näistä ovat kansat levinneet maan päälle vedenpaisumisen jälkeen.

11 Luku.

Babelin torni. Kielten sekaannus. Semin sukutaulu.

Ja koko maailmalla oli yhtäläinen kieli ja yhtäläinen puheenparsi.
2. Mutta kun he siirtyivät itäänpäin, löysivät he kedon Sinearin maalla, ja asuivat siellä.
3. Ja he sanoivat keskenänsä: „käykäämme tiilejä tekemään ja polttamaan.“ Ja heillä olivat tiilit kivien sijassa, ja maan pihka siteeksi.
4. Ja he sanoivat: „käykäämme, rakentakaamme itsellemme kaupunki ja torni, joka taivaaseen ulottuu, tehdäksemme itsellemme nimeä; sitten ei meitä hajoitettaisi kaikkiin maihin.
5. Silloin Herra astui alas katsomaan kaupunkia ja tornia, jota ihmisten lapset rakensivat.
6. Ja Herra sanoi: „katso, he ovat yhtäläinen kansa, ja yhtäläinen kieli on heillä kaikilla, ja tätä ovat he ruvenneet tekemään; ja tästä lähtien voisivat he tehdä, mitä vaan mielivät.
7. Käykäämme, astukaamme alas, ja sekoittakaamme siellä heidän kielensä, niin ettei toinen ymmärtäisi toisensa kieltä.“
8. Ja niin Herra hajoitti heidät sieltä kaikkiin maihin; ja he lakkasivat sitä kaupunkia rakentamasta.
9. Siitä sai se nimensä Babel, sillä siellä Herra sekoitti koko maan kielen; ja Herra hajoitti heidät sieltä kaikkiin maihin.
10. Tämä on Semin sukukunta. Sem oli sadan ajastajan vanha ja siitti Arpaksadin, kaksi ajastaikaa vedenpaisumisen jälkeen. 1 Aik. 1:17. Luuk. 3:36.
11. Ja sitten eli hän vielä viisisataa ajastaikaa, ja siitti poikia ja tyttäriä.
12. Arpaksad oli viidenneljättäkymmentä ajastajan vanha, kun hän siitti Salakin.
13. Ja sitten eli hän vielä neljäsataa kolme ajastaikaa, ja siitti poikia ja tyttäriä.
14. Salak oli kolmenkymmenen ajastajan vanha, kun hän siitti Eberin.
15. Ja sitten eli hän vielä neljäsataa kolme ajastaikaa, ja siitti poikia ja tyttäriä.
16. Eber oli neljänneljättäkymmentä ajastajan vanha, kun hän siitti Pelegin.
17. Ja sitten eli hän vielä neljäsataa kolmekymmentä ajastaikaa, ja siitti poikia ja tyttäriä.
18. Peleg oli kolmenkymmenen ajastajan vanha, kun hän siitti Regun.
19. Ja sitten eli hän vielä kaksisataa yhdeksän ajastaikaa, ja siitti poikia ja tyttäriä.
20. Regu oli kahdenneljättäkymmentä ajastajan vanha, kun hän siitti Serugin.
21. Ja sitten eli hän vielä kaksisataa seitsemän ajastaikaa, ja siitti poikia ja tyttäriä.

22. Serug oli kolmenkymmenen ajastajan vanha, kun hän siitti Nahorin.
23. Ja sitten eli hän vielä kaksisataa ajastaikaa, ja siitti poikia ja tyttäriä.
24. Nahor oli yhdeksänkolmattakymmentä ajastajan vanha, kun hän siitti Tarakin.
25. Ja sitten eli hän vielä sata yhdeksäntoistakymmentä ajastaikaa, ja siitti poikia ja tyttäriä.
26. Tarak oli seitsemänkymmenen ajastajan vanha, kun hän siitti Abramin, Nahorin ja Haranin.
27. Tämä on Tarakin sukukunta: Tarak siitti Abramin, Nahorin ja Haranin. Haran siitti Lotin. 1 Aik. 1:26.
28. Ja Haran kuoli isänsä Tarakin tykönä, syntymä-maallansa Kaldean Urissa.
29. Ja Abram ja Nahor ottivat itsellensä vaimoja; Abramin vaimon nimi oli Sarai, ja Nahorin vaimon nimi Milka, Haranin tytär, joka oli Milkan ja Jiskan isä.
30. Mutta Sarai oli hedelmätön, eikä ollut hänellä lasta. 1 Moos. 17:17.
31. Ja Tarak otti poikansa Abramin ja Lotin, poikansa Haranin pojan, sekä miniänsä Sarain, poikansa Abramin vaimon, ja he läksivät Kaldean Urista menemään Kanaanin maalle, ja tulivat Haraniin, ja asuivat siellä. Jos. 24:2 s. Neh. 9:7.
32. Ja Tarakin ikä oli kaksisataaviisi ajastaikaa; ja hän kuoli Haranissa.

12 Luku.

Abramin kutsuminen. Hänen tulonsa Kanaanmaalle. Hänen matkansa Egyptiin.

Ja Herra sanoi Abramille: „lähde maaltasi, ja syntymä-paikastasi, ja isäsi huoneesta, sille maalle, jonka minä sinulle osoitan; Ap. t. 7:3 s. Hebr. 11:8.
2. niin minä teen sinun suureksi kansaksi, ja siunaan sinun, ja teen sinulle suuren nimen, ja sinä olet siunaus oleva. 1 Moos. 13:16.
3. Minä siunaan niitä, jotka sinua siunaavat, ja kiroan niitä, jotka sinua kiroavat. Ja sinussa pitää kaikki sukukunnat maan päällä siunatuksi tuleman.“ 1 Moos. 18:18. 22:18. 26:4. 28:14. Ap. t. 3:25. Gal. 3:8, 16.
4. Niin Abram läksi, niinkuin Herra hänelle sanonut oli, ja Lot meni hänen kanssansa. Ja Abram oli viidenkahdeksattakymmentä ajastajan vanha Haranista lähtiessänsä.
5. Ja Abram otti vaimonsa Sarain, ja Lotin, veljensä pojan, tavaroinensa, jotka he olivat koonneet, ja ne palvelijat, jotka he olivat saaneet Haranissa, ja läksivät matkustamaan Kanaanmaalle, ja tulivat Kanaanmaalle.
6. Ja Abram vaelsi sen maakunnan läpi, hamaan Sikemin paikkakuntaan Mooren tammistoon asti. Ja siihen aikaan asuivat Kananealaiset maassa.
7. Silloin näkyi Herra Abramille ja sanoi: „sinun siemenelles annan minä tämän maan.“ Ja hän rakensi siinä alttarin Herralle, joka hänelle oli ilmestynyt. 1 Moos. 13:15. 5 Moos. 34:4. Neh. 9:8. Ap. t. 7:5.
8. Sitten siirtyi hän etemmäksi vuoren tykö, Betelistä itään päin, ja pani siihen majansa, niin että Betel oli lännen puolella ja Ai idän puolella; ja siihen hän rakensi alttarin Herralle, ja rukoili Herran nimeen.
9. Sitten Abram läksi sieltä etemmäksi, ja vaelsi etelään päin.
10. Niin tuli kova aika maahan, ja Abram meni alas Egyptiin, olemaan muukalaisena siellä; sillä sangen kova aika oli maassa.
11. Mutta kun hän lähestyi Egyptiä, puhui hän vaimollensa Saraille: „katso, armaani, minä tiedän sinun ihananmuotoiseksi vaimoksi.
12. Kun Egyptiläiset saavat sinun nähdä, niin he sanovat: ‚tämä on hänen vaimonsa,‘ ja tappavat minun, ja antavat sinun elää.
13. Sano siis itsesi minun sisarekseni, että minulle hyvin kävisi sinun tähtesi, ja minä eläisin sinun vuokses.“ 1 Moos. 20:2, 13. 26:7.
14. Kun Abram tuli Egyptiin, näkivät Egyptiläiset vaimon juuri ihanaksi.
15. Ja Faraon ruhtinaat näkivät hänen, ja ylistivät häntä Faraolle; ja vaimo vietiin Faraon huoneeseen.
16. Ja Abramille tehtiin hyvin hänen tähtensä. Hän sai lampaita ja karjaa ja aaseja, ja palvelijoita, ja piikoja, ja aasintammoja ja kameleja.
17. Mutta Herra vitsasi Faraota ja hänen huonettansa suurilla vitsauksilla Sarain, Abramin vaimon, tähden.
18. Silloin kutsui Farao Abramin tykönsä ja sanoi: „miksi tämän minulle teit? mikset ilmoittanut minulle häntä vaimoksesi?
19. Miksi sanoit: ‚hän on minun sisareni?‘ ja niin minä otin hänen vaimokseni? katso, tässä on sinun vaimosi, ota hän ja mene.“
20. Ja Farao käski miestensä saattaa hänet ulos ja hänen vaimonsa, ja kaikki mitä hänellä oli.

13 Luku.

Abram palaa Kanaanmaalle. Lot erkanee hänestä.

Niin Abram läksi jälleen ylös Egyptistä vaimonsa ja kaiken tavaransa kanssa, ja Lot hänen kanssansa, Etelä-maalle.

2. Ja Abramilla oli sangen paljon karjaa, hopeata ja kultaa.

3. Ja hän matkusti eteenpäin Etelä-maalta Beteliin asti, hamaan siihen paikkaan, jossa hänen majansa oli ennen ollut, Betelin ja Ain vaiheella,

4. juuri siihen paikkaan, johon hän ennen alttarin oli rakentanut; ja Abram rukoili siinä Herran nimeen.
1 Moos. 12:8.

5. Mutta Lotilla, joka Abramia seurasi, oli myös lampaita, karjaa ja majoja.

6. Ja ei heitä vetänyt maa yhdessä asumaan; sillä heillä oli paljon tavarata, eivätkä taitaneet yhdessä asua.
1 Moos. 36:7.

7. Sentähden oli riita Abramin ja Lotin paimenten välillä. Ja siihen aikaan asuivat vielä Kananealaiset ja Feresiläiset maassa.

8. Niin Abram sanoi Lotille: „älköön olko riita minun ja sinun välilläsi, ja minun ja sinun paimentesi välillä; mehän olemme veljekset.

9. Eikö koko maa ole edessäsi avoinna? eriä minusta; jos sinä menet vasemmalle, menen minä oikialle, ja jos sinä menet oikialle, menen minä vasemmalle."

10. Niin Lot nosti silmänsä, ja näki, että koko Jordanin laakso oli vesirikas; ennenkuin Herra Sodoman ja Gomorran hukutti, oli se niinkuin Herran yrttitarha, niinkuin Egyptinmaa, aina Soariin asti.

11. Ja Lot valitsi itsellensä koko Jordanin lakeuden. Ja hän matkusti itään päin; ja niin he erkanivat toisistansa.

12. Abram asettui Kanaanmaalle; ja Lot asui lakeuden kaupungeissa, ja majaili aina Sodomaan asti.

13. Mutta Sodoman kansa oli paha ja rikkoi kovin Herraa vastaan.
1 Moos. 18:20 ss. 19:4 ss. Hes. 16:48 ss.

14. Ja Herra sanoi Abramille, sitte kuin Lot oli erinnyt hänestä: „nosta nyt silmäsi ja katso siitä, missä asut, pohjoiseen, etelään, itään ja länteen päin.

15. Sillä kaiken sen maan, minkä näet, annan minä sinulle ja sinun siemenellesi ijankaikkiseksi ajaksi.
1 Moos. 12:7.

16. Ja teen sinun siemenesi niinkuin tomun maan päällä; jos joku voi lukea tomun maan päällä, niin hän myös voi sinun siemenesi lukea.
1 Moos. 15:5. 26:4. Hebr. 11:12.

17. Nouse ja vaella maata pitkin ja poikin; sillä sinulle minä sen annan."

18. Niin Abram siirsi majansa, ja kävi asumaan Mamren tammistoon, joka on Hebronissa; ja hän rakensi siinä alttarin Herralle.

14 Luku.

Kedorlaomerin sotaretki. Lot pelastetaan. Abram ja Melkisedek.

Ja tapahtui silloin, kun Amrafel oli Sinearin kuninkaana, Ariok Ellasarin kuninkaana, Kedorlaomer Elamin kuninkaana ja Tideal Goimin kuninkaana,

2. että he läksivät sotimaan Beraa, Sodoman kuningasta, Birsaa, Gomorran kuningasta, Sineabia, Adaman kuningasta, Semeberiä, Seboimin kuningasta, ja Belan, se on Soarin, kuningasta vastaan.

3. Nämä kaikki yhdistyivät Siddimin laaksossa, jossa nyt on Suolainen meri.

4. He olivat olleet kaksitoistakymmentä ajastaikaa kuningas Kedorlaomerin alla; mutta kolmantenatoista ajastaikana olivat he hänestä luopuneet.

5. Neljäntenätoista ajastaikana tuli Kedorlaomer, ja ne kuninkaat, jotka hänen kanssansa olivat, ja löivät Rafalaiset Astarot-Karnaimissa, ja Susilaiset Hamissa, Emiläiset Save-Kirjataimissa,

6. sekä Horilaiset Seirin vuorella, aina Paraniin asti, korpea liki.

7. Sitten he palasivat ja tulivat En-Mispatin tykö, se on Kades, ja ryöstivät koko Amalekilaisten maan; niin myös löivät he Amorealaiset, jotka asuivat Haseson-Tamarissa.

8. Niin läksivät Sodoman kuningas, Gomorran kuningas, Adaman kuningas, Seboimin kuningas ja Belan, se on Soarin, kuningas ja ryhtyivät sotaan Siddimin laaksossa

9. Kedorlaomeria, Elamin kuningasta, Tidealia, Goimin kuningasta, Amrafelia, Sinearin kuningasta, ja Ariokia, Ellasarin kuningasta vastaan, neljä kuningasta viittä vastaan.

10. Mutta Siddimin laaksossa oli monta maanpihkakuoppaa. Ja Sodoman ja Gomorran kuningas lyötiin ja putosivat kuoppiin, ja jääneet pakenivat vuorille.

11. Niin he ottivat kaiken Sodoman
ja Gomorran tavaran, ja kaiken heidän ruokavaransa ja menivät matkaansa.
12. Ja he ottivat myös Lotin, Abra-
min veljen pojan, kanssansa ja hänen tavaransa, ja menivät matkaansa; sillä hän asui Sodomassa.
13. Silloin tuli yksi, joka paennut
oli, ja ilmoitti sen Abramille, sille Hebrealaiselle, joka asui Amorealaisen Mamren, Eskolin ja Anerin veljen, tammistossa. Nämä olivat liitossa Abramin kanssa.
14. Kun nyt Abram kuuli veljensä
otetuksi kiinni, varusti hän omia, kotona syntyneitä, uskotuita palvelijoitansa, kolmesataa ja kahdeksantoista, ja ajoi heitä takaa Daniin asti.
15. Ja hän jakoi väkensä ja karkasi
palvelijoinensa yöllä heidän päällensä, löi heidät ja ajoi takaa hamaan Hobaan, joka on pohjois-puolella Damaskoa.
16. Ja hän toi takaisin kaiken ta-
varan; ja myös veljensä Lotin ja hänen tavaransa toi hän takaisin, niin myös vaimot ja väen.
17. Kun Abram palasi lyömästä Ke-
dorlaomeria ja niitä kuninkaita, jotka olivat hänen kanssansa, meni Sodoman kuningas häntä vastaan Saven laaksossa, jota „kuninkaanlaaksoksi" sanotaan.
18. Mutta Melkisedek, Salemin ku-
ningas, toi leipää ja viiniä; ja hän oli ylimmäisen Jumalan pappi.
Ps. 110:4. Hebr. 5:6, 10. 7:1 ss.
19. Ja hän siunasi häntä, ja sanoi:
„siunattu ole sinä, Abram, kaikkien korkeimmalta Jumalalta, jonka taivas ja maa oma on.
20. Ja kiitetty olkoon kaikkien kor-
kein Jumala, joka sinun vihollisesi antoi sinun käsiisi." Ja Abram antoi hänelle kymmenekset kaikista.
21. Silloin Sodoman kuningas sanoi
Abramille: „anna minulle väki, ja pidä itse tavara."
22. Mutta Abram sanoi Sodaman
kuninkaalle: „minä nostan minun käteni Herran, sen kaikkien korkeimman Jumalan tykö, jonka taivas ja maa oma on,
23. ja vakuutan, etten ota kaikesta
sinun omastasi lankaakaan eikä kengän rihmaa, ettes sanoisi: ‚minä olen Abramin äveriääksi tehnyt.'
24. En tahdo mitään, paitsi sitä kuin
nämä nuoret miehet syöneet ovat, ja niiden miesten osaa, jotka minua seurasivat: Aner, Eskol ja Mamre; he saakoot osansa."

15 Luku.

Herra tekee liiton Abramin kanssa.

Kun nämä olivat tapahtuneet, tuli Herran sana Abramin tykö näyssä, sanoen: „älä pelkää, Abram, minä olen sinun kilpesi; sinun palkkasi on oleva sangen suuri."
2. Mutta Abram sanoi: „Herra, Her-
ra, mitä minulle sitten annat? minähän lähden lapsitonna täältä, ja minun huoneeni perilliseksi tulee tämä Eleasar Damaskosta."
3. Ja Abram sanoi vielä: „minulle
et antanut siementä; katso, minun kotopalkolliseni on minua perivä."
4. Mutta katso, Herran sana tuli
hänen tykönsä, sanoen: „ei tämä sinua peri; vaan joka sinun ruumiistasi tulee, se on sinua perivä."
5. Ja hän vei hänen ulos, ja sanoi:
„katso taivaalle ja lue tähdet, jos ne taidat lukea." Ja Hän sanoi hänelle: „niin sinun siemenesi on oleva."
1 Moos. 13:16. 22:17. 2 Moos. 32:13. 5 Moos. 10:22.
6. Abram uskoi Herran, ja Hän luki
sen hänelle vanhurskaudeksi.
Room. 4:3, 18. Gal. 3:6. Jaak. 2:23.
7. Ja Hän sanoi hänelle: „minä
olen Herra, joka sinun vein ulos Kaldean Urista, antaakseni sinulle tämän maan omaksesi."
8. Mutta hän sanoi: „Herra, Herra,
mistä minä tietäisin sen omistavani?"
9. Silloin Hän sanoi hänelle: „tuo
minulle kolmivuotinen hehkoinen, ja kolmivuotinen vuohi, ja kolmivuotinen oinas, niin myös mettinen, ja nuori kyhkyläinen."
10. Ja hän toi nämä kaikki, ja ja-
koi ne keskeltä kahtia, ja pani itsekunkin osan toinen toisensa kohdalle; vaan lintuja ei hän jakanut.
Jer. 34:18.
11. Niin petolinnut tulivat lihain
päälle; mutta Abram karkoitti ne.
12. Kun nyt aurinko oli laskemai-
sillaan ja raskas uni oli langennut Abramin päälle, katso, niin hämmästys ja synkiä pimeys tuli hänen päällensä.
13. Ja Hän sanoi Abramille: „niin
tiedä totisesti, että sinun siemenesi on oleva muukalaisena siinä maassa, joka ei heidän omansa ole, ja heidän täytyy orjana alla, ja he vaivataan; niin on tapahtuva neljäsataa ajastaikaa. 2 Moos. 1:13 ss. 12:40. Ap. t. 7:6 ss.
14. Mutta sille kansalle, jonka or-
jana he ovat, kostan minä; ja sitten he lähtevät ulos suurella tavaralla.
2 Moos. 11:2. 12:35 s.

15. Sinä menet isäisi tykö rauhassa, ja haudataan hyvässä ijässä.
1 Moos. 25:8.
16. Mutta neljännessä miespolvessa he tänne palajavat; sillä Amorealaisten pahuuden mitta ei ole ennen täysi."
17. Ja kun aurinko oli laskenut ja pimeys joutunut, katso, uunissa paloi tuli; ja liekki kävi kappaleitten keskeltä. 2 Moos. 13:21. 19:18. Jer. 34:18.
18. Sinä päivänä teki Herra liiton Abramin kanssa, sanoen: „sinun siemenelles annan minä tämän maan, hamasta Egyptin virrasta suureen Fratin virtaan asti: 1 Moos. 12:7. 2 Moos. 23:31. 5 Moos. 34:4. 1 Kun. 4:21. 2 Aik. 9:26. Ps. 80:12.
19. Kainilaisten, Kenitsiläisten ja Kadmonilaisten,
20. Hetiläisten, Feresiläisten ja Rafalaisten,
21. Amorealaisten, Kananealaisten, Gergesiläisten ja Jebusilaisten maan."

16 Luku.

Hagar ja Ismael.

Ja Sarai, Abramin vaimo, ei synnyttänyt hänelle lapsia. Mutta hänellä oli egyptiläinen piika, jonka nimi oli Hagar.
2. Niin Sarai sanoi Abramille: „katso, Herra on minun sulkenut synnyttämästä; mene siis minun piikani luo, ehkä minä saisin lapsia hänestä." Ja Abram totteli Sarain sanaa.
3. Ja Sarai, Abramin vaimo, otti egyptiläisen piikansa Hagarin, ja antoi sen miehellensä Abramille vaimoksi. Silloin oli Abram asunut Kanaanmaalla kymmenen ajastaikaa.
4. Ja hän makasi Hagarin tykönä, joka tuli raskaaksi. Kun hän tunsi itsensä raskaaksi, tuli hänen emäntänsä halvaksi hänen silmissänsä.
5. Niin sanoi Sarai Abramille: „minulle tapahtunut vääryys langetkoon sinun päällesi. Minä annoin minun piikani sinun helmaasi, ja kun hän tunsi itsensä raskaaksi, halpenin minä hänen silmissänsä. Herra tuomitkoon minun ja sinun välilläsi."
6. Mutta Abram sanoi Saraille: „katso, sinun piikasi on sinun käsissäsi, tee hänelle mitä tahdot." Kun Sarai sitten kuritti häntä, niin hän pakeni hänen tyköänsä.
7. Mutta Herran Enkeli löysi hänen vesilähteen tykönä korvessa, sen lähteen tykönä, joka on Surin tiellä.
8. Ja hän sanoi: „Hagar, Sarain piika, kusta tulet? ja kuhunka menet?" Hän vastasi: „minä pakenin emäntääni Saraita."
9. Ja Herran Enkeli sanoi hänelle: „palaja emäntäsi tykö, ja nöyryytä itsesi hänen kätensä alle."
10. Ja Herran Enkeli sanoi vielä: „minä lisään suuresti sinun siemenesi, niin ettei sitä taideta lukea paljouden tähden."
11. Vielä sanoi Herran Enkeli hänelle: „katso, sinä olet raskas, ja synnytät pojan, ja sinun pitää kutsuman hänen nimensä Ismael, sillä Herra on kuullut sinun vaivasi.
12. Hänestä tulee tuima mies; ja hänen kätensä on jokaista vastaan, ja jokaisen käsi häntä vastaan; ja hän on asuva kaikkien veljiensä edessä." 1 Moos. 25:18.
13. Ja Hagar nimitti Herran, joka häntä puhutteli: „sinä Jumala, joka näet minun." Sillä hän sanoi: „Olisinko todellakin pikimmältä nähnyt hänet, joka minun näkee!"
14. Sentähden nimitti hän sen kaivon: „sen elävän kaivoksi, joka minun näkee:" se on Kadeksen ja Baredin välillä. 1 Moos. 24:62. 25:11.
15. Ja Hagar synnytti Abramille pojan; ja Abram antoi pojallensa, jonka Hagar synnytti, nimen Ismael.
Gal. 4:22.
16. Ja Abram oli kuudenyhdeksättäkymmentä ajastajan vanha, kun Hagar synnytti hänelle Ismaelin.

17 Luku.

Jumala uudistaa liittonsa Abrahamin kanssa ja lupaa Isaakista siemenen. Ympärileikkaus.

Kun Abram oli yhdeksänkymmenen yhdeksän ajastaikainen, näkyi Herra Abramille, ja sanoi hänelle: „minä olen Jumala kaikkivaltias; vaella minun edessäni, ja ole vakaa.
2. Ja minä teen liittoni minun ja sinun välillesi, ja lisään sinun sangen suuresti."
3. Ja Abram lankesi kasvoillensa, ja Jumala puhui hänen kanssansa, sanoen:
4. „Katso, Minä olen, ja minun liittoni on sinun kanssasi, ja sinä tulet suuren kansan isäksi. Room. 4:17.
5. Sentähden ei sinua pidä enää kutsuttaman Abram, mutta Abraham on sinun nimesi oleva; sillä minä olen tehnyt sinun suuren kansan isäksi.
6. Ja teen sinun sangen suuresti hedelmälliseksi, ja asetan sinun kansoiksi, ja kuninkaat tulevat sinusta.

7. Ja Minä teen liittoni minun ja sinun välille, ja sinun siemenesi välille sinun jälkeesi, suvusta sukuun ijankaikkiseksi liitoksi, niin että minä olen sinun Jumalasi, ja sinun siemenesi Jumala sinun jälkeesi.

8. Ja Minä annan sinulle ja siemenellesi sinun jälkeesi sen maan, jossa sinä muukalainen olet, koko Kanaanmaan ijäiseksi omaisuudeksi; ja Minä olen heidän Jumalansa."

9. Ja Jumala sanoi vielä Abrahamille: „pidä siis minun liittoni, sinä ja sinun siemenesi sinun jälkeesi, suvusta sukuun.

10. Ja tämä on liitto, joka teidän tulee pitää, minun ja teidän välillänne, ja sinun siemenesi välillä sinun jälkeesi: kaikki miehenpuoli teidän seassanne pitää ympärileikattaman.
3 Moos. 12:3. Luuk. 2:21. Ap. t. 7:8. Room. 4:11 ss.

11. Ja teidän pitää ympärileikkaaman teidän esinahkanne liha: se on oleva liiton merkiksi minun ja teidän välillänne.

12. Kahdeksanpäiväisenä pitää ympärileikattaman teidän seassanne kaikki miehenpuoli, suvusta sukuun, kotona syntynyt ja jokainen rahalla ostettu muukalainen, joka ei ole sinun siemenestäsi.

13. Kaiketi ympärileikattakoon sekä kotona syntynyt, että rahalla ostettu; ja niin minun liittoni on oleva teidän lihassanne ijankaikkiseksi liitoksi.

14. Mutta jokainen ympärileikkaamaton miehenpuoli, joka ei ympärileikkauta esinahkansa lihaa, on hävitettävä kansastansa; hän on minun liittoni rikkonut."

15. Ja Jumala puhui vielä Abrahamille, sanoen: „älä kutsu vaimoasi Saraita enää Saraiksi, vaan Saara olkoon hänen nimensä.

16. Sillä Minä siunaan häntä, ja annan hänestäkin sinulle pojan; Minä siunaan hänen, ja hän on tuleva kansoiksi, ja kansain kuninkaat tulevat hänestä." 1 Moos. 18:10. 21:2.

17. Niin Abraham lankesi kasvoillensa, naurahti, ja sanoi sydämmessänsä: „syntyisikö sadan-ajastaikaiselle poika? ja synnyttäisikö Saara yhdeksänkymmenen ajastaikaisena?"

18. Ja Abraham sanoi Jumalalle: „joska Ismael saisi elää sinun edessäsi!" .

19. Niin sanoi Jumala: „totisesti Saara, sinun vaimosi, synnyttää sinulle pojan, ja sinun pitää hänen nimensä kutsuman Isaak; ja Minä teen minun liittoni hänen kanssansa ijankaikkiseksi liitoksi, hänen siemenellensä hänen jälkeensä.

20. Ismaelista olen Minä myös sinun rukouksesi kuullut; katso. Minä olen siunannut häntä, ja teen hänen hedelmälliseksi, ja lisään hänen sangen suuresti: kaksitoistakymmentä ruhtinasta on hän siittävä, ja minä teen hänen suureksi kansaksi. 1 Moos. 25:16.

21. Mutta liittoni teen minä Isaakin kanssa, jonka Saara on sinulle synnyttävä tähän aikaan tulevana vuonna." Room. 9:7.

22. Ja kun puhe oli päätetty Abrahamin kanssa, meni Jumala ylös hänen tyköänsä.

23. Ja Abraham otti poikansa Ismaelin, sekä kaikki kotona syntyneet, ja kaikki ostetut, kaiken miehenpuolen Abrahamin huoneessa, ja ympärileikkasi heidän esinahkansa lihan, kohta sinä päivänä, niinkuin Jumala oli puhunut hänen kanssansa.

24. Abraham oli yhdeksänkymmenen yhdeksän ajastaikainen, kun hänen esinahkansa liha ympärileikattiin.

25. Mutta Ismael, hänen poikansa, oli kolmentoista ajastaikainen, kun hänen esinahkansa liha ympärileikattiin.

26. Samana päivänä ympärileikattiin Abraham ja Ismael, hänen poikansa;

27. ja kaikki miehenpuoli hänen huoneessansa, kotona syntyneet ja muukalaisilta ostetut, ympärileikattiin hänen kanssansa.

18 Luku.

Herran käynti Abrahamin luona. Uudistettu lupaus Saaralle. Abraham rukoilee Sodoman edestä.

Ja Herra näkyi Abrahamille Mamren tammistossa, jossa hän istui majansa ovella, kun päivä oli palavimmallansa.

2. Kun hän silmänsä nosti ja katseli, katso, kolme miestä seisoi hänen edessänsä; ja kun hän näki heidän, juoksi hän heitä vastaan majan ovelta, ja kumarsi itsensä maahan,
Hebr. 13:2.

3. ja sanoi: „Herra, jos minä olen armon löytänyt sinun edessäsi, niin älä mene palvelijasi ohitse.

4. Sallikaat, että tuodaan vähän vettä pestäksenne jalkanne, ja levätkäät puun alla.

5. Minä tuon teidän eteenne kappaleen leipää, virvoittakaat sydän-

tänne, ennenkuin menette, koska
kerran poikkesitte teidän palveli-
janne tykö." He sanoivat: „tee niin-
kuin sinä olet puhunut."
6. Niin Abraham riensi majaan Saa-
ran tykö, ja sanoi: „tuo joutuin kol-
me mittaa sämpylä-jauhoja, sotke
ja leivo kaltiaisia."
7. Mutta itse juoksi Abraham karjan
tykö, otti nuoren ja kauniin vasikan.
ja antoi palvelijalle, joka riensi val-
mistamaan sitä.
8. Ja hän toi voita ja maitoa, ja va-
sikan, jonka hän oli antanut valmis-
taa, ja pani heidän eteensä; ja hän
seisoi itse heidän edessänsä puun
alla, kun he söivät.
9. Niin sanoivat he hänelle: „kus-
sa on sinun vaimosi Saara?" hän
vastasi: „tuolla majassa."
10. Ja Hän sanoi: „minä palajan
sinun tykösi tällä ajalla tulevana
vuonna, ja katso, vaimollasi Saaralla
on oleva poika." Ja sen kuuli Saara
majan ovelta, joka oli hänen taka-
nansa. 1 Moos. 17:19. 21:1 s. Room. 9:9.
11. Mutta Abraham ja Saara olivat
vanhat ja ijälliseksi joutuneet, niin
että Saaralta olivat lakanneet vai-
molliset menot. Room. 4:19. Hebr. 11:11.
12. Sentähden naurahti Saara itsek-
sensä, ja sanoi: „näin vanhaksi tul-
tuani, minäkö antaisin itseni heku-
maan? ja minun herranikin on
vanhentunut." 1 Piet. 3:6.
13. Mutta Herra sanoi Abrahamille:
„miksi Saara nauroi, sanoen: ‚mi-
näkö todellakin synnyttäisin, joka
olen vanhaksi tullut?'
14. Onko Herralle mitäkään mahdo-
tonta? Määrättyyn aikaan minä pa-
lajan sinun tykösi tulevana vuonna,
ja Saaralla on poika."
Luuk. 1:37. 2 Kun. 4:16.
15. Niin Saara kielsi, sanoen: „en
minä nauranut;" sillä hän hämmäs-
tyi. Mutta Hän sanoi: „ei ole niin,
sinä nauroit."
16. Silloin nousivat miehet ja läk-
sivät menemään Sodomaan päin; ja
Abraham meni heidän kanssansa
saattamaan heitä.
17. Ja Herra sanoi: „salaisinko mi-
nä Abrahamilta, mitä minä teen?
Am. 3:7. Jaak. 2:23.
18. Abrahamistahan totisesti on tu-
leva suuri ja väkevä kansa, ja kaikki
kansat maan päällä pitää hänessä
siunattaman. 1 Moos. 12:3. 22:18. 26:4.
28:14. 2 Moos. 1:7. Ap. t. 3:25. Gal. 3:8.
19. Sillä minä olen hänen valinnut,
että hän käskisi lapsiansa ja jälkeis-
tä perhettänsä Herran tietä pitä-
mään, ja tekemään hurskautta ja
oikeutta; jotta Herra saattaisi Abra-
hamille kaikki, mitä Hän hänelle lu-
vannut on."
20. Ja Herra sanoi: „Huuto on suu-
ri Sodomasta ja Gomorrasta, ja hei-
dän syntinsä ovat sangen raskaat.
1 Moos. 13:13. 19:13. Hes. 16:49.
21. Minä astun nyt alas katsomaan,
ovatko he aivan niin tehneet kuin
huuto heistä on tullut minun etee-
ni, vai eikö, että minä sen tietäisin."
22. Ja miehet kääntyivät sieltä, ja
menivät Sodomaan päin. Mutta A-
braham jäi vielä seisomaan Herran
eteen.
23. Ja Abraham astui hänen tykön-
sä, ja sanoi: „hukutatko myös van-
hurskaankin jumalattoman kanssa?
24. Jos kaupungissa olisi viisikym-
mentä vanhurskasta, hukuttaisitko
myös ne, etkä säästäisi sitä paikkaa
viidenkymmenen vanhurskaan täh-
den, jotka siellä olisivat?
25. Pois se sinusta, että sen tekisit,
ja kuolettaisit vanhurskaan juma-
lattoman kanssa, ja niin vanhurs-
kaan kävisi kuin jumalattomankin!
Pois se sinusta! Eikö kaiken maa-
ilman Tuomari oikeutta tekisi?"
Room. 3:6.
26. Niin Herra sanoi: „jos minä löy-
dän viisikymmentä vanhurskasta So-
doman kaupungissa, niin minä sääs-
tän kaiken sen paikan heidän täh-
tensä."
27. Mutta Abraham vastasi ja sanoi:
„katso, minä olen ruvennut puhu-
maan minun Herrani kanssa, vaik-
ka olen tomu ja tuhka.
28. Mitä, jos olisi viisi vailla viides-
täkymmenestä vanhurskaasta, ka-
dottaisitko viiden tähden koko kau-
pungin?" Ja Hän sanoi: „en kadota,
jos minä löydän siellä viisiviidettä-
kymmentä."
29. Ja hän puhui vielä Hänelle, ja
sanoi: „kenties siellä löytyisi neljä-
kymmentä?" Ja Hän sanoi: „en tee
sitä niitten neljänkymmenen täh-
den."
30. Abraham sanoi: „älköön minun
Herrani vihastuko, että minä vielä
puhun; mitä, jos löytyisi siellä kol-
mekymmentä?" Ja Hän sanoi: „en
sitä tee, jos minä löydän siellä kol-
mekymmentä."
31. Ja hän sanoi taas: „katso, minä
olen ruvennut puhumaan Herrani
kanssa: „mitä, jos löytyisi siellä kak-
sikymmentä?" Ja Hän sanoi: „en
kadota kahdenkymmenen tähden."
32. Vielä hän sanoi: „älköön mi-
nun Herrani vihastuko, jos minä
ainoastansa tämän kerran vielä pu-

hun; mitä, jos siellä löytyisi kymmenen?" Ja Hän sanoi: „en kadota kymmenen tähden."
33. Ja Herra meni pois sitten kun hän oli Abrahamin kanssa puhunut; ja Abraham palasi kotiansa.

19 Luku.

Sodoman hävitys. Lotin vaimo ja tyttäret.

Ja ne kaksi enkeliä tulivat ehtoona Sodomaan, ja Lot istui Sodoman portissa. Kun Lot näki heidät, nousi hän heitä vastaan, kumarsi kasvoillensa maahan,
2. ja sanoi: „katsokaat, minun herrani, poiketkaat palvelijanne huoneesen yöksi, ja antakaat pestä jalkanne, ja aamulla varhain noustuanne menette matkaan." He sanoivat: „ei suinkaan, vaan kadulla me yötä pidämme." 1 Moos. 18:2 ss. Hebr. 13:2.
3. Mutta hän ahkerasti vaati heitä; ja he poikkesivat hänen tykönsä, ja tulivat hänen huoneesensa. Ja hän valmisti heille aterian ja leipoi happamattomia leipiä, ja he söivät.
4. Ennenkuin he maata panivat, tulivat kaupungin miehet, Sodomalaiset, nuoret ja vanhat, kaikki kansa joka kulmalta, ja piirittivät huoneen.
5. Ja he kutsuivat Lotin ja sanoivat hänelle: „kussa ovat ne miehet, jotka sinun tykösi yöllä tulivat? tuo heitä meidän tykömme, tunteaksemme heitä."
Tuom. 19:22. Jes. 3:9. Room. 1:27.
6. Silloin Lot meni ulos heidän tykönsä oven eteen, sulki oven jälkeensä,
7. ja sanoi: „älkäät toki, rakkaat veljeni, tehkö niin pahoin.
8. Katsokaat, minulla on kaksi tytärtä, jotka ei vielä miehestä mitään tiedä; ne minä tuotan teille, tehkäät heille mitä te tahdotte. Kunhan vaan näille miehille ette mitään pahaa tee; sillä sentähden ovat he tulleet minun kattoni suojaan."
9. Mutta he sanoivat: „mene matkaasi!" Ja he sanoivat: „tuo yksi on tullut muukalaisena olemaan, ja tahtoo kuitenkin hallita. Mutta nyt me teemme enemmän pahaa sinulle kuin heille." Ja he karkasivat väkivallalla Lotin päälle ja hyökkäsivät ovea särkemään.
10. Silloin miehet ojensivat kätensä ulos, ja tempasivat Lotin tykönsä huoneesen, ja sulkivat oven kiinni. 2 Piet. 2:7.
11. Ja miehet, jotka huoneen oven edessä olivat, löivät he sokeudella, pienet ja suuret, niin että he väsyivät ovea etsiessänsä. Viis. 19:16.
12. Ja miehet sanoivat Lotille: „jos sinulla vielä on omaisia täällä, vävyjä, poikia, tyttäriä, tahi muita tässä kaupungissa, vie ne ulos tästä paikasta.
13. Sillä me hukutamme tämän paikan; koska heidän huutonsa on suuri Herran edessä, niin Herra lähetti meidät heitä hukuttamaan."
1 Moos. 18:20.
14. Niin Lot meni ulos, ja puhutteli vävyjänsä, joitten piti saaman hänen tyttärensä, ja sanoi: „nouskaat ja lähtekäät tästä paikasta, sillä Herra hukuttaa tämän kaupungin." Mutta vävynsä luulivat hänen leikkiä laskevan.
15. Kun nyt aamurusko nousi, kiiruhtivat enkelit Lotia joutumaan, ja sanoivat: „nouse, ota vaimosi ja kaksi tytärtäsi, jotka saapuvilla ovat, ettet hukkuisi tämän kaupungin pahuudessa!"
16. Ja kun hän viipyi, tarttuivat miehet hänen käteensä, ja hänen vaimonsa ja kahden tyttärensä käteen, sillä Herra tahtoi säästää häntä, ja taluttivat hänen ulos ja jättivät hänen ulkopuolelle kaupunkia.
Viis. 10:6. 2 Piet. 2:7.
17. Ja johdattaissaan heitä ulos, sanoi toinen: „pakene sielusi tähden; älä katsahda taaksesi, ja älä myös pysähdy koko tällä lakeudella; vaan pakene vuorille, ettet hukkuisi."
18. Mutta Lot sanoi heille: „Voi, Herrani!
19. Katso, palvelijasi on löytänyt armon sinun edessäsi, sinä olet tehnyt laupeutesi suureksi, jonka minulle osoitit, pelastaaksesi sieluani; en taida minä päästä pakoon vuorille ennenkuin onnettomuus saavuttaa minun ja minä kuolen.
20. Katso, kaupunki tuolla on lähellä paetakseni sinne, ja se on pieni. Salli minun paeta sinne — sehän on niin pieni—, että sieluni jäisi elämään!"
21. Niin sanoi Hän hänelle: „katso, tässäkin asiassa olen minä sinun rukouksesi kuullut; en hävitä sitä kaupunkia, josta puhut.
22. Riennä, pakene sinne; sillä en minä taida mitään tehdä, ennenkuin sinne pääset." Sentähden kutsui hän sen kaupungin Soariksi.
23. Kun aurinko oli nousnut maan yli, ja Lot tullut Soariin,
24. niin antoi Herra sataa Sodoman ja Gomorran päälle tulikiveä ja tulta, Herralta taivaasta,
25. ja kukisti ne kaupungit, ja koko

sen lakeuden ynnä kaikki niiden kaupunkien asuvaiset, ja maan kasvun. 5 Moos. 29:23. Jes. 13:19. Jer. 50:40. Hes. 16:49. Hos. 11:8. Am. 4:11. Luuk. 17:29. Juud. v. 7.
26. Mutta Lotin vaimo, joka seurasi häntä, katsoi taaksensa ja muuttui suolapatsaaksi. Viis. 10:7. Luuk. 17:32.
27. Ja kun Abraham nousi varhain aamulla ja menisiihen paikkaan, kussa hän oli seisonut Herran edessä,
28. ja katsahti Sodomaan ja Gomorraan päin, ja silmäili koko lakeutta, niin näki hän, että savu nousi maasta niinkuin pätsin savu.
29. Niin tapahtui siis, että kun Jumala kukisti sen lakeuden kaupungit, muisti Hän Abrahamia, ja johdatti Lotin ulos hävityksen keskeltä, hävittäessään ne kaupungit, joissa Lot asui.
30. Ja Lot läksi Soarista ja asui vuoristossa, ja kaksi hänen tytärtänsä hänen kanssansa; sillä hän pelkäsi asua Soarissa; ja hän oli luolassa, hän ja molemmat tyttärensä.
31. Niin sanoi vanhempi nuoremmalle: „isämme on vanha, eikä ole muuta miestä maan päällä, makaamaan meidän kanssamme, koko maailman tavan jälkeen.
32. Käykäämme, juottakaamme isämme viinillä, ja maatkaamme hänen kanssansa, herättääksemme isästämme siementä."
33. Niin he juottivat isänsä sinä yönä viinillä. Ja vanhempi tuli ja makasi isänsä kanssa, eikä hän huomannut, koska hän tuli makaamaan ja koska hän nousi.
34. Toisena päivänä sanoi vanhempi nuoremmalle: „katso, minä makasin menneenä yönä isäni kanssa; juottakaamme häntä myös tänä yönä viinillä, ja mene sinä ja makaa hänen kanssansa, herättääksemme isästämme siementä."
35. Niin he juottivat myös sinä yönä isänsä viinillä; ja nuorempi meni ja makasi hänen kanssansa, eikä hän huomannut, koska hän tuli makaamaan ja koska hän nousi.
36. Ja niin molemmat Lotin tyttäret tulivat isästänsä raskaaksi.
37. Ja vanhempi synnytti pojan, ja nimitti hänen Moab; hänestä ovat Moabilaiset tulleet, hamaan tähän päivään asti.
38. Ja nuorempi myös synnytti pojan, ja nimitti hänen Ben-Ammi; hänestä tulivat Ammonin lapset, hamaan tähän päivään asti.

20 Luku.

Abraham ja Saara Gerarissa.

Ja Abraham vaelsi sieltä Etelämaahan, ja asui Kadeksen ja Surin vaiheella, ja oli muukalaisena Gerarissa.
2. Ja Abraham sanoi vaimostansa Saarasta: „hän on minun sisareni." Niin Abimelek, Gerarin kuningas, lähetti ja antoi noutaa Saaran tykönsä. 1 Moos. 12:13.
3. Mutta Jumala tuli Abimelekin tykö yöllä unessa ja sanoi hänelle: „katso, sinun pitää kuoleman sen vaimon tähden, jonkas ottanut olet; sillä hän on toisen miehen aviovaimo."
4. Mutta Abimelek ei ollut ryhtynyt häneen. Ja hän sanoi: „Herra, tahdotko surmata hurskaankin kansan?
5. Eikö hän sanonut minulle: ‚hän on minun sisareni?' ja hän itsekin sanoi: ‚hän on minun veljeni.' Yksivakaisella sydämmellä ja viattomilla käsillä olen minä sen tehnyt."
6. Ja Jumala sanoi hänelle unessa: „minä myös tiedän, että sydämmesi yksivakaisuudessa olet sen tehnyt. Sentähden minä myös estin sinun rikkomasta minua vastaan; enkä sallinut sinun ryhtyä häneen.
7. Niin anna nyt miehelle hänen vaimonsa takaisin; sillä hän on profetta, ja hän on rukoileva sinun edestäsi, että saat elää. Mutta jos et sinä anna häntä takaisin, niin tiedä, että totisesti kuolet, ja kaikki mitä sinulla on." Ps. 105:14.
8. Niin Abimelek nousi varhain aamulla ja kutsui kaikki palvelijansa, ja puhui nämä kaikki heidän kuultensa; ja miehet pelkäsivät suuresti.
9. Ja Abimelek kutsui Abrahamin, ja sanoi hänelle: „mitäs meille teit? ja mitä minä olen rikkonut sinua vastaan, että saatit minulle ja valtakunnalleni niin suuren rikoksen? sinä olet tehnyt minua kohtaan mitä ei sovi tehdä."
10. Ja Abimelek sanoi vielä Abrahamille: „mitä tarkoitit, ettäs tämän teit?"
11. Abraham sanoi: „minä ajattelin: kenties ei tässä paikassa ole yhtään Jumalan pelkoa, ja he surmaavat minut vaimoni tähden.
12. Ja hän on tosin sisareni; sillä hän on isäni tytär, vaan ei äitini tytär, ja minä otin hänen vaimokseni.
13. Kun Jumala pani minut kulkemaan isäni huoneesta, sanoin minä hänelle: „osoita se lempeys minua

kohtaan, kuhunka paikkaan ikänä tulemme, että sanot minusta: ,hän on veljeni!'

14. Niin Abimelek otti lampaita, ja karjaa, ja palvelijoita, ja piikoja, ja antoi Abrahamille; ja lähetti hänelle Saaran, hänen vaimonsa.

15. Ja Abimelek sanoi: ,,katso, minun maani on avoinna sinun edessäsi; asu kussa sinulle parhain kelpaa."

16. Ja hän sanoi Saaralle: ,,katso, minä annan veljellesi tuhannen hopeasikliä, ne pitää oleman sinulle silmäin peitteeksi, kaikkien edessä, jotka sinun kanssasi ovat; niin olet sinä kaikkien edessä viattomaksi todistettu."

17. Mutta Abraham rukoili Jumalata, ja Jumala paransi Abimelekin, ja hänen vaimonsa, ja hänen piikansa; ja ne siittivät.

18. Sillä Herra oli peräti sulkenut kaikki kohdut Abimelekin huoneessa, Saaran, Abrahamin vaimon tähden.

21 Luku.

Isaak syntyy. Ismael ja Hagar korvessa. Abrahamin liitto Abimelekin kanssa.

Ja Herra katsoi Saaran puoleen, niinkuin Hän sanonut oli; ja Herra teki Saaralle, niinkuin hän oli puhunut. 1 Moos. 17:19. 18:10, 14. Matt. 1:2. Hebr. 11:11.

2. Ja Saara tuli raskaaksi, ja synnytti pojan Abrahamille hänen vanhuudessansa, sillä ajalla, minkä Jumala hänelle sanonut oli.

3. Ja Abraham nimitti poikansa, joka hänelle syntynyt oli, jonka Saara hänelle synnytti, Isaak.

4. Ja Abraham ympärileikkasi poikansa Isaakin kahdeksan-päiväisenä, niinkuin Jumala hänen oli käskenyt. 1 Moos. 17:11. Ap. t. 7:8.

5. Abraham oli sadan ajastaikainen, kun Isaak, hänen poikansa, hänelle syntyi.

6. Ja Saara sanoi: ,,Jumala on tehnyt minulle naurun; kuka ikänä sen saa kuulla, hän nauraa minua."

7. Ja sanoi vielä: ,,kuka olisi taitanut sanoa Abrahamille: ,Saara on lapsia imettävä'; sillä minä olen synnyttänyt pojan hänen vanhuudessansa?"

8. Ja lapsi kasvoi ja vieroitettiin; ja Abraham teki suuret pidot sinä päivänä, jona Isaak vieroitettiin.

9. Ja Saara huomasi, että sen egyptiläisen Hagarin poika, jonka tämä oli Abrahamille synnyttänyt, oli pilkkaaja.

10. Ja hän sanoi Abrahamille: ,,aja ulos tämä palkkavaimo poikinensa; sillä palkkavaimon pojan ei pidä perimän minun poikani Isaakin kanssa." Gal. 4:30.

11. Tämä sana oli Abrahamin mielestä sangen karvas, hänen poikansa tähden.

12. Mutta Jumala sanoi Abrahamille: ,,älä ota sitä niin pahaksesi poikasi ja palkkapiikasi tähden. Kaikissa mitä Saara sinulle sanoo, kuule häntä; sillä Isaakissa pitää sinulle siemen kutsuttaman. Room. 9:7. Hebr. 11:18.

13. Minä teen myös piikasi pojan kansaksi, koska hän sinun siemenesi on." 1 Moos. 16:10. 17:20.

14. Niin nousi Abraham aamulla varhain, otti leipää ja vesileilin, ja antoi Hagarille, ja pani hänen selkäänsä; ja antoi hänelle pojan, ja laski heidät menemään. Niin hän meni matkaansa, ja eksyi Bersaban korvessa.

15. Kun vesi oli loppunut leilistä, heitti hän pojan yhden pensaan alle.

16. Ja meni pois, ja istui hänen kohdallensa noin joutsen kantaman matkan päähän; sillä hän sanoi: ,,en minä voi nähdä pojan kuolemata." Ja istuen hänen kohdallansa, ratkesi hän ääneen itkemään.

17. Ja Jumala kuuli pojan äänen; ja Jumalan Enkeli huusi Hagaria taivaasta, ja sanoi hänelle: ,,mikä sinun on, Hagar? älä pelkää; sillä Jumala on kuullut pojan äänen, kussa hän makaa.

18. Nouse, ota poika, ja tue häntä kädelläsi; sillä minä teen hänen suureksi kansaksi."

19. Ja Jumala avasi hänen silmänsä, että hän näki vesikaivon; niin hän meni ja täytti leilin vedellä, ja antoi pojan juoda.

20. Ja Jumala oli pojan kanssa; ja hän kasvoi, ja asui korvessa, ja tuli tarkaksi joutsimieheksi.

21. Ja hän asui Paranin korvessa; ja hänen äitinsä otti hänelle vaimon Egyptinmaalta.

22. Siihen aikaan puhui Abimelek ja hänen sotapäämiehensä Pikol Abrahamille, sanoen: ,,Jumala on sinun kanssasi kaikissa, mitä sinä teet. 1 Moos. 26:26.

23. Niin vanno nyt minulle tässä Jumalan kautta, ettet ole minulle, eikä pojalleni, eikä poikani pojalle petollinen; vaan sen laupeuden jälkeen, jonka minä tein sinulle, tee sinä myös minulle, ja sille maalle, jossa olet muukalainen."

24. Niin sanoi Abraham: „sen minä vannon."
25. Ja Abraham nuhteli Abimelekiä sen vesikaivon tähden, jonka Abimelekin palvelijat olivat väkivallalla ottaneet.
26. Ja Abimelek sanoi: „en ole minä tietänyt, kuka sen teki; et ole sinäkään ilmoittanut minulle, enkä minä ole sitä ennen kuullut, kuin tänäpänä."
27. Niin otti Abraham lampaita ja karjaa, ja antoi Abimelekille; ja he tekivät molemmat liiton keskenänsä.
28. Ja Abraham asetti seitsemän karitsaa laumasta erinänsä.
29. Niin Abimelek sanoi Abrahamille: „mihinkä nämä seitsemän karitsaa, jotka olet asettanut erikseen?"
30. Hän vastasi: „nämä seitsemän karitsaa pitää sinun ottaman minun kädestäni, todistukseksi minulle, että minä olen tämän kaivon kaivanut."
31. Sentähden nimitti hän sen paikan Ber-Saba; sillä siinä he molemmat vannoivat keskenänsä.
1 Moos. 26:31, 33.
32. Ja niin he tekivät liiton Bersabassa. Ja Abimelek nousi sekä Pikol, hänen sotapäämiehensä, ja palasivat Filistealaisten maalle.
33. Ja Abraham istutti puita Bersabassa; ja rukoili siinä Herran, ijankaikkisen Jumalan niemeen.
34. Ja hän oli muukalainen Filistealaisten maalla kauan aikaa.

22 Luku.

Abraham koetellaan. Kristus luvataan. Nahorin sukutaulu.

Kun nämä olivat tapahtuneet, koetteli Jumala Abrahamia, ja sanoi hänelle: „Abraham!" Hän vastasi: „katso, tässä minä olen." Hebr. 11:17 ss.
2. Niin Hän sanoi: „ota nyt Isaak, sinun ainoa poikasi, jota rakastat, ja mene Morian maalle, ja uhraa hänet siellä polttouhriksi yhdellä niistä vuorista, jonka minä sinulle sanova olen."
3. Niin Abraham nousi varhain aamulla, ja valjasti aasinsa, ja otti kaksi palvelijatansa myötänsä, sekä poikansa Isaakin; sitten halkoili hän polttouhrin puita, ja valmisti itsensä, ja läksi menemään sille paikalle, jonka Jumala hänelle oli sanonut.
4. Kun Abraham kolmantena päivänä nosti silmänsä ja näki sen paikan kaukaa,
5. sanoi hän palvelijoillensa: „olkaat te tässä aasin tykönä; mutta minä ja poika käymme tuonne. Ja kun me olemme rukoilleet, niin me palajamme teidän tykönne."
6. Ja Abraham otti polttouhrin halvot, ja sälytti poikansa Isaakin selkään, mutta itse hän otti tulen ja veitsen käteensä; ja he kävivät molemmat yhdessä.
7. Niin sanoi Isaak isällensä Abrahamille: „isä!" Hän vastasi: „tässä minä olen, poikani." Ja hän sanoi: „katso, tässä on tuli ja halot; mutta kussa on lammas polttouhriksi?"
8. Abraham vastasi: „Jumala on katsova itsellensä lampaan polttouhriksi, poikani." Ja he kävivät molemmat yhdessä.
9. Ja kun he tulivat sille paikalle, josta Jumala oli hänelle sanonut, teki Abraham siihen alttarin, ja pani halot; sitten sitoi hän poikansa Isaakin, ja pani hänet alttarille halkojen päälle. Jaak. 2:21.
10. Ja hän ojensi kätensä, ja otti veitsen, teurastaaksensa poikaansa.
11. Silloin Herran Enkeli huusi hänelle taivaasta, sanoen: „Abraham, Abraham!" Hän vastasi: „tässä minä olen."
12. Hän sanoi: „älä satuta kättäsi poikaan, äläkä hänelle mitään tee; sillä nyt minä tiedän, että sinä pelkäät Jumalata, kun et ole säästänyt ainokaista poikaasi minun tähteni."
13. Niin Abraham nosti silmänsä, ja huomasi takanansa oinaan, joka oli sarvistaan tarttunut pensastoon. Niin Abraham meni, otti sen oinaan ja uhrasi polttouhriksi poikansa sijaan.
14. Ja Abraham nimitti sen paikan: Herra on edeskatsova; josta vielä tänäpänä sanotaan: Herran vuorella edeskatsotaan.
15. Mutta Herran Enkeli huusi Abrahamille toistamiseen taivaasta,
16. ja sanoi: „minä olen vannonut itse kauttani, sanoo Herra:—koska tämän teit, etkä säästänyt ainoata poikaasi, Hebr. 6:13.
17. niin minä suuresti siunaan sinua, ja runsaasti lisään sinun siemenesi niinkuin taivaan tähdet, ja niinkuin sannan meren rannalla. Ja sinun siemenesi on voittava vihollistensa portit. 1 Moos. 13:16. 15:5. Matt. 16:18. Luuk. 1:73.
18. Ja sinun siemenessäsi pitää kaikki kansat maan päällä siunatuksi tuleman, koska minun äänelleni kuuliainen olit." 1 Moos. 12:3. 18:18. 26:4. Ap. t. 3:25. Gal. 3:8. Jes. 65:16. Syr. 44:22.
19. Sitte palasi Abraham palvelijoittensa tykö; ja he nousivat ja mat-

kustivat yhdessä Bersabaan. Ja Abraham asui Bersabassa.
20. Kun nämä olivat tapahtuneet, ilmoitettiin Abrahamille, sanoen: „katso, Milka on myös synnyttänyt poikia sinun veljellesi Nahorille,
21. esikoisensa Usin, ja Busin, tämän veljen, ja Kemuelin, Aramin isän,
22. sekä Kesedin, Hasonin, Pildaksen, Jidlafen ja Betuelin.
23. Mutta Betuel siitti Rebekan. Nämä kahdeksan synnytti Milka Nahorille, Abrahamin veljelle.
24. Mutta hänen jalkavaimonsa, Reuma nimeltä, synnytti Tebakin, Gahamin, Tahaksen ja Maakan.

23 Luku.

Saara kuolee. Abraham ostaa haudan.

Ja Saaran elinaika oli sata seitsemän kolmattakymmentä ajastaikaa; ne olivat Saaran ikävuodet.
2. Ja Saara kuoli Kirjat-Arbassa, joka on Hebron Kanaanmaalla. Niin Abraham valitti Saaran kuolemaa ja itki häntä.
3. Sitten nousi hän, läksi pois kuolleen tyköä, ja puhui Hetin lapsille, sanoen:
4. „Minä olen muukalainen asukas tykönänne; antakaat minulle perintöhauta teidän tykönänne, haudatakseni siihen minun kuolleeni.“
5. Niin vastasivat Hetin lapset Abrahamia, sanoen hänelle:
6. „Kuule meitä, rakas herra; sinä olet Jumalan ruhtinas meidän keskellämme; hautaa sinun kuolleesi meidän parhaasen hautaamme. Ei yksikään meistä sinua kiellä hautaamasta sinun kuolluttasi hänen hautaansa.“ 1 Moos. 25:10. 50:13. Ap. t. 7:16.
7. Niin Abraham nousi ja kumarsi maan kansan, Hetin lasten, edessä.
8. Ja hän puhui heille, sanoen: „jos sallitte, että minä hautaan minun kuolleeni, niin kuulkaat minua, ja puhutelkaat minun puolestani Efronia, Soarin poikaa,
9. että hän antaisi minulle Makpelan luolan, joka hänellä on vainionsa perällä; täyttä hintaa vastaan antakoon sen minulle perintöhaudaksi teidän keskellänne.“
10. Ja Efron istui Hetin lasten keskellä. Niin vastasi Efron, Hetiläinen, Abrahamia, kaikkien Hetin poikain kuullen, jotka hänen kaupunkinsa portista kulkivat, sanoen:
11. „Ei, minun herrani, vaan kuule minua; sen vainion minä annan sinulle, ja luolan, joka siinä on, annan minä sinulle; minun kansani lasten nähden lahjoitan minä sen sinulle; hautaa sinun kuolleesi.“
12. Abraham kumarsi maan kansan edessä,
13. ja puhui Efronille maan kansan kuullen, sanoen: „jospa kuitenkin minua kuulisit! minä annan rahan vainiosta, ota se minulta; ja minä hautaan kuolleeni siihen.“
14. Efron vastasi Abrahamia, sanoen hänelle:
15. „Herrani, kuule minua; neljänsadan hopeasiklin maa, mitä se on minun ja sinun välilläs? hautaa sinun kuolleesi.“
16. Abraham kuuli Efronia, ja punnitsi hänelle rahasumman, minkä hän määrännyt oli Hetin lasten kuullen: neljäsataa sikliä hopeata, käypää rahaa.
17. Ja niin Efronin vainio, joka Makpelassa on Mamren kohdalla, vainio luolinensa, ja kaikki puut siinä vainiolla, ja koko sen piirissä,
18. vahvistettiin Abrahamille omaisuudeksi kaikkien Hetin lasten nähden, jotka kulkivat hänen kaupunkinsa portista.
19. Ja sitten hautasi Abraham Saaran, vaimonsa, Makpelan vainion luolaan Mamren kohdalla, joka on Hebron Kanaanmaalla.
20. Niin luovuttivat siis Hetin lapset vainion ja luolan, joka siinä oli, Abrahamille perintöhaudaksi.

24 Luku.

Eleasarin matka. Rebekka tulee Isaakin vaimoksi.

Kun Abraham oli vanha ja joutunut ijälliseksi, ja Herra oli siunannut hänen kaikissa,
2. sanoi hän vanhimmalle huoneensa palvelijalle, joka kaikki hallitsi, mitä hänellä oli: „laske nyt kätesi minun kupeeni alle; 1 Moos. 15:2.
3. ja lupaa minulle valalla Herran, taivaan ja maan Jumalan kautta, ettet ota vaimoa minun pojalleni Kananealaisten tyttäristä, joiden seassa minä asun;
4. vaan mene minun isäni maahan ja minun sukuni tykö, ja ota sieltä minun pojalleni Isaakille vaimo.“
5. Palvelija sanoi hänelle: „jos niin tapahtuisi, ettei vaimo tahtoisi seurata minua tähän maahan, pitääkö minun viemän sinun poikasi takaisin sille maalle, josta olet lähtenyt?“
6. Abraham sanoi hänelle: „varo, ettet vie poikaani sinne takaisin.
7. Herra, taivaan Jumala, joka mi-

nun otti isäni huoneesta ja syntymä-
maaltani, ja joka minun kanssani
puhui ja vannoi minulle, sanoen:
,sinun siemenellesi minä annan tä-
män maan,' hän lähettää Enkelinsä
sinun edelläsi, niin että sieltä saat
pojalleni vaimon. 1 Moos. 12:7. 13:15.
15:7, 18.
8. Mutta jos ei vaimo tahdo seurata
sinua, niin sinä olet vapaa tästä mi-
nun valastani; älä vaan vie poikaani
sinne jälleen."
9. Niin laski palvelija kätensä her-
ransa Abrahamin kupeen alle ja van-
noi hänelle sen.
10. Ja palvelija otti kymmenen ka-
melia herransa kameleista, ja läksi
matkalle; hän otti myös myötänsä
kaikkinaista herransa tavaraa; ja
vaelsi niin Mesopotamiaan Nahorin
kaupunkiin. 1 Moos. 11:29, 31.
11. Siellä antoi hän kamelien laskea
polvillensa ulkona kaupungista vesi-
kaivon tykönä ehtoopuolella, jolla
ajalla vaimoväen tapa oli lähteä
vettä ammentamaan.
12. Ja hän sanoi: ,,Herra, minun
herrani Abrahamin Jumala, suo mi-
nulle menestys tänä päivänä, ja tee
laupeus herralleni Abrahamille.
13. Katso, minä seison tässä vesi-
kaivon tykönä; ja kaupunkilaisten
tyttäret tulevat vettä ammentamaan.
14. Niin suo nyt, että se tyttö, jolle
minä sanon: ,kallista tänne vesi-
astiasi minun juodakseni,' ja hän
sanoo: ,juo, ja minä juotan myös
sinun kamelisi,' on juuri se, jonka
olet määrännyt palvelijallesi Isaa-
kille; sitten voin minä siitä ymmär-
tää, että olet laupeuden tehnyt her-
ralleni."
15. Ja ennenkuin hän lakkasi puhu-
masta, katso, Rebekka tuli, joka syn-
tynyt oli Betuelille, Milkan, Abraha-
min veljen Nahorin vaimon, pojalle.
Ja hänellä oli vesiastia olallansa.
1 Moos. 22:23.
16. Tyttö oli sangen ihana nähdä,
ja vielä neitsyt, eikä yksikään mies
ollut häneen ryhtynyt; hän meni,
alas lähteelle, täytti astiansa, ja tuli
ylös.
17. Niin palvelija juoksi häntä vas-
taan, ja sanoi: ,,anna minun juoda
vähän vettä astiastasi."
18. Hän sanoi: ,,juo, minun herra-
ni," ja laski kiiruusti vesiastiansa
alas kädellensä, ja antoi hänen juoda.
19. Ja kun hän oli antanut hänen
juoda, sanoi hän: ,,minä ammennan
vettä kameleillesikin, niin että he
kaikki saavat juoda."
20. Ja hän kaasi kohta veden asti-
astansa ruuheen, ja juoksi taas kai-
volle ammentamaan, ja ammensi
kaikille hänen kameleillensa.
21. Mutta mies katseli häntä ääne-
tönnä tietääksensä, oliko Herra teh-
nyt hänen matkansa onnelliseksi,
vai ei.
22. Kun sitten kaikki kamelit oli-
vat juoneet, antoi mies hänelle kul-
taisen nenärenkaan, joka painoi puo-
len sikliä, sekä kaksi kultaista ran-
nerengasta, jotka painoivat kymme-
nen sikliä.
23. Ja hän kysyi: ,,kenenkä tytär
olet? sano minulle: onko isäsi huo-
neessa sijaa meidän yötä ollaksem-
me?"
24. Hän vastasi hänelle: ,,minä olen
Betuelin tytär, Milkan pojan, jonka
hän synnytti Nahorille."
25. Ja hän vielä sanoi hänelle: ,,on
meillä olkia ja karjan ruokaa kyllä,
ja myös sijaa yötä olla."
26. Silloin mies kumartui maahan,
ja rukoili Herraa,
27. ja sanoi: ,,kiitetty olkoon Herra,
minun herrani Abrahamin Jumala,
joka ei ottanut pois laupeuttansa ja
totuuttansa minun herraltani! minua
on Herra johdattanut tällä tiellä mi-
nun herrani veljen huoneeseen."
28. Nyt tyttö juoksi ja ilmoitti nä-
mä asiat äitinsä huoneessa.
29. Mutta Rebekalla oli veli, jonka
nimi oli Laban. Ja Laban juoksi
miehen tykö kaivolle.
30. Sillä kun hän näki nenärenkaan
ja rannerenkaat sisarensa käsissä, ja
kuuli sisarensa Rebekan puheet, jo-
ka sanoi: ,näin on mies puhunut
minulle,' niin tuli hän miehen tykö,
joka seisoi kamelein luona kaivolla.
31. Ja hän sanoi: ,,tule sisälle, sinä
Herran siunattu; mitä seisot ulkona?
minä olen huoneen valmistanut, se-
kä sijaa kameleille."
32. Niin mies meni huoneesen; siel-
lä riisuttiin kamelit ja pantiin olkia
ja ruokaa kameleille, sekä tuotiin
vettä pestä hänen jalkansa ja niitten
miesten jalat, jotka hänen kanssansa
olivat.
33. Sitte pantiin ruokaa hänen eteen-
sä. Mutta hän sanoi: ,,en minä syö,
ennenkuin olen puhunut asiani."
Laban vastasi: ,,puhu."
34. Silloin hän sanoi: ,,minä olen
Abrahamin palvelija.
35. Ja Herra on runsaasti siunan-
nut minun herrani, ja hän on suu-
reksi tullut. Hän on antanut hänelle
lampaita ja karjaa, hopeata ja kul-
taa, palvelijoita ja piikoja, kameleja
ja aaseja.

36. Ja Saara, minun herrani vaimo, on vanhalla ijällänsä synnyttänyt herralleni pojan; hänelle on hän antanut kaikki, mitä hänellä on.
1Moos. 21:2.
37. Ja minun herrani vannoitti minua, sanoen: ,älä ota pojalleni vaimoa Kananealaisten tyttäristä, joiden maalla minä asun;
38. vaan mene minun isäni huoneesen ja sukuni tykö, ja ota sieltä pojalleni vaimo.'
39. Mutta minä sanoin herralleni: ,mitä, jos vaimo ei seuraisi minua?'
40. Niin hän sanoi minulle: ,Herra, jonka edessä minä vaellan, lähettää Enkelinsä sinun kanssasi, joka tekee sinun matkasi onnelliseksi, niin että saat pojalleni vaimon minun suvustani ja minun isäni huoneesta.
41. Sinä tulet vapaaksi minun valastani, kun kerran tulet minun sukuni tykö; jos eivät he anna häntä sinulle, niin sinä olet vapaa valastani.'
42. Niin minä tulin tänäpänä lähteelle, ja sanoin: „Herra, minun herrani Abrahamin Jumala, jos sinä olet tehnyt minun matkani onnelliseksi, jota minä nyt vaellan,
43. niin suo nyt sen tapahtua, kun seison tässä vesikaivon tykönä, että jos joku tyttö tulee vettä ammentamaan ja minä sanon hänelle: ,anna minulle vähän vettä juoda astiastasi',
44. ja hän sanoo minulle: ,juo sinä, minä ammennan myös sinun kameleillesi', että hän juuri on se vaimo, jonka Herra on määrännyt minun herrani pojalle.'
45. Ja ennenkuin olin lopettanut puhumasta sydämmessäni, katso, niin Rebekka tuli, vesiastia olallansa, ja astui alas lähteelle ammentamaan. Niin minä sanoin hänelle: ,annas minun juoda.'
46. Hän riensi, laski vesiastian olaltansa alas ja sanoi: ,juo, minä juotan myös kamelisi.' Niin minä join; ja hän juotti myös kamelit.
47. Ja minä kysyin häneltä, sanoen: ,kenenkä tytär sinä olet?' hän vastasi: ,minä olen Betuelin tytär, Nahorin pojan, jonka Milka hänelle synnytti.' Niin minä panin nenärenkaan hänen otsaansa ja rannerenkaat hänen käsiinsä.
48. Ja minä kumarruin maahan rukoillakseni Herraa, ja minä kiitin Herraa, minun herrani Abrahamin Jumalata, joka oli minun johdattanut oikiata tietä, että saisin herrani pojalle hänen veljensä tyttären.
49. Ja nyt, jos te tahdotte herralleni laupeuden ja totuuden, niin sanokaat minulle; jos ei, niin sanokaat sekin minulle, että kääntäisin itseni toisaalle, oikealle taikka vasemmalle puolelle."
50. Niin vastasi Laban ja Betuel, ja sanoivat: „tämä asia on tullut Herralta; sentähden emme taida sinua vastaan puhua, ei pahaa eikä hyvää.
51. Siinä on Rebekka edessäsi, ota hänet ja mene, ja olkoon hän sinun herrasi pojan vaimo, niinkuin Herra on sanonut."
52. Kun Abrahamin palvelija kuuli heidän sanansa, kumartui hän maahan Herran eteen.
53. Ja palvelija toi hopea- ja kultakoristeita sekä vaatteita, ja antoi Rebekalle; vaan hänen veljellensä ja äidillensä antoi hän kalliita lahjoja.
54. Niin he söivät ja joivat, hän ja miehet, jotka hänen kanssansa olivat, ja viipyivät siellä yötä. Mutta aamulla, kun nousivat, sanoi hän: „päästäkäät minua herrani tykö."
55. Mutta tytön veli ja äiti sanoivat: „olkoon tyttö meidän tykönämme edes kymmenenkin päivää; sitten saat mennä."
56. Niin sanoi hän heille: „älkäät viivyttäkö minua; sillä Herra on tehnyt minun matkani onnelliseksi. Laskekaat minua menemään herrani tykö."
57. Niin he sanoivat: „kutsukaamme tyttö ja kysykäämme, mitä hän sanoo."
58. Ja he kutsuivat Rebekan ja sanoivat hänelle: „tahdotko mennä tämän miehen kanssa?" Hän vastasi: „menen."
59. Niin he päättivät, että heidän sisarensa Rebekka ynnä hänen imettäjänsä lähtisi Abrahamin palvelijan ja hänen seuralaistensa kanssa.
60. Ja he siunasivat Rebekkaa ja sanoivat hänelle: „sinä olet meidän sisaremme, lisäänny tuhannen tuhanneksi; ja sinun siemenesi omistakoon vihamiestensä portit."
61. Niin Rebekka nousi piikoinensa, istuivat kamelein selkään, ja seurasivat sitä miestä. Ja palvelija otti Rebekan myötänsä, ja meni matkaansa.
62. Mutta Isaak oli paluumatkalla siltä kaivolta, joka kutsuttiin „sen elävän, joka minun näkee;" sillä hän asui Etelämaalla.
1 Moos. 16:14. 25:11.
63. Ja ehtoopuolella oli hän lähtenyt rukoilemaan kedolle; ja kun

hän nosti silmänsä, näki hän kamelien lähestyvän.
64. Ja kun Rebekka nosti silmänsä ja näki Isaakin, laskeusi hän maahan kamelin seljästä,
65. ja sanoi palvelijalle: „mikä mies tämä on, joka kedolla käy meitä vastaan?" Palvelija vastasi: „se on minun herrani." Niin hän otti silmikko-vaatteen ja peitti kasvonsa.
66. Ja palvelija kertoi Isaakille kuinka hän oli asian toimittanut.
67. Ja Isaak vei hänet äitinsä Saaran majaan; ja hän otti Rebekan vaimokseen ja rakasti häntä. Niin sai Isaak lohdutuksen surussaan äitinsä kuolemasta.

25 Luku.

Keturan lapset. Abrahamin kuolema. Ismaelin sukutaulu. Isaakin pojat.

Ja Abraham otti taas vaimon, jonka nimi oli Ketura.
2. Hän synnytti hänelle Simranin, Joksanin, Medanin, Midianin, Jisbakin ja Suakin.
3. Mutta Joksan siitti Seban ja Dedanin. Dedanin lapset olivat: Assurilaiset, Letusilaiset ja Leummilaiset.
4. Midianin lapset olivat: Efa, Efer, Hanok, Abida ja Eldaa; nämät kaikki ovat Keturan pojat. 1 Aik. 1:32, 33.
5. Ja Abraham antoi kaikki, kuin hänellä oli, Isaakille.
6. Mutta niille lapsille, jotka jalkavaimoista olivat, antoi hän lahjoja, ja lähetti heidän vielä eläissänsä pois poikansa Isaakin tyköä, itään päin, Itämaille.
7. Ja tämä on Abrahamin elinaika, minkä hän eli: sata viisikahdeksattakymmentä ajastaikaa.
8. Ja hän vaipui kuolemaan hyvällä ijällä, vanhana ja elämästä kyllääntyneenä, ja koottiin kansansa tykö.
9. Ja hänen poikansa Isaak ja Ismael hautasivat hänen Makpelan luolaan, Efronin, Hetiläisen Soarin pojan, vainiossa, Mamren kohdalla.
10. Siihen vainioon, jonka Abraham oli ostanut Hetin lapsilta, siihen haudattiin Abraham, ja Saara, hänen vaimonsa. 1 Moos. 23:3—19.
11. Ja Abrahamin kuoleman jälkeen siunasi Jumala hänen poikansa Isaakin. Ja Isaak asui sen kaivon luona, jonka nimi on: „sen elävän kaivo, joka minun näkee." 1 Moos. 16:14.
12. Mutta tämä on kertomus Ismaelin suvusta, Abrahamin pojan, jonka Hagar, Saaran egyptiläinen piika, synnytti.
13. Ja nämä ovat Ismaelin poikain nimet, heidän nimiensä ja sukukuntainsa jälkeen: Nebajot, Ismaelin esikoinen, sitten Kedar, Adbeel, Mibsam,
14. Misma, Duma, Massa,
15. Hadar, Tema, Jetur, Nafis ja Kedma. 1 Aik. 1:29 s.
16. Nämä ovat Ismaelin lapset, ja nämä heidän nimensä, heidän kylissänsä ja kaupungeissansa: kaksitoistakymmentä ruhtinasta kansoinensa.
17. Ja tämä on Ismaelin ikä: sata seitsemän neljättäkymmentä ajastaikaa; ja hän vaipui kuolemaan ja koottiin kansansa tykö.
18. Mutta he asuivat Hevilasta hamaan Suriin asti, joka on Egyptin kohdalla Assyriaan mentäessä. Itäänpäin kaikista veljistänsä asettui hän. 1 Moos. 16:12.
19. Ja tämä on kertomus Isaakin, Abrahamin pojan, suvusta. Abraham siitti Isaakin. 1 Aik. 1:34. Matt. 1:2.
20. Ja Isaak oli neljänkymmenen ajastaikainen, kun hän otti Rebekan, syrialaisen Betuelin tyttären Mesopotamiasta, syrialaisen Labanin sisaren, itsellensä vaimoksi.
21. Ja Isaak rukoili Herraa vaimonsa edestä, sillä hän oli hedelmätön; ja Herra kuuli häntä, ja Rebekka, hänen vaimonsa, tuli raskaaksi.
22. Ja lapset sysäsivät toinen toistansa hänen kohdussansa. Niin hän sanoi: „jos näin piti käymän, miksi minä olen tämmöinen?" Ja hän meni kysymään Herralta.
23. Ja Herra sanoi hänelle: „kaksi kansaa on sinun kohdussasi, ja kahtalainen väki erkanee sinun ruumiistasi; mutta toinen kansa voittaa toisen, ja suurempi palvelee vähempätä." 1 Moos. 27:29. 2 Sam. 8:14. Mal. 1:2. Room. 9:10 ss.
24. Kun aika tuli synnyttää, katso, kaksoiset olivat hänen kohdussansa.
25. Ensimmäinen, joka tuli ulos, oli ruskea ja kokonansa niinkuin karvainen vaippa; sentähden antoivat he hänelle nimen Esau.
26. Senjälkeen tuli ulos hänen veljensä, joka piti kädellänsä Esaun kantapäästä; ja he antoivat hänelle nimen Jaakob. Kuudenkymmenen ajastaikainen oli Isaak heidän syntyessänsä. Hos. 12:3. Matt. 1:2.
27. Ja poikaset kasvoivat, ja Esau tuli jaloksi metsä- ja peltomieheksi; mutta Jaakob oli yksivakainen mies ja asui majoissa.
28. Ja Isaak rakasti Esauta, sillä hän söi mielellänsä metsäsaalista. Mutta Rebekka rakasti Jaakobia.

29. Kerran kun Jaakob oli keittänyt herkun, tuli Esau metsästä, ja oli väsyksissä.
30. Niin Esau sanoi Jaakobille: ,,anna minun syödä tästä ruskeasta herkusta, sillä minä olen väsyksissä.'' Sentähden kutsutaan hän Edomiksi.
31. Mutta Jaakob sanoi: ,,myö minulle tänäpänä sinun esikoisuutesi.''
32. Esau vastasi: ,,katso, minä kuolen kuitenkin; mitä minun siitä esikoisuudesta onkaan?''
33. Ja Jaakob sanoi: ,,niin vanno minulle tänäpänä.'' Ja hän vannoi hänelle, ja möi Jaakobille esikoisuutensa. Hebr. 12:16.
34. Niin Jaakob antoi Esaulle leipää ja hernekeittoa; ja hän söi ja joi, nousi ja meni pois. Näin halpana piti Esau esikois-oikeuttaan.

26 Luku.

Isaak Gerarissa. Abimelekin liitto. Esaun vaimot.

Mutta kallis aika tuli maalle, toinen sen entisen jälkeen, joka oli Abrahamin aikaan ollut. Silloin Isaak läksi Abimelekin, Filistealaisten kuninkaan, tykö Gerariin.
2. Niin Herra ilmestyi hänelle, ja sanoi: ,,älä mene Egyptiin, vaan asu sillä maalla, jonka minä sanon sinulle.
3. Ole muukalainen tällä maalla, ja minä olen sinun kanssasi, ja siunaan sinua, sillä sinulle ja sinun siemenellesi minä annan kaikki nämä maat, ja vahvistan sen valan, jonka minä olen vannonut isällesi Abrahamille.
4. Ja minä enennän sinun siemenesi niinkuin taivaan tähdet, ja annan sinun siemenellesi kaikki nämä maat; ja sinun siemenessäsi pitää kaikki kansat maan päällä siunatuksi tuleman, 1 Moos. 12:3. 13:15. 15:18. 18:18. 22:17. 28:4. 28:14.
5. sentähden että Abraham oli kuuliainen minun äänelleni, ja piti minun oikeuteni, käskyni, säätyni ja lakini.''
6. Niin Isaak asui Gerarissa.
7. Ja kun sen maan kansa kysyi hänen vaimostansa, sanoi hän: ,,hän on minun sisareni;'' sillä hän pelkäsi sanoa: ,,hän on minun vaimoni,'' ajatellen: ,,tämän paikkakunnan miehet voisivat minut tappaa Rebekan tähden, sillä hän on kaunis kasvoiltaan.''
8. Ja tapahtui, kun hän oli siellä kauan aikaa viipynyt, katsoi Abimelek, Filistealaisten kuningas, akkunasta, ja näki Isaakin hyväilevän vaimoansa.
9. Niin kutsui Abimelek Isaakin ja sanoi: ,,katso, totisesti hän on sinun vaimosi, miksi olet sanonut: ,hän on minun sisareni?' Ja Isaak sanoi hänelle: ,,minä ajattelin, että muutoin minut tapettaisiin hänen tähtensä.''
10. Abimelek sanoi: ,,miksis tämän meille teit? olisi helposti voinut tapahtua, että joku kansasta olisi maannut sinun vaimosi kanssa, ja niin olisit saattanut meidän päällemme rikoksen.'' 1 Moos. 20:9.
11. Niin Abimelek antoi käskyn kaikelle kansalle, sanoen: ,,joka ryhtyy tähän mieheen, taikka hänen vaimoonsa, hänen pitää totisesti kuoleman.''
12. Ja Isaak kylvi tässä maassa, ja sai sinä vuonna satakertaisesti; sillä Herra siunasi hänen.
13. Ja mies tuli voimalliseksi: ja hyötyi hyötymistänsä siksi, että hän tuli varsin rikkaaksi.
14. Ja hänellä oli paljon tavarata lampaissa ja karjassa, oli myös paljon perhettä; sentähden Filistealaiset kadehtivat häntä.
15. Ja he tukitsivat kaikki kaivot, jotka hänen isänsä palvelijat olivat kaivaneet, hänen isänsä Abrahamin aikana, ja täyttivät ne mullalla. 1 Moos. 21:25.
16. Ja Abimelek sanoi Isaakille: ,,mene pois meidän tyköämme, sillä sinä olet tullut paljon väkevämmäksi meitä.''
17. Niin Isaak läksi sieltä ja sijoitti itsensä Gerarin laaksoon, ja asui siinä.
18. Ja Isaak antoi jälleen kaivaa ne vesikaivot, jotka olivat kaivetut hänen isänsä Abrahamin aikana, ja jotka Filistealaiset Abrahamin kuoleman jälkeen olivat tukinneet; ja hän nimitti ne niillä nimillä, kuin hänen isänsä ne oli kutsunut.
19. Niin kaivoivat myös Isaakin palvelijat laaksossa ja löysivät sieltä luontolähteen.
20. Mutta Gerarin paimenet riitelivät Isaakin paimenten kanssa, ja sanoivat: ,,tämä on meidän vetemme.'' Niin hän nimitti sen kaivon Esekiksi, koska he olivat riidelleet hänen kanssansa.
21. Niin kaivoivat he toisen kaivon; ja siitäkin tuli riita, jonka tähden hän nimitti sen Sitnaksi.
22. Niin hän siirtyi pois sieltä toiseen paikkaan ja kaivoi toisen kaivon, josta ei riidelty. Sentähden ni-

mitti hän sen Rehobotiksi, ja sanoi:
,,nyt Herra on antanut meille avaramman alan,niin että voimme enentyä maassa."
23.Sitten siirtyi hän sieltäBersabaan.
24. Niin Herra ilmestyi hänelle sinä yönä, ja sanoi: ,,minä olen sinun isäsi Abrahamin Jumala. Älä pelkää, sillä minä olen sinun kanssasi, ja siunaan sinun, ja annan sinun siemenesi lisääntyä, minun palvelijani Abrahamin tähden."
25. Ja hän rakensi siinä alttarin, ja rukoili Herran nimeen, ja teki siihen majansa; ja hänen palvelijansa kaivoivat siihen kaivon.
26. Niin Abimelek meni hänen tykönsä Gerarista sekä Ahusat, hänen ystävänsä, ja Pikol, hänen sotajoukkonsa päämies.
27. Mutta Isaak sanoi hänelle. ,,miksi te tulette minun tyköni, vaikka te vainoatte minua, ja ajoitte minun pois teidän tyköänne?"
28. He sanoivat: ,,me näimme selvästi, että Herra on sinun kanssasi, sentähden me ajattelimme: ,vannokaamme keskenämme vala, me ja sinä, niin että teemme liiton sinun kanssasi,
29. ettet tekisi meille mitään vahinkoa, niinkuin emme mekään ole sinuun ryhtyneet, emmekä tehneet sinulle muuta, kuin hyvää, ja laskimme sinun rauhassa menemään.' Sinä olet nyt Herran siunattu."
30. Ja hän valmisti heille pidot, ja he söivät ja joivat.
31. Seuraavana aamuna varhain he vannoivat toinen toisellensa valan; ja Isaak laski heidät menemään, ja he menivät pois hänen tyköänsä rauhassa.
32. Samana päivänä tulivat Isaakin palvelijat ja ilmoittivat hänelle kaivosta, jonka he kaivaneet olivat, ja sanoivat hänelle: ,,me löysimme veden!"
33. Ja hän kutsui sen Sabaksi: siitä on kaupunki saanut nimen Bersaba hamaan tähän päivään asti.
34. Kun Esau oli neljänkymmenen ajastajan vanha, otti hän Juditin, Hetiläisen Berin tyttären, vaimokseen, ja Basmatin, Hetiläisen Elonin tyttären.
35. Mutta ne olivat Isaakille ja Rebekalle mielikarvaudeksi.

27 Luku.

Isaak siunaa poikiansa.

Kun nyt Isaak oli tullut vanhaksi, ja hänen silmänsä pimenivät, ettei hän nähnyt, kutsui hän Esaun, vanhemman poikansa, ja sanoi hänelle: ,,minun poikani." Hän vastasi: ,,tässä minä olen."
2. Ja hän sanoi: ,,katso, minä olen vanhentunut, enkä tiedä minun kuolemapäivääni.
3. Ota siis nyt sinun aseesi, viinesi ja joutsesi, ja mene kedolle ja pyydystä minulle metsänotus;
4. tee sitten minulle himoruokaa, senkaltaista kuin minä rakastan, niin minä söisin ja minun sieluni siunaisi sinua, ennenkuin minä kuolen."
5. Mutta Rebekka kuuli Isaakin näitä puhuvan poikansa Esaun kanssa. Ja Esau meni metsään, pyytämään metsänotusta, tuodaksensa kotia.
6. Niin puhui Rebekka pojallensa Jaakobille, sanoen: ,,katso, minä kuulin isäsi puhuvan veljesi Esaun kanssa, ja sanovan:
7. ,Tuo minulle metsänotus, ja tee minulle himoruokaa syödäkseni, että siunaisin sinua Herran edessä ennenkuin minä kuolen.'
8. Niin kuule nyt, poikani, mitä sanon, ja tee, niinkuin käsken.
9. Mene laumaan, ota sieltä minulle kaksi hyvää vohlaa; niin minä teen niistä himoruokaa isällesi, niinkuin hän rakastaa.
10. Ja sinun tulee viedä se isällesi syötäväksi, että hän siunaisi sinua, ennenkuin hän kuolee."
11. Niin Jaakob sanoi äidillensä Rebekalle: ,,katso, veljeni Esau on karvainen, mutta minä olen sileä-ihoinen. 1 Moos. 25:25.
12. Kenties koskettelee isä minua, ja niin minä joudun petturiksi hänen edessänsä ja saatan päälleni kirouksen siunauksen sijaan."
13. Mutta hänen äitinsä sanoi hänelle: ,,se kirous tulkoon minun päälleni, poikani; tee vaan niinkuin sinulle sanon, mene ja tuo se minulle!"
14. Niin hän meni ja otti ja toi äidillensä; ja hänen äitinsä valmisti himoruuan, jota hänen isänsä rakasti.
15. Ja Rebekka otti vanhemman poikansa Esaun parhaat vaatteet, jotka huoneessa hänen tykönänsä olivat, ja puetti nuoremman poikansa Jaakobin niihin.
16. Vaan vohlain nahat kääri hän hänen käsiinsä ja paljaaseen kaulaansa.
17. Sitten antoi hän sen himoruuan ja leivän, jonka hän valmistanut oli, poikansa Jaakobin käteen.
18. Ja hän tuli isänsä tykö, ja sanoi: ,,isäni!" Hän vastasi: ,,tässä olen. Kuka olet, poikani?"
19. Jaakob sanoi isällensä: ,,minä olen Esau, sinun esikoisesi; minä olen

niin tehnyt, kuin sinä minulle käskit; nouse siis, istu ja syö minun saaliistani, että sinun sielusi siunaisi minua."
20. Mutta Isaak sanoi pojallensa: „minun poikani, kuinkas olet niin nopiasti löytänyt?" Ja hän vastasi: „Herra, sinun Jumalasi, antoi minun sen kohdata."
21. Niin sanoi Isaak Jaakobille: „tule tänne, poikani, koetellakseni, oletko poikani Esau vai etkö."
22. Niin Jaakob astui isänsä Isaakin tykö; ja kun hän siveli häntä, sanoi hän: „ääni on Jaakobin ääni, mutta kädet ovat Esaun kädet;"
23. eikä hän tuntenut häntä, sillä hänen kätensä olivat karvaiset, niinkuin hänen veljensä Esaun kädet; ja hän siunasi häntä.
24. Ja hän kysyi häneltä: „oletko minun poikani Esau?" Hän vastasi: „olen."
25. Niin hän sanoi: „tuo siis tänne, että söisin poikani saaliista ja minun sieluni siunaisi sinua." Niin hän toi sen hänelle, ja hän söi. Hän toi myös hänelle viiniä, ja hän joi.
26. Ja Isaak, hänen isänsä, sanoi hänelle: „tule nyt liki, minun poikani, ja anna minun suuta."
27. Ja hän astui liki ja antoi hänen suuta. Niin hän tunsi hänen vaatteensa hajun, ja siunasi häntä, ja sanoi: „katso, minun poikani haju on niinkuin kedon haju, jonka Herra on siunannut. Hebr. 11:20.
28. Jumala antakoon sinulle taivaan kastetta ja maan lihavuutta, sekä yltäkyllä jyviä ja viiniä.
29. Kansat palvelkoot sinua, ja sukukunnat kumartakoot sinua. Ole sinun veljesi herra, ja sinun äitisi lapset langetkoot sinun jalkaisi juureen! Kirottu olkoon se, joka sinua kiroo, ja siunattu, joka sinua siunaa!" 1 Moos. 12:3.
30. Kun Isaak oli päättänyt siunauksensa Jaakobille, ja Jaakob juuri oli lähtenyt isänsä Isaakin tyköä, niin Esau, hänen veljensä, tuli metsästämästä.
31. Sitten valmisti hän myös himoruuan ja vei isällensä, ja sanoi hänelle: „nouskaan isäni, ja syököön poikansa saaliista, että sinun sielusi siunaisi minua."
32. Niin vastasi Isaak, hänen isänsä, häntä: „kukas olet?" hän sanoi: „minä olen sinun poikasi, esikoisesi Esau."
33. Niin Isaak vapisi hämmästyksestä sangen kovin ja sanoi: „kuka oli sitten se metsämies, joka minulle saaliin toi? minä söin kaikista, ennenkuin sinä tulit, ja minä siunasin hänen; hän on myös jääpä siunatuksi."
34. Kun Esau kuuli isänsä puheen, valitti hän kovalla äänellä, ja hänen mielensä kävi sangen katkeraksi; ja hän sanoi isällensä: „siunaa myös minuakin, isäni."
35. Mutta hän vastasi: „sinun veljesi on tullut kavaluudella, ja vienyt pois siunauksen sinulta."
36. Silloin hän sanoi: „hänen nimensähän onkin Jaakob, ja hän on nyt kaksi kertaa minun pettänyt. Minun esikoisuuteni hän sai, ja katso, nyt hän vei minulta pois siunaukseni." Ja hän kysyi: „eikö sinulla ole yhtään siunausta minulle antaa?" 1 Moos. 25:31 ss.
37. Niin vastasi Isaak ja sanoi Esaulle: „katso, minä olen asettanut hänen sinun herraksesi, kaikki hänen veljensä olen minä hänelle palvelijaksi antanut, jyvillä ja viinillä olen minä hänen varustanut; mitä minä siis nyt sinulle teen, poikani?"
38. Esau sanoi isällensä: „yksikö vaan siunaus sinulla onkin, isäni? siunaa myös minuakin, isäni!" Ja Esau rupesi ääneensä itkemään.
39. Silloin vastasi Isaak, hänen isänsä, ja sanoi hänelle: „katso, asuinsijasi maan päällä ei tarjoa sinulle lihavuutta eikä kastetta ylhäältä taivaasta.
40. Mutta miekallasi olet sinä elättävä itsesi ja olet palveleva veljeäsi. Ja tapahtuu, kun retkiltäsi palajat, että särjet hänen ikeensä niskastasi."
41. Ja Esau alkoi vihata Jaakobia siunauksen tähden, jonka hänen isänsä oli hänelle antanut. Ja Esau sanoi itseksensä: „isäni murhepäivät lähestyvät, sillä minä tapan veljeni Jaakobin." Obad. v. 10.
42. Kun Rebekalle ilmoitettiin, mitä hänen vanhempi poikansa Esau oli sanonut, kutsutti hän luokseen nuoremman poikansa Jaakobin, ja sanoi hänelle: „katso, veljesi Esau aikoo sinulle kostaa siten, että hän sinun tappaa.
43. Niin kuule nyt, poikani, mitä sinulle sanon: valmista itsesi ja pakene kohta veljeni Labanin tykö Haraniin;
44. ja ole hänen tykönänsä vähän aikaa, kunnes veljesi kiukku asettuu,
45. ja siihen asti, että hänen vihansa lakkaa sinusta, ja hän unhottaa mitä häntä vastaan tehnyt olet. Niin minä sitten lähetän ja tuotan sinun sieltä. Miksi kadottaisin teidät molemmat samalla kertaa?"

46. Ja Rebekka sanoi Isaakille: „minä olen suuttunut elämääni Hetin tytärten tähden. Jos Jaakob ottaa vaimon Hetin tyttäristä, jotka ovat niinkuin nämäkin tämän maan tyttäriä, mitä minun sitten on elämästäni!" 1 Moos. 26:34 ss.

28 Luku.

Jaakobin pako Labanin luo.

Silloin Isaak kutsui poikansa Jaakobin ja siunasi häntä; ja hän käski, ja sanoi hänelle: „älä ota vaimoa Kanaanin tyttäristä,

2. vaan nouse ja mene Mesopotamiaan, Betuelin, sinun äitisi isän, huoneeseen, ja ota itsellesi sieltä vaimo Labanin, sinun enosi, tyttäristä. Hos. 12:12.

3. Ja Jumala kaikkivaltias siunatkoon sinua, ja tehköön sinun hedelmälliseksi ja enentäköön sinun, niin että paljon kansoja sinusta tulisi.

4. Antakoon Hän myös sinulle Abrahamin siunauksen, sinulle ja sinun siemenellesi sinun kanssasi, että perisit sen maan, jossa muukalaisena olet, jonka Jumala Abrahamille on antanut." 1 Moos. 12:2 ss. 13:15 s.

5. Niin lähetti Isaak Jaakobin tyköänsä menemään Mesopotamiaan, Labanin, syrialaisen Betuelin pojan tykö, joka oli Rebekan, Jaakobin ja Esaun äidin, veli.

6. Kun nyt Esau näki, että Isaak oli siunannut Jaakobin ja lähettänyt hänen Mesopotamiaan, ottamaan sieltä itsellensä vaimon — sillä hän oli siunannut häntä ja käskenyt, sanoen: ‚älä ota vaimoa itsellesi Kanaanin tyttäristä' —

7. ja kun hän näki, että Jaakob oli isällensä ja äidillensä kuuliainen, ja meni Mesopotamiaan,

8. niin Esau ymmärsi, ettei Isaak, hänen isänsä, voinut kärsiä Kanaanin tyttäriä.

9. Ja Esau meni pois Ismaelin tykö ja otti Mahalatin, Ismaelin, Abrahamin pojan, tyttären, Nebajotin sisaren, vaimoksensa entisten lisäksi.

10. Mutta Jaakob läksi Bersabasta matkalle Haraniin.

11. Ja hän joutui yhteen paikkaan yötä olemaan, sillä aurinko oli laskenut; ja hän otti kiven siitä paikasta, ja pani päänsä alaiseksi, ja makasi siinä paikassa.

12. Silloin näki hän unta. Hän näki tikapuut, jotka seisoivat maan päällä, ja niitten pää ulottui taivaaseen; ja katso, Jumalan enkelit kävivät ylös ja alas niitä myöten. 1 Moos. 35:1. 48:3. Joh. 1:51.

13. Ja katso, Herra seisoi ylinnä niiden päällä, ja sanoi: „minä olen Herra, Abrahamin, sinun isäsi, Jumala ja Isaakin Jumala. Tämän maan, jonka päällä makaat, annan minä sinulle ja sinun siemenelles. 1 Moos. 35:1.

14. Ja sinun siemenesi on oleva niin kuin maan tomu, ja sinä levenet länteen ja itään, pohjaan ja etelään päin. Ja sinussa ja sinun siemenessäsi pitää kaikki sukukunnat maan päällä siunatuksi tuleman. 1 Moos. 12:3. 18:18. 22:17 ss. 5 Moos. 12:20. Gal. 3:16.

15. Ja katso, minä olen sinun kanssasi, ja varjelen sinua, kuhunkas ikänänsä joudut, ja saatan sinun jällensä tähän maahan; sillä en minä hyljää sinua, kunnes olen kaikki tehnyt, mitä minä sinulle puhunut olen."

16. Kun Jaakob heräsi unestansa, niin hän sanoi: „totisesti on Herra tässä paikassa, enkä minä sitä tietänyt."

17. Niin hän pelkäsi ja sanoi: „tämä on varmaankin pyhä paikka; tässä totisesti asuu Jumala, ja tässä on taivaan ovi!"

18. Ja Jaakob nousi varhain aamulla ja otti kiven, jonka hän oli pannut päänsä alaiseksi, ja pani sen pystyälle muistopatsaaksi, ja vuodatti öljyä sen päälle. 1 Moos. 31:13. 31:45. 35:14 ss.

19. Hän kutsui sen paikan Beteliksi; mutta ennen muinoin oli sen kaupungin nimi Lus.

20. Ja Jaakob teki lupauksen, sanoen: „jos Jumala on minun kanssani, ja varjelee minua tällä tiellä, jota minä vaellan, sekä antaa minulle leipää syödäkseni, ja vaatetta verhokseni, 1 Aik. 4:10.

21. ja minä pääsen tulemaan rauhassa kotia isäni tykö, niin on Herra oleva minun Jumalani;

22. ja tämä kivi, jonka minä panin pystyyn muistopatsaaksi, on tuleva Jumalan huoneeksi; ja kaikista, mitä minulle annat, annan minä totisesti sinulle kymmenekset." 3 Moos. 27:30 ss.

29 Luku.

Jaakobin palvelus Labanin luona.

Ja Jaakob läksi matkaan ja tuli Itämaille.

2. Siellä sai hän nähdä kaivon kedolla. Ja katso, kaivon luona makasi kolme lammaslaumaa, sillä siitä kaivosta juotettiin laumat; ja suuri kivi oli kaivon suulla.

3. Sinne koottiin aina kaikki laumat, ja sitten vieritettiin kivi kaivon suulta, ja juotettiin lampaat, ja vieritettiin kivi jälleen kaivon suulle.
4. Ja Jaakob sanoi miehille: „veljeni, kusta te olette?“ he vastasivat: „Haranista ollaan.“
5. Hän sanoi heille: „tunnetteko Labanin, Nahorin pojan?“ he vastasivat: „tunnemme kyllä.“
6. Hän kysyi edelleen: „voiko hän hyvin?“ he vastasivat: „kyllä hän on terveenä. Ja katso, tuossa tulee Rakel, hänen tyttärensä, lammasten kanssa.“
7. Niin hän sanoi: „katso, vielä on paljo päivää, eikä vielä ole aika karjaa koota; niin juottakaat siis lampaat, ja ajakaat ne laitumille.“
8. Mutta he sanoivat: „emme taida sitä tehdä ennenkuin kaikki laumat kokoontuvat, ja kivi vieritetään kaivon suulta; sitten me juotamme lampaat.“
9. Vielä hänen puhutellessaan heitä, tuli Rakel isänsä lammasten kanssa; sillä hän kaitsi lampaita.
10. Kun Jaakob näki Rakelin, enonsa Labanin tyttären, ja enonsa Labanin lampaat, niin meni hän ja vieritti kiven kaivon suulta, ja juotti enonsa Labanin lampaat.
11. Ja Jaakob antoi Rakelin suuta ja rupesi itkemään.
12. Ja Jaakob ilmoitti hänelle, että hän oli hänen isänsä sukulainen ja Rebekan poika. Niin Rakel juoksi ja ilmoitti sen isällensä.
13. Mutta kun Laban kuuli sanoman Jaakobista, sisarensa pojasta, riensi hän häntä vastaan, ja otti hänen syliinsä, antoi hänen suuta, ja vei hänen huoneesensa; ja hän kertoi Labanille kaikki mitä hänelle oli tapahtunut.
14. Niin sanoi Laban hänelle: „sinähän olet minun luuni ja lihani.“ Ja hän oli hänen tykönänsä koko kuukauden. Tuom. 9:2.
15. Sitten sanoi Laban Jaakobille: „sinähän olet minun sukulaiseni; mutta palvelisitko sentähden minua ilman palkkaa? Sano, mitä tahdot palkaksi.“
16. Ja Labanilla oli kaksi tytärtä; vanhemman nimi oli Lea, ja nuoremman nimi oli Rakel.
17. Mutta Lea oli heikkosilmäinen; vaan Rakel oli soreakasvuinen ja ihanamuotoinen, ja ihana kasvoilta.
18. Ja Jaakob rakasti Rakelia; sentähden hän sanoi: „minä palvelen sinua seitsemän ajastaikaa Rakelin, nuoremman tyttäresi tähden.“ Hos. 12:13.
19. Laban vastasi: „parempi on, että minä hänen annan sinulle, kuin jollenkin toiselle. Ole minun tykönäni.“
20. Niin palveli Jaakob Rakelin tähden seitsemän ajastaikaa; ja ne olivat hänestä niinkuin muutamat päivät, sillä hän rakasti Rakelia.
21. Ja Jaakob sanoi Labanille: „anna nyt vaimoni minulle, sillä aika on täytetty; anna minun mennä hänen tykönsä.“
22. Niin Laban kutsui kokoon sen paikkakunnan miehet ja piti häät.
23. Mutta ehtoona otti hän tyttärensä Lean, ja vei sen Jaakobin tykö; ja hän makasi sen tykönä.
24. Ja Laban antoi tyttärellensä Lealle piikansa Silpan piiaksi.
25. Aamulla näki Jaakob, että se olikin Lea. Silloin hän sanoi Labanille: „miksi tämän minulle teit? enkö minä Rakelin tähden palvellut sinua? miksi minun petit?“
26. Niin vastasi Laban: „ei ole meidän maan tapa, että nuorempi annetaan ennen vanhempaa.
27. Anna nyt tämän hääviikon kulua umpeen; sitten annan sinulle sen toisenkin, jos palvelet minua vielä toiset seitsemän ajastaikaa.“
28. Jaakob suostui siihen ja antoi Lean hääviikon kulua umpeen; sitten antoi hän hänelle myös tyttärensä Rakelin vaimoksi.
29. Ja Laban antoi tyttärellensä Rakelille piikansa Bilhan piiaksi.
30. Niin hän makasi myös Rakelin kanssa, ja piti Rakelia rakkaampana kuin Leaa; ja hän palveli Labania vielä toiset seitsemän ajastaikaa.
31. Mutta kun Herra näki, että Leaa pidettiin halpana, niin teki hän hänen hedelmälliseksi; mutta Rakel oli hedelmätön.
32. Niin Lea tuli raskaaksi ja synnytti pojan, ja antoi hänelle nimen Ruben, ja sanoi: „Herra on katsonut minun ahdistustani, ja nyt on mieheni rakastava minua.“
33. Ja hän tuli taas raskaaksi, ja synnytti pojan, ja sanoi: „Herra on kuullut minua pidettävän halpana, ja sentähden on Hän myös tämän minulle antanut.“ Ja hän antoi hänelle nimen Simeon.
34. Ja hän tuli jälleen raskaaksi ja synnytti pojan, ja sanoi: „nyt minun mieheni pysyy minun tykönäni; sillä minä synnytin hänelle kolme poikaa.“ Sentähden annettiin hänelle nimi Levi.
35. Ja hän tuli vielä raskaaksi, ja synnytti pojan, ja sanoi: „nyt minä

kiitän Herraa." Sentähden antoi
hän hänelle nimen Juuda. Sitten
lakkasi hän synnyttämästä.

30 Luku.

Jaakobin muut lapset. Jaakobille karttuu omaisuutta.

Kun Rakel näki, ettei hän saanut
lapsia Jaakobista, kadehti hän
sisartansa, ja sanoi Jaakobille: „hanki
minulle lapsia, taikka kuolen."
2. Silloin Jaakob vihastui kovin Rakeliin
ja sanoi: „olenko minä Jumalan
sijassa, joka on sinulta kieltänyt
kohdun hedelmän?"
3. Mutta Rakel sanoi: „tässä on minun
piikani Bilha, makaa hänen
kanssansa, että hän synnyttäisi minun
helmaani, ja minä saisin lapsia
hänestä." 1 Moos. 16:2.
4. Niin hän antoi hänelle piikansa
Bilhan valmoksi, ja Jaakob makasi
hänen kanssansa.
5. Niin Bilha tuli raskaaksi ja synnytti
Jaakobille pojan.
6. Ja Rakel sanoi: „Jumala ratkaisi
minun asiani, ja kuuli minun ääneni,
ja antoi minulle pojan." Sentähden
nimitti hän hänen Dan.
7. Ja taas Bilha, Rakelin piika, tuli
raskaaksi ja synnytti Jaakobille toisen
pojan.
8. Niin sanoi Rakel: „minä olen jalosti
kilpaillut sisareni kanssa, ja
olen voittanut." Ja hän antoi hänelle
nimen Naftali.
9. Kun Lea näki, että hän lakkasi
synnyttämästä, otti hän piikansa Silpan
ja antoi hänen Jaakobille vaimoksi.
10. Niin synnytti Silpa, Lean piika,
Jaakobille pojan.
11. Ja Lea sanoi: „onneksi!" ja antoi
hänelle nimen Gad.
12. Ja Silpa, Lean piika, synnytti
Jaakobille toisen pojan.
13. Niin Lea sanoi: „oi, autuasta
minua! sillä immet kiittävät minua
autuaaksi." Ja hän nimitti hänen
Asseriksi.
14. Niin Ruuben meni ulos nisun korjuun
aikana, ja löysi lemmenmarjoja
vainiolta ja toi ne äidillensä Lealle.
Niin sanoi Rakel Lealle: „anna
minulle poikasi lemmenmarjoja."
15. Mutta hän vastasi häntä: „eikö
jo riitä, että olet minulta miehen
vienyt; tahdotko nyt ottaa poikani
lemmenmarjat?" Niin Rakel sanoi:
„hyvä, maatkoon hän tänä yönä sinun
kanssasi poikasi lemmenmarjojen
tähden."
16. Kun Jaakob ehtoolla kedolta palasi,
meni Lea häntä vastaan ja sanoi:
„minun kanssani pitää sinun
makaaman, sillä minä olen sinun
kalliisti ostanut poikani lemmenmarjoilla."
Ja hän makasi sen yön
hänen kanssansa.
17. Ja Jumala täytti Lean toivomuksen,
ja hän tuli raskaaksi ja synnytti
Jaakobille viidennen pojan
18. Niin Lea sanoi: „Jumala on palkinnut
sen minulle, että minä annoin
piikani miehelleni." Ja hän
antoi hänelle nimen Isaskar.
19. Ja Lea tuli taas raskaaksi, ja synnytti
Jaakobille kuudennen pojan.
20. Ja Lea sanoi: „Jumala on minulle
hyvän lahjan antanut; nyt on
mieheni pysyvä minun tykönäni,
sillä minä olen synnyttänyt hänelle
kuusi poikaa." Ja hän nimitti hänen
Sebuloniksi.
21. Sitten synnytti hän tyttären, ja
antoi hänelle nimen Dina.
22. Mutta Jumala muisti myös Rakelia;
ja Jumala kuuli häntä ja saattoi
hänen hedelmälliseksi.
23. Niin hän tuli raskaaksi, ja synnytti
pojan, ja sanoi: „Jumala on ottanut
pois minun ylenkatseeni."
24. Ja hän pani hänelle nimen Josef,
sanoen: „Herra lisätköön minulle
vielä toisen pojan."
25. Sen jälkeen kun Rakel oli synnyttänyt
Josefin, sanoi Jaakob Labanille:
„salli minun lähteä kotiini
ja omalle maalleni.
26. Anna minulle vaimoni ja lapseni,
joiden tähden olen sinua palvellut,
ja anna minun lähteä pois;
sinähän itse tiedät, kuinka olen sinua
palvellut." 1 Moos. 31:38 ss.
27. Ja Laban sanoi hänelle: „anna
minun saada suosiota sinun edessäsi,
sillä minä ymmärrän, että Herra
on siunannut minun sinun tähtesi."
28. Ja hän sanoi vielä: „määrää siis
sinun palkkasi, ja minä sen annan."
29. Hän vastasi hänelle: „sinä tiedät,
kuinka minä olen palvellut sinua,
ja miten karjasi on karttunut
minun hoidossani.
30. Sillä peräti vähäsen oli sinulla
minun tullessani, mutta nyt se on paljoksi
kasvanut, ja Herra on siunannut
sinut, mihin vaan minun toimeni ulottui.
Milloin minä sitten saan ruveta
katsomaan oman huoneeni parasta?"
31. Laban sanoi: „mitä minä sinulle
annan?" Mutta Jaakob sanoi: „ei
sinun tarvitse minulle mitään antaa.
Mutta jos teet, niinkuin nyt sinulle
sanon, niin minä vielä edelleen kaitsen
ja hoidan sinun laumaasi.
32. Minä käyn tänäpänä kaiken si-

nun laumasi läpitse, ja eroitan sieltä kaikki pilkulliset ja kirjavat, sekä kaikki hallavat karitsain seassa että kirjavat ja pilkulliset vuohten seassa; semmoiset olkoot minun palkkani.
33. Ja kun vastaisuudessa tulet omin silmin katsomaan, mikä on minun palkkani, on minun hurskauteni todistava minusta, ja kaikki, jotka eivät ole pilkulliset taikka kirjavat vuohista eikä hallavat lampaista, pitää katsottaman varastetuiksi."
34. Niin sanoi Laban: „hyvä, olkoon niinkuin olet sanonut!"
35. Ja sinä päivänä eroitti Laban pilkulliset ja kirjavat kauriit ja kaikki pilkulliset ja kirjavat vuohet, kaikki, joissa jotakin valkoista oli, ja kaikki hallavat karitsat, ja antoi ne poikainsa hoitoon.
36. Ja hän asetti kolmen päivän matkan itsensä ja Jaakobin välille. Ja Jaakob kaitsi Labanin jäänyttä laumaa.
37. Mutta Jaakob otti tuoreita raitaisia, mantelipuisia ja vaahteraisia sauvoja ja kuori niihin valkiat juonteet, paljastain puun valkian pinnan.
38. Sitten pani hän sauvat, jotka hän kuorinut oli, laumain eteen vesiruuhiin ja juomaastioihin, joista he joivat; ja heillä oli juuri kiima-aikansa, kun tulivat juomaan. 1 Moos. 31:12.
39. Ja niin laumat siittivät sauvain ääressä, ja niin tulivat sikiöt pilkullisia, juonteisia ja kirjavia.
40. Sitten Jaakob eroitti karitsat, ja asetti eläinten silmät Labanin laumassa pilkullisiin ja hallaviin päin; ja niinmuodoin hän teki itsellensä oman lauman, eikä laskenut niitä Labanin laumaan.
41. Ja kun voimakkaammat eläimet olivat kiimaisillaan, pani Jaakob sauvat laumain silmäin eteen ruuhiin, niin että he siittäisivät sauvain ääressä.
42. Mutta kun heikommat eläimet kiimailivat, niin hän ei niitä pannut. Sillä tavalla tulivat heikommat eläimet Labanille ja voimakkaammat Jaakobille.
43. Siitä tuli mies sangen äveriääksi, niin että hänellä oli paljon lampaita sekä piikoja ja palvelijoita, kameleja ja aaseja.

31 Luku.

Jaakob pakenee Labanin luota.

Mutta hän sai kuulla, että Labanin pojat puhuivat ja sanoivat: „Jaakob on saattanut itsellensä kaiken isämme tavaran; ja siitä meidän isämme tavarasta on hän saattanut itsellensä kaiken tämän omaisuuden."
2. Ja Jaakob näki myös, ettei Laban katsellut häntä samoilla silmillä kuin ennen.
3. Silloin Herra sanoi Jaakobille: „palaja isäisi maalle ja sukusi tykö; ja minä olen sinun kanssasi."
4. Niin lähetti Jaakob ja kutsui Rakelin ja Lean kedolle laumansa tykö,
5. ja sanoi heille: „minä näen, ettei isänne katsele minua samoilla silmillä kuin ennen, vaikka kuitenkin minun isäni Jumala on ollut minun kanssani.
6. Ja te itse tiedätte, että minä olen kaikella voimallani palvellut isäänne.
7. Mutta isänne on pettänyt minun ja muuttanut minun palkkani jo kymmenen kertaa. Jumala ei kuitenkaan ole sallinut hänen tehdä mitään vahinkoa minulle.
8. Kun hän sanoi: ‚kirjavat olkoot sinun palkkasi', niin kaikki lauma kantoi kirjavia. Mutta kun hän sanoi: ‚pilkulliset olkoot sinun palkkasi', niin kaikki lauma kantoi pilkullisia.
9. Niin on Jumala ottanut isänne tavaran, ja antanut minulle.
10. Kun siittämisen aika tuli, nostin minä silmäni ja näin unessa, ja katso, kauriit, jotka nousivat lauman päälle, olivat juonteiset, pilkulliset ja kirjavat.
11. Ja Jumalan Enkeli sanoi minulle unessa: „Jaakob!" ja minä vastasin: „tässä minä olen."
12. Silloin hän sanoi: „nosta silmäsi ja katso, kaikki kauriit, jotka nousevat lauman päälle, ovat juonteiset, pilkulliset ja kirjavat; sillä minä olen nähnyt kaikki, mitä Laban sinulle tekee.
13. Minä olen Jumala, jonka näit Betelissä, jossa voitelit kiven, ja jossa teit minulle lupauksen; nouse siis nyt ja lähde tältä maalta, ja palaja syntymämaahasi."
1 Moos. 28:12 ss. 32:9.
14. Niin vastasivat Rakel ja Lea, ja sanoivat hänelle: „onko meillä enää osaa tai perimistä isämme huoneessa?
15. Eikö hän ole pitänyt meitä muukalaisina? Sillä hän on myynyt meidät, ja peräti syönyt meidän hintamme.
16. Sentähden kaikki tavara, jonka Jumala on ottanut meidän isältämme, meidän se on ja meidän lastem-

me. Tee siis kaikki, mitä Jumala si-
nulle on käskenyt."
17. Silloin nousi Jaakob ja nosti lap-
sensa ja vaimonsa kamelein selkään.
18. Ja vei pois kaiken karjansa, ja
kaiken tavaransa, jonka oli koon-
nut, sen oman karjansa, kuin hän
oli saanut Mesopotamiassa, mennäk-
sensä isänsä Isaakin tykö Kanaan-
maalle.
19. Mutta Laban oli mennyt keril-
semään laumaansa; niin Rakel va-
rasti isänsä huone-jumalat.
Tuom. 17:5. 18:14, 17. 1 Sam. 19:13. Hos. 3:4.
20. Ja Jaakob läksi varkain pois
syrialaisen Labanin luota, sillä hän
ei ilmoittanut hänelle, että hän pa-
keni.
21. Niin hän pakeni, ja kaikki, mi-
tä hänellä oli, nousi ja meni virran
ylitse; ja hän ohjasi matkaansa Gi-
leadin vuorta kohden.
22. Kolmantena päivänä sai Laban
tietää, että Jaakob oli paennut.
23. Niin hän otti veljensä kanssan-
sa, ja ajoi häntä takaa seitsemän
päiväkauden matkan; ja hän saa-
vutti hänet Gileadin vuorella.
24. Mutta Jumala oli tullut syria-
laisen Labanin tykö yöllä unessa, ja
sanonut hänelle: ,,varo itseäsi, ettet
puhu Jaakobia vastaan, oli se mitä
hyvänsä."
25. Ja Laban lähestyi Jaakobia. Mut-
ta Jaakob oli majansa asettanut vuo-
relle. Ja Laban veljinensä asetti myös
majansa Gileadin vuorelle.
26. Niin sanoi Laban Jaakobille:
,,mikä teko tämä on, että varkain
läksit luotani, ja veit mukanasi tyt-
täreni, niinkuin ne olisivat miekalla
voitetut?
27. Ja miksi salaa pakenit ja var-
kain läksit luotani? Kun et sitä il-
moittanut, niin en voinut sinua saat-
taa matkalle ilolla, lauluilla, trum-
puilla ja kanteleilla.
28. Ja sinä et sallinut minun edes
suuta antaa lasten lapsilleni ja tyt-
tärilleni. Sinä olet tyhmästi tehnyt.
29 Ja minulla olisi kyllä voimaa
tehdä teille pahaa; mutta teidän isän-
ne Jumala sanoi menneenä yönä mi-
nulle: ,varo itseäsi puhumasta Jaa-
kobia vastaan, oli se mitä hyvänsä!'
30. Ja kun nyt kumminkin läksit
pois, koska niin suuresti ikävöitsit
isäsi huoneesen, miksi varastit mi-
nun jumalani?"
31. Silloin vastasi Jaakob ja sanoi
Labanille: ,,minä pelkäsin, ja luu-
lin sinun väkivallalla ottavan pois
minulta tyttäresi.
32. Mutta jonka tyköä sinä löydät
jumalasi, ei sen pidä elämän. Mei-
dän veljiemme läsnä ollessa voit
katsella, onko minun tykönäni mi-
tään sinun omaasi, ja ota se pois."
Mutta ei Jaakob tietänyt Rakelin
niitä varastaneen.
33. Niin Laban meni Jaakobin ma-
jaan, Lean majaan ja heidän mo-
lempain piikainsa majaan, mutta ei
löytänyt mitään. Ja hän läksi Lean
majasta ja tuli Rakelin majaan.
34. Mutta Rakel oli ottanut huone-
jumalat ja pannut kamelinsatulaan
ja istui sen päällä; ja Laban etsi
kaiken majan, eikä löytänyt.
35. Ja hän sanoi isällensä: ,,älä vi-
hastu, herrani, etten saata nousta
sinun edessäsi, sillä minulla ovat
vaimoin menot." Ja Laban etsi, ei-
kä löytänyt huonejumaliansa.
1 Moos. 18:11.
36. Silloin Jaakob vihastui, ja soi-
masi Labania; hän puhui ja sanoi
hänelle: ,,mikä on rikokseni, mikä
pahattekoni, kun niin vihamielisesti
olet minua ajanut takaa?
37. Sinä olet katsellut kaikki minun
tavarani; mitä olet löytänyt kaikista
sinun talosi kaluista? Tuo se tähän mi-
nun ja sinun veljeisi eteen, että he
ratkaisisivat meidän kahden välillä.
38. Minä olen ollut sinun tykönäsi
jo kaksikymmentä ajastaikaa, ja lam-
paasi ja vuohesi ei ole hedelmättö-
mät olleet; en ole minä syönyt oinai-
ta sinun laumastasi;
39. enkä ole tuonut sinulle pedolta
haaskattua; mutta minun täytyi se
maksaa, sen olet minun kädestäni
vaatinut; samoin myös mitä ikänän-
sä sinulta päivällä tahi yöllä oli va-
rastettu. 2 Moos. 22:12 s.
40. Palveluksessasi on minua rasit-
tanut helle päivällä ja vilu yöllä, ja
uni on paennut minun silmistäni.
41. Minä olen jo kaksikymmentä
ajastaikaa ollut huoneessasi, neljä-
toista ajastaikaa palvelin sinua kah-
den tyttäresi tähden, ja kuusi ajas-
taikaa laumasi tähden; mutta sinä
olet muuttanut palkkani kymmenen
kertaa.
42. Jollei minun isäni Jumala, Ab-
rahamin Jumala, jota myös Isaak
pelkää, olisi ollut minun puolella-
ni, niin sinä olisit minun päästänyt
peräti tyhjänä. Mutta Jumala on näh-
nyt minun vaivani ja kätteni työt,
ja nuhteli sinua menneenä yönä."
Jes. 8:13.
43. Niin vastasi Laban ja sanoi Jaa-
kobille: ,,tyttäret ovat minun tyttäre-
ni, ja pojat ovat minun poikani, ja
laumat ovat minun laumani, ja kaik-

ki kuin sinä näet ovat minun; mitäpä minä voisin tehdä tänäpänä tyttärilleni ja heidän lapsillensa, jotka he ovat synnyttäneet?!
44. Tule siis nyt ja tehkäämme liitto keskenämme; ja se olkoon todistuksena minun ja sinun välilläsi."
45. Niin otti Jaakob kiven ja pani pystyyn muistopatsaaksi.
46. Ja Jaakob sanoi veljillensä: „kootkaat kiviä." Ja he toivat kiviä ja tekivät roukkion; ja he atrioitsivat siinä sen roukkion päällä.
47. Ja Laban antoi sille nimen Jegar sahaduta; mutta Jaakob nimitti sen Gilead.
48. Niin Laban sanoi: „tämä roukkio olkoon todistus tänäpänä minun ja sinun välilläsi." Siitä sai se nimen Gilead,
49. mutta myöskin Mispa; sillä hän sanoi: „Herra olkoon valvoja sinun ja minun välillä, kun erkanemme toinen toisestamme.
50. Jos sinä vaivaat minun tyttäriäni, taikka otat muita vaimoja, paitsi minun tyttäriäni, niin tiedä, vaikka ei yhtään ihmistä olisi läsnä, että Jumala on todistaja minun ja sinun välilläsi."
51. Ja Laban sanoi vielä Jaakobille: „katso, tämä roukkio ja tämä muistopatsas, jonka minä panen minun ja sinun välillesi,
52. tämä roukkio olkoon todistus, ja tämä patsas olkoon todistus, etten minä käy tämän roukkion ohi sinun tykösi, etkä sinä käy tämän roukkion ja tämän patsaan ohi minun tyköni vahinkoa tekemään.
53. Abrahamin Jumala ja Nahorin Jumala, joka oli heidän isäinsäkin Jumala, olkoon tuomari meidän välillämme." Ja Jaakob vannoi hänen kauttansa, jota hänen isänsä Isaak pelkäsi.
54. Ja Jaakob uhrasi teurasuhrin vuorella ja kutsui sukulaisensa aterialle kanssansa. Ja kun he olivat syöneet, olivat he yötä vuorella.
55. Mutta aamulla varhain nousi Laban, ja kun hän oli suuta antanut lastenlastensa ja tytärtensä, siunasi hän heitä, ja läksi matkalle kotiansa jälleen.

32 Luku.

Jaakob varustaikse kohtaamaan Esauta. Hänen taistelunsa Jumalan kanssa.

Mutta kun Jaakob matkusti tietänsä myöten, tulivat Jumalan enkelit häntä vastaan.
2. Ja kun hän näki heidät, sanoi hän: „tämä on Jumalan sotajoukko!" Ja hän antoi sille paikalle nimen Mahanaim. 2 Kun. 6:17. Ps. 34:8.
3. Ja Jaakob lähetti sanansaattajat edellänsä veljensä Esaun tykö, Seirin maakuntaan, Edomin maalle,
4. ja käski heitä, sanoen: „sanokaat näin herralleni Esaulle: ,näin sanoo sinun palvelijasi Jaakob: minä olen ollut muukalainen Labanin tykönä ja viipynyt siellä tähän asti;
5. ja minulla on karjaa, aaseja, lampaita, palvelijoita ja piikoja. Ja nyt lähetin ilmoittamaan tätä herralleni, että saisin suosiota edessäsi'."
6. Kun sanansaattajat palasivat Jaakobin tykö, sanoivat he: „me kohtasimme sinun veljesi Esaun; ja hän tulee sinua vastaan, ja neljäsataa miestä hänen kanssansa."
7. Niin Jaakob peljästyi kovin, ja ahdistus tuli hänen päällensä; ja hän jakoi väen, joka oli hänen kanssansa, sekä lampaat, ja karjan ja kamelit kahteen joukkoon.
8. Sillä hän ajatteli: „jos Esau tulee toisen joukon päälle, ja lyö sen, niin jäänyt joukko voi paeta."
9. Ja Jaakob sanoi: „minun isäni Abrahamin Jumala, ja minun isäni Isaakin Jumala, Herra, joka sanoit minulle: ,palaja maallesi ja sukusi tykö, niin minä teen sinulle hyvää,' 1 Moos. 31:13.
10. minä olen mahdoton kaikkeen siihen armoon, ja kaikkeen siihen uskollisuuteen, jonka olet palvelijallesi osoittanut. Sillä kun tämän Jordanin ylitse menin, ei minulla muuta ollut kuin minun sauvani; mutta nyt olen minä kasvanut kahdeksi joukoksi.
11. Pelasta nyt minua veljeni Esaun käsistä; sillä minä pelkään hänen tulevan ja lyövän minut säästämättä äitejä ja lapsia.
12. Sinä olet itse sanonut: ,minä teen sinulle paljon hyvää, ja lisään sinun siemenesi niinkuin sannan meressä, jota paljouden tähden ei voi laskea.' 1 Moos. 28:14.
13. Ja hän oli yötä siinä, ja otti käsillä olevasta omaisuudestaan ja lähetti lahjoja veljellensä Esaulle,
14. kaksisataa vuohta, ja kaksikymmentä kaurista, kaksisataa lammasta ja kaksikymmentä jäärää,
15. kolmekymmentä imettävää kamelia varsoinensa, neljäkymmentä lehmää ja kymmenen härkää, sekä kaksikymmentä aasia ynnä niitten kymmenen varsaa.
16. Ja hän antoi nämä palvelijoittensa johtoon, kunkin lauman erik-

sensä ja sanoi palvelijoillensa: „menkäät minun edelläni, ja pitäkäät välimatka laumojen välillä."
17. Ja hän käski ensimmäiselle, sanoen: „kun veljeni Esau kohtaa sinun ja kysyy sinulta, ‚kenenkä palvelija olet, ja kuhunka menet? ja kenenkä nämä eläimet ovat, joita ajat edelläsi?'
18. niin sano: ‚nämä ovat palvelijasi Jaakobin lahjat, jotka hän lähettää herralleni Esaulle; ja katso, hän tulee itse meidän jälissämme."
19. Samoin käski hän myös toiselle ja kolmannelle, ja kaikille niille, jotka ajoivat laumaa, sanoen: „nämä minun sanani puhukaat Esaulle, kun te hänen kohtaatte.
20. Ja sanokaat myös: ‚katso, sinun palvelijasi Jaakob tulee meidän jälissämme.'" Sillä hän ajatteli: „minä lepytän hänen lahjoilla, jotka edelläni menevät; sitte tahdon minä nähdä hänen kasvonsa, ehkä hän ottaa minua vastaan ystävällisesti."
21. Niin lahjat menivät hänen edellänsä; mutta itse oli hän siinä yötä joukkoinensa.
22. Mutta yöllä hän nousi ja otti kaksi vaimoansa ja ne kaksi piikaansa, ja yksitoistakymmentä lastansa, ja meni Jabbokin luotuspaikan yli.
23. Hän otti ne ja vei heidät virran ylitse, ja vei myös ylitse kaikki, mitä hänellä oli.
24. Mutta Jaakob jäi sille puolelle yksinänsä. Silloin paineli yksi mies hänen kanssansa aina aamuruskon nousuun asti.
25. Ja kun hän näki, ettei hän voittanut häntä, tarttui hän hänen ronkkaluuhunsa, niin että Jaakobin ronkkaluun pää nyrjähtyi painellessa hänen kanssansa.
26. Ja mies sanoi: „päästä minua, sillä aamurusko nousee." Mutta hän vastasi: „en minä päästä sinua, jollet siunaa minua."
27. Niin hän sanoi hänelle: „mikä sinun nimesi on?" hän vastasi: „Jaakob."
28 Hän sanoi: „ei sinua enää pidä kutsuttaman Jaakob, vaan Israel on nimesi oleva, sillä sinä olet taistellut Jumalan ja ihmisten kanssa, ja olet voittanut." 1 Moos. 35:10.
29. Niin Jaakob kysyi häneltä, ja sanoi: „sanos nyt sinun nimesi." Mutta hän vastasi: „miksi minun nimeäni kysyt?" Ja hän siunasi häntä siinä paikassa. Tuom. 13:17 ss.
30. Ja Jaakob antoi sille paikalle nimen Pniel: „sillä," sanoi hän: „minä olen nähnyt Jumalan kasvoista kasvoihin, ja olen pelastanut sieluni."
31. Ja kun hän Pnielin ohitse kävi, nousi aurinko, ja hän ontui reidestänsä.
32. Sentähden eivät Israelin lapset tänäkään päivänä syö reisisuonta, joka juoksee ronkkaluun pään ylitse, koska Hän oli tarttunut Jaakobin ronkkaluun päähän reisisuonen kohdalla.

33 Luku.

Jaakob ja Esau kohtaavat toisensa.

Ja Jaakob nosti silmänsä ja näki, ja katso, Esau tuli, ja neljäsataa miestä hänen kanssansa. Niin hän jakoi lapset Lealle ja Rakelille, ja molemmille piioille.
2. Ja hän asetti piiat lapsinensa ensimmäisiksi; sitälähin Lean hänen lastensa kanssa, ja Rakelin Josefin kanssa jälimmäiseksi.
3. Mutta itse hän kävi heidän edellänsä, ja kumartui maahan seitsemän kertaa, lähestyessään veljeänsä.
4. Mutta Esau juoksi häntä vastaan ja syleili häntä, halasi häntä kaulasta ja suuta antoi hänen; ja he itkivät.
5. Ja kun hän nosti silmänsä ja näki vaimot ja lapset, sanoi hän: „kutka nämä seurassasi ovat?" Hän vastasi: „ne ovat lapset, jotka Jumala on lahjoittanut sinun palvelijallesi."
6. Niin piiat lähestyivät lapsinensa ja kumarsivat hänen edessänsä.
7. Ja lähestyi myös Lea lapsinensa ja kumarsi hänen edessänsä. Sitten tuli Josef ja Rakel, jotka myös kumarsivat hänen edessänsä.
8. Niin hän sanoi: „mikä on koko sen joukon tarkoitus, jonka minä kohdannut olen?" Hän vastasi: „tahtoisin saada suosiota herrani edessä."
9. Mutta Esau sanoi: „minulla on kyllä; minun veljeni, pidä omasi."
10. Jaakob vastasi: „ei niin; mutta jos minä olen saanut sinun suosiosi, niin ota lahjani minun kädestäni; sillä minä näin sinun kasvosi, niinkuin minä olisin nähnyt Jumalan kasvot, kun niin ystävällisesti otit minun vastaan. 2 Sam. 19:27.
11. Ota siis se tervehdyslahja, jonka minä olen sinulle lähettänyt; sillä Jumala on ollut minulle armollinen, ja minulla on kyllä kaikkinaista." Niin hän vaati häntä, ja hän otti. 2 Sam. 25:27.
12. Ja Esau sanoi: „lähtekäämme jo matkustamaan; minä vaellan sinun kanssasi."

13. Mutta hän sanoi hänelle: „herrani tietää minulta olevan pieniä lapsia, ja imettäväisiä lampaita, ja karjaa; jos niitä yksikään päivä kovasti ajetaan, kuolee koko lauma.

14. Niin lähteköön herrani palvelijansa edellä; mutta minä seuraan hiljaksensa, sen mukaan kuin karja ja lapset käydä voivat, siksi kuin tulen herrani tykö Seiriin."

15. Niin Esau sanoi: „minä jätän kuitenkin sinulle osan siitä väestä, joka minun kanssani on." Hän vastasi: „miksi niin? Anna minun ainoastansa saada suosio herrani edessä."

16. Sitten Esau palasi sinä päivänä omaa tietänsä Seiriin.

17. Mutta Jaakob matkusti Sukkotiin, ja rakensi itsellensä huoneen, ja teki majat karjallensa. Sentähden antoi hän sille paikalle nimen Sukkot.

18. Ja Jaakob päätti matkansa Mesopotamiasta ja tuli rauhassa Sikemin kaupunkiin, joka on Kanaanmaalla, ja sijoitti itsensä kaupungin ulkopuolelle.

19. Ja osti sen palan peltoa, johonka hän oli asettanut majansa, Hemorin, Sikemin isän, lapsilta, sadan penningin hinnalla. Jos. 24:32. Ap. t. 7:16.

20. Ja rakensi siihen alttarin ja nimitti sen: „väkevä on Israelin Jumala."

34 Luku.

Väkivalta Dinalle. Jaakobin poikain kosto.

Ja Dina, Lean tytär, jonka hän Jaakobille oli synnyttänyt, meni katselemaan sen maakunnan tyttäriä.

2. Kun Sikem, Heviläisen Hemorin, sen maakunnan ruhtinaan, poika, näki hänen, otti hän hänen, ja makasi hänen ja häpäisi hänen.

3. Ja hänen sydämmensä kiintyi Dinaan, Jaakobin tyttäreen; hän rakasti tyttöä ja puhutteli häntä suloisilla sanoilla.

4. Ja Sikem puhui isällensä Hemorille, sanoen: „ota minulle tämä tyttö vaimoksi."

5. Ja Jaakob kuuli, että he hänen tyttärensä Dinan olivat häväisneet. Mutta koska hänen poikansa olivat lauman kanssa kedolla, niin vaikeni Jaakob siksi kuin he tulivat kotiin.

6. Niin Hemor, Sikemin isä, meni Jaakobin tykö puhuttelemaan häntä.

7. Silloin tulivat Jaakobin pojat kedolta, kun saivat kuulla mitä oli tapahtunut. Ja miehet tulivat surulliseksi ja vihastuivat sangen kovin, että hän oli tehnyt ilkityön Israelissa, maaten Jaakobin tyttären; sillä ei se ollut oikein tehty.

8. Niin puhui Hemor heidän kanssansa, sanoen: „minun poikani Sikemin sydän halajaa teidän tytärtänne; antakaat siis se hänelle vaimoksi.

9. Tulkaamme langoiksi keskenämme; antakaat teidän tyttäriänne meille, ja ottakaat jälleen meidän tyttäriämme teille.

10. Ja asukaat meidän kanssamme; maa olkoon teille avoinna, asukaat, myökäät ja ostakaat siinä, ja omistakaat maata."

11. Ja Sikem sanoi isälle ja veljille: „antakaat minun saada suosio teidän edessänne; ja mitä te sanotte minulle, sen minä annan.

12. Anokaat minulta rohkiasti huomenlahjaa ja antimia, ja minä annan, mitä te vaaditte; antakaat minulle vaan se tyttö vaimoksi."

13. Niin vastasivat Jaakobin pojat Sikemille ja hänen isällensä Hemorille, ja puhuivat viekastellen, koska hän oli heidän sisarensa Dinan häväisnyt,

14. ja sanoivat heille: „emme voi siihen suostua, että antaisimme sisaremme ympärileikkaamattomalle miehelle; sillä se olisi meille häpiäksi.

15. Mutta ainoastaan sillä ehdolla me suostumme teihin, että rupeatte meidän kaltaisiksemme, niin että kaikki miehenpuoli teidän seassanne ympärileikataan.

16. Sitten me annamme meidän tyttäremme teille, ja otamme teidän tyttäriänne meille, ja asumme teidän kanssanne, ja me tulemme yhdeksi kansaksi.

17. Mutta jollette kuule meitä ettekä ympärileikkauta itseänne, niin me otamme meidän tyttäremme, ja menemme matkoihimme."

18. Ja heidän puheensa kelpasi Hemorille ja Sikemille, Hemorin pojalle.

19. Ja nuori mies ei viivytellyt sitä tekemästä, sillä hän rakasti suuresti Jaakobin tytärtä; ja häntä pidettiin suuremmassa kunniassa kuin kaikkia muita hänen isänsä huoneessa.

20. Niin tuli Hemor ja hänen poikansa Sikem kaupunkinsa porttiin, ja puhuivat heidän kaupunkinsa miehille, sanoen:

21. „Nämä miehet ovat rauhalliset meitä kohtaan, ja tahtovat asua ja elää tässä maassa, ja katso, maa on kyllä avara heille. Ruvetkaamme ottamaan heidän tyttäriänsä meille vaimoiksi, ja antakaamme meidän tyttäriämme heille.

22. Mutta ainoastaan sillä ehdolla ne miehet suostuvat asumaan meidän kanssamme ja tulemaan yhdeksi kansaksi, että kaikki miehenpuoli meidän seassamme ympärileikataan, niinkuin he myös ympärileikatut ovat.
23. Heidän karjansa ja tavaransa, ja kaikki heidän eläimensä, eikö ne ole meidän omamme? Jos vaan heidän tahtoansa noudatamme, niin he asuvat meidän kanssamme."
24. Ja kansa kuuli Hemoria ja hänen poikaansa Sikemiä, kaikki kansa, joka kaupungin portin sisällä asui; ja kaikki miehenpuoli, jotka asuivat kaupungin portin sisällä, ympärileikkautti itsensä.
25. Ja tapahtui kolmantena päivänä, kun he kipeimmillänsä olivat, että ne kaksi Jaakobin poikaa Simeon ja Levi, Dinan veljet, ottivat kumpikin miekkansa ja menivät rohkiasti kaupunkiin ja tappoivat jokaisen miehenpuolen. 1 Moos. 49:5 ss.
26. Ja he tappoivat myös Hemorin, ja hänen poikansa Sikemin miekan terällä, ja ottivat Dinan Sikemin huoneesta ja menivät pois.
27. Niin tulivat Jaakobin pojat tapettuiden päälle ja ryöstivät kaupungin; sillä he olivat häväisneet heidän sisarensa.
28. Ja he veivät pois heidän lampaansa, karjansa, aasinsa, ja mitä sekä kaupungissa että kedolla oli.
29. Ja kaikki heidän tavaransa, lapsensa ja vaimonsa he ottivat saaliikseen; niin myös kaikki, mitä huoneissa oli.
30. Mutta Jaakob sanoi Simeonille ja Leville: „te olette minulle onnettomuuden tuottaneet, saattaen minun haisevaiseksi tämän maakunnan asuvaisille, Kananealaisille ja Feresiläisille. Minun kansani on ainoastaan vähäinen joukko; ja nyt he kokoontuvat minua vastaan ja tappavat minun, ja minä hukutetaan, ja minun perheeni."
31. Mutta he vastasivat: „olisiko sitten sisarellemme tehtävä niinkuin portolle?"

35 Luku.

Jaakob Betelissä. Benjamin syntyy. Rakel ja Isaak kuolevat.

Ja Jumala sanoi Jaakobille: „nouse ja mene ylös Beteliin, ja asu siellä, ja tee siihen alttari Jumalalle, joka sinulle ilmestyi, kun sinä pakenit veljesi Esaun edestä!"
1 Moos. 28:12 ss.
2. Niin sanoi Jaakob perheellensä, ja kaikille, jotka hänen kanssansa olivat: „eroittakaat pois vieraat jumalat, jotka teidän keskellänne ovat, ja puhdistakaat itsenne ja muuttakaat vaatteenne,
3. ja nouskaamme ja menkäämme ylös Beteliin, että minä tekisin siihen alttarin Jumalalle, joka minua kuuli hätä-aikanani, ja on ollut minun kanssani tiellä, jota minä vaelsin."
4. Niin he antoivat Jaakobille kaikki vieraat jumalat, jotka heidän käsissänsä olivat, ja heidän korvarenkaansa, jotka heidän korvissansa olivat. Ja Jaakob kaivoi ne maahan sen tammen alle, joka oli Sikemin kohdalla.
5. Sitten he läksivät matkalle. Ja Jumalan pelko tuli niille kaupungeille, jotka olivat heidän ympärillänsä, niin etteivät he ajaneet Jaakobin poikia takaa.
6. Niin tuli Jaakob Lusiin Kanaanmaalla, se on Betel, kaiken sen väen kanssa, joka hänen seurassansa oli.
7. Ja hän rakensi siihen alttarin, ja kutsui sen paikan El-Betel; sillä Jumala ilmestyi siinä hänelle, paetessansa veljensä edestä.
1 Moos. 28:19.
8. Ja Debora, Rebekan imettäjä, kuoli ja haudattiin alemmaiselle puolelle Beteliä, tammen alle; ja se kutsuttiin itkutammeksi.
9. Ja Jumala ilmestyi taas Jaakobille, sitte kuin hän oli tullut Mesopotamiasta, ja siunasi häntä.
10. Ja Jumala sanoi hänelle: „sinun nimesi on Jaakob: mutta ei enää pidä sinun nimesi oleman Jaakob, vaan Israel on nimesi oleva." Ja niin sai hän nimen Israel.
1 Moos. 32:28. 1 Kun. 18:31.
11. Ja Jumala sanoi hänelle: „minä olen kaikkivaltias Jumala, ole hedelmällinen ja enene. Kansa, jopa kansain joukko on sinusta tuleva; ja kuninkaat tulevat sinun kupeistasi.
12. Ja sen maan, jonka minä olen antanut Abrahamille ja Isaakille, annan minä sinulle; ja sinun jälkeiselle siemenellesi annan minä sen maan." 1 Moos. 12:7. 26:3.
13. Ja niin meni Jumala ylös hänen tyköänsä siinä paikassa, missä hän hänen kanssansa oli puhunut.
1 Moos. 17:22.
14. Mutta Jaakob asetti kivisen muistopatsaan siihen paikkaan, jossa Hän hänen kanssansa oli puhunut, ja uhrasi juomauhria, ja kaasi öljyä sen päälle.
15. Ja Jaakob kutsui sen paikan,

jossa Jumala hänen kanssansa oli
puhunut, Betel.
16. Ja he matkustivat Betelistä, ja
kun vielä oli vähän matkaa Efratiin, synnytti Rakel, ja synnyttäminen oli hänelle sangen raskas.
17. Ja kun tuskansa olivat korkeimmillaan, sanoi apuvaimo hänelle: „älä pelkää, sillä myös tässä saat pojan."
18. Mutta henkensä lähteissä, aivan kuollessaan, kutsui hän hänen nimensä Benoni; mutta hänen isänsä antoi hänelle nimen Benjamin.
19. Niin kuoli Rakel; ja hän haudattiin Efratin tien viereen, se on Betlehem.
20. Ja Jaakob pani patsaan hänen hautansa päälle; se on vielä tänään Rakelin hautapatsas.
21. Ja Israel matkusti siitä eteenpäin ja asetti majansa tuolle puolelle Ederin tornia. Mik. 4:8.
22. Ja se tapahtui, kun Israel asui siinä maakunnassa, meni Ruuben ja makasi Bilhan, hänen isänsä jalkavaimon, kanssa. Ja Israel sai sen kuulla. Ja Jaakobilla oli kaksitoista poikaa. 1 Moos. 49:4.
23. Lean pojat olivat nämä: Ruuben, Jaakobin esikoinen, sitten Simeon, Levi, Juuda, Isaskar ja Sebulon.
24. Rakelin pojat olivat: Josef ja Benjamin.
25. Bilhan, Rakelin piian, pojat olivat: Dan ja Naftali.
26. Silpan, Lean piian, pojat olivat: Gad ja Asser. Nämä ovat Jaakobin pojat, jotka hänelle syntyivät Mesopotamiassa.
27. Ja Jaakob tuli isänsä Isaakin tykö Mamreen, Arban kaupunkiin, joka on Hebron, jossa Abraham ja Isaak olivat muukalaiset olleet. 1 Moos. 37:1.
28. Ja Isaak oli sadan ja kahdeksankymmenen ajastaikainen;
29. ja hän vaipui kuolemaan ja koottiin kansansa tykö, vanhana ja elämästä kyllääntyneenä. Ja hänen poikansa Esau ja Jaakob hautasivat hänen. 1 Moos. 25:8.

36 Luku.

Esaun sukutaulu.

Tämä on Esaun, se on Edomin, sukukunta.
2. Esau otti vaimoja Kanaanin tyttäristä: Adan, Elonin Hetiläisen tyttären, ja Oholibaman, Anan, Heviläisen Sibeonin pojan, tyttären, 1 Moos. 26:34. 28:9.
3. ja Basmatin, Ismaelin tyttären, Nebajotin sisaren.
4. Ada synnytti Esaulle Elifan. Ja Basmat synnytti Reguelin.
5. Oholibama synnytti Jeusin, Jaelamin ja Korakin. Nämä ovat Esaun lapset, jotka hänelle syntyivät Kanaanmaalla.
6. Ja Esau otti vaimonsa, poikansa ja tyttärensä ja kaikki perhekuntalaisensa, sekä karjansa ja juhtansa, ja kaiken sen tavaransa, jonka hän oli koonnut Kanaanmaalla, ja meni toiselle maalle, veljensä Jaakobin tyköä.
7. Sillä heidän tavaransa oli niin suuri, etteivät taitaneet yhdessä asua; se maa, jossa he muukalaiset olivat, ei riittänyt heille karjansa paljouden tähden. 1 Moos. 13:6.
8. Niin Esau asettui Seirin vuorelle, Esau, joka kutsutaan myös Edom. Jos. 24:4.
9. Nämä ovat Esaun, Edomilaisten isän, suvut Seirin vuorella.
10. Nämä ovat Esaun poikain nimet: Elifas, Adan, Esaun vaimon, poika; ja Reguel, Basmatin, Esaun vaimon, poika.
11. Ja Elifaan pojat olivat: Teman, Omar, Sefo, Gaetam ja Kenas.
12. Mutta Timna oli Elifaan, Esaun pojan, jalkavaimo, joka synnytti hänelle Amalekin. Ne ovat Adan, Esaun vaimon lapset.
13. Mutta Reguelin lapset ovat nämä: Nahat, Serak, Samma ja Missa. Ne ovat Basmatin, Esaun vaimon, lapset.
14. Mutta nämä olivat Oholibaman, Esaun vaimon, pojat, Anan, Sibeonin pojan, tyttären lapset, jotka hän synnytti Esaulle: Jeus, Jaelam ja Korak.
15. Nämä ovat Esaun lasten ruhtinaat: Elifaan, Esaun esikoisen, lapset ovat nämä: ruhtinas Teman, ruhtinas Omar, ruhtinas Sefo, ruhtinas Kenas, 1 Aik. 1:35.
16. ruhtinas Korak, ruhtinas Gaetam, ruhtinas Amalek. Nämä ovat Elifaasta syntyneet ruhtinaat Edomin maalla, ja ovat Adan lapset.
17. Ja nämä ovat Reguelin, Esaun pojan, lapset: ruhtinas Nahat, ruhtinas Serak, ruhtinas Samma, ruhtinas Missa. Nämä ovat Reguelista syntyneet ruhtinaat Edomilaisten maalla ja ovat Basmatin, Esaun vaimon, lapset.
18. Mutta nämä ovat Oholibaman, Esaun vaimon lapset: ruhtinas Jeus, ruhtinas Jaelam, ruhtinas Korak. Nämä ovat ruhtinaat Oholibamasta, Anan tyttärestä, Esaun vaimosta.
19. Nämä ovat Esaun lapset ja heidän ruhtinaansa. Hän on Edom.

20. Mutta nämä ovat Seirin, sen Horilaisen, lapset, jotka sillä maalla asuivat: Lotan, Sobal, Sibeon, Ana, 1 Aik. 1:38.
21. Dison, Eser ja Disan. Nämä ovat Horilaisten ruhtinaat, Seirin lapset, Edomin maalla.
22. Mutta Lotanin lapset ovat. Hori ja Hemam; ja Lotanin sisar oli Timna.
23. Sobalin lapset ovat nämä: Alvan, Manahat, Ebal, Sefo ja Onam.
24. Nämä ovat Sibeonin lapset: Aija ja Ana. Tämä on se Ana, joka korvessa löysi lämpimät lähteet, kaitessansa isänsä Sibeonin aaseja.
25. Mutta Anan lapset ovat: Dison ja Oholibama, Anan tytär.
26. Disonin lapset ovat: Hemdan, Esban, Jitran ja Keran.
27. Eserin lapset ovat: Bilhan, Saavan ja Akan.
28. Disanin lapset ovat. Us ja Aran.
29. Nämä ovat Horilaisten ruhtinaat: ruhtinas Lotan, ruhtinas Sobal, ruhtinas Sibeon, ruhtinas Ana,
30. ruhtinas Dison, ruhtinas Eser, ruhtinas Disan. Nämä ovat Horilaisten ruhtinaat, nämä heidän ruhtinaansa Seirin maalla.
31. Mutta kuninkaat, jotka Edomin maalla hallitsivat, ennenkuin joku kuningas hallitsi Israelin lapsia, ovat nämä: 1 Aik. 1:43.
32. Kuningasna Edomissa oli Bela, Beorin poika; ja hänen kaupunkinsa nimi oli Dinhaba.
33. Ja kun Bela kuoli, tuli Jobab, Serakin poika, Bosrasta, kuninkaaksi hänen sijaansa.
34. Kun Jobab kuoli, tuli Husam Temanilaisten maalta kuninkaaksi hänen sijaansa.
35. Kun Husam kuoli, tuli Hadad, Bedadin poika, kuninkaaksi hänen sijaansa, joka löi Midianilaiset Moabilaisten kedolla; ja hänen kaupunkinsa nimi oli Avit.
36. Kun Hadad kuoli, hallitsi Samla Masrekasta hänen sijassansa.
37. Kun Samla kuoli, tuli Saul kuninkaaksi hänen sijaansa, Rehobotista virran tyköä.
38. Kun Saul kuoli, tuli Baalhanan, Akborin poika, kuninkaaksi hänen sijaansa.
39. Kun Baalhanan, Akborin poika, kuoli, tuli Hadar kuninkaaksi hänen sijaansa, ja hänen kaupunkinsa nimi oli Pagu; ja hänen vaimonsa nimi oli Mehetabeel, Matredin tytär, joka Mesahabin tytär oli.
40. Ja nämä ovat Esaun ruhtinasten nimet heidän sukujensa, asuntopaikkainsa ja nimiensä suhteen: ruhtinas Timna, ruhtinas Alva, ruhtinas Jetet, 1 Aik. 1:51 ss.
41. ruhtinas Oholibama, ruhtinas Ela, ruhtinas Pinon,
42. ruhtinas Kenas, ruhtinas Teman, ruhtinas Mibsar,
43. ruhtinas Magdiel, ruhtinas Iram. Nämä ovat Edomin ruhtinaat, niinkuin he asuneet ovat perintömaallansa; ja Esau on Edomilaisten isä.

37 Luku.

Josef näkee unta. Hän myödään Egyptiin.

Ja Jaakob asui siinä maassa, jossa hänen isänsä oli muukalainen ollut, Kanaanmaassa. 1 Moos. 35:27.
2. Ja tämä on kertomus Jaakobin sukukunnasta. Josef oli seitsemäntoista ajastaikainen, kun hän kaitsi karjaa veljeinsä kanssa, ja hän oli nuorella ijällänsä isänsä vaimojen Bilhan ja Silpan lasten kanssa; ja Josef ilmoitti isällensä, mitä pahaa heistä kuului.
3. Mutta Israel rakasti Josefia enemmin kuin kaikkia muita lapsiansa, koska hän oli syntynyt hänelle vanhalla ijällänsä; ja hän teetti hänelle pitkän hameen.
4. Kun hänen veljensä näkivät, että isä rakasti häntä enemmin kuin kaikkia hänen veljiänsä, vihasivat he häntä, eivätkä voineet puhutella häntä ystävällisesti. Ap. t. 7:9.
5. Sitten Josef näki unen ja ilmoitti sen veljillensä; tästä he rupesivat häntä vielä enemmin vihaamaan.
6. Sillä hän oli heille sanonut: „kuulkaa tätä unta, jonka minä näin.
7. Me olimme sitovinamme lyhteitä vainiolla, ja minun lyhteeni nousi seisomaan, ja katso, teidän lyhteenne seisoivat ympärillä ja kumarsivat minun lyhettäni."
8. Silloin sanoivat hänen veljensä hänelle: „sinäkö tulisit meidän kuninkaaksemme, ja sinäkö hallitsisit meitä?" Ja he vihasivat häntä vielä enemmin hänen unensa ja puheensa tähden.
9. Sitten näki hän taas toisen unen ja kertoi sen veljillensä, sanoen: „kuulkaa, minä näin vielä unta; katso, aurinko, kuu ja yksitoista tähteä kumarsivat minua."
10. Ja kun hän sitä kertoi isällensä ja veljillensä, nuhteli hänen isänsä häntä ja sanoi hänelle: „mikä uni se on, jonka olet nähnyt? Pitääkö minun ja sinun äitisi ja veljesi tuleman ja kumartuman sinun edessäsi maahan?"
11. Ja hänen veljensä kadehtivat

häntä; mutta hänen isänsä piti nämä sanat mielessänsä.
12. Kun hänen veljensä kerran olivat menneet kaitsemaan isänsä karjaa Sikemiin,
13. sanoi Israel Josefille: „eikö veljesi kaitse karjaa Sikemissä? Tule, minä lähetän sinun heidän tykönsä.“ Hän vastasi: „tässä minä olen.“
14. Hän sanoi: „mene katsomaan, kuinka veljesi voivat ja kuinka karjan laita on, ja palaja minulle sitä sanomaan.“ Niin hän lähetti hänen Hebronin laaksosta; ja hän tuli Sikemiin.
15. Siellä yksi mies kohtasi hänet harhaillessaan kedolla, ja kysyi häneltä, sanoen: „mitäs etsit?“
16. Hän vastasi: „minä etsin veljiäni; sano minulle, missä he kaitsevat karjaa.“
17. Mies sanoi: „he läksivät täältä; sillä minä kuulin heidän sanovan: lähtekäämme Dotaniin.“ Niin Josef etsi edelleen veljiänsä ja löysi heidät Dotanissa.
18. Kun he kaukana näkivät hänen, ennenkuin hän heitä lähestyi, pitivät he neuvoa häntä vastaan, tappaaksensa häntä.
19. He sanoivat toinen toisellensa: „katso, tuossa unennäkijä tulee.
20. Tulkaa siis, tappakaamme hänet, ja heittäkäämme kuoppaan; sitten sanomme: ‚paha peto on hänen syönyt.‘ Niin saadaan nähdä, mitä hänen unistansa tulee.“
21. Kun Ruuben sen kuuli, tahtoi hän häntä pelastaa heidän käsistänsä, ja sanoi: „älkäämme hänen henkeänsä ottako.“ 1 Moos. 42:22.
22. Ja Ruuben sanoi vielä heille: „älkää vuodattako verta, vaan heittäkää hän tähän kuoppaan, joka on korvessa, mutta älkää satuttako kättänne häneen.“ Sillä hän tahtoi pelastaa häntä heidän käsistänsä, saattaaksensa hänet jälleen isänsä tykö.
23. Ja tapahtui, kun Josef tuli veljiensä tykö, riisuivat he häneltä hameen, sen pitkän hameen, joka hänen yllänsä oli,
24. ja ottivat hänen ja heittivät kuoppaan; mutta kuoppa oli tyhjä, eikä ollut siinä vettä.
25. Sitten istuivat he syömään. Ja kun he nostivat silmänsä ja katselivat, niin näkivät he Ismaelilaisten joukon tulevan Gileadista; ja heidän kamelinsa kantoivat rohtoja, balsamia ja hajupihkaa, ja he vaelsivat viemään niitä alas Egyptiin.
26. Silloin sanoi Juuda veljillensä: „mitä me siitä hyödymme, että me murhaamme meidän veljemme ja salaamme hänen verensä?
27. Tulkaa ja myökäämme hän Ismaelilaisille; ja älkäämme satuttako kättämme häneen, sillä hän on meidän veljemme ja lihamme.“ Ja veljet kuulivat häntä.
28. Kun Midianilaisten kauppamiehet siitä menivät ohitse, vetivät he Josefin ylös kuopasta, ja möivät hänet Ismaelilaisille kahteenkymmeneen hopiasikliin. Ja nämä veivät Josefin pois Egyptiin. Ps. 105:17. Ap. t. 7:9. Viis. 10:13.
29. Kun sitten Ruuben palasi kuopalle, niin katso, ei ollut Josef kuopassa. Silloin hän repäisi vaatteensa,
30. ja palasi veljiensä tykö, ja sanoi: „ei ole nuorukainen siellä; voi minua! kuhunka minä menen?“
31. Niin he ottivat Josefin hameen, ja tappoivat kauriin ja tahrasivat hameen vereen.
32. Sitten he lähettivät sen pitkän hameen kotiin isän luo ja sanoivat: „tämän me löysimme; tunnustele, onko se poikasi hame vai ei?“
33. Ja hän tunsi sen, ja sanoi: „tämä on minun poikani hame, paha peto on hänen syönyt; Josef on raadeltu kuoliaaksi!“
34. Ja Jaakob repäisi vaatteensa, ja kääri itsensä säkkikankaasen, ja murehti poikaansa kauan aikaa.
35. Ja kaikki hänen poikansa ja tyttärensä nousivat häntä lohduttamaan; mutta ei hän tahtonut antaa itseänsä lohduttaa, vaan sanoi: „minä menen murehtien alas poikani tykö hautaan.“ Niin itki isä Josefia.
36. Mutta Midianilaiset veivät hänet Egyptiin ja möivät Potifarille, Faraon kamaripalvelijalle ja henkivartijain päämiehelle. 1 Moos. 39:1.

38 Luku.

Juudan pojat. Juuda ja Tamar.

Siihen aikaan tapahtui, että Juuda meni alas veljeinsä tyköä ja poikkesi Adullamiin yhden miehen tykö, jonka nimi oli Hira.
2. Ja Juuda näki siellä kananealaisen, Sua nimisen miehen tyttären ja otti hänen luokseen ja meni hänen tykönsä.
3. Ja hän tuli raskaaksi ja synnytti pojan, ja antoi hänelle nimen Ger.
4. Ja hän tuli taas raskaaksi, ja synnytti pojan, ja kutsui hänen nimensä Onan.
5. Ja hän synnytti vielä pojan, ja hänelle antoi hän nimen Sela. Ja

Juuda oli Kesibissä, kun hän sen synnytti. 1 Aik. 2:3.
6. Ja Juuda otti esikoisellensa Gerille vaimon, jonka nimi oli Tamar.
7. Mutta Ger, Juudan esikoinen, oli paha Herran edessä; ja Herra kuoletti hänen. 4 Moos. 26:19.
8. Niin sanoi Juuda Onanille: „mene veljesi vaimon tykö, ota hän aviokses, herättääkses veljellesi siementä.“ 5 Moos. 25:5. Matt. 22:24.
9. Mutta Onan tiesi, ettei perillinen olisi tullut hänen omaksensa; kun hän siis makasi veljensä vaimon kanssa, antoi hän siemenensä mennä maahan, ja turmeli sen, ettei hän olisi antanut veljellensä perillistä.
10. Ja se mitä hän teki, ei kelvannut Herralle; sentähden Herra kuoletti myös hänen.
11. Niin sanoi Juuda miniällensä Tamarille: „ole leskenä sinun isäsi huoneessa siihen asti kuin minun poikani Sela tulee täysikasvuiseksi!“ Sillä hän ajatteli: „ehkä kuolee hänkin, niinkuin hänen veljensäkin.“ Niin Tamar meni pois, ja oli isänsä huoneessa.
12. Kun kauan aikaa oli kulunut, kuoli Suan tytär, Juudan vaimo. Ja kun Juuda oli itsensä lohduttanut, meni hän Timnatiin, lammastensa keritsijäin tykö ystävänsä Hiran kanssa Adullamista.
13. Niin ilmoitettiin Tamarille, sanoen: „katso, appesi menee ylös Timnatiin keritsemään lampaitansa.“
14. Silloin riisui hän yltänsä leskivaatteensa, verhoitti itsensä ja peitti kasvonsa, ja kävi istumaan Enaimin porttiin, joka on tiellä Timnatiin. Sillä hän näki, että Sela oli kasvanut, eikä häntä annettu sille vaimoksi.
15. Kun Juuda näki hänet, luuli hän sen portoksi; sillä hän oli peittänyt kasvonsa.
16. Ja hän poikkesi tien oheen hänen tykönsä, ja sanoi: „annas minun maata kanssasi;“ sillä ei hän tiennyt sitä miniäksensä. Hän vastasi: „mitä minulle annat, jos sinä makaisit minun kanssani?“ 3 Moos. 18:15.
17. Hän sanoi: „minä lähetän kauriin laumastani.“ Hän vastasi: „anna siis minulle pantti niin kauaksi kuin sinä sen lähetät.“
18. Hän sanoi: „mitä minä sinulle pantiksi antaisin?“ Hän vastasi: „sinettisormuksesi, rihmasi, ja sauvasi, joka kädessäsi on.“ Niin hän antoi ne hänelle, ja makasi hänen kanssansa; ja hän tuli raskaaksi hänestä.
19. Ja hän nousi ja meni, pani pois silmikon, ja puki jälleen leskivaatteet yllensä.
20. Mutta Juuda lähetti kauriin ystävänsä kanssa Adullamista, saadaksensa vaimolta pantin takaisin; mutta tämä ei löytänyt häntä.
21. Niin hän kyseli sen paikan miehiltä, sanoen: „kussa on se portto, joka istui Enaimissa tien ohessa?“ He vastasivat: „ei tässä ole yhtäkään porttoa ollut.“
22. Mutta hän palasi Juudan tykö, ja sanoi: „en minä löytänyt häntä, sen paikan miehet sanoivat myös, ettei siellä ole yhtäkään porttoa ollut.“
23. Niin Juuda sanoi: „pitäköön hän ne, ettemme häpiään tulisi; katso, minä lähetin kauriin, mutta sinä et löytänyt häntä.“
24. Liki kolmen kuukauden perästä ilmoitettiin Juudalle: „sinun miniäsi Tamar on salavuoteessa ollut, ja katso, salavuoteesta on hän myös raskaaksi tullut.“ Juuda sanoi: „viekää hän poltettavaksi.“
25. Mutta kun hän tuotiin edes, lähetti hän appensa tykö, sanoen: „siitä miehestä, jonka nämä ovat, olen minä raskas.“ Ja hän antoi sanoa: „tunnetko, kenenkä on tämä sinettisormus, rihma ja sauva?“
26. Ja Juuda tunsi ne, ja sanoi: „hänellä on oikeus puolellansa minua kohtaan, kun en minä antanut hänelle poikaani Selaa.“ Kuitenkaan ei hän enempää häntä maannut.
27. Kun hänen sitten piti synnyttää, niin katso, kaksoiset olivat hänen kohdussansa.
28. Ja hänen synnyttäissänsä pisti toinen ulos kätensä; silloin sitoi apuvaimo siihen punaisen langan, sanoen: „tämä tulee ensisti ulos.“
29. Mutta kun hän veti kätensä takaisin, tuli hänen veljensä ulos; ja hän sanoi: „miksis olet sinä tunkenut itsesi esille?“ Ja hänelle annettiin nimi Peres.
30. Sitte tuli hänen veljensä ulos, jonka kädessä oli se punainen lanka; ja hän sai nimen Serak. 1 Aik. 2:4. Matt. 1:3.

39 Luku.

Josefin palvelus ja vankeus.

Ja Josef vietiin alas Egyptiin; ja Potifar, egyptiläinen mies, joka oli Faraon hovimies ja henkivartijain päämies, osti hänen Ismaelilaisilta, jotka hänen sinne alas vieneet olivat. 1 Moos. 37:36. Ps. 105:17.
2. Ja Herra oli Josefin kanssa, niin

että hän oli onnellinen mies; ja hän oleskeli isäntänsä, Egyptiläisen, huoneessa.

3. Ja hänen isäntänsä näki, että Herra oli hänen kanssansa; sillä kaikki, mitä hän teki, antoi Herra menestyä hänet kädessänsä.

4. Ja Josef sai suosion hänen edessänsä ja tuli hänen palvelijaksensa; ja hän asetti hänet huoneensa yli, ja kaikki mitä hänellä oli, antoi hän hänen käteensä.

5. Ja siitä ajasta kuin hän oli hänen pannut huoneensa ja kaiken tavaransa päälle, siunasi Herra sen Egyptiläisen huoneen Josefin tähden, ja Herran siunaus oli kaikissa niissä, jotka hänellä kotona ja kedolla olivat.

6. Sentähden antoi hän kaikki Josefin haltuun, mitä hänellä oli, eikä tiedustellut mitään häneltä, paitsi sitä ruokaa, jonka hän söi. Mutta Josef oli sorea-vartaloinen, ja ihanamuotoinen.

7. Ja tapahtui tämän jälkeen, että hänen isäntänsä vaimon himo alkoi palaa Josefiin, ja hän sanoi hänelle: „makaa minun kanssani."

8. Mutta hän kielsi, ja sanoi isäntänsä vaimolle: „katso, minun isäntäni ei tiedusta minulta, mitä huoneessa on, vaan kaikki mitä hänellä on, antoi hän minun käsiini.

9. Ei pidä hän itseänsä tässä huoneessa suurempana minua, ei myös ole hän kieltänyt minulta mitään muuta kuin sinut, koska olet hänen vaimonsa; kuinka siis minä niin paljon pahaa tekisin ja rikkoisin Jumalata vastaan?"

10. Ja hän puhui joka päivä senkaltaisia Josefille; mutta ei hän tahtonut maata hänen kanssansa, eikä olla hänen kanssansa.

11. Ja tapahtui yhtenä päivänä, että Josef meni huoneeseen askaroitsemaan, eikä ollut ketään perheestä läsnä.

12. Ja hän tarttui Josefin vaippaan, sanoen: „makaa minun kanssani." Mutta hän jätti vaippansa hänen käteensä, pakeni ja meni ulos.

13. Koska hän näki, että hän jätti vaippansa hänen käteensä ja pakeni ulos,

14. huusi hän perhettänsä, ja sanoi heille: „katsokaa, hän on tuonut meille hebrealaisen miehen, saattamaan meitä häpiään; hän tuli minun tyköni makaamaan minun kanssani, mutta minä huusin korkialla äänellä.

15. Ja kun hän kuuli, että minä äänekkäästi huusin, jätti hän minulle vaippansa viereeni, pakeni ja meni ulos."

16. Niin hän piti hänen vaippansa tykönänsä, siihen asti kuin hänen isäntänsä tuli kotia.

17. Ja puhui hänelle samat sanat, sanoen: „se hebrealainen palvelija, jonkas olet meille tuonut, tuli minun tyköni, saattamaan minua häpiään.

18. Mutta kun minä äänekkäästi huusin, jätti hän vaippansa viereeni ja pakeni ulos."

19. Kun hänen isäntänsä kuuli puolisonsa sanat, joita hän puhui hänelle, sanoen: „niin on sinun palvelijasi tehnyt minulle," vihastui hän kovasti.

20. Ja isäntä otti Josefin ja pani vankihuoneeseen, jossa kuninkaan vangit olivat; ja niin hän oli siellä vankihuoneessa.

21. Mutta Herra oli Josefin kanssa ja osoitti laupeutensa häntä kohtaan, ja antoi hänen saada suosiota vankihuoneen johtajan edessä. Ap. t. 7:9.

22. Niin johtaja antoi kaikki vangit vankihuoneessa Josefin hoitoon, niin että kaikki mitä siellä tehtiin, se tehtiin hänen kauttansa.

23. Ja vankihuoneen johtaja ei pitänyt mitään murhetta niistä, jotka hänen kädessänsä olivat; sillä Herra oli Josefin kanssa, ja mitä hän teki, sen antoi Herra menestyä.

40 Luku.

Juomanlaskijan ja leipojan unet.

Ja sitten tapahtui, että Egyptin kuninkaan juomanlaskija ja leipoja rikkoivat herraansa, Egyptin kuningasta vastaan.

2. Niin Farao vihastui molempiin hovimiehiinsä, juomanlaskijaan ja leipojaan.

3. Ja heitti heidät vankiuteen henkivartijain päämiehen huoneeseen, siihen vankihuoneeseen, jossa Josef oli vankina.

4. Ja henkivartijain päämies pani Josefin heidän kanssansa, palvelemaan heitä. Ja he olivat vankiudessa jonkun aikaa.

5. Kun nyt Egyptin kuninkaan juomanlaskija ja leipoja olivat sidottuna vankihuoneessa, näkivät he molemmat samana yönä unta, ja kunkin unella oli oma merkityksensä.

6. Kun Josef tuli aamulla heidän tykönsä ja näki heidän murheellisiksi,

7. kysyi hän niiltä Faraon palvelijoilta, jotka hänen kanssansa herransa vankihuoneessa olivat, ja sa-

noi: „miksi te olette tänäpänä niin
surulliset?"
8. He vastasivat häntä: „me olemme
nähneet unta, eikä ole sen selittäjää"
Niin sanoi Josef heille: „Jumalan
on selitys; kuitenkin kertokaa se minulle."
9. Niin ylimmäinen juomanlaskija
kertoi unensa Josefille, ja sanoi hänelle:
„minä näin unta, ja katso, viinipuu
oli minun edessäni.
10. Ja siinä viinipuussa oli kolme
haaraa; ja se puhkesi viheriöitsemään,
kukat syntyivät ja sen rypäleet
tuleentuivat viinimarjoiksi.
11. Ja Faraon juoma-astia oli minun
kädessäni; niin minä otin viinimarjat
ja pusersin ne Faraon juoma-astiaan,
ja annoin sen juoma-astian Faraon käteen."
12. Silloin sanoi Josef hänelle: „tämä
on sen selitys: kolme haaraa ovat
kolme päivää;
13. kolmen päivän perästä korottaa
Farao sinun pääsi, ja asettaa sinut
jällensä entiseen virkaasi; ja sinä
annat Faraon käteen juoma-astian
niinkuin ennenkin, kun olit hänen
juomanlaskijansa.
14. Mutta muista minua, kun sinun
hyvin käy, ja tee se laupeus minulle,
että puhuisit minusta Faraolle, ja
antaisit ottaa minun täältä ulos.
15. Sillä minä olen vääryydellä viety
Hebrealaisten maalta; enkä ole
täälläkään mitään tehnyt, jonka tähden
minua olisi pitänyt panna tähän
vankihuoneesen." 1 Moos. 37:28.
16. Kun ylimmäinen leipoja näki,
että selitys oli hyvä, sanoi hän Josefille:
„minä myös uneksuin, ja katso, kolme
vehnäleipä-koria oli minun pääni päällä.
17. Ja ylimmäisessä korissa oli kaikkinaisia
leivoksia, joita Farao syö; ja linnut
söivät niitä korista minun pääni päältä."
18. Silloin vastasi Josef ja sanoi:
„tämä on sen selitys: kolme koria
ovat kolme päivää.
19. Ja kolmen päivän perästä ylentää
Farao sinun pääsi, ripustaen sinut
hirsipuuhun; ja linnut syövät sinun
lihaasi."
20. Ja tapahtui kolmantena päivänä,
kun Farao vietti syntymäpäiväänsä,
teki hän pidot kaikille palvelijoillensa,
ja ylensi silloin sekä ylimmäisen
juomanlaskijan että ylimmäisen leipojan
pään palvelijoittensa kesken.
21. Hän asetti ylimmäisen juomanlaskijan
jälleen entiseen virkaansa, niin että hän
antoi Faraon käteen juoma-astian.
22. Mutta ylimmäisen leipojan antoi
hän hirttää, niinkuin Josef oli heille
selityksessään sanonut.
23. Mutta ylimmäinen juomanlaskija
ei muistanut Josefia, vaan unhotti hänen.

41 Luku.

Faraon uni. Josefin ylennys. Nälkävuodet.

Ja tapahtui kahden ajastajan perästä,
että Farao näki unen. Hän oli
seisovinansa virran tykönä.
2. Ja katso, virrasta astui ylös seitsemän
kaunista ja lihavata lehmää, jotka
kävivät laitumella heinikossa.
3. Ja katso, niitten perästä tuli virrasta
ylös toiset seitsemän lehmää, rumaa ja
laihaa, ja seisahtuivat niiden toisten
lehmäin viereen virran reunalla.
4. Ja ne rumat ja laihat lehmät
söivät ne seitsemän lihavata ja kaunista
lehmää. Niin Farao heräsi.
5. Ja hän nukkui jälleen ja näki
toisen kerran unta; ja katso, seitsemän
täysinäistä ja kaunista tähkäpäätä
kasvoi yhdessä oljessa.
6. Ja katso, seitsemän pientä ja itätuulen
surkastuttamaa tähkäpäätä kasvoi niiden jälkeen.
7. Ja ne seitsemän laihaa tähkää
nielivät ne seitsemän paksua ja täysinäistä
tähkäpäätä. Niin Farao heräsi ja huomasi,
että se oli uni.
8. Aamulla oli hänen mielensä levoton;
ja hän lähetti ja antoi kutsua kokoon
kaikki Egyptin noidat ja tietäjät; ja
Farao kertoi heille unensa. Mutta ei
ollut ketään, joka ne osasi selittää
Faraolle. Dan. 2:1 s.
9. Niin puhui ylimmäinen juomanlaskija
Faraolle, sanoen: „minä muistan
tänäpänä minun rikokseni.
1 Moos. 40:1 s.
10. Kun Farao vihastui palvelijoihinsa,
ja pani minun ja ylimmäisen leipojan
vankiuteen henkivartijain päämiehen
huoneesen,
11. niin me molemmat näimme samana
yönä unta, ja kummankin unella oli
oma merkityksensä.
12. Ja siellä oli meidän kanssamme
hebrealainen nuorukainen, henkivartijain
päämiehen palvelija, ja me kerroimme
hänelle, ja hän selitti meille meidän
unemme; kummankin unen mukaan hän
antoi selityksen.
13. Ja niinkuin hän meille selitti,
niin se tapahtui; sillä minä asetettiin
minun virkaani, ja hän hirtettiin."

14. Niin lähetti Farao, ja antoi kutsua Josefin; ja he kiireesti ottivat hänen ulos vankihuoneesta. Ja hän antoi itsensä keritä ja muutti vaatteensa, ja tuli niin Faraon tykö.
Ps. 105:20.
15. Niin sanoi Farao Josefille: „minä olen unta nähnyt, eikä ole sen selittäjätä. Mutta minä olen kuullut sinusta sanottavan, että kun unen kuulet, niin sinä taidat sen selittää."
16. Josef vastasi Faraota, sanoen: „ei ole se minun voimassani; mutta Jumala tahtoo Faraolle tehdä hyvää."
17. Silloin puhui Farao Josefille: „näin unta, että seisoin virran rannalla.
18. Ja katso, virrasta tuli ylös seitsemän lihavata ja kaunista lehmää, jotka kävivät laitumella heinikossa.
19. Ja katso, heidän jälkeensä tuli ylös toiset seitsemän pientä, rumaa ja laihaa lehmää; en ole koko Egyptin maalla nähnyt niin rumia.
20. Ja nämä laihat ja rumat lehmät söivät ne ensimmäiset seitsemän lihavata lehmää.
21. Ja kun he olivat syöneet, ei heidän päällänsä ensinkään tuntunut, että olivat syöneet; vaan he olivat yhtä rumat kuin ennenkin. Sitten minä heräsin.
22. Ja taas näin minä unessa seitsemän täysinäistä ja kaunista tähkäpäätä kasvavan samassa oljessa.
23. Sen jälkeen nousi ylös seitsemän kuivaa, pientä ja itätuulen surkastuttamaa tähkäpäätä.
24. Ja nämä pienet tähkäpäät nielivät ne seitsemän kaunista tähkäpäätä. Minä olen tämän kertonut tietäjille, mutta ei ole yhtään, joka sen minulle selittäisi."
25. Silloin sanoi Josef Faraolle: „Faraon unet merketsevät samaa; Jumala ilmoittaa Faraolle, mitä Hän on tekevä.
26. Ne seitsemän kaunista lehmää ovat seitsemän vuotta, ja ne seitsemän täysinäistä tähkäpäätä ovat myös seitsemän vuotta; ne merkitsevät samaa.
27. Mutta ne seitsemän laihaa ja rumaa lehmää, jotka astuivat ylös heidän jälkeensä, ovat seitsemän vuotta, ja samoin ne seitsemän laihaa ja itätuulen surkastuttamaa tähkäpäätä; seitsemän nälkävuotta on tuleva.
28. Tätä minä tarkoitin, kun Faraolle sanoin, että Jumala ilmoittaa Faraolle, mitä Hän on tekevä.
29. Katso, seitsemän viljaista vuotta tulee koko Egyptin maahan.
30. Ja niiden jälkeen tulee seitsemän nälkävuotta, niin että entinen viljan kyllyys unhotetaan Egyptin maalla, ja kallis aika hävittää maakunnan.
31. Ja ei enää mitään tiedetä viljan kyllyydestä maakunnassa tämän kalliin ajan tähden, joka tulee; sillä se on oleva sangen raskas.
32. Mutta kun uni näytettiin kaksi kertaa Faraolle, se tietää, että Jumala on varmasti päättänyt asian, ja Jumala on pian sen tekevä.
33. Etsiköön siis Farao toimellista ja taitavata miestä, asettaaksensa Egyptin maan yli.
34. Tehköön Farao niin; ja asettakoon myös päällysmiehiä maakuntaan, ja antakoon koota viidennen osan viljaa Egyptin maasta niinä seitsemänä viljavuonna.
35. Ja he kootkoot kaikkinaista ravintoa niinä hyvinä vuosina, jotka tulevat, ja pankoot jyviä Faraon haltuun varaksi kaupungeissa, ja pitäkööt ne tallella,
36. niin että ruokaa olisi tähteelle pantu maakunnalle niinä seitsemänä nälkävuonna, jotka tulevat Egyptin maahan. Siten ei maan tarvitse hävitä näljän tähden."
37. Tämä puhe kelpasi Faraolle ja kaikille hänen palvelijoillensa.
38. Ja Farao sanoi palvelijoillensa: „taidammeko me löytää jonkun, jossa Jumalan Henki on, niinkuin tässä miehessä?"
39. Ja Farao sanoi Josefille: „koska Jumala on tämän kaiken sinulle ilmoittanut, niin ei ole yhtään niin taitavata ja ymmärtäväistä kuin sinä olet.
40. Sinun pitää oleman minun huoneeni päällysmiehenä, ja sinun sanallesi pitää kaiken minun kansani kuuliaisen oleman; ainoastansa kuninkaallisessa istuimessa tahdon minä olla korkiampi sinua." Ps. 105:21.
Ap. t. 7:10. 1 Makk. 2:53.
41. Ja Farao sanoi vielä Josefille: „katso, minä olen asettanut sinun koko Egyptin haltijaksi."
42. Ja Farao otti sormuksen kädestänsä ja pani sen Josefin käteen, puetti hänen kalleisiin liinavaatteisiin, ja ripusti kultavitjat hänen kaulahansa.
43. Ja hän antoi hänen ajaa vaunussa lähimpänä kuningasta ja käski huutaa hänen edellänsä: „Abrek!" Ja hän asetti hänen koko Egyptin maan yli.

44. Ja Farao sanoi Josefille: ,,minä olen Farao; ja ilman sinun tahdottasi älköön yksikään nostako kättänsä taikka jalkaansa koko Egyptin maassa."
45. Ja Farao antoi Josefille nimen: Safnat-Panea, ja antoi hänelle Asnatin, Onin papin Potiferan tyttären, vaimoksi. Niin Josef läksi matkustamaan katsellaksensa Egyptin maata.
46. Josef oli kolmenkymmenen ajastaikainen, kun hän seisoi Faraon, Egyptin kuninkaan edessä. Ja Josef läksi Faraon tyköä, ja vaelsi ympäri kaiken Egyptin maan.
47. Ja maa antoi ylen runsaat sadot niinä seitsemänä viljavuonna.
48. Ja hän kokosi niinä seitsemänä vuonna kaikkinaisen elatuksen, joka oli Egyptin maassa, ja pani sen tallelle kaupunkeihin; mitä elatusta maa kasvoi kunkin kaupungin ympäristöllä, sen hän siihen tallelle pani.
49. Niin Josef kokosi sangen paljon jyviä, niinkuin santaa meressä, siihen asti että lakattiin niitä laskemasta, sillä ne olivat epälukuiset.
50. Ja Josefille syntyi kaksi poikaa, ennenkuin kallis aika tuli; ne synnytti hänelle Asnat, Potiferan, Onin papin, tytär. 1 Moos. 46:20. 48:5.
51. Ja hän antoi esikoisellensa nimen Manasse; ,,sillä," sanoi hän, ,,Jumala on antanut minun unhottaa kaiken vaivani, ja kaiken isäni huoneen."
52. Mutta toiselle antoi hän nimen Efraim; ,,sillä," sanoi hän, ,,Jumala on tehnyt minun hedelmälliseksi kärsimyksieni maassa."
53. Kun ne seitsemän viljavuotta olivat kuluneet Egyptin maalla,
54. rupesi seitsemän nälkävuotta tulemaan, niinkuin Josef oli sanonut; ja nälkä tuli kaikkiin maakuntiin. Mutta koko Egyptin maassa oli leipää. Ps. 105:16.
55. Kun Egyptin maa myös kärsi nälkää, huusi kansa Faraolta leipää. Mutta Farao sanoi kaikille Egyptiläisille: ,,menkäät Josefin tykö; mitä hän sanoo teille, se tehkäät."
56. Kun nyt nälkä oli koko maassa, avasi Josef kaikki jyväaitat joka paikassa, ja möi viljaa Egyptiläisille. Mutta nälänhätä tuli aina raskaammaksi Egyptin maalla;
57. ja kaikki maakunnat tulivat Egyptiin ostamaan viljaa Josefilta; sillä hätä tuli yhä suuremmaksi kaikissa maissa.

42 Luku.

Josefin veljien ensimmäinen matka Egyptiin.

Mutta kun Jaakob kuuli, että Egyptissä oli jyviä myödä, sanoi hän pojillensa: ,,mitä te katselette toinen toistanne?"
2. Ja hän sanoi: ,,katso, minä olen kuullut Egyptissä olevan jyviä; menkäät alas sinne ja ostakaat meille sieltä, että me eläisimme emmekä kuolisi." Ap. t. 7:12.
3. Niin läksi kymmenen Josefin veljeä matkalle ostamaan jyviä Egyptistä.
4. Mutta Benjaminia, Josefin veljeä, Jaakob ei lähettänyt veljien kanssa; sillä hän pelkäsi, että jotain vahinkoa hänelle tapahtuisi.
5. Niin läksivät Israelin lapset muiden joukossa matkalle jyviä ostamaan; sillä nälänhätä oli Kanaanmaalla.
6. Mutta Josef oli käskynhaltijana maassa; hän antoi myödä jyviä kaikelle maan kansalle. Niin tulivat Josefin veljet, ja kumartuivat maahan kasvoillensa hänen eteensä.
7. Kun Josef näki veljensä, tunsi hän heidät; mutta hän tekeytyi muukalaiseksi heitä kohtaan, puhutteli heitä ankarasti ja sanoi heille: ,,mistä te tulette?" He vastasivat: ,,Kanaanmaalta, ostamaan jyviä syötäväksemme."
8. Ja Josef tunsi veljensä; vaan he eivät häntä tunteneet.
9. Mutta Josefin mieleen johtuivat ne unet, jotka hän oli nähnyt heistä. Ja hän sanoi heille: ,,te olette vakoojat, ja olette tulleet katsomaan, mistä maa avoinna olisi." 1 Moos. 37:5 ss.
10. He vastasivat häntä: ,,ei suinkaan, herrani; palvelijasi ovat tulleet ostamaan jyviä.
11. Me olemme kaikki yhden miehen pojat, ja olemme rehellisiä miehiä; me, sinun palvelijasi, emme koskaan ole vakoojia olleet."
12. Mutta hän sanoi heille: ,,vai niin; te olette tulleet katsomaan, mistä maa avoinna olisi."
13. He sanoivat: ,,me, sinun palvelijasi, olimme kaksitoista veljestä, yhden miehen pojat Kanaanmaalla; ja nuorin on nyt isämme tykönä, mutta yksi ei ole enää elossa." 1 Moos. 44:20.
14. Josef sanoi heille: ,,niin on, kuin olen teille sanonut: te olette vakoojia.
15. Ja minä tahdon teitä koetella. Niin totta kuin Farao elää, ettepä

täältä pääse, jollei nuorin veljenne tule tänne. 1 Moos. 43:5.
16. Lähettäkäät yksi keskuudestanne, joka tuo teidän veljenne tänne. Mutta te muut saatte jäädä tänne vangiksi; näin tahdon koetella, oletteko puhuneet totta. Mutta ellei niin ole, niin olette vakoojia, niin totta kuin Farao elää."
17. Sitten hän pani heidät vankeuteen kolmeksi päiväksi.
18. Ja kolmantena päivänä sanoi Josef heille: „jos tahdotte elää, niin tehkäät näin, sillä minä pelkään Jumalata:
19. Jos olette rehellisiä miehiä, niin antakaat yhden veljistänne olla sidottuna vankihuoneessanne; mutta menkäät te muut ja viekäät kotia, mitä ostaneet olette nälkää vastaan kotonanne.
20. Tuokaat sitten nuorin veljenne minun tyköni; ja jos sananne havaitaan todeksi, niin ei teidän tarvitse kuolla." Ja he lupasivat sen tehdä.
21. Mutta he sanoivat toinen toisellensa: „me olemme totisesti vianalaiset meidän veljemme tähden; sillä me näimme hänen sielunsa ahdistuksen, kun hän meiltä armoa rukoili, emmekä kuulleet häntä. Sentähden on tämä ahdistus tullut meidän päällemme."
22. Ruuben vastasi heitä, sanoen: „enkö minä sanonut teille: ,älkäät tehkö vääryyttä nuorukaiselle,' ja ette tahtoneet kuulla? Nyt hänen verensä meiltä vaaditaan." 1 Moos. 37:21.
23. Mutta he eivät tienneet Josefin sitä ymmärtävän; sillä hän puhui heille tulkin kautta.
24. Ja hän käänsi itsensä pois heistä ja itki. Kun hän jälleen kääntyi heidän puoleensa ja puhutteli heitä, otti hän Simeonin heidän keskuudestaan ja antoi sitoa hänet heidän nähtensä.
25. Ja Josef käski täyttää heidän säkkinsä jyvillä ja panna heidän rahansa jälleen itsekunkin omaan säkkiin, ja antaa heille evästä matkalle. Ja heille tehtiin niin.
26. Ja he panivat jyvänsä aaseinsa selkään ja läksivät sieltä.
27. Kun yksi heistä avasi säkkinsä, antaaksensa ruokaa aasillensa yösijalla, huomasi hän rahansa säkkinsä suussa,
28. ja sanoi veljillensä: „minulle on annettu rahani takaisin; katso, tässä ne ovat säkissäni." Niin he säikähtyivät ja hämmästyneenä katselivat toinen toistaan ja sanoivat: „miksi on Jumala meille näin tehnyt?"
29. Kun he tulivat isänsä Jaakobin tykö Kanaanmaahan, ilmoittivat he hänelle kaikki, mitä heille oli tapahtunut, sanoen:
30. „Se mies, joka oli maakunnan herra, puhutteli meitä ankarasti, ja piti meitä maan vakoojina.
31. Ja me vastasimme häntä: ,me olemme rehellisiä miehiä, emmekä ole ikänänsä olleet vakoojia.
32. Me olimme kaksitoista veljestä, isämme poikaa; yksi ei ole enää elossa, ja nuorin on nyt isämme tykönä Kanaanmaalla.'
33. Niin sanoi se mies, joka oli maakunnan herra, meille: ,siitä olen näkevä, oletteko rehellisiä miehiä: jättäkäät yksi teidän veljistänne minun tyköni, ja ottakaat mitä olette ostaneet elatukseksenne ja menkäät pois.
34. Ja tuokaat sitten teidän nuorin veljenne minun tyköni, niin minä ymmärrän, ettette ole vakoojia, vaan rehellisiä miehiä; silloin annan minä myös teidän veljenne teille takaisin, ja te saatte tehdä kauppaa tässä maakunnassa."
35. Kun he sitten tyhjensivät säkkinsä, löysivät he kukin säkissänsä oman rahakääränsä. Kun he tämän näkivät, hämmästyivät he ja heidän isänsä.
36. Niin sanoi Jaakob, heidän isänsä, heille: „te saatatte minun lapsittomaksi. Josef on poissa, Simeon on poissa, ja Benjamininkin tahdotte te nyt viedä pois; nämä kaikki tulevat minun ylitseni!"
37. Niin Ruuben vastasi isällensä, sanoen: „tapa molemmat poikani, jollen minä häntä jälleen sinulle tuo; anna vaan hänet minun haltuuni, minä hänen sinulle jälleen tuon."
38. Mutta hän sanoi: „ei minun poikani saa mennä teidän kanssanne. Hänen veljensä on jo kuollut, ja hän on jäänyt yksin; jos hänelle tapahtuisi jotakin pahaa tiellä, jota te vaellatte, niin te saattaisitte minun harmaat karvani murheella hautaan."

43 Luku.

Josefin veljien toinen matka Egyptiin.

Mutta nälänhätä oli suuri maassa.
2. Ja kun olivat loppuun syöneet ne jyvät, kuin he Egyptistä tuoneet olivat, sanoi heidän isänsä heille: „menkäät jälleen sinne ja ostakaat meille jotakin elatusta."
3. Niin vastasi häntä Juuda, sanoen: „se mies vakuutti meille anka-

rasti ja sanoi: ‚älkäät tulko minun
eteeni, jollei teidän veljenne ole tei-
dän kanssanne.‘
4. Jos siis sinä nyt lähetät veljemme
meidän kanssamme, niin lähdemme
matkalle ostamaan sinulle elatusta.
5. Vaan ellet häntä lähetä, niin em-
me mekään sinne lähde; sillä se mies
sanoi meille: ‚älkäät tulko minun
eteeni, jollei teidän veljenne ole tei-
dän kanssanne.“ 1 Moos. 42:15, 20. 44:23.
6. Silloin sanoi Israel: „miksi te teitte
minulle sen pahan, että sanoitte sille
miehelle teillä vielä olevan veljen?“
7. He vastasivat: „se mies tiedus-
teli meistä ja suvustamme niin tar-
kasti, sanoen: ‚vieläkö teidän isänne
elää? Onko teillä vielä veljeä?‘ Niin
me kerroimme hänelle asian oikein.
Taisimmeko me tietää hänen sano-
van: ‚tuokaat veljenne tänne?“
8. Ja Juuda sanoi isällensä Israe-
lille: „lähetä nuorukainen minun
kanssani, niin me valmistaumme
lähtemään matkaan, että me eläi-
simme emmekä kuolisi, sekä me
että sinä ja meidän lapsemme.
9. Minä takaan hänen edestänsä,
vastaan hänestä; saat vaatia hänet
minun kädestäni. Jollen minä tuo
häntä jälleen sinun tykösi, ja pane
häntä sinun etees, niin minä olen
vikapää sinun edessäsi koko elämäni
ajan. 1 Moos. 44:32.
10. Sillä jollei meillä olisi ollut vii-
vytystä, totisesti olisimme jo toisen
kerran tulleet takaisin.“
11. Niin sanoi Israel, heidän isän-
sä, heille: „jos nyt kumminkin niin
pitää oleman, niin tehkäät näin: ot-
takaat maan parhaista hedelmistä
teidän astioihinne, ja viekäät sille
miehelle lahjoja: vähän balsamia
ja hunajata, rohtoja ja hajupihkaa,
daadeleita ja manteleita.
12. Ottakaat myös toinen raha mu-
kaanne, paitsi sitä rahaa, jonka te
toitte takaisin säkkien suussa; saat-
taa olla, että se on epähuomiosta
tapahtunut.
13. Ottakaat myös veljenne mukaan-
ne; ja valmistautukaat jälleen me-
nemään sen miehen tykö.
14. Jumala kaikkivaltias suokoon
teidän saada laupiuden sen miehen
edessä, että hän päästäisi teille takai-
sin toisen veljenne ja Benjaminin.
Mutta minä, jos minun täytyy lapsit-
tomaksi tulla, tahdon lapsitonna olla.“
15. Niin miehet ottivat lahjat, ja
kahdenkertaiset rahat mukaansa, se-
kä Benjaminin; ja he nousivat ja
menivät Egyptiin, ja astuivat Jose-
fin eteen.
16. Kun Josef näki Benjaminin hei-
dän kanssansa, sanoi hän hovimes-
tarilleen: „vie nämä miehet minun
huoneeseeni, tee teurasta ja valmis-
ta ateria; sillä heidän tulee minun
kanssani syödä päivällistä.“
17. Mies teki niinkuin Josef oli hä-
nelle käskenyt, ja vei miehet Jose-
fin huoneeseen.
18. Mutta he pelkäsivät, kun he vie-
tiin Josefin huoneeseen, ja sanoivat:
„me viedään tänne sen rahan täh-
den, jonka me viimein löysimme sä-
keistämme; sillä he aikovat hyökätä
meidän päällemme ja ottaa meidät
orjiksensa sekä riistää meiltä aa-
simme.“
19. Sentähden he menivät Josefin
hovimestarin tykö, ja puhuttelivat
häntä huoneen oven edessä,
20. ja sanoivat: „kuule meitä, her-
ra! Kun edellisellä kerralla olimme
täällä ostamassa jyviä elatuksek-
semme,
21. ja sitten tulimme yöpaikkaan,
ja avasimme säkkimme, niin oli it-
sekunkin rahat hänen säkkinsä suus-
sa, täysipainoiset rahat; sentähden
olemme nyt ne jälleen tuoneet myö-
tämme. 1 Moos. 42:35.
22. Ja me olemme myös tuoneet
mukaamme toiset rahat ostaaksem-
me jyviä; sitä emme tiedä, kuka on
entiset rahamme pannut meidän säk-
kiimme.“
23. Mutta hän sanoi: „olkaat hy-
vässä turvassa, älkäät peljätkö: tei-
dän Jumalanne ja teidän isänne Ju-
mala on antanut teille aarteen teidän
säkkiinne; teidän rahanne olen minä
saanut.“ Ja hän toi Simeonin hei-
dän tykönsä.
24. Ja mies vei heidät Josefin huo-
neeseen, asetti heille vettä pestä
heidän jalkojansa, ja antoi ruokaa
heidän aaseillensa. 1 Moos. 18:4.
25. Mutta he valmistivat lahjojan-
sa, ennenkuin Josef tuli päivällisel-
le; sillä he olivat kuulleet, että hei-
dän piti siellä syömän.
26. Kun sitten Josef tuli huoneeseen,
toivat he lahjat käsissänsä hänelle
ja kumartuivat maahan hänen e-
teensä.
27. Ja hän tervehti heitä ystävälli-
sesti ja sanoi: „onko teidän vanha
isänne, josta minulle puhuitte, ter-
veenä? Vieläkö hän elää?“
28. He vastasivat: „sinun palvelijasi,
meidän isämme, voi hyvin ja elää
vielä;“ ja he kumartuivat ja maa-
han lankesivat hänen eteensä.
29. Niin hän nosti silmänsä ja näki
veljensä Benjaminin, äitinsä pojan,

ja sanoi: „onko tämä teidän nuorin
veljenne, josta te sanoitte minulle?"
Ja sanoi vielä: „Jumala olkoon sinulle armollinen, minun poikani!"
30. Mutta Josef puhui hätäisesti;
sillä liikutus valtasi hänen sydämmensä, koska hän rakasti veljeänsä,
ja hän etsi tilaisuutta itkeäksensä,
ja meni kammariinsa ja itki siellä.
31. Sitten, kun hän oli pessyt kasvonsa, tuli hän ulos; ja hän hillitsi
itsensä, ja sanoi: „tuokaat ruokaa!"
32. Niin pantiin esille ruokaa erinänsä hänelle, ja erinänsä heille,
niin myös Egyptiläisille, jotka hänen kanssansa atrioitsivat, erinänsä;
sillä Egyptiläiset eivät syö Hebrealaisten kanssa, se on Egyptiläisille
kauhistus. 1 Moos. 46:34. Dan. 1:8.
33. Ja he istutettiin vastapäätä häntä, esikoinen ensin esikoisuutensa
tähden, ja sitten nuoremmat aina
ikänsä mukaan. Sitä miehet ihmettelivät keskenänsä.
34. Ja heille kannettiin ruokaa hänen pöydältänsä; mutta Benjaminille viisi kertaa enemmin kuin
muille. Ja he joivat ja tulivat iloisiksi hänen kanssansa.

44 Luku.

Josef koettelee veljiänsä.

Senjälkeen Josef käski hovimestariansa, sanoen: „täytä miesten
säkit jyvillä, niin paljo kuin niihen
mahtuu, ja pane itsekunkin rahat
hänen säkkinsä suuhun.
2. Ja minun maljani, se hopiamalja, pane nuorimman säkin suuhun,
ynnä hänen jyväinsä hinnan kanssa." Ja hän teki niinkuin Josef hänelle käski.
3. Aamulla päivän valjetessa päästettiin miehet menemään aaseinensa.
4. Mutta kun he olivat lähteneet
kaupungista, eikä vielä kauas joutuneet, sanoi Josef hovimestarillensa: „nouse ja aja takaa miehiä, ja
kun heidät saavutat, niin sano heille: ‚miksi te olette hyvän pahalla
maksaneet?
5. Eikö teillä se ole, josta minun
herrani juo, ja josta hän salatuita
asioita tiedustelee? Te olette pahoin
tehneet.'"
6. Ja kun hän saavutti heidät, puhui hän nämä sanat heille.
7. He vastasivat häntä: „miksi herra
senkaltaista puhuu? Pois se, että sinun palvelijasi niin tekisivät.
8. Katso, rahat, jotka me löysimme
säkkiemme suusta, olemme me jälleen sinulle tuoneet Kanaanmaalta;
kuinka siis olisimme varastaneet
hopiata tahi kultaa sinun herrasi
huoneesta?
9. Jonka tyköä sinun palvelijoistasi
se löydetään, hän kuolkoon; ja me
muut tahdomme jäädä orjiksi herralleni."
10. Hän sanoi heille: „hyvä, olkoon
teidän sananne jälkeen; jonka tyköä
se löydetään, hän olkoon minun orjani. Mutta te muut olette vapaat."
11. Ja he laskivat kiireesti kaikki
säkkinsä maahan, ja jokainen avasi
säkkinsä.
12. Ja hän etsi, ruveten vanhimmasta niin nuorimpaan asti; ja hopiamalja löydettiin Benjaminin säkistä.
13. Silloin he repäisivät vaatteensa,
ja itsekukin pani kuormansa aasin
selkään, ja kaikki palasivat kaupunkiin.
14. Ja Juuda veljinensä meni Josefin huoneeseen, jossa hän vielä
silloin oli; ja he lankesivat maahan
hänen eteensä.
15. Silloin Josef sanoi heille: „minkä työn olettekaan tehneet? Ettekö
te käsitä, että senkaltainen mies kuin
minä olen kyllä tietää salaiset asiat?"
16. Niin Juuda sanoi: „mitä me
vastaamme herralleni, mitä me puhumme, taikka millä me taidamme
itseämme puolustaa? Jumala on löytänyt sinun palvelijaisi vääryyden.
Katso, me olemme herramme orjat,
sekä me, että se, jolta malja löydettiin."
17. Mutta hän sanoi: „pois se, että
minä niin tekisin! Se mies, jolta
malja on löydetty, olkoon minun
orjani; mutta menkäät te muut rauhassa isänne tykö."
18. Silloin astui Juuda hänen tykönsä, ja sanoi: „ah minun herrani,
suo nyt sinun palvelijasi puhua yksi
sana minun herrani kuullen, ja älköön sinun vihasi syttykö sinun palvelijata kohtaan; sillä sinä olet niinkuin Farao.
19. Herrani kysyi palvelijoiltansa,
sanoen: ‚onko teillä isää taikka veljeä?'
20. Niin me vastasimme herralleni:
‚meillä on vanha isä, ja yksi veli,
syntynyt isän vanhalla iällä, ja
hän on vielä nuorukainen; mutta
tämän veli on kuollut, ja hän on
yksinänsä jäänyt äidistänsä, ja hänen isänsä pitää hänen rakkaana.'
21. Niin sinä sanoit palvelijoillesi:
‚tuokaat hän tänne minun tyköni,
että minä saan nähdä hänen.'
22. Mutta me vastasimme herralleni:

,ei taida nuorukainen jättää isäänsä; sillä jos hän jättäisi isänsä, niin hän kuolisi.'
23. Niin sinä sanoit palvelijoillesi: ,jollei teidän nuorin veljenne tule teidän kanssanne, niin ette saa enää tulla minun kasvojeni eteen.' 1 Moos. 42:15. 43:5.
24. Ja kun me menimme sinun palvelijasi, minun isäni, tykö, niin ilmoitimme hänelle minun herrani sanat,
25. ja kun meidän isämme sitten sanoi meille: ,menkäät jälleen ja ostakaat meille jotakin elatusta,'
26. niin me sanoimme: ,emme tohdi sinne mennä; vaan jos meidän nuorin veljemme on meidän kanssamme, niin me menemme; sillä emme saa mennä sen miehen eteen, jollei meidän nuorin veljemme ole meidän kanssamme.'
27. Niin sinun palvelijasi, minun isäni, sanoi meille: ,te tiedätte, että minun vaimoni synnytti minulle kaksi.
28. Ja toinen läksi minun tyköäni, ja minä sanoin: ,hän on kuoliaaksi revitty;' enkä ole minä häntä sittemmin nähnyt. 1 Moos. 37:33.
29. Jos te tämän myös minulta viette pois, ja hänelle tapahtuisi jotakin pahaa, niin te saattaisitte minun harmaat karvani murheella hautaan.'
30. Jos minä nyt tulisin sinun palvelijasi, minun isäni, tykö, eikä olisi nuorukainen meidän kanssamme, jonka hengessä hänen henkensä riippuu,
31. niin tapahtuisi, kun hän näkisi, ettei nuorukainen olisi kanssamme, että hän kuolisi; ja me, sinun palvelijasi, saattaisimme niin muodoin sinun palvelijasi, meidän isämme, harmaat karvat murheella hautaan.
32. Sillä minä, sinun palvelijasi, olen luvannut vastata nuorukaisesta isäni edessä, sanoen: ,jollen minä häntä tuo takaisin sinun tykösi, niin minä olen siitä kaiken minun elinaikani vikapää kärsimään. 1 Moos. 43:9.
33. Anna siis nyt minun, sinun palvelijasi, jäädä nuorukaisen sijaan herralleni orjaksi, ja anna nuorukaisen mennä veljiensä kanssa kotiin.
34. Sillä kuinka minä taidan mennä isäni tykö, jollei nuorukainen olisi kanssani? Minähän silloin näkisin sitä surkeutta, johon minun isäni joutuu."

45 Luku.

Josef ilmoittaa itsensä veljillensä. He palajavat kotiin.

Silloin ei Josef enää voinut itseänsä hillitä kaikkien niiden edessä, jotka hänen ympärillänsä seisoivat, vaan hän huusi: „antakaat kaikkien mennä ulos minun tyköäni." Ja ei yksikään ollut Josefin tykönä, kun hän ilmoitti itsensä veljillensä. Ap. t. 7:13.
2. Ja hän itki äänellänsä, niin että Egyptiläiset ja Faraon huoneväki sen kuulivat.
3. Ja Josef sanoi veljillensä: „minä olen Josef. Vieläkö minun isäni elää?" Mutta ei hänen veljensä taitaneet häntä vastata; sillä he olivat niin hämmästyneet hänen kasvojensa edessä.
4. Niin sanoi Josef veljillensä: „tulkaat minun tyköni." Ja kun he tulivat, sanoi hän: „minä olen Josef, teidän veljenne, jonka te möitte Egyptiin. 1 Moos. 37:28. 39:1.
5. Mutta älkäät sitä surko, älkäätkä siitä kovin pahoillanne olko, että te olette minut tänne myöneet; sillä teidän henkenne ylläpitämisen tähden on Jumala minut teidän edellänne tänne lähettänyt. 1 Moos. 50:20.
6. Kaksi nälkävuotta on jo ollut maassa, ja vielä tulee olemaan viisi vuotta, niin ettei kynnetä eikä niitetä:
7. Mutta Jumala on minut lähettänyt teidän edellänne, jotta te säilyisitte maan päällä ja elossa pysyisitte, ja monta tulisi pelastetuksi.
8. Niin ette siis te ole minua tänne lähettäneet, vaan Jumala; ja Hän asetti minun Faraon neuvonantajaksi ja herraksi kaiken hänen huoneensa yli, ja koko Egyptin maan ruhtinaaksi.
9. Rientäkäät nyt ja menkäät minun isäni tykö, ja sanokaat hänelle: ,näin sanoo sinun poikasi Josef: Jumala on minun asettanut koko Egyptin maan herraksi, tule alas minun tyköni, ja älä viivyttele! Ap. t. 7:14.
10. Ja sinä olet asuva Gosenin maassa, ja olet oleva lähellä minua, sinä ja sinun lapsesi ja sinun lastesi lapset, sinun karjasi, pienet ja suuret, ja kaikki mitä sinulla on
11. Siellä minä elätän sinua — sillä vielä on viisi nälkävuotta — ettet sinä ja sinun huoneesi, ja kaikki kuin sinulla on, hukkuisi.'
12. Tehän omilla silmillänne näette, ja veljeni Benjaminkin näkee omilla silmillään, että minähän itse puhun teidän kanssanne suusta suuhun.

13. Ja ilmoittakaat minun isälleni kaikki minun kunniani Egyptissä, ja kaikki, mitä te nähneet olette. Rientäkäät siis ja tuokaat minun isäni tänne."
14. Ja hän halasi veljeänsä Benjaminia kaulasta ja itki, ja Benjamin myös itki hänen kaulassansa.
15. Ja hän antoi suuta kaikille veljillensä, ja itki heidän rinnoillansa; ja sitte puhuivat hänen veljensä hänen kanssansa.
16. Kun sitten sanoma kerrottiin Faraon huoneessa, että Josefin veljet olivat tulleet, oli Farao siitä mielissään ja kaikki hänen palvelijansa.
17. Ja Farao sanoi Josefille: ,,sano veljillesi: ,näin tulee teidän tehdä: sälyttäkäät tavarat teidän juhtainne selkään, ja lähtekäät kotiinne Kanaanmaalle,
18. ja ottakaat teidän isänne ja teidän perheenne, ja tulkaat minun tyköni; minä annan teille mitä parasta on Egyptin maassa, ja te syötte maan ytimen.'
19. Minä siis käsken heille sanomaan: ,tehkäät näin, ottakaat itsellenne vaunut Egyptin maalta pienille lapsillenne ja vaimoillenne, ja tuokaat teidän isänne ja tulkaat tänne.
20. Älkäät sureko tavaroitanne; sillä mitä parasta on Egyptin maassa, on oleva teidän."
21. Ja Israelin lapset tekivät niin. Josef antoi heille vaunut Faraon käskyn mukaan ja antoi myös heille eväät matkalle.
22. Ja hän antoi vielä itsekullekin heistä juhlapuvun, mutta Benjaminille antoi hän kolmesataa hopiasikliä, ja viidet juhlapuvut.
23. Mutta isällensä lähetti hän kymmenen aasia, sälytettynä Egyptin parhaimmilla tavaroilla, ja kymmenen aasintammaa, jotka kantoivat jyviä ja leipää ja evästä isälle matkaa varten.
24. Niin hän lähetti veljensä matkaan, ja sanoi heille: ,,älkäät riidelkö tiellä."
25. Ja he läksivät Egyptistä, ja tulivat Kanaanmaalle isänsä Jaakobin tykö.
26. Ja he ilmoittivat hänelle, sanoen: ,,Josef elää vielä ja on koko Egyptin maan herra." Mutta hänen sydämmensä pysyi kylmänä, sillä ei hän uskonut heitä.
27. Niin he kertoivat hänelle kaikki Josefin sanat, jotka hän heille oli puhunut. Ja kun hän näki vaunut, jotka Josef oli lähettänyt häntä tuomaan, niin Jaakobin, heidän isänsä, henki virkosi.
28. Ja Israel sanoi: ,,nyt on minulla kyllä; poikani Josef vielä elää. Minä tahdon lähteä häntä katsomaan ennenkuin kuolen." 1 Moos. 46:30.

46 Luku.

Jaakob muuttaa Egyptiin. Hänen sukutaulunsa.

Ja Israel läksi matkaan kaikkine ominensa. Ja kun hän tuli Bersabaan, uhrasi hän uhria isänsä Isaakin Jumalalle.
2. Ja Jumala puhui yöllä näyssä Israelille, sanoen: ,,Jaakob, Jaakob!" Hän vastasi: ,,tässä minä olen."
3. Silloin Hän sanoi: ,,minä olen Jumala, sinun isäsi Jumala; älä pelkää mennä Egyptiin, sillä minä teen sinun siellä suureksi kansaksi.
4. Minä menen Egyptiin sinun kanssasi, ja minä johdatan sinun sieltä takaisin. Ja Josef on laskeva kätensä sinun silmäisi päälle." 1 Moos. 50:1.
5. Ja Jaakob läksi Bersabasta; ja Israelin lapset veivät isänsä Jaakobin ynnä pienten lastensa ja vaimoinsa kanssa vaunuissa, jotka Farao oli lähettänyt häntä tuomaan.
6. Ja he ottivat karjansa ja tavaransa, jotka he olivat koonneet Kanaanmaalla, ja tulivat niin Egyptiin, Jaakob ja kaikki hänen siemenensä hänen kanssansa. Jos. 24:4. Jes. 52:4. Ap. t. 7:15.
7. Hänen poikansa ja poikainsa pojat hänen kanssansa, hänen tyttärensä ja hänen poikainsa tyttäret, ja kaikki hänen siemenensä, vei hän kanssansa Egyptiin.
8. Ja nämä ovat Israelin lasten nimet, jotka tulivat Egyptiin: Jaakob ja hänen poikansa. Jaakobin esikoinen oli Ruuben. 2 Moos. 1:2 ss.
9. Ja Ruubenin lapset olivat: Hanok, Pallu, Hesron ja Karmi. 2 Moos. 6:14 ss. 4 Moos. 26:5 ss.
10. Simeonin lapset: Jemuel, Jamin, Ohad, Jakin, Soar, sekä Saul, Kananealaisen vaimon poika. 1 Aik. 4:24.
11. Levin lapset: Gerson, Kahat ja Merari. 1 Aik. 6:1.
12. Juudan lapset: Ger, Onan, Sela, Peres ja Serak. Mutta Ger ja Onan kuolivat Kanaanmaalla. Ja Peresin pojat olivat: Hesron ja Hamul. 1 Moos. 38:3 ss. 29 ss. 1 Aik. 2:5. 4:1.
13. Ja Isaskarin lapset: Tola, Puva, Job ja Simron. 1 Aik. 7:1.
14. Ja Sebulonin lapset: Sered, Elon ja Jakleel.
15. Nämä ovat Lean lapset, jotka

hän synnytti Jaakobille Mesopotamiassa; myöskin synnytti hän hänelle tyttären, Dinan. Kaikki hänen poikansa ja tyttärensä olivat kolmeneljättäkymmentä henkeä.
16. Gadin lapset olivat: Sifjon, Haggi, Suni, Esbon, Eri, Arodi ja Areli.
17. Asserin lapset: Jemna, Jesua, Jesui, Beria, sekä heidän sisarensa Serak. Mutta Berian lapset: Heber ja Malkiel. 1 Aik. 7:30, 31.
18. Nämä ovat Silpan lapset, jonka Laban antoi tyttärellensä Lealle, ja hän synnytti Jaakobille nämä kuusitoistakymmentä henkeä.
19. Rakelin, Jaakobin vaimon, lapset olivat: Josef ja Benjamin.
20. Ja ne lapset, jotka Josefille syntyivät Egyptin maalla, olivat Manasse ja Efraim; nämä synnytti hänelle Asnat, Onin papin, Potiferan, tytär. 1 Moos. 41:50 ss.
21. Benjaminin lapset olivat: Bela, Beker, Asbel, Gera, Naaman, Ehi, Ros, Mupim, Hupim ja Ard. 1 Aik. 7:6.
22. Nämä ovat Rakelin lapset, jotka ovat Jaakobille syntyneet, kaikki yhteensä neljätoistakymmentä henkeä.
23. Danin lapset: Husim. 4 Moos. 26:42.
24. Naftalin lapset: Jakseel, Guni, Jeser ja Sillem.
25. Nämä ovat Bilhan lapset, jonka Laban antoi tyttärellensä Rakelille, ja hän synnytti nämä Jaakobille, kaikki yhteensä seitsemän henkeä.
26. Kaikki henget, jotka tulivat Jaakobin kanssa Egyptiin, ja olivat tulleet hänen kupeistansa, ovat kaikki yhteensä kuusiseitsemättäkymmentä henkeä, paitsi Jaakobin poikain vaimoja.
27. Ja Josefin poikia, jotka hänelle syntyivät Egyptissä, oli kaksi. Niin siis kaikki henget Jaakobin huoneesta, jotka tulivat Egyptiin, olivat yhteensä seitsemänkymmentä.
2 Moos. 1:5. 5 Moos. 10:22. Ap. t. 7:14.
28. Ja hän lähetti edellänsä Juudan Josefin tykö, osoittamaan hänelle tietä Goseniin; ja he tulivat Gosenin maahan.
29. Niin Josef antoi valjastaa vaununsa, ja läksi isäänsä Israelia vastaan Goseniin. Ja kun hän kohtasi hänet, halasi hän häntä kaulasta ja itki kauan aikaa hänen kaulassansa.
30. Ja Israel sanoi Josefille: „nyt minä mielelläni kuolen, kun näin sinun kasvosi, ja näin, että vielä elät."
31. Sitten sanoi Josef veljillensä ja isänsä väelle: „minä menen ja ilmoitan Faraolle, ja sanon hänelle: ‚minun veljeni ja isäni perhekunta, jotka olivat Kanaanmaalla, ovat tulleet minun tyköni.
32. He ovat paimenia, ja kaitsevat karjaa; sekä ison että pienen karjansa, kaikki, mitä heillä oli, ovat he tuoneet myötänsä.'
33. Kun sitten Farao kutsuu teitä luokseen ja kysyy: ‚mikä on teidän toimenne?'
34. Niin sanokaat: ‚me, sinun palvelijasi, olemme tottuneet karjaa kaitsemaan, hamasta meidän nuoruudestamme niin tähän asti, sekä me että meidän isämme.' Sitten annetaan teidän asua Gosenin maassa; sillä kaikki paimenet ovat kauhistus Egyptiläisille." 1 Moos. 47:6. 2 Moos. 8:26.

47 Luku.

Jaakob Faraon luona. Josefin toimet Egyptissä. Jaakob määrää hautauspaikkansa.

Ja Josef tuli ja ilmoitti Faraolle, ja sanoi: „minun isäni ja minun veljeni, heidän karjansa, pienet ja suuret, ja kaikki, mitä heillä on, ovat tulleet Kanaanmaalta; ja nyt he ovat Gosenin maassa."
2. Ja hän otti viisi veljistänsä, ja asetti heidät Faraon eteen.
3. Niin Farao sanoi hänen veljillensä: „mikä teidän toimenne on?" He vastasivat: „me, sinun palvelijasi, olemme paimenia, sekä me että meidän isämme."
4. Ja he sanoivat vielä Faraolle: „me olemme tulleet ajaksi asumaan tässä maassa; sillä sinun palvelijoillasi ei ole laidunta karjallensa, kun on kova nälänhätä Kanaanmaalla. Salli nyt sinun palvelijasi asua Gosenin maassa."
5. Niin Farao puhui Josefille, sanoen: „sinun isäsi ja veljesi ovat tulleet sinun tykösi;
6. Egyptin maa on avoinna edessäsi, aseta isäsi ja veljesi asumaan parhaasen paikkaan maassa. Asukoot Gosenin maassa. Ja jos tiedät heidän seassansa olevan kelvollisia miehiä, niin aseta heidät päällysmiehiksi minun karjani yli."
7. Ja Josef toi isänsä Jaakobin, ja asetti hänen Faraon eteen. Ja Jaakob siunasi Faraota.
8. Niin Farao kysyi Jaakobilta: „kuinka vanha olet?"
9. Jaakob vastasi Faraolle: „minun vaellukseni aikaa on kestänyt sata ja kolmekymmentä ajastaikaa; lyhyt ja paha on minun elämäni aika ollut, eikä se ulotu minun isäini ikä-

vuosien määrään heidän vaelluksensa aikana." 1 Aik. 29:15. Ps. 119:19. Hebr. 11:9, 13.

10. Ja Jaakob siunasi Faraota ja läksi niin hänen tyköänsä.

11. Mutta Josef toimitti isänsä ja veljensä asumaan, ja antoi heille asumus-oikeuden Egyptin maassa, parhaassa maan paikassa, Ramesekseen maassa, niinkuin Farao oli käskenyt.

12. Ja Josef antoi elatuksen isällensä ja veljillensä ja koko isänsä perhekunnalle, aina lasten lukumäärän mukaan.

13. Mutta ei ollut leipää koko maassa, sillä nälänhätä oli suuri, niin että Egyptinmaa ja Kanaanmaa nääntyi näljän tähden.

14. Ja Josef kokosi, myödessään viljaa kansalle, kaikki rahat mitä löytyi Egyptissä ja Kanaanmaalla. Ja Josef vei rahat Faraon huoneeseen.

15. Kun rahat olivat loppuneet Egyptistä ja Kanaanmaalta, niin tulivat kaikki Egyptiläiset Josefin tykö, sanoen: „anna meille leipää; miksi meidän pitäisi kuoleman silmiesi edessä? Sillä meillä ei ole enää rahaa."

16. Josef sanoi heille: „tuokaat teidän karjanne, ja minä annan teille karjaanne vastaan, jos ei teillä ole rahaa."

17. Ja he toivat karjansa Josefille, ja Josef antoi heille leipää hevosia, ja lampaita, ja karjaa ja aaseja vastaan. Niin hän ruokki heitä leivällä sen vuoden, kaiken heidän karjansa edestä.

18. Kun se vuosi oli kulunut, tulivat he hänen tykönsä toisena vuonna, ja sanoivat hänelle: „emme taida salata sinulta, meidän herraltamme, ettei meillä enää ole rahaa, mutta kaikki karjammekin on joutunut meidän herrallemme, eikä ole mitään muuta nyt sinulle antaa kuin oma itsemme ja peltomme.

19. Et suinkaan tahdo, että kuolemme sinun silmiesi edessä ja että peltomme jäävät autioksi? Ota meidät ja meidän peltomme leivästä, niin me ja meidän peltomme tulemme Faraon omaksi. Anna ainoastaan siemenet, että me eläisimme emmekä kuolisi, ja ettei maa jäisi autioksi."

20. Niin Josef osti koko Egyptin maan Faraolle, sillä Egyptiläiset möivät peltonsa, kun nälkä heitä niin kovin ahdisti. Ja maa tuli niin Faraon omaisuudeksi.

21. Ja hän siirsi kansan kaupunkeihin yhdestä Egyptin äärestä niin toiseen.

22. Ainoastaan pappien peltoa hän ei ostanut, sillä papit söivät siitä määrätystä osasta, jonka Farao heille antoi; sentähden ei heidän tarvinnut myödä maatansa.

23. Niin Josef sanoi kansalle: „katso, minä olen nyt ostanut teidät ja teidän maanne Faraolle. Katso, tässä on teille siemenet; kylväkäät nyt peltonne.

24. Ja sadosta tulee teidän antaa viides osa Faraolle; mutta neljä osaa pitää oleman teille pellon siemeneksi ja teille ynnä niille ravinnoksi, jotka ovat teidän huoneessanne, sekä ruuaksi teidän lapsillenne."

25. Niin he sanoivat: „sinä olet meitä hengissä pitänyt; anna meidän saada suosiota sinun, meidän herramme, edessä, ja me tahdomme olla Faraon orjat."

26. Ja Josef sääsi sen koko Egyptin maalle, joka vieläkin on voimassa, että Faraolle on annettava viides osa. Ainoastaan pappien maa ei tullut Faraon omaisuudeksi.

27. Niin asui Israel siis Egyptissä Gosenin maassa; ja he omistivat maata, ja enenivät ja lisääntyivät suuresti.

28. Ja Jaakob eli Egyptin maassa seitsemäntoista ajastaikaa, ja koko hänen ikänsä oli sata ja seitsemänviidettäkymmentä ajastaikaa.

29. Ja kun sitten Israelin kuolinpäivä läheni, kutsui hän poikansa Josefin, ja sanoi hänelle: „jos minä olen saanut suosiota sinun edessäsi, niin laske nyt kätesi kupeeni alle, ja lupaa minulle rakkautesi ja laupeutesi tähden, ettet hautaa minua Egyptiin, 1 Moos. 50:5.

30. vaan annat minun levätä minun isäini tykönä, ja että sinä viet minut Egyptistä, ja hautaat minut heidän hautaansa." Hän vastasi: „minä teen sinun sanasi jälkeen." 1 Moos. 23:19. 25:9. 35:27 ss. 49:29. 50:13.

31. Mutta hän sanoi: „vanno se minulle." Ja hän vannoi hänelle. Silloin Israel rukouksessa kallisti itsensä päänalaiselle.

48 Luku.

Jaakob siunaa Josefia ja hänen poikiansa.

Jonkun aikaa sen jälkeen ilmoitettiin Josefille: „katso, sinun isäsi sairastaa." Silloin hän otti molemmat poikansa kanssansa, Manassen ja Efraimin.

2. Niin Jaakobille ilmoitettiin, sa-

noen: „katso, sinun poikasi Josef
tulee sinun tykösi.“ Ja Israel vah-
visti itsensä ja istui vuoteessa.
3. Ja Jaakob sanoi Josefille: „Ju-
mala kaikkivaltias näkyi minulle
Lusissa Kanaanmaalla ja siunasi
minua, 1 Moos. 28:12 ss. 35:6 ss.
4. ja sanoi minulle: ‚katso, minä
annan sinun olla hedelmällisen ja
lisääntyä, ja teen sinun suureksi
kansaksi; ja annan tämän maan si-
nun siemenelles sinun jälkeesi ijan-
kaikkiseksi perinnöksi.‘
5. Sinun molemmat poikasi, jotka
sinulle ovat syntyneet Egyptissä,
ennenkuin minä tulin tänne sinun
tykösi, olkoot minun; Efraim ja Ma-
nasse olkoot minun, niinkuin Ruu-
ben ja Simeon ovat minun.
1 Moos. 41:50 ss.
6. Mutta ne sinun lapsesi, jotka olet
siittänyt niiden jälkeen, pitää ole-
man sinun, ja he ovat nimitettävät
veljiensä nimellä heidän perimises-
sänsä. Jos. 13:7. 16:1 ss.
7. Ja kun minä tulin Mesopotami-
asta, kuoli minulta Rakel Kanaan-
maalla matkalla, kun vielä kappale
matkaa oli Efrataan; ja minä hau-
tasin hänet siellä Efratan tiellä.“
Paikan nimi on nyt Betlehem.
1 Moos. 35:19 ss.
8. Ja Israel näki Josefin pojat, ja
sanoi: „kutka nämät ovat?“
9. Ja Josef vastasi isäänsä: „ne
ovat minun poikani, jotka Jumala
on minulle täällä antanut.“ Ja hän
sanoi: „tuo heidät minun tyköni
siunatakseni heitä.“
10. Sillä Israelin silmät olivat hä-
märät vanhuudesta, eikä hän voinut
hyvin nähdä. Ja hän vei heidät hä-
nen tykönsä; ja hän antoi heidän
suuta ja otti heidät syliinsä.
11. Ja Israel sanoi Josefille: „minä
en luullut näkeväni sinun kasvojasi;
mutta Jumala on antanut minun
myös nähdä sinun siemenesi.“
12. Ja Josef otti heidät pois hänen
sylistänsä, ja kumarsi itsensä maa-
han hänen kasvojensa eteen.
13. Sitten Josef otti heidät molem-
mat kädestä, oikiaan käteensä Efrai-
min, jonka hän asetti Israelin vasem-
man käden kohdalle, ja Manassen
vasempaan käteensä, Israelin oikian
käden kohdalle, ja vei heidät niin
hänen eteensä.
14. Mutta Israel ojensi oikian kä-
tensä ja laski sen Efraimin pään
päälle, joka oli nuorempi; mutta
vasemman kätensä Manassen pään
päälle. Hän siis asetti kätensä ristiin;
sillä Manasse oli esikoinen. Hebr. 11:21.
15. Ja hän siunasi Josefia, ja sanoi:
„Jumala, jonka kasvojen edessä mi-
nun isäni Abraham ja Isaak vaelta-
neet ovat, Jumala, joka minun kain-
nut on minun elinaikanani tähän
päivään asti, 1 Moos. 17:1. 26:5. Ps. 23.1.
16. Enkeli, joka minun on pelasta-
nut kaikesta pahasta, siunatkoon
näitä nuorukaisia, että he nimitet-
täisiin minun ja minun isäini Abra-
hamin ja Isaakin nimellä, ja kas-
vaisivat aivan paljoksi maan pääl-
lä.“ 2 Moos. 1:7.
17. Mutta kun Josef näki isänsä las-
kevan oikian kätensä Efraimin pään
päälle, otti hän sen pahakseen ja
rupesi isänsä käteen, siirtääksensä
sen Efraimin pään päältä Manassen
pään päälle.
18. Ja Josef sanoi isällensä: „ei
niin, minun isäni; tämä on esikoi-
nen, laske oikia kätesi hänen päänsä
päälle.“
19. Mutta hänen isänsä kielsi sen,
ja sanoi: „minä tiedän kyllä, poi-
kani, minä tiedän; myöskin hän
tulee kansaksi, mutta hänen nuo-
rempi veljensä kuitenkin tulee suu-
remmaksi kuin hän, ja hänen sie-
menensä tulee suureksi kansaksi.“
20. Niin hän siunasi heitä sinä päi-
vänä, sanoen: „joka tahtoo jonkun
siunata Israelissa, niin sanokaan
näin: ‚Jumala tehköön sinun niin-
kuin Efraimin ja Manassen‘.“ Siten
asetti hän Efraimin Manassen edelle.
21. Ja Israel sanoi Josefille: „katso,
minä kuolen; mutta Jumala on tei-
dän kanssanne, ja vie teidät jälleen
isäinne maahan.
22. Minä olen myös antanut sinulle
osan maata, päälle sinun veljiesi
osan, jonka minä miekallani ja jout-
sellani Amorilaisten käsistä olen ot-
tanut.“ 1 Moos. 34:27 ss. Joh. 4:5.

49 Luku.

Jaakob siunaa poikiansa ja kuolee.

Ja Jaakob kutsui poikansa ja sanoi:
„kokoontukaat, ja minä ilmoitan
teille, mitä teille tapahtuu tulevai-
sina aikoina.
2. Tulkaat kokoon ja kuulkaat, te
Jaakobin lapset, kuulkaat teidän
isäänne Israelia.
3. Ruuben, sinä olet minun esikoi-
seni, minun voimani ja väkevyyteni
alku, ensimmäinen kunniassa, ja
ensimmäinen vallassa.
4. Sinä olet herkkä niinkuin kuo-
huva vesi, eikä sinun pidä ensimmäi-
seksi jäämän, sillä sinä astuit isäsi
vuoteeseen; silloin sinä sen saastu-

tit. Niin, hän nousi minun vuoteelleni! 1 Moos. 35:22. 1 Aik. 5:1.
5. Simeon ja Levi ovat veljekset; heidän miekkansa ovat murha-aseet. 1 Moos. 34:25 ss.
6. Minun sieluni ei suostu heidän neuvoonsa, ja sydämmeni ei yhdisty heidän seuraansa; sillä kiukussansa ovat he miehen murhanneet, ja mielivaltaisesti turmelleet härkiä.
7. Kirottu olkoon heidän kiukkunsa, joka on niin tuima, ja heidän julmuutensa, joka on niin armoton! Minä eroitan heidät Jaakobissa, ja hajoitan heidät Israelissa.
8. Juuda sinä, sinua veljesi kiittävät; sinun kätesi on oleva vihollistesi niskassa, ja isäsi lapset sinua kumartavat.
9. Juuda on nuori jalopeura; saaliilta olet sinä noussut, poikani. Hän on laskenut itsensä maahan, ja lepää niinkuin jalopeura, ja niinkuin emä jalopeura; kuka tohtii häntä häiritä? 4 Moos. 24:9. 1 Aik. 5:2.
10. Ei valtikkaa oteta pois Juudalta, eikä valtiosauvaa hänen jaloistansa, siksi kuin Sankari tulee, ja hänelle kansat ovat alamaiset. Matt. 2:6.
11. Hän sitoo varsansa viinipuuhun, ja aasintammansa varsan jaloon viinipuun oksaan. Hän pesee vaatteensa viinissä, ja vaippansa viinimarjain veressä.
12. Hänen silmänsä ovat punaiset viinistä, ja hampaansa valkiat rieskasta.
13. Sebulon on asuva meren rannalla, jossa haahdet ovat satamassa; kylkensä kääntää hän Sidonia kohti. 5 Moos. 33:18 ss. Jos. 19:10 ss. Jes. 9:1. Matt. 4:15.
14. Isaskar on väkevä aasi, ja lepää rauhassa tarhassaan.
15. Hän näki lepopaikan hyväksi ja maan ihanaksi; ja hän kumarsi selkänsä taakkojen alle, ja on veronalainen palvelija.
16. Dan on tuomitseva kansaansa, niinkuin joku toinenkin Israelin sukukunnista.
17. Dan on oleva kärmeenä tiellä, ja kyykärmeenä polulla; hän puree hevosta vuokoiseen, niin että ratsastaja seljällensä lankee.
18. Herra, minä odotan sinun pelastustasi! Ps. 119:166, 174.
19. Gad, hänelle tekevät sotajoukot väkirynnäkön; mutta hän on ajava heitä takaperin. Tuom. 10:7 ss. 11:1, 33. 1 Aik. 5:11—22.
20. Asserista tulee hänen lihava leipänsä; ja hän antaa kuninkaalle herkut. 5 Moos. 33.24.
21. Naftali on nopia peura; ja hän antaa suloiset puheet. Tuom. 4:6. 5:1.
22. Josef on hedelmällisen viinipuun vesa, hedelmällisen viini-puun vesa lähteen tykönä; sen oksat nousevat muurin yli.
23. Ampujat hätyyttävät häntä, ampuvat ja vainovat häntä,
24. vaan hänen joutsensa pysyy kuitenkin vahvana ja hänen käsivartensa lujina Hänen kättensä kautta, joka on väkevä Jaakobissa, Hänen kauttansa, joka on paimen, Israelin kallio.
25. Sinun isäsi Jumalalta, joka sinua on auttava, Kaikkivaltiaan kautta, joka sinun on siunaava, tulkoon sinulle siunaus ylhäältä, ja syvyyden siunaus alhaalta, niin myös nisäin ja kohtuin siunaus!
26. Sinun isäsi siunaukset ulottuvat korkealle, korkeammalle minun isäini siunauksia; ne ulottuvat ikuisten kukkulain ihanaisuuteen saakka. Ne tulkoot Josefin pään päälle, ja hänen pään laelle, joka veljiensä keskellä on ruhtinas.
27. Benjamin on raatelevainen susi; aamulla hän syö saaliin, ja ehtoona saaliin jakaa." Tuom. 20:25. 1 Sam. 9:1 ss. 14:47.
28. Nämä kaikki ovat kaksitoistakymmentä Israelin sukukuntaa. Ja tämä on se, jota heidän isänsä heille puhui siunatessansa heitä; kullekin heille antoi hän eri siunauksen.
29. Ja hän käski heitä, ja sanoi heille: „minä kootaan nyt kansani tykö; haudatkaat minua isäini viereen, siihen luolaan, joka on Efronin, Hetiläisen, vainiossa,
30. Makpelan vainion luolaan, joka on Mamren kohdalla Kanaanmaalla, jonka Abraham osti vainion kanssa Hetiläiseltä Efronilta perintöhaudaksi. 1 Moos. 23:16 ss. 50:13.
31. Sinne ovat he haudanneet Abrahamin ja hänen vaimonsa Saaran; sinne ovat he myös haudanneet Isaakin ja Rebekan, hänen vaimonsa. Sinne olen minä myös haudannut Lean, 1 Moos. 23:19. 25:9. 35:29. Ap. t. 7:15 ss.
32. siihen vainioon ja siihen luolaan, joka on ostettu Hetin lapsilta."
33. Kun Jaakob oli antanut tämän käskyn pojillensa, nosti hän jalkansa vuoteelle; ja hän kuoli ja koottiin kansansa tykö.

50 Luku.

Jaakobin hautaus. Josefin kuolema.

Silloin Josef lankesi isänsä kasvoille, itki hänen ylitsensä ja antoi hänen suuta. 1 Moos. 46:4.
2. Ja Josef käski niitä lääkäreitä, jotka olivat hänen palveluksessaan, balsamoimaan hänen isänsä; ja lääkärit balsamoivat Israelin.
3. Siihen kului neljäkymmentä päivää; sillä niin monta oli voitelus-päivää. Ja Egyptiläiset itkivät häntä seitsemänkymmentä päivää.
4. Kun murhepäivät olivat kuluneet, puhui Josef Faraon palvelijoille, sanoen: „jos minä olen suosion saanut teidän edessänne, niin puhukaat Faraolle, ja sanokaat:
5. ‚Minun isäni vannotti minua, sanoen: katso, minä kuolen, hautaa minua minun hautaani, jonka minä olen antanut kaivaa itselleni Kanaanmaalla.' Niin salli minun nyt lähteä hautaamaan isääni; sitten olen taas palaava tänne takaisin. 1 Moos. 47:29 ss.
6. Farao vastasi hänelle: „mene ja hautaa sinun isäsi, niinkuin hän on sinua vannottanut."
7. Niin Josef läksi hautaamaan isäänsä; ja hänen kanssansa menivät kaikki Faraon palvelijat, hänen perhekuntansa vanhimmat, ja kaikki Egyptin maan vanhimmat,
8. niinkuin myös Josefin perhe, ja hänen veljensä, ja hänen isänsä perhekunta. Ainoastansa lapsensa, ja lampaansa, ja karjansa jättivät he Gosenin maahan.
9. Myöskin seurasivat hänen kanssansa vaunut ja ratsasmiehet. Ja se oli sangen suuri joukko.
10. Ja kun he tulivat Atadin riihen tykö, joka on sillä puolen Jordania, niin he pitivät siinä suuren ja katkeran valituksen; ja hän pani toimeen seitsemän päiväisen surujuhlan isänsä kuoleman johdosta. Syr. 22:13.
11. Ja kun Kanaanmaan asuvaiset näkivät surujuhlan Atadin riihen tykönä, sanoivat he: „Egyptiläiset siellä pitävät surujuhlaa." Siitä on se paikka saanut nimen: Egyptiläisten valitus; ja se on sillä puolen Jordanin.
12. Mutta hänen lapsensa tekivät hänelle niinkuin hän oli käskenyt,
13. ja veivät hänen Kanaanmaalle, ja hautasivat hänen Makpelan vainion luolaan, jonka Abraham vainion kanssa oli ostanut perintöhaudaksi Efronilta, Hetiläiseltä, Mamren kohdalla. 1 Moos. 23:16 ss. Ap. t. 7:16.
14. Mutta sitten kun Josef oli haudannut isäänsä, palasi hän Egyptiin, hän ja hänen veljensä, ja kaikki, jotka hänen kanssansa olivat menneet hautaamaan hänen isäänsä.
15. Kun Josefin veljet näkivät, että heidän isänsä oli kuollut, sanoivat he: „ehkä Josef nyt rupeaa vihaamaan meitä ja kostaa meille kaiken sen pahan, minkä me häntä vastaan tehneet olemme."
16. Sentähden lähettivät he sanomaan Josefille: „sinun isäsi puhutteli meitä ennen kuolemaansa, sanoen:
17. ‚Sanokaat näin Josefille: minä rukoilen, anna nyt veljillesi anteeksi heidän rikoksensa ja pahuutensa, että he niin pahoin ovat tehneet sinua vastaan.' Anna nyt anteeksi sinun isäsi Jumalan palvelijain pahateko!" Mutta Josef itki heidän näitä puhuissansa.
18. Ja hänen veljensä myös tulivat ja lankesivat maahan hänen eteensä, ja sanoivat: „katso, me olemme sinun palvelijasi."
19. Josef sanoi heille: „älkäät peljätkö; olenko minä Jumala?
20. Te ajattelitte minua vastaan pahaa; mutta Jumala on kääntänyt sen hyväksi, että hän tekisi, niinkuin nyt nähtävä on, pelastaaksensa paljo kansaa. 1 Moos. 45:5.
21. Älkäät siis nyt peljätkö; minä elätän teitä ja teidän lapsianne." Ja hän rohkaisi heitä, ja puheli ystävällisesti heidän kanssansa.
22. Ja Josef jäi asumaan Egyptiin, hän ja hänen isänsä perhe; ja Josef eli sata ja kymmenen ajastaikaa.
23. Ja hän näki Efraimin lapset kolmanteen polveen; syntyi myös Makirin, Manassen pojan, lapsia Josefin helmaan.
24. Ja Josef sanoi veljillensä: „minä kuolen, ja Jumala on totisesti etsivä teitä, ja vie teidät tästä maasta siihen maahan, jonka hän on itse vannonut antaaksensa Abrahamille, Isaakille ja Jaakobille."
25. Niin vannotti Josef Israelin lapsia, sanoen: „Jumala on totisesti teitä etsivä; viekäät pois minun luuni täältä." 2 Moos. 13:19. Jos. 24:32. Hebr. 11:22. Syr. 49:18.
26. Ja Josef kuoli sadan ja kymmenen ajastaikaisena; ja he balsamoivat hänen ja panivat arkkuun Egyptissä.

TOINEN MOOSEKSEN KIRJA.
EXODUS.

1 Luku.

Israelilaisten orjuus Egyptissä.

Nämä ovat Israelin lasten nimet, jotka tulivat Egyptiin; Jaakobin kanssa he tulivat itsekukin perheinensä: 1 Moos. 46:8 ss.

2. Ruuben, Simeon, Leví ja Juuda.
3. Isaskar, Sebulon ja Benjamin.
4 Dan, Naftali, Gad ja Asser.
5. Ja kaikki henget, jotka Jaakobin kupeista olivat tulleet, olivat seitsemänkymmentä henkeä. Mutta Josef oli jo aikaisemmin Egyptissä. 1 Moos. 46:27. 5 Moos. 10:22.
6. Ja Josef oli kuollut, ja kaikki hänen veljensä, ja kaikki senaikaiset.
7. Ja Israelin lapset olivat hedelmälliset ja suuresti enenivät ja lisääntyivät, ja sangen voimallisesti vahvistuivat, niin että maa täytettiin heistä. 1 Moos. 18:18. Ps. 105:24. Ap. t. 7:17.
8. Niin uusi kuningas tuli Egyptiin, joka ei Josefista mitään tiennyt.
9. Hän sanoi kansalle: ,,katso. Israelin lasten joukko on suurempi ja väkevämpi meitä.
10. Tulkaat, menetelkäämme viisaasti heidän kanssansa, ettei heitä tulisi niin paljo. Sillä jos joku sota syttyisi, voisivat he mennä vihollistemme puolelle ja sotia meitä vastaan, ja sitten lähteä maasta pois."
11. Niin asetettiin heidän ylitsensä työjohtajat, jotka pakoittivat heitä orjantyöhön; heidän täytyi rakentaa Faraolle varastokaupungit Pitom ja Raamses.
12. Mutta jota enemmän he rasittivat kansaa, sitä enemmän se lisääntyi ja kasvoi. Ja he olivat harmissaan Israelin lasten tähden.
13. Sentähden Egyptiläiset yhä lisäsivät Israelin lapsille orjantöitä armahtamatta
14. ja saattoivat heidän elämänsä katkeraksi raskaassa saven ja tiilein työssä, ja kaikkinaisella rasituksella kedolla, ylimalkain kaikellaisella pakkotyöllä; jota he määräsivät heidän tehtäväkseen.
15. Ja Egyptin kuningas puhui niille Hebrealaisille vaimoille, jotka auttoivat lasten synnytyksessä — toisen nimi oli Sifra ja toisen Pua —,
16. ja sanoi: ,,kun te autatte Hebrealaisia vaimoja heidän synnyttäissänsä, niin pitäkäät silmällä, jos se on poika, niin surmatkaat se; mutta jos se on tytär, niin antakaat sen elää."
17. Mutta apuvaimot pelkäsivät Jumalata, eivätkä tehneet niinkuin Egyptin kuningas oli heille sanonut, vaan antoivat poikasten elää.
18. Niin Egyptin kuningas kutsui apuvaimot luokseen ja sanoi heille: ,,miksi te näin teette ja annatte poikasten elää?"
19. Niin apuvaimot vastasivat Faraota: ,,Hebrealaiset vaimot eivät ole niinkuin Egyptiläiset; he ovat luonnostansa vahvemmat, ja ennenkuin apuvaimo tulee heidän tykönsä, ovat he jo synnyttäneet."
20. Ja Jumala teki apuvaimoille hyvin, ja kansa lisääntyi ja eneni sangen suuresti.
21. Koska apuvaimot pelkäsivät Jumalata, antoi Hän heidän huoneellensa menestystä.
22. Silloin antoi Farao käskyn kaikelle kansallensa, sanoen: ,,kaikki äsken syntyneet poikalapset ovat heitettävät virtaan; mutta kaikki tyttölapset saavat elää." Ap. t. 7:19.

2 Luku.

Mooseksen syntyminen, pelastus ja pako.

Yksi mies Levin huoneesta meni ja nai Levin tyttären. 2 Moos. 6:20. 4 Moos. 26:59.

2. Ja vaimo tuli raskaaksi ja synnytti pojan. Ja hän näki, että se oli ihana lapsi; ja hän salasi sen kolme kuukautta. 1 Aik. 6:3. Ap. t. 7:20. Hebr. 11:23.
3. Mutta kun hän ei voinut häntä kauempaa salata, otti hän kaisilaisen arkun, sivusi sen maapihkalla ja pijillä, ja pani lapsen siihen, ja laski sen kaisilistoon, virran rannalle.
4. Ja hänen sisarensa asettui etemmäksi katsomaan, miten hänelle kävisi.
5. Niin Faraon tytär tuli alas pesemään itseänsä virtaan, ja hänen piikansa käyskentelivät virran partaalla. Kun hän näki arkun kaisilistossa, lähetti hän piikansa ottamaan sen sieltä.
6. Ja kun hän sen avasi, näki hän lapsen, ja katso, lapsi itki; niin hän armahti sitä ja sanoi: ,,tämä on Hebrealaisten lapsista."
7. Niin sanoi hänen sisarensa Faraon tyttärelle: ,,tahdotkos, että minä menen kutsumaan sinulle imet-

täväisen Hebrealaisen vaimon, joka sinulle sen lapsen imettäisi?"
8. Faraon tytär sanoi hänelle: „mene." Niin tyttö meni ja kutsui lapsen äidin.
9. Ja Faraon tytär sanoi hänelle: „ota tämä lapsi, ja imetä se minulle, ja minä annan sinulle palkan." Niin vaimo otti lapsen ja imetti sen.
10. Mutta kun lapsi oli kasvanut, toi hän sen Faraon tyttärelle, ja hän otti sen pojaksensa, ja antoi hänelle nimen Moose, sillä hän sanoi: „vedestä olen minä hänet ottanut."
Ap. t 7:21.
11. Ja tapahtui siihen aikaan, kun Mooses oli aikamieheksi tullut, meni hän veljiensä tykö, ja näki heidän orjuutensa. Ja hän huomasi Egyptiläisen miehen lyövän Hebrealaista miestä, hänen veljeänsä.
12. Ja hän katseli ympärillensä sinne ja tänne, ja kun hän näki, ettei ketään ollut läsnä, tappoi hän sen Egyptiläisen ja kätki santaan.
13. Seuraavana päivänä meni hän taas ulos ja näki, kuinka kaksi Hebrealaista miestä tappelivat keskenänsä; ja hän sanoi väärintekijälle: „miksi lyöt lähimmäistäs?"
14. Hän vastasi: „kuka sinun on asettanut meidän päämieheksemme ja tuomariksemme? Tahdotko minunkin tappaa, niinkuin sinä tapoit Egyptiläisen?" Niin Mooses pelkäsi, ja sanoi: „tosin asia on ilmi tullut."
Ap. t. 7:35.
15. Ja Faraokin sai kuulla asiasta, ja hän etsi Moosesta tappaaksensa. Mutta Mooses pakeni Faraon edestä; ja hän pysähtyi Midianin maalla, ja istui kaivon tykönä.
16. Mutta Midianin papilla oli seitsemän tytärtä; ne tulivat vettä ammentamaan ja alkoivat täyttää ruuhet, juottaaksensa isänsä lampaita.
17. Niin tulivat muutamat paimenet ja tahtoivat ajaa heidät pois. Mutta Mooses nousi ja auttoi heitä, ja juotti heidän lampaansa.
18. Ja kun he tulivat isänsä Reguelin tykö, sanoi hän: „kuinka te tänäpänä niin pian jouduitte?"
19. He sanoivat: „Egyptiläinen mies auttoi meitä paimenitten käsistä, ja myös ammensi hän vettä meille, ja juotti lampaat."
20. Ja hän sanoi tyttärillensä: „kussa hän on? Miksi te niin jätitte miehen? Kutsukaat hän syömään meidän kanssamme."
21. Ja Mooses päätti jäädä asumaan sen miehen tykö, ja hän antoi Moosekselle tyttärensä Siporan vaimoksi.
22. Niin vaimo synnytti pojan, ja hän antoi sille nimen Gersom; sillä hän sanoi: „minä olen muukalainen vieraalla maalla." 2 Moos. 18:3 s.
23. Ja pitkän ajan perästä kuoli Egyptin kuningas. Ja Israelin lapset huokasivat orjuuttaan ja huusivat Herran tykö; ja heidän huutonsa kohosi Jumalan tykö.
24. Ja Jumala kuuli heidän huokauksensa; Jumala muisti liittoansa Abrahamin, Isaakin ja Jaakobin kanssa.
25. Ja Jumala katsahti Israelin lasten puoleen, ja Jumala piti heistä murheen.

3 Luku.

Palava pensas. Mooses kutsutaan.

Ja Mooses kaitsi appensa Jetron, Midianin papin, lampaita. Ja hän ajoi kerran lampaat etemmäksi korpeen, ja tuli Jumalan vuoren Horebin tykö.
2. Ja Herran Enkeli ilmestyi hänelle tulen liekissä pensaasta. Hän näki, että pensas paloi tulesta, ja katso, se ei kuitenkaan kulunut.
5 Moos. 33:16. Ap. t. 7:30 ss.
3. Niin Mooses sanoi: „minä käyn tuonne katsomaan tätä ihmeellistä näkyä; miks'ei pensas pala tuhaksi?"
4. Kun Herra näki hänen menevän katsomaan, huusi Jumala häntä pensaasta, ja sanoi: „Mooses, Mooses!" Hän vastasi: „tässä minä olen."
5. Hän sanoi: „älä lähesty tänne, riisu kenkäsi jaloistasi; sillä paikka, jossa seisot, on pyhä maa." Jos. 5:15.
6. Ja Hän sanoi vielä: „minä olen sinun isäsi Jumala, Abrahamin Jumala, Isaakin Jumala ja Jaakobin Jumala." Silloin Mooses peitti kasvonsa, sillä Jumalan näkeminen peloitti häntä. Matt. 22:32. Mark. 12:26.
Luuk. 20:37. Ap. t. 7:32. Hebr. 11:27.
7. Ja Herra sanoi: „Minä olen hyvin kyllä nähnyt minun Egyptissä olevan kansani ahdistuksen, ja minä olen kuullut heidän huutonsa niiden tähden, jotka heitä ahdistavat; sillä minä tiedän mitä he ovat saaneet kärsiä.
8. Sentähden olen minä astunut alas heitä vapahtamaan Egyptiläisten käsistä, ja viemään heitä tältä maalta hyvään ja laviaan maahan, siihen maahan, jossa rieskaa ja hunajata vuotaa, siihen paikkaan, jossa Kananealaiset, Hetiläiset, Amorilaiset, Feresiläiset, Heviläiset ja Jebusilaiset asuvat.
9. Koska Israelin lasten huuto on tullut minun eteeni, ja minä myös

olen nähnyt heidän ahdistuksensa, kun Egyptiläiset heitä sortavat,
10. sentähden mene nyt, ja minä tahdon lähettää sinun Faraon tykö, ja sinun tulee johdattaa minun kansani, Israelin lapset, ulos Egyptistä."
11. Mutta Mooses sanoi Jumalalle: „kuka minä olen menemään Faraon tykö ja viemään Israelin lapset ulos Egyptistä?"
12. Hän vastasi; „totisesti Minä olen sinun kanssasi; ja tämä olkoon sinulle merkiksi, että minä olen sinun lähettänyt: kun olet johdattanut minun kansani Egyptistä, niin palvelette Jumalata tällä vuorella."
13. Silloin Mooses sanoi Jumalalle: „kun minä tulen Israelin lasten tykö, ja sanon heille: ‚teidän isäinne Jumala on minun lähettänyt teidän tykönne,' ja he kysyvät minulta: ‚mikä hänen nimensä on?' niin mitä minun pitää heille sanoman?"
14. Niin Jumala sanoi Moosekselle: „minä olen se, mikä minä olen." Ja sanoi vielä: „näin pitää sinun sanoman Israelin lapsille: ‚Minä olen lähetti minun teidän tykönne."
15. Ja Jumala sanoi vielä Moosekselle: „näin pitää sinun sanoman Israelin lapsille: ‚Herra, teidän isäinne Jumala, Abrahamin Jumala, Isaakin Jumala ja Jaakobin Jumala, lähetti minun teidän tykönne; tämä on minun nimeni ijankaikkisesti, ja niin olen minä nimitettävä suvusta sukuun.
16. Mene nyt ja kokoa Israelin vanhimmat, ja sano heille: ‚Herra, teidän isäinne Jumala, on näkynyt minulle, Abrahamin, Isaakin ja Jaakobin Jumala, sanoen: minä olen pitänyt huolta teistä, ja nähnyt, mitä teille on tapahtunut Egyptissä.
1 Moos. 50:24.
17. Ja olen sanonut: ‚minä tahdon johdattaa teitä ulos Egyptin ahdistuksesta, Kananealaisten, Hetiläisten, Amorilaisten, Feresiläisten, Heviläisten ja Jebusilaisten maalle, jossa rieskaa ja hunajata vuotaa.'
18. Ja kun he kuulevat sinun äänesi; niin mene sinä ja vanhimmat Israelista Egyptin kuninkaan tykö, ja sano hänelle: ‚Herra, Hebrealaisten Jumala, on kohdannut meitä; anna siis nyt meidän mennä kolmen päivän matka korpeen, uhraamaan Herralle, meidän Jumalallemme.'
2 Moos. 5:3. 8:27.
19. Mutta minä tiedän, ettei Egyptin kuningas laske teitä menemään, muutoin kuin väkevän käden kautta.
20. Silloin minä ojennan käteni, ja vitsaan Egyptin maata kaikellaisilla ihmeilläni, joita minä tekevä olen heidän keskellänsä; ja sitten hän teidät päästää.
21. Ja minä annan armon tälle kansalle Egyptiläisten edessä, että kun te lähdette, niin ette suinkaan lähde tyhjin käsin; 1 Moos. 15:14.
2 Moos. 11:2. 12:35 ss.
22. vaan jokainen vaimo on anova kylänsä vaimolta ja huonekuntalaiseltansa hopia- ja kulta-astioita ja vaatteita; ja nämä te panette poikainne ja tytärtenne kannettavaksi. Näin te saaliin otatte Egyptiläisiltä."

4 Luku.

Mooses saa lahjan tehdä ihmeitä ja palajaa Egyptiin.

Mooses vastasi ja sanoi: „mutta jos eivät usko minua, eivätkä kuuntele sanojani, vaan sanovat: ‚ei ole Herra näkynyt sinulle?"
2. Silloin Herra sanoi hänelle: „mikä se on sinun kädessäsi?" Hän vastasi: „sauva."
3. Ja Hän sanoi: „heitä se maahan!" Ja hän heitti sen maahan; ja se muuttui kärmeeksi. Ja Mooses pakeni sitä.
4. Mutta Herra sanoi Moosekselle: „ojenna kätesi, ja rupea hänen pyrstöönsä." Niin hän ojensi kätensä ja tarttui häneen, ja se muuttui sauvaksi hänen kädessänsä.
5. Ja Herra sanoi: „sentähden pitää heidän uskoman, että Herra, heidän isäinsä Jumala, Abrahamin Jumala, Isaakin Jumala ja Jaakobin Jumala, on ilmestynyt sinulle."
6. Ja Herra sanoi vielä hänelle: „pistä nyt kätesi poveesi." Ja hän pisti sen poveensa; ja kun hän veti sen ulos, katso, hänen kätensä oli spitalinen niinkuin lumi.
7. Ja Hän sanoi: „pistä kätesi jälleen poveesi." Ja hän pisti kätensä jälleen poveensa. Ja kun hän veti sen jälleen ulos povestansa, niin katso, se oli puhdas niinkuin hänen muukin ihonsa.
8. Ja Herra sanoi: „Elleivät he sinua usko, eivätkä ole kuuliaiset sanallesi ensimmäisen ihmeen tähden, niin he uskovat sinua toisen ihmeen tähden.
9. Mutta elleivät usko niitä kahta ihmettä, eivätkä ota vaaria sinun sanoistasi, niin ota vettä virrasta, ja kaada kuivalle maalle, niin se vesi, jonka olet ottanut virrasta, tulee kuivalla maalla vereksi!"
10. Silloin sanoi Mooses Herralle:

„ah Herra, minulla ei ole puhelahjaa: ei sitä ole minulla ennen ollut eikä nytkään sen jälkeen kuin sinä palvelijasi kanssa puhunut olet; sillä minulla on hidas puhe ja kankia kieli.“ 2 Moos. 6:12, 30. Jer. 1:6.
11. Niin Herra sanoi hänelle: „kuka on luonut ihmisen suun? Tahi kuka on tehnyt mykän taikka kuuron, näkevän taikka sokian? Enkö Minä, Herra, ole niitä tehnyt?
Ps. 94:9. Hes. 3:26 s.
12. Mene siis nyt, minä olen sinun suusi kanssa, ja opetan sinua, mitä sinun puhuman pitää.“ Matt. 10:19. Luuk. 12:12. 21:15.
13. Mutta Mooses sanoi: „ah Herra, lähetä joku muu, kenenkä tahdot.“
14. Niin Herra vihastui suuresti Moosekseen, ja sanoi: „enkö minä tunne Aaronia, sinun veljeäsi, Levin suvusta, ja hän osaa puhua? Ja katso, hän tulee sinua vastaan, ja kun hän näkee sinun, niin hän iloitsee sydämmestänsä.
15. Sinun pitää puhuman hänelle, ja paneman sanat hänen suuhunsa; ja Minä olen sinun ja hänen suunsa kanssa, ja opetan teitä, mitä teidän pitää tekemän. 2 Moos. 7:2.
16. Ja hänen pitää puhuman sinun puolestasi kansalle. Hän on oleva sinun suunasi, ja sinä hänelle Jumalana.
17. Ja ota tämä sauva käteesi, jolla sinä olet tekevä ihmeitä.“
18. Niin Mooses läksi sieltä ja palasi appensa Jetron tykö, ja sanoi hänelle: „anna minun lähteä veljieni tykö, jotka ovat Egyptissä, katsomaan vieläkö he elävät.“ Jetro sanoi Moosekselle: „mene rauhassa!“
19. Ja Herra sanoi Moosekselle Midianissa: „mene ja palaja Egyptiin; sillä ne kaikki ovat kuolleet, jotka sinun henkeäsi väijyivät.“ Matt. 2:20.
20. Niin Mooses otti vaimonsa ja poikansa, ja pani ne aasin selkään, ja palasi Egyptiin; ja hän otti Jumalan sauvan käteensä. 2 Moos. 2:21 ss. 18:2 ss.
21. Ja Herra sanoi Moosekselle: „kun nyt palajat Egyptiin jälleen, niin muista, että Faraon edessä teet kaikki ne ihmeet, jotka minä olen antanut sinun käteesi. Mutta minä paadutan hänen sydämmensä, niin ettei hän päästä kansaa.
22. Ja silloin pitää sinun sanoman Faraolle ,näin sanoo Herra: Israel on minun poikani, minun esikoiseni.
Mat. 2:15.
23. ja Minä olen sinulle sanonut: päästä minun poikani palvelemaan minua.‘ Mutta sinä et ole tahtonut päästää häntä. Sentähden tapan minä sinun poikasi, sinun esikoisesi.“
2 Moos. 11:4, 5. 12:29.
24. Ja tapahtui, kun hän oli matkalla, että Herra majapaikassa tuli häntä vastaan ja tahtoi hänen tappaa.
25. Niin Sipora otti kiven ja ympärileikkasi poikansa esinahan, ja rupesi hänen jalkoihinsa, ja sanoi: „sinä olet minulle veriylkä.“
1 Moos. 17:14.
26. Niin Hän jätti hänet rauhaan. Mutta äiti sanoi: „veriylkä ympärileikkauksen tähden.“
27. Ja Herra sanoi Aaronille: „mene Moosesta vastaan korpeen.“ Ja hän meni, ja tuli häntä vastaan Jumalan vuorella ja antoi hänen suuta.
28. Ja Mooses ilmoitti Aaronille kaikki mitä Herra lähettäissään hänet oli puhunut ja kaikki ihmeet, mitkä hän hänelle oli käskenyt.
29. Niin meni Mooses ja Aaron, ja kokosivat kaikki Israelin lasten vanhimmat.
30. Ja Aaron puhui kansalle kaikki ne sanat, jotka Herra Moosekselle oli puhunut, ja teki ihmeitä kansan edessä.
31. Silloin kansa uskoi. Ja kun he kuulivat, että Herra oli etsinyt Israelin lapsia ja nähnyt heidän ahdistuksensa, lankesivat he maahan ja rukoilivat.

5 Luku.

Mooses ja Aaron tulevat Faraon eteen. Kansan vaiva enenee.

Sitten menivät Mooses ja Aaron Faraon tykö ja sanoivat: „näin sanoo Herra, Israelin Jumala: ,päästä minun kansani pitämään minulle juhlaa korvessa.‘“
2. Farao vastasi: „kuka on Herra, jonka käskystä minun tulisi päästää Israel? En minä siitä Herrasta mitään tiedä, enkä päästä Israelia.“
3. Niin he sanoivat: „Hebrealaisten Jumala on meille ilmestynyt; anna siis nyt meidän mennä kolmen päivän matka korpeen uhraamaan Herralle, meidän Jumalallemme, ettei hän rutolla tahi miekalla tulisi meidän päällemme.“ 2 Moos. 3:18.
4. Mutta Egyptin kuningas sanoi heille: „miksi te, Mooses ja Aaron, pidätte kansan heidän työstänsä? Menkäät työhönne!“
5. Farao sanoi vielä: „katso, ilmankin on kansaa liika paljon maassa, ja te vielä nyt tahdotte heitä joutilaaksi saattaa heidän päivätöistänsä.“
6. Sitten antoi Farao samana päi-

vänä käskyn kansan päällysmiehille ja työnjohtajille, sanoen:
7. „Älkäät tästälähin olkia antako kansalle tiilejä varten niinkuin ennen. Menkööt itse ja kootkoot olkia.
8. Kuitenkin vaatikaat heiltä sama tiililuku, minkä he tähän asti ovat tehneet, älkäätkä siitä vähentäkö; sillä he ovat laiskoja, sentähden he huutavat, sanoen: ‚me tahdomme mennä uhraamaan meidän Jumalallemme.‘
9. Täytyy panna raskasta työtä näitten ihmisten päälle, että heillä olisi jotain tekemistä, eivätkä tavoittelisi valhepuheita.“
10. Niin kansan päällysmiehet ja työnjohtajat menivät ja puhuivat kansalle, sanoen: „näin sanoo Farao ‚en minä tahdo enää teille olkia antaa.
11. Menkäät itse kokoamaan olkia, mistä sitä löydätte; mutta teidän työstänne ei pidä mitään vähennettämän?“
12. Niin kansa hajaantui ympäri koko Egyptin maata hakemaan itsellensä sänkiä, käyttääksensä sitä olkien asemesta.
13. Ja päällysmiehet vaativat heitä, sanoen: „täyttäkäät päivätyönne, se mikä joka päivälle on määrätty, niinkuin silloinkin, kun teille olkia annettiin.“
14. Ja Israelin lasten työnjohtajat, jotka Faraon päällysmiehet olivat asettaneet heidän päällensä, piestiin, ja heille sanottiin: „miks'ette eilen eikä tänäpänä täyttäneet määrättyä päivätyötänne tiilein tekemisessä, niinkuin ennenkin?“
15. Niin Israelin lasten työnjohtajat menivät ja huusivat Faraon tykö, sanoen: „miksi näin teet palvelijoillesi?
16. Ei anneta sinun palvelijoillesi olkia, ja kuitenkin sanovat he meille: „saakaat tiilit valmiiksi.“ Ja katso, sinun palvelijasi piestään, vaikka vika onkin oman väkesi puolella.“
17. Mutta hän sanoi: „te olette laiskoja, niin, laiskoja te olette; sentähden te sanotte: ‚menkäämme ja uhratkaamme Herralle.‘
18. Menkäät vaan ja tehkäät työtä. Olkia ei teille anneta; mutta teidän pitää kuitenkin antaa se määrätty luku tiiliä.“
19. Silloin Israelin lasten työnjohtajat huomasivat olevansa ahtaalla, kun heille annettiin vastaus: „teidän tiilimäärästänne ei mitään vähennetä, mitä on kullekin päivälle määrätty.“
20. Ja kun he läksivät Faraon tyköä, kohtasivat he Mooseksen ja Aaronin, jotka tulivat heitä vastaan;
21. ja he sanoivat heille: „Herra nähköön ja tuomitkoon teitä; sillä te olette tehneet meidät haisevaiseksi Faraon ja hänen palvelijainsa edessä, ja olette antaneet miekan heidän käteensä surmata meitä.“
22. Niin Mooses kääntyi Herran puoleen ja sanoi: „Herra, miksi niin pahasti teet tätä kansaa vastaan? Miksi olet minun tänne lähettänyt?
23. Sillä siitä lähtein kuin minä menin Faraon tykö puhuttelemaan häntä sinun nimessäsi, on hän pahoin tehnyt tälle kansalle; ja sinä et ollenkaan ole pelastanut kansaasi.“

6 Luku.

Jumalan uudet käskyt ja lupaukset. Mooseksen ja Aaronin sukutaulu.

Mutta Herra sanoi Moosekselle: „nyt saat sinä nähdä, mitä minä Faraolle teen, sillä minun väkevän käteni kautta on hän päästävä heidät, niin, minun väkevän käteni kautta hän pakoitetaan ajamaan heidät ulos maastansa.“ 2 Moos. 11:1. 12:33
2. Ja Jumala puhui Moosekselle, ja sanoi hänelle: „minä olen Herra.
3. Minä olen ilmoittanut itseni Abrahamille, Isaakille ja Jaakobille kaikkivaltiaana Jumalana; mutta minun nimessäni ‚HERRA‘ en ollut minä heille tunnettu. 1 Moos. 17:1. 26:24. 28:13. 35:11.
4. Ja minä tein myös minun liittoni heidän kanssansa, antaakseni heille Kanaanmaan, heidän vaelluksensa maan, jossa he ovat muukalaiset olleet.
5. Ja nyt minä olen kuullut Israelin lasten huokauksen, joita Egyptiläiset orjuudella vaivaavat, ja olen minun liittoni muistanut.
6. Sentähden sano Israelin lapsille ‚minä olen Herra, ja minä johdatan teidät Egyptin kuorman alta ja pelastan teidät orjuudestanne ja vapahdan teidät ojetulla käsivarrella ja suurten rangaistustuomioitten kautta.
7. Ja minä otan teidät kansakseni, ja olen teidän Jumalanne; ja te tulette tietämään, että minä olen Herra, teidän Jumalanne, joka johdatan teidät ulos Egyptin orjuudesta.
8. Ja minä vien teidät sille maalle, jonka ylitse minä nostin käteni antaakseni sen Abrahamille, Isaakille ja Jaakobille; sen minä tahdon antaa teille omaksi. Minä olen Herra.“ Hes. 20:6 ss.

9. Näin puhui Mooses Israelin lap-
sille; mutta he eivät kuulleet Moo-
sesta heidän henkensä ahdistuksen
ja raskaan orjuutensa tähden.
10. Silloin puhui Herra Mooseksel-
le, sanoen:
11. „Mene ja puhu Faraolle, Egyp-
tin kuninkaalle, että hän päästäisi
Israelin lapset pois maastansa."
12. Mutta Mooses puhui Herran edes-
sä, sanoen: „katso, Israelin lapset
eivät kuulleet minua, kuinka Farao
sitten kuulisi minua, minua, jolla
on ympärileikkaamattomat huulet?"
2 Moos. 4:10.
13. Mutta Herra puhui Moosekselle
ja Aaronille, ja käski heidän ilmoit-
taa Israelin lapsille ja Faraolle, Egyp-
tin kuninkaalle, että Israelin lapset
olivat johdatettavat ulos Egyptin
maasta.
14. Nämä ovat heidän perhekun-
tiensa kanta-isät. Ruubenin, Israelin
esikoisen, lapset olivat: Hanok ja Pal-
lu, Hesron ja Karmi. Nämä ovat Ruu-
benin sukukunnat. 1 Moos. 46:9 ss.
4 Moos. 26:5 ss. 1 Aik. 5:1 ss.
15. Simeonin lapset olivat: Jemuel,
Jamin, Ohad, Jakin, Soar ja Saul,
sen Kananealaisen vaimon poika.
Nämä ovat Simeonin sukukunnat.
16. Ja nämä ovat Levin lasten ni-
met heidän sukukunnissansa: Ger-
son, Kahat ja Merari. Mutta Levin
elämän vuodet olivat sata ja seitse-
män neljättäkymmentä ajastaikaa.
1 Moos. 46:11. 4 Moos. 3:17 ss. 26:57 ss.
1 Aik. 6:1. 23:6 ss.
17. Gersonin lapset olivat: Libni ja
Simei heidän sukukunnissansa.
18. Kahatin lapset olivat: Amram,
Jetsear, Hebron ja Usiel. Mutta
Kahatin elämän vuodet olivat sa-
ta ja kolme neljättäkymmentä ajast-
aikaa.
19. Merarin pojat olivat: Maheli ja
Musi. Nämä ovat Levin sukukunnat
heidän polviluvussansa.
20. Ja Amram otti isänsä sisaren
Jokebetin vaimoksensa, joka synnyt-
ti hänelle Aaronin ja Mooseksen. Ja
Amramin elämän vuodet olivat sata
ja seitsemän neljättäkymmentä ajast-
aikaa. 4 Moos. 26:59.
21. Ja Jetsearin lapset olivat: Korah,
Nepeg ja Sikri.
22. Usielin lapset olivat: Misael, El-
safan ja Sitri.
23. Aaron otti vaimoksensa Elise-
ban, Aminadabin tyttären, Nahas-
sonin sisaren, joka hänelle synnytti
Nadabin, Abihun, Eleasarin ja Itha-
marin.
24. Korahin lapset olivat: Assir, El-
kana ja Abiasaf. Nämä ovat Kora-
hilaisten sukukunnat.
25. Mutta Eleasar, Aaronin poika,
otti Putielin tyttäristä vaimon, joka
synnytti hänelle Pinehaan. Nämä
ovat Leviläisten huonekuntain kan-
taisät heidän sukukunnissansa.
26. Näin oli Aaronin ja Mooseksen
laita, joille Herra sanoi: „johdatta-
kaat ulos Israelin lapset Egyptin
maalta joukkoinensa." Ap. t. 7:36.
27. Nämä ovat ne, jotka puhuivat
Faraon, Egyptin kuninkaan, kanssa,
että heidän piti johdattaman ulos
Israelin lapset Egyptistä. Nämä ovat
Mooses ja Aaron.
28. Ja sinä päivänä puhui Herra
Mooseksen kanssa Egyptin maalla,
29. ja sanoi hänelle: „Minä olen
Herra. Puhu Faraolle, Egyptin ku-
ninkaalle, kaikki, mitä minä sinul-
le sanon!"
30. Niin vastasi Mooses Herralle:
„katso, minä olen ympärileikkaama-
ton huulilta; kuinka Farao minua
kuulisi?"

7 Luku.

Mooses ja Aaron tekevät ihmeet Faraon
edessä.

Mutta Herra sanoi Moosekselle:
„katso, minä olen asettanut si-
nun Faraon Jumalaksi. Ja veljesi
Aaron pitää oleman sinun profettasi.
2. Sinun pitää puhuman kaikki,
kuin minä käsken sinulle; vaan Aa-
ronin, sinun veljesi, tulee sitten pu-
hua se Faraolle, että hän päästäisi
Israelin lapset pois maastansa.
2 Moos. 4:15 ss.
3. Mutta minä tahdon paaduttaa
Faraon sydämmen, ja teen monta
ihmettä ja merkkiä Egyptin maassa.
4. Farao ei kuule teitä; mutta minä
nostan käteni Egyptiä vastaan, ja
johdatan ulos minun joukkoni, mi-
nun kansani, Israelin lapset, Egyp-
tin maalta suurten rangaistustuomi-
oitten kautta.
5. Ja Egyptiläiset tulevat tietä-
mään, että minä olen Herra, ojetes-
sani kättäni Egyptin ylitse, ja joh-
dattaissani ulos Israelin lapset hei-
dän keskeltänsä."
6. Ja Mooses ja Aaron tekivät niin-
kuin Herra oli heille käskenyt.
7. Mutta Mooses oli kahdeksankym-
menen ajastaikainen, ja Aaron kol-
men ajastaikainen yhdeksättäkym-
mentä, kun he puhuivat Faraon
kanssa.
8. Ja Herra puhui Moosekselle ja
Aaronille, sanoen:
9. „Kun Farao puhuu teille, sano-

en: ,tehkää joku ihme,' niin sano
sinä Aaronille: ,ota sauvasi ja heitä
Faraon eteen,' ja se tulee kärmeeksi.''
10. Niin Mooses ja Aaron menivät
Faraon tykö, ja tekivät niinkuin Herra oli käskenyt. Ja Aaron heitti sauvansa Faraon ja hänen palvelijoittensa eteen, ja se tuli kärmeeksi.
11. Niin Farao kutsui tietäjät ja
noidat, ja Egyptin noidat tekivät
myös samaa heidän noitumisillansa:
2 Tim. 3:8.
12. kukin heistä heitti sauvansa
maahan, ja ne tulivat kärmeiksi.
Mutta Aaronin sauva nieli heidän
sauvansa.
13. Niin Faraon sydän paatui, eikä
hän kuullut heitä, niinkuin Herra
oli sanonut.
14. Senjälkeen sanoi Herra Moosekselle: ,,Faraon sydän on kovettunut,
eikä hän tahdo päästää kansaa.
15. Mene Faraon tykö huomenna
varhain aamulla, katso, hän kävelee vetten tykönä, ja asetu hänen
tielleen virran reunalla. Ja se sauva, joka oli kärmeeksi muuttunut,
ota sinun käteesi.
16. Ja sano hänelle: ,Herra, Hebrealaisten Jumala, on minun lähettänyt
sinun tykösi, sanoen: laske minun
kansani palvelemaan minua korvessa.' Mutta katso, et ole tähän asti
tahtonut kuulla minua.
17. Sentähden sanoo Herra näin:
,tästä olet sinä tunteva, että minä olen Herra: katso, minä lyön tällä
sauvalla, joka on minun kädessäni,
veteen, joka virrassa on, ja se on muuttuva vereksi.
18. Niin kalat, jotka virrassa ovat,
kuolevat ja virta rupeaa haisemaan,
niin että Egyptiläisiä iljettää, kun
he juovat vettä virrasta.''
19. Ja Herra sanoi Moosekselle: ,,sano Aaronille: ,ota sauvasi, ja ojenna
kätesi Egyptin vetten ylitse, sen virtain, jokien, järvien, ja kaikkien sen
vesilammikkojensa ylitse, niin tulevat ne vereksi; koko Egyptin maassa on verta oleva sekä puuastioissa
että kiviastioissa.''
20. Niin Mooses ja Aaron tekivät
niinkuin Herra oli käskenyt, ja hän
nosti sauvan ja löi veteen, joka virrassa oli, Faraon ja hänen palvelijoittensa edessä; ja kaikki vesi, joka
oli virrassa, muuttui vereksi.
Ps. 78:44. 105:29.
21. Ja kalat, jotka olivat virrassa,
kuolivat, ja virta haisi, niin ettei
Egyptiläiset saattaneet juoda vettä
virrasta. Ja verta oli koko Egyptin
maalla.
22. Mutta Egyptin noidat tekivät
myös samallaisia noitumisillansa.
Mutta Faraon sydän paatui, eikä hän
kuullut heitä, niinkuin Herra sanonut oli.
23. Ja Farao kääntyi pois ja palasi
kotiansa, eikä ottanut vaarin tästäkään.
24. Mutta Egyptiläiset kaivoivat virran ympärillä vettä juodaksensa; sillä eivät he saattaneet juoda virran
vettä.
25. Ja niin kului seitsemän päivää,
sittekuin Herra oli lyönyt virran.

8 Luku.

Sammakot, hyttyset ja kärpäs-parvet.

Sitten sanoi Herra Moosekselle: ,,mene Faraon tykö, ja sano hänelle:
,näin sanoo Herra: päästä minun
kansani palvelemaan minua.
2. Vaan jos et sinä tahdo heitä
päästää, katso, niin minä rankaisen
koko sinun maasi ääret sammakoilla.
3. Virta on kuohuva sammakoista,
ja ne astuvat ylös ja tulevat sinun
huoneesesi, ja sinun lepokammioosi ja sinun vuoteesesi, niin myös sinun palvelijoittes huoneesen, ja sinun kansasi sekaan, ja leipoma-uuniisi, ja taikina-astioihisi,
4. ja sinun päällesi ja sinun kansasi ja kaikkien sinun palvelijoittesi
päälle hyppelevät sammakot.''
5. Ja Herra sanoi Moosekselle: ,,sano Aaronille: ,ojenna kätesi sauvoinensa virtain, jokien ja järvien ylitse, ja anna sammakkojen nousta ylitse koko Egyptin maan.''
Ps. 78:45. 105:30.
6. Silloin Aaron ojensi kätensä Egyptin vetten ylitse, ja sammakot
tulivat sieltä ylös ja peittivät koko
Egyptin maan.
7. Mutta noidat tekivät myös samallaista noitumisillansa ja antoivat sammakkojen tulla Egyptin
maan ylitse.
8. Silloin Farao kutsui Mooseksen
ja Aaronin, ja sanoi: ,,rukoilkaat
Herraa, että hän ottaisi pois sammakot minulta ja kansaltani, niin minä päästän kansan uhraamaan Herralle.''
9. Mooses sanoi: ,,sinun on sallittu määrätä aika, milloin minun pitää
rukoileman edestäsi, palvelijoittesi
ja kansasi edestä, että sammakot
hukutettaisiin sinulta ja sinun huoneistasi, ja ainoastansa virtaan jäisivät.
10. Hän sanoi: ,,huomenna.'' Hän
vastasi: ,,olkoon sanasi jälkeen, ja

sinä tulet tietämään, ettei yksikään ole niinkuin Herra, meidän Jumalamme.
11. Silloin sammakot pitää otettaman pois sinulta, ja sinun huoneistasi, ja sinun palvelijoiltasi, ja sinun kansaltasi, ja ainoastansa virtaan jäämän."
12. Niin Mooses ja Aaron läksivät Faraon tyköä. Ja Mooses huusi Herralta apua sammakkoja vastaan, jotka Hän Faraon päälle pannut oli.
13. Ja Herra teki Mooseksen sanan jälkeen: sammakot kuolivat huoneista, kylistä ja kedoilta.
14. Ja ne heitettiin suuriin roukkioihin, ja maa haisi siitä.
15. Mutta kun Farao näki helpoituksen saaneensa, paadutti hän sydämmensä, eikä kuullut heitä; niinkuin Herra sanonut oli.
16. Senjälkeen sanoi Herra Moosekselle: „sano Aaronille: ,ojenna sauvasi, ja lyö maan tomuun, niin se tulee hyttysiksi koko Egyptin maassa.'"
17. Ja he tekivät niin. Aaron ojensi kätensä sauvoinensa ja löi maan tomuun, ja hyttysiä tuli ihmisiin ja eläimiin. Maan tomu muuttui hyttysiksi koko Egyptin maassa.
18. Ja noidat tahtoivat tehdä sitä samaa noitumisillansa hyttysiä matkaan saattaaksensa; vaan eivät tainneet. Ja hyttyset olivat ihmisissä ja eläimissä.
19. Silloin sanoivat noidat Faraolle: „tämä on Jumalan sormi." Mutta Faraon sydän paatui, eikä hän kuullut heitä, niinkuin Herra sanonut oli.
Luuk. 11:20.
20. Sitten sanoi Herra Moosekselle: „nouse huomenna varhain, ja seiso Faraon edessä, – katso, hän menee silloin vetten tykö, — ja sano hänelle: ,näin sanoo Herra: päästä minun kansani palvelemaan minua.
21. Mutta jos et sinä päästä minun kansaani, katso, niin minä tahdon lähettää sinulle, sinun palvelijoillesi, sinun kansallesi, ja sinun huoneisisi kärpäs-parvet, niin että kärpäsparvet täyttävät kaikki huoneet Egyptissä, niin myös sen maan, jonka päällä he ovat.
22. Ja minä tahdon eroittaa sinä päivänä Gosenin maan, jossa minun kansani asuu, niin ettei siinä yhtään kärpäs-parvea tule olemaan; niin tulet sinä tietämään, että minä olen Herra koko maan keskellä.
23. Ja minä lunastan kansani, ja teen eroituksen minun ja sinun kansasi välillä. Huomenna on tämä ihme tapahtuva.'"
24. Ja Herra teki niin. Suuret kärpäs-parvet tulivat Faraon ja hänen palvelijainsa huoneisiin; ja kaikkialla Egyptissä turmelivat kärpäs-parvet maan.
25. Silloin kutsui Farao Mooseksen ja Aaronin, ja sanoi: „menkäät ja uhratkaat teidän Jumalallenne tässä maassa."
26. Mutta Mooses sanoi: „emme voi sitä tehdä; sillä me uhraamme Herralle, meidän Jumalallemme, semmoista, joka on Egyptiläisille kauhistus. Jos me Egyptiläisten silmäin edessä uhraamme semmoista, joka heille on kauhistus, niin eivätkö he kivittäisi meitä?
27. Niin anna meidän mennä kolmen päiväkunnan matka korpeen uhraamaan Herralle, meidän Jumalallemme, niinkuin hän on meille sanonut." 1 Moos. 3:18.
28. Silloin Farao sanoi: „minä päästän teidän uhraamaan Herralle, teidän Jumalallenne, korvessa; älkäät vaan kauas menkö. Rukoilkaat minun edestäni."
29. Mooses vastasi: „katso, kun minä menen sinun tyköäsi, niin olen minä rukoileva Herraa, että Hän kärpäs-parvet ottaisi pois Faraolta, hänen palvelijoiltansa ja hänen kansaltansa huomenna. Ainoastansa älköön Farao minua enää pettäkö, niin ettet päästä kansaa uhraamaan Herralle."
30. Ja Mooses läksi Faraon tyköä ja rukoili Herraa.
31. Ja Herra teki niinkuin Mooses sanonut oli; Hän otti pois Faraolta kärpäs-parvet, hänen palvelijoiltansa ja hänen kansaltansa, niin ettei yhtäkään jäänyt.
32. Mutta Farao paadutti sydämmensä myöskin tällä kertaa, eikä päästänyt kansaa.

9 Luku.

Eläinten rutto, paisumat ja rakeet.

Senjälkeen Herra sanoi Moosekselle: „mene Faraon tykö ja sano hänelle: ,näin sanoo Herra, Hebrealaisten Jumala, päästä minun kansani palvelemaan minua.
2. Mutta ellet päästä, vaan vielä pidätät heitä,
3. katso, niin Herran käsi sangen kovalla ruttotaudilla on oleva sinun karjasi päällä, jotka ovat kedolla, hevosten, aasein, kamelein, härkäin ja lammasten päällä.

4. Ja Herra tekee eroituksen Israeli-
laisten ja Egyptiläisten karjan välil-
lä, niin ettei mitään kuole niistä,
jotka kuuluvat Israelin lapsille."
5. Ja Herra määräsi ajan, sanoen·
„tämän tekee Herra huomenna maas-
sa."
6. Seuraavana päivänä teki Herra
niin, ja kaikki Egyptin karja kuoli;
vaan Israelin lasten karjasta ei yhtä-
kään kuollut Ps. 78:50.
7 Niin Farao lähetti tiedustele-
maan, ja katso, ei ollut Israelin kar-
jasta yhtäkään kuollut. Mutta Fara-
on sydän paatui, eikä hän päästänyt
kansaa.
8. Senjälkeen Herra sanoi Moosek-
selle ja Aaronille: „ottakaat kätenne
täyteen toton nokea, ja Mooses heit-
täköön sen taivasta kohti Faraon
edessä,
9. niin on siitä koko Egyptin maassa
tuleva tomua, josta syntyy märkä-
päihin puhkeavia paisumia ihmisiin
ja eläimiin."
10. Niin he ottivat nokea totosta, ja
astuivat Faraon eteen; ja Mooses
heitti sen taivasta kohti, niin tuli
siitä märkäpäihin puhkeavia paisu-
mia ihmisiin ja karjaan.
11 Ja noidatkaan eivät voineet sei-
soa Mooseksen edessä paisumain
tähden; sillä paisumia oli niin noi-
dissa kuin muissakin Egyptiläisissä.
12. Mutta Herra paadutti Faraon
sydämmen, eikä hän kuullut heitä,
niinkuin Herra Moosekselle sano-
nut oli.
13. Senjälkeen sanoi Herra Moosek-
selle: „nouse huomenna varhain, ja
astu Faraon eteen, ja sano hänelle:
‚näin sanoo Herra, Hebrealaisten
Jumala: päästä minun kansani pal-
velemaan minua.
14. Muutoin minä tällä kertaa lä-
hetän kaikki minun rangaistukseni
sinun, sinun palvelijaisi, ja sinun
kansasi, ylitse, tietääksesi, ettei ku-
kaan koko maan päällä ole niinkuin
minä; 5 Moos. 7:15.
15. sillä minä olin jo ojentanut kä-
teni, lyödäkseni sinut ja sinun kan-
sasi ruttotaudilla, niin että sinä oli-
sit hukkunut maan päältä;
16. mutta sentähden olen minä si-
nua säästänyt, että minä osoittaisin
sinulle minun voimani, ja että mi-
nun nimeni julistettaisiin koko maan
päällä. Room. 9:17.
17. Ja jos vieläkin panet esteitä kan-
salleni, etkä päästä heitä,
18. katso, silloin annan minä huo-
menna tällä ajalla sataa sangen suu-
ria rakeita, jonka kaltaisia ei ole
ollut Egyptissä, hamasta siitä päi-
västä kuin se perustettu on, aina
tähän asti.
19 Lähetä siis nyt ja korjaa pois
karjasi ja kaikki mitä sinulla on
kedolla. Sillä rakeet lankeavat kaik-
kien päälle, ihmisten ja karjan
päälle, jotka kedolla ovat, eivätkä
ole katon alle saatetut, ja tappaa
heidät."
20. Joka Faraon palvelijoista pel-
käsi Herran sanaa, se korjasi pal-
velijansa ja karjansa huoneesen;
21. vaan jonka sydän ei totellut
Herran sanaa, se jätti kedolle pal-
velijansa ja karjansa.
22. Niin Herra sanoi Moosekselle
„ojenna kätesi taivaasen päin, että
rakeita sataisi koko Egyptin maan
päälle, ihmisten, karjan ja kaikkien
päälle, mitä Egyptin maassa kedolla
kasvaa."
23. Silloin Mooses ojensi sauvansa
taivaasen päin, ja Herra antoi jy-
listä ja rakeita sataa, ja pitkäisen
tuli leimahteli maan päälle; niin
antoi Herra rakeitten tulla Egyptin
maan yli Ps. 78:47 ss. 105:32 ss. Viis. 16:16.
24. Ja rakeita satoi ja rakeitten
kanssa lankesi tuli tuon tuostakin
maahan, ja niin raskaasti, ettei ikä-
nä senkaltaista Egyptin maassa ollut
tapahtunut, siitä ajasta kuin kansa
siinä rupesi asumaan.
25. Ja koko Egyptin maassa löivät
rakeet maahan kaikki, mitä kedolla
oli, sekä ihmiset että karjan; niin
myös löivät rakeet koko maan kasvun
ja särkivät puut kedolla
26. Ainoastaan Gosenin maakun-
nassa, jossa Israelin lapset olivat, ei
satanut rakeita.
27. Silloin lähetti Farao ja kutsui
Mooseksen ja Aaronin, ja sanoi heille
„minä olen tällä kertaa syntiä teh-
nyt. Herra on vanhurskas; vaan mi-
nä ja minun kansani olemme juma-
lattomat.
28. Sentähden rukoilkaat Herraa,
että jo kyllä olisi, ja että Jumalan
jylinä ja rakeet lakkaisivat; niin
minä päästän teidän, eikä teidän
tarvitse enää täällä viipyä."
29. Niin Mooses sanoi hänelle: „kun
lähden kaupungista, niin ojennan
minä käteni Herran tykö; ja jylinä
on lakkaava eikä rakehita enää ole
satava, että tietäisit maan olevan
Herran.
30. Mutta minä sen kyllä tiedän,
ettet sinä eikä sinun palvelijasi vielä
nytkään pelkää Herraa Jumalata."
31. Niin muodoin pellavat ja oh-
rat maahan lyötiin; sillä ohra

oli tähkäpäällä ja pellava oli kulkulla;
32. mutta nisu ja kaura eivät turmeltuneet, sillä ne olivat myöhäistä kylvöä.
33. Ja Mooses meni ulos kaupungista Faraon luota, ja ojensi kätensä Herran tykö; ja jylinä ja rakeet lakkasivat, eikä sadetta enää vuodatettu maan päälle.
34. Kun Farao näki, että sade, rakeet ja jylinä lakkasivat, lisäsi hän yhä pahuuttaan, ja paadutti sydämmensä, sekä hän että hänen palvelijansa.
35. Niin paatui Faraon sydän, eikä hän päästänyt Israelin lapsia, niinkuin Herra Mooseksen kautta oli sanonut.

10 Luku.

Heinäsirkat ja synkeä pimeys.

Senjälkeen sanoi Herra Moosekselle: ,,mene Faraon tykö; sillä minä paadutin hänen ja hänen palvelijoittensa sydämmet, tehdäkseni nämä minun ihmeeni heidän seassansa,
2. ja että sinä voisit ilmoittaa lapsillesi ja lastesi lapsille, mitä minä tehnyt olen Egyptissä, ja mitä ihmeitä minä olen tehnyt heidän seassansa, niin että te tietäisitte, että minä olen Herra.“
3. Silloin menivät Mooses ja Aaron Faraon tykö, ja sanoivat hänelle: ,,näin sanoo Herra, Hebrealaisten Jumala: ,kuinka kauan sinä vastustat etkä tahdo nöyryyttää itseäsi minun edessäni? Päästä minun kansani palvelemaan minua.
4. Sillä jos sinä et tahdo päästää minun kansaani, katso, niin minä huomenna tuotan heinäsirkat kaikkiin sinun maasi ääriin.
5. Ja ne peittävät maan pinnan, niin ettei maata näy; ja he syövät tähteet, mitä teille on jäänyt rakeilta, ja syövät kaikki vihoittavat puutkin kedolla.
6. Ja he täyttävät sinun ja kaikkien sinun palvelijaisi huoneet, ja koko Egyptin huoneet, niin että senkaltaista eivät sinun isäsi eikä isäisi isät ole nähneet, siitä päivästä kuin he maan päällä olleet ovat, tähän päivään asti.“ Ja hän käänsi itsensä ja meni ulos Faraon tyköä.
7. Niin sanoivat Faraon palvelijat hänelle: ,,kuinka kauan sallit tämän miehen olla meille paulaksi? Päästä kansa palvelemaan Herraa Jumalatansa; etkös vielä käsitä, että Egypti tulee hävitetyksi?“
8. Silloin Mooses ja Aaron käskettiin palaamaan jälleen Faraon tykö, joka sanoi heille: ,,menkäät ja palvelkaat Herraa, teidän Jumalatanne; vaan kutka ne ovat, joka menevät?“
9. Mooses vastasi: ,,me menemme meidän nuorten ja vanhain kanssa, poikinemme ja tyttärinemme, lammastemme ja karjamme kanssa; sillä meillä on Herran juhla.“
10. Silloin hän sanoi heille: ,,olkoon Herra teidän kanssanne niin totta kuin minä päästän teidät ja teidän lapsenne! Katsokaat vaan, ettei teillä olisi jotakin pahaa sydämmessänne!
11. Ei niin; mutta menkäät te miehet ja palvelkaat Herraa, sillä sitä te olette pyytäneetkin!“ Ja he ajoivat heidät pois Faraon edestä.
12. Niin Herra sanoi Moosekselle: ,,ojenna kätesi Egyptin maan ylitse, niin että heinäsirkat tulisivat Egyptin maahan, ja söisivät kaiken maan vihannon, kaikki mitä rakehilta jäänyt on.“ Joel 1:4.
13. Silloin Mooses ojensi sauvansa Egyptin maan ylitse, ja Herra antoi itätuulen puhaltaa yli maan koko sen päivän ja koko yön; ja aamulla nosti itätuuli heinäsirkat. Ps. 78:45. 105:34 ss. Viis. 16:9.
14. Ja heinäsirkat tulivat koko Egyptin maan päälle ja laskeutuivat joka paikkaan Egyptin maahan niin epälukuisesti, ettei semmoista heinäsirkkain paljoutta ollut ennen ollut, eikä tästedes tule.
15. Ne peittivät koko maan, ja maa tuli mustaksi. Ja ne söivät kaiken maan vihannon, ja kaikki puiden hedelmät, jotka rakehilta jääneet olivat, eikä jäänyt mitään viheriäistä puihin ja kedon ruohoihin koko Egyptin maassa.
16. Silloin kutsui Farao kiiruusti Mooseksen ja Aaronin, ja sanoi: ,,minä olen pahaa tehnyt Herraa, teidän Jumalatanne, ja teitä vastaan.
17. Niin anna nyt minulle anteeksi minun rikokseni vielä tällä kertaa, ja rukoilkaat Herraa, teidän Jumalatanne, että hän ottaisi minulta pois vielä tämän kuoleman.“
18. Ja hän meni pois Faraon tyköä ja rukoili Herraa.
19. Niin Herra käänsi tuulen aivan tuimaksi länsituuleksi, ja se nosti heinäsirkat ja heitti heidät Punaiseen mereen, niin ettei yhtäkään heinäsirkkaa jäänyt koko Egyptin maan ääriin.
20. Mutta Herra paadutti Faraon

sydämmen, eikä hän päästänyt Is-
raelin lapsia.
21. Senjälkeen Herra sanoi Moosek-
selle: „ojenna kätesi taivaasen päin,
niin on Egyptin maahan tuleva sel-
lainen pimeys, että siihen käsin voisi
ruveta."
22. Silloin Mooses ojensi kätensä
taivaasen päin, ja tuli synkiä pimeys
koko Egyptin maahan kolmeksi päi-
väksi. Ps. 105:28. Viis. 17:2.
23. Ihmiset eivät toinen toistansa
nähneet, eikä kukaan liikkunut pai-
kaltansa kolmena päivänä. Mutta
kaikilla Israelin lapsilla oli valo siel-
lä, jossa he asuivat.
24. Silloin kutsui Farao Mooseksen,
ja sanoi: „menkäät ja palvelkaat
Herraa; ainoastansa teidän lampaan-
ne ja karjanne jääkööt tänne. Tei-
dän lapsenne menkööt myös teidän
kanssanne."
25. Mutta Mooses sanoi: „salli mei-
dän saada myöskin uhrit ja polt-
touhrit, joita meidän tulee uhrata
Herralle, meidän Jumalallemme.
26. Meidän karjamme on myös me-
nevä meidän kanssamme, eikä yh-
täkään sorkkaa saa jäädä; sillä siitä
meidän pitää ottaa ja tehdä palve-
lusta Herralle, meidän Jumalallem-
me. Ja ennenkuin sinne tulemme,
emme itse tiedä, mitä meidän tulee
uhrata Herralle."
27. Mutta Herra paadutti Faraon
sydämmen, eikä hän tahtonut pääs-
tää heitä.
28. Ja Farao sanoi hänelle: „mene
pois minun tyköäni, ja varo, ettet
enää tule minun kasvojeni eteen, sillä
jona päivänä sinä tulet minun etee-
ni, pitää sinun kuoleman."
29. Mooses vastasi: „niinkuin sinä
sanonut olet, en tule minä enää si-
nun kasvojesi eteen."

11 Luku.

Viimeinen maanvaiva ilmoitetaan.

Senjälkeen sanoi Herra Mooseksel-
le: „vielä minä annan tulla yhden
maanvaivan Faraon ja Egyptin yli;
sitte hän päästää teidät täältä, ja
kun hän teidät sitten päästää, niin
hän ajamalla teidät ajaa täältä ulos.
2 Moos. 6:1.
2. Niin sano siis nyt kansalle, että
jokainen, oli se mies tahi nainen,
anoisi lähimmäiseltänsä hopiaisia ja
kultaisia kalleuksia." 2 Moos. 3:21 ss.
12:35 ss.
3. Sillä Herra oli antanut kansan
saada suosiota Egyptiläisten edes-
sä. Ja Mooseskin pidettiin suuressa
kunniassa Egyptin maassa sekä Fa-
raon palvelijoitten että kansan kes-
ken. Syr. 45:1 ss.
4. Ja Mooses sanoi: „näin sanoo
Herra: ‚puoliyön aikana minä vael-
lan Egyptin maan läpitse.
5. Ja silloin kaikki esikoiset Egyptin
maassa kuolevat, Faraon esikoisesta,
hänen, joka hallitus-istuimellansa
istuu, aina palkkapiian esikoiseen
asti, joka myllyssä on, niin myös
kaiken karjan esikoiset. 2 Moos. 12:29.
6. Ja suuri parku on kuuluva koko
Egyptin maassa, jonka kaltaista ei
ole ollut, eikä tule.
7. Mutta Israelin lasten keskén ei
koirakaan haukahda ketään vastaan,
ei ihmisiä eikä eläimiä vastaan. Niin
tulette tietämään, että Herra tekee
eroituksen Egyptin ja Israelin välillä.
8. Silloin kaikki nämä sinun palve-
lijasi tulevat minun tyköni, ja ku-
martavat minua, sanoen: ‚lähde ulos,
sinä ja kaikki kansa, joka sinua seu-
raa.' Ja sitten minä lähden." Ja hän
läksi pois Faraon tyköä vihoissansa.
9. Mutta Herra oli sanonut Moosek-
selle: „ei Farao kuule teitä, että pal-
jon ihmeitäni tapahtuisi Egyptin
maalla."
10. Ja Mooses ja Aaron tekivät kaik-
ki nämä ihmeet Faraon edessä; vaan
Herra paadutti hänen sydämmensä,
eikä hän päästänyt Israelin lapsia
pois maastansa.

12 Luku.

Pääsiäis-juhla säädetään. Esikoiset Egyptissä surmataan. Israelilaisten lähtö Egyptistä.

Herra puhui Moosekselle ja Aaro-
nille Egyptin maalla, sanoen:
2. „Tämä kuukausi olkoon teille
tärkein kuukausi; se olkoon ensim-
mäinen kaikista vuoden kuukausista.
3. Puhukaat koko Israelin seura-
kunnalle, sanoen: ‚tämän kuukau-
den kymmenentenä päivänä otta-
koon kukin perheenisäntä itsellensä
karitsan, niin että jokainen huone-
kunta saa yhden karitsan.
4. Mutta jos huonekunta on liian
vähäinen karitsata syömään, niin
ottakoon perheenisä likimmän naa-
purinsa kanssa yhdessä karitsan.
Jokaista karitsaa varten tulee liittyä
yhteen niin monta henkilöä että ka-
ritsa juuri riittää heille ruuaksi.
5. Ja tämä karitsa on oleva vir-
heetön ajastaikainen oinas. Lam-
paista tahi vuohista tulee teidän se
ottaa.
6. Ja teidän tulee se tallella pitää

neljänteentoista päivään asti tätä kuuta; ja kaikkien Israelilaisten, koko Israelin seurakunnan, tulee se teurastaa iltahämärissä.
7. Ja heidän tulee ottaa verta ja pyyhkäistä sillä molemmat pihtipielet ja huonetten ovenpäällinen siinä huoneessa, jossa he sitä syövät.
8. Ja heidän tulee sinä yönä syödä tulella paistettua lihaa ja happamatonta leipää katkerain ruohojen kanssa.
9. Älkää siitä mitään syökö raakana tahi vedessä keitettynä, mutta se on paistettava tulella pään, jalkain ja sisällysten kanssa.
10. Ja älkää siitä jättäkö mitään huomeneksi. Jos jotakin siitä jäisi huomeneksi, se tulella poltettakoon.
11. Mutta näin pitää teidän syömän sitä: teidän tulee olla vyötetyt kupeista, kengät jalassanne, sauva kädessänne; ja teidän tulee syödä se niinkuin olisitte matkalle kiiruhtavaiset. Tämä on Herran pääsiäinen.
12. Sillä sinä yönä minä käyn Egyptin maan läpitse, ja lyön kaikki esikoiset Egyptin maassa, ihmisistä niin karjaan asti; ja minä annan tuomioni käydä kaikkien Egyptiläisten epäjumalitten ylitse; minä olen Herra. 4 Moos. 33:4. Ps. 136:10. Hebr. 11:28.
13. Ja veren pitää oleman teille pelastuksen merkiksi huoneissanne, kussa te olette, sillä kun minä veren näen, niin minä menen teidän ohitsenne; eikä rangaistustuomio ole teitä kohtaava, kun minä lyön Egyptin maata.
14. Ja tämä päivä olkoon teille muistoksi, ja teidän tulee se pyhittää juhlaksi Herralle. Ijankaikkisena sääntönä tulee teidän viettää sitä suvusta sukuun.
15. Seitsemän päivää tulee teidän syödä happamatonta leipää, ja jo ensimmäisenä päivänä tulee teidän poistaa kaikki hapantaikina teidän huoneistanne. Sillä jokainen, joka jotakin hapanta syö tällä ajalla, ensimmäisestä päivästä seitsemänteen päivään asti, hänen sielunsa pitää hukutettaman Israelista. 2 Moos. 23:15. 34:18. 5 Moos. 16:3, 16.
16. Ensimmäisenä päivänä olkoon teillä pyhä kokous; ja myös seitsemäntenä päivänä olkoon teillä pyhä kokous. Ei yhtäkään työtä pidä tehtämän niinä päivinä; mutta mitä kukin ruuaksi tarvitsee, se ainoastansa valmistettakoon.
17. Ja teidän tulee pitää happamattoman leivän juhlaa; sillä sinä päivänä olen minä teidän joukkonne johdattanut ulos Egyptin maalta; ja teidän tulee ijankaikkisena sääntönä suvusta sukuun pitää tämän päivän viettämistä.
18. Neljäntenätoista päivänä ensimmäisessä kuussa ehtoona tulee teidän syödä happamatonta leipää, ja sitten aina ehtoosen asti ensimmäisenä päivänä kolmattakymmentä sitä kuuta. 3 Moos. 23:5 ss. 4 Moos. 28:16 ss. Jos. 5:10.
19. Niinä seitsemänä päivänä älköön mitään hapanta taikinaa löytykö teidän huoneissanne; sillä jokainen, joka hapanta leipää syö, hän on hukutettava Israelin joukosta, oli hän muukalainen tahi omainen.
20. Sentähden älkäät syökö mitään hapanta; vaan happamatonta leipää syökäät huoneessanne, jossa asutte."
21. Ja Mooses kutsui luokseen kaikki Israelin vanhimmat, ja sanoi heille: „menkäät ja ottakoon kukin perhekunta lampaan, ja teurastakaat pääsiäiseksi.
22. Ja ottakaat side isoppia ja kastakaat vereen, joka on maljassa, ja pyyhkäiskäät sillä ovenpäällinen ja molemmat pihtipielet; ja älköön kukaan teistä menkö ulos huoneensa ovesta huomeniseen asti.
23. Sillä Herra tahtoo tulla lyömään Egyptiläisiä; ja kun hän saa nähdä veren ovenpäällisessä ja molemmissa pihtipielissä, menee Herra sen oven ohitse, eikä salli hukuttajan tulla teidän huoneisinne.
24. Näin tulee sinun tehdä; se on oleva sääntönä sinulle ja lapsillesi ijankaikkisesti.
25. Ja kun te tulette siihen maahan, jonka Herra teille antava on, niinkuin hän on sanonut, niin pitäkäät tämä jumalanpalveluksen tapa.
26. Ja kun lapsenne kysyvät teiltä: „mikä palvelus-tapa tämä teillä on?"
27. niin tulee teidän vastata: „tämä on pääsiäis-uhri Herralle, joka meni Israelin lasten huoneitten ohitse Egyptissä, kun hän rankaisi Egyptiläisiä, ja meidän huoneemme vapahti." Niin kansa kunnioittaen kumartui maahan.
28. Ja Israelin lapset menivät ja tekivät niinkuin Herra Moosekselle ja Aaronille oli käskenyt.
29. Ja tapahtui puoliyön aikana, että Herra löi kaikki esikoiset Egyptin maalla, Faraon esikoisesta, hänen, joka hallitusistuimella istuu, aina vankihuoneessa olevan vangin esikoiseen asti ja kaikki karjan esikoiset. Ps. 78:51. 105:36. 136:10. Viis. 18:10 ss.
30. Silloin nousi Farao palvelijoineen yöllä ja kaikki Egyptiläiset;

ja suuri parku kuului Egyptissä, sillä ei ollut huonetta, jossa ei kuollutta ollut.
31 Ja hän kutsui Mooseksen ja Aaronin yöllä, ja sanoi: „nouskaat ja menkäät pois minun kansastani, sekä te että Israelin lapset; ja menkäät matkaanne ja palvelkaat Herraa niinkuin olette pyytäneet.
32. Ottakaat myös myötänne lampaanne ja karjanne, niinkuin te anoneet olette, ja menkäät matkaanne; ja siunatkaat myös minua."
33 Ja Egyptiläiset ahdistivat kansaa, ja vaativat heitä kiireesti menemään pois maasta, sillä he ajattelivat. „muutoin me kuolemme jokainen."
34. Ja kansa kantoi taikinansa, ennenkuin se oli hapannut; ja he käärivät taikina-astiat vaippaansa ja kantoivat ne olallansa.
35. Ja Israelin lapset olivat tehneet Mooseksen sanan mukaan, ja olivat anoneet Egyptiläisiltä hopeaisia ja kultaisia kalleuksia sekä vaatteita.
2 Moos. 3:22. 11:2. Ps. 105:37
36. Ja Herra oli antanut kansan saada suosiota Egyptiläisten edessä, niin että he antoivat heille mitä he anoivat. Niin he veivät saaliin Egyptiläisiltä.
37. Ja Israelin lapset läksivät matkaan Rameseksesta ja tulivat Sukotiin, lähes kuusisataa tuhatta jalkamiestä, paitsi lapsia. 1 Moos. 47:11. 4 Moos. 1:46. 2:32. 33:5.
38. Ja koko joukko muutakin väkeä meni heidän kanssansa, ja sangen paljo eläimiä, sekä lampaita että muuta karjaa.
39. Ja he leipoivat siitä uudesta taikinasta, jonka he olivat tuoneet Egyptistä, happamattomia leipiä; sillä ei se ollut vielä hapannut, kun he niin kiireellä ajettiin Egyptistä pois, eikä saaneet viipyä; eivät myöskään olleet voineet itsellensä evästä valmistaa.
40. Mutta Israelin lapset olivat asuneet Egyptissä neljäsataa ja kolmekymmentä ajastaikaa. 1 Moos. 15:13. Ap. t. 7:6. Gal. 3:17.
41. Ja juuri sinä päivänä, jolloin ne neljäsataa kolmekymmentä vuotta olivat kuluneet, läksi koko Herran joukko pois Egyptin maasta.
42. Sentähden tämä yö on Herran juhlayö, kun hän vei heidät ulos Egyptin maasta: tämä on se yö, jota kaikkien Israelin lasten tulee pyhittää Herralle suvusta sukuun.
43. Ja Herra sanoi Moosekselle ja Aaronille: „tämä on pääsiäisen viettämisen sääntö: yksikään muukalainen älköön siitä syökö,
44. mutta ostettu orja ympärileikattakoon, ja sitten syököön siitä.
45. Muukalainen ja päivämies älköön siitä syökö.
46. Samassa huoneessa on se syötävä. Älkäät huoneesta viekö ulos sitä lihaa, älkäätkä luuta rikkoko siitä. 4 Moos. 9:12. Joh. 19:36.
47. Koko Israelin seurakunnan pitää näin tekemän.
48. Jos joku muukalainen asuu sinun keskelläsi, ja tahtoo pitää Herralle pääsiäistä, niin ympärileikattakoon hänen perheensä kaikki miespuolet, ja sitten käyköötsitä tekemään ja olkoot niinkuin maan omaiset. Mutta älköön yksikään ympärileikkaamaton siitä syökö.
49. Yksi ja sama laki olkoon omaisella ja muukalaisella, joka asuu teidän seassanne."
50. Ja kaikki Israelin lapset tekivät niinkuin Herra oli Moosekselle ja Aaronille käskenyt.
51. Niin Herra juuri sinä päivänä johdatti Israelin lapset joukkoinensa ulos Egyptin maasta.

13 Luku.

Esikoiset pyhitetään Herralle. Vaellus Punaista merta kohti.

Ja Herra puhui Moosekselle, ja sanoi:
2. „Pyhitä minulle jokainen esikoinen Israelin lasten seassa, kuka ikänänsä äitinsä kohdun avaa, sekä ihmisistä että karjasta; ne ovat minun." 2 Moos. 22:9. 34:19. 4 Moos. 3:13. 8:17. Luuk. 2:23.
3. Ja Mooses sanoi kansalle: „muistakaat tätä päivää, jona te olette lähteneet Egyptistä, orjuuden huoneesta, kuinka Herra on teidät täältä johdattanut väkevällä kädellä. Sentähden älköön syötäkö mitään hapanta.
4. Tänäpänä Abib-kuukaudessa olette te lähteneet.
5. Ja kun Herra antaa sinun tulla Kananealaisten, Hetiläisten, Amorilaisten, Heviläisten ja Jebusilaisten maahan, jonka hän sinun isillesi on vannonut antaaksensa sinulle sen, jossa rieskaa ja hunajata vuotaa, niin tulee sinun näin palvella Jumalaa tässä kuussa:
6. Seitsemän päivää pitää sinun syömän happamatonta leipää, ja seitsemäntenä päivänä on Herran juhla. 1 Moos. 34:18.
7. Sentähden on syötävä happama-

tonta leipää seitsemän päivää, ja älköön sinun tykönäsi yhtään hapanta taikinata nähtäkö, eikä hapanta leipää koko sinun maasi äärissä.

8. Ja sinun pitää ilmoittaman pojallesi sinä päivänä, sanoen: ,,tämän minä pidän kiitollisuudesta siitä, mitä Herra teki minun kanssani, kun minä läksin Egyptistä.

9. Sentähden olkoon tämä sinulle merkiksi kädessäsi, ja muistoksi silmiesi välissä, että Herran käsky olisi sinun suussasi, sillä Herra on väkevällä kädellä sinun johdattanut Egyptistä.

10. Sentähden olkoon tämä sääntönä sinulle määrä-ajoin vuosi vuodelta.

11. Ja kun Herra on sinun vienyt Kananealaisten maahan, niinkuin hän sinulle ja sinun isillesi vannonut on, ja antanut sen sinulle,

12. niin pitää sinun eroittaman Herralle jokainen, joka avaa äitinsä kohdun; ja jokainen esikoinen sinun karjassasi, jos se on urospuolta, on Herran oma. 2 Moos. 34:19 ss. 4 Moos. 18:15 ss.

13. Mutta kaikki aasin esikoiset tulee sinun lunastaa karitsalla; jollet sinä lunasta sitä, niin väännä siltä niskat poikki. Ja kaikki ihmisten esikoiset sinun lastesi seassa pitää sinun lunastaman.

14. Ja kun sinun poikasi kysyy sinulta tästedes: ,,mitä tämä merkitsee?" tulee sinun sanoa hänelle: ,,Herra on johdattanut meitä väkevällä kädellä Egyptistä, orjuuden huoneesta;

15. sillä kun Farao kovuudessaan ei tahtonut meitä päästää, niin löi Herra kuoliaaksi jokaisen esikoisen Egyptin maassa, ihmisen esikoisesta aina karjan esikoiseen asti. Sentähden uhraan minä Herralle jokaisen miehenpuolen, joka äitinsä kohdun avaa, ja jokaisen esikoisen minun lapsistani lunastan minä.

16. Ja tämän pitää oleman sinulle niinkuin merkki kädessäsi ja muistokirjoitus otsassasi; sillä Herra on johdattanut meidät väkevällä kädellä Egyptistä."

17. Kun nyt Farao oli päästänyt kansan, niin ei Jumala johdattanut heitä sitä tietä Filistealaisten maan läpitse, vaikka se oli suorin; sillä Jumala ajatteli, että kansa, nähdessänsä sodan syttyvän, ehkä katuisi ja palajaisi Egyptiin.

18. Sentähden hän johdatti kansan kiertotietä korven läpi Punaista merta kohden. Ja Israelin lapset läksivät viisin joukoin Egyptin maasta.

19. Ja Mooses otti myötänsä Josefin luut; sillä Josef oli vannottanut Israelin lapsia sanoen: ,,Kun Jumala katsoo teidän puoleenne, niin viekäät minun luuni täältä myötänne."
1 Moos. 50:25. Jos. 24:32. Hebr. 11:22.

20. Niin he läksivät Sukkotista, ja sijoittivat itsensä Etamiin, joka on korven ääressä. 4 Moos. 33:6.

21. Ja Herra kävi heidän edellänsä päivällä pilven patsaassa, johdattaaksensa heitä tiellä, ja yöllä tulen patsaassa, valaistaksensa heidän tietänsä; ja niin voivat he vaeltaa sekä yöllä että päivällä. 4 Moos. 14:14. Neh. 9:12. Ps. 78:14. 105:39. Viis. 18:3. 1 Kor. 10:1.

22. Pilven patsas ei hävinnyt päivällä kansan edeltä, eikä tulen patsas yöllä.

14 Luku.

Vaellus Punaisen meren läpi. Egyptiläisten häviö.

Ja Herra puhui Moosekselle, sanoen:

2. ,,Puhu Israelin lapsille, että he palajaisivat ja sijoittaisivat itsensä Pi-Hahirotin kohdalle, Migdolin ja meren välille; Baal-Sefonin eteen tulee teidän sijoittaa itsenne meren tykö. 4 Moos. 33:7.

3. Mutta Farao ajattelee Israelin lapsista, että he käyvät eksyksissä maassa ja että korpi on heidät sulkenut.

4. Ja minä paadutan Faraon sydämmen, niin että hän ajaa heitä takaa; ja minä voitan kunnian Faraosta ja koko hänen sotaväestänsä. Ja Egyptiläisten pitää tietämän, että minä olen Herra." Ja he tekivät niin.

5. Kun sitten kerrottiin Egyptin kuninkaalle, että kansa oli paennut, kääntyi hänen ja hänen palvelijainsa sydän kansaa vastaan, ja he sanoivat: ,,miksi olemme niin tehneet, että me päästimme Israelin palvelemasta meitä?"

6. Ja hän valmisti vaununsa, ja otti sotaväkensä myötänsä;

7. hän otti kuusisataa parasta vaunua, niin myös kaikki muut Egyptin vaunut, ja taistelijat niihin kaikkiin.

8. Ja Herra paadutti Faraon, Egyptin kuninkaan, sydämmen, ja hän ajoi takaa Israelin lapsia, jotka kuitenkin olivat korkean käden kautta lähteneet. 4 Moos. 33:3.

9. Ja Egyptiläiset ja Faraon vaunuhevoset, hänen ratsasmiehensä, ja hänen sotajoukkonsa ajoivat heitä takaa, ja saavuttivat heidät meren tykönä, johon olivat pysähtyneet

Pihahirotin kohdalla Baalsefonin
edessä.
10. Ja kun Farao lähestyi heitä, nostivat Israelin lapset silmänsä, ja katso, Egyptiläiset tulivat heidän perässänsä. Silloin Israelin lapset peljästyivät suuresti, ja huusivat Herran puoleen.
11. Ja he sanoivat Moosekselle: ,,eikö hautoja ollut Egyptissä, koska rupesit meitä johdattamaan korpeen kuolemaan? Miksi meille niin olet tehnyt, että meitä johdatit Egyptistä?
Ps. 106:7.
12. Emmekö me tätä sinulle sanoneet Egyptissä? Mehän sanoimme: ,anna meidän olla, että me palvelisimme Egyptiläisiä.' Sillä meidän olisi ollut parempi palvella Egyptiläisiä, kuin kuolla korvessa."
13. Niin Mooses sanoi kansalle ,,älkäät peljätkö, olkaat vahvat, niin saatte nähdä, minkä autuuden Herra tänäpänä tekee teille; sillä näitä Egyptiläisiä, jotka te tänäpänä näette, ette koskaan enää näe ijankaikkisesti.
14. Herra sotii teidän puolestanne, olkaat te alallanne."
15. Ja Herra sanoi Moosekselle: ,,mitä huudat minun tyköni? Sano Israelin lapsille, että he lähtevät matkaan.
16. Mutta nosta sinä sauvasi ja ojenna kätesi meren ylitse, ja lyö se kahtia, niin että Israelin lapset kävisivät keskellä merta kuivaa myöten.
17. Ja katso, minä paadutan Egyptiläisten sydämmet, niin että he seuraavat teidän jälissänne; ja minä voitan kunnian Faraosta ja kaikesta hänen sotajoukostansa, hänen vaunuistansa ja ratsasmiehistänsä.
18. Ja Egyptiläisten pitää tietämän, että minä olen Herra, kun minä olen kunnian voittanut Faraosta, ja hänen vaunuistansa ja ratsasmiehistänsä."
19. Ja Jumalan Enkeli, joka oli Israelin joukon edellä käynyt, nousi ja meni heidän taaksensa; ja pilven patsas, joka oli käynyt heidän edellänsä, siirtyi ja seisahtui heidän taaksensa,
20. ja tuli Egyptiläisten ja Israelin joukkojen välille, ja oli pimiä pilvi noille ja valaisi yön näille, niin etteivät koko yönä toinen toistansa taitaneet lähestyä.
21. Ja Mooses ojensi kätensä meren ylitse; ja Herra antoi vetten juosta pois vahvalla itätuulella koko sen yön ja teki meren kuiville; ja vedet erkanivat. Jos. 4:23. Ps. 66:6. 77:16 ss. 78:13. 106:9. Jes. 63:12 ss.
22. Ja Israelin lapset kävivät keskeltä merta kuivaa myöten, ja vesi seisoi niinkuin muuri heidän oikialla ja vasemmalla puolellansa.
1 Kor. 10:1. Hebr. 11:29
23. Ja Egyptiläiset ajoivat heitä takaa ja seurasivat keskelle merta heidän perässänsä, kaikki Faraon hevoset, hänen vaununsa ja ratsasmiehensä.
24. Kun aamuvartio tuli, katsahti Herra Egyptiläisten joukon puoleen tulen patsaasta ja pilvestä, hukuttaaksensa Egyptiläisten joukon.
25. Ja hän antoi pyörien irtaantua heidän vaunuistansa, niin että he työläästi pääsivät eteenpäin. Niin sanoivat Egyptiläiset ,,paetkaamme Israelia, sillä Herra sotii heidän puolestansa Egyptiläisiä vastaan."
26. Mutta Herra sanoi Moosekselle. ,,ojenna kätesi meren ylitse, että vedet juoksisivat Egyptiläisten, heidän vaunuinsa ja ratsasmiestensä ylitse."
27. Niin ojensi Mooses kätensä meren ylitse, ja meri palasi aamukoitolla alallensa, ja kohtasi pakenevat Egyptiläiset, ja Herra syöksi heidät keskelle merta.
28. Ja vedet palasivat ja kävivät vaunuin ja ratsasmiesten, ja koko Faraon sotajoukon ylitse, jotka heitä olivat seuranneet mereen, niin ettei yksikään heistä päässyt.
Jos. 24:7. Ps. 106:11. Viis. 18:5.
29. Mutta Israelin lapset kävivät kuivaa myöten keskeltä merta, ja vedet olivat heille niinkuin muuri heidän oikialla ja vasemmalla puolellansa.
30. Niin Herra vapahti Israelin sinä päivänä Egyptiläisten kädestä; ja Israel näki Egyptiläiset kuolleina meren rannalla.
31. Kun Israel näki sen suuren voiman, jonka Herra oli osoittanut Egyptiläisten suhteen, niin pelkäsi kansa Herraa, ja he uskoivat Herran ja hänen palvelijansa Mooseksen.

15 Luku.

Kansan kiitosvirsi. Napina Maran luona. Israelilaiset Elimissä.

Silloin veisasivat Mooses ja Israelin lapset Herralle tämän virren, ja sanoivat: ,,minä veisaan Herralle, sillä Hän on sangen korkea. Hevosen ja miehen hän mereen syöksi. Viis. 10:19
2. Herra on minun väkevyyteni ja kiitosvirteni, ja Hän on minun pelastukseni, Hän on minun Jumalani, ja minä kunnioitan häntä; Hän on minun isäni Jumala, ja minä ylistän häntä. Ps. 118:14 ss. Jes. 12:2 ss.

3. Herra on sotamies; „Herra" on
hänen nimensä. Hos. 12:6.
4. Faraon vaunut ja sotaväen syöksi
hän mereen. Hänen valitut päämiehensä
ovat upotetut Punaiseen
mereen.
5. Vedet peittivät heidät; he vajosivat
pohjaan, niinkuin kivi.
6. Herra, sinun oikia kätesi osoitti
itsensä voimalliseksi väkevyydessä;
Herra, sinun oikia kätesi on lyönyt
vihollisen!
7. Ja suuressa kunniassasi olet sinä
sinun vihollisesi kukistanut, sillä
kun sinä lähetit vihasi tulen, kulutti
se heidät niinkuin korren.
8. Sinun vihasi puhalluksesta kokoontuivat
vedet; ja virrat seisoivat
niinkuin roukkioissa, syvät vedet
hyytyivät keskelle merta.
9. Vihollinen sanoi: „minä ajan takaa,
saavutan heidät, ja saalista ja'an,
ja heihin mieleni jäähdytän; minä
vedän ulos miekkani ja käteni on
heidät hukuttava."
10. Silloin sinun tuulesi puhalsi, ja
meri peitti heidät; he pohjaan vajosivat,
niinkuin lyijy väkevissä vesissä.
11. Herra, kuka on sinun vertaisesi
jumalten seassa? Kuka on sinun kaltaisesi,
joka olet niin korkia ja pyhä,
peljättävä, ylistettävä ja ihmetten
tekijä?
12. Kun oikian kätesi ojensit, niin
maa heidät nieli.
13. Mutta laupiudessasi sinä olet
johdattanut tätä kansaa, jonka pelastit;
sinä olet vienyt heidät väkevyydessäsi
sinun pyhään asumiseesi.
14. Kun kansat sen kuulevat, vapisevat
he; ahdistus käsittää Filistealaiset.
Jos. 2:9.
15. Silloin hämmästyvät Edomin
ruhtinaat, ja vavistus tarttuu Moabin
sankareihin; kaikki Kanaanmaan
asuvaiset raukeavat.
16. Hämmästys on tuleva heidän
päällensä, ja pelko sinun väkevän
käsivartesi kautta; he vaikenevat
niinkuin kivi, siihen asti että sinun
kansasi, Herra, perille käy, siihen
asti että perille käy se kansa, jonka
olet itsellesi ottanut.
17. Sinä johdatat heitä ja istutat heidät
sinun perimisesi vuorelle, jonka
sinä, Herra, asumiseksesi tehnyt
olet, sinun pyhyytesi tykö, Herra,
jonka sinun kätesi vahvistaneet ovat.
Ps. 44:3. 78:54. 80:9.
18. Herra hallitsee alati ja ijankaikkisesti."
Ps. 93:1.
19. Sillä Faraon hevoset menivät
mereen, vaunuinensa ja ratsasmiehinensä,
ja Herra palautti meren
vedet heidän päällensä. Mutta Israelin
lapset kävivät kuivaa myöten
keskellä merta.
20. Ja profetissa Mirjam, Aaronin
sisar, otti kanteleen käteensä, ja kaikki
vaimot seurasivat häntä kanteleilla
ja hypyssä.
21. Ja Mirjam vastasi heitä vuoroveisussa:
„veisatkaat Herralle, sillä
hän on sangen korkea; hevosen ja
miehen hän mereen syöksi."
22. Senjälkeen antoi Mooses Israelin
lasten vaeltaa Punaisen meren tyköä,
ja he menivät Surin korpeen; ja he
matkustivat kolme päivää korvessa
eivätkä löytäneet vettä. 4 Moos. 33:8.
23. Niin he tulivat Maraan; mutta
he eivät saattaneet juoda vettä Marassa,
sillä se oli karvasta. Siitä on
se paikka saanut nimensä Mara.
24. Siinä napisi kansa Moosesta vastaan,
sanoen: „mitä me juomme?"
25. Mutta hän huusi Herran puoleen,
ja Herra osoitti hänelle puun,
jonka hän heitti veteen, ja vedet tulivat
makeaksi. Siinä pani Hän heidän
eteensä käskyn ja oikeuden, ja
siinä koetteli Hän heitä.
26. Hän sanoi: „jos sinä kuulet Herran,
sinun Jumalasi äänen ja teet
mikä oikeus on hänen edessänsä, ja
otat hänen käskynsä sinun korviisi
ja pidät kaikki hänen säätynsä,
niin en minä pane sinun päällesi yhtäkään
vitsausta niistä, jotka minä
Egyptiläisten päälle pannut olen;
sillä minä olen Herra, sinun parantajasi."
27. Sitten he tulivat Elimiin; siellä
on kaksitoista lähdettä ja seitsemänkymmentä
palmupuuta. Ja siellä he
sijoittivat itsensä vesilähteitten ääreen.
4 Moos. 33:9. Ps. 23:2.

16 Luku.

Kansan napina. Sinin korvessa. Peltokanat. Manna.

Senjälkeen koko Israelin lasten joukko
matkusti pois Elimistä ja tuli
Sinin korpeen, joka on Elimin ja
Sinain välillä, viidentenätoista päivänä
toisella kuulla, siitä kuin he
Egyptin maalta lähteneet olivat.
4 Moos. 33:10 ss.
2. Ja koko Israelin lasten joukko
napisi Moosesta ja Aaronia vastaan
korvessa;
3. Israelin lapset sanoivat heille:
„voi, joska olisimme Egyptin maalla
Herran käden kautta kuolleet, kun
siellä istuimme lihapatain ääressä,
ja oli leipää yltäkyllä syödä. Mutta
te olette sentähden meidät johdatta-

neet tänne korpeen kuolettaaksen-
ne näljällä kaikkea tätä joukkoa."
2 Moos. 14:11. 4 Moos. 11:4 ss.
4. Silloin sanoi Herra Moosekselle:
„katso, minä annan sataa teille lei-
pää taivaasta. Ja kansan tulee mennä
ulos ja koota joka päivä niin paljon
kuin he tarvitsevat. Niin olen minä
heitä koetteleva, tahtovatko he vael-
taa minun käskyssäni vai ei.
5. Ja kun he kuudentena päivänä
ottavat talteen sen, minkä ovat ko-
tiin tuoneet, on se oleva kahdenker-
taisesti sen suhteen, mitä he muu-
toin joka päivä kokoavat."
6. Ja Mooses ja Aaron sanoivat kai-
kille Israelin lapsille: „tänä iltana
tulette tietämään, että Herra on joh-
dattanut teidät ulos Egyptin maalta,
7. ja huomenna saatte nähdä Her-
ran kunnian; sillä Herra on kuullut
teidän napinanne häntä vastaan. Sil-
lä mitä me olemme, että te napisette
meitä vastaan?"
8. Ja Mooses sanoi vielä: „Herra
antaa teille tänä iltana lihaa syödäk-
senne, ja huomenna leipää ravin-
noksenne, sillä Herra on kuullut tei-
dän napinanne, kuinka olette na-
pisseet häntä vastaan. Sillä mitkä me
olemme? Teidän napinanne ei ole
meitä, vaan Herraa vastaan."
9. Ja Mooses sanoi Aaronille: „sa-
no koko Israelin lasten joukolle: ,tul-
kaat Herran eteen, sillä hän on kuul-
lut teidän napinanne.'"
10. Kun Aaron sitten puhui nämä
sanat koko Israelin lasten joukolle,
kääntyivät he korpeen päin, ja kat-
so, Herran kunnia näkyi pilvessä.
2 Moos. 13:21.
11. Ja Herra puhui Moosekselle, sa-
noen:
12. „Minä olen kuullut Israelin las-
ten napinan, puhu heille, sanoen:
,illan suussa on teillä oleva lihaa
syödäksenne, ja aamulla saatte lei-
pää ravitaksenne itsenne; niin pitää
teidän tietämän, että minä olen Her-
ra, teidän Jumalanne.'"
13. Ja tapahtui illalla, että peltoka-
nat tulivat ja peittivät leirin, ja seu-
raavana aamuna oli kaste leirin ym-
pärillä. 4 Moos. 11:31. Ps. 78:24 ss. 105:40.
Viis. 16:20. Joh. 6:31. 1 Kor. 10:3.
14. Ja kun kaste nousi, katso, niin
oli korvessa jotakin ympyriäistä ja
hienoa, niinkuin härmää maan
päällä.
15. Kun Israelin lapset sen näkivät,
sanoivat he toinen toisellensa: „man"
(mikä) „tämä on?" sillä eivät he tien-
neet, mikä se oli. Mutta Mooses sa-
noi heille: „tämä on se leipä, jon-
ka Herra teille on antanut syödäk-
senne.
16. Tämä on se, josta Herra on käs-
kenyt: ,kootkaan jokainen siitä niin
paljon kuin hän itse syö; ja ottakaat
yksi gomer jokaista kohti sen hen-
kiluvun mukaan, mikä on hänen
majassansa.'"
17. Ja Israelin lapset tekivät niin,
ja kokosivat, toiset enemmän ja toi-
set vähemmän.
18. Ja kun he mittasivat sen gomer-
mitalla, niin ei sillä mitään liiaksi
ollut, joka paljon oli koonnut, eikä
siltä mitään puuttunut, joka vähem-
män kokosi; jokainen oli koonnut
niin paljon kuin hän syödäksensä
tarvitsi. 2 Kor. 8:15.
19. Ja Mooses sanoi heille: „ei ke-
nenkään pidä siitä huomeneksi mi-
tään jättämän."
20. Mutta he eivät totelleet Moosesta,
vaan jotkut jättivät siitä jotakin huo-
meneksi. Niin ilmestyi matoja sii-
hen, ja se rupesi haisemaan. Niin
Mooses vihastui heihin.
21. Näin he kokosivat siitä joka aa-
mu, niin paljon kuin jokainen syö-
däksensä tarvitsi. Mutta kun päivä
tuli palavaksi, niin se suli.
22. Mutta kuudentena päivänä he
kokosivat kaksinkertaisesti siitä lei-
västä, kaksi gomeria kullenkin. Ja
kaikki kansan päämiehet tulivat ja
ilmoittivat sen Moosekselle.
23. Niin hän sanoi heille: „tämä
on Herran sanan mukaan; huomen-
na on sabbatti, Herran pyhä lepo.
Mitä tahdotte leipoa, se leipokaat
nyt, ja mitä tahdotte keittää, se nyt
keittäkäät; mutta mitä liiaksi on, se
jättäkäät tallelle huomeneksi."
24. Ja he jättivät siitä huomeneksi,
niinkuin Mooses käskenyt oli; ja se
ei ruvennut haisemaan, eikä mato-
ja tullut siihen.
25. Niin Mooses sanoi: „syökäät se
tänäpänä, sillä tänään on Herran
sabbatti; tänäpänä ette mitään löy-
dä kedolta.
26. Kuusi päivää pitää teidän ko-
kooman, mutta seitsemäntenä päi-
vänä on sabbatti, silloin ei löydetä
mitään."
27. Ja tapahtui, että seitsemäntenä
päivänä läksivät muutamat kansan
seasta kokoomaan, vaan eivät löytä-
neet mitään.
28. Niin Herra sanoi Moosekselle:
„kuinka kauan tahdotte vastaha-
koisia olla, ettekä tottele minun käs-
kyjäni ja lakiani?
29. Katsokaat, Herra on teille anta-
nut sabbatin; ja sentähden on hän

antanut teille kuudentena päivänä kahden päivän leivän. Niin pysyköön siis kukin kotonansa, ja älköön yksikään lähtekö kotoansa seitsemäntenä päivänä."
30. Niin lepäsi kansa seitsemäntenä päivänä.
31. Ja Israelin lapset antoivat sille nimen: „manna"; ja se oli valkiata, niinkuin korianderin siemeniä, ja maistui niinkuin hunajaleipä.
32. Ja Mooses sanoi: „näin on Herra käskenyt: täytä gomer siitä, kätkettäväksi teidän jälkeentulevaisillenne, että he näkisivät sen leivän, jolla minä olen teitä ruokkinut korvessa, kun minä johdatin teitä ulos Egyptin maalta." Hebr. 9:4.
33. Ja Mooses sanoi Aaronille: „ota astia, ja pane siihen yksi gomer-mitta mannaa; ja pane se Herran eteen tallella pidettäväksi teidän jälkeentulevaisillenne."
34. Niin Aaron pani sen todistusarkin eteen tallella pidettäväksi, niinkuin Herra oli käskenyt Moosekselle,
35. ja Israelin lapset söivät mannaa neljäkymmentä ajastaikaa, siihen asti kuin he tulivat sille maalle, jossa heidän piti asuman, siihen asti kuin he tulivat Kanaanmaan rajoille, söivät he mannaa.
Jos. 5:12. Neh. 9:15.
36. Mutta yksi gomer on kymmenes osa efaa.

17 Luku.

Kansan napina veden tähden. Sota Amalekilaisten kanssa.

Sen jälkeen koko Israelin lasten joukko matkusti Sinin korvesta, vaeltaen paikasta toiseen Herran käskyn mukaan, ja sijoittivat itsensä Rafidimiin; mutta siellä ei ollut vettä kansalle juoda. 4 Moos. 33:12 ss.
2. Ja kansa riiteli Mooseksen kanssa, ja sanoi: „antakaat meille vettä juodaksemme!" Mooses sanoi heille: „mitä te riitelette minua vastaan? Miksi te kiusaatte Herraa?"
4 Moos. 20:3 ss.
3. Mutta kun kansa tiellä janosi vettä, niin he napisivat Moosesta vastaan, ja sanoivat: „mitä varten olet sinä meidät johdattanut Egyptistä tänne kuolettaaksesi meitä, meidän lapsiamme ja meidän karjaamme janolla?"
4. Niin Mooses huusi Herran puoleen, sanoen: „mitä minä teen tälle kansalle? Ei puutu paljon, etteivät kivitä minua."
5. Herra sanoi Moosekselle: „mene kansan edellä, ja ota kanssasi muutamia Israelin vanhimmista; ja ota sinun sauvasi, jolla sinä löit virtaa, käteesi ja mene. 2 Moos. 7:20. 14:16, 21.
6. Katso, minä seison siellä sinun edessäsi Horebin kalliolla; ja sinun pitää lyömän kalliota, ja siitä pitää veden juokseman, niin että kansa saa juoda." Ja Mooses teki niin Israelin vanhimpien edessä. 4 Moos. 20:11.
Ps. 78:15 ss. 105:41. Jes. 48:21. 1 Kor. 10:4
7. Ja hän antoi paikalle nimen Massa ja Meriba, Israelin lasten riidan tähden, ja sentähden, että he kiusasivat Herraa, sanoen: „lieneekö Herra meidän keskellämme vai ei?"
5 Moos. 6:16. Ps. 81:8. 95:8 ss.
8. Senjälkeen tuli Amalek ja soti Israelia vastaan Rafidimissa.
5 Moos. 25:17 ss. 1 Sam. 15:2.
9. Silloin Mooses sanoi Josualle: „valitse meille miehiä, mene ja sodi Amalekia vastaan! Huomenna minä seison mäen kukkulalla, ja pidän Jumalan sauvan kädessäni."
10. Ja Josua teki niinkuin Mooses sanoi hänelle, ja soti Amalekia vastaan. Mutta Mooses, Aaron ja Hur astuivat mäen kukkulalle.
11. Ja niin kauan kuin Mooses piti kätensä ylhäällä, voitti Israel; mutta kun hän kätensä laski alas, voitti Amalek.
12. Mutta kun Mooseksen kädet tulivat raskaaksi, niin ottivat he kiven ja asettivat hänen allensa, ja hän istui sen päälle; vaan Aaron ja Hur pitivät ylhäällä hänen käsiänsä kumpikin puoleltansa; niin pysyivät hänen kätensä ojennettuna auringon laskemaan asti.
13. Ja Josua kukisti Amalekin ja hänen kansansa miekan terällä.
14. Ja Herra sanoi Moosekselle: „kirjoita tämä muistoksi kirjaan, ja muistuta Josualle; sillä minä pyyhin kokonansa pois Amalekin muiston taivaan alta."
15. Ja Mooses rakensi alttarin, ja antoi sille nimen: „Herra minun lippuni."
16. Ja hän sanoi: „koska Amalekin käsi on Herran istuinta vastaan, niin on Herra aina sotiva Amalekia vastaan suvusta sukuun."

18 Luku.

Jetro antaa Moosekselle neuvon.

Ja Jetro, pappi Midianissa, Mooseksen appi, sai kuulla kaikki, mitä Jumala Moosekselle ja Israelin kansalle oli tehnyt, kuinka Herra oli johdattanut Israelin Egyptistä.
2. Silloin Jetro, Mooseksen appi, ot-

ti Siporan, Mooseksen vaimon, jonka hän oli kotiinsa lähettänyt,
2 Moos. 2:16, 21. 4:20.
3. ja kaksi hänen poikaansa, joista yhden nimi oli Gersom, sillä hän sanoi: „minä olen muukalainen vieraalla maalla," 2 Moos. 2:22.
4. ja toisen nimi Elieser, „sillä," sanoi hän, „minun isäni Jumala on ollut minun apuni ja on pelastanut minut Faraon miekasta."
5. Niin Jetro, Mooseksen appi, ja hänen poikansa, ja hänen vaimonsa tulivat Mooseksen tykö siihen korpeen, jossa hän oli sijoittanut itsensä Jumalan vuorella.
6. Ja antoi sanoa Moosekselle: „minä, sinun appesi Jetro, olen tullut sinun tykösi, vaimosi ja hänen molempien poikainsa kanssa."
7. Silloin meni Mooses appeansa vastaan, kumartui hänen eteensä ja suuta antoi hänen. Ja kun he olivat tervehtineet toinen toistansa, menivät he majaan.
8. Ja Mooses kertoi apellensa kaikki, mitä Herra oli tehnyt Faraolle ja Egyptiläisille Israelin tähden, ja kaikesta siitä vaivasta, mikä heillä tiellä oli ollut, ja kuinka Herra oli auttanut heitä.
9. Ja Jetro riemuitsi kaikesta siitä hyvyydestä, minkä Herra oli tehnyt Israelille, kun hän oli pelastanut heidät Egyptiläisten kädestä.
10. Ja Jetro sanoi: „kiitetty olkoon Herra, joka teidät on pelastanut Egyptiläisten ja Faraon kädestä; Herra, joka on vapahtanut kansansa Egyptiläisten käden alta!
11. Nyt minä tiedän, että Herra on suurempi kuin kaikki jumalat; sillä hän teki niin, koska he ylpeilivät tätä kansaa vastaan." 2 Moos. 1:13 ss. 5:6 ss. 14:18, 27 ss. 15:11. Neh. 9:10. Ps. 86:8.
12. Ja Jetro, Mooseksen appi, toimitti polttouhria ja muuta teurasuhria Jumalalle. Niin tuli Aaron ja kaikki vanhimmat Israelista syömään leipää Mooseksen apen kanssa Jumalan edessä.
13. Seuraavana päivänä istui Mooses oikeutta tekemään kansalle; ja kansa seisoi Mooseksen ympärillä aamusta iltaan asti.
14. Kun Mooseksen appi näki kaikki, mitä hän teki kansalle, sanoi hän: „mitä kaikkia asioita sinä toimitatkaan kansalle?! Miksi sinä istut yksinäsi, kun kaikki kansa seisoo sinun edessäsi, aamusta iltaan asti?"
15 Mooses vastasi appeansa: „kansa tulee minun tyköni ja kysyy Jumalalta neuvoa.
16. Kun heillä on jotakin asiata, tulevat he minun tyköni, ja minä toimitan oikeutta heidän välillänsä ja heidän lähimmäisensä välillä; ja minä ilmoitan heille silloin Jumalan oikeudet ja käskyt."
17. Silloin Mooseksen appi sanoi hänelle: „sinä et menettele oikealla tavalla.
18. Sinä peräti vasytät sekä itsesi että tämän kansan sinun ympärilläsi; sillä tämä asia on sinulle liian raskas, etkä sinä taida sitä yksinäsi toimittaa. 5 Moos. 1:9.
19. Niin kuule nyt minun sanojani; minä neuvon sinua, ja Jumala on oleva sinun kanssasi. Ole sinä kansan puolesta Jumalan edessä, ja kanna heidän asiansa Jumalan eteen.
20. Ja muistuta sinä heille oikeudet ja käskyt; ja osoita heille tie, jota heidän tulee vaeltaa, ja mitä heidän tulee tehdä.
21. Mutta valitse itsellesi kansan seasta kelvollisia miehiä, Jumalata pelkääviä, luotettavia miehiä, jotka ahneutta vihaavat, ja aseta ne heille päämiehiksi, tuhanten, sadan, viidenkymmenen ja kymmenen päälle.
4 Moos. 11:16 ss. 5 Moos 1:13.
22. Nämä tehkööt oikeutta kansalle. Jos joku tärkeä asia tulee, niin tuokoot sen sinun eteesi; mutta kaikki pienemmät asiat he itse ratkaiskoot. Niin huojennat omaa kuormaasi, kun he kantavat sitä sinun kanssasi.
23. Jos sinä näin teet, ja Jumala sen sinulle käskee, niin sinä taidat voimassa pysyä; niin myös kaikki tämä kansa voi mennä kotiansa rauhassa."
24. Ja Mooses kuuli appensa sanoja, ja teki kaikki, niinkuin hän oli sanonut.
25. Mooses valitsi kelvolliset miehet koko Israelista, ja asetti heidät kansan päämiehiksi, tuhanten, sadan, viidenkymmenen ja kymmenen päämiehiksi.
26. Näitten tuli aina antaa kansalle oikeutta. Tärkeät asiat tuli heidän jättää Mooseksen päätettäväksi; kaikki pienet asiat he itse ratkaisivat.
27. Senjälkeen Mooses antoi appensa lähteä kotiansa; ja hän meni omalle maallensa.

19 Luku.

Tulo Sinain vuoren luo. Herra julistaa liittonsa.

Sinä päivänä, kun kolmas kuukausi Israelin lasten lähtemisestä Egyptin maalta alkoi, tulivat he Sinain korpeen.

2. Sillä he olivat lähteneet Rafidimista, ja tulivat sitten Sinain korpeen, ja sijoittivat itsensä korpeen; ja Israel sijoitti itsensä siihen vuoren kohdalle. 4 Moos. 33:15.
3. Ja Mooses astui ylös Jumalan tykö. Ja Herra huusi hänelle vuorelta ja sanoi: ,,näin sinun pitää sanoman Jaakobin huoneelle, näin ilmoittaman Israelin lapsille: Ap. t. 7:38.
4. ,Te olette itse nähneet, mitä minä Egyptiläisille tehnyt olen, ja kuinka minä olen teitä kantanut kotkan siivillä, ja olen saattanut teidät minun tyköni. 5 Moos. 29:2 ss. 32:11 ss.
5. Jos te nyt minun ääneni kuulette ja pidätte minun liittoni, niin te olette minulle kallis omaisuus, kalliimpi kaikkia muita kansoja, sillä koko maa on minun; 5 Moos. 5:2 ss. Ps. 24:1. 50:12. 1 Kor. 10:26. Tiit. 2:14.
6. ja te olette minulle papillinen valtakunta ja pyhä kansa.' Nämä ovat ne sanat, jotka sinun pitää Israelin lapsille sanoman." 2 Moos. 22:31. 5 Moos. 7:6. 1 Piet. 2:9. Ilm. 1:6. 5:10.
7. Kun Mooses tuli takaisin, kutsui hän kokoon vanhimmat kansan seasta, ja puhui heille kaikki sanat, jotka Herra hänen käskenyt oli.
8. Ja kaikki kansa vastasi yhteen ääneen ja sanoi: ,,kaikki mitä Herra puhunut on, me tahdomme tehdä." Ja Mooses palasi jälleen, sanoen kansan sanat Herralle. 2 Moos. 24:3. 5 Moos. 5:27.
9. Niin Herra sanoi Moosekselle: ,,katso, minä tulen sinun tykösi paksussa pilvessä, niin että kansa kuulee minun puhuvan sinun kanssasi ja uskoo sinua ijankaikkisesti." Ja Mooses ilmoitti Herralle kansan puheen.
10. Ja Herra sanoi Moosekselle: ,,mene kansan tykö ja pyhitä heitä tänäpänä ja huomenna, ja käske heitä pesemään vaatteensa,
11. niin että he olisivat kolmantena päivänä valmiit; sillä kolmantena päivänä on Herra astuva alas kaiken kansan silmäin eteen Sinain vuorelle.
12. Ja sinun tulee panna raja kansan ympärille ja sanoa heille: ,karttakaat vuorelle astumasta taikka rupeamasta sen rajaan! Joka siihen vuoreen sattuu, sen pitää totisesti kuoleman.
13. Ei yksikään käsi saa siihen ruveta, vaan hän on kivitettävä tahi ammuttava kuoliaaksi. Oli se eläin tahi ihminen, on hän menettävä henkensä.' Kun ääni rupeaa pitkään kajahtamaan, silloin he vuorelle astukoot." 2 Moos. 24:1. Hebr. 12:20.
14. Niin Mooses astui alas vuorelta kansan tykö, ja pyhitti heitä; ja he pesivät vaatteensa.
15. Ja hän sanoi heille: ,,olkaat kolmanteen päivään valmiit, ja älkäät lähestykö vaimoja."
16. Ja kolmantena päivänä senjälkeen, kun aamu koitti, niin alkoi ukkonen jylistä ja salamat leimahtaa; ja paksu pilvi asettui vuoren päälle, ja sangen väkevä pasunan ääni kuului; ja kaikki kansa, joka leirissä oli, vapisi pelvosta.
17. Mutta Mooses johdatti kansan leiristä Jumalata vastaan, ja he seisahtuivat vuoren juurelle.
18. Ja koko Sinain vuori suitsi siitä, että Herra astui alas sen päälle tulessa; ja savu nousi siitä niinkuin pätsin savu, niin että koko vuori kovasti vapisi. 5 Moos. 4:11 ss. Hebr. 12:18 ss.
19. Ja pasunan ääni koveni kovenemistaan. Mooses puhui, ja Jumala vastasi häntä kuultavasti.
20. Kun nyt Herra oli tullut alas Sinain vuoren kukkulalle, niin Herra kutsui Mooseksen vuoren kukkulalle. Ja Mooses astui sinne ylös.
21. Niin sanoi Herra hänelle: ,,astu alas ja varoita kansaa, etteivät he kävisi rajan ylitse nähdäksensä Herran, sillä silloin moni heistä lankeaa. 2 Moos. 33:20.
22. Niin myös papit, jotka Herraa lähestyvät, pyhittäkööt itsensä, ettei Herra heitä hukuttaisi."
23. Mutta Mooses sanoi Herralle: ,,kansa ei saa astua ylös Sinain vuorelle; sillä sinä olet meitä varoittanut ja sanonut: ,pane rajat vuoren ympärille, ja pyhitä se."
24. Silloin Herra sanoi hänelle: ,,mene sinne alas, ja palaja jälleen ja tuo Aaron sinun kanssasi. Mutta papit ja kansa älkööt tungeilko astumaan ylös Herran tykö, ettei hän heitä hukuttaisi."
25. Ja Mooses astui alas kansan tykö ja sanoi nämä heille.

20 Luku.

Jumalan kymmenen käskyä. Laki alttarista.

Ja Jumala puhui kaikki nämä sanat, sanoen:
2. ,,Minä olen Herra, sinun Jumalasi, joka olen johdattanut sinut ulos Egyptin maalta, orjuuden huoneesta. 3 Moos. 25:55. 5 Moos. 5:6 ss. Ps. 81:10 ss.
3. Älköön sinulla olko muita jumalia.

4. Älä tee itsellesi kuvaa eikä jonkun muotoa, ei niitten, jotka ylhäällä taivaassa ovat, eikä niitten, jotka alhaalla maan päällä ovat, eikä niitten, jotka vesissä maan alla ovat.
3 Moos. 26:1. 5 Moos. 4:15 ss. 27;15 ss.
5. Älä kumarra niitä, äläkä myös niitä palvele, sillä minä, Herra, sinun Jumalasi, olen kiivas Jumala, joka rankaisen isäin pahat teot lapsissa kolmanteen ja neljänteen polveen, kun he minua vihaavat;
2 Moos. 34:7, 14. 3 Moos. 26:39 ss. 4 Moos. 14:18. 5 Moos. 24:16. Jer. 31:29 ss. Hes. 18:19 ss.
6. mutta minä teen laupiuden tuhansittain, kun he minua rakastavat ja pitävät minun käskyni.
5 Moos. 5:9 ss. 7:9 ss. Ps. 103:17 ss. 105:8. Jer. 32:18.
7. Älä turhaan lausu Herran, sinun Jumalasi, nimeä; sillä ei Herra jätä sitä rankaisematta, joka hänen nimensä turhaan lausuu.
3 Moos. 19:12. 24:16. Matt. 5:33 ss.
8. Muista sabbatin päivää, niin että sen pyhittäisit. 2 Moos. 23:12. 31:13 ss. 34:21. 35:2 ss. Jer. 17:21 ss. Hes. 20:12.
9. Kuusi päivää tulee sinun työtä tehdä ja toimittaa kaikki askareesi;
2 Moos. 23:12. 34:21. 35:2.
10. mutta seitsemäntenä päivänä on Herran, sinun Jumalasi, sabbatti: silloin ei sinun pidä yhtään työtä tekemän, ei sinun, eikä sinun poikasi, eikä sinun tyttäresi, eikä sinun palvelijasi, eikä sinun piikasi, eikä sinun juhtasi, eikä muukalaisen, joka sinun portissasi on.
11. Sillä kuutena päivänä on Herra taivaan ja maan ja meren tehnyt, ja kaikki mitä niissä ovat; mutta Hän lepäsi seitsemäntenä päivänä. Sentähden siunasi Herra sabbatin päivän, ja pyhitti sen.
1 Moos. 2:2 ss.
12. Kunnioita isääsi ja äitiäsi, että kauan eläisit siinä maassa, jonka Herra, sinun Jumalasi, sinulle antaa.
5 Moos. 5:16. Syr. 3:4 ss. Matt. 15:4. Mark. 7:10 ss. Ef. 6:2 ss.
13. Älä tapa. 5 Moos. 5:17. Matt. 5:21 s. Room. 13:9.
14. Älä tee huorin. 3 Moos. 20:10 ss. Matt. 5:27 ss. 19:9. Room. 13:9. Hebr. 13:4.
15. Älä varasta. 5 Moos. 5:19. Room. 13:9. Ef. 4:28.
16. Älä sano väärää todistusta sinun lähimmäistäsi vastaan.
San. 19:5. Room. 13:9.
17. Älä himoitse sinun lähimmäisesi huonetta. Älä himoitse sinun lähimmäisesi vaimoa, eikä hänen palvelijatansa, eikä piikaansa, eikä hänen härkäänsä, eikä hänen aasiansa, eikä mitään mitä on sinun lähimmäisesi omaa." Room. 7:7. 13:9. Jaak. 1:14, 15.
18. Ja koko kansa huomasi ukkosen jylinän ja tulen leimaukset, ja pasunan äänen, sekä suitsevan vuoren: ja kun he sen huomasivat, niin he pakenivat ja seisahtuivat etempänä.
Hebr. 12:18 ss.
19. Niin he sanoivat Moosekselle. „puhu sinä meidän kanssamme, ja me kuulemme; ja älköön Jumala meidän kanssamme puhuko, ettemme kuolisi." 5 Moos. 5:25 ss. 18:16.
20. Mutta Mooses sanoi kansalle: „älkäät peljätkö; sillä Jumala on tullut teitä koettelemaan, ja Hän tahtoo pitää teitä pelvossansa, ett'ette syntiä tekisi."
21. Niin kansa pysyi etempänä; mutta Mooses meni lähemmäksi sitä paksua pilveä, jossa Jumala oli.
22. Ja Herra sanoi Moosekselle: „niin pitää sinun sanoman Israelin lapsille: ,te olette itse nähneet, että minä olen taivaasta teidän kanssanne puhunut.
23. Älkäät tehkö itsellenne jumalia minun rinnalleni; älkäät tehkö itsellenne mitään hopiaisia tahi kultaisia epäjumalia.'
24. Tee minulle maasta alttari, jonka päällä sinun pitää polttouhrisi ja kiitosuhrisi, sinun lampaasi ja karjasi uhraaman. Mihinkä paikkaan ikänänsä minä säädän nimeni muiston, sinne minä tulen sinun tykösi, ja siunaan sinua.
25. Ja jos sinä teet minulle kivisen alttarin, niin älä tee sitä vuolluista kivistä; jos siihen sinun veitsesi sattuu, niin sinä sen saastutat.
5 Moos. 27:5. Jos. 8:31.
26. Älä myöskään astu minun alttarilleni astuimilla, ettei sinun häpysi sen päällä paljastuisi."

21 Luku.

Laki orjista. Laki miestappajista.

Nämä ovat ne oikeudet, jotka sinun tulee asettaa heille noudatettavaksi:
2. Jos sinä ostat Hebrealaisen orjan, niin tulee hänen palvella sinua kuusi vuotta; vaan seitsemäntenä on hän päästettävä vapaaksi lunastamatta. 3 Moos. 25:40. 5 Moos. 15:12. Jer. 34:14.
3. Jos hän naimatonna on ollut, naimatonna pitää hän myös päästettämän vapaaksi; vaan jos hän naineena tuli, lähtekään vaimoinensa.

4. Jos hänen isäntänsä antoi hänelle
vaimon, ja se on synnyttänyt hänelle
poikia taikka tyttäriä, niin hänen
vaimonsa ja lapsensa pitää oleman
hänen isäntänsä omat, vaan hän itse
päästettäköön yksinänsä vapaaksi.
5. Mutta jos orja julkisesti sanoo:
„minä rakastan isäntääni, vaimoani
ja lapsiani, enkä tahdo tulla vapaaksi,“
6. niin hänen isäntänsä vieköön hänen tuomarien tykö ja asettakoon
hänen oveen taikka pihtipieleen, ja
lävistäköön isäntä hänen korvansa
naskalilla, ja olkoon ijäti hänen orjansa. 2 Moos. 18:15 ss. 5 Moos. 15:17
7. Jos joku myö tyttärensä orjaksi,
niin ei häntä saa päästää vapaaksi,
niinkuin mies-orjat päästetään.
8. Jollei hän kelpaa isännällensä,
joka ensin on hänet kihlannut, niin
saakoon toinen hänet lunastaa; mutta muukalaiselle kansalle älköön
hänellä olko valtaa myödä häntä,
koska hän on petollisesti menetellyt
hänen kanssaan.
9. Mutta jos hän sen kihlaa pojallensa, niin antakoon hänen nauttia
tytärten oikeutta.
10. Jos hän pojallensa ottaa toisen,
niin ei hänen pidä kieltämän edelliseltä hänen ravintoansa, vaatteitansa ja asunto-oikeuttansa.
11. Jollei hän anna hänen nauttia
näitä kolmea oikeutta, niin päästettäköön hän vapaaksi lunastamatta.
12. Joka lyö ihmisen niin, että hän
kuolee, hänen pitää totisesti kuoleman. 1 Moos. 9:6. 3 Moos. 24:17.
4 Moos. 35:16. Matt. 26:52.
13. Vaan jollei hän ole häntä väijynyt, mutta Jumala on sallinut käden varomattomuudessa sattua häneen, niin minä määrään sinulle paikan, johonka hän paetkoon.
4 Moos. 35:6, 22 ss. 5 Moos. 4:41 ss. 19:1 ss.
Jos. 20:2 ss.
14. Mutta jos joku tekee rikoksen ja
tappaa lähimmäisensä kavaluudella,
se on otettava kiinni, vaikka minun
alttarini ääreltä, ja kuoletettava.
1 Kun. 2:28 ss.
15. Joka lyö isäänsä taikka äitiänsä, hän on rangaistava kuolemalla.
16. Joka varastaa ihmisen, joko hän
sitten myö hänet tahi pitää hänen
luonaan, hän on rangaistava kuolemalla. 5 Moos. 24:7
17. Joka kiroilee isäänsä tahi äitiänsä, hän on rangaistava kuolemalla. 3 Moos. 20:9. 5 Moos. 21:18—21.
27:16. San. 20:20. 30:17. Matt. 15:4. Mark. 7:10.
18. Jos kaksi miestä keskenänsä
riitelee, ja toinen lyö toista kivellä
tahi nyrkillä, ja hän ei siitä kuole,
vaan joutuu vuoteen omaksi,
19. kuitenkin niin, että hän paranee ja kävelee sauvansa nojalla,
niin pääsee lyöjä rangaistuksesta vapaaksi; ainoastansa korvatkoon hänelle vahinkonsa ajan suhteen, ja
pitäköön huolta hänen hoidostaan
sairauden aikana.
20. Jos joku lyö orjaansa tahi palkkapiikaansa sauvalla, niin että hän
kuolee hänen käsiinsä, hän on totisesti kaiketi rangaistava.
21. Mutta jos hän päivän taikka
kaksi elää, älköön häntä rangaistako, sillä se on hänen rahansa.
22. Jos miehet tappelevat keskenänsä, ja joku heistä loukkaa raskaan vaimon, niin että hänen täytyy hedelmänsä kesken synnyttää,
eikä siinä muuta onnettomuutta tapahdu, niin rangaistakoon hän rahasakoilla sen mukaan kuin vaimon
mies vaatii, ja asetettakoon asia arviomiesten päätettäväksi.
23. Mutta jos onnettomuus tapahtuu, niin on annettava henki hengestä,
24. silmä silmästä, hammas hampaasta, käsi kädestä, jalka jalasta,
3 Moos. 24:20 ss. 5 Moos. 19:21. Matt. 5:38 ss.
25. poltto poltosta, haava haavasta,
sinimarja sinimarjasta.
26. Joka lyö orjaansa tahi palkkapiikaansa silmään ja turmelee sen,
hänen pitää päästämän sen vapaaksi
silmän tähden.
27. Samoin jos joku lyö orjaltansa
tahi palkkapiialtansa hampaan suusta, niin pitää hänen päästämän sen
vapaaksi hampaan tähden.
28. Jos härkä puskee jonkun kuoliaaksi, miehen tahi naisen, niin
härkä pitää kivitettämän, ja älköön
syötäkö sen lihaa; mutta härjän
omistaja olkoon rangaistuksesta vapaa.
29. Mutta jos härkä ennen on tottunut puskemaan, ja sen isäntää on
siitä todistajien kautta varoitettu,
eikä hän kuitenkaan pitänyt huolta
härjästään, vaan se tappaa miehen
tahi naisen, niin härkä kivitettäköön ja sen isäntä kärsiköön myös
kuoleman 1 Moos. 9:5.
30. Mutta jos rahasakkoja hänelle
tarjotaan, niin suorittakoon hän henkensä lunnaaksi niin paljon kuin
määrätään.
31. Jos henkilö, jota härkä puskee,
on poika tahi tyttö, olkoon laki
sama.
32. Mutta jos härkä puskee orjaa
tahi palkkapiikaa, niin maksakoon

sen omistaja pusketun isännälle kolmekymmentä hopiasikliä, ja härkä pitää kivitettämän.
33. Jos joku avaa kaivon, taikka kaivaa kaivon, eikä sitä peitä, ja härkä tahi aasi siihen putoaa,
34. niin tulee kaivon omistajan rahalla korvata vahinko eläimen omistajalle; mutta eläimen ruumis olkoon hänen omansa.
35. Jos jonkun härkä toisen miehen härjän puskee kuoliaaksi, niin on elävä härkä myötävä ja rahat jaettavat, ja kuolleen härjän ruumis on niinikään jaettava.
36. Mutta jos oli tunnettua, että härkä ennen on ollut puskija, eikä hänen isäntänsä kuitenkaan siitä huolta pitänyt, niin korvatkoon hän härjän härjällä, mutta kuolleen härjän ruumis jääköön hänen omakseen.

22 Luku.

Laki varkauksista y. m.

Jos joku varastaa härjän taikka lampaan, ja teurastaa tahi myö sen, hänen pitää antaman viisi härkää yhdestä härjästä, ja neljä lammasta yhdestä lampaasta. 2 Sam. 12:6.
2. Jos varas saadaan kiinni huoneesen murtautuessaan ja hän lyödään kuoliaaksi, niin ei ole lyöjä vikapää tapetun vereen.
3. Mutta jos aurinko tapahtuman sattuessa jo oli noussut, niin on tässä verenvika. Varas maksakoon kaikki takaisin, mutta ellei hänellä mitään ole, niin myötäköön hän ja korvattakoon, mitä oli varastanut.
4. Jos varastettu eläin, oli se härkä, aasi tahi lammas, löydetään elävänä varkaan hallussa, niin pitää hänen se kaksikertaisesti maksaman.
5. Jos joku syöttää toisen pellon tahi viinimäen, taikka jos hän päästää irti karjansa, niin että se syö toisen pellossa, hänen pitää korvata vahinko antamalla mitä parasta on hänen omassa pellossansa tahi viinimäessänsä.
6. Jos tuli pääsee valloillensa ja sytyttää orjantappurapensastot, niin että siitä elokuhilaat, leikkaamaton vilja tahi muuta pellolla syttyy palamaan, niin maksakoon se vahingon, joka tulen irti päästi.
7. Jos joku antaa lähimmäisellensä rahaa tahi muuta kalua kätköön, ja se varastetaan hänen huoneestansa; niin pitää varkaan, jos hän tavataan, se kaksikertaisesti maksaman.
8. Mutta jos ei varasta löydetä, niin on talon isäntä tuotava tuomaritten eteen valalle, että tulisi selville, eikö hän ole käsiänsä satuttanut lähimmäisensä tavaraan.
9. Jos on joku väärä asia kysymyksessä, koski se sitten härkää, aasia, lammasta, vaatteita tahi muuta hävinnyttä tavaraa, josta toinen väittää, sanoen: ,,tämä se on," niin on heidän molempain asia tuleva tuomaritten eteen; jonka tuomarit vikapääksi löytävät, se lähimmäisellensä kaksinkertaisesti maksakoon.
10. Jos joku antaa lähimmäisensä hoitoon aasin, härjän, lampaan taikka muun eläimen, ja se kuolee, taikka saa jonkun vamman, taikka varastetaan, kenenkään näkemättä,
11. niin otettakoon kumpanenkin valalle Herran kautta, ettei hän ole satuttanut kättänsä lähimmäisensä tavaraan; sen, jonka tavara oli, tulee siihen tyytyä, ja toisen ei tarvitse sitä maksaa.
12. Mutta jos se häneltä varastetaan, niin tulee hänen suorittaa siitä hinta omistajalle.
13. Mutta jos se on kuoliaaksi raadeltu, niin tuokoon sen esille todistukseksi, eikä hänen tarvitse mitään maksaa.
14. Jos joku ottaa eläimen lainaksi lähimmäiseltänsä, ja se tulee vialliseksi tahi kuolee, eikä sen omistaja ole läsnä, niin hänen pitää sen kokonansa maksaman.
15. Mutta jos sen omistaja on siinä läsnä, niin ei hänen tarvitse sitä maksaa; jos se palkalla oli, niin olkoon palkka maksuna.
16. Jos joku viettelee neitseen, joka ei vielä ole kihlattu, ja makaa hänen, sen pitää antaman hänelle huomenlahjan, ja ottaman hänet vaimoksensa. 5 Moos. 22:28 ss.
17. Jos isä ei tahdo häntä antaa hänelle, niin pitää viettelijän maksaa rahaa, niin paljon kuin neitseen huomenlahja on.
18. Velhonaisen älä salli elää. 3 Moos. 20:27.
19. Joka järjettömäin luontokappalten kanssa yhteyntyy, sen pitää totisesti kuoleman. 3 Moos. 18:23. 20:15. 5 Moos. 27:21.
20. Joka uhraa jumalille, eikä ainoalle Herralle, hänen pitää kirottu oleman.
21. Muukalaiselle älä tee vääryyttä, äläkä häntä sorra; sillä te olette itse olleet muukalaisina Egyptin maalla. 2 Moos. 23:9. 3 Moos. 19:33. 5 Moos. 24:17 ss.
22. Älä pahasti kohtele leskeä eikä orpolasta. Sak. 7:10.

23. Jos sinä jotakuta heistä pahasti kohtelet, niin minä totisesti kuulen heidän huutonsa, kun he huutavat minun tyköni, 5 Moos. 10:18.
24. ja minun vihani on syttyvä, ja minä tapan teidät miekalla, niin että teidän vaimonne tulevat leskiksi ja teidän lapsenne orvoiksi.
25. Kun lainaat rahaa jollekulle köyhälle sinun tykönäsi minun kansastani, niin ei sinun pidä oleman häntä kohtaan niinkuin koron ottaja, eikä korkoa hänen päällensä paneman. 3 Moos. 25:36 ss. 5 Moos. 23:19 ss. Ps. 15:15.
26. Jos sinä lähimmäiseltäsi olet ottanut vaipan pantiksi, niin anna se takaisin hänelle ennenkuin aurinko laskee;
27. sehän on hänen ainoa peitteensä, ja sillä hän verhoaa ruumistansa. Millä hän muutoin maatessaan itsensä peittää? Ja jos hänen täytyy huutaa minun tyköni, niin minä kuulen häntä; sillä minä olen laupias.
28. Tuomareita ei sinun pidä kiroileman, ja sinun kansasi ylimmäistä ei sinun pidä sadatteleman. Ap. t. 23:5.
29. Älä viivyttele kantamasta lahjaasi uutisesta, joka täyttää riihesi, ja siitä mitä viinikuurnasta vuotaa. Esikoisen pojistasi pitää sinun antaman minulle. 2 Moos. 13:2. 34:19.
30. Samalla tavalla pitää sinun tekemän härkiesi ja lammastesi kanssa. Seitsemän päivää anna heidän olla emäinsä tykönä; kahdeksantena päivänä pitää sinun sen antaman minulle. 3 Moos. 22:27.
31. Ja teidän tulee olla minulle pyhä kansa; metsän petojen raatelemaa lihaa älkää syökö, vaan heittäkää se koirille. 2 Moos. 19:6. 3 Moos. 22:8. Hes. 44:31.

23 Luku.

Laki rehellisyydestä lähimmäistä kohtaan, laupeudesta, juhlapäivistä y. m.

Valhepuheita älä levittele, äläkä auta sitä, jonka asia on väärä, ettet tulisi vääräksi todistajaksi. 2 Moos. 20:16. 3 Moos. 19:16. 5 Moos. 1:17.
2. Älä joukkoa seuraa pahuuteen, äläkä missään asiassa oikeuden edessä niin todista, että poikeat joukon mukaan oikeutta vääntämään.
3. Älä ole puolueellinen köyhää kohtaan hänen asiassansa.
4. Jos kohtaat vihamiehesi härjän tahi aasin eksyksissä, niin johdata se hänelle jälleen takaisin. 5 Moos. 22:1 ss.
5. Jos näet vihamiehesi aasin kuorman alla vaipuneena, niin älä suinkaan jätä häntä, vaan auta miestä riisumaan kuormaa. 5 Moos. 22:4.
6. Älä koskaan missään asiassa käännä köyhän oikeutta, joka talossasi on.
7. Pysy kaukana vääristä asioista. Viatonta ja hurskasta ei sinun pidä tappaman; sillä en minä pidä jumalatonta hurskaana.
8. Älä lahjoja ota; sillä lahjat sokaisevat näkeväiset, ja kääntävät hurskasten asian. 5 Moos. 16:19. 27:25. Syr. 20:31.
9. Älä solvaise muukalaisia; sillä te tiedätte muukalaisen sydämmen, koska itse olette olleet muukalaiset Egyptin maalla. 2 Moos. 22:21. 3 Moos. 19:33. 5 Moos. 10:19.
10. Kuusi vuotta pitää sinun kylvämän sinun maasi ja kokooman sen tulon, 3 Moos. 25:3 ss.
11. mutta seitsemäntenä vuonna pitää sinun jättää se lepäämään, että köyhät sinun kansastasi siitä syödä saisivat. Ja mitä jää, sen metsän eläimet syököön. Samoin pitää sinun myös tekemän viinimäkesi ja öljymäkesi suhteen.
12. Kuusi päivää pitää sinun työtäsi tekemän, mutta seitsemäntenä päivänä pitää sinun lepäämän, että sinun härkäsi ja aasisi saisivat levätä, ja sinun palkkapiikasi poika ja muukalainen saisi nauttia lepoa.
13. Kaikki, mitä minä olen teille sanonut, pitää teidän pitämän. Ja vierasten jumalien nimeä älkäät muistako, älköön niitä suustasi kuuluko.
14. Kolmasti vuodessa pitää sinun minulle juhlaa pitämän. 2 Moos. 34:23. 3 Moos. 23:4 ss. 5 Moos. 16:16.
15. Happamattoman leivän juhlaa tulee sinun pitää; sinun tulee seitsemän päivää syödä happamatonta leipää, niinkuin minä sinulle käskenyt olen, määrättynä aikana Abibkuukaudessa, koska sillä ajalla olet lähtenyt Egyptistä; mutta älä tule tyhjin käsin minun eteeni. 2 Moos. 12:14 ss. 34:18. 3 Moos. 23:5. 5 Moos. 16:1.
16. Elonkorjuu-juhlaa tulee sinun myös pitää, kun korjaat uutiset siitä mitä peltoosi kylvänyt olet. Korjuujuhlaa tulee sinun vielä pitää vuoden lopussa, kun sinä työsi hedelmät kedolta korjannut olet.
17. Kolmasti vuodessa pitää kaikki sinun miesväkesi tuleman Herran, sinun Jumalasi eteen. 2 Moos. 34:23. 5 Moos. 16:16.
18. Älä uhraa minun uhrini verta

happamen taikinan kanssa. Ja minun juhla-uhrini lihavuus älköön jätettäkö ylitse yön huomeneksi.
2 Moos. 12:10,15. 34:25.
19. Ensimmäiset uutiset sinun maasi hedelmästä tulee sinun viedä Herrasi, sinun Jumalasi, huoneesen. Älä keitä vohlaa emänsä rieskassa.
2 Moos. 34:26. 5 Moos. 14:21. 26:1 ss.
20. Katso, minä lähetän Enkelin sinun edellesi varjelemaan sinua tiellä ja johdattamaan sinun siihen paikkaan, kuin minä olen valmistanut.
2 Moos. 32:34. 35:2. 5 Moos. 31:3 ss. Jes. 63:9.
21. Ota vaaria itsestäsi hänen kasvoinsa edessä, ja kuule hänen äänensä, äläkä hänen mieltänsä pahoita; sillä ei hän jätä rankaisematta teidän ylitsekäymistänne, koska minun nimeni on hänessä. Jos. 24:19.
22. Vaan jos sinä ahkerasti kuulet hänen äänensä, ja teet kaikki mitä minä sinulle käsken, niin minä olen sinun vihollistesi vihollinen ja sinun vainoojiesi vainooja.
23. Sillä minun Enkelini käy sinun edelläsi ja johdattaa sinun Amorilaisten, Hetiläisten, Feresiläisten, Kananealaisten, Heviläisten ja Jebusilaisten tykö; ja minä hävitän heidät.
24. Älä suinkaan kumarra heidän jumaliansa, älä myös heitä palvele, äläkä tee heidän tekojensa jälkeen; mutta sinun pitää heidän epäjumalansa heittämän pois ja lyömän rikki heidän kuvansa.
25. Mutta Herraa, teidän Jumalatanne, pitää teidän palveleman, niin hän siunaa sinulle sekä leivän että juoman; ja minä otan sinulta pois kaikki sairaudet.
26. Ei yhtäkään vaimoa silloin pidä oleman sinun maassasi, joka kesken synnyttää tahi on hedelmätön. Ja minä tahdon täyttää sinun päiväsi luvun. 5 Moos. 7:14.
27. Minä lähetän pelvon sinun edellesi, ja hävityksen kaikkien kansojen kesken, joitten tykö sinä menet; ja minä ajan kaikki sinun vihollisesi pakoon sinun edestäsi.
28. Minä lähetän ampiaiset sinun edellesi, jotka ajavat pois sinun edestäsi Heviläiset, Kananealaiset ja Hetiläiset. 5 Moos. 7:20. Jos. 24:12. Viis. 12:8.
29. Kuitenkaan en minä samana vuonna aja heitä ulos sinun edestäsi, ettei maa autioksi tulisi, eikä metsän pedot enenisi sinua vastaan;
30. vaan vähittäin minä heidät ajan ulos sinun edestäsi, siihen asti että kasvat ja omistat maan.
31. Ja minä asetan sinun maasi rajat Punaisesta merestä aina Filistealaisten mereen asti, ja korvesta niin virtaan asti; sillä minä annan maan asuvaiset sinun käteesi, ja sinä ajat heidät ulos edestäsi. 1 Moos. 15:18.
5 Moos. 11:24. 1 Kun. 4:21. Ps. 80:12.
32. Älä tee liittoa heidän kanssansa, eikä heidän jumaliensa kanssa.
2 Moos. 34:12. 5 Moos. 7:2. Jos. 23:12 ss. Tuom. 2:2 ss.
33. Ei heidän pidä asuman sinun maassasi, etteivät kehoittaisi sinua syntiä tekemään minua vastaan, niin että palvelet heidän jumaliansa, sillä se on sinulle paulaksi.
5 Moos. 7:3 s., 16. Jos. 23:13. Tuom. 2:3.

24 Luku.

Jumala tekee liiton. Mooses Sinain vuorella.

Ja hän sanoi Moosekselle: „astu Herran tykö, sinä ja Aaron, Nadab ja Abihu, ja seitsemänkymmentä vanhinta Israelista; ja olkaat kumartuen rukouksissa etempänä.
2. Mutta Mooses lähestyköön yksinänsä Herraa, vaan muut älkööt lähestykö; älköön myös kansa astuko ylös hänen kanssansa.“
3. Niin Mooses tuli ja ilmoitti kansalle kaikki Herran sanat ja kaikki oikeudet. Niin vastasi kaikki kansa yhteen ääneen, ja sanoi: „kaikki ne sanat, jotka Herra puhunut on, tahdomme tehdä. 2 Moos. 19:8. 5 Moos. 5:27.
4. Senjälkeen kirjoitti Mooses kaikki Herran sanat. Ja seuraavana aamuna varhain nousi hän ja rakensi alttarin vuoren juurelle ja kaksitoista patsasta, kahdentoista Israelin sukukunnan jälkeen.
5. Ja hän lähetti nuoria miehiä Israelin lapsista, jotka uhrasivat polttouhria, ja kiitosuhria mulleista Herralle.
6. Ja Mooses otti puolen verestä ja kaasi maljoihin; mutta toisen puolen verestä priiskoitti hän alttarille.
7. Ja hän otti liitonkirjan ja luki sen kansan kuullen. Ja he sanoivat: „kaikki mitä Herra puhunut on, tahdomme tehdä ja olla hänelle kuuliaiset.“
8. Niin Mooses otti veren ja priiskoitti kansan päälle, ja sanoi: „katso, tämä on sen liiton veri, jonka Herra teki teidän kanssanne kaikkien näiden sanain perustuksella.“
Matt. 26:28. Hebr. 9:19 ss. 1 Piet. 1:2.
9. Ja Mooses ja Aaron, Nadab ja Abihu ynnä seitsemänkymmentä Israelin vanhinta astuivat sinne ylös.
10. Ja he saivat nähdä Israelin Ju-

malan; hänen jalkainsa alla oli niinkuin teko safirin kivestä ja niinkuin itse taivas kirkkaudessaan.
11. Mutta hänen kätensä ei koskettanut Israelin lasten päämiehiä, vaan kun he olivat nähneet Jumalan, niin he söivät ja joivat.
12. Ja Herra sanoi Moosekselle: „astu ylös minun tyköni vuorelle, ja ole siellä, niin minä annan sinulle kiviset taulut ja lain ja käskyt, jotka minä kirjoittanut olen heille opetettavaksi."
13. Silloin läksi Mooses ja hänen palvelijansa Josua; ja Mooses astui ylös Jumalan vuorelle.
14. Mutta vanhimmille sanoi hän: „olkaat tässä siihen asti, kuin me palajamme teidän tykönne. Katso, Aaron ja Hur ovat luonanne; jolla joku asia on, hän tulkoon heidän eteensä."
15. Niin astui Mooses ylös vuorelle, ja pilvi peitti vuoren.
16. Ja Herran kunnia asui Sinain vuorella, ja pilvi peitti vuoren kuusi päivää; mutta seitsemäntenä päivänä kutsui hän Mooseksen pilven keskeltä.
17. Ja Herran kunnia oli Israelin lapsille nähdä niinkuin kuluttavainen tuli vuoren kukkulalla.
5 Moos. 4:24. Hebr. 12:29.
18. Ja Mooses meni keskelle pilveä, ja astui ylös vuorelle. Sitten viipyi Mooses vuorella neljäkymmentä päivää ja neljäkymmentä yötä.
2 Moos. 34:8. 5 Moos. 9:9, 18.

25 Luku.

Herra käskee rakentamaan todistuksen majan, jossa on liiton arkki, pöytä ja kynttiläjalka.

Ja Herra puhui Moosekselle, sanoen:
2. „Puhu Israelin lapsille, että he kokoovat minulle ylönnysuhrin; jokaiselta, jonka sydän hyvästä tahdosta sen antaa, ottakaat minun ylönnysuhrini.
2 Moos. 35:5 ss.
3. Ja tämä on ylönnysuhri, jonka teidän pitää ottaman heiltä: kultaa, hopiata ja vaskea,
4. sinisiä, purppuraisia ja tulipunaisia villoja, niin myös valkoista liinaa ja vuohen karvoja,
5. punaisia oinaan nahkoja, hylkeennahkoja ja sittimipuuta,
6. öljyä lamppuihin, ryytejä voideöljyksi ja hyvänhajulliseksi savuksi,
7. sekä myös onikinkiviä olkavaatteesen ja kilpeen ommeltaviksi.
8. Ja heidän tulee tehdä minulle pyhäkkö, asuakseni heidän keskellänsä.
Hebr. 9:2.
9. Teidän tulee tehdä maja ja kaikki sen kapineet aivan sen muodon jälkeen, jonka minä teille osoitan.
10. Tehkäät sittimipuusta arkki, jonka pituus on puolikolmatta kyynärätä, leveys puolitoista kyynärätä ja korkeus puolitoista kyynärätä.
2 Moos. 37:1 ss.
11. Ja silaa se puhtaalla kullalla, sisältä ja ulkoa pitää sinun sen silaaman; ja tee kultainen vanne sen ympäri.
12. Ja vala siihen neljä kultaista rengasta, jotka asetat jalkojen kohdalle, niin että kaksi rengasta ovat yhdellä puolella, ja toiset kaksi rengasta toisella puolella.
13. Ja tee korennot sittimipuusta, ja silaa ne kullalla.
14. Ja korennot tulee sinun pistää renkaisin arkin sivulle, että niistä voidaan arkkia kantaa.
15. Korentojen tulee aina olla arkin renkaissa; niitä ei saa vetää ulos.
16. Ja arkkiin pitää sinun paneman se todistus, jonka minä sinulle annan.
2 Moos. 40:20. 1 Kun. 8:9.
17. Tee myös armoistuin puhtaasta kullasta, puoltakolmatta kyynärätä pitkä ja puoltatoista kyynärätä leviä.
2 Moos. 37:6.
18. Ja sinun tulee tehdä kaksi Kerubimia kullasta; sorvaamalla tulee sinun ne tehdä ja asettaa ne molempiin päihin armoistuinta.
19. Tee yksi Kerubimi toiseen päähän, ja toinen toiseen päähän; molempiin päihin armoistuinta yhteyteen sen kanssa tulee teidän tehdä Kerubimit.
20. Ja Kerubimien tulee hajoittaa siipensä sen ylitse, niin että he peittävät armoistuimen siivillänsä, ja heidän kasvonsa pitää oleman toinen toiseensa päin; ja Kerubimien kasvojen pitää oleman käännettynä alaspäin armoistuinta kohti.
Hebr. 9:5.
21. Ja aseta armoistuin arkin päälle, ja pane arkkiin se todistus, jonka minä sinulle annan.
22. Ja siinä ilmoitan minä itseni sinulle, ja armoistuimesta, kahden Kerubimin väliltä, jotka ovat todistuksen arkin päällä, puhun minä sinun kanssasi kaikista niistä käskyistä, jotka minä sinun kauttasi tahdon antaa Israelin lapsille.
2 Moos. 29:42. 4 Moos. 7:89.
23. Sinun tulee vielä tehdä pöytä sittimipuusta; kaksi kyynärää olkoon

sen pituus, kyynärä sen leveys ja puolitoista kyynärää sen korkeus.
24. Ja silaa se puhtaalla kullalla; ja tee sen ympäri kultainen vanne.
2 Moos. 37:10 ss.
25. Tee kämmentä korkea reunus pöydän ympäri ja kultainen vanne reunukseen.
26. Ja tee siihen neljä kultaista rengasta, ja pane renkaat neljään kulmaan jalkojen kohdalle.
27. Juuri reunuksen alla pitää ne renkaat oleman, että niihin voidaan pistää korennot, joista pöytä kannetaan.
28. Korennot ovat tehtävät sittimipuusta ja silattavat kullalla; näistä on pöytä kannettava.
29. Ja sinun tulee myös siihen tehdä vadit, suitsutusastiat, maljat ja pikarit, joista juomauhri kaadetaan; puhtaasta kullasta pitää sinun ne tekemän.
30. Ja pöydälle minun eteeni tulee sinun aina asettaa näyteleivät.
3 Moos. 24:5 ss. 1 Sam. 21:6.
31. Sinun tulee myös tehdä kynttiläjalka puhtaasta kullasta; sorvaamalla se kynttiläjalka tehtäköön, jalkoinensa, varsinensa; siinä löytyvät kuvut, nuput ja kukkaset olkoot kaikki yhdestä samasta kappaleesta.
32. Kuusi haaraa käyköön ulos sen kyljistä; kolme kynttiläjalan haaraa sen toisesta kyljestä, ja kolme kynttiläjalan haaraa sen toisesta kyljestä.
33. Olkoon kolme mantelikukan muotoista kupua nuppuinensa, kukkinensa jokaisessa haarassa, jotka kynttiläjalasta käyvät ulos; se olkoon laita niissä kuudessa haarassa, jotka kynttiläjalasta käyvät ulos.
34. Mutta itse kynttiläjalassa pitää oleman neljä mantelikukan muotoista kupua ynnä siihen nuput ja kukkaset.
35. Yksi nuppu, yhdestä samasta kappaleesta tehtynä, on asetettava ensimmäisen haaraparin alle, joka käy ulos kynttiläjalasta, ja yksi nuppu toisen haaraparin alle, ja yksi nuppu kolmannen haaraparin alle; niin on oleva niissä kuudessa haarassa, jotka kynttiläjalasta ulos käyvät.
36. Niiden nuput ja haarat pitää oleman yhdestä samasta kappaleesta, ja kaikki tyyni taitavasti tehty puhtaasta kullasta.
37. Ja sinun pitää tekemän seitsemän lamppua siihen, jotka lamput pitää sytytettämän, niin että ne valaisevat paikan kunkin lampun edessä.
4 Moos. 8:2.
38. Ja kynttilän niistimet ja sammuttimet tee niinikään puhtaasta kullasta.
39. Yhdestä talentista puhdasta kultaa pitää sinun se tekemän kaikkine sen tarpeineen.
40. Niin ota vaarin, ja tee sen muodon jälkeen, kuin sinä näit vuorella.
Ap. t. 7:44. Hebr. 8:5.

26 Luku.

Pyhäkön rakennus ja muoto.

Pyhäkkö tulee sinun tehdä kymmenestä kangaskappaleesta; valkoisista kerratuista liinalangoista, sinisistä, purpuraisista ja tulipunaisista villoista pitää sinun se tekemän, ja Kerubimit taitavasti siihen kutoman.
2 Moos. 36:8 ss.
2. Kunkin kankaan pituus pitää oleman kahdeksan kyynärätä kolmattakymmentä, ja leveys pitää oleman neljä kyynärätä; ja kaikilla kangaskappaleilla olkoon sama mitta.
3. Viisi kangaskappaletta yhdistettäköön toinen toiseensa, ja taas viisi yhdistettäköön toinen toiseensa.
4. Sinun pitää myös tekemän silmukat sinisistä villoista ensimmäisen kangaskappaleen reunaan, sen yhdistetyn kappaleen ääreen; ja samalla tapaa äärimmäisen kankaan reunaan toisessa yhdistetyssä kappaleessa.
5. Sinun pitää tekemän viisikymmentä silmukkaa ensimmäiseen kankaasen, niin myös viisikymmentä silmukkaa sen kankaan ääreen, joka toisessa yhdistyksessä on; ja silmukat pitää oleman toinen toisensa kohdalla.
6. Ja sinun pitää tekemän viisikymmentä kultaista koukkua, ja kangaskappaleet yhdistämän toinen toiseensa niillä koukuilla, niin että pyhäkkö tulisi kokonansa yhdeksi.
7. Ja sinun tulee myös tehdä yksitoistakymmentä kangasta vuohen karvoista pyhäkön peitteeksi.
2 Moos. 36:14 ss.
8. Jokaisen kankaan pituus pitää oleman kolmekymmentä kyynärätä, ja leveys neljä kyynärätä. Kaikki yksitoista kangasta olkoot saman mittaiset.
9. Viisi kangasta pitää sinun toinen toiseensa yhdistämän eriksensä, ja myös kuusi kangasta eriksensä; ja kuudennen kankaan tulee sinun kääntää kaksinkertaiseksi pyhäkön etusivulla.

10. Ja sinun pitää tekemän viisikymmentä silmukkaa ensimmäisen kankaan reunaan sen yhdistetyn kappaleen äärelle, ja myös viisikymmentä silmukkaa äärimmäisen kankaan reunaan toisessa yhdistyksessä.
11. Niin myös pitää sinun tekemän viisikymmentä vaskikoukkua ja paneman koukut silmukkoihin, ja yhdistämän peitteet, niin että se olisi yksi peite.
12. Mutta mitä siihen liikaan tulee, mikä ylitse jää pyhäkön peitteestä, niin pitää puolet siitä kankaan leveydestä, mikä liikaa on, riippuman vapaasti pyhäkön peräpuolella.
13. Ja se kyynärä molemmilla puolilla, joka jää liiaksi peitekankaan pituudesta, se riippukoon pyhäkön sivuilla molemmin puolin sitä peittämässä.
14. Mutta tämän ensimmäisen peitteen päälle sinun pitää tekemän toisen peitteen punaisista oinaan nahoista, ja vielä sitten päällimmäisen peitteen hylkeen nahoista.
2 Moos. 36:19.
15. Pyhäkön laudat tulee sinun tehdä sittimipuusta, ja aseta ne pystyyn.
2 Moos. 36:20 ss.
16. Jokaisen laudan pituus on oleva kymmenen kyynärätä, vaan leveys puolitoista kyynärätä.
17. Kaksi vaarnaa pitää jokaisessa laudassa oleman, niin että ne voitaisiin yhdistää toinen toiseensa. Näin tulee sinun tehdä kaikki pyhäkön laudat.
18. Ja pyhäkön laudoista tulee sinun asettaa kaksikymmentä lautaa etelä puolella.
19. Ja neljäkymmentä hopiajalkaa tulee sinun tehdä ja asettaa ne kahdenkymmenen laudan alle, niin että jokaisen laudan alla on kaksi jalkaa, hänen kahden vaarnansa päällä.
20. Samoin tulee sinun asettaa pyhäkön toiselle sivulle pohjan puolella kaksikymmentä lautaa
21. ja neljäkymmentä hopiajalkaa, aina kaksi jalkaa kunkin laudan alle.
22. Mutta pyhäkön peräpuolelle länteen päin tulee sinun asettaa kuusi lautaa.
23. Ja aseta kaksi lautaa pyhäkön kulmalaudoiksi sen peräpuolelle.
24. Nämä olkoot kaksitahkoiset alhaalta alkaen, ja samalla eheät hamaan ylipäähän asti, ensimmäiseen renkaasen saakka. Niin olkoot ne molemmat, kumpikin kulmassansa.
25. Niin muodoin tulee olemaan yhteensä kahdeksan lautaa, ja niihin kuuluvat kuusitoista hopiajalkaa, aina kaksi jalkaa kunkin laudan alla.
26. Sinun tulee myös tehdä salvat sittimipuusta, viisi niihin lautoihin, jotka toisella pyhäkön sivulla ovat.
2 Moos. 36:31.
27. ja viisi salpaa niihin lautoihin, jotka pyhäkön toisella sivulla ovat, ja viisi salpaa myös niihin lautoihin, jotka pyhäkön perällä ovat, länteen päin.
28. Ja keskimäinen salpa käyköön keskeltä lautoja toisesta kulmasta toiseen.
29. Ja sinun pitää laudat kullalla silaaman, ja kullasta tekemän niihin renkaat, joihinka salvat pistetään, ja silaa salvatkin kullalla.
30. Ja aseta niin pyhäkkö pystyyn, sen muodon jälkeen, kuin sinä näit vuorella. 2 Moos. 25:9, 40.
31. Esirippu on sinun myös tehtävä sinisistä, purpuraisista, ja tulipunaisista villoista, sekä valkoisista, kerratuista liinalangoista, ja Kerubimit siihen taitavasti kudotut.
2 Moos. 36:35 ss.
32. Ja sinun tulee ripustaa se neljälle sittimipuiselle, kullalla silatulle patsaalle, joissa ovat kultaiset koukut ja jotka seisovat neljän hopea-alustan päällä.
33. Ja ripusta esirippu koukuille, ja aseta todistuksenarkki sisä puolelle esirippua, niin että esirippu olisi teille väliverhoksi, joka eroittaa pyhän kaikkein pyhimmästä.
34. Armoistuimen pitää sinun paneman todistus-arkin päälle kaikkein pyhimpään. Hebr. 9:5.
35. Mutta pöytä on asetettava ulko puolelle esirippua, ja kynttiläjalka pöydän kohdalle eteläpuoliselle seinälle; ja pöytä on siis asetettava pyhäkön pohjan puoliselle seinälle.
36. Ja tee oviverho pyhäkön oveen, sinisestä, purpuraisesta, tulipunaisesta ja valkoisesta, kerratusta liinalangasta, taitavasti kudottu.
37. Tätä oviverhoa varten pitää sinun tekemän viisi patsasta sittimipuusta ja ne kullalla silaaman, ja koukut niihin pitää oleman kullasta; ja sinun pitää valaman niihin viisi vaskista jalustaa.

27 Luku.

Polttouhrin alttari. Pyhäkön piha.

Ja sinun tulee myös tehdä alttari sittimipuusta; viisi kyynärätä olkoon sen pituus, viisi kyynärätä sen

leveys — nelikulmainen on se siis oleva — ja kolme kyynärätä sen korkeus. 2 Moos. 38:1.
2. Sarvet pitää sinun myös tekemän sen neljään kulmaan; yhdestä samasta kappaleesta siitä pitää sen sarvien oleman. Ja vaskella sinun pitää sen silaaman.
3. Tee myös siihen astiat, joihin tuhka korjataan, ja lapiot, maljat, hangot ja hiilikattilat Kaikki sen tarvekapineet pitää sinun vaskesta tekemän.
4. Ja sinun pitää myös tekemän siihen verkontapainen ristikko vaskesta, ja kiinnittämän ristikkoon neljä vaskirengasta sen neljään kulmaan.
5. Sinun pitää paneman se alhaalta päin alttarin ympäri, niin että ristikko ulottuu keskelle alttaria.
6. Ja tee sittimipuiset korennot alttarille, ja silaa ne vaskella,
7. ja pistä korennot renkaisiin, niin että korennot ovat kahden puolen alttaria, niin että sitä voidaan kantaa.
8. Ja laudoista tulee sinun se tehdä, ja onteyaksi. Niinkuin sinulle osoitettiin vuorella, niin se tehtämän pitää.
9. Sinun tulee myös tehdä pyhäkölle piha; eteläpuolella olkoon pihan kangas-aita valkoisesta kerratusta liinasta; sata kyynärää olkoon tämän sivun pituus. 2 Moos. 38:9 ss.
10. Ja sen patsaita pitää oleman kaksikymmentä, kahdenkymmenen vaskijalan päällä; mutta patsasten koukut ja seppeleet pitää oleman hopiasta.
11. Samoin pitää pohjan puolella kangasvaatteen olla pituudelleen sata kyynärää, ja kaksikymmentä patsasta kahdenkymmenen vaskijalan päällä; mutta patsasten koukut ja seppeleet pitää oleman hopiasta.
12. Mutta pihan lyhyellä sivulla länsi puoleella pitää kangas-aidan oleman viisikymmentä kyynärää pitkä, ja patsaita tulee olla kymmenen sekä kymmenen jalustaa.
13. Ja pihan leveys etupuolella itään päin on olevá viisikymmentä kyynärää.
14. Ja sen yhdellä puolella tulee kangas-aidan olla viisitoista kyynärää, sekä siinä kolme patsasta kolmen jalustan päällä;
15. ja samoin toisella puolella viisitoista kyynärää, sekä siinä kolme patsasta kolmen jalan päällä.
16. Mutta pihan sisään-käytävässä pitää oleman kangasverho kaksikymmentä kyynärää leviä, ja taidokkaasti kudottu sinisistä, purpuraisista, tulipunaisista, ja valkoisista liinalangoista, ja sitä varten myös neljä patsasta neljän jalustan päällä.
17. Kaikissa patsaissa pihan ympäri pitää oleman hopiaiset seppeleet ja hopiaiset koukut; mutta jalustain tulee olla vaskesta.
18. Ja pihan pituus pitää oleman sata kyynärää, ja leveys joka kohdassa viisikymmentä; ja kangasaidan tulee olla viisi kyynärää korkea, ja kalliista kerratusta liinasta tehty; mutta jalustat vaskesta.
19. Kaikki pyhäkön tarvekapineet, joita tarvitaan työssä, sekä kaikki vaarnat ja kaikki pihan vaarnat olkoot vaskesta.
20. Ja sinun tulee käskeä Israelin lapsia tuomaan sinulle puhdasta öljyä survotuista öljypuun hedelmistä kynttiläjalkaa varten, niin että lamput aina palaisivat. 3 Moos. 24:2 ss.
21. Seurakunnan majassa ulkoisella puolella esirippua, joka on todistuksen edessä, tulee Aaronin poikinensa siitä huolta pitää illasta aamuun asti Herran edessä. Tämä on oleva ainainen sääntö suvusta sukuun, jota Israelin lasten tulee noudattaa. 2 Moos. 30:8. 3 Moos. 24:3.

28 Luku.

Aaronin ja hänen poikainsa puku.

Ja ota tykösi sinun veljesi Aaron poikinensa Israelin lasten seasta, että ne olisivat minun pappini: Aaron itse ja hänen poikansa Nadab, Abihu, Eleasar ja Itamar.
2. Ja teetä veljellesi Aaronille pyhät vaatteet kunniaksi ja kaunistukseksi. 2 Moos. 39:1 ss. Syr. 45:9 ss.
3. Sinun pitää puhuman kaikkien niiden kanssa, jotka taidokkaat ovat, ja jotka minä taidon hengellä täyttänyt olen, että he tekevät vaatteita Aaronille hänen pyhittämiseksensä, että hän olisi minun pappini. 2 Moos. 31:2 ss.
4. Ja nämä ovat vaatteet, jotka heidän tekemän pitää: kilpi, olkavaate, vaippa, ihopaita, hiippa ja vyö. Ja näin pitää heidän tekemän sinun veljellesi Aaronille ja hänen pojillensa pyhät vaatteet, että hän minun pappini olisi.
5. Siihen pitää heidän ottaman kultaa, ja sinisiä, purpuraisia, tulipunaisia ja valkoisia, liinaisia lankoja.
6. Olkavaate on taidokkaasti kudottava kullasta, ja sinisistä, purpurai-

sista, ja tulipunaisista villoista, ja valkoisesta kerratusta liinasta.
2 Moos. 39:2 ss.* Syr. 45:9, 10.
7. Kaksi yhdistävää olkatilkkua pitää sillä oleman kummassakin päässä, jolla sen etu-ja takakappale yhdistetään.
8. Ja hänen olkavaatteensa vyö, joka sen päällä on, pitää oleman yhtä samaa kangasta ja tehty kullasta, sinisistä, purpuraisista ja tulipunaisista villoista, ja valkoisesta, kerratusta liinalangasta.
9. Ja sinun pitää ottaman kaksi onikin kiveä ja niihin kaivaman Israelin poikien nimet,
10. kuusi nimeä toiseen kiveen, ja toiset kuusi nimeä toiseen kiveen, siinä järjestyksessä kuin he syntyneet ovat.
11. Taidokkaasti, niinkuin sinettejä koverretaan, pitää sinun kovertaman niihin kahteen kiveen Israelin lasten nimet. Kultakehään tulee sinun sulkea nimet.
12. Ja sinun tulee asettaa ne molemmat kivet puvun olkakappaleesen, niin että Israelin lapset pysyisivät muistossa; Aaron on kantava heidän nimensä Herran eteen molemmilla olillansa muistoksi.
13. Ja sinun pitää tekemän kultaiset nastat,
14. sekä kahdet punotut vitjat puhtaasta kullasta, taitavasti kiertämällä. Ne punotut vitjat yhdistä nastoihin.
15. Virankilpi tulee sinun myös tehdä toidokkaasti, ja samallaisesta kankaasta kuin olkavaate; kullasta, ja sinisistä, purpuraisista, tulipunaisista villoista, ja kerratusta valkoisesta liinalangasta tulee sinun se tehdä. 2 Moos. 39:8 ss.
16. Neljäkulmainen se olkoon ja kaksikertainen, vaaksa sen pituus ja vaaksa sen leveys.
17. Ja täytä se kivillä, ja aseta ne neljään riviin. Ensimmäisessä rivissä olkoon: karneoli, topasi ja smaragdi.
18. Toisessa rivissä: rubini, safiri, demantti.
19. Kolmannessa rivissä: hyasintti, agatti ja ametisti.
20. Neljännessä rivissä: krysoliti, oniks ja jaspis. Aseta ne kukin paikoillensa kultakehän ympäröimänä.
21. Kiviä pitää oleman kaksitoista Israelin lasten luvun mukaan; kussakin kivessä olkoon yksi kahdentoista sukukunnan nimi, koverrettu kiveen, niinkuin sinettejä koverretaan.
22. Ja tee rintakilpeen punotut vitjat taidokkaasti kiertämällä puhtaasta kullasta.
23. Ja tee vielä rintakilpeen kaksi kultarengasta, ja aseta molemmat renkaat kahteen rintakilven kulmaan.
24. Ja pistä ne kaksi kultavitjaa kahteen renkaasen rintakilven kulmiin.
25. Mutta vitjojen toiset päät pistä kahteen nastaan ja kiinnitä ne niin puvun olkakappaleesen sen etupuolelle.
26. Ja tee sitten vielä kaksi kultaista rengasta ja kiinnitä ne rintakilven molempiin muihin kulmiin sille reunalle, joka on sisäänpäin käännetty olkavaatetta vastaan.
27 Ja tee vieläkin kaksi kultaista rengasta ja kiinnitä ne olkavaatteen molempiin olkakappaleisin etupuolella alaspäin, jossa nämä ulottuvat olkavaatteen vyöhön.
28. Ja rintakilpi pitää yhdistettämän renkaistansa sinisellä langalla päällisvaatteen renkaisin, niin että se olisi olkavaatteen vyön yläpuolella, ettei rintakilpi irtaantuisi olkavaatteesta.
29. Ja Aaronin pitää niinmuodoin kantaman Israelin lasten nimet virkakilvessä sydämmensä päällä mennessänsä sisälle pyhäkköön, muistoksi Herran edessä alituisesti.
30. Ja sinun pitää paneman virkakilpeen urim ja tummim (valkeudet ja täydellisyydet), että ne olisivat Aaronin sydämmellä hänen astuessaan Herran eteen Ja Aaronin tulee niinmuodoin aina kantaa Israelin lasten oikeudet sydämmellään Herran kasvojen edessä. 3 Moos. 8:8. 4 Moos. 27:21. 5 Moos. 33:8. 1 Sam. 28:6. Esr. 2:63. Neh 7:65.
31. Olkavaatteen liepeet tulee sinun tehdä sinisestä kankaasta;
2 Moos. 39:22 ss. 3 Moos. 8:7.
32. ja sen keskellä olkoon läpi päätä varten, ja sepelus sen läven ympärillä, pullistamalla tehty niinkuin pantsarin läpi, ettei se repiäisi.
33. Ja alhaalle liepeitten helmaan tulee sinun tehdä granatin omenien tapaiset sinisistä, purpuraisista ja tulipunaisista langoista, ja asettaa niitten väliin ylt'ympärinsä kultaiset kulkuset;
34. niin että siinä on kultainen kulkunen ja sen jälkeen granatin-omena, ja niin taas kultainen kulkunen ja sitten granatin-omena ylt'ympäri liepeen reunassa.
35. Ja Aaron pitäköön tätä yllänsä palvelusta tehdessänsä, niin että siitä kilinä kuuluu, kun hän menee

pyhäkköön Herran eteen ja tulee
sieltä ulos, sentähden ettei hän kuo-
lisi. Syr. 45:9, 11.
36. Tee myöskin levy puhtaasta kul-
lasta, ja kaiverra siihen, niinkuin
sinettejä kaiverrellaan, nämä sanat:
„Herralle pyhitetty."
3 Moos. 8:9. 39:30 ss. Syr. 45:14.
37. Ja sido se sinisellä langalla, niin
että se on hiipan päällä; hiipan eti-
sellä puolella on se oleva.
38. Sen pitää oleman Aaronin ot-
salla, niin että Aaron kantaa niitten
uhrien viat, jotka Israelin lapset
esiintuovat kaikissa pyhissä lah-
joissa; ja se olkoon alinomaa hänen
otsallansa heille mielisuosioksi Her-
ran edessä.
39. Tee myös ihopaita kalliista lii-
nasta, ja hiippa kalliista liinasta,
sekä taidokkaasti ommeltu vyö.
2 Moos. 39:27 ss. 3 Moos. 8:9.
40. Ja myös Aaronin pojille tee iho-
paitoja, vöitä ja hiippoja kunniaksi
ja kaunistukseksi.
41. Ja pueta ne veljesi Aaronin ja
hänen poikainsa ylle, ja voitele hei-
dät, ja täytä heidän kätensä, ja py-
hitä heitä, että he olisivat minun
pappini.
42. Ja tee heille liinaiset alusvaat-
teet häpylihansa peitteeksi, kupeis-
ta aina reisille pitää niitten ulottu-
man. 2 Moos. 39:28.
43. Ja Aaron ja hänen poikansa pi-
täkööt ne yllänsä mennessään todis-
tuksen majaan tahi kun he lähesty-
vät alttaria palvelusta tehdäksensä
pyhäkössä, ettei heille kostettaisi
heidän vääryyttänsä ja he kuolisi-
vat. Se olkoon ijankaikkisena sään-
tönä hänelle ja hänen siemenellen-
sä hänen jälkeensä.

29 Luku.

Määräykset pappien vihkimisestä ja
jokapäiväisistä uhreista.

Ja tämä on se, mitä sinun pitää te-
kemän heille, pyhittääksesi heitä,
että he olisivat minun pappini: ota
nuori mulli, ja kaksi virheetöntä
oinasta, 3 Moos. 8:2 ss.
2. ja happamattomia leipiä ja hap-
pamattomia kakkuja, joitten päälle
on öljyä kaadettu, ja happamatto-
mia ohueita, öljyllä voideltuja kak-
kuja; nisuisista jauhoista pitää sinun
ne tekemän.
3. Ja pane ne yhteen samaan ko-
riin, ja kanna ne edes korissa,
kun tuot edes mullin ja ne kaksi
oinasta.
4. Ja tuo Aaron poikinensa seura-
kunnan majan oven eteen ja pese
heitä vedellä. 2 Moos. 40:12 ss. 3 Moos. 8:6.
5. Ja ota vaatteet, ja pueta Aaronin
ylle ihopaita, ja olkavaatteen liepeet,
ja itse olkavaate rintakilven kanssa,
ja vyötä hän olkavaatteen vyöllä.
6. Pane myös hiippa hänen pää-
hänsä, ja laske pyhä kruunu hiipan
päälle.
7. Ja ota voiteluöljyä, ja vuodata
hänen päänsä päälle ja voitele hän-
tä. 3 Moos. 8:12.
8. Ja anna hänen poikansa tulla
edes, ja pueta heidän yllensä iho-
paidat.
9. Ja vyötä heidät vyöllä, sekä Aa-
ron että hänen poikansa, ja pane
hiipat heidän päähänsä. Ja heillä
pitää oleman pappeus ijankaikkise-
na oikeutena. Ja täytä Aaronin kä-
det ja hänen poikainsa kädet.
10. Ja tuo sitten mulli seurakun-
nan majan eteen, ja Aaron poiki-
nensa pankoot kätensä mullin päälle.
3 Moos. 1:3. 8:14.
11. Ja teurasta mulli Herran edes-
sä seurakunnan majan ovella.
12. Ja ota mullin verta, ja sivua sor-
mellasi alttarin sarviin; mutta kaik-
ki sen muu veri vuodata alttarin poh-
jaan.
13. Ja ota kaikki rasva, joka sisäl-
mykset peittää, ja maksan kalvo ja
molemmat munaskuut, ja rasva, jo-
ka on niiden päällä, ja polta altta-
rilla. 3 Moos. 3:3 ss.
14. Mutta polta mullin liha ja hä-
nen vuotansa ja rapansa tulella ul-
kona leiristä; sillä se on rikosuhri.
3 Moos. 4:12. 8:17. Hebr. 13:11.
15. Ota myös toinen oinas, ja Aa-
ron poikinensa pankoot kätensä sen
oinaan pään päälle. 3 Moos. 8:18 ss.
16. Ja teurasta se oinas, ja ota hä-
nen verensä, ja priiskoita alttarille
yltä ympärinsä.
17. Mutta leikkaa oinas kappaleiksi,
ja pese hänen sisälmyksensä ja jal-
kansa, ja pane ne kappalten ja pään
päälle.
18. Ja polta koko oinas alttarilla;
sillä se on polttouhri Herralle. Se on
otollinen haju ja tuliuhri Herralle.
19. Ota myös toinen oinas, ja Aaron
poikinensa pankoot kätensä oinaan
pään päälle. 3 Moos. 8:22.
20. Ja teurasta oinas ja ota sen ver-
ta, ja pyyhkäise Aaronin ja hänen
poikainsa oikian korvan lehteen ja
oikian käden peukaloon ja heidän
oikian jalkansa isoon varpaaseen;
mutta kaada muu veri alttarille yl-
tä ympärinsä.
21. Ja ota verestä, joka alttarilla on,

ja voiteluöljyä, ja priiskoita Aaronin ja hänen vaatettensa päälle, ja hänen poikainsa ja heidän vaatettensa päälle, niin hän tulee pyhäksi itse vaatteinensa, ja hänen poikansa vaatteinensa.
22. Sitten ota oinaasta rasva, ja saparo, ja se rasva, mikä sisälmykset peittää, ja maksan kalvo, ja molemmat munaskuut, niin myös se rasva kuin niiden päällä on, ja oikia lapa; sillä se on täyttämisen oinas.
23. Ja ota kakku leipää, ja yksi öljykakku, sekä yksi ohut kakku korista, jossa happamattomat leivät ovat Herran edessä,
24. ja pane kaikki nämä Aaronin ja hänen poikainsa kätten päälle, ja häälytä ne häälytysuhriksi Herralle.
25. Ja ota sitten ne heidän käsistänsä, ja polta alttarilla polttouhriksi ja otolliseksi hajuksi Herralle; sillä se on tuliuhri Herralle.
26. Ja ota rinta Aaronin täyttämisen oinaasta, ja häälytä se häälytysuhriksi Herran edessä; ja se olkoon sinun osasi.
27. Ja pyhitä häälytysrinta ja ylönnyslapa, joka häälytetty ja yletty on, Aaronin ja hänen poikainsa täyttämisen oinaasta.
28. Ja se pitää oleman Aaronille ja hänen pojillensa annettu osa ijankaikkisena oikeutena Israelin lapsilta; sillä se on ylönnysuhri. Ja ylönnysuhri on oleva Herran oma, Israelin lasten antama, heidän kiitosuhrissansa. 3 Moos. 7:3. 10:14.
29. Mutta Aaronin pyhät vaatteet pitää tuleman hänen pojillensa hänen jälkeensä, että he niissä voideltaisiin, ja heidän kätensä täytettäisiin.
30. Joka hänen pojistansa tulee papiksi hänen sijaansa, hänen pitää pukeman ne yllensä seitsemän päivää, mennessänsä seurakunnan majaan palvelusta toimittamaan pyhäkössä.
31. Ota myös täyttämisen oinas, ja keitä sen liha pyhässä paikassa.
32. Ja Aaron poikinensa syököön sen oinaan lihan sekä leivän, joka on korissa, seurakunnan majan oven edessä; 3 Moos. 8:31 ss. 24:9.
33. heidän pitää syömän sen, jolla sovitus on tehty, että heidän kätensä täytettäisiin ja he pyhitettäisiin. Ei muukalainen sitä saa syödä; sillä se on pyhä.
34. Jos jotakin tähteeksi jää täyttämisen lihasta ja leivästä aamuun asti, sen pitää sinun polttaman tulessa; ei sitä saa syödä, sillä se on pyhä.
35. Näin tulee sinun tehdä Aaronille ja hänen pojillensa kaikissa asioissa sen mukaan, kuin minä sinulle käskenyt olen. Seitsemän päivää pitää sinun heidän kätensä täyttämän.
36. Ja joka päivä tulee sinun teurastaa mulli rikosuhrina sovinnoksi, ja puhdistaa alttari, kun sovintoa uhraat sen päällä; ja sinun tulee voidella se, että sen pyhittäisit.
37. Ja seitsemän päivää tulee sinun sovittaa alttari ja pyhittää se; ja se alttari olkoon kaikkein pyhin. Mitä ikänänsä siihen alttariin tarttuu, se on pyhitetty. 3 Moos. 6:18.
38. Ja tämä on se, jota sinun pitää uhrata alttarilla: kaksi vuosikuntaista karitsaa aina joka päivä.
39. Toisen karitsan pitää sinun uhraaman aamulla, ja toisen ilta-hämärissä; 4 Moos. 28:3, 4.
40. ja ensimmäisen karitsan kanssa tulee sinun ottaa kymmenes osa efaa jauhoja, joitten sekaan kaadetaan neljännes hinniä öljyä puserretuista öljypuun hedelmistä sekä neljännes viiniä juomauhriksi. 4 Moos. 28:5.
41. Ja toisen karitsan pitää sinun uhraaman ilta-hämärissä; niinkuin aamullakin uhraa sen kanssa ruokauhri ja juomauhri Herralle otolliseksi hajuksi ja tuliuhriksi.
42. Tämä olkoon jokapäiväinen polttouhrinne suvusta sukuun seurakunnan majan ovella Herran edessä, kussa minä ilmoitan itseni teille ja puhun sinulle.
43. Siellä minä Israelin lapsille ilmoitan itseni; ja se paikka pyhitetään minun kunniani kautta. 2 Moos. 40:34 ss.
44. Ja minä pyhitän todistuksen majan alttareinensa, ja pyhitän Aaronin poikinensa minulle papiksi.
45. Ja minä asun Israelin lasten keskellä, ja olen heidän Jumalansa. 3 Moos. 26:11 s. 2 Kor. 6:16.
46. Ja heidän pitää tietämän, että Minä olen Herra, heidän Jumalansa, joka heidät johdatin Egyptin maalta asuakseni heidän keskellänsä. Minä olen Herra, heidän Jumalansa.

30 Luku.

Määräykset suitsutusalttarista, sovintorahasta, pesoastiasta, voiteluöljystä, suitsutuksesta.

Ja tee myös suitsutusalttari suitsuttamista varten; sittimipuusta sinun se tekemän pitää. 2 Moos. 37:25.
2. Kyynärä olkoon sen pituus, ja kyynärä leveys — nelikulmainen sen muoto —, ja kaksi kyynärää sen kor-

keus; siitä käyköőt myös sen sarvet
ulos.
3. Ja silaa se puhtaalla kullalla,
sen laki ja seinät yltä ympäri, sekä
sen sarvet. Ja tee kultainen vanne
sen ympäri.
4. Ja kaksi kultaista rengasta pitää
sinun tekemän molempain sivujen
kahteen kulmaan vanteen alle, että
korennot niihin pistettäisiin, joilla
se kannetaan.
5. Tee myös korennot sittimipuusta, ja silaa ne kullalla.
6. Ja aseta se esiripun eteen, joka
riippuu todistusarkin edessä, niin
että se seisoo armoistuimen edessä,
joka on todistuksen päällä, jossa minä ilmoitan itseni sinulle.
7. Ja Aaronin pitää sen päällä polttaman hyvänhajullista suitsutusta;
joka aamu, kun hän valmistaa lamput, pitää hänen suitsuttaman.
8. Niin myös pitää Aaronin suitsuttaa, kun hän ilta-hämärissä sytyttää lamput. Tämä suitsuttaminen
olkoon jokapäiväinen uhri Herran
edessä suvusta sukuun. 2 Moos. 27:21.
9. Ei teidän pidä yhtään muukalaista suitsutusta tekemän sen päällä, ei polttouhria, ei ruokauhria, eikä myös juomauhria uhraaman sen
päällä. 3 Moos. 10:1 ss.
10. Ja Aaronin pitää sen sarvien
päällä toimittaman sovinto kerran
vuodessa; rikosuhrin verta pitää hänen siihen pyyhkäisemän kerran
vuodessa sovinnoksi suvusta sukuun.
Se on kaikkein pyhin Herralle.
3 Moos. 16:18 ss. Hebr. 9:7. 10:14.
11. Ja Herra puhui Moosekselle, sanoen:
12. Kun lasket Israelin lasten luvun,
niin heidän pitää tarkastustilaisuudessa itsekunkin sielunsa edestä antaman sovintolahja Herralle, ettei
heidän päällensä joku rangaistus
tulisi, kun he luetellaan. 4 Moos. 1:2 ss.
13. Ja jokaisen pitää, joka lukuun
tulee, antaman puolen sikliä, pyhän
siklin jälkeen; — sikli pitää kaksikymmentä geraa. Puoli sikliä olkoon
Herralle ylönnysuhri. 2 Moos. 38:26.
3 Moos. 27:25. 4 Moos. 3:47. 18:16. Hes. 45:12.
14. Kaikki, jotka lukuun tulevat,
kahdenkymmenen vuotiset ja vanhemmat, antakoot sen Herralle ylönnysuhriksi. 4 Moos. 1:3.
15. Varallinen älköön antako enemmän eikä köyhän vähemmän puolta sikliä Herralle ylönnysuhriksi teidän sieluinne sovinnoksi.
16. Ja sinun pitää sovintorahan ottaman Israelin lapsilta ja antaman
sen seurakunnan majan palvelukseksi; ja sen pitää Israelin lapsille
muistoksi oleman Herran edessä,
että teidän sielunne sovitettaisiin.
17. Niin Herra taas puhui Moosekselle, sanoen:
18. Tee myös vaskinen pesoastia
vaskijalan kanssa pesemistä varten,
ja aseta se seurakunnan majan ja
alttarin vaiheelle, ja pane siihen
vettä, 2 Moos. 38:8. 40:30 ss.
19. että Aaron ja hänen poikansa
pesisivät siitä kätensä ja jalkansa.
20. Kun he menevät seurakunnan
majaan, pitää heidän itsensä pesemän vedellä, etteivät kuolisi, taikka
kun he lähestyvät alttaria palvelemaan Herraa tuli-uhrilla.
21. Ja heidän pitää pesemän kätensä ja jalkansa, ettei he kuolisi. Ja
se pitää heille oleman ijankaikkiseksi säännöksi, hänelle ja hänen
siemenellensä suvusta sukuun.
22. Ja Herra puhui Moosekselle,
sanoen:
23. Ota parhaita hyvänhajullisia aineita: kaikkein kalliimpaa mirhamia viisisataa sikliä, ja puoli sen
vertaa kanelia, kaksisataa ja viisikymmentä sikliä, ja myös hyvänhajullista kalmusta kaksisataa ja viisikymmentä sikliä, 2 Moos. 37:29.
24. sekä vielä kassiata viisisataa
sikliä, pyhän siklin painon jälkeen,
ja öljypuun öljyä yksi hin.
25. Ja tee siitä pyhä voiteluöljy,
parhaalla taidolla tehty voide; se
olkoon pyhä voiteluöljy.
26. Sillä sinun pitää voiteleman
seurakunnan majan, niin myös todistusarkin, 2 Moos. 40:9 ss.
27. ja pöydän kaikkine astioineen
ja kynttiläjalan sen tarvekaluineen,
niin myös suitsutusalttarin,
28. polttouhrin-alttarin kaikkine sen
tarvekaluineen, niin myös pesoastian jalkoinensa.
29. Ja sinun pitää ne pyhittämän,
ja ne olkoot kaikkein pyhimmät;
kuka ikänänsä niihin tarttuu, se on
pyhitetty.
30. Aaronin ja hänen poikansa pitää sinun myös voiteleman ja pyhittämän heitä minulle papiksi.
31. Puhu myös Israelin lapsille, sanoen: tämä öljy pitää oleman teidän puoleltanne minulle pyhä voitelus suvusta sukuun.
32. Toisen ihmisen ruumiille ei
saa sitä vuodattaa, eikä teidän pidä senkaltaista voidetta tekemän.
Sillä se on pyhä, ja pyhänä se pitäkäät.
33. Se joka tekee senkaltaista voidetta, tahi joka panee siitä muuka-

aisen päälle, se hävitettäköön kansastansa.
34. Ja Herra sanoi vielä Moosekselle: ota hyvänhajullisia aineita: simpsukankuorta ja staktea, galbania, sekä näitten hajullisten aineitten kanssa puhdasta hajupihkaa, yhtä paljon kumpaakin,
35. ja tee siitä suitsutus, taidokkaasti tehty, suolattu, puhdas ja pyhä.
36. Ja survo se hienoksi, ja pane siitä todistuksen eteen seurakunnan majaan, jossa minä ilmoitan itseni sinulle. Se olkoon teille kaikkein pyhin.
37. Ja senkaltaista suitsutusta älkäät itsellenne tehkö; mutta tämä olkoon sinulle pyhä Herran edessä.
38. Joka senkaltaista tekee nautitakseen sen hajusta, se pitää hävitettämän kansastansa.

31 Luku.

Jumala määrää työntekijät. Sabbattisääntö teroitetaan.

Ja Herra puhui Moosekselle, sanoen:
2. Katso, minä olen kutsunut nimeltänsä Betsaleelin, Urin pojan, Hurin pojan-pojan, Juudan suvusta,
2 Moos. 35:30. 36:1. 38:22. Aik. 2:20.
3. ja olen täyttänyt hänet Jumalan hengellä, viisaudella ja ymmärryksellä, tiedolla ja kaikkinaisella taidolla,
4. taideteoksia keksimään, ja niitä valmistamaan kullasta, hopiasta ja vaskesta,
5. taidokkaasti kaivertamaan ja asettamaan kivet, ja taitavasti tekemään puusta kaikkinaista työtä.
6. Ja katso, minä olen antanut hänelle avuksi Oholiabin, Ahisamakin pojan, Danin suvusta, ja olen antanut kaikille teidän taitaville miehille viisautta sydämmeen. Nämä osaavat tehdä kaikki, mitä minä olen sinulle käskenyt:
7. seurakunnan majan ja liiton arkin, ja armoistuimen, joka sen päällä on, ja kaikki majan astiat,
2 Moos. 35:11 ss. 39:33 ss.
8. pöydän ja sen astiat, ja kultaisen kynttiläjalan ynnä kaikki sen tarvekalut, ja suitsutusalttarin,
9. polttouhri-alttarin ja kaikki sen tarvekalut, ja pesoastian jalkoinensa,
10. ja virkavaatteet, papin Aaronin pyhät vaatteet, ja hänen poikainsa virkavaatteet,
11. voiteluöljyn ja suitsutuksen hyvänhajuisista aineista pyhäkköön. Heidän tulee kaikki nämä tehdä sen mukaan kuin minä olen sinulle käskenyt.
12. Ja Herra puhui Moosekselle, sanoen:
13. Puhu Israelin lapsille, sanoen: teidän pitää pitämän minun sabbattini; sillä se on merkki minun ja teidän välillänne suvusta sukuun, että te tietäisitte minun olevan Herran, joka teitä pyhitän. 1 Moos. 2:2.
2 Moos. 20:8 ss. Hes. 20:12.
14. Sentähden pitäkäät sabbatti; sillä se on teille pyhä. Joka sen rikkoo, hänen pitää totisesti kuoleman; sillä kuka ikänänsä silloin työtä tekee, sen sielu pitää hävitettämän kansastansa. 4 Moos. 15:32 ss.
Matt. 12:1 ss.
15. Kuusi päivää pitää työtä tehtämän, mutta seitsemäntenä päivänä on sabbatin lepo, Herran pyhäpäivä. Kuka ikänänsä työtä tekee sabbatin päivänä, hänen pitää totisesti kuoleman. 2 Moos. 23:12.
16. Sentähden pitäkööt Israelin lapset sabbattia, että he sen pyhittäisivät suvusta sukuun ijankaikkiseksi liitoksi.
17. Se on ijankaikkinen merkki oleva minun ja Israelin lasten välillä; sillä kuutena päivänä teki Herra taivaan ja maan, mutta seitsemäntenä päivänä hän lepäsi ja virvoitti itsensä.
18. Ja sittekuin Herra oli lopettanut puheensa Mooseksen kanssa Sinain vuorella, antoi hän hänelle kaksi todistuksen taulua, jotka olivat kivestä ja joihin oli Jumala sormellaan kirjoittanut.
2 Moos. 32:16. 5 Moos. 4:13. 9:10.

32 Luku.

Kultainen vasikka. Jumalan viha ja Mooseksen esirukous. Kansan rangaistus.

Mutta kun kansa näki, että Mooses viipyi tulemasta alas vuorelta, niin he kokoontuivat Aaronin luo, ja sanoivat hänelle: ,,nouse, tee meille jumala, joka meidän edellämme kävisi; sillä emme tiedä, mitä tälle Moosekselle on tapahtunut, joka meidät Egyptin maalta johdatti.“ Ps. 106:19. Ap. t. 7:40.
2. Niin sanoi Aaron heille: ,,ottakaat ne kultaiset korvarenkaat, jotka ovat teidän vaimojenne, poikainne ja tytärtenne korvissa, ja tuokaat ne minulle.“
3. Niin kaikki kansa riisui ne kultaiset korvarenkaat, jotka olivat heidän korvissansa, ja toivat ne Aaronille.

4. Ja hän otti ne heidän kädestänsä, ja muodosti sen taltalla, ja teki siitä valetun vasikan. Ja he sanoivat: „tämä on sinun jumalasi, Israel, joka sinun Egyptin maalta johdatti ulos."
5. Kun Aaron sen näki, rakensi hän alttarin heidän eteensä, ja Aaron antoi julistaa, sanoen: „huomenna on Herran juhlapäivä!"
6. Ja toisena päivänä nousivat he varhain aamulla, ja uhrasivat polttouhria, ja kantoivat edes kiitosuhria. Ja kansa istui syömään ja juomaan, ja senjälkeen he nousivat huvitteleimaan. 1 Kor. 10:7.
7. Silloin Herra puhui Moosekselle: „mene, astu alas; sillä sinun kansasi, jonka sinä Egyptin maalta johdatit ulos, on tehnyt pahoin. 5 Moos. 9:12 ss.
8. He ovat jo poikenneet pois siltä tieltä, jonka minä heille käskin. He tekivät itsellensä valetun vasikan, ja kumarsivat sitä, ja uhrasivat sille, ja sanoivat: ,tämä on sinun jumalasi, Israel, joka sinun Egyptin maalta johdatti ulos."
9. Ja Herra sanoi vielä Moosekselle: „minä näen, että tämä kansa on uppiniskainen kansa. 2 Moos. 33:3.
10. Sentähden anna nyt minun vihani syttyä heihin, niin että minä hukutan heidät; ja minä teen sitten sinut suureksi kansaksi."
11. Mutta Mooses rukoili hartaasti Herran, Jumalansa edessä, ja sanoi: „Herra, miksi sinun vihasi syttyisi sinun kansaasi, jonka Egyptin maalta johdatit ulos niin suurella voimalla ja väkevällä kädellä? 5 Moos. 9:26 ss. Ps. 106:23.
12. Pitäisikö Egyptiläisten puhuman ja sanoman: ,heidän vahingoksensa hän heidät johdatti ulos, tappaaksensa heitä vuorilla, ja hävittääksensä heidät maan päältä?' Käänny pois sinun vihasi hirmuisuudesta, ja kadu sitä pahaa, jota aiot sinun kansaasi vastaan. 4 Moos. 14:15 ss. Ps. 85:4.
13. Muista sinun palvelijoitasi Abrahamia, Isaakia ja Israelia, joille sinä itse kauttasi vannoit ja sanoit: ,minä enennän teidän siemenenne niinkuin taivaan tähdet, ja koko tämän maan, josta minä sanoin, annan teidän siemenellenne, ja heidän pitää sen perimän ijankaikkisesti." 1 Moos. 12:7. 15:5. 22:16 s. 28:13. 48:16. Hebr. 6:13 s.
14. Silloin Herra katui sitä pahaa, jonka hän uhkasi tehdä kansallensa.
15. Ja Mooses käänsi itsensä ja astui alas vuorelta, ja hänen kädessänsä oli kaksi todistuksen taalua. Ja taulut olivat kirjoitetut molemmin puolin. 2 Moos. 34:29.
16. Ja taulut olivat Jumalan tekoa; ja kirjoitus siinä oli myös Jumalan kirjoitus, piirretty tauluihin. 2 Moos. 31:18.
17. Kun Josua kuuli kansan huudon, sanoi hän Moosekselle: „sotahuutoja kuuluu leiristä!"
18. Mutta hän vastasi: „ei se ole voittajien, eikä voitettujen huutoa; minä kuulen laulajain äänen."
19. Ja kun hän lähestyi leiriä, näki hän vasikan ja hypyn. Silloin Mooseksen viha syttyi, ja hän heitti pois käsistänsä taulut, ja löi ne rikki vuoren juurella. 5 Moos. 9:17.
20. Sitten hän otti vasikan, jonka he tehneet olivat, ja poltti tulessa, ja musersi sen aivan tuhkaksi; sen hän sitten hajoitti veteen, ja antoi Israelin lasten juoda. 5 Moos. 9:21.
21. Ja Mooses sanoi Aaronille: „mitä tämä kansa on sinulle tehnyt, että niin suuren rikoksen saatoit heidän päällensä?"
22. Aaron vastasi: „älköön herrani viha syttykö; sinä tiedät itse, että tämä kansa on paha.
23. He sanoivat minulle: ,tee meille jumala, joka meidän edellämme kävisi; sillä emme tiedä, mitä tälle Moosekselle on tapahtunut, joka meidät Egyptin maalta johdatti.'
24. Silloin minä sanoin heille: ,jolla on kultaa, riisukoon sen päältänsä;' ja he antoivat sen minulle. Ja minä heitin sen tuleen, ja siitä tuli tämä vasikka."
25. Kun Mooses näki, että kansa oli raivoissansa, sillä Aaron oli heidän intohimonsa päästänyt valloilleen iloksi heidän vihollisillensa,
26. niin hän astui leirin porttiin, ja sanoi: „joka on Herran oma, se tulkoon minun tyköni!" Silloin kokoontuivat hänen tykönsä kaikki Levin pojat.
27. Ja hän sanoi heille: „näin sanoo Herra, Israelin Jumala: ,jokainen sitokoon miekan kupeillensa, ja vaeltakaat leirin läpi toisesta portista toiseen edes takaisin ja lyökäät kuoliaaksi kenen kohtaatte, oli se vaikka veli, ystävä tahi naapuri." 5 Moos. 33:9.
28. Niin Levin pojat tekivät niinkuin Mooses käski; ja sinä päivänä kaatui kansasta liki kolmetuhatta miestä.
29. Ja Mooses sanoi: „pyhittäkäät tänäpänä teidän kätenne Herralle,

itsekukin pojassansa ja veljessänsä, että hän tänäpänä antaisi teille siunauksen."

30. Toisena päivänä sanoi Mooses kansalle: ,,te olette tehneet suuren synnin; ja nyt minä astun ylös Herran tykö, jos minä kenties voisin sovittaa teidän rikoksenne."

31. Niin Mooses palasi jälleen Herran tykö, ja sanoi: ,,minä rukoilen; tämä kansa teki suuren synnin, ja he tekivät itsellensä kultaisen jumalan. 5 Moos. 9:25.

32. Mutta anna nyt heidän rikoksensa anteeksi; vaan jollei, niin pyyhi minut pois sinun kirjastasi, jonka kirjoittanut olet." Ps. 69:29. Room. 9:3.

33. Mutta Herra sanoi Moosekselle: ,,joka minua vastaan syntiä tekee, sen minä pyyhin pois minun kirjastani.

34. Niin mene nyt, ja johdata kansa sinne, josta olen sinulle puhunut; katso, minun enkelini käy sinun edelläsi. Mutta minun etsikkopäivänäni kostan minä heidän rikoksensa." 2 Moos. 23:20.

35. Näin rankaisi Herra kansaa sentähden, että he olivat tehneet vasikan, sen, jonka Aaron teki.

33 Luku.

Kansan murhe. Mooses siirtää majan. Herra puhuttelee häntä, ja hän tahtoo nähdä Jumalan kunnian.

Ja Herra puhui Moosekselle: ,,lähde täältä, sinä ja kansa, jonka johdatit Egyptin maalta, sille maalle, josta minä vannoin Abrahamille, Isaakille ja Jaakobille, sanoen: ,sinun siemenelles minä sen annan.' 1 Moos. 12:7.

2. Minä lähetän sinun edelläsi enkelin, ja ajan pois Kananealaiset, Amorilaiset, Hetiläiset, Feresiläiset, Heviläiset, ja Jebusilaiset, 2 Moos. 23:20. 32:34.

3. että tulisit siihen maahan, jossa rieskaa ja hunajata vuotaa. Sillä koska sinä olet uppiniskainen kansa, niin en minä mene sinun kanssasi, etten sinua joskus tiellä hukuttaisi."

4. Kun kansa kuuli tämän ankaran puheen, tulivat he surulliseksi, eikä yksikään pukenut koristuksiaan yllensä.

5. Ja Herra sanoi Moosekselle: ,,sano Israelin lapsille: ,te olette uppiniskainen kansa. Jos minä silmänräpäyksenkin kuljen sinun kanssasi, niin hukutan sinut; riisu siis nyt koristuksesi päältäsi, että minä tietäisin, mitä minä sinulle tekisin.'" 2 Moos. 32:9. 5 Moos. 9:13.

6. Niin riisuivat Israelin lapset koristuksensa Horebin vuoren luona.

7. Mutta Mooses otti majan ja pystytti sen kauas leiristä, ja kutsui sen seurakunnan majaksi; ja kuka ikänänsä tahtoi kysyä Herralta, hänen piti menemän seurakunnan majalle, joka oli ulkona leiristä.

8. Ja milloin Mooses meni majaan päin, nousi kansa, ja itsekukin asettui majansa ovelle, ja katseli Mooseksen jälkeen siihen asti, että hän meni majaan.

9. Ja kun Mooses astui majaan, tuli pilven patsas alas, ja seisoi majan ovella; ja Hän puhutteli Moosesta.

10. Ja kun kansa näki pilven patsaan seisovan majan oven edessä, niin he lankesivat kasvoilleen maahan ja rukoilivat majansa ovella.

11. Ja Herra puhutteli Moosesta kasvoista kasvoihin, niinkuin joku ystävätänsä puhuttelee. Sitten hän palasi leiriin; mutta hänen palvelijansa, Josua, Nunin poika, nuorukainen, ei lähtenyt majasta. 4 Moos. 12:8.

12. Ja Mooses sanoi Herralle: ,,katso, sinä sanoit minulle. ,johdata tämä kansa,' etkä sinä ilmoittanut minulle, kenenkä sinä lähetät minun kanssani; ja kuitenkin sinä sanoit minulle: ,minä tunnen sinun nimeltäsi, ja sinä olet myös armon löytänyt minun edessäni.'

13. Jos minä siis olen armon löytänyt sinun edessäsi, niin osoita nyt minulle sinun tiesi, että minä sinun tuntisin ja löytäisin armon sinun edessäsi; ja muista kuitenkin, että tämä väki on sinun kansasi." 2 Moos. 19:6. Ps. 103:7.

14. Niin Hän sanoi: ,,minun kasvoni käy sinun edelläsi, ja minä annan sinulle levon." 5 Moos. 4:37.

15. Ja hän sanoi Hänelle: ,,jollei sinun kasvosi käy edellä, niin älä vie meitä tästä pois.

16. Ja mistä tässä tiedetään, että minä ja sinun kansasi olemme löytäneet armon sinun edessäsi? Eikö siitä, että sinä vaellat meidän kanssamme? niin että me eroitetaan, minä ja sinun kansasi, kaikista kansoista, jotka ovat maan piirin päällä."

17. Ja Herra vastasi Moosekselle: ,,myöskin tämän, jota olet pyytänyt, teen minä; sillä sinä olet löytänyt armon minun edessäni, ja minä tunnen sinun nimeltäsi."

18. Mutta hän sanoi: „anna minun siis nähdä sinun kunniasi."
19. Ja Hän vastasi: „minä annan kaikki minun hyvyyteni käydä sinun edelläsi, ja tahdon itse julistaa Herran nimeä sinun edessäsi. Ja minä armahdan, ketä minä tahdon armahtaa, ja olen laupias, jolle minä tahdon laupias olla. 2 Moos. 34:5 ss. Room. 9:15.
20. Ja Hän sanoi vielä: „et sinä taida nähdä minun kasvojani; sillä ei yksikään ihminen, joka minun näkee, taida elää."
21. Senjälkeen sanoi Herra: „katso, tässä on sijaa minun luonani; siellä seiso sinä kalliolla.
22. Kun nyt minun kunniani vaeltaa ohitse, annan minä sinun seisoa kallion rotkossa, ja minä peitän sinut minun kädelläni siksi kuin olen ohitse vaeltanut.
23. Sitten kun minä otan pois minun käteni, saat sinä nähdä minut takaa; vaan minun kasvojani ei kukaan voi nähdä."

34 Luku.

Uudet taulut. Wuotiset juhlat. Liitto uudistetaan. Mooseksen kasvojen paiste.

Ja Herra sanoi Moosekselle: „vuole itsellesi kaksi kivistä taulua, entisten kaltaista; ja minä kirjoitan niihin tauluihin ne sanat, jotka ensimmäisissä tauluissa olivat, jotka löit rikki. 5 Moos. 10:1 ss.
2. Ole siis huomenna valmis, ja astu varhain Sinain vuorelle, ja seiso siellä minun edessäni vuoren kukkulalla.
3. Vaan älköön yksikään astuko ylös sinun kanssasi, älköön myös yksikään koko sillä vuorella näkykö; älköön myöskään lampaita tahi karjaa käykö laitumella sen vuoren kohdalla."
4. Ja Mooses teki kaksi kivistä taulua, entisten kaltaista. Ja seuraavana aamuna varhain hän astui ylös Sinain vuorelle, niinkuin Herra oli hänen käskenyt, ja kantoi ne kaksi kivistä taulua kädessänsä.
5. Silloin Herra astui alas pilvessä, ja seisoi hänen kanssansa siellä ja julisti Herran nimen. 2 Moos. 33:19.
6. Ja Herra vaelsi hänen kasvojensa edessä, ja huusi: „Herra, Herra! — Jumala, laupias ja armollinen, ja pitkämielinen ja suuri armossa ja uskollisuudessa, 4 Moos. 14:18. Neh. 9:17 ss. Ps. 86:15. 103:8. 145:8. Joel 2:13. Jon. 4:2.
7. joka pitää laupiuden tuhanteen saakka, ja antaa anteeksi vääryyden, ylitsekäymisen ja synnin; jonka edessä ei yksikään ole viaton, joka etsii isäin vääryyden lapsissa ja lastenlapsissa kolmanteen ja neljänteen polveen asti." 2 Moos. 20:5 ss. 5 Moos. 5:9. 7:9 ss. 24:16. Job. 9:2. Ps. 143:2. Jer. 32:18 ss. Neh. 1:3.
8. Silloin Mooses kiireesti lankesi maahan kasvoilleen rukoillen.
9. Ja hän sanoi: „Herra, jos minä olen saanut armon sinun edessäsi, niin käyköön Herra meidän kanssamme. Tämä tosin on uppiniskainen kansa; mutta sinähän tahdot antaa anteeksi vääryytemme ja syntimme ja omistaa meidät itsellesi perimiseksi."
10. Niin Hän vastasi: „katso, minä teen liiton kaiken sinun kansasi edessä, ja minä myös teen ihmeellisiä tekoja, joidenka kaltaisia ei ikänänsä ennen tehty ole missään maassa, eikä missään kansassa. Ja kaiken kansan, joiden keskellä sinä olet, pitää näkemän, että Herran työt ovat ihmeelliset, joita minä teen sinun kanssasi. 5 Moos. 5:2.
11. Pidä ne käskyt, jotka minä sinulle tänäpänä annan. Katso, minä ajan ulos sinun edestäsi Amorilaiset, Kananealaiset, Hetiläiset, Feresiläiset, Heviläiset, ja Jebusilaiset.
12. Varo tekemästä liittoa sen maan asuvaisten kanssa, johonka tulet, etteivät ne olisi paulaksi teidän keskellänne; 2. Moos. 23:32 ss. 5 Moos. 7:2 ss.
13. vaan heidän alttarinsa pitää teidän kukistaman, ja heidän kuvansa rikkoman, ja heidän metsistönsä maahan lyömän.
14. Sillä ei sinun pidä rukoileman muita jumalia; sillä Herran nimi on kiivoittelija, ja Hän on kiivas Jumala.
15. Älä tee mitään liittoa sen maan asuvaisten kanssa; sillä kun he huoristelevat jumaliensa kanssa ja uhraavat jumalillensa, niin kutsuvat he sinun, että söisit heidän uhristansa,
16. ja ottaisit heidän tyttäristänsä sinun pojillesi vaimoja; ja nämä huoristelevat heidän jumaliensa kanssa, ja saattavat sinun poikasi myös heidän jumaliensa kanssa huoristelemaan. 4 Moos. 25:1 s. Tuom. 3:6. 1 Kun. 11:2.
17. Älä tee itsellesi valetuita jumalia. 2 Moos. 20:4,23. 3 Moos. 19:4.
18. Happamattoman leivän juhlaa tulee sinun pitää. Seitsemän päivää pitää sinun happamatonta leipää syömän, niinkuin minä sinulle käskenyt olen, määrätyllä ajalla Abib

kuussa; sillä sinä olet lähtenyt Egyptistä Abib kuussa. 2 Moos. 12:15.23:15. 5 Moos. 16:1 ss.

19. Kaikki, jotka ensin avaavat äitinsä kohdun, ovat minun, myöskin kaikki härkyiset karjasta ja oinaat lampaista, jotka esikoiset ovat. 2 Moos. 13:2,12 ss. 22:29 ss. 4 Moos. 18:15 ss. Luuk. 2:23.

20. Mutta aasin esikoisen pitää sinun lunastaman lampaalla; jos et sinä lunasta, niin väännä hänen niskansa poikki Jokaisen esikoisen sinun pojistasi pitää sinun lunastaman, ja älköön yksikään tyhjin käsin tulko minun eteeni. 5 Moos. 16:16. Syr. 35:6.

21. Kuusi päivää pitää sinun työtä tekemän, ja seitsemäntenä päivänä pitää sinun lepäämän; sekä pellon kyntämisestä että niittämisestä pitää sinun lepäämän. 2Moos. 23:12. 31:15.35:2. 5 Moos. 5:12 ss. Luuk. 13:14 ss.

22. Viikkojuhlaa sinun tulee pitää ensimmäisestä nisun-elon uutisesta; samoin korjaamisen juhlaa vuoden lopulla.

23. Kolmasti vuodessa pitää kaikki miehenpuolesi näkymän kaikkivaltiaan Herran, Israelin Jumalan edessä. 2 Moos. 23:17. 5 Moos. 16:16.

24. Sillä Minä ajan ulos pakanat sinun edestäsi, ja levitän sinun maasi ääret; ja ei pidä yhdenkään himoitseman sinun maatasi, kun sinä menet ylös näyttämään itsesi Herralle, sinun Jumalallesi, kolmasti vuodessa.

25. Älä uhraa minun uhrini verta happamen leivän kanssa yhdessä. Ja pääsiäisjuhlan uhrista älköön mitään jääkö yön ylitse huomeneksi. 2 Moos. 12:10. 23:18. 5 Moos. 16:4.

26. Maasi kasvon ensimmäiset uutiset pitää sinun tuoman Herrasi, sinun Jumalasi huoneesen. — Älä keitä vohlaa emänsä rieskassa.“ 2 Moos. 23:19. 5 Moos. 14:21.

27. Ja Herra sanoi Moosekselle: „kirjoita muistiin nämä sanat; sillä näiden sanain mukaan olen minä liiton tehnyt sinun ja Israelin kanssa.“ 2 Moos. 24:4.

28. Ja hän viipyi siellä Herran tykönä neljäkymmentä päivää ja neljäkymmentä yötä, ja ei syönyt leipää, eikä juonut vettä. Ja hän kirjoitti tauluihin liiton sanat, ne kymmenen sanaa. 2 Moos. 24:18. 5 Moos. 4:13. 9:9,18.

29. Kun Mooses astui Sinain vuorelta alas, oli hänellä kaksi todistustaulua kädessänsä, astuissansa alas vuorelta; eikä Mooses tietänyt, että hänen kasvonsa iho paistoi siitä, että Herra oli puhutellut häntä. 2 Kor. 3:7.

30. Ja kun Aaron ja kaikki Israelin lapset näkivät hänen kasvonsa ihon paistavan, pelkäsivät he häntä lähestyä.

31. Mutta Mooses kutsui heitä, ja he kääntyivät hänen puoleensa, sekä Aaron että kaikki ylimmäiset kansan seasta; ja Mooses puhutteli heitä.

32. Senjälkeen lähestyivät kaikki Israelin lapset häntä, ja hän käski heille kaikki ne, mitä Herra oli hänelle ilmoittanut Sinain vuorella.

33. Ja kun Mooses oli päättänyt puheensa heidän kanssansa, pani hän peitteen kasvojensa eteen. 2 Kor. 3:13.

34. Mutta milloin hän astui Herran eteen puhuttelemaan Häntä, pani hän peitteen pois siksi kuin hän läksi jälleen ulos. Ja kun hän tuli ulos, ilmoitti hän aina Israelin lapsille, mitä hänelle käsketty oli.

35. Silloin näkivät Israelin lapset joka kerta, kuinka hänen kasvojensa iho paistoi, ja hän veti jälleen peitteen kasvojensa päälle, siksi kuin hän uudelleen meni puhuttelemaan Häntä.

35 Luku.

Käsky sabbatin levosta. Majan ylönnysuhri ja rakentajat.

Ja Mooses kokosi koko Israelin lasten seurakunnan, ja sanoi heille: „nämä ovat ne, jota Herra on käskenyt teidän tehdä:

2. Kuusi päivää pitää työtä tehtämän, mutta seitsemäs päivä on oleva teille pyhä, Herran sabbatin lepo. Kuka ikänänsä silloin työtä tekee, sen pitää kuoleman. 2 Moos. 20:9 ss. 23:12,31:15.

3. Älkäät sabbatin päivänä sytyttäkö tulta asunnoissanne, missä asunettekaan.“

4. Ja Mooses sanoi kaikelle Israelin lasten seurakunnalle: „tämä on se, jota Herra on käskenyt, sanoen:

5. Kootkaat keskuudessanne ylönnysuhria Herralle; jokainen, jolla hyväntahtoinen sydän on, tuokoon ylönnysuhrin Herralle: kultaa, hopiata ja vaskea, 2 Moos. 25:2 ss.

6. sinisiä, purpuraisia, ja tulipunaisia villoja, kallista liinaa ja vuohen karvoja,

7. punalla painetuita oinaan nahkoja, ja hylkeen-nahkoja, ja sittimipuita,

8. öljyä lamppuihin, ja hyvänhajuisia aineita voiteluöljyyn ja hyvään suitsutukseen,

9. onikin kiviä ja kiviä ommeltaviksi olkavaatteeseen ja rintakilpeen.
10. Ja kaikki taitavat miehet teidän seassanne tulkoot ja tehkööt kaikki, mitä Herra käskenyt on:
11. majan vaatteinensa, peitteinensä, renkainensa, lautoinensa, korentoinensa, patsainensa ja jalkoinensa, 2 Moos. 31:7 ss. 39:33 ss.
12. arkin korentoinensa, armoistuimen ja esiripun,
13. pöydän korentoinensa sekä kaikki sen kapineet ja katsomusleivät,
14. kynttiläjalan tarpeinensa ja lamppuinensa, ja öljyä kynttiläjalkaa varten,
15. ja suitsutusalttarin korentoinensa, voiteluöljyn ja hyvänhajuisia aineita suitsutukseen, ja vaatteen majan oven eteen, 2 Moos. 30:1.
16. polttouhrin-alttarin vaskihäkin kanssa, korennot ja kaikki sen astiat, pesoastian jalkoinensa, 2 Moos. 27:1.
17. pihan kangasaidan patsainensa ja jalkoinensa, niin myös kankaan pihan käytävän eteen,
18. majan ja pihan vaarnat köysinensä,
19. virkavaatteet palvelusta varten pyhäkössä, ja papin Aaronin pyhät vaatteet sekä hänen poikainsa papilliset vaatteet."
20. Silloin läksi Israelin lasten seurakunta pois Mooseksen luota.
21. Sitten tulivat he takaisin, jokainen, jonka sydän siihen kehoitti; ja jokainen, jolla oli antelias henki, toi ylönnysuhrin Herralle seurakunnan majan tarpeeksi, ja kaikkeen sen palvelukseen, ja pyhiin vaatteisin.
22. He tulivat sekä miehet että naiset, kaikki, joilla oli antelias sydän, ja toivat rannerenkaita, korvarenkaita, sormuksia ja solkia, ja kaikkinaisia kultaisia kalleuksia; jokainen toi minkä lahjan kullassa hän voi Herralle uhrata.
23. Ja jokainen, jolla oli sinisiä, purpuraisia ja tulipunaisia villoja, ja kallista liinaa, ja vuohen karvoja, punalla painetuita oinaan nahkoja, ja hylkeen nahkoja, toi niitä.
24. Jokainen, jolla oli hopiata ja vaskea lahjoittaa, hän toi sen ylönnysuhriksi Herralle. Ja jokainen, jolla oli sittimipuuta monellaisten töitten valmistamista varten, toi sitä.
25. Ja kaikki taitavat naiset kehräsivät käsillänsä ja toivat kehräyksensä sinisistä, purpuraisista ja tulipunaisista villoista, ja valkoisesta kalliista liinasta.
26. Ja ne naiset, jotka senkaltaisia töitä taisivat, ja joiden sydän siihen kehoitti, kehräsivät vuohen karvoja.
27. Mutta päämiehet toivat onikin kiviä, ja olkavaatteesen ja rintakilpeen ommeltavia kiviä,
28. ja hyvänhajullisia yrttejä ja öljyä kynttiläjalkaa varten ja voiteluöljyksi sekä hyvänhajuiseksi suitsutukseksi. 2 Moos. 30:23 ss.
29. Ja niin Israelin lapset toivat hyvällä mielellä, sekä miehet että naiset, kaikkinaiseen tarpeeseen, niinkuin Herra Moosekselle oli käskenyt, että tehtämän piti.
30. Ja Mooses sanoi Israelin lapsille: „katsokaat, Herra on nimeltä kutsunut Betsaleelin, Urin pojan, Hurin pojanpojan, Juudan suvusta, 2 Moos. 31:2 ss.
31. ja on täyttänyt hänen Jumalan hengellä, taidolla, ymmärryksellä ja tiedolla kaikkinaiseen työhön,
32. sekä keksimään taideteoksia että työskentelemään kullassa, hopiassa ja vaskessa,
33. kaivertamaan kiviä vaatteesen ommeltaviksi sekä leikkaamaan puuhun, ja ylimalkain valmistamaan kaikellaisia taideteoksia.
34. Ja Hän on antanut sekä hänelle että Oholiabille, Ahisamakin pojalle, Danin suvusta, taidon opettaa muita. 2 Moos. 31:6.
35. Hän on täyttänyt heidän sydämmensä taidolla tekemään kaikellaista veistotyötä sekä kutomaan ja neulomaan sinistä, purpuraista, ja tulipunaista kangasta, ja valkoista kallista liinaa, niin että he tekevät ja keksivät kaikkinaisia taitavasti.

36 Luku.

Todistuksen majan eri osat valmistetaan.

Niin Betsaleel ja Oholiab tekivät työtä, ja jokainen taitava mies, joille Herra oli antanut taidon ja ymmärryksen tekemään kaikki työt pyhäkön rakennuksessa; he tekivät kaikki sen mukaan kuin Herra oli käskenyt. 2 Moos. 31:2.
2. Ja Mooses kutsui Betsaleelin ja Oholiabin, ja kaikki taitavat miehet, joiden sydämmeen Herra oli taidon antanut, kaikki, jotka mielellänsä tarjoutuivat työtä tekemään.
3. Ja he ottivat Moosekselta kaikki ne uhrilahjat, jotka Israelin lapset olivat tuoneet pyhäkön rakennuksen tarpeeksi. Mutta he toivat vielä joka aamu vapaaehtoisia lahjoja hänelle.
4. Niin tulivat kaikki taitavat miehet, jotka työtä tekivät pyhäkön ra-

kennuksessa, itsekukin siitä työstä, jota hän teki,
5. ja sanoivat Moosekselle: „kansa tuo ylön paljon, enemmän kuin tarvitaan tämän rakennukseen, jonka Herra on käskenyt tehdä."
6. Silloin Mooses käski kuuluttaa leirissä, sanoen: „älköön kukaan, mies tahi nainen, enää tuoko uhrilahjaa pyhäkön tarpeeksi." Ja niin kansa estettiin tuomasta.
7. Sillä jo oli aineita tarpeeksi siihen työhön kuin tehtämän piti, ja vielä oli liiaksikin.
8. Niin valmistivat nämä taitavat miehet, jotka siinä työssä olivat, pyhäkön kymmenestä kankaanpituudesta; kalliista valkoisista, sinisistä, purpuraisista ja tulipunaisista langoista he ne tekivät ja kutoivat taidokkaasti niihin Kerubimeja. 2 Moos. 26:1.
9. Kunkin kankaan pituus oli kahdeksankolmattakymmentä kyynärätä, ja sen leveys neljä kyynärätä; sama mitta oli kaikilla kankailla.
10. Ja he yhdistivät viisi kangasta toinen toiseensa, ja taas viisi kangasta toinen toiseensa.
11. Ja tekivät myös silmukat sinisistä langoista ensimmäisen kankaan palteeseen, sekä myös toisen kankaan äärimmäiseen reunaan.
12. Viisikymmentä silmukkaa he tekivät ensimmäiseen kankaasen, ja viisikymmentä silmukkaa toisen kankaan reunaan, joilla ne toinen toisiinsa yhdistettiin, niin että silmukat olivat toinen toisensa kohdalla.
13. Ja he tekivät myös viisikymmentä kultaista koukkua, joilla he yhdistivät kankaat toinen toiseensa, niin että maja tuli yhdeksi kokonaisuudeksi.
14. Ja he tekivät kankaita vuohen karvoista, majan päälle peitteeksi; yksitoista semmoista kangaskappaletta tehtiin. 2 Moos. 26:7.
15. Jokaisen kankaan pituus oli kolmekymmentä kyynärätä, ja leveys neljä kyynärätä; sama mitta oli kaikilla yhdellätoista kappaleella.
16. Ja viisi kappaletta yhdistettiin erikseen, ja sitten kuusi kappaletta erikseen.
17. Ja he tekivät viisikymmentä silmukkaa äärimmäisen kangaskappaleen reunaan ja myös viisikymmentä silmukkaa toisen kappaleen reunaan vastaavalle kohdalle.
18. Ja he tekivät viisikymmentä vaskikoukkua, joilla majan peite yhdistettiin yhdeksi kokonaiseksi.
19. Ja he tekivät peitteen majan päälle punalla painetuista oinaan nahoista, ja vielä sen päälle peitteen hylkeen nahoista. 2 Moos. 26:14.
20. Ja he tekivät majan laudat sittimipuusta pystyyn asetettaviksi. 2 Moos. 26:15 ss.
21. Jokaisen laudan pituus oli kymmenen kyynärätä, ja leveys puolitoista kyynärätä.
22. Jokaiseen lautaan tehtiin kaksi vaarnaa, joilla laudat toinen toiseensa liitettiin; niin tehtiin kaikkiin majan laudoihin.
23. Ja he asettivat majan laudoista kaksikymmentä lautaa etelä puolelle,
24. ja tekivät neljäkymmentä hopiajalkaa kahdenkymmenen laudan alle, joka laudan alle kaksi jalkaa, aina kahden vaarnan kanssa.
25. Myöskin asettivat he majan toiselle sivulle, pohjan puolelle, kaksikymmentä lautaa,
26. neljänkymmenen hopiajalan kanssa, aina kaksi jalkaa kunkin laudan alle.
27. Mutta perälle majaa, länteen päin, asettivat he kuusi lautaa.
28. Ja he tekivät kaksi muuta lautaa majan kulmia varten, molemmille sivuille,
29. ja ne olivat kaksitahkoiset alhaalta asti ja samassa eheät, ensimmäiseen renkaasen saakka yläpäässä; niin tehtiin molemmat, kumpaankin kulmaan.
30. Niinmuodoin tuli olemaan kahdeksan lautaa ja kuusitoista hopiajalkaa, aina kaksi jalkaa kunkin laudan alla.
31. Ja he tekivät myös poikkipuut sittimipuusta: viisi niihin lautoihin, jotka olivat yhdellä puolella majaa, 2 Moos. 26:26.
32. ja viisi poikkipuuta niihin lautoihin, jotka olivat toisella puolen majaa, ja taas viisi poikkipuuta niihin lautoihin, jotka olivat majan peräpuolella länteen päin.
33. Ja he asettivat keskimäisen poikkipuun niin, että se kävi poikittain keskeltä lautoja yhdestä päästä niin toiseen.
34. Ja he silasivat laudat kullalla, ja niitten renkaat tekivät he kullasta, joihinka poikkipuut pistettiin; ja poikkipuut silattiin myös kullalla.
35. He tekivät myös esiripun sinisistä, purpuraisista, tulipunaisista ja valkoisista kerratuista langoista; myös Kerubimit kudottiin siihen taitavasti. 2 Moos. 26:31 ss.
36. Ja he tekivät sitä varten neljä patsasta sittimipuusta, ja silasivat ne kullalla; ja niiden koukut teki-

vät he kullasta, ja valoivat niille
neljä hopiajalkaa.
37. Ja he valmistivat kankaan majan oven eteen sinisistä, purpuraisista, tulipunaisista ja valkoisista kerratuista langoista, taitavasti neulotun,
38. ja tätä varten viisi patsasta koukkuinensa, ja silasivat niiden päät ja vanteet kullalla; ja niiden viisi jalustaa tehtiin vaskesta.

37 Luku.

Arkki, armoistuin, pöytä, kynttiläjalka ja suitsutusalttari tehdään.

Ja Betsaleel teki arkin sittimipuusta, puolikolmatta kyynärätä pitkän, puolitoista kyynärätä leviän ja puolitoista kyynärätä korkian.
2 Moos. 25:10 ss.
2. Ja hän silasi sen puhtaalla kullalla, sekä sisältä että ulkoa, ja teki sen ympärille kultaisen vanteen.
3. Ja valoi neljä kultarengasta sen neljään kulmaan, kaksi rengasta yhdelle puolelle ja kaksi rengasta toiselle puolelle.
4. Ja hän teki korennot sittimipuusta ja silasi ne kullalla.
5. Ja pisti ne korennot renkaisin arkin sivulle, niin että arkki taidettiin kantaa.
6. Ja hän teki armoistuimen puhtaasta kullasta, puolikolmatta kyynärätä pitkän ja puolitoista kyynärätä leviän. 2 Moos. 25:17.
7. Ja hän teki kaivertamalla kaksi Kerubimia kullasta ja asetti ne molempiin päihin armoistuinta,
8. yhden Kerubimin toiseen päähän, ja toisen Kerubimin toiseen päähän. Yhteyteen armoistuimen kanssa sen molempiin päihin hän teki Kerubimit.
9. Ja Kerubimit levittivät siipensä ja peittivät armoistuimen siivillänsä, ja niitten kasvot olivat käännetyt toinen toisensa puoleen; armoistuimeen päin olivat Kerubimein kasvot.
10. Hän teki myös pöydän sittimipuusta, kaksi kyynärätä pitkäksi, kyynärätä leviäksi, ja puoltatoista kyynärätä korkiaksi, 2 Moos. 25:23 ss.
11. ja silasi sen puhtaalla kullalla, ja teki kultaisen vanteen sen ympärille.
12. Ja hän teki reunuksen sen ympärille kämmentä korkean; ja teki myös kultaisen vanteen reunuksen ympärille,
13. ja valoi siihen neljä kultaista rengasta, ja pani renkaat neljään kulmaan neljän jalan kohdalle.
14. Juuri reunuksen kohdalla olivat renkaat, jotta korennot niihin pistettäisiin, joilla pöytä kannettiin.
15. Ja hän teki korennot sittimipuusta, ja silasi ne kullalla; niin voitiin pöytä kantaa.
16. Hän teki myös pöytäastiat puhtaasta kullasta, vadit, suitsutusastiat, maljat ja pikarit, joista juomauhrit kaadettiin. 2 Moos. 25:29.
17. Hän teki myös kynttiläjalan puhtaasta kullasta. Kaivertamalla taidokkaasti hän kynttiläjalan teki, sen jalustan ja varren; maljat, nuput ja kukkaset siinä olivat kaikki samasta kappaleesta. 2 Moos. 25:31 ss.
18. Kuusi haaraa kävi sen kyljestä, kolme haaraa kynttiläjalan yhdeltä sivulta, ja myös kolme haaraa sen toiselta sivulta.
19. Kolme mantelikukan-muotoista maljaa oli sen toisessa haarassa, ja yksi nuppu ja kukkanen, niin myös kolme mantelin-kaltaista maljaa toisessa haarassa, yksi nuppu ja kukkanen; niin oli niissä kuudessa haarassa, jotka kynttiläjalasta kävivät ulos.
20. Mutta itse kynttiläjalassa oli neljä mantelin-muotoista maljaa, nuppujensa ja kukkastensa kanssa,
21. niin että nuppu oli siinä ensimmäisen haaraparin alla, ja taas nuppu toisen haaraparin alla, ja vielä nuppu kolmannen haaraparin alla; niin oli niitten kuuden haaran alla, jotka siitä kävivät ulos. 2 Moos. 25:35.
22. Ja sen nuput ja haarat olivat kaikki yhtä taidetekoa puhtaasta kullasta.
23. Ja hän teki myös siihen seitsemän lamppua; ja niitten niistimet ja sammuttimet olivat puhtaasta kullasta.
24. Ja hän teki sen kaikkien astiainsa kanssa yhdestä talentista puhdasta kultaa.
25. Hän teki myös suitsutusalttarin sittimipuusta, yhtä kyynärätä pitkän ja yhtä kyynärätä leviän — aivan nelikulmaisen — ja kahta kyynärätä korkian; sarvet tehtiin yhteyteen sen kanssa. 2 Moos. 30:1 ss.
26. Ja hän silasi sen puhtaalla kullalla, sen katon ja seinät ympärinsä, ja sen sarvet; ja hän teki sen ympärille vanteen kullasta.
27. Ja hän teki kaksi kultaista rengasta vanteen alle molemmin puolin, niin että korennot voitiin niihin pistää, joista kannettiin.
28. Ja korennot hän teki sittimipuusta, ja silasi ne kullalla.
29. Ja hän valmisti myös pyhän voiteluöljyn ja puhtaan, hyvänhajul-

lisen suitsutuksen, taidokkaasti tehtynä. 2 Moos. 30:23 ss., 34 ss.

38 Luku.

Polttouhrin-alttari ja pesoastia valmistetaan.

Ja hän teki myös polttouhrin-alttarin sittimipuusta, viittä kyynärätä pitkän ja viittä kyynärätä leviän — aivan nelikulmaisen — ja kolmea kyynärätä korkian. 2 Moos. 27:1 ss.
2. Ja hän teki neljä sarvea sen neljään kulmaan; yhtä tekoa olivat sarvet. Ja hän silasi sen vaskella.
3. Ja hän teki kaikki alttarin tarpeet, tuhka-astiat, lapiot, maljat, hangot, hiiliastiat; kaikki astiat teki hän vaskesta.
4. Ja teki alttarin ympärille vaskihäkin niinkuin verkon, maasta puolen alttarin korkeuteen. 2 Moos. 27:4.
5. Ja hän valoi neljä rengasta ja asetti ne vaskihäkin neljään kulmaan, että korennot niihin pistettäisiin.
6. Ja hän teki korennot sittimipuusta ja silasi ne vaskella.
7. Ja hän pani korennot renkaisin alttarin sivulle, joista se kannettiin. Hän teki sen laudoista ja ontoksi sisältä.
8. Ja hän teki pesoastian vaskesta, ja sen jalustan myös vaskesta, niiden naisten peileistä, jotka palvelivat seurakunnan majan oven edessä. 2 Moos. 30:18 ss. 1 Sam. 2:22.
9. Ja hän teki pihan etelään päin; ja pihan kangasaidat tehtiin valkiasta kerratusta liinasta, sata kyynärätä pitkät, 2 Moos. 27:9.
10. ja sitä varten tehtiin kaksikymmentä patsasta ja niihin kaksikymmentä jalustaa vaskesta; mutta niitten koukut ja vyöt hopiasta.
11. Niin myös pohjan puolella tehtiin sata kyynärätä, ja sitä varten kaksikymmentä patsasta kahdenkymmenen jalustan kanssa vaskesta; mutta niitten koukut ja vyöt hopiasta.
12. Ja lännen puolella oli kangasaitaa viisikymmentä kyynärätä, kymmenen patsaan ja kymmenen jalustan kanssa; mutta niitten koukut ja vyöt hopiasta;
13. ja etupuolella itään päin tehtiin viisikymmentä kyynärätä,
14. niin että kangasaitaa oli viisitoista kyynärätä yhdellä sivulla, kolmen patsaan ja kolmen jalustan kanssa,
15. ja samoin toisella sivulla — siis yhtä paljon molemmin puolin pihan porttia — niitten viisitoista kyynärätä kolmen patsaan ja kolmen jalustan kanssa.
16. Ja kaikki pihan kankaat ympärinsä olivat valkiasta kerratusta liinasta,
17. ja patsasten jalat vaskesta, ja niitten koukut ja vyöt hopiasta, niin että niitten nuput olivat silatut hopialla; ja kaikki pihan patsaat olivat vyötetyt hopiavyöllä.
18. Ja porttiverhon pihan sisällekäytävään teki hän sinisistä, purpuraisista, tulipunaisista ja valkoisista kerratuista langoista, taitavasti neulotun, kahtakymmentä kyynärätä pitkän, ja viittä kyynärätä korkian, kankaan leveyden mukaan pihan kangas-aidassa, 2 Moos. 27:16.
19. ja sitä varten tehtiin neljä patsasta ja neljä jalustaa vaskesta, mutta niitten koukut hopiasta, ja niitten päät silattiin hopialla ja vyötettiin hopiavyöllä.
20. Ja kaikki vaarnat majassa ja koko pihassa ympärinsä olivat vaskesta. 2 Moos. 27:19.
21. Tässä on luettelo kaikista kuin todistuksen majaan tarvittiin, joka luettelo on tehty Mooseksen käskyn jälkeen, leviläisten toimen kautta, Itamarin, papin Aaronin pojan, johdon alla.
22. Ja Betsaleel, Urin poika, Hurin pojanpoika, Juudan suvusta, teki kaikki kuin Herra Moosekselle oli käskenyt.
23. Ja hänen apulaisensa oli Oholiab, Ahisamakin poika, Danin suvusta, joka oli mies taitava ja ymmärtäväinen veistämään sekä kutomaan kangasta sinisistä, purpuraisista, tulipunaisista ja valkoisista langoista.
24. Kaikki se kulta, jota tarvittiin tämän pyhäkön tarpeeksi, joka oli annettu ylönnys-uhriksi, oli yhdeksänkolmattakymmentä talenttia, seitsemän sataa ja kolmekymmentä sikliä, pyhän siklin jälkeen.
25. Mutta hopia, jonka yhteinen kansa siihen antoi, oli sata talenttia, tuhannen seitsemänsataa viisikahdeksattakymmentä sikliä, pyhän siklin jälkeen;
26. puoli sikliä, pyhän siklin jälkeen, tuli henkilöä kohti kaikilta niiltä, jotka olivat lasketut, kahdenkymmenen vuotiset ja sitä vanhemmat, kuusisataatuhatta, kolmetuhatta, viisisataa ja viisikymmentä henkilöä. 2 Moos. 30:13 ss. 4 Moos. 1:46.
27. Sadasta talentista hopiata valettiin pyhäkön jalustat, ja esiripun

jalustat, sata jalustaa sadasta talentista, talentti kullekin jalustalle.
28. Mutta tuhannesta, seitsemästä sadasta ja viidestäkahdeksattakymmenestä siklistä tehtiin koukut patsaisin, ja niitten päät silattiin, ja ne vyöllä vyötettiin.
29. Mutta vaski, mikä annettiin ylönnysuhriksi, oli seitsemänkymmentä talenttia ja kaksituhatta ja neljäsataa sikliä.
30. Siitä tehtiin jalustat seurakunnan majan oveen, ja vaskialttari ja vaskihäkki siihen ja myös kaikki alttarin astiat,
31. sekä myös jalustat ympärinsä pihan ympärillä ja jalustat pihan sisällekäytävään, ja kaikki majan vaarnat, ja kaikki pihan vaarnat ympärinsä.

39 Luku.

Papplen vaatteet valmistetaan. Todistuksen majan kappaleet luetellaan.

Mutta sinisistä, purpuraisista ja tulipunaisista villoista tekivät he virkavaatteita palvelukseen pyhäkössä; ja he tekivät pyhiä vaatteita Aaronille, niinkuin Herra oli käskenyt Moosekselle. 2 Moos. 28:2 ss. 31:10. 35:19.
2. Ja he tekivät olkavaatteen kullasta sekä sinisistä, purpuraisista ja tulipunaisista villoista ja valkiasta kerratusta liinasta. 2 Moos. 28:6.
3. Ja he takoivat kullan kiskoksi, jonka leikkasivat langaksi, niin että se taidettiin taitavasti kutoa sinisten, purpuraisten, ja tulipunaisten villain ja valkian liinan sekaan.
4. He tekivät siihen olkakappaleet yhdistettäviksi; kahdelta kulmalta se yhdistettiin.
5. Ja vyö sen päällä oli myös tehty sillä tavalla taitavasti kullasta, sinisistä, purpuraisista, ja tulipunaisista villoista, ja valkiasta kerratusta liinasta, niinkuin Herra oli käskenyt Moosekselle.
6. Ja he asettivat onikin kivet ja kiinnittivät ne kullalla; niihin olivat Israelin lasten nimet kaiverretut, niinkuin sinetti kaiverretaan. 2 Moos. 28:9.
7. Ja ne asetettiin olkapäille olkavaatteeseen, että ne kivet muistuttaisivat Israelin lapsille kaikki mitä Herra oli käskenyt Moosekselle. 2 Moos. 28:12.
8. Ja he tekivät rintakilven sillä tavalla taitavasti, kuin olkavaatekin oli tehty: kullasta, sinisistä, purpuraisista ja tulipunaisista villoista, ja kalliista kerratusta liinasta, 2 Moos. 28:15 ss.
9. niin että se oli nelikulmainen ja kaksinkertainen, vaaksa pituudelta ja vaaksa leveydeltä, kaksinkertaisesti.
10. Ja he täyttivät sen neljällä kivirivillä: ensimmäinen rivi oli karneoli, topasi ja smaragdi;
11. toinen rivi: rubini, safiri ja demantti;
12. kolmas rivi: hyasintti, agati ja ametisti;
13. ja neljäs rivi: turkosi, oniks ja jaspis. Ne olivat kullalla ympäröidyt ja kiinnijuotetut.
14. Näitä kiviä oli Israelin lasten luvun jälkeen kaksitoista, yksi kullekin nimelle, kahdentoista sukukunnan jälkeen, kaiverretut samalla tavalla kuin sinetti kaiverretaan.
15. He tekivät myös rintakilpeä varten vitjat punomalla puhtaasta kullasta.
16. Ja he tekivät kaksi kultanastaa ja kaksi kultarengasta, ja yhdistivät ne kaksi rengasta kahteen rintakilven kulmaan.
17. Ja he pistivät ne kaksi kultavitjaa niihin kahteen renkaaseen rintakilven kulmiin.
18. Mutta vitjojen kaksi muuta päätä kiinnittivät he niihin kahteen nastaan, ja yhdistivät ne olkavaatteen olkakappaleisin sen etupuolella.
19. Ja he tekivät kaksi muuta kultarengasta, ja yhdistivät ne niihin toisiin kahteen rintakilven kulmaan, siihen reunaan, joka on sisäänpäin kääntynyt olkavaatetta vastaan.
20. Ja he tekivät vielä kaksi muuta kultarengasta ja kiinnittävät ne kahteen kulmaan olkakappalten alareunaan etupuolella olkavaatteen vyön kohdalla.
21. Ja he yhdistivät rintakilven renkaistansa niihin renkaisin, jotka olivat olkavaatteessa, sinisellä nauhalla, niin että se oli liki olkavaatetta, eikä erinnyt olkavaatteesta, niinkuin Herra käski Moosekselle.
22. He tekivät myös olkavaatteen liepeet kokonansa sinisistä langoista kudotusta kankaasta. 2 Moos. 28:31.
23. Ja keskelle olkavaatetta tehtiin läpi päätä varten, niinkuin rautapaidan läpi; ja päänläven reunaan ommeltiin sepalus, ettei se repiäisi.
24. Ja he tekivät granatin omenat liepeitten alareunaan sinisistä, purpuraisista ja tulipunaisista kerratuista langoista.
25. Ja he tekivät kulkuiset puhtaasta kullasta, ja panivat ne kulkuiset granatin omenain välille ylt'ympäri liepeitten reunaan, 2 Moos. 28:33.
26. niin että kulkuinen ja granatin

omena oli vuoroin ympärinsä liepeitten reunassa, kannettavaksi palveluksessa, niinkuin Herra oli käskenyt Moosekselle.
27. Ja he tekivät myös ihopaidat, kudotut valkiasta kalliista liinasta, Aaronille ja hänen pojillensa, 2 Moos. 28:39 ss.
28. hiipan valkiasta kalliista liinasta, ja kauniit päähineet valkiasta kalliista liinasta, ja alusvaatteet valkiasta kerratusta liinasta, 2 Moos. 28:42.
29. ja taitavasti neulotun vyön valkiasta kerratusta; kalliista liinasta, sinisistä, purpuraisista ja tulipunaisista villoista; niinkuin Herra oli käskenyt Moosekselle.
30. He tekivät myös pyhän otsakruunun levyn puhtaasta kullasta, ja kaiversivat kirjoituksen siihen, niinkuin sinetti kaiverretaan: Herralle pyhitetty. 2 Moos. 28:36.
31. Ja he sitoivat siihen sinisen nauhan ja yhdistivät sen hiippaan, niinkuin Herra oli käskenyt Moosekselle.
32. Ja niin kaikki seurakunnan majan rakennus päätettiin. Ja Israelin lapset tekivät sen; he tekivät kaikki sen mukaan, kuin Herra oli käskenyt Moosekselle.
33. Ja he kantoivat majan Mooseksen luo, todistuksen majan tarpeinensa: sen koukut, laudat, korennot, patsaat ja jalustat,
34. peitteen punalla painetuista oinaan nahoista, ja peitteen hylkeennahoista, ja esiripun arkin eteen,
35. todistusarkin korentoinensa, ja myös armoistuimen,
36. pöydän kaikkein astiainsa kanssa, ja katsomusleivät, 2 Moos. 35:13.
37. puhtaan kynttiläjalan, valmistetun lamppuinensa kaiken sen kanssa mitä siihen tarvittiin, ja öljyä kynttiläjalkaan, 2 Moos. 31:8. 3 Moos. 24:4.
38. kulta-alttarin ja voiteluöljyn, ja hyvänhajuisen suitsutuksen, ja majan oviverhot,
39. vaskisen alttarin ja vaskisen häkin korentoinensa ja kaikkine tarpeinensa, ja pesoastian jalustoinensa,
40. pihan kangasaidan patsainensa ja jalkoinensa, kankaan pihan sisällekäytävän eteen, köysinensä ja vaajoinensa, ja kaikki seurakunnan majan palveluksen astiat,
41. ja vihdoin virkavaatteet pyhäkössä palvelemista varten, papin Aaronin pyhät vaatteet, ja hänen poikainsa vaatteet, joissa heidän piti papin virkaa toimittaa.
42. Niinkuin Herra oli käskenyt Moosekselle, aivan sen mukaan tekivät Israelin lapset kaiken sen työn.
43. Ja Mooses katseli kaikkea tätä rakennustyötä ja näki, että he olivat tehneet sen, niinkuin Herra oli käskenyt. Ja Mooses siunasi heitä.

40 Luku.

Mooses pystyttää majan ja pyhittää sen.

Ja Herra puhui Moosekselle, sanoen:
2. ,,Ensimmäisenä päivänä ensimmäisessä kuussa tulee sinun pystyttää seurakunnan maja.
3. Ja pane siihen sisälle todistuksen arkki, ja peitä arkki esiripulla. 2 Moos. 26:33 ss.
4. Ja tuo myös sinne sisälle pöytä, ja valmista se ja aseta siihen kynttiläjalka, ja pane lamput sen päälle.
5. Ja aseta se kultainen savualttari todistusarkin eteen, ja ripusta esirippu majan eteen. 2 Moos. 30:1, 26:36.
6. Mutta polttouhrin-alttarin pitää sinun asettaman seurakunnan majan oven eteen.
7. Ja pane pesoastia seurakunnan majan ja alttarin välille, ja pane siihen vettä.
8. Ja tee piha sen ympärille, ja ripusta esirippu pihan portin eteen.
9. Ja ota voiteluöljy, ja voitele maja ja kaikki ne kuin siinä ovat, ja pyhitä se kaluinensa, että ne olisivat pyhät. 2 Moos. 30:26.
10. Ja voitele polttouhrin-alttari kaluinensa, ja pyhitä alttari; ja se alttari olkoon kaikkein pyhin.
11. Voitele myös pesoastia jalustoinensa, ja pyhitä se.
12. Ja tuo Aaron poikinensa seurakunnan majan oven eteen, ja pese heitä vedellä. 2 Moos. 29:4 ss.
13. Ja pueta Aaron pyhiin vaatteisin, ja voitele ja pyhitä hänet minun papikseni.
14. Ja tuo myös hänen poikansa, ja pueta heidän yllensä ihopaidat,
15. ja voitele heidät, niinkuin sinä heidän isänsä voitelit, minun papikseni. Ja tämän voidelluksen pitää oleman heille ijankaikkiseksi pappeudeksi suvusta sukuun."
16. Ja Mooses teki kaikki, niinkuin Herra oli hänelle käskenyt.
17. Niin asetettiin maja pystyyn toisena vuonna, ensimmäisenä päivänä ensimmäisessä kuussa.
18. Ja kun Mooses pystytti majan, niin hän asetti jalustat ja laudat ja poikkipuut, ja asetti patsaat 4 Moos 7:1.
19. Ja hän levitti peitteen majan ylitse, ja pani katon sen päälle, niinkuin Herra oli käskenyt Moosekselle.

20. Ja hän otti todistuksen ja pani
arkkiin, ja asetti korennot arkin
päälle, ja pani myös armoistuimen
arkin päälle. 2 Moos. 25:16. Hebr. 9:4.
21. Sitten toi hän arkin majaan, ja
ripusti esiripun todistusarkin eteen,
niinkuin Herra oli käskenyt Moosek-
selle. 2 Moos. 35:12.
22. Ja hän asetti myös pöydän seu-
rakunnan majaan, pohjan puoliselle
sivulle, ulkopuolelle esirippua.
23. Ja hän asetti leivät sen päälle
järjestykseen Herran eteen, niinkuin
Herra oli käskenyt Moosekselle.
24. Ja hän pani myös kynttiläjalan
seurakunnan majaan, aivan pöydän
kohdalle, etelän puoliselle sivulle
majaa. 2 Moos. 25:31.
25. Ja hän asetti lamput siihen
Herran eteen, niinkuin Herra oli
käskenyt Moosekselle.
26. Ja hän pani myös kultaisen alt-
tarin seurakunnan majaan, esiripun
eteen,
27. ja suitsutti hyvänhajuisen suit-
sutuksen sen päällä, niinkuin Herra
oli käskenyt Moosekselle.
28. Ja hän asetti esiripun majan
oven eteen.
29. Mutta polttouhrin-alttarin pani
hän seurakunnan majan oven eteen,
ja uhrasi sen päällä polttouhrin ja
ruokauhrin, niinkuin Herra oli käs-
kenyt Moosekselle.
30. Ja pesoastian pani hän seura-
kunnan majan ja alttarin välille, ja
pani siihen vettä pesemistä varten.
2 Moos. 30:18 ss.
31. Ja Mooses ja Aaron ja hänen
poikansa pesivät kätensä ja jalkan-
sa siitä,
32. sillä heidän piti pesemän itsen-
sä, kun he menivät seurakunnan ma-
jaan tahi kävivät alttarin tykö, niin-
kuin Herra oli käskenyt Moosek-
selle.
33. Ja hän pystytti pihan aidan ma-
jan ja alttarin ympärille, ja ripusti
kangasverhon pihan sisällekäytä-
vään. Niin Mooses päätti koko sen
työn.
34. Silloin pilvi peitti seurakunnan
majan, ja Herran kunnia täytti ma-
jan. 4 Moos. 9:15. 1 Kun. 8:10 ss.
35. Ja Mooses ei voinut mennä seu-
rakunnan majaan, sillä pilvi oli sen
päällä, ja Herran kunnia täytti ma-
jan.
36. Ja kun pilvi yleni majan päältä,
niin Israelin lapset vaelsivat; niin
he tekivät koko heidän matkallansa.
37. Mutta kun pilvi ei ylennyt, niin
he eivät lähteneet matkalle, aina sii-
hen päivään asti, jolloin se taas yleni.
38. Sillä Herran pilvi oli päivällä
majan ylitse, ja yöllä oli siinä tulta;
niin oli Israelin lasten silmäin edes-
sä koko heidän matkallansa.
2 Moos. 13:21 ss. 4 Moos. 14:14. 5 Moos. 1:33.
Neh. 9:19. Ps. 78:14. 105:39. 1 Kor. 10:1.

KOLMAS MOOSEKSEN KIRJA.

LEVITICUS.

1 Luku.

Laki polttouhrista.

Ja Herra kutsui Mooseksen ja pu-
hui hänelle seurakunnan majasta,
sanoen:
2. Puhu Israelin lapsille, ja sano
heille: kun joku teistä tahtoo uhrata
Herralle, niin tehkäät uhrinne eläi-
mistä, joko karjasta tahi lampaista.
3. Jos hän tahtoo Herralle poltto-
uhria karjasta tehdä, niin uhratkaan
virheettömän härkyisen; seurakun-
nan majan oven edessä hän sen uhrat-
kaan, että se olisi Herralle otollinen.
4. Ja pankoon hän kätensä sen polt-
touhrin pään päälle, niin se on otolli-
nen häntä sovittamaan. 2 Moos. 29:10.
5. Ja teurastakoon hän härkyisen
Herran edessä; ja papit, Aaronin
pojat, tuokoot veren ja kaatakoot sen
alttarille ylt'ympäri, joka on seura-
kunnan majan oven edessä.
6. Ja vuota polttouhrista on nyl-
jettävä ja kappaleiksi hakattava.
7. Ja papin Aaronin pojat tehkööt
tulen alttarille, ja pankoot halot tu-
len päälle.
8. Ja papit, Aaronin pojat, sovitta-
koot kappaleet, pään ja rasvan, hal-
kojen päälle, jotka ovat alttarilla tu-
len päällä.
9. Mutta sisällykset ja jalat pitää
vedellä pestämän. Ja papin pitää
kaikki nämä polttaman alttarilla
polttouhriksi, ja otollisen hajun tu-
liuhriksi Herralle. 2 Moos. 29:25.
10. Mutta jos hän tahtoo tehdä polt-
touhria pienistä eläimistä, lampais-
ta tahi vuohista, niin uhratkoon vir-
heettömän oinaan tahi kauriin.
11. Ja teurastakoon sen Herran

edessä pohjan puolella alttaria; ja papit, Aaronin pojat, kaatakoot sen veren alttarille ylt'ympäri.
12. Ja se hakattakoon kappaleiksi, sekä pää että rasva, ja pappi asettakoon ne halkojen päälle, jotka ovat alttarilla tulen päällä.
13. Mutta sisällykset ja jalat pitää vedellä pestämän. Ja papin pitää ne kaikki uhraaman ja polttaman alttarilla; se on polttouhri, tuliuhri otolliseksi hajuksi Herralle.
14. Mutta jos hän tahtoo taas tehdä polttouhria Herralle linnuista, niin tehköön sen mettisistä tahi nuorista kyyhkysistä.
15. Ja papin pitää tuoman sen alttarille ja niskat poikki vääntämän, ja alttarilla polttaman. Ja sen veri on vuodatettava alttarin seinään.
16. Mutta ottakoon sen kuvun höyheninensä, ja heittäköön sen alttarin viereen itään päin, tuhkakoon päälle.
17 Ja hän halaiskoon sen siipien kohdalta, kuitenkaan repäisemättä niitä irti; ja pappi polttakoon sen halkojen päällä, jotka ovat alttarilla tulen päällä. Tämä on polttouhri, tuliuhri otolliseksi hajuksi Herralle.

2 Luku.

Laki ruokauhrista.

Ja jos joku tahtoo tehdä Herralle ruokauhria, niin tehköön sen hienoista jauhoista, ja vuodattakoon öljyä sen päälle, ja pankoon suitsutusta sen päälle.
2. Ja vieköön sen sitten papeille, Aaronin pojille; ja pappi ottakoon pivonsa täyteen jauhoista ja öljystä sekä kaiken suitsutuksen, ja sen polttakoon alttarilla muistoksi. Tämä on tuliuhri otolliseksi hajuksi Herralle.
3. Se, mikä jää ruokauhrista, olkoon Aaronin ja hänen poikainsa omaa. — Se olkoon kaikkein pyhin Herran tuliuhrista.
4. Mutta jos sinä tahdot tehdä ruokauhria siitä mikä on uunissa kypsytetty, niin olkoot ne happamattomia leipiä hienoista jauhoista, johon on öljyä sekoitettu, ja happamattomia ohukaisia leipiä, öljyllä voideltuja.
5. Vaan jos sinun ruokauhrisi on pannussa kypsytettyä, niin olkoon se hienoista jauhoista, öljyllä sekoitettua ja happamatonta.
6. Taita se kappaleiksi ja vuodata öljyä sen päälle. Se on ruokauhri.
7. Ja jos sinun ruokauhrisi on kattilassa kypsytettyä, niin tee se hienoista jauhoista öljyn kanssa.
8. Ja se ruokauhri, jonka sinä tahdot senkaltaisista tehdä Herralle, pitää sinun tuoman papille, ja kantaman sen alttarin tykö.
9. Ja papin pitää ylöntämän sen, mikä ruokauhrista on muistoksi, ja polttaman alttarilla. Se on tuliuhri ja hyvä haju Herralle.
10. Tähteet ruokauhrista pitää oleman Aaronin ja hänen poikainsa omat. Se on oleva kaikkein pyhin Herran tuliuhreista.
11. Kaiken ruokauhrin, jonka te uhraatte Herralle, pitää teidän tekemän ilman hapatusta; sillä ei yhtään hapatusta eikä hunajata pidä siinä poltettaman tuliuhriksi Herralle.
12. Mutta uutis-uhrissa niitä uhrattakoon Herralle; vaan ei ne saa tulla alttarille makiaksi hajuksi.
3 Moos. 23:17. 2 Aik. 31:5.
13. Kaikki sinun ruokauhrisi pitää sinun suolaaman; sinun ruokauhrisi älköön koskaan olko vailla sinun Jumalasi liittosuolaa. Kaikissa uhreissasi pitää sinun suolaa uhraaman. Hes. 43:24. Mark. 9:49.
14. Mutta jos sinä tahdot tehdä uutisesta ruokauhrin Herralle, niin sinun pitää kuivaaman viheriäiset tähkäpäät tulella ja survoman ne pieniksi, ja sitten uhraaman ruokauhrin uutisestasi.
15. Ja sinun tulee kaataa siihen öljyä ja panna suitsutusta sen päälle. Se on ruokauhri.
16. Ja papin pitää ottaman niistä survotuista jyvistä, ja öljystä, ynnä kaiken suitsutuksen, ja polttaman sen muistoksi. Se on tuliuhri Herralle.

3 Luku.

Laki kiitosuhrista.

Ja jos joku tahtoo tehdä kiitosuhria karjasta, niin uhratkoon härjän tahi lehmän, ja tuokoon virheettömän uhrin Herran eteen.
2. Ja hän laskekoon kätensä uhrinsa pään päälle, ja teurastakoon sen seurakunnan majan oven edessä; ja papit, Aaronin pojat, kaatakoot veren alttarille ylt'ympäri.
3. Ja kiitosuhrista uhratkoon hän Herralle tuliuhriksi rasvan, joka sisällykset peittää, ja kaiken sen rasvan, mikä sisällyksissä on,
2 Moos. 29:13,22.
4. ja molemmat munaskuut sen rasvan kanssa, mikä niiden päällä on lanteissa, ja maksan kalvon, jo-

ka on irroitettava munaskuiden kohdalla.
5. Ja Aaronin pojat polttakoot sen
alttarilla polttouhriksi puiden päällä, jotka ovat tulessa, tuliuhriksi
ja hyväksi hajuksi Herralle.
2 Moos. 29:25. 3 Moos. 6:12.
6. Mutta jos hän tekee Herralle kiitosuhria pienestä karjasta, koirastahi naaras-eläimistä, niin sen pitää
oleman ilman virheettä.
7. Jos hän uhraa karitsan, niin hänen pitää sen tuoman Herran eteen,
8. ja laskeman kätensä uhrinsa
pään päälle, ja teurastaman sen seurakunnan majan oven edessä. Ja
Aaronin pojat kaatakoot sen veren
alttarille ylt'ympäri.
9. Ja kiitosuhrista tulee hänen tuliuhriksi Herralle uhraaman sen rasvan, koko saparon, joka eroitetaan
selkäpiin kohdalla, ja sen rasvan,
joka sisällykset peittää, ja kaiken
sisällysten rasvan,
10. ja molemmat munaskuut sen
rasvan kanssa, joka lanteissa niiden
päällä on, ja maksan kalvon, joka
irroitetaan munaskuiden kohdalla.
11. Ja papin pitää sen polttaman
alttarilla tuliruuaksi Herralle.
12. Jos joku tahtoo uhrata vuohen,
niin tuokoon sen Herran eteen,
13. ja laskekoon kätensä sen pään
päälle, ja teurastakoon sen seurakunnan majan oven edessä. Ja
Aaronin pojat kaatakoot sen veren
koko alttarin ympäri.
14. Ja siitä uhratkoon hän tuliuhriksi Herralle sen rasvan, joka sisällykset peittää, ja kaiken sisällysten rasvan,
15. ja molemmat munaskuut sen
rasvan kanssa, mikä niiden päällä
on lanteissa, ja maksan kalvon, joka
irroitetaan munaskuiden kohdalla.
16. Ja papin pitää polttaman sen alttarilla, tuliruuaksi, makiaksi hajuksi. Kaikki lihavuus on Herran oma.
17. Se olkoon teille ijankaikkisena
sääntönä suvusta sukuun, missä asunettekin: älkäät syökö yhtään rasvaa eikä verta.
1 Moos. 9:4. 3 Moos. 7:23 ss. 17:10 ss. 19:26.
5 Moos. 12:16, 23 ss. 15:23. Ap. t. 15:20.

4 Luku.

Laki rikosuhrista.

Ja Herra puhui Moosekselle, sanoen:
2. Puhu Israelin lapsille, ja sano:
jos joku rikkoo tietämättään jotakuta Herran käskyä vastaan, jota
ei hänen pitäisi tekemän, niin että hän tekee jotakin, joka on kielletty:
3. Jos pappi, joka voideltu on, rikkoo kansan pahennukseksi, niin
hänen pitää rikoksensa edestä, jonka hän tehnyt on, tuoman virheettömän nuoren härän Herralle rikosuhriksi,
4. ja hänen pitää tuoman sen härän Herran eteen seurakunnan majan oven luo ja laskeman kätensä
härän pään päälle, ja sitten teurastaman härän Herran edessä.
5. Ja pappi, joka voideltu on, ottakoon härän verta, ja kantakoon
sen seurakunnan majaan.
6. Ja papin pitää kastaman sormensa vereen ja priiskoittaman sitä
verta seitsemän kertaa Herran ja
pyhäkön esiripun edessä.
7. Ja papin pitää pyyhkäistä sitä
verta suitsutusalttarin sarviin, joka
on Herran edessä seurakunnan majassa; mutta kaiken muun veren
kaatakoon hän polttouhrin alttarin
pohjalle, joka on seurakunnan majan oven edessä. 3 Moos. 5:9. 9:9.
8. Ja kaikki rikosuhrin härän rasva annettakoon ylönnysuhriksi, nimittäin se rasva, joka sisällykset
peittää, ja kaikki sisällysten rasva,
9. ja molemmat munaskuut sen rasvan kanssa, joka niiden päällä on
lanteissa, ja maksan kalvo, joka irroitettakoon munaskuiden kohdalla,
10. aivan niinkuin se otetaan kiitosuhrin härästä; ja papin pitää ne
polttaman polttouhrin-alttarilla.
11. Mutta härän vuodan, kaiken
lihan, pään ja jalkain kanssa, ja
sisällykset ja ravan, 2 Moos. 29:14.
4 Moos. 19:5.
12. siis koko härän pitää hänen
leiristä viemän ulos puhtaaseen paikkaan, johonka tuhka heitetään, ja
se pitää siellä poltettaman puiden
päällä tulessa; juuri siinä paikassa,
johonka tuhka heitetään, pitää se
poltettaman. 3 Moos. 9:11. Hebr. 13:11.
13. Jos koko Israelin seurakunta
eksyisi, eivätkä itse sitä huomaa, ja
he tekevät jotakuta Herran käskyä
vastaan, jota ei heidän tulisi rikkoa,
ja niin tulisivat vikapääksi,
4 Moos. 15:24 ss.
14. ja sittemmin huomaisivat rikoksensa, minkä he tekivät, niin pitää
heidän tuoman nuoren härän rikosuhriksi, ja asettaman sen seurakunnan majan eteen;
15. ja seurakunnan vanhimmat laskekoot kätensä härän pään päälle
Herran edessä, ja teurastakoot sen
härän Herran edessä.

16. Ja pappi, joka voideltu on, kantakoon härän verta seurakunnan majaan,
17. ja papin pitää kastaman sormensa vereen, ja seitsemän kertaa priiskoittaman sitä Herran eteen, esiripun edessä.
18. Ja sitten pitää hänen pyyhkäisemän sitä verta alttarin sarviin, joka on Herran edessä seurakunnan majassa; mutta kaiken muun veren kaatakoon hän polttouhrin alttarin pohjaan, joka on seurakunnan majan edessä.
19. Kaiken härän rasvan pitää hänen ottaman ja polttaman alttarilla.
20. Ja hänen pitää tekemän tälle härälle, niinkuin hän teki rikosuhrin härälle. Niin pappi heidät sovittaa, ja se rikos annetaan heille anteeksi.
21. Ja hänen pitää viemän härän ulos leiristä, ja polttaman sen, niinkuin hän poltti sen edellisen härän. Se olkoon seurakunnan rikosuhri.
22. Mutta jos päämies rikkoo ja tekee tietämättään jotakuta Herran Jumalansa käskyä vastaan, jota ei hänen pitäisi rikkoman, ja tulee vikapääksi;
23. ja joku sitten osoittaa hänelle hänen rikoksensa, jotka hän on rikkonut, niin hänen pitää tuoman uhriksi virheettömän kauriin,
24. ja laskeman kätensä sen kauriin pään päälle, ja teurastaman sen siinä paikassa, missä Herralle polttouhria teuraste aan. Se olkoon hänen rikosuhrinsa.
25. Sitten pitää papin ottaman rikosuhrin verta sormellansa ja pyyhkäisemän sitä polttouhrin alttarin sarviin; mutta sen muun veren kaatakoon hän polttouhrin-alttarin pohjaan.
26. Ja kaiken sen rasvan pitää hänen polttaman alttarilla, niinkuin tehdään kiitosuhrin rasvan suhteen. Ja niin pappi sovittaa hänen rikoksensa, ja se annetaan hänelle anteeksi.
27. Jos joku yhteisestä kansasta rikkoo tietämättään, niin että hän tekee jotakuta Herran käskyä vastaan, jota ei hänen pitäisi rikkoman, ja tulee niin vikapääksi,
28. ja sitten saatetaan huomaamaan rikoksensa, minkä synnin hän on tehnyt, hänen pitää tuoman uhriksi virheettömän vuohen sen rikoksen edestä, jonka hän on tehnyt,
29. ja pitää laskeman kätensä rikosuhrin pään päälle, ja teurastaman sen rikosuhrin sillä paikalla, jossa polttouhrin-eläin teurastetaan.
30. Ja papin pitää sormellansa ottaman sen verta, ja pyyhkäisemän sitä polttouhrin alttarin sarviin; mutta kaiken muun veren pitää hänen kaataman alttarin pohjaan.
31. Ja kaiken sen rasvan pitää hänen ottaman, niinkuin kiitosuhrin rasva otetaan; ja papin pitää sen polttaman alttarilla makiaksi hajuksi Herralle. Ja niin pappi sovittaa hänen rikoksensa, ja se annetaan anteeksi hänelle. 2 Moos. 29:18. 3 Moos. 3:14.
32. Mutta jos hän tuo lampaan rikosuhriksi, niin tuokoon virheettömän uuhen.
33. Ja laskekoon kätensä rikosuhrin pään päälle, ja teurastakoon sen rikosuhriksi siinä paikassa, missä polttouhrin-eläin teurastetaan.
34. Ja papin pitää sormellansa ottaman rikosuhrin verta, ja pyyhkäisemän sitä polttouhrin alttarin sarviin; mutta kaiken muun veren pitää hänen kaataman alttarin pohjaan.
35. Mutta kaiken rasvan pitää hänen ottaman, niinkuin kiitosuhrin lampaan rasva otetaan, ja papin pitää polttaman sen alttarilla Herran tuliuhriksi. Ja niin pappi sovittaa hänen rikoksensa, jonka hän on tehnyt, ja se hänelle annetaan anteeksi.

5 Luku.

Laki vikauhrista.

Jos joku rikkoo sillä tavalla, että hän kuulee vannottajan sanat, ja voisi asian todistaa, joko hän on sen nähnyt tahi muuten saanut tietää, eikä ilmoita sitä, ja hän on niin vikapää vääryyteen;
2. tahi jos joku tietämättään sattuu koskemaan johonkuhun saastaiseen kappaleeseen, joko saastaisen metsän-eläimen raatoon, tahi saastaisen karjan raatoon, tahi saastaisen matelijan raatoon, ja hän niin tulee saastaiseksi ja vikapääksi; 3 Moos. 11:1 ss.
3. tahi jos hän sattuu tietämättään koskemaan saastaiseen ihmiseen, oli hän mistä syystä hyvänsä saastaiseksi tullut, ja hän sitten saa sen tietää ja tulee vikapääksi;
4. tahi jos joku vannoo, niin että hän huomaamattansa suullansa vannoo jotakin, oli se hyvää tahi pahaa, niinkuin ihminen joskus ajattelemattomuudessa vannoo, kaikki kuin ihminen vannoo huomaitsematta, ja sen sitten tulee huomaamaan ja niinmuodoin joutuu vikapääksi jossakussa näistä asioista, hän on vikapää yhteen näistä:

5. niin tulee hänen, koska hän on vikapää johonkuhun näistä, tunnustaa se, minkä hän on rikkonut,
6. ja sen rikoksensa vian edestä, minkä hän on rikkonut, tuokoon hän laumasta Herralle uuhen tahi vuohen rikosuhriksi; ja papin pitää sovittaman hänen rikoksensa.
7. Jollei hänellä ole lammasta, niin tuokoon Herralle rikoksensa edestä, minkä hän tehnyt on, kaksi mettistä tahi kaksi nuorta kyyhkystä, toisen rikosuhriksi ja toisen polttouhriksi, 3 Moos. 1:14. Luuk. 2:24.
8. ja vieköön ne papille; ja tämä uhratkoon ensisti sen rikosuhriksi määrätyn ja vääntäköön sen niskat, vaan älköön kuitenkaan päätä erillensä reväiskö, 3 Moos. 1:15.
9. ja priiskoittakoon rikosuhrin verta alttarin seinälle; ja antakoon sen veren, joka jää, vuotaa alttarin pohjaan. Se on rikosuhri.
10. Toisen pitää hänen uhraaman polttouhriksi, niinkuin siitä on määrätty. Ja niin pitää papin sovittaman hänen rikoksensa, minkä hän on tehnyt, ja se annetaan hänelle anteeksi.
11. Mutta jos ei hänellä ole kahta mettistä tahi kahta nuorta kyyhkystä, niin tuokoon rikoksensa uhriksi kymmenennen osan efaa hienoja jauhoja rikosuhriksi. Mutta älköön panko öljyä sen päälle eikä suitsutusta, sillä se on rikosuhri.
12. Ja hänen tulee se viedä papille, ja papin pitää siitä ottaman pivon täyden muistoksi, ja polttaman sen alttarilla Herralle tuliuhriksi. Tämä on rikosuhri. 3 Moos. 4:35.
13. Ja papin pitää niin sovittaman hänelle hänen rikoksensa, minkä hän näissä asioissa rikkonut on; ja se annetaan anteeksi hänelle. Ja jäännös olkoon papin oma niinkuin ruokauhrissakin.
14. Ja Herra puhui Moosekselle, sanoen:
15. Jos joku velvollisuutensa rikkoo ja erehdyksestä syntiä tekee jossakussa mikä Herralle pyhitetty on, hänen pitää Herralle tuoman virheettömän oinaan laumasta, sinun arviosi jälkeen hopiasikleissä, pyhän siklin jälkeen, vikauhriksi.
16. Ja mitä hän on pitänyt luonansa pyhitetystä, sen pitää hänen antaman takaisin, ja sen lisäksi vielä antaman viidennen osan, ja antaman sen papille. Kun pappi niin sovittaa hänet vikauhrin oinaalla, niin se hänelle annetaan anteeksi.
17. Ja jos joku rikkoo ja tekee jotakuta Herran käskyä vastaan, jota ei hänen pitänyt rikkoman, mutta ei sitä tietänyt, hän on vianalainen, 3 Moos. 4:2.
18. ja hänen pitää tuoman papille virheettömän oinaan laumasta, sinun arviosjälkeen, vikauhriksi. Kun pappi sitten sovittaa hänen tietämättömyytensä, koska hän sen on tehnyt tietämättänsä, niin se hänelle annetaan anteeksi.
19. Se on vikauhri; sillä hän on joutunut vianalaiseksi Herran edessä.

6 Luku.

Poltto-, ruoka- ja vihkimysuhreista.

Ja Herra puhui Moosekselle, sanoen:
2. Jos joku tekee syntiä ja rikkoo velvollisuutensa Herraa vastaan, kieltäen lähimmäiseltänsä sen, minkä hän hänen haltuunsa antanut on, tahi sen, jonka hän hänen käteensä on uskonut, taikka jonka hän väkivallalla ottanut on; tahi siinä että hän vääryydellä anastaa jotain lähimmäiseltään; 4 Moos. 5:6 ss.
3. tahi siinä, että hän on löytänyt kadonneen tavaran ja kieltää sen väärällä valalla, tahi mitä hyvänsä olisi, jossa ihminen lähimmäistänsä vastaan rikkoo;
4. niin pitää sen, joka niin on rikkonut ja tullut vikapääksi, antaman takaisin, mitä hän väkivallalla ottanut on ja vääryydellä saattanut huostaansa, niin myös sen, mikä hänen haltuunsa oli annettu, tahi kadotetun, jonka hän löytänyt oli,
5. tahi kaikki, jonka tähden hän väärän valan tehnyt on, sen pitää hänen kaikki tyyni antaman takaisin ja vielä sitten viidennen osan päälliseksi. Hänen pitää antaa kaikki sille, jonka oma se oli, samana päivänä kuin hän vikauhrinsa tuo. 2 Moos. 22:7. 3 Moos. 5:16.
6. Mutta vikauhrinsa pitää hänen tuoman Herralle; virheettömän oinaan laumasta, sinun arvios jälkeen, pitää hänen tuoman papin tykö vikauhriksi.
7. Kun pappi sovittaa hänen Herran edessä, niin hänelle annetaan anteeksi, oli teko mikä hyvänsä, jossa hän itsensä vikapääksi saattoi.
8. Ja Herra puhui Moosekselle, sanoen:
9. Käske Aaronille ja hänen pojillensa, sanoen: tämä on polttouhrin sääntö: polttouhrin pitää palaman alttarilla kaiken yötä aamuun asti. Ja alttarin tuli palakoon sen päällä.
10. Ja pappi pukeutukoon liinapai-

taan ja vetäköön liinaiset alusvaatteet ihonsa päälle; ja korjatkoon sitten tuhkan alttarilta, kun tuli polttouhrin on kuluttanut, ja pankoon sen alttarin viereen;
11. ja riisukoon sitten vaatteensa, ja pukekoon itsensä toisiin vaatteisiin ja vieköön tuhkan ulos leiristä puhtaaseen paikkaan. 3 Moos. 4:12.
12. Mutta tuli on aina palava alttarilla, eikä koskaan saa sammua. Ja papin pitää sytyttämän halot sen päällä joka aamu, ja hänen pitää asettaa polttouhri sen päälle, ja polttaa kiitosuhrin rasva sen päällä.
13. Tulen pitää alinomaa palaman alttarilla; se ei saa koskaan sammua.
14. Ja tämä on ruokauhrin sääntö: Aaronin poikain tulee kantaa se alttarille Herran eteen: 3 Moos. 2:1 ss. 4 Moos. 15:4.
15. Papin pitää ottaman pivon täyden niistä hienoista jauhoista, jotka uhriin kuuluvat, ja öljystä, sekä kaiken suitsutuksen, joka ruokauhrin päällä on, ja polttaman sen alttarilla hyväksi hajuksi ja muistoksi Herralle. 3 Moos 2:9.
16. Ja mikä siitä tähteeksi jää syököön Aaron poikinensa. Happamatonna on se syötävä pyhässä sijassa; seurakunnan majan pihassa tulee heidän se syödä.
17. Älköön sitä leivottako hapatuksen kanssa; sillä se on heidän osansa, jonka minä heille minun tuliuhristani antanut olen. Se olkoon kaikkein pyhin, niinkuin rikosuhri ja vikauhri.
18. Jokainen miehenpuoli Aaronin lapsista syököön sitä. Se olkoon ainainen sääntö Herran tuliuhrista suvusta sukuun. Joka niihin rupee, hän on pyhitetty. 4 Moos. 18:9 s. 2 Moos. 29:37.
19. Ja Herra puhui Moosekselle, sanoen:
20. Tämä olkoon Aaronin ja hänen poikainsa uhri, jonka heidän pitää uhraaman Herralle sinä päivänä, jona he voidellaan: kymmenennen osan efaa hienoja jauhoja jokapäiväiseksi ruokauhriksi, puolen aamulla ja puolen ehtoolla. 2 Moos. 16:36.
21. Pannussa se valmistettakoon öljyn kanssa, ja leivottuina kappaleina tulee sinun se uhrata niinkuin ruokauhrikin, hyväksi hajuksi Herralle.
22. Ja pappi, joka hänen pojistansa hänen sijaansa voideltava on, tehköön sen. Tämä on oleva ijankaikkinen sääntö. Herralle pitää se kokonansa poltettaman.
23. Sillä papin ruokauhri pitää aina kokonansa poltettaman; ei sitä saa syödä.
24. Ja Herra puhui Moosekselle, sanoen:
25. Puhu Aaronille ja hänen pojillensa, ja sano: tämä on rikosuhrin sääntö: missä polttouhri teurastetaan, siinä paikassa pitää myös rikosuhri teurastettaman Herran edessä. Se on kaikkein pyhin.
26. Pappi, joka rikosuhrin uhraa, syököön sen; pyhällä sijalla on se syötävä, seurakunnan majan pihalla.
27. Kuka ikänänsä sen lihaan koskee, se olkoon pyhitetty; ja jos verta roiskuu johonkin vaatteesen, on se pestävä pyhässä sijassa.
28. Ja se saviastia, jossa se keitetään, pitää rikottaman. Jos se on vaskisessa padassa keitetty, niin se pitää hivutettaman ja vedellä virutettaman. 3 Moos. 11:33.
29. Kaikki miehenpuolet papeista syökööt sen. Se on kaikkein pyhin.
30. Mutta rikosuhria, jonka veri viedään seurakunnan majaan, sovinnoksi pyhäkköön, sitä älköön syötäkö, vaan tulella poltettakoon. 3 Moos. 4:5. Hebr. 13:11.

7 Luku.

Edelleen vikauhreista ja kiitosuhreista. Rasvan ja veren syömisen kielto.

Ja tämä on vikauhrin sääntö: Se on kaikkein pyhin.
2. Siinä paikassa, missä polttouhri teurastetaan, pitää myös vikauhri teurastettaman, ja sen veri priiskoitettakoon alttarille ylt'ympäri.
3. Ja kaikki rasva siitä pitää uhrattaman, sekä saparo että rasva, joka sisällykset peittää,
4. ja molemmat munaskuut sen rasvan kanssa, kuin niiden päällä on lanteissa, niinmyös maksan kalvo, joka on irroitettava munaskuiden kohdalla.
5. Ja pappi polttakoon sen alttarilla tuliuhriksi Herralle. Se on vikauhri.
6. Jokainen miehenpuoli papeista syököön sitä; pyhässä sijassa on se syötävä; sillä se on kaikkein pyhin.
7. Mitä on rikosuhrista määrätty, se koskee myös vikauhria; sillä yhtäläinen on molempain sääntö. Se on oleva sen papin oma, joka sillä sovinnon toimittaa.
8. Joka pappi polttouhrin uhraa, hänen omanansa olkoon sen polttouhrin vuota, jonka hän uhrannut on.
9. Ja kaikkinainen ruokauhri, jo-

ka uunissa kypsytetty on, ja joka pannussa tahi kattilassa valmistettu on, pitää papin oman oleman, joka sen uhraa.

10. Ja ruokauhri, joka on öljyllä sekoitettu, taikka kuiva on, sen pitää kaikkein Aaronin lasten yhteinen oleman, yhden niinkuin toisenkin.

11. Ja tämä on kiitosuhrin sääntö, joka Herralle uhrataan:

12. Jos joku tahtoo tehdä ylistysuhria, niin heidän pitää uhraaman ylistysuhrin lisäksi happamattomia leipiä, sekoitettuja öljyllä, ja happamattomia ohukaisia kakkuja, voideltuna öljyllä, ja pannussa kypsytetyitä leipiä öljyllä sekoitetuista hienoista jauhoista.

13. Happamien kakkujen päällä uhratkoon hän lahjansa, kiitos-ja ylistys-teuraansa lisäksi.

14. Ja yksi kaikista niistä pitää uhrattaman Herralle ylönnysuhriksi, ja se on oleva sen papin oma, joka priiskoittaa kiitosuhrin veren.

15. Ja ylistysuhrin liha hänen kiitos-teuraassaan pitää sinä päivänä syötämän, jona se uhrattu on, eikä mitään pidä tähteeksi jätettämän huomeneksi.

16. Mutta jos joku lupauksen johdosta uhraa taikka tuo vapaaehtoisen uhrin, niin se pitää sinä päivänä syötämän, jona se uhrattu on; mutta jos jotakin tähteeksi jää uhrista, niin on se toisena päivänä myös syötävä.

17. Mutta jos jotakin vielä tähteeksi jää siitä uhrin lihasta, niin se kolmantena päivänä poltettakoon tulessa.

18. Mutta jos joku syö kolmantena päivänä kiitosuhrin lihasta, niin ei ole hän otollinen, joka sen on uhrannut, eikä sitä hänelle hyväksi lueta, mutta se on kauhistus. Joka siitä syö, on vikapää pahaan tekoon.

19. Sitä lihaa, joka sattuu johonkuhun saastaisuuteen, ei pidä syötämän, mutta se on tulessa poltettava. Muuten joka puhdas on, hän syököön puhtaasta lihasta.

20. Ja se joka ollessaan saastutuksen alaisena syö kiitosuhrin lihasta, siitä, joka Herran oma on, hän on juurrutettava pois kansastansa.

21. Jos joku koskettaa johonkuhun saastaisuuteen, olkoon se saastainen ihminen tahi saastainen eläin tahi mikä muu saastaisuus tahansa, ja hän syö kiitosuhrin lihasta, siitä mikä Herran oma on, hän on juurrutettava pois kansastansa. 3 Moos. 11:1 ss.

22. Ja Herra puhui Moosekselle, sanoen:

23. Puhu Israelin lapsille, sanoen: älkäät mitään rasvaa syökö härjistä, lampaista tahi vuohista.
3 Moos. 3:17. 9:10.

24. Raadon tahi revityn eläimen rasvaa käytettäköön kaikkinaisiin tarpeisin; mutta älkäät sitä missään tapauksessa syökö.

25. Sillä joka syö rasvaa siitä eläimestä, joka Herralle tuliuhriksi on annettu, hän on juurrutettava pois kansastansa.

26. Älkäät myöskään syökö verta, ei linnuista eikä eläimistä, missä paikassa asunettekin. 3 Moos. 3:17. 17:10,14. 19:26. 5 Moos. 12:16,23. Ap. t. 15:20,29. 21:25.

27. Jokainen joka syö verta, on juurrutettava pois kansastansa.

28. Ja Herra puhui Moosekselle, sanoen:

29. Puhu Israelin lapsille, sanoen: joka Herralle kiitosuhrin uhraa, hänen pitää uhriteuraasta tuoman Herralle mitä hänelle tulee.

30. Hänen pitää kantaman sen kädessänsä Herran tuliuhriksi; rinnan rasvan hän tuokoon rinnan kanssa häälytysuhriksi Herralle.

31. Mutta pappi polttakoon rasvan alttarilla, ja rinta on Aaronin ja hänen poikainsa oma.

32. Ja oikian lavan pitää teidän antaman papille lahjaksi teidän kiitosuhristanne.

33. Ja se Aaronin pojista, joka uhraa kiitosuhrin verta ja rasvaa, hän saakoon oikian lavan osaksensa.

34. Sillä minä olen ottanut Israelin lapsilta heidän kiitosuhristansa häälytysrinnan ja lahjalavan, ja olen ne antanut papille Aaronille ja hänen pojillensa ijankaikkiseksi oikeudeksi Israelin lapsilta. 2 Moos. 29:27 ss.

35. Tämä on Aaronin ja hänen poikainsa osa Herran tuliuhrista, se osa, joka annettiin sinä päivänä, jolloin he asetettiin Herran papeiksi.

36. Nämä Herra käski sinä päivänä, jona hän heidät voiteli, annettavaksi heille Israelin lapsilta, ijankaikkiseksi oikeudeksi suvusta sukuun.

37. Ja tämä on laki polttouhrista, ruokauhrista, rikosuhrista, vikauhrista, niin myös täytösuhrista ja kiitosuhrista,

38. jonka Herra Moosekselle käski Sinain vuorella sinä päivänä, jona hän sääsi Israelin lapsille, että heidän piti uhraaman uhrinsa Herralle Sinain korvessa. 3 Moos. 26:46. 27:34.

8 Luku.

Papit vihitään.

Ja Herra puhui Moosekselle, sanoen:
2. „Ota Aaron poikinensa, ja heidän vaatteensa, ja voiteluöljy, niin myös härkä rikosuhriksi ja kaksi oinasta, ja myös kori happamattomia leipiä, 2 Moos. 28:2. 29:1 ss.
3. ja kokoa kaikki kansa seurakunnan majan oven eteen."
4. Mooses teki niinkuin Herra hänelle käskenyt oli ja kokosi kansan seurakunnan majan oven eteen.
5. Ja Mooses sanoi kansalle: „tätä on Herra käskenyt tehdä."
6. Ja Mooses otti Aaronin poikinensa, ja pesi heidät vedellä.
7. Ja hän puetti hänen yllensä ihopaidan, ja vyötti hänen vyöllä, ja puetti hänet vaippaan, ja pani olkavaatteen hänen päällensä, niin myös vyötti hänen olkavaatteen vyöllä, ja kiinnitti puvun sillä. 2 Moos. 28:31 ss. 29:5 ss.
8. Ja pani hänen päällensä rintakilven, ja pani rintakilpeen „urim ja tummim." 2 Moos. 28:30.
9. Ja hän pani hiipan hänen päähänsä; ja kiinnitti hiippaan hänen otsallensa kultaisen otsalevyn, pyhän kruunun, niinkuin Herra Moosekselle käskenyt oli. 2 Moos. 28:36, 39.
10. Ja Mooses otti voiteluöljyn, ja voiteli majan ja kaikki mitä siinä oli, ja pyhitti ne, 2 Moos. 30:25 ss. 4 Moos. 7:1.
11. ja priiskoitti siitä seitsemän kertaa alttarille, ja voiteli alttarin ja kaikki sen astiat, ja pesoastian jalustoineen, ja pyhitti ne.
12. Ja hän kaasi voiteluöljystä Aaronin pään päälle, ja voiteli hänen ja pyhitti. Syr. 45:18.
13. Ja Mooses toi Aaronin pojat, ja puetti heidän yllensä ihopaidat, vyötti heidät vyöllä ja sitoi lakit heidän päähänsä, niinkuin Herra hänelle käskenyt oli.
14. Ja hän antoi tuoda härän rikosuhriksi, ja Aaron poikinensa pani kätensä rikosuhrin härän pään päälle, 2 Moos. 29:10.
15. ja Mooses teurasti sen, ja otti verestä, ja pyyhkäisi sormellansa alttarin sarviin yltympäri, ja puhdisti alttarin, ja kaasi veren alttarin pohjalle, ja pyhitti sen sovitukseksi.
16. Ja hän otti sisällysten rasvan ja maksan kalvon, ja molemmat munaskuut niitten rasvan kanssa; ja Mooses poltti ne alttarilla.
17. Mutta härän vuotinensa, lihoinensa ja sontinensa poltti hän tulessa ulkona leiristä, niinkuin Herra Moosekselle oli käskenyt. 2 Moos. 29:14 ss.
18. Ja hän toi oinaan polttouhriksi; ja Aaron poikinensa panivat kätensä oinaan pään päälle.
19. Ja sitten se teurastettiin, ja Mooses kaatoi sen veren alttarille ylt'ympäri.
20. Mutta oinaan leikkasi hän kappaleiksi. Ja Mooses poltti pään ja kappaleet ja rasvan,
21. ja pesi sisällykset ja jalat vedellä; ja niin Mooses poltti koko oinaan alttarilla. Se on polttouhri hyväksi hajuksi, se on tuliuhri Herralle, niinkuin Herra hänelle oli käskenyt.
22. Ja hän toi myös toisen oinaan, täytösuhrin oinaan, ja Aaron poikinensa pani kätensä oinaan pään päälle.
23. Sitten se teurastettiin, ja Mooses otti sen verestä, ja pyyhkäisi sitä Aaronin oikian korvan lehteen, niin myös oikian käden peukaloon, ja oikian jalan isoon varpaasen.
24. Senjälkeen Mooses toi myös Aaronin pojat, ja pyyhkäisi verta heidän oikian korvansa lehteen, ja heidän oikian kätensä peukaloon, ja heidän oikian jalkansa isoon varpaasen; ja muun veren Mooses kaasi alttarille ylt'ympäri.
25. Ja hän otti rasvan ja saparon ja kaiken sisällysten rasvan, ja maksan kalvon, ja molemmat munaskuut rasvoinensa, niin myös oikian lavan.
26. Ja korista, jossa happamattomat leivät olivat Herran edessä, otti hän yhden happamattoman leivän, ja öljyllä voidellun kakun, ja ohukaisen leivän, ja pani ne rasvan ja oikian lavan päälle.
27. Ja kaikki nämä antoi hän Aaronin ja hänen poikainsa käsiin, ja häälytti ne häälytys-uhriksi Herran edessä.
28. Ja sitten otti Mooses ne heidän käsistänsä, ja poltti ne alttarilla polttouhrin päällä. Se on täytösuhri hyväksi hajuksi, se on tuliuhri Herralle.
29. Ja Mooses otti rinnan ja häälytti sen häälytys-uhriksi Herran edessä; täytösuhrin oinaasta sai Mooses tämän osakseen, niinkuin Herra hänelle käskenyt oli.
30. Ja Mooses otti siitä voiteluöljystä ja verestä, joka oli alttarilla, ja priiskoitti Aaronin ja hänen vaatettensa päälle, niin myös hänen poi-

kainsa ja heidän vaatettensa päälle,
ja pyhitti niin Aaronin ja hänen
vaatteensa, niin myös hänen poikansa ja heidän vaatteensa hänen
kanssansa. 2 Moos. 29 21.
31. Ja Mooses sanoi Aaronille ja
hänen pojillensa: . keittäkäät liha
seurakunnan majan oven edessä,
ja syökäät se siinä paikassa leivän
kanssa, joka on täytösuhrin korissa,
niinkuin minä käskin, sanoen: 'Aaron poikinensa syököön ne.'
32. Vaan mitä jää tähteeksi lihasta
ja leivästä, sen teidän pitää polttaman tulessa.
33. Ja älkäät lähtekö seitsemänä
päivänä seurakunnan majan ovesta
pois, siksi kunnes teidän täytösuhrinne päivät täytetään, sillä seitsemänä päivänä teidän kätenne täytetään
34. Niinkuin se tänäpänä tapahtunut on, niin on Herra käskenyt tehdä, että te sovitettaisiin.
35. Ja teidän pitää oleman seitsemän päivää seurakunnan majan
oven edessä, päivät ja yöt, ja teidän
pitää ottaman vaarin Herran käskyistä, ett'ette kuolisi, sillä niin on
minulle käsketty "
36 Ja Aaron poikinensa teki kaiken sen, mitä Herra Mooseksen
kautta oli käskenyt

9 Luku.

Aaronin ensimmäinen uhri.

Ja kahdeksantena päivänä kutsui
Mooses Aaronin ja hänen poikansa, niin myös vanhimmat Israelista,
2. ja sanoi Aaronille „ota nuori
vasikka rikosuhriksi ja oinas polttouhriksi, molemmat virheettömät,
ja tuo Herran eteen 2 Moos. 29:1.
3. Ja puhu Israelin lapsille, sanoen
ottakaat kauris rikosuhriksi, ja vasikka ja karitsa, molemmat vuosikautiset ja virheettömät, polttouhriksi,
4 sekä myös härkä ja oinas kiitosuhriksi Herran edessä, ja tehkäät
ruokauhri sekoitettu öljyllä, sillä
tänäpänä ilmestyy Herra teille "
5. Ja he toivat ne, mitä Mooses oli
käskenyt, seurakunnan majan oven
eteen, ja koko kansa tuli, ja seisoi
Herran edessä
6 Niin sanoi Mooses: „tätä on Herra
käskenyt teidän tehdä, ja Herran
kunnia on ilmestyvä teille "
7. Ja Mooses sanoi Aaronille „astu
alttarin tykö, ja tee rikosuhrisi ja
polttouhrisi, ja sovita itsesi ja kansa, ja uhraa sitten kansan uhri ja
sovita heidät, niinkuin Herra on
käskenyt."
8. Silloin Aaron astui alttarin luo,
ja teurasti vasikan rikosuhriksensa.
9. Ja Aaronin pojat kantoivat hänelle veren, ja hän kasti sormensa
vereen, ja pyyhkäisi sitä alttarin
sarviin, mutta muun veren kaasi
hän alttarin pohjaan.
10. Ja rikosuhrin rasvan, munaskuut, ja maksan kalvon poltti hän
alttarilla, niinkuin Herra oli Moosekselle käskenyt.
11. Mutta lihan ja nahan poltti hän
tulessa ulkona leiristä.
12. Sitte hän teurasti polttouhrin;
ja Aaronin pojat kantoivat veren
hänelle, ja hän priiskoitti sen alttarille ylt'ympäri
13. Ja he toivat myös polttouhrinteuraan hänelle, kappaleiksi leikattun, ja sen pään, ja hän poltti ne
alttarilla.
14 Ja hän pesi sisällykset ja jalat,
ja poltti ne polttouhrin päällä, alttarilla.
15. Senjälkeen toi hän esille kansan uhrin Hän otti kauriin, joka
oli kansan rikosuhrin-teuras, ja
teurasti sen, ja uhrasi sen rikosuhriksi samalla tavalla kuin se edellinen rikosuhri uhrattiin
16. Ja hän toi myös polttouhrin,
ja uhrasi sen säädetyllä tavalla.
17 Ja toi ruokauhrin, ja otti siitä
pivonsa täyden, ja poltti ne alttarilla, paitsi aamullista polttouhria.
18. Sitten teurasti hän härän ja oinaan kansan kiitosuhriksi, ja Aaronin pojat kantoivat veren hänelle,
ja hän kaasi sen alttarin päälle yltympäri
19 Ja härän rasvan, ja oinaan saparon, ja sisällysten rasvan, ja munaskuut, ja maksan kalvon,
20. kaiken tämän rasvan panivat
he rintain päälle, ja hän poltti rasvakappaleet alttarilla
21 Mutta rinnat ja oikian lavan
häälytti Aaron häälytysuhriksi Herran edessä, niinkuin Herra oli käskenyt Moosekselle
22 Ja Aaron nosti kätensä kansan
puoleen, ja siunasi heitä Ja sittekuin hän oli uhrannut rikosuhrin,
polttouhrin ja kiitosuhrin, astui hän
alas 4 Moos. 6:23 ss.
23 Ja Mooses ja Aaron menivät seurakunnan majaan, ja kun he sieltä
tulivat ulos, siunasivat he kansan.
Silloin näkyi Herran kunnia koko
kansalle
24. Ja tuli tuli Herralta alas, ja
kulutti polttouhrin ja sen rasvan

alttarilta. Ja kun kansa sen näki, riemuitsivat he suuresti, ja lankesivat maahan kasvoillensa.
1 Kun. 18:38 ss. 2 Aik. 7:1. 2 Makk. 2:10.

10 Luku.

Aaronin poikien rangaistus. Sääntöjä papeille.

Mutta Aaronin pojat Nadab ja Abihu ottivat kumpikin suitsutusastiansa, panivat tulta niihin, ja panivat suitsutusta sen päälle, ja kantoivat vierasta tulta Herran eteen, jota ei Hän heille ollut käskenyt.
2. Silloin läksi tuli Herralta, ja kulutti heidät, niin että he kuolivat Herran edessä. 3 Moos. 16:1.
4 Moos. 3:4. 26:61. 1 Aik. 24:2.
3. Niin sanoi Mooses Aaronille: „tämä on se mitä Herra puhunut on, sanoen: ,niille, jotka minua lähestyvät, osoitan itseni pyhäksi, ja koko kansalle tahdon minä näyttää kunniani." Ja Aaron oli ääneti.
2 Moos. 29:43. Ps. 18:26 ss.
4. Mutta Mooses kutsui Misaelin ja Elsafanin, Usielin, Aaronin sedän, pojat, ja sanoi heille: „tulkaat ja kantakaat veljenne pois pyhäköstä ja viekäät heidät ulos leiristä."
2 Moos. 6:18, 22. 4 Moos. 3:19.
5. Silloin he tulivat ja kantoivat heidät vaatteissaan ulos leiristä, niinkuin Mooses oli sanonut.
6. Niin sanoi Mooses Aaronille ja hänen pojillensa Eleasarille ja Itamarille: „älkäät paljastako päätänne, älkäätkä reväiskö vaatteitanne, ettette kuolisi, ja ettei viha tulisi koko kansan päälle. Mutta teidän veljenne, koko Israelin huone, itkekööt tätä paloa, jonka Herra sytyttänyt on.
7. Älkäät myös menkö seurakunnan majan ovesta ulos, ettette kuolisi; sillä Herran voiteluöljy on teidän päällänne." Ja he tekivät niinkuin Mooses sanonut oli.
8. Ja Herra puhui Aaronille, sanoen:
9. „Viiniä ja väkevätä juomaa et sinä eivätkä poikasi saa juoda, kun te menette seurakunnan majaan, ettette kuolisi. Se pitää oleman ikuinen sääntö teille suvusta sukuun.
Hes. 44:21. 1 Tim. 3:3. Tiit. 1:7.
10. Teidän tulee tehdä eroa pyhän ja epäpyhän välillä, saastaisen ja puhtaan välillä;
11. ja teidän tulee opettaa Israelin lapsille kaikki oikeudet, mitkä Herra heille Mooseksen kautta puhunut on."
12. Ja Mooses puhui Aaronille ja hänen jääneille pojillensa Eleasarille ja Itamarille: „ottakaat se ruokauhri, joka tähteeksi jäänyt on Herran tuliuhrista, ja syökäät se happamattomana alttarin tykönä; sillä se on kaikkein pyhin. 3 Moos. 2:3. 6:16.
13. Ja syökäät se pyhässä paikassa; sillä se on sinun ja sinun poikaisi osa Herran tuliuhrista; niin on minulle käsketty.
14. Mutta häälytysrinnan ja uhrilavan pitää sinun ja sinun poikasi ja tyttäresi sinun kanssasi syömän puhtaalla paikalla; sillä tämä osa on sinulle ja sinun pojillesi annettu Israelin lasten kiitosuhrista.
2 Moos. 29:24.
15. Sillä uhrilapa ja häälytysrinta, ynnä tuliuhrien rasvan kanssa, pitää kannettaman sisälle häälytettäväksi häälytys-uhriksi Herran edessä; sentähden ovat ne sinun ja sinun lastesi omaa ijankaikkisen säännön mukaan, niinkuin Herra käskenyt on."
16. Ja Mooses etsi ahkerasti rikosuhrin kaurista, ja katso, se oli poltettu. Silloin hän vihastui Eleasariin ja Itamariin, Aaronin jääneisin poikiin, sanoen: 3 Moos. 9:3.
17. „Miksette ole syöneet rikosuhria pyhässä paikassa? Sillä se on kaikkein pyhin. Ja hän on antanut teille sen, että teidän pitää kantaman kansan rikokset, ja sovittaman heidät Herran edessä.
18. Katso, sen veri ei ole tuotu pyhäkköön; teidän olisi pitänyt syödä liha pyhässä paikassa, niinkuin minä olen käskenyt." 3 Moos. 6:26.
19. Mutta Aaron sanoi Moosekselle: „katso, tänäpänä ovat he uhranneet rikosuhrinsa ja polttouhrinsa Herran edessä; ja minulle on tapahtunut niinkuin sinä tiedät. Pitäisikö minun tänäpänä syömän rikosuhrista, olisiko se Herralle otollista?"
20. Kun Mooses sen kuuli, tyytyi hän siihen.

11 Luku.

Laki puhtaista ja saastaisista eläimistä.

Ja Herra puhui Moosekselle ja Aaronille, sanoen heille:
2. Puhukaat Israelin lapsille, sanoen: nämä ovat eläimet, joita te kaikista nelijalkaisista maan päällä saatte syödä. 5 Moos. 14:4 ss.
Ap. t. 10:14.
3. Kaikkia kaksisorkkaisia eläimiä, jotka sorkkansa kokonansa hajoittavat ja märehtivät, saatte te syödä.
4. Kuitenkaan näitä ette saa syödä niistä, jotka märehtivät ja ovat kak-

sisorkkaiset, nimittäin: kameli, joka kyllä märehtii, vaan ei hajoita sorkkiansa, se olkoon teille saastainen;
5. kanini, joka märehtii, mutta ei ole kaksisorkkainen; se olkoon teille saastainen;
6. ja jänis, joka tosin märehtii, vaan ei ole kaksisorkkainen; se olkoon teille saastainen;
7. ja sika, joka on kaksisorkkainen ja kokonansa hajoittaa sorkkansa, mutta ei märehdi; se olkoon teille saastainen. 5 Moos. 14:8. 1 Makk. 1:50. 2 Makk. 6:18.
8. Näiden lihaa ei teidän pidä syömän, eikä heidän raatoihinsa koskeman; sillä ne ovat teille saastaiset.
9. Näitä te saatte syödä kaikista niistä, jotka vesissä ovat: kaikkia, joilla on uimukset ja suomukset ja jotka oleskelevat vesissä, oli se meressä tahi virroissa, niitä te saatte syödä. 5 Moos. 14:9.
10. Mutta kaikki meressä ja virroissa olevat, joilla ei ole uimuksia ja suomuksia, kaikkien niiden seassa, jotka liikkuvat ja elävät vesissä, — ne pitää oleman teille iletys.
11. Ne olkoot teille iletyksenä; niiden lihaa ei teidän pidä syömän, ja niitten raadot olkoot teille kauhistuksena.
12. Sillä kaikki vesissä eläjät, joilla ei ole uimuksia ja suomuksia, ne olkoot teille kauhistus.
13. Linnuista olkoot nämä teille iletyksenä; älkäät niitä syökö, sillä ne ovat ilettäviä: kotka, ja luukotka, ja kalakotka; 5 Moos. 14:12 ss.
14. sääski ja ilma-haukka lajineen;
15. ja kaikki kaarneet lajineen;
16. kamelikurki, tarhapöllö, kalakaija ja haukka lajineen;
17. huhkaja, merimetsäs ja hyypiä;
18. yökkö, ruovonpäristäjä ja pelikani;
19. haikara ja papukaija lajineen, harjalintu ja nahkasiipi. 5 Moos. 14:18.
20. Kaikki ne siivelliset matelijat, jotka liikkuvat neljällä jalalla, olkoot teille iletys.
21. Kuitenkin saatte siivellisten joukosta, jotka liikkuvat neljällä jalalla, syödä niitä, joilla jalkain yläpuolella on kaksi sääriä, joilla he hyppelevät maan päällä.
22. Ja näitä te saatte syödä heistä, nimittäin: arbe lajineen, ja soleam lajineen, ja hargol lajineen, ja hagab lajineen.
23. Vaan kaikki muut, jotka ovat nelijalkaiset siivellisten joukossa, ne olkoot teille iletys.
24. Ja ne pitäkäät saastaisena; joka koskee niitten raatoihin, se olkoon saastainen iltaan asti. 3 Moos. 5:2.
25. Ja joka niiden raatoja kantaa, se pesköön vaatteensa, ja olkoon saastainen iltaan asti.
26. Kaikki ne nelijalkaiset eläimet, jotka ovat kaksisorkkaiset, vaan eivät kokonansa hajoita sorkkiansa, eivätkä märehdi, ne olkoot teille saastaiset; ja jokainen, joka niihin koskettaa, pitää oleman saastainen.
27. Ja kaikki, jotka käyvät kämmenillänsä nelijalkaisten petojen seassa, ne olkoot teille saastaiset; jokainen, joka koskettaa heidän raatoihinsa, olkoon saastainen iltaan asti.
28. Ja joka kantaa heidän raatojansa, se pesköön vaatteensa, ja olkoon saastainen iltaan asti; sillä kaikki nämä olkoot teille saastaiset.
29. Ja niiden eläinten seassa, jotka matelevat maan päällä, olkoot teille saastaiset: myyrä, hiiri, maakrokodili, jokainen lajineen,
30. tähtilisko, kameleontti, sisilisko, sinisisilisko ja salamanderi.
31. Nämä olkoot teille saastaiset kaikkein niiden seassa, jotka matelevat; ja joka koskee niihin sittekuin ne kuolleet ovat, olkoon saastainen iltaan asti.
32. Ja jokainen kappale, jonka päälle sellainen kuollut eläin putoaa, tulee saastaiseksi, oli se sitten puuastia, tahi vaate, tahi nahka, tahi säkki, tahi joku ase, jolla jotakin tehdään; ja se on pantava veteen, ja oleva saastainen iltaan asti, niin se tulee puhtaaksi.
33. Ja saviastiat, joihinka senkaltainen raato putoaa, ovat kaikki saastaiset ja mitä niissä on, ja astia pitää rikottaman.
34. Kaikki ruoka, jota syödään, jos se vesi tulee sen päälle, on saastainen, ja kaikki juoma, jota juodaan senkaltaisista astioista, on saastainen.
35. Kaikki, jonka päälle senkaltainen raato putoaa, tulee saastaiseksi. Jos se on uuni tahi kattila, on se rikottava, sillä se on saastainen. Ja teidän tulee pitää se saastaisena.
36. Kuitenkin lähteet, kaivot ja lammikot ovat puhtaat; vaan jokainen, joka koskee niitten raatoon, on saastainen.
37. Ja jos senkaltainen kuollut eläin lankeaa siemenen päälle, joka kylvetty on, niin on se kuitenkin puhdas.
38. Mutta jos vettä tulee siemenen

päälle, ja joku senkaltainen raato
putoaa sen päälle, niin siemen tulee
saastaiseksi.
39. Ja jos joku nelijalkainen eläin
kuolee, jota teidän on lupa syödä,
ja joku koskee sen raatoon, hän on
saastainen ehtooseen asti.
40. Joka syö senkaltaisesta raados-
ta, hänen pitää pesemän vaatteensa
ja oleman saastaisen iltaan asti,
niin myös se, joka kantaa sen-
kaltaisia raatoja, pesköön vaatteen-
sa ja olkoon saastainen iltaan asti.
41. Ja kaikki eläimet, jotka mate-
levat maan päällä, olkoot teille ile-
tyksenä; niitä ei saa syödä.
42. Niistä eläimistä, jotka joko vat-
sallansa matelevat, tahi käyvät nel-
jällä tahi useammalla jalalla, kai-
kellaisista, jotka matelevat maan
päällä, ei pidä teidän yhtään syö-
män; sillä ne ovat iletys.
43. Älkäät myöskään itseänne ile-
tykseksi tehkö semmoisen eläimen
kautta ja älkäät saastuttako itseän-
ne niissä, niin että te tulette saas-
taiseksi.
44. Sillä minä olen Herra, teidän
Jumalanne; sentähden teidän pitää
pyhittämän itsenne, että te tulisitte
pyhäksi; sillä minäkin olen pyhä.
Älkäät saastuttako itseänne jonkun
matelevaisen eläimen kautta, joka
matelee maan päällä.
3 Moos. 19:2. 20:7. 1 Piet. 1:16.
45. Sillä minä olen Herra, joka tei-
dän johdatin Egyptin maalta, että
minä olisin teidän Jumalanne. Sen-
tähden teidän pitää oleman pyhät,
sillä minä olen pyhä.
46. Tämä on laki kaikista nelijal-
kaisista eläimistä ja linnuista, ja
kaikista, jotka vesissä liikkuvat, ja
kaikkinaisista eläimistä, jotka maal-
la matelevat,
47. että tietäisitte eroittaa puhtaat
saastaisista, ja mitä eläimiä saa syö-
dä, ja mitä ei sovi syödä.

12 Luku.

Lapsen synnyttäjän puhdistus.

Ja Herra puhui Moosekselle, sa-
noen:
2. Puhu Israelin lapsille, ja sano:
vaimo, joka siittää ja synnyttää poi-
kalapsen, olkoon seitsemän päivää
saastaisena, niinkuin kärsiessänsä
kuukautista sairauttansa.
3 Moos. 15:19. Luuk. 2:22.
3. Ja kahdeksantena päivänä pitää
lapsen esinahka ympärileikattaman.
1 Moos. 17:12. Luuk. 2:21. Joh. 7:22 ss.
4. Mutta vaimon pitää oleman ko-
tona kolmeneljättäkymmentä päivää
puhdistuksensa veressä; ei hän saa
koskea mihinkään, joka pyhä on,
eikä hänen pidä pyhäkköön tule-
män, ennen kuin hänen puhdistus-
päivänsä täytetään.
5. Mutta jos hän synnyttää tyttölap-
sen, niin olkoon saastaisena kaksi
viikkoa, niin kauan kuin hän kär-
sii sairauttansa; ja kuusiseitsemät-
täkymmentä päivää pitää hänen ko-
tona oleman puhdistuksensa veressä.
6. Ja kun hänen puhdistuspäivän-
sä, oli se pojan tahi tyttären syn-
tymisen jälkeen, ovat täytetyt, niin
tuokoon vuosikautisen karitsan polt-
touhriksi, ja nuoren kyyhkysen tahi
mettisen rikosuhriksi, papille seu-
rakunnan majan oven eteen,
7. ja hänen pitää ne uhraaman
Herran edessä, ja sovittaman hänen,
niin hän puhdistuu verensä juok-
susta. Tämä on laki lapsensynnyt-
täjästä, joka on pojan synnyttänyt
ja joka on tytön synnyttänyt.
8. Jos ei hänellä ole varaa karitsa-
han, niin ottakoon kaksi mettistä,
tahi kaksi nuorta kyyhkystä, toisen
polttouhriksi ja toisen rikosuhriksi.
Ja niin papin pitää sovittaman hä-
nen, että hän puhdistettaisiin.
3 Moos. 5:7. Luuk. 2:24.

13 Luku.

Laki spitalitautisista.

Ja Herra puhui Moosekselle ja Aaro-
nille sanoen:
2. Jos ihmisen ihoon tulee ajos, ta-
hi rupi, tahi syhelmä, niinkuin spi-
talitauti tahtoisi tulla hänen ihoon-
sa, niin hän vietäköön papin Aaro-
nin luo, tahi jonkun luo pojistansa
pappein seassa. 5 Moos. 24:8.
3. Ja jos pappi, tarkastettuaan sairaan
paikan ihossa, huomaa että karvat
siinä paikassa ovat muuttuneet val-
kiaksi, ja haavan paikka on näky-
västi matalampi kuin muu iho hä-
nen ruumiissansa, niin se on spita-
litauti; ja tarkastettuaan tuomitkoon
pappi hänet saastaiseksi. 4 Moos. 12:10.
4. Mutta jos hänen ihossansa on
valkia syhelmä, joka ei kuitenkaan
näy olevan matalammalla muuta
ihoa, ja karvat eivät ole muuttuneet
valkiaksi, niin pitää papin sulkea
hänet huoneesen seitsemäksi päi-
väksi.
5. Ja seitsemäntenä päivänä tarkas-
takoon pappi häntä, ja jos haavat
näkyvät hänessä olevan niinkuin
ennenkin, eivätkä ole levinneet hä-
nen ihossansa, niin papin pitää vie-

lä sulkea hänet huoneesen seitse-
mäksi päiväksi.
6. Ja jos pappi, tarkastaessaan hän-
tä taas uudelleen seitsemän päivän
perästä, huomaa, että haavat ovat
rauvenneet, eivätkä levinneet hänen
ihossansa, niin julistakoon pappi hä-
net puhtaaksi; sillä se on tavallinen
rohtuma, ja hän pesköön vaan vaat-
teensa, niin on hän puhdas.
7. Mutta jos syhelmä leviää hänen
ihossansa, sitte kuin pappi on hä-
net tarkastanut ja puhtaaksi julis
tanut, niin on hän uudelleen vietävä
papin luo tarkastettavaksi;
8. jos pappi näkee, että syhelmä on
levinnyt hänen ihossansa, niin pi-
tää papin tuomitseman hänen saas-
taiseksi, sillä se on spitali.
9. Jos spitalin haava tulee ihmi-
seen, niin hän on vietävä papin luo.
10. Ja jos pappi, tarkastettuaan hän-
tä, huomaa valkian ajoksen tulleek-
si hänen ihoonsa ja karvat vaaleen-
tuneeksi, ja elävän lihan olevan
ajoksessa,
11. niin on vanha spitali hänen
ihossansa, ja sentähden tulee papin
tuomita häntä saastaiseksi, eikä e-
nää sulkea häntä huoneesen, sillä
hän on jo saastainen.
12. Ja jos spitali kovin leviää hä-
nen ihossansa, ja täyttää koko ihon,
päästä niin jalkoihin, kaiken sen
jälkeen, minkä verran pappi näkee
silmillänsä;
13. ja kun pappi tarkastelee ja nä-
kee spitalin peittäneeksi koko hä-
nen ihonsa, niin julistakoon hän
hänet puhtaaksi, sentähden että ko-
ko hänen ruumiinsa on muuttunut
valkiaksi; hän on puhdas.
14. Mutta milloin elävä liha hänes-
sä näkyy, on hän saastainen.
15. Kun pappi näkee elävän lihan,
pitää hänen tuomitseman hänet saas-
taiseksi; sillä se elävä liha on saas-
tainen, se on spitali.
16. Mutta jos elävä liha muuttuu
jälleen valkiaksi, niin pitää hänen
tuleman papin luo.
17. Ja jos pappi, tarkastettuansa,
huomaa haavain muuttuneen val-
kiaksi, niin tulee papin julistaa hä-
net puhtaaksi; sillä hän on puhdas.
18. Jos jonkun ihossa on ollut pai-
suma, joka sitten on parantunut,
19. mutta siihen paikkaan, missä
paisuma oli, sitten ilmestyy valkea
ajos tahi vaaleanpunainen pilkku,
niin papin tulee sitä tarkastaa.
20. Jos pappi huomaa sen paikan
matalammaksi muuta ihoa, ja karvat
ovat muuttuneet valkiaksi, niin pa-
pin pitää hänet tuomitseman saas-
taiseksi; sillä siitä paisumasta on
tullut spitali.
21. Mutta jos pappi huomaa, ettei
karvat ole siinä muuttuneet valkiak-
si, eikä paikka ole matalampi muuta
ihoa, vaan on parantumaan päin,
niin papin pitää sulkea hänet huo-
neesen seitsemäksi päiväksi.
22. Mutta jos vamma näkyy levene-
vän hänen ihossansa, niin pitää pa-
pin julistaman hänet saastaiseksi;
sillä se on spitalin haava.
23. Mutta jos yhelmä pysyy sijal-
lansa, eikä leviä, niin se on paisu-
man arpi, ja pappi julistakoon hä-
net puhtaaksi.
24. Mutta jos jonkun ihossa on tu-
len polttama haava, ja sen arpeen
sitten syntyy vaaleanpunainen tahi
valkia pilkku,
25. ja pappi tarkastettuaan paikan,
huomaa karvat siinä muuttuneeksi
valkiaksi, ja että se on matalampi
muuta ihoa, niin on spitali tullut
siihen paikkaan, missä polttohaava
oli, sentähden pitää papin julista-
man hänet saastaiseksi, sillä se on
spitali.
26. Mutta jos pappi huomaa, ettei
karvat siinä paikassa ole muuttu-
neet valkiaksi, eikä se ole matalam-
pi muuta ihoa, ja että paikka on
vaaleentunut, niin pitää papin sul-
keman hänet huoneesen seitsemäksi
päiväksi.
27. Ja jos pappi, tarkastettuaan
häntä seitsemäntenä päivänä, huo-
maa, että vamma ihossa on levinnyt,
niin papin pitää julistaman hänet
saastaiseksi; sillä se on spitali.
28. Mutta jos vaalea pilkku on alal-
lansa, eikä ole levinnyt hänen ihos-
sansa, vaan pysyy vaaleana, niin se
on palohaavan arpi, ja papin pitää
julistaman hänet puhtaaksi; sillä se
on palohaavan arpi.
29. Jos miehessä tahi naisessa syn-
tyy joku rohtuma päähän tahi leu-
kaan,
30. ja pappi, tarkastettuansa vam-
maa, huomaa sen paikan matalam-
maksi muuta ihoa, ja karvat siinä
paikassa kellertäviksi ja harvemmik-
si, niin papin pitää julistaman sen
ihmisen saastaiseksi; sillä se on spi-
tali-rohtuma, pää-tahi leukaspitali.
31. Mutta jos pappi, tarkastettuaan
paikkaa, missä rohtuma on, huo-
maa, ettei se tosin ole matalampi
muuta ihoa, mutta että karvat siinä
eivät ole mustat, niin pitää papin
sulkeman hänet, jossa rohtuma on,
huoneesen seitsemäksi päiväksi;

32. Jos pappi, kun hän seitsemäntenä päivänä tarkastelee paikkaa, huomaa, ettei rohtuma ole levinnyt ihossa, ja ettei siinä ole keltaisia karvoja, ja ettei rohtuma ole matalammalla muuta ihoa,
33. niin pitää sairaan ajaman partansa, ajamatta kuitenkaan rohtuman paikkaa, ja papin pitää hänet, jossa rohtuma on, sulkeman huoneesen vielä seitsemäksi päiväksi.
34. Ja jos pappi, tarkastettuaan taas sairasta seitsemäntenä päivänä, huomaa, ettei rohtuma ole levinnyt ihossa, ja ettei se paikka ole matalampi muuta ihoa, niin papin pitää julistaman hänet puhtaaksi, ja hän pesköön vaatteensa, niin on hän puhdas.
35. Mutta jos rohtuma levenee ihossa hänen puhdistuksensa jälkeen,
36. ja pappi, tarkastaessaan häntä, huomaa rohtuman levinneeksi ihossa, niin ei papin enää tarvitse sitä katsoa, ovatko karvat siinä kellertäväiset; sillä hän on saastainen.
37. Mutta jos rohtuma näyttäytyy muuttumattomalta, ja mustia karvoja alkaa siinä paikassa kasvaa, niin on rohtuma parantunut, ja hän on puhdas; ja papin pitää hänet puhtaaksi julistaman.
38. Jos miehen tahi naisen ihoon tulee rohtuma, niinkuin vaaleita pilkkuja,
39. ja pappi, tarkastettuaan sairasta paikkaa, huomaa, että pilkut ovat täysi-vaaleat, niin on se tavallinen rohtuma ihossa, ja hän on puhdas.
40. Jos miehen hiukset lähtevät päästä, niin on se tavallista kaljupäisyyttä; hän on puhdas.
41. Ja jos hiukset lähtevät otsan puolelta päätä, niin on se myös vaan tavallista kaljupäisyyttä; hän on puhdas.
42. Mutta jos joku valkian punottava pilkku syntyy paljaasen paikkaan, oli se otsan puolella tahi takaraivolla, niin on spitali siihen tullut
43. Jos sentähden pappi, tarkasteltuaan häntä, huomaa, että valkianpunottava pilkku on syntynyt paljaasen paikkaan otsan puolelle tahi takaraivolle, ja että se näyttää niinkuin muukin spitali ihossa,
44. niin hän on spitalinen ja saastainen mies, ja papin pitää julistaman hänet saastaiseksi, senkaltaisen sairauden tähden hänen päässänsä
45. Joka spitalinen on, hänen vaatteensa olkoot revityt, ja pää avoin, suu peitetty, ja hänen pitää huutaman: „saastainen! saastainen!"
46. Niin kauan kuin spitali hänessä on, pitää hänen saastaisen oleman, hän asukoon yksinänsä, ja hänen asuinpaikkansa olkoon ulkona leiristä. 4 Moos. 5:2 ss. 2 Kun. 15:5. Luuk. 17:12.
47. Jos jonkun vaatteesen tulee spitalin merkki, olkoon se villainen tahi liinainen,
48 loimeen tahi kuteeseen, olkoon se liinainen tahi villainen, tahi nahkaan, taikka johonkuhun nahkavaatteesen,
49. ja jos se merkki näyttäytyy viheriäiseltä tahi punaiselta vaatteessa, tahi nahassa, tahi loimessa, tahi kuteessa, tahi jossakussa kappaleessa, mikä nahasta tehty on, — se on spitalin merkki ja se on näytettävä papille;
50 Ja kun pappi on tarkastanut senkaltaisen paikan, lukitkoon erilleen koko kappaleen seitsemäksi päiväksi.
51 Ja jos hän, seitsemäntenä päivänä tarkastaessaan paikkaa, huomaa, että tahra on levinnyt vaatteessa, loimessa, tahi kuteessa, nahassa, tahi jossakussa kappaleessa, joka nahasta tehty on, niin on se kuluttavainen spitali, ja se tahra on saastainen
52. Ja nämä vaatteet, loimet tahi kuteet, oli ne liinaiset tahi villaiset, ja mikä hyvänsä nahasta on tehty, jossa on senkaltainen tahra, ovat tulessa poltettavat, sillä se on kuluttavainen spitali, kaikki semmoinen on tulessa poltettava
53 Mutta jos pappi tarkastaessaan huomaa ettei tahra ole levinnyt vaatteessa, loimessa tahi kuteessa, tahi jossakin kappaleessa, joka nahasta on tehty,
54. niin käskeköön pappi pesemään kappaleen, jossa tahra on, ja lukitkoon sen sitten erilleen taas seitsemäksi päiväksi.
55. Jos pappi, sittekuin kappale on pesty, tarkastettuansa tahraa, huomaa, ettei se ole muuttunut, niin on se saastainen, vaikkapa tahra ei olisikaan levinnyt, se on tulessa poltettava, sillä se imeytyy syvälle, oli se sitten oikealla tahi nurjalla puolella
56. Mutta jos pappi näkee, että tahra on kadonnut, sittekuin se pestiin, niin hänen pitää sen repäisemän pois vaatteesta, nahasta, loimesta tahi kuteesta.
57 Ja jos tahra vielä sitten näkyy

vaatteessa, loimessa, kuteessa tahi nahkavaatteessa, niin on se syöpäspitali, ja se paikka ynnä koko kappale, jossa tahra on, poltettakoon tulessa.
58. Mutta jos tahra on kadonnut vaatteesta, loimesta, kuteesta tahi nahkakappaleesta, joka pestiin, niin on se uudelleen vielä pestävä ja on sitten puhdas.
59. Tämä on laki spitalisesta tahrasta vaatteessa, joko liinaisessa tahi villaisessa, loimessa tahi kuteessa, tahi nahkavaatteessa, oli se mikä hyvänsä, — laki, joka sanoo mikä on puhdas ja mikä on saastainen.

14 Luku.

Spitalisten puhdistaminen ja sovittaminen.

Ja Herra puhui Moosekselle, sanoen:
2. Tämä on laki siitä, kuinka spitalinen puhdistetaan:
Hän on tuotava papin luo,
Matt. 8:4. Mark. 1:44. Luuk. 5:14. 17:14.
3. ja pappi menköön ulos leiristä; ja jos hän, tarkastettuaan spitalista ihmistä, huomaa, että hän on parantunut spitalistaan,
4. niin pappi käskeköön, että häntä varten, joka puhdistetaan, tuodaan kaksi elävätä puhdasta lintua, sedripuuta, tulipunaiseksi painettua lankaa ja isoppia. 3 Moos. 11:13. Ps. 51:9.
5. Ja pappi käskeköön teurastamaan toisen linnun saviastian päällä, jossa on tuoresta vettä.
6. Sitten hän ottakoon sen elävän linnun ja sedripuun kappaleen, tulipunalla painetun langan ja isopin, ja kastakoon ne sen linnun vereen, joka on tapettu tuoreen veden yli.
7. Ja tätä hän priiskoittakoon spitalista puhdistettavan päälle seitsemän kertaa; ja kun hän on niin hänet puhdistanut, antakoon sen elävän linnun lentää kedolle.
8. Mutta puhdistettu pesköön vaatteensa, ja ajelkoon kaikki hiuksensa, ja pesköön ruumiinsa vedessä, niin on hän puhdas, ja menköön leiriin. Kuitenkin asukoon ulkona majastansa seitsemän päivää. 4 Moos. 12:14 ss.
9. Ja seitsemäntenä päivänä pitää hänen ajeleman kaikki hiukset päästänsä, partansa ja karvat silmäkulmistansa, niin että kaikki karvat ovat ajellut. Ja hänen pitää pesemän vaatteensa, ja kylpemän vedessä, niin on hän puhdas.
10. Ja kahdeksantena päivänä pitää hänen ottaman kaksi virheetöntä karitsata, ja virheettömän vuosikautisen lampaan, niin myös kolme kymmenesosaa efaa hienoja jauhoja ruokauhriksi, öljyllä sekoitettuja, ja yhden login öljyä.
11. Ja pitää papin, joka puhdistuksen toimitti, asettaman sen puhdistetun ja tämän kaiken Herran eteen, seurakunnan majan oven edessä.
12. Ja pappi ottakoon toisen karitsan, ja uhratkoon sen vikauhriksi, öljylogin kanssa, ja häälyttäköön sen häälytys-uhriksi Herran edessä.
2 Moos. 29:24.
13. Ja karitsa on teurastettava sillä paikalla, missä rikosuhri ja polttouhri teurastetaan, pyhässä sijassa; sillä rikosuhri, samoinkuin vikauhrikin, on papin oma; se on kaikkein pyhin. 3 Moos. 7:6 ss.
14. Ja pappi ottakoon vikauhrin verta ja pyyhkäisköön puhdistetun oikian korvan lehteen, niin myös oikian käden peukaloon ja oikian jalan isoon varpaasen.
15. Ja pappi ottakoon öljylogista öljyä, ja vuodattakoon vasempaan käteensä.
16. Ja pappi kastakoon oikian kätensä sormen öljyyn, mikä hänen vasemmassa kädessänsä on, ja priiskoittakoon öljyä sormellansa seitsemän kertaa Herran edessä.
17. Vaan käteensä jääneestä öljystä pitää papin paneman puhdistetun oikian korvan lehteen, oikiaan peukaloon, ja oikian jalan isoon varpaasen, vikauhrin veren päälle.
18. Käteensä jääneen öljyn pappi pankoon puhdistetun pään päälle, ja pappi sovittakoon niin hänet Herran edessä.
19. Ja papin pitää tekemän rikosuhrin, ja sovittaman puhdistetun hänen saastaisuudestansa, ja sen jälkeen teurastaman polttouhrin.
20. Ja papin pitää uhraaman polttouhrin ja ruokauhrin alttarilla, ja sovittaman hänet, niin hän on puhdas.
21. Jos hän on köyhä eikä ole hänellä varaa, niin ottakoon ainoastaan yhden karitsan vikauhriksi ja häälyttäköön sen, sovittaaksensa itsensä, ja yhden kymmeneksen hienoja jauhoja, sekoitettuna öljyllä, ruokauhriksi, ja login öljyä,
22. ja kaksi mettistä tahi kaksi nuorta kyyhkystä, jotka hän voi saada, toinen olkoon rikosuhriksi ja toinen polttouhriksi.
23. Ja kantakoon sen papille puhdistukseksi kahdeksantena päivänä seurakunnan majan oven eteen, Herran edessä.

24. Ja papin pitää ottaman vikauhrin karitsan, ja siihen kuuluvan login öljyä, ja häälyttämän ne häälytys-uhriksi Herran edessä.
25. Ja vikauhrin karitsa teurastettakoon, ja papin pitää ottaman vikauhrin verestä, ja pyyhkäisemän puhdistettavan oikian korvan lehteen, niin myös oikian käden peukaloon ja oikian jalan isoon varpaasen.
26. Ja papin pitää vuodattaman öljyä vasempaan käteensä,
27. ja priiskoittaman oikian käden sormella siitä öljystä, kuin on hänen vasemmassa kädessänsä, seitsemän kertaa Herran edessä.
28. Ja hänen käteensä jääneestä öljystä pitää papin pyyhkäisemän puhdistettavan oikian korvan lehteen, oikian käden peukaloon ja oikian jalan isoon varpaasen, vikauhrin veren päälle.
29. Ja hänen käteensä jääneen öljyn valakoon pappi puhdistettavan pään päälle, ja sovittakoon hänet Herran edessä.
30. Ja sitten hän uhratkoon ne mettiset tahi nuoret kyyhkyset, jotka hän on voinut saada;
31. niistä, jotka hän on voinut saada, uhratkoon hän yhden rikosuhriksi ja toisen polttouhriksi, ruokauhrin kanssa. Niin pappi sovittakoon sen puhdistettavan Herran edessä.
32. Tämä on laki spitalisesta, joka ei voi sitä hankkia, mitä hänen puhdistukseensa oikeimmiten tarvitaan.
33. Ja Herra puhui Moosekselle ja Aaronille, sanoen:
34. Kun te tulette Kanaanmaalle, jonka minä annan teille omaisuudeksi, ja minä johonkuhun sen maan huoneesen annan tulla spitalitaudin,
35. niin pitää sen tuleman, jonka huone on, ja ilmoittaman papille, sanoen: „minun huoneessani näkyy spitalitaudin merkit."
36. Silloin tulee papin käskeä heidän tyhjentämään huoneen, ennenkuin pappi siihen menee saastaa tarkastamaan, ettei kaikki, mitä huoneessa on, saastutettaisi; sitte pappi menköön katselemaan huonetta.
37. Ja kun hän, tarkastettuaan saastutettua paikkaa, huomaa, että seinissä on viheriäisiä ja punertavia merkkejä, ja ne ovat näkyvästi matalammat muuta seinää,
38. niin lähteköön pappi huoneen ovesta ulos, ja sulkekoon huoneen kiinni seitsemäksi päiväksi.
39. Ja jos pappi, palatessaan seitsemäntenä päivänä, näkee saastan levinneen huoneen seiniin,
40. niin pitää papin käskemän heidän murtaa ulos ne kivet, joissa saasta on, ja heittää ne kaupungista ulos, saastaiseen paikkaan.
41. Ja koko huone on sisältä kaavittava joka paikasta, ja kaavittu savi on heitettävä kaupungista ulos, saastaiseen paikkaan.
42. Ja toiset kivet ovat otettavat ja pantavat niitten kivien sijaan, ja uusi saviruukki on tehtävä ja huone on sillä sivuttava.
43. Jos kuitenkin saasta tulee näkyviin, sittenkuin kivet on murrettu ulos, huone on puhtaaksi kaavittu ja uudestaan sivuttu,
44. niin pitää papin menemän sen sisälle, ja kun hän näkee saastan levinneen laajemmalle huoneessa, niin on syöpä-spitali siinä huoneessa, ja se on saastainen.
45. Ja koko se huone pitää purettaman, ja huoneen kivet, puuaineet ja saviruukki, kaikki on vietävä kaupungista ulos, saastaiseen paikkaan.
46. Ja se, joka käy huoneessa niin kauan kuin se teljetty on, hän on saastainen iltaan asti.
47. Ja se, joka siinä huoneessa makaa, pitää vaatteensa pesemän, ja se, joka syö siinä huoneessa, hänen pitää myös vaatteensa pesemän.
48. Mutta jos pappi, käydessään katselemassa huonetta, näkee, ettei saasta ole levinnyt huoneessa, sittekuin se sivuttu on, niin julistakoon sen puhtaaksi; sillä saasta on hävinnyt.
49. Ja hänen pitää ottaman huoneen puhdistamiseksi kaksi lintua, niin myös sedripuuta, ja tulipunalla painetuita lankoja, ja isoppia,
50. ja teurastaman toisen linnun savisen astian yli, jossa on raikasta vettä.
51. Sitten pitää hänen ottaman sedripuun, isopin, tulipunalla painetut langat, ja sen elävän linnun, ja kastaman ne kaikki tapetun linnun vereen, ja raikkaasen veteen, ja priiskoittaman huoneen seinää seitsemän kertaa.
52. Niin on huone puhdistettava linnun verellä, ja raikkaalla vedellä, ja sillä elävällä linnulla, sedripuulla, isopilla ja tulipunalla painetulla langalla.
53. Ja sitte hän päästäköön sen elävän linnun lentämään kaupungista kedolle. Niin sovittakoon hän huoneen, ja se on puhdas.

54. Tämä on laki kaikellaisesta spitalista ja syöpä-rohtumasta,
55. spitalista vaatteissa ja huoneessa,
56. ajoksista, ruvesta ja syhelmistä,
57. että tiedettäisiin, mikä on puhdas, mikä saastainen kunakin päivänä. Tämä on laki spitalista.

15 Luku.

Laki saastaisista vuodoista miehissä ja naisissa.

Ja Herra puhui Moosekselle ja Aaronille, sanoen:
2. Puhukaat Israelin lapsille, ja sanokaat heille: jos miehellä on lihansa juoksu, on hän saastainen.
4 Moos. 5:2. 2 Sam. 3:29.
3. Ja silloin on hän saastainen siitä juoksusta; joko sitten hänen lihansa parhaillaan vuotaa, tahi on tukkeentunut, niin hän on saastainen.
4. Vuode, jossa se lepää, jolla on juoksu, on saastainen, ja kaikki se, jonka päällä hän istuu, saastutetaan.
5. Ja se, joka sattuu hänen vuoteesensa, pitää pesemän vaatteensa, ja kylpemän vedessä, ja olkoon saastainen iltaan asti.
6. Joka istuu sillä istuimella, jossa se on istunut, jolla juoksu on, hänen pitää pesemän vaatteensa, ja kylpemän vedessä, ja olkoon saastainen iltaan asti.
7. Joka koskettaa sairaan lihaan, hän pesköön vaatteensa, ja kylpeköön vedessä, ja olkoon saastainen iltaan asti.
8. Jos sairas sylkee jonkun päälle, joka on puhdas, niin tämä pesköön vaatteensa, ja kylpeköön vedessä, ja olkoon saastainen iltaan asti.
9. Ja koko se alus, jonka päällä sairas matkustaessaan istuu, olkoon saastainen.
10. Joka sattuu johonkuhun siihen, joka hänen allansa on ollut, olkoon saastainen iltaan asti, ja joka niitä kantaa, pesköön vaatteensa ja kylpeköön vedessä, ja olkoon saastainen iltaan asti.
11. Ja se, johonka sairas koskee pesemättä käsiänsä vedessä, pesköön vaatteensa ja kylpeköön vedessä, ja olkoon saastainen iltaan asti.
12. Se saviastia, johon sairas koskee, on rikottava; jos se on puuastia, on se vedessä pestävä. 3 Moos. 6:28.
13. Ja tultuansa puhtaaksi lihansa juoksusta, tulee hänen laskea seitsemän päivää puhdistuksestansa, ja pesköön sitten vaatteensa ja kylpeköön juoksevassa vedessä, niin hän on puhdas.
14. Ja kahdeksantena päivänä pitää hänen ottaman parin mettisiä, tahi kaksi nuorta kyyhkystä, ja tuoman ne Herran eteen seurakunnan majan ovelle, ja antaman ne papille.
15. Ja pappi uhratkoon ne, toisen rikosuhriksi, ja toisen polttouhriksi, ja sovittakoon hänet Herran edessä hänen juoksustansa.
16. Jos miehestä on siemen vuotanut unessa, niin pesköön koko ruumiinsa vedessä, ja olkoon saastainen iltaan asti.
17. Ja kaikki vaate, ja kaikki nahka, joka senkaltaisella siemenellä tahrattu on, on pestävä vedessä, ja olkoon saastainen iltaan asti.
18. Ja jos vaimo makaa miehen kanssa, jolla on siemenvuoto, heidän pitää pesemän itsensä vedessä, ja oleman saastaiset iltaan asti.
19. Kun vaimolla on hänen lihansa veren juoksu, pitää hänen erinänsä oleman seitsemän päivää, ja joka häneen koskee, se olkoon saastainen iltaan asti. 3 Moos. 18:19. 20:18. Hes. 18:6.
20. Ja kaikki, jonka päällä hän lepää, niin kauan kuin hänen juoksunsa kestää, olkoon saastainen, ja kaikki, jonka päällä hän istuu, olkoon saastainen.
21. Ja se, joka hänen vuoteesensa koskee, pesköön vaatteensa ja kylpeköön vedessä, ja olkoon saastainen iltaan asti.
22. Ja joka koskee johonkuhun, jonka päällä hän on istunut, hänen pitää pesemän vaatteensa ja kylpemän vedessä, ja oleman saastaisena iltaan asti.
23. Ja jos joku kappale pannaan hänen vuoteesensa tahi istuimelle, kussa hän istuu, ja joku siihen koskee, hän olkoon saastainen iltaan asti.
24. Ja jos joku mies makaa hänen vieressänsä, ja jotakin saastasta tulee miehen päälle, niin olkoon hän saastaisena seitsemän päivää, ja hänen vuoteensa, jossa hän on levännyt, olkoon saastainen.
25. Jos jonkun vaimon veren juoksu kestää kauemmin aikaa, eikä se enää ole kuukaus-juoksua, tahi jos juoksu kestää yli kuukausjuoksun ajan, niin hän olkoon saastainen niin kauan kuin vuoto kestää, aivan niinkuin hänen oikialla kuukausi-vuotonsa ajalla.
26. Kaikki vuode, jossa hän lepää, niin kauan kuin vuoto kestää, olkoon niinkuin oikian vuotonsa ajan

vuode. Ja kaikki alus, jonka päällä hän istuu, olkoon saastainen, niinkuin se hänen oikian kuukausi-vuotonsa aikana on saastainen.
27. Joka koskee johonkuhun niihin, hän olkoon saastainen, ja pesköön vaatteensa, ja kylpeköön vedessä, ja olkoon saastainen iltaan asti.
28. Mutta kun hän paranee vuodostoon, laskekoon hän seitsemän päivää, ja sitten hän on puhdas.
29. Mutta kahdeksantena päivänä pitää hänen ottaman parin mettisiä tahi kaksi nuorta kyyhkystä, ja viemän papille seurakunnan majan oven edessä.
30. Ja pappi uhratkoon toisen rikosuhriksi, ja toisen polttouhriksi, ja sovittakoon hänet Herran edessä saastaisuutensa juoksusta.
31. Näin teidän tulee varjella Israelin lapsia saastaisuudesta, etteivät kuolisi saastaisuudessansa, jos he minun majani saastuttavat, joka heidän keskellänsä on. 4 Moos. 5:2 ss.
32. Tämä on laki vuodoista, siitä, jonka siemen vuotaa, niin että hän siitä tulee saastaiseksi,
33. ja vaimosta, jolla kuukausi-juoksu on; ja siitä, jolla on joku vuoto, oli se mies tahi nainen, niin myös miehestä, joka lepää saastaisen vieressä.

16 Luku.

Suuren sovintopäivän uhri.

Ja Herra puhui Moosekselle kahden Aaronin pojan kuoleman jälkeen, niitten, jotka astuessaan Herran eteen olivat kuolleet. 3 Moos. 10:2. 4 Moos. 3:4.
2. Ja Herra sanoi Moosekselle: sano veljelles Aaronille, ettei hän joka aika saa mennä pyhäkön sisimpään, esiripun sisäpuolelle armoistuimen eteen, joka arkin päällä on, ettei hän kuolisi; sillä minä ilmoitan itseni pilvessä armoistuimen päällä. 2 Moos. 30:10.
3. Mutta näin tulee Aaronin tehdä mennessänsä pyhäkköön: hänen pitää ottaman nuoren härän rikosuhriksi, ja oinaan polttouhriksi,
4. ja pukeman pyhän liinaisen ihopaidan yllensä ja liinaiset alusvaatteet ihonsa päälle, ja vyöttämän itsensä liinaisella vyöllä, ja paneman liinahiipan päähänsä; sillä ne ovat pyhät vaatteet, ja pesköön ihonsa vedessä, ja pukekoon ne päällensä.
5. Ja hän ottakoon Israelin lasten seurakunnalta kaksi kauristа rikosuhriksi ja yhden oinaan polttouhriksi.
6. Ja Aaronin pitää tuoman härän rikosuhriksensa, ja sovittaman itsensä perheinensä,
7. ja sitten ottaman ne kaksi kauristа asettaaksensa Herran eteen, seurakunnan majan ovella.
8. Ja Aaronin pitää heittämän arpaa kahdesta kauriista: toisen arvan Herralle, ja toisen vapaalle kauriille.
9. Ja Aaronin pitää uhraaman sen kauriin, jonka päälle Herran arpa lankesi, ja valmistaman sen rikosuhriksi.
10. Mutta sen kauriin, jonka päälle vapauden arpa lankesi, pitää hänen asettaman elävänä Herran eteen, että sovinto tehtäisiin sen kautta ja se päästettäisiin vapaaksi Asasel'ille korpeen.
11. Aaronin pitää siis tuoman rikosuhrinsa härän, ja sovittaman itsensä ja huoneensa, ja teurastaman sen rikosuhrin härän edestänsä.
12. Sitten ottakoon hän astian täynnä tulisia hiiliä alttarilta, joka on Herran edessä, ja pivonsa täyden survottua hyvänhajuista suitsutusta ja kantakoon sen esiripun sisäpuolelle, 2 Moos. 30:34,35. Hebr. 9:7 ss.
13. ja pankoon siitä tulen päälle Herran eteen, niin että pyhän savun suitsu armoistuimen peittäisi, joka on todistuksen päällä, ettei hän kuolisi.
14. Ja hän ottakoon härän verta, ja priiskoittakoon sormellansa armoistuimen puoleen, etupuolelle itään päin; seitsemän kertaa pitää hänen näin sormellansa armoistuimen edessä verta priiskoittaman.
15. Sitten pitää hänen teurastaman kansan rikosuhrin kauriin ja kantaman sen verta esiripun sisäpuolelle; ja hänen tulee menetellä sen veren kanssa, niinkuin hän teki härän veren kanssa, ja priiskoittaa sitä armoistuimen päälle, ja armoistuimen edessä. 3 Moos. 4:6. Hebr. 9:13. 10:4.
16. Näin on hän sovittava pyhäkön Israelin lasten riettaudesta ja kaikista heidän syntiensä vääryydestä. Niin pitää hänen myös tekemän seurakunnan majalle, joka on heidän keskellänsä, keskellä heidän saastaisuuttansa.
17. Ei yksikään ihminen saa olla seurakunnan majassa, kun hän menee pyhäkköön sovittamaan, siihen asti että hän sieltä käy ulos. Näin pitää hänen sovittaman itsensä, ja huoneensa, ja koko Israelin kansan. Luuk. 1:10. Hebr. 9:7.
18. Ja sitten menköön hän ulos alt-

tarin luo, joka on Herran edessä,
ja sovittakoon sen, ja ottakoon hä-
rän verta, ja kauriin verta, ja pyyh-
käisköön sitä alttarin sarviin yltym-
päri, .
19. ja priiskoittakoon sormellansa
verta seitsemän kertaa sen päälle,
ja puhdistakoon ja pyhittäköön sen
Israelin lasten saastaisuudesta.
20. Kun hän näin on päättänyt py-
häkön ja seurakunnan majan ja alt-
tarin sovittamisen, niin pitää hänen
tuoman sen elävän kauriin.
21. Ja Aaronin pitää paneman mo-
lemmat kätensä sen elävän kauriin
pään päälle,ja tunnustaman sen pääl-
lä kaikki Israelin rikokset ja pahat
teot, missä vaan ovatkaan syntiä teh-
neet; ne hän pankoon kauriin pään
päälle, ja lähettäköön sen soveliaan
miehen saattamana korpeen.
22. Kauris on niinmuodoin kanta-
va kaikki heidän pahat tekonsa erä-
maahan, ja se on jätettävä sinne
korpeen.
23. Ja Aaronin pitää menemän seu-
rakunnan majaan, ja riisuman liina-
vaatteet yltänsä, jotka hän ennen
oli pukenut päällensä mennessään
pyhäkköön, ja jättämän ne sinne.
24. Ja hänen pitää pesemän ihonsa
vedellä pyhässä sijassa, ja pukeman
yllensä omat vaatteensa, ja mene-
män ulos, ja tekemän sekä omansa
että kansan polttouhrin, ja niin so-
vittaman sekä itsensä että kansan.
25. Ja rikosuhrin teuraan rasvan
polttakoon hän alttarilla.
26. Vaan joka vei kauriin Asaselil-
le, hänen tulee viruttaa vaatteensa,
ja pestä ihonsa vedessä, ja sitten tul-
la jälleen leiriin.
27. Ja rikosuhrin härkä ja rikosuh-
rin kauris, joidenka veri kannettiin
sovinnoksi pyhäkköön, ovat vietä-
vät leiristä ulos ja poltettavat tules-
sa, nahkoineen, lihoineen ja rapoi-
neen. 3 Moos. 4:11. 6:30. Hes. 43:21.
Hebr. 13:11.
28. Ja se, joka niitä polttaa, virut-
takoon vaatteensa, ja pesköön ihon-
sa vedessä, ja palatkoon sitten lei-
riin.
29. Tämä olkoon teille ijankaikki-
nen sääntö: kymmenentenä päivänä
seitsemättä kuukautta pitää teidän
paastoaman eikä mitään työtä teke-
män, ei oma kansalainen, eikä vie-
ras, joka teidän keskellänne muu-
kalainen on. 3 Moos. 23:27 ss. 4 Moos. 29:7.
30. Sillä sinä päivänä te sovitetaan,
niin että tulette puhtaaksi; kaikis-
ta teidän synneistänne Herran edes-
sä tulette te puhtaaksi. 3 Moos. 23:27.
31. Sentähden se olkoon teille suu-
rin sabbatti, ja teidän tulee paastota.
Se olkoon teille ikuinen sääntö.
32. Mutta sen sovinnon tehköön
pappi, joka voideltu on, ja jonka
käsi on täytetty papin virkaan hä-
nen isänsä sijaan; ja pukekoon hän
yllensä liinaiset vaatteet, jotka ovat
pyhät vaatteet,
33. ja sovittakoon niin kaikkein py-
himmän ja seurakunnan majan, ja
alttarin, niin myös papit, ja koko
kansan sovittakoon hän.
34. Tämä olkoon teille ikuisena
sääntönä, että te sovitatte Israelin
lapset kaikista heidän synneistänsä,
kerran vuodessa. Ja hän teki niin-
kuin Herra oli Moosekselle käske-
nyt. 2 Moos. 30:10.

17 Luku.

Oikea uhripaikka. Veren syömisen kielto.

Ja Herra puhui Moosekselle, sa-
noen:
2. Puhu Aaronille ja hänen pojil-
lensa ja kaikille Israelin lapsille, ja
sano heille: tämän on Herra käske-
nyt, sanoen:
3. Jos joku Israelin huoneesta teu-
rastaa härän, karitsan, tahi vuohen
leirissä, taikka leirin ulkopuolella,
4. eikä kanna seurakunnan majan
oven eteen sitä, mikä Herralle uh-
riksi pitää tuotaman, Herran majan
eteen, hän on vereen vikapää, niin-
kuin se, joka veren vuodattanut on,
ja se ihminen pitää hävitettämän
kansastansa.
5. Sentähden pitää Israelin lasten
tuoman uhrinsa, jonka he kedolla
teurastavat, Herran eteen seurakun-
nan majan ovella papille, ja siel-
lä uhraaman ne kiitosuhriksi Her-
ralle.
6. Ja papin pitää priiskoittaman
veren Herran alttarille seurakunnan
majan oven edessä, ja polttaman
rasvan Herralle otolliseksi hajuksi.
2 Moos. 29:18. 3 Moos. 4:31.
7. Älkööt enää uhriansa uhratko
metsänjumalille, joiden kanssa he
huorin tehneet ovat. Se olkoon heil-
le ikuinen sääntö sukukunnasta su-
kukuntaan. 5 Moos. 32:17. 1 Kor. 10:20.
8. Ja vielä pitää sinun sanoman
heille: jos joku ihminen Israelin
huoneesta, tahi vieras, joka teidän
keskellänne on muukalaisena, te-
kee teurasuhrin tahi polttouhrin,
9. eikä sitä kanna seurakunnan ma-
jan oven eteen, että hän Herralle
sen tekisi, se ihminen pitää hävitet-
tämän kansastansa.
10. Ja jos joku ihminen Israelin

huoneesta, tahi muukalaisista, jotka teidän keskellänne asuvat, syö jotakin verta, häntä vastaan minä asetan kasvoni ja hävitän hänen kansastansa. 3Moos. 3:17. 7:26 ss. 5Moos. 12:16, 23 ss. 15:23. Ap. t. 15:20.
11. Sillä lihan sielu on veressä, ja minä olen sen teille antanut alttarille, että sielunne sen kautta sovitettaisiin; sillä veri on sielun sovinto. Hebr. 9:22.
12. Sentähden minä olen sanonut Israelin lapsille: älköön yksikään teidän seassanne syökö verta, eikä yksikään muukalainen, joka teidän keskellänne asuu, saa verta syödä.
13. Ja jos joku ihminen Israelin lapsista taikka muukalainen teidän seassanne saa syötävän metsän eläimen tahi linnun pyydyksellä, hänen pitää vuodattaman sen veren, ja peittämän sen multaan. 3Moos. 11:13.
14. Sillä kaiken lihan sielu on hänen verensä, niin kauan kuin se elää. Sentähden minä olen sanonut Israelin lapsille: ei teidän pidä yhdenkään lihan verta syömän. Sillä kaiken lihan sielu on hänen verensä; kuka ikänänsä sen syö, se pitää hukutettaman. 1Moos. 9:4.
15. Ja joka syö itsekuollutta tahi kuoliaaksi raadeltua eläintä, olkoon hän kotolainen tahi muukalainen, hänen pitää pesemän vaatteensa, ja kylpemän vedessä, ja oleman saastaisena iltaan asti; niin hän tulee puhtaaksi. 2Moos. 22:31. 3Moos. 11:40.
16. Jollei hän pese itseänsä ja ihoansa viruta, niin hän itse kantakoon vääryytensä.

18 Luku.

Kielletyt polvet ja sekaannukset.

Ja Herra puhui Moosekselle, sanoen:
2. Puhu Israelin lapsille, ja sano heille: minä olen Herra, teidän Jumalanne.
3. Älkäät tehkö niinkuin tehtiin Egyptin maassa, jossa te asuitte, älkäätkä tehkö niinkuin Kanaanmaassa tehdään, johonka minä teitä vien; älkäät myöskään heidän säännöissänsä vaeltako.
4. Vaan tehkäät minun oikeuteni, ja pitäkäät minun sääntöni, vaeltaaksenne niissä. Minä olen Herra, teidän Jumalanne.
5. Sentähden tulee teidän pitää minun sääntöni ja oikeuteni, sillä se ihminen, joka niitä tekee, hän elää niissä. Minä olen Herra. Neh. 9:29. Hes. 20:11. Room. 10:5. Gal. 3:12.
6. Ei kenenkään pidä veriheimolaistaan lähestymän hänen häpyänsä paljastamaan. Minä olen Herra.
7. Sinun isäsi häpyä ja äitisi häpyä älä paljasta. Hän on sinun äitisi, älä siis hänen häpyänsä paljasta. Hes. 22:10. 1Kor. 5:1.
8. Älä paljasta sinun isäsi vaimon häpyä; sillä se on sinun isäsi häpy. 1Moos. 49:4. 3Moos. 20:11. 5Moos. 22:30. 27:20.
9. Älä paljasta sisaresi häpyä, isäsi tyttären, tahi äitisi tyttären, kotona tahi ulkona syntyneen; älä paljasta heidän häpyänsä. 3Moos. 20:17. 2Sam. 13:11-14.
10. Älä paljasta sinun poikasi tyttären tahi tyttäresi tyttären häpyä; sillä se on sinun häpysi.
11. Älä paljasta äitipuolesi tyttären häpyä, joka isällesi syntynyt on; sillä se on sinun sisaresi.
12. Älä paljasta sinun isäsi sisaren häpyä; sillä se on isäsi veriheimoa. 3Moos. 20:19.
13. Älä paljasta äitisi sisaren häpyä; sillä se on sinun äitisi veriheimoa.
14. Älä paljasta sinun setäsi häpyä, äläkä lähesty hänen vaimoansa; sillä se on sinun setäsi vaimo. 3Moos. 20:20.
15. Älä paljasta sinun miniäsi häpyä; sillä hän on sinun poikasi vaimo, sentähden älä hänen häpyänsä paljasta. 1Moos. 38:16. 3Moos. 20:12.
16. Älä paljasta sinun veljesi vaimon häpyä; sillä se on sinun veljesi häpy. 3Moos. 20:21. Mark. 6:18.
17. Älä paljasta vaimon ja hänen tyttärensä häpyä; älä ota vaimoksi hänen poikansa tytärtä tahi tyttären tytärtä paljastaaksesi heidän häpyänsä; sillä ne ovat veriheimolaisia, ja se on kauhistus.
18. Älä ota vaimosi sisarta, häntä vaivataksesi ja hänen häpyänsä paljastaaksesi, vielä vaimosi eläessä.
19. Älä lähästy vaimoa hänen häpyänsä paljastamaan niin kauan kuin hän saastaisuutensa sairautta kärsii. 3Moos. 20:18.
20. Älä makaa lähimmäisesi vaimoa, äläkä itseäsi sillä saastuta. 3Moos. 20:10. 2Sam. 11:4.
21. Ei sinun pidä antaman lapsiasi Molekille uhriksi, ettes häpäisisi sinun Jumalasi nimeä; minä olen Herra. 3Moos. 20:2 ss. 5Moos. 18:10. 2Kun. 23:10. Jer. 32:35.
22. Älä makaa miehenpuolta niinkuin vaimon kanssa maataan; sillä se on kauhistus. 1Moos. 19:7. 3Moos. 20:13. Room. 1:27.

23. Älä myöskään eläintä makaa, ettes itseäsi sen kanssa saastuttaisi. Ja älköön yksikään nainen pitäkö yhteyttä eläimen kanssa; sillä se on kauhistus. 2 Moos. 22:19. 3 Moos. 20:15. 5 Moos. 27:21.
24. Ei teidän pidä yhdessäkään näissä itseänne saastuttaman; sillä näissä kaikissa ovat pakanat itsensä saastuttaneet, jotka minä ajan pois teidän edestänne.
25. Sen kautta on maa saastutettu, ja minä etsiskelen sen pahat teot, niin että se maa on asujansa oksentava.
26. Sentähden pitäkäät minun sääntöni ja oikeuteni, ja älkäät näitä kauhistuksia tehkö, ei omainen, eikä vieras, joka teidän seassanne muukalainen on.
27. Sillä kaikkia näitä kauhistuksia ovat tämän maan kansat tehneet, jotka teidän edellänne olivat, ja ovat maan saastuttaneet.
28. Älkäät näitä tehkö, ettei se maa myös teitä oksentaisi, jos te sitä saastutatte, niinkuin se on oksentanut sen kansan, joka teidän edellänne oli.
29. Sillä kuka ikinä näitä kauhistuksia tekee, pitää hävitettämän kansastansa.
30. Sentähden pitäkäät minun käskyni, ettette seuraisi niitä kauhistavaisia tapoja, joita he tekivät, jotka teidän edellänne olivat, ettette itseänne niillä saastuttaisi. Minä olen Herra, teidän Jumalanne.

19 Luku.

Käsketään pyhyyteen.

Ja Herra puhui Moosekselle, sanoen:
2. Puhu koko Israelin lasten joukolle ja sano heille:
Olkaat pyhät, sillä minä olen pyhä, Herra, teidän Jumalanne. 3 Moos. 11:44,45. 20:7.
3. Jokainen peljätköön äitiänsä ja isäänsä. Pitäkäät minun sabbattini. Minä olen Herra, teidän Jumalanne. 2 Moos. 20:8 ss. 31:13.
4. Älkäät kääntykö epäjumalien tykö, älkäätkä tehkö itsellenne valetuita jumalia. Minä olen Herra, teidän Jumalanne. 2 Moos. 20:23. 34:17.
5. Ja kun te Herralle teette kiitosuhria, niin teidän pitää uhraaman, että se olisi otollinen. 3 Moos. 7:11 ss.
6. Ja se pitää syötämän sinä päivänä, jona te uhraatte, ja toisena päivänä; mutta mitä tähteeksi jää kolmanneksi päiväksi, pitää tulella poltettaman. 3 Moos. 7:16.
7. Jos joku siitä kuitenkin syö kolmantena päivänä, niin se on kauhistus, eikä ole otollinen. 3 Moos. 7:18.
8. Ja joka siitä syö, hänen pitää kantaman vääryytensä; sillä hän on sen saastuttanut, mikä on Herralle pyhitetty, ja hän hävitettäköön kansastansa.
9. Kun te elon leikkaatte maastanne, niin älä tarkkaan leikkaa peltosi reunoja myöten, älä myöskään nouki tähkiä leikkuun jälkeen. 3 Moos. 23:22. 5 Moos. 24:19 ss.
10. Ja viinimäessäsi älä toimita jälkikorjuuta, äläkä nouki varisneita marjoja, vaan jätä ne vaivaisille ja muukalaisille. Minä olen Herra, teidän Jumalanne.
11. Ei teidän pidä varastaman, eikä valehteleman, eikä pettämän toinen toistanne. 2 Moos. 20:15 ss. Ef. 4:25,28. 1 Tess. 4:6.
12. Ei teidän pidä väärin vannoman minun nimeeni, ja häpäisemän sinun Jumalasi nimeä. Minä olen Herra. 2 Moos. 20:7. 5 Moos. 5:11. Matt. 5:33,34. Jaak. 5:12.
13. Ei sinun pidä tekemän lähimmäisellesi vääryyttä, eikä ryöstämän häneltä mitään. Päivämiehesi palkka älköön olko sinun tykönäsi huomiseen asti. 5 Moos. 24:14 ss. Tob. 4:15. Syr. 34:27. Jaak. 5:4.
14. Ei sinun pidä kuuroja kirooman, eikä paneman sokian eteen kompastusta. Vaan sinun pitää pelkäämän sinun Jumalatasi. Minä olen Herra. 5 Moos. 27:18.
15. Ei teidän pidä vääryyttä tekemän tuomiossa; älä vääryydellä pidä köyhän puolta, äläkä puolueellisesti kunnioita voimallista, mutta tuomitse lähimmäistäsi oikein. 2 Moos. 23:3. 5 Moos. 1:17. 16:19. San. 24:24. Jaak. 2:9.
16. Ei sinun pidä oleman panettelijana kansasi kesken. Ei sinun pidä myös asettaman itsesi lähimmäisesi verta vastaan. Minä olen Herra. 2 Moos. 23:1. Ps. 15:3.
17. Ei sinun pidä vihaaman veljeäsi sinun sydämmessäsi; mutta sinun tulee kyllä nuhdella lähimmäistäsi, ettes vikapääksi tulisi hänen tähtensä. Syr. 19:13 ss. Matt. 5:22. 18:15. Luuk. 17:3. 1 Joh. 2:9,11. 3:15.
18. Ei sinun pidä kostaman, eikä vihaaman sinun kansasi lapsia. Sinun pitää rakastaman lähimmäistäsi, niinkuin itseäsi. Minä olen Herra. Matt. 5:43 ss. 22:39. Room. 12:19. 13:9. Gal. 5:14. 1 Tess. 5:15. 1 Piet. 3:9. Jaak. 2:8.
19. Minun sääntöni pitäkäät. Älä

anna karjassasi kaksi erilaista eläintä yhteen mennä; älä kylvä peltoosi kahta erilaista siementä; älköönkä tulko yllesi kahdesta erilaisesta aineesta, villaisesta ja liinaisesta langasta, tehty vaate. 5Moos. 22:9ss.
20. Jos mies makaa vaimon, joka on orja ja jo toiselle miehelle annettu, vaan kuitenkaan ei ole lunastettu tahi vapaaksi laskettu, niin ovat he rangaistavat, mutta ei heidän tarvitse kuolla, koska vaimo ei ollut vapaa.
21. Mutta miehen pitää tuoman Herralle vikansa edestä oinaan vikauhriksi, seurakunnan majan oven eteen.
22. Ja papin pitää sovittaman hänet vikauhrinsa oinaalla Herran edessä siitä rikoksesta, jonka hän on tehnyt; niin hänen rikoksensa annetaan hänelle anteeksi.
23. Kun te tulette siihen maahan ja istutatte kaikellaisia puita, joista syödään, pitää teidän leikkaaman pois niiden hedelmän, niiden esinahan; kolme vuotta pitää teidän pitämän niitä ympärileikkaamattomina, niin ettette syö niistä;
24. vaan neljäntenä vuonna pitää kaikki niiden hedelmät pyhitettämän kiitokseksi Herralle,
25. ja vasta viidentenä vuonna saatte syödä niiden hedelmätä; niin lisäätte niiden hedelmän sadon. Minä olen Herra, teidän Jumalanne.
26. Ei teidän pidä mitään syömän veren kanssa. Ei teidän pidä totteleman aavistuksia eikä taikauksia. 3 Moos. 3:17. 7:26. 17:10ss. 5 Moos. 12:16,23ss. 15:23. Ap. t. 15:20.
27. Ei teidän pidä keritsemän paljaaksi koko päänne lakea, eikä tyyni ajeleman teidän partaanne. 3Moos. 21:5.
28. Ei teidän pidä leikkaaman teidän ihoanne kuolleen tähden, eikä piirusteleman kirjoituksia teidän ihoonne. Minä olen Herra. 5Moos. 14:1.
29. Ei sinun pidä häpäisemän tytärtäsi antaen hänen porttona olla, ettei maa tottuisi haureuteen ja tulisi täyteen kauhistusta.
30. Pitäkäät minun sabbattini ja peljätkäät pyhäkköäni. Minä olen Herra.
31. Älkäät kääntykö tietäjitten tykö, ja älkäät kysykö velhoilta, ettette heistä saastuisi. Minä olen Herra, teidän Jumalanne. 3Moos. 20:6,27. 1Sam. 28:7ss. Jes. 8:19.
32. Harmaapään edessä pitää sinun nouseman, ja kunnioittaman vanhaa, ja pelkäämän sinun Jumalatasi. Minä olen Herra.
33. Jos joku muukalainen asuu tykönäsi teidän maallanne, niin älkäät sortako häntä. 2 Moos. 22:21. 23:9.
34. Niinkuin omainen olkoon teille vieras, joka muukalaisena oleskelee teidän keskellänne. Ja sinun pitää rakastaman häntä, niinkuin itseäsi; sillä te olitte myös muukalaiset Egyptin maalla. Minä olen Herra, teidän Jumalanne.
35. Älkäät tehkö vääryyttä tuomiossa, ei kyynärällä, vaalla eikä mitalla. 5 Moos. 25:13ss. San. 11:1.16: 11.20:10. Mik. 6:10ss.
36. Oikia vaaka, oikiat punnitsimet, oikia efa, oikia hin-mitta olkoon teillä. Minä olen Herra, teidän Jumalanne, joka teidät olen johdattanut Egyptin maalta.
37. Niin teidän pitää noudattaman ja tekemän kaikki minun sääntöni ja kaikki minun oikeuteni. Minä olen Herra.

20 Luku.

Rangaistus-määräykstä.

Ja Herra puhui Moosekselle, sanoen:
2. Sano myös Israelin lapsille: jos joku Israelin lapsista tahi muukalaisista, jotka Israelin lasten keskellä asuvat, lapsiansa antaa Molekille, hän on kuolemalla rangaistava; maan kansan pitää häntä kivittämän kuoliaaksi. 3 Moos. 18:21. Ps. 106:37.
3. Ja minä asetan minun kasvoni sitä ihmistä vastaan, ja hävitän hänen kansastansa, koska hän on antanut lapsiansa Molekille ja sen kautta pyhäkköni saastuttanut, ja minun pyhää nimeäni häväisnyt.
4. Ja jos maan kansa sitä ihmistä säästää, joka lapsiansa on antanut Molekille, niin etteivät he häntä surmaa,
5. niin minä kuitenkin asetan kasvoni sitä ihmistä vastaan ja hänen sukuansa vastaan, ja hävitän kansastansa hänet ja kaikki, jotka hänen perässänsä Molekin kanssa huorin tehneet ovat.
6. Jos joku kääntyy noitain ja tietäjitten puoleen, huorin tekemään heidän kanssansa, niin minä asetan kasvoni häntä vastaan, ja hävitän hänet kansastansa. 3Moos. 19:31. 5 Moos. 18:10ss.
7. Sentähden pyhittäkäät itsenne, ja olkaat pyhät; sillä minä olen Herra, teidän Jumalanne. 3Moos. 11:44ss. 19:2. 1 Piet. 1:16.
8. Ja pitäkäät minun sääntöni, ja tehkäät niitä. Minä olen Herra, joka teitä pyhitän.

9. Joka isäänsä tahi äitiänsä kiroo, hänen pitää totisesti kuoleman; hän on kironnut isäänsä ja äitiänsä, hänen verensä olkoon hänen päällänsä.
2Moos.21:17. 5Moos.27:16. San.20:20.30:17. Matt.15:4.

10. Jos joku huorin tekee toisen miehen aviopuolison kanssa, se, joka lähimmäisensä vaimon kanssa huorin tekee, pitää totisesti kuoletettaman, sekä huorintekijä, että huora.
2Moos.20:14. Matt.5:27. Joh.8:4ss.

11. Jos joku makaa isänsä vaimon, niin paljastaa hän isänsä hävyn, ja he molemmat ovat kuolemalla rangaistavat; heidän verensä olkoon heidän päällänsä. 3Moos.18:8. 5Moos.22:30. 27:20.

12. Jos joku makaa miniänsä, niin he molemmat pitää totisesti kuoleman; he ovat kauhistuksen tehneet, heidän verensä olkoon heidän päällänsä. 3Moos.18:15.

13. Jos joku miehenpuolen kanssa makaa, niinkuin jonkun vaimon kanssa, niin tekevät he kauhistuksen; heidän pitää molemmat totisesti kuoleman; heidän verensä olkoon heidän päällänsä.
1Moos.19:7. 3Moos.18:22.

14. Jos joku ottaa vaimokseen naisen ja hänen äitinsä samalla kertaa, hän on kauhistuksen tehnyt; hän on tulella poltettava ynnä ne molemmat, ettei yhtään kauhistusta olisi teidän seassanne. 3Moos.18:17.

15. Jos joku makaa eläimen, hänen pitää totisesti kuoleman, ja se eläin tappakaat. 3Moos.18:23.

16. Jos joku nainen pitää yhteyttä jonkun eläimen kanssa, niin sinun pitää tappaman sekä naisen, että eläimen; heidän pitää totisesti kuoleman, heidän verensä olkoon heidän päällänsä.

17. Jos joku ottaa vaimokseen sisarensa, isänsä tahi äitinsä tyttären, ja hänen häpynsä näkee, ja se näkee hänen häpynsä, niin on se häpiällinen teko, ja ne ovat kuoletettavat heidän sukunsa kansan edessä; hän on sisarensa hävyn paljastanut, hänen pitää pahuutensa kantaman.
3Moos.18:9.

18. Jos joku mies makaa jonkun vaimon hänen sairautensa aikana, ja paljastaa hänen häpynsä, ja avaa hänen lähteensä, ja vaimo paljastaa verensä lähteen; niin ne molemmat pitää hävitettämän heidän kansastansa. 3Moos.18:19.

19. Sinun äitisi sisaren häpyä ja sinun isäsi sisaren häpyä ei sinun pidä paljastaman. Joka niin tekee, on veriheimolaisensa paljastanut, ja heidän pitää pahuutensa kantaman.
3Moos.18:12ss.

20. Jos joku makaa setänsä vaimon, hän on setänsä hävyn paljastanut; ne pitää heidän rikoksensa kantaman. Lapsittomina heidän pitää kuoleman. 3Moos.18:14.

21. Jos joku veljensä vaimon ottaa, se on häpiällinen teko; heidän pitää lapsittomina oleman, että hän on veljensä hävyn paljastanut.
3Moos.18:16.

22. Niin pitäkäät nyt kaikki minun sääntöni, ja kaikki minun oikeuteni, ja tehkäät ne, ettei maa teitä oksentaisi, johonka minä teidän vien asumaan. 3Moos.18:25,28.

23. Ja älkäät vaeltako niitten pakanain säännöissä, jotka minä teidän edeltänne olen ajava ulos; sillä kaikkia näitä he ovat tehneet, ja minä olen kauhistunut heitä.

24. Mutta teille sanon minä: teidän pitää omistaman heidän maansa; sillä minä annan teille sen perinnöksi, sen maan, jossa rieskaa ja hunajata vuotaa. Minä olen Herra, teidän Jumalanne, joka olen teidät eroittanut muista kansoista.

25. Ja teidän pitää myös eroittaman puhtaat eläimet saastaisista, ja saastaiset linnut puhtaista, älkäätkä saastuttako itseänne niitten eläinten, lintujen ja kaikkien kautta, kuin maalla matelevat, jotka minä teille eroittanut olen, että ne ovat saastaiset. 3Moos.11:2ss. 5Moos.14:4.

26. Olkaat siis minulle pyhät, sillä minä, Herra, olen pyhä, ja olen teidät eroittanut muista kansoista olemaan minun omani.

27. Jos joku, mies tahi nainen, noituutta tahi tietäjäin tointa harjoittaa, hän on rangaistava kuolemalla; hän on kivitettävä kuoliaaksi, verenvika on hänen päällänsä.
2Moos.22:18. 3Moos.19:31. 5Moos.18:10ss. 1Sam.28:7.

21 Luku.

Sääntöjä papeille.

Ja Herra sanoi Moosekselle: puhu papeille, Aaronin pojille, ja sano heille: pappi älköön saastuttako itseänsä yhdessäkään kuolleessa kansastansa, 4Moos.6:6ss. Hes.44:25.

2. vaan ainoastaan hänen lähimmässä suvussansa: niinkuin hänen äitinsä, isänsä, poikansa, tyttärensä ja veljensä;

3. ja myös sisaressansa, jos hän neitsyt on ollut ja asunut hänen tykönänsä, eikä yhdenkään miehen

vaimona ole ollut, saa hän itsensä
saastuttaa.
4. Koska hän on esimies kansas-
sansa, niin älköön hän saastuttako
itseänsä, eikä halventako itseänsä.
5. Papit älkööt ajelko päälakiansa
paljaaksi, eivätkä keritkö partansa
kulmia, eikä leikatko ihoonsa merk-
kiä. 3 Moos. 19:27. 5 Moos. 14:1. Hes. 44:20.
6. Heidän pitää Jumalallensa py-
hät oleman, eikä häpäisemän Ju-
malansa nimeä; sillä he uhraavat
Herran tuliuhria, Jumalansa leipää,
sentähden pitää heidän oleman
pyhät.
7. Älköön kukaan heistä ottako
vaimokseen porttoa, eikä häväistyä
eikä miehensä hylkäämää vaimoa;
sillä hän on pyhä Jumalallensa.
8. Sinun tulee pitää häntä pyhänä,
sillä hän uhraa sinun Jumalasi lei-
pää; hän olkoon sinulle pyhä, sillä
minä, Herra, olen pyhä, joka teidän
pyhitän.
9. Jos papin tytär rupeaa salavuo-
teiseksi, hän pitää tulessa poltetta-
man; sillä hän on häväissyt isänsä.
10. Joka on ylimmäinen pappi vel-
jeinsä seassa, jonka pään päälle
voiteluöljy on vuodatettu, ja käsi
täytetty on, että hän papin pukuun
puetetaan, hänen ei pidä paljasta-
man päätänsä, eikä repäisemän
vaatteitansa, 3 Moos. 10:6.
11. ei yhdenkään kuolleen ruu-
miin tykö tuleman, eikä saastutta-
man itseänsä isässänsä tahi äidis-
sänsä. 4 Moos. 6:7.
12. Älköön hän lähtekö pyhäköstä,
ettei hän saastuttaisi Jumalansa py-
häkköä; sillä hänen Jumalansa voi-
telu-öljyn vihkimys on hänen pääl-
länsä. Minä olen Herra. 2 Moos. 28:35.
13. Hänen pitää ottaman neitsen
vaimoksensa. Hes. 44:22.
14. Leskeä, tahi hyljättyä, tahi hä-
väistyä, taikka porttoa älköön hän
ottako; vaan neitsen omasta kansas-
tansa ottakoon hän vaimokseen,
15. ettei hän saastuttaisi siemenän-
sä kansansa seassa; sillä minä olen
Herra, joka hänen pyhitän.
16. Ja Herra puhui Moosekselle, sa-
noen:
17. Puhu Aaronille, ja sano: jos
joku virhe on jossakussa sinun sie-
menessäsi teidän suvussanne, äl-
köön hän lähestykö uhraamaan Ju-
malansa leipää.
18. Sillä ei kukaan, jossa joku virhe
on, saa astua esille, oli hän sitten
sokia, tahi ontuva, oli hänellä joku
vamma kasvoissa tahi joku jäsen
liika suuri,
19. oli hän virheellinen jalasta tahi
kädestä,
20. tahi kyttyräselkä tahi kääpiö-
kasvuinen, vikainen silmästä tahi
pisamainen, rupinen tahi rivinoma
rauhaisista.
21. Jos jossakin papin Aaronin sie-
menessä virhe on, älköön hän lä-
hestykö uhraamaan Herran tuliuh-
ria; hänellä on virhe, sentähden äl-
köön hän lähestykö Jumalansa lei-
pää uhraamaan.
22. Kuitenkin saa hän syödä Ju-
malansa leivästä, sekä siitä pyhäs-
tä, että kaikkein pyhimmästä.
23. Mutta ei hän kuitenkaan saa
tulla esiripun tykö, eikä lähestyä
alttaria, koska hänessä on virhe, et-
tei hän saastuttaisi minun pyhääni;
sillä minä olen Herra, joka heidän
pyhitän.
24. Ja Mooses puhui nämä Aaronil-
le ja hänen pojillensa, ja kaikille
Israelin lapsille.

22 Luku.

Vielä sääntöjä papeille. Laki uhrin
syömisestä.

Ja Herra puhui Moosekselle, sa-
noen:
2. Puhu Aaronille ja hänen pojil-
lensa, että he karttavat niitä pyhiä
lahjoja, joita Israelin lapset minulle
pyhittävät, etteivät he häpäisisi mi-
nun pyhää nimeäni. Minä olen Herra.
3. Sano siis heille: jos joku jälkeen-
tulevaisianne kaikesta siemenestän-
ne lähestyy pyhitettyjä lahjoja, joi-
ta Israelin lapset pyhittävät Herral-
le, ja hänen saastaisuutensa on hä-
nessä, hän on hävitettävä pois mi-
nun kasvojeni edestä. Minä olen
Herra.
4. Kuka ikänä Aaronin siemenestä
on spitalinen tahi vuotavainen, hän
ei saa syödä pyhitetyistä, ennen kuin
hän puhdistetaan. Ja jos joku kos-
kee johonkuhun saastaiseen ruu-
miisen, taikka siihen, joka sieme-
nensä vuodattaa unessa;
3 Moos. 15:2, 16.
5. taikka jos joku koskee johonku-
hun matelevaiseen, joka hänelle saas-
tainen on, taikka ihmiseen, joka
hänet saastuttaa, olkoon hänen saas-
taisuutensa mikä hyvänsä;
6. se, joka koskee johonkuhun näis-
tä, olkoon saastainen iltaan asti, äl-
köönkä syökö niistä pyhitetyistä,
vaan hänen pitää ensisti pesemän
ruumiinsa vedellä.
7. Mutta kun aurinko on laskenut,
ja hän on puhdistettu, niin syököön

sitten pyhitetyistä; sillä se on hänen ruokansa.
8. Itsekuollutta tahi pedon raatelemaa eläintä älköön hän syökö, ettei hän siitä saastuisi. Minä olen Herra. 2 Moos. 22:31. Hes. 44:31.
9. Sentähden tulee heidän pitää minun sääntöni, etteivät saattaisi syntiä päällensä ja kuolisi siitä, koska he pyhää saastuttavat. Minä olen Herra, joka heitä pyhitän.
10. Mutta älköön yksikään muukalainen syökö niistä pyhitetyistä; ei papin majamies, eikä palkollinen saa syödä pyhitettyä.
11. Mutta jos pappi ostaa jonkun palkollisen rahallansa, se syököön siitä, ja joka hänen huoneessansa syntynyt on, se myös syököön hänen leivästänsä.
12. Ja jos papin tytär tulee jonkun muukalaisen vaimoksi, niin ei hän saa syödä siitä pyhitetystä ylönnyksestä.
13. Mutta jos papin tytär tulee leskeksi tahi hyljätyksi, eikä hänellä ole siementä, ja hän tulee jälleen kotia isänsä huoneesen, niin hän saa syödä isänsä leivästä, niinkuin silloinkin, kun hän neitsenä oli. Mutta ei yksikään muukalainen saa siitä syödä. 3 Moos. 10:14.
14. Ja jos joku tietämättänsä syö niistä pyhitetyistä, hänen pitää lisäämän siihen viidennen osan, ja antaman papille pyhitetyn. 3 Moos. 5:16.
15. Papit älkööt saastuttako niitä pyhiä lahjoja, joita Israelin lapset antavat Herralle,
16. etteivät saattaisi rikosta ja vikaa päällensä, syödessänsä heidän pyhitettyjä lahjojansa; sillä minä olen Herra, joka heitä pyhitän.
17. Ja Herra puhui Moosekselle, sanoen:
18. Puhu Aaronille ja hänen pojillensa, ja kaikille Israelin lapsille, ja sano heille: jos joku Israelin huoneesta tahi muukalainen Israelissa tahtoo uhrata, olkoon se lupauksesta taikka vapaasta tahdosta, jota he tahtovat uhrata Herralle polttouhriksi,
19. niin tehkäät se niin, että se tulisi otolliseksi, ja uhrattakoon virheetön härkyinen karjasta, oinas karitsoista, tahi kauris vuohista.
20. Mutta älkööt ottako yhtään eläintä, jossa virhe on; sillä ei se ole Hänelle otollinen teiltä. 5 Moos. 15:21. 17:1.
21. Jos joku tahtoo uhrata Herralle kiitosuhria karjasta tahi lampaista, joko erinomaisen lupauksen johdosta taikka vapaasta tahdosta, niin olkoon se virheetön, että se olisi otollinen; ei siinä saa olla yhtään virhettä. Mal. 1:8,13.
22. Jos se on sokia, taikka raajarikko, taikka jäsenpuoli, taikka kuivettunut, taikka rupinen, taikka köhnäinen, niin ei senkaltaista pidä Herralle uhraaman, älkäätkä tuliuhria niistä antako Herran alttarille.
23. Härän tahi lampaan, jolla joku jäsen on liian suuri tai liian pieni, saat sentään uhrata vapaa-tahdon uhriksi; mutta ei se ole otollinen lupauksen uhriksi. 3 Moos. 21:18.
24. Älkäät sitä uhratko Herralle, joka muserrettu, runneltu, revitty, tahi haavoitettu on; ei teidän pidä sitä teidän maassanne tekemän.
25. Älkäät myöskään jonkun muukalaisen kädestä ottako uhrataksenne sellaista Jumalanne leiväksi, sillä ne ovat turmeltuneita ja virheellisiä; eivät ne tee teitä otollisiksi.
26. Ja Herra puhui Moosekselle, sanoen:
27. Kun vasikka, karitsa, tahi vohla on syntynyt, niin olkoon se emänsä tykönä seitsemän päivää; mutta kahdeksantena päivänä ja sen jälkeen on se otollinen tuliuhriksi Herralle.
28. Älkäät nautaa tahi lammasta teurastako sikiöinensä samana päivänä. 5 Moos. 22:6 ss.
29. Kun te uhraatte Herralle kiitosuhria, pitää teidän sen niin uhraaman, että se otollinen olisi.
30. Se pitää syötämän sinä päivänä, ja älköön mitään jätettäkö tähteeksi huomeneksi. Minä olen Herra. 3 Moos. 7:15.
31. Pitäkäät minun käskyni ja tehkäät ne. Minä olen Herra.
32. Älkäät häväiskö minun pyhää nimeäni, sillä minä tahdon tulla pyhitetyksi Israelin lasten keskellä. Minä olen Herra, joka teitä pyhitän, 3 Moos. 10:3.
33. ja joka olen teidät johdattanut Egyptin maalta, että minä olisin teidän Jumalanne. Minä olen Herra.

23 Luku.

Vuotisten juhlapäiväin säännöt.

Ja Herra puhui Moosekselle, sanoen:
2. Puhu Israelin lapsille, ja sano heille: nämä ovat Herran juhlat, jotka teidän pitää julistaa pyhiksi kokouksiksi; ne ovat minun juhlani.
3. Kuusi päivää tulee teidän tehdä työtä, vaan seitsemäntenä päivänä on suuri sabbatti, pyhä kokous. jo-

na ei teidän pidä yhtään työtä tekemän. Se on Herran sabbatti missä paikassa asunnettekin. 2 Moos. 20:9. 23:12. 5 Moos. 5:12 ss. Luuk. 13:14.
4. Nämä ovat Herran juhlapäivät, pyhät kokoukset, jotka teidän pitää pitämän määrätyllä ajallansa:
5. Ensimmäisen kuukauden neljäntenätoista päivänä illan suussa on Herran pääsiäinen. 2 Moos. 12:15 ss. 23:15. 4 Moos. 28:16 ss. 5 Moos. 16:1.
6. Ja saman kuukauden viidentenätoista päivänä on Herran happamattoman leivän juhla; silloin pitää teidän syömän happamatonta leipää seitsemän päivää.
7. Ensimmäisenä päivänä olkoon teillä pyhä kokous, eikä yhtään raskasta työtä pidä teidän silloin tekemän.
8. Ja teidän pitää uhraaman Herralle tuliuhria seitsemän päivää. Seitsemäntenä päivänä on myös pyhä kokous; silloin ei teidän pidä yhtäkään raskasta työtä tekemän.
9. Ja Herra puhui Moosekselle, sanoen:
10. Puhu Israelin lapsille, ja sano heille: kun te tulette siihen maahan, jonka minä annan teille, ja te leikkaatte siellä elon, niin teidän pitää viemän papille sen lyhteen, joka on uutinen teidän elostanne.
11. Ja sen lyhteen pitää hänen häälyttämän Herran edessä, että te tulisitte otolliseksi; päivää jälkeen sabbatin pitää papin sen häälyttämän.
12. Ja teidän pitää sinä päivänä, jona teidän lyhteenne häälytetään, uhraaman virheettömän vuosikautisen karitsan polttouhriksi Heralle,
13. ja ruokauhriksi kaksi kymmenes-osaa efaa öljyllä sekoitettuja hienoja jauhoja, tuliuhriksi ja otolliseksi hajuksi Herralle, sekä juomauhriksi neljännes hinniä viiniä.
14. Ja älkäät syökö uutisleipää, kuivattuja tähkäpäitä tahi tuoreita jyviä ennenkuin olette kantaneet Jumalallenne uhrin. Se olkoon ikuinen sääntö teille suvusta sukuun, missä asunnettekin.
15. Sitten lukekaat siitä toisesta sabbatin päivästä, jona te kannoitte esille häälytyslyhteen, seitsemän täysinäistä viikkoa, 5 Moos. 16:10.
16. toiseen päivään asti, seitsemännen viikon jälkeen, se on, lukekaat viisikymmentä päivää, ja sitten uhratkaat Herralle ruokauhria uutisesta.
17. Asumasijoistanne, jossa asutte, tuokaat kaksi häälytysleipää, jotka ovat leivotut kahdesta kymmenesosaa efasta hienoja jauhoja ja hapatetut, Herralle uutiseksi.
18. Ja tuokaat ynnä leipänne kanssa seitsemän vuosikautista ja virheetöntä karitsaa, yhden nuoren härän ja kaksi oinasta uhrattavaksi Herralle polttouhriksi siihen kuuluvine ruokauhrineen ja juomauhrineen; se on tuliuhri hyväksi hajuksi Herralle.
19. Niin myös pitää teidän valmistaman kauriin rikosuhriksi, ja kaksi vuosikautista karitsaa kiitosuhriksi.
20. Ja papin pitää häälyttämän ne uutisleivän mukana häälytykseksi Herran edessä kahden karitsan kanssa. Ne olkoot Herralle pyhät, ja papin omat.
21. Ja teidän pitää kuuluttaman sinä päivänä pyhän kokouksen pidettäväksi; ei teidän pidä silloin työtä tekemän. Tämä olkoon ikuinen sääntö teille suvusta sukuun, missä asunnettekin.
22. Kun te leikkaatte elon teidän maastanne, ei sinun pidä aivan tarkkaan peltosi kulmia leikkaaman, eikä tähkäpäitä noukkiman, vaan jätä vaivaisille ja muukalaisille. Minä olen Herra, teidän Jumalanne.
3 Moos. 19:9 ss. 5 Moos. 24:19.
23. Ja Herra puhui Moosekselle, sanoen:
24. Puhu Israelin lapsille, ja sano seitsemännen kuukauden ensimmäisenä päivänä pitäkäät muistoksi soittamisen sabbatti, pyhä kokous. 4 Moos. 29:1.
25. Silloin älkäät mitään raskasta työtä tehkö, ja teidän tulee uhrata tuliuhri Herralle.
26. Ja Herra puhui Moosekselle, sanoen:
27. Mutta saman seitsemännen kuukauden kymmenentenä päivänä on sovintopäivä, se olkoon teille pyhä kokous; silloin vaivatkaat teidän sielujanne, ja uhratkaat Herralle tuliuhri.
3 Moos. 16:30. 25:9. 4 Moos. 29:7 ss.
28. Ja ei pidä teidän yhtään työtä tekemän sinä päivänä; sillä se on sovintopäivä, jolloin te sovitetaan Herran, teidän Jumalanne edessä.
29. Ja jokainen, joka ei sinä päivänä vaivaa sieluansa, hän on hävitettävä kansastansa.
30. Ja jokainen, joka sinä päivänä jotakin työtä tekee, hänen minä hukutan kansastansa.
31. Sentähden ei pidä teidän silloin mitään työtä tekemän. Se olkoon ikuinen sääntö teille suvusta sukuun, missä asunnettekin.

32. Suuri sabbatti on se oleva teille, ja teidän pitää vaivaaman teidän sielujanne. Kuukauden yhdeksäntenä päivänä ehtoona tulee teidän pitää tämä sabbatti, illasta iltaan saakka.
33. Ja Herra puhui Moosekselle, sanoen:
34. Puhu Israelin lapsille, sanoen: tämän seitsemännen kuukauden viidentenätoista päivänä on Herran lehtimajan juhla, seitsemän päivää.
2 Moos. 23:16. 4 Moos. 29:12 ss. 5 Moos. 16:13. Joh. 7:2, 37.
35. Ensimmäisenä päivänä pitää oleman pyhä kokous; ei teidän pidä yhtään työtä silloin tekemän.
36. Seitsemän päivää pitää teidän uhraaman tuliuhria Herralle; kahdeksantena päivänä olkoon teillä pyhä kokous, ja teidän pitää tekemän tuliuhri Herralle, sillä se on juhlakokous: ei pidä teidän yhtään työtä silloin tekemän.
37. Nämä ovat Herran juhlapäivät, jolloin teidän pitää kuuluttaman pyhät kokoukset, ja uhraaman Herralle tuliuhria, polttouhria, ruokauhria, juomauhria, joka päivä siksi päiväksi määrättyjä uhreja,
38. paitsi Herran sabbattia, ja paitsi teidän lahjojanne ja paitsi lupausuhrianne ja paitsi kaikkia vapaaehtoisia uhrianne, joita te tuotte Herralle.
39. Viidentenätoista päivänä seitsemättä kuuta, koottuanne vuoden tulon maalta, tulee teidän juhlallisesti viettää Herran riemujuhlaa, seitsemän päivää. Ensimmäisenä päivänä on sabbatti, ja kahdeksantena päivänä on myös sabbatti.
40. Ja teidän pitää ensimmäisenä päivänä ottaman hedelmiä parhaimmista puista, palmun vesoja, ja oksia tuuheista puista, ja pajulehviä ja oleman iloiset seitsemän päivää Herran, teidän Jumalanne edessä.
Neh. 8:14 ss.
41. Ja tätä riemujuhlaa tulee teidän pitää Herralle vuodessa seitsemän päivää. Se olkoon ikuisena sääntönä teille suvusta sukuun, että teidän pitää pyhää riemujuhlaa pitämän seitsemäntenä kuukautena.
42. Seitsemän päivää pitää teidän asuman lehtimajoissa, joka omainen on Israelissa, hänen pitää asuman lehtimajoissa,
43 että jälkeläisenne tietäisivät, kuinka minä olen antanut Israelin lasten asua majoissa, kun johdatin heidät Egyptin maalta Minä olen Herra, teidän Jumalanne.
44. Ja Mooses puhui näistä Herran juhlapäivistä Israelin lapsille.

24 Luku.

Määräyksiä kynttiläjalasta ja näyteleivistä. Herran nimen pilkkaajan rangaistus.

Ja Herra puhui Moosekselle, sanoen:
2. Käske Israelin lasten tuoda sinulle selkiätä, öljypuun hedelmistä puserrettua öljyä kynttiläjalkaa varten, että lamput voidaan joka päivä sytyttää palamaan. 2 Moos. 27:20 ss.
3. Ulko-puolella todistuksen esirippua seurakunnan majassa pitää Aaronin sitä alati hoitaman ehtoosta niin aamuun asti, Herran kasvojen edessä. Se olkoon ijankaikkinen sääntö teille suvusta sukuun.
4. Ja hänen pitää aina valmistaman lamput puhtaaseen kynttiläjalkaan Herran edessä.
5. Ja sinun pitää ottaman hienoja jauhoja ja leipoman niistä kaksitoista kakkua; kaksi kymmenes-osaa efaa pitää oleman joka kakussa.
2 Moos. 25:30. Matt. 12:4.
6. Ja sinun pitää paneman ne kahteen läjään, kuusi kumpaankin läjään, puhtaalle pöydälle Herran eteen.
7. Ja sinun pitää paneman niiden päälle puhdasta pyhää savua olemaan muisto-uhrina leivän sijasta; se on tuliuhri Herralle.
8. Joka sabbatin päivänä ovat ne valmistettavat Herran eteen; se on Israelin lasten lahja ijankaikkiseksi liitoksi.
9. Ja ne olkoot Aaronin ja hänen poikainsa omat; heidän pitää ne syömän pyhässä sijassa; sillä se on kaikkein pyhin ja hänen ikuisena oikeutena Herran tuliuhreista.
2 Moos. 29:32. 3 Moos. 8:31. 1 Sam. 21:6.
10. Ja yksi mies, Israelilaisen vaimon, mutta Egyptiläisen miehen poika, läksi ulos Israelin lasten sekaan ja riiteli leirissä toisen Israelilaisen miehen kanssa.
11. Ja Israelilaisen vaimon poika pilkkasi Herran nimeä ja kirosi. Niin toivat he hänen Mooseksen eteen Ja hänen äitinsä nimi oli Selomit, Dibrin tytär, Danin sukukunnasta.
12. Ja he panivat hänet vankeuteen niin kauaksi, että heille olisi selkiä päätös annettu Herran suusta.
4 Moos. 15:34.
13. Ja Herra puhui Moosekselle, sanoen:
14 Vie hän leiristä ulos, joka kiroillut on, ja anna kaikkein, jotka

sen kuulivat, laskea kätensä hänen päänsä päälle, ja koko seurakunta kivittäköön hänet. 5 Moos. 17:7.
15. Ja puhu Israelin lapsille, sanoen: kuka ikänä Jumalatansa kiroilee, hänen pitää kantaman syntinsä.
16. Ja joka Herran nimeä pilkkaa, sen pitää totisesti kuoleman; koko kansan pitää hänet kuoliaaksi kivittämän. Oli se muukalainen tahi oma kansalainen, ken pilkkaa Herran nimeä, hänen pitää kuoleman. 2 Moos. 20:7.
17. Jos joku lyö jonkun ihmisen kuoliaaksi, hänen pitää totisesti kuoleman. 2 Moos. 21:12. 4 Moos. 35:15 ss.
18. Vaan joka jonkun naudan lyö kuoliaaksi, hänen pitää sen maksaman, hengen hengestä.
19. Ja joka saattaa lähimmäisellensä jonkun vamman, hänelle pitää niin tehtämän, kuin hänkin tehnyt on, 2 Moos. 21:24. 5 Moos. 19:21.
20. haava haavasta, silmä silmästä, hammas hampaasta; niinkuin hän on jonkun ihmisen vahingoittanut, niin pitää myös hänelle jälleen tehtämän. Matt. 5:38 ss.
21. Joka lyö kuoliaaksi naudan, hän sen maksakoon; vaan joka tappaa ihmisen, sen pitää kuoleman.
22. Sama laki vallitkoon teidän seassanne niin muukalaisen kuin omaisenkin suhteen; sillä minä olen Herra, teidän Jumalanne. 2 Moos. 12:49.
23. Kun Mooses oli näitä puhunut Israelin lapsille, niin veivät he sen miehen, joka kiroillut oli, ulos leiristä ja kivittivät hänet kuoliaaksi. Israelin lapset tekivät niinkuin Herra oli Moosekselle käskenyt.

25 Luku.

Lepovuosi ja riemuvuosi.

Ja Herra puhui Moosekselle Sinain vuorella, sanoen:
2. Puhu Israelin lapsille, ja sano heille: kun te tulette siihen maahan, jonka minä teille annan, niin maa pitäköön Herralle lepoa. 2 Moos. 23:10 ss.
3. Kuusi vuotta pitää sinun peltosi kylvämän, ja kuusi vuotta viinimäkesi leikkaaman, ja sen hedelmät kokooman,
4. mutta seitsemäntenä vuonna pitäköön maa Herralle sen suuren lepopyhän, jona ei sinun pidä kylvämän sinun peltoasi eikä leikkaaman sinun viinimäkeäsi.
5. Ja mitä itsestänsä kasvaa laihostasi, sitä ei sinun pidä leikkaaman, ja viinimarjoja, jotka leikkaamattomissa viinipuissa ovat kasvaneet, ei sinun pidä noukkiman, sillä se on maan lepovuosi.
6. Mutta mitä maan levätessä kasvaa olkoon teille ruuaksi, sinulle, sinun palvelijallesi, ja piiallesi, niin myös päivämiehellesi, huonekuntaisellesi ja muukalaiselle sinun tykönäsi.
7. Ja sinun karjallesi ja eläimille maallasi olkoon kaikki, mitä siinä kasvaa, ruuaksi.
8. Ja sinun pitää laskeman seitsemän lepovuotta, niin että seitsemän vuotta pitää seitsemän kertaa luettaman: ja seitsemän lepovuoden aika tekee yhdeksän vuotta viidettäkymmentä.
9. Niin sinun pitää antaman soittaa pasunalla ylitse koko teidän maakuntanne, seitsemännen kuukauden kymmenentenä päivänä; juuri sovintopäivänä antakaat pasunan käydä yli koko teidän maakuntanne. 3 Moos. 23:27 ss.
10. Ja teidän pitää sen viidennenkymmenennen vuoden pyhittämän ja julistaman vapautta maassa kaikille niille, jotka siinä asuvat, sillä se on teidän riemuvuotenne; silloin pitää kunkin saaman takaisin oman perintömaansa, jokainen sukunsa omaisuuden.
11. Sillä viideskymmenes vuosi on teidän riemuvuotenne; ei teidän pidä kylvämän, eikä leikkaaman itsestänsä kasvanutta, eikä noukkiman, mitä leikkaamattomissa viinipuissa on kasvanut.
12. Sillä se on riemuvuosi, se olkoon teille pyhä. Mutta pellosta syökäät mitä se kasvaa.
13. Tämä on riemuvuosi, jona kukin teistä saa palata omaan perintöosaansa.
14. Jos jotakin myöt lähimmäisellesi, taikka ostat jotakin häneltä, niin älköön toinen toistansa pettäkö. 1 Tess. 4:6.
15. Vaan vuosien luvun jälkeen riemuvuodesta pitää sinun ostaman lähimmäiseltäsi, ja vuodentulon luvun jälkeen pitää hänen sinulle myömän.
16. Jota useammat vuodet ovat, sitä enemmän korota hinta, ja mitä harvemmat vuodet ovat, sitä enemmän alenna hinta; sillä vuoden tulojen luvun jälkeen myöpi hän sinulle.
17. Älköön kenkään pettäkö lähimmäistänsä, vaan pelkää Jumalatasi, sillä minä olen Herra, teidän Jumalanne.

18. Sentähden noudattakaat minun sääntöni ja pitäkäät minun oikeuteni, ja tehkäät niitten mukaan; silloin saatte turvallisesti asua maassa.
19. Ja maa on antava teille hedelmänsä, ja teillä pitää oleman kyllä syötävätä, ja te asutte pelkäämättä siinä.
20. Ja jos te kysytte: mitä me syömme seitsemäntenä vuonna, jos emme saa kylvää, eikä vuoden tuloa koota?
21. Niin tietäkäät, että minä käsken siunaukseni tulla kuudentena vuotena teidän ylitsenne, niin että se antaa teille kolmen vuoden tulon.
22. Ja te kylvätte kahdeksantena vuonna, ja vanhasta vuoden kasvusta syötte yhdeksänteen vuoteen asti, niin että syötte vanhasta uutiseen asti.
23. Sentähden ei teidän pidä maata ainaiseksi myömän; sillä maa on minun, ja te olette muukalaiset ja vieraat minun edessäni.
1 Aik. 29:15. Ps. 39:13.
24. Ja koko teidän omistamassa maassanne olkoon maa takaisin lunastettava.
25. Jos veljesi köyhtyy, ja myö sinulle omaisuuttansa, ja hänen lähimmäinen lankonsa tulee hänen tykönsä, ja tahtoo lunastaa, niin hän lunastakoon sen, minkä hänen veljensä myönyt on. Ruut. 4:1 ss.
26. Ja jos ei olisi lähimmäistä, joka sen lunastaisi, ja hän itse voi saada kokoon, mitä sen lunastukseksi tarvitaan,
27. niin pitää laskettaman vuodet siitä kuin hän möi, ja annettaman lunnaat jäljellä olevista vuosista hänelle, jolle hän möi, että hän saisi omaisuutensa jälleen.
28. Mutta jos ei hänellä ole niin paljon varoja, että hän voisi sen maksaa, niin jääköön mitä hän myönyt on ostajan käteen riemuvuoteen asti. Mutta riemuvuonna on se vapaa, ja hän saakoon omansa jälleen.
29. Joka myö asuttavan huoneen muurilla varustetussa kaupungissa, hänellä olkoon oikeus lunastaa se takaisin vuoden sisällä; sen ajan kuluessa hän saa sen lunastaa.
30. Mutta jos ei hän lunasta sitä vuoden kuluessa, niin jääköön se huone kaupungissa ainaiseksi ostajalle ja hänen suvullensa; sitä ei pidä luovutettaman riemuvuotena.
31. Mutta jos huone on maakylässä, missä ei ole muuria ympärillä, niin se pitää luettaman peltomaaksi; se lunastetaan, ja tulee riemuvuotena vapaaksi.
32. Leviläiset saakoot kuitenkin aina lunastaa huoneensa niissä kaupungeissa, joihin heillä on omistusoikens.
33. Jos joku Leviläisistä lunastaa huoneen, olkoon myöty huone siinä kaupungissa, johon hänellä on omistusoikeus, vapaa riemuvuonna; sillä huoneet Leviläisten kaupungeissa ovat heidän omaisuutensa Israelin lasten seassa.
34. Ja maata heidän kaupunkeinsa ympäriltä ei pidä myötämän; sillä se on heidän ainainen omaisuutensa.
4 Moos. 35:2.
35. Jos sinun veljesi köyhtyy ja joutuu rappiolle sinun tykönäsi, niin sinun tulee hänestä pitää huolta, hän eläköön muukalaisena tahi huonekuntalaisena sinun luonasi.
36. Älä ota korkoa eikä voittoa häneltä, vaan pelkää Jumalatasi, että veljesi saisi elää sinun kanssasi.
2 Moos. 22:25. 5 Moos. 23:19. San. 28:8. Ps. 15:5. Hes. 18:8. 22:12.
37. Ei sinun pidä antaman rahaasi hänelle korkoa vastaan, eikä antaman viljaasi kasvolle.
38. Sillä minä olen Herra, teidän Jumalanne, joka teidän johdatin Egyptin maalta, antaakseni teille Kanaanmaan, ja ollakseni teidän Jumalanne.
39. Jos sinun veljesi köyhtyy sinun tykönäs, ja myö itsensä sinulle, niin ei sinun pidä häntä pitämän niinkuin orjaa. 2 Moos. 21:2. 5 Moos. 15:12. Jer. 34:14.
40. Mutta hänen pitää oleman sinun tykönäsi päivämiehenä tahi huonekuntalaisena, palvellen sinua riemuvuoteen asti.
41. Silloin hän käyköön ulos vapaana sinun tyköäsi lapsinensa, ja tulkoon sukunsa tykö jälleen, ja palatkoon isäinsä perintöosaan.
42. Sillä he ovat minun palvelijani, jotka minä Egyptin maalta johdattanut olen; sentähden ei pidä heitä orjan tavalla myötämän.
43. Älä ankarasti heitä hallitse; pelkää sinun Jumalatasi. Ef. 6:9. Kol. 4:1.
44. Jos sinä tahdot pitää mies- tahi nais-orjaa, niin osta ne pakanoilta, jotka teidän ympärillänne ovat.
45. Ja huonekuntalaisilta, jotka muukalaiset ovat teidän seassanne, voitte te niitä ostaa, ja heidän sukulaisiltansa, jotka he teidän tykönänne maassanne synnyttäneet ovat; ne olkoot teidän omanne.
46. Ja pitäkäät heidät omananne,

ja antakaat lapsillenne teidän jälkeenne ainaiseksi perimiseksi; niiden pitää iäti oleman teidän orjanne. Mutta teidän veljenne, Israelin lapset, älkööt toinen toistansa kovasti kohdelko.
47. Jos muukalainen tahi huonekuntalainen sinun tykönäsi tulee varalliseksi ja sinun veljesi köyhtyy hänen tykönänsä, niin että hän myö itsensä muukalaiselle, joka huonekuntalaisena sinun tykönäsi on, tahi jollekulle muukalaisen suvusta,
48. niin pitää hänellä oikeus oleman tulla jälleen lunastetuksi, sittekuin hän on itsensä myönyt, että joku hänen veljistänsä saa hänen lunastaa vapaaksi;
49. hänen setänsä tahi setänsä poika lunastakoon hänet, taikka joku hänen lähimmäisestä suvustansa, tahi jos hän itse taitaa niin paljon koota, niin lunastakoon itsensä.
50. Ja hänen pitää lukua laskeman ostajansa kanssa, siitä vuodesta jona hän möi itsensä riemuvuoteen asti, ja myömäraha laskettakoon vuosien luvun jälkeen; ja palkka koko ajalta on laskettava samaksi kuin päivämiehen.
51. Ja jos vielä monta vuotta on riemuvuoteen, niin hänen pitää sitä enemmin antaman lunastuksestansa, sen rahamäärän suhteen, jolla hän on ostettu.
52. Mutta jos ainoastaan muutamia vuosia on jälellä riemuvuoteen, niin laskekoon lukua hänen kanssansa, ja maksakoon lunastuksensa niitten vuosien mukaan, jotka on palvellut.
53. Hänen palkkansa on päivämiehen vuosipalkan mukaan laskettava vuosi vuodelta; ja älköön kukaan sinun silmäisi edessä kohdelko häntä kovuudella.
54. Mutta jos ei hän näin lunasta itseänsä, niin käyköön riemuvuonna vapaana ulos lapsinensa.
55. Sillä Israelin lapset ovat minun palvelijani; he ovat minun palvelijani, jotka minä olen Egyptin maalta johdattanut ulos. Minä olen Herra, teidän Jumalanne.

26 Luku.

Jumalisuuden ja jumalattomuuden palkka.

Älkäät tehkö itsellenne epäjumalia, älkäät pystyttäkö kuvia, eikä myös patsaita, älkäät myöskään kivikuvia asettako maahanne kumartaaksenne niitä; sillä minä olen Herra, teidän Jumalanne. 2 Moos. 20:4 ss. 5 Moos. 5:8 ss., 16:22. Ps. 81:10 ss. Ps. 97:7.
2. Pitäkäät minun sabbattini, ja peljätkäät minun pyhäkköäni. Minä olen Herra. 2 Moos. 20:8. 3 Moos. 19:30.
3. Jos te minun sääntöjeni mukaan vaellatte, ja minun käskyni kätkette ja teette niitä, 5 Moos. 11:13 ss., 28:1 ss.
4. niin minä annan teille sateen ajallansa, ja maa antaa kasvonsa, ja kedon puut antavat hedelmänsä.
5. Ja riihen aika ulottuu viinin uutiseen asti, ja viinin uutinen ulottuu toukoaikaan asti, ja teillä pitää oleman leipää viljalta, ja saatte asua levollisesti maassanne.
6. Ja minä annan rauhan maallenne, ja te saatte levätä, eikä kenkään teitä peljätä. Minä ajan pahat pedot maaltanne pois, eikä mikään miekka käy teidän maanne läpitse.
7. Te ajatte vihollisianne takaa, ja he kaatuvat miekkaan teidän edessänne.
8. Viisi teistä karkoittaa sata, ja sata teistä karkoittaa kymmenen tuhatta, ja teidän vihollisenne kaatuvat teidän edessänne miekkaan. Jos. 23:10. 2 Aik. 14:9,12.
9. Ja minä käännyn teidän puoleenne, ja teen teidät hedelmällisiksi ja lisään teitä, ja vahvistan liittoni teidän kanssanne. Hes. 37:26 ss.
10. Ja te saatte syödä tallella ollutta vanhaa, ja vanhat viedään pois uuden edeltä.
11. Ja minä asetan asumasijani teidän keskellenne, ja minun sieluni ei hyljää teitä. 2 Moos. 29:45. 2 Kor. 6:16.
12. Ja minä vaellan teidän keskellänne ja olen teidän Jumalanne, ja te olette minun kansani.
13. Sillä minä olen Herra, teidän Jumalanne, joka johdatin teidät ulos Egyptin maalta, ettei teidän tarvinnut olla orjina siellä. Minä olen murtanut poikki teidän ikeenne, ja olen antanut teidän käydä pystyssä päin.
14. Mutta jos ette kuule minua, ettekä tee kaikkia näitä käskyjä, 5 Moos. 28:15 ss. Val. v. 2:17. Mal. 2:2 ss.
15. vaan suututte minun sääntöihini, ja teidän sielunne hylkää minun oikeuteni, ettekä tee kaikkia minun käskyjäni, ja rikotte minun liittoni,
16. niin minä teen teille nämä: minä rankaisen teitä onnettomuudella, kuivataudilla, ja poltetaudilla, josta teidän kasvonne raukeevat ja sielunne nääntyvät; ja te kylvätte siemenenne turhaan, ja teidän vihollisenne syövät sen.
17. Ja minä asetan kasvoni teitä vastaan, ja viholliset lyövät teidät, vihamiehenne hallitsevat teitä, tei-

dän pitää paeta, vaikka ei kenkään teitä aja takaa. 3 Moos. 17:10. Job. 36:12. Jes. 1:20. San. 28:1.
18. Jollette vielä sittenkään kuule minua, niin minä lisään sen seitsemän kertaa, rangaistakseni teitä teidän synteinne tähden.
19. Ja minä särjen teidän ylpeytenne uppiniskaisuuden, minä teen taivaanne raudan kovaksi, ja teidän maanne vasken kaltaiseksi.
20. Ja voimanne kuluu hukkaan, niin ettei teidän maanne kasvoansa anna, eikä puut kedolla anna hedelmätänsä.
21. Ja jos te vielä minua vastaan vaellatte, ettekä tahdo kuulla minua, niin minä vielä sitten lisään rangaistuksen teidän päällenne seitsemän kertaa, teidän synteinne tähden.
22. Ja minä lähetän teidän sekaanne metsän pedot syömään teidän lapsianne ja karjaanne raatelemaan, ja vähentämään teitä, niin että tienne tulevat autioksi.
23. Jollette vielä näitten kautta anna kurittaa itseänne, vaan käytte minua vastaan,
24. niin minäkin käyn teitä vastaan, ja lyön teitä vielä seitsemän kertaa enemmin teidän synteinne tähden. 2 Sam. 22:27. Ps. 18:27.
25. Minä saatan teidän päällenne kostomiekan, joka minun liittoni kostaa; ja te kokoonnutte kaupunkeihin; mutta siellä minä lähetän teidän sekaanne ruttotaudin ja annan teidät vihamiestenne käteen.
26. Ja minä hukutan teiltä leivän aineen, niin että yhdessä pätsissä kymmenen vaimoa voi teidän leipänne kypsentää, ja teidän leipänne punnitaan teille vaalla; ja syötyänne ette tule ravituksi.
27. Ja jollette vielä sitten kuule minua, vaan vaellatte minua vastaan,
28. niin minä myös hirmuisuudessani tulen teitä vastaan, ja minä rankaisen teitä seitsemän kertaa enemmin teidän synteinne tähden,
29. että teidän pitää syömän teidän poikainne ja tytärtenne lihaa, 5 Moos. 28:53. 2 Kun. 6:29. Jer. 19:9. Val. v. 4:10.
30. ja minä kukistan uhrikukkulanne ja hävitän teidän kuvanne, ja panen teidän raatonne teidän epäjumalienne raatojen päälle, ja minun sieluni kauhistuu teitä, 2 Aik. 34:7. Hes. 6:4 ss.
31. ja teen teidän kaupunkinne autioksi, ja teidän pyhäkkönne hävitän, enkä enää pidä uhrisavuanne otollisena. Jes. 1:13.
32. Ja minä tahdon hävittää maan, niin että vihollisenne, jotka siinä asuvat, siitä hämmästyvät. 2 Aik. 36:19 ss. Jer. 19:8. 25:9.
33. Ja minä hajoitan teidät pakanoitten sekaan, ja vedän ulos miekan teidän jälkeenne, ja maanne on tuleva kylmille, ja kaupunkinne raunioiksi. 5 Moos. 28:64 ss. Jer. 9:16. 15:7.
34. Silloin kelpaa maalle sabbattinsa, niinkauan kuin se autiona on ja te olette vihollisten maalla. Niin, silloin vasta maa lepää ja pyhää pitää. 2 Aik. 36:21.
35. Niinkauan kuin se autiona on, saa se levätä, koska ei se saanut pyhää pitää teidän sabbattivuosinanne, kun te asuitte siellä.
36. Ja niille, jotka jäävät teistä, teen minä vapisevan sydämmen heidän vihollistensa maalla, niin että kapisevan lehden ääni karkoittaa heidät, ja he pakenevat, niinkuin pakenisivat miekkaa, ja kaatuvat siinä, missä ei kenkään heitä aja takaa. Jes. 30:17.
37. Ja he lankeevat toinen toisensa päälle, niinkuin miekan edestä, vaikka ei yksikään karkoita heitä. Te ette tohdi seisoa vihamiehiänne vastaan.
38. Ja te hukutte pakanain seassa, ja vihollisten maa teidät nielee.
39. Ne, jotka jäävät teistä, näänty vät omaan pahuuteensa vihollistenne maalla. Isäinsä pahoihin tekoihin he nääntyvät.
40. Silloin he tunnustavat pahat tekonsa ja isäinsä pahat teot, joilla he ovat minun mieleni rikkoneet ja vaeltaneet minua vastaan. Ps. 106:6. Dan. 9:4 ss.
41. Sentähden minä myös vaellan heitä vastaan, ja vien heidät vihollistensa maalle, että edes silloin heidän ympärileikkaamaton sydämmensä nöyryttäisi itsensä; silloin myös heidän pahan tekonsa rangaistus heille kelpaa.
42. Ja silloin minä muistan liittoni Jaakobin kanssa, niin myös minun liittoni Isaakin kanssa, ja myös minun liittoni Abrahamin kanssa muistan minä, ja muistan myös maan.
43. Ja maan ovat he jättäneet, ja sille kelpaa lepopäivänsä, niinkauan kuin se autiona on, ja heidän pahan tekonsa rangaistus heille kelpaa; sentähden, juuri sentähden, että he hyljäsivät minun oikeuteni, ja heidän sielunsa ylenkatsoi minun sääntöjäni.

44. Ja vielä vaikka ovatkin vihollistensa maalla, en minä kuitenkaan heitä hyljää, enkä heitä ylönanna, niin että peräti hukuttaisin heidät ja tekisin liittoni heidän kanssansa tyhjäksi, sillä minä olen Herra, heidän Jumalansa. 5 Moos. 4:30 ss. Jes. 51:20 ss. Room. 11:26 ss.

45. Ja minä muistan liittoni heidän esiisäinsä kanssa, jotka minä johdatin Egyptin maalta pakanoitten silmäin edessä, ollakseni heidän Jumalansa. Minä olen Herra.

46. Nämä ovat ne säännöt, oikeudet ja käskyt, jotka Herra määräsi itsensä ja Israelin lasten välille, Sinain vuorella Mooseksen käden kautta.

27 Luku.

Laki lupauksista ja kymmenyksistä.

Ja Herra puhui Moosekselle, sanoen:

2. Puhu Israelin lapsille, ja sano heille:
jos joku tekee jonkun erinomaisen lupauksen, niin olkoot sielut, sinun arviosi jälkeen, Herran omat.

3. Ja olkoon sinun arviosi tämä: kahdenkymmenen vuotisen miehenpuolen kuuteenkymmeneen vuoteen asti, pitää sinun arvaaman viiteenkymmeneen hopiasikliin, pyhän siklin jälkeen.

4. Mutta naispuolen pitää sinun arvaaman kolmeenkymmeneen sikliin.

5. Mutta viiden vuotisesta kahdenkymmenen vuotiseen asti, jos se on miehenpuoli, niin arvaa se kahteenkymmeneen sikliin, vaan naispuoli kymmeneen sikliin.

6. Jos se on kuukautinen tahi vanhempi, aina viidenteen vuoteen asti, ja on miehenpuoli, arvaa se viiteen hopiasikliin, mutta naispuoli kolmeen hopiasikliin.

7. Mutta jos se on kuudenkymmenen vuotinen tahi sen päälle, ja on miehenpuoli, arvaa se viiteentoista sikliin, mutta naispuoli kymmeneen sikliin.

8. Jos hän on ylön köyhä senkaltaiseen arvioon, niin menköön papin eteen, ja papin pitää arvaaman hänen. Senmukaan, kuin se, joka lupauksen tehnyt on, voi saada kokoon, pitää papin hänen arvaaman.

9. Jos se on karjasta, jota Herralle uhrataan, niin on kaikki, mitä Herralle siinä annetaan, pyhä.

10. Ei sitä saa vaihtaa eikä muuttaa, ei hyvää huonoon, eikä huonoa hyvään. Jos joku kumminkin vaihtaa yhden eläimen toiseen, niin molemmat olkoot pyhät.

11. Jos eläin on saastainen, jota ei saa uhrata Herralle, niin pitää se vietämän papin eteen,

12. ja papin pitää arvaaman sen, kuinka hyvä tahi kuinka huono se on; niinkuin sinä, pappi, sen arvaat, siinä on se pysyvä

13. Jos joku tahtoo lunastaa eläimen, hänen pitää antaman viidennen osan sinun arviosi päälle

14. Ja jos joku pyhittää huoneensa Herralle pyhäksi, niin pitää papin arvaaman sen, kuinka hyvä tahi kuinka huono se on; ja papin arviossa pitää sen pysymän.

15. Mutta jos se, joka on huoneensa pyhittänyt, tahtoo sen lunastaa, niin pitää hänen antaman viidennen osan enemmän rahaa, kuin sinun arviosi on; ja niin olkoon se hänen omansa.

16. Jos joku pyhittää Herralle kappaleen peltoa perintömaastansa, niin pitää sinun se arvaaman sen jälkeen, kuin siihen kylvetään; jokaisesta homerin kylvöstä on maksettava viisikymmentä hopiasikliä.

17. Jos hän pyhittää peltonsa riemuvuodesta alkain, niin olkoon sen hinta sinun arviosi jälkeen.

18. Mutta jos hän on pyhittänyt peltonsa riemuvuoden jälkeen, niin laskekoon pappi hänelle raha-arvon sen mukaan, kuinka monta vuotta on seuraavaan riemuvuoteen, ja se on sinun arviostasi vähennettävä.

19. Jos se, joka pellon pyhittänyt on, tahtoo sen lunastaa jälleen, niin pitää hänen antaman viidettä osaa enemmän rahaa, kuin se minkä sinä olet arvoksi pannut; ja niin on se hänen oleva.

20. Jos ei hän tahdo lunastaa peltoa, mutta myö sen toiselle, niin ei sitä enää saa lunastaa,

21. vaan pelto, kun se riemuvuonna tulee vapaaksi, olkoon pyhä Herralle, niinkuin valallisella lupauksella eroitettu pelto; olkoon se papin perintö-osa.

22. Jos joku pyhittää Herralle pellon, jonka hän on ostanut, ja joka ei ole hänen perintömaansa,

23. niin pitää papin laskeman hänen edessänsä sen hinnan, sinun arviosi jälkeen, riemuvuoteen asti, ja hänen pitää sen samana päivänä antaman ulos, sinun arviosi jälkeen, että se Herralle pyhä olisi.

24. Mutta riemuvuonna pelto tulee hänen omaksensa jälleen, jolta hän sen ostanut on, ja jonka perintömaata se on. 3 Moos. 25:10.

25. Kaikki sinun arviosi pitää tapahtuman pyhän siklin jälkeen; mutta sikli tekee kaksikymmentä geraa. 2 Moos. 30:13. 4 Moos. 3:47. 18:16. Hes. 45:12.
26. Mutta eläinten esikoista, joka esikko-oikeuden jälkeen Herran oma muutoinkin on, ei pidä kenenkään pyhittämän, olkoon se härkä tahi lammas; sillä se on jo Herran. 2 Moos. 13:2. 4 Moos. 3:13. 8:17. Luuk. 2:23.
27. Mutta jos se on saastaisia eläimiä, niin se pitää lunastettaman sinun arviosi jälkeen, ja siihen lisäksi annettaman viides osa: jos ei sitä lunasteta, niin se myötäköön sinun arviosi jälkeen.
28. Ei kuitenkaan mitään valallisella lupauksella eroitettua, jota joku valallisesti lupaa Herralle kaikesta mitä hänellä on, oli se sitten ihminen, eläin tahi perintöpelto, saa myödä eikä lunastaa; sillä kaikki valallisella lupauksella eroitettu on kaikkein pyhin Herralle. 5 Moos. 7:2. Jos. 6:18 ss.
29. Ei yhtään kiroukseen annettua ihmistä saa lunastaa, vaan hän pitää totisesti kuoletettaman. 1 Sam. 15:3, 9 ss.
30. Kaikki maan kymmenykset, sekä maan siemenestä että puiden hedelmistä, ovat Herran; se on Herralle pyhitettyä. 5 Moos. 14:22 ss.
31. Jos joku tahtoo lunastaa kymmenyksensä, hänen pitää antaman viidennen osan lisäksi.
32. Ja kaikki kymmenykset karjasta, ja lampaista, ja kaikista mitkä vitsan alla käyvät, ne ovat pyhät kymmenykset Herralle.
33. Ei pidä kysyttämän, onko se hyvä vai huono, eikä myös pidä sitä vaihettaman. Jos joku vaihtaa sen, niin olkoot ne molemmat pyhät; sitä ei saa lunastaa.
34. Nämä ovat ne käskyt, jotka Herra antoi Mooseksen kautta Israelin lapsille Sinain vuorella.

NELJÄS MOOSEKSEN KIRJA.

NUMERI.

1 Luku.

Israelin kansan luku lasketaan.

Ja Herra puhui Moosekselle Sinain korvessa, seurakunnan majassa, toisen kuukauden ensimmäisenä päivänä, toisena vuonna heidän lähdöstään Egyptin maalta, ja sanoi:
2. „Laskekaat koko Israelin lasten joukon luku, heidän sukujensa, ja heidän huonekuntainsa jälkeen, joka nimi erikseen laskettu, kaikki miespuolet, mies mieheltä, 2 Moos. 30:12. 4 Moos. 26:2.
3. kahdenkymmenen vuotiset ja sen ylitse, kaikki, jotka kelpaavat lähtemään sotaan Israelissa: lukekaat heitä joukkojensa jälkeen, sinä ja Aaron.
4. Ja teidän kanssanne olkoon yksi mies jokaisesta sukukunnasta, joka on isänsä huonekunnan päämies.
5. Ja nämä ovat niiden päämiesten nimet, joitten tulee auttaa teitä: Rubenista, Elisur Sedeurin poika;
6. Simeonista, Selumiel Surisaddain poika;
7. Juudasta, Nahesson Amminadabin poika;
8. Isaskarista, Netaneel Suarin poika;
9. Sebulonista, Eliab Helonin poika;
10. Josefin pojista: Efraimista, Elisama Ammihudin poika; Manassesta, Gamliel Pedatsurin poika;
11. Benjaminista, Abidan Gideonin poika;
12. Danista, Ahieser Ammisaddain poika;
13. Asserista, Pagiel Okranin poika;
14. Gadista, Eljasaf Deguelin poika;
15. Naftalista, Ahira Enanin poika.
16. Nämä olkoot kansan edustajat, heidän isäinsä sukujen esimiehet, Israelin sukukuntain päämiehet."
17. Niin Mooses ja Aaron ottivat ne miehet tykönsä, jotka nimeltänsä nimitetyt olivat,
18. ja kokosivat koko kansan, toisen kuun ensimmäisenä päivänä, ja jokainen ilmoitti polvilukunsa, sukukuntainsa ja isäinsä huonekuntain jälkeen, kukin nimensä jälkeen, kahdenkymmenen vuotisesta ja sen ylitse, mies mieheltä,
19. niinkuin Herra oli käskenyt Moosekselle; ja hän laski heidän lukunsa Sinain korvessa.
20. Rubenin, Israelin esikoisen, lapsista olivat heidän polviluvuissansa, sukujensa ja isäinsä huonekuntain jälkeen, kukin nimensä mukaan, mies mieheltä kaikki miehenpuoli,

kahdenkymmenen vuotisista ja sen ylitse, kaikki kelvolliset sotaan menemään,
21. luetut Rubenin sukukuntaan kuusi viidettäkymmentä tuhatta ja viisi sataa.
22. Simeonin lapsista heidän polvilukuinsa, sukuinsa ja isäinsä huonekuntain jälkeen lasketut, kukin nimensä mukaan, mies mieheltä, kaikki miehenpuoli kahdenkymmenen vuotiset ja sen ylitse, kaikki sotaan menemään kelvolliset,
23. luetut Simeonin sukukuntaan, yhdeksän kuudettakymmentä tuhatta ja kolme sataa.
24. Gadin lapsista, lasketut heidän polvilukuinsa, sukuinsa ja isäinsä huonekuntain jälkeen, kukin nimensä mukaan kahdenkymmenen vuotisista ja sen ylitse, kaikki sotaan menemään kelvolliset,
25. luetut Gadin sukukuntaan, viisi viidettäkymmentä tuhatta, kuusi sataa ja viisikymmentä.
26. Juudan lapsista, polvilukuinsa, sukuinsa ja isäinsä huonekuntain jälkeen, kukin nimensä mukaan, kahdenkymmenen vuotiset ja sen ylitse, kaikki sotaan menemään kelvolliset,
27. luetut Juudan sukukuntaan, neljä kahdeksattakymmentä tuhatta ja kuusi sataa.
28. Isaskarin lapsista, polvilukujensa, sukujensa ja isäinsä huonekuntain jälkeen, kukin nimensä mukaan, kahdenkymmenen vuotiset ja sen ylitse, kaikki sotaan menemään kelvolliset,
29. luetut Isaskarin sukukuntaan, neljä kuudettakymmentä tuhatta ja neljä sataa.
30. Sebulonin lapsista, polvilukujensa, sukuinsa ja isäinsä huonekuntain jälkeen, kukin nimensä jälkeen kahdenkymmenen vuotiset ja sen ylitse, kaikki sotaan menemään kelvolliset,
31. luetut Sebulonin sukukuntaan, seitsemän kuudettakymmentä tuhatta ja neljä sataa.
32. Josefin lapsista: Efraimin lapsista polvilukujensa, sukuinsa ja isäinsä huonekuntain jälkeen, kukin nimensä mukaan, kahdenkymmenen vuotiset ja sen ylitse, kaikki sotaan menemään kelvolliset,
33. luetut Efraimin sukukuntaan, neljäkymmentä tuhatta ja viisi sataa.
34. Manassen lapsista, polvilukujensa, sukuinsa ja isäinsä huonekuntain jälkeen, kukin nimensä mukaan, kahdenkymmenen vuotiset ja sen ylitse, kaikki, jotka sotaan menemään kelpasivat,
35. luetut Manassen sukukuntaan, kaksi neljättäkymmentä tuhatta ja kaksi sataa.
36. Benjaminin lapsista, polvilukujensa, sukuinsa ja isäinsä huonekuntain jälkeen, kukin nimensä mukaan, kahdenkymmenen vuotiset ja sen ylitse, kaikki, jotka sotaan menemään kelpasivat,
37. luetut Benjaminin sukukuntaan, viisi neljättäkymmentä tuhatta ja neljä sataa.
38. Danin lapsista, polvilukujensa, sukuinsa ja isäinsä huonekuntain jälkeen, kukin nimensä mukaan, kahdenkymmenen vuotiset ja sen ylitse, kaikki, joka sotaan menemään kelpasivat,
39. luetut Danin sukukuntaan, kaksi seitsemättäkymmentä tuhatta ja seitsemän sataa.
40. Asserin lapsista polvilukujensa, sukuinsa ja isäinsä huonekuntain jälkeen, kukin nimensä mukaan, kahdenkymmenen vuotiset ja sen ylitse, kaikki, jotka sotaan kelpasivat,
41. luetut Asserin sukukuntaan, yksi viidettäkymmentä tuhatta ja viisi sataa.
42. Naftalin lapsista, polvilukujensa, sukuinsa ja isäinsä huonekuntain jälkeen, kukin nimensä mukaan, kahdenkymmenen vuotiset ja sen ylitse, kaikki, jotka sotaan kelpasivat,
43. luetut Naftalin sukukuntaan, kolme kuudettakymmentä tuhatta ja neljä sataa.
44. Nämä ovat ne luetut, jotka Mooses ja Aaron ja ne kaksitoistakymmentä Israelin päämiestä lukivat, joista aina yksi edusti jokaista heidän isäinsä huonekuntaa.
45. Ja kaikki Israelin lapset yhteen lasketut, heidän isäinsä huonekuntain jälkeen, kahdenkymmenen vuotiset ja sen ylitse, kaikki, jotka olivat sotaan kelvolliset Israelissa,
46. kaikkien yhteinen luku oli kuusi kertaa satatuhatta ja kolmetuhatta ja viisisataa ja viisikymmentä.

2 Moos. 12:37. 38:26. 4 Moos. 2:32.

47. Mutta Leviläiset, heidän isäinsä sukukunnan jälkeen, eivät olleet heidän sekaansa luetut.
48. Ja Herra puhui Moosekselle, sanoen:
49. Levin sukukuntaa ei sinun pidä lukeman, eikä yhdistämän niitten lukumäärää muihin Israelin lapsiin,
50. vaan aseta Leviläiset todistuksen majan palvelukseen, huolta pi-

tämään kaikesta mitä siihen kuuluu. Heidän pitää kantaman majan ja kaikki sen astiat, ja heidän pitää ottaman vaarin siitä, ja sijoittaman itsensä majan ympäri.
51. Ja kun todistuksen majaa siirretään, tulee Leviläisten se purkaa, ja kun maja jälleen sijoitetaan, tulee heidän se asettaa pystyyn. Jos joku muukalainen lähestyy sitä, sen pitää kuoleman.
52. Israelin lapset sijoittakoot itsensä kukin leirinsä ja joukkonsa lipun tykö,
53. mutta Leviläiset sijoittakoot itsensä todistuksen majan ympärille, ettei viha tulisi Israelin lasten joukon päälle. Sentähden pitäkööt Leviläiset vaarin todistuksen majan vartiosta.
54. Ja Israelin lapset tekivät sen; kaikki mitä Herra Moosekselle käskenyt oli, sen he tekivät.

2 Luku.

Määrätään Israelin lasten järjestys leirissä ja matkalla ollessa.

Ja Herra puhui Moosekselle ja Aaronille, sanoen:
2. Israelin lapset sijoittakoot itsensä jokainen lippunsa ja isäinsä huonekuntain merkkien kohdalle; ympäri seurakunnan majaa, tulee heidän sijoittaa itsensä.
3. Etupuolelle itään päin pitää Juudan lippunsa ja joukkonsa kanssa itsensä sijoittaman: heidän päämiehensä, Nahesson Amminadabin poika,
4. ja hänen joukkonsa lasketut, neljä kahdeksattakymmentä tuhatta ja kuusi sataa.
5. Hänen viereensä sijoittakoon itsensä Isaskarin sukukunta: heidän päämiehensä, Netaneel Suarin poika,
6. ja hänen joukkonsa lasketut, neljä kuudettakymmentä tuhatta ja neljä sataa.
7. Sen jälkeen Sebulonin sukukunta: heidän päämiehensä, Eliab Helonin poika,
8. ja hänen joukkonsa lasketut, seitsemän kuudettakymmentä tuhatta ja neljä sataa.
9. Kaikki lasketut, jotka kuuluvat Juudan leiriin, ovat siis yhteensä sata kuusi yhdeksättäkymmentä tuhatta ja neljä sataa, jaetut eri joukkoihin. Heidän pitää ensinnä vaeltaman.
10. Etelän puolelle sijoittakoon Ruben itsensä lippunsa ja joukkonsa kanssa: heidän päämiehensä, Elisur Sedeurin poika,
11. ja hänen joukkonsa lasketut, kuusi viidettäkymmentä tuhatta ja viisi sataa.
12. Hänen viereensä pitää Simeonin sukukunnan itseänsä sijoittaman: heidän päämiehensä, Selumiel Surisaddain poika,
13. ja hänen joukkonsa lasketut, yhdeksän kuudettakymmentä tuhatta ja kolme sataa.
14. Sen jälkeen Gadin sukukunta: heidän päämiehensä, Eljasaf Reguelin poika,
15. ja heidän joukkonsa lasketut, viisi viidettäkymmentä tuhatta, kuusi sataa ja viisikymmentä.
16. Kaikki lasketut, jotka Rubenin leiriin kuuluvat, ovat yhteensä sata yksi kuudettakymmentä tuhatta, neljä sataa ja viisikymmentä, jaetut eri joukkoihin. Ja heidän pitää toisena vaeltaman.
17. Sitten on seurakunnan maja lähtevä matkalle, Leviläisten leiri keskellä muita leirejä. Ja niinkuin he itsensä sijoittavat, niin pitää myös heidän vaeltaman, jokainen omalla paikallansa lippunsa alla.
18. Länsipuolella sijoittakoon Efraim itsensä lippunsa ja joukkonsa kanssa: heidän päämiehensä, Elisama Ammihudin poika,
19. ja hänen joukkonsa lasketut, neljäkymmentä tuhatta ja viisisataa.
20. Lähinnä häntä pitää Manassen sukukunnan itsensä sijoittaman: heidän päämiehensä, Gamliel Pedasurin poika,
21. ja hänen joukkonsa lasketut, kaksi neljättäkymmentä tuhatta ja kaksi sataa.
22. Senjälkeen Benjaminin sukukunta: heidän päämiehensä Abidan Gideonin poika,
23. ja hänen joukkonsa lasketut, viisi neljättäkymmentä tuhatta ja neljä sataa.
24. Kaikki, jotka Efraimin leiriin kuuluvat, ovat siis yhteensä sata kahdeksan tuhatta ja sata, jaetut eri joukkoihin. Ja heidän pitää kolmantena vaeltaman.
25. Pohjoispuolelle asettukoon Danin lippu joukkojensa mukaan: Danin lasten päämies, Ahieser Ammisaddain poika,
26. ja hänen joukkonsa lasketut, kaksi seitsemättäkymmentä tuhatta ja seitsemän sataa.
27. Hänen viereensä pitää Asserin sukukunnan itsensä sijoittaman: As-

serin lasten päämies, Pagiel Okranin poika,
28. ja hänen joukkonsa lasketut, yksi viidettäkymmentä tuhatta ja viisi sataa.
29. Sitälikin Naftalin sukukunta: Naftalin lasten päämies, Ahira Enanin poika,
30. ja hänen joukkonsa lasketut, kolme kuudettakymmentä tuhatta ja neljä sataa.
31. Kaikki lasketut, jotka kuuluvat Danin leiriin, ovat yhteensä sata seitsemän kuudettakymmentä tuhatta ja kuusi sataa. Ja heidän pitää viimeisenä vaeltaman lippunsa alla.
32. Tämä on Israelin lasten luku heidän isäinsä huonekuntain mukaan. Ja kaikki leireissänsä lasketut olivat sotajoukkojensa mukaan yhteensä kuusisataa kolme tuhatta, viisisataa ja viisikymmentä miestä.
2 Moos. 12:37. 38:26. 4 Moos. 1:46.
33. Mutta Leviläisiä ei laskettu yhteen Israelin lasten lukuun, niinkuin Herra Moosekselle oli käskenyt.
34. Ja Israelin lapset tekivät niin; aivan sen jälkeen, kuin Herra oli Moosekselle käskenyt, sijoittivat he itsensä lippuinsa alle ja matkustivat itsekukin sukukunnassansa, isäinsä huonekunnan mukaan.

3 Luku.

Leviläisten ja esikoisten luku lasketaan.

Nämä ovat Aaronin ja Mooseksen sukukunnat siihen aikaan kun Herra puhui Moosekselle Sinain vuorella.
2. Ja nämä ovat Aaronin poikain nimet: Nadab, esikoinen, sitten Abihu, Eleasar ja Itamar. 2 Moos. 6:23. 1 Aik. 6:3.
3. Nämä ovat Aaronin poikain nimet, jotka olivat papiksi voidellut ja vihityt papinvirkaa toimittamaan.
3 Moos. 8:2 ss.
4. Mutta Nadab ja Abihu kuolivat Herran kasvojen edessä, kun he uhrasivat vierasta tulta Herran edessä Sinain korvessa; ja ei heillä ollut poikia. Mutta Eleasar ja Itamar tekivät papin virkaa isänsä Aaronin edessä. 3 Moos. 10:2. 16:1. 4 Moos. 26:61. 1 Aik. 24:2.
5. Ja Herra puhui Moosekselle, sanoen:
6. Tuo edes Levin sukukunta ja aseta heidät papin Aaronin eteen, palvelemaan häntä.
7. Ja he pitäkööt vaarin hänen vartiostansa ja koko seurakunnan vartiosta, seurakunnan majan edessä, toimittaessaan virkansa majan palveluksessa.
8. Ja he pitäköôt huolta kaikista seurakunnan majan tavaroista, ja ottakoot vaarin siitä mitä Israelin lasten tulee vaarinottaa, toimittaessaan virkansa majan palveluksessa.
9. Ja niin sinun pitää antaman Aaronille ja hänen pojillensa Levin lapset; he ovat heille lahjaksi annetut Israelin lapsista. 4 Moos. 8:13 ss. 18:6.
10. Mutta Aaronin poikinensa pitää sinun asettaman pitämään huolta papinvirastansa. Jos joku muukalainen siihen lähestyy, sen pitää kuoleman. 4 Moos. 1:51.
11. Ja Herra puhui Moosekselle, sanoen:
12. Katso, minä olen ottanut Leviläiset Israelin lapsista kaikkein esikoisten edestä, jotka ensisti äitinsä kohdun avaavat Israelin lasten seassa, niin että Leviläiset ovat minun.
4 Moos. 8:16 ss.
13. Sillä kaikki esikoiset ovat minun; sinä päivänä, kuin minä löin kaikki esikoiset Egyptin maalla, pyhitin minä itselleni kaikki esikoiset Israelissa, ihmisistä niin karjaan asti, että ne olisivat minun. Minä olen Herra. 2 Moos. 12:29. 13:2. 34:19. 3 Moos. 27:26. 5 Moos. 15:19. Luuk. 2:23.
14. Ja Herra puhui Moosekselle Sinain korvessa, sanoen:
15. Laske Levin lasten luku heidän huonekuntainsa ja sukukuntainsa mukaan; kaikki miehenpuolet, kuukauden ikäiset ja vanhemmat, pitää sinun lukeman.
16. Ja Mooses laski heidän lukunsa Herran sanan jälkeen, niinkuin hänelle oli käsketty.
17. Ja nämä olivat Levin pojat nimiensä jälkeen: Gerson, Kahat ja Merari. 1 Moos. 46:11. 2 Moos. 6:16 ss. 4 Moos. 26:57 ss.
18. Mutta Gersonin poikain nimet heidän sukukunnissansa olivat Libni ja Simei.
19. Kahatin pojat heidän sukukunnissansa olivat: Amram, Jetsehar, Hebron ja Ussiel. 2 Moos. 6:18.
20. Merarin pojat heidän sukukunnissansa olivat: Maheli ja Musi. Nämä ovat Levin sukukunnat heidän isäinsä huonekuntain jälkeen.
21. Nämä ovat Gersonin sukukunnat: Libniläiset ja Simeiläiset.
22. Heidän lukunsa, kaikki miehenpuoli, kuukauden ikäiset ja sitä vanhemmat, oli seitsemäntuhatta ja viisisataa.

23. Ja Gersonilaisten sukukunnat pitää sijoittuman takapuolelle majaa, länteen päin.
24. Ja heidän päämiehensä olkoon Eljasaf, Laelin poika.
25. Ja Gersonin lasten tulee seurakunnan majassa pitää huolta itse majasta, sen peitteistä, ja päällyspeitteistä, ja seurakunnan majan oviverhosta,
26. ja niinikään pihan kangasaidasta ja pihan porttiverhosta, joka ympäröi majaa ja alttaria, ja köysistä ja kaikista, mitä majan palvelukseen tarvitaan.
27. Nämä ovat Kahatin sukukunnat: Amramilaiset, Jetseharilaiset, Hebronilaiset ja Usielilaiset.
28. Kaikki miehenpuoli, kuukauden ikäiset ja sitä vanhemmat, olivat luvultansa kahdeksan tuhatta ja kuusisataa; näiden tuli pitää huolta pyhistä esineistä.
29. Ja he sijoittukoot majan sivulle, etelään päin.
30. Ja heidän päämiehensä olkoon Elitsafan, Usielin poika.
31. Ja heidän tulee pitää huolta arkista, pöydästä, kynttiläjalasta ja kaikista pyhistä esineistä, joita jumalanpalveluksessa käytetään, sekä esiripusta ja kaikista, mitä palvelukseen tarvitaan.
32. Mutta kaikkein Leviläisten päämiesten ylimmäinen olkoon Eleasar, papin Aaronin poika, niitten päämies, jotka pitävät huolta pyhistä esineistä.
33. Nämä ovat Merarin sukukunnat: Mahelilaiset ja Musilaiset;
34. joiden luku oli kuusituhatta ja kaksi sataa, lasketttuna kaikki miehenpuolet, kuukauden ikäiset ja sitä vanhemmat.
35. Merarin sukukuntain päämies oli Suriel Abihailin poika, ja he sijoittivat itsensä majan sivulle, pohjan puolelle.
36. Ja heidän virkansa oli pitää huolta majan laudoista, salvoista, patsaista ja jaloista, ja kaikista esineistä, jotka sen palvelukseen tarvitaan.
37. niinmyös patsaista pihan ympärillä, ja sen jaloista ynnä vaarnoista ja köysistä.
38 Mutta seurakunnan majan etupuolelle itään päin sijoittakoot itsensä Mooses ja Aaron ja hänen poikansa, ja he valvokoot pyhäkön palvelusta, ja kaikkia, joista Israelin lasten tulee huolta pitää. Jos joku muukalainen siihen lähestyy, sen pitää kuoleman.
39. Kaikkein Leviläisten luku, jonka Mooses ja Aaron laskivat heidän sukukuntiensa mukaan Herran sanan jälkeen, kaikki miehenpuolet, kuukauden ikäiset ja sitä vanhemmat, oli kaksikolmattakymmentä tuhatta.
40. Ja Herra puhui Moosekselle: lue kaikki esikoiset, jotka miehenpuolet ovat Israelin lasten seassa, kuukauden ikäiset ja sitä vanhemmat, ja laske heidän nimiensä luku.
41. Ja ota Leviläiset minulle — sillä minä olen Herra — kaikkein Israelin lasten esikoisten edestä, ja niinmyös Leviläisten karjat, kaikkein Israelin lasten karjan esikoisten edestä.
42. Ja Mooses luki, niinkuin Herra hänelle käskenyt oli, kaikki Israelin lasten esikoiset.
43. Ja kaikki miehiset esikoiset, heidän nimeinsä luvun jälkeen, lasketut kuukauden ikäiset ja sitä vanhemmat, olivat luvultaan kaksi kolmattakymmentä tuhatta, kaksi sataa ja kolme kahdeksattakymmentä.
44. Ja Herra puhui Moosekselle, sanoen:
45. Ota Leviläiset kaikkein Israelin lasten esikoisten edestä, ja Leviläisten karja heidän karjansa edestä; ja Leviläiset pitää oleman minun, sillä minä olen Herra.
46. Mutta lunastukseksi niiden kahden sadan ja kolmen kahdeksattakymmenen edestä, jotka jäävät Israelin lasten esikoisista Leviläisten luvun ylitse, 4 Moos. 18:15 ss.
47. tulee sinun ottaa viisi sikliä joka hengeltä: pyhän siklin jälkeen pitää sinun se ottaman, ja sikli maksaa kaksikymmentä geraa. 2 Moos. 30:13. 3 Moos. 27:25. 4 Moos. 18:16. Hes. 45:12.
48. Ja anna raha Aaronille ja hänen pojillensa, ylilukuisten lunastukseksi.
49. Niin otti Mooses lunastusrahan niitten edestä, jotka ylitse olivat Leviläisten kautta lunastetuista.
50. Israelin lasten esikoisten edestä otti hän rahat, tuhannen kolme sataa ja viisi seitsemättäkymmentä sikliä, pyhän siklin jälkeen.
51. Ja Mooses antoi lunastusrahat Aaronille ja hänen pojillensa Herran sanan jälkeen, niinkuin Herra oli Moosekselle käskenyt.

4 Luku.

Leviläisten tehtävät.

Ja Herra puhui Moosekselle ja Aaronille, sanoen:
2. Lue Kahatin lapset Levin poi-

kain seasta, heidän sukukuntainsa ja huonekuntainsa mukaan,
3. kolmenkymmenen vuotisesta ja sen ylitse, viidenkymmenen vuotiseen asti, kaikki, jotka työhön kykenevät ovat, seurakunnan majassa palvelusta tekemään. 4 Moos. 8:24 ss.
4. Ja tämä olkoon Kahatin poikain virkatehtävä todistuksen majassa, se on kaikkein pyhin. 4 Moos. 3:31 ss.
5. Kun leiriä siirretään, niin pitää Aaronin poikinensa tuleman ja ottaman esiripun alas, ja käärimän todistuksen arkin siihen,
6. ja paneman peitteen sen päälle hylkeen-nahoista, ja levittämän kokonansa sinisen vaatteen sen ylitse, ja paneman korennot paikoillensa.
7. Niin myös pitää heidän levittämän näyteleipäin pöydän ylitse sinisen vaatteen, ja paneman sen päälle vadit, lusikat, maljat ja kannut, joista kaadetaan, ja ne alinomaiset leivät pitää sen päällä oleman. 2 Moos. 25:29, 30.
8. Ja heidän pitää hajoittaman niiden päälle tulipunaisen vaatteen, ja peittämän hylkeen-nahkaisella peitteellä, ja paneman korennot paikoilleen.
9. Ja heidän pitää ottaman tumman sinisen vaatteen, ja peittämän sillä kynttiläjalan, ja sen lamput, ynnä niistimitten ja sammuttimien kanssa, ja kaikki öljyastiat, joita palveluksessa käytetään. 2 Moos. 25:31 ss.
10. Ja tämän ja kaikkein näiden tavarain ympäri pitää heidän paneman peitteen hylkeen-nahasta, ja laskeman ne korentojen päälle.
11. Niin myös pitää heidän levittämän kultaisen alttarin ylitse tumman sinisen vaatteen, ja peittämän sen hylkeen-nahkaisella peitteellä, ja paneman korennot paikoillensa.
12. Kaikki astiat, jotka käytetään palveluksessa pyhäkössä, pitää heidän ottaman ja levittämän niiden ylitse sinisen vaatteen, ja peittämän sen hylkeen-nahkaisella peitteellä, ja sitten laskeman ne paarein päälle.
13. Heidän pitää myös lakaiseman pois tuhan alttarilta, ja levittämän purpuraisen vaatteen sen ylitse,
14. ja paneman sen päälle kaikki astiat, jotka käytetään jumalanpalveluksessa, hiilipannut, hangot, lapiot ja maljat, kaikki alttarin astiat; heidän pitää myös levittämän sen ylitse hylkeen-nahkaisen peitteen, ja paneman korennot paikoillensa.
15. Kun Aaron ja hänen poikansa, leiriä siirrettäissä, ovat nämä toimittaneet, ja peittäneet kaikki pyhät esineet, niin menkööt sitte Kahatin lapset kantamaan niitä, mutta älkööt koskeko pyhiin esineisin, sillä silloin he kuolevat. Nämä seurakunnan majan esineet olkoot Kahatin lasten kannettavat.
16. Ja Eleasarilla, papin Aaronin pojalla, olkoon virkana: huolenpito öljystä kynttiläjalkaan, suitsutuksesta, jokapäiväisestä ruokauhrista ja voiteluöljystä, niin että hän pitää huolta koko todistuksen majasta ja mitä siinä on, pyhäköstä ja sen esineistä. 2 Moos. 30:34.
17. Ja Herra puhui Moosekselle ja Aaronille, sanoen:
18. Älkäät antako Kahatilaisten sukukunnan hävitä Leviläisten seasta.
19. Vaan tehkäät näin heidän kanssansa, että he eläisivät eivätkä kuolisi, lähestyessään kaikkien pyhimpiä esineitä: Aaron poikinensa menkööt sisälle ja määrätkööt itsekullekin, mitä hänen tulee tehdä ja kantaa;
20. vaan älkööt he itse menkö sinne sisälle, ei edes silmänräpäykseksi katsomaan pyhäkköä, etteivät kuolisi. 1 Sam. 6:19.
21. Ja Herra puhui Moosekselle, sanoen:
22. Lue Gersonin lapset, heidän isäinsä huonekuntain ja sukukuntainsa mukaan.
23. Kolmenkymmenen vuotiset ja sitä vanhemmat, viidenkymmenen vuotiseen asti, tulee sinun ottaa laskuun, kaikki ne, jotka toimeen kelvolliset ovat tekemään työtä seurakunnan majassa.
24. Ja tämä olkoon Gersonilaisten sukukunnan tehtävä, mitä heidän tulee tehdä ja mitä kantaa:
25. heidän tulee kantaa todistuksenmajan kangaskappaleet, seurakunnan maja ja sen peitteet, ja hylkeennahkaisen peitteen, joka on sen päällä, ja myös seurakunnan majan oviverhon;
26. niinmyös pihan aidan kankaat, ja portin verhot pihassa, joka ympäröi todistuksen majan ja alttarin, sekä myös köydet ja kaikki tarvekapineet; ja kaikki, mitä tässä tarvitaan, tulee heidän tehdä.
27. Aaronin ja hänen poikainsa sanan mukaan pitää kaikkein Gersonin poikain virka tehtämän, kaikki mitä heidän on kannettava ja mitä tehtävä; ja teidän tulee jättää heidän huostaansa kaikki heidän kannettavansa.
28. Tämä olkoon Gersonin lasten sukukuntain virka seurakunnan majassa; ja kaikissa heidän toimissan-

sa olkoot Itamarin, pappi Aaronin pojan, johdon alaisina.
29. Merarin lapset, heidän sukukuntainsa ja isäinsä huonekuntain jälkeen, pitää sinun myös lukeman.
30. Sinun tulee laskea heidän lukunsa kolmenkymmenen vuotiset ja sitä vanhemmat, viidenkymmenen vuotiseen asti, kaikki toimeen kelvolliset miehet, palvelemaan seurakunnan majassa.
31. Näitä kaikkia tulee heidän kantaa, joka kuuluu heidän virkaansa seurakunnan majassa: majan laudat, ja salvat, ja patsaat, ja jalat,

2 Moos. 26:15 ss.

32. niin myös pihan patsaat yltympäri, ja jalat, ja vaarnat, ja köydet, ynnä kaikki esineet ja tarvekalut; ja teidän tulee jokaiselle luetella mitä heidän pitää kantaa.
33. Tämä olkoon Merarin lasten sukuin virka kaikista, josta heidän pitää ottaman vaarin seurakunnan majassa, Itamarin, papin Aaronin pojan, johdon alaisina.
34. Ja Mooses ja Aaron, ynnä kaiken kansan päämiesten kanssa, laskivat Kahatilaisten lasten luvun, heidän sukujensa ja isäinsä huonekuntain jälkeen,
35. kolmenkymmenen vuotiset ja sitä vanhemmat viidenkymmenen vuotiseen asti, kaikki toimeen kelvolliset, palvelusta tekemään seurakunnan majassa.
36. Ja heidän lukunsa oli, sukuinsa mukaan, kaksi tuhatta seitsemän sataa ja viisikymmentä.
37. Tämä on Kahatilaisten sukukuntain luku, joilla kaikilla oli toimittamista seurakunnan majassa, jotka Mooses ja Aaron lukivat, Herran sanan mukaan Mooseksen kautta.
38. Niin laskettiin myös Gersonin lasten luku, heidän sukukuntainsa ja isäinsä huonekuntain mukaan,
39. kolmenkymmenen vuotiset ja sitä vanhemmat, viidenkymmenen vuotisiin asti, kaikki toimeen kelvolliset, palvelusta tekemään seurakunnan majassa.
40. Ja heidän lukunsa, heidän sukuinsa ja isäinsä huonekuntain mukaan, oli kaksituhatta kuusi sataa ja kolmekymmentä.
41. Tämä on Gersonin lasten suvun luku, joilla kaikilla oli tekemistä seurakunnan majassa, jotka Mooses ja Aaron lukivat, Herran sanan mukaan.
42. Luettiin myös Merarin lapset, sukuinsa ja isäinsä huonekuntain mukaan,
43. kolmenkymmenen vuotiset ja sitä vanhemmat, viidenkymmenen vuotisiin asti, kaikki toimeen kelvolliset, palvelusta tekemään seurakunnan majassa.
44. Ja heidän lukunsa oli, heidän sukuinsa mukaan, kolmetuhatta ja kaksisataa.
45. Tämä on Merarin lasten suvun luku, jotka Mooses ja Aaron lukivat, Herran sanan jälkeen Mooseksen kautta.
46. Kaikkien Leviläisten luetut, jotka Mooses ja Aaron ynnä Israelin päämiesten kanssa lukivat, heidän sukuinsa ja isäinsä huonekuntain mukaan,
47. kolmenkymmenen vuotiset ja sitä vanhemmat, viidenkymmenen vuotiseen asti, kaikki ne, jotka menivät sisälle palvelusta tekemään seurakunnan majassa ja kuormaa kantamaan,
48. nämä luetut olivat kahdeksantuhatta, viisisataa ja kahdeksankymmentä.
49. Herran sanan mukaan asetettiin Mooseksen kautta itsekukin virkaansa ja kuormaansa, ja jokainen sai tehtävänsä, niinkuin Herra oli Moosekselle käskenyt.

5 Luku.

Laki saastaisuudesta ja lähimmäiselle tehdyn vääryyden sovittamisesta. Epäluulon alla olevan vaimon sovittamisesta.

Ja Herra puhui Moosekselle, sanoen:
2. Käske Israelin lapset lähettää kaikki spitaliset leiristä ulos, ja kaikki, joiden siemen vuotaa, ja kaikki ne, jotka ovat johonkuhun kuolleeseen itsensä saastuttaneet.

3 Moos. 13:46. 15:2. 21:1.

3. Sekä miehet että vaimot pitää teidän lähettämän ulos; leirin ulkopuolelle pitää teidän lähettää heidät, etteivät leiriänsä saastuttaisi, jossa minä heidän keskellänsä asun.
4. Ja Israelin lapset tekivät niin, ja lähettivät ne leiristä ulos; niinkuin Herra oli Moosekselle sanonut, niin he tekivät.
5. Ja Herra puhui Moosekselle, sanoen:
6. Puhu Israelin lapsille: jos joku, mies tahi nainen, tekee jotakin syntiä, niinkuin ihminen saattaa tehdä, ja hän rikkoo Herraa vastaan, ja saattaa itsensä vianalaiseksi,

3 Moos. 5:15 ss. 6:2 ss.

7. hänen pitää tunnustaman rikoksensa, minkä hän tehnyt on, ja pitää täysin korvaaman vahingon, jonka on tehnyt, ja vielä lisäämän

viidennen osan siihen, ja antaman sille, jota vastaan hän on rikkonut. 3 Moos. 6:15.

8. Jos ei sillä ihmisellä ole perillistä, jolle korvaus olisi maksettava, niin pitää se Herralle annettaman, ja oleman papin oman, paitsi sovinto-oinasta, jonka kautta syyllinen sovitetaan. 3 Moos. 6:6.

9. Kaikki ylönnys-uhrit, jotka Israelin lapset pyhittävät ja tuovat papille, olkoot hänen omansa. 2 Moos. 29:28. 3 Moos. 10:13 ss.

10. Jos joku jotain pyhittää, sen pitää oleman papin omana, ja mitä joku antaa papille, sen pitää oleman hänen omansa.

11. Ja Herra puhui Moosekselle, sanoen:

12. Puhu Israelin lapsille, ja sano heille: jos joku vaimo irstailee ja on uskoton miehellensä,

13. niin että joku toinen hänet makaa, ilman että hänen miehensä siitä mitään tietää, ja ilman että asia ilmi tulee, vaikka hän todella on itsensä saastuttanut; jos siis ei ole todistusta häntä vastaan eikä häntä ole pahassa teossa tavattu,

14. ja epäilyksen henki tulee mieheen, niin että hän epäilee vaimoansa, ja tämä on todellisuudessa itsensä saastuttanut; tahi jos hän epäilee vaimoansa, vaikka ei tämä ole saastuttanut itseänsä,

15. niin pitää miehen viemän vaimonsa papin eteen, ja tuoman uhriksi hänen edestänsä kymmenennen osan efasta ohraisia jauhoja; mutta ei sen päälle öljyä saa vuodattaa, eikä myös pyhää savua sen päälle panna, sillä se on epäilyksen ruokauhri ja muistuttamuksen uhri, joka tuo pahan teon muistoon,

16. ja papin pitää tuoman hänen edes, ja asettaman Herran eteen,

17. ja ottaman pyhää vettä saviastiaan, ja tomua pyhäkön permannolta ja paneman siihen veteen.

18. Ja papin pitää asettaman vaimon Herran eteen, ja paljastaman vaimon pään, ja paneman hänen kättensä päälle muistuttamus-uhrin, joka on epäilyksen ruokauhri, joka on kiivausuhri, ja papin kädessä olkoon ne katkerat kirousvedet.

19. Ja papin pitää vannottaman vaimoa, ja sanoman hänelle: „jos ei yksikään mies ole sinua maannut, ja jos et sinä ole poikennut sinun miehesi tyköä, etkä ole itseäsi saastuttanut, niin älköön tämä karvas kirousvesi tuottako sinulle mitään vahinkoa.

20. Mutta jos sinä olet poikennut sinun miehesi tyköä, niin että olet saastuttanut itsesi, ja joku on sinun maannut, paitsi omaa miestäsi,"

21. — näin pitää papin vannottaman vaimoa kirouksen valalla, ja sanoman hänelle: — „Herra antakoon sinun tulla kiroukseksi ja sadatukseksi sinun kansasi keskellä, niin että Herra sallii sinun lanteesi lakastua, ja vatsasi ajettua!

22. ja menköön nyt tämä kirousvesi sinun sisällyksiisi, niin että sinun vatsasi ajettuu, ja lanteesi lakastuvat." Ja vaimon pitää sanoman: „amen, amen!"

23. Sitten pitää papin kirjoittaman nämä kiroukset kirjaan, ja valaman ne sillä katkeralla vedellä,

24. ja antaman vaimon juoda sen katkeran kirousveden, niin että kirousvesi menisi hänen sisällensä katkeruudeksi.

25. Ja papin pitää ottaman epäilyksen uhrin vaimon kädestä, ja häälyttämän sen Herran eteen ruokauhriksi, ja uhraaman sen alttarilla.

26. Ja papin pitää ottaman pivon täyden ruokauhrista, hänen muistuttamus-uhriksensa, ja polttaman sen alttarilla; sen jälkeen antakoon hän vaimon juoda sen veden.

27. Ja kun hän on juottanut hänelle sen veden, niin tapahtuu, jos hän on itsensä saastuttanut ja ollut miehellensä uskoton, että kirousvesi tulee hänen sisällänsä katkeraksi, ja hänen vatsansa ajettuu, ja hänen lanteensa lakastuvat; ja vaimo tulee kiroukseksi kansansa keskellä.

28. Vaan jos vaimo ei ole saastuttanut itseänsä, vaan on puhdas, niin ei se tuota hänelle mitään vanhinkoa, vaan hän tulee hedelmälliseksi.

29. Tämä on laki epäluulosta, kun joku vaimo poikkeaa pois miehensä tyköä ja saastuttaa itsensä,

30 tahi kun muutoin epäluulon henki tulee mieheen ja hän epäilee vaimoansa; hän asettakoon hänet Herran eteen, ja papin pitää tekemän hänelle kaiken tämän lain mukaan.

31. Ja miehen pitää oleman viattoman siitä pahasta teosta, vaan vaimo on kantava pahuutensa.

6 Luku.

Laki nasirein lupauksesta. Pappien julistamasta siunauksesta.

Ja Herra puhui Moosekselle, sanoen:

2. Puhu Israelin lapsille, ja sano heille: jos joku, mies tahi nainen, on tehnyt erinomaisen nasiri-lupauksen, eroittaaksensa itsensä Herralle,

3. niin hänen tulee pidättää itsensä viinistä ja väkevästä juomasta; viinin etikkaa ja väkevän juoman etikkaa ei pidä hänen juoman, eikä myös mitään, mikä on viinimarjoista puserrettu; älköön myöskään syökö tuoreita eikä kuivia viinimarjoja. 3 Moos. 10:9. Tuom. 13:7.
4. Niinkauan kuin nasiri-aika kestää, älköön hän syökö mitään, mikä viinipuusta tulee, ei edes viinimarjan siemeniä ja kuoria.
5. Niinkauan kuin nasiri-aikansa kestää, älköön partaveitsi tulko hänen päänsä päälle; siihen asti kuin hänen lupauksensa päivä täytetään, pitää hänen pyhän oleman, ja antaman päänsä hiukset vapaasti kasvaa. Tuom. 13:5. 1 Sam. 1:11.
6. Koko sillä ajalla, jolloin hän on Herralle itsensä eroittanut, ei pidä hänen menemän yhdenkään kuolleen ruumiin tykö,
7. eikä saastuttaman itseänsä isänsä taikka äitinsä, eikä veljensä taikka sisarensa kuolleeseen ruumiiseen; sillä hänen Jumalansa pyhitys on hänen päänsä päällä;
8. niinkauan kuin nasiri-aika kestää, on hän pyhitetty Herralle.
9. Jos joku äkisti ja tapaturmassa kuolee hänen läheisyydessään, niin tulee hänen lupauksensa pää saastutetuksi, ja hänen pitää ajeleman päänsä paljaaksi puhdistuspäivänänsä; seitsemäntenä päivänä pitää hänen sen ajeleman. 4 Moos. 19:11, 14, 16, 19.
10. Ja kahdeksantena päivänä pitää hänen tuoman kaksi mettistä tahi kaksi nuorta kyyhkystä papin tykö, seurakunnan majan oven eteen.
11. Ja papin pitää toisen niistä uhraaman syntiuhriksi, ja toisen polttouhriksi, ja sovittaman hänen, koska hän saastutti itsensä kuolleen ruumiissa; ja niin pitää hänen pyhittämän päänsä sinä päivänä.
12. Ja hänen pitää itsensä uudelleen pyhittämän Herralle, ja tuoman vuosikuntaisen karitsan vikauhriksi. Ja ne entiset lupauksen päivät tyhjään raukeevat, sillä hänen nasiriutensa tuli saastutetuksi.
13. Tämä on nasirin laki: kun hänen lupauksensa aika on täytetty, niin tuotakoon hän seurakunnan majan oven eteen.
14. Ja hänen pitää tuoman uhrinsa Herralle: vuosikuntaisen virheettömän karitsan polttouhriksi, vuosikuntaisen virheettömän uuhen syntiuhriksi ja vuosikuntaisen virheettömän oinaan kiitosuhriksi,
15. sekä korillisen happamattomia, öljyllä sekoitettuja leipiä hienoista jauhoista, sämpyläjauhoista, sekoitettuja öljyyn, ja ohukaisia happamattomia kakkuja, öljyllä voideltuja, ynnä siihen kuuluvan ruoka- ja juomauhrin.
16. Ja papin pitää ne tuoman Herran eteen ja uhraaman hänen syntiuhriksensa ja polttouhriksensa.
17. Mutta oinaan hänen pitää uhraaman Herralle kiitosuhriksi, ynnä happamattomat leivät korissa; ja papin pitää myös hänen ruokauhrinsa ja juomauhrinsa tekemän.
18. Ja nasirin eli sen, joka luvannut on, pitää lupauksensa pään ajeleman paljaaksi, seurakunnan majan oven edessä, ja ottaman lupauksensa pään hiukset ja heittämän tuleen, joka kiitosuhrin alla on.
Ap. t. 18:18. 21:23 ss.
19. Ja papin pitää ottaman oinaan keitetyn lavan, ja yhden happamattoman leivän korista, ja yhden ohukaisen happamattoman kakun, ja paneman ne nasirin käden päälle, sittekuin hän on ajellut eroituksensa hiukset.
20. Ja papin pitää ne häälyttämän häälytys-uhriksi Herran edessä; se on pyhä papille, ynnä häälytysrinnan ja ylönnyslavan kanssa. Sen jälkeen saakoon nasiri juoda viiniä.
2 Moos. 29:27. 3 Moos. 7:31 ss.
21 Tämä on nasirin laki, joka uhrinsa lupaa Herralle eroituksensa puolesta, paitsi mitä hän muutoin saattaa antaa. Niinkuin hän on luvannut, niin pitää myös hänen tekemän nasiriutensa lain mukaan.
22. Ja Herra puhui Moosekselle, sanoen:
23. Puhu Aaronille ja hänen pojillensa, ja sano: näin pitää teidän siunaaman Israelin lapsia, ja sanoman heille: 3 Moos. 9:22. Syr. 36:19. 50:22.
24. Herra siunatkoon sinua ja varjelkoon sinua! Ps. 67:2.
25. Herra valistakoon kasvonsa sinun päällesi, ja olkoon sinulle armollinen!
26. Herra ylöntäköön kasvonsa sinun puoleesi, ja antakoon sinulle rauhan!
27. Niin tulee heidän panna minun nimeni Israelin lasten päälle, ja minä tahdon siunata heitä.

7 Luku.

Päämiehet antavat lahjoja pyhäkköön.

Ja tapahtui sinä päivänä, kuin Mooses oli pystyttänyt majan, voidellut ja pyhittänyt sen ja kaikki sen

tarvekalut, niin myös asettanut alttarin ja kaikki sen tarvekalut, voidellut ja pyhittänyt ne, 2 Moos. 40:18. 3 Moos. 8:10 ss.
2. niin Israelin. päämiehet, jotka ylimmäiset olivat isäinsä huonekunnassa, suvunpäämiehet, jotka olivat ylimmäisiä niitten seassa, joitten luku oli laskettu, toivat uhrilahjansa.
3. He toivat uhrinsa Herran eteen: kuusi katettua vaunua ja kaksitoista härkää, aina vaunun kahden päämiehen edestä, mutta härjän itsekunkin edestä; ja he toivat ne majan eteen.
4. Ja Herra puhui Moosekselle, sanoen:
5. „Ota ne heiltä, käytettäväksi seurakunnan majan palveluksessa, ja anna ne Leviläisille, itsekullenkin virkansa jälkeen."
6. Niin otti Mooses vaunut ja härjät, ja antoi ne Leviläisille.
7. Kaksi vaunua ja neljä härkää antoi hän Gersonin lapsille, heidän virkansa jälkeen.
8. Neljä vaunua ja kahdeksan härkää antoi hän Merarin lapsille, heidän virkansa jälkeen, jonka he toimittivat Itamarin, papin Aaronin pojan, johdolla.
9. Mutta Kahatin lapsille ei hän mitään antanut, sillä heidän tuli pitää huolta pyhistä esineistä; he kantoivat ne olallaan. 4 Moos. 4:4,15.
10. Ja päämiehet uhrasivat alttarin vihkimiseksi, sinä päivänä, jolloin se oli voideltu, ja he toivat lahjansa alttarin eteen.
11. Ja Herra sanoi Moosekselle: „anna jokaisen päämiehen tuoda uhrinsa, itsekunkin päivänänsä, alttarin vihkimiseksi."
12. Ensimmäisenä päivänä uhrasi lahjansa Nahesson, Amminadabin poika, Juudan sukukunnasta.
13. Ja hänen lahjansa oli yksi hopiavati, joka painoi sata ja kolmekymmentä sikliä, yksi hopiamalja, seitsemänkymmentä sikliä, pyhän siklin jälkeen, molemmat täynnä hienoja jauhoja, öljyllä sekoitettuja, ruokauhriksi; 3 Moos. 2:1.
14. edelleen kultainen malja, painava kymmenen sikliä kultaa, täynnä suitsutusta;
15. yksi nnori härkä, yksi oinas, yksi vuosikuntainen karitsa, polttouhriksi,
16. yksi kauris syntiuhriksi; 3 Moos. 4:23.
17. ja kiitosuhriksi kaksi härkää, viisi oinasta, viisi kaurista, ja viisi vuosikuntaista karitsata. Tämä oli Nahessonin, Amminadabin pojan, lahja.
18. Toisena päivänä uhrasi Netaneel, Suarin poika, Isaskarin päämies.
19. Hänen lahjansa oli hopiavati, joka painoi sata ja kolmekymmentä sikliä, ja hopiamalja, seitsemänkymmenen siklin, pyhän siklin jälkeen, molemmat täynnä hienoja jauhoja, öljyllä sekoitettuja, ruokauhriksi;
20. edelleen kultainen malja, kymmenen sikliä kultaa, täynnänsä suitsutusta,
21. nuori härkä karjasta, oinas, vuosikuntainen karitsa, polttouhriksi,
22. yksi kauris syntiuhriksi,
23. ja kiitosuhriksi kaksi härkää, viisi oinasta, viisi kaurista ja viisi vuosikuntaista karitsata. Tämä oli Netaneelin, Suarin pojan, lahja.
24. Kolmantena päivänä tuli Sebulonin lasten päämies, Eliab, Helonin poika.
25. Hänen lahjansa oli hopiavati, joka painoi sata ja kolmekymmentä sikliä, ja hopiamalja, seitsemänkymmentä sikliä, pyhän siklin jälkeen, molemmat täynnä hienoja jauhoja, öljyllä sekoitettuja ruokauhriksi;
26. edelleen kultainen malja, kymmenen sikliä kultaa, täynnä suitsutusta,
27. nuori härkä karjasta, oinas, vuosikuntainen karitsa, polttouhriksi,
28. kauris syntiuhriksi,
29. ja kiitosuhriksi kaksi härkää, viisi oinasta, viisi kaurista, ja viisi vuosikuntaista karitsata. Tämä oli Eliabin, Helonin pojan, lahja.
30. Neljäntenä päivänä tuli Rubenin lasten päämies, Elisur, Sedeurin poika.
31. Hänen lahjansa oli hopiavati, joka painoi sata ja kolmekymmentä sikliä, ja hopiamalja, seitsemänkymmentä sikliä, pyhän siklin jälkeen, molemmat täynnä hienoja jauhoja, öljyllä sekoitettuja, ruokauhriksi;
32. edelleen kultainen malja, kymmenen sikliä kultaa, täynnänsä suitsutusta,
33. nuori härkä karjasta, oinas, vuosikuntainen karitsa, polttouriksi,
34. kauris syntiuhriksi,
35. ja kiitosuhriksi kaksi härkää, viisi oinasta, viisi kaurista, ja viisi vuosikuntaista karitsata. Tämä oli Elisurin Sedeurin pojan, lahja.
36. Viidentenä päivänä tuli Simeo-

nin lasten päämies. Selumiel, Surisaddain poika.
37. Hänen lahjansa oli hopiavati, joka painoi sata ja kolmekymmentä sikliä, ja hopiamalja, seitsemänkymmentä sikliä, pyhän siklin jälkeen, molemmat täynnä hienoja jauhoja, öljyllä sekoitettuja, ruokauhriksi;
38. sitten kultainen malja, kymmenen sikliä kultaa, täynnänsä suitsutusta,
39. nuori härkä karjasta, oinas, vuosikuntainen karitsa, polttouhriksi,
40. kauris syntiuhriksi,
41. ja kiitosuhriksi kaksi härkää, viisi oinasta, viisi kaurista, ja viisi vuosikuntaista karitsata. Tämä oli Selumielin, Surisaddain pojan, lahja.
42. Kuudentena päivänä tuli Gadin lasten päämies, Eljasaf, Deguelin poika.
43. Hänen lahjansa oli hopiavati, joka painoi sata ja kolmekymmentä sikliä, ja hopiamalja, seitsemänkymmentä sikliä, pyhän siklin jälkeen, molemmat täynnä hienoja jauhoja, öljyllä sekoitettuja, ruokauhriksi,
44. sitten kultainen malja, kymmenen sikliä kultaa, täynnänsä suitsutusta,
45. nuori härkä karjasta, oinas, vuosikuntainen karitsa, polttouhriksi,
46. kauris syntiuhriksi,
47. ja kiitosuhriksi kaksi härkää, viisi oinasta, viisi kaurista, ja viisi vuosikuntaista karitsata. Tämä oli Eljasafin, Deguelin pojan, lahja.
48. Seitsemäntenä päivänä tuli Efraimin lasten päämies, Elisama, Ammihudin poika.
49. Hänen lahjansa oli hopiavati, joka painoi sata ja kolmekymmentä sikliä, ja hopiamalja, seitsemänkymmentä sikliä, pyhän siklin jälkeen, molemmat täynnä hienoja jauhoja, öljyllä sekoitettuja, ruokauhriksi;
50. edelleen kultainen malja, kymmenen sikliä kultaa, täynnänsä suitsutusta,
51. nuori härkä karjasta, oinas, vuosikuntainen karitsa, polttouhriksi,
52. kauris syntiuhriksi,
53. ja kiitosuhriksi kaksi härkää, viisi oinasta, viisi kaurista, ja viisi vuosikuntaista karitsata. Tämä oli Elisaman, Ammihudin pojan, lahja.
54. Kahdeksantena päivänä tuli Manassen lasten päämies, Gamliel, Pedatsurin poika.
55. Hänen lahjansa oli hopiavati, joka painoi sata ja kolmekymmentä sikliä, ja hopiamalja, seitsemänkymmentä sikliä, pyhän siklin jälkeen, molemmat täynnä hienoja jauhoja, öljyllä sekoitettuja, ruokauhriksi;
56. edelleen kultainen malja, kymmenen sikliä kultaa, täynnä suitsutusta,
57. nuori härkä karjasta, oinas, vuosikuntainen karitsa, polttouhriksi,
58. kauris syntiuhriksi,
59. ja kiitosuhriksi kaksi härkää, viisi oinasta, viisi kaurista, ja viisi vuosikuntaista karitsata. Tämä oli Gamlielin, Pedatsurin pojan, lahja.
60. Yhdeksäntenä päivänä tuli Benjaminin lasten päämies, Abidan, Gideonin poika.
61. Hänen lahjansa oli hopiavati, joka painoi sata ja kolmekymmentä sikliä, ja hopiamalja, seitsemänkymmentä sikliä, pyhän siklin jälkeen, molemmat täynnä hienoja jauhoja, öljyllä sekoitettuja, ruokauhriksi,
62. edelleen kultainen malja, kymmenen sikliä kultaa, täynnä suitsutusta,
63. nuori härkä karjasta, oinas, vuosikuntainen karitsa, polttouhriksi,
64. kauris syntiuhriksi,
65. ja kiitosuhriksi kaksi härkää, viisi oinasta, viisi kaurista, ja viisi vuosikuntaista karitsata. Tämä oli Abidanin, Gideonin pojan, lahja.
66. Kymmenentenä päivänä tuli Danin lasten päämies, Ahieser, Ammisaddain poika.
67. Hänen lahjansa oli hopiavati, joka painoi sata ja kolmekymmentä sikliä, ja hopiamalja, seitsemänkymmentä sikliä, pyhän siklin jälkeen, molemmat täynnä hienoja jauhoja, öljyllä sekoitettuja, ruokauhriksi,
68. edelleen kultainen malja, kymmenen sikliä kultaa, täynnä suitsutusta,
69. nuori härkä karjasta, oinas, vuosikuntainen karitsa, polttouhriksi,
70. kauris syntiuhriksi,
71. ja kiitosuhriksi kaksi härkää, viisi oinasta, viisi kaurista, ja viisi vuosikuntaista karitsata. Tämä oli Ahieserin, Ammisaddain pojan, lahja.
72. Ensimmäisenä toistakymmenentenä päivänä tuli Asserin lasten päämies, Pagiel, Okranin poika.
73. Hänen lahjansa oli hopaivati, joka painoi sata ja kolmekymmentä sikliä, ja hopiamalja, seitsemänkymmentä sikliä, pyhän siklin jälkeen, molemmat täynnä hienoja jauhoja, öljyllä sekoitettuja, ruokauhriksi,

74. edelleen kultainen malja, kymmenen sikliä kultaa, täynnä suitsutusta,
75. nuori härkä karjasta, oinas, vuosikuntainen karitsa, polttouhriksi,
76. kauris syntiuhriksi,
77. ja kiitosuhriksi kaksi härkää, viisi oinasta, viisi kaurista, ja viisi vuosikuntaista karitsata. Tämä oli Pagielin, Okranin pojan, lahja.
78. Toisena toistakymmenentenä päivänä tuli Naftalin lasten päämies, Ahira, Enanin poika.
79. Hänen lahjansa oli hopiavati, joka painoi sata ja kolmekymmentä sikliä, ja hopiamalja, seitsemänkymmentä sikliä, pyhän siklin jälkeen, molemmat täynnä hienoja jauhoja, öljyllä sekoitettuja, ruokauhriksi,
80. edelleen kultainen malja, kymmenen sikliä kultaa, täynnä suitsutusta,
81. nuori härkä karjasta, oinas, vuosikuntainen karitsa, polttouhriksi,
82. kauris syntiuhriksi,
83. ja kiitosuhriksi kaksi härkää, viisi oinasta, viisi kaurista, ja viisi vuosikuntaista karitsata. Tämä oli Ahiran, Enanin pojan, lahja.
84. Tämä on Israelin lasten ruhtinaitten lahja alttarin vihkimykseen sinä päivänä, jona se voideltiin: kaksitoista hopiavatia, kaksitoista hopiamaljaa, kaksitoista kultaista maljaa.
85. Jokainen vati painoi sata ja kolmekymmentä sikliä hopiata, ja jokainen malja seitsemänkymmentä sikliä, niin että kaikkein astiain hopian luku oli kaksituhatta ja neljäsataa sikliä, pyhän siklin jälkeen.
86. Ja ne kaksitoista kultaista maljaa, jotka olivat suitsutusta täynnä, painoivat jokainen kymmenen sikliä, pyhän siklin jälkeen, niin että kaikki kulta yhteensä maljoissa oli sata ja kaksikymmentä sikliä.
87. Eläinten luku polttouhriksi oli: kaksitoista härkää, edelleen kaksitoista oinasta, kaksitoista vuosikuntaista karitsata, ynnä siihen kuuluva ruokauhri, ja kaksitoistakymmentä kaurista syntiuhriksi.
88. Ja karjan luku kiitosuhriksi oli: neljä härkää kolmattakymmentä, kuusikymmentä oinasta, kuusikymmentä kaurista, kuusikymmentä vuosikuntaista karitsata. Tämä oli alttarin vihkimys-lahja, sitten kun se oli voideltu.
89. Ja kun Mooses meni seurakunnan majaan, puhutellakseen Häntä, niin kuuli hän äänen puhuvan kanssansa armoistuimelta, joka oli todistuksen arkin päällä, kahden Kerubimin välissä, ja sieltä puhuteltiin häntä. 2 Moos. 25:22.

8 Luku.

Kynttiläjalan lamput. Leviläisten puhdistamisesta majan palvelukseen.

Ja Herra puhui Moosekselle, sanoen:
2. ,,Puhu Aaronille, ja sano hänelle: kun asetat lamput sijallensa, niin pitää ne seitsemän lamppua valaiseman juuri paikkaa kynttiläjalan edessä." 2 Moos. 25:37. 27:20. 40:25.
3. Ja Aaron teki niin, ja asetti lamput kynttiläjalkaan sillä tavalla, niinkuin Herra Moosekselle oli käskenyt.
4. Mutta kynttiläjalka oli tehty sorvaamalla kullasta, varresta niin kukkasiin asti oli se sorvattu; sen muodon jälkeen kuin Herra oli Moosekselle näyttänyt, niin teki hän kynttiläjalan. 2 Moos. 25:31. 37:17.
5. Ja Herra puhui Moosekselle, sanoen:
6. Ota Leviläiset Israelin lasten keskeltä ja puhdista heidät.
7. Ja näin pitää sinun tekemän heille, puhdistaaksesi heidät: priiskoita puhdistusvettä heidän päällensä, ja heidän pitää ajeleman koko ruumiinsa ihon, ja vaatteensa pesemän, ja niin he ovat puhtaat.
8. Ja sitten pitää heidän ottaman nuoren härjän ynnä siihen kuuluvän ruokauhrin hienoista, öljyllä sekoitetuista jauhoista, ja toisen nuoren härjän pitää sinun ottaman syntiuhriksi.
9. Ja sinun pitää tuoman Leviläiset seurakunnan majan eteen, ja kokooman kaiken Israelin lasten kansan.
10. Ja kun olet tuonut Leviläiset Herran eteen, niin Israelin lasten pitää paneman kätensä Leviläisten päälle.
11. Ja Aaronin pitää Leviläiset häälyttämän Herran eteen Israelin lasten häälytys-uhriksi, ja heidän pitää Herran palvelusta toimittaman.
12. Ja Leviläisten pitää laskeman kätensä härkien pään päälle, ja toinen härkä tulee sinun uhrata Herralle syntiuhriksi, ja toinen polttouhriksi Leviläisiä sovittamaan.
13. Ja sinun pitää Leviläiset asettaman Aaronin ja hänen poikainsa eteen, ja häälyttämän heidät häälytys-uhriksi Herralle.
14. Sillä lailla pitää sinun Leviläiset eroittaman Israelin lapsista, niin että Leviläiset ovat minun. 4 Moos. 3:13,45.
15. Ja sitten Leviläiset käykööt sisälle palvelemaan seurakunnan ma-

jassa, kun sinä olet heidät puhdistanut, ja häälyttänyt heidät häälytysuhriksi.
16. Sillä he ovat minulle annetut Israelin lasten seasta, ja minä olen heidät ottanut itselleni kaikkein edestä, jotka ensisti avaavat äitinsä kohdun, nimittäin kaikkein esikoisten edestä Israelin lapsista.
17. Sillä kaikki esikoiset Israelin lapsista ovat minun, sekä ihmisistä että eläimistä; sinä päivänä, jona minä löin kaikki esikoiset Egyptin maalla, pyhitin minä ne itselleni, 2 Moos. 13:2.
18. ja otin itselleni Leviläiset, kaikkein esikoisten edestä Israelin lapsista,
19. ja annoin Leviläiset Aaronille ja hänen pojillensa lahjaksi Israelin lapsista, että heidän pitää seurakunnan majassa Israelin lasten virassa palveleman, ja sovittaman Israelin lapset, ettei rangaistus tulisi Israelin lasten päälle, jos he lähestyisivät pyhäkköä.
20. Ja Mooses ynnä Aaronin kanssa, ja koko Israelin seurakunta tekivät Leviläisille näin; niinkuin Herra oli Moosekselle käskenyt, niin tekivät Israelin lapset heille.
21. Ja Leviläiset puhdistivat itsensä ja pesivät vaatteensa, ja niin Aaron häälytti heidät häälytysuhriksi Herran edessä, ja sovitti heidät, niin että he puhdistettiin.
22. Ja sitten Leviläiset menivät seurakunnan majaan virkaansa tekemään Aaronin ja hänen poikainsa edessä; niinkuin Herra oli Moosekselle käskenyt Leviläisistä, niin tekivät he heille.
23. Ja Herra puhui Moosekselle, sanoen:
24. Tämä on Leviläisten laki: viidenkolmattakymmenen vuotiset ja sitä vanhemmat ovat velkapäät palvelemaan seurakunnan majassa.
25. Mutta viidennestäkymmenestä vuodesta pitää heidän vapaat oleman palveluksensa virasta; eikä heidän tarvitse enää palvella.
26. Heidän pitää vaan auttaman veljiänsa seurakunnan majan palvelustyössä; mutta viran töitä ei heidän tarvitse tehdä. Näin sinun pitää tekemän Leviläisille heidän virkatoimissansa.

9 Luku.

Pääsiäisjuhla korvessa. Pilvi majan päällä.

Ja Herra puhui Moosekselle Sinain korvessa, toisena vuonna sittekuin he olivat lähteneet Egyptin maalta, ensimmäisenä kuukautena, sanoen:
2. Israelin lasten pitää pääsiäistä pitämän määrätyllä ajallansa.
3. Neljäntenä toistakymmenentenä päivänä tällä kuulla, illan suussa, pitää heidän sen pitämän, määrätyllä ajalla; kaikkein sääntöjensä ja asetustensa mukaan pitää teidän sen tekemän. 2 Moos. 12:18. 3 Moos. 23:5. 4 Moos. 28:16. 5 Moos. 16:1.
4. Ja Mooses puhui Israelin lapsille, että heidän piti pääsiäistä pitämän.
5. Ja he pitivät pääsiäistä neljäntenä päivänä toistakymmentä ensimmäisellä kuulla, illan suussa, Sinain korvessa; kaiken sen jälkeen kuin Herra oli Moosekselle käskenyt, niin tekivät Israelin lapset.
6. Ja siellä oli muutamia miehiä, jotka olivat saastuttaneet itsensä kuolleessa ihmisessä, niin etteivät he saaneet pitää pääsiäistä sinä päivänä; ja he menivät sinä päivänä Mooseksen ja Aaronin eteen. 4 Moos. 19:11.
7. Ja ne miehet sanoivat hänelle: ,,me olemme saastuneet kuolleessa ihmisessä: miksi meitä niin halveksitaan, ettemme saa uhrata meidän lahjojamme aikananansa Israelin lasten seassa?"
8. Mooses sanoi heille: ,,seisokaat tässä, minä tahdon kuulla, mitä Herra käskee teistä."
9. Ja Herra puhui Moosekselle, sanoen:
10. Puhu Israelin lapsille, sanoen: jos joku teistä tahi jälkeentulevaisistanne saastuttaa itsensä kuolleessa, taikka on kaukaisella matkalla, hänen pitää kuitenkin pitämän pääsiäistä Herralle.
11. Toisella kuulla, neljäntenä päivänä toistakymmentä, illan suussa, pitää heidän sen tekemän, ja heidän pitää sen syömän happamattoman leivän ja karvasten ruohoin kanssa. 2 Moos. 12:8. 2 Aik. 30:2,15.
12. Ei pidä heidän siitä mitäkään tähteeksi jättämän huomeneksi, eikä luuta siitä rikkoman; kaikkein pääsiäis-sääntöjen mukaan pitää heidän sen tekemän. 2 Moos. 12:10. 12:46. Joh. 19:36.
13. Mutta joka puhdas on, eikä ole matkalla, ja laiminlyö pitää pääsiäistä, hän hävitettäköön kansoistansa, sentähden, ettei hän ole kantanut uhriansa Herralle määrätyllä ajalla; hänen pitää itse syntinsä kantaman.
14. Ja jos joku muukalainen asuu teidän seassanne, ja myös tahtoo pi-

tää Herralle pääsiäistä, niin pitäköön
sen pääsiäisen sääntöjen ja asetuksien mukaan. Yksi ja sama sääntö olkoon teillä, niin muukalaisella kuin omaisellakin maassa.
2 Moos. 12:49. 4 Moos. 15:15.
15. Ja sinä päivänä, jona maja pystytettiin, varjosi pilvi todistuksen majan, ja oli illasta aina aamuun asti majan päällä niinkuin tuli.
2 Moos. 40:34,38. 1 Kun. 8:10 ss.
16. Niin tapahtui alati; pilvi varjosi sen ja oli yöllä niinkuin tuli.
17. Ja kun pilvi kohosi majan päältä, niin vaelsivat Israelin lapset; ja missä pilvi seisahtui, siihen paikkaan Israelin lapset sijoittivat itsensä. 2 Moos. 40:36 ss. 1 Kor. 10:1.
18. Herran sanan jälkeen vaelsivat Israelin lapset, ja Herran sanan jälkeen he myös itsensä sijoittivat; niin kauan kuin pilvi pysyi majan päällä, pysyivät he myös paikoillansa.
19. Ja jos pilvi usiammat päivät pysyi majan päällä, niin ottivat Israelin lapset vaarin Herran määräyksistä, eivätkä vaeltaneet.
20. Ja jos niin tapahtui, että pilvi ainoastaan muutamia päiviä oli majan päällä, niin he sijoittivat itsensä Herran sanan jälkeen, ja Herran sanan jälkeen he myös vaelsivat.
21. Ja jos niin tapahtui, että pilvi oli majan päällä illasta aamuun asti, ja sitten aamulla nousi, niin he läksivät matkalle; ja milloin pilvi päivällä taikka yöllä nousi, niin he läksivät matkalle.
22. Tahi jos pilvi kaksi päivää tahi kuukauden taikka muutoin kauan aikaa pysyi majan päällä, niin Israelin lapset olivat leirissään, eivätkä matkustaneet; ja kun se nousi, niin he läksivät matkalle.
23. Herran käskyn jälkeen sijoittivat he itsensä, ja Herran käskyn jälkeen he läksivät matkalle; he ottivat vaarin Herran määräyksistä, Herran sanan jälkeen Mooseksen kautta.

10 Luku.

Hopeatorvet. Lähtö Sinailta Paranin korpeen. Hobab. Mooseksen rukous.

Ja Herra puhui Moosekselle, sanoen:
2. „Tee itsellesi hopiasta kaksi torvea, sorvaamalla sinun ne tekemän pitää; ne käytettäköön, kun seurakunta on kutsuttava kokoon, ja kun matkalle on lähdettävä.
3. Kun niillä molemmilla hiljaksensa soitetaan, silloin pitää koko seurakunnan kokoontuman seurakunnan majan oven eteen.
4. Vaan kun ainoastaan yhdellä soitetaan, silloin pitää päämiehet ja tuhanten esimiehet Israelissa tuleman kokoon.
5. Mutta kun te hälyllä soitatte, silloin pitää ne leirit lähtemän matkaan, jotka itään päin ovat.
6. Ja kun te toisen kerran hälyllä soitatte, silloin pitää ne leirit lähtemän matkaan, jotka etelään päin ovat; leirien lähtiessä matkalle pitää teidän hälyllä soittaman.
7. Mutta kun seurakunnan pitää kokoontuman, silloin älkää hälyä soittako, vaan puhaltakaa hiljaksensa.
8. Ja papit, Aaronin pojat, näillä torvilla soittakoot; ja tämä olkoon teille ja teidän sukukunnillenne ijankaikkinen sääntö.
9. Ja kun te lähdette sotaan teidän maassanne vihollisianne vastaan, jotka teitä vainoovat, silloin puhaltakaat hälyllä torviinne, että teitä muistettaisiin Herran, teidän Jumalanne, edessä, ja te pelastettaisiin vihollisistanne.
10. Ja ilopäivänänne, ja juhlapäivinänne, ja uuden kuun juhlina pitää teidän torvilla soittaman, teidän polttouhrianne ja kiitosuhrianne uhratessanne, että ne olisivat teille muistoksi teidän Jumalanne edessä. Minä olen Herra, teidän Jumalanne."
2 Aik. 7:6. Ps. 81:4 ss.
11. Ja tapahtui kahtenakymmenentenä päivänä, toisessa kuukaudessa, toisena vuonna, että pilvi nousi todistuksen majan päältä,
12. ja Israelin lapset läksivät matkaan järjestyksessä Sinain korvesta; ja pilvi seisahtui Paranin korvessa.
13. Ja ensimmäiset läksivät matkalle Herran sanan jälkeen Mooseksen kautta.
14. Ja Juudan lasten leirin lippu läksi ensin matkaan joukkoinensa, ja heidän joukkonsa päämies oli Nahesson, Amminadabin poika.
4 Moos. 2:3.
15. Ja Isaskarin lasten suvun joukon päämies oli Netaneel, Suarin poika.
16. Ja Sebulonin lasten suvun joukon päämies oli Eliab, Helonin poika.
17. Sitten maja purettiin; ja Gersonin ja Merarin lapset läksivät matkaan ja kantoivat majaa.
4 Moos. 4:24,29 ss.
18. Sen jälkeen läksi Rubenin leirin lippu joukkoinensa, ja sen joukon päämies oli Elisur, Sedeurin poika.

19. Ja Simeonin lasten suvun joukon päämies oli Selumiel, Surisaddain poika.
20. Ja Gadin lasten suvun joukon päämies oli Eljasaf, Deguelin poika.
21. Niin matkustivat myös ne Kahatilaiset, jotka kantoivat pyhiä esineitä; ja toiset panivat majan ylös, siihen asti että nämä tulivat.
22. Senjälkeen läksi Efraimin lasten leirin lippu joukkoinensa, ja sen joukon päämies oli Elisama, Ammihudin poika.
23. Ja Manassen lasten sukukunnan joukon päämies oli Gamliel, Pedatsurin poika.
24. Ja Benjaminin lasten sukukunnan joukon päämies oli Abidan, Gideonin poika.
25. Senjälkeen läksi Danin lasten leirin lippu joukkoinensa, ja muodosti leirien jälkijoukon. Ja heidän joukkonsa päämies oli Ahieser, Ammisaddain poika.
26. Ja Asserin lasten sukukunnan joukon päämies oli Pagiel, Okranin poika.
27. Ja Naftalin lasten sukukunnan joukon päämies oli Ahira, Enanin poika.
28. Tässä järjestyksessä vaelsivat Israelin lasten joukot; ja he läksivät niin matkalle.
29. Ja Mooses puhui Hobabille, midianilaisen Reguelin, Mooseksen apen pojalle: „me menemme siihen paikkaan, josta Herra on sanonut: minä annan sen teille. Tule meidän kanssamme, me teemme sinulle hyvää, sillä Herra on hyvää luvannut Israelille."
30. Mutta hän vastasi: „en minä tule teidän kanssanne, vaan minä menen omalle maalleni sukuni tykö."
31. Ja hän sanoi: „älä meistä luovu, sillä sinä tiedät, missä meidän tulee itsemme sijoittaa korvessa, ja sinä olet meidän silmämme.
32. Jos sinä tulet meidän kanssamme, niin se hyvä, minkä Herra meille tekee, sen me teemme sinulle."
33. Niin he matkustivat kolme päiväkuntaa Herran vuoren luota, ja Herran liiton arkki vaelsi heidän edellänsä kolme päiväkuntaa, katsomaan heille, missä voisivat levätä.
34. Ja Herran pilvi oli heidän päällänsä päivällä, kun he leiristä matkustivat. 2 Moos. 13:21. 5 Moos. 1:33.
35. Ja kun arkki läksi matkaan, sanoi Mooses: „Herra, nouse, että sinun vihollisesi hajoitettaisiin, ja ne, jotka sinua vainoovat, pakenisivat sinun edestäsi!"
2 Aik. 6:41. Ps. 68:2. Ps. 132:8.
36. Ja kun arkki lepäsi, sanoi hän: „palaja, Herra, niiden monen kymmenen tuhannen tykö Israelissa!"

11 Luku.

Kansan napina. 70 vanhinta. Peltokanat.

Ja tapahtui, kun kansa kärsimättömyydestä napisi, oli se paha Herran korvissa; ja kun Herra sen kuuli, syttyi hänen vihansa, ja Herran tuli alkoi palaa heidän seassansa, joka äärimmäiset heidän leirissänsä poltti. 5 Moos. 9:22. Ps. 78:21.
2. Silloin huusi kansa Mooseksen apua; ja Mooses rukoili Herraa, niin tuli asettui.
3. Ja se paikka nimitettiin Tabeera, koska Herran tuli oli syttynyt heidän keskellänsä. 5 Moos. 9:22.
4. Mutta se seka kansa, joka heitä seurasi, oli syttynyt himoon, ja Israelin lapset myös rupesivat itkemään, ja sanoivat: „kuka antaa meille lihaa syödäksemme?
1 Kor. 10:6.
5. Me muistamme ne kalat, joita söimme maksutta Egyptissä, ja ne kurkut ja melonit, ja puurlaukat, ja sipulit, ja kynsilaukat,
6. Mutta nyt meidän sielumme nääntyvät, eikä ole ikänä mitään; emme saa muuta nähdä kuin tätä mannaa."
7. Mutta manna oli korianderin siemenen muotoinen, ja näöltään niinkuin bedellion. 2 Moos. 16:14,31.
Ps. 78:24 ss. Viis. 16:20. Joh. 6:31.
8. Ja kansa juoksi sinne ja tänne kokoamaan sitä, ja jauhoi myllyllä tahi survoi rikki huhmaressa ja keitti padassa, ja teki itsellensä siitä paistinkakkuja, ja ne maistoivat niinkuin öljyleivät.
9. Ja kun kaste yöllä lankesi leiriin, niin lankesi myös manna sen päälle.
10. Ja Mooses kuuli kansan itkevän heidän sukukunnissansa, itsekunkin majansa ovella; ja Herran viha syttyi suuresti, ja Mooses myös pani sen pahaksi.
11. Ja Mooses sanoi Herralle: „miksi niin ahdistat sinun palvelijaasi? ja miksen saa armoa sinun edessäsi, koska panet kaiken tämän kansan kuorman minun päälleni?
12. Olenko minä kaiken tämän kansan siittänyt? olenko minä sen synnyttänyt? koska sanot minulle: kan-

na heitä helmassasi, niinkuin elatus-isä kantaa imevän lapsen. siihen maahan, jonka valan kautta heidän isillensä lupasit?

13. Mistä minä otan lihaa kaikelle tälle kansalle antaakseni? sillä he itkevät minun edessäni, ja sanovat: anna meille lihaa syödäksemme.

14. En minä yksinäni voi kaikkea tätä kansaa kantaa; sillä se on minulle ylön raskas.

15. Ja jos sinä niin teet minulle, niin lyö minut kohta kuoliaaksi, jos minä muutoin olen armon saanut sinun edessäsi, että pääsisin näkemästä tätä onnettomuuttani."

16. Ja Herra sanoi Moosekselle: „kokoa minulle seitsemänkymmentä miestä Israelin vanhimmista, jotka tiedät vanhimmiksi ja päämiehiksi kansan seassa, ja tuo heidät seurakunnan majan oven eteen, ja seisokoot siinä sinun kanssasi. 2 Moos. 18:25 ss.

17. Ja minä tulen alas, ja puhun siellä sinun kanssasi, ja otan siitä hengestä, joka sinun päälläsi on, ja annan heille, että he ynnä sinun kanssasi kantaisivat kansan kuorman, ettet sinä yksinäsi sitä kantaisi. 2 Moos. 18:25,26.

18. Ja sano kansalle: ,pyhittäkäät teitänne huomeneksi, ja te saatte lihaa syödä; sillä teidän itkunne on tullut Herran korviin, ja te sanoitte: kuka antaa meille lihaa syödäksemme? sillä hyvin me elimme Egyptissä,' ja Herra antaa teille lihaa syödäksenne. 2 Moos. 19:10.

19. Ja te saatte sitä syödäksenne, ei päiväksi, eikä kahdeksi. eikä viideksi, eikä kymmeneksi, eikä kahdeksikymmeneksi päiväksi,

20. vaan koko kuukaudeksi, siksi kunnes se käy teidän sieramistanne ulos, ja tulee teille äiteläksi; sillä te olette Herran hyljänneet, joka on teidän keskellänne, ja itkitte hänen edessänsä ja sanoitte: ,miksi me olemme tänne lähteneet Egyptistä?'"

21. Ja Mooses sanoi: „tämä kansa on kuusisataa tuhatta jalkamiestä, joidenka seassa minä olen, ja sinä sanot: ,minä annan heille lihaa syödäksensä koko kuukaudeksi.' 2 Moos. 12:37.

22. Tapetaanko lampaat ja karja, että heille riittäisi? taikka kootaanko kaikki kalat merestä heille, että he ravittaisiin?" Joh. 6:7.

23. Herra sanoi Moosekselle: „onko Herran käsi liika lyhyt? Nyt olet sen näkevä, tapahtuuko sinulle minun sanani jälkeen vai eikö." Jes. 50:2. 59:1.

24. Ja Mooses meni ulos ja puhui kansalle Herran sanat, ja kokosi seitsemänkymmentä miestä kansan vanhimmista, ja asetti heidät ympäri majaa.

25. Niin tuli Herra alas pilvessä, ja puhui hänen kanssansa, ja otti siitä hengestä, joka oli hänen päällänsä, ja antoi sen tulla niiden seitsemänkymmenen vanhimpien päälle. Ja tapahtui, kun henki laskeusi heidän päällensä, niin he ennustivat; vaan sitä eivät edelleen tehneet.

26. Mutta kaksi miestä jäi vielä leiriin, yhden nimi oli Eldad ja toisen nimi Medad; niiden päälle oli myös henki laskeunut — sillä he kuuluivat kirjoitettujen joukkoon, vaikkeivät vielä olleet menneet todistuksen majalle —, ja he ennustivat leirissä.

27. Niin juoksi yksi nuorukainen ja ilmoitti Moosekselle, ja sanoi: „Eldad ja Medad ennustavat leirissä."

28. Niin sanoi Josua, Nunin poika, Mooseksen palvelija, jonka hän oli valinnut, ja sanoi: „minun herrani Mooses, kiellä heitä."

29 Mutta Mooses sanoi hänelle: „oletko sinä minun puolestani kiivas? Jospa kaikki Herran kansa ennustaisi ja Herra antaisi henkensä tulla heihin!"

30. Ja Mooses ja Israelin vanhimmat palasivat leiriin.

31. Ja tuli tuuli Herralta, ja ajoi peltokanat merestä, ja heitti ne leirin yli, täältäpäin päiväkunnan matkan, ja sieltäpäin päiväkunnan matkan leirin ympärillä, liki kahta kyynärätä korkialle maan päällä. 2 Moos. 16:13. Ps. 78:26 ss.

32. Niin nousi kansa ja kokosi peltokanoja koko sen päivän, ja koko yön, ja koko toisen päivän, ja se, joka vähimmän kokosi, kokosi kymmenen homeria; ja he levittivät ne kohta ympäri leiriä.

33. Liha oli vielä heidän hammastensa välissä, ennenkuin se oli syöty, syttyi Herran viha kansaan, ja Herra löi heitä sangen suurella surmalla. 4 Moos. 20:3. 5 Moos. 9:22. Ps. 78:29 ss.

34. Ja se paikka sai nimen: himohaudat; sillä siihen haudattiin himoitseva kansa. 4 Moos. 35:16. 5 Moos. 9:22.

35. Ja kansa matkusti himohaudoilta Hatserotiin; ja he pysähtyivät Hatserotissa. 4 Moos. 33:17.

12 Luku.

Mirjam puhuu Moosesta vastaan ja tulee spitaliseksi.

Ja Mirjam ja Aaron puhuivat Moosesta vastaan hänen etiopialaisen vaimonsa tähden, jonka hän nainut oli: sillä hän oli ottanut etiopialaisen naisen vaimokseen.
2. Ja he sanoivat: „puhuuko Jumala ainoastaan Mooseksen kautta? eikö hän myös puhu meidän kauttamme?“ Ja Herra kuuli sen.
3. Mutta Mooses oli sangen nöyrä mies, enemmän kuin kaikki muut ihmiset maan päällä.
4. Ja Herra sanoi äkisti Moosekselle, Aaronille ja Mirjamille: „menkäät, te kolme, seurakunnan majaan.“ Ja he menivät sinne, kaikki kolme.
5. Niin Herra tuli alas pilven patsaassa, ja seisoi majan oven edessä: ja hän kutsui Aaronin ja Mirjamin, ja he molemmat menivät ulos.
6. Ja Hän sanoi: „kuulkaat nyt minun sanojani! Jos joku on teidän seassanne profetta, niin minä, Herra, ilmoitan itseni hänelle näyssä, ja puhuttelen häntä unessa.
7. Vaan niin en tee minun palvelijalleni Moosekselle. Hän on uskollinen koko minun huoneessani.
Hebr. 3:2,5.
8. Hänen kanssansa minä puhun suusta suuhun ja selvästi, eikä vertauskuvissa, ja hän näkee Herran muodon. Miksette siis peljänneet puhua minun palvelijatani Moosesta vastaan?“ 2 Moos. 33:11.
9. Ja Herran viha syttyi heihin; ja hän meni pois.
10. Niin pilvi meni pois majan päältä. Ja katso, Mirjamissa oli spitali niinkuin lumi; niin Aaron käänsi itsensä Mirjamiin päin, ja katso, hän oli spitalinen.
11. Silloin sanoi Aaron Moosekselle: „ah herrani! älä pane tätä syntiä meidän päällemme; sillä me olemme tyhmästi tehneet, ja syntiä tehneet.
12. Älä anna hänen tulla kuolleeksi, niinkuin sikiö, jonka liha on puoleksi mädäntynyt.“
13. Niin Mooses huusi Herran puoleen ja sanoi: „ah Jumala, paranna häntä!“
14. Ja Herra sanoi Moosekselle: „jos hänen isänsä olisi hänen kasvoihinsa sylkenyt, eikö hänen olisi pitänyt häpeemän seitsemän päivää? Anna sulkea hänet seitsemäksi päiväksi leiristä ulos, ja sitten hän jälleen otettakoon sisälle.“
3 Moos. 13:46. 14:8. 4 Moos. 5:2 ss.
15. Niin Mirjam suljettiin seitsemäksi päiväksi ulos leiristä, eikä kansa lähtenyt matkaan, ennenkuin Mirjam otettiin takaisin.

13 Luku.

Kaksitoista vakoojaa.

Senjälkeen kansa läksi Hatserotista ja sijoitti itsensä Paranin korpeen.
2. Ja Herra puhui Moosekselle, sanoen:
3. „Lähetä miehet edelläsi vakoomaan Kanaanmaata, jonka minä Israelin lapsille annan; yksi mies itsekustakin isänsä suvusta pitää lähetettämän, mutta olkoon se joku päämies heidän seassansa.“
5 Moos. 1:22 ss.
4. Ja Mooses lähetti heidät Paranin korvesta Herran sanan jälkeen; kaikki he olivat Israelin lasten päämiehiä.
5. Ja nämä ovat heidän nimensä: Rubenin sukukunnasta, Sammua, Sakkurin poika,
6. Simeonin sukukunnasta, Safat, Horin poika,
7. Juudan sukukunnasta, Kaleb, Jefunnen poika,
8. Isaskarin sukukunnasta, Igeal, Josefin poika,
9. Efraimin sukukunnasta, Hosea, Nunin poika,
10. Benjaminin sukukunnasta, Palti, Rafun poika,
11. Sebulonin sukukunnasta, Gaddiel, Sodin poika,
12. Josefin sukukunnasta, Manassesta, Gaddi, Susin poika,
13. Danin sukukunnasta, Ammiel, Gemallin poika,
14. Asserin sukukunnasta, Setur, Mikaelin poika,
15. Naftalin sukukunnasta, Nakebi, Vofsin poika,
16. Gadin sukukunnasta, Geuel, Makin poika.
17. Nämä ovat niiden miesten nimet, jotka Mooses lähetti vakoomaan maata; ja Hosean, Nunin pojan, nimitti Mooses Josuaksi.
18. Ja Mooses lähetti heidät vakoomaan Kanaanmaata; ja hän sanoi heille: „menkäät etelä-osaan maata ja nouskaat sitten vuorille,
19. ja katselkaat maata, millinen se on, ja kansaa, joka siinä asuu, onko se väkevä vai heikko, pieni vai suuri,

20. ja millinen maa se on, jossa he asuvat, onko se hyvä vai paha, ja minkäkaltaiset kaupungit ovat, joissa he asuvat, asuvatko he majoissa vai linnoissa,
21. ja millinen maa on, lihava vai laiha, ja onko puita sillä maalla, vai ei. Olkaat hyvässä turvassa, ja tuokaat mukananne maan hedelmästä." Oli nimittäin se aika, jolloin ensimmäiset viinimarjat kypsyivät.
22. Ja he menivät ja vakosivat maan Sinin korvesta aina Rehobiin asti, jonka kautta Hamatiin mennään.
23. He menivät etelä-osaan maata, ja tulivat Hebroniin; siellä oli Ahiman, Sesai ja Talmai, Enakin lapset. Ja Hebron oli rakettu seitsemän ajastaikaa ennenkuin Soan Egyptissä. 5 Moos. 9:2. Jos. 14:15.
24. Ja he tulivat Eskolin laaksoon, ja leikkasivat sieltä viinipuun oksan viinimarja-rypäleen kanssa, ja kaksi kantoi sitä korennolla. Myöskin ottivat he granati-omenia ja fiikunoita. 5 Moos. 1:24 ss.
25. Ja se paikka kutsuttiin Eskolin laaksoksi, sen viinimarja-rypäleen tähden, jonka Israelin lapset siitä leikkasivat.
26. Ja he palasivat maata vakoomasta neljänkymmenen päivän perästä.
27. Ja he kävivät ja tulivat Mooseksen ja Aaronin tykö, ja kaiken Israelin lasten seurakunnan tykö, Paranin korpeen Kadeksessa, ja ilmoittivat heille asian ja koko joukolle, millinen se maa oli, ja osoittivat heille maan hedelmät.
28. Ja he kertoivat hänelle, ja sanoivat: „me tulimme siihen maahan, johonka meidät lähetit, jossa myös rieskaa ja hunajata vuotaa; ja tämä on sen hedelmää. 2 Moos. 33:3.
29. Mutta kansa, joka siinä maassa asuu, on väkevä, ja siellä ovat vahvat ja suuret kaupungit; ja me näimme siellä myös Enakin poikia.
30. Amalekilaiset asuvat etelä-osassa maata, Hetiläiset ja Jebusilaiset ja Amorilaiset asuvat vuorilla, Kananealaiset asuvat meren tykönä ja Jordanin varsilla."
31. Mutta Kaleb tyynnytti kansaa Mooseksen edessä, ja sanoi: „käykäämme rohkiasti ja omistakaamme maa; sillä kyllä me sen voitamme."
32. Mutta ne miehet, jotka olivat siellä hänen kanssansa olleet, sanoivat: „emme voi mennä sitä kansaa vastaan; sillä he ovat meitä väkevämmät."
33. Ja he saattoivat sen maan, jonka he katselleet olivat, pahaan huutoon Israelin lasten seassa, sanoen: „maa, jonka läpitse me kävimme vakoomassa sitä, syö asujansa, ja kansa, jonka me siellä näimme, ovat varsin pitkiä ihmisiä.
34. Me näimme siellä myös hirmuiset Enakin pojat, jättiläisten sukua; ja me olimme omissa silmissämme niinkuin heinäsirkat, ja niin olimme myös heidänkin silmissään."

14 Luku.

Kansan napina. Jumalan uhkaus.
Vakoojain rangaistus.

Silloin rupesi koko seurakunta huutamaan ja parkumaan, ja kansa itki sen yösen.
2. Ja kaikki Israelin lapset napisivat Moosesta ja Aaronia vastaan, ja koko joukko sanoi heille: „joska olisimme kuolleet Egyptin maalla! taikka joska tässä korvessa olisimme kuolleet! 2 Moos. 16:3. 5 Moos. 1:26 ss. Ps. 106:25 ss.
3. Miksi Herra vie meidät tähän maahan miekalla surmattaviksi, ja jossa meidän vaimomme ja lapsemme joutuvat saaliiksi! Eikö parempi ole, että me palajamme Egyptiin?"
4. Ja he sanoivat toinen toisellensa: „asettakaamme päämies ja palatkaamme Egyptiin!"
5. Silloin Mooses ja Aaron lankesivat kasvoillensa koko Israelin lasten seurakunnan edessä.
6. Ja Josua, Nunin poika, ja Kaleb, Jefunnen poika, jotka myös olivat olleet maata vakoomassa, repäsivät vaatteensa, Syr. 46:9. 1 Makk. 2:56.
7. ja puhuivat Israelin lasten koko seurakunnalle, sanoen: „maa, jonka läpitse me olemme vaeltaneet, sitä vakoaksemme, on hyvin hyvä maa.
8. Jos Herralla on hyvä suosio meihin, niin hän vie meidät sille maalle, ja antaa sen meille; se on maa, jossa rieskaa ja hunajata vuotaa.
9. Ainoastansa älkäät olko Herraa vastaan niskurit; ja älkäät te peljätkö tämän maan kansaa, sillä me syömme heidät niinkuin leipää. Heidän turvansa on luopunut heistä, ja Herra on meidän kanssamme; älkäät peljätkö heitä."
10. Mutta koko kansan joukko huusi, että he piti kivitettämän kuoliaaksi. Silloin Herran kunnia näkyi seurakunnan majassa kaikille Israelin lapsille.
11. Ja Herra sanoi Moosekselle: „kuinka kauan tämä kansa pilkkaa minua? ja kuinka kauan he ovat minuun uskomatta, kaikista mer-

keistä huolimatta, jotka minä heidän seassansa tehnyt olen?
12. Minä lyön heitä ruttotaudilla, ja hävitän heidät; ja minä teen sinun suuremmaksi ja väkevämmäksi kansaksi, kuin tämä on."
2 Moos. 32:10 ss.
13. Ja Mooses sanoi Herralle: ,,totta Egyptiläiset saavat sen kuulla, joiden keskeltä sinä olet johdattanut tämän kansan sinun voimallasi,
14. ja ne ovat sanoneet tämän maan asuvaisille, niin että he ovat kuulleet, että sinä, Herra, olet tämän kansan seassa, ja että sinä, Herra, nähdään kasvoista niin kasvoihin, ja että sinun pilvesi seisoo heidän päällänsä, ja sinä käyt heidän edellänsä päivällä pilven patsaassa ja yöllä tulen patsaassa.
2 Moos. 13:21 ss. 40:38. 1 Kor. 10:1.
15. Jos sinä nyt tapat tämän kansan, niinkuin yhden miehen, niin pakanat, jotka sanoman sinusta ovat kuulleet, puhuvat ja sanovat:
16. ei Herra voinut johdattaa tätä kansaa siihen maahan, jonka hän heille valalla oli luvannut; sentähden on hän heidät surmannut korvessa. 5 Moos. 9:28.
17. Nyt siis enentäköön Herra voimansa, niinkuin sinä puhunut olet, sanoen:
18. Herra on pitkämielinen ja sangen laupias, ja antaa anteeksi vääryydet ja rikokset, mutta ei pidä yhtään viallista viatonna, vaan kostaa isäin vääryydet lapsille kolmanteen ja neljänteen polveen. 2 Moos. 34:6 ss.
Ps. 86:15. 103:8. 145:8. 2 Moos. 20:5. 34:7.
5 Moos. 5:9.
19. Niin anna anteeksi tämän kansan rikos suuren laupeutesi tähden, niinkuin sinä tälle kansalle annoit anteeksi hamasta Egyptistä tähän asti."
20. Ja Herra sanoi: ,,minä annoin sen heille anteeksi, sinun sanasi jälkeen.
21. Mutta niin totta kuin minä elän, niin koko maailma täytetään Herran kunnialla.
22. Sillä kaikista niistä miehistä, jotka näkivät minun kunniani ja ihmeeni, jotka minä tein Egyptissä ja korvessa, ja nyt kymmenen kertaa ovat minua kiusanneet, eivätkä totelleet minun sanaani:
23. ei yhdenkään pidä näkemän sitä maata, jonka minä heidän isillensä olen valan kautta luvannut, eikä yksikään, joka minua pilkannut on, saa sitä nähdä. 4 Moos. 26:65.
5 Moos. 1:35 ss. Ps. 95:11.

24. Vaan palvelijani Kalebin, koska hänessä on toinen henki ja hän uskollisesti seurasi minua, vien minä siihen maahan, jossa hän nyt on käynyt; ja hänen siemenensä pitää sen perimän. 5 Moos. 1:35,36.
Jos. 14:6 ss.
25. Mutta kun nyt Amalekilaiset ja Kananealaiset asuvat laaksoissa, niin palatkaat huomenna ja matkustakaat korpeen Punaisen meren tietä myöten." 4 Moos. 14:43,45.
26. Ja Herra puhui Moosekselle ja Aaronille, sanoen:
27. ,,Kuinka kauan tämä paha joukko napisee minua vastaan? Sillä minä olen kuullut Israelin lasten napinan, kun he minua vastaan napisivat.
28. Sentähden sano heille: ,niin totta kuin minä elän, sanoo Herra, minä teen teille, niinkuin te minun korvaini kuullen puhuitte.'
29. Teidän ruumiinne kaatuvat tässä korvessa; niin käy kaikille, joitten luku laskettiin, kaikille, jotka kahdenkymmenen vuotiset ja sitä vanhemmat ovat, jotka napisitte minua vastaan. 4 Moos. 32:11 ss. Hebr. 3:17.
30. Te ette suinkaan tule siihen maahan, jonka ylitse minä kätenì nostin, asettaakseni teidät siellä asumaan, paitsi Kalebia, Jefunnen poikaa, ja Josuaa, Nunin poikaa.
4 Moos. 32:12.
31. Vaan teidän lapsenne, jotka te sanoitte joutuvan saaliiksi, minä sinne johdatan, ja he saavat tuntea sen maan, jonka te hyljäsitte.
32. Mutta te — teidän kuolleet ruumiinne jäävät makaamaan tähän korpeen,
33. ja teidän lapsenne pitää oleman paimenena tässä korvessa neljäkymmentä ajastaikaa, kantaen teidän huoruuttanne, siihen asti että teidän ruumiinne kuluvat korvessa.
34. Niiden neljänkymmenen päiväluvun jälkeen, joina olitte maata vakoomassa, pitää teidän kantaman teidän pahat tekonne neljäkymmentä ajastaikaa, aina ajastaika luettu päivästä, — ja te tulette ymmärtämään, mitä se on, kun minä luovun teistä. Ps. 95:10. Hes. 4:6.
35. Minä, Herra, olen sen puhunut, sen minä myös teen kaikelle tälle pahalle joukolle, joka on itsensä asettanut minua vastaan; tässä korvessa he kuluvat; siihen he kuolevat."
36. Ja ne miehet, jotka Mooses oli lähettänyt maata vakoomaan ja palatessaan olivat saattaneet kaiken kansan napisemaan häntä vastaan,

ja olivat tuottaneet pahan sanoman maasta, Juud. v. 5.

37. ne miehet, jotka toivat pahan sanoman maasta, kuolivat Herran rangaistuksesta.

38. Mutta Josua, Nunin poika, ja Kaleb, Jefunnen poika, jäivät elämään kaikista niistä miehistä, jotka olivat käyneet maata vakoomassa.

39. Ja Mooses puhui kaikki nämä sanat Israelin lapsille. Silloin kansa murhehti suuresti.

40. Ja he nousivat varhain seuraavana aamuna ja menivät vuoren kukkulalle, ja sanoivat: „katso, tässä me olemme; ja tahdomme nyt lähteä siihen paikkaan, josta Herra on puhunut; sillä me olemme syntiä tehneet.“ 5 Moos. 1:41.

41. Mutta Mooses sanoi: „miksi te niin rikotte Herran sanan? ei se teille menesty.

42. Älkäät menkö, sillä ei ole Herra teidän kanssanne, etteivät vihollisenne teitä surmaisi.

43. Sillä Amalekilaiset ja Kananealaiset ovat siellä teitä vastassa, ja te miekalla surmataan; sillä kun olette itse kääntyneet pois Herrasta, niin ei ole Herra teidän kanssanne.“

44. Mutta he olivat ylimieliset ja läksivät vuoristoon; vaan Herran liiton arkki ja Mooses ei menneet leiristä ulos.

45. Niin tulivat Amalekilaiset ja Kananealaiset, jotka vuoristossa asuivat, ja löivät heidät ja hajoittivat heidät hamaan Hormaan asti. 5 Moos. 1:44.

15 Luku.

Uhrisääntöjä. Sabbatin rikkoja kivitetään. Muistotupsut.

Ja Herra puhui Moosekselle, sanoen:

2. Puhu Israelin lapsille ja sano heille: kun te tulette siihen maahan, jossa teidän asuman pitää, jonka minä teille annan,

3. ja te uhraatte Herralle tuliuhria, polttouhria, tahi erikoisen lupauksen uhria, tahi omasta hyvästä tahdosta, tahi teidän juhlanne uhria, tehdäksenne Herralle otollista hajua karjasta tahi lampaista: 2 Moos. 29:18. 3 Moos. 22:21.

4. niin jokainen, joka Herralle tahtoo mieluisesti uhrata lahjansa, hänen pitää tekemän ruokauhriksi kymmeneksen hienoja jauhoja, sekoitettuja neljänneksellä hinniä öljyä; 3 Moos. 2:1, 15. 6:14.

5. ja juomauhriksi tulee sinun uhrata neljännes hinniä viiniä kutakin karitsaa kohden, oli se sitten polttouhri tahi teurasuhri.

6. Mutta kun oinas uhrataan, niin pitää sinun tekemän ruokauhriksi kaksi kymmenestä hienoja jauhoja, sekoitettuja kolmanneksella hinniä öljyä;

7. ja juomauhriksi tulee sinun uhrata viiniä kolmas osa hinnistä; sen sinun pitää uhraaman Herralle lepytyshajuksi.

8. Mutta jos sinä uhraat härjän polttouhriksi, tahi erinomaisen lupauksen uhriksi, tahi kiitosuhriksi Herralle,

9. niin sinun pitää härjän kanssa tekemän ruokauhriksi kolme kymmenestä hienoja jauhoja, sekoitettuna puoleen hinniin öljyä;

10. ja juomauhriksi tulee sinun tuoda puoli hinniä viiniä; tämä on tuliuhri otolliseksi hajuksi Herralle.

11. Näin sinun pitää tekemän kunkin härjän suhteen, oinaan, lampaan, karitsan ja vohlan suhteen.

12. Sen luvun jälkeen, minkä te uhraatte, pitää teidän tekemän kullenkin teuraalle, heidän lukunsa jälkeen.

13. Jokainen oma kansalainen näin tehköön, uhratessaan tuliuhrinsa otolliseksi hajuksi Herralle.

14. Ja jos joku muukalainen oleskelee teidän tykönänne, tahi asuu teidän sukujenne kesken, ja tahtoo tehdä Herralle tuliuhria otolliseksi hajuksi, hän tehköön niinkuin te teette.

15. Koko seurakunnalla olkoon yksi sama sääntö, sekä teillä että muukalaisilla. Ijankaikkinen sääntö se olkoon tulevaisille sukukunnillenne, niin että Herran edessä muukalainen on niinkuin tekin. 2 Moos. 12:49. 4 Moos. 9:14.

16. Sama laki ja oikeus olkoon teillä ja muukalaisilla, jotka asuvat teidän tykönänne.

17. Ja Herra puhui Moosekselle, sanoen:

18. Puhu Israelin lapsille, ja sano heille: tultuanne siihen maahan, johon minä teidät johdatan,

19. ja syötyänne sen maan leipää, antakaat ylönnysuhri Herralle. 5 Moos. 8:10.

20. Taikinanne alkeista pitää teidän antaman yhden kakun uhrilahjaksi; niinkuin te annatte Herralle lahjan riihestänne, niin pitää teidän myös tämän lahjan tekemän. 2 Moos. 23:19. 3 Moos. 23:10 ss.

21. Niin pitää teidän siis antaman Herralle taikinanne alkeista uhrilahjaksi, suvusta sukuun.

22. Ja jos te tietämättä eksytte, ja laiminlyötte täyttää näitä käskyjä, joita Herra Moosekselle on käskenyt,
23. mitä Herra Mooseksen kautta säätänyt on teille. siitä päivästä, jona hän rupesi käskemään, aina edelleen suvusta sukuun;
24. jos se tapahtuu seurakunnan tietämättä, niin pitää koko seurakunnan tekemän polttouhriksi yhden nuoren härjän karjasta, otolliseksi hajuksi Herralle, ynnä siihen kuuluvan ruokauhrin ja juomauhrin kanssa. lain säännön mukaan, ja yhden kauriin syntiuhriksi.
3 Moos. 4:13 ss.
25. Ja papin pitää näin sovittaman koko Israelin lasten seurakunnan, ja se heille annetaan anteeksi; sillä se oli erehdystä. Ja heidän pitää kantaman lahjansa tuliuhriksi Herralle, ja syntiuhrinsa Herran eteen tietämättömyytensä tähden,
26. niin se annetaan anteeksi koko Israelin lasten joukolle, niin myös muukalaisille. jotka asuvat heidän seassansa; sillä kaikki kansa on siinä tietämättömyydessä.
27. Mutta kun yksi sielu tietämättänsä syntiä tekee, hänen pitää tuoman vuosikuntaisen vuohen syntiuhriksi. 3 Moos. 4:27 ss.
28. Ja papin pitää sen eksyneen sielun sovittaman, koska hän tietämättömyydestä syntiä teki Herran edessä, ja se annetaan hänelle anteeksi.
29. Sekä omaisille Israelin lasten seassa että muukalaisille, jotka heidän keskellänsä asuvat, olkoon sama laki niille. jotka tietämättömyydestä erehtyvät.
30. Mutta jos joku sielu elkivaltaisuudesta jotakin tekee, olkoon se omainen tahi muukalainen, hän pilkkaa Herraa; ja se sielu hävitettäköön kansastansa.
31. Sillä hän on Herran sanan katsonut ylön, ja hänen käskynsä tyhjäksi tehnyt; se sielu on peräti hävitettävä ja hänen syntinsä jääköön hänen päällensä.
32. Kun Israelin lapset vaelsivat korvessa, tapasivat he yhden miehen, joka puita kokosi sabbattina.
33. Ja ne, jotka hänet olivat löytäneet puita hakemasta, johdattivat hänet Mooseksen ja Aaronin eteen, ja koko seurakunnan eteen.
34. Ja he panivat hänet talteesen; sillä ei ollut vielä päätetty, mitä hänelle piti tehtämän. 3 Moos. 24:12.
35. Mutta Herra sanoi Moosekselle: „sen miehen pitää totisesti kuoleman; kaiken kansan pitää hänet kivittämän kuoliaaksi ulkona leiristä.“
36. Niin koko seurakunta vei hänet ulos leiristä, ja kivitti hänet kuoliaaksi, niinkuin Herra Moosekselle oli käskenyt.
37. Ja Herra puhui Moosekselle, sanoen:
38. Puhu Israelin lapsille, ja sano heille, että he ja heidän jälkeisensä tekisivät itsellensä tupsuja vaatettensa liepeisiin, ja panisivat sinisen langan niiden tupsujen päälle heidän vaatettensa liepeissä. 5 Moos. 22:12. Matt. 23:5.
39. Ja ne tupsut olkoot teille merkiksi, ja nähdessänne niitä pitää teidän kaikki Herran käskyt muistaman ja tekemän niitten mukaan, niin ettette tekisi teidän sydämmenne ajatuksen jälkeen, eikä huorin tekisi teidän silmäinne himon jälkeen.
40. Sentähden pitää teidän muistaman ja tekemän kaikki minun käskyni, ja oleman pyhät teidän Jumalallenne.
41. Minä olen Herra, teidän Jumalanne, joka teidän Egyptin maalta ulos johdatin, ollakseni teidän Jumalanne; minä olen Herra, teidän Jumalanne.

16 Luku.

Korakin kapina.

Ja Korak, Jetseharin poika, joka oli Kahatin, Levin pojan, poika, otti kanssansa Datanin ja Abiramin, Eliabin pojat, ja Onin, Peletin pojan, Rubenin suvusta, 4 Moos. 26:9. 27:3. Syyr. 45:22. Juud. v. 11.
2. ja he nousivat Moosesta vastaan: niin myös Israelin lapsista kaksisataa ja viisikymmentä miestä ylimmäisistä, seurakunnan kokouksen valitsemaa, kuuluisata miestä,
3. ja he kokoontuivat Moosesta ja Aaronia vastaan, ja sanoivat heille „olkoon jo kylläksi! sillä koko seurakunta on pyhä, ja Herra on heidän kanssansa, ja miksi te korotatte itsenne Herran kansan yli?“
4. Kun Mooses sen kuuli, lankesi hän kasvoillensa. 4 Moos. 14:5.
5. Ja hän puhui Korakille ja koko hänen seurallensa, sanoen: „huomenna Herra ilmoittaa, kuka hänen omansa on, ja kuka pyhä on ja saa häntä lähestyä; jonka hän valitsee, se saa häntä lähestyä.
6. Tehkäät näin: ottakaat itsellenne savuastiat, Korak ja koko hänen seuransa,
7. ja pankaat niihin tulta, ja heittäkäät niihin suitsutusta Herran edes-

sä huomenna; ja se mies, jonka Herra valitsee, olkoon pyhä. Nyt olkoon se kylläksi, te Levin pojat."
8. Ja Mooses sanoi vielä Korakille: „kuulkaat nyt, te Levin pojat!
9. Vähäkö se teille on, että Israelin Jumala on teidät eroittanut Israelin kansasta ja antanut tulla tykönsä, että viranpalvelusta tekisitten Herran tabernaklissa, ja että seisoisitte seurakunnan edessä, heitä palvellaksenne?
10. Hän on ottanut sinut ja kaikki sinun veljesi, Levin lapset, tykönsä; ja te pyydätte nyt myös pappeutta!
11. Sinä ja koko sinun joukkosi nostatte kapinan Herraa vastaan. Mikä Aaron on, että te napisette häntä vastaan?"
12. Ja Mooses lähetti kutsumaan Datania ja Abiramia, Eliabin poikia; mutta he sanoivat; „emme sinne tule.
13. Vähäkö se on, että sinä olet meidät tuonut maalta, jossa rieskaa ja hunajata vuotaa, tappaaksesi meidät korvessa, vaan sinä teet itsesi vielä päämieheksi meidän ylitsemme, ja tahdot hallita meitä?
14. Kauniisti olet sinä meidät johdattanut siihen maahan, jossa rieskaa ja hunajata vuotaa, ja antanut meille pellot ja viinimäet perinnöksi! Tahdotko vielä näiltä miehiltä silmät puhkaista? Emme tule sinne."
15. Silloin vihastui Mooses suuresti, ja sanoi Herralle: „älä käännä itseäsi heidän ruokauhrinsa puoleen! En minä heiltä ottanut aasiakaan, enkä ole yhdellekään heistä pahaa tehnyt." 1 Moos. 4:5. 1 Sam. 12:3.
16. Ja Mooses sanoi Korakille: „sinä ja koko sinun joukkosi olkaat huomenna Herran edessä, sinä ja he, sekä Aaron.
17. Ja jokainen ottakoon suitsutusastiansa, ja pankoon suitsutusta siihen, ja tuokoon Herran eteen, kukin suitsutusastiansa, kaksisataa ja viisikymmentä suitsutusastiata, niin myös sinä ja Aaron kukin suitsutusastianne."
18. Ja kukin otti suitsutusastiansa, ja pani siihen tulen, ja heittivät siihen suitsutusta, ja seisoivat seurakunnan majan oven edessä, Mooses ja Aaron myös.
19. Ja Korak kokosi heitä vastaan koko kansan seurakunnan majan oven eteen. Silloin Herran kunnia näkyi kaikelle kansalle.
20. Ja Herra puhui Moosekselle ja Aaronille, sanoen:
21. „Erotkaat tästä joukosta, niin minä äkisti heidät hukutan."
22. Mutta he lankesivat kasvoillensa ja sanoivat: „Jumala, kaiken lihan henkein Jumala! jos yksi mies on syntiä tehnyt, tahdotko antaa vihasi tulla koko kansan päälle?"
23. Ja Herra puhui Moosekselle, sanoen:
24. „Puhu kansalle ja sano: paetkaat Korakin, Datanin ja Abiramin majan ympäriltä."
25. Ja Mooses nousi ja meni Datanin ja Abiramin tykö, ja vanhimmat Israelista seurasivat häntä,
26. ja hän puhui kansalle, sanoen: „paetkaat näiden jumalattomien ihmisten majain ympäriltä, ja älkäät koskeko mihinkään heidän omaansa, ettette myös hukkuisi kaikissa heidän synneissänsä!"
27. Ja he pakenivat Korakin, Datanin ja Abiramin majan ympäriltä; mutta Datan ja Abiram tulivat ulos ja seisoivat majainsa ovella vaimoinensa, poikinensa ja lapsinensa.
28. Ja Mooses sanoi: „siitä teidän pitää tietämän Herran minua lähettäneeksi, kaikkia näitä töitä tekemään, ja etten omasta sydämmestäni sitä tehnyt:
29. Jos nämä kuolevat niinkuin kaikki ihmiset kuolevat, tahi jos heitä rangaistaan, niinkuin kaikkia muita ihmisiä rangaistaan, niin ei Herra ole minua lähettänyt;
30. mutta jos Herra tässä jotakin uutta tekee, niin että maa avaa suunsa ja nielee heidät kaiken kanssa, mitä heillä on, niin että he elävänä menevät helvettiin, niin teidän pitää siitä tietämän, että nämä miehet pilkkasivat Herraa."
31. Ja tapahtui, kun hän kaikki nämä sanat puhunut oli, halkesi maa heidän altansa, 5 Moos. 11:6. Ps. 106:17.
32. ja maa avasi suunsa ja nieli heidät, ja heidän huoneensa, ja kaikki ne ihmiset, jotka Korakin tykönä olivat, ja kaiken heidän tavaransa. 4 Moos. 20:3. 4 Moos. 26:10. Juud. v. 11.
33. Ja he menivät elävänä helvettiin, kaikkinensa kuin heillä oli, ja maa peitti heidät, ja he hävitettiin pois seurakunnan keskeltä.
34. Ja koko Israel, joka heidän ympärillänsä oli, pakeni heidän parkunsa tähden. Sillä he sanoivat: „ett'ei maa vaan meitäkin nielisi!"
35. Ja tuli läksi Herralta, ja poltti ne kaksisataa ja viisikymmentä miestä, jotka suitsutusta uhrasivat.
36. Ja Herra puhui Moosekselle, sanoen:

37. „Sano Eleasarille, papin Aaronin pojalle, että hän ottaa suitsutusastiat tulipalosta, ja heittää tulen niistä pois; sillä ne ovat pyhät.
38. Ja nämä savuastiat, — niitten miesten, jotka kuolivat syntiensä tähden — ne taottakoon levyiksi ja peitettäköön niillä alttari; sillä ne ovat olleet Herran eteen tuodut ja pyhitetyt. Ja ne pitää oleman merkiksi Israelin lapsille."
39. Ja Eleasar, pappi, otti ne vaskiastiat, joissa palaneet miehet olivat uhranneet, ja antoi takoa ne ohukaisiksi levyiksi alttarin peitteeksi,
40. Israelin lapsille muistoksi, ettei yksikään muukalainen lähestyisi, joka ei ole Aaronin siemenestä, uhraamaan suitsutusta Herran eteen, ettei hänelle tapahtuisi niinkuin Korakille ja hänen joukollensa, niinkuin Herra oli hänelle sanonut Mooseksen kautta.
41. Toisena päivänä napisi koko Israelin lasten joukko Moosesta ja Aaronia vastaan, ja sanoivat: „te olette tappaneet Herran kansaa."
42. Ja kun kansa kokoontui Moosesta ja Aaronia vastaan, ja kun he kääntyivät seurakunnan majaan päin, katso, pilvi peitti sen; ja Herran kunnia näkyi.
43. Silloin Mooses ja Aaron astuivat seurakunnan majan eteen.
44. Ja Herra puhui Moosekselle, sanoen:
45. „Paetkaat tästä kansasta; sillä minä surmaan äkisti heidät." Silloin he lankesivat kasvoillensa.
46. Ja Mooses sanoi Aaronille: „ota suitsutusastia, ja pane tulta siihen alttarilta, ja heitä suitsutusta sen päälle, ja mene nopiasti kansan tykö ja sovita heidät; sillä vihan julmuus on Herralta käynyt ulos, ja rangaistus on jo alkanut."
47. Ja Aaron otti suitsutusastian, niinkuin Mooses hänelle sanoi, ja juoksi kansan keskelle, ja katso, rangaistus oli jo alkanut kansan keskellä; ja hän pani suitsutusta ja sovitti kansan.
48. Ja hän seisoi kuolleitten ja elävitten keskellä; niin rangaistus asettui.
49. Mutta niitä, jotka rangaistuksessa kuolivat, oli neljätoista tuhatta ja seitsemän sataa, paitsi niitä, jotka Korakin kapinassa hukkuivat.
50. Ja Aaron palasi Mooseksen tykö, seurakunnan majan ovelle; ja rangaistus asettui.

17 Luku.

Aaronin sauva viheriöitsee.

Ja Herra puhui Moosekselle, sanoen:
2. „Puhu Israelin lapsille, ja ota heiltä kaksitoista sauvaa, sauva kultakin isänsä huoneen jälkeen, kaikilta heidän päämiehiltänsä heidän isäinsä huonekuntain jälkeen; ja kirjoita kunkin nimi hänen sauvaansa.
3. Mutta Aaronin nimi kirjoita Levin sauvaan; sillä kullakin isänsä huoneen päämiehellä olkoon yksi sauva.
4. Ja pane ne seurakunnan majaan, todistuksen eteen, jossa minä olen teille saapuvilla.
5. Ja jonka minä heistä valitsen, sen sauva pitää viheriöitsemän; ja minä asetan Israelin lasten moninaisen napinan, jolla he teitä vastaan napisevat."
6. Niin Mooses puhui Israelin lapsille, ja kaikki heidän päämiehensä antoivat hänelle kaksitoista sauvaa, itsekukin päämies isänsä huoneesta yhden sauvan; ja Aaronin sauva oli heidän sauvainsa seassa.
7. Ja Mooses pani sauvat Herran eteen todistuksen majaan.
8. Ja kun Mooses toisena päivänä meni todistuksen majaan, niin katso, Aaronin sauva, Levin huoneen puolesta, viheriöitsi; se kantoi silmikoita, puhjenneita kukkasia ja kypsiä manteleita. Hebr. 9:4.
9. Ja Mooses kantoi kaikki sauvat ulos Herran edestä kaikkein Israelin lasten eteen; ja he näkivät ne, ja kukin otti sauvansa.
10. Ja Herra sanoi Moosekselle: „kanna Aaronin sauva jälleen todistuksen eteen tallella pidettäväksi, merkiksi niskureille lapsille, että heidän napinansa minua vastaan lakkaisi, etteivät he kuolisi."
11. Ja Mooses teki sen; niinkuin Herra hänelle käskenyt oli, niin hän teki.
12. Ja Israelin lapset puhuivat Moosekselle, sanoen: „katso, me olemme kuoleman omat! me hukumme, kaikki me hukumme!
13. Kuka ikänä lähestyy Herran majaa, se kuolee. Pitääkö meidän peräti hukkuman?"

18 Luku.

Pappien ja Leviläisten tehtävät ja oikeudet.

Ja Herra sanoi Aaronille: sinä ja sinun poikasi, ja sinun isäsi huone

sinun kanssasi, kantakaat pyhäkön viat; ja sinä ja sinun poikasi sinun kanssasi, kantakaat teidän pappeutenne viat.

2. Mutta sinun veljesi isäsi Levin suvusta ota kanssasi; heidän pitää pysymän sinun tykönäsi ja palveleman sinua; mutta sinä ja poikasi sinun kanssasi, palvelkaat todistuksen majassa.

3. Ja he pitäkööt huolta sinun vartiostasi, ja koko majan vartiosta; älkööt kuitenkaan lähestykö pyhiä astioita ja alttaria, ettette sekä he että te kuolisi.

4. Mutta heidän pitää pysymän sinun tykönäsi ottamassa vaarin seurakunnan majan vartiosta kaikessa majan palveluksessa, eikä yhdenkään muukalaisen pidä teitä lähestymän.

5. Niin ottakaat siis vaarin pyhäkön vartiosta ja alttarin vartiosta, ettei enää viha tulisi Israelin lasten päälle.

6. Ja katso, minä otin teidän veljenne, Leviläiset, Israelin lasten seasta, ja annoin teille lahjaksi, Herran omiksi, palvelemaan seurakunnan majan palveluksessa. 4 Moos. 3:9,12,45. 8:13 ss.

7. Mutta sinä ja sinun poikasi sinun kanssasi, ottakaat teidän pappeudestanne vaarin, ja palvelkaat kaikissa mitä koskee alttaria ja sitä mitä esiripun sisäpuolella on; sillä teidän pappeutenne annan minä teille lahjaksi. Jos joku muukalainen lähestyy siihen, hänen pitää kuoleman.

8. Ja Herra sanoi Aaronille: katso, minä annoin sinun haltuusi minun ylönnysuhrini vartion; kaikki mitä Israelin lapset pyhittävät, annoin minä sinulle ja sinun pojillesi osaksi, ijankaikkiseksi oikeudeksi.

9. Nämä sinä saat siitä kaikkein pyhimmästä, jota ei polteta: kaikki heidän uhrilahjansa, ynnä niihin kuuluvat ruokauhrinsa, ja kaikki heidän syntiuhrinsa, ja kaikki heidän vikauhrinsa, jotka he minulle antavat, se olkoon sinulle ja sinun pojillesi kaikkein pyhin,

10. ja kaikkein pyhimmällä sijalla pitää sinun sen syömän. Kaikki miehenpuoli syököön sitä; se olkoon sinulle pyhä. 3 Moos. 6:16,18,26.

11. Minä annoin myös sinulle ja sinun pojillesi ja tyttärillesi sinun kanssasi heidän lahjansa ylönnysuhrin, kaikissa Israelin lasten häälytysuhreissa, ijankaikkiseksi oikeudeksi. Jokainen puhdas sinun huoneessasi syököön sitä. 3 Moos. 10:15. 3 Moos. 22:11.

12. Parhaimman öljyn ja parhaimman viininesteen, ja jyvät ja niiden uutisen, kuin he antavat Herralle, annan minä sinulle.

13. Ensimmäinen hedelmä kaikesta mitä heidän maallansa kasvaa, jonka he antavat Herralle, pitää oleman sinun. Jokainen puhdas sinun huoneessasi syököön sitä.

14. Kaikki valallisella lupauksella eroitetut Israelissa olkoot sinun. 3 Moos. 27:28.

15. Kaikki mikä äitinsä kohdun avaa, kaiken lihan seassa, minkä he kantavat Herralle, olisi se ihmisistä tahi eläimistä, pitää oleman sinun. Kuitenkin niin, että ihmisten esikoisista otat lunastuksen, ja myös saastaisten eläinten esikoisista otat lunastuksen. 2 Moos. 13:2,12. 22:29. 34:19. 4 Moos. 3:13,46 ss.

16. Ja kuukautisena pitää heidän sen lunastaman, ja annettakoon lunastaa sinun arviosi jälkeen rahalla, viidellä siklillä, pyhän siklin jälkeen, joka on kaksikymmentä geraa. 2 Moos. 30:13. 3 Moos. 27:6,25. 4 Moos. 3:47. Hes. 45:12.

17. Mutta esikoisia karjasta, taikka lampaista, taikka vuohista, ei sinun pidä antaman lunastaa, sillä ne ovat pyhät; heidän verensä pitää sinun priiskoittaman alttarille, ja rasvansa pitää sinun polttaman hyvän hajun tuleksi Herralle. 3 Moos. 1:9.

18. Mutta heidän lihansa pitää oleman sinun, niinkuin häälytysrinta ja oikia lapa sinun ovat. 2 Moos. 29:26. 3 Moos. 7:34.

19. Kaikki pyhitetyt ylönnysuhrit, jotka Israelin lapset antavat lahjaksi Herralle, annan minä sinulle ja sinun pojillesi, ja sinun tyttärillesi sinun kanssasi ijankaikkiseksi oikeudeksi. Se on katoomaton ijankaikkinen liitto Herran edessä sinulle ja sinun siemenellesi sinun kanssasi.

20. Ja Herra sanoi Aaronille: ei sinulla ole perintöä heidän maassansa, eikä osaa heidän keskellänsä; sillä minä olen sinun osasi ja sinun perintösi Israelin lasten keskellä. 5 Moos. 10:9. 18:2. Jos. 13:14. Hes. 44:28.

21. Mutta katso, Levin lapsille minä olen antanut kaikki kymmenekset perinnöksi Israelissa, heidän virkansa tähden, kun he palvelusta seurakunnan majassa tekevät.

22. Sentähden älkööt tästälähin Israelin lapset lähestykö seurakunnan majaa, etteivät saattaisi syntiä päällensä ja kuolisi;

23. vaan Leviläiset pitäkööt vaarin

seurakunnan majan palveluksesta, ja he saavat kantaa syntinsä; se olkoon ijankaikkinen sääntö teidän sukukunnissanne, — ja ei heidän pidä perimistä saaman Israelin lasten seassa.
24. Sillä Israelin lasten kymmenekset, jotka he antavat lahjaksi Herralle, olen minä antanut Leviläisille perinnöksi; sentähden sanoin minä heille, ettei heillä Israelin lasten seassa pidä perintöä oleman. 3 Moos. 27:30. 5 Moos. 12:12.
25. Ja Herra puhui Moosekselle, sanoen:
26. Puhu Leviläisille ja sano heille. kun te otatte Israelin lapsilta kymmenekset, jotka minä teille annan heiltä perinnökseksenne, niin tehkäät siitä Herralle ylönnysuhri, kymmenes kymmeneksestä.
27 Ja tämä teidän ylönnysuhrinne luetaan teille, niinkuin te antaisitte jyviä riihestä ja nestettä kuurnasta.
28. Niin antakaat Herralle ylönnysuhriksi kaikista teidän kymmeneksistänne, jotka te Israelin lapsilta otatte; ja tämän Herran ylönnysuhrin niistä pitää teidän antaman papille Aaronille.
29. Kaikista saaduista lahjoistanne antakaat Herralle kaikkinaiset ylönnysuhrit, kaikista parhaista pyhitettäväksi sopivat.
30. Ja sano heille: kun te parhaan siitä ylönnätte, niin luettakoon se Leviläisille niinkuin tulo riihestä ja viinikuurnasta.
31. Ja syökäät siitä kaikissa paikoissa, te ja teidän huonekuntanne, sillä se on teidän palkkanne palveluksestanne seurakunnan majassa.
32. Kun te parhaimmat ylönnätte, niin ei teidän tarvitse synnillä raskauttaa itseänne niitten tähden, ettekä saastuta niitä, jotka Israelin lapset pyhittäneet ovat, ettekä kuole.

19 Luku.

Ruskian lehmän veri. Puhdistus-vesi.

Ja Herra puhui Moosekselle ja Aaronille, sanoen.
2 Tämä olkoon teille laki ja sääntö, jonka Herra käski, sanoen sano Israelin lapsille, että he tuovat sinun tykösi nuoren ruskian lehmän, jossa ei yhtään virhettä ole, ja joka ei vielä ole ikeen alainen ollut.
3. Ja antakaat se papille Eleasarille, hänen pitää sen viemän leiristä ulos siellä teurastettavaksi hänen edessänsä. Hebr. 13:11.
4. Ja papin Eleasarin pitää ottaman sen verestä sormellansa ja priiskoittaman sen verta juuri seurakunnan majaa kohden seitsemän kertaa,
5. ja antaman polttaa lehmän edessänsä; sen vuota, lihat, veri ynnä sen sonta poltettakoon. 2 Moos. 29:14. 3 Moos. 4:11, 12. Hebr. 9:13.
6. Ja papin pitää ottaman sedripuuta ja isoppia, ja tulipunaista villaa ja heittämän tuleen palaneen lehmän päälle. 3 Moos. 14:4.
7 Ja papin pitää pesemän vaatteensa, ja kylpemän vedessä, ja sitte tuleman leiriin; ja pappi olkoon saastainen iltaan asti.
8. Ja se, joka sen poltti, pesköön myös vaatteensa ja kylpeköön vedessä, ja olkoon saastainen iltaan asti.
9. Ja puhdas mies kootkoon lehmän tuhan, ja pankoon sen puhtaaseen paikkaan ulkopuolella leiriä, tallella pidettäväksi koko Israelin lasten seurakunnalle vedeksi. Se on syntiuhri.
10. Ja se, joka lehmän tuhan kokosi, pitää pesemän vaatteensa ja oleman saastainen iltaan asti. Tämä olkoon ijankaikkinen sääntö Israelin lapsille, ja muukalaisille, jotka heidän keskellänsä asuvat.
11. Joka koskee johonkuhun kuolleeseen ihmiseen, olkoon saastainen seitsemän päivää.
12. Hänen pitää sillä vedellä puhdistaman itsensä kolmantena ja seitsemäntenä päivänä, ja niin hän tulee puhtaaksi. Ja jollei hän puhdista itseänsä kolmantena ja seitsemäntenä päivänä, niin ei hän tule puhtaaksi.
13. Mutta jos joku koskee kuolleen ihmisen ruumiiseen, eikä puhdista itseänsä, hän saastuttaa Herran majan, ja hän on hävitettävä pois Israelista. Koska puhdistusvesi ei ole priiskoitettu hänen päällensä, niin on hän saastainen; hänen saastaisuutensa on vielä hänen päällänsä.
14. Tämä on laki, kun joku ihminen telttamajassa kuolee: joka siihen majaan menee, ja kaikki mitä majassa on, ovat saastaiset seitsemän päivää.
15. Ja kaikki avoimet astiat, jotka kannettomina ja peittämättä ovat, olkoot saastaiset.
16. Ja jos joku koskee kedolla johonkuhun miekalla lyötyyn, tahi muutoin kuolleeseen, tahi ihmisen luuhun, taikka hautaan, hän olkoon saastainen seitsemän päivää.
17. Ja saastaisen puhdistamiseksi otettakoon poltetun syntiuhrin tuhkaa ja kaadettakoon sen päälle juoksevata vettä astiaan.

18. Ja puhdas mies ottakoon isoppia, ja kastakoon veteen ja priiskoittakoon sitä majan ja sen kalujen päälle ja niitten henkilöjen päälle, jotka siellä ovat, niin myös hänen päällensä, joka on koskenut kuolleen luuhun tahi tapettuun, tahi muutoin kuolleeseen taikka hautaan.
19. Ja mies, joka on puhdas, priiskoittakoon sen saastaisen kolmantena ja seitsemäntenä päivänä, ja puhdistakoon hänet seitsemäntenä päivänä; ja hän pesköön vaatteensa ja kylpeköön vedessä, niin hän illalla tulee puhtaaksi.
20. Mutta joka saastaiseksi tulee, eikä puhdista itseänsä, hän on hävitettävä seurakunnasta, sillä hän on saastuttanut Herran pyhäkön eikä ole priiskoitettu puhdistusvedellä; sentähden on hän saastainen.
21. Ja tämä olkoon heille ijankaikkinen sääntö. Ja joka puhdistusvettä priiskoitti, hän pesköön vaatteensa. Ja joka koskee puhdistusveteen, pitää oleman saastainen iltaan asti.
22. Ja kaikki, johonka saastainen koskee, pitää oleman saastainen, ja joka häneen sattuu, pitää oleman saastainen iltaan asti.

20 Luku.

Mirjamin kuolema. Kansa napisee. Vesi kalliosta. Aaronin kuolema.

Ja Israelin lasten koko seurakunta tuli Sinin korpeen, ensimmäisellä kuulla; ja kansa viipyi Kadeksessa. Ja Mirjam kuoli siellä, ja sinne myös haudattiin. 4 Moos. 33:36.
2. Ja kansalla ei ollut vettä; ja he kokoontuivat Moosesta ja Aaronia vastaan. 2 Moos. 17:2 ss.
3. Ja kansa riiteli Mooseksen kanssa, ja sanoi: „joska mekin olisimme hukkuneet siellä, missä meidän veljemme hukkuivat Herran edessä! 2 Moos. 16:2 ss. 4 Moos. 11:1 ss. 16:1 ss. 21:5.
4. Miksi olette vieneet Herran kansan tähän korpeen, että täällä kuolisimme, sekä me että meidän karjamme.
5. Ja miksi te olette johdattaneet meidät Egyptistä, tuodaksenne meitä tähän pahaan paikkaan, jossa emme taida kylvää, jossa ei ole fiikunoita, ei viinipuita, ei granatti-omenia, eikä vettäkään juodaksemme?"
6. Niin Mooses ja Aaron menivät kansan tyköä seurakunnan majan ovelle, ja lankesivat kasvoillensa, ja Herran kunnia näkyi heille.
7. Ja Herra puhui Moosekselle, sanoen:
8. „Ota sauva, ja kokoa kansa, sinä ja sinun veljesi Aaron, ja puhukaat kalliolle heidän silmäinsä edessä, ja se antaa vetensä; ja näin sinä annat heille vettä kalliosta, ja juotat kansan ja heidän karjansa."
Ps. 78:16. 105:41. Viis. 11:4. 1 Kor. 10:4.
9. Niin otti Mooses sauvan Herran edestä, niinkuin hän oli käskenyt.
10. Ja Mooses ja Aaron kokosivat kansan kallion eteen ja sanoivat heille: „kuulkaat nyt, te niskurit; pitääkö meidän tästä kalliosta teille vettä saaman?" 5 Moos. 32:50 ss.
11. Ja Mooses nosti kätensä, ja löi kahdesti sauvallansa kallioon, niin juoksi siitä paljon vettä, ja kansa ja heidän karjansa saivat juoda.
2 Moos. 17:6. 5 Moos. 8:15. Jes. 48:21.
12. Ja Herra sanoi Moosekselle ja Aaronille: „koska ette uskoneet minuun, pyhittääksenne minua Israelin lasten edessä, sentähden ei teidän pidä johdattaman tätä joukkoa siihen maahan, jonka minä heille annan." 4 Moos. 27:14. 5 Moos. 1:37. 31:2.
13. Tämä on Riitavesi, jossa Israelin lapset riitelivät Herran kanssa; ja hän osoitti itsensä pyhäksi heidän seassansa. 2 Moos. 17:7. 3 Moos. 10:3. 5 Moos. 33:8. Ps. 106:32. Hes. 47:19.
14. Ja Mooses lähetti sanansaattajat Kadeksesta Edomin kuninkaan tykö, sanoen: „näin sanoo sinun veljesi Israel: sinä tiedät kaiken vaivan, mikä meitä on kohdannut,
Tuom. 11:17.
15. että meidän isämme menivät alas Egyptiin, ja me asuimme Egyptissä pitkän ajan, ja Egyptiläiset vaivasivat meitä ja meidän isiämme,
16. ja me huusimme Herran puoleen, ja hän kuuli meidän äänemme, ja lähetti enkelin, ja vei meidät Egyptistä ulos. Ja katso, me olemme Kadeksessa, siinä kaupungissa, joka on sinun äärimmäisillä rajoillasi. 2 Moos. 14:19.
17. Anna meidän vaeltaa sinun maasi läpitse; me emme poikkea peltoihin eikä viinimäkiin, emme myös juo vettä kaivoista; me vaellamme oikiata maantietä, emmekä poikkea oikialle eikä vasemmalle, siksi kuin tulemme sinun rajasi ylitse."
18. Mutta Edom vastasi hänelle: „et sinä saa minun kauttani vaeltaa, taikka minä kohtaan sinua miekalla."
19. Ja Israelin lapset sanoivat hä-

nelle: „me vaellamme yhteistä maantietä, ja jos me ja meidän karjamme juovat sinun vedestäsi, niin me sen maksamme; emme muuta tahdo kuin vaan jalkaisin vaeltaa tästä läpitse."

20. Mutta hän sanoi: „sinä et saa vaeltaa tästä läpitse." Ja Edomilaiset läksivät heitä vastaan paljolla väellä ja väkevällä kädellä.

21. Ja näin estivät Edomilaiset Israelin vaeltamasta maansa äären läpitse. Ja Israel kääntyi heistä pois.

22. Ja he läksivät Kadeksesta; ja Israelin lasten koko seurakunta tuli Horin vuoren tykö. 4 Moos. 33:37 ss.

23. Ja Herra puhui Moosekselle ja Aaronille Horin vuorella, Edomin maan rajalla, ja sanoi:

24. „Kokoontukoon Aaron kansansa tykö; sillä ei hän tule siihen maahan, jonka minä Israelin lapsille antanut olen, sillä te olitte minun käskylleni kovakorvaiset Riitaveden tykönä.

25. Niin ota siis Aaron ja hänen poikansa Eleasar, ja vie heidät Horin vuorelle. 4 Moos. 27:13. 33:38. 5 Moos. 32:50.

26. Ja riisu Aaronin yltä vaatteet, pueta ne hänen poikansa Eleasarin ylle; ja Aaron siellä kootaan ja kuolee."

27. Ja Mooses teki niinkuin Herra hänen käski: ja he astuivat Horin vuorelle koko kansan nähden.

28. Ja Mooses riisui Aaronilta hänen vaatteensa, ja puki ne hänen poikansa Eleasarin ylle. Ja Aaron kuoli siellä vuoren kukkulalla; mutta Mooses ja Eleasar astuivat vuorelta alas. 5 Moos. 10:6.

29. Ja kun koko seurakunta näki, että Aaron oli kuollut, itkivät he häntä kolmekymmentä päivää.

21 Luku.

Aradin kuningas lyödään. Vaskikärme. Sihon ja Og voitetaan.

Ja kun Kananealaisten kuningas, joka asui Aradissa, etelän puolella, kuuli Israelin tulleeksi, vakoojain tietä myöten, soti hän Israelia vastaan, ja vei heistä muutamia vangiksi. 4 Moos. 33:40.

2. Niin Israel lupasi Herralle lupauksen, ja sanoi: „jos sinä annat tämän kansan minun käsiini, niin minä kiroon heidän kaupunkinsa."

3. Ja Herra kuuli Israelin rukouksen, ja antoi heille Kananealaiset, ja he kirosivat heidät ja heidän kaupunkinsa. Ja se paikka nimitettiin Horma.

4. Sitte läksivät he pois Horin vuoren tyköä, Punaisen meren tietä, vaeltamaan Edomilaisten maan ympäri. Ja kansa tuli kärsimättömäksi matkalla.

5. Ja kansa puhui Jumalata ja Moosesta vastaan: „miksi toit meidät Egyptistä korpeen kuolemaan? Sillä ei tässä ole leipää eikä vettä, ja meidän sieluamme iljettää tämä huono ruoka." 4 Moos. 11:1.

6. Niin Herra lähetti kansan sekaan tulisia kärmeitä, jotka kansaa purivat, niin että paljo kansaa Israelista kuoli. 1 Kor. 10:9.

7. Niin tuli kansa Mooseksen tykö, ja sanoivat: „me teimme syntiä, kun puhuimme Herraa ja sinua vastaan. Rukoile Herraa ottamaan pois nämä kärmeet meidän seastamme." Ja Mooses rukoili kansan edestä.

8. Niin sanoi Herra Moosekselle: „tee itsellesi kärme, ja nosta se merkiksi ylös; ja tapahtuu, että joka purtu on, kun hän katsoo siihen, niin hän elää."

9. Ja Mooses teki vaskesta kärmeen, ja nosti sen merkiksi ylös; ja tapahtui, että jos joku joutui kärmeen puremaksi, ja katsahti siihen vaskikärmeesen, niin hän jäi elämään. 2 Kun. 18:4. Joh. 3:14.

10. Ja Israelin lapset läksivät matkaan, ja sijoittivat itsensä Obotiin. 4 Moos. 33:43.

11. Ja he läksivät matkaan Obotista, ja sijoittivat itsensä Abarimin mäen tykö, siihen korpeen, joka Moabin kohdalla on, auringon nousuun päin. 1 Moos. 33:44, 47.

12. Sieltä he sitten läksivät, ja sijoittivat itsensä Saredin ojan tykö.

13. Sitten he sieltä läksivät ulos, ja sijoittivat itsensä tuolle puolen Arnonia, joka korvessa on, ja tulee Amorilaisten maan ääristä; sillä Arnon on Moabin maan raja, Moabin ja Amorilaisten välillä. Tuom. 11:18.

14. Siitä sanotaan „Herran sotain kirjassa": „Vaheb Sufassa ja Arnonin ojat;

15. ja sen ojan juoksu, joka poikkeaa Arin asuntoon päin ja ulottuu Moabin rajaan."

16. Ja sieltä vaelsivat he Beeriin. Se on se kaivo, josta Herra sanoi Moosekselle: „kokoa kansa, ja minä annan heille vettä."

17. Silloin veisasi Israel tämän virren: „nouse, kaivo, veisatkaat hänestä toinen toisellenne!

18. Tämä on se kaivo, jonka päämiehet kaivoivat, ylimmäiset koversivat valtikalla, sauvoillansa." —

Tästä korvesta matkustivat he Mattanaan,
19. ja Mattanasta Nahalieliin, ja
Nahalielista Bamotiin,
20. ja Bamotista siihen laaksoon,
joka on Moabin kedolla, Pisgan kukkulata kohden, joka katsahtaa korpeen päin.
21. Ja Israel lähetti sanansaattajat
Sihonin, Amorilaisten kuninkaan tykö, ja käski sanoa hänelle:
5 Moos. 2:26 ss. Tuom. 11:19 ss.
22. „Salli minun vaeltaa sinun maakuntasi läpitse; emme poikkea peltoihin, emmekä viinimäkiin, emmekä myös juo vettä kaivoista; maantietä myöten me vaellamme, siksi kuin me tulemme sinun maasi ääristä ulos."
23. Mutta Sihon ei sallinut Israelin
vaeltaa maakuntansa läpitse; vaan Sihon kokosi kaiken väkensä, ja meni Israelia vastaan korpeen. Ja hän tuli Jaksaan, ja soti Israelia vastaan.
24. Mutta Israel löi hänet miekan
terällä, ja valloitti hänen maansa Arnonista Jabbokiin asti, ja Ammonin lapsiin saakka; sillä Ammonin maan ääret olivat vahvat.
5 Moos. 2:33. 29:7. Ps. 135:10 ss. Ps. 136:18 ss. Am. 2:9.
25. Ja näin Israel sai kaikki nämä
kaupungit, ja Israel asui kaikissa Amorilaisten kaupungeissa, Hesbonissa ja kaikissa sen tyttärissä.
26. Sillä Hesbonin kaupunki oli Sihonin, Amorilaisten kuninkaan, oma, ja hän oli ennen sotinut Moabilaisten kuninkaan kanssa, ja ottanut häneltä kaiken hänen maansa Arnoniin asti.
27. Siitä sanovat runoilijat: „tulkaat
Hesboniin, rakentamaan ja valmistamaan Sihonin kaupunki!
28. Sillä tuli on käynyt Hesbonista
ulos, ja liekki Sihonin kaupungista; se on kuluttanut Moabin Arin, ja Arnonin kukkuloitten asuvaiset.
Jer. 48:45, 46.
29. Voi sinua Moab! sinä Kamosin
kansa olet hukkunut! Hänen poikansa saatettiin pakolaiseksi ja tyttärensä vangiksi Sihonille, Amorilaisten kuninkaalle. 1 Kun. 11:7, 33.
30. Me olemme heitä ampuneet,
Hesbon on kukistettu Diboniin asti: me hävitimme heitä hamaan Nofaan, joka Medebaan ulottuu."
31. Niin Israel asui Amorilaisten
maassa.
32. Ja Mooses lähetti vakoomaan
Jaeseria; ja he voittivat sen tyttärinensä, ja ajoivat pois ne Amorilaiset, jotka siinä asuivat.
33. Sitten he kääntyivät toisaanne
ja menivät ylös Basaniin. Niin Og, Basanin kuningas, läksi heitä vastaan, hän ja kaikki hänen väkensä, sotimaan Edreissä. 5 Moos. 1:4. 3:1 ss. 29:7.
34. Mutta Herra sanoi Moosekselle:
„älä pelkää häntä, sillä minä olen antanut hänet sinun käsiisi, sekä kaiken hänen väkensä, että hänen maansa; ja sinun pitää tekemän hänelle niinkuin sinä Sihonille, Amorilaisten kuninkaalle, teit, joka Hesbonissa asui." Ps. 135:10, 11.
35. Ja he löivät hänet ja hänen
poikansa ja hänen väkensä, siksi ettei yksikään elämään jäänyt, ja he omistivat hänen maansa.
5 Moos. 3:3. 31:4.

22 Luku.

Balak ja Bileam.

Sitten läksivät Israelin lapset sieltä, ja sijoittivat itsensä Moabin kedoille, toiselle puolelle Jordania, Jerikon kohdalle.
2. Ja Balak, Sipporin poika, näki
kaikki, mitä Israel teki Amorilaisille.
3. Ja Moabilaiset suuresti pelkäsivät sitä kansaa heidän paljoutensa tähden; ja Moabilaiset kauhistuivat Israelin lapsia.
4. Niin he sanoivat Midianilaisten
vanhimmille: „tämä kansa syö puhtaaksi kaikki, mitä meidän ympäristöllämme on, niinkuin härkä syöskelee vihannon laitumelta." Ja Balak, Sipporin poika, oli siihen aikaan Moabilaisten kuningas.
5. Ja hän lähetti sanan Bileamille,
Beorin pojalle, Petoriin, virran tykönä, hänen kansansa lasten maahan, kutsumaan häntä, sanoen: „katso, kansa on lähtenyt Egyptistä, katso, se peittää maan piirin, ja asettaa leirinsä minua vastaan.
5 Moos. 23:4. Jos. 13:22. 24:9. Mik. 6:5.
6. Tule siis nyt ja kiroo minulle
tämä kansa, sillä se on minua väkevämpi; ehkä minä voin lyödä hänet ja karkoittaa pois maaltani; sillä minä tiedän, ketä sinä siunaat, se on siunattu, ja jota sinä kiroot, se on kirottu."
7. Ja Moabilaisten vanhimmat ynnä
Midianilaisten vanhimpien kanssa menivät sinne, ja heillä oli noitumisen palkka kädessänsä. Ja kun he tulivat Bileamin tykö, sanoivat he hänelle Balakin sanat. 2 Piet. 2:15. Juud. v. 11.
8. Ja hän sanoi heille: „jääkäät
tänne yöksi, niin minä sanon teille vastauksen, mitä Herra minulle on

sanova." Ja Moabilaisten päämiehet
jäivät Bileamin luo.
9. Ja Jumala tuli Bileamin tykö,
ja sanoi: ,,mitkä miehet ne sinun
tykönäsi ovat?"
10. Ja Bileam vastasi Jumalalle:
,,Balak, Sipporin poika, Moabilaisten
kuningas, lähetti minulle sanan:
11. 'Katso, kansa läksi Egyptistä ja
peittää maan piirin; tule siis ja ki-
roa heidät minulle, että minä voisin
sotia heitä vastaan ja karkoittaisin
heidät pois."
12. Mutta Jumala sanoi Bileamille:
,,älä mene heidän kanssansa, älä
myös kiroa kansaa, sillä se on siu-
nattu."
13. Silloin Bileam nousi varhain
aamulla, ja sanoi Balakin päämie-
hille: ,,menkäät teidän maallenne;
sillä ei Herra salli minun lähteä
teidän kanssanne."
14. Ja Moabilaisten päämiehet nou-
sivat ja tulivat Balakin tykö, ja sa-
noivat: ,,ei Bileam tahdo tulla mei-
dän kanssamme."
15. Mutta Balak lähetti vielä pää-
miehiä, useampia ja arvokkaampia
kuin entiset.
16. Ja he tulivat Bileamin tykö ja
sanoivat hänelle: ,,näin sanoo Balak,
Sipporin poika, sinulle: ,älä estele
tulemasta minun tyköni;
17. sillä minä teen sinulle suuren
kunnian, ja mitä sanot minulle, sen
minä myös teen; tule siis ja kiroa
minulle tämä kansa."
18. Niin vastasi Bileam, ja sanoi
Balakin palvelijoille: ,,jos Balak an-
taisi minulle huoneensa täyden ho-
piata ja kultaa, niin en minä sitten-
kään taida Herran, minun Jumala-
ni, sanasta luopua, niin että tekisin
sitä vastaan, oli se vähän tahi pal-
jon. 4 Moos. 24:13.
19. Vaan olkaat kuitenkin täällä
yötä tekin, niin minä tahdon tiedus-
taa, mitä Herra vielä minun kans-
sani puhuva on."
20. Silloin Jumala tuli yöllä Bilea-
min tykö ja sanoi hänelle: ,,jos ne
miehet ovat tulleet kutsumaan sinua,
niin nouse ja mene heidän kanssan-
sa, vaan ainoastaan sitä pitää sinun
tekemän, mitä minä sinulle sanon."
21. Niin Bileam nousi varhain aa-
mulla, satuloitsi aasinsa, ja seurasi
Moabilaisten päämiehiä.
22. Mutta Jumalan viha syttyi, sen-
tähden että hän sinne meni. Ja Her-
ran enkeli seisoi tiellä häntä vas-
tassa, kun hän ajoi aasillansa, ja
kaksi hänen palvelijatansa oli hä-
nen kanssansa.
23. Ja aasi näki Herran enkelin sei-
sovan tiellä, paljastettu miekka kä-
dessä, ja aasi poikkesi tieltä ja meni
kedolle; vaan Bileam löi aasia oh-
jataksensa häntä tielle.
24. Niin Herran enkeli asettui ah-
taaseen kujaan, viinimäkien välil-
lä, jossa aidat olivat molemmin puo-
lin.
25. Ja kun aasi näki Herran enke-
lin, painui hän aitaa vasten, ja li-
kisti Bileamin jalan aitaa vastaan;
ja hän löi sitä kovemmin.
26. Silloin Herran enkeli meni vie-
lä eteenpäin, ja asettui ahtaasen
paikkaan, jossa ei ollut varaa poi-
keta oikialle eikä vasemmalle puo-
lelle.
27. Ja kun aasi näki Herran enke-
lin, laski hän Bileamin alle polvil-
lensa; ja Bileam suuresti vihastui,
ja löi aasia sauvallansa.
28. Silloin Herra avasi aasin suun,
ja se sanoi Bileamille: ,,mitä minä
olen rikkonut sinua vastaan, kun
minua kolmasti olet lyönyt?"
29. Bileam sanoi aasille: ,,sinä pilk-
kasit minua. Joska kädessäni olisi
miekka, niin tappaisin sinun."
30. Silloin sanoi aasi Bileamille:
,,enkö minä ole sinun aasisi, jolla
sinä tähän asti olet ajanut? olenko
minä koskaan ennen niin tehnyt si-
nua vastaan?" Hän vastasi: ,,et."
31. Silloin avasi Herra Bileamin sil-
mät, niin että hän näki Herran en-
kelin seisovan tiellä, ja paljastetun
miekan hänen kädessänsä; ja hän
kumarsi itsensä, ja lankesi kasvoil-
lensa.
32. Ja Herran enkeli sanoi hänelle:
,,miksi sinä jo kolmasti olet aasiasi
lyönyt? katso, minä läksin sinua es-
tämään; sillä tämä tie on nurja mi-
nun edessäni.
33. Ja aasi näki minut, ja on jo kol-
me kertaa väistynyt minun edestäni;
vaan jollei hän olisi minun edestäni
väistynyt, niin minä nyt sinut tap-
paisin ja jättäisin aasin elämään."
34. Niin Bileam sanoi Herran en-
kelille: ,,minä olen syntiä tehnyt;
sillä en minä tiennyt, että sinä sei-
soit vastassani tiellä. Nyt siis, jollei
se sinulle kelpaa, niin palajan mi-
nä takaisin."
35. Ja Herran enkeli sanoi Bilea-
mille: ,,mene niiden miesten kans-
sa, vaan älä puhu mitään muuta
kuin minä sinulle sanon." Ja Bileam
seurasi Balakin päämiehiä.
36. Kun Balak kuuli Bileamin tu-
levan, läksi hän häntä vastaan Moa-
bilaisten kaupunkiin Arnonin ra-

joilla, joka äärimmäisellä rajalla virtaa.
37. Ja Balak sanoi Bileamille: „enkö minä sanaa lähettänyt sinun perääsi kutsumaan sinua? miksi siis et tullut minun tyköni? vai luulitkos, etten minä voisi kunniata sinulle osoittaa?"
38. Bileam vastasi hänelle: „katso, minä tulin nyt sinun tykösi; vaan onko minulla voimaa mitään puhua? Minkä Jumala minun suuhuni antaa, sen minä puhun."
39. Ja Bileam meni Balakin kanssa, ja he tulivat kuja-kaupunkiin.
40. Ja Balak uhrasi karjaa ja lampaita, ja lähetti siitä Bileamille ja päämiehille, jotka hänen kanssansa olivat.
41. Mutta huomeneltain tapahtui, että Balak otti Bileamin, ja vei hänet Baalin kukkulalle, ja hän näki sieltä äärimmäiset kansasta.

23 Luku.

Balak uhraa. Bileam siunaa.

Ja Bileam sanoi Balakille: „rakenna minulle tähän seitsemän alttaria, ja valmista minulle tässä seitsemän härkää, ja seitsemän oinasta."
2. Balak teki niinkuin Bileam sanoi, ja Balak ja Bileam uhrasivat kullakin alttarilla härjän ja oinaan.
3. Ja Bileam sanoi Balakille: „seiso polttouhrisi tykönä, ja minä menen tuonne; kenties Herra tulee minua kohtaamaan, ja mitä hän minulle tietää antaa, sen minä tahdon sinulle ilmoittaa." Ja hän meni pois autiolle kukkulalle.
4. Ja Jumala kohtasi Bileamin; mutta hän sanoi Hänelle: „seitsemän alttaria minä valmistin, ja olen uhrannut härjän ja oinaan joka alttarilla."
5. Ja Herra pani Bileamin suuhun sanat, ja sanoi: „palaja Balakin tykö, ja puhu näin."
6. Ja kun hän tuli jälleen hänen tykönsä, katso, niin hän seisoi polttouhrinsa tykönä, kaikkein Moabin päämiesten kanssa.
7. Niin alkoi hän puheensa, ja sanoi: „Syyriasta on Balak, Moabilaisten kuningas, minut tuottanut, idän puolisilta vuorilta: ‚tule ja kiroo minulle Jaakob, tule, sadattele Israelia.' 5 Moos. 23:4 ss.
8. Kuinka saatan minä kirota sitä, jota ei Jumalakaan kiroo? kuinka minä sitä sadattelen, jota ei Herrakaan sadattele?
9. Sillä vuorten kukkuloilta minä hänet näen, ja korkeuksista minä häntä katselen. Katso, se kansa on asuva yksinänsä, eikä sitä pakanain sekaan lueta.
10. Kuka lukee Jaakobin tomun, ja neljännen osan Israelin lapsista? Minun sieluni kuolkoon vanhurskasten kuolemalla, ja minun loppuni olkoon niinkuin heidän loppunsa." 1 Moos. 13:16. 28:14.
11. Silloin sanoi Balak Bileamille: „mitä minun teet? Minä tuotin sinut kiroamaan vihollisiani, ja katso, sinä täydellisesti siunaat heitä."
12. Hän vastasi, ja sanoi: „eikö minun pitäisi vaarin ottaa ja sitä pitämän ja puhuman, mitä Herra minun suuhuni antaa?"
13. Ja Balak sanoi hänelle: „tule minun kanssani toiseen paikkaan, josta hänet saat nähdä. Ainoastaan hänen äärimmäisensä sinä taidat nähdä, vaan et näe kaikkia; kiroa hän minulle sieltä."
14. Ja hän vei hänet vartijain-lakeudelle, Pisgan kukkulalle, ja rakensi seitsemän alttaria, ja uhrasi joka alttarilla härjän ja oinaan.
15. Ja hän sanoi Balakille: „seiso tässä polttouhrisi tykönä, ja minä tahdon kohdata Häntä tuolla."
16. Ja Herra tuli Bileamia vastaan, ja pani hänelle sanat suuhun, ja sanoi: „mene jälleen Balakin tykö, ja sano näin." 4 Moos. 22:35.
17. Ja kun hän tuli hänen tykönsä jälleen, katso, hän seisoi polttouhrinsa tykönä Moabin päämiesten kanssa. Ja Balak sanoi hänelle: „mitä Herra sanoi?"
18. Ja hän alkoi puheensa, ja sanoi: „nouse, Balak, ja kuule, kuuntele minua, Sipporin poika!
19. Ei ole Jumala ihminen, että hän valhettelisi, taikka ihmisen lapsi, että hän jotakin katuisi. Sanoisiko hän jotakin eikä tekisi? Puhuisiko hän jotakin, eikä täyttäisi? 1 Sam. 15:29.
20. Katso, siunaamaan olen minä käsketty; Hän myös siunasi, enkä minä taida sitä muuttaa.
21. Ei nähdä vääryyttä Jaakobissa, eikä havaita pahuutta Israelissa. Herra, hänen Jumalansa, on hänen tykönänsä, ja kuninkaan pasuna kuuluu hänen keskellänsä.
22. Jumala on hänen johdattanut ulos Egyptistä; hänen väkevyytensä on niinkuin villihärjän. 4 Moos. 24:8. 5 Moos. 33:17.
23. Sillä ei ole yhtään velhoutta Jaakobia vastaan, eikä auta noituus

Israelia vastaan; nyt pitää sanottaman Jaakobista ja Israelista, mitä Jumala tehnyt on.
24. Katso, se kansa on nouseva niinkuin syömäri jalopeura, ja karkaava niinkuin tarkka jalopeura; eikä hän laskeudu levolle, ennenkuin hän on saaliin syönyt, ja juonut tapettujen veren."
25. Silloin sanoi Balak Bileamille: „ellet tahdo kirota heitä, niin älä siunaakaan heitä."
26. Mutta Bileam vastasi ja sanoi Balakille: „enkö minä puhunut sinulle, sanoen: kaikki, mitä Herra sanoo, täytyy minun tehdä?"
27. Ja Balak sanoi Bileamille: „tule, minä vien sinut toiseen paikkaan; ehkä Jumalalle kelpaa, että hänet sieltä kiroaisit minulle."
28. Ja Balak vei Bileamin Peorin vuoren kukkulalle, joka korpeen päin on.
29. Ja Bileam sanoi Balakille: „rakenna tähän minulle seitsemän alttaria, ja valmista minulle tässä seitsemän härkää, ja seitsemän oinasta."
30. Balak teki niinkuin Bileam sanoi, ja uhrasi kullakin alttarilla härjän ja oinaan.

24 Luku.

Bileam vielä siunaa Israelia ja palajaa kotiansa.

Kun Bileam näki kelpaavan Herralle, että hän siunasi Israelia, ei hän mennyt pois, niinkuin ennen, etsimään ilmoitusta, vaan käänsi kasvonsa korpeen päin. 4 Moos. 23:3, 15.
2. Ja Bileam nosti silmänsä ja näki Israelin sijoittuneena sukukunnittain; ja Jumalan henki tuli hänen päällensä.
3. Ja hän alkoi puheensa, ja sanoi: „näitä sanoo Bileam, Beorin poika, näitä sanoo mies, jonka silmät avatut ovat. 4 Moos. 23:7, 18.
4. Näitä sanoo hän, joka kuulee Jumalan puheet, joka kaikkivaltiaan näyt näkee, joka lankeaa maahan, ja hänen silmänsä avataan:
5. Kuinka kauniit ovat sinun majasi, Jaakob, ja sinun asumasi, Israel!
6. Niinkuin joet he leviävät, niinkuin yrttitarha virran vieressä, niinkuin aloepuut, jotka Herra istuttaa, niinkuin sedripuut veden tykönä.
7. Vesi vuotaa hänen ämpäristänsä, ja hänen siemenensä on paljoissa vesissä. Hänen kuninkaansa on oleva korkiampi Agagia, ja hänen valtakuntansa korotetaan.
8. Jumala johdatti hänet Egyptistä, hänen väkevyytensä on niinkuin yksisarvisen väkevyys; hän nielee pakanat, vihollisensa, ja murentaa heidän luunsa, ja nuolillansa ampuu lävitse. 4 Moos. 23:22.
9. Hän panee maata niinkuin tarkka jalopeura ja niinkuin syömäri jalopeura; kuka tohtii herättää häntä? Siunattu olkoon se, joka sinua siunaa, kirottu olkoon se, joka sinua kiroo." 1 Moos. 49:9. 12:3. 4 Moos. 23·24.
10. Silloin Balak suuresti vihastui Bileamiin, ja hän löi käsiänsä yhteen, ja sanoi hänelle: „minä kutsuin sinut kiroamaan vihollisiani, ja katso, sinä jo kolmasti täydellisesti siunasit heitä.
11. Pakene nyt kotihisi! Minä ajattelin kunnioittaa sinua suuresti, ja katso, Herra on sen kunnian estänyt sinulta."
12. Ja Bileam sanoi Balakille: „enkö minä puhunut sanansaattajillesi, jotka sinä lähetit minun tyköni, sanoen:
13. ,Jos Balak antaisi minulle huoneensa täyden hopiata ja kultaa, en minä sittenkään voi Herran sanasta luopua, tekemään hyvää tahi pahaa minun mieleni jälkeen'; vaan mitä Herra sanoo, sen minäkin sanon. 4 Moos. 22:18.
14. Ja katso, nyt minä lähden kansani tykö. Tule, minä ilmoitan sinulle, mitä tämä kansa sinun kansallesi viimeisellä ajalla tekevä on."
15. Ja hän korotti äänensä, ja sanoi: „näin sanoo Bileam, Beorin poika, näin sanoo se mies, jonka silmät avatut ovat.
16. Sen sanoo hän, joka kuulee Jumalan puheet, jolla ylimmäisen tieto on, joka näkee kaikkivaltiaan näyt, joka lankeaa maahan, ja hänen silmänsä avataan:
17. Minä näin hänen, mutta en nyt, minä katselen häntä, vaan en läheltä. Tähti nousee Jaakobista, ja valtikka tulee Israelista, ja musertaa Moabin ääret, ja hävittää kaikki sotametelin lapset. Matt. 2:2. 2 Sam. 8:2.
18. Hän valloittaa Edomin, ja Seir tulee vihollistensa vallan alle; ja Israel tekee voimallisia töitä. 2 Sam. 8:14.
19. Jaakobista tulee hallitsija, ja hävittää jäännökset kaupungeista."
20. Ja kun hän näki Amalekilaiset, korotti hän äänensä, ja sanoi: „Amalek on ensimmäinen pakanain seas-

sa, vaan viimeiseltä joutuu hän perikatoon." • 2 Moos. 17:8. 1 Sam. 15:7.
21. Ja kun hän näki Keniläiset, korotti hän äänensä, ja sanoi: „sinun asuntosi on vahva, ja sinä teit pesäsi kallioon.
22. Mutta hävitys odottaa Kainia; ja Assur vie sinut vankina pois."
23. Ja hän korotti äänensä, ja sanoi: „voi! kuka jää eloon silloin, kun väkevä Jumala näitä on tekevä?
24. Ja haahdet tulevat Kittimin rannoilta ja kukistavat Assurin, ja kukistavat Eberin; ja myöskin hän hukkuu."
25. Ja Bileam nousi ja meni matkaansa, ja tuli jälleen kotiinsa, ja Balak myös meni omaa tietänsä.

25 Luku.

Kansan huoruus. Pinehaan kiivaus.

Ja Israel viipyi Sittimissä; ja kansa rupesi tekemään huorin Moabilaisten tytärten kanssa. 4 Moos. 33:49.
2. Nämä kutsuivat kansan epäjumaliensa uhrille; ja kansa söi ja kumarsi heidän epäjumaliansa.
3. Ja Israel suostui Baal-Peoriin; niin Herran viha syttyi Israelia vastaan. 5 Moos. 4:3. Jos. 22:17. Hos. 9:10.
4. Ja Herra sanoi Moosekselle: „ota kaikki kansan päämiehet, ja hirtä ne Herralle auringon puolella, että Herran vihan tuli käännettäisiin Israelista pois."
5. Ja Mooses sanoi Israelin tuomareille: „kukin tappakoon väestänsä ne, jotka Baal-Peoriin ovat suostuneet."
6. Ja katso, yksi mies Israelin lapsista tuli, ja toi veljeinsä sekaan midianilaisen naisen, Mooseksen ja kaikkein Israelin lasten seurakunnan nähden, jotka itkivät seurakunnan majan oven edessä.
7. Kun Pinehas, Eleasarin poika, papin Aaronin pojan poika, sen näki, nousi hän kansan keskeltä, ja otti keihään käteensä, Ps. 106:30. Syyr. 45:23. 1 Makk. 2:54.
8. ja meni sen Israelin miehen jälkeen teltan makuupaikkaan, ja pisti heidät molemmat, sekä Israelin miehen että naisen vatsasta läpitse. Sitten rangaistus lakkasi Israelin lasten keskellä.
9. Ja siinä rangaistuksessa surmattiin neljäkolmattakymmentätuhatta. 1 Kor. 10:8.
10. Ja Herra puhui Moosekselle, sanoen:
11. „Pinehas, Eleasarin poika, papin Aaronin pojan poika, on kääntänyt minun vihani pois Israelin lasten päältä, sen kautta, että hän oli kiivas minun kiivauteni tähden heidän keskellänsä, niin etten minä minun kiivaudessani hukuttanut Israelin lapsia.
12. Sentähden sano: katso, minä annan hänelle minun rauhani liiton.
13. Ja hänellä ja hänen siemenellänsä hänen jälkeensä on oleva ijankaikkisen pappeuden liitto, sentähden että hän oli kiivas Jumalansa puolesta ja sovitti Israelin lapset."
14. Ja sen tapetun Israelin miehen nimi, joka midianilaisen naisen kanssa tapettiin, oli Simri, Salun poika, ja oli yhden Simeonin huonekunnan päämies.
15. Mutta midianilaisen naisen nimi, joka myös tapettiin, oli Kasbi, Surin, midianin kansan huonekunnan päämiehen, tytär. 4 Moos. 31:8.
16. Ja Herra puhui Moosekselle, sanoen:
17. „Ahdistakaat midianilaisia, ja lyökäät heidät. 4 Moos. 31:2.
18. Sillä he ovat tehneet teille pahaa kavaluuksillansa, joilla he teidät pettäneet ovat Peorin kautta, ja sisarensa Kasbin kautta, midianilaisten päämiehen tyttären, joka tapettiin rangaistuksen päivänä, Peorin tähden.

26 Luku.

Israelin lasten luku lasketaan uudelleen Moabin kedoilla.

Ja rangaistuksen jälkeen tapahtui, että Herra puhui Moosekselle ja Eleasarille, papin Aaronin pojalle, sanoen:
2. „Laskekaat koko Israelin lasten seurakunnan lukumäärä, kahdenkymmenen vuotiset ja vanhemmat, heidän isäinsä huonekuntien mukaan, kaikki sotaan kelpaavaiset miehet Israelissa." 4 Moos. 1:2,3.
3. Ja Mooses ja pappi Eleasar puhuivat heidän kanssansa Moabin kedoilla, Jordanin tykönä, Jerikon kohdalla, sanoen:
4. „Ne laskettakoon, jotka ovat kahdenkymmenen vuotiset ja vanhemmat, niinkuin Herra oli käskenyt Moosekselle ja Israelin lapsille, jotka Egyptistä lähteneet olivat. 4 Moos. 1:1.
5. Ruben, Israelin esikoinen. Rubenin lapset: Hanok, josta on Hanokilaisten sukukunta, Pallu, josta Pallulaisten sukukunta, 1 Moos. 29:32. 46:9. 2 Moos. 6:14. 4 Moos. 1:20. 1 Aik. 5:1.
6. Hesron, josta Hesronilaisten sukukunta, Karmi, josta Karmilaisten sukukunta.

7. Nämä ovat Rubenilaisten sukukunnat. Ja heidän lukunsa oli kolmeviidettäkymmentä tuhatta seitsemänsataa ja kolmekymmentä.
8. Mutta Pallun poika oli Eliab.
9. Ja Eliabin pojat: Nemuel, Datan ja Abiram. Nämä ovat ne Datan ja Abiram, molemmat seurakunnan valitsemat, jotka asettivat itsensä Moosesta ja Aaronia vastaan Korakin eriseurassa, kun he kapinoivat Herraa vastaan. 4 Moos. 16:2. Ps. 106:17 ss.
10. Ja maa avasi suunsa ja nieli heidät ja Korakin, jolloin kapinajoukko kuoli, ja tuli söi viisikymmentä miestä kolmatta sataa, ja he tulivat merkiksi.
11. Vaan Korakin lapset eivät kuolleet.
12. Simeonin lapset heidän sukukunnissansa: Nemuel, hänestä Nemuelilaisten sukukunta; Jamin, hänestä Jaminilaisten sukukunta; Jakin, hänestä Jakinilaisten sukukunta;
13. Serak, hänestä Serakilaisten sukukunta; Saul, hänestä Saulilaisten sukukunta.
14. Nämä ovat Simeonilaisten sukukunnat, kaksikolmattakymmentä tuhatta ja kaksisataa.
15. Gadin lapset heidän sukukunnissansa: Sefon, hänestä Sefonilaisten sukukunta; Haggi, hänestä Haggilaisten sukukunta; Suni, hänestä Sunilaisten sukukunta;
16. Osni, hänestä Osnilaisten sukukunta; Eri, hänestä Eriläisten sukukunta:
17. Arod, hänestä Arodilaisten sukukunta; Ariel, hänestä Arielilaisten sukukunta.
18. Nämä ovat Gadin lasten sukukunnat, heidän lukunsa jälkeen: neljäkymmentä tuhatta ja viisisataa.
19. Juudan lapset: Ger ja Onan: ja Ger ja Onan kuolivat Kanaan maalla. 1 Moos. 38:7. 10. 46:12.
20. Ja Juudan lapset heidän sukukunnissa olivat: Sela, hänestä Selalaisten sukukunta; Peres, hänestä Peresiläisten sukukunta; Serak, hänestä Serakilaisten sukukunta.
21. Mutta Peresin lapset olivat: Hesron, hänestä Hesronilaisten sukukunta; Hamul, hänestä Hamulilaisten sukukunta.
22. Nämä ovat Juudan sukukunnat, heidän lukunsa jälkeen: kuusikahdeksattakymmentä tuhatta ja viisisataa.
23. Isaskarin lapset heidän sukukunnissansa: Tola, hänestä Tolalaisten sukukunta; Pua, hänestä Pualaisten sukukunta;
24. Jasub, hänestä Jasubilaisten sukukunta; Simron, hänestä Simronilaisten sukukunta.
25. Nämä ovat Isaskarin sukukunnat, heidän lukunsa jälkeen: neljäseitsemättäkymmentä tuhatta ja kolmesataa.
26. Sebulonin lapset heidän sukukunnissansa: Sered, hänestä Serediläisten sukukunta; Elon, hänestä Elonilaisten sukukunta; Jakleel, hänestä Jakleelilaisten sukukunta.
27. Nämä ovat Sebulonin sukukunnat, heidän lukunsa jälkeen: kuusikymmentä tuhatta ja viisisataa.
28. Josefin lapset heidän sukukunnissansa: Manasse ja Efraim.
29. Manassen lapset; Makir, hänestä Makirilaisten sukukunta. Makir siitti Gileadin, hänestä Gileadilaisten sukukunta. Jos. 17:1.
30. Nämä ovat Gileadin lapset: Jeser, hänestä Jeseriläisten sukukunta; Helek, hänestä Helekiläisten sukukunta;
31. Asriel, hänestä Asrielilaisten sukukunta; Sikem, hänestä Sikemiläisten sukukunta;
32. Semida, hänestä Semidiläisten sukukunta; Hefer, hänestä Heferiläisten sukukunta.
33. Mutta Selofkad oli Heferin poika, ja ei hänellä ollut poikia, vaan ainoastansa tyttäriä, ja Selofkadin tytärten nimet: Makla, Noa, Hogla, Milka ja Tirsa. 4 Moos. 27:1. 36:2. Jos. 17:3.
34. Nämä ovat Manassen sukukunnat; heidän lukunsa oli kaksikuudettakymmentä tuhatta ja seitsemän sataa.
35. Nämä ovat Efraimin lapset heidän sukukunnissansa: Sutelak, hänestä Sutelakilaisten sukukunta; Beker, hänestä Bekeriläisten sukukunta; Tahan, hänestä Tahanilaisten sukukunta.
36. Vaan Sutelakin lapset olivat: Eran, hänestä Eranilaisten sukukunta.
37. Nämä ovat Efraimin lasten sukukunnat; heidän lukunsa oli kaksineljättäkymmentä tuhatta ja viisisataa. Nämä ovat Josefin lapset heidän sukukunnissansa.
38. Benjaminin lapset heidän sukukunnissansa: Bela, hänestä Belalaisten sukukunta; Asbel, hänestä Asbelilaisten sukukunta; Ahiram, hänestä Ahiramilaisten sukukunta;
39. Sefufam, hänestä Sefufamilaisten sukukunta; Hufam, hänestä Hufamilaisten sukukunta.

40. Mutta Belan lapset olivat: Ard ja Naeman, näistä Ardilaisten ja Naemilaisten sukukunta.
41. Nämä ovat Benjaminin lapset heidän sukukunnissansa; heidän lukunsa oli viisiviidettäkymmentä tuhatta ja kuusisataa.
42. Nämä olivat Danin lapset heidän sukukunnissansa: Suham, hänestä Suhamilaisten sukukunta. Nämä ovat Danin lapset heidän sukukunnissansa. 1 Moos. 46:23.
43. Ja olivat kaikki yhteen Suhamilaisten sukukunta, neljäseitsemättäkymmentä tuhatta ja neljäsataa.
44. Asserin lapset heidän sukukunnissansa: Jimna, hänestä Jimnalaisten sukukunta; Jesvi, hänestä Jesviläisten sukukunta; Brija, hänestä Brijalaisten sukukunta.
45. Mutta Brijan lapset olivat: Heber, hänestä Hebriläisten sukukunta; Melkiel, hänestä Melkieliläisten sukukunta.
46. Ja Asserin tytär kutsuttiin Serak.
47. Nämä ovat Asserin lasten sukukunnat, ja heidän lukunsa kolmekuudettakymmentä tuhatta ja neljäsataa.
48. Naftalin lapset heidän sukukunnissansa: Jakseel, hänestä Jakseelilaisten sukukunta; Guni, hänestä Gunilaisten sukukunta;
49. Jeser, hänestä Jeseriläisten sukukunta; Sillem, hänestä Sillemiläisten sukukunta.
50. Nämä ovat Naftalin sukukunnat, heidän heimokuntainsa jälkeen; heidän lukunsa oli viisiviidettäkymmentä tuhatta ja neljäsataa.
51. Tämä on Israelin lasten luku: kuusikertaa satatuhatta ja yksi tuhatta, seitsemänsataa ja kolmekymmentä. 2 Moos. 12:37. 4 Moos. 1:45 ss. 2:32.
52. Ja Herra puhui Moosekselle, sanoen:
53. Näille sinun pitää maan jakaman perinnöksi, nimien lukuin jälkeen.
54. Monilukuiselle anna suurempi perintö ja vähälukuiselle pienempi perintö; jokaiselle pitää annettaman perintöosa heidän lukunsa jälkeen. 4 Moos. 33:54.
55. Kuitenkin arvalla pitää maa jaettaman, ja isäinsä sukukuntain nimien jälkeen pitää heidän perimän. 4 Moos. 33:54. Jos. 14:2. 17:14.
56. Arvalla on heidän perimisensä jaettava sen jälkeen kuin heitä on paljon tahi vähän.
57. Ja tämä on Leviläisten luku heidän sukukunnissansa: Gerson, hänestä Gersonilaisten sukukunta; Kahat, hänestä Kahatilaisten sukukunta; Merari, hänestä Merarilaisten sukukunta. 2 Moos. 6:16. 4 Moos. 3:17.
58. Nämä ovat Levin sukukunnat: Libniläisten sukukunnat, Hebronilaisten sukukunnat, Mahelilaisten sukukunnat, Musilaisten sukukunnat, Korakilaisten sukukunnat. Kahat siitti Amramin;
59. ja Amramin vaimon nimi oli Jokebed, Levin tytär, joka Leville oli syntynyt Egyptissä; ja hän synnytti Amramille Aaronin ja Mooseksen, ja heidän sisarensa Mirjamin. 2 Moos. 6:20.
60. Mutta Aaronille oli syntynyt Nadab ja Abihu, Eleasar ja Itamar.
61. Ja Nadab ja Abihu kuolivat, koska he uhrasivat vierasta tulta Herran edessä. 3 Moos. 10:2. 4 Moos. 3:4. 1 Aik. 24:2.
62. Ja heidän lukunsa oli kolmekolmattakymmentä tuhatta, kaikki miehenpuoli, kuukauden vanhasta ja sen ylitse, jotka eivät olleet luetut Israelin lasten sekaan; sillä ei heille annettu perimistä Israelin lasten keskellä.
63. Tämä on Israelin lasten luku, jonka Mooses ja pappi Eleasar laskivat Moabin kedoilla, Jordanin tykönä, Jerikon kohdalla.
64. Näiden laskussa ei yhtään ollut siitä luvusta, jonka Mooses ja pappi Aaron laskivat Israelin lapsista Sinain korvessa;
65. sillä Herra oli sanonut heille, että heidän piti totisesti kuoleman korvessa; eikä yksikään jäänyt heistä elämään paitsi Kalebia, Jefunnen poikaa, ja Josuaa, Nunin poikaa. 4 Moos. 14:23, 29. 32:10 ss. 5 Moos. 1:35. 1 Kor. 10:5.

27 Luku.

Selofkadin tyttäret. Josua määrätään kansan johtajaksi.

Ja Selofkadin tyttäret, Heferin pojan, Gileadin pojan, Makirin pojan, Manassen pojan, Manassen, Josefin pojan suvusta, joitten nimet olivat: Makla, Noa, Hogla, Milka ja Tirsa, tulivat esille. 4 Moos. 26:33. 36:2. Jos. 17:3.
2. Ja he astuivat Mooseksen ja papin Eleasarin, ja päämiesten, ja kaiken kansan eteen, seurakunnan majan oven edessä, ja sanoivat:
3. ,,Meidän isämme kuoli korvessa, eikä hän ollut siinä joukossa, jotka metelin nostivat Herraa vastaan Korakin kapinassa, vaan hän on oman

syntinsä tähden kuollut: eikä ollut
hänellä poikia. 4 Moos. 16:1,2 ss.
4. Miksi meidän isämme nimi hä-
viäisi suvustansa pois, sentähden
ettei hänellä ollut yhtään poikaa?
antakaat meille osa isäimme veljein
seassa."
5. Ja Mooses saattoi heidän asian-
sa Herran eteen.
6. Ja Herra puhui Moosekselle, sa-
noen:
7. „Selofkadin tyttäret ovat oikein
puhuneet; sinun tulee antaa heille-
kin perintöosa heidän isäinsä vel-
jein seassa, ja saattaa heille isänsä
perintö.
8. Ja puhu Israelin lapsille, sa-
noen: jos joku kuolee ilman poikaa,
niin teidän pitää hänen perimisen-
sä antaman hänen tyttärellensä.
9. Jollei hänellä ole tytärtä, niin
antakaat perintö hänen veljillensä.
10. Ja jollei hänellä ole veljiä, niin
antakaat se hänen sedillensä.
11. Jollei hänellä ole setiä, niin an-
takaat se hänen lähimmäiselle su-
kulaisellensa, hänen lähimmäiselle
heimolaisellensa hänen omasta su-
vustansa, että hän sen omistaa. Tä-
mä olkoon Israelin lapsille sääntö
ja oikeus, niinkuin Herra on Moo-
sekselle käskenyt."
12. Ja Herra sanoi Moosekselle:
„astu ylös tälle Abarimin vuorelle,
ja katso sitä maata, jonka minä Is-
raelin lapsille annan. 5 Moos. 32:48,49.
13. Ja kun sen nähnyt olet, niin
sinäkin kootaan kansasi tykö, niin-
kuin sinun veljesi Aaron koottu on.
4 Moos. 20:12 ss. 24 ss. 5 Moos. 1:37.
14. Sillä te olitte minun sanalleni
kovakorvaiset Sinin korvessa kan-
san riidellessä, kun teidän olisi tul-
lut minua pyhittää veden kautta
heidän edessänsä." Se on se riita-
vesi Kadeksessa, Sinin korvessa.
15. Ja Mooses puhui Herralle, sa-
noen:
16. „Herra, kaiken lihan henkein
Jumala, asettakoon yhden miehen
kansan päämieheksi,
17. joka heidän edessänsä kävisi
ulos ja sisälle, veisi heitä ulos ja si-
sälle, ettei Herran seurakunta olisi
niinkuin lampaat ilman paimenta."
18. Ja Herra sanoi Moosekselle:
„ota Josua, Nunin poika, sinun ty-
kösi, joka on mies, jossa Henki on,
ja pane kätesi hänen päällensä,
19. ja aseta hän papin Eleasarin
ja koko seurakunnan eteen, ja anna
hänelle käskyjä heidän silmäinsä
edessä. 5 Moos. 3:21.
20. Ja pane sinun kunniastasi hä-
nen päällensä, että Israelin lasten
koko seurakunta olisivat hänelle
kuuliaiset.
21. Ja hän astukoon papin Eleasarin
eteen, joka kysyköön neuvoa hänen
puolestaan valkeuden kautta Herran
edessä; ja Hänen sanansa mukaan
käykööt ulos ja sisälle sekä hän että
Israelin lapset hänen kanssansa, ja
koko seurakunta." 2 Moos. 28:30.
22. Ja Mooses teki niinkuin Herra
hänelle käski, ja otti Josuan ja asetti
hänen papin Eleasarin ja koko seu-
rakunnan eteen,
23. ja laski kätensä hänen päällen-
sä, ja antoi hänelle käskyjä, niin-
kuin Herra oli Moosekselle puhunut.

28 Luku.

Uhrilakeja.

Ja Herra puhui Moosekselle, sanoen:
2. Käske Israelin lapsia, ja sano
heille: pitäkäät huolta minun uh-
ristani, joka on minun leipäni, tuli-
uhriksi ja lepytyshajuksi minulle,
niin että te sen määrätyllä ajalla mi-
nulle uhraatte. 3 Moos. 3:11. 21:6.
3. Ja sano heille: tämä on se tuli-
uhri, jonka teidän pitää uhraaman
Herralle: kaksi virheetöntä vuosi-
kautista karitsaa jokapäivä, alino-
maiseksi polttouhriksi.
4. Uhraa yksi karitsa aamulla, ja
uhraa toinen karitsa illansuussa,
5. ja siihen kymmenennes osa efas-
ta hienoja jauhoja ruokauhriksi, se-
koitettuna neljännes osaan hinniä
puserrettua öljyä. 2 Moos. 29:40.
3 Moos. 2:1.
6. Tämä on alituinen polttouhri,
joka Sinain vuorella uhrattiin otol-
liseksi hajuksi; se on tuliuhri Her-
ralle.
7. Ja uhraa myös juomauhriksi
neljännes osa hinniä ensimmäiselle
karitsalle. Juomauhri väkevästä vii-
nistä pitää uhrattaman Herralle py-
häkössä.
8. Toisen karitsan pitää sinun uh-
raaman illan suussa; niinkuin aa-
mullisen ruokauhrin ja juomauhrin
pitää sinun senkin valmistaman,
otollisen hajun tuleksi Herralle.
9. Mutta sabbatin päivänä pitää si-
nun uhraaman kaksi virheetöntä
vuosikautista karitsata, ja kaksi kym-
menestä hienoja jauhoja, sekoitettu-
na öljyllä, ruokauhriksi, ynnä sen
juomauhrin kanssa.
10. Tämä on joka sabbatin poltto-
uhri, paitsi jokapäiväistä polttouh-
ria juomauhrinensa.
11. Mutta ensimmäisenä päivänä

oka kuukaudessa pitää teidän uhraaman Herralle polttouhriksi: kaksi nuorta härkää, yhden oinaan, seitsemän vuosikautista virheetöntä karitsata,

12. ja kolme kymmenestä hienoja jauhoja ruokauhriksi, sekoitettuna öljyllä, jokaiselle härjälle, ja kaksi kymmenestä hienoja jauhoja ruokauhriksi, öljyllä sekoitettuna, jokaiselle oinaalle,

13. ja kymmenes hienoja jauhoja ruokauhriksi, öljyllä sekoitettuna, jokaiselle karitsalle; se on lepytyshajun tuli Herralle.

14. Ja näihin kuuluvat juomauhrit olkoot puoli hinniä viiniä härjälle, kolmannes hinniä oinaalle, neljännes hinniä karitsalle. Se on kuukautinen polttouhri, vuoden joka kuukaudelle.

15. Myöskin tulee teidän uhrata yksi kauris syntiuhriksi Herralle; paitsi jokapäiväistä polttouhria juomauhrinensa pitää se valmistettaman.

16. Mutta neljäntenä toista päivänä ensimmäisellä kuulla on pääsiäinen Herralle. 2 Moos. 12:18. 23:15. 3 Moos. 23:5. 4 Moos. 9:3. 5 Moos. 16:1 ss.

17. Ja viidentenätoista päivänä sitä kuuta on juhla. Seitsemän päivää pitää syötämän happamatonta leipää.

18. Ensimmäisenä päivänä on pyhä kokous; älkäät silloin tehkö mitään työtä.

19. Ja teidän pitää uhraaman tuliuhria, Herralle polttouhriksi: kaksi nuorta härkää, ja yhden oinaan, niin myös seitsemän vuosikautista karitsata; virheettömät ne olkoot.

20. Ja näitten ruokauhriksi tulee teidän uhrata öljyllä sekoitettuja hienoja jauhoja, kolme kymmenestä härjälle, ja kaksi kymmenestä oinaalle,

21. ja aina yksi kymmenes jokaiselle niistä seitsemästä karitsasta;

22. myöskin tulee teidän uhrata yksi kauris syntiuhriksi teitä sovittamaan.

23. Paitsi aamuista polttouhria, joka jokapäiväinen polttouhri on, teidän pitää ne tekemän.

24. Tällä tavalla pitää teidän niinä jokaisena seitsemänä päivänä uhraaman tuliuhrin leipää otolliseksi hajuksi Herralle; paitsi jokapäiväistä polttouhria pitää se valmistettaman juomauhrinensa.

25. Ja seitsemäntenä päivänä pitää teillä oleman pyhä kokous; älkäät silloin tehkö mitään työtä.

26. Ja uutisten päivänä, kun uhraatte uutta ruokauhria Herralle viikojuhlananne, pitää teillä pyhä kokous oleman; älkäät silloin tehkö mitään työtä. 3 Moos. 23:15, 16.

27. Ja uhratkaat polttouhri otolliseksi hajuksi Herralle: kaksi härkää, yhden oinaan ja seitsemän vuosikautista karitsata,

28. ja niitten ruokauhriksi: hienoja jauhoja sekoitettuna öljyllä, kolme kymmenestä kummallenkin härjälle, kaksi kymmenestä oinaalle,

29. ja aina kymmenes kullenkin karitsalle niistä seitsemästä karitsasta;

30. niin myös uhratkaat yksi kauris teitä sovittamaan.

31. Tämä tehkäät paitsi jokapäiväistä polttouhria ruokauhrinensa; virheettömät ne teillä olkoot, niin myös niiden juomauhrit.

29 Luku.

Uhrilakeja.

Seitsemännen kuukauden ensimmäisenä päivänä pitää teillä pyhä kokous oleman; älkäät silloin tehkö yhtään työtä. Se on soittamisen juhlapäivä. 3 Moos. 23:24 ss.

2. Ja uhratkaat polttouhri otolliseksi hajuksi Herralle: yksi nuori härkä, yksi oinas, seitsemän vuosikautista virheetöntä karitsata.

3. Ja niiden ruokauhriksi: öljyllä sekoitettuja hienoja jauhoja, kolme kymmenestä härjälle, kaksi kymmenestä oinaalle,

4. ja yksi kymmenes jokaiselle karitsalle, niistä seitsemästä karitsasta;

5. ja uhratkaat myös yksi kauris syntiuhriksi, teitä sovittamaan,

6. paitsi uuden kuun polttouhria ja ruokauhria, ja paitsi jokapäiväistä polttouhria, säännön mukaisine ruokauhrinensa ja juomauhrinensa, otollisen hajun tuleksi Herralle.

7. Kymmenentenä päivänä tässä seitsemännessä kuukaudessa pitää myös teillä pyhä kokous oleman; ja teidän pitää vaivaaman teidän sielujanne, ja älkäät silloin yhtään työtä tehkö. 3 Moos. 16:29. 23:27.

8. Ja teidän pitää uhraaman polttouhria otolliseksi hajuksi Herralle: yhden nuoren härjän, ja yhden oinaan, ja seitsemän vuosikautista virheetöntä karitsata,

9. ynnä niiden ruokauhrin kanssa: hienoja jauhoja, sekoitettuna öljyllä, kolme kymmenestä härjälle, kaksi kymmenestä oinaalle,

10. ja aina kymmeneksen jokaiselle karitsalle, niistä seitsemästä karitsasta;

11. ja uhratkaat myös yksi kauris

syntiuhriksi, — paitsi sovittamisen
syntiuhria ja jokapäiväistä polttouh-
ria, ruokauhrinensa ja juomauhri-
nensa. 3 Moos. 16:15.
12. Viidentenätoista päivänä seitse-
männessä kuukaudessa pitää teillä
pyhä kokous oleman; älkäät silloin
mitään työtä tehkö, ja teidän pitää
juhlaa pitämän Herralle seitsemän
päivää. 3 Moos. 23:34. Joh. 7:2.
13. Ja teidän pitää uhraaman pol-
touhria ja tuliuhria, otolliseksi ha-
juksi Herralle: kolmetoista nuorta
härkää, kaksi oinasta, neljätoista
vuosikautista, virheetöntä karitsata;
14. ynnä niiden ruokauhrin kanssa,
sämpyläjauhoja, sekoitetut öljyllä:
kolme kymmenestä jokaiselle niistä
kolmestatoista härjästä, kaksi kym-
menestä kullenkin niistä kahdesta
oinaasta,
15. ja kymmeneksen itsekullenkin
niistä neljästätoista karitsasta;
16. myöskin tulee teidän uhrata
kauris syntiuhriksi; — paitsi joka-
päiväistä polttouhria ruokauhrinen-
sa ja juomauhrinensa.
17. Ja toisena päivänä: kaksitoista
nuorta härkää, kaksi oinasta, neljä-
toista vuosikautista virheetöntä ka-
ritsata,
18. ja niiden ruokauhrit ja juoma-
uhrit härjille, oinaille ja karitsoille,
määrätyllä tavalla niiden luvun mu-
kaan,
19. ja siihen myös kauris syntiuh-
riksi; — paitsi jokapäiväistä poltto-
uhria, ruokauhrinensa ja juomauh-
rinensa.
20. Kolmantena päivänä: yksitois-
ta härkää, kaksi oinasta, neljätoista
vuosikautista, virheetöntä karitsata,
21. ynnä niiden ruokauhrit ja juo-
mauhrit härjille, oinaille ja karit-
soille, määrätyllä tavalla niiden lu-
vun mukaan,
22. ja siihen myös kauris syntiuh-
riksi; — paitsi jokapäiväistä poltto-
uhria ruokauhrinensa ja juomauh-
rinensa.
23. Neljäntenä päivänä: kymmenen
härkää, kaksi oinasta, neljätoista
vuosikautista, virheetöntä karitsata,
24. ja niiden ruokauhrit ja juoma-
uhrit, härjille, oinaille ja karitsoil-
le, määrätyllä tavalla niiden luvun
mukaan,
25. ja siihen kauris syntiuhriksi;
— paitsi jokapäiväistä polttouhria,
ruokauhrinensa ja juomauhrinensa.
26. Ja viidentenä päivänä, yhdek-
sän härkää, kaksi oinasta, neljätoista
vuosikautista virheetöntä karitsata,
27. ja niiden ruokauhrit ja juoma-
uhrit, härjille, oinaille ja karitsoil-
le, määrätyllä tavalla niiden luvun
mukaan,
28. ja siihen myös kauris syntiuh-
riksi; — paitsi jokapäiväistä poltto-
uhria, ruokauhrinensa ja juomauh-
rinensa.
29. Ja kuudentena päivänä: kah-
deksan härkää, kaksi oinasta, neljä-
toista vuosikautista virheetöntä ka-
ritsata,
30. ynnä niiden ruokauhrit ja juo-
mauhrit, härjille, oinaille ja karit-
soille, määrätyllä tavalla niiden lu-
vun mukaan,
31. ja siihen myös kauris syntiuh-
riksi; — paitsi jokapäiväistä poltto-
uhria, ruokauhrinensa ja juomauh-
rinensa.
32. Ja seitsemäntenä päivänä: seit-
semän härkää, kaksi oinasta, neljä-
toista vuosikautista, virheetöntä ka-
ritsata,
33. ja niiden ruokauhrit ja juo-
mauhrit, härjille, oinaille ja karit-
soille, määrätyllä tavalla niiden lu-
vun mukaan,
34. ja siihen myös kauris syntiuh-
riksi; — paitsi jokapäiväistä poltto-
uhria, ruokauhrinensa ja juomauh-
rinensa.
35. Kahdeksas päivä olkoon teille
päätösjuhla; älkäät silloin mitään
työtä tehkö. 3 Moos. 23:36.
36. Ja teidän pitää silloin uhraa-
man polttouhria, otollisen hajun tuli-
uhria Herralle: yhden härjän, yhden
oinaan ja seitsemän vuosikautista,
virheetöntä karitsata,
37. ja niiden ruokauhrit ja juoma-
uhrit, härjille, oinaille ja karitsoil-
le, määrätyllä tavalla niiden luvun
mukaan,
38. ja siihen myös kauris syntiuh-
riksi; — paitsi jokapäiväistä poltto-
uhria, ruokauhrinensa ja juomauh-
rinensa.
39. Nämä pitää teidän uhraaman
Herralle teidän juhlapäivinänne,
paitsi sitä mitä te lupaatte ja hy-
västä tahdosta annatte polttouhrik-
senne, ruokauhriksenne, juomauh-
riksenne ja kiitosuhriksenne.

30 Luku.

Laki lupauksista.

Ja Mooses sanoi Israelin lapsille
kaikki, mitä Herra hänelle oli
käskenyt.
2. Ja Mooses puhui Israelin suku-
kuntain päämiehille, sanoen: tämä
on, minkä Herra käski:
3. Jos mies lupaa lupauksen Her-

ralle tahi vannoo valan, jonka kautta hän itsensä kieltämisessä sitoo sielunsa, niin älköön hän tehkö sanaansa turhaksi, vaan täyttäköön kaikki, mitä hän on suullansa luvannut. 3 Moos. 27:2. 5 Moos. 23:21. Saarn. 5:3 ss.

4. Ja jos nainen, olessaan vielä isänsä huoneessa nuoruudessansa, lupaa lupauksen Herralle, sitoen itsensä,

5. ja hänen isänsä kuulee hänen lupauksensa ja valasiteensä, jolla hän on sielunsa sitonut, ja hänen isänsä on ääneti siihen, niin olkoot kaikki hänen lupauksensa vahvat, ja koko hänen valasiteensä, jolla hän on sielunsa sitonut, olkoon pysyvä.

6. Mutta jos hänen isänsä kieltää sen sinä päivänä, jona hän sen kuulee, niin hänen lupauksensa ja valasiteensä, jolla hän on sielunsa sitonut, eivät ole vahvat; ja Herra on hänelle armollinen, koska hänen isänsä on sen häneltä kieltänyt.

7. Ja jos hänellä on mies, ja hän on jotain luvannut, taikka jotain on suullansa puhunut, jolla hän on sielunsa sitonut,

8. ja hänen miehensä kuulee sen, ja on ääneti siihen sinä päivänä, jona hän sen kuulee, niin pitää hänen lupauksensa vahvana oleman; ja hänen valasiteensä, jolla hän on sielunsa sitonut, on myös vahva.

9. Mutta jos hänen miehensä sen kieltää sinä päivänä, jona hän sen kuulee, niin hän pääsee lupauksestansa, ja siitä mitä hän suullansa varomattomasti on puhunut, jolla hän sielunsa sitoi; ja Herra on hänelle armollinen.

10. Lesken ja hyljätyn vaimon lupaus ja kaikki, johon hän on sielunsa sitonut, pysyköön hänelle voimassa.

11. Ja jos vaimo miehensä huoneessa tekee lupauksen, tahi sielunsa sitoo valallansa,

12. ja mies kuulee sen, ja on ääneti siihen, eikä kiellä sitä, niin pitää kaiken sen lupauksen ja valasiteen, jolla hän on sielunsa sitonut, oleman vahvana.

13. Mutta jos hänen miehensä tekee sen tyhjäksi sinä päivänä, jona hän sen kuulee, niin kaikki mitä hän on puhunut, lupaukset ja valasiteet, jäävät mitättömiksi; sillä hänen miehensä on sen tehnyt tyhjäksi, ja Herra antaa hänelle anteeksi.

14. Ja kaikki vaimon lupaukset ja valat, jolla hän sitoutuu itsensäkieltämiseen, pitää hänen miehensä joko vahvistaman, taikka tyhjäksi tekemän. 3 Moos. 16:29.

15. Mutta jos hänen miehensä on ääneti siihen, siitä päivästä toiseen, niin hän vahvistaa kaikki hänen lupauksensa ja kaikki hänen valasiteensä; koska hän on ääneti ollut sinä päivänä, jona hän sen kuuli, niin hän vahvistaa ne.

16. Mutta jos hän peruuttaa ne sen jälkeen kuin hän sen kuuli, niin pitää hänen kantaman vaimonsa vääryyden.

17. Nämä ovat ne säännöt, jotka Herra on käskenyt Moosekselle miehen ja vaimon välisestä suhteesta, sekä isän ja tyttären välisestä suhteesta, kun tytär nuorena vielä on isänsä huoneessa.

31 Luku.

Israel kostaa Midianilaisille. Bileam hukkuu. Saalis jaetaan.

Ja Herra puhui Moosekselle, sanoen;

2. „Kosta Midianilaisille Israelin lasten puolesta; sitten kootaan sinä kansasi tykö.“ 4 Moos. 25:17. 27:13.

3. Niin Mooses puhui kansalle, sanoen: „varustakaat miehiä sotaan Midianilaisia vastaan, että he kostaisivat Midianilaisille Herran puolesta.

4. Jokaisesta sukukunnasta tuhannen miestä lähettäkäät sotaan, kaikista Israelin sukukunnista.“

5. Niin otettiin Israelin sukukunnista tuhat joka sukukunnasta; niin he varustivat sotaan kaksitoista tuhatta miestä.

6. Ja Mooses lähetti heidät sotaan, tuhannen jokaisesta sukukunnasta, ynnä Pinehaan, papin Eleasarin pojan kanssa, ja pyhät aseet, ja myös ilotorvet olivat hänen kädessänsä.

7. Ja he sotivat Midianilaisia vastaan, niinkuin Herra oli Moosekselle käskenyt, ja löivät kuoliaaksi kaiken miehenpuolen.

8. Niin tappoivat he myös Midianilaisten kuninkaat heidän lyötyjensä joukossa: Evin, Rekemin, Surin, Hurin ja Reban, viisi Midianilaisten kuningasta; Bileamin, Beorin pojan, löivät he myös miekalla kuoliaaksi. Jos. 13:21 s.

9. Mutta Israelin lapset ottivat vangiksi Midianilaisten vaimot ja heidän lapsensa; ja kaikki heidän eläimensä ja kaikki heidän karjansa ja kaiken heidän tavaransa he ryöstivät.

10. Ja kaikki kaupungit heidän asuntopaikoissaan ja kaikki heidän linnansa he polttivat.

11. Ja he ottivat mukanansa saaliin ja kaikki mitä otettavaa oli, sekä ihmiset että eläimet,
12. ja veivät ne Mooseksen ja papin Eleasarin eteen, ja koko Israelin lasten seurakunnan eteen — vangit ja ryöstetyt eläimet, ja saaliin, — leiriin Moabin kedolle, joka on Jordanin tykönä Jerikon kohdalla.
13. Ja Mooses ja pappi Eleasar ja kaikki seurakunnan päämiehet menivät heitä vastaan ulos leiristä.
14. Ja Mooses vihastui sodan päämiehiin, jotka olivat tuhanten ja satain päämiehet, kun he tulivat sotaretkeltä.
15. Ja Mooses sanoi heille: „oletteko jättäneet kaikki naiset elämään?
16. Katso, nehän saattoivat Bileamin neuvosta Israelin lapsia syntiä tekemään Herraa vastaan Peorin asiassa, ja rangaistus tuli Herran kansan päälle. 4Moos. 22:5. 24:14. 25:2. 2 Piet. 2:15 ss.
17. Niin lyökäät nyt kuoliaaksi kaikki miehenpuoli lasten seassa, ja kaikki naiset, jotka miehen tunteneet ja miehen kanssa maanneet ovat, lyökäät myös kuoliaaksi. Tuom. 21:11.
18. Mutta kaikki naispuoliset lapsista, jotka eivät ole miestä tunteneet eikä maanneet miehen tykönä, sallikaat elää.
19. Ja pysykäät itse ulkona leiristä seitsemän päivää. Kaikki, jotka olette ihmisen tappaneet tahi tapettuun koskeneet, puhdistakaat itsenne kolmantena ja seitsemäntenä päivänä, sekä te itse, että vangit. 4 Moos. 19:16.
20. Ja kaikki vaatteet, ja kaikki nahkakalut, ja kaikki, jotka vuohen karvoista tehdyt ovat, ja kaikki puuaseet pitää teidän puhdistaman."
21. Ja pappi Eleasar sanoi sotajoukolle, joka sodassa oli ollut: tämä on lain sääntö, jonka Herra on käskenyt Moosekselle:
22. Ainoastansa kulta, hopia, vaski, rauta, tina ja lyijy,
23. ja kaikki, mikä tulen kestää, käyttäkäät tulen läpitse, ja se on puhdas; kuitenkin ovat ne puhdistusvedellä kirkkaaksi tehtävät. Mutta kaikki se, joka ei tulta kestä, pitää teidän käyttämän veden läpitse.
24. Ja teidän pitää pesemän vaatteenne seitsemäntenä päivänä, niin te tulette puhtaaksi; sitten tulkaat leiriin.
25. Ja Herra puhui Moosekselle, sanoen:
26. „Lue vangittujen saalis, sekä ihmiset että eläimet, sinä ja pappi Eleasar, ja ylimmäiset kansan vanhimmat.
27. Ja anna puoli saaliista niille, jotka sotaan menivät ja sotineet ovat, ja toinen puoli muulle kansalle. 1 Sam. 30:24.
28. Ja ylennä veroksi Herralle sotamiehistä, jotka sodassa olivat, aina viidestä sadasta yksi sielu, ihmisistä, eläimistä, aaseista ja lampaista.
29. Heille tulevasta puolesta osasta pitää sinun ne ottaman ja antaman papille Eleasarille, ylönnykseksi Herralle.
30. Vaan lapsille tulevasta puolesta osasta ota aina viidestäkymmenestä yksi, ihmisistä, karjasta, aaseista ja lampaista, ja kaikista eläimistä, ja anna ne Leviläisille, jotka vartioitsevat Herran majaa."
31. Ja Mooses ja pappi Eleasar tekivät niinkuin Herra oli käskenyt Moosekselle.
32. Ja saalis, joka oli jälellä sotaväen ryöstämästä saaliista, oli kuusisataa viisi kahdeksattakymmentä tuhatta lammasta,
33. kaksi kahdeksattakymmentä tuhatta nautaa,
34. yksi seitsemättäkymmentä tuhatta aasia.
35. Ja naisväkeä, jotka eivät olleet miehen kanssa maanneet, oli kaksineljättäkymmentä tuhatta sielua.
36. Ja puolet tästä, joka sotaan lähteneiden osaksi tuli, oli luvultaan kolmesataa seitsemänneljättäkymmentä tuhatta ja viisisataa lammasta.
37. josta tuli Herralle kuusisataa ja viisikahdeksattakymmentä lammasta;
38. ja kuusi neljättäkymmentä tuhatta nautaa, josta Herralle kaksikahdeksattakymmentä;
39. ja kolmekymmentä tuhatta ja viisisataa aasia, josta Herralle yksi seitsemättäkymmentä;
40. niin myös ihmisten sieluja kuusitoistakymmentä tuhatta, ja niistä tuli Herralle kaksi neljättäkymmentä sielua.
41. Ja Mooses antoi Herran ylönnysuhrin osan papille Eleasarille, niinkuin Herra oli hänelle käskenyt.
42. Mutta toinen puoli siitä, jonka Mooses oli sotamiesten saaliista jakanut Israelin lapsille,
43. joka kansalle tuli, oli kolmesataa seitsemän neljättäkymmentä tuhatta ja viisisataa lammasta,
44. kuusi neljättäkymmentä tuhatta nautaa,
45. kolmekymmentä tuhatta ja viisisataa aasia,
46. ja kuusitoistakymmentä tuhatta ihmisten sielua.

47. Ja Mooses otti siitä puolesta
osasta, joka Israelin lasten oli, aina
yhden viidestäkymmenestä, sekä ih-
misistä että eläimistä, ja antoi sen
Leviläisille, jotka vartioitsivat Her-
ran majaa, niinkuin Herra oli Moo-
sekselle käskenyt.
48. Ja sotaväen päällysmiehet, jotka
olivat asetetut tuhanten ja satain pää-
miehiksi, menivät Mooseksen tykö,
49. ja sanoivat hänelle: ,,sinun pal-
velijasi ovat laskeneet sotamiesten
luvun, jotka meidän allamme oli-
vat, ja ei siitä yhtäkään puutu,
50. ja me tuomme Herralle lahjoja,
senjälkeen kuin kukin saanut on,
kultaisia esineitä, käsirenkaita, ran-
nerenkaita, sormuksia, korvarenkai-
ta, seppeleitä, että meidän sielum-
me sovitettaisiin Herran edessä."
51. Niin Mooses ja pappi Eleasar
ottivat heiltä kullan, kaikellaisia esi-
neitä.
52. Ja kaikki ylönnysuhrin kulta,
jonka tuhanten ja satain päämiehet
Herralle uhrasivat, oli kuusitoista-
kymmentä tuhatta seitsemänsataa ja
viisikymmentä sikliä.
53. Sotaväki oli ryövännyt itseku-
kin edestänsä.
54. Ja Mooses ja pappi Eleasar ot-
tivat kullan tuhanten ja satain pää-
miehiltä, ja he veivät sen seurakun-
nan majaan Israelin lapsille muis-
toksi Herran eteen.

32 Luku.

Rubenin ja Gadin lapset, ja puoli Manassen sukukuntaa saavat osakseen maan Jordanin itäpuolella.

Rubenin lapsilla oli sangen paljo
karjaa, ja Gadin lapsilla oli myös
aivan suuri joukko karjaa, ja he
näkivät Jaeserin ja Gileadin maan,
että se oli sovelias karjan laidun.
2. Sentähden tulivat Gadin lapset
ja Rubenin lapset ja puhuivat Moo-
sekselle ja papille Eleasarille ja kan-
san päämiehille, sanoen:
3. ,,Atarot, Dibon, Jaeser, Nimra,
Hesbon, Eleale, Seban, Nebo ja Beon,
4. se maa, jonka Herra on lyönyt
Israelin kansan edessä, on sovelias
maa karjalle, ja meillä, sinun pal-
velijoillasi, on karjaa."
5. Ja he vielä sanoivat: ,,jos me
olemme armon löytäneet sinun edes-
säsi, niin anna sinun palvelijoillesi
tämä maa omaksi; älä anna meidän
mennä Jordanin ylitse."
6. Mooses sanoi Gadin ja Rubenin
lapsille: ,,pitäiskö teidän veljenne
menemän sotaan, ja te jäätte tähän?
7. Miksi te käännätte Israelin las-
ten sydämmet menemästä ylitse sii-
hen maahan, jonka Herra heille on
antanut?
8. Niin tekivät myös teidän isänne,
kun minä lähetin heidät Kades Bar-
neasta katsomaan tätä maata;
9. kun he tulivat Eskolin ojalle ja
näkivät maan, käänsivät he Israelin
lasten sydämmen, niin ettei he sii-
hen maahan tahtoneet mennä, jon-
ka Herra oli heille antanut.
4 Moos. 13:3 ss. 24 ss.
10. Ja Herran viha syttyi sinä päi-
vänä, ja hän vannoi, sanoen:
11. Tämä kansa, joka Egyptistä läh-
tenyt on, kahdenkymmenen vuoti-
set ja vanhemmat, ei suinkaan pidä
näkemän sitä maata, jonka minä
Abrahamille, Isaakille ja Jaakobille
olen valan kautta luvannut, — kos-
ka eivät ole minua uskollisesti seu-
ranneet, — 4 Moos. 14:28 ss. 26:65.
5 Moos. 1:35.
12. paitsi Kalebia, Jefunnen, Keni-
siläisen poikaa, ja Josuaa, Nunin
poikaa; sillä he uskollisesti seura-
sivat Herraa.
13. Ja Herran viha syttyi Israeliin,
ja Hän laski heidät menemään kor-
peen sinne ja tänne neljäkymmen-
tä vuotta, siksi kuin koko se suku-
kunta hukkui, joka oli Herran edes-
sä pahaa tehnyt.
14. Ja katso, te olette nousneet tei-
dän isänne sijaan, te syntisten si-
kiöt, ja lisäätte vielä Herran vihan
tulta Israelia vastaan;
15. sillä jos te käännytte hänestä
pois, niin hän antaa teidän enem-
män aikaa viipyä korvessa, ja niin te
saatatte turmion tämän kansan yli."
16. Silloin he astuivat hänen eteen-
sä, ja sanoivat: ,,me rakennamme
ainoastansa tähän pihatoita meidän
karjallemme, ja kaupungeita mei-
dän lapsillemme.
17. Mutta me itse tahdomme varustai-
da ja kiirehtien rientää Israelin lasten
edellä, siihen asti että me saatamme
heidät paikoilleen; vaan meidän lap-
semme ovat näissä vahvoissa kau-
pungeissa maan asuvaisten tähden.
18. Me emme palaja meidän huo-
neisimme, ennenkuin Israelin lap-
set itsekukin ovat saaneet perintönsä.
19. Sillä emme tahdo heidän kans-
sansa periä sillä puolen Jordanin
tahi etempää; vaan meidän perin-
tömme olkoon tällä puolella Jorda-
nia itään päin."
20. Ja Mooses sanoi heille: ,,jos te
tämän teette, ja varustatte itseänne
sotaan Herran edessä, Jos. 1:13 ss.

21. ja menette Herran edessä Jordanin ylitse, jokainen kuin teistä on varustettu; siksi että hän ajaa kaikki vihollisensa pois kasvoinsa edestä,

22. ja maa tulee Herran edessä alamaiseksi; ja te sitten palajatte takaisin, niin te olette viattomat Herran ja Israelin edessä, ja niin tämä maa on teidän omanne Herran edessä.

23. Mutta jos ette niin tee, katso, niin te rikotte Herraa vastaan, ja saatte tuntea, että rangaistus käsittää teidät.

24. Niin rakentakaat siis kaupungeita teidän lapsillenne, ja pihatoita teidän karjallenne, ja tehkäät niinkuin te sanoitte."

25. Ja Gadin ja Rubenin lapset sanoivat Moosekselle: „sinun palvelijasi tekevät niinkuin minun herrani on käskenyt.

26. Meidän lapsemme, vaimomme, tavaramme ja kaikki karjamme jäävät Gileadin kaupunkeihin.

27. Mutta me, sinun palvelijasi, lähdemme kaikki yhdessä joukossa varustettuna sotaan Herran edessä, niinkuin herrani on sanonut."

Jos. 4:12.

28. Niin Mooses käski heidän puolestansa pappia Eleasaria, ja Josuata, Nunin poikaa, ja Israelin lasten sukukuntain ylimmäisiä isiä,

29. ja sanoi heille: „jos Gadin ja Rubenin lapset menevät teidän kanssanne Jordanin ylitse, kaikki varustettuna sotaan Herran edessä, ja te saatte kaikki maan haltuunne, niin antakaat heille Gileadin maa omaksi.

30. Vaan jos eivät he mene varustettuna teidän kanssanne, niin perikööt teidän kanssanne Kanaanmaalla."

31. Ja Gadin ja Rubenin lapset vastasivat, ja sanoivat: „niinkuin Herra on puhunut sinun palvelijoillesi, niin me teemme.

32. Me menemme varustettuna Herran edessä Kanaanmaalle, ja niin omistamme meidän perintöosamme tällä puolella Jordanin."

33. Niin Mooses antoi Gadin ja Rubenin lapsille ja puolelle Manassen, Josefin pojan, sukukunnalle Sihonin, Amorealaisten kuninkaan valtakunnan, ja Ogin, Basanin kuninkaan valtakunnan, maan kaupunkeinensa, jotka niissä maan äärissä ympärillä olivat. 4 Moos. 34:14.

5 Moos. 3:12,13. 29:8. Jos. 13:8. 22:4.

34. Ja Gadin lapset rakensivat Dibonin, Atarotin, Aroerin,

35. Atarot-Sofanin, Jaeserin, Jogbehanin,

36. Betnimran ja Betaranin, vahvat kaupungit ja pihatot.

37. Rubenin lapset rakensivat Hesbonin, Elealen, Kirjataimin,

38. ja Nebon, Baalmeonin, Musabotsemin ja Sibman, ja antoivat nimet niille kaupungeille, jotka he rakensivat.

39. Ja Makirin, Manassen pojan lapset, menivät Gileadiin ja voittivat sen, ja ajoivat ulos Amorealaiset, jotka siellä asuivat. 1 Moos. 50:23.

5 Moos. 3:15.

40. Niin Mooses antoi Makirille, Manassen pojalle, Gileadin, ja hän asui siellä.

41. Mutta Jair, Manassen poika, meni ja voitti heidän maan kylänsä, jotka hän kutsui Jairin kyliksi.

5 Moos. 3:14.

42. Meni myös Noba, ja voitti Kenatin tyttärinensä, ja hän kutsui sen Nobaksi nimensä mukaan.

33 Luku.

Israelin lasten leiripaikat korpivaelluksen aikana.

Nämä ovat Israelin lasten matkat, kun he läksivät Egyptin maalta, järjestetyt joukkoihinsa, Mooseksen ja Aaronin johdolla.

2. Ja Mooses kirjoitti heidän matkansa, niinkuin he matkustivat Herran käskyn jälkeen. Ja nämä ovat heidän matkustuksensa lähtöpaikkain mukaan:

3. Ja he läksivät matkalle Ramseksesta viidentenätoista päivänä ensimmäisessä kuukaudessa; toisena päivänä pääsiäisestä läksivät Israelin lapset ulos korkian käden kautta, kaikkein Egyptiläisten silmäin edessä. 2 Moos. 12:37. 14:8.

4. Ja Egyptiläiset hautasivat esikoisensa, jotka Herra heidän seassansa lyönyt oli, ja Herra oli myös antanut tuomion käydä heidän jumaliensa ylitse. 2 Moos. 12:12.

5. Kun Israelin lapset olivat vaeltaneet Ramseksesta, niin he sijoittivat itsensä Sukkotiin.

6. Ja matkustivat Sukkotista, ja sijoittivat itsensä Etamiin, joka on korven äärellä. 2 Moos. 13:20.

7. Ja he matkustivat Etamista ja palasivat Pi-hakirotiin, joka on Baalsefoniin päin, ja sijoittivat itsensä Migdolin kohdalle. 2 Moos. 14:2.

8. Ja he matkustivat Hakirotin editse ja kävivät keskeltä merta korpeen, ja matkustivat kolme päivä-

kuntaa Etamin korvessa, ja sijoittivat itsensä Maraan. 2 Moos. 14:22. 15:23.
9. Ja he matkustivat Marasta ja tulivat Elimiin; ja Elimissä oli kaksitoista lähdettä, ja seitsemänkymmentä palmupuuta, ja he sijoittivat itsensä siellä. 2 Moos. 15:27.
10. Ja he matkustivat Elimistä, ja sijoittivat itsensä Punaisen meren rannalle.
11. Ja he matkustivat Punaisen meren luota, ja sijoittivat itsensä Sinin korpeen. 2 Moos. 16:1.
12. Ja he matkustivat Sinin korvesta, ja sijoittivat itsensä Dofkaan.
13. Ja he matkustivat Dofkasta, ja sijoittivat itsensä Alusiin.
14. Ja he matkustivat Alusista, ja sijoittivat itsensä Rafidimiin, ja siinä ei ollut kansalle vettä juoda. 2 Moos. 17:1.
15. Ja he matkustivat Rafidimista, ja sijoittivat itsensä Sinain korpeen. 2 Moos. 19:1 ss.
16. Ja he matkustivat Sinain korvesta, ja sijoittivat itsensä Himohaudoille. 4 Moos. 11:34.
17. Ja he matkustivat Himohaudoilta, ja sijoittivat itsensä Haserotiin. 4 Moos. 11:35.
18. Ja he matkustivat Haserotista, ja sijoittivat itsensä Ritmaan.
19. Ja he matkustivat Ritmasta, ja sijoittivat itsensä RimonParesiin.
20. Ja he matkustivat RimonParesesta, ja sijoittivat itsensä Libnaan.
21. Ja he matkustivat Libnasta, ja sijoittivat itsensä Rissaan.
22. Ja he matkustivat Rissasta, ja sijoittivat itsensä Kehelataan.
23. Ja he matkustivat Kehelatasta, ja sijoittivat itsensä Saferin vuorelle.
24. Ja he matkustivat Saferin vuorelta, ja sijoittivat itsensä Haradaan.
25. Ja he matkustivat Haradasta, ja sijoittivat itsensä Makhelotiin.
26. Ja he matkustivat Makhelotista, ja sijoittivat itsensä Tahatiin.
27. Ja he matkustivat Tahatista, ja sijoittivat itsensä Taraan.
28. Ja he matkustivat Tarasta, ja sijoittivat itsensä Mitkaan.
29. Ja he matkustivat Mitkasta, ja sijoittivat itsensä Hasmonaan.
30. Ja he matkustivat Hasmonasta ja sijoittivat itsensä Moserotiin. 5 Moos. 10:6.
31. Ja he matkustivat Moserotista, ja sijoittivat itsensä Bene-Jackaniin.
32. Ja he matkustivat Bene-Jackanista, ja sijoittivat itsensä Horgidgadiin.
33. Ja he matkustivat Horgidgadista, ja sijoittivat itsensä Jotbataan.
34. Je matkustivat Jotbatasta, ja sijoittivat itsensä Abronaan.
35. Ja he matkustivat Abronasta, ja sijoittivat itsensä Etsiongeberiin.
36. Ja he matkustivat Etsiongeberista. ja sijoittivat itsensä Sinin korpeen, se on Kades. 4 Moos. 20:1.
37. Ja he matkustivat Kadeksesta, ja sijoittivat itsensä Horin vuorelle, joka on Edomin maan rajoilla. 4 Moos. 20:22.
38. Siinä meni pappi Aaron Horin vuorelle, Herran käskyn jälkeen, ja kuoli siellä neljäntenäkymmenentenä vuotena, sittekuin Israelin lapset olivat lähteneet Egyptin maalta, ensimmäisenä päivänä viidennessä kuussa. 4 Moos. 20:25 ss. 5 Moos. 10:6. 32:50.
39. Ja Aaron oli sadan ja kolmenkolmattakymmentä vuotinen kuollessansa Horin vuorella.
40. Silloin kuuli Kananealaisten kuningas, joka asui Aradissa, etelään päin Kanaanmaalla, että Israelin lapset olivat tulossa. 4 Moos. 21:1.
41. Ja he matkustivat Horin vuorelta, ja sijoittivat itsensä Salmonaan. 4 Moos. 21:4.
42. Ja he matkustivat Salmonasta, ja sijoittivat itsensä Punoniin.
43. Ja he matkustivat Punonista, ja sijoittivat itsensä Obotiin. 4 Moos. 21:10.
44. Ja he matkustivat Obotista, ja sijoittivat itsensä Ije-Abarimiin, Moabin rajoille. 4 Moos. 21:11.
45. Ja he matkustivat Ijestä, ja sijoittivat itsensä Dibon-Gadiin.
46. Ja he matkustivat Dibon-Gadista, ja sijoittivat itsensä Almon-Diblataimiin.
47. Ja he matkustivat Almon-Diblataimista, ja sijoittivat itsensä Abarimin vuorelle Nebon kohdalle. 4 Moos. 21:11
48. Ja he matkustivat Abarimin vuorelta, ja sijoittivat itsensä Moabin kedoille, Jordanin rannalle Jerikon kohdalle. 4 Moos. 22:1.
49. Ja he sijoittivat itsensä Jordanin rannalle hamasta Bet-Jesimotista aina Abel-Sittimiin Moabin kedoilla. 4 Moos. 25:1.
50. Ja Herra puhui Mookselle, Moabin kedoilla, Jordanin rannalla, Jerikon kohdalla, sanoen:
51. Puhu Israelin lapsille, ja sano heille: kun olette tulleet Jordanin ylitse Kanaanmaalle,
52. niin teidän pitää kaikki sen maan asukkaat teidän edestänne ajaman pois, ja kaikki heidän maalatut kuvapatsaansa ja valetut kuvan-

sa hävittämän, ja kaikki heidän uhrikukkulansa kukistaman.
2 Moos. 23:32. 34:12 ss. 5 Moos. 7:2 ss. Jos. 11:12.
53. Ja niin omistakaat maa ja asukaat siinä; sillä teille olen minä maan antanut omistaaksenne sen.
54. Ja teidän pitää maan jakaman arvalla teidän sukukunnillenne. Joita usiampi on, niille pitää teidän enempi antaman perinnökseksensä; ja joita vähempi on, niille vähemmän perinnökseksensä; mihin arpa lankee kullenkin, siellä olkoon hänen osansa; isäinne sukukuntain jälkeen pitää teidän perimän.
4 Moos. 26:55. Jos. 14:2.
55. Mutta jollette maan asuvaisia aja ulos teidän edestänne, niin ovat ne, jotka heistä jätätte, teille niinkuin orjantappurat silmissänne ja keihäs kyljessänne; sillä he ahdistavat teitä siinä maassa, jossa te asutte. Jos. 23:13. Tuom. 2:3.
56. Ja silloin tapahtuu, että minä teen niin teille, kuin minä aivoin heille tehdä.

34 Luku.

Luvatun maan rajat; jakajain nimet.

Ja Herra puhui Moosekselle, sanoen:
2. Käske Israelin lapsia, ja sano heille: kun te tulette Kanaanmaalle, niin se maa se on, joka teille perimiseksi lankeaa, Kanaanmaa rajainsa jälkeen.
3. Etelän puoli rupeaa Sinin korvesta Edomin tyköä, ja etelä rajanne käy Suolaisen meren äärestä, joka itään päin on. 1 Moos. 14:3.
2 Moos. 23:31. Jos. 15:1 ss.
4. Ja se rajanne kääntyy eteläpuolella Akrabimin kukkulaa ja menee Siniin, niin että sen uloskäyminen on etelän puolelta KadesBarneaa ja ulottuu Hasar-Adariin, ja menee Asmoniin.
5. Sitten kääntyy raja Asmonista Egyptin virtaan päin ja loppuu meressä.
6. Mutta rajana länteen päin olkoon teillä suuri meri; se on maanne ääri länteen päin.
7. Ja tämä on rajanne pohjaan päin: käykäät raja suuresta merestä hamaan Horin vuoreen asti,
8. ja Horin vuoresta määrätkäät raja siihen asti että Hamatiin tullaan, niin että rajan loppu on Sedadassa.
9. Ja se raja menköön Sifoniin, ja sen loppu olkoon Hasar-Enanissa. Se olkoon teidän rajanne pohjoisessa.
10. Ja myös määrätkäät rajanne itään päin, Enanista Sefamiin.
11. Ja raja menköön Sefamista alas Riblaan asti, Ainin itäpuolella; sitte juoskoon se alaspäin, ja menköön Kinneretin meren sivutse itäpuolella,
12. ja tulkoon raja alas Jordanille, ja sen loppu olkoon Suolainen meri. Se on oleva teidän maanne, rajoinensa joka taholta.
13. Ja Mooses käski Israelin lapsia, ja sanoi: tämä on maa, jonka teidän pitää jakaman keskenänne arvalla, jonka Herra käski antaa niille yhdeksälle sukukunnalle, ja sille puolelle sukukunnalle;
14. sillä Rubenin lasten sukukunta, heidän isäinsä huonekuntain jälkeen, ja Gadin lasten sukukunta heidän isäinsä huonekuntain jälkeen, ja puoli Manassen sukukuntaa ovat jo saaneet osansa. 4 Moos. 32:33.
15. Nämä kaksi sukukuntaa ja se puoli sukukunta ovat saaneet perintöosansa tällä puolen Jordania, Jerikon kohdalla itään päin.
16. Ja Herra puhui Moosekselle, sanoen:
17. Nämä ovat miesten nimet, jotka maan teille jakavat: pappi Eleasar ja Josua, Nunin poika. Jos. 14:1. 21:1.
18. Siihen myös ottakaat yksi päämies jokaisesta sukukunnasta, maata jakamaan,
19. ja nämä ovat miesten nimet: Juudan sukukunnasta Kaleb, Jefunnen poika;
20. Simeonin lasten sukukunnasta Semuel, Ammihudin poika;
21. Benjaminin sukukunnasta Elidad, Kislonin poika;
22. Danin lasten sukukunnan päämies, Bukki, Joglin poika;
23. Josefin lapsista, Manassen sukukunnan päämies, Hanniel, Efodin poika;
24. Efraimin lasten sukukunnan päämies, Kemuel, Siftanin poika;
25. Sebulonin lasten sukukunnan päämies, Elisafan, Parnakin poika;
26. Isaskarin lasten sukukunnan päämies, Paltiel, Assanin poika;
27. Asserin lasten sukukunnan päämies, Akihud, Selomin poika;
28. Naftalin lasten sukukunnan päämies, Pedahel, Ammihudin poika.
29. Nämä ovat ne, jotka Herra on käskenyt Israelin lasten perintoosaa jakamaan Kanaanmaalla.

35 Luku.

Leviläisten kaupungit. Vapaakaupungit. Laki murhaajista.

Ja Herra puhui Moosekselle, Moabin kedoilla, läsnä Jordania Jerikon kohdalla, sanoen:

2. Käske Israelin lasten antaa perimisestänsä Leviläisille kaupungeita asuaksensa niissä; antakaat myös Leviläisille esikaupunkeja niiden ympärillä, Jos. 21:2.
3. että he asuisivat kaupungeissa, ja pitäisivät karjansa, tavaransa ja kaikkinaiset eläimensä esikaupungeissa.
4. Esikaupungit, jotka teidän tulee antaa Leviläisille, pitää oleman tuhannen kyynärätä kaupungin muurista ulos päin yltympäri.
5. Niin teidän pitää mittaaman kaupungin ulkopuolella: idän puolelle kaksi tuhatta kyynärätä, ja etelän puolelle kaksi tuhatta kyynärätä, ja lännen puolelle kaksi tuhatta kyynärätä, ja pohjan puolelle kaksi tuhatta kyynärätä, että kaupunki olisi keskellä. Nämä olkoot heidän esikaupunkinsa.
6. Ja niiden kaupunkien seassa, jotka te annatte Leviläisille, olkoon kuusi vapaakaupunkia, että se, joka jonkun kuoliaaksi lyö, pakenisi niihin; paitsi näitä pitää teidän antaman heille kaksi viidettäkymmentä kaupunkia, 2 Moos. 21:13. 5 Moos. 4:41 ss. Jos. 20:2 ss. 21:3.
7. niin että kaikkiansa kaupungeita, jotka te annatte Leviläisille, tulee kahdeksan viidettäkymmentä esikaupunkeinensa.
8. Ja ne kaupungit, jotka te annatte Israelin lasten omaisuudesta, ovat niin annettavat, että se, jolla paljon on, antaa enemmän, ja se, jolla vähän on, antaa vähemmän; antakoon itsekukin Leviläisille kaupunkeja jaossa saadun perimisensä mukaan.
9. Ja Herra puhui Moosekselle, sanoen:
10. Puhu Israelin lapsille ja sano heille: tultuanne Jordanin ylitse Kanaanmaahan,
11. valitkaat itsellenne kaupungit, jotka olkoot vapaakaupungeita, joihinka tappaja voipi paeta, kun hän tapaturmasta on jonkun kuoliaaksi lyönyt. 5 Moos. 19:2 ss.
12. Ja senkaltaiset vapaakaupungit olkoot teidän keskellänne turvapaikkana veren kostajan tähden, ettei tappaja kuolisi ennenkuin hän koko seurakunnan oikeuden edessä on seisonut.
13. Ja ne kaupungit, jotka te annatte, olkoot teille kuusi vapaakaupunkia.
14. Kolme kaupunkia pitää teidän antaman tällä puolen Jordania, ja kolme itse Kanaanmaalla; nämä olkoot vapaakaupungit.
15. Sekä Israelin lapsille, että muukalaisille ja huonekuntalaisille heidän seassansa, olkoot ne kuusi kaupunkia pakopaikkana, johon jokainen voi paeta, joka tapaturmassa jonkun sielun kuoliaaksi lyö.
16. Mutta jos joku lyö toista rautaisella aseella, niin että hän kuolee, hän on murhaaja; murhaajan pitää totisesti kuoleman. 1 Moos. 9:6. 2 Moos. 21:12 ss. 3 Moos. 24:17 ss.
17. Ja jos hän paiskaa jonkun kivellä, joka hänen kädessänsä on, josta voi kuolema seurata, ja se kuolee, niin hän on murhaaja, ja hänen pitää totisesti kuoleman.
18. Jos hän lyö häntä jollakulla puuaseella, josta kuolema voi seurata, ja se kuolee, hän on murhaaja, ja hänen pitää totisesti kuoleman.
19. Verenkostaja saa tappaa murhaajan; missä kohdanneekin, saa hän hänet tappaa.
20. Jos joku syöksee toisen vihasta taikka paiskaa häntä väijytessä, niin että hän kuolee, 5 Moos. 19:11.
21. taikka vihasta lyö toista kädellänsä, niin että hän kuolee, niin totisesti kuoletettakoon se, joka löi, sillä hän on murhaaja. Verenkostaja saa kohdatessaan hänet tappaa.
22. Mutta jos hän syöksee hänet tapaturmasta ilman vihaa, taikka heittää jotakin hänen päällensä ilman pahaa tarkoitusta, 2 Moos. 21:13.
23. taikka näkemättä häntä heittää häntä kivellä, josta kuolema saattaa seurata, niin että hän kuolee, eikä ole hänen vihamiehensä, eikä hänelle mitään pahaa aikonut,
24. niin seurakunta tuomitkoon lyöjän ja verenkostajan välillä näiden sääntöjen mukaan.
25. Ja kansan pitää vapahtaman murhaajan verenkostajan käsistä, antaen hänen palata vapaakaupunkiin jälleen, johonka hän pakeni; ja siellä pitää hänen oleman ylimmäisen papin kuolemaan asti, joka pyhällä öljyllä on voideltu.
26. Mutta jos murhaaja rohkiasti menee vapaakaupunkinsa rajain ylitse, johonka hän paennut on,
27. ja verenkostaja tapaa hänet ulkona vapaakaupunkinsa rajoista, ja lyö hänet kuoliaaksi, niin ei hänelle mitään verenvikaa siitä tule;
28. sillä hänen piti vapaakaupungissansa oleman ylimmäisen papin kuolemaan asti, ja ylimmäisen papin kuoleman jälkeen tuleman perintömaallensa jälleen.
29. Nämä olkoot teille ja lapsillenne oikeuden sääntönä suvusta sukuun, missä asunettekin.

30. Jos joku lyö toisen kuoliaaksi, niin murhaaja on kuoletettava todistajain todistuksen mukaan; mutta yhden todistajan todistus ei ole kylläksi kuoleman tuomioon.
5 Moos. 17:6. 19:15. Matt. 18:16. Joh. 8:17. 2 Kor. 13:1. Hebr. 10:28.
31. Älkäät ottako yhtään lunastushintaa murhaajan hengen edestä, joka on kuolemaan vikapää; sillä hänen pitää totisesti kuoleman.
32. Ja älkäät ottako yhtään hintaa siltä, joka vapaakaupunkiinsa paennut oli, ja tahtoisi palata jälleen asumaan maassa ennen papin kuolemata.
33. Älkäät saastuttako maata, jossa te asutte; sillä se, joka vereen vikapää on, hän saastuttaa maan, ja maata ei voida puhdistaa verestä, joka siihen vuodatettu on, muutoin kuin sen veren kautta, joka sen vuodattanut on. 1 Moos. 9:6.
34. Älkäät saastuttako maata, jossa te asutte, jossa myös minä asun; sillä minä olen Herra, joka asun Israelin lasten keskellä.

36 Luku.

Selofkadin tytärten naimisista.

Ja ylimmäiset isät Gileadin lasten suvusta, joka oli Manassen pojan Makirin poika, Josefin lasten suvusta, kävivät edes, ja puhuivat Mooseksen ja päämiesten, Israelin lasten ylimmäisten isäin edessä,
4 Moos. 26:29 ss.
2. ja sanoivat: „Herra käski minun herrani jakaa maan arvalla Israelin lapsille perittäväksi. Ja sinä, minun herrani, olet Herralta saanut käskyn antaa meidän veljemme Selofkadin perimyksen hänen tyttärillensä.
4 Moos. 26:55 ss. 27:1,8. Jos. 17:3 ss.
3. Mutta jos he joutuvat vaimoiksi jollekulle Israelin lasten toisista suvuista, niin otetaan heidän perintönsä meidän isäimme perinnöstä, ja lisätään sen suvun perimykseen, johon he tulevat, ja niin tulee meidän perimyksemme arpa vähennetyksi.
4. Kun Israelin lasten riemuvuosi tulee, niin lisätään heidän perintöosansa sen suvun perimykseen, johonka he tulevat; ja näin heidän perintönsä otetaan pois meidän isäimme perimyksestä." 3 Moos. 25:13.
5. Silloin sääsi Mooses Israelin lapsille Herran käskyn mukaan, ja sanoi: „Josefin lasten suku on oikein puhunut.
6. Tämä on se, minkä Herra käski Selofkadin tyttäristä, ja sanoi: menkööt naimisiin kellenkä he tahtovat, kuitenkin niin, että he menevät naimisiin jollekin isäinsä sukukunnasta,
7. ettei Israelin lasten perimys menisi yhdestä suvusta toiseen; sillä jokainen Israelin lasten seassa riippukoon kiinni isäinsä sukukunnan perimyksessä.
8. Ja kaikki tyttäret, joilla on perimys jossakin Israelin lasten suvussa, menkööt naimisiin jollekulle isänsä sukukunnasta, että jokainen Israelin lasten seassa pitäisi isänsä perimyksen,
9. ja ettei perintöosa menisi yhdestä sukukunnasta toiseen, mutta jokainen pysyisi omassa perimyksessänsä Israelin lasten sukuin seassa."
10. Niinkuin Herra käski Mooseksellе, niin tekivät Selofkadin tyttäret:
11. Mahela, Tirsa, Hogla, Milka, Noa, Selofkadin tyttäret, menivät naimisiin setäinsä pojille,
12. ja tulivat vaimoiksi niille, jotka olivat Manassen, Josefin pojan suvusta; niin pysyi heidän perimyksensä heidän isänsä huonekunnan suvussa.
13. Nämä ovat ne käskyt ja oikeudet, joita Herra Mooseksen kautta sääsi Israelin lapsille, Moabin kedoilla, Jordanin rannalla, Jerikon kohdalla.

VIIDES MOOSEKSEN KIRJA.

DEUTERONOMION.

1 Luku.

Mooses puhuu kansalle siitä, mitä oli korpivaelluksen aikana tapahtunut.

Nämä ovat ne sanat, jotka Mooses puhui koko Israelille tällä puolen Jordanin, korvessa, Araban kedolla Punaisen meren kohdalla, Paranin, Tofelin, Labanin, Haserotin ja Disahabin vaiheella. 5 Moos. 33:2.
2. Yksitoista päivämatkaa on Horebista, Seirin vuoren kautta Kades Barneaan asti.
3. Ja tapahtui neljäntenäkymme-

nentenä vuonna, ensimmäisenä päivänä, ensimmäisessä kuussa toistakymmentä, että Mooses puhui Israelin lapsille kaikki, mitä Herra hänen käski heille puhua.
4. Sittekuin hän oli lyönyt Sihonin, Amorilaisten kuninkaan, joka Hesbonissa asui, niin myös Ogin, Basanin kuninkaan, joka Astarotissa Edreissä asui, 4 Moos. 21:24. 21:33.
5. tällä puolen Jordanin, Moabin maalla, rupesi Mooses selittämään tätä lakia, ja sanoi:
6. Herra, meidän Jumalamme, puhui meille Horebissa, sanoen: te olette jo kyllä kauan olleet tällä vuorella;
7. kääntykäät ja menkäät matkaan Amorilaisten vuorelle, ja kaikkein heitä lähellä asuvaisten tykö, kedolla, vuorella, alankomaassa, etelämaassa ja meren satamissa, Kanaanmaalle ja Libanoniin, hamaan suureen Fratin virtaan asti. 2 Moos. 23:31.
8. Katso, minä olen teille antanut maan, joka on teidän edessänne; menkäät ja omistakaat se maa, josta Herra teidän isillenne Abrahamille, Isaakille ja Jaakobille vannoi antavansa sen heille ja heidän siemenellensä heidän jälkeensä.
1 Moos. 15:18. 17:8.
9. Niin minä puhuin teille silloin, sanoen: „en minä voi yksinäni kantaa teitä. 2 Moos. 18:18.
10. Sillä Herra, teidän Jumalanne, on lisännyt teitä, ja katso, te olette tänäpänä niin monta, kuin taivaan tähdet.
11. Herra, teidän isäinne Jumala, lisätköön teitä vielä monta tuhatta kertaa enemmää, ja siunatkoon teitä, niinkuin hän teille sanonut on.
12. Kuinka minä yksinäni voin kantaa teidän taakkanne, kuormanne ja riitanne?
13. Valitkaat teille toimelliset, ymmärtäväiset ja tunnetut miehet teidän suvuistanne, ja minä asetan heidät teidän päämiehiksenne."
14. Niin te vastasitte minua, sanoen: „hyvä on asia, josta puhut tehdäksesi."
15. Niin otin minä ne ylimmäiset teidän suvuistanne, toimelliset ja tunnetut miehet, ja asetin teille päämiehiksi, tuhannen, sadan, viidenkymmenen ja kymmenen päämiehiksi, ja esimiehiksi teidän sukukunnillenne.
16. Ja minä myös käskin teidän tuomarejanne silloin, sanoen: kuulkaat teidän veljiänne, ja tuomitkaat oikein jokaisen miehen ja hänen veljensä välillä, ja hänen muukalaisensa välillä. Joh. 7:24.
17. Älkäät katsoko kenenkään muotoa tuomiossa, vaan kuulkaat niin pientä kuin suurtakin; älkäät peljätkö ketään, sillä tuomio on Jumalan. Mutta jos joku asia tulee teille liika raskaaksi, niin antakaat sen tulla minun eteeni, kuullakseni sitä.
2 Moos. 18:26. 23:3. 3 Moos. 19:15.
5 Moos. 16:19. 2 Aik. 19:6. San. 18:5. 24:23.
28:21. Jaak. 2:9.
18. Ja minä käskin teitä siihen aikaan kaikista, mitä teidän tekemän piti.
19. Niin me läksimme Horebista, ja vaelsimme koko sen suuren ja hirmuisen korven läpitse, jonka te nähneet olette, Amorilaisten vuoriseuduille, niinkuin Herra, meidän Jumalamme, meille käski. Ja me tulimme Kades-Barneaan.
20. Niin sanoin minä teille: „te olette tulleet Amorilaisten vuorelle asti, jonka Herra, meidän Jumalamme, antaa meille.
21. Katso, Herra, sinun Jumalasi, on sinulle antanut tämän maan; mene ja omista se, niinkuin Herra, sinun isäisi Jumala, sinulle sanonut on; älä pelkää, äläkä hämmästy."
22. Ja te tulitte kaikki minun tyköni, ja sanoitte: „lähettäkäämme miehet meidän edellämme vakoomaan maata, ja ilmoittamaan meille tietä, jota meidän sinne menemän pitää, ja kaupungeita, joihinka meidän tuleman pitää."
23. Ja asia kelpasi minulle; ja minä otin kaksitoista miestä teidän seastanne, jokaisesta sukukunnasta yhden.
24. Ne menivät matkaansa, ja astuivat vuorelle, ja tulivat Eskolin laaksoon asti, ja vakosivat sen.
4 Moos. 13:3,24.
25. Ja he ottivat maan hedelmästä myötänsä ja toivat meille, ja ilmoittivat meille asian, ja sanoivat: „maa on hyvä, jonka Herra, meidän Jumalamme, meille antaa."
26. Mutta ette tahtoneet mennä sinne, vaan olitte vastahakoiset Herran, teidän Jumalanne sanalle,
27. ja napisitte majoissanne, ja sanoitte: „Herra on meille vihainen, ja on tuonut meidät ulos Egyptin maalta, antaaksensa meidät Amorilaisten käsiin hukutettaviksi.
4 Moos. 14:2.
28. Kuhunka menemme? Meidän veljemme ovat peljättäneet sydämmemme, sanoen: se kansa on suurempi ja vartevampi meitä, ja ne

kaupungit ovat suuret ja varustetut taivaaseen asti; me olemme myös nähneet siellä Enakin poikia."
4 Moos. 13:29.
29. Ja minä sanoin teille: „älkäät hämmästykö, älkäät myös peljästykö heitä;
30. sillä Herra, teidän Jumalanne, käy teidän edellänne, ja sotii teidän puolestanne. niinkuin hän myös tehnyt on Egyptissä teidän silmäinne edessä, 2 Moos. 14:14,24 ss. Jos. 10:14,42.
31. ja korvessa, jossa sinä olet nähnyt, kuinka Herra, sinun Jumalasi, on sinun kantanut. niinkuin mies kantaa poikansa, koko sillä tiellä, jota te vaeltaneet olette, siihen asti kuin te tähän paikkaan tulitte."
5 Moos. 32:10 ss.
32. Mutta ette sittenkään uskoneet Herraan, teidän Jumalaanne,
33. joka kävi tiellä teidän edellänne, osoittamaan leirin paikkaa, yöllä tulessa, valaisten teille tietä, jota kävitte, ja päivällä pilvessä.
2 Moos. 13:21. 40:38. 4 Moos. 10:34.
34. Kun Herra kuuli teidän huutonne, vihastui hän ja vannoi, sanoen:
35. „Ei yksikään tästä pahasta sukukunnasta pidä näkemän sitä hyvää maata, jonka minä olen valalla luvannut antaa teidän isillenne,
4 Moos. 14:23. 26:65. 5 Moos. 2:14. Ps. 95:11.
36. paitsi Kalebia, Jefunnen poikaa; hän on sen näkevä, hänelle minä annan sen maan, jonka päälle hän astunut on, ja myös hänen lapsillensa, koska hän uskollisesti seurasi Herraa."
37. Ja Herra vihastui myös minuun teidän tähtenne, ja sanoi: „et sinäkään sinne tule; 4 Moos. 20:12. 27:13 ss.
5 Moos. 3:26.27. 4:21. 34:4 ss.
38. vaan Josua, Nunin poika, sinun palvelijasi, on sinne tuleva; vahvista häntä, sillä hän on jakava Israelille perinnön.
39. Ja teidän lapsenne, jotka te sanoitte saaliiksi joutuvan, ja teidän poikanne, jotka eivät tänäpänä tiedä hyvää eikä pahaa, he tulevat sinne, ja minä annan sen heille, ja heidän pitää sen omistaman.
4 Moos. 14:3.
40. Vaan palaitkaat te ja menkäät korpeen, Punaisen meren tietä."
41. Niin te vastasitte, ja sanoitte minulle: „me olemme rikkoneet Herraa vastaan; me lähdemme nyt ja sodimme, niinkuin Herra, meidän Jumalamme meille käskenyt on." Ja te valmistauduitte, jokainen sota-aseinensa, ja ynseydessä menitte vuorelle. 4 Moos. 14:40 ss.
42. Mutta Herra sanoi minulle: „sano heille: älkäät sinne menkö, älkäät myöskään sotiko, sillä en minä ole teidän kanssanne, ettette tulisi lyödyksi teidän vihollistenne edessä."
43. Kun minä näitä teille sanoin, niin ette kuulleet minua, vaan olitte Herran sanalle vastahakoiset, ja läksitte röyhkeydessä menemään vuoristoon.
44. Niin tulivat Amorilaiset, jotka vuorella asuivat, teitä vastaan, ja ajoivat teitä takaa niinkuin kimalaiset tekevät, ja löivät teidät maahan Seirissä Hormaan asti.
4 Moos. 14:45.
45. Ja te palasitte sieltä ja itkitte Herrán edessä; mutta ei Herra tahtonut kuulla teidän ääntänne, eikä sitä korviinsa ottanut.
46. Niin te jäitte Kadekseen olemaan kauan aikaa; kauan siellä viivyitte.

2 Luku.

Edom, Moab, Ammon säästetään. Sihon lyödään.

Sitten me palasimme ja matkustimme korpeen Punaisen meren tietä, niinkuin Herra oli minulle sanonut, ja vaelsimme Seirin vuoriston ympäri kauan aikaa.
2. Ja Herra puhui minulle, sanoen:
3. Te olette jo kylläksi kauan vaeltaneet tämän vuoriston ympäri; kääntykäät pohjoiseen päin.
4. Ja käske kansaa, sanoen: teidän pitää vaeltaman teidän veljenne Esaun lasten rajain ylitse, jotka Seirissä asuvat, ja he pelkäävät teitä; mutta varokaat sangen visusti,
4 Moos. 20:14 ss.
5. ettette ala sotaa heitä vastaan; sillä en minä anna teille jalankaan leveyttä heidän maastansa; sillä Esaun lapsille olen minä antanut Seirin vuoren perinnöksi. 1 Moos. 36:8.
6. Rahalla pitää teidän heiltä ruuan ostaman, jonka te syötte; niin myös pitää teidän heiltä rahalla ostaman veden, jota te juotte.
7. Sillä Herra, sinun Jumalasi, on siunannut sinun kaikissa kättesi töissä, ja on pitänyt huolta matkustuksestasi tässä suuressa korvessa; jo neljäkymmentä ajastaikaa on Herra, sinun Jumalasi, ollut sinun kanssasi, niin ettei sinulta mitään ole puuttunut.
8. Kun me veljemme Esaun lasten tyköä vaeltaneet olimme, jotka Seirin vuorella asuivat, sitä kedon tietä Elatista ja Etseongeberista, niin

käännyimme ja menimme Moabin korven tietä.

9. Ja Herra sanoi minulle: ,,älä vahingoita Moabilaisia, äläkä rupea sotaan heidän kanssansa; sillä en minä anna sinulle mitään hänen maastansa perimiseksi; sillä Lotin lapsille olen minä Arin antanut perinnöksi. 1 Moos. 19:37. 4 Moos. 21:28.

10. Emiläiset ovat muinoin sillä paikalla asuneet, jotka olivat suuri, väkevä ja varteva kansa, niinkuin Enakilaiset. 1 Moos. 14:5. 4 Moos. 13:23. 29:34.

11. He luultiin myös Refalaisiksi, niinkuin Enakilaiset; Moabilaiset kutsuivat heitä Emiläisiksi.

12. Muinoin asuivat Horilaiset Seirissä; mutta Esaun lapset ajoivat ne pois ja hukuttivat edestänsä, ja asuivat heidän maassansa, — niinkuin Israel teki perintömaassansa, jonka Herra heille antoi. 1 Moos. 14:6. 36:20 ss.

13. Niin nouskaat nyt, ja matkustakaat Saredin ojan ylitse." Ja me vaelsimme Saredin ojan ylitse. 4 Moos. 21:12.

14. Ja aika, joka kului matkustaessamme Kades-Barneasta, siihen asti kuin me tulimme Saredin ojan ylitse, oli kahdeksan vuotta neljättäkymmentä; ja tällä ajalla kuoli koko sukukunta, leirin sotamiehet, niinkuin Herra heille vannonut oli. 4 Moos. 14:29 ss.

15. Sillä Herran käsi oli heitä vastaan, hukuttamaan heitä leirissä, siihen asti kuin hän peräti lopetti heidät.

16. Kun sitten kaikki sotamiehet olivat loppuun kuolleet kansan seasta,

17. puhui Herra minulle, ja sanoi:

18. ,,Tänäpänä matkustat sinä Moabin rajain ylitse, Arin läpi, ·

19. ja lähestyt Ammonin lapsia; mutta älä heitä vahingoita äläkä rupea sotaan heidän kanssansa; sillä en minä anna sinulle Ammonin lasten maata perimiseksi; vaan Lotin lapsille olen minä sen antanut perinnöksi. 1 Moos. 19:38. Tuom. 11:15 ss.

20. Se on myös luettu Refalaisten maaksi; sillä Refalaiset ovat muinoin siinä asuneet. Ammonilaiset kutsuvat heitä Samsumilaisiksi.

21. He olivat suuri, väkevä ja varteva kansa, niinkuin Enakilaiset. Ja Herra hävitti ne heidän edestänsä, niin että he ajoivat heidät ulos, ja asuivat heidän maassansa.

22. Niin oli hän tehnyt Esaun lapsille, Seirin vuorella asuvaisille, hävittäissänsä Horilaiset heidän edestänsä, niin että he ajoivat heidät ulos, ja asuivat heidän sijassansa tähän päivään asti.

23. Avilaiset asuivat maankylissä Gatsaan asti; mutta Kaftorilaiset läksivät Kaftorista ja hävittivät ne, ja asettuivat heidän maahansa.

24. Nouskaat nyt ja lähtekäät, ja matkustakaat Arnonin ojan ylitse; katso, minä olen antanut sinun käsiisi Sihonin, Amorilaisten kuninkaan Hesbonissa, mainensa. Rupea siis nyt omistamaan sen, ja sotimaan häntä vastaan.

25. Tänäpänä minä alan tuottaa kaikken kansan päälle koko taivaan alla pelvon ja vavistuksen sinun edessäsi, niin että he, sanoman sinusta kuultuansa, värisevät, ja vapisevat sinun edessäsi." 2 Moos. 23:27. 5 Moos. 11:25.

26. Ja minä lähetin sanansaattajat Kedemotin korvesta Sihonille, Hesbonin kuninkaalle, rauhallisilla sanoilla, sanoen: 4 Moos. 21:21 ss. 5 Moos. 20:10.

27. ,,Anna minun vaeltaa sinun maasi läpitse, ja niinkuin tie antaa, niin minä vaellan; en minä poikkea oikialle enkä vasemmalle. 4 Moos. 21:22.

28. Ruokaa pitää sinun rahan edestä antaman minulle syödä, ja vettä rahan edestä juoda; minä käyn vain joudukkaasti maan läpi, —

29. niinkuin Esaun lapset, Seirissä asuvaiset, minulle tehneet ovat, ja Moabilaiset Arissa asuvaiset, — siihen asti että minä tulen Jordanin ylitse, siihen maahan, jonka Herra, meidän Jumalamme, antaa meille."

30. Mutta Sihon, Hesbonin kuningas, ei tahtonut antaa meidän vaeltaa maansa läpi; sillä Herra, sinun Jumalasi, kovetti hänen mielensä ja paadutti hänen sydämmensä, koska Herra tahtoi antaa hänet sinun käsiisi, niinkuin tänäpäivänä on. 5 Moos. 29:7. Am. 2:9.

31. Ja Herra sanoi minulle: ,,katso, minä olen ruvennut antamaan kuningas Sihonin ja hänen maansa sinun valtaasi; rupea omistamaan ja perintönäs pitämään hänen maatansa."

32. Ja Sihon läksi sotimaan meitä vastaan, hän ja kaikki hänen väkensä, Jaksassa.

33. Mutta Herra, meidän Jumalamme, antoi hänet meidän valtaamme, ja me löimme hänet ja hänen lapsensa, ja kaikki hänen väkensä.

34. Ja me valloitimme silloin kaikki hänen kaupunkinsa, ja hukutimme kaikki kaupungit, miehet ja vai-

mot ja lapset, niin ettemme yhtäkään jättäneet;
35. ainoastaan eläimet me ryöstimme ja saaliin kaupungeista, jotka valloitimme;
36. hamasta Aroerista, Arnonin ojan rannalla, ja kaupungista joen laaksossa, niin Gileadiin asti, ei ollut yhtäkään kaupunkia, joka olisi ollut meitä väkevämpi; Herra, meidän Jumalamme, antoi kaikki meidän valtaamme.
37. Mutta Ammonin lasten maahan et sinä tullut, etkä Jabbok-joen rantamaihin, etkä kaupunkeihin vuorella, etkä mihinkään, josta Herra, meidän Jumalamme, oli meitä kieltänyt.

3 Luku.

Ogin valtakunta. Rubenin, Gadin ja Manassen perintö-osa. Mooseksen rukous.

Sitten me käännyimme ja läksimme vaeltamaan Basanin tietä; ja Og, Basanin kuningas, läksi kaiken väkensä kanssa meitä vastaan sotimaan Edreissä. 4 Moos. 21:33 ss. 5 Moos. 29:7 ss.
2. Mutta Herra sanoi minulle: „älä pelkää häntä; sillä minä olen antanut hänen sinun käsiisi ja kaiken hänen väkensä ja hänen maansa; ja sinun pitää tekemän hänelle, niinkuin teit Sihonille, Amorilaisten kuninkaalle, joka Hesbonissa asui.“ 4 Moos. 21:24.
3. Ja niin Herra, meidän Jumalamme, antoi kuningas Ogin Basanista meidän käsiimme ynnä kaiken hänen väkensä kanssa; ja me löimme hänen siksi, ettei hänelle yhtäkään jäänyt. 4 Moos. 21:35. 5 Moos. 4:47.
4. Ja silloin me valloitimme kaikki hänen kaupunkinsa, ja ei ollut hänellä yhtään kaupunkia, jota emme häneltä ottaneet pois: kuusikymmentä kaupunkia, ja koko Argobin maakunnan, joka oli Ogin valtakunta Basanissa.
5. Kaikki nämä kaupungit olivat vahvistetut korkeilla muureilla, porteilla ja teljillä; paitsi näitä oli muita kaupunkeja, jotka olivat maankyliä.
6. Kaikki nämä me maahan kukistimme, niinkuin me Sihonille, Hesbonin kuninkaalle, olimme tehneet; me hävitimme kaikki kaupungit, miehet, vaimot ja myös lapset;
7. vaan kaikki eläimet ja koko saaliin kaupungeista otimme itsellemme. 5 Moos. 20:14.
8. Niin me siis otimme siihen aikaan kahdelta Amorilaisten kuninkaalta, jotka hallitsivat sillä puolen Jordanin, maan Arnonin joesta Hermonin vuoren asti,
9. — jonka Sidonilaiset nimittivät Sirioniksi, mutta Amorilaiset kutsuivat sen Seniriksi, —
10. ja kaikki kaupungit lakeudella, ja koko Gileadin, jo koko Basanin, Salkaan ja Edreihin asti, Ogin valtakunnan kaupungit Basanissa.
11. Sillä ainoastaan Basanin kuningas Og oli vielä jälellä Refalaisista; katso, hänen vuoteensa, se rautainen vuode, - eikö se ole Ammonin lasten Rabbatissa? — joka on yhdeksän kyynärää pitkä, ja neljä kyynärää leviä, miehen kyynärpään mitan mukaan.
12. Ja niin me siihen aikaan sen maan valloitimme; Aroerista asti Arnonin joen varrella, ja puolen Gileadin vuorimaata ja sen kaupungit annoin minä Rubenilaisille ja Gadilaisille. 4 Moos. 32:33. 5 Moos. 29:8. Jos. 12:1. 13:8 ss.
13. Mutta mitä Gileadista jäi, ja koko Basanin, Ogin valtakunnan, annoin minä puolelle Manassen sukukunnalle, koko Argobin maakunnan, koko Basanin kanssa, joka kutsutaan Refalaisten maaksi.
14. Jair, Manassen poika, sai koko Argobin maakunnan Gessurin ja Makatin maan ääriin, ja kutsui Basanin oman nimensä mukaan Jairin kyliksi, tähän päivään asti. 4 Moos. 32:41.
15. Mutta Makirille minä annoin Gileadin. 4 Moos. 32:39.
16. Ja Rubenilaisille ja Gadilaisille annoin minä osan Gileadista, Arnonin jokeen asti, keskelle jokea, joka rajana on, niin Jabbokin jokeen asti, jossa Ammonin lasten raja on,
17. niin myös Araba nimisen kedon ja Jordanin rajamainensa, Kinneretistä niin kedon mereen, se on Suolaiseen mereen asti, Pisgan vuoren alapuolella, itää kohden. 4 Moos. 34:11 s. 5 Moos. 4:49.
18. Ja minä käskin teitä sillä ajalla, ja sanoin: „Herra, teidän Jumalanne, on antanut teille tämän maan omaksenne; menkäät sota-aseinenne veljeinne Israelin lasten edellä, kaikki te, jotka väkevät olette sotaan menemään; 4 Moos. 32:17.
19. ainoastaan teidän vaimonne, lapsenne ja karjanne (sillä minä tiedän teillä olevan paljon karjaa) antakaat olla kaupungeissanne, jotka minä teille olen antanut,
20. siksikuin Herra myös teidän veljenne saattaa lepoon, niinkuin teidänkin, että hekin omistaisivat sen

maan, jonka Herra, teidän Jumalanne, heille antava on tuolla puolen Jordanin; sitten te palajatte kukin omaisuuteenne, jonka minä teille antanut olen.“ Jos. 22:4.
21. Ja minä sanoin Josualle sillä ajalla: „sinun silmäsi ovat nähneet kaikki, mitä Herra, teidän Jumalanne, näille kahdelle kuninkaalle on tehnyt; niin hän myös on tekevä kaikille valtakunnille, joihin sinä menet. 4 Moos. 27:18,22.
22. Älkäät heitä peljätkö; sillä Herra, teidän Jumalanne, itse sotii teidän puolestanne.“ Jos. 10:14,42.
23. Ja minä rukoilin Herraa siihen aikaan, sanoen:
24. „Herra, Herra, sinä olet ruvennut ilmoittamaan palvelijallesi sinun kunniasi ja väkevän kätesi; sillä kuka on Jumala taivaassa tahi maassa, joka voi sinun tekosi ja väkesi vertaista tehdä? Ps. 86:8. 89:7.
25. Anna nyt minun mennä katsomaan sitä hyvää maata tuolla puolen Jordanin, niitä hyviä vuorimaita ja Libanonia.“
26. Mutta Herra vihastui minuun teidän tähtenne, eikä kuullut rukoustani, vaan sanoi minulle: „sinulla on kyllä, älä minulle siitä asiasta enää puhu. 4 Moos. 20:12. 5 Moos. 1:37. 4:21. 31:2. 34:4.
27. Astu Pisgan kukkulalle, ja nosta silmäsi länteen päin, pohjaan päin, lounaasen päin ja itään päin, ja katso silmilläsi; sillä et sinä saa mennä tämän Jordanin ylitse. 5 Moos. 1:37. 34:11.
28. Mutta käske Josuaa ja vahvista häntä, ja rohkaise häntä; sillä hänen pitää menemän ylitse tämän kansan edellä, ja jakaman heille perinnöksi sen maan, jonka sinä näet.“ 4 Moos. 27:18 ss. 5 Moos. 31:23. Jos. 14:1.
29. Ja me olimme siinä laaksossa, joka on Bet-Peorin kohdalla.

4 Luku.

Kehoitus lain kuuliaisuuteen. Kolme vapaakaupunkia.

Ja kuule nyt, Israel, ne säännöt ja oikeudet, jotka minä opetan teille tehdäksenne, että te eläisitte ja tulisitte siihen maahan ja omistaisitte maan, jonka Herra, teidän isäinne Jumala, teille on antava.
2. Älkäät mitään lisätkö siihen sanaan, minkä minä teille käsken, älkäätkä mitään siitä ottako pois, kätkeäksenne Herran, teidän Jumalanne, käskyjä, jotka minä teille käsken. 5 Moos. 12:32. Jos. 1:7. San. 30:6. Ilm. 22:18 ss.
3. Teidän silmänne ovat nähneet, mitä Herra on tehnyt Baal-Peorille; sillä kaikki, jotka seurasivat Baal-Peoria, on Herra, sinun Jumalasi, hukuttanut teidän seastanne. 4 Moos. 25:3 ss. Jos. 22:17.
4. Vaan te, jotka riiputte kiinni Herrassa, teidän Jumalassanne, elätte kaikki tänäpänä.
5. Katso, minä opetin teille käskyt ja oikeudet, niinkuin Herra, minun Jumalani, minulle käskenyt on, että te tekisitte niitten mukaan siinä maassa, johonka te tulette omistamaan sitä.
6. Niin pitäkäät siis ja tehkäät ne; sillä tämä on teidän ymmärryksenne ja viisautenne kaikkein kansain edessä; kun he kuulevat kaikki nämä käskyt, niin he sanovat: „tämä suuri kansa on todella viisas ja ymmärtäväinen kansa.“
7. Sillä mikä kansa on niin suuri, jota Jumala niin lähestyy, niinkuin Herra, Jumalanne meitä, niin usein kuin me häntä rukoilemme? 2 Sam. 7:23. Ps. 145:18. 147:19 s.
8. Ja millä kansalla, joskin olisi kuinka ylistettävä, on niin hurskaat säännöt ja käskyt, kuin kaikki tämä laki on, jonka minä teille tänäpänä annan?
9. Karta siis ja varjele sielusi sangen visusti, ettet unhottaisi niitä asioita, jotka sinun silmäsi ovat nähneet, ja ettei ne lähtisi sydämmestäsi kaikkena elinaikanasi; ja sinun pitää niitä julistaman lapsillesi ja lastesi lapsille: 2 Moos. 19:17 ss. 5 Moos. 6:7. 11:19.
10. sitä päivää, jolloin seisoit Herran, sinun Jumalasi, edessä Horebissa, kun Herra sanoi minulle: „kokoa minulle kansa, antaakseni heidän kuulla minun sanojani, jotka heidän pitää oppiman, että he pelkäisivät minua kaikkena elinaikanansa maan päällä, ja opettaisivat niitä lapsilleen.“
11. Ja te astuitte esille, ja seisoitte alhaalla vuoren juurella, ja vuori paloi taivaaseen asti, ja siellä oli pimeys, pilvi ja synkeys. 2 Moos. 19:16.
12. Ja Herra puhui teille keskeltä tulta; puheen äänen te kuulitte, mutta ette yhtäkään kuvaa nähneet, vaan äänen kuulitte.
13. Ja hän ilmoitti teille liittonsa, jonka hän käski teidän pitämään: ne kymmenen sanaa, ja hän kirjoitti ne kahteen kiviseen tauluun. 2 Moos. 31:18. 34:28. 5 Moos. 9:10.
14. Ja Herra käski minun silloin opettaa teille säännöt ja oikeudet, et-

tä te tekisitte niitten mukaan siinä maassa, johon te menette omistamaan sitä.
15. Varjelkaat siis sielujanne sangen visusti; sillä et te ole yhtäkään kuvaa nähneet sinä päivänä, jona Herra puhui teille keskeltä tulta, Horebissa,
16. ettette turmelisi itseänne, ettekä tekisi itsellenne kuvaa, ei minkään muotoista, ei miehen eikä naisen kaltaista, 2 Moos. 20:4.
17. ei minkään eläimen kaltaista, joka on maan päällä, ei minkään linnun kaltaista, joka lentää taivaan alla;
18. eikä jonkun madon muotoa maan päällä, eikä jonkun kalan muotoa, joka on vedessä maan alla,
19. ja ettet sinä nostaisi silmiäsi taivaaseen päin ja katselisi aurinkoa, kuuta ja tähtiä, ja kaikkea taivaan sotajoukkoa, ettet antaisi itseäsi vietellä kumartamaan ja palvelemaan niitä, jotka Herra, sinun Jumalasi, jakanut on kaikille kansoille koko taivaan alla. 5 Moos. 17:3. 2 Kun. 21:5. Jer. 8:2.
20. Mutta teidät on Herra ottanut ja johdattanut ulos rautapätsistä Egyptistä, että olisitte hänelle perintökansa, niinkuin se myös on tänäpänä. 2 Moos. 19:5. 1 Kun. 8:51. Ps. 135:4.
21. Ja Herra vihastui minuun teidän puheenne tähden, niin että hän vannoi, etten minä saa mennä Jordanin ylitse, eikä tuleman siihen hyvään maahan, jonka Herra, sinun Jumalasi, antaa sinulle perinnöksi. 4 Moos. 20:12. 5 Moos. 1.37. 3:26. 31:2. 34:4.
22. Sillä minun täytyy kuolla tässä maassa, enkä saa käydä Jordanin ylitse; mutta te menette sen ylitse ja omistatte sen hyvän maan.
23. Niin kavahtakaat, ettette Herran, teidän Jumalanne, liittoa unhottaisi, jonka hän teidän kanssanne on tehnyt; älkäätkä tehkö kuvaa minkään muotoista, niinkuin Herra, sinun Jumalasi, sinulta kieltänyt on.
24. Sillä Herra, sinun Jumalasi, on kuluttavainen tuli ja kiivas Jumala. 5 Moos. 9:3. Hebr. 12.29.
25. Kun siität lapsia, ja lasten lapsia. ja te vanhenette maassa, ja turmelette itsenne, ja teette itsellenne kuvia jonkun muotoisia, niin että teette pahaa Herran, teidän Jumalanne, edessä ja vihoitatte hänen,
26. niin minä tänäpänä otan taivaat ja maan todistajaksi teitä vastaan, että teidän pitää äkisti peräti hukkuman siitä maasta, johonka menette Jordanin ylitse, omistamaan sitä. Ette saa kauan elää siinä, vaan te peräti hukutetaan. 3 Moos. 26:14 ss. 5 Moos. 8:19. 11:16 ss. 28:15 ss. 30:19. 31:28.
27. Ja Herra on hajoittava teidät kansain sekaan, ja te tulette pieneksi kansaksi, jätetyksi pakanoitten keskelle, kuhunka Herra teidät vie. 5 Moos. 28:62 ss.
28. Siellä te palvelette epäjumalia, jotka ihmisten käsialat ovat: puita ja kiviä, jotka eivät näe, eikä kuule, eikä syö eikä haista. Ps. 115:4 ss. 135:15 ss.
29. Jos sinä silloin siellä etsit Herraa, sinun Jumalatasi, niin sinä löydät hänet, jos etsit häntä koko sydämmestäsi, ja koko sielustasi. Jes. 55:6. Hos. 3:5. Viis. 1:2.
30. Kun jondut hätään ja nämä kaikki päällesi tulevat, niin sinä viimeisinä päivinä palajat Herran, sinun Jumalasi tykö, ja kuulet hänen ääntänsä.
31. Sillä Herra, sinun Jumalasi, on armollinen Jumala; ei hän sinua hyljää, eikä kadota sinua, ei hän unhota isäisi liittoa, jonka hän heille on valalla vahvistanut.
32. Kysele entisiä aikoja, jotka ovat ennen sinua olleet siitä päivästä, jona Jumala loi ihmisen maan päälle, kysy yhdestä taivaan äärestä niin toiseen ääreen: onko ikinä niin suuri asia tapahtunut tahi senkaltaista ikinä kuultu?
33. Onko joku kansa kuullut Jumalan äänen puhuvan tulen keskeltä, niinkuin sinä kuullut olet, ja sittenkin jäänyt elämään? 2 Moos. 19:18 ss.
34. Tahi onko joku jumala koetellut mennä ottamaan itsellensä kansaa toisen kansan keskeltä, vitsauksilla, ja tunnustähdeillä, ja ihmeillä, ja sodalla, ja väkevällä kädellä, ja ojetulla käsivarrella ja peljättävillä teoilla, niinkuin Herra, teidän Jumalanne, kaikki nämä tehnyt on teille Egyptissä silmäisi edessä?
35. Nämä olet sinä itse nähnyt, tietääksesi, että Herra yksin on Jumala, ja paitsi häntä ei yksikään muu. 5 Moos. 32:39. Jes. 45:5.
36. Taivaasta on hän antanut sinun kuulla äänensä, opettaaksensa sinua, ja maalla on hän antanut sinun nähdä suuren tulensa, ja tulen keskeltä olet sinä kuullut hänen sanansa.
37. Koska hän isiäsi rakasti ja valitsi heidän siemenensä heidän jälkeensä, on hän vienyt sinut ulos Egyptin maasta kasvoillansa ja suurella voimallansa, 2 Moos. 13:16.
38. ajamaan ulos sinun edestäsi suuret kansat, väkevämmät sinua, johdattaaksensa sinua heidän maahan-

sa, ja antaaksensa sinulle sen perinnöksi, niinkuin se tänäpänä on.
39. Niin tiedä siis tänäpänä ja pane mieleesi, että Herra on Jumala, ylhäällä taivaassa ja alhaalla maassa, ja ei yksikään muu;
40. pidä siis hänen sääntönsä ja käskynsä, jotka minä tänäpänä sinulle käsken, niin että sinun ja sinun lapsillesi sinun jälkeesi hyvin kävisi, ja että olisit pitkäikäinen maassa, jonka Herra, sinun Jumalasi, sinulle tahtoo antaa ikäpäiviksi. 5 Moos. 6:2.
41. Silloin eroitti Mooses kolme kaupunkia, sillä puolen Jordanin, auringon nousemisen puolella,
4 Moos. 35:6, 14. 5 Moos. 19:2 ss. Jos. 20.2, 8.
42. että sinne voisi paeta se, joka tietämättä lähimmäisensä lyö kuoliaaksi, eikä ole ennen ollut hänen vihamiehensä; että hän pakenisi yhteen niistä kaupungeista ja eläisi.
43. Nämät olivat: Betser korvessa, tasangolla, Rubenilaisia varten, ja Ramot Gileadissa Gadilaisia varten, ja Goan Basanissa Manasselaisia varten.
44. Tämä on se laki, jonka Mooses pani Israelin lasten eteen.
45. Ja nämät ovat todistukset, säännöt ja oikeudet, jotka Mooses sanoi Israelin lapsille, heidän lähdettyänsä Egyptistä,
46. sillä puolen Jordanin, laaksossa Bet-Peorin kohdalla, Sihonin, Amorilaisten kuninkaan maalla, joka Hesbonissa asui, jonka Mooses ja Israelin lapset löivät lähdettyänsä Egyptistä; 4 Moos. 21:24. 5 Moos. 1:4.
47. ja he omistivat hänen maansa, niin myös Ogin, Basanin kuninkaan, maan, kahden Amorilaisten kuninkaan, jotka sillä puolen Jordanin asuivat, auringon nousuun päin,
5 Moos. 3:3.
48. Aroerista Arnonin joen reunalla, Sionin vuoreen asti, se on Hermon,
49. ja kaiken lakian maan sillä puolen Jordanin itään päin, lakeuden mereen asti, Pisgan vuoren alla.
5 Moos. 3:17.

5 Luku.

Horebissa tehty liitto. Kymmenen käskyä. Neuvo kuuliaisuuteen.

Ja Mooses kutsui koko Israelin, ja sanoi heille: kuule, Israel, näitä sääntöjä ja oikeuksia, jotka minä tänäpänä puhun teidän korvainne kuullen, ja oppikaat ne, ja pitäkäät ne, tehdäksenne niiden jälkeen.
2. Herra, meidän Jumalamme, teki liiton meidän kanssamme Horebissa. 2 Moos. 19:5 ss.
3. Ei tehnyt Herra tätä liittoa meidän isäimme kanssa, vaan meidän kanssamme, jotka nyt tässä olemme tänäpänä, ja kaikki elämme.
4. Herra puhui kasvoista kasvoihin teidän kanssanne vuorella, tulen keskeltä. 2 Moos. 19:19. 20:1.
5. Silloin minä seisoin Herran ja teidän välillänne, ilmoittamassa teille Herran sanaa; sillä te pelkäsitte tulta, ja ette nousneet vuorelle; ja hän sanoi: 2 Moos. 19:16 ss. 20:18.
6. Minä olen Herra, sinun Jumalasi, joka sinun Egyptin maalta, orjuuden huoneesta ulos vienyt olen.
2 Moos. 20:2.
7. Älköön sinulla olko muita jumalia minun edessäni. Ps. 81:10. 97:7.
8. Älä tee itsellesi kuvaa minkään muotoista niistä, jotka ylhäällä taivaassa on, tahi alhaalla maassa, taikka vesissä maan alla.
9. Älä niitä kumarra, äläkä palvele niitä; sillä minä, Herra, sinun Jumalasi, olen kiivas Jumala, joka kostan lapsille isäin rikokset kolmanteen ja neljänteen polveen, niille, jotka minua vihaavat, 2 Moos. 34:7.
4 Moos. 14:18. 5 Moos. 24:16. Jer. 32:18.
10. mutta teen laupiuden monelle tuhannelle, jotka minua rakastavat ja käskyni pitävät.
11. Älä turhaan lausu Herran, sinun Jumalasi, nimeä; sillä ei Herra jätä sitä rankaisematta, joka hänen nimensä turhaan lausuu.
12. Pidä lepopäivä, että sen pyhittäisit, niinkuin Herra, sinun Jumalasi, sinun käski. 2 Moos. 20:8. 3 Moos. 23:3.
13. Kuusi päivää tulee sinun työtä tehdä ja kaikki askaresi toimittaa;
14. mutta seitsemäs päivä on Herran, sinun Jumalasi, lepopäivä: silloin ole työtä tekemättä, sinä ja sinun poikasi, ja tyttäresi, ja palvelijasi, ja piikasi, ja härkäsi, ja aasisi, ja koko sinun karjasi, ja muukalaisesi, joka on luonasi porteissasi, että sinun palvelijasi ja piikasi levossa olisivat niinkuin sinäkin. 1 Moos. 2:2.
Hes. 20:12. Hebr. 4:4.
15. Ja muista, että sinäkin olit orja Egyptin maalla, ja Herra, sinun Jumalasi, johdatti sinut sieltä väkevällä kädellä ja ojennetulla käsivarrella. Sentähden Herra, sinun Jumalasi, käski sinun pitää lepopäivän.
16. Kunnioita isääsi ja äitiäsi, niinkuin Herra, sinun Jumalasi, on sinun käskenyt, että kauan eläisit, ja menestyisit siinä maassa, jonka Herra, sinun Jumalasi, sinulle antaa.
2 Moos. 20:12. Syyr. 3:9. Matt. 15:4.
Mark. 7:10. Ef. 6:2.

17. Älä tapa. 2 Moos. 20:13. Matt. 5:21. Room. 13:9.
18. Älä tee huorin. 2 Moos. 20:14. Matt. 5:27. Luuk. 18:20.
19. Älä varasta. 2 Moos. 20:15.
20. Älä sano väärää todistusta lähimmäistäsi vastaan. 2 Moos. 20:16. Room. 13:9.
21. Älä himoitse lähimmäisesi vaimoa. Älä himoitse lähimmäisesi huonetta, hänen peltoansa, palvelijatansa, piikaansa, härkäänsä, aasiansa, eikä mitään, mikä lähimmäisesi oma on. 2 Moos. 20:17. Room. 7:7. Jaak. 1:14 s.
22. Nämät ovat ne sanat, jotka Herra puhui kaikelle teidän seurakunnallenne vuorella, tulesta, pilvestä ja synkeydestä, suurella äänellä, eikä siihen enää lisännyt; ja hän kirjoitti ne kahteen kiviseen tauluun, ja antoi ne minulle.
23. Ja tapahtui, kun te äänen kuulitte pimeyden keskeltä, ja vuori paloi tulesta, niin te tulitte minun tyköni, kaikki päämiehet ja sukujenne vanhimmat,
24. ja sanoitte: „katso, Herra, meidän Jumalamme, on osoittanut meille kunniansa ja suuruutensa, ja me kuulimme hänen äänensä tulesta. Tänäpänä olemme nähneet, että Jumala voi puhua ihmisille, ja he jäävät elämään. 2 Moos. 19:19. 5 Moos. 4:33.
25. Ja miksi meidän nyt pitäisi kuoleman? tämä suuri tuli on meidät kuluttava. Jos me useammin kuulemme Herran, meidän Jumalamme, äänen, niin me kuolemme.
26. Sillä mikä on kaikki liha, että se kuulisi elävän Jumalan äänen tulesta puhuvan, niinkuin me, ja jäisi elämään? Tuom. 13:22.
27. Lähesty sinä ja kuule kaikki, mitä Herra, meidän Jumalamme, sanoo, ja sano sinä meille kaikki, mitä Herra, meidän Jumalamme, sinun kanssasi puhuu, niin me tahdomme kuulla ja tehdä niitä.“ 2 Moos. 24:3, 7.
28. Ja Herra kuuli teidän sanainne äänen, jotka puhuitte minun kanssani, ja Herra sanoi minulle: „minä kuulin tämän kansan sanat, jotka he puhuivat sinun kanssasi; se on kaikki hyvä, mitä he puhuivat.
29. Joska heillä olisi senkaltainen sydän, pelkäämään minua ja aina kätkemään kaikki minun käskyni, että heille menestyisi ja heidän lapsillensa iankaikkisesti! Ps. 81:14.
30. Mene siis ja sano heille: ‚palatkaat kotianne teidän majoihinne.‘
31. Mutta sinun pitää seisoman tässä minun edessäni, niin minä puhun sinulle kaikki käskyt, säännöt ja oikeudet jotka sinun pitää heille opettaman, että he tekisivät niiden jälkeen siinä maassa, jonka minä heille annan heidän omistettavaksensa.“
32. Niin pitäkäät nämä ja tehkäät niinkuin Herra, teidän Jumalanne, teidän käski, ja älkäät poiketko oikialle eikä vasemmalle puolelle;
33. vaan vaeltakaat niitä teitä, joita Herra, teidän Jumalanne, käski teidän vaeltaa, että te eläisitte ja menestyisitte, ja olisitte pitkäikäiset siinä maassa, jonka te omistatte.

6 Luku.

Neuvoja noudattamaan Jumalan käskyjä.

Nämä ovat ne käskyt, säännöt ja oikeudet, jotka Herra, teidän Jumalanne, käski opettaa teille, että tekisitte niitten mukaan siinä maassa, johon te menette omistamaan sitä, —
2. että pelkäisit Herraa, sinun Jumalatasi, ja pitäisit kaikki hänen sääntönsä ja käskynsä, jotka minä käsken sinulle, sinä ja lapsesi, ja lastesi lapset, kaikkena sinun elinaikanasi, että kauan eläisit.
3. Israel, sinun pitää siis kuuleman ja pitämän ne, tehdäksesi niitten mukaan, että sinulle hyvin kävisi, ja te paljon lisääntyisitte, niinkuin Herra, sinun isäisi Jumala, on sinulle luvannut, maassa, jossa rieskaa ja hunajata vuotaa.
4. Kuule, Israel, Herra, meidän Jumalamme, on yksi ainoa Herra. 5 Moos. 4:35. Mark. 12:29. 1 Kor. 8:4 ss. Gal. 3:20.
5. Ja sinun pitää rakastaman Herraa, sinun Jumalatasi, koko sydämmestäsi, ja koko sielustasi, ja koko voimastasi. 5 Moos. 10:12. Matt. 22:37. Mark. 12:30. Luuk. 10:27.
6. Nämä sanat, jotka minä käsken sinulle tänäpänä, pitää sinun sydämmeesi paneman, 5 Moos. 32:16.
7. ja teroittaman ne lapsillesi, ja niistä puhuman huoneessa istuissasi ja tiellä käydessäsi, ja maata pannessasi ja noustessasi. 1 Moos. 18:19. 5 Moos. 4:9. 11:19.
8. Ja sinun pitää sitoman ne merkiksi käteesi, ja olkoot sinulle muistutukseksi silmäisi välissä. 2 Moos. 13:9. 16. 5 Moos. 6:8. 11:18. San. 3:3. 6:21. 7:3.
9. Ja sinun pitää kirjoittaman ne huoneesi pihtipieliin ja portteihisi.
10. Kun nyt Herra, sinun Jumalasi, johdattaa sinut siihen maahan, jonka hän valan kautta on luvannut

isillesi, Abrahamille, Isaakille ja Jaakobille, sinulle antaaksensa, suuret ja kauniit kaupungit, joita et sinä rakentanut, Jos. 24:13.
11. ja huoneet täynnä kaikkea hyvyyttä, joita et sinä itse täyttänyt, ja vuojonkiviset kaivot, joita et sinä ole kaivanut, ja viinimäet ja öljymäet, joita et sinä itse istuttanut, — ja sinä syöt ja ravitaan, 5 Moos. 8:10.
12. niin varo ettet unhota Herraa, joka sinut Egyptin maalta, orjuuden huoneesta on johdattanut ulos.
13. Sinun pitää pelkäämän Herraa, sinun Jumalaasi, ja palveleman häntä, ja hänen nimensä kautta tulee sinun vannoa. 5 Moos. 10:12,20. 13:4. Jer. 4:2. Matt. 4:10. Luuk. 4:8.
14. Älkäät seuratko muukalaisia jumalia, niiden kansain jumalia, jotka teidän ympärillänne asuvat.
15. Sillä Herra, sinun Jumalasi, on kiivas Jumala teidän keskellänne, ja varo, ettei Herran, sinun Jumalasi, viha syttyisi sinuun, ja hukuttaisi sinut maan päältä.
16. Älkäät kiusatko Herraa, teidän Jumalatanne, niinkuin te häntä kiusasitte Massassa; 2 Moos. 17:7. Matt. 4:7. Luuk. 4:12.
17. vaan pitäkäät uskollisesti Herran, teidän Jumalanne, käskyt, ja hänen asetuksensa ja sääntönsä, jotka hän sinulle käskenyt on,
18. että teet, mikä on oikia ja hyvä Herran edessä, että sinulle hyvin kävisi, ja pääsisit siihen maahan ja omistaisit sen hyvän maan, josta Herra vannoi sinun isillesi,
19. että hän karkoittaa kaikki viholliset sinun edestäsi, niinkuin Herra sanonut on.
20. Kun poikasi tästälähin kysyy sinulta, sanoen: „mitä nämä todistukset, säännöt ja oikeudet ovat, jotka Herra, meidän Jumalamme, teille käskenyt on?"
21. niin sinun pitää sanoman pojallesi: me olimme Faraon orjia Egyptissä; mutta Herra johdatti meidät ulos Egyptistä väkevällä kädellä.
22. Ja Herra teki suuria ja kauheita merkkejä ja ihmeitä Egyptissä Faraolle ja koko hänen huoneellensa meidän silmäimme edessä.
23. Ja hän johdatti meidät sieltä ulos, että hän veisi meidät siihen maahan, ja antaisi meille sen maan, jonka hän valalla lupasi isillemme.
24. Ja Herra käski meitä tekemään kaikkein näiden sääntöjen mukaan, ja pelkäämään Herraa, meidän Jumalatamme, että meille hyvin kävisi kaikkena elinaikanamme, niinkuin myös tänäpänä käy.
25. Ja se on oleva meille vanhurskaudeksi, jos me pidämme ja teemme kaikki nämä käskyt Herran, meidän Jumalamme, edessä, niinkuin hän meille on käskenyt."

7 Luku.

Käsky hävittämään Kananealaiset. Israel on Herran kansa.

Kun Herra, sinun Jumalasi, vie sinut siihen maahan, johon sinä menet omistamaan sitä, ja kun hän ajaa paljon kansaa ulos sinun edestäsi: Hetiläiset, Girgasilaiset, Amorilaiset, Kananealaiset, Feresiläiset, Heviläiset ja Jebusilaiset, seitsemän kansaa, jotka sinua suuremmat ja väkevämmät ovat; 2 Moos. 23:23 ss. 34:11 ss. 5 Moos. 31:3.
2. ja kun Herra, sinun Jumalasi, antaa heidät sinun valtaasi, ja sinä lyöt heidät, niin sinun pitää peräti heidät kirottuna hukuttaman; älä tee mitään liittoa heidän kanssansa, äläkä armahda heitä. 2 Moos. 23:32. 34:12. 5 Moos. 20:16 s. 31:5.
3. Älä rupea heimolaisuuteen heidän kanssansa; älä anna tyttäriäsi heidän pojillensa, äläkä ota pojillesi vaimoja heidän tyttäristään. Jos. 23:12. Tuom. 3:5 ss. Esr. 9:1 s.
4. Sillä he viettelevät sinun poikasi luopumaan minusta ja palvelemaan muukalaisia jumalia; ja niin Herran viha syttyy teihin ja hän nopiasti hukuttaa teidät.
5. Mutta näin pitää teidän tekemän heille: heidän alttarinsa kukistakaat ja patsaansa rikkokaat, heidän metsistönsä kaatakaat ja heidän epäjumalansa kuvat tulessa polttakaat. 2 Moos. 23:24. 34:13. 4 Moos. 33:52. 5 Moos. 12:2 s.
6. Sillä sinä olet Herralle, sinun Jumalallesi, pyhitetty kansa; sinut on Herra, sinun Jumalasi, valinnut omaksi kansaksensa kaikista kansoista, kuin asuvat maan päällä. 2 Moos. 19:5. 5 Moos. 4:20. 14:2. 26:18. 1 Piet. 2:9.
7. Ei ole Herra mielistynyt teihin ja valinnut teidät sentähden, että teidän lukunne on suurempi kuin kaikkein muiden kansain; sillä sinä olet vähin kaikista kansoista;
8. mutta koska Herra rakasti teitä ja pitää valansa, jonka hän vannoi teidän isillenne, johdatti hän teidät ulos väkevällä kädellä ja vapahti teidät orjuuden huoneesta, Faraon, Egyptin kuninkaan, kädestä. 5 Moos. 10:15.

9. Niin tiedä siis, että Herra, sinun Jumalasi, on Jumala, uskollinen Jumala, joka pitää liiton ja säilyttää laupiuden tuhanteen polveen niiden kanssa, jotka häntä rakastavat ja pitävät hänen käskynsä, 2 Moos. 20:6. 34:7. 5 Moos. 5:9 s. 32:4.

10. mutta varmasti kostaa niille, jotka häntä vihaavat, niin että hän hukuttaa heidät. Hän ei viivy kostamasta niille, jotka häntä vihaavat, vaan kostaa niille varmasti.

11 Niin pidä siis ne käskyt, säännöt ja oikeudet, jotka minä sinulle käsken tänäpänä, ja tee niitten mukaan.

12. Jos te nämät oikeudet kuulette sekä pidätte ja teette ne, niin myös Herra, sinun Jumalasi, pitää sinulle sen liiton ja laupiuden, jonka hän valalla lupasi isillesi, 3 Moos. 26:3 ss. 5 Moos. 28:1 ss.

13. ja rakastaa sinua, ja siunaa sinut, ja enentää sinut, hän siunaa sinun ruumiisi hedelmän, ja maasi hedelmän, sinun jyväsi, viinisi ja öljysi, sinun karjasi sikiöt ja lampaittesi karitsat, siinä maassa, jonka hän isillesi valan kautta lupasi sinulle antaa.

14. Siunattu olet sinä oleva kaikista kansoista. Ei sinussa ole miestä eikä vaimoa hedelmätöntä, eikä yhtään hedelmätöntä karjassasi. 2 Moos. 23:26.

15. Ja Herra poistaa sinulta kaikki sairaudet; ei hän yhtäkään Egyptin pahaa tautia, jotka sinä tunnet, pane sinun päällesi; mutta hän heittää ne kaikkein niiden päälle, jotka sinua vihaavat. 2 Moos. 9:14. 15:26.

16. Sinä olet nielevä kaikki ne kansat, jotka Herra, sinun Jumalasi, sinulle antaa; älä sääli heitä, äläkä palvele heidän jumaliansa, sillä se tulisi sinulle paulaksi. 2 Moos. 23:33. 5 Moos. 12:30 s.

17. Jos sinä sanot sinun sydämmessäsi: „nämä kansat ovat suuremmat kuin minä; kuinka taidan minä heidät ajaa ulos?"

18. niin älä pelkää heitä; muista tarkasti, mitä Herra, sinun Jumalasi, teki Faraolle ja kaikille Egyptiläisille,

19. ja muista niitä suuria vitsauksia, jotka silmäsi nähneet ovat, ja merkkejä ja ihmeitä, ja sitä väkevätä kättä ja ojennettua käsivartta, jolla Herra, sinun Jumalasi, johdatti sinut Samalla tavalla tekee Herra, sinun Jumalasi, kaikille niille kansoille, joita sinä pelkäät. 5 Moos. 4:34. 29:3.

20. Niin myös Herra, sinun Jumalasi, lähettää heidän sekaansa ampiaiset, siksi että kaikki hukutetaan, jotka ovat jääneet ja itsensä lymyttäneet sinulta. 2 Moos. 23:28. Jos. 24:12.

21. Älä hämmästy heidän edessänsä; sillä Herra, sinun Jumalasi, on keskelläsi, se suuri ja peljättävä Jumala.

22. Ja Herra, sinun Jumalasi, karkoittaa nämä kansat sinun edestäsi, vähitellen toisen toisensa jälkeen. Älä äkistä hukuta heitä, ettei metsän pedot lisääntyisi sinua vastaan maan päällä. 2 Moos. 23:30.

23. Herra, sinun Jumalasi, antaa heidät sinun käsiisi, ja lähettää heidän keskellensä suuren eripuraisuuden, siksi että hän hukuttaa heidät,

24. ja antaa heidän kuninkaansa sinun valtaasi, ja sinä hukutat heidän nimensä taivaan alta; ei yksikään voi seisoa sinua vastaan, siksi että heidät hukutat. Jos. 10:22 s. 11:12. 12:7 s.

25. Heidän epäjumaliensa kuvat pitää sinun tulella polttaman; älä himoitse sitä hopiata ja kultaa, mikä niiden päällä on, äläkä ota mitään itsellesi siitä, ettei se olisi sinulle paulaksi; sillä se on Herralle, sinun Jumalallesi, kauhistus. 5 Moos. 12:3. Jos. 7:1,21. 2 Makk. 12:40.

26. Ja älä vie sitä kauhistusta huoneesesi, ettet itse tulisi kirotuksi; vaan sinun tulee pitää se iletyksenä ja kauhistuksena, sillä se on kirottu. 5 Moos. 13:17.

8 Luku.

Herran hyvät työt Israelia kohtaan korpivaelluksen aikana. Varoituksia.

Kaikki käskyt, jotka minä käsken sinulle tänäpänä, pitäkäät ja tehkäät, että te eläisitte ja lisääntyisitte, ja pääsisitte omistamaan maan, jonka Herra on valalla luvannut teidän isillenne.

2. Ja muista kaikkea, mitä on tapahtunut sillä matkalla, jota Herra, sinun Jumalasi, johdatti sinut näinä neljänäkymmenenä vuonna korvessa, vaivataksensa sinua ja koetellaksensa sinua, että hän tietäisi mitä sinun sydämmessäsi oli, pidätkö hänen käskynsä, vai et.

3. Ja hän kuritti sinua ja antoi sinun isota; ja hän ravitsi sinua mannalla, ruualla, jota et sinä eikä sinun isäsi tunteneet, että hän antaisi sinun tietää, ettei ihminen elä ainoastansa leivästä, vaan että hän elää siitä kaikesta, mitä Herran suusta lähtee. 2 Moos. 16:15,35. 4 Moos. 11:7 Matt. 4:4. Luuk. 4:4.

4. Sinun vaatteesi eivät kuluneet yltäsi näinä neljänä kymmenenä vuonna eikä jalkasi kuulettuneet. 5 Moos. 29:5. Neh. 9:21.
5. Niin käsitä se sydämmessäs, että Herra, sinun Jumalasi, on kurittanut sinua, niinkuin mies kurittaa poikaansa.
6. Ja pidä Herran, sinun Jumalasi, käskyt, vaeltaaksesi hänen tiellänsä ja peljätäksesi häntä.
7. Sillä Herra, sinun Jumalasi, vie sinut hyvään maahan, siihen maahan, jossa vesiojat, lähteet ja järvet laaksoissa ja vuorten rinteillä vuotavat,
8. maahan, jossa nisua, ohraa, viinipuita, fiikunapuita ja granatin omenia, maahan, jossa on öljypuita ja hunajaa,
9. maahan, jossa ei sinun tarvitse puutteessa syödä leipääsi, jossa ei mitään puutu, maahan, jonka kivet ovat rautaa, ja jossa sinä vasken vuorista lohkaiset. 5 Moos. 6:11.
10. Ja kun sinä syönyt ja ravittu olet, kiitä silloin Herraa, sinun Jumalatasi, sen hyvän maan edestä, jonka hän antoi sinulle.
11. Niin varo siis, ettet unhota Herraa, sinun Jumalatasi, niin ettet pidä hänen käskyjänsä, oikeuksiansa ja sääntöjänsä, jotka minä tänäpänä sinulle annan.
12. Kun syönyt ja ravittu olet, ja rekennat kauniit huoneet ja asut niissä,
13. ja sinun karjasi ja lampaasi, hopiasi ja kultasi, ja kaikki mitä sinulla on, lisääntyvät,
14. varo, ettei sydämmesi silloin tule ylpiäksi, niin että unhottaisit Herran, sinun Jumalasi, joka sinun johdatti ulos Egyptin maalta, orjuuden huoneesta,
15. ja on sinun johdattanut sen suuren ja hirmuisen korven läpi, jossa oli myrkyllisiä kärmeitä ja skorpioneja, ja jossa kuivuus vallitsi, eikä ollut ensinkään vettä, ja antoi sinulle veden vuotaa kovasta kalliosta,
2 Moos. 17:6. 4 Moos. 20:11. 21:6. Ps. 78:16.
16. ja joka ravitsi sinua korvessa mannalla, josta ei sinun isäsi tienneet, nöyryyttääksensä ja koetellaksensa sinua, ja viimeiseltä hyvää tehdäksensä sinulle, 2 Moos. 16:15.
17. Älä sentähden sano sydämmessäs: „minun voimani ja käteni väkevyys on minulle näin voimalliset työt tehnyt,"
18. vaan muista Herraa, sinun Jumalatasi; sillä hän antaa sinulle voiman, tekemään senkaltaisia voimallisia tekoja, vahvistaaksensa liittonsa, jonka hän vannoi isillesi; niinkuin se tänäkin päivänä tapahtuu.
19. Vaan jos sinä unhotat Herran, sinun Jumalasi, ja noudatat muita jumalia, palvelet ja kumarrat niitä, niin minä tänäpänä todistan teille, että te peräti hukutte.
20. Juuri niinkuin pakanat, jotka Herra hukuttaa teidän edestänne, niin tekin hukutte, koska ette olleet Herran, teidän Jumalanne, äänelle kuuliaiset.

9 Luku.

Kansan uppiniskaisuus korpivaelluksen aikana.

Kuule, Israel! tänäpänä sinä menet Jordanin ylitse valloittamaan kansoja, jotka ovat sinua suuremmat ja väkevämmät, suuria kaupungeita, varustettuja taivaaseen asti, 5 Moos. 1:28.
2. suurta ja vartevaa kansaa, Enakin poikia, jotka sinä tunnet ja joista olet kuullut sanottavan: kuka voi seisoa Enakin poikia vastaan! 4 Moos. 13:29, 33 s.
3. Niin sinun pitää tänäpänä tietämän, että Herra, sinun Jumalasi, käy sinun edelläsi niinkuin kuluttavainen tuli; hän hukuttaa heidät, ja hän alentaa heidät sinun edessäsi, ja sinä ajat heidät ulos ja hukutat nopiasti, niinkuin Herra sanoi sinulle. 5 Moos. 4:24. Hebr. 12:29.
4. Kun Herra, sinun Jumalasi, on heidät ajanut ulos sinun edestäsi, niin älä sano sydämmessäs: Herra on minun tänne tuonut omistamaan tätä maata minun vanhurskauteni tähden; sillä Herra ajaa nämä pakanat sinun edestäsi ulos heidän jumalattomuutensa tähden.
1 Moos. 15:16. 3 Moos. 18:24 s.
5. Et sinä tule omistamaan heidän maatansa sinun vanhurskautesi eikä sydämmesi vakuuden tähden; vaan Herra, sinun Jumalasi, ajaa pakanat ulos heidän jumalattomuutensa tähden, että Herra vahvistaisi sanansa, jonka Herra sinun isillesi Abrahamille, Isaakille ja Jaakobille vannoi. 1 Moos. 12:7. 22:16 s. 26:3 s. 28:13.
6. Niin tiedä nyt, ettei Herra, sinun Jumalasi, anna sinulle tätä hyvää maata omistukseksesi vanhurskautesi tähden; sillä sinä olet niskuri kansa.
7. Muista ja älä unhota, kuinka sinä Herran, sinun Jumalasi, vihoitit korvessa; siitä päivästä kuin sinä läksit Egyptin maalta, siihen asti

kuin te tulleet olette tähän paikkaan, olette te olleet Herralle vastahakoiset. 2 Moos. 14:11. 16:2.

8. Horebissa te myös vihoititte Herran, ja Herra vihastui teihin, niin että hän tahtoi teidät hukuttaa. 2 Moos. 32:10.

9. Kun minä olin astunut vuorelle vastaan ottamaan kivisiä tauluja, sen liiton tauluja, jonka Herra teki teidän kanssanne, olin minä vuorella neljäkymmentä päivää ja neljäkymmentä yötä, en syönyt leipää, enkä juonut vettä, 2 Moos. 24:18. 34:28.

10. ja Herra antoi minulle kaksi kivistä taulua, kirjoitettua Jumalan sormella; ja niissä olivat kaikki sanat, jotka Herra teille tulesta vuorella puhui kokouksen päivänä; 2 Moos. 19:18 s. 31:18. 5 Moos. 4:11 s.

11. ja tapahtui niiden neljänkymmenen päivän ja neljänkymmenen yön perästä, että Herra antoi minulle kaksi kivistä liiton taulua,

12. ja Herra sanoi minulle: „nouse ja mene nopiasti täältä alas; sillä sinun kansasi, jonka Egyptistä olet johdattanut ulos, on turmelleet itsensä; he ovat nyt jo poikennut pois siltä tieltä, jonka minä käskin heille, ja ovat tehneet itsellensä valetun kuvan.“ 2 Moos. 32:7 s.

13. Ja Herra puhui minulle, sanoen: „minä olen nähnyt tämän kansan, ja katso, se on niskuri kansa.

14. Jätä minut rauhaan; minä hukutan heidät, ja pyyhin pois heidän nimensä taivaan alta; ja minä tahdon sinut tehdä väkevämmäksi ja suuremmaksi kansaksi kuin tämä on.“

15. Ja kun minä käännyin ja astuin vuorelta alas, joka tulesta paloi, ja pidin kaksi liiton taulua molemmissa käsissäni,

16. niin näin minä, ja katso, te olitte tehneet syntiä Herraa, teidän Jumalatanne vastaan, te olitte tehneet itsellenne valetun vasikan; te olitte niin pian poikenneet pois siltä tieltä, jonka Herra käski teille.

17. Ja minä otin ne molemmat taulut ja heitin molemmista käsistäni, ja löin ne rikki teidän silmäinne edessä, 2 Moos. 32:19.

18. ja lankesin maahan Herran eteen, niinkuin ennenkin, niinä neljänäkymmenenä päivänä ja neljänäkymmenenä yönä, ja en syönyt leipää, enkä juonut vettä, kaikkein teidän synteinne tähden, joita te tehneet olitte, tehdessänne pahaa Herran edessä ja vihoittaessanne hänet.

19. Sillä minä pelkäsin sitä vihaa ja hirmuisuutta, joka Herrassa oli syttynyt teitä kohtaan, niin että hän tahtoi hukuttaa teidät; ja Herra kuuli minun rukoukseni vielä silläkin kertaa.

20. Herra oli myös suuresti vihainen Aaronille, niin että hän tahtoi hänet hukuttaa; vaan minä rukoilin silloin Aaroninkin edestä.

21. Mutta teidän syntinne, sen vasikan, jonka te tehneet olitte, otin minä ja poltin sen tulessa, ja löin sen rikki ja survoin peräti, niin että se mureni tomuksi, ja heitin sen tomun siihen ojaan, joka siitä vuoresta vuosi. 2 Moos. 32:20.

22. Niin myös Tabeerassa, ja Massassa, ja himohaudoilla te vihoititte Herran. 2 Moos. 17:7. 4 Moos. 11:1,3,34.

23. Ja kun Herra lähetti teidät Kades-Barneasta, ja sanoi: „menkäät ja omistakaat maa, jonka minä annoin teille,“ niin te olitte Herran, teidän Jumalanne, käskylle vastahakoiset, ja ette uskoneet häntä, ettekä olleet kuuliaiset hänen äänellensä. 4 Moos. 13:2 s. 14:1 s.

24. Te olette olleet Herralle tottelemattomat, aina siitä päivästä asti kuin minä teidät tuntenut olen.

25. Ja minä lankesin maahan Herran eteen, neljäkymmentä päivää ja neljäkymmentä yötä minä siinä makasin; sillä Herra sanoi, että hän tahtoi hukuttaa teidät. 2 Moos. 32:11,31 s. 34:8 s. 4 Moos. 14:13,16. 5 Moos. 10:10.

26. Ja minä rukoilin Herraa, sanoen: „Herra, Herra, älä hukuta sinun kansaasi ja perikuntaasi, jonka suurella voimallasi olet pelastanut ja väkevällä kädelläsi Egyptistä olet johdattanut ulos.

27. Muista palvelijoitasi Abrahamia, Isaakia ja Jaakobia; älä katso tämän kansan uppiniskaisuutta, jumalattomuutta ja syntiä,

28. ettei sen maan asukkaat, josta meidät olet johdattanut, sanoisi: sentähden, ettei Herra voinut heitä viedä siihen maahan, jonka hän heille oli luvannut, ja että hän vihasi heitä, johdatti hän heidät ulos, tappaaksensa heidät korvessa. 4 Moos. 14:16.

29. Sillä he ovat sinun kansasi ja perimyksesi, jonka suurella voimallasi ja ojennetulla käsivarrellasi johdattanut olet.

10 Luku.

Uudet taulut. Aaronin kuolema. Leviläisten perintö. Kehoitus vilpittömään Jumalan pelkoon.

Silloin sanoi Herra minulle: „vuole itsellesi kaksi kivistä taulua en-

tisten kaltaista, ja astu minun tyköni vuorelle, ja tee itsellesi puuarkki. 2 Moos. 25:10 s. 34:1 s
2. niin minä kirjoitan niihin tauluihin ne sanat, jotka niissä ensimmäisissä tauluissa olivat; jotka särkenyt olet; ja pane ne arkkiin."
2 Moos. 25:16,21. 32:19. 5 Moos. 9:10.
3. Niin minä tein arkin sittimipuusta, ja vuolin kaksi kivistä taulua entisten kaltaista, ja astuin vuorelle, pitäen kaksi taulua kädessäni.
4. Ja Hän kirjoitti, sen ensimmäisen kirjoituksen mukaan, niihin tauluihin ne kymmenet sanat, jotka Herra teille puhui vuorella tulesta, kokouksen päivänä; ja Herra antoi ne minulle. 2 Moos. 32:16.
5. Sitten minä käännyin ja astuin vuorelta alas, ja panin taulut arkkiin, jonka minä olin tehnyt, että siellä olisivat, niinkuin Herra minulle käskenyt oli.
6. Ja Israelin lapset menivät Berot-Bene-Jaakanista Moseraan; siellä kuoli Aaron ja haudattiin, ja hänen poikansa Eleasar toimitti papin virkaa hänen sijassansa. 4 Moos 20:28. 33:30,38 s.
7. Sieltä menivät he Gudgodaan; Gudgodasta Jotbataan, siihen maahan, jossa vesiojat ovat.
8. Silloin eroitti Herra Levin suvun, kantamaan Herran liiton arkkia, seisomaan Herran edessä, palvelemaan häntä ja siunaamaan hänen nimessään tähän päivään asti. 4 Moos. 3:5 s. 8:5 s.
9. Sentähden ei Levi saanut osaa eikä perintöä veljeinsä kanssa; sillä Herra on heidän perintönsä, niinkuin Herra, sinun Jumalasi, sanoi heille. 4 Moos. 18:20 s. 5 Moos. 18:1 s. Jos. 18:7.
10. Ja minä seisoin vuorella niinkuin ennenkin, neljäkymmentä päivää ja neljäkymmentä yötä, ja vielä silloinkin kuuli Herra minun rukoukseni; Herra ei tahtonut hukuttaa sinua. 2 Moos. 32:11 s. 34:28. 5 Moos. 9:25.
11. Ja Herra sanoi minulle: „nouse, mene matkaas, ja lähde vaeltamaan kansan edeltä, että he menisivät omistamaan sen maan, jonka minä vannoin heidän isillensä, antaakseni sen heille."
12. Nyt siis, Israel, mitä Herra, sinun Jumalasi, muuta sinulta vaatiikaan, kuin että pelkäisit Herraa, sinun Jumalatasi, ja vaeltaisit kaikissa hänen teissänsä, ja rakastaisit häntä, ja palvelisit Herraa, sinun Jumalatasi, kaikesta sinun sydämmestäs ja kaikesta sinun sielustas,
13. niin että pitäisit Herran käskyt ja hänen sääntönsä, jotka minä käsken sinulle tänäpänä, että sinulle hyvin kävisi!
14. Katso, taivaat ja taivasten taivaat ovat Herran, sinun Jumalasi, ja maa ja kaikki, mitä siinä on. 1 Kun. 8:27. Ps 24:1.
15. Kuitenkin Herralla on ollut hyvä suosio sinun isiisi ja rakasti heitä; ja hän valitsi heidän siemenensä heidän jälkeensä, hän valitsi teidät kaikista kansoista, niinkuin tänäpäivänäkin on. 2 Moos. 19:5. 5 Moos. 7:6.
16. Niin ympärileikatkaat sydämmenne esinahka, ja älkäät enää niskurit olko. 5 Moos. 30:6. Jer. 4:4. Ap. t. 7:51. Room. 2:29. Kol. 2:11.
17. Sillä Herra, teidän Jumalanne, on kaikkein jumalain Jumala, ja kaikkein herrain Herra, suuri Jumala, voimallinen ja peljättävä, joka ei katso muotoa eikä lahjoja ota, 2 Aik. 19:7. Job. 34:19. Viis. 6:8. Syr. 35:16. Ap. t. 10:34 s. Room. 2:11. Gal. 2:6. Kol. 3:25. 1 Piet. 1:17.
18 joka orvoille ja leskille oikeuden tekee, ja rakastaa muukalaisia, niin että hän heille leivän ja vaatteen antaa.
19. Sentähden pitää myös teidän rakastaman muukalaista; sillä tekin olitte muukalaiset Egyptin maalla. 2 Moos 22:21. 23:9.
20. Sinun pitää pelkäämän Herraa, sinun Jumalatasi, häntä pitää sinun palveleman, hänessä pitää sinun kiinni riippuman, ja hänen nimensä kautta vannoman. 5 Moos. 6:13. 13:4. Matt. 4:10. Luuk. 4:8.
21. Hän on sinun ylistyksesi ja sinun Jumalasi, joka sinun suhteesi teki niitä suuria ja hirmuisia töitä, joita sinun silmäsi nähneet ovat. 2 Moos. 15:2.
22. Seitsemänkymmentä sielua olivat isäsi, kun menivät alas Egyptiin; mutta nyt Herra, sinun Jumalasi, on tehnyt sinut monilukuiseksi niinkuin taivaan tähdet. 1 Moos. 46:27. 2 Moos. 1:5. 1 Moos. 15:5.

11 Luku.

Mooses muistuttaa Herran ihmeitä ja kehoittaa kuuliaisuuteen.

Niin rakasta nyt Herraa, sinun Jumalatasi, ja pidä hänen lakinsa, sääntönsä, oikeutensa ja käskynsä alinomaa.
2. Ja tänäpänä pankaa mieleenne — sillä en minä teidän lastenne kanssa puhu, jotka eivät sitä tiedä,

eivätkä ole nähneet — Herran, teidän Jumalanne kuria, hänen jalouttansa, voimallista kättänsä ja ojennettua käsivarttansa,
3. ja hänen ihmeitänsä ja tekojansa, jotka hän teki Egyptiläisten keskellä Faraolle, Egyptin kuninkaalle, ja koko hänen maakunnallensa,
4. ja mitä hän teki Egyptiläisten sotaväelle, heidän hevoisillensa ja vaunuillensa, kuinka hän antoi Punaisen meren vedet juosta heidän päällensä, kun he teitä ajoivat takaa, ja kuinka Herra hukutti heidät hamaan tähän päivään asti, 2 Moos. 14:23 s.
5. ja mitä hän teille korvessa tehnyt on, siihen asti kuin te tähän paikkaan tulitte,
6. ja mitä hän teki Datanille ja Abiramille, Eliabin, Rubenin pojan, pojille, kuinka maa avasi suunsa ja nieli heidät, ja heidän perheensä ja majansa sekä kaikki heidän tavaransa, mikä oli heidän hallussansa koko Israelin keskellä; 4 Moos. 16:31 s. 26:10. 27:3. Ps. 106:17.
7. sillä teidän silmänne ovat nähneet kaikki ne suuret Herran teot, jotka hän tehnyt on.
8. Sentähden pitäkäät kaikki käskyt, jotka minä teille tänäpänä käsken, että te vahvistuisitte ja pääsisitte omistamaan sitä maata, jota menette valloittamaan.
9. että te kauan siinä maassa eläisitte, jonka Herra, sinun Jumalasi, valan kautta lupasi antaa teidän isillenne ja heidän siemenellensä, maan, jossa rieskaa ja hunajata vuotaa.
10. Sillä se maa, johonka nyt menet omistamaan sitä, ei ole niinkuin Egyptin maa, josta te lähteneet olette, jossa sinä siemenesi kylvit, ja polkemalla jalallasi kastelit niinkuin ryytimaata.
11. Vaan se maa, johonka te menette omistamaan sitä, on vuorinen ja laaksoinen maa, jonka sade taivaasta kastelee; 5 Moos. 8:7.
12. josta maasta Herra, sinun Jumalasi, pitää huolta; ja Herran, sinun Jumalasi, silmät aina sitä katselevat vuoden alusta vuoden loppuun asti.
13. Ja tapahtuu, jos te hyvin kuuliaiset olette minun käskyilleni, jotka minä tänäpänä teille käsken, niin että rakastatte Herraa, teidän Jumalatanne, ja palvelette häntä kaikesta sydämmestänne ja kaikesta sielustanne,
14. että minä annan teidän maallenne sateen ajallansa, syyssateen ja kevätsateen, ja sinä korjaat jyväsi, viinisi, ja öljysi. 5 Moos. 28:12. Jer. 5:24. Joel. 2:23.
15. Ja minä annan karjallesi ruohoa kedoillasi; ja sinä syöt ja ravitaan.
16. Varokaat, ettei teidän sydäntänne vieteltäisi, niin että poikkeatte palvelemaan vieraita jumalia, ja kumartamaan niitä,
17. ja Herran viha syttyisi teihin, ja sulkisi taivaan, ettei sadetta tulisi, eikä maa antaisi hedelmäänsä, ja te kiireellä hukkuisitte siitä hyvästä maasta, jonka Herra on teille antanut. 3 Moos. 26:19. 5 Moos. 28:23.
18. Niin pankaat nyt nämä minun sanani teidän sydämmeenne ja mieleenne, ja sitokaat ne merkiksi teidän käsiinne, ja olkoot ne muistutukseksi teidän silmäinne välissä; 5 Moos. 6:6 s. San. 6:21 s.
19. ja opettakaat niitä lapsillenne, niin että sinä puhut niistä huoneessa istuissasi, tiellä käydessäsi, levätä pannessasi ja noustessasi; 5 Moos. 4:9 s. 6:7.
20. ja kirjoita ne sinun huoneesi pihtipieliin ja portteihisi;
21. että sinä ja sinun lapsesi kauan eläisitte siinä maassa, jonka Herra teidän isillenne vannoi antaaksensa heille, niin kauan kuin päivät taivaasta maan päällä ovat.
22. Sillä jos te kaikki nämä käskyt pidätte, jotka minä teille käsken, ja teette niitten mukaan, niin että rakastatte Herraa, teidän Jumalaanne, ja vaeilatte kaikissa hänen teissänsä, ja riiputte hänessä kiinni,
23. niin Herra ajaa kaikki nämä kansat pois teidän edestänne; ja te valloitatte suuremmat ja voimallisemmat kansat, kuin te olette.
24. Kaikki paikat, johon teidän jalkanne astuu, ovat teidän; korvesta ja Libanonista ja Fratin virrasta äärimmäiseen mereen asti on rajanne oleva. 2 Moos. 23:31. 4 Moos. 34:2 s. Jos. 1:3 s. 14:9.
25. Ei yksikään voi olla teitä vastaan; pelvon ja vavistuksen antaa Herra tulla kaikkein niiden maiden päälle, jossa te vaellatte, niinkuin hän teille on sanonut.
26. Katso, minä asetan tänäpänä teidän eteenne sekä siunauksen että kirouksen:
27. siunauksen, jos te kuuliaiset olette Herran, teidän Jumalanne, käskylle, jonka minä tänäpänä teille käsken, 5 Moos. 28.2 s.
28. ja kirouksen, jos ette tottele Her-

ran, teidän Jumalanne käskyjä, ja poikkeatte siltä tieltä, jonka minä teille tänäpänä käsken, niin että vaellatte muiden jumalain jälkeen, joita ette tunne. 5 Moos. 28:15.

29. Ja kun Herra, sinun Jumalasi, johdattaa sinut siihen maahan, johon nyt menet sitä omistamaan, niin julista siunaus Gerisimin vuorella, ja kirous Ebalin vuorella.
5 Moos. 27:12 s. Jos. 8:34 s.

30. Katso, eivätkö ne sijaitse sillä puolen Jordanin, tien perällä, auringon laskemiseen päin Kananealaisten maalla, jotka asuvat lakeudella, Gilgalin kohdalla, Moren tammiston lähellä? 1 Moos. 12:6.

31. Sillä teidän pitää menemän Jordanin ylitse, valloittamaan sitä maata, jonka Herra, teidän Jumalanne, teille antaa, omistaaksenne sen, ja asuaksenne siinä.

32. Niin pitäkäät ja tehkäät kaikki ne säännöt ja oikeudet, jotka minä tänäpänä panen teidän eteenne.
5 Moos. 5:32.

12 Luku.

Käsky hävittämään epäjumalat. Jumalan palveluksen paikka.

Nämät ovat ne säännöt ja oikeudet, joita teidän tulee pitää, ja tehdä niitten mukaan siinä maassa, jonka Herra, sinun isäisi Jumala, antoi sinulle omistettavaksesi niin kauan kuin te maan päällä elätte.

2. Teidän pitää peräti hävittämän kaikki ne paikat, joissa pakanat, jotka te ajatte pois, ovat jumaliansa palvelleet; oli se korkeilla vuorilla, kukkuloilla tahi viheriäisten puitten alla. 5 Moos. 7:5.

3. Ja kukistakaat heidän alttarinsa ja särkekäät heidän kuvapatsaansa, heidän metsistönsä tulella polttakaat, ja heidän epäjumalansa kuvat rikki hakatkaat; ja hukuttakaat heidän nimensä siitä paikasta.

4. Palvellessanne Herraa, teidän Jumalaanne, ei teidän pidä niin tekemän;

5. vaan siinä paikassa, jonka Herra, teidän Jumalanne, valitsee jokaisesta teidän sukukunnistanne, asettaaksensa siihen nimensä, siinä etsikäät hänen asuntonsa, ja sinne pitää sinun tuleman. 2 Moos. 20:24.
1 Kun. 8:29. 2 Aik. 7:12, 16.

6. Ja siellä pitää teidän uhraaman teidän polttouhrinne ja muut uhrinne, ja teidän kymmeneksenne, ja kättenne ylönnysuhrin, ja teidän lupausuhrinne, ja vapaaehtoiset uhrinne, sekä esikoiset karjastanne ja lampaistanne.

7. Ja siellä teidän pitää syömän Herran, teidän Jumalanne, edessä, ja iloitseman, te ja teidän perheenne, kaikesta kättenne työstä, joilla Herra, sinun Jumalasi, on sinua siunannut.

8. Älkäät tehkö niinkuin me tässä tänäpäivänä teemme, jokainen mitä hänen mielestänsä on oikea.

9. Sillä ette vielä ole tähän asti tulleet lepoon ja perimykseen, jonka Herra, sinun Jumalasi, sinulle antaa.

10. Mutta kun olette menneet Jordanin ylitse, ja asutte siinä maassa, jonka Herra, teidän Jumalanne, antaa teidän periä, ja kun hän antaa teille levon kaikilta teidän vihamiehiltänne ympärillänne, niin että turvallisesti asutte,

11. niin pitää teidän viemän sille paikalle, jonka Herra, sinun Jumalasi, valitsee, että hänen nimensä siinä asuisi, kaikki nämä, jotka minä teille käsken: teidän polttouhrinne, ja teuras-uhrinne, kymmeneksenne, kättenne ylönnysuhrin, ja kaikki parhaat lupaus-uhrinne, jotka te Herralle lupaatte.

12. Ja iloitkaat Herran, teidän Jumalanne, edessä, sekä te että teidän poikanne ja tyttärenne, teidän palvelijanne ja piikanne, ja myös Leviläiset, jotka teidän porteissanne ovat, sillä ei heillä ole osaa eikä perintöä teidän kanssanne. 4 Moos. 18:24.
5 Moos. 10:9. 18:1.

13. Karta uhraamasta polttouhriasi joka paikassa, jonka näet;

14. vaan siinä paikassa, jonka Herra valitsee jossakussa sinun sukukunnassasi, siellä pitää sinun polttouhrisi uhraaman ja tekemän kaikki, mitä minä sinulle käsken.

15. Kuitenkin saat teurastaa ja syödä lihaa niin paljon kuin haluttaa, Herran, sinun Jumalasi, siunauksen jälkeen, jonka hän sinulle on antanut kaikissa sinun kaupunkiesi porteissa; sekä saastainen että puhdas siitä syököön, niinkuin metsävuohen ja peuran lihaa.

16. Mutta älkäät verta syökö; vaan kaatakaat se maahan niinkuin vesi.
1 Moos. 9:4. 3 Moos. 3:17. 7:26. 17:10. 19:26.
5 Moos. 15.23.

17. Et sinä saa porteissasi syödä sinun jyväsi, viinisi ja öljysi kymmeneksiä, eikä myös esikoisia karjastasi ja lampaistasi, eikä yhtäkään lupaus-uhria, jonka sinä luvannut olet, eikä vapaaehtoista uhria, eikä kättesi ylönnysuhria;

18. vaan Herran, sinun Jumalasi,
edessä pitää sinun niitä syömän sii-
nä paikassa, jonka Herra, sinun Ju-
malasi, valitsee, sinä ja sinun poi-
kasi, ja tyttäresi, ja palvelijasi ja
piikasi, ja Leviläinen, joka sinun
portissasi on; ja iloitse Herran, si-
nun Jumalasi, edessä kaikista kättesi
saannoista.
19. Ja ota vaari, ettet hyljää Levi-
läistä, niin kauan kuin sinä elät
maan päällä. 5 Moos. 14:27. Syr. 7:31.
20. Kun Herra, sinun Jumalasi, le-
vittää sinun maasi rajat, niinkuin
hän sanoi sinulle, ja sinä sanot:
„minä söisin lihaa," koska sinua
haluttaa lihaa syödä; niin syö lihaa
sielusi himon jälkeen. 1 Moos. 28:14.
5 Moos. 19:8.
21. Jos se paikka, jonka Herra, si-
nun Jumalasi, valitsi, antaaksensa
nimensä siellä asua, on sinulle liian
kaukana, niin teurasta karjastasi ja
lampaistasi, jotka Herra sinulle an-
tanut on, niinkuin minä sinulle käs-
kin, ja syö porteissasi sielusi himon
jälkeen.
22. Niinkuin metsävuohen ja peuran
lihaa syödään, niin pitää sinun sen
syömän; sekä saastainen että puh-
das siitä syökööt.
23. Varo vaan, ettet verta syö; sillä
veri on sielu, sentähden et sinä saa
syödä sielua lihan kanssa.
3 Moos. 7:26. 17:11.
24. Et sinä saa sitä syödä, mutta
kaada se maahan niinkuin vesi.
25. Älä syö sitä, että menestyisit,
sinä ja lapsesi sinun jälkeesi, koska
oikein tehnyt olet Herran edessä.
26. Mutta kun sinä pyhität jotain
mikä sinun omasi on, taikka teet
lupauksen, niin ota se ja tuo siihen
paikkaan, jonka Herra valinnut on.
27. Ja uhraa siellä polttouhrisi se-
kä liha että veri Herran, sinun Ju-
malasi alttarilla; mutta sinun teu-
ras-uhrisi veri kaada Herran, si-
nun Jumalasi, alttarille, ja syö liha.
28. Ota vaarin, ja kuule kaikki nä-
mä sanat, jotka minä käsken si-
nulle, että menestyisit, sinä ja sinun
lapsesi sinun jälkeesi ijankaikkises-
ti, koska olet oikein ja kelvollisesti
Herran, sinun Jumalasi, edessä teh-
nyt,
29. Kun Herra, sinun Jumalasi, hä-
vittää pakanat sinun edestäsi, joitten
luo sinä tulet heitä valloittamaan,
ja sinä olet heidät ajanut ulos ja
asut heidän maassansa,
30. niin ota vaarin, ettet paulaan
lankea heitä seuraamaan, sittekuin
he ovat hukutetut sinun edestäsi, ja
ettet etsisi heidän jumaliansa, sa-
noen: „niinkuin tämäkin kansa on
palvellut epäjumaliansa, niin tah-
don myös minä tehdä."
5 Moos. 18:9 s. Jos. 23:7. Ps. 106:35 s.
31. Ei sinun pidä niin tekemän
Herralle, sinun Jumalallesi; sillä he
ovat tehneet jumalillensa kaikkia
sitä, mikä Herralle on kauhistus,
jota hän vihaa; sillä he ovat poi-
kansakin ja tyttärensä tulessa polt-
taneet jumalillensa.
32. Kaikki, mitä minä käsken teille,
se pitäkäät, tehdäksenne sen jälkeen;
älkäät siihen mitään lisätkö eikä
siitä mitään vähentäkö. 5 Moos. 4:2.
Jos. 1:7. San. 30:6. Ilm. 22:18 s.

13 Luku.

Vääristä profetoista. Viettelyksestä epäju-
malan palvelukseen.

Jos profetta eli unennäkijä nousee
teidän keskellänne, ja antaa teille
merkin tahi ihmeen,
2. ja se merkki tahi ihme todella
tapahtuu, josta hän puhui sinulle,
sanoen: „käykäämme ja noudatta-
kaamme vieraita jumalia, joita et
sinä tunne, ja palvelkaamme niitä;"
3. niin älä kuuntele sen profetan
tahi unennäkijän sanoja, sillä Her-
ra, teidän Jumalanne, koettelee tei-
tä, saadaksensa tietää rakastatteko
Herraa, teidän Jumalaanne, koko
sydämmestänne ja koko sielustanne.
4. Herraa, teidän Jumalaanne, pi-
tää teidän noudattaman ja häntä
pelkäämän, ja hänen käskynsä pitä-
män ja hänen ääntänsä kuuleman,
häntä palveleman ja hänessä kiinni
riippuman. 5 Moos. 6:13. 10:20.
5. Mutta sen profetan tahi unennä-
kijän pitää kuoleman; sillä hän opet-
ti teitä luopumaan Herrasta, teidän
Jumalastanne, joka teidät Egyptin
maasta johdatti ulos ja sinut orjuu-
den huoneesta pelasti, ja hän viet-
teli sinut siltä tieltä, jota Herra, si-
nun Jumalasi, käski sinun käymään;
ja sinun pitää eroittaman pois pa-
han seastasi. 5 Moos. 18:20.
6. Jos sinun veljesi, äitisi poika,
tahi sinun poikasi, tahi tyttäresi, ta-
hi vaimosi, joka sylissäsi on, tahi
ystäväsi, joka on kuin oma sydäm-
mesi, viettelisi sinua salaa, ja sa-
noisi: „käykäämme ja palvelkaam-
me muita jumalia, joita et sinä
tunne, eikä isäsikään," —
7. kansain jumalia teidän ympäris-
töllänne, joko he lähellä tahi kau-
kana ovat, toisesta maan äärestä
toiseen;

8. niin älä siihen suostu, äläkä ole hänelle kuuliainen, ja älköön silmäsi säälikö häntä; älä häntä armahda, äläkä salaa häntä,
9. vaan surmaamalla surmaa hänet; sinun kätesi olkoon ensin häntä vastaan, että hän surmattaisiin, ja sen perästä koko kansan käsi. 5 Moos. 17:7.
10. Kivillä hän surmattakoon, sillä hän tahtoi luovuttaa sinut Herrasta, sinun Jumalastasi, joka sinut Egyptin maasta, orjuuden huoneesta on johdattanut ulos,
11. että koko Israel sen kuulisi ja pelkäisi, eikä sellaista pahuutta teidän keskellänne enää tehtäisi. 5 Moos. 17:13.
12. Jos sinä saat kuulla jossakussa kaupungissasi, jonka Herra, sinun Jumalasi, sinulle antaa asuttavaksesi, sanottavan:
13. „muutamat belialin lapset ovat lähteneet sinun joukostasi, ja kääntäneet kaupunkinsa asujat pois, ja sanoneet: käykäämme, palvelkaamme muita jumalia, joita ette tunne,"
14. niin pitää sinun etsimän, tutkiman ja kyseleman visusti; ja katso, jos se on oikein totta, jos se kauhistus teidän seassanne tapahtunut on,
15. niin surmaa sen kaupungin asujat miekan terällä, ja hukuta heidät, ja kaikki mitä ikänä siinä on, ja heidän karjansa miekan terällä.
16. Ja kokoa kaikki saalis keskelle sen katua, ja polta tulessa, sekä kaupunki että kaikki sen saalis, Herralle, sinun Jumalallesi, että se autiana pysyy ijankaikkisesti, eikä ikänä enää tule rakennettavaksi.
17. Älä mitään käsiisi jätä siitä kirotusta, että Herra kääntyisi vihansa julmuudesta, ja antaisi sinulle laupeuden, ja armahtaisi sinua ja enentäisi sinut, niinkuin hän isillesi vannoi,
18. jos sinä Herran, sinun Jumalasi, äänelle kuuliainen ollut olet, ja pitänyt kaikki hänen käskynsä, jotka minä sinulle tänäpänä käsken, oikein tehdäksesi Herran, sinun Jumalasi, silmäin edessä.

14 Luku.

Pakanallinen murhe kuolleesta kielletään. Puhtaat ja saastaiset eläimet. Kymmenekset.

Te olette Herran, teidän Jumalanne, lapset: älkäät piirustelko itseänne, älkäätkä itseänne keritkö paljaaksi teidän otsaltanne jonkun kuolleen tähden. 3 Moos. 19:28. 21:5.
2. Sillä sinä olet pyhä kansa Herralle, sinun Jumalallesi, ja Herra on sinun valinnut erinomaiseksi kansaksi kaikista kansoista, jotka maan päällä ovat. 2 Moos. 19:5. 5 Moos. 4:20. 7:6. 26:18.
3. Älä syö mitään kauhistavaista.
4. Mutta nämät ovat ne eläimet, joita te saatte syödä: härkä, lammas ja vuohi, 3 Moos. 11:2 s.
5. peura, metsävuohi, ruskia peura, vuorikauris, gaselli, puhveli, mäkikauris.
6. Ja kaikellaisia eläimiä, joilla on kaksihaarainen sorkka, kokonansa hajoitettu kahtia, ja jotka märehtivät, niitä te saatte syödä.
7. Mutta niistä, jotka märehtivät, ja halaistun sorkkansa jakavat, älkäät kuitenkaan syökö näitä: kamelia, jänistä, kaninia; sillä he märehtivät, vaan eivät ole kuitenkaan kokonansa kaksisorkkaiset; ne olkoot teille saastaiset.
8. Sika, jolla tosin on kaksihaaraiset sorkat, mutta ei kuitenkaan märhehdi, olkoon teille saastainen; hänen lihastansa ei teidän pidä syömän, eikä sen raatoon koskeman.
9. Nämät ovat ne, joita te saatte syödä kaikista niistä, jotka vedessä ovat: kaikkia, jolla uimus ja suomus on, saatte syödä. 3 Moos. 11:9.
10. Mutta sitä, jolla ei ole uimuksia eikä suomuksia, älkäät syökö; se on teille saastainen.
11. Kaikkia puhtaita lintuja syökäät.
12. Mutta nämät ovat ne, joita ette saa syödä: kotka, luukotka ja kalakotka,
13. varis, harakka ja kokkolintu lajinensa,
14. ja kaikki kaarnehet lajinensa,
15. kamelikurki, tarhapöllö, luove ja haukka lajinensa,
16. huhkaja, hyypiö, yökkö,
17. ruovonpäristäjä, storkki, merimetsäs,
18. haikara, papukaija lajinensa, harjalintu ja nahkasiipi. 3 Moos. 11:19.
19. Ja kaikki siivelliset matelijat olkoot teille saastaiset; älköön niitä syötäkö.
20. Kaikkia puhtaita siivellisiä saatte syödä.
21. Älkäät syökö yhtään raatoa; muukalaiselle, joka porteissasi on, anna se syötäväksi, tahi myö se vieraalle; sillä sinä olet pyhä kansa Herralle, sinun Jumalallesi. Älä keitä vohlaa emänsä rieskassa. 2 Moos. 23:19. 34:26.
22. Sinun pitää vilpittömästi kym-

menekset antaman kaikesta sinun jyvätulostasi, joka pellollasi kasvaa vuosi vuodelta. 3 Moos. 27:30. 5 Moos. 12:6.
23. Ja sinun pitää Herran, sinun Jumalasi, edessä, siinä paikassa, jonka hän valitsee, että hänen nimensä siinä asuisi, syömän sinun jyväsi, viinisi ja öljysi kymmenekset, esikoiset sinun karjastasi ja lampaistasi, että oppisit pelkäämään Herraa, sinun Jumalatasi, koko elinaikanasi. 5 Moos. 12:18.
24. Mutta jos tie on sinulle ylön pitkä, niin ettet taida sitä viedä sinne, koska se paikka, jonka Herra, sinun Jumalasi, on valinnut, että hänen nimensä siellä asuisi, on kaukana sinusta, — kun Herra, sinun Jumalasi, on siunannut sinun, —
25. niin myö se rahaan, ja ota raha käteesi, ja mene siihen paikkaan, jonka Herra, sinun Jumalasi, on valinnut,
26. ja osta sillä rahalla kaikkia, mitä sielusi halu̇aa, oli se nauta-eläin tahi lammas, viiniä tahi väkevää juomaa, taikka mitä ikänä sielusi haluaa, ja syö se Herran, sinun Jumalasi, edessä, ja ole iloinen, sinä ja sinun perheesi.
27. Ja älä hyljää Leviläistä, joka sinun porteissasi on, sillä ei hänellä ole osaa eikä perimystä sinun kanssasi. 5 Moos. 12:12, 19.
28. Joka kolmannen vuoden lopulla pitää sinun tuoman kaikki kymmenekset siltä vuodelta ja laskeman ne portteihisi. 5 Moos. 26:12.
29. Ja sitten tulkoon Leviläinen, jolla ei yhtään osaa eikä perimystä ole sinun kanssasi, ja muukalainen, ja orpo, ja leski, jotka porteissasi ovat, ja he syököö ja ravittakoot, että Herra, sinun Jumalasi, sinua siunaisi kaikissa sinun kättesi töissä, jota teet. 4 Moos. 18:24. 5 Moos. 26:12. 28:2.

15 Luku.

Vapaavuosi. Köyhät. Esikoiset.

Seitsemän vuoden perästä pitää sinun pitämän vapaavuotta. 2 Moos. 23:10 s. 4 Moos. 25:3 s.
2. Ja näin pitää se vapaavuosi pidettämän: jokainen velkoja, joka jotakin kädestänsä lähimmäisellensä lainannut on, antakoon hänen olla levossa ja olkoon velkomatta lähimmäistänsä ja veljeänsä, sillä Herran vapaavuosi on kuulutettu
3. Muukalaista saat sinä velkoa; mutta veljellesi jätä hänen velkansa.
4. Ja ei pidä yksikään kerjääjä teidän seassanne oleman; sillä Herra on siunaava sinua siinä maassa, jonka Herra, sinun Jumalasi, sinulle perimiseksi antaa, omistaaksesi sitä,
5. jos vaan ahkerasti kuulet Herran, sinun Jumalasi, äänen, ja pidät ja teet kaikki nämä käskyt, jotka minä sinulle tänäpänä käsken.
6. Sillä Herra, sinun Jumalasi, on siunaava sinua, niinkuin hän sinulle on sanonut, niin että lainaat monelle kansalle, mutta itse et lainaksi ota; ja sinä olet hallitseva paljo kansaa, mutta sinua ei yksikään hallitse. 5 Moos. 28:12.
7. Jos joku veljistäsi on joutunut köyhäksi jossakussa kaupungissa sinun maassasi, jonka Herra, sinun Jumalasi, sinulle antaa, niin älä kovenna sydäntäsi äläkä sulje kättäsi köyhältä veljeltäsi, 3 Moos. 25:35.
8. vaan avaa kätesi hänelle, ja lainaa mieluisesti senjälkeen kuin hän puutteessansa tarvitsee. Matt. 5:42. Luuk. 6:34.
9. Varo, ettei sydämmessäsi nouse belialin ajatus, että sanoisit: „nyt tulee pian seitsemäs vuosi, joka on vapaavuosi," ja että pahalla silmällä katselet köyhää veljeäsi etkä mitään anna hänelle; ja hän huutaa sinun ylitsesi Herran tykö, ja se tulee sinulle synniksi.
10. Sinun pitää hyvällä mielellä antaman hänelle; älköön sydämmesi paheksuko, kun hänelle annat; sillä sentähden on Herra, sinun Jumalasi, siunaava sinua kaikissa töissäsi, ja kättesi askareissa.
11. Sillä ei köyhiä tule puuttumaan maalta; sentähden käsken minä sinua ja sanon: avaa aina kätesi veljellesi, joka tarvitseva ja köyhä on sinun maassasi. Matt. 26:11. Joh. 12:8.
12. Jos sinun veljesi, hebrealainen mies tahi vaimo, myö itsensä sinulle, niin hänen pitää palveleman sinua kuusi vuotta; mutta seitsemäntenä vuonna pitää sinun hänen vapaaksi päästämän. 2 Moos. 21:2. 3 Moos. 25:39 s. Jer. 34:14.
13. Ja kun sinä hänen vapaaksi päästät, niin älä anna hänen mennä tyhjin käsin tyköäsi;
14. mutta sinun pitää hänelle mieluisesti lahjoittaman lampaistasi, riihestäsi ja viinikuurnastasi, niin että annat hänelle siitä, jolla Herra, sinun Jumalasi, sinut on siunannut.
15. Ja muista, että itse olit orja Egyptin maalla, ja Herra, sinun Jumalasi, pelasti sinut; sentähden minä näitä sinulle tänäpänä käsken.
16. Jos hän sanoo sinulle: 'en minä

lähde sinun tyköäsi; sillä hän rakastaa sinua ja huonettasi, koska hänen on hyvä olla sinun tykönäsi;
2 Moos. 21:5 s.
17. niin ota naskali ja pistä hänen korvansa läpi oveen, ja anna hänen olla orjasi ainaiseksi; niin pitää sinun myös tekemän orja-piikasi kanssa.
18. Älä työlästy siitä, että hänet tyköäsi vapaaksi päästät; sillä hän on palvellut sinua yhtä paljon, kuin kaksinkertainen palkollinen, kuusi vuotta. Niin Herra, sinun Jumalasi, siunaa sinua kaikissa töissäsi.
19. Kaikki härkyiset karjan esikoisista, ja oinaat lammasten esikoisista, pitää sinun pyhittämän Herralle, sinun Jumalallesi; älä työtä tee karjasi esikoisella, äläkä keritse lammastesi esikoista. 2 Moos. 13:2. 34:19.
3 Moos. 27:26. 4 Moos. 3:13. 8:17.
20. Herran, sinun Jumalasi, edessä pitää sinun ne syömän, sinä ja perheesi, vuosi vuodelta, siinä paikassa, jonka Herra on valinnut.
21. Jos siinä on joku virhe, niin että se ontuu taikka on sokia, taikka siinä on joku muu virhe, niin älä uhraa sitä Herralle, sinun Jumalallesi. 3 Moos. 22:20. 5 Moos. 17:1.
Mal. 1:8,13. Syr. 35:10.
22. Porteissasi pitää sinun sen syömän; saastainen ja puhdas siitä syököön niinkuin metsävuohen ja peuran lihaa.
23. Mutta sen verta älä syö, vaan vuodata se maahan niinkuin vesi.
1 Moos. 9:4. 3 Moos. 3:17. 17:10.
5 Moos. 12:16,23.

16 Luku.

Laki pääsiäis-, helluntai- ja lehtimajanjuhlasta. Tuomarit.

Ota vaarin Abib-eli tähkä-kuusta, että pidät Herralle, sinun Jumalallesi, pääsiäistä; sillä Abib-kuussa on Herra, sinun Jumalasi, johdattanut sinut Egyptistä, yöllä.
2 Moos. 12:2. 13:4. 23:15. 3 Moos. 23:5.
4 Moos. 9:2 s. 28:16 s. 2 Aik. 35:1.
2. Ja teurasta Herralle, sinun Jumalallesi, pääsiäis-lampaita ja karjaa siinä paikassa, jonka Herra valitsee nimensä asumasijaksi.
2 Moos. 12:15.
3. Älä syö hapanta leipää sinä juhlana. Seitsemän päivää pitää sinun syömän happamatonta leipää, murheen leipää. Sillä sinä läksit kiireesti Egyptin maasta ulos. Koko elinaikanasi pitää sinun muistaa sitä päivää, jona läksit Egyptin maasta.
2 Moos. 12:14 s. 3 Moos. 23:6. 4 Moos. 9:2. 28:16.
4. Seitsemänä päivänä älköön nähtäkö hapannutta taikinaa missään sinun maasi äärissä; ja lihasta, jota ensimmäisenä päivänä ehtoolla teurastetaan, ei pidä mitään jäämän ylitse yön huomeneksi.
2 Moos. 12:10. 34:25.
5. Et sinä saa teurastaa pääsiäisuhria missään sinun porteissasi, jotka Herra, sinun Jumalasi, sinulle antaa; 2 Aik. 35:1.
6. mutta siinä paikassa, jonka Herra, sinun Jumalasi, valitseva on nimensä asumasijaksi, siinä teurasta pääsiäiseksi illalla, kun aurinko on laskenut, sillä ajalla, kuin sinä Egyptistä läksit. 2 Aik. 6.10.
7. Ja kypsennä ja syö siinä paikassa, jonka Herra, sinun Jumalasi, valitseva on, ja palaja sitten huomeneltain ja mene majaasi.
8. Kuutena päivänä syö happamatonta; mutta seitsemäntenä päivänä on Herran, sinun Jumalasi, päätösjuhla; älä silloin mitään työtä tee.
3 Moos. 23:8.
9. Lue itsellesi seitsemän viikkoa; aloita lukemaan ne seitsemän viikkoa siitä kuin sirppi eloon viedään.
10. Ja pidä viikkojuhla Herralle, sinun Jumalallesi, ja anna hyväntahtoiset lahjasi kädestäsi, senjälkeen kuin Herra, sinun Jumalasi, sinulle siunannut on. 3 Moos. 23:16.
4 Moos. 28:26.
11. Ja iloitse Herran, sinun Jumalasi, edessä, sinä ja poikasi, tyttäresi, palvelijasi, piikasi, ja Leviläinen, joka on sinun porteissasi, ja muukalainen, ja orpo ja leski, jotka ovat keskelläsi, iloitse siinä paikassa, jonka Herra, sinun Jumalasi, on valitseva nimensä asumasijaksi.
12. Ja muista, että itse olet ollut orja Egyptissä, ja pidä ja tee nämä säännöt.
13. Lehtimajan juhlaa pidä seitsemän päivää, kun olet koonnut riihestäsi ja viinikuurnastasi.
3 Moos. 23:34.
14. Ja iloitse juhlanasi, sinä ja poikasi ja tyttäresi, palvelijasi, piikasi, Leviläinen, muukalainen, orpo ja leski, jotka ovat porteissasi.
15. Seitsemän päivää pidä juhlaa Herralle, sinun Jumalallesi, siinä paikassa, jonka Herra on valitseva; sillä Herra, sinun Jumalasi, siunaa sinua kaikissa, mitä sinä kokoat, ja kaikessa kättesi töissä; sentähden iloitse.
16. Kolmasti vuodessa tulkoot kaikki miehenpuolesi näkyviin Herran, sinun Jumalasi, eteen siinä paikas-

sa, jonka hän on valitseva, happamattoman leivän juhlana, viikkojuhlana, ja lehtimajan juhlana; älköön yksikään tyhjin käsin esiintykö Herran eteen, 2 Moos. 23:17. 34:23. 3 Moos. 23:4 s. Syr. 35:8 s.

17. vaan jokainen lahjoinensa Herran, sinun Jumalasi, siunauksen jälkeen, jonka hän sinulle on antanut.

18. Tuomarit ja käskyläiset aseta itsellesi kaikkiin sinun portteihisi, jotka Herra, sinun Jumalasi, sinulle antaa sukukunnissasi, tuomitsemaan kansaa oikialla tuomiolla.

19. Älä käännä oikeutta, älä muodon mukaan katso, ja älä lahjoja ota; sillä lahjat sokaisevat toimellisten silmät ja kääntävät hurskasten asiat. 2 Moos. 23:6 s. 3 Moos. 19:15. 5 Moos. 1:17. San. 15:27.

20. Oikeutta, oikeutta noudattele, että eläisit ja omistaisit sen maan, jonka Herra, sinun Jumalasi, sinulle antaa.

21. Älä istuta itsellesi metsistöä, jonkun kaltaista puuta Herran, sinun Jumalasi, alttarin juureen, jonka itsellesi teet.

22. Älä pystytä itsellesi kuva-patsasta, jota Herra, sinun Jumalasi, vihaa. 3 Moos. 26:1.

17 Luku.

Epäjumalanpalveluksen rangaistus. Tuomarit ja kuninkaat.

Älä uhraa Herralle, sinun Jumalallesi, mitään nautaa tahi lammasta, jossa on joku virhe taikka vamma; sillä se on Herralle, sinun Jumalallesi, kauhistus. 3 Moos. 22:20 s. 5 Moos. 15:21. Mal. 1:8, 13.

2. Jos jossakussa sinun porteistasi, jotka Herra, sinun Jumalasi, antaa sinulle, tavataan joku mies tahi nainen, joka pahaa tekee Herran, sinun Jumalasi, silmäin edessä, rikkoen hänen liittonsa,

3. ja menee palvelemaan vieraita jumalia ja kumartaa niitä, aurinkoa, kuuta tahi jotakuta taivaan joukosta, jota en minä ole käskenyt,

4. ja se sanotaan sinulle, ja sinä kuulet sen, niin tiedustele visusti, ja jos varmasti todeksi havaitaan, että senkaltainen kauhistus Israelissa on tehty,

5. niin vie se mies tahi nainen ulos, joka senkaltaisen pahuuden on tehnyt, portteihisi, ja kivitä hän kuoliaaksi.

6. Kahden tahi kolmen suun todistuksesta hän kuoletettakoon, joka kuoleman on ansainnut; mutta yhden suun todistuksesta älköön häntä kuoletettako. 4 Moos. 35:30. 5 Moos. 19:15. Matt. 18:16. Joh. 8:17. 2 Kor. 13:1. Hebr. 10:28.

7. Todistajain käsi pitää ensimmäisenä oleman hänen päällensä tappamaan häntä, ja sitten koko kansan käsi; eroita pois paha keskeltäsi. 5 Moos. 13:9. 19:19.

8. Jos joku asia tuomitessasi näkyy sinusta hämäräksi, veren ja veren välillä, rikoksen ja rikoksen välillä, loukkauksen ja loukkauksen välillä, ja mitä riita-asioita onkaan sinun porteissasi, niin nouse ja mene siihen paikkaan, jonka Herra, sinun Jumalasi, valitseva on, 5 Moos. 21:5. 2 Aik. 19:10 s.

9. ja tule pappien ja Leviläisten luo, ja sen luo, joka siihen aikaan on tuomari, ja kysy heiltä; he sanovat sinulle tuomion sanan. Mal. 2:7.

10. Tee sen sanan jälkeen, jonka he sinulle julistavat, siinä paikassa, jonka Herra on valitseva, ja ota vaarin, että teet kaikki mitä he sinulle opettavat.

11. Sen lain jälkeen, jonka he opettavat sinulle, ja sen tuomion jälkeen, jonka he sanovat sinulle, pitää sinun tekemän, niin ettet siitä sanasta, jonka he sanovat sinulle, vilpistele, ei oikialle eikä vasemmalle.

12. Ja jos joku ylpeydestä ei ole kuuliainen papille, joka siellä seisoo Herran, sinun Jumalasi, palvelusta tekemässä, tahi tuomarille, sen miehen pitää kuoleman; ja ota sinä se paha Israelista pois,

13. että koko kansa sen kuulisi ja pelkäisi, eikä enää ylpiästi tekisi.

14. Kun tulet siihen maahan, jonka Herra, sinun Jumalasi, sinulle antaa, omistaaksesi sitä ja asuaksesi siinä, ja sanot: „minä asetan kuninkaan itselleni, niinkuin kaikki kansat, jotka ympärilläni ovat," 1 Sam. 8:10.

15. niin aseta se kuninkaaksi itsellesi, jonka Herra, sinun Jumalasi, valitsee. Aseta veljistäsi kuningas itsellesi; et sinä saa asettaa muukalaista, joka ei ole sinun veljesi.

16. Mutta älköön hän pitäkö monta hevosta, ja älköön viekö kansaa jälleen Egyptiin saadaksensa enemmän hevosia, sillä Herra sanoi teille: „älkäät enää tätä tietä palatko." 1 Kun. 10:26, 28 s. Jes. 31:1 s.

17. Älköön hän myöskään ottako itsellensä monta vaimoa, ettei hänen sydämmensä luopuisi pois; älköönkä kootko itsellensä aivan paljon hopeata ja kultaa.

18. Ja kun hän istuu valtakuntansa istuimella, niin kirjoituttakoon itsel-

lensä tämän lain pappien, Leviläisten, hallussa olevan kirjan mukaan.
19. Se olkoon hänen tykönänsä, ja hän lukekoon sitä koko elinaikansa, että hän oppisi pelkäämään Herraa, Jumalatansa, ja pitämään koko tämän lain sanat ja nämä säännöt, ja että hän tekisi niiden jälkeen, Jos. 1:7 s.
20. niin ettei hän korottaisi sydäntänsä veljiensä ylitse, eikä myös käskyistä vilpistelisi, ei oikialle eikä vasemmalle puolelle, että hän päivänsä pidentäisi valtakunnassansa, hän ja hänen poikansa Israelissa.

18 Luku.

Pappien ja Leviläisten osa. Noituus ja taikaus. Väärät profetat.

Papeilla, Leviläisillä ja koko Levin sukukunnalla älköön olko osaa eikä perintöä Israelissa. Herran uhria ja hänen perintöänsä he syököö. 4 Moos. 18:20. 5 Moos. 10:9. 12:12. 14:27, 29. 1 Kor. 9:13.
2. Ei pidä hänellä perintöä oleman veljiensä keskellä; sillä Herra on hänen perintönsä, niinkuin Hän on hänelle sanonut.
3. Ja tämä olkoon pappien oikeus kansalta ja niiltä, jotka uhraavat joko härjän tahi lampaan: papille annettakoon lapa, leukaluut ja sisällykset;
4. ja uutisen jyvistäsi, viinistäsi, öljystäsi, ja liemenet lampaistasi pitää sinun antaman hänelle.
5. Sillä Herra, sinun Jumalasi, on hänet valinnut kaikista sukukunnistasi, että hän ja hänen poikansa joka päivä seisoisivat ja palvelisivat Herran nimeen.
6. Kun Leviläinen tulee jostakusta portistasi, koko Israelista, jossa hän vieraana on, ja hän tulee koko sielunsa halusta siihen paikkaan, jonka Herra on valinnut,
7. niin palvelkoon hän Herran, Jumalansa, nimeen, niinkuin kaikki muutkin Leviläiset, hänen veljensä, jotka siellä seisovat Herran edessä.
8. Ja heidän kaikkien pitää saman verran osaa saaman syödäksensä, siitä huolimatta, mitä hänellä on vanhempainsa myödystä omaisuudesta.
9. Kun tulet siihen maahan, jonka Herra, sinun Jumalasi, sinulle antaa, niin älä opi tekemään sen kansan kauhistusten jälkeen. 3 Moos. 18:26. 5 Moos. 12:29 s. 1 Kun. 14:24. 2 Kun. 16:3.
10. Älköön yhtäkään sinun seassasi löytykö, joka poikansa tahi tyttärensä käyttää tulen läpitse, tahi joka on ennustaja, päivän valitsija, tietäjä tahi velho, 3 Moos. 18:21. 19:31. 20:6, 27. 1 Sam. 28:7 s.
11. tahi lumooja, tahi noita, tahi merkkien tulkitsija, tahi joka jotakin kuolleilta kysyy. Jes. 8:19.
12. Sillä joka senkaltaisia tekee, on Herralle kauhistus, ja senkaltaisten kauhistusten tähden ajaa Herra, sinun Jumalasi, heidät ulos sinun edestäsi.
13. Sinun pitää oleman vilpitön Herran, sinun Jumalasi, edessä.
14. Sillä nämä kansat, joiden maan sinä omistat, kuulevat päivän valitsijoita ja ennustajia; mutta ei ole Herra, sinun Jumalasi, sellaista sinulle sallinut.
15. Profetan sinun keskeltäsi, veljistäsi, minun kaltaiseni, herättää sinulle Herra, sinun Jumalasi, häntä kuulkaat. Joh. 1:45. 5:39, 46. 6:14. Ap. t. 3:22. 7:37.
16. On oleva kaiken sen jälkeen, kuin sinä anoit Herralta, sinun Jumalaltasi, Horebissa kokouksen päivänä, sanoen: „en minä voi enää kuulla Herran, minun Jumalani, ääntä, enkä nähdä sitä suurta tulta, etten kuolisi.“ 2 Moos. 20:19. 5 Moos. 5:23 s.
17. Ja Herra sanoi minulle: „he ovat oikein puhuneet;
18. Minä herätän heille Profetan heidän veljistänsä, sinun kaltaisesi, ja minä panen minun sanani hänen suuhunsa; hän puhuu heille kaikki, mitä minä hänelle käsken.
19. Ja jos joku ei kuule minun sanojani, joita hän minun nimeeni puhuu, niin minä sen häneltä vaadin.
20. Mutta jos joku profetta rohkenee puhua minun nimessäni sitä, jota minä en käskenyt hänen puhua, ja jos hän puhuu muiden jumalien nimeen, niin sen profetan pitää kuoleman. 5 Moos. 13:5. Jer. 14:15.
21. Jos sanot sydämmessäsi: ‚kuinka me tiedämme, mitä sanoja ei Herra ole puhunut?‘
22. Kun profetta puhuu Herran nimeen, eikä siitä mitään tule, eikä niin tapahdu, niin ne ovat sanoja, joita ei Herra ole puhunut; se profetta on sen puhunut ylpeydestä; älä pelkää häntä.“ Jer. 28:9.

19 Luku.

Laki vapaakaupungeista, rajan siirtämisestä ja todistajista.

Kun Herra, sinun Jumalasi, on hävittänyt pakanat, joiden maan Herra, sinun Jumalasi, sinulle an-

taa. ja sinä olet heidät ajanut ulos
ja asettunut heidän kaupunkeihinsa
ja huoneisinsa, 2 Moos. 21:13 s.
4 Moos. 35:10 s. 5 Moos. 4:41 s. 12:29. Jos. 20:2 s.
2. niin eroita itsellesi kolme kaupunkia siinä maassa, jonka Herra, sinun Jumalasi, antaa sinulle omistettavaksi.
3. Ja valmista tiet niihin, ja jaa kolmeen osaan maasi ääret, jonka Herra, sinun Jumalasi, sinulle antaa perinnöksi, että voi' sinne paeta, joka miehentappajaksi tullut on.
4. Ja näin on miehentappajan laita, joka saa sinne paeta ja elää: joka tappaa lähimmäisensä tietämättä, eikä ennen vihannut häntä,
5. vaan niinkuin joku menisi metsään lähimmäisensä kanssa puita hakkaamaan, ja nostaisi käsin kirveensä hakkaamaan puuta maahan, ja kirves putoaisi varresta, ja sattuisi lähimmäiseensä, niin että tämä siitä kuolisi; sellainen paetkoon yhteen näistä kaupungeista ja saakoon elää,
6. ettei verenkostaja ajaisi takaa miehentappajata, koska hänen sydämmensä on katkera, ja saavuttaisi hänet, kun matka on pitkä, ja löisi hänet kuoliaaksi, vaikka ei hän kuoleman syytä ole tehnyt, sillä ei hän ennen vihannut häntä.
7. Sentähden käsken minä sinua, sanoen: „eroita itsellesi kolme kaupunkia."
8. Ja jos Herra, sinun Jumalasi, maasi rajat levittää, niinkuin hän vannoi isillesi, ja antaa sinulle koko sen maan, jonka hän lupasi isillesi antaa, 5 Moos. 12:20.
9. jos muutoin pidät kaikki nämä käskyt, ja teet sen jälkeen kuin minä sinulle tänäpänä käsken, että rakastat Herraa, sinun Jumalatasi, ja vaellat hänen teissänsä koko elinaikasi, niin lisää vielä kolme kaupunkia näihin kolmeen, Jos. 20:7.
10. ettei viatonta verta vuodatettaisi sinun maassasi, jonka Herra, sinun Jumalasi, sinulle antaa perinnöksi, ja veren vika tulisi sinun päällesi.
11. Mutta jos joku vihaa lähimmäistänsä ja väijyy häntä ja karkaa hänen päällensä ja tappaa hänet, ja se pakenee yhteen niistä kaupungeista, 4 Moos. 35:20 s.
12. niin vanhimmat hänen kaupungistansa lähettäkööt sinne sanan, ja tuokoot hänet sieltä, ja antakoot hänet verenkostajan käsiin, että hän kuolisi. 1 Moos. 9:6. 2 Moos. 21:12, 14.
13. Älköön silmäsi säälikö häntä, ja ota pois viattoman veren syy Israelista, että menestyisit.
14. Älä siirrä lähimmäisesi rajaa, jonka edeltäjät panneet ovat sinun perintöösi, jonka perit siinä maassa, jonka Herra, sinun Jumalasi, sinulle antaa omistettavaksi. 5 Moos. 27:17. San. 22:28. 23:10.
15. Älköön yksi todistaja yksinänsä astuko ketään vastaan jostakusta pahasta teosta ja synnistä, mikä ikänä paha teko se olisi, joka tehdään; mutta kahden tahi kolmen todistajan suun kautta on joka asia vahvistettava. 4 Moos. 35:30. 5 Moos. 17:6 s. Matt. 18:16. Joh. 8:17. 2 Kor. 13:1. Hebr. 10:28.
16. Jos väärä todistaja nousee jotakuta vastaan ja todistaa synnistä häntä vastaan,
17. niin molemmat miehet, jotka riitelevät, seisokoot Herran edessä, pappien ja tuomarein edessä, jotka siihen aikaan ovat, 5 Moos. 17:9.
18. ja tuomarit visusti tutkistelkoot sitä; ja katso, jos todistaja on väärä todistaja, ja todistaa väärin veljeänsä vastaan,
19. niin tehkööt hänelle, niinkuin hän aikoi tehdä veljellensä; ja eroita paha pois luotasi, San. 19:5.
20. että muut sen kuulisivat ja pelkäisivät, eivätkä tekisi enää senkaltaista pahaa teidän seassanne.
21. Älköön silmäsi säälikö häntä: henki hengestä, silmä silmästä, hammas hampaasta, käsi kädestä, jalka jalasta. 2 Moos. 21:23. 3 Moos. 24:20. Matt. 5:38.

20 Luku.

Sotalakeja.

Kun menet sotaan vihollisiasi vastaan, ja näet hevoset ja vaunut, ja kansan, joka on suurempi sinua, niin älä pelkää heitä; sillä Herra, sinun Jumalasi, joka sinut johdatti ulos Egyptin maasta, on sinun kanssasi. Jos. 8:1.
2. Ja kun lähdette taisteluun, niin astukoon pappi edes ja puhukoon kansalle,
3. ja sanokoon heille: „kuule, Israel! te menette tänäpänä sotaan teidän vihollisianne vastaan; älköön sydämmenne pehmetkö, älkäät peljätkö, älkäät vavisko, älkäät hämmästykö heidän edessänsä,
4. sillä Herra, teidän Jumalanne, käy teidän kanssanne, sotimaan teidän edestänne vihollisianne vastaan, ja auttaa teitä." –
5. Ja päämiehet puhutelkoot kansaa, ja sanokoot: „joka uuden huoneen on rakentanut, eikä siinä vielä ruvennut asumaan, hän menköön pois ja palatkoon kotiansa, ettei hän

kuolisi sodassa, ja joku toinen omistaisi sen. Neh. 12:27. Ps. 30:1. 1 Makk. 3:56.
6. Ja jos joku on istuttanut viinimäen, eikä siitä vielä mitään hedelmätä ole saanut, hän menköön pois ja palatkoon kotiansa, ettei hän kuolisi sodassa, ja toinen korjaisi ensimmäiset hedelmät; 3 Moos. 19:23 s. 5 Moos. 28:30
7. ja jos joku on vaimon kihlannut, eikä vielä ole ottanut häntä tykönsä, hän menköön pois ja palatkoon kotiansa, ettei hän kuolisi sodassa, ja toinen naisi hänet" 5 Moos. 24:5.
8. Ja päämiehet vielä puhukoot kansalle ja sanokoot: „joka on pelkuri ja arkasydämminen, hän menköön pois ja palatkoon kotiansa, ettei hän saattaisi veljiensä sydämmiä pelkuriksi, niinkuin hänen sydämmensä on." Tuom. 7:3.
9. Ja sittekuin päämiehet ovat lopettaneet puheensa kansalle, niin he asettakoot sotajoukon ylimmäiset ensimmäiseksi kansan eteen.
10. Kun menet jonkun kaupungin eteen, sotimaan sitä vastaan, niin taritse heille rauhaa
11 Ja jos se sinua rauhallisesti vastaa ja avaa sinulle, niin olkoon kaikki kansa, joka siinä on, sinulle verollinen ja palvelkoon sinua.
12. Mutta jos ei se tee rauhaa sinun kanssasi, vaan sotii sinua vastaan, niin piiritä se.
13. Ja kun Herra, sinun Jumalasi, antaa heidät sinun käsiisi, niin lyö kuoliaaksi kaikki miehenpuoli miekan terällä.
14. Mutta vaimot, lapset ja eläimet, ja kaikki mitä kaupungissa on, ja kaikki saalis ota itsellesi, ja syö vihollistesi saalista, jonka Herra, sinun Jumalasi, antaa sinulle. Jos. 8:2.
15. Ja tee niin jokaiselle kaupungille, joka sinusta on aivan kaukana, eikä ole näiden kansain kaupunkeja
16. Mutta näiden kansain kaupungeista, jotka Herra, sinun Jumalasi, sinulle perimiseksi antaa, älä jätä elämään yhtäkään henkeä;
17. vaan hukuta ne peräti: nimittäin Hetiläiset, Amorilaiset, Kanaanealaiset, Feresiläiset, Heviläiset ja Jebusilaiset, niinkuin Herra, sinun Jumalasi, sinulle on käskenyt;
2 Moos. 23:32. 34:12. 5 Moos. 7:2. Jos. 10:14. 11:11 s. 23:12.
18. etteivät he opettaisi teitä tekemään kaikkia niitä kauhistuksia, joita he tekivät jumalillensa, ja ettette tekisi syntiä Herraa, teidän Jumalaanne vastaan.
19. Jos sinä olet kauan piirittänyt jonkun kaupungin, jota vastaan sinä sodit valloittaaksesi sitä, niin älä hävitä sen puita, äläkä kirveellä raiskaa niitä; sillä sinä saat niistä syödä, sentähden älä hakkaa niitä maahan, sillä metsän puut eivät ole ihmisiä, joita sinun tulee piirittää.
20. Vaan ne puut, joista tiedät, ettei ne ole syötäviä, hävitä ja hakkaa maahan, ja rakenna varustus kaupunkia vastaan, jonka kanssa sinä sodit, siksikuin se kukistuu. Jer. 6:6.

21 Luku.

Salamurhasta. Sodassa vangitun vaimon naimisista. Esikoisen perintöosasta. Hirtetyn maahan panemisesta.

Jos siinä maassa, jonka Herra, sinun Jumalasi, sinun omaksesi antaa, löydetään murhattu makaavana kedolla, eikä tiedetä, kuka hänet tappoi,
2. niin käykööt ulos vanhimpasi ja tuomarisi, ja mitatkoot matka sen tapetun luota kaupunkeihin, jotka tapetun ympärillä ovat.
3 Joka kaupunki tapettua lähin on, sen vanhimmat ottakoot karjasta nuoren lehmän, jolla ei ole työtä tehty, ja joka ei ole ikeen alla ollut,
4. ja kaupungin vanhimmat taluttakoot sen nuoren lehmän laaksoon, jossa juoksevaa vettä on, ja jonka pohjaa ei kynnetä eikä kylvetä, ja leikatkoot lehmän kaulan siinä ojan varrella
5. Ja papit, Levin pojat, käykööt edes, sillä Herra, sinun Jumalasi, on heidät valinnut palvelemaan häntä, ja siunaamaan Herran nimeen; ja heidän sanansa jälkeen pitää kaikki riidat ja kaikki hengen vahingot päätettämän. 5 Moos. 10:8. 17:8 s.
6. Ja kaikki vanhimmat siitä kaupungista, joka tapettua lähinnä on, peskööt kätensä nuoren lehmän päällä, jonka kaula ojan varrella leikattiin,
7. ja he vastatkoot, ja sanokoot: „ei meidän kätemme tätä verta vuodattaneet, eikä silmämme sitä nähneet;
8. Ole armollinen kansallesi Israelille, jonka sinä, Herra, pelastit, ja älä tätä viatonta verta anna tulla sinun kansasi Israelin päälle;" ja niin he ovat sovitetut siitä verestä.
9. Ja niin sinä eroitat tyköäsi viattoman veren syyn, kun teet sen, mikä oikia on Herran silmissä.
10 Kun menet sotaan vihollisiasi vastaan, ja Herra, sinun Jumalasi, antaa heidät sinun käsiisi, ja sinä viet heitä vankina pois,

11. ja näet vankien seassa kauniin naisen, ja miellyt häneen ja tahdot ottaa hänet vaimoksesi,

12. niin vie hän huoneesesi, ja anna hänen keritä hiuksensa ja leikata kyntensä,

13. ja riisua vaatteensa, joissa hän vangittiin, ja anna hänen istua sinun huoneessasi, ja itkeä kuukauden isäänsä ja äitiänsä; mene sitten hänen tykönsä ja ole hänen miehensä, ja hän olkoon sinun vaimosi.

14. Ja jos tapahtuu, ettei hän sinulle kelpaa, niin anna hänen mennä kuhunka hän tahtoo; mutta älä suinkaan myö häntä rahaan, älä myöskään pidä häntä orjanasi, sillä sinä alensit hänen.

15. Jos jollakin miehellä on kaksi vaimoa, yksi, jota hän rakastaa, ja toinen, jota hän vihaa, ja ne synnyttävät hänelle lapsia, sekä se, jota hän rakastaa, että se, jota hän vihaa, mutta esikoinen on sen, jota hän vihaa;

16. ja aika tulee, että hän lastensa välillä jakaa tavaransa perinnöksi, niin ei hän saa tehdä sen rakkaamman poikaa esikoiseksensa sen vihattavan esikoisen eteen;

17. vaan hänen pitää tunnustaman sen vihattavan pojan esikoiseksensa, niin että hän antaa hänelle kaksinkertaisesti kaikista niistä, mitä häneltä löydetään; sillä se on hänen ensimmäinen voimansa, ja hänelle tulee esikoisen oikeus. 1 Moos. 49:3. 1 Aik. 5:1.

18. Jos jollakin on pahatapainen ja kovakorvainen poika, joka ei kuule isänsä ja äitinsä ääntä, eikä tottele heitä, kun he häntä kurittavat,

19. niin ottakoot hänen isänsä ja äitinsä hänet kiinni, ja viekööt kaupunkinsa vanhimpien luo, portin eteen,

20. ja sanokoot kaupunkinsa vanhimmille: „tämä meidän poikamme on pahatapainen ja kovakorvainen, eikä tottele meidän ääntämme, ja on syömäri ja juomari;"

21. ja kaikki kaupungin kansa kivittäköön hänet kuoliaaksi; ja niin sinä eroitat pahan tyköäsi, että koko Israel sen kuulisi ja pelkäisi.

22. Jos joku on tehnyt jonkun synnin, joka kuoleman on ansainnut, ja hän kuoletetaan ja ripustetaan puuhun,

23. niin ei saa hänen ruumistansa yötä pitää puussa, vaan haudatkaat hän kohta sinä päivänä; sillä se, joka puussa riippuu, on Jumalan kirous, ettet saastuttaisi sinun maatasi, jonka Herra, sinun Jumalasi, sinulle perimiseksi antaa. Gal. 3:13.

22 Luku.

Sääliväisyydestä eläimiä kohtaan. Huoruuden rangaistuksesta y. m.

Jos näet veljesi härjän tahi lampaan eksyneen, niin älä käännä itseäsi pois, vaan vie ne jälleen veljellesi. 2 Moos. 23:4.

2. Jollei veljesi ole sinua läsnä etkä sinä häntä tunne, niin ota se sinun huoneesesi, ja olkoon se luonasi siksi kuin veljesi etsii sitä, ja niin anna se hänelle jälleensä.

3. Niin tee myös hänen aasinsa suhteen, hänen vaatteensa ja kaikkinaisen kadonneen suhteen, joka veljeltäsi kadonnut on, ja sinä sen löysit; älä vetäydy siitä pois.

4. Jos näet veljesi aasin tahi härjän langenneena tiellä, niin älä käännä itsesi pois heistä; vaan auta ne joudukkaasti ylös hänen kanssansa. Matt. 12:11. Luuk. 13:15. 14:5.

5. Nainen ei saa miehen asetta kantaa, eikä mies saa pukea yllensä vaimon vaatteita; sillä joka sen tekee, on Herralle, sinun Jumalallesi, kauhistus.

6. Jos löydät linnun pesän tiellä puusta tahi maasta, ja siinä on pojat tahi munat, ja emä istuu poikainsa tahi munain päällä, niin älä ota emää poikinensa;

7. vaan päästä emä pois, ja ota pojat itsellesi; että menestyisit ja kauan eläisit.

8. Kun rakennat uutta huonetta, niin tee käsipuut ympäri kattosi päälle, ettet veren vikaa saattaisi huoneesesi, jos joku sieltä putoaisi.

9. Älä kylvä viinimäkeesi moninaisia siemeniä, ettet saastuttaisi siemenesi kokousta, jonka kylvänyt olet, sekä viinimäen tuloa. 3 Moos. 19:19.

10. Älä kynnä härjällä ja aasilla yhdessä.

11. Älä pue sitä vaatetta yllesi, joka villaisesta ja liinaisesta yhdessä kudottu on.

12. Tee itsellesi tupsut vaatteesi neljään kulmaan, jolla olet puetettu. 4 Moos. 15:38. Matt. 23:5.

13. Jos joku mies on nainut vaimon, ja on mennyt hänen tykönsä, ja rupeaa vihaamaan häntä,

14. ja soimaa häntä johonkuhun häpiään vikapääksi, ja saattaa hänestä pahan sanoman, sanoen: „minä otin tämän vaimokseni, ja menin hänen tykönsä, enkä löytänyt häntä neitseeksi;"

15. niin vaimon isä ja äiti ottakoot hänet, ja tuokoot vaimon neitsyyden merkit edes, ja näyttäkööt vanhimmille kaupungin portissa;
16. Ja vaimon isä sanokoon vanhimmille: ,,minä annoin tälle miehelle minun tyttäreni vaimoksi, ja nyt hän vihaa häntä;
17. ja katso, hän soimaa häntä häpiällisiin asioihin vikapääksi, ja sanoo: ,en minä löytänyt sinun tytärtäsi neitseeksi.' Ja katso, tämä on minun tyttäreni neitsyyden merkki." Ja levittäkööt vaatteen kaupungin vanhimpien eteen.
18. Niin kaupungin vanhimmat ottakoot sen miehen, ja rangaiskoot häntä,
19. ja sakoittakoot häntä sataan hopia-sikliin, ja antakoot ne sen nuoren vaimon isälle, että hän häpäisi neitseen Israelissa; ja hän pitäköön häntä vaimonansa, eikä saa häntä hyljätä kaikkena elinaikanansa.
20. Mutta jos se tosi on, ettei vaimo löydetty neitseeksi,
21. niin vietäköön vaimo isänsä huoneen oven eteen, ja kaupungin kansa kivittäköön hänet kuoliaaksi, että hän teki ilkeyden Israelissa, kun hän salavuoteudessa makasi isänsä huoneessa; ja niin sinä pahan pois tyköäsi eroitat.
22. Jos joku löydetään maanneen vaimon tykönä, jolla aviomies on, niin pitää molempain kuoleman, sekä mies, että vaimo, jonka tykönä hän makasi; ja niin pahuus otetaan pois Israelista. 3 Moos. 20:10.
23. Jos neitsyt on miehelle kihlattu, ja toinen tapaa hänet kaupungissa, ja makaa hänen,
24. niin pitää ne molemmat vietämän kaupungin porttiin, ja molemmat kivitettämän kuoliaaksi, tyttö, koska hän ei huutanut, sillä hän oli kaupungissa, mies, koska hän lähimmäisensä vaimon häpäisi; ja niin sinä eroitat pahan tyköäsi.
25. Jos joku tapaa kihlatun tytön kedolla, ryövää ja makaa hänen, niin mies pitää yksin tapettaman, joka makasi hänen;
26. mutta tytölle ei sinun pidä mitään tekemän; sillä ei tyttö yhtään kuoleman syntiä tehnyt, vaan niinkuin joku karkaisi lähimmäistänsä vastaan ja löisi hänet kuoliaaksi, niin on myös tämä asia.
27. Sillä hän tapasi hänet kedolla; kihlattu tyttö huusi, vaan ei ollut hänellä auttajata.
28. Jos joku kohtaa neitseen, joka ei ole kihlattu, ja ottaa hänen kiinni ja makaa hänen, ja he niin tavataan,
29. niin se, joka hänen makasi, antakoon tytön isälle viisikymmentä hopiasikliä, ja ottakoon sen tytön vaimokseen, koska hän on alentanut hänen; ei hän saa hyljätä häntä kaikkena elinaikanansa. 2 Moos. 22:16.
30. Ei yksikään saa ottaa isänsä vaimoa, eikä paljastaa isänsä vuodetta. 3 Moos. 18:8. 20:11. 5 Moos. 27:20.

23 Luku.

Puhtaasta elämästä Herran seurakunnassa. Porttojen palkka. Koron ottamisen kielto, y. m.

Raajarikko ja kuohittu älkööt tulko Herran seurakuntaan.
2. Ei saa myöskään äpärä tulla Herran seurakuntaan; ei kymmenenteen polveenkaan asti pidä jonkun heistä Herran seurakuntaan tuleman.
3. Ammonilaiset ja Moabilaiset eivät saa tulla Herran seurakuntaan, ei kymmenenteenkään polveen asti, eipä ikänään tulla Herran seurakuntaan, Neh. 13:1.
4. sentähden etteivät he kohdanneet teitä tiellä leivällä ja vedellä, kun te läksitte Egyptistä, ja että he palkkasivat sinua vastaan Bileamin, Beorin pojan, Mesopotamian Petorista, kiroomaan sinua. 4 Moos. 22:5 s. Jos. 24:9.
5. Mutta Herra, sinun Jumalasi, ei kuullut Bileamia, vaan Herra, sinun Jumalasi, muutti sinulle kirouksen siunaukseksi; sillä Herra, sinun Jumalasi, rakasti sinua. 4 Moos. 22:9 s.
6. Älä koskaan elinaikanasi pyydä heille rauhaa tahi jotakin hyvää.
7. Edomilaista älä kauhistu; sillä hän on sinun veljesi. Älä myös Egyptiläistä kauhistu; sillä sinä olit muukalainen hänen maassansa. 1 Moos. 25:26.
8. Ne lapset, jotka heistä syntyvät kolmannessa polvessa, tulkoot Herran seurakuntaan.
9. Kun lähdet leiristäsi vihollisiasi vastaan, kavahda itseäsi kaikkinaisesta pahasta.
10. Jos joku on teidän seassanne, joka ei ole puhdas, koska hänelle yöllä jotakin tapahtunut on; hänen pitää menemän ulos leiristä, eikä saa tulla leiriin, 3 Moos. 15:16.
11. ja hänen pitää ehtoona itsensä vedellä pesemän, ja sittekuin aurinko laskenut on, palatkoon leiriin.
12. Ulkona leiristä olkoon sinulla paikka, johonka menet tarpeillesi.
13. Olkoon sinulla pieni kalikka vyölläsi, ja kun menet ulos tarpeil-

lesi, kaiva sillä, ja istuttuasi peitä saastaisuutesi.
14. Sillä Herra, sinun Jumalasi, vaeltaa leirisi läpitse pelastamaan sinua, ja antamaan vihollisesi sinun eteesi, sentähden pitää sinun leirisi pyhä oleman, ettei hän mitään häpeällistä näkisi sinussa, ja kääntyisi pois sinusta.
15. Älä isännän haltuun anna sitä orjaa, joka häneltä sinun tykösi karannut on.
16. Hän olkoon luonasi, sinun keskelläsi siinä paikassa, joka hänelle kelpaa, jossakussa sinun portissasi, niinkuin hän hyväksi näkee; älä sorra häntä.
17. Ei pidä yhtäkään porttoa oleman Israelin lasten tytärten seassa, eikä yhtään huorintekijätä Israelin poikain seassa.
18. Älä kanna porton palkkaa eikä koiran hintaa Herran, sinun Jumalasi, huoneeseen jostakusta lupauksesta; sillä ne molemmat ovat Herralle, sinun Jumalallesi, kauhistus.
19. Älä korkoa ota veljeltäsi rahasta, ruoka-aineista tahi muusta, josta korko otetaan. 2 Moos. 22:25. 3 Moos. 25:36 s. Neh. 5:7. Ps. 15:5. Luuk. 6:35.
20. Muukalaiselta ota korko, mutta älä veljeltäsi, että Herra, sinun Jumalasi, siunaisi sinua kaikissa yrityksissäsi siinä maassa, johonka menet omistamaan sitä.
21. Jos Herralle, sinun Jumalallesi, lupauksen lupaat, niin älä viivytä maksaa sitä; sillä Herra, sinun Jumalasi, on sen totisesti vaativa sinulta, ja se on sinulle synti. 3 Moos. 27:2. 4 Moos. 30:3. Saarn. 5:4.
22. Vaan jollet sinä lupaa, niin ei se tule sinulle synniksi.
23. Pidä se, mitä huuliltasi on käynyt ulos, ja tee, niinkuin sinä Herralle, sinun Jumalallesi, vapaaehtoisesti olet luvannut, minkä suullasi puhunut olet.
24. Kun menet lähimmäisesi viinimäkeen, niin saat syödä viinimarjoja niin paljon kuin haluttaa, että tulet ravituksi; mutta älä pane mitään astiaasi.
25. Kun menet lähimmäisesi laihoon, niin saat katkoa tähkäpäitä kädelläsi, mutta älä sirpillä lähimmäisesi laihoa niitä. Matt. 12:1. Mark. 2:23. Luuk. 6:1.

24 Luku.

Erokirja. Spitali. Pantti. Köyhäin holhoominen y. m.

Jos joku ottaa vaimon avioksensa, ja tapahtuu, ettei hän sitten löydä armoa hänen silmäinsä edessä, koska hän on löytänyt jonkun häpiän hänessä, niin kirjoittakoon hänelle erokirjan, ja antakoon sen hänen käteensä, ja laskekoon menemään huoneestansa pois. Matt. 5:31. 19.7. Mark. 10:4.
2. Jos se vaimo, sittenkuin hän hänen huoneestansa lähtenyt on, menee pois ja tulee jonkun toisen miehen vaimoksi,
3. ja taas se toinen mies rupeaa häntä vihaamaan, ja kirjoittaa hänelle erokirjan, ja antaa hänen käteensä, ja laskee hänen huoneestansa pois; tahi jos se toinen mies, joka hänet vaimoksensa otti, kuolee, —
4. niin hänen ensimmäinen miehensä, joka antoi hänen mennä pois, ei saa häntä jälleen ottaa vaimokseen, sittekuin hän tuli saastaiseksi. Sillä se on kauhistus Herran edessä; ja älä saastuta sitä maata, jonka Herra, sinun Jumalasi, antaa sinulle perinnöksi. Jer. 3:1.
5. Jos joku on äskettäin vaimon nainut, ei hänen tarvitse mennä sotaan, eikä pidä hänen päällensä mitään rasitusta pantaman; vaan olkoon vapaana huoneessansa ajastajan päivät, että hän saisi iloita vaimonsa kanssa, jonka hän nainut on. 5 Moos. 20:7.
6. Ei saa kukaan molempia myllynkiviä, eikä päällis-kiveäkään keltään pantiksi ottaa; sillä se olisi ottaa hengen pantiksi.
7. Jos joku tavataan, joka jonkun veljistänsä, Israelin lapsista, varastaa, ja pitää häntä orjana taikka myö hänet, sen varkaan pitää kuoleman; että eroittaisit pahan luotasi. 2 Moos. 21:16. 1 Tim. 1:10.
8. Karta spitalitautia, että visusti teet ja pidät kaikki, mitä Leviläiset ja papit opettavat sinulle; mitä minä heille käskin, se pitäkäät ja sen jälkeen tehkäät. 3 Moos. 13:2 s. 14:3.
9. Muista, mitä Herra, sinun Jumalasi, teki Mirjamille, tiellä, kuin te Egyptistä läksitte. 4 Moos. 12:10.
10. Ja kun jotakin lainaat lähimmäisellesi, älä mene hänen huoneesensa panttia ottamaan,
11. vaan seiso ulkona, ja se, jolle lainasit, kantakoon itse pantin sinulle ulos.
12. Vaan jos hän on köyhä, älä mene maata hänen pantillansa,
13. vaan anna pantti takaisin hänelle jälleen ennen auringon laskemaa, että hän makaisi vaatteissansa ja siunaisi sinua; ja se luetaan sinulle vanhurskaudeksi Herran, sinun Jumalasi, edessä. 2 Moos. 22:26.

14. Älä tee vääryyttä köyhälle ja tarvitsevalle päivämiehelle, joko hän on sinun veljiäsi, tahi muukalainen, joka on sinun maallasi, sinun porteissasi; 3 Moos. 19:13. Mal. 3:5.
15. vaan maksa hänelle palkkansa sinä päivänä, ennen auringon laskemaa; sillä hän on köyhä, ja sitä hän halajaa; ettei hän huutaisi Herran tykö sinun tähtesi, ja se luettaisiin sinulle synniksi.
16. Ei pidä isän kuoleman lasten tähden, eikä myös lasten isäinsä tähden; mutta kunkin pitää kuoleman oman syntinsä tähden. 2 Kun. 14:6. 2 Aik. 25:4. Jer. 31:30. Hes. 18:20.
17. Älä käännä muukalaisen eikä orvon oikeutta; älä myöskään leskeltä ota vaatteita pantiksi; 2 Moos. 22:21 s. 23:9. 5 Moos. 27:19. Jes. 1:17. Jer. 5:28. Hes. 22:29. Sak. 7:9 s.
18. vaan muista, että sinäkin olit orja Egyptissä, ja Herra, sinun Jumalasi, sieltä sinut johdatti; sentähden minä sinua käsken näitä tekemään. 5 Moos. 15:15.
19. Kun pelloltasi elon leikkaat, ja lyhde sinulta sinne unhohtuu, älä palaja sitä ottamaan, vaan olkoon se muukalaisen, orvon ja lesken oma, että Herra, sinun Jumalasi, siunaisi sinua kaikissa sinun kättesi töissä. 3 Moos. 19:9 s. 23:22.
20. Kun olet poiminut öljypuusi hedelmät, niin älä sitä uudelleen varista; vaan se jääköön muukalaiselle, orvolle ja leskelle omaksi.
21. Koska viinimäkesi korjannut olet, älä uudelleen jääneitä hae; vaan ne pitää muukalaisen, orvon ja lesken omat oleman.
22. Ja muista, että olet orja ollut Egyptin maalla; sentähden käsken minä sinua näitä tekemään.

25 Luku.

Oikeuden tuomioista. Veljen nimen herättämisestä. Mitoista, y. m.

Jos riita on miesten välillä, niin tulkoot oikeuden eteen, ja tuomittakoon niiden välillä; ja tuomittakoon hurskas hurskaaksi, ja syyllinen syylliseksi.
2. Ja jos syyllinen on ansainnut haavoja, niin käskeköön tuomari laskea hänen maahan, ja antakoon nähtensä lyödä häntä, senjälkeen kuin hänen pahatekonsa on, luvun mukaan.
3. Neljäkymmentä kertaa saa häntä lyödä, eikä enempää, ettei häntä ylönpalttisesti lyötäisi, ja sinun veljesi turmeltuisi silmäisi edessä. 2 Kor. 11:24.
4. Älä sido kiinni riihtä tappavan härjän suuta. 1 Kor. 9:9. 1 Tim. 5:18.
5. Kun veljekset asuvat yhdessä, ja yksi heistä kuolee lapsitonna, niin ei saa sen kuolleen veljen vaimo ottaa muukalaista miestä toisesta suvusta; vaan hänen miehensä veli menköön hänen tykönsä ja ottakoon veljensä sijassa hänet avioksensa. Ruut. 4:5 s. Matt. 22:24. Mark. 12:19. Luuk. 20:28.
6. Ja ensimmäinen poika, jonka hän synnyttää, nimitettäköön sen kuolleen veljen nimeltä, ettei hänen nimensä peräti häviäisi Israelista.
7. Jos ei se mies tahdo ottaa veljensä vaimoa, niin menköön hänen veljensä vaimo porttiin vanhimpien eteen, ja sanokoon: „minun kytyni ei tahdo herättää veljellensä nimeä Israelissa, eikä tahdo minua kytylain mukaan naida.“ Ruut. 4:4 ss.
8. Niin kaupungin vanhimmat kutsuttakoot hänet edes, ja puhukoot hänen kanssansa. Ja jos hän siinä pysyy ja sanoo: „en minä tahdo ottaa häntä,“
9. niin hänen natonsa astukoon hänen tykönsä vanhimpien nähden, ja riisukoon kengän hänen jalastansa, ja sylkeköön hänen kasvoihinsa, ja vastatkoon häntä, sanoen: „näin jokaiselle pitää tehtämän, kuin ei veljensä huonetta rakenna;“
10. ja hänen nimensä olkoon Israelissa: „paljasjalan huone.“
11. Jos kaksi miestä keskenänsä tappelevat, ja toisen vaimo tulee pelastamaan miestänsä sen kädestä, joka häntä lyö, ja ojentaa kätensä ja tarttuu hänen häpyynsä,
12. niin hakkaa hänen kätensä poikki; älköön silmäsi säälikö häntä.
13. Älä pidä kahtalaista vaakaa säkissäsi, suurempaa ja pienempää; 3 Moos. 19:35 s. San. 20:23. Hes. 45:10.
14. älä myöskään pidä huoneessasi kahtalaista efa-mittaa, suurempaa ja pienempää.
15. Mutta sinulla pitää oleman täysi ja oikia vaaka, ja täysi ja oikia mitta, että olisit pitkäikäinen siinä maassa, jonka Herra, sinun Jumalasi, sinulle antaa.
16. Sillä jokainen, joka näitä tekee, on Herralle, sinun Jumalallesi, kauhistus, kaikki, jotka vääryyttä tekevät. San. 11:1.
17. Muista mitä Amalekilaiset tekivät sinua vastaan tiellä, kun Egyptistä läksit,
18. kuinka he kohtasivat sinua tiellä, ja löivät sinun jälkijoukkosi, kaikki ne, jotka heikommat olivat

ja jälinnä kävivät, koska väsyksissä ja nääntyneenä olit; ja he eivät Jumalata peljänneet. 2 Moos. 17:8.
19. Sentähden kun Herra, sinun Jumalasi, antaa sinun saada levon kaikilta vihamiehiltäsi, jotka ympärilläsi ovat siinä maassa, jonka Herra, sinun Jumalasi, antaa perinnöksi sinulle, omistettavaksesi, niin sinun pitää peräti hävittämän Amalekilaisten muiston taivaan alta. Älä sitä unhota. 1 Sam. 15:2 s. 1 Aik. 4:43.

26 Luku.

Ensimmäiset hedelmät. Kymmenesten vuosi.

Kun tulet siihen maahan, jonka Herra, sinun Jumalasi, sinulle perinnöksi antaa, ja sinä sen omistat ja asut siinä,
2. niin ota kaikkinaisten sinun maasi kasvujen ensimmäisiä hedelmiä, joita kokoat maasta, jonka Herra, sinun Jumalasi, sinulle antaa, ja pane koriin, ja mene siihen paikkaan, jonka Herra, sinun Jumalasi, valitsee hänen nimensä asumasijaksi, 2 Moos. 23:19. 34:26. 3 Moos. 23:10 s. 4 Moos. 15.:18 s. 5 Moos. 16:10.
3. ja mene papin tykö, joka siihen aikaan on, ja sano hänelle: „minä tunnustan tänäpänä Herran, sinun Jumalasi, edessä, että minä olen tullut siihen maahan, jonka Herra, meidän isillemme vannoi meille antaaksensa."
4. Ja pappi ottakoon korin kädestäsi, ja laskekoon sen maahan, Herran, sinun Jumalasi, alttarin eteen.
5. Niin lausu sinä, ja sano Herran, sinun Jumalasi, edessä: „minun isäni oli kuljeksiva Syyrialainen, ja meni Egyptiin vähällä joukolla, ja oli siellä muukalaisena, ja hän tuli siellä suureksi, väkeväksi ja monilukuiseksi kansaksi. 1 Moos. 11:31. 46:5 s. 2 Moos. 1:1 s.
6. Mutta Egyptiläiset ahdistivat ja vaivasivat meitä, ja panivat kovan orjuuden meidän päällemme.
7. Niin me huusimme Herran, meidän isäimme Jumalan, tykö, ja Herra kuuli meidän äänemme, ja katsoi meidän tuskaamme, työtämme ja ahdistustamme. 2 Moos. 2:23 s.
8. Ja Herra vei meidät ulos Egyptistä voimallisella kädellä, ja ojennetulla käsivarrella, suuren peljästyksen, merkkein ja ihmeitten kautta,
9. ja johdatti meidät tähän paikkaan ja antoi meille tämän maan, maan, jossa rieskaa ja hunajata vuotaa.
10. Ja nyt, katso, minä kannan tässä maan ensimmäisiä hedelmiä, jotka sinä, Herra, minulle annoit." Ja niin pane ne Herran, sinun Jumalasi, eteen, ja kumarra Herran, sinun Jumalasi, edessä,
11. ja ole iloinen kaikesta hyvästä, jonka Herra, sinun Jumalasi, sinulle ja sinun huoneellesi antoi, sinä ja Leviläinen ja muukalainen, joka sinun keskelläsi on.
12. Kun olet maksanut kaikki vuodentulosi kymmenekset kolmantena vuonna, joka on kymmenesten vuosi, niin anna Leviläiselle, muukalaiselle, orvolle ja leskelle, että he söisivät porteissasi ja ravittaisiin; 3 Moos. 27:30. 5 Moos. 14:28 s.
13. ja sano Herran, sinun Jumalasi, edessä: „minä olen eroittanut huoneestani sen, mikä pyhitetty on, ja annoin Leviläiselle, muukalaiselle, orvolle ja leskelle, kaiken sinun käskysi jälkeen, jonka sinä minulle käskenyt olet; en minä harhaillut sinun käskyistäsi, enkä niitä unhottanut.
14. En minä siitä syönyt surussani, enkä ottanut siitä saastaisena ollessani, en myös niistä mitään antanut kuolleille; minä olen ollut Herran, minun Jumalani, äänelle kuuliainen, ja tehnyt kaiken sen, minkä sinä minulle käskenyt olet.
15. Katsahda tänne pyhästä asumasijastasi taivaasta, ja siunaa sinun kansaasi Israelia ja sitä maata, jonka sinä meille antanut olet, niinkuin sinä vannoit meidän isillemme, sitä maata, jossa rieskaa ja hunajata vuotaa." Jes. 63:15.
16. Tänäpänä Herra, sinun Jumalasi, käskee sinua tekemään näiden sääntöjen ja oikeuksien mukaan, niin että pidät ne ja teet niiden mukaan kaikesta sydämmestäsi ja kaikesta sielustasi.
17. Herralta olet sinä sen lupauksen ottanut tänäpänä, että hän on oleva sinun Jumalasi, jos tahdot vaeltaa hänen teissänsä, ja pitää hänen sääntönsä, käskynsä ja oikeutensa, ja olla kuuliainen hänen äänellensä.
18. Ja Herra on sinulta tänäpänä lupauksen ottanut, että sinun pitää oleman hänen oma kansansa, niinkuin hän sinulle on puhunut, että pidät kaikki hänen käskynsä; 2 Moos. 19:5. 5 Moos. 7:6. 14:2.
19. ja hän korottaa sinut kaikkein kansain ylitse, jotka hän tehnyt on, ylistykseksi, kiitokseksi ja kunniaksi, että olisit Herralle, sinun Juma-

tallesi, pyhä kansa, niinkuin hän sanonut on. 5 Moos. 28:1. Jer. 13:11. 33:9. Sef. 3:19 s.

27 Luku.

Lain muistokivet. Gerisimin ja Ebalin vuoret.

Ja Mooses ja vanhimmat Israelista käskivät kansaa, ja sanoivat „pitäkäät kaikki ne käskyt, jotka minä tänäpänä teille käsken.
2. Ja sinä päivänä kun te menette Jordanin ylitse siihen maahan, jonka Herra, sinun Jumalasi, sinulle antaa, niin pystytä suuret kivet, ja sivua ne kalkilla. Jos. 8:30 s.
3. Ja kun olet ylitse päässyt, niin kirjoita niihin kaikki nämä lain sanat, että tulisit siihen maahan, jonka Herra, sinun Jumalasi, sinulle antaa, siihen maahan, jossa rieskaa ja hunajata vuotaa, niinkuin Herra, sinun isäisi Jumala, sanoi sinulle.
4. Kun te siis olette menneet Jordanin ylitse, niin pystyttäkäät ne kivet, joista minä teille tänäpänä käsken, Ebalin vuorelle, ja sivutkaat ne kalkilla, Jos 4 3.
5. ja rakenna siinä Herralle, sinun Jumalallesi, alttari kivistä, älä satuta mitään rautaa niihin. 2 Moos. 20:25. Jos. 8:30 s.
6. Rakenna siellä alttari Herralle, sinun Jumalallesi, kokonaisista kivistä, ja uhraa Herralle, sinun Jumalallesi, polttouhria sen päällä.
7. Uhraa myös kiitosuhria, ja syö siellä, ja ole iloinen Herran, sinun Jumalasi, edessä.
8. Ja kirjoita kaikki tämän lain sanat selkiästi kaivettuna niihin kiviin "
9. Ja Mooses ynnä pappien ja Leviläisten kanssa puhui kaikelle Israelin kansalle, sanoen · „ota vaarin ja kuule, Israel! Tänäpänä olet sinä tullut Herran, sinun Jumalasi, kansaksi.
10. Niin ole siis kuuliainen Herran, sinun Jumalasi, äänelle, ja tee hänen käskyjensä ja sääntöjensä mukaan, jotka minä tänäpänä sinulle käsken " 5 Moos. 26 17
11. Ja Mooses käski kansaa sinä päivänä, ja sanoi:
12. Nämä seisokoot Gerisimin vuorella, ja siunatkoot kansaa, kun te olette käyneet Jordanin ylitse: Simeon, Levi, Juuda, Isaskar, Josef ja Benjamin. 5 Moos. 11:29. Jos. 8:33 s.
13. Ja nämä seisokoot Ebalin vuorella kirousta lausumassa Ruben, Gad, Asser, Sebulon, Dan ja Naftali
14. Ja Leviläiset alkakoot ja sanokoot jokaiselle Israelissa korkialla äänellä:
15. Kirottu olkoon, joka tekee kaivetun tahi valetun epäjumalan kuvan, Herralle kauhistukseksi, taiteellisen miehen käsialaa, ja asettaa sen salaa! ja kaikki kansa vastatkoon ja sanokoon: amen.
16. Kirottu olkoon, joka isänsä tahi äitinsä ylönkatsoo! ja kaikki kansa sanokoon: amen. 2 Moos. 21:17. 3 Moos. 20:9. San. 20:20. Matt. 15:4.
17. Kirottu olkoon, joka lähimmäisensä rajan siirtää! ja kaikki kansa sanokoon: amen. 5 Moos. 19:14. San. 23:10.
18. Kirottu olkoon, joka laskee sokian eksymään tiellä! ja kaikki kansa sanokoon: amen.
19. Kirottu olkoon, joka muukalaisen, orvon ja lesken oikeuden vääntää ! ja kaikki kansa sanokoon amen.
20. Kirottu olkoon, joka isänsä vaimon makaa, sillä hän nostaa isänsä peitteen ! ja kaikki kansa sanokoon. amen. 3 Moos. 18:8. 20.11. 5 Moos. 22:30. Hes. 22:10.
21 Kirottu olkoon, joka johonkuhun eläimeen ryhtyy! ja kaikki kansa sanokoon: amen. 3 Moos. 18:23.
22. Kirottu olkoon, joka sisarensa makaa, joka on hänen isänsä tahi äitinsä tytär! ja kaikki kansa sanokoon: amen. 3 Moos. 18:9.
23. Kirottu olkoon, joka anoppinsa makaa! ja kaikki kansa sanokoon · amen. 3 Moos. 18:17.
24. Kirottu olkoon, joka lähimmäisensä salaisesti murhaa! ja kaikki kansa sanokoon amen. 5 Moos. 19:11 s.
25 Kirottu olkoon, joka lahjoja ottaa, vuodattaaksensa viatonta verta! ja kaikki kansa sanokoon: amen. 2 Moos. 23 7 s.
26. Kirottu olkoon, joka ei tämän lain sanoja täytä, eikä tee niiden mukaan! ja kaikki kansa sanokoon amen. Jer. 11:3. Dan. 9:11. Gal. 3:10.

28 Luku.

Siunaukset ja kiroukset.

Ja jos sinä olet Herran, sinun Jumalasi, äänelle kuuliainen, pitäen ja tehden kaikki hänen käskynsä, jotka minä tänäpänä sinulle käsken, niin Herra, sinun Jumalasi, tekee sinun korkeimmaksi kaikkia kansoja maan päällä. 3 Moos. 26:3 s. 5 Moos. 26.18 s.
2. Ja kaikki nämä siunaukset tulevat sinun päällesi, ja sattuvat sinuun, jos olet Herran, sinun Jumalasi, äänelle kuuliainen:

3. Siunattu olet sinä kaupungissa, siunattu pellolla.
4. Siunattu on ruumiisi hedelmä, ja maasi hedelmä, ja karjasi hedelmä, ja lammaslaumasi hedelmät.
5. Siunattu on korisi ja taikinapurtilosi.
6. Siunattu olet sinä käydessäsi sisälle, ja siunattu käydessäsi ulos. Ps. 121:8.
7. Ja Herra langettaa sinun vihollises sinun edessäsi, jotka sinua vastaan nousevat; yhtä tietä he tulevat sinua vastaan, ja seitsemätä tietä pitää heidän pakeneman sinun edessäsi.
8. Herra käskee siunauksen olla sinun kanssasi aitassasi ja kaikissa mitä yrität, ja siunaa sinua siinä maassa, jonka Herra, sinun Jumalasi, sinulle antaa.
9. Herra asettaa sinut itsellensä pyhäksi kansaksi, niinkuin hän vannoi sinulle, jos pidät Herran, sinun Jumalasi, käskyt ja hänen teissänsä vaellat,
10. että kaikki kansat maan päällä näkevät sinun olevan Herran nimeen nimitetyn, ja pelkäävät sinua.
11. Ja Herra lahjoittaa sinulle runsaasti hyvyyttä, sekä kohtusi hedelmää, karjasi hedelmää ja maasi hedelmää, siinä maassa, jonka Herra vannoi sinun isillesi, antavansa sen sinulle. 5 Moos. 30:9.
12. Herra avaa sinulle hyvän varastohuoneensa, taivaan, antaaksensa maallesi sadetta ajallansa, ja siunataksensa kaikki sinun käsialasi; ja sinä lainaat monelle kansalle, mutta et sinä keltäkään lainaa ota. 5 Moos. 11:14. 15:6.
13. Ja Herra asettaa sinut pääksi, eikä hännäksi; sinä olet aina ylimmäinen, etkä alimmainen, jos olet Herran, sinun Jumalasi, käskyille kuuliainen, jotka minä tänäpänä sinun käsken pitää ja tehdä,
14. etkä poikkea niistä sanoista, jotka minä tänäpänä teille käsken, ei oikialle eikä vasemmalle puolelle, muitten jumalien jälkeen vaeltaaksesi, ja heitä palvellaksesi.
15. Mutta jos et kuule Herran, sinun Jumalasi, ääntä, etkä pidä ja tee kaikkia hänen käskyjänsä ja sääntöjänsä, jotka minä tänäpänä sinulle käsken, niin kaikki nämä kiroukset tulevat sinun päällesi ja sattuvat sinuun: 3 Moos. 26:14 s. Val. v. 2:17. Dan. 9:11. Mal. 2:2. Bar. 1:20 s.
16. Kirottu olet sinä kaupungissa, kirottu pellolla.
17. Kirottu on sinun korisi ja taikinapurtilosi.
18. Kirottu on ruumiisi hedelmä, maasi hedelmä, karjasi hedelmä, lammaslaumasi hedelmä.
19. Kirottu olet sinä käydessäsi sisälle, kirottu käydessäsi ulos.
20. Herra lähettää sinun sekaasi kirouksen, hämmennyksen ja rangaistuksen kaikissa sinun yrityksissäsi, siksi että hukut ja äkisti katoat pahain tekojesi tähden, kun minut hyljäsit.
21. Herra antaa ruttotaudin tarttua sinuun, siksi että hän sinut hukuttaa siitä maasta, jota menet omistamaan.
22. Herra lyö sinua kuivataudilla, kuumeella ja polttotaudilla, tulehduksella ja kuivuudella, nokipäillä ja laihon kellastumisella; ja ne vaivaavat sinua, siksi että hukut. 3 Moos. 26:16. Am. 26:19. Hagg. 2:17.
23. Ja taivas pääsi päällä on oleva kova kuin vaski, ja maa, joka allasi on, kuin rauta. 3 Moos. 26:19. 5 Moos. 11:17.
24. Herra antaa maallesi tomun ja tuhkan sateen verosta; taivaasta se tulee päällesi, siksi että hukut.
25. Herra lyö sinua vihollistesi edessä. Yhtä tietä sinä menet heidän tykönsä, mutta seitsemää tietä heidän edeltänsä pakenet; ja sinä hajoitetaan kaikkien valtakuntain sekaan maan päällä.
26. Sinun ruumiisi joutuu ravinnoksi kaikille taivaan linnuille ja kaikille maan pedoille, eikä kenkään heitä karkoita.
27. Herra lyö sinut Egyptin paisumilla, häpiällisillä ajoksilla, ruvella ja syyhelmällä, niin ettet voi parantua. 2 Moos. 9:9.
28. Herra lyö sinut mielenvikaisuudella, sokeudella ja sydämmen tyhmyydellä. Room. 1:28.
29. Ja sinä koperoitset puolipäivänä niinkuin sokia pimiässä koperoitsee, etkä menesty teissäsi, ja sinä kärsit väkivaltaa ja vääryyttä, niin kauan kuin elät, eikä kenkään sinua auta.
30. Vaimon sinä kihlaat, mutta toinen sen makaa; huoneen sinä rakennat, mutta et sinä saa siinä asua; viinimäen sinä istutat, mutta et sinä saa siitä hedelmätä koota. 5 Moos. 20:5 s.
31. Sinun härkäsi teurastetaan silmäisi nähden, mutta et sinä saa siitä syödä. Aasisi otetaan väkivallalla sinun nähtesi, eikä sitä sinulle anneta takaisin. Lampaasi annetaan vihollisillesi, eikä kenkään sinua auta.
32. Poikasi ja tyttäresi annetaan toi-

selle kansalle, ja silmäsi sen näkevät, ja sinä ikävöit heitä joka päivä, mutta et voi siinä mitään tehdä.
33. Sinun maasi hedelmän ja kaikki sinun varasi se kansa syö, jota et tunne, ja sinun täytyy vaan vääryyttä kärsiä ja sorrettuna olla koko sinun elinaikanasi.
34. Ja sinä tulet mielettömäksi niistä mitä silmäsi näkevät.
35. Herra lyö sinua pahoilla paisumilla polvissasi ja pohkeissasi, jalkapöydästä pääsi lakeen asti, niin ettet voi niistä parantua.
36. Herra vie sinut ja sinun kuninkaasi, jonkas itsellesi asetat, sen kansan luo, jota et sinä eikä isäsi tunne, ja siellä sinä palvelet muukalaisia jumalia, puita ja kiviä.
37. Ja sinä tulet kauhistukseksi, sananlaskuksi ja pilkkapuheeksi kaikkien kansain seassa, johon Herra ajaa sinut. 1 Kun. 9:7. Jer. 24:9. 25:9.
38. Sinä kylvät paljon siementä peltoon, mutta vähän korjaat; sillä heinäsirkat sen syövät. Mik. 6:15. Hagg. 1:6. 2:17.
39. Viinimäen sinä istutat ja ruokkoat, mutta viiniä et saa siitä juoda, etkä tallelle koota; sillä madot sen syövät.
40. Öljypuita sinulla on kaikialla sinun maasi paikoissa, mutta et sinä saa voidella itseäsi öljyllä; sillä öljypuun hedelmät karisevat maahan.
41. Poikia ja tyttäriä sinä siität, mutta et kuitenkaan saa niitä pitää; sillä ne viedään vangittuna pois.
42. Kaikki sinun puusi ja maasi hedelmät omistavat sirkat.
43. Muukalainen, joka sinun luonasi on, ylennetään sinun ylitsesi, alati ylemmäksi; mutta sinä alennetaan alati alemmaksi.
44. Hän lainaa sinulle, mutta et sinä voi hänelle lainata. Hän on pää, ja sinä häntä.
45. Ja kaikki nämä kiroukset tulevat päällesi ja sinua vaivaavat, ja sinuun sattuvat, siksi että hukut; sentähden ettet Herran, sinun Jumalasi, ääntä kuullut, etkä pitänyt hänen käskynsä ja sääntönsä, jotka hän sinulle on käskenyt.
46. Ja ne ovat sinussa merkiksi ja ihmeeksi, ja sinun siemenessäsi ijankaikkisesti,
47. koska et palvellut Herraa, sinun Jumalatasi, iloisella ja riemuisella sydämmellä, kun sinulla kaikkinaista kyllä oli.
48. Ja sinä olet palveleva vihollisiasi, jotka Herra lähettää sinun päällesi, näljässä ja janossa, alastomuudessa ja kaikkinaisessa puutteessa. Ja hän panee sinun kaulaasi rautaisen ikeen, siksi että hän sinut hukuttaa.
49. Herra lähettää kansan sinun päällesi kaukaa maailman äärestä, niinkuin kotka lentäisi, kansan, jonka puhetta et sinä ymmärrä. Jer. 5:15 s. 6:22 s.
50. kovan kansan, joka ei karta vanhaa eikä armahda nuorukaista, Val. v. 4:16. 5:12 s.
51. ja syö karjasi hedelmät ja maasi hedelmät, siksi että hukut, eikä jätä sinulle mitään jyvistä, viinistä, öljystä, karjan tahi lammasten hedelmästä, siksi että hän sinut lopettaa.
52. Ja se ahdistaa sinua kaikissa porteissasi, siksi että korkiat ja vahvat muurisi, joihin sinä luotit, kukistuvat maahan kaikissa maakunnissasi; ja se ahdistaa sinua kaikissa porteissasi, koko sinun maassasi, jonka Herra, sinun Jumalasi, sinulle antanut on.
53. Sinun täytyy syödä oman ruumiisi hedelmää, poikaisi ja tyttärtesi lihaa, jotka Herra, sinun Jumalasi, sinulle antanut on, siinä ahdistuksessa ja vaivassa, jolla vihollisesi sinua ahdistavat. 2 Kun. 6:29. Val. v. 2:20. 4:10.
54. Se mies, joka ennen sangen herkullisesti ja hekumassa teidän seassanne eli, on karsaasti katsova veljeänsä ja vaimoansa, joka on hänen sylissänsä, ja vielä jääneitä, tallella olevia poikiansa,
55. antamatta kellekään niistä poikainsa lihaa, jota hän syö, koskei hänellä ole mitään jälellä siinä ahdistuksessa ja vaivassa, jolla vihollisesi ahdistaa sinua kaikissa porteissasi.
56. Vaimo teidän seassanne, joka ennen ylellisesti ja hekumassa elänyt on, niin ettei hän malttanut jalkaansa laskea maan päälle mukavuuden ja hekuman tähden, on kadehtiva mieheltänsä, joka hänen sylissänsä on, ja pojaltansa ja tyttäreltänsä
57. jälkimäisiä, jotka hänen kohdustansa lähteneet ovat, ja poikiansa, jotka hän synnyttää; sillä hän syö ne, kaiken puutteessa, salaisesti, siinä ahdistuksessa ja vaivassa, jolla vihollisesi ahdistavat sinua porteissasi.
58. Jos et pidä ja tee kaikkia näitä lain sanoja, jotka tässä kirjassa ovat kirjoitetut, niin että pelkäät tätä kunniallista ja peljättävää nimeä: Herraa, sinun Jumalaasi,
59. niin Herra ihmeelliseksi tekee sinun ja siemenesi rangaistukset,

suurilla ja pitkällisillä vitsauksilla, pahoilla ja pitkällisillä taudeilla,
60. ja kääntää sinua vastaan kaikkinaiset Egyptin taudit, joita pelkäät, ja ne sinuun tarttuvat.
61. Ja kaikki muut sairaudet ja vitsaukset, jotka eivät ole kirjoitetut tässä lakiraamatussa, laskee Herra sinun päällesi, siihenasti että hukut.
62. Ja teistä, jotka ennen olitte monilukuiset, kuin tähdet taivaassa, jää vähäinen joukko, ettet kuullut Herran, sinun Jumalasi, ääntä. 5 Moos. 4:27 10:22.
63. Ja tapahtuu, että niinkuin Herra ennen iloitsi teistä, teille hyvää tehdessänsä ja enentäissänsä teitä, niin Herra on iloitseva teistä, hukuttaissansa ja kadottaissansa teitä, ja te syöstään pois siitä maasta, jota te menette omistamaan. San. 1:26. Jes. 1:24.
64. Ja Herra hajoittaa sinut kaikkien kansain sekaan, toisesta maan äärestä toiseen; ja siellä sinä palvelet muukalaisia jumalia, joita et sinä eivätkä isäisikään ole tunteneet, kantoja ja kiviä. 5 Moos. 4:27. Neh. 1:8.
65. Ja niiden kansain seassa ei sinulla ole yhtään vahvaa kotoa, eikä jalkais pöytä yhtään lepoa saa; sillä Herra antaa sinulle siellä vapisevaisen sydämmen, hiveltyneet silmät ja murheesta nääntyvän mielen,
66. ja elämäsi on niinkuin riippumassa sinun edessäsi; yöllä ja päivällä sinä pelkäät ja olet elämästäsi tietämätön.
67. Aamulla sinä sanot: „ah, joska ilta olisi!" illalla sinä sanot: „ah, joska aamu olisi!" sydämmesi suuren pelvon tähden, joka sinua peljättää, ja sen tähden, jota silmäsi nähdä täytyy.
68. Ja Herra vie sinut taas haaksilla Egyptiin, sitä tietä, josta minä sanoin sinulle: „et ole sitä enää näkevä." Ja te myötte itsenne siellä vihollisillenne palvelijoiksi ja piioiksi, eikä ole siellä ostajaa. 5 Moos. 17:16.

29 Luku.

Liitto uudistettu.

Nämät ovat liiton sanat, sen liiton, jonka Herra käski Mooseksen tehdä Israelin lasten kanssa Moabin maassa, paitsi sitä liittoa, jonka hän heidän kanssansa teki Horebissa. 5 Moos. 5:2.
2. Ja Mooses kutsui koko Israelin, ja sanoi heille: Te olette nähneet kaikki, mitä Herra silmäinne edessä teki Egyptissä Faraolle, kaikille hänen palvelijoillensa ja koko hänen maallensa, 2 Moos. 19:4.
3. ne suuret koettelemukset, jotka silmäsi näkivät, ja ne suuret merkit ja ihmeelliset teot 5 Moos. 7:19.
4. Mutta Herra ei vielä nytkään tähän päivään asti ole antanut teille sydäntä ymmärtämään, silmiä näkemään, ja korvia kuulemaan. Jes. 6:10.
5. Ja minä annoin teidän vaeltaa korvessa neljäkymmentä vuotta; vaatteenne eivät vanhentuneet yltänne, eikä kenkäsi kuluneet jaloissasi 5 Moos. 8:4.
6. Ette syöneet leipää, ettekä juoneet viiniä taikka väkevätä juomaa, että tietäisitte minun olevan Herran, teidän Jumalanne.
7. Ja kun te tulitte tähän paikkaan, niin tuli Sihon, Hesbonin kuningas, ja Og, Basanin kuningas, sotimaan meitä vastaan, ja me löimme heidät, 4 Moos. 21:21 s. 33 s. 5 Moos. 2:30. 3:1.
8. ja omistimme heidän maansa, ja annoimme sen Rubenilaisille ja Gadilaisille, niin myös puolelle Manassen sukukunnalle perimiseksi. 4 Moos. 32:33. 5 Moos. 3:12.
9. Niin pitäkäät nyt nämä liiton sanat, ja tehkäät niiden mukaan, että te toimellisesti tekisitte kaikki, mitä teette. 5 Moos. 4:6. Jos. 1:7. 1 Kun. 2:3.
10. Te seisotte kaikki tänäpänä Herran, teidän Jumalanne, edessä, ylimmäiset suvuistanne, teidän vanhimpanne, ja teidän esimiehenne, joka mies Israelissa,
11. teidän lapsenne, teidän vaimonne, ja sinun muukalaisesi, joka leirissäsi on, puusi hakkaajasta niin vetesi ammentajaan asti,
12. käydäksesi Herran, sinun Jumalasi, liittoon ja siihen valaan, jonka Herra, sinun Jumalasi, tekee sinun kanssasi tänäpänä.
13. Sillä hän tahtoo tänäpänä korottaa sinut itsellensä kansaksi, ja hän on sinun Jumalasi, niinkuin hän sanoi sinulle, ja niinkuin hän vannoi sinun isillesi Abrahamille, Isaakille ja Jaakobille. 5 Moos. 28:9.
14. Ja minä en tee tätä liittoa ja tätä valaa ainoastaan teidän kanssanne,
15. vaan sekä teidän, jotka tässä läsnä tänäpänä olette ja seisotte meidän kanssamme Herran, meidän Jumalamme edessä, että myös niiden kanssa, jotka eivät tässä tänäpänä meidän kanssamme ole.
16. Sillä te tiedätte, kuinka me asuimme Egyptin maalla, ja kuinka me vaelsimme pakanain läpitse, joitten kautta te vaelsitte,
17. ja näitte heidän kauhistuksensa ja epäjumalansa, kannot ja kivet, hopeat ja kullat, joita heillä oli;
18. ettei vaan joku olisi teidän seas-

sanne, mies tahi vaimo, perhe taikka sukukunta, joka sydämmensä tänäpänä kääntäisi pois Herrasta, meidän Jumalastamme, mennäksensä palvelemaan tämän kansan jumalia, ja tulisi teille juureksi, joka kasvaa sappea ja koiruohoa; Ap. t. 8:23. Hebr. 12:15.
19. ja tapahtuisi, kun hän kuulee nämä kirouksen sanat, että hän siunaa itseänsä sydämmessänsä, ja sanoo: rauha on minulla oleva, vaikka minä vaellan sydämmeni kovuudessa; ja niin juopunut janoovan kanssa hukutettaisiin.
20. Ei Herra ole hänelle armollinen, vaan silloin syttyy suuri Herran viha ja kiivaus sitä miestä vastaan, ja kaikki nämä kiroukset, jotka tässä kirjassa ovat kirjoitetut, tulevat hänen päällensä; ja Herra pyhkii pois hänen nimensä taivaan alta. 5 Moos. 28:15 s.
21. Ja Herra eroittaa hänet onnettomuuteen koko Israelin suvusta, kaikkien tämän liiton kirousten mukaan, jotka tässä lakikirjassa on kirjoitettu.
22. Niin sanovat jälkeentulevaiset, teidän lapsenne, jotka teidän jälkeenne tulevat, ja vieraat, jotka kaukaiselta maalta tulevat, kun he näkevät tämän maan rangaistukset ja sairaudet, joilla Herra lyö heitä,
23. että koko heidän maansa on tulikivi, suola ja poltettu, niin ettei kylvetä eikä se vihoita, eikä yhtäkään ruohoa käy siitä ylös, niinkuin Sodoma, Gomorra, Adama ja Seboim kukistettiin maahan, jotka Herra vihassansa ja hirmuisuudessansa ylösalaisin kukisti, — 1 Moos. 19:24 s. Hos. 11:8.
24. silloin kaikki kansat sanovat: „miksi Herra niin teki tälle maalle? mikä on tämä suuri hänen vihansa tuli?"
25. Silloin sanotaan: „sentähden että he hyljäsivät Herran, isäinsä Jumalan, liiton, jonka hän teki heidän kanssansa, kun hän heidät johdatti Egyptin maalta, 1 Kun. 9:9. Jer. 22:8 s.
26. ja ovat menneet ja muita jumalia palvelleet, ja kumartaneet niitä, senkaltaisia jumalia, joita eivät he tunteneet, ja joita ei hän heille määrännyt.
27. Sentähden on Herran viha syttynyt tätä maata vastaan, niin että Hän antoi tulla heidän päällensä kaikki kiroukset, jotka tässä kirjassa kirjoitetut ovat.
28. Ja Herra on heidät hävittänyt heidän maastansa suuressa vihassa, julmuudessa ja närkästyksessä, ja on heidät heittänyt vieraasen maahan, niinkuin nyt on tapahtunut."
29. Salaisuudet ovat Herran, meidän Jumalamme, hallussa; mutta ilmoitukset ovat meillä ja meidän lapsillamme alati, että me kaikki nämä lain sanat tekisimme. Ps. 25:14. 147:19 s.

30 Luku.

Mooses varoittaa edelleen kansaa.

Ja pitää tapahtuman, kun kaikki nämä tulevat päällesi, siunaus tahi kirous, jotka minä panin eteesi, ja sinä rupeat ne panemaan sydämmeesi, kaikkien pakanoitten keskellä, johon Herra, sinun Jumalasi, sinut on ajanut, 3 Moos. 26:40 s. 5 Moos. 28:2 s., 15 s.
2. ja sinä käännyt Herran, sinun Jumalasi, tykö, ja olet kuuliainen hänen äänellensä kaikissa niissä, mitä minä sinulle tänäpänä käsken, sinä ja lapsesi, koko sydämmestäsi ja koko sielustasi,
3. niin Herra, sinun Jumalasi, kääntää vankeutesi, ja armahtaa sinua, ja kokoaa sinut jälkeen kaikista kansoista, joihin Herra, sinun Jumalasi, sinut hajoittanut on. Ps. 106:45. Jer. 29:14. 31:23. 32:37. 2 Makk. 1:29. 2:18.
4. Jos sinä olisit ajettu vaikka taivaan ääriin, niin sieltäkin Herra, sinun Jumalasi, kokoaa sinut, ja tuo sinut sieltä. Neh. 1:9.
5. Ja Herra, sinun Jumalasi, johdattaa sinut siihen maahan, jonka isäsi ovat omistaneet, ja sinä sen omistat; ja hän tekee hyvää sinulle, ja enentää sinut enemmän kuin isiäsi.
6. Ja Herra, sinun Jumalasi, ympärileikkaa sädämmesi ja siemenesi sydämmen, rakastamaan Herraa, sinun Jumalaasi, koko sydämmestäsi ja koko sielustasi, että eläisit. 5 Moos. 10:16. Jer. 4:4. 32:39. Hes. 11:19. 36:26. Room. 2:29. Fil. 3:3. Kol. 2:11.
7. Ja kaikki nämä kiroukset antaa Herra, sinun Jumalasi, tulla vihollistesi päälle, ja kaikkein niiden päälle, jotka sinua vihaavat ja vainoovat.
8. Ja sinä, sinä käännyt ja kuulet Herran äänen, tehdäksesi kaikki hänen käskynsä, jotka minä sinulle tänäpänä käsken.
9. Ja Herra, sinun Jumalasi, antaa sinulle runsaan onnen kaikissa kättesi töissä, kohtusi hedelmässä, karjasi hedelmässä, ja maasi hedelmässä, että ne sinulle menestyisivät; sillä Herra iloitsee jälleen sinusta, sinulle hyväksi, niinkuin hän isistäsi iloitsi. 5 Moos. 28:11. Jer. 32:41.
10. että Herran, sinun Jumalasi, ää-

nelle kuuliainen olet, ja pidät hänen käskynsä ja sääntönsä, jotka ovat kirjoitetut tässä lakikirjassa, ja palajat Herran, sinun Jumalasi, tykö koko sydämmestäsi ja koko sielustasi.
11. Sillä tämä käsky, jonka minä sinulle tänäpänä käsken, ei ole liian raskas, eikä myöskään kaukana,
Jes. 45:19.
12. eikä se ole taivaassa, että sanoisit: „kuka astuu ylös taivaaseen, ja tuo meille sen, kuullaksemme sitä ja tehdäksemme sen mukaan?"
Room. 10:6 s.
13. Eikä se ole tuolla puolen meren, että sanoisit: „kuka menisi meren ylitse noutamaan meille sen, kuullaksemme sitä, ja tehdäksemme sen mukaan?"
14. Sillä se sana on sangen läsnä sinua suussasi, ja sydämmessäsi, että voit sen tehdä.
15. Katso, minä panen tänäpänä sinun eteesi elämän ja hyvän, kuoleman ja pahan,
16 kun minä sinua tänäpänä käsken rakastamaan Herraa, sinun Jumalaasi, ja vaeltamaan hänen teissänsä, ja pitämään hänen käskynsä, sääntönsä ja oikeutensa; että saisit elää ja enenisit, ja Herra, sinun Jumalasi, siunaisi sinua siinä maassa, johon menet, sitä omistamaan.
17. Mutta jos sinä käännät sydämmesi, etkä ole kuuliainen, vaan annat vietellä itsesi, niin että kumarrat vieraita jumalia ja palvelet heitä,
5 Moos. 8:19 s.
18. niin teen minä teille tänäpänä tiettäväksi, että te peräti hukutte ettekä kauan pysy siinä maassa, johon menet Jordanin ylitse, sitä omistamaan.
19. Minä otan tänäpänä taivaan ja maan todistajaksi teistä, että olen pannut eteenne elämän ja kuoleman, siunauksen ja kirouksen; niin valitse elämä, että eläisit, sinä ja siemenesi,
5 Moos. 4:26. 11:26. Syyr. 15:17 s.
20. rakastaessasi Herraa, sinun Jumalaasi, ja kuullessasi hänen ääntänsä, ja riippuessasi hänessä kiinni; sillä hän on sinun elämäsi ja pitkä ikäsi, että pysyisit siinä maassa, jonka Herra sinun isillesi, Abrahamille, Isaakille ja Jaakobille, vannoi, antavansa sen heille.

31 Luku.

Mooseksen jäähyväiset kansalle.

Ja Mooses meni ja puhui nämä sanat koko Israelille,
2. ja sanoi heille. „minä olen tänäpänä sadan ja kahdenkymmenen ajastaikainen; en minä voi enää käydä ulos ja sisälle; ja Herra on sanonut minulle: ,et sinä ole menevä tämän Jordanin ylitse.'
4 Moos. 20:12. 27:12 s. 5 Moos. 3:27. 32:52. 34:7.
3. Herra, sinun Jumalasi, käy itse sinun edelläsi; hän itse hukuttaa nämä pakanat sinun edestäsi, niin että sinä ajat heidät pois, ja Josua käy sinun edelläsi sen ylitse, niinkuin Herra on sanonut.
5 Moos. 27:18.
4. Ja Herra tekee heille, niinkuin hän teki Sihonille ja Ogille, Amorilaisten kuninkaille, ja heidän maallensa, jotka hän on hukuttanut.
4 Moos. 21:24, 35.
5. Kun Herra antaa heidät teidän käsiinne, niin tehkäät heille kaikkien käskyjen mukaan, jotka minä teille olen käskenyt.
5 Moos. 7:2.
6. Olkaat vahvat ja hyvässä turvassa, älkäät peljästykö ja kauhistuko heitä; sillä Herra, sinun Jumalasi, itse vaeltaa kanssasi, hän ei jätä sinua, eikä hyljää sinua."
5 Moos. 7:21. Jos. 1:6. Hebr. 13:5.
7. Ja Mooses kutsui Josuan, ja sanoi hänelle koko Israelin silmäin edessä: „ole vahva ja hyvässä turvassa, sillä sinä johdatat tämän kansan siihen maahan, jonka Herra heidän isillensä on vannonut heille antavansa, ja sinä jaat tämän heille perinnöksi heidän keskellänsä.
4 Moos. 27:22 s. 5 Moos. 3:28.
8. Mutta Herra, joka itse käy edelläsi, on sinun kanssasi; ei hän jätä sinua, eikä hyljää sinua: älä pelkää, äläkä hämmästy."
9. Ja Mooses kirjoitti tämän lain, ja antoi sen papeille, Levin pojille, jotka kantoivat Herran liiton arkkia, ja kaikille Israelin vanhimmille.
10. Ja Mooses käski heille, ja sanoi: „aina joka seitsemän vuoden perästä, kun on vapaavuosi, lehtimajan juhlana,
5 Moos. 15:1.
11. kun koko Israel tulee osoittamaan itsensä Herran, sinun Jumalasi, eteen, siihen paikkaan, jonka hän valitsee, pitää sinun tämän lain lukeman koko Israelin edessä heidän korvainsa kuullen.
Neh. 8:1 s.
12. Kokoa silloin kansa, sekä miehet että vaimot, lapset ja muukalaiset, jotka sinun porteissasi ovat, kuulemaan ja oppimaan ja pelkäämään Herraa, teidän Jumalaanne, pitämään ja tekemään kaikki tämän lain sanat,
13. että myös heidän lapsensa, jotka eivät sitä tiedä, kuulisivat ja op-

pisivat pelkäämään Herraa, teidän
Jumalaanne, kaikkena teidän elinai-
kananne, kuin te elätte siinä maas-
sa, johonka te menette Jordanin y-
litse sitä omistamaan."
14. Ja Herra sanoi Moosekselle:
„katso,sinun kuolinpäiväsi on läsnä;
kutsu Josua, ja seisokaat seurakun-
nan majassa, että minä antaisin hä-
nelle käskyn." Ja Mooses meni Jo-
suan kanssa, ja he seisoivat seura-
kunnan majassa.
15. Ja Herra ilmestyi majassa, pil-
ven patsaassa, ja pilven patsas sei-
soi majan ovella.
16. Ja Herra sanoi Moosekselle:
„katso, sinä olet lepäävä isäisi kans-
sa; ja tämä kansa nousee ja juoksee
huoruuteen maan epäjumalien pe-
rään, siellä mihin he menevät, ja he
hylkäävät minut, ja rikkovat sen lii-
ton, jonka minä tein heidän kans-
sansa.
17. Ja minun vihani silloin syttyy
heihin, ja minä hylkään heidät, ja
peitän kasvoni heiltä, että he jou-
tuvat saaliiksi, ja paljo pahuutta ja
ahdistusta käy heidän päällensä; ja
he sanovat sinä päivänä: ‚eikö nä-
mät onnettomuudet ole tapahtuneet
minulle, sentähden ettei minun Ju-
malani ole minun kanssani?'
18. Mutta minä peräti peitän kas-
voni sillä ajalla, kaiken sen pahuu-
den tähden, jonka he tehneet ovat,
että he ovat kääntyneet muiden ju-
malien puoleen.
19. Niin kirjoittakaat nyt itsellenne
tämä virsi, ja opeta se Israelin lap-
sille, aseta se heidän suuhunsa, et-
tä tämä virsi olisi minulle todista-
jaksi Israelin lapsia vastaan.
20. Sillä minä johdatan heidät sii-
hen maahan, josta minä vannoin
heidän isillensä, jossa rieskaa ja hu-
najata vuotaa. Ja kun he syövät ja
tulevat ravituksi ja lihavaksi, kään-
tyvät he muiden jumalien puoleen
ja palvelevat niitä; ja pilkkaavat
minua, ja rikkovat minun liittoni.
21. Ja kun suuri onnettomuus ja
ahdistus käsittää heidät, niin tämä
virsi vastaa heitä todistajana, sillä
ei sitä pidä unhotettaman heidän
siemenensä suussa. Minä tiedän hei-
dän ajatuksensa, joita he tänäpänä
ajattelevat, ennen kuin minä johda-
tan heidät siihen maahan, jonka mi-
nä valalla heille luvannut olen."
22. Ja Mooses kirjoitti tämän virren
sinä päivänä, ja opetti sen Israelin
lapsille.
23. Ja Hän käski Josuaa, Nunin poi-
kaa, ja sanoi: „ole vahva ja urhool-
linen, sillä sinä johdatat Israelin
lapset siihen maahan, jonka minä
valalla heille lupasin; ja minä olen
sinun kanssasi."
24. Kun Mooses oli nämä lain sa-
nat kirjoittanut kirjaan, ja ne lopet-
tanut,
25. käski hän Leviläisiä, jotka Her-
ran todistuksen arkkia kantoivat, sa-
noen:
26. „Ottakaat tämä lakikirja ja las-
kekaat Herran, teidän Jumalanne,
liiton arkin sivulle, että se olisi sii-
nä todistukseksi sinua vastaan.
2 Kun. 22:8 s.
27. Sillä minä tunnen tottelematto-
muutesi ja niskuruutesi; katso, tänä-
pänä vielä eläessäni teidän keskel-
länne olette te tottelemattomat Her-
raa vastaan, kuinka paljoa enem-
min minun kuolemani jälkeen?
28. Niin kootkaat minun eteeni kaik-
ki vanhimmat teidän sukukunnis-
sanne ja esimiehenne, että minä pu-
huisin nämä sanat heidän korvain-
sa kuullen, ja ottaisin taivaan ja
maan todistajaksi heitä vastaan.
29. Sillä minä tiedän, että te minun
kuolemani jälkeen peräti turmel-
laan, ja poikkeatte siltä tieltä, jonka
minä teille käskenyt olen; sentäh-
den kohtaa teitä onnettomuus vii-
meisillä ajoilla, että te teitte pahaa
Herran silmäin edessä, ja vihoititte
hänen kättenne töillä."
30. Ja Mooses puhui koko Israelin
seurakunnan kuullen tämän veisun
sanat hamaan loppuun asti.

32 Luku.

Mooseksen muistovirsi.

Kuulkaat, te taivaat, minä puhun,
ja maa kuulkoon minun suuni
sanoja. 5 Moos. 31:28. Jes. 1:2.
2. Minun oppini tiukkukoon niin-
kuin sade, puheeni vuotakoon niin-
kuin kaste, niinkuin sade vihannon
päälle, ja niinkuin pisarat ruohon
päälle.
3. Sillä minä ylistän Herran nimeä;
antakaat meidän Jumalallemme suu-
ri kunnia!
4. Hän on kallio, hänen työnsä o-
vat laittamattomat, sillä kaikki hä-
nen tiensä ovat oikiat; uskollinen
on Jumala, ilman vääryyttä, hän on
vanhurskas ja oikia.
5. Kelvottomasti tekee häntä vas-
taan nurja ja sekaseurainen suku;
ei ne ole hänen lapsiansa, vaan nii-
den häpiäpilkut. 2 Moos. 32:9. Jes. 1:4.
Matt. 12:39.
6. Niinkö te Herraa kiitätte, hullu

ja tyhmä kansa? Eikö Hän ole sinun
Isäsi ja sinun Lunastajasi, joka si-
nut luonut ja valmistanut on?
Mal. 1:6.
7. Muista muinaisia aikoja, tutkis-
tele vuosikaudet suvusta sukuun;
kysy isältäsi, ja hän ilmoittaa sinul-
le, ja vanhemmiltasi, niin he sinul-
le sanovat.
8. Kun kaikkein Korkein jakoi pa-
kanat ja hajoitti ihmisten lapset, sil-
loin hän määräsi kansain rajat, Israe-
lin lasten luvun mukaan. 1 Moos. 11:8.
9. Sillä Herran osa on hänen oma
kansansa. Jaakob on hänen perin-
tönsä. 2 Moos. 19:6. 1 Piet. 2:9.
10. Hän löysi hänet erämaassa ja
autiossa ulvonta-korvessa. Hän ym-
päri piiritti, hän suojeli, ja varjeli
häntä niinkuin silmäteräänsä.
2 Moos. 20:1 s.
11. Niinkuin kotka kehoittelee pe-
säänsä, ja laukuelee poikainsa pääl-
lä, levittää siipensä, ottaa kunkin
heistä, ja kantaa siipeinsä päällä;
2 Moos. 19:4. Jes. 63:9.
12. niin Herra yksinänsä talutti hän-
tä, eikä ollut hänen kanssansa muu-
ta Jumalaa.
13. Hän vei hänet hamaan maan
kukkuloille, ja ruokki häntä pellon
hedelmällä, ja antoi hänen imeä hu-
najata kalliosta, ja öljyä kovasta ki-
vestä,
14. voita lehmistä, ja rieskaa lam-
paista, ynnä karitsain lihavuuden
kanssa, ja antoi hänelle Basanin oi-
naat, ja lihavat kauriit, ja parhaan
nisun; ja viiniä sinä joit, viinimar-
jan verta. Ps. 81:17.
15. Ja Israel lihoi, ja tuli vikuriksi,
lihavaksi, paksuksi ja väkeväksi;
hän hylkäsi Jumalan, joka hänet teki,
ja piti autuutensa kalliot halpana.
16. He yllyttivät hänet kiivauteen
muukalaisten jumalain kautta, kau-
histuksilla vihoittivat he hänet.
17. He uhrasivat perkeleille, eikä
Jumalalle, niille jumalille, joita ei-
vät he tunteneet, uusille, äsken tul-
leille, joita teidän isänne eivät pel-
jänneet. Ps. 106:37. 1 Kor. 10:20.
18. Kallion, joka sinut siitti, sen si-
nä hylkäsit, ja unhotit Jumalan, jo-
ka sinut loi.
19. Ja kun Herra sen näki, hylkäsi
hän heidät, sillä hän vihastui poi-
kiinsa ja tyttäriinsä,
20. ja sanoi: „minä peitän kasvoni
heiltä, ja katson mikä heidän lop-
punsa on; sillä nurja suku he ovat,
lapsia, joissa ei ole uskoa.
21. He härsyttelivät minua sen kaut-
ta, joka ei ole jumala, turhilla ju-
malillaan ovat he minut vihoitta-
neet; ja minä härsyttelen heitä jäl-
leen kansan kautta, joka ei ole kan-
sa, hullulla kansalla minä heitä vi-
hoitan. Room. 10:19.
22. Sillä tuli on syttynyt minun vi-
hassani, ja polttaa hamaan alim-
maiseen helvettiin, ja kuluttaa maan,
ynnä sen hedelmän kanssa, ja polt-
taa vuorten perustukset. Jer. 15:14. 17:4.
23. Minä kokoan onnettomuudet
heidän päällensä, minä ammun kaik-
ki minun nuoleni heihin.
24. Näljästä he hiukahtuvat ja ku-
luletaan poltetaudilla ja myrkylli-
sellä rutolla; minä lähetän metsän
petojen hampaat heidän keskellen-
sä, ja kyykärmeen myrkyn.
25. Ulkona hävittää miekka ja si-
sällä huoneessa pelko sekä nuoru-
kaiset että neitseet, imeväiset ja har-
maapäät. 2 Kor. 7:5.
26. Minä sanoisin: ‚minä hävitän
heidät, minä lakkautan heidän muis-
tonsa ihmisten kesken,‘
27. ellen minä vihollisten vihaa kart-
taisi, ettei heidän vainoojansa väärin
tuomitsisi ja sanoisi: ‚meidän kor-
kea kätemme on kaikki nämä tehnyt,
eikä Herra.‘ 4 Moos. 14:15 s. Hes. 20:14.
28. Sillä se on kansa, jossa ei mi-
tään neuvoa ole, eikä ymmärrystä.
29. Jospa olisivat viisaita, niin he
nämät ymmärtäisivät ja ajattelisivat
loppuansa. Jer. 9:12.
30. Kuinka yksi ajaisi tuhatta takaa,
ja kaksi karkoittaisi kymmenen tu-
hatta pakoon, ellei heidän kallionsa
olisi heidät myönyt ja Herra olisi
heidät saaliiksi antanut?
31. Sillä meidän kalliomme ei ole
niinkuin heidän kallionsa, meidän
vihollisemme ovat tuomarit.
32. Sillä heidän viinipuunsa on So-
doman viinipuusta ja Gomorran pel-
loista, heidän viinimarjansa myrkyl-
liset viinimarjat, heillä ovat karva-
himmat marjat. Hes. 16:49.
33. Heidän viininsä on lohikärmeen
kiukkuvahtoa, ja kyykärmetten hir-
muista myrkkyä.
34. Eikö se liene kätketty minun
luonani? ja sinetillä lukittu minun
varastohuoneessani?
35. Minun on kosto, minä kostan
sillä ajalla kun heidän jalkansa kom-
pastuu; sillä heidän kadotuksensa
aika on läsnä, ja mikä heille tarjon-
telee, se rientää. Room. 12:19. Hebr. 10:30.
36. Sillä Herra tuomitsee kansansa,
ja armahtaa palvelijaansa; sillä Hän
näkee, että käsi on poissa, eikä ole
ketään jälellä, ei vapaata eikä orjaa.
1 Kun. 14:10. 2 Kun. 14:26.

37. Silloin Hän sanoo: „missä heidän jumalansa ovat? heidän kallionsa, johonka he uskalsivat?
38. jotka söivät heidän lihavimmat uhrinsa ja joivat viinin heidän juomauhristansa, nouskoon ne ja auttakoot teitä, ja varjelkoot teitä!
Tuom. 10:14.
39. Nähkäät nyt, että minä itse olen, eikä ole jumalia minun kanssani. Minä kuoletan ja teen eläväksi, minä lyön ja minä parannan, eikä ketään ole, joka minun käsistäni vapahtaa. 5 Moos. 4:35. 1 Sam. 2:6. Jes. 45:5. Hos. 6:1 s.
40. Sillä minä nostan käteni taivaasen, ja sanon: minä elän ijankaikkisesti! Ilm. 10:5 s.
41. Kun minä hivon välkkyvän miekkani, ja käteni rupeaa rangaistukseen, niin minä kostan vihollisilleni, ja niille palkitsen, jotka minua vihaavat.
42. Minä juotan nuoleni verellä, ja miekkani syö lihaa — tapettujen ja vangittujen veressä, — ja vihollisen päämiesten päästä.
43. Riemuitkaat, te kansat, jotka olette hänen kansansa; sillä hän kostaa palvelijainsa veren. Ja hän kostaa vihollisillensa, ja sovittaa maansa ja kansansa." Ps. 9:13. Room. 15:10. Ilm. 19:2.
44. Ja Mooses tuli ja puhui kaikki nämä veisun sanat kansan kuullen, hän ja Josua, Nunin poika.
45. Ja kun Mooses oli lopettanut kaikki nämä sanat Israelille,
46. sanoi hän heille: „pankaat sydämmeenne kaikki ne sanat, jotka minä teille tänäpänä todistin, että käskisitte lapsianne tekemään ja pitämään kaikki tämän lain sanat.
5 Moos. 6:6. 11:18.
47. Sillä ei siinä ole teille yhtään turhaa sanaa, vaan se on teidän elämänne; ja sen sanan kautta te pidennätte ikänne siinä maassa, johon te menette Jordanin ylitse, omistamaan sitä." Hebr. 4:12.
48. Ja Herra puhui Moosekselle samana päivänä, ja sanoi:
49. „Mene tälle Abarimin vuorelle, Nebon vuorelle, joka on Moabin maalla, Jerikon kohdalla, ja katsele Kanaanmaata, jonka minä Israelin lapsille omaksi annan. 4 Moos. 27:12 s. 5 Moos. 34:1.
50. Ja sinä kuolet vuorella, johon menet, ja kootaan kansasi tykö, niinkuin sinun veljesikin Aaron kuoli Horin vuorella, ja koottiin kansansa tykö; 4 Moos. 20:25. 33:38.
51. sentähden, että rikoitte minua vastaan Israelin lasten keskellä, riitaveden tykönä Kadeksessa Sinnin korvessa; ettette minua pyhittäneet Israelin lasten keskellä.
4 Moos. 20:12. 27:14.
52. Sinä olet näkevä maan edessäsi; mutta et sinä ole tuleva siihen maahan, jonka minä Israelin lapsille annan."

33 Luku.

Mooses siunaa kutakin Israelin sukukuntaa.

Ja tämä on se siunaus, jolla Mooses, Jumalan mies, siunasi Israelin lapsia ennen kuolematansa;
1 Moos. 49:1 s.
2. hän sanoi: Herra on tullut Sinaista, ja noussut heille Seiristä, ja ilmestynyt Paranin vuorelta, ja on tullut kymmenen tuhannen pyhän seurasta, ja tulinen laki hänen oikiassa kädessänsä heitä varten.
Dan. 7:10. Hab. 3:3. Ap. t. 7:53. Gal. 3:19.
3. Hän pitää huolta kansoista; kaikki hänen pyhänsä ovat sinun kädessäsi, ja he asettavat itsensä sinun jalkaisi juureen, ja ottavat opin sinun sanoistasi.
4. Mooses on meille toimittanut lain, Jaakobin sukukunnalle perinnön.
5. Ja Hän oli kuningas Israelissa, kun kansan päämiehet kokoontuivat ynnä Israelin sukukuntain kanssa.
6. „Ruben eläköön ja älköön kuolko; älköön hänen kansansa olko vähälukuinen."
7. Tämä on Juudalle siunaus; ja hän sanoi: „kuule, Herra, Juudan ääntä, ja johdata häntä kansansa tykö; ja hänen kätensä sotikoon sen puolesta; ole sinä hänen apunsa vihollisiansa vastaan." 1 Moos. 49:8 s.
8. Ja hän sanoi Levistä: „täydellisyytesi ja valkeutesi olkoon sinun pyhän miehesi tykönä, jota sinä kiusasit Massassa, ja nuhtelit riitaveden tykönä; 2 Moos. 28:30. 17:7. 4 Moos. 20:13.
9. joka sanoo isällensä ja äidillensä: ‚en minä näe heitä;' eikä tunne veljiänsä, eikä tiedä pojistansa, vaan he pitävät sinun sanasi, ja kätkevät sinun liittosi;
10. he opettavat sinun oikeuksiasi Jaakobille ja Israelille sinun lakisi, he kantavat suitsutusta sinun nenäsi eteen, ja kaikkinaiset uhrit uhraavat sinun alttarillasi.
11. Siunaa, Herra, hänen voimansa, ja anna hänen kättensä työ sinulle kelvata; riko heidän lanteensa, jotka karkaavat häntä vastaan ja häntä vihaavat, niin etteivät he voisi enää nousta."

12 Ja Benjaminille sanoi hän: „Herran rakastama asukoon turvallisesti hänen tykönänsä; hän suojelee häntä kaiken päivän, ja hän asuu hänen kukkuloittensa välillä."
13. Ja hän sanoi Josefista: „hänen maansa olkoon siunattu Herralta, parhailla taivaan hedelmillä, kasteella ja syvyyden hedelmillä, joka maan alla makaa, 1 Moos. 49:25.
14. ihanimmilla auringon hedelmillä ja ihanimmilla kuitten tuotteilla,
15. ja ikuisten vuorten kalliimmilla ja ijäisten kukkulain parhailla hedelmillä,
16. ja kalliimmilla maan hedelmillä, ja sen kyllyydellä Hänen suosionsa, joka asuu pensaassa, tulkoon Josefin pään päälle, ja nasirin päänlaelle veljeinsä keskellä. 1 Moos 49:26. 2 Moos. 3:2. Ap t. 7:30.
17. Ja hänen kauneutensa olkoon niinkuin esikoisen härjän, ja hänen sarvensa niinkuin yksisarvisen sarvet, joilla hän kansaa kuokkii yhteen, hamaan maailman ääriin asti; nämät ovat Efraimin kymmenen tuhatta, ja nämä Manassen tuhannet." 4 Moos. 23:22.
18. Ja hän sanoi Sebulonista: „iloitse, Sebulon, sinun uloskäydessäsi, ja sinä Isaskar, majoissasi!
19. He kutsuvat kansoja vuorelle, ja siellä vanhurskauden uhria uhraavat; sillä he imevät meren kyllyyden ja santaan kätketyt tavarat."
20. Ja hän sanoi Gadista: „siunattu olkoon se, joka levittää Gadin, hän asuu niinkuin hotka jalopeura, ja raastaa sekä käsivarren että päänlaen.
21. Ja hän katsoi itsellensä ensimmäisen osan maasta, että hän siinä lainopettajalta annetussa osassa olisi suruton; kuitenkin tuli hän kansan päämiesten kanssa, ja teki Herran vanhurskautta, ja hänen oikeutensa Israelin kanssa."
22. Ja Danista sanoi hän: „Dan on jalopeuran penikka, joka karkaa Basanista."
23. Ja Naftalista sanoi hän: „Naftali! armolla ravittu, ja täytetty Herran siunauksella; omista länsi ja etelä."
24. Ja Asserista sanoi hän: „Asser olkoon siunattu pojilla; hän olkoon veljillensä otollinen, ja kastakoon jalkansa öljyyn.
25. Rauta ja vaski olkoon sinun salpasi; ja niinkuin sinun ikäsi, niin olkoon voimasi."
26. Ei yksikään ole niinkuin Israelin Jumala, joka istuu taivaassa, hän olkoon sinun auttajasi, ja hänen kunniansa on pilvissä! Ps. 104:3.
27. Turvanasi on Jumala ijankaikkinen ja tukeenasi katoomattomat käsivarret. Hän ajaa ulos vihollisesi edestäsi, ja sanoo: hukuta heidät!
28 Israel asuu levollisesti yksinänsä, ja Jaakobin silmä katselee sitä maata, jossa jyviä ja viiniä on, siihen myös taivaat kastetta vuodattavat. Jer. 23:6. 33:16.
29. Autuas olet sinä, Israel: kuka on sinun kaltaisesi? Oi sinä kansa, joka Herrassa autuaaksi tulet, joka on sinun auttava kilpesi ja kunniakas miekkasi! Vihollisesi liehakoitsevat sinun edessäsi, ja sinä astelet heidän kukkulainsa päällä.

34 Luku.

Mooseksen kuolema.

Ja Mooses astui Moabin kedoilta ylös Nebon vuorelle, Pisgan kukkulalle, joka on Jerikon kohdalla; ja Herra näytti hänelle koko Gileadin maan Daniin asti, 5 Moos. 3:27. 32:49.
2. ja koko Naftalin ja Efraimin ja Manassen maan, ja koko Juudan maan viimeiseen mereen asti, 5 Moos. 11:24.
3. ja etelä-maan, ja Jerikon, Palmukaupungin lakeuden, hamaan Soariin asti. Tuom. 1:16. 2 Aik. 28:15.
4. Ja Herra sanoi hänelle: „tämä on se maa, jonka minä Abrahamille, Isaakille ja Jaakobille valalla lupasin ja sanoin: ‚minä annan sen sinun siemenellesi;' sinä sait sen nähdä silmilläsi, vaan et sinä sinne tule." 1 Moos. 12:7. 13:15. 15:18. 26:3. 28:13.
5. Ja Mooses, Herran palvelija, kuoli siellä Moabin maalla, Herran sanan mukaan.
6. Ja Hän hautasi hänet laaksoon, Moabin maalla, Bet-Peorin kohdalla. Eikä ole yksikään saanut tietää hänen hautaansa tähän päivään asti. Juud. v 9.
7. Ja Mooses oli kuollessaan sadan ja kahdenkymmenen ajastaikainen; ei hänen silmänsä olleet pimenneet, eikä hänen elämänsä neste lakastunut. 5 Moos. 31:2.
8. Ja Israelin lapset itkivät Moosesta Moabin kedoilla kolmekymmentä päivää: ja itku- ja valituspäivät Mooseksesta päättyivät. 4 Moos. 20:29.
9. Mutta Josua, Nunin poika, oli täytetty viisauden hengellä, sillä Mooses oli kätensä laskenut hänen päällensä; ja Israelin lapset olivat

kuuliaiset hänelle, ja tekivät niinkuin Herra oli Moosekselle käskenyt. 4 Moos. 27:18. 5 Moos. 1:38. 31:23.
10. Ja sitten ei yhtään profettaa noussut Israelissa Mooseksen vertaista, jonka Herra tunsi kasvoista kasvoihin,
11. kaikkinaisissa tunnustähdeissä ja ihmeissä, joita Herra hänen lähetti tekemään Egyptin maalla Faraolle ja kaikille hänen palvelijoillensa, koko hänen maallensa,
12. ja kaikessa väkevässä kädessä, ja kaikissa suurissa, peljättävissä töissä, jotka Mooses teki koko Israelin silmäin edessä.

JOSUAN KIRJA.

1 Luku.

Herra käskee Josuan menemään yli Jordanin ja rohkaisee häntä.

Ja tapahtui Mooseksen, Herran palvelijan, kuoleman jälkeen, että Herra puhui Josualle, Nunin pojalle, Mooseksen palvelijalle, sanoen: 2 Moos. 24:13. 33:11. 4 Moos. 11:28. 27:18. 5 Moos. 1:38.
2. ,,Minun palvelijani Mooses on kuollut; niin nouse nyt ja mene tämän Jordanin ylitse, sinä ja kaikki tämä kansa, siihen maahan, jonka minä annan Israelin lapsille. 5 Moos. 34:5.
3. Jokaisen paikan, johon jalkanne astuvat, annan minä teille, niinkuin minä olen Moosekselle sanonut. 5 Moos. 11:24. Jos. 14:9.
4. Korvesta ja tästä Libanonista suuren Fratin virtaan asti, koko Hetiläisten maa, hamaan isoon mereen asti länteen päin, ovat teidän maanne rajat. 2 Moos. 23:31. 4 Moos. 34:2 s.
5. Ei kukaan voi sinua vastaan seisoa koko elinaikanasi: niinkuin minä olin Mooseksen kanssa, niin olen minä sinunkin kanssasi; en minä hylkää sinua, enkä luovu sinusta. 5 Moos. 31:8. Hebr. 13:5.
6. Ole rohkia ja vahvista itsesi, sillä sinä olet jakava tälle kansalle sen maan, josta minä vannoin heidän isillensä, sen heille antavani. 5 Moos. 31:23. Jos. 19:51.
7. Ole vaan rohkia ja aivan vahva, varoen, että tekisit kaiken sen lain mukaan, jonka Mooses, minun palvelijani, sinulle käski; älä siitä harhaile oikialle eikä vasemmalle puolelle, että toimellisesti tekisit kaikissa teissäsi. 5 Moos. 5:32 s. 17:11,20. 28:14. 29:9. Jos. 23:6.
8. Älköön tämä lakiraamattu lähtekö suustasi pois, vaan ajattele sitä yöt päivät, varoen, että tekisit sen mukaan, mitä siinä on kirjoitettu; sillä niin sinä menestyt teissäsi, ja teet työsi toimellisesti. 5 Moos. 17:19. Ps. 1:2.
9. Enkö minä käskenyt sinun olla rohkeana ja vahvana? Älä pelkää, äläkä hämmästy, sillä Herra, sinun Jumalasi, on sinun kanssasi kaikissa teissäsi.'' 1 Sam. 10:7.
10. Silloin käski Josua kansan päämiehiä, ja sanoi:
11. ,,Käykäät leirin läpitse ja käskekäät kansaa, sanoen: valmistakaat itsellenne evästä, sillä kolmannen päivän perästä pitää teidän käymän tämän Jordanin ylitse, mennäksenne valloittamaan sitä maata, jonka Herra, teidän Jumalanne, teille antaa omistettavaksenne.'' Jos. 3:1 s.
12. Ja Josua puhui Rubenilaisille, Gadilaisille ja puolelle Manassen sukukunnalle, sanoen:
13. ,,Muistakaat se sana, kuin Mooses, Herran palvelija, teille käski, sanoen: ,Herra, teidän Jumalanne, on saattanut teidät lepoon, ja antanut teille tämän maan.' 4 Moos. 32:20 s. 5 Moos. 3:18 s.
14. Jättäkäät vaimonne, lapsenne ja karjanne siihen maahan, jonka Mooses teille antoi tällä puolella Jordanin. Mutta käykäät veljeinne edellä varustettuna, kaikki jotka vahvat miehet olette, ja auttakaat heitä,
15. siksi että Herra teidän veljillenne antaa levon, niinkuin teillenkin, että hekin omistaisivat sen maan, jonka Herra, teidän Jumalanne, heille antaa; sitte palatkaat omalle maallenne ja omistakaat se, jonka Mooses, Herran palvelija, teille antoi, tällä puolella Jordanin, auringon nousuun päin.''
16. Ja he vastasivat Josualle, ja sanoivat. ,,kaikki mitä meille käskenyt olet, sen me teemme, ja kuhunka ikänä lähetät meidät, sinne me menemme.
17. Niinkuin me olemme olleet Moosekselle kaikissa kuuliaiset, niin me myös olemme sinulle kuuliaiset; ainoastaan olkoon Herra, sinun Jumalasi, kanssasi, niinkuin hän oli Mooseksen kanssa.

18. Jokainen joka asettuu sinun suutasi vastaan, eikä ole kuuliainen sanoillesi kaikissa mitä käsket, hänen pitää kuoleman; ole vaan rohkia, ja vahvista itsesi."

2 Luku.

Vakoojat lähetetään. Rahab kätkee heidät.

Ja Josua, Nunin poika, lähetti salaisesti kaksi vakoojaa Sittimistä, sanoen: „menkäät ja katselkaat maata ja Jerikoa." Niin he läksivät matkaan, ja tulivat porton huoneeseen, jonka nimi oli Rahab, ja lepäsivät siellä. 4 Moos. 25:1. Hebr. 11:31. Jaak. 2:25.
2. Mutta Jerikon kuninkaalle ilmoitettiin, ja sanottiin: „katso, tänä yönä tuli tänne miehiä Israelin lapsista, vakoamaan maata."
3. Niin lähetti Jerikon kuningas Rahabin tykö, sanoen: „tuo ulos ne miehet, jotka tulivat tykösi, sinun huoneeses, sillä he ovat tulleet vakoamaan koko maata."
4. Mutta nainen otti molemmat miehet ja kätki heidät; ja hän sanoi näin: „miehet tulivat minun tyköni, enkä minä tietänyt, mistä he olivat,
5. ja kun portti pimeässä pantiin kiinni, niin läksivät miehet ulos, enkä tiedä, mihin he menivät. Ajakaat nopiasti heitä takaa, niin saatte heidät kiinni."
6. Mutta hän oli käskenyt heidän astua katon päälle, ja oli peittänyt heidät pellavain varsilla, jotka hän oli hajoittanut katon päälle.
7. Ja miehet ajoivat heitä takaa, Jordanin tietä, hamaan luotuspaikkaan; ja portti pantiin kiinni kohta, kuin he läksivät, jotka heitä ajoivat takaa.
8. Mutta ennenkuin miehet panivat maata, meni hän katolle heidän tykönsä,
9. ja sanoi miehille: „minä tiedän, että Herra antaa teille tämän maan; sillä teidän pelkonne on langennut meidän päällemme, ja koko maan asuvaiset ovat hämmästyneet teidän edessänne; 2 Moos. 15:14 s. 23:27. 5 Moos. 11:25. Jos. 5:1.
10. sillä me olemme kuulleet, kuinka Herra kuivasi Punaisen meren vedet edestänne lähteissänne Egyptistä, ja mitä te olette tehneet niille kahdelle Amorilaisten kuninkaalle, jotka olivat tuolla puolen Jordanin, Sihonille ja Ogille, jotka te tapoitte. 2 Moos. 14:21 s. 4 Moos. 21:34. Jos. 4:23.
11. Kun me sen kuulimme, niin sydämmemme raukesi, eikä ole yhdelläkään rohkeutta teidän edessänne; sillä Herra, teidän Jumalanne, on Jumala ylhäällä taivaissa ja alhaalla maassa. 5 Moos. 4:39. Jos. 5:1. Ps. 135:6.
12. Niin vannokaat nyt minulle Herran kautta, koska minä osoitin laupeuden teitä kohtaan, että te myös osoitatte laupeutta isäni huoneelle, ja annatte minulle varman merkin, Jos. 6:22.
13. että elämään jätätte minun isäni, ja äitini, ja veljeni, ja sisareni, ja kaikki, jotka heidän omansa ovat, ja vapahdatte sielumme kuolemasta."
14. Ja miehet sanoivat hänelle: „sielumme kuolkoot teidän edestänne, jos ette petä tätä meidän asiatamme; kun Herra antaa tämän maan meille, niin me osoitamme sinulle laupeutta ja uskollisuutta."
15. Ja hän laski heidät köydellä akkunasta alas; sillä hänen huoneensa oli kaupungin muurissa, ja hän asui juuri muurissa.
16. Ja hän sanoi heille: „menkäät vuorelle, ettei ne teitä kohtaisi, jotka teitä ajavat takaa, ja olkaat siellä lymyssä kolme päivää, siksikuin takaa-ajajat palajavat, ja menkäät sitte tietänne."
17. Ja miehet sanoivat hänelle: „me tahdomme kuitenkin olla vapaat tästä valastasi, jolla meitä vannotit.
18. Katso, kun me maahan sisälle tulemme, niin sinun pitää ripustaman tämän punaisen köyden akkunaan, josta meidät laskit alas, ja kokoa tykösi huoneeseen isäsi ja äitisi ja veljesi ja koko isäsi huone.
19. Jos joku käy huoneesi ovesta ulos, hänen verensä olkoon hänen päänsä päällä, ja me olemme viattomat; ja joka ikänä sinun kanssasi huoneessa on, hänen verensä olkoon meidän päämme päällä, jos jonkun käsi häneen sattuu. Matt. 27:25.
20. Mutta jos sinä petät tämän meidän asiamme, niin me olemme vapaat sinun valastas, jolla olet meitä vannottanut."
21. Hän vastasi: „olkoon niinkuin te sanotte," ja päästi heidät menemään; ja he menivät pois. Ja hän ripusti punaisen köyden akkunaan.
22. Ja he menivät pois, ja tulivat vuorelle, ja olivat siellä kolme päivää, siksi kuin ne olivat palanneet, jotka heitä ajoivat takaa; sillä takaa-ajajat olivat heitä etsineet kaikilla teillä, eivätkä löytäneet.
23. Ja ne molemmat miehet palasivat, ja astuivat vuorelta alas, menivät ylitse, ja tulivat Josuan, Nu-

nin pojan, tykö: ja he kertoivat hänelle kaikki, mitä heille oli tapahtunut.
24. Ja he sanoivat Josualle: „Herra on antanut käsiimme koko maan, sillä kaikki maan asuvaiset ovat hämmästyneet meidän edessämme.“

3 Luku.

Israelin kansa käy Jordanin yli.

Ja Josua nousi aamulla varhain, ja he läksivät Sittimistä ja tulivat Jordaniin asti, hän ja kaikki Israelin lapset; ja he olivat siinä yötä, ennenkuin he menivät ylitse. 4 Moos. 25:1. Jos. 2:1.
2. Ja tapahtui kolmen päivän perästä, että päämiehet menivät leirin läpitse,
3. ja käskivät kansaa, sanoen: „kun te näette Herran, teidän Jumalanne, liiton arkin, ja Leviläiset papit kantavan sitä, niin lähtekäät tekin sijaltanne ja seuratkaat häntä,
4. kuitenkin niin, että teidän ja sen välillä on liki kahden tuhannen kyynärän matka; älkäät tulko sitä lähemmäksi, että te tietäisitte tien, jota teidän pitää matkustaman; sillä ette te ennen ole sitä tietä vaeltaneet.“
5. Ja Josua sanoi kansalle: „pyhittäkäät itsenne, sillä huomenna tekee Herra ihmeellisiä töitä teidän keskellänne.“ 2 Moos. 19:10, 14.
6. Ja Josua puhui papeille, sanoen: „ottakaat liiton arkki, ja menkäät kansan edellä.“ Niin he ottivat liiton arkin, ja menivät kansan edellä. 4 Moos. 4:15.
7. Ja Herra sanoi Josualle: „tänäpänä rupean minä tekemään sinut suureksi koko Israelin edessä, että he tietäisivät, että niinkuin minä olin Mooseksen kanssa, niin minä olen myös sinun kanssasi. Jos. 1:5. 4:14.
8. Ja käske pappeja, jotka kantavat liiton arkkia, ja sano: kun te tulette Jordanin vetten ääreen, niin seisahtukaat Jordanissa.“
9. Ja Josua sanoi Israelin lapsille: „astukaat tänne, ja kuulkaat Herran, teidän Jumalanne, sanaa.“
10. Ja Josua sanoi: „tästä tietäkäät elävän Jumalan olevan teidän keskellänne ja että hän varmasti ajaa pois teidän edestänne Kananealaiset, Hetiläiset, Heviläiset, Feresiläiset, Gergesiläiset, Amorilaiset ja Jebusilaiset:
11. Katso, koko maailman hallitsijan liiton arkki menee Jordaniin teidän edellänne.
12. Niin valitkaat nyt kaksitoista miestä Israelin sukukunnista, jokaisesta sukukunnasta yksi mies. Jos. 4:2 s.
13. Ja on tapahtuva, että kun pappein jalkapöytä, jotka kantavat Herran, kaiken maailman hallitsijan, arkkia, tulee Jordanin veteen, niin se vesi, joka Jordanissa ylä puolelta juoksee, eroitetaan, niin että se seisoo yhdessä läjässä.“ Ps. 114:3.
14. Ja kun kansa läksi majoistansa menemään Jordanin ylitse, ja papit kantoivat liiton arkkia kansan edellä, Ap. t. 7:45.
15. ja kun arkin kantajat tulivat Jordanille, ja pappein, arkin kantajain, jalat peittyivät veden reunaan, — mutta Jordan oli täynnä partaasen saakka koko elonajan —, 1 Aik. 12:15.
16. niin seisahtui se vesi, joka yläpuolelta juoksi; se seisoi koottuna yhdessä läjässä kaukana Adamin kaupungin puolessa, joka on Sartanin luona; mutta se vesi, joka juoksi alas korven mereen, Suolaiseen mereen, väheni ja juoksi pois. Niin meni kansa ylitse Jerikoa kohden.
17. Ja papit, jotka kantoivat Herran liiton arkkia, seisoivat kuivalla alallansa, keskellä Jordania; ja koko Israel kävi kuivaa myöten sen läpitse, siksi kuin kaikki kansa tuli Jordanin ylitse.

4 Luku.

Kaksitoista kiveä Jordanissa ja Gilgalissa.

Ja kun koko kansa oli tullut Jordanin ylitse, puhui Herra Josualle, sanoen:
2. „Valitkaat kansasta kaksitoista miestä, jokaisesta sukukunnasta yksi mies, Jos. 3:12.
3. ja käskekäät heitä, sanoen: ‚ottakaat keskeltä tätä Jordania, siitä paikasta, jossa pappein jalat seisoivat alallansa, kaksitoista kiveä, ja viekäät ne myötänne ylitse, ja asettakaat siihen paikkaan, jossa te tänä yönä pidätte majaa.‘“
4. Niin kutsui Josua kaksitoista miestä, jotka hän oli määrännyt Israelin lapsista, jokaisesta sukukunnasta yhden miehen.
5. Ja Josua sanoi heille: „menkäät Herran, teidän Jumalanne, arkin eteen keskelle Jordania, ja jokainen nostakoon yhden kiven olallensa, Israelin lasten sukukuntain luvun mukaan,
6. että ne olisivat merkiksi teidän keskellänne, kun lapsenne tästedes

kysyvät ja sanovat: ,mitä nämä kivet teillä?' 2 Moos. 12:26 s. 13:14. 5 Moos. 6.20 s.

7. että silloin sanoisitte heille: ,Jordanin vesi jakautui Herran liiton arkin edestä; sen mennessä Jordanin ylitse jakautui Jordanin vesi; ja nämä kivet ovat Israelin lapsille ijankaikkiseksi muistoksi.'' Jos. 3:13, 16.

8. Ja Israelin lapset tekivät niinkuin Josua heitä käski, ja kantoivat kaksitoista kiveä keskeltä Jordania, niinkuin Herra oli Josualle sanonut, Israelin lasten sukukuntain luvun mukaan, ja he veivät ne ylitse myötänsä yösijaan asti, ja panivat ne siihen.

9. Ja Josua pystytti myös kaksitoista kiveä keskellä Jordania, missä pappein jalat seisoneet olivat, jotka liiton arkkia kantoivat; ja ne ovat siellä tähän päivään asti.

10. Ja papit, jotka arkkia kantoivat, seisoivat keskellä Jordania, siksi kuin kaikki toimitettiin, mitä Herra käski Josuan kansalle sanoa, kaiken sen mukaan, mitä Mooses Josualle käskenyt oli; ja kansa kävi kiireesti ylitse.

11. Kun koko kansa oli käynyt ylitse, meni myös Herran arkki ylitse, ja papit kansan eteen.

12. Ja Rubenilaiset ja Gadilaiset ja puoli Manassen sukukuntaa kävivät aseinensa Israelin lasten edellä, niinkuin Mooses heille sanonut oli. 4 Moos. 32:29.

13. Liki neljäkymmentä tuhatta sotaan varustettua kävi Herran edellä sotaan Jerikon kedoille.

14. Sinä päivänä teki Herra Josuan suureksi koko Israelin edessä; ja he pelkäsivät häntä, niinkuin he pelkäsivät Moosesta koko heidän elinaikanansa. Jos. 3:7.

15. Ja Herra puhui Josualle, sanoen.

16. ,,Käske pappein, jotka kantavat todistuksen arkkia, astua Jordanista ylös.''

17. Niin käski Josua pappeja, ja sanoi: ,,astukaat ylös Jordanista.''

18. Ja kun papit, jotka Herran liiton arkkia kantoivat, astuivat Jordanista ylös, ja pappein jalat nousivat kuivalle maalle, niin tulivat Jordanin vedet paikoillensa, ja juoksivat niinkuin ennenkin kaikkein äyräittensä yli.

19. Ja kansa astui Jordanista ylös ensimmäisen kuun kymmenentenä päivänä, ja he sijoittivat itsensä Gilgaliin, Jerikon itä-rajalla.

20. Ja ne kaksitoista kiveä, jotka he ottivat Jordanista, pystytti Josua Gilgalissa.

21. Ja hän puhui Israelin lapsille, sanoen: ,,kun teidän lapsenne tästedes kysyvät isiltänsä, ja sanovat: ,mitä nämä kivet?'

22. niin antakaat lastenne tietää, sanoen: ,Israel kävi kuivaa myöten Jordanin ylitse,

23. kun Herra, teidän Jumalanne, kuivasi Jordanin vedet teidän edestänne, siksi kuin te kävitte sen ylitse, niinkuin Herra, teidän Jumalanne, teki Punaisessa meressä, jonka hän kuivasi meidän edestämme, siksi kuin me kävimme sen ylitse; 2 Moos. 14:21 s.

24. että kaikki kansat maan päällä tuntisivat Herran käden, kuinka väkevä se on, että pelkäisitte aina Herraa, teidän Jumalaanne.''

5 Luku.

Israelin lapset ympärileikataan. Pääsiäistä pidetään. Manna lakkaa.

Kun kaikki Amorilaisten kuninkaat, jotka toisella puolella Jordania länteen päin asuivat, ja kaikki Kananealaisten kuninkaat meren tykönä kuulivat, että Herra kuivasi Jordanin vedet Israelin lasten eteen, siksi kuin he kävivät sen ylitse, niin heidän sydämmensä raukesi, eikä ollut heissä enään mitään rohkeutta Israelin lasten edessä. Jos. 2:9, 11, 24.

2. Siihen aikaan sanoi Herra Josualle: ,,tee itsellesi kiviveitset, ja ympärileikkaa taas Israelin lapset toisen kerran.'' 2 Moos. 4:25.

3. Niin teki Josua itsellensä kiviveitset, ja ympärileikkasi Israelin lapset Aralotin kukkulalla.

4. Ja tämä on syy, jonka tähden Josua ympärileikkasi heidät: kaikki se kansa, joka läksi ulos Egyptistä, miehenpuolet, kaikki sotamiehet, kuolivat tiellä korvessa, matkustaessansa Egyptistä.

5. Sillä kaikki kansa, jotka läksivät ulos, olivat ympärileikatut; mutta kaikki se kansa, joka korvessa syntyi matkalla, sen jälkeen kuin olivat lähteneet ulos Egyptistä, ei ollut ympärileikattu.

6. Sillä Israelin lapset vaelsivat neljäkymmentä ajastaikaa korvessa, siksi kuin kaikki sotamiehet, jotka Egyptistä lähteneet olivat, kuolivat, koska eivät kuulleet Herran ääntä, niinkuin Herra oli heille vannonut, ettei heidän pitänyt näkemän sitä

maata, jonka Herra valan kautta oli heidän isillensä luvannut, antaaksensa meille maan, rieskaa ja hunajata vuotavan. 4 Moos. 14:21 s., 28 s.
7. Mutta heidän lapsensa, jotka Hän herätti heidän sijaansa, ympärileikkasi Josua; sillä heillä oli esinahka, eivätkä olleet ympärileikatut matkalla.
8. Ja kun koko kansa oli ympärileikattu, pysyivät he alallansa leirissä siksi kuin he paranivat.
9. Ja Herra sanoi Josualle: „tänäpänä olen minä teistä kääntänyt pois Egyptin häväistyksen;" ja se paikka kutsutaan Gilgal tähän päivään asti.
10. Ja kun Israelin lapset olivat sijoittuneet Gilgalissa, pitivät he pääsiäistä neljäntenätoista päivänä sinä kuukautena, illalla, Jerikon kedolla, 2 Moos. 12:2 s., 14 s. 4 Moos. 9:5.
11. ja söivät sen maan jyvistä toisena pääsiäis-päivänä, happamattomia leipiä ja korvennettuja tähkäpäitä, juuri sinä päivänä. 3 Moos. 2:14. 23:14.
12. Ja manna lakkasi toisena päivänä, sittekuin he olivat syöneet maan jyvistä, niin ettei Israelin lapsilla enää ollut mannaa, vaan he söivät Kanaanmaan hedelmästä sinä vuonna.
13. Ja tapahtui, kun Josua oli lähellä Jerikoa, nosti hän silmänsä ja katseli; ja katso, mies seisoi siellä hänen edessänsä, paljastettu miekka kädessä; ja Josua meni hänen tykönsä, ja sanoi hänelle: „oletko sinä meidän vai vihamiestemme puolella?" 2 Moos. 23:23.
14. Hän sanoi: „en, vaan minä olen Herran sotajoukon päämies, ja olen nyt tullut." Silloin Josua lankesi maahan kasvoillensa ja kumarsi häntä, ja sanoi hänelle: „mitä Herrani sanoo palvelijallensa?" Ps. 148:2.
15. Ja Herran sotajoukon päämies sanoi Josualle: „riisu kengät jaloistasi, sillä paikka, jossa seisot, on pyhä." Ja Josua teki niin. 2 Moos. 3:5.

6 Luku.

Jerikon valloitus.

Ja Jeriko oli suljettu ja visusti varustettu Israelin lapsia vastaan; ei kukaan käynyt ulos, eikä tullut sisään.
2. Mutta Herra sanoi Josualle: „katso, minä olen antanut Jerikon, sen kuninkaan, ja väkevät sotajoukot, sinun käteesi."
3. Käykäät kaupungin ympäri, kaikki sotamiehet, yksi kerta koko kaupungin ympäri; ja tee niin kuusi päivää.
4. Ja seitsemän pappia ottakoot seitsemän riemuvuoden pasunaa arkin eteen; ja seitsemäntenä päivänä käykööt seitsemän kertaa kaupungin ympäri, ja papit soittakoot pasunilla.
5. Ja kun he soittavat riemuvuoden pasunaa pitkään, ja te kuulette pasunan äänen, niin nostakoon koko kansa suuren äänen ja huutakoon; ja niin kaupungin muuri hajoaa alallensa ja kansa astukoon sinne sisään, kukin suoraan eteenpäin."
6. Silloin kutsui Josua, Nunin poika, papit, ja sanoi heille: „ottakaat liiton arkki, ja seitsemän pappia kantakoot seitsemän riemuvuoden pasunaa Herran arkin edellä."
7. Mutta kansalle sanoi hän: „lähtekäät matkaan ja käykäät kaupungin ympäri, ja jotka ovat sota-aseilla varustetut, käykööt Herran arkin edellä."
8. Ja kun Josua nämät oli kansalle sanonut, niin ottivat ne seitsemän pappia seitsemän riemuvuoden pasunaa, ja kävivät Herran arkin edellä, ja soittivat pasunoilla; ja Herran liiton arkki seurasi heidän jälissänsä.
9. Ja ne, jotka olivat sota-aseilla varustetut, kävivät pappein edellä, jotka soittivat pasunoilla; mutta muu kansa seurasi arkkia, pasunain alinomaa soidessa.
10. Mutta Josua oli käskenyt kansaa, ja sanonut: „älkäät huutako, älkäät antako äänenne kuulua, älköön sanaa suustanne lähtekö, siihen päivään asti, jolloin minä sanon teille: ‚huutakaat!'; silloin nostakaat sotahuuto."
11. Ja niin kävi Herran arkki kaupungin ympäri, koko kaupungin ympäri yhden kerran; ja he tulivat leiriin, ja pitivät yötä leirissä.
12. Ja Josua nousi huomeneltain varhain; ja papit kantoivat Herran arkkia.
13. Ja ne seitsemän pappia kantoivat seitsemän riemuvuoden pasunaa Herran arkin edellä, ja käydessänsä soittivat alati pasunaa; ja jokainen, joka oli sota-aseilla varustettu, kävi heidän edellänsä, vaan muu kansa kävi Herran arkin jälissä pasunain alati soidessa.
14. Toisena päivänä he kävivät myöskin kerran kaupungin ympäri, ja tulivat leiriin jälleen; ja sitä he tekivät kuusi päivää.
15. Mutta seitsemäntenä päivänä

nousivat he varhain aamuruskon koittaessa ja kävivät samalla tavalla seitsemän kertaa kaupungin ympäri; ja ainoastaan sinä päivänä kävivät he seitsemän kertaa kaupungin ympäri.
16. Ja seitsemännellä kerralla, kun papit soittivat pasunaa, sanoi Josua kansalle: „huutakaat, sillä Herra on antanut teille kaupungin!
17. Mutta kaupunki ja kaikki, mitä siinä on, olkoon kirottu Herralle; ainoastaan portto Rahab jääköön elämään, hän ja kaikki, jotka hänen kanssansa huoneessa ovat, sillä hän kätki sanansaattajat, jotka me lähetimme. Jos. 2:3 s. Hebr. 11:31.
18. Ainoastaan karttakaat kirottua, ettette tuottaisi itsellenne kirouksen, jos te jotakin siitä kirotusta otatte, ja saatatte Israelin leirin kirouksen ja onnettomuuden alaiseksi. 3 Moos. 27:28.
19. Mutta kaikki hopia- ja kulta-, vaski- ja rauta-kalut olkoot Herralle pyhitetyt, ja tulkoot Herran tavarahuoneesen." 4 Moos. 31:54.
20. Ja niin kansa nosti sotahuudon, ja pasunilla soitettiin. Kun kansa kuuli pasunan äänen, huusivat kaikki suurella äänellä, ja muurit hajosivat alallensa; ja kaikki kansa, kukin suoraan kohdaltansa, astui kaupunkiin, ja he voittivat kaupungin, 2 Makk. 12:15. Hebr. 11:30.
21. ja hukuttivat kaikki, jotka kaupungissa olivat, miekan terällä, sekä miehet että naiset, nuoret ja vanhat, karjan, ja lampaat ja aasit.
22. Ja Josua sanoi niille kahdelle miehelle, jotka olivat olleet maata vakoamassa: „menkäät sen porton huoneesen, ja tuokaat vaimo sieltä ulos, ja kaikki, mitä hänellä on, niinkuin te olette hänelle vannoneet." Jos. 2:14.
23. Niin menivät nuoret miehet, jotka maata olivat vaonneet. sinne ja toivat Rahabin ulos, ja hänen isänsä, ja äitinsä, ja veljensä, ja kaikki mitä hänellä oli, koko hänen sukunsa toivat he ulos; ja he sijoittivat heidät ulkopuolelle Israelin leiriä.
24. Mutta kaupungin he polttivat tulella. ja kaikki mitä siellä oli; ainoastaan hopian, kullan, vaski- ja rautakalut panivat he tavaraksi Herran huoneesen. 4 Moos. 31:20.
25. Mutta portto Rahabin, ja hänen isänsä huoneen ja kaikki, jotka siihen kuuluivat, antoi Josua elää; ja hän on asunut Israelin keskellä tähän päivään asti, sentähden että hän kätki sanansaattajat, jotka Josua lähetti Jerikoa vakoamaan.
26. Ja Josua vannoi, ja sanoi: „kirottu olkoon Herran edessä se mies, joka nousee ja rakentaa tämän Jerikon kaupungin; kun hän laskee siihen perustuksen, niin kadottakoon esikoisensa, ja kun hän rakentaa sen portit, niin kadottakoon nuorimman poikansa." 1 Kun. 16:34.
27. Ja Herra oli Josuan kanssa, ja hän tuli kuuluisaksi kaikissa maakunnissa.

7 Luku.

Akanin varkaus.

Mutta Israelin lapset olivat uskottomat kirotun kalun suhteen; sillä Akan, Karmin poika, Sabdin pojan, Serakin pojan, Juudan sukukunnasta, otti jotakin kirotusta, ja Herran viha syttyi Israelin lapsiin. Jos. 22:20. 1 Aik. 2:7.
2. Ja Josua lähetti miehiä Jerikosta Aihin päin, joka on Betavenin läheliä, itään päin Betelistä, ja puhui heille, sanoen: „menkäät ja vakokaat maa." He menivät ja vakosivat Ain.
3. Sitte palasivat he jälleen Josuan tykö, ja sanoivat hänelle: „älä anna koko kansan sinne mennä; lähes kaksi tahi kolme tuhatta miestä voi sinne mennä ja lyödä Ain, ettei kaikkea kansaa hukkaan sinne vaivattaisi; sillä heitä on vähän."
4. Niin meni sinne kansasta liki kolmetuhatta miestä; mutta he pakenivat Ain kaupungin miesten edestä.
5. Ja Ain miehet löivät heistä liki kuusineljättäkymmentä miestä, ja ajoivat heitä portin ulkopuolella takaa Sabarimiin asti, ja löivät heitä siellä rinteellä. Silloin kansan sydän hämmästyi ja tuli niinkuin vesi.
6. Ja Josua repäisi vaatteensa, ja lankesi maahan kasvoillensa Herran arkin eteen hamaan iltaan asti, hän ja Israelin vanhimmat; ja he heittivät tomua päänsä päälle. 1 Moos. 37:34. 1 Sam. 4:12. Est. 4:1. Job. 1:20. 2:12.
7. Ja Josua sanoi: „ah Herra, Herra, miksi annoit tämän kansan ollenkaan tulla Jordanin ylitse, antaaksesi meidät Amorilaisten käsiin, hukuttaakses meitä? joska olisimme tyytyneet ja pysähtyneet sille puolen Jordania!
8. Voi, minun Herrani, mitä minun pitää sanoman, kun Israel selkänsä kääntää vihollisillensa?
9. Kun Kananealaiset ja kaikki maan asuvaiset sen kuulevat, niin he piirittävät meidät, ja hävittävät

nimemme maan päältä; mitä siis
teet suuren nimesi tähden?"
10. Niin sanoi Herra Josualle: „nouse, miksi sinä makaat kasvoillasi?
11. Israel on syntiä tehnyt, ja rikkonut minun liittoni, jonka minä käskin heille; ja ovat ottaneet siitä kirotusta, ovat varastaneet ja valehdelleet, ja panneet kaluinsa sekaan.
12. Israelin lapset eivät voi seisoa vihamiestensä edessä, mutta kääntävät selkänsä vihollisillensa; sillä he ovat kirouksessa. En minä enää ole teidän kanssanne, ellette hukuta sitä kirottua teidän keskeltänne.
13. Nouse, ja pyhitä kansa ja sano: ‚pyhittäkäät itsenne huomiseksi: sillä niin sanoo Herra, Israelin Jumala: kirous on sinun keskelläsi, Israel, sentähden et sinä ole seisovainen vihamiestesi edessä, siksi kuin te sen kirouksen siirrätte pois keskeltänne.' 2 Moos. 19:10. Jos. 3:5.
14. Ja varhain huomenna käykäät edes sukukunnittain; ja se sukukunta, jonka Herra arvalla valitsee, käyköön edes perhekunnittain; ja se perhekunta, jonka Herra arvalla valitsee, käyköön edes huonekunnittain; ja se huonekunta, jonka Herra arvalla valitsee, käyköön edes kukin perheenisäntä toinen toisensa jälkeen.
15. Ja se, joka löydetään ryhtyneeksi kirottuun kaluun, pitää tulella poltettaman ja kaikki mitä hänellä on, koska hän Herran liiton on rikkonut ja tehnyt hulluuden Israelissa." 4 Moos. 15:30,35. 5 Moos. 13:15 s.
16. Ja Josua nousi varhain huomeneltain, ja toi Israelin edes, toisen sukukunnan toisen jälkeen; ja arpa lankesi Juudan sukukunnalle.
17. Ja kun hän Juudan sukukunnan toi edes, lankesi arpa Serakilaisten perhekunnan päälle; ja kun hän toi Serakilaisten perhekunnan edes, toisen perheenisännän toisen jälkeen, lankesi arpa Sabdille.
1 Moos. 46:12. 4 Moos. 26:20.
18. Ja kun hän toi edes hänen huoneensa miesluvun jälkeen, niin lankesi arpa Akanin, Karmin pojan päälle, Sabdin pojan, Serakin pojan, Juudan sukukunnasta.
19. Ja Josua sanoi Akanille: „poikani, anna Herralle, Israelin Jumalalle, kunnia, ja anna hänelle ylistys, ja ilmoita minulle, mitä olet tehnyt, ja älä salaa sitä minulta."
20. Silloin vastasi Akan Josuaa, ja sanoi: „totisesti minä olen syntiä tehnyt Herraa, Israelin Jumalaa vastaan; näin olen tehnyt:
21. minä näin saaliissa kalliin Babelin hameen, ja kaksi sataa sikliä hopiata, ja kultaisen kielen, joka painoi viisikymmentä sikliä; niitä teki mieleni, ja minä otin ne; ja katso, ne on kaivetut maahan keskellä minun majaani, ja hopia alinna."
22. Niin Josua lähetti sinne sanansaattajat, ja ne kiiruhtivat majaan; ja katso, ne olivat kaivetut hänen majaansa, ja hopia alinna.
23. Ja he ottivat ne majasta, ja veivät ne Josuan ja kaikkien Israelin lasten tykö, ja panivat ne Herran eteen.
24. Niin otti Josua ja koko Israel hänen kanssansa Akanin, Serakin pojan, ja hopian, ja hameen, ja kultaisen kielen, hänen poikansa ja tyttärensä, hänen härkänsä, aasinsa ja lampaansa, hänen majansa ja kaikki mitä hänen omaansa oli, ja veivät ne Akorin laaksoon.
25. Ja Josua sanoi: „miksi olet meitä murheelliseksi saattanut? Herra on sinut saattava murheelliseksi tänäpäivänä." Ja koko Israel kivitti heidät kuoliaaksi, ja polttivat heidät tulella, ja heittivät kiviä heidän päällensä.
26. Ja he tekivät heidän päällensä suuren kiviroukkion, joka vielä on tähän päivään asti. Niin lakkasi Herran vihan tuli. Siitä kutsutaan se paikka Akorin laaksoksi tähän päivään asti.

8 Luku.

Ain kaupunki valloitetaan. Alttari rakennetaan Ebalin vuorelle.

Ja Herra sanoi Josualle: „älä pelkää, äläkä hämmästy; ota kanssasi kaikki sotaväki, ja nouse ja mene ylös Aihin; katso, minä olen antanut Ain kuninkaan kansoinensa, kaupunkinensa ja mainensa sinun käteesi. 5 Moos. 1:21. 7:18. 20:3 s. 31:3 s.
2. Ja sinun pitää tekemän Aille ja sen kuninkaalle, niinkuin sinä teit Jerikolle ja sen kuninkaalle; ainoasti sen saaliin ja karjan jakakaat keskenänne. Pane nyt väijyjät kaupungin taakse." 5 Moos. 20:14. Jos. 6:21,24.
3. Silloin Josua nousi kaiken sotaväen kanssa menemään ylös Aihin. Ja Josua valitsi kolmekymmentä tuhatta väkevää sotamiestä, ja lähetti heidät yöllä ulos,
4. ja käski heitä, sanoen: „katsokaat, teidän tulee väijyä kaupunkia, kaupungin takana; älkäät ylön kauas menkö kaupungista, ja olkaat kaikki valmiina.
5. Ja minä ja kaikki kansa, joka

minun kanssani on, lähestymme
kaupunkia. Ja kun he tulevat ulos
meitä vastaan niinkuin ennenkin,
niin me pakenemme heidän edel-
länsä, Jos. 7:5.
6. että he tulisivat meidän jälkeem-
me niin kauas, että saisimme hei-
dät eroitetuksi kaupungista; sillä he
ajattelevat: ,he pakenevat meidän
edellämme niinkuin ennenkin.' Mut-
ta kun me pakenemme heidän edel-
länsä,
7. silloin te nouskaat väijyksistä ja
ottakaat kaupunki; sillä Herra, tei-
dän Jumalanne, antaa sen teidän
käsiinne.
8. Ja kun te olette saaneet kaupun-
gin, sytyttäkäät siihen tuli, ja teh-
käät Herran sanan mukaan: katso-
kaat, minä olen sen käskenyt teille."
9. Niin Josua lähetti heidät, ja he
menivät sinne ja kävivät väijyksiin
Betelin ja Ain välillä, lännen puo-
lella Aista. Mutta Josua yötyi kan-
san keskellä.
10. Ja Josua nousi varhain ja aset-
ti kansan, ja hän ja Israelin van-
himmat menivät ylös Aihin.
11. Ja kaikki sotaväki, jotka hänen
tykönänsä olivat, menivät, kävivät
edes ja tulivat kaupungin kohdalle,
ja sijoittivat itsensä pohjan puolelle
Aista; ja laakso oli heidän ja Ain
välillä.
12. Mutta hän otti liki viisituhatta
miestä, ja pani ne väijyksiin Bet-
elin ja Ain välillä, lännen puolella
kaupunkia.
13. Ja kun kansa oli asetettu, koko
leiri, joka oli pohjan puolella kau-
punkia, ja väijyjät lännen puolella
kaupunkia, niin meni Josua sinä yö-
nä keskelle laaksoa.
14. Kun Ain kuningas sen näki, kii-
ruhtivat kaupungin miehet, varhain
huomeneltain, menivät ulos Israe-
lia vastaan sotaan, kuningas itse
kaiken väkensä kanssa, määrätyllä
ajalla, lakialle kedolle; mutta ei hän
tietänyt, että oltiin häntä väijymässä
kaupungin takana.
15. Mutta Josua ja koko Israel an-
toivat lyödä itsensä, ja pakenivat
tietä myöten korpeen päin.
16. Niin kaikki kansa, joka kau-
pungissa oli, huudettiin kokoon hei-
tä ajamaan takaa; ja he ajoivat Jo-
suata takaa ja eroitettiin kaupun-
gista,
17. niin ettei yhtään miestä jäänyt
Aihin ja Beteliin, joka ei mennyt
ulos Israelin perässä; ja he jättivät
kaupungin avoimeksi, ja ajoivat Is-
raelia takaa.
18. Niin sanoi Herra Josualle: ,,o-
jenna keihääsi, joka kädessäsi on,
Ain puoleen, sillä minä annan sen
sinun käsiisi." Ja Josua ojensi kei-
häänsä, joka oli hänen kädessänsä,
kaupungin puoleen.
19. Silloin väijyjät kiiruusti nousi-
vat paikastansa ja riensivät, kun
hän oli kätensä ojentanut, ja tuli-
vat kaupunkiin ja voittivat sen; ja
he kiireellä sytyttivät kaupungin pa-
lamaan.
20. Ja Ain miehet kääntyivät ja
katsoivat taaksensa, ja näkivät sa-
vun nousevan kaupungista taivaa-
sen päin. Ei ollut heillä tilaa paeta
sinne eikä tänne, kun se kansa, jo-
ka pakeni korpeen päin, kääntyi
takaa-ajajiansa vastaan.
21. Kun Josua ja koko Israel näki-
vät, että väijyjät voittivat kaupun-
gin ja että savu nousi kaupungista,
palasivat he ja löivät Ain miehet.
22. Ja toiset tulivat kaupungista u-
los heitä vastaan, ja he joutuivat
keskelle Israelia molemmilta puo-
lilta; ja he löivät heidät siksi ettei
yhtään heistä elämään jäänyt, eikä
myös pääsnyt pakoon. 5 Moos. 7:2.
23. Ja Ain kuninkaan ottivat he
elävänä kiinni, ja veivät hänet Jo-
suan tykö.
24. Ja kun Israel oli lyönyt kuo-
liaaksi kaikki Ain asujat kedolla ja
korvessa, johonka he heitä ajoivat
takaa, ja he olivat kaikki kaatuneet
miekan terällä, siihen asti että lop-
puivat, niin koko Israel palasi Ai-
hin ja löi sen miekan terällä.
25. Ja kaikki ne, jotka kaatuivat
sinä päivänä, sekä miehiä että nai-
sia, heitä oli kaksitoista tuhatta, ko-
ko Ain kansa.
26. Ja Josua ei vetänyt kättänsä ta-
kaisin, jolla hän oli ojentanut kei-
hään, ennen kuin hän oli tappanut
kaikki Ain asuvaiset. 2 Moos. 17:11 s.
27. Mutta kaupungin karjan ja saa-
liin jakoi Israel keskenänsä, Herran
sanan mukaan, niinkuin hän oli
käskenyt Josualle. 4 Moos. 31:22 s.
28. Ja Josua poltti Ain ja teki siitä
kiviraunion ainaiseksi; ja se on au-
tiona vielä tähän päivään asti.
29. Ja hän antoi ripustaa Ain ku-
ninkaan puuhun iltaan asti; ja kun
päivä oli laskenut, käski hän hänen
ruumiinsa ottaa puusta pois, ja he
heittivät sen kaupungin portin eteen
ja kokosivat suuren kiviraunion hä-
nen päällensä, joka siellä on vielä
nyt tähän päivään asti. 5 Moos. 21:23.
Jos. 10:27.
30. Silloin rakensi Josua Herralle,

Israelin Jumalalle, alttarin Ebalin vuorella,
31. niinkuin Mooses, Herran palvelija, oli Israelin lapsille käskenyt, ja niinkuin Mooseksen lakikirjassa kirjoitettu on, alttarin kokonaisista kivistä, joihin ei ole rauta sattunut. Ja he uhrasivat sen päällä polttouhria ja kiitosuhria Herralle.
2 Moos. 20:25. 5 Moos. 27:2 s.
32. Ja hän kirjoitti siellä kiviin sen lain sanat, jonka Mooses oli Israelin lapsille kirjoittanut. 5 Moos. 27:3 s. 31:9.
33. Ja koko Israel vanhimpainsa, päämiestensä ja tuomareinsa kanssa seisoivat molemmilla puolin arkkia, pappein, Leviläisten vastapäätä, jotka kantoivat Herran liiton arkkia, niin muukalaiset kuin kotonakin syntyneet, puolet heistä Gerisimin vuorella ja toinen puoli Ebalin vuorella, niinkuin Mooses, Herran palvelija, edeltäpäin oli käskenyt siunaamaan Israelin kansaa.
5 Moos. 11:19. 27:12 s. Dan. 9:11
34. Sitte julisti hän kaikki lain sanat, siunauksen ja kirouksen, aivan niinkuin se on kirjoitettu lakikirjassa.
35. Ei ollut yhtäkään sanaa kaikista, mitä Mooses oli käskenyt, jota ei Josua julistanut koko Israelin seurakunnan edessä, naisten ja lasten ja muukalaisten edessä, jotka olivat heidän keskellänsä. 5 Moos. 31:11 s.

9 Luku.

Gibeonilaisten kavaluus.

Ja kun kaikki kuninkaat sen kuulivat, jotka sillä puolen Jordania olivat, vuorilla ja laaksoissa ja kaikissa ison meren satamissa, Libanonin vuorelle päin, Hetiläiset, ja Amorilaiset, Kananealaiset, Feresiläiset. Heviläiset ja Jebusilaiset,
2. kokoontuivat he yhteen yksimielisesti sotimaan Josuata ja Israelia vastaan.
3. Kun Gibeonin asuvaiset kuulivat, mitä Josua oli tehnyt Jerikolle ja Aille,
4. niin turvautuivat hekin petokseen, menivät ja tekeytyivät sanan saattajiksi, ja ottivat vanhat säkit aaseinsa päälle, ja vanhat kuluneet ja ravistuneet viinileilit,
5. ja vanhat, paikatut kengät jalkoihinsa, ja vanhat ja rikkinäiset vaatteet yllensä, ja kaikki heidän eväsleipänsä olivat kovia ja homehtuneita;
6. ja he menivät leiriin Josuan tykö Gilgaliin, ja sanoivat hänelle ja kaikelle Israelille: „me olemme kaukaiselta maalta tulleet, tehkäät nyt liitto meidän kanssamme."
7. Niin sanoi koko Israel Heviläisille: „ehkä sinä asut meidän keskellämme, kuinka me tekisimme liiton sinun kanssasi?"
2 Moos. 23:32 s. 34:12. 5 Moos. 1:2 s. Jos. 11:19.
8. He sanoivat Josualle: „me olemme sinun palvelijasi." Ja Josua sanoi heille: „kutka te olette, ja mistä tulette?"
9. He sanoivat hänelle: „sinun palvelijasi ovat sangen kaukaiselta maalta tulleet Herran, sinun Jumalasi, nimen tähden; sillä me olemme kuulleet hänen sanomansa ja kaikki mitä hän Egyptissä on tehnyt,
10 ja kaikki mitä hän on tehnyt kahdelle Amorilaisten kuninkaalle, jotka olivat sillä puolen Jordanin, Sihonille, Hesbonin kuninkaalle, ja Ogille, Basanin kuninkaalle, joka asui Astarotissa. 4 Moos. 21:23 s.
5 Moos. 2:31 s.
11. Sentähden sanoivat meille meidän vanhimmat ja kaikki maamme asuvaiset: ,ottakaat evästä myötänne, ja menkäät heitä vastaan ja sanokaat heille: me olemme teidän palvelijanne, tehkäät liitto meidän kanssamme.'
12. Tämä meidän leipämme, jonka myötämme evääksi otimme kotoamme, oli vielä tuores, kun läksimme tulemaan teidän tykönne, mutta katso, se on nyt kova ja homehtunut.
13. Ja nämä viinileilit olivat uusia, kun me ne täytimme, ja katso, ne ovat kuluneet; ja nämä vaatteemme ja kenkämme ovat vanhaksi tulleet aivan pitkän matkan tähden."
14. Niin ottivat päämiehet heidän eväästänsä, mutta he eivät kysyneet Herran suuta. 4 Moos. 27:21.
15. Ja Josua teki rauhan heidän kanssansa, ja teki liiton heidän kanssansa, että he saisivat elää; ja kansan päämiehet vannoivat sen heille. Jos. 11:19. 2 Sam. 21:2.
16. Mutta kolmen päivän perästä sen jälkeen kuin olivat tehneet liiton heidän kanssansa, kuulivat he, että he olivat läheltä, ja asuivat heidän keskellänsä.
17. Ja Israelin lapset läksivät matkaan ja tulivat kolmantena päivänä heidän kaupunkeihinsa, jotka kutsutaan Gibeon, Kafira, Beerot ja Kirjatjearim.
18. Ja Israelin lapset eivät lyöneet heitä; sillä kansan päämiehet olivat vannoneet heille Herran, Israelin Jumalan, kautta. Ja koko kansa napisi päämiehiä vastaan.

19. Niin sanoivat kaikki kansan päämiehet kaikelle joukolle· ,,me olemme vannoneet heille Herran, Israelin Jumalan, kautta, ja sentähden emme voi heitä ahdistaa.
20. Mutta sen me teemme heille: antakaamme heidän elää, ettei viha tulisi valan tähden meidän päällemme, jonka me heille vannoneet olemme.“ 2 Sam. 21:1.
21. Ja päämiehet sanoivat heille, että he saavat elää. Ja he tulivat halkojen hakkaajiksi ja veden kantajiksi kaikelle kansalle, niinkuin päämiehet olivat heille sanoneet.
22. Niin Josua kutsui heidät ja puhui heille, ja sanoi: ,,miksi olette pettäneet meidät ja sanoneet: me asumme aivan kaukana teistä; ja kuitenkin te asutte meidän keskellämme?
23. Olkaat sentähden kirotut! Ette suinkaan ikinä lakkaa olemasta orjina, halkojen kantajina ja veden kantajina minun Jumalani huoneelle.“
24. He vastasivat Josuata, ja sanoivat: ,,sinun palvelijoillesi on monesti kerrottu, että Herra, sinun Jumalasi, on käskenyt palvelijansa Mooseksen antaa teille kaiken tämän maan ja hävittää edestänne kaikki maan asuvaiset; niin me suuresti pelkäsimme henkeämme teidän edessänne ja teimme tämän. 5 Moos. 7:1 s.
25. Mutta katso, me olemme nyt sinun käsissäsi; minkä näit hyväksi ja oikeaksi meille tehdä, se tee.“
26. Ja hän teki heille niin, ja vapahti heidät Israelin lasten käsistä, etteivät he lyöneet heitä kuoliaaksi.
27. Ja Josua teki sinä päivänä heidät halkojen hakkaajiksi ja veden kantajiksi seurakunnalle ja Herran alttarille tähän päivään asti, siinä paikassa, jonka hän oli valitseva.

10 Luku.

Viisi kuningasta lyödään Gibeonissa.

Kun Jerusalemin kuningas Adoni-Sedek kuuli Josuan voittaneeksi Ain ja hävittäneeksi sen, ja niin tehneeksi Aille ja sen kuninkaalle, kuin hän oli tehnyt Jerikolle ja hänen kuninkaallensa, ja että Gibeonin asuvaiset olivat tehneet rauhan Israelin kanssa ja asuivat heidän keskellänsä, Jos. 6:21,24. 8:26 s. 9:15.
2. pelkäsivät he suuresti; sillä Gibeon oli suuri kaupunki, niinkuin joku kuninkaan kaupunki, ja suurempi kuin Ai, ja kaikki sen asuvaiset olivat vahvat sotamiehet.
3. Ja Adoni-Sedek, Jerusalemin kuningas, lähetti Hohamille, Hebronin kuninkaalle, ja Pireamille, Jarmutin kuninkaalle, ja Jafialle, Lakiksen kuninkaalle, ja Deberille, Eglonin kuninkaalle, tämän sanan:
4 ,,Tulkaat ylös minun tyköni ja auttakaat minua, ja lyökäämme Gibeon; sillä he ovat tehneet rauhan Josuan ja Israelin lasten kanssa.“
5. Silloin kokoontuivat ja menivät ylös ne viisi Amorilaisten kuningasta, Jerusalemin kuningas, Hebronin kuningas, Jarmutin kuningas, Lakiksen kuningas ja Eglonin kuningas, he ja kaikki heidän leirinsä, ja piirittivät Gibeonin ja sotivat sitä vastaan.
6. Mutta Gibeonin miehet lähettivät Josuan tykö leiriin Gilgaliin, sanoen: ,,älä ota kättäsi pois palvelijoiltasi, tule nopiasti ylös meidän tykömme, vapahda meitä ja auta meitä; sillä kaikki Amorilaisten kuninkaat, jotka asuvat vuorilla, ovat kokoontuneet meitä vastaan.“
7. Ja Josua meni ylös Gilgalista, ja kaikki sotaväki hänen kanssansa, ja kaikki vahvat sotamiehet.
8. Ja Herra sanoi Josualle: ,,älä ensinkään heitä pelkää; sillä minä olen antanut heidät sinun käsiisi; ei yksikään heistä ole seisovainen sinun edessäsi.“ 5 Moos. 3:2. Jos. 6:2. 8:1.
9. Niin Josua tuli äkisti heidän päällensä; sillä hän matkusti kaiken yösen Gilgalista.
10. Ja Herra peljätti heitä Israelin edessä; ja he tuottivat heille suuren tappion Gibeonissa, ja ajoivat heitä takaa sitä tietä, jota ylös Bet-Horoniin mennään, ja löivät heitä Asekaan ja Makkedaan asti. 2 Moos. 14:24. 23:27. Tuom. 4:15.
11. Ja kun he Israelin edellä pakenivat alas Bet-Horonin tietä, antoi Herra taivaasta tulla suuret kivet heidän päällensä Asekaan asti, niin että he kuolivat; ja enempi oli niitä, jotka kuolivat raekivien kautta, kuin niitä, jotka Israelin lapset miekalla löivät. 2 Moos. 9:17 s., 22 s.
12. Silloin puhui Josua Herralle, sinä päivänä, jona Hän antoi Amorilaiset Israelin lasten käsiin, ja sanoi Israelin läsnä ollessa: ,,aurinko, seiso alallasi Gibeonissa, ja kuu, Ajalonin laaksossa!“ Jes. 28:21.
13. Ja aurinko seisoi alallansa ja kuu seisahtui, siksi kuin kansa kosti vihamiehillensä. Eikö tämä ole kirjoitettu ,,hurskaan kirjassa?“ Ja aurinko jäi seisomaan keskellä tai-

vasta ilman laskematta koko päivän. 2 Sam. 1:18. Jes. 38:8.
14. Ja ei ole yksikään päivä ollut senkaltainen, ei ennen eikä sittemmin, että Herra kuuli yhden miehen äänen; sillä Herra soti Israelin puolesta.
15. Ja Josua ja koko Israel hänen kanssansa palasi jälleen leiriin Gilgaliin.
16. Mutta ne viisi kuningasta pakenivat ja lymyivät luolaan Makkedassa.
17. Niin Josualle ilmoitettiin ja sanottiin: „ne viisi kuningasta ovat löydetyt kätkettynä luolaan Makkedassa."
18. Ja Josua sanoi: „vierittäkäät suuret kivet luolan suulle, ja asettakaat miehet heitä vartioitsemaan.
19. Mutta älkäät te alallanne seisoko, vaan ajakaat vihamiehiänne takaa ja lyökäät heidän viimeisiänsä; älkäät salliko heidän tulla kaupunkeihinsa, sillä Herra, teidän Jumalanne, on antanut heidät teidän käsiinne!"
20. Kun nyt Josua ja Israelin lapset olivat lopettaneet sen ylön suuren tapon ja peräti olivat heidät surmanneet, — mutta jääneet heistä pääsivät ja tulivat vahvoihin kaupunkeihin, —
21. niin palasi kaikki kansa jälleen leiriin Josuan tykö Makkedaan rauhassa, eikä kenkään rohjennut Israelin lasten edessä hiiskuakaan.
22. Mutta Josua sanoi: „avatkaat luolan suu, ja tuokaat ne viisi kuningasta luolasta minun tyköni."
23. He tekivät niin, ja toivat ulos ne viisi kuningasta hänen tykönsä luolasta, Jerusalemin kuninkaan, Hebronin kuninkaan, Jarmutin kuninkaan, Lakiksen kuninkaan, ja Eglonin kuninkaan.
24. Ja kun nämä kuninkaat olivat tuodut Josuan eteen, kutsui Josua kaikki Israelin miehet, ja sanoi sotajoukon päämiehille, jotka hänen kanssansa kulkivat: „tulkaat tänne ja asettakaat jalkanne näitten kuninkaitten kaulalle." Ja he tulivat, ja asettivat jalkansa heidän kaulalleen.
25. Ja Josua sanoi heille. „älkäät peljätkö, älkäätkä hämmästykö, vahvistakaat itsenne ja olkaat rohkiat; sillä näin tekee Herra kaikille vihamiehillenne, joita vastaan te soditte."
26. Ja Josua löi heidät sitten, ja surmasi heidät, ja ripusti viiteen puuhun; ja he riippuivat puissa hamaan iltaan asti.
27. Ja kun aurinko laski, käski Josua heitä, ja he ottivat heidät puista alas ja heittivät luolaan, johonka he olivat lymynneet, ja panivat suuret kivet luolan suulle, jotka siellä vielä tänäpänä ovat. 5 Moos. 21:23. Jos. 8:29.
28. Sinä päivänä voitti myös Josua Makkedan, ja löi sen miekan terällä, ja tappoi sen kuninkaan, ja kaikki ne sielut, jotka hänessä olivat, eikä yhtäkään jättänyt elämään; ja hän teki Makkedan kuninkaalle niinkuin hän oli tehnyt Jerikon kuninkaalle. Jos. 6:21.
29. Ja Josua vaelsi ja koko Israel hänen kanssansa Makkedasta Libnaan, ja soti Libnaa vastaan.
30. Ja Herra antoi senkin ja sen kuninkaan Israelin käsiin, ja hän löi sen miekan terällä ja kaikki ne sielut, jotka siellä olivat, eikä ketään elämään jättänyt; ja hän teki sen kuninkaalle niinkuin hän oli tehnyt Jerikon kuninkaalle.
31. Sitten matkusti Josua ja koko Israel hänen kanssansa Libnasta Lakikseen, ja piiritti sen, ja soti sitä vastaan.
32. Ja Herra antoi Lakiksenkin Israelin käsiin, niin että hän voitti sen toisena päivänä ja löi sen miekan terällä ja kaikki ne sielut, jotka siinä olivat, juuri niinkuin hän oli Libnalle tehnyt.
33. Siihen aikaan meni Horam, Jeserin kuningas, auttamaan Lakista; mutta Josua löi hänet kaiken joukkonsa kanssa, niin ettei hän yhtäkään henkiin jättänyt.
34. Ja Josua meni Lakiksesta ja koko Israel hänen kanssansa Egloniin, ja he piirittivät sen ja sotivat sitä vastaan,
35. ja voittivat sen sinä päivänä, ja löivät miekan terällä, ja surmasivat kaikki sielut, jotka siellä olivat, sinä päivänä, juuri niinkuin hän oli tehnyt Lakikselle.
36. Sitte meni Josua ja koko Israel hänen kanssansa Eglonista ylös Hebroniin, ja he sotivat sitä vastaan,
37. ja voittivat sen ja löivät sen miekan terällä, ja sen kuninkaan ja kaikki sen kaupungit, ja kaikki sielut, jotka siellä olivat, eikä hän yhtäkään jättänyt, juuri niinkuin hän oli tehnyt Eglonille; hän hävitti sen ja surmasi kaikki sielut, jotka siellä olivat
38. Ja Josua ja koko Israel hänen kanssansa palasi Debiriin, ja soti sitä vastaan,
39. ja voitti sen kuninkainensa ja kaikki sen kaupungit, ja löi ne miekan terällä, ja tappoi kaikki sielut,

jotka siellä olivat, eikä ketäkään jät-
tänyt; niinkuin hän oli Hebronille
tehnyt, niin teki hän myös Debirille
ja sen kuninkaalle, ja niinkuin hän
oli tehnyt Libnalle ja sen kunin-
kaalle.
40. Niin Josua löi kaikki maan asu-
vaiset vuorilla, ja etelä-maassa, ja
laaksoissa, ja alangoissa, ja kaikki
heidän kuninkaansa, eikä yhtäkään
jättänyt, vaan tappoi kaikki, joilla
henki oli, niinkuin Herra, Israelin
Jumala, oli käskenyt. 5 Moos. 7:2. 20:16.
41. Ja Josua löi heidät, ruveten Ka-
des-Barneasta Gasaan asti, ja koko
Gosenin maakunnan Gibeoniin asti.
Jos. 11:16. 15:51.
42. Ja Josua voitti kaikki nämä
kuninkaat maakuntinensa yhdellä
rupeamalla; sillä Herra, Israelin Ju-
mala, soti Israelin puolesta.
43. Ja Josua palasi leiriin Gilgaliin,
ja koko Israel hänen kanssansa.

11 Luku.

Pohjoinen osa maata valloitetaan.
Enakilaiset hävitetään.

Ja tapahtui, kun Jabin, Hatsorin
kuningas, sen kuuli, lähetti hän
sanan Jobabille, Madonin kunin-
kaalle, ja Simronin kuninkaalle, ja
Aksafin kuninkaalle,
2. ja niille kuninkaille, jotka asui-
vat pohjan puolella, vuorella, ja la-
keudella, etelään päin Kinnerotista,
ja laaksoissa, ja Dorin Nafotissa, me-
ren puolella,
3. Kananealaisille idän ja lännen
puoleen, Amorilaisille, Hetiläisille,
Feresiläisille ja Jebusilaisille vuo-
rella, niin myös Heviläisille ala puo-
lella Hermonin vuorta Mitspan maa-
kunnassa.
4. Ja nämä läksivät kaiken sota-
joukkonsa kanssa, joka oli sangen
suuri kansan paljous, niin lukuisa
kuin santa meren reunalla, ja san-
gen monta hevosta ja vaunua.
5. Kaikki nämä kuninkaat kokoon-
tuivat, tulivat ja sijoittivat itsensä
Meromin vetten tykö sotiakseen Is-
raelia vastaan.
6. Ja Herra sanoi Josualle: ,,älä hei-
tä ensinkään pelkää, sillä huomen-
na tällä ajalla minä annan heidät
kaikki lyötynä Israelin kansan eteen;
heidän hevosensa pitää sinun rivi-
nomaksi tekemän ja heidän vaunun-
sa tulella polttaman."
7. Ja Josua tuli ja kaikki sotajouk-
ko hänen kanssansa äkisti heidän
päällensä, Meromin vetten tykönä,
ja karkasivat heidän päällensä.
8. Ja Herra antoi heidät Israelin
käsiin, ja he löivät heidät, ja ajoivat
heitä takaa isoon Sidoniin asti, ja
siihen lämpymään veteen asti, ja
Mitspan laaksoon asti itään päin, ja
löivät heidät niin, ettei yksikään
heistä jäänyt. Jos. 13:6.
9. Ja Josua teki heille, niin kuin
Herra oli hänelle käskenyt; heidän
hevosensa teki hän rivinomaksi, ja
poltti heidän vaununsa tulella.
10. Ja Josua palasi sillä ajalla, ja
voitti Hatsorin, ja löi sen kunin-
kaan miekalla; sillä Hatsor oli en-
nen kaikkein näiden valtakuntain
pääkaupunki.
11. Ja he löivät kaikki ne sielut,
jotka siellä olivat, miekan terällä,
ja tappoivat, niin ettei yhtäkään jää-
nyt, jolla henki oli; ja hän poltti
Hatsorin tulella.
12. Kaikkein niiden kuningasten
kaupungit ja niiden kuninkaat voitti
Josua, ja löi heidät miekan terällä,
ja tappoi heidät, niinkuin Mooses,
Herran palvelija, oli käskenyt.
2 Moos. 23:32 s. 4 Moos. 33:52 s. 5 Moos. 20:16 s.
13. Mutta Israelin lapset eivät polt-
taneet yhtäkään kaupunkia, joka
seisoi korkealla töyräällä, paitsi ai-
noata Hatsoria, jonka Josua poltti.
14. Ja kaiken saaliin ja eläimet, jot-
ka he näistä kaupungeista olivat ot-
taneet, jakoivat Israelin lapset kes-
kenänsä. Ainoasti kaikki ihmiset
tappoivat he miekan terällä, ja hu-
kuttivat heidät, niin ettei yhtäkään
henkiin jäänyt.
15. Niinkuin Herra palvelijallensa
Moosekselle oli käskenyt, niin oli
Mooses Josualle käskenyt, ja niin
teki Josua; ettei niistä yhtäkään te-
kemättä jäänyt, mitä Herra oli Moo-
sekselle käskenyt. 2 Moos. 34:12 s.
5 Moos. 7:2.
16. Ja niin Josua otti koko tämän
maan, vuorimaan, ja koko etelä-
maan, ja koko Gosenin maan, ja la-
keuden ja alankomaan, ja Israelin
vuoret laaksoinensa,
17. siitä sileästä vuoresta, joka me-
nee ylös Seiriin päin Baal-Gadiin asti
Libanonin laaksossa, Hermonin vuo-
ren alla; kaikki niitten kuninkaat
hän voitti, löi ja tappoi heidät.
18. Kauan aikaa kävi Josua sotaa
kaikkein näiden kuningasten kanssa.
19. Ei ollut yhtäkään kaupunkia,
joka rauhalla antoi itsensä Israelin
lasten alle, paitsi Heviläisiä, jotka
asuivat Gibeonissa; mutta kaikki he
ottivat sodalla. Jos. 9:15, 18.
20. Ja Herralta se oli, että heidän
sydämmensä paatuivat kohtaamaan

Israelia sodalla, että niin hukkuisivat, eikä yhtäkään armoa heille tapahtuisi, vaan he peräti hävitettäisiin, niinkuin Herra Moosekselle oli käskenyt. 5 Moos. 2:30.
21. Siihen aikaan tuli Josua ja hävitti Enakilaiset vuorelta, Hebronista, Debiristä, Anabista ja kaikilta Juudan vuorilta, ja kaikilta Israelin vuorilta, ja hävitti heidät kaupunkeinensa. 4 Moos. 13:34. Tuom. 1:20.
22. Hän ei antanut yhtäkään Enakilaista jäädä Israelin lasten maalle; ainoastaan Gasassa, Gatissa ja Asdodissa oli niitä jälellä. 1 Sam. 17:4 s. 2 Sam. 21:20.
23. Ja niin Josua otti koko maan, aivan niinkuin Herra Moosekselle oli sanonut, ja antoi sen Israelille perinnöksi, kullekin sukukunnalle osansa. Ja maa sai sodasta rauhan.

12 Luku.

Voitetut kuninkaat ja maakunnat luetellaan.

Ja nämät ovat maan kuninkaat, jotka Israelin lapset löivät, ja joiden maan he ottivat tuolla puolen Jordanin, auringon nousuun päin, Arnonin ojasta Hermonin vuoreen asti, ja kaikki lakeuden itään päin:
2. Sihon, Amorilaisten kuningas, joka asui Hesbonissa ja hallitsi Aroerista lähtien, joka on Arnonin joen rannalla, keskellä joen laaksoa, ja puolen Gileadia, Jabbokin jokeen asti, joka on Ammonin lasten raja, 1 Moos. 32:22. 4 Moos. 21:24. 5 Moos. 2:36. 3:6, 16.
3. ja lakeutta Kinnerotin mereen asti itään päin, ja korven mereen, Suolaiseen mereen asti itään päin, Bet-Jesimotiin päin, ja lounaan puolelta Pisgan rinteiden alle. 3 Moos. 14:3. 4 Moos. 34:3.
4. Ja Ogin, Basanin kuninkaan, maan rajat, joka vielä oli Refalaisten jääneitä, ja asui Astarotissa ja Edreissä, 5 Moos. 1:4.
5. ja hallitsi Hermonin vuorella, Salkassa ja koko Basanissa, Gesurin ja Maakatin maan rajoihin, ja puolen Gileadia, joka Sihonin, Hesbonin kuninkaan, maan raja oli.
6. Mooses, Herran palvelija, ja Israelin lapset löivät heidät; ja Mooses, Herran palvelija, antoi sen Rubenilaisille, Gadilaisille ja puolelle Manassen sukukunnalle omaisuudeksi. 5 Moos. 3:16.
7. Nämät ovat ne maan kuninkaat, jotka Josua ja Israelin lapset löivät tällä puolen Jordanin länteen päin, Baal-Gadista Libanonin vuoren laaksossa, sileään vuoreen asti, joka ulottuu Seiriin päin. Sen maan antoi Josua Israelin sukukunnille omaisuudeksi, itsekullenkin osansa jälkeen,
8. vuorilla, alankomaissa, lakeudella, vuorten rinteillä, korvessa, ja lounaan puolisessa maassa: Hetiläiset, Amorilaiset, Kananealaiset, Feresiläiset, Heviläiset ja Jebusilaiset;
9. Jerikon kuningas, yksi; Ain kuningas, joka on Betelin lähellä, yksi;
10. Jerusalemin kuningas, yksi; Hebronin kuningas, yksi;
11. Jarmutin kuningas, yksi; Lakiksen kuningas, yksi;
12. Eglonin kuningas, yksi; Geserin kuningas, yksi;
13. Debirin kuningas, yksi; Gederin kuningas, yksi;
14. Horman kuningas, yksi; Aradin kuningas, yksi;
15. Libnan kuningas, yksi; Adullamin kuningas, yksi;
16. Makkedan kuningas, yksi; Betelin kuningas, yksi;
17. Tappuakin kuningas, yksi; Heferin kuningas, yksi;
18. Afekin kuningas, yksi; Lassaronin kuningas, yksi;
19. Madonin kuningas, yksi; Hatsorin kuningas, yksi;
20. Simron-Meronin kuningas, yksi; Aksafin kuningas, yksi;
21. Tanakin kuningas, yksi; Megiddon kuningas, yksi;
22. Kedeksen kuningas, yksi; Jokneamin kuningas Karmelin luona, yksi;
23. Dornafot-Dorin kuningas, yksi; ja pakanoitten kuningas Gilgalissa, yksi;
24. Tirtsan kuningas, yksi. Kaikki yhteensä oli yksineljättäkymmentä kuningasta.

13 Luku.

Herra käskee Josuan jakaa maata. Rubenin, Gadin ja puolen Manassen perintömaat.

Kun Josua vanheni ja ijälliseksi tuli, sanoi Herra hänelle: ,,sinä olet vanhentunut ja ijälliseksi tullut, ja maata on vielä aivan paljo jäänyt omistamatta.
2. Tämä on se jäljellä oleva maa kaikki Filistealaisten maan ääret ja koko Gessuri, 1 Sam. 27:8.
3. Sihorista, joka juoksee Egyptin editse, Ekronin maan ääriin asti, pohjan puoleen; se luetaan Kananealaisten maaksi. Ne viisi Filistealaisten päämiestä ovat: Gasilainen, Asdodilainen, Asklonilainen, Gati-

lainen, Ekronilainen ja Avilainen.
Jos. 15:4.
4. Mutta etelään päin on koko Kananealaisten maa ja Meara, joka on Sidonilaisten, Afekiin saakka ja hamaan Amorilaisten maan ääriin asti,
5. ja myös Gibliläisten maa, ja koko Libanon, auringon nousuun päin, Baal-Gadista Hermonin vuoren alta, siihen asti kuin Hamatiin tullaan;
6. kaikki, jotka vuorella asuvat, Libanonista lämpymään veteen asti, kaikki Sidonilaiset. Minä ajan ne Israelin lasten edestä pois; ja'a ne vaan Israelille perinnöksi, niinkuin minä olen sinulle käskenyt. Jos. 11:8.
7. Niin ja'a nyt tämä maa perinnöksi yhdeksälle sukukunnalle, ja puolelle Manassen sukukunnalle."
Ps. 135:11 s.
8. Rubenilaiset ja Gadilaiset ovat saaneet toisen puolen Manassen sukukunnan kanssa perintönsä, jonka Mooses heille antoi sillä puolen Jordanin itään päin, niinkuin Herran palvelija Mooses heille sen on antanut, 4 Moos. 32:33. 5 Moos. 3:12. Jos. 1:12 s. 20:8. 22:4.
9. Aroerista, joka on Arnonin joen reunalla, ja siitä kaupungista, joka on keskellä joen laaksoa, ja koko Medeban lakeuden Diboniin asti,
10. ja kaikki Sihonin, Amorilaisten kuninkaan, kaupungit, joka hallitsi Hesbonissa, Ammonin lasten maan rajoihin asti,
11. ja Gileadin ja Gessurin ja Maakatin maan ääret, ja koko Hermonin vuoren, ja koko Basanin Salkaan asti;
12. koko Ogin, Basanin kuninkaan, valtakunnan, joka hallitsi Astarotissa ja Edreissä, joka vielä oli Refalaisten jääneitä; ja Mooses löi heidät ja ajoi heidät pois.
13. Mutta Israelin lapset eivät ajaneet Gessurilaisia ja Maakatilaisia ulos, vaan Gessurilainen ja Maakatilainen asui Israelin lasten keskellä tähän päivään asti.
14. Mutta Leviläisten sukukunnalle ei hän antanut mitään perintöä; sillä Herran, Israelin Jumalan, polttouhri on heidän perintönsä, niinkuin Hän heille oli sanonut.
4 Moos. 18:24. 5 Moos. 10:9. 18:1 s. Hes. 44:28.
15. Ja Mooses antoi Rubenin lasten suvulle, heidän sukukuntainsa jälkeen,
16. että heidän alueensa oli Aroerista, joka on Arnonin joen reunalla, kaupungista keskellä joen laaksoa, kaiken sen tasaisen kedon kanssa Medeban tykönä;
17. Hesbonin kaupunkeinensa, jotka ovat tasaisella kedolla; Dibonin, Bamot-Baalin ja Bet-Baal Meonin,
18. Jaksan, Kedemotin, Mefaotin,
19. Kirjataimin, Sibman, Seret-saharin, vuorella laaksossa,
20. ja Bet-Peorin, Pisgan rinteet ja Bet-Jesimotin,
21. ja kaikki lakeuden kaupungit, ja koko Sihonin, Amorilaisten kuninkaan, valtakunnan, joka hallitsi Hesbonissa, jonka Mooses löi, hänet, ja Midianin päämiehet: Evin, Rekemin, Surin, Hurin ja Reban, Sihonin ala-ruhtinaat, jotka maassa asuivat. 4 Moos. 31:8.
22. Ja Bileaminkin, Beorin pojan, tietäjän, löivät Israelin lapset miekalla kuoliaaksi muitten lyötyjen mukana. 4 Moos. 22:5.
23. Ja Rubenin lasten raja oli Jordan ja sen ala. Tämä on Rubenin lasten perintö heidän sukukuntainsa jälkeen, nämä heidän kaupunkinsa ja niiden kylät.
24. Ja Mooses antoi Gadin lasten sukukunnalle heidän sukujensa jälkeen,
25. että heidän alueensa oli Jaeser, ja kaikki Gileadin kaupungit, ja puoli Ammonin lasten maata Aroeriin asti, joka on Rabban kohdalla,
5 Moos. 2:19.
26. ja Hesbonista Ramat-Mitspeen ja Betonimiin asti, ja Mahanaimista Debirin alueesen asti,
27. ja laaksossa: Betaram ja Betnimra, Sukot ja Safon, joka jäi Sihonin, Hesbonin kuninkaan, valtakunnasta, Jordanin alue Kinneretin meren ääreen asti, toisella puolella Jordania itään päin.
28. Tämä on Gadin lasten perintö heidän sukukuntainsa jälkeen, nämä heidän kaupunkinsa ja niiden kylät.
29. Ja Mooses antoi puolelle Manassen lasten sukukunnalle; ja puoli Manassen sukukuntaa sai osan heidän sukujensa mukaan.
30. Ja heidän alueensa oli Mahanaimista koko Basan, koko Ogin, Basanin kuninkaan, valtakunta, ja kaikki Jairin kylät, jotka ovat Basanissa, kuusikymmentä kaupunkia.
5 Moos. 3:14.
31. Ja puolen Gileadia, ja Astarotin, ja Edrein, Ogin valtakunnan, kaupungit, Basanissa, antoi hän Makirin, Manassen pojan, lapsille, toiselle puolelle Makirin lapsia, heidän sukujensa jälkeen. 4 Moos. 32:39 s. Jos. 17:1 s.
32. Tämä on se, minkä Mooses perinnöksi antoi Moabin kedoilla, sil-

lä puolella Jordania Jerikon kohdalla, itään päin.
33. Mutta Levin sukukunnalle ei
Mooses antanut yhtään perintö-osaa;
Herra, Israelin Jumala, on heidän
perintö-osansa, niinkuin Hän heille
oli sanonut. 4 Moos. 18:20.

14 Luku.

Maa länsipuolella Jordania jaetaan.
Kalebin perintö-osa.

Ja nämät ovat ne perintö-osat, mitkä Israelin lapset saivat Kanaanmaalla, jotka heille perinnöksi jakoi pappi Eleasar ja Josua, Nunin poika, ja Israelin lasten sukukuntain ylimmäiset isät,
2. arvan kautta kunkin sukukunnan perintö-osasta, niinkuin Herra oli käskenyt Mooseksen kautta, yhdeksälle sukukunnalle. 4 Moos. 26:55. 33:54. 34:13 s. Apt. t. 13:19.
3. Sillä Mooses oli antanut kahdelle sukukunnalle ja puolelle sukukunnalle perinnön tuolla puolella Jordania. Mutta Leviläisille ei hän antanut yhtään perintöä heidän keskellänsä. 5 Moos. 3:12 s.
4. Mutta Josefin lapsia oli kaksi sukukuntaa, Manasse ja Efraim; ja Leviläisille ei annettu yhtään osaa maassa, vaan ainoastaan kaupungit heidän asuaksensa, ja esikaupungit, heidän karjaansa ja tavaraansa varten. 1 Moos. 48:5. 4 Moos. 35:2 s.
5. Niinkuin Herra oli Moosekselle käskenyt, niin tekivät Israelin lapset, ja jakoivat maan.
6. Silloin menivät Juudan lapset Josuan tykö Gilgalissa, ja Kaleb, Jefunnen poika, Kenisiläinen, sanoi hänelle: „sinä tiedät, mitä Herra sanoi Jumalan miehelle Moosekselle minun ja sinun suhteen Kades-Barneassa. 4 Moos. 14:24. 32:12. 5 Moos. 1:36,38.
7. Minä olin neljänkymmenen ajastaikainen, kun Mooses, Herran palvelija, minut lähetti Kades-Barneasta vakoamaan maata, ja minä toin hänelle jälleen vastauksen sydämmeni jälkeen. 4 Moos. 13:7. 14:6 s.
8. Mutta veljeni, jotka minun kanssani olivat siellä käyneet, saattoivat kansalle vapisevan sydämmen; mutta minä seurasin Herraa, minun Jumalaani, uskollisesti. 4 Moos. 13:31 s. 5 Moos. 1:28.
9. Ja Mooses vannoi sinä päivänä ja sanoi: ,se maa, jonka päälle sinä jaloillas olet astunut, on totisesti sinun ja sinun lastesi perittävä ijankaikkisesti, että olet uskollisesti seurannut Herraa, minun Jumalaani.' 5 Moos. 11:24. Jos. 1:3. Tuom. 1:20.
10. Ja nyt katso, Herra on antanut minun elää, niinkuin hän oli sanonut. Tämä on viides ajastaika viidettäkymmentä, sittekuin Herra näitä sanoi Moosekselle, kun Israel vaelsi korvessa. Ja katso, minä olen tänäpäivänä viiden ajastajan vanha yhdeksättäkymmentä,
11. ja olen vielä tääpäivänä niin väkevä, kuin minä sinä päivänä olin, jona Mooses minut lähetti; niinkuin voimani oli silloin, niin on se vielä nytkin vahva sotimaan ja käymään ulos ja sisälle. 4 Moos. 27:17. 5 Moos. 31:3. Syr. 46:11.
12. Niin anna nyt minulle tämä vuorimaa, josta Herra puhui sinä päivänä; sillä sinä kuulit sen siihen aikaan, että Enakilaiset ovat siellä, ja suuret ja vahvat kaupungit. Ehkä on Herra minun kanssani, ja minä ajan heidät pois, niinkuin Herra on sanonut."
13. Ja Josua siunasi häntä ja antoi Kalebille, Jefunnen pojalle, Hebronin perinnöksi. Jos. 21:12. 1 Makk. 2:56.
14. Siitä tuli Hebron Kalebin, Jefunnen pojan, Kenisiläisen, perinnöksi tähän päivään asti, sentähden että hän oli uskollisesti seurannut Herraa, Israelin Jumalaa.
15. Mutta Hebron kutsuttiin muinaiseen aikaan Kirjat-Arba; hän oli suurin mies Enakilaisten joukossa. Ja maa sai sodasta rauhan.

15 Luku.

Juudan sukukunnan rajat ja kaupungit.

Juudan lasten sukukunnan arpa, heidän sukujensa jälkeen, tuli Edomin maan rajalle, jonka etelä puolella on Sinin korpi, lounaisen maan äärestä asti; 4 Moos. 34:3.
2. niin että heidän etelä rajansa oli Suolameren alipäästä, se on, siitä lahdesta, joka antaa etelään päin,
3. ja lähtee sieltä etelä puolella Akrabiimin kukkulaa, ja menee Sinniin, ja nousee Kades-Barnean eteläpuolella, ja menee Hesroniin, ja nousee Adariin, ja kääntyy Karkaan päin,
4. ja menee Asmonin ohitse, ja tulee Egyptin ojaan, ja se raja loppuu mereen. „Tämä olkoon teille maan raja etelässä." 4 Moos. 34:3,5.
5. Mutta raja itään päin on Suolainen meri Jordanin suuhun asti; ja raja pohjan puolelta on siitä meren lahdesta, jossa on Jordanin suu.
6. Se menee ylös Bet-Hoglaan, ja kulkee pohjan puolelta Bet-Arabaa,

ja menee ylös Rubenin pojan Bohanin kiven tykö. Jos. 18:17.
7. Sitten kulkee se ylös Debiriin Akorin laaksosta, ja kääntyy pohjan puoleen Gilgaliin, joka on Adummimin kukkulan kohdalla, joka on etelä puolella jokea; sitte se menee En-Semeksen vedelle, ja ulos Rogelin lähteelle.
8. Sitte menee raja Hinnomin pojan laaksoon, Jebusilaisen kukkulan etelä puolella, se on Jerusalem; ja raja nousee vuoren kukkulalle, joka on Hinnomin laakson kohdalla länteenpäin ja Refaimin laakson päässä pohjaan päin.
9. Sitte käy se siitä vuoren kukkulasta Neftoakin lähteelle, ja menee Efronin vuoren kaupunkein tykö, ja kääntyy Baalaan, joka on Kirjat-Jearim.
10. Baalasta kääntyy se länteen päin Seirin vuorelle, ja menee pohjan puolella Jearimin vuoren vieritse, se on Kessalon; ja siirtyy alas Bet-Semekseen, ja menee Timnaan,
11. ja tulee ulos Ekronin vieritse pohjan puolelle, ja vetäypi Sikroniin asti, menee Baalan vuoren ylitse, ja tulee Jabneeliin; ja rajan loppu on meri.
12. Mutta raja länteen päin on suuri meri; se on rajana. Tämä on Juudan lasten maan raja joka taholta ympäri, heidän sukujensa jälkeen.
13. Mutta Kalebille, Jefunnen pojalle, annettiin osaksi Juudan lasten keskellä, niinkuin Herra oli käskenyt Josualle, Kirjat-Arba, Enakilaisten isän kaupunki, se on Hebron.
4 Moos. 14:24. Jos. 14:13 s. Tuom. 1:20.
14. Ja Kaleb ajoi sieltä pois kolme Enakin poikaa, Sesain, Akimanin ja Talmain, Enakin lapset;
4 Moos. 13:23. Tuom. 1:10 s.
15. ja meni sieltä ylös Debirin asuvaisia vastaan. Debirin nimi oli muinen Kirjat-Sefer.
16. Ja Kaleb sanoi: „joka lyö Kirjat-Seferin ja voittaa sen, hänelle annan minä tyttäreni Aksan vaimoksi.“
17. Ja sen voitti Otniel, Kenaksen, Kalebin veljen poika; ja hän antoi tyttärensä Aksan hänelle vaimoksi.
Tuom. 1:13. 3:9. 1 Aik. 4:13.
18. Ja tapahtui, kun Aksa tuli, neuvoi hän miestänsä anomaan peltoa isältä; ja hän heittäysi aasin seljästä; niin sanoi Kaleb hänelle: „mikä sinun on?“ 1 Moos. 24:64.
19. Ja hän sanoi: „anna minulle siunaus, sillä sinä olet antanut minulle kuivan maan; anna minulle myös vesilähteitä.“ Ja hän antoi hänelle lähteitä, korkeilla ja alhaisilla mailla.
20. Tämä on Juudan lasten sukukunnan perintö, heidän sukujensa jälkeen.
21. Ja kaupungit Juudan lasten sukukunnan äärimmäisessä maassa, Edomin rajalla, etelässä, olivat: Kabseel, Eder, Jagur,
22. Kina, Dimona, Adada;
23. Kedes, Hasor, Jitnan;
24. Sif, Telem, Bealot;
25. Hasor-Hadata, Kerijot, Hesron, se on Hasor;
26. Amam, Sema, Molada;
27. Hasargadda, Hesmon, Bet-palet;
28. Hasarsual, Beerseba, Bisjotja;
29. Baala, Ijim, Asem;
30. Eltolad, Kesil, Horma;
31. Siklag, Madmanna, Sansanna;
32. Lebaot, Silhim, Ain, Rimmon: yhdeksän kolmattakymmentä kaupunkia kylinensä.
33. Mutta lakialla maalla oli Estaol, Sora, Asna;
34. Sanoa, Engannim, Tappuak, Enam;
35. Jarmut, Adullam, Soko, Aseka;
36. Saaraim, Aditaim, Gedera, Gederotaim: neljätoistakymmentä kaupunkia kylinensä;
37. Senan, Hadasa, Migdal-Gad;
38. Dilean, Mispe, Jokteel;
39. Lakis, Boskat, Eglon;
40. Kabbon, Lakmas, Kitlis;
41. Gederot, Bet-Dagon, Naama, Makkada: kuusitoistakymmentä kaupunkia kylinensä;
42. Libna, Eter, Asan;
43. Jiftak, Asna, Nesib;
44. Kegila, Aksib, Maresa: yhdeksän kaupunkia kylinensä;
45. Ekron tyttärinensä ja kylinensä;
46. Ekronista mereen asti, kaikki mikä ulottuu Asdodiin, ja niiden kylät;
47. Asdod tyttärinensä ja kylinensä; Gasa tyttärinensä ja kylinensä, Egyptin ojaan asti; ja se suuri meri on sen rajana.
48. Ja vuoristossa: Samir, Jatir, Soko;
49. Danna, Kirjat-Sanna, se on Debir;
50. Anab, Estemo, Anim;
51. Gosen, Holon, Gilo: yksitoistakymmentä kaupunkia kylinensä;
52. Arab, Duma, Esean;
53. Janum, Bet-Tappuak, Afeka;
54. Humta, Kirjat-Arba, se on Hebron, Sior: yhdeksän kaupunkia kylinensä;

55. Maon, Karmel, Sif, Juta;
56. Jisreel, Jokdeam, Sanoak;
57. Kain, Gibea, Timna: kymmenen kaupunkia kylinensä;
58. Halhul, Bet-Sur, Gedor;
59. Maarat, Bet-Anot, Eltekon: kuusi kaupunkia kylinensä;
60. Kirjat-Baal, se on Kirjat-Jearim, Harabba: kaksi kaupunkia kylinensä;
61. Ja korvessa: Bet-Araba, Middin, Sekaka;
62. Nibsan, ja suola-kaupunki, ja En-Gedi: kuusi kaupunkia kylinensä.
63. Mutta Jebusilaiset asuivat Jerusalemissa, eikä Juudan lapset voineet ajaa heitä ulos. Ja Jebusilaiset ovat asuneet Juudan lasten kanssa Jerusalemissa tähän päivään asti.
Tuom. 1:8. 2 Sam. 5:6 s.

16 Luku.

Josefin lasten rajat.

Näin lankesi arpa Josefin lapsille: Jordanista, Jerikon kohdalla, Jerikon itäpuolisen veden tykö, se korpi, joka menee Jerikosta ylös Bet-Elin mäkeen.
2. Ja raja lähtee Bet-Elistä Lusiin, ja menee Arkki-Atarotin rajalle,
Tuom. 1:26.
3. ja antaupi alas länteen päin Jafletin rajalle, alemma Bet-Horonin rajaan ja Gaseriin asti; ja loppuu meressä.
4. Nämä saivat Josefin lapset, Manasse ja Efraim, perinnöksi.
5. Efraimin lapset saivat maan-osan sukujensa jälkeen, ja heidän perintönsä raja itään päin oli Atarot-Addar, ylimmäiseen Bet-Horoniin asti,
6. ja se antaupi länteen päin Mikmetatiin pohjanpuolella; sieltä kääntyy se itään, Taenat-Silon puoleen, ja menee sen itäpuolella Janoakiin;
7. ja Janoakista alas Atarotiin ja Naarataan, ja antaupi Jerikoa vastaan ja menee Jordaniin.
8. Tappuakista menee raja länteen päin Nahalkaanaan, ja rajan pää on meressä. Tämä on Efraimin lasten sukukunnan perintö heidän sukujensa jälkeen,
9. ynnä vielä ne kaupungit, jotka olivat eroitetut Efraimin lapsille keskellä Manassen lasten perintöä, kaikki kaupungit kylinensä.
10. Mutta he eivät ajaneet Kananealaisia pois, jotka asuivat Gaserissa. Niin pysyivät Kananealaiset Efraimin keskellä tähän päivään asti ja tulivat verollisiksi.
Jos. 17:13.
Tuom. 1:29. 1 Kun. 9:16,21.

17 Luku.

Manassen perintö-osa itäpuolella Jordania.

Ja arpa lankesi Manassen sukukunnalle, sillä hän oli Josefin esikoinen, Makirille, Manassen esikoiselle, Gileadin isälle, joka oli jalo sotamies; ja hän sai Gileadin ja Basanin.
4 Moos. 26:29. 32:39 s. 5 Moos. 3:15.
2. Muut Manassen lapset saivat myös arvan sukujensa jälkeen: Abieserin lapset, Helekin lapset, Asrielin lapset, Sekemin lapset, Heferin lapset ja Semidan lapset. Nämät ovat Manassen, Josefin pojan, miehenpuoliset lapset sukujensa jälkeen.
3. Mutta Selofkadilla, Heferin pojalla, Gileadin pojan, Makirin pojan, Manassen pojan, ei ollut yhtään poikaa, vaan tyttäriä; ja nämät ovat hänen tytärtensä nimet: Makela, Noa, Hogla, Milka ja Tirsa.
4 Moos. 26:33. 27:1 s. 36:10 s.
4. Ja he menivät papin Eleasarin ja Josuan, Nunin pojan, ja ylimmäisten tykö, ja sanoivat: „Herra käski Mooseksen antaa meille perinnön veljeimme keskellä.“ Ja hän antoi heillekin perinnön heidän isänsä veljein keskellä, Herran käskyn jälkeen.
4 Moos. 27:7,8.
5. Ja Manasselle tuli kymmenen osaa, paitsi Gileadin ja Basanin maata, jotka ovat tuolla puolella Jordania;
6. sillä Manassen tyttäret saivat perinnön hänen poikainsa keskellä, ja Gileadin maa oli annettu muille Manassen pojille.
7. Ja Manassen raja oli Asserista Mikmetatiin, joka on Sikemin edessä, ja se menee eteläänpäin En-Tapuakin asuvaisten tykö.
8. Tapuakin maa tuli Manasselle, mutta Tapuak, Manassen rajalla, Efraimin lapsille.
9. Sitte raja menee alas Nahal-Kaanaan, joen eteläpuolelle. Nämä kaupungit olivat Efraimin omat Manassen kaupunkien keskellä. Manassen raja oli pohjan puolella ojaa ja loppui mereen.
Jos. 16:9.
10. Efraimin maa on etelän puolella, ja Manassen pohjan puolella, ja meri on sen raja; ja ne sattuvat Asseriin pohjan puolella, ja Isaskariin idän puolella.
11. Ja Manassella oli Isaskarissa ja Asserissa: Bet-Sean ja sen tyttäret, Jibleam ja sen tyttäret, Dorin asuvaiset ja sen tyttäret, Endorin asuvaiset ja sen tyttäret, Taanakin asuvaiset ja sen tyttäret, ja Megiddon asuvaiset ja sen tyttäret, kolmen kukkulan maan.

12. Mutta Manassen lapset eivät voineet ajaa niiden kaupunkien asuvaisia ulos, vaan Kananealaiset rupesivat asumaan siinä maassa.
Tuom. 1:27 s.
13. Mutta kun Israelin lapset vahvistuivat, tekivät he Kananealaiset verollisiksi, eivätkä ajaneet heitä ollenkaan pois.
14. Ja Josefin lapset puhuivat Josualle ja sanoivat: „mikset minulle enempää antanut perinnöksi, kuin yhden arvan ja osan; ja minä olen kuitenkin suuri kansa, niinkuin Herra on minut tähän asti siunannut?"
15. Niin Josua sanoi heille: „koska olet suuri kansa, niin mene metsään ja raivaa siellä itsellesi sijaa, Ferësiläisten ja Refalaisten maalla, jos Efraimin vuori on sinulle liian ahdas."
16. Niin sanoivat Josefin lapset: „ei tämä vuori meille riitä; ja kaikilla Kananealaisilla, jotka asuvat maan laaksoissa, ovat rautavaunut, niillä, jotka asuvat Betseanissa ja sen tyttärissä, ja niillä, jotka Jisreelin laaksossa asuvat." Tuom. 1:19.
17. Josua puhui Josefin huoneelle, Efraimille ja Manasselle, sanoen: „sinä olet suuri ja väkevä kansa, ei sinulla ole ainoasti yksi arpa;
18. sillä vuori on oleva sinun omasi. Koska se on metsämaata, niin raivaa se, ja sinä saat sen ääret omaksesi; sillä sinä ajat Kananealaiset pois, vaikka heillä on rautavaunuja, ja vaikka he väkevät ovat."

18 Luku.

Todistuksen-maja Silossa. Edelleen maan jakamista. Benjaminin osa.

Ja Israelin lasten koko seurakunta kokoontui Siloon ja pystytti siellä todistuksen-majan; ja maa oli heille alamainen. Jer. 7:12.
2. Ja oli vielä jälillä Israelin lapsista seitsemän sukukuntaa, joiden perintö ei ollut jaettu.
3. Ja Josua sanoi Israelin lapsille: „kuinka kauan olette niin hitaat, ettette mene omistamaan maata, jonka Herra, isäinne Jumala, teille on antanut.
4. Ottakaat jokaisesta sukukunnasta kolme miestä, minä lähetän heidät menemään ja vaeltamaan maan lävitse, että he merkitsisivät sen kirjaan kunkin perintö-osan mukaan, ja palajaisivat minun tyköni.
5. Ja jakakaat maa seitsemään osaan. Juuda pysyköön alueellansa etelän puolella, ja Josefin huone pysyköön alueellansa pohjan puolella.
6. Mutta kirjoittakaat te maa seitsemään osaan ja tuokaat tänne minulle, niin minä heitän teille arpaa tässä Herran, meidän Jumalamme edessä.
7. Sillä Leviläisillä ei ole yhtäkään osaa teidän keskellänne, vaan Herran pappeus on heidän perintö-osansa. Mutta Gad ja Ruben, ja puoli Manassen sukukuntaa ovat saaneet osansa tuolla puolen Jordania, itäisellä puolella, jonka Mooses, Herran palvelija, antoi heille."
4 Moos. 18:20 s. 32:33. 5 Moos. 10:9. 18:2. Jos. 13:14.
8. Niin miehet nousivat ja läksivät matkaan; ja Josua käski niitä, jotka menivät kirjoittamaan maata, ja sanoi: „vaeltakaat maan lävitse ja kirjoittakaat se, ja tulkaat takaisin minun tyköni, ja minä heitän tässä teille arpaa Herran edessä Silossa."
9. Ja miehet läksivät, vaelsivat maan lävitse, ja kirjoittivat sen kirjaan, seitsemään osaan, kaupunkein jälkeen, ja tulivat Siloon, Josuan tykö leiriin.
10. Ja Josua heitti Silossa arpaa heille Herran edessä; ja Josua jakoi siinä maan Israelin lapsille, heidän osansa jälkeen.
11. Ja Benjaminin lasten sukukunnalle lankesi arpa heidän sukujensa jälkeen; ja heidän arpansa alue oli Juudan lasten ja Josefin lasten välissä.
12. Ja heidän pohjainen rajansa läksi Jordanista, ja meni ylös Jerikon viertä myöten pohjan puolella, ja nousi vuorella länteen päin, ja loppuu Bet-Avenin korpeen.
13. Sieltä raja juoksi Lusiin, etelä puolelle Lusia, se on Betel, ja laskee Atarot-Adaniin sillä vuorella, joka on eteläpuolella alempaa Bet-Horonia. 1 Moos. 28:19.
14. Sitte meni raja niin, että se kääntyy länteisellä kulmalla etelään päin siitä vuoresta, joka on Bet-Horonin eteläpuolella, ja loppuu Kirjat-Baalin tykönä, se on Kirjat-Jearim, Juudan lasten kaupunki. Tämä on lännen-puolinen kulma.
15. Mutta etelänpuolinen kulma on Kirjat-Jearimin äärestä, ja raja loppuu länteenpäin, ja menee Neftoakin lähteelle, Jos. 15:9.
16. ja laskee sen vuoren ääreen, joka on Hinnomin lasten laakson edessä, Refaimin laaksossa, pohjan puoleen, ja menee Hinnomin laaksoon Jebusilaisen kukkulan etelänpuolella ja alas Rogelin lähteelle, Jos. 15:7 s.
17. ja antaupi pohjoiseen päin, ja

juoksee Ensemekseen, menee Gelilotiin, joka on vastapäätä Adummim-mäkeä, ja laskee Bohanin, Rubenin pojan kiven tykö, Jos. 15:6.
18. ja menee lakeuden vieritse pohjaan päin, laskee alas lakeudelle,
19. menee Bet-Hoglan vieritse pohjan puolella, ja raja loppuu Suolaisen meren pohjoiseen lahteen, Jordanin etelä päähän. Tämä on etelän-puolinen raja. Jos. 15:2.
20. Mutta itäpuolella oli Jordan rajana. Tämä on Benjaminin lasten perintö-osa rajoinensa ylt'ympäri, heidän sukujensa jälkeen.
21. Mutta nämät ovat Benjaminin lasten sukukunnan kaupungit heidän sukujensa jälkeen: Jeriko, Bet-Hogla, Emek-Kesis;
22. Bet-Araba, Semaraim, Betel;
23. Avim, Para ja Ofra;
24. Kafar-Ammoni, Ofni ja Gaba: kaksitoistakymmentä kaupunkia kylinensä;
25. Gibeon, Rama ja Beerot;
26. Mispe, Kefira ja Mosa;
27. Rekem, Jirpeel ja Tarala;
28. Sela, Elef, ja Jebus, se on Jerusalem, Gibeat, Kirjat: neljätoistakymmentä kaupunkia kylinensä. Tämä on Benjaminin lasten perintö-osa heidän sukujensa jälkeen.

19 Luku.

Simeonin, Sebulonin, Isaskarin, Asserin, Naftalin, Danin perintö-osat. Josuan erikoinen osa.

Toinen arpa lankesi Simeonin lasten sukukunnalle, heidän sukujensa jälkeen; ja heidän perintönsä oli keskellä Juudan lasten perintöä. 1 Moos. 49:7.
2. Ja heidän perittäväksensä tuli Beerseba, Seba ja Molada;
3. Hasar-Sual, Bala ja Asem;
4. Eltolad, Betul ja Horma;
5. Siklag, Bet-Hammarkabot ja Hasar-Susa;
6. Bet-Lebaot ja Saruhen: kolmetoistakymmentä kaupunkia kylinensä;
7. sekä Ain, Rimmon, Eter ja Asan· neljä kaupunkia kylinensä;
8. siihen myös kaikki kylät, jotka näiden kaupunkein ympärillä ovat, Baalat-Beeriin, ja etelämaan Ramatiin asti. Tämä on Simeonin lasten sukukunnan perintö, heidän sukujensa jälkeen.
9. Keskellä Juudan lasten osaa on Simeonin lasten perintö; sillä Juudan lasten osa oli heille liian suuri, sentähden perivät Simeonin lapset osan keskellä heidän perintöänsä.
10. Kolmas arpa lankesi Sebulonin lasten sukukunnalle, heidän sukujensa jälkeen, ja heidän perintönsä raja oli Saridiin asti.
11. Ja heidän rajansa nousi länteen päin Maralaan, ja ulottuu Dabbasetiin ja siihen jokeen, joka juoksee Jokneamin ohitse;
12. ja kääntyy Saridista itään päin, auringon nousuun päin, Kislot-Taborin rajalle, menee Dabratiin, ja nousee Jafiaan;
13. ja menee sieltä itään päin Gat-Heferiin, Et-Kasiin, ja loppuu Rimmoniin, joka ulottuu Neaan asti;
14. ja raja kiertää sen pohjan puolella Hannatonia, ja loppuu Jifta-Kelin laaksoon;
15. Kattat, Nahalal, Simron, Jidala ja Betlehem: kaksitoistakymmentä kaupunkia kylinensä.
16. Tämä on Sebulonin lasten perintö, heidän sukujensa jälkeen, nämä heidän kaupunkinsa ja niiden kylät.
17. Neljäs arpa lankesi Isaskarille, Isaskarin lapsille, heidän sukujensa jälkeen.
18. Ja heidän alueensa oli Iisreel, Kesullot ja Sunem;
19. Hafaraim, Sion ja Anaharat;
20. Rabbit, Kisjon ja Abes;
21. Remet, En-Gannim, En-Hadda ja Bet-Fases;
22. ja raja ulottuu Taboriin, Sahasimaan, ja Bet-Semekseen; ja heidän rajansa loppuu Jordaniin: kuusitoistakymmentä kaupunkia kylinensä.
23. Tämä on Isaskarin lasten sukukunnan perintö, kaupungit ja kylät heidän sukujensa jälkeen.
24. Viides arpa lankesi Asserin lasten sukukunnalle, heidän sukujensa jälkeen.
25. Ja heidän rajansa oli: Helkat, Hali, Beten ja Aksaf;
26. Allammelek, Amad ja Miseal, ja ulottuu Karmeliin länteen päin, ja Sihor-Libnatiin;
27. ja kääntyy auringon nousua kohti Bet-Dagoniin, sattuu Sebuloniin ja Jifta-Elin laaksoon, pohjan puolella Bet-Emekiä ja Negieliä, ja loppuu Kabulin tykönä vasemmalla puolella,
28. ja Ebroniin, Rehobiin, Hammoniin ja Kanaan, aina isoon Sidoniin asti;
29. ja raja kääntyy Raman puoleen, aina vahvaan kaupunkiin Soriin asti, ja palajaa Hosaan päin, ja loppuu mereen Aksibin seuduilla;
30. Umma, Afek ja Rehob: kaksi-

kolmattakymmentä kaupunkia kylinensä.
31. Tämä on Asserin lasten sukukunnan perintö, heidän sukujensa jälkeen, nämä heidän kaupunkinsa ja niiden kylät.
32. Kuudes arpa lankesi Naftalin lapsille, heidän sukujensa jälkeen.
33. Ja heidän rajansa oli Helefistä, Saananimin tammesta ja Adami-Nekeb, ja Jabneel, Lakkumiin asti, ja loppuu Jordaniin.
34. Ja raja kääntyy lännen puoleen Asnot-Taboriin, ja tulee sieltä hamaan Hukkokiin, ja koskee etelän puolella Sebuloniin ja lännen puolella Asseriin ja Juudaan Jordanin tykönä idänpuolella.
35. Ja vahvat kaupungit ovat: Siddim, Ser, Hammat, Rakkat ja Kinneret,
36. Adama, Rama ja Hasor,
37. Kedes, Edrei ja En-Hasor,
38. Jireon, Migda-El, Harem, Bet-Anat ja Bet-Semes: yhdeksäntoistakymmentä kaupunkia kylinensä.
39. Tämä on Naftalin lasten sukukunnan perintö, heidän sukujensa jälkeen, kaupungit ja niiden kylät.
40. Seitsemäs arpa lankesi Danin lasten sukukunnalle, heidän sukujensa jälkeen.
41. Ja heidän perintönsä raja oli Sorea, Estaol ja Ir-Semes,
42. Saalabbin, Aijalon ja Jitla,
43. Elon, Timnata ja Ekron,
44. Elteke, Gibbeton ja Baalat,
45. Jihud, Bene-Berak ja Gat-Rimmon,
46. Me-Haijarkon ja Rakkon, ja paikkakunta Jafon kohdalla.
47. Ja Danin lasten raja kävi vielä etemmäksi. Ja Danin lapset nousivat ja sotivat Lesemiä vastaan, voittivat sen ja löivät sen miekan terällä, valloittivat sen ja asuivat siinä, ja kutsuivat Lesemin Daniksi, isänsä Danin nimeltä. Tuom. 1:34. 18:27 s.
48. Tämä on Danin lasten sukukunnan perintö, heidän sukujensa jälkeen, nämä kaupungit ja niiden kylät.
49. Ja kun he olivat lakanneet jakamasta maata rajojensa mukaan, antoivat Israelin lapset Josualle, Nunin pojalle, perinnön keskellänsä,
50. ja antoivat hänelle Herran käskyn mukaan sen kaupungin, jota hän anoi, Timnat-Serakin Efraimin vuorella: siellä hän rakensi kaupungin ja asui siinä.
51. Nämät ovat ne perinnöt, jotka, pappi Eleasar ja Josua, Nunin poika, ja ylimmäiset Israelin lasten sukukuntain isistä arvalla jakoivat Silossa Herran edessä, seurakunnan majan ovella; ja niin he lopettivat maan jakamisen.

20 Luku.

Kuusi vapaakaupunkia.

Ja Herra puhui Josualle ja sanoi:
2. „Puhu Israelin lapsille, sanoen: määrätkäät vapaakaupungit, joista minä olen teille puhunut Mooseksen kautta; 2 Moos. 21:13. 4 Moos. 35:9 s. 5 Moos. 19:2 s.
3. että sinne saisi paeta miehentappaja, joka lyö jonkun tapaturmasta ja tietämättä, että ne olisivat teille turvapaikoiksi veren kostajalta.
4. Ja joka pakenee johonkuhun niistä kaupungeista, hänen pitää seisoman ulkona kaupungin portin edessä ja puhuman asiansa tämän kaupungin vanhimmille, ja näiden tulee ottaa hänet kaupunkiin tykönsä ja antaa hänelle sijaa, että hän saa asua heidän luonansa.
5. Ja kun veren kostaja ajaa häntä takaa, niin eivät he saa antaa miehentappajaa hänen käsiinsä, koska hän tietämättä löi lähimmäisensä eikä ollut ennen hänen vihamiehensä.
6. Ja asukoon hän siinä kaupungissa. siksi kuin hän seisoo seurakunnan oikeuden edessä, ylimmäisen papin kuolemaan asti, joka siihen aikaan on; sitte miehentappaja palatkoon ja tulkoon kaupunkiinsa ja huoneesensa, kaupunkiin, josta hän pakeni. 4 Moos. 35:12.
7. Ja he pyhittivät Kedeksen Galileassa, Naftalin vuorella, ja Sikemin Efraimin vuorella, ja Kirjat-Arban, se on Hebronin, Juudan vuorella;
8. ja tuolla puolella Jordania, Jerikon kohdalla, itään päin, määräsivät he Beserin, korvessa lakialla kedolla, Rubenin sukukunnasta; ja Ramotin Gileadissa, Gadin sukukunnasta, ja Golanin Basanissa, Manassen sukukunnasta. 5 Moos. 4:41 s.
9. Nämät olivat ne kaupungit, jotka määrättiin kaikille Israelin lapsille ja muukalaisille, jotka heidän keskellänsä asuivat, että sinne pakenisi jokainen, joka jonkun tapaturmasta löi. ettei hän kuolisi verenkostajan käden kautta, ennen kuin hän seisoisi seurakunnan edessä.

21 Luku.

Kahdeksan viidettäkymmentä Leviläiskaupunkia.

Ja Leviläisten ylimmäiset isät menivät papin Eleasarin ja Josuan,

Nunin pojan, eteen, ja Israelin lasten sukukuntain ylimmäisten isäin eteen,
2. ja puhuttelivat heitä Silossa Kanaanmaalla ja sanoivat: „Herra käski Mooseksen kautta antaa meille kaupungeita asuaksemme, ja niiden esikaupungit karjallemme."
Jos. 18:1. 4 Moos. 35:1 s.
3. Ja Israelin lapset antoivat Leviläisille perinnöstänsä, Herran käskyn mukaan, nämä kaupungit esikaupunkeinensa:
4. Ja arpa lankesi Kehatilaisten suvuille; ja papin Aaronin lapset Leviläisistä saivat arvalla Juudan sukukunnasta, Simeonin sukukunnasta ja Benjaminin sukukunnasta kolmetoista kaupunkia.
5. Mutta muille Kehatin lapsille tuli arvalla Efraimin sukukunnasta, Danin sukukunnasta ja puolesta Manassen sukukunnasta kymmenen kaupunkia.
6. Gersonin lapsille tuli arvalla Isaskarin sukukunnasta, Asserin sukukunnasta, Naftalin sukukunnasta ja puolesta Manassen sukukunnasta Basanissa kolmetoista kaupunkia.
7. Merarin lapset sukujensa jälkeen saivat Rubenin sukukunnasta, Gadin sukukunnasta ja Sebulonin sukukunnasta kaksitoista kaupunkia.
8. Ja Israelin lapset antoivat Leviläisille arvalla nämä kaupungit esikaupunkeinensa, niinkuin Herra Mooseksen kautta oli käskenyt.
9. Juudan lasten sukukunnasta ja Simeonin lasten sukukunnasta annettiin nämä kaupungit, jotka nimeltä nimitettiin,
10. Aaronin pojille, jotka olivat Kehatilaisten sukua Levin poikia; sillä ensimmäinen arpa oli heidän.
1 Aik. 6:54 s.
11. Heille antoivat he Arban, Enakin isän, kaupungin, se on Hebron, Juudan vuorella, ja esikaupungit ympäristöltä. Jos. 14:15. 15:13.
12. Mutta kaupungin pellon kylinensä antoivat he Kalebille, Jefunnen pojalle, perinnöksi. Jos. 14:13 s: 1 Aik. 6:56.
13. Papin Aaronin lapsille antoivat he miehentappajain vapaakaupungin Hebronin esikaupunkeinensa ja Libnan esikaupunkeinensa,
Jos. 20:7. 1 Aik. 6:57 s.
14. Jattirin esikaupunkeinensa ja Estmoan esikaupunkeinensa,
15. Holonin esikaupunkeinensa ja Debirin esikaupunkeinensa,
16. Ainin esikaupunkeinensa, Juttaan esikaupunkeinensa ja Bet-Semeksen esikaupunkeinensa: yhdeksän kaupunkia niistä kahdesta sukukunnasta;
17. Benjaminin sukukunnasta Gibeonin esikaupunkeinensa ja Geban esikaupunkeinensa,
18. Anatotin esikaupunkeinensa ja Almonin esikaupunkeinensa: neljä kaupunkia.
19. Kaikki pappein, Aaronin poikain, kaupungit olivat kolmetoista ja niiden esikaupungit.
20. Mutta muut Kehatilaisten suvut, Leviläiset, Kehatin lapset, saivat arpansa kaupungit Efraimin sukukunnasta.
21. Ja he antoivat heille miehentappajan vapaakaupungin Sikemin esikaupunkeinensa, Efraimin vuorella, ja Geserin esikaupunkeinensa,
22. Kibsaimin esikaupunkeinensa ja Bet-Horonin esikaupunkeinensa: neljä kaupunkia.
23. Ja Danin sukukunnasta Elteken esikaupunkeinensa, ja Gibeonin esikaupunkeinensa,
24. Aijalonin esikaupunkeinensa, Gat-Rimmonin esikaupunkeinensa: neljä kaupunkia;
25. puolesta Manassen sukukunnasta Tanakin esikaupunkeinensa ja Gat-Rimmonin esikaupunkeinensa: kaksi kaupunkia.
26. Kaikki näiden Kehatin lasten sukukuntain kaupungit esikaupunkeinensa olivat yhteensä kymmenen.
27. Gersonin lapsille, jotka olivat Leviläisten sukuja, annettiin puolesta Manassen sukukunnasta miehentappajan vapaakaupunki Golan, Basanissa, esikaupunkeinensa, ja Beestera esikaupunkeinensa: kaksi kaupunkia.
28. Isaskarin sukukunnasta Kision esikaupunkeinensa, Daberat esikaupunkeinensa,
29. Jarmut esikaupunkeinensa ja En-Gannim esikaupunkeinensa: neljä kaupunkia.
30. Asserin sukukunnasta Miseal esikaupunkeinensa, Abdon esikaupunkeinensa,
31. Helkat esikaupunkeinensa ja Rehob esikaupunkeinensa: neljä kaupunkia.
32. Naftalin sukukunnasta miehentappajan vapaakaupunki Kedes, Galileassa, esikaupunkeinensa, ja Hammot-Dor esikaupunkeinensa, Kartan esikaupunkeinensa: kolme kaupunkia.
33. Kaikki Gersonilaisten sukukuntain kaupungit olivat kolmetoista ja niiden esikaupungit.

34. Toisille Leviläisille, Merarin lasten suvuille, annettiin Sebulonin sukukunnasta Jokneam esikaupunkeinensa ja Kartta esikaupunkeinensa,
35. Dimna esikaupunkeinensa. Nahalal esikaupunkeinensa: neljä kaupunkia.
36. Rubenin sukukunnasta Beser esikaupunkeinensa ja Jaksa esikaupunkeinensa, 1 Aik. 6:78 s.
37. Kedemot esikaupunkeinensa ja Mefaat esikaupunkeinensa: neljä kaupunkia.
38. Gadin sukukunnasta miehentappajan vapaakaupunki Ramot, Gileadissa, esikaupunkeinensa ja Mahanaim esikaupunkeinensa,
39. Hesbon esikaupunkeinensa ja Jaser esikaupunkeinensa: kaikki neljä kaupunkia.
40. Kaikki nämät kaupungit saivat Leviläisten muut suvut, Merarin lapset, ja heidän arpansa oli kaksitoista kaupunkia.
41. Kaikki Leviläisten kaupungit Israelin lasten perinnön keskellä olivat kahdeksan viidettäkymmentä ja niiden esikaupungit. 4 Moos. 35:7.
42. Ja itsekullakin kaupungilla oli esikaupunkinsa ympäristöllänsä; niin oli kaikilla niillä kaupungeilla.
43. Ja niin antoi Herra Israelin lapsille kaiken sen maan, jonka hän oli valalla luvannut antaa heidän isillensä; ja he omistivat sen ja asuivat siinä. 1 Moos. 12:7. 13:15. 15:18 s. 26:3 s. 28:13. Jos. 1:3 s.
44. Ja Herra antoi heille levon kaikkialla ylt'ympäri; niinkuin hän oli vannonut heidän isillensä; eikä yksikään kaikista heidän vihollisistansa seisonut heidän edessänsä, vaan kaikki heidän vihollisensa antoi Herra heidän käsiinsä.
45. Eikä jäänyt täyttämättä yksikään sana kaikista niistä hyvistä sanoista, jotka Herra oli puhunut Israelin huoneelle, vaan kaikki kävi toteen. Jos. 23:14. 1 Kun. 8:56.

22 Luku.

Alttari Jordanin rannalla.

Silloin kutsui Josua tykönsä Rubenilaiset, Gadilaiset ja puolen Manassen sukukuntaa,
2. ja sanoi heille: ,,te olette pitäneet kaikki, mitä Mooses, Herran palvelija, teille käski, ja olette kuulleet minun ääneni kaikissa, mitä minä olen teille käskenyt.
4 Moos. 32:20 s. 5 Moos. 3:18 s. Jos. 1:12 s.
3. Ette ole hyljänneet veljiänne tällä pitkällä ajalla tähän päivään asti, ja te olette pitäneet Herran, teidän Jumalanne, käskyn.
4. Ja nyt on Herra, teidän Jumalanne, antanut veljillenne levon, niinkuin hän sanoi heille; palatkaat siis nyt ja menkäät majoihinne perintömaahanne, jonka Mooses, Herran palvelija, antoi teille tuolla puolella Jordania. 4 Moos. 32:33. 5 Moos. 3:12 s. Jos. 13:8.
5. Ainoastaan ottakaat visusti vaari, että teette sen käskyn ja lain jälkeen, minkä Mooses, Herran palvelija, on teille käskenyt, että rakastatte Herraa, teidän Jumalaanne, ja vaellatte kaikissa hänen teissänsä, ja pidätte hänen käskynsä, ja riiputte hänessä kiinni, ja palvelette häntä kaikesta sydämmestänne ja kaikesta sielustanne." 5 Moos. 10:12. 13:4.
6. Niin Josua siunasi heitä ja antoi heidän mennä, ja he menivät majoihinsa.
7. Manassen puolelle sukukunnalle oli Mooses antanut perinnön Basanissa, ja toiselle puolelle antoi Josua heidän veljeinsä keskellä tällä puolella Jordania länteen päin. Ja kun Josua antoi heidän mennä majoihinsa ja siunasi heitä,
Jos. 17:1 s. 18:7.
8. puhui hän heille, sanoen: ,,te tulette kotia majoihinne suurella saaliilla ja sangen suurella karjalaumalla, hopialla, kullalla, vaskella, raudalla ja aivan paljoilla vaatteilla; niin jakakaat vihamiestenne saalis veljeinne kanssa." 4 Moos. 31:26 s. 1 Sam. 30:24.
9. Ja niin palasivat Rubenilaiset ja Gadilaiset ja puoli Manassen sukukuntaa, ja läksivät Israelin lasten tyköä Silosta, joka on Kanaanmaalla, menemään Gileadin maahan, perintömaahansa, jonka he olivat omaksensa saaneet Herran käskyn mukaan Mooseksen kautta.
10. Ja kun he tulivat Jordanin alueille, jotka Kanaanmaassa ovat, rakensivat Rubenilaiset, Gadilaiset ja puoli Manassen sukukuntaa siinä lähelle Jordania suuren alttarin.
11. Ja Israelin lapset kuulivat sanottavan: ,,katso, Rubenin lapset, Gadin lapset ja puoli Manassen sukukuntaa ovat rakentaneet alttarin Kanaanmaan kohdalla, Jordanin seuduilla, vastapäätä Israelin lapsia."
12. Kun Israelin lapset kuulivat sen, kokoontui koko Israelin lasten seurakunta Siloon, menemään ylös sotimaan heitä vastaan.
13. Ja Israelin lapset lähettivät Rubenilaisten ja Gadilaisten ja puolen Manassen sukukunnan tykö Gileadin

maahan Pinehaan, papin Eleasarin
pojan, 4 Moos. 25:7.
14. ja kymmenen ylimmäistä päämiestä hänen kanssansa, yhden isänsä huoneen päämiehen kustakin Israelin sukukunnasta; nämät olivat kukin isäinsä huoneen päämies Israelin tuhanten joukossa.
15. Ja he tulivat Rubenilaisten, Gadilaisten ja puolen Manassen sukukunnan tykö Gileadin maahan ja puhuivat heidän kanssansa, sanoen:
16. ,,Näin koko Herran seurakunta käski teille sanoa: ,minkätähden olette näin rikkoneet Israelin Jumalaa vastaan, kun olette kääntyneet tänäpäivänä pois Herrasta, rakentaen teille alttaria, ja olette asettuneet tänäpäivänä Herraa vastaan?
17. Vähäkö meillä on Peorin synnistä, josta emme ole puhtaat vielä tänäkään päivänä, ja josta rangaistus tuli Herran kansan päälle?
4 Moos. 25:3 s. 5 Moos. 4:3.
18. Ja te, te käännytte tänäpäivänä pois Herrasta! ja on tapahtuva, kun te panette itsenne tänäpänä Herraa vastaan, niin hän huomenna vihastuu koko Israelin seurakuntaan.
19. Mutta jos teidän perintömaanne olisi saastainen, niin tulkaat tänne ylitse Herran perintömaahan, jossa Herran maja on, ja ottakaat perintö meidän keskellämme, mutta älkäät asettuko Herraa vastaan ja meitä vastaan, rakentaen itsellenne alttarin, toisen paitsi Herran, meidän Jumalamme, alttaria.
20. Eikö Akan, Serakin poika, tehnyt suuresti syntiä kirotussa tavarassa, ja viha tuli koko Israelin ylitse? eikä hän yksinänsä hukkunut synnissänsä!" Jos. 7:1 s. 1 Aik. 2:7.
21. Silloin vastasivat Rubenin ja Gadin lapset ja se puoli Manassen sukukuntaa ja sanoivat Israelin tuhanten päämiehille:
22. ,,Herra, väkevä Jumala, Herra, väkevä Jumala tietää sen, ja Israel myös itse tietäköön: jos me uppiniskaisuudesta ja uskottomuudesta olemme tehneet Herraa vastaan, — niin älä auta meitä tänäpäivänä! —
Ps. 50:1.
23. jos olemme alttarin rakentaneet, kääntyäksemme pois Herrasta ja uhrataksemme sen päällä poltto-uhria ja ruoka-uhria, taikka tehdäksemme kiitosuhria sen päällä, niin etsiköön sitä Herra!
24. Emmekö olisi paljon enemmin sitä tehneet pelvosta, syystä, sanoen: ,vastedes sanovat ehkä teidän lapsenne meidän lapsillemme: ,mitä teidän on tekemistä Herran, Israelin Jumalan, kanssa?
25. Herra on pannut Jordanin rajaksi meidän ja teidän välille, te Rubenin ja Gadin lapset, ei ole teillä yhtään osaa Herrassa!' ja niin teidän lapsenne saattavat meidän lapsemme pois Herraa pelkäämästä.
26. Sentähden me sanoimme: tehkäämme tämä, rakentakaamme alttari, ei poltto-uhriksi eikä teurasuhriksi,
27. vaan todistukseksi meidän ja teidän välille, ja sukumme välille meidän jälkeemme, että tekisimme Herran palvelusta hänen edessänsä poltto-uhreillamme, teurasuhreillamme ja kiitosuhreillamme; ettei teidän lapsenne vasta sanoisi meidän lapsillemme: ,ei ole teillä yhtään osaa Herrassa!' 1 Moos. 31:48.
Jos. 24:27.
28. Me ajattelimme: kun he niin sanovat meille taikka lapsillemme vastedes, niin me voimme sanoa: ,katsokaat Herran alttarin kuvaa, jonka vanhempamme tehneet ovat, ei poltto-uhriksi eikä teurasuhriksi, vaan todistukseksi teidän ja meidän välillä.'
29. Kaukana olkoon se meistä, että asettuisimme Herraa vastaan, ja kääntyisimme tänäpäivänä pois hänestä, rakentamalla alttarin polttouhriksi, ruoka-uhriksi ja teurasuhriksi, paitsi Herran, meidän Jumalamme, alttaria, joka on hänen majansa edessä."
30. Kun pappi Pinehas ja kansan ylimmäiset ja Israelin tuhanten päämiehet, jotka olivat hänen kanssansa, kuulivat nämät sanat, jotka Rubenin, Gadin ja Manassen lapset sanoivat, olivat ne varsin heidän mieleensä.
31. Ja Pinehas, papin Eleasarin poika, sanoi Rubenin, Gadin ja Manassen lapsille: ,,tänäpänä olemme ymmärtäneet Herran olevan meidän kanssamme, koska ette tällä rikkoneet Herraa vastaan; nyt te vapahditte Israelin lapset Herran kädestä."
32. Niin meni Pinehas, papin Eleasarin poika, ja ylimmäiset Gileadin maalta, Rubenin ja Gadin lasten tyköä, Kanaanmaahan jälleen Israelin lasten tykö ja toivat heille vastauksen.
33. Ja se kelpasi hyvin Israelin lapsille, ja Israelin lapset kunnioittivat Jumalata eivätkä enää ajatelleet sinne mennä heitä vastaan sotaväellä hävittämään maata, jossa Rubenin ja Gadin lapset asuivat.
34. Ja Rubenin ja Gadin lapset an-

toivat sille alttarille nimen, sanoen: ,,se on todistus meidän välillämme, että Herra on Jumala."

23 Luku.

Josua varoittaa kansaa.

Ja pitkän ajan perästä, kun Herra oli antanut Israelin tulla lepoon kaikilta vihollisiltansa, jotka heidän ympärillänsä olivat, ja Josua jo oli vanha ja ijälliseksi joutunut,
2. kutsui Josua koko Israelin tykönsä, heidän vanhimpansa, päämiehensä, tuomarinsa ja esimiehensä, ja sanoi heille: ,,minä olen jo vanha ja ijälliseksi joutunut. Jos. 24:1.
3. Ja te olette nähneet kaikki, mitä Herra, teidän Jumalanne, on tehnyt kaikille näille kansoille teidän edessänne; sillä Herra, teidän Jumalanne, itse on sotinut teidän puolestanne.
4. Katsokaat, minä olen arvalla jakanut teille nämät kansat, jotka vielä jäljellä ovat, sukukunnillenne perinnöksi, hamasta Jordanista, ja kaikki ne kansat, jotka minä hävitin, suureen mereen asti auringon laskuun päin.
5. Ja Herra, teidän Jumalanne, syöksee ne ulos teidän edestänne ja ajaa heidät ulos kasvoinne edestä, niin että te valloitatte heidän maansa, niinkuin Herra, teidän Jumalanne, teille on sanonut. 2 Moos. 14:14. 23:27.
6. Niin vahvistukaat tarkasti pitämään ja tekemään kaikki, mitä on kirjoitettu Mooseksen lakiraamatussa, ettette siitä poikkeaisi oikialle eikä vasemmalle puolelle, 5 Moos. 5:32. 17:11,20. 28:14. Jos. 1:7.
7. ettekä joutuisi näiden teidän keskellenne jääneiden kansain sekaan. Älkäät mieleenne johdattako heidän jumalainsa nimiä tahi vannoko niiden kautta, älkäät myöskään palvelko niitä tahi kumartako niitä. 2 Moos. 23:13,24. Ps. 16:4. Jer. 5:7. Sef. 1:5.
8. Vaan riippukaat Herrassa, teidän Jumalassanne, kiinni, niinkuin te tähän päivään asti olette tehneet. 5 Moos. 11:22.
9. Ja Herra on teidän edestänne ajanut ulos suuret ja väkevät kansat, eikä yksikään ole kestänyt teidän edessänne tähän päivään asti.
10. Yksi teistä ajaa tuhatta takaa; sillä Herra, teidän Jumalanne, itse sotii teidän puolestanne, niinkuin hän on teille sanonut. 3 Moos. 26:8. 5 Moos. 28:7. 32:30.
11. Sentähden ottakaat visusti vaari sielustanne, että rakastatte Herraa, teidän Jumalaanne.
12. Sillä jos te käännytte pois, ja pitäydytte jääneiden kansain puoleen, jotka ovat jäljellä teidän keskellänne, ja yhdistytte naimisessa heidän kanssansa, niin että te tulette heidän sekaansa ja he tulevat teidän sekaanne,
13. niin todella tietäkäät, ettei Herra, teidän Jumalanne, enää aja ulos näitä kansoja teidän edestänne; vaan he tulevat teille paulaksi ja pahennukseksi, ja ruoskaksi kylkenne päälle, ja orjantappuraksi silmiinne, siksi että te hukutte siitä hyvästä maasta, jonka Herra, teidän Jumalanne, on teille antanut. 2 Moos. 23:33. 4 Moos. 33:55. Tuom. 2:3,21.
14. Ja katso, minä vaellan tänäpänä kaiken maailman tietä; niin tietäkäät nyt koko sydämmessänne ja koko sielussanne, ettei yhtään sanaa ole jäänyt täyttämättä kaikista niistä lupauksista, jotka Herra, teidän Jumalanne, on teille puhunut, vaan kaikki on tapahtunut teille, eikä ole mitään jäänyt täyttämättä. Jos. 21:45. 1 Kun. 2:2.
15. Mutta on tapahtuva, että niinkuin kaikki se hyvä on teille tullut, jonka Herra, teidän Jumalanne, on teille luvannut, niin Herra myös antaa tulla teidän ylitsenne kaikki pahat, siksi kuin hän hukuttaa teidät siitä hyvästä maasta, jonka Herra, teidän Jumalanne, on teille antanut. Jos. 24:20.
16. Jos te rikotte Herran, teidän Jumalanne, liiton, jonka hän teille käski, ja menette ja palvelette vieraita Jumalia, ja heitä rukoilette, niin Herran viha syttyy teihin, ja te hukutte äkisti siitä hyvästä maasta, jonka hän teille antoi. 3 Moos. 26:14 s. 5 Moos. 4:25 s. 11:16. 28:15 s.

24 Luku.

Josua puhuu viimeisen kerran kansalle. Liitto uudistetaan. Josuan kuolema.

Ja Josua kokosi kaikki Israelin sukukunnat Sikemiin, ja kutsui edes vanhimmat Israelissa, päämiehet, tuomarit ja esimiehet; ja kun he olivat kokoontuneet Jumalan eteen, Jos. 23:2.
2. sanoi Josua kaikelle kansalle: ,,näin sanoo Herra, Israelin Jumala: toisella puolen virtaa asuivat entiseen aikaan teidän isänne, Tarak, Abrahamin ja Nahorin isä, ja he palvelivat muita jumalia. 1 Moos. 11:26,31.
3. Ja minä otin isänne Abrahamin tuolta puolelta virtaa, ja annoin hänen vaeltaa koko Kanaanmaan läpi;

ja minä enensin hänen siemenensä, ja annoin hänelle Isaakin.
1 Moos. 12:1. 21:1 s.
4. Ja Isaakille annoin minä Jaakobin ja Esaun; ja annoin Esaulle Seirin vuoren asuttavaksi. Mutta Jaakob ja hänen lapsensa menivät alas Egyptin maalle. 1 Moos. 25:21,24 s. 36:8. 46:1,6.
5. Ja minä lähetin Mooseksen ja Aaronin, ja rankaisin Egyptiä, niinkuin minä heidän keskellänsä tein; sitte vein minä teidät ulos.
2 Moos. 3:10. 1. 7—12.
6. Minä vein isänne ulos Egyptistä, ja te tulitte meren tykö; ja Egyptiläiset ajoivat teidän isiänne takaa vaunuilla ja ratsasmiehillä Punaiseen mereen saakka. 2 Moos. 14:9 s.
7. Niin he huusivat Herran tykö, ja hän pani pimeyden teidän ja Egyptiläisten välille, ja saattoi meren heidän päällensä ja peitti heidät. Ja teidän silmänne näkivät mitä minä tein Egyptissä; ja te asuitte korvessa kauan aikaa. 2 Moos. 14:20,28 s.
8. Ja minä toin teidät Amorilaisten maahan, jotka asuivat tuolla puolella Jordania; ja kun he sotivat teitä vastaan, annoin minä heidät teidän käsiinne, ja te omistitte heidän maansa, ja minä hävitin heidät teidän edestänne. 4 Moos. 21:21 s.
9. Sitten nousi Balak, Sipporin poika, Moabin kuningas, ja soti Israelia vastaan; ja hän lähetti ja antoi kutsua Bileamin, Beorin pojan, kiroamaan teitä. 4 Moos. 22:2 s.
10. Mutta en minä tahtonut kuulla Bileamia; ja hän siunaten siunasi teitä, ja minä vapahdin teitä hänen käsistänsä.
11. Ja kun te menitte Jordanin ylitse ja tulitte Jerikoon, sotivat Jerikon asuvaiset teitä vastaan, Amorilaiset ja Feresiläiset ja Kananealaiset ja Hetiläiset ja Girgasilaiset ja Heviläiset ja Jebusilaiset; mutta minä annoin heidät teidän käsiinne,
Jos. 3:16. 6:20. 10:8 s. 11:8,23.
12. ja lähetin ampiaiset teidän edellänne, ja ne ajoivat heidät ulos teidän edestänne, kaksi Amorilaisten kuningasta, ei sinun miekkasi eikä sinun joutsesi kautta. 2 Moos. 23:28. 5 Moos. 7:20. Ps. 44:4.
13. Ja minä olen antanut teille maan, jossa ette ole mitään työtä tehneet, ja kaupungit, joita ette rakentaneet; ja niissä te asutte ja syötte viinipuista ja öljypuista, joita ette ole istuttaneet. 5 Moos. 6:10 s.
14. Peljätkäät siis nyt Herraa ja palvelkaat häntä vakaasti ja uskollisesti, ja hyljätkäät ne jumalat, joita isänne palvelivat tuolla puolella virtaa ja Egyptissä, ja palvelkaat Herraa.
15. Jollei teidän kelpaa Herraa palvella, niin valitkaat teille tänäpäivänä, ketä te palvelette, joko niitä jumalia, joita isänne palvelivat tuolla puolella virtaa, taikka Amorilaisten jumalia, joiden maassa te asutte. Mutta minä ja minun huoneeni palvelemme Herraa!"
16. Niin vastasi kansa ja sanoi: „pois se meistä, että hylkäisimme Herran ja palvelisimme muita jumalia!
17. Sillä Herra, meidän Jumalamme, on se, joka johdatti meidät ja meidän isämme Egyptin maalta orjuuden huoneesta, joka teki meidän silmäimme nähden niitä suuria tunnusmerkkejä, ja varjeli meitä kaikella matkalla, jota me vaelsimme, ja kaikkien kansain keskellä, joiden kautta me kuljimme.
18. Ja Herra ajoi meidän edestämme ulos kaiken kansan ja Amorilaiset, jotka asuivat maassa; niin me myös palvelemme Herraa, sillä hän on meidän Jumalamme."
19. Ja Josua sanoi kansalle: „te ette taida palvella Herraa, sillä hän on pyhä Jumala, hän on kiivas Jumala, joka ei säästä teidän rikoksianne ja syntejänne.
20. Jos te hylkäätte Herran ja palvelette muukalaisia jumalia, niin hän kääntyy pois, ja tekee teille pahaa, ja hukuttaa teidät, sittekuin hän teille on hyvää tehnyt." Jos. 23:15 s.
21. Mutta kansa sanoi Josualle: „ei suinkaan, vaan me palvelemme Herraa."
22. Ja Josua sanoi kansalle: „te olette itse todistajat itseänne vastaan, että olette valinneet Herran, palvellaksenne häntä." Ja he sanoivat: „me olemme todistajat."
23. „Niin pankaat nyt pois tyköänne muukalaiset jumalat, jotka teidän keskellänne ovat, ja nöyryyttäkäät sydämmenne Herran, Israelin Jumalan, puoleen."
24. Ja kansa sanoi Josualle: „me tahdomme palvella Herraa, meidän Jumalaamme, ja olla kuuliaiset hänen äänellensä."
25. Ja Josua teki sinä päivänä liiton kansan kanssa, ja asetti lain ja oikeuden heidän eteensä Sikemissä.
26. Ja Josua kirjoitti kaikki nämä sanat Jumalan lakikirjaan, ja otti suuren kiven, ja pystytti sen siihen tammen alle, joka seisoi Herran pyhäkön vieressä. 1 Moos. 35:4. 1 Tuom. 9:6.

27. Ja Josua sanoi kaikelle kansalle: ,,katso, tämä kivi on oleva todistus meitä vastaan; sillä se on kuullut kaikki Herran puheet, jotka hän meidän kanssamme on puhunut, ja on oleva todistus teitä vastaan, ettette kieltäisi teidän Jumalaanne."
28. Ja Josua antoi kansan mennä, itsekunkin perintöönsä. Tuom. 2:6.
29. Ja sen jälkeen tapahtui, että Josua, Nunin poika, Herran palvelija, kuoli, sadan ja kymmenen ajastaikaisena. Tuom. 2:8.
30. Ja hän haudattiin omaan perintö-maahansa, Timnat-Serakiin, joka on Efraimin vuorella, pohjan puolella Gaasin vuorta. Jos. 19:50. Tuom. 2:9.
31. Ja Israel palveli Herraa koko Josuan elinaikana, ja vanhimpain elinaikana, jotka elivät kauan aikaa Josuan jälkeen ja tiesivät kaikki Herran teot, jotka hän Israelille oli tehnyt.
32. Ja Josefin luut, jotka Israelin lapset olivat tuoneet Egyptistä, hautasivat he Sikemiin, siihen pellon kappaleesen, jonka Jaakob osti Hemorin, Sikemin isän, lapsilta sadalla penningillä. Ja se tuli Josefin lasten perinnöksi. 1 Moos. 33:19. 48:22. 50:25. 2 Moos. 13:19. Ap. t. 7:16.
33. Niin kuoli myös Eleasar, Aaronin poika, ja he hautasivat hänet Gibeassa, joka oli hänen poikansa Pinehaan oma, joka hänelle Efraimin vuorella oli annettu.

TUOMARIEN KIRJA.

I Luku.

Juuda ja Simeon voittavat Kananealaiset. Otnielin urhollisuus ja palkka.

Ja tapahtui Josuan kuoleman jälkeen, että Israelin lapset kysyivät Herralta, sanoen: ,,kenen meistä ensisti on mentävä sotaan Kananealaisia vastaan?" 4 Moos. 27:21. Tuom. 20:18.
2. Ja Herra sanoi: ,,Juuda menköön; katso, minä olen antanut maan hänen käsiinsä."
3. Ja Juuda sanoi veljellensä Simeonille: ,,tule kanssani minun arpaani, sotimaan Kananealaisia vastaan, niin minäkin menen sinun arpaasi sinun kanssasi." Ja Simeon meni hänen kanssansa.
4. Kun Juuda meni sinne ylös, antoi Herra Kananealaiset ja Feresiläiset heidän käsiinsä; ja he löivät Besekissä kymmenen tuhatta miestä;
5. ja he tapasivat Adoni-Besekin Besekissä, ja sotivat häntä vastaan ja löivät Kananealaiset ja Feresiläiset.
6. Mutta Adoni-Besek pakeni, ja he ajoivat häntä takaa, saivat hänet kiinni ja leikkasivat häneltä peukalot ja isot varpaat jaloista.
7. Niin sanoi Adoni-Besek: ,,seitsemänkymmentä kuningasta, peukalot leikattuna käsistä ja isot varpaat jaloista, hakivat muruja minun pöytäni alla; niinkuin minä tein, niin on Jumala minulle maksanut." Ja he veivät hänet Jerusalemiin, ja siellä hän kuoli.
8. Mutta Juudan lapset sotivat Jerusalemia vastaan, ja voittivat sen, ja löivät sen miekan terällä, ja polttivat kaupungin.
9. Sitte menivät Juudan lapset alas sotimaan Kananealaisia vastaan, jotka asuivat vuorilla, etelä maassa ja lakeudella.
10. Ja Juuda meni Kananealaisia vastaan, jotka asuivat Hebronissa, — ja Hebronin nimi oli muinen Kirjat-Arba, — ja löivät Sesain, Ahimanin ja Talmain. Jos. 10:36 s. 11:21. 15:14.
11. Sieltä he menivät Debirin asuvia vastaan; ja Debirin nimi oli muinen Kirjat-Sefer. Jos. 15:15 s.
12. Ja Kaleb sanoi: ,,joka Kirjat-Seferin lyö ja voittaa sen, hänelle annan minä tyttäreni Aksan vaimoksi." Jos. 15:16 s.
13. Niin voitti sen Otniel, Kenaksen, Kalebin nuoremman veljen poika; ja hän antoi tyttärensä Aksan hänelle vaimoksi.
14. Ja tapahtui, kun Aksa tuli, neuvoi hän miestänsä anomaan peltoa isältä; ja hän heittäysi aasin seljästä alas; niin sanoi Kaleb hänelle: ,,mikä sinun on?"
15. Hän sanoi hänelle: ,,anna minulle siunaus; sillä sinä olet antanut minulle kuivan maan, anna minulle myös vesilähteitä." Niin antoi Kaleb hänelle vesilähteitä ylhäällä ja alhaalla. Jos. 15:19.
16. Ja Mooseksen apen, Keniläisen, lapset menivät Palmu-kaupungista Juudan lasten kanssa Juudan korpeen, joka on eteläpuolella Aradia:

ja he menivät ja asuivat kansan keskellä. 2.Moos. 18:1. 4 Moos. 10:29 s. 24:21. 5 Moos. 34:3. Tuom. 4:11. 1 Sam. 15:6.
17. Ja Juuda meni veljensä Simeonin kanssa, ja he löivät Kananealaiset, jotka asuivat Sefatissa, ja hävittivät sen, ja kutsuivat kaupungin Hormaksi. 4 Moos. 21:3.
18. Ja Juuda voitti Gasan alueineen, ja Askalonin alueineen, ja Ekronin alueineen.
19. Ja Herra oli Juudan kanssa, niin että hän valloitti vuoret; sillä ei hän voinut niitä ajaa ulos, jotka laaksoissa asuivat, sillä heillä olivat rautaiset vaunut. Jos. 17:16, 18.
20. Ja he antoivat Kalebille Hebronin, niinkuin Mooses oli sanonut, ja hän ajoi siitä ulos kolme Enakin poikaa. 4 Moos. 14:24. Jos. 14:13 s. 15:13.
21. Mutta Benjaminin lapset eivät ajaneet Jebusilaisia pois, jotka asuivat Jerusalemissa; ja Jebusilaiset asuivat Benjaminin lasten tykönä Jerusalemissa tähän päivään asti. Jos. 15:63. 18:28. 2 Sam. 5:6 s.
22. Josefin huone meni myös ylös Beteliin, ja Herra oli heidän kanssansa.
23. Ja Josefin huone vakosi Beteliä, jonka nimi muinen oli Lus. 1 Moos. 28:19.
24. Ja vartijat saivat nähdä miehen tulevan kaupungista, ja sanoivat hänelle: ,,osoita meille, mistä kaupunkiin päästään, niin me teemme laupiuden sinulle."
25. Ja hän näytti heille, mistä päästiin kaupunkiin; ja he löivät kaupungin miekan terällä; mutta sen miehen ja koko hänen sukunsa laskivat he menemään.
26. Niin mies meni Hetiläisten maakuntaan, ja rakensi kaupungin, ja kutsui sen Lusiksi; ja tämä on sen nimi tähän päivään asti. Jos. 16:2.
27. Mutta Manasse ei ajanut ulos Betseania tyttärinensä, eikä Taanakia tyttärinensä, eikä Dorin asuvaisia tyttärinensä, eikä Jibleamin asuvaisia tyttärinensä, eikä Megiddon asuvaisia tyttärinensä. Ja Kananealaiset rupesivat asumaan siinä maassa. Jos. 17:11 s.
28. Ja kun Israel tuli voimalliseksi, teki hän Kananealaiset verollisiksi eikä ajanut heitä ollenkaan ulos. Jos. 17:13.
29. Eikä Efraimkaan ajanut ulos Kananealaisia, jotka asuivat Gaserissa; vaan Kananealaiset asuivat heidän keskellänsä Gaserissa.
30. Ei Sebulonkaan ajanut Kitronin ja Nahalolin asuvaisia ulos; vaan Kananealaiset asuivat heidän keskellänsä ja olivat verolliset.
31. Ei Asserkaan ajanut niitä ulos, jotka asuivat Akkossa, eikä niitä, jotka asuivat Sidonissa, Akelabissa, Aksibissa, Helbassa, Afikissa ja Rehobissa.
32. Ja Asserilaiset asuivat Kananealaisten keskellä, jotka siinä maassa asuivat; sillä ei he niitä ajaneet ulos.
33. Eikä Naftali ajanut niitä ulos, jotka asuivat Bet-Semeksessä ja Bet-Anatissa, vaan asuivat Kananealaisten keskellä, jotka olivat maan asuvaiset; mutta ne, jotka asuivat Bet-Semeksessä ja Bet-Anatissa, tulivat heille verollisiksi.
34. Ja Amorilaiset ahdistivat Danin lapsia vuorille eikä sallineet heidän tulla laaksoon.
35. Ja Amorilaiset tahtoivat asua vuorilla, Hereessä, Aijalonissa ja Saalbimissa; mutta Josefin käsi kävi heille raskaaksi, ja he tulivat verollisiksi.
36. Ja Amorilaisten alue ulottui Akrabbimin kukkulalta, Selasta ja ylöspäin.

2 Luku.

Israelin tottelemattomuus rangaistaan.

Ja Herran Enkeli astui ylös Gilgalista Bokimiin ja sanoi: ,,minä johdatin teidät tänne Egyptistä ja toin teidät siihen maahan, jonka minä valalla lupasin isillenne, ja sanoin: ,en minä tee liittoani teidän kanssanne tyhjäksi ijankaikkisesti; 1 Moos. 15:18. 17:7 s. 5 Moos. 29:14 s.
2. mutta te, älkäät tehkö liittoa tämän maan asukkaiden kanssa, mutta kukistakaat maahan heidän alttarinsa;' te ette ole totelleet minun ääntäni. Mitä olettekaan tehneet? 2 Moos. 23:32 s. 34:12 s. 4 Moos. 33:52 s. 5 Moos. 7:2 s. 12:3.
3. Ja vielä sanoin minä: ,en minä aja heitä teidän edestänne pois, vaan he olkoot teille tuskaksi, ja heidän jumalansa olkoot teille paulaksi." 5 Moos. 7:16. Jos. 23:13.
4. Ja kun Herran Enkeli oli puhunut nämä sanat kaikille Israelin lapsille, korotti kansa äänensä ja itki.
5. Ja he kutsuivat sen paikan Bokimiksi, ja uhrasivat siinä Herralle.
6. Ja kun Josua oli päästänyt kansan tyköänsä, ja Israelin lapset olivat menneet itsekukin perintöönsä, maata omistamaan, Jos. 24:28.
7. palveli kansa Jumalaa, niinkauan kuin Josua eli ja vanhimmat, jotka Josuan jälkeen kauan elivät ja olivat nähneet kaikkia Herran

suuria töitä, jotka hän Israelille oli tehnyt. Jos. 24:31.
8. Mutta kun Josua, Nunin poika, Herran palvelija, kuoli, sadan ja kymmenen ajastaikaisena, Jos. 24:29 s.
9. ja he olivat haudanneet hänet hänen omaan perintömaahansa, Timnat-Herekseen, Efraimin vuorella, pohjan puolella Gaasin vuorta,
10. ja kun koko se sukukunta oli koottu isäinsä tykö, tuli toinen sukukunta heidän jälkeensä, joka ei tuntenut Herraa eikä niitä töitä, jotka hän oli tehnyt Israelille.
11. Ja Israelin lapset tekivät pahaa Herran edessä ja palvelivat Baalia, 4 Moos. 25:3. Tuom. 8:33. 2 Kun. 1:2,6.
12. ja hylkäsivät Herran, isäinsä Jumalan, joka oli heidät johdattanut Egyptin maalta ulos, ja seurasivat vieraita jumalia, niiden kansain jumalista, jotka heidän ympärillänsä asuivat, ja kumarsivat niitä, ja vihoittivat Herran.
13. Ja he hylkäsivät Herran, ja palvelivat Baalia ja Astarotia. Tuom. 10:6 s. 1 Sam. 31:10. 1 Kun. 11:5,33. 2 Kun. 23:13.
14. Niin syttyi Herran viha Israeliin, ja hän antoi heidät ryöstäjien käsiin, jotka heitä ryöstivät, ja möi heidät vihollistensa käsiin ympäristölle; ja he eivät voineet enää seisoa vihollisiansa vastaan. Tuom. 3:8. 4:2. Ps. 44:13. Jes. 50:1.
15. Vaan kuhunka ikänä he kääntyivät, oli Herran käsi heitä vastaan onnettomuudeksi, niinkuin Herra oli heille sanonut, ja niinkuin Herra oli heille vannonut; ja he olivat suuresti ahdistettuna. 3 Moos. 26:17,33. 5 Moos. 28:15 s.
16. Ja Herra herätti tuomareita, jotka vapahtivat heitä ryöstäjäin käsistä. Tuom. 3:10.
17. Mutta he eivät tuomareitansakaan totelleet, vaan tekivät huorin vierasten jumalain kanssa, ja kumarsivat niitä; he poikkesivat nopiasti siltä tieltä, jota heidän isänsä olivat vaeltaneet, noudattaen Herran käskyjä; he ei niin tehneet.
18. Kun Herra herätti heille tuomareita, niin oli Herra tuomarin kanssa ja auttoi heitä heidän vihollistensa käsistä, niinkauan kuin tuomari eli; sillä Herra sääli heitä, kun he huokasivat niitten tähden, jotka heitä vaivasivat ja ahdistivat.
19. Mutta kun tuomari oli kuollut, tekivät he taas vielä pahemmin kuin heidän isänsä, noudattain vieraita jumalia, palvellen ja kumartain niitä; he eivät luopuneet teoistansa eikä uppiniskaisesta menostansa. Tuom. 3:12.
20. Sentähden syttyi Herran viha niin Israeliin, että hän sanoi: ,,koska tämä kansa on rikkonut minun liittoni, jonka minä käskin heidän isillensä, eivätkä ole kuulleet minun ääntäni, 4 Moos. 33:55.
21. niin en minäkään tästedes aja pois heidän edestänsä yhtäkään niistä pakanoista, jotka Josua jätti kuoltuansa;
22. että koeteltaisiin niillä Israelia, pysyvätkö he Herran teillä vaeltaen niissä, niinkuin heidän isänsä ovat pysyneet, vai eivätkö."
23. Ja Herra jätti nämä pakanat, niin ettei hän nopiasti heitä ajanut ulos; eikä hän antanut heitä Josuan käsiin.

3 Luku.

Otniel. Ehud. Samgar.

Ja nämät ovat ne kansat, jotka Herra jätti Israelia kiusaamaan, kaikkia niitä, jotka eivät mitään tietäneet kaikista Kanaan sodista, 5 Moos. 7:22.
2. ainoasti sentähden että Israelin lasten sukukunnat tietäisivät ja oppisivat sotimaan, ne jotka eivät ennen sodasta mitään tietäneet:
3. viisi Filistealaisten päämiestä ja kaikki Kananealaiset, Sidonilaiset ja Heviläiset, jotka asuivat Libanonin vuorella, Baal-Hermonin vuoresta Hamatiin asti. 5 Moos. 3:8. Jos. 11:3. 13:2 s.
4. Ja he jäivät kiusaamaan Israelia, että tiedettäisiin, tottelisivatko Herran käskyjä, jotka hän oli käskenyt heidän isillensä Mooseksen kautta. 5 Moos. 8:2. Tuom. 2:22.
5. Kun Israelin lapset asuivat keskellä Kananealaisia, Hetiläisiä, Amorilaisia, Feresiläisiä, Heviläisiä ja Jebusilaisia,
6. ottivat he heidän tyttäriänsä vaimoksensa ja antoivat tyttäriänsä heidän pojillensa, ja palvelivat heidän jumaliansa. 2 Moos. 23:32 s. 34:16. 5 Moos. 7:3 s.
7. Ja Israelin lapset tekivät pahaa Herran edessä, ja unhottivat Herran, Jumalansa, ja palvelivat Baalia ja Astarotia.
8. Ja Herran viha syttyi Israeliin, ja hän möi heidät Kusan-Risataimin, Mesopotamian kuninkaan käsiin; ja Israelin lapset palvelivat Kusan-Risataimia kahdeksan ajastaikaa.
9. Ja Israelin lapset huusivat Herran puoleen, ja Herra herätti heille vapahtajan, joka heidät vapahti, Ot-

nielin. Kalebin nuoremman veljen, Kenaksen pojan.
10. Ja Herran henki tuli hänen päällensä, ja hän oli tuomari Israelissa ja läksi ulos sotaan; ja Herra antoi Kusan-Risataimin, Syrian kuninkaan, hänen käsiinsä, ja hänen kätensä voitti Kusan-Risataimin.
11. Ja maassa oli rauha neljäkymmentä ajastaikaa; ja Otniel, Kenaksen poika, kuoli. Tuom. 8:28.
12. Mutta Israelin lapset tekivät taas pahaa Herran edessä; niin vahvisti Herra Eglonin, Moabilaisten kuninkaan, Israelia vastaan, sentähden että he pahaa tekivät Herran edessä.
13. Ja hän kokosi tykönsä Ammonin lapset ja Amalekilaiset, ja meni ja löi Israelin, ja he valloittivat Palmukaupungin.
14. Ja Israelin lapset palvelivat Eglonia, Moabilaisten kuningasta, kahdeksantoista ajastaikaa.
15. Niin huusivat Israelin lapset Herran puoleen, ja Herra herätti heille vapahtajan, Ehudin, Geran pojan, Jeminin pojan, joka oli kurittu; ja Israelin lapset lähettivät hänen kanssansa lahjoja Eglonille, Moabilaisten kuninkaalle.
16. Ja Ehud teki itsellensä kaksiteräisen miekan, kyynärää pitkän, sitoi sen vaatteensa alle, oikialle reidellensä;
17. ja hän toi lahjat Eglonille, Moabilaisten kuninkaalle. Ja Eglon oli sangen lihava mies.
18. Kun hän oli kaikki lahjat antanut, päästi hän kansan, jotka olivat lahjoja kantaneet;
19. mutta itse läksi hän epäjumalan-kuvain paikasta, Gilgalissa, ja sanoi: „minulla on, kuningas, jotakin salaista sinulle sanomista.“ Niin hän sanoi: „vaiti!“ ja kaikki menivät ulos, jotka seisoivat hänen ympärillänsä.
20. Ja kun Ehud tuli hänen tykönsä, istui hän suvisalissansa, yksinänsä. Ja Ehud sanoi: „minulla on Jumalan sana sinulle;“ niin hän nousi istuimeltansa.
21. Mutta Ehud ojensi vasemman kätensä ja otti miekan oikialta reideltänsä, ja pisti hänen vatsaansa,
22. niin että kahva meni sisälle terän kanssa, ja rasva peitti terän, sillä ei hän vetänyt ulos miekkaa hänen vatsastansa; ja rapa vuoti ulos hänestä.
23. Ja Ehud läksi ulos esihuoneesen, ja sulki salin ovet jälkeensä ja lukitsi ne.
24. Kun hän oli tullut ulos, menivät kuninkaan palvelijat sisälle, ja katso, salin ovi oli lukittu. Ja he sanoivat: „ehkä hän peittää jalkojansa suvisalin kammiossa.“ 1 Sam. 24:4.
25. Ja he odottivat niin kauan, että häpesivät; mutta katso, ei kenkään heille salin oveja avannut; niin ottivat he avaimen ja avasivat: ja katso, heidän herransa makasi kuolleena maassa.
26. Mutta Ehud pakeni heidän viipyissänsä; ja hän meni epäjumalankuvain ohitse, ja pääsi Seiratiin asti.
27. Ja kun hän sinne tuli, puhalsi hän torveen Efraimin vuorella. Ja Israelin lapset menivät hänen kanssansa alas vuorelta, ja hän heidän edellänsä.
28. Ja hän sanoi heille: „seuratkaat minua, sillä Herra on antanut vihamiehenne, Moabilaiset, teidän käsiinne.“ Ja he seurasivat häntä, ja voittivat Jordanin luotuspaikat Moabiin päin, eivätkä sallineet yhdenkään mennä ylitse.
29. Ja he tappoivat Moabilaisia sillä ajalla lähes kymmenen tuhatta miestä, kaikki parhaat ja väkevät sotamiehet, niin ettei yhtäkään heistä päässyt.
30. Ja niin nöyryytettiin Moabilaiset sillä ajalla Israelin lasten kätten alle; ja maa oli rauhassa kahdeksankymmentä ajastaikaa.
31. Hänen jälkeensä tuli Samgar, Anatin poika; ja hän löi kuusi sataa Filistealaista karjan kaareksella; ja hänkin vapahti Israelin. Tuom. 5:6.

4 Luku.

Debora. Barak, Jael, Sisera.

Ja Israelin lapset tekivät pahaa Herran edessä, kun Ehud oli kuollut.
2. Ja Herra möi heidät Jabinin, Kanaanealaisten kuninkaan, käsiin, joka hallitsi Hasorissa. Ja hänen sotajoukkonsa päämies oli Sisera; ja hän asui pakanain Harosetissa.
Jos. 11:10. 1 Sam. 12:9.
3. Ja Israelin lapset huusivat Herran puoleen; sillä hänellä oli yhdeksän sataa rauta-vaunua, ja hän vaivasi ankarasti Israelin lapsia kaksikymmentä ajastaikaa.
4. Ja naisprofetta Debora, Lappidotin vaimo, tuomitsi Israelia siihen aikaan.
5. Ja hän asui Deboran palmupuun alla, Raman ja Betelin välillä, Efraimin vuorella; ja Israelin lapset tulivat sinne hänen tykönsä oikeutta käymään.
6. Hän lähetti ja kutsui Barakin, A-

binoamin pojan, Naftalin Kedeksestä, ja sanoi hänelle: „eikö Herra, Israelin Jumala, ole käskenyt, mene Taborin vuorelle ja ota kymmenen tuhatta miestä kanssasi Naftalin ja Sebulonin lapsista. Hebr. 11:32.
7. Ja minä vedän sinun tyikösi Kisonin ojalle Siseran, Jabinin sodanpäämiehen, vaunuinensa ja sotajoukkoinensa, ja annan hänet sinun käsiisi."
8. Niin Barak sanoi hänelle: „jos sinä menet kanssani, niin minäkin menen; mutta jollet sinä mene kanssani, niin en minäkään mene."
9. Hän vastasi: „kyllä minä menen kanssasi, mutta et sinä kunniaa voita tällä tiellä, jota menet; sillä Herra myö Siseran vaimon käsiin." Niin Debora nousi ja meni Barakin kanssa Kedekseen.
10. Ja Barak kutsui kokoon Kedekseen Sebulonin ja Naftalin, ja häntä seurasi kymmenen tuhatta miestä; ja Debora meni hänen kanssansa.
11. Mutta Keniläinen Heber oli erinnyt toisista Keniläisistä, Hobabin, Mooseksen apen lapsista, ja muuttanut majansa Saannimin tammen luo, joka on Kedeksen kohdalla.
4 Moos. 10:29. Tuom. 1:16.
12. Ja Siseralle ilmoitettiin, että Barak, Abinoamin poika, oli mennyt Taborin vuorelle.
13. Ja Sisera kokosi kaikki vaununsa yhteen, yhdeksän sataa rautaista vaunua, ja kaiken sen joukon, joka hänen kanssansa oli, pakanain Harosetista Kisonin ojalle.
14. Ja Debora sanoi Barakille: „nouse, sillä tämä on se päivä, jona Herra on antanut Siseran sinun käsiisi; katso, Herra käypi sinun edelläsi!" Niin Barak meni Taborin vuorelta alas ja kymmenen tuhatta miestä hänen perässänsä.
15. Ja Herra kauhistutti Siseran kaikkien hänen vaunuinsa ja sotajoukkonsa kanssa Barakin miekan edessä, niin että Sisera hyppäsi vaunuistansa ja lähti jalkapakoon. Ps. 83:10.
16. Mutta Barak ajoi vaunuja ja sotajoukkoa takaa pakanain Harosetiin asti; ja kaikki Siseran joukko kaatui miekan terään, niin ettei yksikään jäänyt.
17. Mutta Sisera pakeni jalkaisin Keniläisen Heberin vaimon, Jaelin, majaan; sillä Jabinin, Hasorin kuninkaan, ja Keniläisen Heberin perheen kesken oli rauha.
18. Ja Jael meni Siseraa vastaan ja sanoi hänelle: „poikkea, herrani, poikkea minun tyköni, älä pelkää!" Ja hän poikkesi hänen tykönsä majaan, ja hän peitti hänet vaatteella.
19. Ja hän sanoi hänelle: „anna minun vähän vettä juodakseni, sillä minä janoon." Ja hän avasi rieskaleilin ja antoi hänen juoda, ja peitti hänet. Tuom. 5:25.
20. Ja hän sanoi hänelle: „seiso majan ovella, ja jos joku tulee ja kysyy sinulta ja sanoo: onko täällä ketään? niin sano: ei ketään."
21. Ja Jael, Heberin vaimo, otti majan vaarnan ja vasaran käteensä, meni hiljaksensa hänen luoksensa ja löi vaarnan hänen ohimojensa läpi, niin että se meni maahan kiinni; sillä hän makasi raskaasti ja oli väsynyt, ja hän kuoli.
22. Ja katso, Barak ajoi Siseraa takaa; ja Jael kävi häntä vastaan ja sanoi hänelle: „tule, minä näytän sinulle miehen, jota sinä etsit;" ja hän tuli hänen tykönsä, ja katso: Sisera makasi kuolleena, ja vaarna kiinni hänen ohimossansa.
23. Näin nöyryytti Jumala sinä päivänä Jabinin, Kananealaisten kuninkaan, Israelin lasten edessä.
24. Ja Israelin lasten kädet vahvistuivat yhä vahvistumistansa Jabinia, Kananealaisten kuningasta vastaan, siksi että he hänet peräti hävittivät.

5 Luku.

Deboran ja Barakin voittovirsi.

Niin veisasivat Debora ja Barak, Abinoamin poika, sinä päivänä, sanoen:
2. Että Israelin sankarit etupäässä sotivat, että vapaatahtoisesti kansa heitä seurasi, kiittäkäät Herraa!
Tuom. 4:10.
3. Kuulkaat, te kuninkaat, ottakaat vaari te päämiehet: minä, minä veisaan Herralle, Herralle, Israelin Jumalalle, minä veisaan!
4. Herra, kun sinä läksit Seiristä, kun kävit Edomin kedolta, niin maa järisi, taivaat tiukkuivat, ja pilvet pisaroitsivat vettä; 2 Moos. 19:16 s. 5 Moos. 2:3 s. 33:2. Ps. 68:8 s. 77:18. 97:5. 114:7.
5. vuoret vapisivat Herran edessä, itse Sinai, Herran, Israelin Jumalan, edessä. 2 Moos. 19:16, 18.
6. Samgarin, Anatin pojan, aikana, ja Jaelin aikana olivat tiet tyhjinä, ja ne, joiden oli matka kuljettava, kävivät kiertoteitä. Tuom. 3:31.
7. Israelissa puuttui päälliköitä, siksi puuttui, kuin minä, Debora, tulin, tulin äidiksi Israeliin. Tuom. 4:4.
8. Kansa valitsi uusia jumalia, silloin oli sota porteissa; ei nähty kil-

peä, ei keihästä neljänkymmenen
tuhannen joukossa Israelissa.
5 Moos. 32:17. 1 Sam. 13:19 s.
9. Sydämmeni iloitsee Israelin valtamiehistä, vapaatahtoisista kansan sankareista; kiittäkäät Herraa!
10. Te, jotka ajatte kiiltävillä aaseilla, te, jotka istutte oikeudessa, te, jotka käytte teitä myöten, miettikäät näitä. Tuom. 10:4. 12:14.
11. Kussa nuolen ampujain ääni kuuluu juotinpaikoilla, siellä julistetaan Herran vanhurskautta, ja hänen sankareinsa vanhurskautta Israelissa; silloin menee Herran kansa alas portteihinsa.
12. Herää, herää, Debora, herää, herää ja veisaa virsi; nouse, Barak, vie vankisi vankeuteen, sinä Abinoamin poika!
13. Silloin antoi Herra jääneet vallita voimallista kansaa, hän antoi minulle voiton sankareista.
14. Efraimista tulivat ne, joiden asunto oli Amalekin maassa; sitte seurasi Benjamin joukkoinensa. Makirista tulivat hallitsijat ja Sebulonista päällysmiehet. 2 Moos. 17:8, 13. Jos. 17:1. Tuom. 12:15.
15. Isaskarin päämiehet olivat Deboran kanssa. Isaskar, niinkuin Barak, riensi laaksoon jalkaväkinensä. Rubenin ojilla oltiin suurissa sydämmen ajatuksissa.
16. Miksi istuit lammastarhain välissä kuulemassa pillinsoittoa karjalaumoissa? Rubenin ojilla oltiin suurissa sydämmen ajatuksissa.
17. Gilead jäi toiselle puolelle Jordania, ja Dan, miksi sinä asut haaksissa? Asser istui meren rannalla ja oleskeli satamissansa. Jos. 13:24 s. 19:24 s., 40 s.
18. Sebulon, se kansa antoi henkensä alttiiksi kuolemaan; niin myös Naftali, kedon kukkuloilla.
19. Kuninkaat tulivat ja sotivat; silloin Kanaanin kuninkaat sotivat Tanakissa, Megiddon veden reunalla; rahaa saaliiksensa eivät he saaneet.
20. Taivaasta soditttiin, tähdet kiertoradastansa Siseraa vastaan sotivat. 2 Moos. 14:24 s. Jos. 10:12 s. Tuom. 4:15.
21. Kisonin oja heidät nieli, oja vanhastansa mainio, Kisonin oja; tallaa, sieluni, väkeviä! Tuom. 4:13.
22. Silloin hevosten kaviot tömisivät väkeväin ratsastajansa hätäisessä, hätäisessä paossa.
23. Kirotkaat Merosta, sanoi Herran enkeli, kiroten kirotkaat sen asuvaisia, etteivät he tulleet Herran avuksi, Herran avuksi sankarein kanssa!
24. Siunattu olkoon vaimoin joukossa Jael, Heberin, Keniläisen vaimo, siunattu vaimoin joukossa majoissansa!
25. Kun hän vettä anoi, antoi hän rieskaa, toi taaletta kalliissa maljassa.
26. Hän otti vaarnan käteensä, ja sepän vasaran oikiaan käteensä, löi Siseran, runteli hänen päänsä, musersi ja lävisti hänen ohimonsa.
27. Hänen jalkainsa juureen kumartui hän maahan, kaatui, jäi makaamaan; hänen jalkainsa juureen kumartui hän ja kaatui maahan; missä hän kumartui, siinä hän kaatui hengetönnä.
28. Siseran äiti katsoo akkunasta ja huutaa häkin takaa: miksi viipyvät hänen vaununsa tulemasta? Miksi ovat hänen vaunuinsa pyörät jääneet jälkeen?
29. Viisaimmat hänen ylimmäisistä vaimoistansa vastasivat häntä, mutta itse hän vaan sanojansa kertoo:
30. Eikö he löydä ja ja'a saalista? immen taikka kaksi jokaiselle miehelle; Siseralle kirjavia vaatteita saaliiksi, kirjavaksi neulotuita vaatteita saaliiksi; kirjavia molemmin puolin ommeltuja hänen kaulaansa, saaliiksi."
31. Niin hukkukoot kaikki sinun vihollisesi, Herra! mutta ne, jotka sinua rakastavat, olkoot niinkuin aurinko nouseva voimassansa. -- Ja maa oli levossa neljäkymmentä ajastaikaa.

6 Luku.

Gideon tuomari.

Ja Israelin lapset tekivät pahaa Herran edessä; ja Herra antoi heidät Midianilaisten käsiin seitsemäksi ajastajaksi.
2. Ja Midianilaisten käsi oli ylön ankara Israelin päällä, ja Israelin lapset tekivät itsellensä Midianilaisten tähden rotkoja vuorille, ja luolia ja linnoja.
3. Ja kun Israel jotakin kylvi, tulivat Midianilaiset ja Amalekilaiset ja itämaalaiset heidän päällensä,
4. ja asettivat leirinsä heitä vastaan ja turmelivat kaiken maan kasvon Gasaan asti, eivätkä jättäneet Israelille yhtäkään elatusta, eikä lampaita, eikä härkiä, eikä aaseja;
5. sillä he tulivat laumoinensa ja majoinensa, niinkuin suuri metsäsirkkain paljous; he ja heidän kamelinsa olivat lukemattomat, ja tulivat hävittämään maata.
6. Niin Israel peräti köyhtyi Midianilaisten tähden. Ja Israelin lapset huusivat Herran puoleen.

7. Ja kun Israelin lapset huusivat
Herran puoleen Midianilaisten täh-
den,
8 lähetti Herra Israelin lapsille pro-
fetan, joka sanoi heille: „näin sanoo
Herra, Israelin Jumala: minä joh-
datin teidät Egyptistä, ja toin teidät
ulos orjuuden huoneesta;
9 ja pelastin teidät Egyptiläisten
käsistä ja kaikkien käsistä, jotka tei-
tä vaivasivat, ja ajoin heidät ulos
teidän edestänne, ja annoin teille
heidän maansa;
10. ja minä sanoin teille, ‚Minä olen
Herra teidän Jumalanne, älkäät pel-
jätkö Amorilaisten jumalia, joiden
maassa te asutte.‘ Mutta te ette totel-
leet minun ääntäni. 2 Kun. 17:35,38 s.
11 Ja Herran enkeli tuli ja istui
tammen alla Ofrassa, joka oli Abies-
riläisen Joaksen oma; ja hänen poi-
kansa Gideon tappoi nisuja viini-
kuurnassa, saadaksensa ne säilyte-
tyksi Midianilaisilta.
12. Ja Herran enkeli ilmaantui hä-
nelle ja sanoi: „Herra olkoon sinun
kanssasi, sinä väkevä sotamies!“
13. Ja Gideon sanoi hänelle: „suo-
kaat anteeksi, herrani; jos Herra on
kanssamme, miksi meille kaikki nä-
mät ovat tapahtuneet? Missä ovat
kaikki hänen ihmeensä, jotka isäm-
me ilmoittivat meille, sanoen: kat-
so, Herra on tuonut meidät Egyptis-
tä? Mutta nyt on Herra hyljännyt
meidät ja antanut Midianilaisten kä-
siin“ 2 Moos. 13:14.
14. Ja Herra kääntyi hänen puoleen-
sa ja sanoi: „mene tässä väkevyydes-
säsi; sinä vapahdat Israelin Midia-
nilaisten käsistä! katso, minä olen si-
nut lähettänyt.“ 1Sam.12:11. Hebr.11:32s.
15. Hän sanoi hänelle: „suokaat an-
teeksi, herrani; millä minä vapahdan
Israelin? Katso, minun sukuni on
kaikkein köyhin Manassessa, ja mi-
nä olen kaikkein pienin isäni huo-
neessa“
16. Ja Herra sanoi hänelle: „totisesti
minä olen sinun kanssasi, ja sinä
lyöt Midianilaiset niinkuin yhden
miehen.“
17. Mutta hän sanoi hänelle: „jos
olen saanut armon sinun edessäsi,
niin anna minulle merkki, että sinä
se olet, joka minua puhuttelet.
18. Älä kumminkaan täältä lähde,
ennenkuin minä tulen sinun tykösi
ja tuon ruoka-uhrini ja panen sen
sinun eteesi.“ Hän sanoi: „minä jään
siksi kuin sinä palajat.“
19 Gideon meni ja valmisti vohlan,
ja efan jauhoja happamattomiksi lei-
viksi, ja pani lihan koriin ja liemen
pataan, ja vei hänelle tammen alle
ja pani hänen eteensä.
20. Ja Jumalan enkeli sanoi hänel-
le: „ota liha ja happamattomat lei-
vät, ja pane ne tälle kivelle, ja kaa-
da liemi ulos;“ ja hän teki niin.
21. Ja Herran enkeli ojensi sauvan-
sa pään, joka oli hänen kädessänsä,
ja satutti lihaan ja happamattomiin
leipiin, ja tuli nousi kivestä ja ku-
lutti lihan ja happamattomat leivät.
Ja Herran enkeli katosi hänen silmis-
tänsä. 3 Moos. 9:24. 1 Kun. 18:38s. 2 Aik. 7:1.
22. Silloin näki Gideon, että se oli
Herran enkeli, ja hän sanoi: „Her-
ra, Herra, olenko minä niin nähnyt
Herran enkelin kasvoista kasvoihin!“
2 Moos. 33:20 s. Tuom. 13:22 s.
23. Mutta Herra sanoi hänelle: „rau-
ha olkoon sinulle! älä pelkää, et
sinä kuole.“
24. Ja Gideon rakensi siinä Herral-
le alttarin, jolle hän antoi nimeksi:
„Herra on rauha.“ Se on vielä tänä-
pänä Abiesriläisten Ofrassa.
25. Ja sinä yönä sanoi Herra hänel-
le. „ota härkä isäsi karjasta ja toi-
nen härkä, joka on seitsemän vuo-
tinen, ja kukista Baalin alttari, joka
on isälläsi, ja hakkaa kumoon As-
tarten patsas, joka on sen päällä,
26. ja rakenna Herralle, sinun Ju-
malallesi, alttari tälle korkialle vuo-
relle ja valmista se, ja ota toinen här-
jistä ja uhraa se poltto-uhriksi As-
tarten patsaan puilla, jonka maahan
hakkaat.“
27. Ja Gideon otti kymmenen mies-
tä palvelijoistansa ja teki niinkuin
Herra oli hänelle sanonut. Mutta kun
hän isänsä huoneen ja kaupungin
asuvaisten tähden pelkäsi tehdä sitä
päivällä, niin teki hän sen yöllä.
28. Kun kaupungin kansa aamulla
nousi, katso, Baalin alttari oli ku-
kistettu ja Astarten patsas, joka sen
päällä oli, kumoon hakattu, ja toi-
nen härkä pantu poltto-uhriksi alt-
tarille, joka siihen rakennettu oli.
29. Ja he sanoivat toinen toisellensa:
„kuka on tämän tehnyt?“ He kyseli-
vät ja tutkistelivat, ja sanoivat: „Gi-
deon, Joaksen poika, on sen tehnyt.“
30. Niin kaupungin asuvaiset sanoi-
vat Joakselle: „anna poikasi tulla
tänne, hänen pitää kuoleman; sillä
hän on kukistanut Baalin alttarin ja
hakannut kumoon Astarten patsaan,
joka sen päällä oli.“
31. Ja Joas sanoi kaikille, jotka sei-
soivat häntä vastaan· „riitelettekö te
Baalin puolesta? autatteko te häntä?
Joka riitelee hänen puolestansa, sen
pitää kuoleman ennen aamua. Jos

hän on jumala, niin kostakoon itse, koska hänen alttarinsa on kukistettu."
32. Ja siitä päivästä kutsuttiin hän Jerub-baaliksi, ja sanottiin: „Baal sotikoon itse hänen kanssansa, koska hän hänen alttarinsa kukisti."
Tuom. 7:1.
33. Ja kaikki Midianilaiset, ja Amalekilaiset, ja itämaalaiset kokoontuivat yhteen, ja menivät yli ja kävivät leiriin Jisreelin laaksoon.
34. Silloin Herran henki täytti Gideonin, ja hän puhalsi pasunaan; ja Abieseriläiset kokoontuivat seuraamaan häntä.
35. Ja hän lähetti sanan koko Manasselle; ja hekin kokoontuivat seuraamaan häntä. Hän lähetti myös sanan Asserille, Sebulonille ja Naftalille; ja hekin tulivat heitä vastaan.
36. Ja Gideon sanoi Jumalalle: „jos vapahdat Israelin minun käteni kautta, niinkuin sanonut olet, —
37. katso, minä panen villaisen nahan pihalle: jos kaste tulee ainoastaan nahan päälle ja kaikki muu maa on kuiva, niin minä ymmärrän, ettäs minun kauttani vapahdat Israelin, niinkuin sanonut olet."
38. Ja tapahtui, kun hän toisena päivänä varhain nousi, kääri hän nahan kokoon ja pusersi kasteen nahasta, koko vesimaljan täyteen.
39. Ja Gideon sanoi Jumalalle: „älköön sinun vihasi syttykö minua vastaan, jos vielä kerran puhun: minä koettelen vielä kerran nahalla; anna nahan yksin olla kuivana ja kaikella muulla maalla kasteen." 1 Moos. 18:30 s.
40. Ja Jumala teki niin sinä yönä; ja nahka yksin jäi kuivaksi, ja kaste tuli kaiken maan päälle. Ps. 72:6.

7 Luku.

Gideon voittaa Midianilaiset.

Silloin nousi Jerub-baal, se on Gideon, varhain aamulla ja kaikki väki, joka oli hänen kanssansa, ja sijoittivat itsensä Harodin lähteelle; mutta Midianilaisten leiri oli pohjaan päin Moren kukkulalta asti, laaksossa.
2. Ja Herra sanoi Gideonille: „ylön paljon on väkeä sinun kanssasi, että antaisin Midianin heidän käsiinsä; ehkä kerskaisi Israel minua vastaan, sanoen: minun oma käteni vapahti minut. 5 Moos. 8:17 s.
3. Niin anna julistaa kansan korviin, sanoen: ‚joka on pelkuri ja hämmästynyt, palatkoon ja rientäköön nopiasti Gileadin vuorelta!" Silloin palasi kansaa takaisin kaksikolmattakymmentä tuhatta, ja kymmenen tuhatta jäi. 5 Moos. 20:8. 1 Makk. 3:56.
4. Ja Herra sanoi Gideonille: „vielä on paljo kansaa, vie heidät veden tykö, siellä minä koettelen heitä sinulle; ja josta minä sanon sinulle: tämä menköön sinun kanssasi, se menköön kanssasi; ja josta minä taas sanon sinulle: älköön hän menkö kanssasi, se älköön menkö."
5. Ja hän vei kansan veden tykö. Ja Herra sanoi Gideonille: „joka vettä latkii kielellänsä niinkuin koira latkii, aseta se eriksensä seisomaan; samoin kaikki, jotka kumartuvat polvillensa juomaan."
6. Ja niitä, jotka latkivat kädestä suuhunsa, oli kolmesataa miestä; ja kaikki muu kansa kumarsi polvillensa juomaan vettä.
7. Ja Herra sanoi Gideonille: „niillä kolmella sadalla miehellä, jotka latkivat, vapahdan minä teidät, ja annan Midianilaiset sinun käsiisi; mutta kaikki muu kansa menköön kukin kotiinsa. 1 Sam. 14:6. 2 Kun. 14:11.
8. Ja kansa otti eväät ja pasunansa myötänsä. Mutta kaikki muut Israelin miehet antoi hän mennä itsekunkin majaansa; ja hän piti luonansa ainoastaan kolme sataa miestä. Ja Midianilaisten leiri oli hänen edessänsä alhaalla laaksossa.
9. Ja Herra sanoi sinä yönä hänelle: „nouse ja mene alas leiriin, sillä minä olen antanut heidät sinun käsiisi.
10. Jos sinä pelkäät mennä sinne, niin anna palvelijasi Puran mennä kanssasi leiriin,
11. että kuulisit, mitä he puhuvat; sitten sinun kätesi vahvistuvat ja sinä menet leiriin." Niin hän meni palvelijansa Puran kanssa leiriin, sille paikalle, missä vartijat olivat.
12. Mutta Midianilaiset ja Amalekilaiset ja kaikki itämaalaiset makasivat laaksossa niinkuin metsäsirkkain paljous, ja heidän kamelinsa olivat lukemattomat, niinkuin santa meren reunalla, paljouden tähden.
Tuom. 6:3, 5, 33.
13. Kun Gideon sinne tuli, katso, mies kertoi toiselle unensa ja sanoi: „katso, minä näin unta ja olin näkevinäni ohraisen leipäkakun vierivän Midianilaisten leiriin, ja tulevan majaan asti, ja lyövän sitä, niin että se kaatui maahan, ja kukistavan sen ylösalaisin, niin että maja oli maassa."
14. Ja toinen vastasi ja sanoi: „ei se ole muuta, kuin Gideonin, Joaksen pojan, Israelin miehen, miekka; Jumala on antanut Midianilaiset ja kai-

ken heidän sotajoukkonsa hänen käsiinsä."
15. Kun Gideon kuuli unen kerrottavan ja sen selityksen, niin hän kumartaen rukoili, palasi Israelin leiriin ja sanoi: „valmistakaat itsenne, sillä Herra on antanut Midianilaisten sotajoukon teidän käsiinne."
16. Ja hän jakoi ne kolme sataa miestä kolmeen joukkoon, ja antoi pasunat jokaisen käteen ja tyhjät saviastiat, ja lamput astioissa,
17. ja sanoi heille: „katsokaat minua, ja tehkäät niinkuin minä; katso, kun minä tulen leirin ääreen, niinkuin minä teen, niin tekin tehkäät.
18. Kun minä puhallan pasunaan ja kaikki, jotka minun kanssani ovat, niin puhaltakaat tekin pasunaan koko leirin ympärillä, ja sanokaat: Herralle ja Gideonille!"
19. Ja Gideon tuli leiriin, ja ne sata miestä, jotka olivat hänen kanssansa, keskimäisen yövartion alussa; he olivat juuri asettaneet vartijat. Ja he puhalsivat pasunoihin, ja rikkoivat saviastiat, jotka olivat heidän käsissänsä.
20. Ja ne kolme joukkoa puhalsivat pasunoihin, ja rikkoivat savi-astiat; ja he ottivat lamput vasempaan käteensä ja pasunat oikiaan käteensä, puhaltaaksensa, ja huusivat: „Herran ja Gideonin miekka!" Ps. 83:10. Jes. 9:4.
21. Ja kaikki seisoivat kukin paikallansa leirin ympärillä. Ja koko leiri rupesi juoksemaan, huutamaan ja pakenemaan.
22. Ja he puhalsivat kolmeensataan pasunaan; ja Herra sovitti niin, että toisen miekka kääntyi toista vastaan koko leirissä. Ja sotaväki pakeni Bet-Sittaan asti Seredataan päin, Abel-Meholan rantaan asti, Tabbatin yläpuolella. 1 Sam. 14:20. 2 Aik. 20:23 s. Ps. 83:10.
23. Ja Israelin miehet kokoontuivat Naftalista, Asserista ja kaikesta Manassesta, ja ajoivat Midianilaisia takaa.
24. Ja Gideon lähetti sanansaattajat kaikkialle Efraimin vuorella sanomaan: „tulkaat alas Midianilaisia vastaan ja valloittakaat heiltä vedet Bet-Baraan asti ja Jordan." Niin kokoontuivat kaikki Efraimin miehet ja valloittivat vedet Bet-Baraan asti ja Jordanin.
25. Ja he ottivat kaksi Midianilaisten päämiestä kiinni, Orebin ja Sebin, ja tappoivat Orebin Orebin kalliolla; ja Sebin he tappoivat Sebin viinikuurnassa; ja he ajoivat Midianilaisia takaa. Mutta Orebin ja Sebin päät kantoivat he Gideonille toiselle puolelle Jordanin. Ps. 83:12. Jes. 9:4. 10:26.

8 Luku.

Gideon täydentää voiton Midianilaisista. Gideon kieltäytyy rupeamasta Israelin hallitsijaksi. Hänen poikansa, ja kuolemansa.

Ja Efraimin miehet sanoivat hänelle: „miksi tämän meille teit, ettet kutsunut meitä, kun menit sotimaan Midianilaisia vastaan?" ja he riitelivät kovin hänen kanssansa. Tuom. 12:1.
2. Niin hän vastasi heitä: „mitä minä olen nyt tehnyt teihin verraten? Eikö Efraimin jälkiniitto ole parempi, kuin Abi-Eserin koko viinimarjain korjuu? Tuom. 6:11,34.
3. Teidän käsiinne antoi Jumala Midianilaisten päämiehet Orebin ja Sebin; mitä olisin minä taitanut tehdä, teihin verraten?" Ja kun hän sen sanoi, asettui heidän vihansa.
4. Kun Gideon tuli Jordanille, meni hän sen ylitse, ja ne kolmesataa miestä, jotka hänen kanssansa olivat, ja he olivat väsyneet ja ajoivat takaa.
5. Ja hän sanoi Sukkotin asuvaisille: „antakaat leipää väelle, joka minun kanssani on; sillä he ovat väsyneet, ja minä ajan Midianilaisten kuninkaita Sebaa ja Salmunnaa takaa." 1 Moos. 33:17.
6. Mutta Sukkotin päämiehet sanoivat: „onko Seban ja Salmunnan kämmen jo sinun kädessäsi, että me antaisimme leipää sinun sotaväellesi?"
7. Gideon sanoi: „sentähden, kun Herra antaa Seban ja Salmunnan minun käsiini, niin minä suomin teidän lihanne korven orjantappuroilla ja ohdakkeilla."
8. Ja hän meni sieltä ylös Penueliin ja puhui heillekin samoin. Ja Penuelin kansa vastasi häntä niinkuin Sukkotinkin miehet.
9. Niin puhui hän Penuelinkin kansalle, sanoen: „kun minä rauhassa palajan, kukistan minä tämän tornin."
10. Mutta Seba ja Salmunna olivat Karkorissa ja heidän sotajoukkonsa heidän kanssansa lähes viisitoista tuhatta miestä, kaikki jotka jääneet olivat itämaalaisten koko sotaväen joukosta; sillä sata ja kaksikymmentä tuhatta miekan vetävää miestä oli siellä kaatunut.
11. Ja Gideon meni ylös niiden tietä, jotka asuvat majoissa itäisellä puolella Nobatia ja Jogbehaa, ja löi leirin, sillä he olivat suruttomat. 4 Moos. 32:35,42.

12. Ja Seba ja Salmunna pakenivat; mutta hän ajoi heitä takaa, ja sai ne kaksi Midianilaisten kuningasta Seban ja Salmunnan kiinni, ja peljätti kaiken heidän sotaväkensä. Ps. 83:12.
13. Ja Gideon, Joaksen poika, palasi sodasta, ennenkuin aurinko nousi,
14. ja sai yhden palvelijan kiinni, joka oli Sukkotista, ja kysyi häneltä; ja se kirjoitti hänelle Sukkotin päämiehet ja vanhimmat, seitsemän kahdeksattakymmentä miestä.
15. Ja hän tuli Sukkotiin kansan tykö ja sanoi: „tässä on Seba ja Salmunna, joilla te pilkkasitte minua, sanoen: ,onko Seban ja Salmunnan kämmen jo juuri sinun kädessäsi, että me sentähden leipää antaisimme väsyneelle sotaväellesi?"
16. Ja hän otti ne kaupungin vanhimmat ja korven orjantappuroita ja ohdakkeita, ja rankaisi Sukkotin miehet.
17. Ja hän kukisti Penuelin tornin, ja tappoi kaupungin kansan.
18. Ja hän sanoi Seballe ja Salmunnalle: „minkämuotoiset miehet olivat ne, jotka te tapoitte Taborissa?" He sanoivat: „ne olivat sinun muotoisesi, kauniit kuin kuninkaan pojat."
19. Ja hän sanoi: „ne olivat minun veljeni, äitini pojat; niin totta kuin Herra elää, jos olisitte antaneet heidän elää, niin en tappaisi minä teitä."
20. Ja hän sanoi Jeterille, esikoisellensa: „nouse ja tapa heidät." Mutta nuorukainen ei vetänyt miekkaansa, sillä hän pelkäsi, koska hän vielä oli nuorukainen.
21. Mutta Seba ja Salmunna sanoivat: „nouse sinä lyömään meidät; sillä niinkuin mies on, niin on hänen voimansakin." Niin Gideon nousi ja tappoi Seban ja Salmunnan; ja hän otti koristukset, jotka olivat heidän kameleinsa kaulassa.
22. Ja Israelin miehet sanoivat Gideonille: „hallitse sinä meitä, sinä ja poikasi, ja poikasi poika; sillä sinä vapahdit meidät Midianilaisten käsistä."
23. Mutta Gideon sanoi heille: „en minä tahdo hallita teitä, eikä minun poikanikaan ole teitä hallitseva; vaan Herra olkoon teidän hallitsijanne."
24. Ja Gideon sanoi heille: „yhtä minä anon teiltä: jokainen antakoon minulle korvarenkaat, kukin saaliistansa;" sillä he olivat Ismaelilaisia, ja heillä oli kultaisia korvarenkaita.
25. Ja he sanoivat: „me annamme mielellämme." Ja he levittivät vaatteen, jonka päälle itsekukin heitti ne korvarenkaat, jotka he olivat saaliiksensa ottaneet.
26. Ja ne kultaiset korvarenkaat, joita hän oli anonut, painoivat tuhannen ja seitsemänsataa sikliä kultaa, paitsi nastoja, helmiä ja purpuravaatteita, joita Midianilaisten kuninkaat kantoivat, ja paitsi heidän kameleinsa kultaisia kaulakoristuksia.
27. Ja Gideon teki niistä papin olkavaatteen ja pani sen omaan kaupunkiinsa Ofraan; ja koko Israel teki huorin, juosten sen perään sinne, ja se tuli Gideonille ja hänen huoneellensa paulaksi. 2 Moos. 28:4,6 s. Tuom. 17:5.
28. Ja niin Midianilaiset alennettiin Israelin lasten edessä, eikä enää nostaneet ylös päätänsä; ja maa oli levossa neljäkymmentä ajastaikaa, niinkauan kuin Gideon eli. Tuom. 3:11.
29. Ja Jerub-Baal, Joaksen poika, meni ja asui omassa huoneessansa.
30. Ja Gideonilla oli seitsemänkymmentä poikaa, jotka hänen kupeistansa olivat tulleet; sillä hänellä oli monta vaimoa.
31. Ja hänen jalkavaimonsa, joka hänellä oli Sikemissä, synnytti myös hänelle pojan, ja hän pani hänelle nimeksi Abimelek.
32. Ja Gideon, Joaksen poika, kuoli hyvällä ijällä ja haudattiin isänsä Joaksen hautaan Ofrassa, joka oli Abiesriläisten oma.
33. Kun Gideon oli kuollut, kääntyi Israelin kansa huorin tekemään, juosten Baalin perässä, ja teki Baal-Beritin itsellensä jumalaksi. Tuom. 9:4.
34. Ja Israelin lapset eivät enää muistaneet Herraa, Jumalaansa, joka heidät oli vapahtanut kaikilta heidän vihollisiltansa, ympäristöllä.
35. Eikä he tehneet yhtään laupiutta Jerub-Baalin, Gideonin, huoneelle kaikesta hyvästä, minkä hän Israelille oli tehnyt.

9 Luku.

Abimelekin ilkityöt ja surkia loppu.

Mutta Abimelek, Jerub-Baalin poika, meni Sikemiin äitinsä veljien tykö, puhui heille ja koko äitinsä isän huoneen suvulle ja sanoi: Tuom. 8:30 s.
2. „Puhukaat kaikkien Sikemin miesten kuullen: mikä on teille parempi, sekö, että seitsemänkymmentä miestä, kaikki Jerub-Baalin pojat, hallitsevat teitä, vai sekö, että yksi mies hallitsee teitä? Ja muistakaat, että minä olen teidän luutanne ja lihaanne."

3. Niin puhuivat hänen äitinsä vel-
jet kaikki nämä sanat hänestä kaik-
kien Sikemin miesten kuullen; ja
heidän sydämmensä kääntyivät Abi-
melekin puoleen, sillä he sanoivat:
,,hän on meidän veljemme."
4. Ja he antoivat hänelle seitsemän-
kymmentä hopiapenninkiä Baal-Be-
ritin huoneesta, ja niillä palkkasi A-
bimelek kuljeksiviä ja joutilaita mie-
hiä, jotka häntä seurasivat.
5. Ja hän tuli isänsä huoneesen Of-
raan, ja murhasi seitsemänkymmen-
tä veljeänsä, Jerub-Baalin poikaa,
saman kiven päällä. Mutta Jotam,
nuorin Jerub-Baalin pojista, jäi; sil-
lä hän kätki itsensä.
6. Ja kaikki Sikemin miehet ja koko
Millon huone kokoontuivat, ja meni-
vät ja asettivat Abimelekin kunin-
kaaksi sen korkian tammen tykönä,
joka Sikemissä on. Jos. 24:25 s.
7. Kun tämä sanottiin Jotamille, me-
ni hän pois ja seisoi Gerisimin vuo-
ren kukkulalla, korotti äänensä ja
huusi ja sanoi heille: ,,kuulkaat mi-
nua, te Sikemin miehet, että Jumala
myös kuulisi teitä. 5 Moos. 11:29 s.
8. Puut menivät kerran yksimieli-
sesti voitelemaan itsellensä kunin-
gasta ja sanoivat öljypuulle: ,ole
meidän kuninkaamme.'
9. Mutta öljypuu vastasi heitä: ,luo-
puisinko minä lihavuudestani, jota
jumalat ja ihmiset minussa kun-
nioittavat' ja menisin heilumaan pui-
den ylitse?'
10. Ja puut sanoivat fiikunapuulle:
,tule sinä ja ole meidän kuninkaam-
me.'
11. Mutta fiikunapuu sanoi heille:
,luopuisinko minä makeudestani ja
parhaasta hedelmästäni, ja menisin
heilumaan puiden ylitse?'
12. Ja puut sanoivat viinipuulle: ,tu-
le sinä ja ole meidän kuninkaamme.'
13. Mutta viinipuu sanoi heille: ,luo-
puisinko minä viinistäni, joka ila-
huttaa sekä jumalat että ihmiset, ja
menisin heilumaan puiden ylitse?'
14. Niin sanoivat kaikki puut or-
jantappuralle: ,tule sinä ja ole mei-
dän kuninkaamme.'
15. Ja orjantappura sanoi puille:
,jos todella tahdotte voidella minut
kuninkaaksenne, niin tulkaat ja le-
vätkäät minun varjossani. Mutta jos
ette tahdo, niin lähteköön tuli orjan-
tappurapensaasta ja polttakoon Li-
banonin sedripuut.'
16. Oletteko nyt tehneet oikein ja
toimellisesti, tehdessänne Abimele-
kin kuninkaaksenne, ja oletteko oi-
kein tehneet Jerub-Baalille ja hänen
huoneellensa? Ja oletteko niin teh-
neet hänelle kuin hän ansaitsikin
teiltä?
17. Sillä isäni on sotinut teidän puo-
lestanne ja antanut henkensä alttiik-
si, vapahtaaksensa teitä Midianilais-
ten käsistä;
18. ja te olette nyt nousneet isäni
huonetta vastaan ja tappaneet hänen
poikansa, seitsemänkymmentä mies-
tä saman kiven päällä; ja te olette teh-
neet Abimelekin, hänen piikansa po-
jan, kuninkaaksi Sikemin miehille,
koska hän on teidän veljenne.
19. Jos olette tänäpänä oikein ja toi-
mellisesti tehneet Jerub-Baalille ja
hänen huoneellensa, niin iloitkaat
Abimelekistä, ja hän myös iloitkoon
teistä.
20. Mutta jollei, niin lähteköön tuli
Abimelekistä ja polttakoon Sikemin
miehet ja Millon huoneen; ja lähte-
köön myös tuli Sikemin miehistä ja
Millon huoneesta ja polttakoon Abi-
melekin."
21. Ja Jotam pakeni ja vältti, ja me-
ni Beeraan ja asui siellä veljensä A-
bimelekin tähden.
22. Kun Abimelek oli jo kolme vuot-
ta hallinnut Israelia,
23. lähetti Jumala pahan hengen
Abimelekin ja Sikemin miesten vä-
lille; ja Sikemin miehet asettuivat
Abimelekiä vastaan,
24. että se vääryys, joka tehtiin seit-
semällekymmenelle Jerub-Baalin
pojalle, ja heidän verensä tulisi ja
pantaisiin Abimelekin, heidän vel-
jensä, päälle, joka heidät oli mur-
hannut, ja Sikemin miesten päälle,
jotka olivat vahvistaneet hänen kä-
tensä veljiänsä murhaamaan.
25. Ja Sikemin miehet panivat väi-
jyjiä vuorten kukkuloille häntä vas-
taan, ja he ryöväsivät kaikki, jotka
sitä tietä matkustivat; ja se ilmoi-
tettiin Abimelekille.
26. Niin tuli Gaal, Ebedin poika, ja
hänen veljensä, ja menivät Sikemiin.
Ja Sikemin miehet luottivat häneen.
27. Ja he menivät kedolle, poimi-
vat viinirypäleitä viinitarhoistaan ja
sotkuivat ja pitivät ilojuhlan, ja me-
nivät jumalansa huoneesen, söivät
ja joivat, ja kirosivat Abimelekiä.
28. Ja Gaal, Ebedin poika, sanoi:
,,mikä on Abimelek ja mikä on Si-
kem, että me häntä palvelemme? ei-
kö hän ole Jerub-Baalin poika, ja
Sebul hänen päämiehensä? Palvel-
kaat Hemorin, Sikemin isän, mie-
hiä; miksi me tätä palvelemme?
29. Jospa vaan kansa olisi minun
vallassani, kyllä minä ajaisin Abi-

melekin ulos." Ja Abimelekille sanoi hän: „enennä sotajoukkosi ja käy ulos."
30. Kun Sebul, kaupungin päämies, kuuli Gaalin, Ebedin pojan, sanat, vihastui hän sangen suuresti,
31. ja lähetti sanansaattajat Abimelekille salaisesti, sanoen: „katso, Gaal, Ebedin poika, ja hänen veljensä ovat tulleet Sikemiin, tekemään kaupunkia sinulle vastahakoiseksi.
32. Niin nouse nyt yöllä, sinä ja väkesi, joka mukanasi on, ja väijy kedolla;
33. ja aamulla, auringon noustessa, ole varhain jaloillasi ja karkaa kaupungin päälle. Ja kun hän ja se kansa, joka hänen myötänsä on, tulevat sinun tykösi, niin tee hänelle, niinkuin kätesi voipi."
34. Abimelek nousi yöllä ja kaikki kansa, joka hänen seurassansa oli, ja he väijyivät Sikemiä neljässä joukossa.
35. Ja Gaal, Ebedin poika, meni ulos ja seisoi kaupungin portissa; mutta Abimelek nousi väijymisestänsä sen väen kanssa, joka hänen myötänsä oli.
36. Kun Gaal näki kansan, sanoi hän Sebulille: „katso, tuolta tulee kansan joukko alas vuorten kukkuloilta." Ja Sebul sanoi hänelle: „sinä pidät vuorten varjon ihmisinä."
37. Gaal puhui taas ja sanoi: „katso, tuolta tulee kansan joukko alas keskeltä maata ja toinen joukko tulee noituus-tammen tieltä."
38. Niin sanoi Sebul hänelle: „kussa on nyt sinun suusi, joka sanoi: kuka on Abimelek, että me häntä palvelemme? eikö tämä ole se kansa, jonka olet katsonut ylen? käy nyt ulos ja sodi häntä vastaan."
39. Ja Gaal meni Sikemin miesten edellä ja soti Abimelekiä vastaan.
40. Mutta Abimelek ajoi häntä takaa, ja hän pakeni hänen edessänsä; ja monta kaatui surmattuna kaupungin porttiin saakka.
41. Ja Abimelek oli Arumassa; mutta Sebul ajoi Gaalin ja hänen veljensä ulos, eikä antanut heidän olla Sikemissä.
42. Ja aamulla läksi kansa kedolle; ja kun Abimelek sai sen tietää,
43. otti hän joukkonsa ja jakoi sen kolmeen osaan, ja asetti väijytyksen kedolle. Kun hän näki kansan lähtevän kaupungista ulos, hyökkäsi hän heidän päällensä ja löi heidät.
44. Mutta Abimelek sen joukon kanssa, joka hänen seurassansa oli, ryntäsi eteenpäin ja asettui kaupungin porttiin, ja ne kaksi muuta joukkoa hyökkäsivät niiden päälle, jotka kedolla olivat, ja löivät heidät.
45. Ja Abimelek soti kaupunkia vastaan koko sen päivän, ja voitti kaupungin, ja tappoi kansan, joka siellä oli; ja hän hävitti kaupungin, ja kylvi suolaa siihen paikkaan.
46. Kun kaikki miehet Sikemin tornissa sen kuulivat, menivät he jumalansa Beritin huoneen linnaan.
47. Ja kun Abimelekille ilmoitettiin, että Sikemin tornin miehet olivat sinne kokoontuneet,
48. niin meni Abimelek ylös Salmonin vuorelle, hän ja kaikki kansa, joka hänen seurassansa oli; ja Abimelek otti kirveen käteensä ja hakkasi oksan puusta, nosti ja pani sen olallensa, ja sanoi kansalle, joka hänen seurassansa oli: „mitä näitte minun tekevän, se myös te nopiasti tehkäät niinkuin minäkin."
49. Silloin hakkasi kaikki kansakin itsekukin oksansa ja seurasi Abimelekiä, ja heittivät ne linnan juurelle, ja sytyttivät niillä linnan tuleen. Ja niin kaikki Sikemin tornin asukkaat kuolivat, lähes tuhannen miestä ja naista.
50. Ja Abimelek meni Tebetsiin, piiritti ja voitti sen.
51. Mutta keskellä kaupunkia oli vahva torni; sinne kaikki pakenivat sekä miehet että naiset, koko kaupungin väki, ja sulkivat kiinni jälkeensä, ja kiipesivät tornin katolle.
52. Ja Abimelek tuli tornin luo, ja ryntäsi sitä vastaan; ja hän astui liki aina tornin portille sitä tulella polttamaan.
53. Mutta yksi nainen heitti myllyn kiven kappaleen Abimelekin päähän ja musersi hänen pääkallonsa.
2 Sam. 11:21.
54. Ja Abimelek kutsui nopiasti palvelijan, joka kantoi hänen aseitansa, ja sanoi hänelle: „vedä miekkasi ja tapa minut, ettei minusta sanottaisi: nainen tappoi hänet!" Ja palvelija pisti hänet lävitse, ja hän kuoli.
1 Sam. 31:4.
55. Ja kun Israelin miehet näkivät Abimelekin kuolleeksi, menivät he itsekukin kotiansa.
56. Näin maksoi Jumala Abimelekille sen pahan, minkä hän teki isäänsä vastaan, tappaessansa seitsemänkymmentä veljeänsä.
57. Ja kaiken sen pahan, minkä Sikemin miehet tekivät, antoi Jumala tulla heidän päänsä päälle; ja heidän päällensä tuli Jotamin, Jerub-Baalin pojan, kirous.

10 Luku.

Tola. Jair. Israel joutuu taas vihollisten käsiin.

Abimelekin jälkeen nousi Israelia
auttamaan Isaskarilainen Tola,
Dodon pojan, Puan, poika. Ja hän
asui Samirissa. Efraimin vuorella.
2. Ja hän tuomitsi Israelia kolmekolmattakymmentä ajastaikaa, ja
kuoli ja haudattiin Samiriin.
3. Hänen jälkeensä nousi Jair, Gileadilainen, ja tuomitsi Israelia kaksikolmattakymmentä ajastaikaa
4 Ja hänellä oli kolmekymmentä
poikaa, jotka ajoivat kolmellakymmenellä aasin varsalla, ja heillä oli
kolmekymmentä kaupunkia, jotka
kutsutaan Jairin kyliksi tähän päivään asti ja ovat Gileadin maalla.
4 Moos. 32:41. 5 Moos. 3:14. Tuom. 5:10. 12:14. 1 Aik. 2:22.
5 Ja Jair kuoli ja haudattiin Kamoniin
6. Mutta Israelin lapset tekivät taas
pahaa Herran edessä, ja palvelivat
Baalia ja Astarotia ja Syrian jumalia, ja Sidonin jumalia, ja Moabin
jumalia, ja Ammonin lasten jumalia, ja Filistealaisten jumalia, ja luopuivat Herrasta, eikä palvelleet häntä. Tuom. 2:13. 3:7. 4:1. 6:1.
7. Silloin syttyi Herran viha Israeliin; ja hän möi heidät Filistealaisten ja Ammonin lasten käsiin.
8. Ja he sortivat ja vaivasivat Israelin lapsia sinä vuonna; kahdeksantoista ajastaikaa he vaivasivat kaikkia Israelin lapsia, jotka olivat toisella puolella Jordania Amorilaisten
maalla, joka on Gileadissa.
9. Ja Ammonin lapset menivät Jordanin ylitse, ja sotivat myös Juudaa,
Benjaminia ja Efraimin huonetta
vastaan; ja Israel suuresti ahdistettiin
10. Niin Israelin lapset huusivat Herran puoleen, sanoen „me olemme
syntiä tehneet sinua vastaan, sillä
me olemme hyljänneet meidän Jumalamme ja palvelleet Baalia."
11. Mutta Herra sanoi Israelin lapsille: „Eikö Egyptiläiset, Amorilaiset, Ammonilaiset, Filistealaiset,
12 ja Sidonilaiset, Amalekilaiset
ja Maonilaiset ole teitä vaivanneet,
ja minä autoin teitä heidän käsistänsä, kun te minua huusitte?
13. Mutta nyt te olette hyljänneet
minut, ja palvelleet muita jumalia;
sentähden en minä teitä tahdo auttaa. 5 Moos. 31:20. 32:15,19 s.
14. Menkäät ja rukoilkaat niitä jumalia, jotka te olette valinneet; auttakoot ne teitä ahdistuksenne aikana." 5 Moos. 32:38. Jer. 2:28
15. Mutta Israelin lapset vastasivat
Herralle: „me olemme syntiä tehneet, tee meille niinkuin sinulle on
otollinen; auta vaan meitä tällä ajalla." 1 Sam. 12:10
16. Ja he panivat tyköänsä vieraat
jumalat pois, ja palvelivat Herraa;
ja hänen sielunsa suuresti surkutteli
Israelin vaivaa. Tuom. 2:18. Ps. 78:65 s.
17 Ja Ammonin lapset kokoontuivat ja sijoittivat itsensä Gileadiin;
mutta Israelin lapset kokoontuivat
ja sijoittivat itsensä Mispaan.
Jos. 13:26.
18. Ja kansa, Gileadin ylimmäiset,
sanoivat toinen toisellensa: „joka ensisti rupeaa sotimaan Ammonin lapsia vastaan, on oleva kaikkien Gileadin asuvaisten pääruhtinas."
Tuom. 11:8.

11 Luku.

Jefta kutsutaan, tekee lupauksen, ja saa voiton.

Ja Jefta, Gileadilainen, oli väkevä
sotamies, vaan hän oli äpärä; ja
Gilead oli siittänyt Jeftan. Hebr. 11:32.
2. Mutta kun Gileadin vaimo synnytti hänelle lapsia, ja vaimon lapset tulivat isoiksi, ajoivat he Jeftan
ulos, ja sanoivat hänelle: „et sinä
saa periä isämme huoneessa, sillä
sinä olet vieraan vaimon poika."
3. Niin pakeni Jefta veljeinsä edestä ja asui Tobin maalla; ja Jeftan
luo kokoontui joutilaita miehiä, jotka menivät hänen kanssansa.
4. Ja jonkun ajan perästä sotivat
Ammonin lapset Israelia vastaan.
5. Kun Ammonin lapset sotivat Israelia vastaan, menivät Gileadin
vanhimmat tuomaan Jeftaa Tobin
maalta,
6. ja sanoivat hänelle· „tule ja ole
meidän päämiehemme, sotiessamme
Ammonin lapsia vastaan."
7. Mutta Jefta sanoi Gileadin vanhimmille: „ettekö te minua vihanneet ja ajaneet minua isäni huoneesta
ulos? Minkätähden te nyt tulette minun tyköni, kun teillä hätä on?"
8. Gileadin vanhimmat sanoivat Jeftalle: „sentähden me nyt tulemme
jälleen sinun tykösi, että kävisit meidän kanssamme, ja sotisit Ammonin lapsia vastaan, ja olisit meidän
päämiehemme ja kaikkein, jotka Gileadissa asuvat."
9. Jefta sanoi Gileadin vanhimmille: „jos saatte minun takaisin sotimaan Ammonin lapsia vastaan, ja
Herra antaa heidät minun käsiini,

olenko minä oleva teidän päämiehenne?"

10. Gileadin vanhimmat sanoivat Jeftalle: „Herra olkoon todistaja meidän välillämme, jos emme sitä tee, mitä olet sanonut!"

11. Ja Jefta meni Gileadin vanhimpain kanssa, ja kansa asetti hänen itsellensä päämieheksi ja johdattajaksi. Ja Jefta puhui Herran edessä kaikki sanansa Mispassa.

12. Ja Jefta lähetti sanansaattajat Ammonin lasten kuninkaalle, sanoen „mitä sinun ja minun on keskenämme asiaa, että tulet minun tyköni, sotimaan maakuntaani vastaan?"

13. Ammonin lasten kuningas vastasi Jeftan sanansaattajia: „kun Israel matkusti Egyptistä, otti hän minun maani, Arnonista Jabbokiin ja Jordaniin asti; anna ne nyt takaisin sovinnolla." 4 Moos. 21:24.

14. Jefta lähetti taas sanansaattajat Ammonin lasten kuninkaalle,

15. ja sanoi hänelle: „näin sanoo Jefta: ei Israel ottanut maakuntaa Moabilta eikä Ammonin lapsilta; 5 Moos. 2:9,19,37.

16. sillä tullessansa Egyptistä, matkusti Israel korven lävitse punaiseen mereen asti, ja tuli Kadekseen.

17. Ja Israel lähetti sanansaattajat Edomilaisten kuninkaalle, sanoen: ,anna minun käydä sinun maasi lävitse.' Mutta Edomilaisten kuningas ei kuullut heitä. Ja hän lähetti myös Moabilaisten kuninkaalle; mutta ei hänkään tahtonut. Niin oli Israel Kadeksessa. 4 Moos. 20:14 s.

18. Ja Israel vaelsi korvessa, ja kiersi Edomilaisten ja Moabilaisten maat, ja tuli auringon nousun puolelta Moabilaisten maalle, ja asetti leirinsä tuolle puolelle Arnonia; he eivät tulleet Moabilaisten rajan sisälle, sillä Arnon on Moabilaisten raja. 4 Moos. 21:13.

19. Ja Israel lähetti sanansaattajat Sihonille, Amorilaisten kuninkaalle, Hesbonin kuninkaalle, ja sanoi hänelle: ,salli meidän käydä sinun maasi lävitse omaan paikkaani asti.' 4 Moos. 21:21 s. 5 Moos. 2:26 s.

20. Mutta ei Sihon uskonut Israelia, eikä sallinut heidän vaeltaa hänen maakuntansa lävitse, vaan kokosi kaiken väkensä; ja he sijoittivat itsensä Jaksassa, ja sotivat Israelia vastaan.

21. Mutta Herra, Israelin Jumala, antoi Sihonin kaiken väkensä kanssa Israelin käsiin, että he löivät heidät; ja niin otti Israel kaiken maan Amorilaisilta, jotka silloin siinä maassa asuivat.

22. Ja he valloittivat myös kaikki Amorilaisten rajat, ruveten Arnonista Jabbokiin asti, ja korvesta Jordaniin asti. 5 Moos. 2:36.

23. Näin on Herra, Israelin Jumala, ajanut Amorilaiset kansansa Israelin edestä; ja sinä nyt sen omistaisit!

24. Jos sinun jumalasi Kamos on antanut jotakin sinun valtaasi, niin omista se; ja anna meidän omistaa kaikki ne, mitkä Herra, meidän Jumalamme, on antanut meidän valloittaa. 1 Kun. 11:7. 2 Kun. 23:13.

25. Vai luuletko itsesi paljon paremmaksi, kuin Balak, Sipporin poika, Moabilaisten kuningas, oli? onko hän riidellyt ja onko sotinut Israelia vastaan? 4 Moos. 22:2.

26. Kun Israel kolme sataa ajastaikaa on asunut Hesbonissa ja sen tyttärissä, Aroerissa ja sen tyttärissä, ja kaikissa kaupungeissa, jotka ovat läsnä Arnonia, miksette tällä ajalla ole ottaneet sitä pois?

27. En ole minä mitään rikkonut sinua vastaan, mutta sinä teet niin pahoin minulle, kun sodit minua vastaan; Herra, joka on tuomari, tuomitkoon tänäpänä Israelin lasten ja Ammonin lasten välillä."

28. Mutta Ammonin lasten kuningas ei pitänyt lukua Jeftan sanasta, jonka hän oli hänelle lähettänyt.

29. Ja Herran henki tuli Jeftan päälle; ja hän kulki Gileadin ja Manassen maakuntien läpi, ja tuli Mispaan, joka on Gileadissa; ja Gileadin Mispasta läksi hän Ammonin lapsia vastaan. Jos. 13:26.

30. Ja Jefta lupasi Herralle lupauksen ja sanoi: „jos todella annat Ammonin lapset minun käsiini,

31. niin mitä ikänä tulee huoneeni ovesta minua vastaan, kun minä rauhassa palajan Ammonin lapsilta, se olkoon Herran oma; minä uhraan sen poltto-uhriksi!"

32. Ja Jefta meni sotimaan Ammonin lapsia vastaan, ja Herra antoi heidät hänen käsiinsä.

33. Ja hän löi heidät Aroerista Minnitiin asti, kaksikymmentä kaupunkia, ja Abel-Keramimiin asti, ja tuotti heille suuren tappion. Ja niin Ammonin lapset alennettiin Israelin lasten edessä.

34. Kun Jefta tuli huoneesensa Mispaan, katso, niin hänen tyttärensä kävi häntä vastaan kanteleilla ja hypyillä; ja se oli ainoa lapsi, eikä hänellä ollut yhtäkään muuta poikaa eikä tytärtä. 2 Moos. 15:20. 1 Sam. 18:6.

35. Ja kun hän näki hänet, repäisi hän vaatteensa ja sanoi: ,,voi, tyttäreni, sinä painat minut alas ja saatat minut sangen surulliseksi; sillä minä avasin suuni Herralle, enkä voi sanaani peruuttaa."
36. Mutta hän vastasi: ,,isäni, jos avasit suusi Herralle, niin tee minulle, niinkuin sinun suustas on lähtenyt, koska Herra on kostanut vihollisillesi, Ammonin lapsille."
37. Ja hän sanoi isällensä: ,,tee se ainoastansa minulle, että soisit minun kahdeksi kuukaudeksi mennä vuorille itkemään neitsyyttäni tuttavaini kanssa."
38 Hän sanoi: ,,mene," ja laski hänen menemään kahdeksi kuukaudeksi, niin meni hän tuttavain piikain kanssa, ja itki neitsyyttänsä vuorilla.
39. Ja kahden kuukauden perästä palasi hän isänsä tykö, ja tämä teki hänelle, minkä hän oli luvannut. Eikä hän ollut koskaan tuntenut miestä. Ja Israelissa tuli tavaksi,
40. että Israelin tyttäret menivät joka vuosi ylistämään Gileadilaisen Jeftan tytärtä, neljä päivää vuosittain.

12 Luku.

Jefta lyö Efraimin miehet. Ibsan. Elon. Abdon.

Ja Efraimin miehet kokoontuivat ja menivät pohjoiseen päin, ja sanoivat Jeftalle: ,,miksi menit sotaan Ammonin lapsia vastaan, etkä meitä kutsunut menemään kanssasi? Me poltamme sinut ja huoneesi."
Tuom. 8:1.
2. Jefta sanoi heille: ,,minulla ja minun kansallani oli kova taistelu Ammonin lasten kanssa; ja minä kutsuin teitä, mutta te ette auttaneet minua heidän käsistänsä.
3. Kun minä näin, ettette tahtoneet vapahtaa minua, panin minä sieluni käteeni ja menin Ammonin lapsia vastaan, ja Herra antoi heidät minun käsiini; miksi olette tulleet minun tyköni tänäpänä sotimaan minua vastaan?" 1 Sam. 19:5. 28:21. Ps. 119:109.
4. Ja Jefta kokosi kaikki Gileadin miehet ja soti Efraimia vastaan, ja Gileadin miehet löivät Efraimin, sillä nämä olivat sanoneet: ,,karkureita Efraimista olette te, Gileadilaiset, Efraimin ja Manassen välillä."
5. Ja Gileadilaiset valloittivat Jordanin luotuspaikat Efraimilta. Kun Efraimin pakolaiset sanoivat: ,,anna minun mennä yli," niin sanoivat Gileadin miehet hänelle: ,,oletko Efraimilainen?" Ja hän vastasi: ,,en."
6. Ja he käskivät hänen sanoa: ,,Schibbolet;" mutta hän sanoi: ,,Sibbolet," eikä taitanut sitä oikein sanoa; ja he ottivat hänet kiinni ja tappoivat hänet Jordanin luotuspaikassa, niin että silloin kaatui Efraimista kaksi viidettäkymmentä tuhatta.
7. Ja Jefta tuomitsi Israelia kuusi ajastaikaa; ja Jefta Gileadilainen kuoli ja haudattiin yhteen Gileadin kaupungeista.
8. Tämän jälkeen tuomitsi Ibsan, Betlehemiläinen, Israelia.
9. Hänellä oli kolmekymmentä poikaa, ja kolmekymmentä tytärtänsä naitti hän vieraille, ja kolmekymmentä tytärtä otti hän muukalaisista pojillensa; ja hän tuomitsi Israelia seitsemän ajastaikaa.
10. Ja Ibsan kuoli ja haudattiin Betlehemissä.
11. Tämän jälkeen tuomitsi Israelia Elon, Sebulonilainen, ja hän tuomitsi Israelia kymmenen ajastaikaa.
12. Ja Elon, Sebulonilainen, kuoli ja haudattiin Aijalonissa, Sebulonin maalla.
13. Tämän jälkeen tuomitsi Israelia Abdon, Hillelin poika, Pirratonilainen.
14. Hänellä oli neljäkymmentä poikaa ja kolmekymmentä pojan poikaa, jotka ajoivat seitsemälläkymmenellä aasin varsalla; hän tuomitsi Israelia kahdeksan ajastaikaa.
Tuom. 10:4.
15. Ja Abdon, Hillelin poika, Pirratonilainen, kuoli ja haudattiin Pirratoniin, Efraimin maalla, Amalekilaisten vuorella.

13 Luku.

Simson syntyy.

Ja Israelin lapset tekivät taas pahaa Herran edessä; ja Herra antoi heidät Filistealaisten käsiin neljäksikymmeneksi ajastajaksi. Tuom. 10:6.
2. Mutta yksi mies oli Sorasta, Danin sukukuntaa, Manoak nimeltä; ja hänen vaimonsa oli hedelmätön eikä synnyttänyt.
3. Ja Herran enkeli ilmestyi vaimolle ja sanoi hänelle: ,,katso, sinä olet nyt hedelmätön etkä ole synnyttänyt; mutta sinä vielä siität ja synnytät pojan.
4. Niin karta nyt, ettet juo viiniä eikä väkevää juomaa, etkä syö mitään saastaista. 4 Moos. 6:2 s.
5. Sillä katso, sinä tulet raskaaksi ja synnytät pojan, jonka pään pääl-

le ei partaveistä saa tulla; sillä se
lapsi on oleva Jumalan nasiri äitinsä kohdusta, ja hän rupeaa vapahtamaan Israelia Filistealaisten käsistä."
Tuom. 16:17. 1 Sam. 1:11. Luuk. 1:15.
6. Ja vaimo tuli ja ilmoitti sen miehellensä, ja sanoi: „Jumalan mies
tuli minun tyköni, ja hän oli näkyänsä niinkuin Jumalan enkeli, sangen peljättävä; en minä häntä kysynyt, mistä hän oli, eikä hänkään ilmoittanut nimeänsä minulle.
7. Ja hän sanoi minulle: ,katso, sinä tulet hedelmälliseksi ja synnytät
pojan; älä siis nyt juo viiniä eikä väkevää juomaa, äläkä syö mitään
saastaista; sillä se lapsi on oleva Jumalan nasiri äitinsä kohdusta hamaan kuolemaansa asti."
8. Ja Manoak rukoili Herraa ja sanoi: „ah, minun Herrani! anna sen
Jumalan miehen, jonka lähetit, tulla meidän tykömme jälleen, meitä opettamaan, mitä meidän tulee tehdä lapselle, joka syntyvä on."
9. Ja Jumala kuuli Manoakin äänen; ja Jumalan enkeli tuli jälleen
vaimon tykö; ja vaimo istui kedolla, mutta hänen miehensä Manoak
ei ollut hänen kanssansa.
10. Ja vaimo juoksi kiireesti ja ilmoitti sen miehellensä, ja sanoi hänelle: „katso, minulle on ilmestynyt
se mies, joka tuonoin tuli minun tyköni."
11. Manoak nousi ja seurasi vaimoansa, tuli miehen tykö ja sanoi
hänelle: „oletko se mies, joka puhuttelit tätä vaimoa?" Hän sanoi:
„olen."
12. Ja Manoak sanoi: „kun nyt tapahtuu, mitä olet sanonut, miten
pitää lapsen suhteen meneteltämän ja tehtämän?"
13. Herran enkeli sanoi Manoakille: „vaimon pitää karttaman kaikkea, mitä minä olen hänelle sanonut.
14. Ei hän saa syödä sitä, mikä viinipuusta on tullut, ei juoda viiniä
eikä väkevää juomaa eikä syödä mitään saastaista; kaikki mitä minä
hänelle käskin, tulee hänen pitää."
15. Manoak sanoi Herran enkelille:
„jospa tahtoisit viipyä, valmistamme me sinulle vohlan." Tuom. 6:18, 19.
16. Mutta Herran enkeli vastasi Manoakille: „vaikka saisitkin minut viipymään, en minä kuitenkaan söisi
sinun leipääsi, mutta jos tahdot uhrata polttouhria, niin uhraa se Herralle." Sillä ei Manoak tietänyt sitä
Herran enkeliksi.
17. Ja Manoak sanoi Herran enkelille: „mikä nimesi on, että me sinua ylistäisimme, kun se tapahtuu,
mitä sinä olet sanonut?" 1 Moos. 32:29 s.
18. Herran enkeli sanoi hänelle:
„miksi kysyt nimeäni, joka on ihmeellinen?" Jes. 9:6.
19. Niin otti Manoak vohlan ja ruoka-uhrin ja uhrasi kallion päällä Herralle. Ja Herra teki ihmeen; ja Manoak ja vaimonsa sen näkivät.
Tuom. 6:19 s.
20. Ja tapahtui, kun liekki nousi alttarilta taivaasen päin, meni Herran enkeli myös ylös alttarin liekissä; ja Manoak ja vaimonsa sen näkivät, ja he lankesivat kasvoillensa
maahan.
21. Eikä Herran enkeli enää näkynyt Manoakille ja hänen vaimollensa. Niin ymmärsi Manoak sen Herran enkeliksi.
22. Ja Manoak sanoi vaimollensa:
„totisesti me kuolemme, sillä me
näimme Jumalan." 2 Moos. 33:20 s.
5 Moos. 5:26. Tuom. 6:22.
23. Mutta hänen vaimonsa vastasi
häntä: „jos Herra olisi tahtonut meidät tappaa, niin ei hän olisi ottanut
poltto-uhria ja ruoka-uhria meidän
kädestämme, eikä osoittanut meille
kaikkia näitä, eikä antanut meidän
näitä kuulla, niinkuin tapahtunut
on."
24. Ja vaimo synnytti pojan ja nimitti hänen Simson; ja lapsi kasvoi,
ja Herra siunasi häntä.
25. Ja Herran henki rupesi vaikuttamaan hänessä Danin leirissä, Soran ja Estaolin välillä. Tuom. 18:11 s.

14 Luku.

Simsonin häät ja arvoitus.

Ja Simson meni alas Timnaan, ja
hän näki Timnassa erään naisen,
Filistealaisten tyttäriä.
2. Ja kun hän tuli sieltä, sanoi hän
isällensä ja äidillensä: „minä näin
Timnassa erään naisen, Filistealaisten tyttäriä; ottakaat se nyt minulle
vaimoksi."
3. Ja hänen isänsä ja äitinsä sanoivat hänelle: „eikö yhtään vaimoa
ole veljiesi tytärten seassa ja koko
minun kansassani, koska menet ottamaan vaimoa ympärileikkaamattomista Filistealaisista?" Ja Simson
sanoi isällensä: „ota minulle tämä,
sillä hän kelpaa minun silmilleni."
2 Moos. 34:16. 5 Moos. 7:3.
4. Mutta hänen isänsä ja äitinsä eivät tietäneet, että se oli Herralta; sillä Hän etsi tilaisuutta Filistealaisia
vastaan. Ja Filistealaiset hallitsivat
silloin Israelia.
5. Ja Simson meni isänsä ja äitin-

sä kanssa alas Timnaan, ja he tulivat Timnan viinimäkien luo, ja katso, nuori jalopeura tuli kiljuen häntä vastaan.
6. Ja Herran henki tuli voimalliseksi hänessä, ja hän repäisi sen kappaleiksi, niinkuin hän olisi vohlan reväisnyt, eikä ollut mitään hänen kädessänsä; mutta hän ei sanonut isällensä eikä äidillensä, mitä hän oli tehnyt. 1 Sam. 17:35.
7. Kun hän sinne alas tuli, puhutteli hän naista, ja hän miellytti Simsonia.
8. Ja jonkun ajan kuluttua tuli hän jälleen ottamaan häntä, ja poikkesi tieltä katsomaan jalopeuran raatoa; ja katso, mehiläis-pesä oli jalopeuran raadossa, ja hunajaa.
9. Ja hän otti sen käteensä ja söi tiellä käydessänsä, ja meni isänsä ja äitinsä tykö ja antoi heidänkin siitä syödä; mutta ei hän ilmoittanut ottaneensa sitä hunajaa jalopeuran raadosta.
10. Ja kun hänen isänsä tuli alas naisen luo, valmisti Simson siellä pidot, niinkuin nuorten miesten tapa oli.
11. Ja kun he hänen näkivät, antoivat he hänelle kolmekymmentä nuorta miestä olemaan hänen tykönänsä.
12. Ja Simson sanoi heille: ,,minä panen teille arvoituksen; jos te sen minulle seitsemänä hääpäivänä selitätte ja arvaatte, niin minä annan teille kolmekymmentä paitaa ja kolmekymmentä juhlapukua.
13. Mutta jollette taida sitä selittää minulle, niin teidän tulee antaa minulle kolmekymmentä paitaa ja kolmekymmentä juhlapukua.“ Ja he sanoivat hänelle: ,,anna meidän kuulla arvoituksesi.“
14. Ja hän sanoi heille: ,,ruoka läksi syömäristä ja makeus väkevästä.“ Eikä he taitaneet kolmena päivänä selittää sitä arvoitusta.
15. Ja seitsemäntenä päivänä sanoivat he Simsonin vaimolle: ,,houkuttele miestäsi ilmoittamaan meille sitä arvoitusta, taikka me poltamme sinut ja isäsi huoneen tulella. Oletteko kutsuneet meidät tänne, tehdäksenne meidät köyhiksi?“
16. Niin Simsonin vaimo itki hänen edessänsä ja sanoi: ,,sinä vaan vihaat etkä rakasta minua; sinä panit kansani lapsille arvoituksen, etkä minulle sitä sanonut.“ Hän sanoi hänelle: ,,katso, en minä sitä ilmoittanut isälleni enkä äidilleni, pitäisikö minun sen sinulle sanoman?“
17. Ja hän itki hänen edessänsä kaikki ne seitsemän hääpäivää. Ja seitsemäntenä päivänä ilmoitti hän sen hänelle; sillä hän ahdisti häntä kovin. Ja vaimo sanoi kansansa lapsille sen arvoituksen.
18. Mutta seitsemäntenä päivänä, ennenkuin aurinko laski, sanoivat kaupungin miehet hänelle: ,,mikä on hunajaa makiampi, ja mikä jalopeuraa väkevämpi?“ Hän sanoi heille: ,,jollette olisi kyntäneet minun vasikallani, ette suinkaan olisi osanneet arvoitustani.“
19. Ja Herran henki tuli voimalliseksi hänessä; ja hän meni Askaloniin, ja löi siellä kolmekymmentä miestä, joiden vaatteet hän otti; ja hän antoi juhlavaatteet niille, jotka arvoituksen olivat selittäneet. Ja hänen vihansa syttyi, ja hän meni ylös isänsä huoneesen.
20. Mutta Simsonin vaimo annettiin yhdelle häätovereista, joka oli Simsonin kumppani.

15 Luku.

Simsonin kolmesataa kettua; hänen suuri taistelunsa.

Ja tapahtui muutamain päiväin perästä, nisuin elonaikana, että Simson tuli oppimaan vaimoansa, ja toi hänelle vohlan. Ja hän sanoi: ,,minä menen vaimoni tykö makaushuoneesen;“ mutta hänen vaimonsa isä ei sallinut hänen sinne mennä,
2. vaan sanoi: ,,minä luulin todella, että vihasit häntä, ja annoin hänet ystävällesi. Mutta hänellä on toinen nuorempi sisar, kauniimpi häntä, olkoon se nyt sinun, toisen sijassa.“
3. Silloin sanoi Simson heille: ,,nyt olen syytön Filistealaisten suhteen, jos teen heille pahaa.“
4. Ja Simson meni ja otti kolme sataa kettua kiinni, ja otti tulisoittoja, ja käänsi aina kaksi häntää yhteen, ja sitoi yhden tulisoiton keskelle kahden hännän välille,
5. ja sytytti tulen soittoihin, ja päästi ne Filistealaisten eloon; ja ne polttivat sekä kuhilaat että kasvavan elon ja öljypuutarhat.
6. Ja Filistealaiset sanoivat: ,,kuka on tämän tehnyt?“ Niin sanottiin: ,,Simson, Timnalaisen vävy; sillä hän otti vaimon häneltä pois ja antoi sen hänen ystävällensä.“ Niin Filistealaiset menivät ylös ja polttivat vaimon sekä hänen isänsä.
7. Mutta Simson sanoi heille: ,,jos te näin teette, — kuitenkin minä teille kostan, ja sitte vasta lakkaan.“
8. Ja hän löi heitä sangen kovasti, sekä sääriluihin että lanteisin, ja me-

ni sieltä alas, ja asui Etamin vuoren rotkossa.
9. Niin Filistealaiset menivät ylös ja asettivat leirinsä Juudan maalle; ja he levisivät Lekiin.
10. Ja Juudan miehet sanoivat: ,,miksi olette tänne tulleet meitä vastaan?" He vastasivat: ,,me olemme tänne tulleet sitomaan Simsonia ja tekemään hänelle, niinkuin hän meille teki."
11. Niin meni kolme tuhatta miestä Juudasta Etamin vuoren rotkoon, ja sanoivat Simsonille: ,,etkö tiedä Filistealaisten hallitsevan meitä? kuinka sinä olet tämän tehnyt meille?" Ja hän sanoi heille: ,,niinkuin he tekivät minulle, niin minä tein heille."
12. Ja he sanoivat hänelle: ,,me olemme tulleet sinua sitomaan ja antamaan Filistealaisten käsiin." Simson sanoi heille: ,,vannokaat nyt minulle, ettette karkaa minun päälleni."
13. Ja he sanoivat hänelle: ,,emme karkaa sinun päällesi; me sidomme sinut ja annamme heidän käsiinsä; mutta emme sinua tapa." Ja he sitoivat hänet kahdella uudella nuoralla ja veivät pois vuorelta.
14. Ja kun hän tuli Lekiin, ilakoitsivat Filistealaiset häntä vastaan; mutta Herran henki tuli hänen päällensä, ja nuorat hänen käsivarsissansa tulivat poltetun langan kaltaisiksi, ja niin raukesivat siteet hänen käsistänsä.
15. Ja hän löysi tuoreen aasin-leukaluun, ja hän ojensi kätensä, otti sen ja löi sillä tuhannen miestä.
16. Ja Simson sanoi: ,,aasin-leukaluulla minä löin joukon, löin kaksi joukkoa! aasin leukaluulla tuhannen miestä!"
17. Ja nämät sanottuansa, heitti hän leukaluun kädestänsä pois, ja antoi sille paikalle nimen Ramat-leki.
18. Ja häntä janotti kovin, ja hän huusi Herralle ja sanoi: ,,sinä annoit tämän suuren pelastuksen palvelijasi käden kautta; ja nyt minä kuolen janoon ja joudun ympärileikkaamattomain käsiin."
1 Sam. 17:26,36. 2 Sam. 1:20.
19. Niin Jumala avasi syömähampaan leukaluussa, ja siitä vuosi vesi, ja kun hän oli juonut, sai hän henkensä takaisin ja virkosi; sentähden kutsutaan myös se paikka vielä tähän päivään asti ,,huutajan lähteeksi", joka oli leukaluussa.
20. Ja hän tuomitsi Israelia Filistealaisten aikana kaksikymmentä ajastaikaa.

16 Luku.

Gasan portit. Delilan kavaluus. Simsonin orjuus, kosto ja kuolema.

Ja Simson meni Gasaan, ja hän näki siellä porton, ja meni hänen tykönsä.
2. Ja Gasalaisille sanottiin: ,,Simson on tullut tänne." Ja he piirittivät kohta hänet ja väijyivät häntä koko yösen kaupungin portissa, ja olivat alallansa kaiken yötä, ja sanoivat: ,,aamulla päivän tullessa me tapamme hänet."
3. Mutta Simson makasi puoliyöhön asti, ja nousi puoliyöstä, ja tarttui kaupungin portin oviin ja molempiin pihtipieliin, ja nosti ne telkeinensä, pani olallensa ja kantoi mäen kukkulalle, joka on Hebronin edessä.
4. Sitte rakastui hän jälleen naiseen, Sorekin ojalla; ja hänen nimensä oli Delila.
5. Ja hänen tykönsä tulivat Filistealaisten päämiehet, ja sanoivat hänelle: ,,viettele häntä sanoilla, saadaksesi tietää, mistä hänen suuri väkevyytensä on, ja kuinka me voittaisimme hänet, että saisimme hänet sidotuksi ja valtaamme; ja me jokainen annamme sinulle tuhannen ja sata hopiapenninkiä."
6. Delila sanoi Simsonille: ,,sano minulle, mistä sinulle se suuri väkevyys on, ja millä sinua sidottaisiin ja masennettaisiin."
7. Simson sanoi hänelle: ,,jos joku sitoo minut seitsemällä tuoreella köydellä, jotka eivät vielä ole kuivuneet, niin minä käyn heikoksi ja olen niinkuin muutkin ihmiset."
8. Silloin veivät Filistealaisten päämiehet hänelle seitsemän tuoretta köyttä, jotka eivät vielä olleet kuivuneet; ja hän sitoi hänet niillä.
9. Mutta hänellä oli väijyjiä kammiossa; ja hän sanoi hänelle: ,,Filistealaiset sinun päällesi, Simson!" Mutta hän katkaisi köydet, juurikuin rohtiminen lanka katkaistaan, joka liekissä on poltettu. Eikä saatu tietää, mistä hänen väkevyytensä oli.
10. Ja Delila sanoi Simsonille: ,,katso, sinä petit minua ja valhettelit minulle; sano siis nyt minulle, millä sinua sidottaisiin!"
11. Ja hän sanoi hänelle: ,,jos minua sidottaisiin uusilla nuorilla, joilla ei vielä ole mitään tehty, niin minä kävisin heikoksi ja olisin niinkuin muutkin ihmiset."
12. Niin Delila otti uudet nuorat, sitoi hänen niillä, ja sanoi hänelle: ,,Filistealaiset sinun päällesi, Sim-

son!" Ja väijyjät olivat kammiossa. Mutta hän repäisi ne käsivarsistansa niinkuin langan.

13. Taas Delila sanoi Simsonille: „tähän asti olet pettänyt minua ja valhetellut minulle; ilmoita minulle, millä sinua sidottaisiin!" Hän vastasi häntä: „jos sinä palmikoitset pääni seitsemän suortuvaa yhteen päärihmaan."

14. Ja hän löi ne kiinni naulalla, ja sanoi hänelle: „Filistealaiset sinun päällesi, Simson!" Mutta hän heräsi unestansa ja veti ulos palmikkonaulan ja päärihman.

15. Ja Delila sanoi hänelle: „kuinka sinä sanot rakastavasi minua, kun sydämmesi ei ole minulle myöntyväinen? Kolmasti olet jo valhetellut, etkä ilmoittanut minulle, mistä sinulle on se suuri väkevyytesi."

16. Kun hän päivä päivältä ahdisti häntä sanoillansa ja kiusasi häntä, väsyi hänen sielunsa kuolemaan asti, Tuom. 14:17.

17. ja hän ilmoitti hänelle koko sydämmensä, sanoen hänelle: „minun päähäni ei ole ikänä partaveitsi sattunut, sillä minä olen Jumalan nasiri hamasta äitini kohdusta. Jos hiukset ajellaan päästäni, niin menee väkevyyteni minusta pois, ja minä käyn heikoksi ja olen niinkuin kaikki muutkin ihmiset."
4 Moos. 6:5. Tuom. 13:5.

18. Kun Delila havaitsi hänen ilmoittaneen hänelle koko sydämmensä, lähetti hän ja kutsui Filistealaisten päämiehet, sanoen: „tulkaat vielä kerta, sillä hän on ilmoittanut minulle koko sydämmensä." Ja Filistealaisten päämiehet tulivat hänen tykönsä ja toivat rahan käsissänsä.

19. Ja hän nukutti hänet polvillansa, kutsui miehen ja antoi ajella hänen päänsä seitsemän hiussuortuvaa; ja hän sai vallan hänen ylitsensä, ja hänen väkensä oli luopunut hänestä pois.

20. Ja hän sanoi: „Filistealaiset sinun päällesi, Simson!" Unestansa herättyään, ajatteli hän itseksensä: „minä menen ulos niinkuin usein ennenkin, ja kirvotan itseni;" sillä hän ei tietänyt Herran luopuneen hänestä.

21. Ja Filistealaiset ottivat hänet kiinni, ja puhkasivat hänen silmänsä; ja he veivät hänet alas Gasaan, ja sitoivat hänen kahdella vaskikahleella, ja hänen täytyi jauhaa vankihuoneessa. 2 Moos. 11:5. 2 Kun. 25:7.

22. Mutta hänen hiuksensa rupesivat taas kasvamaan, sen jälkeen kuin hänen päänsä oli paljaaksi ajeltu.

23. Ja Filistealaisten päämiehet kokoontuivat tekemään suurta uhria jumalallensa Dagonille ja iloitsemaan, ja sanoivat: „meidän jumalamme on antanut meidän käsiimme vihollisemme Simsonin."

24. Ja kun kansa näki hänet, ylistivät he jumalaansa, sanoen: „meidän jumalamme on antanut käsiimme vihollisemme, joka hävitti maakuntamme ja tappoi sangen monta meistä."

25. Kun he juuri sydämmestänsä iloitsivat, sanoivat he: „kutsukaat Simson soittamaan meille!" Ja he kutsuivat Simsonin vankihuoneesta, ja hän soitti heidän edessänsä, ja he asettivat hänet pilarein väliin.

26. Mutta Simson sanoi palvelijalle, joka häntä kädestä talutti: „anna minun tarttua pilareihin, joidenka päälle huone on vahvistettu, nojatakseni niihin."

27. Ja huone oli täynnä miehiä ja naisia, ja Filistealaisten päämiehet olivat kaikki siinä; ja katolla oli liki kolme tuhatta miestä ja naista, jotka katselivat, kuinka Simson soitteli heille.

28. Mutta Simson huusi Herran puoleen, sanoen: „Herra, Herra. muista minua ja vahvista minua, Jumala, ainoastaan tällä kerralla, että minä kahden silmäni tähden kostaisin yhden kerran Filistealaisille!"
Juudit 13:7 s. Hebr. 11:32 s.

29. Ja Simson tarttui kahteen keskimmäiseen pilariin, joidenka päälle huone oli vahvistettu, ja joilla se oli tuettu, toiseen oikialla ja toiseen vasemmalla kädellänsä.

30. Ja Simson sanoi: „minun sieluni kuolkoon Filistealaisten kanssa!" Ja hän nojasi vahvasti niiden päälle; ja huone kaatui päämiesten ja kaiken siinä olevan kansan päälle, niin että niitä, jotka hän tappoi kuollessansa, oli usiampia, kuin niitä, jotka hän oli tappanut eläissänsä.

31. Ja hänen veljensä tulivat alas ja koko hänen isänsä huone, ottivat hänet ja menivät ylös, ja hautasivat hänet Soran ja Estaolin välille isänsä Manoakin hautaan. Ja hän tuomitsi Israelia kaksikymmentä ajastaikaa. Tuom. 15:20.

17 Luku.

Miikan kuvanpalvelus.

Ja Efraimin vuorella oli mies, nimeltä Miika.

2. Hän sanoi äidillensä: „ne tuhannen ja sata hopiapenninkiä, jotka sinulta otettiin, joidenka tähden sinä

kirosit ja puhuit minun korvaini kuullen, katso, ne ovat minulla, minä ne otin." Silloin sanoi hänen äitinsä: „Herran siunaama olet sinä, minun poikani!"
3. Niin antoi hän äidillensä takaisin ne tuhannen ja sata hopiapenninkiä. Ja hänen äitinsä sanoi: „minä olen pyhittänyt tämän rahan Herralle, antaakseni sen minun kädestäni pojalleni, että hän tekisi kaivetun ja valetun kuvan; ja nyt annan minä sinulle sen jälleen."
4. Mutta hän antoi rahan äidillensä takaisin. Ja hänen äitinsä otti kaksi sataa hopiapenninkiä ja antoi ne hopiasepälle; hän teki kaivetun ja valetun kuvan, joka sitten oli Miikan huoneessa.
5. Ja Miikalla oli jumalanhuone, ja hän teki olkavaatteen ja epäjumalain kuvat, ja täytti yhden poikansa kädet, ja hän oli hänen pappinsa.
1 Moos. 31:19. 2 Moos. 28:4,6,41. Tuom. 3:27. 1 Sam. 19:13.
6. Silloin ei ollut kuningasta Israelissa; ja kukin teki niinkuin hänelle näkyi hyväksi. Tuom. 18:1. 21:25.
7. Juudan Betlehemissä oli nuorukainen, Juudan sukukunnasta; hän oli Leviläinen, ja oli siellä muukalainen.
8. Hän meni Betlehemistä, Juudan kaupungista, etsimään asuntoa, missä vaan saisi. Ja kun hän tuli Efraimin vuorelle Miikan huoneesen, vaeltaaksensa eteenpäin,
9. kysyi Miika häneltä: „mistä tulet?" Leviläinen vastasi: „minä olen Leviläinen, Betlehemistä Juudan maalta, ja vaellan asumaan, missä vaan sopii."
10. Miika sanoi hänelle: „jää minun luokseni, ja ole minun isäni ja pappini; minä annan sinulle vuosittain kymmenen hopiapenninkiä ja määrä-vaatteet ja elatuksesi. Ja Leviläinen meni hänen kanssansa.
11. Ja Leviläinen tyytyi olemaan sen miehen tykönä, ja hän piti sen nuorukaisen niinkuin oman poikansa.
12. Ja Miika täytti Leviläisen käden; ja nuorukainen oli hänen pappinsa, ja hän asui Miikan huoneessa.
13. Ja Miika sanoi: „nyt minä tiedän Herran minulle hyvää tekevän, koska minulla on Leviläinen pappina."

18 Luku.

Danin lapset ryöstävät Miikan pyhyydet ja vievät ne Laikseen.

Siihen aikaan ei ollut kuningasta Israelissa; ja silloin Danin sukukunta etsi itsellensä perintöä asuaksensa, sillä siihen päivään asti ei ollut perintö-osaa hänelle langennut Israelin sukukuntain keskellä.
Jos. 19:40 s. Tuom. 1:34. 17:6.
2. Ja Danin lapset lähettivät sukukunnastansa ja keskeltänsä viisi urhoollista sotamiestä Sorasta ja Estaolista, vakoomaan maata ja tiedustelemaan sitä, ja sanoivat heille: „menkäät vakoomaan maata!" Ja he tulivat Efraimin vuorelle Miikan huoneesen ja yötyivät sinne. Jos. 19:41.
3. Ja kun he olivat Miikan huoneella, tunsivat he sen nuoren miehen, Leviläisen äänen; ja he menivät hänen tykönsä ja sanoivat hänelle, „kuka sinun on tänne tuonut? mitä täällä teet? ja miten sinun on täällä?"
4. Hän vastasi heitä. „niin ja niin on Miika minulle tehnyt, ja hän on palkannut minun papiksensa."
5. He sanoivat hänelle: „kysy Jumalalta, että saisimme tietää, onko tiemme, jota vaellamme, meille onnellinen."
6. Pappi vastasi heitä: „menkäät rauhassa! Herran edessä on tienne, jota vaellatte."
7. Niin menivät ne viisi miestä matkoihinsa ja tulivat Laikseen, ja näkivät kansan, joka siellä oli, asuvan surutonna Sidonilaisten tavan jälkeen, levollisesti ja surutonna; eikä kukaan vallanpitäjä heitä vaivannut siinä maassa; ja he olivat kaukana Sidonilaisista, eikä heillä ollut mitään yhdenkään ihmisen kanssa tekemistä.
8. Ja he tulivat veljeinsä tykö Soraan, ja Estaoliin. Ja heidän veljensä sanoivat heille: „kuinka teidän on asianne?"
9. He sanoivat: „nouskaat, käykäämme ylös heidän tykönsä! sillä me olemme katselleet maan, ja katso, se on sangen hyvä. Ja te olisitte alallanne? Älkäät olko hitaat menemään ja omistamaan maata.
10. Kun tulette sinne, niin te löydätte suruttoman kansan, ja maa on kaikin puolin avara; sillä Jumala on antanut sen teidän käsiinne, paikan, jossa ei mitään puutu, mitä maan päällä on."
11. Niin läksi sieltä Danin sukukunnasta, Sorasta ja Estaolista, kuusi sataa miestä, varustettuna sota-aseilla,
12. ja menivät sinne ylös, ja sijoittivat itsensä Juudan Kirjat-Jearimiin, — siitä kutsutaan se paikka Danin leiriksi, tähän päivään asti; — katso, se on Kirjat-Jearimin takana.
Tuom. 13:25.

13. Ja sieltä matkustivat he Efraimin vuorelle ja tulivat Miikan huoneelle.
14. Niin puhuivat ne viisi miestä, jotka olivat käyneet vakoamassa Laiksen maata, ja sanoivat veljillensä: „tiedättekö, että näissä huoneissa on olkavaate, epäjumalia, ja valettu ja kaivettu kuva? Nyt ajatelkaat, mitä teette."
15. Ja he poikkesivat sinne ja tulivat sen nuoren miehen Leviläisen huoneesen, joka oli Miikan huoneessa, ja tervehtivät häntä ystävällisesti.
16. Mutta ne kuusi sataa sota-aseilla varustettua miestä, jotka olivat Danin lapsia, seisoivat portilla.
17. Ja ne viisi miestä, jotka olivat käyneet vakoamassa maata, menivät ylös ja tulivat sinne sisälle, ja ottivat kaivetun kuvan, olkavaatteen, epäjumalat ja valetun kuvan. Ja pappi seisoi portilla kuuden sadan sota-aseilla varustettuin miesten kanssa.
18. Kun nämät olivat käyneet Miikan huoneessa ja ottaneet kaivetun ja valetun kuvan, olkavaatteen, ja epäjumalat, sanoi pappi heille: „mitä te teette?"
19. He vastasivat häntä: „ole vaiti ja pidä suusi kiinni, ja tule meidän kanssamme, ja ole meidän isämme ja pappimme. Onko parempi, että olet pappina yhden miehen huoneessa, kuin koko sukukunnassa Israelissa?"
20. Ja se oli papin mieleen, ja hän otti olkavaatteen, epäjumalat ja kuvan, ja meni kansan keskelle.
21. Ja kun he kääntyivät ja menivät matkoihinsa, asettivat he pienet lapset ja karjan ja kalliimmat tavaransa menemään edellänsä.
22. Kun he olivat ehtineet jo kauas Miikan huoneesta, huudettiin kokoon ne miehet, jotka asuivat Miikan talon läheisissä huoneissa, ja ne ajoivat Danin lapsia takaa,
23. ja huusivat Danin lapsille; ja nämä käänsivät kasvonsa ja sanoivat Miikalle: „mikä sinun on, että olet huutanut kansaa kokoon?"
24. Hän vastasi: „te olette ottaneet minun jumalani, jotka itse olen tehnyt, ja papin, ja menneet matkoihinne; ja mitä minulla nyt enempää on? Ja te vielä sanotte minulle: mikä sinun on?"
25. Mutta Danin lapset sanoivat hänelle: „älä anna meidän kuulla ääntäsi, ettei vihaiset miehet hyökkäisi päällenne, ja niin sinä hukutat sielusi ja sinun huoneesi sielut."
26. Niin Danin lapset menivät matkoihinsa. Ja kun Miika näki heidät häntä väkevämmiksi, kääntyi hän ja palasi kotia.
27. Mutta he ottivat kaikki mitä Miika tehnyt oli, ja papin, joka hänellä oli, ja tulivat Laikseen, levollisen ja suruttoman kansan päälle, ja löivät heidät miekan terällä, ja polttivat kaupungin. Jos. 19:47.
28. Ja heillä ei ollut yhtäkään auttajaa, sillä kaupunki oli kaukana Sidonista, eikä ollut heillä kenenkään kanssa tekemistä: ja se oli siinä laaksossa, joka on Bet-Rehobiin päin. Ja he rakensivat kaupungin, ja asuivat siinä;
29. ja he antoivat kaupungille nimen Dan, isänsä Danin nimeltä, joka oli Israelista syntynyt; mutta ennen muinoin oli kaupungin nimi Lais.
30. Ja Danin lapset pystyttivät sen kuvan itsellensä, ja Jonatan, Manassen pojan Gersomin, poika, ja hänen poikansa olivat papit Danilaisten sukukunnassa, siksi kuin he vietiin vankina maasta pois. 2 Moos. 2:22. 18:3. Tuom. 17:10. 1 Kun. 12:28, 30. 2 Kun. 17:23.
31. Ja he asettivat itsellensä Miikan kuvan, jonka hän tehnyt oli, niinkauan kuin Jumalan huone oli Silossa.

19 Luku.

Kauhea ilkityö Gibeassa.

Siihen aikaan ei ollut kuningasta Israelissa; ja yksi Leviläinen oli muukalaisena Efraimin vuoristossa, ja oli ottanut jalkavaimon itsellensä Juudan Betlehemistä. Tuom. 17:6. 18:1. 21:25.
2. Mutta hänen jalkavaimonsa oli hänelle uskoton, ja juoksi hänen tyköänsä isänsä majaan Juudan Betlehemiin, ja oli siellä neljä kuukautta.
3. Niin hänen miehensä matkusti hänen peräänsä, puhuttelemaan häntä ystävällisesti ja palauttamaan tykönsä. Ja hänellä oli yksi palvelija ja kaksi aasia myötänsä. Ja vaimo vei hänet isänsä huoneesen. Ja kun vaimon isä näki hänet, tuli hän iloiseksi ja meni häntä vastaan.
4. Ja hänen appensa, vaimon isä, pidätti hänen, että hän viipyi hänen tykönänsä kolme päivää; he söivät ja joivat, ja olivat siinä yötä.
5. Neljäntenä päivänä olivat he varhain ylhäällä, ja hän nousi ja tahtoi lähteä matkaan; mutta vaimon isä sanoi vävyllensä: „vahvista sydämmesi leivän palalla, ja menkäät sitten."
6. Ja he istuivat, söivät ja joivat toinen toisensa kanssa. Niin sanoi

vaimon isä hänelle: „ole tässä yötä, ja olkoon sydämmesi iloinen.“
7. Mutta kun hän nousi lähteäksensä matkalle, vaati hänen appensa häntä, ja hän oli siinä senkin yön.
8. Viidentenä päivänä nousi hän aamulla varhain lähteäksensä matkalle, mutta vaimon isä sanoi: „virvoita sydämmesi! ja viipykäät ehtoopuoleksi.“ Ja he söivät toinen toisensa kanssa.
9. Ja mies nousi lähtemään matkaan jalkavaimonsa ja palvelijansa kanssa, mutta hänen appensa, vaimon isä, sanoi hänelle: „katso, päivä on kulunut ja ilta on käsissä, olkaat tässä yötä; katso, päivä on laskemallansa, ole tässä yötä, että sydämmesi tulisi iloiseksi. Nouskaat aamulla varhain matkallenne ja matkustakaat majoillenne.“
10. Mutta ei mies tahtonut olla yötä, vaan nousi ja meni matkoihinsa; ja hän tuli lähelle Jebusta, se on Jerusalemia, ja pari valjastettua aasia ja hänen jalkavaimonsa oli hänen kanssansa.
11. Kun he tulivat Jebuksen kohdalle, oli päivä paljon kulunut, ja palvelija sanoi isännällensä: „poiketkaamme tähän Jebusilaisten kaupunkiin ja olkaamme yötä siinä.“
12. Mutta hänen isäntänsä sanoi hänelle: „emme mene muukalaisten kaupunkiin, jotka eivät ole Israelin lapsia, vaan käykäämme edespäin Gibeaan asti.“
13. Ja hän sanoi palvelijallensa: „kiiruhda, että tulisimme johonkuhun paikkaan yötä pitämään, Gibeaan taikka Ramaan.“
14. Ja he matkustivat eteenpäin; ja aurinko laski, kun lähestyivät Gibeata, joka on Benjaminissa.
15. Ja he menivät Gibeaan olemaan yötä. Kun hän sinne tuli, kävi hän istumaan avonaiselle paikalle kaupungissa; sillä ei siellä yksikään ottanut heitä yöksi huoneesensa.
16. Ja katso, vanha mies tuli pellolta illalla töistänsä, joka itsekin oli Efraimin vuorelta ja oli Gibeassa muukalainen. Mutta sen paikan kansa oli Benjaminilaisia.
17. Ja kun hän nosti silmänsä, näki hän oudon miehen kaupungin kadulla; ja vanhus sanoi hänelle: „mihin matkustat? ja mistä tulet?“
18. Hän vastasi häntä, sanoen: „me tulemme Juudan Betlehemistä ja matkustamme Efraimin kaukaisimpaan vuoristoon. Sieltä olen minä kotoisin, ja olen käynyt Juudan Betlehemissä, ja menen nyt Herran huoneesen; mutta ei ole ketään, joka korjaisi minua huoneesen.
19. Meillä on olkia ja heiniä aaseillemme, ja leipää ja viiniä itselleni ja pojalle, joka on sinun palvelijasi kanssa, niin ettei meiltä mitään puutu.“
20. Vanhus sanoi: „rauha olkoon sinulle! kaikkia mitä sinulta puuttunee, on minulla; älä vaan ole tässä avonaisella paikalla yötä.“
21. Ja hän vei hänet huoneesensa, ja antoi aaseille heiniä, ja he pesivät jalkansa, söivät ja joivat.
22. Ja he rupesivat sydämmestä iloitsemaan, mutta katso, kaupungista tulivat ilkiät miehet, ja piirittivät huoneen, ja löivät ovea, ja sanoivat vanhukselle, perheen isännälle: „anna tänne ulos se mies, joka sinun huoneesesi on tullut, että tuntisimme hänet!“
1 Moos. 19:4 s. Hos. 9:9. 10:9.
23. Mutta perheen isäntä meni heidän tykönsä ja sanoi heille: „älkäät, veljeni, älkäät tehkö tätä pahaa tekoa; koska tämä mies on tullut minun huoneeseni, älkäät tehkö sellaista ilkityötä.“
24. Katso, minulla on tytär, neitsyt, ja tällä on jalkavaimo. Nämä minä tuon teille; häväiskäät heitä ja tehkäät heille, mitä tahdotte, mutta tälle miehelle älkäät tehkö tätä ilkityötä!“ 1 Moos. 19:8.
25. Mutta miehet eivät tahtoneet häntä kuulla. Niin mies otti jalkavaimonsa ja talutti hänet ulos heidän tykönsä; ja he tunsivat hänet, ja tekivät ilkivaltaansa hänelle kaiken yösen aina huomeniseen asti; ja päivän koittaissa päästivät he hänet menemään.
26. Ja vaimo tuli vähää ennen auringon nousua sen huoneen ovelle, jossa hänen isäntänsä makasi, lankesi maahan ja makasi siinä valoisaan päivään asti.
27. Kun hänen isäntänsä huomeneltain nousi ja avasi huoneen oven, lähteäksensä matkalle, niin katso, hänen jalkavaimonsa oli kaatunut maahan oven eteen, ja hänen kätensä oli kynnyksellä.
28. Ja hän sanoi hänelle: „nouse ja lähtekäämme;“ mutta ei hän mitään vastannut. Niin pani hän hänet aasinsa selkään, läksi ja matkusti kotiansa.
29. Tultuansa kotiin, otti hän veitsen ja leikkasi jalkavaimonsa, luita myöten, kahteentoista kappaleesen, ja lähetti ne kaikkiin Israelin maan rajoihin.

30. Ja kaikki, jotka sen näkivät, sanoivat: „ei ole senkaltaista ikänä ennen tapahtunut eikä nähty, siitä päivästä kuin Israelin lapset tulivat Egyptin maalta niin tähän päivään asti. Laskekaat tämä sydämmellenne, neuvotelkaat ja puhukaat!“

20 Luku.

Kosto Benjaminilaisille.

Ja kaikki Israelin lapset läksivät ulos, ja seurakunta kokoontui niinkuin yksi mies, Danista Bersebaan asti, ja Gileadin maasta, Herran tykö Mispaan. Tuom. 11:11.

2. Ja kaiken kansan päämiehet, kaikki Israelin sukukunnat, seisoivat Jumalan kansan seurakunnassa, neljäsataa tuhatta miekalla varustettua jalkamiestä.

3. Ja Benjaminin lapset saivat kuulla, että Israelin lapset olivat menneet ylös Mispaan. — Ja Israelin lapset sanoivat: „sanokaat kuinka tämä pahateko on tapahtunut?“

4. Niin vastasi Leviläinen, tapetun vaimon mies, ja sanoi: „minä ja jalkavaimoni tulimme Gibeaan, joka on Benjaminissa, ollaksemme yötä siellä. Tuom. 19:15 s. Hos. 10:9.

5. Ja Gibean asuvaiset nousivat minua vastaan ja piirittivät minut yöllä huoneessa. Minut he aikoivat tappaa, ja jalkavaimoni he raiskasivat kuoliaaksi. Tuom. 19:22 s.

6. Niin minä otin jalkavaimoni ja paloitin hänet, ja lähetin palat kaikkeen Israelin perintö-maahan; sillä he ovat tehneet häpiällisen ja kauhian työn Israelissa.

7. Katso, te olette kaikki, Israelin lapset, tässä; pitäkäät neuvoa ja tehkäät jotain tähän asiaan!“

8. Niin kaikki kansa nousi niinkuin yksi mies ja sanoi: „älköön meistä yksikään menkö majaansa eikä kenkään poiketko huoneesensa;

9. mutta sen me nyt teemme Gibealle: me heitämme arpaa hänestä,

10. ja otamme kymmenen miestä sadalta ja sata tuhannelta ja tuhannen kymmeneltä tuhannelta, kaikista Israelin sukukunnista, tuomaan evästä kansalle, sen mennessä tekemään Gibealle, joka Benjaminissa on, kaiken sen hulluuden jälkeen, minkä he ovat tehneet Israelissa.“

11. Niin kokoontuivat kaikki Israelin miehet kaupunkiin, niinkuin yksi mies, ja yhdistyivät liittoon keskenänsä.

12. Ja Israelin sukukunnat lähettivät miehiä kaikkiin Benjaminin sukuihin, sanomaan: „mikä pahateko tämä on, joka teidän seassanne on tapahtunut?

13. Antakaat siis nyt ne ilkiät miehet Gibeasta meidän tapettavaksi, että niin poistaisimme rikoksen Israelista!“ Mutta Benjaminin lapset eivät tahtoneet kuulla veljeinsä, Israelin lasten, ääntä. Hos. 9:9.

14. Ja Benjaminin lapset kokoontuivat kaupungeista Gibeaan, mennäksensä ulos sotaan Israelin lapsia vastaan.

15. Ja sinä päivänä laskettiin Benjaminin lasten luku kaupungeista, kuusikolmatta kymmentä tuhatta miekalla varustettua miestä, paitsi Gibean asuvaisia, joita oli seitsemän sataa valittua miestä.

16. Ja kaikessa siinä kansassa oli seitsemän sataa valittua miestä, jotka olivat vasenkätiset; ja kaikki nämät taisivat lingolla osata hiuskarvaan, häirähtämättä.

17. Mutta Israelin miehiä, paitsi Benjaminilaisia, luettiin neljä sataa tuhatta miekalla varustettua miestä, kaikki sotamiehiä.

18. Ja Israelin lapset nousivat ja menivät Jumalan huoneesen, ja kysyivät Jumalalta, sanoen: „kuka menee edellämme alkamaan sotaa Benjaminin lapsia vastaan?“ Herra sanoi: „Juuda alkakoon!“

19. Ja Israelin lapset nousivat aamulla ja asettivat leirinsä Gibean edustalle.

20. Israelin miehet menivät ulos sotimaan Benjaminia vastaan, ja Israelin miehet asettuivat sotarintaan heitä vastaan Gibeassa.

21. Mutta Benjaminin lapset ryntäsivät ulos Gibeasta ja löivät maahan sinä päivänä Israelista kaksi kolmattakymmentä tuhatta miestä.

22. Ja Israelin miesten kansa rohkaisi itsensä, ja he asettuivat taas sotarintaan samassa paikassa, jossa ensimmäisenäkin päivänä olivat seisoneet.

23. Ja Israelin lapset menivät ylös ja itkivät Herran edessä iltaan asti; ja he kysyivät Herralta, sanoen: „vieläkö meidän on meneminen sotimaan Benjaminin lasten, meidän veljeimme, kanssa?“ Herra sanoi: „menkäät heitä vastaan.“

24. Ja kun Israelin lapset läksivät toisena päivänä Benjaminin lapsia vastaan,

25. ryntäsivät myös Benjaminilaiset Gibeasta toisena päivänä heitä vastaan, ja löivät vielä nyt kahdeksantoistakymmentä tuhatta miestä Israelin lapsista maahan; nämät oli-

vat kaikki miekalla varustettuja
miehiä.
26. Silloin menivät kaikki Israelin
lapset, koko kansa, ylös ja tulivat
Jumalan huoneesen, itkivät ja viipyivät
siellä Herran edessä, ja paastosivat
sen päivän iltaan asti, ja uhrasivat
poltto-uhria ja kiitos-uhria
Herran edessä.
27. Ja Israelin lapset kysyivät Herralta
— Jumalan liiton arkki oli siihen
aikaan siellä,
28. ja Pinehas, Aaronin pojan, Eleasarin,
poika, seisoi sen edessä sillä
ajalla — ja sanoivat: „pitääkö
meidän vielä menemän sotimaan
Benjaminin lapsia, meidän veljiämme,
vastaan, vai pitääkö meidän lakkaaman?"
Herra sanoi: „menkäät,
huomenna minä annan heidät teidän
käsiinne." Jos. 22:13,30. 24:33.
29. Ja Israelin lapset asettivat väijytyksiä
joka taholta Gibean ympärille. Jos. 8:12 s.
30. Ja Israelin lapset menivät kolmantena
päivänä Benjaminin lapsia
vastaan ja asettuivat Gibeaa vastaan,
tällä kertaa niinkuin ennenkin.
31. Niin menivät Benjaminin lapset
kansaa vastaan, houkuteltiin kauemmas
kaupungista, ja rupesivat lyömään
kansaa kuoliaaksi nyt niinkuin
ennenkin, lähes kolmekymmentä
miestä Israelissa, kahdella maantiellä,
joista toinen menee Beteliin
ja toinen kedon poikki Gibeaan!
32. Ja Benjaminin lapset sanoivat:
„he ovat lyödyt meidän edessämme
niinkuin ennenkin." Mutta Israelin
lapset sanoivat: „paetkaamme, että
eroittaisimme heidät kaupungista
pois maanteille."
33. Ja kaikki Israelin miehet nousivat,
jokainen asemaltansa, ja asettivat
itsensä Baal-Tamariin; ja Israelin
väijyjät hyökkäsivät paikaltansa
Geban kedolta.
34. Ja kymmenen tuhatta valittua
miestä kaikesta Israelista tuli Gibeaa
vastaan, ja sota yltyi sangen kovaksi;
mutta nämä eivät tietäneet, että onnettomuus
oli niin lähellä.
35. Ja Herra löi Benjaminin Israelin
edessä, niin että Israelin lapset sinä
päivänä löivät viisikolmattakymmentä
tuhatta ja sata miestä Benjaminista,
jotka kaikki olivat miekalla
varustettua miestä.
36. Nyt Benjaminin lapset näkivät,
että he olivat lyödyt; sillä Israelin
miehet antoivat Benjaminille sijaa,
sillä he uskalsivat väijytykseensä,
jonka he olivat asettaneet Gibeaa
vastaan.
37. Ja väijyjät kiiruhtivat, karkasivat
Gibeaan, menivät ja löivät koko
kaupungin miekan terällä.
38. Ja Israelin miehet olivat sopineet
väijyjäin kanssa, että antaisivat
paksun savun nousta kaupungista.
39. Ja Israelin miehet kääntyivät
nyt sodassa; ja Benjaminilaiset rupesivat
lyömään Israelia ja olivat
haavoittaneet liki kolmekymmentä
miestä, sillä he sanoivat „tosin he
ovat lyödyt meidän edessämme, niinkuin
entisessäkin tappelussa."
40 Ja savu rupesi nousemaan kaupungista,
ja kun Benjaminilaiset
kääntyivät takaisin, katso, koko kaupungista
nousi savu taivasta kohden.
41. Silloin Israelin miehet kääntyivät,
mutta Benjaminin miehet hämmästyivät,
sillä he näkivät onnettomuuden
lähestyvän heitä.
42. Ja he kääntyivät pakoon Israelin
miesten edessä korven tielle;
mutta sota saavutti heidät; ja ne,
jotka kaupungeista olivat, surmasivat
heitä siellä.
43. He piirittivät Benjaminin, ajoivat
heitä takaa, ja tallasivat heitä
missä levätä tahtoivat, Gibean edustaan
asti, auringon nousuun päin.
44. Ja Benjaminista kaatui kahdeksantoista
tuhatta miestä, jotka kaikki
olivat vahvat sotamiehet.
45. Niin kääntyivät he ja pakenivat
korpeen päin Rimmonin vuorelle;
mutta Israelilaiset löivät heistä sillä
maantiellä viisi tuhatta miestä, ja
ajoivat heitä takaa Gideomiin asti,
ja surmasivat heistä kaksi tuhatta
miestä.
46. Ja kaikki, jotka sinä päivänä
Benjaminista kaatuivat, olivat viisi
kolmattakymmentä tuhatta miekalla
varustettua miestä, ja ne olivat kaikki
vahvat sotamiehet.
47. Ainoastaan kuusi sataa miestä
pääsi pakoon korpeen Rimmonin
vuorelle; ja he olivat Rimmonin
vuorella neljä kuukautta. Tuom. 21:13.
48. Ja Israelin lapset palasivat Benjaminin
lasten tykö ja löivät miekan
terällä kaupungeissa ihmiset ja eläimetkin,
ja kaikki mitä he löysivät;
ja kaikki kaupungit, joihin tulivat,
pistivät he tuleen.

21 Luku.

Jääneet Benjaminista saavat vaimoja Jabeksesta ja Silosta.

Israelin miehet olivat vannoneet
Mispassa ja sanoneet: „ei yksikään
meistä saa antaa tytärtänsä
Benjaminilaisille vaimoksi."
2. Ja kansa tuli Jumalan huoneesen,

ja oli siellä Jumalan edessä iltaan
asti; ja he korottivat äänensä ja it-
kivät katkerasti, Tuom. 20:26.
3. ja sanoivat: „Oi Herra, Israelin
Jumala, miksi tämä tapahtui Isra-
elissa, että tänäpänä yksi sukukunta
Israelista puuttuu?"
4 Ja toisena päivänä nousi kansa
varahin ja rakensi siihen alttarin,
ja uhrasi poltto-uhria ja kiitosuhria.
1 Kun. 8:64.
5. Ja Israelin lapset sanoivat: „ku-
ka on kaikista Israelin sukukunnis-
ta, joka ei tänne ole tullut kansan
kanssa Herran eteen?" Sillä suuri
vala oli tehty, että, joka ei tulisi
Herran tykö Mispaan, oli totisesti
kuoletettava
6. Ja Israelin lapset katuivat vel-
jensä Benjaminin tähden ja sanoi-
vat· „tänäpänä on yksi sukukunta
Israelista hävitetty.
7. Ja mitä me teemme, että jääneet
saisivat vaimoja? sillä me olemme
vannoneet Herran kautta, ettemme
anna heille tyttäriämme vaimoiksi."
8. Ja he sanoivat: „kuka on Israe-
lin sukukunnista se, joka ei ole tullut
tänne Herran tykö Mispaan?" Ja
katso, ei ollut Gileadin Jabeksesta
yksikään tullut leiriin kansan jou-
kossa. Tuom. 20:1 s.
9 Ja kansa luettiin; ja katso, ei
ollut siellä yhtäkään Gileadin Jabek-
sen asuvaa
10. Niin seurakunta lähetti sinne
kaksitoista tuhatta sotamiestä ja käs-
ki heitä. sanoen „menkäät ja lyö-
käät miekan terällä Jabeksen asu-
vaiset Gileadissa vaimoinensa ja lap-
sinensa
11 Mutta näin tehkäät. kaikki mies-
puolet ja kaikki ne naispuolet, jot-
ka miesten kanssa ovat maanneet,
tappakaat" 4 Moos. 31:17.
12. Ja he löysivät Jabeksen asuvai-
sista Gileadissa neljäsataa tyttöä, jot-
ka neitset olivat eivätkä olleet maan-
neet miehen kanssa, ne he veivät
Silon leiriin, joka on Kanaanmaassa
13 Ja koko seurakunta lähetti pu-
huttelemaan Benjaminin lapsia, jot-
ka olivat Rimmonin kalliolla, ja
tarjosivat heille rauhaa Tuom. 20:47
14. Ja Benjaminin lapset palasivat
silloin. ja he antoivat heille vai-
moiksi niitä, jotka he olivat jättä-
neet elämään Jabeksen naisista Gi-
leadissa; mutta ei nämä heille pii-
sanneet.
15. Mutta kansa katui Benjaminin
tähden, että Herra oli loven tehnyt
Israelin sukukunnissa.
16. Ja kansan vanhimmat sanoivat·
„kuinka teemme, että jääneetkin
saisivat vaimoja? sillä naisväki on
hukutettu Benjaminista?"
4 Moos. 11:16. Tuom. 20:48.
17 Ja he sanoivat· „perintö on
niiden, jotka ovat jääneet Benjami-
nista, eikä saa yksikään sukukunta
Israelista hävitä.
18. Mutta me emme taida antaa
heille tyttäriämme vaimoiksi; sillä
Israelin lapset ovat vannoneet ja
sanoneet: kirottu olkoon se, joka
antaa Benjaminilaisille vaimon."
19. Ja he sanoivat: „katso, Herran
juhlapäivää pidetään joka vuosi Si-
lossa, joka on pohjaan päin Bete-
listä, auringon nousuun päin siitä
tiestä, joka Betelistä menee Sikemiin,
ja eteläänpäin Lebonasta."
20. Ja he käskivät Benjaminin lap-
sia ja sanoivat: „menkäät ja väijy-
käät viinimäeissä.
21. Ja kun näette Silon tyttäret käy-
vän ulos hyppyyn, niin juoskaat kii-
reesti viinimäeistä, ja ottakaat jo-
kainen Silon tyttäristä vaimoja men-
käät Benjaminin maalle.
2 Moos. 15:20. 1 Sam. 18:6.
22. Kun heidän isänsä taikka vel-
jensä tulevat valittamaan meidän
eteemme, niin me sanomme heille:
suokaat ne meille! sillä me emme
jokainen saaneet itsellemme vaimoa
sodassa, ette tekään itse ole niitä
heille antaneet; sillä muutoin te oli-
sitte vianalaiset."
23. Benjaminin lapset tekivät niin
ja ottivat, lukunsa jälkeen, ryös-
tämällä vaimoja hyppääväin jou-
kosta Ja he menivät pois ja pala-
sivat perintöönsä, rakensivat kau-
punkeita ja asuivat niissä.
24 Israelin lapset menivät myös
silloin sieltä pois, itsekukin suku-
kuntaansa ja sukunsa luo, ja läksi-
vät sieltä itsekukin perintöönsä.
25 Silloin ei ollut kuningasta Is-
raelissa, vaan jokainen teki niin-
kuin hänelle näkyi oikein olevan.
Tuom. 17:6. 18:1.

RUUTIN KIRJA.

1 Luku.

Elimelek vaeltaa Moabilaisten maalle. Noomi ja Ruut palaavat Betlehemiin.

Ja tuomarien hallitessa tuli kallis aika maahan. Ja mies Juudan Betlehemistä läksi asumaan Moabilaisten maalle, hän ja hänen vaimonsa ja kaksi hänen poikaansa.
2. Miehen nimi oli Elimelek, ja hänen vaimonsa nimi Noomi, ja hänen kahden poikansa nimet Mahlon ja Kiljon; he olivat Efratilaisia Juudan Betlehemistä. Ja tultuansa Moabilaisten maalle, jäivät he sinne. 1 Moos. 35:19.
3. Ja Elimelek, Noomin mies, kuoli; ja hän jäi hänestä kahden poikansa kanssa.
4. He ottivat Moabilaisia vaimoja; toisen nimi oli Orpa ja sen toisen nimi Ruut; ja he asuivat siellä liki kymmenen ajastaikaa.
5. Ja nekin molemmat kuolivat, Mahlon ja Kiljon; ja vaimo jäi jälkeen kahdesta pojastansa ja miehestänsä.
6. Ja hän nousi miniöinensä ja palasi Moabin maalta; sillä hän oli Moabin maalla kuullut, että Herra oli etsinyt kansaansa ja antanut heille leipää.
7. Ja hän läksi pois siitä paikasta, missä hän oli ollut, molempain miniäinsä kanssa. Ja kun he matkustivat tiellä palataksensa Juudan maalle,
8. sanoi Noomi kahdelle miniällensä: ,,menkäät ja palatkaat kumpanenkin äitinne huoneesen, tehköön Herra teille laupeuden, niinkuin te olette vainaajille ja minulle tehneet!
9. Herra antakoon teidän kummankin saada levon miehenne huoneessa!" Ja hän antoi heidän suuta. Ja he korottivat äänensä ja itkivät,
10. ja sanoivat hänelle: ,,sinun kanssasi me käymme kansasi tykö!"
11. Mutta Noomi sanoi: ,,palatkaat, tyttäreni; miksi tahdotte minun kanssani käydä? taitaisinko minä vielä siittää lapsia kohdussani teille miehiksi? 5 Moos. 25:5.
12. Palatkaat, tyttäreni, ja menkäät, sillä minä olen ylön vanha miestä ottamaan; ja vaikka minä sanoisin itselläni olevan toivoa, ja vielä tänä yönä ottaisin itselleni miehen ja synnyttäisin poikia,
13. kuinka te sentähden odottaisitte siksi kuin ne tulisivat isoiksi? Ja kuinka te sentähden istuisitte kotona, ettekä menisi naimisiin? Ei, tyttäreni, minä suuresti murehdin teidän tähtenne, ja Herran käsi on sattunut minuun."
14. Niin he korottivat äänensä ja itkivät vielä hartaammasti. Ja Orpa antoi anoppinsa suuta; mutta Ruut riippui hänessä.
15. Mutta hän sanoi hänelle: ,,katso, kälysi on palannut kansansa tykö ja jumalainsa tykö; palaja sinäkin kälysi perässä!"
16. Ruut vastasi: ,,älä minulle sitä puhu, että luopuisin sinusta ja palajaisin pois tyköäsi; sillä kuhunka sinä menet, sinne minäkin menen, ja kussa sinä yödyt, siellä tahdon minäkin yötä olla; sinun kansasi on minun kansani, ja sinun Jumalasi on minun Jumalani.
17. Missä sinä kuolet, siellä minäkin tahdon kuolla ja antaa itseni haudata. Herra tehköön minulle sen ja sen, ainoastaan kuolema meitä eroittaa!"
18. Kun hän näki hänen täydellä todella päättäneen seurata, lakkasi hän sitä puhumasta hänelle.
19. Ja he matkustivat kahden kesken Betlehemiin asti. Ja kun he tulivat Betlehemiin, tuli koko kaupunki liikkeelle heidän tähtensä, ja he sanoivat: ,,onko tämä Noomi?"
20. Mutta hän sanoi heille: ,,älkäät minua kutsuko Noomiksi, vaan kutsukaat minua Maraksi; sillä Kaikkivaltias on antanut minulle paljon murhetta.
21. Täysinäisenä minä täältä läksin, mutta tyhjänä on Herra antanut minun palata. Miksi siis kutsutte minua Noomiksi? sillä Herra on minut alentanut, ja Kaikkivaltias on minua vaivannut.
22. Ja niin palasi Noomi, ja Ruut Moabilainen, hänen miniänsä, palasi hänen kanssansa Moabin maalta, ja he tulivat Betlehemiin ohran leikkuun alussa.

2 Luku.

Ruut poimii tähkäpäitä Boaksen pellolla.

Ja oli eräs Noomin miehen lanko, jalo, voimallinen mies, Elimelekin suvusta, ja hänen nimensä oli Boas. Matt. 1:5.
2. Ja Moabilainen Ruut sanoi Noomille: ,,salli minun mennä pellolle tähkäpäitä noukkimaan sen perässä, jonka edessä minä löydän ar-

mon." Sanoi hän hänelle: ,,mene, tyttäreni." 3 Moos 19:9 s. 23:22.
3. Ja hän meni ja noukki pellolla elonleikkaajien jälissä, ja se peltomaa sattui olemaan Boaksen oma, joka oli Elimelekin suvusta.
4. Ja katso, Boas tuli Betlehemistä ja sanoi elonleikkaajille: ,,Herra olkoon teidän kanssanne!" Ja he sanoivat hänelle: ,,Herra siunatkoon sinua!"
5. Ja Boas sanoi palvelijallensa, joka oli pantu elonleikkaajien päällysmieheksi: ,,kenenkä tämä piika on?"
6. Ja palvelija, elonleikkaajien päällysmies, vastasi ja sanoi: ,,se on se Moabilainen nainen, joka tuli Noomin kanssa Meabin maalta.
7. Hän sanoi: ,anna minun noukkia ja koota lyhdetten keskeltä elonleikkaajain perässä.' Ja hän on tullut ja pysynyt aamusta hamaan tähän asti; ainoastaan vähän hän on huoneessa ollut."
8. Ja Boas sanoi Ruutille: ,,kuule minua, tyttäreni. Älä mene muiden pellolle poimimaan, äläkä tästä lähde, vaan ole tässä minun piikaini kanssa.
9. Katso visusti, millä pellolla he eloa leikkaavat, ja seuraa heitä; minä olen sanonut palvelijoilleni, ettei yksikään sinua vahingoittaisi. Ja jos janoot, niin mene astiain tykö ja juo siitä, mitä palvelijani ammentavat."
10. Silloin heittäysi hän kasvoillensa ja kumartui maahan, ja sanoi hänelle: ,,minkätähden olen saanut semmaisen armon sinun silmäisi edessä, että pidät huolta minusta, vaikka olen muukalainen?"
11. Boas vastasi ja sanoi hänelle: ,,minulle on ilmoitettu kaikki, mitä olet tehnyt anopillesi, miehesi kuoltua, kuinka jätit isäsi ja äitisi, ja syntymämaasi, ja matkustit kansan tykö, jota et ennen tuntenut.
12. Herra maksakoon sinulle työsi jälkeen, ja olkoon sinulle täydellinen palkka Herralta, Israelin Jumalalta, jonka siipein suojaan olet turvautunut!" Ps.17:8. 36:8. 57:2. 91:4. Matt.23:37.
13 Ja hän sanoi: ,,anna, herrani, minun saada armo sinun silmiesi edessä, sillä sinä olet lohduttanut minua ja olet puhutellut piikaasi suloisesti, vaikka en minä ole yhdenkään piikasi vertainen."
14. Ja Boas sanoi hänelle, kun ruuan aika oli tullut: ,,tule tänne, syö leipää ja kasta palasi etikkaan." Niin hän istui elonleikkaajain viereen, ja hän antoi hänelle korvennetuita tähkäpäitä; hän söi ja ravittiin, ja jätti jotakin tähteeksi.
15. Kun hän nousi poimimaan, käski Boas palvelijoitansa ja sanoi: ,,sallikaat hänen poimia lyhdetten keskeltä, älkäätkä häntä häväiskö.
16. Varistelkaat myös lyhteistä hänelle, ja jättäkäät siihen, että hän ne poimisi; älkäätkä yksikään häntä nuhdelko!"
17 Ja hän poimi pellolla iltaan asti, ja hän tappoi ne poimitut: ja oli liki yksi efa ohria.
18. Ja hän kantoi ne ja vei kaupunkiin, ja näytti anopillensa, mitä hän oli poiminut. Ja hän toi myös tähteet siitä ruuasta, josta hän oli itsensä ravinnut, ja antoi hänelle.
19. Silloin sanoi hänen anoppinsa hänelle: ,,missä olet poiminut tänäpänä, ja missä olet työtä tehnyt? Siunattu olkoon se, joka on pitänyt sinusta huolta!" Ja hän ilmoitti anopillensa, kenenkä tykönä hän oli työtä tehnyt, sanoen: ,,sen miehen nimi, jonka tykönä minä tänäpänä työtä tein, on Boas."
20. Noomi sanoi miniällensä: ,,hän olkoon siunattu Herralta, sillä hän on tehnyt laupeuden eläviä sekä kuolleita kohtaan!" Ja Noomi sanoi hänelle: ,,tämä mies on meidän lankomme ja meidän perintömme lunastajia." 3 Moos. 25:25.
21. Ja Ruut Moabilainen sanoi: ,,hän sanoi minulle: ,ole minun palvelijaini kanssa, siksi kuin he ovat leikanneet kaiken minun eloni."
22. Noomi sanoi miniällensä Ruutille: ,,tyttäreni, hyvä on sinun mennä hänen piikainsa kanssa, ettei sinua kohdeltaisi pahoin toisen pellolla."
23. Ja hän pysyi Boaksen piikain seurassa ja poimi tähkäpäitä, siksi kuin ohrat ja nisut olivat leikatut. Sitten asui hän anoppinsa luona.

3 Luku.

Ruut panee levätä Boaksen jalkoihin.

Ja Noomi, hänen anoppinsa, sanoi hänelle: ,,tyttäreni, minä tahdon saattaa sinulle levon, että sinun hyvin kävisi.
2. Ja nyt, eikö Boas, jonka piikain seurassa olet ollut, ole sukulaisemme? katso, hän viskaa tänä yönä ohria luvassansa.
3. Niin pese ja voitele itsesi, ja vaateta itsesi, ja mene luvaan, mutta älä ilmoita itseäsi hänelle, ennen kuin hän on syönyt ja juonut.
4. Kun hän maata panee, niin ota vaari, missä hän makaa; sitte mene

ja nosta vaate hänen jalkainsa päältä ja pane siihen maata; kyllä hän sinulle sanoo, mitä sinun on tekeminen."
5. Hän sanoi hänelle: ,,kaikki, mitä sanot minulle, teen minä."
6. Ja hän meni luvaan, ja teki kaikki, mitä hänen anoppinsa hänelle oli käskenyt.
7. Ja kun Boas oli syönyt ja juonut, tuli hänen sydämmensä iloiseksi; ja hän meni maata viljakoon juureen. Ja Ruut tuli salaisesti ja nosti vaatteen hänen jalkainsa päältä, ja pani siihen maata.
8. Puoliyön aikaan peljästyi mies ja käänsi itsensä; ja katso, nainen makasi hänen jalkainsa juuressa.
9. Ja hän sanoi: ,,kuka olet?" Hän vastasi: ,,minä olen Ruut, sinun piikasi; levitä siipesi piikasi yli, sillä sinä olet perintömme lunastaja."
Ruut. 2:12,20.
10. Hän sanoi: ,,siunattu ole sinä Herrassa, tyttäreni; sinä olet osoittanut viimeisen rakkautesi suuremmaksi ensimmäistä, kun et ole seurannut nuorukaisia, ei köyhiä eikä rikkaita.
11. Ja nyt, tyttäreni, älä pelkää! kaikki, mitä sanot, teen minä sinulle; sillä koko minun kansani kaupunki tietää, että olet kunniallinen nainen.
12. Tosi on, että minä olen perintönne lunastaja; mutta on läheisempikin sukulainen.
13. Ole tässä yötä; ja jos hän huomenna lunastaa sinut, niin se on hyvä, lunastakoon; mutta jollei hän tahdo lunastaa sinua, niin minä lunastan sinut, niin totta kuin Herra elää! Lepää huomeneen asti."
14. Ja hän lepäsi huomeneen asti hänen jalkainsa juuressa, ja nousi ennenkuin yksikään toisensa tunsi; sillä hän sanoi: ,,älköön saako kukaan tietää naisen luvaan tulleeksi."
15. Ja hän sanoi: ,,anna päällisvaatteesi, joka ylläsi on, ja pidä kiinni;" ja hän piti siitä kiinni. Ja hän mittasi hänelle kuusi mittaa ohria, pani ne hänen selkäänsä; ja hän meni kaupunkiin.
16. Ja hän tuli anoppinsa luo; ja hän sanoi: ,,kuinka asiasi menestyvät, tyttäreni?" Ja hän kertoi hänelle kaikki, mitä mies oli tehnyt,
17. ja sanoi: ,,nämä kuusi mittaa ohria antoi hän minulle; sillä hän sanoi: ,et saa sinä tyhjin käsin mennä anoppisi tykö."
18. Hän sanoi: ,,ole alallasi, tyttäreni, siksikuin saat nähdä, kuinka käy; sillä ei se mies lepää ennen kuin hän tänäpäivänä saa asian päätetyksi."

4 Luku.

Boas ottaa Ruutin vaimokseen. Davidin polviluku.

Ja Boas meni porttiin ja istui siellä; ja katso, perinnön lunastaja, josta hän oli puhunut, kävi ohitse. Ja Boas puhutteli häntä nimeltä ja sanoi: ,,poikkea tänne ja istu viereeni." Niin hän poikkesi ja istui.
2. Ja hän otti kymmenen miestä kaupungin vanhimmista, ja sanoi heille: ,,istukaat tähän"; ja he istuivat.
3. Niin sanoi hän perinnön lunastajalle: ,,sitä maan kappaletta, joka oli veljellämme Elimelekillä, kaupitsee Noomi, joka on palannut Moabin maalta.
4. Ja minä päätin sen sinulle ilmoittaa ja sanoa: jos tahdot sen periä, niin lunasta se tässä kaupungin asuvaisten ja kansani vanhimpain edessä; mutta jollet tahdo sitä lunastaa, niin sano minulle, että sen tietäisin; sillä ei ole yhtään muuta perinnön lunastajaa kuin sinä ja minä sitten sinun jälkeesi." Hän sanoi: ,,minä lunastan."
5 Moos. 25:5 s.
5. Niin vastasi Boas: ,,jona päivänä sinä lunastat pellon Noomin kädestä, olet sinä sen ostanut myös Moabilaiselta Ruutilta, vainaajan vaimolta, herättääksesi vainaajalle nimeä hänen perinnössänsä."
6. Niin sanoi perinnön lunastaja: ,,en minä voi lunastaa sitä, etten hukuttaisi omaa perintöäni. Lunasta sinä, mitä minun olisi tullut lunastaa; sillä en minä taida sitä lunastaa."
7. Ja muinen oli Israelissa lunastus- ja vaihetuskaupoissa kaupan vahvistukseksi, että mies riisui kenkänsä ja antoi lähimmäisellensä; ja se oli todistus Israelissa.
8. Niin perinnön lunastaja sanoi Boakselle: ,,lunasta sinä se;" ja riisui kengän jalastansa.
9. Boas sanoi vanhimmille ja kaikelle kansalle: ,,te olette tänäpäivänä minun todistajani, että minä olen lunastanut Noomilta kaikki mitä Elimelekin, Kiljonin ja Mahlonin oli,
10. ja Ruutinkin, Moabilaisen, Mahlonin lesken, olen minä ottanut vaimokseni, herättääkseni vainaajalle nimeä hänen perimisessänsä, ja ettei kuolleen nimi hukkuisi veljeinsä keskeltä eikä hänen kaupunkin-

sa portista; siihen olette te tänäpäivänä todistajat."
11. Tähän kaikki kansa ja vanhimmat, jotka portissa olivat, sanoivat: ,,me olemme todistajat. Herra tehköön sille vaimolle, joka sinun huoneesesi tulee, niinkuin Rakelille ja niinkuin Lealle, jotka molemmat rakensivat Israelin huoneen, ja enentyköön tavarasi Efratassa, ja tulkoon nimesi kuuluisaksi Betlehemissä! 1 Moos. 29:31 s. 30:22 s.
12. Ja siitä siemenestä, jonka Herra sinulle antaa tästä nuoresta vaimosta, olkoon sinun huoneesi niinkuin Peresin huone, jonka Tamar synnytti Juudalle!" 1 Moos. 38:29.
13. Ja Boas otti Ruutin vaimoksensa. Ja hän meni hänen tykönsä; ja Herra antoi hänen tulla hedelmälliseksi, ja hän synnytti pojan. Ps. 127:3.
14. Niin vaimot sanoivat Noomille: ,,kiitetty olkoon Herra, joka ei sallinut sinulta puuttua perillistä tähän aikaan! ja hänen nimensä tulkoon kuuluisaksi Israelissa!
15. Hän on virvoittava sinua ja hoihoova sinun vanhuuttasi; sillä miniäsi, joka sinua rakastaa, on hänet synnyttänyt, hän, joka on sinulle parempi kuin seitsemän poikaa." 1 Sam. 1:8.
16. Ja Noomi otti lapsen, pani helmaansa ja hoiteli häntä.
17. Mutta hänen kylänsä vaimot antoivat hänelle nimen ja sanoivat: ,,Noomille on poika syntynyt!" ja antoivat hänelle nimen Obed. Tämä on Davidin isän, Isain, isä.
18. Tämä on Peresin sukukunta Peres siitti Hesronin. 1 Moos. 46:12. 2 Aik. 2:4 s.
19. Ja Hesron siitti Ramin; Ram siitti Amminadabin. 1 Aik. 2:9 s. Matt. 1:3.
20. Amminadab siitti Nahessonin; Nahesson siitti Salmon.
21. Salmo siitti Boaksen; Boas siitti Obedin.
22. Obed siitti Isain, ja Isai siitti Davidin. Luuk. 3:32 s.

ENSIMMÄINEN SAMUELIN KIRJA.

1 Luku.

Samuelin syntymä.

Ramataim-Sofimissa, Efraimin vuorella, eli mies, jonka nimi oli Elkana, Jerohamin poika, Elihun pojan, Tohun pojan, Sufin pojan, Efratilainen. 1 Aik 6:27,33 s.
2. Ja hänellä oli kaksi vaimoa, toisen nimi oli Hanna ja toisen nimi Peninna. Ja Peninnalla oli lapsia, mutta Hannalla ei ollut lasta
3. Ja mies meni joka vuosi kaupungistansa Siloon rukoilemaan ja uhraamaan Herralle Sebaotille, ja siellä oli kaksi Elin poikaa, Hofni ja Pinehas, Herran pappina 2 Moos. 23:17. 5 Moos. 16:16. Jos. 18:1.
4. Ja sinä päivänä, jona Elkana uhrasi, antoi hän vaimollensa Peninnalle ja kaikille pojillensa ja tyttärillensä osat. 3 Moos. 7:15. 5 Moos 27:7
5. Mutta Hannalle antoi hän kahdenkertaisesti, sillä hän rakasti Hannaa, mutta Herra oli sulkenut hänen kohtunsa
6. Ja hänen vastustajansa halvensi häntä alinomaa, herättääksensä hänen vihaansa, sentähden että Herra oli sulkenut hänen kohtunsa. 1 Moos. 20:18.
7. Ja niin tapahtui joka vuosi; niin usein kuin hän meni Herran huoneesen, saattoi hän hänet murheelliseksi. Mutta hän itki, eikä syönyt.
8. Ja hänen miehensä Elkana sanoi hänelle: ,,Hanna, mitä itket? ja mikset syö? ja minkätähden on sydämmesi murheellinen? enkö minä ole sinulle parempi kuin kymmenen poikaa?" Ruut. 4:15.
9. Niin nousi Hanna, sittekuin oli syöty ja juotu, Silossa, ja pappi Eli istui istuimella Herran temppelin oven pielessä
10. Ja Hanna oli sangen murheellinen sydämmestä, ja rukoili Herraa, ja itki hartaasti,
11 ja lupasi lupauksen, sanoen: ,,Herra Sebaot! jos sinä armossa katsoisit palvelijasi ahdistusta, muistaisit minua etkä unhottaisi palvelijaasi, mutta antaisit palvelijallesi pojan, niin minä annan hänen Herralle kaikiksi hänen ikäpäiviksensä, eikä partaveitsi saa sattua hänen päähänsä." 4 Moos. 6:5. 30:7 s. Tuom. 13:5.
12. Ja kun hän kauan rukoili Herran edessä, tarkkasi Eli hänen suutansa.
13. Sillä Hanna puhui sydämmessänsä; ainoastaan hänen huulensa liikkuivat, mutta hänen ääntänsä ei kuulunut, ja Eli luuli hänen olevan juovuksissa

14. Ja Eli sanoi hänelle: „kuinka kauan olet juovuksissa? eroita viini pois tyköäsi."
15. Mutta Hanna vastasi ja sanoi. „ei, herrani, minä olen murheellinen vaimo; viiniä ja väkevää juomaa en ole minä juonut, vaan olen vuodattanut sydämmeni Herran eteen. Ps. 42:5. 62:9.
16. Älä pidä palvelijaasi Belialin tyttären kaltaisena, sillä minä olen suuresta murheestani ja vaivastani tähänasti puhunut."
17. Eli vastasi ja sanoi: „mene rauhaan; ja Israelin Jumala antakoon sinulle rukouksesi, jonka olet häneltä rukoillut!"
18. Hän sanoi: „anna palvelijasi saada armo sinun silmäisi edessä!" Niin vaimo meni matkaansa ja söi, eikä ollut enää niin murheellinen.
19. Ja he nousivat varhain huomeneltain rukoilemaan Herraa; sitten palasivat he ja tulivat kotiansa Ramaan. Ja Elkana tunsi vaimonsa Hannan, ja Herra muisti häntä.
20. Ja vuoden kuluessa tapahtui, että Hanna tuli raskaaksi ja synnytti pojan ja nimitti hänet Samuel Asi: sillä „Herralta olen minä hänet rukoillut."
21. Ja Elkana meni ylös kaiken huoneensa kanssa, uhraamaan Herralle vuosikautista uhria ja lupaustansa.
22. Mutta ei Hanna mennyt ylös, vaan sanoi miehellensä: „kun lapsi on vieroitettu, vien minä hänet asetettavaksi Herran eteen; ja sitten pitää hänen siellä aina oleman."
23. Elkana, hänen miehensä, sanoi hänelle: „tee niinkuin sinulle parhaaksi näkyy; ole kotona niinkauan kunnes hänet vieroitat; Herra vahvistakoon sanansa!" Niin vaimo jäi kotia ja imetti poikaansa, siksikuin hän vieroitti hänet. 1Moos.21:8. Ps.131:2.
24. Ja kun hän oli hänet vieroittanut, vei hän hänet myötänsä ja otti kanssansa kolme härkää, yhden efan jauhoja ja leilin viiniä; ja hän toi hänet Herran huoneesen Silossa; ja poika oli vielä sangen nuori. Luuk. 2:41 s. 2 Moos. 23:15.
25. Ja he teurastivat härän, ja toivat poikasen Elin eteen.
26. Ja hän sanoi: „Ah, herrani! niin totta kuin sielusi elää, herrani, minä olen se vaimo, joka tässä tykönäsi seisoi rukoillen Herraa.
27. Tätä poikasta minä anoin; nyt on Herra minulle antanut rukoukseni, jonka häneltä rukoilin.
28. Sentähden annan minäkin hänet Herralle jälleen; kaikeksi elinajaksensa olkoon hän Herralle annettu." Ja hän rukoili Herraa siinä paikassa.

2 Luku.

Hannan kiitosvirsi. Elin pojat. Samuel kasvaa Herran huoneessa.

Ja Hanna rukoili ja sanoi: „minun sydämmeni riemuitsee Herrassa; minun sarveni on ylennetty Herrassa. Minun suuni on leviältä auennut vihollisteni ylitse; sillä minä riemuitsen sinun autuudestasi. Luuk. 1:46 s.
2. Ei kenkään ole pyhä niinkuin Herra, sillä ei ole ketään paitsi sinua; eikä ole kalliota meidän Jumalamme vertaista. 5 Moos. 3:24. Ps. 86:8. Jes. 44:8.
3. Älkäät niin aivan suuresti kerskatko, älköön lähtekö röyhkeyttä suustanne; sillä Herra on kaikki tietävä Jumala, eikä anna senkaltaisten aivoitusten menestyä.
4. Väkeväin joutset ovat särjetyt, ja heikot ovat väkevyydellä vyötetyt. Luuk. 1:51.
5. Jotka ennen ravitut olivat, ne ovat antauneet palkollisiksi leivän tähden, ja ne, jotka nälkää kärsivät, eivät enää isoa; vielä hedelmätönkin synnyttää seitsemän lasta, ja se, jolla monta lasta oli, käypi heikoksi. Ps. 34:11. Val. v. 5:6. Luuk. 1:53.
6. Herra kuolettaa ja virvoittaa, vie suureen ahdistukseen, ja siitä ulos jälleen. 5 Moos. 32:39. Ps. 71:20. Viis. 16:13. Tob. 13:2.
7. Herra tekee köyhäksi ja rikkaaksi, hän alentaa ja ylentää. Job. 36:5. Syr. 11:14.
8. Hän nostaa tomusta köyhän ja ylentää vaivaisen loasta, istuttaaksensa hänet päämiesten sivuun ja antaaksensa hänen periä kunniaistuimen; sillä maan perustukset ovat Herran, ja hän on asettanut maan piirin niiden päälle. Job. 5:11. Ps. 24:1 s. 75:8. 102:26. 104:5. 113:7 s. Luuk. 1:52.
9. Hän varjelee pyhäin jalat, mutta jumalattomain täytyy vaieta pimeydessä; sillä oma suuri voima ei mitään auta. Ps. 17:5. 91:11. 97:10. 121:8. 145:20. San. 2:7.
10. Ne, jotka riitelevät Herran kanssa, muserretaan rikki; hän jylisee taivaassa heidän ylitsensä. Herra tuomitsee maan ääret, ja antaa kuninkaallensa väkevyyden, ja ylentää voideltunsa sarven." 2 Moos. 9:23 s. Tuom. 5:20. 1 Sam. 7:10. Ps. 89:23.
11. Ja Elkana meni Ramaan kotian-

sa; mutta poikanen palveli Herraa
papin Elin edessä.
12. Mutta Elin pojat olivat ilkiät
eivätkä totelleet Herraa,
13. eikä pappein oikeutta kansan
edessä. Kun joku uhrasi uhrin, tuli
papin palvelija, kun liha keitettiin,
kolmihaarainen hanko kädessä,
14. pisti sen kattilaan, tahi pataan,
tahi keittimeen, tahi pannuun, ja
kaikki mitä hän veti ylös hangolla,
sen pappi otti; ja niin tekivät he
kaikelle Israelille, jotka tulivat sinne
Siloon. 3 Moos. 7:34.
15. Ja ennenkuin he polttivat ras-
van, tuli papin palvelija ja sanoi
miehelle, joka uhrasi: „anna lihaa
paistiksi papille, sillä ei hän ota
keitettyä lihaa sinulta, vaan tuoret-
ta." 3 Moos. 3:3 s. 7:31.
16. Kun mies sanoi hänelle: „polt-
takoot nyt ensin rasvan, ota sitte,
mitä sydämmesi haluaa", niin sanoi
hän hänelle: „nyt pitää sinun an-
taman; jollet anna, niin otan vä-
kisin."
17. Ja sentähden oli nuorukaisten
rikos sangen suuri Herran edessä;
sillä he saattoivat kansan pitämään
Herran ruoka-uhrin halpana.
18. Mutta Samuel palveli Herran
edessä, ja poikanen oli vyötetty lii-
naisella olkavaatteella. 2 Moos. 28:6.
19. Ja hänen äitinsä teki hänelle
pienen vaipan ja vei sen hänelle jo-
ka vuosi, kun hän meni ylös mie-
hensä kanssa uhraamaan vuotista
teuras-uhria.
20. Ja Eli siunasi Elkanan ja hänen
vaimonsa ja sanoi: „Herra antakoon
sinulle siemenen tästä vaimosta sen
lahjan sijaan, jonka hän on lainan-
nut Herralle!" Ja he menivät kotiinsa.
21. Ja Herra oppi Hannaa; ja hän
tuli raskaaksi ja synnytti kolme poi-
kaa ja kaksi tytärtä. Mutta poikanen
Samuel kasvoi Herran edessä.
22. Mutta Eli oli hyvin vanha; ja
hän kuuli, mitä hänen poikansa te-
kivät kaikelle Israelille, ja että he
makasivat niiden naisten kanssa, jot-
ka palvelivat seurakunnan majan
ovella. 2 Moos. 38:8. 1 Sam. 4:15. Luuk. 2:37.
23. Ja hän sanoi heille: „miksi te
teette senkaltaisia? sillä minä kuu-
len pahoista teoistanne kaikelta kan-
salta.
24. Ei niin, poikani! ei ole se hy-
vä sanoma, jonka minä kuulen; näin
te saatatte Herran kansan syntiä te-
kemään.
25. Jos joku rikkoo ihmistä vastaan,
niin tuomarit sen sovittavat; mutta
jos joku rikkoo Herraa vastaan, ku-
ka sen puolesta rukoilee?" Mutta he
ei kuulleet isänsä ääntä, sillä Herra
tahtoi heidät tappaa.
26. Mutta poikanen Samuel kasvoi
kasvamistansa, ja oli otollinen sekä
Herran että ihmisten edessä.
Luuk. 2:40, 52.
27. Ja Jumalan mies tuli Elin tykö
ja sanoi hänelle: „näin sanoo Herra:
enkö minä selvästi itseni ilmoittanut
isäsi huoneelle, kun he vielä olivat
Egyptissä Faraon huoneessa?
Ap. t. 7:25.
28. Ja minä valitsin hänet kaikista
Israelin sukukunnista minulle pa-
piksi, uhraamaan minun alttarillani,
sytyttämään suitsutusta, ja kanta-
maan olkavaatetta minun edessäni;
ja minä annoin isäsi huoneelle kaikki
Israelin lasten tuliuhrit. 3 Moos. 10:14.
29. Miksi siis tallaatte jaloillanne
minun uhriani ja ruoka-uhriani, jon-
ka olen käskenyt uhrata seurakun-
nan majassa; miksi kunnioitat enem-
män poikiasi kuin minua, lihoittaak-
senne itsiänne kaikista kansani Is-
raelin ruoka-uhrein uutisista?
30. Sentähden sanoo Herra, Israe-
lin Jumala: minä olen vakaisesti pu-
hunut, että sinun huoneesi ja isäsi
huoneen piti vaeltaman minun edes-
säni ijankaikkisesti; mutta nyt sa-
noo Herra: olkoon se kaukana mi-
nusta! sillä jotka minua kunnioitta-
vat, niitä minä tahdon kunnioittaa,
mutta jotka minua katsovat ylön, ne
joutuvat häpiään. 1 Kun. 2.27.
31. Katso, se aika on tuleva, jona
minä murran käsivartesi ja isäsi
huoneen käsivarren, ettei yhtäkään
vanhaa ole sinun huoneessasi.
32. Ja sinä saat nähdä ahdistajan
majassa, kaikessa siinä hyvyydessä,
mikä Israelille tapahtuu; eikä yksi-
kään vanha ole oleva sinun huonees-
sasi ijankaikkisesti.
33. En minä kuitenkaan hävitä kaik-
kia lapsiasi minun alttariltani, niin
että silmäsi kuluisivat, ja sielusi mur-
heesta vaipuisi; vaan koko sinun
huoneesi joukko on kuoleva, kun ne
ovat miehiksi tulleet.
34. Ja tämä on oleva sinulle mer-
kiksi, mikä kahdelle pojallesi, Hof-
nille ja Pinehaalle, tapahtuu: yhte-
nä päivänä ne molemmat kuolevat.
1 Sam. 4:11.
35. Ja minä herätän itselleni uskol-
lisen papin; hän tekee niinkuin mi-
nun sydämmessäni ja mielessäni on.
Ja minä rakennan hänelle vahvan
huoneen, ja hän vaeltaa minun voi-
deltuni edessä kaiken elinaikansa.
1 Kun. 2:35. 1 Aik. 29:22.

36. Ja tapahtuu, että se joka jää jälkeen sinun huoneesesi, on tuleva ja kumartava häntä hopearahan ja leivän kappaleen tähden, ja sanova: ,aseta minua nyt johonkuhun pappeuteen, että saisin syödä palan leipää."

3 Luku.

Samuel kutsutaan profetaksi.

Ja poikanen Samuel palveli Elin edessä Herraa; ja Herran sana oli kallis siihen aikaan, eikä ollut paljon ilmestyksiä. Ps. 74:9. Val. v. 2:9. Am. 8:11.

2. Ja tapahtui siihen aikaan, että Eli makasi sijallansa; ja hänen silmänsä rupesivat pimenemään, niin ettei hän nähnyt. 1 Sam. 4:15.

3. Ei ollut vielä Jumalan lamppu sammunut; ja Samuel makasi Herran temppelissä, jossa Jumalan arkki oli. 2 Moos. 27:20 s. 3 Moos. 24:2 s.

4. Ja Herra huusi Samuelia. Ja hän vastasi: ,,katso, tässä olen!"

5. Ja hän juoksi Elin tykö ja sanoi: ,,katso, tässä olen, sinä huusit minua." Hän sanoi: ,,en minä kutsunut, mene jälleen ja pane maata." Ja hän meni ja pani maata.

6. Ja Herra huusi taas Samuelia. Ja Samuel nousi ja meni Elin tykö, ja sanoi. ,,katso, tässä olen, sinä huusit minua." Hän sanoi: ,,en minä huutanut sinua, poikani; mene jälleen ja pane maata."

7. Mutta Samuel ei tuntenut silloin vielä Herraa; eikä Herran sana ollut vielä ilmoitettu hänelle.

8. Ja Herra huusi Samuelia vielä kolmannen kerran; ja hän nousi ja meni Elin tykö ja sanoi: ,,katso, tässä minä olen, sinä huusit minua." Niin ymmärsi Eli, että Herra kutsui nuorukaista.

9. Ja Eli sanoi Samuelille: ,,mene ja pane maata, ja jos sinua vielä kutsutaan, niin sano: ,puhu, Herra! palvelijasi kuulee!" Samuel meni ja pani maata sijallensa.

10. Niin tuli Herra ja seisoi siellä, ja huusi niinkuin ennenkin: ,,Samuel, Samuel!" Ja Samuel sanoi: ,,puhu, sillä palvelijasi kuulee!"

11. Ja Herra sanoi Samuelille: ,,katso, minä teen yhden asian Israelissa, niin että joka sen kuulee, hänen molemmat korvansa soivat. 2 Kun. 21.12. Jer. 19:3.

12. Sinä päivänä tuotan minä Elille kaikki, mitä olen hänen huonettansa vastaan puhunut; minä alan ja päätän sen. 1 Sam. 2:30 s.

13. Ja minä tahdon tehdä hänelle tiettäväksi, että minä tuomitsen hänen huoneensa ijankaikkisesti sen pahan työn tähden, kun hän tiesi poikansa häpiällisesti käyttäneen itsensä, eikä rangaissut heitä.

14. Sentähden olen minä vannonut Elin huoneelle, ettei Elin huoneen syntiä saada sovitetuksi uhrilla eikä ruoka-uhrilla ijankaikkisesti." 3 Moos. 4:3 s.

15. Ja Samuel makasi huomeneen asti; ja sitten hän avasi Herran huoneen oven. Eikä Samuel tohtinut ilmoittaa Elille sitä näkyä.

16. Mutta Eli kutsui hänen ja sanoi: ,,Samuel, poikani!" hän vastasi: ,,katso, tässä olen!"

17. Hän sanoi: ,,mikä sana se on, joka sinulle sanottiin? älä salaa sitä minulta. Jumala tehköön sinulle sen ja sen, jos salaat minulta jotakin siitä, mitä sinulle on sanottu."

18. Niin Samuel sanoi hänelle kaikki eikä salannut häneltä mitään. Mutta hän sanoi: ,,hän on Herra, hän tehköön minkä hyväksi näkee!"

19. Ja Samuel kasvoi; ja Herra oli hänen kanssansa, eikä antanut yhdenkään kaikista sanoistansa varista maahan. 1 Sam. 2:21.26.

20. Ja koko Israel, Danista hamaan Ber-Sebaan asti, tunsi Samuelin uskolliseksi Herran profetaksi. Tuom. 20:1.

21. Ja eteenkinpäin ilmestyi Herra Silossa, sillä Herra ilmestyi Samuelille Silossa Herran sanan kautta.

4 Luku.

Israelilaisten onnettomuus sodassa Filistealaisia vastaan. Hofnin ja Pinehaan kuolema.

Ja Samuelin sana kävi ulos kaikelle Israelille. Ja Israel meni sotaan Filistealaisia vastaan. Ja he sijoittivat itsensä Eben-Eserin luo: mutta Filistealaiset asettivat leirinsä Afekiin. 1 Sam. 7:12.

2. Ja Filistealaiset asettuivat Israelia vastaan; ja sota laajeni, ja Filistealaiset löivät Israelin; he löivät siinä tappelussa kedolla lähes neljätuhatta miestä.

3. Kun kansa tuli leiriin, sanoivat Israelin vanhimmat: ,,minkätähden antoi Herra Filistealaisten tänäpänä lyödä meidät? Tuottakaamme Herran liiton arkki Silosta tykömme ja antakaamme sen tulla keskellemme vapahtamaan meitä vihollistemme käsistä."

4. Ja kansa lähetti Siloon, ja he antoivat sieltä tuoda Herran Sebaotin liiton arkin, joka istuu Kerubimin päällä. Ja siellä oli kaksi Elin poi-

kaa, Hofni ja Pinehas, Jumalan liiton arkin kanssa. 2 Moos. 25:17 s. 2 Sam. 6:2. Ps. 80:2. 99:1.
5. Ja kun Herran liiton arkki tuli leiriin, huusi kaikki Israel suurella ilohuudolla, niin että maa vapisi.
6. Kun Filistealaiset kuulivat sen ilohuudon, sanoivat he: ,,mikä suuri ilohuuto on Hebrealaisten leirissä?" Ja he saivat kuulla Herran arkin tulleen leiriin.
7. Silloin Filistealaiset pelkäsivät ja sanoivat: ,,Jumala on tullut leiriin." Ja he sanoivat: ,,voi meitä! sillä ei ole ennen niin ollut.
8. Voi meitä! kuka pelastaa meitä näiden suurten jumalain käsistä? Nämä ovat ne jumalat, jotka löivät Egyptin korvessa kaikkinaisilla rangaistuksilla 2 Moos. 7—10.
9. Mutta olkaat rohkiat sydämmestä ja olkaat miehet, Filistealaiset, ettei teidän tarvitsisi palvella Hebrealaisia, niinkuin he ovat teitä palvelleet! olkaat miehet ja sotikaat!" Tuom. 13:1. 15:11.
10. Ja Filistealaiset sotivat, ja Israel lyötiin, ja jokainen pakeni majaansa; ja tappo oli sangen suuri, niin että Israelista kaatui kolmekymmentä tuhatta jalkamiestä.
11. Ja Jumalan arkki otettiin pois; ja kaksi Elin poikaa, Hofni ja Pinehas, kuolivat. 1 Sam. 2:34. Ps. 78:61.
12. Silloin juoksi sotakentältä Benjaminilainen mies ja tuli samana päivänä Siloon; ja hän oli reväissyt vaatteensa ja viskonut multaa päänsä päälle. 1 Moos. 37:34. Jos. 7:6. 2 Sam. 1:2,11.
13. Ja katso, kun hän sinne tuli, Eli istui istuimella tien vieressä katsellen; sillä hänen sydämmensä oli peljästyksissä Jumalan arkin tähden. Ja kun mies tuli kaupunkiin sanaa tuomaan, parkui koko kaupunki.
14. Ja kun Eli kuuli sen korkian huudon äänen, kysyi hän: ,,mikä meteli tämä on?" Niin tuli mies nopiasti ja ilmoitti sen Elille.
15. Ja Eli oli yhdeksänkymmenen ja kahdeksan ajastaikainen, ja hänen silmänsä olivat jo niin pimenneet, ettei hän nähnyt. 1 Sam. 3:2. 1 Kun. 14:14.
16. Ja mies sanoi Elille: ,,minä olen tullut ja paennut tänäpänä sotakentältä." Mutta hän sanoi: ,,kuinka käy, poikani?"
17. Ja sanansaattaja vastasi ja sanoi: ,,Israel on paennut Filistealaisten edestä, ja suuri tappo on kansassa tapahtunut, ja molemmat poikasikin, Hofni ja Pinehas, ovat kuolleet, ja Jumalan arkki on otettu pois."
18. Ja kun hän kuuli mainittavan Jumalan arkkia, kaatui hän taapäin istuimelta portin viereen, taittoi niskansa ja kuoli; sillä hän oli vanha ja raskas mies. Ja hän oli tuominnut Israelia neljäkymmentä ajastaikaa.
19. Ja hänen miniänsä, Pinehaan vaimo, oli viimeisillänsä raskas; kun hän sen sanoman kuuli, että Jumalan arkki oli otettu pois ja hänen appensa ja miehensä olivat kuolleet, vaipui hän alas ja synnytti; sillä synnytyskivut kävivät hänen päällensä.
20. Ja kun hän oli kuolemaisillaan, sanoivat vaimot, jotka seisoivat hänen tykönänsä: ,,älä pelkää, sillä sinulle on poika syntynyt." Mutta ei hän siihen mitään vastannut eikä sitä mieleensä pannut. 1 Moos. 35:17.
21. Ja hän kutsui sen lapsen I-Kabodiksi ja sanoi: ,,kunnia on mennyt Israelista pois!" sillä Jumalan arkki oli otettu pois, ja hänen appensa ja miehensä kuolleet.
22. Ja hän taas sanoi: ,,Israelin kunnia on mennyt pois!" sillä Jumalan arkki oli otettu pois.

5 Luku.

Arkki Dagonin huoneessa, Gatissa ja Ekronissa.

Ja Filistealaiset ottivat Jumalan arkin ja veivät sen Eben-Eseristä Asdodiin.
2. Filistealaiset ottivat Jumalan arkin ja veivät sen sisälle Dagonin huoneesen ja asettivat sen Dagonin rinnalle. Tuom. 16:23.
3. Ja Asdodilaiset nousivat toisena päivänä varhain, ja katso, Dagon makasi suullansa maassa Herran arkin edessä. Mutta he ottivat Dagonin ja nostivat entiselle sijallensa.
4. Ja he nousivat toisena huomenna, ja katso, Dagon makasi suullansa maassa Herran arkin edessä, mutta Dagonin pää ja molemmat hänen kätensä olivat poikki hakattuina kynnyksellä, ja muu ruumis vaan oli jälillä.
5. Sentähden ei Dagonin papit eikä kukaan, joka menee Dagonin huoneesen, astu Dagonin kynnykselle Asdodissa tähän päivään asti.
6. Mutta Herran käsi oli raskas Asdodilaisten päällä ja hävitti heidät, ja löi Asdodin ja kaiken ympäristön ajoksilla. 1 Sam. 6:5. Ps. 78:66.
7. Kun Asdodin miehet näkivät niin olevan, sanoivat he: ,,älkäämme antako Israelin Jumalan arkin olla mei-

dän tykönämme, sillä hänen kätensä on raskas meitä ja meidän jumalaamme Dagonia vastaan."
8. Ja he lähettivät ja kutsuivat kaikki Filistealaisten päämiehet kokoon, ja sanoivat: „mitä teemme Israelin Jumalan arkille?" He vastasivat: „antakaat kantaa Israelin Jumalan arkki Gatiin." Ja he kantoivat Israelin Jumalan arkin sinne.
9. Ja kun he olivat sen kantaneet sinne, nousi suuri häiriö kaupungissa Herran käden kautta; ja hän löi kaupungin miehet, sekä pienet että suuret, niin että heissä nousi ajoksia.
10. Niin he lähettivät Jumalan arkin Ekroniin. Kun Jumalan arkki tuli Ekroniin, huusivat Ekronilaiset ja sanoivat: „he ovat tuoneet Israelin Jumalan arkin tänne minun tyköni, surmaamaan minua ja kansaani!"
11. Niin he lähettivät ja kutsuivat kaikki Filistealaisten päämiehet kokoon, ja sanoivat: „lähettäkäät pois Israelin Jumalan arkki, että se tulee omaan paikkaansa jälleen, ettei hän surmaisi minua ja kansaani. Sillä suuri kuoleman pelko oli koko kaupungissa, ja Jumalan käsi oli siellä sangen raskas.
12. Ja ne ihmiset, jotka eivät kuolleet, olivat lyödyt ajoksilla, niin että huuto nousi kaupungista ylös taivaasen.

6 Luku.

Arkki lähetetään takaisin Israelin maalle.

Ja Herran arkki oli seitsemän kuukautta Filistealaisten maalla.
2. Ja Filistealaiset kutsuivat pappinsa ja tietäjänsä kokoon ja sanoivat: „mitä teemme Herran arkille? Antakaat meidän tietää, millä tavalla lähettäisimme sen sijallensa."
3. He vastasivat: „jos lähetätte Israelin Jumalan arkin, niin älkäät sitä lähettäkö tyhjänä, vaan maksakaat hänelle vika-uhri; silloin te tulette terveiksi ja saatte tietää, minkätähden hänen kätensä ei teistä lakkaa."
4. Mutta he sanoivat: „mikä on se vika-uhri, joka meidän tulee hänelle antaa?" He vastasivat: „viisi kultaista ajosta ja viisi kultaista hiirtä Filistealaisten päämiesten luvun jälkeen, sillä kaikilla teidän päämiehillänne ja teillä on ollut sama vitsaus.
5. Tehkäät siis ajostenne kuvat ja hiirtenne kuvat, jotka teidän maanne ovat hävittäneet, ja kunnioittakaat Israelin Jumalaa, ehkä hänen kätensä silloin tulee helpommaksi teille, jumalillenne ja maallenne.
1 Sam. 5:6.
6. Miksi te paadutatte sydämmenne, niinkuin Egyptiläiset ja Farao paaduttivat sydämmensä? Eikö se niin ollut? sittekuin hän oli saattanut heidät häpiään, laskivat he heidät menemään, ja he menivät matkaansa.
2 Moos. 7:13, 22. 8:15. 12:29 s.
7. Niin ottakaat ja tehkäät uudet vaunut, ja ottakaat kaksi nuorta imettävää lehmää, joidenka päällä ei ole yhtään ijestä vielä ollut; ja pankaat ne lehmät vaunujen eteen, mutta salvatkaat heidän vasikkansa kotia heidän jälistänsä;
8. ja ottakaat Herran arkki, ja pankaat se vaunujen päälle, ja ne kultaiset kalut, jotka te hänelle annatte vika-uhriksi, pankaat arkkuun arkin viereen, ja lähettäkäät se matkaan, ja antakaat hänen mennä;
9. ja katsokaat, jos hän menee kohdastansa rajainsa kautta ylös Bet-Semekseen päin, niin hän on tehnyt meille kaiken tämän suuren pahan; mutta jos ei, niin tiedämme, ettei hänen kätensä ole meitä liikuttanut, se on meille muutoin tapaturmasta tapahtunut."
10. Miehet tekivät niin, ja ottivat kaksi nuorta imettävää lehmää ja panivat vaunujen eteen, ja salpasivat heidän vasikkansa kotia;
11. ja panivat Herran arkin vaunujen päälle, niin myös arkun kultaisten hiirten ja ajostensa kuvain kanssa.
12. Ja lehmät menivät kohdastansa tietä myöten Bet-Semekseen, ja kävivät aina yhtä tietä ja ammuivat, eivätkä poikenneet oikialle eikä vasemmalle puolelle; ja Filistealaisten päämiehet seurasivat heitä Bet-Semeksen rajalle.
13. Mutta Betsemiläiset olivat leikkaamassa nisu-eloa laaksossa. Kun he nostivat silmänsä ja näkivät arkin, olivat he iloiset, että saivat sen nähdä.
14. Mutta vaunut tulivat Josuan Betsemiläisen pellolle, ja seisahtuivat siinä; ja siellä oli suuri kivi. Ja he halkasivat puita vaunuista, ja uhrasivat ne lehmät Herralle poltto-uhriksi.
15. Ja Leviläiset nostivat Herran arkin maahan, sekä arkun, joka sen vieressä oli, jossa ne kultaiset kalut olivat, ja panivat sen suuren kiven päälle. Ja Betsemiläiset uhrasivat sinä päivänä Herralle poltto-uhria ja teuras-uhria.

16. Kun ne viisi Filistealaisten päämiestä näkivät sen, palasivat he sinä päivänä Ekroniin.

17. Ja nämä ovat ne kultaiset ajosten kuvat, jotka Filistealaiset uhrasivat Herralle vika-uhriksi: Asdod yhden. Gasa yhden, Asklon yhden, Gat yhden ja Ekron yhden.

18. Ja kultaisia hiiriä oli yhtä monta kuin kaikki Filistealaisten kaupungit viiden päämiehen vallassa, vahvoista kaupungeista lukien aina maan kyliin asti, ja suureen Abeliin asti, johonka he laskivat Herran arkin, ja joka vielä tänäpäivänä on Josuan Betsemiläisen pellolla.

19. Ja Herra löi Betsemiläisiä sentähden että he katsoivat Herran arkkiin, ja hän löi seitsemänkymmentä miestä kansasta, viisikymmentä tuhatta miestä, ja kansa murehti, että Herra niin suurella vitsauksella löi kansaa. 4 Moos. 4:5,20.

20. Ja Betsemiläiset sanoivat: „kuka voi olla seisovainen Herran, tainkaltaisen pyhän Jumalan edessä? ja kenen tykö hän menee meidän tyköämme?"

21. Ja he lähettivät sanansaattajat Kirjat-Jearimin asuvaisille ja käskivät heille sanoa: „Filistealaiset ovat tuoneet Herran arkin takaisin; tulkaat tänne alas ja viekäät se ylös teidän tykönne."

7 Luku.

Arkki Kirjat-Jearimissa. Kansa Mispassa. Filistealaiset voitetaan.

Niin tulivat Kirjat-Jearimin miehet, ja toivat sinne Herran arkin, ja veivät sen Amminadabin huoneesen mäellä; ja he vihkivät hänen poikansa Eleasarin pitämään Herran arkista vaaria. 2 Sam. 6:4.

2. Ja siitä päivästä, jona arkki tuli Kirjat-Jearimiin, kului paljon aikaa, kaksikymmentä ajastaikaa; ja koko Israelin huone itki Herran perään.

3. Mutta Samuel puhui koko Israelin huoneelle, sanoen: „jos te käännytte koko sydämmestänne Herran puoleen, niin heittäkäät keskeltänne pois vieraat jumalat ja Astarotit, ja kiinnittäkäät sydämmenne Herraan, ja palvelkaat häntä ainoata; ja hän pelastaa teidät Filistealaisten käsistä." 1 Moos. 35:2. 5 Moos. 6:4 s. Jos. 24:23. Matt. 4:10. Luuk. 4:8.

4. Niin heittivät Israelin lapset keskeltänsä Baalin ja Astarotin pois, ja palvelivat ainoaa Herraa.

5. Ja Samuel sanoi: „kootkaat koko Israel Mispaan; ja minä tahdon rukoilla teidän puolestanne Herraa."

6. Ja he tulivat kokoon Mispaan, ammensivat vettä ja kaasivat Herran eteen, paastosivat sen päivän, ja sanoivat siinä paikassa: „me olemme syntiä tehneet Herraa vastaan." Ja Samuel tuomitsi Israelin lapsia Mispassa.

7. Kun Filistealaiset kuulivat Israelin lasten kokoontuneen Mispaan, menivät Filistealaisten päämiehet Israelia vastaan. Kun Israelin lapset sen kuulivat, pelkäsivät he Filistealaisia.

8. Ja Israelin lapset sanoivat Samuelille: „älä lakkaa huutamasta meidän puolestamme Herraa, meidän Jumalaamme, että hän pelastaisi meidät Filistealaisten käsistä."

9. Niin Samuel otti yhden imevän karitsan ja uhrasi sen kokonansa Herralle poltto-uhriksi; ja Samuel huusi Herran puoleen Israelin tähden, ja Herra kuuli hänen rukouksensa.

10. Ja kun Samuel juuri uhrasi polttouhria, lähestyivät Filistealaiset sotimaan Israelia vastaan; mutta Herra jylisti sinä päivänä suurella jylinällä Filistealaisten päällä ja peljätti heidät, niin että he lyötiin Israelin edessä. Jos. 10:10. 1 Sam. 2:10. 2 Sam. 22:14. Syr. 46:20,21.

11. Ja Israelin miehet menivät ulos Mispasta, ja ajoivat Filistealaisia takaa, ja löivät heidät aina Bet-Kariin asti.

12. Ja Samuel otti kiven ja pani sen Mispan ja Senin välille, ja antoi sille nimen Eben-Eser. ja sanoi: „tähän asti on Herra auttanut meitä." 1 Sam. 4:1.

13. Ja niin Filistealaiset masennettiin eivätkä enää tulleet Israelin rajoille. Ja Herran käsi oli Filistealaisia vastaan, niinkauan kuin Samuel eli.

14. Ja Israelin lapset saivat ne kaupungit jälleen, jotka Filistealaiset heiltä olivat ottaneet, Ekronista Gatiin saakka; myöskin niitten alueet vapahti Israel Filistealaisten käsistä. Ja Israelilla oli rauha Amorilaisten kanssa.

15. Ja Samuel tuomitsi Israelia kaiken elinaikansa.

16. Ja hän vaelsi joka vuosi ympäri Beteliin ja Gilgaliin ja Mispaan. Ja kun hän oli tuominnut Israelia kaikissa näissä paikoissa,

17. palasi hän Ramaan jälleen; sillä siellä oli hänen huoneensa ja siellä hän tuomitsi Israelia. Ja hän rakensi Herralle siellä alttarin.

8 Luku.

Samuelin pojat. Israelin lapset pyytävät itsellensä kuningasta.

Ja tapahtui, kun Samuel vanhentui,
että hän pani poikansa Israelin
tuomareiksi.
2. Ja hänen esikoisensa nimi oli
Joel ja toisen Abia, jotka tuomitsivat Ber-Sebassa. 1 Aik. 6:28.
3. Mutta hänen poikansa eivät vaeltaneet hänen teissänsä, vaan noudattivat ahneutta, ottivat lahjoja ja
käänsivät oikeuden. 2 Moos. 18:21. 23:8.
5 Moos. 16:19. 24:17. 1 Sam. 3:20.
4. Niin kaikki Israelin vanhimmat
kokoontuivat ja tulivat Samuelin
tykö Ramaan. 1 Sam. 7:17.
5. Ja he sanoivat hänelle: „katso,
sinä olet vanhentunut, eivätkä poikasi vaella sinun teissäsi. Niin aseta
nyt meille kuningas, joka meitä tuomitsisi, niinkuin kaikilla pakanoillakin on.“ 5 Moos. 17:14 s. Hos. 13:10 s.
Ap.t. 13:21.
6. Ja Samuel otti sen pahaksi, että
he sanoivat: „anna meille kuningas,
joka meitä tuomitsisi.“ Ja Samuel
rukoili Herraa. 1 Sam. 12:17.
7. Ja Herra sanoi Samuelille: „kuule kansan ääntä kaikissa niissä, mitä he sinulle sanovat; sillä eivät he
ole sinua hyljänneet, vaan minut
he ovat hyljänneet, etten minä heitä
hallitsisi; 1 Sam. 10:19. Hos. 8:4.
8. niinkuin he aina ovat tehneet
siitä päivästä, jona minä heidät vein
Egyptistä, tähän päivään asti, ja ovat minun hyljänneet ja palvelleet
vieraita jumalia; niin tekevät he sinullekin.
9. Kuule siis nyt heidän äänensä;
todista kuitenkin vakavasti heitä
vastaan ja ilmoita heille kuninkaan
oikeus, joka heitä on hallitseva.“
5 Moos. 17:14 s.
10. Ja Samuel sanoi kaikki Herran
sanat kansalle, joka häneltä anoi
kuningasta.
11. Ja hän sanoi: „tämä on oleva
kuninkaan oikeus, joka teitä on hallitseva: teidän poikanne hän ottaa
ja panee vaunu- ja hevoismiehiksensä ja vaunujensa edelläjuoksijoiksi, 2 Sam. 15:1.
12. ja panee ne päämiehiksi tuhannelle ja viidellekymmenelle, ja kyntämään peltoansa, ja leikkaamaan
eloansa, ja tekemään sota- ja vaunukalunsa.
13. Ja teidän tyttärenne hän ottaa
voidetten tekijöiksi, keittäjiksi ja
leipojiksi.
14. Hän ottaa myös parhaat peltonne, viinimäkenne ja öljypuunne, ja
antaa ne palvelijoillensa;
15. ja ottaa teiltä kymmenekset jyvistänne ja viinistänne, ja antaa huovillensa ja palvelijoillensa.
16. Hän ottaa myös palvelijanne ja
piikanne, ja parhaat nuorukaisenne,
ja aasinne, ja panee ne työhönsä.
17. Hän ottaa laumastanne kymmenekset; ja te tulette hänen orjiksensa.
18. Ja silloin te huudatte kuninkaanne tähden, jonka olette itsellenne valinneet; mutta silloin ei
Herra kuule teitä.“
19. Mutta kansa ei totellut Samuelin ääntä, vaan sanoi: „ei, vaan
kuningas hallitkoon meitä,
20. että mekin olisimme niinkuin
kaikki muut kansat, ja että kuninkaamme tuomitsisi meitä, ja menisi
edellämme ja kävisi sotiamme.“
21. Ja Samuel kuuli kaikki kansan
puheet, ja sanoi ne Herran korviin.
22. Niin sanoi Herra Samuelille:
„kuule heidän äänensä ja aseta heille kuningas.“ Ja Samuel sanoi Israelin miehille: „menkäät matkoihinne kukin kaupunkiinsa.“

9 Luku.

Saul hakee isänsä aasintammoja ja tulee Samuelin tykö.

Ja oli mies Benjaminista, nimeltä
Kis, Abielin poika, Serorin pojan,
Bekoratin pojan, Afiakin pojan, Isjeminin pojan, varakas mies.
1 Sam. 14:51.
2. Hänellä oli poika, nimeltä Saul,
joka oli kaunis, nuori mies; ei ollut yksikään häntä kauniimpi Israelin lasten seassa, päätä pitempi kaikkea muuta kansaa.
3. Ja Kis, Saulin isä, oli kadottanut aasintammansa; ja Kis sanoi
pojallensa Saulille: „ota yksi palvelijoista kanssasi ja nouse, mene
matkaan ja etsi aasintammat.“
4. Ja hän meni Efraimin vuoren
yli ja Salisan maan lävitse, eikä he
löytäneet; niin he kävivät Salimin
maan lävitse, eikä ne olleet sielläkään; ja he kävivät Jeminin maan
lävitse, eivätkä löytäneet.
5. Kun he tulivat Sufin maalle, sanoi Saul palvelijallensa, joka hänen
kanssansa oli: „tule, palatkaamme
kotia, ettei isäni unhottaisi aasintammoja ja murehtisi meitä.“
6. Mutta hän sanoi hänelle: „katso,
tässä kaupungissa on kuuluisa Jumalan mies; kaikki mitä hän sanoo,
se tapahtuu. Menkäämme nyt sinne;
ehkä hän selittää meille matkamme,
jota vaellamme.“

7. Saul sanoi palvelijallensa: „katso, jos menemme sinne, mitä me viemme miehelle? sillä leipä on loppunut säkistämme: ei ole meillä yhtään lahjaa vietävää sille Jumalan miehelle; mitä meillä on myötämme?" 1 Kun. 14:3. 2 Kun. 4:42.
8. Palvelija vastasi vielä Saulia ja sanoi: „katso, minulla on neljännes hopia-sikliä luonani; antakaamme se sille Jumalan miehelle, että hän sanoisi meille mitä tietä meidän tulee käydä."
9. Muinaiseen aikaan sanottiin Israelissa, kun mentiin Jumalaa kysymään: „tulkaat, menkäämme näkijän tykö", sillä joka nyt on profetta, kutsuttiin muinen näkijäksi. 4 Moos. 12:6.
10 Saul sanoi palvelijallensa: „puheesi on hyvä, tule, menkäämme!" Ja he menivät kaupunkiin, jossa Jumalan mies oli.
11 Ja noustessansa rinnettä kaupunkia kohti, kohtasivat he tyttöjä, jotka läksivät vettä ammentamaan; niille he sanoivat: „onko näkijä täällä?"
12. He vastasivat heitä ja sanoivat: „on; katso, siellä sinun edessäs; riennä nyt, sillä tänäpänä hän on tullut kaupunkiin, sillä tänäpänä on kansalla teurasuhri kukkulalla.
13 Kun te tulette kaupunkiin, niin te löydätte hänet, ennenkuin hän menee uhrikukkulalle atrioitsemaan; sillä ei kansa syö, ennenkuin hän siunaa uhrin, sitte ne syövät, jotka kutsutut ovat! Menkäät siis sinne, sillä juuri nyt te hänet tapaatte."
14 Ja he menivät ylös kaupunkiin; ja kun he tulivat keskelle kaupunkia, katso, Samuel kohtasi heitä mennessänsä uhrikukkulalle
15 Mutta Herra oli ilmoittanut Samuelille päivää ennen kuin Saul tuli, sanoen: 1 Sam. 15:1.
16 „huomenna tällä ajalla lähetän minä sinulle miehen Benjaminin maasta, voitele hän kansani Israelin päämieheksi, ja hän on vapahtava heitä Filistealaisten käsistä, sillä minä olen katsonut minun kansani puoleen, ja heidän huutonsa on tullut minun korviini." 2 Moos. 3:9. Ap. t. 13:21.
17 Kun Samuel näki Saulin, vastasi Herra ja sanoi: „katso, tämä on se mies, josta olen sinulle sanonut; tämä on hallitseva minun kansaani."
18. Ja Saul meni Samuelin tykö porttiin, ja sanoi: „ilmoita minulle, missä täällä on näkijän huone."
19. Samuel vastasi Saulia ja sanoi: „minä olen näkijä, mene edelläni ylös kukkulalle, sillä te syötte tänäpänä minun kanssani, ja huomenna päästän minä sinun; ja kaikki mitä sinun sydämmessäsi on, ilmoitan minä sinulle.
20. Älä murehdi enää aasintammoja, jotka ovat olleet sinulta kolme päivää poissa, sillä ne ovat löydetyt. Ja kenenkä kaikki Israelin himoittava on oleva? Eikö se tule sinulle ja koko isäsi huoneelle?"
21. Saul vastasi ja sanoi: „enkö minä ole Benjaminilainen, kaikkein vähimmästä Israelin suvusta, ja minun sukuni on vähin kaikkia Benjaminin sukuja? Miksi senkaltaisia minulle puhut?"
22. Mutta Samuel otti Saulin palvelijoinensa ja vei heidät saliin, ja istutti heidät ylimmäisiksi kaikista kutsutuista, joita oli liki kolmekymmentä miestä.
23. Ja Samuel sanoi keittäjälle: „tuo tänne se kappale, jonka minä sinulle annoin ja käskin sinun pitää tallellasi."
24 Niin keittäjä kantoi lavan ja sen mikä siinä riippui kiinni. Ja hän pani sen Saulin eteen, ja sanoi: „katso, tämä jäi, ota eteesi ja syö! sillä se on täksi hetkeksi sinulle tallelle pantu silloin, kun minä kutsuin kansan." Niin Saul söi Samuelin kanssa sinä päivänä.
25. Ja kun he menivät kukkulalta alas kaupunkiin, puhui hän Saulin kanssa katolla.
26. Ja he nousivat varhain aamulla, ja aamuruskon noustessa huusi Samuel Saulille katon päällä, ja sanoi: „nouse, minä saatan sinua!" Ja Saul nousi; ja he molemmat menivät ulos, hän ja Samuel. 5 Moos. 22:8.
27 Ja kun he tulivat kaupungin ääreen, sanoi Samuel Saulille: „sano palvelijalle, että hän menisi meidän edellämme", — ja hän meni edellä — „mutta seiso sinä nyt tässä, ja minä ilmoitan sinulle, mitä Jumala sanonut on."

10 Luku.

Saul voidellaan kuninkaaksi.

Ja Samuel otti öljy-astian, kaasi hänen päänsä päälle, antoi hänen suuta ja sanoi: „katso, Herra on sinut voidellut perintönsä päämieheksi. 5 Moos. 9:26. 32:9. Ap. t. 13:21.
2. Kun tänäpänä menet tyköäni pois, tapaat sinä kaksi miestä Rakelin haudalla, Selsassa, Benjaminin rajalla, jotka sanovat sinulle: aasintammat, joita läksit etsimään, ovat

löydetyt; ja katso, isäsi ei pidä enää
lukua aaseista, vaan murehtii teitä
ja sanoo: ,,mitä minä teen poikani
suhteen?" 1 Moos. 35:19. 1 Sam. 9:5.
3. Ja kun edelleen siitä menet, ja
tulet Taborin tammen tykö, niin
kohtaa sinua kolme miestä, jotka
menevät Jumalan tykö ylös Beteliin:
ensimmäinen kantaa kolme vohlaa,
toinen kantaa kolme kappaletta lei-
pää, ja kolmas kantaa viinileiliä.
4. Ja ne tervehtävät sinua ystäväl-
lisesti, ja antavat sinulle kaksi lei-
pää; ota ne heidän kädestänsä.
5. Sitten tulet sinä Jumalan kukku-
lalle, missä Filistealaisten leirit ovat.
Ja tapahtuu, että tultuasi kaupun-
kiin kohtaat profettain joukon, jot-
ka tulevat alas kukkulalta, ja hei-
dän edellänsä kantele ja rumpu,
huilut ja harput, ja he profetioivat.
6. Ja Herran henki tulee sinussa
voimalliseksi, ja sinäkin profetioit
heidän kanssansa, ja sinä tulet toi-
seksi mieheksi
7. Ja kun nämä merkit tapahtuvat
sinulle, niin tee kaikki, mitä eteesi
tulee; sillä Jumala on sinun kanssasi.
8. Mutta mene minun edelläni alas
Gilgaliin; ja katso minä tulen sinne
sinun tykösi, uhraamaan poltto-uh-
ria ja kiitos-uhria, odota seitsemän
päivää, siksikuin minä tulen sinun
tykösi ja ilmoitan, mitä sinun on
tekeminen." 1 Sam. 13:8.
9. Ja tapahtui, kun hän oli kään-
tänyt selkänsä Samuelin puoleen ja
meni hänen tyköänsä pois, niin an-
toi Jumala hänelle toisen sydämmen;
ja kaikki nämä merkit tapahtuivat
sinä päivänä
10. Ja kun he tulivat sinne kukku-
lalle, katso, profettain joukko koh-
tasi häntä, ja Jumalan henki tuli
voimalliseksi hänessä, ja hän pro-
fetioi heidän keskellänsä.
11. Kun kaikki ne, jotka ennen oli-
vat tunteneet hänet, näkivät hänet
ja katso, hän profetioi profettain
kanssa, sanoivat he toinen toisellen-
sa: ,,mikä on Kisin pojalle tullut?
onko Saulkin profettain joukossa?"
12. Ja yksi vastasi siellä ja sanoi:
,,kuka on heidän isänsä?" Siitä on
sananlasku tullut: ,,onko Saulkin
profettain joukossa?" 1 Sam. 19:24.
13. Ja kun hän lakkasi profetioi-
masta, tuli hän kukkulalle.
14. Mutta Saulin setä sanoi hänelle
ja hänen palvelijallensa ,,missä te
kävitte?" Ja hän sanoi ,,me etsim-
me aasintammoja, ja kun me näim-
me, ettemme löytäneet, menimme
me Samuelin tykö."
15. Niin sanoi Saulin setä: ,,sano
siis minulle, mitä Samuel sanoi
teille?"
16. Saul vastasi setäänsä: ,,hän sa-
noi varmasti, että aasintammat jo
ovat löydetyt." Mutta mitä Samuel
oli hänelle sanonut kuninkaan val-
takunnasta, sitä ei hän ilmoittanut
hänelle.
17. Ja Samuel antoi kutsua kansan
kokoon Herran tykö Mispaan.
18. Ja hän sanoi Israelin lapsille:
,,näin sanoo Herra, Israelin Juma-
la: minä johdatin Israelin Egyptis-
tä, ja vapahdin teidät Egyptiläisten
käsistä ja kaikkien valtakuntain kä-
sistä, jotka teitä vaivasivat.
19. Mutta te olette tänäpänä hyl-
jänneet teidän Jumalanne, joka on
pelastanut teidät kaikista vastuksis-
tanne ja murheestanne, ja olette sa-
noneet hänelle: ,aseta meille kunin-
gas.' Nyt siis käykäät Herran eteen
sukukuntainne ja päämiestenne jäl-
keen." 1 Sam. 8:7, 19 s. 12:12.
20. Ja Samuel antoi kaikkien Israe-
lin sukukuntain astua esiin; ja arpa
lankesi Benjaminin suvulle. Jos. 7:14.
21. Mutta kun hän kutsui Benjami-
nin sukuinensa edes, lankesi arpa
Matrin suvulle; ja arpa lankesi Ki-
sin pojalle, Saulille. Ja he etsivät
häntä, mutta ei häntä löydetty.
22. Ja he kysyivät taas Herralta, o-
liko hän vielä sinne tuleva. Herra
vastasi ,,katso, hän on lymynnyt
tavarahuoneesen."
23. Niin he juoksivat ja toivat hä-
net sieltä. Ja hän seisoi kansan kes-
kellä, ja hän oli päätänsä pitempi
kaikkea kansaa. 1 Sam. 9:2.
24. Ja Samuel sanoi kaikelle kan-
salle ,,näettekö, kenenkä Herra on
valinnut? sillä ei hänen vertaistansa
ole yhtään koko kansassa." Niin huu-
si kaikki kansa ja sanoi: ,,eläköön
kuningas!"
25. Ja Samuel sanoi kansalle valta-
kunnan oikeuden, ja kirjoitti kir-
jaan, ja pani sen Herran eteen. Ja
Samuel päästi kaiken kansan, itse-
kunkin kotiansa. 5 Moos. 17:14 s.
1 Sam. 8:11 s.
26. Ja Saul meni myös kotia Gi-
beaan; ja hänen kanssansa meni osa
sotaväkeä, joiden sydämmet Juma-
la käänsi.
27. Mutta muutamat Belialin lap-
set sanoivat: ,,mitä tämä auttaa mei-
tä?" ja katsoivat hänet halvaksi, ei-
vätkä tuoneet hänelle mitään lahjo-
ja. Mutta hän ei ollut sitä kuulevi-
nansakaan. 1 Sam. 11:12.
2 Aik. 17:5.

11 Luku.

Saul voittaa Ammonilaiset. Hänen kuninkuutensa vahvistetaan.

Ja Nahas, Ammonilainen, meni ja piiritti Jabesta Gileadissa; ja kaikki Jabeksen miehet sanoivat Nahakselle: „tee liitto meidän kanssamme, niin me palvelemme sinua."
2. Mutta Nahas, Ammonilainen, vastasi heitä: „sillä tavalla teen minä liiton teidän kanssanne, että puhkaisen jokaisen oikian silmänne, ja teen niin häväistyksen koko Israelille."
3. Niin sanoivat hänelle Jabeksen vanhimmat: „anna meille seitsemän päivää aikaa, että lähettäisimme sanoman kaikkiin Israelin maan rajoihin; ja jollei yhtään ole, joka meidät vapahtaa, niin me tulemme ulos sinun tykösi."
4. Ja sanansaattajat tulivat Saulin tykö Gibeaan ja puhuivat nämä kansan kuullen, niin kaikki kansa korotti äänensä ja itki.
5. Ja katso, Saul tuli kedolta käyden härkäinsä jälissä, ja hän sanoi: „mikä kansan on, että he itkevät?" Niin he kertoivat hänelle Jabeksen miesten asian.
6. Ja Jumalan henki tuli Saulissa voimalliseksi, kun hän oli kuullut nämä sanat, ja hänen vihansa syttyi suuresti. Tuom. 14:6. 1 Sam. 10:6, 10.
7. Ja hän otti pari härkää ja leikkasi ne kappaleiksi, ja lähetti ne kaikkiin Israelin rajoihin sanansaattajain kautta ja käski sanoa: „näin tehdään jokaisen härjille, joka ei lähde Saulin ja Samuelin jälkeen!" Niin Herran pelko lankesi kansan päälle, ja he läksivät ulos niinkuin yksi mies. Tuom. 20:1.
8. Ja hän luki heidät Besekissä. Ja Israelin lapsia oli kolmesataa tuhatta miestä, ja Juudan miehiä kolmekymmentä tuhatta.
9. Ja he sanoivat sanansaattajille, jotka tulleet olivat: „sanokaat näin Jabeksen miehille Gileadissa: huomenna te saatte avun, kun päivä on palavimmallansa!" Niin sanansaattajat tulivat ja ilmoittivat sen Jabeksen miehille; ja he ihastuivat.
10. Ja Jabeksen miehet sanoivat: „huomenna me käymme ulos teidän tykönne, ja te saatte tehdä meille niinkuin vaan teidän hyväksi näkyy."
11. Niin Saul jakoi seuraavana päivänä kansan kolmeen joukkoon, ja he tulivat huomenvartiossa sisälle keskelle leiriä, ja löivät Ammonilaisia siksikuin päivä tuli palavimmaksi; ja jääneet hajaantuivat, niin ettei heitä kahta yhteen jäänyt.
12. Ja kansa sanoi Samuelille: „kutka ovat ne, jotka sanoivat: ,Saulko meitä hallitsisi?' Antakaat niiden tulla edes, että tappaisimme heidät." 1 Sam. 10:27.
13. Mutta Saul sanoi: „ei tänäpänä ketään surmata, sillä tänäpänä on Herra tehnyt autuuden Israelissa." 2 Sam. 19:22.
14. Ja Samuel sanoi kansalle: „tulkaat, käykäämme Gilgaliin ja uudistakaamme siellä kuninkaan valta."
15. Niin kaikki kansa meni Gilgaliin, ja he tekivät siellä Saulin kuninkaaksi Herran edessä Gilgalissa; ja he uhrasivat siellä kiitos-uhria Herran edessä. Niin Saul ja kaikki Israelin miehet iloitsivat sangen suuresti.

12 Luku.

Samuel puhuu kansalle.

Ja Samuel sanoi kaikelle Israelille: „katsokaat, minä olen kuullut teidän äänenne kaikissa, mitä te minulle puhuneet olette, ja olen asettanut teille kuninkaan.
2. Ja katsokaat, nyt kuningas käy teidän edellänne, ja minä olen joutunut vanhaksi ja harmaaksi, ja minun poikani ovat teidän tykönänne; ja minä olen käynyt teidän edellänne hamasta nuoruudestani tähän päivään asti.
3. Katsokaat, tässä minä olen; vastatkaat minua Herran ja hänen voideltunsa edessä: olenko ottanut jonkun härjän tahi aasin? olenko jollekulle väkivaltaa tehnyt, tahi jotakuta sortanut? olenko jonkun kädestä lahjoja ottanut ja antanut soaista silmäni? ja minä ne teille maksan takaisin. Syr. 46:22. Ap. t. 20:33.
4. He vastasivat: „et ole mitään väkivaltaa eikä vääryyttä meille tehnyt, etkä ole kenenkään kädestä mitään ottanut."
5. Hän sanoi heille: „Herra on todistaja teitä vastaan, ja hänen voideltunsa on todistaja tänäpänä, ette ole mitään minun kädestäni löytäneet." He sanoivat: „olkoon todistaja!"
6. Ja Samuel sanoi kansalle: „todistaja on Herra, joka Mooseksen ja Aaronin teki, ja johdatti teidän isänne Egyptin maalta.
7. Niin astukaat nyt edes; minä käyn oikeutta teidän kanssanne Herran edessä kaikista Herran hyvistä töistä, jotka hän teille ja teidän isillenne tehnyt on.
8. Kun Jaakob oli tullut Egyptiin,

huusivat teidän isänne Herran puoleen, ja Herra lähetti Mooseksen ja Aaronin, ja he johdattivat isänne ulos Egyptistä ja asettivat heidät tähän paikkaan asumaan. 1 Moos. 46:6. 2 Moos. 2:23 s. 3:9 s. 4:14 s. Jos. 24:5.
9. Mutta kun he unohtivat Herran Jumalansa, möi hän heidät Siseran, Hasorin sodanpäämiehen vallan alle, ja Filistealaisten vallan alle ja Moabin kuninkaan vallan alle, ja he sotivat heitä vastaan. Tuom. 3:12 s. 4:2. 10:7. 13:1. Ps. 44:13.
10. Ja he huusivat Herran puoleen ja sanoivat: 'me olemme syntiä tehneet, kun hylkäsimme Herran ja palvelimme Baalia ja Astarotia; mutta vapahda nyt meitä vihollistemme käsistä, niin me palvelemme sinua.'
11. Ja Herra lähetti Jerub-Baalin, Bedanin, Jeftan ja Samuelin, ja pelasti teidät ympärillänne asuvain vihamiestenne käsistä, niin että te asuitte rauhassa. Tuom. 6:11 s. 11:1 s. 1 Sam. 7:6 s.
12. Kun te näitte Nahaksen, Ammonin lasten kuninkaan, tulevan teitä vastaan, sanoitte te minulle: „ei! vaan kuningas meitä vallitkoon!" vaikka Herra, teidän Jumalanne, oli kuninkaanne. 1 Sam. 8:5 s., 19 s.
13. Ja nyt katso, siinä on kuningas, jonka te olette valinneet ja anoneet; sillä katso, Herra on asettanut teille kuninkaan. 1 Sam. 10:19.
14. Jos vaan pelkäätte Herraa ja palvelette häntä, kuulette hänen äänensä, ettekä ole Herran suulle tottelemattomat, niin te ja kuninkaanne, joka teitä hallitsee, noudatatte Herraa, teidän Jumalatanne!
15. Mutta jollette kuule Herran ääntä, vaan olette hänen suullensa tottelemattomat, niin Herran käsi on oleva teitä vastaan, niinkuin se on ollut isiänne vastaan.
16. Astukaat nyt edes ja katsokaat tätä suurta asiata, jonka Herra on tekevä teidän silmäinne nähden.
17. Eikö nyt ole nisun elon-aika? Mutta minä huudan Herraa, että hän antaisi jylistä ja sataa, ymmärtääksenne ja nähdäksenne minkä suuren pahuuden olette tehneet Herran edessä, anoissanne itsellenne kuningasta." 1 Sam. 8:6.
18. Ja kun Samuel huusi Herran puoleen, antoi Herra sinä päivänä jylistä ja sataa. Niin kaikki kansa suuresti pelkäsi Herraa ja Samuelia.
19. Ja kaikki sanoivat Samuelille: „rukoile palvelijaisi edestä Herraa, sinun Jumalaas; ettemme kuolisi! Sillä me olemme panneet kaikkien syntiemme lisäksi vielä senkin pahuuden, että anoimme itsellemme kuningasta."
20. Ja Samuel sanoi kansalle: älkäät peljätkö: te olette tosin tehneet kaiken tämän pahuuden, mutta älkäät kuitenkaan luopuko Herrasta, vaan palvelkaat Herraa koko sydämmestänne. 5 Moos. 6:5.
21. Älkäät kääntykö epäjumaliin; ei ne mitään teitä hyödytä eikä auta, sillä ne ovat turhuus. Ps. 60:13. 146:3. Jes. 44:9 s.
22. Mutta Herra ei hylkää kansaansa suuren nimensä tähden; sillä Herra on tahtonut tehdä teidät itsellensä kansaksi. Ps. 100:3.
23. Olkoon myös kaukana minusta, että minä syntiä tekisin Herraa vastaan, lakaten rukoilemasta Herraa teidän edestänne ja opettamasta teille hyvää ja oikeaa tietä.
24. Ainoastansa peljätkäät Herraa ja palvelkaat häntä uskollisesti koko sydämmestänne; sillä katsokaat, kuinka suuria tekoja hän on tehnyt teille!
25. Mutta jos teette pahaa, niin te hukutte ja kuninkaannekin hukkuu."

13 Luku.

Saul ja Jonatan lähtevät Filistealaisia vastaan. Saulin omavaltainen menettelö.

Saul oli ollut vuoden kuninkaana; ja kun hän oli hallinnut Israelia kaksi ajastaikaa,
2. valitsi hän itsellensä kolme tuhatta miestä Israelista: kaksi tuhatta Saulin kanssa Mikmaassa ja Betelin vuorella, mutta tuhannen Jonatanin kanssa Benjaminin Gibeassa. Muun kansan päästi hän menemään itsekunkin majoillensa.
3. Ja Jonatan löi Filistealaisten sotajoukon, joka oli Gibeassa; Ja Filistealaiset saivat sen tietää. Ja Saul antoi soittaa pasunalla kaikessa maakunnassa ja sanoa: „Hebrealaiset kuulkoot!" 1 Sam. 10:5.
4. Ja kaikki Israel kuuli sanottavan: Saul on lyönyt Filistealaisten sotajoukon; ja niin on Israel joutunut haisevaiseksi Filistealaisille. Ja kansa kutsuttiin Saulin tykö kokoon Gilgaliin. 1 Moos. 34:30.
5. Niin kokoontuivat Filistealaiset sotimaan Israelia vastaan, kolmekymmentä tuhatta vaunua, kuusi tuhatta ratsasmiestä ja muuta kansaa niin paljon kuin santaa on meren rannalla; ja he matkustivat ylöspäin ja asettivat leirinsä Mikmaasen, itään päin Bet-Avenista.
6. Kun Israelin miehet näkivät olo-

vansa hädässä, sillä viholliset ahdistivat kansaa, lymysivät he luoliin, tappuristoihin, vuorten rotkoihin, linnoihin ja kaivoihin.
7. Ja Hebrealaiset menivät Jordanin ylitse Gadin ja Gileadin maakuntaan. Mutta Saul oli vielä Gilgalissa; ja kaikki kansa, joka seurasi häntä, pelkäsi.
8. Ja hän odotti seitsemän päivää, siihen aikaan asti, jonka Samuel oli määrännyt. Mutta kun ei Samuel tullutkaan Gilgaliin, rupesi kansa hajoamaan häneltä. 1 Sam. 10:8.
9. Niin Saul sanoi: „tuokaat minulle poltto-uhri ja kiitos-uhrit!" Ja hän uhrasi poltto-uhrin.
10. Ja tapahtui, kun hän oli päättänyt poltto-uhrin, katso, Samuel tuli; niin Saul meni häntä vastaan, tervehtimään häntä.
11. Mutta Samuel sanoi: „mitä olet tehnyt?" Saul vastasi: „minä näin kansan minulta hajoovan, etkä sinäkään tullut määrättyyn aikaan, ja Filistealaiset olivat Mikmaassa koossa;
12. niin minä ajattelin: nyt tulevat Filistealaiset tänne minun tyköni Gilgaliin, enkä minä ole rukoillut Herran kasvojen edessä; ja minä rohkaisin itseni ja uhrasin poltto-uhrin."
13. Samuel sanoi Saulille: „sinä olet tyhmästi tehnyt, etkä ole pitänyt Herran, sinun Jumalasi, käskyä, jonka hän antoi sinulle; sillä nyt hän olisi vahvistanut valtakuntasi Israelissa ijankaikkisesti.
14. Mutta nyt valtakuntasi ei ole pysyväinen. Herra on katsonut itsellensä miehen oman sydämmensä jälkeen, ja Herra on käskenyt hänen olla kansansa päämiehenä; sillä et sinä pitänyt, mitä Herra sinulle käski. Ps. 89:20 s. Ap. t. 13:22.
15. Ja Samuel nousi ja meni Gilgalista pois Benjaminin Gibeaan. Ja Saul luki sen väen, joka hänen tykönänsä oli, liki kuusi sataa miestä. 1 Sam. 14:2.
16. Ja Saul ja Jonatan, hänen poikansa, ja se väki, joka heidän tykönänsä oli, jäivät Benjaminin kukkulalle; mutta Filistealaiset asettivat leirinsä Mikmaasen.
17. Ja Filistealaisten leiristä läksi kolme joukkoa hävittämään maata: yksi kääntyi Ofran tielle Sualin maalle,
18. toinen kääntyi Bet-Horonin tielle, ja kolmas kääntyi sille rajatielle, joka menee Seboimin laaksoon, korpeen päin.
19. Mutta ei ollut yhtään seppää kaikessa Israelin maakunnassa; sillä Filistealaiset ajattelivat, että Hebrealaiset ehkä tekisivät miekkoja ja keihäitä. Tuom. 5:8.
20. Ja kaiken Israelin täytyi mennä Filistealaisten tykö teroittamaan vannastansa, rautalapiotansa, kirvestänsä ja vikahdintansa,
21. milloin vikahdinten, lapioin, hankoin ja kirvesten terät olivat tylsät tahi joku kärki oli teroitettavana.
22. Kun tappelupäivä tuli, niin ei löytynyt miekkaa eikä keihästä kaiken sen väen käsissä, joka oli Saulin ja Jonatanin kanssa; mutta Saulilla ja hänen pojallansa oli niitä.
23. Ja Filistealaisten vartiojoukko läksi Mikmaan vuorisolaan.

14 Luku.

Jonatanin urostyö ja Filistealaisten tappio. Saulin lapset.

Ja tapahtui yhtenä päivänä, että Jonatan, Saulin poika, sanoi palvelijallensa, joka kantoi hänen aseitansa: „tule, menkäämme Filistealaisten vartiolle, joka on tuolla toisella puolella." Mutta hän ei sitä sanonut isällensä.
2. Ja Saul viipyi Gibean ääressä granati-puun alla, joka oli Migronissa; ja se kansa, joka oli hänen tykönänsä, oli liki kuusi sataa miestä.
3. Ja Ahia, Ahitobin poika, Ikabodin veljen, Pinehaan pojan, Elin pojan, oli Herran pappi Silossa, kantain olkavaatetta; mutta ei kansa tietänyt Jonatania menneeksi pois. 1 Sam. 4:19 s.
4. Ja vuoren solassa, jonka kautta Jonatan aikoi mennä yli Filistealaisten leiriin, oli kaksi jyrkkää kalliota, toinen tällä puolella ja toinen toisella puolella; toisen nimi oli Boses, toisen Sene.
5. Toinen oli pohjoispuolella Mikmaasen päin, ja toinen eteläpuolella Gebaan päin.
6. Ja Jonatan sanoi palvelijalle, joka oli hänen aseensa kantaja, „tule, menkäämme näiden ympärileikkaamattomain vartiolle; ehkä on Herra jotakin toimittava meidän kauttamme, sillä ei mikään estä Herraa auttamasta monen tahi harvain kautta."
Tuom. 7:4,7. 2 Aik. 14:11. 1 Makk. 3:18.
7. Ja hänen aseenkantajansa vastasi häntä: „tee kaikki, mitä sydämmessäsi on; mene matkaan, katso, minä olen sinun kanssasi, niinkuin sydämmesi tahtoo."
8. Jonatan sanoi: „me menemme niiden miesten tykö ja astumme heidän näkyviinsä.

9. Jos he sanovat meille näin: ,seisokaat alallanne, siksi kuin me tulemme teidän tykönne', niin me seisomme alallamme, emmekä mene heidän luoksensa. 1 Moos. 24:12 s.
10. Mutta jos he sanovat näin: ,tulkaat tänne meidän tykömme', niin me astumme heidän luoksensa; sillä Herra on antanut heidät meidän käsiimme; se olkoon meille merkiksi."
11. Kun Filistealaisten vartio näki heidät molemmat, sanoivat Filistealaiset: „katso, Hebrealaiset ovat lähteneet luolistansa, joihin he ovat lymynneet." 1 Sam. 13:6.
12. Ja vartion miehet vastasivat Jonatania ja hänen aseenkantajaansa, ja sanoivat: „tulkaat tänne ylös meidän tykömme, niin me kyllä opetamme teitä!" Niin sanoi Jonatan aseenkantajalleen: „astu ylös minun jälkeeni; Herra on antanut heidät Israelin käsiin."
13. Ja Jonatan kiipesi käsillänsä ja jaloillansa ylöspäin, ja hänen aseenkantajansa hänen jälissänsä. Ja he kaatuivat maahan Jonatanin eteen; ja hänen aseenkantajansa löi kuoliaaksi hänen jälissänsä. 3 Moos. 26:7 s.
14. Ja tässä ensimmäisessä hyökkäyksessä, jonka Jonatan ja hänen aseenkantajansa tekivät, surmattiin liki kaksikymmentä miestä, noin puolella juhtaparin kynnettävän pellon alalla.
15. Ja pelko tuli leiriin, kedolla ja koko kansaan; vartiojoukot ja hävittäjäjoukko peljästyivät; ja maa vapisi, ja se peljästys oli Jumalalta. 1 Moos. 35:5. 2 Moos. 14:24 s. 1 Sam. 7:10. 13:16 s. Ps. 76:13.
16. Ja Saulin vartijat Benjaminin Gibeassa saivat nähdä kansan joukkojen hajoavan ja pakenevan sinne ja tänne.
17. Niin sanoi Saul kansalle, joka hänen kanssansa oli: „lukekaat nyt ja katsokaat, kuka meistä on mennyt pois." Ja kun he lukivat, katso, ei ollut Jonatan eikä hänen aseenkantajansa siellä.
18. Ja Saul sanoi Ahialle: „tuo tänne Jumalan arkki!" sillä Jumalan arkki oli siihen aikaan Israelin lasten keskellä. 1 Sam. 4:3 s.
19. Mutta Saulin vielä puhutellessa pappia, eneni meteli ja juoksu Filistealaisten leirissä. Ja Saul sanoi papille: „ota kätesi pois!"
20. Ja Saul ja kaikki kansa, joka hänen kanssansa oli, kokoontuivat ja läksivät sotaan. Ja katso, toisen miekka oli toista vastaan; ja oli sangen suuri häiriö. Tuom. 7:22. 2 Aik. 20:23.
21. Ja ne Hebrealaiset, jotka entiseltä olivat olleet Filistealaisten vallassa ja olivat käyneet heidän kanssansa leiriin, antausivat Israelilaisten puolelle, jotka olivat Saulin ja Jonatanin kanssa.
22. Ja kun ne Israelin miehet, jotka olivat kätkeyneet Efraimin vuorelle, kuulivat Filistealaisten pakenevan, ajoivat kaikki hekin heitä takaa sodassa.
23. Ja niin Herra auttoi silloin Israelia. Ja sotaa jatkettiin Bet-Aveniin asti.
24. Ja kun Israelin miehet olivat väsyneet sinä päivänä, vannotti Saul kaiken kansan, ja sanoi: „kirottu olkoon jokainen, joka syö jotakin iltaan asti, että minä kostaisin vihollisilleni!" Eikä syönyt koko kansa mitäkään.
25. Ja kaikki kansa tuli metsään, ja siellä oli hunajaa kedolla.
26. Kun kansa tuli metsään, katso, silloin vuosi siellä hunajaa; mutta ei yksikään ottanut sitä kädellänsä suuhunsa, sillä kansa pelkäsi valaa.
27. Mutta ei Jonatan kuullut isänsä vannottavan kansaa; ja hän ojensi sauvansa, joka oli hänen kädessänsä, ja satutti pään hunajalähjään, ja pisti kätensä suuhunsa, ja hänen silmänsä kirkastuivat.
28. Silloin vastasi yksi kansasta ja sanoi: „isäsi vannotti kovasti kansaa, ja sanoi: ,kirottu olkoon jokainen, joka jotakin syö tänäpänä." Ja kansa oli väsyksissä.
29. Ja Jonatan sanoi: „isäni on murehuttanut maan. Katso, kuinka minun silmäni vilpaantuivat, kun vähän maistoin tätä hunajaa.
30. Jos vielä kansakin tänäpänä olisi syönyt vihollistensa saalista, jonka he olivat löytäneet, eikö olisi Filistealaisten tappio ollut vielä suurempi?"
31. Ja he löivät sinä päivänä Filistealaisia Mikmaasta Ajaloniin asti; ja kansa oli kovin väsyksissä.
32. Ja kansa rupesi saaliin kimppuun, ja he ottivat lampaita, ja karjaa, ja vasikoita, ja teurastivat maan päällä; ja he söivät ne verinensä. 1 Moos. 9:4. 3 Moos. 3:17. 7:26 s. 17:14. 19:26. 5 Moos. 12:16. 15:23.
33. Niin Saulille ilmoitettiin ja sanottiin: „katso kansa on syntiä tehnyt Herraa vastaan ja syönyt verinensä." Hän sanoi: „te olette pahasti tehneet! Vierittäkäät nyt minulle tänne suuri kivi."

34. Ja Saul sanoi: „menkäät ulos
kansan sekaan ja sanokaat heille:
‚tuokoon itsekukin härkänsä ja lam-
paansa minun tyköni ja teurastakoon
ne tässä, että te söisitte, ettekä syn-
tiä tekisi Herraa vastaan veren syö-
misellä.‘‘ Niin kaikki kansa toi ku-
kin härkänsä kädessänsä yöllä ja
teurasti ne siellä.
35. Ja Saul rakensi Herralle altta-
rin; se oli ensimmäinen alttari, jon-
ka hän rakensi Herralle.
36. Ja Saul sanoi: „käykäämme a-
las ajamaan Filistealaisia takaa yöllä
ja ryöstäkäämme heitä, siksi kuin
päivä valkenee, älkäämme yhtäkään
heistä jättäkö.“ He vastasivat: „tee
kaikki, mitä sinun kelpaa.“ Ja pap-
pi sanoi: „käykäämme tänne Juma-
lan tykö!“
37. Ja Saul kysyi Jumalalta ja sa-
noi: „menenkö minä alas ajamaan
Filistealaisia takaa, ja annatko hei-
dät Israelin käsiin?“ Mutta ei hän
häntä silloin vastannut. 1 Sam. 28:6.
38. Niin sanoi Saul: „tulkaat tänne,
kaikki kansan päämiehet, tiedustel-
kaat ja katselkaat, kenessä tänäpä-
nä synti lienee.
39. Sillä, niin totta kuin Herra, Is-
raelin auttaja, elää, vaikka se olisi
pojassani Jonatanissa, niin hänen
täytyy totisesti kuolla!“ Mutta ei yksi-
kään koko kansasta vastannut häntä.
40. Ja hän sanoi koko Israelille:
„olkaat te sillä puolella, minä ja poi-
kani Jonatan olemme tällä puolel-
la!“ Kansa sanoi Saulille: „tee niin-
kuin sinun kelpaa.“
41. Ja Saul sanoi Herralle. Israelin
Jumalalle: „tee oikeus!“ Niin se osui
Jonataniin ja Sauliin, ja kansa me-
ni vapaana ulos.
42. Saul sanoi: „heittäkäät minus-
ta ja pojastani Jonatanista arpaa!“
Ja se sattui Jonataniin.
43. Ja Saul sanoi Jonatanille: „il-
moita minulle, mitä olet tehnyt?“
Jonatan ilmoitti hänelle ja sanoi:
„minä maistoin vähän hunajaa sau-
van nenällä, joka kädessäni oli; ja
katso, minun täytyy kuolla!“
44. Ja Saul sanoi: „Jumala tehköön
minulle niin ja niin; sinun täytyy
totisesti kuolla, Jonatan!“ Ruut. 1:17.
45. Mutta kansa sanoi Saulille: „pi-
tääkö Jonatanin kuoleman, joka te-
ki tämän suuren autuuden Israelis-
sa? Pois se! Niin totta kuin Herra
elää, ei pidä hiuskarvakaan putoo-
man hänen päästänsä; sillä Juma-
lan kautta on hän sen tänäpänä teh-
nyt!“ Ja näin kansa vapahti Jona-
tanin kuolemasta.
46. Niin Saul meni Filistealaisten ty-
köä pois; ja Filistealaiset menivät
myös omillensa.
47. Kun Saul oli saanut Israelin val-
takunnan, soti hän joka taholla kaik-
kia vihollisiansa vastaan. Moabilai-
sia, Ammonilaisia, Edomilaisia, So-
ban kuninkaita ja Filistealaisia vas-
taan; ja kuhunka hän ikänä kään-
tyi, siellä hän sai voiton.
48. Ja hän teki urhoollisia töitä ja
löi Amalekilaiset ja vapahti Israelin
ryöstäjäin käsistä.
49. Ja Saulilla oli poikia: Jonatan.
Isvi, Malkisua; ja hänen kahden tyt-
tärensä nimet: esikoisen nimi Me-
rab ja nuoremman nimi Mikal.
1 Sam. 31:2. 1 Aik. 8:33. 9:39.
50. Ja Saulin vaimon nimi oli Ahi-
noam, Ahimasin tytär; ja hänen so-
tajoukkonsa päämiehen nimi Abner,
Saulin sedän, Nerin poika;
51. sillä Kis, Saulin isä, ja Ner, Ab-
nerin isä, olivat Abielin poikia.
1 Sam. 9:1.
52. Ja suuri sota oli Filistealaisia
vastaan niinkauan kuin Saul eli. Ja
missä vaan Saul näki jalon ja väke-
vän sotamiehen, sen otti hän tykönsä.

15 Luku.

Amalekilaiset voitetaan. Saulin tottelemattomuus.

Mutta Samuel sanoi Saulille: „Her-
ra on lähettänyt minut voitele-
maan sinua kansansa Israelin kunin-
kaaksi. Kuule siis nyt Herran sanain
ääntä. 1 Sam. 9:15 s. 10:1.
2. Näin sanoo Herra Sebaot. minä
olen ajatellut etsiskellä mitä Ama-
lek teki Israelille, kun hän seisoi
häntä vastaan tiellä, hänen Egyptis-
tä tullessa. 2 Moos. 17:8 s. 5 Moos. 25:17 s.
3. Mene siis nyt ja lyö Amalek ja
hukuta kaikki, mitä hänellä on, älä-
kä säästä häntä, vaan tapa miehet
ja vaimot, lapset ja imeväiset, kar-
ja ja lampaat, kamelit ja aasit.“
4. Saul kutsui kansan kokoon, ja
luki heitä Telaimissa kaksisataa tu-
hatta jalkaväkeä, ja kymmenentu-
hatta Juudan miestä.
5. Ja kun Saul tuli liki Amaleki-
laisten kaupunkia, pani hän väijy-
tyksen laaksoon.
6. Ja hän antoi sanoa Keniläisille:
„menkäät, paetkaat ja eroittakaat it-
senne Amalekilaisista, etten minä
peräti hävittäisi teitä heidän kans-
sansa; sillä te teitte laupiuden kai-
kille Israelin lapsille, kun he vael-
sivat Egyptistä.“ Ja Keniläiset luo-
puivat Amalekilaisista. 4 Moos. 10:29.
24:21. Tuom. 1:16. 4:11.

7. Ja Saul löi Amalekilaiset hamasta Hevilasta siihen asti kun Suriin tullaan, joka on Egyptin kohdalla. 1 Moos. 25:8.
8. Ja hän otti Agagin, Amalekilaisten kuninkaan, elävänä kiinni; mutta kaiken kansan surmasi hän miekan terällä. 4 Moos. 24:7.
9. Mutta Saul ja kansa säästi Agagin, ja mitä parasta lammaslaumoissa ja karjassa oli, ja parhaita likimmät, ja karitsat, ja kaikki mitä hyvää oli, eivätkä tahtoneet hukuttaa niitä; mutta mikä hyljättävää oli eikä kelvannut, sen he hukuttivat.
10. Niin tuli Herran sana Samuelille, lausuen:
11. „Minä kadun tehneeni Saulin kuninkaaksi, sillä hän on luopunut minusta eikä ole täyttänyt minun sanojani." Ja Samuel vihastui ja huusi Herran tykö koko sen yön. 1 Moos. 6:6 s.
12. Ja Samuel nousi varhain huomeneltain kohtaamaan Saulia. Ja Samuelille ilmoitettiin sanomalla: „Saul on mennyt Karmeliin, ja siellä on hän pannut itsellensä voiton merkin, ja on kääntynyt ja mennyt alas Gilgaliin."
13. Kun Samuel tuli Saulin tykö, sanoi Saul hänelle: „siunattu ole sinä Herralta! Minä olen täyttänyt Herran sanan."
14. Samuel vastasi: „mikä sitten on tämä lammasten määkynä korvissani ja karjan ammuminen, jonka minä kuulen?"
15. Saul sanoi: „Amalekilaisilta ovat he ne tuoneet; sillä kansa säästi parhaimmat lammaslaumoista ja karjasta, uhrataksensa ne Herralle, sinun Jumalallesi; mutta muut olemme hävittäneet."
16. Mutta Samuel sanoi Saulille: „salli, minä sanon sinulle, mitä Herra on puhunut minun kanssani tänä yönä." Hän sanoi hänelle: „puhu!"
17. Samuel sanoi: „eikö näin ole? Kun sinä olit vähäinen omissa silmissäsi, tulit sinä Israelin sukukuntain pääksi, ja Herra voiteli sinut Israelin kuninkaaksi. 1 Sam. 9:2, 21. 10:1.
18. Ja Herra lähetti sinut matkaan ja sanoi: ‚mene ja tapa ne syntiset Amalekilaiset ja sodi heitä vastaan niinkauan, että hukutat heidät.'
19. Mikset kuullut Herran ääntä, vaan kävit käsiksi saaliisen ja teit pahaa Herran silmäin edessä?"
20. Niin sanoi Saul Samuelille: „minähän olen kuullut Herran äänen ja olen vaeltanut sitä tietä, jota Herra minut lähetti; olen tuonut tänne Agagin, Amalekilaisten kuninkaan, ja surmannut Amalekilaiset.
21. Mutta väki on ottanut saaliista lampaita ja karjaa, ne parhaat kirotuista, uhrataksensa Gilgalissa Herralle, sinun Jumalallesi."
22. Mutta Samuel sanoi: „kelpaako Herralle poltto-uhri ja teuras-uhri yhtähyvin kuin kuuliaisuus Herran äänelle? Katso, kuuliaisuus on parempi kuin uhri, ja totella parempi kuin oinasten rasva. Saarn. 4:17. Hos. 6:6. Syr. 4:15. Matt. 9:13. 12:7.
23. Sillä tottelemattomuus on noituuden synti, ja vastahakoisuus on taikausta ja epäjumalan palvelusta. Koska olet hyljännyt Herran sanan, on hän sinut myös hyljännyt, ettet enää saa olla kuninkaana." Hos. 4:6.
24. Niin sanoi Saul Samuelille: „minä olen syntiä tehnyt, rikkoissani Herran käskyn ja sinun sanasi; sillä minä pelkäsin kansaa ja kuulin heidän ääntänsä.
25. Mutta anna nyt minulle tämä synti anteeksi, ja palaja minun kanssani, että minä kumartaisin ja rukoilisin Herraa."
26. Samuel sanoi Saulille: „en palaja sinun kanssasi; sillä sinä olet hyljännyt Herran sanan, ja Herra on myös sinut hyljännyt, niin ettet saa olla Israelin kuninkaana." 1 Sam. 16:1.
27. Kun Samuel kääntyi menemään pois, otti hän hänen vaippansa liepeestä kiinni, ja se repesi.
28. Ja Samuel sanoi hänelle: „Herra on tänäpänä repinyt Israelin valtakunnan sinulta ja antanut sen lähimmäisellesi, joka on sinua parempi. 1 Sam. 28:17.
29. Ja Israelin Sankari ei valehtele eikä kadu; sillä ei hän ole ihminen, että hän katuisi." 4 Moos. 23:19. Ps. 33:4.
30. Mutta hän sanoi: „minä olen syntiä tehnyt; mutta tee minulle nyt kunnia kansani vanhimpain edessä ja Israelin edessä ja palaja minun kanssani, että minä kumartaen rukoilisin Herraa, sinun Jumalaas."
31. Ja Samuel palasi Saulin seurassa; ja Saul rukoili Herraa.
32. Ja Samuel sanoi: „antakaat Agagin, Amalekilaisten kuninkaan, tulla minun tyköni." Ja Agag tuli iloisella mielellä hänen eteensä ja sanoi: „totisesti on kuoleman katkeruus paennut!"
33. Samuel sanoi: „niinkuin sinun miekkasi on tehnyt vaimoja lapsittomiksi, niin on sinunkin äitisi vaimojen joukossa lapsiton oleva." Ja

Samuel hakkasi Agagin kappaleiksi Herran edessä Gilgalissa.
34. Ja Samuel meni Ramaan; mutta Saul meni kotiinsa Saulin Gibeaan.
35. Ja Samuel ei nähnyt enää Saulia kuolemapäiväänsä asti; sillä Samuel murehti Saulia, koska Herra oli katunut asettaneensa hänet Israelin kuninkaaksi.

16 Luku.

David voidellaan kuninkaaksi.

Ja Herra sanoi Samuelille: ,,kuinka kauan sinä murehdit Saulia, jonka minä olen hyljännyt hallitsemasta Israelia? Täytä sarvesi öljyllä ja mene: minä lähetän sinut Isain Betlehemiläisen tykö, sillä hänen pojistansa olen minä katsonut itselleni kuninkaan." 1 Sam. 15:26. 17:12. Ap. t. 13:22.
2. Niin Samuel sanoi: ,,kuinka minä sinne menen? Saul saa sen tietää ja lyö minut kuoliaaksi." Ja Herra sanoi: ,,ota myötäsi vasikka karjasta ja sano: ,minä tulin uhraamaan Herralle.'
3. Ja kutsu Isai uhrille, niin minä osoitan sinulle, mitä sinun tulee tehdä; ja voitele minulle se, jonka minä sinulle sanon."
4. Samuel teki niinkuin Herra oli sanonut ja meni Betlehemiin; ja kaupungin vanhimmat tulivat hämmästyksissä häntä vastaan, ja sanoivat: ,,onko rauha, että sinä tulet?"
5. Hän sanoi: ,,rauha! Minä tulin uhraamaan Herralle; pyhittäkäät itsenne ja tulkaat minun kanssani uhrille!" Ja hän pyhitti Isain ja hänen poikansa ja kutsui heidät uhrille. 2 Moos. 19:10.
6. Ja kun he tulivat sisälle, katsoi hän Eliabia ja ajatteli: ,,tosin tämä on Herran edessä hänen voideltunsa!"
7. Mutta Herra sanoi Samuelille: ,,älä katso hänen muotoansa eikä suurta kokoansa, sillä minä olen hyljännyt hänet. Sillä ei niin ole kuin ihminen näkee; sillä ihminen näkee sen, mikä silmäin edessä on, mutta Herra katsoo sydämmeen." 5 Moos. 10:17. 1 Aik. 28:9. 2 Aik. 19:7. Ps. 7:10. Jer. 11:20. 17:10. 20:12. Ap. t. 10:34.
8. Niin kutsui Isai Abinadabin ja antoi hänen tulla Samuelin eteen; ja hän sanoi: ,,ei ole Herra tätäkään valinnut."
9. Niin antoi Isai Samman tulla edes; mutta hän sanoi: ,,ei tätäkään ole Herra valinnut."
10. Ja Isai antoi seitsemän poikaansa tulla Samuelin eteen; mutta Samuel sanoi Isaille: ,,ei ole Herra näitä valinnut."
11. Ja Samuel sanoi Isaille: ,,joko nyt kaikki pojat täällä ovat?" Hän sanoi: ,,vielä on nuorin jäljellä, ja katso, hän kaitsee lampaita." Niin sanoi Samuel Isaille: ,,lähetä tuomaan hän tänne; sillä me emme istu ruualle ennenkuin hän tulee." 1 Sam. 17:14. 2 Sam. 7:8. Ps. 78:70 s. 89:20 s.
12. Niin hän lähetti ja noudatti hänet; ja hän oli verevä ja kaunis kasvoilta ja ihanan muotoinen. Ja Herra sanoi: ,,nouse ja voitele hän! sillä tämä se on."
13. Niin otti Samuel öljysarvensa ja voiteli hänet veljiensä keskellä. Ja Herran henki tuli Davidiin siitä päivästä ja sen jälkeen. Ja Samuel nousi ja meni Ramaan. 1 Sam. 11:6.
14. Ja Herran henki läksi Saulista, ja paha henki lähetetty Herralta vaivasi häntä.
15. Niin sanoivat Saulin palvelijat hänelle: ,,katso, paha henki vaivaa sinua Jumalalta.
16. Sanokoon nyt herramme palvelijoillensa, jotka hänen edessänsä seisovat, että he etsisivät miestä, joka osaa soittaa harppua; kun paha henki tulee Jumalalta sinuun, soittaa hän kädellänsä, ja sinä paranet."
17. Niin Saul sanoi palvelijoillensa: ,,katsokaat minulle joku mies, joka taitaa hyvin soittaa, ja noutakaat se minun tyköni."
18. Niin vastasi yksi hänen palvelijoistansa ja sanoi: ,,katso, minä olen nähnyt Betlehemiläisen Isain pojan, hän osaa soittaa, ja on urhoollinen sotamies, ja toimellinen asioissa, ja ihana mies, ja Herra on hänen kanssansa."
19. Niin Saul lähetti sanansaattajat Isaille, sanoen: ,,lähetä minulle poikasi David, joka on lampuri."
20. Ja Isai otti aasin, leipiä ja leilin viiniä, ja yhden vohlan vuohista, ja lähetti ne Saulille poikansa Davidin myötä.
21. Niin David tuli Saulin tykö ja seisoi hänen edessänsä; ja hän tuli hänelle juuri rakkaaksi, ja tuli hänen aseenkantajakseen.
22. Ja Saul lähetti Isain tykö, sanoen: ,,anna Davidin olla minun tykönäni, sillä hän on saanut armon minun edessäni."
23. Kun paha henki Jumalalta tuli Saulin päälle, otti David kanteleen ja soitti kädellänsä; niin Saul virvoitettiin ja tuli paremmaksi, ja paha henki läksi hänestä.

17 Luku.

David lyö Filistealaisen Goljatin.

Ja Filistealaiset kokosivat sotaväkensä sotaan, ja tulivat kokoon Sokoon, joka on Juudassa; ja he asettivat leirinsä Sokon ja Asekan välille, Efes-Dammimiin.
2. Mutta Saul ja Israelin miehet kokoontuivat ja asettivat leirinsä tammilaaksoon, ja asettuivat sotarintaan Filistealaisia vastaan.
3. Ja Filistealaiset seisoivat vuorella siellä, ja Israelilaiset seisoivat vuorella täällä, ja laakso oli heidän välillänsä.
4. Niin tuli Filistealaisten leiristä taistelija, Goljat nimeltä, Gatista, kuusi kyynärää ja kämmenen leveyden pitkä. Jos. 11:22.
5. Ja hänellä oli vaskilakki päässänsä ja suomuksinen pantsari yllänsä, ja hänen pantsarinsa painoi viisi tuhatta sikliä vaskea.
6. Ja vaskiset säärivarustimet olivat hänen jaloissansa ja vaskikeihäs hänen hartioillansa.
7. Ja hänen keihäänsä varsi oli niinkuin kangaspuun orsi, ja hänen keihäänsä kärki painoi kuusi sataa sikliä rautaa. Ja hänen kilpensä kantaja kävi hänen edellänsä.
2 Sam. 21:19. 1 Aik. 20:5.
8. Ja hän seisoi ja huusi Israelin sotajoukoille, ja sanoi heille: „miksi läksitte ulos asettumaan sotarintaan? enkö minä ole Filistealainen, ja te olette Saulin palvelijat? valitkaat mies joukostanne, joka tulee tänne alas minun tyköni.
9. Jos hän voi sotia minua vastaan ja lyö minut, niin me olemme teidän palvelijanne; mutta jos minä hänet voitan ja lyön hänet, niin teidän pitää oleman meidän palvelijamme ja meitä palveleman.“
10. Ja Filistealainen sanoi: „minä pilkkasin tänäpänä Israelin sotajoukkoja! Antakaat minulle mies, me sodimme keskenämme!“
11. Kun Saul ja koko Israel kuuli nämä Filistealaisen puheet, hämmästyivät he ja pelkäsivät suuresti.
12. Mutta David oli Efratilaisen miehen poika. Isänsä oli Juudan Betlehemistä, ja hänen nimensä oli Isai, ja hänellä oli kahdeksan poikaa; ja hän oli Saulin aikaan vanha mies ja ijällinen miesten joukossa.
1 Sam. 16:1,11.
13. Ja kolme Isain vanhimpaa poikaa olivat lähteneet Saulin kanssa sotaan; hänen kolmen sotaan menneen poikansa nimet olivat: Eliab, esikoinen, ja toinen Abinadab, ja kolmas Samma. 1 Sam. 16:6 s.
14. Ja David oli nuorin; ja ne kolme vanhinta menivät Saulin kanssa.
15. Mutta David meni Saulin tyköä jälleen kotiansa Betlehemiin, kaitsemaan isänsä lampaita.
16. Ja Filistealainen tuli ja asettui näkyviin joka aamu ja ilta, ja sitä hän teki neljäkymmentä päivää.
17. Ja Isai sanoi pojallensa Daville: „ota veljillesi tämä efa korvennettuja tähkäpäitä ja nämä kymmenen leipää, ja vie ne kiireesti leiriin veljillesi;
18. ja vie nämä kymmenen tuoretta juustoa päämiehelle; ja kysy veljiltäsi, kuinka he voivat, ja tuo heiltä todistus myötäsi.
19. Saul ja he ja kaikki Israelin miehet ovat Tammilaaksossa ja sotivat Filistealaisia vastaan.“
20. Ja David nousi varhain aamulla ja jätti lampaat paimenen haltuun, otti taakkansa ja meni matkaansa, niinkuin Isai oli häntä käskenyt. Ja kun hän tuli leiriin, läksi sotaväki ulos sotarintaan, ja he nostivat sotahuudon. 1 Sam. 26:5.
21. Ja Israel ja Filistealaiset asettuivat sotarintaan toinen toistansa vastaan.
22. Ja David jätti tavarat, jotka hän kantoi, kalustonvartijalle, ja juoksi sodan rintaan, ja tuli ja tervehti veljiänsä.
23. Kun hän parhaallansa heitä puhutteli, katso, taistelija — hänen nimensä oli Goljat, Filistealainen Gatista, — nousi Filistealaisten sotajoukosta, ja puhui niinkuin ennenkin; ja David kuuli sen.
24. Ja kaikki Israelin miehistä, jotka näkivät hänet, pakenivat hänen edestänsä ja pelkäsivät suuresti.
25. Ja Israelin miehet sanoivat: „näettekö tuota miestä, joka astuu edes? Hän on tullut pilkkaamaan Israelia. Ja on tapahtuva, että joka lyö sen miehen, sen kuningas tekee aivan rikkaaksi, ja antaa tyttärensä hänelle, ja tekee hänen isänsä huoneen vapaaksi Israelissa.“
26. Niin David sanoi miehille, jotka hänen luonansa seisoivat: „mitä annetaan sille miehelle, joka tämän Filistealaisen lyö ja ottaa häväistyksen Israelista pois? sillä mikä on tämä ympärileikkaamaton Filistealainen, joka häpäisee elävän Jumalan sotajoukkoa?“
27. Mutta kansa sanoi hänelle niinkuin ennenkin: niin sille miehelle tehdään, joka hänet lyö.

28. Kun hänen vanhin veljensä Eliab kuuli hänen näitä puhuvan miesten kanssa, närkästyi hän suuresti Davidiin ja sanoi: „miksi olet tänne tullut? ja miksi olet jättänyt sen vähäisen lammaslauman korpeen? Minä tiedän sinun ylpeytesi ja sydämmesi pahan sisun; sinä olet tänne tullut sotaa katsomaan.
1 Sam. 16:6 s.

29. Niin David sanoi: „mitä olen sitten tehnyt? eikö se ole minulle käsketty?“

30. Ja hän kääntyi hänestä pois toisen puoleen ja sanoi niinkuin hän ennenkin oli sanonut; niin kansa vastasi häntä niinkuin ennenkin.

31. Ja kun he kuulivat Davidin puhuvan ne sanat, ilmoittivat he ne Saulille; ja hän noudatti hänet tykönsä.

32. Ja David sanoi Saulille: „älköön kenenkään sydän hämmästykö hänen tähtensä! Palvelijasi käy sotimaan tätä Filistealaista vastaan.“

33. Saul sanoi Davidille: „et sinä voi mennä sotimaan tätä Filistealaista vastaan; sillä sinä olet nuorukainen, mutta hän on sotamies hamasta nuoruudestansa asti.“

34. Mutta David sanoi Saulille: „palvelijasi kaitsi isänsä lampaita; ja tuli jalopeura ja karhu ja vei lampaan laumasta.

35. Niin minä juoksin sen perässä ja löin sen, ja tempasin saaliin ulos hänen suustansa. Ja kun se karkasi minua vastaan, tartuin minä sen partaan, löin sen ja tapoin. Syr. 47:3 s.

36. Näin on palvelijasi lyönyt sekä jalopeuran että karhun; ja tämä ympärileikkaamaton Filistealainen on oleva niinkuin yksi niistä, sillä hän on pilkannut elävän Jumalan sotaväkeä.“

37. Ja David sanoi: „Herra, joka minun pelasti jalopeuran ja karhun käsistä, hän pelastaa minut tämän Filistealaisen käsistä.“ Ja Saul sanoi Davidille: „mene, Herra olkoon sinun kanssasi!“

38. Niin Saul puki vaatteensa Davidin ylle ja pani vaskilakin hänen päähänsä ja pantsarin hänen yllensä.

39. Ja David sitoi miekan vyöllensä vaatettensa päälle ja rupesi käymään; sillä ei hän ennen ollut sitä koettanut. Mutta David sanoi Saulille: „en minä näissä taida käydä, sillä en minä ole tottunut.“ Ja David pani ne pois yltänsä.

40. Ja hän otti sauvansa käteensä, valitsi ojasta viisi sileää kiveä, pani ne paimenreppuunsa, otti lingon käteensä, ja meni Filistealaista vastaan.

41. Ja Filistealainen kävi ja lähestyi Davidia, ja hänen kilpensä kantaja hänen edellänsä.

42. Kun Filistealainen katsoi ja näki Davidin, piti hän häntä halpana; sillä hän oli nuorukainen, verevä ja kaunis. 1 Sam. 16:12.

43. Ja Filistealainen sanoi Davidille: „olenko minä koira, että tulet sauvoilla minua vastaan?“ Ja Filistealainen kiroili Davidia jumaliensa kautta.

44. Ja Filistealainen sanoi Davidille: „tule tänne minun tyköni, minä annan lihasi taivaan linnuille ja kedon pedoille.“

45. Mutta David sanoi Filistealaiselle: „sinä tulet minun tyköni miekalla, keihäällä ja piikillä, mutta minä tulen sinun tykösi Herran Sebaotin, Israelin sotaväen Jumalan, nimeen, jota olet pilkannut.
Ps. 20:8. 118:10 s.

46. Tänäpänä antaa Herra sinut minun käsiini, ja minä lyön sinut, ja otan pääsi sinulta pois, ja annan Filistealaisten sotaväen ruumiit tänäpänä taivaan linnuille ja kedon pedoille; ja kaikki maan asuvaiset saavat tietää Israelilla olevan Jumalan.

47. Ja koko tämä väkijoukko on ymmärtävä, ettei Herra auta miekan eikä keihään kautta; sillä sota on Herran, ja hän antaa teidät meidän käsiimme.“

48. Kun Filistealainen nousi ja kävi ja lähestyi Davidia, niin David riensi ja juoksi sotarintaan Filistealaista vastaan;

49. ja hän pisti kätensä kukkaroon, otti sieltä kiven, ja linkosi, ja satutti Filistealaista otsaan; ja kivi meni hänen otsaansa sisälle; ja hän kaatui maahan kasvoillensa.
Syr. 47:5 s.

50. Niin David voitti Filistealaisen lingolla ja kivellä, löi Filistealaisen ja tappoi hänet; eikä Davidilla ollut miekkaa kädessään.

51. Mutta David juoksi ja seisahtui Filistealaisen viereen, otti hänen miekkansa, veti sen tupesta ulos, ja tappoi hänet, ja hakkasi sillä poikki hänen päänsä. Kun Filistealaiset näkivät, että heidän sankarinsa oli kuollut, niin he pakenivat. 1 Makk. 4:30.

52. Ja Israelin ja Juudan miehet nousivat, huusivat ja ajoivat Filistealaisia takaa laaksoon ja Ekronin porttiin asti; ja Filistealaiset kaatuivat surmattuina Saaraimin tiellä, Gatiin ja Ekroniin asti.

53. Ja Israelin lapset palasivat ajamasta Filistealaisia takaa ja ryöstivät heidän leirinsä.
54. Ja David otti Filistealaisen pään ja vei sen Jerusalemiin; mutta hänen aseensa pani hän majaansa. 1 Sam. 21:9.
55. Ja kun Saul näki Davidin menevän Filistealaista vastaan, sanoi hän Abnerille, sodan päämiehelle: „Abner, kenen poika tuo nuorukainen on?" Abner sanoi: „niin totta kuin sielusi elää, kuningas, en minä tiedä."
56. Kuningas sanoi: „kysy siis, kenenkä poika se nuorukainen on?"
57. Kun David palasi Filistealaista lyömästä, otti Abner ja vei hänet Saulin eteen; ja hänen kädessänsä oli Filistealaisen pää.
58. Ja Saul sanoi hänelle: „kenenkä poika olet, nuorukainen?" David sanoi: „palvelijasi Isain, Betlehemiläisen, poika."

18 Luku.

Jonatanin rakkaus Davidia kohtaan. Saul kadehtii Davidia.

Ja kun hän oli päättänyt puheensa Saulin kanssa, kiintyi Jonatanin sydän Davidin sydämmeen; ja Jonatan rakasti häntä niinkuin omaa sydäntänsä. 1 Sam. 19:1. 20:17.
2. Ja Saul otti hänet luoksensa sinä päivänä eikä sallinut hänen enää palata isänsä huoneesen. 1 Sam. 17:15.
3. Ja Jonatan teki liiton Davidin kanssa; sillä hän rakasti häntä niinkuin omaa sydäntänsä. 1 Sam. 20:16 s. 23:18.
4. Ja Jonatan riisui vaippansa yltänsä, ja antoi sen Davidille, ja sotapukunsa, vielä miekkansakin, ja joutsensa ja vyönsä.
5. Ja David meni, kuhunka Saul lähetti häntä, ja käytti itsensä toimellisesti; ja Saul asetti hänet sotamiestensä yli. Ja hän oli otollinen kaikelle kansalle, niin myös Saulin palvelijoille.
6. Mutta tapahtui, kun he tulivat ja David palasi lyömästä Filistealaista, niin vaimot kaikista Israelin kaupungeista kävivät laululla ja hypyillä kuningas Saulia vastaan, rummuilla, riemulla, ja kolmikkailla. 2 Moos. 15:20. Tuom. 11:34.
7. Ja vaimot lauloivat vuorotellen, soittaen ja sanoen: „Saul löi tuhannen, mutta David kymmenen tuhatta." 2 Moos. 15:21. 1 Sam. 21:11. 29:5.
8. Niin Saul närkästyi sangen suuresti, eikä se puhe ollut hänen mieleensä, ja hän sanoi: „he ovat antaneet Davidille kymmenen tuhatta ja minulle he antoivat tuhannen; nyt puuttuu häneltä vaan kuninkaan valta."
9. Ja Saul katsoi karsaasti Davidia siitä päivästä ja aina sitte.
10. Toisena päivänä vaivasi taas paha henki Jumalalta Saulia; ja hän ennusti kotona huoneessansa. Ja David soitti kädellänsä, niinkuin hänen jokapäiväinen tapansa oli; ja Saulin kädessä oli keihäs.
11. Ja Saul heitti keihään ajatellen: „minä lyön Davidin seinään kiinni!" Mutta David vältti häntä kaksi kertaa.
12. Ja Saul pelkäsi Davidia; sillä Herra oli hänen kanssansa, mutta Saulista oli hän luopunut. Mark. 6:20.
13. Niin lähetti Saul hänet pois tyköänsä ja teki hänet tuhannen miehen päämieheksi; ja hän kävi ulos ja sisälle kansan edessä.
14. Ja David oli onnellinen kaikissa teissänsä; ja Herra oli hänen kanssansa.
15. Kun Saul havaitsi, että hän menestyi toimissansa, pelkäsi hän häntä.
16. Mutta koko Israel ja Juuda rakasti Davidia; sillä hän kävi ulos ja sisälle heidän edessänsä.
17. Ja Saul sanoi Davidille: „katso, minä annan vanhimman tyttäreni Merabin sinulle vaimoksi, ole vaan minulle miehuullinen ja käy Herran sotia!" Sillä Saul ajatteli: „älköön minun käteni häneen sattuko, vaan sattukoon häneen Filistealaisten käsi."
18. Mutta David vastasi Saulia: „mikä olen minä, ja mikä on elämäni ja isäni sukukunta Israelissa, että tulisin kuninkaan vävyksi?"
19. Ja tapahtui, kun aika tuli, että Merab, Saulin tytär, piti annettaman Davidille, annettiin hän Adrielille, Meholatilaiselle, vaimoksi. 2 Sam. 21:8.
20. Mutta Saulin tytär Mikal rakasti Davidia. Kun se Saulille ilmoitettiin, kelpasi se hänelle.
21. Ja Saul sanoi itseksensä: „minä annan hänet hänelle, että hän olisi hänelle paulaksi, ja Filistealaisten kädet tulisivat hänen päällensä." Ja Saul sanoi Davidille: „sinä tulet tänäpänä toisen kautta vävykseni."
22. Ja Saul käski palvelijoitansa: „puhukaat Davidille salaisesti ja sanokaat: katso, kuningas mielistyy sinuun, ja kaikki hänen palvelijansa rakastavat sinua; niin tule nyt kuninkaan vävyksi!"
23. Ja Saulin palvelijat puhuivat ne sanat Davidin kuullen; mutta David

sanoi: ,,vähäksikö te sen luulette, että tullaan kuninkaan vävyksi? Mutta minä olen köyhä ja halpa mies."
24. Ja Saulin palvelijat ilmoittivat sen hänelle, sanoen: ,,nämä sanat on David puhunut."
25. Saul sanoi: ,,sanokaat näin Davidille: ,ei kuningas ano yhtään muuta huomenlahjaa, kuin sata Filistealaisten esinahkaa, että kuninkaan vihamiehille kostettaisiin." Sillä Saul ajatteli hukuttaa Davidia Filistealaisten kätten kautta. 1 Moos. 34:12. 2 Moos. 22:16 s.
26. Niin hänen palvelijansa sanoivat Davidille nämä sanat, ja hänelle kelpasi tulla niin kuninkaan vävyksi. Ja se aika ei ollut vielä täytetty,
27. kun David nousi ja läksi matkaan, hän ja hänen miehensä, ja löi Filistealaisia kaksi sataa miestä; ja David toi heidän esinahkansa ja antoi niitä täyden luvun kuninkaalle, tullaksensa kuninkaan vävyksi. Ja Saul antoi tyttärensä Mikalin hänelle vaimoksi.
28. Ja Saul näki ja ymmärsi Herran olevan Davidin kanssa; ja Saulin tytär Mikal rakasti häntä.
29. Ja Saul vielä enemmin pelkäsi Davidia; ja Saul tuli Davidin vihamieheksi koko elinajaksi.
30. Ja Filistealaisten ruhtinaat läksivät ulos; ja niin usein kuin läksivät ulos, teki David toimellisemmin kuin kaikki Saulin palvelijat, niin että hänen nimensä tuli sangen kuuluisaksi.

19 Luku.

Jonatan puolustaa Davidia. David pakenee.

Ja Saul puhui pojallensa Jonatanille ja kaikille palvelijoillensa Davidin murhaamisesta. Mutta Jonatan, Saulin poika, rakasti suuresti Davidia. 1 Sam. 18:1. 20:17.
2. Ja Jonatan ilmoitti Davidille ja sanoi: ,,isäni Saul tahtoo sinut tappaa; ole sentähden varuillasi huomenna aamulla, pysy salassa ja kätke itsesi.
3. Ja minä menen ulos ja seison isäni vieressä kedolla, jossa sinä olet, ja puhun sinusta isäni kanssa; ja mitä minä näen, ne minä ilmoitan sinulle."
4. Ja Jonatan puhui hyviä Davidista isällensä Saulille ja sanoi hänelle: ,,älköön kuningas syntiä tehkö palvelijaansa Davidia kohtaan; sillä ei hän ole mitään rikkonut sinua vastaan, ja hänen työnsä ovat sinulle hyvin tarpeelliset.
5. Ja hän on pannut henkensä käteensä ja löi Filistealaisen, ja Herra antoi suuren pelastuksen koko Israelille; sen sinä näit ja ihastuit. Miksi siis tahdot tehdä syntiä viatonta verta vastaan, surmataksesi Davidia ilman syytä?' Tuom. 12:3. 1 Sam. 17:48 s. 28:21. Ps. 119:109.
6. Niin Saul kuuli Jonatanin äänen, ja hän vannoi: ,,niin totta kuin Herra elää, ei hänen pidä kuoleman."
7. Ja Jonatan kutsui Davidin ja sanoi hänelle kaikki nämä sanat. Ja hän vei hänet Saulin eteen, ja hän oli hänen edessänsä niinkuin ennenkin.
8. Taas nousi sota, ja David meni sotimaan Filistealaisia vastaan, ja tuotti heille suuren tappion; ja Filistealaiset pakenivat häntä.
9. Ja paha henki tuli Herralta Saulin päälle; ja hän istui huoneessansa, ja hänen keihäänsä oli hänen kädessänsä, ja David soitti kädellänsä. 1 Sam. 16:14 s. 18:10 s.
10. Ja Saul aikoi pistää Davidin keihäällä seinään kiinni, mutta hän vältti Saulia ja keihäs kävi seinään. Ja David pakeni ja pääsi sinä yönä pakoon.
11. Ja Saul lähetti sanansaattajat Davidin huoneesen, vartioimaan häntä ja tappamaan hänet huomeneltain. Mutta Mikal, Davidin vaimo, ilmoitti sen hänelle ja sanoi: ,,jollet tänä yönä pelasta henkeäsi, niin sinä huomenna tapetaan." Ps. 59:1 s.
12. Ja Mikal laski Davidin alas akkunasta; ja hän meni, pakeni ja pääsi. Ap. t. 9:15.
13. Ja Mikal otti kuvan ja pani vuoteesen, pani vuohen nahan sille päänalaiseksi ja peitti sen vaatteella.
14. Ja Saul lähetti sanansaattajat ottamaan kiinni Davidia; mutta hän sanoi: ,,hän on sairas."
15. Niin lähetti Saul sanansaattajat katsomaan Davidia ja sanoi: ,,kantakaat hän tänne minun tyköni vuoteinensa, että minä hänet surmaan."
16. Kun sanansaattajat tulivat, katso, kuva makasi vuoteessa ja vuohen nahka pään alla.
17. Niin Saul sanoi Mikalille: ,,miksi olet minut niin pettänyt ja päästänyt viholliseni pakoon?' Mikal sanoi Saulille: ,,hän sanoi minulle: ,päästä minä, taikka tapan sinut."
18. Ja David pakeni ja pääsi, ja tuli Samuelin tykö, joka oli Ramassa, ja ilmoitti hänelle kaikki, mitä Saul oli hänelle tehnyt; ja hän meni Samuelin kanssa ja oleskeli Najotissa.
19. Ja Saulille ilmoitettiin, sano-

malla: „katso, David on Raman Najotissa."
20. Niin Saul lähetti sanansaattajat tuomaan Davidia. Mutta kun he näkivät profettain joukon profetioimassa ja Samuelin seisovan niiden päämiehenä, niin Jumalan henki tuli Saulin sanansaattajain päälle, että nekin ennustivat. 1 Sam. 10:5, 10 s.
21. Kun se ilmoitettiin Saulille, lähetti hän toiset sanansaattajat, mutta nekin ennustivat. Ja hän lähetti vielä kolmannet sanansaattajat, mutta nekin ennustivat.
22. Niin meni hän itse viimein Ramaan. Ja kun hän tuli sen suuren kaivon tykö, joka on Sekossa, kysyi hän ja sanoi: „kussa on Samuel ja David?" niin sanottiin hänelle: „katso, he ovat Raman Najotissa."
23. Ja hän meni Raman Najotiin; ja Jumalan henki tuli hänenkin päällensä, ja hän käveli ja ennusteli siksi kuin hän tuli Raman Najotiin.
24. Ja hänkin riisui vaatteensa ja ennusti Samuelin edessä, ja makasi alastonna koko sen päivän ja koko yön. Sentähden sanotaan: „onko Saulkin profettain joukossa?" 1 Sam. 10:12.

20 Luku.

Davidin ja Jonatanin liitto.

Ja David pakeni Raman Najotista; ja hän tuli ja sanoi Jonatanille: „mitä olen tehnyt? mikä on vääryyteni? tahi mikä on pahatekoni isääsi vastaan, että hän henkeäni väijyy?"
2. Hän sanoi hänelle: „pois se! Sinä et kuole. Katso, ei isäni tee suurta eikä pientä, jota ei hän ilmoita minulle; kuinka isäni salaisi tätä minulta? Ei niin ole."
3. Mutta David vannoikin vielä, sanoen: „totisesti, isäsi tietää minun saaneeni armon sinun kasvoisi edessä, sentähden hän ajattelee: älköön Jonatan saako tästä mitään tietää, ettei hän tulisi murheelliseksi. Totisesti, niin totta kuin Herra ja sinun sielusi elää, askeleen verta vaan on minun ja kuoleman välillä."
4. Ja Jonatan sanoi Davidille: „minä teen sinulle kaikki, mitä sydämmesi halajaa."
5. David sanoi hänelle: „katso, huomenna on uusikuu, ja minun pitäisi istuman atrioitsemassa kuninkaan kanssa; salli siis, että minä kätken itseni kedolle kolmannen päivän iltaan asti. 4 Moos. 10:10. 28:11 s. Ps. 81:4.
6. Jos isäsi kaipaa minua, niin sano: ‚David rukoili suuresti minulta, että hän saisi juosta kaupunkiinsa Betlehemiin; sillä siellä on jokavuotinen uhri koko sukukunnalla.'
7. Ja jos hän sanoo: ‚se on hyvä,' niin on rauha palvelijallasi; mutta jos hän kovin vihastuu, niin tiedä hänen pahoja päättäneen.
8. Tee siis laupeus palvelijallesi; sillä sinä olet ottanut palvelijasi Herran liittoon sinun kanssasi. Ja jos joku vääryys on minussa, niin tapa sinä minut; miksi annoit minun tullakaan isäsi eteen?" 1 Sam. 18:3 s.
9. Jonatan sanoi: „olkoon se kaukana sinusta! Jos ymmärrän isäni päättäneen tehdä pahoja sinulle, totta minä sen sinulle ilmoitan."
10. David sanoi Jonatanille: „kuka minulle sen ilmoittaa, tahi sanoo jos isäsi vastaa sinulle kovasti?
11. Jonatan sanoi Davidille: „tule, menkäämme kedolle." Ja he menivät molemmat kedolle
12. Ja Jonatan sanoi Davidille: „Herra, Israelin Jumala! kun minä tutkistelen isäni huomenna ja kolmantena päivänä, katso, jos hän suo Davidille hyvää, enkä minä silloin lähetä sinulle sanaa, enkä ilmoita sitä sinulle,
13. niin tehköön Herra sitä ja sitä Jonatanille! Mutta jos isäni on päättänyt pahaa sinua kohtaan, niin ilmoitan senkin sinulle ja lasken sinun rauhaan menemään; ja Herra olkoon sinun kanssasi, niinkuin hän isäni kanssa ollut on.
14. Etkö sinäkin, jos vielä elän, etkö sinäkin ole tekevä Herran armoa minua kohtaan, niin etten minä kuole?
15. Älä ota laupeuttasi minun huoneestani pois ijankaikkisesti, älä vielä sittenkään, kun Herra hävittää kaikki Davidin vihamiehet maan päältä!" 2 Sam. 9:1, 7 s.
16. Näin teki Jonatan liiton Davidin huoneen kanssa, että Herra vaatisi sen Davidin vihamiesten kädestä. 1 Sam. 18:3 s. 23:18.
17. Ja Jonatan vannotti vielä Davidia rakkautensa kautta häneen; sillä hän rakasti häntä niinkuin omaa sieluansa. 1 Sam. 18:1. 19:1.
18. Ja Jonatan sanoi hänelle: „huomenna on uusikuu, jona sinua kysytään ja kaivataan paikaltasi. 4 Moos. 10:10. 2 Aik. 2:4. Jes. 1:13.
19. Mutta kolmantena päivänä tule kiireesti alas ja mene siihen paikkaan, johon itsesi kätkit sinä päivänä, jona asia tapahtui, ja istu Aselin kiven viereen. 1 Sam. 19:2, 3.
20. Ja minä ammun kolme nuolta sen sivulle, niinkuin maaliin ampuakseni;

21. ja katso, minä lähetän pojan, sanoen: ,mene ja hae nuolet!' Jos sanon pojalle: ,katso, nuolet ovat sinusta tännepäin, ota ne ylös!' niin tule; sillä rauha on sinulla, eikä ole mitään hätää, niin totta kuin Herra elää.
22. Mutta jos näin sanon pojalle: ,katso, nuolet ovat sinusta eteenpäin!' niin mene pois, sillä Herra on päästänyt sinut menemään.
23. Ja mitä sinä ja minä olemme keskenämme puhuneet, katso, Herra on todistaja minun ja sinun välilläsi ijankaikkisesti."
24. Niin David kätki itsensä kedolle. Ja kun uusikuu tuli, istui kuningas pöytään ruualle.
25. Ja kuningas istui paikallensa, entisen tapansa mukaan, seinän puolelle; ja Jonatan nousi, ja Abner istui Saulin viereen. Mutta Davidin paikka oli tyhjä.
26. Mutta Saul ei puhunut sinä päivänä mitään; sillä hän ajatteli: „hänelle on jotakin tapahtunut, ettei hän ole puhdas; ei suinkaan hän ole puhdas."3 Moos. 7:19 s. 11:24 s. 15:16 s.
27. Ja uuden kuun toisena päivänä, kun Davidia kaivattiin paikaltansa, sanoi Saul pojallensa Jonatanille: „miksei Isain poika ole tullut ruualle, ei eilen eikä tänäpänä?"
28. Jonatan vastasi Saulia: „hän rukoili hartaasti minulta, että saisi mennä Betlehemiin,
29. ja sanoi: ,anna minun mennä, sillä meidän sukukuntamme uhraa kaupungissa ja veljeni itse on minua kutsunut; jos nyt olen saanut armon silmäis edessä, niin salli minun mennä katsomaan veljiäni;' ja sentähden ei hän ole tullut kuninkaan pöytään."
30. Niin Saul vihastui sangen suuresti Jonataniin ja sanoi hänelle: „sinä ilkiän ja vastahakoisen vaimon poika! enkö minä tiedä, että olet valinnut Isain pojan itsellesi ja äidillesi häpiäksi?
31. Sillä niinkauan kuin Isain poika elää maan päällä, et sinä eikä valtakuntasi ole seisova; lähetä siis nyt ja tuota hän minun tyköni, sillä hän on kuoleman oma."1Sam. 15:23, 28.
32. Jonatan vastasi isäänsä Saulia ja sanoi hänelle: „miksi hänen pitää kuoleman? mitä hän on tehnyt?" 1 Sam. 19:4.
33. Silloin paiskasi Saul keihään hänen peräänsä lyödäksensä häntä; niin ymmärsi Jonatan isänsä päättäneen Davidin tappaa.
34. Ja Jonatan nousi pöydästä sangen vihoissansa, eikä syönyt sinä uuden kuun toisena päivänä mitään leipää; sillä hän murehti Davidia, koska hänen isänsä oli hänet niin häväisnyt.
35. Ja Jonatan läksi aamulla kedolle, siihen aikaan, jonka hän oli määrännyt Davidille, ja pieni poikanen hänen kanssansa.
36. Ja hän sanoi pojalle: „juokse noutamaan nuolet, jotka minä ammun!" Pojan juostessa laski hän nuolen hänen ylitsensä.
37. Ja kun poika tuli sille paikalle, johon Jonatan oli nuolen ampunut, huusi Jonatan hänen peräänsä ja sanoi: „katso, nuoli on sinusta eteenpäin!"
38. Ja hän huusi taas pojalle: „joudu, kiiruhda nopeasti äläkä seisahtele!" Niin Jonatanin poika otti nuolet ja toi ne herrallensa.
39. Eikä poika tietänyt asiasta mitään; vaan Jonatan ja David ainoastaan asian tiesivät.
40. Ja Jonatan antoi aseensa pojalle, joka hänen kanssansa oli, ja sanoi: „mene ja vie kaupunkiin."
41. Ja kun poika oli mennyt, nousi David paikaltansa etelän puolelta, ja hän heittäysi maahan kasvoillensa ja kumarsi kolme kertaa; ja he antoivat toinen toisensa suuta ja itkivät toinen toisensa kanssa; mutta David itki ääneensä.
42. Ja Jonatan sanoi Davidille: „mene rauhaan! ja muista, mitä olemme keskenämme vannoneet Herran nimeen ja sanoneet: Herra olkoon sinun ja minun välillä, minun ja sinun siemenesi välillä ijankaikkisesti!"
43. Ja hän nousi ja meni matkoihinsa; mutta Jonatan palasi kaupunkiin.

21 Luku.

David Nobessa, ja Akiksen tykönä Gatissa.

Ja David tuli Nobeen papin, Ahimelekin tykö. Ja Ahimelek hämmästyi, kun hän tuli Davidia vastaan, ja sanoi hänelle: „kuinka olet yksinäsi, eikä yhtään miestä ole kanssasi?"
2. Ja David sanoi Ahimelekille, papille: „kuningas on minut käskenyt asialle ja sanoi minulle: ,älä kenellekään ilmoita, minkätähden olen sinut lähettänyt ja mitä olen käskenyt sinulle! ja palvelijani olen minä määrännyt sinne ja sinne.' Ruut. 4:1.
3. Ja nyt, mitä on sinulla luonasi? anna minulle viisikin leipää, taikka mitä hallussasi on."

4. Pappi vastasi Davidia ja sanoi: „ei ole minulla ensinkään yhteisiä leipiä luonani, vaan pyhiä leipiä on, — jos vaan palvelijat ovat pitäyneet vaimoista erillänsä." 2 Moos. 19:15. 3 Moos. 24:5 s. Matt. 12:4.
5. David vastasi pappia ja sanoi hänelle: „vaimot ovat meistä erillään olleet eilisestä ja toissa päivästä asti, jolloin minä läksin, ja palvelijani astiat olivat pyhät; mutta jos tämä tie on saastainen, niin se tänäpänä pyhitetään astiain kautta."
6. Niin antoi pappi hänelle pyhää leipää; sillä siellä ei ollut muuta leipää kuin näkyleipiä, joita oli korjattu Herran kasvoin edestä, että sinne pantaisiin toiset, uudet leivät sinä päivänä, jona ne korjattiin. Matt. 12:3 s. Mark. 2:25 s. Luuk. 6:3 s.
7. Mutta sinne oli Herran eteen jäänyt sinä päivänä yksi mies Saulin palvelijoista, Doeg nimeltä, Edomilainen, Saulin paimenten päämies. 1 Sam. 22:9. Ps. 52:1 s.
8. Ja David sanoi Ahimelekille: „eikö täällä ole luonasi yhtään keihästä tahi miekkaa? En ottanut myötäni miekkaani enkä aseitani käteeni, sillä kuninkaan asia kiiruhti."
9. Mutta pappi vastasi: „Filistealaisen Goljatin miekka, jonka löit tammilaaksossa, on täällä käärittynä vaippaan, olkavaatteen takana; jos tahdot sen ottaa, niin ota; sillä ei täällä ole yhtään muuta paitsi sitä." David sanoi: „ei ole sen vertaista; anna se minulle!" 1 Sam. 17:54. 22:10. 23:6.
10. Ja David nousi ja pakeni sinä päivänä Saulin näkyvistä, ja hän tuli Akiksen, Gatin kuninkaan tykö. 1 Sam. 27:2. Ps. 56:1.
11. Ja Akiksen palvelijat sanoivat hänelle: „eikö tämä ole David, maan kuningas? eivätkö he tästä veisanneet hypyssä, sanoen: ‚Saul löi tuhannen, ja David kymmenen tuhatta?'" 1 Sam. 18:7. 29:5.
12. Ja David pani ne sanat sydämmeensä ja pelkäsi suuresti Gatin kuningasta, Akista;
13. ja hän muutteli järkeänsä heidän edessänsä, ja hullutteli heidän käsissänsä, ja piirusteli portin oville, ja valutti sylkeä parrallensa. Ps. 34:1.
14. Silloin sanoi Akis palvelijoillensa: „katso, te näette miehen olevan mielipuolen; miksi olette tuoneet hänet minun tyköni?
15. Puuttuuko minulta mielipuolia, että toitte tämän hullutlelemaan minun eteeni? pitäisikö hänen tuleman minun huoneeseeni?"

22 Luku.

David pakosalta. Saul antaa tappaa papit.

Ja David läksi sieltä ja pakeni Adullamin luolaan. Ja kun hänen veljensä ja kaikki isänsä huonesen kuulivat, tulivat he sinne hänen tykönsä. Ps. 57:1. 142:1.
2. Ja hänen tykönsä kokoontui kaikkinaisia ahdistettuja, ja velkaantuneita, ja tyytymättömiä, ja hän rupesi heille päämieheksi; ja hänen luonansa oli lähes neljä sataa miestä.
3. Ja David meni sieltä Mispaan Moabilaisten maassa ja sanoi Moabilaisten kuninkaalle: „anna isäni ja äitini käydä ulos ja sisälle teidän tykönänne, siksikuin saan tietää, mitä Jumala tekee minulle."
4. Ja hän vei heidät Moabilaisten kuninkaan eteen; ja he viipyivät hänen tykönänsä kaiken sen ajan, minkä David oli vuorilinnassa.
5. Ja profetta Gad sanoi Davidille: „älä ole tässä linnassa, vaan mene ja lähde Juudan maalle!" Niin David meni ja tuli Haretin metsään. Ps. 63. 1.
6. Ja Saul kuuli, että oli saatu tietoja Davidista ja niistä miehistä, jotka hänen tykönänsä olivat. Ja Saul istui Gibeassa metsistössä mäellä, ja hänen keihäänsä oli hänen kädessänsä, ja kaikki hänen palvelijansa seisoivat hänen tykönänsä.
7. Niin sanoi Saul palvelijoillensa, jotka seisoivat hänen tykönänsä: „kuulkaat, te Benjaminilaiset! antaako Isain poika teille kaikille pellot ja viinimäet, ja tekeekö hän teitä kaikkia tuhanten ja satain päämiehiksi?
8. Sillä te olette kaikki tehneet liiton minua vastaan, eikä ollut yhtään, joka ilmoitti sen minulle, että oma poikani on tehnyt liiton Isain pojan kanssa, eikä ole yhtäkään teistä, joka sitä panisi pahaksensa minun tähteni, ja ilmoittaisi minulle, että poikani on yllyttänyt palvelijani minua vastaan, väijymään minua, niinkuin tänäpänä on nähtävä."
9. Niin vastasi Doeg, Edomilainen, joka seisoi Saulin palvelijain joukossa, ja sanoi: „minä näin Isain pojan tulevan Nobeen, Ahimelekin, Akitobin pojan, tykö. 1 Sam. 21:7. Ps. 52:1 s.
10. Hän kysyi Herralta neuvoa hänen tähtensä ja evästi hänet, ja antoi hänelle Filistealaisen Goljatin miekan." 1 Sam. 21:6, 9.
11. Ja kuningas lähetti kutsumaan pappia Ahimelekia, Akitobin poikaa,

ja kaikkea hänen isänsä huonetta, pappeja, jotka olivat Nobessa; ja he tulivat kaikki kuninkaan tykö.
12. Ja Saul sanoi: „kuule, Akitobin poika!" Hän sanoi: „tässä olen, herrani."
13. Ja Saul sanoi hänelle: „miksi olette tehneet liiton minua vastaan, sinä ja Isain poika, kun annoit hänelle leipää ja miekan ja kysyit Herralta neuvoa hänen tähtensä, että hän nousisi minua väijymään, niinkuin tänäpänä on nähtävä?"
14. Ahimelek vastasi kuningasta ja sanoi: „kuka kaikkein palvelijaisi joukossa on uskottu niinkuin David, joka on kuninkaan vävy, ja pääsee sinun puheellesi ja on kunnioitettu huoneessasi?
15. Olenko minä vasta nyt ruvennut kysymään Jumalalta neuvoa hänen tähtensä? Kaukana olkoon tämä minusta! Älköön kuningas panko mitään viaksi palvelijallensa, ja kaikelle isäni huoneelle; sillä ei palvelijasi tietänyt mitään kaikista näistä, ei pientä eikä suurta."
16. Kuningas sanoi: „kuolla täytyy sinun, Ahimelek, sinun ja koko isäsi huoneen!"
17. Ja kuningas sanoi vartijoillensa, jotka seisoivat hänen tykönänsä: „kääntykäät ja tappakaat Herran papit; sillä heidänkin kätensä on Davidin puolella, sillä he tiesivät hänen paenneeksi, eivätkä ilmoittaneet sitä minulle." Mutta kuninkaan palvelijat eivät tahtoneet ojentaa käsiänsä lyömään Herran pappeja.
18. Niin sanoi kuningas Doegille: „käännä itsesi ja lyö papit!" Ja Doeg, Edomilainen, käänsi itsensä ja löi papit, ja tappoi sinä päivänä viisi yhdeksättäkymmentä miestä, jotka kantoivat liinaista olkavaatetta.
2 Moos. 28:40.
19. Ja Noben, pappein kaupungin, löi hän miekan terällä, sekä miehet että naiset, lapset ja imeväiset, niin myös härjät, aasit ja lampaat, miekan terällä.
20. Ja yksi Ahimelekin, Akitobin pojan, poika, Abjatar nimeltä, pääsi ja pakeni Davidin tykö.
21. Ja Abjatar ilmoitti Davidille, että Saul oli tappanut Herran papit.
22. Ja David sanoi Abjatarille: „minä sen kyllä tiesin sinä päivänä, koska Doeg, Edomilainen, oli siellä, että hän sen Saulille oli totisesti ilmoittava. Minä olen siis vikapää koko isäsi huoneen kuolemaan.
23. Pysy tykönäni ja älä pelkää; joka väijyy minun henkeäni, hän väijyy sinunkin henkeäsi; sillä sinä olet turvassa minun tykönäni."

23 Luku.

David petetty, piiritetty ja pelastettu.

Ja Davidille ilmoitettiin, sanomalla: „katso, Filistealaiset sotivat Kegilaa vastaan ja ryöstävät heidän riihensä!"
2. Niin David kysyi Herralta ja sanoi: „menenkö minä lyömään näitä Filistealaisia?" Ja Herra sanoi Davidille: „mene, lyö Filistealaiset ja vapahda Kegila."
3. Ja Davidin miehet sanoivat hänelle: „katso, me olemme pelon-alaiset täällä Juudassa, ja menisimme vielä Kegilaan, Filistealaisten sotajoukkoja vastaan?"
4. Niin David taas kysyi Herralta, ja Herra vastasi häntä ja sanoi: „nouse ja mene alas Kegilaan; sillä minä annan Filistealaiset sinun käsiisi."
5. Ja David meni miehinensä Kegilaan, ja soti Filistealaisia vastaan, ja ajoi heidän karjansa pois, ja tuotti heille suuren tappion. Ja David vapahti Kegilan asuvaiset.
6. Mutta kun Abjatar, Ahimelekin poika, pakeni Davidin tykö Kegilaan, vei hän sinne myötänsä olkavaatteen.
1 Sam. 21:9. 22:20.
7. Ja Saulille kerrottiin Davidin tulleeksi Kegilaan. Ja Saul sanoi: „Jumala on antanut hänet minun käsiini, sillä nyt on sinne sulkeutunut, sillä hän on tullut kaupunkiin, joka on varustettu porteilla ja teljeillä."
8. Ja Saul kuulutti kaiken kansan sotaan, menemään alas Kegilaan, piirittämään Davidia miehinensä.
9. Kun David sai tietää Saulin aikovan pahoja hänelle, sanoi hän papille Abjatarille: „ota olkavaate!"
10. Ja David sanoi: „Herra, Israelin Jumala! Palvelijasi on tosin kuullut Saulin aikovan tulla Kegilaan, hävittämään kaupunkia minun tähteni.
11. Antavatko Kegilan asuvaiset minut hänen käsiinsä, ja tulleeko Saul tänne, niinkuin palvelijasi on kuullut? Herra, Israelin Jumala, ilmoita se palvelijallesi!" Ja Herra sanoi: „hän tulee alas."
12. Ja David sanoi: „antavatko Kegilan asuvaiset minut ja väkeni Saulin käsiin?" Herra sanoi: „antavat."
13. Niin David nousi miehinensä, joita oli liki kuusi sataa miestä; ja he läksivät Kegilasta ja vaelsivat, mihinkä taisivat vaeltaa. Kun Saulille sanottiin Davidin paenneen Kegilasta, luopui hän aikeestaan sinne mennä.

14. Ja David pysyi korvessa linnoissa; hän viipyi myös Sifin korven vuoristossa. Ja Saul etsi häntä joka aika; mutta ei Jumala antanut häntä hänen käsiinsä.
15. Ja David näki Saulin lähteneeksi väijymään hänen henkeänsä; ja David oleskeli Sifin korvessa metsistössä.
16. Ja Jonatan, Saulin poika, nousi ja meni Davidin tykö metsään, ja vahvisti hänen kätensä Jumalassa.
17. Ja hän sanoi hänelle: „älä pelkää, sillä ei isäni Saulin käsi löydä sinua, ja sinä tulet Israelin kuninkaaksi, ja minä olen likin sinua; ja sen myös isäni Saul kyllä tietää.“ 1 Sam. 15:28. 20:31. 24:21.
18. Ja he molemmat tekivät liiton keskenänsä Herran edessä. Ja David pysyi metsässä, mutta Jonatan palasi kotiansa. 1 Sam. 18:3 s. 20:16.
19. Mutta Sifiläiset menivät ylös Saulin tykö Gibeaan ja sanoivat: „eikö David ole kätketty meidän tykönämme linnoissa metsässä, Hakilan kukkulalla, joka on korvessa oikialla kädellä? 1 Sam. 26:1. Ps. 54:1 s.
20. Niin tule nyt, kuningas, alas niin kiireesti kuin sydämmesi halu sitä vaatii, ja me annamme hänet kuninkaan käsiin.“
21. Ja Saul sanoi: „olkaat siunatut Herrassa, että armahditte minua!
22. Menkäät nyt ja tutkikaat paremmin, että saisitte tietää ja nähdä sen paikan, jossa hänen jalkansa ovat, ja kuka hänen siellä on nähnyt; sillä minulle on sanottu, että hän on sangen kavala.
23. Tutkistelkaat ja tiedustelkaat kaikki piilopaikat, joissa hän lymyilee, ja tulkaat jälleen minun tyköni, kun saatte varman tiedon; niin minä menen sitten kanssanne. Jos hän on tällä maalla, niin minä hänet etsin kaikkein tuhanten seasta Juudassa!“
24. Ja he nousivat ja menivät Sifiin Saulin edellä. Mutta David ja hänen miehensä olivat Maonin korvessa kedolla, oikialla puolella korpea.
25. Kun Saul matkusti sinne väkinensä etsimään häntä, ja se ilmoitettiin Davidille, meni hän kukkulalta alas, ja oleskeli Maonin korvessa. Ja kun Saul sen kuuli, ajoi hän Davidia takaa Maonin korvessa.
26. Ja Saul meni toiselta puolelta vuorta ja David väkinensä toiselta puolelta vuorta. Ja kun David riensi pakenemaan Saulin edestä, piiritti Saul väkinensä Davidin ja hänen väkensä, ottaaksensa heidät kiinni.
27. Mutta sanansaattaja tuli Saulin tykö ja sanoi; „kiiruhda ja tule nopiasti; sillä Filistealaiset ovat tulleet maahan!“
28. Niin Saul palasi ajamasta Davidia takaa ja meni Filistealaisia vastaan. Sentähden kutsutaan se paikka Sela-Maklakot.

24 Luku.

David ja Saul Engedin luolassa.

Ja David meni sieltä ylös ja asui Engedin vuoristossa.
2. Kun Saul palasi Filistealaisten tyköä, ilmoitettiin hänelle sanoma: „katso, David on Engedin korvessa.“ 2 Sam. 23:27 s.
3. Ja Saul otti kolme tuhatta valittua nuorta miestä koko Israelista, ja meni etsimään Davidia ja hänen miehiänsä metsävuohten kallioille. 1 Sam. 26:2.
4. Ja kun hän tuli lammastarhoille tien ohessa, oli siinä luola, ja Saul meni siihen peittämään jalkojansa; mutta David ja hänen miehensä istuivat luolan peräkulmilla. Tuom. 3:24.
5. Ja Davidin miehet sanoivat hänelle „katso, tämä on se päivä, josta Herra on sinulle sanonut: katso, minä annan vihamiehesi sinun käsiisi, että tekisit hänelle niinkuin sinun kelpaa.“ Ja David nousi ja leikkasi salaa kappaleen Saulin vaatteen liepeestä. 1 Sam. 26:8.
6. Ja tapahtui, kun tämä oli tehty, niin tykytti Davidin sydän, kun hän oli leikannut kappaleen Saulin vaipasta.
7. Ja hän sanoi miehillensä „Herra antakoon sen olla kaukana minusta, että minä näin tekisin herralleni, Herran voitelemalle, ja satuttaisin käteni häneen! sillä hän on Herran voitelema.“ 2 Sam. 1:14 s.
8. Ja David pidätti miehensä sanoilla eikä sallinut heidän karata Saulin päälle. Niin Saul nousi luolasta ja meni matkoihinsa.
9. Sitten nousi myös David ja läksi luolasta, ja huusi Saulin jälkeen ja sanoi· „herrani kuningas!“ Saul katsahti taaksensa, ja David kallisti kasvonsa maahan ja kumarsi.
10. Ja David sanoi Saulille: „miksi uskot ihmisten sanoja, jotka sanovat: katso, David etsii vahinkoasi?
11. Katso, tänäpänä ovat silmäsi nähneet, että Herra oli antanut sinut minun käsiini luolassa, ja minua neuvottiin tappamaan sinut; mutta minä armahdin sinua ja sanoin: ‚en minä satuta kättäni herraani, sillä hän on Herran voitelema.‘

12. Katso, isäni, katso kuitenkin tätä kappaletta vaipastasi minun kädessäni. Koska minä leikkasin tämän kappaleen vaipastasi enkä tappanut sinua, niin ymmärrä ja huomaa siitä, ettei yhtään pahuutta eikä vääryyttä ole minun kädessäni, ja etten ole syntiä tehnyt sinua vastaan; mutta sinä väijyt henkeäni ottaaksesi sen minulta.
13. Herra tuomitkoon minun ja sinun välillä, ja Herra kostakoon sinulle minun puolestani; mutta ei minun käteni ole sinuun sattuva.
3 Moos. 19:18. Room. 12:19. 1 Piet. 2:23.
14. Niinkuin vanha sananlasku on: ‚jumalattomasta tulee jumalattomuus;' mutta ei minun käteni ole sinuun sattuva.
15. Kenenkä jälkeen on Israelin kuningas lähtenyt? ketä ajat takaa? Kuollutta koiraa ja kirppua!
1 Sam. 26:20.
16. Herra olkoon tuomari ja tuomitkoon minun ja sinun välillä; nähköön ja ratkaiskoon asiani, ja vapahtakoon minua sinun käsistäsi."
17. Kun David lakkasi puhumasta Saulille, sanoi Saul: „eikö se ole sinun äänesi, poikani David?" Ja Saul korotti äänensä ja itki.
18. Ja hän sanoi Davidille: „sinä olet hurskaampi minua, sillä sinä olet osoittanut minulle hyvää, mutta minä olen osoittanut sinulle pahaa.
19. Ja sinä olet tänäpänä minulle näyttänyt, että olet hyvää tehnyt minua kohtaan; sillä Herra oli jättänyt minut sinun käsiisi, etkä sinä minua tappanut! 1 Sam. 26:21.
20. Kun joku vihollisensa tapaa, antaisiko hän hänen mennä hyvää tietä? Herra maksakoon sinulle sen hyvän, jonka tänäpänä olet minulle tehnyt!
21. Nyt katso, minä tiedän sinun tulevan kuninkaaksi, ja Israelin valtakunta on pysyvä sinun kädessäs;
22. niin vanno siis nyt minulle Herran kautta, ettet hävitä siementäni minun jälkeeni etkä hukuta nimeäni isäni huoneesta!"
23. Ja David vannoi Saulille. Ja Saul meni kotiansa; mutta David ja hänen miehensä menivät vuorille.

25 Luku.

Samuel kuolee. Nabal ja Abigail.

Ja Samuel kuoli, ja koko Israel kokoontui murehtimaan häntä ja hautasi hänet omaan huoneesensa Ramaan. Mutta David nousi ja meni alas Paranin korpeen.
1 Sam. 7:17. 28:3.
2. Ja Maonissa asui mies, jolla oli karjaa Karmelissa, ja mies oli sangen rikas; hänellä oli kolmetuhatta lammasta ja tuhannen vuohta; ja hän oli keritsemässä lampaitansa Karmelissa. Jos. 15:55.
3. Ja miehen nimi oli Nabal, ja hänen vaimonsa nimi Abigail. Ja vaimo oli hyvin toimellinen ja kaunis kasvoiltaan, mutta mies oli sangen kova ja paha töissänsä, ja hän oli Kalebin sukua.
4. Ja kun David kuuli korvessa Nabalin keritsevän lampaitansa,
5. lähetti hän kymmenen nuorukaista ja sanoi heille: „menkäät Karmeliin ja kun tulette Nabalin tykö, niin tervehtikäät häntä minun puolestani ystävällisesti,
6. ja sanokaat: ‚terve! rauha olkoon sinulle, ja rauha huoneellesi, ja kaikille, mitä sinulla on, olkoon rauha!
7. Minä olen nyt saanut kuulla, että lammasten keritsijät ovat siellä. Katso, sinun paimenesi ovat olleet meidän luonamme; emme ole heitä sortaneet, eikä heiltä mitään puuttunut, niinkauan kuin he ovat olleet Karmelissa.
8. Kysy palvelijoiltasi, he sanovat sinulle. Niin anna siis nuorukaisten saada armo kasvoisi edessä, sillä me olemme tulleet hyvään aikaan, anna palvelijoilles ja pojallesi Davidille, mitä kätesi löytää!"
9. Kun Davidin palvelijat tulivat sinne, puhuivat ne kaikki nämä sanat Nabalille Davidin puolesta, ja vaikenivat.
10. Mutta Nabal vastasi Davidin palvelijoita ja sanoi: „kuka on David? ja kuka on Isain poika? Nyt on monta palvelijaa, jotka jättävät isäntänsä.
11. Ja minäkö ottaisin leipäni, veteni ja teuraani, jonka olen keritsijöilleni teurastanut, ja antaisin ne miehille, joista en tiedä mistä ovat tulleet?"
12. Ja Davidin palvelijat palasivat tiellensä, ja tultuansa taas Davidin tykö sanoivat he hänelle kaikki nämä sanat.
13. Niin sanoi David miehillensä: „vyöttäköön kukin miekkansa vyöllensä!" Ja jokainen vyötti miekkansa vyöllensä, ja David vyötti myös miekkansa vyöllensä; ja Davidin kanssa läksi liki neljäsataa miestä, mutta kaksi sataa jäi tavarojen luo.
14. Mutta yksi palvelijoista ilmoitti Abigailille, Nabalin vaimolle, sanoen: „katso, David on lähettänyt sanansaattajat korvesta siunaamaan isäntäämme, mutta hän tiuskui heitä.

15. Ja ne miehet olivat meille aivan hyvät eikä meitä sortaneet, eikä meiltä mitään puuttunut niinkauan kuin vaelsimme heidän tykönänsä kedolla ollessamme.
16. Vaan he olivat meidän turvamme yötä ja päivää, niinkauan kuin kaitsimme lampaitamme heidän tykönänsä.
17. Niin ajattele nyt ja katso mitä teet; sillä tarjona on totisesti onnettomuus isännällemme ja kaikelle hänen huoneellensa; mutta hän on tyly mies, jota ei yksikään tohdi puhutella."
18. Niin Abigail kiiruhti ja otti kaksi sataa leipää, ja kaksi leiliä viiniä, ja viisi paistettua lammasta, ja viisi mittaa korvennettuja jyviä ja sata rusinarypälettä, ja kaksi sataa rypälettä fiikunoita, ja pani ne aasein selkään,
19. ja sanoi palvelijoillensa: „menkäät edelläni, katso, minä tulen perässänne." Mutta ei hän sitä ilmoittanut miehellensä Nabalille.
20. Ja kun hän ajoi aasilla ja tuli vuoren varjoon, katso, David ja hänen väkensä tulivat vuorelta alas häntä vastaan; ja hän kohtasi heitä.
21. Mutta David oli sanonut: „turhaan olen minä tallella pitänyt kaikki, mitä tällä miehellä oli korvessa, niin ettei mitään ole kadonnut kaikista mitä hänellä oli; ja hän kostaa hyvät työni pahalla! Ps. 35:12.
22. Jumala tehköön näitä Davidin vihamiehille ja vielä suurempia, jos kaikista, mitä hänellä on, jätän hänelle huomeneksi jonkun, joka vetensä seinään heittää!"
23. Mutta kun Abigail näki Davidin, kiiruhti hän ja astui nopeasti alas aasin seljästä, heittäysi kasvoillensa Davidin eteen ja kumarsi maahan,
24. ja heittäysi hänen jalkainsa juureen ja sanoi: „ah herrani, minun olkoon tämä rikos! anna piikasi puhua sinun kuullen, ja kuule piikasi sanaa!
25. Älköön Herrani huoliko mitään tästä Belialin miehestä, Nabalista; sillä mitä hänen nimensä sanoo, se hän on: Nabal on hänen nimensä, tyhmyys on hänessä; mutta minä, piikasi, en nähnyt herrani palvelijoita, jotka sinä lähetit.
26. Ja nyt, herrani, niin totta kuin sielusi elää, Herra on sinun estänyt joutumasta veren vikoihin ja omalla kädelläsi auttamasta itseäsi. Mutta nyt olkoot niinkuin Nabal vihamiehesi ja kaikki ne, jotka herralleni pahaa suovat! Ps. 49:11.
27. Ja tämä lahja, jonka piikasi herralleni on tuonut, annettakoon palvelijoille, jotka herrani kanssa vaeltavat. 1 Moos. 33:11.
28. Anna piiallesi tämä rikos anteeksi! Sillä Herra tosin tekee herralleni vahvan huoneen; sillä herrani sotii Herran sotia, eikä mikään onnettomuus saavuta sinua kaikkena sinun elinaikanasi.
29. Jos joku ihminen nousee väijymään sieluasi, on herrani sielu sidottu eläväin kimppuun Herran, sinun Jumalasi, turvissa; mutta vihollistesi sielun hän heittää niinkuin lingolla menemään. Ps. 6:11. 31:21. 73:19. 97:10.
30. Ja kun Herra tekee herralleni kaikki hyvät, mitkä hän on sinulle sanonut, ja määrää sinut Israelin ruhtinaaksi,
31. niin ei tule tämä sinulle, herrani, loukkaukseksi eikä mielikarvaudeksi, ettet vuodattanut verta ilman syytä etkä itse auttanut itseäsi; ja kun Herra on hyvää tekevä herralleni, niin muista piikaasi."
32. Ja David sanoi Abigailille: „kiitetty olkoon Herra, Israelin Jumala, joka sinut tänäpänä on lähettänyt minua vastaan!
33. Ja siunattu olkoon toimellinen puheesi, ja siunattu sinä, joka minun tänäpänä estit verta vuodattamasta ja kostamasta omalla kädelläni!
34. Totisesti, niin totta kuin Herra, Israelin Jumala, elää, joka minun on tänäpänä estänyt sinulle pahaa tekemästä, jollet nopeasti olisi tullut minua vastaan, niin ei olisi Nabalille jäänyt huomeneksi yhtäkään vetensä seinään heittävää!"
35. Ja David otti hänen kädestänsä, mitä hän oli hänelle tuonut, ja sanoi hänelle: „mene rauhassa sinun huoneesesi! Ja katso, minä kuulin äänesi ja otin sinut hyväksi."
1 Moos. 19:21. 32:20. San. 15:1.
36. Kun Abigail tuli Nabalin tykö, katso, niin hänellä oli huoneessansa pidot, niinkuin kuninkaan pidot, ja Nabalin sydän oli iloinen, sillä hän oli kovin juovuksissa; mutta ei vaimo sanonut hänelle vähää eikä paljoa huomeniseen asti.
37. Mutta huomeneltain, kun Nabal oli viinistä seljennyt, sanoi hänen vaimonsa hänelle kaikki nämä; niin hänen sydämmensä kuoli hänessä, ja tuli kovaksi kuin kivi.
38. Ja kymmenen päivän perästä löi Herra Nabalin, että hän kuoli.
39. Kun David kuuli Nabalin kuolleeksi, sanoi hän: „kiitetty olkoon

Herra, joka on kostanut Nabalille häväistykseni ja varjellut palvelijansa pahasta! ja Herra on kääntänyt Nabalin pahuuden hänen päänsä päälle." Ja David lähetti ja antoi puhutella Abigailia, ottaaksensa hänet vaimoksensa.

40. Ja kun Davidin palvelijat tulivat Abigailin tykö Karmeliin, puhuttelivat he häntä ja sanoivat: „David lähetti meidät sinun tyкösi, ottamaan sinua hänelle vaimoksi."

41. Niin hän nousi ja heittäysi maahan kasvoillensa, sanoen: „katso, tässä on piikasi palvelemaan ja pesemään herrani palvelijain jalkoja!"

42. Ja Abigail nousi kiiruhtain, ja ajoi aasilla, ja otti viisi piikaansa kanssansa, jotka kävivät hänen jälissänsä; ja hän seurasi Davidin sanansaattajia ja tuli hänen vaimoksensa.

43. David otti myös Ahinoamin Jisreelistä; ja ne molemmat olivat hänen vaimonsa.

44. Mutta Saul antoi tyttärensä Mikalin, Davidin vaimon, Faltille, Laiksen pojalle Gallimista. 2 Sam. 3:15.

26 Luku.

David säästää vielä kerran Saulin hengen.

Ja Sifiläiset tulivat Saulin tykö Gibeaan ja sanoivat· „eikö David ole lymyssä Hakilan kukkulalla korven kohdalla?" 1 Sam. 23:19. Ps. 54:2.

2. Niin nousi Saul ja meni Sifin korpeen, ja hänen kanssansa kolme tuhatta valittua miestä Israelista, etsimään Davidia Sifin korvesta.

3. Ja Saul sijoitti itsensä Hakilan kukkulalle korven kohdalle tien varrelle; mutta David pysyi korvessa. Kun David havaitsi Saulin tulevan perässänsä korpeen,

4. niin lähetti hän vakoojat ja sai tietää Saulin totisesti tulleeksi

5. Ja David nousi ja tuli siihen paikkaan, johonka Saul oli itsensä sijoittanut; ja David näki paikan, missä Saul ja hänen sotapäämiehensä Abner, Nerin poika, oli; ja Saul makasi vaunujen piirissä, ja sotaväki oli sijoitettuna hänen ympärillänsä.

6. Ja David puhui ja sanoi Ahimelekille, Hetiläiselle, ja Abisaille, Serujan pojalle, Joabin veljelle: „kuka menee minun kanssani Saulin tykö leiriin?" Abisai sanoi: „minä menen kanssasi." 1 Moos. 10:15. 1 Aik. 2:16.

7. Ja David ja Abisai tulivat kansan tykö yöllä, ja katso, Saul makasi nukkuneena vaunujen piirissä, ja hänen keihäänsä oli pistetty maahan hänen päänalaisensa kohdalla; mutta Abner ja kansa makasi hänen ympärillänsä.

8. Ja Abisai sanoi Davidille: „Jumala on jättänyt tänäpänä vihamiehesi sinun käsiisi; niin anna minun nyt lyödä hänet keihäällä maahan kiinni yhdellä lyömällä, enkä tee sitä toista kertaa."

9. Mutta David sanoi Abisaille: „älä surmaa häntä! sillä kuka satuttaa kätensä Herran voitelemaan ja olisi viaton?" Ps. 7:5.

10. Ja David sanoi: „niin totta kuin Herra elää, jollei Herra lyö häntä, taikka jollei tule hänen aikansa kuolla, taikka jollei hän mene sotaan ja huku,

11. niin antakoon Herra sen olla kaukana minusta, että satuttaisin kättäni Herran voitelemaan! Ota nyt vaan keihäs hänen päänsä kohdalta ja vesimalja, ja menkäämme."

12. Ja David otti keihään ja vesimaljan Saulin pään kohdalta, ja he menivät matkoihinsa; eikä yhtään ollut, joka sen näki taikka huomasi, taikka heräsi, vaan he makasivat kaikki nukkuneina, sillä Herralta oli tullut syvä uni heidän päällensä.

13. Kun David oli tullut toiselle puolelle, seisahtui hän kaukana vuoren kukkulalle; ja välimatka oli pitkä heidän välillänsä.

14. Ja David huusi kansalle ja Abnerille, Nerin pojalle, ja sanoi· „etkö vastaa, Abner?" Abner vastasi ja sanoi: „kuka olet, joka niin huudat kuningasta?"

15. Ja David sanoi Abnerille: „etkös ole mies? ja kuka on sinun vertaisesi Israelissa? Mikset varjellut herraasi kuningasta? Sillä yksi kansasta on mennyt tappamaan herraasi kuningasta.

16 Ei se ole oikein, minkä tehnyt olet. Niin totta kuin Herra elää, te olette kuoleman lapset, kun ette varjelleet herraanne, Herran voitelemaa! Ja nyt, katso, missä kuninkaan keihäs ja vesimalja on, jotka olivat hänen päänsä kohdalla."

17 Niin Saul tunsi Davidin äänen ja sanoi: „eikö se ole sinun äänesi, poikani David?" David sanoi: „minun ääneni se on, herrani kuningas."

18. Ja hän sanoi: „miksi herrani vainoo palvelijaansa? Sillä mitä olen tehnyt ja mitä pahaa on minun kädessäni?

19. Niin kuulkoon siis nyt herrani kuningas palvelijansa sanan· jos Herra on yllyttänyt sinut minua vastaan, niin anna sytyttää ruoka-uhri; mutta jos ihmiset sen tekivät, niin

olkoot he kirotut Herran edessä, koska he tänäpänä ovat syösneet minut ulos, etten saisi olla Herran perintöosassa, ja sanovat: ,mene ja palvele muukalaisia jumalia!'
20. Niin älköön vereni vuotako maahan kaukana Herran kasvojen edestä! sillä Israelin kuningas on lähtenyt etsimään kirppua, niinkuin ajellaan peltokanaa vuorilla."
1 Sam. 24:15.
21. Niin Saul sanoi: „minä olen syntiä tehnyt. Tule jälleen, poikani David; sillä en minä enää tee sinulle pahaa, koska minun henkeni on tänäpänä ollut kallis sinun silmissäsi. Katso, minä olen tehnyt tyhmästi ja suuresti erehtynyt!" 1 Sam. 24:18 s.
22. David vastasi ja sanoi: „katso, tässä on kuninkaan keihäs, tulkoon yksi palvelijoista tänne ja ottakoon sen.
23. Herra palkitsee jokaiselle hänen vanhurskautensa ja uskollisuutensa, sillä Herra oli antanut sinut tänäpänä minun käsiini, mutta en minä tahtonut satuttaa kättäni Herran voitelemaan.
24. Ja katso, niinkuin sielusi tänäpänä on ollut kallis minun silmissäni, niin on minunkin sieluni kallis Herran silmissä, ja hän vapahtaa minut kaikesta murheestani."
25. Saul sanoi Davidille: „siunattu ole sinä, poikani David! sinä teet ja toimitat, sinä sen myös täytät." Niin David meni matkoihinsa, ja Saul palasi kotiansa.

27 Luku.

David Siklagissa.

Mutta David ajatteli sydämmessänsä: „hukun minä kuitenkin joskus Saulin käden kautta; ei käy minun täällä hyvin, vaan minä pakenen Filistealaisten maahan, niin Saul lakkaa etsimästä minua kaikissa Israelin rajoissa, ja minä pääsen hänen käsistänsä."
2. Ja David nousi ja läksi matkaan kuuden sadan miehen kanssa, jotka hänen myötänsä olivat, Akiksen, Maokin pojan, Gatin kuninkaan, tykö.
3. Ja David asui Akiksen tykönä Gatissa, hän ja hänen miehensä, itsekukin perheinensä: David ja kaksi hänen vaimoansa, Ahinoam, Jisreeliläinen, ja Abigail, Nabalin vaimo, Karmelilainen.
4. Kun Saulille sanottiin Davidin paenneen Gatiin, niin ei hän enää häntä etsinyt.
5. Ja David sanoi Akikselle: „jos olen saanut armon sinun edessäsi, niin käske antaa minulle asuntoa jossakussa maakaupungissa, että asuisin siellä; sillä miksi palvelijasi asuisi kuninkaan kaupungissa sinun tykönäsi?"
6. Sinä päivänä antoi Akis hänelle Siklagin. Sentähden on Siklag Juudan kuningasten vielä tänäpänä.
7. Mutta se aika, minkä David asui Filistealaisten maalla, oli ajastaika ja neljä kuukautta. 1 Sam. 29:3.
8. Ja David nousi miehinensä ja karkasi Gessurilaisten ja Girsiläisten ja Amalekilaisten maahan; sillä nämä asuivat jo vanhuudesta siinä maassa, Suriin päin Egyptin maahan asti. 1 Sam. 15:7.
9. Ja kun David oli kaiken maan lyönyt, ei hän jättänyt yhtäkään miestä eikä vaimoa henkiin; ja hän otti heidän lampaansa, härkänsä, aasinsa, kamelinsa ja vaatteensa, ja palasi ja tuli Akiksen tykö.
2 Moos. 17:14. 5 Moos. 25:19. 1 Sam. 15:2 s.
10. Ja Akis sanoi: „kenenkä päälle olette karanneet tänäpänä?" David vastasi: „lounaan päin Juudaa, lounaan päin Jerakmelilaisia ja lounaan päin Keniläisiä." Tuom. 1:16.
11. Eikä David jättänyt henkiin yhtäkään miestä eikä vaimoa, viedäksensä Gatiin, ja ajatteli: „etteivät puhuisi jotakin meitä vastaan, sanoen: näin teki David." Ja tämä oli hänen tapansa niinkauan kuin hän asui Filistealaisten maalla.
12. Ja Akis uskoi Davidia ja ajatteli: „hän on tehnyt itsensä kokonansa kauhistuttavaksi kansallensa Israelille, ja hän on aina oleva minun palvelijani."

28 Luku.

David menee Akiksen kanssa sotaan. Saul Endorissa.

Ja Filistealaiset kokosivat siihen aikaan sotaväkensä menemään sotaan Israelia vastaan. Ja Akis sanoi Davidille: „kaiketi tiedä, että väkinesi lähdet minun kanssani sotaan!"
2. David vastasi Akista: „olkoon, sinä saat nähdä, mitä palvelijasi on tekevä." Akis sanoi Davidille „sentähden asetan minä sinut pääni vartijaksi jokapäivä."
3. Ja Samuel oli kuollut, ja koko Israel oli häntä murehtinut ja haudannut hänet Ramaan, hänen kaupunkiinsa. Ja Saul oli ajanut maakunnasta noidat ja velhot pois.
2 Moos. 22:18. 3 Moos. 19:31. 20:27. 5 Moos. 18:10 s. 1 Sam. 25:1.
4. Ja Filistealaiset kokoontuivat, ja he tulivat ja sijoittivat itsensä Sune-

miin; ja Saul kokosi kaiken Israelin, ja he sijoittivat itsensä Gilboaan.
5. Kun Saul näki Filistealaisten sotajoukon, pelkäsi hän, ja hänen sydämmensä oli suuresti hämmästynyt.
6. Ja Saul kysyi Herralta; mutta ei Herra mitään häntä vastannut, ei unen, eikä valkeuden, eikä profettain kautta. 2 Moos. 28:30. 4 Moos. 12:6. 27:21. 1 Sam. 14:37.
7. Ja Saul sanoi palvelijoillensa: „etsikäät minulle vaimo, jossa on noidan henki, että menisin hänen tykönsä ja kysyisin häneltä." Hänen palvelijansa sanoivat hänelle: „katso, Endorissa on vaimo, jossa on noidan henki."
8. Ja Saul teki itsensä tuntemattomaksi, otti toiset vaatteet päällensä, ja meni sinne, ja kaksi miestä hänen kanssansa; ja he tulivat yöllä vaimon tykö, ja hän sanoi: „noidu minulle noidan hengen kautta ja nosta ylös minulle se, jonka sanon sinulle."
9. Vaimo sanoi hänelle: „katso, sinä tiedät kyllä, mitä Saul on tehnyt, kuinka hän on hävittänyt noidat ja velhot maakunnasta; miksi siis virität pauloja sielulleni saattaaksesi minut kuolemaan?"
10. Niin Saul vannoi hänelle Herran kautta ja sanoi: „niin totta kuin Herra elää, ei kohtaa sinua mikään paha tästä asiasta."
11. Niin vaimo sanoi: „kenen nostan sinulle?" Hän sanoi: „nosta minulle Samuel.
12. Kun vaimo näki Samuelin, huusi hän suurella äänellä, ja sanoi Saulille: „miksis olet minut pettänyt? sinä olet Saul."
13. Ja kuningas sanoi hänelle: „älä pelkää! mitä näet?" Vaimo sanoi Saulille: „minä näen hengen astuvan maasta ylös."
14. Hän sanoi hänelle: „mikä on hänen muotonsa?" Ja hän sanoi: „vanha mies nousee ylös ja on puettu vaippaan." Niin Saul ymmärsi sen olevan Samuelin, ja kumartui maahan kasvoillensa ja rukoili.
15. Mutta Samuel sanoi Saulille: „miksi olet minua vaivannut ja nostattanut minut?" Saul sanoi: „minä olen suuressa ahdistuksessa; Filistealaiset sotivat minua vastaan, ja Jumala on minusta luopunut, eikä vastaa enää minua, ei profettain kautta eikä unen kautta; sentähden olen antanut kutsua sinua, ilmoittamaan, mitä minun pitää tekemän." 5 Moos. 18:11. 1 Sam. 18:12.
16. Samuel sanoi: „mitä kysyt minulta, kun Herra on sinusta luopunut ja vihamieheksesi tullut? 1 Sam. 16:14.
17. Herra on tehnyt niinkuin hän minun kauttani on puhunut; Herra on reväissyt valtakunnan sinun kädestäsi ja antanut sen lähimmäisellesi, Davidille. 1 Sam. 15:28. 1 Kun. 11.11.
18. Koska et kuullut Herran ääntä, etkä täyttänyt hänen vihansa julmuutta Amalekia vastaan, sentähden on Herra näitä sinulle tänäpänä tehnyt. 1 Sam. 15:18 s.
19. Ja Herra antaa myös Israelin sinun kanssasi Filistealaisten käsiin; huomenna olet sinä poikinesi minun tykönäni; ja Herra antaa Israelin sotajoukon Filistealaisten käsiin." 1 Sam. 31:6 s. Syr. 46:23.
20. Niin Saul kaatui äkisti pitkällensä maahan, ja hän peljästyi suuresti Samuelin puheen tähden; eikä ollutkaan hänessä mitään voimaa, sillä ei hän ollut mitään syönyt koko sinä päivänä ja yönä.
21. Ja vaimo meni Saulin tykö ja näki hänen suuresti peljästyneeksi, ja sanoi hänelle: „katso, piikasi on kuullut sinun sanasi, ja minä olen pannut sieluni käteeni, niin että olin kuuliainen sinun sanallesi, jonka puhuit minulle; Tuom. 12:3. 1 Sam. 19:5. Ps. 119:109.
22. niin kuule nyt sinäkin piikasi sana, ja anna minun panna eteesi palan leipää, ja syö, että tulisit väkeesi jälleen, kun lähdet matkaasi."
23. Mutta hän kielsi ja sanoi: „en minä syö." Niin hänen palvelijansa ja vaimo vaativat häntä syömään; ja hän totteli heidän ääntänsä, ja nousi maasta ja istui vuoteelle.
24. Ja vaimolla oli huoneessa syötetty vasikka; sen hän kiireesti teurasti, otti jauhoja ja sotki ja leipoi happamattomia leipiä.
25. Ja hän kantoi sen Saulin ja hänen palvelijainsa eteen. Ja kun he olivat syöneet, nousivat he ja matkustivat samana yönä.

29 Luku.

David eroaa Filistealaisten sotajoukosta.

Mutta Filistealaiset kokosivat kaiken sotajoukkonsa Afekiin; ja Israel sijoitti itsensä Ainiin Jisreelissä. 1 Sam. 4:1.
2. Ja Filistealaisten päämiehet menivät sadottain ja tuhansittain, mutta David miehinensä kävi viimeiseksi, Akiksen kanssa.
3. Niin sanoivat Filistealaisten päämiehet: „mitä nämä Hebrealaiset

tahtovat?" Akis sanoi Filistealaisten päämiehille: „eikö tämä ole David, Israelin kuninkaan Saulin palvelija? hän on ollut monta aikaa minun tykönäni, enkä minä ole havainnut mitään hänessä siitä ajasta, kun hän pakeni minun tyköni, tähän päivään asti.'" 1 Sam. 27:7.

4. Niin Filistealaisten päämiehet vihastuivat häneen ja sanoivat hänelle: „anna miehen palata ja mennä jälleen asuntopaikoilleen, mihin hänet olet asettanut, ettei hän tulisi meidän kanssamme sotaan ja tulisi vastustajaksemme taistelussa; sillä millä taitaisi hän paremmin herrallensa mielinouteen tehdä, kun näiden miesten päillä? 1 Aik. 12:19.

5. Eikö tämä ole David, josta he veisasivat hypyssä, sanoen: ‚Saul löi tuhannen, mutta David kymmenen tuhatta?" 1 Sam. 18:7. 21:11. 25:42 s. 27:3. Syr. 47:7.

6. Niin kutsui Akis Davidin ja sanoi hänelle: „niin totta kuin Herra elää, sinä olet rehellinen, ja sinun ulos- ja sisällekäymisesi minun kanssani sotaleirissä kelpaa minulle, sillä en ole minä havainnut mitään pahaa sinussa siitä ajasta, kun sinä tulit minun tyköni, aina tähän päivään asti; mutta et sinä kelpaa päämiehille.

7. Niin palaja nyt takaisin ja mene rauhaan, ettet tekisi, mitä Filistealaisten päämiehille ei kelpaa."

8. David sanoi Akikselle: „mitä olen tehnyt? Ja mitä olet havainnut palvelijassasi siitä ajasta, kun minä olen ollut sinun tykönäsi, aina tähän päivään asti, etten saa tulla ja sotia herrani kuninkaan vihamiehiä vastaan?"

9. Akis vastasi ja sanoi Davidille: „minä tiedän sen, sillä sinä olet otollinen minun silmieni edessä, niinkuin Jumalan enkeli; mutta Filistealaisten päämiehet ovat sanoneet: ‚älä anna hänen tulla meidän kanssamme sotaan.'

10. Niin nouse siis varhain aamulla, sinä ja herrasi palvelijat, jotka sinun kanssasi ovat tulleet; ja kun olette aamulla varhain nousseet ja päivä teille valkenee, niin lähtekäät matkaan."

11. Ja David nousi miehinensä varhain aamulla ja läksi matkustamaan takaisin Filistealaisten maalle. Mutta Filistealaiset läksivät Jisreeliin päin.

30 Luku.

Siklag ryöstetty, pelastettu, saalis jaettu.

Kun David miehinensä kolmantena päivänä tuli Siklagiin, olivat Amalekilaiset hyökänneet maan etelä-osaan ja Siklagiin; ja he olivat lyöneet Siklagin ja polttaneet sen tulella.

2. Ja he olivat vankina vieneet naiset, jotka siellä olivat, pienimmästä niin suurimpaan; he eivät olleet yhtäkään surmanneet, vaan vieneet pois ja menneet tiehensä.

3. Kun David miehinensä tuli kaupunkiin, katso, se oli tulella poltettu, ja heidän vaimonsa ja poikansa ja tyttärensä olivat viedyt vangiksi.

4. Ja David ja väki, joka hänen kanssansa oli, korottivat äänensä ja itkivät siksi, kunnes heillä ei enää ollut voimaa itkeä.

5. Ja Davidin kaksi vaimoa olivat myös vankina viedyt pois: Ahinoam, Jisreeliläinen, ja Abigail, Karmelilaisen Nabalin vaimo. 1 Sam. 27:3.

6. Ja David oli suuresti ahdistettu, ja kansa tahtoi hänet kivittää; sillä koko kansan sielu oli katkeroittunut, jokainen poikainsa ja tytärtensä tähden. Mutta David vahvisti itseänsä Herrassa Jumalassansa.

7. Ja David sanoi papille Abjatarille, Ahimelekin pojalle: „tuo minulle olkavaate!" Ja Abjatar toi Davidille olkavaatteen. 1 Sam. 23:9.

8. Ja David kysyi Herralta ja sanoi: „ajanko minä sitä joukkoa takaa? saanko heidät kiinni?" Hän sanoi hänelle: „aja takaa, sillä sinä heidät saavutat ja pelastat saaliin!" 1 Sam. 23:2. 2 Sam. 5:19.

9. Niin läksi David matkaan, hän ja kuusi sataa miestä, jotka hänen kanssansa olivat; ja he tulivat Besorin joelle, ja siihen pysähtyivät jälelle jääneet.

10. Mutta David ja neljä sataa miestä ajoivat takaa; sillä siihen jäi kaksi sataa miestä, jotka olivat niin väsyneitä, etteivät voineet mennä Besorin joen yli.

11. Ja he löysivät Egyptin miehen kedolla; sen he veivät Davidin tykö, ja antoivat hänen leipää syödä ja vettä juoda;

12. ja he antoivat hänelle rypäleen fiikunoita ja kaksi rypälettä rusinoita; ja kun hän oli syönyt, virkistyi henki hänessä, sillä ei hän ollut kolmena päivänä eikä kolmena yönä leipää syönyt eikä vettä juonut.

13. Ja David sanoi hänelle: „kenelle sinä kuulut ja mistä tulet?" Ja hän sanoi: „Egyptin nuorukainen olen minä, Amalekilaisen miehen palvelija; ja herrani hylkäsi minut, sillä minä tulin sairaaksi jo kolme päivää sitten.

14. Me hyökkäsimme Keriläisten etelämaahan ja Juudan alueesen, ja Kalebin etelämaahan, ja poltimme Siklagin. Jos. 14:13 s. 15:13 s. Hes. 25.16. Sef. 2:5.

15. David sanoi hänelle: „vietkö minut sen joukon tykö?" Hän sanoi: „vanno minulle Jumalan kautta, ettet minua tapa etkä anna minua herrani käsiin, niin vien sinut sen joukon tykö!"

16. Ja hän vei hänen, ja katso, he olivat hajaantuneet koko maahan, söivät, joivat ja hyppäsivät ilosta kaiken sen suuren saaliin tähden, jonka he olivat saaneet Filistealaisten ja Juudan maalta.

17. Ja David löi heidät hämärästä ruveten toisen päivän iltaan asti; eikä heistä yhtäkään päässyt, paitsi neljä sataa nuorukaista, jotka istuivat kamelein selkään ja pakenivat.

18. Niin David pelasti kaikki mitä Amalekilaiset olivat ottaneet, ja David pelasti myös kaksi vaimoansa.

19. Eikä puuttunut heiltä mitään, ei pientä eikä suurta, ei poikia eikä tyttäriä, eikä saalista eikä mitään, mitä he olivat ottaneet; David toi ne kaikki takaisin jälleen.

20. Ja David otti kaikki lampaat ja härjät; ja ajajoita kävi karjan edellä, sanoen: „tämä on Davidin saalis!"

21. Ja kun David tuli niiden kahden sadan miehen tykö, jotka väsyneinä eivät voineet seurata Davidia ja jotka he olivat jättäneet Besorin joelle, menivät he Davidia ja sitä sotaväkeä vastaan, joka hänen kanssansa oli. Ja David meni sen väen tykö ja tervehti heitä ystävällisesti.

22. Niin vastasivat kaikki pahat ja tylyt miehet niistä, jotka olivat Davidin kanssa matkustaneet, ja sanoivat: „koska eivät menneet meidän kanssamme, niin emme anna heille siitä saaliista, jonka me olemme saaneet; vaan itsekukin ottakoon vaimonsa ja lapsensa ja menköön tiehensä."

23. Mutta David sanoi: „älkäät niin tehkö, veljeni; sillä Herra on ne meille antanut, ja on meidät varjellut ja antanut meidän käsiimme sotaväen, joka tuli meitä vastaan.

24. Kuka kuulee teitä tässä asiassa? Minkaltainen sodassa olleitten osa on, senkaltainen olkoon niidenkin osa, jotka ovat varaston luona olleet; jakakoot yhdessä." 4 Moos. 31:26 s. Jos. 22:8.

25. Ja niin on tehty siitä päivästä ja aina sitten, hän teki sen säännöksi ja oikeudeksi Israelissa tähän päivään asti.

26. Ja David tuli Siklagiin ja lähetti saaliista Juudan vanhimmille, ystävillensä, ja sanoi: „katso, tässä on teille siunaus Herran vihollisten saaliista

27. niille Betelissä, niille etelän Ramotissa, niille Jatirissa,

28. niille Aroerissa, niille Sifmotissa, niille Estmoassa,

29. ja niille Rakalissa, ja niille Jerakmelilaisten kaupungeissa, ja niille Keniläisten kaupungeissa,

30. niille Hormassa, ja niille Borasanissa, ja niille Atakissa,

31. niille Hebronissa, ja kaikkiin paikkoihin, missä David oli miehinensä vaeltanut."

31 Luku.

Israelin tappio. Saulin ja hänen poikiensa kuolema.

Ja Filistealaiset sotivat Israelia vastaan, ja Israelin miehet pakenivat Filistealaisia ja kaatuivat surmattuina Gilboan vuorella. 1 Sam. 28:4. 1 Aik. 10:1 s.

2. Ja Filistealaiset ajoivat Saulia ja hänen poikiansa takaa. Ja Filistealaiset surmasivat Jonatanin, Abinadabin ja Melkisuan, Saulin pojat. 1 Sam. 14:49. 1 Aik. 8:33. 9:39.

3. Ja sota oli ankara Saulia vastaan, ja ampujat, juotsimiehet, saavuttivat hänet, ja hän oli suuressa tuskassa joutsimiesten tähden.

4. Niin sanoi Saul aseenkantajalleen: „vedä miekkasi ja pistä minut lävitse, ettei nämät ympärileikkaamattomat tulisi ja pistäisi minua lävitse, ja pilkkaisi minua." Mutta ei hänen aseenkantajansa tahtonut, sillä hän pelkäsi suuresti. Niin otti Saul miekan ja heittäysi siihen. Tuom. 9:54.

5. Kun hänen aseenkantajansa näki Saulin kuolleeksi, heittäysi hänkin miekkaansa ja kuoli hänen kanssansa.

6. Ja niin kuoli Saul ja kolme hänen poikaansa, ja hänen aseenkantajansa, ja kaikki hänen miehensä sinä päivänä. 1 Aik. 10:6.

7. Kun Israelin miehet, jotka olivat toisella puolella laaksoa ja toisella puolella Jordania, näkivät Israelin miehet paenneiksi ja Saulin poikinensa kuolleeksi, jättivät he kaupungit ja pakenivat. Ja Filistealaiset tulivat ja asuivat niissä.

8. Ja toisena päivänä tulivat Filistealaiset ryöstämään tapettuja ja

lövsivät Saulin ja kolme hänen
poikaansa makaavan. Gilboan vuorella.
9. Ja he hakkasivat hänen päänsä
pois, ja ottivat häneltä aseet ja lähettivät ne ympäri Filistealaisten maakuntaa ilmoittamaan tätä ilon sanomaa heidän epäjumalainsa huoneissa ja kansalle.
10. Ja panivat hänen aseensa Astarotin huoneesen; mutta hänen ruumiinsa ripustivat he Betsanin muurille. Tuom. 2:13.
11. Kun Jabeksen asuvaiset Gileadissa kuulivat, mitä Filistealaiset olivat tehneet Saulille,
12. nousivat kaikki sotaan kelpaavaiset miehet, kävivät kaiken sen yön ja ottivat Saulin ruumiin ja hänen poikainsa ruumiit alas Betsanin muurilta, veivät ne Jabekseen ja polttivat ne siellä, 2 Sam. 2:4. 21:12. 2 Aik. 16:14. 21:19. Jer. 34:5.
13. ja ottivat heidän luunsa ja hautasivat puun alle Jabekseen, ja paastosivat seitsemän päivää.

TOINEN SAMUELIN KIRJA.

1 Luku.

Saulin kuolema ilmoitettu; ilmoittaja tapettu. Davidin valitusvirsi.

Ja tapahtui Saulin kuoleman jälkeen, kun David oli palannut Amalekilaisten taposta, ja ollut Siklagissa kaksi päivää, 1 Sam. 30:17 s.,26.
2. katso, kolmantena päivänä tuli mies Saulin leiristä reväistyissä vaatteissa ja multaa päänsä päällä. Ja kun hän tuli Davidin tykö, heittäysi hän maahan, ja kumarsi.
3. David sanoi hänelle: „mistä tulet?“ Ja hän sanoi hänelle: „minä olen paennut Israelin leiristä.“
4. David sanoi hänelle: „sano minulle, mitä siellä on tapahtunut?“ Hän vastasi: „väki on paennut sodasta, ja paljo väkeä on kaatunut ja kuollut, vieläpä Saulkin ja hänen poikansa Jonatan ovat kuolleet!“
5. David sanoi nuorukaiselle, joka näitä ilmoitti: „mistä tiedät Saulin ja hänen poikansa Jonatanin kuolleeksi?“
6. Nuorukainen, joka hänelle sitä ilmoitti, sanoi: „minä tulin sattumalta Gilboan vuorelle, ja katso, Saul seisoi keihäänsä nojalla, ja katso, rattaat ja hevosmiehet ajoivat häntä takaa. 1 Sam. 31:1 s.
7. Ja hän kääntyi, ja näki minut ja huusi minua, ja minä sanoin: „tässä olen.“
8. Hän sanoi minulle: „kuka olet?“ Minä vastasin: „minä olen Amalekilainen.“
9. Ja hän sanoi minulle: „tule minun tyköni ja tapa minut; sillä pyörtymys on saavuttanut minut ja henkeni on vielä kokonainen minussa.“
10. Niin minä menin hänen tykönsä ja tapoin hänet; sillä minä ymmärsin, ettei hän olisi kuitenkaan sen lankeemisen jälkeen elänyt. Ja minä otin kruunun hänen päästänsä ja käsirenkaat hänen kädestänsä ja toin ne tänne herralleni.“
11. Ja David tarttui vaatteisinsa ja repäisi ne; niin myös joka mies, joka hänen kanssansa oli. 2 Sam. 3:31. 13:31.
12. Ja he valittivat ja itkivät, ja paastosivat iltaan asti, Saulin ja hänen poikansa Jonatanin tähden, ja Herran kansan tähden, ja Israelin huoneen tähden, että ne olivat kaatuneet miekan kautta.
13. Ja David sanoi nuorukaiselle, joka näitä hänelle ilmoitti: „mistä olet?“ Hän sanoi: „minä olen muukalaisen Amalekilaisen poika.“
14. David sanoi hänelle: „mikset peljännyt ojentaa kättäsi tappamaan Herran voitelemaa?“ 1 Sam. 24:7. 26:11. Ps. 105:15.
15. Ja David kutsui yhden palvelijoistansa ja sanoi: „tule tänne ja lyö hänet!“ Ja hän löi hänet kuoliaaksi.
16. Ja David sanoi hänelle: „sinun veresi olkoon pääsi päällä; sillä oma suusi on todistanut sinua vastaan ja sanonut: minä olen tappanut Herran voiteleman.“
17. Ja David veisasi tämän valituksen Saulista ja Jonatanista, hänen pojastansa,
18. ja käski opettaa Juudan lapsille joutsi-virren, katso, se on kirjoitettu „hurskasten kirjassa“: Jos. 10:13.
19. „Kunniasi, oi Israel, on surmattuna kukkuloillas! kuinka sankarit ovat kaatuneet!
20. Älkäät sanoko sitä Gatissa, älkäät ilmoittako Askalonin kaduilla, ettei Filistealaisten tyttäret iloitsisi, ettei ympärileikkaamattomain tyttäret riemuitsisi! Mik. 1:10.

21. Te Gilboan vuoret, älköön tulko kastetta eikä sadetta teidän päällenne, älköön olko teissä peltoja, joista ylönnysuhri tulee; sillä siellä on sankarien kilpi saastutettu, Saulin kilpi, ei sitä öljyllä voidella!
22. Jonatanin joutsi ei harhaillut tapettuin verestä eikä sankarien rasvasta, eikä Saulin miekka palajanut tyhjänä! 1 Sam. 14:6 s., 47 s.
23. Saul ja Jonatan, rakastetut ja suloiset eläissänsä, eivät olleet kuollessansakaan eroitetut: he olivat kotkaa nopeammat ja jalopeuraa väkevämmät.
24. Te Israelin tyttäret, itkekäät Saulia, joka teidät koreasti vaatetti tulipunaisilla ja kaunisti vaatteenne kultakoristuksilla!
25. Kuinka ovat sankarit kaatuneet sodassa! Jonatankin on tapettu kukkuloillasi!
26. Minä suren suuresti sinun tähtesi, veljeni Jonatan! Sinä olit minulle juuri rakas; sinun rakkautesi oli kalliimpi minulle kuin vaimoin rakkaus! 1 Sam. 18:3. 19:1.
27. Kuinka ovat sankarit kaatuneet, ja taistelun aseet hävinneet!“

2 Luku.

David voidellaan kuninkaaksi Juudassa. Isboset kuninkaana Israelissa.

Kun nämät olivat tapahtuneet, kysyi David Herralta, sanoen: „menenkö minä johonkuhun Juudan kaupunkiin?“ Ja Herra sanoi hänelle: „mene“. David sanoi: „mihinkä menen?“ Ja hän sanoi: „Hebroniin.“ 1 Sam. 23:2 s. 30:7 s.
2. Ja David meni sinne ja kaksi hänen vaimoansa, Ahinoam, Iisreeliläinen, ja Abigail, Karmelilaisen Nabalin vaimo. 1 Sam. 25:40 s. 27:3.
3. Ja miehensä, jotka olivat hänen kanssansa, vei David myötänsä, jokaisen perheinensä. Ja he asuivat Hebronin kaupungeissa. Jos. 21:11.
4. Ja Juudan miehet tulivat ja voitelivat siellä Davidin Juudan huoneen kuninkaaksi. Ja kun Davidille ilmoitettiin Jabeksen miesten Gileadissa haudanneen Saulin,
1 Sam. 31:13. 1 Makk. 2:57.
5. lähetti hän heille sanan ja antoi sanoa heille: „siunatut olette te Herralta, kun teitte tämän laupeuden herrallenne Saulille ja olette haudanneet hänet.
6. Niin tehköön nyt Herra teille laupeuden ja totuuden; ja minäkin teen teille hyvää, koska tämän teitte.
7. Vahvistakaat siis nyt kätenne ja olkaat rohkeat; sillä herranne Saul on kuollut, ja Juudan huone on voidellut minut itsellensä kuninkaaksi.“
8. Mutta Abner, Nerin poika, Saulin sodanpäämies, otti Saulin pojan Isbosetin, ja vei hänet Mahanaimiin,
1 Sam. 14:50.
9. ja asetti hänet Gileadin, Assurin, Iisreelin, Efraimin, Benjaminin ja kaiken Israelin kuninkaaksi.
10. Ja Isboset, Saulin poika, oli neljänkymmenen ajastaikainen, kun hän tuli Israelin kuninkaaksi, ja hallitsi kaksi ajastaikaa. Ainoastaan Juudan huone noudatti Davidia.
11. Ja se aika, minkä David oli Hebronissa Juudan huoneen kuninkaana, oli seitsemän ajastaikaa ja kuusi kuukautta. 2 Sam. 5:5.
12. Ja Abner, Nerin poika, läksi ulos Saulin pojan Isbosetin palvelijain kanssa Mahanaimista Gibeoniin.
13. Ja Joab, Serujan poika, ja Davidin palvelijat läksivät ulos; ja he kohtasivat toinen toisensa Gibeonin lammikolla, ja seisoivat toinen toistansa vastaan, nämä tällä puolella ja toiset toisella puolella lammikkoa. 1 Aik. 2:16.
14. Ja Abner sanoi Joabille: „nouskoot nuorukaiset meidän eteemme leikitsemään!“ Joab sanoi: „tehkööt niin!“
15. Niin nousivat ja astuivat edes, lukuansa kaksitoista Benjaminin ja Isbosetin, Saulin pojan, puolelta, ja kaksitoista Davidin palvelijaa.
16. Ja he tarttuivat toinen toisensa päähän kiinni, ja pistivät miekkansa toinen toisensa kylkeen, ja kaatuivat yhdessä maahan. Siitä kutsutaan se paikka Helkat Hassurim, joka on Gibeonissa.
17. Ja sangen kova sota nousi sinä päivänä; mutta Abner ja Israelin miehet lyötiin Davidin palvelijoilta.
18. Ja siellä oli kolme Serujan poikaa: Joab, Abisai ja Asahel; mutta Asahel oli nopea juoksemaan, niinkuin metsävuohi kedolla.
19. Ja Asahel ajoi Abneria takaa, eikä poikennut oikialle eikä vasemmalle puolelle Abnerista.
20. Niin Abner katsoi taaksensa ja sanoi: „etkö sinä ole Asahel?“ Hän sanoi: „olen.“
21. Ja Abner sanoi: „pakene minun tyköäni oikialle tahi vasemmalle puolelle, ja hyökkää jonkun nuorukaisen päälle ja ota hänen aseensa!“ Mutta ei Asahel tahtonut luopua hänestä.
22. Niin Abner taas puhui Asahelille: „pakene taakseni! miksi tahdot, että minä löisin sinut maahan?

ja kuinka minä sitten tohdin nostaa kasvoni veljesi Joabin edessä?"
23. Mutta hän ei paennut. Ja Abner pisti häntä keihään takapäällä vatsaan, niin että keihäs kävi takaa ulos; ja hän kaatui ja kuoli siihen. Ja jokainen, joka tuli siihen paikkaan, missä Asahel oli kaatunut ja kuollut, seisahtui siihen.
2 Sam. 3:27,30. 20:12.
24. Mutta Joab ja Abisai ajoivat Abneria takaa siksi kun päivä laski, Ja kun he tulivat Amman kukkulalle, joka on Giaa vastapäätä, Gibeonin korven tiellä,
25. tulivat Benjaminin lapset Abnerin tykö kokoon ja asettuivat yhteen joukkoon, ja seisahtuivat mäen kukkulalle.
26. Ja Abner huusi Joabille ja sanoi: „pitääkö miekan syömän ilman lakkaamatta? Etkö tiedä, että siitä tulee suurempi katkeruus? Kuinka kauan viivyt sanomasta kansalle, että he lakkaisivat vainoomasta veljiänsä?"
27. Joab vastasi: „niin totta kuin Jumala elää, jos sinä olisit sen ennen sanonut, niin olisi kansa jo aamulla lakannut vainoamasta kukin veljeänsä!"
28. Ja Joab puhalsi torveen, ja kaikki kansa seisahtui alallensa, eivätkä enää ajaneet Israelia takaa eikä enää sotineet.
29. Ja Abner ja hänen miehensä kävivät kaiken yötä pitkin lakeutta ja menivät Jordanin ylitse, vaelsivat koko Bitronin lävitse ja tulivat Mahanaimiin.
30. Mutta Joab palasi ajamasta Abneria takaa, ja kokosi kaiken kansan; ja siinä kaivattiin Davidin palvelijoita yhdeksäntoista miestä ja Asahel.
31. Mutta Davidin palvelijat olivat lyöneet Benjaminilta ja niitä miehiä, jotka olivat Abnerin kanssa, kolme sataa ja kuusikymmentä miestä kuoliaaksi.
32. Ja he ottivat Asahelin ja hautasivat hänet isänsä hautaan, joka on Betlehemissä. Ja Joab miehinensä kävi kaiken sen yön ja tuli päivän valjetessa Hebroniin.

3 Luku.

Davidin pojat. Abner ja Joab.

Ja pitkällinen sota oli Saulin huoneen ja Davidin huoneen välillä; mutta David kasvoi ja menestyi, ja Saulin huone heikkenemistään heikkeni. 1 Sam. 13:14. 15:23,28.
2. Ja Davidille syntyi lapsia Hebronissa: hänen esikoisensa oli Amnon Ahinoamista, Iisreeliläisestä;
1 Sam. 25:43. 1 Aik. 3:1 s.
3. toinen Kileab Abigailista, Karmelilaisen Nabalin vaimosta; kolmas Absalom, Maakan, Gessurin kuninkaan, Talmain, tyttären poika;
1 Sam. 25:42. 27:3.
4. neljäs Adonia, Haggitin poika; viides Sefatja, Abitalin poika;
5. kuudes Jitream, Eglasta, Davidin vaimosta. Nämä syntyivät Davidille Hebronissa.
6. Kun sota oli Saulin huoneen ja Davidin huoneen välillä, vahvisti Abner itsensä Saulin huoneessa.
7. Ja Saulilla oli ollut jalkavaimo, Rispa nimeltä, Aijan tytär. Ja Isboset sanoi Abnerille: „miksi olet mennyt isäni jalkavaimon tykö?"
2 Sam. 21:8.
8. Niin Abner vihastui suuresti Isbosetin sanoista ja sanoi: „olenko minä koiran pää, joka Juudan puolta pitäisin? Minä tein tänäpänä laupeuden isäsi Saulin huoneelle, ja hänen veljillensä ja ystävillensä, enkä ole antanut sinua Davidin käsiin, ja sinä soimaat minua tänäpänä vaimon tähden pahantekijäksi?
9. Jumala tehköön Abnerille sen ja sen, jos en tee, niinkuin Herra on vannonut Davidille:
10. että otan kuninkaan valtakunnan Saulin huoneesta pois, ja vahvistan Davidin istuimen Israelin ja Juudan yli, Danista Bersebaan asti!"
Tuom. 20:1. 1 Sam. 3:20.
11. Eikä hän taitanut enää vastata Abnerille yhtään sanaa; sillä hän pelkäsi häntä.
12. Mutta Abner lähetti sanansaattajat puolestansa Davidin tykö, sanoen: „kenenkä oma on maa?" ja sanoi: „tee liitto minun kanssani, ja katso, minun käteni on sinun kanssasi, kääntämään kaikkea Israelia sinun puolellesi."
13. Hän sanoi: „hyvä, minä teen liiton sinun kanssasi; mutta yhtä anon minä sinulta, sanoen: älä tule näkyviini, ennen kuin tuot Mikalin, Saulin tyttären, minun tyköni, tullessasi katsomaan kasvojani."
14. Ja David lähetti sanansaattajat Isbosetille, Saulin pojalle, ja antoi hänelle sanoa: „anna minulle vaimoni Mikal, jonka minä kihlasin itselleni sadalla Filistealaisten esinahalla." 1 Sam. 18:25 s.
15. Niin Isboset lähetti matkaan ja antoi ottaa hänet mieheltänsä Paltielilta, Laiksen pojalta. 1 Sam. 25:44.
16. Ja hänen miehensä meni hänen

kanssansa, kävi ja itki hänen jälissänsä hamaan Bahurimiin asti. Niin sanoi Abner hänelle: „palaja ja mene matkaasi!" Ja hän palasi.
17. Ja Abner puhui Israelin vanhimmille ja sanoi: „te olette jo kauan aikaa tahtoneet Davidia kuninkaaksenne.
18. Niin tehkäät nyt se; sillä Herra on sanonut Davidista: palvelijani Davidin käden kautta vapahdan minä kansani Israelin Filistealaisten käsistä ja kaikkein heidän vihollistensa käsistä."
19. Ja Abner puhui myös Benjaminin kuullen, ja meni myös puhumaan Davidin kuullen Hebronissa kaikkia, mikä Israelille ja kaikelle Benjaminin huoneelle kelpasi.
1 Aik. 12:29.
20. Kun Abner tuli Davidin tykö Hebroniin ja kaksikymmentä miestä hänen kanssansa, teki David pidot Abnerille ja niille miehille, jotka hänen kanssansa olivat.
21. Ja Abner sanoi Davidille: „minä nousen ja menen kokoomaan kaiken Israelin herrani kuninkaan tykö, että he tekisivät liiton sinun kanssasi, ja sinä hallitsisit kaikkia, mitä sielusi halajaa!" Niin David päästi Abnerin, ja hän meni rauhassa.
22. Ja katso, Davidin palvelijat ja Joab tulivat sotaretkeltä ja toivat kanssansa suuren saaliin. Mutta ei Abner ollut silloin Davidin tykönä Hebronissa, sillä hän oli päästänyt hänet menemään rauhassa.
23. Kun Joab ja koko sotajoukko tulivat, ilmoitettiin Joabille, sanomalla: „Abner, Nerin poika, on tullut kuninkaan tykö, ja hän on päästänyt hänet rauhassa menemään."
24. Niin meni Joab kuninkaan tykö ja sanoi: „mitä olet tehnyt? Katso, Abner on tullut sinun tykösi; miksi olet päästänyt hänet vapaasti menemään?
25. Tunnethan Abneria, Nerin poikaa? Hän on tullut sinua pettämään, tiedustelemaan ulos- ja sisälle-käymistäsi ja kaikkia, mitä teet."
26. Ja kun Joab läksi Davidin tyköä, lähetti hän sanansaattajat Abnerin perään, ja he toivat hänet Bor-Hasirasta; eikä David siitä mitään tietänyt.
27. Kun Abner tuli Hebroniin jälleen, vei Joab hänet keskelle porttia, puhutellaksensa häntä eriksensä, ja pisti siellä häntä vatsaan, niin että hän kuoli, — veljensä Asahelin veren tähden.
2 Sam. 2:23. 20:10. 1 Kun. 2:5.
28. Kun David sai sen tietää, sanoi hän: „minä olen viaton ja minun valtakuntani Herran edessä ijankaikkisesti Abnerin, Nerin pojan, verestä.
29. Mutta tulkoon se Joabin pään päälle ja koko hänen isänsä huoneen päälle; älköön puuttuko Joabin huoneessa niitä, joilla on juoksu ja spitali, ja jotka sauvalla käyvät ja miekkaan kaatuvat, ja joilta leipää puuttuu." 3 Moos. 15:2 s. 1 Kun. 2:5 s. 28 s.
30. Ja näin Joab ja hänen veljensä Abisai tappoivat Abnerin, sentähden että hän löi kuoliaaksi Asahelin, heidän veljensä, sodassa Gibeonin tykönä.
2 Sam. 2:23.
31. Mutta David sanoi Joabille ja kaikelle kansalle, jotka olivat hänen kanssansa: „reväiskäät vaatteenne rikki, ja pukeutukaat säkkiin, ja valittakaat Abnerin tähden." Ja kuningas David kävi paarein perässä.
32. Ja he hautasivat Abnerin Hebronissa, ja kuningas korotti äänensä ja itki Abnerin haudalla; itki myös kaikki kansa.
33. Ja kuningas valitti Abneria ja sanoi: „onko Abner kuollut, niinkuin tyhmä kuolee?
34. Eivät olleet kätesi sidotut, eikä olleet jalkasi vaskikahleissa. Sinä olet kaatunut, niinkuin se, joka pahantekijän edessä kaatuu!" Ja kaikki kansa itki vielä enemmin häntä.
35. Ja kaikki kansa tuli vaatimaan Davidia ruualle, kun vielä päivä oli; mutta David vannoi ja sanoi: „Jumala tehköön minulle sen ja sen, jos maistan leipää taikka jotakin muuta, ennenkuin aurinko laskee!"
36. Ja kaikki kansa ymmärsi sen; ja se kelpasi heille, niinkuin kaikki, mitä kuningas teki, oli kaiken kansan mieleen.
37. Ja kaikki kansa ja koko Israel ymmärsivät sinä päivänä, ettei se ollut kuninkaan tahdosta, että Abner, Nerin poika, tapettiin.
38. Ja kuningas sanoi palvelijoillensa: „ettekö tiedä, että tänäpänä on päämies, ja tosin suuri mies kaatunut Israelissa?
39. Ja minä olen vielä heikko, vaikka voideltu kuningas; mutta ne miehet, Serujan pojat, ovat väkevämmät minua. Herra maksakoon sille, joka pahaa tekee, pahuutensa jälkeen!"
Ps. 62:13. 125:5.

4 Luku.

Isboset murhataan. David kostaa murhan.

Kun Saulin poika kuuli Abnerin kuolleeksi Hebronissa, väsyivät

hänen kätensä, ja koko Israel hämmästyi.
2. Ja Saulin pojalla oli kaksi sotaväen päämiestä, toisen nimi oli Baana ja toisen Rekab, Rimmonin, Berotilaisen, poikia, Benjaminin lapsia. Sillä Berot oli myös luettu Benjaminin sukukuntaan, Jos. 18:25.
3. mutta Berotilaiset olivat paenneet Gittaimiin, ja olivat siellä muukalaisina tähän päivään asti. Neh. 11:33.
4. Ja Jonatanilla, Saulin pojalla, oli poika, joka oli rampa jaloista. Hän oli viiden ajastaikainen, kun sanoma Saulista ja Jonatanista tuli Jisreelistä; ja hänen imettäjänsä otti hänet ja pakeni. Ja kun hän kiiruhti pakoon, putosi poika ja tuli rammaksi, ja hänen nimensä oli Mefiboset. 2 Sam. 9:3 s. 1 Aik. 8:34.
5. Niin menivät Berotilaisen Rimmonin pojat Rekab ja Baana, ja tulivat Isbosetin huoneesen, kun päivä oli palavimmallansa; ja hän lepäsi vuoteellansa puolipäivän aikana.
6. Ja he tulivat sisälle huoneesen, niinkuin aikoisivat nisuja ottaa, ja pistivät häntä vatsaan. Ja Rekab ja Baana, hänen veljensä, pakenivat.
7. Kun he tulivat huoneesen, lepäsi hän vuoteellansa makuuhuoneessa. Ja he pistivät hänet kuoliaaksi, ja hakkasivat hänen päänsä pois, ja he ottivat hänen päänsä ja kävivät lakeuden tietä koko sen yösen
8. Ja he toivat Isbosetin pään Davidille Hebroniin, ja sanoivat kuninkaalle: „katso, tässä on Isbosetin, Saulin pojan, pää, sinun vihollisesi, joka sieluasi väijyi. Ja Herra on tänäpänä kostanut Saulille ja hänen siemenellensä herrani kuninkaan puolesta."
9. Niin vastasi David Rekabia ja Baanaa, hänen veljeänsä, Rimmonin, Berotilaisen, poikia, ja sanoi heille „niin totta kuin Herra elää, joka on sieluni vapahtanut kaikesta surusta,
10. sen, joka minulle ilmoitti ja sanoi: ‚Saul on kuollut', ja joka luuli itsensä hyväksi sanansaattajaksi, sen minä otin kiinni ja tapoin Siklagissa, antaakseni niin hänelle sanansaattajan palkan. 2 Sam 1 15.
11 Ja nyt kun jumalattomat miehet ovat tappaneet hurskaan miehen huoneessansa ja omalla vuoteellansa, eikö minun tulisi nyt vaatia hänen vertansa teidän kädestänne ja hävittää teitä pois maan päältä?"
12. Ja David käski nuorukaisiansa, ja he tappoivat heidät, ja hakkasivat kädet ja jalat poikki, ja ripustivat heidät lammikon luona Hebronissa. Mutta Isbosetin pään he ottivat ja hautasivat Abnerin hautaan Hebroniin. 2 Sam. 3:32.

5 Luku.

David voidellaan koko Israelin kuninkaaksi. Jerusalem valloitetaan. Hiram.

Ja kaikki Israelin sukukunnat tulivat Davidin tykö Hebroniin, ja puhuivat sanoen „katso, sinun luusi ja lihasi me olemme. 1 Aik. 11:1 s.
2. Ja jo kauan ennenkin, kun Saul meitä hallitsi, olet sinä ollut se, joka johdatit Israelin ulos ja sisälle; ja Herra on sinulle sanonut: sinä olet kaitseva kansaani Israelia ja oleva Israelin päämiehenä."
1 Sam. 16:13. 25:30. 2 Sam. 7:8. Ps. 78:71.
3. Ja kaikki Israelin vanhimmat tulivat kuninkaan tykö Hebroniin, ja kuningas David teki heidän kanssansa liiton Herran edessä Hebronissa; ja he voitelivat Davidin Israelin kuninkaaksi. 2 Sam. 2:4. 1 Aik. 12:23 s.
4. David oli kolmenkymmenen ajastaikainen tullessansa kuninkaaksi, ja hallitsi neljäkymmentä ajastaikaa. 1 Kun. 2:11. 1 Aik. 29:27 s.
5. Hebronissa hän hallitsi Juudaa seitsemän vuotta ja kuusi kuukautta, mutta Jerusalemissa hän hallitsi kaikkea Israelia ja Juudaa kolme neljättäkymmentä vuotta.
2 Sam. 2:11. 1 Aik. 3:4.
6. Ja kuningas meni miehinensä Jerusalemiin Jebusilaisia vastaan, jotka maassa asuivat. Ja he sanoivat Davidille „et sinä tänne tule, vaan sokiat ja ontuvat ajavat sinut täältä pois," he eivät luulleet Davidin sinne pääsevän Tuom. 1:21.
7 Mutta David voitti Sionin linnan, se on Davidin kaupunki.
8. Ja sinä päivänä oli David sanonut. „joka lyö Jebusilaiset, ja pääsee vesijohtoon asti, joka lyö nuo sokiat ja ontuvat, joita Davidin sielu vihaa, se on oleva päänä ja ylimmäisenä. Siitä on heillä tämä sananlasku. „ei yhtään sokiaa eikä ontuvaa päästetä huoneesen."
Jos. 15.63. 1 Aik 11 6.
9. Ja David asui linnassa ja kutsui sen Davidin kaupungiksi; ja David rakensi sen ympäri Millosta asti ja sisäänpäin
10. Ja David tuli yhä voimallisemmaksi, ja Herra Jumala Sebaot oli hänen kanssansa.
11 Ja Hiram, Tyyron kuningas, lähetti sanansaattajat Davidille, ja sedripuita, ja puuseppiä, ja seinäkivien hakkaajia, jotka rakensivat Davidille huoneen. 1 Aik. 14:1.

12. Ja David ymmärsi Herran vahvistaneen hänet Israelin kuninkaaksi ja korottaneen hänen valtakuntansa, kansansa Israelin tähden.
13. Ja David, tultuansa Hebronista, otti Jerusalemista vielä useampia jalkavaimoja ja vaimoja. Ja Davidille syntyi vielä poikia ja tyttäriä.
1 Aik. 3:9. 14:3.
14. Ja nämät ovat heidän nimensä, jotka hänelle Jerusalemissa syntyivät: Sammua, Sobab, Natan ja Salomo, 1 Aik. 3:5 s.
15. Jibhar, Elisua, Nefeg ja Jafia,
16. Elisama, Eljada ja Elifelet.
17. Mutta kun Filistealaiset kuulivat Davidin voidelluksi Israelin kuninkaaksi, nousivat kaikki Filistealaiset etsimään Davidia. Ja kun David sen kuuli, niin hän meni alas linnaan. 1 Aik. 14:8.
18. Mutta Filistealaiset tulivat ja sijoittivat itsensä Refaimin laaksoon.
Jos. 15:8.
19. Ja David kysyi Herralta, sanoen: „menenkö minä Filistealaisia vastaan? ja annatko heidät minun käsiini?“ Ja Herra sanoi Davidille: „mene, minä annan Filistealaiset sinun käsiisi.“ 1 Sam. 23:2. 30:7 s.
20. Ja David tuli Baal-Perasimiin. Ja David löi heidät siinä, ja sanoi: „Herra on hajoittanut viholliseni minun edessäni, niinkuin tulvan hajoittamat.“ Siitä kutsutaan se paikka Baal-Perasimiksi. Jes. 28:21.
21. Ja he jättivät siihen epäjumalansa; mutta David ja hänen väkensä ottivat ne pois. 1 Aik. 14:12.
22. Mutta Filistealaiset tulivat vielä ja sijoittivat itsensä Refaimin laaksoon.
23. Niin David kysyi Herralta; ja hän vastasi: „älä mene ylös heitä vastaan, vaan kierrä heidän takapuolellensa, että saavutat heidät omenapuiden kohdalla.
24. Ja kun kuulet omenapuitten latvojen kahisevan, niin lähde kiireesti liikkeelle; sillä Herra on silloin lähtenyt ulos sinun edelläsi lyömään Filistealaisten sotajoukkoa.“
25. David teki niinkuin Herra oli hänen käskenyt, ja löi Filistealaiset hamasta Gebasta siihenasti kuin Gaseriin tullaan.

6 Luku.

Jumalan todistuksen-arkki tuodaan takaisin ja asetetaan Jerusalemiin.

Ja David kokosi taas kaikki valitut miehet Israelissa, kolmekymmentä tuhatta. 1 Aik. 13:1 s.
2. Ja David ja kaikki kansa, joka hänen tykönänsä oli, nousi ja läksi Baale-Juudasta, viemään sieltä ylös Jumalan arkkia, joka nimitetään Herran Sebaotin nimen mukaan, joka asuu Kerubimein päällä.
2 Moos. 25:17 s. Jos. 15:9. 60. 1 Sam. 4:4. Ps. 80:2. 99:1 s.
3. Ja he panivat Jumalan arkin uusille vaunuille ja toivat sen Abinadabin huoneesta, joka asui Gibeassa. Mutta Ussa ja Ahjo, Abinadabin pojat, ajoivat näitä uusia vaunuja. 1 Sam. 6:7. 7:1.
4. Ja he toivat sen Abinadabin huoneesta, joka oli Gibeassa, ja saattoivat Jumalan arkkia; ja Ahjo kävi arkin edellä.
5. Ja David ja koko Israelin huone soittivat Herran edessä kaikkinaisilla honkaisilla kanteleilla ja harpuilla, psalttareilla, rummuilla, kulkusilla ja symbaleilla.
6. Mutta kun he tulivat Nahonin riihen tykö, ojensi Ussa kätensä Jumalan arkkiin ja otti siitä kiinni, sillä härjät astuivat tien syrjään.
7. Ja Herran viha syttyi Ussaan, ja Jumala löi hänet maahan hänen tyhmyytensä tähden, niin että hän kuoli siinä Jumalan arkin ääressä.
8. Silloin tuli David murheelliseksi, että Herra niin repäisi Ussan, ja kutsui sen paikan Peres-Ussa tähän päivään asti.
9. Ja David pelkäsi Herraa sinä päivänä ja sanoi: „kuinka tulisi Herran arkki minun tyköni?“
10. Ja David ei tahtonut antaa tuoda sitä tykönsä Davidin kaupunkiin, vaan antoi sen poiketa Gatilaisen Obed-Edomin huoneesen. 2 Sam. 5:7. 9.
11. Ja Herran arkki viipyi kolme kuukautta Gatilaisen Obed-Edomin huoneessa, ja Herra siunasi hänet ja kaiken hänen huoneensa.
12. Mutta kuningas Davidille sanottiin, että Herra oli siunannut Obed-Edomin huoneen ja kaiken, mitä hänellä oli, Jumalan arkin tähden. Niin meni David ja toi Jumalan arkin Obed-Edomin huoneesta Davidin kaupunkiin ilolla,
1 Aik. 15:11 s.
13. Ja kun Herran arkin kantajat olivat käyneet kuusi askeletta, niin uhrattiin härkä ja lihava lammas.
1 Kun. 8:5.
14. Ja David hyppäsi kaikesta voimasta Herran edessä ja oli vaatetettu liinaisella olkavaatteella. Ps. 84:3.
15. Ja David ja koko Israelin huone toivat Herran arkin riemulla ja pasunan helinällä. 1 Aik. 15:16.
16. Ja kun Herran arkki tuli Da-

vidin kaupunkiin, katsoi Mikal, Saulin tytär, akkunasta ja näki kuningas Davidin hyppäävän kaikesta voimastansa Herran edessä; ja hän katsoi hänen ylön sydämmessänsä.
1 Aik. 15:29.
17. Ja he toivat Herran arkin sisälle ja panivat sen paikoillensa keskelle majaa, jonka David oli sille rakentanut. Ja David uhrasi poltto-uhria ja kiitos-uhria Herran edessä.
1 Aik. 15:1. 16:1 s.
18. Ja kun David oli uhrannut poltto-uhrit ja kiitos-uhrit, siunasi hän kansan Herran Sebaotin nimeen.
1 Kun. 8:55.
19. Ja hän jakoi kaikelle kansalle, koko Israelin seurakunnalle, miehille ja naisille, jokaiselle kakun leipää, ja mitan viiniä ja rusinakakun. Sitten meni kaikki kansa matkoihinsa, jokainen huoneesensa.
20. Ja kun David palasi siunaamaan huonettansa, meni Mikal, Saulin tytär, ulos häntä vastaan ja sanoi: „kuinka jalona on Israelin kuningas ollut tänäpänä, joka on paljastanut itsensä palvelijainsa piikain edessä, niinkuin irstaiset ihmiset paljastavat itsensä!“
21. Mutta David sanoi Mikalille: „Herran edessä, joka on minut valinnut isäsi ja koko hänen huoneensa edellä, ja on käskenyt minun olla Herran kansan Israelin päämiehenä, — Herran edessä minä olen iloinnut.
22. Ja minä tahdon vielä tätäkin halvempi olla ja nöyrä omissa silmissäni; mutta minä olen saapa kunnian niiden piikain keskellä, joista puhunut olet.“
23. Ja Mikalilla, Saulin tyttärellä, ei ollut yhtään lasta kuolemapäiväänsä asti.

7 Luku.

David aikoo rakentaa Herralle huonetta; ja saa lupauksen Kristuksesta.

Ja kun kuningas istui huoneessansa, ja Herra oli hänelle antanut levon kaikilta hänen vihollisiltansa ympäristöllä,
1 Aik. 17:1 s.
2. sanoi kuningas profetta Natanille: „katso, minä asun sedripuisessa huoneessa, ja Jumalan arkki asuu vaatemajassa.“ 2 Sam. 5:11. 6:17.
3. Natan sanoi kuninkaalle: „mene ja tee kaikki mitä sydämmessäsi on, sillä Herra on sinun kanssasi!“
4. Mutta tapahtui sinä yönä, että Herran sana tuli profetta Natanille, lausuen:
5. „Mene ja sano palvelijalleni Davidille: näin sanoo Herra: sinäkö minulle huoneen rakennat asuttavakseni? 1 Aik. 22:6 s. Jes. 66:1.
6. Minä en ole asunut huoneessa siitä päivästä, jona minä Israelin lapset johdatin Egyptistä, tähän päivään asti; vaan minä olen vaeltanut majassa ja tabernaklissa.
2 Moos. 26:1 s. 1 Kun. 8:16.
7. Kuhunka ikänä minä vaelsin kaikkein Israelin lasten keskellä, olenko ikänä puhunut jollekulle Israelin suvulle, jonka käskin kaitsemaan kansaani Israelia, ja sanonut: ‚miksette ole rakentaneet minulle sedripuista huonetta?‘
8. Sano siis nyt palvelijalleni Davidille: näin sanoo Herra Sebaot: minä olen ottanut sinut laitumelta, karjassa käymästä, kansani Israelin päämieheksi. 1 Sam. 16.11 s. 2 Sam. 5:2.
Ps. 78:70 s.
9. Ja minä olen ollut sinun kanssasi, missä ikänä olet käynyt, ja olen hävittänyt kaikki vihollisesi sinun edestäsi, ja olen antanut sinulle suuren nimen, niiden suurten nimien vertaisen, jotka ovat maan päällä. 2 Sam. 8:6.
10. Ja minä valmistin kansalleni Israelille sijan ja istutin hänet siinä asumaan, ettei hän enää kulkijana olisi, eikä jumalattomat enää saisi vaivata häntä niinkuin ennen,
2 Moos. 15:17. Ps. 44:3. 80:9.
11. ja siitä päivästä asti, jona minä asetin tuomarit Israelille, minun kansalleni. Ja minä annan sinulle levon kaikilta vihamiehiltäsi, ja Herra ilmoittaa sinulle, että Herra tahtoo tehdä sinulle huoneen.
1 Kun. 8:20.
12. Sitten kun aikasi on täytetty ja sinä lepäät isäisi kanssa, herätän minä sinun siemenesi sinun jälkeesi, joka on sinun ruumiistasi tuleva; ja minä vahvistan hänen valtakuntansa. 1 Kun. 8:19 s.
13. Ja hän rakentaa minun nimelleni huoneen, ja minä vahvistan hänen valtakuntansa istuimen ijankaikkisesti. 1 Kun. 5:5. 6:1. 1 Aik. 28:6 s.
Ps. 89:4 s.
14. Minä olen hänen isänsä, ja hän on minun poikani, niin että, jos hän väärin tekee, rankaisen minä häntä ihmisen vitsalla ja ihmisten lasten haavoilla. 1 Aik. 22:10. Ps. 89:27. Hebr. 1:5.
15. Mutta minun laupeuteni ei eriä hänestä, niinkuin sen eroitin Saulista, jonka siirsin pois edestäsi.
1 Sam. 15:26. Luuk. 1:72.
16. Mutta sinun huoneesi ja valtakuntasi on pysyvä sinun edessäsi

ijankaikkisesti, ja sinun istuimesi
on vahva oleva ijankaikkisesti!"
17. Näiden sanain mukaan ja koko
tämän näyn mukaan puhui Natan
Davidille.
18. Silloin meni kuningas David ja
pysähtyi Herran eteen, ja sanoi:
„kuka olen minä, Herra, Herra, ja
mikä on minun huoneeni, että olet
minut tähän asti saattanut?
1 Mos. 32:10.
19. Ja tämänkin olet vielä vähäksi
lukenut, Herra, Herra, koska olet
myös puhunut palvelijasi huoneelle
kaukaisista asioista! ja tämä on ihmisen
laki, Herra, Herra!
20. Ja mitä David enää sinulle puhuisi?
sinä tunnet palvelijasi, Herra,
Herra! Ps. 139:1.
21. Oman sanasi tähden ja sydämmesi
jälkeen olet sinä tehnyt kaikki
nämä suuret asiat, ilmoittaaksesi
niitä palvelijallesi.
22. Sentähden olet sinä suuresti ylistetty,
Herra Jumala; sillä ei yhtään
ole sinun vertaistasi, eikä ole yhtään
Jumalaa paitsi sinua, kaiken sen
jälkeen, minkä me olemme korvillamme
kuulleet. 5 Moos. 3:24. 4:35.
32:39. 1 Sam. 2.2. Ps. 83:19. 86:10. Jes. 44:6.
45:21. Mark. 12:29, 32.
23. Ja missä on yksikään kansa
maan päällä sinun kansasi Israelin
vertainen? jonka Jumala on mennyt
vapahtamaan itsellensä kansaksi,
ja toimittamaan itsellensä nimeä
ja tekemään senkaltaisia suuria ja
hirmuisia asioita sinun maallasi,
kansasi edessä, jonka sinä vapahdit
itsellesi Egyptistä, pakanain ja heidän
jumalainsa keskeltä.
5 Moos. 4:7 s. 32 s. 33:29. Ps. 147:19 s.
24. Ja sinä olet vahvistanut itsellesi
Israelin omaksi kansaksesi ijankaikkisesti,
ja sinä, Herra, olet tullut
heidän Jumalaksensa.
25. Niin vahvista nyt, Herra Jumala,
ijankaikkisesti se sana, jonka olet
puhunut palvelijastasi ja hänen
huoneestansa, ja tee niinkuin puhunut
olet!
26. Ja sinun nimesi tulkoon suureksi
ijankaikkisesti, että sanotaan:
,Herra Sebaot on Israelin Jumala!'
Ja palvelijasi Davidin huone olkoon
pysyväinen sinun edessäsi!
27. Sillä sinä, Herra Sebaot, Israelin
Jumala, olet ilmoittanut palvelijallesi
ja sanonut: „minä rakennan
sinulle huoneen;' sentähden on
palvelijasi rohjennut tämän rukouksen
sinun puoleesi rukoilla.
28. Ja nyt Herra, Herra, sinä olet
Jumala, ja sinun sanasi ovat totuus;
ja sinä olet nämä hyvät luvannut
palvelijallesi,
29. Niin rupea nyt siunaamaan palvelijasi
huonetta, että se olisi ijankaikkisesti
sinun edessäsi, sillä sinä
Herra, Herra, olet sen puhunut, sinun
siunauksestasi olkoon palvelijasi
huone siunattu ijankaikkisesti!"

8 Luku.

Davidin voitot, hallitus ja virkamiehet.

Ja sitten tapahtui, että David löi
Filistealaiset ja nöyryytti heidät;
ja David otti vallan suitset Filistealaisten
käsistä. 1 Aik. 18:1 s.
2. Ja hän löi Moabilaiset, pani heidät
maahan makaamaan ja mittasi
heitä nuoralla; ja hän mittasi kaksi
nuoraa tapettavaksi ja yhden nuoran
elämään jätettäväksi. Ja Moabilaiset
tulivat Davidi.. palvelijoiksi,
ja toivat hänelle lahjoja.
3. Ja David löi myös Hadadeserin,
Rehobin pojan, Soban kuninkaan,
hänen mennessä kääntämään kättänsä
Eufratin virran puoleen. 1 Sam. 14.47.
4. Ja David otti häneltä tuhannen
ja seitsemän sataa hevosmiestä ja
kaksikymmentä tuhatta jalkamiestä,
ja raiskasi kaikki vaunuhevoset,
mutta jätti sata hevosta raiskaamatta.
Jos. 11:6.
5. Niin tulivat Syrialaiset Damaskosta
auttamaan Hadadeseriä, Soban
kuningasta: ja David löi Syrialaisia
kaksikolmattakymmentä tuhatta
miestä.
6. Ja David asetti vartijajoukkoja
Damasko-Syriaan. Näin tulivat Syrialaiset
Davidin palvelijoiksi ja toivat
hänelle lahjoja; sillä Herra auttoi
Davidia, mihin ikänä hän meni.
7. Ja David otti Hadadeserin palvelijain
kultaiset kilvet ja vei ne
Jerusalemiin.
8. Mutta Betakista ja Berotaista,
Hadadeserin kaupungeista, otti kuningas
David aivan paljon vaskea.
9. Kun Toi, Hamatin kuningas,
kuuli Davidin lyöneen koko Hadadeserin
sotaväen, 1 Aik. 18:9.
10. lähetti hän poikansa Joramin
kuningas Davidin tykö, tervehtimään
häntä ystävällisesti ja siunaamaan
häntä, että hän oli sotinut Hadadeserin
kanssa ja lyönyt hänet; sillä
Toi piti sotaa Hadadeserin kanssa;
ja hänen kädessänsä oli hopiaisia,
kultaisia ja vaskisia astioita.
11. Nekin pyhitti kuningas David
Herralle, sen hopian ja kullan kanssa,
jonka hän pyhitti Herralle kaikilta
pakanoilta, jotka hän oli vaatinut
allensa:

12. Syrialaisilta ja Moabilaisilta, Ammonin lapsilta, Filistealaisilta, Amalekilaisilta, ja Hadadeserin, Rehobin pojan, Soban kuninkaan, saaliista.
13. Ja David teki itsensä kuuluisaksi, kun hän palasi lyömästä Syrialaisia Suolalaaksossa, kahdeksantoistakymmentä tuhatta. Ps. 60:2.
14. Ja hän asetti vartijajoukot Edomiin; koko Edomiin asetti hän vartijajoukkoja, ja kaikki Edomilaiset tulivat Davidin palvelijoiksi, sillä Herra auttoi Davidia, mihin ikänä hän meni. 4 Moos. 24:18. 2 Kun. 8:20 s.
15. Ja David oli kaiken Israelin kuningas, ja hän toimitti lain ja oikeuden kaikelle kansallensa.
16. Ja Joab, Serujan poika, oli sotajoukon päällä, mutta Josafat, Ahiludin poika, oli kansleri.
2 Sam. 20:23 s. 1 Aik. 18:15 s.
17. Sadok, Ahitobin poika, ja Ahimelek, Abjatarin poika, olivat papit; Seraja oli kirjoittaja.
18. Benaja, Jojadan poika, oli Kretiläisten ja Pletiläisten (henkivartioväen) päällikkö; ja Davidin pojat olivat hänen uskotut miehensä.
1 Kun. 1:38.

9 Luku.

Mefiboset ja Siba.

Ja David sanoi: „lieneekö joku vielä jäänyt Saulin huoneesta, että tekisin hänelle laupeuden Jonatanin tähden?“
2. Niin oli palvelija Saulin huoneesta, Siba nimeltä, sen kutsuivat he Davidin eteen. Ja kuningas sanoi hänelle: „oletko Siba?“ Hän sanoi: „olen, palvelijasi.“
3. Kuningas sanoi: „eikö enää ole yhtään Saulin suvusta, että tekisin Jumalan laupeuden hänelle?“ Siba sanoi kuninkaalle: „vielä on Jonatanin poika, rampa jaloista.“
1 Sam. 20:14 s. 2 Sam. 4:4.
4. Kuningas sanoi hänelle: „missä hän on?“ Siba sanoi kuninkaalle: „katso, hän on Lodebarissa, Ammielin pojan, Makirin, huoneessa.“
5. Niin kuningas David lähetti ja antoi tuoda hänet Lodebarista, Ammielin pojan, Makirin, huoneesta.
6. Kun Mefiboset, Saulin pojan, Jonatanin, poika, tuli Davidin tykö, heittäysi hän kasvoillensa ja kumarsi. Ja David sanoi: „Mefiboset!“ Hän vastasi: „tässä olen, palvelijasi.“
7. David sanoi hänelle: „älä pelkää; sillä minä totisesti teen laupeuden sinulle isäsi Jonatanin tähden; ja minä annan sinulle kaikki isäsi Saulin pellot jälleen, ja sinä syöt jokapäivä leipää minun pöydässäni.“
8. Hän kumarsi ja sanoi: „kuka olen minä, palvelijasi, että käänsit itsesi kuolleen koiran puoleen, niinkuin minä olen?“ 1 Sam. 24:15.
2 Sam. 3:8 2 Kun. 8:13.
9. Niin kutsui kuningas Siban, Saulin palvelijan, ja sanoi hänelle: „minä olen antanut herrasi pojalle kaiken, mikä on ollut Saulin oma ja koko hänen sukunsa oma.
10. Ja viljele sinä, ja lapsesi, ja palvelijasi hänen peltojansa ja korjaa herrasi pojalle leiväksi ja ravinnoksi. Mutta Mefiboset, herrasi poika, syököön jokapäivä leipää minun pöydässäni!“ Ja Siballa oli viisitoista poikaa ja kaksikymmentä palvelijaa. 2 Sam. 16.3.
11. Ja Siba sanoi kuninkaalle: „kaikki mitä herrani kuningas on palvelijallensa käskenyt, sen tekee palvelijasi.“ Ja Mefiboset söi kuninkaan pöydässä, niinkuin yksi hänen lapsistansa.
12. Ja Mefibosetilla oli vähäinen poika, nimeltä Miika; mutta kaikki, jotka asuivat Siban huoneessa, olivat Mefibosetin palvelijoita.
13. Ja Mefiboset asui Jerusalemissa, sillä hän söi jokapäivä kuninkaan pöydässä. Ja hän ontui molemmista jaloistansa.

10 Luku.

Ammonin lasten ja Syrialaisten sota.

Sitten tapahtui, että Ammonin lasten kuningas kuoli, ja hänen poikansa Hanun hallitsi hänen sijassansa. 1 Aik. 19:1 s.
2. Niin sanoi David: „minä teen laupeuden Hanunille, Nahaksen pojalle, niinkuin hänen isänsä teki laupeuden minulle.“ Ja hän lähetti palvelijansa lohduttamaan häntä hänen isänsä tähden. Kun Davidin palvelijat tulivat Ammonin lasten maahan,
3. niin sanoivat Ammonin lasten ylimmäiset herrallensa Hanunille: „luuletko Davidin kunnioittavan isääsi sinun edessäsi, että hän on lähettänyt lohduttajat sinun tykösi? Eikö hän ole lähettänyt palvelijoitansa kaupunkia tutkistelemaan ja vakoamaan ja hävittämään?“
4. Silloin otti Hanun Davidin palvelijat, ja ajeli puolen heidän partaansa, ja leikkasi puolen heidän vaatteistansa liki suolivyöhön asti, ja laski heidät menemään.
5. Kun se ilmoitettiin Davidille, lähetti hän heitä vastaan, sillä miehet

olivat suuresti pilkatut; ja kuningas antoi heille sanoa: „olkaat Jerikossa, siksi kuin partanne kasvaa, ja sitte tulkaat takaisin."
6. Kun Ammonin lapset näkivät itsensä haisevan Davidin edessä, lähettivät he ja palkkasivat Bet-Rehobin Syrialaisia ja Soban Syrialaisia, kaksikymmentä tuhatta jalkamiestä, ja Maakan kuninkaalta tuhannen miestä ja Tobin miehiä kaksitoista tuhatta miestä. 1 Moos. 34:30. 1 Aik. 19:6 s.
7. Kun David sen kuuli, lähetti hän Joabin koko urhoollisen sotajoukon kanssa.
8. Ja Ammonin lapset läksivät ulos ja asettuivat sotarintaan kaupungin portin eteen. Mutta Syrialaiset Sobasta ja Rehobista, ja Tobin ja Maakan miehet olivat erillänsä kedolla.
9. Kun Joab näki sotarinnan olevan vastassansa edestä ja takaa, valitsi hän kaikkia Israelin parhaita miehiä, ja asetti ne Syrialaisia vastaan.
10. Ja muun väen antoi hän veljensä Abisain käden alle, joka asettui Ammonin lapsia vastaan.
11. Ja hän sanoi: „jos Syrialaiset tulevat minua voimallisemmaksi, niin tule avukseni; ja jos Ammonin lapset tulevat sinua voimallisemmaksi, niin minä tulen sinun avuksesi.
12. Ole miehuullinen, ja olkaamme vahvat kansamme puolesta ja meidän Jumalamme kaupunkien puolesta, ja Herra tehköön niinkuin hänen kelpaa!"
13. Ja Joab väkinensä läksi sotimaan Syrialaisia vastaan; ja he pakenivat hänen edestänsä.
14. Ja kun Ammonin lapset näkivät Syrialaiset pakenevan, pakenivat hekin Abisain edestä ja menivät kaupunkiin. Niin palasi Joab Ammonin lasten tyköä ja tuli Jerusalemiin.
15. Ja kun Syrialaiset näkivät itsensä Israelilta lyödyiksi, kokoontuivat he yhteen.
16. Ja Hadadeser tuotti ne Syrialaiset, jotka asuivat virran toisella puolella, ja he tulivat Helamiin; ja Sobak, Hadadeserin sodanpäämies, meni heidän edellänsä.
17. Kun se ilmoitettiin Davidille, kokosi hän kaiken Israelin, ja meni Jordanin ylitse, ja tuli Helamiin; ja Syrialaiset asettuivat Davidia vastaan, sotimaan hänen kanssansa.
18. Mutta Syrialaiset pakenivat Israelin edestä, ja David löi heistä seitsemän sataa vaunua ja neljäkymmentä tuhatta ratsasmiestä, ja hän löi sodanpäämiehen Sobakin, ja hän kuoli siinä. 1 Aik. 19:18.
19. Kun kaikki ne kuninkaat, jotka olivat Hadadeserin alla, näkivät itsensä lyödyiksi Israelilta, tekivät he Israelin kanssa rauhan, ja olivat heille alamaiset. Ja Syrialaiset eivät enää uskaltaneet auttaa Ammonin lapsia.

11 Luku.

Rabba piiritetään. Davidin lankeemus.

Ja kun se vuoden aika joutui, jolloin kuningasten tapa oli sotaan mennä, lähetti David Joabin ja palvelijansa hänen kanssansa ja kaiken Israelin, hukuttamaan Ammonin lapsia, ja he piirittivät Rabbaa. Mutta David jäi Jerusalemiin.
2 Sam. 12:26 s. 1 Aik. 20:1.
2. Ja tapahtui, että David ehtoopuolella nousi vuoteeltansa, ja käyskenteli kuninkaan huoneen katolla, ja näki katolta vaimon pesevän itseänsä; ja vaimo oli sangen ihana näkyänsä.
3. Ja David lähetti ja tiedusti vaimoa, ja sanottiin. „eikö tämä ole Batseba, Eliamin tytär, Hetiläisen Urijan vaimo?"
4. Ja David lähetti sanansaattajat ja antoi tuoda hänet. Ja hän tuli hänen tykönsä, ja kuningas makasi hänen kanssansa; mutta hän puhdisti itsensä saastaisuudestansa, ja palasi kotiansa. 3 Moos. 15:18 s.
5. Ja vaimo tuli raskaaksi, ja lähetti ja ilmoitti sen Davidille, sanoen: „minä olen tullut raskaaksi."
6. Niin lähetti David Joabin tykö tämän sanan: „lähetä minun tyköni Hetiläinen Urija." Ja Joab lähetti Urijan Davidin tykö.
7. Ja kun Urija tuli hänen tykönsä, kysyi David, kuinka Joab ja kansa voivat ja kuinka sota menestyi.
8. Ja David sanoi Urijalle: „mene kotiasi ja pese jalkasi." Ja kun Urija läksi kuninkaan huoneesta, seurasi häntä kohta kuninkaan lahja.
9. Ja Urija pani maata kuninkaan huoneen oven eteen kaikkien herransa palvelijain kanssa, eikä mennyt kotiansa.
10. Kun Davidille sanottiin: „ei Urija ole mennyt kotiansa", sanoi David Urijalle. „etkö tullut matkasta? mikset mennyt kotiasi?"
11. Mutta Urija sanoi Davidille: „arkki ja Israel ja Juuda makaavat majoissa herrani Joab ja herrani palvelijat makaavat kedolla, ja minä menisin kotiani syömään, juomaan ja makaamaan vaimoni tykö-

nä? Niin totta kuin sinä elät ja sinun sielusi elää, en tee minä sitä!"
1 Sam. 4:4.
12. David sanoi Urijalle: ,.niin ole vielä tämä päivä tässä, huomenna lasken minä sinut menemään." Niin Urija oli sen päivän Jerusalemissa ja toisen päivän.
13. Ja David kutsui hänet kanssansa syömään ja juomaan, ja juovutti hänet. Mutta illalla läksi hän ulos ja pani vuoteesensa levätä herransa palvelijain kanssa, eikä mennyt kotiansa.
14. Seuraavana aamuna kirjoitti David Joabille kirjeen, ja lähetti sen Urijaa myöten.
15. Ja hän kirjoitti kirjeesen näin: ,,pankaat Urija kovimman sodan rintaan, ja kääntykäät hänen tyköänsä takaperin, että hän lyötäisiin ja kuolisi."
16. Kun Joab piiritti kaupunkia, asetti hän Urijan siihen paikkaan, missä hän tiesi väkevimmät sotamiehet olevan.
17. Ja kun kaupungin miehet ryntäsivät ulos ja sotivat Joabia vastaan, kaatui kansaa, Davidin palvelijoita, ja Hetiläinen Urijakin kuoli.
18. Niin Joab lähetti ja antoi sanoa Davidille kaikki tapaukset sodassa.
19. Ja hän käski sanansaattajaa, sanoen. ,,kun olet puhunut kuninkaalle kaikki sodan tapaukset,
20. ja jos niin on, että kuningas vihastuu ja sanoo sinulle: ,miksi te niin lähes kaupunkia astuitte sotimaan? Ettekö tietäneet, että muurin päältä ammutaan?
21. Kuka löi Abimelekin, Jerubbesetin pojan? Eikö vaimo paiskannut myllynkiven kappalta muurilta hänen päällensä, että hän kuoli Tebesessä? Miksi te astuitte niin lähes muuria?' Niin sano: ,palvelijasi Urijakin, Hetiläinen, on kuollut'."
Tuom. 9:53.
22. Sanansaattaja meni, ja tuli ja kertoi Davidille kaikki nämät, joiden tähden Joab hänet oli lähettänyt.
23. Ja sanansaattaja sanoi Davidille: ,,miehet voittivat meidät ja tulivat ulos kedolle meitä vastaan; mutta me löimme heidät takaperin kaupungin porttiin asti.
24. Ja ampujat ampuivat muurilta palvelijoitasi ja tappoivat muutamia kuninkaan palvelijoita; ja palvelijasi Urijakin, Hetiläinen, kuoli"
25. David sanoi sanansaattajalle: ,,sano näin Joabille: ,älä sitä pahaksesi pane, sillä miekka syö milloin yhden milloin toisen; vahvista sota kaupunkia vastaan, että kukistaisit sen!' Ja rohkaise sinä häntä."
26. Ja kun Urijan vaimo kuuli miehensä Urijan kuolleeksi, murehti hän miestänsä.
27. Mutta murhe-ajan kuluttua, lähetti David ja antoi tuoda hänet huoneesensa; ja hän tuli hänen vaimoksensa ja synnytti hänelle pojan. Mutta se työ, jonka David teki, oli paha Herran edessä. Syr. 22:13.

12 Luku.

Natan saattaa Davidin katumaan. Davidin rangaistus.

Ja Herra lähetti Natanin Davidin tykö. Kun hän tuli hänen tykönsä, sanoi hän hänelle: ,,kaksi miestä oli yhdessä kaupungissa, toinen rikas ja toinen köyhä.
2. Rikkaalla oli aivan paljon lampaita ja karjaa.
3. Mutta köyhällä ei ollut mitään muuta kuin yksi pieni karitsa, jonka hän oli ostanut; ja hän elätti sen, ja se kasvoi suureksi hänen tykönänsä ja yhdessä hänen lastensa kanssa; hänen leipä-palastansa se söi, ja joi hänen juoma-astiastansa, ja makasi hänen sylissänsä, ja se oli hänelle niinkuin tytär.
4. Niin rikkaalle miehelle tuli vieras; ja hän ei raskinut ottaa omista lampaistansa eikä karjastansa, valmistaaksensa vieraalle, joka oli tullut hänen tykönsä; vaan hän otti köyhän miehen lampaan ja valmisti vieraalle, joka oli tullut hänen tykönsä."
5. Silloin Davidin viha syttyi suuresti sitä miestä kohtaan, ja hän sanoi Natanille: ,,niin totta kuin Herra elää, se mies, joka sen teki, on kuoleman lapsi;
6. ja lampaan hän maksakoon neljäkertaisesti, koska hän tämän teki, eikä säälinyt häntä!" 2 Moos. 22:1.
7. Mutta Natan sanoi Davidille: ,,sinä olet se mies! Näin sanoo Herra, Israelin Jumala: ,minä olen voidellut sinut Israelin kuninkaaksi ja pelastanut sinut Saulin kädestä,
1 Sam. 16:1, 13.
8. ja antanut sinulle herrasi huoneen ja hänen vaimonsa sinun syliisi, ja antanut sinulle Israelin ja Juudan huoneen; ja jos siinä vähä oli, niin olisinpa sen ja sen vielä lisännyt sinulle.
9. Miksi olet ylenkatsonut Herran sanan, tehden pahaa hänen silmäinsä edessä? Urijan, Hetiläisen, olet sinä lyönyt miekalla, ja hänen vaimonsa olet sinä ottanut itsellesi vai-

moksi; mutta hänet olet sinä tappanut Ammonin lasten miekalla.
2 Sam. 11:15 s., 27.
10. Niin ei ole miekka lakkaava sinun huoneestasi ijankaikkisesti, koska olet katsonut minut ylön, ja ottanut Hetiläisen Urijan vaimon itsellesi vaimoksi.'
11. Näin sanoo Herra: ,katso, minä herätän pahaa sinulle omasta huoneestasi, ja otan vaimosi sinun silmäisi nähden, ja annan ne lähimmäisellesi, ja hän makaa heidät valoisalla päivällä. 5 Moos. 28:30. 2 Sam. 13:1 s. 15:1 s. 16:22. 18:9 s. 1 Kun. 1:5 s.
12. Sillä sinä olet sen tehnyt salaisesti; mutta minä teen tämän koko Israelin edessä ja auringon valossa!"
13. Silloin David sanoi Natanille: „minä olen syntiä tehnyt Herraa vastaan." Natan sanoi Davidille: „niin on Herrakin syntisi ottanut pois, ett'ei sinun pidä kuoleman.
Ps. 51:1 s. Syr. 47:13.
14. Mutta koska olet tällä työllä saattanut Herran viholliset pilkkaamaan, on se poika, joka sinulle on syntynyt, totisesti kuoleva." 2 Sam. 11:27.
15. Ja Natan meni kotiansa. Mutta Herra löi lapsen, jonka Urijan vaimo oli Davidille synnyttänyt, niin että se sairasti kuolemallansa.
16. Ja David etsi Jumalaa lapsen tähden; ja David paastosi paljon, ja meni ja makasi yön maan päällä.
17. Niin nousivat hänen huoneensa vanhimmat nostamaan häntä maasta; mutta ei hän tahtonut, eikä syönyt leipää heidän kanssansa.
18. Seitsemäntenä päivänä kuoli lapsi; mutta ei Davidin palvelijat tohtineet sanoa hänelle lasta kuolleeksi, sillä he ajattelivat: ,katso, kun lapsi vielä eli, puhuimme me hänen kanssansa, eikä hän kuullut meidän ääntämme, kuinka paljo enemmin hän nyt tulisi murheelliseksi, jos sanoisimme hänelle: lapsi on kuollut?'
19. Kun David näki palvelijansa hiljaa puhuvan keskenänsä, ymmärsi hän lapsen kuolleeksi, ja sanoi palvelijoillensa: „kuoliko lapsi?" He sanoivat: „kuoli."
20. Niin David nousi maasta, pesi ja voiteli itsensä, ja muutti toiset vaatteet yllensä ja meni Herran huoneesen, ja rukoili, ja tuli kotiansa, ja antoi panna ruokaa eteensä ja söi.
21. Niin sanoivat hänen palvelijansa hänelle: „mikä on tämä, minkä teet? lapsen eläissä paastosit sinä ja itkit, mutta lapsen kuoltua nouset sinä ja syöt?"
22. Hän sanoi: „lapsen eläissä minä paastosin ja itkin; sillä minä ajattelin: ,kuka tietää, ehkä on Herra minulle armollinen, että lapsi saisi elää.'
23. Mutta nyt on se kuollut; mitä minä enää paastoisin; taidanko enää palauttaa hänet? Minä menen hänen tykönsä, mutta ei hän palaja minun tyköni!"
24. Ja kun David oli lohduttanut vaimoansa Batsebaa, meni hän hänen tykönsä ja makasi hänen kanssansa. Ja hän synnytti pojan, ja hän antoi hänelle nimen Salomo. Ja Herra rakasti häntä, 1 Aik. 22:9. Matt. 1:6.
25. ja lähetti profetta Natanin kautta sanan, ja hän antoi hänelle nimeksi Jedidja Herran tähden.
26. Ja Joab soti Ammonin lasten Rabbaa vastaan ja voitti sen kuninkaan kaupungin.
27. Ja Joab lähetti sanansaattajat Davidille ja sanoi hänelle: „minä olen sotinut Rabbaa vastaan ja olen voittanut vesi-kaupungin; 1 Aik. 20:1 s.
28. niin kokoa nyt jäänyt kansa, ja piiritä kaupunki, ja voita se, etten minä sitä voittaisi, eikä minulle siitä nimi olisi."
29. Niin David kokosi kaiken kansan, ja matkusti Rabbaan ja soti sitä vastaan, ja voitti sen.
30. Ja hän otti heidän kuninkaansa kruunun hänen päästänsä, — se painoi talentin kultaa ja siinä oli kalliita kiviä, — ja se pantiin Davidin päähän. Ja hän vei paljon saalista kaupungista ulos.
31. Ja kansan, joka siellä oli, vei hän ulos, pani sahain, rauta-aseitten ja kirvesten alle, ja poltti heidät tiiliuuneissa (Molokille). Niin hän teki kaikille Ammonin lasten kaupungeille. Ja David ja kaikki kansa palasi Jerusalemiin.

13 Luku.

Tamar häväistään. Amnon tapetaan.

Ja tapahtui sitten, että Absalomilla, Davidin pojalla, oli kaunis sisar, jonka nimi oli Tamar; ja Amnon, Davidin poika, rakasti häntä,
2 Sam. 3:2.
2. Ja Amnonilla oli kova tuska, niin että oli sairaaksi tulemallansa sisarensa Tamarin tähden; sillä hän oli neitsyt, ja Amnonin silmissä näkyi mahdottomaksi jotakin hänelle tehdä.
3. Mutta Amnonilla oli ystävä, jonka nimi oli Jonadab, Davidin veljen, Simean, poika; ja Jonadab oli sangen kavala mies. 1 Sam. 16:9. 2 Sam. 21:21. 1 Aik. 2:13.

4. Hän sanoi hänelle: ,,kuninkaan
poika, miksi niin laihdut päivä päi-
vältä? Etkö minulle sitä sano?" Niin
sanoi Amnon hänelle: ,,minä rakas-
tan Tamaria, veljeni Absalomin si-
sarta."
5. Jonadab sanoi hänelle: ,,pane
maata vuoteellesi ja tekeydy sairaak-
si; ja kun isäsi tulee katsomaan si-
nua, niin sano hänelle: ,tulkoon si-
sareni Tamar ruokkimaan minua
ja valmistamaan ruokaa minulle,
että minä näkisin sen ja söisin hä-
nen kädestänsä."
6. Niin Amnon pani maata ja te-
keytyi sairaaksi. Kun kuningas tuli
häntä katsomaan, sanoi Amnon ku-
ninkaalle: ,,tulkoon sisareni Tamar
valmistamaan minun silmieni edes-
sa kaksi herkkua, että minä söisin
hänen kädestänsä."
7. Ja David lähetti sanan Tamarille
huoneesen ja antoi sanoa hänelle:
,,mene veljesi Amnonin huoneesen
ja valmista hänelle ruokaa."
8. Tamar meni veljensä Amnonin
huoneesen, ja hän makasi vuoteessa.
Ja hän otti taikinan, sotki ja val-
misti sen hänen silmäinsä edessä,
ja kypsensi herkut.
9. Ja hän otti pannun ja kaasi hä-
nen eteensä; mutta ei hän tahtonut
syödä. Ja Amnon sanoi: ,,antakaat
kaikki mennä ulos minun tyköäni!"
Niin menivät kaikki ulos hänen ty-
köänsä.
10. Niin sanoi Amnon Tamarille:
,,kanna ruoka kamariin, että söisin
kädestäsi." Ja Tamar otti herkun,
jonka hän oli valmistanut, ja kan-
toi kamariin veljellensä Amnonille.
11. Ja kun hän taritsi hänelle syö-
dä, tarttui hän häneen ja sanoi hä-
nelle: ,,tule, sisareni, makaa minun
kanssani!"
12. Mutta hän sanoi: ,,ei, veljeni,
älä minua häpäise! sillä ei niin pidä
tehtämän Israelissa. Älä tee tätä hul-
luutta! 3 Moos. 18:9. 20:17. 5 Moos. 27:22.
13. Kuhunka minä kantaisin häpi-
äni? Ja sinä tulisit tyhmäin lukuun
Israelissa. Puhu nyt kuninkaan kans-
sa; sillä ei hän sinulta minua kiellä."
14. Mutta ei hän tahtonut kuulla
häntä, vaan voitti hänen, häpäisi ja
makasi hänen.
15. Sitten vihasi Amnon häntä san-
gen suurella vihalla, niin että viha,
jolla hän häntä vihasi, oli suurempi
sitä rakkautta, jolla hän ennen oli
häntä rakastanut. Ja Amnon sanoi
hänelle: ,,nouse ja mene!"
16. Mutta hän sanoi: ,,eikö tämä
pahuus ole suurempi kuin toinen,
jonka olet tehnyt minulle, tämä, et-
tä ajat minut ulos?" Mutta ei hän
tahtonut kuulla häntä.
17. Ja hän kutsui nuorukaisensa,
joka häntä palveli, ja sanoi: ,,aja tä-
mä ulos minun tyköäni, ja sulje ovi
kiinni hänen peräänsä!"
18. Ja hänen yllänsä oli pitkä ha-
me; sillä senkaltaisilla hameilla oli-
vat kuninkaan tyttäret koko neitsyy-
tensä ajan vaatetetut. Ja kun hä-
nen palvelijansa oli hänet ajanut ulos
ja sulkenut oven hänen peräänsä,
19. heitti Tamar tuhkaa päänsä pääl-
le, ja repäisi rikki sen pitkän ha-
meen, joka hänen yllänsä oli, ja pa-
ni kätensä päänsä päälle, ja huusi
mennessänsä. Job. 2:12. Jer. 2:37.
20. Ja hänen veljensä Absalom sa-
noi hänelle: ,,onko veljesi Amnon
ollut sinun kanssasi? Ole ääneti,
sisareni; se on sinun veljesi, älä sitä
niin pane sydämmeesi!" Niin Ta-
mar jäi murehtien veljensä Absalo-
min huoneesen.
21. Ja kun kuningas David kuuli
kaikki nämä, vihastui hän suuresti.
22. Mutta ei Absalom puhunut Am-
nonille, ei pahaa eikä hyvää; sillä
Absalom vihasi Amnonia, sentähden
että hän häpäisi hänen sisarensa
Tamarin.
23. Kahden vuoden perästä oli Ab-
salomilla lammasten keritsijöitä
Baal-Hasarissa, joka on Efraimin
äärellä; ja Absalom kutsui kaikki
kuninkaan lapset.
24. Ja Absalom tuli kuninkaan ty-
kö ja sanoi: ,,katso, palvelijallasi
ovat nyt lammasten keritsijät: mi-
nä rukoilen, että kuningas palveli-
joinensa tulisi palvelijansa tykö."
1 Sam. 25:2. 36.
25. Mutta kuningas sanoi Absalo-
mille: ,,ei niin, poikani, älkäämme
kaikki menkö, ettemme tekisi si-
nulle vaivaa." Ja vaikka hän suu-
resti rukoili häntä, ei hän kuiten-
kaan tahtonut mennä, vaan siunasi
häntä.
26. Absalom sanoi: ,,jollet sinä tule,
niin salli veljeni Amnonin käydä
meidän kanssamme!" Kuningas sa-
noi hänelle: ,,mitä hän menisi si-
nun kanssasi?"
27. Mutta Absalom vaati häntä, ja
hän antoi Amnonin ja kaikkien ku-
ninkaan lasten mennä hänen kans-
sansa.
28. Ja Absalom käski palvelijoitan-
sa ja sanoi: ,,tarkatkaat, kun Am-
non tulee iloiseksi viinistä ja minä
sanon teille: ,lyökäät Amnon!', niin
tappakaat hänet; älkäät peljätkö,

sillä minä olen sen teille käskenyt; olkaat vaan rohkiat ja miehuulliset siihen."
29. Ja Absalomin palvelijat tekivät Amnonille, niinkuin Absalom oli käskenyt. Niin kaikki kuninkaan lapset nousivat, ja jokainen istui muulinsa selkään ja pakeni.
2 Sam. 18:9. 1 Kun. 1:33.
30. Ja heidän vielä tiellä ollessa, tuli sanoma Davidille: ,,Absalom on lyönyt kaikki kuninkaan lapset, niin ettei yksikään heistä ole jäänyt."
31. Ja kuningas nousi ja repäisi vaatteensa rikki, ja heitti itsensä maahan; ja kaikki palvelijat seisoivat hänen ympärillänsä revityissä vaatteissa.
32. Niin vastasi Jonadab, Davidin veljen, Simean, poika, ja sanoi: ,,älköön herrani ajatelko, että kaikki nuorukaiset, kuninkaan pojat, ovat tapetut, vaan ainoastansa Amnon on kuollut; sillä se on ollut päätetty Absalomin mielessä siitä päivästä asti, jona hän häpäisi hänen sisarensa Tamarin.
33. Niin älköön herrani kuningas panko sydämmellensä, ajatellen, että kaikki kuninkaan lapset ovat kuolleet; sillä Amnon vaan on kuollut."
34. Ja Absalom pakeni. Ja palvelija, joka vartijana oli, nosti silmänsä ja katso, suuri joukko kansaa tuli tiellä toinen toisensa perästä vuoren kupeella.
35. Ja Jonadab sanoi kuninkaalle: ,,katso, kuninkaan lapset tulevat; niinkuin palvelijasi on sanonut, niin on nyt tapahtunut."
36. Ja katso, kun hän lakkasi puhumasta, tulivat kuninkaan lapset, korottivat äänensä ja itkivät. Kuningas ja kaikki hänen palvelijansa itkivät myös ääneensä katkerasti.
37. Mutta Absalom pakeni ja meni Talmain, Gesurin kuninkaan, Ammihudin pojan tykö. Ja David murehti poikansa tähden kaikki päivät.
2 Sam. 3:3.
38. Mutta kun Absalom oli paennut ja matkustanut Gesuriin, oli hän siellä kolme ajastaikaa.
39. Ja kuningas David luopui menemästä Absalomia vastaan; sillä hän oli jo lohdutettu Amnonin kuolemasta.

14 Luku.

Absalom tulee takaisin Jerusalemiin; hänen kauneutensa ja lapsensa. Absalom pääsee isänsä kasvoja näkemään.

Ja Joab, Serujan poika, ymmärsi kuninkaan sydämmen olevan Absalomia vastaan.
2. Niin Joab lähetti Tekoaan ja tuotti sieltä toimellisen naisen, ja sanoi hänelle: ,,tekeydy nyt murheelliseksi, ja pue murhevaatteet päällesi, äläkä voitele itseäsi öljyllä; vaan ole niinkuin vaimo, joka jo kauan aikaa on murehtinut kuollutta;
2 Aik. 11:6.
3. ja mene kuninkaan tykö ja puhu hänelle näin ja näin." Ja Joab pani sanat hänen suuhunsa.
4. Ja Tekoan vaimo puhui kuninkaalle, heittäysi maahan kasvoillensa, kumarsi ja sanoi: ,,auta, kuningas!"
5. Kuningas sanoi hänelle: ,,mikä sinun on?" Hän sanoi: ,,voi, minä olen leskivaimo, ja mieheni on kuollut.
6. Ja sinun piiallasi oli kaksi poikaa; ne riitelivät keskenänsä kedolla, ja kun siellä ei ollut, joka heidät eroitti, niin löi toinen toista ja tappoi hänet.
7. Ja katso, nyt nousee koko sukukunta piikaasi vastaan ja sanoo ,anna tänne veljensä tappaja, että hänet tappaisimme veljensä sielun tähden, jonka hän tappanut on, ja hukuttaisimme perillisenkin.' Ja he sammuttavat viimeisen kipinäni, eivätkä jätä miehelleni nimeä eikä jälkeläistä maan päällä."
5 Moos. 19:11 s.
8. Kuningas sanoi vaimolle: ,,mene kotiasi, ja minä tahdon antaa käskyn sinun hyväksesi."
9. Ja Tekoan vaimo sanoi kuninkaalle: ,,herrani kuningas, se rikos olkoon minun päälläni ja isäni huoneen päällä; mutta kuningas ja hänen istuimensa olkoon viaton!"
10. Kuningas sanoi: ,,joka puhuu sinua vastaan, tuo se minun tyköni; eikä hän enää ahdista sinua."
11. Hän sanoi: ,,muistakoon nyt kuningas Herraa Jumalaansa, ettei veren kostaja tekisi surmaa vielä suuremmaksi, ja ettei poikaani surmattaisi!" Hän sanoi: ,,niin totta kuin Herra elää, ei ole hiuskarvakaan putoova pojastasi maan päälle!"
4 Moos. 35:10 s. 5 Moos. 19:2 s. Jos. 20:1 s.
12. Mutta vaimo sanoi: ,,salli nyt piikasi puhua jotakin herralleni kuninkaalle!" Hän sanoi: ,,puhu."
13. Vaimo sanoi: ,,miksi on sinulla senkaltaisia mielessä Jumalan kansaa vastaan? kun kuningas senkaltaisia sanoja on puhunut, on hän kuin vianalainen, koska ei kuningas tuota pakolaistansa jälleen.
14. Sillä me tosin kuolemme ja katoamme niinkuin maahan kaadettu

vesi, jota ei pidätetä; eikä Jumalakaan ota henkeä pois, vaan hänellä on se mieli, ettei hän hyljättyä peräti hylkäisi tyköänsä. Ps 30:6. 89:49. Hes. 18:23,32. 33:11.

15. Niin olen nyt tullut puhumaan senkaltaisia herralleni kuninkaalle; sillä kansa on peljättänyt minua, ja piikasi ajatteli: minä puhuttelen kuningasta, ehkä hän tekee piikansa sanan jälkeen.

16. Sillä kuningas kuulee piikaansa ja auttaa sen miehen kädestä, joka tahtoo hävittää minut ja poikani yhtä haavaa Jumalan perinnöstä.

17. Ja piikasi ajatteli: herrani kuninkaan sanat ovat minulle lohdutukseksi; sillä herrani kuningas on niinkuin Jumalan enkeli, ja kuultelee hyvän ja pahan; sentähden on myös Herra, sinun Jumalasi, sinun kanssasi."

18. Kuningas vastasi ja sanoi vaimolle: „älä salaa minulta sitä, mitä minä kysyn sinulta!" Vaimo sanoi: „herrani kuningas puhukoon!"

19. Kuningas sanoi: „onko Joabin käsi sinun kanssasi kaikissa näissä?" Vaimo vastasi ja sanoi: „niin totta kuin sinun sielusi elää, herrani kuningas, ei pääse kukaan oikialle eikä vasemmalle kädelle siitä, mitä herrani kuningas on sanonut; palvelijasi Joab on minun käskenyt ja on pannut kaikki nämä sanat piikasi suuhun.

20. Antaaksensa asialle toisen muodon on palvelijasi Joab tämän tehnyt; mutta herrani on viisas niinkuin Jumalan enkeli, ja ymmärtää kaikki asiat maan päällä."

21. Ja kuningas sanoi Joabille: „katso, minä olen sen tehnyt; mene ja tuo nuorukainen Absalom jälleen."

22. Silloin Joab heittäysi kasvoillensa maahan, kumarsi ja kiitti kuningasta, ja sanoi: „tänäpänä ymmärtää palvelijasi saaneensa armon sinun edessäsi, herrani kuningas; sillä kuningas tekee, mitä hänen palvelijansa sanoo."

23. Niin nousi Joab ja meni Gesuriin, ja toi Absalomin Jerusalemiin. 2 Sam. 13:27.

24. Mutta kuningas sanoi: „poiketkoon hän omaan huoneesensa, minun kasvojani näkemättä." Niin Absalom poikkesi huoneesensa eikä nähnyt kuninkaan kasvoja.

25. Mutta koko Israelissa ei ollut yksikään mies niin kaunis kuin Absalom, ei ketään, jota niin kiitettiin; hamasta hänen kantapäästänsä aina päänlakeen asti ei ollut yhtään virhettä hänessä.

26. Ja kun hänen päänsä kerittiin, — ja tapahtui aina vuoden perästä, että hän sen kiritytti, sillä se oli hänelle ylön raskas; ja hän antoi keritä sen — niin painoivat hänen hiuksensa kaksi sataa sikliä kuninkaan painon mukaan.

27. Ja Absalomille syntyi kolme poikaa sekä yksi tytär, jonka nimi oli Tamar; ja hän oli kaunis nainen näöltänsä. 2 Sam. 18:18.

28. Ja Absalom oli kaksi ajastaikaa Jerusalemissa, eikä saanut nähdä kuninkaan kasvoja.

29. Ja Absalom lähetti Joabin perään, lähettääksensä häntä kuninkaan tykö; mutta ei hän tahtonut tulla hänen tykönsä. Hän lähetti toisen kerran, eikä hän tahtonut tulla.

30. Silloin sanoi hän palvelijoillensa: „katsokaat, Joabilla on pellon kappale minun sarkani vieressä, ja hänellä on siinä ohraa; menkäät ja pistäkäät tuli siihen." Ja Absalomin palvelijat pistivät tulen siihen.

31. Ja Joab nousi ja tuli Absalomin huoneesen, ja sanoi hänelle: „miksi palvelijasi ovat pistäneet tulen minun sarkaani?"

32. Absalom sanoi Joabille: „katso, minä lähetin perääsi ja annoin sanoa sinulle: tule minun tyköni, että lähettäisin sinut kuninkaalle sanomaan: ‚miksi minä tulin Gesurista? Parempi minulle olisi, että vielä siellä olisin.' Niin anna minun nähdä kuninkaan kasvot; mutta jos joku pahateko on minussa, niin tappakoon minut!"

33. Ja Joab meni kuninkaan tykö ja ilmoitti tämän hänelle. Ja hän kutsui Absalomin; ja hän tuli kuninkaan tykö, ja kumarsi maahan kasvoillensa kuninkaan eteen, ja kuningas antoi suuta Absalomille.

15 Luku.

Absalomin kapina. Davidin pako.

Ja tapahtui sitten, että Absalom hankki itsellensä vaunut ja hevoset, ja viisikymmentä miestä, jotka juoksivat hänen edellänsä. 1 Kun. 1:5.

2. Ja Absalom nousi varhain huomeneltain ja seisoi porttikäytävän vieressä; ja kun jollakin oli asiaa tulla kuninkaan tykö oikeuden eteen, kutsui Absalom hänet tykönsä ja sanoi: „mistä kaupungista sinä olet?" Ja hän sanoi: „palvelijasi on siitä ja siitä Israelin sukukunnasta."

3. Ja Absalom sanoi hänelle: „kat-

so, sinun asiasi on hyvä ja oikia; mutta ei ole yhtään siellä kuninkaan puolesta sinua kuulemassa."
4. Ja Absalom sanoi: ,,kuka asettaisi minut tuomariksi maassa, että jokainen, jolla on jotain asiaa ja oikeuden käymistä, tulisi minun tyköni ja minä auttaisin häntä oikeuteen!"
5. Ja kun joku tuli hänen tykönsä kumartamaan häntä, ojensi hän kätensä ja tarttui häneen, ja antoi hänelle suuta
6. Niin teki Absalom kaikelle Israelille, kun he tulivat oikeuden eteen kuninkaan tykö; ja näin varasti Absalom Israelin miesten sydämmet.
7. Ja tapahtui, kun neljäkymmentä ajastaikaa oli kulunut, että Absalom sanoi kuninkaalle: ,,anna minun mennä Hebroniin, täyttämään lupaustani, jonka olen Herralle luvannut.
8. Sillä asuessani Gesurissa Syriassa, lupasi palvelijasi lupauksen ja sanoi: ,jos Herra tuo minut kerran Jerusalemiin jälleen, palvelen minä Herraa." 1 Moos. 28:20 s. 2 Sam. 13:39 s.
9. Kuningas sanoi hänelle: ,,mene rauhassa!" Ja hän nousi ja meni Hebroniin.
10. Mutta Absalom lähetti vakoojat kaikkiin Israelin sukukuntiin, ja käski sanoa: ,,kun saatte kuulla torven äänen, niin sanokaat: ,Absalom on kuningas Hebronissa!"
11. Ja Absalomin kanssa meni kaksi sataa miestä Jerusalemista, jotka olivat kutsutut; mutta ne menivät yksinkertaisuudessansa, eivätkä tietäneet mitään asiasta.
12. Ja Absalom lähetti myös Ahitofelin, Gilonilaisen, Davidin neuvonantajan, perään, hänen kaupungistansa Gilosta, kun hän teurasuhria uhrasi. Ja kapinaliitto vahvistui, ja kansaa yhä lisääntyi paljon Absalomin puolelle. 1 Aik. 27:33.
13. Ja eräs tuli ja ilmoitti sen Davidille, sanoen: ,,Israelin miesten sydämmet ovat kääntyneet Absalomin puoleen!"
14. Niin David sanoi kaikille palvelijoillensa, jotka hänen kanssansa Jerusalemissa olivat: ,,nouskaamme ja paetkaamme, sillä muutoin ei pääse yksikään meistä Absalomin edestä! Rientäkäät menemään, ettei hän äkisti karkaisi meidän päällemme, ja tuottaisi onnettomuutta meille ja löisi kaupungin miekan terällä!" Ps. 3:1 s.
15. Kuninkaan palvelijat sanoivat kuninkaalle: ,,mitä herramme kuningas päättää hyväksi, katso, tässä me, palvelijasi, olemme!"
16. Ja kuningas kävi jalkaisin ulos kaiken huoneensa kanssa; mutta hän jätti kymmenen jalkavaimoa huoneita vartioitsemaan.
17. Ja kun kuningas ja kaikki kansa olivat jalkaisin käyneet ulos, seisahtuivat he äärimmäisen huoneen tykönä.
18. Ja kaikki hänen palvelijansa kävivät hänen sivullansa, sitälikin myös kaikki Kretiläiset ja Pletiläiset; ja kaikki Gatilaiset, kuusi sataa miestä, jotka hänen seurassansa olivat tulleet Gatista, kävivät kuninkaan edellä. 2 Sam. 8:18. 1 Kun. 1:38. 1 Aik. 18:17.
19. Ja kuningas sanoi Gatilaiselle Ittaille: ,,miksi sinäkin tulet meidän kanssamme? Palaja ja ole kuninkaan tykönä; sillä sinä olet muukalainen, ja olet pakolainenkin asumapaikastasi.
20. Eilen sinä tulit; vaivaisinko minä tänäpänä sinua käymään meidän kanssamme, kun minä menen, mihin menenen? Ei, palaja sinä ja vie veljesi myötäs; armo ja totuus seuratkoon sinua!"
21. Ittai vastasi kuningasta ja sanoi: ,,niin totta kuin Herra elää, ja niin totta kuin herrani kuningas elää, missä ikänä herrani kuningas on, olkoonpa kuolemaksi tahi elämäksi, siellä on palvelijasikin oleva!"
22. David sanoi Ittaille: ,,tule ja käy meidän kanssamme!" Ja niin kävi Gatilainen Ittai ja kaikki hänen miehensä, ja kaikki lapset, jotka hänen kanssansa olivat.
23. Ja kaikki maakunta itki suurella äänellä, ja kaikki väki kulki mukana. Ja kuningas meni Kidronin ojan ylitse; ja kaikki kansa meni ylitse tietä myöten korpea kohti. Joh. 18:1.
24. Ja katso, siellä oli myös Sadok ja kaikki Leviläiset hänen kanssansa, ja he kantoivat Jumalan liiton arkkia; ja seisahuttivat Jumalan arkin, — ja Abjatar tuli myös sinne ylös - siksi kun kaikki väki oli tullut ulos kaupungista.
25. Niin sanoi kuningas Sadokille. ,,vie Jumalan arkki kaupunkiin jälleen Jos minä saan armon Herran edessä, niin hän tuopi minut takaisin ja antaa minun nähdä Hänet ja hänen majansa. Ps. 27:4.
26. Mutta jos hän niin sanoo: ,et sinä ole minulle otollinen!' katso, tässä olen; hän tehköön minulle, mitä hän tahtoo!" 1 Sam. 3:18. 2 Sam. 10:12.

27. Ja kuningas sanoi papille Sadokille: ,,etkö sinä ole näkijä? palaja rauhassa kaupunkiin, ja molemmat poikanne teidän kanssanne, Ahimaas, sinun poikasi, ja Jonatan, Abjatarin poika. 1 Sam. 9:9. 2 Sam. 17:17.
28. Katso, minä odotan korven luotuspaikoissa, siksikuin teiltä sana tulee, tuomaan minulle tietoa.“
29. Niin Sadok ja Abjatar kantoivat Jumalan arkin Jerusalemiin, ja olivat siellä.
30. Mutta David meni Öljymäkeä ylöspäin ja itki käydessänsä; ja hänen päänsä oli peitetty, ja hän kävi avojaloin; ja kaikki kansa, joka oli hänen kanssansa, jokainen peitti päänsä, ja astuivat ylöspäin itkien. 2 Sam. 19:4. Est. 6:12. Jer. 14:3 s.
31. Ja kun Davidille ilmoitettiin Ahitofelin olevan Absalomin liitossa, sanoi hän: ,,Herra, tee Ahitofelin neuvo tyhmyydeksi!“ Job 5:12.
32. Ja kun David tuli kukkulalle, missä Jumalaa rukoiltiin, katso, Husai, Arkilainen, kohtasi häntä, ihopaita reväistynä, ja multaa päänsä päällä. 1 Moos. 37:34.
33. Ja David sanoi: ,,jos minua seuraat, niin olet minulle vaan kuormaksi.
34. Mutta jos palajat kaupunkiin ja sanot Absalomille: ,sinun palvelijasi olen minä, kuningas; isääsi olen kyllä kauan palvellut, mutta nyt tahdon olla sinun palvelijasi, niin sinä voit tehdä minulle Ahitofelin neuvon tyhjäksi. 2 Sam. 17:6 s.
35. Katso, papit Sadok ja Abjatar ovat sinun kanssasi. Ja kaikki, mitä kuulet kuninkaan huoneesta, ilmoita papille Sadokille ja Abjatarille.
36. Katso, heidän kaksi poikaansa ovat siellä heidän kanssansa, Ahimaas, Sadokin poika, ja Jonatan, Abjatarin poika; niiden kanssa saatte lähettää minulle tiedon siitä, mitä kuulette.“
37. Ja Husai, Davidin ystävä, meni kaupunkiin. Ja Absalom tuli Jerusalemiin.

16 Luku.

Siban petos. Simein kiroukset. Husain viekkaus.

Ja kun David oli käynyt vähän alas vuoren kukkulalta, katso, kohtasi häntä Siba, Mefibosetin palvelija, kahdella satuloitulla aasilla, joiden seljässä oli kaksi sataa leipää, ja sata rusina-rypälettä, ja sata fiikunaleipää ja leili viiniä. 2 Sam. 9:2 s. 15:30.
2. Niin sanoi kuningas Siballe: ,,mitä näillä tahdot tehdä?“ Siba sanoi: ,,aasit ovat kuninkaan perheen ajettaviksi, leivät ja fiikunat palvelijain syötäviksi, ja viini heidän juodaksensa, kun väsyvät korvessa.“
3. Kuningas sanoi: ,,missä on herrasi poika?“ Siba sanoi kuninkaalle: ,,katso, hän jäi Jerusalemiin, sillä hän sanoi: ,tänäpänä antaa Israelin huone minulle isäni valtakunnan jälleen.“ 2 Sam. 9:10. 19:27.
4. Kuningas sanoi Siballe: ,,katso, kaikki mitä Mefibosetilla on, on sinun omasi.“ Siba sanoi: ,,minä rukoilen nöyrästi, anna minun saada armo sinun edessäsi, herrani kuningas!“
5. Kun kuningas David tuli Bahurimiin, katso, sieltä tuli mies Saulin huoneen sukua, Simei nimeltä, Geran poika; hän läksi ulos ja kiroili käydessänsä, 2 Sam. 19:19. 1 Kun. 2:8.
6. ja heitteli kiviä Davidin ja kaikkien kuningas Davidin palvelijoitten perästä; sillä kaikki kansa ja kaikki sankarit olivat hänen oikialla ja vasemmalla puolellansa.
7. Ja Simei sanoi näin kiroillessansa häntä: ,,ulos, ulos, verikoira, sinä Belialin mies!
8. Herra on maksanut sinulle kaiken Saulin huoneen veren, kun olet tullut hänen sijaansa kuninkaaksi. Ja Herra on antanut valtakunnan pojallesi Absalomille; ja katso, nyt olet kiinni onnettomuudessasi, sillä sinä olet verikoira!“
9. Ja Abisai, Serujan poika, sanoi kuninkaalle: ,,minkätähden tämä kuollut koira saa kiroilla herraani kuningasta? Minä menen ja lyön häneltä pään poikki!“ 1 Sam. 24:15. 26:8. 2 Sam. 9:8. 19:21.
10. Kuningas sanoi: ,,te Serujan pojat, mitä minun teihin tulee? Anna hänen kirota; sillä Herra on hänelle sanonut: ,kiroile Davidia!‘ Kuka taitaa nyt sanoa: ,miksi niin teet?“ 2 Sam. 19:22. 1 Kun. 2:8 s., 36 s. Joh. 18:11.
11. Ja David sanoi Abisaille ja kaikille palvelijoillensa: ,,katso, oma poikani, joka on kupeistani tullut, väijyy henkeäni; miksei sitten tuo Benjaminin poika? Antakaat hänen kiroilla, sillä Herra on niin hänelle käskenyt!
12. Ehkä katsoo Herra vielä viheliäisyyttäni; ja Herra maksaa minulle hyvällä sen, että minua tänäpänä kiroillaan!“
13. Ja David meni väkinensä tietä myöten; mutta Simei käveli hänen kohdallansa mäen viertä, ja kiroili

käydessänsä, heitteli kiviä hänen puoleensa ja viskeli multaa.
14. Ja kuningas ja kaikki kansa, joka oli hänen kanssansa, oli väsyksissä; ja hän lepäsi siinä.
15. Mutta Absalom ja kaikki kansa, Israelin miehet, tulivat Jerusalemiin, ja Ahitofel hänen kanssansa.
16. Kun Arkilainen Husai, Davidin ystävä, tuli Absalomin tykö, sanoi hän Absalomille: „eläköön kuningas, eläköön kuningas!"
17. Absalom sanoi Husaille: „onko tämä laupeutesi ystävääsi kohtaan? Mikset mennyt ystäväsi kanssa?"
18. Husai sanoi Absalomille: „ei niin; vaan jonka Herra on valinnut ja tämä kansa, ja kaikki Israelin miehet, hänen minä olen ja hänen puolellansa minä pysyn.
19. Ja vielä, ketä minä palvelisin? eikö hänen poikansa edessä? Niinkuin minä olen palvellut isäsi edessä, niin tahdon olla sinunkin edessäsi."
20. Ja Absalom sanoi Ahitofelille: „pitäkäät neuvoa, mitä meidän on tekeminen!"
21. Ahitofel sanoi Absalomille: „makaa isäsi jalkavaimot, jotka hän on jättänyt huonetta vartioitsemaan; niin koko Israel saa kuulla sinun tehneeksi itsesi haisevaiseksi isäsi edessä, ja siitä vahvistuvat kaikkien kädet, jotka sinun tykönäsi ovat."
2 Sam. 15:16.
22. Niin he tekivät Absalomille majan katolle; ja Absalom meni isänsä jalkavaimojen tykö, kaiken Israelin nähden. 2 Sam. 12:11 s.
23. Ahitofelin neuvo oli siihen aikaan juuri niinkuin joku olisi kysynyt Jumalalta jostakin asiasta, semmoiset olivat kaikki Ahitofelin neuvot sekä Davidille että Absalomille.

17 Luku.

Ahitofelin ja Husain neuvo. Ahitofel hirttää itsensä. David Mahanaimissa.

Ja Ahitofel sanoi Absalomille: „minä valitsen nyt kaksitoista tuhatta miestä ja nousen tänä yönä ajamaan Davidia takaa.
2. Ja minä karkaan hänen päällensä, niinkauan kun hän on väsynyt ja voimaton, ja peljätän hänet, niin että kaikki kansa, joka hänen tykönänsä on, pakenee, ja lyön kuninkaan yksinänsä; 2 Sam. 16:14.
3. ja minä palautan kaiken kansan sinun tykösi. Kaikkien palaaminen riippuu tästä miehestä, jota etsit; kaikki kansa on oleva rauhassa."
4. Tämä näkyi oikiaksi Absalomille ja kaikille Israelin vanhimmille.
5. Mutta Absalom sanoi: „kutsuttakoon myös Husai, Arkilainen, ja kuulkaamme, mitä hänkin sanoo."
6. Ja kun Husai tuli Absalomin tykö, puhui Absalom hänelle, sanoen: „näitä Ahitofel on puhunut, sano sinä, pitääkö meidän niin tekemän, vai ei."
7. Niin Husai sanoi Absalomille. „ei ole se hyvä neuvo, jonka Ahitofel tällä kertaa on antanut."
2 Sam. 15:34.
8. Ja Husai sanoi vielä: „sinä tunnet hyvin isäsi ja hänen miehensä, että ne ovat sankarit ja vihaiset sydämmestä, niinkuin karhu kedolla, jolta pojat ovat otetut pois; ja isäsi on myös sotamies, eikä hän yöttele väkensä kanssa.
9. Katso, nyt hän on lymynnyt johonkuhun luolaan tahi muuhun paikkaan. Ja jos nyt tapahtuisi, että joku alussa kaatuisi, niin se kyllä kohta kuuluisi, ja sanottaisiin: ‚suuri tappio on tapahtunut kansassa, joka Absalomia seurasi!'
10. Ja väkevinkin sotamies, jonka sydän on kuin jalopeuran sydän, rupeaisi tästä pelkäämään; sillä koko Israel tietää isäsi sankariksi, ja hänen väkensä jaloiksi miehiksi.
11. Mutta minä annan sen neuvon, että kokoat tykösi kaiken Israelin, hamasta Danista Bersebaan asti, niin monta kuin santaa on meren reunalla; ja sinä itsekin menet tappeluun. Tuom. 20:1.
12. Ja me karkaamme hänen päällensä, missä paikassa me hänet vaan löydämme, ja hyökkäämme hänen päällensä, niinkuin kaste laskeupi alas maan päälle, emmekä jätä yhtäkään jäljelle kaikista hänen miehistänsä, jotka hänen kanssansa ovat.
13. Mutta jos hän vetäypi johonkuhun kaupunkiin, niin heittäköön koko Israel köysiä siihen kaupunkiin, ja me vedämme sen alas virtaan, siksi kun ei siellä pienintäkään kiveä löydetä."
14. Ja Absalom ja jokainen mies Israelista sanoi: „Husain, Arkilaisen, neuvo on parempi kun Ahitofelin!" Mutta Herra asetti sen niin, että Ahitofelin hyvä neuvo estettiin, sentähden että Herra saattaisi Absalomille onnettomuuden.
15. Ja Husai sanoi papille Sadokille ja Abjatarille. „niin ja niin on Ahitofel neuvonut Absalomia ja Israelin vanhimpia, mutta minä olen niin ja niin neuvonut.
16. Niin lähettäkäät nyt kiireesti

matkaan, ja ilmoittakaat Davidille ja sanokaat: ,älä ole yötä korven luotuksissa, vaan mene virran yli, ettei perikato tulisi kuninkaalle ja kaikelle hänen väellensä.“
17. Ja Jonatan ja Ahimaas seisoivat Rogelin lähteellä; ja yksi piika meni ja sanoi sen heille, ja he menivät sanomaan sitä kuningas Davidille. Sillä he eivät uskaltaneet näyttää itseänsä, että he olisivat tulleet kaupunkiin. Jos. 15:7. 18:16. 2 Sam. 15:27.
18. Mutta eräs palvelija sai heidät nähdä ja ilmoitti sen Absalomille. Ja he molemmat menivät nopiasti matkoihinsa ja tulivat yhden miehen huoneesen Bahurimissa, jolla oli kaivo kartanollansa; ja he astuivat siihen sisälle.
19. Ja vaimo otti peitteen ja levitti kaivolle, ja hajoitti survotuita ohria sen päälle, niin ettei mitään näkynyt. Jos. 2:4. 6.
20. Kun Absalomin palvelijat tulivat vaimon tykö huoneesen, sanoivat he: „missä on Ahimaas ja Jonatan?“ Vaimo sanoi heille: „he menivät tuon pienen joen ylitse.“ Ja kun he olivat etsineet eikä mitään löytäneet, menivät he Jerusalemiin takaisin.
21. Ja kun he olivat menneet tiehensä, nousivat he kaivosta ylös, ja menivät matkoihinsa, ja ilmoittivat kuningas Davidille, ja sanoivat Daville: „nouskaat ja menkäät kiireesti veden ylitse; sillä niin ja niin on Ahitofel neuvonut teitä vastaan.“
22. Ja David nousi kaiken väkensä kanssa, ja ne menivät ennen päivän koittoa Jordanin ylitse, siksi kun ei puuttunut yhtäkään, joka ei olisi tullut Jordanin ylitse.
23. Kun Ahitofel näki, ettei hänen neuvonsa mukaan tehty, satuloitsi hän aasinsa, nousi ja meni kotiansa omaan kaupunkiinsa, toimitti huoneensa asiat, ja hirtti itsensä; ja niin hän kuoli ja haudattiin isänsä hautaan.
24. Ja David tuli Mahanaimiin; ja Absalom meni Jordanin ylitse, hän ja kaikki Israelin miehet hänen kanssansa.
25. Ja Absalom asetti Amasan Joabin sijaan sotapäämieheksi. Ja Amasa oli Jitran. Jisreeliläisen, poika, joka makasi Abigailin. Nahaksen tyttären, Serujan sisaren, Joabin äidin. 2 Sam. 19:13. 1 Aik. 2:16 s.
26. Ja Israel ja Absalom sijoittivat itsensä Gileadin maahan.
27. Kun David oli tullut Mahanaimiin, toi Sobi, Nahaksen poika, Ammonin lasten Rabbatista, ja Makir, Ammielin poika, Lodebarista, ja Barsillai, Gileadilainen Rogelimista, 2 Sam. 9:4. 19:31 s. 1 Kun. 2:7.
28. makuuvaatteita, maljoja, saviastioita, nisuja, ohria, jauhoja, korvennettuja tähkäpäitä, papuja, herneitä ja korvennettuja herneitä,
29. hunajaa, voita, lampaita ja lehmän-juustoja Davidille ja väelle, joka hänen kanssansa oli, ravinnoksi; sillä he ajattelivat: „kansa rupeaa isoomaan, väsymään ja janoomaan korvessa.“

18 Luku.

Sota syttyy. Absalomin kuolema. Davidin suru.

Ja David luetteli kansan, joka oli hänen tykönänsä, ja pani päämiehiä tuhansille ja päämiehiä sadoille.
2. Ja hän lähetti kolmannen osan väkeä Joabin kanssa, ja kolmannen osan Abisain, Serujan pojan, Joabin veljen kanssa, ja kolmannen osan Ittain, Gatilaisen, kanssa. Ja kuningas sanoi kansalle: „minäkin menen sotaan teidän kanssanne.“
3. Mutta kansa sanoi: „älä mene; sillä jos joudumme pakenemaan, niin eivät he meistä tottele, jos meitä puoli kuolee, eivät he siitä pidä lukua; sillä sinä olet niinkuin kymmenen tuhatta meitä. Parempi on, että tulet meille avuksi kaupungista.“ 2 Sam. 21:17.
4. Kuningas sanoi heille: „mikä teille kelpaa, sen minä teen.“ Ja kuningas seisoi portilla, ja kansa kävi sadottain ja tuhansittain ulos.
5. Ja kuningas käski Joabia, Abisaita ja Ittaita, sanoen: „pidelkäät hellävaraisesti nuorukaista Absalomia!“ ja kaikki kansa kuuli kuninkaan varoittavan jokaista päämiestä Absalomin suhteen.
6. Ja kansa läksi kedolle Israelia vastaan; ja taistelu syntyi Efraimin metsässä.
7. Ja Israelin kansa lyötiin siellä Davidin palvelijain edessä; ja sinä päivänä tapahtui sangen suuri tappio: kaksikymmentä tuhatta miestä.
8. Ja sota hajausi siellä koko maahan; ja metsä surmasi sinä päivänä usiampia kansasta kuin miekka.
9. Ja Absalom kohtasi Davidin palvelijoita; ja hän ajoi muulilla. Ja kun muuli tuli oksaisen paksun tammen alle, tarttui hänen päänsä tammeen, ja hän jäi riippumaan taivaan ja maan välille; mutta muuli juoksi matkoihinsa hänen altansa. 2 Sam. 14:26.

10. Kun muuan mies sen näki, ilmoitti hän Joabille ja sanoi: „katso, minä näin Absalomin riippuvan tammessa.“
11. Ja Joab sanoi miehelle, joka sen hänelle ilmoitti: „näitkö sen? Mikset lyönyt häntä sieltä maahan? Niin minä olisin puolestani antanut sinulle kymmenen hopiapenninkiä ja yhden vyön.“
12. Mies sanoi Joabille: „jos olisin saanut punnittuna käteeni tuhannen hopiapenninkiä, en olisi vielä sittenkään satuttanut kättäni kuninkaan poikaan; sillä kuningas käski meidän kuullen sinua ja Abisaita ja Ittaita, sanoen: ‚ottakaat vaari nuorukaisesta Absalomista!‘
13. Taikka, jos olisin tehnyt petoksen hänen henkeänsä vastaan, — sillä ei kuninkaalta ole mitään salattu, — niin olisit sinä ollut minua vastaan.“
14. Joab sanoi: „en minä enää odota sinua.“ Ja hän otti kolme keihästä käteensä ja pisti ne Absalomin sydämmeen, kun hän vielä tammessa eli.
15. Ja kymmenen nuorukaista, Joabin aseenkantajia, piirittivät Absalomia ja löivät hänet kuoliaaksi.
16. Niin puhalsi Joab pasunaan, ja kansa palasi ajamasta Israelia takaa; sillä Joab tahtoi armahtaa kansaa.
17. Ja he ottivat Absalomin, ja heittivät hänet suureen kuoppaan metsässä, ja panivat ison kiviroukkion hänen päällensä. Ja koko Israel pakeni kukin majallensa. Jos. 7:26. 8:29.
18. Mutta Absalom oli eläissänsä pystyttänyt itsellensä patsaan, joka seisoo kuninkaan laaksossa; sillä hän sanoi: „ei minulla ole yhtään poikaa, säilyttämään nimeni muistoa.“ Ja hän kutsui sen patsaan nimellänsä; ja vielä tänäpänä kutsutaan se Absalomin patsaaksi.
1 Moos. 14:17. 2 Sam. 14:27.
19. Ja Ahimaas, Sadokin poika, sanoi: „anna minun juosta ja viedä kuninkaalle sen iloisen sanoman, että Herra on saattanut hänelle oikeuden hänen vihollistensa käsistä.“
20. Joab sanoi hänelle: „et sinä tänäpänä vie yhtään hyvää sanomaa; vie toisena päivänä sanomia, mutta älä tänäpänä; sillä kuninkaan poika on kuollut.“
21. Ja Joab sanoi Kuusille: „mene ja ilmoita kuninkaalle, mitä nähnyt olet.“ Ja Kuusi kumarsi Joabia ja juoksi.
22. Mutta Ahimaas, Sadokin poika, sanoi vielä kerran Joabille: „vaikka miten kävisi, minäkin juoksen Kuusin perässä!“ Joab sanoi: „miksi sinä juokset, poikani? Et sinä vie yhtään hyvää sanomaa.“
23. Hän vastasi: „vaikka miten kävisi, minä juoksen!“ Hän sanoi hänelle: „juokse!“ Niin Ahimaas juoksi Jordanin lakeuden tietä ja ennätti Kuusin.
24. Mutta David istui molempain porttien välillä, ja vartija meni portin katolle, muurille, nosti silmänsä ja näki miehen juoksevan yksinänsä.
25. Ja vartija huusi ja sanoi sen kuninkaalle. Kuningas sanoi: „jos hän on yksin, niin on hyvä sanoma hänen suussansa.“ Ja hän aina juoksi ja tuli lähemmä.
26. Niin vartija näki toisen miehen juoksevan, ja huusi oven vartijalle ja sanoi: „katso, yksi mies juoksee yksinänsä.“ Kuningas sanoi: „sekin on hyvä sanantuoja.“
27. Vartija sanoi: „minusta näkyy ensimmäisen juoksu, niinkuin se olisi Ahimaasin, Sadokin pojan, juoksu.“ Ja kuningas sanoi: „se on hyvä mies ja tuo hyvää sanomaa.“
28. Ahimaas huusi ja sanoi kuninkaalle: „Rauha!“ ja hän kumarsi kuninkaan edessä maahan kasvoillensa ja sanoi: „kiitetty olkoon Herra, sinun Jumalasi, joka on antanut käsiisi ne miehet, jotka nostivat kätensä herraani kuningasta vastaan!“
29. Kuningas sanoi: „onko nuorukaisen Absalomin hyvin asiat?“ Ahimaas sanoi: „minä näin suuren metelin, kun Joab lähetti kuninkaan toisen palvelijan ja minut, sinun palvelijasi, tänne, enkä minä tiedä, mitä se oli.“
30. Kuningas sanoi: „käänny ja seiso tuolla!“ Ja hän kääntyi ja seisoi siellä.
31. Ja katso, niin Kuusi tuli ja sanoi: „täällä ovat hyvät sanomat, herrani kuningas! Herra on saattanut tänäpänä sinulle oikeuden kaikkein kädestä, jotka nousivat sinua vastaan.“
32. Kuningas sanoi Kuusille: „onko nuorukaisen Absalomin hyvin asiat?“ Kuusi sanoi: „niinkuin nuorukaisen on käynyt, niin käyköön herrani kuninkaan vihollisten, ja kaikkein niiden, jotka asettuvat sinua vastaan, sinulle vahingoksi!“
33. Ja kuningas kävi murheelliseksi, meni portin ylistupaan ja itki, ja sanoi mennessänsä näin: „poikani Absalom! minun poikani, minun poikani Absalom! Oi joska minä olisin kuollut sinun sijaasi! Absalom, minun poikani, minun poikani!

19 Luku.

Joab nuhtelee Davidia. David saatetaan takaisin Jerusalemiin.

Ja Joabille ilmoitettiin: ,,katso, kuningas itkee ja suree Absalomia.''
2. Ja sinä päivänä oli voitosta itku kaikessa kansassa; sillä kansa oli kuullut sinä päivänä sanottavan: ,,kuningas on murheissansa poikansa tähden.''
3. Ja kansa tuli varkain sinä päivänä kaupunkiin, niinkuin varkain tulee se kansa, joka häpee paettuansa sodassa.
4. Mutta kuningas peitti kasvonsa ja huusi suurella äänellä: ,,voi, poikani Absalom! Absalom, minun poikani, minun poikani!'' 2 Sam. 18:33.
5. Niin Joab tuli kuninkaan tykö huoneesen ja sanoi: ,,sinä olet häväissyt tänäpänä kaikki palvelijasi, jotka ovat tänäpänä hädästä pelastaneet sinut, ja poikiesi, ja tytärtesi, vaimojesi ja jalkavaimojesi henget.
6. Sillä sinä rakastat niitä, jotka sinua vihaavat, ja vihaat niitä, jotka sinua rakastavat; ja tänäpänä olet sinä ilmoittanut, ettet mitään lukua pidä sotapäämiehistäsi eikä palvelijoistasi; sillä nyt minä ymmärrän, että jos vaan Absalom eläisi ja me kaikki olisimme tänäpänä kuolleet, se olisi varsin oikein sinun mielestäsi.
7. Nouse siis nyt ja käy ulos, ja puhuttele ystävällisesti palvelijoitasi; sillä minä vannon sinulle Herran kautta, että, jollet sinä käy ulos, eipä ole yksikään mies tykönäsi tätä yötä; ja tämä on sinulle pahempi, kuin kaikki ne vastukset, jotka sinua ovat kohdanneet hamasta nuoruudestasi tähän asti.''
8. Niin kuningas nousi, ja istui porttiin. Ja se ilmoitettiin kaikelle kansalle, sanomalla: ,,katso, kuningas istuu portissa.'' Ja kaikki kansa tuli kuninkaan eteen; mutta Israel oli paennut itsekukin majoillensa.
9. Ja kaikki kansa riiteli keskenänsä kaikissa Israelin sukukunnissa, sanoen: ,,kuningas on meitä auttanut vihamiestemme käsistä, ja hän on meitä pelastanut Filistealaisten vallasta, ja nyt on hän maakunnasta paennut Absalomin tähden.
10. Mutta Absalom, jonka me itsellemme voitelimme, on kuollut sodassa, miksi nyt olette alallanne ettekä nouda kuningasta takaisin?''
11. Mutta kuningas David lähetti sanan papeille Sadokille ja Abjatarille, ja käski heille sanoa: ,,puhukaat vanhimmille Juudassa, sanoen: ,miksi olette viimeiset kuningasta kotiansa noutamaan?'' Sillä kaiken Israelin puhe oli tullut kuninkaan korviin, hänen huoneesensa.
12. ,,Te olette veljeni, luuni ja lihani; miksi olette viimeiset noutamaan jälleen kuningasta?
13. Ja sanokaat Amasalle: ,etkö ole minun luuni ja lihani? Jumala tehköön minulle niin ja niin, jollet sinä tule sotapäämieheksi minun edessäni Joabin sijaan koko ijäksesi.''
2 Sam. 17:25. 1 Aik. 2:16 s.
14. Ja hän käänsi kaikkein Juudan miesten sydämmet niinkuin yhden miehen sydämmen. Ja he lähettivät kuninkaalle sanan: ,,palaja sinä ja kaikki palvelijasi!''
15. Niin kuningas palasi jälleen. Ja kun hän tuli Jordanin tykö, olivat kaikki Juudan miehet tulleet Gilgaliin kuningasta vastaan, saattamaan kuningasta Jordanin ylitse.
16. Ja Simei, Geran poika, Benjaminilainen Bahurimista, kiiruhti ja meni Juudan miesten kanssa alas kuningas Davidia vastaan.
17. Ja hänen kanssansa oli tuhannen miestä Benjaminista; oli myös Siba, Saulin huoneen palvelija, viidentoista poikansa ja kahdenkymmenen palvelijansa kanssa; ja he menivät Jordanin ylitse kuninkaan eteen.
18. Ja lautta oli mennyt toiselle puolelle viemään kuninkaan perhettä yli ja tekemään mitä hänelle kelpasi. Mutta Simei, Geran poika, laski polvillensa kuninkaan eteen, hänen mennessä Jordanin ylitse.
19. Ja hän sanoi kuninkaalle: ,,älä, herrani, lue minulle pahaa tekoani, äläkä muistele, mitä palvelijasi rikkoi sinä päivänä, jona herrani kuningas läksi Jerusalemista, että kuningas sen sydämmellensä laskisi!
2 Sam. 16:5 s.
20. Sillä palvelijasi tuntee syntiä tehneensä, ja katso, minä olen tänäpänä lähtenyt ensimmäisnä koko Josefin huoneesta herrani kuningasta vastaan.''
21. Mutta Abisai, Serujan poika, vastasi ja sanoi: ,,tästäkö syystä Simei pääsisi kuolemasta, vaikka hän kirosi Herran voideltua?'' 2 Sam. 16:9.
22. Ja David vastasi: ,,mitä minun teihin tulee, te Serujan pojat, että tahdotte tänäpänä minulle tulla saatanaksi? Pitäisikö jonkun tänäpänä kuoleman Israelissa? Sillä enkö minä tiedä tänäpänä tulleeni kuninkaaksi Israelissa?'' 1 Sam. 11:13.
23. Ja kuningas sanoi Simeille: ,,ei

sinun pidä kuoleman." Ja kuningas vannoi sen hänelle. 1 Kun. 2:8 s., 36 s.
24 Ja Mefiboset, Saulin poika, tuli myös kuningasta vastaan. Ei hän ollut puhdistanut jalkojansa, eikä ajellut partaansa, eikä pesnyt vaatteitansa aina siitä päivästä, jona kuningas läksi, siihen päivään asti, jona hän rauhassa jälleen palasi.
25. Kun nyt Jerusalem tuli kuningasta vastaan, sanoi kuningas hänelle „miksei tullut minun kanssani, Mefiboset?"
26. Ja hän sanoi: „herrani kuningas, palvelijani on pettänyt minut. Sillä palvelijasi ajatteli: ‚minä satuloitsen aasini, ajan sillä ja menen kuninkaan kanssa;' sillä palvelijasi on ontuva.
27. Ja hän on panetellut palvelijaasi herrani kuninkaan edessä; mutta herrani kuningas on kuin Jumalan enkeli, tee siis mitä sinulle on kelvollinen. 2 Sam. 14:17,20. 16:1 s.
28. Sillä ei ollut koko isäni huone muuta kuin kuoleman oma herrani kuninkaan edessä, ja kuitenkin sinä asetit palvelijasi niiden joukkoon, jotka syövät sinun pöydässäsi. Mikä oikeus olisikaan minulla enää, mitä kuninkaalle valitettavaa?"
29. Kuningas sanoi hänelle: „mitä tahdot enää puhua asiastasi? Minä olen sanonut: ‚sinä ja Siba jakakaat pelto keskenänne.'" 2 Sam. 16:4.
30. Niin Mefiboset sanoi kuninkaalle: „ottakoon hän sen kokonansa, sittekuin herrani kuningas on rauhassa kotiansa palannut."
31. Ja Barsillai, Gileadilainen, tuli Rogelimista ja meni kuninkaan kanssa Jordanin ylitse, saattamaan häntä Jordanin ylitse. 2 Sam. 17:27 s.
32. Ja Barsillai oli sangen ijällinen, jo kahdeksankymmenen vuotinen. Hän oli ravinnut kuningasta, kun hän oli Mahanaimissa; sillä hän oli sangen jalo mies. 1 Kun. 2:7.
33. Ja kuningas sanoi Barsillaille: „seuraa minua; minä ravitsen sinut minun kanssani Jerusalemissa."
34. Mutta Barsillai sanoi kuninkaalle: „kuinka monta vuotta minulla enää on elää, että menisin kuninkaan kanssa Jerusalemiin?
35. Minä olen jo tänäpänä kahdeksankymmenen ajastaikainen. Tietäisinkö minä eroittaa hyvän pahasta? Maistaisiko palvelijasi, mitä hän syö ja juo? taikka kuulisinko vielä veisaajain ja veisaajatarten ääntä? Miksi olisi palvelijasi vielä vaivaksi herralleni kuninkaalle?
36. Sinun palvelijasi menee pikimmältään Jordanin ylitse kuninkaan kanssa. Minkätähden kuningas tahtoo minulle näin maksaa?
37. Salli siis nyt palvelijasi palata takaisin, että minä kuolisin omassa kaupungissani isäni ja äitini haudalla. Ja katso, tässä on palvelijasi Kimeham, hän menköön herrani kuninkaan kanssa; ja tee hänelle, mitä sinulle kelpaa"
38. Kuningas vastasi: „Kimeham seuratkoon minua ylitse, ja minä teen hänelle sen, mikä sinulle on otollinen, ja kaikki, mitä minulta anot, teen minä sinulle."
39. Kun kaikki kansa ja kuningas olivat menneet Jordanin ylitse, antoi kuningas Barsillain suuta ja siunasi häntä; ja hän palasi kotiansa.
40. Niin kuningas meni Gilgaliin ja Kimeham seurasi häntä. Ja kaikki Juudan väki oli saattanut kuningasta ylitse, niin myös puoli Israelin kansaa.
41. Ja katso, silloin tulivat kaikki Israelin miehet kuninkaan tykö ja sanoivat hänelle: „miksi veljemme, Juudan miehet, ovat varastaneet sinut ja vieneet kuninkaan perheinensä Jordanin ylitse, ja kaikki Davidin miehet hänen kanssansa?"
42. Niin vastasivat kaikki Juudan miehet Israelin miehiä: „kuningas on meitä lähempänä; mutta miksi te tästä asiasta närkästytte? Luuletteko, että me olemme kuninkaalta ruokaa taikka lahjoja saaneet?"
43. Niin Israelin miehet vastasivat Juudan miehiä, sanoen: „minulla on kymmenen osaa kuninkaassa, ja Davidissakin on minulla enemmän osaa kuin sinulla; kuinka siis sinä olet minua niin halvaksi lukenut? enkö minä ensimmäinen ollut, joka puhuin kuninkaani noutamisesta?" Mutta Juudan miehet puhuivat tuimemmin kuin Israelin miehet.
2 Sam. 5:1 s.

20 Luku.

Seban kapina. Davidin virkamiehet.

Mutta siellä sattui olemaan eräs Belialin mies, jonka nimi oli Seba, Bikrin poika, Benjaminilainen; hän soitti pasunalla ja sanoi: „ei meillä ole yhtäkään osaa Davidissa eikä yhtäkään perintöosaa Isain pojassa; itsekukin palatkoon majaansa, Israel!" 2 Sam. 19:42. 1 Kun. 12:16.
2. Ja jokainen Israelin mies luopui Davidista, seuraamaan Sebaa, Bikrin poikaa. Mutta Juudan miehet riippuivat kuninkaassansa Jordanista Jerusalemiin asti.

3. Ja David tuli kotiansa Jerusalemiin. Ja kuningas otti ne kymmenen jalkavaimoa, jotka hän oli jättänyt huonetta vartioitsemaan, ja pani ne erihuoneesen kätkettäviksi, ja elätti heitä, eikä mennyt heidän tykönsä. Ja he olivat huoneesen suljettuna kuolemaansa asti, eläen lesken tilassa.

4. Ja kuningas sanoi Amasalle: ,,kokoa minun tyköni Juudan miehet kolmena päivänä, ja ole itsekin silloin läsnä.“ 2 Sam. 19:13.

5. Niin Amasa meni kokoamaan Juudan miehiä; mutta hän viipyi yli määrätyn ajan.

6. Niin David sanoi Abisaille: ,,nyt Seba, Bikrin poika, enemmän meitä vahingoittaa kuin Absalom: ota siis herrasi palvelijat ja aja häntä takaa, ettei hän löytäisi vahvoja kaupunkeja eikä pääsisi pois silmistämme.“

7. Silloin läksivät hänen kanssansa Joabin miehet, ja Kretiläiset ja Pletiläiset, ja kaikki sankarit. Ja he läksivät Jerusalemista ajamaan takaa Sebaa, Bikrin poikaa.

8. Kun he joutuivat suuren kiven tykö, joka on Gibeonissa, tuli Amasa heitä vastaan. Mutta Joab oli vyötetty päällisvaatteessansa, ja sen päällä oli miekan vyö sidottuna hänen kupeillansa, ja miekka oli tupessa; ja kun hän astui esiin, niin miekka putosi.

9. Ja Joab sanoi Amasalle: ,,voitko hyvin, veljeni?“ Ja Joab tarttui oikialla kädellänsä Amasan partaan, suuta antaaksensa hänelle.

10. Mutta ei Amasa varonnut miekkaa, joka oli Joabin kädessä; ja hän pisti sillä häntä vatsaan ja vuodatti hänen sisällyksensä maahan, eikä häntä toistamiseen pistänyt; ja hän kuoli. Mutta Joab ja hänen veljensä Abisai ajoivat Sebaa, Bikrin poikaa, takaa. 2 Sam. 3:27. 1 Kun. 2:5.

11. Mutta yksi Joabin palvelijoista seisoi hänen tykönänsä ja sanoi: ,,joka tahtoo pitää Joabin ja Davidin puolta, hän seuratkoon Joabia!“

12. Mutta Amasa makasi veressänsä keskellä tietä. Kun mies näki sen, että kaikki kansa seisahtui siihen, siirsi hän Amasan tieltä kedolle ja heitti vaatteen hänen päällensä; sillä hän havaitsi, että jokainen, joka tuli häntä lähelle, seisahtui siihen.

13. Kun hän oli tieltä siirretty, meni jokainen Joabin jälkeen, ajamaan Sebaa, Bikrin poikaa, takaa.

14. Ja hän vaelsi kaikki Israelin sukukunnat lävitse, Abelan ja Betmaakan ja koko Berimin; ja ne kokoontuivat ja seurasivat myös häntä.

15. Ja he tulivat ja piirittivät hänet Betmaakan Abelassa, ja rakensivat kaupungin ympärille vallin, joka seisoi muurin tasalla. Ja kaikki kansa, joka Joabin myötä oli, karkasi muuria kukistamaan.

16. Niin toimellinen vaimo huusi kaupungista: ,,kuulkaat, kuulkaat! sanokaat Joabiile, että hän tulee tänne lähes, minä puhuttelen häntä.“

17. Kun hän tuli hänen tykönsä, sanoi vaimo: ,,oletkos Joab?“ Hän vastasi: ,,olen.“ Vaimo sanoi hänelle: ,,kuule piikas sanat!“ Hän vastasi: ,,minä kuulen.“

18. Ja hän puhui, sanoen: ,,muinoin sanottiin: ‚joka kysellä tahtoo, hän kysyköön Abelassa‘, ja niin se menestyi.

19. Minä olen Israelin rauhallisia ja uskollisia, ja sinä tahdot tappaa kaupungin ja äidin Israelissa; miksis tahdot niellä Herran perinnön?“

20. Ja Joab vastasi ja sanoi: ,,pois se, pois se minusta, että minä nielisin ja hävittäisin!

21. Ei asia niin ole; vaan mies Efraimin vuorelta, nimeltä Seba, Bikrin poika, on nostanut kapinan kuningas Davidia vastaan; antakaat hän ainoastansa, ja minä erkanen kaupungista.“ Ja vaimo sanoi Joabille: ,,katso, hänen päänsä heitetään sinulle yli muurin.“

22. Ja se vaimo tuli toimessansa kaiken kansan tykö. Ja he hakkasivat Seban, Bikrin pojan, pään poikki ja heittivät sen Joabille. Ja hän soitti pasunalla, ja he hajosivat kaikki kaupungin tyköä itsekukin majoillensa. Mutta Joab palasi Jerusalemiin kuninkaan tykö.

23. Ja Joab oli koko Israelin sotajoukon päämies; mutta Benaja, Jojadan poika, oli Kretiläisten ja Pletiläisten päällikkö. 2 Sam. 8:16 s. 1 Kun. 4:2 s. 1 Aik. 18:15 s.

24. Adoram oli verorahan haltija; Josafat, Ahiludin poika, oli kansleri;

25. ja Seja oli kirjoittaja; ja Sadok ja Abjatar olivat papit;

26. ja Ira, Jairitlainen, oli Davidin uskottu mies.

21 Luku.

Kolmen vuoden nälänhätä. Gibea sovitettu. Davidin sankarien urotöitä.

Ja Davidin aikana oli kallis aika kolme vuotta järjestänsä; ja David etsi Herran kasvoja. Ja Herra sanoi: ,,Saulin tähden ja sen veri-

huoneen tähden, sentähden että hän
tappoi Gibeonilaiset." 2 Moos. 28:30. 4 Moos. 27:21.
2. Ja kuningas antoi kutsua Gibeonilaiset ja puhutteli heitä. Mutta Gibeonilaiset eivät olleet Israelin lapsia, vaan jääneitä Amorilaisia; ja Israelin lapset olivat vannoneet heille, ja Saul pyysi tappaa heidät kiivaudessansa Israelin ja Juudan lasten puolesta Jos. 9:15,19.
3 Ja David sanoi Gibeonilaisille: „mitä minä teille tekisin? ja millä minä teitä sovittaisin, että siunaisitte Herran perikuntaa?"
4. Tähän vastasivat häntä Gibeonilaiset: „emme välitä hopiasta eikä kullasta Saulin ja hänen huoneensa suhteen, eikä ole meidän vallassamme surmata ketään Israelissa." Hän sanoi: „mitä tahdotte, että teille tekisin?"
5. He sanoivat kuninkaalle: „sen miehen, joka meitä hukutti ja aikoi semmoista meitä vastaan, että me niin häviäisimme, ettemme olisi seisovaiset kaikissa Israelin maan rajoissa, —
6. hänen huoneestansa annettakoon meille seitsemän miestä, että ne hirttäisimme Herralle Saulin Gibeassa, Herran valitun." Kuningas sanoi: „minä annan heidät teille." 4 Moos. 25:4.
7. Mutta kuningas armahti Mefibosetia, Saulin pojan, Jonatanin, poikaa, sen Herran valan tähden, joka oli heidän välillänsä, Davidin ja Jonatanin, Saulin pojan, välillä.
1 Sam. 18:3 s. 20:15 s.,23,42. 23:18.
8. Mutta kuningas otti Aijan tyttären, Rispan, kaksi poikaa, jotka hän oli Saulille synnyttänyt, Armonin ja Mefibosetin, ja Saulin tyttären Mikalin viisi poikaa, jotka hän oli synnyttänyt Hadrielille, Barsillain pojalle, joka oli Meholatilainen.
1 Sam. 18:19. 2 Sam. 3:7.
9 Ja hän antoi ne Gibeonilaisten käsiin, ja he hirttivät ne vuorella Herran eteen. Ja ne seitsemän hukkuivat samalla kertaa; ja he surmattiin elonajan ensimmäisinä päivinä, ohran leikkuun alussa.
10. Niin Rispa, Aijan tytär, otti säkin ja levitti sen itsellensä kalliolle elon alusta, siksi kuin vesi pisaroitsi taivaasta heidän päällensä, eikä sallinut taivaan lintujen tulla heidän päällensä päivällä, eikä metsän petojen yöllä
11 Ja Davidille ilmoitettiin, mitä Rispa, Aijan tytär, Saulin jalkavaimo, oli tehnyt.
12. Ja David meni ja otti Saulin ja hänen poikansa, Jonatanin, luut Jabeksen asuvilta Gileadissa, jotka he olivat salaa ottaneet Betsanin kadulta, johon Filistealaiset olivat ripustaneet heidät, kun he olivat surmanneet Saulin Gilboassa. 1 Sam. 31:11 s.
13. Ja hän toi sieltä Saulin luut ja hänen poikansa Jonatanin luut; ja he kokosivat hirtettyjenkin luut.
14. Ja he hautasivat Saulin ja hänen poikansa Jonatanin luut Benjaminin maahan Selaan, hänen isänsä Kisin hautaan; ja he tekivät kaikki, mitä kuningas oli heille käskenyt. Ja Jumala leppyi tämän perästä maakunnalle. Jos. 18:28.
15. Ja taas syttyi sota Filistealaisten ja Israelin välillä. Ja David meni palvelijoinensa alas sotimaan Filistealaisia vastaan; ja David väsyi.
16. Niin Jesbibenob, joka oli Rafan lapsia, jonka keihään kärki painoi kolmesataa sikliä vaskea, ja jolla oli uudet sota-aseet, aikoi surmata Davidin.
17. Mutta Abisai, Serujan poika, auttoi häntä, ja löi sen Filistealaisen, ja tappoi hänet. Silloin Davidin palvelijat vannoivat hänelle ja sanoivat: „ei sinun pidä enää menemän meidän kanssamme sotaan, ettet sammuttaisi Israelin valoa!"
2 Sam. 18:3. 1 Kun. 11:36. 15:4. 2 Kun. 8:19. Ps. 132.17.
18. Ja sen jälkeen tapahtui, että sota taas nousi Gobissa Filistealaisia vastaan; ja Sibekai, Husatilainen, löi Safin, joka myös oli Rafan lapsia. 1 Aik. 20:4.
19. Niin sota vielä nousi Gobissa Filistealaisia vastaan; ja Elhanan, Jaare-Oregimin poika, Betlehemiläinen, löi Gatilaisen Goljatin, jonka keihään varsi oli niinkuin kangas-orsi. 1 Sam. 17:7. 1 Aik. 20:5.
20. Vieläkin nousi sota Gatissa. Ja siellä oli pitkä mies, jolla oli kuusi sormea käsissä ja kuusi varvasta jaloissa, lukuansa neljäkolmattakymmentä; hän oli myös syntynyt Rafalle.
21. Ja kun hän pilkkasi Israelia, löi hänet Jonatan, Davidin veljen, Simean, poika.
22. Nämä neljä olivat syntyneet Rafalle Gatissa; ja he kaatuivat Davidin ja hänen palvelijainsa kätten kautta.

22 Luku.

Davidin kiitosvirsi.

Ja David puhui Herralle nämä veisun sanat sinä päivänä, jona Herra oli hänet vapahtanut kaikkien hänen vihollistensa käsistä ja Saulin käsistä.

2. Ja hän sanoi: Herra on kallioni,
ja linnani, ja vapahtajani;
5 Moos. 32:4. Ps. 18:1 s. Hebr. 2:13.
3. Jumala on vahani, johon minä
turvaan, kilpeni ja autuuteni sarvi,
ja varjelukseni, ja turvani, minun
vapahtajani, joka minun pelastaa
vääryydestä. Ps. 3:4. 144:2. Luuk. 1:69. Hebr. 2:13.
4. Ylistettävää Herraa minä avukseni
huudan; ja minä vapahdetaan
vihollisistani. Ps. 146:2.
5. Sillä kuoleman aallot piirittivät
minut, ja Belialin ojat peljättivät
minua. Ps. 55:5.
6. Helvetin siteet kietoivat minut,
ja kuoleman paulat ennättivät minut.
Ps. 116:3.
7. Ahdistuksessani minä avukseni
huusin Herraa, ja Jumalalleni minä
huusin; ja hän kuuli ääneni temppelissänsä,
ja minun parkuni tuli
hänen korviinsa. Ps. 3:5. Joon. 2:3 s.
8. Maa järisi ja vapisi, taivaan perustukset
liikkuivat ja värisivät, sillä
hän vihastui. Ps. 68:9.
9. Savu nousi hänen sieramistansa ja
kuluttavainen tuli hänen suustansa,
ja hiilten liekki leimusi hänestä.
2 Moos. 19:18. 24:17. 5 Moos. 4:24. 32:22.
10. Hän notkisti taivaat ja astui alas;
ja synkiä pimeys oli hänen jalkainsa
alla.
11. Ja hän istui Kerubimin päällä
ja lensi, ja näkyi tuulen sulkain
päällä. Ps. 92:1. 104:3. Hes. 9:3.
12. Hän pani pimeyden majaksi
ympärillensä, ja paksut, vedestä mustat
pilvet. Ps. 97:2. Jes. 45:15. 50:3.
13. Kirkkaudesta hänen edessänsä
paloivat tuliset hiilet.
14. Herra jylisti taivaasta, ylimmäinen
antoi äänensä. Ps. 29:3.
15. Hän ampui nuolia ja hajoitti
heidät, hän iski leimaukset ja peljätti
heitä. 1 Sam. 7:10. Ps. 148:8.
16. Ja niin ilmestyivät meren kuljut,
ja maan perustukset ilmaantuivat
Herran kovasta nuhtelemisesta
ja hänen sieramiensa hengen puhalluksesta.
17. Hän kurotti kätensä korkeudesta
ja otti minut, ja veti minut ulos suurista
vesistä. Ps. 32:6. 69:2 s. 144:7.
18. Hän vapahti minut väkevistä
vihollisistani, vainollisistani, sillä he
olivat minua väkevämmät. 1 Sam. 23:1 s.
19. Ne karkasivat päälleni onnettomuuteni
päivänä; mutta Herra tuli
tueksi minulle.
20. Hän vei minut ulos lakialle, ja
pelasti minut; sillä hän mielistyi
minuun.
21. Herra maksoi minulle vanhurskauteni
jälkeen, hän antoi minulle
kätteni puhtauden jälkeen.
Job. 22:30. Ps. 17:1.
22. Sillä minä pidän Herran tiet,
enkä poikkea jumalattomuudessa
pois Jumalastani.
23. Sillä kaikki hänen oikeutensa
ovat silmäini edessä, enkä minä hänen
käskyistänsä poikkea.
24. Vaan minä olen vakaa hänen
edessänsä, ja vältän vääryyttä.
1 Kun. 14:8. 15:5.
25. Ja Herra kostaa minulle vanhurskauteni
jälkeen, puhtauteni jälkeen,
hänen silmäinsä edessä.
1 Sam. 26:23 s.
26. Pyhäin kanssa sinä olet pyhä,
ja toimellisten kanssa toimellinen;
27. puhdasten kanssa sinä olet puhdas,
ja nurjain kanssa sinä olet nurja.
3 Moos. 26:2 ss. Sam. 3:34. Hes. 7:27.
28. Sinä vapahdat ahdistetun kansan,
mutta sinun silmäsi ovat korkeita
vastaan, ja sinä nöyryytät ne.
Dan. 4:34. Luuk. 1:51 s.
29. Sillä sinä, Herra, olet valkeuteni;
Herra valaisee pimeyteni. Ps. 112:4.
30. Sillä sinun kauttasi minä hyökkään
sotalaumoihin, ja Jumalassani
minä karkaan muurien yli.
Ps. 60:14. Fil. 4:13.
31. Jumalan tie on täydellinen, Herran
puhe tulella koeteltu; hän on
kaikkein kilpi, jotka häneen uskaltavat.
Ilm. 15:3. Ps. 12:7. 119:40. San. 30:5.
32. Sillä kuka on Jumala paitsi Herraa?
ja kuka on kallio paitsi meidän
Jumalaamme? 5 Moos 4:35. 32:39.
1 Sam. 2:2. Jes. 43:11. 44:6, 8.
33. Jumala on vahva linnani; hän
johdattaa täydellisesti tieni. Ps. 31:9.
34. Hän tekee jalkani peurain jalkain
kaltaisiksi, ja asettaa minut
kukkuloilleni. Hab. 3:19.
35. Hän opettaa käteni sotimaan ja
käsivarteni vaskijoutsea jännittämään.
Ps. 144:1.
36. Ja sinä annat minulle sinun autuutesi
kilven; ja kun sinä nyöryytät
minut, teet sinä minut suureksi.
37. Sinä teet avaran sijan askeleilleni
minun allani, eikä ole kantapääni
livistyneet. Ps. 17:5. 31:9.
38. Minä ajan vihollisiani takaa ja
hävitän heidät, enkä palaja ennenkuin
heidät hukutan.
39. Minä hukutan ja runtelen heidät,
etteivät enää nouse; he kaatuvat
jalkaini alle.
40. Sinä valmistat minut voimalla
sotaan; sinä taivutat minun alleni
ne, jotka nousevat minua vastaan.
41. Ja sinä saatat viholliseni pakenemaan;
ja vainoojani minä hukutan.

42. He huutavat, mutta ei ole auttajaa; Herran tykö, mutta ei hän vastaa heitä. Joh. 9:31.
43. Minä survon heidät niinkuin maan tomun; niinkuin loan kaduilla muserran minä heidät rikki ja poljen heitä.
44. Sinä pelastat minut riitaisesta kansasta, ja asetat minut pakanain pääksi; se kansa, jota en tuntenut, palvelee minua.
45. Muukalaiset lapset liehakoitsevat minun edessäni; korvan kuuloon he kuulevat minua. 5 Moos. 33:29.
46. Muukalaiset lapset vaipuvat ja rientävät vavisten linnoistansa.
47. Herra elää, kiitetty olkoon minun kallioni, ja ylistetty Jumala, minun autuuteni kallio!
48. Jumala, joka minulle annat koston ja vaadit kansat minun alleni,
49. joka minua autat vihollisistani ja korotat minua niitten yli, jotka karkaavat minua vastaan, sinä pelastat minun väkivaltaisesta miehestä!
50. Sentähden minä kiitän sinua, Herra, pakanain joukossa, ja veisaan kiitoksen sinun nimellesi! Room. 15:9.
51. Hän osoittaa kuninkaallensa suuren autuuden ja tekee laupeuden voideltullensa, Davidille, ja hänen siemenellensä ijankaikkisesti. 2 Sam. 7:8 s.

23 Luku.

Davidin viimeiset sanat. Davidin sankarit.

Ja nämät ovat Davidin viimeiset sanat. Näin sanoo David, Isain poika, korkealle asetettu mies, Jaakobin Jumalan voitelema, ja suloinen Israelin psalmein veisaaja:
2. Herran Henki puhuu minussa, ja hänen sanansa on minun kielelläni. Matt. 22:43. Ap. t. 1:16.
3. Israelin Jumala on sanonut minulle, Israelin turva on minulle puhunut: hallitseva on ihmisiä vanhurskas, hallitseva Jumalan pelvossa; Jes. 11:2 s. Jer. 23:5 s. Sak. 9:9.
4. niinkuin aamuvalkeus auringon noustessa, niinkuin pilvetön aamu kun auringon paisteesta sateen jälkeen ruoho kasvaa maasta. Ps. 68:10. Ps. 72:6. Job. 22:28. Hos. 6:3.
5. Eikö minun huoneeni ole niin Jumalan edessä? Sillä hän on tehnyt minun kanssani ijankaikkisen liiton, kaikella muodolla lujan ja vahvan; sillä se on kaikki minun autuuteni ja haluni; eikö hän antaisi sen kasvaa? 2 Sam. 7:12 s. 1 Aik. 17:11 s. Ps. 53:7. 89:2 s. Jes. 55:3. 1 Moos. 49:18. Jer. 23:5. 33:15. Sak. 6:12.
6. Mutta ilkiät ihmiset ovat kaikki niinkuin hävitettävät orjantappurat, joihin ei ole käsin rupeeminen. 2 Sam. 16:7.
7. Vaan jos joku tahtoo tarttua niihin, hänellä pitää oleman rauta ja keihään varsi varana; ja ne kokonansa poltetaan tulella omassa paikassansa.
8. Nämät ovat Davidin sankarien nimet: Joseb-Basebet, Tahkemonilainen, ylimmäinen päämiehistä: hän oli se Adoni-Esniläinen, joka nousi niitä kahdeksaa sataa vastaan, jotka tapettiin samalla kertaa. 1 Aik. 11:10 s.
9. Häntä lähin oli Eleasar, Dodon poika, Ahohilainen; hän oli niiden kolmen sankarin joukossa Davidin kanssa, heidän pilkatessaan Filistealaisia, kun ne olivat sinne kokoontuneet sotaan, ja Israelin miehet menivät ylös.
10. Hän nousi ja löi Filistealaiset, siksi että hänen kätensä väsyi ja kangistui miekkaan. Ja Herra antoi suuren voiton sinä päivänä, niin että kansa palasi hänen jälkeensä ainoasti ryöstämään.
11. Hänen jälkeensä oli Samma, Hararilaisen Agen poika. Ja Filistealaiset kokoontuivat yhteen joukkoon, ja siellä oli peltosarka täynnä herneitä, ja kansa pakeni Filistealaisia.
12. Silloin seisoi hän keskellä sarkaa ja varjeli sen, löi Filistealaiset; ja Herra antoi suuren voiton.
13. Ja kolme päämiestä kolmenkymmenen joukosta menivät alas ja tulivat elonaikana Davidin tykö Adullamin luolaan; ja Filistealaisten joukko oli Refaimin laaksossa. 1 Sam. 22:1. 2 Sam. 5:8.
14. Mutta David oli siihen aikaan linnassa, ja Filistealaisten vartioväki oli Betlehemissä.
15. Ja David himoitsi ja sanoi: „kuka toisi minulle vettä juoda Betlehemin kaivosta, joka on portin tykönä?"
16. Niin ne kolme sankaria karkasivat Filistealaisten leiriin ja ammensivat vettä Betlehemin kaivosta, joka on portin tykönä, kantoivat ja toivat Davidille; mutta ei hän tahtonut sitä juoda, vaan kaasi sen Herran eteen,
17. ja sanoi: „Herra, olkoon se minusta kaukana, että sen tekisin! eikö tämä ole niiden miesten veri, jotka sinne menivät henkensä uhalla?" Eikä hän tahtonut sitä juoda. Tämän tekivät ne kolme sankaria 1 Aik. 11:59.
18. Abisai, Joabin veli, Serujan poika, oli myös päämiesten ylimmäisiä; hän nosti keihäänsä ja löi

kolme sataa, ja oli ylistetty kolmen keskellä.
19. Hän oli kyllä enemmin kunnioitettu kuin ne muut kolme ja oli heidän päämiehensä, mutta ei hän vetänyt noiden kolmen vertoja.
20. Ja Benaja, Jojadan poika, jalon ja suurista töistänsä kuuluisan miehen poika, Kabselista, löi kaksi Moabin urosta; ja hän meni alas ja löi jalopeuran kaivon sisässä lumen aikana. 1 Aik. 11:22.
21. Vielä hän löi hirmuisen Egyptin miehen, jolla oli keihäs kädessä; mutta hän meni hänen tykönsä seipäällä, ja tempasi Egyptin miehen kädestä keihään, ja löi hänet kuoliaaksi omalla keihäällänsä.
22. Nämä teki Benaja, Jojadan poika, ja oli ylistetty kolmen sankarin keskellä.
23. Ja hän oli jalompi kuin ne kolmekymmentä, mutta ei tullut noiden kolmen rinnalle; ja David asetti hänet salaiseksi neuvon-antajaksensa.
24. Asahel, Joabin veli, oli kolmenkymmenten joukkoa; Elhanan, Dodon poika, Betlehemistä; 1 Aik. 27:7.
25. Samma Harodilainen; Elika Harodilainen;
26. Heles Paltilainen; Ira, Tekolaisen Ikeksen poika; 1 Aik. 27:9 s.
27. Abieser Anatolilainen; Mebunnai Husatilainen:
28. Salmon Ahohilainen; Maharai Netofatilainen; 1 Aik. 27:13.
29. Heleb, Baenan poika, Netofatilainen; Ittai, Ribain poika, Benjaminin lasten Gibeasta;
30. Benaja Piratonilainen; Hiddai Gasin laaksoista;
31. Abialbon Arbatilainen; Asmavet Barhumilainen;
32. Eljakba Saalbonilainen; Benejasen; Jonatan;
33. Samma Hararilainen; Ahiam, Sararin poika, Ararilainen;
34. Elifelet, Maakatin pojan, Ahasbain, poika; Eliam, Gilonilaisen Ahitofelin poika; 2 Sam. 15:12.
35. Hesrai Karmelilainen; Paarai Arbilainen;
36. Jigal, Natanin poika, Sobasta; Bani Gadilainen;
37. Selek Ammonilainen; Naharai Beerotilainen, Joabin, Serujan pojan, sota-aseitten kantaja.
38. Ira Jitriläinen; Gareb Jitriläinen:
39. Urija Hetiläinen. Kaikki yhteensä seitsemän neljättäkymmentä. 2 Sam. 11:3 s.

24 Luku.

Kansa luetellaan. Ruttotauti.

Ja Herran viha taas syttyi Israeliin, ja hän kehoitti Davidin heitä vastaan, sanoen: ,,mene, lue Israel ja Juuda!" Tuom. 10:7. 1 Aik. 21:1 s.
2. Ja kuningas sanoi sotapäämiehellensä Joabille: ,,kierrä nyt kaikki Israelin sukukunnat, ruveten Danista Bersebaan asti, ja lukekaat kansa, että tietäisin kansan luvun." 2 Moos. 30:12 s. Tuom. 20:1.
3. Joab sanoi kuninkaalle: ,,Herra, sinun Jumalasi, lisätköön kansaan sata kertaa enemmän kuin siinä nyt on, että herrani kuninkaan silmät sen näkisivät; mutta minkätähden on herrallani kuninkaalla halu tähän asiaan?"
4. Mutta kuninkaan sana pysyi vahvana Joabia ja sotapäämiehiä vastaan. Niin Joab ja sotajoukon päämiehet menivät kuninkaan tyköä lukemaan Israelin kansaa.
5. Ja he menivät Jordanin ylitse ja sijoittivat itsensä Aroeriin, oikialle puolelle kaupunkia, joka on keskellä Gadin laaksoa, ja Jaeseriin. 5 Moos. 2:36. Jos. 13:16.
6. Ja he tulivat Gileadiin ja Hadsin alankomaahan, sitten tulivat he Dan-Janiin ja kiersivät Sidoniin päin.
7. Ja he tulivat vahvaan kaupunkiin Tyroon ja kaikkiin Heviläisten ja Kananealaisten kaupunkeihin, ja menivät sieltä Juudan etelämaahan Bersebaan asti.
8. Niin he kiersivät koko maan, ja tulivat yhdeksän kuukauden ja kahdenkymmenen päivän perästä Jerusalemiin jälleen.
9. Ja Joab antoi kuninkaalle kansan luvun; ja Israelissa oli kahdeksan sataa tuhatta miekalla varustettua sotamiestä; mutta Juudassa oli viisisataa tuhatta miestä. 1 Aik. 21:5. 27:24.
10. Mutta Davidin sydän löi häntä, sitten kun kansa oli luettu; ja David sanoi Herralle: ,,minä olen sangen suuresti syntiä tehnyt, kun sen tein! Herra, käännä nyt palvelijasi pahateko pois; sillä minä olen tehnyt sangen tyhmästi!" 2 Sam. 12:13. 1 Aik. 21:8.
11. Ja kun David huomeneltain nousi, tuli Herran sana profetta Gadille, Davidin näkijälle, sanoen: 1 Sam. 9:9. 22:5.
12. ,,Mene, puhu Davidille: näin sanoo Herra: kolme minä panen sinun eteesi; valitse itsellesi niistä yksi, jonka minä sinulle teen!"
13. Gad tuli Davidin tykö, ilmoitti

ja sanoi hänelle: „tahdotko, että
nälkä tulee maakuntaasi seitsemäksi
ajastajaksi, taikka että kolme kuu-
kautta pakenet vihamiestesi edellä
ja he ajavat sinua takaa, tahi että
rutto on kolme päivää sinun maas-
sasi? Niin huomaa nyt ja katso,
mitä minä hänelle vastaan, joka
minun lähetti.“ 1 Aik. 21:12. Jes. 29:17.
Hes. 6:11 s.
14. David sanoi Gadille: „minulla
on sangen suuri ahdistus; mutta
salli meidän joutua Herran käsiin,
sillä Herran armo on suuri! En
minä tahdo joutua ihmisten käsiin.“
1 Aik. 21:13. Syr. 2:21.
15. Ja Herra antoi ruttotaudin tulla
Israeliin, aamusta alkaen määrät-
tyyn aikaan asti; ja kansaa kuoli
Danista Bersebaan asti, seitsemän-
kymmentä tuhatta miestä.
16. Ja kun enkeli ojensi kätensä Je-
rusalemin ylitse, surmataksensa si-
tä, niin Herra katui surmaa ja sa-
noi enkelille, joka kansaa hävitti:
„kyllä jo on; laske nyt kätesi alas!“
Ja Herran enkeli oli Jebusilaisen
Araunan riihen tykönä. 1 Aik. 21:15 s.
17. Kun David näki enkelin, joka
kansaa löi, sanoi hän Herralle: „kat-
so, minä olen syntiä tehnyt ja minä
olen pahaa tehnyt: mitä ovat nämä
lampaat tehneet? Olkoon siis kätesi
minua vastaan ja minun isäni huo-
netta vastaan!“
18. Ja sinä päivänä tuli Gad Davi-
din tykö ja sanoi hänelle: „mene,
rakenna Herralle alttari Jebusilai-
sen Araunan riiheen.“
19. Ja David meni kohta, niinkuin
Gad sanoi ja Herra oli käskenyt.
20. Mutta kun Arauna katsahti ulos,
näki hän kuninkaan palvelijoinensa
tulevan tykönsä; niin Arauna läksi
ulos ja heittäysi kasvoillensa maa-
han kuninkaan eteen,
21. ja sanoi: „miksi herra kunin-
gas tulee palvelijansa tykö?“ David
sanoi: „riihtä ostamaan sinulta, ra-
kentaakseni Herralle alttaria, että
vitsaus lakkaisi kansasta!“
22. Arauna sanoi Davidille: „her-
rani kuningas ottakoon ja uhrat-
koon niinkuin hänelle kelpaa. Katso,
tässä on härkä poltto-uhriksi, reet
ja kaikki härkäin ajokalut poltto-
puuksi!
23. Nämä kaikki, kuningas, antaa
Arauna kuninkaalle!“ Ja Arauna sa-
noi kuninkaalle: „Herra, sinun Ju-
malasi, leppyköön sinulle!“
24. Mutta kuningas sanoi Araunal-
le: „ei suinkaan, vaan minä ostan
sen sinulta täydellä hinnalla; sillä
en minä uhraa Herralle, minun Ju-
malalleni, mitä minulle lahjaksi on
annettu.“ Niin osti David riihen ja
härjän viidelläkymmenellä hopia-
siklillä. 1 Aik. 21:24.
25. Ja David rakensi Herralle sii-
nä alttarin ja uhrasi poltto-uhria ja
kiitos-uhria; ja Herra leppyi maa-
kunnalle, ja vitsaus lakkasi Israe-
lista. 1 Aik. 22:1.

ENSIMMÄINEN KUNINGASTEN KIRJA.

I Luku.

Abisag hoitaa kuningas Davidia. Adonia pyrkii kuninkaaksi. David määrää Salomon jälkeisekseen.

Ja kuningas David oli vanhentunut
ja ijälliseksi joutunut, eikä voi-
nut itseänsä lämmittää, vaikka hän-
tä vaatteilla peitettiin.
2. Niin sanoivat hänen palvelijansa
hänelle: „etsittäköön herralleni ku-
ninkaalle piika, neito, joka seisokoon
kuninkaan edessä ja hoitakoon hän-
tä, ja maatkoon hänen sylissänsä ja
lämmittäköön herraani kuningasta!“
3. Ja he etsivät ihanaa tyttöä koko
Israelin maan-ääristä; ja he löysivät
Abisagin, Sunemilaisen, ja veivät
hänet kuninkaalle.
4. Ja tyttö oli sangen ihana; ja hän
tuli kuninkaan hoitajaksi ja palveli
häntä; vaan ei kuningas häntä tun-
tenut.
5. Ja Adonia, Haggitin poika, ko-
rotti itsensä, sanoen: „minä tahdon
olla kuningas.“ Ja hän toimitti it-
sellensä vaunuja ja hevosmiehiä, ja
viisikymmentä miestä juoksemaan
edellänsä. 2 Sam. 3:4. 15:1. 1 Aik. 3:2.
6. Hänen isänsä ei ollut ikä-päivi-
nänsä tehnyt häntä surulliseksi,
että olisi sanonut: „kuinkas niin
teet?“ Ja hän oli myös sangen kau-
nis; ja hänen äitinsä oli hänet synnyt-
tänyt Absalomin jälkeen. 2 Sam. 14:25.
7. Ja hän piti neuvoa Joabin, Se-
rujan pojan, kanssa ja papin Abja-
tarin kanssa; ja he auttoivat Ado-
niaa. 1 Kun. 2:22, 28.
8. Mutta Sadok pappi, ja Benaja,
Jojadan poika, ja Natan profetta,
ja Simei, ja Rei, ja Davidin san-

karit eivät olleet Adonian puolella.
2 Sam. 23:8 s.
9. Ja Adonia uhrasi lampaita ja härkiä ja syötettyä karjaa Soheletin kiven tykönä, joka on lähellä Rogelin kaivoa, ja kutsui kaikki veljensä, kuninkaan pojat, ja kaikki Juudan miehet, kuninkaan palvelijat.
Jos. 15:7. 18:16.
10. Mutta Natan profettaa, ja Benajaa, ja sankareita, ja veljeänsä Salomoa hän ei kutsunut.
11. Silloin Natan puhui Batseballe, Salomon äidille, sanoen: ,,etkö ole kuullut Adonian, Haggitin pojan, tulleen kuninkaaksi? eikä herramme David siitä mitään tiedä.
12. Niin tule nyt, minä annan sinulle neuvoa, että vapahtaisit sielusi ja poikasi Salomon sielun.
13. Mene ja käy kuningas Davidin luo. ja sano hänelle: ,,herrani kuningas! etkö ole vannonut piiallesi, sanoen: ,sinun poikasi Salomo on oleva kuningas minun jälkeeni ja istuva minun istuimellani? Miksi siis Adonia on tullut kuninkaaksi?'
14. Katso, sinun vielä siellä puhutellessasi kuningasta, tulen minä perässäsi ja täytän sinun puheesi."
15. Ja Batseba meni kamariin kuninkaan tykö, ja kuningas oli sangen vanha; ja Abisag, Sunemilainen, palveli kuningasta.
16. Ja Batseba nöyryytti itsensä ja kumarsi kuningasta. Kuningas sanoi: ,,mitä tahdot?"
17. Hän sanoi hänelle: ,,herrani, sinä olet vannonut piiallesi Herran, sinun Jumalasi, kautta: ,sinun poikasi Salomo on oleva kuningas minun jälkeeni ja istuva minun istuimellani;'
18. mutta nyt, katso, Adonia on tullut kuninkaaksi, ja herrani kuningas, et sinä siitä mitään tiedä.
19. Hän on uhrannut härkiä ja syötettyä karjaa, ja monta lammasta, ja on kutsunut kaikki kuninkaan pojat, ja papin Abjatarin, ja Joabin, sotapäämiehen; mutta sinun palvelijatasi Salomoa ei hän kutsunut.
20. Mutta sinä, herrani kuningas, koko Israelin silmät katsovat sinun puoleesi, että ilmoittaisit heidän edessänsä, kuka on istuva herrani kuninkaan istuimella hänen jälkeensä.
21. Muutoin tapahtuu, että kun herrani kuningas on isäinsä kanssa nukkunut, pidetään minä ja minun poikani syynalaisina."
22. Ja katso, vielä hänen puhuissansa kuninkaan kanssa, tuli Natan profetta.
23. Ja he ilmoittivat kuninkaalle, sanoen: ,,katso, Natan profetta on täällä." Ja kun hän tuli sisälle kuninkaan eteen, kumarsi hän maahan kasvoillensa kuninkaan eteen.
24. Ja Natan sanoi: ,,herrani kuningas, oletko sanonut: ,Adonia on oleva kuningas minun jälkeeni ja istuva minun istuimellani?'
25. Sillä hän on tänäpänä mennyt ja uhrannut härkiä, ja syötettyä karjaa, ja monta lammasta, ja on kutsunut kaikki kuninkaan pojat ja sotaväen päämiehet, ja papin Abjatarin, ja katso, he syövät ja juovat hänen edessänsä, ja sanovat: ,eläköön kuningas Adonia!'
26. Mutta minua, sinun palvelijaasi, ja pappia Sadokia, ja Benajaa, Jojadan poikaa, ja sinun palvelijaasi Salomoa hän ei ole kutsunut.
27. Olisiko se niin herraltani kuninkaalta tullut? etkä sinä ole sitä asiata ilmoittanut palvelijallesi, kuka minun herrani kuninkaan istuimella hänen jälkeensä on istuva?"
28. Kuningas David vastasi ja sanoi: ,,kutsukaat Batseba minun tyköni!" Ja hän tuli kuninkaan eteen ja seisoi kuninkaan edessä.
29. Ja kuningas vannoi ja sanoi: ,,niin totta kuin Herra elää, joka on päästänyt sieluni kaikkinaisesta ahdistuksesta,
30. niinkuin minä olen sinulle Herran, Israelin Jumalan, edessä vannonut ja sanonut: ,Salomo, sinun poikasi, on oleva kuningas minun jälkeeni, ja hän on istuva minun istuimellani minun sijassani!' niin minä teen tänäpäivänä."
31. Niin Batseba kumarsi maahan kasvoillensa, kunnioitti kuningasta ja sanoi: ,,eläköön herrani kuningas David ijankaikkisesti!"
32. Ja kuningas David sanoi: ,,kutsukaat Sadok pappi, Natan profetta ja Benaja, Jojadan poika!" Ja he tulivat kuninkaan eteen.
33. Ja kuningas sanoi heille: ,,ottakaat kanssanne teidän herranne palvelijat, ja asettakaat minun poikani Salomo muulini selkään, ja viekäät hän Gihoniin, 2 Aik. 32:30. 33:14.
34. ja Sadok pappi ja Natan profetta voidelkoot hänet Israelin kuninkaaksi. Ja soittakaat pasunalla ja sanokaat: ,eläköön kuningas Salomo!'
35. Ja saattakaat hän tänne ylös, että hän tulisi ja istuisi minun istuimellani, ja olisi kuningas minun sijassani; ja hänet olen minä käskenyt olemaan Israelin ja Juudan päämiehenä."

36. Niin vastasi Benaja, Jojadan poika, kuninkaalle ja sanoi: „Amen! niin sanokoon myös Herra, herrani kuninkaan Jumala!
37. Niinkuin Herra on ollut herrani kuninkaan kanssa, niin olkoon hän myös Salomon kanssa, ja tehköön hänen istuimensa suuremmaksi herrani kuningas Davidin istuinta!"
38. Ja pappi Sadok, ja Natan profetta ja Benaja, Jojadan poika, ja Kretiläiset ja Pletiläiset menivät alas, ja asettivat Salomon kuningas Davidin muulin selkään ja veivät hänet Gihoniin. Sam. 8:18. 1 Aik. 18:17.
39. Ja pappi Sadok otti öljysarven seurakunnan majasta ja voiteli Salomon, ja he soittivat pasunalla, ja kaikki kansa sanoi: „eläköön kuningas Salomo!" 1 Sam. 10:24. 2 Kun. 11:12. 1 Aik. 29:22.
40. Ja kaikki kansa meni ylös hänen jälkeensä; ja kansa soitti huiluilla, ja he olivat sangen suuresti iloissansa, että maa vapisi heidän äänestänsä.
41. Ja Adonia ja kaikki kutsutut, jotka hänen kanssansa olivat, kuulivat sen, ja he olivat jo atrioineet; ja kun Joab kuuli pasunan äänen, sanoi hän: „mitä se meteli ja huuto kaupungissa tietää?"
42. Ja kun hän vielä puhui, katso, niin tuli Jonatan, papin Abjatarin poika. Ja Adonia sanoi: „tule, sinä olet kelpo mies ja tuot hyviä sanomia."
43. Jonatan vastasi ja sanoi Adonialle: „kyllä! herramme kuningas David on tehnyt Salomon kuninkaaksi.
44. Ja kuningas on lähettänyt hänen kanssansa pappi Sadokin, ja profetta Natanin, ja Benajan, Jojadan pojan, ja Kretiläiset ja Pletiläiset; ja he ovat hänet asettaneet kuninkaan muulin selkään.
45. Sadok pappi ja Natan profetta ovat voidelleet hänet kuninkaaksi Gihonissa, ja he ovat sieltä menneet ylös iloissansa, niin että kaupunki tömisi. Se oli se meteli, jonka te kuulitte.
46. Ja Salomo on myöskin istunut valtakunnan istuimelle.
47. Ja kuninkaan palvelijat ovat menneet siunaamaan meidän herraa kuningasta, Davidia, sanoen: ‚antakoon sinun Jumalasi Salomolle paremman nimen, kuin sinun nimesi on, ja tehköön hänen istuimensa suuremmaksi, kuin sinun istuimesi on!' Ja kuningas on rukoillut vuoteellansa.
48. On myös kuningas sanonut näin: ‚kiitetty olkoon Herra, Israelin Jumala, joka tänäpänä on antanut istuvan minun istuimelleni, että minun silmäni sen ovat nähneet!"
49. Niin hämmästyivät ja nousivat kaikki, jotka Adonia oli kutsunut, ja menivät itsekukin tiellensä.
50. Ja Adonia pelkäsi Salomoa, nousi, meni ja tarttui alttarin sarviin. 2 Moos. 27:2.
51. Ja se ilmoitettiin Salomolle, sanomalla: „katso, Adonia pelkää kuningas Salomoa, ja katso, hän on tarttunut alttarin sarviin ja sanonut: ‚vannokoon kuningas Salomo minulle tänäpänä, ettei hän lyö kuoliaaksi palvelijaansa miekalla.'"
52. Salomo sanoi: „jos hän tahtoo olla vakaa mies, niin ei hiuskarvaakaan hänestä putoa maahan; mutta jos jotain pahuutta hänessä löydetään, niin hän on kuoleman oma." 1 Sam. 14:45.
53. Ja kuningas Salomo lähetti ja tuotti hänet alas alttarilta; ja kun hän tuli, rukoili hän kuningas Salomoa. Niin Salomo sanoi hänelle: „mene huoneesesi."

2 Luku.

Davidin viimeiset määräykset ja kuolema. Salomo hallitsijana.

Ja Davidin aika lähestyi, että hänen piti kuoleman; ja hän käski poikaansa Salomoa, sanoen:
2. „Minä menen kaiken maailman tietä; niin rohkaise nyt itsesi, ja ole mies! Jos. 23:14.
3. Ja pidä mitä Herra Jumalasi on käskenyt, niin että vaellat hänen teissänsä, pidät hänen sääntönsä, käskynsä, oikeutensa ja todistuksensa, niinkuin on kirjoitettu Mooseksen laissa; että menestyisit kaikissa mitä teet, ja kaikkialla mihin itsesi käännät; 5 Moos. 17:19. 29:9. Jos. 1:8. 23:6. 5 Moos. 29:9.
4. että Herra vahvistaisi sanansa, jonka hän on minulle puhunut ja sanonut: ‚jos sinun poikasi ottavat vaarin tiestänsä, että vaeltavat uskollisesti minun edessäni kaikesta sydämmestänsä ja kaikesta sielustansa, niin ei sinulta ikänä ole puuttuva miestä Israelin istuimella. 2 Sam. 7:12 s. Ps. 132:11 s.
5. Ja sinä myös tiedät, mitä Joab, Serujan poika, on tehnyt minulle, mitä hän teki kahdelle sodanpäämiehelle Israelissa, Abnerille, Nerin pojalle, ja Amasalle, Jeterin pojalle, jotka hän tappoi, ja vuodatti sodanverta rauhassa, ja antoi tulla sodan-

verta vyönsä päälle, joka oli hänen
suolillansa, ja hänen kenkäinsä pääl-
le, jotka olivat hänen jaloissansa.
2 Sam. 3:27. 20:9 s.
6. Tee toimesi jälkeen, äläkä anna
hänen harmaat karvansa rauhassa
mennä alas hautaan.
7. Ja tee Barsillain, Gileadilaisen,
lapsille laupeus, että he syövät sinun
pöydältäsi, sillä niin hekin minua
lähestyivät, kun minä pakenin velje-
si Absalomin edestä. 2 Sam. 17:27 s. 19:31 s.
8. Ja katso, sinun luonasi on Simei,
Geran poika, Benjaminilainen Bahu-
rimista, joka julmalla kirouksella
kiroili minua, mennessäni Mahanai-
miin. Ja hän tuli minua vastaan Jor-
danille; silloin vannoin minä Herran
kautta ja sanoin: „en minä tapa si-
nua miekalla!" 2 Sam. 16:5 s. 19:16 s.
9. Mutta älä sinä anna hänen via-
tonna olla, sillä sinä olet viisas mies
ja tiedät, mitä teet hänelle, että lä-
hetät hänen harmaat karvansa ve-
rissä hautaan."
10. Niin David nukkui isäinsä kans-
sa; ja hän haudattiin Davidin kau-
punkiin. 2 Sam. 5:7. Ap. 2:29. 13:36.
11. Ja aika, jona David oli ollut Is-
raelin kuningas, oli neljäkymmentä
ajastaikaa. Seitsemän ajastaikaa oli
hän kuningas Hebronissa, ja kolme
neljättäkymmentä ajastaikaa Jeru-
salemissa. 2 Sam. 5:4 s. 1 Aik. 3:4. 29:26 s.
12. Ja Salomo istui isänsä Davidin
istuimella, ja hänen valtakuntansa
vahvistettiin suuresti.
13. Mutta Adonia, Hagitin poika,
tuli Batseban, Salomon äidin tykö,
joka sanoi: „tuletkos rauhallisesti?"
Hän sanoi: „rauhallisesti!"
14. Ja hän sanoi: „minulla on jo-
takin puhumista sinun kanssasi."
Batseba sanoi: „puhu!"
15. Ja hän sanoi: „sinä tiedät, että
valtakunta oli minun, ja kaikki Is-
rael oli kääntänyt kasvonsa minun
puoleeni, että minä olisin kuningas.
Mutta nyt on valtakunta kääntynyt
ja on tullut minun veljeni omaksi;
Herralta on se hänelle tullut.
1 Kun. 1:5 s. 1 Aik. 22:9 s. 28:5 s.
16. Nyt rukoilen minä yhden ruko-
uksen sinulta, älä sitä minulta kiel-
lä." Ja hän sanoi hänelle: „puhu!"
17. Hän sanoi: „puhu kuningas Sa-
lomolle, — sillä ei hän sinulta kiel-
lä — että hän antaisi minulle Abisa-
gin Sunemista vaimoksi."
18. Batseba sanoi: „hyvä! minä pu-
hun kuninkaalle sinun puolestasi."
19. Ja Batseba tuli kuningas Salo-
mon luo, puhuttelemaan häntä Ado-
nian puolesta; ja kuningas nousi ja
meni häntä vastaan, ja kumarsi hän-
tä ja istui istuimellensa. Ja kunin-
kaan äidille asetettiin istuin, ja hän
istui siihen hänen oikialle puolel-
lensa.
20. Ja hän sanoi: „minä rukoilen
yhden pienen rukouksen sinulta, älä
sitä minulta kiellä." Kuningas sa-
noi hänelle: „rukoile, äitini: en mi-
nä sinulta kiellä."
21. Hän sanoi: „annettakoon Abisag
Sunemilainen veljellesi Adonialle
vaimoksi."
22. Niin vastasi kuningas Salomo
ja sanoi äidillensä: „miksi rukoilet
Abisagia Sunemista Adonialle? Ru-
koile myös hänelle valtakuntaa, sil-
lä hän on minun vanhempi veljeni;
rukoile hänelle ja pappi Abjatarille
ja Joabille, Serujan pojalle!"
23. Ja kuningas Salomo vannoi Her-
ran kautta ja sanoi: „Jumala teh-
köön minulle sen ja sen, jollei Ado-
nia ole puhunut tätä sanaa henke-
änsä vastaan!
24. Ja nyt, niin totta kuin Herra elää,
joka minut on vahvistanut ja anta-
nut minun istua isäni Davidin istui-
mella, ja joka minulle on huoneen
tehnyt, niinkuin hän sanonut on,
Adonian pitää tänäpänä kuoleman."
2 Sam. 7:12, 27, 29.
25. Ja kuningas Salomo lähetti Be-
najan, Jojadan pojan; hän löi hänet,
niin että hän kuoli.
26. Ja pappi Abjatarille sanoi ku-
ningas: „mene Anatotiin pellollesi,
sillä sinä olet kuoleman mies. Mutta
en minä tapa sinua tänäpänä, sillä
sinä olet kantanut Herran Jumalan
arkkia minun isäni Davidin edessä,
ja sinä olet kärsinyt kaikissa, mitä
minun isäni on kärsinyt."
1 Sam. 22:20 s. 2 Sam. 15:24.
27. Ja Salomo ajoi Abjatarin pois
olemasta Herran pappina; että Her-
ran sana täytettäisiin, niinkuin hän
Elin huoneesta puhunut oli Silossa.
1 Sam. 2:30 s.
28. Ja tämä sanoma tuli Joabin tie-
toon; sillä Joab piti itsensä Ado-
nian puoleen, vaikka hän ei ollut
Absalomin puolella. Ja Joab pakeni
Herran majaan ja tarttui alttarin
sarviin.
29. Ja kuningas Salomolle ilmoitet-
tiin: „Joab on paennut Herran ma-
jaan, ja katso, hän seisoo alttarin
tykönä." Niin Salomo lähetti Bena-
jan, Jojadan pojan, ja sanoi: „mene
ja lyö hänet!" 1 Kun. 1:50.
30. Ja Benaja tuli Herran majaan
ja sanoi hänelle: „niin sanoo kunin-
gas: mene tästä ulos!" Vaan hän

sanoi: „en suinkaan, tässä minä tahdon kuolla." Ja Benaja ilmoitti sen kuninkaalle jälleen ja sanoi: „niin on Joab sanonut ja niin hän on vastannut minua."
31. Kuningas sanoi hänelle: „tee niinkuin hän on sanonut, lyö ja hautaa hänet; ja saata pois minusta ja minun isäni huoneesta se viaton veri, jonka Joab on vuodattanut! 2 Moos. 21:14.
32. Ja Herra antakoon hänen verensä tulla hänen päänsä päälle, että hän on lyönyt kaksi miestä, jotka häntä hurskaammat ja paremmat olivat, ja murhannut ne miekalla, niin ettei minun isäni David siitä mitään tietänyt: Abnerin, Nerin pojan, Israelin sotapäämiehen, ja Amasan, Jeterin pojan, Juudan sotapäämiehen. 2 Sam. 3:27. 20:10.
33. Ja heidän verensä tulkoon Joabin pään päälle ja hänen siemenensä pään päälle ijankaikkisesti. Mutta Davidille ja hänen siemenellensä, hänen huoneellensa ja istuimellensa olkoon rauha Herralta ijankaikkiseen aikaan!"
34. Ja Benaja, Jojadan poika, meni ylös ja tappoi hänet; ja hän haudattiin korpeen huoneesensa.
35. Ja kuningas asetti Benajan, Jojadan pojan, hänen sijaansa sotajoukon päälliköksi; ja papin Sadokin asetti kuningas Abjatarin sijaan.
36. Ja kuningas lähetti ja antoi kutsua Simein, ja sanoi hänelle: „rakenna itsellesi huone Jerusalemiin ja asu siellä, äläkä mene sieltä sinne eikä tänne.
37. Jona päivänä sinä sieltä lähdet ja menet Kidronin ojan ylitse, niin tiedä totisesti, että sinun pitää kuolemalla kuoleman, ja sinun veresi on tuleva sinun pääsi päälle."
38. Simei sanoi kuninkaalle: „se on hyvä puhe, jonka herrani kuningas on puhunut; niin on sinun palvelijasi tekevä." Ja Simei asui Jerusalemissa kauan aikaa.
39. Niin tapahtui kolmen ajastajan perästä, että kaksi Simein palvelijaa karkasi Akiksen, Maekan pojan, Gatin kuninkaan tykö; ja Simeille sanottiin: „katso, sinun palvelijasi ovat Gatissa."
40. Niin Simei nousi ja satuloitsi aasinsa, ja läksi Gatiin Akiksen tykö, etsimään palvelijoitansa. Ja Simei meni ja toi palvelijansa Gatista.
41. Ja Salomolle sanottiin, Simein menneen Jerusalemista Gatiin ja tulleen takaisin.
42. Niin lähetti kuningas ja antoi kutsua Simein, ja sanoi hänelle: „enkö minä vannonut sinulle Herran kautta, todistanut ja sanonut: jona päivänä sinä lähdet ulos ja menet sinne tahi tänne, niin tiedä kaiketi, että sinun pitää kuolemalla kuoleman? Ja sinä sanoit minulle: ‚minä olen kuullut hyvän puheen.'
43. Mikset ole pitänyt Herran valaa ja sitä käskyä, kuin minä sinulle käskin?"
44. Ja kuningas sanoi Simeille: „sinä tiedät kaiken sen pahuuden, mistä sydämmesi on itsetietoinen, jonka minun isälleni Davidille tehnyt olet, ja Herra on kostanut pahuutesi sinun pääsi päälle.
2 Sam. 16:5 s. Ps. 54:7. 62:13.
45. Mutta kuningas Salomo on siunattu, ja Davidin istuin on vahvistettu Herran edessä ijankaikkisesti."
46. Ja kuningas käski Benajaa, Jojadan poikaa; hän meni ja löi hänet kuoliaaksi. Ja valtakunta vahvistettiin Salomon käden kautta. 2 Aik. 1:1.

3 Luku.

Salomon naiminen. Hänen uhrinsa ja rukouksensa Gibeonissa.

Ja Salomo tuli Faraon, Egyptin kuninkaan, vävyksi; ja hän otti Faraon tyttären ja vei hänet Davidin kaupunkiin, siksi kun hän oli valmiiksi rakentanut itsellensä huoneen ja Herran huoneen, ja Jerusalemin ympärille muurin. 1 Kun. 7:8. 9:24.
2. Mutta kansa uhrasi silloin vielä kukkuloilla; sillä ei ollut vielä rakennettu huonetta Herran nimelle siihen aikaan asti. 2 Aik. 33:17.
3. Ja Salomo rakasti Herraa ja vaelsi isänsä Davidin säännöissä, paitsi että hän uhrasi ja suitsutti kukkuloilla. 1 Aik. 16:39 s. 21:29. 2 Aik. 1:3 s.
4. Ja kuningas meni Gibeoniin uhraamaan, sillä siellä oli arvokkain kukkula. Ja Salomo uhrasi tuhannen poltto-uhria sillä alttarilla.
5. Ja Herra ilmaantui Salomolle Gibeonissa yöllä unessa; ja Jumala sanoi: „ano, mitä minä antaisin sinulle!"
6. Salomo sanoi: „sinä olet tehnyt isälleni Davidille, sinun palvelijallesi, suuren laupeuden, niinkuin hän vaelsi sinun edessäsi totuudessa ja vanhurskaudessa, ja vakaalla sydämmellä sinua kohtaan; ja sinä olet säilyttänyt hänelle saman suuren laupeuden, ja olet antanut hänelle pojan, joka istuu hänen istuimellansa, — niinkuin tänäpänä tapahtuu.
7. Ja nyt, Herra, minun Jumalani, sinä olet tehnyt sinun palvelijasi

kuninkaaksi isäni Davidin sijaan, ja minä olen nuorukainen enkä tiedä käydä ulos ja sisälle;
8. ja palvelijasi on sinun kansasi keskellä, jonka sinä olet valinnut, suuren kansan, jota ei taideta lukea eikä arvostella paljouden tähden.
1 Moos 13:16. 1 Kun. 4:20.
9. Anna sentähden sinun palvelijallesi ymmärtäväinen sydän tuomita sinun kansaasi ja eroittaa pahaa hyvästä; sillä kuka taitaa tuomita tätä suurta kansaasi?" 2 Aik. 1:10.
10. Ja tämä puhe kelpasi Herralle, että Salomo tätä anoi.
11. Ja Herra sanoi hänelle: „koska tätä anoit, etkä anonut itsellesi pitkää ikää, etkä anonut itsellesi rikkautta, etkä anonut vihamiestesi sieluja, vaan anoit itsellesi tietoa ymmärtää oikeutta,
12. niin katso, minä teen sinun sanasi mukaan: katso, minä annan sinulle viisaan ja ymmärtäväisen sydämmen, niin ettei sinun vertaistasi ole ollut edelläsi eikä tule jälkeesi.
1 Kun. 4:31. 10:23 s. Saarn. 1:16.
13. Ja vielä, mitä et sinä anonut, annan minä sinulle, sekä rikkautta että kunniaa, niin ettei yksikään ole oleva sinun vertaisesi kuningasten joukossa kaikkena sinun elinaikanasi. Viis. 7:7,11. Matt. 6:33. Ef. 3:20.
14. Ja jos sinä vaellat minun teissäni ja pidät minun sääntöni ja käskyni, niinkuin isäsi David vaelsi, niin minä teen sinun ikäsi pitkäksi."
5 Moos. 4:40.
15. Ja Salomo heräsi, ja katso, se oli uni. Ja hän tuli Jerusalemiin ja seisoi Herran liiton arkin edessä, ja uhrasi poltto-uhria ja valmisti kiitosuhrin, ja teki pidot kaikille palvelijoillensa.
16. Silloin tuli kaksi portto-naista kuninkaan tykö, ja seisoivat hänen edessänsä.
17. Ja toinen nainen sanoi: „herrani, minä ja tämä nainen asuimme yhdessä huoneessa, ja minä synnytin hänen luonansa siinä huoneessa.
18. Ja tapahtui kolmantena päivänä sittekuin minä synnytin, synnytti tämäkin nainen; ja me olimme yhdessä, eikä yksikään muukalainen ollut meidän kanssamme siinä huoneessa, paitsi meitä kahta.
19. Ja tämän naisen lapsi kuoli yöllä; sillä hän makasi sen.
20. Niin hän nousi puoli yöstä ja otti minun lapseni sivustani, piikasi maatessa, ja hän pani sen viereensä, ja kuolleen lapsensa pani hän minun viereeni
21. Kun minä aamulla heräsin imettämään lastani, katso, se oli kuollut. Niin minä katselin tarkasti päivän koittaissa lasta, ja katso, ei se ollut minun poikani, jonka minä olin synnyttänyt."
22. Niin toinen nainen sanoi: „ei ole niin, vaan minun lapseni elää ja sinun lapsesi on kuollut." Ja tämä sanoi: „ei, mutta sinun lapsesi on kuollut ja minun lapseni elää." Ja näin he puhuivat kuninkaan edessä.
23. Ja kuningas sanoi: „tämä sanoo: ‚minun lapseni elää ja sinun lapsesi on kuollut.' Ja taas tämä toinen sanoo: ‚ei niin, mutta sinun lapsesi on kuollut ja minun lapseni elää."
24. Ja kuningas sanoi: „tuokaat minulle miekka." Ja miekka tuotiin kuninkaan eteen.
25. Ja kuningas sanoi: „jakakaat elävä lapsi kahtia, ja antakaat toinen puoli toiselle ja toinen puoli toiselle."
26. Niin sanoi kuninkaalle se nainen, jonka lapsi oli elävä, sillä hänen äidillinen sydämmensä paloi lapseensa, — hän sanoi: „Ah minun herrani! antakaat hänelle se elävä lapsi ja älkäät suinkaan tappako sitä." Mutta se toinen sanoi: „ei minulle eikä sinulle, vaan jaettakoon kahdeksi."
27. Niin kuningas vastasi ja sanoi: „annettakoon hänelle tämä elävä lapsi, eikä sitä pidä suinkaan tapettaman! sillä tämä on hänen äitinsä."
28. Ja sen tuomion, jonka kuningas sanoi, kuuli kaikki Israel, ja he pelkäsivät kuningasta; sillä he näkivät, että Jumalan viisaus oli hänessä toimittamaan tuomiota.

4 Luku.

Salomon ylimmäiset virkamiehet.
Salomon viisaus.

Ja kuningas Salomo oli koko Israelin kuningas.
2. Ja nämä olivat hänen ylimmäiset virkamiehensä: Asaria, papin Sadokin poika;
3. Elihoref ja Ahia, Sisan pojat, olivat kirjoittajat; Josafat, Ahiludin poika, kansleri;
4. Benaja, Jojadan poika, sotaväen päämies; Sadok ja Abjatar olivat papit; 1 Kun. 2:26 s. 35.
5. Asaria, Natanin poika, valtamiesten haltija; Sabud pappi, Natanin poika, kuninkaan neuvon-antaja;
6. Ja Ahisar huoneen haltija; Adoniram, Abdanin poika, oli veronkantajien päällikkö. 2 Sam. 20:24.
1 Kun. 5:13 s.

7. Ja Salomolla oli kaksitoista valtamiestä koko Israelissa, jotka murheen pitivät kuninkaasta ja hänen huoneestansa; ja kukin heistä toimitti ruuan kuukautenansa, vuosi vuodelta.
8. Ja nämä olivat heidän nimensä: Hurin poika Efraimin vuorella;
9. Dekerin poika Makassa, ja Saalbimissa ja Betsemeksessä, ja Elonissa ja Bethananissa;
10. Hesedin poika Arubotissa; hänellä oli Soko ja kaikki Heferin maakunta;
11. Abinadabin pojalla: kaikki Dorin paikkakunta; hänellä oli Tafat, Salomon tytär, vaimona;
12. Bahena, Ahiludin poika, Taenakissa ja Megiddossa, ja koko Betseanissa, joka on liki Sartanaa Jisreelin alla, Betseanista Mahalonin ketoon asti, tällä puolella Jokmeamia;
13. Geberin poika Gileadin Ramotissa, jolla olivat Jairin kylät, Manassen pojan, Gileadissa, ja Argobin maa, joka on Basaniin päin, kuusikymmentä suurta kaupunkia muurinensa, vaskitelkinensä;
14. Ahinadab, Iddon poika, oli Mahanaimissa;
15. Ahimaas Naftalissa; ja hän otti myös Salomon tyttären, Basmatin, vaimokseen;
16. Baena, Husain poika, Asserissa ja Alotissa;
17. Josafat, Paruan poika, Isaskarissa;
18. Simei, Elan poika, Benjaminissa;
19. Geber, Urin poika, Gileadin maalla, Sihonin, Amorilaisten kuninkaan maalla, ja Ogin, Basanin kuninkaan; sillä ainoastaan yksi valtamies oli näissä maakunnissa.
20. Ja Juudaa ja Israelia oli paljon, niinkuin santaa meren tykönä paljouden tähden; ja he söivät ja joivat ja iloitsivat. 1 Moos. 13:16. 15:5. 22:17. 2 Sam. 17:11. 1 Kun. 3:8.
21. Ja Salomo hallitsi kaikissa valtakunnissa, virrasta hamaan Filistealaisten maakuntaan ja Egyptin rajaan asti; ja ne toivat lahjoja ja palvelivat Salomoa kaiken hänen elinaikansa. 2 Aik. 9:26. Syr. 47:14.
22. Ja Salomolla oli jokapäiväiseksi ruuaksi kolmekymmentä kooria hienoja jauhoja, kuusikymmentä kooria muita jauhoja,
23. kymmenen lihavaa härkää, ja kaksikymmentä härkää laitumelta, ja sata lammasta, paitsi peuroja, ja metsävuohia, ja hirviä ja syötettyjä lintuja.
24. Sillä hän hallitsi koko maakunnassa tällä puolen virtaa, hamasta Tifsasta Gasaan asti, kaikkein kuningasten ylitse tällä puolen virtaa; ja hänellä oli rauha kaikilla puolilla yltympäri,
25. niin että Juuda ja Israel asuivat levollisesti, itsekukin viinipuunsa ja fiikunapuunsa alla, Danista Bersebaan asti, niinkauan kun Salomo eli. 3 Moos. 26:5. Tuom. 20:1. Mik. 4:4. Sak. 3:10.
26. Ja Salomolla oli neljäkymmentä tuhatta hinkaloa hevosille hänen vaunuinsa eteen, ja kaksitoista tuhatta hevosmiestä. 1 Kun. 10:26. 2 Aik. 1:14. 9:25.
27. Ja valtamiehet toimittivat kuningas Salomolle ruokaa, ja kaikille, jotka kuningas Salomon pöytää lähestyivät, kukin kuukaudellansa, niin ettei mitään puuttunut.
28. He toivat myös ohria ja olkia hevosille ja juoksijoille, sinne missä hän oli, kukin vuorostansa.
29. Ja Jumala antoi Salomolle viisautta ja ymmärrystä sangen suuressa mitassa, myös avaran tiedon, kuin santaa meren rannalla, Syr. 47:16.
30. niin että Salomon viisaus oli suurempi kuin kaikkein itäisen maan lasten ja Egyptiläisten viisaus.
31. Ja hän oli viisaampi kaikkia ihmisiä, viisaampi kuin Etan, Esrahilainen, ja Heman, ja Kalkol, ja Darda, Makolin pojat, ja hänen nimensä oli kuuluisa ympäri kaikkien kansain. 1 Aik. 2:6. Ps. 88:1. Ps. 89:1.
32. Ja Salomo puhui kolme tuhatta sananlaskua; ja hänen virsiänsä oli tuhannen ja viisi.
33. Hän puhui myös puista, sedristä, joka on Libanonissa, hamaan isopiin asti, joka seinästä kasvaa. Hän puhui eläimistä, linnuista, matelevaisista ja kaloista.
34. Ja kaikista kansoista tultiin kuulemaan Salomon viisautta, ja kaikilta maan kuninkailta, jotka olivat kuulleet hänen viisaudestansa.

5 Luku.

Salomon ja kuningas Hiramin ystävyys. Temppelin työväki

Ja Hiram, Tyron kuningas, lähetti palvelijansa Salomon tykö, sillä hän oli kuullut, että he olivat hänen voidelleet kuninkaaksi isänsä sijaan, sillä Hiram oli ollut Davidin ystävä niinkauan kun hän eli. 2 Sam. 5:11. 1 Aik. 14:1. 2 Aik. 2:3.
2. Ja Salomo lähetti Hiramille nämä sanat:
3. „Sinä tiedät, ettei minun isäni

David taitanut rakentaa Herran Jumalansa nimelle huonetta, sen sodan tähden, jolla häntä ympäröitsivät, siksi kun Herra antoi heidät hänen jalkainsa alle.
4. Mutta nyt on Herra, minun Jumalani, antanut levon ympäristössä'ni; ei ole vihollista eikä pahaa asiata.
5. Katso, minä aivon rakentaa huoneen Herran, minun Jumalani nimelle, niinkuin Herra on puhunut isälleni Davidille, sanoen: ,sinun poikasi, jonka minä istuimellesi sinun sijaasi asetan, hän on rakentava minun nimelleni huoneen.' 2 Sam. 7:13. 1 Aik. 22:10. 28:6.
6. Niin käske nyt hakata minulle sedripuita Libanonista; ja minun palvelijani olkoot sinun palvelijaisi kanssa; ja minä annan sinulle sinun palvelijaisi palkan aivan niinkuin sinä sanot; sillä sinä tiedät, ettei meillä ole yhtään miestä, joka taitaa hakata puita niinkuin Sidonilaiset."
7. Ja tapahtui, kun Hiram kuuli Salomon puheen, iloitsi hän suuresti ja sanoi: „kiitetty olkoon tänäpänä Herra, joka on antanut Davidille taitavan pojan tämän suuren kansan pääksi!" 1 Kun. 10:9.
8. Ja Hiram lähetti Salomolle tämän sanoman: „minä olen kuullut, mitä minulle olet lähettänyt, ja minä teen myös kaiken sinun tahtosi jälkeen, sedripuihin ja sypressipuihin nähden.
9. Ja minun palvelijani saavat vetää ne Libanonista mereen, ja minä annan ne panna lauttoihin merellä, ja vien siihen paikkaan, kuhunka sinä minun käsket, ja hajoittelen ne siellä; ja anna sinä ne sieltä ottaa. Mutta tee sinäkin minun tahtoni, että annat minun perheelleni leivän ainetta."
10. Ja niin antoi Hiram Salomolle sedripuita ja sypressipuita, niin paljo kuin hän tahtoi.
11. Ja Salomo antoi Hiramille kaksikymmentä tuhatta kooria nisuja, hänen perheellensä ravinnoksi, ja kaksikymmentä kooria survottua öljyä. Sen antoi Salomo Hiramille joka vuosi.
12. Ja Herra antoi Salomolle viisautta, niinkuin hän luvannut oli. Ja Salomon ja Hiramin välillä oli rauha, ja he tekivät myös liiton keskenänsä. 1 Kun. 3:12.
13. Ja Salomo antoi valita työmiehiä koko Israelista, ja valittuin luku oli kolmekymmentä tuhatta miestä.
14. Ja hän lähetti heidät Libanoniin, kymmenen tuhatta kuukaudeksi vuorottain, niin että he olivat yhden kuukauden Libanonissa ja kaksi kuukautta kotonansa; ja Adoniram oli sen miesluvun päämies. 1 Kun. 4:6.
15. Ja Salomolla oli seitsemänkymmentä tuhatta, jotka kuormia kantoivat, ja kahdeksankymmentä tuhatta, jotka vuorella kiviä hakkasivat,
16. paitsi ylimmäisiä Salomon käskyläisiä, jotka olivat asetetut teettäjiksi, kolmetuhatta ja kolmesataa, jotka vallitsivat kansaa, joka työtä teki. 2 Aik. 2:2, 18.
17. Ja kuningas käski heidän vetää suuria kiviä, kalliita kiviä, hakatuita kiviä huoneen perustukseksi.
18. Ja Salomon rakentajat ja Hiramin rakentajat ja Giblimiläiset vuolivat ja valmistivat puita ja kiviä huoneen rakennukseksi. Hes. 27:9.

6 Luku.

Temppelin rakennus.

Ja tapahtui neljännellä sadannella ja kahdeksannellakymmenennellä ajastajalla Israelin lasten lähtemästä Egyptin maalta, neljännellä ajastajalla sittekuin Salomo oli tullut Israelin kuninkaaksi, Siivin kuukaudella, joka on toinen kuukausi, että huone rakennettiin Herralle. 2 Aik. 3:1 s.
2. Ja huone, jonka kuningas Salomo rakensi Herralle, oli kuusikymmentä kyynärää pitkä, kaksikymmentä kyynärää leveä ja kolmekymmentä kyynärää korkea.
3. Ja esihuone temppelin edessä oli kaksikymmentä kyynärää pitkä, huoneen leveyden mukaan, ja kymmenen kyynärää leveä, huoneen edessä. Joh. 10:23. Ap. t. 3:11. 5:12.
4. Ja hän teki akkunat huoneelle, varustetut ristikolla. Hes. 40:16.
5. Ja hän teki sivu-rakennuksen seinää myöten huoneen ympäri, niin että se kävi temppelin ja kuorin ympäri, ja hän teki sivuhuoneet ylt' ympäri.
6. Alimmainen kerta oli viisi kyynärää leveä, ja keskimäinen kuusi kyynärää leveä, ja kolmas seitsemän kyynärää leveä; sillä hän asetti penkereitä huoneen ympäri ulkopuolella, etteivät ansaat perustausi huoneen seiniin.
7. Ja kun huone rakennettiin, rakennettiin se louhoksissa valmistetuista kivistä, niin ettei yhtään vasaraa, eikä kirvestä, eikä yhtään rauta-asetta kuulunut huonetta rakennettaessa. 1 Kun. 5:17 s.
8. Ja ovi keskimäiseen sivuhuonee-

sen oli oikialla puolella huonetta, niin että mentiin kierto-astuimia myöten ylös keskimäiseen kerrokseen ja keskimäisestä kolmanteen.
9. Ja niin rakensi hän huoneen ja päätti sen, ja kattoi huoneen sedripuisilla kaarimaloilla.
10. Ja hän teki rakennuksen kerrokset koko huoneen ympäri viiden kyynärän korkeaksi; ja hän yhdisti ne huoneesen sedripuilla.
11. Ja Herran sana tuli Salomolle, sanoen:
12. „Tämä huone, jonka rakennat — jos sinä vaellat minun säännöissäni, ja teet minun oikeuteni, ja pidät kaikki minun käskyni, vaeltain niissä, niin minä vahvistan sinulle sanani, jonka isällesi Davidille sanonut olen, 2 Sam. 7:12 s. 1 Kun. 2:4. 9:4 s. 1 Aik. 22:10.
13. ja minä asun Israelin lasten keskellä, enkä hylkää minun kansaani, Israelia.“ 2Moos. 29:45. 3Moos. 26:11.
14. Niin Salomo rakensi huoneen ja päätti sen. Ap. t. 7:47.
15. Ja hän kaunisti huoneen seinät sisältä sedripuisilla laudoilla; huoneen permannosta lakeen asti päällysti hän sisältä puulla, ja teki huoneen permannon sypressi-laudoista.
16. Ja hän rakensi huoneen peräpuolella ne kaksikymmentä kyynärätä sedripuisilla laudoilla permannosta kattoon asti, ja hän teki siihen sisälle kuorin, kaikkein pyhimmän.
17. Ja itse huone oli neljäkymmentä kyynärää pitkä, se on temppelin esipuoli.
18. Koko huone oli sisältä aivan sedripuusta, kurkkukasvien ja kukkasten muotoisilla veistoksilla koristettu; kaikki oli sedripuuta, eikä yhtään kiveä näkynyt.
19. Ja kuorin hän valmisti huoneen sisälle, että Herran liiton arkki pantaisiin siihen.
20. Ja kuori oli sisältä kaksikymmentä kyynärää pitkä, kaksikymmentä kyynärää leveä ja kaksikymmentä kyynärää korkea; ja hän silasi sen selkeällä kullalla; ja sedripuunalttarin silasi hän myös kullalla.
21. Ja Salomo silasi huoneen sisältä selkeällä kullalla, ja teki kultaiset vitjat teljeksi kuorin eteen, jonka hän kullalla silannut oli.
22. Ja hän silasi koko huoneen kullalla, täydellisesti koko huoneen; ja koko alttarin, joka kuorin edessä oli, silasi hän kullalla.
23. Hän teki myös kuoriin kaksi kerubimiä öljypuusta, kymmenen kyynärää korkeat. 2 Moos. 25:18 s. 37:7 s.
24. Viisi kyynärää pitkä oli kummankin kerubin siipi; kymmenen kyynärää oli yhden siiven äärestä toisen siiven ääreen.
25. Toisella kerubilla oli myös kymmenen kyynärää; ja oli yhtäläinen mitta ja muoto molemmilla kerubimillä.
26. Yksi kerubi oli kymmenen kynärää korkea; samoin oli toinenkin.
27. Ja hän pani ne kerubimit keskelle sisimmäistä huonetta; ja kerubimit levittivät siipensä, niin että yhden siipi sattui tähän seinään ja toisen kerubin siipi sattui toiseen seinään; mutta keskellä huonetta sattui siipi siipeen.
28. Ja hän silasi kerubimit kullalla.
29. Ja kaikkien huoneen seinäin ympäri antoi hän leikata piirroksia, veistettyjä kerubimeja, palmuja ja puhjenneita kukkasia, sisässä ja ulkona.
30. Ja hän silasi huoneen permannon kullalla, sisässä ja ulkona.
31. Ja kuorin sisäänkäytävään teki hän pari-ovet öljypuusta; päällispuut ja pihtipielet olivat viides osa seinää.
32. Ja niihin ovihin antoi hän leikata piirroksia, kerubimeja, palmuja ja puhjenneita kukkasia ja silasi ne kullalla; hän levitti kultaa kerubimein ja palmujen päälle
33. Niin teki hän myös temppelin sisäänkäytävään pihtipielet öljypuusta; ne olivat neljäs osa seinää.
34. Ja kaksi ovea oli sypressi-puusta; kummassakin ovessa oli kaksi puoliskoa, molemmat saranoillansa juoksevat.
35. Ja hän kaivoi kerubimeja, palmuja ja puhjenneita kukkasia, ja silasi ne kullalla, joka levitettiin leikkauksen päälle.
36. Ja hän rakensi sisäisen pihan kolmella rivillä hakatuista kivistä ja yhdellä rivillä vuolluista sedripuista.
37. Neljännellä ajastajalla perustettiin Herran huone Siivin kuussa.
38. Ja ensimmäisellä ajastajalla toistakymmentä Buulin kuussa (se on kahdeksas kuukausi) päätettiin huone ja mitä siihen kuului, aivan kuin sen oleman piti. Ja hän rakensi sen seitsemänä ajastaikana.

7 Luku.

Kuninkaallinen hovilinna. Vaskipatsaat, vaskimeri ja temppelin tarvekalut.

Mutta omaa huonettansa rakensi Salomo kolmetoista ajastaikaa, siksi kun se täydellisesti tuli valmiiksi.
2. Ja hän rakensi Libanonin metsähuoneen, sata kyynärää pituudelle, viisikymmentä kyynärää leveydelle

ja kolmekymmentä kyynärää korkeudelle, neljänkertaisen sedripuisen pylväs-rivin päälle, ja vuollut sedripuiset ansaat olivat patsasten päällä.
3. Ja se oli katettu sedripuisilla laudoilla ylhäältä kammioin yli, jotka olivat pylvästen päällä, ja joita oli viisiviidettäkymmentä, viisitoista kussakin kerrassa.
4. Ja poikkihirret olivat kolmessa rivissä, ja akkuna akkunan vieressä kolmessa kerrassa.
5. Ja kaikki ovet ja pihtipielet olivat nelikulmaiset palkkiliitoksella, ja akkunat suutasuuksin, kolmeen kertaan.
6. Hän rakensi myös pylväs-esihuoneen, viisikymmentä kyynärää pituudelle ja kolmekymmentä kyynärää leveydelle; ja esihuoneen sen eteen ja patsaat ja portaat sen etupuolella.
7. Ja valta-istuimen esihuoneen, jossa hän tuomitsi, tuomio-esihuoneen, teki hän, ja peitti seinät sedrilaudoilla permannosta kattoon asti.
8. Ja myös hänen huoneensa, jossa hän itse asui, toisella pihalla, esihuoneen takana, oli samaa rakennuslaatua. Hän teki samankaltaisen huoneen Faraon tyttärelle, jonka Salomo oli ottanut vaimokseen. 1 Kun. 3:1. 9:24.
9. Nämä kaikki olivat kalleista kivistä, kivistä, jotka olivat mitan mukaan hakatut ja sahatut sisältä ja ulkoa, perustuksesta kattoon asti, ja vielä ulkopuolella isoon pihaan saakka.
10. Ja perustukset olivat kalleista kivistä ja suurista kivistä, kymmenen kyynärän kivistä ja kahdeksan kyynärän kivistä.
11. Ja niiden päällä oli kalliita kiviä, mitan mukaan hakatuita kiviä, ja sedripuita.
12. Ja sen suuren pihan ympäri oli kolme riviä vuoltuja kiviä ja yksi rivi sedripuista; samoin oli Herran huoneen pihan sisäpuolella ja esihuoneen sisällä.
13. Ja kuningas Salomo lähetti ja tuotti Hiramin Tyrosta, 2 Aik. 2:13 s.
14. joka oli lesken poika Naftalin suvusta, ja hänen isänsä oli ollut Tyrolainen, vaskiseppä, ja hän oli taidolla, ymmärryksellä ja tiedolla lahjoitettu, kaikkinaisia vaskitöitä tekemään. Tultuansa kuningas Salomon luo teki hän kaikki hänen työnsä 2 Moos. 31:3 s.
15. Ja hän valmisti kaksi vaskipatsasta; kahdeksantoista kyynärää oli toisen patsaan korkeus, ja kahdentoista kyynärän pitkä lanka mittasi toisen patsaan paksuuden. 2 Kun. 25:17. 2 Aik. 3:15 s. Jer. 52:21 s.
16. Ja hän teki kaksi valettua vaskista kruunua patsasten päihin asetettaviksi; ja kumpikin oli viisi kyynärää korkia.
17. Verkot tehdyt verkon tavalla, ja köydet ketjuin tavalla pantiin kruunuihin, jotka olivat ylhäällä patsasten päässä, seitsemän kumpaankin kruunuun.
18. Ja hän teki kaksi riviä granattiomenia verkon ympäri peittämään kruunuja, jotka olivat patsasten päässä; ja niin hän myös teki toiselle kruunulle.
19. Ja kruunut, jotka olivat patsasten päässä, olivat tehdyt niinkuin kukkaset esihuoneessa, neljää kyynärää suuret,
20. ja kruunuilla patsaitten päällä oli vielä ylhäällä keskipaikan kohdalla, jonka päällä verkko oli, kaksisataa granatin omenaa rivittäin ylt'ympäri kummankin kruunun päällä.
21. Ja hän nostatti ne patsaat temppelin esihuoneen eteen, ja sen patsaan, jonka hän oikialle puolelle asetti, kutsui hän Jakin; ja sen patsaan, jonka hän asetti vasemmalle puolelle, kutsui hän Boas.
22. Ja patsasten päät olivat kukan muotoiset. Ja niin patsasten teko päätettiin.
23. Ja hän teki valetun meren, kymmenen kyynärää leveän toisesta partaasta toiseen, ympyriäisen, ja viisi kyynärää korkian; ja kolmekymmentä kyynärää pitkä nuora oli sen mitta yltä ympäri. 2 Aik. 4:2 s. Jer. 52:20.
24. Ja kurkunkaltaiset nuput olivat meren partaan alla; ne kävivät sen ympäri, kymmenen jokaisella kyynärällä merta, ja nuput olivat meren yhteydessä, valetut kahteen riviin.
25. Ja se seisoi kahdentoista härjän päällä: kolme niistä oli käännetty pohjoiseen, kolme länteen, kolme etelään ja kolme itään päin; ja meri oli ylhäällä niiden päällä, ja niiden takapuolet olivat sisäänpäin käännetyt.
26. Ja sillä oli kämmenen paksuus, ja sen parras oli tekoansa kuin maljan parras ja aivan kuin puhkeeva kukkanen. Ja se veti kaksituhatta batin mittaa.
27. Hän teki myös kymmenen vaskista istuinta; neljä kyynärää oli itsekukin istuin pitkä ja neljä kyynärää leveä, vaan kolme kyynärää korkea.
28. Ja istuimet olivat näin tehdyt: niissä oli laidat, ja laidat olivat palletten välillä,
29. ja laidoissa palletten välillä oli-

vat jalopeurat, härjät ja kerubimit, ja palletten päällä ylhäällä oli vahva virvanto; mutta jalopeurain ja härkäin alla olivat riippuvaiset seppeleet.
30. Jokaisessa istuimessa oli neljä vaskista pyörää ja vaskiset navat; ja sen neljä jalkaa olivat pyörille niskana, jotka niskat olivat kattilan alle valetut, kunkin seppeleen kohdalle.
31. Ja sen koverrus oli koristuksen sisäpuolelta ylöspäin kyynärän korkea, jonka suu oli ympyriäinen kuin pylvään-jalka, puoltatoista kyynärää leveä; sen vierellä oli myös leikkauksia; ja niiden laidat olivat nelitahkoiset eikä ympyriäiset.
32. Ja ne neljä pyörää seisoivat aivan laitain alla, ja pyöräin kahvat olivat istuimessa kiinni. Jokainen pyörä oli puolitoista kyynärää korkea.
33. Ja pyörät olivat tehdyt niinkuin vaunuin pyörät, ja niitten kahvat, kehät, kehrävarret ja kapat olivat kaikki valetut.
34. Ja ne neljä niskaa jokaisen istuimen neljässä kulmassa olivat istuimeen valetut kiinni.
35. Ja ylinnä istuimessa oli puolen kyynärän koroitus kokonansa ympyriäinen; oli myös istuimessa kahvansa, ja laitansa, valetut sen yhteyteen.
36. Ja hän koversi tasaisiin paikkoihin, kahvoihin ja laitoihin, kerubimeja, jalopeuroja ja palmupuita, missä tilaa oli, ja seppeleitä ylt' ympäri.
37. Näin teki hän ne kymmenen istuinta. Niillä kaikilla oli sama valanto, sama mitta, sama muoto.
38. Ja hän teki kymmenen vaskikattilaa; kukin kattila veti neljäkymmentä batia, ja kukin kattila oli neljää kyynärää suuri; kullakin kymmenellä istuimella oli kattilansa. 2 Aik. 4:6.
39. Ja hän asetti viisi istuinta huoneen oikialle sivulle ja toiset viisi sen vasemmalle sivulle; mutta meren asetti hän huoneen oikialle sivulle, itäpuolelle, etelää kohti.
40. Ja Hiram teki kattilat, lapiot ja maljat. Ja Hiram päätti kaiken tämän työn, minkä hän teki kuningas Salomolle Herran huoneesen:
41. kaksi patsasta ja kaksi ympyriäistä kruunua, jotka kahden patsaan päällä olivat, ja kaksi verkkoa, peittämään kahta ympyriäistä kruunua, patsasten päässä;
42. ja neljä sataa granatin omenaa, kahden verkon päälle, kaksi riviä granatin omenia kunkin verkon päälle, peittämään kahta ympyriäistä kruunua patsasten päässä;
43. ja kymmenen istuinta ja kymmenen kattilaa istuinten päälle;
44. ja yhden meren ja kaksitoista härkää meren alla;
45. ja padat, lapiot ja maljat; ja kaikki nämät astiat, jotka Hiram teki kuningas Salomolle Herran huoneesen, olivat puhtaasta vaskesta.
46. Jordanin kedolla antoi kuningas ne valaa, tiiviissä savessa, Sukkotin ja Sartanin välillä.
47. Ja Salomo antoi kaikki nämät astiat olla punnitsematta, sillä vaskea oli ylen paljon; ei kysytty vasken painoa.
48. Ja Salomo teetti kaikki kalut, mitkä Herran huoneessa tarvittiin: kultaisen alttarin ja kultaisen pöydän, jolla näkyleivät pidettiin,
49. viisi kynttiläjalkaa oikialle ja viisi vasemmalle puolelle kuorin eteen, puhtaasta kullasta, kultaisten kukkasten, lamppujen ja niistimien kanssa, 2 Aik. 4:7.
50. niin myös vadit, veitset, maljat, suitsutus-astiat ja hiili-pannut puhtaasta kullasta; ja saranat sisäisen huoneen ovissa, joka oli kaikkein pyhin, ja temppelin huoneen oven saranat olivat kullasta.
51. Näin kaikki työ päätettiin, minkä kuningas Salomo teki Herran huoneesen. Ja Salomo kantoi sinne kaikki, mitä hänen isänsä David pyhittänyt oli, hopiasta ja astioista, ja pani Herran huoneen tavaroihin.
2 Sam. 8:7,11 s. 2 Aik. 5:1.

8 Luku.

Liiton arkki viedään kuoriin, ja Herran kunnia täyttää temppelin. Salomo kiittää; kansa iloitsee.

Silloin kokosi Salomo Israelin vanhimmat, kaikki sukukuntain päämiehet ja perhekuntain ylimmäiset Israelin lasten seasta kuningas Salomon tykö Jerusalemiin, viemään Herran liiton arkkia Davidin kaupungista, se on Sion. 2 Sam. 5:9. 2 Aik. 5:2 s.
2. Kaikki Israelin miehet kokoontuivat kuningas Salomon tykö juhlapäivänä Etanimin kuukaudella, se on seitsemäs kuukausi.
3. Ja kun kaikki Israelin vanhimmat olivat kokoontuneet, nostivat papit arkin,
4. ja kantoivat Herran arkin ja seurakunnan majan, ja kaikki pyhät kalut, jotka majassa olivat; papit ja Leviläiset veivät ne ulos. 4 Moos. 4:15.
5. Ja kuningas Salomo ja koko Israelin joukko, joka hänen tykönsä oli kokoontunut, olivat hänen kanssansa arkin edessä, ja uhrasivat lampaita ja karjaa, joita ei arvattu eikä luettu paljouden tähden. 2 Sam. 6:13.
6. Ja papit kantoivat Herran liiton

arkin paikoillensa temppelin kuorihin, kaikkein pyhimpään, kerubimin siipien alle; 2 Moos. 26:33 s.
7. sillä kerubimit levittivät siipensä arkin paikan yli, ja kerubimit varjosivat arkin ja korennot ylhäältä.
8. Ja korennot olivat niin pitkät, että niiden päät näkyivät pyhästä kuorin edessä; vaan ulkoa päin niitä ei näkynyt; ja ne ovat siellä tähän päivään asti.
9. Arkissa ei ollut mitään paitsi Mooseksen kahta kivistä taulua, jotka Moses sinne pani Horebissa, kun Herra teki liiton Israelin lasten kanssa, heidän lähteissänsä Egyptistä.
2 Moos. 25:16, 21. 4 Moos. 17:10. 5 Moos. 31:26. Hebr. 9:4.
10. Ja tapahtui, kun papit menivät pyhästä ulos, täytti pilvi Herran huoneen, 2 Moos. 40:34. 4 Moos. 9:15.
11. niin etteivät papit saattaneet seisoa ja tehdä virkaansa pilven tähden; sillä Herran kunnia täytti Herran huoneen. 2 Aik. 7:1 s.
12. Silloin sanoi Salomo: ,,Herra on sanonut tahtovansa asua pimeydessä.
2 Moos. 19:9. 20:21. 3 Moos. 16:2. 5 Moos. 4:11. 2 Aik. 6:1 s.
13. Minä olen nyt rakentanut sinulle huoneen asuttavaksesi ja istuimen, että siellä asuisit ijankaikkisesti.''
14. Ja kuningas käänsi kasvonsa ja siunasi koko Israelin joukon. Ja koko Israelin joukko seisoi.
15. Ja hän sanoi: ,,kiitetty olkoon Herra, Israelin Jumala, joka suullansa minun isälleni Davidille puhunut on, ja täyttänyt kädellänsä, ja sanonut: 2 Sam. 7:6, 13.
16. ,Siitä päivästä, jona minä johdatin kansani Israelin Egyptistä, en ole minä yhtään kaupunkia valinnut kaikesta Israelin sukukunnasta, että minulle huone rakennettaisiin, ja että minun nimeni olisi siellä; mutta Davidin minä olen valinnut minun kansani Israelin pääksi.'
17. Ja minun isäni David aikoi rakentaa huoneen Herran, Israelin Jumalan, nimelle. 2 Sam. 7:2. 1 Aik. 17:1. 28:2.
18. Mutta Herra sanoi isälleni Davidille: ,kun aivoit rakentaa minun nimelleni huonetta, olet sinä sen hyvästi tehnyt, että sen aivoit.
19. Kuitenkaan et sinä saa sitä huonetta rakentaa; vaan sinun poikasi, joka sinun kupeistasi tulee, hän on rakentava minun nimelleni huoneen.
20. Ja Herra on vahvistanut sanansa, jonka hän puhunut on; sillä minä olen nousnut minun isäni Davidin sijaan, ja istun Israelin istuimella, niinkuin Herra puhunut on, ja olen rakentanut Herran, Israelin Jumalan, nimelle huoneen.
21. Ja olen siellä valmistanut paikan arkille, kussa Herran liitto on, jonka hän teki meidän isillemme, johdattaissansa heitä Egyptin maalta.''
22. Ja Salomo seisoi Herran alttarin edessä, koko Israelin joukon edessä, ja hajoitti kätensä ylös taivaasen päin, 2 Aik. 6:13. 2 Makk. 2:10.
23. ja sanoi: ,,Herra, Israelin Jumala! ei ole yhtään Jumalaa sinun vertaistasi, ei ylhäällä taivaassa eikä alhaalla maassa, joka pidät liiton ja laupeuden palvelijoillesi, jotka sinun edessäsi kaikesta sydämmestänsä vaeltavat,
24. joka olet pitänyt sinun palvelijallesi, Davidille, minun isälleni, kaikki, mitä olet puhunut; suullasi olet sinä puhunut sen, ja olet täyttänyt sen sinun kädelläsi, niinkuin se tänäpänä on.
25. Nyt siis, Herra, Israelin Jumala! pidä sinun palvelijallesi Davidille, minun isälleni, mitä hänelle puhunut olet ja sanonut: ,ei pidä sinulta minun edessäni miestä puuttuman, joka istuu Israelin istuimella, jos vaan sinun lapsesi pitävät vaari teistänsä, vaeltaaksensa minun edessäni, niinkuin sinä olet vaeltanut minun edessäni.' 1 Kun. 2:4.
26. Nyt, Israelin Jumala! vahvista sanasi, jonka sinä palvelijallesi Davidille, minun isälleni, puhunu olet!
27. Mutta asuuko Jumala todellakin maan päällä? Katso, taivaat ja taivasten taivaat eivät voi sinua käsittää; kuinka siis tämä huone, jonka minä rakensin, sen tekisi?
2 Aik. 2:6. Job. 11:7 s. Jes. 66:1. Jer. 23:24. Ap. t. 7:48 s. 17:24.
28. Niin käänny siis sinun palvelijasi rukoukseen ja anomiseen, Herra, minun Jumalani! että kuulisit kiitokseni ja rukoukseni, jonka sinun palvelijasi tänäpänä rukoilee sinun edessäs;
29. että sinun silmäsi avoinna olisi tämän huoneen puoleen yöllä ja päivällä, ja siinä paikassa, josta sanonut olet; ,minun nimeni pitää oleman siellä;' että kuulisit sen rukouksen, jonka sinun palvelijasi rukoilee tässä paikassa, 2 Moos. 20:24. 5 Moos. 12:11. 1 Kun. 9:3. 2 Kun. 21:4.
30. ja kuulisit palvelijasi ja kansasi Israelin hartaan rukouksen, jonka he tässä paikassa rukoilevat, ja kuulisit sen siellä, kussa asut taivaissa, ja kun sen kuulet, olisit armollinen.
31. Kun joku rikkoo lähimmäistänsä vastaan, ja ottaa valan päällensä

ja hän vannotetaan, ja vala tulee sinun alttarisi eteen tässä huoneessa,
32 niin kuule taivaissa ja saata palvelijoillesi oikeuden, että tuomitsisit jumalattoman ja antaisit hänen tiensä tulla hänen päänsä päälle, ja vanhurskauttaisit viattoman, ja tekisit hänelle hänen oikeutensa mukaan.
33. Jos sinun kansasi Israel lyödään vihamiestensä edessä, sentähden että he ovat syntiä tehneet sinua vastaan, ja he kääntyvät sinun puoleesi, ja tunnustavat sinun nimesi, ja rukoilevat ja anteeksi anovat sinulta tässä huoneessa,
34. niin kuule taivaissa, ja ole kansasi Israelin synnille armollinen, ja johdata heitä sille maalle jälleen, jonka heidän isillensä antanut olet.
35. Jos taivaat suljetaan, niin ettei sada, koska he sinua vastaan rikkoneet ovat, ja jos he rukoilevat tässä paikassa ja tunnustavat sinun nimesi, ja kääntyvät synnistänsä, koska heitä rankaiset,
36. niin kuule heitä taivaissa, ja ole palvelijasi ja kansasi Israelin synnille armollinen, niin että osoitat heille sen hyvän tien, jota heidän vaeltaman pitää, ja antaisit sataa sinun maasi päälle, jonka kansallesi perinnöksi antanut olet.
37. Jos kallis aika tulee maalle, tahi rutto tulee, taikka noki ja ruoste, taikka kaskat, ja heinäsirkat maahan tulevat, taikka viholliset piirittävät maata, missä heidän porttinsa ovat, taikka joku vitsaus, tahi sairaus tulee;
38 ja jos silloin joku ihminen tahi koko sinun kansasi Israel kohottaa rukouksia ja anteeksi anomisia, kun he itsekukin tuntevat vitsauksen sydämmessänsä, ja kurottavat kätensä tämän huoneen puoleen;
39. niin kuule silloin taivaissa, siitä paikasta, missä asut, ja ole armollinen ja tee niin, että annat itsekullenkin, niinkuin hän vaeltanut on, niinkuin sinä hänen sydämmensä tunnet — sillä sinä ainoa tunnet kaikkein ihmisten lasten sydämmet —
1 Sam. 16:7. 1 Aik. 28:9. Ps. 7:10. Jer. 11:20. 17:10. 20:12.
40. että he aina sinua pelkäisivät, niinkauan kuin he elävät siinä maassa, jonka meidän isillemme antanut olet.
41. Jos joku muukalainen, joka ei ole sinun kansastasi Israelista, tulee kaukaiselta maalta sinun nimesi tähden, Jes. 56:6.
42. (sillä he saavat kuulla sinun suuresta nimestäsi, ja voimallisesta kädestäsi, ja ojetusta käsivarrestasi), ja tulee rukoilemaan tähän huoneesen,
43. niin kuule taivaissa siitä paikasta, missä asut, ja tee kaikki, mitä se muukalainen sinulta anoo; että kaikki kansa maan päällä tuntisi sinun nimesi, että pelkäisivät sinua, niinkuin sinun kansasi Israel, ja tietäisivät, että sinun nimeäsi avuksi-huudetaan tässä huoneessa, jonka minä rakentanut olen. Jes. 56:6 s. Matt. 21:13.
44. Jos sinun kansasi menee sotaan vihamiehiänsä vastaan sitä tietä, jotas heidät lähetät, ja he rukoilevat Herraa kääntyen kaupungin puoleen, jonka valinnut olet, ja huoneen puoleen, jonka minä sinun nimellesi rakentanut olen,
45. niin kuule heidän rukouksensa ja anomisensa taivaissa, ja saata heille oikeus.
46. Jos he syntiä tekevät sinua vastaan, — sillä ei ole yhtäkään ihmistä, joka ei syntiä tee, — ja sinä vihastut heihin ja annat heidät vihamiehen käsiin, niin että heidän vangitsijansa vievät heidät vankina vihollisen maalle, kaukaa tai lähelle;
San. 20:9. Saarn. 7:21. Room. 3:23. 1 Joh. 1:8. Jaak. 3:2.
47. ja he tekevät sydämmessänsä parannuksen siinä maassa, jossa he vankina ovat, ja he palajavat sinua rukoilemaan heidän vankeutensa maalla, sanoen: ,me rikoimme ja teimme pahoin, ja olimme jumalattomat;'
48. ja he palajavat sinun puoleesi koko sydämmestänsä ja koko sielustansa heidän vihamiestensä maalla, jotka heitä vangiksi vieneet ovat; ja he rukoilevat sinua kääntyen heidän maansa puoleen, jonka heidän isillensä antanut olet, sen kaupungin puoleen, jonka valinnut olet, ja huoneen puoleen, jonka minä sinun nimellesi rakentanut olen:
49. niin kuule heidän rukouksensa ja anomuksensa taivaissa, siitä paikasta, missä asut, ja saata heille oikeus,
50. ja anna kansallesi anteeksi mitä he sinua vastaan syntiä tehneet ovat, ja kaikki heidän rikoksensa, joilla he ovat rikkoneet sinua vastaan; ja anna heidän saada armo niiltä, jotka heitä vankina pitävät, että he armahtaisivat heitä;
51. sillä he ovat sinun kansasi ja sinun perintösi, jotka sinä Egyptistä johdatit, rautaisesta pätsistä;
2 Moos. 1 11,14. 5 Moos. 4:20.
52. että sinun silmäsi olisivat avoinna palvelijasi anomiseen ja kansasi Israelin rukoukseen; että heitä kai-

kissa kuulisit, joidenka tähden he
sinun puoleesi huutavat. Ps. 121:4.
53. Sillä sinä olet eroittanut heidät
itsellesi perinnöksi kaikista kansois-
ta maan päällä, niinkuin sinä sano-
nut olet sinun palvelijasi Mooseksen
kautta, kun sinä meidän isät johda-
tit Egyptistä, Herra, Herra!"
2 Moos. 19:5. 5 Moos. 7:6. 14:2.
54. Ja kun Salomo oli kaiken tämän
rukouksen ja anomisen lopettanut
Herran edessä, nousi hän Herran
alttarin edestä polviansa kumarta-
masta ja käsiänsä kurottamasta tai-
vaasen päin.
55. Ja hän seisoi ja siunasi koko Is-
raelin seurakunnan, korotetulla ää-
nellä, ja sanoi: 2 Sam. 6:18.
56. „Kiitetty olkoon Herra, joka kan-
sallensa Israelille levon antanut on,
kaiken sen mukaan, minkä hän pu-
hunut on! ei yhtäkään ole jäänyt täyt-
tämättä hänen hyvistä sanoistansa,
jotka hän palvelijansa Mooseksen
kautta puhunut on! 5 Moos. 12:10.
Jos. 21:45. 23:14.
57. Herra, meidän Jumalamme, ol-
koon meidän kanssamme, niinkuin
hän on ollut meidän isäimmekin
kanssa! älköön meitä hyljätkö, eikä
ylönantako meitä; Syr. 50:26.
58. Hän kääntäköön meidän sydäm-
memme puoleensa, että me vaeltai-
simme kaikissa hänen teissänsä ja
pitäisimme hänen käskynsä, sään-
tönsä ja oikeutensa, jotka hän isil-
lemme käskenyt on,
59. ja että nämä sanani, jotka minä
Herran edessä rukoillut olen, olisi-
vat läsnä Herran, meidän Jumalam-
me, tykönä öin ja päivin; että hän
saattaisi palvelijallensa ja Israelille,
kansallensa, oikeuden, päivästä päi-
vään;
60. että kaikki kansat maan päällä
tietäisivät, että Herra on Jumala, ja
ei yksikään muu. 5 Moos. 4:35,39.
61. Ja teidän sydämmenne olkoon
vakaa Herran, meidän Jumalamme,
edessä, vaeltamaan hänen säännöis-
sänsä ja pitämään hänen käskynsä,
niinkuin tänäpäivänä."
62. Ja kuningas ja koko Israel hä-
nen kanssansa uhrasivat uhria Her-
ran edessä.
63. Ja Salomo uhrasi kiitosuhria,
jonka hän Herralle uhrasi, kaksi kol-
mattakymmentä tuhatta härkää ja
sata ja kaksikymmentä tuhatta lam-
masta. Näin he vihkivät Herran huo-
neen, kuningas, ja kaikki Israelin
lapset. 2 Aik. 7:5 s.
64. Sinä päivänä pyhitti kuningas
keskikartanon, joka oli Herran huo-
neen edessä; sillä hän uhrasi siellä
poltto-uhrin, ruoka-uhrin ja kiitos-
uhrin lihavuuden; sillä vaski-alttari,
joka Herran edessä oli, oli liian pie-
ni, että poltto-uhri, ruoka-uhri ja kii-
tos-uhrin lihavuus olisi siihen mah-
tunut. 3 Moos. 2:1.
65. Ja Salomo piti siihen aikaan juh-
laa, ja koko Israel hänen kanssansa,
suuressa kokouksessa, Hamatin ra-
jasta Egyptin virtaan asti, Herran,
meidän Jumalamme, edessä, seitse-
män, ja taas seitsemän päivää, nel-
jätoista päivää. 4 Moos. 34:5.
66. Ja kahdeksantena päivänä pääs-
ti hän kansan menemään, ja he siu-
nasivat kuningasta, ja vaelsivat ma-
joillensa, iloiten ja riemuiten kai-
kesta siitä hyvyydestä, minkä Herra
palvelijallensa Davidille ja kansal-
lensa Israelille tehnyt oli.

9 Luku.

Herran vastaus Salomon rukoukseen. Hiramille taritut kaupungit. Salomon työväki, uhri-järjestys, laivakulku.

Ja kun Salomo oli rakentanut Her-
ran huoneen ja kuninkaan huo-
neen, ja kaikki mitä hänen sydäm-
mensä anoi ja halasi tehdä, 2 Aik. 7:11 s.
2. ilmaantui Herra Salomolle toisen
kerran, niinkuin hän oli hänelle il-
maantunut Gibeonissa. 1 Kun. 3:5 s.
3. Ja Herra sanoi hänelle: „Minä
olen kuullut sinun rukouksesi ja a-
nomisesi, jonka sinä olet tehnyt mi-
nun edessäni, ja olen pyhittänyt tä-
män huoneen, jonka rakentanut o-
let, pannakseni siihen minun nime-
ni ijankaikkisesti, ja minun silmäni
ja sydämmeni ovat alati siinä.
5 Moos. 12:11. 1 Kun. 8:22 s. Ps. 132:14.
4. Ja jos sinä vaellat minun edes-
säni, niinkuin sinun isäsi David vael-
tanut on, sydämmen yksinkertaisuu-
dessa ja vakuudessa, niin että teet
kaikki, mitä olen sinulle käskenyt,
ja pidät minun sääntöni ja oikeu-
teni, 1 Kun. 3:14. 11:38.
5. niin minä vahvistan sinun val-
takuntasi istuimen Israelin ylitse i-
jankaikkisesti, niinkuin puhunut o-
len isällesi Davidille, sanoen; ‚ei si-
nulta ole puuttuva miestä Israelin
istuimella,‘ 2 Sam. 7:12 s. 1 Kun. 2:4.
1 Aik. 17:11. 22:10.
6. Mutta jos te käännytte pois mi-
nusta, te ja teidän lapsenne, ettekä
pidä minun käskyjäni ja sääntöjäni,
jotka minä olen pannut teidän eteen-
ne, ja menette palvelemaan vieraita
jumalia ja rukoilette niitä, Jos. 23:16.
7. niin minä hävitän Israelin siitä
maasta, jonka minä heille antanut

olen; ja sen huoneen, jonka minä
olen nimelleni pyhittänyt, heitän minä
kasvojeni edestä pois. Ja Israel
on oleva sananlaskuksi ja pilkkapuheeksi
kaikissa kansoissa. 5 Moos. 28:37.
2 Aik. 7:20. Jer. 7:15. 24:9.
8. Ja vaikka tämä huone nyt on kaikkein
korkein, niin pitää kuitenkin
kaikkien, jotka siitä silloin käyvät
ohitse, hämmästymän ja viheltämän,
sanoen: 'miksi Herra näin tekee tälle
maalle ja tälle huoneelle?'
5 Moos. 29:24 s. Jer. 22:8 s.
9. Silloin vastataan: 'siksi, että he
hylkäsivät Herran Jumalansa, joka
heidän isänsä Egyptin maalta johdatti
ulos, ja seurasivat muita jumalia
ja kumarsivat niitä ja palvelivat
niitä; sentähden on Herra kaiken
tämän pahan antanut tulla heidän
päällensä."
10. Kun kaksikymmentä ajastaikaa
kulunut oli, joina Salomo ne kaksi
huonetta rakensi, Herran huoneen
ja kuninkaan huoneen,
1 Kun. 6:38. 7:1. 2 Aik. 8:1 s.
11. joihin Hiram, Tyron kuningas,
antoi Salomolle sedripuita, sypressipuita
ja kultaa, kaiken hänen tahtonsa
mukaan; niin kuningas Salomo
antoi Hiramille kaksikymmentä kaupunkia
Galilean maassa.
12. Ja Hiram matkusti Tyrosta katsomaan
niitä kaupungeita, jotka Salomo
hänelle antanut oli; ja ne eivät
hänelle kelvanneet.
13. Ja hän sanoi: „mitkä nämä kaupungit
ovat, veljeni, jotka minulle
antanut olet?" Ja hän kutsui ne Kabulin
maaksi, tähän päivään asti.
14. Ja Hiram oli lähettänyt kuninkaalle
sata ja kaksikymmentä talenttia
kultaa.
15. Ja tämä on luettelo siitä työkansasta,
jonka kuningas Salomo kokoonkutsui
rakentaaksensa Herran
huonetta, ja omaa huonettansa, ja
Milloa, ja Jerusalemin muuria, ja
Hasoria, ja Megiddoa ja Gaseria.
2 Sam. 5:9, 10. 1 Kun. 5:13. 11:27.
16. Farao, Egyptin kuningas, oli mennyt
ja voittanut Gaserin, ja polttanut
sen tulella, ja lyönyt Kananealaiset
kuoliaaksi, jotka kaupungissa asuivat,
ja oli antanut sen tyttärellensä,
Salomon vaimolle, naima-lahjaksi.
Jos. 16:10.
17. Ja Salomo rakensi Gaserin ja
alamaisen Bet-Horonin, 2 Aik. 8:5.
18. Ja Baalatin ja Tadmorin, korvessa,
siinä maassa,
19. ja kaikki tavara-kaupungit, jotka
Salomolla olivat, ja kaikki vaunukaupungit,
ja ratsasmiesten kaupungit,
ja mitä Salomo halasi ja tahtoi
rakentaa Jerusalemissa ja Libanonissa,
ja koko maassa, joka hänen vallassansa
oli. 1 Kun. 4:26. 10:26.
20. Kaiken jääneen kansan Amorilaisista,
Hetiläisistä, Feresiläisistä,
Heviläisistä ja Jebusilaisista, kaikki,
jotka ei olleet Israelin lapsista, —
21. heidän lapsensa, jotka he jättivät
jälkeensä maahan, joita Israelin lapset
eivät taitaneet hävittää; ne teki Salomo
verollisiksi tähän päivään asti.
22. Mutta Israelin lapsista ei Salomo
tehnyt yhtään orjaksi; vaan ne
olivat sotamiehet, ja hänen palvelijansa,
ja päämiehensä, ja vaunumiehensä,
ja hänen vaunuinsa ja ratsasmiestensä
päämiehet. 3 Moos. 25:39 s.
23. Ja päällysmiehiä, jotka olivat Salomon
työn teettäjiä, oli viisisataa ja
viisikymmentä, jotka hallitsivat kansaa,
joka työn toimitti. 2 Aik. 8:10 s.
24. Mutta Faraon tytär meni ylös Davidin
kaupungista omaan huoneesensa,
jonka Salomo hänelle oli rakentanut.
Silloin rakensi hän myös
Millon. 1 Kun. 3:1. 7:8.
25. Ja Salomo uhrasi kolmasti vuodessa
poltto-uhria ja kiitosuhria alttarilla,
jonka hän Herralle oli rakentanut;
hän suitsutti sen päällä Herran
edessä. — Ja niin päätti hän huoneen
rakennuksen. 2 Aik. 4:1. 7:7.
26. Ja kuningas Salomo teki myös
laivaston Etseon-Geberissä, joka liki
Elotia on, Punaisen meren rannalla
Edomilaisten maalla.
27. Ja Hiram lähetti laivoihin palvelijansa,
jotka olivat haaksimiehiä,
mereen hyvin harjaantuneita, Salomon
palvelijain kanssa.
28. Ja he tulivat Ofiriin ja toivat
sieltä neljä sataa ja kaksikymmentä
talenttia kultaa, ja he veivät sen kuningas
Salomolle. 2 Aik. 8:18.

10 Luku.

Saban eli rikkaan Arabian kuningatar käy tervehtimässä Salomoa. Salomon rikkaus, taito ja kunnia.

Ja rikkaan Arabian kuningatar oli
kuullut sanoman Salomon töistä
Herran nimen tähden; ja hän tuli
koettelemaan häntä arvoituksilla.
2 Aik. 9:1 s. Matt. 12:42. Luuk. 11:31.
2. Ja hän tuli Jerusalemiin sangen
suurella joukolla, ja kameleilla, jotka
kantoivat yrttejä ja aivan paljon kultaa
ja kalliita kiviä. Ja hän tuli kuningas
Salomon tykö, ja puhui hänelle
kaikki, mitä hän sydämmessänsä
oli aikonut.
3. Ja Salomo selitti hänelle kaikki
hänen kysymyksensä; ei ollut mitään

kuninkaalta salattu, jota ei hän hä-
nelle selittänyt
4. Ja kun rikkaan Arabian kuninga-
tar näki kaiken Salomon viisauden,
ja huoneen, jonka hän oli raken-
tanut,
5. ja ruuat hänen pöydällänsä, ja
hänen säätymiestensä istuinsijat, ja
hänen palvelijainsa toimellisuuden,
ja heidän vaatteensa, ja hänen juo-
manlaskijansa ja poltto-uhrinsa, jon-
ka hän Herran huoneessa uhrasi; ei
hän voinut enää itseänsä pidättää,
6. vaan sanoi kuninkaalle „se on
tosi, minkä sinusta kuullut olen mi-
nun maallani, sinun asioistasi ja
taidostasi,
7. enkä minä sitä uskonut ennen-
kuin itse tulin, ja olen sen nyt omin
silmin nähnyt. Ja katso, ei ole mi-
nulle puoltakaan sanottu; sinussa on
enempi viisautta ja hyvyyttä, kuin
sanoma on, jonka olen kuullut.
8. Autuaat sinun miehesi, autuaat
nämä palvelijasi, jotka aina sinun
kasvoisi edessä seisovat ja kuultele-
vat viisauttasi.
9. Kiitetty olkoon Herra, sinun Ju-
malasi, joka sinuun on mielistynyt
ja asettanut sinut Israelin istuimelle!
Sentähden, että Herra rakastaa Israe-
lia ijankaikkisesti, on hän pannut si-
nut kuninkaaksi tuomiota ja oikeut-
ta tekemään.“ 1 Kun. 5:7.
10. Ja hän antoi kuninkaalle kaksi-
kymmentä toista sataa talenttia kul-
taa ja sangen paljon jaloja yrttejä ja
kalliita kiviä. Ei ole tullut sinne sit-
temmin niin paljo kalliita yrttejä,
kuin rikkaan Arabian kuningatar
kuningas Salomolle antoi.
11. Ja myös Hiramin haahdet, jotka
vetivät kultaa Ofirista, toivat sangen
paljo santeli-puita ja kalliita kiviä.
1 Kun. 9:26 s.
12. Ja kuningas antoi tehdä santeli-
puista patsaita Herran huoneesen ja
kuninkaan huoneesen, ja kantelei-
ta ja harppuja soittajille. Ei tullut sin-
ne sittemmin niin paljon santeli-pui-
ta, eikä ole nähty tähän päivään asti.
2 Aik. 9:10 s.
13. Ja kuningas Salomo antoi rik-
kaan Arabian kuningattarelle kaikki,
mitä hän pyysi ja anoi häneltä, pait-
si niitä, joita hän hänelle itsestänsä
antoi. Ja hän palasi ja meni palveli-
joinensa omalle maallensa.
14. Kullan paino, jonka he vuosit-
tain toivat Salomolle, oli kuusi sataa
ja kuusi seitsemättä kymmentä ta-
lenttia kultaa, 2 Aik. 9:13.
15. paitsi mitä kauppamiehet ja yrt-
tein myöjät, niin myös kaikki raja-
maiden kuninkaat ja maan hallitsi-
jat toivat hänelle.
16. Ja kuningas Salomo antoi tehdä
taotusta kullasta kaksi sataa kilpeä;
kuusi sataa kultasikliä antoi hän
panna jokaiseen kilpeen;
17. ja kolme sataa pienempää kil-
peä taotusta kullasta, ja kolme mi-
naa kultaa jokaiseen kilpeen; ja ku-
ningas pani ne Libanonin metsä-
huoneesen. 1 Kun. 7:2. 14:26.
18. Ja kuningas teki suuren istui-
men elefantin luista, ja kultasi sen
puhtaalla kullalla; 2 Aik. 9:17.
19. ja istuimessa oli kuusi astuinta,
ja istuimen yläpää oli ympyriäinen
taaksepäin, ja käsipuut molemmilla
puolilla istuinta, ja kaksi jalopeuraa
seisoi pitkin käsipuita.
20. Ja siellä seisoi kaksitoistakym-
mentä jalopeuraa niillä kuudella
astuimella molemmin puolin. Sen-
kaltaista ei ole tehty missään valta-
kunnassa.
21. Kaikki kuningas Salomon juo-
maastiat olivat kultaa; ja jokainen
astia Libanonin metsähuoneessa oli
myös puhdasta kultaa; hopeaa siellä
ei ollut; kuningas Salomon aikana
hopeata ei pidetty missään arvossa.
22. Sillä kuninkaalla oli Tarsis-haak-
si merellä Hiramin haahden kanssa;
ja se Tarsis-haaksi tuli kerran joka
kolmantena vuotena, ja toi kultaa,
hopeaa, elefantin hampaita, apinoita
ja riikinkukkoja. 1 Kun. 9:26.
23. Ja kuningas Salomo tuli suu-
remmaksi kaikkia kuninkaita maan
päällä rikkaudessa ja viisaudessa.
1 Kun. 3:12 s. 1 Aik. 29:25. 2 Aik. 1:1.
24. Ja kaikki maailma pyysi nähdä
Salomoa, kuullaksensa sitä viisaut-
ta, jonka Jumala oli antanut hänen
sydämmeensä. 1 Kun. 4:34. Syr. 47:15 s.
25. Ja he toivat kukin hänelle lah-
joja, hopea-astioita ja kultaisia kalu-
ja, ja vaatteita, ja sota-aseita, ja yrtte-
jä, ja hevosia, ja muuleja, joka vuosi.
26. Ja Salomo kokosi vaunuja ja
ratsasmiehiä, niin että hänellä oli
tuhannen ja neljäsataa vaunua ja
kaksitoista tuhatta ratsasmiestä; ne
hän sijoitti vaunukaupunkeihin ja
kuninkaan luo Jerusalemiin.
1 Kun. 4:26. 9:19. 2 Aik. 1:14 s. 9:25.
27. Ja kuningas teki, että hopeaa oli
Jerusalemissa niin paljon kuin kiviä,
ja sedripuita kuin villifiikunapuita,
joita laaksoissa on paljo. 2 Aik. 9:27.
28. Ja Salomolle tuotiin hevosia E-
gyptistä; ja joukko kuninkaan kaup-
pamiehiä toivat niitä joukottain ja
maksoivat rahassa.
29. Ja jokaiset Egyptistä tuodut vau-

nut maksoivat kuusi sataa hopea-sikliä, ja joka hevonen sata viisikymmentä. Samoin tuotiin näitä myös kaikille Hetiläisten kuninkaille ja Syrian kuninkaille kauppiaitten kätten kautta.

11 Luku.

Salomon vaimot. Hänen luopumisensa Herrasta. Salomon rangaistus ja kuolema.

Ja kuningas Salomo rakasti monta muukalaista vaimoa, paitsi Faraon tytärtä: Moabilaisia, Ammonilaisia, Edomilaisia, Sidonilaisia ja Hetiläisiä,

2. niistä kansoista, joista Herra oli sanonut Israelin lapsille: ,älkäät menkö heidän tykönsä, älköön hekään tulko teidän tykönne; sillä he kääntävät totisesti teidän sydämmenne heidän jumalainsa perään!' Näihin mielistyi Salomo rakkaudessa. 2 Moos. 34:16. 5 Moos. 7:3 s. 17:17.

3. Ja hänellä oli seitsemän sataa ruhtinaallista vaimoa ja kolme sataa jalkavaimoa; ja hänen vaimonsa käänsivät pois hänen sydämmensä.

4. Kun Salomo vanheni, käänsivät hänen vaimonsa hänen sydämmensä vierasten jumalain puoleen, niin ettei hänen sydämmensä ollut kokonansa Herran, hänen Jumalansa, puolella, niinkuin Davidin, hänen isänsä, sydän. Syr. 47:22.

5. Ja niin vaelsi Salomo Astarotin, Sidonilaisten Jumalan, perään, ja Milkomin, Ammonilaisten kauhistuksen, perään. Tuom. 2:13. 2 Kun. 23:13.

6. Ja Salomo teki pahaa Herran edessä, eikä seurannut Herraa täydellisesti, niinkuin hänen isänsä David.

7. Salomo rakensi uhrikukkulan Kamokselle, Moabilaisten kauhistukselle, sillä vuorella, joka on Jerusalemin edessä, ja Molokille, Ammonilaisten kauhistukselle. 4 Moos. 21:29. 2 Kun. 23:13.

8. Ja samoin teki Salomo kaikille muukalaisille vaimoilleen, jotka heidän jumalillensa suitsuttivat ja uhrasivat.

9. Ja Herra vihastui Salomoon, koska hänen sydämmensä oli kääntynyt pois Herrasta, Israelin Jumalasta, joka hänelle kahdesti ilmaantunut oli, 1 Kun. 3:5. 9:2.

10. ja häntä näistä käskenyt, ettei hän kävisi vierasten jumalain perään; mutta hän ei pitänyt, mitä Herra oli häntä käskenyt.

11. Ja Herra sanoi Salomolle: „koska sinussa on tapahtunut, ettet ole pitänyt minun liittoani ja minun käskyjäni, jotka minä sinulle käskin, niin minä totisesti repäisen valtakunnan sinulta, ja annan sen sinun palvelijallesi. 1 Sam. 15:28. 28:17. 1 Kun. 12:15 s. 14:8.

12. Kuitenkaan en minä sitä tee sinun ajallasi, isäsi Davidin tähden; mutta poikasi kädestä minä sen repäisen.

13. En minä kuitenkaan koko valtakuntaa repäise; yhden sukukunnan minä annan sinun pojallesi, Davidin, minun palvelijani, tähden ja Jerusalemin tähden, jonka minä olen valinnut."

14. Ja Herra herätti Salomolle vihollisen, Hadadin Edomilaisen, kuninkaallisesta suvusta Edomissa.

15. Sillä kun David oli Edomissa, kun Joab, sodanpäämies, meni hautaamaan tapettuita, löi hän kuoliaaksi kaiken miehenpuolen Edomissa; 2 Sam. 8:14. 1 Aik. 18:12.

16. — sillä Joab ja koko Israel viipyi kuusi kuukautta siellä, siksi että hän kaiken miehenpuolen Edomissa hävitti; —

17. niin Hadad pakeni ja muutamat Edomin miehet hänen kanssansa hänen isänsä palvelijoista, ja menivät Egyptiin; mutta Hadad oli pieni poika.

18. Ja he nousivat Midianista ja tulivat Paraniin, ja ottivat kanssansa miehiä Paranista, ja menivät Egyptiin, Faraon, Egyptin kuninkaan, tykö, joka antoi hänelle huoneen ja sääsi elatuksen, ja antoi hänelle maata.

19. Ja Hadad sai suuren armon Faraon edessä, niin että hän antoi hänelle vaimonsa sisaren, kuningatar Tafeneksen sisaren, vaimoksi.

20. Ja Tafeneksen sisar synnytti hänelle Genubatin, hänen poikansa. Ja Tafenes vieroitti hänet Faraon huoneessa, niin että Genubat oli Faraon huoneessa Faraon lasten joukossa.

21. Kun Hadad kuuli Egyptissä Davidin nukkuneeksi isäinsä kanssa, ja että sodanpäämies Joab oli kuollut, sanoi hän Faraolle: „päästä minua menemään omalle maalleni."

22. Farao vastasi häntä: „mitä sinun puuttuu minun tykönäni, koska tahdot mennä omalle maallesi?" Hän sanoi: „ei mitään, mutta salli minun mennä."

23. Ja Jumala herätti vielä hänelle vihamiehen, Resonin, Eljadan pojan, joka oli karannut herraltansa Hadadeserilta, Soban kuninkaalta.

24. Ja kun David surmasi heitä, kokosi hän miehiä häntä vastaan, ja oli sotajoukon päämies, ja he menivät Damaskoon ja asuivat siellä, ja hallitsivat Damaskossa. 2 Sam. 8:3 s. 10:18.

25. Ja hän oli Israelin vihollinen
niinkauan kun Salomo eli, ja teki
sitä vahinkoa, mitä Hadad teki. Ja
hän vihasi Israelia; ja hän tuli Sy-
rian kuninkaaksi.
26. Ja Jerobeam, Nebatin poika, E-
fratilainen Saredasta, Salomon pal-
velija, — hänen äitinsä nimi oli Se-
ruga, leskivaimo, — nosti myös kä-
tensä kuningasta vastaan.
27. Ja tämä on syy, jonkatähden
hän kätensä nosti kuningasta vas-
taan. Salomo rakensi Millon, ja sul-
ki Davidin, hänen isänsä, kaupun-
gin aukon. 2 Sam. 5:7 s. 1 Kun. 9:15,24.
28. Ja Jerobeam oli jalo sotamies;
ja Salomo näki nuorukaisen ahke-
raksi ja asetti hänet koko Josefin huo-
neen työmiesten päällysmieheksi.
29. Ja tapahtui siihen aikaan, että
Jerobeam meni ulos Jerusalemista,
ja profetta Ahija Silosta tapasi hä-
net tiellä, ja hänen yllänsä oli uusi
vaippa, ja he olivat kahden kesken
kedolla.
30. Ja Ahija rupesi hänen uuteen
vaippaansa, joka hänen yllänsä oli,
ja repäisi sen kahdeksitoista kappa-
leeksi,
31. ja sanoi Jerobeamille: „ota kym-
menen kappaletta sinulle; sillä niin
sanoo Herra, Israelin Jumala: katso,
minä repäisen valtakunnan Salomon
kädestä, ja annan sinulle kymme-
nen sukukuntaa; 1 Kun. 12:15. 14:2.
32. yksi sukukunta jää hänelle, pal-
velijani Davidin tähden ja Jerusa-
lemin kaupungin tähden, jonka mi-
nä olen valinnut kaikista Israelin
sukukunnista; Ps. 132:11. Syr. 47:24 s.
33. sentähden että ne ovat minut
hyljänneet ja kumartaneet Astarotia,
Sidonilaisten jumalaa, Kamosta, Moa-
bilaisten jumalaa, ja Milkomia, Am-
monin lasten jumalaa, eivätkä vael-
taneet minun tielläni eivätkä teh-
neet, mitä minulle kelpasi, minun
sääntöjäni ja minun oikeuttani, niin-
kuin David, hänen isänsä.
34. En minä kuitenkaan ota kaik-
kea valtakuntaa hänen kädestänsä,
vaan olen tehnyt hänet ruhtinaaksi
hänen elinajaksensa, Davidin, minun
palvelijani tähden, jonka minä va-
litsin; sillä hän piti minun käskyni
ja sääntöni.
35. Mutta hänen poikansa kädestä
otan minä valtakunnan, ja annan sen
sinulle, ne kymmenen sukukuntaa.
36. Ja hänen pojallensa annan mi-
nä yhden sukukunnan, että minun
palvelijallani Davidilla olisi aina
valo minun edessäni Jerusalemissa,
siinä kaupungissa, jonka minä olen
valinnut itselleni, pannakseni minun
nimeni sinne. 2 Sam. 21:17. 1 Kun. 15:4.
2 Kun. 8:19. 2 Aik 21:7.
37. Ja sinut otan minä hallitsemaan
kaikissa, mitä sinun sydämmesi hala-
jaa, ja olemaan Israelin kuningas
38. Jos sinä kuulet kaikkia, mitä
sinulle käsken, ja vaellat minun
teilläni, ja teet mitä minulle kelpaa,
pitäen minun sääntöni ja käskyni,
niinkuin David, minun palvelijani,
teki, niin minä olen sinun kanssasi, ja
rakennan sinulle vahvan huoneen,
niinkuin minä Davidille rakensin, ja
annan sinulle Israelin. 1 Kun. 3:14. 9:4.
39. Ja minä sentähden alennan Da-
vidin siemenen; en kuitenkaan ijan-
kaikkisesti."
40. Ja Salomo pyysi tappaa Jero-
beamia. Mutta Jerobeam nousi ja
pakeni Egyptiin, Sisakin, Egyptin
kuninkaan, tykö, ja oli Egyptissä
Salomon kuolemaan asti.
41. Mitä muuta Salomosta sanomista
on, hänen töistänsä ja viisaudestan-
sa, katso, se on kirjoitettu Salomon
aikakirjassa 2 Aik. 1:1. 9:29 s.
42. Ja aika, jona Salomo hallitsi Je-
rusalemissa kaiken Israelin ylitse,
oli neljäkymmentä ajastaikaa.
43. Ja Salomo nukkui isäinsä kans-
sa ja haudattiin isänsä Davidin kau-
punkiin. Ja hänen poikansa Reha-
beam tuli kuninkaaksi hänen si-
jaansa 2 Aik. 9:31. Syr. 47:27.

12 Luku.

Rehabeam kuninkaana. Kymmenen suku-
kuntaa luopuu hänestä. Jerobeam Israelin
valtakunnan kuninkaana.

Ja Rehabeam meni Sikemiin, sillä
koko Israel oli tullut Sikemiin, teke-
mään häntä kuninkaaksi. 2 Aik. 10:1 s.
2. Ja Jerobeam, Nebatin poika,
kuuli sen Egyptissä ollessansa, jo-
honka hän kuningas Salomon edes-
tä oli paennut, ja Jerobeam asui E-
gyptissä. 1 Kun. 11:40.
3. Ja he olivat lähettäneet häntä
kutsumaan. Ja Jerobeam tuli ja
koko Israelin joukko, ja he puhui-
vat Rehabeamille ja sanoivat:
4. „Sinun isäsi on meidän ikeem-
me raskauttanut; niin huojenna nyt
sinä isäsi kova palvelus ja raskas ies,
jonka hän on meidän päällemme
pannut, ja me palvelemme sinua."
5. Mutta hän sanoi heille: „men-
käät pois kolmanteen päivään asti,
ja tulkaat jälleen minun tyköni." Ja
kansa meni.
6. Kuningas Rehabeam piti neuvoa
vanhimpain kanssa, jotka hänen i-
sänsä Salomon edessä seisoivat hänen

eläissänsä, ja sanoi · „kuinka te neuvotte vastaamaan tätä kansaa?"
7. He puhuivat hänelle, sanoen: „jos sinä tänäpänä palvelet tätä kansaa ja noudat heidän mieltänsä, ja kuulet heitä ja annat heille hyviä sanoja, niin he ovat sinun palvelijasi kaiken elinaikasi."
8. Mutta hän hylkäsi vanhimpain neuvon, jonka he hänelle antaneet olivat, ja piti neuvoa nuorukaisten kanssa, jotka hänen kanssansa kasvaneet olivat ja hänen edessänsä seisoivat. Syr. 47:28.
9. Ja hän sanoi niille: „mitä te neuvotte vastaamaan tätä kansaa, joka minulle on puhunut, sanoen: ‚huojenna se ies, jonka isäsi on pannut meidän päällemme?"
10. Ja nuorukaiset, jotka hänen kanssansa kasvaneet olivat, puhuivat hänelle, sanoen: „näin sano sille kansalle, joka sinulle on puhunut, sanoen: ‚sinun isäsi on meidän ikeemme raskauttanut, huojenna se meiltä!' näin pitää sinun sanoman heille: minun pieni sormeni on paksumpi kuin isäni kupeet;
11. isäni on teidän ikeenne raskauttanut, mutta minä lisään vielä teidän ikeesenne; isäni on teitä kurittanut ruoskilla, vaan minä kuritan teitä skorpioneilla."
12. Ja Jerobeam ja kaikki kansa tuli Rehabeamin tykö kolmantena päivänä, niinkuin kuningas puhunut ja sanonut oli: „tulkaat minun tyköni jälleen kolmantena päivänä."
13. Ja kuningas vastasi kovasti kansalle, ja hylkäsi sen neuvon, jonka vanhimmat olivat hänelle antaneet;
14. ja hän puhui heille niinkuin nuoret olivat neuvoneet, ja sanoi: „isäni on teidän ikeenne raskauttanut, mutta minä lisään teidän ikeesenne vielä; minun isäni on kurittanut teitä ruoskilla, mutta minä kuritan teitä skorpioneilla."
15. Ja kuningas ei kuullut kansaa; sillä Herra oli sen niin asettanut, vahvistaaksensa sanansa, jonka Herra puhui Ahijan, Silonilaisen, kautta Jerobeamille, Nebatin pojalle. 1 Kun. 11:11,31 s.
16. Kun koko Israel näki, ettei kuningas kuullut heitä, vastasi kansa kuningasta ja sanoi „mikä osa on meillä Davidissa? ei ole meillä perintöä Isain pojassa! Israel, mene majoillesi! katso nyt, David, huonettasi!" Ja Israel meni majoillensa. 2 Sam. 20:1 San. 15:1.
17. Mutta ne Israelin lapset, jotka Juudan kaupungeissa asuivat, niitä vallitsi Rehabeam. 1 Kun. 11:32.
18. Ja kun kuningas Rehabeam lähetti Adoramin, työkansan päällysmiehen, niin koko Israel kivitti hänet, niin että hän kuoli. Mutta kuningas Rehabeam astui nopiasti vaunuihin ja pakeni Jerusalemiin.
19. Ja Israel erkani Davidin huoneesta, hamaan tähän päivään asti. 2 Kun. 17:21.
20. Kun koko Israel kuuli Jerobeamin tulleeksi takaisin, lähettivät he ja kutsuivat hänet kansan kokoukseen, ja tekivät hänet kaiken Israelin kuninkaaksi. Ei kukaan seurannut Davidin huonetta, vaan Juudan suku ainoastansa.
21. Ja Rehabeam tuli Jerusalemiin ja kokosi kaiken Juudan huoneen ja Benjaminin sukukunnan, sata ja kahdeksankymmentä tuhatta valittua sotamiestä, sotimaan Israelin huonetta vastaan ja saattamaan valtakuntaa Rehabeamille, Salomon pojalle, jälleen. 2 Aik. 11:1 s.
22. Mutta Jumalan sana tuli Jumalan miehelle Semajalle, sanoen:
23. „puhu Rehabeamille, Salomon pojalle, Juudan kuninkaalle, koko Juudan ja Benjaminin huoneelle, ja jääneelle kansalle ja sano:
24. Näin sanoo Herra: älkäät menkö sotimaan teidän veljiänne, Israelin lapsia, vastaan. Palatkoon jokainen kotiansa; sillä se on minun sallimastani tapahtunut." Ja he kuulivat Herran sanan ja palasivat menemään Herran sanan jälkeen.
25. Ja Jerobeam rakensi Sikemin Efraimin vuorelle ja asui siinä; ja hän läksi sieltä ja rakensi Pnuelin. 1 Moos. 32:30.
26. Ja Jerobeam ajatteli sydämmessänsä: „nyt valtakunta palajaa Davidin huoneelle jälleen;
27. jos tämä kansa menee uhraamaan Herran huoneesen Jerusalemissa, niin tämän kansan sydän kääntyy jälleen heidän herransa Rehabeamin, Juudan kuninkaan puoleen, ja he tappavat minut ja palajavat jälleen Rehabeamin, Juudan kuninkaan, tykö."
28. Ja kuningas piti neuvoa, ja teki kaksi kultaista vasikkaa. Ja hän sanoi kansalle: „teidän on työläs mennä Jerusalemiin; katso, tässä sinun Jumalasi, Israel, jotka ovat johdattaneet sinut Egyptin maalta." 2 Moos. 32:4,8. 2 Kun. 17:16.
29. Ja hän asetti toisen Beteliin, ja toisen pani hän Daniin. Tuom. 18:29 s.
30. Ja se asia tuli synniksi; sillä kansa meni toisen eteen hamaan Daniin. 2 Moos. 20:4. 1 Kun. 14:16. 2 Kun. 10:29. 17:21.

31. Ja hän rakensi myös uhrihuoneita kukkuloille ja teki papit kansan joukosta, jotka eivät olleet Levin lapsia. 1 Kun. 13:33. 2 Aik. 11:15. 13:9.
32. Ja Jerobeam teki juhlan viidentenätoista päivänä, kahdeksannella kuukaudella, niinkuin Juudan juhlapäivän, ja uhrasi alttarilla. Samoin teki hän Betelissä, uhraten vasikoille, jotka hän tehnyt oli. Ja hän toimitti Betelin pappeja kukkuloille, jotka hän oli tehnyt
33. Ja hän uhrasi sillä alttarilla, jonka hän Beteliin tehnyt oli, viidentenätoista päivänä kahdeksannella kuukaudella, jonka kuukauden hän omasta sydämmestänsä oli valinnut Ja hän teki Israelin lapsille juhlan, ja uhrasi alttarilla ja suitsutti.

13 Luku.

Jumalan mies Juudasta ennustaa Jerobeamin alttaria vastaan. Jerobeam rangaistaan, mutta pysyy pahuudessansa.

Ja katso, Jumalan mies tuli Juudasta Herran sanan kautta Beteliin; ja Jerobeam seisoi alttarin edessä suitsuttamassa.
2. Ja hän huusi alttaria vastaan Herran sanan kautta ja sanoi: „alttari, alttari! Näin sanoo Herra: katso, Davidin huoneelle on syntyvä poika, Josia nimeltä; hän on uhraava sinun päälläsi kukkuloitten pappeja, jotka sinun päälläsi suitsuttavat, ja on polttava ihmisen luita sinun päälläsi!" 2 Kun. 23:16.
3. Ja hän määräsi sinä päivänä merkin ja sanoi: „tämä on se merkki, jonka Herra puhunut on: katso, alttarin pitää halkeaman, ja tuhka, joka sen päällä on, hajoitetaan."
4. Kun kuningas kuuli sanan siltä Jumalan mieheltä, joka alttaria vastaan Betelissä huutanut oli, ojensi Jerobeam kätensä alttarin luota ja sanoi: „ottakaat hän kiinni!" Mutta hänen kätensä kuivettui, jonka hän häntä vastaan ojensi, eikä hän taitanut sitä vetää jälleen puoleensa.
5. Ja alttari halkesi, ja tuhka hajoitettiin alttarilta, sen merkin mukaan, minkä Jumalan mies Herran sanan kautta oli määrännyt.
6. Niin kuningas vastasi ja sanoi Jumalan miehelle: „lepytä Herraa, sinun Jumalaasi, ja rukoile minun edestäni, että käteni palajaisi minun tyköni." Niin Jumalan mies rukoili Herraa, ja kuninkaan käsi palasi jälleen hänen puoleensa ja tuli entisilleen. 2 Moos. 8:8. 9:28. 10:17. 4 Moos. 21:7.
7. Ja kuningas puhui Jumalan miehelle: „tule kotia minun kanssani ja virvoita itsesi, minä annan sinulle lahjan."
8. Mutta Jumalan mies sanoi kuninkaalle: „vaikka antaisit minulle puolen sinun huonettasi, en minä tulisi sinun kanssasi, enkä syö leipää enkä juo vettä tässä paikassa;
9. sillä niin käski minua Herra sanansa kautta, sanoen: ,älä syö leipää, älä juo vettä äläkä palaja sitä tietä, jota olet mennyt."
10. Ja hän meni toista tietä eikä palannut sitä tietä, jota hän Beteliin tullut oli.
11. Ja Betelissä asui vanha profetta; ja hänen poikansa tulivat ja kertoivat hänelle kaikki, mitä Jumalan mies teki sinä päivänä Betelissä, ja ne sanat, jotka hän kuninkaalle sanonut oli, ne he kertoivat isällensä
12. Ja heidän isänsä sanoi heille „mitä tietä hän meni?" Ja hänen poikansa osoittivat tien, jota Jumalan mies vaeltanut oli, hän, joka Juudasta oli tullut.
13. Ja hän sanoi pojillensa: „satuloitkaat minulle aasi!" Ja kun he olivat satuloinneet aasin, istui hän sen selkään,
14. ja meni Jumalan miehen perään; ja hän löysi hänen istumasta tammen alla, ja sanoi hänelle. „sinäkö se Jumalan mies olet, joka Juudasta tullut olet?" Hän sanoi: „minä."
15. Hän sanoi hänelle: „tule minun kanssani kotia ja syö leipää."
16. Hän sanoi: „en minä voi palata sinun kanssasi enkä tulla sinun kanssasi; en minä syö leipää enkä juo vettä sinun kanssasi tässä paikassa.
17. Sillä minulle on puhuttu Herran sanan kautta: ,älä syö siellä leipää äläkä juo vettä, älä myöskään palaja sitä tietä, jota olet sinne mennyt."
18. Hän sanoi hänelle: „minä olen myös profetta, niinkuin sinäkin, ja enkeli on puhunut minun kanssani Herran sanan kautta ja sanonut: ,vie hänet kanssasi huoneesesi syömään leipää ja juomaan vettä." Hän valehteli sen hänen edessänsä.
19. Ja hän palasi hänen kanssansa, ja söi leipää ja joi vettä hänen huoneessansa.
20. Ja tapahtui, kun he istuivat pöydän ääressä, että Herran sana tuli profetalle, joka oli hänet palauttanut.
21. Ja hän huusi sille Jumalan miehelle, joka Juudasta oli tullut, ja sanoi: „näin sanoo Herra. „koska olet ollut Herran käskylle tottelematon, etkä ole sitä käskyä pitänyt, minkä Herra, sinun Jumalasi, käskenyt on,
22. ja olet palannut syömään leipää

ja juomaan vettä siinä paikassa, josta sinulle sanottu oli: ,älä syö leipää, äläkä juo vettä,' niin älköön sinun ruumiisi tulko isäisi hautaan."
23. Ja kun hän oli syönyt ja juonut, satuloitsi hän aasin sille profetalle, jonka hän palauttanut oli.
24. Ja kun hän meni pois, kohtasi häntä jalopeura tiellä ja tappoi hänet. Ja hänen ruumiinsa makasi heitettynä tiellä, ja aasi seisoi hänen vieressänsä, ja jalopeura seisoi lähinnä ruumista. 1 Kun. 20:36.
25. Ja katso, siitä kävi ihmisiä ohitse, ja he näkivät ruumiin heitetyksi tielle ja jalopeuran seisovan ruumiin tykönä; ja he tulivat ja sanoivat sen kaupungissa, jossa se vanha profetta asui:
26. Ja profetta, joka hänen tieltä palauttanut oli, kuuli sen ja sanoi: ,,se on se Jumalan mies, joka oli Herran käskylle tottelematon. Herra on antanut hänet jalopeuralle, ja se on musertanut ja tappanut hänet Herran sanain mukaan, jotka Hän hänelle sanonut oli."
27 Ja hän sanoi pojillensa: ,,satuloitkaat minulle aasi!" Ja kun he olivat satuloinneet,
28. meni hän sinne ja löysi hänen ruumiinsa heitetyksi tielle, ja aasin ja jalopeuran seisovan ruumiin tykönä. Ei ollut jalopeura syönyt ruumista eikä reväissyt aasia.
29. Ja profetta otti sen Jumalan miehen ruumiin ja pani aasinsa selkään, ja vei sen takaisin; ja vanha profetta tuli kaupunkiinsa itkemään ja hautaamaan häntä.
30. Ja hän pani ruumiin omaan hautaansa; ja he itkivät häntä: ,,ah minun veljeni!"
31. Ja kun he olivat haudanneet hänet, puhui hän pojillensa, sanoen: ,,kun minä kuolen, niin haudatkaat minua siihen hautaan, johonka se Jumalan mies haudattu on, ja pankaat minun luuni hänen luittensa viereen.
32. Sillä on tapahtuva, mitä hän oli huutanut alttaria ja Beteliä vastaan Herran sanan kautta, ja kaikkia uhrikukkuloitten huoneita vastaan, jotka Samarian kaupungeissa ovat."
33. Kun nämä olivat tapahtuneet, ei Jerobeam kääntynytkään pahalta tieltänsä pois; mutta hän meni ja teki taas kukkuloitten pappeja kansan joukosta; kuka vaan tahtoi, sen käden hän täytti, ja se tuli kukkuloitten papiksi. 2 Moos. 28:41. 1 Kun. 12:31.
34. Ja tämä asia tuli Jerobeamin huoneelle synniksi, ja sen hävitykseksi ja hukuttamiseksi maan päältä.

14 Luku.

Jerobeamin pojan sairaus. Jerobeamin hallitus Israelissa ja kuolema. Rehabeamin kuolema.

Siihen aikaan sairasti Abija, Jerobeamin poika.
2. Ja Jerobeam sanoi vaimollensa: ,,nouse ja muuta itsesi, niin ettei yksikään tuntisi sinua Jerobeamin vaimoksi, ja mene Siloon. Katso, siellä on profetta Ahija, joka minulle sanoi, että minä olen tuleva tämän kansan kuninkaaksi. 1 Kun. 11:29 s. 12:15.
3. Ja ota käteesi kymmenen leipää ja kakkuja ja astia hunajaa, ja mene hänen tykönsä; hän on sanova sinulle, mitä nuorukaiselle tapahtuu."
4. Ja Jerobeamin vaimo teki niin, hän nousi ja meni Siloon, ja tuli Ahijan huoneesen; ja Ahija ei voinut nähdä, sillä hänen silmänsä olivat pimenneet vanhuudesta.
5. Ja Herra sanoi Ahijalle: ,,katso, Jerobeamin vaimo tulee kysymään sinulta yhtä asiata pojastansa, sillä hän on sairas; puhu sinä hänelle niin ja niin. Ja kun hän tulee sisälle, tekee hän itsensä oudoksi."
6. Kun Ahija kuuli hänen askeleensa äänen ovessa, sanoi hän: ,,tule sisälle, Jerobeamin vaimo; miksi itsesi niin outona pidät? Minä olen lähetetty sinun tykösi kovalla sanomalla.
7. Mene, sano Jerobeamille: näin sanoo Herra, Israelin Jumala: koska minä olen koroittanut sinut kansan seassa ja pannut sinut kansani Israelin ruhtinaaksi,
8. ja reväissyt valtakunnan Davidin huoneelta pois, ja antanut sen sinulle, mutta sinä et ole ollut niinkuin palvelijani David, joka piti minun käskyni ja seurasi minua kaikesta sydämmestä, ja teki ainoastaan sitä, mitä minulle kelpasi,
9. vaan sinä olet tehnyt pahemmin kaikkia muita, jotka ovat edelläsi olleet; ja sinä olet mennyt ja tehnyt itsellesi vieraita jumalia ja valetuita kuvia, yllyttääksesi minua vihaan, ja olet heittänyt minut selkäsi taa;
10. sentähden, katso, minä annan tulla pahaa Jerobeamin huoneelle, ja hukutan Jerobeamista sen, joka vetensä seinään heittää, sekä orjan että vapaan Israelissa, ja lakaisen pois Jerobeamin huoneen niinkuin tunkio laastaan, perikatoon asti. 5 Moos. 32:36. 1 Sam. 25:22. 1 Kun. 15:29. 16:3. 21:21.
11. Joka Jerobeamista kuolee kaupungissa, sen syövät koirat; ja joka kuolee kedolla, sen syövät taivaan linnut; sillä Herra on sen puhunut.

12. Ja sinä, nouse, mene kotiasi; ja kun jalkasi astuu kaupunkiin, niin poika kuolee.
13. Ja koko Israel itkee häntä ja hautaa hänet, sillä ainoastansa tämä tulee Jerobeamista hautaan, että hänessä on havaittu jotakin hyvää, Herran, Israelin Jumalan, edessä, Jerobeamin huoneessa.
14. Ja Herra herättää itsellensä yhden Israelin kuninkaan; hän on hävittävä Jerobeamin huoneen sinä päivänä; —ja mitä? se on jo tapahtunut.
15. Ja Herra lyö Israelin niinkuin ruoko häälyy vedessä, ja repii Israelin tästä hyvästä maasta, jonka hän heidän isillensä antanut on, ja hajoittaa heidät virran toiselle puolelle; sentähden että he ovat itsellensä tehneet Astarotin kuvia, ja sen kautta vihoittaneet Herraa; 2 Kun. 17:18,23.
16. ja Hän hylkää Israelin, Jerobeamin synnin tähden, joka syntiä teki ja saattoi Israelin syntiä tekemään." 1 Kun. 12:28 s. 2 Kun. 15:28 s.
17. Ja Jerobeamin vaimo nousi ja meni, ja tuli Tirsaan; ja kun hän astui huoneen kynnykselle, kuoli nuorukainen.
18. Ja he hautasivat hänet, ja koko Israel itki häntä, Herran sanan mukaan, jonka hän sanonut oli palvelijansa, profetta Ahijan kautta.
19. Mitä muuta Jerobeamista on sanottavaa, kuinka hän soti ja kuinka hän hallitsi; katso, se on kirjoitettu Israelin kuningasten aikakirjassa.
20. Ja aika, jona Jerobeam hallitsi, oli kaksikolmattakymmentä ajastaikaa; ja hän nukkui isäinsä kanssa; ja hänen poikansa Nadab tuli kuninkaaksi hänen sijaansa.
21. Ja Rehabeam, Salomon poika, oli kuningas Juudassa; yhden viidettäkymmentä ajastaikainen oli hän tullessansa kuninkaaksi, ja hallitsi seitsemäntoista ajastaikaa Jerusalemissa, siinä kaupungissa, jonka Herra oli valinnut kaikista Israelin sukukunnista, pannaksensa siihen nimensä; ja hänen äitinsä nimi oli Naema, Ammonilainen 2 Aik. 12:13 s.
22. Ja Juuda teki pahaa Herran edessä; ja he saattoivat Hänen vielä kiivaammaksi, kuin kaikki heidän esi-isänsä olivat tehneet heidän synneillänsä, joita he harjoittivat;
23. sillä hekin rakensivat itsellensä kukkuloita, patsaita ja astarot-kuvia kaikille korkeille vuorille ja kaikkein viheriäisten puiden alle.
24. Ja maakunnassa oli huorintekijöitä; ja he tekivät kaikki niiden pakanain kauhistukset, jotka Herra Israelin lasten edestä oli ajanut pois. 5 Moos. 18:9. 23:17.
25. Ja tapahtui viidennellä kuningas Rehabeamin ajastajalla, että Sisak, Egyptin kuningas, läksi Jerusalemia vastaan, 1 Kun. 11:40. 2 Aik. 12:2 s., 9 s.
26. ja hän otti Herran huoneen tavarat, ja kuninkaan huoneen tavarat; hän otti kaikki, ja otti kaikki kultaiset kilvet, jotka Salomo oli teettänyt. 1 Kun. 10:16 s.
27. Ja kuningas Rehabeam antoi tehdä vaskisia kilpiä niiden sijaan, ja antoi ne ylimmäisten vartijainsa haltuun, jotka kuninkaan huoneen ovea vartijoitsivat.
28. Ja niin usein kun kuningas meni Herran huoneesen, kantoivat vartijat niitä, ja veivät ne vartijakamariin jälleen.
29. Mitä muuta Rehabeamin asioista on sanottavaa ja kaikista hänen töistänsä, katso, se on kirjoitettu Juudan kuningasten aikakirjassa. 2 Aik. 12:15 s.
30. Ja Rehabeamin ja Jerobeamin välillä oli sota kaikkina heidän päivinänsä.
31. Ja Rehabeam nukkui isäinsä kanssa ja haudattiin isäinsä tykö Davidin kaupunkiin. Ja hänen äitinsä nimi oli Naema, Ammonilainen. Ja hänen poikansa Abijam tuli kuninkaaksi hänen sijaansa.

15 Luku

Abijam, Asa, Josafat, Juudan kuninkaat.
Nadab, Baesa, Israelissa.

Ja kuningas Jerobeamin, Nebatin pojan kahdeksantena vuotena toistakymmentä tuli Abijam kuninkaaksi Juudassa. 2 Aik. 13:1 s.
2. Ja hän hallitsi kolme ajastaikaa Jerusalemissa; hänen äitinsä nimi oli Maeka, Abisalomin tytär.
3. Ja hän vaelsi kaikissa isänsä synneissä, jotka hän oli tehnyt hänen edellänsä; hänen sydämmensä ei ollut vakaa Herran, hänen Jumalansa, edessä, niinkuin Davidin, hänen isänsä, sydän oli 1 Kun. 12:28 s.
4. Mutta Davidin tähden antoi Herra, hänen Jumalansa, hänelle valkeuden Jerusalemissa, ja herätti hänelle pojan hänen jälkeensä, ja pystyssä piti Jerusalemin, 2 Sam. 21:17. 1 Kun. 11:36. 2 Kun 8:19. Ps. 132:17.
5. sillä David oli tehnyt sitä, mikä oikein on Herran edessä, eikä poikennut kaikista, mitä Hän hänelle käskenyt oli, kaikkena elinaikanansa, paitsi Urijan, Hetiläisen asiaa 2 Sam. 11:4 s. 12:9.
6. Ja Rehabeam ja Jerobeam soti-

vat keskenänsä kaiken elinaikansa.
1 Kun. 14:30. 2 Aik. 12:15.
7. Mitä muuta on sanottavaa Abijamista ja kaikista hänen töistänsä, katso, se on kirjoitettu Juudan kuningasten aikakirjassa. Ja Abijam soti Jerobeamin kanssa. 2 Aik. 13:22.
8. Ja Abijam nukkui isäinsä kanssa ja haudattiin Davidin kaupunkiin; ja Asa, hänen poikansa, tuli kuninkaaksi hänen sijaansa. 2 Aik. 14:1 s.
9. Kahtenakymmenentenä Jerobeamin, Israelin kuninkaan, vuonna tuli Asa kuninkaaksi Juudassa.
10. Ja hallitsi yhden ajastajan viidettäkymmentä Jerusalemissa; hänen äitinsä nimi oli Maeka, Abisalomin tytär.
11. Ja Asa teki mitä Herran edessä oikein oli, niinkuin David hänen isänsä,
12. ja karkoitti huorintekijät maasta, ja hävitti kaikki epäjumalat, jotka hänen isänsä tehneet olivat.
13. Ja pani myös äitinsä Maekan viralta pois, koska hän oli tehnyt astarot-kuvan; mutta Asa kukisti hänen epäjumala-kuvansa ja poltti sen Kidronin ojan luona. 2 Aik. 15:16 s.
14. Mutta uhrikukkulat eivät hävinneet. Kuitenkin oli Asan sydän vakaa Herran edessä kaiken elinaikansa.
15. Ja hän vei Herran huoneesen mitä hänen isänsä oli pyhittänyt, ja hän itse oli pyhittänyt: hopeaa ja kultaa ja astioita.
16. Ja Asan ja Baesan välillä oli sota kaiken heidän elinaikansa.
17. Ja Baesa, Israelin kuningas, nousi Juudaa vastaan ja rakensi Raman, ettei yksikään vaeltaisi ulos taikka sisälle Asan, Juudan kuninkaan, puolelta. 2 Aik. 16:1 s.
18. Ja Asa otti kaiken hopean ja kullan, mikä Herran huoneen tavaroista ja kuninkaan huoneen tavaroista jäänyt oli, ja antoi palvelijainsa käsiin; ja kuningas Asa lähetti heidät Benhadadin, Tabrimonin pojan, Hesionin pojan, Syrian kuninkaan tykö, joka asui Damaskossa, ja käski sanoa hänelle: 2 Kun. 12:18. 16:8. 18:15.
19. „Minun ja sinun välillä, ja minun isäni ja sinun isäsi välillä on liitto; katso, minä lähetän sinulle hopeaa ja kultaa lahjaksi; mene, riko liittosi Baesan, Israelin kuninkaan, kanssa, että hän erkanisi minusta.“
20. Ja Benhadad oli kuuliainen kuningas Asalle, ja lähetti sodan päämiehet Israelin kaupunkeihin, ja löi Ijonin ja Danin ja Abel-Bet-Maekan, ja koko Kinnerotin, ynnä koko Naftalin maakunnan. 2 Kun. 15:29.
21. Kun Baesa sen kuuli, lakkasi hän rakentamasta Ramaa, ja meni Tirsaan.
22. Ja kuningas Asa lähetti kutsumaan kokoon kaiken Juudan, eikä yksikään saanut olla vapaana. Ja he kukistivat kivet ja puut Ramasta, joita Baesa oli rakentanut; ja kuningas Asa rakensi niistä Gibean Benjaminissa ja Mispan.
23. Mitä muuta on kuningas Asasta sanottavaa, ja kaikesta hänen vallastansa, ja kaikista hänen töistänsä, ja kaupungeista, jotka hän oli rakentanut, katso, se on kirjoitettu Juudan kuningasten aikakirjassa. Mutta vanhuudessansa oli hän sairas jaloistaan. 2 Aik. 16:11 s.
24. Ja Asa nukkui isäinsä kanssa ja haudattiin isäinsä kanssa isänsä Davidin kaupunkiin. Ja Josafat, hänen poikansa, tuli kuninkaaksi hänen jälkeensä. 2 Aik. 16:13. 17:1.
25. Mutta Nadab, Jerobeamin poika, tuli Israelin kuninkaaksi toisena Asan, Juudan kuninkaan, vuonna, ja hallitsi Israelissa kaksi vuotta.
26. Ja hän teki pahaa Herran edessä, ja vaelsi isänsä teillä ja hänen synneissänsä, joilla hän saattoi Israelin syntiä tekemään.
27. Ja Baesa, Ahijan poika, Isaskarin huoneesta, teki liiton häntä vastaan; ja Baesa löi hänet Filistealaisten Gibbetonissa; sillä Nadab ja koko Israel piirittivät Gibbetonia.
28. Ja Baesa tappoi hänet kolmantena Asan, Juudan kuninkaan, vuonna, ja tuli kuninkaaksi hänen sijaansa.
29. Kuninkaana ollessaan löi hän kuoliaaksi kaiken Jerobeamin huoneen, eikä jättänyt yhtään henkeä Jerobeamin huoneesta, vaan hävitti sen, Herran sanan mukaan, jonka hän oli puhunut palvelijansa Ahijan, Silolaisen, kautta, 1 Kun. 14:10. 14.
30. Jerobeamin syntien tähden, jotka hän teki, ja joilla hän saattoi Israelin syntiä tekemään, sen kautta, että hän vihaan yllytti Herran, Israelin Jumalan.
31. Mitä muuta Nadabista on sanomista ja kaikista hänen töistänsä, katso, se on kirjoitettu Israelin kuningasten aikakirjassa.
32. Mutta Asa ja Baesa, Israelin kuningas, sotivat keskenänsä kaiken ikänsä.
33. Kolmantena Asan, Juudan kuninkaan vuonna, tuli Baesa, Ahijan poika, kuninkaaksi Tirsassa; neljäkolmattakymmentä ajastaikaa.
34. Ja hän teki pahaa Herran edessä, ja vaelsi Jerobeamin teillä ja hä-

nen synneissänsä, joilla hän saattoi Israelin syntiä tekemään.

16 Luku.

Ennustus Baesaa vastaan. Israelin kuninkaat: Ela, Simri, Omri, Ahab; Jeriko rakennetaan uudestansa.

Ja Herran sana tuli Jehulle, Hananin pojalle, Baesaa vastaan, lausuen:
2. „Koska minä olen ylentänyt sinut tomusta ja tehnyt sinut kansani Israelin ruhtinaaksi, mutta sinä olet vaeltanut Jerobeamin teillä ja saattanut minun kansani Israelin syntiä tekemään, ja vihoittamaan minua heidän synneillänsä, 1Kun. 12:28 s. 14:7 s.
3. katso, minä hävitän Baesan perilliset ja hänen huoneensa perilliset, ja teen sinun huoneesi Jerobeamin, Nebatin pojan, huoneen kaltaiseksi. 1 Kun. 14:10 s. 15:29. 21:21 s.
4. Joka Baesasta kuolee kaupungissa, sen koirat syövät, ja joka kuolee kedolla, sen syövät taivaan linnut."
5. Mitä muuta on sanottavaa Baesasta ja hänen töistänsä ja voimastansa, katso, se on kirjoitettu Israelin kuningasten aikakirjassa. 2 Aik. 16:1 s.
6. Ja Baesa nukkui isäinsä kanssa ja haudattiin Tirsaan. Ja hänen poikansa Ela tuli kuninkaaksi hänen sijaansa.
7. Ja myös Jehu profetan, Hananin pojan, kautta tuli Herran sana Baesaa ja hänen huonettansa vastaan, sekä kaiken sen pahuuden tähden, minkä hän Herran edessä tehnyt oli, ja vihoittanut häntä kättensä töillä, niin että hänen kävisi niinkuin Jerobeamin huoneen, kuin myös sentähden, että hän oli sen lyönyt.
8. Asan, Juudan kuninkaan, kuudentena vuonna kolmattakymmentä tuli Ela, Baesan poika, Israelin kuninkaaksi Tirsassa, ja hallitsi kaksi ajastaikaa.
9. Mutta hänen palvelijansa Simri, joka hallitsi puolet vaunuja, teki liiton häntä vastaan. Ja kun hän Tirsassa joi ja juopui Arsan tykönä, joka oli Tirsassa huoneen haltija,
10. tuli Simri ja löi hänet, ja tappoi hänet Asan, Juudan kuninkaan, seitsemäntenä vuonna kolmattakymmentä; ja tuli hänen sijaansa kuninkaaksi. 2 Kun. 9:31.
11. Ja kun hän oli kuningas ja istui kuninkaallisella istuimellansa, löi hän kaiken Baesan huoneen eikä jättänyt yhtään seinään vettänsä heittävää, ei perillisiä eikä lankoja. 1 Sam. 25:22. 1 Kun. 14:10.
12. Ja niin hävitti Simri koko Baesan huoneen, Herran sanan mukaan, joka Baesalle oli puhuttu Jehu profetan kautta.
13. Kaikkien Baesan ja hänen poikansa Elan syntien tähden, joita he olivat tehneet, ja joita olivat saattaneet Israelin tekemään, niin että vihoittivat Herraa, Israelin Jumalaa, heidän epäjumalan-palveluksellaan.
14. Mitä on muuta sanottavaa Elasta ja kaikista hänen toimistansa, katso, se on kirjoitettu Israelin kuningasten aikakirjassa.
15. Seitsemäntenä kolmattakymmentä Asan, Juudan kuninkaan, vuonna oli Simri kuningas Tirsassa seitsemän päivää; ja sotaväki oli sijoittanut itsensä Filistealaisten Gibbetonia vastaan.
16. Kun väki leirissä ollessansa kuuli sanottavan: „Simri on tehnyt liiton ja tappanut kuninkaan!" niin koko Israel teki sinä päivänä Omrin, sodanpäämiehen, Israelin kuninkaaksi leirissä.
17. Ja Omri meni ylös ja koko Israel hänen kanssansa Gibbetonista, ja piirittivät Tirsan.
18. Ja tapahtui, kun Simri näki kaupungin voitetuksi, meni hän kuninkaalliseen linnaan, ja poltti itsensä kuninkaallisen huoneen kanssa ja kuoli,
19. — hänen synteinsä tähden, jotka hän oli tehnyt; sillä hän oli tehnyt pahaa Herran edessä ja vaeltanut Jerobeamin teillä ja niissä synneissä, jotka hän oli tehnyt ja joilla hän oli myös saattanut Israelin syntiä tekemään. 1 Kun. 12:28 s.
20. Mitä muuta on sanottavaa Simristä, ja salaliitosta, jonka hän oli tehnyt, katso, se on kirjoitettu Israelin kuningasten aikakirjassa.
21. Siihen aikaan hajosi Israelin kansa kahteen joukkoon: yksi osa Tibnin, Ginatin pojan, puolelle, ja he tekivät hänen kuninkaaksensa, ja toinen Omrin puolelle.
22. Ja se joukko, joka piti Omrin puolta, oli väkevämpi kuin ne, jotka pitivät Tibnin, Ginatin pojan, puolta. Ja Tibni kuoli, ja Omri tuli kuninkaaksi.
23. Asan, Juudan kuninkaan, ensimmäisenä vuonna neljättäkymmentä tuli Omri Israelin kuninkaaksi, kaksitoistakymmentä ajastaikaa; ja hän hallitsi Tirsassa kuusi ajastaikaa.
24. Hän osti Semeriltä Samarian vuoren kahdella hopea-talentilla, ja rakensi vuorelle, ja kutsui sen kaupungin, jonka hän rakensi, Sama-

riaksi, Semerin, vuoren herran, nimellä.
25. Ja Omri teki pahaa Herran edessä, ja oli pahempi kaikkia, jotka hänen edellänsä olleet olivat, Mik. 6:16.
26. ja vaelsi kaikissa Jerobeamin, Nebatin pojan, teissä ja hänen synneissänsä, joilla hän Israelin saattoi syntiä tekemään, niin että he vihoittivat Herran, Israelin Jumalan, heidän epäjumalan-palveluksellaan. 1 Kun. 12:28 s.
27. Mitä muuta on sanottavaa Omrista, ja kaikista hänen töistänsä, ja hänen voimastansa teoissansa, katso, se on kirjoitettu Israelin kuningasten aikakirjassa.
28. Ja Omri nukkui isäinsä kanssa ja haudattiin Samariaan; ja Ahab, hänen poikansa, tuli kuninkaaksi hänen sijaansa.
29. Asan, Juudan kuninkaan, kahdeksantenavuonnaneljättäkymmentä tuli Ahab, Omrin poika, kuninkaaksi Israelissa, ja hallitsi Israelia Samariassa kaksi ajastaikaa kolmattakymmentä.
30. Ja Ahab, Omrin poika, teki pahaa Herran edessä enemmän kuin kaikki ne, jotka hänen edellänsä olivat.
31. Ja se oli hänelle vähä, että hän vaelsi Jerobeamin, Nebatin pojan, synneissä; hän otti myös Isebelin, Etbaalin, Sidonin kuninkaan, tyttären vaimoksensa, ja meni palvelemaan ja kumartamaan Baalia. 1 Kun. 12:28 s.
32. Ja hän asetti Baalille alttarin Baalin huoneessa, jonka hän oli rakentanut Samariassa.
33. Ja Ahab teki astarot-kuvan; ja Ahab teki niin, että hän enemmän vihoitti Herraa, Israelin Jumalaa, kuin kaikki muut Israelin kuninkaat, jotka hänen edellänsä olivat.
34. Hänen aikanansa rakensi Hiel, Betelistä, Jerikon. Abiramilla, esikoisellansa, laski hän perustuksen, ja nuorimmalla pojallansa, Segubilla, pani hän sen portit, — Herran sanan mukaan, jonka hän oli sanonut Josuan, Nunin pojan, kautta. Jos. 6:26.

17 Luku.

Elija Tisbiläinen ennustaa kovaa aikaa; kaarneet tuovat hänelle ruokaa. Sarpatin leski ravitsee häntä. Lesken poika kuolee, ja Elija herättää hänen.

Ja Elija, Tisbiläinen, Gileadin asukkaita, sanoi Ahabille: „niin totta kuin Herra, Israelin Jumala, elää, jonka edessä minä seison, ei tule näinä vuosina kastetta eikä sadetta, muutoin kuin minun sanani jälkeen!" Syr. 48:1 s. Jaak. 5:17 s.
2. Ja Herran sana tuli hänelle, lausuen:
3. „Mene tästä pois ja käännä itsesi itään päin, ja lymy Keritin ojalle, joka laskee Jordaniin.
4. Ja juo ojasta; ja minä olen käskenyt kaarnetten elättää sinua siellä!"
5. Niin hän meni ja teki Herran sanan mukaan; ja hän meni ja istui Keritin ojan tykönä, joka laskee Jordaniin.
6. Ja kaarneet toivat hänelle leipää ja lihaa, aamulla ja illalla; ja hän joi ojasta.
7. Ja jonkun ajan kuluttua kuivui oja; sillä ei ollut sadetta maakunnassa.
8. Ja Herran sana tuli hänelle, lausuen.
9. „Nouse ja mene Sarpatiin, joka kuuluu Sidoniin, ja asu siellä; katso, minä olen käskenyt leskivaimon siellä elättämään sinua!" Luuk. 4:26.
10. Ja hän nousi ja meni Sarpatiin; ja kun hän tuli kaupungin porttiin, katso, leskivaimo oli siellä hakemassa puita. Ja hän huusi hänelle, sanoen: „tuo minulle vähän vettä astiassa juodakseni!"
11. Kun hän meni tuomaan, huusi hän vielä ja sanoi: „tuo minulle myös pala leipää kädessäsi!"
12. Hän sanoi: „niin totta kuin Herra, sinun Jumalasi, elää, ei ole minulla leipää, vaan ainoastaan pivo jauhoja vakkasessa ja vähän öljyä astiassa. Ja katso, minä kokoan pari puuta ja menen valmistamaan ruokaa itselleni ja pojalleni, syödäksemme, ja sitten kuollaksemme."
13. Ja Elija sanoi hänelle: „älä pelkää, mene ja tee niinkuin olet sanonut; kuitenkin leivo minulle pieni kakku siitä ensin ja tuo minulle; mutta tee myös sitte itsellesi ja pojallesi.
14. Sillä näin sanoo Herra, Israelin Jumala: ,Ei jauhot vakkasesta pidä loppuman eikä öljyn astiasta puuttuman, siihen päivään asti kun Herra antaa sataa maan päälle!"
15. Ja hän meni ja teki, niinkuin Elija oli puhunut. Ja hän söi ja myös vaimo perheinensä kauan aikaa.
16. Jauhot eivät loppuneet vakkasesta eikä öljy astiasta, Herran sanan mukaan, jonka hän Elijan kautta oli puhunut. Matt. 10:40 s.
17. Sen jälkeen tapahtui, että perheen emännän poika sairastui; ja hänen sairautensa oli niin raskas, ettei henkeä hänessä enää ollut.
18. Ja hän sanoi Elijalle: „mitä minun sinuun tulee, sinä Jumalan mies!

Sinä olet tullut minun tyköni, että
minun pahatekoni muistettaisiin ja
minun poikani kuolisi." Luuk. 5:8.
19. Hän sanoi hänelle: ,,tuo minulle
poikasi." Ja hän otti pojan hänen
sylistänsä, ja vei hänet ylistupaan,
missä hän asui, ja pani hänet omaan
vuoteesensa.
20. Ja hän huusi Herran tykö ja sanoi: ,,Herra, minun Jumalani! oletko niin kovin tehnyt tätä leskeä vastaan, jonka tykönä minä asun, että tapat hänen poikansa?"
21. Ja hän ojensihe kolmasti nuorukaisen ylitse, ja huusi Herran tykö ja sanoi: ,,Herra, minun Jumalani! anna tämän nuorukaisen sielu tulla häneen jälleensä!" 2 Kun. 4:34 s. Ap. t. 20:10.
22. Ja Herra kuuli Elijan äänen; ja nuorukaisen sielu tuli häneen jälleen, ja hän virkosi.
23. Ja Elija otti pojan ja kantoi ylistuvasta alas huoneesen, ja antoi äidille; ja Elija sanoi: ,,katso, poikasi elää!"
24. Ja vaimo sanoi Elijalle: ,,nyt minä ymmärrän, että olet Jumalan mies, ja että Herran sana on tosi sinun suussasi."

18 Luku.

Elija uhraa Karmelin vuorella ja tappaa Baalin papit.

Ja monen päivän perästä tuli Herran sana Elijalle kolmantena vuonna, sanoen: ,,mene ja näytä itsesi Ahabille, ja minä annan sataa maan päälle!"
2. Ja Elija meni näyttämään itsensä Ahabille. Mutta nälkä oli suuri Samariassa.
3. Ja Ahab kutsui Obadjan, joka oli hänen huoneensa haltija. (Ja Obadja pelkäsi Herraa suuresti.
4. Ja kun Isebel hukutti Herran profetat, otti Obadja sata profettaa ja kätki ne, visikymmentä kuhunkin luolaan, ja elätti heidät leivällä ja vedellä.)
5. Niin sanoi Ahab Obadjalle: ,,vaella maan lävitse kaikille vesilähteille ja kaikille ojille; ehkä löytäisimme ruohoja hevosille ja muuleille elatukseksi, ettei meidän tarvitsisi eläimiä hukuttaa."
6. Ja he jakoivat maan keskenänsä vaeltaaksensa sen lävitse; Ahab vaelsi yksinänsä yhtä tietä ja Obadja toista tietä yksinänsä
7. Kun Obadja oli tiellä, katso, silloin kohtasi häntä Elija; ja hän tunsi hänet ja lankesi kasvoillensa ja sanoi ,,etkö ole herrani Elija?"
8. Hän sanoi: ,,olen; mene ja sano herrallesi: ,katso, Elija on tässä!"
9. Ja hän sanoi: ,,mitä palvelijasi on rikkonut, että annat minut Ahabin käsiin tapettavaksi?
10. Niin totta kuin Herra, sinun Jumalasi, elää, ei ole yhtään kansaa tahi valtakuntaa, mihin herrani ei ole lähettänyt sinua etsimään. Ja kun he ovat sanoneet: ,,ei hän ole täällä," on hän vannottanut sitä valtakuntaa ja kansaa, ettei sinua ole löydetty.
11. Ja nyt sinä sanot: ,,mene ja sano herrallasi: ,katso, Elija on tässä!'
12. Ja jos minä menisin pois sinun tyköäsi, ja Herran henki veisi sinut pois, enkä minä tiedä mihin, ja minä tulisin sanomaan sen Ahabille, ja hän ei löytäisi sinua, niin hän tappaisi minut. Mutta minä, sinun palvelijasi, pelkään Herraa hamasta nuoruudestani.
13. Eikö ole herralleni sanottu, mitä minä tehnyt olen, kun Isebel tappoi Herran profetat? ja minä kätkin sata Herran profettaa luoliin, viisikymmentä tänne ja viisikymmentä sinne, ja ruokin heidät leivällä ja vedellä.
14. Ja nyt sinä sanot: ,mene ja sano herrallesi: ,katso, Elija on tässä!' että hän minut tappaisi."
15. Elija sanoi: ,,niin totta kuin Herra Sebaot elää, jonka edessä minä seison; tänäpänä minä itseni hänelle ilmoitan!"
16. Niin meni Obadja Ahabia vastaan ja sanoi nämä hänelle; ja Ahab meni Elijaa vastaan.
17. Ja kun Ahab näki Elijan, sanoi Ahab hänelle: ,,etkö sinä ole se, joka Israelin villitset?"
18. Hän sanoi: ,,en minä villitse Israelia, mutta sinä ja sinun isäsi huone, koska olette hyljänneet Herran käskyt, ja sinä vaellat Baalin jälkeen.
19. Lähetä siis nyt kokoamaan minun tyköni koko Israel Karmelin vuorelle, ja neljä sataa ja viisikymmentä Baalin profettaa ja neljä sataa Astarten profettaa, jotka syövät Isebelin pöydältä."
20. Silloin Ahab lähetti kaikkialle Israelin lasten kesken ja kokosi profetat Karmelin vuorelle.
21 Silloin Elija astui kaiken kansan eteen ja sanoi: ,,kuinka kauan te onnutte molemmille puolille? Jos Herra on Jumala, niin vaeltakaat hänen jälkeensä, mutta jos Baal, niin vaeltakaat hänen jälkeensä!" Ja kansa ei vastannut häntä mitään.
22. Ja Elija sanoi kansalle: ,,minä olen yksinäni jäänyt Herran profe-

toista; mutta Baalin profettoja on
neljäsataa ja viisikymmentä miestä.
23. Niin antakaat nyt meille kaksi
härkää ja antakaat heidän valita toinen
härkä ja hakata se kappaleiksi,
ja pankoot puiden päälle, mutta älkööt
siihen tulta panko; ja minä otan
sen toisen ja panen myös puiden
päälle, enkä pane siihen tulta.
24. Ja huutakaat te teidän jumalanne
nimeä, ja minä huudan Herran
nimeä; ja se Jumala, joka vastaa tulen
kautta, hän olkoon Jumala!" Ja
kaikki kansa vastasi ja sanoi: „se sana
on hyvä." 3 Moos. 9:24.
25. Ja Elija sanoi Baalin profetoille:
„valitkaat itsellenne yksi härkä, ja valmistakaat
se ensin, sillä teitä on monta,
ja huutakaat teidän jumalanne nimeä,
ja älkäät siihen tulta panko."
26. Ja he ottivat härjän, joka heille annettiin,
ja valmistivat sen; ja he huusivat
Baalin nimeä huomenesta puolipäivään
asti, sanoen: „Baal, kuule
meitä!" Mutta ei siinä ollut ääntä eikä
vastaajata. Ja he hyppelivät alttarin
ympärillä, jonka he olivat tehneet.
27. Kun jo puolipäivä oli, pilkkasi
heitä Elija ja sanoi: „huutakaat vahvasti,
sillä hän on jumala! hän ajattelee
jotakin, tahi on hänellä jotakin toimittamista,
tahi on hän matkalla; tahi
ehkä hän makaa, että hän heräisi!"
28. Ja he huusivat suurella äänellä,
ja viileskelivät itseänsä veitsillä ja
naskaleilla heidän tapansa mukaan,
niin että he verta tiukkuivat.
29. Kun puolipäivä oli kulunut, ennustivat
he siksi että ruoka-uhri oli
uhrattava; mutta ei ollut siinä ääntä
eikä vastaajata eikä vaarin-ottajaa.
2 Moos. 29:39. 4 Moos. 28:3 s.
30. Ja Elija sanoi kaikelle kansalle:
„tulkaat minun tyköni!" Ja kun kaikki
kansa tuli hänen tykönsä, paransi
hän Herran alttarin, joka kukistunut
oli.
31. Ja Elija otti kaksitoistakymmentä
kiveä Jaakobin lasten luvun jälkeen,
jolle Herran sana oli tapahtunut,
lausuen: ‚Israel pitää sinun
nimesi oleman,' 1 Moos. 32:28. 35:10.
Jos. 4:5,20. 2 Kun. 17:34.
32. ja rakensi niistä kivistä alttarin
Herran nimeen, ja teki kuopan alttarin
ympäri kahden jyvämitan leveydeltä,
33. ja latoi puut, ja hakkasi härjän
kappaleiksi, ja pani sen puiden
päälle,
34. ja sanoi: „täyttäkäät neljä astiaa
vedellä ja kaatakaat se poltto-uhrin
ja puiden päälle." Ja hän sanoi: „tehkäät
se vielä toinen kerta." Ja he
tekivät sen toisen kerran. Ja hän sanoi:
„tehkäät se vielä kolmas kerta."
Ja he tekivät sen kolmannen kerran.
35. Ja vesi juoksi alttarin ympäri,
ja kuoppa täytettiin vedestä.
36. Ja kun ruoka-uhri piti uhrattaman,
astui Elija profetta edes ja sanoi:
„Herra, Abrahamin, Isaakin ja
Israelin Jumala! ilmoita tänäpänä,
että sinä olet Israelin Jumala, ja minä
sinun palvelijasi, ja että minä nämä
kaikki sinun sanasi mukaan tehnyt
olen. 2 Moos. 3:6. Matt. 22:32. Mark. 12:26.
37 Kuule minua, Herra, kuule minua,
että tämä kansa tietäisi sinun
olevan Jumalan, ja että olet kääntänyt
heidän sydämmensä!"
38. Ja Herran tuli lankesi ja poltti
poltto-uhrin, puut, kivet ja mullan,
ja nuoli veden kuopasta.
3 Moos. 9:24. Tuom. 6:21. 2 Aik. 7:1.
39. Kun kaikki kansa näki sen, lankesivat
he kasvoillensa ja sanoivat:
„Herra on Jumala, Herra on Jumala!"
40. Mutta Elija sanoi heille: „ottakaat
Baalin profetat kiinni, ettei yksikään
heistä pääsisi!" Ja he ottivat
heidät kiinni; ja Elija vei heidät Kisonin
ojalle ja tappoi heidät siellä.
5 Moos. 13:5. 18:20.
41. Ja Elija sanoi Ahabille: „mene
ylös, syö ja juo; sillä suuren sateen
hyminä kuuluu."
42. Ja Ahab meni syömään ja juomaan.
Ja Elija meni Karmelin kukkulalle,
ja heittäysi maahan, ja kumarsi
kasvoillensa, ja pani päänsä
polveinsa väliin,
43. ja sanoi palvelijallensa: „mene
ylös ja katso meren puoleen!" Hän
meni ylös, katsoi ja sanoi: „ei siellä
ole mitään!" Hän sanoi taas: „mene
vielä seitsemän kertaa!"
44. Ja seitsemännellä kerralla sanoi
hän: „katso, merestä nousee pieni pilvi,
niinkuin miehen kämmen." Hän
sanoi: „mene ja sano Ahabille: valjasta
ja mene, ettei sade sinua estäisi!"
45. Ja yhtäkkiä kävi taivas mustaksi
pilvistä ja tuulesta, ja tuli sangen
suuri sade. Mutta Ahab matkusti ja
tuli Jisreeliin. Jaak. 5:18.
46. Ja Herran käsi oli Elijan päällä,
ja hän vyötti kupeensa ja juoksi Ahabin
edellä Jisreeliin.

19 Luku.

Elija pakenee Horebin vuorelle. Hasael, Jehu. Elisa voidellaan Herran profetaksi.

Ja Ahab ilmoitti Isebelille kaikki
mitä Elija oli tehnyt, ja kuinka
hän oli tappanut profetat miekalla.
2. Silloin Isebel lähetti sanansaat-

tajan Elijalle, sanoen: „jumalat minun niin ja niin tehkööt, jollen minä huomenna tähän aikaan tee sinun sielullesi samoin kuin näitten sieluille on käynyt!"
3. Kun hän sen näki, nousi hän ja meni pelastaakseen sielunsa, ja tuli Bersebaan, joka on Juudassa, ja jätti sinne palvelijansa.
4. Ja itse meni hän korpeen päiväkunnan matkan; ja hän tuli ja kävi istumaan katajan alle, rukoillen sieluansa kuolemaan, ja sanoi: „jo kyllä on, Herra, ota nyt minun sieluni; sillä en minä ole isiäni parempi."
5. Ja hän pani maata ja nukkui katajan alle. Ja katso, enkeli tarttui häneen ja sanoi hänelle: „nouse ja syö!"
6. Ja hän katsahti ympärillensä, ja katso, hänen päänsä takana oli hiilillä kypsytetty leipä ja astia vettä; ja kun hän oli syönyt ja juonut, pani hän maata jälleen ja nukkui.
7. Ja Herran enkeli palasi hänen tykönsä toisen kerran, tarttui häneen ja sanoi: „nouse ja syö! sinulla on aivan pitkä matka!"
8. Ja hän nousi, söi ja joi, ja matkusti sen ruuan voimalla neljäkymmentä päivää ja neljäkymmentä yötä Herran vuoreen Horebiin asti.
2 Moos. 3:1 s. 24:18. 34:28. 5 Moos. 10:4, 15. Matt. 4:2.
9. Ja hän meni siellä luolaan, ja oli siellä yötä. Ja katso, Herran sana tuli hänelle ja sanoi hänelle: „mitä täällä teet, Elija?"
10. Hän vastasi: „minä olen kiivaten kiivannut Herran Jumalan, Sebaotin, tähden; sillä Israelin lapset ovat hyljänneet sinun liittosi, ja kukistaneet sinun alttarisi ja tappaneet sinun profettasi miekalla, ja minä yksinäni jäin, ja he etsivät minun henkeäni, ottaaksensa sen pois."
1 Kun. 18:4, 22. Room. 11:2 s.
11. Hän sanoi: „mene tästä ulos ja astu vuorelle Herran eteen!" Ja katso, Herra meni ohitse, ja suuri ja väkevä tuuli kävi, joka halkaisi vuoret ja särki mäet Herran edellä; mutta ei Herra ollut tuulessa. Ja tuulen perästä tuli maan järistys; mutta ei Herra ollut maan järistyksessä. 2 Moos. 34:6. Ap. t. 2:2.
12. Ja maan järistyksen perästä tuli tulta; mutta ei Herra ollut tulessa. Tulen perästä tuli vieno tuulen hyminä.
13. Kun Elija sen kuuli, peitti hän kasvonsa vaipallansa, ja meni ulos ja seisoi luolan ovella. Ja katso, ääni sanoi hänelle: „mitäs täällä teet, Elija?" 2 Moos. 3:6.
14. Hän vastasi: „minä olen kiivaten kiivannut Herran Sebaotin tähden; sillä Israelin lapset ovat hyljänneet sinun liittosi, kukistaneet alttarisi ja tappaneet profettasi miekalla; ja minä yksin jäin, ja he etsivät minun henkeäni, ottaaksensa sen pois."
15. Ja Herra sanoi hänelle: „palaja tietäsi myöten Damaskon korpeen; ja mene ja voitele Hasael Syrian kuninkaaksi. 2 Kun. 8:13.
16. Ja voitele Jehu, Nimsin poika, Israelin kuninkaaksi; ja Elisa, Safatin poika, Abel-Meholasta, voitele profetaksi sinun sijaasi. 2 Kun. 9:1 s. Syr. 48:8.
17. Ja on tapahtuva, että se, joka välttää Hasaelin miekan, sen tappaa Jehu; ja joka välttää Jehun miekan, sen tappaa Elisa. 2 Kun. 9:14 s.
18. Ja minä jätän seitsemän tuhatta Israeliin, kaikki polvet, jotka eivät ole kumartaneet Baalia, ja kaikki suut, jotka eivät hänen suuta antaneet."
Room. 11:4.
19. Ja hän läksi sieltä ja kohtasi Elisan, Safatin pojan, joka kynti kahdellatoista härkä-parilla ja hän itse oli kahdennentoista parin luona; ja Elija lähestyi häntä ja heitti vaippansa hänen päällensä.
20. Ja hän jätti härjät ja juoksi Elijan perässä, ja sanoi: „salli minun antaa isäni ja äitini suuta, niin minä seuraan sinua." Hän sanoi hänelle: „mene ja tule jälleen! sillä muista mitä minä sinulle tein?"
21. Ja hän palasi hänen tyköänsä, ja otti härkä-parin ja uhrasi sen, ja keitti lihan härkäin valjailla, ja antoi kansalle syödä; ja hän nousi ja seurasi Elijaa, ja palveli häntä.

20 Luku.

Benhadad piirittää Samarian. Ahab saa hänestä kahdesti voiton.

Ja Benhadad, Syrian kuningas, kokosi kaikki sotaväkensä, ja oli kaksineljättäkymmentä kuningasta hänen kanssansa, ja hevosia ja vaunuja; ja hän meni ja piiritti Samarian, ja soti sitä vastaan.
2. Ja hän lähetti sanansaattajia Ahabille, Israelin kuninkaalle, kaupunkiin,
3. ja käski sanoa hänelle: „näin sanoo Benhadad: sinun hopeasi ja kultasi ovat minun, ja sinun vaimosi ja ihanimmat lapsesi ovat minun!"
4. Israelin kuningas vastasi ja sanoi: „herrani kuningas, niinkuin sinä sanonut olet 'minä olen sinun ja kaikki mitä minulla on!"
5. Ja sanansaattajat tulivat jälleen ja sanoivat: „näin sanoi Benhadad: minä olen lähettänyt sinulle, sano-

man: hopeasi ja kultasi, vaimosi ja
lapsesi pitää sinun minulle antaman;
6. kun siis huomenna tähän aikaan
lähetän palvelijani sinun tyklösi tutkimaan
sinun huonettasi ja palvelijaisi
huonetta, pitää heidän ottaman
haltuunsa mitä sinulla rakkainta
on, ja tuoman tänne."
7. JaIsraelin kuningas kutsui kaikki
maan vanhimmat ja sanoi: „tietäkäät
ja nähkäät, että hän pahaa
meille aikoo, sillä hän lähetti minulle
sanan vaimoistani ja lapsistani,
hopeastani ja kullastani, enkä
ole minä häneltä kieltänyt."
8. Niin sanoivat hänelle kaikki vanhimmat
ja kaikki kansa: „älä häntä
kuule, äläkä suostu!"
9. Ja hän sanoi Benhadadin sanansaattajille:
„sanokaat kuninkaalle,
herralleni: ‚kaikki mitä sinä ensin
käskit minulle, palvelijallesi, teen
minä; mutta tätä en minä voi tehdä."
Ja sanansaattajat menivät ja
sanoivat vastauksen hänelle.
10. Ja Benhadad lähetti hänen tykönsä
ja sanoi: „jumalat tehkööt
minulle niin ja niin, jos multaa
Samariassa piisaa, niin että kaikki
kansa, joka minua seuraa, taitaisi
siitä ottaa pivonsa täyden!"
11. Mutta Israelin kuningas vastasi
ja sanoi: „sanokaat: älköön se, joka
vyöttää itsensä sotaan, niin kerskatko,
kuin se, joka sota-aseensa riisuu!"
12. Kun hän sen kuuli, juodessansa
kuningasten kanssa majassa, sanoi
hän palvelijoillensa. „valmistakaat
itsenne!" Ja he valmistautuivat
kaupunkia vastaan."
13. Ja katso, yksi profetta astui Ahabin,
Israelin kuninkaan, eteen ja
sanoi: „näin sanoo Herra: oletko
nähnyt kaiken sen suuren joukon?
Katso, minä annan heidät sinun
käsiisi tänäpänä, että tietäisit minun
olevan Herran!"
14. Ahab sanoi: „kenen kautta?"
Ja hän sanoi: „näin sanoo Herra:
„maaherrain palvelijain kautta."
Hän sanoi: „kuka alkaa sodan?" Hän
vastasi: „sinä."
15. Niin hän luki maaherrain palvelijat,
ja heitä oli kaksi sataa ja
kaksi neljättäkymmentä. Ja niiden
jälkeen luki hän kaiken Israelin lasten
kansan, seitsemän tuhatta miestä.
16. Ja he läksivät ulos puolipäivän
aikaan. Mutta Benhadad oli juopuneena
majassa niiden kahdenneljättäkymmentä
kuninkaan kanssa, jotka
häntä auttoivat.
17. Ja maaherrain palvelijat läksivät
ensin ulos. Ja Benhadad lähetti
tiedustelemaan, ja hänelle ilmoitettiin:
„miehiä lähtee ulos Samariasta."
18. Hän sanoi: „jos he ovat rauhassa
lähteneet ulos, niin käsittäkäät
heitä elävinä; ja jos he ovat lähteneet
sotaan, niin ottakaat heidät elävinä!"
19. Ja maaherran palvelijat olivat
lähteneet kaupungista ja sotaväki
heidän perässänsä.
20. Ja he löivät mies miehensä, ja
Syrialaiset pakenivat, ja Israel ajoi
heitä takaa; ja Benhadad, Syrian kuningas,
pelastui hevosensa seljässä
ratsasmiestensä kanssa.
21. Niin Israelin kuningas läksi ulos
ja löi hevoset ja vaunut; ja hän tappoi
sangen paljon Syrialaisia.
22. Ja profetta astui Israelin kuninkaan
eteen ja sanoi hänelle: „mene
ja vahvista itsesi, ymmärrä ja katso,
mitä sinun tulee tehdä; sillä Syrian
kuningas on sinua vastaan nouseva
jälleen tämän vuoden perästä."
23. Ja Syrian kuninkaan palvelijat
sanoivat hänelle: „heidän jumalansa
ovat vuorten jumalia, sentähden voittivat
he meidät; mutta sotikaamme
heitä vastaan kedolla, ehkä me voitamme
heidät!
24. Niin tee nyt näin: karkoita kuninkaat
pois, kukin paikastansa, ja
aseta maaherroja heidän sijaansa;
25. ja aseta itsellesi sotajoukko, niin
suuri kuin tämä sotajoukko, joka kaatui
sinulta, ja hevoset ja vaunut niinkuin
ennenkin, ja me sodimme heitä
vastaan kedolla; ehkä voitamme
heidät." Ja hän kuuli heitä ja teki niin.
26. Kun ajastaika oli kulunut, luki
Benhadad Syrialaiset, ja läksi ylös
Afekiin sotimaan Israelia vastaan.
27. Ja Israelin lapset luettiin myös
ja heille hankittiin ruokavaroja, ja
he menivät heitä vastaan; ja Israelin
lapset sijoittivat itsensä heitä vastapäätä,
niinkuin kaksi pientä vuohilaumaa;
mutta maa oli täynnä
Syrialaisia.
28. Ja Jumalan mies astui edes ja
sanoi Israelin kuninkaalle: „näin sanoo
Herra: koska Syrialaiset ovat
sanoneet: ‚Herra on vuorten Jumala
eikä laaksojen Jumala, niin minä
annan kaiken tämän suuren joukon
sinun käteesi, että tietäisitte minun
olevan Herran!"
29. Ja he asettivat leirinsä toisiansa
vastapäätä seitsemäksi päiväksi, mutta
seitsemäntenä päivänä alkoi sota.
Ja Israelin lapset löivät Syrialaisia,
sata tuhatta jalkamiestä yhtenä päivänä.
30. Ja jääneet pakenivat Afekin kaupunkiin.
Ja muuri lankesi seitsemän-

kolmatta tuhannen miehen päälle, jotka jääneet olivat. Ja Benhadad pakeni kaupunkiin, huoneesta huoneesen. 1 Kun. 22:25.
31. Ja hänen palvelijansa sanoivat hänelle: ,,katso, me olemme kuulleet Israelin huoneen kuninkaat laupeiksi kuninkaiksi; pankaamme säkit kupeillemme ja köydet päihimme ja menkäämme Israelin kuninkaan tykö; ehkä hän sallii sielusi elää."
32. Ja he käärivät säkit kupeillensa ja köydet päihinsä ja tulivat Israelin kuninkaan tykő, ja sanoivat: ,,Benhadad, palvelijasi, sanoo sinulle. salli minun sieluni elää." Ja hän sanoi: ,,vieläkö hän elää? hän on veljeni."
33. Ja miehet ottivat sen hyväksi ja kiiruhtivat saadaksensa selväksi, oliko se hänen mielensä, ja sanoivat: ,,veljesi Benhadad." Niin hän sanoi: ,,menkäät ja johdattakaat hän tänne!" Niin Benhadad tuli hänen tykönsä; ja hän antoi hänen istua vaunuihin.
34. Ja hän sanoi hänelle: ,,ne kaupungit, mitkä isäni on ottanut sinun isältäsi, annan minä jälleen; tee kadut itsellesi Damaskossa, niinkuin isäni teki Samariaan. Ja minä," sanoi Ahab, ,,teen liiton sinun kanssasi ja annan sinun mennä." Ja hän teki liiton hänen kanssansa ja päästi hänet menemään.
35. Silloin sanoi yksi mies profettain pojista lähimmäisellensä, Herran sanan kautta: ,,lyö minua!" vaan hän kielsi, eikä lyönyt häntä.
36. Niin hän sanoi hänelle: ,,koska et kuullut Herran ääntä, katso, kun sinä lähdet minun tyköäni, niin jalopeura lyö sinut." Ja hän läksi hänen tyköänsä, ja jalopeura kohtasi hänet ja löi hänet.
37. Ja hän tapasi toisen miehen ja sanoi: ,,lyö minua!" Ja mies löi häntä kovasti ja haavoitti hänet.
38. Ja profetta meni ja seisahtui tiellä kuningasta vastaan, ja peitti silmänsä siteellä, tehdäkseen itsensä tuntemattomaksi.
39. Ja kun kuningas kävi ohitse, huusi hän kuningasta ja sanoi: ,,sinun palvelijasi meni keskelle sotaa, ja katso, yksi mies poikkesi ja johdatti miehen minun tyköni, ja sanoi: ,,pidä vaari tästä miehestä! jos hän katoo, niin pitää sinun sielusi oleman hänen sielunsa sijassa, tahi sinun pitää maksaman siitä talentti hopeaa!"
40. Ja kun palvelijallasi oli siellä ja täällä tekemistä, niin hän katosi." Ja Israelin kuningas sanoi hänelle: ,,sinun tuomiosi on oikia, sen olet itse julistanut."
41. Ja hän otti kohta siteen pois silmistänsä; ja Israelin kuningas tunsi hänen olevan profettain joukosta.
42. Ja hän sanoi hänelle: ,,näin sanoo Herra: koska päästit kädestäsi sen miehen, jonka minä olen kironnut, niin pitää sinun sielusi oleman hänen sielunsa sijassa ja sinun kansasi hänen kansansa sijassa!"
1 Sam. 15:3,9,16 s. 1 Kun. 22:34.
43. Ja Israelin kuningas meni vihoissansa ja pahoilla mielin huoneesensa ja tuli Samariaan.

21 Luku.

Nabotin viinimäki. Elija ilmoittaa Herran rangaistuksen. Ahab katuu.

Sitten tapahtui näin. Nabotilla, Jisreeliläisellä, oli viinimäki Jisreelissä, lähellä Ahabin, Samarian kuninkaan, linnaa.
2. Ja Ahab puhui Nabotille ja sanoi: ,,anna minulle viinimäkesi ryytimaaksi, koska se on niin lähellä minun huonettani, ja minä annan sinulle sen sijaan paremman viinimäen; tahi jos sinun niin kelpaa, annan minä sinulle hopeaa niin paljon kuin se maksaa."
3. Mutta Nabot sanoi Ahabille: ,,Herra varjelkoon minua antamasta sinulle isäini perintöä!"
4. Niin Ahab tuli kotiansa pahoilla mielin ja vihoissansa, sen sanan tähden, minkä Nabot Jisreeliläinen oli hänelle puhunut, sanoen: ,en minä anna sinulle isäini perintöä;' ja hän heittäysi vuoteesen, käänsi kasvonsa pois eikä syönyt leipää.
5. Ja Isebel, hänen vaimonsa, tuli hänen tykönsä ja sanoi hänelle: ,,miksi henkesi on niin murheellinen, ja mikset syö leipää?"
6. Ja hän sanoi hänelle: ,,minä olen puhutellut Nabotia, Jisreeliläistä, ja sanonut: ,anna minulle viinimäkesi rahan edestä, tahi jos tahdot, annan minä sinulle toisen viinimäen sen sijaan.' Mutta hän sanoi: ,en minä anna sinulle viinimäkeäni."
7. Niin Isebel, hänen vaimonsa, sanoi hänelle: ,,sinäkö nyt Israelin valtakuntaa hallitset? Nouse ja syö leipää ja ole hyvillä mielin, minä saatan sinulle Nabotin, Jisreeliläisen, viinimäen."
8. Ja hän kirjoitti kirjeen Ahabin nimessä, ja lukitsi sen hänen sinetillänsä, ja lähetti sen kirjeen vanhimpain ja ylimmäisten tykö, jotka hänen kaupungissansa asuivat Nabotin kanssa,
9 ja kirjoitti näin kirjeesen, sanoen: ,,kuuluttakaat paasto, ja asettakaat

Nabot istumaan ylimmäiseksi kansassa.

10. Ja tuokaat kaksi pahaa miestä häntä vastaan, jotka todistavat hänestä, sanoen: ‚sinä olet kironnut Jumalaa ja kuningasta!' ja viekäät ulos ja kivittäkäät hän kuoliaaksi!"

11. Niin kaupungin vanhimmat ja ylimmäiset, jotka hänen kaupungissansa asuivat, tekivät niinkuin Isebel heidän käskenyt oli, ja niinkuin oli kirjoitettu kirjeessä, jonka hän heille oli lähettänyt.

12. He kuuluttivat paaston, ja asettivat Nabotin istumaan ylimmäisenä kansan joukossa.

13. Niin tuli kaksi pahaa miestä ja istuivat hänen kohdallensa; ja ne pahat miehet todistivat Nabotia vastaan kansan edessä ja sanoivat: „Nabot on kironnut Jumalaa ja kuningasta!" Ja he veivät hänet kaupungista ulos ja kivittivät hänet kuoliaaksi.

14. Ja he lähettivät Isebelille sanan: „Nabot on kivitetty ja kuollut."

15. Kun Isebel kuuli Nabotin kivitetyksi ja kuolleeksi, sanoi hän Ahabille: „nouse ja omista Nabotin, Iisreeliläisen, viinimäki, jonka hän sinulta on kieltänyt rahan edestä; sillä ei Nabot elä, hän on kuollut."

16. Kun Ahab kuuli Nabotin kuolleeksi, nousi hän ja meni omistamaan Nabotin, Iisreeliläisen, viinimäkeä

17. Silloin Herran sana tuli Elijalle, Tisbiläiselle, lausuen:

18. „Nouse ja mene Ahabia, Israelin kuningasta, vastaan, joka asuu Samariassa; katso, hän on Nabotin viinimäessä, jota hän on mennyt omistamaan.

19. Ja puhu hänelle ja sano: ‚näin sanoo Herra: oletko tappanut, ja vielä päälliseksi omistanut?' Ja puhu hänelle ja sano: ‚näin sanoo Herra: siinä paikassa, jossa koirat nuoleskelivat Nabotin verta, tulevat koirat sinunkin vertasi nuoleskelemaan." 1 Kun. 22:38. 2 Kun. 9:26. Ps. 68:24.

20. Ja Ahab sanoi Elijalle: „joko löysit minut, sinä vihamieheni?" Hän sanoi: „löysin, koska olet myönyt itsesi pahaa tekemään Herran silmäin edessä.

21. Katso, minä tuotan onnettomuuden sinun päällesi, ja raivaan sinun sukukuntasi pois, ja hävitän Ahabilta sen, joka vettänsä seinään heittää, sekä orjan että vapaan Israelissa; 1 Sam. 25:22. 1 Kun. 14:10. 2 Kun. 9:8 s. 10:10 s.

22. ja minä teen sinun huoneesi niinkuin Jerobeamin, Nebatin pojan, huoneen, ja niinkuin Baesan, Ahijan pojan, huoneen, sen tähden, koska olet minua vihoittanut, ja saattanut Israelin syntiä tekemään. 1 Kun 15:29. 16:3, 11.

23. Ja myös Isebelistä on Herra puhunut, sanoen: ‚koirain pitää syömän Isebelin Iisreelin muurin tykönä.' 2 Kun. 9:10, 33 s.

24. Joka Ahabista kuolee kaupungissa, sen koirat syövät; ja joka kuolee kedolla, sen syövät taivaan linnut."

25. Ei ole yhtään ollut, joka niin oli itsensä myönyt pahaa tekemään Herran edessä, kuin Ahab, sillä hänen vaimonsa Isebel vietteli häntä;

26. ja hän teki sangen suuret kauhistukset, seuraten epäjumalia, aivan niinkuin Amorilaiset olivat tehneet, jotka Herra ajoi Israelin lasten edestä pois. —

27. Kun Ahab kuuli nämä sanat, repäisi hän vaatteensa, ja puki säkin ihollensa ja paastosi, ja makasi säkissä ja kävi suruissansa.

28. Ja Herran sana tuli Elijan, Tisbiläisen, tykö, sanoen:

29. „Etkö nähnyt kuinka Ahab nöyryytti itsensä minun edessäni? koska hän itsensä niin nöyryyttää minun edessäni, en minä saata sitä onnettomuutta hänen aikanansa; hänen poikansa aikana saatan minä onnettomuuden hänen huoneellensa."

22 Luku.

Ahab ja Josafat lähtevät sotaan Syrialaisia vastaan. Profetta Mikan ennustus. Ahab kuolee sodassa. Josafatin hallitus Juudassa. Ahasian hallitus Israelissa.

Ja oltiin kolme ajastaikaa levossa, ettei ollut sotaa Syrialaisten ja Israelin välillä.

2. Mutta kolmantena vuonna meni Josafat, Juudan kuningas, Israelin kuninkaan tykö. 2 Aik. 18:1 s.

3. Ja Israelin kuningas sanoi palvelijoillensa: „ettekö tiedä Gileadin Ramotin olevan meidän omamme? ja me istumme ääneti emmekä ota sitä Syrian kuninkaan kädestä?"

4. Ja hän sanoi Josafatille: „tuletko minun kanssani sotimaan Gileadin Ramotia vastaan?" Josafat sanoi Israelin kuninkaalle: „minä olen niinkuin sinä, ja minun kansani niinkuin sinun kansasi, ja minun hevoseni niinkuin sinun hevosesi." 2 Kun. 3:7 s.

5. Ja Josafat sanoi Israelin kuninkaalle: „kysy siis tänäpänä Herran sanaa!"

6. Ja Israelin kuningas kokosi profettoja liki neljäsataa miestä ja sanoi heille: „pitääkö minun mennä Gileadin Ramotiin sotaan, vai siitä

luopua?" He sanoivat: ,,mene, ja
Herra antaa sen kuninkaan käsiin."
7. Mutta Josafat sanoi: ,,eikö täällä
ole vielä Herran profettaa, kysyäksemme häneltä?"
8. Ja Israelin kuningas sanoi Josafatille: ,,vielä on yksi mies, Mika,
Jimlan poika, jonka kautta voidaan kysyä Herraa, mutta minä vihaan
häntä; sillä ei hän minulle mitään hyvää ennusta, vaan pahaa." Josafat sanoi: ,,älköön kuningas niin puhuko."
9. Ja Israelin kuningas kutsui yhden hovipalvelijan ja sanoi: ,,tuo Mika, Jimlan poika, kiireesti tänne!"
10. Mutta Israelin kuningas ja Josafat, Juudan kuningas, istuivat kumpikin kuninkaallisella istuimellansa, vaatetettuina kuninkaallisiin vaatteisin Samarian portin raitilla; ja kaikki profetat ennustivat heidän edessänsä.
11. Ja Sidekija, Kenaanan poika, oli tehnyt itsellensä rautasarvet, ja sanoi: ,,näin sanoo Herra: näillä sinä pusket Syrialaisia siksi kun he kokonansa hävitetään."
12. Ja niin ennustivat kaikki profetat, sanoen: ,,mene Gileadin Ramotiin, ja sinä menestyt; Herra antaa sen kuninkaan käsiin."
13. Ja sanansaattaja, joka oli mennyt Mikaa kutsumaan, puhui hänelle, sanoen: ,,katso, kaikki profetat ennustavat yhdestä suusta kuninkaalle hyvää; niin olkoon sinunkin sanasi niinkuin heidän sanansa, ja puhu hyvää."
14. Niin Mika sanoi: ,,niin totta kuin Herra elää, mitä Herra sanoo minulle, sitä minä puhun!"
15. Ja hän tuli kuninkaan eteen, ja kuningas sanoi hänelle: ,,Mika, lähdemmekö sotimaan Gileadin Ramotiin, vai tuleeko meidän siitä luopua?" Hän sanoi hänelle: ,,mene, ja sinä menestyt; sillä Herra antaa sen kuninkaan käsiin."
16. Kuningas sanoi hänelle: ,,kuinka usein minun pitää sinua vannottaman, ettet minulle muuta puhuisi, kuin totuutta Herran nimeen?"
17. Hän sanoi: ,,minä näin koko Israelin hajoitettuna vuorille, niinkuin lampaat, joilla ei paimenta ole. Ja Herra sanoi: ei näillä ole yhtään isäntää, palatkoon jokainen kotiansa rauhassa!"
18. Ja Israelin kuningas sanoi Josafatille: ,,enkö minä sinulle sanonut, ettei hän ennusta minulle hyvää, vaan pahaa?"
19. Ja hän sanoi: ,,kuule siis Herran sanaa: minä näin Herran istuvan istuimellansa, ja koko taivaallisen sotajoukon seisovan hänen tykönänsä, oikialla ja vasemmalla puolella. 2 Aik. 18:18.
20. Ja Herra sanoi: ,kuka pettäisi Ahabin, että hän menisi ja lankeisi Gileadin Ramotissa?' Ja kuka sanoi niin, kuka näin.
21. Silloin henki läksi ja asettui Herran eteen, ja sanoi: ,minä petän hänet.' Ja Herra sanoi: ,millä?'
22. Hän vastasi: ,minä menen ja olen valheen henki kaikkien hänen profettainsa suussa.' Hän sanoi: ,petä hänet ja sinä menestyt, mene ja tee niin!'
23. Ja katso, nyt Herra antoi valheen hengen kaikkien näiden sinun profettaisi suuhun; ja Herra on puhunut sinua vastaan pahaa."
24. Ja Sidekija, Kenaanan poika, astui edes ja löi Mikaa poskelle, ja sanoi: ,,onko Herran henki paennut minusta puhutellaksensa sinua?"
25. Mika vastasi: ,,katso, sinä olet sen näkevä sinä päivänä, jona käyt huoneesta huoneesen, etsien lymypaikkaa." 1 Kun. 20:30.
26. Ja Israelin kuningas sanoi: ,,ota Mika ja vie hänet jälleen kaupungin päämiehen Amonin tykö ja Joaksen, kuninkaan pojan, tykö,
27. ja sano: näin sanoo kuningas: pankaat tämä vankihuoneesen, ja ruokkikaat hän murheen leivällä ja murheen vedellä, siksi kun minä palajan rauhassa."
28. Mika sanoi: ,,jos sinä toki palajat rauhassa, niin ei Herra ole puhunut minun kauttani!" Ja hän sanoi: ,,kuulkaat, kaikki kansa!"
29. Ja Israelin kuningas ja Josafat, Juudan kuningas, menivät ylös Gileadin Ramotiin.
30. Ja Israelin kuningas sanoi Josafatille: ,,minä muutan vaatteeni ja lähden sotaan; pue sinä itsesi omiin vaatteisis." Ja Israelin kuningas muutti vaatteensa ja meni sotaan. 2 Aik. 18:29.
31. Mutta Syrian kuningas antoi käskyn vaunujen päämiehille, joita hänellä oli kaksineljättäkymmentä, sanoen: ,,älkäät sotiko pientä eikä suurta vastaan, vaan ainoastansa Israelin kuningasta vastaan." 1 Kun. 20:16, 24.
32. Kun vaunujen päämiehet näkivät Josafatin, sanoivat he: ,,tämä on varmaan Israelin kuningas!" ja poikkesivat sotimaan häntä vastaan. Niin Josafat huusi. 2 Aik. 18:31.
33. Kun vaunujen päämiehet näkivät, ettei se ollut Israelin kuningas, luopuivat he hänestä.

34. Mutta yksi miesjännitti joutsensa yksinkertaisuudessa ja ampui Israelin kuningasta rautapaidan jatkoon. Ja hän sanoi vaunumiehellensä: „käännä kätesi ja vie minut pois sotaväestä, sillä minä olen haavoitettu." 1 Kun. 20:42.
35. Ja sota yltyi sinä päivänä, ja kuningas seisoi vaunuissa Syrialaisia vastaan; ja hän kuoli ehtoona, ja veri vuoti hänen haavastansa vaunujen pohjalle.
36. Ja auringon laskiessa kuulutettiin leirissä, sanomalla: „menköön jokainen kaupunkiinsa ja maallensa!"
37. Ja kuningas kuoli ja vietiin Samariaan; ja he hautasivat kuninkaan Samariassa.
38. Mutta kun vaunut virutettiin Samarian lammikossa, nuolivat koirat hänen vertansa, — ja portot kylpivät siinä -, Herran sanan mukaan, jonka hän oli puhunut. 1 Kun. 21:19. 2 Kun. 9:25 s.
39. Mitä Ahabista muuta on sanottavaa, ja kaikista hänen töistänsä, ja huoneestansa, jonka hän elefantin luista rakensi, ja kaikista kaupungeista, jotka hän rakensi, eikö siitä ole kirjoitettu Israelin kuningasten aikakirjassa? Am. 3:15.
40. Ja niin Ahab nukkui isäinsä kanssa; ja hänen poikansa Ahasia tuli kuninkaaksi hänen sijaansa.
41. Ja Josafat, Asan poika, oli tullut Juudan kuninkaaksi neljäntenä Ahabin, Israelin kuninkaan, vuonna. 1 Kun. 15:24.
42. Ja Josafat oli viiden ajastajan neljättäkymmentä vanha tullessansa kuninkaaksi, ja hallitsi viisikolmattakymmentä ajastaikaa Jerusalemissa. Ja hänen äitinsä nimi oli Asuba, Silhin tytär.
43. Ja hän vaelsi kaikissa isänsä Asan teissä, eikä poikennut niistä, ja teki mitä Herralle kelpasi.
44. Mutta uhrikukkuloita ei hävitetty, joissa kansa vielä uhrasi ja suitsutti. 1 Kun. 15:14.
45. Ja Josafat teki rauhan Israelin kuninkaan kanssa.
46. Mitä muuta on sanottavaa Josafatista, hänen voimastansa ja töistänsä, ja kuinka hän soti, eikö siitä ole kirjoitettu Juudan kuningasten aikakirjassa? 2 Aik. 18:1 s.
47. Ja mitä huorintekijöistä jäänyt oli hänen isänsä Asan aikana, ne ajoi hän pois maasta. 1 Kun. 15:12.
48. Ja silloin ei ollut kuningasta Edomissa, vaan kuninkaan sijainen. 2 Sam. 8:14.
49. Josafat oli teettänyt Tarsis-haaksia, joiden piti purjehtiman Ofiriin, kultaa noutamaan; mutta eivät ne tulleet matkaan, vaan särkyivät Etseongeberissä. 1 Kun. 9:28. 2 Aik. 20:35 s.
50. Silloin Ahasia, Ahabin poika, sanoi Josafatille: „anna minun palvelijani mennä sinun palvelijaisi kanssa haaksiin." Mutta Josafat ei tahtonut.
51. Ja Josafat meni lepoon isäinsä kanssa; ja hän haudattiin isäinsä kanssa isänsä Davidin kaupunkiin. Ja Joram tuli kuninkaaksi hänen sijaansa.
52. Ahasia, Ahabin poika, tuli Israelin kuninkaaksi Samariassa, Josafatin, Juudan kuninkaan, seitsemäntenä vuonna toistakymmentä; ja hän hallitsi Israelia kaksi vuotta.
53. Ja hän teki pahaa Herran edessä, ja vaelsi isänsä tiellä ja Jerobeamin, Nebatin pojan, tiellä, joka Israelia saattoi syntiä tekemään.
54. Ja hän palveli Baalia ja kumartaen rukoili sitä; ja hän vihoitti Herran, Israelin Jumalan, aivan niin kuin hänen isänsä oli tehnyt.

TOINEN KUNINGASTEN KIRJA.

1 Luku.

Ahasian hallitus ja kuolema. Joram tulee kuninkaaksi.

Ja Moabilaiset luopuivat Israelista Ahabin kuoleman jälkeen. 2 Kun. 3:5.
2. Ja Ahasia lankesi ristikon lävitse ylishuoneestansa Samariassa ja tuli sairaaksi. Ja hän lähetti sanansaattajat ja sanoi heille: „menkäät ja kysykäät Baal-Sebubilta, Ekronin jumalalta, paranenko minä tästä taudistani."
3. Mutta Herran enkeli oli sanonut Elijalle, Tisbiläiselle: „nouse ja mene Samarian kuninkaan sanansaattajia vastaan, ja sano heille: ,senkö tähden, ettei yhtään Jumalaa ole Israelissa, te menette neuvoa kysymään Baal-Sebubilta, Ekronin jumalalta?
4. Sentähden sanoo Herra näin: et sinä ole siitä vuoteesta nouseva, jossa makaat, sillä sinä olet kuoleman oma.'" Ja Elija meni pois.
5. Ja kun sanansaattajat palasivat hänen tykönsä, sanoi hän heille: „miksi te palasitte?"

6. He sanoivat hänelle: „yksi mies kohtasi meitä ja sanoi meille: ‚menkäät, palatkaat kuninkaan tykö, joka teidät on lähettänyt, ja sanokaat hänelle: näin sanoo Herra: senkö tähden, ettei yhtään Jumalaa ole Israelissa, sinä lähetät kysymään neuvoa Baal-Sebubilta, Ekronin jumalalta? Sentähden et sinä ole siitä vuoteesta nouseva, johon olet maata pannut, sillä sinä olet kuoleman oma."
7. Ja hän sanoi heille: „minkäkaltainen se mies oli, joka kohtasi teitä ja näitä sanoja teille puhui?"
8. He sanoivat hänelle: „mies oli karvainen, vyötetty hihnaisella vyöllä." Hän sanoi: „se on Elija, Tisbiläinen." Sak. 13:4. Matt. 3:4.
9. Ja hän lähetti hänen tykönsä viisikymmentä miestä heidän päämiehensä kanssa. Ja kun tämä tuli hänen tykönsä, katso, hän istui vuoren kukkulalla. Ja hän sanoi hänelle: „sinä Jumalan mies, kuningas sanoo: tule alas!"
10. Elija vastasi ja sanoi viidenkymmenen päämiehelle: „jos minä olen Jumalan mies, niin tulkoon tulta taivaasta ja polttakoon sinut ja sinun viisikymmentäsi!" Niin tuli läksi taivaasta ja poltti hänet ja hänen viisikymmenensä. Luuk. 9:54.
11. Ja hän lähetti taas toisen viidenkymmenen päämiehen hänen tykönsä viidenkymmenen miehensä kanssa. Ja hän korotti äänensä ja sanoi hänelle: „sinä Jumalan mies, näin sanoo kuningas: tule kiireesti alas!"
12. Elija vastasi ja sanoi heille: „jos minä olen Jumalan mies, niin tulkoon tulta taivaasta ja polttakoon sinut ja sinun viisikymmenesi!" Ja Jumalan tuli läksi taivaasta ja poltti hänet ja hänen viisikymmenensä.
13. Niin hän vielä lähetti kolmannen viidenkymmenen päämiehen hänen tykönsä viidenkymmenensä kanssa. Ja se kolmas viidenkymmenen päämies nousi ja tuli ja lankesi polvillensa Elijan eteen, rukoili häntä ja sanoi hänelle: „sinä Jumalan mies, olkoon minun sieluni ja näiden viidenkymmenen palvelijaisi sielut kalliit sinun edessäsi!
14. Katso, tuli on tullut taivaasta ja on polttanut ne kaksi ensimmäistä viidenkymmenen päämiestä heidän viidenkymmenensä kanssa; mutta olkoon minun sieluni kallis sinun edessäsi!"
15. Ja Herran enkeli sanoi Elijalle: „mene alas hänen kanssansa äläkä pelkää häntä." Niin hän nousi ja meni hänen kanssansa kuninkaan tykö.
16. Ja hän sanoi hänelle: „näin sanoo Herra. ‚koska lähetit sanansaattajat ja annoit kysyä neuvoa Baal-Sebubilta, Ekronin jumalalta, ikään kuin ei yhtäkään Jumalaa olisi Israelissa, jonka sanaa kysyttäisiin, niin et sinä ole nouseva siitä vuoteesta, johon sinä maata pannut olet, sillä sinä olet kuoleman oma."
17. Ja hän kuoli Herran sanan mukaan, jonka Elija puhunut oli. Ja Joram tuli kuninkaaksi hänen sijaansa toisena Joramin, Josafatin pojan, Juudan kuninkaan, vuonna; sillä ei hänellä ollut poikaa.
2 Kun. 3:1. 2 Aik. 21:3.
18. Mitä enempää on sanomista Ahasiasta ja mitä hän tehnyt on, eikö siitä ole kirjoitettu Israelin kuningasten aikakirjassa? 2 Aik. 22:1 s.

2 Luku.

Elijan ihmeellinen lähtö. Elisa profettana.

Niin tapahtui, kun Herra tahtoi tuulispäässä ottaa Elijan ylös taivaasen, kävelivät Elija ja Elisa yhdessä pois Gilgalista.
2. Ja Elija sanoi Elisalle: „viivy nyt tässä; sillä Herra on lähettänyt minut Beteliin." Mutta Elisa sanoi: „niin totta kuin Herra elää ja sinun sielusi elää, en minä luovu sinusta!" Ja he tulivat alas Beteliin.
3. Ja profettain pojat, jotka Betelissä olivat, kävivät Elisan tykö ja sanoivat hänelle: „tiedätkö Herran tänäpänä ottavan sinulta pois isäntäsi sinun pääsi päältä?" Hän sanoi: „tiedän kyllä, olkaat ääneti!"
4. Elija sanoi hänelle: „Elisa, viivyhän tässä; sillä Herra on lähettänyt minut Jerikoon." Hän sanoi: „niin totta kuin Herra elää ja sinun sielusi elää, en minä luovu sinusta!" Ja niin he tulivat Jerikoon.
5. Ja profettain pojat, jotka Jerikossa olivat, tulivat Elisan tykö ja sanoivat hänelle: „tiedätkö Herran tänäpänä ottavan sinulta pois isäntäsi sinun pääsi päältä?" Hän sanoi: „tiedän kyllä, olkaat ääneti!"
6. Ja Elija sanoi hänelle: „viivyhän tässä; sillä Herra on lähettänyt minut Jordanille." Hän sanoi: „niin totta kuin Herra elää ja sinun sielusi elää, en minä luovu sinusta." Ja he kävivät molemmat yhdessä.
7. Ja viisikymmentä miestä profettain pojista menivät ja jäivät seisomaan kauemmaksi heistä; mutta he seisoivat molemmat Jordanin rannalla.
8. Niin Elija otti vaippansa ja kääri kokoon, ja löi veteen; ja vesi hajosi

molemmille puolille, ja he molemmat kävivät kuivalla sen lävitse.
2 Moos. 14:21 s. Jos. 3:16.
9. Ja kun he tulivat ylitse, sanoi Elija Elisalle: „ano, mitä minä sinulle tekisin, ennenkuin minä otetaan pois sinulta.“ Elisa sanoi: „olkoon sinun henkesi kaksinkertaisesti minun kanssani!“
10. Hän sanoi: „sinä olet anonut vaikeata asiaa; kuitenkin jos sinä näet minut, kun minä otetaan pois sinulta, tapahtuu se sinulle; mutta jos et sinä näe, niin ei se tapahdu.“
11. Ja kun he yhdessä kävivät ja puhuivat keskenänsä, katso, tuliset vaunut ja tuliset hevoset tulivat ja eroittivat heidät toisistansa. Ja Elija meni ylös tuulispäässä taivaasen.
1 Moos. 5:24. Syr. 48:9. 1 Makk. 2:58.
12. Ja Elisa näki sen ja huusi: „minun isäni, minun isäni, Israelin vaunut ja hänen ratsasmiehensä!“ Sitten hän ei enää häntä nähnyt. Ja hän tarttui vaatteisinsa ja repäisi ne kahtia,
13. ja otti maasta Elijan vaipan, joka häneltä oli pudonnut, palasi ja seisahtui Jordanin rannalla. 1 Kun. 19:19.
14. Ja hän otti Elijan vaipan, joka häneltä oli pudonnut, löi veteen ja sanoi: „missä on Herra, Elijan Jumala?“ ja kun hän löi veteen, hajosi vesi molemmille puolille; ja Elisa kävi ylitse.
15. Ja profettain oppilaat, jotka vastapäätä, Jerikossa, olivat, näkivät hänet, ja sanoivat: „Elijan henki lepää Elisan päällä!“ Ja he kävivät häntä vastaan ja kumarsivat maahan hänen edessänsä,
16. ja sanoivat hänelle: „katso, sinun palvelijoissasi on viisikymmentä vahvaa miestä, anna heidän mennä etsimään sinun isäntääsi; ehkä Herran henki on ottanut hänet ja heittänyt jollekulle vuorelle, taikka johonkuhun laaksoon.“ Mutta hän sanoi: „älkäät lähettäkö!“ 1 Kun. 18:12.
17. Mutta he pyysivät häntä siksi kun hän häpesi, ja hän sanoi: „lähettäkäät!“ Ja he lähettivät matkaan viisikymmentä miestä; ja he etsivät kolme päivää, mutta eivät löytäneet häntä.
18. Ja he tulivat jälleen hänen tykönsä, hänen ollessansa Jerikossa; ja hän sanoi heille: „enkö minä sanonut teille, ettei teidän pitänyt menemän?“
19. Ja kaupungin miehet sanoivat Elisalle: „katso, tässä kaupungissa on hyvä asua, niinkuin herramme näkee; mutta vesi on paha ja maa on hedelmätön.“ 2 Moos. 15:23 s.
20. Hän sanoi: „tuokaat minulle uusi astia ja pankaat suolaa siihen!“ Ja he toivat sen hänelle.
21. Niin hän meni ulos vesilähteelle ja heitti suolaa siihen, sanoen: „niin sanoo Herra: minä olen tämän veden parantanut; ei kuolema eikä hedelmättömyys ole tästedes siitä tuleva.“
22. Ja vesi parani tähän päivään asti Elisan sanan mukaan, jonka hän puhui.
23. Ja hän meni sieltä ylös Beteliin; ja hänen käydessänsä tiellä, tulivat pienet pojat kaupungista ja pilkkasivat häntä, sanoen hänelle: „tule ylös paljas-pää! tule ylös paljas-pää!“
24. Ja hän käänsi itsensä; ja kun hän heidät näki, kirosi hän heitä Herran nimeen. Niin tuli kaksi karhua metsästä, ja ne raatelivat heistä kaksi viidettäkymmentä poikaa kuoliaaksi.
25. Sieltä hän meni Karmelin vuorelle; ja palasi sieltä Samariaan.

3 Luku.

Joramin hallitus ja sota Moabilaisia vastaan. Elisa ennustaa kuninkaille.

Joram, Ahabin poika, tuli Israelin kuninkaaksi Samariassa kahdeksantenatoista Josafatin, Juudan kuninkaan, vuonna; ja hän hallitsi kaksitoista vuotta.
2. Ja hän teki pahaa Herran edessä, vaan ei kuitenkaan niinkuin isänsä ja äitinsä; sillä hän hävitti Baalin patsaan, jonka hänen isänsä oli tehnyt. 1 Kun. 16:31 s.
3. Kuitenkin pysyi hän Jerobeamin, Nebatin pojan, synneissä, joka saatti Israelin syntiä tekemään; ei hän luopunut niistä. 1 Kun. 12:28 s.
4. Ja Mesalla, Moabilaisten kuninkaalla, oli paljon lampaita, ja hän antoi Israelin kuninkaalle veron, sadantuhannen karitsan ja sadantuhannen oinaan villat.
5. Mutta kun Ahab oli kuollut, luopui Moabilaisten kuningas Israelin kuninkaasta. 2 Kun. 1:1.
6. Silloin läksi kuningas Joram Samariasta ja luki kaiken Israelin.
7. Ja hän meni ja lähetti Josafatille, Juudan kuninkaalle, sanoman: „Moabilaisten kuningas on luopunut minusta, tuletko sotimaan minun kanssani Moabilaisia vastaan?“ Hän sanoi: „minä tulen, minä olen niinkuin sinä, ja minun kansani niinkuin sinun kansasi, ja minun hevoseni niinkuin sinun hevosesi.“ 1 Kun. 22:4.
8. Ja hän sanoi: „mitä tietä meidän pitäisi sinne vaeltaman?“ Hän vastasi: „Edomin korven tietä.“
9. Ja niin läksi Israelin kuningas ja Juudan kuningas ja Edomin kunin-

gas. Ja he vaelsivat ympäri seitsemän päivän matkaa, eikä ollut vettä sotaväellä ja juhdilla, jotka heitä seurasivat.
10. Ja Israelin kuningas sanoi: „voi! Herra on kutsunut nämä kolme kuningasta, antaaksensa heidät Moabilaisten käsiin!"
11. Mutta Josafat sanoi: „onko täällä yhtään Herran profettaa, että kysyisimme hänen kauttansa neuvoa Herralta?" Niin vastasi yksi Israelin kuninkaan palvelijoista ja sanoi: „on täällä Elisa, Safatin poika, joka kaasi vettä Elijan kätten päälle." 1Kun.22:5,7.
12. Josafat sanoi: „hänellä on Herran sana." Ja Israelin kuningas, ja Josafat ja Edomin kuningas menivät hänen tykönsä.
13. Ja Elisa sanoi Israelin kuninkaalle: „mitä sinun minuun tulee? mene pois isäsi profettain tykö ja äitisi profettain tykö!" Israelin kuningas sanoi hänelle: „ei niin, sillä Herra on kutsunut nämä kolme kuningasta antaaksensa heidät Moabilaisten käsiin!"
14. Elisa sanoi: „niin totta kuin Herra Sebaot elää, jonka edessä minä seison, jollen minä pitäisi lukua Josafatista, Juudan kuninkaasta, en minä katsahtaisi sinuun enkä tottelisi sinua. 1 Kun. 17:1.
15. Ja nyt, tuokaat minulle kanteleen soittaja!" Ja kun soittaja soitti, tuli Herran käsi hänen päällensä. 1 Sam. 10:5.
16. Ja hän sanoi: „näin sanoo Herra: tehkäät paljon kuoppia tähän laaksoon!
17. Sillä näin sanoo Herra: ette saa nähdä tuulta eikä sadetta, ja kuitenkin tämä laakso vedellä täytetään; ja te saatte juoda, ja teidän karjanne ja juhtanne.
18. Ja tämä on vähä Herran edessä; sillä hän antaa Moabilaiset teidän käsiinne,
19. ja te lyötte kaikki vahvat kaupungit ja kaikki valitut kaupungit, ja te kaadatte kaikki hyvät puut ja tukitsette kaikki vesilähteet, ja turmelette kaikki hyvät pellot kivillä."
20. Ja tapahtui aamulla ruoka-uhrin ajalla, katso, vesi tuli Edomin tietä myöten, ja maa täytettiin vedellä. 2 Moos. 29:39 s. 3 Moos. 2:1.
21. Ja kaikki Moabilaiset kuulivat, että kuninkaat olivat nousneet sotimaan heitä vastaan; ja nyt kutsuttiin kokoon kaikki, jotka itsensä ensikerran vyöllä vyöttivät, ja sitä vanhemmat; ja he menivät rajoille.
22. Mutta kun he aamulla varhain nousivat, ja aurinko nousi veden yli, niin Moabilaiset näkivät, että vesi heitä vastapäätä oli punainen kuin veri.
23. Ja he sanoivat: „se on verta! kuninkaat ovat tapelleet keskenänsä, ja toinen on miekalla lyönyt toisen; ja nyt saaliille, Moab!"
24. Mutta kun he tulivat Israelin leiriin, nousi Israel ja löi Moabilaisia; ja ne pakenivat heidän edellänsä. Mutta he tulivat Moabin maahan ja löivät sen,
25. ja kukistivat kaupungit, ja itsekukin heitti kiven kaikkiin hyviin peltoihin ja täyttivät ne, ja tukitsivat kaikki vesilähteet, ja kaasivat kaikki hyvät puut, niin että he jättivät ainoastaan Hasaretin muuriin kiviä. Ja linkomiehet piirittivät sen ja ampuivat siihen.
26. Ja kun Moabilaisten kuningas näki sodan olevan ylön väkevän häntä vastaan, otti hän luoksensa seitsemän sataa miestä, jotka miekkaa kantoivat, karataksensa Edomin kuninkaan päälle; mutta eivät he voineet.
27. Niin otti hän poikansa, esikoisensa, jonka hänen sijaansa piti kuninkaaksi tuleman, ja uhrasi hänet poltto-uhriksi muurin päällä. Ja suuri viha tuli Israeliin; ja he menivät pois hänen tyköänsä ja palasivat omalle maallensa. Ps. 106:37. Hes. 20:31.

4 Luku.

Elisan voimalliset työt.

Ja vaimo profettain poikien vaimoista huusi Elisalle ja sanoi: „sinun palvelijasi, minun mieheni, kuoli; ja sinä tiedät palvelijasi peljänneen Herraa; nyt tuli velkoja, ja tahtoo ottaa kaksi minun poikaani orjaksensa." 3 Moos. 25:39 s. Matt. 18:25.
2. Elisa sanoi hänelle: „mitä minä sinulle teen? sano minulle, mitä huoneessasi on?" Hän sanoi: „piiallasi ei ole muuta mitään kuin yksi öljyastia."
3. Hän sanoi: „mene ja ano koko kyläkunnaltasi astioita, tyhjiä astioita niin monta kuin saat.
4. Ja mene sisälle, ja sulje ovi sinun ja poikiesi jälkeen, ja kaada kaikkiin niihin astioihin; ja mikä täynnä on, laske ne syrjään."
5. Hän meni pois hänen tyköänsä, sulki oven jälkeensä ja poikiensa jälkeen. He kantoivat astiat hänen eteensä, ja hän kaasi niihin.
6. Ja kun astiat olivat täytetyt, sanoi hän pojallensa: „tuo minulle vielä astia!" Hän sanoi hänelle: „ei ole enää astiata." Ja öljy seisahtui.
7. Ja hän tuli ja ilmoitti sen Jumalan miehelle. Hän sanoi: „mene ja

myö öljy, ja maksa velkasi; ja sinä
ja poikasi eläkäät jääneestä."
8. Ja tapahtui siihen aikaan, että
Elisa meni Sunemiin, ja siellä oli va-
rallinen vaimo, joka vaati häntä syö-
mään tykönänsä. Ja niin usein kun
hän sen kautta vaelsi, poikkesi hän
sinne syömään leipää.
9. Ja hän sanoi miehellensä: „kat-
so, minä ymmärrän tämän Jumalan
miehen olevan pyhän, joka tässä ai-
na vaeltaa meidän kauttamme.
10. Tehkäämme tähän pieni ylistu-
pa, ja pankaamme hänelle sinne vuo-
de, pöytä, istuin ja kynttiläjalka, et-
tä hän sinne menisi, kun hän tulee
meidän tykömme."
11. Ja tapahtui muutamana päivä-
nä, että hän tuli sinne; ja hän meni
ylistupaan ja makasi siellä.
12. Ja hän sanoi palvelijallensa Ge-
hasille: „kutsu Sunemin vaimo tän-
ne!" Ja hän kutsui hänet, ja hän as-
tui hänen eteensä.
13. Niin hän sanoi palvelijalle: „sa-
no hänelle: katso, sinä olet tehnyt
meille kaiken tämän palveluksen, mi-
tä minä sinulle tekisin? Onko sinulla
asiaa kuninkaalle taikka sodanpää-
miehelle?" Hän sanoi: „minä asun
keskellä minun kansaani."
14. Hän sanoi: „mitä siis hänelle
pitäisi tehtämän?" Gehasi sanoi: „kyl-
lä! hänellä ei ole poikaa, ja hänen
miehensä on vanha."
15. Hän sanoi: „kutsu hänet!" ja hän
kutsui häntä, ja hän seisoi ovessa.
16. Ja hän sanoi: „tähän määrät-
tyyn aikaan vuoden perästä pidät si-
nä pojan sylissäsi." Hän sanoi: „ei,
herrani, sinä Jumalan mies, älä pe-
tä sinun piikaasi!" 1 Moos. 18:10.
17. Ja vaimo tuli raskaaksi ja syn-
nytti pojan siihen määrättyyn aikaan
vuoden perästä, niinkuin Elisa oli
hänelle sanonut.
18. Ja lapsi kasvoi. Ja tapahtui ker-
ran, että hän meni ulos isänsä luo
elonleikkaajien tykö.
19. Ja hän sanoi isällensä: „voi mi-
nun päätäni, minun päätäni!" Ja tä-
mä sanoi palvelijallensa: „kanna hä-
net äitinsä tykö!"
20. Ja hän otti hänet ja vei äidin
tykö; ja hän istui hänen helmassan-
sa puolipäivään asti, ja hän kuoli.
21. Ja äiti nousi ja laski hänet Ju-
malan miehen vuoteelle, läksi ulos
ja sulki oven.
22. Ja hän kutsui miehensä ja sanoi:
„lähetä minulle yksi palvelijoista ja
yksi aaseista, sillä minä menen Juma-
lan miehen tykö ja sitten palajan."
23. Ja hän sanoi: „miksi sinä hänen
tykönsä menet tänäpänä? ei nyt ole
uusi kuu eikä sabbatti?" Hän sanoi:
„hyvä on!"
24. Ja hän satuloitsi aasin ja sanoi
palvelijallensa: „aja vahvasti, älä vii-
vytä ajamasta, jollen minä sano si-
nulle!"
25. Ja hän meni ja tuli Jumalan mie-
hen tykö Karmelin vuorelle. Kun Ju-
malan mies näki hänen tulevan, sa-
noi hän palvelijallensa Gehasille:
„katso, se on Sunemin vaimo!
26. Juokse nyt häntä vastaan ja sa-
no hänelle: ‚hyvinkö sinä voit, ja
sinun miehesi ja sinun poikasi?"
Hän vastasi: „hyvin!"
27. Ja hän tuli vuorelle Jumalan mie-
hen tykö ja tarttui hänen jalkoihinsa.
Ja Gehasi meni sysäämään häntä pois.
Mutta Jumalan mies sanoi: „anna
hänen olla, sillä hänen sielunsa on
murheellinen, ja Herra on minulta sen
salannut eikä ilmoittanut minulle."
28. Hän sanoi: „anoinko minä poi-
kaa herraltani? Enkö minä sanonut:
älä minua petä!"
29. Ja hän sanoi Gehasille: „vyötä
kupeesi, ja ota sauvani käteesi, ja
mene; jos joku sinun kohtaa, niin
älä tervehdi häntä, ja jos joku sinua
tervehtii, niin älä vastaa; ja laske sau-
vani pojan kasvoille!" Luuk. 10:4.
30. Mutta pojan äiti sanoi: „niin tot-
ta kuin Herra elää ja sinun sielusi
elää, en minä päästä sinua!" Niin
hän nousi ja seurasi häntä.
31. Mutta Gehasi oli mennyt pois
heidän edellänsä, ja laskenut sau-
van pojan kasvoille; vaan ei ollut
ääntä eikä tuntoa. Niin hän palasi
ja kohtasi hänet, ilmoitti hänelle ja
sanoi: „ei poika herännyt."
32. Ja kun Elisa tuli huoneesen,
katso, poika makasi kuolleena hä-
nen vuoteellansa.
33. Ja hän meni sisälle ja sulki o-
ven molempain perään; ja hän ru-
koili Herraa. Matt. 6:6. Ap. t. 9:40.
34. Ja hän nousi ja laski itsensä
lapsen päälle, ja pani suunsa hänen
suunsa päälle, ja silmänsä hänen
silmäinsä päälle, ja kätensä hänen
kättensä päälle, ja ojensi itsensä
hänen ylitsensä, niin että lapsen ruu-
mis tuli lämpymäksi. 1 Kun. 17:21 s.
2 Kun. 8:1. Ap. t. 20:10 s.
35. Ja hän nousi jälleen ja kävi
kerran sinne ja tänne huoneessa,
nousi ja laski itsensä hänen ylitsen-
sä. Niin poika aivasti seitsemän ker-
taa; sitte avasi poika silmänsä.
36. Ja hän kutsui Gehasin ja sanoi:
„kutsu Sunemin vaimo!" Ja kun
hän oli hänet kutsunut, tuli hän si-

sälle hänen tykönsä. Hän sanoi: „ota poikasi!"
37. Ja hän tuli ja lankesi hänen jalkainsa juureen, kumarsi maahan; ja hän otti poikansa ja meni ulos.
38. Mutta Elisa palasi Gilgaliin. Ja kallis aika oli maassa. Ja profettain pojat olivat hänen edessänsä. Ja hän sanoi palvelijallensa: „ota suuri pata ja keitä lientä profettain pojille!" 2 Kun. 2:1. 6:1.
39. Niin yksi heistä läksi kedolle hakemaan ruoka-kasveja; ja hän löysi metsäviinipuun, ja poimi siitä kolokvintteja vaatteensa täyden. Ja kun hän tuli, leikkasi hän ne liemipataan; sillä eivät he niitä tunteneet.
40. Ja se kaadettiin miesten syödä. Mutta kun he söivät liemestä, niin he huusivat, sanoen: „Jumalan mies, kuolema on padassa!" Ja he eivät saattaneet syödä.
41. Ja hän sanoi: „tuokaat jauhoja!" Ja hän heitti pataan ja sanoi: „antakaat kansalle syödä!" Eikä ollut enää mitään vahingollista padassa.
42. Ja muuan mies tuli Baal-Salisasta ja kantoi Jumalan miehelle uutisleipiä, kaksikymmentä ohraista leipää, ja uutisjyviä vaatteissansa. Mutta hän sanoi: „anna kansalle, että he söisivät!"
43. Hänen palvelijansa sanoi: „mitä minä siitä annan sadalle miehelle?" Hän sanoi: „anna kansalle syödä! sillä näin sanoo Herra: he syövät ja vielä sittekin jää!" Matt. 14:20s. 15:37s. Mark. 6:43 s. 8:8 s. Joh. 6:12 s.
44. Ja hän pani ne heidän eteensä, ja he söivät; ja vielä oli liiaksi, Herran sanan mukaan.

5 Luku.

Elisa parantaa Naemanin, Syrialaisen päämiehen. Gehasin lankeemus ja rangaistus.

Ja Naeman, Syrian kuninkaan sotapäällikkö, oli kuuluisa mies ja arvossa pidetty herransa edessä; sillä hänen kauttansa oli Herra pelastanut Syrian. Ja hän oli urhoollinen mies, mutta spitalinen.
2. Ja Syriasta oli sotajoukkoja mennyt ulos retkeilemään, ja olivat ottaneet vangiksi Israelin maalta pienen tytön; ja hän palveli Naemanin vaimoa.
3. Hän sanoi emännällensä: „o, jos minun herrani olisi profetan tykönä, joka on Samariassa, niin hän parantaisi hänet spitalistansa!"
4. Ja Naeman meni ja ilmoitti sen herrallensa, sanoen: „niin ja niin on Israelin maan tyttö puhunut."
5. Syrian kuningas sanoi: „mene sinne, ja minä lähetän kirjeen Israelin kuninkaalle!" Ja hän meni, ja otti myötänsä kymmenen talenttia hopeaa ja kuusi tuhatta kultapenninkiä ja kymmenen juhlapukua.
6. Ja hän vei kirjeen Israelin kuninkaalle, ja siinä oli näin kirjoitettu: „nyt, kun tämä kirje tulee sinulle, katso, minä lähetän palvelijani Naemanin sinun tykösi, että hänet parantaisit spitalistansa."
7. Kun Israelin kuningas oli lukenut kirjeen, repäisi hän vaatteensa ja sanoi: „olenko minä Jumala, että minä kuolettaisin ja eläväksi tekisin, koska hän lähettää minun tyköni, että minä puhdistaisin miehen spitalistansa? Havaitkaat siis ja katsokaat, kuinka hän etsii asiaa minua vastaan!" 5 Moos. 32:39. 1 Sam. 2:6.
8. Kun Jumalan mies Elisa kuuli Israelin kuninkaan reväisneen vaatteensa, lähetti hän kuninkaalle tämän sanan: „miksi olet reväisnyt vaatteesi? Anna hänen tulla minun tyköni, että hän tietäisi profetan olevan Israelissa!"
9. Ja Naeman tuli hevosillansa ja vaunuillansa, ja seisahti Elisan huoneen oven eteen.
10. Ja Elisa lähetti sanansaattajan hänelle, sanoen: „mene ja pese itsesi seitsemän kertaa Jordanissa, ja lihasi tulee entisellensä ja puhtaaksi!" 4 Moos. 12:12. Joh. 9:7.
11. Niin Naeman vihastui ja läksi matkaansa, sanoen: „katso, minä luulin hänen tulevan ulos minun tyköni, seisovan ja huutavan avuksensa Herran, hänen Jumalansa, nimeä, ja kädellänsä pitelevän tätä paikkaa, ja niin parantavan spitalin.
12. Eikö Abanan ja Farfaran virrat Damaskossa ole kaikkia Israelin vesiä paremmat, että minä itseni niissä pesisin ja tulisin puhtaaksi?" Ja hän palasi ja meni matkaansa vihoissansa.
13. Niin hänen palvelijansa lähestyivät ja puhuttelivat häntä, ja sanoivat: „isäni! jos profetta olisi määrännyt sinulle jotakin suurta tehtäväksi, etkö olisi sitä suorittanut? Paljoa enemmin siis, koska hän sanoi sinulle: pese itsesi, ja sinä tulet puhtaaksi!"
14. Niin hän astui alas ja pesi itsensä Jordanissa seitsemän kertaa, niinkuin Jumalan mies oli käskenyt. Ja hänen lihansa tuli entisellensä, niinkuin nuoren pojan liha, ja hän tuli puhtaaksi. Luuk. 4:27.
15. Ja hän palasi Jumalan miehen tykö kaiken joukkonsa kanssa; ja kun hän oli tullut sisälle, seisoi hän hänen edessänsä ja sanoi: „katso, nyt

minä tiedän, ettei yhtäkään Jumalaa ole kaikessa maassa, paitsi Israelissa! ota siis nyt lahja palvelijaltasi."
1 Moos. 33:11. 1 Sam. 25:27.
16. Mutta hän sanoi: ,,niin totta kuin Herra elää, jonka edessä minä seison, en minä ota sitä." Ja hän vaati häntä ottamaan; mutta hän kielsi pois.
17. Niin sanoi Naeman: ,,Jos ei, niin annettakoon kuitenkin minulle, palvelijallesi, kahden muulin kuorma maata. Sillä sinun palvelijasi ei tahdo enään muukalaisille jumalille uhrata ja poltto-uhria tehdä, vaan Herralle.
18. Tässä asiassa olkoon Herra armias palvelijallesi: kun kuningas, herrani, menee Rimmonin huoneesen rukoilemaan, ja nojaupi minun käteni päälle, ja minä lankean maahan Rimmonin huoneessa, niin antakoon Herra tässä asiassa palvelijallesi anteeksi, että minä Rimmonin huoneessa maahan lankean!" 2Kun. 7:2.
19. Ja hän sanoi hänelle: ,,mene rauhaan!" Ja hän meni kappaleen matkaa hänen tyköänsä. Mark. 5:34.
20. Silloin Gehasi, Jumalan miehen Elisan palvelija, ajatteli: ,,katso, minun herrani on säästänyt Naemania, tätä Syrialaista, ettei hän häneltä ottanut niitä, joita hän toi; niin totta kuin Herra elää, minä juoksen hänen perässänsä ja otan jotakin häneltä!"
21. Niin Gehasi juoksi nopiasti Naemanin jälkeen. Ja kun Naeman näki hänen juoksevan perässänsä, astui hän vaunuista alas häntä vastaan ja sanoi: ,,onko rauha?"
22. Hän sanoi: ,,rauha; herrani lähetti minut, sanoen: katso, juuri nyt on tullut minun tyköni Efraimin vuorelta kaksi nuorukaista profettain pojista; anna heille talentti hopeaa ja kaksi juhlapukua."
23. Naeman sanoi: ,,tee hyvin, ota kaksi talenttia hopeaa!" Ja hän vaati häntä, ja sitoi kaksi talenttia hopeaa kahteen kukkaroon, ja kahdet juhlapuvut, ja antoi ne kahdelle palvelijallensa; ja he kantoivat sen hänen edellänsä.
24. Ja kun hän tuli mäelle, otti hän ne heidän käsistänsä, ja kätki ne huoneesen; ja hän päästi miehet, ja he menivät pois.
25. Ja hän meni sisälle ja seisoi herransa edessä. Niin Elisa sanoi hänelle: ,,mistä tulet, Gehasi?" Hän vastasi: ,,ei palvelijasi ole mennyt sinne eikä tänne."
26. Ja hän sanoi hänelle: ,,eikö minun sydämmeni ollut mukana, kun mies palasi vaunuistansa sinua vastaan? Oliko nyt aika mennä ottamaan hopeaa ja ottamaan vaatteita, öljypuita, viinimäkiä, lampaita, härkiä, palvelijoita ja piikoja?
27. Sentähden pitää Naemanin spitalin tarttuman sinuun ja sinun siemeneesi ijankaikkisesti!" Ja hän meni pois hänen tyköänsä spitalista valkoisena kuin lumi. 2 Moos. 4:6.
4 Moos. 12:10. 2 Aik. 26:19.

6 Luku.

Elisan voimalliset työt. Hän auttaa Israelia Syrialaisia vastaan. Nälkä Samariassa.

Ja profettain pojat sanoivat Elisalle: ,,katso, se paikka, jossa me asumme sinun luonasi, on meille ahdas; 2 Kun. 4:38.
2. anna meidän mennä Jordanille asti, ja jokainen tuokoon sieltä yhden hirren, että me rakentaisimme sinne paikan asuaksemme." Ja hän sanoi: ,,menkäät!"
3. Ja yksi sanoi: ,,tee hyvin, tule palvelijaisi kanssa!" Ja hän vastasi: ,,minä tulen."
4. Ja hän meni heidän kanssansa. Ja tultuansa Jordanille, hakkasivat he siinä puita.
5. Ja kun yksi heistä hakkasi puun maahan, putosi rauta veteen; ja hän huusi ja sanoi: ,,voi, minun herrani! senkin minä olen lainaksi ottanut."
6. Mutta Jumalan mies sanoi: ,,kuhunka se putosi?" Ja hän osoitti hänelle paikan; ja hän hakkasi puun ja heitti sinne, ja saattoi niin raudan uiskentelemaan.
7. Ja hän sanoi: ,,ota se ylös!" Ja hän ojensi kätensä ja otti sen.
8. Ja Syrian kuningas soti Israelia vastaan, ja piti neuvoa palvelijainsa kanssa ja sanoi: ,,siinä ja siinä pitää leirini oleman!"
9. Mutta Jumalan mies lähetti Israelin kuninkaalle sanoman: ,,karta menemästä siihen paikkaan; sillä Syrialaiset väijyvät siellä."
10. Ja Israelin kuningas lähetti siihen paikkaan, josta Jumalan mies oli sanonut hänelle, ja varoittanut häntä; ja hän oli siinä varoillansa. Ja se tapahtui ei ainoastaan kerran, eikä kaksi.
11. Ja Syrian kuninkaan sydän tuli siitä levottomaksi; ja hän kutsui palvelijansa ja sanoi heille: ,,ettekö te ilmoita minulle, kuka meikäläisistä pitää Israelin kuninkaan puolta?"
12. Niin sanoi yksi hänen palvelijoistansa: ,,ei niin, herrani kuningas; mutta Elisa profetta, joka on Israelissa, sanoo Israelin kuninkaalle nekin asiat, joita puhut makuuhuoneessasi."

13. Hän sanoi: „menkäät matkaan
ja katsokaat, missä hän on, että mi-
nä lähettäisin ottamaan hänet kiin-
ni." Ja he ilmoittivat hänelle ja sa-
noivat: „katso, hän on Dotanissa."
14. Ja hän lähetti sinne hevosia ja
vaunuja ja suuren sotajoukon; ja he
tulivat yöllä sinne ja piirittivät kau-
pungin.
15. Ja Jumalan miehen palvelija nou-
si varhain aamulla menemään ulos,
ja katso, suuri sotajoukko piiritti kau-
pungin hevosilla ja vaunuilla. Niin
hänen palvelijansa sanoi hänelle:
„voi, herrani! mitä me nyt teemme?"
16. Mutta hän sanoi: „älä pelkää,
sillä niitä on usiampia, jotka meidän
kanssamme ovat, kuin niitä, jotka
heidän kanssansa ovat." 2 Aik. 32:7. 1 Joh. 4:4.
17. Ja Elisa rukoili ja sanoi: „Her-
ra, avaa nyt hänen silmänsä, että hän
näkisi!" Ja Herra avasi palvelijan sil-
mät, että hän näki, ja katso, vuori
oli täynnä tulisia hevosia ja vaunu-
ja Elisan ympärillä. 1 Moos. 32:2. 2 Kun. 2:11 s. 13:14. Ps. 34:8.
18. Ja Syrialaiset tulivat alas häntä
vastaan; ja Elisa rukoili Herraa ja
sanoi: „lyö tämä kansa sokeudella!"
Ja Hän löi heidät sokeudella, Elisan
sanan mukaan. 1 Moos. 19:11.
19. Ja Elisa sanoi heille: „ei tämä
ole se tie, eikä tämä se kaupunki.
Seuratkaat minua, niin minä vien
teidät sen miehen tykö, jota te et-
sitte." Ja hän vei heidät Samariaan.
20. Kun he tulivat Samariaan, sanoi
Elisa: „Herra, avaa näiden silmät,
että he näkisivät!" Ja Herra avasi
heidän silmänsä, että he näkivät; ja
katso, he olivat keskellä Samariaa.
21. Ja kun Israelin kuningas näki
heidät, sanoi hän Elisalle: „isäni,
lyönkö, lyönkö minä?"
22. Ja hän sanoi: „älä lyö! Pitäisikö
sinun lyömän ne, jotka sinä miekal-
lasi ja joutsellasi vangiksi saat?
Anna heille leipää ja vettä, että he
söisivät ja joisivat, ja anna heidän
mennä heidän herransa tykö!"
23. Ja hän valmisti heille suuret pi-
dot. Ja kun he olivat syöneet ja juo-
neet, käski hän heidän menemään;
ja he menivät herransa tykö. Eikä
Syriasta enää tullut sotaparveja Is-
raelin maalle.
24. Mutta senjälkeen tapahtui, että
Benhadad, Syrian kuningas, kokosi
kaikki sotaväkensä, läksi ja piiritti
Samarian.
25. Ja suuri nälkä oli Samariassa; ja
he ahdistivat kaupunkia niin kauan,
että aasin pää maksoi kahdeksan-
kymmentä hopeasikliä, ja neljäs osa
kabia kyyhkysen sontaa maksoi viisi
hopeasikliä.
26. Ja kun Israelin kuningas kävi
muurin päällä, huusi yksi vaimo
häntä ja sanoi: „auta minua, herra-
ni kuningas!"
27. Ja hän sanoi: „jollei Herra au-
ta sinua, kusta minä sinua autan?
luvastako vai viinikuurnasta?"
28. Ja kuningas sanoi hänelle: „mi-
kä sinun on?" ja hän vastasi: „tämä
vaimo sanoi minulle: ,tuo tänne poi-
kasi, että me sen söisimme tänäpänä;
syökäämme huomenna minun poi-
kani!' 3 Moos. 26:29. 5 Moos. 28:53, 57. Val. 4:10.
29. Ja me keitimme poikani ja söim-
me sen. Ja minä sanoin toisena päi-
vänä hänelle: ,tuo tänne sinun poi-
kasi, että me söisimme sen;' mutta
hän kätki poikansa."
30. Kun kuningas kuuli vaimon pu-
heet, repäisi hän vaatteensa; ja kun
hän kävi muurilla, katso, kansa näki
hänen päällänsä olevan säkin ihoa
vastaan.
31. Ja hän sanoi: „Jumala tehköön
minulle sen ja sen, jos Elisan, Sa-
fatin pojan, pää on tänäpänä seiso-
va paikallansa!" 1 Kun. 19:2.
32. Ja Elisa istui huoneessansa, ja
vanhimmat istuivat hänen tykönän-
sä. Ja kuningas oli lähettänyt miehen
edellänsä. Mutta ennenkuin se sanan-
saattaja tuli hänen tykönsä, sanoi hän
vanhimmille: „ettekö näe, kuinka se
murhamiehen poika on lähettänyt
ottamaan minulta pääni pois? Kat-
sokaat, kun sanansaattaja tulee, niin
sulkekaat ovi ja syöskäät hän ovesta
ulos! Eikö hänen herransa jalkain
töminä seuraa häntä?"
33. Kun hän vielä heidän kanssan-
sa puhui, katso, sanansaattaja tuli
alas hänen tykönsä ja sanoi: „katso,
tämä onnettomuus tulee Herralta,
mitä minä enään Herraa odotan?" 1 Kun. 21:19.

7 Luku.

Samarian pelastus; ruoka-ainetten suuri paljous; päämies tallataan kuoliaaksi.

Mutta Elisa sanoi: „kuulkaat Herran
sanaa! Näin sanoo Herra: huo-
menna tähän aikaan maksaa vakka
hienojajauhoja siklin, ja kaksi vak-
kaa ohria siklin, Samarian portissa."
2. Niin vastasi päämies, jonka kä-
den päälle kuningas itsensä nojasi,
Jumalan miestä ja sanoi: „katso, jos
Herra tekisi vielä akkunat taivaasen,
kuinka se tapahtuisi?" Hän sanoi:
„katso, omin silmin olet sen näke-
vä, mutta et sinä saa siitä syödä."

3. Ja neljä spitalista miestä oli portin edessä, jotka sanoivat toinen toisellensa: „mitä me tässä olemme siksi kun kuolemme? 3 Moos. 13:46.
4. Jos sanomme: käykäämme kaupunkiin, niin on nälkä kaupungissa, ja me kuolemme siellä; jos taas täällä olemme, niin me kuolemme. Käykäämme siis ja rientäkäämme Syrialaisten leiriin; jos he antavat meidän elää, niin me elämme, ja jos he meidät tappavat, niin kuolemme."
5. Ja he nousivat hämärissä menemään Syrialaisten leiriin; ja kun he tulivat Syrialaisten leirin ääreen, katso, niin ei siellä ollut ketään.
6. Sillä Herra oli antanut Syrialaisten sotajoukon kuulla vaunuin, hevosten ja suuren sotaväen töminän, niin että he sanoivat toinen toisellensa: „katso, Israelin kuningas on palkannut meitä vastaan Hetiläisten kuninkaat ja Egyptiläisten kuninkaat, että he tulisivat meidän päällemme." Jes. 13:4.
7. Ja he nousivat ja pakenivat hämärissä, ja jättivät majansa, hevosensa ja aasinsa, leirinsä, niinkuin se oli; he pakenivat henkensä tähden.
8. Tultuansa leirin ääreen, menivät ne spitaliset yhteen majaan, söivät ja joivat, ja ottivat hopeaa ja kultaa ja vaatteita, ja menivät pois ja kätkivät ne, ja tulivat jälleen ja menivät toiseen majaan, ja ottivat sieltä, menivät pois ja kätkivät nekin.
9. Sitten sanoivat he toinen toisellensa: „emme oikein tee; tämä on hyvän sanoman päivä. Jos me tämän salaamme ja viivytämme valoisaan aamuun asti, niin pahatekomme kohtaa meitä. Käykäämme siis ja ilmoittakaamme tämä kuninkaan huoneelle."
10. Ja he tulivat ja huusivat kaupungin portin vartijoille, ja ilmoittivat heille, sanoen: „me menimme Syrialaisten leiriin, ja katso, ei siellä ollut ketään, eikä kuulunut ihmisen ääntä; vaan hevosia ja aaseja sidottuina, ja majat niinkuin ne ovat."
11. Ja portin vartijat huusivat, ja ilmoittivat sen kuninkaan huoneesen.
12. Ja kuningas nousi yöllä ja sanoi palvelijoillensa: „minä sanon teille, kuinka Syrialaiset tekevät meidän kanssamme: he tietävät meidän kärsivän nälkää, ja sentähden ovat he menneet pois leiristä, ja ovat lymyttäneet itsensä kedolle, ja ajattelevat: kun he lähtevät kaupungista, otamme me heidät kiinni elävinä, ja pääsemme kaupunkiin!"
13. Niin vastasi yksi hänen palvelijoistansa ja sanoi: „otettakoon viisi hevosta, jotka kaupungissa jälellä ovat, — katso, ne ovat jääneet kaikesta Israelin paljoudesta, katso, ne ovat niinkuin koko Israelin joukko, joka on loppunut; - lähettäkäämme nämät ulos katsomaan."
14. Ja he toivat kahdet vaunut hevosinensa, ja kuningas lähetti ne Syrialaisten leiriin ja sanoi: „menkäät ja katsokaat!"
15. Ja he läksivät heidän jälkeensä hamaan Jordaniin asti, ja katso, koko tie oli vaatteita ja kaluja täynnä, joita Syrialaiset paetessansa olivat heittäneet pois. Ja sanansaattajat tulivat jälleen ja ilmoittivat sen kuninkaalle.
16. Niin kansa meni ulos ja ryösti Syrialaisten leirin. Ja tapahtui, että vakka hienojajauhoja maksoi siklin, ja kaksi vakkaa ohria siklin, Herran sanan mukaan.
17. Ja kuningas oli asettanut sen päämiehen, jonka käden päälle hän oli itsensä nojannut, porttiin järjestystä pitämään; ja kansa tallasi hänet portin edessä, niin että hän kuoli, niinkuin Jumalan mies sanonut oli, kun kuningas tuli alas hänen tykönsä.
18. Ja tapahtui niinkuin Jumalan mies oli puhunut kuninkaalle, sanoessansa: „huomenna tällä aikaa maksaa kaksi vakkaa ohria siklin ja vakka hienojajauhoja siklin, Samarian portissa;
19. johon päämies vastasi Jumalan miestä, sanoen: „katso, jos Herra tekisi vielä akkunat taivaasen, kuinka se tapahtuisi?" Mutta hän sanoi: „katso, omin silmin olet sen näkevä, vaan et saa siitä syödä."
20. Ja niin hänen kävi; sillä kansa tallasi hänet kuoliaaksi portissa.

8 Luku.

Elisa neuvoo Sunemin vaimoa. Elisa ja Hasael. Joram ja Ahasia kuninkaina Juudassa.

Ja Elisa oli puhunut sille vaimolle, jonka pojan hän oli herättänyt, ja oli sanonut: „nouse ja matkusta pois huonekuntinesi, ja oleskele missä voit; sillä Herra on kutsunut nälän, joka on tuleva maalle seitsemäksi vuodeksi." Ruut 1:1. 2 Kun. 4:33 s.
2. Ja vaimo nousi ja teki niinkuin Jumalan mies sanoi; ja hän matkusti perheinensä, ja oli vieraana Filistealaisten maalla seitsemän vuotta.
3. Ja seitsemän vuoden perästä tuli vaimo Filistealaisten maalta jälleen. Ja hän meni rukoilemaan kuninkaalta huonettansa ja peltoansa.

4. Silloin puhui kuningas Gehasille,
Jumalan miehen palvelijalle, ja sanoi: ,,kerro minulle kaikki ne suuret teot, mitkä Elisa on tehnyt!"
5. Ja sillä aikaa kuin hän kertoi kuninkaalle, kuinka Elisa oli kuolleen herättänyt, katso, se vaimo, jonka pojan hän oli kuolleista herättänyt, huusi kuninkaan puoleen huoneensa ja peltonsa tähden. Niin Gehasi sanoi: ,,herrani kuningas, tämä on se vaimo, ja tämä on hänen poikansa, jonka Elisa kuolleista herätti!"
6. Ja kuningas kysyi vaimolta, ja tämä kertoeli hänelle asian. Ja kuningas antoi hänelle mukaan yhden palvelijoistansa, jolle hän sanoi: ,,anna hänen saada kaikki, mitä hänen omansa on, ja kaikki tulot pelloista, siitä päivästä, jona hän maan jätti, hamaan tähän asti."
7. Ja Elisa tuli Damaskoon. Ja Benhadad, Syrian kuningas, sairasti. Ja hänelle oli ilmoitettu ja sanottu: ,,Jumalan mies on tullut tänne."
8. Niin kuningas sanoi Hasaelille: ,,ota lahjoja myötäsi ja mene sitä Jumalan miestä vastaan, ja kysy hänen kauttansa neuvoa Herralta ja sano: paranenko minä tästä taudista?"
1 Kun. 14:2 s: 2 Kun. 1:2.
9. Ja Hasael meni häntä vastaan ja otti lahjoja myötänsä ja kaikkinaista Damaskon hyvyyttä neljäkymmentä kamelin kuormaa; ja hän tuli, seisoi hänen edessänsä ja sanoi: ,,Benhadad, sinun poikasi, Syrian kuningas, lähetti minut sinun tykösi, ja sanoo: ,paranenko minä tästä taudista?"
10. Elisa sanoi: ,,mene ja sano hänelle: ,kyllä sinä paranet!' Mutta Herra on antanut minun nähdä, että hänen pitää totisesti kuoleman."
11. Ja hän vakaantui ja katsoi häntä terävästi niin kauan että hän häpesi; ja Jumalan mies itki.
12. Niin Hasael sanoi: ,,miksi herrani itkee?" Ja hän sanoi: ,,minä tiedän, mitä pahuutta sinä olet tekevä Israelin lapsille: sinä poltat heidän väkevät kaupunkinsa tulella, ja tapat heidän nuoret miehensä miekalla, ja surmaat heidän lapsensa, ja halkaiset heidän raskaat vaimonsa."
2 Kun. 10:32 s. 12:17 s. 13:7.
13. Hasael sanoi: ,,mikä on sinun palvelijasi, tämä koira, että hän olisi niin suuria asioita tekevä?" Elisa sanoi: ,,Herra on minulle ilmoittanut, että tulet Syrian kuninkaaksi."
1 Sam. 24:15. 2 Sam. 9:8. 1 Kun. 19:15 s.
14. Ja hän meni pois Elisan luota ja tuli herransa tykö; ja hän sanoi hänelle: ,,mitä Elisa sanoi sinulle?" Hän vastasi: ,,hän sanoi minulle, että sinä totisesti paranet."
15. Mutta toisena päivänä otti Hasael makuuvaatteen ja kasti veteen, ja levitti sen hänen kasvoinsa päälle, niin että hän kuoli. Ja Hasael tuli kuninkaaksi hänen sijaansa.
16. Joramin, Ahabin pojan, Israelin kuninkaan, viidentenä vuonna, ja Josafatin, Juudan kuninkaan, aikana, rupesi Joram, Josafatin poika, Juudan kuninkaaksi. 2 Aik. 21:1 s.
17. Ja hän oli kahden ajastajan vanha neljättäkymmentä tullessansa kuninkaaksi, ja hallitsi kahdeksan ajastaikaa Jerusalemissa. 2 Aik. 21:20.
18. Ja hän vaelsi Israelin kuningasten tiellä, niinkuin Ahabin huone teki; sillä Ahabin tytär oli hänen vaimonsa, ja hän teki pahaa Herran edessä.
19. Mutta ei Herra tahtonut hävittää Juudaa palvelijansa Davidin tähden, niinkuin hän oli hänelle sanonut, että hän oli antava hänelle valkeuden ja hänen lapsillensa ijäksi päiväksi. 2 Sam. 7:13, 16. 1 Kun. 11:36. 15:4. Ps. 132:17.
20. Hänen aikananansa luopuivat Edomilaiset Juudasta ja tekivät itsellensä kuninkaan. 2 Sam. 8:14.
1 Kun. 22:48. 2 Kun. 3:9. 1 Aik. 18:12 s.
21. Ja Joram matkusti Sairiin ja kaikki vaunut hänen kanssansa. Ja hän nousi yöllä ja löi Edomilaiset, jotka hänen ympärillänsä olivat, sekä vaunuin päämiehet; ja kansa pakeni majoihinsa.
22. Niin Edomilaiset luopuivat Juudasta tähän päivään asti. Silloin luopui myös Libna samaan aikaan.
1 Moos. 27:40. Jos. 21:13.
23. Mitä muuta on Joramista sanottavaa ja kaikista hänen teoistansa, eikö siitä ole kirjoitettu Juudan kuningasten aikakirjassa? 2 Aik. 21:1 s.
24. Ja Joram nukkui isäinsä kanssa ja haudattiin isäinsä kanssa Davidin kaupunkiin. Ja Ahasia, hänen poikansa, tuli kuninkaaksi hänen sijaansa.
25. Joramin, Ahabin pojan, Israelin kuninkaan, toisena vuonna toistakymmentä tuli Ahasia, Joramin poika, Juudan kuninkaaksi. 2 Kun. 9:29.
2 Aik. 22:1.
26. Ja Ahasia oli kahden vuoden kolmattakymmentä vanha, tullessansa kuninkaaksi, ja hallitsi yhden vuoden Jerusalemissa; hänen äitinsä nimi oli Atalia, Omrin, Israelin kuninkaan, tytär. 1 Kun. 16:29. 2 Aik. 21:6.
27. Ja hän vaelsi Ahabin huoneen

tiellä ja teki pahaa Herran edessä, niinkuin Ahabin huone; sillä hän oli Ahabin huoneen lanko.
28. Ja hän meni Joramin, Ahabin pojan, kanssa sotimaan Hasaelia, Syrian kuningasta, vastaan, Gileadin Ramotissa; mutta Syrialaiset löivät Joramin.
29. Silloin palasi kuningas Joram parantumaan Jisreelissä niistä haavoista, mitkä Syrialaiset löivät häneen Ramassa, sotiessansa Hasaelia, Syrian kuningasta, vastaan. Ja Ahasia, Joramin poika, Juudan kuningas, tuli Jisreeliin katsomaan Joramia, Ahabin poikaa, sillä hän sairasti. 2 Kun. 9:15 s. 2 Aik. 22:6, 7.

9 Luku.

Jehu voidellaan Israelin kuninkaaksi; hän tappaa Joramin, Ahasian ja Isebelin.

Ja Elisa profetta kutsui yhden profettain pojista ja sanoi hänelle: „vyötä kupeesi ja ota tämä öljy-astia käteesi, ja mene Gileadin Ramotiin.
2. Ja kun tulet sinne, näet sinä siellä Jehun, Josafatin pojan, Nimsin pojan, mene ja nosta hänet veljeinsä keskeltä, ja vie hän sisäiseen kamariin;
3. ja ota öljy-astia ja vuodata se hänen päänsä päälle, ja sano: ‚näin sanoo Herra: minä olen voidellut sinut Israelin kuninkaaksi!' sitte avaa ovi ja pakene, äläkä siekaile." 1 Kun. 19:16.
4. Ja nuorukainen, profetan palvelija, läksi Gileadin Ramotiin.
5. Ja kun hän tuli sisälle, katso, siellä istuivat sotaväen päämiehet. Ja hän sanoi: „minulla on sana sinulle, päämies!" Jehu sanoi: „kenelle meistä kaikista?" Hän sanoi: „sinulle, päämies!"
6. Niin hän nousi ja meni sisälle huoneesen, ja hän vuodatti öljyä hänen päänsä päälle, ja sanoi hänelle: „näin sanoo Herra, Israelin Jumala: minä olen sinut voidellut Herran kansan kuninkaaksi! 2 Aik. 22:7.
7. Ja sinun pitää lyömän herrasi Ahabin huone; sillä minä vaadin minun palvelijaini, profettain, veren ja kaikkein Herran palvelijain veren Isebelin kädestä. 1 Kun. 18:4. 19:10.
8. Ja koko Ahabin huoneen pitää hukkuman; ja minä hävitän Ahabista kaiken miehen puolen, sekä vapaan että orjan Israelissa. 1 Kun. 14:10. 21:21 s.
9. Ja minä teen Ahabin huoneen niinkuin Jerobeamin, Nebatin pojan, huoneen, ja niinkuin Baesan, Ahijan pojan, huoneen. 1 Kun. 15:29. 16:3, 11.
10. Ja koirain pitää syömän Isebelin Jisreelin pellolla, eikä yhdenkään pidä häntä hautaaman." Ja hän avasi oven ja pakeni.
11. Ja Jehu läksi ulos herransa palvelijain tykö, ja he sanoivat hänelle: „onko rauha? minkätähden tämä mielipuoli on tullut sinun tykösi?" Hän sanoi heille: „kyllä te sen miehen tunnette ja hänen puheensa." Jer. 29:26 s. Hos. 9:7. Joh. 10:20.
12. He sanoivat: „ei se ole totta! ilmoita se meille!" Hän sanoi: „niin ja niin on hän puhunut minulle ja sanonut: ‚näin sanoo Herra: minä olen voidellut sinut Israelin kuninkaaksi!'"
13. Niin he kiirehtivät ottamaan kukin vaippansa, ja panivat sen hänen allensa itse astuimille; ja he puhalsivat pasunaan, ja sanoivat: „Jehu on tullut kuninkaaksi!" Matt. 21:8.
14. Niin Jehu, Josafatin poika, Nimsin pojan, teki liiton Joramia vastaan. — Mutta Joram kaiken Israelin kanssa oli varustanut Ramotin Gileadissa Hasaelia, Syrian kuningasta, vastaan;
15. ja kuningas Joram oli palannut Jisreeliin parannettavaksi niistä haavoista, mitkä Syrialaiset häneen lyöneet olivat, sotiessaan Hasaelia, Syrian kuningasta, vastaan. — Ja Jehu sanoi: „jos se teidän mieleenne on, niin ei pidä yhdenkään kaupungista pääsneen menemän tätä ilmoittamaan Jisreeliin." 2 Kun. 8:28 s.
16. Ja Jehu matkusti ratsain ja meni Jisreeliin; sillä Joram sairasti siellä. Ja Ahasia, Juudan kuningas, oli mennyt katsomaan Joramia. 2 Ku. 8:29.
17. Ja vartija, joka seisoi Jisreelin tornissa, sai nähdä Jehun sotajoukon tulevan ja sanoi: „minä näen sotajoukon." Niin sanoi Joram: „ota ratsasmies ja lähetä heitä vastaan, ja sano: onko rauha?"
18. Ja ratsasmies ajoi häntä vastaan ja sanoi: „näin sanoo kuningas: onko rauha?" Jehu sanoi: „mitä sinä rauhasta tahdot? käänny ja seuraa minua!" Vartija ilmoitti ja sanoi: „sanansaattaja on tullut heidän tykönsä eikä palaja."
19. Ja hän lähetti toisen ratsasmiehen. Kun se tuli hänen tykönsä, sanoi hän: „näin sanoo kuningas: onko rauha?" Jehu sanoi: „mitä sinä rauhasta tahdot? käänny ja seuraa minua!"
20. Sen ilmoitti vartija ja sanoi: „hän on tullut heidän tykönsä eikä palaja. Ja ajo on niinkuin Jehun, Nimsin pojan, ajo; sillä hän ajaa niinkuin hullu."
21. Ja Joram sanoi: „valjastakaat!" Ja he valjastivat hänen vaununsa. Ja he menivät ulos, Israelin kuningas ja

Ahasia, Juudan kuningas, itsekukin vaunuissansa; ja he läksivät ulos kohtaamaan Jehua; ja he tapasivat hänet Nabotin, Jisreeliläisen, pellolla.
22. Ja kun Joram näki Jehun, sanoi hän: „Jehu! onko rauha?" Hän sanoi: „mikä rauha, niinkauan kun äitisi Isebelin huoruutta ja noituutta yhäti kestää?"
23. Ja Joram käänsi kätensä ja pakeni; ja hän sanoi Ahasialle: „petos, Ahasia!"
24. Ja Jehu tarttui joutseen ja ampui Joramia lapaluiden väliin, niin että nuoli meni hänen sydämmensä lävitse, ja hän vaipui vaunuihinsa.
25. Ja Jehu sanoi päämiehelle Bidekarille: „ota hän ja heitä Nabotin, Jisreeliläisen, pellolle! Sillä muista, kuinka minä ja sinä yhdessä ajaen seurasimme hänen isäänsä Ahabia, ja Herra laski tämän kuorman hänen päällensä: 1 Kun. 21:19. 22:38.
26. ‚niin totta kuin minä eilen näin Nabotin ja hänen poikainsa veren, sanoo Herra, olen minä kostava sinulle sen tällä pellolla, sanoo Herra!' — Ja nyt ota hän ja heitä pellolle Herran sanan mukaan!"
27. Kun Ahasia, Juudan kuningas, sen näki, pakeni hän ryytimaan-huoneen tietä. Mutta Jehu ajoi häntä takaa ja sanoi: „lyökäät myös hänet vaunuissansa!" Ja he löivät hänet Gurin vastamäessä, joka on liki Jibleamia. Ja hän pakeni Megiddoon ja kuoli siellä. 2 Aik. 22:9.
28. Ja hänen palvelijansa antoivat viedä hänet vaunuilla Jerusalemiin ja hautasivat hänet hautaansa, hänen isäinsä kanssa Davidin kaupunkiin.
29. Ahasia hallitsi Juudassa Joramin, Ahabin pojan, ensimmäisenä vuotena toistakymmentä. 2 Kun. 8:25.
30. Ja Jehu tuli Jisreeliin. Ja Isebel, kuultuansa sen, voiteli kasvonsa ja kaunisti päänsä, ja katseli akkunasta.
31. Ja kun Jehu tuli portista sisälle, sanoi hän: „onko rauha, Simri, herransa murhaaja?" 1 Kun. 16:10, 18.
32. Ja Jehu nosti kasvonsa ylös akkunaan ja sanoi: „kuka on minun puolellani, kuka?" kaksi, kolme palvelijaa katsoivat hänen puoleensa.
33. Hän sanoi: „syöskäät hän ulos!" Ja he syöksivät hänet ulos; ja seinä ja hevoset priiskoitettiin hänen verellänsä, ja hän tallattiin maahan.
34. Ja Jehu meni sisälle; ja kun hän oli syönyt ja juonut, sanoi hän: „korjatkaat kuitenkin se kirottu ja haudatkaat hän; sillä hän on kuninkaan tytär." 1 Kun. 16:31.
35. Ja he menivät häntä hautaamaan; vaan eivät löytäneet hänestä muuta kuin pääkallon ja jalat ja paljaat kämmenet.
36. Ja he tulivat jälleen ja sanoivat hänelle sen. Hän sanoi: „tämä on nyt se, minkä Herra puhui palvelijansa Elijan, Tisbiläisen, kautta ja sanoi: ‚Jisreelin pellolla koirat syövät Isebelin lihan; 1 Kun. 21:23.
37. ja Isebelin raato on oleva niinkuin loka kedolla, Jisreelin pellolla, ettei voida sanoa: tämä on Isebel.'"

10 Luku.

Jehu surmauttaa Ahabin 70 poikaa ja Ahasian 42 veljeä. Hän hävittää myös Baalin papit. Jehun kuolema.

Ja Ahabilla oli seitsemänkymmentä poikaa Samariassa. Ja Jehu kirjoitti kirjeitä ja lähetti Samariaan Jisreelin päämiehille ja vanhimmille ja Ahabin lasten hoitajille, näin:
2. „Kun tämä kirje tulee teille, joiden hallussa herranne pojat ovat, ja joiden hallussa vaunut, hevoset, vahva kaupunki ja sota-aseet ovat,
3. niin valitkaat herranne pojista paras ja kelvollisin, ja asettakaat hänet isänsä istuimelle, ja sotikaat herranne huoneen puolesta."
4. Mutta he pelkäsivät sangen suuresti ja sanoivat: „katso, kaksi kuningasta eivät voineet seisoa hänen edessänsä; kuinka siis me seisoisimme?" 2 Kun. 9:24, 27.
5. Ja huoneenhaltija ja kaupungin päämies, ja vanhimmat ja lasten hoitajat lähettivät Jehulle tämän sanan: „me olemme sinun palvelijasi, me teemme kaikki mitä meille sanot; emme tee ketään kuninkaaksi; tee mitä sinulle kelpaa!"
6. Ja hän kirjoitti heille toisen kirjeen näin: „jos te olette minulle kuuliaiset, niin ottakaat herranne poikain päät ja tulkaat huomenna tähän aikaan minun tyköni Jisreeliin." Ja kuninkaan poikia, joita kaupungin ylimmäiset kasvattivat, oli seitsemänkymmentä miestä.
7. Kun he saivat kirjeen, ottivat he ne kuninkaan pojat ja tappoivat seitsemänkymmentä miestä, ja panivat niiden päät astioihin ja lähettivät ne hänelle Jisreeliin. Tuom. 9:5.
8. Ja sanansaattaja tuli ja ilmoitti hänelle, sanoen: „he ovat tuoneet kuninkaan poikain päät." Hän sanoi: „asettakaat ne kahteen roukkioon aamuun asti, kaupungin portin eteen."
9. Ja aamulla meni hän ulos, seisahtui ja sanoi kaikelle kansalle: „te olette oikeat; katso, minä olen liiton tehnyt herraani vastaan ja tappanut

hänen; mutta kuka siis nämät kaikki tappanut on?
10. Niin tietäkäät nyt, ettei yksikään Herran sana, jonka Herra on puhunut Ahabin huoneesta, ole turhaksi käynyt; ja Herra on tehnyt niinkuin hän puhunut oli palvelijansa Elijan kautta." 1 Kun. 21:19. 21 s.
11. Ja Jehu löi kaikki, jotka Ahabin huoneesta olivat jääneet Jisreelissä: kaikki hänen ylimmäisensä, ja hänen ystävänsä, ja hänen pappinsa, niin ettei hän yhtäkään heistä jättänyt.
12. Ja hän nousi ja matkusti Samariaan; ja tultuansa paimenten majalle, joka oli hänen tiessänsä,
13. kohtasi Jehu Ahasian, Juudan kuninkaan, veljet ja sanoi niille: ,,kutka te olette?" He vastasivat: ,,me olemme Ahasian veljet ja menemme tervehtimään kuninkaan ja kuningattaren poikia."
14. Ja hän sanoi: ,,ottakaat heitä elävinä kiinni!" Ja he ottivat heidät elävinä kiinni, ja tappoivat paimenten majan kaivolla kaksi miestä viidettäkymmentä; eikä hän heistä yhtään jättänyt.
15. Ja hän vaelsi siitä ja tapasi Jonadabin, Rekabin pojan, joka tuli häntä vastaan; ja hän tervehti häntä ja sanoi hänelle: ,,onko sinun sydämmesi vilpitön, niinkuin minun sydämmeni on sinun sydäntäsi kohtaan?" Jonadab vastasi: ,,on." ,,Jos niin on, niin ojenna kätesi tänne." Ja hän ojensi kätensä, ja Jehu antoi hänen nousta vaunuihin viereensä, Jer. 35:6.
16. ja sanoi: ,,tule minun kanssani katsomaan kiivauttani Herran puolesta!" Ja hän antoi hänen ajaa vaunuissansa.
17. Tultuansa Samariaan löi hän kaikki Ahabista jääneet Samariassa, siksi kuin hän heidät hävitti, Herran sanan mukaan, minkä hän Elijalle oli puhunut.
18. Ja Jehu kokosi kaiken kansan ja sanoi heille: ,,Ahab on vähän palvellut Baalia; Jehu tahtoo enemmän häntä palvella. 1 Kun. 16:31 s.
19. Sentähden kutsukaat kaikki Baalin profetat kokoon, kaikki hänen palvelijansa ja kaikki hänen pappinsa minun tyköni, niin ettei yksikään heistä jää! sillä minä teen suuren uhrin Baalille; ja joka jää pois, ei sen pidä elämän!" Mutta Jehu teki sen kavaluudessa, hävittääksensä Baalin palvelijat.
20. Ja Jehu sanoi: ,,pyhittäkäät Baalille juhlapäivä!" Ja he kuuluttivat sen.
21. Ja Jehu lähetti kaikkeen Israeliin, ja kaikki Baalin palvelijat tulivat, niin ettei yksikään heistä jäänyt tulematta; ja he tulivat sisälle Baalin huoneesen ja täyttivät Baalin huoneen äärestä ääreen.
22. Ja hän sanoi vaatehuoneen haltijalle: ,,kanna kaikki Baalin palvelijain vaatteet ulos!" Ja hän kantoi heille vaatteet ulos.
23. Ja Jehu meni Jonadabin, Rekabin pojan, kanssa Baalin huoneesen ja sanoi Baalin palvelijoille: ,,tutkistelkaat ja katsokaat, ettei tässä teidän seassanne ole joku Herran palvelija, vaan ainoastaan Baalin palvelijat."
24. Kun he tulivat sisälle tekemään teurasuhria ja poltto-uhria, asetti Jehu kahdeksankymmentä miestä ulos ja sanoi: ,,kuka teistä yhden niistä, jotka minä teidän käsiinne annan, päästää hengissä, hänen sielunsa pitää oleman sen sielun sijassa."
25. Kun he olivat uhranneet polttouhrin, sanoi Jehu vartijoille ja päämiehille: ,,menkäät sisälle ja lyökäät ne, niin ettei yksikään heistä pääse!" Ja he löivät heidät miekan terällä. Ja vartijat ja päämiehet heittivät heidät pois. Ja he menivät Baalin huoneen linnaan.
26. Ja he kantoivat ulos Baalin huoneen patsaat ja polttivat ne.
27. Ja he hävittivät Baalin patsaan; ja he kukistivat Baalin huoneen ja tekivät siitä makkihuoneita hamaan tähän päivään asti.
28. Niin muodoin Jehu hävitti Baalin Israelista.
29. Mutta Jehu ei lakannut Jerobeamin, Nebatin pojan, synneistä, joka oli saattanut Israelin syntiä tekemään kultaisilla vasikoilla Betelissä ja Danissa. 1 Kun. 12:28 s.
30. Ja Herra sanoi Jehulle: ,,koska olet hyvästi toimittanut mitä minulle kelpasi, ja koska teit Ahabin huonetta vastaan kaiken sen, mikä minun sydämmessäni oli, niin pitää sinun poikasi istuman Israelin istuimella neljänteen polveen asti." 2 Kun. 15:12.
31. Mutta Jehu ei kuitenkaan pitänyt huolta siitä, että hän olisi Herran, Israelin Jumalan, laissa vaeltanut kaikesta sydämmestänsä; sillä ei hän lakannut Jerobeamin synneistä, joka Israelin oli saattanut syntiä tekemään.
32. Siihen aikaan rupesi Herra Israelista lohkaisemaan; ja Hasael löi heidät kaikissa Israelin rajoissa, 1 Kun. 19:17. 2 Kun. 8:12.
33. hamasta Jordanista auringon

nousuun päin, kaiken Gileadin, Gadilaisten, Rubenilaisten ja Manasselaisten maan, hamasta Aroerista, joka on Arnon joen varsilla, sekä Gileadin että Basanin.
34. Mitä enempää Jehusta on sanottavaa, ja kaikista hänen töistänsä, ja kaikesta hänen voimastansa, eikö siitä ole kirjoitettu Israelin kuningasten aikakirjassa? 2 Aik. 22:8.
35. Ja Jehu nukkui isäinsä kanssa ja haudattiin Samariaan. Ja Joahas, hänen poikansa, tuli kuninkaaksi hänen sijaansa.
36. Ja aika, minkä Jehu Israelia hallitsi Samariassa, oli kahdeksan ajastaikaa kolmattakymmentä.

11 Luku.

Atalian hirmuvalta ja kuolema. Liitto tehdään Jumalan, kuninkaan ja kansan välillä.

Kun Atalia, Ahasian äiti, näki poikansa kuolleeksi, nousi hän ja hukutti kaiken kuninkaallisen siemenen. 2 Aik. 22:10 s
2. Mutta Joseba, kuningas Joramin tytär, Ahasian sisar, otti Joaksen, Ahasian pojan, ja vei hänet salaisesti pois tapettavain kuninkaan lasten seasta, hänet ja hänen imettäjänsä, makuuhuoneesen; ja he kätkivät hänet Atalialta, niin ettei hän tapettu.
3. Sitten oli hän kätkettynä Herran huoneessa imettäjänsä kanssa kuusi ajastaikaa. Ja Atalia hallitsi maata.
4. Seitsemäntenä ajastaikana lähetti Jojada ja antoi tuoda henkivartijain sadanpäämiehet, ja otti heidät tykönsä Herran huoneesen, ja teki liiton heidän kanssansa, ja vannotti heitä Herran huoneessa, ja näytti heille kuninkaan pojan. 1 Aik. 23:1 s.
5. Ja hän käski heitä ja sanoi: „näin tulee teidän tehdä: kolmas osa teistä, joiden vuoro on sabbattina, olkoon kuninkaan vartijana;
6. ja kolmas osa olkoon Surin portilla, ja kolmas osa olkoon sillä portilla, joka on vartijain takana; ja vartijoitkaat huonetta päällekarkaamisesta.
7. Mutta ne kaksi muuta osaa teistä, kaikki, jotka sabbattina vapaaksi pääsevät, vartijoitkoot kuningasta Herran huoneessa.
8. Ja olkaat kuninkaan ympärillä, ja jokaisella olkoon ase kädessänsä; ja joka tunkee rivien keskelle, se on tapettava; ja olkaat kuninkaan tykönä hänen käydessänsä ulos ja sisälle.“
9. Ja sadanpäämiehet tekivät kaikki, mitä pappi Jojada oli käskenyt; ja he ottivat kaikki miehensä, sekä sabbattina tulevat, että sabbattina lähtevät, ja tulivat papin Jojadan tykö.
10. Ja pappi antoi päämiehille keihäät ja kilvet, jotka olivat olleet kuningas Davidin, ja olivat Herran huoneessa.
11. Ja vartijat seisoivat kuninkaan ympärillä, jokaisella ase kädessänsä, huoneen oikealta puolelta aina huoneen vasemmalle puolelle asti, lähitse alttaria ja huonetta.
12. Ja hän toi kuninkaan pojan edes ja pani kruunun hänen päähänsä, ja antoi hänelle todistuksen; ja he tekivät hänet kuninkaaksi ja voitelivat hänet; ja he löivät käsiänsä yhteen ja sanoivat: „eläköön kuningas!“
5 Moos. 17:18 s. 1 Sam. 10:24. 1 Kun. 1:25, 39.
13. Ja kun Atalia kuuli vartijain ja kansan huudon, meni hän sisälle kansan luo Herran huoneesen.
14. Ja hän näki, katso, kuningas seisoi korkealla paikalla, niinkuin tapa oli, ja päämiehet ja vaskitorvet kuninkaan vieressä; ja kaikki maan kansa oli iloissansa, ja soittivat vaskitorvilla. Ja Atalia repäisi vaatteensa ja huusi: „petos! petos!“
15. Mutta pappi Jojada käski sadanpäämiehiä, jotka olivat asetetut joukon päälliköiksi, ja sanoi heille: „viekäät hän ulos rivien lävitse, ja jos joku seuraa häntä, se surmattakoon miekalla!“ Sillä pappi oli sanonut: „älköön häntä tapettako Herran huoneessa.“
16. Ja he laskivat kätensä hänen päällensä, ja hän meni, hevosten läpikäytävän tietä, kuninkaan huoneesen; ja hän tapettiin siellä.
17. Ja Jojada teki liiton Herran ja kuninkaan ja kansan välillä, että he olisivat Herran kansa; niin myös kuninkaan ja kansan välillä.
18. Sitten meni kaikki maan kansa Baalin huoneesen, ja kukistivat sen; hänen alttarinsa, ja hänen kuvansa rikkoivat he peräti, ja Mattanin, Baalin papin, tappoivat he alttarin edessä. Ja pappi asetti virkamiehiä Herran huoneesen. 2 Aik. 23:18.
19. Ja hän otti sadanpäämiehet ja henkivartijat ja kaiken maan kansan, ja he johdattivat kuninkaan alas Herran huoneesta, ja tulivat vartijain portin tietä kuninkaan huoneesen. Ja hän istuutui kuninkaan istuimelle.
20. Ja kaikki maan kansa oli iloissansa; ja kaupunki oli alallansa. Ja Atalian olivat he tappaneet miekalla kuninkaan huoneessa.
21. Ja Joas oli seitsemän ajastaikainen tullessansa kuninkaaksi.

12 Luku.

Joas hallitsee Jerusalemissa.

Seitsemäntenä Jehun vuonna tuli Joas kuninkaaksi, ja hallitsi neljäkymmentä ajastaikaa Jerusalemissa. Hänen äitinsä nimi oli Sibea Bersabasta. 2 Aik. 24:1 s.

2. Ja Joas teki mitä oikein oli Herran edessä kaiken aikaa, niinkauan kuin pappi Jojada opetti häntä. 2 Aik. 22:11. 24:17 s.

3. Uhrikukkuloita ei kuitenkaan hävitetty; kansa uhrasi vielä ja teki suitsutusta kukkuloilla. 1 Kun. 15:14. 2 Kun. 14:3 s.

4. Ja Joas sanoi papille: ,,kaikki pyhitetyt rahat, jotka tuodaan Herran huoneesen, nimittäin: raha jokaiselta henkilukuun lasketulta, raha hengiltä arvion mukaan, raha, minkä kukin uhraa vapaasta sydämmestä, — ne kannettakoot Herran huoneesen. 2 Moos. 30:13, 15. 3 Moos. 27:2 s. 2 Kun. 22:4.

5. Ottakoot papit ne itsellensä, kukin tuttavaltansa; niillä pitää heidän parantaman sen, mikä rauvennut on Herran huoneessa, kussa ikänä he löytävät rauvenneen paikan.“ 2 Aik. 24:7.

6. Mutta kolmanteen kolmattakymmentä kuningas Joaksen vuoteen asti eivät olleet papit parantaneet sitä, mikä Herran huoneessa oli rauvennut.

7. Niin kuningas Joas kutsui papin Jojadan ja muut papit ja sanoi heille: ,,miksette paranna sitä, mikä huoneessa rauvennut on? Ja nyt ette saa ottaa niitä rahoja kukin tuttavaltanne; vaan pankaat se siihen, mikä rauvennut on huoneessa.“

8. Ja papit suostuivat, etteivät ottaisi rahaa kansalta, eivätkä myöskään parantaisi sitä, mikä rauvennut oli huoneessa.

9. Ja pappi Jojada otti arkun ja lävisti läven kanteen ja pani sen oikialle puolelle alttaria, josta käydään Herran huoneesen; ja papit, jotka vartijoitsivat ovea, panivat sinne kaikki ne rahat, jotka tuotiin Herran huoneesen.

10. Kun he näkivät paljon rahaa olevan arkussa, tuli kuninkaan kirjoittaja ja ylimmäinen pappi ylös, ja sitoivat yhteen ja lukivat rahan, mikä Herran huoneesta löydettiin.

11. Ja he antoivat punnitun rahan niitten käteen, jotka olivat asetetut teettäjiksi Herran huoneesen; ja he antoivat sen puusepille ja rakentajille, jotka työtä tekivät Herran huoneessa,

12. ja muuraajille, ja kivenhakkaajille, ja hirsien ja vuoltujen kivien ostajille, parantaaksensa mitä rauvennut oli Herran huoneessa, ja kaikkiin, mitä huoneen parannukseen tarvittiin.

13. Ei kuitenkaan tehty hopea-astioita, veitsiä, maljoja, torvia, eikä mitään kultaista tahi hopeaista esinettä Herran huoneesen niistä rahoista, jotka Herran huoneesen tuodut olivat; 1 Kun. 7:50. 2 Aik. 24:14.

14. vaan ne annettiin niille, jotka työtä tekivät, ja he paransivat niillä Herran huoneen.

15. Ja niiltä miehiltä ei vaadittu tilintekoa, joiden käsiin raha annettiin, työväelle annettavaksi; sillä he toimittivat tehtävänsä uskollisesti.

16. Rikosuhrin ja synti-uhrin rahoja ei tuotu Herran huoneesen; ne olivat pappein. 3 Moos. 5:15 s. 7:7. 4 Moos. 5:9 s.

17. Siihen aikaan matkusti Hasael, Syrian kuningas, ja soti Gatia vastaan, ja voitti sen. Ja Hasael kääntyi menemään ylös Jerusalemiin. 2 Kun. 8:12.

18. Niin otti Joas, Juudan kuningas, kaikki pyhitetyt lahjat, jotka hänen esi-isänsä Josafat, Joram ja Ahasia, Juudan kuninkaat, olivat pyhittäneet, ja ne, jotka hän itse pyhittänyt oli, ja kaiken kullan, joka löydettiin Herran huoneen tavaroista ja kuninkaan huoneesta, ja lähetti Hasaelille, Syrian kuninkaalle; ja hän meni Jerusalemista pois. 1 Kun. 15:18 s. 2 Kun. 16:8. 18:15.

19. Mitä muuta on Joaksesta sanottavaa, ja kaikista hänen töistänsä, katso, se on kirjoitettu Juudan kuningasten aikakirjassa. 2 Kun. 14:15. 2 Aik. 24:1 s. 25:17.

20. Ja hänen palvelijansa nousivat ja tekivät liiton, ja löivät Joaksen kuoliaaksi Millon huoneessa, josta mennään alas Sillaan. 2 Kun. 14:5. 2 Aik. 24:25.

21. Josakar, Simeatin poika, ja Josabad, Somerin poika, hänen palvelijansa, löivät hänet kuoliaaksi. Ja hän haudattiin isäinsä kanssa Davidin kaupunkiin. Ja Amasia, hänen poikansa, tuli kuninkaaksi hänen sijaansa.

13 Luku.

Joahaksen ja Joaksen hallitus Israelissa. Elisan sairaus ja kuolema.

Joaksen, Ahasian pojan, Juudan kuninkaan, kolmantena vuonna kolmattakymmentä tuli Joahas, Jehun poika, Israelin kuninkaaksi Samariassa; ja hän hallitsi seitsemäntoistakymmentä ajastaikaa. 2 Kun. 10:35.

2. Ja hän teki pahaa Herran edessä, ja vaelsi Jerobeamin, Nebatin pojan, synneissä, joka Israelin saattoi syntiä tekemään, eikä poikennut siitä. 1 Kun. 12:28 s.

3. Ja Herran viha syttyi Israelia vastaan, ja Hän antoi heidät Hasaelin, Syrian kuninkaan, ja Benhadadin, Hasaelin pojan, käsiin, niinkauan kuin he elivät. Tuom. 2:14. 1 Kun. 19:15. 2 Kun. 8:12 s. 10:32 s.

4. Ja Joahas rukoili Herraa, ja Herra kuuli häntä; sillä hän näki Israelin ahdistuksen, kuinka Syrian kuningas ahdisti heitä.

5. Ja Herra antoi Israelille pelastajan, ja he pääsivät Syrialaisten käsistä, ja Israelin lapset asuivat majoissansa niinkuin ennenkin.

6. Kuitenkaan eivät he luopuneet Jerobeamin huoneen synneistä, joka Israelin saattoi syntiä tekemään, vaan he vaelsivat niissä; ja Astarten kuvakin jäi seisomaan Samariassa. 1 Kun. 16:33.

7. Mutta Joahaksen kansasta ei enempää jäänyt, kuin viisikymmentä hevosmiestä, ja kymmenen vaunua, ja kymmenen tuhatta jalkamiestä; sillä Syrian kuningas oli heidät hukuttanut ja tehnyt tomuksi, niinkuin riihtä tapettaissa.

8. Mitä muuta on Joahaksesta sanottavaa ja kaikista hänen töistänsä ja hänen voimastansa, eikö siitä ole kirjoitettu Israelin kuningasten aikakirjassa?

9. Ja Joahas nukkui isäinsä kanssa, ja he hautasivat hänet Samariaan; ja hänen poikansa Joas tuli kuninkaaksi hänen sijaansa.

10. Joaksen, Juudan kuninkaan, seitsemäntenä vuonna neljättäkymmentä tuli Joas, Joahaksen poika, Israelin kuninkaaksi Samariassa; hän hallitsi kuusitoistakymmentä ajastaikaa.

11. Ja hän teki pahaa Herran edessä, eikä luopunut Jerobeamin, Nebatin pojan, synneistä, joka Israelin saattoi syntiä tekemään; vaan hän vaelsi niissä. 1 Kun. 12:28 s.

12. Mitä muuta on Joaksesta sanottavaa, ja mitä hän tehnyt on, ja hänen voimastansa, kuinka hän Amasian, Juudan kuninkaan, kanssa sotinut on, eikö siitä ole kirjoitettu Israelin kuningasten aikakirjassa? 2 Kun. 14:8 s. 15 s. 2 Aik. 25:17 s.

13. Ja Joas nukkui isäinsä kanssa, ja Jerobeam istuutui hänen istuimellensa. Ja Joas haudattiin Samariaan Israelin kuningasten oheen.

14. Ja Elisa sairasti kuolintautiansa. Ja Joas, Israelin kuningas, tuli hänen tykönsä ja itki hänen edessänsä ja sanoi: „minun isäni, minun isäni, Israelin vaunut ja hänen ratsasmiehensä!" 2 Kun. 2:12.

15. Elisa sanoi hänelle: „ota joutsi ja nuolet!" Ja hän otti joutsen ja nuolet.

16. Ja hän sanoi Israelin kuninkaalle: „jännitä joutsi kädelläsi!" Ja hän jännitti kädellänsä. Ja Elisa laski kätensä kuninkaan kätten päälle.

17. Ja hän sanoi: „avaa akkuna itään päin!" ja hän avasi sen. Ja Elisa sanoi: „ammu!" ja hän ampui. Hän sanoi: „Herran pelastus-nuoli, pelastuksen nuoli Syrialaisia vastaan! ja sinun pitää lyömän Syrialaiset Afekissa, siksi kuin he ovat lopetetut!"

18. Ja hän sanoi: „ota nuolet!" ja hän otti. Ja hän sanoi Israelin kuninkaalle: „lyö maahan!" ja hän löi kolmasti ja sitten lakkasi.

19. Ja Jumalan mies närkästyi häneen ja sanoi: „jos sinä olisit lyönyt viidesti tahi kuudesti, niin sinä olisit lyönyt Syrialaiset, siksi kuin he olisivat lopetetut, mutta nyt sinä lyöt heidät kolmasti."

20. Ja Elisa kuoli, ja he hautasivat hänet. Ja Moabilaisten sotajoukko tuli maahan sinä vuonna.

21. Ja tapahtui, että he hautasivat yhtä miestä, ja kun he saivat nähdä sotajoukon, heittivät he miehen Elisan hautaan; ja kun hän sinne tuli ja sattui Elisan luihin, tuli hän eläväksi ja nousi jaloillensa. Syr. 48:14 s.

22. Ja Hasael, Syrian kuningas, oli ahdistanut Israelia, niinkauan kun Joahas eli.

23. Mutta Herra teki armon heidän kanssansa, ja armahti heitä, ja käänsi itsensä heidän puoleensa, liittonsa tähden Abrahamin, Isaakin ja Jaakobin kanssa, eikä tahtonut kadottaa heitä, eikä heittänyt heitä pois kasvojensa edestä tähän asti. 1 Moos. 17:7 s. 2 Moos. 2:24. 3 Moos. 26:42.

24. Ja Hasael, Syrian kuningas, kuoli, ja hänen poikansa Benhadad tuli kuninkaaksi hänen sijaansa.

25. Ja Joas, Joahaksen poika, otti ne kaupungit Benhadadilta, Hasaelin pojalta, takaisin, jotka hän hänen isältänsä Joahakselta sodassa ottanut oli. Joas löi hänet kolmasti, ja sai Israelin kaupungit jälleen.

14 Luku.

Amasia kuningas Juudassa. Israelin kuningas Joas voittaa Jerusalemin. Asaria kuningas Juudassa. Jerobeam kuningas Israelissa.

Toisena Joaksen, Joahaksen pojan, Israelin kuninkaan, vuonna tuli

Amasia, Joaksen, Juudan kuninkaan, poika, kuninkaaksi. 2 Kun. 12:21. 2 Aik. 25:1 s.
2. Hän oli viiden ajastajan vanha kolmattakymmentä, kun hän tuli kuninkaaksi, ja hallitsi yhdeksän ajastaikaa kolmattakymmentä Jerusalemissa. Hänen äitinsä nimi oli Joaddan Jerusalemista.
3. Ja hän teki mitä Herralle hyvin kelpasi, ei kuitenkaan niinkuin hänen isänsä David; kaikissa hän teki niinkuin hänen isänsä Joas oli tehnyt. 2 Kun. 12:2 s.
4. Sillä uhrikukkuloita ei hävitetty, vaan kansa uhrasi vielä ja suitsutti kukkuloilla.
5. Ja kun valtakunta hänen kädessänsä vahvistui, löi hän palvelijansa, jotka olivat tappaneet kuninkaan, hänen isänsä. 2 Kun. 12:20 s.
6. Mutta tappajain lapsia ei hän surmannut, niinkuin kirjoitettu on Mooseksen lakikirjassa, jossa Herra käskenyt oli ja sanonut: Isäin ei pidä kuoleman lastensa tähden, eikä lasten pidä kuoleman isäinsä tähden, vaan jokaisen pitää kuoleman oman syntinsä tähden. 5 Moos. 24:16. Hes. 18:20.
7. Hän löi kymmenen tuhatta Edomilaista Suolalaaksossa, ja voitti taistelussa Selan kaupungin, ja pani sille nimeksi Jokteel tähän päivään asti.
8. Siihen aikaan lähetti Amasia sanansaattajat Joaksen, Joahaksen pojan, Jehun pojan, Israelin kuninkaan, tykö, ja käski hänelle sanoa: „tule ja katselkaamme toinen toistamme!“
9. Ja Joas, Israelin kuningas, lähetti Amasialle, Juudan kuninkaalle, ja antoi hänelle sanoa: „Orjantappurapensas, joka Libanonissa on, lähetti sedripuun tykö Libanoniin ja antoi hänelle sanoa: anna tyttäresi minun pojalleni vaimoksi! Mutta metsän eläimet kedolla Libanonissa juoksivat orjantappuran päälle ja tallasivat sen maahan. Tuom. 9:8 s.
10. Sinä olet lyönyt Edomilaiset, siitä paisuu sydämmesi; pidä se ylistys ja ole kotonasi! miksi etsit vahinkoa kaatuaksesi sekä itse että Juuda sinun kanssasi?“
11. Mutta Amasia ei kuullut häntä. Niin meni Joas, Israelin kuningas, ylös, ja he katselivat toinen toistansa, hän ja Amasia, Juudan kuningas, Betsemeksessä, joka Juudassa on.
12. Ja Israel löi Juudan, ja jokainen pakeni majoillensa.
13. Ja Joas, Israelin kuningas, otti Amasian, Juudan kuninkaan, Joaksen pojan, Ahasian pojanpojan, Betsemeksessä kiinni, ja tuli Jerusalemiin, ja kukisti Jerusalemin muurit Efraimin portista kulmaporttiin asti, neljäsataa kyynärää.
14. Ja hän otti kaiken kullan ja hopean ja kaikki astiat, jotka löydettiin Herran huoneesta ja kuninkaan huoneen tavaroista, ja hänen lapsensa pantiksi, ja palasi Samariaan.
15. Mitä vielä Joaksesta sanottavaa on, mitä hän on tehnyt, ja hänen väkevyydestänsä, ja kuinka hän Amasian, Juudan kuninkaan, kanssa soti, katso, se on kirjoitettu Israelin kuningasten aikakirjassa. 2 Kun. 13:12 s. 2 Aik. 25:17 s.
16. Ja Joas nukkui isäinsä kanssa ja haudattiin Samariassa, Israelin kuningasten oheen. Ja hänen poikansa Jerobeam tuli kuninkaaksi hänen sijaansa.
17. Ja Amasia, Joaksen, Juudan kuninkaan, poika, eli Joaksen, Joahaksen, Israelin kuninkaan, pojan kuoleman jälkeen viisitoistakymmentä ajastaikaa.
18. Mitä enempää Amasiasta on sanottavaa, katso, se on kirjoitettu Juudan kuningasten aikakirjassa.
19. Ja he tekivät liiton häntä vastaan Jerusalemissa, ja hän pakeni Lakikseen; mutta he lähettivät hänen peräänsä Lakikseen, ja tappoivat hänet siellä. 2 Aik. 25:27
20. Ja he veivät hänet sieltä hevosilla pois, ja hän haudattiin Jerusalemissa isäinsä oheen Davidin kaupungissa.
21. Ja koko Juudan kansa otti Asarian, joka oli kuudentoista ajastajan vanha, ja teki hänet kuninkaaksi isänsä Amasian sijaan. 2 Kun. 15:1 s. 2 Aik. 26:1 s.
22. Hän rakensi Elatin ja saattoi sen jälleen Juudan alle, sittenkuin kuningas isäinsä kanssa nukkunut oli.
23. Amasian, Joaksen pojan, Juudan kuninkaan, viidentenä vuonna toistakymmentä tuli Jerobeam, Joaksen poika, Israelin kuninkaaksi, ja hallitsi Samariassa yhden ajastajan viidettäkymmentä.
24. Ja hän teki pahaa Herran edessä, eikä lakannut Jerobeamin, Nebatin pojan, synneistä, joka Israelin saattoi syntiä tekemään. 1 Kun. 12:28 s.
25. Hän otti Israelin maan alueet takaisin, Hamatin tiestä hamaan kedon mereen asti, Herran, Israelin Jumalan, sanan mukaan, jonka hän oli sanonut palvelijansa profetan Joonan, Amitain pojan, kautta, joka oli Gat-Heferistä. Jon. 1:1. Matt. 12:39.
26. Sillä Herra näki, että Israelin kurjuus oli sangen suuri; mennyttä oli-

vat sekä suuret että pienet, eikä auttajata Israelissa. 5 Moos. 32:36. 1 Kun. 14:10.
27. Ja Herra ei ollut sanonut tahtovansa pyyhkiä Israelin nimeä taivaan alta pois; vaan hän auttoi heitä Jerobeamin, Joaksen pojan, kautta.
28. Mitä enempää Jerobeamista sanottavaa on, ja kaikista hänen töistänsä, ja hänen väkevyydestänsä, kuinka hän on sotinut, ja kuinka hän otti Damaskon jälleen ja Juudan Hamatin Israelille, — katso, se on kirjoitettu Israelin kuningasten aikakirjassa.
29. Ja Jerobeam nukkui isäinsä, Israelin kuningasten, kanssa; ja hänen poikansa Sakaria tuli kuninkaaksi hänen sijaansa.

15 Luku.

Asaria, eli Ussija, kuningas Juudassa. Sakaria, Sallum, Menahem, Pekaja ja Pekah Israelissa. Jotam kuningas Juudassa.

Jerobeamin, Israelin kuninkaan, seitsemäntenä vuonna kolmattakymmentä tuli Asaria, Amasian, Juudan kuninkaan, poika kuninkaaksi. 2 Kun. 14:21. 2 Aik 26:1 s.
2. Kuudentoista ajastaikainen oli hän tullessansa kuninkaaksi; ja hän hallitsi kaksi vuotta kuudettakymmentä Jerusalemissa. Hänen äitinsä nimi oli Jekolia Jerusalemista.
3. Ja hän teki mitä Herralle hyvin kelpasi, aivan niinkuin hänen isänsä Amasia tehnyt oli.
4. Kuitenkaan he eivät luopuneet uhri-kukkuloista; sillä kansa uhrasi ja suitsutti vielä kukkuloilla.
5. Ja Herra vaivasi kuningasta, niin että hän oli spitalitaudissa kuolinpäiväänsä asti, ja asui sairashuoneessa. Mutta Jotam, kuninkaan poika, hallitsi huoneen ja tuomitsi kansaa maassa. 3 Moos. 13:46.
6. Mitä enempää Asariasta sanomista on, ja kaikista, mitä hän on tehnyt, eikö siitä ole kirjoitettu Juudan kuningasten aikakirjassa?
7. Ja Asaria nukkui isäinsä kanssa ja haudattiin isäinsä tykö Davidin kaupunkiin; ja hänen poikansa Jotam tuli kuninkaaksi hänen sijaansa.
8. Asarian, Juudan kuninkaan, kahdeksantena vuonna neljättäkymmentä oli Sakaria, Jerobeamin poika, Israelin kuninkaana, kuusi kuukautta Samariassa.
9. Ja hän teki pahaa Herran edessä, niinkuin hänen isänsäkin tehneet olivat; hän ei luopunut Jerobeamin, Nebatin pojan, synneistä, joka Israelin saattoi syntiä tekemään.
10. Ja Sallum, Jabeksen poika, teki liiton häntä vastaan, ja löi hänet kansan edessä, ja tappoi hänet. Ja hän tuli kuninkaaksi hänen sijaansa
11. Mitä muuta Sakariasta on sanottavaa, katso, se on kirjoitettu Israelin kuningasten aikakirjassa.
12. Tämä on se Herran sana, jonka hän oli Jehulle puhunut, sanoen: „sinun poikasi saavat istua Israelin istuimella neljänteen polveen asti." Ja niin se tapahtui. 2 Kun 10:30.
13. Ussijan, Juudan kuninkaan, yhdeksäntenä vuonna neljättäkymmentä tuli Sallum, Jabeksen poika, kuninkaaksi, ja hallitsi kuukauden Samariassa.
14. Sillä Menahem, Gadin poika, meni ylös Tirsasta ja tuli Samariaan, ja löi Sallumin, Jabeksen pojan, Samariassa, tappoi hänet ja tuli kuninkaaksi hänen sijaansa.
15. Mitä enempää Sallumista sanomista on, ja hänen liitostansa, jonka hän teki, katso, se on kirjoitettu Israelin kuningasten aikakirjassa.
16. Silloin löi Menahem Tifsan ja kaikki, jotka siellä olivat, ja löi heidän alueensa Tirsasta lähtien, koska eivät tahtoneet päästää häntä sisälle; ja kaikki heidän raskaat vaimonsa halkaisi hän 2 Kun. 8:12.
17. Asarian, Juudan kuninkaan, yhdeksäntenä vuonna neljättäkymmentä tuli Menahem, Gadin poika, Israelin kuninkaaksi ja hallitsi kymmenen vuotta Samariassa,
18. Ja hän teki pahaa Herran edessä, eikä luopunut elinaikanansa Jerobeamin, Nebatin pojan, synneistä, joka Israelin saattoi syntiä tekemään. 1 Kun. 12:28 s. 2 Kun. 13:2.
19. Ja Ful, Assyrian kuningas, tuli maahan; ja Menahem antoi Fulille tuhannen talenttia hopeaa, että hän olisi hänelle avullinen vahvistamaan valtaa hänen käteensä. 1 Aik. 5:26.
20. Ja Menahem pani hopeaveron varallisille Israelissa, että kukin heistä antaisi viisikymmentä hopea-sikliä Assyrian kuninkaalle. Niin meni Assyrian kuningas kotia jälleen eikä jäänyt maahan.
21. Mitä muuta on Menahemista sanomista, ja kaikista, mitä hän tehnyt on, katso, se on kirjoitettu Israelin kuningasten aikakirjassa.
22. Ja Menahem nukkui isäinsä kanssa; ja Pekaja, hänen poikansa, tuli kuninkaaksi hänen sijaansa.
23. Viidentenäkymmenentenä Asarian, Juudan kuninkaan, vuonna tuli Pekaja, Menahemin poika, Israelin kuninkaaksi ja hallitsi kaksi vuotta Samariassa.

24. Ja hän teki pahaa Herran edessä; ei hän luopunut Jerobeamin, Nebatin pojan, synneistä, joka Israelin saattoi syntiä tekemään.
25. Ja Pekah, Remalian poika, hänen sodan-päämiehensä, teki liiton häntä vastaan ja löi hänet kuninkaan huoneen linnassa, Samariassa, Argobin ja Arien kanssa; ja hänen kanssansa oli viisikymmentä miestä Gileadin lapsista. Ja hän tappoi hänet ja tuli kuninkaaksi hänen sijaansa.
26. Mitä enempää Pekajasta sanomista on, ja kaikista hänen töistänsä, katso, se on kirjoitettu Israelin kuningasten aikakirjassa.
27. Asarian, Juudan kuninkaan, toisena vuonna kuudettakymmentä tuli Pekah, Remalian poika, Israelin kuninkaaksi, ja hallitsi Samariassa kaksikymmentä vuotta.
28. Ja hän teki pahaa Herran edessä; ei hän luopunut Jerobeamin, Nebatin pojan, synneistä, joka Israelin saattoi syntiä tekemään.
29. Pekahin, Israelin kuninkaan, aikana tuli Tiglat Pileser, Assyrian kuningas, ja otti Ijonin, Abel-Bet-Maekan, Janohan, Kedeksen, Hasorin, Gileadin, Galilean ja kaiken Naftalin maan, ja vei asukkaat Assyriaan.
30. Ja Hosea, Elan poika, teki liiton Pekahia, Remalian poikaa, vastaan ja löi hänet kuoliaaksi. Ja hän tuli kuninkaaksi hänen sijaansa kahtenakymmenentenä Jotamin, Ussijan pojan, vuonna.
31. Mitä enempää Pekahista sanomista on, ja kaikista hänen töistänsä, katso, se on kirjoitettu Israelin kuningasten aikakirjassa. 2 Aik. 28:6.
32. Toisena Pekahin, Remalian pojan, Israelin kuninkaan, vuonna tuli Jotam, Ussijan, Juudan kuninkaan, poika kuninkaaksi. 2 Aik. 27:1 s.
33. Hän oli viiden ajastaikainen kolmattakymmentä tullessansa kuninkaaksi, ja hallitsi kuusitoista ajastaikaa Jerusalemissa; hänen äitinsä nimi oli Jerusa Sadokin tytär.
34. Ja hän teki mitä Herralle hyvin kelpasi; hän teki kaiken sen mukaan, kuin hänen isänsä Ussija tehnyt oli.
35. Uhrikukkuloista ei kuitenkaan luovuttu; kansa uhrasi ja suitsutti vielä kukkuloilla. Hän rakensi Herran huoneen ylimmäisen portin.
36. Mitä muuta Jotamista sanottavaa on, ja kaikista hänen teoistansa; eikö siitä ole kirjoitettu Juudan kuningasten aikakirjassa?
37. Siihen aikaan rupesi Herra lähettämään Juudaa vastaan Resinin, Syrian kuninkaan, ja Pekahin, Remalian pojan. 2 Kun. 16:5. Jes. 7:1.
38. Ja Jotam nukkui isäinsä kanssa ja haudattiin isäinsä tykö, isänsä Davidin kaupunkiin; ja Ahas, hänen poikansa, tuli kuninkaaksi hänen sijaansa.

16 Luku.

Ahas kuningas Juudassa. Resinin ja Pekahin sotaretki Jerusalemia vastaan.

Pekahin, Remalian pojan, seitsemäntenä vuonna toistakymmentä tuli Ahas, Jotamin, Juudan kuninkaan, poika, kuninkaaksi. 2 Aik. 28:1 s.
2. Kahdenkymmenen ajastaikainen oli Ahas tullessansa kuninkaaksi, ja hän hallitsi kuusitoista ajastaikaa Jerusalemissa. Hän ei tehnyt sitä, mikä kelpasi Herralle, hänen Jumalallensa, niinkuin David, hänen isänsä.
3. Sillä hän vaelsi Israelin kuningasten tiellä, ja hän käytti myös poikansa tulen lävitse pakanain kauhistuksen mukaan, jotka Herra Israelin lasten edestä oli ajanut ulos. 3 Moos. 18:21. 5 Moos. 18:10. 2 Kun. 8:18.
4. Hän uhrasi ja suitsutti korkeuksilla ja kukkuloilla, ja kaikkein viherjäisten puiden alla.
5. Siihen aikaan läksivät Resin, Syrian kuningas, ja Pekah, Remalian poika, Israelin kuningas, Jerusalemiin sotimaan; ja he piirittivät Ahaksen, mutta eivät voittaneet häntä. 2 Kun. 15:37. Jes. 7:1.
6. Samaan aikaan saattoi Resin, Syrian kuningas, Syrialaisille Elatin jälleen ja ajoi Juudalaiset Elatista ulos; ja Syrialaiset tulivat Elatiin ja asuivat siinä tähän päivään asti. 1 Kun. 9:26. 2 Kun. 14:22.
7. Ja Ahas lähetti sanansaattajat Tiglat Pileserin, Assyrian kuninkaan, tykö ja käski hänelle sanoa: ,,minä olen sinun palvelijasi ja poikasi; tule tänne ja vapahda minua Syrian kuninkaan kädestä ja Israelin kuninkaan kädestä, jotka ovat nousneet minua vastaan.“
8. Ja Ahas otti kultaa ja hopeaa, jonka hän löysi Herran huoneesta ja kuninkaan huoneen tavaroista, ja lähetti Assyrian kuninkaalle lahjoja. 1 Kun. 15:18 s. 2 Kun. 12:18. 18:15.
9. Assyrian kuningas kuuli häntä ja meni ylös Damaskoon, ja voitti sen ja vei asukkaat Kiriin; ja hän löi Resinin kuoliaaksi. Am. 1:5.
10. Ja kuningas Ahas matkusti Tiglat Pileseriä, Assyrian kuningasta, vastaan Damaskoon. Ja kun hän näki Damaskossa alttarin, niin lähetti kuningas Ahas papille Urijalle alt-

tarin kuvan ja muodon, kuinka kaikki siinä oli tehty.
11. Ja pappi Urija rakensi alttarin ja teki aivan sen kuvan mukaan, jonka kuningas Ahas hänelle oli lähettänyt Damaskosta; näin teki Urija pappi ennenkuin kuningas Ahas tuli takaisin Damaskosta.
12. Ja kun kuningas tuli Damaskosta ja näki alttarin, lähestyi hän alttaria ja uhrasi sen päällä.
13. Ja hän sytytti poltto-uhrinsa ja ruoka-uhrinsa ja vuodatti juomauhrinsa; ja kiitos-uhrinsa veren, jonka hän uhrasi, priiskoitti hän alttarille. 2 Aik. 28:23.
14. Ja vaski-alttarin, joka Herran edessä seisoi, siirsi hän pois huoneen edestä, niin ettei se seisonut hänen alttarinsa ja Herran huoneen välillä; ja hän pani sen uuden alttarin pohjois-puolelle. 2 Aik. 4:1.
15. Ja kuningas Ahas käski Urijaa pappia, sanoen. „suurella alttarilla pitää sinun uhrata poltto-uhri aamusin ja ruoka-uhri ittasin, ja kuninkaan poltto-uhri ja hänen ruoka-uhrinsa, ja kaiken maan kansan poltto-uhri, sekä heidän ruoka-uhrinsa ja juoma-uhrinsa; ja kaiken polttouhrin veri ja kaikkein muiden uhrien veri priiskoita sen päälle. Mutta vaski-alttarista tahdon minä vielä ajatella.“
16. Urija pappi teki kaikki niinkuin kuningas Ahas hänelle käskenyt oli.
17. Ja kuningas Ahas särki istuinten laidat, ja siirsi kattilat niiden päältä; ja hän otti pois meren niistä vaskihärjistä, jotka sen alla olivat, ja pani sen kivipermannolle. 1 Kun. 7:27 s.
18. Ja sabbatin peitetyn läpikäytävän, jonka he huoneesen rakentaneet olivat, ja kuninkaan ulkonaisen sisällekäytävän muutti hän Herran huoneessa, Assyrian kuninkaan tähden.
19. Mitä vielä Ahaksesta sanomista on, ja mitä hän on tehnyt, eikö siitä ole kirjoitettu Juudan kuningasten aikakirjassa?
20. Ja Ahas nukkui isäinsä kanssa ja haudattiin isäinsä tykö Davidin kaupunkiin; ja Hiskija, hänen poikansa, tuli kuninkaaksi hänen sijaansa. 2 Kun. 18:1. 2 Aik. 28:27.

17 Luku.

Hosea kuningas Israelissa. Israelin valtakunnan häviö.

Ahaksen, Juudan kuninkaan, toisena vuonna toistakymmentä tuli Hosea, Elan poika, Israelin kuninkaaksi ja hallitsi Samariassa yhdeksän ajastaikaa.
2. Ja hän teki pahaa Herran edessä; ei kuitenkaan niin kuin ne Israelin kuninkaat, jotka hänen edellänsä olivat olleet.
3. Häntä vastaan nousi Salmaneser, Assyrian kuningas; ja Hosea tuli hänelle alamaiseksi, niin että hän antoi hänelle lahjoja.
4. Mutta kun Assyrian kuningas sai tietää Hosean tehneen liiton ja lähettäneen sanansaattajat Soolle, Egyptin kuninkaalle, eikä vuosittain lähettänyt Assyrian kuninkaalle veroa, niin antoi Assyrian kuningas ottaa hänet kiinni, ja pani hänet vankihuoneesen.
5. Ja Assyrian kuningas tuli koko maahan; ja hän tuli Samariaan, ja piiritti sitä kolme ajastaikaa. 2 Kun. 18:9 s.
6. Yhdeksännellä Hosean ajastajalla voitti Assyrian kuningas Samarian, ja vei Israelin Assyriaan; ja hän pani heidät asumaan Halaan sekä Haborin, Gosanin virran, seuduille, ja Mediläisten kaupunkeihin. 2 Kun. 18:10 s.
7. Ja tämä tapahtui, sentähden että Israelin lapset olivat syntiä tehneet Herraa, heidän Jumalaansa, vastaan, joka heidät Egyptin maalta johdatti Faraon, Egyptin kuninkaan, käsistä, ja koska he pelkäsivät vieraita jumalia, 3 Moos. 18:3.
8. ja vaelsivat pakanain säännöissä, jotka Herra oli ajanut Israelin lasten edestä ulos, ja Israelin kuningasten säännöissä, jotka he itse olivat tehneet. 1 Kun. 14:24. 2 Kun. 16:3.
9. Ja Israelin lapset harjoittivat Herran Jumalansa edessä tekojansa, jotka eivät hyviä olleet, ja rakensivat itsellensä uhrikukkuloita kaikissa kaupungeissansa, sekä vartija-linnoissa että vahvoissa kaupungeissa,
10. ja pystyttivät itsellensä patsaita ja Astarotin kuvia kaikilla korkeilla vuorilla, ja kaikkein viherjäisten puiden alla;
11. ja he suitsuttivat kaikilla kukkuloilla niinkuin pakanat, jotka Herra heidän edestänsä oli ajanut pois; ja he tekivät hirmuisia töitä, niin että vihoittivat Herran.
12. Ja he palvelivat epäjumalia, joista Herra heille oli sanonut: „älkäät tehkö senkaltaisia!“ 2 Moos. 20:2 s. 23:13.24. 5 Moos. 5:7 s.
13. Ja kun Herra varoitti Israelia ja Juudaa kaikkein profettain ja näkijäin kautta, ja antoi heille sanoa: „palaitkaat vääriltä teiltänne, ja pitäkäät minun käskyni ja sääntöni, kaiken sen lain jälkeen, jonka minä teidän isillenne käskenyt olen,

ja jonka teille palvelijaini profettain
kautta olen ilmoittanut, 1 Sam. 9:9.
Jer. 18:11. 25:5. 35:15.
14. niin he eivät totelleet, vaan olivat niskurit, niinkuin heidän esi-isänsäkin, jotka eivät uskoneet Herraa, heidän Jumalaansa. 2 Moos. 34:9. 5 Moos. 31:37. Mal. 3:6.
15. Ja he hylkäsivät hänen käskynsä ja hänen liittonsa, jonka hän heidän isäinsä kanssa tehnyt oli, ja hänen todistuksensa, jotka hän heille todisti, ja vaelsivat turhissa menoissansa, ja tekivät turhia, niinkuin pakanat heidän ympärillänsä, joista Herra oli kieltänyt, ettei heidän pitäisi tekemän niinkuin ne.
3 Moos. 18:3,24. Room. 1:21 s.
16. Ja he halveksivat kaikki Herran, heidän Jumalansa, käskyt, ja tekivät itsellensä valettuja kuvia, kaksi vasikkaa, ja tekivät Astarte-kuvan, ja kumarsivat koko taivaallista sotajoukkoa, ja palvelivat Baalia.
2 Moos. 32:4,8. 1 Kun. 12:28 s. 16:31 s.
17 Ja he käyttivät poikansa ja tyttärensä tulen lävitse, ja harjoittivat noituuksia ja velhouksia, ja möivät itsensä tekemään sitä, mikä paha oli Herran edessä, niin että vihoittivat Häntä. 3 Moos. 18.21. 20:3 s. 5 Moos. 18:10. 2 Kun. 16.3.
18. Sentähden vihastui Herra suuresti Israeliin, ja heitti heidät pois kasvojensa edestä, niin ettei yhtään heistä jäänyt, vaan Juudan sukukunta yksinänsä. 1 Kun. 14:15 s. Hos. 1:6.
19. Ei Juudakaan pitänyt Herran, Jumalansa käskyjä, vaan he vaelsivat Israelin tekemissä säännöissä.
2 Kun. 8:18.
20. Ja Herra hylkäsi kaiken Israelin siemenen, kuritti heitä ja antoi ryöstäjien käsiin, siksi kuin hän heidät heitti pois kasvojensa edestä.
21 Sillä Israel eroitti itsensä Davidin huoneesta, ja he olivat tehneet Jerobeamin, Nebatin pojan, kuninkaaksi Hän käänsi Israelin Herrasta pois, ja saattoi heidät suuresti syntiä tekemään. 1 Kun. 12:16,20,28 s.
22. Ja Israelin lapset vaelsivat kaikissa Jerobeamin tekemissä synneissä, eivätkä lakanneet niistä,
23. siksi kuin Herra heitti Israelin kasvojensa edestä pois, niinkuin hän ennen sanonut oli kaikkein palvelijainsa profettain kautta. Ja Israel vietiin pois omalta maaltansa Assyriaan tähän päivään asti. 5 Moos. 28:36 s., 63 s. Jer. 25:9. Am. 5:27
24 Ja Assyrian kuningas antoi tulla kansaa Babelista ja Kutasta, ja Avasta, ja Hamatista, ja Sefarvaimista, ja asetti heidät Samarian kaupunkeihin Israelin lasten sijaan; ja he omistivat Samarian, ja asuivat sen kaupungeissa.
25. Ja kun he niissä ensin rupesivat asumaan, eivätkä peljänneet Herraa, lähetti Herra heidän sekaansa jalopeuroja, jotka heitä surmasivat.
26. Ja ilmoitettiin Assyrian kuninkaalle, sanoen: ,,pakanat, jotka veit pois ja panit Samarian kaupunkeihin asumaan, eivät tiedä mitään maan Jumalan säännöistä; sentähden lähetti Hän jalopeurat heidän sekaansa, ja katso, ne surmaavat heitä, sentähden etteivät he mitään tiedä maan Jumalan säännöistä."
27. Silloin Assyrian kuningas käski ja sanoi: ,,viekäät sinne yksi niistä papeista, jotka sieltä olette vieneet pois! he menkööt sinne, ja asukoot siellä, että hän opettaisi heille sen Jumalan tavat."
28. Niin tuli yksi papeista, jotka oli viety pois Samariasta, ja asui Betelissä; ja hän opetti heitä, kuinka heidän piti pelkäämän Herraa.
29. Mutta jokainen kansa teki itsellensä eri jumalia, ja panivat ne kukkula-huoneisin, jotka Samarialaiset tehneet olivat, jokainen kansa omissa kaupungeissansa, jossa he asuivat.
30. Ja Babelin miehet tekivät Sukkot-Benotin, Kutan miehet tekivät Nergalin; Hematilaiset tekivät Asiman;
31. ja Avalaiset tekivät Nibhan ja Tartakin; Sefarvaimilaiset polttivat poikansa Adramelekille ja Anamelekille, Sefarvaimin epäjumalille.
32. Sen ohessa he pelkäsivät Herraa, ja tekivät itsellensä pappeja uhrikukkuloille kansan seasta; ja he uhrasivat heidän puolestansa kukkuloitten huoneissa. 1 Kun. 12:31.
33. He pelkäsivät Herraa ja palvelivat myöskin epäjumaliansa pakanain tavan mukaan, mistä he olivat tuodut.
34. Ja hamaan tähän päivään asti tekevät he tätä vanhan tavan mukaan. He eivät pelkää Herraa eivätkä pidä omia tapojansa ja sääntöjänsä, eivätkä tee lain ja käskyn jälkeen, jonka Herra sääsi Jaakobin lapsille, jolle hän antoi Israelin nimen.
1 Moos. 32:28, 35:10. 1 Kun. 18:31.
35. Ja Herra oli tehnyt heidän kanssansa liiton, ja käskenyt heitä, sanoen: ,,älkäät peljätkö muita jumalia, älkäätkä heitä kumartako, älkäät heitä palvelko, älkäätkä heille uhratko, 2 Moos. 23:13. Tuom. 6:10.
36. vaan Herraa, joka teidät Egyptin maalta toi ulos suurella voimal-

la ja ojennetulla käsivarrella, häntä peljätkäät, häntä rukoilkaat, ja hänelle uhratkaat,
37. ja pitäkäät ne säännöt ja oikeudet, se laki ja ne käskyt, jotka hän on teille kirjoittanut, että te kaikkena elinaikananne noudatatte niitä; ja älkäät peljätkö muita jumalia.
38. Älkäät unhottako sitä liittoa, jonka minä tein teidän kanssanne; ja älkäät peljätkö muita jumalia!
39. Mutta peljätkäät Herraa, teidän Jumalaanne; ja hän auttaa teitä kaikkien vihamiestenne käsistä."
40. Mutta eivät he kuulleet, vaan tekivät vanhan tapansa jälkeen.
41. Näin muodoin nämä pakanat pelkäsivät Herraa, ja palvelivat myös epäjumaliansa. Samoin tekevät heidän lapsensa ja lastensa lapset, kuin heidän isänsäkin tehneet olivat, hamaan tähän päivään asti.

18 Luku.

Hiskija kuningas Juudassa. Israelin vankeus kerrotaan. Sanheribin sotaretki Juudaa vastaan. Rabsaken pilkallinen puhe.

Kolmantena Hosean, Elan pojan, Israelin kuninkaan, ajastaikana, tuli Hiskija, Ahaksen poika, Juudan kuninkaaksi. 2 Kun. 16:20. 2 Aik. 28:27, 29:1 s.
2. Hän oli viidenkolmattakymmenen ajastaikainen tullessansa kuninkaaksi, ja hallitsi yhdeksän ajastaikaa kolmattakymmentä Jerusalemissa; hänen äitinsä nimi oli Abi Sakarian tytär.
3. Ja hän teki sitä, mikä otollinen oli Herran edessä, aivan niinkuin hänen isänsä David oli tehnyt.
4. Hän kukisti uhrikukkulat ja särki patsaat, ja hävitti Astarotin kuvat. Ja hän löi vaskikärmeen rikki, jonka Mooses tehnyt oli, sillä Israelin lapset suitsuttivat sille aina siihen päivään asti; ja se kutsuttiin Nehustan. 2 Moos. 34:13. 4 Moos. 21:9. 5 Moos. 7:5. 2 Aik. 31:1.
5. Hän turvasi Herraan, Israelin Jumalaan; ja ei ollut yksikään hänen kaltaisensa hänen jälkeensä, eikä hänen edellänsä kaikista Juudan kuninkaista. 2 Kun. 23:25.
6. Hän riippui Herrassa eikä luopunut hänestä, ja piti hänen käskynsä, jotka Herra Moosekselle oli käskenyt. 5 Moos. 10:20. 11:22 s. Ps. 119:51, 102.
7. Ja Herra oli hänen kanssansa, ja kaikkialla, mihin hän meni, onnistui hän. Ja hän luopui Assyrian kuninkaasta, eikä palvellut häntä. Jos. 1:7. 1 Sam. 18:14. 2 Kun. 16:7 s.
8. Hän löi myös Filistealaiset Gasaan asti, ja valloitti heidän rajamaansa, sekä vartijatornit että vahvat kaupungit.
9. Ja tapahtui neljäntenä kuningas Hiskijan vuonna, se oli seitsemäs Hosean, Elan pojan, Israelin kuninkaan, vuosi, että Salmaneser, Assyrian kuningas, läksi Samariata vastaan ja piiritti sen 2 Kun. 17:5 s.
10. Ja hän voitti sen kolmen vuoden perästä. Kuudentena Hiskijan vuonna, — se on yhdeksäs Hosean, Israelin kuninkaan, vuosi, — voitettiin Samaria.
11. Ja Assyrian kuningas vei Israelin Assyriaan, ja pani heitä asumaan Halaan sekä Haborin, Gosanin virran, seuduille Mediläisten kaupunkeihin;
12. sentähden, etteivät olleet kuuliaiset Herran, heidän Jumalansa, äänelle, vaan rikkoivat hänen liittonsa ja kaikki, mitä Mooses, Herran palvelija, käskenyt oli; he eivät sitä totelleet eikä tehneet.
13. Neljäntenätoista kuningas Hiskijan vuonna läksi Sanherib, Assyrian kuningas, kaikkia Juudan vahvoja kaupunkeja vastaan ja voitti ne. 2 Aik. 32:1 s. Jes. 36:1 s. Syr. 48:20.
14. Ja Hiskija, Juudan kuningas, lähetti Lakikseen, Assyrian kuninkaan tykö, ja antoi hänelle sanoa: „minä olen rikkonut, mene minun tyköäni pois; mitä panet minun päälleni, sen minä kannan." Ja Assyrian kuningas pani Hiskijan, Juudan kuninkaan, päälle kolme sataa talenttia hopeaa ja kolmekymmentä talenttia kultaa.
15. Ja Hiskija antoi kaiken sen hopean, joka Herran huoneessa ja kuninkaan huoneen tavaroissa löytyi.
16. Siihen aikaan särki Hiskija kullan Herran temppelin ovista ja pielistä, jotka Hiskija, Juudan kuningas, oli antanut silata, ja antoi ne Assyrian kuninkaalle.
17. Ja Assyrian kuningas lähetti Tartanin, ja Rabsariksen ja Rabsaken Lakiksesta kuningas Hiskijan tykö suuren sota-väen kanssa Jerusalemiin; ja he nousivat ja menivät Jerusalemiin. Ja noustuansa ja tultuansa sinne, seisahtuivat he ylimmäisen lammikon vesijuoksun vieressä, tiellä vanuttajan pellolle. Jes. 7:3.
18. Ja he kutsuivat kuninkaan. Niin meni Eliakim, Hilkijan poika, huoneenhaltija, ulos heidän tykönsä, ja Sebna, kirjoittaja, ja Joah, Asafin poika, kansleri. Jes. 22:20 s.
19. Ja Rabsake sanoi heille: „sanokaat Hiskijalle: niin sanoo se suuri kuningas, Assyrian kuningas: mikä on se turva, johon sinä luotat?

20. Sinä sanot — vaan se on tyhjää puhetta — että sinulla on neuvoa ja voimaa sotiaksesi? Nyt, mihinkä sinä turvaat, koska olet minusta luopunut?
21. Katso, nyt sinä uskallat siihen särjettyyn ruokosauvaan, Egyptiin! jos joku nojaa siihen, niin se menee sisälle hänen käteensä ja pistää sen lävitse; sellainen on Farao, Egyptin kuningas, kaikille, jotka luottavat häneen. Hes. 29:6 s.
22. Jos taas sanotte minulle: ,,me uskallamme Herraan, meidän Jumalaamme", eikö hän ole se, jonka uhrikukkulat ja alttarit Hiskija on kukistanut, sanoen Juudalle ja Jerusalemille: tämän alttarin edessä, joka on Jerusalemissa, pitää teidän kumartaman? 2 Aik. 32:12 s.
23. Lyö siis nyt veto minun herrani, Assyrian kuninkaan, kanssa: minä annan sinulle kaksituhatta hevosta, jos sinä taidat antaa niitä, jotka niillä ratsastavat
24. Kuinka sinä taitaisitkaan ajaa takaisin yhden ainoan päämiehen, yhden minun herrani vähimmistä palvelijoista? Mutta sinä luotat Egyptiin, vaunujen ja ratsasmiesten tähden.
25. Nyt, olenko minä ilman Herran tahtoa tähän paikkaan tullut, hävittämään sitä? Herra on minulle sanonut: ,,mene sitä maata vastaan, ja hukuta se!"
26. Niin sanoi Eliakim, Hilkijan poika, ja Sebna ja Joah Rabsakelle: ,,puhu sinun palvelijasi kanssa Syrian kielellä, sillä me ymmärrämme sen; äläkä puhu meidän kanssamme Juudan kielellä, kansan kuullen, joka on muurin päällä."
27. Ja Rabsake sanoi heille: ,,onko minun herrani lähettänyt minut herrasi tykö tahi sinun tykösi, näitä sanoja puhumaan? eikö pikemmin niiden miesten tykö, jotka muurin päällä istuvat, että heidän pitää syömän omaa lokaansa ja juoman omaa vettänsä teidän kanssanne?"
28. Niin seisoi Rabsake ja huusi korkealla äänellä Juudan kielellä, puhui ja sanoi: ,,kuulkaat sen suuren kuninkaan ääntä, Assyrian kuninkaan!
29. Näin sanoo kuningas: älkäät antako Hiskijan pettää teitänne; sillä ei hän voi vapahtaa teitä hänen käsistänsä!
30. Älköön Hiskija vietelkö teitä turvaamaan Herraan, sanoen: ,,Herra on totisesti pelastava meitä, eikä tätä kaupunkia anneta Assyrian kuninkaan käsiin!"
31. Älkäät kuulko Hiskijaa; sillä näin sanoo Assyrian kuningas: sopikaat minun kanssani, ja tulkaat tyköni, niin joka mies on syövä viinipuustansa ja fiikunapuustansa, ja on juova kaivostansa,
32. siksi kuin minä tulen ja vien teidät siihen maahan, joka on teidän maanne kaltainen, jyväin ja viinin maahan, leivän ja viinimäkien, öljypuiden ja hunajan maahan, niin te elätte, ettekä kuole Älkäät kuulko Hiskijaa, sillä hän pettää teidät, sanoessansa: ,Herra pelastaa meitä!'
33. Ovatko pakanain jumalat pelastaneet itsekukin maansa Assyrian kuninkaan käsistä? 2 Kun. 19:12 s. Jes. 10:10 s.
34. Missä ovat Hamatin ja Arfadin jumalat? missä ovat Sefarvaimin, Henan ja Ivan jumalat? ovatko he Samarian pelastaneet minun käsistäni?
35. Missä on joku kaikkein maakuntain jumalien seassa, joka maansa on pelastanut minun kädestäni? kuinka siis Herra pelastaisi Jerusalemin minun kädestäni?"
36. Ja kansa vaikeni eikä häntä mitään vastannut; sillä kuningas oli käskenyt ja sanonut: ,,älkäät häntä vastatko!"
37. Niin tuli Eliakim, Hilkijan poika, huoneenhaltija, ja Sebna, kirjoittaja, ja Joah, Asafin poika, kansleri, Hiskijan tykö reväistyissä vaatteissa, ja ilmoittivat hänelle Rabsaken sanat. 1 Moos. 37:29, 34. 2 Sam. 1:11. Matt. 26:65.

19 Luku.

Hiskijan hätä. Herran ilmoitus profetta Jesajan kautta. Sanheribin häviö.

Kun kuningas Hiskija sen kuuli, repäisi hän vaatteensa, ja puki säkin yllensä ja meni Herran huoneesen. Jes. 37:1.
2. Ja hän lähetti Eliakimin, huoneenhaltijan, ja Sebnan, kirjoittajan, vanhimpain pappein kanssa, puetettuna säkkipukuun, profetta Jesajan, Amosin pojan, tykö.
3. Ja he sanoivat hänelle: ,,näin sanoo Hiskija: tämä päivä on vaivan, kurituksen ja häväistyksen päivä; sillä lapset ovat tulleet synnyttimille, mutta ei ole voimaa synnyttää. Hos. 13:13.
4. Ehkä Herra, sinun Jumalasi, on kuuleva kaikki Rabsaken sanat, jonka hänen herransa, Assyrian kuningas, on lähettänyt tänne, pilkkaamaan elävää Jumalaa, ja häpäisemään sanoilla, jotka Herra, sinun Jumalasi, kuullut on. Koroita siis rukouksesi niiden edestä, jotka jääneet ovat!"
5. Kun kuningas Hiskijan palvelijat tulivat Jesajan tykö,

6. sanoi Jesaja heille: ,,näin sano-
kaat herrallenne: näin sanoo Herra:
älä pelkää niiden sanain tähden, mit-
kä kuullut olet, joilla Assyrian ku-
ninkaan palvelijat ovat häväisneet
minua! Jes. 37:6.
7. Katso, minä annan häneen hen-
gen, että hän saa kuulla sanoman,
ja palajaa omalle maallensa; ja mi-
nä annan hänen kaatua miekalla o-
massa maassansa."
8. Ja Rabsake palasi, ja tapasi As-
syrian kuninkaan sotimassa Libnaa
vastaan; sillä hän oli kuullut hänen
menneeksi Lakiksesta pois.
9. Ja hän sai kuulla Tirhakasta, E-
tiopian kuninkaasta, sanottavan: kat-
so, hän on lähtenyt sotimaan sinua
vastaan; niin hän palasi, ja lähetti sa-
nan Hiskijalle ja antoi hänelle sanoa:
10. ,,Puhukaat näin Hiskijalle, Juu-
dan kuninkaalle, sanoen: älä anna
Jumalasi vietellä sinuas, johonka si-
nä luotat, ja sanot: ,ei Jerusalemia
anneta Assyrian kuninkaan käteen!'
11. Katso, sinä olet kuullut, mitä
Assyrian kuninkaat ovat tehneet kai-
kille maakunnille, hävittääksensä
niitä; ja sinä pelastettaisiin?
12. Ovatko pakanain jumalat pelas-
taneet niitä, jotka isäni hukuttaneet
ovat, Gosanin, Haranin, Resefin ja E-
denin lapset, jotka Telassarissa olivat?
13. Missä on Hamatin kuningas, Ar-
fadin kuningas, Sefarvaimin, Henan
ja Ivan kaupungin kuningas?"
14. Kun Hiskija oli ottanut kirjan
sanansaattajilta ja lukenut sen, me-
ni hän Herran huoneesen; ja Hiskija
levitti sen Herran eteen.
15. Ja Hiskija rukoili Herran edessä
ja sanoi: ,,Herra, Israelin Jumala, joka
istut Kerubimin päällä, sinä olet ai-
noa Jumala kaikissa maan valtakun-
nissa, sinä olet tehnyt taivaan ja
maan. 1 Sam. 4:4. Ps. 80:2. 99:1.
16. Herra! kallista korvasi ja kuule,
avaa, Herra, silmäsi ja näe, ja kuule
Sanheribin sanat, joka tänne on lähet-
tänyt pilkkaamaan elävää Jumalata!
17. Se on tosi, Herra, että Assyrian
kuninkaat ovat hävittäneet pakanat
ja heidän maakuntansa,
18. ja ovat heittäneet heidän juma-
lansa tuleen; sillä ei ne olleet juma-
lat, mutta ihmisten kätten teot, puut
ja kivet; sentähden ovat he ne hä-
vittäneet.
19. Mutta nyt sinä, Herra, meidän
Jumalamme, auta meitä hänen kä-
destänsä, että kaikki maan valtakun-
nat tietäisivät sinun, Herra, olevan
ainoan Jumalan!"
20. Ja Jesaja, Amosin poika, lähetti
Hiskijan tykö ja antoi hänelle sanoa:
,,näin sanoo Herra, Israelin Jumala:
minä olen kuullut, mitä minulta ru-
koillut olet Sanheribin, Assyrian ku-
ninkaan, tähden.
21. Tämä on se sana, jonka Herra
häntä vastaan puhunut on: neitsyt,
Sionin tytär halveksii ja pilkkaa si-
nua; Jerusalemin tytär vääntelee
päätänsä sinun jälkeesi!
22. Ketä olet pilkannut ja häväis-
nyt? ketä vastaan olet korottanut ää-
nesi? Sinä olet nostanut silmäsi Is-
raelin Pyhää vastaan!
23. Sinä olet sanansaattajiesi kaut-
ta häväisnyt Herraa ja sanonut: ,mi-
nä nousen vuorten kukkuloille vau-
nujeni paljoudella, Libanonin taka-
maille; minä tahdon hakata maahan
hänen korkiat sedripuunsa ja vali-
tut sypressinsä, ja mennä hänen vii-
meiseen majaansa, hänen ihanan
vainionsa metsään.
24. Minä olen kaivanut kaivot ja juo-
nut muukalaiset vedet, ja kuivatan
jalkapöydälläni kaikki Egyptin joet.'
Jes. 37:25.
25. Etkö ole kuullut Minun kaukai-
sista ajoista näitä tehneeksi, ja jo
aikaa ennen näitä valmistaneeksi?
Nyt olen Minä sen antanut tapahtua,
että kukistaisit vahvat kaupungit
hävinneeksi kiviroukkioksi,
26. ja ne, jotka siinä asuvat, tulivat
heikoiksi, peljästyivät, häpesivät, he
olivat niinkuin ruoho kedoilla, ja
niinkuin viheriäinen ruoho, niinkuin
korsi katon päällä, ja niinkuin kui-
vettunut oras ennen kuin se oljeksi
tulee. Ps. 129:6.
27. Minä tiedän sinun asumasijasi,
sinun ulos- ja sisällekäymisesi, ja
että kiukuitset minua vastaan.
28. Koska kiukuitset minua vastaan
ja sinun ylpeytesi on tullut minun
korvilleni, panen minä renkaani si-
nun sieramiisi ja suitseni sinun suu-
husi, ja johdatan sinut sitä tietä myö-
den takaisin, jota tulitkin! —
Hes. 29:4. 38:4.
29. Ja tämä on oleva sinulle mer-
kiksi: syö tällä ajastajalla pellon jäl-
ki-kasvoa, toisella ajastajalla itsestän-
sä kasvanutta; mutta kolmannella a-
jastajalla kylväkäät ja leikatkaat, ja
istuttakaat viinimäkiä, ja syökäät nii-
den hedelmää. 3 Moos. 25:5. Jes. 37:30.
30. Ja joka Juudan huoneesta pääs-
nyt ja jäänyt on, pitää alta juurtu-
man ja ylhäältä hedelmöitsemän.
31. Sillä ne jääneet käyvät Jerusa-
lemista ulos, ja Sionin vuorelta ne,
jotka päässeet ovat. Herran Sebao-
tin kiivaus tekee näitä!

32. Sentähden sanoo Herra Assyrian kuninkaasta näin: ei hän tule tähän kaupunkiin eikä ole yhtään nuolta sinne ampuva, eikä yhtään kilpeä tuova sen eteen, eikä yhtään vallia rakentava sen ympärille,
33. vaan hänen pitää sitä tietä palajaman, jota hän tullut on, ei hän tähän kaupunkiin tule, sanoo Herra.
34. Ja minä varjelen tämän kaupungin ja pelastan sen minun tähteni ja Davidin, minun palvelijani, tähden."
35. Ja tapahtui sinä yönä, että Herran enkeli meni ja tappoi Assyrian leirissä sata kahdeksankymmentäviisi tuhatta miestä. Ja kun varhain huomeneltain nousivat, katso, ne kaikki olivat kuolleitten ruumiita.
2 Aik. 32:20 s. Jes. 37:36. Syr. 48:24. 1 Makk. 7:41. 2 Makk. 8:19.
36. Ja Sanherib, Assyrian kuningas, meni matkaansa, palasi ja asui Ninivessä.
37. Ja kun hän rukoili jumalansa Nisrokin huoneessa, niin hänen poikansa Adramelek ja Sareser tappoivat hänet miekalla ja pakenivat Araratin maakuntaan; ja hänen poikansa Asarhaddon tuli kuninkaaksi hänen sijaansa. Jes. 37:38. Tob. 1:21 s.

20 Luku.

Hiskijan sairaus. Herra pidentää hänen elinaikansa. Hiskijan kuolema.

Siihen aikaan sairasti Hiskija kuolemallansa. Ja profetta Jesaja, Amosin poika, tuli hänen tykönsä ja sanoi hänelle: „näin sanoo Herra: toimita talosi, sillä sinun pitää kuoleman eikä elämän!" 2 Aik. 32:24 s. Jes. 38:1 s.
2. Ja Hiskija käänsi kasvonsa seinään päin, rukoili Herraa ja sanoi:
3. „Ah Herra! muista, että minä olen uskollisesti ja vakaalla sydämmellä vaeltanut sinun edessäsi ja tehnyt, mitä sinulle on otollinen ollut!" Ja Hiskija itki hartaasti.
4 Ja Jesaja ei ollut vielä keski-kaupungista lähtenyt ulos, kun Herran sana tuli hänelle ja sanoi:
5. „Palaja ja sano Hiskijalle, minun kansani ruhtinaalle: näin sanoo Herra, sinun isäsi Davidin Jumala: minä olen kuullut sinun rukouksesi ja nähnyt kyyneleesi; katso, minä parannan sinun; kolmantena päivänä pitää sinun menemän ylös Herran huoneesen.
6. Ja minä lisään sinun ikääsi viisitoista ajastaikaa, ja vapahdan sinut ja tämän kaupungin Assyrian kuninkaan kädestä, ja varjelen tämän kaupungin minun tähteni ja minun palvelijani Davidin tähden."
7. Ja Jesaja sanoi: „tuokaat minulle fiikunataikinaa!" Ja he toivat ja panivat paisuman päälle; ja hän tuli terveeksi.
8. Hiskija sanoi Jesajalle: „mikä on merkiksi, että Herra minut parantaa, ja että olen menevä kolmantena päivänä Herran huoneesen?"
9. Jesaja sanoi: „tämä on sinulle merkki Herralta, että Herra tekee mitä hän sanonut on: Pitääkö varjon käymän kymmenen piirtoa edeskäsin, vai kymmenen piirtoa takaperin?"
10. Ja Hiskija sanoi. „helppo on varjon käydä edeskäsin kymmenen piirtoa; ei, vaan se käyköön kymmenen piirtoa takaperin."
11. Ja profetta Jesaja rukoili Herraa, ja Hän palautti varjon hetkimittarissa, mitä se oli käynyt alaskäsin Ahaksen hetkimittarissa, takaperin kymmenen piirtoa. Jes. 38:8. Syr. 48:26.
12. Siihen aikaan lähetti Berodak Baladan, Baladanin poika, Babelin kuningas, kirjoituksen ja lahjoja Hiskijalle; sillä hän oli kuullut Hiskijan sairastaneeksi. Jes. 39:1 s.
13. Ja Hiskija kuuli heitä, ja osoitti heille koko tavarahuoneensa, hopean, kullan, kalliit yrtit, ja parhaan öljyn, ja koko asehuoneensa ja kaikki, mitä hänen tavaroissansa oli. Eikä mitään ollut hänen huoneessansa ja kaikessa hänen vallassansa, jota ei Hiskija heille osoittanut.
2 Aik. 32:25, 31.
14. Niin tuli profetta Jesaja kuningas Hiskijan tykö ja sanoi hänelle: „mitä nämä miehet ovat sanoneet, ja mistä he ovat tulleet sinun tykösi?" Hiskija sanoi: „he ovat tulleet kaukaiselta maalta, Babelista."
15. Hän sanoi: „mitä he ovat nähneet sinun huoneessasi?" Hiskija sanoi: „he ovat nähneet kaikki, mitä minun huoneessani on, ja ei ole mitään minun tavaroissani, jota en minä ole heille osoittanut."
16. Niin sanoi Jesaja Hiskijalle: „kuule Herran sanaa:
17. katso, aika tulee, että kaikki sinun huoneessasi ja kaikki, mitä esiisäsi ovat koonneet tähän päivään asti, viedään pois Babeliin, eikä mitään jätetä, sanoo Herra. 2 Kun. 24:13 s.
18. Ja omat lapsesi, jotka sinusta tulevat, jotka siität, otetaan kamaripalvelijoiksi Babelin kuninkaan huoneesen." Jes. 39:7. Dan. 1:3 s.
19. Hiskija sanoi Jesajalle: „Herran sana on hyvä, jonka puhunut olet!"

ja hän sanoi: „eikö niin? rauha ja
turvallisuus on kuitenkin oleva minun aikanani!“
20. Mitä vielä on sanomista Hiskijasta, ja hänen voimastansa, ja kuinka hän teki lammikon, ja vesijohdon, ja johdatti veden kaupunkiin, katso, se on kirjoitettu Juudan kuningasten aikakirjassa. 2 Aik. 29:1 s.
21. Ja Hiskija nukkui isäinsä kanssa; ja Manasse, hänen poikansa, tuli kuninkaaksi hänen sijaansa.

21 Luku.

Manassen jumalaton hallitus. Amon kuningas Juudassa.

Manasse oli kahdentoista ajastaikainen tullessansa kuninkaaksi, ja hallitsi viisi ajastaikaa kuudettakymmentä Jerusalemissa; hänen äitinsä nimi oli Hefsiba. 2 Aik. 33:1 s.
2. Ja hän teki pahaa Herran edessä, pakanain kauhistusten mukaan, jotka Herra oli ajanut pois Israelin lasten edestä.
3. Hän rakensi uhrikukkulat uudelleen, jotka hänen isänsä Hiskija oli kukistanut, ja nosti Baalin alttarin, ja teki Astarotin kuvan, niinkuin Ahab, Israelin kuningas, tehnyt oli, ja kumarsi koko taivaan sotajoukkoa, ja palveli niitä.
1 Kun. 16:33. 2 Kun. 18:4.
4. Ja hän rakensi alttarit Herran huoneesen, josta Herra sanonut oli: „minä asetan minun nimeni Jerusalemiin.“
5 Moos. 12:5. 1 Kun. 8:29. 9:3. 2 Aik. 7:12.
5. Ja hän rakensi koko taivaalliselle sotajoukolle alttarit Herran huoneen molempiin pihoihin.
6. Ja hän käytti poikansa tulen lävitse, ja harjoitti loihtimista ja noitumuksia ja piti loihtijoita ja tietäjiä, ja teki paljon pahaa Herran edessä, jolla hän hänet vihoitti.
3 Moos. 18:21. 19:26. 20:2,27. 5 Moos. 18:10 s.
1 Sam. 28:9. Jes. 32:35.
7. Hän pani Astarotin kuvan, jonka hän tehnyt oli, huoneesen, josta Herra Davidille ja hänen pojallensa Salomolle sanonut oli: tähän huoneesen ja Jerusalemiin, jonka minä valinnut olen kaikista Israelin sukukunnista, panen minä nimeni ijankaikkisesti!
2 Sam. 7:10,13. 1 Kun. 8:19. Ps. 132:13.
8. Ja minä en liikuta enää Israelin jalkoja siitä maasta, jonka minä heidän isillensä antanut olen, jos he ainoastaan pitävät ja tekevät kaikki, mitä minä heille käskenyt olen, ja kaiken sen lain, minkä palvelijani Mooses heille on käskenyt.
9. Mutta he eivät totelleet sitä; vaan Manasse vietteli heitä, niin että he tekivät pahemmin kuin pakanat, jotka Herra oli hävittänyt Israelin lasten edestä.
10. Ja Herra puhui palvelijainsa profettain kautta ja sanoi:
11. „Koska Manasse, Juudan kuningas, on tehnyt nämä kauhistukset, tehnyt pahempia kuin Amorilaiset, jotka ovat olleet hänen edellänsä, ja on myös saattanut Juudan epäjumaliensa kautta syntiä tekemään,
Jer. 15:4.
12. sentähden sanoo Herra, Israelin Jumala, näin: katso, minä saatan onnettomuuden Juudalle ja Jerusalemille, että joka sen kuulee, hänen molemmat korvansa pitää soiman.
1 Sam. 3:11. Jer. 19:3.
13. Ja minä vedän Samarian mittausnuoran yli Jerusalemin, ja Ahabin huoneen laskinluodin, ja virutan Jerusalemin niinkuin astiat virutetaan: ne virutetaan ja käännetään kumoon. 2 Kun. 10:11,17. 17:6,23.
Jes. 34:11. Val. 2:8.
14. Ja minä hylkään perintöni jäännökset ja annan heidät vihamiestensä käsiin, että he ovat kaikille vihollisillensa saaliiksi ja ryöstöksi,
15. sentähden, että he tekivät pahaa minun silmäini edessä, ja ovat minut vihoittaneet siitä päivästä, jona heidän isänsä läksivät Egyptistä, tähän päivään asti.“
16. Ja Manasse vuodatti myös paljon viatonta verta, siksi että hän täytti Jerusalemin äärin vierin, – tämä paitsi sitä syntiänsä, jolla hän saatti Juudan syntiä tekemään, kun he tekivät pahaa Herran edessä. 2 Kun. 24:3 s.
17. Mitä vielä Manassesta sanomista on ja kaikista hänen teoistansa ja niistä synneistä, jotka hän teki, katso, se on kirjoitettu Juudan kuningasten aikakirjassa. 2 Aik. 33:2 s.
18. Ja Manasse nukkui isäinsä kanssa ja haudattiin huoneensa yrttitarhaan, Ussan yrttitarhaan; ja hänen poikansa Amon tuli kuninkaaksi hänen sijaansa. 2 Aik. 33:20 s.
19. Kahden ajastaikainen kolmattakymmentä oli Amon tullessansa Juudan kuninkaaksi, ja hallitsi kaksi ajastaikaa Jerusalemissa; hänen äitinsä nimi oli Mesullemet, Harusin tytär Jotbasta.
20. Ja hän teki mitä pahaa oli Herran edessä, niinkuin hänen isänsä Manasse tehnyt oli.
21. Ja hän vaelsi kaikkia niitä teitä, joita hänen isänsä oli vaeltanut, ja palveli epäjumalia, joita hänen isänsä oli palvellut, ja kumarsi niitä.
22. Ja hän luopui Herrasta, isäinsä

Jumalasta, eikä vaeltanut Herran tiellä.

23. Ja Amonin palvelijat tekivät liiton häntä vastaan ja tappoivat kuninkaan omassa huoneessansa.

24. Mutta maan kansa löi kaikki ne kuoliaaksi, jotka olivat tehneet liiton kuningas Amonia vastaan; ja kansa teki Josijan, hänen poikansa, kuninkaaksi hänen sijaansa.

25. Mitä Amon enempää tehnyt on, eikö siitä ole kirjoitettu Juudan kuningasten aikakirjassa?

26. Ja hän haudattiin omaan hautaansa Ussan yrttitarhassa, ja hänen poikansa Josija tuli kuninkaaksi hänen sijaansa.

22 Luku.

Josija kuningas Juudassa.

Josija oli kahdeksan ajastaikainen tullessansa kuninkaaksi, ja hallitsi yhden ajastajan neljättäkymmentä Jerusalemissa; hänen äitinsä nimi oli Jedida, Adajan tytär, Boskatista. 2 Aik. 34:1 s.

2. Ja hän teki, mitä oikein oli Herran edessä, ja vaelsi kaikilla isänsä Davidin teillä, eikä poikennut oikealle eikä vasemmalle puolelle.

3. Kuningas Josijan kahdeksantena vuonna toistakymmentä lähetti kuningas Safanin, Asalian pojan, Mesullamin pojan, kirjoittajansa, Herran huoneesen, sanoen:

4. „Mene ylimmäisen papin Hilkijan tykö, että hän suorittaisi sen rahan, mikä Herran huoneesen tuotu on, jonka ovenvartijat ovat koonneet kansalta. 2 Kun. 12:4 s.

5. Ja se annettakoon teettäjille, jotka ovat Herran huoneesen asetetut ja antavat sen työväelle, jotka työtä tekevät Herran huoneessa ja parantavat, mitä Herran huoneessa on rauennut,

6. puusepille, rakentajille, muuraajille sekä hirsien ja vuoltujen kivien ostamiseksi huoneen parannukseen.

7. Älköön kuitenkaan lukua heiltä vaadittako rahoista, jotka heidän käsiinsä annetaan; sillä he toimittavat asiansa uskollisesti.“ 2 Kun. 12:15. 2 Aik. 34:12.

8. Ja ylimmäinen pappi Hilkija sanoi Safanille, kirjoittajalle: „minä löysin lakikirjan Herran huoneesta.“ Ja Hilkija antoi kirjan Safanille, ja hän luki sen 5 Moos. 31:24 s.

9. Ja Safan, kirjoittaja, tuli kuninkaan tykö, ja ilmoitti kuninkaalle asian ja sanoi: „sinun palvelijasi ovat koonneet ne rahat, jotka Herran huoneessa ovat löydetyt, ja ovat ne antaneet työväelle, jotka asetetut ovat Herran huoneesen.“

10. Ja Safan, kirjoittaja, ilmoitti kuninkaalle ja sanoi: „pappi Hilkija antoi minulle yhden kirjan.“ Ja Safan luki sen kuninkaan edessä.

11. Kun kuningas kuuli lakikirjan sanat, repäisi hän vaatteensa.

12. Ja kuningas käski pappi Hilkijaa, ja Ahikamia, Safanin poikaa, ja Akboria, Mikajan poikaa, ja Safania, kirjoittajaa, ja Asajaa, kuninkaan palvelijaa, sanoen: 2 Aik. 34:20.

13. „Menkäät ja kysykäät Herralta minun puolestani, kansan ja koko Juudan puolesta, tämän löydetyn kirjan sanoista; sillä suuri on Herran viha, joka meihin on syttynyt, ettei meidän isämme ole kuuliaiset olleet tämän kirjan sanoille, tehdäksensä niitä kaikkia, mitä siinä meille kirjoitettu oli.“

14. Niin meni pappi Hilkija, Ahikam, Akbor, Safan ja Asaja naisprofetan Huldan tykö, joka oli Sallumin (Tikuan pojan, Harhamin pojan), vaatetten vartijan vaimo. Hän asui Jerusalemissa, toisessa kaupungin osassa; ja he puhuivat hänelle.

15. Ja hän sanoi heille: „näin sanoo Herra, Israelin Jumala: sanokaat sille miehelle, joka teidät minun tyköni lähettänyt on:

16. näin sanoo Herra: katso, minä saatan onnettomuuden tähän sijaan ja hänen asuvaisillensa, kaikki kirjan sanat, jotka Juudan kuningas lukenut on.

17. Koska he ovat luopuneet minusta ja suitsuttaneet vieraille jumalille, vihoittain minua kaikilla kättensä töillä, sentähden syttyy minun vihani tätä sijaa vastaan, eikä sammu.

18. Mutta Juudan kuninkaalle, joka teidät on lähettänyt kysymään Herralta, sanokaat näin: näin sanoo Herra, Israelin Jumala, niiden sanain suhteen, jotka kuullut olet:

19. koska sydämmesi on pehmennyt ja olet nöyryyttänyt itsesi Herran edessä, kun kuulit, mitä minä sanoin tätä sijaa ja sen asuvaisia vastaan, että heidän pitää tuleman hävitykseksi ja kiroukseksi, ja olet repinyt vaatteesi, ja olet itkenyt minun edessäni, niin olen minä sen myös kuullut, sanoo Herra.

20. Sentähden, katso, kokoan minä sinut isäisi tykö, että pääset rauhassa hautaas, eikä silmäsi ole näkevä kaikkea sitä onnettomuutta, jonka minä tälle sijalle saatan.“ Ja he sanoivat tämän vastauksen kuninkaalle.

23 Luku.

Josija uudistaa liiton Herran kanssa ja hävittää epäjumalanpalveluksen. Joahas ja Jojakim kuninkaina Juudassa.

Ja kuningas lähetti sanan, ja kaikki vanhimmat Juudasta ja Jerusalemista kokoontuivat hänen tykönsä. 2 Aik. 34:29 s.

2. Ja kuningas meni ylös Herran huoneesen ja kaikki Juudan miehet ja Jerusalemin asuvaiset hänen kanssansa, papit ja profetat, ja kaikki kansa, pienet ja suuret; ja luettiin heidän korvainsa kuullen kaikki liiton-kirjan sanat, joka Herran huoneesta oli löydetty. 2 Kun. 22:8.

3. Ja kuningas seisoi puhe-lavalla, ja teki liiton Herran edessä, että heidän piti vaeltaman Herran jälkeen ja noudattaman hänen käskynsä, todistuksensa ja sääntönsä, koko sydämmestänsä ja koko sielustansa, pitääksensä nämä liiton sanat, jotka kirjoitetut olivat tässä kirjassa. Ja kaikki kansa kävi siihen liittoon. Jos. 24:25 s. 2 Kun. 11:14.

4. Ja kuningas käski Hilkijaa, ylimmäistä pappia, ja tois-arvoisia pappeja, ja ovenvartijoita, että he veisivät pois Herran temppelistä kaikkinaiset esineet, jotka Baalille, Astarotille ja kaikelle taivaalliselle sotajoukolle tehdyt olivat; ja hän poltti ne ulkona Jerusalemin edessä Kidronin laaksossa, ja niiden tuhka kannettiin sieltä Beteliin. Syr. 49:3. 2 Kun. 21:7.

5. Ja epäjumalain papit hän raivasi pois, jotka Juudan kuninkaat olivat asettaneet suitsuttamaan uhrikukkuloilla Juudan kaupungeissa ja ympäri Jerusalemia, ja ne, jotka suitsuttivat Baalille, auringolle, ja kuulle ja eläin-radan tähdistöille, ja kaikelle taivaalliselle sotajoukolle. Hos. 10:5. Sef. 1:4. 2 Kun. 21:3.

6. Ja hän antoi viedä Astarotin kuvan Herran huoneesta, ulos Jerusalemista, Kidronin ojalle ja poltti sen Kidronin laaksossa, ja musersi tomuksi, ja heitti sen tomun kansan lasten haudoille. 2 Aik. 34:4.

7. Ja hän kukisti huorintekijäin huoneet, jotka olivat Herran huoneen lähellä, joissa naiset kutoivat vaatemajoja Astarotille.

8. Ja hän kokosi kaikki papit Juudan kaupungeista ja saastutti uhrikukkulat, jossa papit suitsuttivat, Gebasta Bersebaan asti. Ja hän kukisti porttein uhrikukkulat, sekä sen, joka oli Josuan, kaupungin päämiehen, portin käytävässä, ja sen, joka oli vasemmalla puolella kaupungin porttia, sisälle-mennessä. Jer. 11:13.

9. Kuitenkaan eivät kukkuloitten papit uhranneet Herran alttarilla Jerusalemissa; mutta he söivät happamatonta leipää heidän veljeinsä keskellä.

10. Hän saastutti Tofetin, joka on Hinnomin lasten laaksossa, ettei yksikään käyttäisi poikaansa ja tytärtänsä tulen lävitse Molekille.

11. Ja hän hävitti hevoset, jotka Juudan kuninkaat olivat auringolle pyhittäneet tiellä Herran huoneesen, kamaripalvelijan Netan-Melkin majan vieressä, joka oli esikaupungissa; ja auringon rattaat poltti hän tulessa.

12. Ja alttarit, jotka olivat Ahaksen ylistuvan katolla, jotka Juudan kuninkaat tehneet olivat, ja ne alttarit, jotka Manasse oli tehnyt molempaan Herran huoneen pihaan, särki kuningas; ja hän läksi pois sieltä, ja heitti niitten tuhkan Kidronin laaksoon. 2 Kun. 21:5. 2 Aik. 30:14. Jer. 19:13. Sef. 1:5.

13. Ja kuningas saastutti ne uhrikukkulat, jotka Jerusalemin edessä olivat, oikialla puolella Mashitin vuorta, jotka Salomo, Israelin kuningas, oli rakentanut Astarotille, Sidonin kauhistukselle, ja Kamokselle, Moabin kauhistukselle. 2 Moos. 23:24. 4 Moos. 21:29. 1 Kun. 11:5,7.

14. Ja hän särki patsaat, ja hävitti Astarotin kuvat, ja täytti paikat, joissa olivat seisoneet, ihmisten luilla. 2 Moos. 34:13. 4 Moos. 33:52. 5 Moos. 7:5.

15. Ja myös Betelin alttarin, sen uhrikukkulan, jonka Jerobeam, Nebatin poika, tehnyt oli, joka Israelin saattoi syntiä tekemään, sen alttarin hän kukisti sekä uhrikukkulan; ja hän poltti uhrikukkulan ja survoi sen tomuksi, ja poltti Astarotin kuvan. 1 Kun. 12:28 s. 13:2,32.

16. Ja kun Josija käänsi itsensä ja näki ne haudat, jotka olivat vuorella, lähetti hän ja antoi tuottaa luut haudoista, ja poltti ne alttarilla, ja saastutti sen, Herran sanan mukaan, jonka Jumalan mies huutanut oli, joka nämä ennen ilmoitti. 1 Kun. 13:2. 2 Aik. 34:5.

17. Ja hän sanoi: „mikä hautamerkki tämä on, jonka minä näen?“ Ja kaupungin kansa sanoi hänelle; „se on sen Jumalan miehen hauta, joka Juudasta tuli ja ilmoitti ne asiat, jotka sinä tehnyt olet alttarille Betelissä.“ 1 Kun. 13:30.

18. Ja hän sanoi: „anna hänen maata; älköön yksikään liikuttako hänen luitansa!“ Näin hänen luunsa vapahdettiin sen profetan luiden kanssa, joka Samariasta tullut oli. 1 Kun. 13:31 s.

19. Ja Josija hävitti kaikki uhrikukkuloitten huoneet Samarian kaupun-

gissa, jotka Israelin kuninkaat tehneet olivat ja sen kautta vihaa yllyttäneet, ja hän teki niitten kanssa aivan niinkuin hän Betelissä tehnyt oli.
20. Ja hän uhrasi kaikki kukkuloitten papit, jotka siellä olivat, alttareilla, ja poltti ihmisten luut niiden päällä. Ja hän palasi Jerusalemiin. 1 Kun. 18:40. 2 Aik. 34:5 s.
21. Ja kuningas käski kaikkea kansaa ja sanoi: ,,pitäkäät Herralle, teidän Jumalallenne, pääsiäistä, niinkuin kirjoitettu on tämän liiton kirjassa." 2 Moos. 12:3 s. 5 Moos. 16:2 s. 2 Aik. 35:1 s.
22. Sillä ei yhtään pääsiäistä ollut niin pidetty kuin tätä, tuomarein ajasta, jotka olivat tuominneet Israelia, eikä kaikkien Israelin kuningasten ja Juudan kuningasten aikana.
23. Mutta kahdeksantenatoista kuningas Josijan vuonna pidettiin tämä pääsiäinen Herralle Jerusalemissa.
24. Ja Josija perkasi pois kaikki loihtijat, tietäjät, kuvat ja epäjumalat, ja kaikki kauhistukset. mitkä nähtiin Juudan maalla ja Jerusalemissa, pitääksensä lain sanat, jotka kirjoitetut olivat kirjassa, jonka pappi Hilkija löysi Herran huoneesta.
3 Moos. 19:31. 20:27. 5 Moos. 18:10 s. Jes. 8:19.
25. Hänen vertaisensa ei ollut yksikään kuningas ennen häntä, joka niin koko sydämmestänsä, koko sielustansa ja koko voimastansa kääntyi Herran puoleen, kaiken Mooseksen lain mukaan; eikä hänen jälkeensä tullut hänen kaltaistansa. 2 Kun. 18:5.
26. Kuitenkaan ei Herra kääntynyt suuresta vihansa liekistä, joka oli hänessä syttynyt Juudaan kaikkien yllytysten tähden, joilla Manasse hänet yllyttänyt oli. 2 Kun. 21:2 s.
27. Herra sanoi: ,,minä heitän Juudankin pois minun kasvoini edestä. niinkuin Israelin heittänyt olen, ja hylkään tämän kaupungin, jonka minä olen valinnut, Jerusalemin, ja sen huoneen, josta minä puhunut olen: ,minun nimeni on siellä oleva."
1 Kun. 8:29. 9:3. 2 Kun. 24:3 s.
28. Mitä muuta Josijasta on sanottavaa, ja kaikista hänen töistänsä, katso, se on kirjoitettu Juudan kuningasten aikakirjassa.
29. Hänen aikanansa läksi Farao Neko, Egyptin kuningas, Assyrian kuningasta vastaan Fratin virralle. Ja kuningas Josija meni häntä vastaan; ja Neko tappoi hänet Megiddossa, kun hän oli hänet nähnyt. 2 Aik. 35:20 s. Jer. 46:2.
30. Ja hänen palvelijansa veivät hänet kuolleena pois Megiddosta, ja toivat hänet Jerusalemiin ja hautasivat hänet omaan hautaansa. Ja maan kansa otti Joahaksen, Josijan pojan, voitelivat ja tekivät hänet kuninkaaksi isänsä sijaan. 1 Aik. 36:1 s. Jer. 22:11 s.
31. Kolmen ajastajan vanha kolmattakymmentä oli Joahas, tullessansa kuninkaaksi, ja hallitsi kolme kuukautta Jerusalemissa. Hänen äitinsä nimi oli Hamutal, Jeremian tytär, Libnasta. 2 Kun. 24:18.
32. Ja hän teki pahaa Herran edessä, niinkuin hänen esi-isänsäkin tehneet olivat.
33. Mutta Farao Neko pani hänet vankeuteen Riblassa Hamatin maalla, ettei hän hallitsisi Jerusalemissa; ja hän pani sakkoveron maalle, sata talenttia hopeaa ja kultaa.
34. Ja Farao Neko teki Eliakimin, Josijan pojan, kuninkaaksi hänen isänsä Josijan sijaan, ja muutti hänen nimensä Jojakimiksi; mutta Joahaksen hän otti ja vei Egyptiin, jossa hän kuoli.
35. Ja Jojakim antoi Faraolle hopean ja kullan; kuitenkin teki hän maan verolliseksi, maksaaksensa hopeaa Faraon käskyn mukaan: itsekultakin maakunnan asuvaiselta otti hän, arvion mukaan, hopeaa ja kultaa antaaksensa Farao Nekolle. 2 Kun. 15:20.
36. Viidenkolmatta ajastajan vanha oli Jojakim, kun hän kuninkaaksi tuli, ja hallitsi yksitoista ajastaikaa Jerusalemissa; hänen äitinsä nimi oli Sebuda, Pedajan tytär, Rumasta.
37. Ja hän teki pahaa Herran edessä, niinkuin hänen isänsäkin tehneet olivat.

24 Luku.

Jojakimin kuolema. Jojakin ja Sidekija kuninkaina Juudassa.

Hänen aikanansa läksi Nebukadnesar, Babelin kuningas, ylös ja Jojakim tuli hänelle alamaiseksi kolmeksi vuodeksi; mutta sitten luopui hän hänestä. 2 Aik. 36:6 s.
2. Ja Herra antoi tulla hänen päällensä sotaväen Kaldeasta, Syriasta, Moabista ja Ammonin lapsista, ja antoi niiden tulla Juudaan hukuttamaan sitä, Herran sanan mukaan, niinkuin hän oli puhunut palvelijainsa profettain kautta. 2 Kun. 20:17. 22:15 s. 23:27. Jer. 13:9 s.
3. Tämä tapahtui totisesti Juudalle Herran sanan mukaan, että hän heittäisi heidät pois kasvojensa edestä Manassen syntien tähden, joita hän oli tehnyt, 2 Kun. 21:11 s. Jer. 15:4.
4. ja myös viattoman veren tähden, jonka hän vuodatti ja täytti Jerusalemin viattomalla verellä; sitä ei Herra tahtonut antaa anteeksi. 2 Kun. 21:16.

5. Mitä enempää Jojakimista on sanomista, ja kaikista hänen teoistansa, katso, se on kirjoitettu Juudan kuningasten aikakirjassa. 2 Aik. 36:4.
6. Ja Jojakim nukkui isäinsä kanssa, ja hänen poikansa Jojakin tuli kuninkaaksi hänen sijaansa.
7. Mutta Egyptin kuningas ei enää lähtenyt maaltansa; sillä Babelin kuningas oli ottanut pois kaikki, mitä Egyptin kuninkaan omaa oli, Egyptin joesta Fratin virtaan asti.
8. Kahdeksantoista vuotinen oli Jojakin tullessansa kuninkaaksi, ja hallitsi kolme kuukautta Jerusalemissa; hänen äitinsä nimi oli Nehusta, Elnatanin tytär, Jerusalemista.
9. Ja hän teki pahaa Herran edessä, niinkuin hänen isänsäkin tehnyt oli.
10. Silloin läksivät Nebukadnesarin, Babelin kuninkaan, palvelijat ylös Jerusalemiin; ja kaupunki piiritettiin. Dan. 1:1.
11. Ja Nebukadnesar, Babelin kuningas, tuli kaupungin eteen, ja hänen palvelijansa piirittivät sen.
12. Ja Jojakin, Juudan kuningas, meni äitinensä Babelin kuninkaan tykö, ja hänen palvelijansa, ja ylimmäisensä, ja kamari-palvelijansa. Ja Babelin kuningas otti hänen vangiksi hallituksensa kahdeksantena vuonna.
13. Ja hän otti kaiken tavaran Herran huoneesta ja kuninkaan huoneesta, ja rikkoi kaikki kultaiset astiat, jotka Salomo, Israelin kuningas, oli teettänyt Herran temppeliin, niinkuin Herra oli puhunut. 2Kun. 20:17. Jes. 39:6.
14. Ja hän vei pois koko Jerusalemin, kaikki ylimmäiset, ja kaikki voimalliset sotamiehet, kymmenen tuhatta vankia, ja kaikki puusepät ja rautasepät. Ei yhtäkään jäänyt, paitsi köyhimpiä maan kansasta. 1 Sam. 13:19.
15. Ja hän vei Jojakinin pois Babeliin; ja kuninkaan äidin, kuninkaan vaimot ja hänen kamari-palvelijansa ja maan voimalliset vei hän vankina Jerusalemista Babeliin; 2 Aik. 36:10. Jes. 22:26.
16. ja kaikki sotamiehet, seitsemän tuhatta, ja tuhannen puuseppää ja rautaseppää, kaikki väkevät, sotaan kelvolliset miehet vei Babelin kuningas vankina Babeliin. Jer. 52:28 s.
17. Ja Babelin kuningas asetti Mattanian, hänen setänsä, kuninkaaksi hänen sijaansa ja muutti hänen nimensä Sidekijaksi. Jer. 37:1 s.
18. Yhden vuoden vanha kolmattakymmentä oli Sidekija tullessansa kuninkaaksi, ja hallitsi yksitoista vuotta Jerusalemissa. Hänen äitinsä nimi oli Hamutal, Jeremian tytär, Libnasta. 2 Kun. 23:31. 1 Aik. 3:15. 2 Aik. 36:11 s. Jer. 52:1 s.
19. Ja hän teki pahaa Herran edessä, aivan niinkuin Jojakin tehnyt oli.
20. Sillä näin Jerusalemin ja Juudan kävi Herran vihasta, siksi kuin hän heitti heidät pois kasvojensa edestä. Ja Sidekija luopui Babelin kuninkaasta.

25 Luku.

Jerusalemin hävitys ja Juudan valtakunnan häviö. Gedalja.

Ja tapahtui yhdeksäntenä hänen hallituksensa vuonna, kymmenennen kuun kymmenentenä päivänä, että Nebukadnesar, Babelin kuningas, tuli kaiken väkensä kanssa Jerusalemin eteen, ja hän sijoitti itsensä sen edustalle, ja he rakensivat saarron joka taholta sen ympärille. 2 Aik. 36:17 s. Jer. 39:1 s. 52:4 s.
2. Ja kaupunki oli piiritetty kuningas Sidekijan ensimmäiseen vuoteen asti toistakymmentä.
3. Yhdeksännellä kuukaudella tuli sangen suuri nälkä kaupunkiin, ettei maakunnan kansalla ollut mitään syömistä.
4. Ja kaupunki kukistettiin; ja kaikki sotamiehet pakenivat yöllä ulos portista kahden muurin väliltä, jotka ovat kuninkaan yrttitarhan lähellä; vaan Kaldealaiset olivat ympäri kaupunkia. Ja he pakenivat tietä myöten lakeudelle.
5. Mutta Kaldealaisten sotaväki ajoi kuningasta takaa; ja he käsittivät hänet Jerikon kedolla; ja kaikki hänen sotamiehensä hajosivat hänestä.
6. Ja kuninkaan he ottivat kiinni ja veivät hänet Babelin kuninkaan tykö Riblaan; ja he tuomitsivat hänen.
7. Ja he tappoivat Sidekijan lapset hänen silmäinsä nähden, ja puhkasivat Sidekijan silmät, ja sitoivat hänet kaksilla vaskikahleilla ja veivät Babeliin. Jer. 39:6.
8. Seitsemäntenä päivänä viidennellä kuukaudella, se on yhdeksästoistakymmenes Nebukadnesarin, Babelin kuninkaan, ajastaika, tuli Nebusaradan, henkivartijain päämies, Babelin kuninkaan palvelija, Jerusalemiin.
9. Ja hän poltti Herran huoneen ja kuninkaan huoneen, ja kaikki huoneet Jerusalemissa; kaikki suuret huoneet poltti hän tulella.
10. Ja kaikki Kaldealaisten sotamiehet, jotka henkivartijain päämiehen kanssa olivat, särkivät muurit Jerusalemin ympäriltä.
11. Mutta muun kansan, joka oli kaupunkiin jäänyt, ja ne, jotka Babelin

kuninkaan tykö paenneet olivat, ja muun yhteisen kansan vei Nebusaradan, henkivartijain päämies, pois.
12. Ja halvimpia maakunnassa jätti henkivartijain päämies viinimäen miehiksi ja peltomiehiksi. 2 Kun. 24:14.
13. Ja Kaldealaiset särkivät vaskiset patsaat Herran huoneessa, ja istuimet, ja vaskimeren, joka Herran huoneessa oli, ja veivät vasken Babeliin. 1 Kun. 7:15 s., 25 s., 27 s. Jer. 27:19 s.
14. Ja padat, lapiot, veitset, maljat ja kaikki vaskiset astiat, joita käytettiin jumalanpalveluksessa, ottivat he pois. 1 Kun. 7:50.
15. Henkivartijain päämies otti myös pannut ja kupit, kaikki, mitä kullasta ja hopiasta tehty oli;
16. kaksi patsasta, yksi vaskimeri ja istuimet, jotka Salomo oli teettänyt Herran huoneesen, — vaskea näissä esineissä oli niin paljon, ettei sitä voitu punnita.
17. Yksi patsas oli kahdeksa toista kyynärää korkea, ja sen kruunu oli myös vaskea, joka kruunu oli kolme kyynärää korkea, ja verkko ja granatin omenat kruunun ympäri olivat kaikki vaskea; ja samallainen oli myös toinen patsas verkkoinensa. 2 Aik. 3:15 s. Jer. 52:21.
18. Ja henkivartijain päämies otti ylimmäisen papin Serajan, ja Sefanian, toisen papin, ja kolme ovenvartijaa;
19. ja kaupungista otti hän yhden kamaripalvelijan, joka oli sotaväen päämieheksi asetettu, ja viisi miestä niistä, jotka aina seisoivat kuninkaan edessä ja jotka kaupungista tavattiin, ja kirjoittajan, sen sodanpäämiehen, joka maan kansasta otti sotamiehiä, niin myös kuusikymmentä miestä maan väestä, jotka kaupungista tavattiin.
20. Nämä otti Nebusaradan, henkivartijain päämies, ja vei Babelin kuninkaan tykö Riblaan.
21. Ja Babelin kuningas löi ja tappoi ne Riblassa Hamatin maalla. Näin vietiin Juuda pois maaltansa.
22. Mutta sen väen yli, joka Juudan maassa jäljellä oli, jonka Nebukadnesar, Babelin kuningas, oli jättänyt, asetti hän Gedalian, Ahikamin pojan, Safanin pojan. Jer. 40:5 s.
23. Kun kaikki sotajoukkojen päämiehet ja heidän miehensä kuulivat Babelin kuninkaan korottaneen Gedalian, tulivat he Gedalian tykö Mispaan, nimittäin Ismael, Netanian poika, ja Johanan, Kareahin poika, ja Seraja, Tanhumetin poika, Netofatilainen, ja Jaesania, Maekatin poika, miehinensä.
24. Ja Gedalia vannoi heille ja heidän miehillensä ja sanoi heille: „älkäät peljätkö olla Kaldealaisten palvelijoita; pysykäät maassa ja palvelkaat Babelin kuningasta, niin te menestytte."
25. Mutta seitsemännellä kuukaudella tuli Ismael, Netanian poika, Elisaman pojan, kuninkaallisesta suvusta, ja kymmenen miestä hänen kanssansa; ja he tappoivat Gedalian ja ne Juudalaiset ja Kaldealaiset, jotka hänen kanssansa olivat Mispassa. Jer. 41:1 s.
26. Niin nousi kaikki kansa sekä suuret että pienet, ja sotaväen päämiehet, ja läksivät Egyptiin; sillä he pelkäsivät Kaldealaisia.
27. Seitsemäntenä vuonna neljättäkymmentä, sittekuin Jojakin, Juudan kuningas, oli viety pois, seitsemäntenä päivänä kolmattakymmentä, toisella kuukaudella toistakymmentä, koroitti Evil Merodak, Babelin kuningas, ensimmäisenä hallituksensa vuonna, Jojakinin, Juudan kuninkaan, pään ja otti hänet vankihuoneesta. Jer. 52:31.
28. Ja hän puhutteli häntä ystävällisesti, ja asetti hänen istuimensa ylemmä niiden kuningasten istuimia, jotka hänen tykönänsä olivat Babelissa.
29. Ja hän muutti hänen vankeutensa vaatteet; ja hän söi aina hänen tykönänsä kaiken elinaikansa.
30. Ja hänen määrätty osansa annettiin hänelle kuninkaalta aina joka päivä kaikkena hänen elinaikanansa.

ENSIMMÄINEN AIKAKIRJA.

1 Luku.

Patriarkkain polviluku Adamista Abrahamiin asti. Esaun lapset ja Edomin ruhtinaat.

Adam, Set, Enos, 1 Moos. 5:3 s.
2. Kenan, Mahalaleel, Jared,
3. Henok, Metusala, Lamek,
4. Noak, Sem, Ham ja Jafet. 1 Moos. 9:18.
5. Jafetin lapset: Gomer, Magog, Madai, Javan ja Tubal, Mesek ja Tiras. Moos. 10:2 s.

6. Gomerin lapset: Askenas, Difat ja Togarma.
7. Ja Javanin lapset: Elisa ja Tarsisa, Kittim ja Rodanim.
8. Hamin lapset: Kuus, Misraim, Put ja Kanaan.
9. Ja Kuusin lapset: Seba, Havila, Sabta, Ragma ja Sabteka; ja Ragman lapset: Seba ja Dedan.
10. Kuus siitti Nimrodin; tämä rupesi olemaan voimallinen maan päällä.
11. Misraim siitti Ludilaiset, Anamilaiset, Lehabilaiset, Naftukilaiset,
12. Patrusilaiset ja Kaslukilaiset, joista Filistealaiset ovat tulleet, ja Kaptorilaiset.
13. Kanaan siitti Sidonin, esikoisensa, ja Hetin,
14. ja Jebusin, Amorin ja Girgasin,
15. ja Hivin, Arkin ja Sinin,
16. ja Arvadin, Semarin ja Hamatin.
17. Semin lapset: Elam, Assur, Arpaksad, Lud ja Aram, Us, Hul, Geter ja Mesek. 1 Moos. 10:22.
18. Arpaksad siitti Salahin, ja Salah siitti Eberin. 1 Moos. 11:12,14.
19. Eberille syntyi kaksi poikaa: toisen nimi oli Peleg, sillä hänen aikanansa maa jaettiin, ja hänen veljensä nimi oli Joktan. 1 Moos. 10:25.
20. Joktan siitti Almodadin ja Selefin, Hasarmavetin ja Jarahin,
21. Hadoramin, Usalin ja Diklan,
22. Ebalin, Abemaelin ja Seban,
23. Ofirin, Havilan ja Jobabin; nämä olivat kaikki Joktanin lapsia.
24. Sem, Arpaksad, Selah, 1 Moos. 11:10 s.
25. Eber, Peleg, Regu,
26. Serug, Nahor, Tarah,
27. Abram, se on Abraham. 1 Moos. 17:5.
28. Abrahamin lapset: Isaak ja Ismael. 1 Moos. 16:15. 21:2 s.
29. Nämä ovat heidän sukukuntansa: Nebajot, Ismaelin esikoinen, ja Kedar, Adbeel, ja Mibsam, 1 Moos. 25:13s.
30. Misma, Duma, Massa, Hadad ja Tema,
31. Jetur, Nafis ja Kedma; nämä olivat Ismaelin lapset.
32. Keturan, Abrahamin jalkavaimon, lapset, jotka hän synnytti: Simran, Joksan, Medan, Midian, Jisbak ja Suah; ja Joksanin lapset: Seba ja Dedan. 1 Moos. 25:2 s.
33. Midianin lapset: Efa, Efer, Hanok, Abida ja Eldaa. Nämä ovat kaikki Keturan lapsia.
34. Ja Abraham siitti Isaakin. Isaakin lapset olivat Esau ja Israel. 1 Moos. 25:19 s.
35. Esaun lapset: Elifas, Reguel, Jeus, Jaelam ja Korak. 1 Moos. 36:1 s.
36. Elifaan lapset: Teman, Omar, Sefi, Gaetam, Kenas, Timna ja Amalek.
37. Reguelin lapset: Nahat, Serah, Samma ja Missa.
38. Seirin lapset: Lotan, Sobal, Sibeon, Ana, Dison, Eser ja Disan.
39. Lotanin lapset: Hori ja Homam; ja Lotanin sisar oli Timna.
40. Sobalin lapset: Aljan, Manahat, Ebal, Sefi ja Onam. Sibeonin lapset olivat: Aija ja Ana.
41. Anan lapset: Dison. Disonin lapset: Hamran, Esban, Jitran ja Keran.
42. Eserin lapset: Bilhan, Saevan, Jaekan. Disanin lapset: Us ja Aran.
43. Nämät ovat ne kuninkaat, jotka hallitsivat Edomin maalla, ennenkuin yksikään kuningas hallitsi Israelin lapsia: Bela, Beorin poika; ja hänen kaupunkinsa nimi oli Dinhaba. 1 Moos. 36:31 s.
44. Ja kun Bela kuoli, tuli Jobab, Serahin poika, Bosrasta, kuninkaaksi hänen sijaansa.
45. Kun Jobab kuoli, tuli Husam kuninkaaksi hänen sijaansa, Temanin maalta.
46. Kun Husam kuoli, tuli hänen sijaansa kuninkaaksi Hadad, Bedadin poika, joka löi Midianilaiset Moabilaisten kedolla; ja hänen kaupunkinsa nimi oli Avit.
47. Kun Hadad kuoli, tuli hänen sijaansa kuninkaaksi Samla Masrekasta.
48. Kun Samla kuoli, tuli Saul, Rehobotista virran luona, kuninkaaksi hänen sijaansa.
49. Kun Saul kuoli, tuli Baal Hanan, Akborin poika, kuninkaaksi hänen sijaansa.
50. Kun Baal Hanan kuoli, hallitsi hänen sijassansa Hadad, ja hänen kaupunkinsa nimi oli Pagi. Ja hänen vaimonsa nimi oli Mehetabeel, Matredin tytär, Mesahabin tyttären.
51. Ja Hadad kuoli. Ja ruhtinaat Edomissa olivat: ruhtinas Timna, ruhtinas Alja, ruhtinas Jetet, 1 Moos. 36:40.
52. ruhtinas Oholibama, ruhtinas Ela, ruhtinas Pinon,
53. ruhtinas Kenas, ruhtinas Teman, ruhtinas Mibsar,
54. ruhtinas Magdiel, ruhtinas Iram Nämä olivat Edomin ruhtinaat.

2 Luku.

Israelin ja Juudan polviluku. Kalebin heimokunta.

Nämä ovat Israelin lapset: Ruben, Simeon, Levi ja Juuda, Isaskar ja Sebulon, 1 Moos. 29:32 s. 30:3 s. 35:22 s. 46:8 s.
2. Dan, Josef ja Benjamin, Naftali, Gad ja Asser.

3. Juudan lapset: Ger, Onan ja Sela; nämä kolme synnytti hänelle Suuan tytär, Kanaanealainen. Ja Ger, Juudan esikoinen, oli paha Herran edessä; ja Hän tappoi hänet. 1 Moos. 38:3 s.
4. Ja Tamar, hänen miniänsä, synnytti hänelle Peresin ja Serahin, niin että Juudan lapsia oli kaikkiansa viisi. 1 Moos. 38:27 s.
5. Peresin lapset: Hesron ja Hamul. Ruut 4:18 s. Matt. 1:3 s.
6. Serahin lapset: Simri, Etan, Heman, Kalkol ja Dara; heitä oli kaikkiansa viisi.
7. Karmin lapset: Akar, joka saattoi onnettomuuden Israeliin, ryhtyissänsä kirottuun. Jos. 7:1 s.
8. Etanin lapset: Asaria.
9. Hesronin lapset, jotka hänelle ovat syntyneet: Jerahmeel, Ram ja Kelubai.
10. Ram siitti Aminadabin; Aminadab siitti Nahessonin, Juudan lasten päämiehen. 4 Moos. 1:7.
11. Nahesson siitti Salman; Salma siitti Boaksen.
12. Boas siitti Obedin; Obed siitti Isain.
13. Isai siitti esikoisensa Eliabin, toisen Abinadabin, kolmannen Simean, 1 Sam. 16:6 s. 17:12 s. 2 Sam. 13:3.
14. neljännen Netaneelin, viidennen Raddajin,
15. kuudennen Oseminja seitsemännen Davidin.
16. Ja heidän sisarensa olivat Seruja ja Abigail. Serujan lapset: Abisai, Joab ja Asael, ne kolme. 1 Sam. 26:6. 2 Sam. 2:18.
17. Ja Abigail synnytti Amasan; ja Jeter, Ismaelilainen, oli Amasan isä. 2 Sam. 17:25.
18. Kaleb, Hesronin poika, siitti vaimonsa Asuban kanssa, ja Jeriotin kanssa; ja nämä ovat hänen lapsensa: Jeser, Sobab ja Ardon.
19. Ja kun Asuba kuoli, otti Kaleb Efratin, joka synnytti hänelle Hurin. 1 Aik. 4:4.
20. Hur siitti Urin; ja Uri siitti Besaleelin. 2 Moos. 31:2.
21. Sitte meni Hesron Makirin, Gileadin isän, tyttären tykö ja nai hänet, kuudenkymmenen ajastaikaisena; ja hän synnytti hänelle Segubin.
22. Ja Segub siitti Jairin; ja hänellä oli kolmekolmattakymmentä kaupunkia Gileadin maakunnassa. Tuom. 10:3 s.
23. Mutta Gesur ja Aram ottivat heiltä Jairin kylät, Kenatin ja sen kylät, kuusikymmentä kaupunkia. Kaikki nämä olivat Makirin, Gileadin isän, lapsia. 4 Moos. 32:41 s.
24. Kun Hesron oli kuollut Kalebin Efratassa, niin Hesronin vaimo Abija synnytti hänelle Ashurin, Tekoan isän.
25. Ja Jerahmeelilla, Hesronin esikoisella, olivat lapset: Ram, esikoinen, ja Buna, Oren, Osem ja Ahija.
26. Ja Jerahmeelilla oli vielä toinen vaimo, jonka nimi oli Atara; hän on Onamin äiti.
27. Ja Ramin, Jerahmeelin esikoisen, lapset: Maas, Jamin ja Eker.
28. Ja Onamilla olivat lapset: Sammai ja Jada; Sammain lapset: Nadab ja Abisur.
29. Ja Abisurin vaimon nimi oli Abihail; ja hän synnytti hänelle Ahbanin ja Molidin.
30. Nadabin lapset: Seled ja Appaim. Ja Seled kuoli lapsitonna.
31. Ja Appaimin lapset: Jisei; ja Jisein lapset: Sesan; Sesanin lapset: Ahelai.
32. Ja Jadamin, Sammain veljen, lapset: Jeter ja Jonatan. Ja Jeter kuoli lapsitonna.
33. Ja Jonatanin lapset: Pelet ja Sasa; nämä ovat Jerahmeelin lapset.
34. Sesanilla ei ollut yhtään poikaa, vaan tyttäriä. Ja Sesanilla oli Egyptiläinen palvelija, jonka nimi oli Jarha.
35. Ja Sesan antoi palvelijallensa Jarhalle tyttärensä vaimoksi, ja hän synnytti hänelle Attain.
36. Attai siitti Natanin; Natan siitti Sabadin.
37. Sabad siitti Eflalin; Eflal siitti Obedin.
38. Obed siitti Jehun; Jehu siitti Asarian.
39. Asaria siitti Helesin; ja Heles siitti Elasan.
40. Elasa siitti Sismain; ja Sismai siitti Sallumin.
41. Sallum siitti Jekamian; ja Jekamia siitti Elisaman.
42. Kalebin, Jerahmeelin veljen, lapset: Mesa, hänen esikoisensa, joka oli Sifin isä, ja Maresaan, Hebronin isän, lapset.
43. Ja Hebronin lapset: Korah, Tappuah, Rekem ja Sema.
44. Sema siitti Rahamin, Jorkamin isän; ja Rekem siitti Sammain.
45. Ja Sammain poika oli Maon: ja Maon oli Betsurin isä.
46. Ja Efa, Kalebin jalka-vaimo, synnytti Haranin, Mosan ja Gaseksen; ja Haran siitti Gaseksen.
47. Ja Jahdajin lapset: Regem, Jotam, Gesan, Pelet, Efa ja Saaf.

48. Maeka, Kalebin jalka-vaimo, synnytti Seberin ja Tirhanan.
49. Ja hän synnytti Safin, Madmannan isän, ja Sevan, Mahbenan isän ja Gibean isän. Ja Aksa oli Kalebin tytär. Jos. 15:16.
50. Nämä olivat Kalebin lapset: Hurin pojan, Efratan, esikoisen: Sobal, Kirjat-Jearimin isä,
51. Salma, Betlehemin isä, ja Haref, Bet-Gaderin isä.
52. Ja Sobalilla, Kirjat-Jearimin isällä, oli poikia: Haroe, Hasi-Hammenyhot.
53. Ja Kirjat-Jearimin sukukunnat: Jetriläiset, Putilaiset, Sumatilaiset ja Misrailaiset. Heistä ovat Sorgatilaiset ja Estaolilaiset tulleet.
54. Salman lapset: Betlehem ja Netofatilaiset, Aterot-Bet-Joab; ja puoli osaa Manahatilaisista, Sorgilaiset.
55. Ja kirjoittajain sukukunnat, jotka asuivat Jabeksessa, olivat: Tireatilaiset, Simeatilaiset, Sukatilaiset. Nämä ovat Keniläiset, jotka ovat tulleet Hammatista, Rekabin huoneen isästä.

3 Luku.

Davidin lapset. Juudan kuninkaat Babelin vankeuteen asti. Jekonian lapset.

Nämä ovat Davidin pojat, jotka hänelle syntyneet olivat Hebronissa: esikoinen Amnon, joka syntyi Ahinoamista, Jisreeliläisestä, toinen Daniel, Abigailista Karmelilaisesta, 2 Sam. 3:2 s.
2. kolmas Absalom, Maekan poika, Talmain, Gessurin kuninkaan, tyttären, neljäs Adonija, Haggitin poika,
3. viides Sefatia, Abitalista, kuudes Jitream, hänen vaimostansa Eglasta.
4. Nämä kuusi ovat hänelle syntyneet Hebronissa. Ja hän hallitsi siellä seitsemän vuotta ja kuusi kuukautta; mutta Jerusalemissa hallitsi hän kolmeneljättäkymmentä ajastaikaa.
5. Ja nämä ovat hänelle syntyneet Jerusalemissa: Simea, Sobab, Natan ja Salomo, neljä, Batsuasta, Ammielin tyttärestä, 2 Sam. 5:14 s.
6. ja Jibhar, Elisama ja Elifelet,
7. Nogah, Nefeg ja Jafia,
8. Elisama, Eliada, Elifelet; yhdeksän.
9. Nämä ovat kaikki Davidin pojat, paitsi muiden vaimoin lapsia. Ja Tamar oli heidän sisarensa. 2 Sam. 13:1.
10. Rehabeam oli Salomon poika; hänen poikansa Abija; hänen poikansa Asa; hänen poikansa Josafat; 1 Kun. 11:43. 14:31. Matt. 1:7.
11. hänen poikansa Joram; hänen poikansa Ahasia; hänen poikansa Joas; 2 Kun. 8:16, 24. 11:2.
12. hänen poikansa Amasia; hänen poikansa Asaria; hänen poikansa Jotam; 2 Kun. 12:21. 15:1, 7.
13. hänen poikansa Ahas; hänen poikansa Hiskija; hänen poikansa Manasse; 2 Kun. 15:38. 16:20. 20:21.
14. hänen poikansa Amon; hänen poikansa Josija; 2 Kun. 21:18, 26.
15. ja Josijan pojat olivat: esikoinen Johanan, toinen Jojakim, kolmas Sidekija, neljäs Sallum. 2 Kun. 23:30, 34. 24:17.
16. Ja Jojakimin lapset: Jekonia, hänen poikansa, ja hänen poikansa Sidekija.
17. Jekonian lapset: Assir; hänen poikansa Sealtiel. 2 Kun. 24:6, 15. Jer. 22:30.
18. ja Malkiram, Pedaja, Senasar, Jekamia, Hosama ja Nedabia.
19. Pedajan pojat: Serubbabel ja Simei: Serubbabelin pojat: Mesullam ja Hanania, ja heidän sisarensa Selomit;
20. ja Hesuba, Ohel, Berekia, Hasadia, Jusab-Hesed; viisi.
21. Hananian pojat: Pelatia ja Jesaja; Refajan pojat, Arnanin pojat, Obadian pojat ja Sekanian pojat.
22. Ja Sekanian lapset: Semaja; ja Semajan lapset: Hattus, Jigal, Bariah, Neariah, Safat; kuusi.
23. Nearian lapset: Eljoenai, Hiskija ja Asrikam; kolme.
24. Eljonain lapset: Hodaja, Eliasib, Pelaja, Akkub, Johanan, Delaja ja Anani; seitsemän.

4 Luku.

Vielä Juudan heimokunnasta. Simeonin lapset.

Juudan lapset: Peres, Hesron, Karmi, Hur ja Sobal. 1 Moos. 38:29. 46:12. 1 Aik. 2:4.
2. Mutta Reaja, Sobalin poika, siitti Jahatin; Jahat siitti Ahumain ja Lahadin. Nämä ovat Soratilaisten sukukunnat.
3. Ja nämä Etamin isän: Jisreel, Jisma ja Jidbas, ja heidän sisarensa nimi oli Haslelponi;
4. ja Pnuel, Gedorin isä, ja Eser, Husan isä. Nämä ovat Hurin lapset, Efratan esikoisen, Betlehemin isän. 1 Aik. 2:19.
5. Ja Ashurilla, Tekoan isällä, oli kaksi vaimoa, Helea ja Naera. 1 Aik. 2:24.
6. Ja Naera synnytti hänelle Ahussamin, Heferin, Temenin, Ahastarin. Nämä ovat Naeran lapset.
7. Ja Helean lapset: Seret, Sohar ja Etnan.
8. Ja Kos siitti Anubin ja Hasobeban, ja Aharhelin, Harumin pojan, sukukunnat.
9. Mutta Jabes oli kuuluisampi vel-

jiänsä; ja hänen äitinsä kutsui hänen Jabes, sillä hän sanoi: „minä olen hänet kivulla synnyttänyt."
10. Ja Jabes rukoili Israelin Jumalaa, sanoen: „jospa sinä minua siunaisit ja levittäisit minun maani rajat, ja sinun kätesi olisi minun kanssani, ja varjelisit pahasta, ettei se minua vaivaisi!" Ja Jumala antoi tapahtua niinkuin hän rukoili.
11. Ja Kelub, Suhan veli, siitti Mehirin; hän oli Estonin isä.
12. Ja Eston siitti Rafan heimokunnan, Pasean, Tehinnan, Nahas kaupungin isän. Nämä ovat Rekan miehet.
13. Kenaksen lapset: Otniel ja Seraja; Otnielin lapset: Hatat.
Jos. 15:17. Tuom. 3:9.
14. Ja Meonatai siitti Ofran. Ja Seraja siitti Joabin, puuseppäin laakson isän, sillä he olivat puusepät. Neh. 11:35.
15. Kalebin, Jefunnen pojan, lapset: Iru, Ela ja Naam; Elan lapset: Kenas. 4 Moos. 32:12.
16. Jehaleelin lapset: Sif, Sifa, Tiria ja Asareel.
17. Esran lapset: Jeter, Mered, Efer ja Jalon. Ja Meredin vaimo siitti Mirjamin, Sammain, Jisban, Estemoan isän.
18. Ja hänen juudalainen vaimonsa synnytti Jeredin, Gedorin isän, Heberin, Sokon isän, Jekutielin, Sanoahin isän. Nämä ovat Bitian, Faraon tyttären lapset, jonka Mered oli ottanut.
19. Hodijan vaimon, Nahamin, Kegilan isän, sisaren, lapset: Garmi ja Estemoa, Maakatilainen.
20. Ja Simonin lapset: Amnon ja Rinna, Benhanan ja Tilon. Jisein lapset: Sohet ja Ben-Sohet.
21. Selan, Juudan pojan, lapset: Er, Lekan isä, Laeda, Maresan isä, ja liinankutojain suvut Asbean huoneesta, 1 Moos. 38:5.
22. ja Jokim, ja Koseban miehet, ja Joas ja Saraf, jotka olivat herrat Moabissa, ja Jasubi-Lekemissä. Nämä ovat vanhoja kertomuksia.
23. He olivat savenvalajat ja asuivat moisioissa ja umpiaidoissa; työnsä tähden kuninkaan tykönä asuivat he siellä.
24. Simeonin lapset: Nemuel ja Jamin, Jarib, Serah ja Saul, 1 Moos. 46:10.
25. hänen poikansa Sallum, hänen poikansa Mibsam, hänen poikansa Misma.
26. Misman pojat olivat: Hamuel, hänen poikansa, hänen poikansa Sakur, hänen poikansa Simei.
27. Simeillä oli kuusitoista poikaa ja kuusi tytärtä, mutta hänen veljillänsä ei ollut monta lasta; ja koko heidän sukukuntansa ei enentynyt niinkuin Juudan lapset.
28. Ja he asuivat Bersebassa, Moladassa ja Hasar-Sualissa, Jos. 19:1 s.
29. ja Bilhassa ja Esemissä ja Toladissa,
30. ja Betuelissa ja Hormassa ja Siklagissa,
31. ja Bet-Markabotissa ja Hasar-Susimissa, Bet-Bireissä ja Saaraimissa. Nämä olivat heidän kaupunkinsa, Davidin hallitukseen asti.
32. Ja heidän kylänsä: Etam, Ain, Rimmon, Token ja Asan; viisi kaupunkia,
33. sekä kaikki ne kylät, jotka olivat niiden kaupunkien ympäristöllä Baaliin asti. Tämä on heidän asumasijansa; ja heillä oli sukuluettelo keskenänsä.
34. Ja Mesobab, Jamlek ja Josat, Amasian poika,
35. Joel ja Jehu, Josibian poika, Serajan pojan, Asielin pojan,
36. Eljoenai, Jaekoba, Jesohaja, Asaja, Adiel, Jesimiel ja Benaja,
37. ja Sisa, Sifin poika, Allonin pojan, Jedajan pojan, Simrin pojan, Semajan pojan:
38. nämä nimitetyt olivat ruhtinaat sukukunnissansa; ja heidän isäinsä suku leveni paljon.
39. Ja he menivät hamaan Gedoriin asti itsäiselle puolelle laaksoa, etsimään laiduinta lampaillensa.
40. Ja he löysivät lihavan ja hyvän laitumen, ja maa oli avara ja lavia, rauhallinen ja levollinen; sillä Hamin lapset olivat siellä asuneet ennen.
41. Ja nämä nimeltä kirjoitetut tulivat Hiskijan, Juudan kuninkaan, aikaan, ja löivät niiden majat ja Meonilaiset, jotka siellä tavattiin, ja hävittivät heidät hamaan tähän päivään asti, ja asuivat heidän sijallansa; sillä siellä oli laituimia heidän lampaillensa.
42. Ja heistä, Simeonin lapsista, meni viisi sataa miestä Seirin vuorelle; ja Pelatia, Nearija, Refaja ja Ussiel, Jisein lapset, olivat heidän päämiehensä.
43. Ja he löivät pääsneet ja jääneet Amalekista, ja asuivat siinä tähän päivään asti.

5 Luku.

Rubenin, Gadin ja puolen Manassen polviluku; heidän sodistansa.

Rubenin, Israelin esikoisen, lapset — sillä hän oli esikoinen, mutta koska hän saastutti isänsä vuoteen, annettiin hänen esikoisuutensa Jose-

fin, Israelin pojan, lapsille, mutta ei häntä ole polviluvussa luettu esikoiseksi. 1 Moos. 29:32. 35:22. 48:5 s. 49:4.
2. Juuda tosin oli voimallisin veljiensä seassa, ja pääruhtinas on hänestä; mutta Josefilla oli esikoisoikeus; —
3. Rubenin, Israelin esikoisen, lapset: Hanok, Pallu, Hesron ja Karmi. 1 Moos. 46:9. 2 Moos. 6:14. 4 Moos. 26:5 s.
4. Ja Joelin lapset: hänen poikansa Semaja, hänen poikansa Gog, hänen poikansa Simei,
5. hänen poikansa Mika, hänen poikansa Reaja, hänen poikansa Baal,
6. hänen poikansa Beera, jonka Tilgat Pilneser, Assyrian kuningas, vei vangiksi; hän oli Rubenilaisten ruhtinas. 2 Kun. 15:29.
7. Mutta hänen veljensä heidän sukukuntainsa mukaan, kun he sukukunnittain polvilukuun luettiin, olivat: Jehiel, päämies, ja Sakaria.
8. Ja Bela, Asaksen poika, Seman pojan, Joelin pojan; hän asui Aroerissa hamaan Neboon ja Baal-Meoniin asti; 4 Moos. 32:38.
9. ja itään päin asui hän siihenasti kuin tullaan korpeen, Fratin virran tyköä; sillä heidän karjansa oli paljo enentynyt Gileadin maassa.
10. Ja Saulin aikaan sotivat he Hagarilaisia vastaan, niin että ne kaatuivat heidän kättensä kautta; ja he asuivat heidän majoissansa, koko itäisessä osassa Gileadin maata.
11. Ja Gadin lapset asuivat juuri heidän kohdallansa Basanin maassa Salkaan asti. Jos. 13:24.
12. Joel, ylimmäinen, Safam, toinen, ja Jaenai ja Safat Basanissa.
13. Heidän veljensä heidän sukukuntansa mukaan: Mikael, Mesullam, Seba, Jorai, Jaekan, Sia ja Eber; seitsemän.
14. Nämä olivat Abihailin pojat, Hurin pojan, Jaroahin pojan, Gileadin pojan, Mikaelin pojan, Jesisain pojan, Jahdon pojan, Busin pojan.
15. Ahi, Abdielin poika, Gunin pojan, oli päämies heidän isäinsä suvussa.
16. Ja he asuivat Basanin Gileadissa ja sen kylissä ja kaikissa Saronin esikaupungeissa, hamaan heidän rajoihinsa asti.
17. Nämä kaikki ovat luetut polvilukuun Jotamin, Juudan kuninkaan, ja Jerobeamin, Israelin kuninkaan, aikana. 2 Kun. 15:5. 14:23. 15:7.
18. Rubenin lapset, Gadilaiset ja puoli Manassen sukukuntaa, jotka olivat urhoolliset miehet, jotka kilpeä ja miekkaa kantoivat ja taisivat jännittää joutsen, ja olivat oppineet sotimaan, heitä oli neljä viidettäkymmentä tuhatta, seitsemän sataa ja kuusikymmentä, jotka kelpasivat sotaan menemään.
19. Ja kun he läksivät sotaan Hagarilaisia, Jeturia, Nafesta ja Nodabia vastaan, 1 Moos. 25:15. 1 Aik. 1:31.
20. autettiin heitä niitä vastaan, ja Hagarilaiset annettiin heidän käsiinsä ja kaikki, jotka heidän kanssansa olivat; sillä he huusivat Jumalan puoleen sodassa, ja hän kuuli heidän rukouksensa, kun he turvasivat häneen.
21. Ja he veivät heidän karjansa pois, viisikymmentä tuhatta kamelia, kaksi sataa ja viisikymmentä tuhatta lammasta, kaksi tuhatta aasia, ja sata tuhatta ihmistä.
22. Sillä siellä kaatui monta surmattuna, koska sota oli Jumalalta. Ja he asuivat niiden sijassa vankeuteen asti. 2 Kun. 17:3,6.
23. Ja puolen Manassen sukukunnan lapset asuivat maassa, Basanista hamaan Baal-Hermoniin ja Seniriin, ja Hermonin vuoreen asti; heitä oli monta.
24. Ja nämä olivat pääruhtinaat heidän isäinsä huoneessa: Efer, Jisei, Eliel, Asriel, Jeremia, Hodavia, Jahdiel, väkevät ja voimalliset miehet, kuuluisat ruhtinaat heidän isäinsä huoneessa.
25. Ja kun he syntiä tekivät heidän isäinsä Jumalaa vastaan, ja tekivät huoruutta sen maan kansain epäjumalain kanssa, jotka Jumala oli hävittänyt heidän edestänsä, 2 Moos. 34:15 s. 2 Kun. 17:7.
26. herätti Israelin Jumala Pulin, Assyrian kuninkaan, hengen, ja Tilgat Pilneserin, Assyrian kuninkaan, hengen, ja hän vei Rubenilaiset, Gadilaiset ja puolen Manassen sukukuntaa pois, ja vei heidät Halahiin, Haboriin, ja Haraan, ja Gosanin virran tykö, hamaan tähän päivään asti. 2 Kun. 15:19,29. 17:6.

6 Luku.

Levin sukukunta ja heidän asuntopaikkansa. Aaronin pojat.

Levin lapset: Gerson, Kehat ja Merari. 1 Moos. 46:11. 2 Moos. 6:16 s. 4 Moos. 26:57 s. 1 Aik. 23:6 s.
2. Kehatin lapset: Amram, Jitsehar, Hebron ja Usiel.
3. Ja Amramin lapset: Aaron, Mooses ja Mirjam; Aaronin lapset: Nadab, Abihu, Eleasar ja Itamar. 2 Moos. 2:1 s. 4 Moos. 3:2.
4. Eleasar siitti Pinehaan; Pinehas siitti Abisuan.
5. Abisua siitti Bukkin; Bukki siitti Ussin.

6. Ussi siitti Serajan; Seraja siitti Merajotin.
7. Merajot siitti Amarian; Amaria siitti Ahitobin.
8. Ahitob siitti Sadokin; Sadok siitti Ahimaasin. 2 Sam. 8:17. 15:27.
9. Ahimaas siitti Asarian; Asaria siitti Johananin.
10. Johanan siitti Asarian; hän oli pappi siinä huoneessa, jonka Salomo rakensi Jerusalemissa.
11. Asaria siitti Amarian; Amaria siitti Ahitobin.
12. Ahitob siitti Sadokin; Sadok siitti Sallumin.
13. Sallum siitti Hilkian; Hilkia siitti Asarian. 2 Kun. 22:4.
14. Asaria siitti Serajan; Seraja siitti Josadakin.
15. Josadak vietiin pois, silloin kuin Herra antoi viedä Juudan ja Jerusalemin vankina Nebukadnesarin kautta. 2 Kun. 25:1 s.
16. Levin lapset: Gersom, Kehat ja Merari.
17. Ja nämä olivat Gersomin lasten nimet: Libni ja Simei. 2 Moos. 6:17.
18. Kehatin lapset: Amram, Jitsehar, Hebron ja Usiel.
19. Merarin lapset: Maheli ja Musi. Nämä ovat Leviläisten sukukunnat heidän isäinsä mukaan.
20. Gersomin poika oli Libni, hänen poikansa Jahat, hänen poikansa Simma,
21. hänen poikansa Joah, hänen poikansa Iddo, hänen poikansa Serah, hänen poikansa Jeatrai.
22. Kehatin lapset: hänen poikansa Aminadab, hänen poikansa Korah, hänen poikansa Assir,
23. hänen poikansa Elkana, hänen poikansa Abiasaf, hänen poikansa Assir,
24. hänen poikansa Tahat, hänen poikansa Uriel, hänen poikansa Ussia, hänen poikansa Saul.
25. Elkanan lapset: Amasai ja Ahimot.
26. Hänen poikansa: Elkana, hänen poikansa Elkana-Sofai, hänen poikansa Nahat,
27. hänen poikansa Eliab, hänen poikansa Jeroham, hänen poikansa Elkana. 1 Sam. 1:1.
28. Samuelin lapset: hänen esikoisensa Vasni, ja Abija. 1 Sam. 8:2.
29. Merarin lapset: Maheli, hänen poikansa Libni, hänen poikansa Simei, hänen poikansa Ussa,
30. hänen poikansa Simea, hänen poikansa Haggija, hänen poikansa Asaja.
31. Ja nämä ovat ne, jotka David asetti veisaamaan Herran huoneesen, sitte kuin arkki oli lepopaikan saanut.
32. Ja he palvelivat veisaajina seurakunnan majan asuinsijan edessä siksi kuin Salomo rakensi Herran huoneen Jerusalemissa; ja he seisoivat virassansa niinkuin heille oli määrätty.
33. Ja nämä ovat ne, jotka siellä seisoivat, ja heidän lapsensa: Kehatin lapsista. Heman, veisaaja, Joelin poika, Samuelin pojan,
34. Elkanan pojan, Jerohamin pojan, Elienin pojan, Toahin pojan,
35. Sufin pojan, Elkanan pojan, Mahatin pojan, Amasain pojan,
36. Elkanan pojan, Joelin pojan, Asarian pojan, Sefanian pojan,
37. Tahatin pojan, Assirin pojan. Ebjasafin pojan, Korahin pojan,
38. Jitseharin pojan, Kehatin pojan, Levin pojan, Israelin pojan.
39. Ja hänen veljensä Asaf seisoi hänen oikialla puolellansa; ja Asaf oli Berekian poika, Simejan pojan,
40. Mikaelin pojan, Baesejan pojan. Malkijan pojan,
41. Etnin pojan, Serahin pojan, Adajan pojan,
42. Etanin pojan, Simman pojan, Simein pojan,
43. Jahatin pojan, Gersomin pojan, Levin pojan.
44. Mutta heidän veljensä, Merarin lapset, vasemmalla puolella: Etan, Kisin poika, Abdin pojan, Mallukin pojan,
45. Hasabian pojan, Amasian pojan, Hilkijan pojan,
46. Amsin pojan, Banin pojan, Samerin pojan,
47. Mahelin pojan, Musin pojan, Merarin pojan, Levin pojan.
48. Ja heidän veljensä, muut Leviläiset, olivat annetut kaikellaisiin virkoihin Jumalan huoneen asuinsijassa.
49. Ja Aaron ja hänen poikansa olivat sytyttäjät poltto-uhrin alttarilla ja suitsutus-alttarilla sekä kaikellaisissa töissä kaikkein pyhimmässä, sovittamassa Israelia, juuri kuin Mooses, Jumalan palvelija, käskenyt oli. 2 Moos. 30:7 s. 4 Moos. 4:16.
50. Nämä ovat Aaronin lapset: hänen poikansa Eleasar, hänen poikansa Pinehas, hänen poikansa Abisua,
51. hänen poikansa Bukki, hänen poikansa Ussi, hänen poikansa Seraja,
52. hänen poikansa Merajot, hänen poikansa Amaria, hänen poikansa Ahitob,
53. hänen poikansa Sadok, hänen poikansa Ahimaas.
54. Ja nämä ovat heidän asuinpaikkansa ja kylänsä alueineen: Aaro-

niin lasten Kehatilaisten sukukunnasta. — sillä arpa lankesi heille —
55. ja he antoivat heille Hebronin Juudan maassa ja esikaupungit sen ympäristössä. 4 Moos 35:2 s. Jos 21:9 s.
56. Mutta kaupungin pellot ja sen kylät antoivat he Kalebille, Jefunnen pojalle.
57. Niin antoivat he Aaronin lapsille vapaat kaupungit Hebronin ja Libnan esikaupunkinensa, Jattirin ja Estemoan esikaupunkinensa, 5 Moos. 19:1 s.
58. Hilen esikaupunkinensa, ja Debirin esikaupunkinensa.
59. Asanin esikaupunkinensa, ja Bet-Semeksen esikaupunkinensa.
60. Ja Benjaminin sukukunnasta. Geban esikaupunkinensa, Alemetin esikaupunkinensa, ja Anatotin esikaupunkinensa. Ja kaikki kaupungit heidän sukukunnissansa olivat kolmetoistakymmentä kaupunkia.
61. Mutta ne muut Kehatin lapset heidän suvussansa saivat puolesta Manassen sukukunnasta kymmenen kaupunkia arvalla.
62. Gersomin lapset heidän sukuntainsa mukaan saivat Isaskarin sukukunnalta, Asserin sukukunnalta, Naftalin sukukunnalta ja Manassen sukukunnalta Basanissa kolmetoista kaupunkia.
63. Ja Merarin lapset heidän sukuntainsa mukaan saivat arvalla Rubenin sukukunnalta ja Sebulonin sukukunnalta kaksitoista kaupunkia.
64. Näin Israelin lapset antoivat Leviläisille kaupungit esikaupunkinensa.
65. Ja antoivat arvan mukaan Juudan lasten sukukunnasta, Simeonin lasten sukukunnasta ja Benjaminin lasten sukukunnasta ne kaupungit, jotka he nimittivät.
66. Mutta ne, jotka olivat Kehatin lasten suvusta, saivat alueensa kaupungit Efraimin sukukunnasta.
67. Niin antoivat he heille nämä vapaat kaupungit: Sikemin ja sen esikaupungit, Efraimin vuorelta, ja Geserin ja sen esikaupungit. Jos. 21:21.
68. Jokmeamin ja sen esikaupungit, ja Bet-Horonin esikaupunkinensa,
69. Ajalonin esikaupunkinensa, ja Gat-Rimmonin esikaupunkinensa.
70. Ja puolesta Manassen sukukunnasta: Anerin esikaupunkinensa, ja Bileamin esikaupunkinensa, antoivat he jääneiden Kehatin lasten sukukunnalle.
71. Ja Gersomin lapsille antoivat he puolesta Manassen sukukunnasta: Golanin Basanissa esikaupunkinensa, ja Astarotin esikaupunkinensa;
72. Isaskarin sukukunnasta: Kedeksen esikaupunkinensa, ja Dobratin esikaupunkinensa,
73. Ramotin esikaupunkinensa, ja Anemin esikaupunkinensa;
74. ja Asserin sukukunnasta: Masalin esikaupunkinensa, ja Abdonin esikaupunkinensa,
75. Hukokin ja Rehobin esikaupunkinensa;
76. ja Naftalin sukukunnasta: Kedeksen Galileassa esikaupunkinensa, Hammonin esikaupunkinensa ja Kirjataimin esikaupunkinensa.
77. Muille Merarin lapsille antoivat he Sebulonin sukukunnasta: Rimonin esikaupunkinensa, ja Taborin esikaupunkinensa;
78. ja tuolta puolelta Jordania Jerikoon päin, itään käsin Jordanista, Rubenin sukukunnasta: Betserin korvessa esikaupunkinensa ja Jahsan esikaupunkinensa,
79. Kedemotin esikaupunkinensa, ja Mefaatin esikaupunkinensa;
80. ja Gadin sukukunnasta: Gileadin Ramotin esikaupunkinensa, Mahanaimin esikaupunkinensa,
81. Hesbonin esikaupunkinensa ja Jaeserin esikaupunkinensa.

7 Luku.

Isaskarin, Benjaminin, Naftalin, Manassen, Efraimin ja Asserin sukukunnat.

Isaskarin lapset: Tola, Pua, Jasub ja Simron; neljä. 1 Moos. 46:13. 4 Moos. 26:23 s.
2. Tolan lapset: Ussi, Refaja, Jeriel, Jahmai, Jibsam ja Samuel, jotka olivat päämiehet heidän heimokunnissansa, Tolasta tulleet, ja väkevät miehet sukujensa mukaan. Heidän lukunsa oli Davidin aikana kaksikolmattakymmentä tuhatta ja kuusi sataa.
3. Ussin lapset: Jisrajan lapset: Mikael, Obadia, Joel ja Jissija, viisi, kaikki päämiehet.
4. Ja heidän sukukunnissansa, heidän isäinsä huoneissa oli sotaväkeä: kuusineljättäkymmentä tuhatta; sillä heillä oli monta vaimoa ja lasta.
5. Ja heidän veljensä, kaikkien Isaskarin sukujen mukaan, urhoolliset miehet, olivat seitsemän yhdeksättäkymmentä tuhatta; nämä kaikki luettiin polvilukuun.
6. Benjaminin lapset: Bela, Beker, Jediael, ne kolme. 1 Moos. 46:21. 4 Moos. 26:38 s. 1 Aik. 8:1 s.
7. Belan lapset. Esbon, Ussi, Ussiel, Jerimot ja Iri, viisi, päämiehet heidän isäinsä huoneissa, urhoolliset miehet; ja heitä luettiin polvilukuun

kaksikolmattakymmentä tuhatta ja neljä neljättäkymmentä.
8. Bekerin lapset: Semira, Joas, Elieser, Eljoenai, Omri, Jeremot, Abija, Anatot ja Alemet. Ne kaikki olivat Bekerin lapset.
9. Ja ne, jotka olivat luetut polvilukuun heidän sukujensa mukaan, heimokuntansa päämiehet, urhoolliset sotamiehet, kaksikymmentä tuhatta ja kaksi sataa.
10. Jediaelin lapset: Bilhan. Bilhanin lapset: Jeus, Benjamin, Ehud, Kenaena, Setan, Tarsis ja Ahisahar.
11. Ne olivat kaikki Jediaelin lapset, heidän isäinsä heimokuntain päämiehet ja urhoolliset miehet: seitsemäntoistakymmentä tuhatta ja kaksi sataa, jotka sotaan läksivät.
12. Suppim ja Huppim olivat Irin lapset. Husim, Aherin lapset.
13. Naftalin lapset: Jahsiel, Guni, Jeser ja Sallum, Bilhan lapset.
1 Moos. 46:24. 4 Moos. 26:48 s.
14. Manassen lapset: Esriel, jonka hänen vaimonsa synnytti, mutta hänen jalkavaimonsa, se Syrialainen, synnytti Makirin, Gileadin isän.
15. Ja Makir otti Huppimin ja Suppimin tyköä vaimon, joka oli molempain sisar, Maeka nimeltä. Hänen toisen poikansa nimi oli Selofkad. Ja Selofkadilla oli tyttäriä.
4 Moos. 26:33. 27:1.
16. Ja Maeka, Makirin vaimo, synnytti pojan, jolle hän pani nimeksi Peres. Ja hänen veljensä nimi oli Seres; ja hänen poikansa olivat: Ulam ja Rekem.
17. Ja Bedam oli Ulamin poika. Nämä ovat Gileadin lapset, Makirin pojan, Manassen pojan.
18. Ja hänen sisarensa Moleeket synnytti Ishudin, Abieserin ja Mahelan.
19. Ja Semidalla olivat lapset: Ahean, Sekem, Likhi ja Aniam.
20. Nämä ovat Efraimin lapset: Sutelah, ja hänen poikansa Bered, hänen poikansa Tahat, hänen poikansa Elada, hänen poikansa Tahat,
4 Moos 26 35 s.
21. hänen poikansa Sabad, hänen poikansa Sutelah, ja Eser ja Elead. Ja Gatin miehet, siinä maassa syntyneet, löivät heidät kuoliaaksi; sillä he olivat menneet ottamaan heidän karjaansa.
22. Ja heidän isänsä Efraim murehti kauan aikaa, ja hänen veljensä tulivat lohduttamaan häntä.
23. Ja hän meni vaimonsa tykö, joka siitti ja synnytti pojan jolle antoi nimeksi Beria, sillä onnettomuutta oli ollut hänen huoneessansa.
24. Hänen tyttärensä oli Seera; hän rakensi alimmaisen ja ylimmäisen Bet-Horonin ja Ussen-Seeran.
25. Hänen poikansa oli Refa ja hänen poikansa Resef, ja hänen poikansa Telah, hänen poikansa Tahan,
26. hänen poikansa Laedan, hänen poikansa Ammihud, hänen poikansa Elisama. 4 Moos. 1:10.
27. Hänen poikansa Nun, hänen poikansa Josua. Jos. 1:1.
28. Ja heidän omaisuutensa ja asuinpaikkansa oli Betel kylinensä, ja Naeran itään päin, ja Geser länteen päin kylinensä, Sekem kylinensä hamaan Assaan asti kylinensä.
29. Ja Manassen lasten poikain käsissä olivat: Betsean kylinensä, Taenak kylinensä. Megiddo kylinensä, Dor kylinensä. Näissä asuivat Josefin, Israelin pojan, lapset. Jos. 17:11.
30. Asserin lapset: Jimna, Jisva, Jisvi ja Beria; ja Serah oli heidän sisarensa. 1 Moos. 46:17. 4 Moos. 26:44 s.
31. Berian lapset olivat: Heber ja Malkiel; hän oli Birsavitin isä.
32. Ja Heber siitti Jafletin, Somerin, Hotamin, ja Suan, heidän sisarensa
33. Jafletin lapset: Pasak, Bimhal ja Asuat. Ne olivat Jafletin lapset.
34. Semerin lapset: Ahi, Rohga, Jehubba ja Aram.
35. Ja hänen veljensä Helemin lapset: Sofah, Jimna, Seles ja Amal.
36. Sofahin lapset: Suah, Harnefer, Sual, Beri ja Jimra,
37. Beser, Hod, Samma, Silsa, Jitran ja Beera.
38. Jeterin lapset: Jefunne, Pispa, ja Ara.
39. Ullan lapset: Arah, Hanniel ja Risia.
40. Nämä olivat kaikki Asserin lapsia, päämiehet heidän isäinsä huoneissa, valitut, urhoolliset miehet, ruhtinaitten päämiehet; ja he luettiin polvittain sotajoukkoon, ja heidän lukunsa oli kuusikolmattakymmentä tuhatta miestä.

8 Luku.

Benjaminin sukukunnat; ja heidän asumuksensa. Saul.

Benjamin siitti Belan, esikoisensa, Asbelin, toisen, Ahahin, kolmannen, 1 Moos. 46:21. 4 Moos. 26:38 s. 1 Aik. 7:6 s.
2. Nohan, neljännen, Rafan, viidennen.
3. Ja Belan lapset: Addar, Gera, Abihud,
4. Abisua, Naeman ja Ahoah,
5. Gera, Sefufan ja Huram.
6. Nämä ovat Ehudin lapset, jotka olivat sukujensa päämiehet niiden

joukossa, jotka asuivat Gebassa; ja he vietiin Manahatiin:
7. Naeman, ynnä Ahija ja Gera, — hän vei heidät pois; ja hän siitti Ussan ja Ahihudin.
8. Ja Soharaim siitti Moabin maalla, sittekuin hän oli hyljännyt Husimin ja Baeran, entiset vaimonsa.
9. Ja hän siitti vaimostansa Hodeesta Jobabin, Sibian, Mesan ja Malkamin,
10. Jeusin, Sokian ja Mirman. Nämä ovat hänen lapsensa, sukujen päämiehet.
11. Husimista oli hän siittänyt Abitobin ja Elpaalin.
12. Elpaalin lapset olivat: Eber, Miseam ja Semer; tämä rakensi Onon ja Lodin kylinensä.
13. Ja Beria ja Sema olivat sukuin päämiehet, niiden, jotka asuivat Ajalonissa; ja ne ajoivat pois Gatin asujamet.
14. Ja Ahio, Sasak ja Jeremot,
15. Sebadia, Arad, Ader,
16. Mikael, Jispa ja Joha olivat Berian lapset.
17. Sebadia, Mesullam, Hiski, Heber,
18. Jismerai, Jislia ja Jobab olivat Elpaalin lapset.
19. Jakim, Sikri ja Sabdi,
20. Elienai, Siltai ja Eliel,
21. Adaja, Beraja ja Simrat, Simein lapset.
22. Jispan, Eber ja Eliel,
23. Abdon, Sikri ja Hanan,
24. Hanani, Elam ja Antotija,
25. Jifdeja ja Penuel, Sasakin lapset.
26. Samserai, Seharia ja Atalia,
27. Jaeresia, Elija ja Sikri, Jerohamin lapset.
28. Nämä olivat suku-isät, päämiehet suvuissansa; ja he asuivat Jerusalemissa.
29. Gibeonissa asui Gibeonin isä, ja hänen vaimonsa nimi oli Maeka 1 Aik. 9:35 s.
30. Ja hänen esikoisensa oli Abdon, sitte Sur, Kis, Baal ja Nadab,
31. Gedor, Ahio ja Seker.
32. Ja Miklot siitti Simean: ja hekin asuivat Jerusalemissa veljiensä kohdalla, heidän kanssansa
33. Ner siitti Kisin; Kis siitti Saulin; Saul siitti Jonatanin, Malkisuan, Abinadabin ja Esbaalin. 1 Sam. 9:1. 14:49 s.
34. Jonatanin poika oli Merib-Baal, Merib-Baal siitti Mikan.
35. Mikan lapset olivat: Piton, Melek, Taerea ja Ahas.
36. Ahas siitti Joaddan; Joadda siitti Alemetin, Asmavetin ja Simrin; Simri siitti Mosan.
37. Mosa siitti Binean. Hänen poikansa oli Rafa; hänen poikansa Eleasa; hänen poikansa Asel.
38. Ja Aselilla oli kuusi poikaa, joiden nimet ovat: Esrikam, Bokru, Ismael, Searia, Obadia ja Hanan. Nämä kaikki olivat Aselin pojat.
39. Esekin, hänen veljensä, lapset: Ulam, esikoinen, Jeus, toinen, Elifelet, kolmas.
40. Ja Ulamin pojat olivat urhoollisia miehiä, jalot joutsimiehet; ja heillä oli paljon poikia ja poikain poikia, sata ja viisikymmentä. Nämä kaikki ovat Benjaminin lapsista.

9 Luku.

Jerusalemin asuvaisista. Papit ja Leviläiset. Saulin ja Jonatanin suku.

Ja koko Israel luettiin polviluvun mukaan ja katso, he ovat kirjoitetut Israelin kuningasten kirjassa. Ja Juuda vietiin Babeliin uskottomuutensa tähden. 2 Sam. 24:9. 2 Kun. 24:10 s. 25:1 s.
2. Mutta entiset asujamet, perinnöissänsä ja kaupungeissansa, olivat Israelilaisia pappeja, Leviläisiä ja Netinimejä. Esr. 2:1. Neh. 11:1 s.
3. Ja Jerusalemissa asui Juudan lapsia, Benjaminin lapsia, ja Efraimin ja Manassen lapsia:
4. Utai, Amihudin poika, Omrin pojan, Imrin pojan, oli Peresin, Juudan pojan, lapsista.
5. Ja Silonilaiset Asaja, esikoinen, ja hänen poikansa.
6. Serahin lapsista Jeguel veljinensä: kuusi sataa ja yhdeksänkymmentä.
7. Benjaminin lapsista: Sallu, Mesullamin poika, Hodavian pojan, Hassenuan pojan;
8 ja Jibneja, Jerohamin poika, ja Ela, Ussin poika, Mikrin pojan, ja Mesullam, Sefatian poika, Reguelin pojan, Jibnejan pojan;
9 ja heidän veljensä sukujensa mukaan, yhdeksän sataa ja kuusikuudettakymmentä; nämä kaikki olivat päämiehet heidän isäinsä huoneissa.
10. Ja pappeja: Jedaja, Jorarib ja Jakin, Neh. 11:10 s.
11. ja Asaria, Hilkijan poika, Mesullamin pojan, Sadokin pojan, Merajotin pojan, Ahitobin pojan, Jumalan huoneen esimies,
12. ja Adaja, Jerohamin poika, Pashurin pojan, Malkijan pojan, ja Maesai, Adielin poika, Jahseran pojan, Mesullamin pojan, Mesillemitin pojan, Immerin pojan;
13. ja heidän veljensä, päämiehet isäinsä huoneessa, tuhannen seitse-

mäñ sataa ja kuusikymmentä miestä, kelvollisia toimittamaan viran töitä Jumalan huoneessa.
14. Ja Leviläisistä, jotka olivat Merarin lapsia: Semaja, Hassubin poika. Asrikamin pojan, Hasabian pojan;
15. ja Bakbakkar, Heres, ja Galal, ja Mattania, Mikan poika, Sikrin pojan, Asafin pojan;
16. ja Obadia, Semajan poika, Galalin pojan, Jedutunin pojan, ja Berekia, Asan poika, Elkanan pojan, joka asui Netopatilaisten kylissä.
17. Ja ovenvartijat: Sallum, Akkum, Talmon, Ahiman ja heidän veljensä; Sallum oli ylimmäinen.
18. Ja tähän saakka ovat he vartijoinneet itäisellä puolella kuninkaan porttia. Nämä olivat ovenvartijat Levin poikain leiristä.
19. Ja Sallum, Koren poika, Ebjasafin pojan, Korahin pojan ja hänen veljensä hänen isänsä huoneesta, Korhilaiset; heidän virkansa oli vartijoida seurakunnan majan ovipieltä; niinkuin heidän isänsä vartijoitsivat sisällekäytävän Herran leirissä.
20. Ja Pinehas, Eleasarin poika, oli muinoin heidän päämiehensä; Herra oli hänen kanssansa. 4 Moos. 25:7.
21. Ja Sakaria, Meselemian poika, oli vartija seurakunnan majan ovella.
22. Kaikki ovenvartijoiksi valitut olivat kaksi sataa ja kaksitoista, he olivat luetut polviluvun mukaan heidän kylissänsä. David ja Samuel, näkijä, asettivat heidät virkaan heidän uskollisuutensa vuoksi. 1 Sam. 9:9. 1 Aik. 23:6.
23. Ja he ja heidän poikansa pitivät vartijoina huolta porteista Herran huoneesen, seurakunnan majan huoneesen.
24. Ja nämä ovenvartijat olivat asetetut neljää ilmaa kohden: itään, länteen, pohjaan ja etelään päin.
25. Ja heidän veljensä olivat kylissänsä, tullaksensa sisälle seitsemäntenä päivänä määrätyllä ajalla heidän luoksensa olemaan. 2 Kun. 11:5.
26. Sillä nämä neljä ylimmäistä ovenvartijaa, Leviläiset, olivat asetetut uskollisuuden takeilla, ja he olivat myös kammioitten ja Herran huoneen tavarain vartijat. 2 Makk. 3:10.
27. Ja he pitivät yötä Jumalan huoneen ympärillä; sillä heidän tuli sitä vartijoida, ja avata joka aamu. 1 Kun. 6:5.
28. Ja muutamat heistä olivat virassa käytettyjen tavarain vartijat; sillä heidän piti ne kantaman ulos luvun mukaan ja taas sisälle luvun mukaan.
29. Ja muutamat heistä olivat asetetut astiain ja pyhien esineitten, jauhojen, viinin, öljyn, pyhän savun ja yrttein vartijoiksi.
30. Ja muutamat pappein lapsista valmistivat voiteita yrteistä. 2 Moos. 30:25.
31. Ja Mattitialle, Leviläiselle, Sallumin, Korhilaisen esikoiselle, oli uskottu mitä pannuissa valmistettiin.
32. Ja Kehatilaisista, heidän veljistänsä, olivat muutamat asetetut katsomusleipien yli, niitä valmistamaan joka sabbattina. 3 Moos. 24:5 s.
33. Mutta veisaajat, Leviläisten isäin päämiehiä, olivat vapaasti kammioissansa; sillä he olivat askareissansa yöt ja päivät.
34. Nämät ovat ylimmäiset Leviläisten isät, päämiehet suvuissansa; he asuivat Jerusalemissa.
35. Ja Gibeonissa asui Jegiel, Gibeonin isä; hänen vaimonsa nimi oli Maeka. 1 Aik. 8:29 s.
36. Ja hänen esikoinen poikansa Abdon; ja Sur, Kis, Baal, Ner ja Nadab.
37. Gedor, Ahio, Sakaria ja Miklot.
38. Ja Miklot siitti Simeamin. He myös asuivat heidän veljeinsä kohdalla, veljinensä Jerusalemissa. 1 Aik. 8:32.
39. Ja Ner siitti Kisin; Kis siitti Saulin; Saul siitti Jonatanin, Malkisuan, Abinadabin ja Esbaalin. 1 Sam. 14:49 s.
40. Ja Merib-Baal oli Jonatanin poika; ja Merib-Baal siitti Mikan.
41. Mikan pojat olivat: Piton, Melek ja Tahrea.
42. Ahas siitti Jaeran; Jaera siitti Alemetin, Asmavetin ja Simrin; Simri siitti Mosan.
43. Mosa siitti Binean; ja Refaja oli hänen poikansa, Eleasa hänen poikansa, Asel hänen poikansa.
44. Ja Aselilla oli kuusi poikaa, ja nämät olivat heidän nimensä: Asrikam, Bokru, Jismael, Searia, Obadia ja Hanan. Ne olivat Aselin pojat.

10 Luku.

Saulin ja hänen poikainsa kuolema; heidän ruumiinsa hautaaminen.

Ja Filistealaiset sotivat Israelia vastaan; ja Israelin miehet pakenivat Filistealaisia ja kaatuivat surmattuina Gilboan vuorella. 1 Sam. 31:1 s.
2. Ja Filistealaiset ajoivat kovin Saulia ja hänen poikiansa takaa; ja Filistealaiset surmasivat Jonatanin, Abinadabin ja Malkisuan, Saulin pojat.
3. Ja sota oli ankara Saulia vastaan; ja joutsimiehet saavuttivat hänet, ja hän oli suuressa tuskassa joutsimiesten tähden.
4. Ja Saul sanoi aseenkantajalleen. „vedä miekkasi ja pistä minut lävitse, etteivät nämä ympärileikkaamattomat tulisi ja pilkkaisi minua.“ Mut-

ta hänen aseenkantajansa ei tahtonut; sillä hän pelkäsi suuresti. Niin otti Saul miekan ja heittäysi siihen.

5. Kun hänen aseenkantajansa näki Saulin kuolleeksi, heittäysi hänkin miekkaan ja kuoli.

6. Ja niin kuoli Saul ja kolme hänen poikaansa; ja koko hänen huoneensa kuoli hänen kanssansa.

7. Kun Israelin miehet, jotka laaksossa olivat, näkivät heidän paenneeksi ja Saulin poikinensa kuolleeksi, jättivät he kaupunkinsa ja pakenivat. Ja Filistealaiset tulivat ja asuivat niissä.

8. Toisena päivänä tulivat Filistealaiset ryöstämään tapettuja; ja he löysivät Saulin poikinensa makaavan Gilboan vuorella.

9. Ja he riisuivat hänet ja ottivat hänen päänsä ja aseensa, ja lähettivät ympäri Filistealaisten maata ilmoittamaan tätä ilon sanomaa heidän epäjumalillensa ja kansalle.

10. Ja he panivat hänen aseensa heidän jumalansa huoneesen, ja hänen päänsä ripustivat he Dagonin huoneesen.

11. Kun kaikki Gileadin Jabeksessa kuulivat kaikki, mitä Filistealaiset olivat Saulille tehneet,

12. nousivat kaikki väkevät miehet ja ottivat Saulin ja hänen poikansa ruumiit, ja veivät ne Jabekseen, ja hautasivat heidän luunsa tammen alle Jabeksessa, ja paastosivat seitsemän päivää. 2 Sam. 2:5.

13. Ja niin kuoli Saul uskottomuutensa tähden, jota hän oli Herraa vastaan tehnyt, Herran sanan tähden, jota hän ei totellut, ja koska hän myös etsi velhovaimoa, kysyäksensä häneltä, 1 Sam. 15:11,23. 28:7 s.

14. eikä kysynyt Herralta. Sentähden tappoi Hän hänet, ja siirsi valtakunnan Davidille, Isain pojalle.

11 Luku.

David voidellaan kuninkaaksi ja voittaa Jerusalemin. Davidin sankarit.

Ja koko Israel kokoontui Davidin tykö Hebroniin ja sanoi: „katso, me olemme sinun luusi ja lihasi. 2 Sam. 5:1 s. 1 Aik. 12:23 s.

2. Ja aina ennenkin, Saulin ollessa kuninkaana, johdatit sinä Israelin ulos ja sisälle. Ja Herra, sinun Jumalasi on sanonut sinulle kaitse sinä minun kansaani Israelia ja ole minun kansani Israelin päämiehenä.“ 1 Sam. 13:14. 18:5 s. 19:8.

3. Ja kaikki Israelin vanhimmat tulivat kuninkaan tykö Hebroniin, ja David teki liiton heidän kanssansa Herran edessä Hebronissa. Ja he voitelivat Davidin Israelin kuninkaaksi Herran sanan mukaan Samuelin kautta. 1 Sam. 16:13.

4. Ja David ja koko Israel meni Jerusalemiin, se on Jebus, sillä Jebusilaiset asuivat siinä maassa.

5. Ja Jebuksen asuvaiset sanoivat Davidille: „et sinä tänne tulle!“ Mutta David voitti Sionin linnan, se on Davidin kaupunki. 2 Sam. 5:6.

6. Ja David oli sanonut: „joka Jebusilaiset ensin lyö, hänen pitää oleman pään ja ylimmäisen.“ Ja Joab, Serujan poika, astui ensin ylös ja tuli päämieheksi.

7. Ja David asui linnassa; sentähden kutsuivat he sen Davidin kaupungiksi.

8. Ja hän rakensi muurit kaupungin ympäri, Millosta yltympäri: Ja Joab rakensi uudestaan muun osan kaupunkia.

9. Ja David menestyi ja tuli yhä väkevämmäksi; ja Herra Sebaot oli hänen kanssansa.

10. Nämä ovat ylimmäiset Davidin sankareista, jotka miehuullisesti hänen puoltansa pitivät koko Israelin kanssa hänen kuninkuudessansa, tehdäksensä hänen kuninkaaksi, Herran sanan mukaan Israelille. 2 Sam. 23:8 s. 1 Sam. 16:12.

11. Ja tämä on Davidin sankarien luku Jasobeam, Hakmonin poika, ylimmäinen päämiesten seassa. Hän nosti keihäänsä ja löi kerralla kolme sataa. 1 Aik. 27:2.

12. Häntä lähin oli Eleasar, Dodin, Ahohilaisen poika; hän oli kolmen sankarin luvussa. 1 Aik. 27:4.

13. Tämä oli Davidin kanssa Pas-Dammimissa, kun Filistealaiset olivat kokoontuneet sinne sotaan. Ja siellä oli peltosarka täynnä ohraa; ja kansa pakeni Filistealaisia.

14. Ja he astuivat keskelle peltoa, ja varjelivat sen, ja löivät Filistealaiset. Ja Herra antoi heille suuren voiton.

15. Ja kolme päämiestä kolmenkymmenen joukosta tuli kalliolle alas Davidin tykö Adullamin luolaan; ja Filistealaisten leiri oli Refaimin laaksossa.

16. Ja David oli silloin linnotuksessa, ja Filistealaisten vartio-väki oli silloin Betlehemissä.

17. Ja David himoitsi ja sanoi: „kuka toisi minulle vettä juoda siitä kaivosta, joka on Betlehemin portin tykönä?“ 2 Sam. 23:15.

18. Niin ne kolme karkasivat Filistealaisten leiriin, ja ammensivat vettä kaivosta Betlehemin portin tykönä, kantoivat ja toivat Davidille. Mutta

ei David tahtonut sitä juoda, vaan kaasi sen Herran eteen;

19. ja hän sanoi: ,,antakoon Jumala sen kaukana olla minusta, että minä tämän tekisin! pitäisikö minun juoman niiden miesten verta, jotka ovat hengen vaaraan menneet? sillä he ovat sen tuoneet henkensä uhalla." Ja hän ei tahtonut sitä juoda. Tämän tekivät ne kolme sankaria.

20. Abisai, Joabin veli, oli ylimmäinen kolmesta; ja hän nosti keihäänsä ja löi kolme sataa; ja hän oli ylistetty kolmen keskellä.

21. Ja hän oli kolmen seassa kuuluisampi kahta ja oli heidän päämiehensä; mutta ei hän vetänyt noiden kolmen ensimmäisen vertoja. 2 Sam. 23:8 s.

22. Benaja, Jojadan poika, jalon ja suurista töistänsä kuuluisan miehen poika, Kabseelista; hän löi kaksi Moabin urosta; ja hän meni alas ja löi jalopeuran kaivon sisässä lumen aikana.

23. Hän löi vielä Egyptin miehen, joka oli viittä kyynärää pitkä, ja sen Egyptiläisen kädessä oli keihäs niinkuin kankaan puu; mutta hän meni hänen tykönsä seipäällä, tempasi keihään Egyptiläisen kädestä ja tappoi hänet omalla keihäällänsä.

24. Nämä teki Benaja, Jojadan poika; ja hän oli ylistetty kolmen sankarin seassa.

25. Ja hän oli kuuluisampi niitä kolmeakymmentä; mutta noiden kolmen rinnalle hän ei tullut. Ja David teki hänen salaiseksi neuvoksensa.

26. Ja sotaväen sankarit olivat: Asahel, Joabin veli; Elhanan, Dodonin poika Betlehemistä; 2 Sam. 2:18. 23:24.

27. Samot, Harorilainen; Heles, Pelonilainen;

28. Ira, Ikeksen, Tekolaisen poika; Abjeser, Anatotilainen;

29. Sibbekai, Husatilainen; Ilai, Ahohilainen;

30. Maherai, Netofatilainen; Heled, Baenan, Netofatilaisen poika;

31. Ittai, Ribain poika, Gibeasta, Benjaminin lapsista; Benaja, Piratonilainen;

32. Hurai, Gaasin laaksoista; Abiel, Arbatilainen;

33. Asmavet, Baharumilainen; Eliakba, Salbonilainen;

34. Bne-Hasem, Gisonilainen; Jonatan, Sagen, Hararilaisen poika;

35. Ahiam, Sakarin, Hararilaisen poika; Elifal, Urin poika;

36. Hefer, Makeratilainen; Ahija, Pelonilainen;

37. Hesro, Karmelilainen; Naerai, Esbain poika;

38. Joel, Natanin veli; Mibhar, Hagrin poika;

39. Selek, Ammonilainen; Naherai, Berotilainen, Joabin, Serujan pojan aseenkantaja:

40. Ira, Jetrilainen; Gareb, Jetrilainen;

41. Urija, Hetiläinen; Sabad, Ahelain poika; 2 Sam. 11:3. 6 s.

42. Adina, Sisan, Rubenilaisen poika, Rubenilaisten päämies, ja kolmekymmentä oli hänen kanssansa;

43. Hanan, Maekan poika; Josafat, Mitniläinen;

44. Ussia, Asterotilainen; Sama ja Jeiel, Hotamin, Aroerilaisen pojat;

45. Jedialel, Simrin poika; Joha, hänen veljensä, Tisiläinen;

46. Eliel, Mahavilainen; Jeribai ja Josavia, Elnaamin pojat; Jitma, Moabilainen.

47. Eliel, Obed ja Jaesiel, Mesobajasta.

12 Luku.

Sotamiehet, jotka tulivat Davidin tykö Siklagiin ja Hebroniin.

Nämä tulivat Davidin tykö Siklagiin, kun hän vielä oli piilossa Saulin, Kisin pojan edestä; ja he olivat niiden sankarien seassa, jotka häntä sodassa auttoivat.

2. He olivat joutsella varustetut, ja taitavat sekä oikealla että vasemmalla kädellä linkoamaan kiviä ja ampumaan joutsella; Saulin veljistä. Benjaminista: Tuom. 20:16.

3. Ahjeser, päämies, ja Joas, Semajan, Gibeatilaisen pojat; Jesiel ja Pelet, Asmavetin pojat; Beraka; ja Jehu Antotilainen;

4. Jesmaja, Gibeonilainen, väkevä kolmenkymmenen joukossa ja kolmenkymmenen yli; ja Jeremia; Jahesiel; Johanan; ja Josabad, Gederatilainen;

5. Eleusai; Jerimot; Bealia; Semaria; ja Sefatia, Harofilainen;

6. Elkana; Jesija; Asareel; Joeser ja Jasabeam, Korhilaiset;

7. Joela ja Sebadia, Jerohamin lapset, Gedorista.

8. Gadilaisista erkanivat Davidin tykö linnaan korvessa väkevät sankarit, sotamiehet varustetut kilvellä ja keihäällä; ja heidän kasvonsa olivat jalopeuran kasvot, ja he olivat kuin nopiat metsävuohet vuorilla:

9. Eser, ensimmäinen, Obadia toinen, kolmas Eliab,

10. neljäs Mismanna, viides Jeremia,

11. kuudes Attai, seitsemäs Eliel,

12. kahdeksas Johanan, yhdeksäs Elsabad,

13. kymmenes Jeremiahu, yhdestoista Mahbanai.
14. Nämä olivat Gadin lapsista sodan päämiehet; vähin oli sadan, ja suurin tuhannen miehen vertainen.
15. Nämä ovat ne, jotka ensimmäisellä kuulla menivät Jordanin ylitse, kun se oli täynnä parrastensa yli; ja he ajoivat pakoon kaikki, jotka asuivat laaksossa, itään ja länteen päin.
16. Ja tuli Benjaminin ja Juudan lapsia Davidin tykö linnaan.
17. Ja David meni ulos heidän tykönsä, vastasi ja sanoi heille: „jos tulette rauhalla minun tyköni auttamaan minua, niin on sydämmeni teihin yhdistyvä; mutta jos tulette pettämään minua vihollisilleni, vaikka ei vääryyttä ole minussa, niin meidän isäimme Jumala nähköön ja rangaiskoon!"
18. Silloin tuli henki Amasain päälle, päämiehen kolmenkymmenen joukossa: „Sinun me olemme, David, ja pidämme sinun puoltasi, Isain poika! rauha, rauha olkoon sinulle, rauha olkoon auttajillesi! sillä sinun Jumalasi auttaa sinua!" Niin otti David heidät tykönsä ja asetti heidät sotaväen päämiehiksi.
Tuom. 18:34. 2 Aik. 24:20. Luuk. 24:49.
19. Ja Manassesta tuli monta Davidin puolelle, kun hän meni Filistealaisten kanssa Saulia vastaan sotaan, vaikka eivät auttaneet heitä; Filistealaisten päämiehet antoivat neuvoteltuaan hänen mennä pois ja sanoivat: „jos hän karkaa herransa Saulin puolelle, niin se on meidän päämme kaupalla!" 1 Sam. 29:4.
20. Kun hän meni Siklagiin, tulivat hänen tykönsä Manassesta: Adna, Josabad, Jediael, Mikael, Josabad, Elihu ja Siltai, tuhanten päämiehet Manassesta.
21. Ja he auttoivat Davidia sotajoukkoa vastaan; sillä he olivat kaikki väkevät miehet ja päämiehet sodassa. 1 Sam. 30:15 s.
22. Ja joka päivä tuli väkeä Davidin tykö auttamaan häntä, siksi kuin siitä tuli suuri sotajoukko, niinkuin Jumalan sotajoukko.
23. Ja tämä on sotaan varustettujen päämiesten luku, jotka tulivat Davidin tykö Hebroniin, siirtämään Saulin valtakuntaa hänelle, Herran sanan mukaan: 2 Sam. 5:1 s. 1 Aik. 11:1 s.
24. Juudan lapsista, jotka kantoivat kilpeä ja keihästä, kuusi tuhatta ja kahdeksan sataa sotaan varustettua;
25. Simeonin lapsista väkevät miehet sotimaan, seitsemän tuhatta ja sata;
26. Levin lapsista neljä tuhatta ja kuusi sataa;
27. ja Jojada, niiden päämies, jotka olivat Aaronista, ja hänen kanssansa oli kolmetuhatta ja seitsemän sataa;
28. ja Sadok, väkevä nuorukainen; ja hänen isänsä huoneen kanssa oli kaksikolmattakymmentä päämiestä;
29. ja Benjaminin lapsista, Saulin veljistä, kolme tuhatta; siihenasti piti heistä sangen monta vielä Saulin huoneen puolta;
30. ja Efraimin lapsista kaksikymmentä tuhatta ja kahdeksan sataa; väkevät ja ylistetyt miehet heidän isäinsä huoneessa;
31. ja puolesta Manassen sukukunnasta kahdeksantoista tuhatta, jotka olivat nimeltänsä nimitetyt tulemaan ja tekemään Davidia kuninkaaksi;
32. ja Isaskarin lapsista, jotka olivat taitavat aikain tietäjät ymmärtämään, mitä Israelin tekemän piti, kaksi sataa heidän päämiestänsä, ja kaikki heidän veljensä tekivät heidän käskynsä jälkeen;
33. Sebulonista, jotka menivät sotimaan, varustetut sotaan kaikkinaisilla sota-aseilla, viisikymmentä tuhatta, asettamaan itsensä yksimielisesti järjestykseen;
34. Naftalista tuhannen päämiestä, ja seitsemänneljättäkymmentä tuhatta heidän kanssansa, jotka kantoivat kilpeä ja keihästä;
35. Danista varustautuivat sotaan kahdeksankolmattakymmentä tuhatta ja kuusi sataa;
36. Asserista, jotka menivät varustettuna sotimaan, neljäkymmentä tuhatta;
37. tuolta puolelta Jordania: Rubenilaisista, Gadilaisista ja puolesta Manassen sukukunnasta, kaikkinaisilla sota-aseilla varustettuja, sata ja kaksikymmentä tuhatta.
38. Kaikki nämä sotamiehet, järjestetyt sotaan, tulivat täydestä sydämmestä Hebroniin, tekemään Davidia koko Israelin kuninkaaksi; ja kaikilla muillakin Israelissa oli yksi mieli tehdä Davidia Israelin kuninkaaksi.
39. Ja he olivat siellä Davidin tykönä kolme päivää, söivät ja joivat; sillä heidän veljensä olivat valmistaneet heidän eteensä.
40. Ja nekin, jotka likinnä olivat heidän ympärillänsä Isaskariin, Sebuloniin ja Naftaliin asti, he toivat leipiä aaseilla, muuleilla ja härjillä, jauho-ruokaa, fiikunoita, rusinoita, viiniä, öljyä, härkiä ja lampaita viljalta; sillä ilo oli Israelissa.

13 Luku.

Arkki tuodaan Kirjat-Jearimista.

Ja David piti neuvoa tuhanten ja satain päämiesten ja kaikkein kanssa. 2 Sam. 6:1 s.

2. Ja David sanoi kaikelle Israelin joukolle: „jos se teille kelpaa, ja jos se tulee Herralta, meidän Jumalaltamme, niin lähettäkäämme joka paikkaan muiden meidän veljeimme tykö koko Israelin maahan, ja pappein ja Leviläisten tykö kaupunkeihin, missä esikaupungit ovat, että he kokoontuisivat meidän tykömme,

3. ja muuttakaamme meidän Jumalamme arkki meidän luoksemme; sillä Saulin aikana emme siitä lukua pitäneet."

4. Niin koko seurakunta vastasi, että niin piti tehtämän; sillä se kelpasi kaikelle kansalle.

5. Niin David kokosi kaiken Israelin, Egyptin Siihorista aina Hamatiin asti, noutamaan Jumalan arkkia Kirjat-Jearimista. Jos. 13:3, 5.

6. Ja David ja kaikki Israel meni Baalatiin, Kirjat-Jearimiin, joka on Juudassa, noutamaan sieltä Herran Jumalan arkkia, joka Kerubimin päällä istuu, jossa hänen nimeänsä rukoillaan. Jos. 15:9, 60.

7. Ja he panivat Jumalan arkin uusille vaunuille, veivät sen Abinadabin huoneesta; ja Ussa ja Ahio ajoivat vaunuja. 1 Sam. 7:1.

8. Ja David ja kaikki Israel iloitsivat Jumalan edessä kaikesta voimastansa, lauluilla, harpuilla, psaltareilla, rummuilla, symbaleilla ja pasunilla.

9. Ja he tulivat Kidonin luuvalle; ja Ussa ojensi kätensä arkkia pitelemään; sillä härjät poikkesivat sivulle. 2 Sam. 6:6.

10. Niin Herran viha syttyi Ussaan; ja Hän löi hänet, koska hän ojensi kätensä arkkia pitämään, niin että hän siinä kuoli Jumalan edessä. 4 Moos. 4:15, 19 s. 1 Aik. 15:13.

11. Ja David tuli murheelliseksi, sentähden että Herra repäisi Ussan. Ja hän kutsui sen paikan Peres-Ussa tähän päivään asti.

12. Ja David pelkäsi Jumalaa sinä päivänä ja sanoi: „kuinka tuottaisin Jumalan arkin minun tyköni?"

13. Sentähden ei David antanut viedä Jumalan arkkia tykönsä Davidin kaupunkiin, vaan antoi sen poiketa Obed-Edomin, Gatilaisen, huoneesen. 2 Sam. 6:10.

14. Ja Jumalan arkki viipyi Obed-Edomin luona hänen huoneessansa kolme kuukautta. Ja Herra siunasi Obed-Edomin huoneen ja kaikki mitä hänellä oli.

14 Luku.

Hiramin lahjat. Davidin vaimot ja lapset Jerusalemissa; hän voittaa Filistealaiset.

Ja Hiram, Tyron kuningas, lähetti sanansaattajat Davidille ja sedripuita, kivenhakkaajia ja puuseppiä, rakentamaan hänelle huonetta. 2 Sam. 5:11 s.

2. Ja David ymmärsi Herran vahvistaneen hänen Israelin kuninkaaksi; sillä hänen valtakuntansa korkeni hänen kansansa Israelin tähden.

3. Ja David otti vielä vaimoja Jerusalemissa, ja hän siitti vielä poikia ja tyttäriä.

4. Ja niiden nimet, jotka hänelle syntyivät Jerusalemissa, olivat: Sammua, Sosab, Natan ja Salomo, 2 Sam. 5:14. 1 Aik. 3:5 s.

5. Jibhar, Elisua ja Elpelet,

6. Noga, Nefeg ja Jafia,

7. Elisama, Baeljada ja Elifelet.

8. Ja kun Filistealaiset kuulivat Davidin voidelluksi koko Israelin kuninkaaksi, nousivat kaikki Filistealaiset Davidia etsimään. Kun David sen kuuli, meni hän heitä vastaan. 2 Sam. 5:17 s.

9. Ja Filistealaiset tulivat ja levisivät Refaimin laaksoon.

10. Mutta David kysyi neuvoa Jumalalta ja sanoi: „menenkö ylös Filistealaisia vastaan, ja annatko heidät minun käsiini?" Herra sanoi hänelle: „mene, ja minä annan heidät sinun käsiisi."

11. Ja he menivät ylös Baal-Perasimiin, ja David löi heidät siellä; ja David sanoi: „Jumala on hajoittanut minun viholliseni minun käteni kautta, niinkuin vesi hajoitetaan." Sentähden nimittävät he sen paikan: Baal-Perasim. Jes. 28:21.

12. Ja he jättivät sinne heidän jumalansa; ja Davidin käskystä poltettiin ne tulessa.

13. Mutta Filistealaiset tulivat jälleen ja asettivat itsensä alas laaksoon. 2 Sam. 5:22 s.

14. Ja David kysyi taas neuvoa Jumalalta, ja Jumala sanoi hänelle. „älä mene heidän jälkeensä; mutta poikkea heistä, ja tule omenapuiden kohdalla heitä vastaan.

15. Ja kun kuulet omenapuiden latvat havisevan, niin lähde kiireesti liikkeelle; sillä Jumala on silloin mennyt sinun edelläsi lyömään Filistealaisten sotajoukkoa."

16. Ja David teki niinkuin Jumala oli hänen käskenyt; ja he löivät Fi-

listealaisten sotajoukot Gibeonista Gaseriin asti.
17. Ja Davidin nimi kuului kaikissa maissa; ja Herra antoi hänen pelkonsa tulla kaikkiin pakanoihin.

15 Luku.

Jumalan arkki tuodaan Jerusalemiin.

Ja hän rakensi itsellensä huoneita Davidin kaupunkiin; ja hän valmisti sijan Jumalan arkille, ja pystytti sille majan. 2 Sam. 6:17. 1 Aik. 16:1.
2. Silloin sanoi David: ,,ei kukaan saa kantaa Jumalan arkkia, vaan Leviläiset; sillä heidät Herra on valinnut kantamaan Jumalan arkkia ja palvelemaan häntä ijankaikkisesti." 4 Moos. 4:15.
3. Ja David kokosi kaiken Israelin Jerusalemiin, tuomaan Herran arkkia ylös siihen paikkaan, jonka hän sille oli valmistanut.
4. David kokosi Aaronin lapset ja Leviläiset; 1 Aik. 6:1 s.
5. Kehatin lapsista: päämiehen Urielin, sadan ja kahdenkymmenen veljensä kanssa;
6. Merarin lapsista: päämiehen Asajan, kahden sadan ja kahdenkymmenen veljensä kanssa;
7. Gersonin lapsista: päämiehen Joelin, sadan ja kolmenkymmenen veljensä kanssa;
8. Elisafanin lapsista: päämiehen Semajan, kahden sadan veljensä kanssa;
9. Hebronin lapsista: päämiehen Elielin, kahdeksankymmenen veljensä kanssa;
10. Ussielin lapsista: päämiehen Amminadabin, sadan ja kahdeksantoistakymmenen veljensä kanssa.
11. Ja David kutsui papit: Sadokin ja Abjatarin, ja Leviläiset: Usajan, Joelin, Semajan, Elielin ja Amminadabin;
12. ja hän sanoi heille: ,,te olette isäin päämiehet Leviläisistä, pyhittäkäät itsenne ja veljenne ja kantakaat Herran, Israelin Jumalan, arkki siihen paikkaan, jonka minä sille olen valmistanut. 2 Moos. 19:10.
13. Sentähden, koska ette edellisellä kerralla läsnä olleet, teki Herra, meidän Jumalamme, aukon meissä, ettemme häntä etsineet, niinkuin meidän tuli." 2 Sam. 6:6 s. 1 Aik. 13:10 s.
14. Niin papit ja Leviläiset pyhittivät itsensä Herran, Israelin Jumalan, arkkia kantamaan.
15. Ja Levin pojat kantoivat Jumalan arkin, niinkuin Mooses Herran sanan mukaan käskenyt oli, korennoilla olallansa. 2 Moos. 25:24. 4 Moos. 7:9.
16. Ja David käski Leviläisten päämiehet asettaa heidän veljistänsä veisaajia soittimilla, kanteleilla, psaltareilla, ja symbaleilla, niin että he veisaisivat heleällä ja korkialla äänellä iloisesti.
17. Niin Leviläiset asettivat Hemanin, Joelin pojan, ja hänen veljistänsä Asafin, Berekian pojan, ja Merarin pojista, heidän veljistänsä, Etanin, Kusajan pojan, 1 Aik. 6:33.
18. ja heidän kanssansa heidän veljensä toisesta vuorosta, Sakarian, Benin, Jaesielin, Semiramotin, Jehielin, Unnin, Eliabin, Benajan, Maesean, Mattitian, Elifelehun, Miknejan, Obed-Edomin ja Jegielin, oven vartijat.
19. Sillä Heman, Asaf ja Etan olivat veisaajia, helistäin vaskisymbaleilla, heleällä äänellä;
20. ja Sakaria, Asiel, Semiramot, Jehiel, Unni, Eliab, Maeseja ja Benaja psaltarilla kimiällä äänellä;
21. ja Mattitia ja Elifelehu ja Mikneja, ja Obed-Edom, Jegiel ja Asasia veisasivat kanteleilla heidän edellänsä matalammalla äänellä.
22. Ja Kenania, Leviläisten päämies, veisumestari, neuvoi heitä veisaamaan; sillä hän oli sangen taitava.
23. Ja Berekia ja Elkana olivat arkin ovenvartijat.
24. Mutta papit Sebaia, Josafat, Netaneel, Amasai, Sakaria, Benaja ja Elieser soittivat pasunilla Jumalan arkin edessä; ja Obed-Edom ja Jehija olivat arkin ovenvartijat.
25. Ja David ja Israelin vanhimmat ja tuhanten-päämiehet menivät noutamaan Herran liiton arkkia Obed-Edomin huoneesta ilolla. 2 Sam. 6:12 s.
26. Ja koska Jumala auttoi Leviläisiä, jotka kantoivat Herran liiton arkkia, uhrasivat he seitsemän härkää ja seitsemän oinasta. 2 Sam. 6:13.
27. Ja David oli puetettu hienoon liinavaatteesen, ja kaikki Leviläiset, jotka arkkia kantoivat, ja veisaajat, ja Kenania, veisumestari, veisaajain kanssa; ja Davidin yllä oli liinainen olkavaate. 2 Sam. 6:14.
28. Ja koko Israel saattoi Herran liiton arkin riemuhuudolla, pasunain äänellä, torvilla, symbaleilla, psaltareilla ja kanteleilla.
29. Kun Herran liiton arkki tuli Davidin kaupunkiin, katsoi Mikal, Saulin tytär, akkunasta ja näki Davidin hyppäävän ja soittavan; ja hän ylenkatsoi hänet sydämmessänsä. 2 Sam. 6:16.

16 Luku.

Arkki pannaan sijallensa. Davidin uhri.

Ja he kantoivat Jumalan arkin si-
sälle ja asettivat sen keskelle ma-
jaa, jonka David oli valmistanut, ja
uhrasivat poltto-uhria ja kiitos-uhria
Jumalan edessä. 2 Sam. 6:17 s. 1 Aik. 15:1.
2. Ja kun David oli päättänyt polt-
to-uhrit ja kiitos-uhrit, siunasi hän
kansaa Herran nimeen, 4 Moos. 6:23 s.
3. ja jakoi kaikille Israelissa sekä
miehille että naisille, jokaiselle lei-
vän ja mitan viiniä ja rusina-kakun.
2 Sam. 6:19.
4. Ja hän asetti Herran arkin eteen
muutamia Leviläisiä palvelijoiksi,
ylistämään, kiittämään ja kunnioit-
tamaan Herraa, Israelin Jumalaa:
5. Asaf, ensimmäisen, Sakaria, toisen,
ja sitten Jegiel, Semiramot, Jehiel,
Mattitia, Eliab, Benaja, Obed-Edom
ja Jegiel, psaltareilla ja harpuilla;
mutta Asaf kilisevillä symbaleilla;
6. ja papit, Benaja ja Jehasiel, vas-
kitorvilla, aina Jumalan liiton arkin
edessä.
7. Sinä päivänä asetti David ensisti
kiitosvirren Herralle, Asafin ja hä-
nen veljeinsä kautta:
8. „Kiittäkäät Herraa ja saarnatkaat
hänen nimeensä, julistakaat hänen
töitänsä kansoissa; Ps. 105:1 s. Jes. 12:4.
9. veisatkaat hänelle, soittakaat hä-
nelle, puhukaat kaikista hänen ih-
meellisistä töistänsä!
10. Ylistäkäät hänen pyhää nimeän-
sä! niiden sydän iloitkoon, jotka et-
sivät Herraa!
11. Etsikäät Herraa ja hänen voi-
maansa, etsikäät hänen kasvojansa
alati!
12. Muistakaat hänen ihmeellisiä
töitänsä, jotka hän tehnyt on, hänen
ihmeitänsä ja suunsa tuomioita,
5 Moos. 26:8.
13. te Israelin, hänen palvelijansa
siemen, te Jaakobin, hänen valittun-
sa lapset!
14. Hänpä on Herra, meidän Juma-
lamme, hän tuomitsee kaikessa
maailmassa.
15. Muistakaat ijankaikkisesti hä-
nen liittoansa, — mitä hän on käs-
kenyt tuhannelle sukukunnalle, —
16. jonka hän teki Abrahamin kans-
sa, ja hänen valaansa Isaakille.
1 Moos. 15:18. 17:2. 22:16 s. 26:2 s. Luuk. 1:73 s.
17. Ja Hän säätsi sen Jaakobille sään-
nöksi ja Israelille ijankaikkiseksi lii-
toksi,
18. ja sanoi: ,sinulle minä annan
Kanaanmaan, teidän perintönne o-
san;' 1 Moos. 13:15. 28:13. 35:12.
19. Silloin te vähät ja harvat olitte,
ja muukalaiset siinä.
20. Ja he vaelsivat kansasta kan-
saan, ja toisesta valtakunnasta toi-
seen kansaan.
21. Ei hän sallinut kenenkään heitä
vahingoittaa, vaan rankaisi kunin-
kaat heidän tähtensä.
1 Moos. 12:17. 20:3 s.
22. ,Älkäät ruvetko minun voidel-
tuihini, älkäätkä pahaa tehkö minun
profetoilleni!' Ps. 105:15.
23. Veisatkaat Herralle, kaikki maa,
julistakaat päivä päivältä hänen au-
tuuttansa! Ps. 96:1 s.
24. Luetelkaat pakanain keskellä
hänen kunniaansa, kaikissa kansois-
sa hänen ihmeitänsä!
25. Sillä Herra on suuri ja sangen
kiitettävä, peljättävä yli kaikkein ju-
malain. 2 Moos. 15:11. Ps. 86:8.
26. Sillä kaikki pakanain Jumalat
ovat epäjumalat; mutta Herra on
taivaat tehnyt.
27. Kirkkaus ja kunnia on hänen
edessänsä, ja väkevyys ja ilo on hä-
nen asunnossansa.
28. Te kansain sukukunnat, tuokaat
Herralle, tuokaat Herralle kunnia
ja voima!
29. Tuokaat Herralle hänen nimen-
sä kunniaa, tuokaat lahjoja ja tulkaat
hänen eteensä! Kumartakaat Herraa
pyhässä kaunistuksessa! Ps. 29:1 s.
30. Peljätkäät häntä, kaikki maail-
ma! vahvana pysyy maa, eikä liiku.
31. Taivaat iloitkoot ja maa rie-
muitkoon! sanottakoon kansoissa:
Herra hallitsee! Ps. 97:1.
32. Meri pauhatkoon ja mitä siinä
on, kedot iloitkoot ja kaikki, mitä
niissä on! Ps. 98:7 s.
33. Ja ihastukoot kaikki puut met-
sissä Herran edessä! sillä hän tulee
tuomitsemaan maata.
34. Kiittäkäät Herraa, sillä hän on
hyvä, ja hänen laupeutensa on ijan-
kaikkinen! Ps. 106:1. 107:1. 118:1. 136:1.
35. Ja sanokaat: ,auta meitä, Juma-
la, meidän vapahtajamme, ja kokoa
meitä ja kehitä meitä pakanoista,
että me kiittäisimme sinun pyhää
nimeäsi ja kerskaisimme sinun kii-
toksessasi.' Ps. 106:47.
36. Kiitetty olkoon Herra, Israelin
Jumala, ijankaikkisesta ijankaikki-
seen!" Ja kaikki kansa sanoi: „a-
men!" ja kiittivät Herraa.
37. Ja hän jätti Asafin ja hänen vel-
jensä Herran liiton arkin eteen pal-
velemaan alinomati arkin edessä jo-
kapäiväisessä työssä;
38. mutta Obed-Edomin ja hänen
kahdeksan veljeänsä seitsemättä-

kymmentä, ja Obed-Edomin, Jeditunin pojan, ja Hossan, ovenvartijoiksi.
39. Ja papin Sadokin ja papit, hänen veljensä, pani hän Herran majan eteen, Gibeonin kukkulalle, 4 Moos. 28:3 s.
40. tekemään päivä päivältä Herralle poltto-uhria poltto-uhrin alttarilla, aamulla ja ehtoolla: aivan niinkuin kirjoitettu on Herran laissa, ja Hän oli Israelille käskenyt;
41. ja heidän kanssansa Hemanin ja Jedutunin, ja muut valitut, nimeltänsä nimitetyt, kiittämään Herraa, että hänen laupeutensa on ijankaikkinen;
42. ja heidän luonansa, Hemanin ja Jedutunin luona, olivat vaskitorvet ja symbalit niitä varten, jotka soittivat, ja Jumalan kanteleet. Mutta Jedutunin pojat pani hän ovenvartijoiksi.
43. Ja kaikki kansa meni kukin kotiansa; ja David palasi siunaamaan huonettansa.

17 Luku.

David aikoo rakentaa Herralle temppelin, mutta Herra kieltää. Messias luvataan. David kiittää Herraa

Ja tapahtui, kun David istui huoneessansa, sanoi hän profetta Natanille: „katso, minä asun sedrihuoneessa, ja Herran liiton arkki on vaatemajassa.“ 2 Sam. 7:1 s.
2. Natan sanoi Davidille: „tee kaikki mitä sydämmessäsi on, sillä Herra on sinun kanssasi.“
3. Mutta sinä yönä tuli Jumalan sana Natanille, lausuen:
4. „Mene ja sano palvelijalleni Davidille: näin sanoo Herra · älä rakenna minulle huonetta asuttavakseni.
5. Sillä en minä ole asunut huoneessa siitä päivästä, jona minä Israelin lapset johdatin ulos, tähän päivään asti, vaan minä olen aina ollut majoissa ja tabernaklissa.
6. Missä ikänä olen vaeltanut koko Israelin kanssa, olenko minä puhunut jollekulle tuomarille Israelissa, jonka olen käskenyt kaitsemaan minun kansaani, ja sanonut · ‚miksette ole rakentaneet minulle sedrihuonetta?‘
7. Niin sano nyt palvelijalleni Davidille: Näin sanoo Herra Sebaot: minä olen ottanut sinut laitumelta, karjassa käymästä, minun kansani Israelin päämieheksi, 1 Sam. 16:11 s. 2 Sam. 5:2. Ps. 78:70 s.
8. ja olen ollut sinun kanssasi, missä ikänä olet käynyt, ja olen hävittänyt kaikki vihollisesi edestäsi, ja olen antanut sinulle nimen, niiden suurten nimien vertaisen, jotka maan päällä ovat.
9. Ja minä valmistan kansalleni Israelille paikan ja istutan hänet siinä asumaan, ettei hän enää kulkijana olisi eikä jumalattomat saisi häntä vaivata niinkuin ennen,
10. ja siitä ajasta asti, jona minä asetin tuomarit minun kansalleni Israelille. Ja minä nöyryytän kaikki sinun vihamiehesi; ja minä ilmoitan sinulle, että Herra rakentaa sinulle huoneen.
11. Ja on tapahtuva, kun aikasi on täytetty ja sinä menet isäisi tykö, että minä herätän sinun siemenesi sinun jälkeesi, joka on tuleva sinun pojistasi, ja minä vahvistan hänen valtakuntansa. 2 Sam. 7:12.
12. Hän rakentaa minulle huoneen, ja minä vahvistan hänen istuimensa ijankaikkisesti. 1 Kun. 5:5. 6:11 s. 1 Aik. 28:6 s. Ps. 89:4 s. 132:13.
13. Minä olen hänen isänsä, ja hän on minun poikani; ja minä en käännä laupeuttani häneltä pois, niinkuin minä sen käänsin pois häneltä, joka sinun edelläsi oli. Ps. 89:27. Hebr. 1:5.
14. Ja minä asetan hänet minun huoneeseni ja minun valtakuntaani ijankaikkisesti, ja hänen istuimensa on pysyvä ijankaikkisesti.“ Luuk. 1:32 s.
15. Aivan näiden sanain mukaan ja tämän näyn mukaan puhui Natan Davidille.
16. Ja kuningas David tuli ja oli Herran edessä, ja sanoi: „kuka olen minä, Herra Jumala? ja mikä on minun huoneeni, että olet saattanut minut tähän asti?
17. Ja tämäkin on vähää ollut sinun silmissäs, Jumala! sinä olet myös puhunut palvelijasi huoneelle tulevaisista asioista; ja olet katsellut minua koroitetun ihmisen tavalla, Herra Jumala!
18. Mitä David enempää voisi puhua siitä kunniasta, jonka olet osoittanut palvelijallesi? sillä sinä tunnet palvelijasi. 2 Sam. 7:18. Jes. 49:1
19. Herra, palvelijasi tähden ja sinun sydämmesi mukaan olet sinä kaikki nämä suuret asiat tehnyt, ilmoittaaksesi kaikki suuret asiat.
20. Herra, ei ole sinun kaltaistasi eikä ole yhtään Jumalaa paitsi sinua, kaiken sen mukaan minkä korvillamme kuulleet olemme. 5 Moos. 3:24. 4:32 s. 1 Kun. 8:23. Ps. 86:8. Jes. 37:16. Dan. 3:29 Hos. 13:4.
21. Ja mikä kansa on niinkuin sinun kansasi, Israel, erinomainen kansa maan päällä, jota Jumala on mennyt vapahtamaan itsellensä kansaksi, tehdäksensä itsellensä nimeä suurista ja peljättävistä töistä, ajaen paka-

'nat ulos sinun kansasi edestä, jonka
Egyptistä vapahtanut olet? 5 Moos. 4:7 s.
22. Ja olet tehnyt sinun kansasi Is-
raelin omaksi kansaksesi ijankaik-
kisesti; ja sinä, Herra, olet tullut hei-
dän Jumalaksensa!
23. Nyt Herra, se sana, jonka puhu-
nut olet palvelijastasi ja hänen huo-
neestansa, vahvistukoon ijankaikki-
sesti! tee niinkuin puhunut olet!
2 Sam. 7:25 s.
24. Vahvistukoon ja suureksi tul-
koon sinun nimesi ijankaikkisesti!
että sanottaisiin: Herra Sebaot, Israe-
lin Jumala, on Jumala Israelissa, ja
palvelijasi Davidin huone olkoon py-
syväinen sinun edessäs!
25. Sillä sinä, minun Jumalani, olet
ilmoittanut palvelijasi korvien kuul-
len, että rakennat hänelle huoneen;
sentähden on sinun palvelijasi roh-
jennut rukoilla sinun edessäsi.
26. Nyt, Herra, sinä olet Jumala, ja
sinä olet tätä hyvää luvannut pal-
velijallesi;
27. niin rupea nyt siunaamaan pal-
velijasi huonetta, että se pysyisi ijan-
kaikkisesti sinun edessäsi; sillä sinä,
Herra, olet siunannut sen, ja se on
siunattu ijankaikkisesti!"

18 Luku.

Davidin voitot ja hallitus.

Sitte löi David Filistealaiset ja nöy-
ryytti heidät, ja otti Gatin kylinen-
sä Filistealaisten kädestä. 2 Sam. 8:1 s.
2. Hän löi myös Moabilaiset; ja he
tulivat Davidin alamaisiksi ja toi-
vat hänelle lahjoja. 4 Moos. 24:17.
3. David löi myös Hadareserin, So-
ban kuninkaan, Hematissa, silloin
kun hän meni asettamaan sotajouk-
koansa Fratin virralle.
4. Ja David voitti häneltä tuhannen
vaunua, seitsemän tuhatta hevos-
miestä ja kaksikymmentä tuhatta jal-
kamiestä. Ja David raiskasi kaikki
vaunuhevoset; ainoastaan sata vau-
nuhevosta jätti hän raiskaamatta.
Jos. 11:6,9. 2 Sam. 8:4.
5. Ja Syrialaiset Damaskosta tulivat
auttamaan Hadareseria, Soban ku-
ningasta; mutta David löi Syrialaisis-
ta kaksikolmattakymmentä tuhatta
miestä.
6. Ja David asetti vartijat Damasko-
Syriaan; ja Syrialaiset tulivat Davi-
din alamaisiksi ja toivat hänelle lah-
joja. Ja Herra auttoi Davidia kaik-
kialla, mihin hän meni.
7. Ja David otti Hadareserin palve-
lijan kultaiset kilvet, ja vei ne Jeru-
salemiin.
8. Ja Hadareserin kaupungeista Ti-
behatista ja Kunista otti David myös
sangen paljon vaskea, josta Salomo
teki vaskimeren, patsaat ja vaski-as-
tioita. 2 Sam. 8:8 s. 1 Kun. 7:15,23,45.
9. Kun Hematin kuningas kuuli Da-
vidin lyöneen kaiken Hadareserin,
Soban kuninkaan, sotajoukon,
10. lähetti hän poikansa Hadoramin
kuningas Davidin tykö, tervehtimään
häntä ystävällisesti ja onnittelemaan
häntä, että hän oli sotinut Hadarese-
rin kanssa ja lyönyt hänet; sillä Ha-
dareser piti aina sotaa Tou'n kanssa.
Ja hän lähetti kaikellaisia kultaisia,
hopiaisia ja vaskisia astioita.
11. Ja kuningas David pyhitti ne Her-
ralle sen hopian ja kullan kanssa,
minkä hän oli ottanut kaikilta paka-
noilta, Edomilaisilta, Moabilaisilta,
Ammonin lapsilta, Filistealaisilta ja
Amalekilaisilta.
12. Ja Abisai, Serujan poika, löi Suo-
lalaaksossa Edomilaisista kahdek-
santoista tuhatta, 2 Sam. 8:13. Ps. 60:2.
13. ja asetti vartijat Edomiin, niin et-
tä kaikki Edomilaiset olivat Davidin
alamaiset. Ja Herra auttoi Davidia
kaikkialla, mihin hän vaelsi.
4 Moos. 24:18. 2 Kun. 8:20 s.
14. Ja niin hallitsi David kaiken Is-
raelin; ja hän ylläpiti oikeutta ja
totuutta koko kansassansa.
15. Joab, Serujan poika, oli sotajou-
kon päänä; Josafat, Ahiludin poika,
oli kansleri. 2 Sam. 8:16 s. 20:23 s.
16. Sadok, Ahitobin poika, ja Abi-
melek, Abjatarin poika, olivat papit;
Sausa oli kirjoittaja.
17. Benaja, Jojadan poika, oli henki-
vartijain eli Kretiläisten ja Pletiläis-
ten päänä. Ja Davidin pojat olivat en-
simmäiset kuninkaan sivulla.
1 Kun. 1:38.

19 Luku.

Ammonilaiset ja Syrialaiset voitetaan.

Sen jälkeen tapahtui, että Nahas,
Ammonin lasten kuningas, kuoli,
ja hänen poikansa tuli kuninkaaksi
hänen sijaansa. 2 Sam. 10:1 s.
2. Ja David sanoi: „minä osoitan
hyvyyden Hanunille, Nahaksen po-
jalle; sillä hänen isänsä on tehnyt
hyvyyttä minua kohtaan." Ja David
lähetti sanansaattajat lohduttamaan
häntä hänen isänsä tähden. Ja Davi-
din palvelijat tulivat Ammonin las-
ten maalle Hanunin tykö, lohdutta-
maan häntä.
3. Niin sanoivat Ammonin lasten
ylimmäiset Hanunille: „luuletko Da-
vidin kunnioittavan isääsi sinun sil-
mäisi edessä, kun hän on lähettänyt
lohduttajat sinun tykösi? eikö hänen
palvelijansa ole tulleet sinun tykösi

tutkistelemaan, hävittämään ja vakoamaan maata?“
4. Ja Hanun otti Davidin palvelijat, ajeli heidän partansa ja leikkasi puolen heidän vaatteistansa kupeisiin asti, ja laski heidät menemään.
5. Ja tultiin ilmoittamaan Davidille näistä miehistä. Ja hän lähetti heitä vastaan, sillä miehet olivat suuresti pilkatut. Ja kuningas sanoi: „olkaat Jerikossa siksi kuin partanne kasvaa; tulkaat sitte takaisin.“
6. Kun Ammonin lapset näkivät, että olivat tehneet itsensä haiseviksi Davidin edessä, lähettivät Hanun ja Ammonin lapset tuhannen talenttia hopeaa, palkataksensa vaunuja ja hevosmiehiä Mesopotamiasta ja Syrian Maekasta ja Sobasta.
7. Ja he palkkasivat kaksineljättäkymmentä tuhatta vaunua, ja Maekan kuninkaan väkinensä. He tulivat ja sijoittivat itsensä Medban eteen. Ja Ammonin lapset kokoontuivat myös kaupungeistansa ja tulivat sotaan.
8. Kun David sen kuuli, lähetti hän Joabin ulos ja koko sotajoukon, sankarit.
9. Ja Ammonin lapset läksivät ulos ja asettuivat sotarintaan kaupungin portin edessä; mutta kuninkaat, jotka olivat tulleet, asettuivat kedolle eriksensä.
10. Kun Joab näki sodan olevan häntä vastaan sekä edestä että takaa, valitsi hän kaikki parhaat miehet Israelista ja asetti ne Syrialaisia vastaan.
11. Muun väen antoi hän veljensä Abisain käden alle; ja he asettuivat Ammonin lapsia vastaan.
12. Ja hän sanoi: „jos Syrialaiset tulevat minua väkevämmäksi, niin tule minun avukseni; ja jos Ammonin lapset tulevat sinua väkevämmäksi, niin minä autan sinua.
13. Ole miehuullinen, ja olkaamme vahvat meidän kansamme puolesta ja meidän Jumalamme kaupunkien puolesta! Ja Herra tehköön niinkuin hyväksi näkee.“
14. Ja Joab väkinensä läksi sotimaan Syrialaisia vastaan; ja ne pakenivat hänen edestänsä.
15. Kun Ammonin lapset näkivät Syrialaisten pakenevan, pakenivat hekin Abisain, hänen veljensä, edestä ja menivät kaupunkiin. Ja Joab meni Jerusalemiin.
16. Kun Syrialaiset näkivät itsensä Israelilta lyödyksi, lähettivät he sanansaattajat ja tuottivat Syrialaiset tuolta puolen virtaa. Ja Sofak, Hadareserin sodanpäämies, kävi heidän edellänsä. 2 Sam. 10:15 s.
17. Kun se ilmoitettiin Davidille, kokosi hän kaiken Israelin ja meni Jordanin ylitse. Ja kun hän tuli heidän tykönsä, asettui hän heitä vastaan; ja David asettui Syrialaisia vastaan sotaan, ja ne sotivat hänen kanssansa.
18. Ja Syrialaiset pakenivat Israelin edestä. Ja David löi Syrialaisista seitsemän tuhatta vaunua ja neljäkymmentä tuhatta jalkamiestä, ja Sofakin, sodanpäämiehen, tappoi hän.
19. Ja Hadareserin palvelijat näkivät itsensä löydyiksi Israelilta, ja tekivät rauhan Davidin kanssa, ja olivat hänelle alamaiset. Ja Syrialaiset eivät enää tahtoneet auttaa Ammonin lapsia.

20 Luku.

Rabba voitetaan. Sota Filistealaisten kanssa.

Ja seuraavana vuonna siihen aikaan, jolloin kuninkaat lähtevät sotaan, johdatti Joab sotajoukon ja hävitti Ammonin lasten maan, ja tuli ja piiritti Rabban; mutta David oli Jerusalemissa. Ja Joab löi Rabban ja kukisti sen. 2 Sam. 11:1. 12:26 s.
2. Ja David otti heidän kuninkaansa kruunun hänen päästänsä, ja huomasi sen painavan talentin kultaa, ja siinä oli kalliita kiviä; ja se pantiin Davidin päähän. Ja hän vei myös sangen paljon saalista kaupungista.
3. Mutta väen, joka siellä oli, vei hän ulos ja leikkasi heidät sahoilla ja rauta-vaunuilla ja kirveillä. Niin teki David kaikille Ammonin lasten kaupungeille. Ja David ja kaikki kansa palasi Jerusalemiin. 2 Sam. 12:13.
4. Sitten nousi sota Gaserissa Filistealaisia vastaan. Silloin löi Sibekai, Husatilainen, Sippain, joka oli Rafan lapsia; ja he lannistettiin.
2 Sam. 21:18 s. 1 Aik. 11:29. 27:11.
5. Ja vielä nousi sota Filistealaisten kanssa. Ja Elhanan, Jairin poika, löi Lahemin, Goljatin, Gatilaisen, veljen, jonka keihään varsi oli niinkuin kangas-orsi. 1 Sam. 17:7.
6. Ja taas nousi sota Gatissa; siellä oli pitkä mies, ja hänellä oli kuusi sormea ja kuusi varvasta, se on neljäkolmattakymmentä. Ja myös hän oli syntynyt Rafalle.
7. Ja hän pilkkasi Israelia; mutta Jonatan, Simean poika, Davidin veljen poika, löi hänet.
8. Nämä olivat syntyneet Rafalle Gatissa; ja he kaatuivat Davidin ja hänen palvelijainsa kätten kautta.

21 Luku.

David rikkoo Herraa vastaan kansan lukemisella. Maa rangaistaan rutolla.

Ja saatana seisoi Israelia vastaan ja kehoitti Davidin lukemaan Israelia. 2 Sam. 24:1 s.

2. Ja David sanoi Joabille ja kansan ylimmäisille: ,,menkäät ja lukekaat Israel Bersebasta Daniin saakka, ja ilmoittakaat minulle, että tietäisin heidän lukunsa."

3. Joab sanoi: ,,Herra enentäköön kansansa sata kertaa suuremmaksi kuin se nyt on! Herrani kuningas, eivätkö nämä kaikki ole herrani palvelijat? miksi siis herrani vaatii sitä? miksi se tulisi synniksi Israelille?"

4. Mutta kuninkaan sana pysyi vahvana Joabia vastaan Ja Joab meni ja vaelsi koko Israelia ympäri, ja tuli Jerusalemiin.

5. Ja Joab antoi Davidille luetun kansan luvun; ja koko Israelissa oli yksitoista sataa tuhatta miekalla varustettua miestä; ja Juudassa neljä sataa seitsemänkymmentä tuhatta miekalla varustettua miestä.

6. Mutta Leviä ja Benjaminia ei hän näihin lukenut; sillä Joab kauhistui kuninkaan sanasta. 1 Aik. 27:24.

7. Mutta se asia oli paha Jumalan silmissä; ja Hän löi Israelia.

8. Ja David sanoi Jumalalle: ,,minä olen suuresti syntiä tehnyt, että minä sen tehnyt olen; mutta käännä nyt palvelijasi vääryys pois; sillä minä olen sangen tyhmästi tehnyt!"

9. Ja Herra puhui Gadille, Davidin näkijälle, sanoen:

10. ,,Mene ja puhu Davidille, sanoen: näin sanoo Herra: kolme minä panen sinun eteesi; valitse itsellesi yksi niistä, ja minä teen sen sinulle."

11. Ja kun Gad tuli Davidin tykö, sanoi hän hänelle: ,,näin sanoo Herra: valitse itsellesi:

12. joko kolme nälkä-vuotta, taikka kolmen kuukauden pako vihollistesi edessä ja vainollisesi miekan edessä, että se on käsittävä sinut, taikka kolmeksi päiväksi Herran miekka ja ruttotauti maalle, niin että Herran enkeli saattaa turmion kaikille Israelin rajoille! Niin ajattele siis nyt, mitä minun pitää vastaaman lähettäjälleni."

13. David sanoi Gadille: ,,minun on suuri ahdistus. Kuitenkin tahdon minä langeta Herran käsiin, sillä hänen laupeutensa on sangen suuri; en tahdo langeta ihmisten käsiin."

14. Ja Herra antoi ruttotaudin tulla Israeliin; ja Israelista kuoli seitsemänkymmentä tuhatta miestä.

15. Ja Jumala lähetti enkelin Jerusalemiin hukuttamaan sitä. Mutta kun hän hukutti, katsoi Herra siihen ja katui sitä pahaa, ja sanoi enkelille, joka hukutti: ,,nyt on kyllä, pidätä kätesi!" Ja Herran enkeli seisoi Ornanin, Jebusilaisen, riihen luuvalla.

16. Ja David nosti silmänsä ja näki Herran enkelin seisovan maan ja taivaan välillä, ja paljastetun miekan hänen kädessänsä ojennettuna Jerusalemin yli. Ja David ja vanhimmat, puetetut säkkipukuun, lankesivat kasvoillensa.

17. Ja David sanoi Jumalalle: ,,enkö minä käskenyt lukea kansaa? minä se olen, joka syntiä tein ja aivan pahoin tein. Mitä nämä lampaat ovat tehneet? Herra, minun Jumalani, olkoon sinun kätesi minua ja minun isäni huonetta vastaan, eikä kansallesi vaivaksi!"

18. Ja Herran enkeli käski Gadin sanoa Davidille, että David menisi ja rakentaisi Herralle alttarin Ornanin, Jebusilaisen, luuvaan. 2 Aik. 3:1.

19. Ja David meni Gadin sanan mukaan, jonka hän Herran nimeen puhunut oli.

20. Ja kun Ornan käänsi itsensä, näki hän enkelin; ja hänen neljä poikaansa lymyivät hänen kanssaan. Mutta Ornan oli nisuja tappamassa.

21. Ja David meni Ornanin tykö; ja Ornan katsahti ylös ja näki Davidin, ja meni luuvasta ja lankesi kasvoillensa Davidin eteen maahan.

22. Ja David sanoi Ornanille: ,,anna minulle sen luuvan sija, rakentaakseni siihen Herralle alttaria, anna se minulle täyden rahan maksosta, että vitsaus lakkaisi kansasta."

23. Ja Ornan sanoi Davidille: ,,ota se itsellesi ja tee, herrani kuningas, niinkuin sinulle kelpaa. Katso, minä annan myös härjät poltto-uhriksi ja aseet puiksi, ja nisut ruoka-uhriksi; kaikki minä annan."

24. Mutta kuningas David sanoi Ornanille: ,,ei niin, vaan minä ostan sen täydellä rahalla; sillä en minä ota Herralle sitä, mikä sinun on, enkä tee poltto-uhria maksamatta."

25. Ja David antoi Ornanille siitä paikasta kuuden sadan siklin painon kultaa.

26. Ja David rakensi siinä Herralle alttarin ja uhrasi poltto-uhria ja kiitos-uhria. Ja hän huusi Herran puoleen; ja Hän vastasi langettamalla tulta taivaasta poltto-uhrin alttarille. 3 Moos. 9:24. 1 Kun. 18:38.

27. Ja Herra käski enkelin pistää miekkansa tuppeen.

28. Siihen aikaan, kun David näki Herran kuulleen häntä Ornanin, Jebusilaisen, luuvassa, uhrasi hän siellä.

29. Sillä Herran maja, minkä Mooses oli tehnyt korvessa, ja poltto-uhrin alttari olivat silloin Gibeonin kukkulalla. 1 Aik. 16:39. 2 Aik. 1:3.

30. Mutta David ei kuitenkaan taitanut mennä sen eteen kysymään Jumalaa; sillä hän oli peljästynyt Herran enkelin miekkaa.

22 Luku.

David määrää temppelille paikan ja hankkii aineita sen rakentamiseksi.

Ja David sanoi: ,,tässä pitää oleman Herran Jumalan huone, ja tässä alttari Israelin poltto-uhria varten!"

2. Ja David käski koota muukalaiset, jotka Israelin maalla olivat: ja hän asetti kivein hakkaajia, hakkaamaan sileitä kiviä Jumalan huoneen rakennukseksi.

3. Ja David hankki paljon rautaa porttien ovien nauloiksi ja vaarnoiksi; ja niin paljon vaskea. ettei sitä taidettu punnita;

4. ja summattoman määrän sedripuita; sillä Sidonilaiset ja Tyrolaiset toivat paljon sedripuita Davidille.

5. Ja David ajatteli: ,,poikani Salomo on nuori ja heikko, mutta huone, joka on Herralle rakennettava, on tehtävä sangen suureksi, nimeksi ja kunniaksi kaikissa maissa; sentähden tahdon minä toimittaa hänelle varoja." Ja paljon valmisti David ennen kuolematansa. 1 Aik. 29:1.

6. Ja hän kutsui poikansa Salomon ja käski hänen rakentaa huoneen Herralle, Israelin Jumalalle.

7. Ja David sanoi Salomolle: ,,poikani! minun mieleni oli rakentaa huonetta Herran, minun Jumalani, nimelle; 2 Sam. 7:2 s. 1 Aik. 17:1 s.

8. mutta Herran sana tuli minulle lausuen: ,sinä olet paljon verta vuodattanut ja käynyt suuria sotia; sentähden et sinä saa rakentaa minun nimelleni huonetta, koska niin paljon verta olet vuodattanut maan päälle minun edessäni. 1Kun. 5:3. 1Aik. 28:3.

9. Katso, poika on sinulle syntyvä; hän on oleva rauhallinen mies. Ja minä annan hänelle levon kaikilta vihollisiltansa hänen ympärillänsä; sillä Salomo on hänen nimensä, ja minä annan rauhan ja levon Israelille hänen elinaikanansa.

10. Hän on rakentava minun nimelleni huoneen, hän on oleva minun poikani, ja minä olen hänen isänsä; ja minä vahvistan hänen valtakuntansa istuimen Israelissa iankaikkisesti.' 2 Sam. 7:13 s. 1 Kun. 5:5. 1 Aik. 17:11 s. Ps. 89:27. Hebr. 1:5.

11. Nyt, minun poikani, olkoon Herra sinun kanssasi, että menestyisit ja rakentaisit Herralle, sinun Jumalallesi huoneen, niinkuin hän sinusta puhunut on!

12. Antakoon vaan Herra sinulle ymmärrystä ja viisautta, ja asettakoon sinut Israelia hallitsemaan ja pitämään Herran, sinun Jumalasi, lain!

13. Silloin sinä menestyt, jos ahkeroitset pitää niitä sääntöjä ja oikeuksia, joita Herra Mooseksen kautta on käskenyt Israelille. Ole rohkea ja hyvässä turvassa, älä pelkää, äläkä hämmästy! 5 Moos. 31:7 s. Jos. 1:7. 1 Kun. 2:2 s. 1 Aik. 28:20.

14. Katso, minä olen, vaivassani, valmistanut Herran huoneelle sata tuhatta talenttia kultaa ja tuhannen kertaa tuhannen talenttia hopiaa, ja vaskea ja rautaa määrättömästi, sillä niitä on paljo; minä olen myös toimittanut hirsiä ja kiviä, joihinka vielä taidat lisätä.

15. Ja sinulla on paljo työntekijöitä, kivenhakkaajia ja puuseppiä, ja kaikkia taitavia kaikkinaisiin töihin.

16. Kullalla, hopialla, vaskella ja raudalla ei ole määrää. Nouse siis ja tee se; Herra olkoon sinun kanssasi!"

17. Ja David käski kaikkia Israelin ylimmäisiä auttamaan poikaansa Salomoa:

18. ,,Eikö Herra, teidän Jumalanne, ole teidän kanssanne ja ole antanut teille lepoa joka taholta? Sillä hän on antanut maan asujamet minun käsiini, ja maa on voitettu Herralle ja hänen kansallensa.

19. Sentähden asettakaat sydämmenne ja sielunne etsimään Herraa, teidän Jumalaanne; nouskaat ja rakentakaat Herralle Jumalalle pyhäkkö, että kannettaisiin Herran liiton arkki ja pyhät Jumalan astiat huoneesen, joka Herran nimelle rakennetaan."

23 Luku.

David asettaa Salomon kuninkaaksi. Leviläisten luku, järjestys ja palvelus.

Ja David oli vanha ja elämästä kyllääntynyt; ja hän asetti poikansa Salomon Israelin kuninkaaksi. 1 Kun. 1:13, 33 s.

2. Ja hän kokosi kaikki ylimmäiset Israelissa, ja papit ja Leviläiset.

3. Ja Leviläiset luettiin hamasta kolmenkymmenen vuoden ikäisistä ja sen ylitse. Ja heidän lukunsa oli kahdeksanneljättäkymmentä tuhatta miestä.

4. ,,Näistä olkoon," sanoi hän, ,,neljäkolmattakymmentä tuhatta teettäjinä Herran huoneessa, ja kuusituhatta virkamiestä ja tuomaria; 5 Moos. 16:18.

5. ja neljä tuhatta oven vartijaa ja neljätuhatta niitä, jotka Herralle kiitosta veisaavat kanteleilla, jotka minä teettänyt olen Herran ylistykseksi "

6. Ja David jakoi heidät osakuntiin Levin lasten, Gersonin, Kehatin ja Merarin mukaan. 1 Moos. 46:11. 2 Moos. 6:17. 4 Moos. 3:17 s. 1 Aik. 6:1 s. 2 Aik. 29:25.

7. Gersonilaisista olivat Laedan ja Simei.

8. Laedanin lapset: ensimmäinen Jehiel, ja Setam ja Joel, kolme;

9. Simein lapset. Selomit, Hasiel ja Haran, kolme. Nämä olivat Laedanin perhekuntain ylimmäiset.

10. Ja Simein lapset olivat: Jahat, Sina, Jeus ja Beria. Nämä neljä olivat Simein lapset.

11. Jahat oli ensimmäinen, Sina toinen. Mutta Jeuksella ja Berialla ei ollut monta lasta; sentähden luettiin ne yhdeksi isän-huoneeksi.

12. Kehatin lapset: Amram, Jishar, Hebron ja Ussiel, neljä.

13. Amramin lapset: Aaron ja Mooses. Mutta Aaron eroitettiin, koska hän oli pyhitetty kaikkein pyhimmälle, hän ja hänen poikansa ijankaikkisesti, kantamaan suitsutusta Herran edessä, ja palvelemaan häntä, ja siunaamaan hänen nimeensä ijankaikkisesti. 2 Moos. 6:20. 28:1. 4 Moos. 6:23 s. 5 Moos. 10:8. 21:5. Hebr. 5:4.

14. Ja Mooseksen, Jumalan miehen, lapset luettiin Leviläisten sukukuntaan.

15. Mooseksen lapset olivat: Gersom ja Elieser. 2 Moos. 2:22. 18:3 s.

16. Gersomin lapset: ensimmäinen oli Sebuel.

17. Elieserin lapset: ensimmäinen oli Rehabia. Ja Elieserillä ei ollut muita lapsia; vaan Rehabian lapsia oli paljon enempi.

18. Jisharin lapset: Selomit, ensimmäinen.

19. Hebronin lapset: Jeria, ensimmäinen, Amaria, toinen, Jahasiel, kolmas, ja Jakmeam, neljäs. 1 Aik. 24:23.

20. Ussielin lapset: Mika, ensimmäinen, ja Jissija, toinen.

21. Merarin lapset: Maheli ja Musi. Mahelin lapset: Eleasar ja Kis.

22. Mutta Eleasar kuoli, eikä ollut hänellä poikia, vaan tyttäriä, jotka heidän veljensä, Kisin pojat, naivat. 1 Aik. 24:28 s.

23. Musin lapset: Maheli, Eder ja Jeremot, kolme.

24. Nämä ovat Levin lapset heidän isäinsä huoneitten mukaan, sukukuntain päämiehet, jotka nimien luvun mukaan miehittäin luetut olivat, jotka tekivät viran töitä Herran huoneen palveluksessa, kahdenkymmenen ajastaikaisista ja sen ylitse.

25. Sillä David sanoi: ,,Herra, Israelin Jumala, joka on asuva Jerusalemissa ijankaikkisesti, on antanut kansallensa levon;

26. sentähden ei Leviläistenkään enää tarvitse kantaa majaa kaikkine kaluinensa palvelusta varten.

27. Sillä Davidin viimeisten sanain mukaan Levin lapset luettiin kahdenkymmenen vuotisista ja sen ylitse.

28. Sillä heidän piti seisoman Aaronin lasten sivussa palvelemassa Herran huoneessa, kartanoilla ja kammioissa, ja kaikkinaisissa pyhitetyn puhdistuksissa, ja kaikissa viran töissä Herran huoneessa,

29. ja oleman katsomusleipien, hienojen-jauhojen, ruoka-uhrien, happamattomien kakkujen, pannujen, halstarien ja kaikkien vaakain ja mittain vartijat,

30. ja seisoman joka aamu kiittämässä ja ylistämässä Herraa, niin myös illalla,

31. ja uhraamassa Herralle kaikkinaiset poltto-uhrit sabbatteina, uudella kuulla ja juhlapäivinä, luvun ja määräyksen mukaan, alati Herran edessä,

32. ja ottamassa vaarin seurakunnan majasta ja pyhäkön vartioista, ja Aaronin lasten, heidän veljeinsä, vartioista, Herran huoneen palveluksessa.

24 Luku.

Papit jaetaan arvalla neljäänkolmatta vuoroon. Leviläiset eroitetaan virkoihinsa.

Nämä olivat Aaronin lasten osakunnat: Aaronin pojat: Nadab, Abihu, Eleasar ja Itamar.

2. Mutta Nadab ja Abihu kuolivat ennen isäänsä, eikä heillä ollut lasta. Ja Eleasar ja Itamar tulivat papiksi. 3 Moos. 10:1 s. 4 Moos. 3:4. 26:61.

3. Ja David ynnä Sadok, Eleasarin lapsista, ja Ahimelek, Itamarin lapsista, määräsivät järjestyksen heidän palveluksessansa.

4. Ja useammat päämiehet löydettiin Eleasarin kuin Itamarin lapsista; ja he jakoivat heidät näin: Eleasarin lapsista kuusitoista ylimmäistä heidän isäinsä huoneessa, ja Itamarin

lapsista kahdeksan heidän isäinsä huoneessa.
5. Ja he jakoivat heitä arvalla sekä edelliset että jälkimäiset; sillä Eleasarin ja Itamarin lapset olivat päämiehet pyhäkössä ja päämiehet Jumalan edessä.
6. Ja Semaja, kirjoittaja, Netaneelin poika, Leviläisistä, merkitsi heidän nimensä kuninkaan edessä, ja päämiesten ja papin Sadokin, ja Ahimelekin, Abjatarin pojan, ja pappein ja Leviläisten, ja ylimmäisten isäin edessä. Yksi perhekunta arvottiin aina vuorotellen Eleasarin suvusta ja Itamarin suvusta.
7. Ja ensimmäinen arpa lankesi Jojaribille, toinen Jedajalle,
8. kolmas Harimille, neljäs Seorimille,
9. viides Malkijalle, kuudes Mijamille,
10. seitsemäs Hakkosille, kahdeksas Abijalle, Luuk. 1:5.
11. yhdeksäs Jesualle, kymmenes Sekanialle,
12. yhdestoista Eliasibille, kahdestoista Jakimille,
13. kolmastoista Huppalle, neljästoista Jesebabille,
14. viidestoista Bilgalle, kuudestoista Immerille,
15. seitsemästoista Hesirille, kahdeksastoista Happisesille,
16. ykdeksästoista Petahialle, kahdeskymmenes Jeheskelille,
17. yhdeskolmatta Jakinille, kahdeskolmatta Gamulille,
18. kolmaskolmatta Delajalle, neljäskolmatta Maasialle.
19. Tämä on heidän järjestyksensä heidän virassansa, menemään Herran huoneesen määräyksen mukaan, joka oli annettu heidän isänsä Aaronin käden kautta; niinkuin Herra, Israelin Jumala, heidän oli käskenyt.
20. Muiden Levin lasten luvussa oli Amramin lapsista. Subael; Subaelin lapsista: Jehdeja;
21. Rehabian lapsista: Jesija oli heistä ensimmäinen,
22. Jitseharilaisista oli Selomot; Selomotin lapsista: Jahat.
23. Jerijan lapset: Amaria toinen, Jahasiel kolmas, Jekameam neljäs. 1 Aik. 23:19 s.
24. Ussielin lapset: Mika. Mikan lapsista: Samir.
25. Mikan veli oli Jesija; Jesijan lapsista: Sakaria.
26. Merarin lapset: Maheli ja Musi; Jaesijan, hänen poikansa, lapset.
27. Merarin lapset Jaesijasta, hänen poikansa: Soham, Sakkur ja Ibri.
28. Mahelin poika oli Eleasar; hänellä ei ollut yhtään poikaa.
29. Kisistä, Kisin lapset: Jerahmeel.
30. Musin lapset: Maheli, Eder ja Jerimot. Ne ovat Leviläisten lapset heidän isäinsä huoneitten mukaan.
31. Ja nämätkin heittivät arpaa veljeinsä Aaronin lasten kanssa kuningas Davidin edessä, ja Sadokin ja Ahimelekin, ja ylimmäisten isäin edessä, pappein ja Leviläisten seassa, — ylimmäinen isistä pienimmänkin veljensä kanssa.

25 Luku.

David määrää temppelin veisaajat.

Ja David sodanpäämiesten kanssa eroitti virkoihin Asafin, Hemanin ja Jedutunin lapset, pyhät veisaajat harpuilla, kanteleilla ja symbaleilla; ja tämä oli niiden luku, jotka virkaa toimittivat, työ-alansa mukaan.
2. Asafin lapsista: Sakkur, Josef, Netania, Asarela, Asafin pojat, Asafin johdon alla, joka profetan hengessä veisasi kuninkaan tykönä.
3. Jedutunista, Jedutunin lapset: Gedalia, Seri, Jesaja, Hasabia ja Mattitia, ne kuusi, harpuilla, heidän isänsä Jedutunin johdon alla, joka profetan hengessä veisasi kiittäin ja ylistäin Herraa.
4. Hemanista: Hemanin lapset Bukkija, Mattania, Ussiel, Sebuel ja Jerimot, Hanania, Hanani, Eliata, Giddalti ja Romamti-Eser, Josbekasa, Malloti, Hotir, Mahasiot;
5. nämä olivat kaikki Hemanin lapsia, joka oli kuninkaan näkijä Jumalan sanassa, Hänen voimansa sarvea koroittamaan; ja Jumala oli antanut Hemanille neljätoistakymmentä poikaa ja kolme tytärtä.
6. Nämät kaikki olivat isäinsä käden alla, veisaamassa Herran huoneessa, symbaleilla, kanteleilla ja harpuilla, Jumalan huoneen virassa; he olivat kuninkaan, Asafin, Jedutunin ja Hemanin johdon alla. 1 Aik. 23:6.
7. Ja heidän ja heidän veljeinsä luku, jotka kaikki olivat oppineet ja ymmärtäväiset Herran veisussa, oli kaksi sataa ja kahdeksanyhdeksättäkymmentä.
8. Ja he heittivät arpaa virantoimituksestaan niin pieni kuin suurikin, opettaja niinkuin opetuslapsikin.
9. Ja ensimmäinen arpa lankesi Asafille, Josefille, toinen Gedalialle ja hänen veljillensä ja pojillensa: ja heitä oli kaksitoista;
10. kolmas Sakurille, hänen poikainsa ja veljeinsä kanssa: ja heitä oli kaksitoista;

11. neljäs Jisrille, hänen poikainsa
ja veljeinsä kanssa: ja heitä oli kak-
sitoista;
12. viides Netanialle, hänen poi-
kainsa ja veljeinsä kanssa: ja heitä
oli kaksitoista;
13. kuudes Bukkialle, hänen poi-
kainsa ja veljeinsä kanssa: ja heitä
oli kaksitoista;
14. seitsemäs Jesarelalla, hänen poi-
kainsa ja veljeinsä kanssa: ja heitä
oli kaksitoista;
15. kahdeksas Jesajalle, hänen poi-
kainsa ja veljeinsä kanssa; ja heitä
oli kaksitoista;
16. yhdeksäs Mattanialle, hänen poi-
kainsa ja veljeinsä kanssa: ja heitä
oli kaksitoista;
17. kymmenes Simeille, hänen poi-
kainsa ja veljeinsä kanssa: ja heitä
oli kaksitoista;
18. yhdestoista Asareelille, hänen poi-
kainsa ja veljeinsä kanssa: ja heitä
oli kaksitoista;
19. kahdestoista Hasabialle, hänen
poikainsa ja veljeinsä kanssa: ja hei-
tä oli kaksitoista;
20. kolmastoista Subaelille, hänen
poikainsa ja veljeinsä kanssa; ja
heitä oli kaksitoista;
21. neljästoista Mattitialle, hänen
poikainsa ja veljeinsä kanssa: ja hei-
tä oli kaksitoista;
22. viidestoista Jeremotille, hänen
poikainsa ja veljeinsä kanssa: ja hei-
tä oli kaksitoista;
23. kuudestoista Hananialle, hänen
poikainsa ja veljeinsä kanssa: ja
heitä oli kaksitoista;
24. seitsemästoista Josbekasalle, hä-
nen poikainsa ja veljeinsä kanssa: ja
heitä oli kaksitoista;
25. kahdeksastoista Hananille, hä-
nen poikainsa ja veljeinsä kanssa:
ja heitä oli kaksitoista;
26. yhdeksästoista Mallotille, hänen
poikainsa ja veljeinsä kanssa: ja
heitä oli kaksitoista;
27. kahdeskymmenes Elijatalle, hä-
nen poikainsa ja veljeinsä kanssa:
ja heitä oli kaksitoista;
28. yhdeskolmatta Hotirille, hänen
poikainsa ja veljeinsä kanssa: ja heitä
oli kaksitoista;
29. kahdeskolmatta Giddallille, hä-
nen poikainsa ja veljeinsä kanssa: ja
heitä oli kaksitoista;
30. kolmaskolmatta Mahesjotille, hä-
nen poikainsa ja veljeinsä kanssa: ja
heitä oli kaksitoista;
31. neljäskolmatta Romamti-Eseril-
le, hänen poikainsa ja veljeinsä kans-
sa: ja heitä oli kaksitoista.

26 Luku.

Temppelin ovenvartijat. Herran huoneen tavarain vartijat ja tuomarit.

Ovenvartijain osakunnat: Korahi-
laisista oli Meselemia, Koren poi-
ka, Asafin lapsia.
2. Meselemian lapset olivat: hänen
esikoisensa Sakaria, toinen Jediael,
kolmas Sebadia, neljäs Jatniel,
3. viides Elam, kuudes Johanan,
seitsemäs Eljoenai.
4. Obed-Edomin lapset olivat. hä-
nen esikoisensa Semaja, toinen Jo-
sabad, kolmas Joah, neljäs Sakar,
viides Netaneel,
5. kuudes Ammiel, seitsemäs Isas-
kar, kahdeksas Peultai; sillä Juma-
la oli siunannut hänet.
6. Ja hänen pojallensa Semajalle
syntyi poikia, jotka heidän isänsä
huoneessa hallitsivat; sillä he olivat
urhoolliset miehet.
7. Semajan lapset: Otni, Refael, O-
bed ja Elsabad, jonka veljet olivat
etevät miehet, Elihu ja Semakia.
8. Nämä kaikki olivat Obed-Edomin
lapsia, he ja heidän lapsensa ja vel-
jensä olivat lujat ja kelvolliset mie-
het virassansa: kaksiseitsemättäkym-
mentä Obed-Edomista.
9. Meselemialla oli lapsia ja veljiä,
kelvollisia miehiä, kahdeksantoista.
10. Ja Hosalla, Merarin lapsista, oli
poikia: kaikkein jaloin oli Simri;
vaikka ei hän ollut esikoinen, asetti
isä hänet kuitenkin päämieheksi;
11. toinen Hilkija, kolmas Tebalia,
neljäs Sakaria; kaikki Hosan lapset
ja veljet: kolmetoista.
12. Näillä ovenvartijain osakunnil-
la, ja miesten päälliköillä oli vartio-
toimi heidän veljeinsä kanssa, pal-
vellessansa Herran huoneessa.
13. Ja he heittivät arpaa, pieni niin-
kuin suurikin, kukin suvussansa, jo-
kaisesta portista. 1 Aik. 24:31. 25:8.
14. Arpa itään päin lankesi Sele-
mialle; ja hänen poikansa Sakaria,
joka oli toimellinen neuvossa, heitti
arvan, ja hänen arpansa lankesi poh-
jaan päin;
15. Obed-Edomille etelään päin; ja
hänen pojillensa varastohuoneen
luo;
16. ja Suppimille ja Hosalle länteen
päin, Salleketin portille, josta men-
nään ylös ahteelle, jossa vartijat sei-
soivat toinen toistansa vastaan.
17. Itään päin oli kuusi Leviläistä,
pohjaan päin neljä joka päivä, ete-
lään päin neljä joka päivä, ja va-
rastohuoneen luona kaksi ja kaksi;
18. Parbarin kohdalla länteen päin

neljä tiellä, ja kahdet itse Parbarin luona.
19. Nämä ovat ovenvartijain osakunnat, Korahilaisten lasten ja Merarin lasten kesken.
20. Leviläisistä oli Ahija Jumalan huoneen tavarain ja pyhitettyjen tavarain haltija.
21. Laedanin lapset, Gersonin lapset Laedanista: Laedanin, Gersonilaisen, sukujen päämiehet, Jehieliläiset.
22. Jehieliläisten lapset ja Setam ja hänen veljensä Joel, olivat Herran huoneen tavarain vartijoina.
23. Amramilaisista, Jiseharilaisista, Hebronilaisista ja Usielilaisista
24. oli Sebuel, Gersomin poika, Mooseksen pojan poika, tavarain päämies.
25. Ja hänen veljellänsä Elieserillä oli poika, Rehabia, ja hänen poikansa Jesaja, hänen poikansa Joram, hänen poikansa Sikri, ja hänen poikansa Selomot.
26. Tämä Selomot ja hänen veljensä olivat kaikkein pyhäin tavarain yli, jotka kuningas David ja ylimmäiset isät, tuhanten ja satain päämiehet, sotajoukon päämiehet olivat pyhittäneet.
27. Sodasta ja saaliista olivat he ne pyhittäneet Herran huoneen ylläpitämiseksi; 4 Moos. 31:25 s.
28. kaikki mitä näkijä Samuel, ja Saul, Kisin poika, ja Abner, Nerin poika, ja Joab, Serujan poika, olivat pyhittäneet, ja kaikki pyhitetyt olivat Selomitin ja hänen veljeinsä käden alla. 1 Sam. 9:9.
29. Jiseharilaisista oli Kenania poikinensa asetettu ulkonaisen työn haltijaksi ja tuomariksi Israelissa;
30. Hebronilaisista Hasabia ja hänen veljensä, kelvolliset miehet, tuhannen ja seitsemän sataa, asetetut virkaan Israelissa, tuolla puolen Jordania länteen päin, kaikkinaisiin Herran asioihin ja kuninkaan palvelukseen.
31. Hebronilaisista oli Jerija, Hebronilaisten päämies, heidän sukukuntainsa ja isäinsä joukossa. Ja neljäntenäkymmenentenä kuningas Davidin hallituksen vuonna etsittiin ja löydettiin heidän seassansa kelvollisia miehiä Gileadin Jaeserissa.
32. Ja hänen veljensä, kelvolliset miehet, olivat kaksituhatta ja seitsemän sataa, isäin päämiehiä. Ja kuningas David asetti heidät Rubenilaisten, Gadilaisten ja puolen Manassen sukukunnan yli, kaikkiin Jumalan ja kuninkaan asioihin.

27 Luku.

Kuninkaan sotaväestö. Israelin sukukuntain päämiehet. Kuninkaan virkamiehet.

Ja Israelin lapset heidän lukunsa mukaan, isäin päämiehet, tuhanten ja satain ruhtinaat, ja virkamiehet, jotka toimittivat kuninkaan palvelusta osakunnittain, mennen ja tullen jokainen kuukautenansa, joka kuukautena ajastajassa: jokaisessa sota-joukossa oli neljäkolmattakymmentä tuhatta.
2. Ensimmäisen joukon päänä ensimmäisellä kuukaudella oli Jasobeam, Sabdielin poika, ja hänen joukossansa neljäkolmattakymmentä tuhatta. 1 Aik. 11:11.
3. Hän oli Peresin lapsia, kaikkein sodanpäämiesten ylimmäinen, ensimmäisenä kuukautena.
4. Toisen kuukauden joukon päänä oli Dodai, Ahohilainen, ja Miklot, hänen joukkonsa päällikkönä; ja hänen joukossansa neljäkolmattakymmentä tuhatta. 2 Sam. 23:9 s.
5. Kolmannen joukon päämies kolmantena kuukautena oli Benaja, papin Jojadan poika, hän oli päänä; ja hänen joukossansa oli neljäkolmattakymmentä tuhatta.
6. Tämä Benaja oli väkevä kolmenkymmenen joukossa ja kolmenkymmenen päämies; ja hänen joukkonsa oli hänen poikansa Ammisabadin alla. 2 Sam. 23:22 s.
7. Neljäs, neljäntenä kuukautena, oli Asahel, Joabin veli, ja hänen jälkeensä Sebadia, hänen poikansa, ja hänen joukossansa neljäkolmattakymmentä tuhatta. 2 Sam. 2:18 s. 1 Aik. 11:26 s.
8. Viides, viidentenä kuukautena, oli päämies Samehut, Jisrahilainen; ja hänen joukossansa oli neljäkolmattakymmentä tuhatta.
9. Kuudes, kuudentena kuukautena, oli Ira, Ikeksen, Tekoilaisen poika; ja hänen joukossansa oli neljäkolmattakymmentä tuhatta.
10. Seitsemäs, seitsemäntenä kuukautena, oli Heles, Pelonilainen, Efraimin lapsia; hänen joukossansa oli neljäkolmattakymmentä tuhatta.
11. Kahdeksas, kahdeksantena kuukautena, oli Sibbekai, Husatilainen, Sarehilaisista; ja hänen joukossansa oli neljäkolmattakymmentä tuhatta.
12. Yhdeksäs, yhdeksäntenä kuukautena, oli Abieser, Anatotilainen Benjaminista; ja hänen joukossansa oli neljäkolmattakymmentä tuhatta.
13. Kymmenes, kymmenentenä kuukautena, oli Maherai, Netofatilainen

Sarehilaisista; ja hänen joukossansa oli neljäkolmattakymmentä tuhatta.
14. Yhdestoista, yhdentenätoista kuukautena, oli Benaja, Piratonilainen, Efraimin lapsia, ja hänen joukossansa oli neljäkolmattakymmentä tuhatta.
15. Kahdestoista, kahdentenatoista kuukautena, oli Heldai, Netofatilainen Otnielista; ja hänen joukossansa neljäkolmattakymmentä tuhatta.
16. Israelin sukukuntain ylimmäiset: Rubenilaisten päämies oli Elieser, Sikrin poika; Simeonilaisten: Sefatia, Maekan poika;
17. Leviläisten: Hasabia, Kemuelin poika; Aaronilaisten: Sadok;
18. Juudan: Elihu, Davidin veljistä; Isaskarin: Omri, Mikaelin poika;
19. Sebulonin: Jismaja, Obadian poika; Naftalin: Jerimot, Asrielin poika;
20. Efraimin lasten: Hosea, Asasian poika, puolen Manassen sukukunnan: Joel, Pedajan poika;
21. puolen Manassen sukukunnan Gileadissa: Jiddo, Sakarian poika; Benjaminin: Jasiel, Abnerin poika;
22. Danin: Asareel, Jerohamin poika. Nämä ovat Israelin sukukuntain päämiehet.
23. Mutta David ei lukenut niitä, jotka olivat kahdenkymmenen vuotiset ja sitä nuoremmat; sillä Herra oli luvannut enentää Israelin niinkuin taivaan tähdet. 1 Moos. 15:5. 22:17 26:4. 32:12. 4 Moos. 1:3.
24. Joab, Serujan poika, oli ruvennut lukemaan, eikä sitä täyttänyt, ja siitä tuli viha Israelin päälle; ja se luku ei tullut kuningas Davidin aikakirjaan. 2 Sam. 24:13 s. 1 Aik. 21:4 s.
25. Kuninkaan tavaran yli oli Asmavet, Adielin poika; tavarain yli maalla, kaupungeissa, kylissä ja linnoissa: Jonatan, Ussijan poika.
26. Peltomiesten yli, jotka maata viljelivät, oli Esri, Kelubin poika.
27. Viinimäkien yli oli Simei Ramatilainen; viinikellarein ja viinivarastojen yli Sabdi, Sifmiläinen.
28. Öljypuiden ja metsäfiikuna-puiden yli, jotka kasvoivat laaksossa, oli Baal Hanan, Gadarilainen; öljyvarastojen yli: Joas.
29. Laidunhärkäin yli Saronissa oli Sitrai, Saronilainen; mutta härkäin yli laaksoissa Safat, Adlain poika;
30. Kamelein yli: Obil, Ismaelilainen, aasein yli: Jehedia, Meronotilainen;
31. Lammasten yli: Jasis, Hagarilainen, nämä kaikki olivat päämiehet kuningas Davidin omaisuuden yli.
32. Ja Davidin setä, Jonatan, oli neuvonantaja, toimellinen mies ja hyvin oppinut. Jehiel, Hahmonin poika, oli kuninkaan lastenhoitajana.
33. Ja Ahitofel oli kuninkaan neuvonantaja, ja Husai, Arkilainen, oli kuninkaan ystävä. 2 Sam. 15:12, 37.
34. Ja Ahitofelin jälkeen oli Jojada, Benajan poika, ja Ebjatar. Ja Joab oli kuninkaan sodanpäämies.
2 Sam. 8:16 s. 1 Aik. 18:15 s.

28 Luku.

David puhuu Israelin päämiehille ja pojallensa Salomolle.

Ja David kokosi kaikki Israelin päämiehet, sukukuntain päämiehet ja sotajoukkojen päämiehet, jotka kuningasta palvelivat, tuhanten ja satain päämiehet, kuninkaan ja hänen poikansa omaisuuden ja karjan päämiehet, kamaripalvelijat, ja sankarit ja kaikki urhoolliset miehet, Jerusalemiin.
2. Ja kuningas David nousi seisoalle ja sanoi: „veljeni ja kansani, kuulkaat minua! minä olin aikonut rakentaa Herran liiton arkin lepohuoneen, Jumalamme jalkain astinlaudan, ja valmistin itseni rakentamaan;
2 Sam. 7:1 s. 1 Kun. 8:17 s. 1 Aik. 17:1 s. 22:7 s.
3. mutta Jumala sanoi minulle: ‚et sinä saa rakentaa minun nimelleni huonetta; sillä sinä olet sotamies ja olet paljon verta vuodattanut.‘
1 Kun. 5:3.
4. Ja Herra, Israelin Jumala, on valinnut minut koko minun isäni huoneesta Israelin kuninkaaksi ijankaikkisesti; sillä hän on Juudan valinnut hallitsijaksi, ja Juudan huoneesta minun isäni huoneen, ja minä olen ollut isäni lapsista hänelle niin otollinen, että hän teki minut koko Israelin kuninkaaksi. 1 Moos. 49:8 s.
1 Sam. 16:1, 12 s. 2 Sam. 18:15. 1 Aik. 5:2.
5. Ja kaikista pojistani, — sillä Herra on antanut minulle monta poikaa, — on hän valinnut poikani Salomon istumaan Herran valtakunnan istuimella Israelin yli.
1 Aik. 17:11 s. Viis. 9:7.
6. Ja on puhunut minulle: ‚poikasi Salomo on rakentava minun huoneeni ja kartanoni; sillä minä olen hänen valinnut pojakseni, ja minä olen hänen isänsä,
7. ja vahvistan hänen valtakuntansa ijankaikkisesti, jos hän vahvana pysyy pitäessään minun käskyni ja oikeuteni, niinkuin tänäpäivänä.‘
8. Nyt siis, koko Israelin, Herran seurakunnan silmäin edessä ja meidän Jumalamme korvissa: pitäkäät ja tutkistelkaat kaikki Herran, teidän Ju-

malanne, käskyt. että te omistaisitte tämän hyvän maan ja jättäisitte sen perrinnöksi lapsillenne teidän jälkeenne ijankaikkisesti!
9. Ja sinä, poikani Salomo! tunne isäsi Jumala ja palvele häntä kaikesta sydämmestä ja hyvällä mielellä. Sillä Herra tutkistelee kaikki sydämmet ja ymmärtää kaikkein ajatusten aikomiset. Jos sinä etsit häntä, niin sinä löydät hänet, jos sinä luovut hänestä, niin hän sinun hylkää ijankaikkisesti. 5 Moos. 10:17. 1 Sam. 16:7. 2 Aik. 15.2. Ps. 7:10. Jes. 55:6. Jer. 11:20. 17:10. 20:12. Ilm. 2:23.
10. Katso nyt, koska Jumala on sinut valinnut rakentamaan hänelle huonetta pyhäksi paikaksi; pysy vahvana ja tee niin!"
11. Ja David antoi pojallensa Salomolle esihuoneen muodon ja päähuonetten ja tavarahuonetten, yli-salien ja sisä-kammioitten, ja armoistuimen huoneen muodon,
12. ja kaikkien niiden muodon, jotka hänen mielessänsä olivat, Herran huoneen kartanoista ja kaikista kammioista ympärinsä, Jumalan huoneen tavara-aitoista ja pyhitettyjen tavaroitten aitoista,
13. ja edelleen määräyksiä pappein ja Leviläisten järjestyksestä, ja kaikista Herran huoneen virkatöistä, kaikkein astiain muodosta Herran huoneen palveluksessa.
14. Kultaa hän määräsi kullan painon mukaan kaikkihin astioihin joka virassa; ja jokaiseen hopea-astiaan painonsa, jokaiseen astiaan joka virassa.
15. Ja hän antoi kullan painon kultaisille kynttiläjaloille ja kultaisille lampuille, jokaiselle kynttiläjalalle ja lampulle painonsa; ja hopea-kynttiläjaloille ja niiden lampuille painonsa, jokaisen kynttiläjalan viran mukaan;
16. ja kultaa näkyleipäin pöydiksi, jokaiselle pöydälle painonsa, ja myös hopeaa hopeapöydiksi;
17. ja puhdasta kultaa hangoiksi, maljoiksi ja kannuiksi; kultaa myös kultapikareiksi, jokaiselle pikarille painonsa; hopeaa hopeapikareiksi, jokaiselle pikarille painonsa;
18. ja savu-alttariksi puhdistettua kultaa painonsa mukaan; ja kultaisten Kerubimein ratasten muodon, jotka levittävät siipensä ja peittävät Herran liiton arkin. Ps. 18:11.
19. „Kaikki nämä ovat minulle annetut," sanoi hän, „kirjoitettuna Herran käden kautta, joka antoi minun tietää kaikkein töiden muodon."
20. Ja David sanoi pojallensa Salomolle: „ole vahva ja miehuullinen, ja tee niin, älä pelkää, äläkä hämmästy! sillä Herra Jumala, minun Jumalani, on sinun kanssasi. Hän ei ota kättänsä pois sinusta, eikä hylkää sinua siksi kuin olet kaikki työt päättänyt palvelusvirkaa varten Jumalan huoneessa. 5 Moos. 31:7 s. Jos. 1:7. 1 Aik. 22:13.
21. Ja katso, tässä on pappein ja Leviläisten osastot, jotka toimittavat kaikellaista virkaa Jumalan huoneen palveluksessa; ja sinun kanssasi on hyväntahtoisia ja ymmärtäväisiä kaikkeen virkaan, niin myös päämiehet ja kaikki kansa, kaikissa asioissasi."

29 Luku.

Davidin ja päämiesten lahjat. Davidin rukous. Salomo voidellaan. David kuolee.

Ja kuningas David sanoi koko seurakunnalle: „Salomo, minun poikani, ainoa, jonka Jumala on valinnut, on vielä nuori ja heikko, ja työ on suuri; sillä ei se ole ihmisen asumasija, vaan Herran Jumalan.
2. Ja minä olen kaikesta voimastani toimittanut Jumalani huoneelle kultaa kultakaluiksi, hopeaa hopeaisiksi, vaskea vaskisiksi, rautaa rautaisiksi kaluiksi, puita puu-aseiksi, ja onikin kiviä, juotoskiviä, kiiltokiviä, pilkullisia kiviä ja kaikkinaisia kalliita kiviä, ja marmorikiviä viljalta.
3 Vielä annan minä, koska Jumalan huone on minulle kallis, mitä minun omani on, kultaa ja hopeaa, yli sen kaiken, minkä olen ennen toimittanut pyhää huonetta varten:
4. kolme tuhatta talenttia ofirin kultaa ja seitsemän tuhatta talenttia puhdasta hopeaa, huonetten seinäin silaamiseksi,
5. kultaa kultaisiin, ja hopeaa hopeaisiin, ja kaikkinaisiin töihin, taiteilijain käden kautta. Ja kuka on tänäpäivänä hyväntahtoinen täyttämään kättänsä Herralle?" 2 Moos. 35:4 s.
6. Niin isäin päämiehet ja Israelin sukukuntain päämiehet, ja tuhanten ja satain päämiehet, ja kuninkaan töiden päämiehet olivat hyväntahtoiset, 2 Moos. 35:21 s. 4 Moos. 7:2 s. 10 s. 1 Aik. 28:1 s.
7. ja antoivat Jumalan huoneen palvelukseen viisi tuhatta talenttia kultaa, ja kymmenen tuhatta kultapenninkiä; ja kymmenen tuhatta talenttia hopeaa, kahdeksantoista tuhatta talenttia vaskea, ja sata tuhatta talenttia rautaa.
8. Ja se, jonka hallussa oli kiviä, antoi ne Herran huoneen tavaroihin, Jehielin, Gersonilaisen käteen. 1 Aik. 26:21 s.

9. Ja kansa iloitsi, että he hyvästä tahdosta antoivat; sillä he antoivat Herralle vakaasta sydämmestä, vapaasta tahdostansa. Ja kuningas David oli myös sangen suuresti iloissansa.
10. Ja David kiitti Herraa kaiken seurakunnan edessä ja sanoi: „kiitetty ole sinä Herra, Israelin, meidän isämme, Jumala ijankaikkisesta ijankaikkiseen!
11. Sinun, Herra, on suuruus, ja voima, ja kunnia, ja voitto, ja korkeus; sillä kaikki, mitä taivaassa ja maan päällä on, se on sinun! Sinun, Herra, on valtakunta, ja sinä olet korotettu kaikkien päämieheksi!
Matt. 6:13. 1 Tim. 1:17. Ilm. 4:11. 5:13.
12. Rikkaus ja kunnia tulee sinulta, ja sinä hallitset kaikki, ja sinun kädessäsi on väki ja voima; sinun vallassas on tehdä kaikki suureksi ja väkeväksi!
13. Ja nyt, meidän Jumalamme! me kiitämme sinua, ja ylistämme sinun kunniasi nimeä!
14. Sillä mikä minä olen, ja mikä on minun kansani, että me olisimme voineet antaa näitä lahjoja? sillä se on kaikki sinulta tullut, ja sinun kädestäsi olemme antaneet sinulle.
15. Sillä me olemme vieraat ja muukalaiset sinun edessäsi, niinkuin kaikki meidän isämmekin; meidän päivämme ovat maan päällä niinkuin varjo, eikä täällä ole mitään odottamista. Ps. 39:13. 90:5 s. 102:12. 119:19. Job. 8:9. 14:2. Saarn. 7:1. Viis. 2:5. Hebr. 11:13.
16. Herra, meidän Jumalamme! kaikki tämä ylellisyys, jonka olemme valmistaneet huoneen rakentamiseksi sinun pyhälle nimellesi, se on kaikki tullut sinun kädestäsi, ja sinun ne kaikki ovat.
17. Minun Jumalani! minä tiedän, että tutkistelet sydämmen ja rakastat vakuutta. Yksivakaisesta sydämmestä olen minä vapaalla mielellä nämä kaikki antanut. Ja olen nyt ilolla nähnyt tämän sinun kansasi, joka tässä on, hyvällä mielellä antavan sinulle.
1 Aik. 28:9. Ps. 7:10. Ilm. 2:23.
18. Herra, meidän isäimme Abrahamin, Isaakin ja Israelin Jumala! pidä ijankaikkisesti tämänkaltainen mieli ja tahto kansasi sydämmessä, ja käännä heidän sydämmensä sinun puoleesi!
19. Ja anna pojalleni Salomolle vakaa sydän pitämään sinun käskysi, todistuksesi ja sääntösi, niin että hän tekisi ne kaikki ja rakentaisi tämän asumasijan, jonka minä olen valmistanut."
20. Ja David sanoi kaikelle seurakunnalle: „kiittäkäät Herraa, teidän Jumalatanne!" Ja kaikki kansa kiitti Herraa, heidän isäinsä Jumalaa, lankesi maahan ja kumartui Herran eteen, ja kuninkaan eteen.
21. Ja he uhrasivat Herralle uhrin; ja toisena päivänä uhrasivat he polttouhrin Herralle, tuhannen härkää, tuhannen oinasta, tuhannen karitsaa ja niitten juoma-uhrin, ja monta muuta uhria kaiken Israelin edessä.
22. Ja he söivät ja joivat sinä päivänä sangen suurella ilolla Herran edessä, ja tekivät Salomon, Davidin pojan, toisen kerran kuninkaaksi ja voitelivat hänet Herralle hallitsijaksi, ja Sadokin papiksi.
23. Ja Salomo istui Herran istuimelle kuninkaaksi isänsä Davidin sijaan, ja oli onnellinen; ja koko Israel oli hänelle kuuliainen. 1 Kun. 1:35.
24. Ja myös kaikki päämiehet ja sankarit ja kaikki kuningas Davidin lapset antoivat itsensä kuningas Salomon alle.
25. Ja Herra teki Salomon ylen suureksi kaiken Israelin edessä, ja antoi hänelle kuuluisan valtakunnan, jonkakaltaista ei yhdelläkään kuninkaalla Israelissa hänen edellänsä ole ollut. 1 Kun. 2:12. 3:13. 10:23 s. 2 Aik. 1.1.
26. Ja David, Isain poika, oli ollut koko Israelin kuningas.
27. Ja aika, jonka hän oli Israelin kuninkaana, oli neljäkymmentä ajastaikaa. Hebronissa hän hallitsi seitsemän ajastaikaa ja Jerusalemissa kolme neljättäkymmentä.
2 Sam. 5:4 s. 1 Kun. 2:11. 1 Aik. 3:4.
28. Ja hän kuoli hyvällä ijällä, kyllääntyneenä elämästä, rikkaudesta ja kunniasta; ja hänen poikansa Salomo tuli kuninkaaksi hänen sijaansa.
29 Ja kuningas Davidin teot, ensimmäiset kuin viimeisetkin, katso, ne ovat kirjoitetut näkijän Samuelin ajantiedossa, ja profetta Natanin ajantiedossa, ja näkijän Gadin ajantiedossa, 1 Aik. 21:9.
30. ynnä kaiken hänen hallituksensa, ja urhoollisuutensa kanssa ja tapaukset, jotka häntä ja Israelia ja kaikkia maan valtakuntia kohtasivat.

TOINEN AIKAKIRJA.

1 Luku.

Salomon uhri ja rukous, viisaus ja voima.

Ja Salomo, Davidin poika, vahvisti itsensä valtakuntaansa; ja Herra, hänen Jumalansa, oli hänen kanssansa ja teki hänet aina suuremmaksi. 1 Kun. 2:12,46. 10:23 s. 1 Aik. 29:25.
2. Ja Salomo puhutteli koko Israelia, tuhanten ja satain päämiehiä, tuomareita ja kaikkia esimiehiä Israelissa, ja ylimmäisiä isiä;
3. ja he menivät, sekä Salomo että koko seurakunta kukkulalle, joka on Gibeonissa; sillä siellä oli Jumalan seurakunnan maja, jonka Mooses, Herran palvelija, oli tehnyt korvessa.
2 Moos. 27:21. 36:1 s. 1 Kun. 3:4.
1 Aik. 16:39 s. 21:29.
4. Mutta Jumalan arkin oli David vienyt Kirjat-Jearimista sinne,johonka David oli valmistanut sille sijan; sillä hän oli rakentanut sille majan Jerusalemissa. 2 Sam. 6:17. 1 Aik. 13:6. 15:1.
5. Ja se vaski-alttari, jonka Betsaleel, Urin poika, Hurin pojan poika, oli rakentanut, oli siellä Herran asuinsijan edessä; ja Salomolla ja kansalla oli tapana käydä siellä. 2 Moos. 38:1 s.
6. Ja Salomo uhrasi Herran edessä vaski-alttarilla, joka siellä seurakunnan majan edessä oli, ja hän uhrasi sen päällä tuhannen poltto-uhria.
7. Sinä yönä ilmestyi Jumala Salomolle ja sanoi hänelle: ,,ano, mitä minä sinulle antaisin.“ 1 Kun. 3:5 s.
8. Ja Salomo sanoi Jumalalle: ,,sinä olet tehnyt suuren armon minun isälleni Davidille, ja olet tehnyt minun kuninkaaksi hänen sijaansa.
1 Aik. 28:5.
9. Nyt, Herra Jumala, pysyköön sinun sanasi isälleni Davidille vahvana; sillä sinä olet tehnyt minut niin paljon kansan kuninkaaksi, kuin tomua on maan päällä. 1 Moos. 13:16.
Viis. 9:7.
10. Niin anna minulle nyt viisautta ja ymmärrystä, käydäkseni tämän kansan edessä ulos ja sisälle; sillä kuka voi tuomita tätä suurta kansaasi?
4 Moos. 27:17.
11. Ja Jumala sanoi Salomolle: ,,koska se on sinun mielessäsi,etkä anonut rikkautta, tavaraa tahi kunniaa, tahi vihamiestesi sieluja, etkä anonut pitkää ikää, vaan anoit viisautta ja ymmärrystä, tuomitaksesi minun kansaani, jonka kuninkaaksi minä olen sinut pannut,
12. niin olkoon sinulle viisaus ja ymmärrys annettu; ja minä myös annan sinulle rikkautta, ja tavaraa ja kunniaa, niin ettei sinun vertaistasi ole ollut kuningasten joukossa ennen sinua, eikä tule sinun jälkeesi.“
1 Kun. 4:31 s. 2 Aik. 9:22 s. Matt. 6:33.
13. Ja Salomo tuli uhrikukkulalta, joka oli Gibeonissa, seurakunnan majasta, Jerusalemiin, ja hallitsi Israelia.
14. Ja Salomo kokosi vaunuja ja hevosmiehiä, niin että hänellä oli neljä sataa toista tuhatta vaunua ja kaksitoista tuhatta hevosmiestä, ja asetti heidät ratas-kaupunkeihin ja kuninkaan luo Jerusalemiin.
1 Kun. 4:26. 10:26 s. 2 Aik. 9:25 s.
15. Ja kuningas toimitti, että hopeaa ja kultaa oli Jerusalemissa niin paljo kuin kiviä, ja sedripuita kuin metsäfiikunapuita laaksoissa.
16. Ja Salomolle tuotiin hevosia Egyptistä. Ja kuninkaan kauppamiehet tuottivat niitä määrätystä hinnasta.
17. Ja jokaiset Egyptistä tuodut vaunut maksoivat kuusisataa hopeasikliä, ja joka hevonen sata ja viisikymmentä. Ja samoin tuotiin näitä myös kaikille Hetiläisten kuninkaille ja Syrian kuninkaille kauppiaitten kätten kautta.

2 Luku.

Salomo valmistaa temppelin rakentamista. Ystävyys Hiramin kanssa.

Ja Salomo aikoi rakentaa huoneen Herran nimelle ja huoneen kuninkuudellensa.
2. Ja Salomo määräsi seitsemänkymmentä tuhatta miestä kuormain kantajiksi ja kahdeksankymmentä tuhatta hakkaajiksi vuorilla, ja kolme tuhatta ja kuusi sataa teettäjää päällys-miehiksi. 1 Kun. 5:15 s.
3. Ja Salomo lähetti kuningas Huramin tykö Tyroon ja käski hänelle sanoa: ,,niinkuin sinä teit minun isälleni Davidille, ja lähetit hänelle sedripuita, rakentaaksensa itsellensä asuinhuonetta, niin tee myös minulle. 2 Sam. 5:11. 1 Kun. 5:2 s. 1 Aik. 14:1.
4. Katso, minä rakennan Herran, minun Jumalani, nimelle huoneen, hänelle pyhitettäväksi, että siinä suitsutettaisiin hyvän hajun uhria hänen edessänsä, ja aina valmistettaisiin katsomusleipiä ja poltto-uhria, aamulla ja illalla, lepopäivinä ja uusilla kuilla, ja Herran, meidän Jumalamme, juhlina; sillä se olkoon ijan-

kaikkisesti täytettävä velvollisuus.
3 Moos. 24:5 s. 4 Moos. 28:3,9 s.
5. Ja se huone, jonka minä rakennan, on oleva suuri; sillä meidän Jumalamme on suurempi kaikkia jumalia.
6. Mutta kuka on niin voimallinen, että rakentaisi hänelle huoneen? Sillä taivaat ja taivasten taivaat eivät taida häntä käsittää. Mikä siis minä olen rakentamaan hänelle huonetta muuhun tarkoitukseen kuin suitsuttamaan hänen edessänsä? 1 Kun. 8:27. 2 Aik. 6:18. Job. 11:7 s. Jes. 66:1. Jer. 23:24. Ap. t. 7:49. 17:24.
7. Niin lähetä nyt minulle taitava mies työtä tekemään kullasta, hopeasta, vaskesta, raudasta, purpurasta, tulipunaisesta ja sinisestä, ja joka osaa leikata kuvaveistoksia niitten taidokkaitten miesten kanssa, jotka minun tykönäni ovat Juudassa ja Jerusalemissa, jotka minun isäni David on hankkinut.
8. Ja lähetä minulle sedripuita ja sypressipuita, ja santelipuita Libanonista; sillä minä tiedän, että sinun palvelijasi osaavat hakata puita Libanonissa. Ja katso, minun palvelijaini pitää oleman sinun palvelijaisi kanssa.
9. Ja valmistettakoon minulle paljon puita; sillä huone, jonka minä rakennan, on oleva suuri ja ihmeellinen.
10. Ja katso, minä annan sinun palvelijoillesi, hirsimiehille, jotka puita hakkaavat, kaksikymmentä tuhatta kooria survottuja nisuja, kaksikymmentä tuhatta kooria ohria, ja kaksikymmentä tuhatta batia viiniä, ja kaksikymmentä tuhatta batia öljyä."
1 Kun. 5:11.
11. Ja Huram, Tyron kuningas, vastasi kirjoituksella, jonka lähetti Salomolle: „koska Herra rakastaa kansaansa, on hän sinut tehnyt heidän kuninkaaksensa."
12. Ja Huram sanoi vielä: „kiitetty olkoon Herra, Israelin Jumala, joka taivaan ja maan tehnyt on, että hän on antanut kuningas Davidille viisaan, toimellisen ja ymmärtäväisen pojan, joka rakentaa Herralle huoneen ja huoneen kuninkuudellensa!
1 Moos. 1:1. 2 Moos. 20:11. 1 Kun. 5:7. Ps. 33:6. 96:5. 102:26. Ap. 4:24. 14:15. Ilm. 10:6.
13. Ja nyt minä lähetän viisaan ja ymmärtäväisen miehen, Huram-Abin.
14. Hän on vaimon poika, Danin tyttäristä, ja hänen isänsä on ollut Tyrolainen; hän taitaa tehdä kaluja kullasta, hopeasta, vaskesta, raudasta, kivestä, puusta, purpurasta, sinisestä, hienosta liinasta, tulipunaisesta, ja leikata kaikkinaisia kuvaveistoksia ja keksiä kaikkinaisia taideteoksia, mitä hänen eteensä pannaan, sinun ja herrani, kuningas Davidin, sinun isäsi, taitavain miesten kanssa. 1 Kun. 7:14.
15. Niin lähettäköön nyt herrani nisuja, ohria, öljyä ja viiniä palvelijoillensa, niinkuin hän on sanonut,
16. niin me hakkaamme puita Libanonissa niin paljon kuin sinä tarvitset, ja viemme ne meritse lautoilla Jafoon; ja anna sinä noutaa ne sieltä Jerusalemiin."
17. Ja Salomo luki kaikki muukalaiset Israelin maalla, sen luvun mukaan, minkä hänen isänsä David niistä oli tehnyt; ja siellä löydettiin sata viisikymmentä kolme tuhatta kuusi sataa.
18. Ja hän asetti niistä seitsemänkymmentä tuhatta kuormain kantajiksi ja kahdeksankymmentä tuhatta hakkaajiksi vuorilla, ja kolme tuhatta ja kuusi sataa teettäjiksi, joiden piti pakoittaman kansaa työhön.
1 Kun. 5:15 s. 1 Aik. 22:2.

3 Luku.

Temppelin perustus ja muoto. Vaskipatsaat.

Ja Salomo rupesi rakentamaan Herran huonetta Jerusalemissa, Morian vuorelle, joka oli Davidille, hänen isällensä, neuvottu, siihen paikkaan, jonka David oli valmistanut Ornanin, Jebusilaisen, luuvalle.
2 Sam. 24:18, 25. 1 Aik. 21:18, 26.
2. Ja hän rupesi rakentamaan toisena kuukautena, toisena päivänä, neljäntenä hallituksensa vuonna.
1 Kun. 6:1 s.
3. Ja tämä oli perustus, jonka Salomo laski Jumalan huoneen rakennukseksi: pituudelle kuusikymmentä kyynärää, ja leveydelle kaksikymmentä kyynärää vanhan mitan mukaan.
4. Ja esihuoneen pituus, huoneen leveyden mukaan, oli kaksikymmentä kyynärää, ja korkeus sata ja kaksikymmentä kyynärää; ja hän silasi sen sisältä puhtaalla kullalla.
5. Ja suuren huoneen peitti hän sypressi-puulla ja silasi sen parhaalla kullalla, ja teki siihen päällepalmujen ja vitjain kaltaiset teokset.
1 Kun. 6:15.
6. Ja hän peitti huoneen kalleilla kivillä kaunistukseksi. Ja kulta oli Parvaimin kultaa.
7. Ja hän silasi huoneen kaaret, pihtipielet, seinät ja ovet kullalla, ja antoi leikata Kerubimeja seiniin.
8. Ja hän teki kaikkein pyhimmän huoneen, jonka pituus oli kaksikym-

mentä kyynärää, huoneen leveyden jälkeen, ja sen leveys oli kaksikymmentä kyynärää, ja silasi sen parhaalla kullalla, kuudella sadalla talentilla.
9. Ją naulain paino oli viisikymmentä sikliä kultaa; ja hän silasi ylissalit kullalla.
10. Ja hän teki kaikkein pyhimpään huoneesen kaksi Kerubimia, kuvan veistäjän tekoa; ja he silasivat ne kullalla.
11. Ja pituus oli Kerubimein siivillä kaksikymmentä kyynärää: yksi siipi oli viisi kyynärää ja ulottui huoneen seinään, ja toinen siipi oli viisi kyynärää ja ulottui hamaan sen toisen Kerubin siipeen.
12. Ja sen toisen Kerubin siipi oli viittä kyynärää pitkä ja ulottui huoneen seinään, ja toinen siipi oli viittä kyynärää pitkä ja kosketti toisen Kerubin siipeen.
13. Näitten Kerubimein siivet levitettyinä olivat kaksikymmentä kyynärää. Ne seisoivat jalkainsa päällä, ja heidän kasvonsa olivat käännetyt huoneesen päin. 2 Moos. 25.20.
14. Hän teki myös esiripun sinisestä, purppuraisesta ja tulipunaisesta aineesta ja kalliista liinasta, ja teki Kerubimit sen päälle. 2 Moos. 36:35. Matt. 27:5. Mark. 15.38. Luuk. 23:45.
15. Ja hän teki huoneen eteen kaksi patsasta viisineljättäkymmentä kyynärää korkeaksi, ja niiden päälle kruunun, viittä kyynärää korkean. 1 Kun. 7:15 s. 2 Kun. 25:17. Jer. 52:21 s.
16. Ja hän teki vitjain kaltaiset teokset kuoriin, ja sovitti samanlaiset patsasten päälle, ja teki sata granatin omenaa, ja asetti ne vitjojen päälle.
17. Ja patsaat pystytti hän temppelin eteen, toisen oikialle, toisen vasemmalle puolelle, ja kutsui oikianpuolisen nimellä Jakin, ja vasenpuolisen nimellä Boas.

4 Luku.

Vaski-alttarin, vaskimeren y. m. valmistus.

Ja hän teki vaskisen alttarin, kahtakymmentä kyynärää pitkän ja kahtakymmentä kyynärää leveän, ja kymmentä kyynärää korkean.
2. Ja hän teki valetun meren kymmentä kyynärää leveän toisesta reunasta toiseen, ympyriäisen, viittä kyynärää korkean; ja kolmekymmentä kyynärää pitkä nuora oli sen mitta ylt'ympäri. 1 Kun. 7:23 s.
3. Ja sen alla olivat härkäin kuvat joka puolella ylt'ympäri, — kymmenen kyynärän leveältä — piirittäen meren; kaksi riviä härkiä yhtä valantoa kuin sekin.
4. Ja se seisoi kahdentoista härjän päällä, niin että kolme heistä kääntyi pohjaiseen päin, kolme länteen, kolme etelään ja kolme itään päin; ja meri oli ylhäällä heidän päällänsä, ja kaikki heidän takaiset puolensa sisälle käsin.
5. Ja se oli kämmenenleveyttä paksu, ja sen parras oli tekoansa kuin maljan parras ja kuin puhjennut kukkanen; siihen mahtui monta batia: kolme tuhatta batia.
6. Ja hän teki kymmenen kattilaa, ja pani niistä viisi oikialle puolelle ja viisi vasemmalle, että niissä pestäisiin. Mitä poltto-uhriksi tarvittiin, virutettiin niissä; mutta meri oli pappein pestä itsensä. 1 Kun. 7:38 s.
7. Ja hän teki kymmenen kultaista kynttiläjalkaa, niinkuin ne oleman piti, ja pani temppeliin, viisi oikialle puolelle ja viisi vasemmalle.
8. Ja hän teki kymmenen pöytää ja pani temppeliin, viisi oikialle ja viisi vasemmalle puolelle; ja hän teki sata kultaista maljaa.
9. Hän teki myös pappein pihan ja suuren pihan, ja pihan ovet, ja silasi ovet vaskella. 1 Kun. 6:36.
10. Ja meren asetti hän oikialle sivulle, itään ja etelään päin.
11. Ja Huram teki patoja, lapioita ja maljoja. Ja niin Huram päätti sen työn, minkä hän teki kuningas Salomolle Jumalan huoneesen. 1 Kun. 7:40 s.
12. ne kaksi patsasta, ja kaksi ympyriäistä kruunua kahden patsaan päällä ja kaksi verkkoa peittämään kahta ympyriäistä kruunua patsasten päässä;
13. ja neljä sataa granatin omenaa niiden kahden verkon päällä, kaksi riviä granatin omenia kunkin verkon päällä, peittämään niitä kahta ympyriäistä kruunua, jotka olivat patsasten päässä;
14. ja hän teki istuimia, teki myös kattiloita istuinten päälle, 1 Kun. 7:27 s.
15. ja meren ja kaksitoistakymmentä härkää sen alle.
16. Ja padat, lapiot ja hangot ja kaikki niihin kuuluvat esineet teki Huram-Abi kuningas Salomolle Herran huoneesen puhtaasta vaskesta.
17. Jordanin kedolla antoi kuningas ne valaa tiivissä savessa, Sukotin ja Saredatan välillä.
18. Ja Salomo teetti suuren paljouden kaikkia näitä esineitä; sillä ei vasken painoa kysytty.
19. Ja Salomo teki kaikki astiat Jumalan huoneesen, niin myös kultai-

sen alttarin ja pöydät, katsomuslei-
piä varten, 1 Kun. 7:48 s.
20. kynttiläjalat lamppuinensa, mää-
räyksen mukaan palamaan kuorin
edessä, puhtaasta kullasta,
21. ja kukkaset ja lamput, ja kynt-
tilän niistimet, kullasta, — kaikki
oli pelkkää kultaa.
22. Ja veitset, maljat, kauhat ja suit-
sutus-astiat olivat puhdasta kultaa;
ja huoneen ovet, sisäiset, kaikkein
pyhimmän ovet ja huoneen ovet
temppeliin olivat kultaa.

5 Luku.

Liiton arkki viedään temppeliin.

Ja oli päättynyt kaikki työ, minkä
Salomo teki Herran huoneesen. Ja
Salomo tuotti sinne kaikki, mitä hä-
nen isänsä David oli pyhittänyt: ho-
pean, kullan ja kaikki astiat, ja pa-
ni ne Jumalan huoneen tavarakam-
mioihin. 1 Kun. 7:51. 1 Aik. 28:14.
2. Silloin kutsui Salomo kaikki van-
himmat Israelissa kokoon, ja kaikki
sukukuntain päämiehet, Israelin las-
ten isäin esimiehet, Jerusalemiin, tuo-
maan Herran liiton arkkia Davidin
kaupungista, se on Sion. 1 Kun. 8:1 s.
3. Ja kaikki Jsraelin miehet kokoon-
tuivat kuninkaan tykö juhlapäivänä,
joka oli seitsemäntenä kuukautena.
1 Kun. 8:65. 2 Aik. 7:9.
4. Ja kaikki Israelin vanhimmat tu-
livat; ja Leviläiset nostivat arkin y-
lös. 4 Moos. 4:15. 1 Aik. 15:2.
5. Ja he kantoivat arkin ylös, ja seu-
rakunnan majan, ja kaikki pyhät as-
tiat, jotka majassa olivat; ne kantoi-
vat papit ja Leviläiset ylös.
6. Ja kuningas Salomo ja koko Is-
raelin seurakunta, joka oli tullut ko-
koon hänen tykönsä arkin eteen, uh-
rasivat lampaita ja härkiä niin mon-
ta, ettei yksikään niitä lukea eikä
laskea taitanut.
7. Ja papit kantoivat Herran liiton
arkin paikoillensa huoneen kuoriin
kaikkein pyhimpään Kerubimein sii-
pein alle.
8. Ja Kerubimit levittivät siipensä
arkin paikan päälle. Ja Kerubimit
peittivät arkin korentoinensa ylhääl-
tä päin.
9. Mutta korennot olivat niin pitkät,
että niiden päät näkyivät kuorin e-
teen arkista; mutta ei niitä ulkoiselta
puolelta näkynyt. Ja ne ovat siellä
tähän päivään asti. 1 Kun. 8:8 s.
10. Ja arkissa ei ollut muuta mitään,
kuin kaksi taulua, jotka Mooses oli
sinne pannut Horebissa, Herran teh-
dessä liittoa Israelin lasten kanssa,
kun he Egyptistä läksivät. Hebr. 9:4.
11. Ja tapahtui, kun papit tulivat py-
hästä ulos, — sillä kaikki papit, jotka
läsnä olivat, olivat pyhittäneet itsen-
sä, järjestyksestänsä lukua pitämättä,
12. ja Leviläiset, veisaajat, kaikki,
Asaf, Heman, Jedutun, ja heidän poi-
kansa ja veljensä, puetetut liinavaat-
teisiin, soittivat symbaleilla, ja psal-
tareilla ja harpuilla, ja seisoivat itään
päin alttaria, ja heidän kanssansa sa-
ta ja kaksikymmentä pappia, jotka
puhalsivat vaskitorviin; 1 Aik. 25:1 s.
13. ja soittajain ja veisaajain ääni
kuului soveliaasti yhteen juuri kuin
yhden ääni, kiittäin ja kunnioittain
Herraa; — ja he korottivat äänensä,
torveilla, symbaleilla ja harpuilla
kiittäessä Herraa, että hän on hyvä,
ja hänen laupeutensa pysyy ijankaik-
kiseen, niin täytettiin huone pilvellä,
Herran huone, 2 Aik. 9:3. Esr. 3:10 s.
Ps. 136:1.
14. niin etteivät papit voineet seisoa
ja palvella pilven tähden; sillä Her-
ran kunnia täytti Jumalan huoneen.
1 Kun. 8:10 s. 2 Aik. 7:1 s.

6 Luku.

Salomo kiittää ja rukoilee Jumalaa.

Silloin sanoi Salomo: „Herra on
sanonut tahtovansa asua pimey-
dessä. 1 Kun. 8:12 s.
2. Mutta minä olen rakentanut asuin-
huoneen ja sijan asuaksesi ijankaik-
kisesti.“
3. Ja kuningas käänsi kasvonsa ja
siunasi Israelin seurakunnan; ja ko-
ko Israelin seurakunta seisoi.
4. Ja hän sanoi: „kiitetty olkoon Her-
ra, Israelin Jumala, joka suullansa
on puhunut minun isälleni Davidille,
ja on kädellänsä sen täyttänyt, sa-
noen:
5. ‚Siitä päivästä, jona minä kansa-
ni Egyptin maalta johdatin, en minä
ole yhtään kaupunkia valinnut kai-
kista Israelin sukukunnista, rakenta-
maan huonetta minun nimeni asuin-
sijaksi, enkä ole yhtään miestä valin-
nut kansani Israelin hallitsijaksi:
2 Sam. 7:6.
6. vaan Jerusalemin olen minä va-
linnut nimeni asuinsijaksi; ja Davi-
din olen minä valinnut Israelin, mi-
nun kansani, pääksi.‘
7. Ja kun minun isäni David aikoi
rakentaa Herran, Israelin Jumalan,
nimelle huonetta,
8. sanoi Herra isälleni Davidille:
koska sinä olet aikonut rakentaa mi-
nun nimelleni huonetta, olet sinä
hyvin tehnyt, että sitä olet aikonut;
9. kuitenkaan et sinä saa rakentaa
sitä huonetta, vaan poikasi, joka ku-

peistasi tuleva on, rakentaa minun
nimelleni huoneen.' 2 Sam. 7:12 s.
1 Kun. 8:17. 1 Aik. 28:2.
10. Ja Herra on vahvistanut sanansa, jonka hän puhunut on; sillä minä
olen tullut isäni Davidin sijaan, ja
istun Israelin istuimella, niinkuin
Herra on sanonut, ja olen rakentanut huoneen Herran, Israelin Jumalan, nimelle.
11. Ja minä olen pannut sinne arkin,
jossa on Herran liitto, jonka hän Israelin lasten kanssa tehnyt on."
12. Ja hän astui Herran alttarin eteen, koko Israelin seurakunnan läsnä ollessa, ja ojensi kätensä.
13. Sillä Salomo oli tehnyt vaskilavan ja pannut sen keskelle pihaa, viittä kyynärää pitkäksi ja viittä kyynärää leveäksi, ja kolmea kyynärää korkeaksi. Sen päälle astui hän ja lankesi
polvillensa koko Israelin seurakunnan edessä, ja nosti kätensä taivaasen
päin,
14. ja sanoi: „Herra, Israelin Jumala! ei ole yhtään jumalaa sinun vertaistasi taivaissa eikä maassa, sinä,
joka pidät liiton ja teet laupeuden palvelijoillesi, jotka sinun edessäsi vaeltavat koko sydämmestänsä.
2 Moos. 15:11. 5 Moos. 4:39. 7:9. 1 Kun. 2:4.
15. Sinä olet pitänyt palvelijallesi Davidille, minun isälleni, mitä hänelle
puhunut olit; suullasi olet sinä sen
puhunut ja kädelläsi täyttänyt, niinkuin tänäpäivänä on tapahtunut.
1 Aik. 22:9.
16. Nyt Herra, Israelin Jumala, pidä
palvelijallesi Davidille, minun isälleni, mitä hänelle puhunut olet ja sanonut: ,ei sinusta ole puuttuva miestä minun edessäni, joka Israelin istuimella istuu, jos vaan poikasi pitävät vaari tiestänsä, että he vaeltavat minun laissani, niinkuin sinä olet
vaeltanut minun edessäni.'
2 Sam. 7:16. 1 Kun. 2:4. Ps. 132:12.
17. Nyt Herra, Israelin Jumala, vahvista sanasi, jonka sinä palvelijallesi
Davidille puhunut olet!
18. Mutta asuuko todellakin Jumala
ihmisten tykönä maan päällä? Katso,
taivaat ja taivasten taivaat eivät käsitä sinua; kuinka siis se huone, jonka minä rakentanut olen, sen tekisi?
2 Aik. 2:6. Job. 11:7 s. Jes. 66:1. Ap. t. 7:48 s. 17:24.
19. Käänny, Herra, minun Jumalani,
palvelijasi rukouksen ja hänen anomisensa puoleen, kuulemaan sitä
anomusta ja rukousta, jonka sinun
palvelijasi rukoilee sinun edessäsi!
20. ja anna sinun silmäsi olla avoinna tämän huoneen puoleen yöllä ja
päivällä, sitä paikkaa päin, josta olet
sanonut, tahtovasi asettaa nimesi sinne ja kuulevasi sen rukouksen, jonka sinun palvelijasi siinä paikassa
rukoileva on. 2 Moos. 20:24.
21. Niin kuule palvelijasi ja kansasi
Israelin rukous, jonka he tässä paikassa rukoilevat; kuule se sinun asumisesi paikasta, taivaista, kuule ja
ole armollinen!
22. Jos joku rikkoo lähimmäistänsä
vastaan, ja häneltä vaaditaan vala,
jonka hänen vannoman pitää, ja se
vala tulee sinun alttarisi eteen tässä
huoneessa, 2 Moos. 22:11. 1 Kun. 8:31 s.
23. niin kuule taivaissa ja saata palvelijoillesi oikeus, niin että kostat jumalattomalle ja annat hänen tiensä
tulla hänen päänsä päälle, mutta vanhurskautat viattoman ja teet hänelle
hänen oikeutensa mukaan.
24. Jos kansasi Israel vihollistensa
edessä lyödään, sentähden että he
sinua vastaan rikkoneet ovat, ja he
kääntyvät, tunnustaen sinun nimesi,
rukoilevat ja anteeksi anovat sinun
edessäsi tässä huoneessa, 5 Moos. 28:25.
25. niin kuule silloin taivaissa, ja
ole kansasi Israelin synneille armollinen, ja anna heidän tulla jälleen
siihen maahan, jonka heille ja heidän isillensä antanut olet.
26. Jos taivas suljetaan, niin ettei
sada, koska he sinua vastaan rikkoneet ovat, ja he rukoilevat tässä
paikassa ja tunnustavat sinun nimesi, ja kääntyvät synneistänsä, koska
sinä heitä rankaiset, 1 Kun. 8:35 s.
27. niin kuule heitä taivaissa, ja ole
palvelijaisi ja kansasi Israelin rikokselle armollinen, että heille osoitat
sen hyvän tien, jota heidän vaeltaman pitää, ja anna sateen tulla maallesi, jonka kansallesi antanut olet
perinnöksi.
28. Jos kallis aika tulee maalle, tahi
rutto tulee, taikka noki ja ruoste, taikka kaska ja heinäsirkat tulevat; taikka jos viholliset piirittävät maassa
heidän porttinsa, taikka muunlainen
vaiva ja sairaus tulee; 2 Aik. 20:9.
29. ja jos silloin ihmiset, kaikki sinun kansasi Israel, tekee rukouksia
ja anteeksi anomisia, koska itsekukin
tuntee rangaistuksensa ja murheensa
ja ojentaa kätensä tämän huoneen
puoleen,
30. niin kuule taivaista asumasijasi
istuimelta, ja ole armollinen, antaen
jokaiselle sen mukaan kuin hän vaeltanut on ja sinä hänen sydämmensä
tunnet, — sillä sinä yksin tunnet ihmisten lasten sydämmet, — 1 Sam. 16:7.
1 Aik. 28:9. Ps. 7:10. Jer. 11:20. 17:10. 20:12.
31. että he aina sinua pelkäisivät, ja

vaeltaisivat sinun teissäsi, niin kauan
kuin he elävät siinä maassa, jonka
meidän isillemme antanut olet.
32. Ja jos myöskin joku muukalainen, joka ei ole sinun kansastasi Israelista, tulee kaukaiselta maalta suuren nimesi ja voimallisen kätesi ja ojennetun käsivartesi tähden, ja tulee rukoilemaan tähän huoneesen, 1 Kun. 8:41 s. Jes. 56:6 s.
33. niin kuule taivaista asumisesi istuimelta, ja tee kaikki se, jota muukalainen sinulta anoo, että kaikki kansat maan päällä tuntisivat sinun nimesi ja pelkäisivät sinua niinkuin sinun kansasi Israel, ja tietäisivät, että sinun nimesi avuksihuudetaan tässä huoneessa, jonka minä rakentanut olen.
34. Jos sinun kansasi lähtee sotaan vihollistansa vastaan sitä tietä, jota heitä lähettävä olet, ja he rukoilevat sinua, kääntyen kaupungin puoleen, jonkas valinnut olet, ja sen huoneen puoleen, jonka minä sinun nimellesi rakentanut olen, 1 Kun. 8:44.
35. niin kuule taivaissa heidän rukouksensa ja anomisensa ja auta heitä heidän oikeuteensa.
36. Jos he rikkovat sinua vastaan - sillä ei yhtäkään ihmistä ole, joka ei syntiä tee, — ja sinä vihastut heihin, ja annat heidät vihamiestensä käsiin, niin että heidän vangitsijansa vievät heidät vankina johonkin maahan kauas tahi lähelle, San. 20:9 Saarn. 7:21. Room. 3:23. 1Joh. 1:8. Jaak 3:2.
37. ja he tekevät sydämmessänsä parannuksen siinä maassa, jossa he vankina ovat, ja he kääntyvät ja rukoilevat sinua vankeutensa maalla ja sanovat: 'me olemme rikkoneet, väärin tehneet ja olleet jumalattomat',
38. ja kääntyvät sinun puoleesi koko sydämmestänsä ja koko sielustansa heidän vankeutensa maalla, jossa heitä vankina pidetään, ja he rukoilevat heidän maansa puoleen, jonka heidän isillensä antanut olet, ja sitä kaupunkia päin, jonka valinnut olet, ja sen huoneen puoleen, jonka minä nimellesi rakentanut olen,
39. niin kuule heidän rukouksensa ja anomuksensa taivaissa asumasijasi istuimella, ja auta heitä oikeuteensa, ja ole kansallesi armollinen, joka on tehnyt syntiä sinua vastaan
40. Nyt, minun Jumalani! anna silmäs avoinna olla, ja korvasi ottakoon vaarin rukouksesta tässä paikassa! 1 Kun 8:52.
41. Nouse nyt, Herra Jumala, sinun lepoosi, sinä ja voimasi arkki! anna pappiesi, Herra Jumala, olla puetettuina autuudella, ja anna pyhäisi iloita hyvyydessä! 4 Moos. 10:35. Ps. 132:8 s.
42. Herra Jumala! älä käske pois sinun voideltusi kasvoja; muista sitä armoa, jonka sinä Davidille, sinun palvelijallesi, lupasit!" 2 Sam. 7:13.

7 Luku.

Tuli taivaasta polttaa uhrin. Herran lupaus Salomolle.

Ja kun Salomo oli päättänyt rukouksensa, lankesi tuli taivaasta ja kulutti poltto-uhrin ja teuras-uhrit, ja Herran kunnia täytti huoneen, 3 Moos. 9:24. Tuom. 6:21. 1 Kun. 8:10 s. 18:38 s. 2 Aik. 5:14. 2 Makk. 2:10.
2. niin etteivät papit saattaneet mennä Herran huoneesen, sillä Herran kunnia täytti Herran huoneen.
3. Ja kun kaikki Israelin lapset näkivät tulen lankeevan alas, ja Herran kunnian huoneen yli, kumartuivat he kasvoilleen maahan permannolle, rukoilivat ja kiittivät Herraa, että hän on hyvä ja hänen laupeutensa pysyy ijankaikkisesti. 2 Aik. 5.13. Esr. 3:10. Ps. 136:1
4. Ja kuningas ja kaikki kansa uhrasivat uhria Herran edessä. 1 Kun. 8:62 s.
5. Ja kuningas Salomo uhrasi uhriksi kaksikolmattakymmentä tuhatta härkää, ja sata ja kaksikymmentä tuhatta lammasta Ja niin kuningas ja kaikki kansa vihkivät Jumalan huoneen.
6. Mutta papit seisoivat vartioissansa ja Leviläiset varustetut Herran veisun kanteleilla, jotka kuningas David oli antanut tehdä Herran kiittämistä varten, että hänen laupeutensa pysyy ijankaikkisesti, niinkuin David kiitti heidän kauttansa Ja papit puhalsivat vaskitorviin heidän kohdallansa, ja koko Israel seisoi
7 Ja Salomo pyhitti keskikartanon Herran huoneen edessä, sillä hän oli siellä uhrannut poltto-uhrit ja kiitos-uhrin rasvat; sillä kaikki poltto-uhrit, ruoka-uhrit ja rasvakappaleet, eivät mahtuneet sille vaski-alttarille, jonka Salomo oli teettänyt. 2 Aik. 4:1.
8. Ja Salomo piti siihen aikaan juhlaa seitsemän päivää, ja koko Israel hänen kanssansa, sangen suuri kansan paljous, Hamatin rajasta Egyptin ojaan asti. 1 Kun. 8:65 s.
9. Ja he pitivät kahdeksantena päivänä päätösjuhlan. Sillä he pitivät alttarin vihkimistä seitsemän päivää, ja juhlaa seitsemän päivää. 3 Moos. 23:36.
10. Ja kolmannella päivällä kolmattakymmentäseitsemännellä kuukaudella laski hän kansan menemään

majoillensa iloissa ja hyvillä mielin siitä hyvyydestä, jonka Herra Davidille ja Salomolle ja kansallensa Israelille tehnyt oli.
11 Ja Salomo päätti Herran huoneen ja kuninkaan huoneen; ja kaikki, mikä hänen mieleensä tullut oli tehdäksensä Herran huoneessa ja omassa huoneessansa, onnistui hyvin. 1 Kun. 9:1 s.
12. Ja Herra ilmestyi Salomolle yöllä ja sanoi hänelle: „minä olen kuullut rukouksesi, ja olen valinnut iiselleni tämän sijan uhrihuoneeksi. 2 Moos. 20:24. 5 Moos. 12 5.
13. Katso, jos minä suljen taivaan, niin ettei sada, ja katso, jos minä käsken heinäsirkkain syödä maan, tahi annan tulla ruton minun kansaani;
14 ja jos kansani, joka minun nimeni mukaan nimitetty on, nöyryyttää itsensä, ja he rukoilevat ja etsivät minun kasvojani, ja kääntyvät pois pahoilta teiltänsä, niin minä kuulen heitä taivaista, ja annan heidän syntinsä anteeksi ja parannan heidän maansa.
15 Nyt minun silmäni ovat auki, ja korvani ottavat heidän rukouksistansa vaarin tässä paikassa 2 Aik. 6:40.
16. Ja nyt olen minä valinnut ja pyhittänyt tämän huoneen, että minun nimeni pitää oleman siinä ijankaikkisesti, ja silmäni ja sydämmeni ovat siellä ainian 1 Kun. 9:2 s.
17. Ja jos sinä vaellat minun edessäni, niinkuin isäsi David on vaeltanut, niin että teet kaikki, mitä sinulle käskenyt olen, ja pidät minun sääntöni ja oikeuteni,
18. niin minä vahvistan sinun valtakuntasi istuimen, niinkuin minä isällesi Davidille luvannut olen, sanoen: ‚ei sinulta pidä puuttuman miestä, joka on oleva Israelin hallitsija.'
19. Mutta jos te käännätte itsenne pois ja hylkäätte minun sääntöni ja käskyni, jotka minä teille antanut olen, menette palvelemaan vieraita jumalia, ja kumarratte heitä,
20. niin minä hävitän heidät minun maaltani, jonka minä olen heille antanut, ja tämän huoneen, jonka minä nimelleni pyhittänyt olen, heitän minä pois kasvojeni edestä, ja annan sen sananlaskuksi ja pilkkapuheeksi kaikkein kansain kesken. 5 Moos. 28:37. Jer. 7:15.
21. Ja tästä huoneesta, joka kaikkein korkein ollut on, pitää kaikkein, jotka käyvät sen ohitse, hämmästymän ja sanoman: ‚miksi Herra näin teki tälle maalle ja tälle huoneelle?' 5 Moos. 29:24 s. Jer. 22:8 s.
22. Ja silloin vastataan: ‚siksi, että he hylkäsivät Herran, joka heidän Egyptin maalta johdatti ulos, ja seurasivat muita jumalia, ja kumarsivat ja palvelivat niitä; sentähden on hän saattanut kaiken tämän onnettomuuden heidän päällensä.“

8 Luku.

Salomon rakentamat kaupungit. Muukalaiset orjat. Purjehdus Ofiriin.

Ja kahdenkymmenen vuoden perästä, sittekuin Salomo oli rakentanut Herran huoneen ja oman huoneensa, 1 Kun. 9:10 s.
2. rakensi hän ne kaupungit, jotka Huram antoi Salomolle, ja pani Israelilaisia asumaan niissä.
3. Ja Salomo meni Hamat-Sobaan, ja valloitti sen.
4. Ja Tadmorin rakensi hän korvessa ja kaikki varasto-kaupungit Hamatissa.
5. Hän rakensi myös ylä Bet-Horonin ja ala Bet-Horonin sangen vahvoiksi kaupungeiksi, muureilla, porteilla ja salvoilla,
6. ja Baelatin ja kaikki varasto-kaupungit, jotka Salomolla olivat, ja kaikki vaunukaupungit ja ratsasmiesten kaupungit, ja kaikki mitä Salomon mielessä oli rakentaa Jerusalemissa ja Libanonissa, ja koko maassa, joka hänen vallassansa oli.
7. Ja kaiken sen kansan, joka jäänyt oli Hetiläisistä, Amorilaisista, Feresiläisistä, Heviläisistä ja Jebusilaisista, jotka eivät olleet Israelin lapsia, 1 Kun. 9.20 s.
8. ja heidän lapsensa, jotka jäivät heistä maahan, joita Israelin lapset eivät hävittäneet, ne laski Salomo verollisiksi tähän päivään asti.
9. Mutta Israelin lapsista ei tehnyt Salomo yhtään työ-orjaksi, vaan he olivat sotamiehiä, hänen huovinsa päämiehiä, hänen vaunuinsa ja hevosmiestensä johtajia.
10. Ja kuningas Salomon ylimmäisiä työmiesten päämiehiä, jotka kansaa hallitsivat, oli kaksi sataa ja viisikymmentä.
11. Ja Faraon tyttären tuotti Salomo ylös Davidin kaupungista siihen huoneesen, jonka hän hänelle oli rakentanut; sillä hän sanoi: ‚minun vaimoni ei sovi Davidin, Israelin kuninkaan huoneessa asua, sillä se on pyhä, koska Herran arkki on tullut siihen ' 1 Kun. 3:1. 7:8. 9:24.
12. Siihen aikaan uhrasi Salomo Herralle poltto-uhria Herran alttarilla, jonka hän oli rakentanut esihuoneen eteen, 1 Kun. 9:25.

13. uhrin kunakin päivänä, Moosek-
sen käskyn mukaan, sabbattina, uu-
della kuulla ja juhlapäivinä, kolmas-
ti vuodessa, happamattoman leivän
juhlana, viikkojuhlana ja lehtimajan
juhlana. 3 Moos. 23:37. 4 Moos. 28:2.
5 Moos. 16:16.
14. Ja hän asetti papit osastoineen
heidän virkoihinsa, niinkuin hänen
isänsä David oli määrännyt, ja Levi-
läiset vartioonsa, kiittämään ja palve-
lemaan pappein edessä, niinkuin ku-
nakin päivänä oli määrätty, ja portin
vartijat osastojensa mukaan, kunkin
porttiinsa; sillä David, Jumalan mies,
oli niin käskenyt. 1 Aik. 24:3 s. 26:1 s.
15. Ja ei yksikään heistä poikennut
siitä, mitä kuningas oli käskenyt pa-
peille ja Leviläisille kaikkein asiain
ja tavarain suhteen.
16. Ja niin kaikki Salomon työt siitä
päivästä, jona Herran huone perus-
tettiin, siihenasti kun se oli päätetty,
tulivat valmiiksi; ja Herran huone
oli täydellisesti valmis.
17. Siihen aikaan meni Salomo E-
seon-Geberiin ja Elotiin, meren ran-
nalle, Edomin maalle. 1 Kun. 9:26.
18. Ja Huram lähetti hänelle haak-
sia palvelijainsa kautta, jotka olivat
taitavat merimiehet. Ja he läksivät
Salomon palvelijain kanssa Ofiriin,
ja toivat sieltä neljä sataa ja viisikym-
mentä talenttia kultaa ja veivät ku-
ningas Salomolle.

9 Luku.

Rikkaan Arabian kuningattaren käynti Sa-
lomon luona. Salomon rikkaus ja viisaus.
Hänen kuolemansa.

Ja rikkaan Arabian kuningatar kuu-
li maineen Salomosta, ja tuli san-
gen suurella joukolla ja kameleilla,
jotka kantoivat yrttejä ja paljon kul-
taa, ja kalliita kiviä, Jerusalemiin,
koettelemaan Salomoa arvoituksilla.
Ja kun hän tuli Salomon tykö, puhui
hän hänelle kaikki, mitä hän sydäm-
messänsä aikonut oli. 1 Kun 10:1 s.
Matt. 12:42. Luuk. 11:31.
2. Ja Salomo selitti hänelle kaikki
hänen kysymyksensä; eikä ollut mi-
tään Salomolle salattua, jota hän ei
ilmoittanut hänelle.
3. Ja kun rikkaan Arabian kunin-
gatar näki Salomon viisauden ja huo-
neen, jonka hän oli rakentanut,
4. ja ruuat hänen pöydällänsä, ja
kuinka hänen virkailijansa istuivat
ja kuinka hänen palvelijansa toi-
mittivat tehtävänsä, ja heidän vaat-
teensa, hänen juomanlaskijansa ja
heidän vaatteensa, ja käytävän, jota
myöten hän kävi ylös Herran huo-
neesen, — niin ei hän voinut enää
itseänsä pidättää,
5. vaan sanoi kuninkaalle: „se on to-
si, minkä kuullut olen minun maal-
lani sinusta ja viisaudestasi;
6. mutta minä en uskonut heidän
sanojansa, ennenkuin itse tulin, ja
olen sen nyt omin silmin nähnyt. Ja
katso, ei ole minulle puoltakaan sa-
nottu sinun viisaudestasi; sinä olet
suurempi sitä sanomaa, jonka kuul-
lut olen.
7. Autuaat sinun miehesi, autuaat
nämä sinun palvelijasi, jotka aina si-
nun kasvoisi edessä seisovat ja kuul-
televat sinun viisauttasi?
8. Herra, sinun Jumalasi, olkoon kii-
tetty, joka sinuun on mielistynyt, ja
pannut sinut istuimellensa, kunin-
kaaksi Herralle, sinun Jumalallesi!
Sentähden että Jumalasi rakastaa Is-
raelia, vahvistaaksensa häntä ijan-
kaikkisesti, on hän asettanut sinut
heidän kuninkaaksensa, tekemään
tuomioita ja oikeutta.“
9. Ja hän antoi kuninkaalle sata ja
kaksikymmentä talenttia kultaa ja
ylönpaljon yrttejä ja kalliita kiviä. Ei
senkaltaisia yrttejä muualla ollut,
kuin ne olivat, jotka rikkaan Ara-
bian kuningatar antoi kuningas Sa-
lomolle.
10. Ja myös Huramin ja Salomon
palvelijat toivat kultaa Ofirista, ja san-
telipuita ja kalliita kiviä.
11. Ja kuningas teetti santelipuusta
astuimet Herran huoneesen ja kunin-
kaan huoneesen, ja kanteleita ja psal-
tareita veisaajille. Ei yhtään senkal-
taista ollut ennen nähty Juudan maal-
la. 1 Kun. 10:12.
12. Ja kuningas Salomo antoi rik-
kaan Arabian kuningattarelle kaik-
kia, mitä hän pyysi ja anoi, paitsi sitä,
mikä vastasi kuninkaalle tuotuja lah-
joja. Ja hän palasi ja matkusti pal-
velijoinensa omalle maallensa.
13. Ja kulta, joka vuosittain tuotiin
Salomolle, oli kuusi sataa ja kuusi
seitsemättäkymmentä talenttia,
1 Kun. 10:14 s.
14. paitsi sitä, jota kauppamiehet ja
yrttein myöjät toivat. Ja kaikki Ara-
bian kuninkaat ja maan hallitsijat
toivat kultaa ja hopeaa Salomolle.
15. Ja kuningas Salomo teetti kaksi
sataa kilpeä taotusta kullasta, ja pani
kuusi sataa sikliä kultaa jokaiseen
kilpeen:
16. ja niinikään kolme sataa pienem-
pää kilpeä taotusta kullasta, ja pani
kolme sataa sikliä kultaa jokaiseen
kilpeen. Ja kuningas pani ne Liba-
nonin metsähuoneesen.

17. Ja kuningas teki suuren istuimen elefantin luista ja kultasi sen puhtaalla kullalla.
18. Ja istuimessa oli kuusi astuinta ja kultainen astinlauta istuimen edessä, kiinnitetyt istuimeen, ja kaksi käsipuuta molemmin puolin istuinta, ja kaksi jalopeuraa seisoi käsipuita myöten.
19. Ja kaksitoista jalopeuraa seisoi niillä kuudella astuimella, molemmilla puolilla. Senkaltaista ei ole tehty yhdessäkään valtakunnassa.
20. Ja kaikki kuningas Salomon juoma-astiat olivat kultaa, ja kaikki astiat Libanonin metsähuoneessa puhdasta kultaa; ei hopeaa miksikään luettu Salomon aikana.
21. Sillä kuninkaan Tarsis-haahdet menivät Huramin palvelijain kanssa, ja Tarsis-laivat tulivat kerran joka kolmantena vuotena, ja toivat kultaa, hopeaa, elefantin luita, apinoita ja riikinkukkoja.
22. Ja kuningas Salomo tuli suuremmaksi kaikkia kuninkaita maan päällä rikkaudessa ja viisaudessa.
23. Ja kaikki kuninkaat maan päällä halusivat nähdä Salomon kasvoja kuullaksensa hänen viisauttansa, jonka Jumala oli antanut hänen sydämmeensä.
24. Ja he veivät hänelle kukin lahjansa, hopea-astioita, kulta-astioita, vaatteita, sota-aseita, yrttejä, hevosia ja muuleja, joka vuosi.
25. Ja Salomolla oli neljä tuhatta hevoskorsua ja kaksitoista tuhatta ratsasmiestä, ja ne pantiin vaunukaupunkeihin ja kuninkaan luo Jerusalemiin. 1 Kun. 4:26. 10:26. 2 Aik. 1:14 s.
26. Ja hän oli kaikkein kuningasten hallitsija hamasta virrasta Filistealaisten maahan asti, ja Egyptin maan rajaan saakka.
27. Ja kuningas toimitti niin paljon hopeaa Jerusalemiin kuin kiviä, ja sedripuita kuin metsäfiikunapuita, joita laaksossa on paljon.
28. Ja Salomolle tuotiin hevosia Egyptistä ja kaikista maakunnista.
29. Mitä enempää Salomon asioista on sanottavaa, sekä ensimmäisistä että viimeisistä, katso, se on kirjoitettu Natan profetan aikakirjassa, ja Ahijan, Silonilaisen, ennustuksessa, sekä näkijän Jeddin näyssä Jerobeamista, Nebatin pojasta.
30. Ja Salomo hallitsi Jerusalemissa koko Israelia neljäkymmentä ajastaikaa.
31. Ja Salomo nukkui isäinsä kanssa, ja he hautasivat hänet isänsä Davidin kaupunkiin; ja Rehabeam, hänen poikansa, tuli kuninkaaksi hänen sijaansa.

10 Luku.

Rehabeam kuninkaana. Kymmenen sukukuntaa luopuu hänestä.

Ja Rehabeam meni Sikemiin; sillä kaikki Israel oli tullut Sikemiin tekemään häntä kuninkaaksi. 1 Kun. 12:1 s.
2. Ja kun Jerobeam, Nebatin poika, joka oli Egyptissä, — johonka hän oli paennut kuningas Salomon edestä, — sen kuuli, niin hän palasi Egyptistä;
3. sillä he lähettivät ja kutsuivat hänet. Ja Jerobeam ja kaikki Israel tulivat ja puhuivat Rehabeamille, sanoen:
4. „Sinun isäsi on tehnyt meidän ikeemme raskaaksi; niin huojenna nyt isäsi kova palvelus ja raskas ijes, jonka hän laski meidän päällemme, niin me palvelemme sinua."
5. Ja hän sanoi heille: „tulkaat minun tyköni jälleen kolmantena päivänä." Ja kansa meni pois.
6. Ja kuningas Rehabeam kysyi neuvoa vanhimmilta, jotka seisoivat hänen isänsä Salomon edessä hänen eläissänsä, ja sanoi: „mitä te neuvotte minua vastaamaan tälle kansalle?"
7. He puhuivat hänelle ja sanoivat: „jos sinä olet tälle kansalle ystävällinen ja suosittelet heitä, puhutellen heitä hyvillä sanoilla, niin he ovat aina sinulle alamaiset."
8. Mutta hän hylkäsi vanhimpain neuvon, jonka he antoivat hänelle, ja piti neuvoa nuorukaisten kanssa, jotka olivat kasvaneet hänen kanssansa ja seisoivat hänen edessänsä.
9. Ja hän sanoi heille: „mitä te neuvotte minua vastaamaan tälle kansalle, joka puhui minulle, sanoen: ‚huojenna se ijes, jonka isäsi laski meidän päällemme?'"
10. Ja nuorukaiset, jotka olivat kasvaneet hänen kanssansa, puhuivat hänelle, sanoen: „sano näin kansalle, joka puhui sinulle ja sanoi: ‚isäsi on meidän ikeemme raskauttanut, huojenna se meiltä,' ja sano heille: ‚minun pienin sormeni pitää oleman paksumpi isäni kupeita.
11. Nyt siis, isäni on laskenut raskaan ikeen teidän päällenne, mutta minä vielä lisään teidän ikeesenne; isäni on kurittanut teitä ruoskilla, mutta minä skorpioneilla.'"
12. Kun Jerobeam ja kaikki kansa tulivat Rehabeamin tykö kolmantena

päivänä, niinkuin kuningas puhunut oli, sanoen: ,tulkaat minun tyköni kolmantena päivänä jälleen,'
13. niin kuningas vastasi heitä kovasti; ja kuningas Rehabeam hylkäsi vanhimpain neuvon,
14. ja puhui heille nuorukaisten neuvon mukaan ja sanoi: ,,isäni on tehnyt teidän ikeenne raskaaksi, mutta minä lisään siihen; minun isäni on kurittanut teitä ruoskilla, mutta minä skorpioneilla!" Syr. 47:27 s.
15. Kuningas ei kuullut kansaa; sillä Jumala oli niin johdattanut, että Herra vahvistaisi sanansa, jonka hän puhui Ahijan, Silonilaisen, kautta Jerobeamille, Nebatin pojalle.
16. Ja kun kaikki Israel näki, ettei kuningas kuullut heitä, niin vastasi kansa kuningasta ja sanoi: ,,mikä osa meillä on Davidissa? Ei meillä ole yhtään perintö-osaa Isain pojassa; mene majoilles, Israel! katso nyt, David, huonettasi!" Ja kaikki Israel meni majoillensa. 1 Kun. 12:16 s.
17. Ja ainoastaan niitä Israelin lapsia, jotka asuivat Juudan kaupungeissa, hallitsi Rehabeam.
18. Ja kuningas Rehabeam lähetti ulos Hadoramin, joka oli työkansan päällysmies; mutta Israelin lapset kivittivät hänet kuoliaaksi. Ja kuningas Rehabeam astui nopeasti vaunuihin ja pakeni Jerusalemiin.
19. Ja Israel erkani Davidin huoneesta tähän päivään asti.

11 Luku.

Herran sana Rehabeamille profetta Semajan kautta. Papit ja Leviläiset muuttavat Juudaan. Rehabeamin vaimot ja lapset.

Ja Rehabeam tuli Jerusalemiin, ja kokosi Juudan ja Benjaminin huoneen, sata ja kahdeksankymmentä tuhatta valittua sotamiestä, sotimaan Israelia vastaan, saattaaksensa valtakuntaa Rehabeamille jälleen. 1 Kun. 12:21 s.
2. Mutta Herran sana tuli Semajalle, Jumalan miehelle, sanoen:
3. ,,Puhu Rehabeamille, Salomon pojalle, Juudan kuninkaalle, ja koko Israelille Juudassa ja Benjaminissa, sanoen:
4. Näin sanoo Herra: älkäät menkö sotimaan teidän veljiänne vastaan! Palatkaat jokainen kotiansa; sillä minulta on se tullut, mikä on tapahtunut!" Ja he olivat kuuliaiset Herran sanalle ja palasivat menemästä Jerobeamia vastaan.
5. Mutta Rehabeam asui Jerusalemissa, ja rakensi Juudan kaupungit vahvoiksi,
6. Hän rakensi Betlehemin, Etamin ja Tekoan,
7. Betsurin, Sokon ja Adullamin,
8. Gatin, Maresan ja Sifin,
9. Adoraimin, Lakiksen ja Asekan,
10. Sorgan, Ajalonin ja Hebronin, varustetut kaupungit Juudassa ja Benjaminissa.
11. Ja hän vahvisti varustukset ja pani niihin päälliköt, ja elatuksen varoja, ja öljyä ja viiniä.
12. Ja hän toimitti kaikkiin kaupunkeihin kilvet ja keihäät, ja teki ne sangen vahvoiksi. Ja Juuda ja Benjamin olivat hänen allansa.
13. Ja papit ja Leviläiset kaikesta Israelista tulivat hänen tykönsä kaikista heidän asuntopaikoistaan.
14. Sillä Leviläiset hylkäsivät alueensa ja omaisuutensa ja tulivat Juudaan ja Jerusalemiin; sillä Jerobeam ja hänen poikansa ajoivat heidät pois Herran papinvirasta. 2 Aik. 13:9.
15. Ja hän asetti itsellensä papit uhrikukkuloille ja metsä-jumalille, ja vasikoille, jotka hän teetti. 1 Kun. 12:31.
16. Ja kaikista Israelin sukukunnista tulivat ne, jotka sydämmestänsä etsivät Herraa, Israelin Jumalaa, heidän perässänsä Jerusalemiin, uhraamaan Herralle, heidän isäinsä Jumalalle.
17. Ja he vahvistivat Juudan valtakunnan, ja vahvistivat Rehabeamin, Salomon pojan kolmena ajastaikana; sillä he vaelsivat Davidin ja Salomon tietä kolme ajastaikaa.
18. Ja Rehabeam otti Mahelatin, Jerimotin, Davidin pojan tyttären, vaimokseen, niin myös Abihailin, Eliabin tyttären, Isain pojan.
19. Hän synnytti hänelle pojat: Jeus, Semarija ja Saham.
20. Sitte otti hän Maekan, Absalomin tyttären, joka hänelle synnytti Abijan, Attain, Sisan ja Selomitin. 1 Kun. 15:2.
21. Mutta Rehabeam piti Maekan, Absalomin tyttären, rakkaampana kaikkia muita vaimojansa ja jalkavaimojansa; sillä hänellä oli kahdeksantoista vaimoa ja kuusikymmentä jalkavaimoa; ja hän siitti kahdeksankolmattakymmentä poikaa ja kuusikymmentä tytärtä.
22. Ja Rehabeam asetti Abijan, Maekan pojan, veljeinsä pääksi ja hallitsijaksi; sillä hän aikoi tehdä hänet kuninkaaksi.
23. Ja hän teki toimellisesti ja jakoi poikansa Juudan ja Benjaminin maahan kaikkiin vahvoihin kaupunkeihin, ja antoi heille yltäkyllä ravintoa, ja havitteli monta vaimoa heille.

12 Luku.

Rehabeam luopuu Herrasta. Sisakin rynnäkkö. Rehabeamin kuolema.

Ja tapahtui, kun Rehabeamin kuningasvalta oli tuettu ja hän oli tullut voimalliseksi, hylkäsi hän Herran lain, ja kaikki Israel hänen kanssansa. 1 Kun. 14:12.
2. Ja viidentenä kuningas Rehabeamin vuotena meni Sisak, Egyptin kuningas, ylös Jerusalemiin, sillä he olivat rikkoneet Herraa vastaan; 1 Kun. 14:25.
3. hän tuli tuhannella ja kahdella sadalla vaunulla ja kuudenkymmenen tuhannen hevosmiehen kanssa, ja lukematon oli kansa, joka häntä seurasi Egyptistä, Libiasta, Sukimista ja Etiopiasta.
4. Ja hän voitti vahvat kaupungit Juudassa, ja tuli Jerusalemiin. 2 Aik. 11:5 s.
5. Ja Semaja profetta tuli Rehabeamin ja päämiesten tykö Juudassa, jotka olivat kokoontuneet Sisakin tähden Jerusalemiin, ja sanoi heille: „näin sanoo Herra: te olette hyljänneet minut, sentähden olen minä myös hyljännyt teidät Sisakin käteen."
6. Niin Israelin ylimmäiset nöyryyttivät itsensä kuninkaan kanssa ja sanoivat: „Herra on vanhurskas!"
7. Kun Herra näki heidän nöyryyttävän itsensä, tuli Herran sana Semajan tykö, lausuen: „he ovat itsensä nöyryyttäneet; en minä heitä kadota, vaan minä annan kohta heille pelastuksen, enkä vuodata vihaani Jerusalemin päälle Sisakin käden kautta.
8. Mutta heidän pitää kuitenkin oleman hänelle alamaiset, että he tietäisivät, mitä on palvella minua, ja palvella maan valtakuntia."
9. Ja Sisak, Egyptin kuningas, tuli Jerusalemiin ja otti Herran huoneen tavarat ja kuninkaan huoneen tavarat; kaikki otti hän pois. Ja hän otti myös ne kultakilvet, jotka Salomo oli teettänyt. 1 Kun. 10:16. 14:26 s. 2 Aik. 9:15 s.
10. Ja kuningas Rehabeam teetti niiden sijaan vaskiset kilvet ja antoi ne henkivartijain päämiesten haltuun, jotka kuninkaan huoneen ovea vartijoitsivat.
11. Ja niin usein kuin kuningas meni Herran huoneesen, tulivat vartijat ja kantoivat niitä, ja veivät ne sitte jälleen vartijain huoneesen.
12. Ja koska hän nöyryytti itsensä, kääntyi Herran viha hänestä pois, niin ettei hän peräti kadottanut häntä; sillä vielä jotain hyvää löydettiin Juudassakin.
13. Niin kuningas Rehabeam vahvistui Jerusalemissa, ja hallitsi. Ja Rehabeam oli yhden ajastaikainen viidettäkymmentä tullessansa kuninkaaksi, ja hallitsi Jerusalemissa seitsemäntoista ajastaikaa, siinä kaupungissa, jonka Herra kaikista Israelin sukukunnista valinnut oli, asettaaksensa siihen nimensä. Ja hänen äitinsä nimi oli Naema, Ammonilainen. 2 Moos. 20:24. 1 Kun. 14:21 s. 2 Aik. 6:6.
14. Ja hän teki pahaa; sillä hän ei valmistanut sydäntänsä etsimään Herraa.
15. Ja Rehabeamin teot, ensimmäiset ja viimeiset, katso, ne ovat kirjoitetut Semajan, profetan, ja Iddon, näkijän, kirjoissa, sukuluettelojen tapaan. Rehabeamin ja Jerobeamin välillä oli sota kaikkina aikoina. 1 Kun. 14:29 s. 15:6.
16. Ja Rehabeam nukkui isäinsä kanssa ja haudattiin Davidin kaupunkiin; ja hänen poikansa Abija tuli kuninkaaksi hänen sijaansa.

13 Luku.

Abijan hallitus Juudassa. Hänen sotansa ja voittonsa.

Kuningas Jerobeamin kahdeksantena vuotena toistakymmentä tuli Abija Juudan kuninkaaksi.
2. Ja hän hallitsi kolme ajastaikaa Jerusalemissa. Hänen äitinsä nimi oli Mikaja, Urielin tytär, Gibeasta. Ja sota nousi Abijan ja Jerobeamin välillä. 1 Kun. 15:2.
3. Ja Abija alkoi sodan väkevällä sotajoukolla, neljällä sadalla tuhannella valitulla sotamiehellä. Ja Jerobeam asettui sotaan heitä vastaan kahdeksalla sadalla tuhannella valitulla ja urhoollisella sotamiehellä.
4. Ja Abija nousi ylös Semaraimin vuorelle, joka oli Efraimin vuorimaassa, ja sanoi: „kuulkaat minua, Jerobeam ja koko Israel!
5. Ettekö te tiedä Herran, Israelin Jumalan, antaneen Davidille kuninkaan valtakunnan Israelissa ijankaikkisesti, hänelle ja hänen pojillensa suolaliitolla? 4 Moos. 18:19.
6. Mutta Jerobeam, Nebatin poika, Salomon, Davidin pojan, palvelija, nosti kapinan herraansa vastaan. 1 Kun. 11:26.
7. Ja hänen tykönsä kokoontui joutilaita miehiä ja Belialin lapsia, ja he vahvistivat itsensä Rehabeamia, Salomon poikaa, vastaan; sillä Rehabeam oli nuori ja heikko eikä voinut vahvistaa itseänsä heitä vastaan.
8. Ja nyt te ajattelette voivanne seisoa Herran valtakuntaa vastaan, joka on Davidin poikain kädessä, koska tei-

tä on suuri joukko, ja pidätte kultaisia vasikoita, jotka Jerobeam teille jumaliksi tehnyt on. 1 Kun. 12:28.
9. Ettekö te ole ajaneet Herran pappeja, Aaronin poikia ja Leviläisiä pois, ja olette itse teillenne tehneet pappeja, niinkuin pakanat maakunnissa? Jokainen, joka tuo mukanansa nuoren härjän ja seitsemän oinasta ja tulee käsiänsä täyttämään, se tulee papiksi näille jumalille, jotka eivät jumalia ole. 2 Moos. 28:41. 32:29. 1 Kun. 12:31.
10. Mutta meidän Jumalamme on Herra, jota emme hylkää; ja papit, Aaronin pojat, ja Leviläiset toimissansa palvelevat Herraa;
11. ja he sytyttävät Herralle polttouhrin joka aamuna ja iltana niin myös hyvänhajullisen suitsutuksen, ja asettavat katsomus-leipiä puhtaalle pöydälle ja kultakynttiläjalan lamppuinensa, palamaan joka ilta. Sillä me pidämme Herran, meidän Jumalamme, vartioa; mutta te olette hänet hyljänneet. 2 Moos. 25:30, 37. 29:38 s. 30:34 s. 3 Moos. 24:6 s. 2 Aik. 2:4.
12. Ja katso, meidän kanssamme on Jumala etupäässä, ja hänen pappinsa pyhillä torvilla soittamassa teitä vastaan. Te Israelin lapset! älkäät sotiko Herraa, teidän isäinne Jumalaa, vastaan; sillä ei se menesty!" 4 Moos. 10:9.
13. Mutta Jerobeam antoi väijyjäin kiertää ympäri, tullaksensa takaa heidän päällensä; itse he olivat Juudan edessä ja väijytys heidän takanansa.
14. Kun Juuda katsoi ympärinsä, katso, niin oli sota sekä edessä että takana. Niin he huusivat Herran puoleen, ja papit soittivat vaskitorvilla.
15. Ja joka mies Juudassa nosti sotahuudon. Ja kun joka mies niin Juudassa huusi, löi Jumala Jerobeamin ja koko Israelin Abijan ja Juudan edessä.
16. Ja Israelin lapset pakenivat Juudan edellä; ja Jumala antoi heidät heidän käsiinsä.
17. Ja Abija väkinensä teki heissä suuren miestapon. Ja Israelista kaatui lyötynä viisi sataa tuhatta valittua sotamiestä.
18. Ja niin Israelin lapset nöyryytettiin siihen aikaan, ja Juudan lapset vahvistuivat; sillä he turvasivat Herraan, heidän isäinsä Jumalaan.
19. Ja Abija ajoi Jerobeamia takaa, ja voitti häneltä kaupunkeja: Betelin kylinensä, Jesanan kylinensä ja Efronin kylinensä.
20. Ja Jerobeam ei enää tullut voimaansa, niinkauan kuin Abija eli; ja Herra löi hänet, ja hän kuoli.
21. Abija vahvistui, ja otti neljätoista vaimoa ja siitti kaksikolmattakymmentä poikaa ja kuusitoista tytärtä.
22. Mitä enempää Abijasta sanottavaa on, ja hänen teistänsä ja teoistansa, se on kirjoitettu Iddon profetan tietokirjassa. 2 Aik. 24:27.

14 Luku.

Asa, jumalinen Juudan kuningas, voittaa Etiopialaiset Herran avulla.

Ja Abija nukkui isäinsä kanssa, ja he hautasivat hänet Davidin kaupunkiin; ja Asa, hänen poikansa, tuli kuninkaaksi hänen sijaansa. Hänen aikanansa oli maa levossa kymmenen ajastaikaa. 1 Kun. 15:8.
2. Ja Asa teki sitä, mikä hyvä ja oikea oli Herran, hänen Jumalansa, edessä. 1 Kun. 15:11 s.
3. Ja hän hävitti vieraat alttarit ja uhrikukkulat ja rikkoi patsaat, ja särki Astarotin kuvat.
4. Ja hän kehoitti Juudaa etsimään Herraa, heidän isäinsä Jumalaa, ja noudattamaan lakia ja käskyä.
5. Ja hän kukisti kukkulat ja epäjumalat kaikista Juudan kaupungeista; ja valtakunta oli levossa hänen aikanansa.
6. Ja hän rakensi vahvoja kaupunkeja Juudassa, koska maa oli levossa, eikä ollut sotaa häntä vastaan niinä vuosina; sillä Herra antoi hänelle levon.
7. Ja hän sanoi Juudalle: „rakentakaamme nämä kaupungit, ja tehkäämme muurit niiden ympäri, ja tornit, ja portit, ja salvat; maa on vielä meidän, edessämme koska me olemme etsineet Herraa, meidän Jumalaamme, häntä me olemme etsineet, ja hän on antanut meille levon joka taholta." Niin he rakensivat; ja se menestyi.
8. Ja Asalla oli sotajoukko, joka kantoi kilpejä ja keihäitä: Juudasta kolme sataa tuhatta, ja Benjaminista, jotka kilpejä kantoivat ja joutsea jännittivät, kaksi sataa ja kahdeksankymmentä tuhatta. Ja nämä olivat kaikki urhoollisia sotamiehiä.
9. Ja Serah, Etiopiasta, tuli heitä vastaan suurella sotajoukolla, jossa oli kymmenen kertaa sata tuhatta miestä ja kolmesataa vaunua; ja hän tuli Maresaan asti.
10. Ja Asa meni häntä vastaan. Ja he asettuivat sotajärjestykseen Sefatan laaksossa Maresan lähellä.
11. Ja Asa huusi Herran, Jumalansa, tykö ja sanoi: „Herra! et sinä väliä pidä auttaessasi monen kautta taikka missä ei yhtään voimaa ole. Au-

ta meitä, Herra, meidän Jumalamme! sillä me turvaamme sinuun, ja olemme tulleet sinun nimessäsi tätä suurta joukkoa vastaan; sinä olet Herra, meidän Jumalamme, ei yksikään ihminen voi mitään sinua vastaan!" 1 Tuom. 7:2,7. 1 Sam. 14:6.
12. Ja Herra löi Etiopialaisia Asan ja Juudan edessä; ja Etiopialaiset pakenivat. 2 Aik. 16:8.
13. Ja Asa ja hänen väkensä, jotka olivat hänen kanssansa, ajoivat heitä takaa Gerariin asti. Ja Etiopialaiset kaatuivat, niin ettei yhtään heistä eläväksi jäänyt, sillä he surmattiin Herran ja hänen sotaväkensä edessä. Ja he veivät sieltä paljon saalista.
14. Ja he löivät kaikki kaupungit Gerarin ympäriltä; sillä Herran peljästys oli tullut niiden päälle. Ja he ryöstivät kaikki kaupungit; sillä niissä oli paljo saalista.
15. Ja he löivät navetat maahan, ja veivät paljon lampaita ja kameleja, ja palasivat Jerusalemiin.

15 Luku.

Profetta Asarian ennustus. Asa uudistaa liiton Herran kanssa.

Ja Jumalan henki tuli Asarian, Odedin pojan, päälle.
2. Hän meni Asaa vastaan ja sanoi hänelle: „kuulkaat minua, Asa, ja koko Juuda ja Benjamin: Herra on teidän kanssanne, kun te olette hänen kanssansa; ja kun te etsitte häntä, niin antaa hän itsensä löytää; mutta jos te hylkäätte hänet, niin hän hylkää myös teidät. 5 Moos. 4:29. 1 Aik. 28:9. 2 Aik. 24:20. 33:12 s. Jer. 29:13.
3. Monta aikaa on Israel ollut ilman oikiata Jumalaa, ja ilman pappia, joka opettaa, ja ilman lakia. Tuom. 2:10 s. 17:6. 21:25. Hos. 3:4.
4. Mutta kun he kääntyivät tuskissansa Herran, Israelin Jumalan, puoleen, ja etsivät häntä, niin he löysivät hänet. Tuom. 3:9,15. 10:10 s.
5. Niinä aikoina ei ollut rauhaa niillä, jotka käyvät sisälle ja ulos; sillä suuri levottomuus saavutti kaikki maan asuvaiset. Tuom. 5:6 s.
6. Ja kansa musersi kansan, ja kaupunki kaupungin; sillä Jumala hämmästytti heitä kaikkinaisilla ahdistuksilla. Tuom. 12:4 s. 20:1 s.
7. Mutta te, vahvistakaat itseänne, älkäätkä antako kätenne vaipua; sillä teidän työllänne on palkkansa." Jer. 31:16. 1 Kor. 15:58.
8. Kun Asa kuuli nämä sanat ja profetta Odedin ennustuksen, vahvistui hän, ja raivasi kauhistukset pois koko Juudan ja Benjaminin maalta, ja kaupungeista, jotka hän oli voittanut Efraimin vuoristossa, ja hän uudisti Herran alttarin, joka Herran esihuoneen edessä oli.
9. Ja hän kokosi kaiken Juudan ja Benjaminin, ja ne muukalaiset, jotka heidän keskellänsä olivat Efraimista, Manassesta ja Simeonista; sillä hänen tykönsä tuli monta Israelista, kun he näkivät Herran, hänen Jumalansa, olevan hänen kanssansa.
10. Ja he tulivat Jerusalemiin kokoon kolmannella kuukaudella, Asan hallituksen viidentenä vuonna toistakymmentä.
11. Ja he uhrasivat sinä päivänä Herralle siitä saaliista, jonka he tuoneet olivat, seitsemän sataa härkää ja seitsemän tuhatta lammasta. 2 Aik. 14:13.
12. Ja he tekivät liiton, etsiäksensä Herraa, heidän isäinsä Jumalaa, koko sydämmestänsä ja koko sielustansa; Jos. 24:25. 2 Kun. 23:3. Neh. 10:29.
13. mutta joka ei tahtonut etsiä Herraa, Israelin Jumalaa, hänen piti kuoleman, oli se pieni tahi suuri, mies tahi nainen. 5 Moos. 13:9. 17:5.
14. Ja he vannoivat Herralle korkealla äänellä, ilohuudolla, ja vaskitorvien ja pasunien kaikuessa.
15. Ja koko Juuda iloitsi siitä valasta; sillä he olivat vannoneet koko sydämmestänsä, ja etsivät Häntä kaikesta tahdostansa; ja Hän antoi itsensä löytää. Ja Herra antoi heille levon joka paikassa heidän ympäristöllänsä.
16. Ja kuningas Asa pani äitinsä Maekan pois kuningattaren-arvosta; sillä hän oli asettanut Astarte-kuvan. Ja Asa hävitti hänen epäjumalankuvansa, ja löi sen rikki ja poltti Kidronin ojan luona. 1 Kun. 15:13 s.
17. Mutta uhrikukkuloita ei hävitetty Israelista; kuitenkin oli Asan sydän vakaa kaiken elinaikansa.
18. Ja hän vei Jumalan huoneesen, mitä hänen isänsä oli pyhittänyt ja mitä hän itse oli pyhittänyt, hopeaa, kultaa ja astioita.
19. Ja ei ollut yhtään sotaa hamaan viidenteenneljättäkymmentä Asan hallituksen ajastaikaan asti.

16 Luku.

Asa tekee liiton Benhadadin kanssa Baesaa vastaan. Asan kuolema.

Asan hallituksen kuudentena vuonna neljättäkymmentä nousi Baesa, Israelin kuningas, Juudaa vastaan, ja rakensi Raman, estääksensä Asan, Juudan kuninkaan, ulos ja sisälle käymistä. 1 Kun. 15:17 s.

2. Vaan Asa otti Herran huoneen ja kuninkaan huoneen tavaroista hopeaa ja kultaa, ja lähetti Benhadadille, Syrian kuninkaalle, joka asui Damaskossa, ja käski sanoa hänelle:
2 Kun. 12:18. 16:8.
3. ,,Liitto on minun ja sinun välilläsi, minun ja sinun isäsi välillä. Katso, minä lähetän sinulle hopeaa ja kultaa; mene, riko liittosi Baesan, Israelin kuninkaan, kanssa, että hän erkanisi minusta!"
4. Benhadad oli kuningas Asalle kuuliainen ja lähetti sodanpäämiehensä Israelin kaupunkeja vastaan; ja he löivät Ijonin, Danin ja Abel-Majimin, ja kaikki jyvähuoneet Naftalin kaupungeissa.
5. Kun Baesa sen kuuli, lakkasi hän rakentamasta Ramaa ja jätti työnsä.
6. Mutta kuningas Asa otti kanssansa koko Juudan, ja he veivät pois kivet ja hirret Ramasta, joista Baesa rakensi. Ja hän rakensi niistä Geban ja Mispan.
7. Siihen aikaan tuli näkijä Hanani Asan, Juudan kuninkaan, tykö ja sanoi hänelle: ,,koska turvasit Syrian kuninkaasen etkä turvannut Herraan, sinun Jumalaasi, sentähden on Syrian kuninkaan väki pääsnyt pois sinun käsistäsi.
8. Eikö Etiopialaiset ja Libialaiset olleet suuri joukko monien vaunuin ja hevosmiesten kanssa? Kuitenkin, kun Herraan turvasit, antoi hän heidät sinun käsiisi.
2 Aik. 14:9, 12.
9. Sillä Herran silmät katselevat kaikki maat, vahvistaaksensa niitä, jotka pysyvät hänen tykönänsä koko sydämmestänsä. Sinä olet tyhmästi tehnyt, sentähden sinä tästedes sotia saat."
1 Kun. 15:32. Job. 34:21.
San. 15:3. Jer. 16:17. 32:19. Sak. 4:10.
10. Ja Asa vihastui näkijään ja heitti hänet vankeuteen; sillä hän kovin suuttui häneen tästä asiasta. Ja Asa ahdisti muutamia kansasta siihen aikaan.
11. Ja katso, Asan työt, sekä ensimmäiset että viimeiset, katso, ne ovat kirjoitetut Juudan ja Israelin kuningasten kirjassa.
12. Ja Asa sairastui jaloista yhdeksäntenä neljättäkymmentä hallituksensa vuonna, ja hänen tautinsa tuli varsin kovaksi; mutta hän ei etsinyt Herraa taudissansakaan, vaan lääkäreitä.
13. Ja Asa nukkui isäinsä kanssa ja kuoli hallituksensa ensimmäisenä vuonna viidettäkymmentä.
14. Ja hän haudattiin omaan hautaansa, jonka hän oli antanut kaivaa Davidin kaupungissa. Ja he laskivat hänet leposijallensa, joka täytettiin hyvän-hajullisilla ja kaikkinaisilla kalleilla yrteillä, jotka taiteellisesti olivat sekoitetut; ja he toimittivat hänelle sangen suuren palon.
1 Sam. 31:12. 2 Aik. 21:19. Jer. 34:5.

17 Luku.

Josafatin hurskas ja onnellinen hallitus.

Ja Josafat, hänen poikansa, tuli kuninkaaksi hänen sijaansa. Hän vahvistui Israelia vastaan.
1 Kun. 15:24. 22:41.
2. Ja hän asetti sotaväkeä kaikkiin Juudan vahvoihin kaupunkeihin, ja pani esimiehiä Juudan maalle ja Efraimin kaupunkeihin, jotka hänen isänsä oli voittanut.
3. Ja Herra oli Josafatin kanssa; sillä hän vaelsi entisillä, hänen isänsä Davidin teillä, eikä etsinyt Baalia;
4. vaan hän etsi isänsä Jumalaa ja vaelsi hänen käskyissänsä, eikä Israelin töiden mukaan.
5. Sentähden vahvisti Herra hänen valtakuntansa; ja kaikki Juuda antoi Josafatille lahjoja, ja hänellä oli rikkautta ja kunniaa yltäkyllä.
1 Sam. 10:27. 2 Aik. 18:1.
6. Ja hänen sydämmensä tuli rohkeaksi Herran teissä, ja hän hävitti uhrikukkulat ja Astarte-kuvat Juudasta.
7. Ja kolmantena hallituksensa vuonna lähetti hän päämiehensä Benhailin, Obadian, Sakarian, Netaneelin ja Mikajan, opettamaan Juudan kaupungeissa,
8. ja heidän kanssansa olivat Leviläiset: Semaja, Netania, Sebadia, Asael, Semiramot, Jonatan, Adonija, Tobija, ja Tobadonija, Leviläiset; ja heidän kanssansa papit Elisam ja Joram.
9. Ja he opettivat Juudassa, ja heillä oli Herran lakikirja myötänsä; ja he vaelsivat ympäri kaikkia Juudan kaupunkeja, ja opettivat kansaa.
10. Ja Herran pelko tuli kaikkein valtakuntain päälle, niissä maakunnissa, jotka olivat Juudan ympäristöllä, niin etteivät he sotineet Josafatia vastaan.
11. Ja muutamat Filistealaisista toivat Josafatille lahjoja ja rahaveroa; ja Arabialaiset toivat hänelle pientä karjaa, seitsemän tuhatta ja seitsemän sataa oinasta, ja seitsemän tuhatta ja seitsemän sataa kaurista.
12. Niin menestyi Josafat ja tuli aina voimallisemmaksi. Ja hän rakensi Juudassa linnoja ja varastokaupunkeja.

13. Ja hänellä oli paljo varastoa Juudan kaupungeissa, ja sotamiehiä ja urhoollista kansaa Jerusalemissa.
14. Ja tämä on heidän lukunsa isäinsä huonetten mukaan: Juudassa olivat tuhanten päämiehet: päämies Adna, ja hänen kanssansa kolme sataa tuhatta urhoollista sotamiestä.
15. Lähin häntä oli päämies Johanan, ja hänen kanssansa kaksi sataa ja kahdeksankymmentä tuhatta.
16. Häntä lähin: Amasia, Sikrin poika, joka itsensä vapaasta tahdosta antoi Herralle, ja hänen kanssansa kaksi sataa tuhatta urhoollista sotamiestä.
17. Benjaminista: Eliada, urhoollinen sotamies, ja hänen kanssansa varustettua joutseilla ja kilveillä kaksi sataa tuhatta.
18. Häntä lähin oli Josabad, ja hänen kanssansa sata ja kahdeksankymmentä tuhatta varustettua sotamiestä.
19. Nämä palvelivat kuningasta, paitsi niitä, jotka kuningas oli asettanut vahvoihin kaupunkeihin koko Juudassa.

18 Luku.

Josafatin ja Ahabin sota-retki Syrialaisia vastaan. Ahabin kuolema.

Ja Josafatilla oli suuri rikkaus ja kunnia. Ja hän teki nuoteutta Ahabin kanssa. 2 Kun. 8:18. 2 Aik. 17:5. 21:6.
2. Ja jonkun vuoden perästä sen jälkeen meni hän Ahabin tykö Samariaan. Ja Ahab antoi teurastaa hänelle ja hänen väellensä, joka oli hänen kanssansa, monta lammasta ja härkää, ja yllytti häntä lähtemään ylös Gileadin Ramotiin. 1 Kun. 22:2 s.
3. Ja Ahab, Israelin kuningas, sanoi Josafatille, Juudan kuninkaalle: „lähdetkö minun kanssani Gileadin Ramotiin?“ Hän sanoi hänelle: „minä olen niinkuin sinä, ja minun kansani niinkuin sinun kansasi; minä tulen sinun kanssasi sotaan!“
4. Ja Josafat sanoi Israelin kuninkaalle: „kysy kumminkin tänäpänä Herran sanaa!“
5. Ja Israelin kuningas kokosi profetoita, neljä sataa miestä, ja sanoi heille: „menemmekö sotimaan Gileadin Ramotiin, vai olenko menemättä?“ He sanoivat: „mene! Jumala antaa sen kuninkaan käsiin.“
6. Silloin sanoi Josafat: „eikö tässä ole joku Herran profetta, kysyäksemme häneltä?“
7. Israelin kuningas sanoi Josafatille: „vielä on yksi mies, jonka kautta voidaan kysyä Herralta; mutta minä vihaan häntä, sillä ei hän ennusta minulle mitään hyvää, vaan aina pahaa; se on Mika, Jimlan poika.“ Josafat sanoi: „älköön kuningas niin puhuko.“
8. Ja Israelin kuningas kutsui yhden kamaripalvelijoistansa ja sanoi: „tuo nopeasti Mika, Jimlan poika, tänne!“
9. Ja Israelin kuningas ja Josafat, Juudan kuningas, istuivat kumpikin istuimellansa puetettuna juhla-vaatteisin Samarian portin raitilla, ja kaikki profetat ennustivat heidän edessänsä.
10. Ja Sidekija, Kenaanan poika, oli tehnyt itsellensä rautasarvet ja sanoi: „näin sanoo Herra: näillä sinä pusket Syrialaisia, siksi kuin heidät hävität.“
11. Ja kaikki profetat ennustivat niin ja sanoivat: „mene Gileadin Ramotiin, ja se menestyy sinulle; Herra antaa sen kuninkaan käteen.“
12. Ja sanansaattaja, joka oli mennyt kutsumaan Mikaa, puhui hänelle ja sanoi: „katso, profettain puhe on yksimiel sooti hyvä kuninkaan edessä; anna sinunkin sanasi olla niinkuin heidän, ja puhu hyvää.“
13. Ja Mika sanoi: „niin totta kuin Herra elää, minä puhun, mitä Jumalani sanoo.“
14. Ja hän tuli kuninkaan eteen, ja kuningas sanoi hänelle: „Mika! menemmekö sotimaan Gileadin Ramotia vastaan, vai olenko menemättä?“ Hän sanoi: „menkäät. se menestyy teille; he annetaan teidän käsiinne.“
15. Niin kuningas sanoi hänelle: „kuinka usein pitää minun vannottaman sinua, ettet puhuisi minulle muuta kuin totuutta Herran nimeen?“
16. Hän sanoi: „minä näin kaiken Israelin hajoitettuna vuorelle, niinkuin lampaat, joilla ei paimenta ole. Ja Herra sanoi: ei näillä ole yhtään isäntää; palatkoon jokainen kotiansa rauhassa!“
17. Ja Israelin kuningas sanoi Josafatille: „enkö minä sanonut sinulle, ettei hän ennusta minulle hyvää, vaan pahaa?“ 1 Kun. 22:18 s.
18. Ja hän sanoi: „sentähden kuulkaat Herran sanaa: minä näin Herran istuvan istuimellansa, ja koko taivaallisen sotajoukon seisovan hänen oikialla ja vasemmalla puolellansa.
19. Ja Herra sanoi: kuka pettäisi Ahabin, Israelin kuninkaan, että hän menisi ylös ja kaatuisi Gileadin Ramotissa? Ja mikä sanoi niin, ja mikä sanoi näin.
20. Ja henki läksi ja asettui Herran eteen, ja sanoi: ‚minä petän hänen.‘ Ja Herra sanoi hänelle: ‚millä tavalla?‘ Job. 1:6.

21. Hån sanoi: ,minä menen ja olen
valheen henki kaikkein hänen profet-
tainsa suussa.' Ja hän sanoi: ,petä hä-
net, ja sinä menestyt; mene ja tee
niin!'
22. Nyt siis, katso, Herra on anta-
nut valheen hengen näiden sinun
profettaisi suuhun; ja Herra on pu-
hunut pahaa sinua vastaan." Joh.2:1.
Jes. 19:14. Hes. 14:9.
23. Niin astui Sidekija, Kenaanan
poika, edes ja löi Mikaa poskelle, ja sa-
noi: ,,mitä tietä Herran henki on men-
nyt minun tyköäni pois, sinua puhut-
telemaan? Jer. 20:2. Joh. 18:22. Ap. t. 23:2.
24. Mika sanoi: ,,katso, sinä olet sen
näkevä sinä päivänä, jonas käyt huo-
neesta huoneesen piiloitellaksesi."
25. Ja Israelin kuningas sanoi: ,,ot-
takaat Mika ja viekäät hän kaupun-
gin päämiehelle Amonille ja Joak-
selle, kuninkaan pojalle.
26. Ja sanokaat: näin sanoo kunin-
gas: pankaat tämä vankihuoneesen,
ja ruokkikaat hän murheen leivällä
ja murheen vedellä, siksi kuin mi-
nä palajan rauhassa."
27. Mika sanoi: ,,jos sinä toki pala-
jat rauhassa, niin eipä Herra ole pu-
hunut minun kauttani!' Ja hän sanoi:
,,kuulkaat, kaikki kansat!" Mik. 1:2.
28. Niin meni Israelin kuningas ja
Josafat, Juudan kuningas, ylös Gi-
leadin Ramotiin.
29. Ja Israelin kuningas sanoi Josa-
fatille: ,,minä muutan vaatteeni ja
lähden sotaan, mutta pidä sinä omat
vaatteesi!' Ja Israelin kuningas muut-
ti vaatteensa; ja he menivät sotaan.
30. Mutta Syrian kuningas oli käs-
kenyt sotavaunujensa päämiehille,
ja sanonut: ,,älkäät sotiko pientä ei-
kä suurta vastaan, vaan ainoastaan
Israelin kuningasta vastaan."
31. Ja tapahtui, kun vaunujen pää-
miehet näkivät Josafatin, sanoivat
he: ,,tämä on Israelin kuningas!"
ja he kääntyivät sotimaan häntä vas-
taan. Ja Josafat huusi; ja Herra aut-
toi häntä, ja Jumala käänsi heidät
pois hänestä.
32. Kun vaunujen päämiehet näki-
vät, ettei hän ollut Israelin kunin-
gas, luopuivat he hänestä.
33. Mutta yksi mies jännitti joutsen-
sa yksinkertaisuudessa ja ampui Is-
raelin kuningasta rautapaidan jat-
koon. Ja hän sanoi vaununsa ajajalle:
,,käännä ja vie minut ulos sotaväes-
tä; sillä minä olen haavoitettu."
34. Ja sota yltyi sinä päivänä, ja Is-
raelin kuningas seisoi vaunuissa Sy-
rialaisia vastaan iltaan asti; ja hän
kuoli auringon laskiessa.

19 Luku.

Profetta Jehu nuhtelee kuningas Josafatia.
Josafat asettaa tuomareita.

Ja Josafat, Juudan kuningas, pala-
si rauhassa kotia Jerusalemiin.
2. Ja Jehu, Hananin poika, näkijä,
meni häntä vastaan ja sanoi kuningas
Josafatille: ,,pitääkö sinun jumala-
tonta auttaman ja rakastaman niitä,
jotka vihaavat Herraa? sentähden on
Herran viha sinun pääl läs. 2 Aik. 16:7.
3. Kuitenkin on jotain hyvää havait-
tu sinussa, sillä sinä olet hävittänyt As-
tarot-kuvat maasta ja olet aikonut sy-
dämmestäsi etsiä Jumalaa."2Aik.17:3s.
4. Niin Josafat jäi Jerusalemiin. Ja
hän läksi jälleen ulos kansan keskelle
Bersabasta hamaan Efraimin vuo-
reen asti, ja palautti heidät jälleen
Herran, heidän isäinsä Jumalan, tykö.
5. Ja hän asetti tuomarit maahan,
kaikkiin Juudan vahvoihin kaupun-
keihin, jokainoaan kaupunkiin.
5 Moos. 16:18.
6. Ja hän sanoi tuomareille: ,,kat-
sokaat, mitä te teette! sillä ette pi-
dä tuomioita ihmisten, mutta Herran
edessä. Ja hän on teidän kanssanne
tuomiossa. Viis. 6:4. Room. 13:1 s.
7. Sentähden antakaat Herran pel-
von olla teissä; ja ottakaat vaarin,
kuinka teette! Sillä Herran, meidän
Jumalamme, tykönä ei ole yhtään
vääryyttä; ei hän katso muotoa, eikä
ota lahjoja."5Moos.1:17.10:17. 1Sam.16:7.
Job. 34:19. Ap. t. 10:34. Room. 2:11. Gal. 2:6.
Ef. 6:9. Kol. 3:25. 1 Piet. 1:17.
8. Ja Jerusalemiin asetti Josafat
myöskin Leviläisiä ja pappeja, ja Is-
raelin isäin ylimmäisiä Herran tuo-
miota ja riita-asioita varten. Ja he
olivat palanneet Jerusalemiin.
5 Moos. 17:8 s.
9. Ja hän käski heitä, sanoen: ,,teh-
käät Herran pelvossa uskollisesti ja
vakaalla sydämmellä näin:
10. Kaikissa riita-asioissa, jotka tule-
vat teidän eteenne veljiltänne, jotka
kaupungeissansa asuvat, veren ja ve-
ren välillä, lain ja käskyn välillä,
sääntöjen ja oikeuksien välillä, neu-
vokaat heitä, etteivät he syntiä tekisi
Herraa vastaan ja saattaisi vihaa tei-
dän ja veljienne päälle. Niin tehkäät,
ettette syynalaisiksi tulisi.
11. Katso, Amaria, ylimmäinen pap-
pi, on teidän ylitsenne kaikissa Her-
ran asioissa; ja Sebadia, Ismaelin
poika, Juudan huoneen ruhtinas,
kaikissa kuninkaan asioissa; niin o-
vat myös Leviläiset teillä virkamie-
hinä. Olkaat hyvässä turvassa ja teh-
käät niin, ja Herra on hyväin kanssa."

20 Luku.

Josafat saa ihmeellisen voiton. Hänen liittonsa Ahasian kanssa.

Sitte tulivat Moabin lapset, Ammonin lapset ja heidän kanssansa osa Ammonilaisia sotimaan Josafatia vastaan.
2. Niin tultiin ja ilmoitettiin Josafatille, sanomalla: „sinua vastaan tulee suuri sotajoukko Syriasta, meren tuolta puolelta; ja katso, he ovat Hatseson-Tamarissa, se on Engedi.“
3. Ja Josafat pelkäsi, ja asetti kasvonsa etsimään Herraa, ja antoi kuuluttaa paaston koko Juudassa.
4. Ja Juuda tuli kokoon etsimään apua Herralta; kaikista Juudan kaupungeista tultiin etsimään Herraa.
5. Ja Josafat seisoi Juudan ja Jerusalemin seurakunnassa, Herran huoneessa, uuden pihan edessä;
6. ja hän sanoi: „Herra, isäimme Jumala! etkö ole Jumala taivaissa, joka hallitset kaikkien pakanain valtakunnissa? Ja sinun kädessäsi on väki ja voima, eikä ole yhtään, joka voi olla sinua vastaan.
1 Aik. 29:12. Matt. 6:13.
7. Etkö sinä, meidän Jumalamme, ole ajanut pois tämän maan asujamia kansasi Israelin edestä, ja sen antanut Abrahamin, sinun ystäväsi siemenelle ijankaikkisesti?
8. Ja he ovat asuneet siinä, ja ovat rakentaneet sinun nimellesi pyhäkön, sanoen:
9. Kun joku onnettomuus, miekka, rangaistus, rutto tahi kallis aika meille tulee, niin me tahdomme seisoa tässä huoneessa sinun edessäsi, — sillä sinun nimesi on tässä huoneessa, — ja huutaa sinun puoleesi tuskissamme, niin sinä kuulet ja autat.
1 Kun. 8:33 s. 2 Aik. 6:28 s. 7:13 s.
*10. Ja nyt, katso, Ammonin lapset, Moab ja Seirin vuorelaiset, — joidenka kautta et sinä antanut Israelin lasten mennä, vaeltaissansa Egyptistä; vaan he poikkesivat pois heidän tyköänsä eikä hävittäneet heitä, —
5 Moos. 2:4 s., 9, 19.
11. katso, he kostavat sen meille; ja he tulevat meitä ajamaan sinun perinnöstäsi pois, jonka sinä meille perinnöksi antanut olet.
12. Meidän Jumalamme! etkö heitä tuomitse? Sillä ei ole meillä yhtään voimaa tätä suurta joukkoa vastaan, joka karkaa meidän päällemme; emme tiedä, mitä me teemme, vaan silmämme katselevat sinun puoleesi!“
Ps. 121:1. 123:1.
13. Ja kaikki Juuda lapsinensa, vaimoinensa ja poikinensa seisoi Herran edessä.
14. Ja Jehasielin, Sakarian pojan, Benajan pojan, Jehielin pojan, Matanian pojan päälle, Leviläisen, Asafin lapsista, tuli Herran henki seurakunnan keskellä,
15. ja hän sanoi: „kuulkaat, koko Juuda ja Jerusalemin asuvaiset, ja kuningas Josafat! Näin sanoo Herra teille: älkäät peljätkö tätä suurta joukkoa, älkäätkä vavisko, sillä sota ei ole teidän, vaan Jumalan!
16. Huomenna menkäät alas heitä vastaan! Katso, he menevät ylös Sisin paltaalle, ja te löydätte heidät laakson päässä Jeruelin korven kohdalla.
17. Mutta ei teidän tarvitse sotia. Sijoittukaat, seisokaat ja katsokaat, kuinka teidät pelastaa Herra, joka on teidän kanssanne, Juuda ja Jerusalem! Älkäät peljätkö, älkäätkä vavisko! menkäät huomenna ulos heitä vastaan; Herra on teidän kanssanne!“
2 Moos. 14:13 s.
18. Silloin kumartui Josafat kasvoillensa maahan; ja kaikki Juuda ja Jerusalemin asuvaiset lankesivat Herran eteen ja rukoilivat Herraa.
19. Ja Leviläiset Kehatilaisten lapsista ja Korahilaisten lapsista nousivat kiittämään Herraa, Israelin Jumalaa, vahvalla äänellä korkeuteen päin.
20. Ja he nousivat varhain huomeneltain ja menivät Tekoan korpeen. Ja heidän lähtiessänsä seisoi Josafat ja sanoi: „kuulkaat minua, Juuda ja Jerusalemin asujamet, uskokaat Herraan, teidän Jumalaanne, niin te olette hyvässä turvassa; ja uskokaat hänen profettojansa, niin te menestytte!“
Jes. 7:9.
21. Ja hän keskusteli kansan kanssa, ja asetti veisaajat Herran kunniaksi, jotka kiittivät pyhässä kaunistuksessa, mennessänsä sotaan varustetun väen edellä, ja sanoivat: „kiittäkäät Herraa, sillä hänen laupeutensa pysyy ijankaikkisesti!“
Ps. 106:1. 136:1.
22. Ja samaan aikaan kun he rupesivat kiittämään ja ylistämään, antoi Herra väijyjät tulla Ammonin, Moabin ja Seirin vuorelaisten päälle, jotka Juudaa vastaan tulleet olivat; ja he lyötiin;
23. Ja Ammonilaiset ja Moabilaiset nousivat Seirin vuoren asuvia vastaan, surmaamaan ja hävittämään heitä. Ja sittekuin he olivat lopettaneet Seirin asuvaiset, auttoi kukin lähimmäistänsä toinen toistansa tappamaan.
Tuom. 7:22. 1 Sam. 14:20.
24. Mutta kun Juuda tuli kukkulalle erämaan kohdalla, kääntyivät he

joukkoa päin, ja katso, silloin makasi kuolleita ruumiita maassa, eikä yksikään heistä ollut päässyt.
25. Ja Josafat tuli väkinensä ryöstämään heidän saalistansa; ja he löysivät siellä ruumisten seassa paljon tavaraa ja kalliita esineitä; ja he ottivat niin paljon, etteivät voineet kantaa. Ja he ryöstivät saalista kolme päivää, sillä sitä oli sangen paljon.
26. Neljäntenä päivänä tulivat he kokoon „kiitoslaaksoon", siinä he kiittivät Herraa; siitä kutsutaan se paikka „kiitoslaaksoksi" tähän päivään asti.
27 Ja kaikki Juuda ja Jerusalem palasivat takaisin, ja Josafat etupäässä, ja menivät ilolla Jerusalemiin; sillä ilon oli Herra antanut heille heidän vihollisistansa
28. Ja he menivät Jerusalemiin psaltareilla, kanteleilla ja pasuneilla, Herran huoneesen.
29 Ja Jumalan pelko tuli kaikkien valtakuntain päälle maakunnissa, kun he kuulivat Herran sotineen Israelin vihollisia vastaan.
30. Ja Josafatin valtakunta oli levossa; ja Jumala antoi hänelle levon ympäristöllänsä
31 Ja Josafat hallitsi Juudaa. Hän oli viiden ajastaikainen neljättäkymmentä tullessansa kuninkaaksi, ja hallitsi Jerusalemissa viisikolmattakymmentä ajastaikaa, hänen äitinsä nimi oli Asuba. Silhin tytär. 1 Kun. 22:42.
32. Ja hän vaelsi isänsä Asan teillä eikä siitä poikennut, tehdessänsä mitä oikein oli Herran silmissä
33 Uhrikukkuloita ei kuitenkaan poistettu, sillä ei kansa vielä asettanut sydäntänsä Herran, heidän isäinsä Jumalan, puoleen.
34 Mitä enempää Josafatin töistä sanottava on, sekä ensimmäisistä että viimeisistä, katso, se on kirjoitettu Jehun, Hananin pojan, teoissa, jotka hän on kirjoittanut Israelin kuningasten kirjaan. 2 Aik. 19:2.
35 Senjälkeen yhdistyi Josafat, Juudan kuningas, liittoon Ahasian, Israelin kuninkaan, kanssa, joka oli jumalaton menoissansa.
36 Ja hän suostui hänen kanssansa haaksia tekemään, lähteäksensä Tarsikseen. Ja he tekivät haaksia Etsion-Geberissä 1 Kun 22:49
37 Mutta Elieser, Dodavan poika, Maresasta, ennusti Josafatia vastaan ja sanoi: „koska olet yhdistynyt Ahasian kanssa on Herra tyhjäksi tehnyt sinun työsi " Ja haahdet särkyivät, eikä he saattaneet lähteä Tarsikseen

21 Luku.

Josafatin kuolema. Joram Juudan kuninkaana. Edomilaiset luopuvat hänestä. Elija ennustaa häntä vastaan. Joramin rangaistus ja surkia kuolema.

Ja Josafat nukkui isäinsä kanssa ja haudattiin isäinsä luo Davidin kaupunkiin. Ja hänen poikansa Joram tuli kuninkaaksi hänen sijaansa.
1 Kun. 22.51. 2 Kun. 8:16.
2. Ja hänellä oli veljiä, Josafatin poikia: Asaria, Jehiel, Sakaria, Asaria, Mikael ja Sefatia. Nämä kaikki olivat Josafatin, Israelin kuninkaan pojat.
3. Ja heidän isänsä antoi heille monta lahjaa hopeassa, kullassa ja kalleissa kappaleissa ja varustettuja kaupunkeja Juudassa. Mutta Joramille antoi hän valtakunnan; sillä hän oli esikoinen.
4. Kun Joram korotettiin isänsä istuimelle ja tuli voimalliseksi, tappoi hän kaikki veljensä miekalla ja muutamia Israelin ylimmäisistä.
5. Ja Joram oli kahden ajastajan vanha neljättäkymmentä tullessansa kuninkaaksi; ja hän hallitsi kahdeksan ajastaikaa Jerusalemissa. 2 Kun. 8:17 s.
6. Ja hän vaelsi Israelin kuningasten tiellä, niinkuin Ahabin huone teki, sillä hänen vaimonsa oli Ahabin tytär; ja hän teki pahaa Herran edessä.
7. Mutta ei Herra tahtonut hukuttaa Davidin huonetta, sen liiton tähden, jonka hän oli tehnyt Davidin kanssa, ja niinkuin hän puhunut oli antaaksensa hänelle ja hänen lapsillensa valon ijäksi päiväksi. 2 Sam. 7:12 s.
21·17. 1 Kun. 11:36. 15.14. Ps. 132.11,17.
8. Hänen aikananansa luopuivat Edomilaiset Juudan vallan alta ja tekivät itsellensä kuninkaan. 2 Kun. 8:20 s.
9. Ja Joram läksi matkaan ylimmäistensä kanssa, ja kaikki vaunut hänen kanssansa. Ja hän valmisti itsensä yöllä ja löi Edomilaiset ja vaunuin päämiehet, jotka olivat hänet piirittäneet.
10. Ja Edomilaiset luopuivat Juudan vallan alta tähän päivään asti. Silloin luopui Libnakin hänestä; sillä hän oli hyljännyt Herran, isäinsä Jumalan.
11. Ja hän teki uhrikukkuloita Juudan vuorilla, ja saattoi Jerusalemin asuvaiset huorin tekemään ja vietteli Juudan.
12. Ja kirjoitus tuli hänelle Elijalta profetalta, näin kuuluva: „näin sanoo Herra, sinun isäsi Davidin Jumala. koska et vaeltanut isäsi Josafatin teillä, etkä Asan, Juudan kuninkaan, teillä,
13. vaan vaellat Israelin kuningas-

ten tiellä, ja saatat Juudan ja Jerusalemin asuvaiset huorin tekemään Ahabin huoneen huoruuden tapaan, ja olet tappanut veljesi, isäsi huoneen, jotka sinua paremmat olivat:
14. katso, sentähden Herra lyö sinua ja sinun kansaasi, lapsiasi, vaimojasi ja kaikkea omaisuuttasi suurella vitsauksella,
15. ja sinun sisälmyksissäsi pitää oleman monta sairautta, siihenasti että sisälmyksesi sinusta päivä päivältä sairauden tähden käyvät ulos."
16. Niin Herra herätti Joramia vastaan Filistealaisten ja niitten Arabialaisten hengen, jotka ovat Etiopialaisten lähellä.
17. Ja he menivät ylös Juudaan, ja tunkivat sisälle ja veivät pois kaikki tavarat, jotka olivat kuninkaan huoneessa, niin myös hänen poikansa ja vaimonsa; eikä hänelle yhtään poikaa jäänyt, paitsi Joahasta, hänen nuorinta poikaansa.
18. Ja kaiken tämän perästä rankaisi Herra häntä hänen sisälmyksissänsä parantumattomalla taudilla.
19. Ja se kesti päivä päivältä, ja kahden vuoden kuluttua kävivät hänen sisälmyksensä ulos hänestä, hänen tautinsa johdosta; ja hän kuoli koviin kipuihin. Ja hänen kansansa ei polttanut hänen kunniakseen, niinkuin oli poltettu hänen esi-isillensä.
1 Sam. 31:12. 2 Aik. 16:14. Jer. 34:2.
20. Hän oli kahden ajastajan vanha neljättäkymmentä tullessansa kuninkaaksi, ja hallitsi kahdeksan ajastaikaa Jerusalemissa, ja kuoli kenenkään häntä kaipaamatta. Ja he hautasivat hänet Davidin kaupunkiin, mutta ei kuningasten hautoihin.

22 Luku.

Ahasia kuninkaana Juudassa. Hän saa surmansa Jehun kautta. Hänen äitinsä Atalia anastaa hallituksen.

Ja Jerusalemin asuvaiset asettivat Ahasian, hänen nuorimman poikansa, kuninkaaksi hänen sijaansa; sillä se sotajoukko, joka Arabialaisten kanssa tuli, oli tappanut kaikki vanhemmat. Niin tuli Ahasia, Joramin poika, Juudan kuninkaaksi.
2 Kun. 8:24 s.
2. Ja Ahasia oli kahden ajastajan vanha viidettäkymmentä tullessansa kuninkaaksi, ja hallitsi ajastajan Jerusalemissa. Ja hänen äitinsä nimi oli Atalia, Omrin tytär.
3. Hän vaelsi myöskin Ahabin huoneen teillä; sillä hänen äitinsä neuvoi häntä jumalattomuuteen.
4. Ja hän teki sitä, joka ei Herralle kelvannut, niinkuin Ahabinkin huone; sillä he olivat hänen neuvonantajansa hänen isänsä kuoleman jälkeen, hänen häviökseen.
5. Hän vaelsi myös heidän neuvonsa mukaan, ja meni Joramin, Ahabin pojan, Israelin kuninkaan, pojan kanssa sotaan Hasaelia, Syrian kuningasta, vastaan, Gileadin Ramotiin. Ja Syrialaiset löivät Joramin.
6. Ja hän palasi parannettavaksi Jisreeliin; sillä hän oli haavoitettu Raamassa soteissansa Hasaelia, Syrian kuningasta, vastaan. Ja Asaria, Joramin poika, Juudan kuningas, meni sinne katsomaan Joramia, Ahabin poikaa, joka sairasti Jisreelissä.
2 Kun. 9:16.
7. Sillä se onnettomuus oli Jumalalta pantu Ahasian osaksi, että hän tuli Joramin tykö, ja että hän tultuansa meni Joramin kanssa Jehua, Nimsin poikaa vastaan, jonka Herra oli voidellut Ahabin huonetta hävittämään.
8. Ja kun Jehu rupesi rankaisemaan Ahabin huonetta, tapasi hän muutamia ylimmäisiä Juudasta ja Ahasian veljien lapsista, jotka Ahasiaa palvelivat, ja tappoi ne. 2 Kun. 10:12 s.
9. Ja hän etsi Ahasiaa; ja he saivat hänet kiinni Samariassa, johonka hän oli lymynnyt, ja he veivät hänet Jehun eteen, ja tappoivat hänet. Ja hautasivat hänet; sillä he sanoivat: „hän on Josafatin poika, joka on etsinyt Herraa kaikesta sydämmestänsä." Ja Ahasian huoneessa ei ollut ketään, joka olisi voinut tulla kuninkaaksi.
2 Kun. 9:27 s.
10. Kun Atalia, Ahasian äiti, näki poikansa kuolleeksi, nousi hän ja murhasi kaiken kuninkaallisen siemenen Juudan huoneessa. 2 Kun. 11:1 s.
11. Mutta Josabeat, kuninkaan tytär, otti salaisesti Joaksen, Ahasian pojan, tapettavain kuninkaan lasten seasta, ja pani hänet ja hänen imettäjänsä makuuhuoneesen; ja näin piiloitti Josabeat, kuningas Joramin tytär, papin Jojadan vaimo, hänet, — sillä hän oli Ahasian sisar — Atalialta, niin ettei hän tullut tapetuksi.
12. Ja hän oli heidän kanssansa Jumalan huoneessa kätkettynä kuusi vuotta. Ja Atalia hallitsi maassa.

23 Luku.

Pappi Jojada toimittaa Joaksen kuninkaaksi. Atalia tapetaan.

Seitsemäntenä vuonna rohkaisi Jojada itsensä ja otti sadanpäämiehet: Asarian, Jerohamin pojan, Ismaelin, Johananin pojan, Asarian, Obedin pojan, Maesejan, Adajan pojan

ja Elisafatin, Sikrin pojan, liittoon
kanssansa. 2 Kun. 14:4 s.
2. Ja he kävivät ympäri Juudaa ja
kokosivat Leviläisiä kaikista Juudan
kaupungeista ja ylimmäisiä Israelin
isiä; ja he tulivat Jerusalemiin.
3. Ja kaikki seurakunta teki liiton
kuninkaan kanssa Jumalan huoneessa. Ja hän sanoi heille: „katso, kuninkaan poika on oleva kuningas,
niinkuin Herra Davidin lapsista sanonut on. 2 Sam. 7:13. 2 Aik. 21:7.
4. Näin tulee teidän tehdä: kolmas
osa teistä, papeista ja Leviläisistä,
joitten tulee sabbattina astua toimeen, olkoot ovien vartijoina.
5. Ja kolmas osa olkoon kuninkaan
huoneessa, ja kolmas osa Jesod-portissa; mutta kaikki kansa olkoon Herran huoneen pihalla.
6. Älköön yksikään menkö Herran
huoneesen; ainoastansa papit ja Leviläiset, jotka siellä palvelevat, saavat sisälle mennä; sillä he ovat pyhät.
Mutta kaikki muu kansa vartijoitkoon Herran vartioa.
7. Ja Leviläiset olkoot kuninkaan
ympärillä, jokainen ase kädessänsä.
Ja jos joku muu menee huoneesen,
hänen pitää kuoleman. Ja heidän
pitää oleman kuninkaan kanssa, hänen käydessänsä sisälle ja ulos."
8. Ja Leviläiset ja koko Juuda tekivät kaikissa, niinkuin pappi Jojada
käskenyt oli. Ja jokainen otti väkensä, sekä ne, jotka tulivat sabbatille,
että nekin, jotka menivät pois sabbatilta; sillä pappi Jojada ei antanut
osakuntien jättää palvelustaan.
9. Ja pappi Jojada antoi sodanpäämiehille kuningas Davidin keihäät
ja kilvet ja aseet, jotka Jumalan huoneessa olivat.
10. Ja hän asetti kaiken kansan, itsekunkin aseinensa kädessä, oikealta
puolelta huonetta aina huoneen vasemmallepuolelleasti, alttarin ja huoneen kohdalla, kuninkaan ympäri.
11. Ja he toivat kuninkaan pojan
edes, panivat kruunun hänen päähänsä, ja antoivat hänelle todistuksen, ja he tekivät hänet kuninkaaksi.
Ja Jojada ja hänen poikansa voitelivat hänet, ja sanoivat: „eläköön kuningas!" 2 Moos. 30:25. 3 Moos. 17:18 s.
2 Kun. 11:12.
12. Ja Atalia kuuli kansan äänen, jotka juoksivat ylistäen kuningasta, ja
meni kansan tykö Herran huoneesen.
13. Ja hän näki, ja katso, kuningas
seisoi korkealla paikallansa sisäänkäytävässä, ja ylimmäiset ja torven
soittajat kuninkaan ympärillä, ja
kaikki maan kansa oli iloinen, ja he
puhalsivat vaskitorviin, ja veisaajat
kanteleillansa johdattivat ylistyslaulua. Silloin repäisi Atalia vaatteensa
ja sanoi: „kapina, kapina!"
4 Moos. 10:10. 2 Kun. 23:3. 1 Aik. 25:1.
14. Mutta pappi Jojada antoi sadanpäämiehet, sotajoukon johdattajat,
tulla ulos, ja sanoi heille: „taluttakaat hän ulos rivien lävitse, ja joka
häntä seuraa, se miekalla tapettakoon!" Sillä pappi oli käskyn antanut, ettei häntä pitänyt Herran huoneessa tapettaman.
15. Ja he panivat kätensä hänen päällensä, ja hän tuli hevosportin läpikäytävään, joka johtaa kuninkaan huoneesen; ja he tappoivat hänet siellä.
16. Ja Jojada teki liiton itsensä, kaiken kansan ja kuninkaan välillä, että
he olisivat Herran kansa. 2 Kun. 11:17.
17. Ja kaikki kansa meni Baalin huoneesen ja kukistivat sen, ja särkivät
sen alttarit ja kuvat; ja he tappoivat
Mattanin, Baalin papin, alttarien edessä. 5 Moos. 13:9.
18. Ja Jojada asetti virat Herran huoneessa pappien ja Leviläisten käsiin,
jotka David oli asettanut Herran huoneesen tekemään Herran poltto-uhria, niinkuin kirjoitettu on Mooseksen laissa, ilolla ja veisulla Davidin
asetuksen jälkeen. 3 Moos. 1:3 s.
1 Aik. 23:24 s. 24:3 s.
19. Ja hän asetti portinvartijat Herran huoneen portteihin, ettei kukaan
mistä syystä hyvänsä saastutettu tulisi sisälle.
20. Ja hän otti sadanpäämiehet, ja
voimalliset, ja kansan ylimmäiset, ja
kaiken maan kansan, ja vei kuninkaan Herran huoneesta alas, ja he
menivät ylimmäisen portin kautta
kuninkaan huoneesen; ja he asettivat kuninkaan istumaan valtakunnan istuimelle.
21. Ja kaikki maan kansa oli iloinen,
ja kaupunki oli levossa; ja Atalian
he olivat tappaneet miekalla.

24 Luku.

Joas kuningas Juudassa, mutta lankee Jojadan kuoleman jälkeen epäjumaluuteen.
Jojadan poika Sakaria surmataan. Juudan
kansa rangaistaan, Joas murhataan.

Joas oli seitsemän ajastaikainen tullessansa kuninkaaksi, ja hallitsi
neljäkymmentä ajastaikaa Jerusalemissa. Ja hänen äitinsä nimi oli Sibia,
Bersabasta. 2 Kun. 12:1 s.
2. Ja Joas teki sitä, joka oikein oli
Herran edessä, niinkauan kuin pappi
Jojada eli.
3. Ja Jojada otti hänelle kaksi vaimoa; ja hän siitti poikia ja tyttäriä.

4. Ja tapahtui sen jälkeen, että Joas
aikoi uudistaa Herran huonetta.
5. Ja hän kokosi papit ja Leviläiset
ja sanoi heille: ,,menkäät ulos Juudan kaupunkeihin ja kootkaat rahaa
kaikelta Israelilta, vuosi vuodelta,
teidän Jumalanne huoneen korjaamiseksi, ja kiiruhtakaat tekemään
sitä." Mutta Leviläiset eivät kiiruhtaneet.
6. Silloin kutsui kuningas ylimmäisen papin Jojadan ja sanoi hänelle:
,,mikset ota vaaria Leviläisistä, että
he toisivat Juudasta ja Jerusalemista
veron, jonka Mooses, Herran palvelija, sääsi Israelin seurakunnalta koottavaksi todistuksen majaksi?
2 Moos. 35:5 s.
7. Sillä jumalaton Atalia on poikinensa särkenyt Jumalan huoneen, ja
kaikki, mitä Herran huoneesen pyhitetty oli, ovat he tehneet Baalin omaksi."
8. Ja kuninkaan käskystä tekivät he
arkun, jonka he panivat Herran huoneen portin ulkoiselle puolelle.
9. Ja he kuuluttivat Juudassa ja Jerusalemissa, että tuotaisiin Herralle
veroa, jonka Jumalan palvelija Mooses oli säätänyt Israelille korvessa.
2 Moos. 30:12 s. 3 Moos. 27:2 s.
10. Ja kaikki päämiehet ja kaikki
kansa iloitsivat; ja he toivat ja panivat arkkuun, siksi kuin se täyttyi.
11. Ja kun aika tuli, että arkku kannettaisiin esiin Leviläisten kautta kuninkaan käskyläisille, ja he näkivät
siinä olevan paljon rahaa, tuli kuninkaan kirjoittaja ja ylimmäisen papin
käskyläinen, ja he tyhjensivät arkun
ja kantoivat sen jälleen paikoillensa.
Näin he tekivät joka päivä ja kokosivat paljon rahaa.
12. Ja kuningas ja Jojada antoivat
sen teettäjille Herran huoneen työssä;
ja nämä palkkasivat kivenhakkaajia
ja rakentajia, uudistamaan Herran
huonetta, niin myös rauta- ja vaskiseppiä, korjaamaan Herran huonetta.
13. Ja työmiehet tekivät työtä, ja
korjaus-työ menestyi heidän kättensä
kautta; ja he saivat Jumalan huoneen entiseen kuntoonsa ja tekivät
sen vahvaksi.
14. Ja kun he olivat sen päättäneet,
veivät he liian rahan kuninkaan ja
Jojadan eteen; siitä tehtiin astioita
Herran huoneesen, astioita palvelukseen ja poltto-uhriin, maljoja, kulta- ja hopea-astioita. Ja uhrattiin polttouhria Herran huoneessa alati niinkauan kuin Jojada eli. 2 Kun. 12:13.
15. Ja Jojada eli vanhaksi ja elämästä kyllääntyneeksi, ja kuoli; ja hän
oli sadan ja kolmenkymmenen ajastaikainen kuollessansa.
16. Ja he hautasivat hänet Davidin
kaupunkiin kuningasten sekaan; sillä hän oli tehnyt hyvin Israelin Jumalaa ja hänen huonettansa kohtaan.
17. Ja Jojadan kuoleman jälkeen tulivat Juudan ylimmäiset ja kumartuivat kuninkaan eteen. Ja kuningas
kuuli heitä.
18. Ja he hylkäsivät Herran, heidän
isäinsä Jumalan, huoneen ja palvelivat Astarotia ja epäjumalia. Niin
tuli viha Juudan ja Jerusalemin päälle tämän heidän syntinsä tähden.
19. Ja hän lähetti heille profettoja
palauttamaan heitä Herran tykö; ja
he varoittivat heitä, mutta he eivät
totelleet.
20. Ja Jumalan henki täytti Sakarian,
papin Jojadan pojan; hän astui kansan eteen ja sanoi heille: ,,näin sanoo
Jumala: miksi te rikotte Herran käskyt? Ei se teille menesty! Koska te
olette hyljänneet Herran, niin hylkää
hänkin teidät." Tuom. 6:34. 1 Aik. 12:18.
Luuk. 24:49.
21. Mutta he tekivät liiton häntä vastaan ja kivittivät hänet kuoliaaksi
kuninkaan käskystä, Herran huoneen
pihalla. Matt. 23:35.
22. Ja kuningas Joas ei ajatellut sitä
laupeutta, jonka Jojada, hänen isänsä, hänelle oli tehnyt, mutta tappoi hänen poikansa. Ja hän sanoi kuollessansa: ,,Herra on näkevä ja etsivä!"
23. Ja tapahtui, ajastajan kuluttua,
että Syrian sotajoukko nousi häntä
vastaan ja tuli Juudaan ja Jerusalemiin, ja surmasivat kaikki ylimmäiset kansassa, ja lähettivät kaiken saaliinsa Damaskon kuninkaalle.
24. Syrian sotajoukko tosin tuli vähällä väellä; kuitenkin antoi Herra
sangen suuren joukon heidän käsiinsä, koska he olivat hyljänneet Herran, heidän isäinsä Jumalan. Ja Joaksen he rankaisivat.
25. Sillä kun he läksivät hänen tyköänsä, jättivät he hänet kovin haavoitettuna. Ja hänen palvelijansa tekivät liiton häntä vastaan, papin Jojadan lasten veren tähden, ja tappoivat hänet omalla vuoteellansa; ja hän
kuoli. Ja he hautasivat hänet Davidin kaupunkiin, mutta ei kuningasten hautoihin. 2 Aik. 21:20. 28:27.
26. Nämä olivat tehneet liiton häntä
vastaan: Sabad, Simeatin, Ammonilaisen, poika, ja Josabad, Simritin,
Moabilaisen, poika. 2 Kun. 12:20 s.
27. Mutta hänen poikansa, ja hänen
aikanansa koottuin verojen paljous,
ja Jumalan huoneen rakennus, katso,

— niistä on kirjoitettu kuningasten historiassa. Ja hänen poikansa Amasia tuli kuninkaaksi hänen sijaansa.

25 Luku.

Amasia kuningas Juudassa. Jerusalemin ryöstö. Amasia tapetaan.

Amasia oli viiden ajastaikainen kolmattakymmentä tullessansa kuninkaaksi, ja hallitsi yhdeksänkolmattakymmentä ajastaikaa Jerusalemissa. Ja hänen äitinsä nimi oli Joaddan, Jerusalemista. 2 Kun. 14:2 s.

2. Ja hän teki, mitä oikein oli Herran edessä, ei kuitenkaan aivan täydestä sydämmestä.

3. Kun hänen kuninkuutensa vahvistui, tappoi hän palvelijansa, jotka olivat tappaneet kuninkaan, hänen isänsä.

4. Mutta heidän lapsiansa hän ei tappanut; sillä näin on kirjoitettu laissa, Mooseksen Raamatussa, jossa Herra on käskenyt, sanoen: „isäin ei tule kuolla lasten tähden, eikä lasten isäin tähden; mutta kunkin pitää kuoleman omansyntinsä tähden." 5 Moos. 24:16. Hes. 18:20.

5. Ja Amasia kokosi Juudan ja asetti heidät isäinsä huoneitten mukaan, tuhanten ja satain päämiehet koko Juudassa ja Benjaminissa; ja hän luki kahdenkymmenen vuotiset ja sitä vanhemmat, ja löysi heitä kolme sataa tuhatta valittua, jotka olivat kelvolliset sotaan, kantamaan keihästä ja kilpeä. 4 Moos. 1:3.

6. Hän palkkasi myös Israelista sata tuhatta vahvaa sotamiestä sadalla talentilla hopeaa.

7. Ja Jumalan mies tuli hänen tykönsä ja sanoi: „kuningas, älä salli Israelin sotajoukon tulla sinun kanssasi; sillä ei Herra ole Israelin kanssa, eikä kaikkien Efraimin lasten kanssa!

8. Vaan tule sinä, tee se, ole rohkea sodassa! Muutoin Jumala antaa sinun kaatua vihamiestesi eteen; sillä Jumalalla on voima auttamaan ja langettamaan."

9. Amasia sanoi Jumalan miehelle: „mitä on tehtävä niitten sadan talentin suhteen, jotka minä Israelin sotamiehille annoin?" Jumalan mies sanoi: „Herralla on varaa antaa sinulle paljon enemmän kuin se on."

10. Niin eroitti Amasia ne sotamiehet tyköänsä, jotka Efraimista olivat hänen tykönsä tulleet, ja antoi heidän mennä asuntapaikoilleen. Ja he närkästyivät sangen suuresti Juudaan ja menivät kotiansa vihoissansa.

11. Ja Amasia tuli rohkeaksi ja johdatti kansansa ulos; ja hän läksi Suolalaaksoon, ja löi siellä Seirin lapsista kymmenen tuhatta. 2 Kun. 14:7.

12. Ja Juudan lapset ottivat heistä elävältä vankina kymmenen tuhatta, ja veivät heidät kallion kukkulalle ja sysäsivät heidät kukkulalta alas, niin että he kaikki musertuivat.

13. Mutta sotamiehet, jotka Amasia oli antanut lähteä takaisin, niin etteivät ne hänen kanssansa menneet sotaan, hyökkäsivät Juudan kaupunkeihin Samariasta Bet-Horoniin asti, ja löivät heistä kolme tuhatta, ja ottivat paljon saalista.

14. Ja kun Amasia palasi lyötyänsä Edomilaiset, toi hän myötänsä Seirin lasten epäjumalat ja asetti ne itsellensä jumaliksi; ja hän kumarsi niiden edessä ja teki heille suitsutusta.

15. Niin Herran viha julmistui Amasiaan, ja hän lähetti hänelle profetan, joka sanoi: „miksi etsit sen kansan jumalia, jotka eivät auttaneet kansaansa sinun käsistäsi?"

16. Hänen puhuessansa sanoi Amasia hänelle: „oletko asetettu kuninkaan neuvonantajaksi? lakkaa, miksis tahdot, että sinut lyötäisiin?" Profetta lakkasi ja sanoi: „minä ymmärrän, että Jumala on aikonut sinua turmella, koska olet sen tehnyt, etkä tottele neuvoani."

17. Ja Amasia, Juudan kuningas, piti neuvoa, ja lähetti Joaksen, Joahaksen pojan, Jehun pojan, Israelin kuninkaan, tykö ja käski sanoa hänelle: „tule, katselkaamme toinen toistamme!" 2 Kun. 13:12. 14:8 s.

18. Mutta Joas, Israelin kuningas, lähetti Amasialle, Juudan kuninkaalle, sanoen: „orjantappurapensas Libanonissa lähetti sedripuun tykö Libanoniin, sanoen hänelle: ,anna tyttäresi minun pojalleni vaimoksi.' mutta pedot Libanonissa karkasivat orjantappurapensaan päälle ja tallasivat sen.

19. Katso, sinä ajattelet: minä olen lyönyt Edomilaiset; siitä sinun sydämmesi paisuu etsimään kunniaa. Pysy kotonasi, miksi etsit onnettomuutta, kaatuaksesi sekä itse että Juuda sinun kanssasi?"

20. Mutta ei Amasia totellut häntä; sillä se oli Jumalalta, että he piti annettaman häviöön, koska he olivat etsineet Edomilaisten jumalia.

21. Ja Joas, Israelin kuningas, läksi ylös, ja he katselivat toinen toistansa, hän ja Amasia, Juudan kuningas, Bet-Semeksessä, joka on Juudassa.

22. Ja Israel löi Juudan, ja jokainen pakeni majoillensa.

23. Ja Joas, Israelin kuningas, van-

gitsi Amasian, Juudan kuninkaan, Joaksen pojan, Joahaksen pojan, Bet-Semeksessä, ja vei hänet Jerusalemiin. Ja hän särki Jerusalemin muurin Efraimin portista kulmaporttiin asti, neljäsataa kyynärää.
24. Ja hän otti kaiken kullan, hopean, ja kaikki astiat, jotka löydettiin Jumalan huoneessa Obed-Edomin hallussa, ja kuninkaan huoneen tavarat, ja otti lapset pantiksi, ja palasi Samariaan. 1 Aik. 26:15.
25. Ja Amasia, Joaksen poika, Juudan kuningas, eli Joaksen, Joahaksen pojan, Israelin kuninkaan, kuoleman jälkeen viisitoista ajastaikaa. 2 Kun. 14:17 s.
26. Mitä enempää Amasian menoista on sanottavaa, sekä ensimmäisistä että viimeisistä, katso, se on kirjoitettu Juudan ja Israelin kuningasten kirjassa.
27. Ja siitä ajasta, jona Amasia luopui Herrasta, tekivät he häntä vastaan liiton Jerusalemissa; mutta hän pakeni Lakikseen. Ja he lähettivät hänen peräänsä Lakikseen ja tappoivat hänet siellä.
28. Ja he veivät hänen hevosilla ja hautasivat hänet isäinsä luo Juudan kaupunkiin.

26 Luku.

Ussia Juudan kuninkaana.

Koko Juudan kansa otti Ussian, joka oli kuudentoista ajastaikainen, ja asettivat hänet kuninkaaksi isänsä Amasian sijaan. 2 Kun. 14:21 s.
2. Hän rakensi Elotin, ja saattoi sen jälleen Juudalle, sittekuin kuningas oli nukkunut isäinsä kanssa.
3. Kuudentoista vuotinen oli Ussia tullessansa kuninkaaksi, ja hallitsi kaksi ajastaikaa kuudettakymmentä Jerusalemissa. Ja hänen äitinsä nimi oli Jekolia, Jerusalemista. 2 Kun. 15:2 s.
4. Ja hän teki mitä oikein oli Herran edessä, niinkuin hänen isänsä Amasia oli tehnyt.
5. Ja hän etsi Jumalaa, niinkauan kuin Sakaria eli, joka Jumalan näyissä oppinut oli. Ja niinkauan kuin hän etsi Herraa, antoi Jumala hänen menestyä.
6. Ja hän läksi ja soti Filistealaisia vastaan, ja kukisti Gatin muurin, ja Jabnen muurin, ja Asdodin muurin, ja rakensi kaupunkeja Asdodin ympärille ja Filistealaisten keskelle.
7. Ja Jumala auttoi häntä Filistealaisia, Arabialaisia, Gur-Balin asuvia, ja Meunilaisia vastaan.
8. Ja Ammonilaiset antoivat Ussialle lahjoja; ja hän tuli kuuluisaksi hamaan Egyptiin saakka, sillä hän tuli aina väkevämmäksi
9. Ja Ussia rakensi tornit Jerusalemissa kulmaportin ja laaksoportin päälle, ja kulmaan, ja vahvisti niitä. Neh. 3:13. 19, 24.
10. Hän rakensi myös torneja korpeen, ja kaivoi monta kaivoa; sillä hänellä oli paljo karjaa laaksoissa ja tasaisella kedolla, sekä peltomiehiä ja viinimiehiä vuorilla ja Karmelissa; sillä hän rakasti peltoviljelystä.
11. Ussialla oli harjoitettu sotajoukko, jotka sotaan menivät joukottain, heidän lukunsa mukaan, niinkuin he olivat luetut Jejelin, kirjoittajan, ja Maesejan, virkamiehen, kautta, Hananian johdon alla, joka oli kuninkaan päämiehiä.
12. Kaikkiansa oli suku-päämiehiä, urhoollisia sotamiehiä, kaksi tuhatta ja kuusi sataa.
13. Ja heidän johdossaan oli sotajoukko, kolme sataa seitsemän tuhatta ja viisi sataa väkevää ja urhoollista sotamiestä, joiden tuli auttaa kuningasta vihollisia vastaan.
14. Ja Ussia valmisti heille, koko sotajoukolle, kilpiä ja keihäitä, rautalakkeja ja rautapaitoja, joutsia ja linkoja kiviheittoa varten.
15. Ja hän teki Jerusalemissa heittokoneita, taitavasti tehtyjä, jotka olivat tornien päällä ja kulmain päällä, joista piti ammuttaman nuolilla ja suurilla kivillä. Ja hänen maineensa kuului kauas; sillä hän autettiin ihmeellisesti siksi kuin hän tuli väkeväksi.
16. Ja väkeväksi päästyänsä paisui hänen sydämmensä, niin että hän teki pahoin; ja hän rikkoi Herraa, Jumalaansa, vastaan, ja meni Herran temppeliin, suitsuttamaan pyhän savun alttarilla. 2 Moos. 30:7.
17. Ja pappi Asaria meni hänen perässänsä, ja hänen kanssansa kahdeksankymmentä Herran pappia, rohkeita miehiä.
18. Ja he seisoivat kuningas Ussiaa vastaan ja sanoivat hänelle: „Ussia, ei sinun sovi suitsuttaa Herralle, vaan pappien, Aaronin poikain, jotka ovat pyhitetyt suitsuttamaan. Mene ulos pyhästä! sinä olet väärin tehnyt, ei se tule sinulle kunniaksi Herran Jumalan edessä.“ 2 Moos. 30:7 s. 4 Moos. 18:7 s.
19. Mutta Ussia vihastui; ja hän piti kädessänsä pyhän savun astian suitsuttaaksensa. Mutta kun hän vihastui pappeihin, nousi spitali hänen otsaansa pappein edessä Herran huoneessa, pyhän savun alttarin edessä.
20. Ja ylimmäinen pappi Asaria, ja

kaikki muut papit kääntyivät hänen
puoleensa, ja katso, hän oli spitalinen
otsassansa. Ja he hoputtivat hänet
sieltä ulos; ja hän riensi itsekin menemään,
sillä Herra oli lyönyt hänet.
21. Ja kuningas Ussia oli spitalinen
hamaan kuolemaansa asti, ja asui
sairashuoneessa spitalisena; sillä
hän oli eroitettu Herran huoneesta.
Ja Jotam, hänen poikansa, hallitsi
kuninkaan huoneen ja tuomitsi kansaa
maassa. 2 Kun. 15:5 s.
22. Mitä enempää Ussian menoista
sanottavaa on, sekä ensimmäisistä että
viimeisistä, on profetta Jesaja, Amosin
poika, kirjoittanut. Jes. 1:1.
23. Ja Ussia nukkui isäinsä kanssa,
ja he hautasivat hänet isäinsä kanssa
kuningasten hautapeltoon; sillä he
sanoivat: hän on spitalinen. Ja Jotam,
hänen poikansa, tuli kuninkaaksi
hänen sijaansa.

27 Luku.

Jotamin hallitus.

Jotam oli viiden ajastaikainen kolmattakymmentä
tullessansa kuninkaaksi
ja hallitsi kuusitoistakymmentä
ajastaikaa Jerusalemissa; hänen
äitinsä nimi oli Jerusa, Sadokin
tytär. 2 Kun. 15:33 s.
2. Ja hän teki, mitä oikein oli Herran
edessä, aivan niinkuin hänen isänsä
Ussia oli tehnyt; mutta Herran
temppeliin hän ei mennyt. Mutta
kansa vielä turmeli itsensä. 2 Aik. 26:16.
3. Hän rakensi ylä portin Herran huoneesen;
ja Ofelin muuria hän paljon
rakensi. Jer. 26:10. 36:10. Neh. 3:26. 11:21.
4. Ja hän rakensi kaupungit Juudan
vuorelle; ja metsiin rakensi hän
linnat ja tornit.
5. Ja hän soti Ammonin lasten kuninkaan
kanssa, ja voitti heidät, niin
että Ammonin lapset antoivat sinä
vuonna hänelle sata talenttia, kymmenen
tuhatta kooria nisuja ja kymmenen
tuhatta kooria ohria. Yhtä
paljon antoivat Ammonin lapset hänelle
myös toisena ja kolmantena
vuonna.
6. Ja Jotam tuli voimalliseksi; sillä
hän toimitti tiensä oikein Herran,
Jumalansa, edessä.
7. Mitä enempää Jotamista on sanottava,
ja kaikista hänen sodistansa ja
teistänsä, katso, se on kirjoitettu Israelin
ja Juudan kuningasten kirjassa.
8. Viidenkolmattakymmenen vuoden
vanha oli hän tullessansa kuninkaaksi,
ja hallitsi kuusitoista vuotta
Jerusalemissa.
9. Ja Jotam nukkui isäinsä kanssa;
ja he hautasivat hänet Davidin kaupunkiin.
Ja hänen poikansa Ahas
tuli kuninkaaksi hänen sijaansa.

28 Luku.

Ahas kuningas Juudassa. Hänen jumalattomuutensa ja kuolemansa.

Ahas oli kahdenkymmenen ajastaikainen
tullessansa kuninkaaksi,
ja hallitsi kuusitoista ajastaikaa Jerusalemissa.
Hän ei tehnyt, mitä Herralle
kelpasi, niinkuin hänen isänsä
David; 2 Kun. 16:1 s.
2. vaan hän vaelsi Israelin kuningasten
teillä, ja teki myös Baalille valetuita
kuvia.
3. Ja hän suitsutti Hinnomin pojan
laaksossa, ja poltti poikansa tulessa
pakanain kauhistuksen mukaan, jotka
Herra oli ajanut pois Israelin lasten
edestä. 5 Moos. 18:10. Jer. 7:30 s. 19:2 s.
4. Ja hän uhrasi ja suitsutti korkeuksilla
ja kukkuloilla, ja kaikkein
viheriäisten puiden alla.
5. Sentähden antoi Herra, hänen Jumalansa,
hänet Syrian kuninkaan käsiin,
niin että he löivät hänet, ja veivät
heistä suuren joukon vangiksi Damaskoon.
Hän annettiin myös Israelin
kuninkaan käsiin, joka tuotti hänelle
suuren tappion. Jes. 7:1.
6. Sillä Pekah, Remalian poika, löi
Juudasta sata ja kaksikymmentä tuhatta
yhtenä päivänä, jotka kaikki
olivat urhoollisia miehiä, koska he
hylkäsivät Herran, heidän Jumalan.
7. Ja Sikri, Efraimin sankari, tappoi
kuninkaan pojan Maesejan, ja
Asrikamin, kuninkaan huoneen päämiehen,
ja Elkanan, joka oli kuningasta
likinnä.
8. Ja Israelin lapset veivät vankeina
heidän veljistänsä kaksi sataa tuhatta,
vaimoja, poikia ja tyttäriä, ja ryöstivät
myös heiltä paljon saalista, jonka
he veivät Samariaan.
9. Ja siellä oli Herran profetta, jonka
nimi oli Oded; hän läksi sitä joukkoa
vastaan, joka Samariaan tuli,
ja sanoi heille: „katso, Herra teidän
isäinne Jumala on vihastunut Juudaan,
ja on antanut heidät teidän käsiinne;
mutta te olette kiukussa heitä
tappaneet, niin että se kuuluu taivaasen.
10. Ja nyt te luulette polkevanne teidän
allenne Juudan lapset ja Jerusalemin,
teidän palvelijoiksenne ja
piioiksenne. Eikö teissä kuitenkin
vika ole Herraa, teidän Jumalaanne
vastaan?
11. Niin kuulkaat nyt minua ja viekäät
ne vangit sinne jälleen, jotka
te toitte teidän veljistänne; sillä Herran
viha julmistuu teihin!“

12. Silloin nousivat muutamat Efraimin lasten ylimmäisistä miehistä: Asaria, Johanan poika, Berekia, Mesillemotin poika, Jehiskija, Sallumin poika, ja Amasia, Hadlain poika, niitä vastaan, jotka sodasta tulivat,
13. ja sanoivat heille: „älkäät tuoko niitä vankeja tänne; sillä ette sillä muuta saata kuin vikaa meidän päällemme Herran edessä, lisätäksenne meidän syntejämme ja rikoksiamme; sillä vikamme on suuri, ja Herran viha julmistuu Israeliin!“
14. Niin sotaväki päästi vangit ja jätti saaliin ylimmäisten ja kaiken kansan eteen.
15. Ja ne miehet, jotka nimeltänsä ovat nimitetyt, nousivat, ja ottivat vangit ja kaikki alastomat heistä, ja vaatettivat siitä saaliista. Ja kun he olivat vaatettaneet ja kengittäneet heidät, antoivat he heille ruokaa ja juomaa, ja voitelivat heitä, ja veivät kaikki heikoimmat aasein päällä ja saattoivat heidät Jerikon palmukaupunkiin veljiensä tykö. Ja he palasivat sitte Samariaan. 5 Moos. 34:3.
16. Siihen aikaan lähetti kuningas Ahas Assurin kuningasten tykö, että he auttaisivat häntä. 2 Kun. 16:7 s.
17. Sillä Edomilaiset tulivat vielä, ja löivät Juudan ja ottivat vankeja.
18. Ja Filistealaiset hyökkäsivät ketokaupunkeihin, etelän puolelle Juudaa, ja voittivat Betsemeksen, Ajalonin, Gederotin ja Sokon kylinensä, ja Timnan kylinensä, ja Gimson kylinensä, ja asuivat siellä.
19. Sillä Herra nöyryytti Juudaa Ahaksen, Israelin kuninkaan, tähden, koska hän oli vietellyt Juudan, ja tehnyt väärin Herraa vastaan.
20. Ja hänen tykönsä tuli Tiglat Pilneser, Assurin kuningas, joka ahdisti häntä, eikä häntä vahvistanut.
21. Sillä Ahas ryösti Herran huoneen ja kuninkaan ja ylimmäisten huoneen, ja antoi Assurin kuninkaalle, mutta ei se häntä auttanut.
22. Ja ahdistuksessansa teki hän vielä enemmän väärin Herraa vastaan, hän, kuningas Ahas.
23. Ja hän uhrasi Damaskon epäjumalille, jotka olivat lyöneet hänet, ja sanoi: „koska Syrian kuningasten jumalat auttoivat heitä, sentähden minä uhraan heille, että he minuakin auttaisivat.“ Mutta ne olivat hänelle ja kaikelle Israelille lankeemiseksi. 2 Kun. 16:10 s.
24. Ja Ahas kokosi astiat Jumalan huoneesta ja särki Jumalan huoneen astiat; ja hän sulki Herran huoneen ovet, ja teki itsellensä alttareita joka nurkkaan Jerusalemissa.
25. Ja kaikissa Juudan kaupungeissa teki hän uhrikukkuloita siellä ja täällä, suitsuttaaksensa vieraille jumalille, ja vihoitti Herran, isäinsä Jumalan.
26. Mitä enempää hänestä on sanottavaa, ja kaikista hänen teistänsä, ensimmäisistä ja viimeisistä, katso, se on kirjoitettu Juudan ja Israelin kuningasten kirjassa. 2 Kun. 16:19 s.
27. Ja Ahas nukkui isäinsä kanssa, ja he hautasivat hänet Jerusalemin kaupunkiin; mutta ei he panneet häntä Israelin kuningasten hautoihin. Ja hänen poikansa Jehiskija tuli kuninkaaksi hänen sijaansa. 2 Aik. 21:20. 24:25.

29 Luku.

Jehiskija kuningas Juudassa. Jumalanpalvelus uudistetaan entiselleen.

Jehiskija oli viiden ajastaikainen kolmattakymmentä tullessansa kuninkaaksi, ja hallitsi yhdeksän kolmattakymmentä ajastaikaa Jerusalemissa. Ja hänen äitinsä nimi oli Abija, Sakarian tytär. 2 Kun. 18:1 s.
2. Ja hän teki, mitä Herralle kelpasi, aivan niinkuin hänen isänsä David.
3. Hän avasi Herran huoneen ovet ensimmäisellä hallituksensa kuukaudella ensimmäisenä vuonna, ja vahvisti ne. 2 Aik. 28:24.
4. Ja hän saattoi papit ja Leviläiset sinne, ja kokosi heidät itäiselle kadulle,
5. ja sanoi heille: „kuulkaat minua, Leviläiset! pyhittäkäät nyt itsenne, ja pyhittäkäät Herran, teidän isäinne Jumalan, huone, ja kantakaat saastaisuus ulos pyhäköstä!
6. Sillä meidän isämme ovat uskottomat olleet, ja tehneet pahaa Herran, meidän Jumalamme, edessä, ja hyljänneet hänet; sillä he ovat kääntäneet pois kasvonsa Herran majasta, ja kääntäneet selkänsä sen puoleen.
7. Ja he ovat sulkeneet esihuoneen ovet ja sammuttaneet lamput, eivät suitsuttaneet suitsutusta, eikä uhranneet poltto-uhria Israelin Jumalalle pyhäkössä.
8. Siitä on Herran viha tullut Juudan ja Jerusalemin päälle, ja hän on antanut heidät hämmästykseksi ja hävitykseksi, ja häväistykseksi, niinkuin te näette silmillänne. 5 Moos. 28:25.
9. Ja katso, meidän isämme ovat kaatuneet miekan kautta, meidän poikamme, tyttäremme ja vaimomme ovat viedyt pois. 2 Aik. 28:5 s.
10. Nyt olen minä aikonut tehdä Herran, Israelin Jumalan, kanssa liiton, että hän kääntäisi vihansa

hirmuisuuden meidän päältämme pois.
11. Nyt, minun poikani, älkäät siekailko; sillä Herra on teidät valinnut seisomaan edessänsä palveluksessa, ja olemaan hänen palvelijansa, ja suitsuttamaan!" 2 Moos. 28:1. 4 Moos. 3:6 s.
12. Niin nousivat Leviläiset: Mahat, Amasain poika, ja Joel, Asarian poika, Kehatilaisten lapsista; ja Merarin lapsista: Kis, Abdin poika, ja Asaria, Jahalleelin poika; ja Gersonilaisista: Joah, Simman poika, ja Eden, Joahin poika,
13. ja Elisafanin lapsista: Simri ja Jejel; Asasin lapsista: Sakaria ja Matania;
14. Hemanin lapsista: Jehiel ja Simei; Jedutunin lapsista: Semaja ja Ussiel.
15. Ja he kokosivat veljensä ja pyhittivät itsensä, ja menivät kuninkaan käskystä Herran sanan mukaan puhdistamaan Herran huonetta.
16. Ja papit menivät sisälle Herran huoneesen puhdistamaan sitä, ja kantoivat ulos kaiken saastaisuuden, jonka löysivät Herran temppelistä, Herran huoneen kartanolle. Ja Leviläiset ottivat sen ja kantoivat Kidronin ojalle.
17. Ensimmäisen kuun ensimmäisenä päivänä rupesivat he pyhittämään, ja saman kuun kahdeksantena päivänä menivät he Herran esihuoneesen ja pyhittivät Herran huonetta kahdeksan päivää; ja kuudentena päivänä toistakymmentä ensimmäisellä kuulla olivat he työnsä päättäneet.
18. Ja he menivät sisälle kuningas Jehiskijan tykö ja sanoivat: „me olemme puhdistaneet koko Herran huoneen ja poltto-uhrin alttarin, ja kaikki sen astiat, ja näkyleipäin pöydän ja kaikki sen astiat.
19. Ja kaikki ne astiat, jotka kuningas Ahas oli häväisnyt, kuninkaana ollessansa, kun hän väärin teki, olemme me valmistaneet ja pyhittäneet; ja katso, ne ovat Herran alttarin edessä."
20. Ja kuningas Jehiskija nousi varhain aamulla ja kokosi kaupungin ylimmäiset, ja meni Herran huoneesen.
21. Ja he toivat seitsemän härkää, ja seitsemän karitsaa, ja seitsemän kaurista synti-uhriksi, valtakunnan edestä, pyhäkön edestä ja Juudan edestä. Ja hän käski papit, Aaronin lapset, uhraamaan ne Herran alttarilla. 3 Moos. 4:14.
22. Niin he teurastivat härjät; ja papit ottivat veren ja priiskoittivat alttarille. Ja he teurastivat oinaat ja priiskoittivat veren alttarille; ja he teurastivat karitsat ja priiskoittivat veren alttarille. 3 Moos. 8:15. 19:24. Hebr. 9:21.
23. Ja he toivat kauriit synti-uhriksi kuninkaan ja seurakunnan eteen, ja he panivat kätensä niiden päälle. 2 Moos. 29:10. 3 Moos. 4:15.
24. Ja papit teurastivat ne ja priiskoittivat veren alttarille, kaiken Israelin sovinnoksi; sillä kuningas oli heidän käskenyt uhrata poltto-uhrin ja synti-uhrin kaiken Israelin edestä.
25. Ja hän asetti Leviläiset Herran huoneesen symbaleilla, psaltareilla ja harpuilla, niinkuin David käskenyt oli ja Gad, kuninkaan näkijä, ja Natan profetta; sillä se oli Herran käsky hänen profettainsa kautta. 1 Aik. 6:31 s. 16:4 s. 23:5 s. 25:1,6.
26. Ja Leviläiset seisoivat Davidin harput käsissään, ja papit pasunat käsissä. 4 Moos. 10:8 s.
27. Ja Jehiskija käski heidän uhrata poltto-uhrin alttarilla. Ja kun ruvettiin uhraamaan poltto-uhria, alkoi myös Herran veisu pasunilla ja moninaisilla Davidin, Israelin kuninkaan, kanteleilla.
28. Ja koko seurakunta kumartui maahan. Ja veisu kaikui ja pasunilla soitettiin, siksi kuin poltto-uhri täytettiin.
29. Kun poltto-uhri uhrattu oli, notkisti kuningas ja kaikki ne, jotka hänen kanssansa olivat, polvensa ja kumartuivat.
30. Ja kuningas Jehiskija ja kaikki ylimmäiset käskivät Leviläisten kiittää Herraa Davidin ja näkijän Asafin sanoilla. Ja he kiittivät häntä suurella ilolla, ja kumartuen maahan rukoilivat.
31. Niin Jehiskija koroitti äänensä ja sanoi: „nyt te olette täyttäneet kätenne Herralle; käykäät ja kantakaat teuras-uhria ja kiitos-uhria Herran huoneesen!" Ja seurakunta vei uhria ja kiitos-uhria, ja jokainen sydämmestä hyväntahtoinen poltto-uhria. 3 Moos. 7:12 s.
32. Ja poltto-uhrien luku, jotka seurakunta toi, oli seitsemänkymmentä härkää, sata oinasta ja kaksi sataa karitsaa; ja nämä kaikki toivat he poltto-uhriksi Herralle.
33. Ja kuusi sataa härkää ja kolme tuhatta lammasta pyhitettiin.
34. Mutta pappeja oli niin vähän, etteivät he voineet ottaa pois vuotia kaikilta poltto-uhreilta, sentähden auttoivat heitä heidän veljensä Leviläiset, siksi kuin se työ täytettiin

ja niin kauan kuin papit pyhittivät itsensä; sillä Leviläiset olivat vireämmät pyhittämässä itseänsä kuin papit.
35. Ja poltto-uhreja oli myös paljon ynnä kiitos-uhrin rasvan kanssa, ja juoma-uhreja poltto-uhrin yhteydessä. Näin palvelus Herran huoneessa valmistettiin.
36. Ja Jehiskija ja kaikki kansa riemuitsi siitä, mitä Jumala oli kansalle valmistanut; sillä se tapahtui sangen kiireesti.

30 Luku.

Jehiskijan pääsiäis-juhla Jerusalemissa.

Ja Jehiskija lähetti kaikelle Israelille ja Juudalle, ja kirjoitti kirjeet Efraimille ja Manasselle, että he tulisivat Herran huoneesen Jerusalemiin pitämään Herralle, Israelin Jumalalle, pääsiäistä. 2 Kun. 23:21. 2 Aik. 35:1.
2. Ja kuningas piti neuvoa ylimmäistensä kanssa ja koko seurakunnan kanssa Jerusalemissa pääsiäisen pidosta toisena kuukautena. 2 Moos. 12:2 s. 4 Moos. 9:10 s.
3. Sillä he eivät voineet sitä pitää oikeaan aikaan, sillä papit eivät olleet vielä täydellisesti pyhittäneet itseänsä, eikä kansa ollut vielä kokoontunut Jerusalemiin. 2 Aik. 29:34.
4. Ja tämä kelpasi kuninkaalle ja koko seurakunnalle.
5. Ja he päättivät antaa kuuluttaa kaikessa Israelissa, Bersebasta Daniin asti, että tultaisiin pitämään Herralle, Israelin Jumalalle, pääsiäistä Jerusalemissa; sillä ei sitä ollut pidetty pitkään aikaan yhteisesti, niinkuin kirjoitettu on.
6. Ja sanansaattajat läksivät kuninkaan ja hänen päämiestensä kirjeitten kanssa kaiken Israelin ja Juudan lävitse, kuninkaan käskystä, ja sanoivat: „te Israelin lapset! kääntykäät Herran, Abrahamin, Isaakin ja Israelin Jumalan puoleen, että hän kääntäisi itsensä pääsneitten tykö, jotka teistä vielä ovat jääneet Assyrian kuninkaan kädestä. 2 Aik. 28:20 s. Mal. 3:7.
7. Älkäät olko niinkuin isänne ja veljenne, jotka väärin tekivät Herraa, heidän isäinsä Jumalaa, vastaan, ja hän antoi heidät hävitykseksi, niinkuin te itse näette. 2 Aik. 29:8 s.
8. Nyt siis, älkäät olko uppiniskaiset, niinkuin teidän isänne, mutta antakaat kättä Herralle ja tulkaat hänen pyhäkköönsä, jonka hän on pyhittänyt ijankaikkisesti, ja palvelkaat Herraa, teidän Jumalaanne, niin hänen vihansa liekki kääntyy teistä pois.
9. Sillä jos te käännytte Herran puoleen, niin teidän veljenne ja lapsenne saavat armon niiden edessä, jotka heitä vankina pitävät, että he tulevat tähän maahan jälleen; sillä Herra, teidän Jumalanne, on armollinen ja laupeas, eikä käännä kasvojansa pois teistä, jos te käännytte hänen puoleensa.“ 2 Moos. 34:7.
10. Ja sanansaattajat menivät kaupungista kaupunkiin Efraimin ja Manassen maalla Sebuloniin asti; mutta he nauroivat ja pilkkasivat heitä.
11. Kuitenkin muutamat Asserista, Manassesta ja Sebulonista nöyryyttivät itsensä ja tulivat Jerusalemiin.
12. Ja Jumalan käsi tuli myös Juudan yli, niin että hän antoi heille yksimielisen sydämmen tekemään kuninkaan ja ylimmäisten käskyä, Herran sanan mukaan.
13. Ja paljo kansaa kokoontui Jerusalemiin, pitämään happamattoman leivän juhlapäivää, toisena kuukautena; sangen suuri kokous.
14. Ja he nousivat ja hävittivät uhri-alttarit Jerusalemissa, ja hävittivät kaikki suitsutus-alttarit ja heittivät Kidronin ojaan.
15. Ja he teurastivat pääsiäis-lampaan toisen kuukauden neljäntenätoista päivänä. Ja papit ja Leviläiset häpesivät, ja pyhittivät itsensä, ja kantoivat poltto-uhria Herran huoneesen. 2 Aik. 29:34.
16. Ja he seisoivat järjestyksessänsä niinkuin pitikin, Mooseksen, Jumalan miehen, lain mukaan. Ja papit priiskoittivat veren Leviläisten käsistä.
17. Sillä monta oli seurakunnassa, jotka eivät olleet pyhittäneet itseänsä; sentähden teurastivat Leviläiset pääsiäis-lampaat kaikkein niiden puolesta, jotka eivät olleet puhtaat pyhittääksensä heitä Herralle.
18. Sillä paljo kansaa oli, suuri joukko Efraimista, Manassesta, Isaskarista ja Sebulonista, jotka eivät puhdistaneet itseänsä, ja söivät pääsiäis-lampaan, vaan ei niinkuin kirjoitettu on. Mutta Jehiskija rukoili heidän edestänsä ja sanoi: „Herra, joka on hyvä, olkoon heille armollinen! 2 Moos. 12:3 s. 3 Moos. 7:21. 4 Moos. 9:6 s.
19. kaikille, jotka sydämmensä asettavat etsimään Herraa, heidän isäinsä Jumalaa, vaikka eivät vielä pyhäkön puhtauden mukaisesti!“
20. Ja Herra kuuli Jehiskijan rukouksen ja paransi kansan.
21. Niin Israelin lapset, jotka olivat Jerusalemissa, pitivät happamattoman leivän juhlaa seitsemän päivää

suurella ilolla. Ja papit ja Leviläiset kiittivät Herraa jokapäivä Herran väkevillä kanteleilla.

22. Ja Jehiskija puhutteli ystävällisesti kaikkia Leviläisiä, joilla oli hyvä ymmärrys Herrasta. Ja he söivät juhla-uhreja koko seitsemän päivää, ja uhrasivat kiitos-uhria, ja kiittivät Herraa, heidän isäinsä Jumalaa.

23. Ja koko seurakunta mielistyi pitämään vielä toiset seitsemän päivää; ja he pitivät nekin seitsemän päivää ilolla.

24. Sillä Jehiskija, Juudan kuningas, antoi ylönnykseksi seurakunnalle tuhannen härkää ja seitsemän tuhatta lammasta. Ja ylimmäiset antoivat ylönnykseksi kansalle tuhannen härkää ja kymmenen tuhatta lammasta; ja monta pappia pyhitti itsensä. 2 Aik. 35:7 s.

25. Ja koko Juudan seurakunta iloitsi, niin myös papit ja Leviläiset, ja koko seurakunta, joka oli tullut Israelista, niin myös muukalaiset, jotka olivat tulleet Israelin maalta, ja ne, jotka asuivat Juudassa.

26. Ja suuri ilo oli Jerusalemissa, sillä Salomon, Davidin pojan, Israelin kuninkaan, ajasta ei ollut senkaltaista tapahtunut Jerusalemissa.

27. Ja papit ja Leviläiset nousivat ja siunasivat kansaa; ja heidän äänensä kuultiin, ja heidän rukouksensa tuli Hänen pyhään asumiseensa taivaasen. 4 Moos. 6:23 s.

31 Luku.

Epäjumalat hävitetään ja papeille annetaan kymmenekset. Jehiskija menestyy.

Kun nämä kaikki olivat päätetyt, läksivät kaikki saapuvilla olevat Israelilaiset ulos Juudan kaupunkeihin ja rikkoivat patsaat, ja hakkasivat maahan Astarotit ja kukistivat korkeudet ja alttarit koko Juudasta, Benjaminista, Efraimista ja Manassesta, täydellisesti. Ja Israelin lapset palasivat omiin kaupunkeihinsa, jokainen omaisuutensa tykö. 2 Kun. 18:4. 2 Aik. 32:12.

2. Mutta Jehiskija asetti papit ja Leviläiset järjestykseensä, kunkin virkansa mukaan, sekä papit että Leviläiset, poltto-uhrilla ja kiitos-uhrilla palvelemaan, kiittämään ja kunnioittamaan Herran leirin porteissa. 3 Moos. 8:35. 4 Moos. 4:3 s.

3. Ja kuningas antoi osan tavarastansa poltto-uhriksi: aamusin ja iltasin uhrattavaksi poltto-uhriksi; ja sabbatin, uuden kuun ja juhlapäivän poltto-uhriksi, niinkuin kirjoitettu on Herran laissa. 4 Moos. 28:1 s.

4. Ja hän käski kansan, joka asui Jerusalemissa, antamaan papeille ja Leviläisille heidän osansa, että he olisivat vireämmät Herran laissa. 4 Moos. 18:8 s. Neh. 13.10 s. Syr. 38:25 s.

5. Ja kun tämä käsky levisi, antoivat Israelin lapset paljon uutista jyvistä, viinistä, öljystä, hunajasta ja kaikenlaisesta pellon kasvusta; ja kymmenekset kaikista toivat he runsaasti.

6. Ja Israelin ja Juudan lapset, jotka Juudan kaupungeissa asuivat, toivat myös kymmenekset karjasta ja lampaista, sekä niistä pyhistä lahjoista, jotka Herralle, heidän Jumalallensa, pyhitetyt olivat; ja he panivat ne eri läjiin.

7. Kolmantena kuukautena rupesivat he panemaan läjiin, ja seitsemäntenä kuukautena he päättivät.

8. Ja kun Jehiskija tuli ylimmäisten kanssa ja näki läjät, kiittivät he Herraa ja hänen kansaansa Israelia.

9. Ja Jehiskija kysyi papeilta ja Leviläisiltä läjistä.

10. Ja Asaria, ylimmäinen pappi, Sadokin huoneesta, puhui hänelle, sanoen: ,,siitä ajasta, kun he rupesivat ylönnystä tuomaan Herran huoneesen, olemme syöneet ja tulleet ravituiksi, ja tässä on vielä paljo tähteenä; sillä Herra on siunannut kansaansa; sentähden on tämä paljous jäänyt."

11. Ja Jehiskija käski valmistaa varastokammiot Herran huoneesen; ja he valmistivat.

12. Ja he panivat niihin ylönnyksen ja kymmenekset, ja sen, mikä pyhitetty oli, uskollisesti. Ja Leviläinen Kanania oli asetettu päämieheksi sen yli, ja Simei, hänen veljensä, toiseksi.

13. Ja Jehiel, Asasia, Nahat, Asahel, Jerimot, Josabad, Eliel, Jismakia, Mahat ja Benaja olivat päällysmiehinä ynnä Kananian ja hänen veljensä Simein kanssa, kuningas Jehiskijan ja Asarian, Jumalan huoneen päämiehen, käskystä.

14. Ja Kore, Jimnan poika, Leviläinen, ovenvartija idän puolella, oli vapaa-ehtoisten lahjain yli, jakamassa niitä, mitkä Herralle annetut olivat ylönnykseksi, ja kaikkein pyhimmän yli.

15. Ja hänen kätensä alla olivat Eden, Miniamin, Jesua, Semaja, Amaria ja Sakania, pappein kaupungeissa, uskollisesti antamassa osan veljillensä heidän järjestyksensä mukaan, pienimmälle niinkuin suurimmallekin; 5 Moos. 18:8. Jos. 21:9 s.

16. paitsi niitä, jotka luettiin miespuolisista, kolmesta ajastajasta sen ylitse, kaikille niille, jotka Herran huoneesen menivät, kukin päivänänsä heidän virkansa, vartionsa ja järjestyksensä mukaan;
17. ja niille, jotka olivat pappein luvussa heidän suvuissansa, sekä Leviläisille kahdestakymmenestä ajastajasta ja sen ylitse, heidän vartiossansa, heidän järjestyksensä mukaan; 1 Aik. 23:27 s.
18. ynnä niille, jotka luetut olivat heidän lapsista, vaimoista, pojista ja tyttäristä, koko joukolle. Sillä he käyttivät itsensä uskollisesti pyhitetyssä.
19. Niin myös pappeja, Aaronin poikia varten, oli esikaupunkien kedolla heidän kaupungeissansa, kussakin kaupungissa, miehiä nimiltänsä nimitetyt, että heidän piti antaman kaikille miespuolille papeista ja kaikille niille, jotka Leviläisten joukkoon luetut olivat.
20. Näin teki Jehiskija kaikessa Juudassa; ja hän teki mitä hyvä, oikia ja totuus oli Herran, hänen Jumalansa edessä.
21. Ja kaikessa toimessansa, jonka hän alkoi tehdä Jumalan huoneen palveluksessa, lain ja käskyn mukaan, etsiäksensä Jumalaansa, sen teki hän koko sydämmestänsä; sentähden hän myös menestyi.

32 Luku.

Sanheribin hyökkäys Juudaa vastaan. Jehiskija rukoilee ja saa avun Herralta.

Näiden tekojen ja tämän uskollisuuden jälkeen tuli Sanherib, Assurin kuningas, ja meni Juudaan, ja sijoitti itsensä vahvojen kaupunkien eteen, ja luuli voittavansa ne itsellensä. 2 Kun. 18:13 s. Jes. 36:1 s. Syr. 48:20.
2. Ja Jehiskija näki Sanheribin tulevan, ja että hänen kasvonsa olivat käännetyt sotimaan Jerusalemia vastaan.
3. Ja hän piti neuvoa ylimmäistensä ja sankariensa kanssa, tukitaksensa ulkona kaupungista olevat vesilähteet: ja he auttoivat häntä.
4. Ja paljon kansaa kokoontui, ja he tukitsivat kaikki lähteet ja puron, joka vuoti keskellä maata, ja sanoivat: „miksi Assurin kuninkaat tultuansa löytäisivät paljon vettä?"
5. Ja hän vahvisti itsensä ja rakensi kaiken rauvenneen muurin, ja koroitti sen tornin tasalle, ja rakensi ulkopuolelle toisen muurin, ja vahvisti Millon Davidin kaupungissa, ja antoi tehdä paljon aseita ja kilpiä. 2 Sam. 5:9. 1 Kun. 9:15. 2 Aik. 25:23.
6. Ja hän asetti sotapäällikköjä kansan yli ja kokosi heidät tykönsä kaupungin portin edustalle, ja puhui sydämmellisesti heille ja sanoi:
7. „Olkaat rohkeat ja hyvässä turvassa! älkäät hämmästykö, älkäät peljätkö Assurin kuningasta ja kaikkea sitä joukkoa, joka hänen kanssansa on; sillä meidän kanssamme on enempi kuin hänen kanssansa. 2 Kun. 6:16. 1 Joh. 4:4.
8. Hänen kanssansa on lihallinen käsivarsi, vaan meidän kanssamme on Herra, meidän Jumalamme, auttamassa meitä ja sotimassa meidän edestämme!" Ja kansa luotti Jehiskijan, Juudan kuninkaan, sanoihin. Jer. 17:5,7.
9. Sitten lähetti Sanherib, Assurin kuningas, palvelijansa Jerusalemiin (sillä hän oli Lakiksen edessä ja kaikki hänen sotaväkensä hänen kanssansa) Jehiskijan, Juudan kuninkaan tykö, ja koko Juudan tykö, joka Jerusalemissa oli, ja antoi heille sanoa:
10. „Näin sanoo Sanherib, Assurin kuningas: mihinkä te uskallatte, jotka olette piiritetyssä Jerusalemissa?
11. Eikö Jehiskija petä teitä, saattaen teitä kuolemaan nälästä ja janosta, ja sanoen: 'Herra, meidän Jumalamme, pelastaa meitä Assurin kuninkaan kädestä?' 2 Kun. 18:30.
12. Eikö hän ole se Jehiskija, joka hänen uhrikukkulansa ja alttarinsa on heittänyt pois, ja puhunut Juudalle ja Jerusalemille, sanoen: 'teidän pitää rukoileman yhden alttarin edessä ja sen päällä suitsuttaman?' 2 Aik. 31:1.
13. Ettekö te tiedä, mitä minä ja minun isäni tehneet olemme kaikille kansoille maakunnissa? ovatko pakanain jumalat maakunnissa mitenkään voineet pelastaa maansa minun kädestäni?
14. Kuka on kaikista pakanain jumalista, jotka isäni ovat hävittäneet, joka on voinut pelastaa kansansa minun kädestäni, että teidän jumalanne nyt voisi pelastaa teitä minun kädestäni?
15. Niin älköön siis nyt Jehiskija pettäkö teitä, vietellen teitä; älkäätkä uskoko häntä! Sillä ei kukaan jumala kaikkien pakanain valtakuntain jumalista ole voinut auttaa kansaansa minun kädestäni ja minun isäini kädestä, — paljon vähemmin teidän Jumalanne pelastaa teidät minun kädestäni!"
16. Ja vielä paljon enemmän hänen palvelijansa puhuivat Herraa Juma-

laa vastaan ja hänen palvelijaansa Jehiskijaa vastaan.
17. Ja hän kirjoitti kirjeen häväistäksensä Herraa, Israelin Jumalaa, ja puhui häntä vastaan ja sanoi: „niinkuin maakuntain pakanain jumalat eivät ole auttaneet kansaansa minun kädestäni, yhtä vähän Jehiskijankaan Jumala pelastaa kansaansa minun kädestäni!"
18. Ja he huusivat korkealla äänellä Juudan kielellä Jerusalemin kansalle, jotka muurin päällä olivat, peljättääksensä ja hämmästyttääksensä heitä, ja voittaaksensa kaupungin.
19. Ja he puhuivat Jerusalemin Jumalaa vastaan, niinkuin maan kansain jumalia vastaan, jotka ihmisten käsiteot ovat.
20. Mutta kuningas Jehiskija ja Jesaja profetta, Amosin poika, rukoilivat tämän tähden ja huusivat taivaasen. 2 Kun. 19:14 s.
21. Silloin lähetti Herra enkelin, joka surmasi kaikki urhoolliset sotajoukossa ja päämiehet ja ylimmäiset Assurin kuninkaan leirissä, niin että hän häpeällä palasi maallensa. Ja kun hän meni jumalansa huoneesen, tappoivat ne, jotka hänen ruumiistansa tulleet olivat, hänet siellä miekalla. 2 Kun. 19:35 s. Jes. 37:36 s. Syr. 48:24.
22. Ja niin auttoi Herra Jehiskijaa ja Jerusaleminkaupunginasuvaisia Sanheribin, Assurin kuninkaan, kädestä ja kaikkien kädestä, ja varjeli heidät kaikilta, jotka ympäristöllä olivat.
23. Ja moni kantoi Herralle lahjoja Jerusalemiin, ja Jehiskijalle, Juudan kuninkaalle, kalleuksia; ja hän koroitettiin kaikkien kansain silmissä.
24. Siihen aikaan sairasti Jehiskija kuolematautia. Silloin rukoili hän Herraa; ja Hän puhui hänelle ja antoi hänelle ihmeen. 2 Kun. 20:1 s. Jes. 38:1 s.
25. Mutta Jehiskija ei maksanut, mitä hyvää hänelle annettu oli; vaan hänen sydämmensä oli paisunut. Sentähden tuli viha hänen päällensä ja Juudan ja Jerusalemin päälle. Jes. 39:2.
26. Mutta Jehiskija nöyryytti itsensä sydämmen ylpeydestä, hän ja Jerusalemin asuvaiset; ja Herran viha ei tullut heidän päällensä Jehiskijan elinaikana.
27. Ja Jehiskijalla oli rikkautta ja kunniaa sangen paljon. Ja hän hankki itsellensä varastohuoneita hopeata, kultaa ja kalliita kiviä, hyvänhajuisia yrttejä, kilpiä ja kaikellaisia kalliita esineitä varten,
28. sekä aittoja jyviä, viiniä ja öljyä varten, ja pihattoja kaikkinaisille eläimille ja karsinoita lampaille.
29. Ja hän rakensi itsellensä kaupungeita, ja hänellä oli karjaa, lampaita ja härkiä yltä kyllin; sillä Jumala antoi hänelle sangen paljon rikkautta.
30. Ja hän, Jehiskija, tukitsi Gihonin puron yläjuoksun ja johdatti sen alaspäin länsipuolelle Davidin kaupunkia. Ja Jehiskija oli onnellinen kaikissa toimissansa.
31. Mutta kun Babelin päämiesten lähettämät sanansaattajat tulivat, kysyäksensä sitä ihmettä, joka maassa tapahtunut oli, hylkäsi Jumala hänet kiusataksensa häntä, että tiedettäisiin kaikki, mitä hänen sydämmessänsä oli. 5 Moos. 8:2. 2 Kun. 20:12 s. Jes. 39:1 s.
32. Mitä enempää Jehiskijasta ja hänen hurskaudestansa on sanottavaa, katso, se on kirjoitettu Jesaja profetan, Amosin pojan, näyissä, Juudan ja Israelin kuningasten kirjassa.
33. Ja Jehiskija nukkui isäinsä kanssa; ja he hautasivat hänet kummulla, josta noustaan Davidin lasten hautoihin. Ja kaikki Juuda ja Jerusalemin asuvaiset osoittivat hänelle kunnian hänen kuollessansa. Ja hänen poikansa Manasse tuli kuninkaaksi hänen sijaansa.

33 Luku.

Manassen jumalaton hallitus ja kuolema. Amonin hallitus.

Manasse oli kahdentoistakymmenen ajastaikainen tullessansa kuninkaaksi, ja hallitsi viisi ajastaikaa kuudettakymmentä Jerusalemissa. 2 Kun. 21:1 s.
2. Ja hän teki pahaa Herran edessä, pakanain kauhistusten tapaan, jotka Herra oli ajanut pois Israelin lasten edestä.
3. Ja hän rakensi jälleen uhrikukkulat, jotka hänen isänsä Jehiskija oli kukistanut, ja rakensi Baalille alttareita, ja teki Astarot-kuvia, ja kumarsi kaikkea taivaallista sotaväkeä, ja palveli niitä. 2 Aik. 31:1.
4. Ja hän rakensi myös alttareita Herran huoneesen, josta Herra sanonut oli: „Jerusalemissa pitää minun nimeni oleman ijankaikkisesti!"
5 Moos. 12:5. 2 Sam. 7:10 s. 1 Kun. 8:29. 9:3. 2 Aik. 7:12.
5. Ja hän rakensi alttareita kaikelle taivaalliselle sotaväelle molempiin Herran huoneen pihoihin.
6. Ja hän käytti poikiansa tulessa Hinnomin pojan laaksossa, ja loihti, ja taikaili, ja noitui, ja sääsi velhot ja tietäjät, ja teki paljon pahaa Herran silmäin edessä, vihoittaaksensa häntä.
7. Hän asetti epäjumala-kuvan, jonka hän oli tehnyt, Jumalan huonee-

sen, josta Jumala oli sanonut Davidille ja hänen pojallensa Salomolle: „tähän huoneesen ja Jerusalemiin, jonka minä valinnut olen kaikista Israelin sukukunnista, panen minä minun nimeni ijankaikkisesti! 2Aik.7:16.
8. Ja minä en enää siirrä Israelin lasten jalkoja tästä maasta, jonka minä teidän isillenne säätänyt olen, jos he vaan pitävät kaikki, mitä minä heille Mooseksen kautta käskenyt olen kaikessa laissa, ja säännöissä ja oikeuksissa."
9. Mutta Manasse vietteli Juudan ja Jerusalemin asuvaiset tekemään pahemmin kuin pakanat, jotka Herra Israelin lasten edestä hävittänyt oli.
10. Ja Herra puhui Manasselle ja hänen kansallensa, mutta he eivät sitä totelleet. 2 Kun. 21:10 s.
11. Silloin saattoi Herra heidän päällensä Assurin kuninkaan sotapäämiehet; he ottivat Manassen kiinni, ja sitoivat hänet kaksilla vaskikahleilla ja veivät Babeliin. 5 Moos. 28:36. 2 Kun. 19:28. Hes. 19:4.
12. Ja ollessansa siinä ahdistuksessa, rukoili hän Herraa Jumalaansa ja nöyryytti itsensä suuresti isäinsä Jumalan edessä,
13. ja rukoili häntä hartaasti; ja Hän kuuli laupeaasti hänen hartaan rukouksensa ja johdatti hänet jälleen valtakuntaansa Jerusalemiin. Niin Manasse ymmärsi, että Herra on Jumala.
14. Senjälkeen rakensi hän ulommaisen muurin Davidin kaupunkiin länsipuolelle Gihonia kohti, laaksossa, josta Kalaporttiin mennään, ja vei sen Ofelin ympäri, ja teki sen sangen korkeaksi. Ja hän asetti sotapäämiehiä kaikkiin Juudan vahvoihin kaupunkeihin.
15. Ja hän otti vieraat jumalat ja epäjumalat pois Herran huoneesta, ja kaikki alttarit, jotka hän oli rakentanut Herran huoneen vuorelle ja Jerusalemiin, ja heitti ne ulos kaupungista.
16. Ja hän uudisti Herran alttarin, ja uhrasi siellä kiitos-uhria ja ylistysuhria, ja käski Juudan palvella Herraa, Israelin Jumalaa.
17. Mutta kansa uhrasi vielä kukkuloilla, kuitenkin Herralle Jumalallensa. 1 Kun. 3:2.
18. Mitä enempää Manassesta sanomista on, ja hänen rukouksestansa Jumalalle, ja näkijäin puheista, jotka Herran, Israelin Jumalan, nimeen hänelle puhuivat, — katso, ne ovat kirjoitetut Israelin kuningasten teoissa. 2 Kun. 21:17 s.
19. Ja hänen rukouksensa, ja kuinka hän kuultiin, ja kaikki hänen syntinsä ja väärät tekonsa, ja paikat, joihinka hän uhrikukkulat rakensi ja asetti Astarot-kuvat ja valetut epäjumalat, ennenkuin hän nöyryytti itsensä, katso, ne ovat kirjoitetut näkijäin teoissa.
20. Ja Manasse nukkui isäinsä kanssa, ja he hautasivat hänet omaan huoneesensa. Ja hänen poikansa Amon tuli kuninkaaksi hänen sijaansa.
21. Amon oli kahden ajastaikainen kolmattakymmentä tullessansa kuninkaaksi, ja hallitsi kaksi ajastaikaa Jerusalemissa. 2 Kun. 21:19 s.
22. Ja hän teki pahaa Herran edessä, niinkuin hänen isänsäkin Manasse oli tehnyt; ja Amon uhrasi kaikille epäjumalille, jotka hänen isänsä Manasse tehnyt oli, ja palveli niitä.
23. Mutta ei hän nöyryyttänyt itseänsä Herran edessä, niinkuin hänen isänsä Manasse oli itsensä nöyryyttänyt; vaan tämä Amon teki paljon syntiä.
24. Ja hänen palvelijansa tekivät liiton häntä vastaan ja tappoivat hänet omassa huoneessansa.
25. Ja maan kansa tappoi kaikki ne, jotka olivat liiton tehneet kuningas Amonia vastaan. Ja maan kansa teki hänen poikansa Josijan kuninkaaksi hänen sijaansa.

34 Luku.

Josijan hallitus.

Josija oli kahdeksan ajastaikainen tullessansa kuninkaaksi, ja hallitsi yhden vuoden neljättäkymmentä Jerusalemissa. 2 Kun. 22:1 s.
2. Ja hän teki oikein Herran silmäin edessä, ja vaelsi isänsä Davidin teillä eikä poikennut oikialle eikä vasemmalle puolelle.
3. Kahdeksantena hänen hallituksensa vuonna, vielä nuorukaisena ollessansa, rupesi hän etsimään isänsä Davidin Jumalaa; ja toisena vuonna toistakymmentä rupesi hän puhdistamaan Juudaa ja Jerusalemia uhrikukkuloista ja Astarot-kuvista, ja veistetyistä sekä valetuista kuvista.
4. Ja he kukistivat, hänen nähdessänsä, Baalin alttarit, ja hän hakkasi maahan kuvat, jotka niiden päällä olivat; ja Astarotit, ja veistetyt ja valetut kuvat rikkoi hän ja löi ne murskaksi, ja hajoitti sen niitten miesten hautain päälle, jotka niille uhranneet olivat. 2 Kun. 23:6.
5. Ja hän poltti pappien luut heidän alttarinsa päällä. Ja niin puhdisti hän Juudan ja Jerusalemin. 1 Kun. 13:2. 2 Kun. 23:16.

6. Ja Manassen, Efraimin ja Simeonin kaupungeissa, hamaan Naftaliin asti, tutki hän tarkoin heidän huoneitansa kaikkialla.
7. Ja kun hän oli kukistanut alttarit, Astarotit ja epäjumalat murskaksi musertanut, ja kaikki kuvat koko Israelin maalla maahan hakannut, palasi hän Jerusalemiin.
8. Ja hallituksensa kahdeksantena vuonna toistakymmentä, sittekuin hän maakunnan ja huoneen oli puhdistanut, lähetti hän Safanin, Asalian pojan, ja Maesejan, kaupungin päämiehen, ja Joahin, Joahaksen pojan, kanslerin, parantamaan Herran, Jumalansa huonetta. 2 Kun. 22:3.
9. He tulivat ylimmäisen papin Hilkijan tykö ja antoivat hänelle rahan, joka Jumalan huoneesen tuotu oli, jonka ovenvartijat, Leviläiset, olivat koonneet Manassesta, Efraimista, ja kaikilta jääneiltä Israelista, ja kaikelta Juudalta ja Benjaminilta, ja Jerusalemin asuvaisilta.
10. Ja he antoivat sen Herran huoneen työn teettäjille, jotka olivat asetetut Herran huoneesen. Ja nämä antoivat sen niille, jotka työtä tekivät Herran huoneessa, huoneen parantamiseksi ja vahvistamiseksi;
11. he antoivat sen puusepille ja rakentajille, heidän ostaaksensa hakatuita kiviä ja puita liitteiksi, kaariksi ja maloiksi huoneisin, jotka Juudan kuninkaat olivat hävittäneet.
12. Ja miehet tekivät työtä uskollisesti. Ja heidän ylitsensä asetettiin Jahat ja Obadia, Leviläiset, Merarin lapsista, Sakaria ja Mesullam Kehatilaisten lapsista, työtä ohjaamaan. Ja jokainen Leviläinen taisi soittaa kanteletta.
13. Ja kantajain ja kaikellaisen työn teettäjäin yli kaikissa viroissa olivat myös Leviläisistä kirjoittajat, esimiehet ja ovenvartijat.
14. Ja kun he ottivat rahan ulos, joka Herran huoneesen pantu oli, löysi pappi Hilkija lakikirjan, joka oli Mooseksen kautta annettu. 2 Kun. 22:8.
15. Ja Hilkija virkkoi ja sanoi Safanille, kirjoittajalle: ,,minä löysin lakikirjan Herran huoneesta.“ Ja Hilkija antoi kirjan Safanille.
16. Niin Safan vei kirjan kuninkaalle, ilmoitti kuninkaalle asian ja sanoi: ,,kaikki mitä palvelijoittesi käsiin on annettu, sen he tekevät.
17. Ja he kaasivat ulos rahan, joka Herran huoneesta löydetty oli, ja antoivat sen teettäjille ja tekijöille.“
18. Ja Safan, kirjoittaja, ilmoitti kuninkaalle, sanoen: ,,pappi Hilkija antoi minulle yhden kirjan!“ Ja Safan luki siitä kuninkaan edessä.
19. Ja kun kuningas kuuli lain sanat, repäisi hän vaatteensa.
20. Ja kuningas käski Hilkijan ja Ahikamin, Safanin pojan, ja Abdonin, Mikan pojan, ja Safanin, kirjoittajan, ja Asajan, kuninkaan palvelijan, ja sanoi: 2 Kun. 22:12.
21. ,,Menkäät ja kysykäät Herralta minun puolestani ja niiden puolesta, jotka vielä jääneet ovat Israelissa ja Juudassa, kirjan sanoista, joka löydetty on; sillä hirmuinen on Herran viha, joka on vuodatettu meidän ylitsemme, koska meidän isämme eivät ole pitäneet Herran sanaa ja tehneet niinkuin tässä kirjassa on kirjoitettu!“
22. Ja Hilkija ja ne, jotka kuningas oli käskenyt, menivät naisprofetan, Huldan, Sallumin, Takehatin pojan, Hasran pojanpojan, vaatetten vartijan, vaimon tykö, joka asui toisessa kaupungin osassa Jerusalemissa, ja puhuivat hänelle.
23. Ja hän sanoi heille: ,,näin sanoo Herra, Israelin Jumala: sanokaat sille miehelle, joka teidät on lähettänyt minun tyköni:
24. Näin sanoo Herra: katso, minä saatan onnettomuuden tämän paikan päälle ja sen asuvaisten päälle, ja kaikki kiroukset, jotka kirjoitetut ovat siinä kirjassa, joka Juudan kuninkaan edessä luettiin;
3 Moos. 26:14 s. 5 Moos. 28:15 s.
25. koska he ovat hyljänneet minut ja suitsuttaneet vieraille jumalille, vihoittaaksensa minua kaikilla kättensä töillä, ja minun vihani syttyy tämän paikan ylitse eikä ole sammutettavana.
26. Ja näin sanokaat Juudan kuninkaalle, joka teidät lähettänyt on kysymään Herralta: näin sanoo Herra, Israelin Jumala, niistä sanoista, jotka sinä kuulit:
27. koska sydämmesi on pehmennyt ja sinä olet nöyryyttänyt itsesi Jumalan edessä, kun kuulit hänen sanansa tätä paikkaa vastaan ja sen asuvaisia vastaan, ja olet nöyryyttänyt itsesi minun edessäni, repinyt vaatteesi ja itkenyt minun edessäni, niin minä myös olen kuullut sinua, sanoo Herra.
28. Katso, minä kokoan sinut sinun isäisi tykö, niin että sinä kootaan hautaasi rauhassa, ettei sinun silmäsi näe kaikkea sitä onnettomuutta, jonka minä tämän paikan ja sen asuvaisten päälle saatan.“ Ja he toivat kuninkaalle vastauksen.
29. Ja kuningas lähetti ja kokosi

kaikki vanhimmat Juudasta ja Jerusalemista. 2 Kun. 23:1 s.
30. Ja kuningas meni ylös Herran huoneesen, ja kaikki Juudan miehet ja Jerusalemin asuvaiset, ja papit ja Leviläiset, ja kaikki kansa, sekä suuret että pienet; ja heidän korvainsa kuullen luettiin kaikki liitonkirjan sanat, joka oli löydetty Herran huoneesta.
31. Niin kuningas seisoi sijallansa ja teki liiton Herran edessä, vaeltaaksensa Herran jälkeen ja pitääksensä hänen käskynsä, todistuksensa ja sääntönsä koko sydämmestänsä ja koko sielustansa, ja tehdäksensä kaikkien liiton sanain mukaan, jotka ovat kirjoitetut tässä kirjassa.
32. Ja hän otti liittoon kaikki, jotka olivat Jerusalemissa ja Benjaminissa. Ja Jerusalemin asuvaiset tekivät Jumalan, heidän isäinsä Jumalan liiton mukaan.
33. Ja Josija hävitti kaikki kauhistukset kaikista maista, jotka Israelin lasten omat olivat, ja vaati kaikkia, jotka Israelissa tavattiin, palvelemaan Herraa, heidän Jumalaansa; kaikkena hänen elinaikanansa eivät he luopuneet Herrasta, isäinsä Jumalasta.

35 Luku.

Josija pitää pääsiäistä. Hän menee sotaan Farao Nekoa vastaan ja kuolee.

Ja Josija piti Jerusalemissa pääsiäistä Herralle, ja he teurastivat pääsiäis-lampaan neljäntenä päivänä toistakymmentä ensimmäisellä kuulla. 2 Moos. 12:6. 2 Kun. 23:21 s. 2 Aik. 30:1.
2. Ja hän asetti papit virkoihinsa ja vahvisti heitä Herran huoneen palvelukseen.
3. Ja hän sanoi Leviläisille, jotka Israelia opettivat ja Herralle pyhitetyt olivat: ,,pankaat pyhä arkki huoneesen, jonka Salomo, Davidin poika, Israelin kuningas, on antanut rakentaa; ei teidän tarvitse enää kantaa sitä olallanne. Niin palvelkaat nyt Herraa, teidän Jumalaanne, ja hänen kansaansa Israelia. 4 Moos. 7:9.
4. Ja valmistakaat itsenne perhekuntainne järjestyksen mukaan, niinkuin asetettu on Davidilta, Israelin kuninkaalta, ja hänen pojaltansa Salomolta.
5. Ja seisokaat pyhäkössä isäin huoneitten järjestyksen mukaan, veljienne, kansan lasten seassa, ja Leviläisten sukukunnan järjestyksen mukaan.
6. Teurastakaat pääsiäis-lammas ja pyhittäkäät itsenne ja valmistakaat myös veljillenne, tehdäksenne Herran sanan mukaan Mooseksen kautta.
7. Ja Josija antoi ylönnysuhriksi kansan lapsille karitsoita ja vohlia, — kaikki pääsiäis-uhriksi niille, jotka läsnä olivat, kolmekymmentä tuhatta, niin myös kolme tuhatta raavaseläintä; nämä otettiin kuninkaan omaisuudesta. 2 Aik. 30:24.
8. Ja hänen päämiehensä antoivat vapaa-ehtoisesti ylönnykseksi kansalle, papeille ja Leviläisille. Hilkia, Sakaria ja Jehiel, Jumalan huoneen päämiehet, antoivat papeille pääsiäisuhriksi, kaksi tuhatta ja kuusi sataa karitsaa ja vohlaa, niin myös kolme sataa raavasta.
9. Mutta Kanania ja Semaja, ja Netaneel, hänen veljensä, ja Hasabia, Jeiel ja Josabad, Leviläisten ylimmäiset, antoivat ylönnyksen pääsiäisuhriksi Leviläisille viisi tuhatta karitsaa ja vohlaa, sekä viisi sataa raavasta.
10. Ja niin palvelus asetettiin; ja papit seisoivat sijallansa ja Leviläiset järjestyksessänsä, kuninkaan käskystä.
11. Ja he teurastivat pääsiäis-lampaan, ja papit ottivat heidän kädestään ja priiskoittivat veren; ja Leviläiset ottivat pois nahan.
12. Ja he eroittivat poltto-uhrin, antaaksensa sen isäin huonetten järjestyksen mukaan yhteiselle kansalle, uhrattavaksi Herralle, niinkuin kirjoitettu on Mooseksen kirjassa; niin tekivät he myös raavaitten suhteen. 3 Moos. 3:14 s.
13. Ja he paistoivat pääsiäis-lampaan, lain mukaan; mutta pyhitetyn keittivät he padoissa, kattiloissa ja pannuissa, ja veivät sen kiireesti kaikelle kansalle. 2 Moos. 12:8 s.
14. Sitten valmistivat he itsellensä ja papeille; sillä papit, Aaronin pojat, olivat uhraamassa poltto-uhria ja rasvakappaleita hamaan yöhön asti; sentähden Leviläiset valmistivat itsellensä ja papeille, Aaronin pojille.
15. Ja veisaajat, Asafin lapset, seisoivat sijallansa Davidin ja Asafin ja Hemanin ja Jedutunin, kuninkaan näkijän, käskystä ja ovenvartijat jokaisella portilla, eivätkä lähteneet virastansa; sillä Leviläiset, heidän veljensä, valmistivat heille. 1 Aik. 25:1 s.
16. Näin kaikki Herran palvelus järjestettiin sinä päivänä, pääsiäisen viettämistä ja poltto-uhrin uhraamista varten Herran alttarilla, kuningas Josijan käskyn mukaan.
17. Niin pitivät Israelin lapset, jotka siinä läsnä olivat, siihen aikaan pääsiäistä ja happamattoman leivän juhlaa seitsemän päivää.
18. Ei yhtään tämänkaltaista pääsiäistä ollut Israelissa pidetty hamas-

ta Samuel profetan ajasta. Eikä yksikään kuningas Israelissa ollut senkaltaista pääsiäistä pitänyt, kuin Josija piti, ja papit ja Leviläiset ja koko Juuda, jotka läsnä olivat Israelista ja asuivat Jerusalemissa. 2 Kun. 23:22.
19. Josijan hallituksen kahdeksantena vuonna toistakymmentä pidettiin tämä pääsiäinen.
20. Kaikkein näitten jälkeen, kun Josija oli valmistanut huoneen, läksi Neko, Egyptin kuningas, sotimaan Karkemista vastaan Fratin tykönä; ja Josija meni häntä vastaan. 2 Kun. 23:29 s.
21. Mutta hän lähetti hänelle sanan ja käski hänelle sanoa: ,,mitä minun sinuun tulee, Juudan kuningas? En minä tule sinua vastaan tänäpänä, mutta sitä huonetta vastaan, jonka kanssa sotaa käyn. Ja Jumala on sanonut, että minun pitää kiiruhtaman. Lakkaa tekemästä Jumalaa vastaan, joka minun kanssani on, ettei hän sinua hukuttaisi!"
22. Mutta ei Josija kääntänyt kasvojansa hänestä, vaan pukeutui valepukuun ja läksi sotimaan häntä vastaan; hän ei totellut Nekon sanoja Jumalan suusta, vaan tuli sotimaan Megiddon kedolle.
23. Ja ampujat ampuivat kuningas Josijaa. Ja kuningas sanoi palvelijoillensa: ,,viekäät minut pois, sillä minä olen sangen pahoin haavoitettu!"
24. Ja hänen palvelijansa kantoivat hänet vaunuista ja panivat hänet toisiin vaunuihinsa, ja veivät hänet Jerusalemiin. Ja hän kuoli ja haudattiin isäinsä hautoihin. Ja koko Juuda ja Jerusalem surivat Josijaa. Sak. 12:11. Val. 5:15 s.
25. Ja Jeremia teki valitus-virren Josijasta, ja kaikki laulajat ja laulajattaret murehtivat häntä itkuvirsissään hamaan tähän päivään asti. Ja he tekivät siitä jokavuotisen tavan Israelissa; katso, näistä on kirjoitettu ,,valitus-virsissä".
26. Mitä enempää Josijasta on sanottavaa ja hänen hurskaudestansa sen mukaan mitä Herran laissa on kirjoitettu,
27. ja hänen teoistansa, ensimmäisistä ja viimeisistä, - katso, se on kirjoitettu Israelin ja Juudan kuningasten kirjassa.

36 Luku.

Joahas, Jojakim, Jojakin ja Sidekija kuninkaina Juudassa. Jerusalemin hävitys ja Juudan valtakunnan häviö.

Ja maan kansa otti Joahaan, Josijan pojan, ja teki hänet kuninkaaksi isänsä sijaan Jerusalemiin. 2 Kun. 23:30 s.
2. Kolmen vuotinen kolmattakymmentä oli Joahas tullessansa kuninkaaksi, ja hallitsi kolme kuukautta Jerusalemissa.
3. Ja Egyptin kuningas pani hänet pois hallituksesta Jerusalemissa, ja sakoitti maata sataan talenttiin hopeaa ja talenttiin kultaa.
4. Ja Egyptin kuningas teki Eliakimin, hänen veljensä, Juudan ja Jerusalemin kuninkaaksi, ja muutti hänen nimensä Jojakimiksi. Mutta Neko otti hänen veljensä Joahaksen ja vei Egyptiin.
5. Viiden vuotinen kolmattakymmentä oli Jojakim tullessansa kuninkaaksi, ja hallitsi yksitoista vuotta Jerusalemissa. Ja hän teki pahaa Herran, Jumalansa, edessä.
6. Ja Nebukadnesar, Babelin kuningas, läksi häntä vastaan, ja sitoi hänet kaksilla vaskikahleilla viedäksensä Babeliin. 2 Kun. 24:1 s.
7. Ja Nebukadnesar vei muutamia Herran huoneen astioita Babeliin ja pani ne temppeliinsä Babelissa. Dan. 1:2.
8. Mitä muuta on sanomista Jojakimista ja hänen kauhistuksistansa, joita hän teki ja joihin hän havaittiin syypääksi, — katso, ne ovat kirjoitetut Israelin ja Juudan kuningasten kirjassa. Ja hänen poikansa Jojakin tuli kuninkaaksi hänen sijaansa.
9. Kahdeksan vuotinen oli Jojakin tullessansa kuninkaaksi, ja hallitsi kolme kuukautta ja kymmenen päivää Jerusalemissa. Ja hän teki pahaa Herran edessä. 2 Kun. 24:8 s.
10. Kun vuosi oli kulunut, lähetti Nebukadnesar ja antoi tuoda hänet Babeliin, ynnä kallisten Herran huoneen astiain kanssa; ja hän teki Sidekijan, hänen veljensä, Juudan ja Jerusalemin kuninkaaksi.
11. Yhden vuotinen kolmattakymmentä oli Sidekija tullessansa kuninkaaksi, ja hallitsi yksitoista vuotta Jerusalemissa. 2 Kun. 24:18 s. Jer 37:1 s. 52:1 s.
12. Ja hän teki pahaa Herran, Jumalansa, edessä, eikä nöyryyttänyt itseänsä profetan Jeremian edessä, joka puhui Herran suusta.
13. Hän luopui myös Nebukadnesarista, Babelin kuninkaasta, joka häntä Jumalan kautta vannottanut oli. Ja hän tuli uppiniskaiseksi ja kovetti sydämmensä, eikä kääntynyt Herran, Israelin Jumalan, puoleen. Hes. 17:13 s.
14. Ja kaikki pappein päämiehet ja kansa tekivät myös suuresti syntiä kaikenlaisten pakanain kauhistusten mukaan ja saastuttivat Herran huoneen, jonka Hän oli pyhittänyt Jerusalemissa.

15. Ja Herra, heidän isäinsä Juma-
la, lähetti heille tuon tuostakin sa-
nansa lähettiläitten kautta; sillä hän
armahti kansaansa ja majaansa.
16. Mutta he pilkkasivat Jumalan sa-
nansaattajia ja halveksivat Hänen sa-
naansa, ja häpäisivät hänen profet-
tojansa, siksi että Herran viha kasvoi
kansaansa vastaan, niin ettei enää pa-
rannusta ollut.
17. Niin hän saattoi heidän päällen-
sä Kaldealaisten kuninkaan, ja hän
tappoi heidän nuorukaisensa miekal-
la heidän pyhäkkönsä huoneessa, ei-
kä armahtanut nuorukaisia eikä neit-
seitä, ei vanhoja eikä harmaapäitä;
kaikki antoi Hän hänen käteensä.
2 Kun. 25:1 s.
18. Ja kaikki Jumalan huoneen as-
tiat, suuret ja pienet, ja Herran huo-
neen tavarat, kuninkaan ja hänen
päämiestensä tavarat, — ne kaikki
vei hän pois Babeliin.
19. Ja ne polttivat Jumalan huoneen
ja kukistivat Jerusalemin muurin,
ja kaikki heidän koreat huoneensa
poltettiin tulella, niin että kaikki hei-
dän kalliit tavaransa hävitettiin.
20. Ja ne, jotka olivat miekalta pääs-
neet, vietiin Babeliin; ja he olivat hä-
nen ja hänen poikainsa orjat siihen
asti kunnes Persialaiset pääsivät val-
taan, —
21. että täytettäisiin Herran sana, pu-
huttu Jeremian suun kautta, — siksi
kuin maa oli maksanut sabbattinsa.
Sillä koko hävityksen aikana oli le-
po, siihenasti kuin seitsemänkym-
mentä ajastaikaa täytettiin.
3 Moos. 26:34 s. Jer. 25:12. 29:10.
22. Ensimmäisenä Persian kunin-
kaan Koreksen vuonna, — että täy-
tettäisiin Herran sana Jeremian suun
kautta, — herätti Herra Koreksen,
Persian kuninkaan, hengen, kuulut-
tamaan koko valtakunnassansa, niin
myös kirjoituksella julistamaan, sa-
noen: Esr. 1:1 s. Jes. 44:28.
23. „Näin sanoo Kores, Persian ku-
ningas: Herra, taivaan Jumala, on
antanut minulle kaikki maan valta-
kunnat, ja on käskenyt minun raken-
taa itsellensä huoneen Jerusalemissa,
joka on Juudassa. Kuka ikänänsä
teidän seassanne on kaikesta hänen
kansastansa, olkoon Herra, Jumalan-
sa, hänen kanssansa, ja hän menköön
sinne ylös!"

ESRAN KIRJA.

1 Luku.

Koreksen julistus. Juutalaiset valmistautuvat palaamaan Jerusalemiin.

Ensimmäisenä Persian kuninkaan
Koreksen vuonna — että Herran
sana täytettäisiin, joka oli puhuttu
Jeremian suun kautta — herätti Her-
ra Koreksen, Persian kuninkaan, hen-
gen kuuluttamaan koko valtakun-
nassansa, ja myös kirjoituksella ju-
listamaan, sanoen: 2 Aik. 36:22 s.
Jer. 25:12. 29:10.
2. „Näin sanoo Kores, Persian ku-
ningas: Herra, taivaan Jumala, on
antanut minulle kaikki maan valta-
kunnat ja käskenyt minun rakentaa
itsellensä huoneen Jerusalemiin, jo-
ka on Juudassa.
3. Kuka ikänänsä teidän seassanne
on kaikesta hänen kansastansa, ol-
koon hänen Jumalansa hänen kans-
sansa! ja hän menköön Jerusalemiin,
joka on Juudassa, ja rakentakoon
Herran, Israelin Jumalan, huoneen;
hän on Jumala, joka Jerusalemissa
on! Esr. 4:3. 5:13. Ps. 76:2 s.
4. Ja kaikkia jääneitä kaikissa pai-
koissa, missä he muukalaisina ovat,
pitää sen paikan kansan auttaman
hopealla ja kullalla, tavaralla ja juh-
dilla sekä vapaaehtoisilla lahjoilla
Jumalan huoneesen Jerusalemissa!"
5. Niin nousivat isäin päämiehet
Juudasta ja Benjaminista, niin myös
papit ja Leviläiset, kaikki, jotka Ju-
malan henki kehoitti menemään ylös
rakentamaan Herran huonetta Jeru-
salemissa.
6. Ja kaikki, jotka olivat heidän ym-
pärillänsä, vahvistivat heidän käten-
sä hopea- ja kulta-astioilla, tavaralla
ja juhdilla ja kalleuksilla, paitsi mi-
tä he vapaaehtoisesti lahjoittivat.
7. Ja kuningas Kores antoi tuoda u-
los Herran huoneen astiat, jotka Ne-
bukadnesar oli ottanut Jerusalemis-
ta ja pannut jumalansa huoneesen.
2 Ku . 24:13. 25:14 s. 2 Aik. 36:7. Esr. 5:14.
8. Kores, Persian kuningas, antoi
ne ulos rahanhaltijan Mitridatin kä-
teen, joka ne luki Juudan päämie-
helle Sesbasarille.
9. Ja tämä on niiden luku: kolme-
kymmentä kultamaljaa, tuhannen
hopeamaljaa, ja yhdeksänkolmatta-
kymmentä veistä,
10. kolmekymmentä kultaista kup-

pia, ja toisia hopeaisia maljoja neljäsataa ja kymmenen, ja muita astioita tuhannen.

11. Kaikkia astioita, sekä kultaisia että hopeaisia, oli yhteensä viisi tuhatta ja neljä sataa. Ne kaikki vei Sesbasar niiden kanssa, jotka Babelin vankeudesta läksivät Jerusalemiin.

2 Luku.

Matkustavaisten luettelo.

Nämä ovat maakunnan lapset, jotka läksivät vankeudesta, jotka Nebukadnesar, Babelin kuningas, oli vienyt Babeliin, ja tulivat Jerusalemiin ja Juudaan jälleen, kukin kaupunkiinsa.

2. jotka tulivat Serubbabelin, Jesuan, Nehemian, Serajan, Reelajan, Mordekain, Bilsan, Misparin, Bigvain, Rehumin ja Baenan kanssa. Tämä on Israelin kansan miesten luku:

3. Paroksen lapset: kaksi tuhatta sata ja kaksikahdeksattakymmentä;

4. Sefatian lapset: kolme sataa ja kaksikahdeksattakymmentä;

5. Arahin lapset: seitsemän sataa ja viisikahdeksattakymmentä;

6. Pakat-Moabin lapset, Jesuan ja Joabin lapsista: kaksituhatta kahdeksan sataa ja kaksitoista;

7. Elamin lapset: tuhannen kaksi sataa ja neljäkuudettakymmentä;

8. Sattun lapset: yhdeksän sataa ja viisiviidettäkymmentä;

9. Sakkain lapset: seitsemän sataa ja kuusikymmentä;

10. Banin lapset: kuusi sataa ja kaksiviidettäkymmentä;

11. Bebain lapset: kuusi sataa ja kolmekolmattakymmentä;

12. Asgadin lapset: tuhannen kaksi sataa ja kaksikolmattakymmentä;

13. Adonikamin lapset: kuusi sataa ja kuusiseitsemättäkymmentä;

14. Bigvain lapset: kaksituhatta ja kuusikuudettakymmentä;

15. Adinin lapset: neljä sataa ja neljäkuudettakymmentä;

16. Aterin lapset Jehiskijasta: yhdeksänkymmentä ja kahdeksan;

17. Betsain lapset: kolme sataa ja kolmekolmattakymmentä;

18. Joran lapset: sata ja kaksitoista;

19. Hasumin lapset: kaksi sataa ja kolmekolmattakymmentä;

20. Gibbarin lapset: yhdeksänkymmentä ja viisi;

21. Betlehemin lapset: sata ja kolmekolmattakymmentä;

22. Netofan miehet: kuusikuudettakymmentä;

23. Anatotin miehet: sata ja kahdeksankolmattakymmentä;

24. Asmavetin lapset: kaksiviidettäkymmentä;

25. Kirjat-Arimin lapset, Kefiran ja Berotin: seitsemän sataa ja kolmeviidettäkymmentä;

26. Raman ja Gabaan lapset: kuusi sataa ja yksikolmattakymmentä;

27. Mikmaan miehet: sata ja kaksikolmattakymmentä;

28. Betelin ja Ain miehet: kaksi sataa ja kolmekolmattakymmentä;

29. Nebon lapset: kaksikuudettakymmentä;

30. Magbiksen lapset: sata ja kuusikuudettakymmentä;

31. Toisen Elamin lapset: tuhannen kaksi sataa ja neljäkuudettakymmentä;

32. Harimin lapset: kolme sataa ja kaksikymmentä;

33. Lodin, Hadidin ja Onon lapset: seitsemän sataa ja viisikolmattakymmentä;

34. Jerekon lapset: kolme sataa ja viisiviidettäkymmentä;

35. Senaan lapset: kolme tuhatta kuusi sataa ja kolmekymmentä;

36. Papit: Jedajan lapset, Jesuan huoneesta: yhdeksän sataa ja kolmekahdeksattakymmentä;

37. Immerin lapset: tuhannen ja kaksikuudettakymmentä;

38. Pashurin lapset: tuhannen kaksi sataa ja seitsemänviidettäkymmentä;

39. Harimin lapset: tuhannen ja seitsemäntoista;

40. Leviläiset: Jesuan ja Kadmielin lapset, Hadovian lapsista: neljäkahdeksattakymmentä;

41. Veisaajat: Asafin lapset: sata ja kahdeksankolmattakymmentä;

42. Ovenvartijain lapset: Sallumin lapset, Aterin lapset, Talmonin lapset, Akkubin lapset, Hatitan lapset ja Sobain lapset, kaikkiansa sata ja yhdeksän neljättäkymmentä;

43. Netinimit: Sihan lapset, Hasufan lapset, Tabaotin lapset,

44. Keroksen lapset, Siahan lapset, Padonin lapset,

45. Lebanan lapset, Hagaban lapset, Akkubin lapset,

46. Hagabin lapset, Samlain lapset, Hananin lapset,

47. Giddelin lapset, Gaharin lapset, Reajan lapset,

48. Retsinin lapset, Nekodan lapset, Gassamin lapset,

49. Ussan lapset, Paseahin lapset, Besain lapset,

50. Asnan lapset, Meunimin lapset, Nefussimin lapset,

51. Bakbubin lapset, Hakufan lapset, Harhurin lapset,

52. Batselutin lapset, Mehidan lapset, Harsan lapset,
53. Barkoksen lapset, Siseran lapset, Tamahin lapset,
54. Netsiahin lapset, Hatifan lapset.
55. Salomon palvelijain lapset: Sotain lapset, Soferetin lapset, Perudan lapset,
56. Jaelan lapset, Darkonin lapset, Giddelin lapset,
57. Sefatian lapset, Hattilin lapset, Pokeret-Hassebaimin lapset, Amin lapset:
58. Kaikki Netinimit ja Salomon palvelijain lapset olivat yhteensä kolme sataa yhdeksänkymmentä ja kaksi.
59. Nämä myöskin menivät sinne ylös Tel-Melasta, Tel-Harsasta, Kerubista, Addasta ja Immeristä, jotka eivät tietäneet sanoa isäinsä huonetta ja sukuperäänsä, josko he olivat Israelista:
60. Delajan lapset, Tobijan lapset, Nekodan lapset, kuusi sataa ja kaksikuudettakymmentä;
61. Ja pappein lapsista: Habajan lapset, Hakosin lapset, Barsillain lapset, joka otti itsellensä vaimon Barsillain, Gileadilaisen tyttäristä, ja kutsuttiin heidän nimellänsä. 2Sam. 19:13 s.
62. Nämä etsivät sukukuntansa polvilukukirjaa, mutta eivät sitä löytäneet; sentähden he pantiin pois pappeudesta.
63. Ja maaherra kielsi heitä syömästä kaikkein pyhimmästä, ennenkuin pappi tulisi kantaen „valkeudet ja täydellisyydet.“ 2 Moos. 28:30. 4 Moos. 27:21. Neh. 7:65.
64. Koko seurakunta yhteensä oli kaksiviidettäkymmentä tuhatta kolme sataa ja kuusikymmentä. Neh. 7:66.
65. paitsi heidän palvelijoitansa ja piikojansa, joita oli seitsemän tuhatta kolme sataa ja seitsemänneljättäkymmentä. Ja heillä oli veisaajia, miehiä ja naisia, kaksi sataa,
66. seitsemän sataa ja kuusineljättäkymmentä hevosta, kaksi sataa ja viisiviidettäkymmentä muulia,
67. neljä sataa ja viisineljättäkymmentä kamelia, kuusi tuhatta, seitsemän sataa ja kaksikymmentä aasia.
68. Ja muutamat isäin päämiehistä antoivat, kun tulivat Herran huoneesen, joka on Jerusalemissa, vapaaehtoisia lahjoja Jumalan huoneen rakentamiseksi paikallensa.
69. Ja he antoivat, kukin varansa mukaan, rakennuksen varastoon yhdenseitsemättäkymmentä tuhatta kultapenninkiä ja viisi tuhatta leiviskää hopeata, ja sata papin-ihopaitaa.
70. Ja papit, Leviläiset, ja osa kansaa, veisaajat, ovenvartijat ja Netinimit asettuivat asumaan kaupungeissansa, ja koko Israel kaupungeissansa.

3 Luku.

Poltto-uhrin alttari; lehtimajan juhla. Temppelin perustus lasketaan.

Kun seitsemäs kuukausi oli tullut ja Israelin lapset olivat kaupungeissansa, tuli kansa kokoon niinkuin yksi mies Jerusalemiin. Tuom. 20:1. Neh. 8:1.
2. Ja Jesua, Josadakin poika, ja papit, hänen veljensä, ja Serubbabel, Sealtielin poika, ja hänen veljensä, nousivat ja rakensivat Israelin Jumalan alttarin uhrataksensa sen päällä poltto-uhria, niinkuin kirjoitettu on Mooseksen, Jumalan miehen, laissa. 3 Moos. 6:9 s. 5 Moos. 12:13 s. Matt. 1.12.
3. Ja he rakensivat alttarin omalle paikallensa, sillä he pelkäsivät sen maan kansoja; ja he uhrasivat sen päällä Herralle poltto-uhria aamulla ja illalla. 4 Moos. 28:3 s.
4. Ja he pitivät lehtimajan-juhlaa, niinkuin kirjoitettu on, ja tekivät poltto-uhria jokapäivä, tavallisen luvun mukaan kunakin päivänä, 3 Moos. 23:34 s. 4 Moos. 29:12 s.
5. ja senjälkeen alinomaisia poltto-uhreja, ja uuden kuun, ja kaikkein Jumalalle pyhitettyin juhlain uhreja, sekä kaikkinaisia uhreja, joita he vapaaehtoisesti tekivät Herralle. Neh. 10:32 s.
6. Seitsemännen kuukauden ensimmäisenä päivänä rupesivat he uhraamaan Herralle poltto-uhria; mutta ei Herran temppelin perustus ollut vielä laskettu.
7. Ja he antoivat kivenhakkaajille ja taitavalle työväelle rahaa, sekä ruokaa ja juomaa ja öljyä Sidonilaisille ja Tyrolaisille, että he toisivat heille sedripuita Libanonista Jafoon merta myöten, Koreksen, Persian kuninkaan, lupakirjan mukaan.
8. Mutta toisena vuonna heidän tulostansa Herran huoneelle Jerusalemiin, toisena kuukautena, rupesivat Serubbabel, Sealtielin poika, ja Jesua, Josadakin poika, ja muut heidän jääneet veljensä, papit ja Leviläiset, ja kaikki, jotka vankeudesta olivat tulleet Jerusalemiin, toimeen ja asettivat kahdenkymmenen ajastaikaiset ja sitä vanhemmat Leviläiset Herran huoneen työn teettäjiksi.
9. Ja Jesua poikinensa ja veljinensä ja Kadmiel poikinensa, Juudan lapset, seisoivat niinkuin yksi mies johtamassa työväkeä Herran huoneessa,

sekä Henadadin lapset poikinensa ja veljinensä, Leviläiset.
10. Ja kun rakentajat laskivat Herran temppelin perustuksen, asettivat he papit puvuissaan vaskitorvilla ja Leviläiset, Asafin pojat, kanteleilla, kiittämään Herraa, Davidin, Israelin kuninkaan, sanoilla.
11. Ja he veisasivat vuorottain ylistäen ja kiittäen Herraa, että hän on hyvä ja hänen laupeutensa pysyy ijankaikkisesti Israelin yli. Ja kaikki kansa huusi korkealla äänellä ja kiitti Herraa, että Herran huoneen perustus oli laskettu. 2 Aik. 5:13, 7:3. Ps. 136:1.
12. Mutta moni vanhoista papeista ja Leviläisistä ja isäin päämiehistä, jotka olivat nähneet ensimmäisen huoneen, itkivät äänekkäästi, kun tämä huone nyt perustettiin heidän silmäinsä edessä, moni taas huusi korkealla äänellä ilon tähden.
13. Ja kansa ei voinut eroittaa ilon ääntä itkun äänestä; sillä kansa huusi korkealla äänellä, ja se ääni kuului kauas.

4 Luku.

Samarialaiset estävät temppelin rakentamista.

Ja kun Juudan ja Benjaminin vihamiehet kuulivat, että vankeuden lapset rakensivat Herralle, Israelin Jumalalle, temppeliä,
2. tulivat he Serubbabelin ja isäin päämiesten tykö ja sanoivat heille. ,,me rakennamme teidän kanssanne; sillä me etsimme teidän Jumalaanne niinkuin tekin; ja hänelle olemme uhranneet sitten kuin Asser-Haddon, Assurin kuningas, meidät tänne toi.“
3. Mutta Serubbabel ja Jesua ja muut Israelin isäin päämiehet vastasivat: ,,ei sovi teidän ja meidän rakentaa Jumalamme huonetta; vaan me rakennamme yksin Herralle, Israelin Jumalalle, huoneen, niinkuin Kores, Persian kuningas, meitä käski.“ Esr. 1:3. 5:13.
4. Niin sen maakunnan väki heikensi Juudan kansan kädet ja peljätti heitä rakentamasta.
5. Ja he palkkasivat neuvonantajia heitä vastaan. estämään heidän aikomustansa niinkauan kuin Kores, Persian kuningas, eli, Dariuksen, Persian kuninkaan, hallitukseen asti.
6. Ahasveruksen tultua kuninkaaksi, kirjoittivat he hänen hallituksensa alussa kanteen Juudan ja Jerusalemin asujamia vastaan.
7. Ja Artahsastan aikana kirjoitti Bislam, Mitridat, Tabeel ja muut heidän seurastansa Artahsastalle, Persian kuninkaalle. Ja kirje oli kirjoitettu Syrian kirjaimilla ja käännetty Syrian kielelle.
8. Rehum, kansleri, ja Simsai, kirjoittaja, kirjoittivat kirjeen Jerusalemia vastaan kuningas Artahsastalle näin:
9. — Rehum kansleri ja Simsai kirjoittaja, ja muut heidän kansaveljensä Dinasta, Afarsatkasta ja Tarpelasta, Persiasta, Arakasta, Babelista, Susanista, Dehasta ja Elamista,
10. ja muut kansat, jotka suuri ja kuuluisa Asnappar toi tänne, ja pani asumaan Samarian kaupunkiin ja ne muut tällä puolella virtaa, ja niin edespäin.
11. Ja kirje, jonka he lähettivät kuningas Artahsastalle, oli näin kirjoitettu: ,,Sinun palvelijasi, miehet, jotka asuvat tällä puolella virtaa, ja niin edespäin.
12. Olkoon kuninkaalle tiettävä, että Juudalaiset, jotka sinun tyköäsi tulivat meidän tykömme Jerusalemiin, rakentavat kapinallista ja pahaa kaupunkia, ja ovat perustaneet ja korottaneet muurit.
13. Niin olkoon nyt kuninkaalle tiettävä, että jos se kaupunki rakennetaan ja muurit perustetaan, niin ei he sinulle anna veroa, tullia eikä tierahaa; ja siitä kuningasten tulot kärsivät.
14. Nyt siis, koska meillä on ravinto kuninkaan huoneesta, ei sovi meidän nähdä kuninkaan vahinkoa; sentähden olemme lähettäneet ilmoittamaan sitä kuninkaalle,
15. että etsittäisiin isäisi aikakirjoista, ja sinä olet löytävä niistä ja saat tietää tämän olevan kapinallisen ja vahingollisen kaupungin kuninkaille ja maakunnille, jossa jo vanhastaan on kapinoita nostettu, jonkatähden myös sama kaupunki on hävitetty.
16. Sentähden me annamme kuninkaan tietää, että jos tämä kaupunki rakennetaan ja muurit tehdään, niin et sinä tällä puolella virtaa saa yhtään osaa.“
17. Kuningas lähetti vastauksen Rehumille, kanslerille, ja Simsaille, kirjoittajalle, ja muille heidän virkaveljillensä, Samariassa asuville, sekä niille, jotka toisella puolella virtaa olivat: ,,rauhaa, j. n. e.
18. Lähetyskirja, jonka te meille lähetitte, on luettu julkisesti minun edessäni.
19. Ja minun käskystäni on etsitty, ja havaittu, sen kaupungin jo vanhaan aikaan nousneen kuninkaita vastaan, sekä luopuneen uskollisuudesta ja kapinoinneen.
20. Ja Jerusalemissa on ollut väke-

viä kuninkaita, jotka ovat vallinneet
kaikki toisella puolella virtaa, ja heil-
le on annettu vero, tulli ja tieraha.
21. Antakaat siis käsky, että niitä
miehiä estetään rakentamasta kau-
punkia siksi kuin itse annan käskyn.
22. Niin varokaat erehtymästä tässä
asiassa, ett'ei turmellus paisu kunin-
kaille vahingoksi."
23. Kun kuningas Artahsastan kirje
luettiin Rehumin. Simsain, kirjoitta-
jan, ja heidän kanssaveljeinsä edes-
sä, menivät he kiireesti Jerusalemiin
Juudalaisten tykö ja estivät heitä kä-
sivarrella ja väkivallalla.
24. Silloin lakattiin Jumalan huo-
neen työstä Jerusalemissa, niin että
se jäi Persian kuninkaan Dariuksen
toiseen vuoteen asti.

5 Luku.

Juudalaiset rupeavat uudelleen rakentamaan temppeliä.

Ja Haggai, profetta, ja Sakaria, Id-
don poika, ennustivat Juudalai-
sille, jotka olivat Juudassa ja Jeru-
salemissa, Israelin Jumalan nimeen.
Hag. 1:1 s. Sak. 1:1 s. 6:11 s.
2. Silloin nousivat Serubbabel, Seal-
tielin poika, ja Jesua, Josadakin poi-
ka, ja rupesivat rakentamaan Juma-
lan huonetta Jerusalemissa, ja Juma-
lan profetat heidän kanssansa, aut-
tain heitä.
3. Siihen aikaan tuli Tatnai heidän
tykönsä, joka oli maaherra sillä puo-
len virtaa, ja Setar-Bosnai, ja heidän
kanssaveljensä, ja sanoivat näin heil-
le: ,,kuka teidän on käskenyt raken-
taa tätä huonetta ja näitä muureja
perustaa?"
4. Niin me sanoimme heille, mitkä
niiden miesten nimet olivat, jotka tä-
tä rakennusta rakensivat.
5. Ja heidän Jumalansa silmä oli
Juudan vanhimpain päällä, ettei si-
tä heiltä estetty, siksi kuin sanoma
vietiin Dariukselle ja lähetyskirja tu-
li siitä asiasta takaisin jälleen.
6. Ja kirje, jonka Tatnai, maaherra
tällä puolella virtaa, ja Setar-Bosnai,
ja hänen kanssaveljensä, Afarsakilai-
set, jotka asuivat tuolla puolen vir-
taa, lähettivät kuningas Dariukselle,
7. ja sanat, jotka he lähettivät hä-
nelle, olivat näin kirjoitetut: ,,kunin-
kaalle Dariukselle kaikkea rauhaa!
8. Olkoon kuninkaalle tiettävä, että
me tulimme Juudan maakuntaan,
kaikkein suurimman Jumalan huo-
neelle; ja sitä rakennetaan suurista ki-
vistä, hirret pannaan seiniin, ja työ jou-
tuu ja menestyy heidän käsissänsä.
9. Niin kysyimme vanhimmilta ja
sanoimme heille: ,kuka teille antoi
käskyn rakentaa tätä huonetta ja näi-
tä muureja perustaa?'
10. Kysyimme myös heiltä heidän
nimensä, ilmoittaaksemme ne sinul-
le; ja kirjoitimme niiden nimet, jot-
ka heidän päämiehensä olivat.
11. Ja senkaltaisen vastauksen he
meille antoivat, sanoen: ,me olemme
taivaan ja maan Jumalan palvelijat,
ja rakennamme tätä huonetta, joka
ennen monta vuotta oli rakennettu,
jonka väkevä Israelin kuningas oli
rakentanut ja valmistanut. 1 Kun. 6:1 s.
12. Mutta sittekuin meidän isämme
vihoittivat taivaan Jumalan, antoi
hän heidän Nebukadnesarin käsiin,
Kaldealaisen kuninkaan, Babelista;
hän jaotti tämän huoneen ja vei kan-
san Babeliin. 2 Kun. 25:8 s. 2 Aik. 36:16 s.
13. Mutta Babelin kuninkaan Korek-
sen ensimmäisenä vuonna antoi ku-
ningas Kores käskyn, että tämän Ju-
malan huone oli rakennettava.
2 Aik. 36:22 s. Esr. 1:3.
14. Ja ne kulta-astiat ja hopea-astiat,
mitkä olivat siinä Jumalan huonees-
sa, ja jotka Nebukadnesar oli ottanut
Jerusalemin temppelistä ja vienyt
Babelin temppeliin, ne otti kuningas
Kores Babelin temppelistä ja antoi
yhdelle, jonka nimi oli Sesbasar, ja
pani hänet heidän päämieheksensä.
Esr. 1:8. 6:5.
15. Ja hän sanoi hänelle: ,,ota nä-
mä astiat, mene ja vie ne Jerusale-
min temppeliin, ja Jumalan huone
rakennettakoon paikallensa!"
16. Silloin tuli Sesbasar ja laski Ju-
malan huoneen perustuksen Jerusa-
lemissa; ja siitä ajasta tähän asti on
sitä rakennettu, eikä ole vielä työ
päättynyt.'
17. Nyt siis, jos kuninkaalle kelpaa,
antakoon etsiä kuninkaan tavarahuo-
neessa, joka on Babelissa, onko Kores
kuningas käskenyt heidän rakentaa
tätä Jumalan huonetta Jerusalemis-
sa, ja annettakoon tästä asiasta ku-
ninkaan tahto meidän tiedoksemme.

6 Luku.

Darius antaa luvan Juutalaisille rakentaa temppeliä. Temppeli tulee valmiiksi ja vihitään. Pääsiäistä pidetään.

Niin kuningas Darius käski etsiä
kansselista, kuninkaan tavara-
huoneesta Babelissa.
2. Silloin löydettiin Ahmetan linnas-
ta, joka on Median maakunnassa, kir-
je, jossa oli näin muistoksi kirjoitettu:
3. ,,Ensimmäisenä kuningas Korek-
sen vuonna käski kuningas Kores: Ju-
malan huone rakennettakoon Jerusa-

lemissa, paikaksi, jossa uhrataan, ja laskettakoon sen perustukset; kuusikymmentä kyynärää olkoon sen korkeus ja kuusikymmentä kyynärää sen leveys.
4. Kolme kerrosta suurista kivistä ja yksi kerros hirsistä; ja kuninkaan huoneesta annettakoon maksut. 1 Kun. 6:36.
5. Ja ne Jumalan huoneen hopeaiset ja kultaiset astiat, jotka Nebukadnesar on ottanut Jerusalemin tempelistä ja vienyt Babeliin, pitää myös annettaman takaisin ja vietämän jälleen temppeliin, Jerusalemiin, pantavaksi paikoillensa Jumalan huoneesen. • Esr. 1:7. 5:14.
6. Niin olkaat nyt erinänne siitä, sinä Tatnai, maaherra sillä puolella virtaa, ja sinä Setar-Bosnai, ja teidän kanssaveljenne, Afarsakilaiset, te, jotka olette sillä puolella virtaa! Esr. 5:3.
7. Antakaat heidän tehdä työtä siinä Jumalan huoneessa, että Juudalaisten päämies ja heidän vanhimpansa saisivat Jumalan huoneen rakennetuksi entiselle paikallensa.
8. Ja minä myös annan käskyn, mitä Juudan vanhimmille pitää annettaman, että he rakentaisivat tämän Jumalan huoneen, nimittäin: että sille väelle pitää juuri kiireesti maksut annettaman kuninkaan verorahoista siltä puolelta virtaa, ilman mitään esteettä.
9. Ja mitä tarvitaan, nuoria härkiä ja oinaita, ja karitsoita uhriksi taivaan Jumalalle, nisuja, suoloja, viiniä ja öljyä, Jerusalemin pappein vaatimuksen mukaan, niin pitää heille annettaman jokapäivä välttämättömästi,
10. että he uhraisivat taivaan Jumalalle makeaa hajua, ja rukoilisivat kuninkaan ja hänen lastensa elämän edestä.
11. Ja minä annan käskyn, että kuka ikänä nämä sanat muuttaa, hänen huoneestansa on hirsi reväistävä ja nostettava, hän siihen hirtettävä, ja hänen huoneensa pitää lokaläjäksi tehtämän sen työn tähden.
12. Jumala, joka on nimensä pannut asumaan siinä, hävittäköön kaikki ne kuninkaat ja kansat, jotka ojentavat kätensä muuttamaan taikka särkemään tätä Jumalan huonetta, joka on Jerusalemissa! Minä, Darius, olen tämän käskyn antanut; ja se on juuri tarkasti täytettävä!"
13. Silloin Tatnai, maaherra tällä puolen virtaa, ja Setar-Bosnai ja heidän kanssaveljensä, täyttivät tarkasti niinkuin kuningas Darius oli heille käskenyt.
14. Ja Juudalaisten vanhimmat rakensivat, ja se menestyi, Haggain profetan ja Sakarian, Iddon pojan, ennustuksen mukaan, ja he rakensivat ja päättivät sen Israelin Jumalan käskystä ja Koreksen. Dariuksen ja Artahsastan, Persian kuningasten, käskyn mukaan.
15. Ja se huone päätettiin täydellisesti kolmanteen päivään asti Adarin kuuta, kuudentena kuningas Dariuksen hallituksen vuonna.
16. Ja Israelin lapset, papit, Leviläiset ja muut, jotka vankeudesta tulleet olivat, viettivät ilolla Jumalan huoneen vihkimistä.
17. Ja he uhrasivat tässä Jumalan huoneen vihkimyksessä sata härkää, kaksi sataa oinasta ja neljä sataa karitsaa sekä synti-uhriksi kaksitoista kaurista, koko Israelin edestä. Israelin sukukuntain luvun mukaan.
4 Moos. 7:10 s. Esr. 8:35.
18. Ja he asettivat papit vuoroonsa ja Leviläiset järjestykseensä, palvelemaan Jumalaa Jerusalemissa, niinkuin Mooseksen kirjassa on kirjoitettu. 4 Moos. 3:6. 8:9 s.
19. Ja ne, jotka vankeudesta olivat tulleet, pitivät pääsiäistä ensimmäisen kuukauden neljäntenä päivänä toistakymmentä. 2 Moos. 12:6.
20. Sillä papit ja Leviläiset olivat puhdistaneet itsensä, niin että he kaikki olivat puhtaat niinkuin yksi mies; ja he teurastivat pääsiäislampaan kaikkein vankeuden lasten edestä, ja pappein, heidän veljeinsä, edestä ja heidän itsensä edestä.
21. Ja Israelin lapset, jotka vankeudesta palanneet olivat, söivät, ja kaikki, jotka itsensä olivat eroittaneet maan pakanain saastaisuudesta ja heihin liittyneet etsimään Herraa, Israelin Jumalaa.
22. Ja he pitivät happamattoman leivän juhlaa ilolla seitsemän päivää; sillä Herra oli heidät ilahuttanut, ja kääntänyt Assurin kuninkaan sydämmen heidän puoleensa, että he vahvistuivat Jumalan, Israelin Jumalan huoneen työssä.

7 Luku.

Esra tulee Babelista Jerusalemiin.

Ja näiden tapausten jälkeen, Artahsastan, Persian kuninkaan, hallitessa, läksi Esra, Serajan poika, Asarian pojan, Hilkijan pojan,
2. Sallumin pojan, Sadokin pojan, Ahitobin pojan,
3. Amarian pojan, Asarian pojan, Merajotin pojan,
4. Serahian pojan, Ussin pojan, Bukkin pojan,

5. Abisuan pojan, Pinehaan pojan, Eleasarin pojan, ylimmäisen papin Aaronin pojan,
6. tämä Esra meni ylös Babelista, hän oli toimellinen kirjanoppinut Mooseksen laissa, jonka Herra, Israelin Jumala, oli antanut. Ja kuningas antoi hänelle kaikki, mitä hän anoi, koska Herran, hänen Jumalansa, käsi oli hänen päällänsä.
7. Ja muutamia Israelin lapsia ja pappeja ja Leviläisiä, veisaajia, ovenvartijoita ja Netinimiä, läksi ylös Jerusalemiin, Artahsastan kuninkaan seitsemäntenä vuonna.
8. Ja hän tuli Jerusalemiin viidentenä kuukautena, se oli kuninkaan seitsemäs vuosi.
9. Sillä ensimmäisenä päivänä ensimmäisessä kuussa alkoi lähtö Babelista, ja ensimmäisenä päivänä viidennessä kuussa tuli hän Jerusalemiin, Jumalan hyvän käden kautta, joka hänen suojansa oli. Esr. 8:18.
10. Sillä Esra oli kääntänyt sydämmensä etsimään Herran lakia, ja tekemään sitä ja opettamaan Israelille sääntöjä ja oikeutta.
11 Ja näin kuuluu se kirje, jonka Artahsasta antoi papille Esralle, kirjanoppineelle, joka oli Herran käskysanain ja sääntöjen opettaja Israelille:
12. „Artahsasta, kuningasten kuningas. Esralle papille ja täydelliselle kirjanoppineelle taivaan Jumalan laissa, ja niin edespäin.
13. Minä olen käskenyt, että kenenkä ikänä on mieleen minun valtakunnassani Israelin kansasta, papeista ja Leviläisistä, mennä sinun kanssasi Jerusalemiin, hän menköön.
14. Koska olet lähetetty kuninkaalta ja hänen seitsemältä neuvonantajalta tutkiaksesi Juudaa ja Jerusalemia, sinun Jumalasi lain mukaan, joka käsissäsi on, Est. 1:10,14.
15. ja ottamaan myötäsi sen hopean ja kullan, minkä kuningas ja hänen neuvonantajansa hyvällä mielellä ovat uhranneet Israelin Jumalalle, jonka maja on Jerusalemissa. Esr. 8:25. 1:3.
16. sekä kaiken hopean ja kullan, minkä saat koko Babelin maakunnasta, ja kansa ja papit hyvällä mielellä antavat Jumalan huoneesen, joka on Jerusalemissa;
17. sentähden osta nopeasti sillä rahalla härkiä, oinaita ja karitsoita, ja niitten ruoka-uhria ja juoma-uhria, ja uhraa ne teidän Jumalanne huoneen alttarilla, joka on Jerusalemissa. Esr. 6:9.
18. Mutta mitä sinun ja sinun veljesi hyväksi näkee tehdä siitä rahasta, joka liiaksi on, se tehkäät teidän Jumalanne tahdon mukaan.
19 Ja astiat, jotka sinun haltuusi ovat annetut sinun Jumalasi huoneen palvelukseksi, anna ne pois Jumalan eteen Jerusalemiin.
20. Ja mitä enempää tarvitaan sinun Jumalasi huoneesen ja sinä kulutat, annata se kuninkaan tavarahuoneesta.
21. Minä, kuningas Artahsasta, olen antanut käskyn veronhaltijoille sillä puolen virtaa, että mitä ikänä Esra, pappi ja kirjanoppinut taivaan Jumalan laissa, teiltä anoo, se tehkäät tarkasti,
22. hamaan sataan talenttiin hopeaa, ja sataan kooriin nisuja, ja sataan tynnyriin viiniä, ja sataan tynnyriin öljyä, ja suoloja ilman mitatta.
23. Kaikkia, mitä taivaan Jumalan laki vaatii, se pitää taivaan Jumalan huoneelle aivan tarkasti tehtämän, ettei hänen vihansa tulisi kuninkaan valtakunnan ja hänen lastensa päälle.
24. Ja se olkoon teille kaikille tiettävä, ettei teillä ole valtaa panna mitään veroa, tullia tahi tierahaa yhdenkään papin päälle, Leviläisen, veisaajan, ovenvartijan, Netinimin, tämän Jumalan huoneen palvelijain maksettavaksi.
25. Ja sinä, Esra, aseta, Jumalasi viisauden mukaan, mikä sinulla on, tuomarit ja oikeuden valvojat, tuomitsemaan kaikkea kansaa, joka toisella puolen virtaa on, että kaikki taitaisivat sinun Jumalasi lain; ja sitä, joka ei taida, opettakaat.
26. Ja jokainen, joka ei tarkasti tee sinun Jumalasi lakia ja kuninkaan lakia, hänen pitää kohta saaman tuomionsa joko se on kuolemaan, tahi maanpakoon, tahi rahasakkoon, tahi vankeuteen."
27. Kiitetty olkoon Herra, meidän isäimme Jumala, joka näin on johdattanut kuninkaan sydämmen kaunistamaan Herran huonetta Jerusalemissa!
28. ja joka on kääntänyt laupeuden minun puoleeni kuninkaan ja hänen neuvonantajainsa ja kaikkein kuninkaan voimallisten päämiesten edessä! Ja minä vahvistettiin Herran, minun Jumalani, kädellä, joka oli minun ylitseni, ja kokosin päämiehiä Israelista menemään ylös minun kanssani.

8 Luku.

Esran seurassa palaavaisten luettelo. Paastoominen. Tulo Jerusalemiin ja uhri.

Nämä ovat ne isäin-päämiehet, ja heidän sukuluettelonsa, jotka läk-

sivät minun kanssani Babelista ku-
ningas Artahsastan hallitessa:
Esr. 2:1 s. Neh. 7:5 s.
2. Pinehaan pojista: Gersom; Ita-
marin pojista: Daniel; Davidin po-
jista: Hattus;
3. Sekanian pojista, Paroksen lap-
sista. Sakaria, ja hänen kanssansa
luettu sata ja viisikymmentä miestä;
4. Pahat-Moabin pojista: Elioenai,
Serahian poika, ja hänen kanssansa
kaksi sataa miestä;
5. Sekanian pojista: Jahasielin poi-
ka, ja hänen kanssansa kolme sataa
miestä;
6. Adinin pojista: Ebed, Jonatanin
poika, ja hänen kanssansa viisikym-
mentä miestä;
7. Elamin pojista: Jesaia, Atalian
poika, ja hänen kanssansa seitsemän-
kymmentä miestä;
8. Sefatian pojista: Sebadia, Mikae-
lin poika, ja hänen kanssansa kah-
deksankymmentä miestä;
9. Joabin pojista: Obadia, Jehielin
poika, ja hänen kanssansa kaksi sa-
taa ja kahdeksantoista miestä;
10. Selomitin pojista: Josifian poi-
ka, ja hänen kanssansa sata ja kuu-
sikymmentä miestä;
11. Bebain pojista: Sakaria, Bebain
poika, ja hänen kanssansa kahdek-
sankolmattakymmentä miestä;
12. Asgadin pojista: Johanan, Hak-
katanin poika, ja hänen kanssansa
sata ja kymmenen miestä;
13. Adonikamin pojista: viimeiset,
joiden nimet ovat Elifelet, Jehiel ja
Semaja, ja heidän kanssansa kuusi-
kymmentä miestä;
14 Bigvain pojista: Utai ja Sabbud,
ja heidän kanssansa seitsemänkym-
mentä miestä.
15. Ja minä kokosin heidät sen vir-
ran tykö, joka juoksee Ahavaan, ja
me oleskelimme siinä kolme päivää.
Ja kun minä tarkasti katselin kan-
saa ja pappeja, en minä löytänyt yh-
täkään Leviläistä.
16. Niin minä lähetin Elieserin, Ari-
elin, Semajan, Elnatanin, Jaribin,
Elnatanin, Natanin, Sakarian ja Me-
sullamin, päämiehet, ja Jojaribin ja
Elnatanin, opettajat.
17. Ja lähetin heidät Iddon luo, jo-
ka oli päämies Kasifian paikkakun-
nassa, tuomaan meille palvelijoita
meidän Jumalamme huoneesen, ja
minä panin heidän suuhunsa sanat,
mitä heidän piti Iddolle puhuman
ja hänen veljillensä Netinimeille Ka-
sifian paikkakunnassa.
18. Ja he toivat meille, koska meidän
Jumalamme hyvä käsi oli meidän
päällämme, yhden viisaan miehen
Mahelin pojista, Levin pojan. Israe-
lin pojan, ja Serebian hänen poikain-
sa ja veljeinsä kanssa. kahdeksan-
toista; Esr. 7:9.
19. ja Hasabian ja Isajan hänen kans-
sansa, Merarin pojista, hänen veljein-
sä ja heidän poikainsa kanssa: kak-
sikymmentä;
20. ja Netinimeistä, jotka David ja
päämiehet olivat panneet Leviläisiä
palvelemaan, kaksi sataa ja kaksi-
kymmentä Netinimiä; kaikki nimel-
tänsä nimitetyt.
21. Ja minä kuulutin siellä paaston
Ahavan virran tykönä, että nöyryyt-
täisimme itsemme Jumalamme edes-
sä, ja kysyisimme häneltä tasaista
tietä meille ja meidän lapsillemme ja
kaikelle meidän omaisuudellemme.
22. Sillä en minä rohjennut anoa
kuninkaalta sotaväkeä ja ratsasmie-
hiä varjelemaan meitä tiellä vihol-
lisilta, sillä me olimme sanoneet ku-
ninkaalle, että „meidän Jumalamme
käsi on kaikkien niitten yli, jotka
häntä etsivät; mutta hänen väkevyy-
tensä ja vihansa on kaikkia niitä vas-
taan, jotka hänen hylkäävät."
23. Niin me paastosimme ja rukoi-
limme tätä Jumalaltamme; ja hän
kuuli meitä.
24. Ja minä valitsin ylimmäisistä pa-
peista kaksitoista: Serebian ja Hasa-
bian, ja kymmenen heidän veljiän-
sä heidän kanssansa;
25. ja minä punnitsin heille sen ho-
pean ja kullan, ja ne astiat meidän
Jumalamme huoneesen, mitkä ku-
ningas ja hänen neuvonantajansa ja
päämiehensä, ja koko Israel, joka saa-
puvilla oli, olivat lahjoittaneet ylön-
nys-uhriksi. Esr. 7:15.
26. Ja minä punnitsin heidän kä-
teensä kuusi sataa ja viisikymmentä
talenttia hopeaa, ja hopea-astioita
sata talenttia, ja sata talenttia kultaa,
27. ja kaksikymmentä kultaista mal-
jaa, jotka maksoivat tuhannen kul-
tapenninkiä, ja kaksi vaski-astiaa,
kiiltävää, hyvää vaskea, näöltänsä
ihanaa kuin kulta.
28. Ja minä sanoin heille: „te olette
pyhät Herralle, ja astiat ovat pyhät,
ja kulta ja hopea on hyvällä mielel-
lä annettu Herralle, teidän isäinne
Jumalalle.
29. Valvokaat siis ja pitäkäät ne niin-
kauan tallella, että te ne jälleen pun-
nitsette pappein päämiesten ja Levi-
läisten ja Israelin ylimmäisten isäin
eteen Jerusalemissa, Herran huoneen
arkkuihin." Neh. 10:39. 12:44.
30. Niin papit ja Leviläiset ottivat

sen punnitun hopean ja kullan ja astiat, viedäksensä Jerusalemiin meidän Jumalamme huoneesen.
31. Ja me läksimme Ahavan virralta ensimmäisen kuun toisena päivänä toistakymmentä, menemään Jerusalemiin. Ja meidän Jumalamme käsi oli meidän päällämme, joka meidät pelasti meidän vihollistemme käsistä ja väijymisistä tiellä.
32. Ja me tulimme Jerusalemiin ja oleskelimme siellä kolme päivää.
33. Ja neljäntenä päivänä punnittiin hopea ja kulta, ja astiat meidän Jumalamme huoneesen, papin Urijan pojan Meremotin käsiin, ja hänen kanssansa oli Eleasar, Pinehaan poika, ja heidän kanssansa Josabad, Jesuan poika, ja Noadia, Binnuin poika, Leviläiset, —
34. kaikki luvun ja painon jälkeen; ja silloin kaikki se paino kirjoitettiin.
35. Ja vankeuden lapset, jotka olivat tulleet vankeudesta, uhrasivat Israelin Jumalalle poltto-uhria, kaksitoista härkää, koko Israelin edestä, yhdeksänkymmentä ja kuusi oinasta, seitsemänkahdeksattakymmentä karitsaa, kaksitoista kaurista syntiuhriksi, kaikki poltto-uhriksi Herralle. Esr. 6 17.
36. Ja he antoivat kuninkaan käskykirjat kuninkaan maaherroille ja päämiehille tällä puolella virtaa; ja he tukivat kansaa ja Jumalan huonetta.

9 Luku.

Juudan kansan avioliitot pakanain kanssa. Esran murhe, katumus ja rukous.

Kun nämä kaikki olivat tapahtuneet, tulivat päämiehet minun tyköni ja sanoivat: ,,Israelin kansa ja papit ja Leviläiset eivät ole erinneet maan kansain, Kanaanealaisten, Hetiläisten, Feresiläisten, Jebusilaisten, Ammonilaisten, Moabilaisten, Egyptiläisten ja Amorilaisten kauhistuksista.
2. Sillä he ovat ottaneet heidän tyttäriään itsellensä ja pojillensa ja ovat sekoittaneet pyhän siemenen maan kansain kanssa; ja heidän päämiehensä ja esivaltansa ovat olleet kaikkein ensimmäiset siinä pahassa teossa.“ 2 Moos. 34:15 s. 5 Moos. 7:3. Tuom. 3:6.
3. Kun minä sen kuulin, repäisin minä ihovaatteeni ja vaippani ja nyhdin pääni hiuksia ja partaani, ja istuin hämmästyksissä.
4. Ja kaikki, jotka pelkäsivät Herran, Israelin Jumalan, sanaa, tulivat kokoon minun tyköni, vankeudesta tulleitten synnin tähden; ja minä istuin hämmästyksissä hamaan ilta-uhriin asti.
5. Ja ilta-uhrin aikana nousin minä murheestani; ja reväistyissä ihovaatteessani ja vaipassani lankesin minä polvilleni ja nostin käteni Herran, minun Jumalani, puoleen,
6. ja sanoin: ,,minun Jumalani! minä häpeän enkä kehtaa silmiäni nostaa sinun tykösi, minun Jumalani; sillä meidän syntimme ovat enentyneet päämme ylitse, ja meidän pahat tekomme ovat kasvaneet hamaan taivaasen asti. 1 Moos. 18:20 s. 2 Aik. 28:9. Ps. 38:5. Dan. 9:7 s.
7. Hamasta meidän isäimme ajasta tähän päivään saakka olemme olleet suuressa viassa; ja pahojen töittemme tähden olemme me ja meidän kuninkaamme ja pappimme annetut maan kuningasten käsiin, ja miekkaan, ja vankeuteen, ja ryöstöksi, ja kasvomme häpeään, niinkuin tänäkin päivänä.
8. Mutta nyt on vähäksi ajan rahduksi meille armo tapahtunut Herralta, meidän Jumalaltamme, niin että vielä on muutamia meistä päässeitä jäljellä, ja hän antoi vielä vaarnan meille pyhässä sijassansa, että meidän Jumalamme valistaisi silmämme ja antaisi meille pienen virvoituksen meidän orjuudessamme.
9. Sillä me olemme orjat; mutta orjuudessamme ei hyljännyt meitä meidän Jumalamme; vaan hän on kääntänyt laupeuden meidän puoleemme Persian kuningasten edessä, niin että he sallivat meidän elää ja korottaa meidän Jumalamme huoneen, ja korjata sen jaonneet paikat, ja antoivat meille turvapaikan Juudassa ja Jerusalemissa.
10. Mitä nyt sanomme, meidän Jumalamme, tästälähin? sillä me olemme hyljänneet sinun käskysi,
11. joita sinä olet käskenyt palvelijaisi profettain kautta, sanoen: ,maa, jota menette omistamaan, on saastainen maa, maan kansain saastaisuuden tähden, niiden kauhistusten tähden, joilla he saastaisuudessansa ovat sen täyttäneet toisesta äärestä toiseen. 3 Moos. 15:25 s. 20:23.
12. Älkäät siis nyt antako teidän tyttäriänne heidän pojillensa, älkäätkä ottako heidän tyttäriänsä teidän pojillenne; älkäät myöskään etsikö heidän rauhaansa ja hyväänsä ijankaikkisesti, että te vahvistuisitte, ja söisitte maan hyvyyttä, ja saisitte antaa sen lapsillenne ijankaikkiseksi perimiseksi.‘ 5 Moos. 7:2 s. 23:6.

13. Ja kaiken senjälkeen, mikä meidän päällemme tullut on, meidän pahain tekoimme tähden ja meidän suurten synteimme tähden, olet sinä, meidän Jumalamme, säästänyt meitä enemmän kuin pahat tekomme ansaitsivat, ja antanut meille pelastuksen, niinkuin nyt on.
14. Pitäisikö meidän taas rikkoa sinun käskysi ja tehdä lankoutta tämän ilkeän kansan kanssa? Etkö vihastuisi meihin siksikuin peräti meidät hukutat, niin ettei ketään jää, eikä ole pelastusta?
15. Herra, Israelin Jumala! sinä olet vanhurskas, sillä meitä on ainoastaan jääneitä ja pelastettuja, niinkuin tänäpänä on. Katso, me olemme sinun edessäsi meidän synneissämme; sillä sentähden ei kenkään voi edessäsi pysyä!"

10 Luku.

Pakanalliset vaimot eroitetaan.

Kun Esra näin rukoili ja tunnusti, itkien ja maassa maaten Jumalan huoneen edessä, kokoontui suuri joukko Israelista hänen tykönsä, miehiä, naisia ja lapsia, ja kansa itki katkerasti.
2. Ja Sekania, Jehielin poika, Elamin lapsista, vastasi Esraa ja sanoi: „me olemme rikkoneet Jumalaamme vastaan, että olemme ottaneet muukalaisia vaimoja maan kansoista; mutta vielä on toivo Israelilla tässä asiassa.
3. Niin tehkäämme nyt liitto Jumalamme kanssa eroittaaksemme pois kaikki vaimot, ja ne, jotka heistä syntyneet ovat, Herran neuvon mukaan ja niiden, jotka pelkäävät meidän Jumalamme käskyä; ja tapahtukoon lain mukaan.
4. Nouse, sillä se on sinun asiasi, ja me olemme sinun kanssasi; ole hyvässä turvassa ja tee niin!"
5. Silloin Esra nousi ja vannotti ylimmäiset papit ja Leviläiset, ja koko Israelin, tekemään tämän sanan mukaan; ja he vannoivat.
6. Ja Esra nousi Jumalan huoneen edestä ja meni Johananin, Eliasibin pojan, kammioon; ja kun hän sinne tuli, ei hän syönyt leipää eikä juonut vettä, sillä hän murehti heidän rikostensa tähden, jotka olivat olleet vankeudessa.
7. Ja he kuuluttivat Juudassa ja Jerusalemissa kaikille vankeuden lapsille, että he tulisivat kokoon Jerusalemiin.
8. Ja joka ei kolmen päivän sisällä tullut päämiesten ja vanhimpain neuvon mukaan, sen kaikki tavara oli kirottava, ja hän itse eroitettava pois niiden seurakunnasta, jotka vankeudessa olleet olivat. 3 Moos. 27:28.
9. Niin tulivat kaikki Juudan ja Benjaminin miehet Jerusalemiin kolmena päivänä kokoon; se oli kahtenakymmenentenä päivänä yhdeksännessä kuussa. Ja kaikki kansa istui avonaisella paikalla Herran huoneen edessä, ja he värisivät siitä asiasta ja sateen tähden.
10. Ja pappi Esra nousi ja sanoi heille. „te olette rikkoneet, naidessanne muukalaisia vaimoja, ja olette lisänneet Israelin synnit.
11. Niin tunnustakaat nyt se Herralle, teidän isäinne Jumalalle, ja tehkäät mikä hänelle kelpaa, ja eroittakaat itsenne maan kansoista ja muukalaisista kansoista ja muukalaisista vaimoista!"
12. Niin vastasi koko seurakunta ja sanoi korkealla äänellä: „tapahtukoon niinkuin sinä meille olet sanonut!
13. Mutta kansaa on paljon, ja on sade-aika, eikä voida ulkona seisoa, eikä tämä ole yhden tahi kahden päivän työ; sillä meitä on paljon, jotka olemme siinä asiassa syntiä tehneet.
14. Anna päämiestemme koko seurakunnan puolesta toimittaa, niin että kaikki, jotka meidän kaupungeissamme ovat naineet muukalaisia vaimoja, tulevat tänne määrättyinä aikoina jokaisen kaupungin vanhimpain ja tuomarein kanssa, siksi kuin Jumalamme viha tämän syyn tähden kääntyy meistä."
15. Niin astuivat ainoastaan Jonatan, Asahelin poika, ja Jehasia, Tikvan poika, tähän toimitukseen; ja Mesullam ja Sabtai, Leviläinen, auttoivat heitä.
16. Ja vankeuden lapset tekivät niin. Ja he eroittivat Esran, papin, ja päämiehiä heidän isäinsä sukukunnissa, kaikki nimittämällä; ja he istuivat ensimmäisenä päivänä kymmenennessä kuukaudessa tutkistelemaan asiaa.
17. Ja he päättivät sen kaikkein miesten suhteen, joilla olivat muukalaiset vaimot, ensimmäisen kuun ensimmäiseksi päiväksi.
18. Ja pappein pojista löydettiin niitä, jotka olivat ottaneet muukalaisia vaimoja. Jesuan, Josadakin pojan lapsista, ja hänen veljistänsä. Maeseja, Elieser, Jarib ja Gedalia.
19. Ja kättä antamalla lupasivat he eroittaa pois vaimot luotansa ja an-

taa jäärän rikos-uhriksi rikoksensa
tähden. 3 Moos. 4:3.
20. Immerin lapsista: Hanani ja Sebadia;
21. Harimin lapsista: Maeseja, Elija, Semaja, Jehiel ja Ussija;
22. Pashurin lapsista: Eljoenai, Maaseja, Ismael, Netaneel, Josabad ja Eleasa.
23. Leviläisistä: Josabad, Simei ja Kelaja, se on Kelita, Petakja, Juuda ja Elieser.
24. Veisaajista: Eljasib; oven vartijoista: Sallum, Telem ja Uri.
25. Israelista: Paroksen lapsista: Ramia, Jesija, Malkija, Mijamin, Eleasar, Malkija ja Benaja;
26. Elamin lapsista: Mattania, Sakaria, Jehiel, Abdi, Jeremot ja Elija;
27. Sattun lapsista: Eljoenai, Eljasib, Mattania, Jeremot, Sabad ja Asisa;
28. Bebain lapsista: Johanan, Hanania, Sabbai ja Atlai;
29. Banin lapsista: Mesullam, Malluk, Adaja, Jasub, Seal ja Jeramot;
30. Pahat-Moabin lapsista: Adna ja Kelal, Benaja, Maeseja, Mattania, Betsaleel, Binnui ja Manasse;
31. Harimin lapsista: Elieser, Jesija, Malkija, Semaja, Simeon,
32. Benjamin, Malluk ja Semarja;
33. Hasumin lapsista: Mattenai, Mattata, Sabad, Elifelet, Jeremai, Manasse ja Simei;
34. Banin lapsista: Maadai, Amram, Uel,
35. Benaja, Bedeja, Keluhi,
36. Vanija, Meremot, Eljasib,
37. Mattania, Matnai, Jaasau,
38. Bani, Binnui, Simei,
39. Selemia, Natan, Adaja,
40. Maknadbai, Sasai, Sarai,
41. Asareel, Selemia, Semaria,
42. Sallum, Amaria ja Josef;
43. Nebon lapsista: Jejiel, Mattitja, Sabad, Sebina, Jaddai, Joel ja Benaja.
44. Nämä kaikki olivat ottaneet muukalaisia vaimoja, ja muutamat niistä vaimoista olivat siittäneet lapsia.

NEHEMIAN KIRJA.

I Luku.

Nehemian murhe Jerusalemin ja Juudan kansan surkean tilan tähden.

Nämä ovat Nehemian, Hakalian pojan, teot. — Tapahtui Kislevin kuulla, kahtenakymmenentenä vuonna, minun ollessani Susanin linnassa,
2. että Hanani, yksi minun veljistäni, tuli muutamain Juudan miesten kanssa. Ja minä kysyin heiltä Juudalaisista, jotka vankeudesta jääneet ja pääsneet olivat, ja Jerusalemista.
3. Ja he sanoivat minulle: „ne, jotka jäljelle jääneet ovat vankeudesta, ovat siellä maassa suuressa onnettomuudessa ja häpeässä; Jerusalemin muurit ovat hajoitetut ja sen portit tulella poltetut." 2 Kun. 25:9 s. 2 Aik. 36:19.
4. Kun minä senkaltaiset sanat kuulin, istuin ja itkin minä ja murehdin useita päiviä; ja minä paastosin ja rukoilin taivaan Jumalan edessä,
5. ja sanoin: „Ah Herra, taivaan Jumala, suuri ja peljättävä Jumala, joka pidät liiton ja laupeuden niille, jotka sinua rakastavat ja pitävät sinun käskysi! 2 Moos. 20:6. 34:7. 4 Moos. 14:18. 5 Moos. 5:10. 7:9. Neh. 9:17. Ps. 86:15. 103:8. 145:8. Dan. 9:4.
6. Anna korvasi kuulla ja silmäsi avoinna olla, ja kuule sinun palvelijasi rukous, jonka minä nyt rukoilen sinun edessäsi yöt ja päivät, sinun palvelijaisi, Israelin lasten, edestä! ja minä tunnustan Israelin lasten synnit, jotka me olemme tehneet sinua vastaan; myöskin minä ja minun isäni huonekunta olemme syntiä tehneet!
7. Me olemme aivan väärin tehneet sinua kohtaan, emmekä ole pitäneet sinun käskyjäsi, sääntöjäsi ja oikeuttasi, joita olet palvelijallesi Moosekselle käskenyt.
8. Mutta muista kuitenkin sitä sanaa, jonka käskit Moosekselle, sinun palvelijallesi, ja sanoit: ‚jos te olette uskottomat, niin minä hajoitan teidät kansain sekaan; 3 Moos. 26:27 s., 40 s. 5 Moos. 4:27 s. 28:64. 30:1.
9. mutta jos te palajatte minun tyköni ja pidätte minun käskyni ja teette ne, niin vaikka olisitte ajetut hamaan taivaan ääriin, niin minä sieltäkin teidät kokoan ja vien siihen paikkaan, jonka minä olen valinnut minun nimeni asumasijaksi.' 5 Moos. 12:11. 30:1 s.
10. He ovat kuitenkin sinun palvelijasi ja sinun kansasi, jotka vapahdit suurella voimallasi ja väkevällä kädelläsi.
11. O Herra! olkoon sinun korvasi avoinna palvelijasi rukoukseen ja palvelijaisi rukouksiin, jotka tahtovat peljätä sinun nimeäsi, ja anna

sinun palvelijasi tänäpänä menestyä, ja anna hänelle armo tämän miehen edessä!" Minä olin silloin kuninkaan juomanlaskija.

2 Luku.

Nehemia saa luvan lähteä Jerusalemiin.

Ja tapahtui kuningas Artahsastan kahtenakymmenentenä vuonna, Nisanin kuulla, kun viini oli hänen edessänsä, että minä otin viinin ja annoin kuninkaalle. Mutta minä en ollut koskaan ennen murheellinen hänen edessänsä.

2. Niin kuningas sanoi minulle: „miksi näytät niin murheelliselta? ja kuitenkaan et ole sairas; ei se muuta ole, vaan suru on sinun sydämmessäsi." Ja minä hämmästyin sangen kovin.

3. Minä sanoin kuninkaalle: „eläköön kuningas ijankaikkisesti! Eikö kasvoni olisi murheelliset, kun se kaupunki, jossa minun isäini haudat ovat, on kylmillä, ja sen portit tulella kulutetut?" Neh. 1:3. Dan. 2:4. 3:9. 5:10. 6:21.

4. Kuningas sanoi minulle: „mitä siis anot?" Niin minä rukoilin taivaan Jumalaa;

5. ja minä sanoin kuninkaalle: „jos kuningas hyväksi näkee ja jos palvelijasi on sinun edessäsi kelvollinen, niin rukoilen, että lähettäisit minut Juudaan, isäni hauta-kaupunkiin, rakentamaan sitä."

6. Niin sanoi kuningas minulle — ja kuningatar istui hänen vieressänsä—: „kuinka kauan sinä matkassa olet, ja milloin palajat?" Ja se kelpasi kuninkaalle, ja hän lähetti minut, kun olin hänelle ajan määrännyt.

7. Ja minä sanoin kuninkaalle: „jos on kuninkaan mieleen, niin annettakoon minulle kirjeet päämiehille toisella puolella virtaa, että he sallivat minun mennä ylitse, siihenasti kuin minä tulen Juudaan,

8. ja Assafille, kuninkaan metsänhoitajalle kirje, että hän lähettää minulle hirsiä rakentaakseni portit linnaan, joka kuuluu pyhään huoneesen, ja kaupungin muuriin, ja siihen huoneesen, johon minä menen." Ja kuningas antoi sen minulle, koska Jumalani hyvä käsi oli minun päälläni.

9. Ja kun minä tulin sille puolelle virtaa päämiesten tykö, niin minä annoin heille kuninkaan kirjeen. Ja kuningas oli myös lähettänyt minun kanssani sodanpäämiehiä ja hevosmiehiä.

10. Mutta kun Sanballat, Horonilainen, ja Tobija, ammonilainen virkailija, sen kuulivat, panivat he pahaksensa sangen kovin, että joku ihminen tuli, joka Israelin lasten parasta katsoi.

11. Ja tultuani Jerusalemiin ja oltuani siellä kolme päivää,

12. nousin minä yöllä ja muutamia miehiä minun kanssani; sillä en minä sanonut kellenkään, mitä Jumalani oli antanut sydämmeeni, tehdäkseni Jerusalemissa; ja minulla ei ollut yhtään juhtaa myötäni, paitsi sitä, jonka seljässä minä istuin.

13. Ja minä ajoin Laaksoportista ulos yöllä, Kärmeen-lähteen kohdalle Sontaporttiin asti, ja katselin Jerusalemin muureja, jotka olivat hajoitetut, ja sen portteja, jotka olivat tulella kulutetut.

14. Ja minä kuljin vielä Lähdeportille ja Kuninkaan lammille; mutta ei ollut siellä sijaa käydä juhdalleni, joka minun allani oli.

15. Vielä kuljin minä yöllä laaksoa pitkin ja katselin muuria; sitte palasin ja tulin jälleen Laaksoporttiin.

16. Ja ylimmäiset eivät tietäneet, kuhunka minä menin, taikka mitä minä tein; sillä en minä vielä siihenasti ilmoittanut mitään kellenkään, ei Juudalaisille eikä papeille, ei ylimmäisille eikä esivallalle, eikä muille, jotka tekivät työtä.

17. Nyt sanoin minä heille: „te näette tämän onnettomuuden, jossa olemme, että Jerusalem on autiona, ja sen portit ovat tulella kulutetut; tulkaat, rakentakaamme Jerusalemin muurit, ettemme enää häpeänä olisi!"

18. Ja minä ilmoitin heille kuinka Jumalani käsi oli hyvästi minua suojellut, ja myös kuninkaan sanat, jotka hän puhui minulle. Ja he sanoivat: „nouskaamme siis ja rakentakaamme!" Ja he vahvistivat kätensä hyvään työhön.

19. Mutta kun Sanballat, Horonilainen, ja Tobija, ammonilainen virkailija, ja Gesem, Arabialainen, sen kuulivat, pilkkasivat he ja halveksivat meitä ja sanoivat: „mikä se on, jota te teette? tahdotteko jälleen luopua kuninkaasta?"

20. Niin minä vastasin heitä ja sanoin heille: „taivaan Jumala antaa meille menestyksen, sillä me, hänen palvelijansa, olemme valmistaneet itsemme ja rakennamme; mutta ei teillä ole yhtäkään osaa eikä oikeutta, eikä muistoa Jerusalemissa!"

3 Luku.

Jerusalemin muurien ja porttien rakennus.

Ja Eljasib, ylimmäinen pappi, nousi pappein, hänen veljeinsä, kanssa,

ja he rakensivat Lammasportin, ja
he pyhittivät sen, ja asettivat sen o-
vet paikoilleen. Ja he pyhittivät sen
Mean torniin asti, hamaan Hananee-
lin torniin saakka. Jer. 31:38.
2. Ja Jerikon miehet rakensivat hä-
nen vieressänsä; ja Sakkur, Imrin
poika, rakensi heidän vieressänsä.
3. Mutta Senaan lapset rakensivat
Kalaportin, ja kattoivat sen, ja pa-
nivat siihen ovet, lukot ja teljet.
4. Ja Meremot, Urijan poika, Ha-
koksen pojan, rakensi heidän vieres-
sänsä; ja Mesulla, Berekian poika,
Mesesabeelin pojan, rakensi heidän
vieressänsä; Sadok, Baenan poika,
rakensi heidän vieressänsä.
5. Niiden vieressä rakensivat Tekoan
miehet; mutta heidän sankarinsa ei-
vät taivuttaneet niskaansa Herran
palvelukseen.
6. Vanhan portin rakensi Jojada,
Passeahin poika, ja Mesullam, Beso-
dian poika; ja he kattoivat sen, ja
panivat siihen ovet, lukot ja teljet.
7. Heidän vieressänsä rakensi Mela-
tia, Gibeonilainen, ja Jadon, Mero-
notilainen, Gibeonin ja Mispan mie-
hiä, päämiehen tuomio-istuimen a-
laisia tällä puolella virtaa.
8. Hänen vieressänsä rakensi Ussiel,
Harhajan poika, kultaseppä; hänen
vieressänsä rakensi Hanania, voide-
kauppias. Ja he rakensivat Jerusa-
lemia Leveään muuriin asti.
9. Heidän vieressänsä rakensi Refa-
ja, Hurin poika, puolen kulmakun-
nan päämies Jerusalemissa.
10. Heidän vieressänsä rakensi Je-
daja, Harumafin poika, oman huo-
neensa kohdalla; hänen vieressänsä
rakensi Hattus, Hasabenejan poika.
11. Toista kulmaa rakensi Malkija,
Harimin poika, ja Hasub, Pahat-Moa-
bin poika, sekä Pätsien-tornin.
12. Hänen vieressänsä rakensi Sal-
lum, Haloheksen poika, puolen kul-
makunnan päämies Jerusalemissa,
hän itse ja hänen tyttärensä.
13. Laaksoportin rakensi Hanon ja
Sanoahin asujamet; ne rakensivat
sen ja panivat siihen ovet, lukot ja
teljet, ja tuhannen kyynärää muuria
Sontaporttiin asti.
14. Ja Sontaportin rakensi Malkija,
Rekabin poika, viinimäen kulma-
kunnan päämies; hän rakensi sen
ja pani siihen ovet, lukot ja teljet.
15. Lähdeportin rakensi Sallum, Kol-
Hosen poika, Mispan kulmakunnan
päämies; hän rakensi ja kattoi sen,
ja pani siihen ovet, lukot ja teljet;
ja hän rakensi myös Siloahin lam-
mikon muurin, kuninkaan yrttitar-
han luona, astuimiin asti, jotka tu-
levat alas Davidin kaupungista.
Jes. 8:6. Joh. 9:7.
16. Hänen vieressänsä rakensi Nehe-
mia, Asbukin poika, puolen Bet-Suu-
rin kulmakunnan päämies, Davidin
hautain kohdalle kaivettuun Kala-
lampeen ja sankarien huoneesen asti.
2 Kun. 18:17. 20:20.
17. Häntä likimpinä rakensivat Le-
viläiset, Rehum, Banin poika; hänen
vieressänsä rakensi Hasabia, puolen
Kegilan kulmakunnan päämies, hä-
nen kulmakuntansa puolesta.
18. Häntä likimpinä rakensivat hei-
dän veljensä Bavai, Hanadadin poi-
ka, Kegilan toisen puolen päämies.
19. Hänen vieressänsä rakensi Mis-
pan päämies Eser, Jesuan poika, sen
osan, jonka kohdalta astutaan kul-
ma-asehuoneesen.
20. Häntä likin rakensi Baruk, Se-
bain poika, kiivaasti toisen osan, kul-
masta Eljasibin, ylimmäisen papin,
huoneen oveen asti.
21. Häntä likinnä rakensi Meremot,
Urijan poika, Hakoksen pojan, toi-
sen osan, Eljasibin huoneen ovesta
Eljasibin huoneen loppuun asti.
22. Ja hänen jälkeensä rakensivat
papit, miehet Jordanin lakeudelta.
23. Heidän jälkeensä rakensi Ben-
jamin ja Hassub oman huoneensa
kohdalla; heidän perässänsä rakensi
Asaria, Maesejan poika, Ananian po-
jan, huoneensa vieressä.
24. Hänen jälkeensä rakensi Binnui,
Henadadin poika, toisen osan, Asa-
rian huoneesta aina Kulmaan ja ha-
maan kolkkaan asti.
25. Palal, Usain poika, vastapäätä
Kulmaa ja sitä tornia, joka kohoaa
kuninkaan ylä huoneesta, vankikar-
tanon ääressä; hänen jälkeensä Pe-
daja, Pareoksen poika. Jer. 32:2.
26. Netinimit asuivat Ofelin kukku-
lalla, Vesiporttiin asti itään päin, jos-
ta torni kohoaa.
27. Sitälikin rakensivat Tekoalaiset
toisen osan, ison näkyvän tornin koh-
dalta aina Ofelin muuriin asti.
28. Hevosportin yläpuolelta raken-
sivat papit, jokainen huoneensa koh-
dalla.
29. Heidän jälissänsä rakensi Sadok,
Immerin poika, oman huoneensa koh-
dalla; hänen jälissänsä rakensi Sema-
ja, Sekanian poika, Itäportin vartija.
30. Hänen jälissänsä rakensi Hana-
nia, Selemian poika, ja Hanun, Sala-
fin kuudes poika, toisen osan; hänen
jälissänsä rakensi Mesullam, Bere-
kian poika, huoneensa kohdalla.
31. Hänen jälissänsä rakensi Malki-

ja, kultasepän poika, Netinimein ja kauppamiesten huoneesen asti, Käräjä-portin kohdalla, hamaan Kulmasaliin saakka.
32. Kultasepät ja kauppamiehet rakensivat Kulmasalin ja Lammasportin välillä.

4 Luku.

Vastukset kohtaavat muurien rakentajia.

Kun Sanballat kuuli meidän muuria rakentavan, syttyi hän vihaan ja närkästyi sangen suuresti. Ja hän pilkkasi Juudalaisia,
2. ja puhui veljiensä ja Samarian voimallisten edessä, sanoen: „mitä nämä voimattomat Juudalaiset tekevät? sallitaanko se heille? hekö uhraisivat? hekö sen yhtenä päivänä täyttäisivät? hekö tekisivät palaneet kivet tuhkaläjistä eläviksi?"
3. Ja Tobija, Ammonilainen, seisoi hänen vieressänsä ja sanoi: „rakentakoot vapaasti; jos kettu sinne menisi, niin se kyllä hajottaisi heidän kivimuurinsa!"
4. Kuule, meidän Jumalamme, kuinka olemme ylenkatsotut, ja käännä heidän häväistyksensä heidän päänsä päälle, ja saata heidät saaliiksi vankeuden maassa!
5. Älä peitä heidän pahoja tekojansa, äläkä pyyhi heidän syntiänsä kasvoisi edestä; sillä he ovat sinua häväisseet, puhuen rakentajain läsnä ollessa!
6. Mutta me rakensimme muuria, ja koko muuri yhdistettiin hamaan puolikorkeuteensa asti; ja kansa teki rohkeasti työtä.
7. Kun Sanballat ja Tobija ja Arabialaiset ja Ammonilaiset ja Asdodilaiset kuulivat, että Jerusalemin muurit korjattiin ja halkeamat täytettiin, vihastuivat se suuresti.
8. Ja he tekivät kaikki liiton keskenänsä tullaksensa sotimaan Jerusalemia vastaan, ja tekemään siellä häiriötä.
9. Mutta me rukoilimme Jumalaamme; ja me panimme heidän tähtensä vartijat öin päivin heitä vastaan.
10. Ja Juuda sanoi: „kantajain voima on heikontunut, ja soraa on kovin paljon; emme voi rakentaa muuria!"
11. Ja meidän vihollisemme sanoivat: „he eivät tiedäkään eivätkä näe, ennen kuin me olemme heidän keskellänsä, ja tapamme heidät, ja estämme työn."
12. Ja kun ne Juudalaiset, jotka heidän läheisyydessään asuivat, tulivat joka paikasta ja sanoivat sen meille ainakin kymmenen kertaa, että me palaisimme heidän tykönsä,
13. niin minä asetin kansan alas muurin taa avonaisiin paikkoihin, sukukunnittaisin, miekkoinensa, keihäinensä ja joutsinensa.
14. Ja minä tarkastelin kaikkia, ja astuin esiin ja sanoin ylimmäisille ja päämiehille, ja muulle kansalle: „älkäät peljätkö heitä! Muistakaat suurta ja peljättävää Herraa, ja sotikaat teidän veljienne, poikainne, tytärtenne, vaimojenne ja kotienne edestä!"
4 Moos. 14:9 5 Moos. 1:21. 20:3 s.
15. Mutta kun meidän vihollisemme kuulivat, että me olimme saaneet tiedon asiasta ja että Jumala oli heidän neuvonsa tyhjäksi tehnyt, niin saatoimme me palata kaikki takaisin muurille, jokainen työhönsä.
16. Ja tapahtui siitä päivästä, että toinen puoli nuoria miehiäni teki työtä, ja toinen puoli kantoi keihäitä, kilpiä, joutseja ja rautapaitoja. Ja päämiehet seisoivat koko Juudan huoneen takana.
17. Jotka rakensivat muuria ja kantoivat kuormia, ja jotka sälyttivät, toisella kädellä he tekivät työtä ja toisessa pitivät aseen.
18. Ja jokaisella, joka siellä rakensi, oli miekka sidottu vyölle; ja niin he rakensivat. Ja vaskitorven soittaja oli minun vieressäni.
19. Ja minä sanoin ylimmäisille ja päämiehille ja muulle kansalle: „työ on suuri ja avara, ja me olemme hajalla muurin päällä, kaukana toinen toisestamme.
20. Millä paikalla te kuulette vaskitorven äänen, tulkaat sinne kokoon meidän tykömme; meidän Jumalamme sotii meidän edestämme!"
2 Moos. 14:14, 25 s. 5 Moos. 1:30. 3:22.
21. Näin teimme siis työtä; ja toinen puoli heistä piti keihäitä päivän koittamasta aina siihen saakka, että tähdet näkyivät.
22. Ja siihen aikaan minä myös sanoin kansalle: „jokainen olkoon yötä palvelijansa kanssa keskellä Jerusalemia, että he yöllä olisivat meille vartijoina ja päivällä työssä."
23. Mutta minä ja minun veljeni, ja palvelijani ja vartijat, jotka minua seurasivat, emme riisuneet vaatteitamme; jokaiselle oli aseensa yhtä tarpeelliset kuin vesi.

5 Luku.

Köyhät valittavat. Nehemia nuhtelee rikkaita ja kieltää koron ottamisen.

Ja suuri kansan ja heidän vaimoinsa huuto nousi heidän veljiänsä, Juudalaisia, vastaan.
2. Oli muutamia, jotka sanoivat:

„meitä on paljon, poikia ja tyttäriä; meidän tulisi saada jyviä syödäksemme, että me eläisimme!"
3. Toiset sanoivat: „pankaamme meidän peltomme, viinimäkemme ja huoneemme pantiksi, että saisimme jyviä tällä kalliilla ajalla!"
4. Ja muutamat sanoivat: „me otimme rahaa lainaksi kuninkaan veroksi, meidän peltojemme ja viinimäkiemme päälle.
5. Onhan meidän ruumiimme niin hyvä kuin veljiemmekin ruumis, ja meidän lapsemme kuin heidänkin lapsensa; mutta katso, meidän täytyy jättää poikamme ja tyttäremme orjuuteen, ja jo parhaallansa ovat muutamat meidän tyttäristämme sorretut, eikä ole voimaa meidän käsissämme; meidän peltomme ja viinimäkemme ovat joutuneet muille!"
6. Kun minä kuulin tämän puheen ja heidän huutonsa, vihastuin sangen kovin.
7. Ja minä ajattelin asiata sydämmessäni, ja nuhtelin ylimmäisiä ja päämiehiä ja sanoin heille: „otatteko te kukin veljeltänne korkoa?" Ja minä kokosin suuren joukon heitä vastaan, 2 Moos. 22:25. 3 Moos. 25:36 s. 5 Moos. 23:19. Ps. 15:5.
8. ja sanoin heille: „me olemme ostaneet meidän veljemme, Juudalaiset, jälleen, jotka olivat myödyt pakanoille, varamme mukaan; ja te vielä nyt tahdotte myödä teidän veljenne, ja tahdotte heidät myödä muille?" Niin he vaikenivat eivätkä taitaneet vastata.
9. Niin minä sanoin: „ei se ole hyvä, minkä teette! Eikö teidän pitäisi vaeltaman meidän Jumalamme pelvossa, ettemme joutuisi meidän vihollistemme, pakanain, häväistäväksi? Jes. 52:5. Hes. 36:20 s. Room. 2:24.
10. Minäkin ja veljeni ja palvelijani olemme lainanneet heille rahaa ja jyviä. Mutta pyyhkikäämme pois tämä velka!
11. Antakaat heille tänäpänä heidän peltonsa, viinimäkensä, öljypuunsa ja huoneensa, ja sadannet rahasta, jyvistä, viinistä ja öljystä, jonka olette heiltä koroksi vaatineet!"
12. Niin he sanoivat: „me annammesen takaisin, emmekä vaadi heiltä mitään; me teemme niinkuin olet sanonut." Ja minä kutsuin papit ja vannotin heitä niin tekemään.
13. Minä pudistin helmani ja sanoin: „Jumala pudistakoon jokaisen miehen huoneestansa ja pelastuksestansa, joka ei tätä sanaa pidä, ja se tulkoon niin pudistetuksi ja tyhjäksi!" Ja kaikki kansa sanoi: „amen!" Ja he kiittivät Herraa. Ja kansa teki niinkuin oli sanottu.
14. Ja siitä ajasta, kuin minut määrättiin olemaan heidän maaherransa Juudan maassa, kahdennestatoista vuodesta aina toiseen neljättäkymmentä kuningas Artahsastan vuoteen asti, kahtenatoista ajastaikana, en minä eikä veljeni nauttineet maaherran ruokaa.
15. Sillä ne maaherrat, jotka ennen minua olivat olleet, olivat raskauttaneet kansaa ja ottaneet leipää ja viiniä heiltä, ja vielä sitte neljäkymmentä sikliä hopeaa; ja heidän palvelijansa tekivät väkivaltaa kansalle. Mutta en minä niin tehnyt, sillä minä pelkäsin Jumalaa.
16. Ja myös muurin rakennustyöhön kävin minä käsiksi, enkä ostanut peltoa itselleni; ja kaikkien palvelijaini täytyi kokoontua työhön.
17. Ja Juudalaisia ja ylimmäisiä oli sata ja viisikymmentä minun pöydässäni, sekä ne, jotka tulivat pakanoista ympäristöltämme minun tyköni.
18. Ja minulle valmistettiin jokapäivä yksi härkä, ja kuusi valittua lammasta, ja lintuja, sekä erilaisia viinejä yltäkyllä joka kymmenes päivä. Mutta en minä vaatinut maaherran ylläpitoa, sillä raskas työ painoi tätä kansaa.
19. Minun Jumalani, muista minulle hyväksi kaikki, minkä olen tehnyt tälle kansalle! Neh. 13:14, 22, 31. Hebr. 6:10.

6 Luku.

Juudalaisten vihamiesten vehkeet Nehemiaa vastaan. Muurit saadaan valmiiksi.

Kun Sanballat, Tobija ja Gesem, Arabialainen, ja muut meidän vihollisemme kuulivat minun muurit rakentaneeksi, ja ettei yhtään halkeamaa siihen jäänyt, — vaikka en vielä ollut pannut portteja paikoillensa, —
2. niin Sanballat ja Gesem lähettivät minulle tämän sanan: „tule, ja kokoontukaamme maan kyliin Onon laaksossa!" Ja he aikoivat tehdä minulle pahaa.
3. Mutta minä lähetin heille sanansaattajat, sanoen: „minulla on sangen suuri työ tehtävänä enkä voi tulla alas. Miksi pitäisi työn lakkaaman, minun jättäissäni sen ja tullessani alas teidän tykönne?"
4. Ja he lähettivät minun tyköni täyttä neljä kertaa saman sanan; ja minä vastasin heitä jälleen samalla tavalla.
5. Niin Sanballat lähetti viidennen

kerran palvelijansa minun tyköni avoimella kirjeellä kädessänsä.
6. Ja siinä oli näin kirjoitettu: „pakanain kesken puhutaan, ja Gasmu on sanonut, että sinä ja Juudalaiset aijotte luopua pois, sentähden sinä rakennat muureja; ja sinä tahdot heidän kuninkaaksensa, niinkuin sanotaan.
7. Ja sinä lienet toimittanut profettoja sinusta julistamaan Jerusalemissa ja sanomaan: hän on Juudan kuningas! Ja nyt se asia tulee kuninkaan korviin; sentähden tule nyt ja neuvotelkaamme toinen toisemme kanssa!"
8. Mutta minä lähetin hänen tykönsä ja annoin hänelle sanoa: „ei ole niin tapahtunut kuin sinä sanot; vaan sinä olet sen ajatellut omasta sydämmestäsi."
9. Sillä he kaikki tahtoivat meitä peljättää, ja ajattelivat: heidän kätensä väsyvät työstä, niin etteivät voi sitä enää täyttää! Nyt siis, vahvista minun käteni!
10. Ja minä tulin Semajan huoneesen, Delajan pojan, Mehetabelin pojan, joka oli sulkenut itsensä huoneesen. Ja hän sanoi: „käykäämme yhdessä Jumalan huoneesen, keskelle temppeliä ja sulkekaamme temppelin ovet. Sillä he tulevat tappamaan sinua; yöllä he tulevat sinua tappamaan."
11. Minä vastasin: „sopiiko senkaltaisen miehen, kuin minä olen, paeta? ja kuka minun kaltaiseni menisi temppeliin, saadaksensa elää? En minä mene sinne!"
12. Sillä katso, minä ymmärsin hyvin, ettei Jumala ollut häntä lähettänyt; vaan hän ennusti minua vastaan, koska Tobija ja Sanballat olivat palkanneet hänet.
13. Hän oli palkattu, sentähden että minä olisin pelvosta niin tehnyt, ja syntiä tehnyt, ja että he olisivat minut saattaneet pahaan huutoon, minua häväistäksensä.
14. Minun Jumalani! muista Tobijaa ja Sanballatia näiden heidän töidensä tähden, ja Noadiaa, nais-profettaa, ja muita profettoja, jotka minua tahtoivat peljättää!
15. Ja muuri tuli valmiiksi Elulin kuun viidennellä päivällä kolmattakymmentä, kahden kuudettakymmentä päivän kuluttua.
16. Kun kaikki meidän vihollisemme sen kuulivat, pelkäsivät kaikki ympärillämme olevat pakanat, ja hämmästyivät keskenänsä; sillä he ymmärsivät tämän työn olevan meidän Jumalaltamme.
17. Ja siihen aikaan oli monta Juudan ylimmäisiä siellä, joiden kirjeet menivät usein Tobijalle, ja Tobijan kirjeet heille.
18. Sillä monta oli Juudassa, jotka olivat vannoneet itsensä hänelle; sillä hän oli Sekanian, Arahin pojan, vävy, ja hänen pojallansa, Johananilla, oli Mesullamin, Berekijan pojan, tytär.
19. Ja he puhuivat hyvin minun edessäni hänestä ja veivät minun puheeni hänelle; ja Tobija lähetti kirjeitä peljättääksensä minua.

7 Luku.

Jerusalemin portit ja vartijat. Luettelo Serubbabelin kanssa palanneesta väestä.

Mutta sittekuin muurit olivat rakennetut, panin minä portit paikoillensa; ja asetettiin ovenvartijat, veisaajat ja Leviläiset. Syr. 49:15.
2. Ja minä käskin veljeäni Hanania ja Hananjaa, linnan päämiestä, Jerusalemissa, — sillä hän oli uskollisempi ja Jumalaa pelkäävämpi mies kuin moni muu, —
3. ja sanoin heille: ei Jerusalemin portteja ennen saa avata, kuin aurinko lämpimästi paistaa; ja kun vielä työtä tehdään, pitää portit pantaman kiinni ja teljettämän. Ja vartijoita asetettakoon Jerusalemin asuvaisista jokainen paikkaansa, ja kukin oman huoneensa kohdalle."
4. Sillä kaupunki oli avara ja suuri, mutta kansaa oli vähän siinä; ja huoneita ei ollut rakennettu.
5. Ja minun Jumalani pani mieleeni, että minä kokosin ylimmäiset ja päämiehet ja kansan, ja luin heidät sukujensa mukaan. Ja minä löysin niitten sukuluettelon, jotka ennen olivat tulleet vankeudesta; ja minä löysin siinä kirjoitettuna:
6. „Nämä ovat maakunnan lapset, jotka palasivat vankeudesta, jotka Nebukadnesar, Babelin kuningas, oli vienyt pois; ja he palasivat Jerusalemiin ja Juudaan, jokainen kaupunkiinsa,
7. jotka tulivat Serubbabelin, Jesuan, Nehemian, Asarian, Raamian, Nahamanin, Mordekain, Bilsan, Misperetin, Bigevain, Nehumin ja Baenan kanssa. Tämä on Israelin miesten luku: Esr. 2.
8. Paroksen lapsia: kaksi tuhatta, sata ja kaksi kahdeksattakymmentä;
9. Sefatian lapsia: kolme sataa ja kaksi kahdeksattakymmentä;
10. Arahin lapsia: kuusi sataa ja kaksikuudettakymmentä;
11. Pahat-Moabin lapsia, Jesuan ja

Joabin lapsista: kaksi tuhatta, kahdeksan sataa ja kahdeksantoistakymmentä;
12. Elamin lapsia: tuhannen, kaksi sataa ja neljäkuudettakymmentä;
13. Sattun lapsia: kahdeksan sataa ja viisiviidettäkymmentä;
14. Sakkain lapsia: seitsemän sataa ja kuusikymmentä;
15. Binnuin lapsia: kuusi sataa ja kahdeksanviidettäkymmentä;
16. Bebain lapsia: kuusi sataa ja kahdeksankolmattakymmentä;
17. Asgadin lapsia: kaksi tuhatta, kolme sataa ja kaksikolmattakymmentä;
18. Adonikamin lapsia: kuusi sataa ja seitsemänseitsemättäkymmentä;
19. Bigvain lapsia: kaksi tuhatta ja seitsemänseitsemättäkymmentä;
20. Addinin lapsia: kuusi sataa ja viisikuudettakymmentä;
21. Aterin lapsia Hiskijasta: yhdeksänkymmentä ja kahdeksan;
22. Hasumin lapsia: kolme sataa ja kahdeksankolmattakymmentä;
23. Besain lapsia: kolme sataa ja neljä kolmattakymmentä;
24. Harifin lapsia: sata ja kaksitoistakymmentä;
25. Gibonin lapsia: yhdeksänkymmentä ja viisi;
26. Betlehemin ja Netofan miehiä: sata ja kahdeksanyhdeksättäkymmentä;
27. Anatotin miehiä: sata ja kahdeksankolmattakymmentä;
28. Bet-Asmavetin miehiä: kaksiviidettäkymmentä;
29. Kiriat-Jearimin, Kafiran ja Beerotin miehiä: seitsemän sataa ja kolmeviidettäkymmentä;
30. Raman ja Gabaan miehiä: kuusi sataa ja yksikolmattakymmentä;
31. Mikmaan miehiä: sata ja kaksikolmattakymmentä;
32. Betelin ja Ain miehiä: sata ja kolmekolmattakymmentä;
33. toisen Nebon miehiä: kaksikuudettakymmentä;
34. toisen Elamin lapsia: tuhannen, kaksi sataa ja neljäkuudettakymmentä;
35. Harimin lapsia: kolme sataa ja kaksikymmentä;
36. Jerikon lapsia: kolme sataa ja viisiviidettäkymmentä;
37. Lodin, Hadidin ja Onon lapsia: seitsemän sataa ja yksikolmattakymmentä;
38. Senaan lapsia: kolme tuhatta, yhdeksän sataa ja kolmekymmentä;
39. Papit: Jedajan lapsia Jesuan huoneesta: yhdeksän sataa ja kolmekahdeksattakymmentä;
40. Immerin lapsia: tuhannen ja kaksikuudettakymmentä;
41. Pashurin lapsia: tuhannen, kaksi sataa ja seitsemänviidettäkymmentä;
42. Harimin lapsia: tuhannen ja seitsemäntoista;
43. Leviläiset: Jesuan lapsia Kadmielista, Hodevan lapsista: neljäkahdeksatta kymmentä;
44. Veisaajat: Asafin lapsia: sata ja kahdeksanviidettäkymmentä;
45. Ovenvartijat olivat Sallumin lapset, Talmonin lapset, Akkubin lapset, Sobain lapset: sata ja kahdeksanneljättäkymmentä;
46. Netinimit: Sihan lapset, Hasufan lapset, Tabaotin lapset,
47. Keroksen lapset, Sian lapset, Padonin lapset,
48. Lebanan lapset, Hagaban lapset, Salmain lapset,
49. Hananin lapset, Giddelin lapset, Gaharin lapset,
50. Reajan lapset, Resinin lapset, Nekodan lapset,
51. Gassamin lapset, Ussan lapset, Passeahin lapset,
52. Besain lapset, Meunimin lapset, Nefusesimin lapset,
53. Bakbukin lapset, Hakufan lapset, Harhurin lapset,
54. Baslitin lapset, Mehidan lapset, Harsan lapset,
55. Barkoksen lapset, Siseran lapset, Tamahin lapset,
56. Nesiahin lapset, Hatifan lapset.
57. Salomon palvelijain lapsia oli: Sotain lapset, Soferetin lapset, Peridan lapset,
58. Jaelan lapset, Darkonin lapset, Giddelin lapset,
59. Sefatian lapset, Pokeret-Sebaimin lapset, Amonin lapset.
60. Kaikkia Netinimein ja Salomon palvelijain lapsia oli kolme sataa, yhdeksänkymmentä ja kaksi.
61. Ja nämä menivät ylös Tel-Melasta, Tel-Harsasta, Kerubista, Addonista ja Immerista; mutta he eivät tietäneet isäinsä huonetta eikä sukuperäänsä, josko he olivat Israelista:
62. Delajan lapset, Tobijan lapset, Nekodan lapset, kuusi sataa ja kaksiviidettäkymmentä;
63. ja papeista: Habajan lapset, Hakotsin lapset, Barsillain lapset, joka otti vaimon Barsillain, Gileadilaisen, tyttäristä, ja kutsuttiin heidän nimellänsä.
64. Nämä etseivät sukukuntansa polvilukukirjaa; mutta kun sitä ei löydetty, hyljättiin he pappeudesta.

65. Ja maaherra kielsi heitä syömästä kaikkein pyhimmästä, ennenkuin pappi tulisi kantaen „valkeudet ja täydellisyydet.“ 2 Moos. 28:30. Esr. 2:63. Neh. 8:9. 10:1.
66. Koko seurakunta yhteensä oli kaksiviidettäkymmentä tuhatta, kolme sataa ja kuusikymmentä,
67. paitsi heidän palvelijoitansa ja piikojansa, joita oli seitsemän tuhatta, kolme sataa ja seitsemänkymmentä. Oli myös heidän seassansa veisaajia, miehiä ja naisia, kaksi sataa ja viisiviidettäkymmentä.
68. Ja heillä oli seitsemän sataa ja kuusineljättäkymmentä hevosta, kaksi sataa ja viisiviidettäkymmentä muulia,
69. neljä sataa ja viisineljättäkymmentä kamelia, ja kuusi tuhatta, seitsemän sataa ja kaksikymmentä aasia.
70. Ja muutamat ylimmäisistä isistä antoivat lahjoja rakennusta varten. Maaherra antoi varastoon tuhannen kultapenninkiä, viisikymmentä maljaa, viisi sataa ja kolmekymmentä papin-ihovaatetta.
71. Ja muutamat ylimmäisistä isistä antoivat rakennuksen varastoon kaksikymmentä tuhatta kultapenninkiä ja kaksi tuhatta kaksi sataa leiviskää hopeaa.
72. Ja muu kansa antoi kaksikymmentä tuhatta kultapenninkiä, ja kaksi tuhatta leiviskää hopeaa, ja seitsemän seitsemättäkymmentä papin-ihovaatetta.
73. Ja papit, Leviläiset, ovenvartijat, veisaajat, muutamat kansasta ja Netinimit ja koko Israel asuivat kaupungeissa. Ja kun seitsemäs kuukausi tuli, asuivat Israelin lapset kaupungeissaan.

8 Luku.

Laki luetaan kansalle. Lehtimajan juhlaa vietetään.

Sitte kokoontui kaikki kansa niinkuin yksi mies avonaiselle paikalle, joka on Vesiportin edessä. Ja he sanoivat Esralle, kirjanoppineelle, että hän toisi Mooseksen lakikirjan, jonka Herra oli Israelille säätänyt. Esr. 3:1. 7:11.
2. Ja Esra pappi toi lakikirjan kansan eteen, sekä miesten että naisten, ja kaikkein, jotka ymmärtää ja kuulla taisivat, seitsemännen kuun ensimmäisenä päivänä.
3. Ja hän luki siitä kadulla Vesiportin edessä aamusta hamaan puolipäivään asti miesten ja naisten kuullen, ja kunkin, joka ymmärtää taisi; ja kaiken kansan korvat olivat lakikirjaan käännetyt. 5 Moos. 31:10 s.
4. Ja Esra, kirjanoppinut, seisoi korkealla puu-lavalla, jonka olivat tehneet; ja Matitja, Sema, Anaja, Urija, Hilkija ja Maeseja seisoivat hänen vieressänsä hänen oikialla puolellansa, ja hänen vasemmalla puolellansa Pedaja, Misael, Malkija, Hasum, Hasbadena, Sakaria ja Mesullam.
5. Ja Esra avasi kirjan kaiken kansan nähden; sillä hän seisoi ylempänä kaikkea kansaa. Ja kun hän sen avasi, nousi kaikki kansa seisoalleen.
6. Ja Esra kiitti Herraa, suurta Jumalaa, ja kaikki kansa vastasi kädet nostettuina ylöspäin: „amen! amen!“ ja he kumartuivat ja rukoilivat Herraa kasvot maassa.
7. Ja Jesua, Bani, Seriba, Jamin, Akkub, Sabbetai, Hodija, Maeseja, Kelita, Asaria, Josabad, Hanan, Pelaja ja Leviläiset opettivat kansaa lakia ymmärtämään; ja kansa seisoi alallansa. Neh. 9:3.
8. Ja he lukivat kirjasta, Jumalan laista, selvästi ja selittäen, niin että he ymmärsivät, mitä luettiin.
9. Ja Nehemia, joka on Tirsata, ja Esra pappi, kirjanoppinut, ja Leviläiset, jotka opettivat kansaa ymmärtämään, sanoivat kansalle: „tämä päivä on pyhä Herralle, teidän Jumalallenne; älkäät murehtiko, älkäät itkekö!“ Sillä kun kansa kuuli lain sanat, niin he kaikki itkivät. 3 Moos. 23:24 s.
10. Ja hän sanoi heille: „menkäät ja syökäät lihavaa, ja juokaat makeaa, ja lähettäkäät niillekin osa, joilla ei mitään ole valmistettu; tämä päivä on pyhä meidän Herrallemme, sentähden älkäät murehtiko; sillä ilo Herrassa on teidän väkevyytenne!“
11. Ja Leviläiset rauhoittivat kaiken kansan ja sanoivat; „olkaat ääneti, sillä tämä päivä on pyhä; älkäät murehtiko!“
12. Ja kaikki kansa meni syömään ja juomaan, ja lähettämään osia ulos, ja viettämään suurta ilojuhlaa; sillä he olivat ymmärtäneet ne sanat, jotka heille olivat ilmoitetut.
13. Toisena päivänä tulivat kaiken kansan ylimmäiset isät, papit ja Leviläiset kokoon, Esran, kirjanoppineen, tykönä, oppimaan lain sanoja.
14. Ja he havaitsivat laissa kirjoitettuna, että Herra oli käskenyt Mooseksen kautta Israelin lasten asua lehtimajoissa seitsemännen kuun juhlalla, 2 Moos. 23:16. 3 Moos. 23:34 s., 42. 5 Moos. 16:13 s.
15. ja että heidän tuli julkisesti il-

moittaa ja kuuluttaa kaikissa kau-
pungeissansa ja Jerusalemissa, sa-
noen: „menkäät ulos vuorelle ja tuo-
kaat öljypuun oksia, balsamipuun
oksia, myrhamipuun oksia, palmu-
puun oksia ja lehtevistä puista ok-
sia, tehdäksenne majoja, niinkuin
kirjoitettu on!"
16. Ja kansa meni ulos ja toi niitä;
ja he tekivät itsellensä lehtimajoja,
jokainen katollensa ja kartanoillen-
sa, ja Jumalan huoneen kartanoille,
ja avonaiselle paikalle Vesiportin luo-
na, ja avonaiselle paikalle Efraimin
portin luona.
17. Ja kaikki kansa, joka palannut
oli vankeudesta, teki lehtimajoja ja
asui niissä; sillä ei Israelin lapset ol-
leet niin tehneet hamasta Josuan, Nu-
nin pojan, ajasta aina siihen päivään
asti. Ja siinä oli sangen suuri ilo.
18. Ja jokapäivä luettiin Jumalan
lakikirjaa, ensimmäisestä päivästä
viimeiseen. Ja he pitivät juhlaa seit-
semän päivää; ja kahdeksantena
päivänä oli päätösjuhla, niinkuin
säädetty oli.

9 Luku.

Paasto-, katumus- ja rukous-päivä pidetään.

Neljäntenä päivänä kolmattakym-
mentä samaa kuuta tulivat Israe-
lin lapset kokoon, paastoten, säkkiin
puetetut ja multaa päänsä päällä.
2. Ja he eroittivat Israelin siemenen
kaikista muukalaisista lapsista; ja he
tulivat edes ja tunnustivat syntinsä
ja isäinsä pahat teot.
3. Ja he nousivat, kukin paikaltansa,
ja heidän kuullensa luettiin neljä ker-
taa päivässä Herran, heidän Juma-
lansa, lakikirjasta; ja he tunnustivat,
ja rukoilivat Herraa Jumalaansa nel-
jästi päivässä. Neh. 8:7.
4. Ja Leviläisten korotetulle paikalle
nousivat Jesua, Bani, Kadmiel, Se-
bania, Bunni, Serebia, Bani ja Kena-
ni, ja he huusivat suurella äänellä
Herran, Jumalansa puoleen.
5. Ja Leviläiset Jesua, Kadmiel, Ba-
ni, Hasabnia, Serebia, Hodija, Seba-
nia ja Petahia sanoivat: „nouskaat,
kiittäkäät Herraa, teidän Jumalaan-
ne, ijankaikkisesta ijankaikkiseen!
Ja sinun kunniasi nimi kiitettäköön,
joka on korotettu yli kaiken siunauk-
sen ja kiitoksen!
6. Sinä yksinäsi olet Herra, sinä olet
luonut taivaat ja taivasten taivaat,
kaikkine heidän sotaväkinensä, maan
ja kaikki, mitä siinä on, meret ja kaik-
ki, mitä niissä on! ja sinä teet kaik-
ki nämä eläviksi; ja taivaan sota-
joukot kumartain rukoilevat sinua!
Jes. 37:16,20. Ap. t. 4:24.
7. Sinä olet Herra Jumala, joka va-
litsit Abramin, ja johdatit hänet Kal-
dean Urista, ja annoit hänelle nimen
Abraham, 1 Moos. 11:31. 12:1. 17:5.
8. ja löysit hänen sydämmensä us-
kolliseksi sinun edessäsi, ja teit lii-
ton hänen kanssansa, antaaksesi hä-
nen siemenellensä Kananealaisten,
Hetiläisten, Amorilaisten, Feresiläis-
ten, Jebusilaisten, ja Girgasilaisten
maan; ja sinä olet pitänyt sanasi, sil-
lä sinä olet vanhurskas. 1 Moos. 15:18 s.
9. Ja sinä katsoit meidän isäimme
surkeuden puoleen Egyptissä, ja kuu-
lit heidän huutonsa Punaisen meren
luona, 2 Moos. 2:25. 3:7.
10. ja teit merkkejä ja ihmeitä Fa-
raossa, ja kaikissa hänen palvelijois-
sansa, ja kaikessa hänen maansa kan-
sassa; sillä sinä tiesit, että nämä me-
nettelivät ylpeästi heitä vastaan; ja
sinä teit itsellesi nimen, niinkuin se
tänäkin päivänä on. 2 Moos. 7—12.
11. Ja sinä jaoit meren heidän edes-
sänsä, niin että he kuivalla menivät
meren keskitse, ja heidän vainoo-
jansa heitit sinä syvyyteen, niinkuin
kiven väkeviin vesiin.
2 Moos. 14:21 s. 15:5. Ps. 106:9 s.
12. Ja päivällä sinä johdatit heitä
pilvenpatsaalla ja yöllä tulenpatsaal-
la, valaisten heille sitä tietä, jota he
vaelsivat. 2 Moos. 13:21 s. Ps. 105:39.
13. Sinä tulit Sinain vuorelle alas ja
puhuit heille taivaasta, ja annoit heil-
le oikeat tuomiot ja totisen lain, hyvät
säännöt ja käskyt, 2 Moos. 19:18 s. 20:1.
14. ja ilmoitit heille pyhän sabba-
tisi, ja annoit heille käskyt, säännöt
ja lain palvelijasi Mooseksen kautta,
15. ja annoit heille leipää taivaasta,
kun he isosivat, ja annoit veden vuo-
taa kalliosta, kun he janosivat; ja pu-
huit heille, että menisivät omista-
maan maan, jonka sinä olit noste-
tulla kädellä luvannut heille antaa.
2 Moos. 16:4, 14 s. 17:6. 4 Moos. 20:11.
16. Mutta he ja meidän isämme tu-
livat ylpeiksi ja kovakorvaisiksi, niin
etteivät totelleet sinun käskyjäsi.
17. Ja he eivät tahtoneet kuulla, ei-
kä ajatella niitä ihmeitä, jotka sinä
teit heidän kanssaan; vaan tulivat
uppiniskaisiksi ja asettivat vastaha-
koisuudessansa päämiehen palatak-
sensa takaisin orjuuteensa. Mutta si-
nä, Jumala, olet anteeksi-antava, ar-
mollinen ja laupeas, pitkämielinen
ja rikas hyvyydestä, etkä heitä hyl-
jännyt, 4 Moos. 14:4, 18. 34:6. Neh. 1:5.
Ps. 103:8. Joel 2:13.
18. Vaikka he tekivät valetun vasi-

kan ja sanoivat: ,tämä on Jumalasi,
joka sinut johdatti Egyptistä', ja suu-
resti sinua häpäisivät, 2 Moos. 32:4,
19. et sinä kuitenkaan heitä hyljän-
nyt korvessa, suuressa laupeudessa-
si. Ja pilvenpatsas ei mennyt heiltä
pois päivällä, johdattamasta heitä
tiellä, eikä tulenpatsas yöllä, valai-
semasta heille tietä, jota he vaelsi-
vat. 2 Moos. 13:22. 40:38.
20. Sinun hyvän henkesi lähetit si-
nä opettamaan heitä; etkä sinä myös-
kään kieltänyt mannaasi heidän suus-
tansa, ja annoit heille vettä heidän ja-
nossansa. 4 Moos. 11:25 s. 5 Moos. 8:3,16.
21. Sinä ravitsit heitä korvessa nel-
jäkymmentä ajastaikaa, ettei heiltä
mitään puuttunut: ei heidän vaat-
teensa vanhentuneet, eikä heidän
jalkansa känsästyneet.
5 Moos 2:7. 8:4. 29:5
22. Sinä annoit heille valtakunnat
ja kansat, ja jaoit heille osat eri pai-
koissa: ja he omistivat Sihonin maan,
sekä Hesbonin kuninkaan maan, et-
tä Ogin, Basanin kuninkaan maan.
4 Moos. 21:21,24,33 s.
23. Ja heidän lapsensa teit sinä mo-
nilukuisiksi kuin tähdet taivaalla, ja
veit heidät siihen maahan, josta si-
nä heidän isillensä sanonut olit, et-
tä heidän piti sinne menemän sitä
omistamaan. 1 Moos. 15:5. 22:17.
24. Ja lapset menivät ja valloittivat
maan; ja sinä nöyryytit Kananea-
laiset, maan asujamet, heidän edes-
sänsä, ja annoit ne heidän käsiinsä,
niin myös heidän kuninkaansa ja
maan kansat, että tekisivät heille o-
man tahtonsa mukaan. Jos. 10:1 s.
25. Ja he voittivat vahvat kaupun-
git ja lihavan maan, ja omistivat huo-
neita täynnä kaikkinaista viljaa, vuo-
jonkivisiä kaivoja, viinimäkiä ja öl-
jymäkiä ja paljon hedelmällisiä pui-
ta. Ja he söivät ja ravittiin, ja lihoi-
vat, ja elivät herkullisesti sinun suu-
resta hyvyydestäsi. 5 Moos. 6:10 s.
26. Mutta he tulivat tottelemattomik-
si ja vastahakoisiksi sinua vastaan,
ja heittivät sinun lakisi selkänsä taa;
ja he tappoivat sinun profettasi, jot-
ka heitä vastaan todistivat, että he
kääntyisivät; ja he suuresti häpäisi-
vät sinua. 5 Moos. 32:15 s.
27. Silloin sinä annoit heidät vihol-
listensa käsiin, jotka heitä ahdistivat.
Ja he huusivat sinua ahdistuksensa
aikana, ja sinä kuulit taivaasta hei-
tä, ja suuren laupeutesi tähden an-
noit sinä heille pelastajat, jotka hei-
tä auttoivat vihollistensa käsistä.
Tuom. 3:9,15. Ps. 106:40 s.
28. Mutta lepoon tultuansa rupesi-
vat he taas pahaa tekemään sinun e-
dessäs. Silloin sinä jätit heidät taas vi-
hollistensa käsiin, jotka heitä hallit-
sivat. Niin he taas huusivat sinun puo-
leesi, ja sinä kuulit heitä taivaasta ja
pelastit heidät monta kertaa, sinun
suuren laupeutesi tähden;
29. Ja sinä varoitit heitä ja tahdoit
kääntymään sinun lakisi tykö; mutta
he olivat ylpeät eivätkä totelleet käs-
kyjäsi, ja he syntiä tekivät sinun sää-
tyjäsi vastaan, joitten kautta ihminen
elää, jos hän niitä tekee; ja he kään-
sivät hartionsa ja kovensivat niskan-
sa, eivätkä totelleet. 3 Moos. 18:5.
Hes. 20:11. Sak. 7:11. Room. 10:5. Gal. 3:12.
30. Ja sinä kärsit heitä monta ajast-
aikaa, varoitit heitä sinun hengelläsi
profettaisi kautta, mutta he eivät ot-
taneet sitä korviinsa. Silloin sinä an-
noit heidät maan kansain käsiin.
2 Kun. 17:13 s. 2 Aik. 36:15 s.
31. Mutta suuren laupeutesi tähden
et sinä heitä peräti hävittänyt etkä
hyljännyt; sillä sinä olet armollinen
ja laupeas Jumala. Jer. 30:11. 40:28.
32. Nyt, meidän Jumalamme! sinä
suuri Jumala, väkevä ja peljättävä,
joka pidät liiton ja laupeuden, älä
vähäksy kaikkia niitä vaivoja, jotka
ovat tulleet meille ja meidän kunin-
kaillemme, päämiehillemme, papeil-
lemme, profetaillemme, isillemme
ja kaikelle sinun kansallesi, Assurin
kuninkaan ajasta hamaan tähän päi-
vään asti! 5 Moos. 32:1.
33. Sinä olet vanhurskas kaikessa,
mitä meitä kohdannut on; sillä sinä
olet oikein tehnyt, mutta me olem-
me olleet jumalattomat! Dan. 9:7,14.
34. Meidän kuninkaamme, päämie-
hemme, pappimme ja isämme eivät
ole tehneet sinun lakisi mukaan, ei-
vätkä lukua pitäneet sinun käskyis-
täsi ja todistuksistasi, joita annoit
heille ilmoittaa. Dan. 9:6,8.
35. He eivät ole palvelleet sinua hei-
dän valtakunnassansa ja sinun suu-
ressa hyvyydessäsi, jonka sinä annoit
heille, ja siinä avarassa ja lihavassa
maassa, jonka annoit heidän hal-
tuunsa, eivätkä palannet pahoista
töistänsä.
36. Katso, me olemme orjina tänä-
pänä; ja siinä maassa, jonka annoit
meidän isillemme, että he nauttisi-
vat sen hedelmiä ja hyvyyttä, katso,
siinä me olemme orjina!
37. Ja se enentää tulot kuninkaille,
jotka olet pannut päällemme meidän
synteimme tähden; ja he hallitsevat
ruumiimme ja karjamme oman tah-
tonsa mukaan, ja me olemme juuri
suuressa tuskassa.'

38. Mutta tähän kaikkeen nähden teimme nyt vahvan liiton, ja kirjoitimme sen, ja annoimme päämiestemme, Leviläistemme ja pappeimme sen sinetillänsä vahvistaa.

10 Luku.

Liitto uudistetaan. Liiton velvoitukset.

Ja ne, jotka heidän sinettinsä painoivat, olivat Nehemia, Tirsata, Hakalian poika, ja Sidekija, Neh. 8:9.
2. Seraja, Asaria, Jeremia,
3. Pashur, Amaria, Malkija,
4. Hattus, Sebania, Malluk,
5. Harim, Meremot, Obadia,
6. Daniel, Ginntun, Baruk,
7. Mesullam, Abija, Mijamin,
8. Maasia, Bilgai ja Semaja; nämä olivat papit.
9. Mutta Leviläiset olivat: Jesua, Asanian poika, Binnui, Henadadin lapsista, Kadmiel,
10. ja heidän veljensä: Sebania, Hodija, Kelita, Pelaja, Hanan,
11. Mika, Rehob, Hasabia,
12. Sakkur, Serebia, Sebania,
13. Hodija, Bani ja Beninu.
14. Kansan päämiehet olivat: Paros, Pahat-Moab, Elam, Sattu, Bani,
15. Bunni, Asgad, Bebai,
16. Adonija, Bigvai, Adin,
17. Ater, Hiskija, Assur,
18. Hodija, Hasum, Betsai,
19. Harif, Anatot, Neubai,
20. Magpias, Mesullam, Hesir,
21. Mesesabel, Sadok, Jaddua,
22. Pelatia, Hanan, Anaja,
23. Hosea, Anania, Hassub,
24. Halohes, Pilha, Sobek,
25. Rehum, Hasabna, Maeseja,
26. Ahija, Hanan, Anan,
27. Malluk, Harim, ja Baena.
28. Ja muu kansa, papit, Leviläiset, ovenvartijat, veisaajat, Netinimit ja kaikki, jotka vaimoinensa, poikinensa ja tyttärinensä olivat eronneet pois maakuntain kansoista Jumalan lain puoleen, kaikki, jotka sen ymmärtää taisivat,
29. yhdistyivät veljihinsä, voimallisiin heidän joukossansa, tulivat valalle ja vannoivat vaeltavansa Jumalan laissa, joka heille oli annettu Mooseksen, Jumalan palvelijan kautta, pitävänsä ja tekevänsä kaikki Herran, meidän Jumalamme, käskyt, tuomiot ja säännöt,
30. ja ettemme anna maan kansoille meidän tyttäriämme, emmekä ota meidän pojillemme heidän tyttäriänsä, 2 Moos. 34:16. 5 Moos. 7:3 s.
31. ja että, jos maan kansa tuo sabbattina kauppatavaraa ja kaikkinaista vuoden tuloa myötäväksi, emme ota heiltä sabbattina ja pyhä päivänä, ja että me seitsemännen vuoden annamme olla vapaana kaikkinaisista rasituksista. 2 Moos. 20:10. 23:10 s. 3 Moos. 23:3. 25:3 s. 5 Moos. 5:12 s. 15:1 s. Neh. 13:19 s.
32. Ja me sitouduimme itse siihen sääntöön, että annamme kolmannen osan sikliä vuosittain meidän Jumalamme huoneen palvelukseen:
33. näkyleiviksi, alinomaiseksi ruoka-uhriksi, alinomaiseksi poltto-uhriksi, sabbattina, uusilla kuilla ja juhlapäivinä ja kiitos-uhriksi, ja synti-uhriksi, jolla Israel sovitetaan, ja kaikkinaiseksi tarpeeksi meidän Jumalamme huoneessa. 2 Moos. 25:30. 3 Moos. 24:6 s. 4 Moos. 28:3 s.
34. Ja me, papit, Leviläiset ja kansa, heitimme arpaa halko-uhrista, jota joka vuosi piti tuotaman meidän Jumalamme huoneesen, isäimme huonekuntain mukaan, määrätyillä ajoilla poltettaviksi Herran, meidän Jumalamme, alttarilla, niinkuin laissa kirjoitettu on. 3 Moos. 6:12. Neh. 13:31.
35. Ja me sitouduimme tuomaan Herran huoneesen peltomme esikoisia ja kaikkinaisten puiden ensimmäisiä hedelmiä, 2 Moos. 23:19. 5 Moos. 18:4.
36. ja esikoiset pojistamme ja eläimistämme, niinkuin laissa kirjoitettu on; ja esikoiset härjistämme ja lampaistamme, viemme me meidän Jumalamme huoneesen papeille, jotka palvelevat Jumalamme huoneessa. 2 Moos. 13:2, 12 s. 3 Moos. 27:26 s. 4 Moos. 3:13.
37. Ja taikinamme esikoiset, ja ylönnys-uhrimme, ja kaikkinaisia puun hedelmiä, viinijä ja öljyä, me tahdomme viedä papeille, meidän Jumalamme huoneen kammioihin, ja Leviläisille kymmenekset maastamme, että Leviläiset kaikissa kaupungeissa saavat kymmenekset meidän työstämme. 3 Moos. 23:17. 4 Moos. 15:19 s. 18:12, 21, 26. 5 Moos. 14:22 s.
38. Ja papin, Aaronin pojan, pitää myös saaman Leviläisten kanssa heidän kymmeneksistänsä, ja Leviläiset viekööt heidän kymmeneksistänsä kymmenennen osan meidän Jumalamme huoneesen, varastohuoneen kammioihin. 4 Moos. 18:26 s.
39. Sillä Israelin lasten ja Levin lasten tulee viedä jyväin, viinin ja öljyn ylönnys kammioihin; siellä ovat pyhät astiat, ja papit, jotka palvelevat, ja ovenvartijat, ja veisaajat. Me emme siis tahdo luopua meidän Jumalamme huoneesta.

11 Luku.

Arpaa heitetään, kutka piti Jerusalemissa asuman, ja kutka muissa kaupungeissa.

Ja kansan päämiehet asuivat Jerusalemissa, mutta muu kansa heitti arpaa, saattaaksensa yhden kymmenestä asumaan Jerusalemissa, pyhässä kaupungissa, mutta yhdeksän osaa toisissa kaupungeissa.

2. Ja kansa siunasi kaikkia niitä miehiä, jotka vapaaehtoisesti kävivät asumaan Jerusalemissa.

3. Nämä ovat maakunnan päämiehet, jotka asuivat Jerusalemissa; mutta Juudan kaupungeissa asui itsekukin perintö-osassaan, kaupungeissansa. Israel, papit, Leviläiset, Netinimit ja Salomon palvelijain lapset.

4. Ja Jerusalemissa asuivat muutamat Juudan ja Benjaminin lapsista. Juudan lapsista: Ataja, Ussian poika, Sakarian pojan, Amarian pojan, Sefetian pojan, Mahalaleelin pojan, Peretsen lapsista;

5. ja Maeseja, Barukin poika, Kolhosen pojan, Hasajan pojan, Adajan pojan, Jojaribin pojan, Sakarian pojan, Silonin pojan.

6. Kaikkia Peretsen lapsia, jotka asuivat Jerusalemissa, oli neljä sataa ja kahdeksanseitsemättäkymmentä vahvaa miestä.

7. Nämä olivat Benjaminin lapset: Sallu, Mesullamin poika, Joedin pojan, Pedajan pojan, Kolajan pojan, Maasejan pojan, Itielin pojan, Jesajan pojan;

8. ja hänen jälkeensä Gabbai, Sallai, yhdeksän sataa ja kahdeksankolmattakymmentä.

9. Ja Joel, Sikrin poika, oli heidän esimiehensä, ja Juuda, Senuan poika, oli toisena kaupungin päällikkönä.

10. Papeista: Jedaja, Jojaribin poika, Jakin,

11. Seraja, Hilkijan poika, Mesullamin pojan, Sadokin pojan, Merajotin pojan, Ahitobin pojan, Jumalan huoneen päämies,

12. ja heidän veljiänsä, jotka huoneessa työtä tekivät: kahdeksan sataa ja kaksikolmattakymmentä; ja Adaja, Jerohamin poika, Pelalian pojan, Amsin pojan, Sakarian pojan, Pashurin pojan, Malkijan pojan,

13. ja hänen veljensä, isäin päämiehet: kaksi sataa ja kaksiviidettäkymmentä; ja Amassai, Asareelin poika, Ahasain pojan, Immerin pojan,

14. ja heidän veljensä, väkevät miehet: sata ja kahdeksankolmattakymmentä; ja Sabdiel, Gedolimin poika, oli heidän esimiehensä.

15. Leviläisistä: Semaja, Hassubin poika, Asrikamin pojan, Hajabian pojan, Bunnin pojan;

16. ja Sabtai ja Josabad, Leviläisten päämiehistä, Jumalan huoneen ulkotyössä;

17. Mattania, Mikan poika, Sabdin pojan, Asafin pojan, joka oli ylimmäinen kiitosta alkamaan rukouksessa; ja Bakbukia, toinen veljeinsä keskellä, ja Abda, Sammuan poika, Galalin pojan, Jeditunin pojan.

18. Leviläisiä oli kaikkiansa pyhässä kaupungissa kaksi sataa ja neljäyhdeksättäkymmentä.

19. Ja ovenvartijat: Akkub, Talmon ja heidän veljensä, jotka porteissa vartijoitsivat, sata ja kaksi kahdeksattakymmentä.

20. Mutta muut Israelista, papit ja Leviläiset, olivat kaikissa Juudan kaupungeissa, jokainen omassa perintö-osassaan.

21. Ja Netinimit asuivat Ofelissa; ja Siha ja Gispa olivat Netinimein päälliköt.

22. Mutta Leviläisten esimies Jerusalemissa oli Ussi, Banin poika, Hasabian pojan, Mattanian pojan, Mikan pojan, Assafin pojista, veisaajista, Jumalan huoneen työssä.

23. Sillä se oli kuninkaan käsky heille, että veisaajille oli määrätty tulo vahvistettu kullekin päivälle.

24. Ja Petahja, Mesesabeelin poika, Serahin lapsista, Juudan pojan, oli kuninkaan käskyläinen kaikissa kansan asioissa.

25. Ja Juudan lapset, jotka olivat maan kylissä, asuivat Kirjat-Arbassa ja sen kylissä, ja Dibonissa ja sen kylissä, ja Kabseelissa ja sen kylissä,

26. ja Jesuassa, Moladassa, Betpaletissa,

27. ja Hasar-Sualissa, Beer-Sebassa ja sen kylissä,

28. ja Siklagissa ja Mekonassa ja sen kylissä,

29. ja En-Rimmonissa, Sorgassa, Jaremutissa,

30. Sanoahissa, Adullamissa ja sen kylissä, Lakiksessa ja sen kedolla, Asekassa ja sen kylissä. Ja he oleskelivat hamasta Beer-Sebasta niin Hinnomin laaksoon asti.

31. Mutta Benjaminin lapset Gabaasta asuivat Mikmassa, Ajassa ja Betelissä ja niiden kylissä,

32. Anatotissa, Nobissa, Ananiassa,

33. Hatsorissa, Ramassa, Gittaimissa,

34. Hadidissa, Seboimissa, Neballatissa,

35. Lodissa ja Onossa, seppäin laaksossa. 1 Aik. 4:14.

36. Ja muutamat Leviläisten osakunnat tulivat Juudasta Benjaminiin.

12 Luku.

Luetellaan papit, jotka Serubbabelin kanssa palasivat Jerusalemiin. Jerusalemin muurien vihkimys.

Nämä ovat papit ja Leviläiset, jotka menivät ylös Serubbabelin, Sealtielin pojan, ja Jesuan kanssa: Saraja, Jeremia, Esra, Esr. 2:1s., 36s. Neh. 10:2s.
2. Amaria, Malluk, Hattus,
3. Sekania, Nehum, Meremot,
4. Iddo, Ginetoi, Abija,
5. Mijamin, Madia, Bilga,
6. Semaja, Jojarib, Jedaja,
7. Sallu, Amok, Hilkija ja Jedaja. Nämä olivat pappein ja heidän veljiensä päämiehet Jesuan aikana.
8. Ja Leviläiset: Jesua, Binnui, Kadmiel, Serebia, Juuda ja Mattania, kiitosvirttenjohdattaja, hän ja hänen veljensä; Neh. 10:9 s.
9. Bakbukia ja Unni veljinensä olivat palveluksessaan heidän kohdallansa. Neh. 11:17.
10. Jesua siitti Jojakimin, Jojakim siitti Eljasibin, Eljasib siitti Jojadan,
11. Jojada siitti Jonatanin, Jonatan siitti Jadduan.
12. Ja Jojakimin aikana olivat nämä ylimmäiset isät pappien seassa: Serajasta Meraja, Jeremiasta Hanania,
13. Esrasta oli Mesullam, Amariasta Johanan,
14. Mallukista Jonatan, Sebaniasta Josef,
15. Harimista Adna, Merajotista Helkai,
16. Iddosta Sakaria, Ginnetonista Mesullam,
17. Abijasta Sikri, Minjaminista ja Moadiasta Piltai,
18. Bilgasta Sammua, Semajasta Jonatan,
19. Jojaribista Matnai, Jedajasta Ussi,
20. Sallaista Kallai, Amakista Eber,
21. Hilkijasta Hasabia, Jedajasta Netaneel.
22. Eliasibin, Jojadan, Johananin ja Jadduan aikana kirjoitettiin Leviläisten isäin päämiehet, sekä papit, Dariuksen, Persialaisen, hallitessa.
23. Levin lapset, ylimmäiset isät, ovat kirjoitetut Aikakirjaan, Johananin, Eljasibin pojan, aikaan asti.
24. Ja Leviläisten päämiehet olivat Hasabia, Serebia ja Jesua, Kadmielin poika, ja heidän veljensä, heitä vastapäätä, ylistämässä ja kiittämässä, niinkuin David, Jumalan mies, oli käskenyt, osasto osaston kohdalla.
25. Mattania, Bakbukia, Obadia, Mesullam, Talmon ja Akkub olivat ovenvartijat, vartioimassa porttien varastohuoneita.
26. Nämä olivat Jojakimin, Jesuan pojan, Josadakin pojan, aikana, ja Nehemian, maaherran, ja Esran, papin, kirjanoppineen, aikana.
27. Ja Jerusalemin muurin vihkimiseen etsittiin Leviläisiä kaikista heidän paikoistansa, tuotaviksi Jerusalemiin pitämään vihkimistä ilolla, kiitoksella, virsillä, symbaleilla, psalmeilla ja harpuilla.
28. Ja veisaajain lapset tulivat kokoon Jerusalemin ympäristöltä ja Netofatin kylistä,
29. ja Gilgalin huoneesta, ja Gibean ja Asmavetin pelloilta; sillä veisaajat olivat rakentaneet itsellensä taloja Jerusalemin ympärillä.
30. Ja papit ja Leviläiset puhdistivat itsensä; he puhdistivat myös kansan ja portit ja muurit.
31. Ja minä annoin Juudan päämiesten mennä ylös muurille; ja minä asetin kaksi suurta ylistys-kuoroa ja juhlakulkua muurin päälle. Toinen läksi oikealle puolelle Sontaporttiin päin.
32. Ja heidän perässänsä kävi Hosaja ja toinen puoli Juudan päämiehiä,
33. Ja Asaria, Esra, Mesullam,
34. Juuda, Benjamin, Semaja ja Jeremia,
35. ja pappein lapsia, vaskitorvilla: Sakaria, Jonatanin poika, Semajan pojan, Matanian pojan, Mikajan pojan, Sakkurin pojan, Asafin pojan,
36. ja hänen veljensä Semaja, Asareel, Milalai, Gilalai, Maai, Netaneel, Juuda, Hanani, Davidin, Jumalan miehen, kanteleilla, ja Esra, kirjanoppinut, heidän edellänsä.
37. Ja he menivät Lähdeportille, ja nousivat siitä kohdastansa, Davidin kaupungin astuimia myöten, ylöskäytävän kautta muurille, ja sitten Davidin huoneen ohitse Vesiporttiin asti itäänpäin.
38. Ja toinen ylistyskuoro kävi vastaan, ja minä, ja toinen puoli kansaa sen perässä, pitkin muuria, Pätsitornin ohi Leveään muuriin saakka,
39. ja sitten Efraimin portin, Vanhan portin ja Kalaportin ja Hananeelin tornin ja Mean tornin ohitse Lammasporttiin asti; ja he seisahtuivat Vankiportin kohdalla.
40. Ja ne kaksi ylistyskuoroa asettuivat Jumalan huoneesen, ja minä ja toinen puoli ylimmäisiä minun kanssani,
41. ja papit Eliakim, Maeseja, Minjamin, Mikaja, Eljoenai, Sakaria, Hanania, vaskitorvilla,

42. ja Maeseja, Semaja. Eleasar, Ussi, Johanan, Malkija, Elam ja Aser. Ja veisaajat veisasivat kuuluvasti, ja Jisrahia oli esimiehenä.
43. Ja he uhrasivat sinä päivänä suuret uhrit, ja olivat iloiset; sillä Jumala oli antanut heille suuren ilon; myös vaimot ja lapsetkin iloitsivat. Ja Jerusalemin ilo kuului kauas.
44. Siihen aikaan asetettiin päämiehet varastokammioille, joissa ylennykset, ensimmäiset hedelmät ja kymmenekset olivat, joita heidän piti kokooman kaupunkien pelloista, papeille ja Leviläisille jaettaviksi lain mukaan; sillä Juudalaisilla oli ilo papeista ja Leviläisistä, jotka palvelivat 5 Moos. 26:12 Neh. 10:39.
45. Ja he pitivät vaarin Jumalan palveluksesta ja puhdistuksen palveluksesta, niin myös veisaajista ja ovenvartijoista, Davidin ja Salomon, hänen poikansa, käskyn mukaan;
46. sillä muinoin, Davidin ja Asafin aikana, oli asetettu päämiehiä veisaajille, ja ylistysvirsiä ja kiitoksia Jumalalle.
47. Ja koko Israel antoi Serubbabelin ja Nehemian aikana veisaajille ja ovenvartijoille osan, mitä heille oli jokapäivä tuleva; mutta sen pyhitetyn antoivat he Leviläisille, ja Leviläiset antoivat Aaronin lapsille.

13 Luku.

Mooseksen laki luetaan. Nehemia palaa toisen kerran Jerusalemiin, puhdistaa temppelin kammiot ja poistaa väärinkäytökse.

Siihen aikaan luettiin Mooseksen kirjaa kansan kuullen, ja siinä havaittiin kirjoitetuksi; ettei kukaan Ammonilainen tahi Moabilainen saa ikänänsä tulla Jumalan seurakuntaan, 5 Moos. 23:3 s.
2. koska he eivät tulleet Israelin lapsia vastaan leivällä ja vedellä, vaan palkkasivat Bileamin heitä vastaan, kiroamaan heitä; mutta meidän Jumalamme käänsi kirouksen siunaukseksi.
3. Kun he sen lain kuulivat, eroittivat he kaiken muukalaisen kansan Israelista.
4. Mutta sitä ennen oli pappi Eliasib, Tobijan sukulainen, pantu meidän Jumalamme huoneen kammioitten yli. Neh. 2:10. 4:3. 6:1.
5. Ja hän oli antanut hänelle suuren kammion, johonka he ennen olivat panneet ruoka-uhria, pyhää savua, astioita ja kymmenekset jyvistä, viinistä ja öljystä, joita oli käsketty antamaan Leviläisille, veisaajille ja ovenvartijoille, sekä pappein ylönnykset, Neh. 10:39. 12:44.
6. Mutta minä en ollut silloin Jerusalemissa, kun he kaikkia näitä tekivät; sillä Artahsastan, Babelin kuninkaan, toisena vuonna neljättäkymmentä tulin minä kuninkaan tykö. Ja jonkun ajan kuluttua sain kuninkaalta luvan,
7. ja tulin Jerusalemiin, ja ymmärsin sen pahuuden, minkä Eliasib oli tehnyt Tobijan tähden, kun hän oli tehnyt hänelle kammion Jumalan huoneen kartanolla.
8. Ja minä paheksuin sitä kovin, ja heitin kaikki Tobijan huoneen kalut kammiosta ulos.
9. Ja minä käskin puhdistaa kammiot, ja panin niihin jälleen Jumalan huoneen astiat, ruoka-uhrit ja pyhän savun.
10. Ja minä huomasin, ettei Leviläisille ollut annettu heidän osaansa; sentähden olivat Leviläiset ja veisaajat paenneet tekemään työtä, kukin pellollensa. 2 Aik. 31:4 s.
11. Tästä minä nuhtelin esimiehiä ja sanoin: „miksi on Jumalan huone hyljätty?“ Mutta minä kokosin heidät ja asetin paikoillensa.
12. Niin koko Juuda toi kymmenekset jyvistä, viinistä ja öljystä varastokammioihin.
13. Ja minä panin sen tavaran haltijaksi papin Selemian ja Sadokin, kirjanoppineen, ja Leviläisistä Padajan, ja heidän kätensä alle Hananin, Sakkurin pojan, Mattanian pojan; sillä he pidettiin uskollisina, ja heidän tuli nyt jakaa veljillensä.
14. Minun Jumalani, muista minua sen tähden, äläkä pyyhi laupeuttani pois, minkä olen tehnyt Jumalani huoneelle ja sen palvelukselle! Neh. 5:19.
15. Siihen aikaan näin minä Juudassa tallattavan viinikuurnia sabbattina ja kannettavan viljalyhteitä, ja kuljetettavan aaseilla viiniä, viinimarjoja, fiikunoita, ja kaikkinaisia kuormia, ja tuotavan Jerusalemiin sabbatin päivänä; ja minä varoitin heitä sinä päivänä, kun he möivät ruokatarpeita. Neh. 10:31.
16. Siellä asui myös Tyrolaisia, jotka toivat kaloja ja kaikkinaista kauppatavaraa ja möivät Juudan lapsille Jerusalemissa sabbattina.
17. Niin minä nuhtelin Juudan päämiehiä ja sanoin heille: „mitä pahaa te teettekään, ja rikotte sabbatin päivän?“
18. Eikö teidän isänne niin tehneet? niin että meidän Jumalamme tuotti kaiken tämän onnettomuuden meidän päällemme ja tämän kaupungin

päälle? Ja te saatatte nyt vihan vielä suuremmaksi Israelin päälle, kun te rikotte sabbatin?!“
19. Ja kun ilta-hämärä peitti Jerusalemin portit sabbatin edellä, käskin minä ne sulkea, ja kielsin avaamasta ennenkuin sabbatin jälkeen. Ja minä asetin muutamia palvelijoitani portteihin, ettei yhtään kuormaa tuotaisi sisälle sabbatin päivänä.
20. Niin kauppamiehet ja kaikkinaisten tavarain myöjät olivat yöllä ulkona Jerusalemista, sekä kerran että kaksi.
21. Niin minä todistin ja sanoin heille: „miksi te vietätte yötä ulkopuolella muuria? Jos te vielä kerran sen teette, niin minä lasken käteni teidän päällenne.“ Ja siitä ajasta asti he eivät sabbattina tulleet.
22. Ja minä käskin Leviläiset puhdistaa itseänsä ja tulla ottamaan porteista vaarin, ja pyhittämään sabbatin päivää. Minun Jumalani, muista minua senkin tähden, ja säästä minua suuren laupeutesi tähden!
23. Siihen aikaan näin minä myös Juudalaisia, jotka olivat ottaneet Asdodilaisia ja Moabilaisia vaimoja.
24. Ja heidän lapsensa puhuivat puolittain Asdodin kielellä, eikä taitaneet puhua Juudan kieltä, vaan puhuivat toisen tahi toisen kansan kielellä.
25. Ja minä nuhtelin heitä ja kirosin heitä, ja löin muutamia miehiä, ja tartuin heidän hiuksiinsa. Ja minä vannotin heitä Jumalan kautta: ette saa antaa tyttäriänne heidän pojillensa, eikä ottaa heidän tyttäriänsä teidän pojillenne eikä itsellenne!
5 Moos. 7:3. Esr. 9:2.
26. Eikö Salomo, Israelin kuningas, sen kautta syntiä tehnyt? Eikä kuitenkaan ollut yhtään kuningasta hänen vertaistansa monien pakanain joukossa; ja hän oli rakas Jumalallensa, ja Jumala pani hänet koko Israelin kuninkaaksi! Hänetkin saattoivat muukalaiset vaimot syntiä tekemään! 2 Sam. 12:24. 1 Kun. 3:13. 11:1 s. 2 Aik. 1:12.
27. Ettekö te sitä ole kuulleet, koska te kaikkea tätä suurta pahuutta teette, että rikotte meidän Jumalaamme vastaan ja otatte muukalaisia vaimoja?“
28. Ja yksi Jojadan lapsista, Eliasibin, ylimmäisen papin, poika, oli Sanballatin, Horonilaisen, vävy; minä ajoin hänet pois tyköäni.
29. Muista heitä, minun Jumalani, jotka saastuttavat pappeuden, ja pappein ja Leviläisten liiton!
30. Niin minä puhdistin heidät kaikista muukalaisista, ja vahvistin pappien ja Leviläisten tehtävät, kullekin hänen palvelus-virkansa,
31. sekä uhrihalkojen suhteen määrätyillä ajoilla, ja ensimmäisten hedelmien suhteen. Minun Jumalani, muista minua hyvyydellä!
Neh. 5:19. 10:34 s.

ESTERIN KIRJA.

1 Luku.

Ahasveruksen pidot. Kuningas hylkää puolisonsa Vastin.

Siihen aikaan, kun Ahasverus hallitsi Indiasta Etiopiaan asti, sataa ja seitsemän kolmattakymmentä maakuntaa,
2. ja kun hän istui valtakuntansa istuimella, Susanin linnassa,
3. kolmantena hallituksensa vuonna, teki hän pidot kaikille päämiehillensä ja palvelijoillensa, Persian ja Median sodanpäämiehille, ja maakuntain hallitsijoille hänen edessänsä,
4. näyttäin heille valtakuntansa kunnian rikkaudet ja herrautensa kalliin prameuden, monta päivää, sata ja kahdeksankymmentä päivää.
5. Ja kun ne päivät olivat täytetyt, teki kuningas kaikelle kansalle, joka Susanin linnassa oli, sekä suurille että pienille, pidot seitsemäksi päiväksi, kuninkaallisen huoneen puutarhan pihalla.
6. Siellä riippui valkeita, viherjäisiä ja sinisiä seinäkankaita, sidotut kalliilla liinaisilla ja purpuraisilla siteillä hopearenkaisin, marmorikivisten patsasten päällä; vuoteet kullasta ja hopeasta seisoivat permannolla, joka oli laskettu viherjäisistä, valkeista, keltaisista ja mustista marmorikivistä.
7. Ja juomaa kannettiin kultaisissa astioissa, ja aina toisissa ja toisissa astioissa; ja kuninkaallista viiniä oli yltäkyllä kuninkaan varallisuuden mukaan.
8. Ja juominen tapahtui käskyn mukaan ilman mitään vaatimusta; sillä kuningas oli käskenyt kaikkein hovimestarien huoneessansa tekemään jokaisen mielen nouteeksi.

9. Ja kuningatar Vasti teki myös pidot naisille kuningas Ahasveruksen kuninkaallisessa huoneessa.
10. Ja seitsemäntenä päivänä, kun kuningas oli iloinen viinistä, käski hän Mehumanin, Bistan, Harbonan, Bigtan, Abagtan, Setarin ja Karkaan, ne seitsemän kamaripalvelijaa, jotka palvelivat kuningas Ahasverusta,
11. tuoda kuningatar Vastin kuninkaan eteen hänen kuninkaallisessa kruunussansa, näyttääksensä kansalle ja päämiehille hänen kauneuttansa; sillä hän oli kaunis.
12. Mutta kuningatar Vasti ei tahtonut tulla kuninkaan käskystä, jonka hän oli antanut kamaripalvelijain kautta. Tästä kuningas vihastui kovin, ja vihan tuli syttyi hänessä.
13. Kuningas sanoi viisaille, jotka ymmärsivät ajan merkit, — sillä kuninkaan asia piti ratkaistaman kaikkien lain ja oikeuden ymmärtäväisten edessä;
14. ja lähinnä häntä olivat: Karsena, Setar, Admata, Tarsis, Meres, Marsena ja Memukan, seitsemän Persian ja Median päämiestä, jotka näkivät kuninkaan kasvot ja istuivat ylimmäisinä valtakunnassa —:
15. „Mitä kuningatar Vastille pitää tehtämän oikeuden mukaan, koska hän ei totellut kuningas Ahasveruksen sanaa, hänen kamaripalvelijainsa kautta?"
16. Tähän sanoi Memukan kuninkaan ja päämiesten edessä: „kuningatar Vasti ei ole ainoastansa tehnyt pahoin kuningasta vastaan, mutta myös kaikkia päämiehiä ja kaikkia kansoja vastaan, kaikissa kuningas Ahasveruksen maakunnissa.
17. Sillä tämä kuningattaren teko tulee kaikkien vaimojen tiedoksi, niin että hekin katsovat miehiänsä ylön silmäinsä edessä, ja sanovat: ‚kuningas Ahasverus käski kuningatar Vastin tulla eteensä, mutta hän ei tullut.'
18. Näin Persian ja Median päämiesten vaimot sanovat tänäpänä kaikille kuninkaan päämiehille, koska he kuulevat tämän kuningattaren teon; ja siitä tulee kyllä ylönkatsetta ja vihaa.
19. Jos siis kuningas hyväksi näkee; niin antakoon kuninkaallisen käskyn käydä ulos, — ja kirjoitettakoon se Persian ja Median lakiin, jota ei kenkään rikkoa tohdi —, ettei Vasti enää saa tulla kuningas Ahasveruksen eteen; ja antakoon kuningas hänen valtansa toiselle, joka on häntä parempi. Est. 8:8. Dan. 6:8, 15:17.
20. Ja kun tämä kuninkaan käsky, minkä hän nyt antaa, tulee tiedoksi ympäri koko hänen valtakuntaansa, — joka suuri on , niin jokainen vaimo on pitävä miehensä kunniassa, suurimmista pienimpään asti."
21. Tämä kelpasi kuninkaalle ja päämiehille; ja kuningas teki Memukanin sanan mukaan.
22. Ja hän lähetti kirjeitä kaikkiin kuninkaan maakuntiin, jokaiseen maakuntaan heidän kirjoituksensa mukaan, ja kaikille kansoille heidän kielellänsä, että jokainen mies on vallitseva huoneessansa ja puhuva kansansa kielellä.

2 Luku.

Ester tulee kuningattareksi. Mordokai ilmoittaa salahiton kuningasta vastaan.

Näiden tapausten jälkeen, kun kuningas Ahasveruksen viha asettui, muisti hän, mitä Vasti oli tehnyt, ja mitä hänestä päätetty oli.
2. Niin sanoivat kuninkaan palvelijat, jotka häntä palvelivat: „etsittäköön kuninkaalle kauniita nuoria neitseitä,
3. ja lähettäköön kuningas katsojat kaikkiin valtakuntansa maakuntiin, kokoomaan kaikkia kauniita nuoria neitseitä Susanin linnaan, vaimojen huoneesen, Hegen, kuninkaan kamaripalvelijan, vaimojen vartijan, hoitoon, ja annettakoon heille heidän kaunistus-voiteensa.
4. Ja se tyttö, joka kuninkaalle kelpaa, tulkoon kuningattareksi Vastin sijaan." Tämä kelpasi kuninkaalle; ja hän teki niin.
5. Ja Susanin linnassa oli Juudalainen, jonka nimi oli Mordokai, Jairin poika, Simein pojan, Kisin pojan, Jeminiläinen, Neh. 7:7.
6. joka oli otettu Jerusalemista sen vanki-joukon kanssa, joka vietiin Jekonian, Juudan kuninkaan kanssa, jonka Nebukadnesar, Babelin kuningas, vei pois. 2 Kun. 24:14 s.
7. Ja Mordokai oli Hadassan, se on Esterin, setänsä tyttären, holhoja; sillä ei hänellä ollut isää eikä äitiä. Ja tyttö oli kaunis vartaloltaan ja kaunis kasvoiltaan. Kun hänen isänsä ja äitinsä kuolivat, otti Mordokai hänet tyttäreksensä.
8. Kun kuninkaan sana ja käsky ilmoitettiin, ja monta tyttöä koottiin Susanin linnaan, Hegen hoidon alle, otettiin myös Ester kuninkaan huoneesen, Hegen hoitoon, joka oli vaimojen vartija.
9. Ja tyttö kelpasi hänelle ja sai suosion hänen edessänsä. Ja hän kiiruhti antamaan hänelle kaunistus-voi-

teensa sekä osansa, ja seitsemän kaunista piikaa kuninkaan huoneesta; ja hän sijoitti hänet piikoinensa parhaasen osaan vaimojen huoneessa.

10. Mutta Ester ei ilmoittanut hänelle kansaansa ja sukuansa, sillä Mordokai oli häntä kieltänyt ilmoittamasta.

11. Ja Mordokai käyskenteli jokapäivä vaimojen-huoneen kartanon edustalla, saadaksensa tietää, kävikö Esterin hyvin ja mitä hänelle tapahtuisi.

12. Ja kun kunkin tytön vuoro tuli mennä kuningas Ahasveruksen tykö, sitten kuin hänelle oli kaksitoista kuukautta tehty vaimoille annetun määräyksen mukaan, — sillä heidän kaunistelemiseensa kului niin paljon aikaa, kuusi kuukautta myrhami-öljyllä, ja kuusi kuukautta balsami-voiteilla, ja muilla vaimojen kaunistuksilla, —

13. niin tyttö meni kuninkaan tykö; ja mitä hän tahtoi, se hänelle annettiin hänen myötänsä vaimojen huoneesta kuninkaan huoneesen.

14. Illalla hän tuli, ja palasi huomeneltain toiseen vaimojen huoneesen, Saasgaksen, kuninkaan kamaripalvelijan, hoitoon, joka oli vaimojen vartija. Hän ei saanut palata kuninkaan tykö, muutoin kuin jos kuningas häntä tahtoi ja kutsutti nimeltänsä.

15. Kun Esterin, Abihailin, Mordokain sedän tyttären, — jonka hän oli ottanut tyttäreksensä —, aika joutui tulla kuninkaan tykö, ei hän mitään muuta anonut, vaan mitä Hege, kuninkaan kamaripalvelija, vaimojen vartija, sanoi. Ja Ester sai armon kaikkien edessä, jotka hänet näkivät.

16. Ja Ester otettiin kuningas Ahasveruksen tykö kuninkaalliseen huoneesen kymmenentenä kuukautena, joka on Tebet-kuu, hänen valtakuntansa seitsemäntenä vuonna.

17. Ja kuningas rakasti Esteriä enemmin kuin kaikkia muita vaimoja, ja hän löysi armon ja laupeuden hänen edessänsä enemmän kuin kaikki muut neitset. Ja hän pani kuninkaallisen kruunun hänen päähänsä ja teki hänet kuningattareksi Vastin sijaan.

18. Ja kuningas teki kaikille päämiehillensä ja palvelijoillensa suuret pidot, ja ne pidot olivat Esterin tähden; ja hän antoi maakunnille veron helpoitusta, ja antoi lahjoja kuninkaallisesti.

19. Ja kun neitset toisen kerran koottiin, istui Mordokai kuninkaan portissa.

20. Ja Ester ei ollut vielä ilmoittanut sukuansa eikä kansaansa, niinkuin Mordokai oli käskenyt; sillä Ester teki Mordokain sanan mukaan, niinkuin silloinkin, kun hän oli hänen kasvattinansa. Est. 8:1.

21. Samaan aikaan kuin Mordokai istui kuninkaan portissa, vihastuivat kaksi kuninkaan hovimiestä, Bigtan ja Teres, ovenvartijat, ja aikoivat käydä käsiksi Ahasverukseen. Est. 6:2.

22. Ja Mordokai sai sen tietää ja ilmoitti kuningatar Esterille; ja Ester sanoi Mordokain puolesta sen kuninkaalle.

23. Ja kun asiaa tutkisteltiin, löydettiin se todeksi; ja he hirtettiin molemmat puuhun. Ja se kirjoitettiin aikakirjaan kuninkaan edessä. Est. 6:1.

3 Luku.

Hamanin paha aikomus Juutalaisia vastaan.

Kun nämä olivat tapahtuneet, teki kuningas Ahasverus, Hamanin, Medatan pojan, Agagilaisen, suureksi, ja korotti hänet, ja pani hänen istuimensa ylemmäksi kaikkia päämiehiä, jotka hänen tykönänsä olivat.

2. Ja kaikki kuninkaan palvelijat, jotka kuninkaan portissa olivat, notkistivat polviansa ja kumarsivat Hamania, sillä niin oli kuningas käskenyt. Mutta Mordokai ei notkistanut polviansa eikä kumartunut maahan.

3. Niin kuninkaan palvelijat, jotka kuninkaan portissa olivat, sanoivat Mordokaille: „miksi sinä rikot kuninkaan käskyn?“

4. Ja kun he jokapäivä sitä hänelle sanoivat, eikä hän totellut heitä, ilmoittivat he sen Hamanille, nähdäksensä, olisiko senkaltainen Mordokain sana pysyväinen; sillä hän oli sanonut itsensä Juudalaiseksi.

5. Ja kun Haman näki, ettei Mordokai notkistanut polviansa hänen edessänsä eikä kumartanut häntä, tuli hän kiukkua täyteen.

6. Mutta hän luki vähäksi laskea kättänsä ainoastansa Mordokain päälle, sitten kuin he olivat hänelle ilmoittaneet Mordokain kansan; vaan Haman tahtoi hävittää Mordokain kansankin, kaikki Juudalaiset, jotka olivat koko kuningas Ahasveruksen valtakunnassa.

7. Ensimmäisellä kuulla, joka on Nisan-kuu, kuningas Ahasveruksen kahdentenatoista vuonna, heitettiin Purnimistä arpaa, Hamanin edessä, päivästä päivään, ja kuukaudesta kuukauteen, kahdenteentoista kuuhun asti, joka on Adar-kuu Est. 9:24.

8. Ja Haman sanoi kuningas Ahasverukselle: ,,eräs kansa on erillään ja hajoitettu kansain sekaan kaikissa sinun valtakuntasi maakunnissa, ja heidän lakinsa ovat toiset kuin kaikkien muiden kansain, ja he eivät tee kuninkaan lakien mukaan; ei kuninkaan sovi antaa heidän niin olla.
9. Jos kuningas hyväksi näkee, niin kirjoitettakoon, että ne hukutettaisiin; ja minä tahdon punnita kymmenen tuhatta talenttia hopeaa virkamiesten käsiin, vietäväksi kuninkaan aarreaittaan."
10. Ja kuningas otti sormuksen sormestansa ja antoi sen Hamanille, Medatan, Agagilaisen, pojalle, Juudalaisten vihamiehelle. Est. 8:2.
11. Ja kuningas sanoi Hamanille: ,,se hopea olkoon annettu sinulle, niin myös kansa, tehdäksesi heille, mitä tahdot."
12. Niin kuninkaan kirjoittajat kutsuttiin kuun kolmantena päivänä toistakymmentä, ja kirjoitettiin, niinkuin Haman käski, kuninkaan ylimmäisille ja maaherroile, kaikkiin maakuntiin, ja jokaisen kansan päämiehille kunkin maakunnan kirjoituksella ja kunkin kansan kielellä; kuningas Ahasveruksen nimeen oli se kirjoitettu ja kuninkaan sormuksella lukittu.
13. Ja kirjeet lähetettiin juoksijain kautta kaikkiin kuninkaan maakuntiin: että hukutettaisiin, tapettaisiin ja surmattaisiin kaikki Juudalaiset, nuoret ja vanhat, lapset ja vaimot, yhtenä päivänä, kahdentoista kuun, Adar-kuun, kolmantenatoista päivänä, ja että heidän tavaransa ryöstettäisiin.
14. Kirje kopioittiin, että käsky tulisi kaikkiin maakuntiin, julistettavaksi kaikille kansoille, että he olisivat sinä päivänä valmiit.
15. Ja jouksijat läksivät kiireesti kuninkaan käskystä; ja käsky annettiin Susanin linnassa. Ja kuningas ja Haman istuivat ja joivat; mutta Susanin kaupunki oli hämmästyksissä. Est. 4:8.

4 Luku.

Mordokai ja Juudalaiset murehtivat. Asia ilmoitetaan kuningatar Esterille.

Kun Mordokai sai tietää kaikki, mitä tapahtunut oli, repäisi hän vaatteensa, ja puetti itsensä säkkiin ja tuhkaan, ja meni keskelle kaupunkia ja huusi suurella äänellä ja valittaen.
2. Ja hän tuli kuninkaan portin eteen; sillä ei yksikään säkkiin puetettuna saanut mennä kuninkaan portista sisälle.
3. Ja kaikissa maakunnissa, joihin kuninkaan sana ja käsky tuli, oli Juudalaisten kesken suuri parku, paasto, itku ja murhe, ja moni makasi säkissä ja tuhvassa.
4. Niin Esterin piiat ja hänen kamaripalvelijansa tulivat ja ilmoittivat sen hänelle. Ja kuningatar peljästyi kovin; ja hän lähetti vaatteet, että Mordokai pukisi ne yllensä, ja käski hänen ottaa säkki yltänsä pois. Mutta ei hän ottanut.
5. Niin Ester kutsui Hatakin, kuninkaan kamaripalvelijan, joka hänen edessänsä seisoi, ja käski hänen mennä Mordokain tykö tiedustamaan, mikä se oli ja minkä tähden hän niin teki?
6. Ja Hatak meni Mordokain tykö avonaiselle paikalle kaupungissa kuninkaan portin kohdalla.
7. Ja Mordokai kertoi hänelle kaikki, mitä hänelle tapahtunut oli, ja mainitsi sen hopean määrän, jonka Haman oli luvannut punnita kuninkaan aarreaittaan Juudalaisten tähden, että he surmattaisiin. Est. 3:9.
8. Ja hän antoi hänelle kirjoituksen siitä käskystä, joka Susanissa oli annettu, heidän teloittamisestaan, että hän näyttäisi sen Esterille, ja antaisi hänelle tietää ja käskisi hänen mennä kuninkaan tykö rukoilemaan häntä hartaasti kansansa edestä. Est. 3:15.
9. Ja kun Hatak tuli ja ilmoitti Esterille Mordokain sanat,
10. puhui Ester Hatakille ja käski hänen sanoa Mordokaille:
11. ,,Kaikki kuninkaan palvelijat ja kuninkaan maakuntain kansa tietävät, että jos joku, mies tahi nainen, menee kutsumatta kuninkaan tykö sisä-kartanolle, niin jokaista kohtaa sama tuomio, että hänen pitää kuoleman, paitsi jos kuningas ojentaa kultaisen valtikan häntä kohti, että hän eläisi; mutta minä en ole kutsuttu kolmenakymmenenä päivänä kuninkaan tykö."
12. Ja kun Esterin sanat sanottiin Mordokaille,
13. käski hän sanoa Esterille jälleen: ,,älä luulekkaan, että vapahdat henkesi paremmin kuin kaikki muut Juudalaiset, vaikka kuninkaan huoneessa olet.
14. Sillä jos sinä tähän aikaan peräti vaikenet, niin Juudalaiset saavat avun ja pelastuksen muualta, ja sinä ja sinun isäsi huone hukutte. Ja kuka tietää, ehkä olet sinä tämän ajan tähden tullut kuninkaalliseen valtaan?"
15. Ester käski vastata Mordokaita:
16. ,,Mene ja kokoa kaikki Juuda-

laiset, jotka Susanissa ovat, ja paastotkaat minun tähteni, ettette syö ettekä juo kolmena päivänä yöllä eikä päivällä; minä paastoan myös piikoineni. Ja sitten minä menen kuninkaan tykö, vaikka se olisikin lakia vastaan; jos minä hukun, niin hukun!"
17. Mordokai meni ja teki kaikki niinkuin Ester oli käskenyt.

5 Luku.

Ester kutsuu kuninkaan ja Hamanin pitoihin.

Ja kolmantena päivänä pukeusi Ester kuninkaallisiin vaatteisin ja, meni kuninkaan huoneen sisä-kartanoon, kuninkaan huoneen kohdalle. Ja kuningas istui kuninkaallisella istuimellansa kuninkaallisessa huoneessansa, huoneen oven kohdalla.
2. Ja kun kuningas näki kuningatar Esterin seisovan kartanolla, sai hän armon hänen edessänsä; ja kuningas ojensi kultaisen valtikan, joka oli hänen kädessään, Esterin puoleen; niin Ester astui esiin ja rupesi valtikan päähän.
3. Ja kuningas sanoi hänelle: „kuningatar Ester! mikä sinun on? ja mitä anot? Puoleen valtakuntaani asti sinulle annetaan!" Mark. 6:22 s.
4. Ester sanoi: „jos kuninkaalle kelpaa, niin tulkoon kuningas ja Haman tänäpänä pitoihin, jotka olen valmistanut hänelle." Est. 7:1.
5. Silloin kuningas sanoi: „noutakaat kiireesti tänne Haman, että tekisimme, mitä Ester on sanonut!" Niin kuningas ja Haman tulivat pitoihin, jotka Ester oli valmistanut.
6. Ja kuningas, viiniä juodessansa, sanoi Esterille: „mitä pyydät, se sinulle annetaan; ja mitä anot, vaikka se olisi puoli valtakuntaa, se tapahtuu!"
7. Niin Ester vastasi ja sanoi: „minun rukoukseni ja anomiseni on:
8. jos olen löytänyt armon kuninkaan edessä, ja jos kuninkaalle kelpaa antaa minulle rukoukseni ja tehdä anomiseni, niin tulkoon kuningas ja Haman niihin pitoihin, jotka minä valmistan heille; ja huomenna minä teen niinkuin kuningas on sanonut."
9. Ja Haman meni ulos sinä päivänä iloissansa ja rohkealla mielellä. Ja kun hän näki Mordokain kuninkaan portissa, ettei hän nousnut eikä paikaltansa liikahtanut hänen edessänsä, kiukustui hän kovin Mordokaita vastaan. Est. 3:2.
10. Mutta Haman pidätti itsensä. Tultuansa kotiin, lähetti hän ja antoi kutsua ystävänsä ja vaimonsa Sereksen.
11. Ja Haman luetteli heille rikkautensa kunnian, ja lastensa paljouden, ja kaikki, kuinka kuningas oli hänen tehnyt niin suureksi ja korottanut hänet kuninkaan päämiesten ja palvelijain ylitse. Est. 3:1. 9:10.
12. Ja Haman sanoi vielä: „eipä kuningatar Ester antanut yhtäkään kutsua kuninkaan kanssa niihin pitoihin, jotka hän valmisti, paitsi minua; ja minä olen huomeseksikin kutsuttu hänen tykönsä kuninkaan kanssa.
13. Mutta tämä kaikki ei minua tyydytä niinkauan kuin näen sen Juudalaisen Mordokain istuvan kuninkaan portissa."
14. Niin hänen vaimonsa Seres ja kaikki hänen ystävänsä sanoivat hänelle: „valmistettakoon puu, viisikymmentä kyynärää korkia, ja sano huomenna kuninkaalle, että Mordokai siihen hirtettäisiin. Sitten saat iloisena mennä kuninkaan kanssa pitoihin!" Se oli Hamanille mieleen; ja hän valmistutti puun.

6 Luku.

Mordokai korotetaan. Hamanin suru.

Sinä yönä kuningas ei saanut unta; ja hän käski tuoda aikakirjat, joihin oli kirjoitettu muistettavia tapauksia, ja ne luettiin kuninkaan edessä. Est. 2:23.
2. Niin havaittiin kirjoitettuna, kuinka Mordokai oli ilmoittanut, että kaksi kuninkaan hovimiestä, Bigtana ja Teres, ovenvartijat, olivat aikoneet käydä käsiksi kuningas Ahasverukseen. Est. 2:21 s.
3. Ja kuningas sanoi: „mitä kunniaa tahi hyvää on Mordokaille sentähden tehty?" Niin sanoivat nuorukaiset, jotka kuningasta palvelivat: „ei ole hänelle mitään tehty."
4. Ja kuningas sanoi: „kuka kartanolla on?" Ja Haman oli tullut ulko-kartanolle kuninkaan huoneen edessä, sanoaksensa kuninkaalle, että Mordokai hirtettäisiin siihen puuhun, jonka hän oli häntä varten valmistanut.
5. Ja kuninkaan palvelijat sanoivat hänelle: „katso, Haman seisoo pihalla." Kuningas sanoi: „tulkoon sisälle!"
6. Ja kun Haman tuli, sanoi kuningas hänelle: „mitä sille miehelle pitää tehtämän, jota kuningas tahtoo kunnioittaa?" Ja Haman ajatteli sydämmessänsä: „ketä kuningas paremmin tahtoo kunnioittaa kuin minua?"
7. Ja Haman sanoi kuninkaalle: „se

mies, jota kuningas tahtoo kunnioittaa,
8. puetettakoon kuninkaallisiin vaatteisin, joita kuningas itse käyttää, ja tuotakoon se hevonen, jolla kuningas ratsastaa, ja kuninkaallinen kruunu pantakoon hänen päähänsä.
9. Ja vaatteet ja hevonen annettakoon kuninkaan ylimmäisen päämiehen käteen, että hän puettaisi sen miehen, jota kuningas tahtoo kunnioittaa, ja antaisi hänen ajaa hevosen seljässä kaupungin kaduilla, ja huutaa hänen edellänsä: ,niin sille miehelle tehdään, jota kuningas tahtoo kunnioittaa!"
10. Kuningas sanoi Hamanille: ,,kiiruhda, ota vaatteet ja hevonen, niinkuin sinä olet sanonut, ja tee niin Mordokaille, Juudalaiselle, joka istuu kuninkaan portissa; älä anna mitään puuttua kaikista, mitä puhunut olet!"
11. Niin Haman otti vaatteet ja hevosen ja puetti Mordokain, ja antoi hänen ratsastaa kaupungin kaduilla, ja huusi hänen edellänsä: ,,näin sille miehelle tehdään, jota kuningas tahtoo kunnioittaa!"
12. Ja Mordokai palasi kuninkaan porttiin. Mutta Haman meni kiireesti kotiansa, murehtien ja pää peitettynä.
13. Ja Haman kertoi vaimollensa Serekselle ja kaikille ystävillensä kaikki, mitä hänelle tapahtunut oli. Niin sanoivat hänen viisaansa ja hänen vaimonsa Seres hänelle: ,,jos Mordokai, jonka edessä sinä olet ruvennut lankeamaan, on Juudalaista syntyperää, niin et sinä voi mitään häntä vastaan, vaan sinun täytyy peräti hänen edessänsä langeta."
14. Kun he vielä parhaallansa hänen kanssansa puhuivat, tulivat kuninkaan kamaripalvelijat ja kiiruhtivat Hamania tulemaan pitoihin, jotka Ester oli valmistanut.

7 Luku.

Esterin pidot. Hamanin perikato.

Niin tuli kuningas ja Haman pitoihin kuningatar Esterin tykö. Est. 5:4 s.
2. Ja kuningas sanoi taas toisena päivänä Esterille, viiniä juodessansa: ,,mikä on pyyntösi, kuningatar Ester? se sinulle annetaan. Ja mikä anomuksesi? vaikka se olisi puoli kuninkaan valtakuntaa, se tapahtuu!"
3. Kuningatar Ester vastasi ja sanoi: ,,jos olen löytänyt armon sinun edessäsi, o kuningas, ja jos kuningas hyväksi näkee, niin lahjoittakoon minulle henkeni rukoukseni tähden, ja kansani minun anomiseni tähden!
4. Sillä me olemme myödyt, minä ja kansani, lopetettaviksi, surmattaviksi ja hukutettaviksi. Ja jos olisimme myödyt orjiksi ja orjapiioiksi, niin minä olisin vaiti; ja vihamies ei kuitenkaan voi palkita kuninkaalle sitä vahinkoa."
5. Kuningas Ahasverus puhui ja sanoi kuningatar Esterille: ,,kuka se on, tahi missä hän on, joka tohtii senkaltaista ajatella tehdäksensä?"
6. Ester sanoi: ,,se vihamies ja vainooja on tämä paha Haman!" Silloin Haman peljästyi kuninkaan ja kuningattaren edessä.
7. Ja kuningas nousi vieraspidoista ja viinin juonnista vihoissansa ja meni linnan puutarhaan. Ja Haman nousi ja rukoili kuningatarta henkensä edestä; sillä hän näki kuninkaan päättäneen hänelle pahaa.
8. Ja kun kuningas palasi linnan puutarhasta pitohuoneesen, oli Haman vaipunut vuoteelle. jolla Ester istui. Niin sanoi kuningas: ,,tahtooko hän kuningattarelle tehdä väkivaltaa minun läsnä-ollessani huoneessa?" Kun se sana pääsi kuninkaan suusta, peittivät he Hamanin kasvot.
9. Ja Harbona, yksi kuninkaan kamaripalvelijoista, sanoi kuninkaalle: ,,katso, Hamanin kartanolla seisoo puu, viisikymmentä kyynärää korkea, jonka hän teki Mordokaita varten, joka on puhunut kuninkaan hyväksi." Ja kuningas sanoi: ,,hirttäkäät hän siihen!"
10. Niin he hirttivät Hamanin siihen puuhun, jonka hän oli tehnyt Mordokaita varten. Ja kuninkaan viha asettui.

8 Luku.

Mordokai korotetaan, Juutalaiset saavat luvan puolustaa itseänsä vihamiehiänsä vastaan.

Sinä päivänä antoi kuningas Ahasverus kuningatar Esterille Hamanin, Juudalaisten vihollisen, huoneen. Ja Mordokai tuli kuninkaan eteen; sillä Ester ilmoitti, mikä hän hänelle oli. Est. 2:20.
2. Ja kuningas otti sormuksensa, jonka hän oli antanut ottaa pois Hamanilta, ja antoi Mordokaille. Ja Ester pani Mordokain Hamanin kartanon haltijaksi. Est. 3:10.
3. Ja Ester puhui vielä kuninkaalle, ja lankesi hänen jalkainsa juureen; hän itki ja rukoili häntä palauttamaan Hamanin, Agagilaisen, pahaa tekoa ja hänen aikomustansa, minkä hän oli ajatellut Juudalaisia vastaan.
4. Niin kuningas ojensi kultaisen

valtikan Esterin puoleen. Ja Ester nousi ja seisoi kuninkaan edessä,

5. ja sanoi: „jos kuningas hyväksi näkee, ja minä olen armon saanut hänen edessänsä, ja jos se on oikein kuninkaan mielestä, ja jos olen hänelle otollinen, niin kirjoitettakoon, että ne kirjeet peräytettäisiin, Hamanin, Medatan pojan, Agagilaisen, pahat aikomukset, jotka hän on kirjoittanut, että surmattaisiin kaikki Juudalaiset kaikissa kuninkaan maakunnissa.

6. Sillä kuinka minä voin nähdä sitä onnettomuutta, joka kansalleni tulisi? ja kuinka voin nähdä oman sukukuntani hukkuvan?"

7. Niin kuningas Ahasverus sanoi kuningatar Esterille ja Mordokaille, Juudalaiselle: „katso, minä olen antanut Esterille Hamanin huoneen, ja hän hirtettiin puuhun, koska hän ojensi kätensä Juudalaisia vastaan.

8. Niin kirjoittakaat siis te Juudalaisten suhteen kuninkaan nimeen, mitä hyväksi näette, ja painakaat sinetti kuninkaan sormuksella, sillä se kirjoitus, joka kuninkaan nimeen kirjoitetaan, ja jonka sinetti kuninkaan sormuksella painetaan, on peruuttamaton."

9. Silloin kutsuttiin kuninkaan kirjoittajat, kolmantena kuukautena, se on Sivan-kuu, kolmantena päivänä kolmattakymmentä, ja kirjoitettiin, juuri kuin Mordokai käski, Juudalaisille, ja hallitsijoille, maaherroille ja maakuntain päämiehille, Indiasta Etiopiaan asti, joita oli sata ja seitsemänkolmattakymmentä maakuntaa, kullekin maakunnalle sen kirjoituksen mukaan, jokaiselle kansalle heidän kielellänsä, ja Juudalaisille heidän kirjoituksensa mukaan ja heidän kielellänsä. Est. 1:22. 3:12 s.

10. Ja kirjoitettiin kuningas Ahasveruksen nimeen, ja sinetti painettiin kuninkaan sormuksella; ja hän lähetti kirjeet sanansaattajain kautta, jotka ratsastivat hevosilla, juoksijoilla kuninkaallisesta tamma-kartanosta.

11. Kirjeissä oli kirjoitettu, että kuningas salli Juudalaisten kussakin kaupungissa kokoontua, ja henkensä puolustamiseksi, hävittää, tappaa ja hukuttaa kaikki kansain ja maakuntain sotamiehet, jotka ahdistivat heitä, lapsinensa ja vaimoinensa, ja ryöstää heidän tavaransa,

12. yhtenä päivänä kaikissa kuningas Ahasveruksen maakunnissa, kahdennentoista kuukauden, Adar-kuun kolmantenatoista päivänä.

13. Ja kirje kopioittiin, että käsky tulisi kaikkiin maakuntiin, julistettavaksi kaikille kansoille, että Juudalaiset olisivat sinä päivänä valmiit kostamaan vihollisillensa. Est. 3:14 s. 9:1 s.

14. Ja sanansaattajat ratsastivat kuninkaallisilla juoksijoilla ja ajoivat nopeasti ja kiireesti kuninkaan sanan mukaan; ja käsky annettiin Susanin linnassa.

15. Ja Mordokai läksi kuninkaan tyköä kuninkaallisissa vaatteissa sinisestä ja valkeasta kankaasta, ja suuressa kultakruunussa, ja vaipassa kalliista liinaisesta kankaasta ja purppurasta. Ja Susanin kaupunki iloitsi ja riemuitsi.

16 Juudalaisille oli tullut valkeus ja ilo, riemu ja kunnia.

17. Ja kaikissa maakunnissa ja kaupungeissa, joihin kuninkaan sana ja käsky tuli, oli ilo ja riemu Juudalaisten keskellä, pidot ja hyvät päivät. Ja monta maan kansasta tuli Juudalaiseksi; sillä Juudalaisten pelko tuli heidän päällensä. Est. 4:3.

9 Luku.

Juutalaiset kostavat vihollisilleen. Purim-juhla asetetaan.

Ja kahdennentoista kuukauden, Adar-kuun, kolmantena päivänä toistakymmentä, jona kuninkaan sana ja käsky piti toimitettaman, juuri sinä päivänä, jona Juudalaisten viholliset toivoivat vallitsevansa heitä, — vaikka asia oli kääntynyt niin, että Juudalaiset vallitsivat vihollisiansa —, Est. 3:13. 8:13.

2. kokoontuivat Juudalaiset kaupunkeihinsa kaikissa kuningas Ahasveruksen maakunnissa, käydäksensä käsiksi niihin, jotka heille pahaa tahtoivat; eikä yksikään voinut seisoa heitä vastaan, sillä kaikki kansa pelkäsi heitä.

3. Ja kaikki maakuntain päämiehet ja hallitsijat, ja maaherrat ja kuninkaan virkamiehet auttoivat Juudalaisia; sillä Mordokain pelko oli tullut heidän päällensä

4. Sillä Mordokai oli suuri kuninkaan huoneessa, ja hänen maineensa kuului kaikkiin maakuntiin; sillä tämä mies, Mordokai, tuli aina suuremmaksi. Est. 10:3.

5. Niin Juudalaiset löivät kaikki vihamiehensä miekalla, tappoivat ja hukuttivat heidät, ja menettelivät vihamiestensä suhteen oman tahtonsa mukaan.

6. Ja Susanin linnassa löivät Juudalaiset kuoliaaksi ja hukuttivat viisi sataa miestä.

7. Ja he löivät kuoliaaksi Parsandatan, ja Dalfonin ja Aspatan,
8. ja Poratan, ja Adalian, ja Aridatan,
9. ja Parmastan, ja Arisain, ja Aridain, ja Bajesatan,
10. kymmenen Hamanin poikaa, joka oli Medatanin poika, Juudalaisten vihamies; mutta heidän saaliisensa he eivät ruvenneet.
11. Samana päivänä tuli tapettujen luku kuninkaan tiedoksi Susanin linnassa.
12. Ja kuningas sanoi kuningatar Esterille: ,,Susanin kaupungissa ovat Juudalaiset tappaneet ja hukuttaneet viisi sataa miestä ja kymmenen Hamanin poikaa. mitä lienevät muissa kuninkaan maakunnissa tehneet? mikä on pyyntösi? se sinulle annetaan. Ja mikä anomuksesi? Se on tapahtuva.“ Est. 5:3,6. 7:2.
13. Ester sanoi: ,,jos kuningas näkee hyväksi, niin antakoon Juudalaisten myös huomenna tehdä Susanissa tämänpäiväisen käskyn mukaan, ja että he hirttäisivät kymmenen Hamanin poikaa puuhun.“
14. Ja kuningas käski niin tehdä; ja se käsky annettiin Susanissa, ja kymmenen Hamanin poikaa hirtettiin.
15. Ja Juudalaiset, jotka Susanissa olivat, kokoontuivat myös neljäntenätoista päivänä Adar-kuussa ja tappoivat kolme sataa miestä Susanissa; mutta heidän saaliisensa he eivät ruvenneet.
16. Mutta muut Juudalaiset kuninkaan maakunnissa tulivat kokoon ja puolustivat henkeänsä, saadaksensa lepoa vihollisiltansa, ja tappoivat vihollisiansa viisikahdeksattakymmentä tuhatta; mutta saaliisen he eivät ruvenneet.
17. Se tapahtui Adar-kuun kolmantenatoista päivänä. Ja he lepäsivät neljäntenätoista päivänä sitä kuuta; ja sen he tekivät pito- ja ilopäiväksi.
18. Mutta Juudalaiset, jotka Susanissa olivat, tulivat kokoon kolmantenatoista ja neljäntenätoista päivänä, ja lepäsivät viidentenätoista päivänä; ja tekivät sen päivän pitojen ja ilon päiväksi.
19. Sentähden Juudalaiset, joka asuvat maan kylissä ja vähissä kaupungeissa, viettävät neljännentoista päivän Adar-kuuta ilon ja pitojen päiväksi, ja lähettävät silloin lahjoja toinen toisellensa.
20. Ja Mordokai kirjoitti nämä tapaukset. Ja hän lähetti kirjeet kaikille Juudalaisille, jotka olivat kaikissa kuningas Ahasveruksen maakunnissa, sekä lähellä että kaukana,
21. ja määräsi asetukseksi heille, että he pitäisivät joka vuosi neljännentoista ja viidennentoista päivän Adarkuuta juhlana;
22. sillä niinä päivinä olivat Juudalaiset tulleet lepoon vihollisiltansa, ja sinä kuukautena oli heidän surunsa kääntynyt iloksi ja heidän murheensa hyviksi päiviksi; — että he ne pitäisivät pito- ja ilo-päivinä ja lähettäisivät lahjoja toinen toisellensa, ja jakaisivat vaivaisille.
23. Ja Juudalaiset ottivat tavaksensa sen, minkä olivat alkaneet, ja mitä Mordokai heille oli kirjoittanut, —
24. kuinka Haman, Medatan, Agagilaisen poika, kaikkein Juudalaisten vihollinen, oli ajatellut hukuttaa kaikki Juudalaiset, ja antoi heittää Pur, se on arpaa, hävittääksensä ja hukuttaaksensa heidät, Est. 3:7.
25. ja kuinka kuningas, saatuansa tämän tietää, antoi käskyn kirjeen kautta, että Hamanin paha aikomus, minkä hän oli ajatellut Juudalaisia vastaan, käännettäisiin hänen oman päänsä päälle; ja hän ja hänen poikansa ripustettiin puuhun.
26. Sentähden kutsutaan nämä päivät Purim, ,,pur“ nimen mukaan. Sentähden kaikkien tämän kirjeen sanain mukaan, ja sen mukaan mitä he olivat itse nähneet, ja mitä heille oli tapahtunut,
27. sääsivät Juudalaiset ja velvoittivat itsensä ja jälkeentulevaisensa, ja kaikki ne, jotka liittyivät heihin, etteivät hylkäisi näitä kahta päivää, vaan että ne ainaisesti vietettäisiin joka vuosi, niinkuin niistä on kirjoitettu, ja niitä varten määrätyllä ajalla,
28. ja että näitä päiviä piti muistettaman ja pidettämän polvesta polveen kaikissa sukukunnissa, kaikissa maakunnissa ja kaikissa kaupungeissa; ja ettei näitä purim-päiviä koskaan laiminlyötäisi Juudalaisten kesken, eikä niiden muistoa unhotettaisi heidän jälkeentulevaisissaan.
29. Ja kuningatar Ester, Abihailin tytär, ja Juudalainen Mordokai kirjoittivat uudelleen vakavasti vahvistaaksensa mitä tässä toisessa kirjeessä oli Purim-juhlasta kirjoitettu.
30. Ja he lähettivät kaikille Juudalaisille sataan ja seitsemäänkolmattakymmeneen Ahasveruksen valtakunnan maakuntaan kirjeitä, rauhan ja totuuden sanoja,
31. vahvistaaksensa näitä Purim-päiviä niitten vietettäviksi niille määrätyillä ajoilla, niinkuin Juudalainen Mordokai ja kuningatar Ester olivat

heille säätäneet, ja niinkuin he olivat velvoittaneet itsensä ja siemenensä, nimittäin paastoilla ja valitushuudoilla.
32. Ja Esterin käsky vahvisti nämä Purim-juhlan menot laiksi; ja ne kirjoitettiin kirjaan.

10 Luku.

Ahasveruksen veronlasku. Mordokain arvo.

Ja kuningas Ahasverus pani maan ja meren luodot veroa maksamaan.
2. Mutta kaikki hänen työnsä, voimansa ja mahtavuutensa, ja Mordokain suuri kunnia, johon kuningas hänet nosti, katso, ne ovat kirjoitetut Median ja Persian kuningasten aikakirjassa.
3. Sillä Juudalainen Mordokai oli toinen mies kuningas Ahasveruksesta, ja suuri Juudalaisten kesken ja otollinen veljiensä suurelle joukolle, sillä hän etsi kansansa parasta ja puhui koko sukunsa hyväksi.

JOBIN KIRJA.

1 Luku.

Jobin jumalisuus, koettelemukset, kärsivällisyys.

Uusin maalla oli mies, nimeltä Job; hän oli vakaa mies, hurskas, Jumalaa pelkääväinen ja karttoi pahaa.
1 Moos. 22:21. Val. 4:21. Hes. 14:14,20.
2. Ja hänelle oli syntynyt seitsemän poikaa ja kolme tytärtä.
3. Ja hänellä oli karjaa seitsemäntuhatta lammasta, kolmetuhatta kamelia, viisisataa paria härkiä ja viisisataa aasia, ja myös sangen paljo palvelusväkeä. Ja se mies oli voimallisempi kaikkia itämaalaisia.
4. Ja hänen poikansa menivät ja tekivät pidot kukin huoneessaan vuoropäivänänsä; ja he lähettivät kutsumaan kolme sisartansa syömään ja juomaan kanssansa.
5. Ja kun vuoro-pitopäivät olivat kuluneet, lähetti Job ja pyhitti heidät; aamulla varhain hän nousi ja uhrasi poltto-uhria kaikkein heidän lukunsa mukaan. Sillä Job sanoi: „ehkä ovat poikani syntiä tehneet ja unohtaneet Jumalan sydämmessänsä!“ Näin teki Job joka kerta.
6. Mutta tapahtui eräänä päivänä, että Jumalan pojat tulivat asettumaan asemillensa Herran eteen ja saatana tuli myös heidän kanssansa.
7. Ja Herra sanoi saatanalle: „mistä sinä tulet?“ Ja saatana vastasi Herraa ja sanoi: „maata kiertämästä ja siellä kuljeksimasta!“ 1 Piet. 5:8.
8. Niin sanoi Herra saatanalle: „oletko tarkannut minun palvelijaani Job'ia? Sillä ei hänen vertaistansa ole maassa; hän on vakaa ja hurskas, Jumalaa pelkääväinen ja karttaa pahaa.“
9. Saatana vastasi Herraa ja sanoi: „palkattako Job pelkää Jumalaa?
10. Etkös ole suojannut häntä, hänen huonettansa ja kaikkia hänen ympärillänsä? Sinä olet siunannut hänen käsialansa, ja hänen tavaransa on levinnyt maassa!
11. Mutta ojenna vaan kätesi ja tartu hänen omaisuuteensa, totta hän suoraan silmiesi edessä hylkää sinut!“
12. Herra sanoi saatanalle: „katso, kaikki hänen tavaransa olkoon sinun kädessäsi; älä vaan häneen kättäsi satuta!“ Ja saatana läksi pois Herran edestä.
13. Ja tapahtui kerran, kun hänen poikansa ja tyttärensä söivät ja viiniä joivat vanhimman veljensä huoneessa,
14. että sanansaattaja tuli Jobin tykö ja sanoi: „härjillä kynnettiin, ja aasit kävivät läsnä laitumella,
15. niin Sabealaiset tulivat, ottivat ne, ja löivät palvelijat miekan terällä; ja minä vaan yksinäni pääsin sanomaan sinulle.“
16. Hänen vielä puhuessansa, tuli toinen ja sanoi: „Jumalan tuli lankesi taivaasta ja sytytti lampaat ja palvelijat, ja poltti ne; ja minä vaan yksinäni pääsin sanomaan sinulle.“
17. Tämän vielä puhuessa, tuli toinen ja sanoi: „Kaldealaiset tekivät kolme joukkoa ja hyökkäsivät kamelien päälle, ja ottivat ne pois, ja löivät palvelijat miekan terällä; ja minä vaan yksinäni pääsin sanomaan sinulle.“
18. Tämän vielä puhuessa, tuli toinen ja sanoi: „sinun poikasi ja tyttäresi söivät ja joivat viiniä vanhimman veljensä huonessa,
19. ja katso, suuri tuulispää tuli korvesta ja sysäsi huoneen neljään nurkkaan, ja se kaatui nuorukaisten päälle, niin että he kuolivat; ja minä vaan yksinäni pääsin sanomaan sinulle.“
20. Silloin Job nousi, repäsi vaatteen-

sa, keritsi päänsä, ja lankesi maahan ja rukoili.
21. Ja hän sanoi: „alastonna olen minä tullut äitini kohdusta, ja alastonna olen jälleen palaava! Herra antoi, ja Herra otti; Herran nimi olkoon kiitetty!" Saarn. 5:14. 1 Tim. 6:7.
22. Näissä kaikissa Job ei rikkonut, eikä tehnyt tyhmästi Jumalaa vastaan.

2 Luku.

Jobin vaiva, kiusaus, ystävät.

Ja tapahtui eräänä päivänä, kun Jumalan pojat tulivat asettumaan asemillensa Herran eteen, että saatanakin tuli heidän kanssansa ja asettui Herran eteen.
2. Ja Herra sanoi saatanalle: „mistä tulet?" Saatana vastasi Herraa ja sanoi: „maata kiertämästä ja siellä kuljeksimasta!"
3. Ja Herra sanoi saatanalle: „oletko tarkannut minun palvelijaani Jobia? Sillä ei hänen vertaistansa ole maassa; hän on vakaa ja hurskas, Jumalaa pelkääväinen ja karttaa pahaa; ja hän pysyy vielä vakuudessansa, vaikka sinä yllytit minua häntä vastaan, hävittämään häntä ilman syytä." Job. 1:6 s.
4. Saatana vastasi Herraa ja sanoi: „nahka nahasta; ja kaikki, mitä ihmisellä on, antaa hän henkensä edestä!
5. Mutta ojenna vaan kätesi ja tartu hänen luihinsa ja lihaansa, totta hän suoraan silmiesi edessä hylkää sinut."
6. Herra sanoi saatanalle: „katso, hän olkoon sinun kädessäsi; kuitenkin säästä hänen henkeänsä!"
7. Ja saatana läksi pois Herran edestä; ja hän löi Jobin pahoilla paisumilla hänen kantapäästänsä päälakeensa asti.
8. Ja hän otti savi-astian palasen kaapiakseen sillä itseänsä; ja hän istui tuhvassa.
9. Ja hänen vaimonsa sanoi hänelle: „vieläkö nytkin pysyt vakuudessasi? Jätä Jumala ja kuole!"
10. Mutta hän sanoi hänelle: „sinä puhut niinkuin tyhmät vaimot puhuvat! Otammehan hyvää Jumalalta, eikö meidän pitäisi pahaakin ottaman?" Kaikissa näissä Job ei syntiä tehnyt huulillansa.
11. Kun Jobin kolme ystävää kuulivat kaiken sen onnettomuuden, mikä hänelle oli tapahtunut, tulivat he itsekukin paikkakunnastansa: Elifas Temanista, Bildad Suahista ja Sofar Naemasta. He olivat keskenänsä sopineet tullaksensa surkuttelemaan ja lohduttamaan häntä. San. 27:10.
12. Vielä etempänä ollessansa he nostivat silmänsä, ja eivät he häntä tunteneet; niin he korottivat äänensä ja itkivät; ja jokainen repäsi vaatteensa, ja he heittivät tomua päänsä päälle taivasta kohti.
13. Ja he istuivat hänen kanssansa maan päällä seitsemän päivää ja seitsemän yötä, eikä kukaan heistä sanaakaan hänelle puhunut, sillä he näkivät hänen kipunsa sangen suureksi. Room. 12:15.

3 Luku.

Job valittaa ja kiroaa syntymäpäivänsä.

Sitten avasi Job suunsa ja kirosi päivänsä. Jer. 15:10.
2. Ja Job alkoi puhua ja sanoi:
3. Hävitköön se päivä, jona minä synnyin, ja se yö, jona sanottiin: „poikalapsi on siinnyt!" Jer. 20:14 s.
4. Se päivä olkoon pimeä, älköön Jumala ylhäältä sitä kysykö, älköön kirkkaus paistako sen päälle!
5. Omistakoon sen pimeys ja kuolon varjo jälleen; asukoon pilvi sen päällä, ja päivän pimennykset kauhistakoot sen!
6. Sen yön vieköön pimeys; älköön se iloitko vuosikautten päiväin seassa, älköönkä tulko kuukautten lukuun!
7. Katso, olkoon se yö hedelmätön, älköönkä yhtään ilon ääntä tulko siihen!
8. Kirotkoot sitä ne, jotka päivää kiroilevat, jotka ovat taitavat herättämään Leviatania!
9. Pimetkööt sen aamutähdet, odottakoon se valkeutta, joka olkoon tulematta, älköön se nähkö aamuruskon silmäripsiä,
10. sillä se ei sulkenut äitini kohdun ovea, eikä kätkenyt onnettomuutta minun silmiltäni!
11. Miks'en minä kuollut äitini kohdussa, miks'en kohta kohdusta tultua menettänyt henkeni? Job. 10:18.
12. Miksi helmat minut ottivat vastaan, ja miksi nisät, että imeä sain?
13. Niin minä nyt makaisin ja lepäisin, nukkuisin, ja silloin minulla olisi rauha
14. kuningasten ja maan neuvosten kanssa, jotka itsellensä raunioita rakensivat,
15. tahi päämiesten kanssa, joilla kultaa oli, ja täyttivät huoneensa hopealla.
16. Tahi olisin olematta kuin kätketty keskoinen, kuin lapset, jotka eivät koskaan valkeutta nähneet.
17. Siellä lakkaavat jumalattomat väkivallasta, siellä lepäävät voimiltaan väsyneet. Jes. 57:20 s. Ilm. 14:13.

18. Siellä ovat kaikki vangitkin rauhassa, eivätkä kuule vaatijan ääntä.
19. Pieni ja suuri ovat siellä yhtäläiset, ja palvelija on vapaa isännästänsä.
20. Miksi valkeus on annettu vaivatuille, ja elämä murheellisille sieluille?
21. niille, jotka odottavat kuolemaa, eikä sitä tulekaan, ja kaivaisivat sitä ennemmin kuin aarnihautaa; Ilm.9:6.
22. niille, jotka ihastuisivat riemuun asti, ja iloitsisivat, jos he hautaan pääsisivät;
23. ja sille miehelle, jonka tie kätketty on, ja jonka Jumala on piirittänyt joka taholta? Job. 19:8.
24. Sillä leipäni sijaan tulee minulle huokaus, ja minun parkuni vetenä vuotaa. Ps. 42:4. 80:6.
25. Sillä mitä minä peljäten pelkäsin, se kohtaa minua; ja mitä minä vavisten varoin, se tapahtuu minulle.
26. En rauhaa, en lepoa, en levähdystä saanut, ja tuskan levottomuus jo tulee.

4 Luku.

Elifas puhuu ja soimaa Jobin kärsimättömyyttä.

Ja Elifas Temanista vastasi ja sanoi:
2. Jos joku koettaisi sanella sanan sinulle, olisiko tuo sinulle vaivaksi? Mutta kuka voi vaitikaan olla?
3. Katso, sinä olet monta neuvonut, ja vahvistanut väsyneitä käsiä.
4. Kompastuvia ovat sinun sanasi ojentaneet, ja vaipuvia polvia olet sinä vahvistanut.
5. Mutta nyt, kun se sinua kohtaa, tuskastut sinä, ja kun se sinuun sattuu, hämmästyt sinä.
6. Eikö jumalanpelkosi ole sinun uskalluksesi, ja vakuutesi sinun toivosi?
7. Muistelepa kuitenkin, kuka viaton on hukkunut, ja kussa hurskaat ovat hävitetyt?
8. Niinkuin minä kyllä olen nähnyt: ne, jotka vääryyttä kyntivät ja onnettomuutta kylvivät, ne sitä myös niittivät. Job. 15:35. San. 22:8. Hos. 8:7. 10:13. Gal. 6:7 s.
9. Jumalan puhalluksesta he hukkuivat, ja hänen vihansa hengestä loppuivat. Jes. 11:4.
10. Jalopeuran kiljuminen ja julma jalopeuran ääni, ja nuorten jalopeurain hampaat ovat murretut.
11. Vanha jalopeura hukkuu saaliin puutteesta, ja jalopeuran penikat hajotetaan.
12. Ja minulle tuli salainen sana, ja korvani huomasi hyminän siitä.
13. Yönäköjä ajatellessa, kun raskas uni lankee ihmisten päälle,
14. tuli pelko ja vavistus minun päälleni, ja kaikki luuni peljästyivät;
15. ja hengen puhallus meni kasvojeni yli, kaikki ruumiini karvat nousivat!
16. Ja silmäini edessä seisoi haamu, jonka muotoa en eroittanut, ja minä kuulin äänen hyminän:
17. ,,Onko ihminen hurskas Jumalan edessä, tahi mies puhdas Luojansa edessä? Job. 15:14 s. 25:4 s. Ps. 143:2.
18. Katso, palvelijoihinsa ei Hän luota, ja enkeleissänsä havaitsee Hän heikkoutta. Job. 15:14 s.
19. Kuinka paljon enemmin niissä, jotka asuvat savimajoissa, niissä, joiden perustus on maan tomussa, jotka koin tavalla tallataan! 2 Kor. 5:1.
20. Aamusta ehtoosen asti, ja he muserretaan; ja ennenkuin havaitaan, he ikuiseksi hukkuvat.
21. Eikö niin: kun heidän majansa pitimet purjetaan, niin he kuolevat, vaan ei viisaudessa?"

5 Luku.

Elifas jatkaa puhettansa. Vaatii Jobia parannusta tekemään.

Huuda vaan! Onko sitä, joka sinua vastaa, ja kenen puoleen pyhistä sinä käännyt?
2. Totisesti tyhmän tappaa närkästys, ja taitamattoman kuolettaa kiivaus.
3. Minä itse näin tyhmän juurtuvan, vaan sain äkisti julistaa hänen huoneensa kirousta. Ps. 37:35 s.
4. Hänen lapsensa olivat kaukana onnesta, ja poljettiin portissa, eikä ollut auttajaa;
5. vaan nälkäiset söivät hänen satonsa, ja ottivat sen orjantappuroistakin; kavalajuoninen riisti hänen varansa. Job 18:12.
6. Ei suinkaan onnettomuus nouse tomusta, eikä vaiva kasva maasta, —
7. vaan ihminen syntyy vaivaan, niinkuin tulen kipinät sinkoilevat lentoon.
8. Mutta minä kääntyisin Jumalan puoleen; minä antaisin asiani Jumalalle,
9. joka voimallisia ja tutkimattomia töitä tekee, ja ihmeitä, joita ei lukea taideta, Job. 9:10. Ps. 72:18. Room. 11:33.
10. joka antaa sateen maan päälle, ja lähettää vedet vainioille,
11. joka ylentää nöyrät korkeuteen, ja korottaa murheelliset onnellisuuteen. 1 Sam. 2:7. Ps. 113:7. Luuk. 1:52.
12. Hän tekee kavalain aivotukset tyhjäksi, ettei heidän kätensä mitään todellista saa toimeen; Neh. 4:15. Ps. 33:10. Jes. 8:10.

13. Hän käsittää taitavat heidän kavaluudessansa, ja petollisten neuvo häviää,
14. niin että he päivällä sattuvat pimeyteen, ja haparoivat puolipäivällä niinkuin yöllä. Jes. 59:9 s. 5 Moos. 28:29.
15. Ja Hän köyhän auttaa heidän suunsa miekasta ja voimallisten käsistä;
16. ja niin on halvalla turva, ja vääryys pitäköön suunsa kiinni! Ps. 107:42.
17. Katso, autuas on se ihminen, jota Jumala kurittaa; sentähden älä hylkää Kaikkivaltiaan kuritusta!
San. 3:11. Hebr. 12:5 s. Jaak. 1:12. Ilm. 3:19.
18. Sillä Hän haavoittaa ja sitoo; Hän särkee ja hänen kätensä parantaa. 5 Moos. 32:39. 1 Sam. 2:6 s. Hos. 6:1.
19. Kuudessa murheessa Hän pelastaa sinut, ja seitsemässä ei sinuun satu mikään paha. Ps. 91:3 s.
20. Kalliilla ajalla Hän vapahtaa sinun kuolemasta, ja sodassa miekan terästä. Ps. 33:19. 37:19.
21. Kielen ruoskalta sinä säilyt, etkä pelkää hävitystä, kun se tulee.
22. Hävityksessä ja nälässä sinä naurat, etkä pelkää metsän petoja;
23. sillä sinä olet liitossa kivien kanssa kedolla, ja maan pedot ovat sinulle rauhalliset. Ps. 91:12 s. Hes. 34:25. Hos. 2:18.
24. Sinä saat tuta, että majasi on rauhassa, ja tarkastaissasi taloasi et mitään kaipaa.
25. Ja sinä saat ymmärtää, että siemenesi on monilukuinen, ja vesasi niinkuin ruoho maassa.
26. Ja tulet vanhalla ijällä hautaan, niinkuin lyhde ajallansa korjataan. —
27. Katso, tämän me olemme tutkineet, ja niin se on! Kuule sitä, ja tunne sinäkin se hyväksesi!

6 Luku.

Job vastaa Elifasta ja valittaa vaivaansa.

Job vastasi ja sanoi:
2. Oi joska minun mielipahani oikein punnittaisiin, ja tuskani yhtä haavaa vaakalle nostettaisiin!
3. Sillä se on nyt raskaampi kuin meren santa, sentähden sanani harhailevat.
4. Sillä Kaikkivaltiaan nuolet ovat minuun isketyt, henkeni särpää niiden myrkkyä; Jumalan kauhut käyvät minua kohti. 5 Moos. 32:23. Ps. 38:3.
5. Huutaako metsä-aasi viheriäisellä ruohokolla, ammuuko härkä ruokansa ääressä?
6. Syödäänkö mautonta ilman suolatta, vai onko makua munan valkiaisessa?
7. Jota ei sieluni ennen tahtonut koskeakaan, se on nyt inhottavana ruokanani.
8. Joska minun rukoukseni suotaisiin, ja Jumala antaisi minulle, mitä minä toivotan,
9. että Jumala suostuisi musertamaan minua, ja päästäisi kätensä lopettamaan minua!
10. Niin olisi minulla vielä lohdutus, — ja minä riemuitsisin säälimättömässä tuskassani —, ett'en ole Pyhän puheita kieltänyt.
11. Mikä on minun väkeni, että voisin toivoa, ja mikä on loppuni, että voisin kärsiväinen olla?
12. Onko minun väkeni kivestä, tahi minun lihani vaskesta?
13. Vai enkö ole itsessäni kaikkea apua vailla, mutta kykyni on minusta karkotettu pois?
14. Nääntyväiselle on lähimmäiseltänsä laupeus tuleva, ettei hän hylkäisi Kaikkivaltiaan pelkoa.
15. Minun veljeni ovat vilpistelleet kuin purot, niinkuin haihtuvat jokitulvat, — Job 19:19.
16. ne olivat jäästä sameat, lumi oli niihin kätkeynyt, —
17. kuumuuden aikana ne häviävät, ja helteessä ne paikastansa katoovat.
18. Heidän juoksunsa urat mutkistelevat, menevät autioihin ja katoovat.
19. Sinne silmäilivät matkajoukot Temanista, kauppaseurat Sebasta niihin toivoivat:
20. häpeään he joutuivat, että niihin uskalsivat; tultuansa perille he punastuivat.
21. Niin olette te nyt mitättömiksi tulleet; te näitte hävityksen ja peljästyitte.
22. Olenko minä sanonut: „tuokaat minulle, tahi antakaat minun puolestani lahjoja teidän tavarastanne,
23. ja pelastakaat minua vihollisen kädestä, ja lunastakaat minua väkivaltaisten kädestä?"
24. Opettakaat minua, minä olen ääneti; ja missä olen harhaillut, neuvokaat minua!
25. Kuinka pystyviä ovat suoran totuuden sanat! Mutta mitä vaikuttavat teidän soimauksenne?
26. Ajatteletteko nuhdella ainoastaan sanoja? — Mutta tuuleen käyvät epäileväisen sanat.
27. Jopa orvostakin te heitätte arpaa, ja teette kauppaa lähimmäisestänne.
28. Mutta nyt, kelvatkoon teille katsoa minua! Valehtelenko minä vasten silmiänne?
29. Palaitkaat nyt! Olkoon vääryys poissa! Palaitkaat jälleen! Vielä olen minä oikeassa!

30. Onko minun kielelläni vääryyttä, eikö suulakeni eroittaisi, mikä paha on?

7 Luku.

Job valittaa vielä vaivaansa ja Jumalan armottomuutta.

Eikö ihmisen aina täydy olla sodassa maan päällä, ja hänen päivänsä ovat niinkuin työmiehen päivät?
2. Niinkuin palvelija, joka halajaa varjoa, ja niinkuin työmies, joka odottaa palkkaansa: Job 14:6.
3. niin olen minä osakseni saanut kurjat kuukaudet, ja vaivan yöt ovat minulle lasketut. Ps. 6:7.
4. Maata pannessani minä ajattelen: „koska minä nousen, milloin yö pakenee?“ Ja minä kyllästyn käänteleimistäni aamun koittoon saakka.
5. Lihani on puetettu matoihin ja maan kuoreen, ihoni ahvettuu sekä märkii.
6. Minun päiväni lentävät nopeammasti kuin sukkula, ja kuluvat ilman toivotta. Job. 17:11. Ps. 102:12.
7. Muista, että elämäni on tuuli, ettei silmäni enää saa nähdä hyvää! Job. 8:9. Ps: 78:39. 90:10. Jaak. 4:14.
8. Silmä, joka minun nyt näkee, ei minua vasta näe. Vaikka Sinun silmäsi etsisivät minua, en minä enää ole.
9. Pilvi raukee ja menee pois; samoin tuonelaan mennyt ei nouse jälleen.
10. Ei hän palaja jälleen huoneesensa, eikä hänen sijansa häntä enää tunne. Ps. 103:16.
11. Sentähden en minäkään pidätä suutani, vaan puhun henkeni ahtaudessa, valitan sieluni haikeudessa.
12. Olenko minä meri tahi valaskala, että asetat vartijat minua vastaan.
13. Sillä jos minä ajattelen: „vuoteeni lohduttaa minua, ja makuusijani huojentaa valitustani,“
14. niin Sinä peljätät minua unilla, ja kauhistutat minua näyillä,
15. että sieluni parempana pitäisi tukehtumisen ja kuoleman kuin tämän luurankoni.
16. Minä olen kyllästynyt, enkä pyydä ijäti elää. Lakkaa minusta, sillä minun päiväni ovat tuulen tuhahus!
17. Mikä on ihmisraukka, että häntä niin suurena pidät, ja että häntä tarkkaat, Ps. 8:5. Hebr. 2:6.
18. ja etsiskelet häntä joka päivä, ja koettelet häntä joka hetki?
19. Etkö koskaan minusta luovuta silmääsi, ja päästä minua siksi kun sylkeni olen nielaissut?
20. Jos olen syntiä tehnyt, mitä minä Sinulle tehnen, Sinä ihmisten vartija? Miksi asetit minut silmämääräksesi, että olisin kuormana itselleni?
21. Ja miks'et rikostani anna anteeksi, etkä sysää pois pahaa tekoani? Sillä nyt minä menen mullassa makaamaan, ja jos minua aamulla etsit, niin ei minua enää ole.

8 Luku.

Bildadin ensimmäinen puhe. Hän nuhtelee Jobia.

Nyt vastasi Bildad Suahista ja sanoi:
2. Kuinka kauan sinä semmoisia puhut, ja kuinka kauan suusi puheet ovat kuin väkevä tuuli?
3. Jumalako väärentää oikeuden, vai Kaikkivaltiasko väärentää hurskauden? 5 Moos. 32:4. Job 34:12. Dan. 9:14.
4. Jos sinun poikasi ovat syntiä tehneet Hänen edessänsä, niin Hän on hyljännyt heidät rikostensa käsiin.
5. Mutta jos sinä ahkerasti etsit Jumalaa, ja rukoilet Kaikkivaltiaalta armoa,
6. jos olet puhdas ja hurskas, niin Hän suojelee sinua ja rauhoittaa jälleen sinun hurskautesi majan.
7. Jos sinun alkusi oli pieni, on loppusi suureksi karttuva.
8. Kysy toki entisiltä sukukunnilta, ja tarkasta heidän isäinsä tutkinnoita!
9. — Sillä me olemme kuin eilen tulleet, emmekä mitään tiedä; meidän elämämme on niinkuin varjo maan päällä. — Job 14:2. Ps. 39:6 s. 102:12. 144:4.
10. Totta ne opettavat sinua, ja sanovat sinulle, ja tuovat edes puheensa sydämmestänsä:
11. „Kasvaako kaisila missä ei mutaa ole, koheneeko suoruoho ilman vedettä?
12. Vielä viheriäisenä ollessa, eikä siis leikattavana, se ennen muita ruohoja kuivettuu.
13. Niin käy kaikkein niiden, jotka Jumalan unohtavat, ja valehurskaitten toivo katoo. Job 11:20. San. 10:28. 11:23.
14. Sillä hänen rohkeutensa raukee, ja hänen uskalluksensa on hämähäkin verkkoa.
15. Hän luottaa huoneesensa, mutta ei se ole seisovainen; hän turvaa siihen, mutta ei se ole pysyväinen.
16. Hän kyllä viheriöitsee auringon paisteessa, ja hänen vesansa levenevät tarhansa yli.
17. Hänen juurensa kiertelevät raunioita, ja hän kurkistelee kivirakennuksen yli.
18. Mutta kun hän hävitetään pois paikastansa, kieltää se hänen (sanoen): ‚en ole nähnytkään sinua‘.

19. Katso, tämä on hänen menonsa riemu; ja toisia kasvaa taas tuhvasta."
20. Katso, ei Jumala hurskasta hylkää, eikä vahvista pahain kättä.
21. Vieläpä sinunkin suusi Hän ilonaurulla täyttää, ja huulesi riemulla. Ps. 126:2.
22. Mutta ne, jotka sinua vihaavat, joutuvat häpeään, ja jumalattomain maja ei ole pysyväinen.

9 Luku.

Job vastaa Bildadia.

Job vastasi ja sanoi:
2. Kyllä minä tiedän niin olevan; ja kuinka olisi ihminen hurskas Jumalan edessä? Job 25:4. Ps. 143:2.
3. Jos hän tahtoisi riidellä Hänen kanssansa, ei hän taitaisi vastata Häntä yhtä tuhanteen.
4. Hän on viisas sydämmestä ja väkevä voimasta; kuka on Häntä vastaan niskotellut ja menestynyt?
5. Hän siirtää vuoret, ennenkuin ne huomaavat, että Hän ne vihassansa kukistaa;
6. Hän liikuttaa maan sijaltansa, ja sen patsaat vapisevat;
7. Hän puhuu auringolle, niin ei se nouse, ja Hän lukitsee tähdet;
8. Hän yksinänsä levittää taivaat, ja käy meren aaltojen päällä; 1 Moos. 1:6. Job 26:7. Ps. 104:2.
9. Hän tekee otavan ja kalevantähdet, seulaiset ja etelän tähdistöt; Job 38:31 s. Am. 5:8.
10. Hän tekee suuria, jopa tutkimattomia töitä, ja epälukuisia ihmeitä. Job 5:9. Ps. 72:18. 86:10. Room. 11:33.
11. Katso, Hän käy ylitseni, enkä sitä havaitse, ja menee ohitseni, enkä sitä huomaa.
12. Katso, jos Hän tempaa pois, kuka Hänen estää? Kuka sanoo Hänelle: „mitä teet?"
13. Ei Jumala vihaansa aseta; Hänen allensa kumartuvat Rahabin puolustajat.
14. Kuinka sitte minä Häntä vastaisin, ja valitsisin sanojani Häntä vastaan?
15. Vaikka minä vielä oikeassa olisin, niin en kuitenkaan voisi Häntä vastata, vaan minun täytyisi tuomariani rukoilla.
16. Ja vaikka minä vielä Häntä huutaisin, ja Hän kuulisi minua, niin en minä tohtisi uskoa, että Hän kuulisi minun ääntäni, —
17. Hän, joka runtelee minua tuulispäällä, ja enentää haavojani ilman syyttä;
18. ei Hän anna minun henkeäni- kään vetää, vaan täyttää minut katkeruudella.
19. Jos kysyt väkevän voimaa, sanoo Hän: „tässä olen!" jos oikeutta: „kuka Minut sinne haastaa?"
20. Jos minä olen oikeassa, niin oma suuni kuitenkin tuomitsee minut; jos olen viaton, niin Hän kuitenkin minun vääräksi tekee!
21. Viaton minä olen! En tunne enää itseäni, minä suutun elämääni.
22. Se on yhtäkaikki! Sentähden minä sanon: viattoman sekä viallisen Hän lopettaa! Mal. 3:14 s. Saarn. 9:2 s.
23. Jos vitsaus äkisti tappaa, nauraa Hän viattoman vaivaa.
24. Maa annetaan jumalattoman käsiin, Hän sokaisee sen tuomarien silmät. Jos ei ole niin, kuka sen tekee?
25. Minun päiväni ovat olleet nopeammat kuin juoksija; ne ovat paenneet, eikä mitään hyvää nähneet;
26. ne ovat kiitäneet pois kuin keveä ruokopursi, kuin kotka lentää saaliille.
27. Jos ajattelen: „minä unhotan valitukseni, ja muutan kasvoni, ja rupean iloiseksi,"
28. niin kauhistun kaikkia kipujani; minä tunnen, ettes anna minun olla viatonna.
29. Minun täytyy jumalattomana pysyä; miksi minä nyt itseäni hukkaan vaivaan?
30. Vaikka pesisin itseni lumivedessä, ja puhdistaisin käteni lipiällä, Jer. 2:22.
31. niin Sinä silloin ryvettäisit minua likakuopassa, ja minun vaatteeni kauhistuisivat minua.
32. Sillä ei Hän ole mies minun vertaiseni, jota minä voisin vastata, että me yhdessä kävisimme oikeuden eteen. Saarn. 6:10.
33. Ei ole meillä riidan ratkaisijaa, joka laskisi kätensä meidän kahden välillemme.
34. Siirtäköön Hän vitsansa pois päältäni, ja älköön hänen hirmunsa peljättäkö minua: Job 13:21.
35. niin minä puhuisin, enkä pelkäisi Häntä; sillä en minä mitään kanssani tiedä!

10 Luku.

Job valittaa vielä Jumalan ankaruutta ja vakuuttaa viattomuuttansa.

Sieluni kyllästyy elämiseen; valitukseni minä päästän valtaansa, ja puhun sieluni katkeruudessa.
2. Minä sanon Jumalalle: älä minua tuomitse, anna minun tietää, minkätähden Sinä riitelet minun kanssani!

3. Onko Sinulla ilo siitä, että väkivaltaa teet, että hylkäät kättesi teoksen, ja annat valoa jumalattomain aivotuksille?
4. Onko Sinulla lihalliset silmät, tahi katsotko Sinä niinkuin ihminen katsoo? 1 Sam. 16:7.
5. Ovatko Sinun päiväsi niinkuin ihmisen päivät, tahi vuotesi niinkuin miehen vuodet,
6. koska kysyt vääryyttäni ja tutkit pahaa tekoani? —
7. vaikka tiedät, etten minä ole jumalaton, ja ettei yhtään ole, joka taitaa sinun kädestäsi vapauttaa.
8. Sinun kätesi ovat minut muodostaneet, ja valmistaneet minut joka puolelta, ja nyt Sinä hukutat minut! Ps. 119:73. 139:13 s.
9. Muista kuitenkin, että Sinä olet minua valmistanut niinkuin saven, ja muutat minut maaksi jälleen! 1 Moos. 2:7. 3:19,23. Ps. 103:14. Syr. 40:11.
10. Etkös minua ole valanut kuin maitoa, ja juoksuttanut minua niinkuin juustoa?
11. Sinä olet minut puettanut nahalla ja lihalla, luihin ja suonihin minut kutonut.
12. Elämän ja armon olet Sinä minulle osoittanut, ja Sinun varjeluksesi on suojellut minun henkeni.
13. Mutta nämä salasit Sinä sydämmessäsi, minä tiedän tämän olleen mielessäsi:
14. jos minä syntiä tekisin, tahdoit Sinä minua vartijoida, eikä jättää minua vapaaksi syystäni.
15. Jos olisin jumalaton — voi minua! jos hurskas, en kuitenkaan saisi nostaa päätäni, ollen täynnä ylenkatsetta, nähden viheliäisyyttäni.
16. Jos se nousisi, tahdoit Sinä ajaa minua takaa niinkuin jalopeura, ja taas ihmeellisesti kohdella minua, Jes. 38:13.
17. uudistaa todistajia minua vastaan, ja lisätä vihaasi minua kohtaan, lähettää vaihtelevia joukkoja sotaan minua vastaan!
18. Miksi annoit minun lähteä äitini kohdusta? Joska olisin kuollut, ettei yksikään silmä olisi minua nähnyt,
19. niin minä olisin, kuin en olisikaan ollut, kannettu äitini kohdusta hautaan! —
20. Eikö minun ikäni lyhyt ole? Lakkaa ja luovu minusta, että minä vähänkin virvoittuisin, Ps. 39:14.
21. ennenkuin minä menen; enkä palaja, pimeyden ja kuolon varjon maahan,
22. maahan, joka on pimiä kuin synkeys, jossa kuoleman varjo ja epäjärjestys on, jonka valo on kuin synkeys!

11 Luku.

Sofarin ensimmäinen puhe. Hän soimaa Jobia suupaltiksi ja kehoittaa häntä parannukseen.

Nyt vastasi Sofar Naemasta ja sanoi:
2. Pöyhkeä puheko ei vastausta saisi, suupalttiko oikeaan jäisi?
3. Sinunko jaarituksesi miehet vaikenemaan saattaisivat, että ilkailisit, eikä kukaan sinua häpäisisi,
4. että sanoisit: „oppini on oikea, ja minä olen puhdas sinun silmissäs?"
5. Vaan jospa kuitenkin Jumala puhuisi ja avaisi huulensa sinua vastaan,
6. ja ilmoittaisi sinulle viisauden salaisuudet, että ne kahta todellisemmat ovat! niin sinä tietäisit, että Jumala sinun hyväksesi jättää pahoja tekojasi unhotukseen.
7. Luuletko käsittäväsi Jumalan syvyyden, ja pääseväsi Kaikkivaltiaan täydellisyyden perille? Room. 11:33.
8. Taivaan korkeuksia ne ovat — mitä voit tehdä? Tuonelaa syvempiä — mitä voit ymmärtää? Jer. 23:23s. Ef. 3:18.
9. Niiden mitta on maata pitempi, merta laveampi.
10. Jos Hän liikkuu ja vangitsee, ja viepi oikeuteen, kuka Hänet palauttaa? Job 12:14.
11. Sillä Hän tuntee tunnottomat miehet, ja näkee vääryyden tarkastamatta.
12. Vaan onttopäinen mies viisastuu, kun metsä-aasin varsa ihmiseksi syntyy.
13. Jos sinä asettaisit sydämmesi, ja hajoittaisit kätesi Hänen puoleensa —
14. jos vääryys on kädessäsi, heitä se kauas, älä anna petoksen asua majassasi! —
15. silloin varmaan nostaisit kasvosi virheetönnä, ja olisit kuin valettu, etkä pelkäisi.
16. Silloin sinä vaivasi unhottaisit, ja niinkuin ohitse juosnutta vettä sinä niitä muistelisit.
17. Ja elämäsi selkenisi kirkkaammaksi kuin puolipäivä, ja pimeys olisi kuin kirkas aamu. Ps. 37:6. Jes. 58:10.
18. Ja sinä olisit hyvässä turvassa, koska vielä toivoa on; ja taloasi tarkattua menisit rauhassa levolle.
19. Sinä makaisit kenenkään peloittamatta, ja moni siveleisi kasvojasi.
20. Mutta jumalattomien silmät nääntyvät, ja turva katoaa heiltä; heidän toivonsa on — hengen puhallus! Job 8:13. 18:14. Ps. 112:10. San. 11:23.

12 Luku.

Job vastaa Sofarin puheesen.

Job vastasi ja sanoi:
2. Te vaan miehet olette, teidän
kanssanne kuolee viisaus!
3. On minullakin sydän kuin teilläkin;
enkä ole halvempi teitä, ja ku-
ka on, joka ei näitä tiedä?
4. Lähimmäiseni pilkkana olen mi-
nä, joka rukoilin Jumalaa, ja jota Hän
kuuli; pilkkana — hurskas ja vakaa!
5. Onnettomuudelle sopii, onnellis-
ten mielestä, ylenkatse; valmisna on
se niille, jotka jalvoillansa horjuvat.
6. Rauhassa ovat hävittäjäin majat,
ja turva on Jumalan vastustajilla, niil-
lä, jotka jumalansa käteensä ottavat.
Job 21:7 s. Ps. 73:3 s. Jer. 12:1. Hab. 1:11.
7. Mutta kysyhän eläimiltä, ne opet-
tavat sinua, ja taivaan linnuilta, ne
sanovat sinulle!
8. Taikka katso miettimällä maata,
se opettaa sinua, ja kalat meressä
ilmoittavat sinulle!
9. Kuka on, joka ei kaikista näistä
tiedä, että Herran käsi on ne tehnyt,
10. Hän, jonka kädessä on kunkin
elävän sielu, ja kunkin ihmisruu-
miin henki?! 4 Moos. 16:22. Ap. t. 17:28.
11. Eikö korva koettele puhetta, niin-
kuin suulaki maistelee ruokaa?
Job 34:3.
12. Vanhoilla on taitoa, ja pitkä-
ijällisillä ymmärrystä.
13. Hänen tykönänsä on viisaus ja
voima, Hänen on neuvo ja ymmärrys.
14. Katso, Hän hävittää, eikä sitä
rakenneta jälleen; Hän sulkee mie-
hen, eikä sille avata. Ilm. 3:7.
15. Katso, Hän salpaa vedet ja ne
kuivettuvat, Hän laskee ne irralle,
ja ne mullistavat maan.
16. Hänessä on voima ja pysyväinen
viisaus; Hänen on eksyvä ja eksyttäjä.
17. Hän vie neuvonantajat paljas-
tettuina, ja tekee tuomarit tyhmiksi.
2 Sam. 15:31. 17:1, 14, 23. Jes. 3:2 s. 19:12.
18. Kuningasten sitomat Hän pääs-
tää, ja sitoo nuorat heidän omille
lanteillensa.
19. Papit vie Hän paljastettuina, ja
kukistaa väkevät.
20. Hän hämmentää uskottavain pu-
heen, ja vanhain taidon ottaa Hän
pois.
21. Hän valaa ylevät ylenkatseella, ja
väkeväin vyön Hän hellittää. Ps. 107:40.
22. Hän saattaa syvyydet ilmi pimey-
destä, ja viepi kuoleman varjon val-
keuteen. Matt. 10:26. 2 Kor. 4:6.
23. Hän korottaa kansat, ja kukis-
taa ne; Hän levittää kansat ja vie ne
sitten pois. Ps. 107:38 s.
24. Hän ottaa maan kansan päämie-
hiltä taidon, ja eksyttää heitä kor-
vessa, jossa ei tietä ole.
25. Ja he haparoivat pimeydessä il-
man valkeudetta, ja Hän eksyttää hei-
tä kuin juopuneita.

13 Luku.

Job jatkaa vastaustansa.

Katso, kaikkia näitä on minun sil-
mäni nähnyt, on korvani kuullut
ja ne ymmärtänyt.
2. Mitä te tiedätte, sen minäkin tie-
dän, enkä ole teitä halvempi.
3. Mutta Kaikkivaltiaalle minä pu-
huisin, halajaisin asiani asettaa Ju-
malan eteen.
4. Sillä te olette valheen kutojat, ja
kaikki kelvottomat parantajat. Job 16:2
5. Joska te voisitte aivan ääneti ol-
la, niin se olisi teille viisaudeksi luet-
tava! San. 17:28.
6. Kuulkaat toki minun puolustuk-
seni, ja tarkastakaat huulteni väitöstä!
7. Tahdotteko Jumalan hyväksi pu-
hua vääryyttä, ja hänen hyväksensä
petosta puhua?
8. Tahdotteko te katsoa hänen miel-
tänsä, tahi Jumalanko asiaa te tah-
dotte ajaa?
9. Kävisikö hyvin, kun Hän teitä tut-
kii; petättekö Hänen ihmisten ta-
valla?
10. Hän kovin nuhtelee teitä, jos te
salaisesti mieliä katsotte.
11. Eikö hänen korkeutensa teitä pel-
jätä, eikö hänen pelkonsa lankea tei-
dän päällenne?
12. Teidän muistolauseenne ovat
tuhkavertauksia, ja teidän linnanne
savilinnoja.
13. Olkaat minusta ääneti, että minä-
kin puhuisin; tuli minulle, mitä tuli!
14. Miksi minä kannan lihaani ham-
paissani, sieluni panen minä kätee-
ni? 1 Sam. 28:21.
15. Katso, Hän tappaa minut, en mi-
nä mitään toivo: kun vaan saisin puo-
lustaa tieni Hänen edessänsä.
1 Kor. 11:31.
16. Jopa sekin on minulle avuksi,
ettei yksikään valehurskas tule Hä-
nen eteensä. Ps. 5:5. Matt. 24:51.
17. Kuulkaat tarkasti minun puhet-
tani, ja menköön selitykseni kor-
viinne!
18. Katso, minä ladon asiani tutkitta-
vaksi; minä tiedän olevani oikeassa.
19. Kuka tohtisi käydä oikeudelle
minun kanssani? Niin minä kohta
tahdon vai'eta ja kuolla.
20. Kahta vaan älä tee minulle, niin
en minä kätke itseäni Sinun edestäsi:
21. siirrä kätesi kauas minusta, äl-

köönkä hirmuisuutesi minua peljättäkö! Job 9:34 s. 33:7.
22. Kutsu Sinä, ja minä vastaan — tahi minä puhun, ja vastaa Sinä minua!
23. Kuinka paljo on nyt minulla pahoja tekoja ja syntejä? Tee minulle tiettäväksi rikokseni ja syntini!
24. Miksi Sinä peität kasvosi, ja pidät minua vihollisenasi? Job 19:11. 33:10.
25. Lentävää lehteäkö peljätät, ja kuivaa korttako vainoot?
26. Sillä sinä määräät minulle katkeruutta, ja annat minun periä nuoruuteni syntejä, Ps. 25:7.
27. ja panet jalkani jalkapuuhun, ja vartijoit kaikki polkuni, ja piirität askeleeni, — Job 33:11.
28. joka kuitenkin hajoon kuin lahopuu, ja niinkuin koinsyömä vaate. Jes. 50:9.

14 Luku.

Job valittaa ihmis-elämän lyhyyttä ja surkeutta.

Ihminen, vaimosta syntynyt, elää vähän aikaa, ja on täynnä levottomuutta;
2. kasvaa niinkuin kukkanen, ja lakastuu; pakenee niinkuin varjo, eikä pysy. Job 8:9. Ps. 90:9. 103:15 s. 144:4. Jes. 40:6 s. Hebr. 13:14.
3. Ja senkaltaista vastaan Sinä avaat silmäsi, ja vedät minut eteesi oikeuteen?
4. Kuka löytää puhtaan niiden seassa, joissa ei puhdasta ole? Ps. 14:3. 51:7. Jes. 64:6.
5. Koska hänen päivänsä ovat määrätyt, ja hänen kuukauttensa luku on sinun hallussas; koska panit hänen eteensä määrän, jota hän ei taida käydä ylitse,
6. — niin katsahda pois hänestä, että hän saisi lepoa, siksi kun hän niinkuin palkkamies päivänsä päättäisi! Job. 7:1. Ps. 39:14.
7. Puullakin on toivo: vaikka se hakataan, niin se uudistuu, ja vesoja siltä ei puutu.
8. Vaikka sen juuri vanhenee maassa, ja sen kanto kuolee mullassa,
9. vesoo se kuitenkin jälleen veden voimasta, ja tekee oksia, kuin se istutettu olisi.
10. Mutta kun mies kuolee, makaa hän pitkällänsä; kun ihminen on puhaltanut ulos henkensä — kussa hän on?
11. Vesi juoksee järvestä, ja joki haihtuu ja kuivettuu:
12. niin panee ihminen maata, eikä nouse; ennenkuin taivaat katoovat, eivät he virkoo, eivätkä herää unestansa. —
13. Oi joska Sinä minun tuonelaan kätkisit, ja peittäisit minut, siksi kun vihasi lakkaisi, ja asettaisit minulle määrän muistaaksesi minua!
14. — Mutta kun mies kuolee, virkooko hän jälleen elämään? — Kaikki minun sotimiseni päivät minä vartoisin, kunnes pääsövuoroni joutuisi!
15. Sinä huutaisit, ja minä vastaisin Sinua; ja Sinä halajaisit kättesi tekoa.
16. Sillä nyt Sinä luet kaikki askeleeni, etkä pidätä itseäsi minun syntini tähden. Job 31:4. 34:21. Ps. 139:2. San. 5:21.
17. Minun rikokseni olet Sinä lukinnut kukkaroon, ja vielä siihen lisäät syytäni. Hos. 13:12.
18. Mutta vierivä vuori katoo, ja kallio siirtyy sijaltansa.
19. Vesi kuluttaa kivet, sen virrat valuttavat maan mullat — niin Sinä hävität ihmisraukan toivon.
20. Sinä kukistat hänet ijäksi — hän menee pois; Sinä muutat hänen muotonsa, ja sysäät hänen menemään.
21. Ovatko hänen lapsensa kunniassa — sitä hän ei tiedä; vai ovatko ylenkatseessa — sitä hän ei huomaa. Jes. 63:16.
22. Hänen lihansa tuntee vaan omat tuskansa, ja hänen sielunsa suree itse tähtensä.

15 Luku.

Elifaan toinen puhe. Hän soimaa Jobia röyhkeydestä ja varoittaa häntä.

Elifas Temanista vastasi ja sanoi:
2. Vastaako viisas tuulen tajulla, täyttääkö rintansa raju?
3. väittäen sanoilla, jotka eivät kelpaa, ja puheilla, joista ei apua ole?
4. Vieläpä pelvonkin hävität, ja menetät hartauden Jumalan edessä!
5. Sillä pahuutesi opettaa niin sinun suusi, ja sinä olet valinnut viekasten kielen.
6. Oma suusi tuomitsee sinut, enkä minä; sinun huulesi todistavat sinua vastaan.
7. Oletko ensimmäisenä ihmiseksi syntynyt, ja oletko ennen vuoria siinnyt? San. 8:25.
8. Oletko kuullut Jumalan salaisen neuvon, ja itsellesi vaan pidättänyt kaiken viisauden? Jes. 40:13. Viis. 6:13. Room. 11:34.
9. Mitä sinä tiedät, jota me emme tiedä, mitä ymmärrät, jota emme ymmärrä?
10. Harmaapäitä ja vanhuksia on meilläkin, isääsikin ijällisempiä. Job 32:7.
11. Ovatko sinusta halvat Jumalan lohdutukset, ja lempeä puhe sinun kanssasi?

12. Mihinkä sydämmesi sinua vie-
pi, ja mitä vilkkuvat silmäsi,
13. kun käännät vihasi Jumalaa vas-
taan, ja senkaltaisia sanoja suustasi
päästät?
14. Mikä on ihminen, että hän olisi
puhdas; ja että hän olisi hurskas,
joka vaimosta syntynyt on?!
1 Kun. 8:46. 2 Aik. 6:36. Job 25:4 s. Ps. 14:2 s.
San. 20:9. Saarn. 7:21. 1 Joh. 1:8,10.
15. Katso, ei Hän pyhiinsä luota, ei-
kä taivaat ole puhtaat Hänen edes-
sänsä; Job 4:17 s.
16. mitä sitte kauhea ja ilkeä ihmi-
nen,joka juo vääryyttä niinkuin vettä!
17. Minä puhun sinulle — kuule mi-
nua! — minä luettelen sinulle, mitä
nähnyt olen,
18. mitä viisaat ovat sanoneet, ei-
vätkä ole salanneet isistänsä asti —
19. joille ainoille maa oli annettu,
eikä yksikään muukalainen siirtynyt
heidän keskellensä —:
20. „Kaiken elinaikansa kärsii ju-
malaton tuskaa, ja väkivaltaiselta on
vuotten luku kätketty. 1 Moos. 4:14.
Jes. 48:22.
21. Pelvon ääni on hänen korvissan-
sa, rauhassakin tulee hävittäjä hänen
päällensä. 3 Moos. 26:36. 5 Moos. 28:65.
Job 18:11.
22. Ei hän usko palajavansa pimey-
destä, ja hän on aivottu miekalle.
23. Hän ajelee leivän havussa, mis-
tä sen saisi; hän tietää pimeyden päi-
vän asetetuksi äärellensä.
24. Ahdistus ja hätä peljättävät hän-
tä, ja valloittavat hänet niinkuin ku-
ningas, valmis sotaan.
25. Koska hän ojensi kätensä Juma-
laa vastaan, ja röyhkeili Kaikkival-
tiaan edessä,
26. juoksi kaula suorana Häntä vas-
taan, kilpiensä tihkeän katon alla;
5 Moos. 32:15.
27. koska hän peitti kasvonsa liha-
vuudellansa, ja kasvatti rasvaa lan-
teillensa, Ps. 73:7.
28. asui hävitetyissä kaupungeissa
ja asumattomissa huoneissa, jotka
raunioiksi aivotut olivat:
29. niin ei hän rikastu, eikä hänen
tavaransa pysy, eikä hänen viljansa
rotkistu maata kohti.
30. Ei hän pääse pimeydestä; tulen
liekki kuivattaa hänen vesansa, ja
hän katoo Hänen suunsa puhalluk-
sesta.
31. Älköön hän turvatko turhuuteen
— hän pettyy, sillä turhuus on hä-
nen palkkansa oleva!
32. Hän loppuu ennen aikaansa, ei
hänen oksansa vihoita. Job 22:16.
Ps. 55:24. Saarn. 7:18. 9:12.
33. Hän heittää kypsymättömät mar-
jansa niinkuin viinipuu, ja varistaa
niinkuin öljypuu kukoistuksensa.
34. Sillä häijyn perhekunta jääpi
hedelmättömäksi, ja tuli syö lahjain
ottajan majat.
35. He siittävät onnettomuutta ja
synnyttävät häviötä; ja heidän vat-
sansa valmistaa petosta."

16 Luku.

Job vastaa Elifaan toiseen puheesen ja soi-
maa ystäviänsä huonoiksi lohduttajiksi se-
kä vetoaa todistajaan taivaassa.

Sitte vastasi Job ja sanoi:
2. Semmoista olen paljon kuullut;
te olette kaikki huonoja lohduttajia!
Job 13:14. 21:34.
3. Eikö jo lopu tyhjät puheet, vai
mikä sinun yllyttää niin puhumaan?
4. Voisin minäkin puhua niinkuin
tekin, — jos te olisitte minun sijas-
sani — solmeilla sanoja teitä vas-
taan, ja nyökytellä päätäni teitä koh-
taan;
5. vahvistella teitä suullani, ja huul-
teni liikuttamalla lievitellä.
6. Vaan jos minä puhun, ei tuskani
huojennu; jos lakkaan, ei se minus-
ta lähde.
7. Mutta nyt on Hän lamauttanut
minut; Sinä olet hävittänyt koko per-
hekuntani,
8. ja olet tehnyt minut ryppyiseksi
— siinä on jo todistus; ja laihuuteni
nousee minua vastaan ja syyttää mi-
nua vasten silmiä.
9. Hänen vihansa raatelee ja vainoo
minua, Hän kiristelee hampaitansa
minulle, ja vihollisenani Hän teroit-
taa silmänsä minuun.
10. Suuta ammotetaan minua vas-
taan, häväistykseksi lyödään minua
poskille, yksimielisesti yhdistytään
minua vastaan. Job 12:14.
11. Jumala hylkää minut väärän
valtaan, ja syöksee minut jumalat-
tomien käsiin.
12. Minä olin rauhassa, vaan Hän
musersi minut, Hän tarttui niskaani
ja särki minut, ja pani minut sil-
mämääräksensä.
13. Hänen ampumansa piirittävät
minua, Hän särkee säälimättä mu-
naskuuni, Hän vuodattaa sappeni
maahan. Valit. 3:12 s.
14. Hän tekee minuun särkymiä sär-
kymäin viereen, Hän karkaa pääl-
leni kuin sankari.
15. Minä ompelin säkin nahkani
päälle, ja laskin sarveni multaan.
16. Kasvoni punottavat itkusta, ja
silmälaudoillani on kuoleman varjo,
17. vaikk'ei vääryyttä ole käsissäni,

ja vaikka rukoukseni on puhdas. Job 33:9.
18. Maa, älä peitä minun vertani, huudollani älköön ääriä olko!! —
19. Katso, nytkin on todistajani taivaassa, ja puolustajani korkeudessa!
20. Ystäväni ovat minun pilkkaajani; vaan silmäni vuodattavat kyyneleitä Jumalan puoleen,
21. että Hän miestä puolustaisi Jumalan edessä, ja ihmisen poikaa hänen lähimmäistänsä vastaan.
22. Sillä määrätyt vuodet tulevat, ja minä menen tietä, jota en palaja jälleen.

17 Luku.

Job jatkaa valitustansa ja soimaa ystäväinsä vääryyttä.

Henkeni heikentyy, päiväni sammuvat, hauta on osani.
2. Totisesti pilkka piirittää minua, ja minun silmäni täytyy yhä katsella heidän katkeruuttansa.
3. Suorita toki asiani, takaa minua itsesi tykönä! Kuka toinen menisi minun puolestani vastuusen?! Ps. 49:8. San. 6:1.
4. Sillä heidän sydämmensä olet Sinä sulkenut taidolta; sentähden et Sinä korottane heitä.
5. Joka ystävänsä saaliiksi tarjoo, sen lapsilta silmät nääntyvät.
6. Minut on Hän pannut sananlaskuksi kansoille, ja silmiin syljettäväksi olen minä joutunut. Job 30:9 s. Ps. 44:15. Val. 3:14.
7. Silmäni ovat pimenneet surusta, ja kaikki jäseneni ovat niinkuin varjo.
8. Hurskaat tästä hämmästyvät, ja viaton jumalatonta kauhistuu.
9. Vaan hurskas pysyy tiellänsä, ja jolla puhtaat kädet on, se vielä enemmin vahvistuu.
10. Mutta palatkaat kaikki, ja tulkaat nyt! En minä löydä yhtään taitavaa teidän seassanne.
11. Minun päiväni ovat kuluneet, hajoitetut aivotukseni, nuo sydämmeni tallehtimat.
12. He sanovat yön päiväksi, valkeuden tulevan, vaikka pimeys lähestyy!
13. Koska odotan tuonelaa majakseni, valmistan vuoteeni pimeyteen;
14. sanon mätänemiselle: „sinä olet isäni!“ ja madoille: „äitini ja sisareni!“ Job 25:6.
15. Niin missä siis on toivoni? Minun toivoni, kuka sen saa nähdä?
16. Tuonelan tupiin se laskeupi alas, kun ynnä lepomme mullassa saamme.

18 Luku.

Bildad puhuu toistamiseen Jobia vastaan ja todistaa, että onnettomuus saavuttaa jumalattomat.

Ja Bildad Suahista vastasi ja sanoi:
2. Kuinka kauan te sanoja saavuttelette? Tajutkaat ensin, ja puhukaamme sitten! San. 17:24.
3. Miksi meitä pidetään eläinten vertaisina, ja olemme niin järjettömät teidän silmissänne?
4. Sinä, joka kiukullasi raatelet itseäs, sinunko tähtesi maa hyljättäisiin, ja kallio sijaltansa siirrettäisiin?
5. Kumminkin sammuu jumalattoman valo, ja hänen valkeansa leimu lakkaa loistamasta. San. 13:9. 24:20.
6. Valo pimenee majassansa, ja soittonsa sammuu hänen päältänsä.
7. Hänen voimansa askeleet ahdistuvat, ja oma neuvonsa langettaa hänet maahan.
8. Sillä hänen jalkansa vievät hänet verkkoon, ja pyydysten päällä hän käyskeleepi.
9. Paula tarttuu hänen kantapäähänsä, ja sangat pitävät hänet kiinni.
10. Hänen ansansa on kätketty maahan, ja hänen satimensa polulle.
11. Kaikkialta kauhistukset häntä peljättävät, ja ajavat häntä jälissä. 3 Moos. 26:36. Job 15:21 s. 27:20. Jer. 46:5.
12. Nälkäinen on hänen vaivansa, ja onnettomuus valmis hänelle langetukseksi.
13. Kuoleman esikoinen syö hänen nahkansa siteet, se syö hänen jäsenensä.
14. Hänen turvansa reväistään pois hänen majastansa, ja hän ajetaan kauhistusten kuninkaan tykö. Job 8:13 s. 11:20. San. 10:28.
15. Outoja asuu hänen majassansa, hänen huoneensa päälle heitetään tulikiveä.
16. Alhaalta hänen juurensa kuivettuvat, ja ylhäältä hänen oksansa surkastuvat.
17. Hänen muistonsa katoo maasta, eikä ole hänellä ensinkään nimeä maan päällä.
18. Hän ajetaan valkeudesta pimeyteen, ja syöstään maailmasta.
19. Ei hänellä ole yhtään lasta eikä lasten lasta hänen kansassansa, eikä yhtään jälkeistä asuinpaikoillansa. 2 Kun. 10:11, 17. Job 27:14. Ps. 21:11.
20. Länsiläiset hämmästyvät hänen päiväänsä, ja itäläisiä käsittää kauhistus.
21. Tämmöinen on jumalattoman maja, ja semmoinen on sen sija, joka ei Jumalaa tunne.

19 Luku.

Job vastaa Bildadin toiseen puheesen; hän valittaa Jumalan kovuutta ja pyytää ystäviään armahtamaan häntä.

Mutta Job vastasi ja sanoi:
2. Kuinka kauan te vaivaatte minun sieluani ja runtelette minua sanoilla?
3. Jo kymmenenkin kertaa te olette pilkanneet minua, häpeemättä te minua vaivaatte. Job 16:20.
4. Ja jos tosiaankin olen erehtynyt, niin pysyy erhetykseni omanani.
5. Jos todellakin tahdotte isoilla minua vastaan, ja näyttää häväistykseni minua kohtaan todeksi,
6. niin tietäkäät, että Jumala tekee minulle vääryyttä, ja on kiertänyt päälleni verkkonsa.
7. Katso, minä huudan väkivallan tähden, enkä saa vastausta; minä parun, enkä saa oikeutta. Job 30:20.
8. Hän on aidannut minun tieni, etten pääse yli, ja pannut pimeyden poluilleni. Job 3:23. Val. 3:5 s.
9. Hän on riisunut kunniani minulta, ja ottanut kruunun päästäni.
10. Hän on jaottanut minut maahan joka kulmalta, niin että menehdyn, ja on reväissyt toivoni ylös niinkuin puun.
11. Hän on hirmuisesti vihastunut minuun, ja pitää minut vihamiehenänsä. Job 13:24. 16:9. 33:10. Val. 2:5.
12. Hänen sotajoukkonsa tulivat yhdistyneenä, loivat tiensä minua vastaan, ja panivat leirinsä majani ympäri.
13. Veljeni Hän on eroittanut kauas minusta, ja tuttavani ovat minusta aivan vieraantuneet. Ps. 31:12. 38:12. 88:9,19.
14. Läheiseni ovat luopuneet minusta, ja ystäväni ovat unohtaneet minut.
15. Huonekuntaiseni ja piikani pitävät minua muukalaisena, minä olen tuntemattomaksi tullut heidän silmissänsä.
16. Minä huudan palvelijaani, eikä hän vastaa; suullani täytyy minun rukoilla häntä.
17. Henkeni on inhottava vaimolleni, huokaukseni äitini kohdun lapsille.
18. Ja poikasetkin minut katsovat ylen; jos minä nousen, niin he puhuvat minua vastaan. Job 31:1.
19. Kaikki likimmäiset ystävät kauhistuvat minua, ja ne, joita minä rakastin, ovat kääntyneet minua vastaan. Ps. 41:10. 55:13 s. 88:9.
20. Minun luuni ovat tarttuneet nahkaani ja lihaani, ja tuskin olen hampaini nahalla päässyt. Job 30:30. Ps. 102:6.
21. Armahtakaat minua, armahtakaat minua, te minun ystäväni, sillä Jumalan käsi on minuun sattunut!
22. Miksi te vainootte minua, niinkuin Jumala, ettekä saa kyllänne minun lihastani?
23. Jospa kuitenkin minun puheeni kirjoitettaisiin, jospa ne kirjaan piirrettäisiin, –
24. rautataltalla ja lyijyllä ijankaikkiseksi muistoksi kallioon iskettäisiin!
25. Minä tiedän minun Lunastajani elävän, ja viimeisenä Hän on multain päällä seisova! Jes. 41:14. Hos. 13:14.
26. Ja sitten kun tämä minun nahkani on hävitetty, saan minä lihastani nähdä Jumalan. 1 Kor. 13:12.
27. Hänet minä olen näkevä itselleni hyväksi, ja minun silmäni katsovat Häntä, eikä kenkään vieras. Munaskuuni nääntyvät ikävästä helmassani. Ps. 17:15. 1 Joh. 3:2.
28. Mutta kun te, löytääksenne asian juuren minussa, ajattelette: „mitenkä voisimme kyllin häntä hätyyttää?“ —
29. niin peljätkäät miekkaa, sillä viha on noudattava miekan alaisia pahojatekoja, että te tietäisitte tuomion tulevan!

20 Luku.

Sofarin toinen puhe; hän näyttää, että jumalattomain onni muuttuu onnettomuudeksi.

Silloin Sofar Naemasta vastasi ja sanoi:
2. Senpätähden ajavat ajatukseni minua vastaamaan, juuri tuntoni liikutuksesta minussa.
3. Minä kuulen nuhdetta häväistykseni, mutta ymmärrykseni henki vastatkoon puolestani.
4. Etkö tiedä aina niin käyneen, siitä ajasta kun ihminen on pantu maan päälle:
5. että jumalattomain kerskaus ei ulotu kauas, vääräin ilo on silmänräpäykseksi?
6. Jos hänen korkeutensa ulottuisi taivaasen, ja hänen päänsä sattuisi pilviin,
7. on hän kuitenkin ikuisesti katoova kuin oma lokansa; jotka hänen ovat nähneet, sanovat: „missä hän on?“
8. Niinkuin uni hän katoo, eikä häntä löydetä, ja hän poistuu kuin yönäkö. Ps. 73:20.
9. Silmä, joka häntä katseli, ei si-

tä enää tee, eikä hänen palkkansa häntä enää näe.
10. Hänen lapsensa täytyy halpoja hyvitellä, kätensä tavarat takaisin kantaa.
11. Hänen luunsa olivat täynnä nuoruuden voimaa, ja se on hänen kanssansa mullassa makaava.
12. Vaikka vielä pahuus maistuisi makealta hänen suussansa, ja hän sen kätkisi kielensä alle,
13. säästäisi, eikä hylkäisi sitä, vaan pitäisi sen suussansa:
14. niin hänen ruokansa muuttuu hänen vatsassansa, kärmeen sapeksi hänen sisuksissansa.
15. Tavaraa hän nielee, mutta se täytyy hänen oksentaa; Jumala ajaa sen ulos hänen vatsastansa.
16. Kärmeen myrkkyä hän imi; kyykärmeen kieli hänet tappaa.
17. Ei hän saa nähdä jokiloita, eikä virtoja, jotka hunajaa ja voita vuotavat.
18. Hankkimansa antaa hän takaisin, ei hän saa sitä nauttia, eikä varansa mukaan iloita. 5 Moos. 28:30 s.
19. Sillä hän polki köyhät, ja jätti ne auttamatta; ryösti talon, eikä sitä rakenna. Jes. 5:8.
20. Sillä hän ei saanut lepoa vatsassansa: kalleuksiensa kanssa hän ei pääse pakoon.
21. Hänen ahneudeltansa ei mitään säilynyt, sentähden ei hänen onnensa pysy.
22. Varansa yltäkylläisyydessä on hänellä ahtaus oleva; kaikkien vaivaisten kädet tarttuvat häneen.
23. Ja on tapahtuva: hänen vatsansa täyttämiseksi Hän lähettää hänelle vihansa hirmuisuuden, Hän antaa sataa tulta hänen päällensä, häntä ruokkiaksensa.
24. Jos hän pääsee rauta-aseista pakoon, niin vaskijoutsi ampuu hänen lävitsensä.
25. Hän vetää nuolta, ja se lähtee hänen ruumiistansa, välkkyvä terä hänen sapestansa; kauhistus lankee hänen päällensä.
26. Kaikki pimeys on kätketty hänen tavarallensa; sen kuluttaa tuli, joka ei puhallettu ole, syö loputkin hänen majassansa.
27. Taivas ilmoittaa hänen pahuutensa, ja maa nousee häntä vastaan.
28. Pois vyöryy hänen huoneensa tulo, ja pois se vuotaa hänen vihansa päivänä. —
29. Tämä on jumalattoman ihmisen osa Jumalalta ja hänen määrätty perintönsä Kaikkivaltiaalta.

21 Luku.

Job vastaa Sofarin toiseen puheesen ja sanoo, ettei onnettomuus aina kohtaa jumalattomia.

Job vastasi ja sanoi:
2. Kuulkaat, kuulkaat minun sanojani! Olkoon tämä lohdutuksena teidän puolestanne!
3. Kärsikäät minua, että minäkin puhuisin; ja kun minä olen puhunut, niin pilkkaa sinä sitten! San. 18:13.
4. Minun valitukseni, onko se ihmisille? Tahi miks'en minä kärsimättömäksi kävisi?
5. Kääntykäät puoleeni, hämmästykäät, ja pankaat kätenne suullenne!
6. Kun minä ajattelen, niin minä kauhistun, ja vavistus käsittää lihani —:
7. Miksi jumalattomat saavat elää, karttua ijässä, ja vahvistua voimassa? Ps. 73:3. Jer. 12:1 s. Hab. 1.13. Mal. 3:13 s.
8. Heidän siemenensä pysyy edessänsä, heidän luonansa, ja sikiänsä ovat heidän silmäinsä edessä.
9. Heidän huoneensa ovat rauhassa ilman pelkoa, eikä Jumalan vitsa tule heidän päällensä. Ps. 73:5.
10. Heidän sonninsa polkee, eikä siemennä hukkaan; heidän lehmänsä helposti poikii, eikä luo vasikkaansa.
11. Lapsensa laskevat he ulos kuin lammaslauman, ja poikansa hyppelevät. Ps. 17:14.
12. He riemuitsevat rummuilla ja kanteleilla, ja iloitsevat huiluin soitolla.
13. He viettävät päivänsä onnessa, ja menevät silmänräpäyksessä tuonelaan.
14. Ja kuitenkin he sanoivat Jumalalle: „mene pois meistä, sillä sinun teitäsi emme tahdo tietää! Job 22:17.
15. Mikä on Kaikkivaltias, että me Häntä palvelisimme, tahi mitä meidän siitä hyvää on, että me Häntä lähestymme?“ 2 Moos. 5:2. Mal. 3:14.
16. Katso, ei heidän onnensa ole heidän kädessänsä! Jumalattomain neuvo olkoon kaukana minusta! Job 22:18.
17. Useinko jumalattomain soitto sammuu, ja turmio tulee heidän päällensä, kun Hän arpa-osat vihassansa jakelee?
18. että he ovat kuin korsi tuulessa, ja niinkuin akanat, joita tuulispää sieppaa? Ps. 1:4. 35:5. Jes. 29:5. Hos. 13:3.
19. „Jumala säästää hänen onnettomuutensa hänen lapsilleen.“ — Kosto sattukoon häneen itseensä, että hän sen tuntisi! 2 Moos. 20:5.
20. Omat silmänsä nähkööt hänen

perikatonsa; hän itse juokoon Kaikkivaltiaan vihan kuumetta! Ps. 75:9. Jer. 25:15 s.
21. Sillä mitä hän huolii jälkeen jääneestä joukostansa, kun hänen kuukauttensa luku on katkaistu?
22. Kuka tahtoo taitoa opettaa Jumalalle, Hän, joka korkeatkin tuomitsee? Jes. 40:13. Room. 11:34. 1 Kor. 2:16.
23. Tämä kuolee varsin vauraana ja terveenä, aivan huoletonna ja onnellisna;
24. hänen astiansa ovat täynnä maitoa, ja hänen luunsa ydin pysyy tuoreena.
25. Tuo taas kuolee murheellisella mielellä, eikä ole ikänään nauttinut hyvää.
26. Yhdessä he mullassa makaavat, ja madot peittävät heidät. Saarn. 9:2 s.
27. Katso, minä tunnen teidän ajatuksenne ja juonenne, joilla te väkivaltaa minulle aivotte!
28. Kun te sanotte: „missä on ylevän huone, missä ovat jumalattomain asuinmajat?" —:
29. ettekö kuulustelleet matkailijoilta, joiden muistomaineita ette mahda halveksia:
30. kuinka paha ihminen turmion päivänä säästetään, ja vihan päivänä viedään kätköön? —
31. Kuka Hänelle sanoo vasten silmiä hänen tiensä, ja kuka kostaa Hänelle, mitä Hän tehnyt on?
32. Hän vaan saatetaan hautaan, ja vielä hautakumpunsa päällä hän valvoo.
33. Kepeät ovat hänelle laakson turpeet, koko maailma seuraa häntä jälessä, ja epälukuisia on hänen edellänsä! — —
34. Miksi te minua turhilla lohdutatte? Ja vastauksistanne ei jää muuta jälelle kuin petollisuus. Job 16:2.

22 Luku.

Elifas puhuu kolmannen kerran ja soimaa Jobia tehdyistä synneistä sekä kehoittaa häntä kääntymään takaisin Jumalan puoleen.

Ja Elifas Temanista vastasi sanoen:
2. Taitaako mies olla Jumalalle hyödyllinen? Ei: vaan itseänsä taitaa ymmärtäväinen hyödyttää.
3. Onko siitä Kaikkivaltiaalle hyvää, että hurskas olet, taikka voittoa, että tiesi virheetönnä pidät? Job 35:7.
4. Jumalanpelvostako Hän sinua rankaisee, ja käy oikeudelle sinun kanssasi?
5. Eikö pahuutesi ole suuri, ja rikoksesi äärettömät?
6. Sillä sinä otit panttia veljiltäsi ilmaiseksi, ja riisuit vaatteet alastomalta.
7. Et antanut näänty välle vettä juoda, isoovaiselta kielsit sinä leivän.
8. Vaan voiman miehelle jäi maa, ja arvoisa asui siinä.
9. Lesket sinä laskit tyhjin käsin menemään, ja orpoin käsivarret muserrettiin.
10. Sentähden ovat paulat sinun ympärilläsi, ja peljästys sinua äkisti hämmästyttää.
11. Vai etkö näe pimeyttä ja veden paljoutta, joka sinun peittää?
12. Eikö Jumala ole korkea kuin taivas? Katso ylimmäisiä tähtiä, kuinka korkeat ne ovat!
13. Ja sinä ajattelet: „mitä Jumala tietää? Taitaako Hän tuomita synkeitten pilvien takaa?
14. Pilvet peittävät Hänet, ettei Hän näe; Hän taivaan kannella käyskentelee!"
15. Seuraatko muinaisen maailman tietä, jota väärät ihmiset kävivät?
16. jotka ennen aikaansa temmattiin, ja heidän perustuksensa virtana virtaili;
17. ne, jotka sanoivat Jumalalle: „mene meistä! ja mitäpä Kaikkivaltias taitaisi heille tehdä?"
18. Ja Hän se kuitenkin oli täyttänyt heidän huoneensa tavaralla. — Mutta jumalattomain neuvo olkoon kaukana minusta! Job 21:16.
19. Hurskaat näkevät sen ja iloitsevat, ja viaton pilkkaa heitä: Ps. 107:42.
20. „Totisesti on vastustajamme hukkunut, ja tuli söi heidän rikkautensa!"
21. Niin rupea nyt suosioon Hänen kanssansa, niin pääset rauhaan; siitä on voittosi hyvä!
22. Ota siis opetusta hänen suustansa, ja pane hänen puheensa sydämmeesi!
23. Jos sinä käännyt Kaikkivaltiaan puoleen, niin sinä rakennetaan, — kun sinä poistat vääryyden kauas majastasi. Job 8:5 s. 11:13 s.
24. Ja heitä kulta multaan, ja paras kulta jokien kivistöille,
25. niin on Kaikkivaltias oleva sinun kultasi ja kirkkain hopeasi!
26. Sillä silloin sinun ilosi on Kaikkivaltiaassa, ja sinä nostat kasvosi Jumalan puoleen.
27. Sinä rukoilet Häntä ja Hän kuulee sinua, ja sinä maksat lupauksesi.
28. Jos sinä jotakin päätät, niin se sinulle onnistuu, ja valo loistaa sinun teilläsi.
29. Kun he alaspäin menevät, niin sinä sanot: „ylös!" ja Hän nöyrälle avun tuottaa. San. 29:23. Luuk. 18:14.

30. Hän on pelastava senkin, joka ei viaton ole; sinun kättesi puhtauden tähden hän pelastetaan. Job 42:8 s. Jaak. 5:16.

23 Luku.

Job vastaa Elifaan kolmanteen puheesen ja tahtoo jättää asiansa Jumalan tutkittavaksi.

Job vastasi ja sanoi:
2. Vielä nytkin on valitukseni haikea; hänen kätensä painaa raskaasti huokaukseni päällä.
3. Joskapa minä taitaisin löytää Hänet, ja pääsisin hänen olopaikoillensa!
4. Niin asettaisin asian Hänen eteensä, ja täyttäisin suuni puolustuksilla;
5. tahtoisin tietää hänen vastauksensa sanat, ja kuunnella mitä Hän minulle vastaisi. —
6. Tokko Hän riitelisi minun kanssani voimansa paljoudella? Ei: vaan itse Hän tarkkaisi minua!
7. Silloin olisi hurskas taistelijana Hänen kanssansa, ja minä pääsisin ijäksi vapaaksi tuomaristani. — —
8. Mutta jos minä käyn itään, niin ei Hän siellä ole; jos menen länteen: en minä Häntä huomaitse;
9. askaroitseeko Hän pohjoisessa: en minä Häntä käsitä; kätkeypikö Hän etelään: en minä Häntä näe.
10. Varmaan Hän tietää minun tieni; koetelkoon vaan minua, niin minä kullan kaltaiseksi selveäisin. Job 33:9. Ps. 17:3.
11. Hänen askeleissansa pysyi minun jalkani, hänen tietänsä minä noudatin, enkä poikennut.
12. Hänen huultensa käskyistä en minä luovu, ja kätken hänen suunsa sanat paremmin kuin oman mielipiteeni.
13. Vaan Hän pysyy alallansa, kuka voi Häntä palauttaa? Mitä Hän tahtoo, sen Hän tekee.
14. Sillä Hän täyttää aivotuksensa minusta, ja semmoisia on paljo Hänellä.
15. Sentähden minä kauhistun Hänen kasvoinsa edessä; ja ajatellen näitä, pelkään minä Häntä.
16. Jumala se on, joka pehmitti sydämmeni, Kaikkivaltias hämmästytti minut.
17. Sillä en minä hämmästy pimeyttä, enkä kasvojani, joita synkeys peittää.

24 Luku.

Job jatkaa vielä puhettaan Elifaan kolmannen puheen johdosta.

Miks'ei Kaikkivaltias ole aikoja tallelle pannut, miks'eivät hänen tuttavansa saa nähdä hänen kostopäiviänsä?
2. Rajoja siirretään, laumoja ryöstetään ja laitumelle lasketaan; 5 Moos. 19:14. 27:17. San. 22:28.
3. orpojen aasi viedään, ja lesken lehmä pantataan. 5 Moos. 24:17.
4. Viheliäiset tieltä syöstään; kaikki maan vaivaiset yhdessä lymyvät.
5. Katso, metsäaasina korvessa he lähtevät työhönsä saalista hakemaan; erämaa on heillä leipänä lapsillensa.
6. Kentällä he karjansa ruuan niittävät, ja jumalattoman viinimäessä he jäännöksiä kokoilevat.
7. Alastomina he makaavat ilman vaatetta, ja peitotta pakkasessa.
8. Sateesta vuorilla he märjiksi tulevat, ja suojan puutteessa kallioita likistävät.
9. Orpoja rinnoilta revitään ja köyhiä pantataan.
10. He käyvät alastomina vaatteen puutteessa, ja kantavat isoovaisina lyhteitä.
11. Kiviaitainsa välissä he öljyä pusertavat, viinikuurnia sotkevat ja janoovat.
12. Kaupungista miesten ähkyminen kuuluu, ja haavoitetut huutavat kostoa, — vaan ei Jumala kauhistusta tarkkaa! —
13. Nuo ovat valkeuden vihaajia, eivät tahdo sen teitä tuta, eikä pysyä sen poluilla.
14. Päivän vaaletessa nousee murhaaja kurjaa ja köyhää tappamaan, ja yöllä hän rosvon töitä tekee.
15. Haureellisen silmä vartoo hämärää, ja hän sanoo: „eipä minua yksikään silmä näe", ja panee peiton silmillensä.
16. Pimeissä murretaan huoneita, päivällä kätkeidään, eikä tahdota tietää valkeudesta.
17. Sillä aamun vertainen on heille kaikille syvin synkeys, sillä he tuntevat hyvin pimeyden kauhistukset.
18. Keveänä kiirehditään vetten päällä; kirottu on heidän osansa maassa, eivätkä käänny viinimäkien tielle.
19. Kuivuus ja kuumuus lumiveden hävittää, — tuonela ne, jotka syntiä tekevät.
20. Äidin kohtu unhottaa hänet, madot syövät hänet herkkunansa, eikä häntä enää muisteta; pahuus särjetään kuin puu:
21. hän, joka ryösti hedelmätöntä, joka ei yhtään synnyttänyt, eikä tehnyt leskelle mitään hyvää. —
22. Mutta kauan Hän kannattaa väkivaltaisia voimallansa, että he pystyssä pysyvät, vaikka jo epäilivät hengestänsä.
23. Hän antaa heille turvan, ja he

saavat tuen; hänen silmänsä katsovat heidän teitänsä.
24. He ovat korkealla — vähän aikaa, eikä heitä enää ole; he kukistuvat, ja korjataan niinkuin kaikki muut, ja niinkuin oas tähkäpäästä lyödään he maahan.
25. Eikö niin ole? Kuka tekee minua valhettelijaksi ja näyttää minun sanani tyhjäksi?

25 Luku.

Bildad puhuu kolmannen kerran.

Silloin vastasi Bildad Suahista ja sanoi:
2. Valta ja pelko on Hänen tykönänsä, Hän, joka pitää rauhan korkeutensa majoissa.
3. Kuka voi lukea hänen joukkojansa, ja kenenkä päällä ei hänen valonsa paista. Dan. 7:10.
4. Kuinka siis ihminen olisi hurskas Jumalan edessä, ja kuinka vaimosta syntynyt olisi puhdas? Job 4:17 s. 9:2. 15:14. San. 20:9.
5. Katso, eipä kuukaan ole kirkas, eikä tähdetkään ole puhtaat hänen silmissänsä;
6. mitä sitten ihminen, se mato, ja ihmisen lapsi, tuo toukka!

26 Luku.

Job vastaa Bildadin kolmanteen puheesen.

Job vastasi ja sanoi:
2. Kuinka toki olet auttanut voimatonta, kuinka tukenut heikkoa käsivartta!
3. Kuinka olet neuvonut taitamatonta, ja kuinka todellisuutta runsaasti ilmituonut!
4. Kenelle olet sinä sanasi sanonut, ja kenen henki on sinusta käynyt?
5. Kuolleitten haamut värisevät vetten alla ja niiden asujainten alla.
6. Paljaana on tuonela Hänen edessänsä, eikä ole helvetillä peitettä; San. 15:11. Hebr. 4:13.
7. Hän, joka pohjaisen virittää aution päälle, ja ripustaa maan tyhjälle; Ps. 104:2 s.
8. Hän, joka pilviinsä sitoo vedet, eikä pilvet niiden alla repee;
9. Hän, joka peittää istuimensa etupuolen, ja levittää pilvensä sen yli.
10. Hän on piirtänyt rajan vetten pinnalle, aina valkeuden ja pimeyden ääriin asti.
11. Taivaan patsaat vapisevat ja hämmästyvät hänen uhkauksestansa.
12. Voimallansa Hän kuohuttaa meren, ja taidollansa Hän masentaa Rahabin. Job 9:13.
13. Hänen puhalluksestansa taivas kirkastuu, hänen kätensä surmaa sukkelan kärmeen. Jes. 27:1.
14. Katso, nämä ovat vaan hänen tiensä ulkopiiriä, ja kuinka vähäisen kuiskeen me siitä kuulemme! Mutta hänen väkevyytensä jylinää, — kuka voi sitä käsittää?

27 Luku.

Job puhuu lopullisesti ystävilleen ja puolustaa vanhurskauttaan Jumalan edessä.

Ja Job jatkoi vielä vertaus-puhetansa ja sanoi:
2. Niin totta kuin Jumala elää, joka minulta oikeuden kieltää, ja Kaikkivaltias, joka sieluni murheelliseksi saattaa —
3. sillä vielä on henkeni minussa, ja Jumalan puhallus sieramissani —:
4. ei totta huuleni petosta puhu, eikä kieleni vilppiä lausu!
5. Pois se minusta, että pitäisin teitä oikeassa olevan! Siihen asti kun henkeni heitän, en anna vakuuttani itseltäni ottaa.
6. Hurskaudestani minä pidän, enkä luovu siitä; sydämmeni ei syytä minua yhdestäkään elämäni päivästä. 1 Kor. 4:4.
7. Mutta viholliseni jääköön jumalattomaksi, ja vastustajani vääräksi!
8. Sillä mikä on jumalattoman toivo, kun Jumala katkaisee, kun Hän ottaa pois hänen elämänsä? Luuk. 12:20.
9. Hänenkö huutoa Jumala kuulee, kun ahdistus häntä kohtaa? San. 28:9. Mik. 3:4. Joh. 9:31.
10. Taikka taitaako hän iloita Kaikkivaltiaasta, ja huutaa Jumalaa joka aika avuksi?
11. Minä tahdon opettaa teille Jumalan töitä, enkä salata, mitä Kaikkivaltiaalla on mielessä.
12. Katso, te olette kaikki sen nähneet; miksi siis tyhjän turhia puhutte?
13. Tämä on jumalattoman ihmisen osa Jumalalta, ja väkivaltaisten perimys, jonka he Kaikkivaltiaalta saavat:
14. Jos hän saa paljon lapsia, niin ne ovat miekan omia, eikä hänen siköitänsä ravita leivällä. 2 Kun. 10:7. Job 18:19.
15. Hänen jälkeenjääneensä saavat hautansa ruttosurmasta, eivätkä hänen leskensä itke.
16. Jos hän kokoo rahaa niinkuin tuhkaa, ja valmistaa vaatteita niinkuin lokaa:
17. niin hän sen hankkii, vaan hurskas ne päällensä pukee, ja viaton jakaa rahan. San. 13:22. 28:8. Saarn. 2:26.
18. Hän on koin tavalla rakentanut

huoneensa, ja sen suojan laiseksi, minkä vartija valmistaa.
19. Rikkaana hän panee maata, eikä sitä enään tee; hän avaa silmänsä, eikä mitään enään ole.
20. Kauhistukset saavuttavat hänet niinkuin tulva; yöllä rajuilma hänet sieppaa.
21. Itätuuli vie hänet, että hän katoo, ja puhaltaa hänet sijapaikaltansa.
22. Näitä Hän säälimättä tuottaa hänen päällensä; Hänen kädestänsä hän pakenee, mitä paeta voi.
23. Hänestä käsiä paukutetaan, ja paikaltansa hän vihelletään. Val. 2:15.

28 Luku.

Job puhuu ihanasti viisaudesta, joka ainoastaan löytyy Jumalan luona.

Hopealla on löytöpaikkansa, ja sija kullalla, jota puhdistetaan.
2. Rauta otetaan maasta, ja kivestä vaski valetaan.
3. Pimeydelle ihminen tekee lopun, ja kaikille suunnille tutkii kivet, jotka pimeydessä ja kuoleman varjossa ovat.
4. Hän murtaa kaivannon kauaksi asujamista; unhotettuina jaloista, riippuvat he kaukana ihmisistä, ja heiluvat.
5. Maasta leipä lähtee, ja sen alus käännellään kuin tulella.
6. Safirin sijapaikka on sen kivissä, ja kultakokkareita on siellä.
7. Sitä polkua ei ole kotka tuntenut, eikä haukan silmä nähnyt.
8. Pedot eivät ole sitä polkeneet, eikä jalopeura sitä käynyt.
9. Käsin ruvetaan kallioon, ja vuoret juurilta mullistetaan.
10. Kallioihin särjetään ojat, ja kaikkea kallista silmä siellä näkee.
11. Virrat estetään juoksemasta, ja salatut tuodaan ilmi.
12. Mutta viisaus, mistä se löydetään, ja kussa on ymmärryksen sija?
13. Ei tunne ihmisparka sen hintaa, eikä sitä löydy eläväin maasta.
14. Syvyys sanoo: ,,ei se ole minussa;" ja meri sanoo: ,,ei se ole minun tykönäni."
15. Ei sitä kultaan anneta, eikä punnita hopeaa sen hintana.
16. Ei Ofirin kulta, eikä kalliit onikin ja safirin kivet ole siihen verrattavat.
17. Ei kulta eikä lasi vedä sen vertoja, eikä sitä vaiheteta kulta-astioihin.
18. Korallit ja kristalli eivät tule lukuun; viisauden tavara on helmiä kalliimpi.
19. Etiopian topasi ei vedä vertaa sille, eikä puhtain kulta sitä nosta.
20. Mistä siis viisaus tulee, ja kussa on ymmärryksen sijapaikka? —
21. Se on peitetty kaikkein eläväin silmiltä, ja salattu taivaan linnuiltakin.
22. Helvetti ja kuolema sanovat: ,,me olemme korvillamme kuulleet hänen maineensa." —
23. Jumala tietää hänen tiensä, ja Hän tuntee hänen sijansa.
24. Sillä Hän katselee maan ääriin saakka, ja näkee kaikki, mitä taivaan alla on.
25. Kun Hän antoi tuulelle painon, ja punnitsi vedet painomitalla,
26. kun Hän sääsi sateelle määrän, ja tien pitkäisen salamalle,
27. silloin Hän näki ja ilmoitti sen; Hän asetti sen silloin, ja tutki sen myös.
28. Ja Hän sanoi ihmiselle: ,,katso, Herran pelko on viisaus, ja karttaa pahaa on ymmärrys."

29 Luku.

Job jatkaa loppupuhettaan ystävilleen.

Job jatkoi vielä vertaus-puhettansa ja sanoi:
2. Oi, jospa vielä olisin niinkuin entisinä kuukausina, niinä päivinä, joina Herra minua suojasi!
3. Kun hänen soittonsa loisti minun pääni päällä, ja minä kävin pimeällä hänen valkeudessansa!
4. Niinkuin minä olin miehuuteni päivinä, kun Jumalan suosio oli majani päällä,
5. kun Kaikkivaltias oli vielä kanssani, ja nuorukaiseni ympärilläni,
6. kun askeleeni uhkuivat maitoa, ja vuoret vieressäni vuotivat öljyvirtoja!
7. Kun minä menin kaupungin portille, ja asetin istuimeni torille,
8. silloin nuoret, minut nähtyänsä, piiloilivat, ja vanhat nousivat seisomaan minun edessäni.
9. Ylimmäiset lakkasivat puhumasta, ja panivat käden suullensa.
10. Ruhtinasten ääni vaikeni, ja heidän kielensä tarttui suulakeen.
11. Sillä kenen korva minua kuuli, hän kiitti minua onnelliseksi; ja kenen silmä minut näki, se todisti minusta.
12. Sillä minä autoin sorrettua, kun hän apua huusi, ja orpoa, jolla ei auttajaa ollut. 2 Moos. 22:22. Ps. 72:12. San. 21:13.
13. Häviävän siunaus tuli minun päälleni, ja minä ilahutin lesken sydämmen.
14. Vanhurskauden minä päälleni pu'in, ja se verhosi minut; rehelli-

syyteni oli minulla päällysvaatteena
ja päänpeitteenä. Jes. 59:17. Ef. 6:14.
15. Minä olin sokeain silmä ja on-
tuvan jalka.
16. Minä olin köyhäin isä; ja riita-
asiaa, jota en tuntenut, minä tarkasti
tutkin.
17. Minä särjin petollisen purimet,
ja tempasin saaliin hänen hampais-
tansa.
18. Minä ajattelin: „pesässäni saan
minä kuolla, ja lisään päiviä kuin
santaa.
19. Juureni avaupi vetten ääriin, ja
kaste yöpyy oksillani.
20. Minun kunniani uudistuu mi-
nussa, ja joutseniverestyy kädessäni:"
21. Minua he kuulivat odottamalla,
ja vaieten vartoivat neuvoani.
22. Kerran puhuttuani ei toinen par-
sinut, ja minun puheeni tiukkui hei-
dän päällensä.
23. He odottivat minua niinkuin sa-
detta, ja avasivat suunsa niinkuin
kevätsateelle.
24. Minä hymyilin heille, toivotto-
mina ollessaan, eikä he voineet pi-
mentää kasvoini loistetta.
25. Jos suostuin heidän tykönsä tu-
lemaan, istuin ylinnä, ja oleskelin
kuin kuningas sotajoukossansa, kuin
se, joka murheelliset lohduttaa.

30 Luku.

Job jatkaa puhettaan. Hän vertaa nykyis-
tä onnettomuuttansa entiseen onnellisuu-
teensa ja kunniaansa.

Mutta nyt nauravat minulle ijältä
minua nuoremmat, joiden isiä
halveksin panna lammas-koiraini
pariin!
2. Ja mitäpä olisikaan minulla hei-
dän kättensä väestä, joidenka mie-
huuden mehu on mennyt?
3. Jotka puutteesta ja nälästä kuih-
tuneina korpeen pakenevat, aution
erämaan pimeyteen;
4. jotka suolakoita nykivät pensas-
ten ympäriltä, ja joiden ruokana o-
vat katajan juuret!
5. Ihmisten seurasta heitä ajetaan
pois, ja heitä vastaan huudetaan kuin
varasta vastaan.
6. Kauheissa laaksoissa he asuvat,
maan luolissa ja vuorten rotkoissa.
7. Pensasten keskellä he rääkyvät,
ja ohdakkeitten alla he asuskelevat.
8. Hullujen sikiät, ja vieläpä kun-
nian menettäneidenkin, ovat he piek-
sämällä ajetut maasta! —
9. Ja nyt olen minä heidän lauluk-
sensa joutunut, ja minun täytyy hei-
dän juttunansa olla. Job 17:6.
Ps. 69:12 s. Val. 3:14, 63.
10. He inhovat minua, ja pakene-
vat minusta, eivätkä kasvoiltani syl-
keä säästä.
11. Sillä Hän hellitti minun jänteeni
ja nöyryytti minut; ja he ovat heit-
täneet ohjakset minun edestäni.
12. Oikialla puolella nousee sikiö-
parvi; he lyövät jalkani altani, ja luo-
vat turmioteitänsä minua vastaan.
13. He särkevät minun polkuni, it-
se avuttomat auttavat he minun pe-
rikatoani.
14. Niinkuin laajan muuri-murron
kautta tulevat he, ja pauhinalla vyö-
ryvät esiin.
15. Kauhistukset ovat kääntyneet
minua vastaan; tuulen tavoin kun-
niani karkoitetaan, ja niinkuin pil-
vi katoo onneni.
16. Ja nyt itkee sieluni minua, ja
vaivan päivät ovat minut saavutta-
neet. Ps. 42:5.
17. Yö kalvaa luuni minulta, eivät-
kä suoneni lepoa saa.
18. Ylenmäärin on minun vaatteuk-
seni muuttunut, se ahdistaa minua
niinkuin paitani suu.
19. Heittänyt on Hän minut lokaan,
ja olen joutunut tomun ja tuhvan
näköiseksi. Ps. 7:6.
20. Minä huudan Sinun puoleesi,
vaan et Sinä vastaa minua; minä sei-
son alallani, vaan Sinä teroitat silmäsi
minuun. Ps. 13:2. 22:3.
21. Sinä muutteleit minulle hirmui-
seksi, ja vainoot minua voimallisel-
la kädelläsi.
22. Sinä kohotat minut tuuleen, ja
lasket minun menemään, ja hajotat
minut myrskypauhinassa.
23. Varmaan minä tiedän: kuole-
maa kohti viet Sinä minua, sinne,
jossa kaikkien eläväin kokouspaik-
ka on. Ps. 90:3. Hebr. 9:27.
24. Eikö hukkuessa kättä ojenneta,
tahi onnettomuudessa hätähuutoa
nosteta?
25. Totta itkin minä kovan onnen
alaista, sieluni sääli vaivaista!
Ps. 35:13 s. Room. 12:15.
26. Varmaan hyvää minä odotin,
vaan paha tuli; valkeutta minä toi-
voin, vaan pimeys kohtasi.
27. Sisukseni kuohuvat lakkaamat-
ta, onnettomuuden päivät ovat mi-
nun ennättäneet.
28. Murheellisna kävelen minä päi-
vän valotta, seurakunnassa nousen
ja äänessä valitan.
29. Veljeksi olen joutunut metsäkoi-
rille, ja rääkylinnuille kumppaniksi.
Ps. 102:7. Mik. 1:8.
30. Nahkani lähtee mustana päältä-
ni, ja luuni kuivettuu kuumuudesta.

31. Niin muuttui murheeksi kanteleeni, ja huiluni itkuääneksi.

31 Luku.

Job puhuu edelleen vaelluksensa puhtaudesta.

Liiton tein minä silmieni kanssa, etten minä katsoisi neitseen puoleen. Syr. 9:5. Matt. 5:28 s.
2. Vaan mikä on osana Jumalalta ylhäältä, ja mikä perintönä Kaikkivaltiaalta korkeudesta?
3. Eikö turmio väärälle, ja onnettomuus pahantekijälle?
4. Eikö Hän näe minun teitäni, ja lueskele kaikkia askeleitani?
2 Aik. 16:9. Job 34:21. San. 5:21. Jer. 32:19.
5. Jos minä vaelsin valheella, tahi minun jalkani kiiruhti petokseen, —
6. punnitkoon Jumala minut vanhurskauden vaalla, ja Hän on ymmärtävä minun vakuuteni — Job 13:18.
7. jos askeleeni poikkesivat tieltä, ja sydämmeni seurasi silmiäni, ja saasta tarttui käsiini:
8. niin syököön toinen minun kylvämäni, vesani juurineen hävitettäköön! 3 Moos. 26:16. 5 Moos. 28:33.
9. Jos sydämmeni vieteltiin vaimon puoleen, ja minä väijyin lähimmäiseni ovella:
10. niin jauhakoon minun vaimoni toiselle, ja muut maatkoot häntä!
11. Sillä se olisi ilkeä työ, tuomarin tuomittava rikos.
12. Varmaan se olisi tuli, joka kalvaisi helvettiin saakka, ja kaiken saatuni perin juurin hävittäisi.
13. Jos halveksin palvelijani tahi palkka-piikani oikeutta, heidän riidellessänsä minun kanssani:
14. Mitä minä sitte tekisin, jos Jumala nousisi, tahi mitä vastaisin, jos Hän tutkintoa pitäisi?
15. Eikö Se, joka äidin kohdussa loi minut, luonut hänenkin, eikö sama meitä kohdussa valmistanut?
Ps. 139:13. San. 14:31. 17:5. 22:2. Ef. 6:9.
16. Jos kielsin vaivaisilta, mitä he anoivat, jos saatoin leskien silmät hiveltymään,
17. ja söin palani yksinäni, enkä sallinut orvon kanssani siitä syödä: —
18. Ei! aina nuoruudestani asti kasvoi hän minun luonani niinkuin isänsä luona, ja hamasta äitini kohdusta holhosin minä häntä!
19. Jos näin nääntyväisen vaatetten puutteessa, ja köyhän verhotta olevan;
20. jos ei hänen lanteensa siunanneet minua, kun hän minun lammasnahoillani lämmitettiin;
21. jos nostin kättäni orpoa vastaan, koska näin puolustukseni porteissa olevan
22. niin pudotkoot lapaluut hartioistani, ja käsivarteni särkyköön sijoiltansa!
23. Varmaan kauhistuksena oli minulle turmio Jumalalta, enkä voinut hänen korkeuttansa kestää.
24. Jos panin kullan turvakseni, ja sanoin puhtaalle kullalle: „sinä olet minun uskallukseni;“ Ps. 62:11.
Mark. 10:24 s. 1 Tim. 6:17.
25. jos iloitsin siitä, että varallisuuteni suuri oli, ja kätteni hankkimat runsaat;
26. jos katselin aurinkoa, kuinka se kirkkaasti paistaa, ja kuuta, kuinka se kulkee kumottaen,
27. ja sydämmeni salaa minua vietteli heille kädelläni suuta heittämään: 5 Moos. 4:19.
28. niin sekin olisi tuomarin tuomittava rikos, sillä niin olisin minä kieltänyt Jumalan ylhäällä. 5 Moos. 17:3.
29. Jos minä iloitsin vihamieheni vahingosta, tai riemuitsin, että paha häntä kohtasi, — San. 24:17 s.
30. enpä sallinut suuni syntiä tehdä hänen sieluansa kiroilemaan.
Matt. 5:44. Room. 12:14.
31. Jos ei majakumppanini täytyneet sanoa: „olisiko yksikään hänen lihastansa ravitsematta jäänyt?!“ —
32. eipä muukalaisen tarvinnut yötä ulkona viettää; oveni pidin minä avoinna tien puoleen. Hebr. 13:2. 1 Piet. 4:9.
33. Jos Adamin tavoin peittelin rikoksiani, salatakseni pahuuttani povessani,
34. syystä, että hämmästyin suurta joukkoa, ja sukukuntain ylenkatse minua peloitti, ja siis olin ääneti, enkä mennyt ovesta ulos? —
2 Moos. 23:2.
35. Oi jospa olisi minulla kuuntelijaa! Tuossa on allekirjoittamani — Kaikkivaltias vastatkoon minua! — ja kirja, jonka riitamieheni kirjoitti;
Job 23:3 s.
36. varmaan minä kantaisin sen hartioillani, ja sitoisin sen seppeleenä ympärilleni.
37. Minä ilmoittaisin Hänelle askeleini luvun, ja ruhtinaana lähestyisin Häntä.
38. Jos minun peltoni huutavat minua vastaan, ja sen vaot ynnä itkevät,
39. jos söin sen hedelmän maksamatta, ja sen omistajan hengen puhalsin pois ·
40. niin kasvakoon minulle nisuin sijaan orjantappuroita ja ohrain sijaan myrkkyruohoja!
Jobin sanat loppuvat

32 Luku.

Elihu, Barakelin poika, rupeaa puhumaan ja nuhtelee Jobin ystäviä.

Niin ne kolme miestä lakkasivat vastaamasta, koska hän oli hurskas omissa silmissänsä.

2. Mutta silloin vihastui Elihu, Barakelin poika, Busilainen, Ramin sukukunnasta; Jobiin syttyi hänen vihansa, koska hän piti itseänsä Jumalaa hurskaampana.

3. Ja kolmeen hänen ystäväänsä syttyi hänen vihansa, kosk'eivät vastausta löytäneet, millä olisivat Jobin syylliseksi näyttäneet.

4. Ja Elihu oli vartonut Jobia hänen puhuessansa, sillä ne muut olivat häntä ijältä vanhemmat.

5. Kun nyt Elihu näki, ettei vastausta ollut kolmen miehen suussa, syttyi hänen vihansa.

6. Ja Elihu, Barakelin poika, Busilainen, vastasi ja sanoi: nuori olen minä ijältä, ja te olette harmaapäät; sentähden minä ujoilin, ja pelkäsin julkaista teille tietoani. Syr. 32:4.

7. Ajattelin: „puhukoot ikäpäivät, ja vuotten paljous tehköön viisauden tiettäväksi!" Job 12:12.

8. Mutta henki se ihmisessä on ja Kaikkivaltiaan hengitys, joka ymmärtäväiseksi tekee. 1 Moos. 41:39. San. 2:6. Dan. 1:17.

9. Ei korkea-ikäiset viisaita ole, eikä vanhat oikeutta ymmärrä.

10. Sentähden sanon: kuule minua! Tietoani tahdon julkaista minäkin.

11. Katso, minä odotin teidän puhuissanne, minä kuuntelin taitojanne, kuinka te sanoja keksisitte.

12. Otinpa teistä tarkan vaarin: ja katso, ei yksikään teistä Jobia oikaissut, eikä hänen sanoihinsa vastannut!

13. Ettette sanoisi: „me viisauden löysimme, vaan Jumala hänet voittanee, eikä ihminen,"

14. niin en tahdo minä vastata häntä teidän lauseillanne; eikä hän olekaan sanoja latonut minua vastaan.

15. He ovat hämmästyneet, eivätkä enään vastaa; sanat puuttuvat heiltä.

16. Ja minä vartoin, kun he eivät enää puhuneet, kun he pysähtyivät, eivätkä enää vastanneet.

17. Nyt vastaan minäkin osaltani, ja julkaisen tietoni minäkin.

18. Sillä täynnä olen minä sanoja, minussa oleva henki ahdistaa minua.

19. Katso, sisuni on kuin viini, jolle ei avattu, niinkuin uudet viinisäkit on se halkeamaisillaan.

20. Puhua minä tahdon, että henkeäni saisin vetää, avata huuleni ja vastauksen antaa.

21. En toki katsone kenenkään muotoa, tahi ihmisille liehakoine.

22. Sillä liehakoida en minä ensinkään taida; Luojani olisikin ottanut pian minut pois.

33 Luku.

Elihu nuhtelee Jobia.

Kuule nyt, Job, minun puhettani, ja ota korviis kaikki sanani!

2. Katso, suuni olen minä avannut, ja kieleni puhuu suulaessani.

3. Sydämmeni rehellisyyttä ovat minun sanani, ja tietoa huuleni puhtaasti puhuvat.

4. Jumalan henki on tehnyt minut, ja Kaikkivaltiaan hengitys elähyttää minua.

5. Jos taidat, niin vastusta minua; valmista itsesi minua vastaan ja asetu asemilles!

6. Katso, minä olen Jumalan suhteen niinkuin sinäkin, savesta olen otettu minäkin. 1 Moos. 2:7. Job 10:9. Saarn. 12:7.

7. Katso, ei hirmuisuuteni hämmästytä sinua, eikä mahtavuuteni sinua paina.

8. Oletpa sanonut korvaini kuullen, ja sanaisi äänen olen minä kuullut:

9. „Puhdas minä olen, ja ilman rikoksetta, minä olen virheetön ja ilman syyttä. Job 9:21. 16:17. 23:10 s. 27:5 s.

10. Katso, Hän keksii vihan syitä minua vastaan, Hän pitää minua vihollisenansa; Job 13:24. 16:9. 19:11.

11. Hän panee jalkani jalkapuuhun, ja vartioipi kaikkia polkujani." Job 13:27.

12. Katso, tässä et ole oikeassa, täytyy minun vastata sinua; sillä kovin ylevä on Jumala ihmisraukan suhteen.

13. Miksi riitelet Hänen kanssansa, ettei Hän kaikista töistänsä vastaa? Jes. 40:13.

14. Kuitenkin puhuu Jumala tavalla kahdellakin, vaikk'ei sitä huomioon oteta.

15. Unessa, yönäössä, kun raskas uni lankee ihmisten päälle, kun he nukkuvat vuoteellansa:

16. silloin avaa Hän ihmisten korvat, ja lukitsee niille annetun varoituksen, Job 36:10.

17. kääntääksensä ihmistä pahasta teosta, ja varjellaksensa miestä ylpeydestä;

18. säästääksensä hänen sieluansa turmiosta, ja hänen henkeänsä miekkaan lankeemasta.

19. Myös kuritetaan hän kivulla vuo-

teellansa, ja alinomaisella tuskalla hänen luissansa;
20. inhottavaksi tekee hänen halunsa ravinnon, ja hänen sielunsa herkkuruuatkin. Ps. 107:18.
21. Hänen lihansa katoo nähtävistä, ja hänen luunsa paljastuvat, joita ei nähty.
22. Niin lähenee hänen sielunsa hautaa, ja hänen elämänsä surman tuottajia.
23. Jos silloin on hänen puolellansa enkeli välimiehenä, yksi etevin tuhansista, ilmoittamaan ihmiselle oikeaa tietä,
24. niin Hän armahtaa häntä ja sanoo: ,,pelasta hänet menemästä hautaan, sillä minä löysin sovinnon."
25. Niin hänen lihansa verestyy nuoruuden verevyydestä, ja hän palajaa nuoruutensa päiviin.
26. Jos hän rukoilee Jumalaa, niin Hän armahtaa häntä; Hän antaa hänen nähdä hänen kasvonsa riemulla, Hän palkitsee ihmiselle hänen hurskautensa. Ps. 42:3. 50:15. Jes. 58:9.
27. Tämä nyt veisaa ihmisille, sanoen: ,,minä olin syntiä tehnyt, ja oikean vääréntänyt, vaan ei sitä kostettu minulle.
28. Hän pelasti sieluni joutumasta hautaan, ja elämäni näkee valkeuden valon."
29. Katso, näitä kaikkia tekee Jumala kahdesti, kolmasti miestä kohtaan,
30. palauttaaksensa hänen sieluansa kadotuksesta, että se valistuisi elämän valossa. Ps. 56:14. 103:4.
31. Huomaa, Job, ja kuule minua, ole ääneti, että minä puhuisin!
32. Jos sinulla on puhumista, niin vastusta minua; puhu, sillä mielelläni soisin sinun hurskaaksi!
33. Vaan jos ei, niin kuuntele sinä minua, ole ääneti, että opettaisin viisautta sinulle!

34 Luku.

Elihu jatkaa puhettaan ja osoittaa, että Jumala on vanhurskas.

Ja Elihu puhui vielä ja sanoi:
2. Kuulkaat, te viisaat, puhettani, ja te taitavat, kääntäkäät korvanne puoleeni!
3. Sillä korva koettelee puheen, ja suulaki maistaa ruuan.
4. Koetelkaamme mekin mikä oikea on, ja tutkistelkaamme keskenämme mikä hyvä on!
5. Sillä Job on sanonut: ,,minä olen hurskas, ja Jumala on syrjään sysännyt oikeuteni. Job 13:18. 23:10. 27:2,5.
6. Vastoin oikeutta täytyy minun valehtelijana olla, kirventelevä nuoli on minussa ilman syyttä." Job 6:4.
7. Kuka on mies kuin Job, joka pilkkaa juopi kuin vettä? Job 15:16.
8. Onpa kääntynyt pahantekijäin seuraan, vaeltamaan jumalattomien kanssa.
9. Sillä hän on sanonut: ,,ei hyödy mies siitä, että hän etsii suosiota Jumalan tykönä." Job 9:22.
10. Sentähden, te taidon miehet, kuulkaat minua! Pois se, että Jumala olisi syyllinen, ja Kaikkivaltias väärä!
5 Moos. 32:4. Job 36:23. Room. 3:5.
11. Ei, vaan Hän kostaa ihmiselle hänen tekonsa, ja antaa kunkin saada hänen tiensä mukaan. Ps. 62:13. San. 24:12. Jer. 17:10. 32:19. Hes. 7:27. 33:20. Matt. 16:27. 1 Kor. 3:8. 2 Kor. 5:10.
12. Totta totisesti, ei Jumala tee vääryyttä, eikä Kaikkivaltias väännä oikeutta. Ps. 51:6.
13. Kuka otti maan valtaansa, ja kuka perusti maanpiirin kokonansa?
14. Jos Hän itsestänsä vaan huolta pitäisi, jos Hän henkensä ja hengityksensä itseensä vetäisi:
15. niin kaikki liha ynnä kuolisi, ja ihminen multiin palautuisi.
Ps. 104:29. Saarn. 12:7.
16. Jos on sinulla ymmärrystä, niin kuule tätä, ja kuuntele puheeni ääntä.
17. Taitaisiko oikeuden vihaaja hallita, vai tahdotko vanhurskaan valtiaan vääräksi tehdä?
18. Sanotaanko kuninkaalle: ,,kelvoton!" tai ruhtinaille: ,,jumalaton!"
19. Mitä sitten sille, joka ei katso valtiaitten muotoa, eikä eroita ylhäistä halvasta! Sillä he kaikki ovat hänen kättensä teko. 5 Moos. 10:17. 2 Aik. 19:7. Viis. 6:8. Syr. 35:16. Ap. t. 10:34. Room. 2:11. Gal. 2:6. Ef. 6:9. Kol. 3:25. 1 Piet. 1:17.
20. Äkisti he kuolevat keski-yöllä, kansat kaatuvat ja katoovat, väkevät siirretään pois ihmis-kädettä.
2 Moos. 12:29. 2 Kun. 19:35.
21. Sillä hänen silmänsä katselevat jokaisen teitä, ja kaikki heidän askeleensa näkee Hän. Job 31:4. San. 5:21.
22. Ei ole sitä pimeyttä eikä kuoleman varjoa, joihin pahantekijät voisivat kätkeytyä.
23. Sillä ei Hän tarvitse kauan ihmistä tarkata, kunnes hänen on astuminen tuomiolle Jumalan eteen.
24. Hän musertaa valtiaat tutkimatta, ja asettaa toisia heidän sijaansa.
25. Niin Hän tuntee heidän tekonsa, ja tuottaa kumouksen yöllä, ja he murentuvat.
26. Niinkuin jumalattomia ruoskii Hän heitä nähtävällä paikalla.
27. Sentähden että he Hänestä luo-

puivat, eivätkä ensinkään huolineet
hänen teistänsä,
28. että he saattoivat halpain huudon
Hänen eteensä, ja Hän kuuli sorrettujen huutoa.
29. Mutta jos Hän rauhan tekee, kuka
syylliseksi tuomitsee? Kuka katsoo
Häntä silmiin, jos Hän peittää kasvonsa niin kansoille kuin yksityisille,
30. ettei pahanilkiset pysyisi vallitsemassa, eivätkä olisi kansalle paulaksi?
31. Sillä sanotaanko Jumalalle: „minä olin röyhkeä, vaan en minä enää pahaa tee,
32. mitä en itse näe, näytä Sinä se minulle; jos väärin olen tehnyt, en tee sitä enää?"
33. Sinunko mieles mukaan Hänen pitäisi kostaman? Koska olet moittinut, tulee sinun parempia keksiä, eikä minun; jos tiedät jotakin, niin sano!
34. Taidon miesten täytyy sanoa minulle, ja viisaan miehen, joka kuulee minua, tunnustaa:
35. „Job puhuu taidottomasti, eikä hänen sanoissansa ole ymmärrystä!"
36. Oi, jospa Jobia perin pohjin tutkittaisiin, vastauksista pahain ihmisten tavalla!
37. Sillä hän lisää syntiinsa rikosta, hän paukuttaa käsiänsä keskellämme, ja puhuu paljon Jumalaa vastaan.

35 Luku.

Elihu puhuu edelleen nuhdellen ja varoittaen Jobia.

Ja Elihu koroitti äänensä ja sanoi:
2. Luuletko sitä oikeaksi, että sanot: „minun hurskauteni on etevämpi kuin Jumalan,"
3. koska kysyt, mitä sinulla siitä hyvää on „mitä se minua hyödyttää enemmän kuin syntinikään?" — Job 9:22. 10:15.
4. Minä annan sinulle vastaukseksi muutamia sanoja, ja sinun ystävillesi samalla.
5. Silmäile taivasta ja näe, ja katsele pilviä, kuinka korkealla ne ovat sinusta!
6. Jos sinä syntiä teet, mitä Häneen vaikutat? — Ja jos sinun rikoksiasi on paljon, mitä teet Hänelle? — Job 7:20.
7. Ja jos olet hurskas, mitä sillä taidat Hänelle antaa, taikka mitä ottaa Hän sinun kädestäsi? Job 22:3. Room. 11:35.
8. Ihmiselle, sinun kaltaisellesi, tekee pahuutesi jotakin, ja ihmisen lapselle sinun hurskautesi.
9. Sortamisen paljoutta huudetaan, ja suurten väkivaltaa valitetaan,
10. mutta ei sanota: „kussa on Jumala, minun Luojani, joka yöllä antaa ilovirret,
11. joka meille antaa opetusta eläimistä maan päällä, ja viisautta taivaan linnuista?"
12. Silloin valitetaan pahain ylpeyttä — eikä Hän kuule heitä.
13. Turhia Jumala tosin ei kuule, eikä Kaikkivaltias katso niitä.
14. Vaikkapa sanot, ettet Häntä näe, on asia kuitenkin Hänen edessänsä, odota vaan Häntä.
15. Myös nytkin, vaikk'ei vielä hänen vihansa kosta, eikä Hän ole tietävinänsä rikosten paljoudesta,
16. avaa Job suunsa turhiin, ja viskailee taitamattomia puheita.

36 Luku.

Elihu puhuu edelleen Jumalan ihmeellisestä hallituksesta ihmis-elämässä, kuinka Hän kutsuu syntisiä parannukseen.

Elihu puhui vielä ja sanoi:
2. Malta vähän, niin minä neuvon sinua, sillä vielä on minulla nyt jotakin Jumalan puolesta sanomista.
3. Minä tahdon noutaa tietoni kaukaa, ja hankkia Luojalleni oikeuden.
4. Sillä varmaan ei sanani valhetta ole; täysin taitava on sinun edessäsi.
5. Katso, Jumala on voimallinen, vaan ei Hän ketään hylkynä pidä; Hän on voimallinen sydämmensä väessä.
6. Ei Hän jumalatonta hengissä pidä, vaan auttaa köyhää oikeuteen
7. Ei Hän käännä silmiänsä hurskaista pois; vaan kuningasten kanssa Hän heitä istuimelle asettaa ijäti ylhäisinä istumaan. Ps. 33:18. 34:16. 113:7 s.
8. Ja jos he ovat vangittuina kahleissa, ja sidottuina kurjuuden köysillä,
9. niin Hän ilmoittaa heille heidän tekonsa ja rikoksensa, että he ovat kopeilleet;
10. ja Hän avaa heidän korvansa varoitukselle, ja käskee heitä kääntymään vääryydestä.
11. Jos he kuulevat ja tottelevat, niin he viettävät päivänsä onnessa, ja ikävuotensa ihanuudessa. 5 Moos. 30:19.
12. Vaan jos eivät kuule, niin he joutuvat keihään omiksi, ja heittävät henkensä taidottomuudessa. 3 Moos. 26:17.
13. Mutta nurjamieliset pitävät vihaa; eivät he armoa ano, kun Hän heitä vangitsee.
14. Heidän sielunsa kuolee nuoruudessa, ja heidän elämänsä loppuu rietasten tavalla.
15. Vaan kurjaa Hän auttaa hänen kurjuudessansa, ja avaa hänen korvansa kurituksella.
16. Niin Hän sinuakin houkuttelee

ahdistuksen kidasta avaralle, jossa ei ahtautta ole; ja valmistettu pöytäsi täytetään lihavalla. Ps. 23:5.
17. Mutta jos olet täynnä jumalatonta riitaa, niin riita ja tuomio seuraavat toisiansa.
18. Sillä älköön vaan viha houkutelko sinua pilkkaamaan, älköönkä sovintohinnan suuruus vietelkö sinua!
19. Voiko huutosi asettaa sinua avaralle, tahi kaikki voiman ponnistukset?
20. Älä ikävöitse yötä, joka kansat sijoiltansa siirtää!
21. Kavahda, ettet käänny pahuuteen, jota pidät parempana kuin kärsimistä!
22. Katso, Jumala menettelee ylevästi voimassansa. Kuka on opettaja niinkuin Hän?
23. Kuka määrää hänen tiensä, ja kuka Hänelle sanoo: „Sinä teit väärin?"
5 Moos. 32:4. 2 Aik. 19:7. Job 8:3. 34:10.
24. Muista, että ylistät hänen töitänsä, joista miehet veisailevat,
25. joita kaikki ihmiset ihantelevat, ja kuolevaiset kaukaa katselevat!
Job 26:14.
26. Katso, Jumala on ylhäinen, me emme käsitä Häntä; hänen vuottensa luku on tutkimaton. Jes. 63:16. Val. 5:19. Dan. 6:26. Ps. 92:9. 93:2. 102:13. Hebr. 1:12.
27. Sillä Hän kokoo vesipisarat, ne vuotavat sumusta sateena,
28. jota pilvet pisaroivat, vuotavat ihmisjoukkojen päälle.
29. Kuka ymmärtää, kuinka Hän levittää pilvet, kuka hänen majansa jyrinän?
30. Katso, Hän levittää valonsa ympärillensä, ja peittää meren syvyydet.
31. Sillä näillä Hän kansat tuomitsee, näillä Hän runsaankin ruuan antaa.
32. Hän peittää molemmat kätensä leimulla, ja lähettää sen tarkkaan ampujan tavalla.
33. Häntä ilmoittaa hänen jylinänsä, ja karjakin hänen tulonsa.

37 Luku.

Elihu puhuu vieläkin Jumalan viisauden ja voiman ihmeistä.

Siitäpä vapisee sydämmeni, ja säikkyy sijoiltansa.
2. Kuulkaat, kuulkaat hänen äänensä jylinää, ja jytinää, joka hänen suustansa käypi! Ps. 29:3 s.
3. Hän päästää sen kulkemaan koko taivaan alla, ja leimauksensa maan ääriin.
4. Hänen jälessänsä pauhaa jylinä; Hän jyristää korkeutensa komealla äänellä, eikä Hän leimauksia säästä jyrinänsä kuuluessa.
5. Jumala jyristää äänellänsä ihmeellisesti, ja tekee suuria ja tutkimattomia töitä. Job 5:9. 9:10. Ps. 18:15 s.
6. Kun Hän lumelle sanoo: „astu alas maan päälle!" ja samoin sadekuurolle, ja ankaralle rankka-sateellensa,
7. sitoo Hän kaikkien kädet, että kaikki ihmiset tuntisivat hänen tekonsa.
8. Pedot pakenevat piiloon, ja pysyvät luolissansa.
9. Etelästä tulee tuulispää, ja pohjasta pakkanen; Job 9:9. Ps. 135:7.
10. Jumalan hengityksestä syntyy jää, ja vetten avaruus ahdistuu.
Job 38:29.
11. Vieläpä Hän täyttää pilvet vesillä, ja hajoittaa tulipilvensä,
12. ja ne kääntyvät hänen johdatuksestansa kaikkiin niihin toimiin, joihin Hän heitä käskee maan piirin päällä; Ps. 148:8.
13. milloin vitsaukseksi, milloin maansa hyväksi, milloin siunaukseksi Hän niitä lähettää.
14. Kuule näitä, Job, seisahdu ja tarkkaa Jumalan ihmeellisiä töitä!
15. Tiedätkö, koska Jumala näitä aikoo, ja antaa pilviensä tulen loistaa?
16. Tiedätkö pilvien tasapainot ja Kaikkitietävän ihmeet?
17. Sinäkö, jonka vaatteet lämpenevät, kun maa raukee etelän helteestä,
18. sinäkö Hänen kanssansa levitit pilvien piirin niin vahvaksi, kuin valettu kuvastin?
19. Neuvo sinä meitä, mitä me Hänelle sanoisimme; sillä emme voi keksiä pimeyden tähden.
20. Olisiko se Hänelle ilmoitettava, mitä minä puhun; vai soisiko joku itsensä nieltäväksi?
21. Vaikk'ei nyt nähdä auringon valoa, on se kuitenkin kirkkaana pilvissä, joita tuuli mennessä selvittää.
22. Pohjaisesta tulee kulta; mutta Jumalan ympärillä on peljättävä kunnian kirkkaus.
23. Kaikkivaltiasta emme voi käsittää, joka on niin suuri voimassa; ei Hän oikeutta eikä täydellistä vanhurskautta polje.
24. Sentähden pelkäävät Häntä ihmiset; vaan järjen viisaita ei Hän katso.

38 Luku.

Herra ilmestyy ja nuhtelee Jobia.

Ja Herra vastasi Jobia tuulispäästä ja sanoi: 1 Kun. 19:11. Job 40:1. Hes. 1:4.
2. Kuka on se, joka pimentää neuvoni taitamattomalla puheella?
3. Niin vyötä nyt kupeesi kuin mies!

Minä kysyn sinulta, opeta sinä Minua! Job 40:2. 42:4.
4. Missä olit silloin, kun Minä maan perustin? Ilmoita se, jos sinulla se ymmärrys on! San. 8:29 s.
5. Kuka on pannut sen määrän, tiedätkö? Tahi kuka on vetänyt mittanuoran sen päälle? San. 30:4.
6. Mihinkä ovat sen pohjaperustukset upotetut, tahi kuka on sen kulmakiven laskenut,
7. kun aamutähdet ynnä iloitsivat, ja kaikki Jumalan pojat riemuitsivat?
8. Kuka sulki meren ovilla, kun se puhkesi ja lähti kohdusta, Job 26:10. Ps. 104:6 s.
9. kun Minä panin pilvet sen vaatteeksi ja synkeyden sen kapaloiksi,
10. ja mursin sille rajamääräni, ja asetin sille teljet ja ovet, 1 Moos. 1:9. Ps. 33:7. Jer. 5:22.
11. ja sanoin: „tähän asti saat sinä tulla eikä edemmäksi, tässä pitää korkeat aaltosi asettuman!?“
12. Oletko elinaikanasi käskenyt aamua, ja aamuruskolle osoittanut hänen sijansa,
13. tarttumaan maan liepeisin, että jumalattomat siitä puistettaisiin, Job 24:16.
14. että se muuttuisi kuin sinetin savi, ja kaikki tulisivat näkyviin niinkuin vaatteissa,
15. ja jumalattomilta kiellettäisiin heidän valkeutensa, ja ylpiä käsivarsi muserrettaisiin?
16. Oletko käynyt meren lähteillä, ja käyskellyt syvyyden pohjalla?
17. Ovatko kuoleman ovet koskaan auenneet sinulle, oletko nähnyt kuoleman varjon ovet?
18. Oletko ymmärtänyt, kuinka avara maa on? Annas kuulla, tiedätkö kaikki nämä!
19. Mikä on sinne tie, kussa valkeus asuu, ja missä on pimeyden sija,
20. että saattaisit sen rajoillensa, ja osaisit polut sen huoneelle?
21. Tietänethän sinä sen, sillä johan silloin olit syntynyt, ja päiväsi luku on niin suuri!
22. Oletko käynyt lumen varahuoneilla, ja rakeitten vara-aittoja nähnyt,
23. joita Minä olen säästänyt hädän päiväksi, sodan ja tappelun päiväksi? 2 Moos. 9:18. Jos. 10:11. Jes. 32:19. Ilm. 16:21.
24. Mikä on se tie, missä valkeus jakaupi, ja itätuuli hajoo maan päälle?
25. Kuka on sadekuurolle jakanut juoksun, ja pitkäisen nuolelle tien, Job. 28:26. Am. 4:7.
26. satamaan silläkin maalla, jossa ei ketään ole, erämaassa, jossa ei yhtään ihmistä ole,
27. kostuttamaan aavoja ja autioita, ja kasvattamaan vihoittavaa ruohoa? Ps. 107:35.
28. Onko sateella isää, tahi kuka on siittänyt kasteen pisarat?
29. Kenen kohdusta jää on tullut, ja kuka on synnyttänyt taivaan härmän?
30. Vedet kovenevat kiveksi, ja syvyyden pinta sulkeupi.
31. Taidatko solmea Seulaisen siteet, tahi päästää Kalevan köydet? Job 9:9. Am. 5:8.
32. Taidatko tuoda esiin Eläinradan tähdet aikanansa, tahi johdattaa Otavan lapsinensa?
33. Tiedätkö taivaan lait, määräätkö sen vaikutusta maassa?
34. Taidatko korottaa äänesi ylös pilviin, että veden tulva sinut peittää?
35. Taidatko käskeä pitkäisen leimaukset menemään, ja että he sanovat sinulle: „tässä me olemme?“
36. Kuka pani viisautta synkkiin pilviin, kuka antoi taidon ilman-näyille?
37. Kuka on niin viisas, että hän pilvet lukea taitaa, ja kuka tyhjentää taivaan vesitydyt,
38. kun multa valuupi valanteeksi, ja kokkareet kovuuvat kokoon?

39 Luku.

Jumalan hyvyydestä, viisaudesta ja voimasta eläinmaailmassa.

Taidatkos jalopeuralle ajaa hänen saaliinsa, ja tyydyttää nuorten jalopeurain näljän, Ps. 104:21.
2. kun he lyykistäivät luolissansa ja istuvat pensastossa väijynnöllä?
3. Kuka varustaa kaarneelle hänen saaliinsa, kun hänen poikansa huutavat Jumalan puoleen ja lentelevät eksyksissä syömättöminä? Ps. 145:15. 147:9. Matt. 6:26. Luuk. 12:24.
4. Tiedätkö vuorivuohten poikimisen ajat, tahi oletko havainnut peurain sätkeet?
5. Luetko heidän kantamisensa kuukaudet, ja tiedätkö ajan milloin he poikivat?
6. He kumartuvat, työntävät vasikkansa ja heittävät niin kipunsa.
7. Heidän vasikkansa vahvistuvat ja kasvavat kedolla; ne menevät matkaansa, eivätkä palaja jälleen.
8. Kuka on laskenut metsä-aasin vapaana käymään, kuka villipään siteet päästänyt, Jer. 2:24. Hos. 8:9. Job 24:5.
9. jolle minä olen erämaan asunnoksi antanut, ja suola-aavan asuinsijaksi?

10. Hän nauraa kaupungin kohinaa, ei hän ajajan huutoa kuuntele;
11. mitä vuorilla löytyy on hänen laitumensa, ja hän etsii kaikkea viheriäistä.
12. Mielistyykö villihärkä palvelemaan sinua, ja makaako se yötä sinun seimelläsi?
13. Taidatkos ohjenuoralla pysyttää villihärkää vaolla, tahi äestääkö se laaksoja sinun perässäsi?
14. Taidatko luottaa häneen, sentähden että hänen voimansa on suuri, ja jättää työsi hänen haltuunsa?
15. Uskotko hänen eloasi kotia tuomaan, ja riihtäsi kokoomaan?
16. Kamelikurjen siipi liehuupi kyllä iloisesti, vaan onko se haikaran lennin ja sulka?
17. Ei, hän jättää munansa maahan, ja antaa ne hautoa mullan päällä;
18. hän unohtaa jalan niitä tallaavan, ja metsän pedon niitä rikki polkevan.
19. Hän on niin kova poikiansa kohtaan, kuin ei ne hänen olisikaan; turhaksi työtänsä ei hän pelkää.
20. Sillä Jumala antoi hänen unhottaa viisauden, eikä jättänyt hänelle ymmärrystä.
21. Kun hän lentää räpyttää korkeuteen, nauraa hän hevoselle ja sen ratsastajalle.
22. Sinäkö annat hevoselle väen, tahi puetat hänen kaulansa liehuvalla harjalla?
23. Sinäkö panet hänen hyppäämään kuin heinäsirkka? Peljättävä on hänen uljas päristyksensä.
24. Hän kuopii maata, hyppii iloisesti voimassansa, ja menee sota-aseita vastaan.
25. Hän nauraa pelkoa, eikä hämmästy, eikä pakene miekkaa.
26. Hänen päällänsä kalisee viini, välkkyvä keihäs ja piikki.
27. Rytinällä, jytinällä lappaa hän maata, eikä pysy paikallansa, kun vaskitorvi kuuluu.
28. Kohta vaskitorven soidessa hirnuu hän: hih! ja vainuu sodan kaukaa, päällikköin äänen ja sotahuudon.
29. Sinunko ymmärryksestäsi haukka lentää ja hajoittaa siipensä etelään päin?
30. Sinunko käskystäsi kotka niin korkealla kiitää, tekee pesänsä korkeuteen?
31. Hän asuu vuorilla ja yöttelee vuorten kukkuloilla ja kivilinnoissa.
32. Sieltä hän tähtää syötävää, ja hänen silmänsä näkevät kauas.
33. Hänen poikansa särpävät verta; ja kussa raatoja on, siellä hänkin. Matt. 24:28. Luuk. 17:37.
34. Ja Herra vastasi Jobia ja sanoi:
35. Tahtooko soimaaja riidellä Kaikkivaltiaan kanssa? Jumalan nuhtelija vastatkoon näihin! Jes. 45:9.
36. Job vastasi Herraa ja sanoi:
37. Katso, minä olen kovin halpa; mitä minä Sinulle vastaan? Minä lasken käteni suulleni. Ps. 39:2.
38. Minä olen kerran puhunut, enkä minä enää vastaa, ja kahdesti, enkä sitä enää tee.

40 Luku.

Herra opettaa edelleen Jobia.

Ja Herra vastasi Jobia tuulispäästä ja sanoi:
2. Vyötä kupeesi niinkuin mies! Minä kysyn sinulta, ja opeta sinä Minua! Job. 38:3.
3. Tahdotko tosiansa minun oikeuteni tyhjäksi tehdä ja Minut tuomita syypääksi, että itse hurskas olisit?
4. Ja onko sinulla käsivarsi niinkuin Jumalalla, ja taidatkos äänellä jylistää niinkuin Hän?
5. Niin kaunista itses komeudella ja korkeudella, pue itses kirkkauteen ja kunniaan!
6. Vuodata vihasi tulva, ja katso kaikkia ylpeitä, ja nöyryytä heitä!
7. Katso kaikkia ylpeitä, ja paina heidät alas, ja tallaa jumalattomat alallensa;
8. hautaa heidät kerralla multaan, sulje heidän kasvonsa kätköön,
9. niin Minäkin ylistän sinua, että oikea kätesi auttaa sinua.
10. Katso nyt Behemotia, jonka Minä olen tehnyt niinkuin sinutkin. Se syö ruohoja niinkuin härkä.
11. Katso, hänen väkensä on hänen lanteissansa, ja hänen voimansa hänen vatsansa lihasuonissa.
12. Hän notkistaa häntäänsä kuin sedripuun tyveä, ja hänen ronkkajänteensä ovat lujiksi punotut.
13. Hänen luunsa ovat kuin vaskiputket, hänen ruotonsa kuin rautakanget.
14. Hän on Jumalan töiden esikoinen, hänen tekijänsä antoi hänelle hänen miekkansa.
15. Sillä vuoret kantavat hänelle ruohoja, ja kaikki pedot leikitsevät siellä.
16. Hän makaa mielellänsä lotospensasten alla, kaisiliston ja mudan suojassa.
17. Lotos-pensaat peittävät hänet varjollansa, ja virran halavat suojaavat häntä.
18. Katso, virta tulvaa, vaan ei hän

säiky; hän on huoleton, vaikka Jordan hänen turpaansa kuohuu.

19. Tartupa häntä hänen silmiinsä, pistä pitimillä turpa!

20. Vedätkö sinä Leviatanin ongella, ja kiedotko hänen kielensä siimaan?

21. Panetko kaisilaköyden hänen turpaansa, ja lävistätkö hänen leukaluunsa koukulla?

22. Rukoileeko hän sinua paljon, tahi puhutteleeko sinua lempeästi?

23. Tekeekö hän liiton sinun kanssasi, että saisit hänet ikuiseksi orjaksesi?

24. Taidatko leikitä hänen kanssansa kuin linnun kanssa, tahi sitoa hänet sinun pii'oillesi?

25. Tekevätkö kalakumppanit hänestä kauppaa, ja jakelevatko häntä kauppamiehille?

26. Taidatko täyttää hänen nahkansa keihäillä ja hänen päänsä kalaahinkailla?

27. Rupeepa vaan häneen kädelläsi, niin muista, ettäs yhdyt sotaan, jota et uudista!

28. Katso, hänen toivonsa pettää! Eikö hän jo menehdy hänen näkemisestänsä?

41 Luku.

Herra jatkaa puhettansa Leviatanista.

Ei ole niin rohkeaa, että hänet herättää; — kuka siis seisoo Minun edessäni?!

2. Kuka on Minulle jotakin ennen antanut, että Minä sen hänelle maksaisin? Minun ovat kaikki, mitä koko taivaan alla on. 2 Moos. 19:5. Ps. 24:1. 50:12. Room. 11:25. 1 Kor. 10:26.

3. En tahdo vaiketa hänen jäsenistänsä, hänen voimansa laadusta ja rakennuksen kauneudesta.

4. Kuka tohtii nostaa hänen pukunsa liepeitä, kuka ruveta hänen kaksinkertaisiin hampaisiinsa?

5. Kuka voi avata hänen kasvonsa ovet? Hänen hammastensa ympärillä on hirmu.

6. Pulskeat ovat hänen vahvat kilpisuomuksensa, kiinnitetyt lujalla sinetillä.

7. Toinen on liitetty toiseensa, niin ettei tuuli pääse lävitse.

8. Ne riippuvat toisissansa ja pysyvät kiinni, eivätkä eroa toisistansa.

9. Hänen aivastuksensa leimahuttavat tulen valkeutta, ja hänen silmänsä ovat kuin aamuruskon silmäripset.

10. Hänen suustansa lähtee tulisoittoja, ja sinkoilee tulisäkeneitä.

11. Hänen sieramistansa käy savu niinkuin kiehuvasta kattilasta ja padasta.

12. Hänen henkensä sytyttää hiilet, ja hänen suustansa lähtee liekki.

13. Hänen kaulallansa lepää voima, ja hänen edessänsä hyppii kauhu.

14. Hänen lihaksensa ovat kiinteät, valetut häneen, eivätkä heilu.

15. Hänen sydämmensä on kova kuin kivi, kuin myllyn alakivi.

16. Kun hän nousee, niin väkevät peljästyvät ja hämmästyksestä hämmentyvät.

17. Jos hänen päällensä mennään miekalla, niin ei se kestä, eikä keihäs, eikä heitto-ase, eikä haarniska.

18. Korreksi hän katsoo raudan, ja vasken lahopuuksi.

19 Ei häntä nuolet karkoita, ja linkokivet muuttuvat hänelle akanoiksi.

20. Korreksi hän lukee nuijat, hän nauraa keihästen kalinaa.

21. Terävät liuska-suomukset ovat hänen allansa, hän venyy mudassa ikäänkuin puimajyrä.

22. Hän saattaa syvyyden kuohumaan kuin padan, ja meren hän hämmentää kuin voide-kattilan.

23. Hänen jälkeensä polku valkenee; syvyys näyttää hopea-hiuksilta.

24. Ei ole maalla hänen vertaistansa, hän on tehty pelkäämättömäksi.

25. Hän katsoo kaikkea korkeata silmiin. Hän on kuningas kaikille pedoille.

42 Luku.

Job nöyrtyy ja katuu. Herra vihastuu Jobin ystäviin ja siunaa Jobin.

Ja Job vastasi Herraa ja sanoi:

2. Minä tiedän Sinun kaikki voivan, eikä mikään aivotus keskey Sinulta. Ps. 115:3. Jes. 40:26.

3. „Kuka se, joka neuvon-piteen taidottomasti pimentää?" — Niin olen minä siis puhunut, enkä ymmärtänyt, kovin korkeista minulle, enkä käsittänyt. Job 38:2 s.

4. Niin kuule siis, niin minä puhun, minä kysyn Sinulta, opeta minua!

5. Korvakuulolta minä olen kuullut Sinusta, mutta nyt ovat minun silmäni nähneet Sinut.

6. Sentähden minä pahaksun itseäni, ja kadun tomussa ja tuhassa. Jon. 3:6. 1 Kor. 11:31.

7. Kun Herra oli ne sanat Jobille puhunut, sanoi Herra Elifaalle Temanista: „minun vihani on syttynyt sinuun ja kahteen sinun ystävääsi, sillä ette ole oikein puhuneet Minusta, niinkuin minun palvelijani Job.

8. Niin ottakaat nyt seitsemän här-

kää ja seitsemän oinasta, ja menkäät palvelijani Jobin luo, ja uhratkaat poltto-uhria teidän edestänne, ja palvelijani Job rukoilkoon teidän edestänne; sillä Minä suosin häntä niin, etten Minä kosta teille tyhmyyttänne. Sillä ette ole oikein puhuneet Minusta, niinkuin palvelijani Job." Job 22:30.
9. Niin menivät Elifas Temanista, Bildad Suahista ja Sofar Naemasta, ja tekivät niinkuin Herra heille sanonut oli. Ja Herra suosi Jobia.
1 Moos. 12:21. 20:17.
10. Ja Herra muutti Jobin kurjuuden, kun hän rukoili ystäväinsä edestä; ja Herra lisäsi Jobille kaksin kerroin kaikki, mitä hänellä ennen oli ollut. Job 8:7.
11. Ja hänen tykönsä tulivat kaikki hänen veljensä ja hänen sisarensa ja kaikki hänen entiset tuttavansa, ja söivät hänen kanssansa hänen huoneessansa, ja surkuttelivat sekä lohduttivat häntä kaikesta onnettomuudesta, jonka Herra oli antanut tulla hänen päällensä. Ja itsekukin heistä antoi hänelle yhden rahan ja yhden kultarenkaan. 1 Moos. 33:19.
12. Ja Herra siunasi Jobin sitte enemmin kuin ennen, että hän sai neljätoista tuhatta lammasta, ja kuusituhatta kamelia, ja tuhannen paria härkiä, ja tuhannen aasia. Job 1:3.
13. Ja hän sai seitsemän poikaa ja kolme tytärtä.
14. Ja hän antoi ensimmäiselle nimeksi Jemima, toiselle Ketsia, ja kolmannelle Keren Hapuk.
15. Eikä löytynyt niin kauniita naisia koko maakunnassa kuin Jobin tyttäret olivat. Ja isänsä antoi heille perinnön heidän veljiensä kanssa.
16. Ja Job eli sitte vielä sata ja neljäkymmentä vuotta, ja näki lapsensa ja lastensa lapset hamaan neljänteen polveen asti. San. 17:6.
17. Ja Job kuoli vanhana ja ikäpäiviltä kyllääntyneenä. 1 Moos. 35:29.

PSALTARI.

1 Psalmi.

Jumalinen menestyy, jumalaton hukkuu.

Autuas on se mies, joka ei vaella jumalattomien neuvossa eikä astu syntisten tielle eikä istu pilkkaajain istuimella, Ps. 26:4 s. San. 1:10. 3:31. 4:14. 2 Kor. 6:14 ss. 2 Piet. 3:3.
2. vaan rakastaa Herran lakia ja tutkistelee hänen lakiansa päivät ja yöt! — 5 Moos. 6:6 s. 11:18 s. Jos. 1:8. Ps. 119:55, 62, 97. Syr. 14:20 s.
3. Hän on kuin puu, istutettu vesiojain viereen, joka hedelmänsä antaa ajallansa ja jonka lehti ei varise; ja kaikki, mitä hän tekee, menestyy.
Ps. 92:13 s. Jes. 60:21. 61:3. Jer. 17:8.
4. Ei niin jumalattomat; vaan kuin akanat, joita tuuli ajelee. Job 21:18. Ps. 35:5. Jes. 17:13. 29:5. Jer. 13:24. Hos. 13:3.
5. Sentähden ei jumalattomat kestä tuomiolla, eikä syntiset vanhurskasten seurassa.
6. Sillä Herra tuntee vanhurskasten tien, mutta jumalattomien tie hukkuu. San. 2:8. 10:25, 28. Mal. 3:16. 2 Tim. 2:19.

2 Psalmi.

Kristuksen, Sionin kuninkaan valtakunta ja voima.

Miksi pakanat pauhaavat, ja kansat turhia aikovat?! Ap. t. 4:25 s.
2. Maan kuninkaat nousevat ja päämiehet keskenänsä neuvoa pitävät Herraa ja hänen voideltuansa vastaan: Ps. 41:8. 45:8. Jes. 61:1.
3. „Katkaiskaamme heidän siteensä ja heittäkäämme päältämme heidän köytensä!" Jer. 2:20. Luuk. 19:14. Ilm. 19:19.
4. Joka taivaissa asuu, nauraa heitä; Herra pilkkaa heitä. Ps. 37:13. 59:9. San. 1:26. 3:34.
5. Sitten Hän puhuu heille vihassansa, ja kiivaudessansa peljättää heitä:
6. „Mutta Minä asetin Kuninkaani Sioniin, pyhälle vuorelleni." —
Ps. 89:28. 110:1.
7. „Minä tahdon ilmoittaa Herran säännön. Hän sanoi minulle: sinä olet minun Poikani, tänäpänä Minä sinut synnytin. Ap. t. 13:33. Hebr. 1:5. 5:5.
8. Ano Minulta, niin Minä annan pakanat perinnöksesi ja maailman ääret omiksesi. Ps. 22:28. 72:8. Sak. 9:10.
9. Sinä olet särkevä heidät rautaisella valtikalla, ja murentava heidät niinkuin saviastian!" Ilm. 2:27. 19:15. Jes. 30:14.
10. Nyt, te kuninkaat, siis ymmärtäkäät, ja te maan tuomarit, antakaat itseänne kurittaa! Viis. 1:1.
11. Palvelkaat Herraa pelvolla ja iloitkaat vavistuksella. Fil. 2:12.
12. Antakaat suuta Pojalle, ettei Hän vihastuisi, ettekä hukkuisi tiellä; sillä hänen vihansa syttyy pian. Mutta autuaat ovat kaikki, jotka Häneen turvaavat! Ps. 34:9. Jes. 30:18. Jer. 17:7.

3 Psalmi.

Herrassa on turva ja apu vihollisia vastaan.

Davidin psalmi, kun hän pakeni poikaansa Absalomia. 2 Sam. 15:13 s.
2. Voi Herra, kuinka paljo minulla on vihollisia! Paljo on niitä, jotka karkaavat minua vastaan; Ps. 38:20 s. 56:3.
3. Moni sanoo minun sielustani: ,,ei hänellä ole apua Jumalan tykönä.'' Sela. 2 Sam. 16:7 s.
4. Mutta Sinä, Herra, olet minun kilpeni, minun kunniani ja pääni kohentaja. Ps 5:13. 18:2 s. 84:12.
5. Äänelläni minä huudan Herraa, ja Hän kuulee minua pyhältä vuoreltansa. Sela. Ps. 121:1.
6. Minä panin maata ja nukuin; minä heräsin, sillä Herra tukee minua. Ps. 4:9.
7. En minä pelkää kansan monia tuhansia, jotka minua piirittävät. Ps. 27:3.
8. Nouse, Herra, ja auta minua, Jumalani! Sillä Sinä lyöt kaikkia vihollisiani poskelle, jumalattomien hampaat Sinä muserrat. Ps. 58:7
9. Herran tykönä on apu; sinun siunaukses olkoon kansasi päällä! Sela. Jes. 43:11.

4 Psalmi.

Turvallinen rukous vihollisia vastaan.

Edelläveisaajalle, kanteleilla; Davidin psalmi.
2. Rukoillessani kuule minua, vanhurskauteni Jumala, joka minua ahdistuksesta pelastit; armahda minua ja kuule minun rukoukseni!
3. Te mahtavat miehet, kuinka kauan te minun kunniaani häpäisette, rakastatte turhia, etsitte valhetta? Sela.
4. Niin tietäkäät, että Herra ihmeellisesti kohtelee suosittuansa; Herra kuulee, kun minä Häntä rukoilen.
5. Peljätkäät ja älkäät syntiä tehkö! Puhukaat sydämmissänne, vuoteillanne, ja olkaat hiljaa! Sela. Ef. 4:26.
6. Uhratkaat hurskaita uhria ja turvatkaat Herraan! Ps. 51:19, 21. Room. 12:1.
7 Moni sanoo: ,,kuka osoittaisi meille hyvää?!'' Mutta nosta Sinä, Herra, kasvojesi paiste meidän päällemme! 4 Moos. 6:25 s. Ps. 80:4.
8. Sinä ilahutat minun sydämmeni enemmin, kuin jyvien ja viinin paljous heitä ilahuttaa. Ps. 17:14.
9. Minä panen maata sekä lepään rauhassa; sillä Sinä, Herra, yksinäsi autat minua turvassa asumaan. 5 Moos. 33:28. Ps. 3:6.

5 Psalmi.

Ahdistettu etsii Herran huoneessa turvaa ihmisten pahuutta vastaan.

Edelläveisaajalle, huiluilla; Davidin psalmi.
2. Herra, ota korviisi minun puheeni, huomaa minun huokaukseni! Ps. 17:1.
3. Ota vaarin huutoni äänestä, minun Kuninkaani ja Jumalani, sillä Sinua minä rukoilen.
4. Herra, kuule varhain minun ääntäni! Varhain minä hankitsen Sinun eteesi ja odotan. Ps. 55:18. 63:2, 7.
5. Sillä et Sinä ole Jumala, jolle jumalaton meno kelpaa; ei paha saa viipyä Sinun edessäsi.
6. Öykkärit eivät pysy silmäisi edessä; Sinä vihaat kaikkia pahantekijöitä.
7. Sinä kadotat valhettelijat; Herra kauhistuu murhamiehiä ja viekkaita. Ps. 55:24. Ap. t. 5:5, 10.
8. Mutta minä sinun suuresta armostasi saan tulla sinun huoneesesi, saan kumartaa pyhään temppeliisi päin sinun pelvossasi.
9. Herra, saata minua vanhurskaudessasi vihollisteni tähden, ojenna eteeni sinun tiesi! Ps. 25:4 s. 27:11.
10. Sillä heidän suussansa ei ole mitään totuutta, heidän sisunsa on turmio, heidän kitansa avoin hauta, kielellänsä he liehakoitsevat. Room. 3:13.
11. Rankaise heitä, Jumala, että he raukeisivat hankkeistansa! Syökse heitä ulos suurten rikostensa tähden, sillä he ovat Sinulle vastahakoiset!
12. Iloitkoot kaikki, jotka Sinuun turvaavat, riemuitkoot he ijankaikkisesti; ja varjele heitä, että ne Sinussa iloitsisivat, jotka sinun nimeäsi rakastavat! Jes. 65:13.
13. Sillä Sinä siunaat vanhurskaita; Herra, Sinä peität heitä armoillasi niinkuin kilvellä. Ps. 103:4.

6 Psalmi.

1. Katumus-psalmi.

Edelläveisaajalle, kanteleilla; syvällä äänellä; Davidin psalmi. 1 Aik. 15:21.
2. Oi Herra, älä rankaise minua vihassasi, äläkä minua julmuudessas kurita! Ps. 38:2. Jer. 10:24. Hes. 5:15.
3. Herra, armahda minua, sillä minä olen nääntynyt; paranna, Herra, minua, sillä minun luuni ovat peljästyneet Job 6:4. Ps. 13:2 s.
4. ja sieluni on sangen kovin hämmästynyt — voi Sinä, Herra, kuinka kauan?!
5. Käänny, Herra, ja pelasta minun sieluni, auta minua armosi tähden! Ps. 86:16. 119:132.

6. Sillä ei kuolemassa muisteta Sinua; kuka kiittää Sinua tuonelassa? Ps. 30:10. 88:11 s. 115:17. Jes. 38:18 s.
7. Minä olen väsynyt huokauksestani, minä uitan kaiken yön vuodettani ja kastelen leposijaani kyyneleilläni. Jer. 45:3.
8. Muotoni on murheesta muuttunut ja vanhentunut kaikkien minun ahdistajieni tähden. Ps. 31:10.
9. Luopukaat minusta, kaikki pahantekijät, sillä Herra kuulee minun itkuni äänen! Matt. 7:23. Luuk. 13:27.
10. Herra kuulee minun rukoukseni; Herra ottaa anomiseni vastaan.
11. Häpeän saakoot ja ankarasti peljästykööt kaikki minun vihalliseni, kääntykööt pois ja häväistyköö nopeasti! Ps. 83:17.

7 Psalmi.

David rukoilee turvaa vihollisiaan vastaan.

Davidin virsi, jonka hän Herralle veisasi Benjaminilaisen Kusin puhetten tähden. 2 Sam. 16:7.
2. Herra, minun Jumalani, Sinuun minä turvaan; auta minua kaikista vainoojistani ja pelasta minua!
3. etteivät repisi sieluani niinkuin jalopeura, särkisi, kun ei pelastajaa ole.
4. Herra, minun Jumalani, jos minä sen tein, jos vääryys on käsissäni,
5. jos pahalla kostin ystävääni, taikka ryöstin sitä, joka syyttömästi minua vihasi, —
6. niin vainokoon vihollinen minun sieluani ja sen käsittäköön, ja poljeskelkoon maahan henkeni, ja painakoon kunniani tomuun! Sela. Job 16:15. 30:19. Ps. 44:26.
7. Nouse, Herra, vihassas, koroita itses vihollisteni hirmuisuutta vastaan, heräjä minun puoleeni, sillä Sinä olet oikeuden säätänyt! Ps. 138:7.
8. Kansain kokous Sinua piirittäköön, ja palaja sen ylitse korkeuteen!
9. Herra tuomitsee kansat, — tuomitse, Herra, minua vanhurskauteni ja vakuuteni mukaan! Ps. 94:2.
10. Jospa jumalattomien pahuus loppuisi, ja Sinä vanhurskaat vahvistaisit! Sillä Sinä olet sydänten ja munaskuiden tutkija, vanhurskas Jumala. 1 Sam. 16:7. Ps. 17:3. Jer. 11:20. 17:10. 20:12.
11. Minun kilpeni on Jumalan tykönä, joka auttaa vakaamieliset. Ps. 3:4.
12. Jumala on vanhurskas tuomari ja Jumala, joka joka päivä uhkaa. Ps. 58:12.
13. Ellei he käänny, niin Hän miekkansa teroittaa, Hän on joutsensa jännittänyt ja sen valmistanut, 5 Moos. 32:41.
14. ja heitä vastaan Hän asettaa surman aseet, nuolensa Hän tekee tulisiksi. Ps. 21:13.
15. Katso, hän siittää syntiä, on vaivaa raskaana, ja synnyttää valheen. Job 15:35. Jes. 33:11. 59:4.
16. Hän kaivoi haudan ja syvensi sen, vaan hän kaatuu kuoppaan, jonka hän teki. Ps. 9:16. 57:7. San. 26:27. Saarn. 10:8.
17. Hänen onnettomuutensa on tuleva hänen päänsä päälle, ja hänen vääryytensä laskeuva hänen päänsä la'elle. Est. 7:10. San. 5:22.
18. Minä kiitän Herraa hänen vanhurskautensa tähden, ja soitan ylimmäisen Herran nimelle. Ps. 35:28. 92:2.

8 Psalmi.

Jumala ja ihminen.

Edelläveisaajalle, Gittiit kanteleella; Davidin psalmi. Ps. 81:1. 84:1.
2. Herra, meidän Herramme, kuinka ylevä on sinun nimesi kaikessa maassa, joka levität kunniasi taivasten yli!
3. Nuorten lasten ja imeväisten suusta perustit Sinä voiman, vihamiestesi tähden, kukistaaksesi vihollisen ja kostonpyytäjän. Matt. 21:16.
4. Kun minä näen taivaat, sinun sormes teot, kuun ja tähdet, jotkas valmistit —
5. mikä on ihminen, että häntä muistat, taikka ihmisen poika, että häntä etsiskelet?! Job 7:17. Ps. 144:3. Hebr. 2:6 s.
6. Sinä teit hänet vähää vähemmäksi enkeleitä, ja kruunaat hänet kunnialla ja kirkkaudella.
7. Sinä asetit hänen käsitekojesi herraksi; kaikki olet Sinä hänen jalkainsa alle pannut: Matt. 28:18. Ap. t. 2:36. 1 Kor. 15:27. Ef. 1:22. Fil. 2:9.
8. lampaat ja kaikki karjat ja metsän eläimetkin,
9. linnut taivaan alla ja kalat meressä, ja jotka meren polkuja kulkevat.
10. Herra, meidän Herramme, kuinka ylevä on sinun nimesi kaikessa maassa!

9 Psalmi.

Kiitosvirsi vihollisten kukistuksesta.

Edelläveisaajalle; kauniista nuoruudesta; Davidin psalmi.
2. Minä kiitän Herraa kaikesta sydämmestäni ja luettelen kaikkia ihmeitäs. Ps. 138:1. Ef. 5:19.
3. Minä iloitsen ja riemuitsen Sinussa, ja veisaan kiitosta sinun nimellesi, Sinä kaikkein ylimmäinen!
4. Sillä viholliset kääntyivät pakoon, kaatuivat ja hukkuivat sinun kasvoisi edessä.
5. Sillä Sinä saatoit minun oikeuteni ja asiani toimeen; Sinä istuit

istuimelle vanhurskauden tuomarina.
6. Sinä nuhtelit pakanoita, ja kadotit jumalattoman; Sinä pyyhit heidän nimensä pois aina ja ijankaikkisesti. Ps. 44:3.
7. Viholliset ovat loppuneet, ikuisena häviönä, — ja kaupungit Sinä kukistit — heidän, jopa heidän muistonsa on kadonnut.
8. Mutta Herra vallitsee ijankaikkisesti; Hän on valmistanut istuimensa tuomioon. Ps. 103:19.
9. Hän on tuomitseva maan piirin vanhurskaudessa, ja kostava kansoille oikeudella. Ps. 96:13. 98:9. Ap. t. 17:31.
10. Ja Herra on oleva köyhän turva, turva hädän aikana! Ps. 37:39. 145:18.
11. Sentähden he Sinuun luottavat, jotka sinun nimesi tuntevat; sillä et Sinä hylkää niitä, jotka Sinua, Herra, etsivät.
12. Veisatkaat Herralle, joka Sionissa asuu; julistakaat kansoissa hänen tekojansa! Ps. 74:2.
13. Sillä se, joka kostaa verenvikoja, on heitä muistanut; ei Hän unhottanut sorrettujen parkumista. Ps. 116:15.
14. Herra, ole minulle armollinen, katso minun ahdistustani vihamiehiltäni, Sinä, joka ylennät minun surman porteista, Job 38:17. Jes. 38:10, 16.
15. että minä luettelisin kaikkea sinun kiitostasi Sionin tyttären porteissa, ja iloitsisin avustasi!
16. Vajonneet ovat pakanat hautaan, jonka he tekivät; verkkoon, jonka he virittivät, on heidän jalkansa tarttunut. Ps. 7:16.
17. Herra ilmoitti itsensä, teki oikeuden, sitoen jumalattoman hänen omien kättensä töihin. Kannelsoitto. Sela. Ps. 43:1. San. 5:22.
18. Jumalattomain täytyy palata tuonelaan, ja kaikki pakanat, jotka Jumalan unohtavat.
19. Sillä ei köyhää unhoteta ijäti, eikä raadollisten toivo huku ijankaikkisesti. Ps. 12:6. 74:19.
20. Nouse, Herra, ettei ihminen saisi valtaa; tuomittakoot pakanat Sinun edessäsi!
21. Saata, Herra, heille pelko, että pakanat tuntisivat itsensä ihmisiksi! Sela.

10 Psalmi.

Rukous jumalattomien pahuutta vastaan.

Miksi, Herra, seisot niin kaukana, kätket itsesi hädän aikana? Val. 3:56.
2. Jumalattoman ylpeydestä kärsii köyhä hellettä; joutukoot kiinni juonihin, joita he keksivät. Ps. 37:12.
3. Sillä jumalaton kerskaa omaa mielivaltaansa; ahne luopuu Herrasta ja pilkkaa Häntä.
4. Jumalaton sanoo ylpeydessänsä „ei Jumala kosta! Ei Jumalaa olekaan!“ Nämät ovat kaikki hänen ajatuksensa. Job 21:14. Ps. 14:1.
5. Vahvana pysyvät hänen menonsa joka aika; korkealla ovat sinun tuomiosi hänen nähtävistänsä; kaikille vihollisillensa hän vaan puhaltelee. Hes. 12:27.
6. Hän sanoo sydämmessänsä: „en minä ikänä horju, sukukunnasta sukukuntaan olen minä se, joka en hätään joudu.“
7. Hänen suunsa on täynnä kirouksia, kavaluutta ja väkivaltaa; hänen kielensä alla on vaiva ja vääryys. Room. 3:14.
8. Hän istuu väijymässä kartanoissa, murhataksensa piilopaikoissa viatonta; hänen silmänsä tähtäävät köyhää.
9. Hän väijyy piilopaikassa niinkuin jalopeura pensakossaan, hän väijyy saavuttaaksensa sorrettua; hän saavuttaa sorretun, vetäen hänet verkkoonsa. Job 39:2. Ps. 17:12. 37:32. Jer. 5:26.
10. Hän makaa kyyristellen maassa, ja vaivaiset lankeevat hänen kynsiinsä.
11. Ja hän sanoo sydämmessänsä: „Jumala on sen unohtanut, on peittänyt kasvonsa; ei Hän ikänä näe.“ Job 22:13 s. Ps. 73:11. 94:7.
12. Nouse, Herra! Jumala, korota kätesi! Älä sorretuita unhota!
13. Miksi jumalaton pilkkaa Jumalaa, sanoo sydämmessänsä: „et Sinä kosta?“ Hes. 8:12.
14. Mutta Sinä näet; sillä Sinä katselet vaivaa ja tuskaa, pannakses ne käsiisi. Sinun huomaasi vaivainen jättää asiansa; Sinä olet orpojen auttaja.
15. Särje jumalattoman käsivarsi, ja kosta pahan jumalattomuutta, ettei sitä enää löytyisi! Ps. 37:36. 104:35.
16. Herra on kuningas aina ja ijankaikkisesti; totta häviävät pakanat hänen maastansa. Ps. 29:10. 93:1. 146:10. Jer. 10:10.
17. Köyhäin halun Sinä, Herra, kuulet; heidän sydämmensä Sinä vahvistat, kallistat heille korvasi,
18. saattaakses oikeuden orvoille ja sorretuille, ettei ihminen, joka maasta on, yhä peljättävänä pysyisi. 5 Moos. 10:18. Jes. 2:22.

11 Psalmi.

Jumalan suojelus — paras turva.

Edelläveisaajalle; Davidilta. Herraan minä turvaan; kuinka te sa-

notte sielulleni: „lentäkäät vuorillenne niinkuin lintu! 1 Sam. 26:20.
2. Sillä katso, jumalattomat jännittävät joutsen, ja panevat nuolensa jänteelle, pimeässä ampuaksensa hurskaita. Ps. 64:4 s.
3. Kun patsaat särjetään, mitäpä hurskas voipi toimittaa?!" Ps. 4:7.
4. Herra on pyhässä temppelissänsä, Herran istuin on taivaissa; hänen silmänsä katselevat, hänen silmälautansa koettelevat ihmisten lapsia.
Ps. 139:1 s. Jes. 66:1. Hab. 2:20. Matt. 5:34.
5. Herra koettelee vanhurskasta; vaan jumalatonta ja vääryyden rakastajia vihaa hänen sielunsa. Ps. 5:5.
6. Hän antaa sataa salamia jumalattomain päälle; tuli, tulikivi ja tulinen tuulispää on heidän maljansa osa. 1 Moos. 19:24. 5 Moos. 29:23 s. Ps. 140:11. Hes. 38:22.
7. Sillä Herra on vanhurskas, ja rakastaa vanhurskautta; hurskaat saavat nähdä hänen kasvojansa.

12 Psalmi.

Rukous lisääntyvää jumalattomuutta vastaan.

Edelläveisaajalle; syvällä äänellä; Davidin psalmi.
2. Auta, Herra, sillä hurskaat ovat loppuneet, ja uskolliset ovat kadonneet ihmisten lasten joukosta!
Jes. 57:1. Mik. 7:2. Matt. 7:14.
3. Valhetta puhuvat he toinen toisellensa; liukkailla huulilla ja kaksimielisestä sydämmestä he puhuvat.
4. Hävittäköön Herra kaikki liukkaat huulet, ylpeitä puhuvaiset kielet, Ps. 5:7.
5. jotka sanovat: „kielillämme me voitamme, huulemme ovat apunamme; kuka on herrana meille?!"
2 Moos. 5:2. Ps. 73:8.
6. „Koska kurjat hävitetään, ja köyhät huokaavat, nousen Minä nyt — sanoo Herra —; Minä panen sen vapauteen, joka sitä haikeasti halajaa." — — Ps. 10:17.
7. Herran puheet ovat puhtaita puheita, hopeaa, sulattimessa maahan sulatettua, seitsemän kertaa selitettyä. 2 Sam. 22:31. Ps. 18:31. 119:140. San. 30:5.
8. Sinä, Herra, suojelet heitä, Sinä ijäti varjelet heitä tältä suvulta.
9. Yltä-ympäri kuleksii jumalattomia, kelvottomuuden kohottua korkealle ihmisten lapsissa.

13 Psalmi.

Rukous sydämmen ahdistuksessa.

Edelläveisaajalle; Davidin psalmi.
2. Kuinka kauan Sinä, Herra, minun peräti unhotat, kuinka kauan Sinä peität kasvosi minulta? Ps. 6:4. 27:9. 44:25. 77:8. 88:15.
3. Kuinka kauan täytyy minun neuvoa pitää sielussani, ja surra sydämmessäni kaiken päivää? Kuinka kauan saa viholliseni isoilla minua vastaan? Hab. 1:2.
4. Katso kuitenkin, kuule minua, Herra, minun Jumalani, valaise minun silmäni, etten nukkuisi kuolemaan,
5. ettei viholliseni sanoisi: „minä voitin hänet," eikä sortajani iloitsisi, minun kompastuessani!
6. Mutta minä turvaan sinun armoosi; minun sydämmeni riemuitsee sinun avustasi. Minä tahdon veisata Herralle, että Hän minulle hyvin teki.
Ps. 9:15. 50:15.

14 Psalmi.

Ihmisten turmellus; apu Sionista.

Edelläveisaajalle; Davidin psalmi. Tyhmä sanoo sydämmessänsä: „ei Jumalaa olekaan;" he ovat turmelleet, kauheaksi tehneet menonsa; ei ole yhtäkään, joka hyvää tekee.
Ps. 10:4. 53:2 s. Hes. 22:30. Room. 3:10.
2. Herra katsoi taivaasta ihmisten lapsia, nähdäksensä, olisiko yhtäkään ymmärtäväistä, joka Jumalaa etsisi.
3. Kaikki he ovat poikenneet pois, kaikki ovat turmeltuneet, ei ole yhtäkään, joka hyvää tekee, ei ainoatakaan.
4. Niinkö järjettömiä kaikki pahantekijät ovat, että he minun kansaani syövät, niinkuin leipää söisivät? Herraa he eivät avuksensa huuda.
Mik. 3:2 s. Ps. 79:7.
5. Siinäpä he peljäten peljästyivät, sillä Jumala on vanhurskasten sukua läsnä. 1 Tess. 5:3.
6. Kurjan neuvoa te häpäisette, vaan Jumala on hänen turvansa.
7. Oi joska apu tulisi Israelille Sionista! — Kun Herra päästää vangitun kansansa, niin Jaakob iloitsee ja Israel riemuitsee! Ps. 53:7. 126:1 s. Matt. 1:21. Hab. 2:3.

15 Psalmi.

Vakaa Herran edessä.

Davidin psalmi. Herra, kuka saa viipyä sinun majassasi, kuka asua pyhällä vuorellasi? Ps. 24:3 s.
2. Se, joka vaeltaa vakaana, ja tekee oikeutta, ja joka puhuu totuutta sydämmestänsä, 1 Moos. 17:1. Jes. 33:15. Ef. 4:25.
3. joka ei kielellänsä panettele, eikä tuttavallensa mitään pahaa tee, eikä häpäise lähimmäistänsä, 3 Moos. 19:16 s. Job 27:4.

4. joka jumalattomat ylenkatsoo, mutta kunnioittaa Jumalaa pelkääväisiä; joka, väikka olisi vahingoksensa vannonut, ei sitä muuta,
Jos. 9:19. San. 29:27.
5. joka ei anna rahaansa korolle, eikä ota lahjoja viatonta vastaan. — Joka näin tekee, hän ei horjahda ijankaikkisesti. 2 Moos. 22:25. 23:8. 3 Moos. 25:36 s. 5 Moos. 16:19. 23:19. Jer. 5:23.

16 Psalmi.

Kristuksen kärsiminen, kuolema ja ylösnouseminen.

Davidin virsi. Varjele minua, Jumala, sillä Sinuun minä turvaan!
Ps. 25:20. Hebr. 2:13.
2. Minä sanoin Herralle: „Sinä olet minun Herrani, hyvää ei ole minulla paitsi Sinua,"
3. ja pyhille, jotka maassa ovat: „nämät ovat ne jalo-arvoiset, joihin koko minun mielisuosioni on."
Hebr. 2:10.
4. Monta on vaivaa niillä, jotka toisen jälkeen rientävät; en minä uhraa heidän verisiä juoma-uhriansa, enkä ota heidän nimeänsä huulilleni.
5. Herra on minun pelto- ja maljaosani; Sinä tähteelle panet minun perintöni.
6. Arpa lankesi minulle kauniimmissa seuduissa; onpa perintö minusta ihana.
7. Minä kiitän Herraa, joka minua on neuvonut; yölläkin minua munaskuuni siihen kehoittavat.
8. Minä pidän alati Herraa edessäni; sillä Hän on oikealla puolellani, sentähden en minä horju. Jes. 50:7 s. Ap. t. 2:25 s.
9. Sentähden minun sydämmeni iloitsee, ja sieluni riemuitsee, vieläpä lihanikin lepää turvassa. Ps. 31:8.
10. Sillä et Sinä hylkää minun sieluani tuonelaan, etkä jätä valittuasi näkemään turmelusta. Ap. t. 2:27. 13:35.
11. Sinä osoitat minulle elämän tien; sinun kasvoisi edessä on täydellinen ilo, ja riemullinen meno oikealla kädelläsi ijankaikkisesti. Ps. 17:15. 21:7. Hebr. 8:1.

17 Psalmi.

Viattomasti vainotun turva Herraan, joka omansa tuntee.

Davidin rukous. Kuule, Herra, oikeutta, havaitse minun huutoni; ota korviisi rukoukseni, joka ei lähde petollisilta huulilta! Ps. 18:21 s. 66:18 s.
2. Sinun kasvoisi edestä ilmitulkoon minun oikeuteni; sinun silmäsi näkevät oikein. Ps. 27:6.
3. Sinä koettelet minun sydäntäni, etsit sitä yöllä; Sinä tutkit minua, etkä mitään löydä; jos minä pahaa ajattelen, ei se minun suustani pääse.
Ps. 39:2. 139:1 s. San. 17:3.
4. Ihmisten töitten suhteen olen minä sinun huultesi sanan voimasta karttanut väkivaltaisen teitä.
5. Käyntini pysyi sinun poluillas, ettei minun askeleeni liukahtaneet.
Job 23:11. Ps. 18:37.
6. Minä huudan Sinua, sillä Sinä kuulet minua, Jumala! Kallista korvasi puoleeni, kuule minun puheeni!
7. Osoita ihmeellinen hyvyytesi, Sinä, niiden vapahtaja, jotka vastustajoitansa vastaan sinun oikeaan käteesi turvaavat!
8. Varjele minua kuin silmämunaa, kuin silmän terää; kätke minua siipeisi varjossa, Sak. 2:8. Ps. 57:2.
9. jumalattomilta, jotka minua hävittävät, vihollisiltani, jotka vihan innossa minua piirittävät!
10. Tunnottoman sydämmensä he sulkevat; suullansa he puhuvat ylpeästi. Ps. 73:7. 119:70.
11. Kuhunka me menemme, piirittävät he nyt meitä; he luovat silmänsä kaataaksensa meitä maahan.
1 Sam. 23:26.
12. Hän on kuin jalopeura, joka saalista himoitsee, kuin nuori jalopeura, joka luolassa väijyy.
13. Nouse, Herra, ennätä hänen eteensä ja polje hänet alas, vapahda minun sieluni jumalattomista miekallasi,
14. kädelläs ihmisistä, Herra, tämän maailman ihmisistä, joiden osa on tässä elämässä, ja joiden vatsan Sinä täytät tavarallas; heillä on runsaasti lapsia, ja he jättävät tähteensä lapsukaisillensa. Luuk. 16:25. Fil. 3:19.
15. Vaan minä saan vanhurskaudessa nähdä sinun kasvojasi; herättyäni minä ravitaan sinun muotosi katselemisella. Job 19:26 s. Ps. 16:11. Matt. 5:8. Joh. 17:24. 1 Kor. 13:12. 1 Joh. 3:2.

18 Psalmi.

David kiittää Jumalaa hänen hyvistä töistänsä.

Edelläveisaajalle; Herran palvelijan Davidin psalmi, joka puhui Herralle tämän virren sanat sinä päivänä, jona Herra hänet vapahti kaikkien vihollistensa käsistä, ja Saulin käsistä. 2 Sam. 22:1 s.
2. Ja hän sanoi: sydämmestäni minä rakastan Sinua, Herra, minun voimani,
3. Herra, minun kallioni, linnani ja pelastajani, Jumalani, vahani, johon minä turvaan, minun kilpeni ja au-

tuuteni sarvi, minun varustukseni! Ps. 3:4. 144:2. Luuk. 1:69. Hebr. 2:13.

4. Ylistettävää Herraa minä avukseni huudan, ja vihollisistani minä vapahdetaan. Ps. 146:2.

5. Kuoleman siteet minut käärivät, ja belialin ojat peljättivät minua. Ps. 55:5. 116:3.

6. Tuonelan siteet kietoivat minut, kuoleman paulat ennättivät minut.

7. Ahdistuksessani minä avukseni huusin Herraa, ja Jumalalleni minä paruin; ja Hän kuuli temppelistänsä minun ääneni, minun parkuni Hänen edessänsä tuli hänen korviinsa. Ps. 3:5. Joon. 2:3 s.

8. Maa järisi ja vapisi, ja vuorten perustukset tärisivät; ne värisivät, sillä Hän vihastui. 2 Moos. 19:18. Ps. 68:9.

9. Savu suitsusi hänen sieramistansa, ja kuluttava tuli hänen suustansa, niin että liekit leimusivat Hänestä.

10. Hän notkisti taivaat ja astui alas, ja synkeä pimeys oli hänen jalkainsa alla.

11. Hän ajoi kerubin päällä ja lensi, ja Hän kiiti tuulen sulkain päällä. Ps. 99:1. 104:3. Hes. 9:3.

12. Hän pani pimeyden peitoksensa, ympärinsä majaksensa, vesituoksut, paksut pilvet. Ps. 97:2. Jes. 45:15. 50:3.

13. Kirkkaudesta Hänen edessänsä syöksivät hänen pilvensä rakeita ja tulen leimauksia.

14. Ja Herra jylisti taivaissa, Ylimmäinen nosti pauhinansa rakeilla ja tulen leimauksilla. Ps. 29:3.

15. Hän ampui nuolensa ja hajoitti heitä, Hän iski kovat leimaukset ja peljätti heitä. 1 Sam. 7:10. Ps. 148:8.

16. Ja niin ilmestyivät vetten kuljut, ja maan perustukset paljastuivat sinun nuhtelemisestasi, Herra, ja sieraintesi hengen puhalluksesta.

17. Hän ojensi kätensä korkeudesta ja tarttui minuun, veti minut ylös suurista vesistä; Ps. 32:6. 69:2 s. 144:7.

18. Hän pelasti minut voimallisesta vihamiehestäni ja vainoojistani, jotka olivat minua väkevämmät. 1 Sam. 23:1 s.

19. Ne hyökkäsivät minun päälleni hätäpäivänäni, mutta Herra tuli turvakseni, Ps. 4:2. 26:1.

20. ja Hän vei minut ulos lakealle; Hän tempasi minut pois, sillä Hän mielistyi minuun.

21. Herra maksoi minulle vanhurskauteni mukaan, Hän palkitsi minulle kätteni puhtauden mukaan; Job 22:30.

22. sillä minä pidin Herran tiet, enkä jumalattomuudessa luopunut Jumalastani.

23. Sillä kaikki hänen oikeutensa olivat minun edessäni, enkä eroittanut hänen käskyjänsä mielestäni.

24. Vaan minä olin vakaa Hänen edessänsä, ja vältin vääryyttä. 5 Moos. 18:13. 1 Kun. 15:5.

25. Sentähden Herra kosti minulle vanhurskauteni mukaan, kätteni puhtauden mukaan hänen silmäinsä edessä. 1 Sam. 26:23 s.

26. Hyville olet Sinä hyvä ja vilpittömiä kohtaan vilpitön.

27. Puhtaita kohtaan Sinä puhdas olet, ja nureoita kohtaan Sinä nurea olet. 3 Moos. 26:23 s. Hes. 7:27. Mik. 2:8.

28. Sillä Sinä vapahdat sorretun kansan, ja alennat korkeat silmät. Luuk. 1:51 s.

29. Sillä Sinä kirkastat minun kynttiläni; Herra, minun Jumalani, valaisee pimeyteni. Ps. 112:4.

30. Sillä Sinun kauttasi minä hyökkään sotalaumoja vastaan, ja Jumalassani karkaan muurin ylitse. Ps. 60:14. Fil. 4:13.

31. Jumalan tie on virheetön, Herran puhe tulella selitetty. Hän on kaikkein kilpi, jotka Häneen uskaltavat. Ps. 12:7. San. 30:5.

32. Sillä kuka on Jumala, paitsi Herraa, ja kuka kallio, paitsi meidän Jumalaamme? 5 Moos. 4:35. Jes. 43:11.

33. Se Jumala, joka minun voimalla vyötti, ja teki tieni virheettömäksi,

34. Hän teki minun jalkani niinkuin peurain, ja asetti minut kukkuloilleni; Hab. 3:19.

35. Hän opetti minun käteni sotimaan, ja käsivarteni vaskijousta jännittämään. Ps. 144:1.

36. Ja Sinä annoit minulle apusi kilven, ja sinun oikea kätesi vahvisti minua, ja sinun lempeytesi teki minut suureksi. Ps. 71:20 s. 113:5 s.

37. Sinä levitit askeleeni minun allani, ettei kantapääni livistelleet. Ps. 17:5.

38. Minä ajoin vihollisiani takaa, ja saavutin heidät, enkä palannut, ennenkuin heidät lopetin.

39. Minä runtelin heitä, ettei he voineet nousta; heidän täytyi kaatua jalkaini alle. Ps. 27:2.

40. Sinä vyötit minut voimalla sotaan; Sinä painoit alleni minun vastustajani.

41. Sinä ajoit viholliseni pakoon, ja vihamieheni minä hukutin.

42. He huusivat, vaan ei ollut auttajaa: Herran tykö, vaan ei Hän vastannut heitä. Jes. 1:15. Job 9:31.

43. Minä survoin heitä tomuna tuuleen, ja loin heitä lokana kaduille.

44. Sinä pelastit minut kansan rii-

doista, asetit minut pakanain pääksi; kansa, jota minä en tuntenut, palvelee minua. Ps. 60:8 s.
45. Korvan kuulolta he kuulivat minua, muukalaisten pojat liehakoitsivat minun edessäni. 5 Moos. 33:29.
46. Muukalaisten pojat masentuivat, ja lähtivät vavisten varustuksistansa.
47. Herra elää! ja kiitetty olkoon minun kallioni, ja autuuteni Jumala olkoon ylistetty!
48. Jumala, joka minulle koston antoi, ja painoi kansat minun alleni,
49. Sinä minun pelastit vihollisistani, vieläpä koroitit vastustajistani, Sinä tempasit minut väkivaltaisesta!
50. Sentähden minä ylistän Sinua, Herra, pakanain joukossa, ja veisaan kiitosta sinun nimellesi. Room. 15:9.
51. Hän valmistaa suuren avun kuninkaallensa, ja tekee laupeuden voidellullensa, Davidille, ja hänen siemenellensä ijankaikkisesti. 2 Sam. 7:8 s.

19 Psalmi.

Jumalan kunnian ilmoitus luonnossa ja Sanassa.

Edelläveisaajalle; Davidin psalmi.
2. Taivaat ilmoittavat Jumalan kunniaa, ja avaruus julistaa hänen kättensä tekoja. Ps. 8:2 s. 97:6. Room. 1:20.
3. Päivä saarnaa päivälle, ja yö ilmoittaa yölle tietoa.
4. Ei se ole puhetta eikä sanoja, joiden ääntä ei voisi kuulla.
5. Heidän äänensä käy ulos kaikkiin maihin, ja heidän puheensa maailman ääriin asti. Auringolle pani Hän majan heissä. Room. 10:18.
6. Ja se käy ulos kammiostansa niinkuin ylkä, riemuitsee niinkuin sankari latuansa juostessa.
7. Taivasten äärestä on hänen lähtönsä, ja hänen ratansa juoksee niiden toiseen ääreen, eikä mitään jää salaan hänen helteeltänsä.
8. Herran laki on täydellinen ja virvoittaa sielun; Herran todistus on vakaa ja tekee yksinkertaisen taitavaksi. Ps. 119:104 s. Room. 15:4. 2 Tim. 3:15 s. 2 Piet. 1:19.
9. Herran käskyt ovat oikeat ja ilahuttavat sydämmen; Herran säännöt ovat selkeät ja valaisevat silmät. Ps. 119:111,130.
10. Herran pelko on puhdas ja pysyy ijankaikkisesti; Herran oikeudet ovat totuus, kaikki tyyni vanhurskaat.
11. Ne ovat kalliimmat kultaa ja paljoa parasta kultaa, ja makeammat hunajaa ja mesileipää. Ps. 119:72,103,127. San. 8:10.
12. Sinun palvelijaskin niistä valaistaan; niiden pitämisessä on suuri palkka. 3 Moos. 18:5. 26:3 s. Joh. 14:21,23. 1 Tim. 4:8.
13. Erhetykset kuka ymmärtää? Anna minulle anteeksi salaiset viat! Ps. 130:3. 143:2.
14. Varjele palvelijasi röyhkeistä; älä salli heidän hallita minua! niin minä olen viaton, ja nuhteeton suuresta pahasta teosta. Ps. 119:133. 141:4.
15. Kelvatkoot Sinulle minun suuni puheet ja sydämmeni ajatukset Sinun edessäsi, Herra, minun vahani ja Lunastajani! Ps. 104:34.

20 Psalmi.

Toivotus Kuninkaalle.

Edelläveisaajalle; Davidin psalmi.
2. Herra kuulkoon sinua hätäpäivänä, Jaakobin Jumalan nimi sinua suojelkoon! San. 18:10.
3. Hän lähettäköön sinulle apua pyhästä, ja Sionista sinua tukekoon!
4. Hän muistakoon kaikki ruokauhrisi, ja poltto-uhrisi Hän arvatkoon lihavaksi! Sela. Ps. 141:2.
5. Hän antakoon sinulle, mitä sydämmes anoo, ja täyttäköön kaikki aivotuksesi! Ps. 21:3.
6. Me tahdomme riemuita sinun voitostasi, ja ylennämme lippumme Jumalamme nimessä: Herra täyttäköön kaikki sinun pyyntösi!
7. Nyt minä tiedän Herran voideltuansa auttavan ja häntä kuulevan pyhästä taivaastansa; hänen oikea kätensä auttaa voimallisesti.
8. Toiset kerskaavat rattaista, toiset hevosista; mutta me kerskaamme Herran, meidän Jumalamme nimestä. 1 Sam. 17:45. Ps. 33:17 s. San. 21:31. Jer. 9:23 s.
9. He kallistuvat ja kaatuvat, mutta me nousemme ja pysymme pystyssä.
10. Herra, auta! Kuningas kuulkoon meitä, kun me huudamme!

21 Psalmi.

Kristuksen voima ja kunnia.

Edelläveisaajalle; Davidin psalmi.
2. Herra, sinun voimastasi iloitsee kuningas, ja sinun avustasi, oi kuinka hän riemuitsee! Ps. 16:9.
3. Hänen sydämmensä halun Sinä annoit hänelle, etkä kieltänyt hänen huultensa anomusta. Sela. Ps. 20:5. Joh. 11:41 s. Hebr. 5:7.
4. Sillä Sinä kohtasit häntä onnen siunauksilla; kultaisen kruunun panit Sinä hänen päähänsä.
5. Elämän hän anoi Sinulta; Sinä sen hänelle annoit, pitkän ijän aina ja ijankaikkisesti. Ps. 61:7 s. Jes. 53:8. Room. 6:9.
6. Suuri on hänen kunniansa sinun

avustasi; kunnian ja kirkkauden Sinä panet hänen päällensä.
7. Sillä Sinä asetat hänet siunaukseksi ijankaikkisesti; Sinä ilahutat häntä ilolla kasvoisi edessä. Ps. 16:11.
8. Sillä kuningas turvaa Herraan; Ylimmäisen laupeudessa ei hän horju. Ps. 24:8, 10.
9. Sinun kätesi saavuttaa kaikki vihollises; oikea kätesi löytää vihamiehesi.
10. Sinä panet heitä niinkuin tuliseen pätsiin, lähestyessäs heitä; Herra nielee heidät vihassansa, ja tuli syö heidät.
5 Moos. 32:22. Jer. 17:4. Mal. 4:1.
11. Heidän hedelmänsä sinä hävität maan päältä, ja heidän siemenensä ihmisten lapsista. Ps. 109:13.
12. Sillä he virittivät sinulle pahaa; he neuvottelivat petosta, vaan eivät onnistuneet.
13. Sillä sinä syökset heitä pakoon, sinä tähtäät heitä jänteelläsi vasten kasvoja. Ps. 7:13 s.
14. Herra, koroita itses väkevyydessäs! Veisaten ja soittain me ylistämme sinun voimaasi!

22 Psalmi.

Kristuksen kärsiminen ja kunnia.

Edelläveisaajalle; veisattava kuin: „Aamuruskon peura"; Davidin psalmi.
2. Minun Jumalani, minun Jumalani, miksi minut hylkäsit? Minä parun, vaan apuni on kaukana.
Ps. 10:1. Matt. 27:46. Mark. 15:34.
3. Minun Jumalani, päivällä minä huudan, vaan et Sinä vastaa; ja yöllä, vaan ei tule lepoa minulle.
Job 30:20. Ps. 88:2.
4. Kuitenkin olet Sinä pyhä, joka asut Israelin kiitoksissa. Ps. 77:14.
5. Sinuun turvasivat isämme; he turvasivat, ja Sinä pelastit heitä.
6. Sinua he huusivat, ja pelastettiin; Sinuun he turvasivat, eivätkä tulleet häpiään.
7. Mutta minä olen mato enkä ihminen, ihmisten pilkka ja kansan ylenkatse. Jes. 52:14. 53:3.
8. Kaikki, jotka minut näkevät, pilkkaavat minua; he vääristelevät huuliansa ja nyökyttelevät päätänsä:
Matt. 27:39. Mark. 15:29. Luuk. 23:35 s.
9. „Turvaa nyt Herraan! — Hän pelastakoon häntä, Hän päästäköön hänet, jos Hän mielistyy häneen!"
Viis. 2:13. Matt. 27:43.
10. Sinäpä oletkin se, joka minut vedit kohdusta, Sinä turvasit minua äitini rinnoilla. Ps. 71:6.
11. Sinun päälles minä olen heitetty kohdusta saakka; Sinä olet minun Jumalani hamasta äitini kohdusta.
12. Älä ole kaukana minusta, sillä ahdistus on läsnä, eikä ole auttajaa.
Ps. 35:22.
13. Suuret sonnit ovat minun piirittäneet, Basanin härjät kiersivät minun ympäri,
14. He avasivat kitansa minua vastaan, niinkuin raateleva ja kiljuva jalopeura.
15. Minä olen kaadettu ulos niinkuin vesi, ja luuni ovat kaikki hajoitetut; sydämmeni on niinkuin medenvaha, sulatettu sisuksissani.
16. Voimani on kuivettunut niinkuin saviastian palanen, ja kieleni tarttuu suuni lakeen; ja Sinä panet minut kuoleman tomuun.
Ps. 38:11. 109:24.
17. Sillä koirat ovat minut piirittäneet, pahantekijäin parvi saarsi minut. He ovat lävistäneet käteni ja jalkani. Matt. 27:31. Mark. 15:20. Joh. 19:18.
Ap. t. 2:23. Kol. 2:14.
18. Minä taidan lukea kaikki luuni; mutta he katselevat ja näkevät ilonsa minussa.
19. He jakavat keskenänsä minun vaatteeni, ja heittävät vaipastani arpaa. Matt. 27:35. Mark. 15:24. Luuk. 23:34.
Joh. 19:23 s.
20. Mutta Sinä, Herra, älä ole kaukana! Minun väkevyyteni, riennä avukseni!
21. Pelasta minun sieluni miekasta, ja ainokaiseni koirain käsistä!
22. Vapahda minua jalopeuran kidasta ja päästä minua puhvelihärkäin sarvista!
23. Minä saarnaan sinun nimeäsi veljilleni; minä ylistän Sinua seurakunnassa. Ps. 26:12. Hebr. 2:12.
24. Ylistäkäät Herraa, te, jotka Häntä pelkäätte! Koko Jaakobin siemen kunnioittakoon Häntä, ja peljätköön Häntä kaikki Israelin siemen!
25. Sillä ei Hän halveksinut eikä inhonut sorretun raadollisuutta, eikä kääntänyt pois kasvojansa hänestä; vaan kun hän huusi Häntä, kuuli Hän! Ps. 9:13.
26. Sinua minä ylistän suuressa seurakunnassa; lupaukseni minä maksan Häntä pelkääväisten edessä.
Ps. 35:18. 40:10 s. 116:14.
27. Raadolliset syövät ja ravitaan, ja jotka Herraa etsivät, saavat Häntä ylistää. Eläköön teidän sydämmenne ijankaikkisesti! Ps. 69:33. Jes. 65:13 s.
Matt. 5:5 s.
28. Muistakoot kaikki maailman ääret, ja kääntykööt Herran puoleen,

ja kumartakoot Sinun edessäsi kaikki pakanain sukukunnat! Ps. 2:8. 72:11.
29. Sillä Herran on valtakunta, ja Hän hallitsee pakanoita. Ps. 96:10. Obadja v. 21. Mik. 5:2.
30. Syödä ja kumartaa saavat kaikki maan lihavat; Hänen edessänsä notkistaa polviansa kaikki tomuun vaipuvaiset, jotka eivät voi sieluansa virvoittaa. 1 Sam. 2:8. Ps. 68:23.
31. Jälkeentulevaiset palvelevat Häntä; Herrasta julistetaan suvusta sukuun. Ps. 102:19. Jes. 53:10.
32. He tulevat ja julistavat hänen vanhurskauttansa syntyvälle kansalle, että Hän sen teki. Jer. 23:6.

23 Psalmi.

Hyvä paimen.

Davidin psalmi. Herra on minun paimeneni, ei minulta mitään puutu. Ps. 80:2. Jes. 40:11. Jer. 23:4. Hes. 34:23. Joh. 10:11 s. Hebr. 13:20. 1 Piet. 2:55. 5:4.
2. Viheriäisellä niitulla Hän antaa minun levätä, ja viepi minun virvoittavain vetten tykö. Hes. 34:14. Ilm. 7:17.
3. Sieluni Hän virvoittaa; Hän johdattaa minua oikialla tiellä nimensä tähden. Jer. 31:33.
4. Ja vaikka vaeltaisin kuoleman varjon laaksossa, en minä pelkää mitään pahaa, sillä sinä olet kanssani; sinun vitsas ja sauvas, ne lohduttavat minua. Ps. 46:3. Jes. 50:10.
5. Sinä valmistat minulle pöydän vihollisteni edessä, Sinä voitelet pääni öljyllä; maljani on ylivuotavainen. Ps. 92:11.
6. Hyvyys ja armo minua vaan noudattavat kaikkina elinpäivinäni, ja minä saan asua Herran huoneessa ijankaikkisesti Ps. 15:1. 27:4. 84:5.

24 Psalmi.

Kunnian Kuningas.

Davidin psalmi. Herran on maa ja kaikki, mitä siinä on, maan piiri ja ne, jotka sen päällä asuvat. 2 Moos. 19:5. 5 Moos. 10:14. Job 41:2. Ps. 50:12. 1 Kor. 10:26.
2. Sillä Hän on sen perustanut merten päälle, ja virtain päälle sen vahvistanut. 1 Moos. 1:9 s. Ps. 104:5. 136:6.
3. Kuka saa astua Herran vuorelle, ja kuka seisoa hänen pyhällä sijallansa? Ps. 15:1.
4. Se, jonka kädet ovat viattomat, jonka sydän puhdas on, joka ei laske haluansa turhuuteen eikä vanno petollisesti. Matt. 5:8.
5. Hän saa siunauksen Herralta, ja vanhurskauden autuutensa Jumalalta.
6. Tämä on Häntä etsiväisten suku, Jaakob, joka kysyy sinun kasvojas. Sela. Ps. 14:2. 27:8. Room. 9:6 s.
7. Nostakaat päätänne, te portit, ja te ijanikuiset ovet, korottukaat kunnian Kuninkaan mennä sisälle! Ps. 118:19. Sak. 9:9
8. Kuka on se kunnian Kuningas? Se on Herra, väkevä ja sankari, Herra, sotasankari. 2 Moos. 15:3.
9. Nostakaat päätänne, te portit, ja te ijanikuiset ovet, korottukaat kunnian Kuninkaan mennä sisälle!
10. Kuka on se kunnian Kuningas? Se on Herra Sebaot; Hän on kunnian Kuningas. Sela.

25 Psalmi.

Rukous, että Jumala varjelisi ja johdattaisi.

Davidilta. Sinun tykösi, Herra, minä ylennän sieluni.
2. Minun Jumalani, Sinuun minä turvaan. Älä salli minun joutua häpeään, ettei viholliseni iloitsisi minusta!
3. Eihän yksikään, joka Sinua odottaa, tule häpeään; mutta turhat pettäjät häpeään joutuvat. Jes. 49:23. Syr. 2:11.
4. Herra, neuvo minulle sinun tiesi, opeta minulle sinun polkusi! Ps. 27:11. 86:11. 143:10.
5. Johdata minua totuudessas ja opeta minua, sillä Sinä olet minun autuuteni Jumala! Kaiken päivää minä odotan Sinua.
6. Muista, Herra, laupeuttas ja armojas, jotka ijankaikkisuudesta ovat!
7. Älä muista minun nuoruuteni syntejä ja rikoksiani, mutta muista minua armosi mukaan, hyvyytesi tähden, Herra! Job 13:26. Jer. 31:19.
8. Hyvä ja vakaa on Herra, sentähden neuvoo Hän syntisiä tiellä. 5 Moos. 32:4.
9. Hän johdattaa oikeudella raadolliset, ja opettaa tiensä heille.
10. Kaikki Herran tiet ovat armo ja totuus niille, jotka pitävät hänen liittonsa ja todistuksensa Ps. 103:17 s.
11. Nimesi tähden, Herra, anna anteeksi pahatekoni, sillä se on suuri!
12. Kuka ikänään Herraa pelkää, sitä Hän neuvoo parhaalle tielle. Ps. 32:8.
13. Hänen sielunsa asuu hyvyydessä, ja hänen sikiänsä omistaa maan Ps. 37:9, 11, 22. 112:1 s. San. 20:7.
14. Herran salaisuus on niillä, jotka Häntä pelkäävät, ja Hän ilmoittaa liittonsa heille. San. 3:32
15. Minun silmäni katsovat alati Herraan, sillä Hän kirvoittaa jalkani verkosta Ps. 141:8.

16. Käänny minun puoleeni ja armahda minua, sillä minä olen yksinäinen ja kurja!
17. Sydämmeni ahdistukset ovat moninaiset; vie minua ulos tuskistani!
18. Katso kurjuuttani ja vaivaani, ja anna kaikki syntini anteeksi!
Ps. 119:153.
19. Katso, kuinka monta vihollista minulla on, ja he minua julmasti vihaavat! Ps. 3:2. Joh. 15:25.
20. Varjele minun sieluni ja pelasta minua; älä salli minun häpeään tulla, sillä Sinuun minä turvaan!
21. Uskollisuus ja vakuus varjelkoon minua; sillä minä odotan Sinua!
Job 1:1. 2:3.
22. Pelasta, Jumala, Israel kaikista ahdistuksistansa!

26 Psalmi.

Viattoman turva Herraan.

Davidilta. Tuomitse minua, Herra, sillä minä vaellan viattomuudessani, ja minä toivon Herraan, enkä horju. Ps. 7:9 s. 17:2 s.
2. Koettele minua, Herra, ja kiusaa minua, tutki minun munaskuuni ja sydämmeni! Ps. 139:2 s., 23.
3. Sillä sinun armosi on minun silmäini edessä, ja minä vaellan totuudessasi. Job 31:5.
4. En minä istu turhain ihmisten seurassa, enkä mene kavalain kanssa. Ps. 1:1. San. 1:10.
5. Minä vihaan pahain seuraa, enkä istu jumalattomain parissa.
Ps. 119:128.
6. Minä pesen käteni viattomuudessa, ja oleskelen, Herra, alttarisi ääressä, Ps. 43:4.
7. kuuluttamassa äänelläni sinun kiitostasi ja luettelemassa kaikkia ihmeitäsi. Ps. 9:2. 71:17.
8. Herra, minä rakastan sinun huoneesi asuntoa ja sinun kunniasi asuinpaikkaa.
2 Moos. 40:34 s. Ps. 27:4. 84:2 s. 122:1.
9. Älä tempaa minun sieluani pois syntisten kanssa, eikä henkeäni verikoirain kanssa,
10. joiden käsissä on pahuutta, ja joiden oikea käsi on lahjoja täynnä.
11. Mutta minä vaellan viattomuudessani. Vapahda minua ja armahda minua!
12. Minun jalkani seisoo tasaisella; minä kiitän Herraa seurakunnissa.

27 Psalmi.

Rohkeus Herrassa ja halu Herran yhteyteen.

Davidilta. Herra on minun valoni ja autuuteni; ketä minä pelkäisin? Herra on minun henkeni varustus; ketä minä vapisisin?
2. Kun pahantekijät karkaavat päälleni syömään minun lihaani, nuo vainoojani ja viholliseni, niin he kompastuvat ja lankeevat. Ps. 18:39.
3. Ja jos sotaväki saartaisi minua, ei sydämmeni pelkäisi. Jos sota nousisi minua vastaan, olisin siinäkin turvattuna. Ps. 3:7.
4. Yhtä minä Herralta olen anonut, sitä minä pyydän: että minä Herran huoneessa asuisin kaiken elinaikani, ihaillakseni Herran suloutta, ja tutkistellakseni hänen temppelissänsä.
Ps. 23:6. 26:8. 84:2 s. Luuk. 10:42.
5. Hän kätkee minua suojaansa pahana päivänä, Hän suojelee minua majansa kätkössä, ja koroittaa minut kalliolle. Ps. 31:21. Jer. 36:26.
6. Ja nyt pääni koroitetaan vihollisteni yli, jotka ympärilläni ovat, ja minä saan uhrata hänen majassansa kiitosuhria, saan veisata ja soittaa Herralle.
7. Kuule, Herra, ääntäni minun huutaessani; armahda minua ja vastaa minua!
8. Sinulle sanoo minun sydämmeni tämän sanasi: „Etsikäät minun kasvojani!" Sentähden minä etsin, Herra, sinun kasvojasi.
5 Moos. 4:29. Ps. 24:6. Jes. 45:19.
9. Älä peitä kasvojas minulta, äläkä sysää pois palvelijaasi vihassas. Sinä olet minun apuni; älä minua hylkää, äläkä jätä minua, autuuteni Jumala! Ps. 13:2.
10. Sillä isäni ja äitini jättivät minut, mutta Herra korjaa minut!
11. Herra, osoita minulle tiesi, ja johdata minua tasaista polkua, vihollisteni tähden! Ps. 5:9. 25:4 s.
12. Älä anna minua vainoojieni mielivaltaan, sillä väärät todistajat seisovat minua vastaan ja puuskuavat väkivaltaa. Ps. 31:9.
13. Mutta minä uskon kuitenkin näkeväni Herran hyvyyttä eläväin maassa. Jes. 38:11.
14. Odota Herraa! Ole vahva! ja luja olkoon sydämmesi! Odota Herraa!
Ps. 31:25.

28 Psalmi.

Turva Herrassa.

Davidilta. Sinua, Herra, minä huudan; minun kallioni, älä ole minulle vaiti, etten vaietessas joutuisi hautaan meneväin kaltaiseksi!
Ps. 143:7.
2. Kuule minun rukousteni ääni, kun huudan Sinua, kun nostan käsiäni pyhää kuorias päin!

3. Älä minua tempaa pois jumalattomien ja pahantekijäin kanssa, jotka ystävällisesti puhuttelevat lähimmäistänsä, vaan pahuus on heidän sydämmessänsä! Ps. 141:4. 62:5. Jer. 9:8.
4. Anna heille työnsä mukaan ja tekojensa pahuuden mukaan; kättensä töitten palkka anna heille, maksa heille ansionsa!
5. Sillä ei he ota huomioon Herran töitä, eikä hänen kättensä tekoja; sentähden kukistaa Hän heidät, eikä rakenna heitä. Jes. 5:12.
6. Kiitetty olkoon Herra, sillä Hän on kuullut minun rukousteni äänen!
7. Herra on minun väkevyyteni ja kilpeni; Häneen minun sydämmeni turvasi, ja minä sain avun, sentähden sydämmeni riemuitsee, ja minä kiitän Häntä veisullani.
8. Herra on heidän väkevyytensä, Hän on voideltunsa pelastuksen linna. Ps. 18:51.
9. Auta kansaasi ja siunaa perintöäsi, ja kaitse heitä ja kanna heitä ijankaikkisesti! 5 Moos. 9:29. Ps. 79:13. 95:7. 100:3.

29 Psalmi.

Herran voiman ylistys.

Davidin psalmi. Tuokaat Herralle, te Jumalan pojat, tuokaat Herralle kunnia ja väkevyys!
Ps. 96:7 s. 103:20 s. Jes. 6:2 s.
2. Tuokaat Herralle hänen nimensä kunnia; kumartakaat Herraa pyhässä juhlapuvussa!
3. Herran ääni käy vetten päällä; kunnian Jumala jylisee, Herra suurten vetten päällä. Job 37:2 s.
4. Herran ääni käy voimallisesti, Herran ääni käy suuressa kunniassa.
5. Herran ääni särkee sedripuut; Herra särkee Libanonin sedripuut.
6. Hän hyppäyttää heitä niinkuin vasikoita, sekä Libanonia että Sirjonia niinkuin nuoria puhveleita.
7. Herran ääni iskee tulenleimauksia.
8. Herran ääni tärisyttää korpea, ja Herra tärisyttää Kadeksen korpea.
5 Moos. 8:2.
9. Herran ääni säikyttää peurat poikimaan, ja paljastaa metsät, ja hänen temppelissänsä sanoo kaikki: „Kunnia!"
10. Herra hallitsee tuomarina vedenpaisumisen päällä; Herra pysyy Kuninkaana ijankaikkisesti. Hes. 36:25.
Joel 3:18. Sak. 13:1. 1 Piet. 3:20 s.
11. Herra antaa kansallensa väkevyyden; Herra siunaa kansaansa rauhalla.

30 Psalmi.

Kiitos ja ylistys Herralle.

Davidin psalmi; huoneen vihkimysvirsi. 5 Moos. 20:5. 1 Aik. 16:43.
2. Sinua, Herra, minä ylistän, sillä Sinä nostit minut ylös, etkä sallinut vihollliseni iloita minusta.
3. Herra, minun Jumalani, minä huusin Sinua, ja Sinä paransit minun. Ps. 147:3.
4. Herra, Sinä nostit sieluni tuonelasta, Sinä virvoitit minut henkiin, etten kuoppaan vajonnut. Ps. 86:13. 116:3 s.
5. Soittakaat kiitosta Herralle, te hänen pyhänsä ja kiittäkäät hänen pyhää muistoansa!
6. Sillä hänen vihansa viipyy silmänräpäyksen, hänen armonsa koko elämän ajan; ehtoolla on itku, mutta aamulla ilo. Jes. 54:7 s. Joh. 16:20 s. 2 Kor. 4:17.
7. Mutta minä sanoin onnellisena ollessani: „en minä ikänä horju."
8. Herra, hyvyydessäsi olit Sinä vahvistanut minun vuoreni; mutta Sinä peitit kasvosi, ja minä hämmästyin.
9. Sinua, Herra, minä huusin, ja Herran puoleen minä rukoilin:
10. „Mitä voittoa on verestäni, hautaan vajoomisestani? Kiittäneekö tomu Sinua, ja ilmoittaneeko se sinun totuuttas? Ps. 6:6. 88:11.
11. Herra, kuule ja armahda minua; Herra, ole minun auttajani!"
12. Sinä muutit minun murheeni iloksi minulle, riisuit päältäni murhepukuni, vyötit minua riemulla,
13. että kunniani veisaisi Sinulle kiitosta, eikä vaikenisi. Herra, Jumalani, Sinua minä kiitän ijankaikkisesti! Ps. 57:9. 108:2.

31 Psalmi.

Toivo ja turva ahdistuksessa.

Edelläveisaajalle; Davidin psalmi.
2. Herra, Sinuun minä turvaan. Älä salli minun ikänään häpeään joutua; pelasta minua vanhurskautes kautta! Ps. 25:2. 71:1 s.
3. Kallista korvas minun puoleeni, riennä minua pelastamaan! Ole minulle varustuskallio, ja suojuslinna minua vapahtamaan!
4. Sillä Sinä olet kallioni ja linnani; ja sinun nimesi tähden Sinä johdatat ja talutat minua. Ps. 23:3. San. 18:10.
5. Sinä kirvoitat minua verkosta, jonka he eteeni virittivät, sillä Sinä olet minun varustukseni.
6. Sinun käsiisi minä annan henkeni; Sinä olet minut lunastanut, Herra, Sinä totinen Jumala!
Luuk. 23:46. Ap. t. 7:59.
7. Minä vihaan niitä, jotka turhia

epäjumalia pitävät; mutta Herraan
minä turvaan.
8. Minä ihastun ja riemuitsen sinun
armostasi, että katsoit raadollisuut-
tani, ja tunsit sieluni ahdistukset,
Ps. 9:3. 16:9.
9. etkä jättänyt minua vihollisen kä-
siin, vaan asetit jalkani avaralle.
Ps. 40:3.
10. Herra, armahda minua, sillä mi-
nä olen ahdistuksessa; silmäni ovat
hiveltyneet huolista, samoin sieluni
ja vatsani. Ps. 6:8.
11. Sillä elämäni on kulunut mur-
heessa, ja vuoteni huokauksissa; voi-
mani on rauennut pahantekoni täh-
den, ja luuni ovat riutuneet.
Ps. 40:13. 102:4.
12. Kaikkein ahdistajain tähden mi-
nä olen tullut pilkaksi, ja kylällisil-
leni kuormaksi, ja pelvoksi tuttavil-
leni; jotka minut ulkona näkevät,
pakenevat minua. Jes. 53:2 s.
13. Minä olen sydämmestä unhotettu
kuin kuollut; minä olen juurikuin
särkynyt astia.
14. Sillä minä kuulen monen par-
jaukset; pelko on joka kulmalta! He
neuvoa pitävät keskenänsä ja aiko-
vat minulta hengen ottaa. Jer. 20:10.
15. Mutta minä turvaan Sinuun, Her-
ra, ja sanon: „Sinä olet minun Ju-
malani!"
16. Minun aikani ovat sinun käsis-
säsi; pelasta minua vihollisteni kä-
sistä ja vainomiehistäni! Ps. 139:16.
17. Valista kasvosi palvelijas yli, va-
pahda minua armostasi!
4 Moos. 6:25 s. Ps. 80:4.
18. Herra, älä salli minun häpeään
tulla, sillä Sinua minä avuksi huu-
dan! Jumalattomat tulkoot häpeään,
ja vai'etkoot tuonelassa!
19. Jääkööt äänettömiksi valheen
huulet, jotka puhuvat vanhurskasta
vastaan röyhkiästi, ylpeydessä ja y-
lenkatseessa! Ps. 63:12. 107:42.
20. Kuinka suuri on sinun hyvyy-
tes, jonka kätkit Sinua pelkääväisille,
ja jonka osoitat Sinuun turvaaville,
ihmisten lasten nähden!
21. Sinä suojaat heitä kasvojesi suo-
jassa ihmisjoukoilta; Sinä kätket hei-
tä majassa kielten toralta.
Ps. 27:5. Jer. 36:26.
22. Herra olkoon kiitetty, että Hän
osoitti minulle ihmeellisen armonsa
varustetussa kaupungissa. Ps. 144:1 s.
23. Sillä minä sanoin hämmästyk-
sissäni: „minä olen sysätty pois si-
nun silmiesi edestä;" mutta Sinä kuu-
lit rukousteni äänen, kun minä huu-
sin sinun puoleesi.
24. Rakastakaat Herraa, kaikki hä-
nen pyhänsä! Herra varjelee uskolli-
sia, ja kostaa runsaasti niille, jotka
ylpeyttä harjoittavat.
25. Olkaat lujat, ja olkoon sydäm-
menne rohkea, kaikki, jotka Herraa
odotatte! Ps. 27:14.

32 Psalmi.

2. Katumus-psalmi.

Davidin opetus. Autuas on se, jon-
ka rikokset ovat anteeksi anne-
tut, jonka synnit ovat peitetyt.
Room. 4:6 s.
2. Autuas on se ihminen, jolle Her-
ra ei soimaa vääryyttä, jonka hen-
gessä ei vilppiä ole.
3. Kun minä vaikenin, kuluivat mi-
nun luuni jokapäiväisestä valituk-
sestani. San. 28:13.
4. Sillä sinun kätesi oli yöllä ja päi-
vällä raskas minun päälläni, niin että
minun nesteeni muuttui kuin kesän
helteessä. Sela. Ps. 38:3, 5. 65:4.
5. Ja minä tunnustin syntini Sinun
edessäsi, enkä peittänyt pahaatekoa-
ni. Minä sanoin: „minä tunnustan
Herralle rikokseni," — niin Sinä an-
noit anteeksi minun syntini vääryy-
den. Sela. 2 Sam. 12:13. Jes. 65:24. 1 Joh. 1:9.
6. Tämän tähden rukoilkoot Sinua
kaikki pyhät ajalla, jona Sinä löy-
detään; ei totta suuretkaan vedet tul-
vaillessa heihin ulotu!
Jes. 49:8. 55:6. 2 Kor. 6:2.
7. Sinä olet minun varjelukseni, Si-
nä varjelet minua ahdistuksesta; pe-
lastuksen riemulla Sinä saarrat mi-
nua. Sela. Ps. 27:5.
8. Minä tahdon opettaa sinua ja osoit-
taa sinulle tien, jota sinun tulee vael-
taa; Minä tahdon neuvoa, pitäin si-
nua silmällä. Ps. 25:12.
9. Älkäät olko niinkuin järjettömät
orhiit ja muulit, joita suitsilla ja kuo-
laimilla suistetaan: muutoin eivät Si-
nua lähesty. 2 Kun. 19:28. San. 26:3.
10. Jumalattomalla on monta vai-
vaa; mutta joka Herraan turvaa, hän-
tä armo ympäri piirittää. San. 12:21.
11. Riemuitkaat Herrassa ja iloitkaat,
te vanhurskaat, ja veisatkaat ilovir-
siä, kaikki te vakaamieliset! Fil. 4:4.

33 Psalmi.

Herran voiman ja armon ylistys.

Riemuitkaat, te vanhurskaat, Her-
rassa; hurskasten sopii Häntä y-
listää!
2. Ylistäkäät Herraa kanteleilla, kym-
menkielisellä harpulla soittakaat Hä-
nelle kiitosta! Ps. 92:4.
3. Veisatkaat Hänelle uusi virsi, he-
listäkäät jalosti juhlatorvella!
4. Sillä Herran sana on totinen, ja

kaikki hänen tekonsa osoittavat uskollisuutta. 4 Moos. 23:19. 1 Sam. 15:29.
5. Hän rakastaa vanhurskautta ja oikeutta; Herran armo täyttää maan. Ps. 119:64.
6. Herran sanalla ovat taivaat tehdyt, ja kaikki heidän joukkonsa hänen suunsa hengellä. 1 Moos. 1:2 s.
7. Hän kokoo meren vedet kuin leiliin, ja panee syvyydet säilytyspaikkoihin. 1 Moos. 1:9. Job 38:8 s. Ps. 104:7 s.
8. Peljätköön Herraa kaikki maa; Häntä kavahtakoot kaikki maanpiirin asuvaiset!
9. Sillä Hän sanoi, ja se tuli; Hän käski, ja niin tapahtui. Ps. 148:5.
10. Herra särkee pakanain neuvot, Hän tekee kansain aivotukset tyhjäksi Job 5:12. Ps. 2:1 s. San. 21:30.
11. Mutta Herran neuvo pysyy ijankaikkisesti, hänen sydämmensä aivotukset suvusta sukuun. San. 19:21. Jes. 46:10.
12. Autuas on se kansa, jonka Jumalana Herra on, se suku, jonka Hän on itsellensä perinnöksi valinnut. Ps. 144:15.
13. Herra katsoo taivaasta alas, Hän näkee kaikki ihmisten lapset.
14. Asuntonsa istuimelta Hän katselee maan asuvaisia, Ps. 11:4.
15. Hän, joka valmistaa kaikki heidän sydämmensä, joka tarkastaa kaikki heidän työnsä. San. 16:1 s., 9 21:1 s.
16. Ei kuningas saa voittoa väkensä paljoudella, eikä sankari pelastusuurella voimallansa. 2 Aik. 14:11.
17. Turha on orhi voitoksi, eikä sen suuri väkevyys pelasta. Ps. 147:10. San. 21:31.
18. Katso, Herran silmät katsovat niitä, jotka Häntä pelkäävät, jotka hänen armoansa odottavat,
19. pelastaaksensa kuolemasta heidän sielunsa, ja elättääksensä heitä näljän aikana. Job 5:20. Ps. 34:10 s. 37:19.
20. Meidän sielumme odottaa Herraa; Hän on meidän apumme ja kilpemme. 5 Moos. 33:29.
21. Sillä Hänessä meidän sydämmemme iloitsee, koska me turvaamme hänen pyhään nimeensä.
22. Sinun armosi, Herra, olkoon meidän päällämme, niinkuin me Sinua odotamme!

34 Psalmi.

Pelastetun kiitos ja tunnustus.

Davidin psalmi, kun hän teeskentelihe hulluksi Abimelekin edessä, joka hänen ajoi pois tyköänsä, ja hän meni matkaansa. 1 Sam. 21:13 s.
2. Minä kiitän Herraa aina; hänen ylistyksensä on alati minun suussani. Ps. 146:2.
3. Minun sieluni kerskaa Herrassa; raadolliset sen kuulkoot ja iloitkoot!
4. Ylistäkäät Herraa minun kanssani, ja koroittakaamme yhdessä hänen nimeänsä!
5. Minä etsin Herraa, ja Hän vastasi minua, ja kaikista vavistuksistani Hän pelasti minut.
6. Jotka Hänen puoleensa katsovat, ne valistuvat; heidän kasvonsa ei häpeästä punastu.
7. Tämä kurja huusi, ja Herra kuuli ja vapahti hänet kaikista hänen ahdistuksistansa.
8. Herran enkeli piirittää niitä, jotka Häntä pelkäävät, ja pelastaa heidät. 1 Moos. 32:1 s. 2 Kun. 6:17. Ps. 91:11 s.
9. Maistakaat ja katsokaat, kuinka Herra on suloinen; autuas on se mies, joka Häneen turvaa! 1 Piet. 2:3. Ps. 2:12.
10. Peljätkäät Herraa, te hänen pyhänsä, sillä Häntä pelkääväisiltä ei mitään puutu!
11. Nuoret jalopeurat kärsivät puutetta ja näkevät nälkää, mutta Herraa etsiväisiltä ei mitään hyvää puutu. Luuk 1:53.
12. Tulkaat tänne, lapset, kuulkaat minua! Herran pelvon minä teille opetan.
13. Kuka ikänään tahtoo elää, rakastaa ikäpäiviä, nähdäksensä hyvää, 1 Piet. 3:10 s.
14. hän varjelkoon kielensä pahasta ja huulensa vilppiä puhumasta, Ef. 4:29; 5:4. Kol. 4:6.
15. välttäköön pahaa ja tehköön hyvää, etsiköön rauhaa ja tavoittakoon sitä! Am. 5:15. Ps. 37:27. Rom. 12:18. Hebr. 12:14.
16. Herran silmät tarkkaavat vanhurskaita, ja hänen korvansa heidän huutoansa. 2 Aik. 16:9. Ps. 33:18.
17. Mutta Herran kasvot ovat pahantekijöitä vastaan, hävittääksensä maasta heidän muistoansa. Ps. 73:20. 109:15.
18. Kun vanhurskaat huutavat, niin Herra kuulee ja pelastaa heitä kaikista heidän ahdistuksistansa. Ps. 145:18.
19. Herra on läsnä niitä, joitten sydän on särjetty, ja vapahtaa niitä, joilla nöyryytetty henki on. Ps. 51:19. Jes. 57:15. 66:2. Luuk. 18:13 s.
20. Vanhurskaalle tapahtuu paljo pahaa, mutta Herra päästää hänet niistä kaikista.
21. Hän kätkee kaikki hänen luunsa, ettei yhtäkään niistä murreta. 2 Moos. 12:46. Matt. 10:30. Joh. 19:36.
22. Pahuus tappaa jumalattoman; ja

jotka vanhurskasta vihaavat, ne saavat palkkansa.
23. Herra lunastaa palveljainsa sielut, eikä yksikään jää syypääksi, joka Häneen turvaa

35 Psalmi.

Rukous hirmuisia vihollisia vastaan.

Davidilta. Riitele, Herra, riitaveljieni kanssa; sodi minun vihollisiani vastaan!
2. Tempaa kilpi ja suojos, ja nouse minun avukseni!
3. Sivalla keihäs ja salpaa tie vainoojiltani. Sano sielulleni: ,,Minä olen sinun apusi!"
4. Häpeään ja pilkkaan joutukoot, jotka minun henkeäni väijyvät; väistykööt punastuneina, jotka minulle pahaa aikovat! Ps. 40:15 s. 70:3 s.
5. Olkoot he niinkuin akanat tuulessa, ja Herran enkeli sysätköön heitä! Ps. 1:4. Hos. 13:3.
6. Heidän tiensä olkoon pimeä ja liukas, ja Herran enkeli vainotkoon heitä! Jos. 10:10 s. Ps. 69:24.
7. Sillä syyttömästi ovat he virittäneet verkkonsa minun eteeni, ja ilman syyttä sielulleni haudan kaivaneet. Ps. 9:16. 57:7. Matt. 22:15.
8. Tulkoon hänelle perikato tietämättänsä, ja omaan virittämäänsä verkkoonsa hän tarttukoon; siihen hän surmaksensa langetkoon! Ps. 141:10.
9. Mutta minun sieluni iloitkoon Herrassa ja riemuitkoon hänen avustansa!
10. Kaikki luuni sanokoot: ,,Herra, kuka on sinun vertaises, joka päästät sorretun häntä väkevämmän käsistä, sorretun ja köyhän raatelijastansa?"
11. Väärät todistajat astuvat esiin; he tutkivat minulta, mitä minä en tiedä. Matt. 26:60. Luuk. 23:2, 10. Joh. 18:30.
12. He tekevät minulle pahaa hyvästä; sieluni on orpona. Ps. 109:5.
13. Vaan minä heidän sairastaessansa pidin säkin pukunani, vaivasin itseäni paastoamalla, ja rukoilin sydämmestäni. 1 Kun. 18:42. Ps. 69:11.
14. Niinkuin ystäväni, niinkuin veljeni tähden, niinkuin äitiänsä sureva minä käyskentelin murhevaatteissa ja kumarruksissa.
15. Mutta minun kaatuessani he iloitsevat ja kokoontuvat; roistomaiset ja minulle tuntemattomat kokoontuvat minua vastaan; he herjaavat, eivätkä asetu. Matt. 26:3 s.
16. Jumalattomien leipäkyrsän kuokkijain tavalla he kiristävät hampaitansa minulle.
17. Herra, kuinka kauan Sinä tätä katselet? Päästä siis sieluni heidän hävityksistänsä, ja ainokaiseni jalopeuroista! Ps. 22:21 s.
18. Niin kiitän Sinua suuressa seurakunnassa, paljon kansan keskellä minä Sinua ylistän. Ps. 22:23 s. 40:10 s.
19. Älkööt ne iloitko minusta, jotka syyttömästi ovat minun vihamiehiäni, älkööt silmää iskekö, jotka minua syyttömästi vihaavat! Joh. 15:25.
20. Sillä ei he puhu ystävällisesti, vaan miettivät vääriä syitä maan hiljaisia vastaan.
21. Ja he levittävät kitansa avaralta minua vastaan, ja sanovat: ,,niin, niin, sen silmämme näkee". Job 16:10. Jes. 57:4.
22. Herra, Sinä sen näet, älä siis vaikene! Herra, älä ole kaukana minusta!
23. Heräå ja nouse katsomaan oikeuttani ja asiaani, minun Jumalani ja Herrani!
24. Herra, minun Jumalani, tuomitse minua vanhurskautesi mukaan, etteivät he riemuitsisi minusta! Ps. 7:9.
25. Älä salli heidän sydämmessänsä sanoa: ,,niin, niin me tahdoimme"; äläkä anna heidän sanoa: ,,me olemme hänet nielleet".
26. Hävetkööt ja punastukoot samalla ne, jotka onnettomuudestani iloitsevat; pukeutukoot häpeällä ja pilkalla, jotka minua vastaan isontelevat! Ps. 40:15 s. 109:29.
27. Iloitkoot ja riemuitkoot, jotka minun oikeuttani suosivat, ja sanokoot aina: ,,Herra olkoon suuresti ylistetty, joka suo palvelijallensa hyvää!" Ps. 40:17.
28. Ja minun kieleni puhukoon sinun vanhurskauttasi, ja joka päivä sinun ylistystäsi! Ps. 7:18.

36 Psalmi.

Jumalattomien pahuus. Jumalan voima ja armo.

Edelläveisaajalle; Davidin, Herran palvelijan psalmi.
2. Lause jumalattoman vallattomuudesta on sydämmessäni: ei Jumalan pelkoa ole ensinkään hänen silmäinsä edessä.
3. Sillä hän suosittelee itseänsä omissa silmissänsä, saadaksensa pahuutensa täytetyksi, vihaa pitääksensä. Ps. 10:3.
4. Hänen suunsa sanat ovat vääryyttä ja petosta; hän on lakannut taidolla elämästä, hyvää tekemästä.
5. Vahinkoa hän miettii vuoteellansa, ja pysyy vahvasti pahalla tiellä; ei hän pahaa kauhistu. San. 4:16. Mik. 2:1.
6. Herra, sinun armosi ulettuu tai-

vaisin, ja totuutesi hamaan pilviin
asti. Ps. 57:11. 108:5.
7. Sinun vanhurskautes on niinkuin
Jumalan vuoret, ja sinun oikeutes
niinkuin suuri syvyys; ihmisiä ja e-
läimiä Sinä, Herra, autat.
Ps. 92:6. 145:15. Room. 11:33.
8. Kuinka kallis on sinun armosi,
Jumala! ja ihmisten lapset turvaa-
vat siipeisi varjoon! Ps. 17:8. 57:2.
9. He juopuvat sinun huoneesi run-
saasta tavarasta, ja Sinä juotat heitä
hekumasi virralla.
10. Sillä Sinun tykönäsi on elämän
lähde, sinun valkeudessas me näem-
me valkeuden. Ps. 49:20. Jer. 2:13. 17:13.
11. Pitkitä armoas Sinua tunteville,
ja vanhurskauttas vakaamielisille!
12. Älä salli ylpeiden minua tallata,
älköönkä jumalattomain käsi minua
karkoittako!
13. Silloin kaatuvat pahantekijät; he
syöstyvätkumoon, eivätkä voi nousta.

37 Psalmi.

Jumalattomista ja hurskaista.

Davidin psalmi. Älä vihastu pahain
tähden, äläkä kadehdi pahante-
kijöitä. Ps. 73:2 s. San. 24:19. Saarn. 7:10.
2. Sillä niinkuin heinä he pian lei-
kataan pois, ja lakastuvat kuin vihoit-
tava ruoho. Ps. 92:8. Jaak. 1:10 s.
3. Toivo Herraan ja tee hyvää; asu
maassa ja harrasta totuutta!
4. Iloitse Herrassa, ja Hän antaa
sinulle, mitä sydämmesi halajaa!
5. Heitä tiesi Herran haltuun, ja
toivo Häneen; kyllä Hän sen tekee.
Ps. 55:23. San. 16:3. 1 Piet. 5:7.
6. Ja Hän tuo esiin sinun vanhurs-
kautes niinkuin valkeuden, ja oikeu-
tes niinkuin puolipäivän!
7. Tyydy Herraan ja odota Häntä;
älä kiivaile sitä, jonka tie menestyy,
sitä miestä, joka juonia valmistelee!
Saarn. 10:4.
8. Lakkaa vihasta ja hylkää tuimuus;
älä kiivastu, se on vaan pahaksi!
9. Sillä pahat hävitetään, muttaHer-
raa odottavaiset perivät maan.
Matt. 5:5.
10. Vielä lyhyt hetki — eikä juma-
latonta olekaan; ja kun sinä katsot
hänen sijaansa, on hän jo poissa.
11. Mutta siveät perivät maan ja i-
loitsevat suuresta rauhasta. Ps. 119:165.
12. Jumalaton aikoo pahaa vanhurs-
kaalle, ja kiristelee hampaitansa hä-
nelle; Ps. 112:10.
13. mutta Herra nauraa häntä, sillä
Hän näkee hänen päivänsä lähesty-
vän. Ps. 2:4.
14. Jumalattomat vetävät miekkan-
sa ja jännittävät joutsensa, kaataak-
sensa sorrettua ja köyhää, ja teuras-
taaksensa niitä, jotka ovat oikealla
tiellä;
15. mutta heidän miekkansa käypi
heidän omaan sydämmeensä, ja hei-
dän joutsensa on särkyvä.
16. Vanhurskaan vähäiset varat ovat
paremmat kuin monen jumalatto-
man tavaran paljous. San. 15:16.
17. Sillä jumalattomien käsivarret
särjetään; mutta Herra tukee van-
hurskaita. Ps. 1:6.
18. Herra tuntee viattomien päivät,
ja heidän perintönsä pysyy ijankaik-
kisesti. Ps. 139:16.
19. Ei he tule häpeään pahalla a-
jalla; ja nälkävuosina he ravitaan.
Ps. 33:19. 34:10.
20. Sillä jumalattomat hukkuvat, ja
Herran viholliset katoovat kuin nii-
tun ihanaisuus; savuna he katoovat.
Ps. 68:3.
21. Jumalaton ottaa lainan, eikä mak-
sa; mutta hurskas on laupeas ja an-
telias. 5 Moos. 28:12, 44. Syr. 25:4.
22. Sillä Hänen siunaamansa peri-
vät maan, mutta Hänen kiroomansa
hävitetään.
23. Herralta tulee vakavuus miehen
askeleille; ja hänen tiensä kelpaa
Hänelle.
24. Kun hän lankee, ei hän jää ku-
moon; sillä Herra tukee hänen kä-
tensä.
25. Minä olin nuori, ja vanhennuin,
enkä ole ikänä nähnyt vanhurskasta
hyljätyksi, enkä hänen siemenensä
kerjäävän leipää. Syr. 2.10 s.
26. Aina hän armahtaa ja antaa lai-
naksi, ja hänen siemenensä on siu-
nattu. Ps. 112:5. Luuk. 6:34 s.
27. Vältä pahaa ja tee hyvää, niin
pysyt ijankaikkisesti. Ps. 34:15.
28. Sillä Hän rakastaa oikeutta, ei-
kä hylkää ystäviänsä. Ijankaikkisesti
ne varjellaan; mutta jumalattomien
siemen hävitetään. Ps. 21:11.
29. Vanhurskaat perivät maan, ja
asuvat siinä ijankaikkisesti.
30. Vanhurskaan suu puhuu viisaut-
ta, ja hänen kielensä opettaa oikeutta.
San. 31:26.
31. Hänen Jumalansa laki on hänen
sydämmessänsä; ei hänen askeleen-
sa horju. Ps. 40:9. Jes. 51:7.
32. Jumalaton väijyy vanhurskasta
ja etsii häntä tappaaksensa.
33. Mutta ei Herra jätä häntä hänen
käsiinsä, eikä lue häntä jumalatto-
maksi, kun häntä tuomitaan.
34. Odota Herraa ja pidä hänen tien-
sä, niin Hän sinun koroittaa maata
perimään; ja sinä saat nähdä juma-
lattomat hävitettävän.

35. Minä näin jumalattoman röyhkeänä, ja hän levitteli itseänsä kuin kotonaan kasvanut lehväkäs puu.
1 Sam. 25:2 s. Job 20:5 s. Ps. 52:3,9.
36. Ja hän katosi, ja katso, ei hän enään ollut; ja minä kysyin häntä, eikä häntä missään löytynyt.
Job 20:7. Ps. 10:15.
37. Huomaa vakaata, ja katso hurskasta; sillä tulevaisuus on rauhan miehen! San. 23:18.
38. Mutta pahantekijät ynnä hukutetaan, ja jumalattomien tulevaisuus hävitetään. Ps. 5:5 s.
39. Mutta Herra on vanhurskasten apu; Hän on heidän linnansa ahdistuksen ajalla. Ps. 9:10.
40. Ja Herra auttaa heitä ja pelastaa heitä; hän pelastaa heitä jumalattomista ja vapahtaa heitä, sillä he turvaavat Häneen.

38 Psalmi.

3. Katumus-psalmi.

Davidin psalmi, muistoksi.
2. Herra, älä rankaise minua vihassas, äläkä kurita minua hirmuisuudessas! Ps. 6:2. Jer. 10:24. Hes. 5:15.
3. Sillä sinun nuoles ovat minuun sattuneet, ja sinun kätesi painaa minua. 5 Moos. 32:23. Job 6:4. Ps. 32:4.
4. Ei ole mitään ehyttä minun lihassani sinun kiivautesi tähden, eikä luissani rauhaa minun syntini tähden.
5. Sillä minun syntini käyvät pääni yli; niinkuin raskas kuorma ovat ne minulle ylen raskaat.
Esr. 9:6. Ps. 40:13. 88:17.
6. Minun haavani haisevat, ja mätänevät minun hulluuteni tähden
7. Minä olen kymärässä ja aivan kumarruksissa; kaiken päivää minä käyn murheellisna.
8. Sillä minun lanteeni ovat täynnä polttoa, eikä ole lihassani tervettä paikkaa.
9. Minä olen jähmistynyt ja rikki runneltu; minä myrisen sydämmeni huokauksista.
10. Herra, Sinun edessäs on kaikki minun haluni, eikä huokaukseni ole Sinulta salattu.
11. Sydämmeni sykkii, voimani on minusta luopunut, ja silmäini valkeutta — eipä sitäkään minulla enää ole
12. Ystäväni ja tuttavani asettuvat etäälle vitsauksestani, ja omaiseni seisovat kaukana.
Job 19:13 s. Ps. 27:10. 88:19.
13. Jotka minun sieluani väijyvät, ne virittelevät pauloja minun eteeni; ja jotka minulle pahaa suovat, ne neuvottelevat perikatoa, ja petosta he joka päivä miettivät.
14. Mutta minun täytyy olla kuurona, eikä mitään kuulla; ja mykkänä, joka ei avaja suutansa.
Ps. 39:2,10. Jes. 53:7.
15. Ja minä olen niinkuin se, joka ei mitään kuule, ja jonka suussa ei puollustusta ole.
16. Mutta Sinua, Herra, minä odotan; Sinä vastaat, Herra, minun Jumalani!
17. Sillä minä ajattelen: älkööt ne saako iloita minusta, jotka jalkaini horjuessa isoilisivat minua vastaan!
18. Sillä minä olen kaatumaisillani, ja kipuni on alati edessäni.
19. Sillä minun täytyy tunnustaa rikokseni, ja murehtia syntini tähden. Ps. 51:5.
20. Mutta minun viholliseni elävät ja ovat väkevät, ja paljon on niitä, jotka minua syyttömästi vihaavat. Ps. 3:2.
21. Ja maksaen hyvää pahalla vihaavat he minua, kun minä hyvää noudatan. Ps. 119:95.
22. Älä hylkää minua, Herra; minun Jumalani, älä ole kaukana minusta!
23. Riennä minua auttamaan, Herra, minun apuni! Ps. 35:3. 40:14.

39 Psalmi.

Rukous hädässä. Elämän katoavaisuus.

Edelläveisaajalle; Jedutunille, Davidin psalmi. 1 Aik. 25:1.
2. Minä sanoin: ,,minä tahdon varoa teitäni syntiä tekemästä kielelläni, tahdon hallita suuni suitsilla, niinkauan kuin jumalaton on näkyvissäni.“ Ps. 17:3.
3. Minä tulin mykäksi enkä puhunut mitään menestyksestä; mutta vaivani yltyi. Ps. 38:14,18.
4. Sydämmeni hehkui minussa, ja näitä ajatellessani syttyi minussa tuli, — minä puhuin kielelläni.
5. Herra, opeta minua ajattelemaan loppuani, ja päiväini määrää, minkä vertainen se on, tunteakseni kuinka katoova minä olen! Ps. 90:12.
6. Katso, kämmenen leveydeksi panit Sinä päiväni, ja elämäni on niinkuin ei mitään edessäsi. Kuinka aivan turhat ovat kaikki ihmiset, vaikka lujana seisovat! Sela
Ps. 62:10. 90:5 s. 144:4.
7. Varjona vaan vaeltaa ihminen, turhaan tekee itsellensä murhetta; hän kokoo, eikä tiedä, kuka sen saapi.
Job 8:9. 14:2. Saarn. 2:18. 5:13,15.
8. Ja nyt, mihin minä luotan, Herrani! Sinuun minä toivon!
9. Pelasta minua kaikista rikoksistani; äläkä tee minua hullujen pilkaksi

10. Minä vaikenen, enkä avaa suutani, sillä Sinä sen teit. Ps. 38:14.
11. Käännä vitsauksesi pois minusta, sillä minä hukun sinun kätesi rangaistuksesta.
12. Kun Sinä kurituksilla rankaiset ihmistä synnin tähden, kulutat Sinä kuin koi hänen kauneutensa; — tosin aivan turhat ovat kaikki ihmiset! Sela.
13. Kuule, Herra, minun rukoukseni, ja ota huutoni korviis! Kyyneleihini älä vaikene, sillä minä olen muukalainen tykönäsi, ja vieras, niinkuin kaikki isänikin. 1Moos. 47:9. 3Moos. 25:23. 1Aik. 29:15. Ps. 119:19. Hebr. 11:13. 1Piet. 2:11
14. Katso pois minusta, että minä virkoaisin, ennenkuin minä menen pois, enkä enää ole. Job 7:16.

40 Psalmi.

Ennustus Kristuksesta.

Edelläveisaajalle; Davidin psalmi.
2. Hartaasti minä odotin Herraa, ja Hän kääntyi puoleeni ja kuuli huutoni. Ps. 18:7, 27:14.
3. Ja Hän veti minun ylös surman kuopasta, liejuisesta mudasta, ja asetti jalkani kalliolle, ja vahvisti askeleeni. Ps. 31:9. 69:15.
4. Ja Hän pani suuhuni uuden virren Jumalamme kiitokseksi; — sen moni näkee ja pelkää Herraa ja turvaa Häneen.
5. Autuas on se mies, joka panee uskalluksensa Herraan, eikä käänny ylpeiden ja petollisesti vilpisteleväin puolelle.
6. Herra, minun Jumalani, suuret ovat sinun ihmeesi ja neuvosi, joita olet meille osoittanut; ei ole mitään Sinuun verrattavaa; minä ilmoittaisin niitä ja juttelisin, mutta ne ovat ylen suuret luetella. 2Moos. 15:11. Ps. 92:6. 139:17 s.
7 Uhri ja ruoka-uhri ei Sinulle kelpaa, vaan korvat Sinä minulle avasit; et Sinä tahdo poltto-uhria etkä synti-uhria. Ps. 51:18 s. Jes. 1:11. Mik. 6:7. Hebr. 10:5.
8. Silloin minä sanoin: „katso, minä tulen; Raamatussa on minusta kirjoitettu. Joh. 5:39, 46. Hebr. 10:7.
9. Sinun tahtosi, minun Jumalani, teen minä mielelläni, ja sinun lakisi on sydämmessäni.“ Ps. 37:31.
10. Minä saarnaan vanhurskautta suuressa seurakunnassa; katso, en minä sulkenut huuliani; Herra, Sinä sen tiedät. Ps. 22:23, 26. 35:18.
11. En minä peittänyt sinun vanhurskauttas sydämmeeni; minä puhuin uskollisuudestas ja autuudestas; en minä salannut armoas ja totuuttas suurelta seurakunnalta.
12. Älä siis Sinä, Herra, sulje minulta laupeuttas; sinun armosi ja totuutesi varjelkoon minua aina! Ps. 61:8.
13. Sillä lukemattomat vaivat ovat piirittäneet minua; minun syntini ovat ottaneet minut kiinni, niin etten nähdä taida; ne ovat useammat kuin pääni hiukset, ja sydämmeni rohkeus on minut jättänyt. Ps. 38:11.
14. Kelvatkoon Sinulle, Herra, pelastaa minua! Herra, riennä minulle avuksi!
15. Hävetkööt ja punastukoot kaikki, jotka minun sieluani väijyvät, hukuttaaksensa sitä; väistykööt takaperin ja häpeään joutukoot, jotka minulle pahaa suovat! Ps. 35:4. 70:3 s.
16. Hämmästykööt he häpeästänsä, jotka minulle sanovat: „niin, niin!“
17. Iloitkoot ja riemuitkoot Sinussa kaikki, jotka Sinua etsivät; ja jotka sinun autuuttasi rakastavat, sanokoot aina: „Herra olkoon suuresti ylistetty!“ Ps. 34:3 s. 35:27.
18. Minä olen kurja ja köyhä, mutta Herra pitää minusta huolen. Sinä olet minun apuni ja pelastajani! Minun Jumalani, älä viivy!

41 Psalmi.

Kristus köyhäin hoitajana ja kärsimyksissään.

Edelläveisaajalle; Davidin psalmi.
2. Autuas on, joka köyhää hoitaa; häntä Herra auttaa pahana päivänä. Ps. 112:5, 9. San. 19:17. Jes. 58 7.
3. Herra varjelee häntä ja holhoo häntä, että hän menestyy maassa; ja Sinä et anna häntä vihollistensa valtaan. Dan. 4:24.
4. Herra virvoittaa häntä tautivuoteella; hänen sairastaessansa korjaat Sinä aina hänen vuoteensa. 2Kun. 20:7.
5. Minä sanoin: Herra, armahda minua; paranna minun sieluni, sillä minä tein syntiä Sinua vastaan!
6. Mutta minun viholliseni puhuvat pahaa minusta: „milloin hän kuollee ja hänen nimensä kadonnee?“ —
7. Ja jos joku tulee katsomaan, puhuu hän kavalasti; hänen sydämmensä kokoaa tykönsä pahuutta, menee ulos ja puhuu sitä.
8. Kaikki vihamieheni kuiskuttelevat keskenänsä minusta ja miettivät pahaa minua vastaan, sanoen:
9. „Onnettomuus on hänelle valmistettu; ja kun hän kerran makaa, ei hän enää nouse.“
10. Ystävänikin, johon minä luotin, joka söi minun leipääni, nostaa kantapäätä minua vastaan. Ps. 55:14 s. Matt. 26:14 s. Mark. 14:10. Luuk. 22:4. Joh. 13:18. Ap. t. 1:16.

11. Mutta Sinä, Herra, armahda minau ja auta minua ylös, niin minä sen heille maksan!
12. Siitä minä ymmärrän Sinun mielistyvän minuun, ettei viholliseni saa riemuita minusta.
13. Ja tosin, Sinä tuet minua viattomuudessani ja asetat minut kasvoisi eteen.
14. Kiitetty olkoon Herra, Israelin Jumala, ijankaikkisesta ijankaikkiseen! Amen, Amen.

42 Psalmi.

Harras ikävä Herran huoneesen.

Edelläveisaajalle. Koran lasten opetus. 1 Aik. 6:22 s. 9:19.
2. Niinkuin peura himoitsee vesiojille, niin minun sieluni himoitsee Sinua, Jumala!
3. Minun sieluni janoo Jumalaa, elävää Jumalaa. Milloin saan minä tulla ja ilmestyä Jumalan kasvojen eteen? Ps. 63:2 s. 84:3.
4. Kyyneleeni ovat ruokanani päivällä ja yöllä, sillä jokapäivä minulle sanotaan: „missä nyt on Jumalasi?“ Ps. 80:6. 102:10.
5. Näitä minä muistelen, ja vuodatan sieluni eteeni: kuinka minä kuljin väkijoukossa, Jumalanhuoneesen riemu- ja kiitos-äänellä, juhlivassa joukossa.
6. Mitä murehdit, sieluni, ja miksi olet niin levoton minussa? Turvaa Jumalaan! sillä vielä minä kerran saan Häntä ylistää, että Hän on minun kasvoini apu ja minun Jumalani.
7. Sieluni on murheissansa minussa, sentähden minä muistan Sinua Jordanin ja Hermonin maalla, Mitsarin vuorella. 5 Moos. 3:8.
8. Syvyys huutaa syvyydelle sinun koskiesi pauhussa; kaikki sinun kuohusi ja aaltosi käyvät minun ylitseni.
9. Päivällä säätää Herra armonsa, ja yöllä minä Hänelle veisaan, ja rukoilen elämäni Jumalaa. Ps. 92:3.
10. Minä sanon Jumalalle, kalliolleni: „miksi minut unhotit, miksi minun täytyy kävellä niin murheellisena vihollisen ahdistaessa?“ Ps. 13:2. 43:2.
11. Se on kuin särky luissani, kun viholliseni häpäisevät minua, sanoen minulle joka päivä: „missä nyt on Jumalasi?“ Ps. 115:2.
12. Mitä murehdit, sieluni, ja miksi olet niin levoton minussa? Turvaa Jumalaan! sillä vielä minä kerran saan Häntä ylistää, että Hän on minun kasvoini apu ja minun Jumalani. Ps. 43:5.

43 Psalmi.

Turva Jumalassa.

Tuomitse minua, Jumala, ja aja asiani armotonta kansaa vastaan, ja pelasta minua kavaloista ja vääristä ihmisistä!
2. Sillä Sinä olet minun väkevyyteni Jumala, miksi minut hylkäät? Miksi minun täytyy käyskennellä murheissani vihollisen ahdistaessa? Ps. 42:10.
3. Lähetä valosi ja totuutesi; ne minua johdattakoot ja tuokoot pyhälle vuorellesi ja sinun asuntoihis, 2 Sam. 6:17. Ps. 15:1 s.
4. että minä tulisin Jumalan alttarin tykö, Jumalan tykö, joka minun riemu-iloni on, ja kiittäisin Sinua kanteleilla, Jumala, minun Jumalani! Ps. 26:6.
5. Mitä murehdit, sieluni, ja miksi olet niin levoton minussa? Turvaa Jumalaan! sillä vielä minä kerran saan Häntä ylistää, että Hän on minun kasvoini apu ja minun Jumalani! Ps. 42:12.

44 Psalmi.

Ahdistetun rukous. Kristuksen ja hänen seurakuntansa kärsimiset.

Edelläveisaajalle; Koran lasten opetus.
2. Jumala, korvillamme olemme kuulleet, meidän isämme ovat meille kertoneet: urostyön Sinä teit heidän aikanansa, muinaisina päivinä. 5 Moos. 6:20 s. Ps. 78:3.
3. Sinä karkoitit kädelläsi pakanat, mutta heidät Sinä istutit; Sinä hävitit kansat, mutta heidät Sinä levitit. 2 Moos. 15:17. Ps. 9:6. 80:9.
4. Sillä ei he miekallansa maata valloittaneet, eikä heidän käsivartensa auttanut heitä, vaan sinun oikea kätesi, ja sinun käsivartesi, ja sinun kasvoisi valkeus, sillä Sinä mielistyt heihin. 2 Moos. 33:14. 4 Moos. 6:25. Jos. 24:12.
5. Sinä se olet minun kuninkaani, Jumala; säädä apu Jaakobille!
6. Sinun kanssas me vihollisemme paiskaamme maahan, sinun nimessäs me tallaamme vastaankarkaajamme. Ps. 18:39. 60:14.
7. Sillä en minä joutseeni turvaa, eikä miekkani minua vapahda. 1 Sam. 17:39. Ps. 20:8.
8. Vaan Sinä vapahdat meitä vihollisistamme, ja saatat vihamiehemme häpeään.
9. Jumalasta me kerskaamme joka päivä ja ylistämme sinun nimeäsi ijankaikkisesti. Sela. Ps. 54:8.
10. Kuitenkin Sinä hylkäsit ja hä-

päisit meitä, etkä lähtenyt sotajoukkojemme kanssa. Ps. 60:12.
11. Sinä ajat meidät pakoon vihollisten edessä, ja vihamiehemme ryöstävät itsellensä saalista.
12. Sinä annat meitä syötäväksi niinkuin lampaita, ja hajoitat meitä pakanain sekaan;
13. Sinä myöt kansaas ilman rahatta, etkä nosta heidän hintaansa.
5 Moos. 32:30. Tuom. 2:14. Hes. 30:12.
14. Sinä panet meitä häpeäksi naapureillemme, pilkaksi ja nauruksi ympärillämme asuville. Ps. 79:4.
15. Sinä teet meitä sananlaskuksi pakanain kesken, ja päännyökytykseksi kansain seassa.
16. Joka päivä on häväistykseni edessäni, ja kasvoini häpeä peittää minun, Ps. 69:20.
17. herjaajan ja pilkkaajan äänen tähden, vihollisen ja kostonpyytäjän läsnä-olon tähden. Ps. 74:10.
18. Nämät kaikki ovat meitä kohdanneet, vaikka emme Sinua unohtaneet, emmekä sinun liittoasi petollisesti rikkoneet.
19. Ei ole sydämmemme luopunut takaisin, eikä askeleemme poikenneet tieltäsi,
20. että niin runtelit meitä koirasutten olopaikoissa ja peitit meitä kuoleman varjolla.
21. Jos me olisimme unhottaneet Jumalamme nimen ja levittäneet käsiämme vieraalle jumalalle —
22. eikö Jumala sitä tutkisi? Sillä Hän tietää sydämmen salaisuudet. Ps. 7:10.
23. Ei, vaan Sinun tähtesi meitä surmataan joka päivä, ja meitä luetaan teuraslampaiksi. Room. 8:36.
24. Herää, Herra! miksi makaat? Nouse, äläkä meitä hylkää ikuisesti!
Matt. 8:24.
25. Miksi peität kasvosi ja unohdat kurjuutemme ja ahdistuksemme?
Ps. 69:18.
26. Sillä sielumme on vaipunut tomuun, ruumiimme on painunut maahan.
27. Nouse meille avuksi ja lunasta meitä armosi tähden!

45 Psalmi.

Kristuksen kunnia ja rakkaus seurakuntaa kohtaan.

Edelläveisaajalle; veisattava kuin: „Lemmenkukat;" Koran lasten opetusvirsi; laulu rakkahista.
2. Sydämmeni vuodattaa kauniin puheen; minä ajattelen: teokseni olkoot kuninkaasta; kieleni on jalon kirjoittajan kynä.
2 Sam. 23:2. Ps. 2:6. 1 Piet. 1:11 s.
3. Sinä olet kaikkein kauniin ihmisten lapsista, suloisuus on vuodatettu huulilles; sentähden on Jumala sinua siunannut ijankaikkisesti.
Kork. V. 1:16. 5:10 s. Luuk. 4:22.
4. Vyötä miekkasi vyölles, sinä sankari, kunniasi ja kirkkautesi!
5. Menestyköön kunnias; riennä puolustamaan totuutta, lempeyttä ja vanhurskautta, niin oikea kätesi opettaa sinulle ihmeellisiä töitä! Ps. 72:4.
6. Terävät ovat sinun nuolesi, niin että kansat kaatuvat alles; ne sattuvat kuninkaan vihollisten sydämmeen.
7. Jumala, sinun istuimes pysyy aina ja ijankaikkisesti; sinun valtakuntasi valtikka on oikeuden valtikka.
2 Sam. 7:13,16. Ps. 89:5. 110:2. Hebr. 1:8.
8. Sinä rakastat vanhurskautta ja vihaat jumalatonta menoa; sentähden on Jumala, sinun Jumalasi, voidellut sinua ilo-öljyllä enemmin kuin sinun osaveljesi. Ps. 2:2.
9. Kaikki sinun vaatteesi ovat sula mirhami, aloe ja kassia; elefanttiluisesta hovista ilahuttavat sinua soitannot.
10. Kuningasten tyttäret ovat sinun armaitasi; mutta morsian seisoo oikealla kädelläsi kalliimmassa kullassa. Jes. 49:18.
11. Kuule, tytär, katso ja kallista korvasi, unohda kansasi ja isäsi huone,
12. niin kuningas saapi halun ihanuutees; sillä hän on sinun herrasi, kumarra häntä!
13. Ja tytär Tyyro lahjoillansa ihailee kasvojasi, hän, sekä kansan rikkaat. Ps. 68:30. 72:10. 87:4. Jes. 23:18. 60:6 s.
14. Ihan ihanuutta on kuninkaan tytär tuolla sisällä; kullalla kirjattu vaate on hänen pukunsa.
15. Kirjavissa vaatteissa hän viedään kuninkaan tykö; hänen jälissänsä neitoset, hänen ystävänsä, tuodaan luoksesi.
16. Ne viedään ilolla ja riemulla, ja he menevät kuninkaan hoviin.
17. Sinun isäisi sijaan tulevat sinun poikasi; niitä sinä asetat päämiehiksi kaikkeen maailmaan.
Matt. 19:28. Ilm. 1:6. 5:10.
18. Minä tahdon julistaa sinun nimeäsi sukukunnasta sukukuntaan; sentähden pitää kansain sinua ylistämän aina ja ijankaikkisesti. Ps. 22:31 s.

46 Psalmi.

Herran seurakunnan turva. Jumalan voima.

Edelläveisaajalle; Koran lasten, korkealla äänellä veisattava virsi.
2. Jumala on meillä turvana ja vä-

kenä, apuna hädissä, sangen koeteltuna.
3. Sentähden emme pelkää, vaikka maa mullistuisi ja vuoret meren pohjaan kaatuisivat.
4. Pauhatkoot, kuohukoot sen vedet, täriskööt vuoret sen pauhusta! Sela.
Ps. 65:8. 93:3 s. 124:4 s. Jes. 17:12 s.
5. Onpa virta, joka jokinensa ilahuttaa Jumalan kaupungin, Korkeimman pyhät asunnot. Ps. 48:2.
6. Jumala on sen keskellä, ei se horju; Jumala auttaa sitä aamun koittaessa. Ps. 30:6.
7. Kansat kohisevat ja valtakunnat horjuvat. Hän antaa äänensä kuulua, ja maa sulaa.
8. Herra Sebaot on meidän kanssamme, Jaakobin Jumala on meidän linnamme! Sela. Room. 8:31.
9. Tulkaat, katsokaat Herran suuria töitä, joka tekee hävitykset maan päällä, Ps. 66:5.
10. joka lakkauttaa sodat maailman ääriin asti, joka särkee joutsen ja taittaa keihään, ja sotarattaat polttaa tulessa! Ps. 76:4.
11. „Lakatkaat ja tietäkäät, että Minä olen Jumala, ylhäinen kansain keskellä, ylhäinen maan päällä!"
Jes. 30:15.
12. Herra Sebaot on meidän kanssamme, Jaakobin Jumala on meidän linnamme! Sela.

47 Psalmi.

Herran voima ja kunnia.

Edelläveisaajalle; Koran lasten psalmi.
2. Kaikki kansat, paukuttakaat käsiänne ja riemuitkaat Jumalalle ilohuudolla! Ps. 66:1. 97:1 s.
3. Sillä Herra on kaikkein korkein, peljättävä, ja suuri Kuningas yli koko maan. Sak. 14:9. Mal. 1:14.
4. Hän painoi kansat meidän allemme, ja kansakunnat jalkaimme alle.
5. Hän valitsi meille perintömme, kerskauksen Jaakobille, jota Hän rakastaa. Sela. 1 Piet. 2:9.
6. Jumala astui ylös riemulla, ja Herra pasunan äänellä.
Ps. 68:19. Kol. 2:15.
7. Veisatkaat Jumalalle, veisatkaat, veisatkaat Kuninkaallemme, veisatkaat!
8. Sillä Jumala on koko maan Kuningas, veisatkaat Hänelle kiitosvirsi!
9. Jumala hallitsee Kuninkaana pakanoita; Jumala istui pyhälle istuimellensa. Ps. 22:29.
10. Kansain ylevät kokoontuvat Abrahamin Jumalan kansana; sillä Jumalan ovat maan kilvet, Hän on sangen yletty. Ps. 68:32. 97:9. 102:16,23.

48 Psalmi.

Herran seurakunnan kunnia.

Koran lasten soittovirsi.
2. Suuri on Herra, ja sangen ylistettävä Jumalamme kaupungissa, pyhällä vuorellansa. Ps. 76:2 s.
3. Ihanana kukkulana, koko maan ilona on Sionin vuori, pohjan puolella, suuren Kuninkaan kaupunki.
Jes. 4:2. 11:1. Matt. 5:35.
4. Jumala on sen hovilinnoissa tunnettu turvaksi. Ps. 46:6.
5. Sillä katso, kuninkaat kokoontuivat, tulivat yhdessä. 2 Aik. 20:1 s.
6. He näkivät, ja heti hämmästyivät; he peljästyivät ja pakenivat pois.
7. Vavistus saavutti heidät siellä, ja ahdistus niinkuin synnyttäväisen.
8. Itätuulella Sinä särjet Tarsis-haahdet. Jes. 33:23.
9. Niinkuin me olemme kuulleet, niin me sen nyt näemme Herran Sebaotin kaupungissa, meidän Jumalamme kaupungissa; Jumala sen lujana pitää ijankaikkisesti. Sela.
10. Me tutkistelimme sinun armoas, Jumala, temppelissäsi.
11. Jumala, niinkuin sinun nimesi on, niin on sinun ylistyksesi hamaan maailman ääriin saakka; vanhurskautta täynnä on sinun oikea kätesi.
12. Riemuitkoon Sionin vuori, ja Juudan tyttäret iloitkoot sinun tuomioistasi!
13. Kiertäkäät Sion ja käykäät sen ympäri, lukekaat sen tornit!
14. Tarkatkaat sen muuria, kävelkäät läpi sen huvilinnat, että voisitte kertoilla tulevaisille sukukunnille!
15. Sillä tämä Jumala on meidän Jumalamme aina ja ijankaikkisesti; Hän johdattaa meitä kuolemaan asti.

49 Psalmi.

Jumalattomien onnen katoavaisuudesta.

Edelläveisaajalle; Koran lasten psalmi.
2. Kuulkaat tätä, kaikki kansat, ottakaat korviinne, kaikki maailman asuvaiset,
3. sekä alhaiset että ylhäiset, niin rikkaat kuin köyhät!
4. Minun suuni puhuu korkeata viisautta, ja sydämmeni miettii syvää taitoa.
5. Minä kallistan korvani vertauksiin, selitän sananlaskuni kanteleen soitolla. Ps. 78:2. Matt. 13:35.
6. Miksi minä pelkäisin pahoina päivinä, kun minun sortajaini vääryys piirittää minua,

7. jotka luottavat tavaroihinsa, ja
kerskaavat paljosta rikkaudestansa?
8. Ei voi veli veljeä ensinkään lu-
nastaa, eikä hänestä Jumalalle sovin-
toa suorittaa, Job 17:3. Matt. 16:26.
9. — sillä heidän sielunsa lunastus
on ylen kallis ja jää ijankaikkisesti
tekemättä — 1 Piet. 1:18.
10. että hän vielä kauan eläisi, eikä
hautaa näkisi.
11. Sillä hänen täytyy nähdä, että
viisaat kuolevat; tyhmä ja taitoma-
ton ynnä hukkuvat, jättäen toisille
tavaransa. Saarn. 2:16 s. Jer. 17:11.
12. He ajattelevat, että heidän huo-
neensa ijankaikkisesti pysyy ja hei-
dän asuntonsa suvusta sukuhun; he
nimittävät maatiloja omilla nimil-
länsä.
13. Mutta ihminen komeudessansa
ei ole pysyvä; hän on verrattava eläi-
miin, jotka hukkuvat. Saarn. 3:19.
14. Tämä on niiden meno, jotka it-
seensä luottavat; ja heidän jälkei-
sensä suosivat heidän puheitansa.
Sela.
15. Niinkuin lampaita heitä työnne-
tään tuonelaan, ja kuolema heitä
siellä kaitsee; hurskaat jo huomenna
heitä hallitsevat, ja heidän kaunis
haahmonsa on tuonelan kulutetta-
vana, eikä heille kotoa jää.
Viis. 5:1 s. Ilm. 2:26.
16. Mutta Jumala lunastaa minun
sieluni tuonelan kourista, sillä Hän
korjaa minut. Sela.
17. Älä sitä tottele, jos joku rikas-
tuu, jos hänen huoneensa kunnia
suureksi lisääntyy. Ps. 37:1,7.
18. Sillä ei hän kuollessansa mitään
ota myötänsä, eikä hänen kunniansa
astu alas hänen jälessänsä.
Job 27:16 s. Ps. 39:7. Luuk. 12:15 s.
19. Vaikka hän eläissänsä itseänsä
kiittää, vaikka muut sinua ylistävät,
kun itselles teet hyviä päiviä,
20. menet sinä kuitenkin isäisi su-
vun tykö, jotka ei ikänä näe valkeutta.
21. Ihminen komeudessansa, jolta
ymmärrys puuttuu, on verrattava e-
läimiin, jotka hukkuvat.

50 Psalmi.

Oikia jumalanpalvelus.

Assafin psalmi. Herra, väkevä Juma-
la puhuu ja kutsuu maailman au-
ringon koitosta sen laskuun saakka.
2. Sionista, täysin ihanasta, ilmes-
tyy Jumala kirkkaudessa.
Ps. 48:3. Jes. 2:3. Mik. 4:1 s.
3. Meidän Jumalamme tulee, eikä
vaikene; tuli kuluttaa Hänen edel-
länsä, ja Hänen ympärillänsä myrs-
kyää ankarasti. Ps. 97:3 s.
4. Hän kutsuu taivaat ylhäältä, ja
maan, tuomitaksensa kansaansa.
5 Moos. 31:28.
5. „Kootkaat Minulle minun valit-
tuni, jotka Minun kanssani liiton te-
kivät uhreilla!“
6. Ja taivaat ilmoittavat hänen van-
hurskauttansa, sillä Jumala — Hän
on tuomitseva. Sela.
1 Moos. 18:25. Joh. 5:22,27.
7. „Kuule, minun kansani, niin Mi-
nä puhun; Israel, sinua vastaan tah-
don todistaa. Minä Jumala olen sinun
Jumalasi.
8. En Minä sinua nuhtele teuras-
uhreistasi, ja sinun poltto-uhrisi ovat
alati edessäni.
9. En tarvitse härkiä sinun talos-
tasi, enkä kauriita sinun tarhois-
tasi;
10. sillä minun ovat kaikki metsän
eläimet, ja eläimet tuhansilla vuo-
rilla.
11. Minä tunnen kaikki linnut vuo-
rilla, ja kaikki, mitä kedolla liikkuu,
on Minun edessäni.
12. Jos Minä isoisin, en Minä sitä
sinulle sanoisi; sillä maanpiiri on
minun, ja kaikki, mitä siinä on.
Job 41:2. Ps. 24:1.
13. Luuletko minun syövän härjän
lihaa, ja juovan kauristen verta?
14. Uhraa Jumalalle kiitosta, ja mak-
sa Ylimmäiselle lupaukses!
15. Ja avuksesi huuda Minua hätä-
päivänäsi, niin Minä tahdon auttaa
sinua, ja sinä olet kunnioittava Mi-
nua.“ Ps. 13:6. 91:15. Matt. 7:7.
16. Mutta jumalattomalle sanoo Ju-
mala: „miksi tahdot ilmoittaa mi-
nun sääntöjäni, ja ottaa liittoni suu-
hus?, Room. 2:17 s.
17. kun kuitenkin vihaat kuritusta,
ja heität minun sanani taaksesi?
18. Jos näet varkaan, mielistyt sinä
häneen, ja pidät yhtä huorintekijäin
kanssa. San. 29:24.
19. Sinä päästät suusi puhumaan
pahaa, ja sinun kielesi kutoo pe-
tosta.
20. Sinä istut ja puhut veljeäsi vas-
taan, äitisi poikaa sinä panettelet.
21. Näitä sinä teet, ja Minä olisin
vaiti? Luuletko, että Minä tosiansa
olen sinun kaltaisesi? — mutta Minä
nuhtelen sinua, ja asetan näitä sil-
mäisi eteen.
22. Huomatkaat siis näitä, te, jotka
Jumalan unhotatte, etten Minä raa-
telisi, eikä olisi pelastajaa!
23. Joka kiitosta uhraa, se kunnioit-
taa Minua; ja joka ottaa vaarin ties-
tänsä, sen Minä annan nähdä Juma-
lan autuuden.“ Ps. 91:16. Luuk. 2:30.

51 Psalmi.

4. Katumus-psalmi.

Edelläveisaajalle; Davidin psalmi,
2. Kun profetta Natan tuli hänen
luoksensa, sittenkuin hän oli käynyt
Batseban tykö 2 Sam. 12:1 s.
3. Armahda minua, Jumala, armostasi! pyyhi pois minun rikokseni suuren laupeutesi tähden!
4. Pese minua hyvin pahastateostani, ja puhdista minua synnistäni!
5. Sillä minä tunnen rikokseni, ja syntini on alinomaa edessäni.
6. Sinua ainoata vastaan olen minä syntiä tehnyt, ja mikä sinun silmissäsi pahaa on, tein minä; että olisit oikea puheissasi ja puhdas tuomitessasi. Room. 3:4.
7. Katso, minä olen synnissä syntynyt, ja äitini on minut synnissä siittänyt. 1 Moos. 8:21. Job 14:4. 25:4. Joh. 3:6.
8. Katso, totuutta Sinä tahdot sydämmen syvyydessä; opeta siis salaisuudessa viisautta minulle!
9. Puhdista minua isopilla, että minä puhdistuisin; pese minua, että minä lunta valkeammaksi tulisin!
3 Moos. 14:4 s. 4 Moos. 19:18. Jes. 1:18.
10. Anna minun kuulla iloa ja riemua, että luut, jotka olet särkenyt, ihastuisivat!
11. Peitä kasvosi minun synneistäni, ja pyyhi pois kaikki pahat tekoni!
12. Jumala, luo minuun puhdas sydän, ja uudista minuun vakaa henki! Hes. 11:19. 18:31. 36:26.
13. Älä heitä minua pois kasvoisi edestä, äläkä minulta ota Pyhää Henkeäsi!
14. Anna minulle jälleen autuutesi ilo, ja altis henki tukekoon minua! Room. 8:15.
15. Niin minä tahdon väärille opettaa sinun tiesi, että syntiset tykösi palajaisivat.
16. Pelasta minua verenvioista, Jumala, minun autuuteni Jumala, että minun kieleni riemuitsisi sinun vanhurskaudestas!
17 Herra, avaa minun huuleni, että minun suuni ilmoittaisi sinun kiitostasi!
18. Sillä ei Sinulle kelpaa uhri, sen minä kyllä antaisin; poltto-uhria et Sinä tahdo Ps. 40:7. Hos. 6:6.
19. Jumalan mieleiset uhrit ovat särjetty henki, särjettyä ja murheellista sydäntä et Sinä, Jumala, hylkää.
Ps. 34:19. Jes. 66:2.
20. Tee Sionille hyvää armossasi, rakenna Jerusalemin muurit!
21 Silloin Sinulle kelpaavat vanhurskauden uhrit, poltto-uhrit, ja kokonaiset uhrit; silloin alttarillas härkiä uhrataan. Ps. 4:6. Hebr. 13:15.

52 Psalmi.

Väkivaltaa ja jumalattomuutta vastaan.

Edelläveisaajalle; Davidin opetus
virsi,
2. kun Edomilainen Doeg tuli ja ilmoitti Saulille ja sanoi hänelle: David kävi Ahimelekin huoneessa. 1 Sam. 22:9 s.
3. Mitä kerskaat pahuudesta, sinä väkivaltainen? Jumalan armo pysyy joka päivä.
4. Sinun kielesi kutoo turmiota, on kuin teroitettu partaveitsi, sinä petoksen tekijä! Ps. 57:5.
5. Sinä rakastat pahaa paremmin kuin hyvää, valhetta enemmin kuin puhua totta. Sela.
6. Sinä rakastat kaikkia surman-sanoja, sinä kavala kieli! Jaak. 3:6.
7. Sentähden Jumala myös kukistaa sinun ijankaikkisesti, Hän tarttuu sinuun ja tempaa sinut majasta, ja juurittaa sinut pois eläväin maalta. Sela.
8. Ja vanhurskaat sen näkevät ja pelkäävät, ja he nauravat häntä: Ps. 58:11.
9. „Katso, siinä on se mies, joka ei pitänyt Jumalaa turvanansa, vaan luotti rikkautensa paljouteen, ja oli röyhkeä pahuudessansa!" Ps. 62:11.
10. Mutta minä olen kuin viheriäinen öljypuu Herran huoneessa; minä turvaan Jumalan armoon aina ja ijankaikkisesti. Ps. 92:13.
11. Minä tahdon Sinua kiittää ijankaikkisesti, että sen teit, ja odottaa valittuisi edessä sinun nimeäsi, sillä se on hyvä.

53 Psalmi.

Ihmisten turmellus. Kristuksen ikävöiminen.

Edelläveisaajalle; suru-äänellä; Davidin opetusvirsi.
2. Tyhmä sanoo sydämmessänsä: „ei Jumalaa olekaan!" He harjoittavat kauheasti ja ilkeästi pahuutta; ei ole yhtäkään, joka hyvää tekee.
Ps. 10:4, 14 s.
3. Jumala katsoi taivaasta ihmisten lapsia, nähdäksensä, olisiko yhtäkään ymmärtäväistä, joka Jumalaa etsisi. Room. 3:10 s.
4. Kaikki he ovat luopuneet pois, kaikki turmeltuneet; ei ole yhtäkään, joka hyvää tekee, ei ainoatakaan.
5. Niinkö järjettömiä pahantekijät ovat, että he minun kansaani syövät, niinkuin leipää söisivät? Jumalaa he eivät avuksensa huuda.
6. Silloin he kovin peljästyivät, vaikk'ei mitään peljättävää ollut; sil-

lä Jumala on hajoittanut niitten luut,
jotka sinua ahdistivat. Sinä saatoit
heidät häpeään, sillä Jumala hylkäsi
si heidät.
7. Oi joska pelastus tulisi Sionista
Israelille! Kun Jumala päästää vangitun
gitun kansansa, niin Jaakob iloitsee,
ja Israel riemuitsee. 1 Moos. 49:18.
Ps. 14:7. Luuk. 10:24.

54 Psalmi.

Rukous vihamiehiä vastaan.

Edelläveisaajalle; kanteleilla; Davidin opetusvirsi,
2. kun Sifiläiset tulivat sanomaan
Saulille: „David vaan meillä piiloilee!“ 1 Sam. 23:19 s. 26:1 s.
3. Vapahda minua, Jumala, sinun
nimelläsi, ja puollusta minun oikeuttani
tani sinun voimallasi! Ps. 20:2. 31:4.
4. Jumala, kuule minun rukoukseni,
ni, ota korviisi suuni sanat!
5. Sillä muukalaiset nousivat minua
vastaan, ja väkivaltaiset väijyvät sieluani;
luani; ei he pidä Jumalaa silmäinsä
edessä. Sela. Ps. 10:4. 86:14.
6. Katso, Jumala on minun auttajani,
jani, Herra on sieluni tukena.
7. Hän kostaa vihollisteni pahuuden;
— hävitä ne sinun uskollisuudessas!
8. Niin minä Sinulle mielelläni uhraan,
raan, kiitän sinun nimeäsi, Herra,
sillä se on hyvä.
9. Sillä Hän pelasti minut kaikesta
hädästä; ja minun silmäni iloitsee
vihollisistani. Ps. 59:11.

55 Psalmi.

Kristuksen ja seurakunnan viholliset.

Edelläveisaajalle; kanteleilla; Davidin opetusvirsi.
2. Jumala, kuule minun rukoukseni,
ni, äläkä salaa itseäs anomukseltani!
3. Kuuntele minua, vastaa minulle!
Minä harhailen huolissani ja huokailen
4. vihamiehen huudon tähden ja Jumalattoman
malattoman ahdistamisen tähden;
sillä he sälyttävät onnettomuutta minun
nun päälleni, ja vihassa he vainoovat
vat minua.
5. Minun sydämmeni vapisee povessani,
sani, ja kuoleman peljästykset lankesivat
kesivat päälleni. Ps. 18:5 s.
6. Pelko ja vavistus saavuttivat minut,
nut, ja kauhistus peitti minut.
7. Ja minä sanoin: joska minulla
olisi siivet kuin mettisellä, että lentäisin
täisin ja levon saisin! Jer. 9:2.
8. Katso, kauas minä pakenisin ja
oleskelisin korvessa. Sela.
9. Rientäen minä etsisin itselleni pakopaikkaa,
kopaikkaa, päästäkseni raju-ilmasta
ta ja myrskystä.
10. Turmele, Herra, ja sekoita heidän
dän kielensä, sillä minä näen väkivaltaa
taa ja riitaa kaupungissa! 1 Moos. 11:9.
11. Päivällä ja yöllä he kiertävät sitä
tä sen muureilla; vääryys ja vaiva
on sen keskellä.
12. Turmellus sen sisällä asuu, väkivalta
valta ja petos ei luovu sen kaduilta.
13. Sillä ei vihollinen minua häpäise,
sen minä kärsisin; eikä vihamieheni
nouse minua vastaan, hänen edestänsä
tänsä minä lymyisin;
14. vaan sinä, joka olit ihminen,
minun vertaiseni, kumppanini ja tuttavani.
tavani. 2 Sam. 16:23. Ps. 41:10. Matt. 26:14.
15. Me jotka suloisesti yhdessä neuvottelimme
vottelimme ja yhtenä Jumalan huoneesen
neesen vaelsimme väen kohinassa.
16. Karatkoon kuolema heidän päällensä,
lensä, ja vaipukoot elävinä alas tuonelaan!
nelaan! Sillä sula pahuus on heidän
asunnoissansa, heidän povessansa.
4 Moos. 16:33.
17. Mutta minä huudan Jumalaa,
ja Herra vapahtaa minua.
18. Ehtoolla ja aamulla ja puolipäivänä
vänä minä valitan ja huokaan, ja Hän
kuulee minun ääneni. Ps. 5:4. Dan. 6:10.
19. Hän pelastaa minun sieluni rauhaan,
haan, ettei he minua saavuta; sillä
monet minua vastustavat.
20. Jumala kuulee, ja on heitä vastaava
taava — Hän, joka vallitsee vanhastaan,
taan, Sela — niitä, joille ei mitään
muutosta tule, eivätkä Jumalaa pelkää.
kää.
21. Hän laskee kätensä ystäväinsä
päälle, ja rikkoo liittonsa.
22. Hänen suunsa sulosanat ovat
liukkaat, mutta sota on hänen sydämmessänsä;
messänsä; hänen puheensa ovat öljyä
jyä sulemmat, vaan ne ovat kuitenkin
kin paljaita miekkoja. Ps. 57:5. 59:8.
23. Heitä kuormasi Herran päälle!
Hän sinusta murheen pitää, eikä salli
vanhurskaan horjua ijankaikkisesti.
Ps. 37:5. Matt. 6:25. Luuk. 12:22. 1 Piet. 5:7.
24. Mutta Sinä, Jumala, syökset heitä
tä syvään kuoppaan; murhamiehet
ja petolliset eivät pääse puoli-ikäänsä.
sä. Mutta minä turvaan Sinuun. Ps. 5:7

56 Psalmi.

Vainoojia vastaan.

Edelläveisaajalle; veisattava kuin:
„Mykkä mettinen kaukaisessa
maassa;“ Davidin virsi, kun Filistealaiset
tealaiset käsittivät hänet Gatissa.
1 Sam. 21:10 s. Ps. 34:1
2. Armahda minua, Jumala, sillä
ihmiset tahtovat minut niellä, joka
päivä he sotimalla ahdistavat minua
3. Vainoojani tahtovat joka päivä
minut niellä; sillä paljon on niitä,

jotka ylpeästi sotivat minua vastaan. Ps. 3:2.
4. Pelko-päivänäni turvaan minä Sinuun.
5. Jumalaan, jonka sanaa minä ylistän, Jumalaan minä turvaan, enkä pelkää; mitä liha minulle tekisi? 2 Aik. 32:8. Ps. 78:39. 118:6. Jer. 17:5. Hebr. 13:6.
6. Joka päivä he vääntelevät minun sanojani; kaikki heidän ajatuksensa ovat minulle pahaksi.
7. He kokoontuvat ja väijyvät; he tarkkaavat minun askeleitani, sillä he tavoittelevat minun sieluani.
8. Pitäisikö heidän tuossa vääryydessä pelastuman? Vihassa, Jumala, syökse kansoja alas! Ps. 59:6, 14.
9. Minun pakolais-retkeni olet Sinä lukenut; pane minun kyyneleeni leiliisi; eikö ne ole sinun kirjassas?
10. Kerran täytyy vihollliseni kääntyä takaperin, jona päivänä minä huudan; sen minä tiedän, että Jumala on minun puolellani.
11. Jumalan kautta minä ylistän sanaa; Herran kautta minä ylistän sanaa.
12. Jumalaan minä turvaan, enkä pelkää; mitä ihminen minulle tekisi? Ps. 118:6.
13. Minun päälläni, Jumala, ovat Sinulle antamat lupaukseni; minä maksan Sinulle kiitosuhrit. Ps. 66:13.
14. Sillä Sinä pelastit minun sieluni kuolemasta, jopa jalkanikin lankeemuksesta, vaeltaakseni Jumalan edessä eläväin valkeudessa. Ps. 116:8 s.

57 Psalmi.

Turva hirmuisia vihollisia vastaan.

Edelläveisaajalle; veisattava kuin: „Älä hukuta!" Davidin virsi, paettuansa Saulia luolaan. 1 Sam. 22:1. 24:4. Ps. 142:1.
2. Armahda minua, Jumala, armahda minua, sillä Sinussa on minun sieluni turvattu, ja sinun siipiesi varjoon minä pakenen, siksi kuin ahdistukset ohitse käyvät. Ps. 17:8. 36:8. 91:4.
3. Minä huudan korkeimman Jumalan puoleen, Jumalan puoleen, joka minun asiani toimittaa. Ps. 138:8.
4. Hän lähettää taivaasta ja vapahtaa minua, ja häpäisee ne, jotka tahtovat minut niellä, Sela. Jumala lähettää armonsa ja totuutensa.
5. Minun sieluni on jalopeurain keskellä, minä lepään tulta säihkyväin tykönä; mutta ihmisten lasten hampaat ovat keihäs ja nuolet, ja heidän kielensä terävä miekka. Ps. 55:22. 59:8.
6. Koroita itses, Jumala, yli taivasten, ja kunnias yli kaiken maan!
7. Verkon he virittivät jalkaini eteen, painoivat sieluni alas; he kaivoivat eteeni kuopan, mutta siihen he itse lankesivat. Sela. Ps. 7:16. 9:16. 35:7.
8. Valmis on sydämmeni, Jumala, valmis on sydämmeni veisaamaan ja kiittämään! Ps. 108:2 s.
9. Herää kunniani, herää harppu ja kantele! Minä tahdon herättää aamuruskon. Ps. 30:13.
10. Sinua, Herra, minä tahdon kiittää kansain joukossa, ja Sinulle ylistystä veisata kansakuntain keskellä.
11 Sillä sinun armosi on suuri hamaan taivaisin asti, ja totuutes pilviin asti. Ps. 36:6.
12. Koroita itses, Jumala, yli taivasten, ja kunnias yli kaiken maan!

58 Psalmi.

Jumalattomien palkka.

Edelläveisaajalle; veisattava kuin: „Älä hukuta!" Davidin virsi.
2. Lausutteko tosiaan oikeutta; tuomitsetteko oikeuden mukaan, te ihmisten lapset? Ps. 82:2. Jes. 56:10.
3. Ei suinkaan; vaan sydämmessänne te vääryyttä valmistatte, ja kätenne väkivaltaa te maakunnassa toimeen panette.
4. Luopuneita ovat jumalattomat jo äitinsä kohdusta, eksyneitä valhettelijat hamasta äitinsä helmasta. Jes. 48:8.
5. Myrkky heillä on kuin kärmeen myrkky, niinkuin kuuron kyykärmeen, joka korvansa tukitsee,
6. ettei hän kuulisi lumoojan ääntä, loihtijaa, joka on taitava loihtimaan. Jer. 17:23. Hes. 12:2. Ap. t. 7:57.
7. Jumala, särje heidän hampaansa heidän suussansa; murenna, Herra, nuorten jalopeurain torahampaat! Ps. 3:8.
8. Haihtukoot pois, niinkuin vesi valuu; ampukoot nuoliansa, mutta ne taittukoot poikki! Job 14:10 s. Ps. 64:4 s.
9. Niinkuin etana sulaa, kadotkoot he, niinkuin vaimon keskoiset, jotka eivät näe aurinkoa! Job 3:16.
10. Ennenkuin teidän patanne tuntevat kuumuuden orjantappuroista, puhaltakoon Hän ne pois, niin tuoreet kuin palavat!
11. Vanhurskas on iloitseva, että hän koston näkee, ja pesevä jalkansa jumalattoman veressä. Ps. 54:9.
12. Ja jokainen on sanova: „onpa vanhurskaalla kuitenki hedelmä; on todellakin Jumala, joka tuomitsee maan päällä!" Ps. 7:12. 37:37. 2 Tess. 1:5.

59 Psalmi.

Vainoojia vastaan.

Edelläveisaajalle; veisattava kuin: ,,Älä hukuta!" Davidin virsi, kun Saul lähetti hänen huonettansa vartioimaan, tappaaksensa häntä.
1 Sam. 19:11 s.
2. Pelasta minua vihollisistani, minun Jumalani, ja suojele minua vastustajistani!
3. Pelasta minua pahantekijöistä, ja vapahda minua murhamiehistä!
4. Sillä katso, he väijyvät minun sieluani; väkevät kokoontuvat minua vastaan, Herra, ilman minun rikoksettani ja synnittäni.
5. Ilman syyttä he juoksevat ja valmistavat itseänsä; nouse minua kohtaamaan, ja katso sitä!
6. Ja Sinä, Herra Jumala Sebaot, Israelin Jumala, herää kostamaan kaikkia pakanoita, älä säästä ketään petollista väärintekijää! Sela.
7. He palajavat ehtoolla, murisevat kuin koirat, ja samoovat ympäri kaupunkia.
8. Katso, he pullikoivat suullansa, miekat ovat heidän huulillansa, sillä ,,kuka kuulee?" Ps. 55:22. 57:5. 120:4.
9. Mutta Sinä, Herra, naurat heitä; Sinä pilkkaat kaikkia pakanoita.
Ps. 2:4. 37:13.
10. Minun väkevyyteni, Sinua minä varron! sillä Jumala on minun varjelukseni.
11. Minun Jumalani ennättää minua armollansa, Jumala antaa minun nähdä koston vihollisistani.
12. Älä heitä tapa, ettei minun kansani sitä unohtaisi; tee heitä pakolaisiksi voimallasi, syökse heitä maahan, Herra, meidän kilpemme!
1 Moos. 4:12.
13. Heidän huultensa puhe on heidän suunsa synti. Solmeutukoot he siis ylpeydessänsä, ja kiroustensa ja valheensa tähden, joita he saarnaavat!
14. Hävitä vihassa, hävitä, ettei heitä enää olisi, että he ymmärtäisivät Jumalan hallitsevan Jaakobissa hamaan maailman ääriin asti! Sela.
15. He palatkoot ehtoolla, ja muriskoot kuin koirat, ja samotkoot ympäri kaupunkia!
16. He juoskoot sinne tänne ruuan tähden, ja pitäkööt yötä ravitsemattomina! Jes. 8:21 s. Am. 8:11.
17. Mutta minä veisaan sinun voimastasi, ja riemuitsen aamulla armostasi; sillä Sinä olit minulla varjeluksena ja pakopaikkana hätäpäivänäni.
18. Minun väkevyyteni, Sinulle minä veisaan kiitosta, sillä Jumala on minun varjelukseni ja armollinen Jumalani!

60 Psalmi.

Jumala voi antaa voiton sodassa.

Edelläveisaajalle; veisattava kuin: ,,Todistuksen lilja;" Davidin virsi, opetettavaksi,
2. kun hän soti Mesopotamilaisia ja Soban Syrialaisia vastaan, ja kun Joab palasi ja löi Suolalaaksossa kaksitoistakymmentä tuhatta Edomilaista. 2 Sam. 8:3 s. 10:7. 1 Aik. 18:3 s.
3. Jumala, Sinä hylkäsit meidät, Sinä hajoitit meitä, ja olit vihainen; korjaa meitä jälleen!
4. Sinä järistytit maata ja halkoilit sitä; paranna sen halkeamat, sillä se horjuu!
5. Sinä näytit kovuutta kansallesi, ja juotit meitä hoiperruksen viinillä.
Ps. 75:9. Jes. 51:17, 22. Jer. 25:15 s.
6. Vaan Sinä annoit lipun Sinua pelkääväisille, nostettavaksi ylös totuuden tähden. Sela.
7. Että sinun ystäväsi pelastettaisiin, niin vapahda nyt oikialla kädelläsi ja kuule meitä! Ps. 108:7 s.
8. Jumala on puhunut pyhässänsä: ,,minä tahdon iloita, tahdon jakaa Sikemin, ja mitata Sukkotin laakson.
9. Gilead on minun, ja minun on Manasse, Efraim on pääni varustus, Juuda minun valtikkani,
10. Moab on minun pesinastiani, Edomille minä heitän kenkäni, sinä, Filistea, nosta riemuhuuto minulle!"
4 Moos. 24:17 s. 2 Sam. 8:1 s. Ps. 18:44.
11. Kuka vie minua varustettuun kaupunkiin, kuka saattaa minut Edomiin?
12. Etkö Sinä, Jumala, hyljännyt meitä, etkä lähtenyt, Jumala, meidän sotaväkemme kanssa? Ps. 44:10.
13. Saata meille apu tuskassa, sillä ihmisten apu on turha!
Ps. 56:5. Jer. 17:5.
14. Jumalassa me suuria töitä teemme; ja Hän tallaa vihollisemme alas.

61 Psalmi.

Kristuksen alennus ja kunnia.

Edelläveisaajalle; kanteleella; Davidilta.
2. Kuule, Jumala, minun valitukseni, ota korviisi minun rukoukseni!
3. Maan äärestä minä huudan Sinun tykösi, sydämmeni nääntyessä; saata minua kalliolle, joka minulle ylen korkea on!
4. Sillä Sinä olet minun turvani, vahva torni vihollisten edessä.
San. 8:10. Nah. 1:7.

5. Suo minun asua sinun majassasi ijankaikkisesti, ja paeta sinun siipeisi suojaan! Sela.
Ps. 27:5. 2 Sam. 7:11 s.
6. Sillä Sinä, Jumala, kuulit minun lupaukseni, ja olet antanut nimeäsi pelkääväisille perinnön.
7. Sinä lisäät päiviä kuninkaan ikäpäiville; hänen vuotensa pysyvät suvusta sukuun.
8. Pysyköön hän ijäti Jumalan edessä; säädä armo ja totuus häntä varjelemaan! Ps. 40:12.
9. Niin minä tahdon veisata sinun nimellesi kiitosta ijankaikkisesti, maksaakseni lupauksiani päivä päivältä. Ps. 66:13. 116:14.

62 Psalmi.

Ainoastaan Jumala voi pelastaa.

Edelläveisaajalle; veisattava Jedutunin tavoin; Davidin psalmi.
2. Jumalaan vaan turvaa minun sieluni levollisesti, Häneltä tulee minun apuni. Ps. 39:1. 42:6.
3. Hän yksin on minun kallioni, autuuteni, varjelukseni; en minä kokonansa kompastu.
4. Kuinka kauan te yhtä miestä ahdistatte? Häntä te kaikin tahdotte kukistaa niinkuin kallistuvaa seinää, kaatuvaa muuria.
5. He vaan ovat päättäneet syöstä hänet korkeudestansa, he rakastavat valhetta; suullansa he siunaavat ja sydämmessänsä kiroilevat. Sela.
6. Turvaa vaan, sieluni, levollisesti Jumalaan; sillä Häneltä tulee minun toivoni!
7. Hän vaan on minun kallioni ja autuuteni, varjelukseni; en minä horju. Ps. 18:3.
8. Jumalan hallussa on minun autuuteni ja kunniani; väkevyyteni kallio, turvani on Jumalassa.
9. Turvatkaat Häneen, te kansa, joka aika; vuodattakaat sydämmenne Hänen eteensä! Jumala on meidän turvamme. Sela.
10. Tuulen tuhahusta vaan ovat ihmisten lapset, petosta ylhäisten pojat; vaakalla he helposti nousevat, ovat tuulen tuhahusta, kaikki yhteensä. Ps. 39:6. 146:3 s. Jes. 40:15, 17. 41:24. Dan. 5:27.
11. Älkäät luottako väkivaltaan, älkäätkä ryöstettyyn turhaan turvatko! Jos rikkautta karttuu, älkäät panko sydäntänne siihen!
Job 31:24. Luuk. 12:16 s. 1 Tim. 6:17.
12. Sanan on Jumala puhunut, sen olen kahdesti kuullut: että voima on Jumalan.
13. Ja Sinulla, Herra, on armo; sillä Sinä maksat jokaiselle työnsä mukaan. Job 34:11. San. 24:12. Jer. 32:19. Matt. 16:27. Room. 2:6. 1 Kor. 3:8. Ilm. 22:12.

63 Psalmi.

Herran kunnian halajaminen.

Davidin psalmi, hänen ollessansa Juudan korvessa. 1 Sam. 22:5. 23:14, 15.
2. Jumala, Sinä olet minun Jumalani, varhain minä Sinua etsin; minun sieluni janoo Sinua, minun lihani halajaa Sinua kuivassa ja nääntyvässä maassa, joka vedetön on.
Ps. 5:4. 42:2 s. 84:3.
3. Niin minä katselin Sinua pyhäkössä, nähdäkseni sinun voimaasi ja kunniaasi. 2 Sam 15:25.
4. Sillä sinun armosi on parempi kuin elämä; siitä minun huuleni Sinua ylistävät.
5. Niin minä tahdon kunnioittaa Sinua koko elinaikani, ja sinun nimeesi nostaa käsiäni. Ps. 104:33.
6. Niinkuin lihavalla ja rasvalla minun sieluni ravitaan, ja suuni on kiittävä riemuhuulilla.
7. Kun minä vuoteellani Sinua muistan, puhuttelen minä Sinua yövartioissa;
8. sillä Sinä olit minun apuni, ja sinun siipeisi varjon alla saan minä riemuita. Ps. 17:8. 36:8. 57:2. 91:4.
9. Minun sieluni riippuu Sinussa; sinun oikea kätesi tukee minua.
10. Mutta he etsivät kadottaakseen minun sieluani; heidän täytyy mennä maan alle. 4 Moos. 16:31 s. Ps. 55:16.
11. Heitä annetaan miekan valtaan, he joutuvat koirasutten osaksi.
12. Mutta kuningas on iloitseva Jumalassa; jokainen, joka hänen kauttansa vannoo, on kerskaava; sillä valhettelijain suu tukitaan.
5 Moos. 6:13. Ps. 31:19. 107:42.

64 Psalmi.

Vihollisia vastaan.

Edelläveisaajalle; Davidin psalmi.
2. Kuule, Jumala, minun ääntäni valittaessani; varjele minun elämäni vihollisen peljätyksestä! Ps. 5:2.
3. Peitä minua pahain neuvosta, väärintekijäin riehuvasta joukosta,
4. jotka hijovat kielensä kuin miekan; he virittävät joutsen nuolillansa, katkeroilla sanoilla, Ps. 11:2. 57:5.
5. ampuaksensa piilopaikoissa viatonta; äkisti he häntä ampuvat, eivätkä pelkää. Ps. 10:8. 58:8.
6. He vahvistavat keskenänsä pahoja aikeita, tuumittelevat salaa virittää pauloja, sanovat: kuka niitä näkee?
Job 22:13. Ps. 10:11, 13. 94:7.
7. He miettivät pahoja töitä: „jo

saimme valmiiksi mietityn juonen!"
Syvä on miehen sisus ja sydän.
8. Mutta Jumala ampuu heitä nuolella, äkillinen on heidän surmansa. Ps. 7:14.
9. Ja he kaatuvat; oma kielensä langettaa heidät, päätä nyökyttävät kaikki, jotka heitä katselevat. Ps. 7:16. 9:16.
10. Ja kaikki ihmiset peljästyvät, ja ilmoittavat Jumalan työtä ja ymmärtävät hänen tekonsa. Ps. 58:12. 94:15. Room. 9:17.
11. Vanhurskaat iloitsevat Herrassa ja turvaavat Häneen, ja kaikki vakaamieliset kerskaavat. Ps. 68:4.

65 Psalmi.

Jumalan armo ja runsaat lahjat.

Edelläveisaajalle; Davidin soittovirsi.
2. Tyvenellä mielellä Sinua kiitetään, Jumala, Sionissa; ja Sinulle maksetaan lupaus. Ps. 61:9. 66:13.
3. Sinä kuulet rukouksen, sentähden kaikki liha tulee Sinun tykösi. Ps. 86:9.
4. Syntivelat minua kovin raskauttavat; meidän rikoksemme — Sinä ne sovitat. Ps. 38:5.
5. Autuas on se, jonka Sinä valitset ja otat tykösi, että hän saa asua sinun kartanoissas! Jospa mekin ravittaisiin sinun huoneesi, pyhän temppelisi hyvyydellä! Ps. 27:4. 36:9. 84:5.
6. Ihmeellisesti Sinä kuulet meitä vanhurskaudessa, autuutemme Jumala, Sinä kaikkien kaukaisten maan ja meren äärten turva, 2 Sam. 7:23. Jes. 42:4.
7. joka vuoret vahvistat voimallas, ja olet vyötetty väkevyydellä;
8. sinä, joka asetat merten pauhinan ja niitten aaltojen pauhinan, ja kansain metelin. Ps. 46:3 s. 89:10.
9. Maan äärten asujat hämmästyvät sinun ihmeitäs; Sinä riemuitat auringon nousu- ja laskumaat.
10. Sinä etsit maata, tehdäkses sitä hedelmälliseksi; sinä rikastutit sen runsaasti – Jumalan virta on vettä täynnä — Sinä kasvatit heidän jyvänsä, kun maan niin valmistit. 5 Moos. 11:11 s. Ps. 46:5.
11. Sinä liotit sen vakoja, kostutit sen harjanteita; sateilla Sinä sen pehmitit, ja siunasit sen laihot. Ps. 104:13. San. 10:22.
12. Sinä kaunistit vuoden hyvyydelläs, ja askeleet tiukkuvat rasvaa.
13. Korven laitumet tiukkuvat, ja kukkulat vyöttävät itsensä riemulla. Job 38:25 s.
14. Kedot verhottuvat lammaslaumoilla, ja laaksot peittyvät viljoilla; siitä kaikki riemuitsevat, jopa kaikki laulelevat.

66 Psalmi.

Ylistysvirsi.

Edelläveisaajalle; Soittovirsi. Riemuitkaat Jumalalle kaikki maa! Jes. 49:13.
2. Veisatkaat hänen nimensä kunniaksi, antakaat Hänelle kunnia ja ylistys! Ps. 8:2
3. Sanokaat Jumalalle: kuinka ihmeelliset ovat sinun työsi! Sinun suuren voimasi tähden liehakoitsevat vihollisesi Sinun edessäs. 5 Moos 33:29. Ps. 18:45.
4. Kaikki maa kumartakoon Sinua ja veisatkoon Sinulle, veisatkoon sinun nimelles! Sela.
5. Tulkaat ja katsokaat Jumalan töitä, joka niin ihmeellinen on teoissansa ihmisten lasten suhteen!
6. Hän muutti meren kuivaksi, jalkaisin käveltiin virrassa; silloin me iloitsimme Hänessä. 2 Moos. 14:21. Jos. 3:16 s. Ps. 114:3.
7. Hän hallitsee voimallansa ijankaikkisesti, hänen silmänsä vartioivat kansoja; vastahakoiset älkööt vaan ylpeilkö! Sela. 2 Aik. 16:9. Job. 28:24. Ps. 33:13
8. Kiittäkäät, te kansat, meidän Jumalaamme, kaikukoon hänen ylistyksensä ääni!
9. Hän pitää sielumme elossa, eikä salli jalkamme horjua.
10. Sillä Sinä, Jumala, olet meitä koetellut, sulattanut meitä, niinkuin hopeaa sulatetaan. San. 17:3. 1 Piet. 1:7.
11. Sinä veit meitä vankilinnaan ja panit kuorman lanteillemme. Ps. 68:20.
12. Sinä annoit ihmisten ratsastaa päämme päällitse, me jouduimme tuleen ja veteen; mutta Sinä veit meitä yltäkylläisyyteen.
13. Minä menen poltto-uhreilla sinun huoneesesi, ja maksan Sinulle lupaukseni, Ps. 61:9. 116:14.
14. joita minun huuleni lupasivat, ja suuni puhui ahdistuksessani.
15. Lihavia poltto-uhria minä Sinulle tuon, ynnä oinasten suitsutusta, minä uhraan Sinulle härkiä ynnä kauriita. Sela.
16. Tulkaat, kuulkaat, kaikki Jumalaa pelkääväiset! Minä ilmoitan, mitä Hän minun sielulleni on tehnyt.
17. Häntä minä suullani huusin, ja ylistys oli kielelläni. Ps. 50:15.
18. Jos minä olisin tarkoittanut jotakin turhuutta sydämmessäni, eipä Herra minua olisi kuullut. Job 27:8 s. San. 15:29. 28:9. Jes. 59:2. Joh. 9:31.

19. Mutta Jumala kuuli minua ja otti rukoukseni äänestä vaarin.
20. Kiitetty olkoon Jumala, joka ei hyljännyt minun rukoustani, eikä kääntänyt armoansa minulta pois!

67 Psalmi.

Jumalan siunaus.

Edelläveisaajalle; kanteleilla; Psalmivirsi.
2. Jumala olkoon meille armollinen ja siunatkoon meitä! Hän valistakoon kasvonsa meille, Sela,
4 Moos. 6:24 s. Ps. 44:4.
3. että maan päällä tunnettaisiin sinun tiesi, ja kaikissa pakanoissa sinun autuutesi!
Ps. 98:2. Jes. 60:3. Luuk. 2:30.
4. Sinua, Jumala, kansat kiittäkööt, Sinua kaikki kansat kiittäkööt!
Ps. 117:1.
5. Iloitkoot ja riemuitkoot kansakunnat; sillä sinä tuomitset kansat oikein, ja kansakunnat maan päällä johdatat! Sela.
6. Sinua, Jumala, kansat kiittäkööt, Sinua kaikki kansat kiittäkööt!
7. Maa antoi satonsa; siunatkoon meitä Jumala, meidän Jumalamme!
3 Moos. 26:4.
8. Siunatkoon meitä Jumala, ja peljätkööön Häntä kaikki maan ääret!

68 Psalmi.

Kristus voittaa viholliset ja vie seurakuntansa voittoon.

Edelläveisaajalle; Davidin soittovirsi.
2. Nouskoon Jumala, hajotkoot hänen vihollisensa, ja hänen vihamiehensä paetkoot hänen edestänsä!
4 Moos. 10:35.
3. Hajoita heidät, niinkuin savu hajoo; niinkuin medenvaha sulaa tulen edessä, niin hukkukoot jumalattomat Jumalan kasvojen edestä!
Ps. 37:20.
4. Mutta vanhurskaat ihastukoot, iloitkoot Jumalan edessä, ja riemuitkoot ilossa! Ps. 35:27.
5. Veisatkaat Jumalalle, soittakaat hänen nimellensä, luokaat tie Hänelle, joka ratsastaa läpi erämaiden — Herra on hänen nimensä — iloitkaat Hänen edessänsä!
2 Moos. 15:1 s. Jes. 40:3 s. Ilm. 19:16.
6. Orpojen isä ja leskien puolustaja on Jumala, pyhässä asunnossansa.
5 Moos. 10:18. Ps. 10:14. 146:9.
7. Jumala antaa yksinäisten asua huoneissa ja vie vangit ulos menestykseen; vaan vastahakoiset saavat asua kuivassa maassa. Jes. 42:7.
8. Jumala, kun Sinä läksit kansasi edellä, kun Sinä vaelsit korvessa, Sela, 2 Moos. 13:20 s. 33:14. Tuom. 5:4.
9. niin maa järisi, ja taivaatkin tiukkuivat Jumalan edessä, tämä Sinai Jumalan edessä, Israelin Jumalan edessä. 2 Moos. 19:16 s. Tuom. 5:4 s. Ps. 18:8.
10. Runsailla sateilla Sinä, Jumala, valelit perintöäsi; ja kun se nääntyi, niin Sinä sen virvoitit. 2 Moos. 16:4 s
Ps. 78:24 s. Jes. 41:17. Ap. t. 2:17, 33
11. Sinun laumasi asettuivat siihen, Sinä, Jumala, valmistit hyvyydestäsi kurjille. Ps. 36:9.
12. Herra antaa sanoman, voiton sanansaattajia suuren joukon.
2 Moos. 15:20 s. 1 Sam. 18:6 s.
13. Sotajoukkojen kuninkaat pakenevat, pakenevat, ja kotona asuva jakaa saaliit. Jes. 9:3.
14. Kun te tarhain välissä lepäätte, niin ovat mettisen sulat silatut hopealla ja sen siivet viheriänkeltaisella kullalla. Tuom. 5:16.
15. Kun Kaikkivaltias hajoittaa kuninkaat siinä, niin Salmonilla kiiltää kuin lumi. Tuom. 9:48 s
16. Jumalan vuori on Basanin vuori, huippuinen vuori on Basanin vuori.
17. Miksi te, kukkulaiset vuoret, katselette karsaasti tätä vuorta, jonka Jumala valitsi asunnoksensa? Herrapa siinä asuu ijankaikkisesti.
Ps. 48:3. Jes. 2:2.
18. Jumalan sotavaunuja on kymmeniä tuhansia, tuhannen kertaa tuhannen. Herra on heidän keskellänsä; onpa Sinai pyhyydessä,
Ps. 24:7 s. Dan. 7:10.
19. Sinä astuit ylös korkeuteen, veit vangit vangiksi; Sinä otit lahjoja ihmisten keskellä, vieläpä vastahakoisiltakin, että Herra Jumala siellä asuisi. Ps. 47:6. Ef. 4:8.
20. Kiitetty olkoon Herra joka päivä! Jumala panee kuorman päällemme, mutta Hän myös auttaa meitä. Sela.
21. Meillä on Jumala, Jumala, joka auttaa, ja Herra, Herra, joka kuolemasta vapahtaa. Ilm. 1:18.
22. Mutta Jumala särkee vihollistensa pään, heidän päälakensa, jotka synneissänsä vaeltavat. Ps. 110:6.
23. Herra sanoo: „Minä palautan heitä Basanista, meren syvyydestä Minä heitä palautan,
24. että sinä, jalka veressä, musertaisit heidät, ja koiraisi kieli saisi osansa vihollisistasi."
25. He näkevät sinun juhlasaattosi, Jumala, Jumalani juhlasaatot, Kuninkaani pyhyydessä.
26. Laulajat käyvät edellä, kante-

leen soittajat jälissä, rummuilla paukuttavaiset neidot keskellä.
27. Kiittäkäät Jumalaa seurakunnissa, Herraa, te Israelin lähteestä! Jes. 48:1.
28. Siellä on Benjamin, tuo nuorin, heidän johtajanansa, Juudan päämiehet joukkoinensa, Sebulonin päämiehet, Naftalin päämiehet. 1 Sam. 9:21. Tuom. 5:18. 6:35.
29. Sinun Jumalasi sääsi sinulle voiton. Vahvista, Jumala, se, minkä Sinä meille valmistit! 2 Tess. 3:2 s.
30. Sinun temppelistäsi, joka ylhäällä Jerusalemissa on, vieköötkuninkaat Sinulle lahjoja! Ps. 45:13. Jes. 60:6 s. Matt. 2:11.
31. Käske kovasti ruovon petoa, härkäin laumaa ynnä kansain vasikoita kiirehtien tuomaan hopeaharkkoja! Hän hajoittaa kansat, jotka sotia rakastavat. Jes. 30:6.
32. Egyptin ylimykset tulevat, Etiopia kiiruhtaa ojentamaan käsiänsä Jumalalle. Jes. 18:7. 19:21. 45:14. Ap. t. 8:26 s.
33. Te maan valtakunnat, veisatkaat Jumalalle, soittakaat kiitosta Herralle, Sela,
34. sille, joka kulkee ijänikuisten taivasten taivaissa! Katso, Hän antaa äänellänsä väkevän jylinän. 5 Moos. 33:26. Ps. 29:4 s.
35. Antakaat Jumalalle voima! Hänen herrautensa on Israelissa, ja hänen voimansa pilvissä.
36. Jumala, Sinä ilmestyt peljättävänä pyhästäsi; Israelin Jumala antaa kansalle väen ja voimat. Kiitetty olkoon Jumala! Ps. 29:11.

69 Psalmi.

Kristuksen kärsiminen. Seurakunnan voitto.

Edelläveisaajalle; veisattava kuin: „Lemmenkukat;" Davidilta. Ps. 45:1.
2 Jumala, auta minua, sillä vedet käyvät hamaan sieluuni asti! Matt. 26:38.
3. Minä olen vajonnut syvään mutaan, jossa ei pohjaa ole; olen joutunut syviin vesiin, ja vuo upottaa minut. Ps. 42:8.
4. Minä olen väsynyt huutamisesta, kurkkuni kuivettuu, silmäni nääntyvät odottaissani Jumalaani. Ps. 6:7. 22:2. 38:11. Hebr. 5:7.
5. Enempi kuin hiuksia päässäni on niitä, jotka syyttömästi minua vihaavat; väkevät ovat minun hävittäjäni, jotka ilman syyttä minulle vihollisina ovat; mitä minä en ryöstänyt, sitä minun täytyy maksaa. Ps. 35:19. 38:20. Joh. 15:25.
6. Jumala, Sinäpä tiedät minun tyhmyyteni, eikä minun syyni ole Sinulta salatut.
7 Älkööt minun tähteni häpeään joutuko, jotka Sinua odottavat, Herra, Herra Sebaot; älkööt minun tähteni ne häväistäkö, jotka Sinua etsivät, Israelin Jumala!
8. Sillä Sinun tähtesi minä pilkkaa kärsin, ja häväistys peittää minun kasvoni. Ps. 16:2. 44:23.
9. Minä olen joutunut muukalaiseksi veljilleni, ja oudoksi äitini lapsille. Ps. 31:12. 38:12. Joh. 7:5.
10. Sillä sinun huoneesi kiivaus syö minua, ja Sinua pilkkaavain pilkat lankesivat minun päälleni. Ps. 119:139. Joh. 2:17. Room. 15:3.
11. Minä itkin, ja minun sieluni paastosi; vaan se tuli minulle pilkaksi.
12. Ja minä panin säkin puvukseni, vaan tulin heille sananlaskuksi.
13. Minusta jaarittelevat ne, jotka portissa istuvat; minusta soittelevat viinin juomarit. Job 30:9. Val. 3:63.
14. Mutta minä rukoilen Sinua, Herra, otollisella ajalla. Jumala, suuren armosi tähden kuule minua autuutesi totuuden kautta! Jes. 49:8. 2 Kor. 6:2.
15. Pelasta minua loasta, etten minä vajoisi, vaan pelastuisin vihollisistani ja syvistä vesistä,
16. ettei vetten vuo minua upottaisi, eikä syvyys minua nielisi, eikä kaivo sulkisi suutansa minun päälleni!
17. Kuule minua, Herra, sillä sinun armosi on hyvä; suuren laupeutesi tähden käänny minun puoleeni!
18. Äläkä peitä kasvojasi palvelijaltasi, sillä minä olen hädässä; joudu, kuule minua!
19. Lähene minun sieluani, lunasta se; pelasta minua vihollisteni tähden!
20. Sinähän tiedät minun pilkkani, häpeäni ja häväistykseni; Sinun edessäsi ovat kaikki minun vihamieheni.
21. Pilkka on särkenyt sydämmeni, ja minä olen sairastunut; minä odotan säälimistä, vaan ei tule; ja lohduttajia, vaan en löydä.
22. Ja he antoivat minulle sappea syödäkseni, ja janoissani etikkaa juodakseni. Matt. 27:48. Mark. 15:23. Luuk. 23:36. Joh. 19:29.
23. Olkoon heidän pöytänsä heille paulaksi, sekä suruttomille ansaksi! Room. 11:9 s.
24. Soetkoot heidän silmänsä näkemästä, ja tee heidän lanteensa aina horjuvaksi! Ps. 35:6.
25. Vuodata sinun kiivautesi heidän päällensä, ja sinun vihasi tuli käsittäköön heitä!

26. Joutukoon heidän kotonsa kylmille, älköönkä heidän majassansa asujanta olko! Ap. t. 1:20.
27. Sillä he vainoovat sitä, jota Sinä lyönyt olet; ja juttelevat niiden kipua, joita Sinä haavoittanut olet. Jes. 53:4, 5.
28. Lue heille syytä syyn päälle, ettei he sinun vanhurskauteesi tulisi! Jer. 18:23. Room. 1:24.
29. Pyyhi heitä pois eläväin kirjasta, älköönkä heitä vanhurskasten lukuun kirjoitettako! 2 Moos. 32:32. Fil. 4:3.
30. Mutta minä olen raadollinen ja vaivattu; Jumala, sinun apusi pelastakoon minua!
31. Niin minä tahdon kiittää Jumalan nimeä veisulla, ja suuresti ylistää Häntä kiitoksella.
32. Se kelpaa paremmin Herralle, kuin härkä, uhrieläin, jolla on sarvet ja sorkat. 3 Moos. 11:3 s. Ps. 51:18 s.
33. Raadolliset näkevät ja iloitsevat; ja te, jotka Jumalaa etsitte, eläköön teidän sydämmenne! Ps. 22:27.
34. Sillä Herra kuulee köyhiä, eikä katso vankiansa ylen. Ps. 72:12. Matt. 5:3.
35. Kiittäkööt Häntä taivaat ja maa, meri ja kaikki niissä liikkuvaiset!
36. Sillä Jumala on vapahtava Sionia, ja rakentava Juudan kaupungit, että he siellä asuisivat ja sen omistaisivat.
37. Ja hänen palvelijainsa siemen on sen perivä, ja jotka hänen nimeänsä rakastavat, saavat asua siinä. Ps. 102:29. Jes. 65:9.

70 Psalmi.

Rukous vihollisia vastaan.

Edelläveisaajalle; Davidin psalmi, muistoksi.
2. Riennä, Jumala, minua pelastamaan! Herra, minulle avuksi! Ps. 40:14 s.
3. Hävetkööt ja punastukoot, jotka minun sieluani väijyvät; väistykööt takaperin ja häpeään joutukoot ne, jotka minulle pahaa suovat! Ps. 35:4. 40:15.
4. Palatkoot takaisin häpeänsä tähden, jotka sanovat: „ähäh, ähäh!" Ps. 71:13.
5. Iloitkoot ja riemuitkoot Sinussa kaikki, jotka Sinua etsivät; ja jotka sinun autuuttasi rakastavat, sanokoot aina: „Jumala olkoon suuresti ylistetty!" Fil. 4:4.
6. Mutta minä olen kurja ja köyhä. Riennä minun puoleeni, Jumala! sillä Sinä olet minun apuni ja pelastajani. Herra, älä viivy!

71 Psalmi.

Herran apu vihollisia vastaan.

Sinuun, Herra, minä turvaan; älä anna minun ikänä häpeään joutua! Ps. 31:2.
2. Vanhurskaudellas pelasta minua, ja päästä minua; kallista korvasi minun puoleeni, ja vapahda minua!
3. Ole minulle asuntokallio, sinne aina päästäkseni! Sinä olet luvannut minua vapahtaa; sillä Sinä olet kallioni ja linnani. Ps. 18:3. 27:8. 62:3.
4. Jumalani, pelasta minua jumalattoman käsistä, väärän ja väkivaltaisen kourista!
5. Sillä Sinä olet minun toivoni, Herra, Herra, minun turvani aina nuoruudestani saakka.
6. Sinuun olen minä luottanut hamasta äitini kohdusta. Sinä olet auttanut minut ulos äitini kohdusta; sinua minä aina kiitän. Ps. 22:10 s.
7. Minä olen joutunut monelle ihmeeksi, mutta Sinä olet minun vahva turvani.
8. Täynnä olkoon minun suuni sinun kiitostasi, ja joka päivä sinun kunniatasi!
9. Älä minua heitä pois vanhuudessani, äläkä minua hylkää voimani vaipuessa!
10. Sillä viholliseni puhuvat minusta; ja jotka minun sieluani väijyvät, pitävät keskenänsä neuvoa,
11. sanoen: „Jumala hylkäsi hänet; ajakaat takaa ja käsittäkäät hänet, sillä ei ole pelastajaa!"
12. Jumala, älä erkane kauas minusta; minun Jumalani, riennä avukseni! Ps. 22:12.
13. Hävetkööt ja hukkukoot minun sieluni vastustajat; häpeään ja häväistykseen joutukoot, jotka minun onnettomuuttani etsivät! Ps. 35:4. 40:15.
14. Mutta minä tahdon alati odottaa, ja sinun kiitostasi yhä lisätä.
15. Minun suuni on ilmoittava sinun vanhurskauttas, joka päivä sinun pelastustas, sillä niiden määriä minä en tiedä. Ps. 40:6.
16. Minä esiintuon Herran, Herran urotöitä; minä ilmoitan sinun vanhurskauttas, sinun ainoan.
17. Jumala, Sinä olet minua nuoruudestani asti opettanut, ja vieläkin minä sinun ihmeitäsi julistan.
18. Niin älä vielä vanhuudessanikaan ja harmaaksi tultuani, Jumala, minua hylkää, siksi kuin minä ilmoitan käsivartesi nousevalle suvulle, ja väkevyytesi kaikille tulevaisille! Jes. 46:4.
19. Ja tosin, Jumala, sinun van-

hurskautesi on sangen korkea; sinä, joka teet suuria — Jumala, kuka on sinun vertaisesi?
2 Moos. 15:11 2 Sam. 7:22. Ps. 36:6. 86:8.
20. Sinä, joka annoit meidän nähdä paljon ja pahoja ahdistuksia, virvoitat meitä jälleen; ja maan syvyydestä Sinä jälleen nostat meitä.
5 Moos. 32:39. 1 Sam. 2:6. Ps. 86:13.
21. Sinä lisäät minun arvoani, ja lohdutat minua jälleen. Ps. 18:36.
22. Niin minäkin kiitän Sinua harpulla, sinun totuuttasi, Jumalani; soitan Sinulle kanteleella, Sinä Israelin Pyhä!
23. Minun huuleni riemuitsevat, soittaissani Sinulle, ja minun sieluni, jonka Sinä lunastit! Ps. 103:2 s.
24. Kielenikin puhuu joka päivä sinun vanhurskaudestasi; sillä hävenneet ovat ja punastuneet, jotka onnettomuuttani etsivät.

72 Psalmi.

Kristus kuninkaana ja Hänen seurakuntansa rauha.

Salomolta. Jumala, anna tuomiovaltasi kuninkaalle, ja vanhurskautesi kuninkaan pojalle! Jes. 11:2 s.
2. Hän on hallitseva kansaasi vanhurskaudella, ja sorretuitas oikeudella.
3. Kantakoot vuoret kansalle rauhaa, ja kukkulat, vanhurskauden voimasta! Ps. 85:11 s. Jes 2:4 9:6 s.
4. Hän puoltakoon oikeudella sorretuita kansassa, ja auttakoon köyhäin lapsia, ja särkeköön väkivaltaiset! Ps. 45:5. 2:9.
5. Sinua he peljätkööt, niin kauan kuin aurinko ja kuu ovat, suvusta sukuun! 2 Sam. 7:13. Ps. 89:37 s.
6. Hän langetkoon niinkuin sade sängelle, niinkuin kuurosade maan kastamiseksi! San. 19:12.
7. Kukoistakoon vanhurskas hänen aikanansa, ja runsas rauha, siksi kun kuu katoo!
Jes. 9:7. 11:6. 35:1 s. Luuk. 2:14.
8. Hän hallitkoon merestä mereen, ja virrasta maan ääriin asti!
Ps. 2:8. 89:26. Sak. 9:10.
9. Hänen edessänsä korven asujamet kumartukoot, ja hänen vihollisensa tomua nuolkoot!
Jes. 49:23. Mik. 7:17.
10. Tarsin ja luotoin kuninkaat tuokoot lahjoja, Seban ja Meroen kuninkaat kantakoot antimia.
Ps. 45:13. 68:30. Jes 60:5 s. Matt. 2:11.
11. Häntä pitää kaikki kuninkaat kumartaman, ja kaikki kansakunnat häntä palveleman.
12. Sillä hän on pelastava apua huutavaisen köyhän, ja sorretun, jolla ei ole auttajaa. Ps. 69:34.
13. Hän on säälivä vaivaista ja köyhää, ja köyhäin sielut hän vapahtaa.
14. Hän on lunastava heidän sielunsa sorrosta ja väkivallasta, ja kallis on heidän verensä oleva hänen silmissänsä. Ps. 116:5.
15. Ja he saavat elää, ja hän on lahjoittava heille Seban kultaa, ja he rukoilevat alati hänen edestänsä, joka päivä he häntä siunaavat.
16. Jyväin rikkaus olkoon maassa vuorten kukkuloilla, häälyköön sen vilja kuin Libanon, ja kukoistakoot kaupunkilaiset niinkuin maan ruoho! Jer. 31:12. Am. 9:13.
17. Pysyköön hänen nimensä ijankaikkisesti, auringon alla vesokoon hänen nimensä; ja siunatkoot itseänsä hänessä kaikki kansat, ja ylistäkööt häntä autuaaksi! 1 Moos. 12:3.
18. Siunattu olkoon Herra Jumala, Israelin Jumala, joka yksinänsä ihmeitä tekee! Ps. 41:14.
19. Ja siunattu olkoon hänen kunniansa nimi ijankaikkisesti, ja täytettäköön hänen kunniastansa kaikki maa! Amen, Amen. Jes. 6:3.
20. Davidin, Isain pojan, rukoukset loppuvat.

73 Psalmi.

Herra tuomitsee jumalattomat. Turva Herrassa.

Assafin psalmi. Totta on Jumala Israelille hyvä, niille, jotka puhtaat sydämmestä ovat! Matt. 5:8.
2. Mutta minä — olipa jalkani vähällä kompastua, askeleeni juuri liukahtamallansa.
3. Sillä minä kadehdin öykkäreitä, kun minä näin jumalattomain menestyksen. Job 21:7 s. Ps. 37:1. Jer. 12:1.
4. Sillä ei heillä ole mitään vaivoja kuolemaan asti; lihava on heidän vatsansa.
5. Ei he ole vastuksissa niinkuin muut kuolevaiset, eikä heitä vaivata muiden ihmisten kanssa.
6. Sentähden on ylpeys heidän kaulakorunsa, ja väkivalta heillä kaunistuspukuna.
7. Heidän silmänsä lihavuudesta pullistuvat, ja sydämmen kuvatukset kuohuvat. 5 Moos. 32:15. Ps. 17:10. Jer. 5:28.
8. He pilkkaavat ja puhuvat pahuudessa väkivaltaa; korkealta he puhuvat.
9. He nostavat suunsa taivaasen asti, ja heidän kielensä kulkee pitkin maata.
10. Sentähden kääntyy hänen kansansa sinne, ja särpäävät kyllin vettä.

11. Ja he sanovat: „kuinka Jumala tietäisi, olisiko Korkeimmalla tietämystä?!" Job 22:13. Ps. 10:11. 94:7. Hes. 8:12.
12. Katso, nämät ovat jumalattomia, ja ijäti suruttomina ovat he kuitenkin suuresti rikastuneet! Job 12:6.
13. Aivan turhaan minä olen sydäntäni puhdistanut ja pessyt käteni viattomuudessa, Ps. 26:6.
14. kun olin kuitenkin vaivattu joka päivä, ja kuritukseni oli joka aamu käsissä.
15. Jos minä olisin ajatellut: „minäkin tahdon niin puhua," katso, niin minä olisin pettänyt koko sinun lastesi suvun.
16. Minä mietin ymmärtääkseni sitä, mutta se oli minulle ylen vaikeaa,
17. siksi kun minä menin Jumalan pyhään, ja tarkastin heidän loppuansa.
18. Totisesti, Sinä asetit heidät liukkaalle ja langetat heitä aivan häviöiksi. Job 21:17 s.
19. Kuinka pian he joutuvatkaan hukkaan, häviävät ja hukkuvat kauhealla tavalla! 1 Sam. 25:29.
20. Niinkuin uni herättyä raukee, niin Sinä, Herra, noustuasi hylkäät heidän varjokuvansa. Job 20:8. Ps. 34:17. Jes. 29:8.
21. Kun se karvasteli sydämmessäni ja puri munaskuissani,
22. olin minä tyhmä, enkä mitään tietänyt; minä olin kuin nauta Sinun edessäsi.
23. Kuitenkin pysyn minä alati Sinun tykönäsi, sillä Sinä pidät minua oikeasta kädestäni.
24. Sinä talutat minua neuvollasi, ja korjaat minua viimein kunniaan. Ps. 4:4. Jes. 28:29.
25. Kun Sinä vaan omani olet, ei minua mikään taivaassa eikä maan päällä miellytä.
26. Vaikka vielä minun ruumiini ja sieluni vaipuisi, olet Sinä, Jumala, kuitenkin aina sydämmeni turva ja minun osani. Ps. 142:6.
27. Sillä katso, jotka Sinusta luopuvat, ne hukkuvat; Sinä kadotat kaikki, jotka Sinua vastaan huorin tekevät.
28. Mutta minun onneni on, että Jumala on minua läsnä; minä panen turvani Herraan, Herraan, ilmoittaakseni kaikkia sinun töitäsi!

74 Psalmi.

Jumalan seurakunnan valitus. Turva Jumalan apuun.

Assafin opetusvirsi.
Miksi, Jumala, niin ratki pois syöksit, miksi suitseepi vihasi laitumesi lampaita kohtaan?
2. Muista seurakuntaas, jonka Sinä muinoin omistit, ja perintösuvukses lunastit, muista Sionin vuorta, jossa asuit!
3. Astu omin askeleis ylös ikuisille raunioille; vihollinen on raiskannut kaikki pyhäkössä!
4. Vihamiehesi kiljuivat sinun huoneissasi, ja asettivat omat merkkinsä merkeiksi.
5. Näyttipä siltä, kuin olisi tiheässä puistossa kirveitä korkealle kohotettu.
6. Ja nyt he takoivat rikki kaikki sen kaunistukset piiluilla ja moukareilla. 1 Kun. 6:18. 29:32.
7. He pistivät tuleen sinun pyhän sijasi, ja repivät maahan sinun nimesi asunnon. 2 Kun. 25:9.
8. He sanoivat sydämmessänsä: „hävittäkäämme heidät peräti!" He polttivat kaikki Jumalan kokoushuoneet maassa.
9. Omia merkkejämme emme nyt näe, eikä ole enää profettaa maassa; ei ole sitä keskellämme, joka tietäisi: kuinka kauan? — Val. v. 2:9. Hes. 7:26. Am. 8:12.
10. Jumala, kuinka kauan vihamies häpäisee, ja vihollinen niin ratki pilkkaa sinun nimeäsi?
11. Miksi peräytät kätesi, oikean kätesi? Pois se povestasi, hävitä heidät!
12. Jumala on kuitenkin muinaisista minun kuninkaani, joka on kaiken avun antaja maan päällä. Luuk. 1:69.
13. Sinä halkaisit meren voimallasi, Sinä särjit lohikärmeiden päät vesissä. 2 Moos. 14:21. Jes. 51:9 s. Hes. 29:3.
14. Sinä musersit leviatanin päät, ja annoit ne ruuaksi erämaan eläinten joukolle.
15. Sinä kuohutit lähteet ja joet, Sinä kuivasit väkevät virrat. 2 Moos. 17:6. 4 Moos. 20:11. Jos. 3:16 s.
16. Sinun on päivä, sinun on myös yö; Sinä rakensit tähdet ja auringon. Ps. 136:7 s.
17. Sinä sääsit kaikki maan rajat, Sinä teit suven ja talven.
18. Muista siis tätä: vihollinen häpäisee Herraa, ja hullu kansa pilkkaa sinun nimeäsi.
19. Älä anna pedolle mettisesi sielua, älä ijäti unohda sorrettujesi henkeä!
20. Muista liittoa, sillä maan pimeät rotkot ovat täynnä väkivallan pesiä!
21. Älä anna poljetun palata pois häväistynä; kurja ja köyhä kiittäkööt sinun nimeäsi!
22. Nouse, Jumala, aja asiasi; muis-

tä hullujen joka päivä Sinua häpäisevän! Jes. 49:4. Room. 2:24.
23. Älä unohda vihamiestesi huutoa ja vastustajaisi meteliä, joka alati pauhaa!

75 Psalmi.

Herran vihan malja.

Edelläveisaajalle; veisattava kuin: ,,Älä hukuta!" Assafin soittovirsi.
2. Me kiitämme Sinua, Jumala, me kiitämme Sinua, ja sinun nimesi on läsnä; sinun ihmeitäsi ilmoitetaan.
3. Sillä ,,Minä otan määrä-ajan, Minä tuomitsen oikein. Ps. 102:14.
4. Kun maa vapisee ja kaikki sen asuvaiset, niin Minä vahvistan lujasti sen patsaat." Sela. Job 38:4 s. Ps. 46:3 s.
5. ,,Minä sanon öykkäreille: älkäät kerskatko! ja jumalattomille: älkäät niin sarvea nostelko! Ps. 94:3. San. 27:1.
6. Älkäät niin korkealle sarveanne nostelko, älkäät niin niskotellen puhuko uhmapuheita!"
7. Sillä ei idästä, eikä lännestä, eikä vuorten korvesta —
8. vaan Jumala on tuomari; tämän Hän alentaa, ja toisen ylentää. 1 Sam. 2:6 s. Dan. 4:32. Luuk. 1:52.
9. Sillä malja on Herran kädessä, ja se kuohuu viinistä, on täynnä sekaviiniä; siitä Hän kaataa; rahkoinensa vaan täytyy kaikkein jumalattomain maan päällä se särpiä ja juoda. Ps. 60:5. Jes. 51:17, 22. Val. v. 4:21.
10. Mutta minä ilmoitan ijankaikkisesti, veisaan kiitosta Jaakobin Jumalalle.
11. Ja minä särjen kaikki jumalattomain sarvet; mutta vanhurskasten sarvet korotetaan.

76 Psalmi.

Jumalan seurakunnan riemuvirsi.

Edelläveisaajalle; kanteleilla; Assafin psalmivirsi.
2. Jumala on Juudassa tuttu, Israelissa on hänen nimensä suuri. Ps 48:2.
3. Salemissa on hänen majansa, ja hänen asuntonsa Sionissa. Jes. 31:9.
4. Siellä Hän särki joutsen nuolet, kilven ja miekan ja sodan. Sela. Ps. 46:10.
5. Sinä olet kirkkaampi, loistavampi ryöstövuoria. Jer. 51:25. Hab. 3:6.
6. Urhoolliset ryöstettiin ja uupuivat uneensa, eikä sankaritkaan käsiänsä löytäneet. 2 Kun. 19:35. Jer. 51:39, 57. Nah. 3:18.
7. Sinun rangaistuksestas, Jaakobin Jumala, vaipuivat syvään uneen sekä vaunut että hevoset.
8. Sinä olet peljättävä, Sinä! Kuka voi vihasi noustua seisoa Sinun edessäs?
9. Taivaasta Sinä kuulutit tuomion; maa peljästyi ja vaikeni,
10. Jumalan noustessa tuomitsemaan, auttamaan kaikkia raadollisia maassa. Sela.
11. Sillä ihmisten julmuus tulee Sinulle kunniaksi; Sinä vyötät itses vihan varoilla. 2 Moos. 9:16. Room. 9:17.
12. Tehkäät lupauksia ja täyttäkäät ne Herralle, teidän Jumalallenne; kaikki, jotka Hänen ympärillänsä ovat, vieköön lahjoja Peljättävälle! 5 Moos. 23:21. Ps. 65:2. Saarn. 5:3.
13. Hän masentaa päämiesten röyhkeyden; Hän on peljättävä maan kuninkaille! Job 12:21. Ps. 107:40. Jes. 40:23.

77 Psalmi.

Jumala auttaa hädässä, niinkuin entisinä aikoina.

Edelläveisaajalle; veisattava Jedutunin tavalla; Assafin psalmi.
2. Minä huudan äänelläni Jumalaa, ja parun; Jumalaa minä huudan, että Hän kuulisi minua.
3. Hätäpäivänäni minä etsin Herraa; käteni on yöllä ojennettu, eikä väsy; sieluni ei tahdo antaa itseänsä lohduttaa. Ps. 9:14. 27:8. Jes. 26:16 s.
4. Minä muistelen Jumalaa, ja huokaan; olen ajatuksissani, ja henkeni nääntyy. Sela.
5. Sinä pidät silmälautani valveella; minä olen niin levoton, etten puhuakaan voi. Ps. 102:8.
6. Minä ajattelen entisiä aikoja, muinaisia vuosia. Ps. 143:5.
7. Minä muistelen yöllä kanteleeni soittoa; minä mietin sydämmessäni, ja henkeni tutkii:
8. ,,Hyljänneekö Herra ijankaikkisesti, eikä enää ollenkaan armahtane? Ps. 79:5. 85:6.
9. Onko hänen armonsa puuttunut ijäksi, ja lieneekö lupaus jo loppunut suvusta sukuhun? Ps. 74:9.
10. Lieneekö Jumala jo unohtanut armahtaa, tai sulkenut vihassa laupeutensa?" Sela
11. Mutta minä sanoin: ,,tämä on minun kärsittäväni, Ylimmäisen oikean käden aikaa." Ps. 39:10. Jer. 10:19.
12. Minä ylistelen Herran töitä, sillä minä tahdon muistaa sinun entisiä ihmeitäsi.
13. Tahdon tutkistella kaikkia sinun töitäsi, ja miettiä sinun tekojasi.
14. Jumala, sinun tiesi on pyhä; kuka on niin suuri Jumala, kuin Sinä, Jumala? 2 Moos. 15:11 s. Ps. 89:9.
15. Sinä olet Jumala, ihmetten te-

kijä; Sinä ilmoitit voimasi kansain
keskellä. Ps.136:4.
16. Sinä olet käsivarrellasi lunasta-
nut kansasi, Jaakobin ja Josefin lap-
set. Sela. 2 Moos.6:6.
17. Vedet näkivät Sinut, Jumala, ve-
det näkivät Sinut ja vapisivat, ja sy-
vyydetkin värisivät.
2 Moos. 14:21 s. Ps. 114:3 s.
18. Paksut pilvet kaasivat vettä, pil-
vet jylisivät, ja sinun nuolesi väläh-
telivät.
19. Sinun jylinäsi ääni kaikui tuu-
lispäässä, ja leimauksesi valaisivat
maanpiirin; maa vapisi ja värisi.
20. Sinun tiesi kulki meressä, ja
polkusi suurissa vesissä, eikä sinun
jälkiäsi näkynyt. 2 Moos. 14:22 s.
21. Sinä saatoit kansasi niinkuin
lammaslauman Mooseksen ja Aaro-
nin kädellä. Ps.78:52. Mik.6:4. Jes.63:11 s.

78 Psalmi.

Kuinka Jumala kansaansa johdattaa.

Assafin opetusvirsi. Kuule, kansa-
ni, minun opetustani, kallistakaat
korvanne suuni sanoihin!
2. Minä avaan suuni vertauksiin,
saarnaan sananlaskuja muinaisajois-
ta. Ps. 49:5. Matt. 13:35.
3. Mitä me olemme kuulleet, ja tie-
dämme, ja isämme ovat meille ker-
toneet, Ps. 44:2.
4. sitä emme tahdo salata heidän
lapsiltansa, vaan julistaa nousevalle
sukupolvelle Herran kiitoksia ja hä-
nen voimaansa ja ihmeitänsä, joita
Hän on tehnyt.
5. Hän asetti todistuksen Jaakobis-
sa, ja antoi lain Israelissa, jonka
Hän sääsi isillemme opetettavaksi
heidän lapsillensakin,
2 Moos. 20:1 s. 5 Moos. 4:9 s. 6:6 s.
Hes. 20:10 s.
6. että tuon tuntisi nouseva suku-
polvi, pojat vielä syntyväiset, ja he-
kin nousisivat sitä ilmoittamaan lap-
sillensa,
7. ja panisivat turvansa Jumalaan,
eivätkä unohtaisi Jumalan tekoja,
vaan pitäisivät hänen käskynsä —
8. eivätkä olisi, niinkuin heidän i-
sänsä, vastahakoinen ja kankea su-
ku, suku, joka ei taivuttanut sydän-
tänsä, ja jonka henki ei riippunut
uskollisesti Jumalassa.
2 Moos. 32:9. 33:3 s. 34:9. Ps. 78:37. 95:7 s.
9. Efraimin lapset, varustetut jout-
similehet, kääntyivät pakoon tappe-
lupäivänä.
10. Ei he pitäneet Jumalan liittoa,
eivätkä huolineet vaeltaa hänen lais-
sansa. Hes. 20:10 s.
11. Ja he unohtivat hänen tekonsa
ja ihmeensä, joita Hän heille oli
näyttänyt.
12. Heidän isäinsä nähden teki Hän
ihmeitä Egyptin maassa, Soanin ke-
dolla, 2 Moos. 14 ja 15 l.
13. Hän halkaisi meren ja vei heidät
yli, ja asetti vedet niinkuin roukkion.
14. Ja Hän johdatti heitä päivin pil-
villä, öisin tulen valolla.
2 Moos. 13:21 s. Ps. 105:39 s.
15. Hän halkaisi kalliot korvessa,
ja juotti heitä runsaasti niinkuin vir-
roilla. 2 Moos. 17:6. 4 Moos. 20:10 s.
16. Ja Hän laski vuot kalliosta, ja
vuodatti vedet niinkuin virrat.
17. Mutta vielä he sittenkin syntiä
tekivät Häntä vastaan ja vihoittivat
Korkeinta korvessa.
18. He kiusasivat Jumalaa sydäm-
messänsä, vaatien ruokaa sielullensa.
2 Moos. 16:2 s. 4 Moos. 11:4 s. Ps. 106:14 s.
19. Ja he puhuivat Jumalaa vas-
taan, sanoen: „voineeko Jumala val-
mistaa pöydän korvessa?
20. Katso, kyllä Hän kallioon löi, ja
vedet vuosivat, ja ojat juoksivat —
mutta voineeko Hän leipääkin antaa,
tahi kansallensa lihaa toimittaa?"
21. Sentähden, kun Herra tämän
kuuli, vihastui Hän, ja tuli sytytet-
tiin Jaakobissa, ja viha nousi Israe-
lissa, 4 Moos. 11:1 s.
22. koska he eivät uskoneet Juma-
laan, eivätkä turvanneet hänen a-
puunsa.
23. Ja Hän käski pilviä ylhäällä, ja
avasi taivaan ovet,
24. ja sateli heille mannaa syötä-
väksi, ja antoi heille taivaan viljaa.
2 Moos. 16:14 s. 4 Moos. 11:7. Joh. 6:31.
1 Kor. 10:3.
25. Ihmiset söivät enkelien leipää;
Hän lähetti heille ruokaa yltäkyllä.
26. Hän pani itätuulen taivaalla
liikkeelle, tuotti voimallansa etelä-
tuulen, 4 Moos. 11:31 s
27. ja sateli heidän päällensä lihaa
niinkuin tomua, ja lintuja niinkuin
meren santaa,
28. ja pudotti ne keskelle heidän
leiriänsä, heidän majainsa ympärille.
29. Niin he söivät ja yltäkyllä ravit-
tiin, ja Hän täytti heidän himonsa.
30. Kun ei he vielä lakanneet hi-
moitsemasta, ja ruoka oli vielä hei-
dän suussansa,
31. nousi Jumalan viha heihin ja
tappoi jaloimmat heidän joukossan-
sa; ja nuoret miehet Israelissa löi
Hän maahan.
32. Mutta kaikissa näissä he vielä-
kin syntiä tekivät, eivätkä uskoneet
hänen ihmeitänsä. 4 Moos. 14:1 s.
33. Sentähden Hän lopetti heidän

päivänsä niinkuin tuulen tuhahduksen, ja heidän vuotensa pikaisessa perikadossa. Ps. 90:9.
34. Kun Hän heitä tappoi, etsivät he Häntä; ja he palasivat ja kysyivät Jumalaa,
35. ja muistelivat, että Jumala on heidän turvansa, ja korkein Jumala heidän lunastajansa.
36. Ja he pettivät Häntä suullansa, ja valehtelivat Hänelle kielellänsä; Jes. 29:13. Jer. 12:2.
37. sillä heidän sydämmensä ei ollut vakaa Hänen kanssansa, eivätkä olleet uskolliset hänen liitossansa.
38. Kuitenkin on Hän armollinen, ja antaa pahat teot anteeksi, eikä hukuta; ja Hän palautti usein vihansa, eikä laskenut kaikkea kiivauttansa nousemaan.
39. Sillä Hän muisti heidät lihaksi, tuulen hengeksi, joka menee pois, eikä palaja. Job 7:7. 14:1,19 s. Ps. 103:13 s.
40. Kuinka usein he vihoittivatkaan Häntä korvessa, ja pahoittivat hänen mieltänsä erämaassa!
41. Ja he kiusasivat vieläkin Jumalaa, ja loukkasivat Israelin Pyhää.
42. Ei he muistaneet hänen kättänsä, eikä sitä päivää, jona Hän lunasti heidät vihollisista;
43. jona Hän merkkinsä teki Egyptissä, ja ihmeensä Soanin kedolla.
44. Hän muutti heidän virtansa vereksi, etteivät virroistansa voineet juoda. 2 Moos. 7:19 s. Ps. 105:29.
45. Hän lähetti heidän sekaansa turilaita, jotka heitä söivät, ja sammakoita, jotka heitä hukuttivat. 2 Moos. 8:2 s.
46. Hän antoi heidän tulonsa ruohomadoille, ja heidän työnsä heinäsirkoille. 2 Moos. 10:4 s.
47. Hän hävitti rakehilla heidän viinipuunsa, ja heidän metsäfiikunansa jääkivillä. 2 Moos. 9:18 s.
48. Ja Hän löi heidän karjansa rakehilla, ja heidän laumansa pitkäisen tulella.
49. Hän lähetti heidän päällensä vihansa tulen, kiivauden, julmuuden ja ahdistuksen, joukon kovan onnen enkeleitä. 2 Moos. 9:3 s.
50. Hän avasi tien vihallensa, eikä säästänyt heidän sielujansa kuolemasta, ja hylkäsi heidän henkensä ruton valtaan.
51. Hän löi kaikki esikoiset Egyptissä, miehuuden alkeet Hamin majoissa. 2 Moos. 11:5. 12:29 s. Ps. 105:36.
52. Ja Hän antoi kansansa vaeltaa niinkuin lampaat, ja vei heitä niinkuin laumaa korvessa; Ps. 77:21.
53. ja Hän saattoi heitä turvallisesti, ettei he peljänneet; meri peitti heidän vihollisensa. 2 Moos. 14 19 s.
54. Ja Hän vei heidät pyhille rajoillensa, tälle vuorelle, jonka hänen oikea kätensä oli omistanut. 2 Moos. 15:13,17. Jos. 1:1.
55. Ja Hän karkoitti pakanat heidän edestänsä, ja jakoi heidät arvalla määrättyyn perintöön, ja asetti Israelin sukukunnat heidän majoissansa asumaan. Jos. 13:7. 2 Sam. 5:6 s. Ps. 44:3.
56. Mutta he kiusasivat ja vihoittivat korkeinta Jumalaa, eivätkä pitäneet hänen todistuksiansa; Tuom. 2:8 s.
57. vaan luopuivat pois ja pettivät, niinkuin heidän isänsäkin; he poikkesivat pois, niinkuin hellinnyt joutsi. Hos. 7:16.
58. Ja he vihoittivat Häntä uhrikukkuloillansa, ja suututtivat Häntä epäjumaliensa kuvilla. 2 Moos. 32:16.
59. Tämän kuuli Jumala ja vihastui, ja hylkäsi kovin Israelin.
60. Ja Hän hylkäsi asuinsijan Silossa, majan, jonka Hän oli asettanut ihmisten keskelle, Jos. 18:1. 1 Sam. 4:11 s. Jer. 7:12.
61. ja Hän antoi voimansa vankeuteen ja kunniansa vihollisten käsiin.
62. Ja Hän antoi kansansa miekan valtaan, ja vihastui perintöönsä.
63. Heidän nuorukaisensa kulutti tuli; eikä heidän neitseitänsä häälauluilla ylistetty.
64. Heidän pappinsa kaatuivat miekalla, eikä heidän leskensä itkeneet.
65. Mutta Herra heräsi niinkuin joku makaavainen, niinkuin viinistä riemastunut sankari,
66. ja löi vihollisensa pakoon, ja saatti heille ijankaikkisen häpeän,
67. ja hylkäsi Josefin majan, eikä valinnut Efraimin sukukuntaa;
68. vaan valitsi Juudan sukukunnan, Sionin vuoren, jota Hän rakasti. Ps. 48:3. 132:13 s.
69. Ja Hän rakensi pyhän sijansa niinkuin taivaan korkeudet, niinkuin maan, jonka Hän on perustanut ijankaikkisesti.
70. Ja Hän valitsi palvelijansa Davidin, ottain hänet lammastarhoista. 1 Sam. 16:11 s.
71. Imettäväin lampaiden jälistä haetti Hän hänen kaitsemaan kansansa Jaakobia, ja perimystänsä Israelia. 2 Sam. 7:8.
72. Ja hän kaitsi heitä kaikella sydämmensä vakuudella, ja johdatti heitä taitavalla kädellä.

79 Psalmi.

Herran seurakunta hädässä.

Assafin psalmi. Jumala, pakanat ovat perikuntaasi karanneet, ovat saastuttaneet pyhän temppelisi, ja Jerusalemin tehneet kiviraunioiksi. Ps. 74:4 s.
2. He antoivat palvelijaisi ruumiit taivaan linnuille ruuaksi, ja ystäväisi lihan maan pedoille.
3. He vuodattivat heidän vertansa niinkuin vettä Jerusalemin ympärille; eikä kukaan heitä haudannut.
4. Me olemme joutuneet häväistykseksi naapureillemme, pilkaksi ja nauruksi ympärillämme asuvaisille. Ps. 44:14. 80:7. 89:42.
5. Herra, kuinka kauan Sinä yhä vihainen olet, ja annat kiivautesi tulena palaa? Ps. 74:1,10. 89:47.
6. Vuodata vihasi pakanain päälle, jotka eivät Sinua tunne, ja valtakuntain päälle, jotka eivät sinun nimeäsi avuksi huuda! Jer. 10:25 s.
7. Sillä he ovat syöneet Jaakobin, ja hänen huoneensa hävittäneet.
8. Älä muistele meidän entisiä pahoja tekojamme; ennättäköön meitä nopeasti sinun armeliaisuutesi, sillä me olemme sangen viheliäisiksi joutuneet! Jes. 64:9.
9. Auta meitä, autuutemme Jumala, sinun nimesi kunnian tähden! pelasta meitä ja anna meille syntimme anteeksi sinun nimesi tähden! Ps. 115:1 s.
10. Miksi sanoisivat pakanat: „missä on nyt heidän Jumalansa?" Ilmoitettakoon pakanain keskellä meidän silmäimme nähden sinun palvelijaisi vuodatetun veren kosto! 2 Moos. 32:12. 5 Moos. 32:43. Joel 2:17.
11. Tulkoot vankien huokaukset Sinun eteesi! Säästä kuoleman lapsia suuren käsivartesi voimalla! Ps. 102:20 s.
12. Ja kosta naapureillemme seitsemin kerroin heidän helmaansa heidän pilkkansa, jolla he ovat Sinua, Herra, pilkanneet!
13. Mutta me, sinun kansasi ja laitumesi lauma, tahdomme kiittää Sinua ijankaikkisesti, ja julistaa sinun ylistystäsi suvusta sukuun. Ps. 28:9. 95:7. 100:3.

80 Psalmi.

Rukous Israelin, Herran viinipuun edestä.

Edelläveisaajalle; „Todistuksen liljain" mukaan, Assafin psalmi.
2. Kuule, Israelin paimen, joka saatat Josefin niinkuin lampaita! Ilmesty kirkkaudessa, joka istut Kerubein päällä! Ps. 23:1. 77:21. 99:1. Jes. 40:11. Hes. 34:12. Joh. 10:11.
3. Herätä voimasi Efraimin ja Benjaminin ja Manassen edessä, ja tule avuksemme!
4. Jumala, korjaa meitä jälleen ja anna kasvosi paistaa, niin me olemme autetut! Ps. 4:7.
5. Herra Jumala Sebaot, kuinka kauan Sinä vihastut kansasi rukouksiin?
6. Sinä ruokit heitä kyynelien leivällä, ja juotat heitä runsaasti kyyneleillä. Ps. 42:4. 102:10.
7. Sinä olet meidät pannut riidaksi naapureillemme, ja vihollisemme pilkkaavat meitä. Ps. 44:14. 79:4.
8. Jumala Sebaot, korjaa meitä jälleen ja anna kasvosi paistaa, niin me olemme autetut!
9. Egyptistä Sinä nyhtäsit viinipuun, karkoitit pakanat pois, ja istutit sen. 1 Moos. 49:22. Jes. 5:1 s. 27:2 s. Jer. 2:21 Matt. 21:33.
10. Sinä raivasit sille sijan, ja se juurtui juurevaksi ja täytti maan.
11. Vuoret peitettiin sen varjolla, ja Jumalan sedripuut sen oksilla.
12. Se levitti lehvänsä mereen asti, ja vesansa hamaan virtaan saakka. 1 Moos. 15:18. 2 Moos. 23:31. 5 Moos. 11:24. Jos. 1:4. 1 Kun. 4:21,24.
13. Miksi siis särjit hänen aitansa, että kaikki tietä kulkevaiset sitä repivät? Ps. 89:41 s.
14. Metsäsika jyrsii sitä, ja metsän pedot syövät sitä.
15. Jumala Sebaot, käänny kuitenkin, katso alas taivaasta ja näe, ja etsi sitä viinipuuta,
16. ja suojele sitä, jonka sinun oikea kätesi istutti, sitä poikaa, jonka Sinä itsellesi valitsit! 2 Moos. 4:22.
17. Se on poltettu tulella ja karsittu; sinun kasvojesi uhkauksesta he hukkuvat.
18. Sinun kätesi suojelkoon oikean kätesi miestä, ihmisen poikaa, jonka Sinä itsellesi valitsit,
19. niin emme Sinusta luovu; suo meidän elää, niin me sinun nimeäsi avuksi huudamme!
20. Herra Jumala Sebaot, korjaa meitä jälleen, anna kasvosi paistaa, niin me olemme autetut!

81 Psalmi.

Seurakunnan juhlavirsi.

Edelläveisaajalle; Gittiit kanteleella; Assafilta.
2. Riemuitkaat Jumalalle, meidän väkevyydellemme, pauhatkaat Jaakobin Jumalalle!
3. Virittäkäät soittovirsiä, lyökäät rumpua, soittakaat suloisia kanteleita sekä harppuja!

4 Puhaltakaat pasunaa uudella
kuulla, juhlapäivänämme, täydellä
kuulla! 2 Moos. 12:1 s.
3 Moos. 23:5,24. 4 Moos. 10:10. 5 Moos. 16:1.
5. Sillä se on sääntö Israelissa, ja
Jaakobin Jumalan oikeus.
6. Sen Hän pani Josefissa todistukseksi,
kun Hän kulki yli Egyptin
maan; silloin me kuulimme tuntemattoman
puheen.
7. Minä siirsin heidän olkansa kuorman
alta, ja heidän kätensä pääsivät
kuormavasua kantamasta.
2 Moos. 1:14. 6:6 s.
8. Hädässäsi sinä huusit, ja Minä
pelastin sinut; Minä vastasin sinua
pitkäisen pilvestä, ja koettelin sinua
riitaveden tykönä. Sela.
2 Moos. 17:1 s. 4 Moos. 20:13. Ps. 77:18 s.
9. Kuule Minua, kansani, Minä varoitan
sinua! Israel, joska sinä Minua
kuulisit! Ps. 50:7.
10. Älköön olko sinussa muukalaista
Jumalaa, äläkä kumarra vierasta
Jumalaa! 2 Moos. 20:2 s.
11. Minä olen Herra, sinun Jumalasi,
joka sinut toin ylös Egyptin maalta;
levitä suusi, niin Minä sen täytän!
12. Mutta minun kansani ei kuullut
minun ääntäni, eikä Israel Minuun
mielistynyt.
13. Niin Minä laskin heidät sydämmensä
paatumukseen, vaeltamaan
omissa neuvoissansa.
Hes. 20:25 s. Ap. t. 14:16. Room. 1:24 s.
14. Joska minun kansani kuulisi Minua,
ja Israel vaeltaisi minun teilläni!
5 Moos. 5:29. 28:1. 32:29. Jes. 48:12.
15. Niin Minä pian painaisin alas
heidän vihollisensa, ja kääntäisin käteni
heidän ahdistajiansa vastaan.
16. Herran vihamiehet liehakoitsisivat
Hänen edessänsä; mutta heidän
aikansa olisi ijankaikkisesti pysyvä.
17. Ja Minä ruokkisin heitä parhailla
nisuilla, ja ravitsisin heitä hunajalla
kalliosta.

82 Psalmi.

Jumala tuomitsee maailman tuomarit.

Assafin psalmi. Jumala seisoo Jumalan
seurakunnassa, Hän pitää
tuomiota jumalien keskellä.
2 Aik. 19:6. 2 Moos. 22:28.
2. „Kuinka kauan te väärin tuomitsette,
ja pidätte jumalattomien puolta?
Sela. 5 Moos. 1:16 s.
3. Hankkikaat oikeus halvalle ja orvolle,
ja julistakaat sorretut ja vaivaiset
hurskaiksi!
4. Pelastakaat halpaa ja köyhää, ja
päästäkäät häntä jumalattomien käsistä!“ —
Job 29:12 s.
San. 24:11. 31:9 s. Jes. 1:17.
5. „Ei heillä ole tuntoa eikä taitoa,
pimeydessä he vaeltavat; sentähden
kaikki maan perustukset horjuvat.
6. Minä sanoin: te olette jumalia,
ja kaikki Korkeimman lapsia;
Joh. 10:34 s.
7. Kuitenkin täytyy teidän kuolla
niinkuin ihmiset, ja kaatua niinkuin
joku muukin ruhtinoista.“
Ps. 73:19. Dan. 5:30. Ap. t. 12:23.
8. Nouse, Jumala, ja tuomitse maa;
sillä kaikki pakanat ovat Sinun perintöäsi!
Ps. 2:8. Hebr. 1:2.

83 Psalmi.

Seurakunnan vihollisia vastaan.

Assafin soittovirsi.
2. Jumala, älä ole niin ääneti, älä
vaikene, äläkä lepää, Jumala! Ps. 28:1.
3. Sillä katso, vihollisesi hälisevät,
ja sinun vihamiehesi nostavat päätänsä.
4. He pitävät kansaasi vastaan kavaloita
hankkeita, ja neuvottelevat
sinun suojeltaviasi vastaan.
5. He sanovat: „tulkaat, hävittäkäämme
heidät kansana olemasta,
ettei Israelin nimeä enään muisteltaisi!“
6. Sillä he neuvottelevat yksimielisesti,
ja tekevät liiton Sinua vastaan,
7. Edomin majat ja Ismaelilaiset,
Moab ja Hagarilaiset,
8. Gebal ja Ammon ja Amalek, Filistea
ynnä Tyron asuvaiset.
9. Assur on myös heihin liittäynyt
auttamaan Lotin lapsia. Sela.
1 Moos. 19:37 s.
10. Tee heille niinkuin Midianille,
niinkuin Sisseralle, niinkuin Jabinille
Kisonin joella, Tuom. 4:7 s. 7:22 s.
11. jotka hävitettiin Endorin tykönä,
ja joutuivat lannaksi maalle.
12. Pane heidän pääruhtinaansa Orebin
ja Sebin kaltaiseksi, ja kaikki
heidän ylimmäisensä Seban ja Salmunnan
vertaisiksi, Tuom. 7:25. 8:12,21.
13. koska he sanovat: „valloittakaamme
itsellemme Jumalan asunnot!“
14. Minun Jumalani, tee heitä tuhkavihuriksi,
korreksi tuulen edessä!
Job 21:18. Jes. 17:13.
15. Niinkuin kulo metsän polttaa,
ja niinkuin liekki mäet korventaa,
16. niin vainoo heitä raju-ilmallas,
ja hämmästytä heitä tuulispäälläs!
17. Täytä heidän kasvonsa häpeällä,
että he sinun nimeäsi, Herra, etsisivät!
Ps. 6:11.
18. Hävetkööt he ja hämmästykööt
ijanikuisesti, ja häpeään joutukoot
ja hukkukoot!
19. Ja tietäkööt, että Sinä, jonka ai-

noan nimi on Herra, olet korkein koko maan päällä! Jes. 37:16. 42:8.

84 Psalmi.

Seurakunnan ikävöiminen Herran huoneesen.

Edelläveisaajalle; Gittiit kanteleella; Koran lasten psalmi. Ps. 8:1.
2. Kuinka ihanat ovat sinun asunsijasi, Herra Sebaot!
3. Minun sieluni ikävöitsee ja halajaa Herran esikartanoihin, sieluni ja ruumiini riemuitsee elävän Jumalan edessä. Ps. 42:2 s. 63:2.
4. Löysihän lintunen huoneen, ja pääskynen itsellensä pesän, johonka he poikansa panevat — sinun alttarisi ääressä, Herra Sebaot, minun Kuninkaani ja Jumalani!
5. Autuaat ovat ne, jotka sinun huoneessasi asuvat; vielä he Sinua kiittävät! Sela. Ps. 23:6. 27:4.
6. Autuas on se ihminen, jonka väkevyys on Sinussa; he vaeltavat sydämmestänsä Sinun teilläsi.
7. Käyden itkulaakson lävitse, tekevät he sen lähteiden maaksi, ja aamusade verhoo sen siunauksilla. Ps. 23:4. 126:5 s.
8. He kulkevat kasvaen voimasta voimaan, ja ilmestyvät Jumalan eteen Sionissa.
9. Herra Jumala Sebaot, kuule minun rukoukseni, ota kuitenkin korviisi, Jaakobin Jumala! Sela.
10. Katso siis, Jumala, meidän kilpemme, katsahda voideltusi puoleen!
11. Sillä yksi päivä sinun esikartanoissasi on parempi kuin tuhannen muualla; ennen minä olisin oven vartijana Jumalani huoneessa, kuin asuisin jumalattomain majoissa.
12. Sillä Herra Jumala on aurinko ja kilpi. Herra antaa armon ja kunnian; ei Hän kiellä hurskaasti vaeltavilta mitään hyvää. Ps. 3:4. 23:1. Jes. 60:19 s.
13. Herra Sebaot, autuas on se ihminen, joka Sinuun turvaa! Ps. 2:12. Jer. 17:7.

85 Psalmi.

Herran kansa rukoilee uutta armoa.

Edelläveisaajalle; Koran lasten psalmi.
2. Herra, Sinä olit armollinen maakunnallesi, ja palautit Jaakobin vangit.
3. Sinä annoit anteeksi kansasi pahat teot, ja peitit kaikki heidän syntinsä. Sela. Ps. 32:1.
4. Sinä lepytit kaiken kiivautesi, ja käännyit pois vihasi tulesta.
5. Korjaa meitä jälleen, autuutemme Jumala, ja lakkauta taas närkästyksesi meistä!
6. Tahdotkos ijankaikkisesti olla vihainen meille, ja pitkittää vihaasi suvusta sukuun? Ps. 77:8.
7. Etkö meitä virvoita jälleen, että kansasi Sinussa iloitsisi?
8. Herra, osoita meille armosi ja anna meille autuutesi!
9. Minä tahdon kuulla, mitä Herra Jumala puhuu; — — totta Hän lupaa rauhaa kansallensa ja ystävillensä, mutta älkööt he vaan hulluuteen palaitko! Ps. 125:3.
10. Totisesti, hänen apunsa on Häntä pelkääväisiä läsnä, että maassamme kunnia asuisi. Ps. 145:18.
11. Armo ja totuus kohtaavat toisiansa; vanhurskaus ja rauha suutelevat toisiansa.
12. Totuus vesoo maasta, ja vanhurskaus taivaasta katselee. Jes. 45:8.
13. Herrakin tekee meille kaikkea hyvää, ja maamme antaa hedelmänsä. 3 Moos. 26:4. Ps. 67:7.
14. Vanhurskaus käypi hänen edellänsä, ja noudattaa hänen askeleittensa polkua.

86 Psalmi.

Armoitetun sielun rukous ahdistuksessa.

Davidin rukous. Kallista, Herra, korvasi ja kuule minua, sillä minä olen sorrettu ja köyhä!
2. Kätke minun sieluni, sillä minä olen pyhä! Auta, Sinä Jumalani, palvelijaasi, joka Sinuun turvaa! Ps. 16:1. 25:20.
3. Armahda minua, Herra, sillä minä huudan Sinun puoleesi yli päivää! Ps. 88:10.
4. Ilahuta palvelijasi sielua, sillä Sinun puoleesi, Herra, minä ylennän sieluni! Ps. 25:1.
5. Sillä Sinä, Herra, olet hyvä ja armelias, armosta rikas kaikille, jotka Sinua avuksensa huutavat. Ps. 78:38. Joel. 2:13. Joon. 4:2.
6. Ota korviisi, Herra, rukoukseni, ja tarkkaa anomukseni ääntä!
7. Hätäpäivänäni minä Sinua rukoilen, sillä Sinä kuulet minua. Ps. 50:15.
8. Herra, ei ole yksikään jumalista sinun vertaises, eikä ole mitään sinun töittesi kaltaista. 2 Moos. 15:11. 5 Moos. 3:24. Ps. 18:32. 71:19.
9. Kaikki kansat, jotka tehnyt olet, ne vielä tulevat ja kumartavat Sinua, Herra, ja kunnioittavat sinun nimeäsi. Ps. 22:28 s. 65:3. Sef. 2:11. Sak. 14:9.
10. Sillä Sinä olet suuri ja teet ihmeitä, ja Sinä olet yksinäsi Jumala.
11. Opeta minulle, Herra, sinun tie-

si, vaeltaakseni sinun totuudessas!
Kiinnitä sydämmeni siihen yhteen,
että minä sinun nimeäsi pelkäisin!
Ps. 25:4 s. 27:11. 119:33. 143:8.
12. Minä tahdon kiittää Sinua, Herra,
minun Jumalani, kaikesta sydämmestäni,
ja kunnioittaa sinun nimeäsi ijankaikkisesti;
13. sillä sinun armosi on suuri minua kohtaan,
ja Sinä pelastit minun
sieluni tuonelan pohjasta.
Ps. 30:4. 71:20. 116:3,8.
14. Jumala, ylpeät ovat nousneet
minua vastaan, ja väkivaltaisten joukko
väijyy minun sieluani, eivätkä pidä
Sinua silmäinsä edessä. Ps. 54:5.
15. Mutta Sinä, Herra, olet armollinen
ja laupeas Jumala, pitkämielinen
ja suuri armossa ja totuudessa.
2 Moos. 34:6. Neh. 9:17. Ps. 103:8. 145:8.
16. Käänny minun puoleeni ja armahda
minua, vahvista voimallasi
palvelijaasi ja auta piikasi poikaa!
Ps. 138:3. 116:16.
17. Tee minulle merkki hyväkseni,
että minun vihamieheni sen näkisivät
ja häpeisivät, että Sinä, Herra,
autoit ja lohdutit minua!

87 Psalmi.

Sionin kunnia.

Koran lasten soittovirsi. Hänen perustamansa
on pyhillä vuorilla.
Ps. 68:16 s. 125:2. Matt. 16:18.
2. Herra rakastaa Sionin portteja
enemmän kuin kaikkia Jaakobin asuinsijoja.
3. Kunniallisia sinusta puhutaan,
sinä Jumalan kaupunki! Sela.
Ps. 46:5 s. 48:2 s. 132:13 s. Jes. 2:2 s. Mik. 4:1 s.
4. „Minä ilmoitan Rahabin ja Babelin
minua tunteviksi; katso, Filistealaiset
ja Tyrolaiset sekä Etiopialaiset
syntyvät siellä.“ Ps. 45:13. 68:32. 72:10.
Jes. 19:18 s. 30:7. Matt. 28:19. Ap. t. 2:9 s.
5. Ja Sionille sanotaan: „toinen toisensa
perästä syntyvät siellä,“ ja Ylhäinen
itse vahvistaa sitä.
Ps. 48:9. Jes. 44:5.
6. Herra luettelee kirjoituksessa kansat:
„tämäkin on siellä syntynyt.“
Sela. Ap. t. 2:4. 10:46. 1 Kor. 12:10.
7. Ja veisaten sekä hyppien he sanovat:
„sinussa ovat kaikki minun
lähteeni.“ Jes. 12:3. Jer. 31:12 s.

88 Psalmi.

Suuressa ahdistuksessa.

Koran lasten soittovirsi; Edelläveisaajalle;
hiljaa veisattava surullisella
äänellä; Hemanin, Esrahilaisen
mietintövirsi. 1 Kun. 4:31. 1 Aik. 2:6.
2. Herra, minun autuuteni Jumala,
minä huudan päivällä ja yöllä Sinun
edessäsi. Ps. 22:3.
3. Tulkoon minun rukoukseni kasvoisi
eteen, kallista korvasi valitukseni
puoleen!
4. Sillä minun sieluni on surkeutta
täynnä, ja elämäni on lähestynyt
tuonelaa.
5. Minä olen arvattu kuoppaan vajoovaisten
kaltaiseksi, minä olen niinkuin
mies, jolla ei mitään voimaa ole.
Ps. 28:1. 143:7.
6. Minun vuoteeni on kuolleiden
seassa, olen kuin surmatut, jotka haudassa
makaavat, joita Sinä et enää
muista, ja jotka sinun kädestäs ovat
eroitetut. Ps. 31:23.
7. Sinä olet minun pannut kuopan
pohjaan, pimeihin loukkoihin ja syvyyksiin.
Ps. 130:1.
8. Sinun tuimuutesi painaa minua,
ja Sinä ahdistat minua kaikilla aalloillasi.
Sela. Ps. 42:8. 69:3.
9. Sinä olet eroittanut tuttavani minusta
kauas; Sinä teit minun heille
kauhistukseksi; olen salpain takana,
en voi päästä ulos.
Job 19:19. Ps. 31:12. 38:12.
10. Minun silmäni nääntyvät kurjuudesta;
Sinua, Herra, minä avukseni
huudan joka päivä, ja levitän
käteni sinun puoleesi. Ps. 6:8.
11. Tehnetkö ihmeitä kuolleille, taikka
nousnevatko haahmot Sinua kiittämään?
Sela. Ps. 6:6. 30:10. 115:17.
12. Luetellaanko haudoissa sinun
armoasi, totuuttasi helvetissä?
13. Tunnettaneeko sinun ihmeitäsi
pimeydessä, tai vanhurskauttas unhotuksen
maassa? Jes. 38:18.
14. Mutta Sinua, Herra, minä huudan
avukseni, ja aamulla minun rukoukseni
ennättää Sinun eteesi.
15. Miksi, Herra, hylkäät minun
sieluni, miksis peität kasvosi minulta?
16. Minä olen raadollinen ja kuolemaisillani
nuoruudesta asti; minä
kannan sinun hirmuisuuttasi, ja olen
aivan neuvoton.
17. Sinun kiivautesi on käynyt minun
ylitseni, sinun peljätyksesi lopettavat
minut. Ps. 38:5.
18. Ne saartavat minua joka päivä
niinkuin vesi, ja piirittävät minua
yhtenä.
19. Sinä olet armaani ja ystäväni
eroittanut minusta kauas; tuttavinani
on pimeys. Job 19:13.

89 Psalmi.

Kristus ja hänen valtakuntansa.

Etanin, Esrahilaisen opetusvirsi.
1 Kun. 4:31. 1 Aik. 2:6.

2. Minä veisaan Herran armoja ijan-
kaikkisesti, ja ilmoitan suullani si-
nun totuuttasi suvusta sukuun.
Joh. 1:17.
3. Sillä minä sanon: ijankaikkisesti
armo rakennetaan; taivaassa Sinä
valmistat totuutesi.
4. ,,Minä olen liiton tehnyt valittuni
kanssa, olen vannonut Davidille pal-
velijalleni:
5. ,Hamaan ijankaikkisuuteen Minä
vahvistan sinun siemenesi, ja raken-
nan istuimesi suvusta sukuun!" Sela.
2 Sam. 7:12 s. 1 Aik. 17:11 s. Ps. 61:8. 132:11.
Jes. 55:3. Luuk. 1:32.
6. Ja taivaat ylistävät, Herra, sinun
ihmeitäsi sekä totuuttasi pyhäin seu-
rakunnassa.
Ps. 29:1 s. 103:20 s. Jes. 6:3. Ef. 3:10. Ilm. 4:8.
7. Sillä kuka on ilmassa verrattava
Herraan, ja kuka on Herran kaltai-
nen jumalain poikain joukossa?
8. Jumala on hirmuinen pyhäin
suuressa kokouksessa, ja peljättävä
yli kaikkien Hänen ympärillänsä.
9. Herra Jumala Sebaot, kuka on
voimallinen niinkuin Sinä, Herra?
Ja sinun uskollisuutesi on Sinun ym-
pärilläs.
10. Sinä hallitset meren pauhinan,
Sinä hallitset sen aaltojen kuohun.
Job 38:11. Ps. 65:8. 93:3 s.
11. Sinä musersit Rahabin niinkuin
sodassa kaatuneen; käsivartesi väel-
lä Sinä hajoitit vihollisesi. Jes. 51:9.
12. Sinun ovat taivaat, onpa maa-
kin sinun; Sinä olet perustanut
maanpiirin ja mitä siinä on.
Ps. 24:2. 104:5.
13. Pohjan ja etelän olet Sinä luo-
nut, Tabor ja Hermon riemuitsevat
sinun nimestäsi.
14. Sinulla on voimallinen käsivar-
si, väkevä on sinun kätesi, korkea
on oikea kätesi.
15. Vanhurskaus ja oikeus on sinun
istuimesi perustus, armo ja totuus
käyvät kasvojesi edellä. Ps. 97:2.
16. Autuas on se kansa, joka juh-
lariemun tuntee, Herra, ne, jotka
sinun kasvojesi valossa vaeltavat.
4 Moos. 23:21. Ps. 112:4.
17. He iloitsevat joka päivä sinun
nimestäsi, ja sinun vanhurskaudes-
sas he ylenevät.
18. Sillä Sinä olet heidän väkevyy-
tensä kaunistus, ja armostasi Sinä
korotat meidän sarvemme. Luuk. 1:69.
19. Sillä Herran oma on meidän kil-
pemme, ja Israelin Pyhän oma on
meidän Kuninkaamme.
Ps. 47:10. Jes. 33:22.
20. Kerran Sinä puhuit näyissä ys-
tävälles, ja sanoit: ,,Minä sääsin avun
sankarille, Minä korotin nuorukaisen
kansasta. 2 Sam. 7:4 s. 1 Aik. 17:4.
21. Minä löysin palvelijani Davidin,
voitelin hänet pyhällä öljylläni.
1 Sam. 16:12. Ap. t. 13:22.
22. Häntä minun käteni lujasti tu-
kee, sekä käsivarteni vahvistaa.
23. Ei häntä vihollinen petä, eikä
vääryyden poika saa häntä sortaa.
24. Vaan Minä runtelen hänen ah-
distajansa hänen edestänsä, ja lyön
hänen vihamiehensä.
25. Mutta minun totuuteni ja armo-
ni on oleva hänen kanssansa, ja mi-
nun nimessäni on hänen sarvensa
ylenevä.
26. Minä lasken hänen kätensä me-
reen saakka, ja hänen oikean käten-
sä virtoihin asti. Ps. 72:8. Sak. 9:10.
27. Näin hän Minua puhuttelee:
,Sinä olet minun Isäni, Jumalani ja
autuuteni kallio!' 2 Sam. 7:14.
1 Aik. 17:13. 22:10. Ps. 2:6 s. Hebr. 1:5.
28. Ja minä asetan hänet esikoisek-
si, kaikkein korkeimmaksi maan ku-
ninkaista. Ps. 2:6. 72:11.
29. Minä pidän hänelle armoni tal-
lella ijankaikkisesti, ja liittoni on
pysyvä lujana hänelle.
30. Minä teen hänen siemenensä
ijankaikkiseksi, ja hänen istuimen-
sa niinkuin taivaan päivät.
31. Jos hänen lapsensa hylkäävät
minun lakini, eivätkä oikeuksissani
vaella,
32. jos he rikkovat minun sääntöni,
eivätkä pidä minun käskyjäni,
33. niin Minä rankaisen vitsalla hei-
dän rikoksensa, ja heidän pahat te-
konsa haavoilla;
34. mutta armoani en Minä hänestä
käännä pois, enkä uskollisuudessani
vilpistele.
35. En Minä riko liittoani, enkä muu-
ta, mitä huuliltani on lähtenyt.
4 Moos. 23:19.
36. Minä olen kerran pyhyyteni kaut-
ta vannonut; en Minä Davidille va-
lehtele:
37. Hänen siemenensä on oleva ijan-
kaikkisesti, ja hänen istuimensa niin-
kuin aurinko Minun edessäni.
2 Sam. 7:16. Ps. 72:17. Joh. 12:34.
38. Ja niinkuin kuu pysyy se ijan-
kaikkisesti, — ja todistaja taivaassa
on uskollinen." Sela.
Job 16:19. Jer. 33:20 s.
39. Mutta Sinä olet hyljännyt ja y-
lenkatsonut, olet vihastunut voidel-
tuusi,
40. Sinä olet heittänyt pois palveli-
jasi liiton, ja saastuttanut hänen kruu-
nunsa maahan.
41. Olet särkenyt kaikki hänen muu-

rinsa, tehnyt hänen linnansa raunioiksi.
42. Häntä raatelevat kaikki sivukulkevaiset, hän on joutunut naapureillensa nauruksi. Ps. 79:4. 80:13 s.
43. Sinä olet korottanut hänen ahdistajainsa oikean käden, ja ilahuttanut kaikki hänen vihamiehensä.
44. Vieläpä käänsit takaisin hänen miekkansa terän, etkä häntä pystyssä pitänyt sodassa.
45. Sinä lopetit hänen loisteensa, ja kumosit hänen istuimensa maahan.
46. Sinä lyhensit hänen nuoruutensa päivät, ja peitit hänet häpeällä. Sela.
47. Kuinka kauan, Herra, Sinä niin ratki kätket itsesi, kuinka kauan kiivautesi palaa kuin tuli? Ps. 79:5.
48. Muista, kuinka katoova minä olen, kuinka turhiksi Sinä olet luonut kaikki ihmisten lapset!
Job 7:7. 14:1 s. Ps. 39:6. 90:10.
49. Kuka on se mies, joka elää, eikä kuolemaa näe, kuka pelastaa sielunsa tuonelan käsistä? Sela.
50. Herra, missä ovat sinun entiset armosi, jotka Sinä Davidille totuudessas vannoit?
51. Muista, Herra, palvelijasi pilkkaa, että minä helmassani kannan kaikkia noita monia kansoja,
52. jotka sinun vihollisinasi, Herra, pilkkaavat, jotka pilkkaavat voideltusi askeleita.
53. Siunattu olkoon Herra ijankaikkisesti! Amen, Amen!

90 Psalmi.

Ihmisen katoavaisuus.

Mooseksen, Jumalan miehen rukous. Herra, Sinä olet ollut meidän turvamme suvusta sukuun.
2. Ennenkuin vuoret olivat syntyneet, ja Sinä teit maan ja maanpiirin, ja ijankaikkisesta ijankaikkiseen olit Sinä, Jumala.
3. Sinä annat ihmiset jälleen tomuksi tulla, ja sanot: „tulkaat jälleen, te ihmisten lapset!"
1 Moos. 3:19. Ps. 104:29. Saarn. 12:7.
4. Sillä tuhat ajastaikaa ovat sinun silmissäsi niinkuin eilinen päivä, kun se on ohitse menemällänsä, ja niinkuin vartio yöllä. 2 Piet. 3:8.
5. Sinä tempaat heitä pois; he ovat kuin uni, aamulla he puhkeevat niinkuin ruoho. Job 14:2. Ps. 103:15 s.
6. Aamulla se kukoistaa ja puhkee jälleen; ja ehtoolla se leikataan, ja kuivettuu. Ps. 103:15 s. Jes. 40:6 s.
7. Sillä me häviämme sinun vihassasi, ja sinun kiivaudessasi peljätetään pois.
8. Sillä Sinä panit pahat tekomme eteesi, ja salaisetkin syntimme kasvojesi valkeuteen.
Ps. 19:13. Jer. 16:17. 1 Kor. 4:5.
9. Sillä kaikki päivämme ovat kuluneet sinun vihassasi, ja me olemme päättäneet vuotemme niinkuin huokauksen.
10. Meidän elinaikamme on seitsemänkymmentä vuotta, ja enintänsä kahdeksankymmentä vuotta; ja mitä siinä on parasta ollut, se on tuska ja vaiva ollut; sillä se on pian mennyt ohitse, juurikuin olisimme lentäneet. Job 9:25 s. Ps. 89:48.
11. Mutta kuka tuntee sinun vihasi ankaruutta, ja hirmuisuuttasi, niinkuin Sinua tulisi peljätä?
12. Opeta meitä ajattelemaan, että meidän kuoleman pitää, että ymmärtäväisiksi tulisimme! Ps. 39:5.
13. Käänny siis, Herra — voi kuinka kauan! — ja armahda palvelijoitasi! 2 Moos. 32:12. 4 Moos. 14:17 s.
14. Ravitse meitä pian armollasi, niin me riemuitsemme ja iloitsemme kaikkena elinaikanamme!
15. Ilahuta meitä niiden päiväin määrällä, joina Sinä meitä olet nöyryyttänyt, niiden vuosikausien, joina me olemme onnettomuutta kärsineet!
16. Osoita sinun tekosi palvelijoillesi, ja kunniasi heidän lapsillensa!
17. Ja Herra, meidän Jumalamme, olkoon meille leppyinen, ja vahvistakoon kättemme työt meissä; niin, kättemme työt Hän vahvistakoon!

91 Psalmi.

Herran omat hänen suojeluksessaan.

Joka Korkeimman kätkössä istuu, Kaikkivaltiaan varjossa pysyy —
Ps. 36:8.
2. hän sanoo Herralle: „minun turvani ja linnani, Jumalani, johonka minä turvaan!"
3. Sillä Hän pelastaa sinut väijyjäin paulasta ja turmelevasta rutosta.
Ps. 124:7.
4. Sulillansa Hän sinua suojaa, ja sinä pakenet hänen siipiensä alle; hänen totuutensa on kilpi ja suojos.
Ps. 17:8. 57:2. 63:8. Matt. 23:37.
5. Ei sinun tarvitse peljätä yön kauhistusta, eikä nuolia, jotka päivällä lentävät, San. 3:24.
6. ei ruttoa, joka pimeässä hiipii, eikä tautia, joka puolipäivänä turmelee.
7. Vaikka tuhansia kaatuisi sivullasi, ja kymmenen tuhatta oikealla puolellasi, ei se sinuun satu.
8. Sinä saat vaan silmilläsi nähdä, ja jumalattomien kostoa katsella.
Ps. 92:12.

9. Sillä Sinä, Herra, olet minun turvani. Ylimmäisen olet sinä ottanut suojaksesi.
10. Ei sinua saa mikään paha kohdata, eikä mikään vaiva majaasi lähestyä. San. 12:21.
11. Sillä Hän antaa käskyn enkeleillensä sinusta, varjelemaan sinua kaikilla teilläsi.
Ps. 34:8. Matt. 4:6. Luuk. 4:10 s.
12. Käsillänsä he kantavat sinua, ettet jalkaasi kiveen loukkaisi.
Job 5:23. Ps. 121:3. San. 3:23.
13. Jalopeurain ja kyykärmeiden päällä sinä astut, ja tallaat nuoren jalopeuran ja lohikärmeen.
5 Moos. 8:15. Mark. 16:18. Luuk. 10:19.
14. „Koska hän Minussa kiinni riippuu, niin Minä hänet pelastan; Minä varjelen häntä, sillä hän tuntee minun nimeni.
15. Hän avuksi huutaa Minua, ja Minä kuulen häntä; hänen tykönänsä Minä olen tuskassa; siitä Minä hänet tempaan pois ja saatan hänet kunniaan. Ps. 50:15.
16. Minä ravitsen häntä pitkällä ijällä ja osoitan hänelle autuuteni."
Ps. 50:23.

92 Psalmi.

Herran armon ylistys.

Psalmivirsi lepopäivänä.
2. Hyvä on Herraa kiittää, ja veisata ylistystä sinun nimellesi, Sinä kaikkein Ylimmäinen! Ps. 147:1.
3. Aamulla julistaa armoasi, ja ehtoolla sinun totuuttasi, Ps. 42:9.
4. kymmenkielisellä ja harpulla, soittaen kanteleilla. Ps. 33:2 s.
5. Sillä Sinä ilahutat minua, Herra, sinun töilläsi; ja minä riemuitsen sinun kättesi teoista. Ps. 77:12 s.
6. Kuinka suuret ovat, Herra, sinun tekosi, sangen syvät sinun ajatuksesi!
Ps. 40:6. 104:24. Room. 11:33.
7. Hullu ei tätä tunne, eikä tyhmä sitä ymmärrä. Ps. 14:1. 94:8.
8. Kun jumalattomat viheriöitsevät niinkuin ruoho, ja pahantekijät kaikki kukoistavat, niin se tapahtuu heidän ikuiseksi häviämiseksensä.
Ps. 37:1 s. 73:3,18. 129:6.
9. Mutta Sinä, Herra, olet ylhäisin ijankaikkisesti.
10. Sillä katso, sinun vihollisesi, Herra — katso, sinun vihollisesi pitää hukkuman, ja kaikki pahantekijät hajoitettaman.
11. Mutta minun sarveni Sinä korotat niinkuin puhvelin; ja minä voidellaan tuoreella öljyllä.
4 Moos. 23:22. Ps. 23:5. 112:9.
12. Ja silmäni on näkevä mielitekonsa väijyjistäni, ja korvani kuuleva halunsa pahoista vastustajistani.
Ps. 91:8. 118:7. Jer. 11:20. 20:12.
13. Vanhurskas on viheriöitsevä niinkuin palmupuu, ja kasvava kuin sedripuu Libanonissa. Ps. 1:3. 52:10.
San. 11:28. Jer. 17:8. Hes. 14:6 s.
14. Istutettuina Herran huoneesen he kukkivat meidän Jumalamme kartanoissa. Jes. 58:11.
15. He vesoovat vielä vanhuudessansa, ovat tuuheat ja vihannat,
16. julistaaksensa, että hurskas on Herra, minun kallioni, eikä Hänessä vääryyttä ole. 5 Moos. 32:4. Sef. 3:5.

93 Psalmi.

Herra, kunnian kuningas.

Herra on Kuningas! Hän on pukeunut ylhäisyyteen; Herra on pukeunut, on vyöttänyt itsensä väkevyydellä; sentähden pysyy maanpiiri lujana, eikä horju.
Ps. 2:6. 96:10. 97:1. 99:1. Jes. 52:7.
2. Lujana pysyy sinun istuimesi muinais-ajoista asti; Sinä olet ijankaikkinen. Jes. 44:6.
3. Virrat kohottivat, Herra, virrat kohottivat pauhunsa; vieläkin virrat korottavat kohinansa.
Ps. 46:4 s. Jes. 17:12 s.
4. Suurten, jalojen vetten pauhinaa, meren kuohuja vieläkin jalompi on Herra korkeudessa.
Ps. 65:8. 89:10. Ilm. 17:15.
5. Sinun todistuksesi ovat sangen lujat; pyhyys sopii sinun huoneellesi, Herra, ijankaikkisesti. Ps. 19:8. Joh. 17:17.

94 Psalmi.

Herran seurakunnan vihollisia vastaan.

Koston Jumala, Herra, koston Jumala, ilmesty kirkkaudessa!
5 Moos. 32:35. Jer. 51:56. Room. 12:19.
2. Nouse, maailman tuomari, maksa ylpeille ansionsa!
1 Moos. 18:25. Ps. 7:7. 24:4.
3. Herra, kuinka kauan saavat jumalattomat, kuinka kauan saavat jumalattomat riemuita? Ps. 75:5 s.
4. He pullikoivat ja puhuvat röyhkeästi, ja kaikki pahantekijät kerskailevat.
5. Sinun kansaasi, Herra, he tallaavat, ja perimystäsi he vaivaavat.
6. Leskiä ja muukalaisia he murhaavat, ja orpoja he tappavat,
7. ja sanovat: „ei Herra sitä näe, eikä Jaakobin Jumala sitä älyä."
Ps. 10:4,11 s. 73:11.
8. Älytkäät, te tomppelit kansassa! ja tyhmät, milloinka te taitaviksi tulette? Ps. 53:2. 92:7.
9. Joka korvan istutti, eikö Hän kuu-

lisi, taikka joka silmän loi, eikö Hän
näkisi? 2 Moos. 4:11. San. 20:12.
10. Joka pakanoita kurittaa, eikö
Hän rankaisisi, Hän, joka ihmiselle
taidon opettaa?
11. Herra tietää ihmisten ajatukset,
että ne turhat ovat. Ps. 62:10. 1 Kor. 3:20.
12. Autuas se mies, jota Sinä, Herra,
kuritat ja laistasi opetat,
Job 5:17. Ps. 119:71. San. 3:11 s. Hebr. 12:5 s.
13. rauhoittaaksesi häntä pahoja päi-
viä vastaan, siksi kun jumalattomalle
hauta kaivetaan.
14. Sillä ei Herra hylkää kansaan-
sa, eikä jätä perimystänsä.
15. Vaan oikeuden pitää vanhurs-
kaudeksi kääntymän, ja kaikki hurs-
kasmieliset sitä noudattavat. Ps. 64:10 s.
16. Kuka nousisi puolestani pahoja
vastaan, kuka astuisi puolestani pa-
hantekijöitä vastaan?
17. Ellei Herra olisi ollut minun a-
puni, olisi sieluni vähällä levännyt
hiljaisuudessa. Ps. 124:1 s.
18. Jos minä ajattelen: „nyt jalka-
ni kompastuu," niin sinun armosi,
Herra, tukee minua.
19. Kun minulla on paljon suruja
sydämmessäni, ilahuttavat sinun loh-
dutuksesi minun sieluani. Ps. 119:50, 92.
20. Olisko Sinulle mieliksi vahin-
gollinen valta-istuin, joka vaivaa laa-
tii vastoin lain määräystä?
21. He karkaavat vanhurskaan hen-
keä vastaan, ja tuomitsevat viatto-
man veren vikapääksi.
22. Mutta Herra on minulle varje-
luksena, ja Jumalani on minun tur-
vani kallio. Ps. 18:3. 59:17.
23. Ja Hän kostaa heidän vääryy-
tensä, ja hävittää heidät heidän pa-
huutensa tähden; Herra, meidän Ju-
malamme, hävittää heidät.

95 Psalmi.

Kehoitus Kristusta kiittämään ja palvelemaan.

Tulkaat, veisatkaamme kiitosta Her-
ralle, ja riemuitkaamme autuu-
temme kalliolle! 5 Moos. 32:4. Ps. 100:1 s.
2. Ennättäkäämme Hänen eteensä
kiitoksella, ja pauhatkaamme Hä-
nelle psalmeilla!
3. Sillä Herra on suuri Jumala, ja
suuri Kuningas yli kaikkien juma-
lain. Ps. 47:3. 96:4 s.
4. Hänen kädessään ovat maan sy-
vimmät sisukset, ja vuorten korkeim-
mat kukkulatkin ovat hänen; Ps. 8:7.
5. hänen on meri, ja Hän on sen
tehnyt, ja hänen kätensä ovat kui-
van valmistaneet.
6. Tulkaat, kumartakaamme ja maa-
han langetkaamme, polvillemme las-
keukaamme Herran, meidän Luo-
jamme eteen!
Ps. 100:4. Jes. 43:7. Ef. 2:10. 1 Piet. 2:9.
7. Sillä Hän on meidän Jumalam-
me, ja me hänen laitumensa kansa
ja hänen kättensä lauma. Tänäpänä,
jos te kuulette hänen äänensä,
Ps. 28:9. Hebr. 3:7 s. 4:7.
8. niin älkäät paaduttako sydäntän-
ne, niinkuin Meribassa, niinkuin
kiusauksen päivänä korvessa,
2 Moos. 17:7. 4 Moos. 14:22 s. 20:2—13.
9. jossa teidän isänne Minua kiu-
sasivat; he koettelivat Minua, vaikka
he näkivät minun tekoni. 1 Kor. 10:9.
10. Neljäkymmentä ajastaikaa Minä
inhosin sitä kansaa, ja sanoin: „he
ovat sydämmen eksyttämää kansaa!"
Mutta ei he oppineet tuntemaan mi-
nun teitäni. 2 Moos. 32:9.
4 Moos. 14:34. 5 Moos. 32:5 s. 28. Hebr. 3:9.
11. Niin Minä vihoissani vannoin:
„ei heidän suinkaan pidä minun le-
pooni tuleman!"
4 Moos. 14:21 s. Hebr. 4:3.

96 Psalmi.

Kristuksen valtakunnan kunnia.

Veisatkaat Herralle uusi virsi, vei-
satkaat Herralle, kaikki maa!
1 Aik. 16:23 s. Ps. 149:1. Jes. 42:10. Ilm. 5:9 s.
2. Veisatkaat Herralle, ja siunatkaat
hänen nimeänsä, ilmoittakaat iloi-
sesti päivästä päivään hänen pelas-
tustansa! Luuk. 2:30 s.
3. Luetelkaat pakanain keskellä hä-
nen kunniatansa, kaikissa kansois-
sa hänen ihmeitänsä!
4. Sillä Herra on suuri ja sangen
kiitettävä, peljättävä yli kaikkien ju-
malien. 5 Moos. 10:17. Ps. 48:2. 95:3. 145:3.
5. Sillä kaikki kansain jumalat ovat
epäjumaloita, mutta Herra on taivaat
tehnyt. Ps. 115:4 s. Jes. 41:23 s. 1 Kor. 8:4 s.
6. Kunnia ja kirkkaus ovat Hänen
edessänsä, voima ja kaunistus hänen
pyhässänsä.
7. Tuokaat Herralle, te kansain su-
kukunnat, tuokaat Herralle kunnia
ja voima! Ps. 29:1 s.
8. Tuokaat Herralle hänen nimensä
kunnia, kantakaat lahjoja ja tulkaat
hänen esikartanoihinsa! Ps. 72:10. 84:3.
9. Kumartakaat Herraa pyhässä juh-
lapuvussa, peljätköön Häntä kaikki
maailma! Ps. 29:2. 110:3.
10. Sanokaat pakanain joukossa:
„Herra on Kuningas; sentähden py-
syy maanpiiri lujana, eikä horju;
Hän tuomitsee kansat oikeudella."
Ps. 72:1 s. 93:1. 99:1. Jes. 9:7.
11. Iloitkoot taivaat, ja riemuitkoon
maa; pauhatkoon meri, ja mitä sii-
nä on! Ps. 98:7 s.

12. Ihastukoot kedot, ja kaikki, mitä niissä on, riemuitkoot silloin kaikki metsän puutkin
13. Herran edessä, sillä Hän tulee, sillä Hän tulee tuomitsemaan maata; Hän tuomitsee maanpiirin vanhurskaudella ja kansat totuudellansa.
Ps.9:9. 98:9. Jes.3.13 s. Joh.16:8. Ap.t.17:31.

97 Psalmi.

Kristuksen valtakunnan voima.

Herra on Kuningas! siitä maa ihastukoon, monilukuiset saaret riemuitkoot! Ps. 72:10. 93:1. 96:10. Sak. 9:9 s. Jes. 11:10 s. 60:9.
2. Pilvi ja pimeys on Hänen ympärillänsä, vanhurskaus ja oikeus ovat hänen istuimensa perustus.
2 Moos. 19:16 s. Ps. 89:15.
3. Tuli käy Hänen edellänsä ja polttaa hänen vihollisiaan ylt'ympäri.
Ps. 50:3. Ilm. 4:5.
4. Hänen leimauksensa valistavat maanpiirin; maa näkee sen ja vapisee.
5. Vuoret sulavat niinkuin meden vaha Herran edessä, koko maailman Herran edessä. Mik. 1:4.
6. Taivaat julistavat hänen vanhurskauttansa, ja kaikki kansat näkevät hänen kunniansa. Ps.8:2.19:2.50:6.89.6.
7. Häpeään joutuvat kaikki kuvain palvelijat, jotka kerskaavat epäjumalista; Häntä pitää kaikkien jumalten kumartaman.
2 Moos. 20:4. 5 Moos. 5:8. Jes. 42:17. Hebr. 1:6.
8. Sion kuulee sen ja iloitsee, ja Juudan tyttäret riemuitsevat sinun tuomioistas, Herra. Jes. 12:6.
9. Sillä Sinä, Herra, olet korkein yli kaiken maan, Sinä olet sangen suuresti ylhäinen yli kaikkien jumalien.
10. Te Herraa rakastavaiset, vihatkaat pahaa! Hän, joka kätkee ystäviensä sielut, on jumalattomien kädestä heidät pelastava.
Am. 5:15. Joh. 10:28. Room. 12:9.
11. Vanhurskaalle koittaa valkeus, ja ilo hurskaille sydämmille.
Est. 8:16. Ps. 89:16. 112:4.
12. Te vanhurskaat, iloitkaat Herrassa, ja kiittäkäät hänen pyhää nimeänsä!

98 Psalmi.

Seurakunta iloitsee Kristuksesta.

Psalmi. Veisatkaat Herralle uusi virsi, sillä Hän on tehnyt ihmeitä; hänen oikea kätensä on Häntä auttanut, ja hänen pyhä käsivartensa. Jes. 52:10.
2. Herra on julistanut pelastuksensa, kansain edessä Hän on ilmoittanut vanhurskautensa.
Luuk. 2:30 s. Ap. t. 4:12.
3. Hän muisti armonsa ja totuutensa Israelin huoneelle; kaikki maailman ääret näkivät meidän Jumalamme pelastuksen. Luuk. 1:54. Jes. 40:5.
4. Iloitkaat Herralle, kaikki maa, remahtakaat riemuitsemaan ja soittamaan!
5. Veisatkaat Herralle kanteleilla, kanteleilla ja soittovirsillä!
6. Vaskitorvilla ja pasuneilla pauhatkaat Herran, Kuninkaan, edessä!
7. Kohiskoon meri ja mitä siinä on, maanpiiri ja sen asuvaiset! Ps.96:11 s.
8. Virrat paukuttakoot käsiänsä, kaikki vuoret ynnä riemuitkoot
9. Herran edessä, sillä Hän tulee maata tuomitsemaan! Hän tuomitsee maanpiirin vanhurskaudella ja kansat oikeudella: Ps. 9:9. 96:13.

99 Psalmi.

Kristuksen kunnia..

Herra on Kuningas! kansat vapisevat. Hän istuu Kerubein päällä! maa horjuu.
1 Sam. 4:4. 2 Sam. 6:2. Ps. 93:1. 97:1.
2. Suuri on Herra Sionissa, ja korkea kaikkien kansain yli.
3. Kiittäkööt he sinun suurta ja ihmeellistä nimeäsi! — Han on pyhä!
Ps. 96.4. 111.9. Jes. 6:3.
4. Ja oikeutta rakastavan Kuninkaan vallan olet Sinä hurskaasti perustanut; oikeutta ja vanhurskautta olet Sinä Jaakobissa toimittanut. Jes.9:7.
5. Ylistäkäät Herraa, meidän Jumalaamme, ja kumartakaat hänen jalkainsa astinlaudan edessä! — Hän on pyhä!
1 Aik.28:2. Ps.132:7. Jes.6:3. Dan.9:24.
6. Mooses ja Aaron hänen papeistansa ja Samuel hänen nimeänsä avuksi huutavista huusivat Herran puoleen, ja Hän kuuli heitä. 2 Moos.8:12 s. 32:11 s.
4 Moos.16:20 s. 1 Sam.7:9. Jer.15:1.
7. Hän puhui heille pilven patsaasta; he pitivät hänen todistuksensa ja sääntönsä, jonka Hän heille antoi.
2 Moos.33:9 s.
8. Herra, meidän Jumalamme, Sinä kuulit heitä; Sinä olit heille anteeksi antava Jumala ja heidän töidensä kostaja.
9. Ylistäkäät Herraa, meidän Jumalaamme, ja kumartakaat hänen pyhällä vuorellansa; sillä Herra, meidän Jumalamme, on pyhä!

100 Psalmi.

Kunnia ja ylistys Herralle.

Kiitos-psalmi. Riemuitkaat Herralle, kaikki maat! Ps.66:1. 95:2. 98:4.
2. Palvelkaat Herraa ilolla, tulkaat hänen kasvojensa eteen riemulla!

3. Tietäkäät, että Herra on Jumala! Hänpä meidät teki, emmekä itseämme, kansaksensa ja laitumensa laumaksi.
Ps.28:9. 79:13. 95:7. Hes.34:31. Joh.10:11 s.
4. Tulkaat hänen porttiinsa kiitoksella, hänen esikartanoihinsa ylistyksellä; kiittäkäät Häntä, ja ylistäkäät hänen nimeänsä! Jes.56:7. 66:23.
5. Sillä Herra on hyvä; hänen armonsa pysyy ijankaikkisesti, ja hänen totuutensa suvusta sukuun.
Ps.117:2. Jes.54:10.

101 Psalmi.

Herra puhdistaa seurakuntansa.

Davidin psalmi. Minä veisaan armosta ja oikeudesta; Sinulle, Herra, minä soitan.
2. Minä tahdon tarkata oikeaa tietä — milloin tullet tyköni?! Minä tahdon vaeltaa sydämmeni vakuudessa minun huoneessani. 1 Sam.18:14.
3. En minä ota pahaa työtä silmäini eteen; minä vihaan vääräin tekoja, älkööt ne minuun pystykö!
5 Moos.13:13 s.
4. Nurja sydän olkoon minusta kaukana, en minä pahaa suosi.
5. Joka lähimmäistänsä salaa panettelee, sen minä hukutan; korkea-silmäistä ja pöyhkeä-sydämmistä en minä kärsi. Ps.15:3. San.21:4.
6. Minun silmäni katsovat uskollisia maassa, että ne asuisivat minun tykönäni; joka vaeltaa oikealla tiellä, se on oleva minun palvelijani. San.22:11.
7. Ei petollinen saa asua minun huoneessani, eikä valehtelija pysy silmäini edessä.
8. Joka huomen minä hukutan kaikkia jumalattomia maassa, hävittääkseni kaikki pahantekijät Herran kaupungista. Room.13:4.

102 Psalmi.

5. Katumus-psalmi.

Raadollisen rukous, joka nääntyessänsä vuodattaa valituksensa Herran eteen.
2. Herra, kuule minun rukoukseni, ja anna huutoni tykösi tulla!
3. Älä peitä kasvojasi minulta ahdistuksen aikana, kallista korvasi minun puoleeni; silloin kun minä huudan, kuule pian minua! Ps. 69:18.
4. Sillä minun päiväni ovat savuna kuluneet, ja luuni ovat tulistuneet kuin liesi.
5. Sydämmeni on lyöty ja kuivettunut kuin heinä, sillä minä unohdan leipääni syödä.
6. Minun luuni tarttuvat lihaani äänessä huokailemisestani. Job.19:20.
7. Minä olen kuin pelikaani korvessa, olen kuin huhkaja raunioissa.
3 Moos.11.17 s.
8. Minä valvon, ja olen kuin yksinäinen lintu katolla. Ps.77:5.
9. Joka päivä viholliseni häpäisevät minua, ja jotka minua vastaan vihassa riehuvat, vannovat minun kauttani. Jes.65:15. Jer.29:22.
10. Sillä minä syön tuhkaa leipänäni, ja sekoitan juomani itkulla,
Ps.42:4. 80:6.
11. Sinun kiivastumisesi ja vihasi tähden, sentähden että olet minut nostanut pois ja paiskannut maahan.
12. Minun päiväni ovat kuin pitenevä varjo, ja minä kuivetun kuin ruoho. Ps.109:23. 144:4. 1 Piet.1:24.
13. Mutta Sinä, Herra, pysyt ijankaikkisesti, ja sinun muistosi suvusta sukuun. Ps.135:13.
14. Sinä olet nouseva ja armahtava Sionia, sillä aika on sitä armahtaa, ja määrähetki on tullut.
15. Sillä sinun palvelijasi halajavat sen kiviä, ja surevat sen tomua.
16. Ja pakanat pelkäävät Herran nimeä, ja kaikki maan kuninkaat sinun kunniaasi,
17. sillä Herra rakentaa Sionin jälleen ja ilmestyy kunniassansa,
18. kun Hän kääntyy paljastettujen rukouksen puoleen, eikä hyljännyt heidän rukoustansa.
19. Tämä on kirjoitettava tulevaisille sukupolville; ja vasta luotava kansa on kiittävä Herraa,
20. että Hän katseli alas pyhästä korkeudestansa, Herra katsahti taivaasta maan puoleen, Ps.87:6.
21. kuullaksensa vankien huokaukset, ja kirvoittaaksensa kuoleman lapset, Ps.79:11. Sak.9:11. Hebr.2.14.
22. että he saarnaisivat Herran nimeä Sionissa, ja hänen kiitostansa Jerusalemissa,
23. kun kansat yhteen kokoontuvat, ja valtakunnat, Herraa palvelemaan. Ps.22:28. 68:33. Jes.2:2 s.
24. Hän masensi tiellä minun voimani, Hän lyhensi minun päiväni.
25. Minä sanon: minun Jumalani, älä minua tempaa pois keski-ijässäni; sinun ajastaikasi pysyvät suvusta sukuun. Ps.90:2.
26. Muinoin Sinä perustit maan, ja taivaat ovat sinun käsi-alasi.
Ps.24:2. 33:6. Hebr.1:10 s.
27. Ne katoavat, mutta Sinä pysyt; ne kaikki vanhenevat niinkuin vaate; Sinä muuttelet heitä niinkuin verhoja, ja ne muuttuvat. —
Jes.51:6. 54:10. Matt.24:35. 2 Piet.3:7 s.

28. Mutta Sinä pysyt aina samana, eikä sinun vuotesi lopu. Hebr.13:8.
29. Sinun palvelijaisi lapset pitävät asuntonsa, ja heidän sikiönsä pysyvät Sinun edessäsi. Ps.69:37.

103 Psalmi.

Kiitos Herralle hänen suurista armotöistään.

Davidilta. Kiitä, sieluni, Herraa, ja kaikki, mitä minussa on, hänen pyhää nimeänsä!
2. Kiitä, sieluni, Herraa, äläkä unohda kaikkia hänen hyviä tekojansa, —
3. joka sinulle kaikki syntisi antaa anteeksi, ja parantaa kaikki virheesi. Ps.147:3.
4. joka sinun henkesi päästää turmiosta, joka sinut kruunaa armolla ja laupeudella, Ps.5:13. 68:21.
5. joka sinun suusi täyttää hyvyydellä, niin että sinun nuoruutesi uudistetaan niinkuin kotkan! Job 33:25. Jes. 40:31.
6. Herra tekee vanhurskautta ja oikeutta kaikille sorretuille. Ps.68:6.
7. Hän ilmoitti tiensä Moosekselle, ja Israelin lapsille tekonsa.
8. Laupeas ja armollinen on Herra, pitkämielinen ja aivan hyvä. 2 Moos.34.6 s. 4 Moos.14:18. 5 Moos.5:10. Ps.86:5,15. 145:8. Joel2:13. Joon.4:2.
9. Ei Hän aina riitele, eikä pidä vihaa ijankaikkisesti. Ps.30:6. Jes.57:16. Jer.3:5. Mik.7:18.
10. Ei Hän tee meille syntiemme mukaan, eikä kosta meille pahojen tekojemme mukaan.
11. Sillä niin korkealla kuin taivas on maasta, on hänen armonsa voimallinen Häntä pelkääväisille.
12. Niin kauaksi kuin itä on lännestä, siirsi Hän meistä rikoksemme.
13. Niinkuin isä armahtaa lapsiansa, niin Herrakin armahtaa pelkääväisiänsä. Jes.63:16. 64:8. Jer.31:9 s.
14. Sillä Hän tietää, mitä tekoa me olemme; Hän muistaa meidät tomuksi. 1 Moos.3:19. 18:27. Ps.90:3.
15. Ihmisen elinpäivät ovat kuin ruohon; hän kukoistaa kuin kukkanen kedolla. Job 14:2. Ps.90:5 s. Jes.40:6 s. 1 Piet.1:24. Jaak.1:10.
16. Kun tuuli käy sen päällitse, ei häntä ole, eikä hänen sijansa häntä enään tunne. Job 7:10. 8:18.
17. Mutta Herran armo pysyy ijankaikkisesta ijankaikkiseen Häntä pelkääväisille, ja hänen vanhurskautensa lasten lapsille, 2 Moos.20:6. 5 Moos.7:6 s. Luuk.1:50.
18. niille, jotka pitävät hänen liittonsa, ja muistavat hänen käskyjänsä, täyttääksensä niitä.
19. Herra on perustanut istuimensa taivaassa, ja hänen valtansa hallitsee kaikkia.
20. Kiittäkäät Herraa, te hänen enkelinsä, te väkevät sankarit, jotka hänen käskyänsä toimitatte, kuullen hänen sanansa ääntä! Ps.148:2. Hebr.1:6.
21. Kiittäkäät Herraa, kaikki hänen sotaväkensä, te hänen palvelijansa, jotka teette hänen tahtonsa! 1 Moos.32:2. 1 Kun.22:19. Luuk.2:13. Ef.3:10. Kol.1:16.
22. Kiittäkäät Herraa, kaikki hänen tekonsa, kaikissa hänen valtansa paikoissa! Kiitä, sieluni, Herraa!

104 Psalmi.

Luojalle kunnia.

Kiitä, sieluni, Herraa! Herra, minun Jumalani, Sinä olet sangen suuri! kunnia ja kirkkaus on sinun pukusi!
2. Sinä puetat itsesi valkeudella niinkuin vaatteella, Sinä levität taivaat niinkuin peitteen. 1 Moos.1:1 s. Jes.40:22.
3. Hän rakentaa ylimmäiset salinsa vesille, Hän tekee pilvet vaunuiksensa, ja kulkee tuulen siivillä. Ps.18:11. Am.9:6.
4. Hän tekee tuulet sanansaattajoiksensa, ja tulen liekit palvelijoiksensa. Ps.148:8. Hebr.1:7.
5. Hän perusti maan paikoillensa, ettei se horju ijankaikkisesti. Job38:4 s. Ps.24:2. 89:12. 102.26.
6. Vesitulvilla Sinä sen peitit niinkuin vaatteella, ja vedet seisoivat vuorilla.
7. Mutta sinun nuhtelemastasi ne pakenivat; sinun jylinästäsi ne juoksivat pois.
8. Vuoret kohosivat, ja laaksot laskeusivat sijallensa, johonka Sinä olit heidät perustanut.
9. Sinä panit rajan, jonka yli eivät saa mennä; ne eivät palaja maata peittämään. Job 38:6 s. San.8:29. Jer.5:22.
10. Sinä kuohutit lähteet laaksoissa vuorten välitse vuotamaan,
11. että ne kaikkia kedon eläimiä juottaisivat, ja metsä-aasit janonsa sammuttaisivat.
12. Niiden varsilla asuskelevat taivaan linnut, visertelevät lehväin välissä.
13. Sinä kastat vuoret ylhäisistä majoistasi, sinun töittesi hedelmistä tulee maa ravituksi.
14. Sinä kasvatat ruohon karjalle, ja kasvit ihmisten tarpeeksi, tuottaaksesi leipää maasta, Ps.147:8 s.
15. ja että viini ihmisten sydäntä ilahuttaisi, ja heidän kasvonsa loistaisivat öljystä, ja leipä vahvistaisi ihmisten sydäntä. Tuom.9:13. Syr.31:32. 40:20.

16. Herran puut höystyvät, Libanonin sedripuut, jotka Hän on istuttanut,
17. joissa linnut pesiä tekevät, haikarat hongissa asuvat.
18. Korkeat vuoret ovat metsävuohten, ja kalliot kaniinien turva.
19. Hän teki kuun aikoja jakamaan, ja aurinko tietää laskeumisensa.
20. Sinä teet pimeyden, ja yö tulee; silloin kaikki metsän eläimet lähtevät liikkeelle.
21. Nuoret jalopeurat kiljuvat saalista, pyytääksensä elatustansa Jumalalta. Job 39:1.
22. Mutta auringon koittaessa he pakenevat pois ja makaavat luolissaan.
23. Niin menee ihminenkin työhönsä ja askareillensa ehtoosen asti.
24. Kuinka monet ovat sinun käsialasi, Herra! Sinä olet kaikki taitavasti tehnyt, ja maa on luontokappaleitasi täynnä.
25. Tuo meri, sangen suuri ja lavea, siinä vilisee epälukuisia pieniä sekä suuria eläimiä.
26. Siellä haahdet kuljeskelevat; siinä valaskalat, jotka tehnyt olet leikitsemään siinä. Job 40:10,20 s.
27. Kaikki he Sinua odottavat, että antaisit heille ruuan ajallansa. Ps. 145:15 s.
28. Sinä annat heille, ja he kokoavat; Sinä avaat kätesi, ja he hyvyydellä ravitaan. Ps. 36:7. Matt. 6:26.
29. Sinä peität kasvosi, ja he hämmästyvät; Sinä otat pois heidän henkensä, ja he kuolevat ja tomuksi tulevat jälleen. Job 34:14 s. Ps. 90:3.
30. Sinä lähetät henkesi, ja he luodaan; ja Sinä uudistat maan muodon.
31. Pysyköön Herran kunnia ijankaikkisesti, iloitkoon Herra töistänsä!
32. Hän katsahtaa maan puoleen, niin se vapisee; Hän rupeaa vuoriin, niin ne suitsevat. Ps. 144:5.
33. Minä tahdon veisata Herralle kaiken elinaikani ja soittaa minun Jumalalleni, niin kauan kuin minä olen. Ps. 34:2. 146:2.
34. Kelvatkoon mietteeni Hänelle, ja minä iloitsen Herrassa!
35. Hävitkööt syntiset maasta, älkööηkä jumalattomia enää olko! Kiitä, sieluni, Herraa! Halleluja!

105 Psalmi.

Jumalan hyvät työt kansaansa kohtaan.

Kiittäkäät Herraa, saarnatkaat hänen nimeänsä, julistakaat hänen töitänsä kansoissa! 1 Aik. 16:8 s. Jes. 12:4 s.
2. Veisatkaat Hänelle, soittakaat Hänelle, tutkikaat kaikkia hänen ihmeitänsä!
3. Kerskatkaat hänen pyhästä nimestänsä, iloitkoon Herraa etsiväisten sydän! Ps. 99:3.
4. Kysykäät Herraa ja hänen voimaansa, etsikäät alati hänen kasvojansa!
5. Muistakaat hänen ihmetöitänsä, joita Hän on tehnyt, hänen ihmeitänsä ja hänen suunsa tuomioita,
6. te Abrahamin, hänen palvelijansa siemen, te Jaakobin lapset, hänen valittunsa!
7. Hänpä on Herra, meidän Jumalamme; Hän tuomitsee kaikessa maailmassa. Ps. 96:13. 98:9.
8. Hän muistaa liittonsa ijankaikkisesti, sanansa, jonka Hän sääsi tuhannelle sukukunnalle, 1 Moos. 22:16 s. 2 Moos. 20:6. 5 Moos. 7:9.
9. jonka Hän teki Abrahamin kanssa, ja valaansa Isakille. Hebr. 6:17.
10. Ja asetti sen Jaakobille säännöksi, ja Israelille ijankaikkiseksi liitoksi, 1 Moos. 13,15,17,26,28,35 s.
11. sanoen: „sinulle Minä annan Kanaanmaan perintönne osaksi."
12. Kun heitä vähän ja harvoja oli, ja he olivat muukalaisina siinä,
13. ja vaelsivat kansasta kansaan, ja valtakunnasta toiseen kansaan,
14. ei Hän sallinut yhdenkään ihmisen heitä vahingoittaa, vaan rankaisi kuninkaita heidän tähtensä: 1 Moos. 12,20,26,31 s.
15. „Älkäät ruvetko minun voideltuihini, älkäät tehkö pahaa minun profetoilleni!" 1 Moos. 20:7. 1 Aik. 16:22.
16. Ja Hän kutsui näljän maahan, ja särki kaikki leivän tukeet. 1 Moos. 41:54. 42:1.
17. Hän lähetti miehen heidän edellänsä: Josef myötiin orjaksi. 1 Moos. 37:28. 45:5 s.
18. He ahdistivat hänen jalkojansa jalkapuuhun; hänen täytyi rautoihin joutua, 1 Moos. 39:20.
19. siksi kun Hänen sanansa toteentui, ja Herran puhe oli hänet koetellut.
20. Niin lähetti kuningas ja päästi hänet; kansain päämies laski hänet irti, 1 Moos. 41:14 s.
21. ja asetti hänet huoneensa herraksi, ja kaiken tavaransa haltijaksi,
22. sitomaan päämiehiänsä mielensä mukaan, ja vanhimmillensa viisautta opettamaan.
23. Ja niin tuli Israel Egyptiin, ja Jaakob majaili Hamin maalla. 1 Moos. 46:1 s.
24. Ja Hän teki kansansa sangen hedelmälliseksi, ja vahvisti heitä vihollisiansa väkevämmiksi. 2 Moos. 1:7,12.
25. Hän käänsi heidän sydämmensä vihaamaan hänen kansaansa, kava-

lasti sortamaan hänen palvelijoitansa. 2 Moos. 1:10.
26. Hän lähetti palvelijansa Mooseksen, ja Aaronin, jonka Hän valitsi. 2 Moos. 3:10 s.
27. He tekivät hänen merkkinsä heidän keskellänsä, ja hänen ihmeensä Hamin maalla. 2 Moos. 7:9 s. Ps. 78:43 s.
28. Hän lähetti pimeyden, ja pimeä tuli; eikä he olleet hänen sanoillensa tottelemattomat. 2 Moos. 10:22.
29. Hän muutti heidän vetensä vereksi, ja kuoletti heidän kalansa. 2 Moos. 7:19 s.
30. Heidän maansa kuohutti sammakoita heidän kuningastensa kammioihin asti. 2 Moos. 8:2 s.
31. Hän sanoi, niin tuli turilaita ja polttiaisia kaikkiin heidän maansa ääriin. 2 Moos. 8:17 s.
32. Hän antoi rakeita heille sateeksi, tulen liekkiä heidän maallensa. 2 Moos. 9:18 s.
33. Ja Hän löi heidän viinipuunsa ja fiikunapuunsa, ja särki puut heidän maansa äärissä.
34. Hän sanoi, niin tulivat epälukuiset heinäsirkat ja jäkertäjät, 2 Moos. 10:10 s.
35. ja ne söivät kaiken ruohon heidän maastansa, ja söivät heidän maansa hedelmän.
36. Ja Hän löi kaikki esikoiset heidän maassansa, ensimmäiset kaikesta heidän voimastansa. 2 Moos. 12:29. Ps. 78:51.
37. Ja Hän vei heitä ulos hopealla ja kullalla, eikä ollut heidän sukukunnissansa yhtäkään kompastuvaista. 2 Moos. 12:35 s.
38. Egypti iloitsi heidän lähtemisestänsä; sillä heidän pelkonsa oli langennut heidän päällensä.
39. Hän levitti pilven verhoksi, ja tulen yötä valaisemaan. 2 Moos. 13:21 s. 14:19 s. Ps. 78:14.
40. He anoivat, niin Hän tuotti metsäkanoja, ja ravitsi heitä taivaan leivällä. 2 Moos. 16:12 s. Ps. 78:24 s.
41. Hän avasi kallion, niin vedet vuotivat ja jouksivat virtana kuivassa erämaassa. 2 Moos. 17:6. 4 Moos. 20:11. Ps. 78.15 s. 1 Kor. 10:4.
42. Sillä Hän muisti pyhää sanaansa, ja palvelijaansa Abrahamia.
43. Ja Hän vei kansansa ulos ilolla, ja valittunsa riemulla.
44. Ja Hän antoi heille pakanain maat; ja he omistivat perinnöksensä kansain vaivannäöt,
45. että he pitäisivät hänen sääntönsä ja kätkisivät hänen lakinsa. Halleluja! 5 Moos. 6:24.

106 Psalmi.

Herran uskollisuus ja vanhurskaus johdattaessaan uppiniskaista kansaansa.

Halleluja! Kiittäkäät Herraa, sillä Hän on hyvä; sillä hänen armonsa pysyy ijankaikkisesti! 1 Aik. 16:34. Ps. 107:1. 118:1. 136:1.
2. Kuka taitaa luetella Herran voiman töitä, julistaa kaikkea hänen kiitostansa? Ps. 40:6. 71:15.
3. Autuaat ovat, jotka käskyn pitävät ja aina vanhurskautta tekevät.
4. Muista minua, Herra, kansaasi armahtaessas; etsi minua autuudellas,
5. nähdäkseni valittujesi menestystä, ja iloitakseni sinun kansasi ilossa, kerskatakseni perintösi kanssa!
6. Me teimme syntiä isäimme kanssa, me teimme väärin, ja olemme olleet jumalattomat. 3 Moos. 26:40. Jer. 3:25. Dan. 9:5 s.
7. Ei meidän isämme Egyptissä tahtonut ymmärtää sinun ihmeitäs, eivätkä muistaneet armosi suuruutta; ja he olivat meren tykönä vastahakoiset, Kaisilameren tykönä. 2 Moos. 14:11 s.
8. Kuitenkin vapahti Hän heitä nimensä tähden, osoittaaksensa suurta voimaansa.
9. Ja Hän uhkasi Kaisila-merta, niin se kuivui; ja Hän saattoi heitä syvyyden lävitse niinkuin korvessa. 2 Moos. 14:21 s. Ps. 78:13. Jes. 63:12 s.
10. Ja Hän vapahti heitä vihamiesten vallasta, ja lunasti heitä vihollisten käsistä.
11. Ja vedet peittivät heidän ahdistajansa, ettei yksikään eläväksi jäänyt.
12. Silloin he uskoivat hänen sanansa, ja veisasivat hänen kiitostansa. 2 Moos. 15:1.
13. Mutta he unohtivat pian hänen työnsä, eivätkä vartoneet hänen neuvoansa.
14. He syttyivät himoon korvessa, ja kiusasivat Jumalaa erämaassa. 2 Moos. 16:3. 4 Moos. 11:4 s. Ps. 78:18. 1 Kor. 10:6.
15. Ja Hän antoi heille heidän anomisensa, vaan lähetti heille hivutaudin heidän himonsa tähden. 4 Moos. 11:31 s. Ps. 78:29.
16. Ja he kiivailivat Moosesta vastaan leirissä, Aaronia, Herran pyhää vastaan. 4 Moos. 16:1 s.
17. Maa aukeni ja nieli Datanin, ja peitti Abiramin joukon. 4 Moos. 16:31 s. 5 Moos. 11:6.
18. Ja tuli syttyi heidän joukossansa, ja liekki poltti jumalattomat.
19. He tekivät vasikan Horebissa, ja kumarsivat valettua kuvaa. 2 Moos. 32:1 s.

20. Ja he vaihettivat Kunniansa heiniä syövän härjän kuvaan. Jer. 2:11. Room. 1:23 s.
21. He unohtivat Jumalan, Vapahtajansa, joka oli tehnyt suuria töitä Egyptissä,
22. ihmeitä Hamin maalla, ja peljättäviä töitä Kaisila-meren tykönä. Ps. 105:27 s.
23. Silloin Hän uhkasi hukuttaa heidät, ellei Mooses, hänen valittunsa, olisi seisonut halkeimassa Hänen edessä, asettamassa hänen vihaansa hävittämästä. 2 Moos. 32:11 s. 5 Moos. 9:12 s. Hes. 13:5.
24. Ja he ylönkatsoivat sen ihanan maan, eivätkä uskoneet hänen sanaansa. 4 Moos. 14:2 s.
25. Ja he napisivat majoissansa, eivätkä olleet kuuliaiset Herran äänelle.
26. Silloin Hän nosti kätensä heitä vastaan, maahan lyödäksensä heitä korvessa, 4 Moos. 14:21 s. 1 Kor. 10:5.
27. ja viskelläksensä heidän siemenensä pakanain sekaan, ja hajoittaaksensa heitä maakuntiin. 3 Moos. 26:38.
28. Ja he yhdistyivät Baal-Peoriin, ja söivät kuolleiden uhreja, 4 Moos. 25:3 s. Ps. 115:4 s.
29. ja herättivät vihaa töillänsä; niin ratkesi rangaistus heidän päällensä.
30. Mutta Pinehas astui esiin, ja ratkaisi asian; ja rangaistus raukesi. 4 Moos. 25:7 s.
31. Ja se luettiin hänelle vanhurskaudeksi suvusta sukuun, ijankaikkisesti. 4 Moos. 25:11 s.
32. Ja he vihoittivat Häntä riitaveden tykönä, niin että Mooseksenkin pahoin kävi heidän tähtensä; 2 Moos. 17:1 s. 4 Moos. 20:1 s. Ps. 95:8.
33. sillä he katkeroittivat hänen mielensä, niin että hän eksyi huulillansa. Jes. 63:10.
34. He eivät hävittäneet niitä kansoja, joita Herra oli heidän käskenyt, 5 Moos. 7:1 s. 12:2 s. Tuom. 1:21 s.
35. vaan sekaantuivat pakanoihin, ja oppivat heidän töitänsä. Tuom. 3:6 s.
36. Ja he palvelivat heidän epäjumaliansa, ja ne tulivat heille paulaksi.
37. Ja he uhrasivat poikiansa ja tyttäriänsä perkeleille. 2 Kun. 22.6. 23.40. 2 Aik. 28:3. Jer. 7:31. 19:5. 32:35.
38. Ja he vuodattivat viatonta verta, poikainsa ja tytärtensä verta, jota he uhrasivat Kanaanin epäjumalille, niin että maa turmeltiin verenvioilla. 4 Moos. 35:33.
39. Ja he saastuttivat itseänsä töillänsä, ja tekivät huorin menoillansa.
40. Silloin syttyi Herran viha kansaansa vastaan, ja Hän kauhistui perintöänsä,
41. ja hylkäsi ne pakanain käsiin, niin että heidän vihamiehensä heitä vallitsivat. Tuom. 3:8. 4:2. 6:1 s. 10:7 s. 13:1 s.
42. Ja heidän vihollisensa ahdistivat heitä, ja he painettiin heidän kätensä alle.
43. Monet kerrat Hän heitä pelasti; mutta he vihastuttivat Häntä juonillansa; ja he vaipuivat alas pahain tekojensa tähden.
44. Ja Hän katsoi heidän hätänsä puoleen, kuultuansa heidän valituksensa.
45. Ja Hän muisti heille liittoansa, ja sääli heitä armonsa rikkaudesta. 5 Moos. 30:1 s.
46. Ja Hän antoi heidän saada armon kaikkein edessä, jotka heitä olivat vankeudella vanginneet.
47. Vapahda meitä, Herra, meidän Jumalamme, ja kokoa meitä pakanoista, että me kiittäisimme sinun pyhää nimeäsi, ja kerskaisimme sinun kiitoksestasi! 1 Aik. 16:35 s.
48. Kiitetty olkoon Herra, Israelin Jumala, ijankaikkisuudesta ijankaikkisuuteen! Ja sanokoon kaikki kansa: Amen! Halleluja! Ps. 72:18 s.

107 Psalmi.

Herran kansan kiitos pelastuksesta.

„Kiittäkäät Herraa, sillä Hän on hyvä; sillä hänen armonsa pysyy ijankaikkisesti." Ps. 106:1. 118:1. 136:1.
2. Niin sanokoot Herran lunastetut, jotka Hän ahdistuksen vallasta lunasti,
3. ja jotka Hän maakunnista kokosi, idästä ja lännestä, pohjaisesta ja etelästä!
4. He harhailivat eksyksissä korvessa, tiettömässä erämaassa, eivätkä löytäneet asuntokaupunkia. Hebr. 11:38.
5. Isoovaisina ja janoovaisina nääntyi heidän sielunsa heissä.
6. Ja he huusivat ahdistuksessansa Herraa, — ja Hän pelasti heidät heidän hädistänsä,
7. ja kuljetti heitä suoraa tietä, menemään asuntokaupunkiin.
8. Kiittäkööt he siis Herraa hänen armonsa edestä ja hänen ihmeittensä tähden, joita Hän tekee ihmisten lapsia kohtaan,
9. että Hän ravitsi janoovaisen sielun, ja täytti isoovaisen sielun hyvyydellä!
10. He istuivat pimeissä ja kuoleman varjossa, vangittuina vaivoissa ja raudoissa, Job 36:8.
11. koska olivat Jumalan käskyjä vastaan vastahakoiset olleet, ja Ylimmäisen neuvon ylenkatsoneet. Jer. 9:12 s.

12. Ja Hän nöyryytti heidän sydämmensä onnettomuudella; he lankesivat, eikä kukaan heitä auttanut.
13. Ja he huusivat ahdistuksessansa Herraa, — ja Hän vapahti heidät heidän hädistänsä,
14. ja saattoi heitä ulos pimeydestä ja kuoleman varjosta, ja särki heidän siteensä.
15. Kiittäkööt he siis Herraa hänen armonsa edestä ja hänen ihmeittensä tähden ihmisten lapsia kohtaan,
16. että Hän särki vaskiset portit, ja rikkoi rautaiset salvat!
17. Taidottomain täytyi rikosretkiensä sekä pahain tekojensa tähden vaivaa kärsiä.
18. Heidän sielunsa kauhistui kaikkea ruokaa, ja he joutuivat lähes kuoleman portteja.
19. Ja he huusivat ahdistuksessansa Herraa, — ja Hän vapahti heidät heidän hädistänsä.
20. Hän lähetti sanansa ja paransi heidät, ja pelasti heidät kuolemasta. Viis. 16:12.
21. Kiittäkööt he siis Herraa hänen armonsa edestä ja hänen ihmeittensä tähden, joita Hän tekee ihmisten lapsia kohtaan;
22. ja uhratkoot kiitosuhria, ja luetelkoot hänen töitänsä riemulla!
23. He läksivät haaksilla merelle, ja ajoivat asioita suurilla vesillä, Viis. 14:1 s.
24. he saivat nähdä Herran töitä, ja hänen ihmeitänsä syvyydellä.
25 Hän sanoi, ja nosti myrskytuulen, joka meren aallot kohotti; Ps. 135:6.
26. niin he nousivat ylös taivasta kohden, ja laskeusivat syvyyteen, että heidän sielunsa vaarassa peräti hätäili.
27. He horjuivat ja hoipertelivat kuin juopuneet, ja kaikki heidän taitonsa katosi.
28. Ja he huusivat ahdistuksessansa Herraa, — ja Hän auttoi heitä ulos heidän hädistänsä.
29. Ja Hän seisatti myrskyn tyveneksi, ja aallot asettuivat.
30. Ja he iloitsivat, kun tyventyi, ja Hän saattoi heitä haluttuun satamaan.
31. Kiittäkööt he siis Herraa hänen armonsa edestä ja hänen ihmeittensä tähden, joita Hän tekee ihmisten lapsia kohtaan;
32. ja kunnioittakoot Häntä kansan seurakunnassa, ja kiittäkööt Häntä vanhimpain kokouksessa!
33. Hän teki virrat korveksi, ja vesi-lähteet kuivaksi maaksi,
34. hedelmällisen maan suolanummeksi, siinä asuvaisten pahuuden tähden. Joel 1:10 s.
35. Hän teki erämaan vesinoroksi, ja kuivan maan vesilähteeksi.
36 Ja Hän asetti sinne isoovaiset, ja he perustivat siihen asuntokaupungin.
37. Ja he kylvivät ketoja, ja istuttivat viinimäkiä, ja saivat satoisan hedelmän. Hos. 2:22.
38 Hän siunasi heitä, ja he hyötyivät suuresti, eikä Hän sallinut heidän karjansa vähentyä. 5 Moos. 30:9.
39. He olivat vähentyneet ja sortuneet vastoinkäymisen ja huolten kuormasta. 5 Moos. 28:62 s.
40. Mutta Hän, joka ylevät valaa ylenkatseella ja eksyttää heitä tiettömässä autiossa,
Job 12:21. Jes. 40:23. Dan. 4:33.
41 Hän kirvoitti köyhän kurjuudesta, ja suurensi suvut kuin lammaslauman.
42. Näitä hurskaat näkevät ja iloitsevat; ja kaikki pahuus tukkii suunsa. Job 5:16. 22:19. Ps. 63:12.
43. Kuka on taitava, se kätkeköön näitä, ja he ymmärtäkööt Herran armotyöt!

108 Psalmi.

Ylistys Herralle.

Davidin soittovirsi.
2. Valmis on sydämmeni, Jumala! minä tahdon veisata ja kiittää; niin myös minun kunniani. Ps. 57:8 s.
3. Herää, harppu ja kantele, minä tahdon herättää aamuruskon!
4. Sinua, Herra, minä tahdon kiittää kansain joukossa, ja Sinulle ylistystä veisata kansakuntain keskellä.
5. Sillä suuri yli taivasten on sinun armosi, ja totuutesi pilviin asti.
6. Koroita itsesi, Jumala, yli taivasten, ja kunniasi yli kaiken maan!
7. Että sinun ystäväsi pelastettaisiin, — vapahda oikialla kädelläsi ja kuule meitä! Ps. 60:7 s.
8. Jumala on puhunut pyhässänsä: ,,minä tahdon iloita, tahdon jakaa Sikemin, ja mitata Sukkotin laakson.
9. Gilead on minun, minun on Manasse, ja Efraim on pääni varustus, Juuda minun valtikkani,
10. Moab on minun pesinastiani, Edomille minä heitän kenkäni, Filistealaisista minä riemuitsen."
11. Kuka vie minut varustettuun kaupunkiin, kuka saattaa minut Edomiin?
12. Etkö Sinä, Jumala, hyljännyt meitä, etkä lähtenyt, Jumala, meidän sotaväkemme kanssa?

13. Saata meille apu tuskissamme, sillä ihmisten apu on turha!
14. Jumalassa me suuria töitä teemme; ja Hän tallaa vihollisemme alas. Ps. 18:30. 44:6.

109 Psalmi.

Kristuksen viholliset saavat kirouksen osakseen.

Edelläveisaajalle; Davidin psalmi. Ylistykseni Jumala, älä vaikene! Ps. 22:4. 28:1. 118:14.
2. Sillä jumalattoman suun ja petoksen suun ovat he avanneet minua vastaan; he puhuttelevat minua valheen kielellä.
3. Ja vihan sanoilla ovat he minua piirittäneet, ja sotivat syyttömästi minua vastaan.
4. Rakkauteni edestä he vainoovat minua; mutta minä vaan rukoilen.
5. He kostavat minulle hyvän pahalla, ja rakkauteni vihalla. Ps. 35:12 s. 38:21.
6. Säädä paholainen hänen päämiehekseensä, ja saatana seisokoon hänen oikialla kädellänsä! Ps. 69:23 s. Sak. 3:1. Matt. 26:14. Joh. 13:2.
7. Tuomittaessa hän löytyköön jumalattomaksi, ja hänen rukouksensa olkoon synti! San. 28:9.
8. Olkoot hänen päivänsä harvat, ja toinen ottakoon hänen virkansa! Joh. 17:12. Ap. t. 1:20 s.
9. Jääkööt hänen lapsensa orvoiksi, ja hänen vaimonsa leskeksi! 5 Moos. 28:18 s.
10. Kuljeskelkoot hänen lapsensa kulkijoina ja kerjäläisinä, ja etsikööt elatustansa kaukana kotiraunioistansa! Job 20:10.
11. Anastakoot velkojat kaikki, mitä hänellä on, ja muukalaiset ryöstäkööt hänen vaivannäkönsä!
12. Älköön hänellä enään olko hyväntekijää, eikä hänen orvoillensa olko armahtajaa!
13. Hänen sukunsa joutukoon hävitettäväksi, heidän nimensä toisessa polvessa pois pyyhittäväksi! Ps. 21:11.
14. Muistettakoon hänen isänsä pahoja tekoja Herran edessä, älköönkä hänen äitinsä syntiä pyyhittäkö pois! 2 Moos. 20:5.
15. Olkoot ne alati Herran edessä, ja Hän hävittäköön heidän muistonsa maan päältä! Ps. 34:17.
16. Ettei hän ensinkään muistanut laupeutta tehdä, vaan vainosi sorrettua ja köyhää miestä, ja murhemielistä tappaaksensa. Jes. 53:3, 4.
17. Hän rakasti kirousta, ja se kohtasi häntä; ei hän halunnut siunausta, ja se pakeni hänestä kauas. Matt. 27:25.
18. Ja hän puki kirouksen päällensä niinkuin paitansa, ja se meni hänen sisällyksiinsä kuin vesi, ja hänen luihinsa kuin öljy.
19. Se olkoon hänelle vaatteena, jolla hän itsensä verhoittaa, ja vyönä, jolla hän alati itsensä vyöttää!
20. Tämä on minun vastustajieni palkka Herralta, ja niiden, jotka pahaa puhuvat minun sieluani vastaan.
21. Mutta Sinä, Herra, Herra, puolla minua sinun nimesi tähden, sillä sinun armosi on hyvä; pelasta minua!
22. Sillä minä olen sorrettu ja köyhä, sydämmeni on haavoitettu minussa.
23. Minä menen pois niinkuin varjo kallistuessansa, ja karkoitetaan kuin heinäsirkat. Ps. 102:12. 144:4. Job 39:23.
24. Minun polveni horjuvat paastoomisesta, ja lihani on laihtunut.
25. Ja minä olen joutunut heidän pilkattavakseen; he näkevät minut, ja nyökyttävät päätänsä. Ps. 22:8. Matt. 27:29.
26. Auta minua, Herra, minun Jumalani, vapahda minua armosi mukaan,
27. että he tuntisivat sitä sinun kädeksesi, että Sinä, Herra, sen teit!
28. He kiroavat, mutta Sinä siunaat; he nousevat minua vastaan, mutta he joutuvat häpeään; ja sinun palvelijasi iloitsee.
29. Minun vainomieheni puettakoon häväistyksellä, ja peittykööt häpeällänsä niinkuin hameella. Ps. 35:26.
30. Minä tahdon suullani suuresti kiittää Herraa, ja ylistää Häntä monien keskellä. Ps. 22:23 s.
31. Sillä Hän seisoo köyhän oikealla kädellä, vapahtamaan häntä niistä, jotka hänen sieluansa tuomitsevat. Ps. 16:8.

110 Psalmi.

Kristus Jumalan Poika ja pappi niinkuin Melkisedek.

Davidin psalmi. Herra sanoi minun Herralleni: ,,istu minun oikealle kädelleni, siksi kun Minä panen vihollisesi sinun jalkaisi astinlaudaksi!" Dan. 7:13 s. Matt. 22:44. Ap. t. 2:34 s. 1 Kor. 15:25. Ef. 1:20 s. Hebr. 1:13.
2. Herra ulottaa sinun valtasi valtikan Sionista: ,,vallitse vihollistesi keskellä!" Ps. 2:5 s. 45:4 s.
3. Sinun kansasi on sinulle aivan altisna sinun sotapäivänäsi; pyhissä kaunistuksissa nousee sinulle nuori sotaväkesi niinkuin kaste aamuruskon kohdusta. Ps. 87:4 s.
4. Herra on vannonut, eikä Hän sitä kadu: ,,Sinä olet pappi ijankaikkisesti Melkisedekin säädyn mukaan". 1 Moos. 14:18 s. Hebr. 5:6. 6:20. 7:17. 21.

5. Herra on sinun oikialla kädelläsi, on musertava kuninkaita vihansa päivänä. Ps.45:6.
6. Hän on tuomitseva pakanain keskellä; täynnä on maa kaatuneiden ruumiita. Hän musertaa avaran maakunnan päät. Ps.68:22. Jes.2:4. Ilm.19:11 s.
7. Hän juo ojasta tiellä; sentähden Hän nostaa pään ylös. Luuk.24:26.

111 Psalmi.

Ylistys Jumalalle.

Halleluja! Minä kiitän Herraa kaikesta sydämmestä hurskasten neuvossa ja seurakunnassa. Ps.109:30.
2. Suuria ovat Herran työt, tarkoin niiden tutkittavia, jotka niihin mieltyvät.
3. Kunniallisia ja kirkkaita ovat hänen tekonsa, ja hänen vanhurskautensa pysyy ijankaikkisesti.
4. Hän on säätänyt ihmeittensä muiston; armollinen ja laupias on Herra.
5. Hän antaa ruuan pelkääväisillensä; Hän muistaa liittonsa ijankaikkisesti. Ps.34:10. 37:19.
6. Tekojensa väen Hän ilmoitti kansallensa, antaaksensa heille pakanain perinnön.
7. Hänen kättensä työt ovat totuus ja oikeus, kaikki hänen käskynsä ovat luotettavia.
8. Ne pysyvät lujina aina ja ijankaikkisesti; ne ovat tehdyt totuudessa ja oikeudessa.
9. Hän lähetti lunastuksen kansallensa, sääsi liittonsa pysymään ijankaikkisesti; pyhä ja peljättävä on hänen nimensä. Jes.54:10. Jer.31:33.
10. Herran pelko on viisauden alku; se on hyvä taito kaikille, jotka niitä harjoittavat; hänen kiitoksensa pysyy ijankaikkisesti.
Job 28:28. San.1:7. 9:10. 1 Tim.4:8.

112 Psalmi.

Herraa pelkääväinen menestyy.

Halleluja! Autuas on se mies, joka pelkää Herraa, joka on suuresti mielistynyt hänen käskyihinsä.
Ps.1:2. 128:1.
2. Valtias on hänen siemenensä maan päällä oleva; hurskasten suku siunataan. Ps.25:13. San.20:7.
3. Varallisuus ja rikkaus on hänen huoneessansa; ja hänen vanhurskautensa pysyy ijankaikkisesti.
4. Pimeissä koittaa hurskaille valkeutena Armollinen, Laupias ja Vanhurskas. Jes.58:7. 60:2. Ps.97:11. San.13:9.
5. Hyvin käypi sen miehen, joka lahjaksi antaa ja lainaa; hän voittaa asiansa oikeudessa.
Ps. 15:3. 37:26. San.14:21. Luuk.6:34 s.
6. Ei hän ikänänsä horju; vanhurskas pysyy ikuisessa muistossa.
Jes.49:15. Mal.3:16.
7. Pahaa sanomaa ei hän pelkää; hänen sydämmensä on luja ja turvattu Herraan. Ps. 91:5 s. San. 3:24 s.
8. Hänen sydämmensä on vakava, eikä pelkää, siksi kun hän näkee ilonsa vihollisistansa. Ps. 52:8. 118:7.
9. Hän jakelee ja antaa köyhille, hänen vanhurskautensa pysyy ijankaikkisesti; hänen sarvensa koroitetaan kunnialla.
1 Sam. 2:1. Ps. 89:18. 2 Kor. 9:9.
10. Jumalaton näkee sen ja kiukuitsee, hän puree hammasta ja nääntyy; jumalattomain halajamat raukeavat tyhjään Ps. 37:12 s.

113 Psalmi.

Ylistys Herralle armorikkaudesta.

Halleluja! Kiittäkäät, te Herran palvelijat, kiittäkäät Herran nimeä!
Ps. 134:1. 135:1.
2. Olkoon Herran nimi siunattu nyt ja ijankaikkisesti! Dan. 2:20.
3. Auringon koitosta sen laskuun asti olkoon Herran nimi kiitetty! Mal.1:11.
4. Korkea yli kaikkein kansakuntain on Herra, ja hänen kunniansa yli taivasten.
5. Kuka on niinkuin Herra, meidän Jumalamme, joka niin korkealla hallitsee, Ps. 138:6. Jes. 57:15.
6. ja kuitenkin niin alas katsoo taivaassa ja maassa?
7. joka alhaisen tomusta ylentää, ja köyhän loasta koroittaa,
1 Sam. 2:7 s. Job 5:11. Luuk. 1:52.
8. istuttaaksensa häntä päämiesten viereen, kansansa päämiesten rinnalle;
9. joka asettaa hedelmättömän talossa asumaan iloisena lasten äitinä. Kiittäkäät Herraa!
1 Moos. 21:2. 1 Sam. 1:20. 2:5. Luuk. 1:57.

114 Psalmi.

Herran voima ja huolenpito kansastansa.

Kun Israel Egyptistä läksi, Jaakobin huone muukalaisesta kansasta, 2 Moos. 12:41.
2. niin Juuda tuli hänen pyhäksensä, Israel hänen valtakunnaksensa.
2 Moos. 6:7. 19:5 s.
3. Sen meri näki ja pakeni, Jordan palasi takaperin,
2 Moos. 14:21 s. Ps. 66:6. Jos. 3:16.
4. vuoret hyppelivät kuin oinaat, ja kukkulat kuin lammasten karitsat.
2 Moos. 19:18. Ps. 18:8.
5. Mikä sinun on, meri, että pakenet, ja sinun, Jordan, että palaat takaperin?

6. Te vuoret, että te hyppäätte kuin oinaat, te kukkulat, kuin lammasten karitsat?
7. Vapise, maa, Herran edessä, Jaakobin Jumalan edessä,
8. joka kallion muuttaa vesilammiksi, ja piikiven vesilähteeksi!
2 Moos. 17:6. 4 Moos. 20:11. Jes. 48:21.

115 Psalmi.

Herralle yksin kunnia ja ylistys!

Ei meille, Herra, ei meille, vaan sinun nimellesi anna kunnia, armosi ja totuutesi tähden! Ps. 79:9.
2. Miksi saisi pakanat sanoa: „missä on nyt heidän Jumalansa?"
Ps. 42:4,11. 79:10.
3. Mutta meidän Jumalamme on taivaissa; mitä ikänä hän tahtoo, sen Hän tekee. Job 23:13. 42:2. Ps. 135:6.
4. Vaan heidän epäjumalansa ovat hopeaa ja kultaa, ihmisten kätten tekoa. Ps. 135:15 s. Jes. 44:9 s.
5. Suu heillä on, vaan eivät puhu; heillä on silmät, vaan eivät näe;
6. korvat heillä on, vaan eivät kuule; nenä heillä on, vaan eivät haista;
7. kädet heillä on, vaan eivät koske; jalat, vaan eivät käy; eivätkä puhu kurkullansa.
8. Heidän tekijänsä ovat heidän kaltaisensa, ja kaikki, jotka heihin luottavat. Jes. 42:17. 44:9.
9. Mutta sinä, Israel, luota Herraan! Hän on heidän apunsa ja kilpensä.
10. Aaronin huone, luota Herraan! Hän on heidän apunsa ja kilpensä.
11. Te Herraa pelkääväiset, turvatkaat Herraan! Hän on heidän apunsa ja kilpensä.
12. Herra on muistanut meitä, Hän on siunaava, siunaava Israelin huonetta, Hän on siunaava Aaronin huonetta, Ps. 118:2 s.
13. Hän on siunaava Herraa pelkääväisiä, pieniä sekä suuria.
14. Herra teitä siunatkoon enemmin ja enemmin, teitä ja teidän lapsianne!
15. Te olette Herran siunatut, joka on tehnyt taivaan ja maan. Matt. 25:34.
16. Taivaat ovat Herran taivaat, mutta maan Hän antoi ihmisten lapsille.
17. Ei kuolleet taida Herraa kiittää, eikä ne, jotka ovat astuneet alas hiljaisuuteen. Ps. 6:6. Jes. 38:18 s.
18. Vaan me, me ylistämme Herraa hamasta nyt ja ijankaikkisuuteen. Halleluja! Ps. 113:2. 118:17. Dan. 2:20.

116 Psalmi.

Herran seurakunnan kiitos.

Minä rakastan Herraa, sillä Hän kuulee minun ääneni ja hartaan rukoukseni. Ps. 4:4. 10:17. 34:5,7,18.
2. Sillä Hän kallisti korvansa minun puoleeni, sentähden minä avukseni huudan Häntä elinaikanani.
3. Kuoleman siteet piirittivät minua, ja tuonelan ahdistukset kohtasivat minut; minä jouduin ahdistukseen ja vaivaan. 2 Sam. 22:5 s. Ps. 18:5 s.
4. Mutta minä avukseni huusin Herran nimeä: ah Herra, pelasta minun sieluni!
5. Herra on armollinen ja vanhurskas, ja meidän Jumalamme on laupias.
6. Herra kätkee yksinkertaiset; minä olin viheliäinen, vaan Hän vapahti minut.
7. Palaja taas, sieluni, lepoosi; sillä Herra tekee hyvästi sinulle. Ps. 42:6.
8. Sillä Sinä olet temmannut sieluni kuolemasta, silmäni kyyneleistä, jalkani kompastuksesta.
Ps. 56:14. 71:20. 86:13.
9. Minä vaellan Herran edessä eläväin maassa.
10. Minä uskon, sentähden minä puhun; mutta minä paljon vaivataan.
Ps. 27:13. 2 Kor. 4:13.
11. Minä sanoin hämmästyksessäni: „kaikki ihmiset ovat valehtelijat."
Ps. 31:23. 118:8. Room. 3:4.
12. Kuinka minä maksan Herralle kaikki hänen hyvät tekonsa minua kohtaan?
13. Minä otan pelastuksen kalkin, ja avuksi huudan Herran nimeä.
14. Minä tahdon täyttää lupaukseni Herralle, jopa kaiken hänen kansansa edessä. Ps. 22:26. 61:9. 66:13.
15. Kallis on hänen pyhäinsä kuolema Herran edessä. Ps. 9:13. 72:14.
16. Ah Herra, minä olen palvelijasi, minä olen palvelijasi, sinun piikasi poika. Sinä olet minun paulani päästänyt.
17. Sinulle minä tahdon uhrata kiitosuhria, ja saarnata Herran nimeä.
18. Minä tahdon täyttää lupaukseni Herralle, jopa kaiken hänen kansansa edessä,
19. Herran huoneen esikartanoissa, keskellä sinua, Jerusalem! Halleluja!

117 Psalmi.

Kristuksen armovaltakunta.

Kiittäkäät Herraa, kaikki pakanat; ylistäkäät Häntä, kaikki kansat!
Ps. 72:17. 98:4. Room. 15:11.
2. Sillä voimallinen on meitä kohtaan hänen armonsa, ja Herran totuus pysyy ijankaikkisesti. Halleluja! Joh. 1:17.

118 Psalmi.

Kristuksen armo ja kunnia.

Kiittäkäät Herraa, sillä Hän on hyvä; sillä hänen armonsa pysyy
ijankaikkisesti! Ps. 106:1. 136:1.
2. Sanokoon nyt Israel! „hänen armonsa pysyy ijankaikkisesti!"
Ps. 22:24. 115:9 s. 135:19 s.
3. Sanokoon nyt Aaronin huone: „hänen armonsa pysyy ijankaikkisesti!"
4. Sanokoot nyt Herraa pelkääväiset: „hänen armonsa pysyy ijankaikkisesti!"
5. Ahdingossani minä Herraa avukseni huusin, ja Herra kuuli minua
ja asetti avaralle. Ps. 18:20. 31:9.
6. Herra on minun puolellani, en minä siis pelkää; mitä ihminen minulle tekisi? Ps. 56:5.
Jes. 50:7—9. Room. 8:31. Hebr. 13:6.
7. Herra on minun kanssani auttamassa minua, ja minä saan iloni nähdä vihamiehistäni.
8. Parempi on turvata Herraan, kuin luottaa ihmisiin. Ps. 62:9 s. Jer. 17:5.
9. Parempi on turvata Herraan, kuin luottaa päämiehiin. Ps. 146:3 s.
10. Kaikki pakanat piirittivät minua; Herran nimeen minä ne lyön maahan!
11. He kiersivät ja piirittivät minua; Herran nimeen minä ne lyön maahan!
12. He piirittivät minua kuin kimalaiset; he sammuvat niinkuin tuli orjantappuroissa; Herran nimeen minä ne lyön maahan!
13. Sinä sysäsit minua ankarasti lankeemaan, mutta Herra auttoi minua.
14. Herra on minun väkevyyteni ja kiitosvirteni; Hän on myös minun pelastukseni. 2 Moos. 15:2. Jes. 12:2.
15. Riemun ja pelastuksen ääni on vanhurskasten majoissa; Herran oikea käsi tekee suuri töitä.
Ps. 20:7. 1 Kor. 15:57. Hebr. 13:20.
16. Herran oikea käsi on koroitettu; Herran oikea käsi tekee suuria töitä.
17. En minä kuole, vaan elän, ja luettelen Herran tekoja.
Ps. 115:17 s. Room. 6:8.
18. Kyllä Herra minua on kovasti kurittanut, mutta ei Hän minua kuolemalle antanut.
19. Avatkaat minulle vanhurskauden portit, käydäkseni sisälle kiittämään Herraa!
20. Tässä on Herran portti, vanhurskaat siitä käyvät sisälle!
21. Minä kiitän Sinua, että rukoukseni kuulit ja olit apunani.
22. Se kivi, jonka rakentajat hylkäsivät, on tullut kulmakiveksi.
Jes. 28:16. Matt. 21:42. Ap. t. 4:11. 1 Piet. 2:6 s.
23. Herralta se on tullut, ja on ihmeellistä meidän silmissämme.
24. Tämä on se päivä, jonka Herra teki; nyt iloitkaamme ja riemuitkaamme!
25. Oi Herra, auta! Oi Herra, anna menestyä!
26. Siunattu olkoon se, joka tulee Herran nimeen! Me siunaamme teitä Herran huoneesta. Matt. 21:9. 23:39.
Mark. 11:9. Luuk. 19:38. Joh. 12:13.
27. Herra on Jumala, joka meille valon soi; sitokaat juhla-uhria köysillä alttarin sarviin asti!
2 Kor. 3:18. 4:4,6.
28. Sinä olet minun Jumalani, sentähden minä kiitän Sinua; Jumalani, Sinua minä ylistän! Ps. 31:15.
29. Kiittäkäät Herraa, sillä Hän on hyvä; sillä hänen armonsa pysyy ijankaikkisesti!

119 Psalmi.

Jumalan sanan ylistys.

Autuaat ovat elämältänsä viattomat, jotka vaeltavat Herran laissa.
Ps. 1:2. 112:1.
2. Autuaat ovat, jotka hänen todistuksiansa tarkkaavat, ja kaikesta sydämmestä Häntä etsivät,
Joh. 14:21,23. 1 Joh. 3:23.
3. eivätkä myös mitään pahaa tee, vaan vaeltavat hänen teissänsä.
Ps. 128:1.
4. Sinä olet käskenyt asetuksiasi sangen visusti pitämään.
5. Oi, joska minun tieni ojentuisivat sinun sääntöjäsi pitämään!
6. En minä silloin häpeään tule, kun minä katselen kaikkia sinun käskyjäsi.
7. Totisesta sydämmestä minä tahdon Sinua kiittää, kun minä opin sinun vanhurskautes oikeudet.
8. Sinun sääntöjäsi minä tahdon pitää, älä peräti minua jätä!
9. Kuinka nuorukainen tiensä puhdistaisi? — Kun hän itsensä käyttää sinun sanasi mukaan.
10. Minä etsin Sinua kaikesta sydämmestäni; älä salli minun eksyä sinun käskyistäsi!
11. Sydämmeeni minä kätken sinun sanasi, etten minä syntiä tekisi Sinua vastaan. Ps. 19:12.
12. Kiitetty olvos Sinä, Herra; opeta minulle sinun sääntösi!
13. Huulillani minä luettelen kaikkia sinun suusi oikeuksia.
14. Sinun todistustesi tiestä minä

iloitsen niinkuin kaikkinaisesta rikkaudesta.
15. Sinun asetuksiasi minä tutkistelen, ja katsastelen sinun polkujasi.
16. Sinun säännöistäsi minä iloitsen, enkä unohda sinun sanojasi.
17. Tee hyvästi palvelijallesi, että minä eläisin ja pitäisin sinun sanasi!
18. Avaa silmäni näkemään ihmeitä sinun laistasi!
19. Muukalainen minä olen maan päällä; älä peitä minulta käskyjäsi! 1 Aik. 29:15. Ps. 39:13. Hebr. 11:13.
20. Minun sieluni on särjetty, alati ikävöidessäni sinun oikeuksiasi. Ps. 63:2 s.
21. Sinä uhkaat ylpeitä; kirotut ovat, jotka sinun käskyistäsi poikkeavat.
22. Käännä minusta pois pilkka ja ylenkatse, sillä minä tarkkaan sinun todistuksiasi!
23. Istuvatpa päämiehetkin neuvottelemassa minua vastaan; mutta palvelijasi tutkistelee sinun sääntöjäsi.
24. Sinun todistuksesi ovat kuitenkin minun huvitukseni; ne ovat minun neuvonantajani.
25. Sieluni on tomuun vaipunut; virvoita minua sanasi mukaan!
26. Minä luettelin teitäni, ja Sinä kuulit minua; opeta minulle sinun sääntösi!
27. Anna minun ymmärtää sinun asetustesi tie, niin minä tutkistelen sinun ihmeitäsi!
28. Minun sieluni sulaa murheesta; kohenna minua sanasi mukaan!
29. Siirrä valheen tie minusta kauas, ja suo armosta minulle sinun opetuksesi!
30. Totuuden tien olen minä valinnut, sinun oikeutesi eteeni asettanut.
31. Minä riipun todistuksissasi kiinni; Herra, älä salli minun häpeään tulla!
32. Minä juoksen sinun käskyjesi teitä, sillä Sinä rohkaiset minun sydämmeni.
33. Opeta minulle, Herra, sinun sääntöjesi tie, että minä sitä tarkkaisin loppuun asti! Ps. 25:4. 27.11.
34. Anna minulle ymmärrys, tarkataksèni sinun lakiasi ja pitääkseni sitä täydestä sydämmestäni!
35. Taluta minua käskyisi polulla, sillä siihen minä mielistyn!
36. Taivuta sydämmeni sinun todistuksiis, eikä ahneuden puoleen! Ps. 141:4.
37. Luovuta silmäni turhuutta katselemasta, ja virvoita minua sinun teilläsi! San. 19:27.
38. Vahvista palvelijallesi se lupauksesi, joka on annettu, että Sinua peljättäisiin!
39. Poista minusta se pilkka, jota minä pelkään, sillä sinun oikeutesi ovat hyvät!
40. Katso, minä halajan sinun asetuksiasi; virvoita minua vanhurskaudellas!
41. Herra, sinun armosi minulle tapahtukoot, ja sinun pelastuksesi, sanasi mukaan,
42. että minä voisin vastata pilkkaajiani; sillä minä luotan sinun lupauksiis.
43. Älä ota totuuden sanaa peräti pois minun suustani, sillä minä odotan sinun oikeuksiasi! Jer. 15:16.
44. Minä tahdon alati pitää lakisi, aina ja ijankaikkisesti,
45. ja vaeltaa vapaudessa, sillä minä etsin sinun asetuksiasi. Ps. 101:2.
46. Ja minä tahdon puhua sinun todistuksistasi kuningasten kuullen, enkä häpee.
47. Ja huvittelen itseäni sinun käskyistäsi, joita minä rakastan,
48. ja nostan käteni käskyisi puoleen, joita minä rakastan, ja tutkistelen sinun sääntöjäsi.
49. Muista palvelijallesi annettua sanaasi, johon Sinä käskit minun luottamaan!
50. Tämä on minun lohdutukseni viheliäisyydessäni, että sinun sanasi virvoittaa minua. Ps. 94:19.
51. Ylpeät minua paljon pilkkaavat; en minä kuitenkaan sinun laistasi poikkea.
52. Minä muistelen, Herra, sinun oikeuksiasi muinoisista asti, ja lohduttelen itseäni.
53. Tulinen kiivaus käsittää minut jumalattomien tähden, jotka hylkäävät sinun lakisi.
54. Sinun sääntösi ovat minun virsinäni muukalaisuuteni majassa.
55. Minä muistan, Herra, yölläkin sinun nimeäsi, ja pidän sinun lakisi. Ps. 77:3.
56. Se minulle on suotu, että minä tarkastan sinun asetuksiasi.
57. Sinä, Herra, olet minun osani; minä aivon pitää sinun sanasi.
58. Minä rukoilen Sinua täydestä sydämmestä: ole minulle armollinen sanasi mukaan!
59. Minä tutkistelin teitäni ja käänsin jalkani todistustesi puoleen.
60. Minä riensin viivyttelemättä käskyjäsi pitämään.
61. Jumalattomien paulat piirittivät minua; mutta en minä unohtanut sinun lakiasi.
62. Puoli-yöstä minä nousen Sinua

kiittämäänvanhurskautesi oikeutten tähden. Ps. 42:9. Ap. t. 16:25.
63. Minä olen kaikkien niiden ystävä, jotka Sinua pelkäävät ja asetuksesi pitävät. Ps. 101:4 s.
64. Herra, maa on täynnä sinun armoasi; opeta minulle sinun sääntöjäsi! Ps. 33:5.
65. Hyvästi Sinä teit palvelijaasi kohtaan, Herra, sanasi mukaan.
66. Opeta minulle hyvä taito ja tunto, sillä sinun käskyihis minä uskallan.
67. Ennenkuin minua nöyryytettiin, eksyin minä; mutta nyt minä pidän sinun sanasi.
68. Sinä olet hyvä ja teet hyvin; opeta minulle sinun sääntösi!
69. Ylpeät kutovat valhetta minua vastaan; mutta minä tarkkaan täydestä sydämmestä sinun asetuksiasi.
70. Heidän sydämmensä on lihava kuin rasva; mutta minä iloitsen sinun laistasi. 5 Moos. 32:15. Ps. 17:10. 73:7.
71. Hyvä oli minulle, että minä nöyryytettiin, että minä oppisin sinun sääntöjäsi.
72. Sinun suusi laki on minulle otollisempi kuin monta tuhatta kappaletta kultaa ja hopeaa. Ps. 19:11.
73. Sinun kätesi ovat minun tehneet ja valmistaneet; anna minulle ymmärrystä oppiakseni käskyjäsi! Job 10:8. Ps. 139:13 s.
74. Jotka Sinua pelkäävät, ne minut näkevät ja iloitsevat; sillä minä toivon sinun sanaasi.
75. Minä tiedän, Herra, sinun tuomiosi vanhurskaiksi, ja Sinä olet minua uskollisuudella nöyryyttänyt.
76. Joska sinun armosi olisi minun lohdutuksenani, palvelijallesi annetun lupauksesi mukaan!
77. Tapahtukoon minulle laupeutesi, että minä eläisin; sillä sinun lakisi on minun iloni!
78. Häpeään joutukoot ylpeät, jotka minua syyttömästi sortavat; minä tutkistelen sinun asetuksiasi!
79. Taipukoot Sinua tuntevaiset jälleen minun puoleeni, ja ne, jotka todistuksesi tuntevat. Ps. 15:4.
80. Olkoon minun sydämmeni vilpitön sinun säännöissäsi, etten minä häpeään joutuisi!
81. Sieluni hivuu ikävästä sinun autuutees; sinun sanaasi minä toivon. 1 Moos. 49:18. Jes. 49:6. Luuk. 2:25, 30.
82. Silmäni hiveltyvät sanasi halusta, ajatellessani: „milloin minua lohdutat?“ Ps. 6:7 s.
83. Sillä minä olen niinkuin nahkaleili savussa; en minä unohda sinun sääntöjäsi.
84. Kuinka vähät ovat palvelijasi ikäpäivät! Milloin Sinä vainoojani tuomitset?
85. Kuoppia kaivavat minulle ylpeät, jotka eivät elä sinun lakisi mukaan.
86. Kaikki sinun käskysi ovat totuutta; he vainoovat minua valheella; auta minua!
87. Vähällä he olisivat minut maassa hukuttaneet; mutta en minä sinun asetuksiasi hyljännyt.
88. Virvoita minua armostasi, että minä suusi todistuksen pitäisin! Ps. 40:9.
89. Ijankaikkisesti, Herra, on sinun sanasi perustettu taivaissa.
90. Sinun uskollisuutesi pysyy suvusta sukuun; Sinä perustit maan, ja se pysyy.
91. Sinun oikeutesi mukaan pysyy kaikki vielä tänäpäivänä, sillä ne ovat kaikki sinun palvelijoitasi.
92. Ellei sinun lakisi olisi ollut minun lohdutukseni, olisin minä raadollisuudessani hukkunut.
93. En minä ikänä unohda sinun asetuksiasi, sillä niillä Sinä minua virvoitat.
94. Sinun minä olen, vapahda minua; sillä minä etsin sinun asetuksiasi. Kork. V. 2:16. Room. 14:8. 1 Kor. 6:20.
95. Jumalattomat vartioitsevat minua hukuttaaksensa; mutta minä otan todistuksistasi vaarin. Ps. 38:21. 56:7.
96. Täydellisetkin minä olen nähnyt loppuvan; mutta sinun käskysi on sangen ääretön. Jes. 40:8.
97. Kuinka minä sinun lakiasi rakastan! Joka päivä minä sitä tutkistelen.
98. Sinun käskysi tekevät minun viisaammaksi vihollisiani; sillä ne ovat ijankaikkisesti minun omani.
99. Minä olen kaikkia opettajiani taitavampi, sillä sinun todistuksesi ovat minun ajatukseni.
100. Minä ymmärrän enemmän kuin vanhimmat, sillä minä tarkkaan sinun asetuksiasi.
101. Minä estän jalkani kaikista pahoista teistä, että sinun sanasi pitäisin.
102. En minä sinun oikeuksistasi poikkea, sillä Sinä olet minua opettanut.
103. Kuinka makeat ovat sinun sanasi suuni laelle, makeammat kuin hunaja suulleni!
104. Sinun asetuksistasi minä opin ymmärrystä, sentähden minä vihaan kaikkia petollisia polkuja.
105. Sinun sanasi on minun jalkaini kynttilä, ja valkeus minun teilläni. Ps. 19:9. San. 6:23. 2 Piet. 1:19.
106. Minä vannoin, ja sen vahvana pidän, pitääkseni sinun vanhurskautesi oikeudet. Neh. 10:29.

107. Minä olen sangen kovin vaivattu; Herra, virvoita minua sanasi mukaan!
108. Suuni vapaa-ehtoiset uhrit olkoot Sinulle, Herra, otolliset; ja opeta minulle sinun oikeutesi!
109. Sieluni on alati kädessäni, enkä minä unohda lakiasi.
110. Jumalattomat virittävät minulle pauloja, mutta en minä eksy sinun asetuksistasi.
111. Minä sain sinun todistuksesi ijankaikkiseksi perinnökseni, sillä ne ovat minun sydämmeni ilo
112. Minä taivutin sydämmeni noudattamaan sinun sääntöjäsi, aina ja loppuun asti.
113. Kaksimielisiä minä vihaan, ja rakastan sinun lakiasi.
1 Kun. 18:21. Jaak. 1:8.
114. Sinä olet minun suojelukseni ja kilpeni; sinun sanaasi minä toivon
115. Luopukaat minusta, te pahanilkiset, minä tahdon tarkata Jumalani käskyjä! Ps. 6:9.
116. Tue minua lupauksesi mukaan, että minä eläisin; äläkä anna toivoni häpeään tulla! Ps. 31:2. Room. 5:4 s.
117. Vahvista minua, että minä autetuksi tulisin, niin minä katselen alati sinun sääntöjäsi!
118. Sinä hylkäät kaikki, jotka säännöistäsi luopuvat, sillä heidän petoksensa on sulaa valhetta.
119. Niinkuin kuonan hävität Sinä kaikki maan jumalattomat, sentähden minä rakastan todistuksiasi.
120. Minun ihoni värisee sinun pelvostasi, ja minä pelkään sinun tuomioitas. Ps. 2:11. Fil. 2:12.
121. Minä olen tehnyt oikeutta ja vanhurskautta; et suinkaan Sinä minua hylkää sortajilleni.
122. Puollusta palvelijaasi, ettei ylpeät minulle väkivaltaa tekisi!
123. Silmäni hiveltyvät autuutesi ja vanhurskautesi lupauksen halusta.
124. Tee palvelijallesi armosi jälkeen, ja opeta minulle sinun sääntösi!
125. Minä olen palvelijasi; tee minua taitavaksi, että minä todistuksesi tuntisin! Ps. 18:1. 36:1. 116:16.
126. Jopa on aika, että Herra siihen jotakin tekisi; he ovat sinun lakisi rikkoneet. Matt. 15:6.
127. Sentähden minä rakastan käskyjäsi enemmän kuin kultaa ja parasta kultaa.
128 Sentähden minä pidän kaikkia asetuksiasi kaiketi oikeina, ja kaikkia valheen polkuja minä vihaan.
Ps. 26:5.
129. Ihmeellisiä ovat sinun todistuksesi, sentähden tarkastaa niitä minun sieluni. Ps. 68:36.
130. Sinun sanasi selitys valaisee, ja antaa yksinkertaisille ymmärryksen. Ps. 19:8 s. 2 Tim. 3:15.
131 Minä avaan suuni ja ammottelen, sillä minä halajan sinun käskyjäsi.
132. Käänny puoleeni ja armahda minua, niinkuin sinä olet tottunut niille tekemään, jotka nimeäsi rakastavat.
133. Vahvista askeleeni sanassasi, äläkä anna minkään pahuuden minua vallita! Ps. 17:5.
134. Päästä minua ihmisten väkivallasta, että minä pitäisin asetuksiasi!
135. Valista kasvosi palvelijasi päälle, ja opeta minulle sääntösi!
4 Moos. 6:25. Ps. 80:4, 8, 20.
136. Silmäni vuotavat vesi-ojia, ettei he pidä sinun lakiasi.
137. Herra, Sinä olet vanhurskas, ja sinun tuomiosi ovat oikeat. 5 Moos. 32:4.
138 Sinä olet säätänyt todistuksesi vanhurskaudessa ja tarkalla totuudella.
139. Kiivauteni lopettaa minua, että vihollliseni ovat sinun sanasi unohtaneet. Ps. 69:10. 139:21.
140. Sinun puheesi on sangen koeteltu, ja palvelijasi pitää sen rakkaana. Ps. 12:7. 18:31. San. 30:5.
141. Minä olen halpa ja ylenkatsottu, mutta en minä unohda asetuksiasi.
142. Sinun vanhurskautes on ijankaikkinen vanhurskaus, ja sinun lakisi on totuus.
143. Ahdistus ja tuska ovat minut saavuttaneet, mutta minä iloitsen sinun käskyistäsi.
144. Sinun todistustesi vanhurskaus pysyy ijankaikkisesti; tee minua taitavaksi, että minä eläisin!
145. Minä huudan kaikesta sydämmestäni, kuule, Herra, minua; sinun sääntöjäsi tahdon minä tarkata.
146. Sinua minä huudan, vapahda minua, että minä pitäisin todistuksesi!
147. Päivän koittaissa minä ennätän ja huudan; minä toivon sinun sanaasi. Ps. 88:14. 130:6.
148. Ennen yövartioita ennättävät silmäni tutkistelemaan sinun lauseitasi. Ps. 5:4. 63:7.
149 Kuule minun ääneni armosi mukaan; Herra, virvoita minua oikeuttesi mukaan!
150. Lähelle tunkeuvat ilkityön harrastajat, jotka ovat kaukana sinun laistasi.
151. Lähellä olet Sinäkin, Herra, ja kaikki käskysi ovat totuutta.
Ps. 19:10. San. 8:8.

152. Jo aikaa minä tiesin sinun todistuksistasi, että olet ne ijäti pysyväisiksi perustanut.
153. Katso raadollisuuttani ja pelasta minua, sillä en minä unohda lakiasi!
154. Aja asiani ja lunasta minut; virvoita minua lupauksesi mukaan!
155. Pelastus on kaukana jumalattomista, sillä he eivät tottele sinun sääntöjäsi.
156. Herra, sinun laupeutesi on suuri; virvoita minua oikeutesi mukaan!
157. Monta on minulla vainoojaa ja ahdistajaa, mutta en minä poikkea todistuksistasi.
158. Minä näin pettäjiä, ja kauhistuin, ettei he pidä sinun sanaasi.
159. Katso, minä rakastan sinun asetuksiasi; Herra, virvoita minua armosi mukaan!
160. Sinun sanasi on kokonansa totuus, ja ijankaikkinen on koko sinun vanhurskautesi oikeus. Joh.17:17.
161. Päämiehet vainoovat minua syyttömästi, mutta sydämmeni pelkää sinun sanojasi.
162. Minä iloitsen sinun puheestasi, niinkuin suuren saaliin saanut.
163. Valhetta minä vihaan ja kauhistun, mutta sinun lakiasi minä rakastan.
164. Seitsemästi päivässä minä kiitän Sinua vanhurskautesi oikeutten tähden.
165. Runsas rauha on sinun lakiasi rakastavaisilla, eikä heitä kohtaa kompastus. Ps. 37:11,31.
166. Herra, minä odotan sinun autuuttasi, ja teen sinun käskyjäsi. 1 Moos. 49:18. Luuk. 2:25,30.
167. Sieluni pitää sinun todistuksesi, ja minä sangen suuresti rakastan niitä.
168. Minä pidän asetuksesi ja todistuksesi, sillä kaikki minun tieni ovat Sinun edessäs.
169. Herra, suo minun huutoni etehes lähestyä; anna minulle ymmärrystä sanasi mukaan!
170. Suo rukoukseni etehes tulla, pelasta minua lupauksesi mukaan!
171. Huuleni vuodattakoot kiitostasi, sillä Sinä opetat minulle sääntösi!
172. Kieleni puhukoon sinun sanastasi, sillä kaikki sinun käskysi ovat vanhurskaita!
173. Olkoon sinun kätesi minua auttamassa, sillä minä olen valinnut asetuksesi!
174. Herra, minä ikävöitsen pelastustasi, ja sinun lakisi on minun iloni.
175. Eläköön sieluni ja kiittäköön Sinua; sinun oikeutesi auttakoot minua!
176. Minä käyn eksyksissä niinkuin kadonnut lammas; etsi palvelijatas; sillä en minä unohda sinun käskyjäsi! Ps. 23:1. Jes. 53:6. Luuk. 15:4. Joh. 10:27.

120 Psalmi.

Vääriä kieliä vastaan.

Veisu korkeimmassa kuorissa. Minä huudan ahdistuksissani Herran puoleen, ja Hän kuulee minua.
2. Oi Herra, pelasta sieluni valhettelevista huulista ja vääristä kielistä!
3. Mitä on Hän sinulle antava, ja mitä vielä lisäävä sinulle, sinä väärä kieli? Jaak. 3:5 s.
4. Terävät sankarin nuolet, tuliset katajan kekäleet. Ps. 11:2. 52:3 s. 57:5. 59:8.
5. Voi minua, että minun täytyy olla muukalaisena Mesekissä, asua Kedarin majain tykönä!
6. Aivan kauan on sieluni asunut rauhaa vihaavaisten keskellä.
7. Minä pidän rauhaa, mutta kun minä puhun, niin he sodan nostavat.

121 Psalmi.

Israelin apu ja varjelija.

Veisu korkeimmassa kuorissa. Minä nostan silmäni vuoriin päin, joista apuni tulee. Ps. 3:5. 123:1.
2. Apuni tulee Herralta, joka on tehnyt taivaan ja maan. 2 Aik. 20:12. Ps. 124:8.
3. Ei Hän salli jalkasi horjua, eikä sinun varjelijasi torku. Ps. 127:1.
4. Katso, ei Israelin varjelija torku, eikä makaa.
5. Herra on sinun varjelijasi, Herra on sinun varjosi oikealla kädelläsi. Ps. 91:4 s.
6. Ei sinua aurinko päivällä polta, eikä kuu yöllä.
7. Herra on sinua varjeleva kaikesta pahasta; Hän on varjeleva sinun sielusi.
8. Herra on varjeleva sinun lähtemisesi ja tulemisesi hamasta nyt ja ijankaikkiseen! 5 Moos. 28:6.

122 Psalmi.

Herran seurakunnan rauha.

Davidin veisu korkeimmassa kuorissa. Minä iloitsin, kun minulle sanottiin: ,,menkäämme Herran huoneesen!“
2. Jalkamme saivat seisoa sinun porteissasi, Jerusalem, Ps. 42:3. 84:3 s.
3. Jerusalem, joka olet rakennettu kuin kaupunki, joka on itsessänsä yhdeksi yhdistetty! 2 Aik. 6:6. Ps. 48:13 s.
4. johonka sukukunnat astuivat

ylös, Herran sukukunnat — Israelin säännön mukaan — kiittämään Herran nimeä.
2 Moos. 23:17. 2 Aik. 31:4. 35:3.
5. Sillä siellä ovat tuomio-istuimet asetetut, Davidin huoneen istuimet.
5 Moos. 17:8 s. 2 Sam. 8:15 s.
6. Toivottakaat Jerusalemille rauhaa: menestykööt ne, jotka sinua rakastavat!
7 Rauha olkoon muuriesi sisällä, ja menestys linnoissasi!
8. Veljieni ja ystävieni tähden minä lausun mielelläni: rauha olkoon sinulle!
9. Herran, Jumalamme huoneen tähden tahdon minä etsiä sinun parastasi!

123 Psalmi.

Pilkkaa ja ylenkatsetta vastaan.

Veisu korkeimmassa kuorissa. Sinun tykösi minä nostan silmäni, Sinä, joka asut taivaissa. Ps. 3:5.
2. Katso, niinkuin palvelijain silmät katsovat isäntiensä käsiin, niinkuin pii'an silmät katsovat emäntänsä käsiin, niin meidänkin silmämme katsovat Herran, meidän Jumalamme, puoleen, siksi kuin Hän meitä armahtaa.
3. Ole meille armollinen, Herra, ole meille armollinen, sillä me olemme kylliksi ravitut ylenkatseella!
4. Kylliksi on sielumme ravittu suruttomain pilkalla ja ylpeiden ylenkatseella. Job 12:4 s.

124 Psalmi.

Herra on Israelin pelastus.

Davidin veisu korkeimmassa kuorissa. Ellei Herra olisi ollut kanssamme — näin sanokaan Israel —
Room. 8:31.
2. ellei Herra olisi ollut kanssamme, ihmisten noustessa meitä vastaan,
3. silloin olisivat he meidät elävältä nielleet, heidän vihansa syttyessä meitä vastaan;
4. silloin olisivat vedet meidät upottaneet, virta tulvannut sielujemme yli;
5. silloin olisivat kuohuvat vedet tulvanneet sielujemme yli
6. Kiitetty olkoon Herra, joka ei antanut meitä heidän hampaittensa saaliiksi!
7 Sielumme pääsi niinkuin lintu pyytäjän paulasta. Paula ratkesi, ja me pääsimme
8. Meidän apumme on Herran nimessä, joka on tehnyt taivaan ja maan!

125 Psalmi.

Herra varjelee Israelia.

Veisu korkeimmassa kuorissa. Herraan turvaavaiset ovat kuin Sionin vuori, joka ei horju, vaan pysyy ijankaikkisesti. Matt. 7:24. 16 18.
2. Jerusalemin ympärillä on vuoria; mutta Herra on kansansa ympärillä, tästä alkain ja ijankaikkisesti. Ps. 34.8.
3. Sillä ei jumalattomien valtikka ole pysyvä vanhurskasten arpa-osan päällä, ettei vanhurskaat ojentaisi käsiänsä vääryyteen. Jes. 14:5.
4. Herra, tee hyvästi hyville, ja hurskaille sydämmille!
5. Mutta jotka poikkeevat mutkaisille teillensä, ne Herra ajakoon pois pahantekijäin kanssa! Rauha olkoon Israelille! Ps. 128:6. Gal. 6:16.

126 Psalmi.

Herran seurakunnan surut ja ilot.

Veisu korkeimmassa kuorissa. Kun Herra palautti Sionin vangit, niin me olimme kuin unta näkeväiset.
2. Silloin nauru täytti suumme, ja riemu kielemme; silloin sanottiin pakanoissa: ,,Herra on tehnyt suuria töitä heitä kohtaan."
Job 8:21. 5 Moos. 4:34.
3. Herra on tehnyt suuria töitä meitä kohtaan, siitä me iloitsemme.
4. Herra, palauta meidän vangittumme niinkuin sadepurot etelämaassa! Jes. 43:14,16. Jes. 51:9 s.
5. Jotka kyyneleillä kylvävät, ne ilolla niittävät. Matt. 5:4. Luuk. 6:21.
6. Itkien menevät matkaan, kantaen siementä sitkaimelle, — mutta riemulla tullaan, kantaen lyhteitä.
Jes. 35:10.

127 Psalmi.

Siunaus tulee Herralta.

Salomon veisu korkeimmassa kuorissa. Jos ei Herra huonetta rakenna, niin hukkaan sen rakentajat siinä vaivaa näkevät; jos ei Herra kaupunkia varjele, niin hukkaan vartija valvoo. Ps. 121:3. 1 Kor. 3:7.
2. Hukkaan te varhain nousette ja hiljain levolle menette, ja syötte leipänne surulla; sitä Hän antaa ystävillensä heidän maatessansa.
Ps. 61:6. San. 10:22.
3. Katso, lapset ovat Herran lahja, ja kohdun hedelmä on anto.
1 Moos. 30:1 s. Ps. 113:9.
4. Kuin nuolet sankarin kädessä, niin ovat nuoruuden lapset.
5. Autuas on se mies, jonka viini on niitä täynnä; ei he joudu häpeään, kun he portissa vihollistensa kanssa väittelevät.

128 Psalmi.
Herran antama siunaus.

Veisu korkeimmassa kuorissa. Autuas on jokainen, joka Herraa pelkää, ja hänen teillänsä vaeltaa.
Ps. 1:1. 112:1. 119:1 s.
2. Sinä elätät itses kättesi työllä; autuas sinä olet, ja hyvin sinun käypi.
1 Moos. 3:19.
3. Vaimosi on niinkuin hedelmällinen viinipuu huoneesi perällä, lapsesi niinkuin öljypuun vesat pöytäsi ympärillä.
4. Katso, totisesti niin siunataan se mies, joka Herraa pelkää.
5. Siunatkoon Herra sinua Sionista, että näet Jerusalemin onnen kaikkena elinaikanasi, Ps. 134:3.
6. ja saat nähdä lastesi lapset! Rauha olkoon Israelille!
Job 42:16. Ps. 125:5. Gal. 6:16.

129 Psalmi.
Sionin viholliset hukkuvat.

Veisu korkeimmassa kuorissa. Aivan paljon ovat he minua ahdistaneet hamasta nuoruudestani asti — sanokoon nyt Israel —
2. aivan paljon ovat he minua ahdistaneet hamasta nuoruudestani asti, mutta eivät kuitenkaan minua voittaneet.
3. Pitkin selkääni ovat kyntäjät kyntäneet, ja vakonsa pitkiksi vetäneet.
San. 5:18 s. Jes. 51:23. Hes. 19:10.
4. Herra on vanhurskas; Hän on katkonut poikki jumalattomien siteet.
5. Tulkoot häpeään ja kääntykööt takaperin kaikki Sionin vihamiehet!
6. Olkoot niinkuin ruoho katoilla, joka kuivettuu, ennenkuin se nyhdetään pois, 2 Kun. 19:26. Jes. 37:27.
7. joista ei niittäjä kättänsä täytä, eikä lyhteensitoja syliänsä,
8. eikä yksikään ohitsekäypä sano. „olkoon Herran siunaus teidän päällänne; me siunaamme teitä Herran nimeen!“ Ruut 2:4.

130 Psalmi.
6. Katumus-psalmi.

Veisu korkeimmassa kuorissa. Syvyydestä minä huudan Sinua, Herra. Ps. 69:2. 88:7.
2. Herra, kuule minun ääneni; tarkatkoot korvasi anomiseni ääntä!
3. Jos Sinä, Herra, syntiä soimaat, Herra, kuka silloin pysyy?
Job 9:2 s. Ps. 143:2.
4. Mutta Sinun tykönäsi on anteeksiantamus, että Sinua peljättäisiin.
5. Minä odotan Herraa, sieluni odottaa, ja minä toivon hänen sanaansa.
6. Minun sieluni odottaa Herraa enemmän, kuin yönvartijat aamua, yönvartijat aamua. Ps. 119:147 s.
7. Israel toivokoon Herraan, sillä Herralla on armo, ja runsas lunastus Hänellä! 2 Sam. 24:14.
8. Ja Hän on Israelin lunastava kaikista sen synneistä. Matt. 1:21.

131 Psalmi.
Nöyrä luottamus Herraan.

Davidin veisu korkeimmassa kuorissa. Herra, ei minun sydämmeni ole paisunut, eikä silmäni katsele korkealle, enkä minä vaella isoissa ja minulta käsittämättömissä asioissa
2. Vaan minä olen totisesti asettanut ja vaikittanut sieluni; niinkuin vieroitettu lapsi äitinsä tykönä, niinkuin vieroitettu lapsi on sieluni minussa.
3. Israel toivokoon Herraan hamasta nyt ja ijankaikkiseen!

132 Psalmi.
Herra asuu seurakunnassaan.

Veisu korkeimmassa kuorissa. Muista, Herra, Davidille kaikkia hänen vaivojansa, Ps. 56:9.
2. joka Herralle vannoi, ja lupauksen teki Jaakobin väkevälle:
3. „en totta mene huoneeni majaan, enkä nouse leposijani vuoteelle;
4. en totta minä suo unta silmilleni, enkä silmälaudoilleni lepoa,
2 Sam. 7:2 s. 1 Aik. 17:1 s.
5. ennenkuin löydän sijan Herralle, asunnon Jaakobin väkevälle!“
Ap. t. 7:46.
6. Katso, me kuulimme sen Efratassa, löysimme sen Ja'arin kedoilla.
7. Menkäämme siis hänen asuinmajoihinsa, ja kumartakaamme hänen jalkainsa astinlaudan edessä! Ps. 122:1.
8. Nouse, Herra, sinun lepoosi, Sinä ja sinun väkevyytesi arkki!
4 Moos. 10:35 s. 2 Aik. 6:41 s.
9. Sinun pappisi pukeutukoot vanhurskauteen, ja sinun valittusi riemuitkoot!
10. Sinun palvelijasi Davidin tähden älä hylkää voideltusi kasvoja!
Ps. 18:51.
11. Herra on vannonut Davidille totisen valan, josta Hän ei peräy· „sinun ruumiisi hedelmän Minä istuimellesi istutan. 2 Sam. 7:11 s. Ps. 89:3s. Ap. t. 2:30.
12. Jos sinun lapsesi pitävät liittoni ja todistukseni, jotka Minä heille opetan, niin heidän lapsensakin saavat istuimellasi istua ijankaikkisesti.“
13. Sillä Herra on valinnut Sionin, ja tahtonut sen asuinsijaksensa.
14. „Tämä on minun leposijani ijan-

kaikkisesti; tässä Minä olen asuva, sillä se minulle kelpaa.
15. Hänen varansa Minä runsaasti siunaan; ja hänen köyhänsä Minä leivällä ravitsen.
16. Ja hänen pappinsa Minä puetan autuudella, ja hänen valittunsa pitää riemulla riemuitseman. Jes. 61:6,10.
17. Siellä Minä kasvatan sarven Davidille, ja valmistan kynttilän voideltulleni. 1Kun. 1:36. Ps 18:29. Luuk. 1:69. 2:32.
18. Hänen vihollisensa Minä häpeällä puetan, mutta hänen päällänsä on hänen kruununsa kukoistava."

133 Psalmi.

Veljien sopu tuo Herran siunauksen.

Davidin veisu korkeimmassa kuorissa. Katso, kuinka hyvää ja suloista on, kun veljekset sovinnossa yhdessä asuvat!
2. Niinkuin se kallis voide pään päällä, joka parralle vuotaa, Aaronin parralle, joka vuotaa hänen vaatteensa liepeelle, 2 Moos. 29:7. 3 Moos. 8:12.
3. niinkuin Hermonin kaste, joka vuotaa Sionin vuorille; sillä siellä on Herra siunauksen säätänyt, ja elämän ijankaikkiseen asti.

134 Psalmi.

Herran siunaus seurakunnassa.

Veisu korkeimmassa kuorissa. Katso, kiittäkäät Herraa, kaikki Herran palvelijat, jotka yöllä seisotte Herran huoneessa!
2. Nostakaat kätenne pyhään päin ja kiittäkäät Herraa!
3. Herra siunatkoon sinua Sionista, Hän, joka on tehnyt taivaan ja maan!

135 Psalmi.

Ylistys Herralle, Israelin Jumalalle.

Halleluja! Kiittäkäät Herran nimeä, kiittäkäät, te Herran palvelijat, Ps. 134:1.
2. te, jotka seisotte Herran huoneessa, meidän Jumalamme esikartanoissa!
3. Kiittäkäät Herraa, sillä Herra on hyvä; ja veisatkaat kiitosta hänen nimellensä, sillä se on suloinen! Ps. 147:1.
4. Sillä Jaakobin on Herra itsellensä valinnut, Israelin omaksensa. 2 Moos. 19:5. 5 Moos. 7:6.
5. Minä tiedän, että Herra on suuri, ja meidän Jumalamme yli kaikkien jumalien. Ps. 97:9. 138:5.
6. Kaikkia, mitä Herra tahtoo, Hän tekee taivaassa ja maassa, meressä ja kaikissa syvyyksissä; Ps. 115:3.
7. joka nostaa pilvet maan ääristä, saattaa sateen pitkäisen leimauksista, ja tuottaa tuulen tavarakammioistansa; Jer. 10:3. 51:16.
8. joka löi esikoiset Egyptissä ihmisistä eläimiin saakka, 2 Moos. 12:29 s. Ps. 78:51.
9. ja lähetti merkkinsä ja ihmeensä sinun keskellesi, Egypti, Faraota ja kaikkia hänen palvelijoitansa vastaan; 2 Moos. 7 s.
10. joka löi suuret kansat, ja tappoi väkevät kuninkaat,
11. Sihonin, Amorilaisten kuninkaan, ja Ogin, Basanin kuinkaan, ja kaikki Kanaanin valtakunnat, 4 Moos. 21:21 s.
12. ja antoi heidän maansa perinnöksi Israelille, kansallensa perinnöksi. Jos. 11:23. Ps. 136:21.
13. Herra, sinun nimesi pysyy ijankaikkisesti, Herra, sinun muistosi pysyy suvusta sukuun! Ps. 102:13.
14. Sillä Herra tuomitsee kansaansa, ja armahtaa palvelijoitansa. 5 Moos. 32:36.
15. Pakanain epäjumalat ovat hopeaa ja kultaa, ihmisten kätten tekoa. Ps. 115:4 s.
16. Suu heillä on, vaan eivät puhu; silmät heillä on, vaan eivät näe;
17. korvat heillä on, vaan eivät kuule, eikä ole ollenkaan henkeä heidän suussansa.
18. Heidän tekijänsä ovat heidän kaltaisensa, ja kaikki, jotka heihin luottavat.
19. Te Israelin huone, kiittäkäät Herraa; te Aaronin huone, kiittäkäät Herraa! Ps. 118:2 s.
20. Te Levin huone, kiittäkäät Herraa! te Herraa pelkääväiset, kiittäkäät Herraa!
21. Kiitetty olkoon Herra Sionista, joka Jerusalemissa asuu! Halleluja!

136 Psalmi.

Herran armo pysyy ijankaikkisesti.

Kiittäkäät Herraa, sillä Hän on hyvä; sillä hänen armonsa pysyy ijankaikkisesti! 1 Aik. 16:34. Ps. 106:1. 107:1. 118:1.
2. Kiittäkäät jumalain Jumalaa, sillä hänen armonsa pysyy ijankaikkisesti! 5 Moos. 10:17. 1 Kor. 8:5 s.
3. Kiittäkäät herrain Herraa, sillä hänen armonsa pysyy ijankaikkisesti! 1 Tim. 6:15.
4. joka yksinänsä suuria ihmeitä tekee, sillä hänen armonsa pysyy ijankaikkisesti; Ps. 77:15.
5. joka taivaat toimellisesti teki, sillä hänen armonsa pysyy ijankaikkisesti;
6. joka maan vetten päälle levitti, sillä hänen armonsa pysyy ijankaikkisesti; 1 Moos. 1:9. Jer. 10:12. 51:15.
7. joka suuret valot teki, sillä hä-

nen armonsa pysyy ijankaikkisesti;
1 Moos. 1:14 s.
8. auringon päivää hallitsemaan, sillä hänen armonsa pysyy ijankaikkisesti;
9. kuun ja tähdet yötä hallitsemaan, sillä hänen armonsa pysyy ijankaikkisesti;
10. joka Egyptin esikoiset löi, sillä hänen armonsa pysyy ijankaikkisesti; 2 Moos. 12:29 s.
11. ja vei Israelin ulos heidän keskeltänsä, sillä hänen armonsa pysyy ijankaikkisesti; 2 Moos. 12:41.
12. väkevällä kädellä ja ojennetulla käsivarrella, sillä hänen armonsa pysyy ijankaikkisesti; 5 Moos. 4:34.
13. joka Kaisila-meren jakoi kahtia, sillä hänen armonsa pysyy ijankaikkisesti; 2 Moos. 14:21 s.
14. ja kuljetti Israelin sen keskitse, sillä hänen armonsa pysyy ijankaikkisesti;
15. ja syöksi Faraon sotaväkinensä Kaisila-mereen, sillä hänen armonsa pysyy ijankaikkisesti;
16. joka johdatti kansansa korvessa, sillä hänen armonsa pysyy ijankaikkisesti;
17. joka löi suuria kuninkaita, sillä hänen armonsa pysyy ijankaikkisesti; Ps. 135:10 s.
18. ja tappoi väkeviä kuninkaita, sillä hänen armonsa pysyy ijankaikkisesti:
19. Sihonin, Amorilaisten kuninkaan, sillä hänen armonsa pysyy ijankaikkisesti, 4 Moos. 21:21 s. 5 Moos. 2:32 s.
20. ja Ogin, Basanin kuninkaan, sillä hänen armonsa pysyy ijankaikkisesti, 5 Moos. 3:1 s.
21. ja antoi heidän maansa perinnöksi, sillä hänen armonsa pysyy ijankaikkisesti, Jos. 12:7 s. Ps. 135:12.
22. perinnöksi palvelijallensa Israelille, sillä hänen armonsa pysyy ijankaikkisesti;
23. joka meitä alhaisuudessamme muisti, sillä hänen armonsa pysyy ijankaikkisesti;
24. ja kirvoitti meitä vihollisistamme, sillä hänen armonsa pysyy ijankaikkisesti;
25. joka antaa kaikelle lihalle ruuan, sillä hänen armonsa pysyy ijankaikkisesti! Ps. 104:14,27 s. 145:15.
26. Kiittäkäät taivaan Jumalaa, sillä hänen armonsa pysyy ijankaikkisesti!

137 Psalmi.

Herran kansan vihollisille kostetaan.

Babelin virtain tykönä, siellä me istuimme ja itkimme, muistellessamme Sionia.
2. Pajuihin sen keskellä me ripustimme kanteleemme.
3. Sillä siellä ne, jotka meitä vankina pitivät, vaativat meiltä virsiä, ja hävittäjämme iloa: „veisatkaat meille Sionin virsiä!"
4. Kuinka me veisaisimme Herran virsiä vieraalla maalla?
5. Jos minä unohdan sinut, Jerusalem, niin rauetkoon oikea käteni!
6. Tarttukoon kieleni suuni lakeen, ellen minä sinua muista, ellen minä tee Jerusalemia ylimmäiseksi ilokseni!
7. Muista, Herra, Edomin lapsille Jerusalemin päivää, jotka sanoivat: „hajoittakaat, hajoittakaat alas aina sen perustukseen asti!" Jer. 49:12. Val. v. 4:21 s. Hes. 25:12. 35:2. Obad. v. 11 s.
8. Babelin tytär, sinä hävitettävä, autuas on se, joka sinulle kostaa tekosi, jonka sinä meille teit!
Ilm. 13:19 s. 18:16. Jer. 50:29 s. 51:24 s.
9. Autuas on se, joka sinun piskuiset lapsesi ottaa ja paiskaa kallioon! Jes. 13:16.

138 Psalmi.

Herra on suuri ja armollinen.

Davidilta. Minä kiitän Sinua kaikesta sydämmestäni; jumalien edessä minä Sinulle kiitosta veisaan.
2. Minä tahdon kumartain rukoilla sinun pyhään temppeliisi päin, ja kiittää sinun nimeäsi armosi ja totuutesi tähden; sillä Sinä teit lupaukses suureksi yli kaiken nimesi.
2 Sam. 7:21. Ps. 5:8. 18:50 s.
3. Kun minä Sinua avukseni huusin, niin Sinä kuulit minua, ja rohkaisit minua, että sieluni sai suuren väkevyyden. Ps. 86:16.
4. Sinua, Herra, pitää kaikki maan kuninkaat kiittämän, kun he kuulevat sinun suusi lupaukset,
Ps. 47:10. 68:30 s. 102:16,23.
5. ja veisaaman Herran teistä, että Herran kunnia on suuri. Ps. 147:5.
6. Sillä Herra on korkea, ja katselee nöyriä, ja tuntee ylpeät kaukaa.
Ps. 113:5 s. Luuk. 1:48,52. 14:11.
7. Jos minä vaeltaisin keskellä ahdistusta, niin Sinä virvoitat minua ja ojennat kätesi vihollisteni vihoja vastaan; sinun oikea kätesi vapahtaa minut. Ps. 7:7. 91:2 s.
8. Herra on asian toimittava minun puolestani. Herra, sinun armosi on ijankaikkinen, et Sinä kättesi tekoja hylkää! Ps. 57:3.

139 Psalmi.

Jumalan kaikkitietäväisyys ja voima.

Edelläveisaajalle; Davidin psalmi. Herra, Sinä tutkit minua ja tunnet minut Ps. 17:3. 44:22.

2. Sinä tunnet minun istumiseni ja nousemiseni; Sinä ymmärrät kaukaa minun ajatukseni.
Jer. 17:10. 23:23 s. Matt. 9:4.
3. Käymiseni ja makaamiseni Sinä tarkasti tutkit, ja kaikki minun tieni Sinä hyvin tunnet.
Job 34:21 s. Joh. 21:17. Hebr. 4:13.
4. Sillä katso, ei ole sanaakaan kielelläni, jota Sinä, Herra, et tyyni tuntisi.
Job 42:2.
5. Edestä ja takaa Sinä minut piirität, ja pidät kätesi minun päälläni.
6. Ylen ihmeellinen on senkaltainen tieto minulle, ja kovin korkea, etten minä voi sitä käsittää. Ps. 147:5. Jes. 40:28.
7. Mihinkä minä menen sinun henkesi edestä, ja kuhunka minä pakenen sinun kasvoistasi?
8. Jos minä astuisin ylös taivaasen, niin Sinä olet siellä; jos vuoteeni tuonelaan tekisin, katso, Sinä olet sielläkin. Job 22:12. 26:6. Am. 9:2.
9. Jos kohoisin aamuruskon siivillä, ja majailisin lännen perillä,
10. niin sielläkin sinun kätesi johdattaisi minua, ja oikea kätesi pitäisi minut.
11. Jos minä sanoisin: „pelkkä pimeys minut peittäköön, ja yöksi valkeus ympärilläni muuttukoon!"
12. niin ei pimeyskään Sinun edessäsi pimittäisi, ja yö valaisisi kuin selvä päivä; pimeys on Sinulle kuin valkeus. Jaak. 1:17.
13. Sinä olet minun munaskuuni luonut, kutonut minut äitini kohdussa.
14. Minä kiitän Sinua siitä, kun olen aivan ihmeellisesti tehty; ihmeelliset ovat sinun tekosi, ja sieluni sen kyllä tietää. Job 10:8 s.
15. Ei minun luuni olleet Sinulta salatut, kun minä salassa luotiin, kun minä maan kätköissä taitavasti valmistettiin.
16. Minun ituni näkivät sinun silmäsi; ja kaikki ne päivät olivat sinun kirjaasi kirjoitetut, jotka määrätyt olivat, ennenkuin yksikään niistä vielä tullut oli. Job 14:5. Ps. 37:18.
17. Mutta kuinka kalliit ovat minulle, Jumala, sinun ajatuksesi, kuinka suuri on heidän lukunsa! Ps. 40:6. 92:6.
18. Jos minä ne lukisin, olisi niitä enempi kuin santa; minä herään, ja olen vielä Sinun tykönäsi.
19. Jumala, joskas jumalattomat tappaisit; ja te verikoirat, paetkaat pois minusta!
20. Sillä he mainitsevat Sinua pahanilkisesti, ja sinun vihollisesi turhaan lausuvat sinun nimeäsi.
21. Herra, enkö minä vihaisi sinun vihamiehiäsi, enkö sinun vastustajiasi kauhistuisi? Ps. 119:139.
22. Täydestä todesta minä heitä vihaan; he ovat minunkin vihollisiani.
23. Tutki minua, Jumala, ja tunnustele sydäntäni; kiusaa minua ja ymmärrä minun ajatukseni, Ps. 26:2.
24. ja katso, jos minä pahalla tiellä lienen, niin saata minua ijankaikkiselle tielle!

140 Psalmi.

Herra suojelee omiansa.

Edelläveisaajalle; Davidin psalmi.
2. Herra, pelasta minua pahoilta ihmisiltä, suojele minua väkivaltaisilta miehiltä,
3. jotka pahaa aikovat sydämmessänsä, ja joka päivä riitoja sytyttävät!
4. He teroittavat kielensä kuin kärme; kyykärmeen myrkky on heidän huultensa alla. Sela.
Ps. 55:22. 57:5. 64:4. Room. 3:13.
5. Varjele minua, Herra, jumalattomien käsistä, suojele minua väkivaltaisilta miehiltä, jotka aikovat minua tielläni langettaa!
6. Ylpeät panevat salaa ansoja ja pauloja minun eteeni, ja virittävät verkkoja tien varteen; he asettavat ansoja eteeni. Sela. Ps. 142:4. Jer. 18:22.
7. Mutta minä sanon Herralle: Sinä olet minun Jumalani; Herra, ota korviisi rukoukseni ääni!
8. Herra, Herra, minun pelastukseni varustus, Sinä varjelet minun pääni tappelupäivänä.
9. Herra, älä salli jumalattomalle hänen himojansa; älä anna hänen pahan aikeensa menestyä, ettei hän ylpeilisi! Sela.
10. Minua piirittäväin päätä peittäköön heidän omien huultensa vaiva!
Ps. 7:17.
11. Tuliset hiilet sinkoilkoot heidän päällensä; syösköön Hän heitä tuleen ja syviin vesiin, ettei he niistä nousisi! Ps. 11:6.
12. Älköön kielilakkari menestykö maan päällä; onnettomuus saavuttakoon pikaisesti väkivaltaisen miehen!
13. Minä tiedän, että Herra toimittaa sorretun asian ja köyhäin oikeuden.
14. Totisesti, vanhurskaat saavat kiittää sinun nimeäsi, ja hurskaat asua kasvojesi edessä.

141 Psalmi.

Kiusauksia ja vainoojia vastaan.

Davidin psalmi. Herra, minä huudan Sinua, avukseni riennä minulle; ota korviisi ääneni, huutaissani Sinua!
2. Kelvatkoon minun rukoukseni

Sinun edessäsi suitsutusuhriksi, kätteni ylennys ehtoo-uhriksi!
2 Moos. 30:7 s. Ps. 20:4. 1 Tim. 2:8. Ilm. 5:8. 8:3.
3. Herra, pane vartija minun suulleni ja vahti huulteni ovelle!
Ps. 39:2. Jaak. 1:26.
4. Älä salli sydämmeni taipua mihinkään pahuuteen, harjoittamaan jumalatonta menoa pahantekijäin kanssa, äläkä anna minun maistella heidän herkkupalojansa! Ps. 19:14. 28:3.
5. Lyököön minua vanhurskas — se on ystävyyttä, ja nuhdelkoon minua — se on pään voidetta; älköön pääni sitä estelkö, sillä vieläkin olen minä rukouksellani oleva heidän pahuuttansa vastaan! Ps. 109:4. San. 12:1. 27:6.
6. Kerran heidän päämiehensä syöstään alas pitkin kallion kuvetta; silloin kuullaan minun puheitani, että ne ovat suloisia.
7. Niinkuin maata kynnetään ja vaotaan, niin ovat nyt meidän luumme kylvetyt tuonelan kidan suulle.
8. Sillä Sinun puoleesi, Herra, Herra, minun silmäni katsovat; Sinuun minä turvaan, älä hylkää minun sieluani! Ps. 25:15.
9. Varjele minua siitä paulasta, jonka he eteeni virittävät, ja pahantekijäin ansoista!
10. Jumalattomat langetkoot omiin verkkoihinsa, samalla kuin minä ne vältän! Ps. 7:15 s.

142 Psalmi.

Herran turva kovassa ahdistuksessa.

Davidin virsi, ollessansa luolassa; rukous. 1 Sam. 22:1. 24:4. Ps. 57:1.
2. Äänessä huudan Herran puoleen, äänessä Herralta armoa rukoilen.
3. Minä vuodatan valitukseni Hänen eteensä, ja ilmoitan Hänelle hätäni. Ps. 62:9.
4. Kun henkeni on nääntymäisillään minussa, tunnet Sinä minun tieni. Polulle, jota käyn, panevat he pauloja eteeni. Ps. 77:4. 140:6. 141:9.
5. Katsele oikealle puolelle ja näe, ei minulla ole yhtäkään tuttavaa; kaikki turva on kadonnut minulta, ei huoli kenkään sielustani.
6. Sinun puoleesi, Herra, minä huudan, ja sanon: „Sinä olet minun turvani ja osani eläväin maassa.“
Ps. 16:5. 73:26. 116:9.
7. Kuuntele valitustani, sillä minä olen aivan nääntynyt; pelasta minua vainoojistani, sillä he ovat minua väkevämmät!
8. Vie sieluni ulos vankeudesta, kiittämään sinun nimeäsi! Vanhurskaat kokoontuvat tyköni, kun Sinä minulle hyvin teet.

143 Psalmi.

7. Katumus-psalmi.

Davidin psalmi. Herra, kuule minun rukoukseni, ota anomiseni korviisi; uskollisuutesi tähden vastaa minua vanhurskaudessas! Ps. 4:2.
2. Ja älä käy tuomiolle palvelijasi kanssa, sillä ei yksikään elävä ole vanhurskas Sinun edessäsi!
2 Moos. 34:7. Job 9:2 s. Ps. 130:3. Room. 3:4. Gal. 2:16.
3. Sillä vihollinen vainosi sieluani ja tallasi elämäni maahan; hän pani minut asumaan pimeydessä niinkuin aikaa kuolleet. Ps. 88:4 s. Val. 3:6.
4. Henkeni on minussa nääntynyt; sydämmeni on hämmästynyt povessani.
5. Minä muistelen entisiä aikoja, mietin kaikkia sinun tekojasi ja tutkistelen kättesi töitä. Ps. 77:4.
6. Minä levitän käteni Sinun puoleesi; sieluni janoo Sinua niinkuin karkia maa. Sela. Ps. 42:3. 63:2.
7. Herra, kuule minua nopeasti, minun henkeni nääntyy; älä kasvojasi minulta kätke, etten minä tulisi hautaan vajoovaisten kaltaiseksi!
Ps. 28:1. 88:5.
8. Suo minun aamulla kuulla armojasi, sillä Sinuun minä luotan; ilmoita minulle tie, jota minä kävisin, sillä minä ylennän sieluni Sinun tykösi! Ps. 25:4 s. 86:11.
9. Pelasta minua, Herra, vihollisistani! Sinun tykönäsi minä itseni kätken.
10. Opeta minua tekemään sinun tahtoasi, sillä Sinä olet minun Jumalani; sinun hyvä Henkesi johdattakoon minua tasaisella maalla!
Ps. 27:11.
11. Herra, virvoita minua nimesi tähden; vie sieluni ulos hädästä vanhurskautesi tähden,
12. ja hävitä viholliseni armosi tähden, ja kadota kaikki sieluni ahdistajat, sillä minä olen sinun palvelijasi! Ps. 116:16.

144 Psalmi.

Kiitos Jumalalle, voiton ja siunauksen antajalle.

Davidin psalmi. Kiitetty olkoon Herra, minun vahani, joka opettaa käteni taisteluun, sormeni sotaan —
2 Sam. 22:35. Ps. 18:35, 40.
2. minun armoni ja linnani, varustukseni ja pelastajani, minun kilpeni, johon minä uskallan, joka alentaa kansani minun valtani alle!
Ps. 18:2 s.
3. Herra, mikä on ihminen, että

häntä tunnet, eli ihmisen poika, että hänestä huolta pidät?
Job 7:7. Ps. 8:5. Hebr. 2:6.
4. Ihminen on tyhjän verta, hänen päivänsä kuin katoova varjo!
Job 8:9. 14:2. Ps. 39:12. 62:10. 102:12.
5. Herra, notkista taivaasi ja astu alas; koske vuoriin, että he suitsuisivat! Ps. 18:10 s. 104:32. Jes. 64:1 s.
6. Iske tulta ja hajoita heidät, ammu nuoliasi ja hämmästytä heitä!
7. Ojenna kätesi ylhäältä ja kirvoita minut, ja pelasta minua suurista vesistä, muukalaisten lasten käsistä,
Ps. 18:15 s.
8. joiden suu puhuu petosta, ja heidän oikea kätensä on valheen käsi!
9. Jumala, minä veisaan Sinulle uutta virttä, minä kymmenkielisellä kanteleella soitan Sinulle, Ps. 18:50 s.
10. joka kuninkaille voiton annat, ja pelastat palvelijasi Davidin murhamiekasta.
11. Päästä minut, ja pelasta minua muukalaisten lasten käsistä, joiden suu puhuu petosta, ja heidän oikea kätensä on valheen käsi!
12. Että meidän poikamme olisivat kuin suureksi kasvatetut taimet nuoruudessansa, ja tyttäremme kuin hovilinnain tavoin veistetyt nurkkapatsaat;
13. että aittamme olisivat täynnä, ja pitäisivät varalla kaikenlaista viljaa; että lampaamme vuonisivat tuhansia, ja kymmeniä tuhansia laitumillamme;
14. että karjamme kantaisivat; ettei yhtään vahinkoa, eikä valitusta eikä huutoa olisi kaduillamme.
15. Autuas on se kansa, jonka niin käypi; autuas on se kansa, jonka Jumalana Herra on! Ps. 33:12.

145 Psalmi.

Jumalan kunnian korkeus ja armon avaruus.

Davidin kiitosvirsi. Minä tahdon ylistää Sinua, minun Jumalani, Sinä Kuningas, ja kiittää sinun nimeäsi aina ja ijankaikkisesti!
2. Joka päivä minä tahdon ylistää Sinua, ja veisata kiitosta sinun nimellesi aina ja ijankaikkisesti!
Ps. 34:2. 146:2.
3. Suuri on Herra ja sangen kiitettävä, ja hänen suuruutensa on tutkimaton. Job 5:9. Ps. 147:5.
4. Suku kehuu suvulle sinun tekojasi, ja ilmoittaa suuria tekojasi.
5 Moos. 4:10.
5. Sinun kunniasi kirkkauden korkeutta ja sinun ihmetöitäsi tahdon minä tutkistella,
6. Puhuttakoon sinun peljättäväin tekojesi voimasta; sinun väkeviä töitäsi tahdon minä julistaa.
7. Sinun suuren hyvyytesi muistoa kiivaasti lausuttakoon; ja sinun vanhurskauttasi riemulla mainittakoon!
8. Armollinen ja laupias on Herra, pitkämielinen ja sangen hyvä.
2 Moos. 34:6 s. 4 Moos. 14:18. Ps. 86:5, 15. 103:8. Joel 2:13. Joon. 4:2.
9. Suosiollinen on Herra kaikille, ja armahtaa kaikkia tekojansa.
10. Kaikki sinun tekosi kiittävät Sinua, Herra, ja sinun ystäväsi ylistävät Sinua.
11. He puhuvat sinun valtakuntasi kunniasta, ja juttelevat sinun voimastasi,
12. ilmoittaaksensa ihmisten lapsille sinun suuria töitäsi ja sinun valtakuntasi kirkkauden kunniaa.
13. Sinun valtakuntasi on ijankaikkinen valtakunta, ja sinun herrautesi pysyy suvusta sukuun.
Ps. 146:10. Dan. 3:33. 4:34.
14. Herra tukee kaikkia kaatuvaisia, ja ojentaa ylös kaikkia alas painetuita.
15. Kaikkien silmät vartijoitsevat Sinua, ja Sinä annat heille ruuan ajallansa; Ps. 36:7. 104:27.
16. Sinä avaat kätesi, ja ravitset kaikki elävät suosiolla. Ap. t. 14:17.
17. Vanhurskas on Herra kaikissa teissänsä, ja armollinen kaikissa töissänsä.
18. Läsnä on Herra kaikkia Häntä avuksensa huutavia, kaikkia, jotka totuudessa Häntä avuksensa huutavat. Ps. 34:18 s. 91:15.
19. Hän täyttää Häntä pelkääväisten halut, ja kuulee heidän huutonsa, ja vapahtaa heitä. Ps. 10:17.
20. Herra varjelee kaikkia, jotka Häntä rakastavat, ja hukuttaa kaikki jumalattomat.
21. Herran kiitosta lausukoon minunki suuni, ja kaikki liha kunnioittakoon hänen pyhää nimeänsä aina ja ijankaikkisesti!

146 Psalmi.

Herra oikea ja suuri auttaja.

Halleluja! Kiitä, sieluni, Herraa!
2. Minä tahdon kiittää Herraa, niin kauan kuin minä elän, ja veisata Jumalalleni kiitosta, niin kauan kuin minä täällä olen.
Ps. 34:2. 104:33. 145:2.
3. Älkäät uskaltako päämiehiin, ihmisen lapseen, joka ei voi vapahtaa!
Ps. 62:10. 118:8 s. Jer. 17:5.
4. Kun hänestä henki lähtee, muuttuu hän maaksi jälleen; sinä päivä-

nä katoovat kaikki hänen aivotuksensa. 1Moos.3:19. Ps.90:3. 104:29. Saarn.12:17.
5. Autuas on se, jonka apu Jaakobin Jumala on, jonka toivo on Herraan, hänen Jumalaansa, Jer. 17:7 s.
6. joka on tehnyt taivaan ja maan, meren ja kaikki, mitä niissä on, joka uskollisuuden pitää ijankaikkisesti, Ps. 33:4,6. Ap. t. 14:15. Ilm. 14:7.
7. joka oikeuden saattaa sorretuille, joka leivän isoovaiselle antaa. Herra vapauttaa vangitut; Ps. 9:19. 68:6s. 103:6.
8. Herra avaa sokeain silmät, Herra ojentaa kaatuneita, Herra rakastaa hurskaita, Ps. 145:14. Jes. 35:5. 42:7. Matt. 11:5.
9. Herra varjelee muukalaisia, hoitaa orpoja ja leskiä, ja hajoittaa jumalattomain tien. 5 Moos. 10:18. Ps. 1:6. 68:6.
10. Herra hallitsee Kuninkaana ijankaikkisesti, sinun Jumalasi, Sion, suvusta sukuun. Halleluja! 2 Moos. 15:18. Ps. 145:13.

147 Psalmi.

Ylistys seurakunnan Herralle.

Kiittäkäät Herraa! sillä hyvä on meidän Jumalallemme kiitosta veisata; kiitos on suloinen ja kaunis. Ps. 92:2. 135:3.
2. Herra rakentaa Jerusalemin, ja kokoaa Israelin pakolaiset. 5 Moos. 30:4. Jes. 11:12.
3. Hän parantaa särjetyt sydämmet, ja sitoo heidän kipunsa. Ps.34:19. 51:19. 103:3. Jes.61:1.
4. Hän määrää tähtien luvun, ja antaa niille kaikille nimet. Jes.40:26.
5. Suuri on meidän Herramme, ja suuri hänen voimansa; ja hänen viisautensa on määrätön. Room.11:33.
6. Herra ylentää raadolliset, ja alentaa jumalattomat maahan asti. Ps.146:8. Luuk.1:52.
7. Veisatkaat Herralle vuoroin, kiittämällä, ja soittakaat kanteleilla meidän Jumalallemme!
8. joka peittää taivaan pilvillä, ja valmistaa sateen maalle; joka ruohot vuorille kasvattaa, Ps.104:14. Ap.t.14:17.
9. joka eläimille antaa heidän ruokansa, ja kaarneen pojille, jotka huutavat. Job 39:3. Ps.104:27s. Luuk.12:24.
10. Ei Hän mielisty hevosten väkevyyteen, eikä suosi miehen sääriluita. Ps.33:17. Am.2:14.
11. Herra suosii Häntä pelkääväisiä, jotka hänen armoansa odottavat.
12. Ylistä, Jerusalem, Herraa; kiitä, Sion, sinun Jumalaasi!
13. Sillä Hän vahvisti sinun porttisi salvat, ja siunasi lapsesi sinun keskelläsi;
14. Hän, joka saattaa rauhan sinun ääriis, ja ravitsee sinua parahilla nisuilla; Ps.81.17.
15. Hän lähettää käskynsä maan päälle, hänen sanansa juoksee nopeasti;
16. Hän levittää lumen niinkuin villan, Hän kylvää härmän niinkuin tuhvan; Job 37:6.
17. Hän heittelee rakeensa palasina — kuka kestää hänen pakkasensa edessä?
18. Hän lähettää sanansa ja sulattaa ne; Hän panee tuulensa puhaltamaan, niin vedet juoksevat.
19. Hän ilmoittaa sanansa Jaakobille, ja Israelille sääntönsä ja oikeutensa. 5 Moos. 33:4.
20. Ei Hän niin tehnyt yhdellekään pakanakansalle, eikä he tunne hänen oikeuksiansa. Halleluja! 5 Moos.4:6s.

148 Psalmi.

Ylistys Herralle.

Halleluja! Kiittäkäät Herraa taivaista, kiittäkäät Häntä korkeuksissa! Luuk.2:14.
2. Kiittäkäät Häntä, kaikki hänen enkelinsä, kiittäkäät Häntä, kaikki hänen sotajoukkonsa! Ps.29.1s. 103:20s. Luuk.2:13.
3. Kiittäkäät Häntä, aurinko ja kuu, kiittäkäät Häntä, kaikki kirkkaat tähdet!
4. Kiittäkäät Häntä, te taivasten taivaat, ja vedet, jotka olette taivasten päällä! 1 Moos.1:7. Ps.19:2.
5. Kiittäkööt ne Herran nimeä, sillä Hän käski, ja ne luotiin. Ps.33:6,9.
6. Ja Hän asetti ne ijäksi ja ijankaikkiseksi, ja antoi säännön, jota ei mikään riko. Job 14:5. 28:24 s. Jer.33:25.
7. Kiittäkäät Herraa maasta, te vetten hirmut ja kaikki syvyydet, Jer. 31:35.
8. tuli ja rakeet, lumi ja sumu, sekä myrskytuuli, joka hänen sanansa toimitat, Job 37:11 s. Ps. 104:4.
9. vuoret ja kaikki kukkulat, hedelmäpuut ja sedripuut,
10. pedot ja kaikki eläimet, matelevaiset sekä siipilinnut,
11. maan kuninkaat ja kaikki kansat, päämiehet ja kaikki tuomarit maan päällä,
12. nuorukaiset sekä neitseet, vanhat ynnä nuorten kanssa —
13. Kiittäkööt ne Herran nimeä! Sillä hänen nimensä on korkea yksinänsä, ja hänen kirkkautensa yli maan ja taivaan! Jes. 12:4.
14. Ja Hän on korottanut sarven kan-

sallensa, kaikille pyhillensä kunniaksi, Israelin lapsille, kansalle, joka Häntä lähin on. Halleluja! Ps. 132:17.

149 Psalmi.

Ylistys Herralle. Uusi virsi Israelissa.

Halleluja! Veisatkaat Herralle uusi virsi, hänen kiitoksensa pyhien seurakunnassa! Ps. 96:1.
2. Iloitkaan Israel tekijässänsä, Sionin lapset riemuitkoot Kuninkaastansa! Ps. 100:3.
3. Kiittäkööt he hänen nimeänsä hypyissä, rummuilla ja kanteleilla he soittakoot! 2 Moos. 15:20. 2 Sam. 6:14. Ps. 68:26. 81:3 s. 87:7.
4. Sillä Herra rakastaa kansaansa, Hän kaunistaa nöyrät autuudella.
5. Pyhät iloitsevat kunniassa ja kiittävät vuoteillansa. Ps. 32:11.
6. Jumalan ylistykset ovat heidän suussansa, ja kaksiteräinen miekka heidän käsissänsä, Ef. 6:17. Hebr. 4:12. Ilm. 1:16.
7. kostamaan pakanoille ja rankaisemaan kansoja,
8. sitomaan heidän kuninkaitansa köysiin ja heidän jaloimpiansa rautakahleisin, Matt. 18:18. Jes. 41:15. Mik. 4:13.
9. pannaksensa toimeen heitä kohtaan jo kirjoitetun tuomion – tämä on kunnia kaikille hänen pyhillensä. Halleluja!

150 Psalmi.

Ylistys Herralle.

Halleluja! Kiittäkäät Jumalaa hänen pyhässänsä; kiittäkäät Häntä hänen voimansa avaruudessa! Jes. 6:3.
2. Kiittäkäät Häntä voimallisten toittensa tähden; kiittäkäät Häntä ylenpalttisen suuruutensa tähden!
3. Kiittäkäät Häntä pasunan pauhinalla; kiittäkäät Häntä harpuilla ja kanteleilla!
4. Kiittäkäät Häntä rummuilla ja hypyillä; kiittäkäät Häntä kanteleilla ja huiluilla! 2 Moos. 15:20. 1 Sam. 18:6 Ps. 68:26. 149:3.
5. Kiittäkäät Häntä helisevillä symbaleilla; kiittäkäät Häntä kumisevilla symbaleilla!
6. Kaikki, joissa henki on, kiittäkäät Herraa! Halleluja! Ilm. 5:13 s.

SALOMON SANANLASKUT.

1 Luku.

Johdanto. Viisauden lähde.

Salomon, Davidin pojan, Israelin kuninkaan, sananlaskuja:
2. että opittaisiin viisautta ja kuria, että ymmärryksen puheita ymmärrettäisiin,
3. että käsitettäisiin taitavaa kuria, vanhurskautta, oikeutta ja rehellisyyttä,
4. että annettaisiin typerille älyllisyyttä, nuorisolle tietoa ja mielevyyttä; –
5. kuulkoon viisas ja lisätköön oppia, ja taitava saakoon ohjetta käytökselle,
6. ymmärtääksensä sananlaskuja ja vertauksia, viisasten sanoja ja heidän arvoituksiansa.
7. Herran pelko on tiedon alku; houkat hylkäävät viisautta ja kuria. Job 28:28. Ps. 111:10. San. 9:10.
8. Kuule, poikani, isäsi kuria, äläkä hylkää äitisi neuvoa! San. 6:20. 19:20.
9. Sillä ne ovat ihana seppele päällesi ja käädyt kaulallesi.— San. 4:9. 25:12.
10. Poikani, jos syntiset sinua houkuttelevat, älä suostu! San. 16:29.
11. Jos sanovat: „käy meidän kanssamme, me tahdomme väijyä verta, vainoa viatonta suotta;
12. me tahdomme niellä niitä tuonelan tavoin elävinä, ja kokonaisina kuin kuoppaan meneviä;
13. me tahdomme kaikellaista kallista tavaraa löytää, ja täyttää huoneemme saaliilla!
14. Sinä saat heittää arpasi meidän keskuudessamme; yksi kukkaro on meillä kaikilla oleva!" –
15. Poikani, älä mene heidän kanssansa, estä jalkasi heidän retkiltänsä!
16. Sillä heidän jalkansa juoksevat pahuuteen, ja kiiruhtavat verta vuodattamaan. Jes. 59:7. Room. 3:15.
17. Sillä turhaan verkot viritetään siivillisten silmäin edessä;
18. mutta nämä omaa vertansa väijyvät, vainoovat omia sielujansa.
19. Senlainen on jokaisen meno, joka kokoaa ryöstötavaraa: se ottaa omistajansa sielun. 1 Tim. 6:10.
20. Viisaus ulkona kovasti huutaa, antaa valtakaduilla äänensä kuulua;
21. saarnaa liike-teiden päässä, porttein läpikäytävissä hän kaupungissa puheensa puhuu: San. 8:1 s.
22. „Kuinka kauan typerät typeryyttä rakastavat, ja pilkkaajat ivassa huvinsa hakevat, ja tyhmät tietoa vihaavat?
23. Jos palajaisitte minun nuhtele-

miseni puoleen, katso, niin antaisin
henkeni teille virtaella, soisin teidän
tietää minun sanojani.
24. Koska minä olen huutanut, ja te
olette kieltäneet, olen ojentanut käteni, eikä kukaan ole sitä huomioonsa ottanut, Jes. 65:2. 66:4. Jer. 7:13.
25. ja te hylkäsitte kaiken neuvoni, ettekä minun nuhtelemiseeni mieltyneet,
26. niin minäkin nauran teidän onnettomuuttanne, pilkkaan kauhunne tullessa, Ps. 2:4. 37:13. 59:9. San. 3:34.
27. kauhunne raju-ilman tavoin tullessa, ja onnettomuutenne tuulispään tavalla joutuessa, kun päällenne tulee ahdinko ja ahdistus.
28. Silloin he minua huutavat, vaan en minä vastaa, varhain he etsivät minua, vaan eivät löydä minua.
Job 27:9. Jer. 11:11. 14:12. Hes. 8:18. Mik. 3:4. Sak. 7.13.
29. Sentähden että he tietoa vihasivat, eivätkä Herran pelkoa valinneet,
30. eivät mieltyneet minun neuvooni, vaan katsoivat ylen kaiken minun nuhtelemiseni,
31. niin saavat syödä tiensä hedelmää, ja neuvoistansa ravituiksi tulla. Jes. 3:10 s.
32. Sillä typeräin luopumus tappaa heidät, ja tyhmäin huolettomuus kadottaa heidät.
33. Mutta joka minua kuulee, asuu turvassa ja huoletonna pahan kauhulta.“ Ps. 112:1 s.

2 Luku.

Viisauden hedelmät.

Poikani, jos omaksesi otat minun sanani, ja kätket käskyni tykönäsi,
2. niin että annat korvasi kuunnella viisautta, ja taivutat sydämmesi ymmärrykseen;
3. tosin, jos taitoa huudat ja ymmärrykselle äänesi korotat, Jaak. 1:5.
4. jos sitä haet kuin hopeaa ja sitä kuin aarteita etsit,
5. niin silloin olet ymmärtävä Herran pelvon ja käsittävä Jumalan tunnon.
6. Sillä Herra antaa viisautta, ja hänen suustansa tulee tieto ja ymmärrys. Job 32:8.
7. Hän kätkee hurskaille onnen, on kilpi vakaasti vaeltaville,
8. varjellaksensa oikeuden retket ja vartijoidaksensa hurskastensa tien. Ps. 1:6.
9. Silloin saat sinä ymmärtää vanhurskauden ja oikeuden, rehellisyyden ja kaiken hyvän tien.
10. Sillä viisaus tulee sydämmeesi, ja tieto on oleva sielullesi suloinen.
11. Mielevyys vartijoitsee sinua, ymmärrys on varjeleva sinut,
12. pelastaaksensa sinua pahalta tieltä, petoksia puhuvalta mieheltä,
13. niiltä, jotka hylkäävät rehellisyyden retket, kulkeaksensa pimeyden teillä,
14. jotka iloitsevat pahanteosta, riemuitsevat pahoissa petoksissa,
15. joiden retket ovat mutkaisia, ja jotka ovat väärät vaelluksessansa; —
16. pelastaaksensa sinut vieraasta vaimosta, muukalaisesta, joka sanansa liukkaaksi tekee, San. 6:24. 7:5.
17. joka nuoruutensa yljän hylkää, ja unohtaa Jumalansa liiton.
18. Sillä hän vaipuu kuolemaan huoneinensa, ja haamujen tykö vievät hänen retkensä; San. 5:5. 7:27.
19. kaikista hänen luoksensa menevistä ei yksikään palaja, eikä saavuta elämän polkuja.
20. Että vaeltaisit hyväin tietä, ja pitäisit hurskasten polkuja:
21. sillä hurskaat asuvat maassa, ja viattomat siinä pysyvät; Ps. 37:9. Matt. 5:5.
22. mutta jumalattomat maasta hukutetaan ja uskottomat siitä hävitetään. Job 18:17. San. 10:7, 30.

3 Luku.

Viisauden ylistys.

Poikani, älä unohda minun opetustani, vaan sydämmesi tarkatkoon minun käskyjäni;
2. sillä pitkää ikää, elämän vuosia ja rauhaa ne sinulle lisäävät.
3. Älköön armo ja totuus sinua hyljätkö; kääri ne kaulaasi, kirjoita ne sydämmesi tauluun: San. 6:21. 7:3.
4. niin sinä löydät armon ja hyvän arvon Jumalan ja ihmisten silmissä.
5. Turvaa Herraan täydestä sydämmestäs, äläkä nojaa omaan ymmärrykseesi! 1 Aik. 28:9. San. 22:19.
6. Kaikilla teilläsi katso Häneen; ja Hän on tasoittava polkusi!
7. Älä ole viisas omissa silmissäs! Pelkää Herraa ja poikkea pahasta! San. 28:26. Jes. 5:21. Room. 12:16.
8. Tämä on terveys navallesi ja virvoitus sinun luillesi.
9. Kunnioita Herraa tavarastasi ja kaiken tulosi esikoisista, 2 Moos. 23:19. 5 Moos. 26:2 s.
10. niin aittasi täytetään runsaalla ravinnolla, ja viinikuurnasi vuotavat mehua.
11. Poikani, älä katso ylen Herran kuria, äläkä inhoa hänen nuhdettansa; Job 5:17. Hebr. 12:5 s. Ilm. 3:19.
12. sillä jota Herra rakastaa, sitä

Hän kurittaa, ja niinkuin isä poikaansa, joka on hänelle rakas. San. 13:24.
13. Autuas on se ihminen, joka viisauden löytää, ja se ihminen, joka ymmärryksen käsittää.
14. Sillä sen saavuttaminen on parempi kuin hopean saavuttaminen, ja parasta kultaa parempi sen tulo. Job 28:15 s. San. 8:10 s. 16:16.
15. Se on helmiä kalliimpi, eikä mitkään toivomasi ole sen vertaisia.
16. Pitkä ikä on sen oikeassa kädessä, ja sen vasemmassa varallisuus ja kunnia. San. 8:18,35. 9:11.
17. Sen tiet ovat suloisia teitä, ja kaikki sen polut ovat rauhaa.
18. Elämän puu on se niille, jotka siihen ryhtyvät, ja joka sen pitää on onnellinen. San. 11:30.
19. Herra on viisaudella maan perustanut, ja taivaat taidolla valmistanut. Jer. 10:12. 51:15.
20. Hänen tiedostansa syvyydet kuohuivat ja pilvet pisaroitsivat kastetta.
21. Poikani, älkööt ne silmistäsi siirtykö, pidä tarkkuus ja mielevyys!
22. Ne ovat elämä sielullesi ja kaunistus kaulallesi!
23. Silloin sinä turvallisesti vaellat teilläsi, etkä loukkaa jalkaasi.
24. Kun maata panet, et sinä pelkää; kun lepäät, on unesi makea. Ps. 4:9. 91:5 s.
25. Et sinä tarvitse peljätä äkillistä hirmua, eikä jumalattomien myrskyä, kun se tulee. Ps. 112:7 s.
26. Sillä Herra on turvanasi, ja varjelee jalkasi ansasta.
27. Älä kiellä hyvää tarvitsevaiselta, kun on kätesi vallassa hyvää tehdä!
28. Älä sano lähimmäisellesi: „mene ja tule jälleen, ja huomenna minä annan" — kun sinulla kuitenkin on! 5 Moos 24:14 s.
29. Älä hanki pahaa lähimmäistäsi vastaan, kun hän luottamuksella tykönäsi asuu!
30. Älä suotta riitele kenenkään kanssa, jos ei hän ole tehnyt mitään pahaa sinulle!
31. Älä kadehdi väkivaltaista miestä, äläkä ensinkään mielisty hänen teihinsä! Ps. 1:1. San. 1:15. 4:14 s.
32. Sillä väärä on Herralle kauhistus; mutta hurskasten kanssa on Hän ystävyydessä. Ps. 25:14.
33. Herran kirous on jumalattoman huoneessa; mutta vanhurskasten majan Hän siunaa. 3 Moos. 26:3 s., 14 s.
34. Pilkkaajia Hän pilkkaa, mutta nöyrille Hän antaa armon. Ps. 37:13. 59:9. San. 1:26. Jes. 66:2. 1 Piet. 5:5. Jaak. 4:10.
35. Viisaat perivät kunnian, mutta tyhmät saavat häpeän.

4 Luku.

Isän opetuksia.

Kuulkaat, poikani, isänne kuria, ja huomatkaat, oppiaksenne ymmärrystä! San. 1:8. 13:1.
2. Sillä minä annan teille hyvän opetuksen; älkäät minun neuvoani hyljätkö!
3. Sillä poika minä olin isälleni, hento ja ainokainen äitini edessä.
4. Ja hän opetti minua ja sanoi minulle: „pitäköön sydämmesi minun sanani; kätke käskyni, niin saat elää!
5. Osta viisaus, osta ymmärrys; älä unohda, äläkä poikkea suuni sanoista!
6. Älä sitä hylkää, niin se sinua vartijoitsee; rakasta sitä, niin se varjelee sinua!
7. Viisauden alku on: osta viisautta, ja kaikilla varoillasi osta ymmärrystä!
8. Pidä se korkeassa arvossa, niin se sinua korottaa; se sinulle arvon antaa, jos sitä halaat.
9. Se antaa päällesi ihanan seppeleen, ja lahjoittaa sinulle kirkkaan kruunun.
10. Kuule, poikani, ja ota vastaan minun sanani, niin ikävuotesi karttuvat moneksi.
11. Viisauden tietä olen minä sinulle neuvonut, ohjannut sinua rehellisyyden retkillä.
12. Ei sinulta käydessäsi askeleesi ahdistu, etkä kompastu, jos sinä juokset.
13. Pidä kiinni kurista, älä päästä sitä; ota se vastaan, sillä se on elämäsi!
14. Älä mene jumalattomain polulle, äläkä vaella pahain tiellä! Ps. 1:1. San. 1:15. 3:31.
15. Hylkää se, älä sitä käy; poikkea siitä pois ja mene ohitse!
16. Sillä ne eivät nuku, jos eivät pahaa tee; uni on heiltä otettu, jos eivät ole ketään langettaneet.
17. Sillä he syövät synnin leipää, ja juovat väkivallan viiniä.
18. Mutta vanhurskasten vaellus on kuin aamukoiton valkeus, joka valkenee valkenemistaan aina täyteen päivään asti,
19. Jumalattomain tie on kuin pimeys; ei he tiedä, mihinkä he kompastuvat.
20. Poikani, huomaa sanani, ja kallista korvasi puheeseni!
21. Älköön kenkään niitä silmistäsi siirtäkö; kätke ne syvästi sydämmeesi! San. 3:21.
22. Sillä ne ovat elämä niille, jotka ne löytävät, ja lääkitys koko heidän ruumiillensa.

23. Säilytä sydämmesi enemmin kuin kaikkea varjeltavaa, sillä siitä käy elämä ulos!
24. Poista suun petos sinusta, ja saata huulten vääryys kauas itsestäsi.
25 Silmäsi katsokoot oikeaan, ja silmäripsesi suoraan eteesi!
26. Oikaise jalkasi polku, ja kaikki sinun tiesi olkoot suoria! Ps. 119:5.
27. Älä poikkea oikealle eikä vasemmalle puolelle, poista jalkasi pahasta!" 5 Moos. 5:32. Jos. 1:7. Jes. 30:21.

5 Luku.

Karta huoruutta; elä puhtaana.

Poikani, huomaa viisauttani, kallista korvasi ymmärrykseeni,
2. niin että pitäisit mielevyyden, ja huulesi tietoa varjelisivat!
3. Sillä porton huulet tiukkuvat hunajaa, ja öljyä liukkaampi on hänen suulakensa. Ps. 55:22. San. 6:24.
4. Mutta hänen loppunsa on katkera kuin koiruoho, moniteräistä miekkaa terävämpi.
5. Hänen jalkansa menevät alas kuolemaan, ja hänen askeleensa rientävät tuonelaan. San. 2:18. 7:27.
6. Elämän tietä ei hän koskaan vaella, hänen askeleensa horjuvat, eikä hän sitä huomaa. —
7. Ja nyt, poikani, kuulkaat minua, ja älkäät poiketko suuni sanoista!
8. Siirrä tiesi kauas hänestä, äläkä lähesty hänen huoneensa ovea!
9. ettet antaisi kunniaasi toiselle, etkä vuosiasi julmalle; 5 Moos. 22:22.
10. ettei vieraat ravittaisi sinun tavarallasi, eikä työsi ansio joutuisi muukalaisen huoneesen,
11. ja sinä valittaisit viimeiseltä, lihasi ja ruumiisi riutuessa,
12. ja sanoisit: „miksi kuitenkin vihasin minä kuria, ja sydämmeni hylkäsi nuhteen,
13. enkä kuullut neuvojaini ääntä, enkä opettajilleni kallistanut korvaani?
14. Minä olen lähes kaikkeen pahuuteen joutunut, kaiken kansan ja seurakunnan keskellä!" — 3 Moos. 20:10. 5 Moos. 22:24.
15. Juo vettä omasta kaivostasi, joka sinun lähteestäsi virtailee.
16. Levitkööt sinun lähteesi ulos kaduille vesi-ojina.
17. Olkoot ne sinun yksinäs, eikä muukalaisen sinun kanssas!
18. Sinun lähteesi olkoon siunattu, ja iloitse nuoruutesi vaimosta,
19. tuo suloinen naarashirvi, ihana metsävuohi; hänen rintansa sinua aina virvoittakoot, iloitse alati hänen rakkaudessansa!
20. Miksi, poikani, iloitsisit vieraan tykönä ja halailisit muukalaisen syliä?
21. Sillä Herran silmäin edessä ovat jokaisen tiet, ja Hän mittaa kaikki hänen retkensä.
Job 34:21. San. 15:3. Jer. 16:17. 32:19. Hebr. 4:13.
22. Jumalattoman vangitsevat hänen omat rikoksensa, ja hän köytetään oman syntinsä siteillä. Ps. 9:17.
23. Hän kuolee kurin puutteessa, ja suuressa tyhmyydessänsä hän eksyy.

6 Luku.

Varoituksia.

Poikani, jos olet taannut lähimmäistäs, lyönyt kättä vieraalle,
San. 11:15. 17:18. 20:16. 22:26. 27:13.
2. olet sinä sidottu oman suusi sanoihin, solmittu suusi puheisin.
3. Tee siis, poikani, näin, ja irroita itses, sillä sinä olet joutunut lähimmäises käsiin: mene, joudu kiireesti rukoilemaan lähimmäistäs!
4. Älä anna silmillesi unta, eikä silmäluomillesi lepoa.
5. Irroita itsesi kuin metsävuohi käsistä, kuin lintu linnustajan kädestä.
6. Mene, laiska, muuriaisen tykö; katso sen menoa ja viisastu! Job 12:7.
7. Sen, jolla ei ole yhtään tuomaria, kaitsijaa eikä hallitsijaa;
8. se valmistaa kesällä syötävänsä, on elon aikana eineensä koonnut. San. 30:25.
9. Kuinka kauan, sinä laiska, makaat, milloinka unestasi nouset?
10. „Vähän unta, vähän torkkumista, vähän kädet ristiin levätäkseni": — San. 24:32 s. Saarn. 4:5.
11. niin köyhyytesi tulee kuin kulkulainen, ja puutteesi kuin kilvellä varustettu mies! San. 20:13.
12. Mitätön ihminen, kelvoton mies on se, joka liikkuu suun vääryydellä,
13. iskee silmää, nyhkää jalkaa, viittailee sormilla. San. 10:10.
14. Vääryys on hänen sydämmessänsä, ja aina hän aikoo pahaa; riitoja hän herättää.
15. Sentähden tulee hänen turmionsa pikaisesti, äkisti hän muserretaan, eikä parannusta ole.
16. Kuusi on, joita Herra vihaa, ja seitsemän on hänen sielunsa kauhistuksena:
17. Ylpeät silmät, petollinen kieli, ja kädet, jotka viatonta verta vuodattavat, San. 12:22. 16:5.
18. sydän, joka pahoja aikeita aikoo, jalat, jotka joutuvat juosten pahaan,
19. joka valheita tuottaa vääränä

todistajana, ja riitoja viskailee veljesten väliin.
20. Kätke, poikani, isäsi käsky, äläkä hylkää äitisi opetusta; San. 1:8.
21. sido se alati sydämmellesi, kääri se kaulaasi! San. 3:3 7:3.
22. Käydessäsi on se sinua johdattava; levätessäsi sinua varjeleva; herätessäsi sinua puhutteleva.
5 Moos. 6:7. Ps. 1:2.
23. Sillä käsky on soitto, ja opetus valo, ja kurin nuhteet ovat elämän tie,
Ps. 19:9. 119:105. 2 Piet. 1:19.
24. varjelemaan sinua pahasta vaimosta, muukalais-naisen liukkaasta kielestä. San. 2:16. 5:3. 7:5.
25. Älä himoitse sydämmessäs hänen ihanuuttansa, älköön hän kietoko sinua silmäluomillansa!
26. Sillä porton tähden menee viimeinen leipä, ja toisen miehen vaimo viepi kalliin sielun saaliina.
27. Pistääkö joku tulta poveensa, eikä hänen vaatteensa pala?
28. Tahi käveleekö joku hiilillä, niin ettei polta jalkojansa?
29. Niin sillekin käy, joka lähimmäisensä vaimoa lähenee; ei pääse rankaisematta, kuka ikänään siihen ryhtyy.
30. Ei niin ylenkatsota varasta, jos hän varastaa, täyttääksensä ruokahalunsa nälissänsä,
31. vaan kiinni otettuna saa hän maksaa seitsemän kertaisesti, ja antaa koko talonsa tavaran. 2 Moos. 22:1 s.
32. Mutta joka vaimon kanssa avion rikkoo, se on taidolta poissa, henkensä menettäjä sitä tekee.
33. Haavoja ja häväistystä hän saa, eikä hänen häpeäänsä pyyhitä pois.
34. Sillä miehen viha on kiivas, eikä hän sääli kostonpäivänä.
35. Ei hän mistään sovintokeinosta lukua pidä, eikä taivu, vaikka paljonkin lahjoja antaisit.

7 Luku.

Kehoitetaan vaarinottamaan viisaudesta ja karttamaan kevytmielisyyttä.

Poikani, pidä sanani, ja kätke käskyni tykönäsi!
2. Pidä käskyni, niin saat elää, — ja opetukseni kuin silmäteräs! Ps. 17:8.
3. Kääri ne sormiisi, kirjoita ne sydämmesi tauluun!
2 Moos. 13:16. 5 Moos. 6:8. 11:18. San. 3:3. 6:21.
4. Sano viisaudelle: „sinä olet sisareni!" ja nimitä taito tuttavakses,
5. että se sinua varjelisi vieraalta vaimolta, muukalaiselta, joka sanansa liukkaaksi tekee. San. 2:16. 5:3. 6:24.
6. Sillä minä kurkistin huoneeni akkunasta, läpi ristikon,
7. ja näin typeräin joukossa, äkkäsin poikain parissa taidottoman nuorukaisen,
8. joka käveli kadulla hänen nurkkansa sivulla ja astuskeli hänen huoneensa tietä,
9. hämärissä, päivän pimetessä, sydänyönä ja pimeässä.
10. Ja katso, häntä kohtasi vaimo porton puvussa ja suljetulla sydämmellä.
11. Se on raivoisa ja hillimätön; kotonaan ei hänen jalkansa pysyneet;
12. milloin on hän kadulla, milloin torilla, ja kaikkien nurkkien takana väijyy hän.
13. Hän tarttui häneen, suuteli häntä, kovetti kasvonsa ja sanoi hänelle:
14. „Kiitosuhri oli minulla tehtävänä, tänäpänä täytin lupaukseni.
3 Moos. 3:1 s.
15. Sentähden läksin sinua vastaan, etsimään sinun kasvojasi, ja nyt löysin sinut.
16. Olen peitteillä peittänyt leposijani, kirjavilla vaatteilla, Egyptin kankailla;
17 pirskoitin vuoteelleni mirhamia, aloeta ja kanelia.
18. Tule, juopukaamme hekumassa aamuun asti, hehkukaamme rakkauden huvituksissa!
19. Sillä ei mies ole kotona, hän on pitkälle matkalle mennyt!
20. otti rahakukkaron kanssansa, täysikuun päiväksi tulee hän kotiin." —
21. Hän taivutti häntä paljolla houkuttelemisellansa, voitti hänet huultensa liukkaudella.
22. Niin hän menee kohta hänen jälkeensä, niinkuin härkä kulkee teurastettavaksi, ja niinkuin houkka jalkapuuhun rangaistavaksi, —
23. siksi kun nuoli lävistää hänen maksansa, niinkuin lintu kiiruhtaa paulaan, eikä tiedä sitä hengellensä vaaralliseksi. San. 5:4 s.
24. Ja nyt, poikani, kuulkaat minua, pankaat mieleenne suuni sanat!
25. Älköön sydämmesi poiketko hänen tiellensä; älä eksy hänen retkillensä!
26. Sillä monta on tapettuja, jotka hän on kaatanut, ja lukuisat ovat ne, jotka hän on surmannut.
27. Hänen huoneensa ovat — tuonelan teitä, jotka johtavat alas kuoleman kammioihin. San. 2:18. 5:5. 9:18.

8 Luku.

Viisaus varoittaa.

Eikö viisaus huuda, eikö taitavaisuus anna äänensä kuulua?
2. Ylänköjen kukkulalle tien vie-

ressä, polkujen risteykseen asettaa se itsensä.
3. Porttien vieressä, kaupungin suussa, ovien käytävissä se ääneensä huutaa:
4. „Teille, miehet, minä huudan, ja ääneni kuuluu ihmisten lapsille! Ps. 49:2 s.
5. Älytkäät, typerät, älyllisyyttä, ja tajutkaat, tyhmät, taidollisuutta!
6. Kuulkaat, sillä minä puhun jaloja asioita, ja avaan huuleni suoraan puheesen.
7. Sillä suuni sanelee totuutta, ja jumalattomuus on huulteni kauhistus.
8. Oikeat ovat kaikki suuni sanat, ei niissä ole mitään petosta eikä vääryyttä. Ps. 119 151, 160.
9. Ne ovat kaikki selviä ymmärtäville, ja suoria tiedon löytäneille.
10. Ottakaat kurini ennen hopeaa, ja tieto ennen kuin kalliinta kultaa! Job 28:15 s. San. 3:14 s. 16:16.
11. Sillä viisaus on helmiä parempi, eikä mitkään toivomat ole sen vertaisia.
12. Minä, viisaus, asun älyllisyyden kanssa, ja keksin mielevyyden tiedon.
13. Herran pelko on — vihata pahaa; ylpeyttä, kopeutta, pahaa tietä ja petollista suuta vihaan minä.
14. Minun on neuvo ja toimi, minä olen ymmärrys, minun on väkevyys.
15. Minun kauttani kuninkaat hallitsevat ja ylimykset oikeutta säätävät. Dan. 2:21.
16. Minun kauttani hallitsevat päämiehet, valtamiehet ja kaikki maan tuomarit.
17. Minä rakastan niitä, jotka minua rakastavat; ja jotka minua etsivät, ne löytävät minut.
18. Rikkaus ja kunnia on minun tykönäni, vakaa varallisuus ja vanhurskaus. San. 3:16.
19. Minun hedelmäni on parempi kuin puhdas, kallis kulta, ja tuloni parempi kuin valittu hopea.
20. Minä vaellan vanhurskauden tietä, keskellä oikeuden polkuja,
21. että perinnöksi antaisin rakastajilleni totista hyvää; heidän tavarahuoneensa täytän minä.
22. Herra loi minut tiensä esikoiseksi, ennen töitänsä, jo sitä ennen.
23. Ijankaikkisuudesta minä asetettiin, alusta, maan ensi ajoista asti.
24. Kun ei vesisyvyyksiä vielä ollut, olin minä syntynyt, kun ei vielä vesirikkaita lähteitä löytynyt.
25. Ennenkuin vuoret perustettiin, ennen kukkuloita olen minä syntynyt, Job 15:7.
26. ennenkuin Hän teki maan ja aavat, ja maanpiirin alkumullat.
27. Kun Hän valmisti taivaat, olin minä siellä, kun Hän kaaritti kehän syvyyden yli;
28. kun Hän kiinnitti pilvet ylhäällä, kun Hän salpasi syvyyden lähteet;
29. kun Hän pani merelle rajan, ettei vedet kävisi Hänen käskynsä määrän yli, kun Hän maan perustuksen laski:
30. silloin olin Hänen luonansa tekijänä, ja olin ihastuksissa päivä päivältä, leikitellen aina hänen kasvoinsa edessä,
31. leikitellen hänen maansa piirin päällä, ja minun iloni oli ihmisten lasten kanssa.
32. Ja nyt, poikani, kuulkaat minua; ja autuaat ovat ne, jotka minun tieni pitävät!
33. Kuulkaat kuria ja viisastukaat, älkäätkä hyljätkö sitä!
34. Autuas on se ihminen, joka minua kuulee, että hän minun ovillani valvoo joka päivä, vartijoitsee minun porttini pihtipieliä!
35. Sillä joka minut löytää, se on elämän löytänyt, ja on saanut suosion Herralta;
36. mutta joka minusta eksyy, hän vahingoitsee sielunsa; kaikki, jotka minua vihaavat, ne rakastavat kuolemaa."

9 Luku.

Viisaus on rakentanut huoneensa, veistänyt seitsemän patsasta;
2. hän on teurastanut teuraansa, sekoittanut viininsä ja pöytänsäkin valmistanut;
3. hän on lähettänyt piikansa, huutaa kaupungin ylänköjen kukkuloilla:
4. „Kuka on typerä, se poiketkoon tänne!"—Ja taidottomalle sanoo hän:
5. „Tulkaat, syökäät minun leipääni, ja juokaat viiniäni, jonka minä sekoitin!
6. Jättäkäät typeryys, ja eläkäät, ja astukaat suoraan ymmärryksen tiellä!
7. Joka pilkkaajaa kurittaa, saa häpeän omaksensa, ja joka jumalatonta nuhtelee, saa moitteen osaksensa. Matt. 7:6.
8. Älä nuhtele pilkkaajaa, ettei hän sinua vihaisi; nuhtele viisasta, ja hän rakastaa sinua! San. 23:9. 28:23.
9. Anna viisaalle, niin hän vielä enemmän viisastuu; opeta vanhurskasta, niin hän opissa edistyy! Matt. 13:12.
10. Viisauden alku on Herran pel-

ko, ja Pyhimmän tunto on ymmärrys. Job 28:28. Ps. 111:10. San. 1:7.
11. Sillä minun kauttani sinun päiväsi enenevät, ja elinvuosia lisääntyy sinulle. San. 3:16. 4:10. 8:35.
12. Jos olet viisas, niin omaksi hyväksesi viisas olet; vaan jos olet pilkkaaja, niin saat sen itse kantaa."
13. Hullu, huikentelevainen vaimo on tyhmyys, eikä tiedä mitään.
14. Hän istuu huoneensa ovella, istuimella kaupungin ylängöllä,
15. kutsumassa tietä kulkevia, niitä, jotka polkunsa suoraan käyvät:
16. „Kuka on typerä, se poiketkoon tänne!" Ja joka taidoton on, sille hän sanoo:
17. „Varastettu vesi on makea, ja salattu leipä on suloinen."
18. Eikä se tiedä, että täällä on vaan haamuja — tuonelan laaksoissa tämän kutsumat vieraat. San. 2:18. 7:27.

10 Luku.

Salomon Sananlaskut. Viisas poika ilahuttaa isänsä; mutta tyhmä poika on äitinsä murhe.
San. 15:20. 17:21,25. 23:24 s. 29:3.
2. Ei vääryyden aarteet hyödytä, mutta vanhurskaus vapahtaa kuolemasta. San. 11:4. Hes. 7:19.
3. Ei Herra salli vanhurskaan sielun nähdä nälkää, mutta jumalattomien himon Hän täyttämättä hylkii.
4. Köyhäksi joutuu, joka kättä laiskasti käyttää, mutta vireäin käsi rikastuttaa. San. 12:24,27. 13:4. 19:15. 20:13.
5. Kesällä kokoo toimellinen poika; elon aikana makaa kelvoton poika. San. 6:8.
6. Siunaus on vanhurskaan pään päällä, mutta jumalattomien suun sulkee väkivalta. Ps. 27:12. San. 10:11.
7. Vanhurskaan muisto pysyy siunauksessa, mutta jumalattomien nimi lahoo. Ps. 37:9,22,28,38.
8. Viisas-sydämminen ottaa käskyt opiksi; mutta houkka-huulinen kukistuu.
9. Viattomuudessa vaeltava kulkee turvassa; mutta teitänsä mutkisteleva tulee ilmi.
10. Joka silmää iskee, saattaa vaivan, ja houkka-huulinen kukistuu. San. 6:13. 16:30.
11. Vanhurskaan suu on elämän lähde, mutta jumalattomien suun sulkee väkivalta. Ps. 37:30.
12. Viha herättää riitoja, mutta rakkaus peittää kaikki rikokset. San. 17:9. 1 Piet. 4:8. Jaak. 5:20.
13. Ymmärtävän huulilla löydetään viisaus, mutta vitsa on taidottoman selkää varten. San. 19:29. 20:30. 26:3.
14. Viisaat kätkevät tiedon, mutta houkan suu on lähellä vahinkoa. San. 12:23.
15. Rikkaan varallisuus on hänen vahva kaupunkinsa; mutta köyhyys tekee köyhän pelkuriksi. San. 18:11.
16. Vanhurskaan hankkima on elämäksi, mutta jumalattoman tulo synniksi. Luuk. 16:19 s.
17. Kuria totteleva kulkee elämään, mutta nuhteen ylenkatsoja eksyy. San. 13:1, 18.
18. Joka vihan peittää, sen huulet valehtelevat, ja sadatuksen levittäjä on tyhmä.
19. Missä paljo on sanoja, siitä ei synti ole kaukana; mutta joka huulensa hillitsee, se on toimellinen.
20. Kallista hopeaa on hurskaan kieli; mutta jumalattoman ymmärrys on vähä-arvoinen.
21. Vanhurskaan huulet ravitsevat monta, mutta houkat kuolevat taidon puutteessa.
22. Herran siunaus — se rikkaaksi tekee, eikä sen ohessa oma vaiva mitään lisää. Ps. 127:2.
23. Huviksi on tyhmälle pahanteko, ja viisaus taidon miehelle. San. 15:21.
24. Mitä jumalaton pelkää, se hänelle tapahtuu; ja mitä vanhurskaat halajavat, sitä heille annetaan.
25. Raju-ilman ohitse mentyä, ei jumalatonta enään ole; mutta vanhurskas on ijankaikkinen patsas. Ps. 37:36. 2 Tim. 2:19.
26. Kuin happo hampaille ja savu silmille, niin on laiska niille, jotka hänen lähettävät.
27. Herran pelko lisää päiviä, mutta jumalattomien vuodet vähennetään. Ps. 55:24.
28. Vanhurskasten toivo on iloksi, mutta jumalattomien odotus häviöksi. Ps. 112:10. San. 11:23.
29. Herran tie on viattomien linna, mutta pahantekijäin kauhistus.
30. Ei vanhurskas milloinkaan horju, mutta jumalattomat eivät saa maassa asua. Ps. 37:28 s. 112:6. San. 2:22. 14:11.
31. Vanhurskaan suu tuottaa viisauden, vaan väärä kieli hukutetaan. Ps. 37:30. Jes. 57:19.
32. Vanhurskaan huulet tietävät terveellisiä asioita, mutta jumalattomien suu vääryyttä.

11 Luku.

Väärä vaaka on Herralle kauhistus, mutta täysi paino on hänen mielihyvänsä. 3 Moos. 19:35 s. 5 Moos. 25:13 s. San. 16:11. 20:10, 23.
2. Kun ylpeys tuli, tuli ylenkatse-

kin; mutta nöyräin luona on viisaus. San. 16:18. 18:12.
3. Hurskasten viattomuus johdattaa heitä; mutta petollisten vääryys hukuttaa heidät.
4. Ei varallisuus auta vihanpäivänä, mutta vanhurskaus pelastaa kuolemasta. San. 10:2. Hes. 7:19.
5. Viattoman vanhurskaus tekee hänen tiensä suoraksi; mutta jumalaton lankee jumalattomuudessansa.
6. Hurskasten vanhurskaus pelastaa heidät; vaan petolliset vangitaan himolta. San. 5:22. 12:13. 13:6.
7. Kun jumalaton ihminen kuolee, katoo toivo, ja väärintekijäin odotus on hävinnyt.
8. Vanhurskas vapahdetaan ahdistuksesta, vaan jumalaton astuu hänen sijaansa. San. 21:18.
9. Suulla jumalaton vahingoittaa lähimmäistänsä; mutta tiedolla vanhurskaat vapahdetaan.
10. Vanhurskasten onnesta iloitsee kaupunki; ja jumalattomien hävitessä syntyy riemu. Job 27:23. San. 28:12, 28. 29:2.
11. Vanhurskasten siunauksesta kohoaa kaupunki; mutta jumalattoman suun kautta se hajoitetaan.
12. Joka lähimmäistänsä häpäisee, se on taidoton; mutta taidon mies on vaiti.
13. Joka kielittelijänä kuleksii, se julkaisee salattavan; mutta hengessään uskollinen pitää asian salassa. San. 20:19. 25:9.
14. Missä johdatusta ei ole, siinä kaatuu kansa; mutta siellä menestys, missä monta neuvonantajaa. San. 15:22. 20:18.
15. Aivan pahasti käy sille, joka toista takaa; mutta joka käden lyöntiä vihaa, on turvassa. San. 6:1 s. 17:18. 20:16.
16. Suloinen vaimo säilyttää kunniaa, ja väkivaltaiset säilyttävät rikkautta.
17. Armelias mies tekee hyvää omalle sielullensa, mutta armoton vaivaa omaa lihaansa.
18. Jumalaton voittaa petollisen tulon, mutta vanhurskautta kylvävä todellisen palkan. San. 22:8. Hos. 10:12. Jaak. 3:18.
19. Vakava vanhurskaus on elämäksi; mutta joka pahaa pyytää, tekee sen kuolemaksensa.
20. Kauhistus Herralle ovat väärämieliset, mutta vakaasti vaeltavaiset ovat hänen mielihyvänsä.
21. Käsi päälle: ei paha jää rankaisematta; mutta vanhurskasten siemen pelastetaan.
22. Kultarengas sian kärsässä on kaunis vaimo, joka on siveyden tunnosta poikennut.
23. Vanhurskasten halu on vaan hyvää, mutta jumalattomien toivo on kopeutta. Job 8:13 s. San. 10:28.
24. Moni jakaa runsaasti ja hänelle vielä lisätään; ja moni kieltää itseltänsä kohtuudenkin, vaan köyhtymiseksi. Ps. 112:9.
25. Siunaava sielu runsaasti ravitaan; ja joka juottaa, sitä juotetaan.
26. Joka jyviä myömättä pitää, sitä kansa kiroilee; mutta siunaus tulee eloa myövän päälle.
27. Hyvää harrastava hakee suosiota; mutta joka pahaa etsii, sitä paha kohtaa.
28. Joka rikkauteensa luottaa, se kaatuu; mutta vanhurskaat viherjöitsevät kuin lehto. Ps. 1:3. San. 14:11.
29. Joka omaa perhettänsä vaivaa, se saa tuulta perinnöksi; ja houkka joutuu viisasmielisen palvelijaksi.
30. Vanhurskaan hedelmä on elämän puu, ja sieluja voittaa viisas. San. 3:18.
31. Katso, vanhurskaalle kostetaan maan päällä; mitä sitte jumalattomalle ja syntiselle! 1 Piet. 4:17 s.

12 Luku.

Joka kuria rakastaa, se tietoa rakastaa; mutta joka nuhdetta vihaa, on tyhmä. San. 13:1, 18. 15:5.
2. Hyvä saa suosion Herralta, mutta juonikkaan Hän jumalattomaksi julistaa.
3. Ei pidä ihminen pahuudessa paikkaansa, mutta vanhurskasten juuri ei liiku.
4. Kunnon vaimo on miehensä kruunu, mutta häijy on kuin märkä hänen luissansa. San. 31:10 s.
5. Vanhurskasten ajatukset ovat oikeutta, jumalattomien ajatukset petosta.
6. Jumalattomien sanat ovat veren väijymistä, mutta hurskasten suu vapahtaa heidät.
7. Jumalattomat kaatuvat, eikä heitä enään ole; mutta vanhurskasten huone seisoo. San. 14:11.
8. Taitonsa mukaan saapi mies kiitoksen, mutta nurjamielinen joutuu häpeään.
9. Parempi on alhainen, jolla on palvelija, kuin isontelevainen, jolta leipä puuttuu.
10. Vanhurskas tuntee juhtansa mielen, mutta jumalattoman sisu on ankara.
11. Joka peltonsa viljelee, se ravitaan leivällä; mutta joka turhia hakee, se on taitoa vailla. San. 28:19.
12. Jumalaton haluaa pahojen saa-

listä, mutta vanhurskasten juuri on satoisa.
13. Huulten synnissä on pahan paula, mutta vanhurskas pääsee ahtaudesta. Ps. 7:15 s. 9:17. San. 5:22.
14. Suunsa hedelmästä saa mies hyvää nauttia, ja ihmisen kätten työstä tulee hänelle palkka.
Ps. 62:13. San. 13:2. Matt. 16:27. 2 Kor. 5:10.
15. Tyhmän tie on oikea hänen omissa silmissänsä; mutta joka neuvoa kuuntelee, on viisas.
16. Tyhmän närkästys tulee kohta ilmi, mutta mielevä peittää häväistyksensä.
17. Joka totuutta puhuu, se julistaa vanhurskautta, mutta valheen todistaja petosta.
18 Moni sanojasyytää kuin miekan pistoksia, mutta viisasten kieli on parantavainen.
19. Totuuden suu pysyy ijankaikkisesti, mutta valheen kieli silmänräpäyksen.
20. Petos on pahaa kutovien sydämmessä; mutta niillä, jotka rauhaa rakentavat, on ilo.
21. Ei mikään onnettomuus kohtaa vanhurskasta, mutta jumalattomat ovat täynnä pahaa. Ps. 91:10.
22. Valheen huulet ovat Herralle kauhistus, mutta totuuden tekijät ovat hänen mielihyvänsä. San. 6:16 s. 11:20.
23. Mielevä ihminen salaa tietonsa, mutta tyhmien sydän julkaisee älyttömyyden. San. 10:13 s. 13:16.
24. Ahkerain käsi saa hallita, mutta laiska joutuu veron alaiseksi.
San. 10:4. 13:4. 19:15.
25. Murhe miehen sydämmessä painaa sen alas. mutta hyvä sana saattaa sen iloiseksi.
26. Vanhurskas ohjaa lähimmäisensä oikeaan, mutta jumalattomien tie eksyttää heitä.
27. Ei laiska saalista saa, mutta ahkeruus on ihmisen kallis tavara.
28. Vanhurskasten tiellä on elämä, ja sen polulla kulkeminen on kuolemattomuus.

13 Luku.

Viisas poika kuulee isän kuria, mutta pilkkaaja ei tottele toria.
San. 10:1, 17. 12:1. 15:5.
2. Suunsa hedelmästä nautitsee mies hyvää, mutta petollisten haluna on väkivalta. San. 12:14. 18:20.
3. Joka suunsa hillitsee, se varjelee sielunsa; joka huulensa aina avaa, sille se on häviöksi.
4. Laiska himoitsee, eikä saa mitään; mutta vireän sielu runsaasti ravitaan. San. 10:4. 12:27. 19:15. 21:5.
5. Vanhurskas vihaa valheen sanaa, mutta jumalaton herjaa ja häpäisee.
6. Vanhurskaus varjelee viattoman vaelluksen, mutta jumalattomuus kääntää synnin häviöksi. San. 11:6.
7. Moni on rikas olevinansa, vaikka hänellä ei ole mitään; ja moni on köyhä olevinansa, vaikka hänellä on paljon tavaraa.
8. Miehen hengen lunastushinta on hänen rikkautensa, mutta köyhä ei tarvitse kuulla uhkausta.
9. Vanhurskasten valo loistaa iloisesti, vaan jumalattomien soitto sammuu. Job 21:17. Ps. 97:11. 112:4. San. 20:20.
10. Ylpeyden kautta ei ole muuta kuin riitaa, mutta neuvoa kuulevilla on viisaus.
11. Helposti saatu tavara vähenee, mutta joka vähitellen kokoo, saa aina enemmin.
12. Pitkitetty odotus tekee sydämmen sairaaksi, mutta toteentunut toivo on elämän puu. Ps. 14:7.
13. Joka sanan katsoo ylen, se turmelee itsensä; mutta joka käskyä pelkää, sille se palkitaan.
1 Sam. 2:30. Joh. 12:48.
14. Viisaan neuvo on elämän lähde, välttämään kuoleman pauloja.
San. 10:11. 14:27. 18:4.
15. Hyvä taito vaikuttaa suosiota, mutta petollisten käytös on tyly.
San. 12:8. Saarn. 9:11.
16. Jokainen mielevä menettelee ymmärtäväisesti, mutta tyhmä levittää älyttömyyttä.
17. Jumalaton sanansaattaja lankeaa onnettomuuteen, mutta uskollinen lähettiläs on lääkitys. San. 25:13.
18. Köyhyys ja häpeä sille, joka kurin hylkää; mutta kunnia sille, joka nuhdetta tottelee!
19. Toteentunut toivo on suloinen sielulle, mutta paeta pahaa on tyhmille kauhistus.
20. Joka käy viisasten kanssa, se viisastuu; mutta joka tyhmiä seuraa, se pahenee. San. 1:10.
21. Paha ajaa syntisiä takaa, mutta vanhurskaille antaa Hän hyvän palkaksi.
22. Hyvä jättää perinnön lasten lapsille, mutta syntisen tavara kätketään vanhurskaan varaksi. Job 27:16 s.
23. Runsaan ruuan antaa köyhän uutispelto; mutta jotka vääryyttä tekevät, ne hukkuvat.
24. Joka vitsaansa säästää, se vihaa poikaansa; mutta joka häntä rakastaa, se häntä ajoissa kurittaa.
San. 3:12. 19:18. 22:15. 23:13 s. 29:15.
25. Vanhurskas syö sielunsa ravin-

noksi, mutta jumalattoman vatsa saa puutetta tuntea.

14 Luku.

Vaimon viisaus rakentaa hänen talonsa, mutta älyttömyys hajoittaa sen omilla käsillänsä.
San. 12:4. 19:14. 31:10 s.
2. Joka oikeata tietä vaeltaa, se pelkää Herraa; mutta joka vaellukses-sansa on väärä, se Häntä ylenkatsoo.
3. Tyhmän suussa on vitsa hänen ylpeydellensä, mutta viisasten huulet varjelevat heitä.
4. Missä ei härkiä ole, siinä ovat seimet puhtaina; mutta runsaan tulon tuopi juhdan voima.
5. Totuuden todistaja ei valhettele, mutta väärä todistaja puhuu valhetta. San. 6:19. 12:17. 14:25.
6. Pilkkaaja etsii viisautta, eikä löydä; mutta ymmärtäväisen on helppo tietoa saada.
7. Mene pois tyhmän miehen luota; ethän ole hänellä tiedon huulia huomannut!
8. Mielevän viisaus on tarkata tietänsä, mutta tyhmäin älyttömyys on petosta. Ef. 5:15,17.
9. Tyhmiä nauraa vika-uhri, mutta hurskasten välillä on hyvä suosio.
San. 21:27.
10. Sydän tuntee oman murheensa, eikä sen iloon saa vieras sekaantua.
11. Jumalattomien huone hävitetään, mutta hurskasten maja kukoistaa. San. 10:30. 11:8. 12:7,21.
12. Monen tie on mielestänsä oikea, mutta sen loppu on kuolemaan kulkua. San. 16:25.
13. Nauraessakin sydän suree, ja ilon loppu on murhe.
14. Teistänsä saa luopunut sydän tyytymyksensä, mutta hyvä ihminen asetetaan hänen ylitsensä.
15. Typerä uskoo jokaista sanaa, mutta mielevä tarkkaa askeleitansa.
16. Viisas pelkää ja karttaa pahaa, mutta tyhmä on raivokas ja rohkea.
Job 1:1. San. 28:14.
17. Pikavihainen tekee tyhmyyttä, ja juonikasta miestä vihataan.
San. 12:16. 16:32. Jaak. 1:20.
18. Typerät saavat tyhmyyden osaksensa, mutta mielevät käsittävät tiedon.
19. Pahat saavat hyväin edessä kumartaa, ja jumalattomat vanhurskaan porteilla.
20. Lähimmäisensäkin vihattava on köyhä, mutta rikkaan ystäviä on monta. San. 19:4,7.
21. Joka katsoo lähimmäistänsä ylen, hän tekee syntiä; mutta joka viheliäisiä armahtaa, se on autuas. San. 11:12.
22. Eikö ne eksy, jotka pahaa hankkivat; eikö armo ja totuus tule hyvää aikoville? Ps. 7:15 s. 2 Tim. 1:16 s.
23. Missä työtä tehdään, siinä on tähteeksikin; mutta tyhjät puheet tuottavat pelkkää puutetta. San. 13:4. 21:5.
24. Viisasten kruunu on heidän rikkautensa, mutta tyhmäin älyttömyys on älyttömyyttä. Saarn. 7:12,13.
25. Totuuden todistaja pelastaa sieluja, mutta valheen puhuja on pelkkää petosta.
26. Herran pelvossa on vahva turva, ja hänen lapsillansa on pakopaikka oleva.
27. Herran pelko on elämän lähde välttämään kuoleman pauloja.
San. 13:14.
28. Kansan paljous on kuninkaan kunnia, väen puutos ruhtinaan häviö.
29. Pitkämielisellä on paljon taitoa, mutta pikavihainen ylentää tyhmyyttä.
30. Tyytyväinen sydän on ruumiin elämä, mutta märkä luissa on kateuden kiihko. Saarn. 10:4.
31. Joka vaivaista sortaa, se häpäisee hänen Luojaansa; mutta joka armahtaa köyhää, se kunnioittaa Häntä. San. 17:5. 22:2.
32. Pahuudessansa jumalaton temmataan pois, mutta vanhurskas on kuolemassansa turvattu.
33. Taidollisen sydämmessä viisaus lepää, mutta mitä tyhmäin mielessä on, se tulee ilmi.
34. Vanhurskaus korottaa kansan, mutta synti on kansain häpeä.
35. Kuninkaan suosio annetaan taitavalle palvelijalle, mutta hänen vihansa kelvottomalle.

15 Luku.

Lempeä vastaus asettaa kiukun, mutta loukkaava sana nostaa vihan. 1 Sam. 25:23 s. San. 25:15.
2. Viisasten kieli tekee tiedon miellyttäväksi, mutta tyhmäin suu purkaa älyttömyyttä. San. 13:16. 14:33.
3. Joka paikassa ovat Herran silmät, katsomassa pahoja ja hyviä.
Job 31:4. 34:21 s. San. 5:21.
4. Kielen lempeys on elämän puu, mutta sen vääryys särkee mielen.
5. Tyhmä hylkää isänsä kurin; mutta joka nuhdetta kätkee, hän tulee taitavaksi. San. 12:1. 13:1,18.
6. Vanhurskaan huone on suuri varasto, mutta vääryyden tulossa on häviö. San. 13:7.
7. Viisasten huulet kylvävät tietoa, mutta tyhmäin sydän ei niin.

8. Jumalattoman uhri on Herralle kauhistus, mutta hurskasten rukous on Hänen mielihyvänsä.
San. 21:27. Jes. 1:11.
9. Jumalattoman tie on Herralle kauhistus; mutta joka vanhurskautta harrastaa, sitä Hän rakastaa. San. 11:20.
10. Kova kuritus kohtaa sitä, joka tien hylkää; nuhdetta vihaava kuolee.
11. Tuonela ja helvetti ovat Herran näkyvissä, mitä sitten ihmisten lasten sydämmet! Job 26:6. Hebr. 4:13.
12. Ei pilkkaaja sitä rakasta, että häntä nuhdellaan, eikä hän mene viisasten pariin. San. 9:7 s.
13. Iloinen sydän kaunistaa kasvot, mutta sydämmen kivussa on mieli murrettu. San. 17:22. Saarn. 8:1.
14. Ymmärtävän sydän etsii tietoa, mutta tyhmäin suu ahmii älyttömyyttä.
15. Kaikki kurjan päivät ovat pahoja, mutta sydämmestänsä iloisella on alinomaiset pidot.
16. Parempi on vähä Herran pelvossa, kuin suuri aarre ja levottomuus sen myötä.
Ps. 37:16. 39:7. San. 16:8. 17:1. Saarn. 4:6.
17. Parempi on atria kaalia ja siinä rakkaus, kuin syötetty härkä vihan kanssa. San. 17:1.
18. Vihainen mies herättää toran, mutta pitkämielinen asettaa riidan.
San. 10:12. 29:22.
19. Laiskan tie on kuin orjantappurainen aitaus, mutta hurskasten polku on tasoitettu.
20. Viisas poika ilahuttaa isäänsä, ja tyhmä ihminen halveksii äitiänsä.
San. 10:1. 17:25. 19:13. 29:3.
21. Älyttömyys on iloksi taidottomalle, mutta taidon mies kulkee suoraan. San. 10:23.
22. Aivotukset raukeevat, missä ei neuvotella; mutta missä monta neuvon-antajaa on, siinä ne ovat pysyviä. San. 11:14. 24:6.
23. Miehellä on ilo suunsa vastauksesta; ja ajallansa sanottu sana, kuinka hyvä se on!
24. Elämän tietä käy ymmärtäväinen ylöspäin, että hän välttäisi tuonelaa, joka alhaalla on.
25. Ylpeiden huoneen hajoittaa Herra, mutta lesken rajat Hän vahvistaa. Luuk. 1:51 s. 1 Piet. 5:5.
26. Pahan ajatukset ovat Herralle kauhistus, mutta puhtaita sulosanat.
27. Voiton pyytäjä hävittää talonsa; mutta joka lahjoja vihaa, saa elää.
Saarn. 7:8. Hab. 2:9.
28. Vanhurskaan sydän miettii vastauksen, mutta jumalattoman suu purkaa pahuutta.
29. Herra on kaukana jumalattomista, mutta kuulee vanhurskasten rukouksen. Joh. 9:31.
30. Silmäin valo ilahuttaa sydämmen, hyvä sanoma lihoittaa luut.
31. Korva, joka kuulee elämän nuhdetta, viipyy viisasten seurassa.
32. Joka kurin hylkää, se katsoo sielunsa ylen; mutta joka nuhdetta kuulee, se saa viisautta. Job 9:21. San. 8:35 s.
33. Herran pelko on kuri viisauteen, ja kunnian edellä käy nöyryys.
San. 16:18. 18:12. 22:4. Ap. t. 14:22. 1 Piet. 1:6.

16 Luku.

Ihmisen ovat sydämmen aivotukset, mutta Herralta tulee kielen vastaus.
San. 19:21. Jer. 10:23.
2. Kaikki miehen tiet ovat hänen omissa silmissänsä puhtaat; mutta Herra henget punnitsee. San. 21:2.
3. Heitä Herran haltuun tehtäväsi, niin mietteesi menestyvät!
Ps. 37:5. 55:23. 1 Piet. 5:7.
4. Kaikki on Herra tehnyt omaa tarkoitustansa varten, jopa jumalattomankin pahan päivän varaksi.
5. Jokainen ylpeämielinen on Herralle kauhistus; käsi päälle: ei hän pääse rankaisematta!
San. 6:16 s. 11:21. 15:25.
6. Rakkaudella ja totuudella sovitetaan synti, ja Herran pelvolla paha vältetään.
7. Jos Herra jonkun teihin mielistyy, sovittaa Hän hänen vihollisensakin hänen kanssansa.
8. Parempi on vähä vanhurskaudessa, kuin suuret tulot vääryydessä.
Ps. 37:16. San. 15:16 s. 17:1.
9. Ihmisen sydän miettii tiensä, mutta Herra ohjaa hänen askeleensa.
San. 19:21. 20:24.
10. Ennustus on kuninkaan huulilla, ei hänen suunsa tuomiossa erehdy.
11. Oikea puntari ja vaaka ovat Herran; hänen tekemänsä ovat kaikki kukkaron painokivet. San. 11:1. 20:10, 23.
12. Kauhistus on kuninkaille vääryyttä tehdä, sillä vanhurskaudella valta-istuin vahvistetaan.
San. 20:28. 25:5. 29:14.
13. Vanhurskaat huulet ovat kuninkaan mielihyvä, ja hän rakastaa sitä, joka oikein puhuu. San. 22:11.
14. Kuninkaan viha on kuoleman sanansaattaja; mutta viisas mies lepyttää sen. San. 20:2.
15. Kuninkaan kasvojen valossa on elämä, ja hänen suosionsa on kuin kevätsateen pilvi. San. 19:12.
16. Voittaa viisautta — kuinka paljon se on kultaa parempaa! Ja saada ymmärrystä on hopeaa kalliimpaa.
Job 28:15 s. San. 3:14 s. 8:10 s.

17. Hurskasten tie on välttää pahaa,
ja sielunsa varjelee, joka tarkkaa
tietänsä.
18. Häviön edellä käy kopeus, ja ylpeys lankeemuksen edellä.
San. 11:2. 18:12.
19. Parempi on nöyränä asua alhaisten kanssa, kuin saalista jakaa ylpeitten kanssa.
20. Joka tarkkaa sanan, se löytää onnen; ja autuas se, joka Herraan turvaa!
21. Taidolliseksi kutsutaan viisasmielistä, ja huulten hunaja kartuttaa oppia.
22. Ymmärrys on omistajallensa elämän lähde, mutta älyttömyys on tyhmäin kuritus. San. 13:14.
23. Viisaan sydän tekee hänen suunsa taitavaksi ja kartuttaa oppia hänen huulillensa.
24. Sulosanat ovat mesileipää, makeat sielulle ja virvoitus luille.
25. Monen miehen tie on mielestään oikea, mutta sen loppu on kuolemaan kulkua. San. 14:12.
26. Työmiehen nälkä tekee työtä hänen hyväksensä, sillä hänen suunsa pakoittaa häntä.
27. Kelvoton ihminen kaivaa pahaa, ja hänen huulillansa on kuin polttava tuli. Jaak. 3:6.
28. Kavala mies herättää riitaa, ja panettelija eroittaa ystävät. San. 18.6. 20:3.
29. Väkivallan mies viettelee lähimmäistänsä, ja saattaa hänet tielle, joka ei ole hyvä.
30. Joka ummistelee silmänsä miettiäksensä kavaluuksia, joka huuliansa pureksii, se on jo pahan valmistanut. San. 6:13. 10:10.
31. Harmaat hiukset ovat kunnian kruunu; vanhurskauden tiellä se löydetään. San. 20:29.
32. Pitkämielinen on parempi kuin sotasankari; ja mielensä hallitsija parempi kuin kaupungin valloittaja. San. 14:17. 19:11.
33. Helmaan arpa heitetään, vaan Herralta tulee koko sen päätös.

17 Luku.

Parempi on kuiva leipäpala rauhassa kuin huone täynnä riitapitoja. Ps. 37:16. San. 15:16 s. 16:8.
2. Taitava palvelija saa hallita kelvotonta poikaa ja jakaa perinnön veljesten välillä.
3. Ahjo hopeaa varten, ja uuni kultaa varten; mutta sydänten koettelija on Herra. Ps. 26:2. Jer. 17:10.
4. Pahuus tarkkaa kelvottomia huulia, valhe kuuntelee vahingollista kieltä.
5. Joka köyhää pilkkaa, se häpäisee hänen Luojaansa; joka iloitsee onnettomuudesta, ei se rankaisematta jää. San. 14:31. 22:2.
6. Vanhain kruunu on lasten lapset, ja lasten kunnia on heidän isänsä.
7. Ei sovi hullulle suuret sanat; paljoa vähemmin päämiehelle valhepuheet!
8. Kallis kivi on lahja sen silmissä, joka sen saa; minne vaan sekääntyy, vaikuttaa se menestyksen. San. 18:16. 21:14.
9. Joka rikoksen peittää, se harrastaa rakkautta; mutta joka asian uudestaan kertoo, se ystävät eroittaa. San. 10:12.
10. Nuhde vaikuttaa enemmin taidollisessa, kuin sata lyöntiä tyhmässä.
11. Paha hankkii vaan kapinaa, mutta ankara käskyläinen lähetetään häntä vastaan.
12. Kohdatkoon miestä penikkansa kadottanut karhu, mutta ei tyhmä hurjuudessansa!
13. Joka hyvää pahalla palkitsee, sen huoneesta ei paha luovu.
Room. 12:17. 1 Tess. 5·15. 1 Piet. 3:9.
14. Niinkuin vedet sulusta lasketaan, niin tora aloitetaan; mutta ennenkuin riita kiihtyy, lakkaa pois!
15. Joka julistaa jumalattoman vanhurskaaksi ja vanhurskaan jumalattomaksi: ne ovat kumpanenkin Herralle kauhistus.
5 Moos. 25:1. Jes. 5:23. Hes. 13:19, 22 s.
16. Mitä varten raha tyhmän kädessä viisautta ostaaksensa, kun ei hänellä kuitenkaan ole mieltä siihen?
17. Ainian ystävä rakastaa, mutta hädän hetkellä hän veljeksi syntyy. San. 18·24.
18. Ihminen ilman taitoa on se, joka kättä antaa ja takaukseen menee lähimmäisensä edessä.
San. 6:1. 11:15. 20:16. 22:26. 27:13.
19. Se rikosta rakastaa, joka riitaa rakastaa; joka ovensa koroittaa, se hakee häviötä. San. 16:18. 18:12.
20. Väärämielinen ei löydä hyvää, ja vääräkielinen lankee onnettomuuteen.
21. Joka tyhmän siittää, siittää sen murheeksi; eikä hullun isällä iloa ole. San. 10:1. 15:20.
22. Iloinen sydän virvoittaa ruumiin, mutta murheellinen henki kuivattaa luut. San. 15:13. 18:14.
23. Jumalaton ottaa lahjan povesta väärentääksensä oikeuden teitä.
2 Moos. 23:8. 5 Moos. 16:19.
24. Taitavan silmissä viisaus viipyy, mutta tyhmän silmät ovat maailman perillä. Saarn. 2:14.

25. Murheena isällensä tyhmä poika, ja haikeutena synnyttäjällensä. San. 19:13.
26. Paha jo on sakoittaa vanhurskasta; ja jaloa lyödä, on suunnatonta.
27. Sanojansa säästävä on ymmärtäväinen, ja tyynimielinen on taidon mies. San. 10:19. Jaak. 1:19.
28. Tyhmäkin pidetään viisaana, jos hän vaiti on, ymmärtäväisenä, jos hän huulensa sulkee.

18 Luku.

Omaa haluansa hakee eriseurainen, kaikkea hyödyllistä vastaan hän kiihkoilee.
2. Ei tyhmällä ole halua taitoon, vaan siihen, että hän saisi sydämmensä ilmoittaa. San. 13:16.
3. Jumalattoman tullessa, tulee ylenkatsekin; ja häpeän kanssa häväistys.
4. Syviä vesiä ovat sanat miehen suusta, kuohuva virta, viisauden kaivo. San. 13:14. 20:5.
5. Ei ole hyvä pitää jumalattoman puolta, sortaa vanhurskasta tuomiossa. 3 Moos. 19:15. 5 Moos. 1:17. 16:19. San. 24:23. 28:21.
6. Tyhmän huulet sekaantuvat riitaan, ja hänen suunsa kutsuu tappeluun. San. 16:28.
7. Tyhmän suu on hänelle häviöksi, ja hänen huulensa ovat hänen sielunsa paula.
8. Korvaan kuiskuttelijan sanat ovat kuin herkkupalat, ne menevät vatsan sisuksiin. Job 34:7. Ps. 55:22. San. 26:22.
9. Sekin, joka on työssänsä laiska, on vahingon-tekijän veli.
10. Herran nimi on vahva linna; vanhurskas juoksee sinne ja tulee varjelluksi. Ps. 20:2. 31:4. 61:4. San. 14:26.
11. Rikkaan tavara on hänen vahva kaupunkinsa, ja korkean muurin arvoinen hänen luulossansa. San. 10:15.
12. Lankeemuksen edellä tulee miehen sydän ylpeäksi, mutta kunnian edellä käypi nöyryys. San. 15:33. 16:18. 29:23. 1 Piet. 1:6.
13. Jos joku vastaa ennenkuin hän kuulee, on se hänelle tyhmyydeksi ja häpeäksi.
14. Miehen henki kannattaa hänen sairauttansa; mutta murtunutta henkeä, kuka sitä kantaa? San. 15:13. 17:22.
15. Ymmärtäväisen sydän hankkii tietoa, ja viisasten korva etsii tietoa.
16. Ihmisen anteliaisuus tekee hänelle avaran sijan, ja saattaa hänet suurtenkin eteen. San. 17:8. 21:14.
17. Omassa asiassansa on jokainen ensin oikeassa; mutta lähimmäinen tulee ja tutkii häntä.
18. Arpa asettaa riidat, ja väkeväin välit eroittaa. San. 16:33.
19. Loukattu veli vastustaa enemmin kuin vahva kaupunki, ja riidat ovat kuin linnan salpa.
20. Miehen suun hedelmästä ravitaan hänen vatsansa, ja huultensa tuotteesta tulee hän ravituksi. San. 12:13. 13:2.
21. Kuolema ja elämä on kielen vallassa, ja jota hän rakastaa, sen hedelmää saa hän syödä.
22. Joka vaimon löytää, se löytää onnen, ja sai suosion Herralta. San. 19:14. 31:10 s.
23. Nöyriä pyyntöjä lausuu köyhä, vaan rikas vastaa kovilla sanoilla.
24. Mies, jolla on monta tuttavaa, saa kipujakin kärsiä; mutta onpa ystäväkin, joka on veljeä uskollisempi. San. 17:17.

19 Luku.

Parempi on köyhä, joka vakuudessansa vaeltaa, kuin väärähuulinen, joka on tyhmä. San. 28:6
2. Ei ole taidoton kiivauskaan hyvää; ja joka jaloillansa kiirehtii, se horjahtelee.
3. Ihmisen älyttömyys turmelee hänen tiensä, ja Herraa vastaan kiukkuilee hänen sydämmensä.
4. Varallisuus tuo monta tuttavaa, mutta köyhä joutuu ystävästänsä erilleen. San. 14:20.
5. Ei jää väärä todistaja rankaisematta, ja joka valheita puhuu, ei vapaaksi pääse. 5 Moos. 19:18 s. San. 21:28.
6. Moni silittelee ruhtinaan kasvoja, ja jokainen on ystävä anteliaalle.
7. Kaikki köyhän veljet vihaavat häntä, jopa hänen ystävänsäkin vetäytyvät hänestä; hän tapailee sulosanoja, vaan ei niitä ole San. 14:20.
8. Joka mielevyyttä itsellensä hankkii, se sieluansa rakastaa; ja joka taidon varjelee, se löytää onnen.
9. Ei jää väärä todistaja rankaisematta, ja joka valheita puhuu, se joutuu hukkaan.
10. Ei tyhmälle sovi hyvät päivät; miten sitten palvelijalle päämiehiä hallita! San. 17:16. 20:1. 30:22.
11. Miehen taito pidättää hänen vihansa, ja hänen kaunistuksensa on olla loukkauksesta huolimatta. San. 14:17. 16:32.
12. Kuninkaan viha on kuin jalopeuran kiljuminen, mutta hänen suosionsa kuin kaste ruoholle. San. 16:14 s. 20:2.
13. Tyhmä poika on isänsä turmio; ja vaimon riidat ovat niinkuin alinomainen tippuminen. San. 15:20. 17:25. 27:15.

14. Talo ja tavara on perintö vanhemmilta, mutta Herralta tulee taidollinen vaimo. San. 18:22. 31:10 s.
15. Laiskuus vaivuttaa sikeään uneen, ja velttosielu saa kärsiä nälkää. San. 10:4 s. 13:4. 20:13.
16. Joka käskyn kätkee, se varjelee sielunsa; joka ei teistänsä huoli, se kuolee.
17. Se lainaa Herralle, joka vaivaista armahtaa, ja Hän on hänelle maksava hänen hyvän työnsä. Matt. 10:42. 25:40.
18. Kurita poikaasi, koska vielä on toivo; ja älä pyydä häntä tappaa. San. 13:24. 22:15. 23:13.
19. Joka kovin on kiivas, sen täytyy rangaistusta kärsiä; sillä jos ryhdytkin toimeen, niin teet sen vaan pahemmaksi.
20. Kuule neuvoa, ja ota kuritus hyväksesi, tullaksesi vihdoin viisaaksi! San. 1:8.
21. Monta aivotusta on miehen sydämmessä, mutta Herran neuvo on pysyväinen. Ps. 33:11. San. 16:1, 9. Jes. 46:10.
22. Ihmisen kaunistuksena on hänen laupeutensa; ja parempi on köyhä kuin valehtelija. Mark. 12:43.
23. Herran pelko on elämäksi, niin että ravittuna levätään, eikä mikään paha kohtaa.
24. Laiska pistää kätensä vatiin, eikä edes suullensa vie sitä jälleen. San. 26:15.
25. Sinä lyöt pilkkaajaa, ja typerä mieleväksi tulee; ja jos toimellista nuhdellaan, oppii hän tietoa. San. 21:11.
26. Joka kovasti kohtelee isäänsä ja ajaa äitinsä pakoon, se on häpeää ja häväistystä tuottava poika San. 20:20.
27. Lakkaa, poikani, kuria kuulemasta, jos tiedon sanoista tahdot eksyä!
28. Kelvoton todistaja pilkkaa oikeutta, ja jumalattomain suu nielee vääryyttä.
29. Pilkkaajille ovat tuomiot valmiina, ja lyönnit tyhmäin selkää varten. San. 10:13. 20:30. 26:3.

20 Luku.

Viini on pilkkaaja, väkijuoma pauhaaja; joka vaan niissä horjuu, ei siitä viisasta tule. Ef. 5:18.
2. Kuninkaan hirmu on kuin nuoren jalopeuran kiljuminen; joka hänen vihoittaa, se vahingoittaa henkensä. San. 16:14 s. 19:12.
3. Kunniaksi on miehelle pysyä erillänsä riidasta, mutta tyhmä vaan kiihkoilee San. 16:28.
4. Talvea vasten ei laiska kynnä, ja kun elon aikana hakee, ei löydy mitään. San. 21:25. 28:19.
5. Neuvo miehen sydämmessä on kuin syvä vesi, mutta taidon mies sen esiin ammentaa. Ps. 64:6 s. San. 26:24.
6. Moni ihminen kohtaa kohteliaan miehen; mutta kuka löytää totuuden miehen?
7. Joka vakuudessansa vanhurskaana vaeltaa, hänen lapsensa ovat onnelliset hänen jälkeensä. Ps. 25:12 s. 112:1 s.
8. Kuningas, joka istuu tuomio-istuimellansa, hajoittaa silmillänsä kaiken pahan.
9. Kuka voi sanoa: minä olen sydämmeni puhdistanut, minä olen synnistäni puhdas? 1 Moos. 8:21. 1 Kun. 8:46. 2 Aik. 6:36. Saarn. 7:21. 1 Joh. 1:8.
10. Kahtalainen painokivi ja kahtalainen mitta: molemmat ovat Herralle kauhistus. San. 11:1. 16:11.
11. Toimistansa tunnetaan poikanenkin, josko hänen tekonsa laatu on puhdas ja vilpitön. San. 19:18. 22:6.
12. Kuulevan korvan ja näkevän silmän — Herra on ne molemmat tehnyt. Job 36:10. Ps. 94:9.
13. Älä rakasta unta, ettet köyhtyisi; avaa silmäsi, niin syöt leipää kyllin! San. 6:9 s. 19:15. 24:30 s.
14. „Paha, paha", sanoo ostaja; mutta mentyänsä pois hän kerskaa.
15. Löytyy kultaa ja helmiäkin paljon; mutta tiedon huulet ovat kallis kappale. San. 17:27.
16. Ota hänen vaatteensa, sillä hän on vierasta ta'annut, ja ota häneltä pantti muukalaisten tähden! San. 17:18. 27:13.
17. Vääryyden leipä maistuu miehelle hyvältä, mutta sitten täytetään hänen suunsa terävillä kivillä. Job 20:12 s. San. 9:17.
18. Aivotukset neuvottelemalla menestyvät; ja käytä sinä sotaa toimellisella johdatuksella! San. 11:14. 24:5 s.
19. Salattavat ilmoittaa se, joka panettelijana käyskentelee; älä antau sen pariin, joka huuliansa aina aukoilee! San. 11:13. 25:9.
20. Joka isäänsä ja äitiänsä kiroilee, sen soitto sammuu sydänyön pimeyteen. 2 Moos. 21:17. 3 Moos. 20:9. 5 Moos. 27:16. San. 13:9. 19:26. Matt. 15:4. Mark. 7:10.
21. Perintö, jonka perään alussa kiirehditään, ei sitä lopulla siunata. San. 13:11. 28:20.
22. Älä sano: „minä kostan pahan"; odota Herraa, Hän auttaa sinua! 5 Moos. 32:35. San. 17:13. 24:29. Room. 12:19. 1 Tess. 5:15.

23. Kahtalainen painokivi on Herralle kauhistus, eikä väärä vaaka ole hyvä.
24. Miehen askeleet tulevat Herralta; ja miten ihminen ymmärtäisi tiensä? Ps. 37:23. San. 16:1,9. 19:21.
25. Paulaksi on ihmiselle ajattelematta pyhittää omansa, ja vasta lupauksen tehtyä sitä tutkia.
26. Viisas kuningas hajoittaa jumalattomat, ja käyttää rattaan heidän päällitsensä.
27. Ihmisen henki on Herran soitto, joka tutkii kaikki sisuksen kammiot.
28. Rakkaus ja uskollisuus varjelevat kuninkaan, ja hän tukee rakkaudella istuimensa. San. 16:12. 29:4.
29. Nuorukaisten kunnia on heidän väkevyytensä, ja vanhain kaunistus harmaat hiukset. San. 16:31.
30. Haavat ovat pahan parantajat ja puhdistavat sisuksen kammiot.

21 Luku.

Kuin vesi-ojat on kuninkaan sydän Herran kädessä; Hän sen taivuttaa, mihin vaan tahtoo. Ps. 33:15.
2. Kaikki miehen tiet ovat hänen omissa silmissänsä oikeat; mutta Herra sydämmet tutkii. San. 16:2.
3. Tehdä vanhurskautta ja oikeutta on Herralle otollisempi kuin uhri. 1 Sam. 15:22. Jes. 1:11 s. Hos. 6:6.
4. Silmäin korkeus ja sydämmen kopeus — jumalattomain soitto on syntiä! Ps. 101:5. San. 10:16. 13:9.
5. Ahkeran aikeet ovat vaan voitoksi, mutta jokaisen hätäileväisen vaan vahingoksi. San. 10:4. 13:4. 14:23.
6. Tavarain kokoominen valheen kielellä on kuolemaa hakevien haihtuva sumu. San. 10:2. Jaak. 5:1 s.
7. Jumalattomain väkivalta syöksee heidät pois, koska eivät tahtoneet oikeutta tehdä.
8. Monimutkainen on viallisen miehen tie, mutta viattoman teko on oikea.
9. Parempi on istua katon räystäällä, kuin riitainen vaimo ja yhteinen talo. San. 25:24.
10. Jumalattoman sielu haluaa pahaa; ei hänen lähimmäisensä saa armoa hänen silmissänsä. Job 34:36 s.
11. Kun pilkkaajaa rangaistaan, viisastuu siitä typerä; ja kun viisasta neuvotaan, käsittää hän tietoa. San. 19:25.
12. Vanhurskas tarkastaa jumalattoman taloa; Hän syöksee jumalattomat onnettomuuteen. Saarn. 5:7.
13. Joka tukitsee korvansa köyhän huudolle, se saa itsekin kerran huutaa, eikä saa vastausta.
14. Salainen anti asettaa vihan, ja lahja helmassa kiivaan kiukun. San. 17:8,23. 18:16.
15. Ilona on vanhurskaalle tehdä oikeutta, mutta kauhistuksena vääryyden tekijöille.
16. Ihminen, joka eksyy taidon tieltä, on lepäävä haamujen joukossa.
17. Puutteen alaiseksi käypi se mies, joka ilohuvia rakastaa; joka viiniä ja öljyä rakastaa, ei se rikastu. San. 23:20 s. Luuk. 15:13 s.
18. Jumalaton annetaan sovinnoksi vanhurskaan sijaan, ja pettäjä rehellisten edestä. Est. 7:9 s. San. 11:8.
19. Parempi on asua autiossa maassa, kuin riitainen ja kiukkuinen vaimo.
20. Kallista tavaraa ja öljyä on viisaan asunnoissa, mutta tyhmä ihminen sen pian nielee.
21. Joka vanhurskautta ja hyvyyttä harrastaa, se löytää elämän, vanhurskauden ja kunnian. Matt. 5:7. 2 Tim. 1:16,18.
22. Viisas astuu urosten kaupunkiin ja kukistaa varustuksen, johon se turvaa. San. 24:5. Saarn. 7:20. 9:16 s.
23. Joka varjelee suunsa ja kielensä, se varjelee sielunsa ahdistuksista.
24. Joka on ylpeä ja hurja, sen nimi on pilkkaaja, sen, joka työnsä tekee ylpeyden kopeudessa.
25. Laiskan halu häntä kuolettaa, sillä hänen kätensä empivät työtä tehdä. San. 20:4.
26. Kaiken päivää hän himoiten haluaa; mutta vanhurskas antaa, eikä säästä.
27. Jumalattomain uhri on kauhistus; sitä enemmin jos hän sen ilkityön sovinnoksi esiin tuo. San. 15:8. Jes. 1:13 s.
28. Väärä todistaja on hukkuva; mutta mies, joka kuuntelee, saa aina puhua. 5 Moos. 19:18 s. San. 19:5,9.
29. Häpeemättömyyden kantaa jumalaton mies kasvoissansa; mutta hurskas, hän tiensä vahvistaa.
30. Ei mikään viisaus eikä ymmärrys eikä neuvo kestä Herraa vastaan. San. 11:21. Jes. 8:10.
31. Hevonen varustetaan sodan päivää varten, mutta voitto on Herralta. Ps. 33:16 s. 147:10 s.

22 Luku.

Hyvä nimi on kalliimpi kuin suuri rikkaus, ja suosio on parempi kuin hopea ja kulta. Saarn. 7:2.
2. Rikas ja köyhä kohtaavat toinen toistansa; Herra on ne kaikki tehnyt 5 Moos. 15:11. San. 14:31, 17:5.
3. Viisas näkee pahan, ja kätkee it-

sensä; mutta typerät menevät siihen, ja saavat kärsiä.
4. Nöyryyden palkka on Herran pelko, rikkaus, kunnia ja elämä.
San. 15:33. 18:12.
5. Orjantappuroita ja pauloja on kavaltajan tiellä; joka sielunsa varjella tahtoo, pysyy kaukana niistä.
6. Opeta lasta hänen luonteensa mukaan, niin ei hän siitä luovu, vaikka vanhaksikin elää.
7. Rikas vallitsee köyhiä, ja lainan ottaja joutuu lainan antajan orjaksi.
8. Joka vääryyttä kylvää, se niittää onnettomuutta; ja hänen ylpeytensä vitsa häviää. Job 4:8. San. 11:18.
9. Hyvä silmä siunataan, sillä hän on antanut leivästänsä vaivaiselle.
10. Aja pilkkaaja pois, niin riita asettuu, ja tora ja häväistys lakkaa!
San. 26:20.
11. Joka sydämmen puhtautta rakastaa, jonka huulet ovat suloiset, sen ystävä on kuningas. San. 16:13.
12. Herran silmät varjelevat tietoa, ja pettäjän sanat Hän tyhjiksi tekee.
13. Laiska sanoo: „jalopeura on ulkona; keskellä katua minä surmataan.“ San. 26:13.
14. Syvä kuoppa on muukalaisten vaimojen suu; jota Herra vihaa, se putoaa siihen. San. 7:25 s. 23:27.
15. Älyttömyys on piintynyt nuorukaisen sydämmeen; kurituksen vitsa ajaa sen kauas hänestä.
San. 13:24. 19:18. 23:13.
16. Köyhän rasittaminen on vaurastuttamiseksi hänelle; antaminen rikkaalle on vaan köyhyttämiseksi
17. Kallista korvasi, ja kuule viisasten sanoja, ja tarkkaa minun tietoani! San. 1:5 s. 2:1 s. 3:1. 4:1 s. 5:1 s.
18. Sillä ne ovat suloisia, jos niitä sisimmässäs pidät; pysykööt ne kaikki sinun huulillasi!
19. Että turvasi olisi Herrassa, olen minä opettanut sinua tänäpäivänä, niinpä sinua.
20. Enkö ole sinulle kirjoittanut hyviä lauseita, joissa on neuvoja ja tietoa?
21. opettaakseni sinulle totuuden sanain ohjetta, että veisit totuuden sanoja niille vastaukseksi, jotka sinun lähettivät.
22. Älä ryöstä köyhää, sentähden että hän köyhä on, äläkä polje vaivaista portissa!
23. Sillä Herra ajaa heidän asiansa, ja ryöstää hengen niiltä, jotka heitä ryöstävät. San. 23:11
24. Älä mene vihaisen miehen seuraan, äläkä ole tuiman parissa,
25. ettet oppisi hänen teitänsä, etkä saisi sielullesi paulaa!
26. Älä ole niitä, jotka kättä lyövät, niitä, jotka velkaa takaavat!
San. 11:15. 17:18. 20:16. 27:13.
27. Jos ei sinulla ole maksaa, miksi sinulta vuotees altasi otettaisiin?
28. Älä siirrä ikivanhaa rajaa, jonka isäsi tehneet ovat!
5 Moos. 19:14. 27:17. San. 23:10.
29. Jos näet työssänsä sukkelan miehen, se on seisova kuningasten edessä, eikä ole halpain edessä seisova.

23 Luku.

Kun istut syömään hallitsijan kanssa, niin tarkkaa tarkasti, kuka edessäsi on,
2. ja pane veitsi kurkullesi, jos liian nälkäinen olet!
3. Älä himoitse hänen herkkujansa, sillä se on petollista leipää!
4. Älä vaivaa itseäsi tullaksesi rikkaaksi; lakkaa tuosta taidollisuudestas!
5. Älä lennätä silmiäsi sen perään, jota et sinä taida saada. Sillä se tekee itsellensä siivet niinkuin kotka, joka lentää taivasta kohti.
6. Älä syö kadesilmäisen leipää, äläkä himoitse hänen herkkujansa!
7. Sillä niinkuin hän mielessänsä miettii, niin hän on; hän sanoo sinulle: „syö ja juo!“ mutta hänen sydämmensä ei ole sinun puolellasi.
8. Palasi, jonka syönyt olet, täytyy sinun oksentaa ulos; ja suloiset sanasi olet hukkaan käyttänyt.
9. Älä puhu tyhmän korviin, sillä hän halveksii sanojesi taitoa!
San. 9:8. Matt. 7:6.
10. Älä siirrä ikivanhaa rajaa, äläkä mene orpojen pellolle;
2 Moos. 22:22 s. 5 Moos. 19:14. 27:17. San. 22:28.
11. sillä heidän Lunastajansa on voimallinen; Hän ajaa heidän asiansa sinua vastaan!
2 Moos. 22:23. Ps. 68:6. San. 22:23.
12. Anna sydämmesi kurille, ja korvasi tiedon sanoille!
13. Älä kiellä lapselta kuria; jos häntä vitsalla lyöt, ei hän siitä kuole.
San. 13:24. 19:18. 22:15.
14. Sinä lyöt häntä vitsalla, ja vapahdat hänen sielunsa tuonelasta.
15. Poikani, jos sinun sydämmesi tulee viisaaksi, iloitsee minunkin sydämmeni; San. 10:1. 27:11. 29:3.
16. ja munaskuuni riemuitsevat, kun sinun huulesi oikein puhuvat.
17. Älköön sydämmesi olko kiivas syntisiä kohtaan, vaan olkoon Herran pelvon puoleen joka päivä!
San. 24:1.

18. Onpa totisesti tulevaisuus, eikä toivosi mene hukkaan.
Ps. 37:37. San. 24:14.
19. Kuule sinä, poikani, ja viisastu, ja ohjaa sydämmesi tielle!
20. Älä ole viinin juomarien joukossa, eikä lihan syömärien seuroissa!
21. Sillä juomari ja syömäri köyhtyy, ja uneliaisuus pukee ryysyihin.
San. 21:17.
22. Kuule isääsi, joka sinut siitti, äläkä katso äitiäsi ylen, kun hän vanhaksi tulee. San. 1:8. 15:12.
23. Osta totuutta, äläkä sitä myö, viisautta, kuria ja taitoa!
24. Vanhurskaan isä suuresti riemuitsee, ja viisaan synnyttäjä iloitsee hänestä.
25. Iloitkoon sinunkin isäsi ja äitisi, ja riemuitkoon sinun synnyttäjäsi!
26. Anna minulle, poikani, sydämmesi, ja sinun silmäsi suosikoot minun teitäni!
27. Sillä portto on syvä kuoppa, ja vieras vaimo on ahdas kaivo. San. 22:14.
28. Vieläpä se väijyy kuin rosvo, ja enentää uskottomain joukon ihmisten lasten seassa.
29. Kellä „oi", kellä „voi", kellä riidat, kellä valitus, kellä haavat suotta, kellä silmäin tummennukset?
30. Niillä, jotka viinin vieressä viipyvät, tulevat väkijuomaa maistamaan. Jes. 5:11 s., 22.
31. Älä katsele viiniä, kuinka se punottaa, kuinka se maljassa vilkkuu, herkästi alas valuu! Ef. 5:18.
32. Sen loppu on, että se puree kuin kärme, ja pistää kuin kyykärme.
33. Silmäsi näkevät outoja, ja sydämmesi puhuu toimettomia,
34. ja sinä olet kuin keskellä merta, ja kuin se, joka makaa mastonpäässä.
35. „He löivät minua – en minä kipua tuntenut; he pieksivät minua — enkä mitään tietänyt. Milloin minä virkoan? — Vielä minä sitä uudelleen haen!"

24 Luku.

Älä kadehti pahoja ihmisiä, äläkä halua olla heidän kanssansa!
San. 1:10. 23:17.
2. Sillä heidän sydämmensä aikoo hävitystä, ja heidän huulensa puhuvat pahuutta.
3. Viisaudella huone rakennetaan, ja toimella se vahvistetaan.
4. Taidolla aitat täytetään kaikenlaisella kalliilla ja suotuisalla tavaralla.
5. Viisas mies on väkevä, ja tiedon mies kartuttaa väkeä.
San. 21:22. Saarn. 9:16, 18.
6. Sillä hyvällä johdolla käyt sotaa omaksi onneksesi, ja siinä voitto, missä monta neuvonantajaa.
San. 11:14. 15:22. 20:28.
7. Viisaus on tyhmälle ylen korkea; ei hän portissa avaa suutansa.
8. Joka ajattelee pahaa tehdä, sitä juonittelijaksi nimitetään.
9. Älyttömyyden aikeet ovat syntiä, mutta pilkkaaja on ihmisten kauhistus.
10. Jos käytit itsesi veltosti ahdistuksen päivänä, on sitten voimaskin heikko.
11. Pelasta kuolemaan kuljetettavia, ja toimita toki este mestauspaikkaan päin horjuville! Ps. 82:3 s. San. 31:8 s.
12. Jos sanot: „katso, emme sitä tietäneet," niin eikö sydänten tutkija sitä huomaa, eikö sielusi vartija sitä tiedä? Eikö Hän kosta ihmiselle hänen työnsä mukaan? Job 34:11.
Ps. 62:13. Jer. 32:19. Room. 2:6. Ilm. 22:12.
13. Syö, poikani, hunajaa, sillä se on hyvää, ja mesi on makea suusi laelle! San. 25:16.
14. Aivan niin opi viisautta sielusi hyödyksi! Jos sen löydät, on sinulla tulevaisuus, eikä toivosi mene hukkaan.
15. Älä, sinä jumalaton, väijy vanhurskaan huonetta, älä hänen leposijaansa hävitä!
16. Sillä seitsemän kertaa lankee vanhurskas, ja nouse jälleen; mutta jumalattomat kukistuvat onnettomuudessa.
17. Älä iloitse vihamiehesi langetessa, älköönkä sydämmesi riemuitko hänen kaatuessa! Job 31:29.
18. ettei Herra sitä näkisi, ja se olisi pahaa hänen silmissänsä, ja Hän kääntäisi vihansa pois hänestä.
19. Älä kiivastu pahoihin, äläkä kadehti jumalattomia! Ps. 37:1. Saarn. 7:10.
20. Sillä ei pahalla ole mitään tulevaisuutta; jumalattomain soitto sammuu. Job 18:5. Ps. 37:38. San. 13:9.
21. Pelkää, poikani, Herraa ja kuningasta, äläkä sekaannu kapinoitsijain seuroihin! 1 Piet. 2:17.
22. Sillä yht'äkkiä nousee heidän turmionsa; ja kuka tietää, miten pian heidän vuotensa loppuvat?
23. Nämäkin ovat viisasten: Ei ole hyvä katsoa muotoa tuomiossa.
24. Joka jumalattomalle sanoo: „sinä olet hurskas!" sitä kansat kiroovat, sitä kansakunnat kauhistuvat.
25. Mutta oikein tuomitseville käy hyvin, ja heidän päällensä tulee hyvä siunaus.
26. Se huulia suutelee, joka vastaa sattuvilla sanoilla.
27. Toimita ulkona työsi, ja val-

mista ne pellolla itsellesi, rakenna vasta sitten huoneesi!
28. Älä ilman syyttä rupea todistajaksi lähimmäistäsi vastaan! Vai tahdotkos huulilla pettää? San. 14:5.
29. Älä sano: „niinkuin hän teki minulle, niin minäkin teen hänelle; minä kostan miehelle hänen tekonsa mukaan." San. 20:22. Matt. 5:44.
30. Laiskan miehen pellon vieritse minä kävin, ja toimettoman ihmisen viinimäen sivutse,
31. ja katso, se kasvoi paljasta ohdaketta, sen pinta oli nukulaisilla peitetty, ja sen kivi-aita oli hajonnut.
32. Ja minä katselin sitä, panin sen sydämmeeni; minä näin sen, ja otin muistutuksen:
33. „Vähän unta, vähän torkkumista, vähän kädet ristiin levätäkseni": — San. 6:9 s.
34. niin köyhyytesi tulee kuljeksien, ja puutteesi kuin kilvellä varustettu mies.

25 Luku.

Nämäkin ovat Salomon Sananlaskuja, joita Hiskian, Juudan kuninkaan, miehet ovat koonneet. 2 Kun. 18:1 s.
2. Jumalan kunnia on salata asiaa, mutta kuningasten kunnia asiaa tutkia. Room. 11:33.
3. Taivas korkeuden suhteen, ja maa syvyyden, ja kuningasten sydän ovat tutkimattomia.
4. Poista kuonat hopeasta, niin sepälle kalu valmistuu.
5. Poista jumalaton kuninkaan kasvojen edestä, niin hänen istuimensa vanhurskaudella vahvistetaan! San. 16:12. 20:8, 28.
6. Älä pöyhistele kuninkaan edessä, äläkä astu suurten sijoille.
7. Sillä parempi on, että sinulle sanotaan: „tule tänne ylös", kuin että sinua alennetaan ylimyksen edessä, jonka silmäsi nähneet ovat. Luuk. 14:8 s.
8. Älä mene kiireesti riitaan, ettei sanottaisi: „mitä teet sen päätettyä, kun lähimmäisesi on sinua häväissyt?"
9. Aja asiasi lähimmäisesi kanssa, mutta älä ilmoita toisen salaisuutta; San. 11:13. 20:19.
10. ettei se sinua pilkkaisi, joka kuulijana oli, ja paha sanoma sinusta olisi lakkaamaton.
11. Kultaisia omenia hopea-astioissa on aikanansa sanottu sana. San. 15:23.
12. Kultainen korvarengas ja kaulakoristus parhaasta kullasta — semmoinen on viisas nuhtelija kuulevalle korvalle. San. 1:9.
13. Kuin lumen jäähdyttämä juoma elon-aikana on uskollinen sanansaattaja niille, jotka hänet lähettävät; hän virvoittaa herransa sielun.
14. Kuin pilvi ja tuuli ilman sadetta, niin on mies, joka kerskailee antavansa, vaan ei pidä sanaansa. Juud. 12 v.
15. Pitkämielisyydellä päämies voitetaan, ja lempeä kieli luitakin murtaa. San. 15:1. Saarn. 10:4.
16. Jos olet hunajaa löytänyt, niin syö vaan tarpeeksesi, ettet siitä kyllästyisi ja sen sitten oksentaisit. San. 24:13.
17. Anna jalkasi harvoin tulla lähimmäisesi huoneesen, ettei hän kyllästyisi ja suuttuisi sinuun!
18. Vasara ja miekka ja teroitettu nuoli on se mies, joka sanoo väärää todistusta lähimmäistänsä vastaan. Ps. 57:5. 59:8. 120:4.
19. Hauras hammas ja horjuvainen jalka on turvaaminen petolliseen hädän päivänä.
20. Joka talvipäivänä takin päältänsä riisuu — happo lipiäsuolaan — on se, joka murheelliselle sydämmelle lauluja laulaa.
21. Jos vihamies isoo, ruoki häntä leivällä; jos hän janoo, juota häntä vedellä; Matt. 5:44. Room. 12:20
22. sillä niin sinä kokoat hiiliä hänen päänsä päälle; ja Herra maksaa sen sinulle
23. Pohjatuuli synnyttää sateen, ja salainen kieli synkistyneet kasvot.
24. Parempi on istua katon räystäällä, kuin riitainen vaimo ja yhteinen talo. San. 2:9, 19.
25. Kylmä vesi nääntyvälle sielulle on hyvä sanoma kaukaiselta maalta.
26. Sotkettu lähde ja turmeltu kaivo on hurskas, joka horjuu jumalattoman edessä.
27. Ylen paljon hunajaa syödä ei ole hyväksi, mutta vaikeita asioita tutkia on kuormaksi.
28. Hävitetty kaupunki ilman muuritta on se mies, joka ei taida hillitä henkeänsä.

26 Luku.

Kuin lumi kesällä ja kuin sade elonaikana, niin ei sovi tyhmälle kunnia. San. 17:16. 19:10.
2. Kuin varpunen lentää, ja kuin pääskynen kiitää, niin on syytön kirous: ei se satu.
3. Hevosille ruoska, aasille ohja, ja vitsa tyhmän selkään. Ps. 32:9. San. 10:13.

4. Älä vastaa tyhmää hänen älyttömyytensä mukaan, ettei sinä itsekin tulisi hänen kaltaiseksensa!
5. Vastaa tyhmää hänen älyttömyytensä mukaan, ettei hän olisi viisas omissa silmissänsä!
6. Se leikkaa jalat itseltänsä poikki ja juopi vahinkoa, joka asiansa tyhmän käden kautta toimittaa. San. 25:13.
7. Halvatun sääret voimattomina riippuvat, ja samoin sananlasku tyhmäin suussa.
8. Kuin kallisten kivien kokoaminen rauniolle, niin on kunnian antaminen tyhmälle.
9. Kuin orjantappura, joka joutui juopuneen käteen, on sananlasku tyhmäin suussa.
10. Mestarilta syntyy kaikkea; mutta joka tyhmän palkkaa, se palkkaa kuljeksijoita.
11. Kuin oksennukseensa palajava koira on tyhmä, joka mielettömyytensä kertoo. 2 Piet. 2:22.
12. Jos näet miehen, joka on viisas omissa silmissänsä, niin on tyhmästä enemmän toivoa kuin hänestä. San. 3:7. 29:20.
13. Laiska sanoo: „nuori jalopeura on tiellä, jalopeura keskellä katuja.“ San. 22:13.
14. Ovi kääntyy saranoillaan, ja laiska vuoteellansa.
15. Laiska pistää kätensä vatiin, eikä viitsi viedä sitä suullensa jälleen. San. 19:24.
16. Laiska on omissa silmissänsä viisaampi kuin seitsemän, jotka taitavasti vastaavat.
17. Kulkukoiran korviin tarttuu se, joka kiivastuu riidasta, joka ei häneen koske.
18. Kuin hurjapää, joka ampuu tulivasamia, nuolia ja kuolemaa,
19. niin on se, joka lähimmäistänsä pettää, ja sanoo: „leikillä minä sen tein.“
20. Missä ei enään puuta ole, siinä tuli sammuu; ja missä ei ole korvaankuiskuttelijaa, siinä riita loppuu. San. 22:10.
21. Hiiliä hiilokseen, ja puita tuleen, ja kiukkuinen mies riidan sytyttämiseen.
22. Korvaankuiskuttelijan sanat ovat kuin herkkupalat, ne menevät vatsan sisuksiin. Job 34:7. Ps. 55:22. San. 18:8.
23. Kuin hopeakuona siiana saviastialla, niin ovat lempeä hehkuvat huulet ja paha sydän.
24. Huulillansa teetteleikse vihamies, mutta petosta kätkee hän sydämmessänsä.
25. Jos hän tekee äänensä suloiseksi, älä usko häntä, sillä seitsemän kauhistusta on hänen sydämmessänsä!
26. Vaikkapa viha petoksella peitettäisiin, on sen pahuus kuitenkin seurakunnan kokouksessa ilmi tuleva.
27. Joka kuopan kaivaa, se kaatuu siihen; ja joka kiven vierittää, sen päälle se takaisin vierähtää. Ps. 7:16. 9:16. 57:7. Saarn. 10:8.
28. Petollinen kieli vihaa sorrettujansa, ja liukas suu tuottaa loukkauksen.

27 Luku.

Älä kehu huomisesta päivästä, sillä et tiedä, mitä päivä synnyttää! Ps. 75:5 s. Jaak. 4:13 s.
2. Kiittäköön sinua toinen, eikä oma suusi, vieras, eikä omat huulesi! Jer. 9:23.
3. Kivi on raskas ja hiekka painava — mutta tyhmän närkästys on niitä molempia raskaampi. Job 5:2. 6:3. Saarn. 7:10.
4. Kiukku on julma, ja viha on kuin tulva; mutta kuka voi luulijan kiivautta kestää? San. 6:34 s. Jaak. 1:20.
5. Parempi on julkinen nuhde kuin salattu rakkaus.
6. Uskolliset ovat rakastajan haavat, ja runsaat ovat vihaajan suudelmat. Ps. 141:5.
7. Kyllästynyt sielu tallaa hunajaa, mutta nälkäisestä sielusta on kaikki karvaskin makeaa.
8. Kuin pesästänsä paennut lintu, niin on mies, joka asuinpaikaltansa pakenee.
9. Öljy ja suitsutus ilahuttaa sydäntä, ja ystävän sulosana neuvokkaasta sielusta.
10. Älä jätä ystävääsi ja isäsi ystävää, äläkä mene veljesi huoneesen onnettomuutes päivänä! Parempi on läheinen naapuri kuin kaukainen veli. San. 18:24.
11. Viisastu, poikani, ja ilahuta sydäntäni, että minä pilkkaajalleni vastauksen antaisin. San. 10:1. 23:15. 29:3.
12. Mielevä näkee pahan ja kätkee itsensä; mutta typerät menevät siihen, ja saavat kärsiä. San. 22:3.
13. Ota hänen vaatteensa, sillä hän on vierasta ta'annut, ja ota häneltä pantti muukalaisen edestä! San. 20:16. 22:26.
14. Joka lähimmäistänsä siunaa korkealla äänellä aamulla varhain noustuansa, se luetaan hänelle kiroukseksi.
15. Tiheä tippuminen rankan sateen päivänä ja riitainen vaimo ovat toistensa vertaisia. San. 19:13.
16. Joka häntä pidättää, se tuulta pi-

dättää, ja öljy sen oikeata kättä kohtaa.
17. Rauta raudalla hivottakoon, ja mies hivotkoon lähimmäisensä muotoa!
18. Joka fiikunapuuta varjelee, se saa syödä sen hedelmää; joka herraansa vartijoitsee, se kunnioitetaan.
19. Niinkuin vedessä kasvot ovat kasvoja vastaan, samoin on ihmisen sydän ihmistä vastaan.
20. Ei tuonela ja helvetti tule täyteen, eikä ihmisen silmät saa kylläänsä. San. 30:16. Saarn. 1:8. Hab. 2:5.
21. Ahjo hopealle, ja uuni kullalle, ja mies maineensa mukainen.
22. Vaikka survimella survoisit tyhmää huhmarissa survoksien seassa, ei hänen tyhmyytensä sittenkään hänestä erkanisi.
23. Opi tuntemaan lampaasi muotoa, ja tarkkaa laumaasi!
24. Sillä ei tavara pysy ijankaikkisesti, ja pysyykö kruunukaan suvusta sukuun?
25. Mutta kun heinä on korjattu, ja äpärikkö näkyy, ja vuorten ruohot ovat kootut,
26. silloin ovat lampaat verhoksi sinulle, ja kauriit pellon hinnaksi,
27. ja vuohten runsas rieska ruuaksesi, ruuaksi perheellesi ja elatukseksi pii'oillesi.

28 Luku.

Jumalattomat pakenevat, vaikka ei kukaan heitä takaa aja; mutta vanhurskaat ovat niin rohkeat kuin nuori jalopeura. 3 Moos. 26:36 s. San. 10:24.
2. Synnin tähden tulee maakunnalle monta hallitsijaa; mutta yhden toimellisen ja ymmärtäväisen ihmisen kautta hyvä järjestys kauan pysyy. San. 29:8. Jes. 24:4 s. 20.
3. Köyhä mies, joka halpoja sortaa, on kuin sadekuuro, joka huhtoo pois kaikki, eikä leipää tuota.
4. Jotka lain hylkäävät, ne ylistävät jumalattomia; mutta jotka lain pitävät, närkästyvät heihin.
5. Ei pahat ihmiset oikeutta ymmärrä; mutta jotka Herraa etsivät, ymmärtävät kaikki.
6. Parempi on köyhä, joka vakuudessa vaeltaa, kuin kahdella tiellä mutkisteleva, ja se rikas. San. 19:1.
7. Ymmärtäväinen poika kätkee opetuksen; mutta se, joka tuhlarien parissa oleksii, tuottaa isällensä häpeän.
8. Joka tavaransa korolla ja kasvulla kartuttaa, se kokoaa köyhien Armahtajalle. Saarn. 2:26.
9. Joka korvansa kääntää lakia kuulemasta, hänen rukouksensakin on kauhistus. Job 27:9. Ps. 18:42. 66:18. Joh. 9:31.
10. Joka hurskaita väärälle tielle eksyttää, se kaatuu omaan kuoppaansa; mutta vakaat perivät onnen. San. 26:27. Matt. 15:14.
11. Rikas luulee itsensä viisaaksi, mutta ymmärtäväköyhä tutkii hänet.
12. Vanhurskasten riemuitessa on loisto suuri; mutta jumalattomain päästessä valtaan piiloilevat ihmiset. San. 11:10. 29:2.
13. Joka pahoja tekojansa peittää, ei se menesty; vaan joka ne tunnustaa ja hylkää, sille tapahtuu laupeus. Ps. 32:3 s. 1 Joh. 1:9.
14. Autuas on se ihminen, joka aina pelkää; mutta joka sydämmensä paaduttaa, se lankee onnettomuuteen. San. 14:16.
15. Kiljuva jalopeura ja raivoisa karhu — niin on jumalaton, joka köyhää kansaa hallitsee.
16. Muista, ruhtinas, joka olet taitoa vailla ja rikas väkivallan töissä, että joka väärää voittoa vihaa, se päivänsä pidentää! San. 29:4.
17. Ihminen, jota jonkun veri painaa, pakenee hautaan asti; älkäät häntä suojelko! 1 Moos. 9:6. 2 Moos. 21:12. 5 Moos. 19:11 s.
18. Joka vakuudessa vaeltaa, sitä autetaan; mutta joka kahdella tiellä mutkailee, se kerrassaan kaatuu. San. 12:13.
19. Joka peltonsa viljelee, se ravitaan leivällä; mutta joka turhia ajaa takaa, se ravitaan köyhyydellä. San. 12:11. 20:4.
20. Uskollinen mies runsaasti siunataan; mutta joka äkisti rikastua pyytää, ei se rankaisematta jää. San. 20:21. 21:5. 1 Tim. 6:6,9.
21. Ei ole hyvä, että muotoja katsotaan; mutta leipäpalan tähden tekee moni mies väärin. San. 18:5. 24:23. Hes. 13:19.
22. Kadesilmäinen mies rientää rikkautta saamaan, eikä tiedä köyhyyden häntä saavuttavan.
23. Joka ihmistä nuhtelee, saa jälestäpäin paremman suosion kuin se, joka kielensä liukkaaksi tekee. San. 9:8 s. 27:5 s.
24. Joka riistää isältänsä ja äidiltänsä, ja sanoo: „ei se ole syntiä", se on rosvon veli. San. 19:26. Matt. 15:5 s.
25. Ahne sytyttää riidan, mutta joka Herraan turvaa, se runsaasti ravitaan. San. 13:10.
26. Joka uskaltaa omaan sydämmeensä, se on tyhmä; mutta joka viisaudessa vaeltaa, se vapahdetaan. San. 3:5.7. 1 Kor. 3:19 s.

27. Joka köyhälle antaa, ei sillä puutosta ole; mutta joka silmänsä häneltä peittää, se saa paljon kirouksia.
5 Moos. 15:11. San. 19:17.
28. Kun jumalattomat pääsevät valtaan, kätkevät ihmiset itsensä; mutta kun ne häviävät, enentyvät vanhurskaat. Job 24:4. San. 11:10. 29:2.

29 Luku.

Usein nuhdeltu mies, joka niskansa koventaa, äkisti rutistetaan, eikä ole parantajaa. Jes. 66:4. Jer. 7:13 s.
2. Kun vanhurskaat enentyvät, iloitsee kansa; mutta jumalattoman hallitessa huokaa kansa.
San. 11:10. 28:12.28.
3. Viisautta rakastava mies ilahuttaa isänsä, mutta porttojen seurassa oleksiva menettää varansa.
San. 10:1. 15:20. 27:11. Luuk. 15:13.30.
4. Kuningas saattaa maan oikeudella hyvään tilaan, mutta veroja lisäävä mies sen hävittää. San. 28:16.
5. Mies, joka liehakoitsee lähimmäistänsä kohtaan, levittää verkon hänen askeleillensa.
6. Pahan miehen rikoksessa on paula, mutta vanhurskas iloitsee ja riemuitsee.
7. Vanhurskas tuntee vaivaisten asian; mutta jumalaton ei tajua tietoa.
8. Pilkkaajat kiihoittavat kaupungin kapinaan, mutta viisaat asettavat vihan. San. 28:2. Saarn. 9:18.
9. Kun viisaalla miehellä on asia tyhmän kanssa ratkaistavana, riehuu tämä ja nauraa, eikä asetu. Jes. 57:20 s.
10. Verta himoavaiset vihaavat viatonta, ja hurskaat pyytävät häntä hengissä pitää.
11. Tyhmä purkaa kaiken kiukkunsa, mutta viisas vihansa pidättää.
San. 17:27.
12. Hallitsija, joka valhetta kuuntelee, sen palvelijat ovat kaikki jumalattomia.
13. Köyhä ja koron ottaja kohtaavat toinen toistansa; Herra valaisee heidän molempain silmät. San. 22:2.
14. Kuningas, joka uskollisesti alhaisia tuomitsee, hän vahvistaa istuimensa ijankaikkisesti. San. 16:12. 20:28.
15. Vitsa ja nuhde tuottaa viisautta, mutta kurittamaton poika häpäisee äitinsä. San. 13:24. 22:15. 23:13 s.
16. Jumalattomain lisääntyessä lisääntyvät rikokset, mutta vanhurskaat saavat nähdä heidän perikatonsa. Ps. 58:11. 91:8.
17. Kurita poikaasi, niin hän sinua virvoittaa ja antaa ilon aineita sielullesi.
18. Ilman ilmoitusta raa'istuu kansa; mutta autuas se, joka kätkee lain.
19. Ei palvelija sanoista parane; sillä vaikka hän sen ymmärtää, ei hän kuitenkaan siitä huoli.
20. Jos näet miehen, joka on nopsa puhumaan, niin on tyhmästä enemmän toivoa kuin hänestä.
San. 26:12. Saarn. 15:33. 5:1. Jaak. 1:19 s. 3:5 s.
21. Jos palvelijaa nuoruudesta pehmeästi pidetään, on hän viimein pojan arvoiseksi pyrkivä.
22. Vihainen mies saattaa riidan, ja kiukkuinen tekee monta syntiä.
San. 15:18. 22:24. 27:4. Jaak. 1:20.
23. Ihmisen ylpeys alentaa hänet, mutta nöyrämielinen saa kunnian.
Job 22:29. San. 15:33. 18:12. Luuk. 14:11.
1 Piet. 5:5 s.
24. Joka varkaan kanssa jakaa, se vihaa sieluansa; hän kuulee kirouksen, eikä ilmoita. 3 Moos. 5:1.
25. Ihmispelko panee paulan; mutta joka Herraan turvaa, se varjellaan.
Matt. 10:28.
26. Moni etsii hallitsijan kasvoja, mutta Herralta tulee miehen oikeus.
27. Vanhurskasten kauhistus on väärä mies, ja joka oikealla tiellä on, hän on jumalattomille kauhistus.
Ps. 15:4. 1 Piet. 4:4.

30 Luku.

Agurin, Jaken pojan, sanat ja opetus. Näin se mies puhuu Itielille, Itielille ja Ukalille.
2. Raaka raavas olen minä mieheksi, eikä minussa ole ihmisen ymmärrystä;
3. enkä ole viisautta oppinut, että tietäisin tiedon Pyhimmästä.
4. Kuka on astunut ylös taivaasen ja sieltä alaskin tullut, kuka on tuulen kouriinsa koonnut, kuka on vedet vaatteesen sitonut, kuka on asettanut kaikki maan ääret, mikä on Hänen nimensä ja mikä Hänen poikansa nimi? Tietänethän sen!
Job 38:4 s. Jes. 40:12.
5. Kaikki Jumalan puheet ovat tulella kirkastetut; Hän on kilpi niille, jotka Häneen turvaavat.
Ps. 12:7. 18:31. 91:4.
6. Älä lisää mitään hänen sanoihinsa, ettei Hän sinua nuhtelisi, ja sinä valehtelijaksi joutuisit! 5 Moos. 4:2. 12:32.
7. Kahta minä sinulta anon, älä minulta niitä kiellä, ennenkuin minä kuolen:
8. Poista minusta turhuus ja valheen sana; köyhyyttä ja rikkautta älä minulle anna, vaan anna minun syödä määrä-osani leipää; 1 Tim. 6:8.
9. etten kyllästyneenä Sinua kieltäi-

si, ja sanoisi: „kuka on Herra?" tahi etten köyhtyneenä varastaisi, ja rikkoisi minun Jumalani nimeä vastaan! 5 Moos. 8:12 s. 32:15.
10. Älä palvelijaa panettele hänen isäntänsä edessä, ettei hän sinua kiroaisi, ja sinä syynalaiseksi joutuisi!
11. On suku, joka kiroaa isäänsä, eikä siunaa äitiänsä;
12. suku, joka on puhdas omissa silmissänsä, vaikka ei ole liastansa pesty;
13. suku — miten korkeat sen silmät ovat, ja sen silmäluomet kohottavat itseänsä! —
14. suku, jonka hampaat ovat miekka, ja purimet puukkoja, että söisivät vaivaiset maasta ja köyhät ihmisten joukosta! San. 12:18.
15. Veren imijällä on kaksi tytärtä: „tuo tänne, tuo tänne!" Kolme on tyytymätöntä, ja neljä on, jotka eivät sano kyllä olevan:
16. tuonela ja suljettu kohtu, maa, joka ei täydy vedestä, ja tuli, joka ei sano: „jo kyllä!"
17. Silmä, joka häpäisee isäänsä ja pilkkaa äidille annettavaa kunnioitusta, sen kaarneet ojan varrella hakkaavat ulos, ja kotkan pojat sen syövät. 5 Moos. 27:16.
18. Nämä kolme ovat minusta ylen ihmeellisiä, ja neljä on, joita en ymmärrä.
19. kotkan tie taivaalla. kärmeen tie kalliolla, haahden jäljet meren keskellä, ja miehen jäljet neitseen tykö.
20. Semmoinen on myös avionsa liiton rikkovan vaimon tie. hän nauttii, pyyhkäisee suunsa ja sanoo: „en ole syntiä tehnyt!"
21. Kolmen alla vapisee maa, eikä se neljän alla voi kestää:
22. orjan alla, kun hän kuninkaaksi pääsee, ja hullun alla, kun sillä on kylliksi leipää, San. 19:10. Saarn. 10:5 s.
23. hylkyläisen alla, kun se miehen saa, ja pii'an alla, kun se emäntänsä perilliseksi pääsee.
24. Nämä neljä ovat maan pieniä, mutta ne ovat viisaita, hyvin oppineita:
25. muuriaiset, — ei mikään voimallinen kansa, ja kuitenkin hankkivat kesällä ruokansa;
26. mäyrät, — ei suinkaan väkevä väki, ja kuitenkin ne asettavat kalliolle asuntonsa;
27. heinäsirkoilla ei ole kuningasta, ja kuitenkin lähtevät eri joukkoihin jaettuina kaikki ulos;
28. sisiliskon sinä saat käsin kiinni ottaa, — sittenkin se on kuninkaan linnoissa.
29. Nämä kolme astuvat jalosti, ja neljä jalosti käyvät:
30. jalopeura, tuo sankari eläinten joukossa, joka ei minkään edestä takaisin käänny;
31. sukkela, lanteinen hurtta, ja kauris, ja kuningas nostoväkensä seurassa. Job 39:22 s.
32. Jos olet tyhmästi tehnyt ja koroittanut itseäsi, tahi jos olet pahaa ajatellut, niin pane käsi suullesi! Job 39:37. Mik. 7:16.
33. Sillä maitoa pusertamalla tuotetaan voita, ja nenää pusertamalla tuotetaan verta, ja vihamiestä pusertamalla tuotetaan riitaa.

31 Luku.

Kuningas Lemuelin sanat, jotka hänen äitinsä hänelle opetti:
2. Oi sinua, poikani, ja oi oman kohtuni poikaa, ja oi lupausteni poikaa!
3. Älä anna vaimoille voimaasi, äläkä teitäsi niille, jotka kuninkaat hävittävät! 5 Moos. 17:17.
4. Ei kuningasten sovi, Lemuel, ei kuningasten sovi viiniä juoda, eikä ruhtinasten sanoa: „missä on väkijuomia?" Saarn. 10:16 s.
5. etteivät joisi ja unohtaisi, mitä säätty on, ja vääntäisi kaikkien kurjuuden lasten asian. Jes. 5:22 s. 28:7.
6. Antakaat väkeviä juotavia hukkuvalle, ja viiniä murheellisille sieluille! Syr. 31:32.
7. Se juokoon ja unohtakoon puutteensa, älköönkä enään muistako viheliäisyyttänsä!
8. Avaa suusi mykän hyväksi, kaikkien hyljättyjen oikeuden puolesta! Job 29:12 s. San. 24:11.
9. Avaa suusi, tuomitse oikein, ja aja sorretun ja köyhän asiaa! Ps. 82:3. Jes. 1:17.
10. Kuka löysi kunnon vaimon? Sen arvo on helmiä paljon kalliimpi. San. 18:22. 19:14.
11. Hänen miehensä sydän uskaltaa häneen, eikä häneltä elatusta puutu. San. 12:4. 14:1.
12. Hän tekee hänelle hyvää, eikä pahaa, kaikkina elämänsä päivinä.
13. Hän hakee villoja ja pellavia, ja askaroipi halullisesti käsillänsä.
14. Hän on kuin kauppiaan laivat, ja tuopi elatuksensa kaukaa.
15. Hän nousee, kun vielä yö on, ja antaa ruokamäärän perheellensä ja työmäärän piioillensa.
16. Hän pyytää peltoa, ja saa sen; kättensä saamasta istuttaa hän viinimäen.
17. Hän vyöttää kupeensa väkevyydellä, ja vahvistaa käsivartensa.

18. Hän huomaa hyvän voiton saavansa; ei hänen soittonsa yöllä sammu.
19. Hän ojentaa kätensä rukkiin, ja pitelee sormillansa kehrävartta.
20. Hän kohottaa kämmenensä vaivaisille, ja ojentaa kätensä köyhälle.
21. Ei hän pelkää huoneellensa mitään pahaa lumesta, sillä koko hänen perheensä on purpuraan puettu.
22. Hän valmistaa makuuvaatteita; hieno liina ja tulipurpura ovat hänen vaatteuksensa.
23. Hänen miehensä on tunnettu porteissa, istuessansa maan vanhimpain kanssa.
24. Hän tekee alusvaatteita ja myy niitä, ja antaa vöitä kauppiaalle.
25. Voima ja ylevyys on hänen pukunsa; ja hän nauraa tulevalle päivälle.
26. Hän avaa suunsa viisaudessa, ja lempeä oppi on hänen kielellänsä.
27. Hän katseleehuoneensa menoa, eikä syö laiskuuden leipää.
28. Hänen poikansa nousevat ja ylistävät häntä onnelliseksi; hänen miehensä kiittää häntä.
29. „Monta on niitä tyttäriä, jotka kunnollisesti asiat toimittavat; mutta sinä olet kaikki voittanut."
30. Ihanuus on valhetta ja kauneus turhuutta, mutta Herraa pelkääväinen vaimo on kiitettävä. San. 11:22.
31. Antakaat hänelle kättensä hedelmästä, ja hänen kättensä työt kiittäkööt häntä porteissa!

SALOMON SAARNAAJA.

1 Luku.

Kaikki maalliset kappaleet ja myös inhimillinen viisaus on turhuus.

Saarnaajan sanat, Davidin pojan, Jerusalemin kuninkaan.
2. Turhuuksien turhuutta, sanoo Saarnaaja; turhuuksien turhuutta! Kaikki on turhuutta!
Job 7:16. Saarn. 2:11. 11:8.
3. Mitä hyötyä on ihmisellä kaikesta vaivastansa, jota hän näkee auringon alla? Ps. 39:7. Saarn. 2:22 s.
4. Suku menee, ja suku tulee; mutta maa pysyy ijankaikkisesti;
Ps. 104:5. 119:90.
5. aurinko nousee, ja aurinko laskee, ja kiirehtii sijallensa, sieltä noustaksensa jälleen. Ps. 19:7.
6. Tuuli menee etelään, ja kiertää pohjaiseen, kiertämistään kiertäen kulkee, ja kierteihinsä palajaa tuuli.
7. Kaikki virrat juoksevat mereen, eikä meri tule täyteen; paikkaan, mihin virrat juosneet ovat, juoksevat ne jälleen.
8. Kaikki kappaleet ovat väsyttäviä, ei kukaan jaksa niitä kertoa; ei silmä saa kyllää näkemästä, eikä täydy korva kuulemasta. San. 27:20.
9. Mikä on ollut, se on oleva, ja mikä on tehty, se on tehtävä; eikä mitään uutta auringon alla.
10. Jos on jotakin, josta sanotaan: „katso, tämä on uutta," on se jo aikoja sitten ollut aikakausina, jotka meidän edellämme olivat.
11. Ei ole mitään muistoa ennen olleista, eikä jälkeisistäkään, jotka vielä tulevat olemaan, ole mitään muistoa oleva niillä, jotka tulevat heidän jälkeensä.
12. Minä, Saarnaaja, olen ollut Israelin kuningas Jerusalemissa,
13. ja minä käänsin sydämmeni viisaudella tutkimaan ja tiedustelemaan kaikkia, mitä taivaan alla tapahtuu. Se on vaivaloinen meno, jonka Jumala on ihmisten lapsille antanut, että he siinä itseänsä vaivaisivat.
14. Minä katselin kaikkia tekoja, joita auringon alla tehdään, ja katso: kaikki oli turhuutta ja tuulen tavoittamista!
15. Väärä ei voi suora olla, eikä puuttuva laskua täyttää.
16. Minä puhuin sydämmelleni ja sanoin: katso, suuren ja yhä suuremman viisauden olen saanut enemmän kuin kaikki ne, jotka ennen minua olivat Jerusalemissa, ja sydämmeni näki paljon viisautta ja tietoa.
17. Ja minä käänsin sydämmeni tunnustelemaan viisautta ja tietoa, mielettömyyttä ja tyhmyyttä: minä ymmärsin senkin olevan tuulen tavoittelemista.
18. Sillä missä paljo viisautta on, siinä on myös paljo mielikarvautta; ja joka lisää tietoa, se lisää myös murhetta.

2 Luku.

Minä sanoin sydämmessäni: „tule, minä koetan sinua ilolla, ja nauti hyvyyttä!" Mutta katso, sekin oli turhuutta. Saarn. 8:15. Luuk. 12:19 s.

2. Minä sanoin naurulle: „hullu!“ ja ilolle: „mitä se toimittaa?“
3. Minä päätin koetteeksi sydämmessäni ravita ruumistani viinillä, kuitenkin niin, että sydämmeni hallitsisi viisaudella, ja pitkittää mielettömyydessä, siksi kun näkisin, mitä ihmisten lasten olisi hyvää tehdä taivaan alla elämänsä vähälukuisina päivinä. Saarn. 7:17 s.
4. Minä tein suuria tekoja, minä rakensin huoneita, istutin itselleni viinimäkiä. 1 Kun. 6 1 s. 2 Aik. 3:1 s.
5. Minä tein itselleni yrttitarhoja ja huvipuistoja, ja istutin niihin kaikenlaisia hedelmäpuita.
6. Minä tein itselleni vesilammikoita, niistä kastellakseni puita kasvavaa metsää.
7. Minä ostin palvelijoita ja piikoja, ja kotonakin syntyneitä oli minulla; karjaakin oli minulla, raavaseläimiä ja pientä karjaa enemmän kuin kaikilla, jotka ennen minua olivat Jerusalemissa.
1 Kun. 10:26. 2 Aik. 1:12.
8. Minä kokosin itselleni hopeaakin ja kultaa ja tavaraa kuninkailta ja maakunnista; minä toimitin itselleni veisaajia, miehiä ja impiä, ja ihmisten lasten ilomenoja, vaimon ja vaimoja. 1 Kun. 10:11 s. 2 Aik. 9:10 s.
9. Ja minä tulin suureksi, ja edistyin enemmin kuin kaikki, jotka ennen minua olivat Jerusalemissa; viisautenikin pysyi minulla.
1 Kun. 10:23 s. 2 Aik. 9:22.
10. En minä estänyt silmistäni mitään, jota ne himosivat, enkä kieltänyt sydämmeltäni mitään iloa; sillä sydämmeni iloitsi kaikesta työstäni, ja se oli minun osani kaikesta vaivastani.
11. Ja minä katsoin kaikkia töitäni, jotka käteni tehneet olivat, ja sitä vaivaa, jolla niitä tehdessäni itseäni vaivannut olin: ja katso, se oli kaikki turhuutta ja tuulen tavoittelemista, eikä mitään hyötyä auringon alla!
12. Minä käännyin katsomaan viisautta ja mielettömyyttä ja tyhmyyttä; sillä mitä se ihminen on tekevä, joka tulee kuninkaan jälkeen? Sitä, jota aikoja sitten ovat tehneet!
Saarn. 1:17. 7:26.
13. Silloin näin minä viisauden hyödyttävän enemmän kuin tyhmyyden, niinkuin valkeus hyödyttää enemmän kuin pimeys.
14. Viisaalla on silmät päässä, mutta tyhmä käypi pimeydessä; — ja minä ymmärsin myös, että yhtäläinen kohtalo heitä kaikkia kohtaa.
San. 14:33. 15:7. 17:24. Saarn. 8:1.
15. Ja minä sanoin sydämmessäni: „mikä tyhmää kohtaa, se kohtaa minuakin; ja miksi olen niin erittäin viisaaksi tullut?“ Ja minä sanoin sydämmessäni, että sekin oli turhuutta. Job 12:7 s. Ps. 73:4 s. Saarn. 6:8. 8:14.
16. Sillä ei mitään muistoa jää viisaalle enemmin kuin tyhmällekään ijankaikkisesti; sillä tulevina päivinä ovat he kaikki jo kauan unhotetut; ja eikö viisas kuole hullun tavalla!
Job 18:17. Ps. 49:11. Saarn. 9.15.
17. Ja minä suutuin elämään, sillä paha oli minusta kaikki meno, joka auringon alla tapahtuu; sillä kaikki on turhuutta ja tuulen tavoittelemista. Job 3:21. 14:13.
18. Ja minä suutuin kaikkeen työntekooni, jossa minä auringon alla vaivaa nähnyt olin, että minun täytyy se jättää ihmiselle, joka minun jälkeeni tuleva on.
Job 20:18. 27:19. Ps. 49:18.
19. Sillä kuka tietää, onko hän oleva viisas vai tyhmä? Ja kuitenkin on hän hallitseva kaikkea työtäni, jota minä suurella vaivalla auringon alla viisaasti tehnyt olen! Sekin on turhuutta.
20. Silloin minä käänsin sydämmeni epäilykseen kaikesta työstäni, jossa minä auringon alla vaivaa nähnyt olin.
21. On ihmisiä, jotka toimittavat työnsä viisaudella ja tiedolla ja toimella, — ja toiselle ihmiselle, joka ei mitään vaivaa nähnyt, täytyy heidän omaksi antaa! Tämäkin on turhuutta ja suurta onnettomuutta.
Ps. 39:7. Val. 5:2.
22. Sillä mitä on ihmisellä kaikesta työstänsä ja sydämmensä pyrkimisestä, jolla hän on vaivannut itseänsä auringon alla?
23. Sillä kaikki hänen päivänsä ovat surua, ja mielikarvautta hänen vaivannäkönsä; ei yölläkään saa hänen sydämmensä lepoa. Sekin on turhuutta. Job 7:1 s. 14:1. Saarn. 5:16.
24. Ei ole mitään parempaa ihmisten seassa, kuin syödä ja juoda ja sallia sielunsa hyvää nähdä työssänsä. Minä näin senkin tulevan Jumalan kädestä. Saarn. 5:18.
25. Sillä kukapa söisi, kuka nautitsisi ilman Hänettä? 1 Kun. 4:22 s.
26. Sillä sille ihmiselle, joka on hyvä Hänen edessänsä, antaa Hän viisautta, tietoa ja iloa; mutta syntisille antaa Hän vaivaloisen työn kerätä ja koota, annettavaksi sille, joka on hyvä Jumalan edessä. Sekin on turhuutta ja tuulen tavoittelemista.
Ps. 97:11. San. 13:21 s. 28:8.

3 Luku.

Kullakin asialla on määrähetkensä, ja kaikella työllä taivaan alla on aikansa. Jes. 28:24. Dan. 7:12. Joh. 2:4.

2. Aika syntyä ja aika kuolla. Aika istuttaa, ja aika repiä ylös istutettua. 1 Moos. 8:22. Job 14:5. Hebr. 9:27.

3. Aika tappaa, ja aika parantaa. Aika hajottaa, ja aika rakentaa. Jer. 25:34. Hagg. 1:2 s. Luuk. 19:43 s. Joh. 8:20. 2 Kor. 6:2.

4. Aika itkeä, ja aika nauraa. Aika valittaa, ja aika hyppiä. Val. 5:15. San. 14:13.

5. Aika heitellä kiviä, ja aika koota kiviä. Aika halata, ja aika lakata halaamasta.

6. Aika etsiä, ja aika kadottaa. Aika tallella pitää, ja aika heittää pois.

7. Aika rikki reväistä, ja aika yhteen ommella. Aika vaieta, ja aika puhua. Am. 5:13. Ps. 39:10.

8. Aika rakastaa, ja aika vihata. Aika sodalla, ja aika rauhalla. 1 Kun. 22:1 s. 2 Aik. 14:6.

9. Mitä hyötyä on työntekijällä siitä, millä itseänsä vaivaa? Saarn. 1:3. 2:22.

10. Minä katselin sitä vaivannäköä, jonka Jumala on ihmisten lapsille antanut, että he itseänsä siinä vaivaisivat.

11. Hän teki kaikki kauniisti aikanaan, ja antoi ijankaikkisuudenkin heidän sydämmeensä; kuitenkin niin, ettei ihminen taida käsittää sitä työtä, jota Jumala tekee, alusta loppuun asti. Job 37:23. Saarn. 11:5.

12. Minä ymmärsin, ettei heille ole mitään parempaa, kuin iloita ja tehdä itsellensä hyvää elinaikanansa. Saarn. 2:1 s. Jes. 22:13.

13. Mutta sekin, että jokainen ihminen syö ja juo, ja on hyvällä mielellä kaikessa työssänsä, sekin on Jumalan lahjaa.

14. Minä ymmärsin, että kaikki, mitä Jumala tekee, se pysyy ijankaikkisesti; ei saa siihen mitään lisätä eikä siitä mitään vähentää; ja Jumala tekee sitä, että Häntä peljättäisiin. Ps. 33:11. Jes. 46:10.

15. Mitä nyt on, se on jo aikaa ollut; mitä tuleva on, se on jo ennen ollut; ja Jumala tuo menneet takaisin. Saarn. 1:9 s.

16. Ja vielä näin minä auringon alla oikeuspaikan — ja siinä oli jumalattomuus, ja vanhurskauden sijan — ja siinä oli jumalattomuus!

17. Silloin sanoin sydämmessäni: „Jumala on tuomitseva vanhurskaan ja jumalattoman; sillä jokaisella aivotuksella ja jokaisella työllä on aikansa siellä.“ Ps. 82:1 s. Jes. 10:1 s.

18. Minä sanoin sydämmessäni: „ihmisten lasten tähden tämä tapahtuu, että Jumala heitä koettelisi, ja näyttäisi, että he ovat itsessänsä niinkuin eläimet.“

19. Mikä kohtaa ihmisten lapsia, se kohtaa eläimiä, ja sama kohtalo on molemmilla. Niinkuin toinen kuolee, niin toinenkin kuolee, ja kaikilla on yhtäläinen henki; eikä ihmisellä ole mitään enempää kuin karjallakaan, sillä kaikki on turhuutta. Ps. 39:6. 49:13, 21. 78:39. Jaak. 4:14.

20. Kaikki menevät yhtä sijaa kohden, kaikki ovat mullasta tehdyt, ja kaikki jälleen multaan joutuvat. 1 Moos. 2:19. 3:19. Job 34:15. Ps. 146:4. Saarn. 6:6.

21. Kuka tuntee ihmisten lasten hengen, joka menee ylöspäin, ja eläinten hengen, joka menee alaspäin maahan?

22. Ja minä näin, ettei mitään ole parempaa, kuin että ihminen on iloinen työssänsä, sillä se on hänen osansa. Sillä kuka tuopi häntä katsomaan, mitä hänen jälkeensä tuleva on? Saarn. 5:17.

4 Luku.

Ja taas minä katselin kaikkea väkivaltaa, joka auringon alla tapahtuu: katso, sorrettujen kyyneleitä! ei heillä ollut lohduttajaa; väkivaltaisuus tuli heidän sortajainsa kädestä, eikä heillä ollut yhtään lohduttajaa. Jes. 5:7. Job 35:9. Saarn. 3:16.

2. Ja minä ylistin kuolleita, jotka jo aikaa kuolleet olivat, enemmin kuin eläviä, jotka vielä ovat elossa, Job 3:3 s. Saarn. 7:1. Jer. 20:14 s.

3. ja molempia onnellisemmaksi sitä, jota ei tähän asti vielä ollut, joka ei ole nähnyt sitä pahaa, jota auringon alla tehdään!

4. Ja minä katselin kaikkea vaivaa ja kaikkea toimellisuutta työssä, että sekin on toisen toista kadehtimista. Tämäkin on turhuutta ja tuulen tavoittelemista.

5. Tyhmä kädet ristissä syö omaa lihaansa. San. 6:10 s.

6. Parempi on pivon täysi lepoa, kuin molemmat kahmalot täynnä vaivaa ja tuulen tavoittelemista.

7. Taas minä näin turhuutta auringon alla:

8. Tuossa on yksi, jolla ei toista ole; ei hänellä ole poikaa, ei veljeä, eikä kuitenkaan ole loppua hänen työllänsä, eikä hänen silmänsä saa kyllänsä rikkaudesta. „Kenenkä hyväksi minä vaivaa näen ja pidätän sieluni hyvästä?“ Sekin on turhuutta ja vaivaloista menoa! San. 27:20. Saarn. 5:9.

9. Parempi on kaksi kuin yksi, sillä
heillä on hyvä palkka työstänsä.
1 Moos. 2:18.
10. Sillä jos he lankeavat, auttaa
toinen ylös ystävänsä; mutta voi yksinäistä,
joka lankee, kun ei ole toista
häntä nostamassa!
11. Niin myös jos kaksi makaa yhdessä,
on heillä lämmin; mutta mitenkä
yksinäinen lämpenee?
12. Ja jos joku hyökkää yhden päälle,
seisoo kaksi häntä vastaan; eikä
kolmikertainen lanka pian katkea.
13. Köyhä ja viisas nuorukainen on
parempi vanhaa ja tyhmää kuningasta,
joka ei enää taida ottaa neuvoa.
14. Sillä vankihuoneesta se tuli kuninkaan
valtaan, vaikka oli hänen
valtakunnassansa köyhänä syntynyt.
Ps. 113:7 s. Luuk. 1:52.
15. Minä näin kaikkien, jotka elävät
ja auringon alla kävelevät, olevan
nuorukaisen kanssa, tuon toisen,
joka hänen sijaansa tuli.
16. Ei ollut loppua kansalla, kaikilla
niillä, joiden johtajana hän oli;
— eikä ne, jotka hänen jälkeensä
tulivat, kuitenkaan iloinneet hänestä.
Sekin on turhuutta ja tuulen tavoittelemista.
17. Varjele jalkasi mennessäs Jumalan
huoneesen! Tulla kuulemaan on
parempi kuin tyhmäin teuras-uhri;
sillä he ovat taitamattomat ja tekevät
sentähden pahaa.*
1 Sam. 15:22 s. San. 15:8. 21:27. Hos. 6:6.

5 Luku.

Älä ole ylen pikainen suustasi, ja älköön
sydämmesi kiirehtikö tuomaan
sanoja Jumalan eteen; sillä Jumala
on taivaissa, ja sinä maan päällä;
olkoot sentähden sanasi harvat!
San. 29:11. Matt. 6:7. Jaak. 1:19.
2. Sillä unennäkö tulee sinne, missä
on paljon huolta; tyhmän ääni kuuluu
siellä, missä on paljon sanoja.
San. 10:14, 19.
3. Jos olet Jumalalle lupauksen luvannut,
niin älä viivyttele sitä täyttämästä;
sillä ei Hän tyhmiin mielisty.
Mitä lupaat, se pidä!
4 Moos. 30:3 s. 5 Moos. 23:21. Ps. 76:12.
4. Parempi on, ettet lupaa, kuin se,
että lupaat, etkä täytä.
5. Älä salli suusi saattaa lihaas vikapääksi
syntiin, äläkä sano Jumalan
sanansaattajan edessä: se oli erehdys!
Miksi pitäisi Jumalan vihastuman
puheesi tähden ja hävittämän kättesi
töitä? 4 Moos. 30:7 s. Mal. 2:7
6. Kussa paljon unennäköjä on, siinä
on turha meno ja paljon puhetta.
Mutta pelkää sinä Jumalaa!
7. Jos näet köyhää sorrettavan, ja
oikeuden ja hurskauden maakunnasta
häviävän, älä sitä asiaa ihmettele,
sillä korkeata ylempänä vartioi korkeampi,
ja toiset korkeat niiden yli.
Ps. 82:1 s. San. 22:8. Kol. 3:25. 1 Tess. 4:6.
8. Maakunnan hyöty kaikessa tässä
on se kuningas, joka maanviljelystä
puoltaa.
9. Joka rahaa rakastaa, ei se tule
rahasta ravituksi; ja joka rikkautta
rakastaa, ei sillä siitä voittoa ole. Sekin
on turhuutta.
Job 20:18. 27:16 s. Ps. 49:11. Saarn. 4:8. Hagg. 1:6.
10. Missä tavara lisääntyy, siinä on
monta syömässä. Mitä muuta hyödytystä
isännällä siitä on, kuin että
hän sen näkee silmillänsä?
11. Makea on uni työtä tekevälle, joko
hän vähän tahi paljon syönyt on;
mutta rikkaan ylenpaltisuus ei anna
hänelle lepoa nukkumaan.
12. On paha vaiva, jonka minä näin
auringon alla: rikkaus säilytettiin
omistajansa vahingoksi!
Job 20:20 s. 1 Tim. 6:9.
13. Sillä tuo rikkaus häviää vaivaloisessa
menossa; ja jos hän on siittänyt
pojan, niin ei sen käsiin jää
mitään.
14. Niinkuin hän on tullut äitinsä
kohdusta, niin hän jälleen menee
alastonna pois, kuin hän tullutkin on;
eikä ota myötänsä kaikesta työstänsä
mitään, jota hän kädessänsä veisi.
Job 1:21. 27:19. Ps. 49:18. 1 Tim. 6:7.
15. Sekin on kipeä vaiva: että hän
aivan niin täältä lähtee, kuin hän tullutkin
on. Mitä siis häntä hyödyttää,
että hän tuuleen työtä tehnyt on?
16. Kaikki päivänsä kuluttaa hän pimeydessä,
ja kärsii paljon mielipahaa,
vieläpä tautia ja tuskastusta!
17. Katso, minkä minä näin olevan
hyvää, mitä suloista: syödä ja juoda
ja nauttia hyvää kaikessa työssänsä,
jolla joku itseänsä vaivaa auringon
alla elinaikansa vähälukuisina päivinä,
jotka Jumala hänelle antaa; sillä
se on hänen osansa. Saarn. 3:13.
18. Vieläkin, jos Jumala antaa ihmiselle
rikkautta ja tavaraa, ja sallii
hänen siitä syödä ja ottaa osansa, ja
olla iloisena työssänsä, niin sekin on
Jumalan lahja. Saarn. 2:24. 3:13.
19. Sillä ei hän paljon ajattele elämänsä
päiviä, kun Jumala on antanut
hänelle sydämmen ilon.

6 Luku.

On pahaa, jota olen nähnyt auringon
alla, ja se paljon painaa ihmistä:
2. Mies, jolle Jumala antaa rikkaut-

ta, tavaraa ja kunniaa, niin ettei häneltä sielun puolesta mitään puutu siitä, mitä hän haluaa, vaan Jumala ei anna valtaa sitä nautita, vaan vieras mies sen nautitsee; tämä on turhuutta ja pahaa tuskaa.

3. Jos mies siittää sata lasta, ja elää monta vuotta, ja hänen vuosiensa päiviä on monta, mutta hänen sielunsa ei saa ravituksi tulla siitä hyvästä, eikä hänelle hautaustakaan anneta, niin minä sanon. „parempi häntä on keskoinen."

4. Sillä turhaan se tulee, ja pimeyteen menee, ja pimeydellä sen nimi peitetään.

5. Ei se aurinkoakaan nähnyt eikä mitään tuntenut; parempi lepo on sillä kuin hänellä.

6. Ja jos hän eläisi kaksi kertaa tuhannen ajastaikaa, eikä olisi mitään hyvää nähnyt, — eikö kaikki mene yhteen paikkaan?

7. Kaikki ihmisen työ tapahtuu hänen suunsa hyväksi, mutta sielu ei kuitenkaan saa kylläänsä.

8. Sillä mikä etu on viisaalla tyhmän edellä, mikä köyhällä, jo..a taitaa käyttää itsensä ihmisten edessä?

9. Parempi silmillä näkeminen kuin sielulla tapaileminen. Sekin on turhuutta ja tuulen tavoittelemista.

10. Mikä tapahtuu, sen nimi on jo aikaa nimitetty; ja ennen on jo tiedetty, miksi ihminen on tuleva; eikä hän voi käydä oikeudelle Sen kanssa, joka on häntä voimallisempi. Ps. 139:16.

11. Sillä paljo on semmoista, jotka turhuutta enentävät; mitä hyvää siitä on ihmiselle? Job 8:9. Ps. 39:6.

12. Sillä kuka tietää, mikä ihmiselle on hyödyllinen hänen elinaikanansa, hänen turhan elämänsä vähälukuisina päivinä, jotka hän varjon tavoin viettää, tahi kuka ilmoittaa ihmiselle, mitä on tulevaa hänen jäkeensä auringon alla? Job 14:2 s. Saarn. 8:7, 17. 10:14.

7 Luku.

Hyvä nimi on parempi kuin hyvä voide, ja kuolemapäivä on parempi kuin syntymäpäivä. San. 22:1. Saarn. 4:2.

2. Parempi on mennä murhehuoneesen kuin pitohuoneesen; toisessa on kaikkien ihmisten loppu, ja elävä panee sen sydämmeensä. Ps. 39:5. Jaak. 4:9.

3. Parempi on murhe kuin nauru; sillä kun kasvot ovat murheelliset, on se sydämmelle hyväksi. Matt. 5:4. 2 Kor. 7:8 s.

4. Viisasten sydän on murhehuoneessa, ja tyhmäin sydän ilohuoneessa.

5. Parempi on kuulla viisaan nuhdetta, kuin kuulla tyhmäin laulua. Ps. 141:5. San. 17:10.

6. Sillä niinkuin orjantappurain rätinä padan alla, niin on tyhmäin nauru. Sekin on turhuutta.

7. Totisesti, väkivalta saattaa viisaan hulluksi, ja lahjan anti turmelee sydämmen! 2 Moos. 23:8. 5 Moos. 16:19.

8. Asian loppu on parempi kuin sen alku; parempi pitkämielinen kuin ylpeämielinen. San. 14:29 Matt. 5:5. 10:22. 24:13.

9. Älä ole pikainen hengessäsi kiukustumaan, sillä kiukku asuu tyhmäin povessa. Ps. 37:7 s. Jaak. 1:19 s.

10. Älä sano: „mistä se tulee, että entiset päivät olivat parempia kuin nämä?" Sillä et sinä viisaasti tätä kysele.

11. Hyvä on viisaus, jos perintökin kanssa, ja etu niille, jotka auringon näkevät. San. 3:13 s. 8:18 s.

12. Sillä viisauden varjossa on olla kuin rahan varjossa, — mutta tiedon etu on se, että viisaus virvoittaa omistajaa.

13. Katso Jumalan töitä; sillä kuka voi ojentaa sen, minkä Hän vääräksi tekee? Job 12:14 s. Saarn. 1:15.

14. Ole iloinen hyvänä päivänä; ja ota pahakin päivä hyväkses; sillä sen on Jumala luonut toisen kanssa, ettei ihminenkään tietäisi, mitä tulevaa on. Fil. 4:12.

15. Minä olen nähnyt kaikenlaista turhuuteni aikana: on vanhurskaita, jotka hukkuvat vanhurskaudessansa, ja jumalattomia, jotka elävät kauan pahuudessansa.

16. Älä ole ylen vanhurskas äläkä kovin viisas olevinasi! Minkätähden turmelisit itsesi?

17. Älä ole ylen jumalaton äläkä ylen taidoton! Miksi kuolisit ennen aikaasi? Gal. 6:7.

18. Se on hyvä, että tähän tartut, ja ettet toisestakaan kättäsi pidätä; sillä joka Herraa pelkää, hän välttää näitä kaikkia. Saarn. 2:3. Matt. 23:23.

19. Viisaus varustaa viisaan enemmin kuin kymmenen valtamiestä, jotka kaupungissa ovat. San. 21:22. 24:5. Saarn. 9:16 s.

20. Sillä ei maan päällä ole yhtään ihmistä vanhurskasta, joka hyvää tekee, eikä tee syntiä. 1 Kun. 8:46. 2 Aik. 6:36. San. 20:9. 1 Joh. 1:8.

21. Älä myös anna sydäntäsi kaikille puheille, joita puhutaan, ettet kuulisi palvelijasi sinua toruvan. 2 Sam. 16:10 s.

22. Sillä montakin kertaa tietää oma sydämmesi, että sinäkin olet muita kironnut.

23. Kaikkia senkaltaisia olen minä viisaudessa koetellut; minä ajattelin: „minä tahdon olla viisas;" mutta kauas jäi viisaus minusta.
Job 28:12 s. San. 16:9. Saarn. 8:17.
24. Kaukana se on, mitä se on, ja syvän syvällä; kuka taitaa sen löytää?
25. Minä käänsin itseni sydämmelläni tiedustelemaan, tutkimaan ja koettelemaan viisautta ja taitavaisuutta, tutakseni jumalattomuutta tyhmyydeksi ja taitamattomuutta mielettömyydeksi. Saarn. 1:17. 2:12.
26. Ja minä löysin, mikä on kuolemaa haikeampi: vaimo, jonka sydän on ansoja ja verkkoja, ja hänen kätensä kahleita. Joka Jumalalle on otollinen, se pelastetaan hänestä, mutta syntinen joutuu hänen saaliiksensa. San. 5:3 s. 22:14.
27. Katso, tämän olen minä löytänyt, sanoo Saarnaaja, toista toiseen vertaamalla, käsittääkseni taitavaisuutta.
28. Mitä sieluni etsi, enkä löytänyt: tuhannesta löysin yhden miehen; vaan en löytänyt yhtään vaimoa niistä kaikista.
29. Vaan katso, sen minä löysin, että Jumala on luonut ihmisen oikeaksi; mutta he etsivät monia juonia. 1 Moos. 1:27. Jer. 17:9.

8 Luku.

Kuka on viisaan kaltainen, ja kuka on taitava asian selittäjä? Ihmisen viisaus valistaa hänen kasvonsa, ja hänen jäykkä katsantonsa muuttuu.
2. Minä sanon: ota kuninkaan sana varteen, semminkin Jumalan valan tähden! Matt. 22:21. 1 Piet. 2:17.
3. Älä ole nopsa menemään pois hänen kasvojensa edestä, ja älä puutu pahaan asiaan! Sillä hän tekee kaikki, mitä hän tahtoo.
4. Sillä kuninkaan sana on voimallinen; ja kuka tohtii sanoa hänelle: „mitä teet?" San. 16:15. 19:12. 20:2.
5. Joka käskyn kätkee, sen ei tarvitse onnettomuutta tuta, ja viisaan sydän tietää ajan ja tuomion.
6. Sillä jokaisella toimella on aikansa ja tuomionsa; sillä ihmisen pahuus painaa häntä paljon. Saarn. 3:1,17.
7. Sillä ei hän tiedä, mitä tapahtuva on; sillä kuka taitaa hänelle ilmoittaa, miten se tapahtuu? Saarn. 7:1. 10:14.
8. Ei ole ihminen herra henkensä yli pidättämään henkeä, eikä vallitse kuolemapäivää, eikä ole mitään päästöä sodassa, eikä jumalattomuus auta omaansa. Job 14:5. Ps. 31:16. 39:5.
9. Näitä kaikkia olen minä nähnyt, ja olen antanut sydämmeni tarkastelemaan kaikkea menoa, joka auringon alla tapahtuu sinä aikana, jona toinen ihminen hallitsee toista hänelle vahingoksi.
10. Ja samoin näin minä, miten jumalattomat haudattiin ja tulivat rauhaan; mutta niiden, jotka oikein tehneet ovat, täytyy mennä pois pyhästä sijasta ja tulla kaupungissa unohdetuiksi. Sekin on turhuutta.
11. Koska ei tuomiota pahoistatöistä kiireesti toimiteta, sentähden ihmisten lasten sydän heissä täytetään pahaa tekemään. Job 35:15.
12. Vaikka syntinen sata kertaa pahaa tekee ja siinä kauan elää, niin tiedän kuitenkin Jumalaa pelkääväisille hyvin käyvän, niille, jotka hänen kasvojansa pelkäävät.
5 Moos. 6:24. Esr. 8:22. Ps. 33:18 s. San. 14:11.
13. Mutta jumalattomalle ei käy hyvin, eikä hän saa kauan elää; vaan hän on varjon vertainen, koska ei pelkää Jumalaa.
14. On turhuuta tuokin, mikä tapahtuu maan päällä: vanhurskaita on, joille käypi jumalattomien töiden mukaan, ja jumalattomia on, joille käypi vanhurskasten töiden mukaan. Minä sanoin: sekin on turhuutta.
Ps. 37:35. 44:18. 73:3. Saarn. 2:15. 9:2.
15. Ja minä ylistin iloa, ettei ihmisellä ole parempaa auringon alla, kuin syödä ja juoda ja olla iloinen; ja että tämä seuraa häntä hänen työssänsä hänen elämänsä päivinä, jotka Jumala hänelle auringon alla antaa.
Saarn. 3:12. 5:17. 9:7.
16. Kun minä annoin sydämmeni viisautta tiedustelemaan, ja katsomaan sitä vaivaa, mikä maan päällä tapahtuu, sillä moni ei saa päivällä eikä yöllä unta silmiinsä:
17. silloin näin minä kaikesta Jumalan työstä, ettei ihminen taida käsittää sitä työtä, joka auringon alla tapahtuu; ja vaikka ihminen vaivaa näkisi etsimällä, ei hän kuitenkaan löydä; jos viisas vielä luulisikin sen tietävänsä, ei hän kuitenkaan taida sitä käsittää. Saarn. 7:24 s. 11:5.

9 Luku.

Sillä minä olen kaikkia näitä sydämmeeni pannut, tutkiakseni kaikkia näitä, että vanhurskaat ja viisaat ja heidän tekonsa ovat Jumalan kädessä. Ei ihminen tiedä rakkautta eikä vihaa; kaikki on ennen häntä.
2. Kaikki tapahtuu samoin kaikille: yhtäläinen onni kohtaa vanhurskasta kuin jumalatontakin, hyvää ja puhdasta kuin saastaistakin, uhraavaa kuin sitäkin, joka ei uhraa; hyvälle käy kuin syntiselle,

valantekijälle niin kuin valaa pelkäävälle. Job 9:22. 21:7. Ps. 73:12 s. Saarn. 2:15. 8:14. Jer. 12:1.
3. Tämä paha on kaikessa, mikä auringon alla tapahtuu, että kaikilla on yhtäläinen kohtalo; siitäpä ihmislasten sydän täytetään pahuudella, ja hulluus on heidän sydämmessänsä, niinkauan kuin he elävät, ja sitten — kuolleiden luo!
4. Sillä jokaisella, joka vielä kuuluu kaikkien elävien joukkoon, on toivoa; sillä elävä koira on parempi kuin kuollut jalopeura.
5. Sillä elävät tietävät kuolevansa; mutta kuollut ei tiedä mitään, eikä heillä enää ole mitään palkkaa; sillä heidän muistonsa on unohdettu.
6. Heidän rakkautensakin, ja vihansakin, ja kiivailemisensakin on jo aikaa sitten rauennut; eikä ole heillä ijäti enää osaa kaikessa, mitä auringon alla tapahtuu.
7 Mene, syö leipäs ilolla ja juo viinisi hyvällä mielellä; sillä jo aikaa on Jumala mieltynyt töihisi. Saarn. 2:24. 3:12 s. 5:17 s. 8:15.
8. Olkoot vaatteesi aina valkeat, ja älköön voidetta pääsi päältä puuttuko! Jes. 22:13. 56:12. Luuk. 12:19. 1 Kor. 15:32.
9. Iloitse elämästä vaimosi kanssa, jota rakastat, kaikkina turhan elämäsi päivinä, jotka Hän sinulle auringon alla antanut on, kaikkina turhuutesi päivinä! Sillä se on sinun osasi elämässäs, ja vaivassas, jolla itseäs auringon alla vaivaat. San. 5:18 s. Saarn. 3:22.
10. Tee kaikki, mitä kätesi löytää voimallas tehtäväksi, sillä haudassa, johonka tulet, ei ole mitään työtä, taitavaisuutta, tietoa eikä viisautta. Job 17:13. Ps. 6:6. 115:17. Jes. 38:18. Joh. 9:4.
11. Vielä minä näin auringon alla, ettei nopsilta aina menesty juoksu, eikä sankareilta sota, ei viisailla aina ole leipää eikä taitavilla rikkautta, eikä ymmärtäväisillä suosiota; vaan aika ja sattuma kohtaa heitä kaikkia! Ps. 127:1. San. 16:9. Saarn. 3:1 s. Room 9:16.
12. Sillä eipä ihminenkään tiedä aikaansa, vaan niinkuin kalat saadaan vahingollisella verkolla, ja niinkuin linnut käsitetään paulalla, niin myös ihmisten lapset joutuvat paulaan onnettomuuden ajalla, kun se äkisti tulee heidän päällensä. Job 34:20. Mark. 13:33 s. Luuk. 12:20.
13. Tämänkin viisauden olen minä nähnyt auringon alla, joka minusta suurelta näyttää:
14. Oli pieni kaupunki, ja siinä vähän miehiä; ja voimallinen kuningas tuli ja piiritti sen, ja rakensi suuret vallit sen ympärille.
15. Ja siinä löytyi köyhä, viisas mies, joka viisaudellansa pelasti kaupungin; eikä yksikään ihminen muistanut sitä köyhää miestä. 2 Sam. 20:16.
16. Silloin ajattelin minä: „viisaus on väkevyyttä parempi, vaikka köyhän viisautta katsotaan ylen, eikä hänen sanojansa kuulla.“ San. 21:22. Saarn. 7:19.
17. Viisasten sanat, hiljaisuudessa kuullut, ovat paremmat kuin hallitsijan huuto tyhmäin keskellä.
18. Viisaus on parempi kuin sota-aseet; mutta yksi syntinen turmelee paljon hyvää.

10 Luku.

Kuolleet kärpäset saattavat voiteenvalmistajan öljyn haisemaan ja käymään; pahemmin painaa vähäinenkin tyhmyys, kuin viisaus ja kunnia.
2. Viisaan sydän pyrkii oikealle puolelle, ja tyhmän sydän vasemmalle.
3. Ja tielläkin, jota tyhmä käy, on hän taidoton, ja sanoo kaikille: „hän on tyhmä!“
4. Jos hallitsijan viha nousee sinua vastaan, älä jätä paikkaasi; sillä hiljainen mieli estää monta syntiä. San. 19:11. 25:15. Saarn. 8:3.
5. On paha meno, jonka minä näin auringon alla, joka erhetyksen tavoin tulee hallitsijasta:
6. Tyhmyys asetetaan suuriin kunniapaikkoihin, ja rikkaat istuvat alhaisuudessa.
7. Minä näin palvelijain istuvan hevosten seljässä, ja ruhtinaitten käyvän jalkaisin, niinkuin palvelijat.
8. Joka kuopan kaivaa, se itse siihen lankeaa; joka kivi-aitaa hajoittaa, sitä kärme pistää.
9. Joka kiviä lohkaisee, se loukkaa itseänsä; joka puita halkaisee, se niissä itseänsä vahingoittaa.
10. Jos joku on kirveen tylsyttänyt, eikä terää hivonnut, täytyy hänen voimia lisätä. Vaan hyödyllistä on oikein käyttää viisautta.
11. Jos kärme on pistänyt, ennenkuin se on lumottu, niin ei ole hyötyä lumoojasta.
12. Viisaan suun sanat ovat otolliset; mutta tyhmän huulet nielevät hänet.
13. Hänen suunsa sanain alku on tyhmyyttä, ja hänen suunsa loppu on pahaa mielettömyyttä.
14. Ja tyhmällä on paljon puhetta, vaikka ei ihminen tiedä, mitä tapahtuva on; ja kuka taitaa hänelle sanoa, mitä hänen jälkeensä tapahtuu? Saarn. 7:1. 8:7.

15. Tyhmän työ väsyttää häntä, joka ei osaa kaupunkiinkaan mennä.
16. Voi sinua, maakunta, jonka kuningas lapsi on, ja jonka ruhtinaat varahin syövät! 2 Aik.13:7. Jes.3:4. 5:11.
17. Onnellinen sinä, maakunta, jonka kuningas on jalosukuinen, ja jonka ruhtinaat oikealla ajalla syövät, miehuudessa eikä juoppoudessa!
18. Laiskuuden tähden malat maahan putoavat, ja joutilaitten kätten tähden vuotaa huone.
19. Huviksi atriat valmistetaan ja viini ilahuttaa elämän; ja raha kaikki toimittaa.
20. Älä ajatuksissaskaan kiroile kuningasta, äläkä makuukammiossasi kiroile rikasta; sillä taivaan linnut vievät äänen, ja siivelliset ilmoittavat sanan! 2 Moos. 22:28. Jer. 23:24. Ap.t. 23:5. Room.13:2.

11 Luku.

Lähetä leipäsi vesille, sillä monen päivän perästä olet sen löytävä.
2. Anna osa seitsemälle ja kahdeksallekin; sillä et sinä tiedä, mikä kova onni maan päällä voi tapahtua. 1 Moos. 32:7 s. Jes. 58:7 s. Ps. 41:2 s.
3. Kun pilvet ovat sadetta täynnä, vuodattavat ne sen maan päälle. Jos joku puu kaatuu etelään tahi pohjoiseen, kuhunka paikkaan puu kaatuu, siinä se on oleva.
4. Joka ilmaa katsoo, ei se kylvä; ja joka pilviä kurkistelee, ei se mitään leikkaa.
5. Niinkuin et tunne tuulen tietä, etkä luitten syntymistä raskaan kohdussa, niin et tiedä Jumalan työtä, joka kaikki tekee.
Job 36:24 s. Ps. 139:14. Saarn. 3:11. Joh. 3:8.
6. Kylvä siemenesi huomeneltain, äläkä lepuuta kättäsi illalla; sillä et sinä tiedä kumpi paremmin menestyy, tuoko vai tämä, tahi josko molemmat ovat yhtä hyvät.
7. Ja valkeus on suloinen, ja silmille on hyvää nähdä aurinkoa.
8. Sillä jos ihminen monta vuotta elää, olkoon hän aina iloinen, ja muistakoon pimeyden päiviä, että niitä niin monta on; kaikki, mitä tulee, on turhuutta.
9. Iloitse, nuorukainen, nuoruudessas, ja sydämmesi ilahuttakoon sinua nuoruutesi päivinä! Ja käy niitä teitä, joita sydämmesi halajaa ja silmäsi ihantelevat; — mutta tiedä, että Jumala kaikkien näiden tähden tuottaa sinut tuomiolle!
Saarn. 2:1,10. 12:14. Matt. 12:36. 2 Kor. 5:10.
10. Ja pane pois kaiho sydämmestäs, ja heitä pois paha lihastasi; sillä nuoruus ja aamurusko ovat turhuutta!

12 Luku.

Ja muista Luojaasi nuoruudessas, ennenkuin pahat päivät tulevat, ja vuodet lähestyvät, jolloin olet sanova: „ei ne minulle kelpaa;"
Ps. 71:17 s. 119:9.
2. ennenkuin aurinko ja valkeus, kuu ja tähdet pimentyvät, ja pilvet tulevat jälleen sadekuuron jälkeen;
3. silloin kun huoneen vartijat vapisevat ja väkevät miehet koukistuvat, ja jauhajat ovat joutilasna, että heitä niin vähä on, ja akkunoista katsojat pimenevät;
4. ja ovet kadulle suljetaan, kun myllyn ääni hiljenee, ja hän heräjää linnun ääneen ja kaikki veisun tyttäret vaipuvat;
5. ja kukkuloitakin peljätään, ja peljätyksiä on tiellä; ja mandelipuu kukoistaa, ja heinäsirkka jäykistyy, ja ruokahalu lakkaa, — sillä ihminen menee ijankaikkiseen huoneesen, ja itkijät käyvät ympäri kadulla;
6. ennenkuin hopeaside katkeaa ja kultainen astia särkyy, ja ämpäri rikotaan lähteen reunalla, ja ratas kaivolla hajoaa;
7. ja multa tulee maaksi jälleen, niinkuin se ollut on, ja henki palajaa Jumalan tykö, joka sen antanut on. 1 Moos. 2:7. 3:19. Ps. 31:6. Saarn. 3:20. Joon. 4:3. Luuk. 23:46. Ap. t. 17:25.
8. Turhuuksien turhuutta! sanoo Saarnaaja; kaikki on turhuutta!
Saarn. 1:2.
9. Ja se Saarnaaja ei ollut ainoastaan viisas, vaan hän vieläkin opetti kansalle tietoa, ja arvosteli, tutki ja valmisti monta sananlaskua.
1 Kun. 4:31 s.
10. Saarnaaja pyysi löytää sopivia sanoja ja vakaita kirjoituksia, totuuden sanoja.
11. Viisasten sanat ovat kuin pistimet, ja kootut lauseet kuin kiinnitetyt naulat; ne ovat yhden saman Paimenen antamia.
Ps. 80:2. Jes. 49:2. Jer. 23:29. Hebr. 4:12.
12. Ja vielä, poikani, anna varoittaa itseäsi! Sillä paljolla kirjantekemisellä ei ole loppua, ja liikanainen lukeminen väsyttää ruumista.
13. Kuulkaamme siis kaiken opin päätöstä: Pelkää Jumalaa ja pidä hänen käskynsä; sillä sitä tulee kaikkien ihmisten tehdä! 5 Moos. 6:1 s., 24.
14. Sillä Jumala tuottaa kaikki työt tuomiolle, kaikki salatutkin työt, joko ne ovat hyviä tahi pahoja.
Saarn. 11:9. 1 Kor. 4:5. 2 Kor. 5:10. Ilm. 20:12.

SALOMON KORKEA VEISU.

1 Luku.

Hengellinen morsian ikävöitsee ylkäänsä.

Virtten virsi, Salomolta.
2. Hän suudelkoon minua suunsa suudelmilla! Sillä rakkautesi on suloisempaa kuin viini.
Ps. 45:3. San. 24:26. Kork. v. 4:10. Jes. 66:11,13. Sef. 3:9. 1 Piet. 2:2 s.
3. Voiteesi ovat hajulta hyvät; vuodatettua voidetta on sinun nimesi. Sentähden neitoset sinua rakastavat.
Ps. 23:5. 45:8. Matt. 1:21. Ap.t. 4:12. 2 Kor. 2:14 s. Ilm. 14:4.
4. Vedä minua, niin me tahdomme jälessäsi juosta! Kuningas on vienyt minut kammioihinsa. Riemuitkaamme ja iloitkaamme sinusta, ylistäkäämme rakkauttasi viiniä paremmaksi! Syystä he sinua rakastavat.
Ps. 2:6. 119:32. Joh. 6:44. 14:3. Fil. 3:14. Hebr. 12:1.
5. Musta olen minä, mutta sangen otollinen, te Jerusalemin tyttäret! — niinkuin Kedarin majat, niinkuin Salomon seinäliinat.
Ps. 45:12,14. Jes. 61:10.
6. Älkäät sitä katsoko, että minä musta olen, että minä olen päivän paahtama! Äitini pojat vihastuivat minuun, panivat minut viinimäkien vartijaksi; omaa viinimäkeäni en vartijoinutkaan. Jes. 5:12. Joh. 15:18 s. Ef. 5:26 s. 1 Tess. 3:3 s. 1 Piet. 4:12. 2 Tim. 1:14.
7. Sano minulle, sinä, jota sieluni rakastaa, missä laidunta pidät, missä lounalla lepäät; sillä miksi olisi minun oltava kuljeksijana kumppanittes karjoilla?
Ps 43:3. 86:11. 119:10. 2 Tess. 2:2. 2 Piet. 3:17.
8. Jos et sitä tiedä, ihanin vaimoista, niin mene lammasten jäljille, kaitse vohliasi paimenten majapaikoilla!
Jer. 6:16. Matt. 16:24. Luuk. 14:33.
9. Hevoseeni Faraon ajokaluissa vertaan sinua, ystäväni. 2 Aik. 9:28.
10. Kauniit ovat sinun poskesi pankuissa, sinun kaulasi helminauhoissa. Ps. 45:15. 1 Piet. 3:3 s.
11. Kultaiset pankut hopeanastoilla tahdomme tehdä sinulle.
12. Kuninkaan ollessa pöydässänsä antoi nardukseni hajunsa.
13. Mirhamivihko on ystäväni minulle; rinnoillani se riippuu.
Ps. 45:9. 1 Kor. 2:2. Gal. 6:14.
14. Kyprin rypäle on ystäväni minulle, Engedin viinimäestä.
15. Katso, sinä olet kaunis, armaani! Katso, kaunis olet sinä; kyyhkysiä ovat sinun silmäsi.
Ps. 131:1. Matt. 6:22. 1 Kor. 6:11. Ef. 5:27.
16. Katso, kaunis olet sinä, ystäväni, ja ihana; ja vuoteemmekin vihoittaapi.
Ps. 45:17. 93:1. 149:5. Jes. 35:1 s. Hebr. 7:26.
17. Orsina asunnossamme ovat sedripuut, vuolinamme kypressit.

2 Luku.

Ilo ja suru koskevat Kristusta ja morsianta yhtä likeltä.

Minä olen Saronin kukkanen, laaksojen lilja. Ps. 132:18. Jes. 11:1.
2. Niinkuin lilja orjantappuroissa, niin on armaani tytärten seassa.
Hes. 2:6. Hos. 14:6 s.
3. Niinkuin omenapuu metsäpuistossa, niin on ystäväni poikain keskellä. Hänen varjossansa minä ihaillen istun, ja hänen hedelmänsä on herkkua kurkulleni. Ps. 19:11. 91:1 s. 119:103. Hes. 17:22 s. Luuk. 23:31. Ilm. 2:7. 22:2.
4. Hän on viinihuoneesen minut vienyt, ja lippunansa ylitseni on rakkaus. Ps. 36:9. 60:6. Jes. 55:1. Room. 8:37.
5. Virvoittakaat minua viinimarjoilla, vahvistakaat minua omenoilla; sillä minä olen sairas rakkaudesta! 2 Moos. 15:26. Matt. 9:12.
6. Vasen kätensä on pääni alla, ja oikea kätensä halaa minua.
7. Minä vannotan teitä, Jerusalemin tyttäret, metsävuohten tahi naaraspeurain kautta kedolla, ett'ette herätä, ettekä häiritse rakkautta, ennenkuin se itse tahtoo! Kork. v. 3:5. 8:4.
8. Ystäväni ääni kuuluu! Katso, hän tulee, hyppien vuorilla, karkaellen kukkuloilla. Ps. 40:8.
9. Ystäväni on metsävuohen tahi nuoren peuran kaltainen. Katso, hän seisoo seinämme takana, katsoen akkunasta, kurkistellen ristikosta.
1 Kor. 13:12. 1 Joh. 3:2.
10. Ystäväni vastaten sanoo minulle: „Nouse, minun armaani, ihanaiseni, ja tule!
11. Sillä katso, talvi on kulunut, sade on lakannut, mennyt menojansa.
12. Kukkasia nähdään kedolla, laulun aika on tullut, toukomettisen ääni kuullaan maassamme.
13. Fiikunapuu kypsyttää hedelmänsä, viinipuut kukassa antavat hajua. Nouse, armaani, ihanaiseni, ja tule!
Jes. 60:21. 61:3. Kol. 1:10.
14. Kyyhkyseni kallion kolossa, onkalon katveessa! Anna nähdä kasvojasi, anna kuulla ääntäsi! Sillä äänesi on suloinen, ja kasvosi ovat ihanat.
Jes. 28:16. Matt. 16:18. 1 Kor. 10:4. Kol. 3:10.
15. „Pyytäkäät meille kettuja, vähäi-

siä kettuja, jotka viinimäkiä turme-
levat! Sillä viinimäkemme kukki-
vat. Hes. 13:4. Matt. 7:15. Ap. t. 20:29 s. 2 Piet. 2:1 s.
16. Ystäväni on minun, ja minä olen
hänen, joka laidunta pitää kukkasten
seassa. Ps. 23:1 s. Hos. 2:19 s. 1 Kor. 6:17.
17. Siksikuin päivä viilestyy ja var-
jot pakenevat, käänny, ystäväni, ja
ole kuin metsävuohi taikka niinkuin
nuori peura louhikkovuorilla!"
Matt. 25:33. 1 Kor. 7:31. 1 Piet. 4:12. Ilm. 7:16. 22:20.

3 Luku.

Kristus morsiamen suojelus.

Minä etsin yöllä vuoteellani sitä,
jota sieluni rakastaa; minä etsin
häntä, vaan en löytänyt.
Ps. 6:7. 77:3. Jes. 49:14.
2. Minä nousen nyt ja kävelen kau-
punkia; kaduilla ja turuilla etsin mi-
nä sitä, jota sieluni rakastaa. Minä
etsin häntä, vaan en löytänyt.
3. Minua kohtasivat vartijat, jotka
kaupunkia kävelivät. „Jota sieluni
rakastaa, oletteko sitä nähneet?"
Hes. 3:17. Hebr. 13:17.
4. Vähän heistä poikettuani, löysin
sen, jota sieluni rakastaa; pitelin hän-
tä, enkä päästänyt häntä, ennenkuin
sain hänet äitini kotiin, synnyttäjäni
kammioon.
Jes. 38:17. Gal. 4:26. Ilm. 21:10.
5. Minä vannotan teitä, Jerusalemin
tyttäret, metsävuohten tahi naaras-
peurain kautta kedolla, ett'ette herä-
tä ettekä häiritse rakkautta, ennen-
kuin se itse tahtoo!
6. Kuka on hän, joka korvesta läh-
tee, niinkuin savupatsas, tuoksutettu
mirhamilla ja hyvällä hajulla kai-
kista kauppiaan haju-aineista?
Ps. 141:2. Ilm. 5:8.
7. Katso, tuossa Salomon omat lepo-
paarit; kuusikymmentä väkevää nii-
den ympärillä Israelin väkevistä!
Ps. 91:11. 103:20.
8. Kaikki miekan kantajia, sotaan
harjoitettuja; kullakin miekkansa
vyöllä, hirmun tähden yöllä.
9. Lepopaarit teetti itsellensä kunin-
gas Salomo Libanonin puista.
10. Patsaat niihin teetti hän hopeas-
ta, selkätuen kullasta, istuimen purp-
purasta; sisusta on Jerusalemin ty-
tärten rakkauden koristama.
11. Lähtekäät, Sionin tyttäret, katso-
kaat kuningas Salomoa kruunussa,
jolla äitinsä hänen kruunasi hänen
hääpäivänänsä, ja sydämmensä ilo-
päivänä!
Jes. 62:5. Ef. 20:21. Hebr. 2:9. 7:2. Ilm. 19:7.

4 Luku.

Morsiamen ihanuus. Kristuksen rakkaus.

Katso, sinä olet kaunis, armaani;
katso, sinä olet kaunis! Silmäsi
ovat kyyhkysiä silmiverkkosi taka-
na; hiuksesi ovat kuin vuohilauma,
joka Gileadin vuorelta laskeutuu.
Ps. 19:8. 25:21. 1 Kor. 6:11. Ef. 1:18. 5:27.
2. Hampaasi ovat niinkuin lauma
kerityitä lampaita, jotka pesusta nou-
sevat, kaikki heistä kaksinkantavia,
ei yhtäkään heistä hedelmätöntä.
1 Piet. 1:19.
3. Niinkuin ruusunkarvainen nauha
ovat sinun huulesi, sinun suusi on
suloinen, poskesi kuin omenalohko
silmiverkkosi takana. Hebr. 12:24.
4. Kaulasi on kuin Davidin torni,
rakennettu ase-aitaksi; tuhat kilpeä
riippuvat siinä, ja kaikenlaisia san-
karin aseita. Neh. 3:25. Hes. 27:10 s.
5. Rintasi ovat niinkuin kaksi peu-
ran vohlaa, metsävuohisen kaksoi-
sia, jotka laidunta pitävät liljain kes-
kellä. Kork. v. 7:3, 7. Jes. 66:11. 1 Piet. 2:2.
6. Siksikuin päivä viilestyy ja varjot
pakenevat, tahdon minä mennä mir-
hamivuorelle ja suitsutuksen kukku-
lalle. Kork. v. 2:17. Joh. 16:5. Ef. 5:2.
7. Aivan kaunis olet sinä, armaani;
ei yhtään virhettä ole sinussa.
8. Tule minun kanssani Libanonis-
ta, morsiameni, minun kanssani Li-
banonista; astu alas Amanan kuk-
kulalta, Senirin ja Hermonin har-
julta, jalopeurain luolista, pardein
vuorilta.
9. Sydämmeni veit sinä minulta, si-
sareni, morsiameni; sydämmeni veit
minulta yhdellä silmäsi katsannolla,
yhdellä kaulasi korlulla.
Jer. 31:20. Hos. 2:19.
10. Kuinka suloinen on rakkautesi,
sisareni, morsiameni! Kuinka paljon
parempaa rakkautesi kuin viini, ja
voiteesi haju kuin kaikki yrtit!
11. Mettä mehuavat sinun huulesi,
morsiameni! Hunaja ja maito on kie-
lesi alla, ja vaatteesi haju on kuin
Libanonin tuoksu. Ps. 19:11. Hos. 14:6 s.
12. Suljettu tarha on sisareni, mor-
siameni; salvattu kaivo, lukittu lähde.
Ps. 1:3. 92:13. Joh. 4:14.
13. Tuotteesi ovat: omenatarha hy-
villä hedelmillä, kyprit narduksen
kanssa; Joh. 15:5. Fil. 1:11. 2 Piet. 1:5.
14. nardus ja safran, kalmus ja ka-
neli, ynnä kaikkinaisten hyvähajuis-
ten puitten kanssa; mirhami ja aloe,
ynnä kaikkinaisten parhaimpien
yrttien kanssa.
15. Sinä olet kaivo yrttitarhassa, elä-
vän veden lähde, Libanonista juok-
seva joki.

16. Nouse pohjatuuli, tule lounatuuli, puhalla tarhani läpi, anna hajunsa vuotaa! Tulkoon ystäväni tarhaansa ja syököön sen hyviä hedelmiä! Job 37:9. Jes. 27:8. 38:14 s. 1 Piet. 1:6 s.

5 Luku.

Kristuksen ja seurakunnan keskinäinen rakkaus.

Tullut olen tarhaani, sisareni, morsiameni, poiminut mirhamini ynnä yrttieni kanssa, olen syönyt mesileipäni ynnä hunajani kanssa, juonut olen viinini ynnä maitoni. Syökäät, ystävät, juokaat ja juopukaat, armaat! San. 9:5. Kork. v. 4:12. Jes. 55:1 s.
2. Minä nukuin, mutta sydämmeni valvoi. Ystäväni kuului kolkuttavan: „Avaa minulle, sisareni, armaani, kyyhkyseni, ihanaiseni; sillä pääni on täynnä kastetta, palmikkoni yön pisaroita!" Jes. 26:9. Hos. 14:6. Ilm. 3:20.
3. „Riisunut olen vaatteeni, kuinka ne jälleen päälleni pukisin? Pesnyt olen jalkani, kuinka ne jälleen saastuttaisin?" —
4. Ystäväni ojensi akkunasta kätensä; ja sydämmeni sykytti häntä kohtaan.
5. Nousin ystävälleni avaamaan, ja käteni kastui mirhamista, sormeni lukon salvalle valuvasta mirhamista.
6. Minä avasin ystävälleni, mutta ystäväni oli poikennut pois ja vaeltanut ohitse. Sieluni aaltoili minussa hänen puhuessansa. Minä etsin häntä, vaan en löytänyt häntä; minä huusin häntä, vaan ei hän vastannut minua. Ps. 22:3. 27:8. 30:6. Kork. v. 3:1. Val. 2:19. Hos. 5:15.
7. Vartijat, jotka kävelevät kaupunkia, kohtasivat minua, hosuivat ja haavoittivat minua; veivätpä vaippani päältäni, nuo vartijat muurilla. Ps. 44:23. Joh. 15:19.
8. Minä vannotan teitä, Jerusalemin tyttäret, jos löydätte ystäväni — mitäpä muuta sanoisitte hänelle kuin: „minä olen sairas rakkaudesta!"
9. „Mitä muita ystäviä parempi on sinun ystäväsi, sinä ihanin vaimoista? Mitä muita ystäviä parempi ystäväsi, koska meitä niin vannotit?"
10. Ystäväni on valkoinen ja punainen, kymmentä tuhatta etevämpi. Jes. 63:2 s. Hebr. 9:12. 1 Piet. 1:19.
11. Hänen päänsä on parasta puhdasta kultaa, hänen suortuvansa kaharoita, mustia kuin kaarne.
12. Silmänsä ovat kuin kyyhkyset vesi-ojilla, uiskentelevina maidossa, istuvina kauniilla pohjalla.
13. Poskensa kuin yrttilavat, kukkulat tuoksuvista kasveista; huulensa ovat liljoja, jotka mehuavat juoksevaa mirhamia. Jes. 50:6. 53:5. Matt. 27:46. Luuk. 23:34.
14. Kätensä kuin kultalevyt, täyteen istutetut turkos-kivillä; runkonsa taideteos elefantin luusta, kaunistettu safireilla. Ps. 22:17. Joh. 19:34.
15. Säärensä kuin marmoripatsaat, perustetut kultajaloille; näkönsä kuin Libanon komea kuin sedripuut. Ps. 40:3. Ef. 1:20 s. Fil. 2:10 s.
16. Suunsa on suloisuus; hän on itse ihanuus. Semmoinen on omani, semmoinen on ystäväni, te Jerusalemin tyttäret!

6 Luku.

Seurakunnan ihanuus. Kristuksen rakkaus.

„Kunne on rakkaasi mennyt, sinä ihanin vaimoista? Kunne on ystäväsi kääntynyt, että häntä etsisimme sinun kanssasi?" Joh. 13:1. 16:28.
2. Ystäväni on mennyt tarhaansa, yrttilavoille, laidunta pitämään tarhoissa ja liljoja poimimaan.
3. Minä olen ystäväni, ja ystäväni on minun, hän, joka laidunta pitää liljain keskellä.
4. Kaunis olet sinä, armaani, kuin Tirtsa, ihana kuin Jerusalem, peljättävä kuin sotajoukot. Ps. 132:13 s. Ef. 6:10 s.
5. Käännä sinun silmäsi minusta, sillä ne minun hulluksi tekevät! Sinun hiuksesi ovat vuohilauma, joka Gileadin vuorelta laskeutuu. Kork. v. 4:1 s.
6. Hampaasi ovat kuin lauma karitsoja, jotka pesusta nousevat, kaikki heistä kaksin kantavia, ei yhtäkään heistä hedelmätöntä.
7. Poskesi on kuin omenalohko silmiverkkosi takana.
8. Kuusikymmentä on kuningatarta, kahdeksankymmentä vaimoa, neitoset epälukuiset. Ps. 45:10, 15.
9. Yksi on kumminkin kyyhkyseni, kainoseni, ainokainen äidillensä, sulo synnyttäjällensä. Tyttäret näkivät hänet ja kiittivät häntä onnelliseksi, kuningattaret ja vaimot, ja ylistivät häntä. 2 Tim. 2:19.
10. Kuka tuolla kuultaa kuin aamurusko, kaunis kuin kuu, puhdas kuin päivän valo, peljättävä kuin sotajoukot? San. 4:18. Matt. 5:16. 13:43. Fil. 2:15. 2 Tim. 2:5.
11. Minä menin pähkinätarhaan, katselemaan laakson ruohoja, katsomaan, josko viinipuut ovat puhjenneet, josko omenapuut kukkivat. Ps. 1:3. Kork. v. 7:12. Joh. 6:38. 15:2.
12. En tietänyt, että sieluni oli mi-

nun korottanut jalon kansani vaunuille. Matt. 10:5. 15:24.

13. Palaja, palaja, Sulamit! Palaja, palaja, että me katselisimme sinua! Mitä te Sulamitissa katselette? Sitä, mitä leirihypyssä.

7 Luku.

Kristuksen seurakunnan kauneus.

Kuinka ihana on käyntisi kengissäs, sinä ruhtinaan tytär! Lanteesi laineet ovat kuin kaulakäädyt, teokset taiturin käsistä. 1 Kor. 16:13. Ef. 6:15. Fil. 4:1. Hebr. 12:1 s. 1 Piet. 2:21.

2. Napasi on kuin ympyrä malja, josta väkiviini ei puutu; vatsasi on kuin nisuläjä, liljojen ympäröimä. Ps. 23:1 s. Sak. 13:1. Joh. 12:24.

3. Rintasi ovat kuin kaksi peuran vohtaa, metsävuohen kaksoisia.

4. Kaulasi on kuin torni elefantin luusta; silmäsi kuin Hesbonin lammikot Batrabimin portin luona; nenäsi kuin Libanonin torni, katsova Damaskoa kohden. 4 Moos. 21:24 s. Ps. 19:8. Ap.t. 9:3, 15. 2 Kor. 2:12 s. 10:4 s. Ef. 1:18.

5. Pääsi on kuin Karmel, pääsi hiukset kuin purpura; kuningas on palmikkoihin vangittu. Jes. 35:2. Hebr. 2:9.

6. Kuinka kaunis ja kuinka ihana olet sinä, rakkaani, hekumissa!

7. Vartalosi on kuin palmupuu, rintasi kuin rypäleet. Ps. 92:13 s. Kork. v. 4:5.

8. Arvelen noustakseni palmupuuhun, tarttuakseni sen oksiin, ja olkoon rintasi rypäleinä viinipuussa, ja sieraintesi haju omenoina! Kork. v. 2:3. Fil. 3:12.

9. Kurkkusi kuin paras viini, — joka somasti soluu ystävääni, ja saattaa nukkuvaisten huulet puhumaan. Kork. v. 5:1. Luuk. 24:44. 1 Kor. 15:3 s.

10. Minä olen ystäväni oma, ja minuun on hänen halunsa. Kork. v. 2:16. 6:2.

11. Ylös, ystäväni, lähtekäämme maalle, yöpykäämme maakylissä, Jes. 2:3. Ef. 2:12 s.

12. noustaksemme varhain viinimäkiin, katsellaksemme, josko viinipuu puhkeaapi, kukka aukeaapi, omenapuut urpivat; siellä annan minä sinulle rakkauteni. Ps. 138:2. Kork. v. 6:10. 1 Kor. 3:6.

13. Rakkauden omenat antavat hajun; oviemme suulla on kaikkinaisia hyviä hedelmiä, uusia sekä vanhoja; ne olen sinulle, ystäväni, tallentanut. Matt. 13:8, 52. 2 Tim. 1:14.

8 Luku.

Kristus ja seurakunta.

Joskapa olisit kuin veljeni minulle, äitini rintoja imenyt, niin taitaisin ulkona tavata sinua, suudella sinua, eivätkä he pilkkaisi minua! Ps. 2:12. Kork. v. 4:5. Jes. 49:6. 65:1.

2. Kuljettaisin sinua, veisinpä äitini kammioon, jossa neuvoisit minua; juottaisin sinulle makuviiniä, omenani mehua. Jes. 54:13. 55:11. Gal. 4:26.

3. Vasen kätensä on pääni alla, oikea kätensä halaa minua.

4. Minä vannotan teitä, Jerusalemin tyttäret, ettette herätä ettekä häiritse rakkautta, ennenkuin se itse tahtoo!

5. Kuka on hän, joka korvesta tulee, nojaten ystäväänsä? Omenapuun alla herätin minä sinun, tuolla, jossa äitisi sinut synnytti, jossa kantajasi sinut siitti. 1 Moos. 3:6. Jes. 49:12. 51:2. 60:4. Hes. 16:5 s. Ef. 5:14.

6. Pane minua sinettisormukseksi sydämmelles, sinettisormukseksi käsivarrelles! Sillä väkevä kuin kuolema on rakkaus, ankara kuin helvetti kiivaus; sen hohde on tulen kuumuus, Herran liekki. Room. 8:37. 2 Kor. 1:21 s. 1 Piet. 1:5.

7. Suuret vedet eivät voi rakkautta tukahuttaa, eikä virrat sammuttaa. Jos joku kaiken talonsa tavaran panisi rakkaudesta, niin häntä vaan pilkattaisiin.

8. Meillä on vähäinen sisar, jolla ei ole rintoja. Mitä sisarellemme teemme, koska häntä kositaan?

9. Jos hän on muuri, niin rakennamme sille hopealinnan; jos hän on ovi, niin salpaamme sen sedrilaudoilla. Jes. 60:11. Ef. 4:7 s. Kol. 1:11. Juud. 1:20.

10. Minä olin muuri ja rintani kuin linnoitukset; silloin olin minä hänen silmissänsä niinkuin se, joka rauhan löytää. Jes. 57:19. Matt. 18:18. Joh. 14:27. Room. 5:1. 1 Tim. 3:15.

11. Salomolla on viinimäki Baalhammonissa. Sen viinimäen antoi hän vartijoille, että kukin maksaisi sen hedelmästä tuhat hopeassa. Kork. v. 1:6. 7:12. Jer. 31:14. Hes. 3:17. Matt. 20:1.

12. Minun viinimäkeni on omani; ne tuhat ovat sinulle tulevia, Salomo, mutta kaksisataa sen hedelmän vartijoille. Jes. 27:3. 61:7. Matt. 19:29. 1 Kor. 3:6 s.

13. Sinä yrttitarhain asukas, kumppanit kuuntelevat sinun ääntäsi; anna minun sitä kuulla! Ps. 68:12. Jes. 58:1. 1 Tim. 4:16.

14. Pakene, ystäväni, ja ole niinkuin metsävuohi tahi niinkuin nuori peura yrttivuorilla! Kork. v. 2:17. Ilm. 22:20.

PROFETTA JESAJA.

1 Luku.

Parannussaarna Herran luopuneelle kansalle.

Jesajan, Amosin pojan, näkö, jonka
hän näki Juudasta ja Jerusalemista
Usijan, Jotamin, Ahasen ja Hiskijan,
Juudan kuningasten, päivinä.
2. Kuulkaat, te taivaat, ja ota korviisi,
sinä maa, sillä Herra puhuu!
Minä olen lapsia kasvattanut ja korottanut,
ja he ovat Minusta luopuneet.
2 Moos. 19:4 s. 5 Moos. 4:26. 31:28. 32:1. Ps. 50:4. Hos. 11:1. Mik. 1:2.
3. Härkä tuntee omistajansa, ja aasi
isäntänsä seimen; Israel ei tunne,
minun kansani ei ymmärrä. Ps. 78:8.
4. Voi syntistä sukua, rikoksen kantavaa
kansaa, pahan-elkistä siementä,
pahantapaisia lapsia! he hylkäsivät
Herran, pilkkasivat Israelin
Pyhän ja kääntyivät takaperin.
5. Mitä varten teitä enää lyödään,
kun te yhä vaan poikkeatte? Koko
pää on taudissa, ja koko sydän sairaana.
2 Aik. 28:22.
6. Kantapäästä päähän saakka ei
ole hänessä tervettä, vaan haavoja
ja mustelmia ja veripahoja; ne eivät
ole puserretut, eikä sidotut, eikä öljyllä
sivellyt.
7. Teidän maanne on autiona, teidän
kaupunkinne tulella poltetut,
muukalaiset syövät teidän viljamaanne
teidän nähden, ja se on autiona,
muukalaisten mullistamana.
5 Moos. 28:51 s. Jes. 5:5.
8. Ja tytär Sion on vaan jälelle jäänyt,
niinkuin maja viinimäessä, niinkuin
huiskumaja kurkkumaassa,
niinkuin saarrettu kaupunki.
9. Jollei Herra Sebaot olisi jättänyt
meille vähänkään jätteitä, niin me
olisimme kuin Sodoma, vetäisimme
vertoja Gomorralle.
1 Moos. 19:24 s. Val. 3:22. Room. 9:29.
10. Kuulkaat Herran sanaa, te Sodoman
päämiehet; ottakaat korviinne
meidän Jumalamme laki, sinä
Gomorran kansa!
5 Moos. 32:32. Hes. 16:46 s.
11. Mitä Minulle on teidän teurasuhrienne
paljoudesta? sanoo Herra.
Minä olen kyllästynyt oinasten poltto-uhreihin
ja syöttöraavasten rasvaan,
enkä Minä halaja mullien, karitsain
ja kauristen verta. Ps. 50:8 s.
12. Kun te tulette ilmestymään minun
kasvojeni eteen, kuka sen teiltä
vaatii, että te kartanoni tallaatte?
San. 15:8. Jes. 66:3. Jer. 6:20. 14:12. Am. 5:21 s. Mik. 6:6 s.
13. Älkäät enää tuoko valheen ruoka-uhria;
tuo suitsutus on Minulle
kauhistus uudella kuulla ja sabbatina,
ja kun seurakunta on koolla;
en Minä kärsi jumalattomuutta ja
juhlaa yhdessä.
14. Minun sieluni vihaa teidän uusia
kuitanne ja juhlianne; ne ovat
Minulle kuormaksi tulleet; Minä olen
väsynyt niitä kärsimästä.
15. Ja kun te nostatte käsiänne, peitän
Minä silmäni teiltä; vaikka te
paljon rukoilisitte, en Minä kuule;
teidän kätenne ovat verta täynnä.
San. 1:28. Jes. 59:3.
16. Peskäät itsenne, puhdistakaat
itsenne, pankaat pois teidän pahat
tekonne minun silmäini edestä, lakatkaat
pahaa tekemästä!
17. Oppikaat hyvää tekemään, harrastakaat
oikeutta, ojentakaat sortajaa,
saattakaat orvoille oikeus, ajakaat
lesken asia! 5 Moos. 24:17 s. 27:19. Ps. 34:15. 68:6. 82:3 s. Am. 5:15. 1 Piet. 3:11.
18. Niin tulkaat ja katsokaamme,
kummalla oikeus on, sanoo Herra.
Jos teidän syntinne veriruskeat ovat,
niin ne lumivalkeaksi tulevat; jos ne
tulipunaisia ovat, niin ne villan kaltaiseksi
käyvät.
Ps. 51:9. Jes. 43:25. 44:22. Hes. 18:21 s.
19. Jos te taivutte ja kuuliaiset olette,
niin te saatte maan hyvyyttä
syödä. 3 Moos. 25:18 s. San. 1:33.
20. Mutta jos te panette vastaan ja
uppiniskaiset olette, niin miekka teidät
syöpi. Sillä Herran suu on sen
puhunut.
21. Kuinka on vakaa kaupunki portoksi
tullut? Se oli täynnä oikeutta,
vanhurskaus siellä asui; mutta nyt
murhaajat.
2 Aik. 28:23 s. Jer. 44:17. Hos. 4:14.
22. Sinun hopeasi on kuonaksi käynyt,
sinun juhlajuomasi on vedellä
sekoitettu. Hes. 22:18 s.
23. Sinun päämiehesi ovat uppiniskaisia
ja varasten kumppania; kaikki
he lahjoja rakastavat ja antimia
pyytävät; eivät he orvoille oikeutta
tee, eikä leskien asia tule heidän eteensä.
2 Moos. 22:22. Jer. 5:28. Sak. 7:10.
24. Sentähden sanoo Herra, Herra
Sebaot, Israelin Väkevä: voi, Minä
tahdon sammuttaa vihani vastustajoissani
ja vihollisilleni kostaa!
5 Moos. 28:63. Jes. 10:5.
25. Ja Minä tahdon kääntää käteni
sinua vastaan ja sulattaa sinun kuonasi
niinkuin lipeällä ja poistaa kaikki
sinun tinapalasesi.
Mal. 3:3. Matt. 3:12.

26. Ja minä palautan sinun tuomarisi, niinkuin ne ikivanhaan olivat, ja neuvonantajasi, niinkuin ne alussa olivat. Sitten sinä kutsutaan „vanhurskauden kaupungiksi“ ja „uskolliseksi kaupungiksi.“ Esr. 2:2. Hes. 21:27. Hagg. 1:1. 2:23. Sak. 4:9.
27. Sion vapahdetaan tuomiolla, ja sen kääntyväiset vanhurskaudella. Jer. 23:6. 33:16.
28. Mutta uskottomat ja syntiset saavat surmansa yhdessä, ja Herran hylkääjät hukkuvat. Ps. 1:6. 92:10.
29. Sillä he joutuvat häpeään tammien tähden, joita te himoitsitte, ja te punastutte kasvitarhain tähden, jotka te valitsitte. 2 Moos. 34:13. Tuom. 3:7 s. Hos. 4:13, 19.
30. Sillä te tulette tammen kaltaisiksi, jonka lehdet ovat lakastuneet, ja kasvitarhan kaltaisiksi, jossa ei vettä ole.
31. Ja rikas tulee rohtimeksi, ja hänen tekonsa kipinäksi; ja he kumpikin yhdessä palavat, eikä ole sammuttajaa. Ps. 115:4. 135:16. Jer. 4:4. Hes. 20:47. Am. 5:6.

2. Luku.

Herran seurakunta kootaan pakanoista. Herran tuomiot.

Se sana, jonka Jesaja, Amosin poika, näki Juudasta ja Jerusalemista.
2. Ja tapahtuu päiväin lopulla, että Herran huoneen vuori seisoo vahvana vuorten huipulla ja on kukkuloita korkeampi, ja kaikki kansat virtaavat sinne. Ps. 68:17. Jer. 3:17. Mik. 4:1 s. Sak. 8:20 s.
3. Ja sinne kulkee paljon kansaa, ja he sanovat: „tulkaat, astukaamme Herran vuorelle, Jaakobin Jumalan huoneesen, että Hän opettaisi meille tiensä, ja me vaeltaisimme hänen poluillansa.“ Sillä Sionista on laki lähtevä, ja Herran sana Jerusalemista. Ps. 110:2 s. Jes. 51:4.
4. Ja Hän tuomitsee pakanain keskenja toimittaa oikeutta monelle kansalle. Ja he takovat miekkansa vantaiksi ja keihäänsä viikatteiksi; kansa ei nosta miekkaa kansaa vastaan, eivätkä he enää sotaa opettele. Joel 3:10.
5. Sinä Jaakobin huonekunta, tulkaat ja vaeltakaamme Herran valkeudessa!
6. Sillä Sinä olet hyljännyt kansasi, Jaakobin huonekunnan; sillä he ovat täynnä itämaisuutta ja ovat pilvistä ennustajia niinkuin Filistealaiset ja ovat liitossa muukalais-lasten kanssa. 1 Moos. 31:30. 2 Moos. 34:16. Gal. 3:10.
7. Ja heidän maansa on täynnä hopeaa ja kultaa, eikä ole loppua heidän aarteillansa. Ja heidän maansa on täynnä hevosia, eikä ole määrää heidän vaunuillansa. 5 Moos. 17:16.
8. Ja heidän maansa on täynnä epäjumalia, heidän kättensä teoksia he kumartavat, niitä, joita heidän sormensa ovat tehneet. Tuom. 17:4. Jer. 2:28.
9. Sentähden on ihminen kumartuva ja mies masentuva, etkä Sinä anna heille anteeksi.
10. Käy kallion koloon, kätke itsesi maan tomuun Herran hirmuisuutta ja hänen korkeutensa kirkkautta pakoon! Hos. 10:8. Luuk. 23:30. Ilm. 6:16.
11. Ihmisten ylpeät silmät nöyryytetään, ja miesten korska kukistuu, ja Herra yksinään on korotettu sinä päivänä. Jes. 5:15.
12. Sillä Herran Sebaotin päivä kohtaa kaikkia kopeita ja korkeita ja kaikkia korotettuja, ja ne alennetaan. Jes. 40:4.
13. Ja kaikkia Libanonin sedripuita, noita korkeita ja korotettuja, ja kaikkia Basanin tammeja,
14. ja kaikkia korkeita vuoria, ja kaikkia korotettuja kukkuloita,
15. ja kaikkia korkeita torneja, ja kaikkia varustettuja muureja,
16. ja kaikkia Tarsis-laivoja ja kaikkia kaunokuvia.
17. Ja ihmis-ylpeys kukistuu, ja miesten korska masentuu, ja Herra yksinään on korotettu sinä päivänä.
18. Ja kaikki epäjumalat katoovat.
19. Ja he menevät kallion koloihin ja maan kuoppiin Herran hirmuisuutta ja hänen korkeutensa kirkkautta pakoon, kun Hän nousee maata peljättämään. Hos. 10:8. Ilm. 9:6.
20. Sinä päivänä ihmiset heittävät hopeajumalansa ja kultajumalansa, jotka he ovat tehneet itsellensä kumarrettaviksi, myyrille ja yököille,
21. mennäksensä kallioitten luoliin ja vuorien koloihin Herran hirmuisuutta ja hänen korkeutensa kirkkautta pakoon, kun Hän nousee maata peljättämään.
22. Lakatkaat siis luottamasta ihmiseen, jonka sieramissa vaan henkäys on! sillä mistä arvosta hän on? Ps. 8:7. 146:3 s. Jer. 17:5.

3 Luku.

Jumalan tuomio kansansa yli.

Sillä katso, Herra, Herra Sebaot poistaa Jerusalemista ja Juudasta kaiken tuen ja turvan, kaiken leivän varan ja kaiken veden varan, — 3 Moos. 26:26. 5 Moos. 28:17. Hes. 4:16. 5:16 s. 14:13.

2. sankarin ja sotamiehen, tuomarin ja profetan, ja velhon ja vanhuksen;
3. viidenkymmenen-päämiehen ja arvokkaan, ja neuvon-antajan ja taitavan ja taikurin.
4. Ja Minä panen nuorukaiset heidän päämiehiksensä, ja lapsukaiset hallitsevat heitä. Saarn. 10:16.
5. Kansa ahdistaa toinen toistansa, jokainen lähimmäistänsä; nuorukainen isottelee vanhusta vastaan, ja ylenkatsottu arvon ansainnutta vastaan.
6. Kun veli tarttuu veljeensä isänsä huoneessa, sanoen: „sinulla on takki, ole sinä päämiehenä meille, ja tämä rappiotila olkoon kätesi korjattavana!"
7. Silloin hän sinä päivänä korottaa äänensä, sanoen: „ei minussa ole parantajaa, eikä talossani ole leipää eikä vaatteita; älkäät panko minua kansan päämieheksi."
8. Sillä Jerusalem on kaatunut, ja Juuda on langennut, koska heidän kielensä ja tekonsa olivat Herraa vastaan, vastustamaan hänen kunniansa kasvoja.
9 Heidän kasvojensa muoto todistaa heitä vastaan, ja he ilmoittavat salaamatta syntejänsä kuin Sodoma. Voi heidän sielujansa, sillä itsellensä he pahaa tekevät!
1 Moos. 13:13. 18:20. 19:5 s. Jer. 2:17. 25:7. Hos. 13:9. Fil. 3:19.
10. Sanokaat vanhurskaista, että heidän on hyvin; sillä töittensä hedelmän he syödä saavat.
San. 10:6. 14:32. Mal. 3:18.
11. Voi jumalatonta! hänen käy pahoin, sillä kättensä teko maksetaan hänelle!
12. Minun kansani vaivaajat ovat lapsia, ja naiset heitä hallitsevat. Minun kansani, sinun johdattajasi ovat eksyttäjiä ja sinun polkusi tien he nielevät! Jes. 9:16. Jer. 50:6.
13. Herra asettuu oikeutta käymään ja nousee kansoja tuomitsemaan.
Ps. 9:9. 96:13. 98:9. Ilm. 1:7.
14. Herra käy tuomiolle kansansa vanhusten ja ruhtinastensa kanssa: „te, te olette viinimäen turmelleet, raadollisten ryöstö on teidän huoneissanne! Jes. 5:7. Matt. 21:33 s.
15. Mikä teillä on, kun te minun kansani tallaatte ja köyhäin kasvot jauhatte?" sanoo Herra, Herra Sebaot.
16. Ja Herra sanoo: sentähden että Sionin tyttäret kopeilevat ja käyvät kenossa kauloin ja silmä-iskuja heittävät ja tepsuttaen käydä astuskelevat ja jaloissansa solkia soittavat,
17. on Herra Sionin tytärten päälaen rupiseksi tekevä, ja Herra on heidän häpynsä paljastava.
Jes. 47:3. Hes. 16:37. 23:29.
18. Sinä päivänä poistaa Herra selkien koristuksen ja otsanauhat ja kuuhuet,
19. korvahelmet ja rannerenkaat ja kaihiverkot,
20. päätineet ja polukset ja vyötimet je lemu-astiat ja taikakalut,
21. sormukset ja nenärenkaat,
22. juhlapuvut ja päällystakit ja vaipat ja kukkarot, Tuom. 14:12.
23. peilit ja hienot alushameet ja hunnut ja verkkoverhot;
24. ja löyhkä on lemun sijassa, ja nuora vyön sijassa, ja kähäräin sijassa kaljupää, ja vannevaatteen sijassa ahdas säkki; arpi kauneuden sijassa.
San. 16:5. Jes. 13:11. Mik. 2:3. Matt. 23:12.
25. Sinun miehesi kaatuvat miekan kautta. ja sinun väkeväsi sodassa.
26. Silloin sen portit vaikeroivat ja valittavat, ja se on hävitettynä ja istuu maassa.

4 Luku.

Kristuksen seurakunnan ihanuus.

Ja seitsemän vaimoa tarttuu yhteen mieheen sinä päivänä, sanoen: „omaa leipää me syömme ja omilla vaatteilla me vaatetamme itsemme; anna meidän vaan tulla nimitetyksi sinun nimelläsi; ota pois meidän häpeämme."
2. Sinä päivänä on Herran Vesa oleva kauneudeksi ja kunniaksi, ja maan hedelmä kopeudeksi ja kirkkaudeksi Israelin pelastetuille.
Jes. 11:1. Jer. 23:5. 33:15. Sak. 3:8. 6:12.
3. Ja tapahtuu, että joka on Sionissa jälellä, ja joka on jäänyt Jerusalemiin, se pyhäksi kutsutaan, kaikki, jotka ovat eläväin lukuun kirjoitetut Jerusalemissa. 2 Moos. 19:6. Ps. 69:29.
Luuk. 10:20. 1 Piet. 2:9. Ilm. 13:8. 17:8. 20:15. 21:27.
4. Kun Herra on pesnyt Sionin tytärten saastan ja viruttanut Jerusalemin verenviat sen keskeltä tuomion hengellä ja tulen hengellä,
Jes. 1:25. Joh. 3:5. 16:8. Tiit. 3:5. 1 Joh. 1:7.
5. niin Herra luo kunkin paikan yli Sionin vuorella ja sen juhlakokouksen yli pilven päiväksi ja savun ja leimuavan tulen liekin yöksi; sillä peitto on kaiken kunnian yli.
2 Moos. 13:21. Ps. 23:4. 91:4 s. 105:39.
6. Ja maja on oleva varjoksi päivällä kuumuutta vastaan ja pakopaikaksi ja suojaksi rajuilmaa ja sadetta vastaan.

5 Luku.

Herran viinimäki. Herran tuomiot kansansa yli.

Minä veisaan armaalleni ystäväni virttä hänen viinimäestänsä. Viinimäki oli ystävälläni lihavalla rinnemaalla. Ps. 80:9 s. Kork. v. 8:11. Jes.27:2. Matt.21:33s. Mark.12:1s. Luuk.20·9s.

2. Ja hän kaivoi sen ja perkkasi kivet siitä pois ja istutti siihen viinipuun vesoja ja rakensi tornin sen keskelle ja hakkasi viinikuurnankin siihen; ja hän odotti sen hyviä viinimarjoja kasvavaksi, mutta se kasvoi pahoja marjoja.

3. Ja nyt, Jerusalemin asukkaat ja Juudan miehet, tuomitkaat Minun ja viinimäkeni välillä!

4. Mitä vielä oli tehtävää viinimäelleni, jota en siinä tehnyt? Miksi Minä odotin sen kasvavaksi hyviä viinimarjoja ja se kasvoi pahoja marjoja? Jer. 2:21.

5. Tahdonpa nyt ilmoittaa teille, mitä Minä teen viinimäelleni: Minä poistan sen aitauksen, että se tulee syötäväksi, ja särjen sen muurin, niin että se tulee tallattavaksi. Ps. 80:13. Jes. 16:8. Jer. 48:32.

6. Minä asetan sen autioksi, eikä sitä leikata eikä kuokita; ohdakkeita ja orjantappuroita on se kasvava, ja Minä kiellän pilvet satamasta vettä sen päälle.

7. Sillä Herran Sebaotin viinimäki on Israelin huone, ja Juudan miehet hänen ihanne-istutuksensa. Hän odotti oikeutta, vaan katso, veren vuodatus tuli; Hän odotti vanhurskautta, vaan, katso, valitus tuli.

8. Voi niitä, jotka huoneen huoneesen ryhmittävät ja pellon peltoon liittävät, siksikuin ei enää tilaa ole, ja te yksinänne keskellä maataasutte! Jer. 22:13. Hes. 22:25. Am. 8:6. Mik. 2:2

9. Minun korviini puhui Herra Sebaot: totta tulevat nuo monet huoneet autioiksi, nuo suuret ja komeat jäävät ilman asukkaita;

10. sillä kymmenen kyntöalan viinimaa antaa vaivoin batin mitan, ja homerin kylvö antaa efan mitan kasvun.

11. Voi niitä, jotka aamulla varhain nousevat rientääkseen viinin ääreen, ja illalla myöhään siinä viipyvät, että viini on heitä tulehduksiin saattanut! San. 23:30 s. Am. 6:4 s.

12. Ja harppu ja kantele, rumpu ja huilu ja viini ovat heidän pidoissansa. Herran töitä he eivät katsele, eivätkä hänen kättensä tekoja näe. Ps 28:5. Am. 6:5 s.

13. Sentähden minun kansani maanpakolaisuuteen tulee, koskei heillä ymmärrystä ole, ja sen kunnialliset nälkään kuolevat ja sen yhteinen kansa janoon raukee. Val. v. 4.5.

14. Sentähden levittää tuonela kitansa ja suurentaa suunsa suunnattomasti, ja sinne menee alas sen korska ja sen kohina, sen sohina ja sen iloiset ihmiset 4Moos 16:30s. Hab. 2:5.

15. Ja ihminen kukistuu ja mies alennetaan, ja korkeain silmät nöyryytetään. Jes. 2:9. 11:17

16. Ja Herra Sebaot on korotettuna tuomiossa, ja pyhä Jumala pyhitettynä vanhurskaudessa. Ilm. 16:5.

17. Ja lampaat kävelevät niinkuin omalla laitumellansa, ja lihavia autioita muukalaiset syövät. Ps. 22:30. Jes. 10:16. Am. 4:1.

18. Voi niitä, jotka vetävät vääryyttä valheen köysillä ja syntiä niinkuin vaunuin valjaksilla!

19. jotka sanovat: „Hän joudduttakoon ja kiiruhtakoon tekonsa, että me näkisimme; ja lähestyköön ja tulkoon Israelin Pyhän päätös, että me tietäisimme!" Job 21:14. Jes. 28:10. Mal. 3:14. 2 Piet. 3:3 s.

20. Voi niitä, jotka sanovat pahan hyväksi ja hyvän pahaksi, jotka tekevät pimeyden valkeudeksi ja valkeuden pimeydeksi, jotka tekevät karvaan makeaksi ja makean karvaaksi! San. 17:15.

21. Voi niitä, jotka omissa silmissänsä ovat viisaita, ja jotka omassa mielessänsä ovat taitavia! San 3:7. Room. 12:16.

22. Voi niitä, jotka ovat sankareita viinin juonnissa ja väkimiehiä karvaan sekoittamisessa!

23. jotka jumalattoman lahjan tähden vanhurskauttavat ja ottavat vanhurskailta heidän vanhurskautensa pois! San. 24:23 s. Hes. 13:19.

24. Sentähden, niinkuin tulen kieli syö sängen ja kuloheinä liekissä kuluu, niin heidän juurensa mätänee, ja heidän kukkansa nousee tomuna ilmaan, sillä he katsoivat ylen Herran Sebaotin lain ja pilkkasivat Israelin Pyhän sanan. 2 Moos. 15:7.

25. Sentähden on Herran viha syttynyt kansaansa vastaan, ja Hän ojentaa kätensä sen yli ja lyö sitä, ja vuoret vapisevat, ja heidän raatonsa on kuin lika kaduilla. Kaikissa näissä ei hänen vihansa vielä lakkaa, ja hänen kätensä on vielä ojennettu. Jes. 9:12,17,21. 10:4.

26. Ja Hän nostaa lipun kaukaisille kansoille ja viheltää heille maan ääriin, ja katso, he keveinä kiireesti tulevat. Jes. 7:18. 11:12.

27. Ei ole väsynyttä eikä kompastelevaa heidän joukossansa, eivät he torku eikä nuku, eikä heidän lannettensa vyö aukene, eikä heidän kenkänsä paula katkea.
28. Ja heidän nuolensa ovat teroitetut, ja kaikki heidän joutsensa viritetyt; heidän hevostensa kaviot ovat kallion kaltaiset, ja heidän rattaansa kuin raju-ilma.
29. Heidän huutonsa on kuin emäjalopeuran, he kiljuvat kuin nuoret jalopeurat ja myrisevät ja tempaavat saaliinsa ja vievät pois, eikä ole pelastajaa.
30. He myrisevät sen päällä sinä päivänä, niinkuin meri pauhaa; ja kun joku katsoo maata kohden, niin katso, tuskan pimeys, ja valo pimenee sen pilvitaivaalla. Jes. 8:22.

6 Luku.

Profetan kutsumus julistamaan Herran tuomioita.

Kuningas Ussijan kuolinvuotena näin minä Herran istuvan korkealla ja korotetulla istuimella, ja hänen vaatteensa liepeet täyttivät temppelin. 2 Kun. 15:5, 7. Hes. 1:26 s. Dan. 7.14 Matt. 25:31. Luuk. 1:32. Joh. 12:41.
2. Serafit seisoivat Häntä ylempänä, kuusi siipeä kullakin; kahdella he peittivät kasvonsa ja kahdella he peittivät jalkansa ja kahdella he lensivät.
3. Ja he huusivat toinen toisellensa ja sanoivat: ,,Pyhä, pyhä, pyhä on Herra Sebaot, koko maa on täynnä hänen kunniatansa!" Ilm. 4:8.
4. Ja pihtipielet vapisivat huutajien äänestä, ja huone täytettiin savulla. 2 Moos. 40:34. 1 Kun. 8:10 s. Hes. 10:4. Ilm. 15:8.
5. Ja minä sanoin: ,,voi minua, minä olen hukassa! sillä minä olen mies, jolla on saastaiset huulet, ja minä asun kansan keskellä, jolla on saastaiset huulet, ja minun silmäni ovat nähneet kuninkaan, Herra Sebaotin!" 2 Moos. 33:20. Tuom. 6:22. 13:22. Dan. 10:8 s.
6. Ja minun tyköni lensi yksi serafeista, ja hänen kädessänsä oli tulinen hiili, jonka hän oli hohtimilla alttarilta ottanut.
7. Ja hän kosketti suutani ja sanoi: ,,katso, tämä kosketti huuliasi, ja sinun pahatekosi on otettu pois, ja sinun syntisi on sovitettu!" Jer. 1:9. Dan. 10:16.
8. Ja minä kuulin Herran äänen sanovan: ,,kenen Minä lähetän, ja kuka tahtoo olla meidän sanansaattajamme?" Ja minä sanoin: ,,tässä minä olen, lähetä minut!"
9. Ja Hän sanoi: ,,mene ja sano tälle kansalle: ,kuulemalla kuulkaat, älkäätkä ymmärtäkö; näkemällä nähkäät, älkäätkä älytkö!' Hes. 12:2. Matt. 13:14 s. Mark. 4:12. Luuk. 8:10. Ap. t. 28:25 s.
10. Paaduta tämän kansan sydän ja tee hänen korvansa kuuroksi, ja sokaise hänen silmänsä, ettei hän näkisi silmillänsä, eikä kuulisi korvillansa, eikä hänen sydämmensä ymmärtäisi, eikä hän palajaisi ja parannetuksi tulisi." Joh. 12:40. Room. 11:8.
11. Ja minä sanoin: ,,kuinka kauan, Herra?" Ja Hän sanoi: ,,siksikuin kaupungit ovat tulleet autioiksi ilman asukkaita ja huoneet ilman ihmisiä, ja viljamaa on hävinnyt korveksi,
12. ja Herra on karkoittanut ihmiset kauas, ja suuri erämaa on syntynyt keskelle maata.
13. Ja jos siellä vielä olisi kymmenes osa, niin sekin jälleen hävitetään, niinkuin tammi ja rautatammi, joiden kaaduttua kanto jääpi; pyhä siemen on se kanto."

7 Luku.

Kuningas Ahaksen epäusko. Ennustus Kristuksen syntymisestä.

Ja tapahtui Ahaksen, Jotamin pojan, Ussijan pojan, Juudan kuninkaan, aikana, että Resin, Aramin kuningas, ja Pekah, Remaljan poika, Israelin kuningas, läksivät ylös Jerusalemiin sotaan sitä vastaan; mutta he eivät voineet sitä sodalla voittaa. 2 Kun. 16:5 s.
2. Ja se ilmoitettiin Davidin huoneelle, sanoen: ,,Aram on asettunut leiriin Efraimiin." Silloin hänen sydämmensä ja hänen kansansa sydän vapisi, niinkuin metsän puut tuulen edessä notkuvat.
3. Ja Herra sanoi Jesajalle: ,,mene heti Ahasta vastaan, sinä ja sinun poikasi Sear Jasub, ylimmäisen lammikon vesikanavan päähän, vanuttajan pellon tielle. 2 Kun. 18:17.
4. Ja sano hänelle: varo itsesi ja ole alallas, älä pelkää, ja älköön sydämmesi rauvetko noitten kahden savuavan kekälepään tähden, Resinin ja Aramin ja Remaljan pojan vihan tähden.
5. Sentähden että Aram, Efraim ja Remaljan poika ovat päättäneet pahaa sinua vastaan, sanoen:
6. ,Menkäämme Juudaan, peljättäkäämme sitä ja valloittakaamme se itsellemme ja pankaamme kuninkaaksi siihen Tabeelin poika',
7. niin sanoo Herra, Herra näin: ei se pidä paikkaansa, eikä se tapahdu.
8. Vaan Damasko on oleva Aramin päänä ja Damaskon päänä Resin, ja vielä on 65 vuotta, niin Efraim hajoaa olemasta kansana,

9. Ja Efraimin päänä on Samaria
oleva, ja Samarian päänä Remaljan
poika; jollette usko, niin ette vahvana pysy!" 2 Aik. 20:20.
10. Ja Herra jatkoi puhettansa Ahakselle, sanoen:
11. „Pyydä itselles merkki Herralta,
sinun Jumalaltasi, pyydä alhaalta syvyydestä tahi ylhäältä korkeudesta."
12. Mutta Ahas sanoi: „en pyydä
enkä kiusaa Herraa." 5 Moos. 6:16.
13. Ja hän sanoi: „kuulkaat, te Davidin huonekunta: vähäkö se teistä
on väsyttää ihmisiä, kun te väsytätte
Jumalaanikin?
14. Sentähden Herra itse antaa teille
merkin: katso, neitsyt tulee raskaaksi ja synnyttää pojan ja kutsuu hänen nimensä: Immanuel.
Matt. 1:23. Luuk. 1:31.
15. Voita ja hunajaa hän syö siihen
asti, että hän tietää hyljätä pahan
ja valita hyvän.
16. Sillä ennenkuin tämä poikanen
tietää hyljätä pahan ja valita hyvän,
joutuu se maa, jonka kahta kuningasta sinä kauhistut, autioksi.
2 Kun. 15:29. 16:9.
17. Sinunkin ylitses ja sinun kansasi ylitse tuottaa Herra ne päivät,
joita ei ole ollut siitä päivästä saakka, kun Efraim Juudasta erosi, —
Assurin kuninkaan. 1 Kun. 12:16 s.
18. Ja tapahtuu sinä päivänä, että
Herra viheltää kärpäsille, jotka ovat
Egyptin jokien päässä, ja mettisille,
jotka ovat Assurin maassa; Jes. 5:26.
19. ja he tulevat ja sijoittavat itsensä kaikki louhikko-laaksoihin ja
vuorten rotkoihin ja kaikkiin pensastoihin ja kaikille laidun-maille.
20. Sinä päivänä ajelee Herra pään
ja jalkojen karvat tuolla puolen virran palkatulla partaveitsellä, Assurin kuninkaalla, ja hän parrankin
ottaa pois.
21. Ja tapahtuu sinä päivänä, että
mies karjaksensa elättää nuoren lehmän ja kaksi lammasta.
22. Ja tapahtuu, että hän maidon
tulon paljouden tähden syö voita;
sillä voita ja hunajaa syövät kaikki,
jotka keskelle maata jäävät jälelle.
23. Ja tapahtuu sinä päivänä, että
kaikki ne paikat, joissa oli tuhat viinipuuta, tuhannen maksavaa, ovat ohdakkeitten ja orjantappurain vallassa.
24. Nuolilla ja joutsilla mennään
sinne, sillä koko maa on ohdakkeina
ja orjantappuroina.
25. Ja sinä et voi ohdakkeitten ja
orjantappurain pelvosta mennä niille vuorille, joita kuokalla kuokittiin,
vaan ne ovat härkäin laitumina ja
lammasten tallattavina."

8 Luku.

Vältä ihmisten liittoa! Luota Jumalaan!

Ja Herra sanoi minulle: „ota itselles
suuri taulu ja kirjoita siihen ihmisen kirjoituksella: saalis joutuu, ryöstö rientää.
2. Ja Minä tahdon ottaa itselleni uskollisiksi todistajiksi pappi Urian ja
Sakarjan, Berekjan pojan."
2 Kun. 16:10 s.
3. Ja minä lähestyin profetissaa, ja
hän tuli raskaaksi ja synnytti pojan.
Ja Herra sanoi minulle: „kutsu hänen nimensä ‚saalis joutuu, ryöstö
rientää!'
4. Sillä ennenkuin tämä poikanen
saattaa sanoa: ‚isäni' ja ‚äitini', kannetaan Damaskon tavara ja Samarian
saalis Assurin kuninkaan edellä."
5. Ja Herra jatkoi vielä puhettansa
minulle, sanoen
6. „Sentähden että tämä kansa hylkää
Siloan hiljaa juoksevat vedet ja iloitsee Resinin ja Remaljan pojan iloa,
7. niin sentähden, katso, Herra tuottaa heidän ylitsensä tuon väkevän ja
suuren virran vedet, Assurin kuninkaan ja kaiken hänen kunniansa. Ja
ne nousevat kaikkien parrastensa yli
ja menevät kaikkien rantainsa yli,
8. ja tunkeutuvat Juudaan, kuohuvat ja tulvivat, kaulaan saakka nousevat, ja niiden siipien haarat täyttävät sinun maasi avaruuden, o Immanuel." Jes. 7:14.
9. Raivotkaat, kansat, ja murtukaat!
Ja ottakaat korviinne, kaikki te kaukaiset maat! Varustakaat itsenne, ja
sortukaat; varustakaat itsenne, ja
sortukaat!
10. Tehkäät päätös, ja se raukeaa. Sanokaat sana, niin ei se pidä paikkaansa; sillä Jumala on meidän kanssamme! 2 Kun. 18:17. Job 5:12 s. Room. 8:31.
11. Sillä näin sanoi Herra minulle,
kun Hänen kätensä painoi ja Hän
varoitti minua käymästä tämän kansan tiellä, sanoen:
12. Älkäät sanoko kapinan liitoksi
kaikkea, mitä tämä kansa kapinan
liitoksi sanoo; ja älkäät peljätkö mitä se pelkää, älkäätkä sitä vavisko!
1 Piet. 3:14 s.
13. Herra Sebaotia, Häntä te pyhittäkäät, ja Hän olkoon teidän pelkonne ja Hän olkoon teidän vavistuksenne! Jes. 29:23.
14. Niin Hän on oleva teille pyhäksi
pakopaikaksi, mutta loukkauskiveksi ja kompastuksen kallioksi molemmalle Israelin huonekunnalle, pau-

laksi ja satimeksi Jerusalemin asukkaille. Luuk. 2:34. Room. 9:33. 1 Piet. 2:7 s.
15. Ja moni heistä kompastuu ja lankeaa ja särkyy ja kiedotaan ja saadaan kiinni. Matt. 21:44. Luuk. 20:18.
16. Kiinnitä todistus, lukitse laki minun opetuslapsiini!
17. Ja minä tahdon odottaa Herraa, joka kätkee kasvonsa Jaakobin huonekunnalta, ja minä toivon Häneen. Ps. 25:3. 5.21.
18. Katso, minä ja ne lapset, jotka Herra minulle antoi, ovat merkeiksi ja tunnustähdiksi Israelissa Herralta Sebaotilta, joka asuu Sionin vuorella. Joel 3.17.21. Hebr. 2:13.
19. Ja kun he sanovat teille: „kysykäät noidilta ja tietäjiltä, jotka kuiskuttelevat ja supisevat," niin sanokaat: „eikö kansan pidä Jumalaltansa kysymän, vai pitääkö elävien puolesta kuolleilta kysyttämän?"
5 Moos. 18:11. 1 Sam. 28:11.
20. „Lakiin ja todistukseen!" Ellei ne tämän sanan mukaan lausu, niin ei heillä ole aamukoittoa.
Jes. 58:8. Hos. 6:3. 2 Piet. 1:19.
21. Ja he kulkevat siinä ahdistettuina ja nälkäisinä. Ja tapahtuu, kun he ovat näljissänsä, että he vihastuvat ja kiroovat kuninkaansa ja Jumalansa; ja he kääntyvät korkeutta kohden, Ps. 59·15.
22. ja katsahtavat maan puoleen, vaan katso: ahdistusta vaan on, ja pimeyttä ja tuskan sumua, ja he ovat syöstyt synkeyteen. Jes. 5:30.
23. Sillä pimeyttä ei ole siellä, jossa ahdistus on. Ensimmäisenä aikana on Hän halveksinut Sebulonin maan ja Naftalin maan; ja viimeisenä on Hän kunniaan saattava meren tien, Jordanin tuonimmaisen puolen, pakanain piirin.
Tuom. 6:34 s. 7:23 s. Matt. 4:14 s.

9 Luku.

Kristuksen syntyminen, nimet ja valtakunta.

Se kansa, joka pimeydessä vaeltaa, näkee suuren valkeuden; jotka asuvat kuoleman varjon maassa, niiden ylitse valkeus paistaa.
Jes. 60:1 s. Luuk. 1:79. Joh. 1:9.
2. Sinä olet lisännyt kansan, Sinä olet saattanut sille suuren ilon; he iloitsevat Sinun edessäs, niinkuin leikkuuaikana iloitaan, niinkuin saaliin jaossa riemuitaan. Ps. 119:162.
3. Sillä heidän kuormansa ikeen, heidän olkainsa vitsan ja heidän vaatijansa sauvan olet Sinä särkenyt, juuri kuin Midianin päivänä.
Tuom. 7:22 s. Jes. 10:26. 14:5.
4. Sillä kaikki sotamelskeessä käytetyt jalkineet ja verellä tahratut vaatteet poltetaan ja tulevat tulen ruuaksi.
5. Sillä lapsi on meille syntynyt, poika on meille annettu, ja hänen hartioillansa on herraus, ja hänen nimensä kutsutaan: Ihmeellinen, Neuvonantaja, Väkevä Jumala, Ijankaikkinen Isä, Rauhan ruhtinas. Tuom. 13:18. Ps. 45:4. Jer. 32:19. Sak. 9:10. Luuk. 1:31. 2:7. 11. Joh. 3:16. Room. 8:32. 9:5. Ef. 2:14 s. 2Tess. 3:16.
6. Ja Hänen valtansa on suureksi tuleva ja Hän saattaa loppumattoman rauhan Davidin istuimelle ja hänen valtakunnallensa; ja Hän on sen oikeudella ja vanhurskaudella tukeva ja vahvistava hamasta nyt niin ijankaikkiseen asti. Herran Sebaotin kiivaus on sen tekevä.
Jes. 37:32. Dan. 7:14. Luuk. 1:32.
7. Herra on lähettänyt sanan Jaakobissa ja se on laskeunut alas Israelissa,
8. ja tuon on kaikki sen kansa tunteva, Efraim ja Samarian asukas, jotka ylpeydessä ja sydämmen kopeudessa sanovat:
9. „Tiilikivet putosivat alas, mutta me rakennamme vuojonkivillä; metsäfiikunapuut hakattiin poikki, ja me panemme sedripuita sijaan."
Mal. 1:4.
10. Sillä Herra nostattaa hänen päällensä Resinin ahdistajat ja yllyttää hänen vihollisensa,
11. Aram idästä ja Filistea lännestä; ja he täydellä suulla syövät Israelin. Kaikissa näissä ei Hänen vihansa lakkaa, vaan vielä on Hänen kätensä ojennettu. Jes. 5:25. 10:4.
12. Mutta kansa ei käänny kurittajansa tykö, eivätkä he Herraa Sebaotia etsi.
13. Sentähden hakkaa Herra Israelilta pään ja hännän, palmupuun ja rydin, yhtenä päivänä, —
2 Kun. 17:3 s. Jes. 10:33. 19:15.
14. vanhus ja arvokas, se on pää; ja profetta, joka valhetta opettaa, se on häntä.
15. Sillä tämän kansan johdattajat ovat eksyttäjiä, ja sen johdatettavat kadotettuja. Jes. 3:12.
16. Sentähden ei Herra iloitse sen nuorukaisista, eikä armahda sen orpoja ja leskiä, sillä kaikki he ovat jumalattomia ja pahanilkisiä ja jokainen suu puhuu hulluutta. Kaikissa näissä ei Hänen vihansa lakkaa, vaan vielä on Hänen kätensä ojennettu.
17. Sillä pahuus palaa tulena, orjantappuroita ja ohdakkeita se syö-

pi ja synkän metsän sytyttääpi, ja
se savuna ilmaan vyöryy.
18. Herran Sebaotin vihasta on maa
poltettu ja kansa on kuin tulen ruoka.
Ei he toinen toistansa sääli.
19. Vaan kukin raastaa oikealta puolelta,
ja on nälkäinen, ja syöpi vasemmalta
puolelta, eikä tule ravituksi;
kukin syöpi käsivartensa lihaa:
20. Manasse Efraimia, Efraim Manassea,
molemmat yhdessä Juudaa.
Kaikissa näissä ei Hänen vihansa
lakkaa, vaan vielä on Hänen kätensä
ojennettu.

10 Luku.

Assurin hävitys ja Sionin pelastus.

Voi niitä, jotka vääriä lakeja tekevät
ja jotka turmiollisia sääntöjä
kirjoittavat, Am. 5:7. 6:12. Mik. 7:3.
2. kääntääksensä vaivaiset oikeuden
turvista ja ryöstääksensä minun kansani
köyhäin oikeuden, että lesket
heidän saaliiksensa tulisivat ja he
orvot ryöstäisivät!
2 Moos. 23:6. 5 Moos. 16:19. 24:17. 27:19.
3. Ja mitä te teette etsikön päivänä
ja hävityksessä, joka kaukaa tulee?
Kenen tykö te pakenette apua saamaan?
Ja kenen haltuun te jätätte
tavaranne? San. 1:26 s.
4. Ei auta muu, kuin kumartua
vankien alle ja langeta tapettujen
alle. Kaikissa näissä ei Hänen vihansa
lakkaa, vaan vielä on Hänen kätensä
ojennettu. Jes. 5:25. 9:12. 17:21.
5. Voi Assuria, vihain vitsaa; minun
julmuuteni on sauvana hänen
kädessänsä. Jes. 36:1 s.
6. Jumalatonta kansaa vastaan Minä
lähetän hänet, ja minun vihani
kansaa vastaan Minä käsken hänet,
saalista saamaan, ryöstöä ryöstämään
ja panemaan sitä tallattavaksi, katujen
loan kaltaiseksi.
Ps. 18:43. 83:11. Jes. 5:25. Mik. 7:10.
7. Mutta hän ei niin ajattele, eikä
hänen sydämmensä niin arvele, vaan
hävittämään hän sydämmessänsä aikoo
ja juurittamaan epälukuisia
kansoja.
8. Sillä hän sanoo: „eivätkö minun
päällysmieheni ole kaikki kuninkaita?
9. Eikö Kalnolle käynyt, kuin Karkemille?
Eikö Hamatille, kuin Arpadille?
Eikö Samarialle, kuin Damaskolle?
2 Kun. 18:34. Jes. 36:19. 37:11.
10. Niinkuin käteni käsitti epäjumalien
valtakunnat, vaikka heidän
epäjumalansa olivat useammat kuin
Jerusalemin ja Samarian,
11. niin enkö ole tekevä Jerusalemille
ja sen epäjumalille, samoin
kuin tein Samarialle ja sen epäjumalille?“
12. Ja tapahtuu, kun Herra on päättänyt
kaikki työnsä Sionin vuorella
ja Jerusalemissa, että Minä kostan
Assurin kuninkaalle hänen sydämmensä
ylpeyden hedelmän ja hänen
silmäinsä kopeuden loisteen.
2 Kun. 19:35. Jes. 37:36.
13. Sillä hän on sanonut: „minun
käteni voimalla minä sen tein ja minun
viisaudellani, sillä taitava minä
olen. Minä olen siirtänyt kansain rajat
ja riistänyt heidän tavaransa ja
niinkuin härkä puskenut hallitsijat
alas.
14. Ja minun käteni on käsittänyt
kansain tavaran, niinkuin linnun
pesän, ja niinkuin hyljätyitä munia
kootaan, olen minä koonnut koko
maan, eikä ole sitä ollut, joka olisi
siipeänsä liikuttanut, tahi suutansa
avannut tahi kirahtanut.“
15. Kerskaako kirves sitä vastaan,
joka sillä hakkaa, vai isotteleeko saha
vetäjäänsä vastaan? juuri kuin
vitsa liikuttaisi nostajaansa! juuri
kuin sauva pystyyn saisi sen, joka
ei puu ole!
16. Sentähden lähettää Herra, Herra
Sebaot hänen lihaviinsa hivutaudin,
ja hänen kunniansa alle sytytetään
tuli, samanlainen kuin tulen liekki.
Jes. 24:6.
17. Ja Israelin valkeus tulee tuleksi
ja sen Pyhä liekiksi, ja se sytyttää
ja syö hänen orjantappuransa ja ohdakkeensa
yhtenä päivänä.
18. Ja se kaluaa hänen metsänsä ja
puistonsa kunnian ytimestä lihaan
saakka; ja hän on oleva niinkuin
kuolintautia sairastava.
19. Ja hänen metsänsä puitten
jätteet ovat vähäiset; poikanen ne
kirjoittaa.
20. Ja tapahtuu sinä päivänä, ettei
Israelin jätteet, eivätkä Jaakobin
huonekunnan pelastuneet enää turvaa
kurittajaansa, vaan turvaavat
Herraan, Israelin Pyhään, totuudessa.
21. Jätteet kääntyvät, Jaakobin jätteet,
väkevän Jumalan tykö.
22. Sillä vaikka sinun kansasi, Israel,
olisi kuin meren hieta, niin
sen jätteet kääntyvät. Hävitys on päätetty;
se tulvii vanhurskautta.
Room. 9:27.
23. Sillä hävityksen ja päätöksen
toimittaa Herra, Herra Sebaot, keskellä
koko maata. Jes. 28:22.
24. Sentähden sanoo Herra, Herra
Sebaot, näin: älä pelkää, minun kansani,
joka Sionissa asut, Assurin tähden;
vitsalla hän vaan sinua lyö, ja

sauvansa hän sinua vastaan nostaa,
Egyptin lailla.
25. Sillä vielä on aivan vähän aikaa,
niin hirmuisuus on la'annut, ja minun
vihani on kääntynyt heidän surmaksensa.
1 Sam. 2:6. Ps. 30:6.
26. Ja Herra Sebaot herättää ruoskan
häntä vastaan, niinkuin Hän löi
Midianin Orebin vuorella, ja Hän on
ylentävä sauvaansa, niinkuin Hän
sen nosti merta vastaan Egyptissä.
2 Moos. 7:19 s. 14:26 s. Tuom. 7:25. Jes. 9:4.
27. Ja tapahtuu sinä päivänä, että
hänen kuormansa irtautuu sinun
hartioiltasi ja hänen ikeensä kaulastasi,
ja ijes särkyy lihavuuden tähden.
28. Hän tulee Aijatiin, kulkee Migronin
kautta, jättää tavaransa Mikmasiin.
29. Hän käy solan kautta; he pitävät
yösijaa Gebassa; Rama peljästyy;
Saulin Gibea pakenee.
30. Korota äänesi, tytär Gallim; kuuntele,
Laisa! voi onneton Anatot!
31. Madmena pakenee; Gebimin asukkaat
ovat pakosalla.
32. Vielä päivän pysähtyy hän Nobissa;
hän huiskuttaa kättänsä tytär
Sionin vuorta vastaan, Jerusalemin
kukkulaa kohti.
33. Katso, Herra, Herra Sebaot on
hakkaava oksan kauhealla voimalla,
ja nuo kasvulta korkeat kaatuvat ja
nuo ylpeät lankeevat. Jes. 9:14. Am. 2:9.
34. Ja sakea metsä kirveellä hakataan,
ja tuo Libanon väkevän kautta
kaatuu. Jes. 37:36.

11 Luku.

Kristus ja hänen valtakuntansa.

Ja vitsa on nouseva Isain kannosta
ja vesa hedelmöitsevä hänen juurestansa.
Jes. 53:2.
Jer. 23:5. 33:15. Sak. 3:8. 6:12 s. Ap. t. 13:23.
2. Ja hänen päällänsä lepää Herran
henki, viisauden ja taidon henki,
tiedon ja Herran pelvon henki.
3. Ja Herran pelko on hänelle hyvä
haju, eikä hän tuomitse silmänäöltä
eikä nuhtele korvakuulolta.
4. Vaan hän tuomitsee vaivaiset vanhurskaudessa
ja toimittaa oikeutta
maan raadollisille. Ja hän lyöpi maata
suunsa sauvalla, ja huultensa hengellä
tappaa jumalattoman.
Job 4:9. Hos. 6:5. 2 Tess. 2:8. Ilm. 2:16.
5. Ja vanhurskaus on hänen lanteittensa
vyö ja uskollisuus hänen kuvettensa
side. Jes. 59:17. Ef. 6:14.
6. Ja susi asuu lampaan kanssa ja
pardi makaa vuohen kanssa, ja vasikka
ja jalopeura ja syöttöhärkä yhdessä
syövät, ja poikanen niitä paimentaa.
Jes. 65:25. Hos. 2:18.
7. Ja lehmä ja karhu käyvät samalla
laitumella, heidän sikiönsä yhdessä
makaavat; ja jalopeura syö olkia
niinkuin härkä.
8. Ja imeväinen lapsi leikittelee vaskikäärmeen
kololla ja kyykärmeen
luolaan pistää vieroitettu kätensä.
9. Ei kenkään pahaa tee eikä turmele
koko minun pyhällä vuorellani,
sillä maa on täynnä Herran tuntoa,
niinkuin vedet peittävät meren.
Hab. 2:14.
10. Ja tapahtuu sinä päivänä, että
pakanat etsivät Isain juurta, joka
seisoo kansain lippuna, ja hänen leposijansa
on kunnia.
Room. 15:12. Ilm. 5:5. 22:16.
11. Ja tapahtuu sinä päivänä, että
Herra vielä toisen kerran ojentaa kätensä
lunastamaan kansansa tähteitä,
jotka jääneet ovat Assurista ja Egyptistä
ja Patroksesta ja Kuusista,
Elamista ja Sinearista ja Hamatista
ja meren saaristosta.
12. Ja Hän nostaa lipun pakanoille
ja kokoo Israelin karkoitetut ja keräilee
Juudan hajoitetut neljästä
maan äärestä. 5 Moos. 30:4. Joh. 10:16.
13. Ja kiivaus Efraimia vastaan katoaa
ja Juudan vihölliset hävitetään;
ei Efraim kadehdi Juudaa, eikä Juuda
ahdista Efraimia.
14. Vaan he karkaavat Filistealaisten
päälle länteenpäin, yhdessä he
itämaalaisia ryöstävät; Edom ja Moab
ovat heidän saaliinsa, ja Ammonin
lapset ovat heille kuuliaiset.
15. Ja Herra kiroaa Egyptin meren
lahden ja liikuttaa kätensä virtaa vastaan
väkevällä tuulellansa, ja lyö sen
seitsemäksi puroksi ja tekee sen kengissä
käytäväksi. Sak. 10:10 s.
16. Ja tie on oleva hänen kansansa
jätteillä, jotka ovat jääneet Assurista,
niinkuin tie oli Israelilla sinä päivänä,
kun hän Egyptin maalta läksi.
2 Moos. 14:29 s. Mik. 7:15.

12 Luku.

Kiitos-virsi Kristuksen valtakunnassa.

Ja sinä päivänä olet sinä sanova:
„minä kiitän Sinua, Herra, että
olit vihainen minulle; sillä sinun
vihasi lakkasi ja sinä lohdutit minua.
2. Katso, minun autuuteni Jumala,
minä olen turvassa, enkä pelkää;
sillä Herra, Herra on väkevyyteni ja
virteni, ja Hän on minun autuuteni."
2 Moos. 15:2. Ps. 118:14.
3. Ja te saatte ilolla ammentaa vettä
autuuden lähteistä.
Jes. 55:1. Sak. 13:1. Joh. 4:14. 7:37 s. Ilm. 21:6.
4. Ja te sanotte sinä päivänä: „kiittäkäät
Herraa, saarnatkaat hänen ni-

meänsä, julistakaat kansoissa hänen
työnsä, ilmoittakaat, että hänen nimensä
on korotettu! 1 Aik.16:8. Ps.105.1.
5. Ylistäkäät Herraa, sillä jaloja on
Hän tehnyt; koko maa sen tietäköön!
6. Huuda ja riemuitse, Sionin asukas,
sillä suuri on sinun keskelläsi
Israelin Pyhä! Sef. 3:14 s. Sak. 9:9.

13 Luku.

Babelin hävitys.

Ennustus Babelista, jonka Jesaja,
Amosin poika, näki.
Jes. 21:1 s. Jer. 50:1 s. 51:1 s.
2. Nostakaat lippu paljaalle kalliolle,
huutakaat heille korkealla äänellä;
viittokaat kädellä, että he ruhtinasten
porteista tulisivat sisälle.
3. Minä olen antanut käskyn pyhitetyilleni
ja olen kutsunut vihani
toimeen sankarini, jotka kerskaavat
minun kunniastani.
4. Kuule! vuorilla on niinkuin suuren
kansan kohina! Kuule kokoontuneitten
kansakuntain kohinaa!
Herra Sebaot on sotajoukkoa tarkastamassa.
5. He ovat tulleet kaukaiselta maalta,
taivaan ääristä, Herra ja hänen
vihansa aseet, koko maata hävittämään.
6. Valittakaat, sillä Herran päivä
on läsnä; se tulee kuin Kaikkivaltiaan
hävitys.
7. Sentähden kaikki käsivarret vaipuvat,
ja kaikki ihmisten sydämmet
sulavat.
8. Ja he kauhistuvat, tuskat ja kivut
käsittävät heitä; niinkuin synnyttäjä
he kimmurtelevat, he hämmästyneinä
katsovat toinen toistansa, tulipunaisia
ovat heidän kasvonsa.
9. Katso, Herran päivä tulee kauheana,
kiukulla ja vihan vimmalla,
maata autioksi asettamaan ja sen
syntisiä sieltä teloittamaan.
10. Sillä taivaan tähdet ja heidän
tähtikehänsä eivät valollansa loista,
aurinko pimenee noustessansa eikä
kuu valollansa kumota.
Job 9:9. 38:31. Hes. 32:7 s. Joel 2:31. 3:15.
Am. 5:8. Matt. 24:29. Mark. 13:24. Luuk. 21:25.
11. Minä kostan maanpiirille pahuuden
ja jumalattomille heidän rikoksensa;
ja Minä lakkautan röyhkeitten
kopeuden ja hirmuvaltaisten
ylpeyden Minä nöyryytän.
12. Minä teen miehen kultaa kalliimmaksi
ja ihmisen Ofirin kultaa
arvokkaammaksi. 1 Kun. 9:28. Job 28:16.
13. Sentähden Minä liikutan taivaat,
ja maa vapisee paikaltansa Herran
Sebaotin vihan tähden ja hänen hirmuisen
vihansa päivän tähden.
14. Ja tapahtuu niinkuin karkoitetulle
vuohelle ja niinkuin lammaslaumalle,
jolla ei kokoilijaa ole, että
kukin kääntyy kansansa puoleen ja
että kukin pakenee omalle maallensa.
15. Jokainen, kuin tavataan, se lävistetään,
ja joka kiinni saadaan, se
miekalla kaadetaan.
16. Ja heidän imeväisensä rutistetaan
heidän silmäinsä nähden, heidän
huoneensa ryöstetään, ja heidän
vaimonsa raiskataan. Ps. 137:8 s.
17. Katso! Minä yllytän heidän päällensä
Medealaiset, jotka eivät hopeata
kysy eikä kullasta huoli.
18. Ja joutset kaatavat nuoret miehet
ja kohdun hedelmää he eivät armahda,
eikä heidän silmänsä lapsia sääli.
19. Ja Babelille, kuningaskuntain
kaunistukselle, Kaldealaisten kopeuden
koristukselle, on käypä samoin
kuin Sodomalle ja Gomorralle, jotka
Jumala kukisti.
1 Moos. 19:24 s. Jes. 1:9. Jer. 49:18. 50:40.
20. Ei siellä enää asuta, eikä asuntoa
pidetä suvusta sukuun; ei Arabialainen
siellä majaile, eikä paimenet
siellä lepää.
21. Vaan korven pedot siellä lepäilevät,
ja heidän huoneensa ovat täynnä
huuhkajia; ja kamelikurjet siellä
asuvat, ja metsän peikot siellä hyppelevät.
Jes. 34:13 s. Jer. 50:39. Sef. 2:14. Ilm. 18:2.
22. Ja kirjavat sudet ulvovat heidän
linnoissansa ja villikoirat heidän
huvihuoneissansa. Ja hänen aikansa
on kohta tuleva, eikä hänen
päivänsä viivy.

14 Luku.

Israelin pelastus ja Babelin kuningasten perikato. Assurin ja Filistean hävitys.

Sillä Herra armahtaa Jaakobia ja
valitsee vielä Israelin ja asettaa
heidät omaan maahansa; ja muukalaiset
liittyvät heihin ja yhdistyvät
Jaakobin huonekuntaan. Jes. 56:3, 6 s.
2. Ja kansat ottavat heidät ja vievät
heidät asuinpaikoillensa; mutta
Israelin huonekunta pitää nämä Herran
maalla palvelijoina ja piikoina.
Ja he vangitsevat vangitsijansa ja
hallitsevat vaivaajansa. Jes. 61:5.
3. Ja tapahtuu sinä päivänä, jona
Herra sinulle levon antaa vaivastasi,
levottomuudestasi ja siitä kovasta orjuudesta,
jossa sinua orjana pidettiin,
4. että sinä veisaat tämän virren Babelin
kuningasta vastaan ja sanot:
,,Kuinka vaivaaja on perikatoon joutunut,
kuinka rasitus on loppunut?!
5. Herra on särkenyt jumalattomain
vitsan, haltijain valtikan,
6. joka kiukussa löi kansoja lakkaa-

matta, joka vihassa polki sukukuntia ja ne säälimättä tallasi.
7. Koko maa on saanut levon ja rauhan, ja riemuitsee ilossa.
8. Kypressitkin iloitsevat sinun tähtesi ja Libanonin sedripuut: ,siitä saakka, kun sinä maata panit, ei nouse kukaan meitä hakkaamaan.'
9. Tuonela, tuolla alhaalla, liikkuu sinun tähtesi ja ottaa sinun tuloasi vastaan; se herättää sinun tähtesi haamut, kaikki maailman mahtavat, nostaa istuimiltansa kaikki kansain kuninkaat.
10. Kaikki he vastaavat ja sanovat sinulle: ,sinäkin olet riutunut kuin mekin, olet tullut meidän veroiseksi.'
11. Alas tuonelaan on astunut sinun korskasi, sinun huiluisi hälinä; toukat ovat vuoteenas ja peitteenäs madot. Job 21:26. Hes. 32:18.
12. Kuinka olet taivaasta pudonnut, sinä kirkas kointähti? Kuinka olet maahan kaatunut, sinä kansain kukistaja?
13. Sinä sanoit sydämmessäs: ,taivaasen tahdon minä astua; Jumalan tähtien yli minä istuimeni koroitan ja istun todistuksen vuorelle pohjan perillä. Ps. 48:3.
14. Minä nousen pilvien päälle ja asetan itseni Korkeimman vertaiseksi.'
15. Ja nyt sinä tuonelaan työnnetään, haudan pohjaan.
16. Jotka sinut näkevät, he katselevat sinua ja ajattelevat sinusta: ,tuoko se mies on, joka pani maan tärisemään ja kuningaskunnat vapisemaan,
17. joka teki maan erämaan kaltaiseksi ja hävitti sen kaupungit eikä päästänyt sen vankeja kotiin?'
18. Kaikki kansain kuninkaat lepäävät kunnialla, kukin hautakammiossansa.
19. Mutta sinä olet heitetty haudasta niinkuin hylkyvesa; tapettujen, miekalla lävistettyjen ja haudan kiville alas astuneitten peitoksi, niinkuin tallattu raato.
20. Sinä et tule hautaan niinkuin he, sillä sinä olet maasi turmellut, kansasi tappanut; ei pahan-elkisten siementä ijankaiken muistella.
21. Valmistakaat teurastuslava hänen lapsillensa, heidän isäinsä pahain tekojen tähden! He eivät nouse maata valloittamaan ja maan pintaa kaupungeilla täyttämään."
22. Ja Minä nousen heitä vastaan, sanoo Herra Sebaot, ja Minä hävitän Babelilta nimen ja jätteet, sikiön ja suvun, lausuu Herra.
Job 18:19. Ps. 21:11. 37:28.
23. Minä teen sen siilien perinnöksi ja vesikuljuksi; ja Minä lakaisen sen pois hävityksen luudalla, sanoo Herra Sebaot. Jes. 34:11. Sef. 2:14.
24. Herra Sebaot on vannonut, sanoen: totta totisesti, niinkuin Minä ajattelin, niin se tapahtuu, ja niinkuin Minä päätin, niin se käy:
Jes. 34:16.
25. Assur on kukistettava minun maassani, ja minun vuorellani Minä hänet tallaan. Ja hänen ikeensä irtautuu heidän niskoiltansa ja hänen kuormansa lähtee heidän hartioiltansa. Jes. 37:22, 36.
26. Tämä on se päätös, joka on päätetty koko maasta; tämä on se käsi, joka on ojennettu kaikkia kansoja vastaan.
27. Sillä Herra Sebaot on päättänyt, ja kuka sen kumoo? Ja hänen kätensä on ojennettu, ja kuka sen kääntää?
2 Aik. 20:6. Job 9:12. Jes. 43:13. Dan. 4:32.
28. Kuningas Ahaksen kuolinvuotena tapahtui tämä ennustus:
2 Kun. 18:8. 2 Aik. 28:18.
29. Älä kovin iloitse, sinä Filistea, että se vitsa on taitettu, joka sinua löi; sillä vaskikärmeen juuresta nousee kyykärme ja sen hedelmänä on lentävä tulikärme.
Jer. 47:1 s. Hes. 25:15 s. Sef. 2:4.
30. Kurjimmatkin käyvät paimenessa ja vaivaiset rauhassa lepäävät; mutta sinun juuresi Minä näljällä kuoletan ja sinun jätteesi tapetaan.
31. Valita, portti, huuda, kaupunki! sinä Filistea olet kokonansa raukeneva! sillä savu nousee pohjaisesta, eikä ole yhtään jääpynyttä heidän joukossansa.
32. Ja mitä sanomaa tuottavat kansain sanansaattajat? Että Herra on perustanut Sionin, ja siihen hänen kansansa kurjat luottavat. Ps. 87:1 s.

15 Luku.

Ennustus Moabista.

Ennustus Moabista. Sillä yhtenä yönä on Ar-Moab hävitetty, kadonnut; sillä yhtenä yönä on Kir-Moab hävitetty, kadonnut.
Jer. 48:1 s. Hes. 25:8 s. Am. 2:1 s. Sef. 2:8 s.
2. Bat ja Dibon menevät ylös kukkulalle itkemään; Nebon ja Medban kukkuloilla valittaa Moab; kaikki päät ovat paljaat; kaikki parrat ovat leikatut. 4 Moos. 21:30. Jer. 48:37. Hes. 7:18.
3. Sen kaduilla puetaan säkit päälle; sen katoilla ja kaduilla valittavat kaikki ja puhkeavat itkuun.
4. Ja Hesbon huutaa, niinmyös Eleale, aina Jahatsiin asti kuuluu heidän äänensä. Sentähden Moabin soturit

valittavat ja hänen sielunsa on murheissaan. 4 Moos. 21:23. 26. Jer. 48:34.
5. Minun sydämmeni huutaa Moabin tähden, jonka pakolaiset pakenevat aina Soariin saakka, tuon kolmivuotisen lehmän tykö; sillä itkulla noustaan Luhitin rinteitä myöten, ja hävityksen huuto kaikuu Horonaimin tiellä. 1 Moos. 19:22. Jer. 48:5. 36.
6. Sillä Nimrimin vesilähteet ovat tukitut, heinä kuivuu, ruoho katoo, vihantaa ei ole.
7. Sentähden he kantavat säästönsä ja kootun tavaransa paju-ojan yli.
8. Huuto kaikuu ympäri Moabin rajoja; sen valitus kuuluu Eglaimiin asti ja sen voivotus Beer-Elimiin.
9. Sillä Dimonin vedet ovat verta täynnä. Ja Minä toimitan vielä muutakin Dimonin yli: jalopeuran Moabin pelastettuja ja maahan jääneitä varten.

16 Luku.

Ennustus Moabista.

„Lähettäkäät maan-hallitsijan lammasvero Selasta korpea kohti tytär Sionin vuorelle.“ 2 Sam. 8:2. 2 Kun. 3:4.
2. Ja tapahtuu, että Moabin tyttäret ovat Arnonin luotuksilla, niinkuin lentelevä lintu, joka pesästänsä on ajettu.
3. „Anna neuvo; tee päätös! Aseta varjosi keskellä päivää yön näköiseksi. Kätke pakolaiset; kulkijoita älä ilmoita!
4. Anna pakolaiseni asua sinun tykönäsi; ole Moabille suojana hävittäjää vastaan. Sillä vaivaajan loppu on tullut; hävitys on la'annut, maasta ovat väkivaltaiset kadonneet!
5. Ja istuin armosta asetetaan ja sillä istuu totuudessa Davidin majassa se, joka tuomitsee ja harrastaa oikeutta ja toimittaa pikaisesti vanhurskautta.“ Jer. 23:5. 33:15.
6. Me olemme kuulleet Moabin kopeuden sangen suureksi, hänen ylpeytensä ja kopeutensa ja hänen kiukkunsa ja turhat puheensa. Jer. 48:29.
7. Sentähden Moab Moabia valittaa; kaikki he vaikeroivat Kir-Haresetin rypäle-leipäin tähden; te huokailette aivan väsyneinä.
8. Sillä surkastuneet ovat Hesbonin vainiot, kansakuntain päälliköt kaasivat maahan Sibman viinipuun köynnökset, jotka ulottuivat Jaeseriin asti ja kulkivat korven kautta, ja sen vesat laajalle levenivät ja menivät meren yli. 4 Moos. 21:32. Jer. 48:32 s.
9. Sentähden minä Jaeserin itkulla itken Sibman viinipuuta, ja kyyneleilläni kastan sinua, Hesbon ja Eleale. Sillä sotahuuto on kajahtanut sinun suvi-tulosi ja syys-satosi yli.
10. Ja kedolta on riemu la'annut, eikä viinitarhoissa riemuita ja huudeta, eikä viiniä poljeta viinikuurnissa. Minä olen lopettanut ilohuudon.
11. Sentähden minun sydämmeni kumisee kuin kannel Moabin tähden ja sisällykseni Kir-Haresin tähden. Jes. 15:5. Jer. 48:36.
12. Ja tapahtuu, kun Moab ilmestyy ja uhrikukkulalla vaivaa itsensä ja menee pyhäänsä rukoilemaan, ei hän saa mitään toimeen.
13. Tämä on se sana, jonka Herra aikoja sitten on lausunut Moabista. Am. 2:1 s.
14. Ja nyt lausuu Herra, sanoen: „kolmen vuoden kuluessa, niinkuin palkkamiehen vuodet ovat, Moabin kunnia koko sen suuren väestön kanssa kukistuu, ja jätteet ovat aivan vähäiset, eikä suuret.“ Jes. 21:16.

17 Luku.

Ennustus Damaskon ja Efraimin hävityksestä.

Ennustus Damaskosta. Katso! Damasko on la'annut kaupunkina olemasta jo on tullut rauniol äjäksi. Jer. 49:23 s. Am. 1:3.
2. Aroërin kaupungit ovat jätetyt autioiksi; ne ovat karjalaumain omana, ja nämä makaavat, eikä ole sitä, joka karkoittaa.
3. Ja Efraimin linnat ovat hävitetyt; ja Damaskon valtakunta ja Aramin jätteet, ne ovat kuin Israelin lasten kunnia, sanoo Herra Sebaot. Jes. 7:8.
4. Ja tapahtuu sinä päivänä, että Jaakobin kunnia kuihtuu ja hänen lihansa lihavuus katoaa.
5. Ja käy samoin, kuin elomiehen kootessa pystyviljaa ja hänen käsivartensa leikatessa tähkäpäitä, ja käy samoin kuin tähkäpäitä poimittaessa Refaimin laaksossa.
6. Ja siihen jääpi jälkiviljaa, niinkuin öljypuuta puhdistettaessa: kaksi, kolme marjaa latvan päähän, neljä, viisi sen hedelmäpuun oksille, sanoo Herra, Israelin Jumala.
7. Sinä päivänä katselee ihminen Tekijänsä puoleen, ja hänen silmänsä katsovat Israelin Pyhän puoleen.
8. Ja hän ei katso alttarien puoleen, jotka hänen kätensä tekivät ja sormensa valmistivat, eikä katso kuuttaren kuvia ja päivättären pylväitä.
9. Sinä päivänä ovat hänen vahvat kaupunkinsa niinkuin nuo metsän ja huipun autiot, jotka jätettiin autioiksi Israelin lasten tullessa, ja ovat erämaana.

10. Sillä sinä unhotit autuutesi Jumalan, etkä väkevyytesi kalliota muistanut. Sentähden sinä ihania istutuksia istutit ja kylvit niihin vieraita vesoja. Jes. 24:5. Ps. 46:2. 118:14.
11. Istuttamises päivänä sinä aidan panit ja aamulla sinä saatoit siemenes oraalle; elo katoaa perinnön päivänä ja murhe on haikea.
12. Voi paljoin kansain pauhinaa! kuin merten pauhu he pauhaavat; ja kansakuntain kohinaa! kuin suurten vetten kohina he kohisevat. 2 Kun. 18:13 s. Jes. 36:1 s.
13. Kansakunnat pauhaavat, niinkuin paljoin vetten kohina. Mutta Hän nuhtelee sitä; ja se pakenee kauas, ja hajoitetaan niinkuin akana myrskyssä vuorilla, ja niinkuin tuhka tuulessa. Ps. 65:8. 93:3 s.
14. Katso, illalla on kauhistus, ja ennen aamua sitä ei olekkaan. Se on meidän riistäjämme osa ja meidän ryöstäjämme arpa. 2 Kun. 19:35 s. Jes. 14:25. 37:36 s.

18 Luku.

Etiopialaisten pelastus.

Voi siipien suhinan maata, joka on tuolla puolen Etiopian virtoja,
2. joka lähettää sanansaattajat merelle ja ruokoisissa haaksissa vesille! Menkäät, te nopeat sanansaattajat, pitkäkasvuisen ja kiiltävän suvun tykö, julman kansan tykö, joka on tuota tuonnempana, käskevän ja kukistavan suvun tykö, jonka maan virrat viileksivät. Jes. 60:6.
3. Te kaikki, jotka maassa olette ja maan päällä asutte, katsckaat, kun lippu vuorella nostetaan! ja kuunnelkaat, kun sotatorvea soitetaan!
4. Sillä näin on Herra sanonut minulle: Minä tahdon vaiti olla ja paikallani katsella, niinkuin kirkas kuume päiväpaisteella, niinkuin kastepilvi elonajan kuumeessa.
5. Sillä ennen elon-aikaa, kun kukoistus kuivettuu ja kukan kanta marjaksi kypsyy, leikkaa Hän köynnökset veitsellä, ja hyötyvesat Hän heittää pois ja katkoo.
6. Ja ne kaikki heitetään vuorten haukoille ja maan pedoille; ja haukat kesän niiden päällä viettävät, ja kaikki maan pedot niiden päällä talvea pitävät.
7. Siihen aikaan tuodaan Herralle Sebaotille lahjaksi tuo pitkäkasvuinen ja kiiltävä kansa, ja tuota julmaa kansaa, joka on tuota tuonnempana, tuota käskevää ja kukistavaa sukua, jonka maan virrat viileksivät, — Herran Sebaotin nimen sijalle, Sionin vuorelle. 2 Moos. 20:24. 2 Aik. 6:5. Ps. 68:32.

19 Luku.

Ennustus Egyptistä.

Ennustus Egyptistä. Katso! Herra kulkee nopean pilven päällä ja tulee Egyptiin. Ja Egyptin epäjumalat vapisevat Hänen edessänsä ja Egyptin sydän sulaa sen sisuksissa. Jer. 46:2 s. Hes. 29:2 s. Jes. 30:4.
2. Ja Minä yllytän Egyptin Egyptiä vastaan ja he keskenänsä sotivat, veli veljeänsä vastaan, kaupunki kaupunkia vastaan ja valtakunta valtakuntaa vastaan.
3. Ja Egyptin rohkeus katoaa sen sisuksissa, ja Minä teen hänen neuvonsa tyhjäksi ja he kysyvät epäjumalia ja velhoja ja ennustajia ja tietäjiä.
4. Mutta Minä annan Egyptin julmain herrain käsiin, ja kova kuningas on heitä hallitseva, sanoo Herra, Herra Sebaot. Jer. 46:26.
5. Vedet merestä kuivuvat, ja virta kureentuu ja kuivuu. Job 14:11.
6. Ja virrat haisevat pahalta, ja Masorin joet pienenevät ja kureentuvat, ruoko ja kaisila kuivettuvat.
7. Niittymaat joen varrella ja joen suussa ja joen kaikki kylvömaat kuivettuvat, kuihtuvat ja katoovat.
8. Kalastajat huokailevat, ja kaikki, jotka jokeen koukkuja panevat, surevat; ja jotka verkkoja vesille laskevat, ovat murheissaan.
9. Ja häpeään joutuvat, jotka harjattua liinaa vaatteeksi valmistavat ja hienoja kankaita kutovat.
10. Ja sen pylväät ovat masennettuina ja kaikki palkkamiehet pahoilla mielin.
11. Aivan älyttömiksi ovat Soanin ruhtinaat käyneet, Faraon viisaat neuvon-antajat; neuvokkaisuus on älyttömyydeksi käynyt. Kuinka te voitte Faraolle sanoa: „viisasten poikia me olemme, muinais-ajan kuningasten lapsia?“
12. Missähän ovat sinun viisaasi? Ilmoittakoot he sinulle ja tehkööt tiettäväksi, mitä Herra Sebaot on Egyptistä päättänyt!
13. Tyhmistyneet ovat Soanin ruhtinaat, Nofin ruhtinaat ovat petetyt, ja Egyptiä eksyttävät sen sukukuntain kulmakivet.
14. Herra on vuodattanut heidän sydämmiinsä nurjan hengen, ja he eksyttävät Egyptin kaikissa hänen toimissansa, niinkuin juopunut horjuu oksennuksessansa.
15. Ja Egyptille ei menesty mikään,

työ, jonka pää ja häntä, palmu-oksa ja kaisila tekevät. Jes. 9:14 s.
16. Sinä päivänä on Egypti niinkuin naiset, ja vapisee ja pelkää Herran Sebaotin käden hostoa, jota Hän huiskuttaa sitä vastaan.
17. Ja Juudan maa on oleva Egyptille kauhuksi; jokainen, jolle siitä puhutaan, peljästyy Herran Sebaotin neuvon tähden, jonka Hän on päättänyt häntä vastaan.
18. Sinä päivänä on viisi kaupunkia Egyptin maalla, jotka puhuvat Kanaanmaan kieltä ja vannovat itsensä Herralle Sebaotille; yhden nimi on oleva Ir-Haheres.
5 Moos. 10:20. Jes. 45:23. Jer. 12:16.
19. Sinä päivänä on Herralla oleva alttari keskellä Egyptinmaata, ja patsas on Herralla oleva sen rajalla.
20. Ja se on oleva merkiksi ja todistukseksi Herralle Sebaotille Egyptin maassa; sillä he huutavat Herran tykö ahdistajain tähden, ja Hän lähettää heille pelastajan ja sotijan, ja Hän vapahtaa heidät.
21. Ja Herra ilmoittaa itsensä Egyptille, ja Egypti tuntee Herran sinä päivänä; ja he palvelevat Häntä teuras- ja ruoka-uhrilla, ja lupaavat Herralle lupauksia ja pitävät ne.
Ps. 68:32. Jes. 45:14.
22. Ja Herra vaivaa Egyptiä lyömällä ja parantamalla; ja he palajavat Herran tykö, ja Hän kuulee heitä ja parantaa heidät.
23. Sinä päivänä on tie oleva Egyptistä Assuriin, ja Assur kulkee Egyptiin ja Egypti Assuriin; ja Egypti ynnä Assur palvelevat Herraa.
24. Sinä päivänä on Israel oleva kolmantena Egyptille ja Assurille, siunauksena keskellä maata.
25. Sillä sitä Herra Sebaot siunaa, sanoen: siunattu olet sinä, minun kansani Egypti, ja minun kätteni teko Assur, ja minun perintöni Israel!

20 Luku.

Egyptin ja Kuusin perikato.

Sinä vuotena, kun Tartan tuli Asdodiin, koska Sargon, Assurin kuningas, hänet lähetti, ja hän soti Asdodia vastaan ja valloitti sen, —
2 Kun. 18:17. 1 Sam. 5:1.
2. sinä aikana puhui Herra Jesajan, Amosin pojan, kautta, sanoen: „mene, riisu säkki lanteeltas ja vedä kenkäsi jaloistas“ Ja hän teki niin, ja kävi alasti ja avo-jaloin.
2 Kun. 1:8. Sak. 13:4. Matt. 3:4.
3. Ja Herra sanoi: „niinkuin minun palvelijani Jesaja kävelee alasti ja avojaloin kolmena vuotena merkiksi ja tunnustähdeksi Egyptille ja Kuusille, Hes. 12:6, 11.
4. niin on Assurin kuningas kuljettava Egyptin vankeja ja Kuusin pakolaisia, nuorukaisia ja vanhuksia, alasti ja avojaloin ja paljastetuilla peräpuolilla, häpeäksi Egyptille.
5. Ja nämä hämmästyvät ja häpeevät Kuusin, heidän turvansa tähden, ja Egyptin, heidän kerskauksensa tähden. Jes. 30:2 s. 36:6.
6. Ja tämän rantamaan asukkaat sanovat sinä päivänä: „katso! niin on käynyt turvallemme, johon me pakenimme apua varten, päästäksemme Assurin kuninkaasta! kuinka me nyt pelastetaan?“

21 Luku.

Ennustus Babelia, Edomia ja Arabiaa vastaan.

Meren korvesta ennustus. Niinkuin tuulen puuskat etelässä kulkevat, niin hän tulee korvesta, kolkosta maasta.
2. Kova näkö on minulle näytetty: „ryöstäjä ryöstää ja hävittäjä hävittää. Nouse, Elam! ahdista, Madai! kaiken huokauksen lakkautan Minä.“
3. Sentähden ovat minun lanteeni täynnä vaivaa, tuskat ovat minut käsittäneet, niinkuin synnyttäjän tuskat; minä olen niin vaivattu, etten kuule, ja niin hämmästynyt, etten näe.
4. Minun sydämmeni horjuu, kauhistus minua peljättää; minun suloisen hämäräni, mielitekoni, on Hän minulle pelvoksi tehnyt. Job 7:3.
5. „Pöytä valmistetaan; vartija valvoo; syödään ja juodaan. Nouskaat, päämiehet, voidelkaat kilvet!“
6. Sillä näin on Herra minulle sanonut: „mene, aseta vartija; mitä hän näkee, sen hän ilmoittakoon!“
7. Ja hän näki ratsastajia hevosilla parittain, ratsastajia aasilla, ratsastajia kameleilla; ja hän tarkoin kuuntelemalla kuunteli.
8. Ja hän huusi kuin jalopeura: „vartijoilla olen minä, Herra, seisonut alati pitkin päivää, ja vartijapaikallani olen minä kaikki yökaudet pysynyt. Hab. 2:1.
9. Ja katso! tuolla tulee rivi ratsumiehiä hevosilla parittain!“ Ja hän puhui ja sanoi. „langennut, langennut on Babel, ja kaikki sen epäjumalat ovat maahan särjetyt!“
Jer. 51:8. Ilm. 14:8. 18:2.
10. Voi minun puimaani ja riiheni poikaa! mitä minä olen kuullut Herralta Sebaotilta, Israelin Jumalalta, sen olen minä teille ilmoittanut.
11. Ennustus Dumasta. Minulle huu-

detaan Seiristä: „Vartija! paljonko on yötä kulunut? Vartija! paljonko on yötä kulunut?“ 1Moos.25:14. Jer.49:7s.
12. Vartija sanoo: aamu tulee, ja tulee yökin. Jos kysytte, niin kysykäät; palatkaat, tulkaat!
13. Ennustus Arabiaa vastaan. Arabian metsässä viettävät Dedanin matkustajajoukot yötä.
14. Tuokoot janoavaa vastaan vettä! Temanin maan asukkaat tulevat pakolaista vastaan leivällänsä.
15. Sillä he ovat miekkoja paossa, paljastettua miekkaa ja jännitettyä jousta ja kovaa sotaa paossa.
16. Sillä Herra on minulle sanonut: „vielä on vuosi, niinkuin palkkamiehen vuosi on, niin kaikki Kedarin kunnia katoaa.“
1 Moos. 25:13. Ps. 120:5. Jes. 16:14.
17. Ja Kedarilaisten sankaritten joutsiluvun jätteet vähentyvät; sillä Herra, Israelin Jumala, on sen sanonut.

22 Luku.

Ennustus näkölaaksosta, Jerusalemista. Sebna ja Eljakim.

Ennustus näkölaaksosta. Mikä sinun on, kun joukossa olet katoille astunut? Jer. 48:38.
2. Sinä humua täynnä oleva, kohiseva kaupunki, sinä iloinen linna! sinun kaatuneesi eivät ole miekalla kaadetuita, eikä sodassa surmatuita.
3. Kaikki sinun päämiehesi ovat joukossa paenneet ja ilman joutsia sidotut. Kaikki sinun kiinni-saatusi ovat joukossa sidotut, he olivat kauas paenneet. 2 Kun. 25:4. Jer. 39:4.
4. Sentähden minä sanon: kääntäkäät silmänne minusta pois, minä tahdon katkerasti itkeä; älkäät tungetko lohduttamaan minua kansani tyttären hävityksen tähden!
5. Sillä Herralla, Herralla Sebaotilla, on häiriön, sorron ja hävityksen päivä näkölaaksossa, muuria murentaissa; ja huuto kaikuu vuorta kohti.
6. Elam on ottanut viinen ynnä rattaat miehinensä ja ratsastajat; ja Kir on paljastanut kilven.
7. Ja tapahtuu, että rattaat täyttävät sinun parhaimmat laaksosi ja ratsastajat sijoittavat itsensä portin eteen.
8. Ja Juudan peite otetaan pois; ja sinä päivänä sinä katselet metsähuoneen aseita kohti. 1 Kun. 7:2 s. 10:17.
9. Ja te näette, että Davidin kaupungin halkeamat ovat monet; ja te kokoatte alimmaisen lammikon vesivarat.
10. Ja te luette Jerusalemin huoneet, ja hajoitatte huoneet, vahvistaaksenne muureja. Jer. 33:4.
11. Ja teette vesikuljun muurien välille, vanhan lammikon vesivaroja varten. Mutta ette katso Sen puoleen, joka tämän tekee, ettekä näe Häntä, joka sen on kaukaa aikonut.
2 Kun. 19:25. Jes. 37:26.
12. Ja Herra, Herra Sebaot kutsuu sinä päivänä itkuun ja valitukseen ja hiusten ajamiseen ja murhepukuun.
13. Mutta katso! ilo ja riemu, härkäin tappaminen ja lammasten teurastaminen, lihan syöminen ja viinin juominen: „syökäämme ja juokaamme, sillä huomenna me kuolemme!“
Jes. 56:12. 1 Kor. 15:32.
14. Ja Herra Sebaot ilmoitti minun korvilleni: totisesti, tämä synti ei tule teille sovitetuksi, ennenkuin te kuolette, sanoo Herra, Herra Sebaot.
15. Näin sanoi Herra, Herra Sebaot: mene, lähde tuon haltijan Sebnan tykö, joka on hovin hoitajana, ja sano:
16. Mitä sinulla on täällä, ja kuka sinulla on täällä, kun hakkautat itsellesi täällä haudan, ja korkeuteen hautasi hakkaat ja kallioon itsellesi asunnon kaivat?
17. Katso! Herra heittää sinut pois miehen heitolla ja käärimällä käärii sinut,
18. ja pyörittämällä pyörittää sinut niinkuin kerän, niinkuin kierikan aukealle maalle; siellä sinä kuolet ja sinne sinun kunniavaunusi joutuvat, sinä herrasi huoneen häpeä!
19. Ja minä karkoitan sinut pois säädystäsi ja sinä pannaan pois viraltasi.
20. Ja tapahtuu sinä päivänä, että Minä kutsun palvelijani Eljakimin, Hilkijan pojan, 2 Kun. 18:18, 26. Jes. 36:3.
21. ja Minä puetan hänet sinun pukuusi ja vyötän hänet sinun vyölläsi ja annan hänen käsiinsä sinun valtasi, ja hän on isänä Jerusalemin asukkaille ja Juudan huonekunnalle.
22. Ja Minä panen Davidin huoneen avaimen hänen hartioillensa, ja hän avajaa, eikä kukaan sulje, ja hän sulkee, eikä kukaan avaja. Job 12:14. Ilm. 3:7.
23. Ja Minä lyön hänet naulaksi vahvaan paikkaan, ja hän on kunnian istuimena isänsä huonekunnalle.
24. Ja hänen päällensä ripustetaan kaikki hänen isänsä huonekunnan kunnia, lapset, lasten lapset, kaikki pienimmätkin kalut, maljakaluista aina leilikaluihin saakka.
25. Sinä päivänä, sanoo Herra Sebaot, irtautuu se naula, joka on vahvaan paikkaan lyöty, ja se katkeaa

ja putoo, ja sen päällä oleva kuorma
särkyy. Sillä Herra on sen sanonut.

23 Luku.

Ennustus Tyron hävityksestä.

Ennustus Tyrosta. Valittakaat, te
Tarsis-laivat, sillä se on hävitetty,
niin ettei ole huonetta jälelle jäänyt,
eikä mihin käydä sisälle! Kittimin
maasta ilmoitettiin heille se sanoma.
Jer. 47:4. Hes. 26:2 s. 27:2 s. 28:2 s. Sak. 9:2 s.
2. Olkaat ääneti, te rantamaan asuk-
kaat! Sidonin kauppamiehet, jotka
merellä kulkivat, täyttivät sinut.
3. Ja laajoilla vesillä oli Sihorin
siemen ja Niilin vilja sen tulona;
sillä se oli kansain kauppatavarana.
4. Häpee, Sidon! sillä meri, meri-
linna lausuu, sanoen: „en minä ole
synnyttämisen kivuissa ollut, enkä
ole synnyttänyt, enkä ole nuoru-
kaisia kasvattanut, enkä ole neito-
sia kasvattanut.“
5. Kohta kun sanoma saapuu Egyp-
tiin, niin he peljästyvät Tyron sa-
nomasta.
6. Menkäät Tarsiin, valittakaat, te
rantamaan asukkaat.
7. Sekö sinulle osaksi, sinä iloinen
kaupunki, jonka alku oli ikivanhois-
ta ajoista? Hänen jalkansa vievät
hänet kauas vieraalle maalle asu-
maan.
8. Kuka on tämän päättänyt Tyros-
ta, joka jakeli kruunuja, jonka kaup-
pamiehet olivat ruhtinoita, ja jonka
kauppiaat olivat ylimmäiset maassa?
Ilm. 18:23.
9. Herra Sebaot on sen päättänyt,
häväistäksensä kaikkien koreitten
prameuden ja nöyryyttääksensä
kaikki ylimmäiset maassa.
10. Levene kuin joki maasi yli, ty-
tär Tarsis! sillä ei enää ole salpaa.
11. Kätensä on Hän korottanut mer-
ta vastaan, on pannut valtakunnat
vapisemaan; Herra on käskyn an-
tanut Kanaanista, että se hävitettäi-
siin. Job 12:23.
12. Ja Hän sanoi: „älä enää jatka
iloasi, sinä häväisty neitsyt, tytär
Sidon! Nouse ja lähde Kittimiin; et
sinä sielläkään lepoa saa.
13. Katso, Kaldealaisten maa, tuo kan-
sakunta, jota ei ollutkaan, – Assur sen
perusti korven asukkaille, he pys-
tyttävät valloituskoneensa, kukista-
vat sen linnat ja tekevät sen rau-
nioksi.
14. Valittakaat, te Tarsis-laivat, sillä
hävitetty on teidän linnanne!
15. Ja tapahtuu sinä päivänä, että
Tyro unhotetaan seitsemäksi kym-
meneksi vuodeksi, niinkuin yhden
kuninkaan päivät ovat. Seitsemän-
kymmenen vuoden perästä käypi
Tyron, niinkuin portosta veisataan:
16. „Ota kantele, kiertele kaupunkia,
sinä unhotettu portto, soita hyvästi,
laula vahvasti, että sinua muistet-
taisiin!“
17. Ja tapahtuu seitsemänkymme-
nen vuoden perästä, että Herra etsii
Tyroa, ja se palajaa huorapalkoillen-
sa ja tekee huorin kaikkien maan
valtakuntain kanssa maan päällä.
18. Ja hänen kauppansa ja palkkan-
sa on oleva pyhä Herralle; ei sitä ta-
varaksi koota, eikä tallenneta, sillä
hänen kauppansa on oleva niille,
jotka Herran edessä asuvat, ruuaksi,
ravinnoksi ja kauniiksi puvuksi.

24 Luku.

Maailman tuomio.

Katso! Herra tekee maan tyhjäksi
ja autioksi; ja Hän hävittää sen
muodon ja hajoittaa sen asukkaat.
2. Ja niinkuin kansan käy, niin käy
papinkin, kuin palvelijan, samoin
herransakin; kuin piian, samoin hä-
nen emäntänsäkin; kuin ostajan, sa-
moin myöjän; kuin lainan ottajan,
samoin lainan antajan; kuin velko-
jan, samoin velan alaisen. Hos. 4:9.
3. Maa peräti tyhjennetään ja ko-
konansa ryöstetään; sillä Herra on
tämän sanan puhunut.
4. Maa suree ja lakastuu, maanpiiri
pelehtyy ja lakastuu; maan kansan
ylhäiset nääntyvät maassa. Joel 1:10.
5. Maa on saastaiseksi tullut asuk-
kaittensa alla, sillä he ovat rikkoneet
lait, muuttaneet säännöt, rikkoneet
ijankaikkisen liiton.
6. Sentähden kalvaa kirous maata,
ja jotka siinä asuvat, kärsivät rangais-
tusta; sentähden kuivettuvat maan
asukkaat, ja jälelle jää vähän väkeä.
Jer. 6:19. 16:18. Hes. 5:11 s. 7:27. Dan. 9:11.
7. Viinin mehu kuivaa, viinipuu
surkastuu; kaikki sydämmestään
iloiset huokaavat.
8. Rumpuin riemu katoaa, iloisten
remu lakkaa, kanteleitten ilo loppuu.
Jer. 7:34. 16:9. 25:10. Hes. 26:13. Hos. 2:11.
9. Ei lauleta viiniä juotaessa; ja vä-
kijuoma käy katkeraksi sen juojille.
10. Autio kaupunki on maahan ku-
kistettu, kaikki huoneet suljetut, et-
tei niihin voi mennä.
11. Valitus on kaduilla viinistä;
kaikki ilo on poissa, maan riemu
on maasta paennut.
12. Jälellä on kaupungissa hävitys,
ja portit ovat palasiksi lyödyt.
13. Sillä niin on maan sydämmessä
kansain keskellä, kuin öljypuuta pu-

distettaissa, kuin jälkileikkuun päätyttyä. Jes. 17:5 s.
14. Nämä korottavat äänensä ja riemuitsevat; he iloitsevat Herran kunniasta, merestä asti:
15. „Sentähden kiittäkäät te Herraa idässä, ja meren saaristoissa Herran, Israelin Jumalan, nimeä!"
16. Me kuulemme maan ääristä ylistysvirsiä: „kunnia vanhurskaalle!" Mutta minä sanon: minä hukun, minä hukun, voi minua! ryöstäjät ryöstävät, ryöstäjät ryöstämällä ryöstävät!
17. Pelko ja kuoppa ja paula tulee sinun ylitses, sinä maan asukas!
18. Ja tapahtuu, että jos joku pelvon ääntä pakenee, se kuoppaan putoaa, ja joka kuopasta nousee, se paulaan takertuu, sillä akkunat avataan korkeudessa ja maan perustukset vapisevat. 1 Moos. 7:11. Jer. 48:44. Am. 5:19.
19. Romahtelemalla hajoo maa; ratkeemalla ratkee maa; horjahdellen horjahtelee maa.
20. Hoiperrellen hoipertelee maa niinkuin juopunut, ja huiskuu kuin yömaja; ja sen pahateko painaa sitä, ja se lankeaa, eikä enää nouse. Jes. 1:8. Hes. 7:4 s.
21. Ja tapahtuu sinä päivänä, että Herra etsiskelee korkeuden sotajoukkoa korkeudessa ja maan kuninkaita maan päällä.
22. Ja he kootaan yhteen sidottuina kuoppaan ja suljetaan vankeuteen; ja monen päivän perästä heitä etsitään.
23. Ja kuu punehtuu ja aurinko häpee; sillä kuninkaana Sionin vuorella ja Jerusalemissa on Herra Sebaot, ja hänen vanhimpainsa edessä on kunnia. Jes. 13:10. Hes. 32:7. Joel 2:31. 3:15.

25 Luku.

Kristuksen valtakunnan ihanuus.

Herra! Sinä olet minun Jumalani, Sinua minä ylistän, ja kiitän sinun nimeäsi, sillä Sinä teet ihmeitä; sinun vanhat aivoituksesi ovat uskolliset ja todet. 2 Moos. 15:1 s. Ps. 63:2. 89:3.
2. Sillä Sinä olet tehnyt kaupungin kiviläjäksi ja varustetun linnan raunioksi; muukalaisten linna on la'annut olemasta kaupunkina, eikä sitä enää rakenneta. Jes. 26:5.
3. Sentähden Sinua kunnioittaa väkevä kansa, julmain kansakuntain kaupungit pelkäävät Sinua.
4. Sillä Sinä olet kurjain turva, köyhäin varustus heidän ahdingossansa, suojana sadetta vastaan, varjona kuumutta vastaan; sillä julmain puuska on kuin rankkasade seinää vastaan. 5 Moos. 32:4. Ps. 18:2 s. Jes. 4:6. Jer. 16:19.
5. Sinä nöyryytät muukalaisten metelin niinkuin helteen kuivassa maassa; kuin helle pilven varjossa, niin asettuu raivokkain riemulaulu.
6. Ja Herra Sebaot valmistaa kaikille kansoille tällä vuorella lihavat pidot, pidot parhaasta viinistä, ydinrasvasta ja puhtaasta viinistä.
Ps. 22:27 s. Matt. 8:11. 14:16. 22:2. Luuk. 13:29. 14:16. Ilm. 19:29.
7. Ja Hän panee pois tällä vuorella kääriliinan, joka verhoo kaikkia kansoja, ja peiton, joka peittää kaikkia kansakuntia
Ps. 119:3. San. 16:17. Jes. 60:2. 2 Kor. 3:15 s.
8. Hän nielee kuoleman ijankaikkisesti; ja Herra, Herra pyhkii kyyneleet kaikilta kasvoilta ja poistaa kansansa häpeän koko maasta. Sillä Herra on sen sanonut.
1 Kor. 15:26. 2 Tim. 1:10. 54. Ilm. 7:17. 21:4.
9. Ja sinä päivänä sanotaan: katso! tämä on meidän Jumalamme, jota me odotimme, ja Hän pelastaa meitä; tämä on Herra, jota me odotimme; iloitkaamme ja riemuitkaamme hänen autuudessansa! Ps. 33:20 s. 63:8.
10. Sillä Herran käsi lepää tämän vuoren päällä; mutta Moab tallataan paikoillaan niinkuin korsi likaveteen poljetaan.
11. Ja hän levittelee käsiänsä siinä, niinkuin uija levittelee uidaksensa, mutta Hän painaa hänen ylpeytensä alas ynnä hänen kättensä vehkeet.
12. Ja sinun korkeitten muuriesi varustuksen Hän kumoaa, alentaa, tomuun asti maahan syöksee. Jes. 26:5.

26 Luku.

Herra on kansansa turva.

Sinä päivänä veisataan tämä virsi Juudan maalla: „meillä on vahva kaupunki; pelastuksen Hän pani muureiksi ja varjelukseksi.
Ps. 46:6. 87:1. San. 18:10. Jes. 60:18. Matt. 16:18.
2. Avatkaat portit, että vanhurskas kansa, joka uskollisuuden pitää, käy sisälle! Ps. 118:19 s.
3. Jolla vakaa mieli on, sille Sinä rauhan, rauhan varjelet; sillä hän turvaa Sinuun. Room. 5:1.
4. Uskaltakaat Herraan ijankaikkisesti, sillä Herra, Herra on ijankaikkinen kallio. 5 Moos. 32:4. Ps. 18:2 s.
5. Sillä Hän on masentanut korkealla asuvat, korotetun linnan Hän on alentanut; Hän alensi sen maahan asti, syöksi sen tomuun saakka.
Jes. 21:9. 25:2. Jer. 51:8. Ilm. 14:8. 18:2.
6. Jalka sen tallaa, raadollisen jalat ja kurjain askeleet.
7. Vanhurskaan tie on suora. Sinä tasoitat vanhurskaan polun suoraksi." Ps. 119:3. San. 16:17.

8. Oikeuttesi tiellä me odotamme
Sinua, Herra, sillä sieluni ikävöi si-
nun nimeäsi ja muistoasi. Ps.119:10.47.
9. Minun sieluni odottaa Sinua yöllä,
henkeni minussa etsii Sinua varhain;
sillä kun sinun tuomiosi kohtaavat
maata, niin oppivat maanpiirin asuk-
kaat vanhurskautta. Ps.63:7. 88:14. 130:6.
10. Vaikka jumalaton saisi armoa,
ei hän opi vanhurskautta; oikeuden
maassa elää hän nurjasti, eikä näe
Herran korkeutta.
Neh. 9:20,26. Ps. 36:2. Jes. 66:4. Room. 3:18.
11. Herra! sinun kätesi on korotettu,
vaan eivät he sitä näe; he saavat häve-
tä nähdessänsä kiivautta kansan puo-
lesta, jopa tuli kuluttaa sinun vihol-
lises.
12. Herra, Sinä saatat meille rauhan,
sillä kaikki, mitä me teemme, toi-
mitat Sinä meidän parhaaksemme.
13. Herra, meidän Jumalamme!
meitä hallitsevat muut herrat, paitsi
Sinä; mutta yksistänsä Sinussa me
ylistämme sinun nimeäsi.
14. Kuolleet eivät virkoa elämään,
eivätkä haamut nouse ylös, sittekun
Sinä heille olet kostanut ja hävittänyt
heidät ja kadottanut kaiken heidän
muistonsa.
5 Moos. 32:26. Job 14:14. 18:17. Ps. 88:11 s.
15. Herra! Sinä olet lisännyt kansaa,
Sinä olet lisännyt kansaa, Sinä olet
korottanut kunniasi ja laajentanut
kaikki maan ääret.
Ps. 19:5. Ap.t. 1:8. Kol.1:6.
16. Herra! Ahdingossa he Sinua et-
sivät; he vuodattavat hiljaisia ru-
kouksia Sinulle, kun Sinä heitä ku-
ritat. 2 Sam.22:7. Ps.18:7.77:3.86:7.Hos.5:15.
17. Niinkuin raskaalla vaimolla on
tuska, kun hän synnyttämäisillään
on, ja hän huutaa kivuissansa; niin
olemme me, Herra, Sinun edessäsi.
Joh. 16:21 s.
18. Me olemme raskaina, ja meillä
on kipu, niinkuin tuulta synnyttäi-
simme; me emme saa maailman pe-
lastusta toimeen, eikä maanpiirin
asukkaita tule näkyviin.
19. Sinun kuolleesi virkoavat elä-
mään; minun ruumiini nousevat
ylös! Herätkäät ja iloitkaat, te, jotka
tomussa makaatte; sillä sinun kas-
teesi on valkeuden kastetta ja maa
purkaa vainajat esille.
Hes. 37:3 s. Dan. 12:2. Joh. 5:25.
20. Mene, kansani, käy kammioihis,
ja sulje ovesi jälkees; lymytä itsesi
vähäiseksi silmänräpäykseksi, siksi
kun viha ohitse menee.
Job 14:13. Ps. 30:6.
21. Sillä katso! Herra käy sijaltansa
kostamaan maan asukasten pahuu-
den heille, ja maa paljastaa verensä,
eikä enää peitä tapetuitansa.
1 Moos.7:10. Saarn.12:14. Mik.1:3. Matt.16:27.

27 Luku.

Kristus vie kansansa voittoon.

Sinä päivänä Herra kostaa kovalla,
suurella ja väkevällä miekallansa
Leviatanin, tuon liukkaan kärmeen,
ja Leviatanin, tuon kiemurtelevan
kärmeen, ja tappaa tuon lohikär-
meen, joka on meressä.
1 Moos. 3:15. Job 26:13. 40:20. Hes.29:3. 32:2.
Hebr. 2:14. 1 Joh.3:8.
2. Sinä päivänä on oleva punaisen
viinin viinimäki; veisatkaat siitä!
Kork. v. 8:11. Jes. 5:1 s.
3. Minä, Herra, olen sen vartija, alin-
aikaa kastan sitä; ettei mikään sitä
kohtaisi, varjelen Minä sitä yötä ja
päivää.
Ps. 121:4. Mal. 3:11. Matt. 21:33. Joh. 15:1.
4. Minä en ole vihainen. Muttajospa
Minulla olisi ohdakkeita ja orjantap-
puroita, niin Minä kävisin sotaan
niitä vastaan ja polttaisin ne kerras-
saan. Kork.v. 2:2. Jes. 10:17. Matt. 13:40.
5. Taikka ottakoot pakonsa Minun
turviini; tehkööt rauhan Minun kans-
sani, rauhan tehkööt he Minun kans-
sani. Ps. 147:12 s. Jes. 43:1 s.
6. Tulevina aikoina juurtuu Jaakob,
Israel kukkii ja kukoistaa ja hedel-
mällä täyttää maan pinnan.
Jes. 37:31. Hes. 20:40. Am.9:11.
7. Löikö Hän sitä hänen lyöjänsä
lyömällä, taikka tappoi sen hänen
tapettujensa tapolla?
8. Määrällä Sinä kuritit häntä, lä-
hettämällä hänet tyköäsi; kovalla
myrskyllänsä Hän lykkäsi hänet pois
itätuulen päivänä. Jer.18:17. 30:11. 46:28.
9. Sentähden sovitetaan Jaakobin
rikos sillä, ja se on koko hänen syn-
tinsä poistamisen hedelmä, että Hän
tekee kaikki alttarin kivet hajoitettu-
jen kalkkikivien kaltaisiksi; eivätkä
kuuttaren kuvat ja päivättären pat-
saat enää nouse pystyyn.
3 Moos. 26:30. Jes. 2:20. 17:7 s. 30:22. 31:7.
10. Sillä vahva kaupunki on jätetty
autioksi, heitetyksi ja hyljätyksi a-
sunnoksi, korven kaltaiseksi; siellä
vasikat laidunta pitävät, siellä he
lepäävät ja sen vesoja pureksivat.
11. Kun sen lehdet kuiviksi käyvät,
niin ne taitetaan, ja naiset tulevat ja
sytyttävät ne. Sillä taidotonta kansaa
se oli; sentähden sen tekijä sitä ei
säälinyt, eikä sen luoja sitä armah-
tanut. 5 Moos. 32:6,18.
12. Ja tapahtuu sinä päivänä, että
Herra puipi hedelmän virran vuol-
teesta aina Egyptin puroon asti, ja

te kootaan yksi toisensa perästä, te
Israelin lapset.
13. Ja tapahtuu sinä päivänä, että
suurta sotatorvea soitetaan ja nuo
Assurin maalla hävinneet ja Egyptin maalla pakolaisina olleet tulevat
ja kumartavat Herraa, pyhällä vuorella, Jerusalemissa.
1 Kun. 8:41 s. Jes. 11:11 s. 56:7.

28 Luku.

Efraimin lankeemus. Kristus kallis kulmakivi.

Voi Efraimin juopuneitten komeata kruunua ja sen loistavan kaunistuksen kuihtuvaa kukkaa, joka on viinin kaatamain lihavan laakson kukkulalla!
2. Katso! Herra tuottaa väkevän ja
voimallisen, raesateen, niinkuin tuhotuulen, niinkuin rankasti satavain vetten kuuro se hänet voimalla maahan syöksee. 2 Kun. 17:3,6. 18:10 s.
3. Jalvoilla tallattavaksi käypi Efraimin juopuneitten komea kruunu.
4. Ja hänen loistavan kaunistuksensa kuihtuvalle kukalle, joka lihavan laakson kukkulalla on, käy kuin varhaiselle fiikunalle ennen suven tuloa, jota katsoja katselee; tuskin on se hänen kädessänsä, niin hän sen nielaisee.
5. Ja sinä päivänä on Herra Sebaot
oleva koreaksi kruunuksi ja loistavaksi seppeleeksi kansansa jätteille, Jes. 10:21.
6. ja oikeuden hengeksi sille, joka
tuomio-istuimella istuu, ja väkevyydeksi niille, jotka sodan porttia kohden kääntävät.
7. Ja nämäkin viinistä hoipertelevat ja väkijuomasta horjuvat; pappi ja profetta väkevästä juomasta hoipertelevat, viinin voittamina horjuvat, väkijuomasta hoipertelevat näössä ja eksyvät ennustuksessa.
8. Sillä kaikki pöydät ovat täynnä
ilkeätä oksennusta, ei ole puhdasta paikkaa.
9. „Kenelle hän opettaa tietoa ja
kenelle hän ilmoittaa saarnaa? Maidosta vieroitetuille, nisistä eroitetuille.
10. Sillä käsky käskyn päälle, käsky käskyn päälle, sääntö säännön päälle, sääntö säännön päälle, vähä täällä, vähä siellä."
11. Sillä sammaltavilla huulilla ja
vieraalla kielellä Hän puhuu tälle kansalle, 1 Kor. 14:21.
12. Hän, joka heille on sanonut:
„tämä on lepo, sallikaat väsyneelle lepoa, ja tämä on virvoituspaikka." Mutta eivät he tahtoneet kuulla.
Jes. 6:16. Matt. 11:28 s. 23:37.
13. Ja heille on Herran sana oleva:
„käsky käskyn päälle, käsky käskyn päälle; sääntö säännön päälle, sääntö säännön päälle; vähä täällä, vähä siellä," että he käydessänsä kaatuvat seljällensä, loukkaantuvat ja kiedotaan ja vangiksi joutuvat.
14. Sentähden kuulkaat Herran sanaa, te pilkkakirveet, tämän Jerusalemissa olevan kansan hallitsijat!
15. Sillä te sanotte: „me olemme
tehneet liiton kuoleman kanssa ja tuonelan kanssa olemme me tehneet sovinnon; kun vitsaus tulvimalla tulee, niin ei se saavuta meitä, sillä me olemme tehneet valheen turvaksemme ja suojelemme itseämme petoksella."
16. Sentähden sanoo Herra, Herra,
näin: Katso! Minä perustan Sioniin kiven, koetellun kiven, kalliin kulmakiven, vahvan perustuksen; joka uskoo, ei hänen tarvitse paeta.
Ps. 118:22. Matt. 21:42. Ap. t. 4:11.
Room. 9:33. 10:11. Ef. 2:20. 1 Piet. 2:6.
17. Ja Minä panen oikeuden oikonuoraksi ja vanhurskauden vaakaksi. Ja rakeet karkoittavat pois valheen turvan ja vedet huuhtovat pois suojan.
18. Ja teidän liittonne kuoleman
kanssa särjetään, ja teidän sovintonne tuonelan kanssa ei pidä paikkaansa; kun vitsaus tulvimalla tulee, niin se tallaa teitä.
19. Niin usein kuin se tulee, sieppaa se teidät mukaansa; sillä joka aamu se tulee, päivällä ja yöllä. Vavistusta vaan tuottaa sanoman tarkkaaminen. Ps. 119:71. Jer. 31:19. 1 Piet. 4:12.
20. Sillä vuode käy liian lyhyeksi
oikaista itsensä ja peitto kaidaksi kätkeä itsensä.
21. Sillä Herra nousee niinkuin Perasimin vuorella, Hän liikkuu niinkuin laaksossa Gibeonin tykönä, tehdäksensä tekonsa — vieras on Hänen tekonsa — ja toimittaaksensa toimituksensa — outo on Hänen toimituksensa. Jos. 10:10 s. 2 Sam. 5:20. 1 Aik. 14:11,16.
22. Ja älkäät nyt pilkkaa tehkö, etteivät siteenne kovemmiksi tulisi; sillä tuhon ja tuomiopäätöksen olen minä kuullut Herralta, Herralta Sebaotilta, koko maan yli.
Jes. 10:23. Room. 9:28.
23. Ottakaat korviinne ja kuulkaat
minun ääntäni, tarkatkaat ja kuunnelkaat minun sanojani!
24. Kyntääkö kyntäjä joka päivä,
vakooko ja äjestääkö hän peltoansa kylvölle?
25. Eikö niin, kun Hän on sen pinnan tasoittanut, niin Hän heittelee

herneitä ja hajoittelee kuminoita ja
panee nisut palstoihin, ohrat sarkoi-
hin ja kaurat osiinsa?
26. Ja hänen Jumalansa osoittaa
häntä oikealle ja neuvoo häntä.
27. Sillä ei herneitä puimakoneella
puida. eikä rattaan pyörää vyörytellä
kuminain päällitse, vaan herneet va-
ristetaan sauvalla ja kuminat vitsalla.
28. Survotaanko leivän viljaa? Ei,
sillä ei kukaan sitä ijankaiken pui,
eikä aina aja rattaansa pyörää ja he-
vosiansa sen päällitse; ei sitä survota.
29. Tämäkin on lähtenyt Herralta
Sebaotilta. Hän osoittaa neuvonsa ih-
meelliseksi ja viisautensa suureksi.

29 Luku.

Herra koettelee kansaansa. Tuomio Jerusalemin yli.

Voi Arielia, Arielia, Davidin leirin
linnaa! Pankaat vuosi vuoden li-
säksi, tehkööt juhlapäivät kiertonsa,
2. niin Minä ahdistan Arielia; ja se
valittaa ja vaikeroipi, mutta se on
oleva Minulle oikeana Arielina.
3. Ja Minä piiritän sinut joka kul-
malta ja ahdistan sinua sotavartiolla
ja asetan sinua vastaan vallitukset.
Jer. 6:3. Luuk. 19:43.
4. Ja sinä puhut alhaalta maasta,
ja tomusta sinä puheellasi mutiset,
ja sinun äänesi nousee kuin noidan
ääni maasta, ja tomusta sinun sana-
si sipisevät. Jes. 8:19.
5. Mutta sinun ahdistajiesi joukko
on niinkuin hieno pöly, ja raivok-
kaitten joukko niinkuin lentelevät
akanat; ja se tapahtuu äkkiä, yht'äk-
kiä. Job 21:18. Ps. 1:4. Jes. 17:13. 37:36.
6. Herralta Sebaotilta tulee sinun
kostosi jylinällä ja jyrinällä ja ko-
valla äänellä, tuuliaispäällä ja myrs-
kyllä ja kuluttavalla tulen liekillä.
Jes. 30:30.
7. Ja juurikuin unennäkö yöllä on
kaikkein kansain joukko, joka sotii
Arielia vastaan ja sortaa sitä ja sen
linnoituksia ja ahdistaa sitä.
8. Ja niinkuin isoovainen on unessa
syövinänsä, mutta hän herää ja hä-
nen sielunsa on tyhjänä; ja niinkuin
janoovainen on unessa juovinansa,
mutta hän herää ja katso! hän on
rauvennut ja hänen sielunsa on nään-
nyksissä, - niin on koko se kansain
joukko oleva, joka sotii Sionin vuor-
ta vastaan.
9. Hämmästykäät ja ihmetelkäät,
sovaistukaat ja olkaat sokeat! He juo-
puvat, vaan ei viinistä; he horjuvat,
vaan ei väkevästä juomasta.
10. Sillä Herra on vuodattanut tei-
dän ylitsenne raskaan unen hengen
ja on sulkenut teidän silmänne; pro-
fetat ja teidän päämiehenne, näkijät,
on Hän kaiheella peittänyt. Room. 11:8.
11. Ja koko tämä näkö on teille niin-
kuin lukitun kirjan sanat, jos se an-
netaan kirjan taitavalle, sanoen: „lue
tämä," niin hän sanoo: „en osaa,
sillä se on lukittu." Ilm. 5:1 s.
12. Tahi jos se kirja annetaan sille,
joka ei lukea taida, sanoen: „lue tä-
mä," niin hän sanoo: „en minä o-
saa lukea."
13. Ja Herra sanoo: sentähden että
tämä kansa lähestyy Minua suullan-
sa ja kunnioittaa Minua huulillansa,
mutta heidän sydämmensä on kau-
kana Minusta, ja he pelkäävät Minua,
opetettujen ihmissääntöjen mukaan,
Matt. 15:8 s. Mark. 7:6 s.
14. sentähden, katso, Minä menet-
telen vielä ihmeellisesti ja kummal-
lisesti tälle kansalle; ja heidän vii-
sasten viisaus katoaa ja heidän ym-
märtäväisten ymmärrys kätkeentyy.
Jes. 44:25. Obad. v. 8. 1 Kor. 1:19 s.
15. Voi niitä, jotka salaavat itsensä
Herran edessä ja peittävät aivotuk-
sensa, ja tekonsa pimeydessä pitävät
ja sanovat: „kuka meidät näkee ja
kuka meidät tuntee?"
Job 24:15. Ps. 10:11, 13. 94:7. Hes. 8:12. Syr. 23:25.
16. Voi teidän hulluuttanne! Onko
savi savenvalajan vertainen, että teko
sanoisi tekijällensä: „ei hän minua
ole tehnyt," ja kuva sanoisi kuvai-
lijallensa: „ei hän ymmärrä?"
Jes. 45:9.
17. Eikö vielä varsin vähän, niin Li-
banon muuttuu hedelmämaaksi ja
hedelmämaa käypi metsän veroi-
seksi? Jes. 32:15.
18. Ja sinä päivänä kuulevat kuu-
rot kirjan sanat ja sokeain silmät
näkevät synkeydestä ja pimeydestä.
Jes. 35:5. Matt. 11:5.
19. Ja kurjain ilo Herrassa kasvaa,
ja vaivaiset ihmisten joukossa rie-
muitsevat Israelin Pyhässä.
20. Sillä poissa on hirmuvaltias, ja
pilkkaaja on kadonnut, ja hävitetyt
ovat kaikki pahan valmistajat,
21. jotka tekevät ihmisen syntiseksi
sanan tähden ja panevat pauloja sil-
le, joka portissa tuomitsee ja perät-
tömillä vanhurskaan vääräksi teke-
vät. Am. 5:10.
22. Sentähden sanoo Herra, joka A-
brahamin pelasti, Jaakobin huone-
kunnalle näin: „ei Jaakob enää hä-
peään joudu, eivätkä hänen kasvon-
sa enää kalpene."
23. Sillä kun hän näkee, kun hänen
lapsensa näkevät minun kätteni teon
heidän keskellänsä, niin he pyhittä-

vät minun nimeni, ja he pyhittävät
Jaakobin Pyhän ja Israelin Jumalaa pelkäävät. Jes. 8:13. Ef. 2:10.
24. Hengessään eksyväiset oppivat
taidon ja nurisevat ottavat opetuksen vastaan.

30 Luku.

Luota Jumalaan, äläkä ihmisiin.

Voi uppiniskaisia lapsia, sanoo Herra, jotka ilman Minua neuvoa pitävät ja ilman minun henkeäni liittoa tekevät, kootaksensa syntiä synnin päälle! Jes. 1:2,5.
2. Jotka menevät Egyptiin, eivätkä
kysy minun suutani, vahvistaaksensa itsensä Faraon voimalla ja paetaksensa Egyptin varjoon.
Jes. 31:1. Jer. 37:7 s. Hes. 17:15.
3. Mutta Faraon voima on teille
häpeäksi ja pako Egyptin varjoon häväistykseksi. Jes. 20:5. 36:6.
4. Sillä heidän ruhtinaansa ovat
Soanissa ja heidän sanansaattajansa saapuvat Hanesiin. Ps. 78:12. Jes. 19:11,13.
5. Kaikki he häpeään joutuvat sen
kansan tähden, joka ei hyödytä heitä, eikä ole avuksi, eikä hyväksi, vaan häpeäksi, jopa häväistykseksi. Jer. 2:36.
6. Ennustus etelän eläimistä. Ah-
dingon ja ahtauden maassa, josta naaras- ja uros-jalopeura, kyykärme ja lentävä tulikärme ovat kotoisin, kannattavat he tavaransa aasien seljässä ja aarteensa kamelien kyttyrällä kansan tykö, joka ei heitä hyödytä.
7. Ja Egyptin apu on turha ja mitä-
tön, sentähden Minä nimitän sen: ,,suurisuiseksi, joka alallansa istuu.“
8. Ja nyt mene, kirjoita se taululle
heidän eteensä ja piirrä se kirjaan, että se olisi olemassa tulevaa aikaa varten, aina ijankaikkisuuteen asti. Jes. 8:1.
9. Sillä uppiniskaista kansaa he o-
vat, valheen lapsia, lapsia, jotka eivät tahdo Herran lakia kuulla;
2 Kun. 17:14. Neh. 9:16.
10. jotka sanovat näkijöille: ,,äl-
käät nähkö,“ ja katsojille: ,,älkäät katsoko suoraa totuutta, puhukaat meille mieluista, katsokaat valhetta;
5 Moos. 29:19. 1 Sam. 9:9. Mik. 2:11.
11. poiketkaat tieltä, luopukaat po-
lulta, pankaat Israelin Pyhä pois meidän silmäimme edestä.“
12. Sentähden sanoo Israelin Pyhä
näin: ,,Koska te ylenkatsotte tämän sanan ja luotatte väkivaltaan ja vääryyteen ja siihen nojaatte,
13. sentähden on tämä pahateko
teille kuin putoava lohkare, joka pullistuu korkeassa muurissa, jonka särkymys tulee äkkiä, yht'äkkiä.
14. Ja se särkyy samoinkuin saven-
valajan astia särjetään ja säälimättä murennetaan, niin ettei sen muruissa löydetä palaista, jolla tulta tuotaisiin totosta ja vettä ammennettaisiin kaivosta.“ Jer. 19:10 s.
15. Sillä näin on Herra, Herra, Is-
raelin Pyhä, sanonut: ,,kääntymällä ja alallanne olemalla te autuaaksi tulette; hiljaisuudessa ja toivossa te väkeviksi tulette. Mutta te ette tahtoneet.“ Ps. 37:7. Hab. 2:20.
16. Te sanotte: ,,ei, hevosilla me
kiidämme;“ sentähden saattekin kiitää, ja ,,juoksijoilla me ratsastamme,“ sentähden ovatkin teidän vainoojanne nopsat. 2 Kun. 25:4.
17. Tuhansittain te pakenette yhden
uhkauksesta, viiden uhkauksesta, siihen asti, että te niin vähiin jäätte, kuin mastopuut vuoren huipulla ja kuin viiritangot kukkulalla.
3 Moos. 26:36 s. 5 Moos. 28:25. 32:30.
18. Sentähden viivyttelee Herra tei-
dän armahtamista ja sentähden Hän korkealla vartioipi teidän säälimistä. Sillä oikeuden Jumala on Herra; autuaat ovat ne, jotka Häntä odottavat.
Ps. 2:12. 34:9. 40:5. San. 16:20. Jer. 17:7.
19. Sillä sinä kansa, joka asut Sionis-
sa, Jerusalemissa, älä alati itke. Hän armahtamalla sinua armahtaa, kun huutosi korotat; kohta, kun Hän kuulee, vastaa Hän sinua. Jes. 58:9. 65:24.
20. Sillä Herra antaa teille leipää ah-
dingossa ja vettä ahdistuksessa, eikä sinun opettajasi enää kätkey, vaan sinun silmäsi saavat nähdä opettajasi.
21. Ja sinun korvasi kuulevat sanan
takanas: ,,tämä on tie, käykäät sitä“, kun te oikealle tahi vasemmalle puolelle poikkeatte.
22. Ja sinä saastutat hopeakuviesi
päällyksen ja kultakuviesi peitteen; sinä heität ne pois niinkuin loan, ,,mene matkaasi“, sanot sinä sille.
Jes. 2:20. 31:7.
23. Ja Hän antaa sateen siemenellesi,
jolla peltosi kylvät, ja leipää pellon tulosta, ja se on oleva mehukasta ja lihavaa; sinun karjasi kävelee sinä päivänä avaralla laitumella.
3 Moos. 26:4. 5 Moos. 11:14. 28:12.
24. Härjät ja aasit, jotka maata muok-
kaavat, syövät suolaista apetta, joka pohtimilla ja viskaimilla on pohdittu.
25. Kullakin korkealla vuorella ja
kullakin korotetulla kukkulalla on puroja, vesiojia, — suuren surman päivänä, tornien kaatuessa.
Jes. 34:2 s. 41:18. Hes. 39:4. Ilm. 19:17 s.
26. Ja kuun kuutamo on kuin aurin-

gon paiste, ja auringon paiste on seitsenkertainen, niinkuin seitsemän päivän paiste sinä päivänä, jona Herra sitoo kansansa vamman ja parantaa lyömänsä haavan.
27. Katso! Herran nimi tulee kaukaa; polttava on hänen vihansa ja sangen tulinen, hänen huulensa ovat täynnä vaahtoa, ja hänen kielensä kuin tuhoava tuli, 2 Moos. 24:17. 5 Moos. 4:24. 9:3. 2 Sam. 22:9. Hebr. 12:29.
28. ja hänen henkensä kuin tulviva virta, kaulan kohdalla se jakautuu, seulomaan kansoja hävityksen seulassa, ja eksyttävä ohjas pannaan kansakuntain suupieliin. Jes. 8:8.
29. Teillä on laulu niinkuin juhlaaton yönä, ja sydämmen ilo, niinkuin sillä, joka kulkee huilua soittaen mennäksensä Herran vuorelle, Israelin kalliolle. Ps. 42:5.
30. Ja Herra antaa korkean äänensä kuulua ja näyttää kätensä vihan vimmalla ja tuhoavan tulen leimulla, tulvalla ja rankkasateella ja raekivillä. 2 Moos. 9:23. Jos. 10:11. Jes. 29:6.
31. Sillä Herran äänestä Assur peljästyy, kun hän vitsalla lyödään.
32. Ja kaikki määrätyn vitsan kohtaukset, jotka Herra häneen satuttaa, tapahtuvat rummuilla ja kanteleilla; ja kättensä huiskeella Hän sotii häntä vastaan.
33. Sillä eilisestä on polttolava valmistettu, kuningastakin varten se on tehty, syväksi ja laajaksi se on laitettu, sen lavalla on tulta ja paljon puita; Herran henki niinkuin tulikiven virta sen sytyttää. 2 Kun. 23:10. Jer. 7:31 s. 19:6 s. Ilm. 19:20. 20:14 s. 21:8.

31 Luku.

Jumala suojelee niitä, jotka Häneen turvaavat.

Voi niitä, jotka menevät alas Egyptiin apua anomaan ja luottavat hevosiin ja turvaavat rattaisin, että niitä on paljon, ja ratsastajiin, että ne varsin väkevät ovat, eivätkä katso Israelin Pyhän puoleen, eivätkä etsi Herraa! Ps. 20:8. Jes. 30:2. Jer. 17:5.
2. Mutta on Hänkin viisas; ja Hän tuottaa pahan, eikä Hän sanojansa peräytä, vaan nousee uppiniskaisten huonekuntaa vastaan ja väärintekijäin apukuntaa vastaan.
3. Ja Egypti on ihminen, eikä Jumala, ja heidän hevosensa ovat lihaa eikä henkeä. Ja kun Herra ojentaa kätensä, kompastuu auttaja, ja autettava kaatuu, ja molemmat yhdessä hukkuvat.
4. Sillä näin on Herra minulle sanonut: niinkuin jalopeura ja nuori jalopeura kiljuu saaliinsa päällä, jota vastaan koko paimenten joukko kutsutaan — ei se heidän huutoansa peljästy eikä hämmästy heidän joukkoansa, – niin astuu Herra Sebaot alas sotimaan Sionin vuorella ja sen kukkalalla.
5. Niinkuin lentelevä lintu, niin suojaa Herra Sebaot Jerusalemia, suojellen ja vapahtaen, säälien ja pelastaen. 5 Moos. 32:11. Ps. 91:4. Matt. 23:37.
6. Kääntykäät sen puoleen, josta te, Israelin lapset, olette kauas poikenneet!
7. Sillä sinä päivänä kukin ylenkatsoo hopeaiset epäjumalansa ja kultaiset epäjumalansa, joita teidän kätenne teille synniksi ovat tehneet. Jes. 2:20. 30:22.
8. Ja Assur lankee miekan kautta, ei miehen; ja miekka, mutta ei ihmismiekka, hänet syöpi. Ja hän pakenee miekkaa pakoon, ja hänen valittunsa tulevat veron alaisiksi. 2 Kun. 19:35 s. Jes. 37:36 s.
9. Ja kallionsa ohitse hän pelvon tähden menee, ja hänen ruhtinaansa vavahtelevat lippunsa tähden, sanoo Herra, jolla on tuli Sionissa ja pätsi Jerusalemissa. Luuk. 12:49.

32 Luku.

Kristuksen valtakunnan ihanuus.

Katso! kuningas on hallitseva ja ruhtinaat, jotka vallitsevat oikeudella. Ps. 45:7, 17. 68:28. Sak. 9:9.
2. Ja kukin on niinkuin suoja myrskyssä, niinkuin sateen varjo, niinkuin vesiojat kuivassa maassa ja niinkuin suuren kallion varjo janoavassa maassa. Jes. 25:4.
3. Ja näkijäin silmät eivät ole sovaistut, ja kuulijain korvat tarkkaavat. Jes. 29:18. 30:21.
4. Ja äkkinäisten sydän ymmärtää tiedon, ja sammaltavaisten kieli kiirehtää selkeästi puhumaan.
5. Ei tyhmää enää kutsuta jaloksi, eikä petollista sanota herraksi.
6. Sillä tyhmä puhuu turhia ja hänen sydämmensä keksii pahuutta, harjoittaaksensa jumalattomuutta ja saarnataksensa Jumalasta eksyttävää oppia, tyhjäksi jättämään nälkäisen sielun ja poistaaksensa juoman janoovaiselta.
7. Petollisen vehkeet ovat pahoja; hän juonia ajattelee, vaivataksensa raadollisia valheen sanoilla silloinkin, kun kurja oikein puhuu.
8. Mutta jalo jaloja ajattelee, ja hän pysyy jaloudessa.
9. Te suruttomat naiset, nouskaat, kuulkaat minun ääntäni, te rohkeat

tyttäret, ottakaat korviinne minun puheeni!
10. Päiviä vuoden lisäksi, niin te, rohkeat, vapisette; sillä viinin leikkuu on loppunut ja kokoamista ei tulekkaan.
11. Peljästykäät, te suruttomat, vaviskaat, te rohkeat, riisukaat ja paljastakaat itsenne ja pukekaat säkki lanteillenne!
12. Rintaansa lyödään ihanien vainioitten tähden ja viljavan viinipuun tähden.
13. Minun kansani pellolle nousee ohdakkeita ja orjantappuroita, jopa iloisen kaupungin kaikkiin huvihuoneisiinkin.
14. Sillä linna hajoitetaan, kaupungin kohina on poissa; kukkulat ja vartiovajat ovat kaikessa ijankaikkisuudessa maan kuoppina villi-aasien huviksi ja lammaskarjain laitumeksi, —
2 Aik. 27:3. Neh. 3:26 s.
15. siksikuin henki korkeudesta vuodatetaan meidän ylitsemme, ja korpi tulee viljamaaksi ja viljamaa metsän veroiseksi.
Jes. 29:17. 35:1. 44:3 s. Hes. 39:29. Joel 2:28 s.
16. Ja oikeus asuu korvessa ja vanhurskaus majailee viljamaalla.
17. Ja vanhurskauden hedelmä on rauha, ja vanhurskauden palkkana on hiljaisuus ja turvallisuus, aina ijankaikkiseen asti.
18. Ja minun kansani asuu rauhan majoissa, turvallisissa huoneissa, levollisissa leposijoissa.
Jes. 33:20. Jer. 33:16.
19. Ja rakeita sataa tuon metsän kaatuessa, ja tuo kaupunki alennetaan alhaalle.
20. Autuaat te, jotka kaikkien vetten varrella kylvätte ja päästätte härjän ja aasin jalat irralle!

33 Luku.

Kristuksen seurakunnan ihanuus.

Voi sinua, hävittäjä! ja itse et sinä ole vielä hävitetty; ja voi sinua, ryöstäjä! ja itse et sinä ole ryöstetty! Kun olet päättänyt hävittämises, niin sinut hävitetään; ja kun olet lopettanut ryöstämises, niin sinut ryöstetään!
2. Herra, armahda meitä! Sinua me odotamme; ole heidän käsivartensa joka huomen; ole meidän pelastuksemme ahdingon aikana!
Job 13:16. Ps. 33:20. 70:2,6.
3. Pauhinan ääntä pakenevat kansat; kun Sinä korotat itses, hajoovat sukukunnat.
4. Teidän saaliinne kootaan, niinkuin jäkertäjät kokoavat, heinäsirkan juoksulla juostaan sen päälle.
5. Korotettu on Herra, sillä Hän asuu korkeudessa ja täyttää Sionin oikeudella ja vanhurskaudella. Jes. 57:15.
6. Runsas pelastus, viisaus ja tieto on oleva sinun aikasi turvallisuus; Herran pelko on sen aarteena.
7. Katso, heidän sankarinsa huutavat ulkona, rauhan sanansaattajat itkevät katkerasti.
8. Tiet ovat hävitetyt, vaeltajat ovat kadonneet: hän rikkoi liiton, ylenkatsoi kaupungit, ei ihmistä minäkään pitänyt. Tuom. 5:6. 2 Kun. 18:14 s.
9. Maa suree ja nääntyy, Libanon on muuttanut muotonsa, surkastunut; Saron on kuin korpi, Basan ja Karmel varistavat lehtensä. Nah. 1:4.
10. Nyt Minä nousen, sanoo Herra; nyt Minä korotan itseni; nyt Minä kohottaun.
11. Te olette oljista raskaat, te synnytätte korsia, ja teidän henkenne tuli teidät kuluttaa. Ps. 7:15.
12. Kansat poltetaan kalkiksi; katkottuina ohdakkeina he tulessa palavat.
13. Kuulkaat, te kaukaiset, mitä Minä olen tehnyt; tietäkäät, te likiset, minun väkevyyteni!
14. Syntiset Sionissa vapisevat; kauhistus käsittää jumalattomat; kuka meistä voi asua kuluttavan tulen ääressä? Kuka voi asua ijankaikkisen liekin vieressä? 5 Moos. 4:24. Jes. 30:27 s.
15. Joka vanhurskaudessa vaeltaa, joka totuutta puhuu, joka hylkää väkivallan voiton, joka kätensä kääntää ottamasta lahjoja, joka korvansa tukkii kuulemasta veren töitä, joka silmänsä sulkee katsomasta pahaa,
Ps. 15:2. 24:4.
16. hän on korkeudessa asuva; kalliovarustukset ovat hänen linnansa; hänen leipänsä on riittävä; hänen vesivaransa eivät lopu.
17. Sinun silmäsi näkevät kuninkaan hänen kauneudessansa, katsovat kaukaisia maita.
18. Sinun sydämmesi ajattelee tuota kauhistuksen aikaa: „missä on veron kirjoittaja, missä on punnitsija, missä tornien hoitaja?“ 1 Kor. 1:20.
19. Et sinä ole näkevä sitä ylpeää kansaa, sitä syväpuheista kansaa, jota ei ymmärtää saata, kieleltään sammaltavaa, josta ei selvää saa.
20. Katso Sionia, juhliemme kaupunkia; sinun silmäsi saavat nähdä Jerusalemin levollisena asuinsijana, majana, joka ei muuttele, jonka vaarnoja ei irroiteta milloinkaan, ja jonka köysiä ei yhtäkään katkota.
Ps. 46:6. 122:4. 125:1 s. Jes. 32:18.
21. Niin, meillä on siellä väkevä Herra; siellä ovat virrat ja joka haaralle levenevät joet, ei siellä soutuvene

kulje, eikä komeat laivat siellä purjehdi.
22. Sillä Herra on meidän tuomarimme, Herra on meidän lainsäätäjämme, Herra on meidän kuninkaamme, Hän meitä auttaa.
23. Sinun köytesi ovat löyhtyneet, eivät ne mastopuuta pystyssä pidä, eivätkä purjetta pingota; mutta silloin suurta saalista jaetaan; ontuvatkin ryöstön otossa ovat.
24. Ei siellä asukas sano: „minä olen heikko"; kansa, joka siellä asuu, on saanut synnit anteeksi.
Joel 3:10. Sak. 12:8.

34 Luku.

Tuomio Herran seurakunnan vihollisten yli.

Lähestykäät, te kansat, kuulemaan; te sukukunnat tarkatkaat; kuulkoon maa ja mitä siinä on, maanpiiri ja kaikki, mitä siinä syntyy! Jes. 1:2.
2. Sillä Herra on vihainen kaikille kansoille ja härkästynyt kaikille heidän sotajoukoillensa; Hän on heidät kironnut ja antanut heidät tapettaviksi.
3. Ja heidän lyötynsä maahan heitetään, ja heidän raadoistansa nousee haju, ja vuoret valuvat heidän vertansa.
4. Ja kaikki taivaan joukot häviävät, ja taivas kääreentyy kuin kirja, ja kaikki sen joukot lakastuvat, juurikuin lehti viinipuusta putoaa ja kukoistus fiikunapuusta varisee.
Ilm. 6:14.
5. Sillä minun miekkani taivaassa on juopunut. Katso! se tulee alas Edomiin, minun kiroukseni kansaa tuomitsemaan.
6. Herran miekka on täynnä verta; se on ravittu rasvasta, karitsain ja kauristen verestä, vuohten munas-rasvasta; sillä Herralla on teurastus Bosrassa ja suuri tappo Edomin maalla.
Jes. 63:1 s.
7. Villihärjät kaatuvat ja nuoret sonnit vahvojen kanssa. Ja heidän maansa juopuu verestä, ja heidän tomunsa ravitaan rasvalla.
8. Sillä Herralla on koston päivä ja makson vuosi Sionin asiata ajaessa.
Jes. 63:4. Jer. 51:6.
9. Ja sen purot muuttuvat piiksi, ja sen tomu tulikiveksi, ja sen maa käy palavaksi piiksi.
10. Se ei yöllä eikä päivällä sammu, ijäti sen savu nousee. Suvusta sukuun se autiona on; ei siellä kukaan kulje ijankaikkisesta ijankaikkiseen.
Ilm. 14:11. 19:3.
11. Kuovi ja siili sen perivät, yökkö ja kaarne siinä asuvat, ja sen yli pingoitetaan hävityksen mittanuora ja aution painoluoti.
2 Kun. 21:13. Jes. 14:23. Sef. 2:14 s. Ilm. 18:2.
12. Sen ylimykset eivät siellä kuningasta valitse, ja kaikki sen ruhtinaat ovat loppuneet.
13. Sen palatseissa nousee ohdakkeita, nukulaisia ja orjantappuroita sen linnoissa; ja se joutuu villikoirain asunnoksi ja kamelikurkien kodiksi. Jes. 13:21 s. Jer. 50:39.
14. Ja villikoirat kohtaavat korvenpetoja, ja hyypiät huutavat toisillensa; jopa kyöpelitkin siellä rauhoittuvat ja löytävät levon itsellensä.
Matt. 12:43. Ilm. 18:2.
15. Siellä nuolikärme pesänsä pitää, munii, kuorii ja hautoo sen varjossa; jopa haaskahaukatkin siellä kokoontuvat toistensa seuraan.
16. Tutkikaat Herran kirjaa ja lukekaat; ei yksikään näistä ole puuttuva, eikä toinen toistansa kaipaava; sillä suuni on sen käskenyt ja hänen henkensä on sen kokoon pannut.
5 Moos. 28:15.
17. Ja Hän heittää heille arvan, ja hänen kätensä sen heille mittanuoralla jakaa, ijankaikkisuuteen asti he sen perivät, suvusta sukuun he siellä asuvat.

35 Luku.

Kristuksen seurakunnan ihanuus.

Korpi ja kuiva maa iloitsevat, erämaa riemuitsee ja kukoistaa kuin kaunokukka. Jes. 29:17. 32:15.
2. Se kukoistamalla kukoistaa ja riemuitsee, jopa ilolla ja riemulla. Libanonin kaunistus on sille annettu, Karmelin ja Saronin ihanuus; he saavat nähdä Herran kunnian, meidän Jumalamme jalouden.
3. Vahvistakaat vaipuneet kädet ja tuetkaat vapisevat polvet!
Job 4:3 s. Hebr. 12:12.
4. Sanokaat pelkureille: „olkaat vahvat ja älkäät peljätkö!" Katso! teidän Jumalanne kosto tulee ja pelastaa teidät. Ps. 94:1. Jes 34:8. 40:1,9 s.
5. Silloin sokeain silmät avataan ja kuurojen korvat aukenevat. Jes. 29:18 s.
Matt. 11:5. 15:30. Mark. 7:37. Luuk. 7:22.
6. Silloin rammat hyppäävät kuin peurat, ja mykkäin kieli pakahtuu kiitokseen; sillä vedet puhkeavat korvessa ja purot erämaassa.
Joh. 5:8. Ap. t. 3:2 s.
7. Valhejärvi muuttuu lammikoksi, kuiva maa heruvaksi hetteeksi; villikoirain asunnoissa, joissa he lepäävät, ruoho ja kaisila kasvaa.
Ps. 107.35. Jes. 41:18.
8. Ja siellä on polku ja tie, ja se kut-

sutaan „pyhäksi tieksi“; saastainen
ei kulje sitä, vaan se on heitä varten.
Joka sitä tietä kulkee, hän ei eksy,
ei tyhmäkään. Joh. 14:6. Ilm. 21:27.
9. Ei siellä ole jalopeuraa, eikä raateleva peto siellä astuskele. Ei semmoista siellä löydy; lunastetut siellä
vaan kävelevät. Jes. 11:6 s. 65:25.
10. Ja Herran pelastetut palaavat
ja tulevat Sioniin riemulla, ja ijankaikkinen ilo on heidän päänsä päällä; riemu ja ilo saavuttaa heidät,
mutta murhe ja huokaus pakenevat.
Jes. 51:11. 65:18. Joh. 16:22. Ilm. 21:4.

36 Luku.

Rabsaken pilkka.

Ja tapahtui kuningas Hiskijan neljäntenätoista vuotena, että Sanherib, Assurin kuningas, nousi kaikkia Juudan varustettuja kaupungeita
vastaan ja valloitti ne.
2 Kun. 18:13 s. 2 Aik. 32:1 s.
2. Ja Assurin kuningas lähetti Rabsaken Lakiksesta Jerusalemiin kuningas Hiskijan tykö, suurella sotajoukolla; ja hän seisahtui ylimmäisen lammikon vesiojan viereen tiellä
vanuttajan pellolle. Jes. 7:3.
3. Ja hänen tykönsä menivät Eljakim, Hilkijan poika, huoneenhaltija,
ja Sebna, kirjoittaja, ja Joa, Assafin
poika, historian kirjoittaja.
4. Ja Rabsake sanoi heille: „sanokaat Hiskijalle: näin sanoo suuri kuningas, Assurin kuningas: mikä se
turva on, johon sinä luotat?
5. Minä sanon: paljasta huulten höpinää on neuvo ja voima sotaan!
Mihin sinä nyt luotat, kun olet kapinan minua vastaan tehnyt?
6. Katso, sinä luotat tuohon särjettyyn ruokosauvaan, Egyptiin, joka
käypi käteen, kun siihen nojaa, ja
pistää sen läpi; semmoinen on Farao, Egyptin kuningas, kaikille, jotka häneen luottavat.
7. Ja jos sanot minulle: ‚Herraan,
meidän Jumalaamme me turvaamme‘, niin eikö Hän ole se, jonka kukkulat ja alttarit Hiskija hävitti ja sanoi Juudalle ja Jerusalemille: ‚tuon
alttarin edessä kumartakaat!‘
8. Ja nyt, lyöpä vetoa minun herrani
kanssa, Assurin kuninkaan, ja minä
annan sinulle kaksituhatta hevosta,
jos sinä voit puolestasi antaa niitä,
jotka niillä ratsastavat.
9. Ja kuinka sinä voit ajaa pois yhden ainoan päällikön minun herrani pienimmistä palvelijoista? Mutta
sinä luotat Egyptiin vaunujen ja ratsastajain tähden.
10. Ja nyt, läksinkö minä ilman Jumalaa tähän maahan turmelemaan
sitä? Herra on sanonut minulle: ‚nouse tuohon maahan ja turmele se!“
11. Ja Eljakim ja Sebna ja Joa sanoivat Rabsakelle: „puhu palvelijoillesi Aramean kielellä, sillä me
ymmärrämme sitä, äläkä puhu meille Juudan kielellä sen kansan kuullen, joka muurilla on.“
12. Ja Rabsake sanoi: „lähettikö minun herrani minun puhumaan sinun
herrallesi ja sinulle näitä sanoja? Eikö paremmin niitten miesten tykö,
jotka muurilla istuvat, että heidän
pitää syömän lokaansa ja juoman
vettänsä teidän kanssanne?“
13. Ja Rabsake seisoi ja huusi korkealla äänellä Juudan kielellä ja sanoi: „kuulkaat sen suuren kuninkaan, Assurin kuninkaan, sanoja!
14. Näin sanoo kuningas: älköön
Hiskija pettäkö teitä, sillä ei hän voi
teitä pelastaa!
15. Älkäät antako Hiskijan vietellä
teitä luottamaan Herraan, sanoen:
‚Herra on meitä pelastava; ei tätä
kaupunkia anneta Assurin kuninkaan käsiin.‘ Jes. 37:10 s.
16. Älkäät kuunnelko Hiskijaa; sillä
näin sanoo Assurin kuningas: ‚tehkäät minun kanssani rauha, ja tulkaat minun tyköni ja syökäät kukin
omasta viinipuustansa ja juokaat
kukin oman kaivonsa vettä;
2 Kun. 18:31.
17. siksikuin minä tulen ja vien teidät maahan, joka on teidän maanne
kaltainen, vilja- ja mehumaa, leipäja viinimaa.
18. Älkäät antako Hiskijan pettää
teitä, sanoen: ‚Herra on pelastava
meitä.‘ Ovatko pakanain jumalat pelastaneet, kukin oman maansa Assurin kuninkaan kädestä?
Jes. 10:10 s. 37:12 s.
19. Missä ovat Hamatin ja Arpadin
jumalat? Missä ovat Sefarvaimin jumalat? Kuinka ovat he Samarian pelastaneet minun kädestäni?
20. Kuka on kaikista näitten maitten jumalista maansa pelastanut
minun kädestäni? Kuinka Herra siis
pelastaa Jerusalemin minun kädestäni?“
21. Ja he olivat vaiti, eivätkä vastanneet sanaakaan hänelle; sillä kuningas käski näin: „älkäät vastatko
häntä!“
22. Ja Eljakim, Hilkijan poika, joka
oli hovin hoitajana, ja Sebna, kirjoittaja, ja Joa, Assafin poika, historian
kirjoittaja, tulivat Hiskijan tykö reväistyissä vaatteissa ja kertoivat hänelle Rabsaken sanat.

37 Luku.

Hiskijan rukous ja profetta Jesajan ennustus.

Ja tapahtui, kun kuningas Hiskija sen kuuli, niin hän repäisi vaatteensa ja peitti itsensä säkkikankaalla ja meni Herran huoneesen. 2 Kun. 19:1 s.
2. Ja hän lähetti Eljakimin, joka oli hovin hoitajana, ja Sebnan, kirjoittajan, ja pappien vanhimmat, jotka olivat säkkikankaasen puetut, profetta Jesajan, Amosin pojan, tykö.
3. Ja he sanoivat hänelle: „näin sanoo Hiskija: ahdingon, kurituksen ja hävityksen päivä on tämä päivä, sillä lapset ovat tulleet synnyttämiselle, vaan ei ole voimaa synnyttää.
Hos. 13:13. Joel 2:2. Sef. 1:15.
4. Ehkä Herra, sinun Jumalasi, on kuullut Rabsaken sanat, joilla Assurin kuningas, hänen herransa, lähetti hänen pilkkaamaan elävää Jumalaa, ja kurittaa häntä niiden sanain tähden, joita Herra, sinun Jumalasi, on kuullut. Ja korota sinä rukouksesi jäännöksen edestä, joka vielä löytyy."
Jes. 36:13 s.
5. Ja kuningas Hiskijan palvelijat tulivat Jesajan tykö.
6. Ja Jesaja sanoi heille: „näin sanokaat teidän herrallenne: näin sanoo Herra: älä pelkää noita sanoja, joita olet kuullut, joilla Assurin kuninkaan poikaset ovat häväisseet Minua.
7. Katso! Minä panen häneen hengen, ja hän kuulee sanoman, ja hän palajaa omalle maallensa, ja Minä kaadan hänet miekalla hänen omassa maassansa."
8. Ja Rabsake palasi ja löysi Assurin kuninkaan sotimasta Libnaa vastaan, sillä hän oli kuullut hänen lähteneeksi Lakiksesta.
9. Ja hän oli saanut kuulla Tirhakasta, Kuusin kuninkaasta, sanomalla: „hän on mennyt sotimaan sinun kanssasi". Kun hän sen kuuli, lähetti hän sanansaattajat Hiskijan tykö, sanoen:
10. „Näin sanokaat Hiskijalle, Juudan kuninkaalle, sanoen: älköön sinun Jumalasi, johon sinä luotat, pettäkö sinua, sanoen: ,ei Jerusalemia anneta Assurin kuninkaan käteen.'
Jes. 36:15 s.
11. Katso, sinä olet kuullut, mitä Assurin kuninkaat ovat tehneet kaikille maille, jotka hän on hävittänyt. Ja sinä nyt pelastettaisiin!
12. Pelastivatko pakanain jumalat niitä, joita minun isäni turmeli, Gosanin, Haranin, Resefin ja Edenin lapset, jotka Telassarissa olivat?
13. Missä on Hamatin kuningas ja Arpadin kuningas ja Sefarvaimin kaupungin, Henan ja Ivan kuningas?"
14. Ja Hiskija otti kirjan sanansaattajain kädestä ja luki sen ja astui Herran huoneesen; ja Hiskija levitti sen Herran eteen.
15. Ja Hiskija rukoili Herraa, sanoen:
16. „Herra Sebaot, Israelin Jumala, joka istut kerubein päällä, Sinä yksinäsi olet Jumala kaikissa maailman valtakunnissa! Sinä olet tehnyt taivaan ja maan.
1 Aik. 29:11. Ps. 80:2. 115:15. 146:6.
17. Käännä, Herra, korvasi ja kuule, avaa, Herra, silmäsi ja katso, ja kuule kaikkia niitä Sanheribin sanoja, joilla hän on lähettänyt häpäisemään elävää Jumalaa!
18. Tosin, Herra, ovat Assurin kuninkaat hävittäneet kaikki maat ja heidän maansa.
19. Ja ovat heittäneet heidän Jumalansa tuleen, sillä ne eivät ole olleet jumalia, vaan ihmiskätten tekoa, puuta ja kiveä, ja ovat ne turmelleet.
2 Kun. 19:18. Ps. 115:4. 135:15 s.
20. Mutta nyt, Herra, meidän Jumalamme, vapahda meitä hänen kädestänsä, että kaikki maan valtakunnat tietäisivät, että Sinä yksinäsi olet Herra!"
21. Ja Jesaja, Amosin poika, lähetti Hiskijan tykö, sanoen: „näin sanoo Herra, Israelin Jumala: minä olen kuullut sen, mitä sinä olet Minulta rukoillut, Sanheribin, Assurin kuninkaan, tähden, —
22. niin tämä on se sana, jonka Herra on sanonut hänestä: neitsyt, tytär Sion häpäisee ja pilkkaa sinua; tytär Jerusalem pudistaa päätään sinun perääsi.
23. Ketä olet häväissyt ja pilkannut, ja ketä vastaan ääntä korottanut, ja silmiäsi kohottanut korkeuteen? Israelin Pyhää vastaan.
24. Palvelijaisi kautta olet sinä häväissyt Herraa ja sanonut: ,ratasteni paljoudella minä nousen vuorten kukkulalle, Libanonin kupeille, ja hakkaan hänen korkeat sedripuunsa, hänen parhaimmat kypressinsä, ja tunkeun hänen äärimmäiselle kukkulalleen, hänen ihanaan metsäänsä.
25. Minä olen kaivanut ja juonut vettä ja olen jalkapohjallani kuivannut kaikki Masorin virrat.'
26. Etkö ole kuullut, että Minä olen kaukaa sitä tehnyt ja muinaisista ajoista sitä valmistanut? ja nyt olen Minä sen siksi saattanut, että sinä hävittäisit varustetut kaupungit autioiksi raunioiksi,
27. ja että niiden asukkaat kävisivät

voimattomiksi, peljästyisivät ja häpeään joutuisivat ja olisivat kuin kedon kasvu, viheriä ruoho, niinkuin heinä katoilla ja niinkuin oras, ennenkuin se oljeksi tulee. Ps. 129:5 s.
28. Sinun istumisesi, sinun lähtösi ja tulosi Minä tunsin sekä sinun kiukuitsemisesi Minua vastaan. Ps. 139:2.
29. Sentähden että sinä kiukkuilet Minua vastaan ja röyhkeytesi korviini nousee, panen Minä koukkuni sinun nenääsi ja ohjakseni huulipieliisi ja palautan sinut samaa tietä, kuin tullutkin olet. Hes. 29:4. 38:4.
30. Tämä on sinulle merkiksi: tänä vuonna syödään jälkikasvua, toisena vuonna itsestänsä kasvanutta, mutta kolmantena vuonna kylväkäät ja leikatkaat ja istuttakaat viinimäkiä ja syökäät niiden hedelmää! 3 Moos. 25:5.
31. Ja Juudan huonekunnan pelastetut, jotka jälelle ovat jääneet, kasvattavat juurta alaspäin ja tekevät hedelmää ylöspäin.
32. Sillä Jerusalemista on jäännös lähtevä ja pelastettuja Sionin vuorelta; Herran Sebaotin kiivaus on sen tekevä. 2 Kun. 19:31. Jes. 9:7.
33. Sentähden sanoo Herra näin Assurin kuninkaasta: hän ei tähän kaupunkiin tule, eikä tänne nuolta ammu, eikä kilpeä sen puoleen käännä, eikä multaseinää sitä vastaan aseta.
34. Samaa tietä, jota hän on tullut, palajaa hän, eikä hän tule tähän kaupunkiin, sanoo Herra.
35. Ja Minä varjelen tätä kaupunkia ja pelastan sen minun tähteni ja palvelijani Davidin tähden."
2 Kun. 20:6. Jes. 38.6.
36. Ja Herran enkeli läksi ulos ja löi Assurin leirissä satakahdeksankymmentä viisi tuhatta miestä; ja kun varhain aamulla noustiin, niin katso, kaikki olivat kuolleita ruumiita.
37. Ja Sanherib, Assurin kuningas, läksi matkaansa ja palasi ja asui Ninivessä.
38. Ja tapahtui, kun hän rukoili Jumalansa Nisrokin huoneessa, niin hänen poikansa Adramelek ja Sareser löivät hänet miekalla kuoliaaksi; ja he pakenivat Araratin maalle. Ja Asarhaddon, hänen poikansa, tuli kuninkaaksi hänen sijaansa.

38 Luku.

Hiskijan tauti, paraneminen ja kiitos.

Siihen aikaan sairasti Hiskija kuolemantautia; ja profetta Jesaja, Amosin poika, tuli hänen tykönsä ja sanoi hänelle: „näin sanoo Herra: toimita talosi, sillä sinä kuolet, etkä parene!"
2 Kun. 20:1 s. 2 Aik. 32:24 s.
2. Ja Hiskija käänsi kasvonsa seinään päin ja rukoili Herraa ja sanoi:
3. „Voi Herra! muista toki, että minä olen Sinun edessäsi vaeltanut totuudessa ja vakaalla sydämmellä, ja että minä olen tehnyt sitä, mikä sinun silmissäsi hyvä on." Ja Hiskija itki katkerasti.
4. Silloin Herran sana tapahtui Jesajalle, sanoen:
5. „Mene ja sano Hiskijalle: näin sanoo Herra, sinun isäsi Davidin Jumala: Minä olen kuullut sinun rukouksesi ja nähnyt sinun kyyneleesi; katso! Minä lisään sinun päiviäsi viisitoista vuotta,
6. ja Minä pelastan Assurin kuninkaan kädestä sinut ja tämän kaupungin, ja suojelen tätä kaupunkia.
7. Ja tämä on sinulle merkiksi Herralta, että Herra täyttää tämän sanan, jonka Hän puhunut on:
8. katso, Minä palautan astelaudalla varjon, joka Ahaksen astelaudalla auringon valossa on astunut alaspäin, ta'apäin kymmenen astetta." Ja aurinko astelaudalla palautui kymmenen astetta, jotka se oli mennyt alaspäin.
9. Hiskijan, Juudan kuninkaan, kirjoitus, kun hän oli ollut sairaana ja parani taudistansa:
10. „Minä sanoin: rauhallisina päivinäni minä olen menevä Tuonelan portille, ja minua rangaistaan vuotteni lyhentämisellä.
11. Minä sanoin: en minä saa nähdä Herraa, Herraa elävien maassa, enkä enää katsella ihmisiä Tuonelan asukasten joukossa.
12. Minun asuntoni purjetaan ja muutetaan pois, niinkuin paimenen maja. Minä käärin kokoon, niinkuin kankuri, elämäni langan, kun Hän leikkasi minut loimelta; päivästä yöhön Sinä päätät minun päiväni.
Job 7:6. Ps. 102:24 s.
13. Minä odotin aamuun asti; niinkuin jalopeura, niin särki Hän kaikki minun luuni; päivästä yöhön päätät Sinä minun päiväni.
14. Minä kuikutin niinkuin kurkilintu, niinkuin pääskynen; minä vaikeroitsin niinkuin kyyhkynen; minun silmäni katselivat korkeuteen: „Herra, minä olen ahdingossa, puollusta minua!" Jes. 59:11.
15 Mitä minä sanonen? Hän lupasi minulle ja täytti sen myös. Minä tahdon vakaasti vaeltaa kaikkina elämäni vuosina minun sieluni murheen tähden.
16. Herra, niistä eletään, ja minun henkeni elämä on kaiketi niissä. Niin

Sinä minut terveeksi teet ja teet
minut eläväksi.
17. Katso! hyväksi oli minulle kar-
vas murheeni. Ja Sinä minun sieluni
armollisesti autoit turmeluksen kuo-
pasta; sillä Sinä heitit kaikki minun
syntini selkäsi taa.
Ps. 30:4. 86:13. 94:19. Mik. 7:19.
18. Sillä ei tuonela Sinua kiitä, eikä
kuolema Sinua ylistä, eivätkä ne, jot-
ka kuoppaan kaatuvat, sinun uskolli-
suuteesi toivo. Ps. 6:6. 30:10. 88:11 s. 115:17.
19. Elävä, elävä, se, se Sinua kiittää,
niinkuin minäkin tänäpäivänä; isät
ilmoittavat lapsillensa sinun uskol-
lisuutesi.
20. Herra on minua auttamassa; niin
soittakaamme kantelettani kaikkena
elin-aikanamme Herran huoneessa."
21. Ja Jesaja sanoi: „ottakaat fiiku-
nakakku ja pankaat paisuman pääl-
le, että hän paranisi."
22. Ja Hiskija sanoi: „mikä on merk-
kinä siihen, että minä saan astua
Herran huoneesen?"

39 Luku.

Babelin kuninkaan lähettiläät.

Tähän aikaan lähetti Merodak Bala-
dan, Baladanin poika, Babelin ku-
ningas, kirjeen ja lahjoja Hiskijalle,
sillä hän oli kuullut hänen sairasta-
neen ja jälleen parantuneen.
2 Kun. 20:12 s. 2 Aik. 32:31.
2. Ja Hiskija iloitsi niistä ja näytti
heille tavarahuoneensa, hopean ja
kullan ja höysteet ja parhaan öljyn ja
koko asehuoneensa ja kaikki, mitä
hänen tavarahuoneessaan löytyi, ei-
kä ollut mitään, jota ei Hiskija näyt-
tänyt huoneessansa ja koko valta-
kunnassansa.
3. Ja profetta Jesaja tuli kuningas
Hiskijan tykö ja sanoi hänelle: „mitä
nämä miehet sanovat ja mistä he
ovat tulleet sinun tykös?" Ja Hiskija
sanoi: „kaukaiselta maalta ovat he
tulleet minun tyköni, Babelista."
4. Ja hän sanoi: „mitä he ovat näh-
neet sinun huoneessasi?" Ja Hiskija
sanoi: „kaikki, mitä huoneessani on,
ovat he nähneet, eikä ole mitään, jota
en minä tavarahuoneessani ole heille
näyttänyt."
5. Silloin Jesaja sanoi Hiskijalle.
„kuule Herran Sebaotin sanaa:
6. Katso! päivät tulevat, että kaikki,
mitä sinun huoneessasi on ja mitä
sinun isäsi ovat koonneet tähän päi-
vään saakka, kannetaan Babeliin, ei-
kä mitään jätetä, sanoo Herra. Jes. 2:12.
7. Ja he ottavat sinun lapsiasi, jotka
sinusta lähteneet ovat, jotka sinä
synnyttänyt olet, ja ne tulevat ka-
maripalvelijoiksi Babelin kuninkaan
linnassa." Dan. 1:3 s.
8. Ja Hiskija sanoi Jesajalle: „hyvä
on Herran sana, jonka sinä puhunut
olet." Ja hän sanoi: „olkoon kuiten-
kin rauha ja uskollisuus minun päi-
vinäni."

40 Luku.

Herran seurakunnan kunnia. Kristuksen
edeltäkävijän ääni.

Lohduttakaat, lohduttakaat minun
kansaani, sanoo teidän Juma-
lanne. Jes. 35:3 s.
2. Puhukaat sydämmellisesti Jeru-
salemille ja julistakaat sille, että sen
sotimisen aika on päättynyt, että sen
pahateko on maksettu, että se on
kaksinkertaisesti saanut Herran kä-
destä kaikkien syntiensä tähden.
3. Huutavan ääni kuuluu: „raivat-
kaat korvessa tietä Herralle, tasoitta-
kaat polku erämaassa meidän Juma-
lallemme!
Matt. 3:3. Mark. 1:3. Luuk. 1:76. 3:4. Joh. 1:23.
4. Kaikki laaksot korotettakoon,
kaikki vuoret ja kukkulat alettakoon,
koleikot tasoitettakoon ja vuorisel-
jänteet tehtäköön alangoiksi!
5. Ja Herran kunnia on ilmestyvä,
ja kaikki liha saa sen samassa näh-
dä, sillä Herran suu on sen puhunut."
Joh. 1:14. 1 Tim. 3:16.
6. Ääni sanoo: „saarnaa", ja hän
sanoi: „mitä minä saarnannen?"
„Kaikki liha on ruoho, ja kaikki sen
kauneus niinkuin kedon kukkanen.
Job 14:2. Ps. 90:5 s. 102:12 s. 103:15.
1 Piet. 1:24 s. Jaak. 1:10 s.
7. Ruoho kuivuu, kukkanen kuih-
tuu; sillä Herran henki puhaltaa sii-
hen. Kansa todella on ruoho!
8. Ruoho kuivuu, kukkanen kuih-
tuu, mutta meidän Jumalamme sa-
na pysyy ijankaikkisesti." Ps. 119:89.
Matt. 5:18. 24:35. Luuk. 16:17. 21:33. Joh. 12:34.
9. Nouse korkealle vuorelle, sinä su-
loinen saarnaaja, Sion; korota voi-
malla äänesi, sinä suloinen saar-
naaja, Jerusalem, korota, älä pel-
kää, sano Juudan kaupungeille:
„katso! teidän Jumalanne!"
10. Katso! Herra, Herra tulee voi-
malla ja hänen käsivartensa hänelle
vallan valmistaa, katso! hänen palk-
kansa on hänen kanssansa ja hänen
kostonsa hänen edellänsä.
Jes. 62:11. Ilm. 22:12.
11. Niinkuin paimen kaitsee Hän
laumaansa, Hän kokoaa karitsat sy-
liinsä ja helmassansa heitä kantaa,
imettäväisiä Hän johdattaa.
Ps. 23:1 s. 80:2. Hes. 34:11, 23. 37:24. Mik. 7:14.
Joh. 10:11 s.

12. Kuka pivollansa on vedet mitannut ja vaaksalla taivaat määrännyt; kuka kolmioon kaiken maan tomun sulkenut ja puntarilla vuoret punninnut ja kukkulat vaakalla?
Job 38:5. San. 30:4. Jes. 48:13.
13. Kuka on Herran hengen käsittänyt ja hänen neuvon-antajanansa Häntä opettanut?
Jer. 23:18. Room. 11:34. 1 Kor. 2:16
14. Kenen kanssa on Hän neuvotellut, joka Häntä olisi ohjannut ja oikeuden tielle neuvonut, antanut Hänelle tiedon ja osoittanut Hänelle taidon tien?
15. Katso, kansakunnat ovat pisaroiksi ämpärissä ja tomuksi vaakalla arvatut; katso, saaret Hän nostaa kuin tomun. Ps. 62:10
16. Ei Libanonkaan riitä polttopuiksi, eivätkä sen eläimet riitä polttouhreiksi.
17. Kaikki kansakunnat ovat kuin ei mitään Hänen edessänsä; ne ovat Hänestä tyhjän ja turhan arvoisia.
18. Ja keneen te vertaatte Jumalan, ja minkä kuvan kaltaiseksi te Hänet teette? Jes 44:7. 46:5 s. Ap. t. 17:29.
19. Seppä valaa kuvan, ja valuri sen kullalla peittää ja valaa siihen hopeakäädyt. Jes. 44:12.
20. Joka on varaton ylennysuhria tekemään, valitsee mätänemättömän puun, etsii itsellensä taitavan tekijän paikoillensa panemaan jumalankuvan, joka ei horju.
21. Ettekö tiedä? Ettekö kuule? Eikö teille ole alusta saakka ilmoitettu? Ettekö ole huomanneet maailman perustuksia?
22. Hän on se, joka istuu maanympyrän päällä, ja sen asukkaat ovat kuin heinäsirkat. Hän on se, joka levittää taivaan niinkuin ohukaisen vaatteen ja venyttää sen asuttavaksi majaksi.
Job 9:8. Ps. 104:2. Jes. 42:5 44 24. 45 12.
23. Hän on se, joka hallitsijat mitättömiksi tekee ja maan tuomarit tyhjän veroisiksi tekee. Job 12.21. Ps. 107 40.
24. Tuskin he ovat istutetut, tuskin he ovat kylvetyt, tuskin heidän kantonsa on maahan juurtunut, niin Hän puhaltaa heidän päällensä, ja he kuivuvat, ja myrsky vie heidät pois kuin akanan.
25. Keneen te vertaatte Minut, jonka kaltainen Minä olisin? sanoo Pyhä.
26. Nostakaat silmänne korkeuteen ja katsokaat: kuka nämä on luonut? Kuka johdattaa heidän joukkonsa luvultaan ja kutsuu ne kaikki nimeltään? Hänen voimansa on niin suuri ja Hänen valtansa niin väkevä, ettei yhtäkään niistä puutu. Ps. 147:4.
27 Miksi sinä, Jaakob, sanot, ja sinä, Israel, puhut: „minun tieni on salattu Herralta ja minun oikeuteni käy minun Jumalani ohitse?"
28. Etkö tiedä, vai etkö ole kuullut, että Herra on ijankaikkinen Jumala, joka loi maan ääret? Ei Hän väsy eikä vaivu; hänen ymmärryksensä on tutkimaton.
29. Hän antaa väsyneelle väkeä ja voimattomalle voimaa kylliksi.
30. Nuorukaiset väsyvät ja vaipuvat ja nuoret miehet peräti kompastuvat;
31. mutta jotka Herraa odottavat, ne saavat uuden voiman, kohoavat siivillä kuin kotkat. He juoksevat, eivätkä vaivu, he vaeltavat, eivätkä väsy. Ps. 25:3. 103:5.

41 Luku.

Jumalan voima. Epäjumalien turhuus. Ennustus Kristuksesta.

Vaietkaat Minun edessäni, te saaret, ja te kansat, varustakaat itsenne voimalla; lähestykäät, puhukaat sitten; käykäämme oikeutta toinen toisemme kanssa! Jes. 1 18 43:26.
2. Kuka herätti idästä sen, jota vanhurskaus hänen matkallansa kohtaa? Kuka antoi kansat hänen haltuunsa ja kukisti kuninkaat ja antoi ne hänen miekallensa kuin tomun ja hänen joutsellensa kuin lentelevän akanan? 1 Moos. 12:1. 14.15. Jes. 45:1
3. Hän ajaa heitä takaa, kulkee rauhassa sitä tietä, jolla hänen jalkansa eivät ole ennen käyneet.
4. Kuka on sen tehnyt ja toimittanut? Hän, joka sukukunnat alusta asti kutsuu Minä, Herra, ensimmäinen ja viimeisten kanssa myöskin sama. Jes. 43:10 s. 44:6 s. 48:12. Ilm. 1 8, 17. 22:13
5. Saaret näkevät ja peljästyvät, maan ääret vapisevat, lähestyvät ja tulevat.
6 Toinen toistansa he auttavat ja sanovat veljellensä: „ole rohkea!"
7 Seppä rohkaisee valuria, vasaralla silittäjä alaisimen takojaa, sanoen juotoksesta: „se on hyvä", ja vahvistaa sen nauloilla, ettei se horjuisi.
8. Mutta sinä Israel, minun palvelijani, ja Jaakob, jonka Minä olen valinnut, sinä ystäväni Abrahamin siemen, 2 Moos. 19:5. 5 Moos. 7.6. 10:15. 14:2. 2 Aik 20 7. Ps. 135:4. Luuk. 1:54 Jaak. 2:23.
9. sinä, jonka Minä käsitin maan ääristä ja sen loukoista kutsuin ja sanoin sinulle: „minun palvelijani sinä olet, Minä olen sinut valinnut, enkä sinua hylkää", Jes. 43:1. 44:1 s.

10. älä pelkää, sillä Minä olen sinun
kanssasi, älä katsele ympärillesi, sil-
lä Minä olen sinun Jumalasi! Minä
vahvistan sinua. Minä autan sinua
ja tuen sinua minun vanhurskauteni
oikealla kädellä. Ps. 63:9. Jes. 43:5.
11. Katso, ne kaikki häpeään joutu-
vat ja hävetä saavat, jotka sinuun
vihastuvat; sinun riitamiehesi mi-
tättömiksi käyvät ja hukkuvat.
2 Moos. 23:22. Job 8:22.
12. Sinä haet vihamiehiäsi, etkä nii-
tä löydä; vastustajasi tulevat mität-
tömiksi ja tyhjän veroisiksi. Ps. 37:36.
13. Sillä Minä, Herra, olen sinun Ju-
malasi, joka tartun sinun oikeaan
käteesi, joka sanon sinulle: älä pel-
kää, Minä autan sinua!
5 Moos. 31:6. Jos. 1:9.
14. Älä pelkää, sinä mato Jaakob,
sinä vähäinen joukko Israel! Minä
autan sinua, sanoo Herra; sinun lu-
nastajasi on Israelin Pyhä.
Job 25:6. Luuk. 12:32.
15. Katso! Minä panen sinut terä-
väksi, uudeksi, kaksiteräiseksi pui-
makoneeksi, niin että sinä puit ja
särjet vuoret, ja kukkulat sinä teet
akanain kaltaisiksi.
16. Sinä pohdat heidät, ja tuuli hei-
dät kohottaa, tuuliaispää heidät ha-
joittaa. Mutta sinä iloitset Herrassa;
Israelin Pyhässä sinä kerskaat.
17. Kurjat ja köyhät hakevat vettä,
eivätkä sitä löydä, ja heidän kielen-
sä kuivuu janosta; mutta Minä, Her-
ra, kuulen heitä; Minä, Israelin Ju-
mala, en heitä hylkää.
18. Minä puhkaisen purot paljaalle
kukkulalle ja laaksojen lomaan ve-
silähteet; Minä teen korven lammi-
koksi ja kuivan maan vesikuljuksi.
Ps. 107:35. Jes. 35:7.
19. Minä istutan korpeen sedripuut,
akasiat ja myrtit ja öljypuut; Minä
asetan erämaahan kypressit, vahte-
rat ynnä buksipuut,
20. että he näkisivät, tietäisivät ja
tarkkaisivat ja ajattelisivat samalla
kertaa, että Herran käsi on tämän
tehnyt ja Israelin Pyhä on tämän
luonut.
21. Tuokaat esille riita-asianne, sa-
noo Herra, ja esittäkäät puollustuk-
senne, sanoo Jaakobin kuningas.
22. Tuokaat esiin ja julistakaat meil-
le, mitä tapahtuva on, ilmoittakaat
alut, milliset ne olivat, että me tark-
kaisimme ja tiedon saisimme niiden
lopusta, tahi antakaat meidän kuul-
la tulevaisia.
23. Julistakaat tuonnempaa tulevia,
niin me saamme tietää, jos te olette
jumalia. Niin, tehkäät jotain, hyvää
tahi pahaa, niin saamme nähdä ja
katsella toisiamme.
24. Katso, te olette mitättömiä ja tei-
dän tekonne on tyhjää; kauhistuksek-
si käypi, joka teidät valitsee. 1 Kor. 8:4.
25. Mutta Minä herätän hänen poh-
joisesta ja hän tulee auringon koi-
tosta. Hän huutaa minun nimeäni
avukseen; ja Hän tallaa maan her-
roja kuin lokaa ja Hän sotkee savea
kuin savenvalaja. Jer. 23:5. 33:14 s.
26. Kuka on sen alusta ilmoittanut,
että me sen tietäisimme, ja edeltä-
päin, että me olisimme voineet sa-
noa: „se on oikein?" Eipä sitä ollut,
joka sen ilmoitti, eipä sitä ollut, jo-
ka antoi sitä kuulla, eipä sitäkään,
joka olisi kuullut teidän sanojanne.
27. Ensimmäisenä Minä sanoin Sio-
nille: „katso, katso tuota!" ja annoin
Jerusalemille suloisen saarnaajan.
28. Jos katselin ympärilleni, niin ei
ollut yhtään neuvon-antajaa, ja jos
kysyin heiltä, niin eivät he sanaa
vastanneet.
29. Katso, he kaikki ovat mitättömiä,
turhamaisuutta heidän tekonsa, tuul-
ta ja tyhjyyttä heidän valetut ku-
vansa. Jes. 44:9. Jer. 10:3 s. 51:17 s.

42 Luku.

Kristuksen, „Herran palvelijan", toimi.
Israelin sokeus.

Katso, minun palvelijani, Minä tuen
häntä; minun valittuni, johon mi-
nun sieluni mielistyi! Minä olen an-
tanut Henkeni hänelle: hän toimit-
taa kansoille oikeutta.
Jes. 61:1. Matt. 3:17. 12:18 s. 17:5.
2. Ei hän huuda eikä kilju, eikä
anna ääntänsä kaduilla kuulua.
3. Särjettyä ruokoa ei hän muren-
na, eikä sammuta suitsevaa kyntti-
län sydäntä; totuudella hän oikeu-
den toimittaa.
4. Ei hän väsy eikä raukee, siksikuin
hän asettaa oikeuden maan päällä;
ja hänen lakiansa saaret odottavat.
5. Näin sanoo Jumala, Herra, joka
loi taivaat ja ne venyttää, joka levit-
tää maan ja sen kasvit, joka antaa
henkäyksen kansalle sen päällä ja
hengen niille, jotka sen päällä liik-
kuvat. Neh. 9:6. Job 33:4. Jes. 40:22. 45:12.
6. Minä, Herra, olen sinut kutsunut
vanhurskaudessa, ja Minä sinua pi-
telen kädestäsi, ja varjelen sinua ja
panen sinut kansan liitoksi ja paka-
nain valkeudeksi,
Jes. 9:2 s. 49:6,8. 60:3. Luuk. 2:32.
7. avaamaan sokeain silmät, pääs-
tämään sidotut vankeudesta ja pi-
meydessä istuvat vankihuoneesta.
Jes. 35:5. 61:1. Matt. 11:5. 16:30. Luuk. 1:79. 7:22.

8. Minä olen Herra, se on minun
nimeni en Minä anna kunniaani
toiselle, enkä kiitostani epäjumalille.
2 Moos. 6:3. Ps. 83:19. Jes. 48.11
9. Katso! ensimmäiset ovat toteen
käyneet, ja uusia Minä ilmoitan;
ennenkuin ne orastavatkaan, annan
Minä teidän niistä kuulla.
10. Veisatkaat Herralle uusi veisu,
hänen kiitostansa maan ääristä saakka.
te merellä kulkijat ja kaikki, mitä
siinä on, te saaret ja niiden asukkaat!
Ps. 33:3 40:4 96:1 98:1. 149:1. Ilm 5:9. 14:3.
11. Korottakoon korpi äänensä ja
sen kaupungit ja kylät, joissa Kedar
asuu; riemuitkaat, te vuorilinnan
asukkaat, ja huutakaat vuorten kukkuloilta!
12. Antakaat Herralle kunnia ja ilmoittakaat
hänen kiitostansa saarimaissa!
13. Herra käy ulos kuin sankari;
Hän herättää kiivauden kuin sotamies:
Hän huutaa, jopa kiljuu, Hän
voittaa vihollisensa.
14. Ikivanhasta asti olen Minä ääneti
ollut, olen vaiti ollut ja itseni pidättänyt;
nyt Minä huudan, niinkuin
lapsen synnyttäjä, ja hengitän ja puhallan
samassa. Ps. 50:21 Jes 57:11.
15. Minä hävitän vuoret ja kukkulat
ja kaiken niiden kukoistuksen
Minä kuivaan; ja Minä panen virrat
saariksi ja kuljut Minä teen kuivaksi
maaksi.
16. Mutta sokeat Minä kuljetan niitä
teitä, joita eivät he tiedä, ja talutan
heitä niitä polkuja, joita eivät
he tunne; Minä teen pimeyden heidän
edellänsä valkeudeksi ja koleat
sileäksi; nämä sanat panen Minä toimeen,
enkä hylkää heitä. Jes. 40:3 s.
17. Mutta ne, jotka turvaavat epäjumaliin
ja sanovat valetuille kuville:
„te olette meidän jumalamme",
heidän täytyy kääntyä takaperin
ja häpeemällä hävetä.
Ps. 97:7. Jes. 1:29. 44:11. 45:16.
18. Te kuurot, kuulkaat, ja te sokeat,
katsokaat, että näkisitte.
19. Kuka on sokea, ellei minun palvelijani,
ja kuuro kuin minun käskyläiseni,
jonka Minä lähetin? Kuka
on niin sokea kuin Jumalan ystävä,
ja sokea kuin Herran palvelija?
20. Paljon olet sinä nähnyt, mutta
et sinä huomaa; korvat ovat avatut,
mutta ei hän kuule. Room. 2:21.
21. Herra on suonut hyvää vanhurskautensa
tähden; Hän on tehnyt lain
suureksi ja jaloksi.
22. Mutta tämä on riistetty ja ryöstetty
kansa; he ovat kaikki kuoppiin
kytketyitä ja vankihuoneisin kätketyitä,
he ovat joutuneet saaliiksi, eikä
ole pelastajaa, ja ryöstöksi, eikä
ole sitä, joka sanoo: „tuo takaisin!"
23. Kuka teistä tämän korviinsa ottaa,
tarkkaa ja kuulee vastaiseksi?
24. Kuka on antanut Jaakobin ryöstöksi
ja Israelin riistäjille? Eikö Herra.
jota vastaan me olemme syntiä
tehneet? He eivät tahtoneet kulkea
hänen teillänsä, eivätkä totelleet hänen
lakiansa.
25. Ja Hän vuodatti hänen päällensä
vihansa hirmuisuuden ja väkevän
sodan; ja Hän sytytti hänet yltä ympäri,
— mutta ei hän tuntenut, —
ja pani palamaan, mutta ei hän laskenut
sitä sydämmellensä.

43 Luku.

Pelastus on Kristuksessa.

Ja nyt, näin sanoo Herra, sinun Luojasi,
Jaakob, ja sinun tekijäsi, Israel:
„älä pelkää, sillä Minä olen sinut
lunastanut, Minä olen sinut nimeltäsi
kutsunut; sinä olet minun
1 Moos 26:24. Jes. 41.10. Ps. 46:6. 70:6. Ef 2:10
2. Jos sinä vesissä kuljet, niin Minä
olen sinun kanssasi, ja jos virtain
kautta, niin eivät ne sinua hukuta;
jos käyt tulen läpi, niin et sinä
pala, eikä liekki sinua sytytä.
Job 5.19. Ps. 23:4. 66:12. Makk. 16:18
3. Sillä Minä, Herra, olen sinun Jumalasi;
Minä, Israelin Pyhä, olen
sinun lunastajasi; Minä annan Egyptin
sinun lunastukseksesi, Kuusin ja
Seban sinun puolestasi. Jes 45.14.
4. Koska olet kallis ja korkeaksi arvattu
minun silmissäni, ja Minä rakastan
sinua, sentähden annan Minä
ihmisiä sinun edestäsi ja kansoja
sinun sielusi edestä.
5. Älä pelkää, sillä Minä olen sinun
kanssasi; idästä Minä tuotan sinun
siemenesi, ja lännestä Minä sinut
kokoon! Jes. 44:1 s. Jer. 30:10 s. 46:27 s.
6. Minä sanon pohjoiselle: „anna",
ja etelälle: „älä pidätä, tuo minun
poikani kaukaa ja minun tyttäreni
maan äärestä, Jes. 49:12. 60:4.
7. kaikki, jotka minun nimelläni nimitetään
ja jotka Minä kunniakseni
olen luonut, tehnyt ja valmistanut."
8. Tuo esiin sokea kansa, jolla kuitenkin
on silmät, ja kuurot, joilla
on korvat!
9. Kaikki pakanat kokoontukoot yhteen
ja kansakunnat tulkoot kokoon.
Kuka heistä on tämän ilmoittanut
ja on antanut alku-asiat edeltäpäin
kuulla? Asettakoot todistajansa, että
asiansa olisi oikea, ja nämä kuulisivat
ja sanoisivat: „se on totta."
Jes. 41:26. 45:21.

10. Olkaat te minun todistajani, sanoo Herra, ja minun palvelijani, jonka Minä valitsin, että te tuntisitte ja uskoisitte Minua ja ymmärtäisitte, että Minä se olen; Minun edelläni ei ole yhtään jumalaa luotu, eikä Minun jälkeenkään tule.
Jes. 41:4. 44:6 s. 45:21. 48:12.
11. Minä, Minä olen Herra, eikä ole paitsi Minua yhtään pelastajaa.
Jes. 44:8. Hos. 13:4. Ap. t. 4:12.
12. Minä olen ilmoittanut ja pelastanut ja sen julistanut, eikä ole muukalainen Jumala teidän parissanne; ja te olette minun todistajani, sanoo Herra, ja Minä olen Jumala.
13. Tästäkin päivästä olen Minä sama; eikä ole sitä, joka minun kädestäni pelastaa. Minä panen toimeen, ja kuka sen palauttaa? Jes. 14:27. 46:10.
14. Näin sanoo Herra, teidän Lunastajanne, Israelin Pyhä: teidän tähtenne lähetän Minä Babeliin, ja Minä annan kaikki pakolaiset ja Kaldealaiset astua heidän ilonsa haaksiin.
15. Minä, Herra, olen teidän Pyhänne; Minä, Israelin Luoja, olen teidän kuninkaanne.
16. Näin sanoo Herra, joka tekee tien meressä ja polun väkevissä vesissä, 2 Moos. 14:21 s.
17. joka vie ulos rattaat ja hevoset, sotajoukon ja voiman, — yhdessä he makaavat, eivätkä nouse; ne raukesivat ja sammuivat kuin kynttilän sydän:
18. Älkäät muinaisia muistako, älkäät menneitä tutkiko!
19. Katso, Minä teen uutta, nyt se jo orastaa, ettekö tuota tunne? Minä teen tien korpeen ja virrat erämaihin. 2 Kor. 5:17. Ilm. 21:5.
20. Kedon eläimet Minua kunnioittavat, villikoirat ja kamelikurjet, sillä Minä asetan vedet korpeen ja virrat erämaahan, juottaakseni kansaani, minun valittuani.
21. Se kansa, jonka Minä olen valmistanut itselleni, on julistava minun kiitostani. Luuk. 1:74 s.
22. Mutta et sinä, Jaakob, huutanut Minua avuksesi, sillä sinä väsyit Minuun, Israel.
23. Sinä et tuonut Minulle sinun polttouhriesi lampaita, etkä teurasuhrilla Minua kunnioittanut. En Minä sinua vaivannut ruoka-uhreilla, enkä suitsutuksilla sinua väsyttänyt.
24. Et sinä rahalla Minulle ostanut hajuruokaa, etkä teurasuhriesi rasvalla Minua ravinnut. Sinä saatoit Minun työtä tekemään sinun synneissäsi ja teit minulle vaivaa sinun pahoissa teoissasi. 1 Piet. 2:24. 3:18.
25. Minä, Minä se olen, joka itseni tähden pyyhin pois sinun ylitsekäymisesi, enkä muistele sinun syntejäsi. Jes. 44:22. Jer. 33:8. Mik. 7:18 s.
26. Muistuta sinä Minua, käykäämme oikeudelle keskenämme; puhu sinä, että vanhurskas olisit.
1 Kun. 8:46. Ps. 143:2. Jes. 1:18.
27. Sinun ensimmäinen isäsi teki syntiä, ja sinun puoltajasi olivat uskottomia Minua vastaan.
28. Sentähden Minä saastutin pyhyyden päämiehet ja annoin Jaakobin kirottavaksi ja Israelin pilkattavaksi.

44 Luku.

Herra lupaa Israelille avun, pilkkaa epäjumalain avuttomuutta, sanoo lähettävänsä Koreksen Jerusalemia jälleen rakentamaan.

Ja nyt kuule, Jaakob, minun palvelijani, ja sinä Israel, jonka Minä valitsin.
2. Näin sanoo Herra, joka sinut on tehnyt ja valmistanut äitisi kohdusta, joka sinua auttaa: älä pelkää, minun palvelijani Jaakob, sinä Jesurun, jonka Minä valitsin.
Jes. 41:9 s. 43:5. Jer. 30:10. 46:27.
3. Sillä Minä vuodatan vedet janoavan päälle ja virrat kuivan päälle; Minä vuodatan minun henkeni sinun siemenesi päälle ja minun siunaukseni sinun lastesi päälle.
Jes. 35:6 s. Joel 2:28. Joh. 7:38 s. Ap. t. 2:17 s.
4. Ja he kasvavat niinkuin ruohossa, niinkuin pajut vesiojain varsilla. Ps. 1:3. Jer. 17:8.
5. Mikä heistä sanoo: „Herran minä olen"; mikä ylistää Jaakobin nimeä; mikä kirjoittaa kädellänsä itsensä „Herran omaksi"; mikä Israelin nimeä kunnioituksella mainitsee.
Room. 4:11.
6. Näin sanoo Herra, Israelin kuningas, ja hänen lunastajansa, Herra Sebaot: Minä olen ensimmäinen ja Minä olen viimeinen, ja paitsi Minua ei ole yhtään Jumalaa.
Jes. 41:4. 45:21. 48.12. Ilm. 1:8.17. 22:13.
7. Ja kuka saarnaa niinkuin Minä, siitä saakka kuin Minä perustin ijankaikkisen kansan? Hän sen ilmoittakoon ja asettakoon Minun eteeni; tulevia ja toteen käypiä he ilmoittakoot puolestansa!
8. Älkäät vavisko, älkäätkä peljätkö. Enkö Minä aikoja sitten ole antanut sinun kuulla ja sinulle ilmoittanut? Ja te olette minun todistajani. Onko Jumalaa paitsi Minua? Ei ole yhtään kalliota; Minä en ketään tiedä.
5 Moos. 4:35. 32:39. 1 Sam. 2:2. Ps. 18:32.
Jes. 43:10. 1 Kor. 8:4.

9. Jotka epäjumalankuvia valmistavat, ne kaikki ovat turhia, ja heidän rakkaansa eivät hyödytä, ja heidän todistajansa eivät näe, eivätkä tiedä; sentähden he häpeään joutuvat. Jes. 41:29. Jer. 10:14 s. 51.17 s.

10. Kuka tekee jumalan ja valaa epäjumalan joka ei mihinkään kelpaa? Ps 115:4 s. 135:15 s.

11. Katso! kaikki heidän toverinsa saavat hävetä. ja tekijät. ne ovat ihmisiä; jos ne kaikki kokoontuvat ja esiin astuvat, niin saavat yhdessä peljätä ja hävetä. Ps 97 7. Jes. 1:29. 42:17. 45:16.

12. Sepällä on pihdit ja hän työskentelee hiiloksessa, ja vasaralla muodostaa sen. ja käsivartensa voimalla sitä valmistelee; ja hän käy nälkäiseksi ja voimattomaksi, eikä juo vettä, ja raukee.

13 Puuseppä pingoittaa mittanuoran ja piirustaa sen liidulla valmistaa sen höylällä ja muodostaa sen harpilla ja tekee siitä miehen muotoisen, kauniin ihmiskuvan, huoneessa asumaan. Jes. 40:19 s. 41 7. Jer 10:3 s Ap t 19:24

14. Hän hakkaa itsellensä sedripuita ja ottaa rautatammeja ja tammeja ja valitsee itsellensä metsän puita; ja mäntyjä istutetaan, jotka sade suureksi kasvattaa

15. Ja se joutuu ihmiselle polttopuuksi, ja siitä ottaa hän ja lämmittelee itseänsä, myös sytyttää hän tulen ja leipoo leipää. Mutta vieläpä tekee hän jumalan, jota hän kumartaa, valmistaa sen kuvaksi ja lankee sen eteen maahan

16. Puolen siitä polttaa hän tulessa, toisen puolen päällä syöpi hän lihaa. paistaa paistia ja ravitsee itsensä ja sanoo: „hyvä! minä lämpesin ja nautin tulesta "

17. Ja lopun siitä tekee hän jumalaksi, epäjumalan-kuvaksensa, lankeaa maahan sen eteen ja kumartaa ja rukoilee sen puoleen ja sanoo: „pelasta minua, sillä sinä olet minun Jumalani!"

18. He eivät tiedä eikä ymmärrä, sillä he ovat sovaistut, niin ettei heidän silmänsä näe, eikä heidän sydämmensä ymmärrä. Jes. 45:20

19. Sitä ei lasketa sydämmelle, eikä ole tuntoa eikä taitoa sanoa: „puolen siitä poltan tulessa, vieläpä sen hiilillä leivän kypsytän ja paistan lihaa ja syön; ja lopun siitä teen kauhistukseksi, lankean maahan puupölkyn eteen!"

20. Joka tuhassa ilonsa löytää, hänet villitsee vimmattu sydän, eikä hän pelasta sieluansa, eikä ajattele: „eikö ole petos oikeassa kädessäni "

21. Muista näitä, Jaakob ja Israel, sillä sinä olet minun palvelijani, Minä sinut tein, että olisit palvelijani; Sinä Israel, en Minä sinua unhota. Jes. 43 1

22. Minä pyyhin pois sinun rikoksesi niinkuin pilven ja sinun syntisi niinkuin sumun Käänny Minun puoleeni, sillä Minä lunastin sinut! Jes. 1 18 43:25 5, 7 Jer 31 34

23. Iloitkaat, te taivaat. sillä Herra sen tekee, huutakaat, te maan syvyydet! riemuitkaat ilossa te vuoret, metsät, ja kaikki sen puut, sillä Herra lunastaa Jaakobin ja on Israelissa kunniallinen! Ps 96 11 s. 98 7 s. Jes 49 13

24. Näin sanoo Herra, sinun lunastajas, se. joka äidin kohdusta asti on sinut valmistanut: „Minä, Herra, olen se, joka kaikki toimitan, joka yksinäni venytän taivaat, ja ilman apumiestä levitän maan, Job 9 8. Ps. 104:2 s 115 3 135:6 Jes. 40.22 42 5. Jer. 32:17.

25. joka teen loihtijain merkit tyhjiksi ja tietäjät hulluiksi, joka käännän viisaat takaisin ja heidän tietonsa teen typeryydeksi, Jes 29.14. 1 Kor. 1 19 s.

26. joka vahvistan palvelijani sanan ja täytän käskyläiseni neuvon, joka sanon Jerusalemille: „ole asuttu". ja Juudan kaupungeille: „olkaat rakettut", ja sen rauniot Minä jälleen rakennan,

27. joka sanon meren kuljulle: „kuivu, ja sinun virtasi Minä teen kuivaksi", Jes. 43 16

28 joka sanon Korekselle: „minun paimeneni", ja hän kaikki minun tahtoni täyttää, sanoen Jerusalemille: „ole rakettu", ja temppelille: „ole perustettu." 2 Aik 36:22. Esr. 1.1. Jes. 45:1, 13.

45 Luku.

Herra ja Hänen voideltunsa Kristus yksin Jumala.

Näin sanoo Herra voidellullensa, Korekselle, jonka oikeaan käteen Minä tartun kukistaakseni kansat hänen edessänsä, ja kuningasten kupeilta Minä vyöt avaan, aukaistakseni hänen edessään ovet ja portit, etteivät ne suljettuina pysyisi: Esr. 1 1.

2. Minä käyn sinun edelläsi ja tasoitan koleikot; Minä särjen kupariovet ja rikon rautasalvat

3. Ja Minä annan sinulle salatut aarteet ja kätketyt tavarat. että tuntisit, että Minä olen Herra, Israelin Jumala, joka sinut nimeltäsi kutsuin

4. Minun palvelijani Jaakobin ja mi-

nun valittuni Israelin tähden Minä
kutsuin sinut nimeltäsi ja nimitin
sinut, vaikka et sinä Minua tunte-
nut.
5. Minä olen Herra, eikä yksikään
muu paitsi Minua ole Jumala; Minä
vyötin sinut, mutta et sinä tuntenut
Minua; 5 Moos. 4:35. 32:39.
Jes. 37:16. 43:10 s. 44:6. 46:9. Joel 2:27.
6. että idästä ja lännestä tunnettai-
siin, ettei ketään ole paitsi Minua;
Minä olen Herra, eikä kukaan muu,
Jes. 59:19.
7. Minä, joka valkeuden valmistan
ja luon pimeyden, joka teen rauhan
ja luon pahan. Minä olen Herra, jo-
ka kaikki nämä teen.
1 Moos. 1:3 s. Ps. 104:20. 147:14. Val. v. 3:38.
Jes. 26:12. 31:2. Am. 3:6.
8. Tiukkukaat, te taivaat, ylhäältä,
ja pilvet satakoot vanhurskautta; maa
avatkoon itsensä ja he tuottakoot au-
tuuden, vanhurskaus kasvakoon
myös! Minä, Herra, sen luon.
Ps. 85:12. Hos. 10:12.
9. Voi sitä, joka riitelee Luojansa
kanssa, muruinen maan muruisten
joukossa! Sanooko savi valajallensa:
„mitä teet?" taikka tekosi: „ei hä-
nellä ole käsiä?"
Jes. 29:16. Jer. 18:6. Room. 9:20.
10. Voi sitä, joka isälle sanoo: „mik-
si minut siitit," ja vaimolle: „miksi
synnytit?"
11. Näin sanoo Herra, Israelin Py-
hä, hänen tekijänsä: kysykäät tule-
via Minulta, mutta lapseni ja kät-
teni teko jättäkäät minun huolek-
seni!
12. Minä olen tehnyt maan ja luonut
ihmiset sen päälle; minun käteni
ovat levittäneet taivaat, ja Minä olen
kaikelle niiden joukolle käskyn an-
tanut. Jes. 40:22. 42:5. 44:24.
13. Minä olen hänet herättänyt van-
hurskaudessa ja tasoitan kaikki hä-
nen tiensä; hän rakentaa kaikki mi-
nun kaupunkini ja päästää minun
vankini, ei palkan, eikä lahjan täh-
den, sanoo Herra Sebaot. Jes. 44:28.
14. Näin sanoo Herra: Egyptin työ-
ansio ja Kuusin kauppavoitto ja Se-
balaiset, nuo suuret miehet, tulevat
sinun tykösi ja ovat sinun omiasi;
sinun jäljessäsi he kulkevat, kah-
leissa he tulevat ja sinun puoleesi
kumartavat ja sinun puoleesi rukoi-
levat, sanoen: „ainoastansa sinun
tykönäsi on Jumala, eikä ole yhtään
muuta Jumalaa!" Jes. 43:3.
15. Totisesti olet Sinä salattu Ju-
mala, Sinä Israelin Jumala, Vapah-
taja. Job 11:7. Room. 11:32 s.
16. Häpeään ja häväistykseen jou-
tuvat kaikki, pilkan alaisina saavat
he yhdessä kävellä, nuo kuvien se-
pittäjät. Jes. 42:17. 44:9 s.
17. Mutta Israel vapahdetaan Her-
ran kautta ijankaikkisella pelastuk-
sella; te ette tule häpeään, ettekä
häväistyksen alaisiksi aina ijankaik-
kisiin aikoihin saakka.
18. Sillä näin sanoo Herra, joka
taivaat on luonut, — Hän on Juma-
la, joka maan on muodostanut ja
tehnyt, Hän on sen asettaja, ei Hän
sitä autioksi luonut, asuttavaksi Hän
on sen valmistanut „Minä olen
Herra, eikä kukaan muu."
19. En minä ole salaa puhunut pi-
meässä maan loukossa; en ole sa-
nonut Jaakobin siemenelle: „etsi-
käät Minua hukkaan." Minä, Herra,
olen se, joka vanhurskautta puhun
ja julistan oikeutta.
5 Moos. 30:11 s. Jes. 48:16. Joh. 18:20.
20. Kokoontukaat ja tulkaat, lähes-
tykäät, kaikki tyyni, te kansojen pe-
lastetut! Ne eivät tiedä mitään, jot-
ka puukuviansa kantavat ja rukoile-
vat jumalaa, joka ei auttaa taida.
Tuom. 10:14. Jes. 44:18. 46:7.
21. Ilmoittakaat ja esiintuokaat, neu-
votelkoot keskenänsä, kuka on tämän
kuulla antanut ikivanhasta asti? Ku-
ka aikoja sitten tämän on ilmoitta-
nut? Enkö Minä, Herra? eikä paitsi
Minua ole toista Jumalaa, eikä van-
hurskasta ja auttavaa Jumalaa pait-
si Minua. Jes. 41:22. 43:8 s.
22. Kääntykäät Minun tyköni, niin
te autuaiksi tulette, kaikki maail-
man ääret; sillä Minä olen Jumala,
eikä kukaan muu! Ps. 22:28.
23. Itseni kautta olen Minä vanno-
nut ja suustani on vanhurskauden
sana lähtenyt, ja se vahvana pysyy:
Minulle pitää kaikkein polvien ku-
martaman ja kaikkein kielten van-
noman. Jes. 19:18. Room. 14:11. Fil. 2:9 s.
24. Ainoasti Herrassa, — niin sano-
taan Minusta, — on vanhurskaus ja
väkevyys; Hänen tykönsä on tultava;
mutta kaikki, jotka Häntä vihaavat,
tulevat häpeään. Jes. 41:11.
25. Herrassa koko Israelin siemen
vanhurskaaksi tulee ja kerskaa Hä-
nessä.

46 Luku.

Kristus suojelee seurakuntaansa.

Bel kallistuu, Nebo kaatuu; heidän
kuvansa ovat eläinten ja juhtain
päällä; teidän kantamanne kuvat o-
vat sälytetyt kuormaksi väsyneille
juhdille.
2. Ne kaatuvat ja kallistuvat kaikki
tyyni, eivätkä voi kuormaa talteen

saattaa ja itse he vankeuteen joutuvat.
3. Kuulkaat Minua, Jaakobin huone
ja kaikki Israelin huonekunnan jätteet, te, jotka olette kuormana olleet
äidin kohdusta asti ja olette kannetut hamasta äidin helmasta saakka!
4. Ja hamaan vanhuuteenne asti
olen Minä sama ja harmaisiinne asti
Minä kannan; Minä sen teen, Minä
nostan ja Minä kannan ja pelastan.
5 Keneen te Minut vertaatte ja kenen kaltaiseksi teette? Kenen vertaiseksi te Minut luulette, että me yhdenkaltaisia olisimme?" Jes 40:18,25.
6 Jotka kultaa kukkarosta kaatavat
ja hopeaa vaakalla punnitsevat, palkkaavat valurin sen jumalaksi tekemään; he lankeevat sen eteen ja sitä kumartavat.
Tuom. 17 4 s Jes. 40 19 s. 41 7 44:9. Jer. 10:3 s
7. He nostavat sen hartioillensa ja
kantavat sen ja panevat sen sijallensa, ja se seisoo, eikä siirry sijaltansa. Ja he vielä huutavat hänelle,
mutta ei hän vastaa eikä auta heitä
heidän ahdingostansa
8 Muistakaat tätä ja olkaat vahvat,
pankaat sydämmeenne te uskottomat!
9. Muistakaat muinaisia ikivanhasta asti, että Minä olen Jumala, eikä
kukaan muu, Jumala, jonka vertaista ei ole, Jes. 45:5.
10 joka alusta asti ilmoitan lopun,
ja ikivanhasta mitä ei vielä ole tapahtunut; joka sanon: „minun neuvoni pysyy, ja kaikki, mitä minun
mieleeni on, teen Minä;
Ps 33:11. San. 19 21
11. joka kutsun idästä kotkan, kaukaisesta maasta miehen; joka aivotukseni tekee. Minä olen sen puhunut ja Minä myös sen esiin tuon;
Minä olen sen aikonut ja Minä sen
myös teen.
12 Kuulkaat Minua, te ylpeät sydämmestä, jotka olette kaukana vanhurskaudesta.
13. Minä olen antanut vanhurskauteni lähestyä, ei se ole kaukana, eikä minun autuuteni viivy; ja Minä
annan autuuden Sionissa ja Israelille minun kunniani

47 Luku.

Babelin perikato

Astu alas, istu tomuun, sinä neitsyt, tytär Babel, istu maahan, ilman istuinta. Kaldealaisten tytär,
sillä ei sinua enää kutsuta hennoksi ja hempeäksi. Jes 26:5.
2. Ota myllynkivet ja jauha jauhoja, poista silmäverkkosi, nosta vaatteesi liepeet, paljasta sääresi, kahlaa virran yli. Jes. 3:17.
3 Sinun häpysi paljastuu, ja riettautesi tulee näkyviin, Minä kostan,
enkä pyydä apua ihmiseltä.
Jes. 3:17. Nah. 3:5.
4. Meidän lunastajamme nimi on
Herra Sebaot, Israelin Pyhä!
5. Istu äänetönnä ja mene pimeään
loukkoon, sinä Kaldealaisten tytär;
sillä ei sinua enää kutsuta „valtakuntien kuningattareksi."
6 Minä vihastuin minun kansaani,
Minä saastutin minun perintöni ja
annoin heidät sinun käsiisi. Sinä et
heille laupeutta tehnyt; vanhuksellekin sinä teit ikeesi kovin raskaaksi
Sak. 1 15
7 Sinä sanoit: „ijankaikkisesti olen
minä kuningatar", niin ettet enää tätä sydämmelles laskenut, etkä sen
loppua ajatellut. Ilm. 18 7
8. Ja nyt kuule tätä, sinä hempeä,
joka istut surutonna ja sanot sydämmessäs: „minä se olen, eikä kukaan
muu, minä en ole leskenä istuva, enkä lapsettomuutta tunteva!" Sef. 2:15.
9. Nämä molemmat kohtaavat sinua
äkkiä yhtenä päivänä: lapsettomuus
ja leskeys; ne kohtaavat sinua täysin määrin, vaikka sinun velhoomises on suuri ja sinun lumoojias on
sangen paljo Jes. 51 19.
10. Sinä uskalsit pahuuteesi ja sanoit: „ei ole sitä, joka minun näkee." Sinun viisautesi ja tietosi veivät sinut väärälle, ja sinä sanoit sydämmessäs: „minä se olen, eikä kukaan muu."
11. Mutta onnettomuus kohtaa sinua, niin ettet tiedä sitä loihtimalla
poistaa; ja perikato lankeaa sinun
päällesi, niin ettet voi sitä sovittaa,
ja hävitys tulee sinun päällesi niin
äkkiä, ettet tiedäkään.
12. Astu esiin lumoomisellas ja paljolla velhoomisellas, joissa nuoruudestasi asti olet itsesi väsyttänyt, ehkä voit itsesi auttaa, ehkä voit peljättää!
13 Sinä olet väsynyt paljosta neuvottelemisestas. Astukoot esiin ja auttakoot sinua nuo taivaan jakajat,
nuo tähtien tähtääjät, jotka kunakin
uunna kuuna ilmoittavat, mikä sinua kohtaa!
14 Katso, he tulevat korreksi ja tuli heidät polttaa! He eivät voi itseänsäkään tulen käsistä pelastaa, ei jää
hiiltä heidän lämmitelläksensä, eikä
tulta, jonka ääressä istuisivat.
15. Niin käy sinun omillesi, joitten
tähden olet itseäsi vaivannut; sinun
kauppakumppanis nuoruudestasi

asti hajoovat kukin omalle suunnallensa; eikä ole sitä, joka sinut pelastaa.

48 Luku.

Jumalan vanhurskaus kansaansa kohtaan. Armo Kristuksessa.

Kuulkaat tätä, te Jaakobin huonekunta, te, jotka Israelin nimellä nimitetään, ja jotka Juudan lähteestä lähteneet olette, jotka vannotte Herran nimeen ja Israelin Jumalasta kerskaatte, mutta ei totuudessa ja vanhurskaudessa; Ps. 68:27. Jer. 4:2.
2. sillä pyhästä kaupungista he nimittävät itsensä ja Israelin Jumalaan he luottavat, Herra Sebaot on Hänen nimensä! Mik.3:11.
3. Entiset olen Minä aikoja sitten ilmoittanut ja suustani laskenut ja kuulla antanut; äkkiä Minä ne tein, ja ne tulivat.
4. Kun Minä sinut kovaksi tiesin, ja sinun niskasuonesi on raudasta ja otsasi vaskesta,
2 Moos. 32:9. 33:5. Jer. 6:28. Hes. 2:4. 3:7.
5. niin Minä sinulle aikoja sitten ilmoitin, ennenkuin se tapahtui, annoin Minä sinun kuulla, ettet sanoisi: „epäjumalani sen teki, veistetty ja valettu kuvani sen käski."
6. Sinä olet sen kuullut, katsele sitä kaikkea; ja eikö teidän täydy sitä tunnustaa? Minä annan sinun kuulla uusia, täst'edes salatuita ja joita et sinä ole tietänyt.
7. Nyt ne luodaan, eikä ikivanhaan; ja ennen tätä päivää et sinä niitä ole kuullut, ettet sanoisi: „katso! minä ne tiesin!"
8. Sinä et ole kuullut, etkä tietänyt, eivätkä ole sinun korvasi olleet entisestä avatut, sillä Minä tiedän, että sinä olet aivan petollinen, ja „uskottomaksi" on sinua äitisi kohdusta asti kutsuttu.
9. Nimeni tähden olen Minä viivyttänyt vihani ja kunniani tähden pidättänyt sen sinun hyväksesi, etten sinua peräti hävittäisi.
10. Katso! Minä puhdistan sinua, mutta ei niinkuin hopeata; Minä teen sinut koetelluksi murheen ahjossa.
San. 17:3.
11. Itseni tähden, tosin itseni tähden Minä sen teen, etten Minä häväistyksi tulisi; enkä Minä anna kunniaani toiselle. Jes. 42:8.
12. Kuule Minua, Jaakob, ja Israel, minun kutsuttuni: Minä se olen, Minä olen ensimmäinen, Minä olen myös viimeinen!
Jes. 41:4. 43:10. 44:6. 46:4. Ilm. 1:8, 17. 21:6. 22:13.
13. Minun käteni on perustanut maan ja minun oikea käteni on levittänyt taivaat; Minä huudan niille, niin ne kaikki seisahtuvat.
Ps. 33:9. Jes. 44:24. Hebr. 1:10.
14. Kokoontukaat, kaikki, ja kuulkaat: kuka heistä on tämän ilmoittanut? Herra rakasti häntä; hän on toimeenpaneva hänen tahtonsa Babelia vastaan ja hänen käsivartensa Kaldealaisia kohtaan. Jes. 41:22s. 44:28.
15. Minä, Minä puhuin, jopa kutsuin hänet, toin hänet esiin, ja hänen tiensä on onnistuva.
16. Lähestykäät Minua ja kuulkaat tätä; en ole alusta asti salassa puhunut; aina siitä asti, kun se olemassa oli, olen Minä siellä. Ja nyt lähetti Minut Herra, Herra ja hänen henkensä. Jes. 45:19. Joh. 8:25 s. 18:20.
17. Näin sanoo Herra, sinun Lunastajasi, Israelin Pyhä: „Minä, Herra sinun Jumalasi, opetan sinulle, mitä hyödyllistä on; Minä johdatan sinua sitä tietä, jota sinun tulee käydä." Ps. 25:12. 32:8.
18. Oi, jospa sinä ottaisit minun käskyistäni vaarin, niin sinun rauhasi olisi kuin virta ja sinun vanhurskautesi kuin meren aallot!
5 Moos. 32:29. Ps. 81:14 s.
19. Ja sinun siemenesi olisi kuin hieta, ja sinun kohtusi hedelmä kuin hiekkamurut; sen nimeä ei hävitettäisi, eikä se katoaisi minun kasvojeni edestä.
20. Lähtekäät Babelista, paetkaat Kaldeasta riemuhuudolla, ilmoittakaat, kuuluttakaat tämä, julistakaat se maailmanääriin, sanokaat: „Herra on palvelijansa Jaakobin lunastanut!" Jes. 52:11. Jer. 50:8. 51:6, 45. Ilm. 18:4.
21. Eivät he janoa kärsineet, kun Hän heitä korvessa kuljetti. Hän vuodatti heille vedet kalliosta, Hän halkasi kallion, ja vedet vuosivat.
2 Moos. 17:6. 4 Moos. 20:11.
22. Jumalattomilla ei ole rauhaa, sanoo Herra. Jes. 57:21.

49 Luku.

Kristuksen, „Herran palvelijan", kunnia. Kristus ja seurakunta, joka pakanoista kootaan.

Kuulkaat minua, te luodot, ja ottakaat vaari, te kaukaiset kansat: Herra on minut kutsunut äitini kohdusta, äitini helmasta asti on Hän minun nimeni muistanut.
Jer. 1:5. Matt. 1:20 s. Luuk. 1:31. 2:21.
2. Ja Hän on tehnyt minun suuni terävän miekan kaltaiseksi, Hän on kätkenyt minut kätensä varjoon ja tehnyt minut välkkyväksi nuoleksi, viineensä on Hän minut salannut.
Jes. 51:16. Hebr. 4:12. Ilm. 1:16. 2:12, 16. 19:15, 21.

3. Ja Hän sanoi minulle: „sinä olet
minun palvelijani, Israel, jossa Mi-
nä itseni jaloksi osoitan."
4. Mutta minä sanoin: „minä olen
hukkaan työtä tehnyt, turhaan ja tyh-
jään olen minä väkeni kuluttanut;
kuitenkin on oikeuteni Herran hal-
lussa ja palkkani Jumalan kädessä."
5. Ja nyt sanoo Herra, joka minun
äitini kohdusta valmisti palvelijaksi
itsellensä, kääntämään Jaakobin Hä-
nen puoleensa ja Israelin kokoomaan
Hänen tykönsä; olenhan minä kun-
nioitettu Herran silmissä ja minun
Jumalani on minun väkevyyteni.
6. Ja Hän sanoo: vähäistä on sinulle
olla minun palvelijanani, ojenta-
massa Jaakobin sukukuntia ja kään-
tämässä Israelin jätteitä; Minä teen
sinut pakanain valkeudeksi, olemaan
Minun autuuteni maailman ääriin
asti. Ps. 22:28.
Jes. 42:6. 45:22. 60:3. Luuk. 1:79. 2:32. Ap. t. 13:47.
7. Näin sanoo Herra, Israelin Lu-
nastaja, hänen Pyhänsä, tuolle, jota
sielu inhoo, kansa kammoo, herrat
palvelijanansa pitävät: kun kunin-
kaat näkevät, niin ne seisoalle nou-
sevat, ja ruhtinaat kumartavat itsen-
sä Herran tähden, joka uskollinen on,
ja Israelin Pyhän tähden, että Hän on
sinut valinnut. Jes. 52:14 s. 53:3.
8. Näin sanoo Herra: otollisella a-
jalla olen Minä sinun rukouksesi
kuullut ja autuuden päivänä olen
Minä sinua auttanut; ja Minä var-
jelen sinua ja panen sinut kansan
liitoksi kohentamaan maata ja hä-
vinneitä perintö-osia jakamaan,
Jes. 42:6. 2 Kor. 6:2.
9. sanomaan sidotuille: „lähtekäät
ulos," ja niille, jotka pimeydessä ovat:
„tulkaat valkeuteen!" Teiden varsilla
he ravintoa saavat ja kaikilla kukku-
loilla laitumensa löytävät. Jes. 61:1.
10. He eivät nälkää näe, eivätkä ja-
noa kärsi, eikä päivän helle ja paiste
heitä vaivaa; sillä heidän lohdutta-
jansa johdattaa heitä ja vesilähteil-
le hän heitä kuljettaa.
Ps. 121:6. Ilm. 7:16 s.
11. Minä teen kaikki vuoreni tieksi
ja käytäväni korotetaan. Jes. 35:7.
12. Katso, nämä tulevat kaukaa, ja
katso! nämä pohjasta ja lännestä;
ja nämä Sinimin maalta!
13. Riemuitkaat, te taivaat, iloitse,
sinä maa, ja puhjetkaat riemuun, te
vuoret! sillä Herra lohduttaa kan-
saansa ja armahtaa kurjiansa.
Jes. 44:23.
14. Mutta Sion sanoo: „Herra hyl-
käsi minut, Herra unohti minut."
Ps. 13:2. 42:10.
15. Unohtaako vaimo rintalastansa,
ettei hän armahda kohtunsa poikaa?
Ja vaikka hän unohtaisi, niin en
Minä kuitenkaan sinua unohda.
1 Kun. 3:20.
16. Katso, käsiini olen Minä sinut
pyältänyt; sinun muurisi ovat alati
Minun edessäni.
17. Sinun rakentajasi rientävät; si-
nun hävittäjäsi ja kukistajasi pake-
nevat sinusta pois.
18. Nosta silmäs ympärilles ja katso,
kaikki nämä kokoontuvat ja tulevat
sinun tykösi! Niin totta kuin Minä
elän, sanoo Herra, näillä kaikilla saat
sinä itsesi ihanaksi pukea ja vyöttää
itsesi, kuin morsian. Jes. 60:4.
19. Sillä sinun rauniosi, sinun au-
tiosi, sinun haaskattu maasi, jopa
sinä itsekin käyt ahtaaksi asukkail-
le, ja sinun raatelijasi ovat kauas
paenneet.
20. Vielä sinun lapsettomuutesi lap-
set sanovat sinun korviisi: „ahdas
on minulla asuinsija, anna minulle
tilaa, että asua saisin."
21. Ja sinä olet sanova sydämmessäs:
„kuka minulle nämä on synnyttä-
nyt? Minähän olin lapseton ja hedel-
mätön, pakolainen ja hyljätty, ja ku-
ka nämä on kasvattanut? Katso, mi-
nä olin yksinäiseksi jäänyt, missä
nämä silloin olivat?"
22. Näin sanoo Herra, Herra: katso!
Minä nostan käteni pakanoita koh-
den ja korotan lippuni kansani puo-
leen, niin he tuovat poikasi hel-
massa ja tyttäresi hartioilla kanne-
taan. Jes. 13:2. 62:10.
23. Kuninkaat tulevat sinun holho-
jikses ja heidän ruhtinattarensa si-
nun imettäjikses; kasvoillensa he
maahan kumartuvat sinun edessäsi,
ja sinun jalkojesi tomua he nuoles-
kelevat. Ja sinä olet tunteva, että
Minä olen Herra, ja etteivät ne hä-
peään tule, jotka Minuun toivovat.
Ps. 25:3. 72:9. Jes. 60:16.
24. Otetaanko saalis sankarilta tahi
päästetäänkö vanhurskaan vanki-
joukko vapaaksi? Luuk. 11:21 s.
25. Sillä näin sanoo Herra: sanka-
rinkin vankijoukko otetaan pois ja
väkivaltaisenkin saalis vapaaksi
päästetään, sillä Minä riitelen riita-
miestesi kanssa ja Minä sinun poi-
kasi pelastan.
26. Ja minä syötän sinun ahdista-
jillesi heidän oman lihansa, ja he
juopuvat omasta verestänsä niinkuin
väkijuomasta. Ja kaikki liha on tun-
teva, että Minä olen Herra, sinun
pelastajasi ja sinun lunastajasi, Jaa-
kobin väkevä.

50 Luku.

Kristuksen kuuliaisuus. Jotka hylkäävät Kristuksen, joutuvat pimeyteen.

Näin sanoo Herra: missä on teidän äitinne erokirja, jolla Minä hänet hyljäsin? Tahi kuka on se minun velkojistani, jolle Minä teidät möin? Katso, teidän pahojen tekojenne tähden on teidän äitinne hyljätty. 5 Moos. 24:1 s. Jer. 2:19. 3:18.

2. Miksi ei kukaan ollut, kun Minä tulin? Miksi ei kukaan vastannut, kun Minä huusin? Onko Minun käteni liian lyhyt vapahtamaan, vai eikö Minussa voimaa ole pelastamaan? Katso, Minä nuhtelemisellani kuivaan meren, teen virrat kuiviksi, että kalat niissä veden puutteesta haisevat ja janoon kuolevat. 2 Moos. 14:21. 4 Moos. 11:23. Jos. 3:15 s. Jes. 59:1.

3. Minä puetan taivaat mustiin ja panen murhepuvun niiden peitteeksi. 2 Moos. 10:22. Jes. 13:10. Matt. 24:29. 27:45. Ilm. 6:12.

4. Herra, Herra on minulle antanut oppineen kielen, taitaakseni virvoittaa väsynyttä sanalla; Hän herättää minua joka aamu; joka aamu Hän herättää korvani kuulemaan opetuslapsen tavalla. Jes. 52:7. Matt. 7:29. Mark. 1:22. Luuk. 4:32.

5. Herra, Herra on minulle korvan avannut, enkä minä ole vastahakoinen ollut, enkä takaperin mennyt. Ps. 40:7. Joh. 14:31. Fil. 2:8. Hebr. 10:5.

6. Minä olen antanut selkäni lyötäväksi ja poskeni revittäväksi; kasvojani en ole pilkalta ja syljeltä peittänyt. Matt. 26:67. 27:30. Mark. 14:65. 15:19.

7. Mutta Herra, Herra auttaa minua; sentähden en minä tullut häpeään, sentähden tein minä kasvoni kivikovaksi, sillä minä tiesin, etten minä häpeään joudu

8. Lähellä on se, joka minut vanhurskauttaa; kuka tahtoo minun kanssani riidellä? Astukaamme esiin! Kuka on minun vastustajani, hän lähestyköön minua! Room. 8:33 s.

9. Katso! Herra, Herra minua auttaa; kuka tahtoo minua kadottaa? Katso! Kaikki he vanhenevat niinkuin vaate, ja koi heidät syö. Ps. 102:27. Jes. 51:8.

10. Kuka teistä Herraa pelkää ja kuuntelee hänen palvelijansa ääntä? joka vaeltaa pimeydessä ja jolla ei valoa ole, se turvatkoon Herran nimeen ja luottakoon Jumalaansa.

11. Katso! te kaikki, jotka tulen sytytätte, jotka varustatte itsenne tulisillä nuolilla: menkäät teidän tulenne liekkiin ja niitä tulisia nuolia vastaan, joita te olette sytyttäneet! Minun kädestäni tämä teille tapahtuu, te saatte kivuissa maata.

51 Luku.

Kristuksen seurakunnan pelastus.

Kuulkaat minua, te, jotka vanhurskautta noudatatte, jotka Herraa etsitte! katsokaat sitä kalliota, josta te lohvaistut olette, ja sitä kaivon kuoppaa, josta te kaivetut olette!

2. Katsokaat Abrahamia, teidän isäänne, ja Saaraa, teidän synnyttäjäänne! Sillä hän oli yksinäisenä, kun Minä hänet kutsuin; Minä hänet siunasin ja Minä hänet enensin 1 Moos. 12:1 s. 17:5 s. Jos. 24:3. Hes. 33:24.

3. Sillä Herra lohduttaa Sionia; Hän lohduttaa kaikki sen rauniot ja tekee sen korven Edenin kaltaiseksi ja sen erämaan Herran kasvitarhan kaltaiseksi. Riemua ja iloa siellä tavataan, kiitosta ja veisun ääntä. Jes. 61:2 s.

4. Kuulkaat Minua, minun kansani, ja minun sukukuntani, ottakaat Minusta vaari! Sillä laki on Minusta lähtevä, ja minun oikeuteni panen Minä valkeudeksi kansoille. Jes. 2:3.

5. Lähellä on minun vanhurskauteni, minun autuuteni käy ulos, minun käsivarteni on kansoja tuomitseva; Minua luodot toivovat ja käsivarttani odottavat. Jes. 42:4.

6. Nostakaat silmänne taivaasen päin ja katsokaat ulos maan päälle! sillä taivaat katoavat kuin savu, ja maa vanhenee kuin vaate, ja sen asukkaat samaten kuolevat; mutta minun autuuteni pysyy ijankaikkisesti ja minun vanhurskauteni ei lakkaa. Ps. 102:27. Luuk. 21:33.

7. Kuulkaat Minua, te, jotka vanhurskauden tunnette; sinä kansa, jonka sydämmessä minun lakini on. älkäät peljätkö ihmisten pilkkaa ja heidän häväistyksiänsä älkäät hämmästykö! Ps. 37:31. 40:9. Matt 5:11 s.

8. Sillä koi syö heidät niinkuin vaatteen, ja mato syö heit niinkuin villan; mutta minun vanhurskauteni pysyy ijankaikkisesti ja minun autuuteni suvusta sukuun. Jes. 50:9.

9. Nouse, nouse, pue itsesi voimalla, Herran käsivarsi! nouse niinkuin muinoisina päivinä, entisinä aikoina! etkö sinä ole se sama, joka Rahabin tapoit ja lohikärmeen lävistit? 2 Moos. 14:27 s. 15:7,10. Ps. 74:13 s. 89:11. Jes. 27:1. 30:6 s. Hes. 29:3 s.

10. Etkö sinä ole se sama, joka meren kuivasit, nuo suuren syvyyden vedet, joka teit meren syvyydet tieksi, pelastettujen käytäväksi? 2 Moos. 14:22,29. Ps. 66:6. Jes. 43:16 s.

11. Ja Herran pelastetut palaavat
takaisin ja tulevat Sioniin riemulla,
ja ijankaikkinen ilo on heidän päänsä
päällä; riemun ja ilon he saavuttavat,
murhe ja huokaus pakenee.
Jes. 35:10. Joh. 16:20,22. Ilm. 21:4.
12. Minä, Minä se olen, joka lohdutan
teitä. Kuka sinä olet, että pelkäät
kuolevaista ihmistä ja ihmisen lasta,
joka ruohon kaltaisena katoaa?
Ps. 56:5. Jes. 40:6. Matt. 10:28. 1 Piet. 1:24.
13. ja että unohdat Herran, joka sinut
tehnyt on ja on taivaat levittänyt
ja maan perustanut, ja pelkäät
alinomaa kaiken päivää ahdistajan
vihaa, kun hän rupeaa turmelemaan?
Job 9:8. Ps. 104:2. Jes. 40:23.
14. Mutta missä on ahdistajan viha?
Kyyristynyt kiirehtää vapauteen,
eikä kuole kuoppaan, eikä häneltä
leipää puutu. 2 Moos. 12:30,33.
15. Sillä Minä olen Herra, sinun Jumalasi,
joka liikutan meren, että sen
aallot pauhaavat. Herra Sebaot on
hänen nimensä. Job 26:12. Jer. 31:35.
16. Ja Minä panen sanani sinun
suuhusi, ja käteni varjolla peitän sinua,
istuttaakseni taivaat ja perustaakseni
maan ja sanoakseni Sionille:
minun kansani sinä olet.
5 Moos. 18:18. Jes. 49:2. Jer. 1:9.
17. Herää, herää, nouse, sinä Jerusalem,
joka Herran kädestä olet juonut
hänen vihansa maljan! kuperan
kompastuskalkin olet sinä juonut,
itseesi särpänyt. Ps. 60:5. 75:9.
Jes. 52:1. Jer. 25:15. Ilm. 14:10. 16:19.
18. Ei yhtäkään ollut kaikista lapsista,
jotka hän oli synnyttänyt, joka
olisi taluttanut; ei yhtään kaikista
lapsista ollut, jotka hän oli
kasvattanut, joka olisi hänen käteensä
tarttunut.
19. Nämä kaksi kohtasivat sinua –
kuka sinua surkuttelee? — hävitys
ja turmio, nälkä ja miekka. Millä
Minä sinua lohdutan? Jes. 47:9.
20. Sinun lapsesi olivat pimeyden
peittäminä, makasivat kaikkien katujen
kulmissa, niinkuin verkkoon
joutunut metsähärkä, täynnä Herran
vihaa, sinun Jumalasi julmuutta.
Val. v. 2:11,19
21. Sentähden kuule nyt tätä, sinä
kurja, ja juopunut, — vaikkei viinistä!
22. Näin sanoo sinun Herrasi, Herra
ja sinun Jumalasi, joka on kansansa
asianajaja: katso. Minä otan sinun
kädestäsi kompastuskalkin, vihani
kuperan maljan; ei tarvitse sinun
enää sitä juoda. Sak. 12:2.
23. Ja Minä panen sen sinun vaivaajiesi
käteen, jotka sanoivat sielullesi:
„kumarru, että me kävisimme
sinun ylitsesi, laske selkäsi maahan,
että menisimme sen yli kuin
kadulla!" Jes. 49:26. Sak. 12:2 s.

52 Luku.

Sionin, Kristuksen seurakunnan lunastus armosta.

Herää, herää, pue päälles voimasi,
sinä Sion! pane kauniit vaatteesi
yllesi, sinä Jerusalem, pyhä
kaupunki! Sillä ei enää esinahkainen
ja saastainen sinuun tule!
Jes. 51:17. Ilm. 21:27.
2. Pudista itsesi tomusta, nouse, istu,
sinä Jerusalem! päästä kaulasi
siteet, sinä vangittu tytär Sion!
3. Sillä näin sanoo Herra: ilmaiseksi
olette te myödyt, ilman rahaa teidät
lunastetaan. 1 Piet. 1:18.
4. Sillä näin sanoo Herra, Herra:
Egyptiin astui minun kansani alussa
olemaan vieraana siellä; ja Assur
häntä ahdisti ilman syytä.
1 Moos. 46:6. 2 Kun. 17:5 s. 18:9 s.
5. Ja nyt, mitä Minun on täällä tekemistä?
sanoo Herra. Sillä kansani
on ilman syytä viety pois; heidän
herransa huutavat, sanoo Herra, ja
minun nimeni pilkataan alati kaiken
päivää. 4 Moos. 14:15 s. Hes. 36:20 s. Room. 2:24.
6. Sentähden on minun kansani tunteva
minun nimeni, sentähden on hän
sinä päivänä tietävä, että Minä se olen,
joka sanon: „tässä Minä olen!"
7. Oi kuinka suloiset ovat evankeliumin
saarnaajan jalat vuorilla, joka
rauhaa julistaa, hyvää sanomaa saarnaa,
autuuden ilmoittaa, ja Sionille
sanoo: „sinun Jumalasi on kuningas!"
Ps. 96:10. Nah. 1:15. Room. 10:15.
8. Sinun vartijaisi ääni kuuluu; he
yhdessä äänensä korottavat, sillä he
riemuitsevat; sillä he omin silmin näkevät;
kuinka Herra Sioniin palajaa.
Jes. 62:6.
9. Riemuitkaat, iloitkaat yhdessä, te
Jerusalemin rauniot! Sillä Herra lohduttaa
kansaansa; Hän lunastaa Jerusalemin.
Jes. 40:1.
10. Herra paljastaa pyhän käsivartensa
kaikkien kansojen nähden, ja
kaikki maailman ääret saavat nähdä
Jumalamme pelastuksen.
Ps. 98:3. Jes. 53:1. Luuk. 3:6.
11. Paetkaat, paetkaat, lähtekäät sieltä,
älkäät saastaiseen koskeko! lähtekäät
sen keskeltä, puhdistakaat itsenne,
te Herran kalujen kantajat!
Jes. 48:20. 2 Kor. 6:17. Ilm. 18:4.
12. Sillä ei teidän tarvitse kiireesti
lähteä, eikä teidän tarvitse paeten kulkea;
sillä Herra käy teidän edellänne,
ja Israelin Jumala kokoaa teidät.
2 Moos. 12:33. 13:21. 5 Moos. 16:3.

13. Katso, minun palvelijani on taidolla asiansa ajava; hän on nouseva ja kohoava ja sangen korkealla oleva.
Joh. 3:14. Ap.t. 2:33. Fil. 2:9 s.
14. Niinkuin monet sinusta hämmästyvät, — niin on hänen muotonsa rumempi kuin muiden ihmisten, ja hänen kasvonsa huonompi kuin ihmisten lasten, — Ps. 22:7. Jes. 53:2 s.
15. niin hän priiskoittaa monet kansat; hänen edessänsä sulkevat kuninkaat suunsa, sillä he saavat nähdä, mitä heille ei ole julistettu, ja huomata, mitä eivät ole kuulleet.
Jes. 65:1. Room. 15:21.

53 Luku.

Kristuksen kärsiminen ja kunniaan astuminen.

Kuka uskoo meidän saarnaamme, ja kenelle Herran käsivarsi ilmoitetaan? Jes. 52:10. Joh. 12:38. Room. 10:16.
2. Hänpä kasvoi kuin vesa Hänen edessänsä ja niinkuin juuri kuivasta maasta. Ei hänellä ollut muotoa eikä kauneutta; ja me näimme hänet, mutta ei hänessä ollut sitä muotoa, että me olisimme häneen mielistyneet.
Jes. 11:1. 52:14.
3. Hän oli ylönkatsottu ja ihmisten hylkäämä, kipua ja sairautta täynnä, ja semmoinen, jolta me peitimme kasvomme; hän oli niin ylönkatsottu, ettemme häntä minäkään pitäneet.
Ps. 22:7 s. Jes. 49:7. 50:6. Mark. 9:12. Joh. 7:48.
4. Totisesti, Hän kantoi meidän sairautemme, ja päällensä sälytti meidän kipumme. Ja me pidimme häntä rangaistuna, Jumalan lyömänä ja vaivaamana. Matt. 8:17.
5. Vaan Hän on haavoitettu meidän pahaintekoimme tähden ja hosuttu meidän syntiemme tähden. Rangaistus, joka meille rauhan tuotti, oli hänen päällänsä, ja hänen haavojensa kautta olemme me paratut.
Room. 4:25. 1 Kor. 15:3. 1 Piet. 2:24 s.
6. Me vaelsimme kaikki eksyksissä niinkuin lampaat, ja kukin meistä poikkesi omalle tiellensä; mutta Herra heitti meidän kaikkien synnit hänen päällensä. Hes. 34:6. Sak. 10:2.
7. Hän lyötiin ja vaivattiin, eikä hän suutansa avannut; niinkuin karitsa joka teuraaksi viedään, ja kuin lammas, joka keritsijänsä edessä vaikenee, niin ei hän suutansa avannut. Matt. 26:63. 27:14. Mark. 14:61.
Joh. 1:29. Ap.t. 8:32 s.
8. Mutta hän otettiin pois ahdingosta ja tuomiosta. Ja kuka voi sanoa hänen elämänsä pituuden? sillä hän otettiin pois elävien maasta; minun kansani rikoksen tähden rangaistus häntä kohtasi.
9. Hänen hautansa aivottiin jumalattomien sekaan, mutta rikkaan tykö tuli hän kuoltuansa; sillä ei hän ollut vääryyttä tehnyt, eikä petosta ollut hänen suussansa.
Joh. 8:46. 2 Kor. 5:21. 1 Piet. 2:22. 1 Joh. 3:5.
10. Mutta Herra tahtoi piestä häntä sairaudella; koska hän pani henkense vika-uhriksi, saa hän nähdä siemenen ja kauan elää, ja Herran aivoitus hänen kätensä kautta menestyy.
Room. 6:9 s.
11. Koska hänen sielunsa on työtä tehnyt, saa hän iloa nähdä ja ravitaan; tuntemisensa kautta hän, minun vanhurskas palvelijani, monta vanhurskauttaa, ja hän kantaa heidän syntinsä. Room. 5:19.
12. Sentähden annan Minä hänelle osan suurten kanssa, ja väkevien kanssa hän saalista jakaa: koska hän antoi sielunsa kuolemaan ja luettiin pahantekijäin joukkoon ja kantoi monen synnit ja rukoili pahantekijäin edestä.
Mark. 15:28. Luuk. 22:37. 23:33 s. Joh. 17:2. 6.

54 Luku.

Kristuksen seurakunnan ihanuus.

Riemuitse, sinä hedelmätön, joka et synnyttänyt, ja puhkea riemuun ja ihastu, sinä, joka et kivuissa ollut! sillä yksinäisellä on enempi lapsia kuin sillä, jolla mies on, sanoo Herra.
Jes. 49:20. Gal. 4:27.
2. Levitä majasi sija, venytä asuntosi vaate, älä säästä; pidennä köydet ja vahvista vaarnat!
3. Sillä sinä olet levenevä oikealle ja vasemmalle puolelle, ja sinun siemenesi on kansat perivä ja autiot kaupungit asunnoksi ottava.
4. Älä pelkää, sillä et sinä häpeään joudu, äläkä kainostele, sillä et sinä ole punastuva; sillä sinä olet unohtava nuoruutesi häpeän etkä enää ole muistava leskeytesi pilkkaa.
5. Sillä miehesi on oleva sinun tekijäsi, Herra Sebaot on hänen nimensä, ja lunastajasi on Israelin Pyhä, joka kaiken maailman Jumalaksi kutsutaan. Luuk. 1:32. Room. 3:29.
6. Sillä Herra on sinut kutsuva, niinkuin hyljätyn ja hengessä murheellisen vaimon, niinkuin nuoruuden vaimon, joka hyljätty on, sanoo sinun Jumalasi.
7. Minä olen vähäksi silmänräpäykseksi sinut hyljännyt; mutta Minä olen sinut jälleen suurella laupeudella kokoava. Ps. 30:6. Jes. 60:10.
8. Vihan kiivaudessa Minä silmän-

räpäykseksi kasvoni peitin sinulta, mutta tahdon jälleen ijankaikkisella armolla sinua armahtaa, sanoo Herra, sinun lunastajasi.
9. Sillä tämä on Minulle niinkuin Noakin vedet; niinkuin Minä vannoin, ettei Noakin vetten enää pidä käymän maan ylitse, niin Minä vannon, etten Minä vihastu sinuun, enkä rankaise sinua. 1 Moos. 9:11 s.
10. Sillä vuoret siirtyvät ja kukkulat liikkuvat, mutta minun armoni ei siirry sinusta eikä rauhani liitto liiku, sanoo Herra, sinun armahtajasi. Ps. 146:6. Matt. 24:25.
11. Sinä kurja, kovalta tuulelta häälytetty, turvaton, katso! Minä kiinnitän sinun kivesi kiiltosavella ja lasken sinun perustuksesi safireilla. Ilm. 21:19 s.
12. Ja Minä panen sinun harjasi kimaltokivistä, porttisi rubineista ja kaikki sinun rajasi kalliista kivistä.
13. Ja kaikki lapsesi ovat Herran opetuslapsia; ja suuri rauha on sinun lapsillasi. Jer. 31:34. Joh. 6:45. Room. 5:1.
14. Sinä olet vahvistettava vanhurskaudella. Ole kaukana väkivallasta, sillä ei sinun tarvitse peljätä, ja hämmästyksestä, sillä ei se sinua saa lähestyä.
15. Katso, jos joukossa kokoontuvat sinua vastaan, niin ei se ole Minusta; joka sinua vastaan kokoontuu, se sortuu sinun tähtesi. Room. 8:31.
16. Katso! Minä teen sepän, joka hiilet tulessa lietsoo, ja tekee aseen työtänsä varten; ja Minä myös teen hävittäjän turmelemaan.
17. Ei yksikään ase, joka sinua vastaan valmistetaan, ole menestyvä; ja kaikki kielet, jotka käyvät sinun kanssasi oikeudelle, olet sinä vääräksi osoittava. Tämä on Herran palvelijain perintä-osa, ja heidän vanhurskautensa on Minusta, sanoo Herra. 1 Kor. 6:2.

55 Luku.

Kutsumus Jumalan armoliittoon evankeliumin kautta.

Kaikki janoovaiset, tulkaat vetten tykö, tekin, joilla ei rahaa ole! tulkaat, ostakaat ja syökäät, tulkaat, ostakaat ilman rahatta ja ilman hinnatta viiniä ja rieskaa!
Jes. 12:3. Matt. 11:28. Joh. 7:37. Ilm. 22:17.
2. Miksi te annatte rahan siitä, joka ei leipää ole, ja työnne siitä, joka ei ravintoa ole? kuulkaat Minua ja syökäät hyvää ja teidän sielunne riemuitkoon lihavuudesta.
Ps. 22:27 s. Jes. 25:6. Matt. 5:6.
3. Kallistakaat korvanne ja tulkaat Minun tyköni, kuulkaat, niin teidän sielunne saa elää! Ja Minä teen teidän kanssanne ijankaikkisen liiton, Davidin lujat armot. 2 Sam. 7:15.
1 Kun. 8:25. Ps. 89:29. 105:8.10. 111:9. Jes. 54:10. 61:8. Ap. t. 13:34
4. Katso! kansoille todistajaksi olen Minä hänet asettanut, kansojen päämieheksi ja opettajaksi.
Ps. 2:8. 72:8 s. Ilm. 1:5.
5. Katso, sinä olet kutsuva kansan, jota et sinä tunne, ja kansat, jotka eivät sinua tunteneet, rientävät sinun tykösi, Herran, sinun Jumalasi, tähden ja Israelin Pyhän tähden, joka sinut kaunistaa.
6. Etsikäät Herraa, koska Hän löydetään; avuksi huutakaat Häntä, koska Hän läsnä on.
7. Jumalaton hyljätköön tiensä ja syntinen ajatuksensa ja palatkoon Herran tykö, niin Hän armahtaa häntä, ja meidän Jumalamme tykö, sillä Hänen tykönänsä on paljon anteeksi antamusta.
Ps. 130:4.7. Hes. 33:11. Luuk. 15:20 s.
8. Sillä minun ajatukseni eivät ole teidän ajatuksianne, ja teidän tienne eivät ole minun teitäni, sanoo Herra.
9. Sillä niin paljon kuin taivas on maata korkeampi, niin ovat minun tieni korkeammat teidän teitänne ja minun ajatukseni teidän ajatuksianne.
10. Sillä niinkuin sade ja lumi tulee taivaasta alas, eikä sinne palaja, vaan kostuttaa maan, tekee sen hedelmälliseksi ja kasvavaksi, antaa kylväjälle siementä ja syöjälle leipää,
11. niin on myös minun sanani, joka suustani lähtee; ei se palaja tyhjänä tyköni, vaan tekee, mitä Minulle otollinen on, ja se menestyy, jota varten Minä sen lähetin.
Joh. 6:63. Ap. t. 12:24.
12. Sillä ilossa te lähdette ja rauhassa teitä saatetaan; vuoret ja kukkulat puhkeavat riemuun, ja kaikki kedon puut käsiänsä lyövät yhteen.
1 Aik. 16:33. Ps. 96:12. 98:8.
13. Orjantappurain sijaan kasvaa kypressipuut ja kanervan sijaan kasvaa myrttipuu. Ja se on Herralle kunniaksi ijankaikkiseksi muistomerkiksi, jota ei hävitetä.

56 Luku.

Herra pelastaa armosta ne, jotka Häneen liittyvät. Uskottomat opettajat.

Näin sanoo Herra: pitäkäät oikeus ja tehkäät vanhurskautta! sillä minun autuuteni on lähestymässä ja minun vanhurskauteni ilmaantumassa. Ps. 106:3.
Jes. 46:13. 51:5. 52:10. Room. 13:11 s.

2. Autuas se mies, joka tämän tekee,
ja se ihmislapsi, joka siinä pysyy,
joka sabbatin saastuttamatta pitää ja
kätensä kaikkinaista pahaa tekemästä
pidättää. 2 Moos. 31:13 s.
3 Moos. 19:3.30. 26:2. Jes. 58:13 s. Jer. 17:22 s.
3. Älköön muukalainen, joka Herraan
on liittynyt, sanoko: „Herra minut
kokonansa eroittaa kansastansa";
ja älköön kuohittu sanoko: „katso,
minä olen kuiva puu".
Jes. 14:1. Ap.t. 10:34 s.
4. Sillä näin sanoo Herra kuohituille:
„jotka pitävät sabbattini ja valitsevat,
mitä Minulle kelpaa, ja pysyvät
liitossani, 5 Moos. 23:1.
5. heille Minä annan huoneissani ja
muureissani paikan ja nimen, joka
on poikia ja tyttäriä parempi; ijankaikkisen
nimen annan Minä heille,
jota ei hävitetä" 2 Sam. 18:18. Ilm. 2:17.
6. Ja muukalaiset, jotka ovat liittyneet
Herraan, palvellaksensa Häntä
ja rakastaaksensa Herran nimeä, ollaksensa
Hänelle palvelijoina, kaikki,
jotka sabbattini saastuttamatta pitävät
ja liitossani pysyvät:
7. ne Minä saatan pyhälle vuorelleni
ja ilahutan heitä minun rukoushuoneessani;
heidän poltto-uhrinsa ja
teuras-uhrinsa ovat Minulle otolliset
alttarillani, sillä minun huoneeni on
kutsuttava rukoushuoneeksi kaikille
kansoille. 1 Kun. 8:41 s. Ps. 15:1 s.
Hes. 20:40. Matt. 21:13. Mark. 11:17. Luuk. 19:46.
8. Herra, Herra, joka Israelin karkoitetut
kokoo, sanoo. „vielä Minä
kokoan enemmän näitten kokoontuneitten
joukkoon".
9. Kaikki kedon eläimet, tulkaat syömään,
kaikki eläimet metsässä!
10. Kaikki heidän vartijansa ovat sokeat,
eivätkä mitään tiedä, he ovat
kaikki mykät koirat, jotka eivät voi
haukkua; he harhailevat puheessa,
makaavat ja rakastavat unta.
11. Ja koirat ovat kovin nälkäiset,
jotka eivät voi ravituksi tulla. Ja ne
ovat paimenia, eivätkä tiedä itsekään
mitään; kaikki he ovat kääntyneet
omille teillensä, itsekukin ahnehtii
voittoa hänen tilassansa. Jer. 6:13. 8:10.
12. „Tulkaat, ottakaamme viiniä,
juokaamme väkijuomia! ja olkoon
huomispäiväkin niinkuin tämä päivä,
vieläpä paljon parempi!"
Jes. 22:13 s. 1 Kor. 15:32.

57 Luku.

Herra tuomitsee epäjumalien palvelijat, mutta armahtaa niitä, joilla on särjetty sydän.

Vanhurskas hukkuu, eikä kukaan
sitä sydämmellensä laske; ja hurskaat
miehet otetaan pois, eikä kukaan
ymmärrä, että vanhurskas otetaan
pois onnettomuudesta.
2. Hän menee rauhaan, jotka vakaasti
ovat vaeltaneet, he lepäävät
kammioissansa Ilm. 14:13.
3. Mutta tulkaat tänne lähemmä, te
noidan lapset, te huorimuksen ja
porton sikiöt! Matt. 12:39. 16:4.
4. Kenestä te ivaa teette? Kenelle te
suuta suurentelette ja kieltä pitkälle
pistätte? Ettekö te itse ole rikoksen
lapsia ja valheen sikiöitä?
5. te, jotka kiimastutte epäjumaliin
jokaisen viheriäisen puun alla, te, jotka
lapsia teurastatte laaksoissa vuoren
kulmain alla! 3 Moos. 18:21.
1 Kun. 14:23. 2 Kun. 16:4. Jer. 2:20.
6. Ojien sileillä kivillä on sinun osasi,
se, se on sinun arpasi; vieläpä niille
juoma-uhrin vuodatit ja ruoka-uhrin
kannoit. Pitäisikö Minun siihen tyytymän?
7. Korkealle ja korotetulle vuorelle
sinä vuoteeni valmistit; sinne sinä
kiipesit teurasuhria tekemään.
Jes. 65:7. Hos. 4:13.
8. Oven ja pihtipielen taa sinä muistomerkkisi
panit. Sillä Minua paossa
sinä itsesi paljastit ja kiipesit ylös,
laajensit vuoteesi ja tinkasit itsellesi
heiltä palkan; sinä rakastit heidän
vuodettansa, kussa näit tilaa olevan.
9. Ja sinä kuljit kuninkaan tykö öljyn
kanssa ja kartutit hajuvoiteesi
varat; sinä lähetit sanansaattajasi kauas
ja alensit itsesi tuonelaan asti.
10. Teittesi paljoudesta sinä väsyit;
et kuitenkaan sanonut, „se on turhaa"!
Sinä huomasit kätesi virkoavan,
sentähden et sinä rauennut.
11 Ketä sinä kauhistuit ja pelkäsit,
kun valehtelit, etkä Minua muistanut
ja sydämmelles laskenut? Enkö Minä
ole se, joka vaiti olen ollut jo ikivanhasta
asti? Ja minua sinä et peljännyt.
Ps. 50:21 Jes. 42:14
12. Minä kuitenkin saatan vanhurskautesi
ilmi, sinun tekosi eivät sinua
hyödytä.
13. Kun sinä huudat, auttakoot epäjumalasi
sinua! Mutta tuuli ne kaikki
vie, henkäys ne puhaltaa pois, vaan
joka Minuun uskaltaa, saa maan periä
ja pyhän vuoreni omistaa.
Ps. 34:9. 84:13.
14. Ja hän sanoo „luokaat, luokaat,
tasoittakaat tie, peratkaat loukkaukset
kansani tieltä!" Jes. 62:10.
15. Sillä näin sanoo se korkea ja ylistetty,
joka asuu ijankaikkisesti ja jonka
nimi on „Pyhä": Minä asun korkeudessa
ja pyhyydessä ja niitten tykönä,
joilla särjetty ja nöyrä henki on,
että Minä virvoittaisin nöyrien hen-

gen ja saattaisin särjetyn sydämmen
elämään. Ps. 34:19. 51:19. 113:5 s. 138:6.
Jes. 66:2. Luuk. 1:48 s.
16. Sillä en Minä ijäti riitele enkä
aina vihastu; sillä henki Minun edes-
säni nääntyisi, ja sielut, jotka Minä
luonut olen. Ps. 103:9. Jer. 3:12. Mik. 7:18.
17. Hänen ahneutensa vääryyden
tähden Minä kiivastuin, kätkien itseni
ja vihastuen löin häntä; mutta hän
luopui ja meni pois oman sydäm-
mensä tielle. Jes 59:2. Mik. 3:4.
18. Minä näin hänen tiensä, ja Minä
parannan hänet, ja johdatan hänet
ja lohdutan häntä, ja jotka häntä mu-
rehtivat.
19. Minä olen luonut huulten hedel-
män: rauhaa, rauhaa kaukaisille ja
likeisille! sanoo Herra; ja Minä pa-
rannan hänet. Ef. 2:17. Hebr. 13:15.
20. Mutta jumalattomat ovat niin-
kuin lainehtiva meri, joka ei voi ty-
ventyä, ja jonka aallot heittävät lokaa
ja mutaa. Juud. 13.
21. Jumalattomilla ei ole rauhaa, sa-
noo minun Jumalani. Jes. 48:22.

58 Luku.

Oikea paasto. Sabbatin pyhittämisestä.

Huuda kurkun täydeltä, älä säästä,
korota äänesi niinkuin sotatorvi
ja ilmoita kansalleni heidän ylitse-
käymisensä ja Jaakobin huoneelle
heidän syntinsä! Mik. 3:8.
2. Minua he päivä päivältä etsivät ja
tietoa minun teistäni pyytävät, niin-
kuin kansa, joka vanhurskauden
tehnyt on, eikä Jumalansa oikeutta
ole hyljännyt; he vaativat oikeita tuo-
mioita, ja Jumalan lähestymistä pyy-
tävät.
3. „Miksi me paastoamme, etkä Sinä
sitä katso, ja kidutamme sielujamme,
etkä Sinä sitä huomaa?“ Katso! tei-
dän paastonne päivänä te omaa asiaa
ajatte ja työmiehiänne vaivaatte.
4. Katso, riidaksi ja toraksi te paas-
ton käytätte, ja puristetun nyrkin lyö-
miseksi. Te ette silloin paastoa niin, et-
tä saisitte äänenne korkeudessa kuu-
lumaan.
5. Sekö paasto olisi, johon Minä mie-
listyisin, se päivä, jona ihminen it-
seänsä kiduttaa? Kun joku päänsä
kallistaa kuin kaisila ja säkissä ja tu-
hassa makaa, senkö sinä paastoksi
kutsut ja päiväksi, johon Herra mie-
listyy? Sak. 7:5 s. Matt. 6:16.
6. Eikö se ole paasto, johon Minä
mielistyn, kun joku päästää vääryy-
dellä sidotuita, katkoo ikeen kahlei-
ta, laskee vaivatuita vapauteen, ja kun
te kaikkinaiset ikeet särjette?
7. Eikö se, kun leipäsi nälkäiselle
taitat ja kurjat kulkijat kotiisi saatat,
nähdessäsi alastoman peität sen, et-
kä itseäsi kätke omalta lihaltas?
Hes. 18:16 s. Sak. 7:9. Matt. 25:35 s.
8. Silloin valkeutesi puhkeaa kuin
aamurusko, ja parantumisesi pikaan
kasvaa, ja edelläsi vaeltaa vanhurs-
kautesi ja Herran kunnia korjaa si-
nut. Ps. 37:6. Matt. 5:16.
9. Silloin sinä huudat, ja Herra vas-
taa; sinä anot, ja Hän sanoo: „katso!
tässä Minä olen!“ Jos keskeltäsi pois-
tat orjuuttamisen, sormien osoitta-
misen ja pahan puhumisen,
10. ja avaat sydämmesi isoovalle ja
ravitset raadollisen sielun, niin val-
keutesi koittaa pimeydessä ja hä-
märäsi on kuin puolipäivä.
Ps. 97:11. 112:4.
11. Ja Herra on sinua alati johdat-
tava; ja Hän on ravitseva sielusi kui-
vuudessa, ja luusi vahvistava. Ja sinä
olet oleva niinkuin kasteltu kasvitar-
ha ja niinkuin vesilähde, jonka ve-
sivarat eivät puutu.
12. Ja sinusta lähteneet rakentavat
vanhat rauniot ja korjaavat entisten
sukupolvien perustukset; ja sinua
kutsutan halkeamien parantajaksi ja
teiden korjaajaksi, että siinä asuttai-
siin. Jes. 61:4. Am. 9:14.
13. Jos sinä pidätät jalkasi sabbatin
rikkomisesta, ettet tee omaa asiatasi
pyhäpäivänäni, ja kutsut sabbatin
ilopäiväksi, Herran pyhäpäivää kun-
niapäiväksi, niin ettet omia teitäsi
toimita, etkä omaa asiaa aja ja jou-
tavia puhu, Saarn. 4:17.
14. niin silloin on sinulla ilo Her-
rassa oleva, ja Minä sinut vien maan
kukkuloille ja annan sinun syödä
isäsi Jaakobin perintöä; sillä Herran
suu on puhunut.

59 Luku.

Herran kansan lankeemus. Herra lähettää Kristuksen lunastajaksi.

Katso! ei Herran käsi ole liika lyhyt
auttamaan, eikä hänen korvansa
kuuro kuulemaan. 4 Moos. 11:23. Jes. 50:2.
2. Vaan teidän pahat tekonne eroitta-
vat teidät ja Jumalanne toinen toises-
tansa, ja teidän syntinne kätkevät hä-
nen kasvonsa teiltä, ettei Hän kuule.
Jes. 57:17. Mik. 3:4.
3. Sillä teidän kätenne ovat verellä
saastutetut, ja sormenne vääryydellä;
teidän huulenne puhuvat petosta ja
kielenne latelee valhetta.
San. 6:16 s. Jes. 1:15.
4. Ei ole yhtään, joka vanhurskautta
saarnaa, ei yhtään, joka totuudessa
tuomitsee. Turhuuteen turvataan ja
valhetta puhutaan; onnettomuudes-

ta ovat he raskaat ja synnyttävät
tuskaa. Job 15:35. Ps. 7:15.
5. Kyykärmeen munia he hautovat,
hämähäkin verkkoja he kutovat. Joka syö heidän muniansa, se kuolee,
ja kun ne rikkipoljetaan, niin niistä puhkeaa kähikärme.
6. Niitten verkot eivät vaatteeksi
kelpaa, ja he eivät voi teoillansa itseänsä peittää; heidän työnsä ovat
väärät työt, ja väkivallan teko on
heidän käsissänsä. Job 8:14 s.
7. Heidän jalkansa juoksevat pahuuteen ja kiirehtävät viatonta verta vuodattamaan; heidän ajatuksensa ovat
turhia ajatuksia, hävitys ja turmio
heidän teillänsä. San. 1:16. Room. 3:15 s.
8. Rauhan tietä he eivät tunne, ja
oikeutta ei ole heidän vaelluksessansa; polkunsa he tekevät monimutkaisiksi; ei kenkään, joka niillä
käy, tunne rauhaa.
9. Sentähden on oikeus meistä kaukana, eikä vanhurskaus käsitä meitä. Me odotamme valkeutta, vaan katso! pimeys tulee, kirkasta valoa, mutta vaellamme pimeässä. 5 Moos. 28:28.
10. Me haparoimme seiniä, niinkuin
sokeat, niinkuin silmittömät me haparoimme; me kompastelemme sydänpäivällä niinkuin hämärässä;
terveitten parissa olemme niinkuin
kuolleet.
11. Me myrisemme kaikki kuin karhut, ja kujerramme kuin kyyhkyset; me odotamme oikeutta, mutta
ei se tule, autuutta, mutta se on kaukana meistä. Jes. 38:14.
12. Sillä meidän rikoksemme ovat
monilukuiset Sinun edessäsi, ja meidän syntimme todistavat meitä vastaan; sillä meidän rikoksemme ovat
silmiemme edessä, ja me tunnemme
pahat tekomme. Ps. 51:5.
13. Kun rikomme ja valhettelemme
Herraa vastaan, me luovumme Jumalastamme, puhumme väkivaltaa
ja vallattomuutta, ajattelemme valheen sanoja ja purkaamme niitä
sydämmestämme.
14. Sentähden on oikeus palannut
takaperin, ja vanhurskaus seisoo kaukana; sillä totuus kompastelee torilla, eikä rehellisyys voi sisälle tulla.
15. Totuus on kateessa; joka luopuu pahasta, se saaliiksi joutuu. Ja
Herra näki sen, ja se oli paha hänen silmissänsä, ettei oikeutta ole.
Ps. 12:2. Hos. 4:1.
16. Ja Hän näki, ettei yhtään ihmistä ollut, ja ihmetteli, ett'i välimiestä ollut. Silloin auttoi Häntä oma käsivartensa, ja hänen vanhurskautensa, se Häntä tuki. Ps. 98:1. Jes. 63:5.
17. Ja Hän puki vanhurskautensa
yllensä niinkuin rautapaidan, ja pani pelastuksen rautalakin päähänsä;
Hän puki päällensä koston vaatteet
niinkuin puvun, ja verhoitti itsensä
kiivaudella niinkuin vaippaan.
Ef. 6:14, 17. 1 Tess. 5:8.
18. Ansion jälkeen, sen jälkeen on
Hän maksava vihaa vainoojillensa
ja palkkaa vihollisillensa; luodoille
Hän palkan maksaa.
19. Ja Herran nimeä peljätään lännestä asti ja idästä asti hänen kunniaansa. Kun ahdistaja tulee niinkuin virta, niin Herran henkäys ajaa
hänet pois. Jes. 45:6. Mal. 1:11.
20. Ja Hän tulee Sionille lunastajaksi ja niille, jotka Jaakobissa synneistään kääntyvät, sanoo Herra.
Jes. 1:27. 10:21 s. Room. 11:26.
21. Ja Minä teen tämän liiton heidän kanssansa, sanoo Herra: minun
henkeni, joka päälläsi on, ja minun
sanani, jotka Minä olen pannut sinun suuhusi, ne eivät lähde suustasi, eikä sinun siemenesi suusta,
eikä lastesi lasten suusta, sanoo Herra, nyt aina ijankaikkisiin asti!

60 Luku.

Kristuksen seurakunnan ihanuus.

Nouse, ole kirkas, sillä valkeutesi
tulee, ja Herran kunnia koittaa
ylitsesi.
2. Sillä katso! pimeys peittää maan
ja synkeys kansat, mutta sinun ylitsesi koittaa Herra, ja hänen kunniansa näkyy päälläsi. Jes. 9:2. Joh. 1:5, 9, 14.
3. Ja kansat kulkevat valkeudessasi,
ja kuninkaat sinun koittosi paistetta
kohti. Jes. 2:3. 42:6. 49:6. Luuk. 2:32. Ilm. 21:24.
4. Nosta silmäsi, katso ympärillesi!
kaikki nämä ovat kokoontuneet, tullaksensa sinun tykösi; poikasi tulevat kaukaa, tyttäresi käsivarsilla kannetaan. Jes. 43:6. 49:18, 22. 66:20.
5. Silloin saat nähdä ja iloita, ja sydämmesi sykkii ja levittää itsensä;
sillä meren paljous kääntyy puoleesi,
pakanain voima tulee tykösi. Hagg. 2:8.
6. Kamelien paljous peittää sinut,
Midianin ja Efan kamelivarsat; kaikki he Sabasta tulevat, kultaa ja suitsutusta tuovat ja Herran kiitosta julistavat. Ps. 72:10.
7. Kaikki Kedarin laumat kokoontuvat sinun tykösi, Nebajotin oinaat
palvelevat sinua; mielikseni he alttarilleni astuvat, ja Minä kaunistan
kunniani huoneen.
8. Kutka ovat nuo, jotka lentävät
niinkuin pilvet ja niinkuin kyyhkyset akkunalaudoillensa?
9. Sillä saaret Minua odottavat, ja

Tarsis-laivat tulevat etupäässä, tuomaan sinun lapsesi kaukaa; ja hopeansa ja kultansa on heillä mukanansa Herran, sinun Jumalasi, nimen kunniaksi ja Israelin Pyhän pyhittämiseksi, että Hän sinua kaunistaisi. Jes. 42:4. 51:5.

10. Ja muukalaisten lapset rakentavat muurisi, ja heidän kuninkaansa palvelevat sinua; sillä vihoissani Minä löin sinua, mutta armoissani Minä armahdan sinua. Jes. 54:7 s.

11. Ja porttisi ovat alati auki, yöllä ja päivällä niitä ei suljeta, että pakanain voima tuotaisiin, ja heidän kuninkaansa saatettaisiin sinun tykösi. Ilm. 21:24 s.

12. Sillä ne kansat ja valtakunnat, jotka eivät sinua palvele, ne hukkuvat, ja ne kansat kaiketi katoavat.

13. Libanonin kunnia tulee tykösi, kypressit, vahterat ja buksipuut samassa, kaunistamaan minun pyhäkköni sijaa; ja Minä teen jalkani aseman kunnialliseksi. Jes. 35:2. 41:19.

14. Ja tykösi tulevat kumarruksissa sinun sortajiesi lapset, ja kaikki pilkkaajasi lankeavat maahan jalkojesi eteen ja nimittävät sinua Herran kaupungiksi ja Israelin Pyhän Sioniksi. Ilm. 3:9.

15. Sen sijaan, että olet hyljätty ja vihattu ollut, eikä kukaan ole sinun kauttasi kulkenut, panen Minä sinut ijankaikkiseksi kaunistukseksi, tulevien sukupolvien ihastukseksi. Jes. 62:4.

16. Ja sinä saat imeä pakanain rieskaa, ja kuningasten rinnat sinua imettävät, ja sinä tunnet, että Minä, Herra, olen sinun Vapahtajasi ja sinun lunastajasi, Jaakobin Väkevä. Jes. 49:23.

17. Kuparin sijaan tuon Minä kultaa, ja raudan sijaan tuon Minä hopeaa, ja puun sijaan kuparia, ja kivien sijaan rautaa. Ja Minä panen hallitsijaksesi rauhan ja päällysmieheksesi vanhurskauden. Jes. 1:26.

18. Ei enää maassasi väkivaltaa kuulu, eikä hävitystä ja turmiota äärissäsi; vaan sinä olet kutsuva muurisi „pelastukseksi" ja porttisi „kiitokseksi". Jes. 26:1.

19. Ei enää ole aurinko sinulle päivän valona, eikä kuu sinulle kuutamona paista, vaan Herra on oleva sinulle ijäisenä valona ja sinun Jumalasi kaunistuksenasi.
2 Sam. 22:29. Ps. 27:1. Mik. 7:8. 1 Joh. 1:5 s. Jaak. 1:17. Ilm. 21:23. 22:5.

20. Ei enää aurinkosi laske, eikä kuusi pimene, sillä Herra on oleva sinulle ijankaikkisena valkeutena ja päättyneet ovat murheesi päivät.

21. Ja sinun kansasi, kaikki he ovat vanhurskaita, ja saavat ijäti maan periä, he ovat minun istutukseni vesa, minun käteni teko, kaunistukseksi itselleni. Jes. 61:3. Matt. 15:13.

22. Pienin on tuhanneksi tuleva, ja vähin väkeväksi kansaksi. Minä, Herra, olen sen aikanansa kiireesti toimittava.

61 Luku.

Kristus ja Hänen seurakuntansa.

Herran, Herran henki on minun päälläni, sentähden on Herra voidellut minua saarnaamaan köyhille hyvää sanomaa ja lähettänyt minut parantamaan särjetyitä sydämmiä, julistamaan vangituille vapautta ja sidotuille pääsemistä, Ps. 45:8. Jes. 11:2. 42:1, 7. 49:9. Matt. 11:5. Luuk. 4:18 s.

2. ilmoittamaan Herran armovuotta, ja meidän Jumalamme koston päivää, lohduttamaan kaikkia murheellisia, Jes. 63:4. Matt. 5:4. Luuk. 6:21.

3. saattamaan Sionin murheellisille kaunistuksen tuhkan sijaan, ilo-öljyn surun sijaan, kunniavaipan murheellisen hengen sijaan, että heitä kutsuttaisiin vanhurskauden vahvoiksi puiksi, Herran istutukseksi, josta Hän kiitoksen saa. Ps. 92:13 s. Jes. 60:21.

4. Ja he rakentavat vanhat rauniot, korjaavat entis-ajan autiot, uudistavat hävinneet kaupungit, menneitten sukupolvien autiot. Jes. 58:12.

5. Ja vieraat seisovat ja kaitsevat teidän laumaanne, ja muukalaiset ovat teidän peltomiehinänne ja viinimäkenne työntekijöinä. Jes. 14:2.

6. Mutta teitä kutsutaan Herran papeiksi, ja teille sanotaan „meidän Jumalamme palvelijat," kansain hyvyyden saatte te syödä ja heidän kunniastansa kerskata
Jes. 60:16. 66:21. Joel 2:17. 2 Kor. 6:4.

7. Teidän häpeänne sijaan saatte kahdenkertaisesti ja pilkan sijaan saavat he riemuita osaltansa; sentähden perivät he kahdenkertaisesti maassansa; ijankaikkinen ilo on heillä oleva. Jes. 35:10. 40:2. 51:11.

8. Sillä Minä, Herra, rakastan oikeutta ja vihaan ryöstettyä polttouhria; ja Minä maksan heidän palkkansa uskollisesti, ja teen heidän kanssansa ijankaikkisen liiton. Jes. 54:10. 55:3.

9. Ja heidän siemenensä on tunnetuksi tuleva kansain seassa ja heidän jälkeläisensä kansakuntain keskellä; kaikki, jotka näkevät heidät, tuntevat heidät, he ovat Herran siunaama siemen.

10. Minä iloitsen suuresti Herrassa, minun sieluni riemuitsee Jumalassani; sillä Hän puetti minua autuuden vaatteilla ja verhoitti minut vanhurskauden vaipalla, niinkuin yljän, joka papin kaunistusta kantaa, ja niinkuin morsiamen, joka morsiuskoristuksilla itsensä kaunistaa.
Jes. 59:17. Hab. 3:18. Sak. 3:4 s. Luuk. 1:47. Ilm. 3:5. 6:11.
11. Sillä niinkuin maa, joka kasvattaa oraansa, ja niinkuin kasvitarha, joka kasvattaa siemenensä, niin saattaa Herra, Herra vanhurskauden ja kiitoksen orastamaan kaikkien kansojen nähden.

62 Luku.

Kristuksen seurakunnan ihanuus ja kunnia.

Sionin tähden en Minä vaikene ja Jerusalemin tähden en Minä lepää, siksikun sen vanhurskaus koittaa niinkuin paiste, ja sen autuus kuin palava tulisoitto. Jes. 46:13.
2. Ja kansat näkevät sinun vanhurskautesi ja kaikki kuninkaat kunniasi; ja sinulle annetaan uusi nimi, jonka Herran suu on määräävä.
Jes. 65:15. Ilm. 2:17. 10:11. 16:12.
3. Ja sinä tulet kauniiksi seppeleeksi Herran kädessä, ja kuninkaalliseksi koristukseksi Jumalasi kädessä.
4. Ei sinua enää sanota hyljätyksi, eikä sinun maatasi enää sanota autioksi, vaan sinua kutsutaan: „minun mielihyväni hänessä,“ ja sinun maatasi: „avioksi otettu“; sillä Herralla on mielisuosio sinuun, ja sinun maasi on avioksi otettu.
Jes. 54:6 s. 60:15. Hos. 1:10.
5. Sillä niinkuin nuorukainen ottaa neitseen avioksensa, niin lapsesi ottavat sinut omaksensa, ja niinkuin ylkä iloitsee morsiamesta, niin sinun Jumalasi iloitsee sinusta. Sef. 3:17.
6. Sinun muurillesi, Jerusalem, Minä asetan vartijat: älkäät milloinkaan päivällä ja yöllä vai'etko, te, jotka Herraa muistatte, älkäät vai'etko!
Ilm. 4:8. 21:2, 10.
7. Ja älkäät Hänelle lepoa antako, siksikun Hän perustaa ja asettaa Jerusalemin kiitokseksi koko maassa.
Jes. 61:11. Luuk. 18:1 s.
8. Herra on vannonut oikean kätensä kautta ja voimansa käsivarren kautta: en totta Minä enää anna viljojasi vihollisilles ruuaksi, ja eivät muukalaiset saa juoda sinun viinisi mehua, jonka tähden olet vaivaa nähnyt! Jes. 65:21 s.
9. vaan sen kokoojat saavat sen syödä ja kiittää Herraa, ja sen keräājät sen juoda pyhäkköni kartanoissa. 3 Moos. 6:16.
10. Käykäät, käykäät porttien kautta, tasoittakaat kansan tie, luokaat, luokaat polku, peratkaat kivistä puhtaaksi, nostakaat lippu kansojen yli!
Jes. 57:14.
11. Katso! Herra on kuuluttanut maan ääriin asti; sanokaat tytär Sionille: katso! sinun pelastuksesi tulee, katso! palkkansa on hänen myötänsä ja maksunsa hänen edessänsä!
Jes. 40:10. Sak. 9:9. Matt. 21:5. Joh. 12:15.
12. Ja he kutsutaan „pyhäksi kansaksi“, „Herran lunastetuiksi“, ja sinä kutsutaan: „etsityksi“, „kaupungiksi, joka ei ole hyljätty“.
Jes. 35:10. 51:11.

63 Luku.

Kristus lunastaa kansansa ja kostaa vihollisille.

Kuka on hän, joka Edomista tulee, punaisissa vaatteissa Bosrasta, tuo kaunis puvussansa, joka kävelee suuressa voimassansa? „Minä olen, joka puhun vanhurskautta ja voin kyllä auttaa.“
2. Miksi ovat vaatteesi punaiset, ja pukusi kuin kuurnan polkijan?
Ilm. 19:13 s.
3. „Minä yksinäni poljin kuurnan, eikä kenkään kansoista ollut kanssani. Minä poljin heitä vihassani ja tallasin heitä kiivaudessani; ja heidän verensä pirskui vaatteilleni, ja Minä tahrasin koko pukuni. Ilm. 19:15.
4. Sillä koston päivä oli mielessäni, ja lunastuksen vuosi oli tullut.
Jes. 34:8. 61:2. Jer. 51:6.
5. Minä katselin ympärilleni, mutta ei ollut auttajaa. Minä hämmästyin, mutta ei ollut sitä, joka Minua tuki. Silloin käsivarteni Minulle avun antoi ja kiivaus tuki Minua. Jes. 59:16.
6. Ja Minä tallasin kansoja vihassani ja juovutin heitä kiivaudessani ja kaasin heidän voimansa maahan.“
Jes. 19:14. 24:20. Jer. 43:26.
7. Herran armoja tahdon Minä muistella, Herran kiitosta kaikista niistä, mitä Herra meille on tehnyt, ja sitä suurta hyvyyttä Israelin huonekuntaa kohden, jonka Hän laupeutensa ja armonsa rikkaudessa on heille osoittanut. Ps. 103:1 s. 105:5 s.
8. Ja Hän sanoi: „ovathan he minun kansani, lapset, jotka eivät valehtele“; ja Hän rupesi heille vapahtajaksi.
9. Kaikessa heidän ahdingossaan oli Hänelläkin ahdistus, ja hänen kasvojensa enkeli auttoi heitä. Rakkaudessansa ja laupeudessansa Hän hei-

dät lunasti; Hän nosti ja kantoi heitä aina ikivanhasta asti.
2 Moos. 13:21. Jes. 46:4. Sak. 2:8. Ap.t. 9:4 s.
10. Mutta he vastustivat ja murehduttivat hänen Pyhän Henkensä; sentähden Hän muuttui heille vihollisekseksi ja soti heitä vastaan. Ef. 4:30.
11. Silloin hänen kansansa muisteli entisiä aikoja, Mooseksen aikoja: missä on Hän, joka vei heidät merestä ulos laumansa paimenten kanssa? missä on Hän, joka heidän keskuuteensa antoi Pyhän Henkensä,
2 Moos. 14:29. 4 Moos. 11:25. Ps. 77:21.
12. Hän, joka heidät johdatti kunniansa käsivarrella, Mooseksen oikean käden kautta, joka jakoi vedet heidän edellänsä, tehdäksensä itsellensä ijankaikkisen nimen,
13. Hän, joka kuljetti heitä kompastelematta syvyyksien kautta niinkuin hevosia korvessa? Ps. 105:37.
14. Niinkuin karjan, joka laaksoon menee alas, saattoi Herran henki heidät lepoon. Niin olet sinä kansasi johdattanut, tehdäkses itsellesi jalon nimen!
15. Katsele taivaasta ja näe pyhästä ja kirkkaasta asunnostasi! Missä on sinun kiivautesi ja voimasi? Sinä olet sydämmesi rakkauden ja sääliväisyytesi sulkenut minua kohtaan.
5 Moos. 26:15. Ps. 80:15.
16. Sinä olet meidän Isämme; sillä ei Abraham tiedä meistä, eikä Israel tunne meitä; sinä, Herra, olet meidän Isämme, meidän lunastajamme, ikivanhasta on se sinun nimesi!
Saarn. 9:5. Jes. 43:3.11. 64:8. Mal. 2:10.
17. Miksi annoit meidän eksyä sinun poluiltasi? Miksi paadutit meidän sydämmemme, niin ettemme Sinua pelkää? Käänny takaisin palvelijaisi tähden ja perintösi sukukuntain tähden. Ps. 90:13. 2 Moos. 32:13.
18. Vähän aikaa vaan oli sinun pyhä kansasi perintönsä omistajana; vihollisemme ovat tallanneet sinun pyhäkkösi. Ps. 74:7. 79:1.
19. Me olemme niinkuin ne, joita et Sinä ikänään ole hallinnut, joita ei ole sinun nimelläsi nimitetty.

64 Luku.

Herran seurakunnan rukous.

Voi, jospa Sinä halkaisisit taivaat ja astuisit alas, ja vuoret sinun kasvojesi edessä sulaisivat niinkuin tuli sytyttää risuläjän, niinkuin vesi tulen voimasta kiehuu,
2. että sinun nimesi tulisi tunnetuksi vihollisillesi, ja kansat Sinun edessäsi vapisisivat,
3. tehdessäs ihmetöitä, joita emme odottaneet! voi, jospa Sinä astuisit alas ja vuoret Sinun edessäsi sulaisivat! Tuom. 5:4 s. Ps. 68:8 s.
4. Maailman alusta ei ole kuultu, eikä korviin ole tullut, eikä yksikään silmä ole nähnyt paitsi sinä Jumala, mitä niille tapahtuu, jotka Sinua odottavat. 1 Kor. 2:9.
5. Sinä kohtasit niitä, jotka ilolla vanhurskautta tekevät ja Sinua sinun teilläsi muistelevat. Katso! Sinä olet vihastunut, ja me olemme syntiä tehneet; olemme niissä kauan olleet mutta auta meitä!
6. Me olemme kaikki saastaiset ja koko meidän vanhurskautemme on niinkuin saastutettu vaate; me olemme kaikki lakastuneet niinkuin lehdet, ja meidän syntimme heittelevät meitä kuin tuuli. Ps. 90:5. Hes. 36:17.
7. Ei ole sitä, joka nimeäsi avuksensa huutaa, joka nousisi Sinusta kiinni pitämään; sillä Sinä peitit kasvosi meiltä ja annoit meidän nääntyä suurissa synneissämme.
8. Mutta nyt, Herra, Sinä olet meidän Isämme; me olemme savi, Sinä olet meidän valajamme, ja me kaikki olemme sinun käsialasi.
Jes. 63:16. Jer. 3:19. Mal. 2:10. Room. 9:20 s.
9. Älä, Herra, niin kovin vihastu, äläkä ijäti syntiä muistele; katso, tarkkaa toki, että me kaikki olemme sinun kansasi! Ps. 25:7. 79:8.
10. Sinun pyhyytesi kaupungit ovat korveksi käyneet, Sion on erämaana, Jerusalem autiona.
11. Meidän pyhyytemme ja kerskauksemme huone, jossa isämme kiittivät Sinua, on tulella poltettu, ja kaikki kalleuksemme ovat hävitetyt.
Ps. 74:7. 79:1 s.
12. Voitko, näin ollen, itsesi pidättää, Herra, voitko vaiti olla ja vaivata meitä viimeiseen asti?

65 Luku.

Herra kostaa pahat teot. Ilo ja riemu Herran seurakunnassa.

Minua etsivät ne, jotka eivät Minua kysyneet; Minut löytävät ne, jotka eivät Minua etsineet; Minä sanon kansalle, jota ei ole nimitetty minun nimelläni: tässä Minä olen, tässä Minä olen. Jes. 55:5. Room. 10:20 s.
2. Minä kokotan käteni kaiken päivää vastahakoiselle kansalle, joka vaeltaa sillä tiellä, joka ei hyvä ole, omien ajatustensa mukaan,
Jer. 7:24. 11:8.
3. kansalle, joka aina vasten silmiäni vihoittaa Minua, uhraten kasvitarhoissa ja suitsuttaen tiilikivillä,
4. joka asuskelee haudoissa, ja piilo-

paikoissa yötä pitää, joka syö sian
lihaa, ja kauhea liemi on heidän pa-
dassansa,
5. joka sanoo: siirry puolelles, älä
minuun satu, sillä minä olen „pyhä“
sinulle! Nämä ovat savu sieramissa-
ni, ja tuli, joka kaiken päivää palaa.
5 Moos. 32:22. Jer. 17:4.
6. Katso! kirjoitettu on Minun edes-
säni: en ole Minä vaiti, ennenkuin
olen kostanut; ja minä kostan hei-
dän helmaansa, Ps. 79:12.
7. teidän pahat tekonne ja teidän
isäinne pahat teot yhdessä, sanoo Her-
ra, niiden, jotka ovat vuorilla suit-
suttaneet ja kukkuloilla Minua pil-
kanneet; ja Minä mittaan heidän en-
tisten töittensä palkan heidän hel-
maansa. 2 Moos. 20:5. Hos. 4:13.
8. Näin sanoo Herra: niinkuin sano-
taan, kun mehua löydetään viinimar-
jassa: „älä turmele sitä, sillä siinä on
siunaus,“ niin Minäkin teen palveli-
joitteni tähden, etten kaikkia kadot-
taisi.
9. Minä tuotan Jaakobista siemenen
ja Juudasta vuorteni perillisen; ja
minun valittuni saavat sen periä ja
minun palvelijani saavat siinä asua.
Ps. 69:36 s.
10. Ja Saaron on oleva lammaslai-
tumena ja Akorin laakso karjan le-
posijana minun kansalleni, joka Mi-
nua etsii. Jos. 7:26. 1 Aik. 27:29. Hos. 2:15.
11. Mutta te, jotka Herran hylkäätte
ja unohdatte minun pyhän vuoreni,
jotka Gadille pöydän valmistatte ja
Menille runsaasti juoma-uhria teette,
12. teidät Minä annan miekan omak-
si, ja te kaikki saatte teurastettaviksi
kumartua, sentähden että Minä huu-
sin, ettekä vastanneet, Minä puhuin,
ettekä kuunnelleet ja teitte pahaa mi-
nun silmissäni ja valitsitte sen, johon
Minä en mielistynyt.
San. 1:24 s. Jes. 66:4. Jer. 7:13. 35:17.
13. Sentähden sanoo Herra, Herra,
näin: katso, minun palvelijani syö-
vät, mutta te nälkää näette; katso,
minun palvelijani juovat, mutta te ja-
noa kärsitte; katso, minun palvelija-
ni iloitsevat, mutta te häpeään jou-
dutte, Ps. 22:27.
14. katso, minun palvelijani riemuit-
sevat sydämmen ilosta, mutta te huo-
kaatte sydämmen kivusta ja särjetyn
hengen tähden parutte!
15. Ja te jätätte nimenne minun va-
lituilleni kirous-sanaksi. Ja Herra,
Herra on sinut tappava. Mutta hänen
palvelijansa nimitetään toisella ni-
mellä, Jes. 62:2. Jer. 29:22. Ilm. 2:17.
16. niin että joka maassa itsensä siu-
naa, se siunaa itsensä totisessa Juma-
lassa, ja joka maassa valan vannoo,
se vannoo totisen Jumalan kautta; sil-
lä entiset ahdingot ovat unohdetut ja
silmistäni peitetyt. Jer. 4:2. 12:16.
17. Sillä katso! Minä luon uudet tai-
vaat ja uuden maan, eikä entisiä enää
muisteta, eivätkä ne enää mieleen
johdu. Jes. 66:22. 2 Piet. 3:13. Ilm. 21:1.
18. Iloitkaat ja riemuitkaat ijankaik-
kisesti siitä, mitä Minä luon; sillä
katso! Minä luon Jerusalemin iloksi
ja hänen kansansa riemuksi. Jes. 62:5.
19. Minä iloitsen Jerusalemista ja
riemuitsen kansastani; eikä siellä
enää kuulla itkun ääntä, eikä vali-
tuksen ääntä. Jes. 60:20.
20. Ei sieltä enää tule muutamien
päiväin vanhoja lapsia eikä vanhuk-
sia, jotka eivät ole päiviänsä täyttä-
neet; sillä sadan vuoden vanhoina
nuorukaiset kuolevat, ja sadan vuo-
den vanhoina syntiset joutuvat kirot-
taviksi. Ps. 55:24.
21. Ja he rakentavat huoneita ja asu-
vat; he istuttavat viinitarhoja ja syö-
vät niiden hedelmiä.
Jes. 62:8 s. Am. 9:14.
22. He eivät rakenna ja toinen asuu,
eivät he istuta ja toinen syö; sillä niin-
kuin puitten päivät ovat kansani päi-
vät, ja minun valittuni kuluttavat
itse kättensä työn. Ps. 1:3. 52:10. 92:13.
23. Hukkaan he eivät työtä tee, eivät-
kä turmiolle lapsia synnytä; sillä he
ovat Herran siunaama siemen, ja hei-
dän lapsensa ovat heidän kanssansa.
Jes. 61:9. 1 Kor. 15:58
24. Ja tapahtuu, että ennenkuin he
huutavat, vastaan Minä, ja kun he vie-
lä puhuvat, kuulen Minä.
1 Moos. 24:15. Ps. 91.15. 145:18. Jes. 30:19. 58:9.
Dan. 9:23. Matt. 7:7.
25. Susi ja lammas yhdessä laitumel-
la käyvät, ja jalopeura syö olkia niin-
kuin härkä, ja kärmeen ruokana on
maan tomu; eivät he tee vahinkoa,
eivätkä turmiota tuota, koko minun
pyhällä vuorellani, sanoo Herra.
Jes. 11:6 s.

66 Luku.

Kristuksen valtakunnan voima ja ihanuus.

Näin sanoo Herra: taivas on minun
istuimeni ja maa on minun jal-
kani astinlauta; mikä se huone olisi,
jonka te Minulle rakentaisitte? Mi-
kä se paikka, joka minun leposija-
nani olisi? 1 Kun. 8:27.
2 Aik. 6:18. Matt. 5:34 s. Ap. t. 7:48 s.
2. Minun käteni ovat kaikki nämä
tehneet, ja kaikki nämä ovat syn-
tyneet, sanoo Herra; mutta sen puo-
leen Minä katson, joka on kurja ja
särjetyllä hengellä ja pelkää sanani
tähden. Ps. 34:19. 51:19. Jes. 57:15.

3. Joka härjän tappaa, on niinkuin
miesmurhaaja, joka lampaan teurastaa, on kuin koiran kuristaja, joka ruoka-uhrin kantaa, on kuin sian veren uhraaja, joka suitsutuksen sytyttää, on kuin vääryyden kiittäjä; niinkuin nämä valitsevat omat tiensä ja heidän sielunsa mielistyy heidän kauhistuksiinsa,
4. niin Minäkin valitsen heille pahan onnen ja tuotan heille, mitä he pelkäävät; sentähden että Minä huusin, eikä ollut vastaajaa, Minä puhuin, eikä ollut kuulijaa, vaan he tekivät pahaa minun silmieni edessä ja valitsivat sen, johon Minä en mielistynyt
San. 1:24 s. Jes. 65:12. Jer. 7:13.
5. Kuulkaat Herran sanaa, te, jotka pelkäätte hänen sanojansa! Teidän veljenne, jotka teitä vihaavat, jotka teitä minun nimeni tähden tyköänsä eroittavat, sanovat: „osoittakoon Herra kunniansa, että me näkisimme teidän iloanne!" Mutta ne joutuvat häpeään.
6. Kuulkaat, metelin ääni kaupungista! huuto temppelistä! Herran huuto, joka vihollisillensa palkan maksaa!
7. Ennenkuin hän kivuissa oli, synnytti hän; ennenkuin tuskat hänelle tulivat, oli hän poikasen synnyttänyt.
Ilm. 12:5.
8. Kuka on semmoista kuullut? kuka on senkaltaista nähnyt! Syntyykö maa yhtenä päivänä, tahi synnytetäänkö kansa yhdellä kertaa? Sillä Sion on kivuissa käynyt, ja kerrassaan synnyttänyt lapsensa.
9. Olisinko Minä valmistanut, enkä sitten synnyttämään pannut? sanoo Herra. Olisinko Minä synnyttämään saattanut ja sitten sulkenut? sanoo Jumalasi.
10. Iloitkaat Jerusalemin kanssa ja riemuitkaat hänestä, kaikki, jotka häntä rakastatte; olkaat hänen kanssansa iloiset, kaikki, jotka hänen tähtensä olette murehtineet!
11. Sillä te saatte imeä ja ravita itsenne hänen lohdutuksensa nisistä; te saatte imeä ja iloita hänen kunniansa yltäkylläisyydestä.
12. Sillä näin sanoo Herra: Katso! Minä levitän rauhan virtana sinun päällesi ja tulvivana purona kansojen kunnian, ja te saatte imeä; käsivarsilla teitä kannetaan ja polvilla hyväillään.
Jes 48:18. 49:22. 60:16.
13. Niinkuin äiti poikaansa lohduttaa, niin lohdutan Minä teitä; ja Jerusalemissa teitä lohdutetaan. Jes. 49:13.
14. Ja te saatte nähdä ja teidän sydämmenne iloitsee, ja teidän luunne vihoittavat kuin ruoho. Näin tulee Herran käsi tunnetuksi hänen palvelijoitansa kohtaan ja hänen vihansa vihollisiansa vastaan.
15. Sillä katso! Herra tulee tulessa ja hänen rattaansa tuuliaispäänä kostamaan vihansa kiivaudella ja uhkauksensa tulen liekillä.
2 Tess. 1:7 s. 2 Piet. 3:7
16. Sillä tulella ja miekalla Herra on tuomitseva kaiken lihan, ja Herran tappamia on paljo. Ilm. 19:20 s.
17 Jotka pyhittävät ja puhdistavat itsensä „kasvitarhoja" varten, yksi täällä, toinen siellä, jotka syövät sian lihaa, kauhistuksia ja hiiriä, — ne yhdessä temmataan pois, sanoo Herra. Jes. 65:3
18. Mutta Minä tunnen heidän tekonsa ja ajatuksensa. Aika tulee, että kaikki kansat ja kielet kootaan; ja he tulevat ja saavat nähdä minun kunniani Mik. 4:11 s.
19. Ja Minä asetan merkin heidän keskellensä ja lähetän heistä pakoon päässeitä pakanain tykö, Tarsiin, Fuliin ja Ludiin, joutsimiesten tykö, Tubaliin ja Javaniin, kaukaisiin saariin, jotka eivät ole kuulleet sanomaa Minusta, eivätkä ole nähneet minun kunniaani; ja ne ilmoittavat minun kunniani pakanain keskellä.
20 Ja he tuovat kaikki teidän veljenne kaikista kansoista uhriksi Herralle hevosilla ja rattailla ja paareilla ja muuleilla ja kamelivarsoilla, minun pyhälle vuorelleni, Jerusalemiin, sanoo Herra, samalla tavoin kuin Israelin lapset tuovat ruokauhria puhtaissa astioissa Herran huoneesen. 3 Moos. 2:1 s. Jes. 43:5 s. 49:12, 22.
21. Ja näistäkin otan Minä papeiksi ja leviläisiksi, sanoo Herra. 1 Piet. 2:5.
22. Sillä niinkuin ne uudet taivaat ja se uusi maa, jotka Minä luon, seisovat minun kasvojeni edessä, sanoo Herra, niin teidänkin siemenenne ja nimenne on pysyvä
Jes. 65:17. Jer. 31:35 s. 2 Piet. 3:13. Ilm. 21:1.
23. Ja on tapahtuva, että kuukaudesta toiseen ja sabbatista toiseen kaikki liha tulee kumartamaan Minun eteeni, sanoo Herra Sak. 14:16
24 Ja he käyvät ja katselevat niiden ihmisten raatoja, jotka Minua vastaan ovat uppiniskaisia olleet; sillä heidän matonsa ei kuole, eikä heidän tulensa sammu, ja he ovat kauhistuksena kaikelle lihalle.
Dan. 12:2. Mark. 9:44 s.

PROFETTA JEREMIA.

1 Luku.

Jeremian kutsuminen ja vihkiminen profetan virkaan.

Jeremian, Hilkian pojan, puheet,
joka oli Anatotin pappeja, Benjaminin maalta, Jos. 21:18. 1 Kun. 2:26.
2. jolle Herran sana tuli Josian, Amoninpojan, Juudan kuninkaan, päivinä, hänen hallituksensa kolmantenatoista vuotena, 2 Kun. 21:24.
3. ja sitten Jojakimin, Juudan kuninkaan, päivinä, Sedekijan, Josian pojan, Juudan kuninkaan yhdennentoista vuoden loppuun asti, siihen asti kun Jerusalemin asukkaat viidentenä kuukautena vietiin vankeuteen.
2 Kun. 23:34. 24:17. 25:8,11. 2 Aik. 36:10.
4. Ja Herran sana tuli minulle, sanoen:
5. „Ennenkuin Minä sinut kohdussa valmistin, tunsin Minä sinut, ja ennenkuin sinä äidistäsi läksit, pyhitin Minä sinut; profetaksi Minä sinut kansoille asetin."
Jes. 49:1. Gal. 1:15.
6. Mutta minä sanoin: „voi Herra, Herra! katso, en minä osaa puhua; sillä minä olen nuori."
2 Moos. 4:10. 6:12.
7. Niin Herra sanoi minulle: „älä sano: ‚minä olen nuori', vaan mene kaikkien tykö, mihin Minä sinut lähetän, ja puhu kaikki, mitä Minä sinulle käsken.
8. Älä pelkää heitä; sillä Minä olen kanssasi pelastamassa sinua," sanoo Herra. 5 Moos. 31:6. Jos. 1:5 s. Hes. 3:9.
9. Ja Herra ojensi kätensä ja koski minun suuhuni. Ja Herra sanoi minulle: „katso, Minä panen sanani sinun suuhusi. Jes. 6:7.
10. Katso, Minä panen sinut tänä päivänä kansojen ja valtakuntien yli, rikkomaan ja repimään, hävittämään ja hajoittamaan, rakentamaan ja istuttamaan."
Jer. 5:14. 18:7,9. 31:28. 2 Kor. 10:4 s.
11. Ja Herran sana tuli minulle, sanoen: „mitä näet, Jeremia?" Ja minä sanoin: „minä näen mantelipuisen sauvan."
12. Ja Herra sanoi minulle: „oikein sinä näit; sillä Minä olen valvova sanaani, täyttääkseni sitä."
13. Ja Herran sana tuli toisen kerran minulle, sanoen: „mitä näet?" Ja minä sanoin: „kiehuvan kattilan näen minä, ja se näkyy pohjan puolelta." Hes. 11:1,7,11.
14. Ja Herra sanoi minulle: „pohjasta päästetään onnettomuus kaikkia maan asukkaita vastaan.
Jer. 4:6. 5:15. 6:1,22.
15. Sillä katso, Minä kutsun kaikki valtakuntien sukukunnat pohjaisesta, sanoo Herra, ja he tulevat ja asettavat kukin istuimensa Jerusalemin porttien suulle ja kaikkia sen muuria vastaan ylt'ympäri, ja kaikkia Juudan kaupungeita vastaan.
Jer. 25:9. 52:4.
16. Ja Minä julistan tuomioni heistä kaiken heidän pahuutensa tähden, että he ovat Minut hyljänneet ja suitsuttaneet muille jumalille ja kumartaneet kättensä teoksia.
17. Mutta sinä, vyötä kupeesi ja nouse ja puhu heille kaikki, mitä Minä sinun käsken. Älä pelkää heidän edessänsä, etten Minä sinua peljättäisi heidän edessänsä. Luuk. 12:35. 1 Piet. 1:13.
18. Ja Minä, katso, Minä teen sinut tänä päivänä varustetuksi kaupungiksi ja rautapatsaaksi ja vaskimuuriksi koko maata vastaan, Juudan kuninkaita, sen ruhtinaita, sen pappeja ja maan kansaa vastaan.
Jer. 15:20. Hes. 3:8 s.
19. Ja he sotivat sinua vastaan, mutta eivät voita sinua; sillä sinun kanssasi olen Minä, sanoo Herra, pelastamassa sinua."

2 Luku.

Herran rakkaus ja uskollisuus, ja Israelin uskottomuus.

Ja Herran sana tuli minulle, sanoen:
2. Mene ja saarnaa Jerusalemin kuullen, sanoen: näin sanoo Herra: Minä muistan sinua, nuoruutesi lemmen, morsius-aikasi rakkauden, vaelluksesi minun jäljissäni korvessa, siinä maassa, jossa ei kylvetä. Hes. 16:8.
3. Pyhä oli Israel Herralle, hänen satonsa esikoinen; kaikki, jotka häntä söivät, jäivät syyn alaisiksi, onnettomuus tuli heidän päällensä, sanoo Herra. Jaak. 1:18.
4. Kuulkaat Herran sanaa, Jaakobin huone, ja kaikki Israelin huoneen sukukunnat!
5. Näin sanoo Herra: mitä vääryyttä teidän isänne Minussa löysivät, koska he erkanivat kauaksi Minusta ja kulkivat turhuuden jäljissä ja turhiksi tulivat?
2 Kun. 17:15. Mik. 6:3 s. Room. 1:21.
6. He eivät sanoneet: „missä on Herra, joka vei meidät ulos Egyptin maasta ja johdatti meitä korvessa, autiossa ja hautojen maassa, kuivuuden ja

kuolon varjon maassa, siinä maassa,
jossa ei kukaan kulje, jossa ei yksikään ihminen asu?" 5 Moos. 8:15.
7. Ja Minä vein teidät hedelmäpuiston maahan, syömään sen hedelmiä ja hyvyyttä; ja te tulitte ja saastutitte minun maatani ja teitte minun perintöni kauhistukseksi. Jer. 16:18.
8. Papit eivät sanoneet: „missä on Herra?" ja lain-oppineet eivät Minua tunteneet, ja paimenet luopuivat Minusta, ja profetat ennustivat Baalin kautta ja niiden jäljissä kulkivat, jotka eivät ensinkään auta.
1 Sam. 2:12. 12:21. Jer. 5:31. 14:14. 23:16 s. Hes. 13:6. Val. v. 2:14.
9. Sentähden Minä vielä riitelen teidän kanssanne, sanoo Herra, ja teidän lastenne lasten kanssa Minä riitelen.
10. Sillä menkäät Kittimin saariin ja katsokaat, lähettäkäät Kedariin ja tiedustelkaat tarkasti, ja katsokaat, onko sellaista tapahtunut. Jer. 18:13.
11. Muuttaako joku kansa jumalia? kuitenkaan ne eivät ole jumalia; mutta minun kansani muuttaa kunniansa siihen, mikä ei auta! Ps. 106:20.
12. Hämmästykäät, taivaat, tätä! väriskäät ja kovin kauhistukaat! sanoo Herra. 5 Moos. 32:1. Jes. 1:2.
13. Sillä minun kansani tekee kaksinkertaisen synnin: Minut, joka olen elävän veden lähde, he hylkäävät ja kaivavat itsellensä kaivoja, haljenneita kaivoja, jotka eivät vettä pidä.
Ps. 36:10. Jer. 17:13. Joh. 4:13 s.
14. Onko Israel orja vai onko hän kotona syntynyt? miksi hän on joutunut saaliiksi?
15. Häntä vastaan kiljuvat nuoret jalopeurat, ne antavat äänensä kuulua. Ne panevat hänen maansa autioksi, ja hänen kaupunkinsa poltetaan asumattomiksi. Jes. 5:29. Jer. 4:7.
16. Vieläpä Nofin ja Takpanesin lapset pitävät kukkulasi laitumenansa. Jes. 19:13.
17. Mutta sinä itsellesi näitä teit, kun hylkäsit Herran, sinun Jumalasi, sinä aikana, jona Hän sinua johdatti tiellä. Jer. 4:18.
18. Ja nyt, mitä sinulla on tekemistä Egyptin tiellä, kun tahdot juoda Sihorin vettä? Ja mitä sinulla on Assurin tiellä, kun tahdot juoda virran vettä? Jes. 31:1.
19. Sinun pahuutesi kurittaa sinua ja tottelemattomuutesi nuhtelee sinua; niin huomaa ja näe, kuinka paha ja katkera on, että hylkäät Herran, sinun Jumalasi, ja ettet sinä pelkää Minua, sanoo Herra, Herra Sebaot. Jes. 3:9. Hos. 5:5.
20. Sillä vanhastaan asti olet sinä rikkonut ikeesi, katkaissut nuorasi ja sanonut: „en tahdo palvella." Sillä jokaisella korkealla mäellä ja jokaisen viheriäisen puun alla sinä porttona venyit. Jes. 57:5 s. Jer. 3:6.
21. Ja Minä kuitenkin istutin sinut hyväksi viinipuuksi, aivan oikeaksi vesaksi; ja mitenkä olet Minulle muuttunut raa'an viinipuun köynnöksiksi? 2 Moos. 15:17. Ps. 44:3. 80:9. Jes. 5:1 s. Matt. 21:33. Mark. 12:1. Luuk. 20:9.
22. Sillä vaikka pesisit itsesi lipeällä ja ottaisit itsellesi paljon saipuaa, pysyy sinun syntisi kuitenkin minun kasvojeni edessä; sanoo Herra, Herra.
23. Mitenkä siis sanot: „en ole saastaiseksi tullut, Baalin jäljissä en ole kulkenut!" Ajattele vaellustas laaksossa, huomaa, mitä tehnyt olet, sinä nuori, nopea naaraskameli, joka sinne tänne juokset!
24. Erämaahan tottunut metsä-aasin tamma hengittää tuulta himossaan; kuka hillitsee sen kiimaa? Kaikki, jotka sitä etsivät, eivät väsy; sen kuukaudella he sen löytävät.
25. Varjele jalkasi paljastumisesta ja kurkkusi janosta! Mutta sinä sanot: „ei se auta, sillä minä rakastan muukalaisia ja heidän jäljissänsä minä riennän." Jer. 18:11 s.
26. Niinkuin varas häpee, kun hän tavataan, niin joutuu Israelin huone häpeään, he, heidän kuninkaansa, heidän ruhtinaansa ja heidän pappinsa ja profettansa,
27. kun sanovat puulle: „sinä olet minun isäni," ja kivelle: „sinä minut synnytit." Sillä he käänsivät Minulle seljän, eikä kasvoja; mutta onnettomuutensa aikana sanovat he: „nouse ja pelasta meitä!" Jer. 32:33.
28. Mutta missä ovat sinun jumalasi, jotka sinä teit itselles? Nouskoot ne, jos ne voivat sinua auttaa onnettomuutesi aikana; sillä niin monta kuin sinulla on kaupunkia, niin usea on jumalasikin, Juuda!
5 Moos. 32:37 s. Tuom. 10:14. Jes. 11:13. Hos. 13:10.
29. Miksi tahdotte vielä riidellä minun kanssani? Kaikki te olette Minusta luopuneet, sanoo Herra.
30. Turhaan olen lyönyt teidän lapsianne, he eivät ottaneet kuritusta vastaan. Teidän miekkanne on syönyt profettojanne niinkuin raateleva jalopeura.
1 Kun. 19:10. Jes. 1:5. Jer. 5:3. 17:23. Matt. 23:34.
31. Sinä paha sukukunta, ota vaari Herran sanasta! Olenko Minä erämaa Israelille, tahi synkän pimeyden maa? Miksi sanoo minun kansani: „me olemme vapaat, emme enää tule Sinun tyKösi?"

32. Unohtaako neitsyt kaunistuksensa, tahi morsian vyönsä? Mutta minun kansani on Minut unohtanut jo epälukuisina päivinä Jer. 3:21.
33. Miten hyväksi teetkään sinä tiesi, etsiäkses rakkautta! Sentähden sinä totutitkin vaelluksesi pahaksi.
34. Vieläpä vaateliepeissäskin löytyy viattomain köyhäin sielujen verta. Enkä löytänyt näitä salassa, vaan kaikissa näissä. 2 Moos. 22:2.
35. Mutta sinä sanoit „minä olen viaton; ja hänen vihansa kääntyy minusta pois." Katso, Minä käyn oikeudelle sinun kanssasi, sentähden että sanot: „en ole syntiä tehnyt."
36. Mitä niin kovin riennät tietäsi muuttamaan? Myöskin Egyptistä olet häpeän saapa, niinkuin häpeään jouduit Assurin tähden.
2 Aik 28:20. Jes. 30:3 s.
37 Sieltäkin olet lähtevä, kätesi pääsi päällä. Sillä Herra hylkää sinun turvasi, etkä sinä ole niissä menestyvä. 2 Sam. 13:9.

3 Luku.

Herra kutsuu luopuneen kansansa kääntymään ja palajamaan

Sananlasku sanoo: jos mies eroittaa vaimonsa, ja se menee pois hänen tyköänsä ja ottaa toisen miehen, saako hän palata sen tykö vielä? Eikö se maa peräti saastutettaisi? Ja sinä olet tehnyt huorin monien ystäviesi kanssa; mutta tulisit kuitenkin minun tyköni! sanoo Herra. 5 Moos 24:4 s.
2. Nosta silmäsi kukkuloita kohti ja katso, kuinka sinua joka paikassa on raiskattu! Teiden vieressä sinä heitä varten istuit, niinkuin Arabialainen korvessa, ja saastutit maan huoruudellas ja pahuudellas. 1 Moos. 38:14 s.
3. Ja sadekuurot pidätettiin, eikä ehtoosadetta ollut; mutta huoravaimon otsa oli sinulla, et taipunut häpeämään. 5 Moos. 11:16 s. Hes. 3:7.
4. Ehkä tästä lähtien huudat Minulle: „minun Isäni, Sinä olet nuoruuteni ystävä!" Ps. 71:17.
5. „Pitääkö Hän ijankaikkisesti vihaa, säilyttääkö Hän sitä ikuisesti?" Katso, näin sinä puhut, ja teet rikoksia, ja sen kyllä osaat. Ps. 103:9.
6. Ja Herra sanoi minulle kuningas Josian päivinä: oletko nähnyt, mitä luopunut Israel teki? Se kävi joka korkealla vuorella ja jokaisen viheriäisen puun alla ja teki siellä huorin.
2 Kun. 17:10. Jer. 2:20.
7. Ja Minä sanoin, sittekuin hän oli nämä kaikki tehnyt: käänny Minun puoleeni! Mutta hän ei kääntynyt. Ja sen näki hänen uskoton sisarensa Juuda. Hes. 16:46. 23:2 s.
8. Ja Minä näin, että, vaikka Minä hylkäsin luopuneen Israelin kaiken hänen rikoksensa tähden ja annoin hänelle erokirjan, ei kuitenkaan hänen uskoton sisarensa Juuda peljännyt, vaan meni ja teki huorin hänkin
5 Moos. 24:1. 2 Kun. 17:18 s.
9. Ja tapahtui, että hänen huoruutensa huudosta maa saastutettiin; ja avionsa hän rikkoi kiven ja puun kanssa.
10 Ja kaikissa näissäkään ei hänen uskoton sisarensa Juuda kääntynyt Minun puoleeni koko sydämmestänsä, vaan petollisesti. sanoo Herra.
11. Ja Herra sanoi minulle luopunut Israel on vanhurskaammaksi katsottava kuin uskoton Juuda.
Hes. 16:51 s. 23:11 s.
12. Mene ja huuda nämä sanat pohjaan päin ja sano käänny kumminkin, luopunut Israel, sanoo Herra, niin en Minä katso vihaisesti teidän puoleenne; sillä Minä olen armollinen, sanoo Herra, en Minä pidä vihaa ijankaikkisesti. Ps. 86:15. 145:8
13. Ainoastaan tunne sinun rikoksesi, että luovuit Herrasta, sinun Jumalastasi, ja juoksit sinne tänne vierasten jumalien tykö jokaisen viheriäisen puun alle; mutta minun ääntäni ette kuulleet, sanoo Herra.
Ps. 32:5. San. 28:13
14. Kääntykäät, luopuneet lapset, sanoo Herra, sillä Minä olen teidät itselleni kihlannut, ja Minä otan teitä, yhden kaupungista ja kaksi sukukunnasta, ja tuon teidät Sioniin.
15. Ja Minä annan teille paimenet minun sydämmeni mukaan, ja ne kaitsevat teitä ymmärryksellä ja taidolla. Jer. 23:4. Hes. 34:23.
16. Ja on tapahtuva, kun te lisäännytte ja olette hedelmälliset maassa niinä päivinä, sanoo Herra, niin ei silloin enää sanota „Herran liiton arkki", eikä se johdu mieleen, ei sitä muisteta, ei etsitä, eikä enää tehdä. Jer. 31:33.
17. Siihen aikaan nimitetään Jerusalem „Herran istuimeksi", ja sinne, Jerusalemiin, kokoontuvat kaikki kansat Herran nimen tähden; ja he eivät enää vaella pahan sydämmensä kovuuden mukaan. Jes. 2:2 s. Mik. 4:1 s.
18. Niinä päivinä on Juudan huone kulkeva Israelin huoneen kanssa, ja he tulevat yhdessä pohjan puoliselta maalta siihen maahan, jonka Minä annoin perinnöksi heidän isillensä.
19. Ja Minä sanoin. „Minä tahdon asettaa sinut lasten joukkoon ja an-

taa sinulle suloisen maan ihanan
perinnön, kansojen ihanimman!"
Ja Minä ajattelin: „sinä olet kutsuva Minua: minun Isäni! etkä poikkea pois minusta!"
20. Mutta niinkuin vaimo on uskoton ystävällensä, niin te olette Minulle uskottomat olleet, Israelin huone, sanoo Herra.
21. Ääni kuuluu kukkuloilla, Israelin lasten itku ja rukous, sentähden että he ovat turmelleet tiensä, unohtaneet Herran, heidän Jumalansa. Jer. 2:32.
22. Kääntykäät, luopuneet lapset! Minä tahdon parantaa teidän luopumisenne. Katso, me tulemme Sinun tykösi; sillä Sinä olet Herra, meidän Jumalamme. Hos. 14:2.
23. Totisesti, petosta oli tuo hälinä kukkuloilta ja vuorilta. Totisesti, Herrassa, meidän Jumalassamme, on Israelin pelastus! Ps. 3:9. 68:20 s. 121:1 s.
24. Mutta tämä häpeä on syönyt isäimme tavaran meidän nuoruudestamme asti, heidän lampaansa ja karjansa, heidän poikansa ja tyttärensä. Dan. 9:5 s. Esr. 9:6 s. Neh. 1:7 s.
25. Meidän täytyy maata häpeässämme ja meidän häväistyksemme peittää meitä! sillä Herraa, meidän Jumalaamme, vastaan olemme syntiä tehneet, sekä me että isämme, hamasta nuoruudestamme tähän päivään asti, emmekä ole kuulleet Herran, meidän Jumalamme, ääntä.

4 Luku.

Kehoitetaan kääntymään. Jerusalemin ja Juudan rangaistustuomiot.

Jos käännyt, Israel, sanoo Herra, niin käänny Minun puoleeni; ja jos panet kauhistuksesi pois Minun kasvojeni edestä etkä huikentele,
2. niin sinä olet vannova: „niin totta kuin Herra elää", totuudessa, oikeudessa ja vanhurskaudessa; ja pakanat kerskaavat Hänestä ja ylistävät Häntä. 1 Moos. 22:18. 5 Moos. 6:13. Jes. 45:25. 48:1. 65:16. 2 Kor. 10:17.
3. Sillä näin sanoo Herra Juudan miehille ja Jerusalemille: kyntäkäät itsellenne uudiskyntö, ja älkäät kylväkö orjantappurain sekaan. Hes. 18:31. Hos. 10:12. Matt. 13:7,22.
4. Ympärileikatkaat itsenne Herralle ja poistakaat sydämmenne esinahka, te Juudan miehet ja Jerusalemin asukkaat, ett'ei minun kiivauteni tulisi niinkuin tuli ja palaisi, eikä olisi sammuttajaa, teidän tekojenne pahuuden tähden. 5 Moos. 10:16. 30:6. Jes. 65:5. Jer. 21:12. Room. 2:28 s. Kol. 2:11.
5. Ilmoittakaat Juudassa ja julistakaat Jerusalemissa, ja sanokaat: soittakaat torvea maassa, huutakaat täyttä kurkkua ja sanokaat: kokoontukaat ja menkäämme varustettuihin kaupunkeihin! Jer. 8:14.
6. Nostakaat lippu Sioniin päin, paetkaat, älkäät seisahtuko! sillä Minä tuotan pahaa pohjasta ja suuren häviön. Jer. 1:14 s. 6:1.
7. Jalopeura nousee pensastostansa ja kansain hävittäjä lähtee liikkeelle, lähtee paikastansa, panemaan sinun maasi erämaaksi; sinun kaupunkisi tehdään autioiksi, ilman yhtäkään asukasta. Jes. 5:29. Jer. 2:15. 5:6.
8. Sentähden käärikäät säkit ympärillenne, valittakaat ja parkukaat! sillä ei Herran vihan liekki ole kääntynyt meistä pois. Jer. 6:26.
9. Ja on tapahtuva sinä päivänä, sanoo Herra, että hukassa on kuninkaan sydän ja ruhtinasten rohkeus, papit hämmästyvät ja profetat kauhistuvat.
10. Mutta minä sanoin: voi Herra, Herra, totisesti olet peräti eksyttänyt tätä kansaa ja Jerusalemia, sanoessas: „rauha on teillä oleva." Kuitenkin miekka sattuu sieluun asti. 2 Kun. 22:18 s. Jer. 6:14. 14:13 s.
11. Siihen aikaan sanotaan tälle kansalle ja Jerusalemille: kuuma tuuli kukkuloilta korvessa tulee kansani tyttären tietä, — ei pohtimiseksi eikä puhdistamiseksi, —
12. tuuli, näitä tuimempi, on Minulta tuleva. Nyt Minäkin olen tuomioni heistä julistava.
13. Katso, hän nousee niinkuin pilvet ja hänen vaununsa kuin myrsky; kotkia nopeammat ovat hänen hevosensa. Voi meitä, sillä me olemme hävitetyt! Jes. 5:28. Hab. 1:8.
14. Pese sydämmesi pahuudestas, Jerusalem, että sinä vapahdettaisiin! Kuinka kauan syntisi aikeet pysyvät sydämmessäs? Jes. 1:16.
15. Sillä huuto ilmoittaa Danista ja julistaa onnettomuutta Efraimin vuorelta. Jer. 8:16.
16. Julistakaat kansoille, katso, ilmoittakaat Jerusalemissa: piirittäjiä tulee kaukaisesta maasta ja nostavat huutonsa Juudan kaupunkeja vastaan!
17. Niinkuin pellon vartijat ovat he joka kulmalta sitä vastaan; sillä hän oli Minulle uppiniskainen, sanoo Herra. Luuk. 19:43.
18. Sinun tiesi ja tekosi ovat nämä sinulle tehneet, tämä on sinun pahuutesi hedelmä; totisesti, se on katkeraa, totisesti se sattuu sydämmeesi asti. Ps. 107:17. Jes. 50:1. Jer. 2:17,19. Hos. 13:9.

19. Voi sydäntäni, voi sydäntäni,
kuinka olen ahdistettu! voi sydämmeni kammiot, minun sydämmeni kuohuu, en voi vai'eta, sillä sieluni kuulee vaskitorven ääntä, sodan huutoa! Jes. 22:4. Jer. 9:1
20. Hävitystä yhä vaan huudetaan,
sillä hävitetty on koko maa; äkkiä hävitettiin minun majani, silmänräpäyksessä majani peitteet.
21. Kuinka kauan pitää Minun näkemän lippua, kuuleman vaskitorven ääntä?
22 Sillä minun kansani on tyhmä:
Minua he eivät tunne; taitamattomia lapsia he ovat, eikä ne ole ymmärtäväisiä. Viisaita he ovat pahaa tekemään; mutta hyvää tekemään ei heillä ole ymmärrystä. Room. 16:19.
23. Minä katselin maata, ja katso, se
oli autio ja tyhjä, ja taivasta kohti, eikä heillä ollut valoa enää Jes. 5:30. 50:3.
24. Minä katselin vuoria, ja katso,
ne järisivät, ja kaikki mäet liikkuivat.
25. Minä katselin, ja katso, ei yhtään ihmistä ollut, ja kaikki taivaan linnut olivat lentäneet pois.
Jer 9:9. 12:4. Sef. 1:2 s
26 Minä katselin, ja katso, Karmel
oli erämaana, ja kaikki sen kaupungit olivat hävitetyt, Herran edestä ja hänen vihansa liekin edestä.
27 Sillä näin sanoo Herra: autiona
on koko maa oleva, mutta en sitä peräti lopeta. Jer 5:18. 30:11. 46:28.
28. Sentähden maa suree ja taivas
ylhäällä murehtii, sentähden että Minä olen sen puhunut ja päättänyt, enkä kadu, enkä ole siitä peräytyvä.
29. Ratsumiehen ja joutsella ampujan hälinän tähden kaikki kaupungit pakenevat. He menevät synkkiin metsiin ja nousevat kallioille; joka kaupunki on tyhjäksi jätetty, eikä ole yhtään ihmistä niissä asumassa
30. Ja sinä hävitetty, mitä olet tekevä? Jos puetat itsesi purppuraan, jos koristelet itsesi kultakoristeella, jos sivelet voiteella silmäkarvasi, niin kuitenkin hukkaan kaunistelet itsesi: rakastajat hylkäävät sinut, henkeäsi he etsivät.
31. Sillä minä kuulin huudon, niinkuin synnytystuskissa olevan, ahdistuksen, niinkuin ensikerran synnyttäväisen, Sionin tyttären huudon, hän valittaa, levittää kätensä: „voi minua! sillä minun sieluni vaipuu murhaajien valtaan."

5 Luku.

Kansan synnit tuottavat rangaistuksen

Kävelkäät Jerusalemin kaduilla ja katsokaat, tiedustelkaat ja etsikäät sen teillä, jos löydätte ketään, yhtään ainoaa, joka tekee oikeutta ja etsii totuutta; niin Minä olen sille armollinen
2. Ja jos he sanovat: „niin totta
kuin Herra elää", vannovat he kuitenkin väärin.
3. Herra, eikö sinun silmäsi katso
uskoa? Sinä lyöt heitä, mutta eivät he kipua tunne; Sinä hävität heitä, mutta eivät tahdo kuritusta ottaa. He tekevät kasvonsa kalliota kovemmaksi, eivät he tahdo kääntyä.
Jes. 1:5. 9:13. Jer. 2:30. 17:23.
4. Ja minä sanoin: „nämä ovat ainoastaan alhaisia, he ovat tyhmiä; sillä he eivät tiedä Herran tietä, Jumalansa oikeutta.
5 Minä tahdon mennä ylimysten tykö ja puhuttelen heitä, sillä ne tietänevät Herran tien, Jumalansa oikeuden." Mutta nämä olivat kaikki rikkoneet ikeen, katkaisneet siteet. Ps. 2:3
6. Sentähden on jalopeura metsästä
heitä kaatava, erämaiden susi heitä repivä; paardi on väijyvä heidän kaupunkiensa ääressä, jokainen niistä uloslähtevä raadellaan; sillä useat ovat heidän rikoksensa, lukuisat ovat heidän tottelemattomuutensa.
Jes. 5:29. Jer 2:15. 4:7. Hos. 13:7
7. Minkätähden Minä antaisin sinulle anteeksi? Sinun lapsesi hylkäsivät Minut ja vannoivat niiden kautta, jotka eivät jumalia ole. Ja Minä vannotin heitä; mutta he rikkoivat avion ja menivät joukottain huorahuoneesen.
8. Lihoitettuja, raivoovia orhiita he
ovat; kukin hirnuu toisensa vaimoa
Hes. 22:10 s. Jer. 13:27
9. Enkö Minä näitten tähden kostaisi? sanoo Herra. Vai eikö minun sieluni pitäisi kostaman semmoiselle kansalle, kuin tämä on? Jer. 9:9
10. Nouskaat sen muureille ja hävittäkäät, mutta älkäät loppua hänestä tehkö. Poistakaat hänen köynnöksensä; sillä ei ne ole Herran omia
11. Sillä uskottomasti he luopuivat
Minusta, sekä Israelin huone että Juudan huone, sanoo Herra.
12 He kielsivät Herran ja sanoivat:
„ei Hän ole se. Onnettomuus ei tule meidän ylitsemme, eikä meidän tarvitse miekkaa eikä nälkää nähdä.
5 Moos. 29:19. Jes. 28:15 Jer. 14:13.
13 Vaan profetat puhuvat tuuleen;
ja Hän, joka puhuu, ei ole heissä; niin heidän itsensä käyköön!"
14 Sentähden, näin sanoo Herra Jumala Sebaot koska te puhelette tätä puhetta, katso, niin teen Minä minun sanani sinun suussasi tuleksi ja tä-

män kansan puiksi, ja se on heitä syövä.
15. Katso, Minä olen tuottava teidän päällenne kansan kaukaa, te Israelin huone, sanoo Herra; se on väkevä kansa, ikivanha kansa, kansa, jonka kieltä sinä et osaa, etkä sinä ymmärrä, mitä se puhuu.
5 Moos. 28:49 s. Jes. 5:26 s. Jer. 1:15. 6:22. 52:4.
16. Sen viini on kuin avoin hauta; kaikki he ovat sankaria.
17. Ja se syöpi satosi ja leipäsi, se syö poikasi ja tyttäresi, se syö lampaasi ja karjasi, syö viinipuusi ja fiikunapuusi; se hävittää miekalla sinun linnakaupunkisi, joihin sinä turvasit. 3 Moos. 26:16. 5 Moos. 28:31 s.
18. Mutta en Minä niinäkään päivinä, sanoo Herra, tee teistä loppua. Jer. 4:27.
19. Ja on tapahtuva, että sanotte: „minkä tähden tekee Herra, meidän Jumalamme, meille näitä kaikkia?" Mutta sano sinä heille: „niinkuin te hylkäsitte Minut ja palvelitte vieraita jumalia teidän maassanne, niin te saatte palvella muukalaisia maassa, joka ei ole teidän omanne."
5 Moos. 29:24 s. Jer. 16:10 s.
20. Ilmoittakaat tätä Jaakobin huoneessa ja julistakaat sitä Juudassa, sanoen:
21. Kuulkaat nyt tätä, tyhmä ja taitamaton kansa, joilla on silmät, eivätkä näe, ja korvat, eivätkä he kuule.
Jes. 6:9 s. 42:18 s.
22. Ettekö pelkää Minua, sanoo Herra; minunko kasvojeni edessä ette vapise, joka panen hiekan rajaksi merelle ijankaikkiseksi määräksi, eikä se käy siitä ylitse. Ja vaikka se lainehtii, on se voimaton, ja vaikka sen aallot kuohuvat, ei ne voi mennä sen ylitse. Job 26:10. 38:8. Ps. 104:9.
23. Mutta tällä kansalla on uppiniskainen ja vastahakoinen sydän; he luopuivat ja menivät pois.
24. He eivät sanoneet sydämmessänsä: „peljätkäämme kumminkin Herraa, meidän Jumalaamme, joka antaa sadetta, sekä syys- että kevätsadetta, aikanansa, varjelee meille elonleikkuun määräviikot.
5 Moos. 11:14. Ap. t. 14:17.
25. Teidän rikoksenne kääntävät nämä pois ja syntinne estävät hyvää teiltä.
26. Sillä minun kansassani löytyy jumalattomia: väijytään niinkuin linnustaja kyykistelee; he panevat ansoja, ihmisiä he pyytävät.
27. Niinkuin häkki on täynnä lintuja, niin ovat heidän huoneensa täynnä petosta; siitä ovat he ylvästyneet ja rikastuneet. 5 Moos. 32:15.
28. He ovat lihoneet, he kiiltävät; he tekevät ylönmäärin pahaa: vaikka eivät he aja orvon asiaa, ja se menestyy heille, eikä he auta köyhiä oikeuteen. Jes. 1:23. Sak. 7:10.
29. Enkö Minä näitten tähden rankaisisi? sanoo Herra. Vai eikö minun sieluni pitäisi kostaman semmoiselle kansalle, kuin tämä on?
30. Hirveätä ja kauheata tapahtuu maassa:
31. profetat ennustavat valhetta, papit hallitsevat omavaltaisesti, ja minun kansani tahtoo sitä mielellään! Ja mitä te viimein teette? Jes. 10:3.
Jer. 2:8. 23:25 s. Hes. 13:6. Matt. 23:1 s. 1 Piet. 5:3.

6 Luku.

Tuomio käy katumattoman kansan yli ja Sion tulee hävitettäväksi.

Paetkaat, Benjaminin lapset, Jerusalemin keskeltä ja soittakaat Tekoassa torvella ja ylöntäkäät merkki yli Bet-Keremin; sillä onnettomuus on jo näkyvissä pohjosesta ja suuri häviö!
2. Minä hävitän kauniin ja hempeän Sionin tyttären.
3. Hänen tykönsä tulee paimenia ja heidän laumansa; ne asettavat häntä vastaan majoja ylt'ympäri, syöttävät kukin paikkansa. Jer. 4:17.
4. „Pyhittäkäät häntä vastaan sota! Nouskaat ja astukaamme ylös puolipäivän aikaan! Voi meitä, sillä päivä laskee ja illan varjot pitenevät!
5. Nouskaat ja astukaamme ylös yöllä ja hävittäkäämme hänen hovinsa!"
6. Sillä näin sanoo Herra Sebaot: kaatakaat puita ja luokaat Jerusalemia vastaan valli! Se on se kaupunki, joka on rangaistava; pelkkää väkivaltaa on sen keskellä.
7. Niinkuin lähde kuohuttaa vetensä, niin kuohuu sen pahuus: sortoa ja hävitystä kuullaan siinä, minun kasvojeni edessä on aina kipua ja haavoja. Jes. 57:20.
8. Tottele kuritusta, Jerusalem, ett'ei minun sieluni vieraantuisi sinusta, ett'en panisi sinua autioksi, asumattomaksi maaksi.
9. Näin sanoo Herra Sebaot: tarkka jälkikorjuu on toimitettava, niinkuin viinipuussa, Israelin jäännöskunnassa. Ojenna taas kätesi oksia vastaan, niinkuin viinimarjain kokooja.
10. Kenelle puhun ja todistan, että he kuulisivat? Katso, ympärileikkaamaton on heidän korvansa, eikä he voi kuunnella; katso, Herran sana on heille pilkaksi, eikä he mielisty siihen. Ap. t. 7:51.
11. Mutta Herran vihaa olen minä

täynnä, minä väsyn sitä pidättämästä.
Kaada se lapsen päälle kadulla ja
nuorukais-joukon päälle yhdellä kertaa; sillä mieskin vangitaan vaimon
kanssa, vanhus päivänsä täyttäneen
kanssa.
12 Ja heidän huoneensa joutuvat
toisten omaksi, pellot ja vainiot samassa; sillä Minä ojennan käteni tämän maan asukkaita vastaan, sanoo
Herra 5 Moos 28 30. Jer 8 10 s Val v 5·2
13. Sillä heidän pienistänsä alkaen
aina suuriinsa asti he kaikki väärää
voittoa ahnehtivat, ja profetoista alkaen aina pappiin asti he kaikki petosta tekevät. Jes. 56 11. Jer 8 10 s.
14 Ja he parantavat kansani tyttären haavan helpoimmiten, sanoen;
„rauha, rauha" vaikka ei rauhaa
olekaan. Hes 13 10. Mik 3.5. 1 Tess 5.3
15 He ovat joutuneet häpeään, sillä
he ovat tehneet kauhistusta; kuitenkaan eivät ota hävetäksensä häväistystänsä eivätkä tiedä olla häpeissänsä. Sentähden he kaatuvat kaatuvien
joukossa: minun etsikko-aikanani he
kompastuvat, sanoo Herra Jer 8:12.
16 Näin sanoi Herra: „seisokaat teillä ja katselkaat, ja kysykäät ijankaikkisia polkuja, mikä se hyvä tie on,
ja vaeltakaat sitä, niin te löydätte levon sieluillenne" Mutta he vastaavat „emme tahdo vaeltaa."
Jes. 28.12. Matt. 11:29. 23:37.
17 Ja Minä asetin heille vartijat:
„tarkatkaat pasunan ääntä!" Mutta
he sanoivat „emme tahdo tarkata."
Jes 21:6.11. Hes 3:17. 33:7
18 Sentähden kuulkaat, kansat, ja
huomaa, seurakunta, mitä heille on
tapahtuva!
19. Kuule, maa! Katso, Minä olen
tuottava onnettomuuden tälle kansalle, heidän aikeensa hedelmän;
sillä minun sanojani eivät he kuulleet, ja minun lakini he hylkäävät.
20. Mitä varten suitsutus Minulle
Sabasta tulee ja tuo kallis ruoko kaukaisesta maasta? Teidän polttouhrinne eivät ole otollisia, eikä teurasuhrinne kelpaa Minulle. Jes 1.11 66 3.
Jer 7:22. 14:12. Am. 5:21 s. Mik. 6:6 s.
21 Sentähden sanoo Herra näin;
katso, Minä panen tätä kansaa varten
kompastuksia; niihin kompastuvat
isät ja lapset yhtaikaa, naapuri ja
hänen ystävänsä yhdessä hukkuvat.
22. Näin sanoo Herra katso, kansa
tulee pohjaisesta maasta ja suuri kansakunta lähtee liikkeelle maan ääristä 5 Moos. 28:49 s.
Jes 5:26. Jer 5 15 10:22 50:41 s.
23. Jousta ja keihästä he käyttävät;
he ovat julmat ja armottomat Heidän äänensä pauhaa niinkuin meri,
ja hevosilla he ratsastavat, varustettuina kuin mies sotaan, sinua vastaan, tytär Sion. Jer 50 42.
24 Me kuulimme sanoman hänestä kätemme vaipuivat, ahdistus käsitti meitä, vavistus niinkuin lasten
synnyttäjän Jer 4:31 49 24 50 43.
25 Alä mene ulos pellolle, äläkä tiellä kävele, sillä miekka on vihollisella
ja peljästys on yltäympärillä.
26 Minun kansani tytär, kääri säkki
ympärilles, tahraa itsesi tuhkalla
sure niinkuin ainokaista poikaa,
päästä valitus sillä äkkiä tulee hävittäjä meidän päällemme Jer. 4 8
27. Tutkijaksi Minä panin sinut kansani pariin, linnaksi, että tuntisit ja
tutkisit heidän tiensä Jer 1 18. 15·20.
28 Kaikki ovat he peräti luopuneet,
kulkevat panetuksella, ovat kuparia
ja rautaa, — kaikki he ovat turmiolliset Hes 22 18.
29 Palkeet ovat palaneet, lyijy tulessa kulunut, hukkaan on sulatusta
tehty, sillä pahat eivät ole eroitetut
30 „Hylkyhopeaksi" heitä sanotaan
sillä Herra hylkäsi heidät.

7 Luku.

•Ulkokultaisen jumalanpalveluksen kauhistus.

Se sana, joka tuli Jeremialle Herralta, kuului näin:
2. Seiso Herran huoneen portissa, ja
julista siellä tämä puhe ja sano: kuulkaat Herran sana, koko Juuda, jotka
käytte sisälle näistä porteista rukoilemaan Herraa!
3. Näin sanoo Herra Sebaot, Israelin Jumala: parantakaat elämänne
ja tekonne, niin Minä annan teidän
asua tässä paikassa. Jer 18 11 26:13.
4. Alkäät luottako valhepuheisin, sanoen: „Herran temppeli, Herran
temppeli, Herran temppeli tämä on!"
Mik. 3·11.
5 Vaan jos todella teette tienne ja
tekonne hyviksi, jos todella toimitatte oikeutta keskenänne,
6 jos ette tee muukalaiselle, orvolle
ja leskelle väkivaltaa, ette viatonta
verta vuodata tässä sijassa, ettekä
muukalaisia jumalia seuraa itsellenne vahingoksi. 2 Moos 22:21 s. Jer 22:3.
7 niin Minä annan teidän asua tässä
paikassa, maassa, jonka annoin teidän isillenne, ijankaikkisesta ijankaikkiseen asti.
8 Mutta katso, te luotatte valhepuheisin, jotka ei mitään auta.
9 Kuinka? te varastatte, surmaatte
ja teette huorin ja vannotte väärin,
ja suitsutatte Baalille ja vaellatte

muiden jumalien perään, joita ette
tunne, Hos. 4:2.
10. ja kumminkin te tulette ja asetutte minun kasvojeni eteen tässä huoneessa, joka minun nimeni mukaan nimitetään, ja sanotte: „ei meillä mitään hätää ole", että tekisitte kaikkia näitä kauhistuksia!
11. Ryövärien luolaksiko tämä huone, joka minun nimeni mukaan nimitetään, on tullut teidän silmissänne? Katso, Minäkin olen tämän nähnyt, sanoo Herra. Jes. 56:7. Matt. 21:13. Mark. 11:17. Luuk. 19:46.
12. Sillä menkäät minun paikalleni, joka Siilossa oli, jossa Minä ensin annoin nimeni asua, ja katsokaat, mitä Minä olen sille tehnyt kansani Israelin pahuuden tähden.
Jos. 18:1. 1 Sam. 4:3 s. 11. Ps. 78:60.
13. Ja nyt, koska te teette kaikkia noita tekoja, sanoo Herra, ja Minä olen teille jo varhain puhunut, ettekä ole kuulleet, olen huutanut, ettekä ole vastanneet, 2 Kun. 17:13 s. San. 1:24 s. Jes. 65:12. 66:4. Jer. 18:11 s. 25:4. 26:5 s.
14. niin teen Minä tälle huoneelle, joka minun nimeni mukaan nimitetään, ja johon te turvaatte, ja sille paikalle, jonka Minä annoin teille ja teidän isillenne, niinkuin tein Siilolle,
2 Aik. 7:16. Ps. 132:13. Jer. 26:6. 9.
15. ja heitän teidät pois kasvojeni edestä; niinkuin Minä heitin kaikki teidän veljenne, koko Efraimin siemenen. 2 Kun. 17:23. 21:13 s. 24:20.
16. Mutta sinä, älä rukoile tämän kansan edestä, älä nosta heidän tähtensä valitusta ja rukousta, äläkä vaivaa Minua; sillä en Minä sinua kuule.
Jer. 11:14. 14:11.
17. Etkö näe, mitä he tekevät Juudan kaupungeissa ja Jerusalemin kaduilla?
18. Lapset kokoavat puita ja isät sytyttävät tulen ja naiset sotkevat taikinan, tehdäksensä leipiä taivaan kuningattarelle ja vuodattaaksensa juomauhria vieraille jumalille, pahoittaaksensa Minua. Jer. 44:17 s.
19. Minuako he pahoittavat? sanoo Herra, eikö itseänsä, omien kasvojensa häväistykseksi?
20. Sentähden näin sanoo Herra, Herra: katso, minun vihani ja kiivauteni on vuodatettu tämän paikan päälle, ihmisten päälle ja eläinten päälle ja kedon puiden päälle ja maan hedelmän päälle; ja se palaa, eikä sammu.
21. Näin sanoo Herra Sebaot, Israelin Jumala: ottakaat poltto-uhrinne teurasuhrinne lisäksi ja syökäät lihaa.
22. Sillä en Minä puhunut teidän isillenne enkä antanut heille käskyä sinä päivänä, jona heidät johdatin ulos Egyptin maasta, poltto- ja teurasuhrista, Jes. 1:11. 6:20. Am. 5:21. Mik. 5:6. 7
23. vaan tämän sanan Minä käskin heille, sanoen: „kuulkaat minun ääntäni, niin Minä tahdon olla teidän Jumalanne, ja te olette minun kansani; ja vaeltakaat kaikilla niillä teillä, jotka Minä teille käsken, että teille hyvin kävisi."
2 Moos. 19:5. 3 Moos. 26:12. 5 Moos. 6:3. 10:12 s.
24. Mutta he eivät tahtoneet kuulla, eikä kallistaneet korvaansa, vaan vaelsivat omissa neuvoissaan, pahan sydämmensä kovuudessa; ja he käänsivät Minulle selkänsä eikä kasvonsa.
Jer. 11:8. 16:12. 17:23.
25. Siitä päivästä, jona teidän isänne läksivät ulos Egyptin maasta, tähän päivään asti, lähetin Minä usein teidän tykönne kaikki minun palvelijani profetat, joka päivä varhain.
2 Aik. 36:15 s.
26. Mutta he eivät kuulleet Minua eikä kallistaneet korviansa, vaan kovensivat niskansa, ja tekivät pahemmin kuin heidän isänsä. Jer. 19:15.
27. Ja kun sinä puhut heille kaikki nämä sanat ja he eivät kuule sinua, ja kun sinä huudat heille ja he eivät vastaa,
28. niin sano heille: „tämä on se kansa, joka ei kuule Herran, heidän Jumalansa, ääntä eikä tottele kuritusta. Kadonnut on totuus ja hävinnyt heidän suustansa."
29. Keritse pääsi kaunistus ja heitä se pois ja korota kukkuloilla valitusvirsi; sillä Herra on hyljännyt ja heittänyt pois sen sukukunnan, johon Hän oli vihastunut!
30. Sillä Juudan lapset ovat tehneet pahaa minun silmissäni, sanoo Herra; he panivat kauhistuksensa siihen huoneesen, joka minun nimeni mukaan nimitetään, saastuttaaksensa sen. Jer. 23:11. 32:34. 2 Kun. 21:4 s.
31. Ja he rakensivat tuon Tofetin korkeudet, joka on Ben-Hinnomin laaksossa, polttaaksensa poikansa ja tyttärensä tulessa, jota en Minä käskenyt, eikä se minun mieleeni tullut.
3 Moos. 18:21. 5 Moos. 18:10. 2 Kun. 23:10. 2 Aik. 33:6. Jer. 19:5 s.
32. Sentähden, katso, päivät tulevat, sanoo Herra, jolloin ei enää sanota „Tofet" eikä „Ben-Hinnomin laakso", vaan „Murhalaakso"; ja Tofetissa haudataan tilan puutteessa.
Jer. 19:6. 11 s.
33. Ja tämän kansan ruumiit jäävät ruuaksi taivaan linnuille ja maan

eläimille; eikä ole ketään niitä kar-
koittamassa. Jer. 16:4. 34:20.
34. Ja minä lopetan Juudan kaupun-
geista ja Jerusalemin kaduilta rie-
mun äänen ja ilon äänen ja yljän ää-
nen ja morsiamen äänen; sillä au-
tioksi on maa joutuva. Jes. 24:7 s.
Jer. 16:9. 25 10. 33:11. Hes. 26:13. Hos. 2:11.

8 Luku.

Kansa ei tee parannusta, sentähden saavut-
taa heidät hirmuinen tuomio.

Siihen aikaan, sanoo Herra, viedään
Juudan kuningasten luut ja hei-
dän ruhtinastensa luut ja pappien
luut ja profetojen luut ja Jerusale-
min asukkaiden luut heidän hau-
doistansa,
2 ja hajoitetaan auringolle ja kuulle
ja kaikelle taivasten joukolle, joita
he rakastivat ja joita he palvelivat ja
joiden jäljissä he vaelsivat ja joita he
etsivät ja joita he kumarsivat; ei hei-
tä koota eikä haudata, sonnaksi maan
päällä he joutuvat.
5 Moos 4:19. 17:3. 2 Kun. 21:3.
3. Ja kuolema on elämää suotuisam-
pi oleva kaikille jääneille, jotka ovat
jääneet tästä pahasta suvusta kaikis-
sa jääneiden paikoissa, joihin Minä
olen heidät karkoittanut, sanoo Her-
ra Sebaot.
4. Sano siis heille: näin sanoo Her-
ra: jos joku lankeaa, eikö hän nouse?
jos joku kääntyy pois, eikö hän kään-
ny takaisin?
5 Miksi kääntyy tämä Jerusalemin
kansa pois alinomaa? He pysyvät
lujasti petoksessa, eivätkä tahdo
kääntyä.
6 Minä kuuntelin ja kuulin. he pu-
huvat vääryyttä, ei yksikään kadu
pahuuttansa, sanoen: „mitä minä
tein!" Kaikki he kääntyvät pois juok-
sussansa, niinkuin hurja hevonen
sodassa.
7 Haikarakin taivaan alla tietää ai-
kansa, ja mettinen ja pääskynen ja
kurki huomaavat tuloaikansa, mutta
minun kansani ei tiedä Herran oi-
keutta. Jes. 1:3.
8. Kuinka te sanotte: „viisaita me
olemme, ja Herran laki on meillä?"
Totisesti, valhetta vain kirjoitti kir-
janoppineitten valhekynä.
9 Häpeään joutuvat viisaat, he häm-
mästyvät ja vangitaan. Katso, he hyl-
käsivät Herran sanan, ja mitä viisaut-
ta heillä olisi?
5 Moos. 4:6. Job 5:13. 1 Kor. 3:19.
10. Sentähden annan Minä heidän
vaimonsa muukalaisille ja heidän
peltonsa valloittajille, sillä pienestä
suureen asti he väärää voittoa ahneh-
tivat, profetasta pappiin asti he
kaikki petosta tekevät.
Jes. 56:11. Jer. 6:12 s.
11. Ja he parantavat minun kansani
tyttären haavan helpoimmiten, sa-
noen: „rauha, rauha!" vaikka ei rau-
haa olekaan.
Jer. 6:14. 23:17. Hes. 13:10. 1 Tess. 5:3.
12. He ovat joutuneet häpeään, sillä
he tekivät kauhistusta; kuitenkaan
eivät ota hävetäksensä häväistystän-
sä, eivätkä tiedä olla häpeissänsä.
Sentähden he kaatuvat kaatuvain
joukossa; heidän etsikko-aikanansa
he kompastuvat, sanoo Herra.
Jer. 3:3. 6:15.
13. Minä kokoan ja tempaan heidät
pois, sanoo Herra. Ei ole rypäleitä
viinipuussa eikä fiikunoita fiikuna-
puussa, ja lehtikin on lakastunut;
niin annan Minä heille ne, jotka hyök-
käävät heidän päällensä.
Jes. 5:5 s. Matt. 21:19. Luuk. 13:6 s.
14. Mitä varten me alallamme istum-
me? Kokoontukaat ja menkäämme
varustettuihin kaupunkeihin ja huk-
kukaamme siellä! sillä Herra, meidän
Jumalamme, antoi meidän hukkua
ja juotti meitä myrkkyvedellä, sillä
me teimme syntiä Herraa vastaan.
Jer. 4:5. 9:15. 23:15. 25 15.
15. Odotettiin rauhaa, eikä mitään
hyvää tullut, paranemisen aikaa, ja
katso, hämmästys tuli! Jer. 14:19.
16. Danista kuuluu hänen hevos-
tensa korske; hänen orhittensa hir-
numisen äänestä vapisee koko maa.
Ja he tulevat ja syövät maan ja mitä
siinä on, kaupungin ja sen asukkaat.
Jer. 4 15.
17. Sillä, katso, Minä olen lähettävä
teidän sekaanne kärmeitä, kyykär-
meitä, joita vastaan ei mitään lumo-
usta löydy, ja ne purevat teitä, sa-
noo Herra. Ps. 58:5.
18. Missä on minulla virvoitusta
murheessa? Minussa on sydämmeni
sairas.
19 Katso, kansani tyttären huuto
kuuluu kaukaisista maista: „eikö
Herra ole Sionissa? eikö hänen ku-
ninkaansa enää ole siellä? Miksi he
pahoittivat Minua kuvillansa, muu-
kalaisten epäjumalilla?
20. „Elon-aika on mennyt, kesä lop-
pui, ja me emme ole pelastetut!"
21 Kansani tyttären häviön tähden
olen minä runneltu; minä suren,
hämmästys on minut käsittänyt.
22. Eikö mitään voidetta ole Gilea-
dissa, eikö siellä ole yhtään paran-
tajaa? Sillä minkätähden ei minun
kansani tytär ole terveeksi tullut?
Jer. 46:11.

9 Luku.

Tuomio kansan uskottomuuden ja pahuuden yli.

Oi, jospa päässäni olisi kylläksi
vettä, ja silmäni kyynelten lähde,
niin itkisin päivät ja yöt kansani
tyttären surmatuita!
Jes. 22:4. Jer. 4:19. 14:17. Val. v. 1:16. 2:18.
2. Oi, jospa minulla olisi matkusta-
jain maja korvessa, niin minä jättäi-
sin kansani ja menisin heidän luo-
tansa! sillä he ovat kaikki avioliiton
rikkojia, uskottomien joukkoa.
Ps. 55:7 s.
3. Ja he jännittävät kielensä, am-
puaksensa valhetta niinkuin jout-
sella, eivätkä uskollisuudella vallitse
maassa; he menevät pahuudesta pa-
huuteen, ja Minua eivät tunne, sa-
noo Herra.
4. Kavahtakaat kukin ystäväänsä,
älkäätkä yhteenkään veljeen luotta-
ko; sillä jokainen veli viekastelee ja
jokainen ystävä kulkee panettelijana.
Jer. 12:6. Mik. 7:5 s. Matt. 10:35 s.
5. Ja kaikki he pettävät ystävänsä,
eivätkä puhu totta; he totuttavat kiel-
tänsä valhetta puhumaan, pahan te-
kemisessä he väsyttävät itsensä.
Ps. 52:4.
6. Sinun asuntosi on petoksen kes-
kellä; petoksessaan he eivät tahdo
tuntea Minua, sanoo Herra.
7. Sentähden sanoo Herra Sebaot
näin: Minä olen heitä sulattava ja
koetteleva; sillä mitä Minä muuta te-
kisin kansani tyttären tähden?
Jes. 48.10.
8. Surmaava nuoli on heidän kie-
lensä; petosta se puhuu. Suullansa
he lähimmäisensä kanssa rauhaa
puhuvat, mutta mielessänsä he vi-
rittävät väijymyksiä. Ps. 12:2. 28:3.
9. Enkö Minä näitten tähden ran-
kaisisi heitä? sanoo Herra; vai eikö
minun sieluni pitäisi kostaman sem-
moiselle kansalle, kuin tämä on?
Jer. 5:9.
10. Vuorilla koroitan Minä itkua ja
valitusta, ja korven laitumilla suru-
virttä. Sillä ne ovat poltetut, niin
ettei yksikään ihminen siellä kulje,
eikä siellä kuulu karjan ääntä. Tai-
vaan linnuista eläimiin asti ovat kaik-
ki paenneet ja menneet pois.
Jer. 4:25,29. 12:4.
11. Ja Minä panen Jerusalemin ki-
virauniolksi, koirasutten olopaikak-
si; ja Juudan kaupungit panen Mi-
nä autioiksi, asumattomiksi.
Ps. 79:1. Jes. 34:13 s. Jer. 10:22. 26:18. Mik. 3:12.
12. Kuka on se viisas mies, joka tä-
män ymmärtäisi ja jolle Herran suu
on puhunut, että hän sen ilmoittai-
si? Minkätähden on maa hävitetty,
poltettu kuin korpi, niin ettei ku-
kaan siitä kulje? Ps. 107:43.
13. Ja Herra sanoi: sentähden että
he hylkäsivät Minun lakini, jonka
Minä asetin heidän eteensä, eikä
kuulleet Minun ääntäni eivätkä sii-
nä vaeltaneet,
14. vaan vaelsivat omien sydäntensä
kovuuden mukaan ja seurasivat Baa-
leja, johon heidän isänsä totuttivat
heitä. Jer. 11:10.
15. Sentähden, näin sanoo Herra
Sebaot, Israelin Jumala: katso, Mi-
nä syötän heitä, tätä kansaa, koiruo-
holla ja juotan heitä myrkkyvedellä.
Jer. 8:14. 23:15. 25:15.
16. Ja Minä hajoitan heidät kanso-
jen sekaan, joita eivät tunne, ei he
eikä heidän isänsä, ja lähetän hei-
dän jälkeensä miekan, kunnes heidät
lopetan. 3 Moos. 26:33. 5 Moos. 28:64.
17. Näin sanoo Herra Sebaot: huo-
matkaat, ja kutsukaat itkijät, että he
tulisivat, ja lähettäkäät sana taitavil-
le naisille, että he saapuisivat,
2 Aik. 35:25. Am. 5:16.
18. ja kiirehtisivät ja virittäisivät
meistä suruvirren, että silmämme
vuodattaisivat kyyneleitä ja silmä-
ripsemme tiukkuisivat vettä.
19. Sillä valituksen ääni kuuluu Sio-
nista: „voi, kuinka me olemme hä-
vitetyt, kovin häväistyt! meidän on
täytynyt jättää maa, sillä he ovat
hajoittaneet meidän asuntomme!"
20. Sillä kuulkaat, te vaimot, Her-
ran sanaa, ja ottakaat korviinne hä-
nen suunsa sana ja opettakaat tyt-
tärillenne suruvirttä ja jokainen toi-
sellensa valitusvirttä!
21. Sillä kuolema nousee akkunoista
sisään, tulee linnoihimme, hävittä-
mään lapsen pihasta, nuorukaiset
kaduilta.
22. Puhu: näin sanoo Herra: ihmis-
ten ruumiit kaatuvat niinkuin sonta
kedolle ja niinkuin lyhde leikkaajan
jäljissä, jota ei kukaan korjaa.
Jer. 8:2. 16:4. 25:33.
23. Näin sanoo Herra: älköön vii-
sas kerskatko viisaudestansa, älköön
väkevä kerskatko väkevyydestänsä,
älköön rikas kerskatko rikkaudes-
tansa.
24. Vaan joka tahtoo kerskata, kers-
katkoon siitä, että hän on ymmär-
tävä ja tuntee Minua, että Minä olen
Herra, joka teen laupeutta ja oikeutta
ja vanhurskautta maassa; sillä nii-
hin Minä mielistyn, sanoo Herra.
1 Kor. 1:31. 2 Kor. 10:17.
25. Katso, päivät tulevat, sanoo Her-

ra, jolloin Minä rankaisen kaikkia ympärileikatuitaympärileikkaamattomien kanssa:
26. Egyptiä ja Juudaa ja Edomia ja Ammonin lapsia ja Moabia ja kaikkia, joilla on hiukset ja parta keritty ja asuvat korvessa; sillä kaikki pakanat ovat ympärileikkaamattomia, mutta koko Israelin huone on sydämmeltänsä ympärileikkaamaton.
3 Moos. 19:27. Jer. 4:4. 25:23. 49:32. Ap.t. 7:51. Room. 2:28 s.

10 Luku.

Epäjumalat ovat turhat. Herra on kaikkivaltias Jumala.

Kuulkaat se sana, jonka Herra puhuu teille, te Israelin huone!
2. Näin sanoo Herra: älkäät oppiko pakanoitten teitä, älkäätkä peljätkö taivaan merkkejä sentähden, että pakanat niitä pelkäävät.
3 Moos. 18:3. Jes. 47:13.
3. Sillä kansojen asetukset ovat turhuutta. Sillä he hakkaavat puun metsästä, puuseppä sen kirveellä valmistaa.
Jes. 40:19 s. 41:29. 44:9 s.
4. Hopealla ja kullalla hän sen kaunistaa; nauloilla ja vasaroilla he sen kiinnittävät, ettei se horjuisi.
Ps. 115:4—8. Jes. 41:29. 46:1,7.
5. Pyöreän patsaan kaltaisia ovat ne, eivätkä puhu; kantamalla niitä kannetaan, eivätkä ne voi kävellä. Älkäät niitä peljätkö, sillä eivät ne vahingoita; eivätkä ne voi hyvääkään tehdä.
Ps. 115:4 s Jes. 41:28 s. 46:1,7.
6. Ei ole yksikään Sinun vertaises, Herra; suuri olet Sinä ja Sinun nimesi on suuri voimassa.
Ps. 86:8. Jer. 32:19.
7. Kuka ei pelkäisi Sinua, Sinä kansojen kuningas? Sinullehan se kuuluu; sillä kansojen kaikkien viisasten seassa ja kaikissa heidän valtakunnissansa ei ole kukaan Sinun vertaisesi,
Ilm. 15:3 s.
8. vaan kaikki ovat he tyhmiä ja taitamattomia; tuo turhuuksien oppi on puuta.
Ps. 115:8. Hab. 2:18. Sak. 10:2.
9. Taottua hopeaa tuodaan Tarsiksesta ja kultaa Ufasista, puusepän tekoa ja valurin käsialaa; sinistä ja punaista purppuraa on niiden puku; kaikki ne ovat vaan taitavien tekoa.
1 Kun. 10:22.
10. Mutta Herra on totinen Jumala, hän on elävä Jumala ja ijankaikkinen kuningas Hänen vihastumisestansa vapisee maa, ja kansat eivät kestä hänen kiivauttansa.
Nah. 1:5.
11. Sanokaat heille näin: jumalat, jotka eivät ole tehneet taivasta eikä maata, ne häviävät maan päältä ja taivaan alta.
12. Mutta Hän on luonut maan voimassansa ja perustanut maan piirin viisaudessansa ja levittänyt taivaat taidossansa.
1 Moos. 1:1,6 s. Jes. 45:12. Jer. 51:15 s.
13. Kun Hän jylisee, on vetten paljous taivaalla, ja Hän nostaa sumut maan ääristä, Hän tekee salamat sateeksi ja tuopi tuulen ulos aitoistansa.
Ps. 135:7. Jer. 51:16.
14. Tyhmäksi jääpi jokainen ihminen, ilman ymmärrystä; häpeään joutuu jokainen kultaseppä kuvasta; sillä petosta on hänen valamansa, eikä siinä ole henkeä.
Jes. 42:17 s. 44:10 s. 45:16. Jer. 51:18 s.
15. Turhuutta ne ovat, pilkantekoa; heidän etsikko-aikanansa ne häviävät.
16. Jaakobin osa ei ole niiden vertainen; sillä kaikkien luoja on Hän, ja Israel on Hänen perintönsä suku; Herra Sebaot on Hänen nimensä.
5 Moos. 4:19 s. 32:9.
17. Kokoa tavarasi maasta, sinä piirityksessä istuva.
18. Sillä näin sanoo Herra: katso, Minä heitän lingolla pois maan asukkaat tällä kertaa ja ahdistan heitä, että he sen tuntevat.
19. Voi minua vahinkoni tähden! kipeä on minun haavani. Vaan minä sanoin: tämä on nyt minun kipuni, ja minä tahdon sitä kantaa.
Jer. 14:17. Mik. 7:9.
20. Minun majani on hävitetty ja kaikki minun nuorani ovat katkaistut; lapseni ovat menneet pois minun luotani, eikä niitä enää ole. Ei ole ketään, joka pystyttäisi minun majani ja nostaisi ylös majapeitteeni.
21. Sillä paimenet ovat tyhmäksi tulleet, eivätkä etsi Herraa; sentähden he eivät menestyneet, vaan koko heidän laumansa hajoitettiin. Jer. 23:1.
22. Kuule, sanoma! katso, te tulee, ja kova jyrinä pohjan maasta, panemaan Juudan kaupungit autioiksi ja koirasutten asunnoksi. Jes. 1:14. 9:11.
23. Minä tiedän, Herra, ett'ei ihmisen tie ole hänen vallassansa, eikä ole se miehen vallassa, kuinka hän vaeltaa ja askeleensa ojentaa.
24. Kurita minua, Herra, mutta kohtuudella, eikä vihassasi, ett'et minua peräti hukuttaisi. Ps. 6:2. 38:2. Jer. 30:11.
25. Vuodata hirmuisuutesi pakanoitten päälle, jotka eivät Sinua tunne, ja sukukuntien päälle, jotka eivät avuksensa huuda Sinun nimeäsi; sillä he ovat syöneet Jaakobin, ovat hänen nielleet ja lopettaneet ja hänen asuntonsa hävittäneet.
Ps. 79:6 s. Jes. 64:10

11 Luku.

Juuda on rikkonut liittonsa ja tulee rangaistavaksi.

Se sana, joka Jeremialle tuli Herralta, kuului näin:
2. Kuulkaat tämän liiton sanat ja puhukaat Juudan miehille ja Jerusalemin asukkaille,
3. ja sano heille: näin sanoo Herra, Israelin Jumala: kirottu on se mies, joka ei kuule tämän liiton sanoja, 5 Moos. 27:26. Gal. 3:10.
4. jotka Minä sääsin teidän isillenne sinä päivänä, jona heidät johdatin ulos Egyptin maasta, rautaisesta uunista, sanoen: kuulkaat Minun ääntäni ja tehkäät kaiken sen mukaan, kuin Minä teille käsken, niin te saatte olla Minulle kansana ja Minä olen teille Jumalana, 2 Moos. 19:5. 5 Moos. 4:20. 29:13. 1 Kun. 8:51. Jer. 7:23.
5. että vahvistaisin valan, jonka vannoin teidän isillenne, antaakseni teille maan, joka vuotaa maitoa ja hunajaa, niinkuin tänä päivänä on. Ja minä vastasin ja sanoin: „niin amen, Herra!“ 1 Moos. 12:7. 15:7 s. 26:3. 28:4. 2 Moos. 3:8.
6. Ja Herra sanoi minulle: julista kaikki nämä sanat Juudan kaupungeissa ja Jerusalemin kaduilla, sanoen: kuulkaat tämän liiton sanat ja tehkäät niitten mukaan!
7. Sillä Minä yhä todistin teidän isillenne sinä päivänä, jona toin heidät ylös Egyptin maasta, aina tähän päivään asti aikaiseen todistamalla, sanoen. „kuulkaat minun ääntäni!“
8. Mutta he eivät kuulleet eivätkä kallistaneet korviansa, vaan vaelsivat kukin pahan sydämmensä kovuudessa. Sentähden Minä tuotin heidän päällensä kaikki tämän liiton sanat, jotka Minä käskin tehdä, mutta he eivät tehneet. Jer. 7:24,26.
9. Ja Herra sanoi minulle: Juudan miehissä ja Jerusalemissa on kapinaliitto.
10. He ovat kääntyneet entisten isäinsä syntien puoleen, niiden, jotka eivät ottaneet kuullaksensa minun sanojani; ja he ovat vaeltaneet muiden jumalien jäljissä, niitä palvellaksensa. Israelin huone ja Juudan huone ovat rikkoneet minun liittoni, jonka Minä tein heidän isäinsä kanssa. Jer. 9:13.
11. Sentähden näin sanoo Herra: katso, Minä tuotan heidän päällensä onnettomuuden, jota eivät voi välttää; ja jos he huutavat Minua, niin en kuule heitä. Ps. 18:42. San. 1:28. Jes. 1:15. Jer. 14:12. Hes. 8:18. Mik. 3:4.
12. Ja jos Juudan kaupungit ja Jerusalemin asukkaat menevät ja huutavat niitä jumalia, joille he suitsuttivat, niin ne eivät suinkaan heitä vapahda heidän onnettomuutensa aikana. 5 Moos. 32:38.
13. Sillä niin monta kuin sinun kaupunkiasi on, niin monta on sinun jumaliasi, Juuda; ja niin monta kuin Jerusalemin katuja on, niin monta alttaria olette tehneet häpeälle, alttaria suitsuttaaksenne Baalille. 2 Aik. 28:24. Jer. 2:28.
14. Mutta sinä, älä rukoile tämän kansan edestä, äläkä nosta heidän tähtensä valitusta eikä rukousta, sillä en Minä ole heitä kuuleva, kun he huutavat Minun puoleeni onnettomuutensa tähden. Jer. 7:16. 14:11.
15. Mitä ystävälläni on minun huoneessani tekemistä, kun useat juonittelevat? Ottaako pyhä liha pois sinun rikokses? Kun sinä pahaa teet, silloin sinä iloitset.
16. „Viheriäiseksi, kauniiksi, ihanahedelmäiseksi öljypuuksi“ nimitti Herra sinun nimesi; mutta suuren jyrinän äänellä on Hän nyt sytyttänyt tulen siihen, ja sen oksat taittuivat.
17. Ja Herra Sebaot, joka sinut istutti, on puhunut sinua vastaan onnettomuutta Israelin ja Juudan huoneen pahuuden tähden, jonka he itsellensä tekivät, vihoittaaksensa Minua Baalille suitsuttamalla.
18. Ja Herra ilmoitti minulle ja minä sain sen tietää: silloin sinä näytit minulle heidän tekonsa.
19. Ja minä olin niinkuin kesyt karitsa, joka viedään teurastettavaksi, enkä tiennyt, että he minulle pahoja aikoivat, sanoen: „hävittäkäämme puu hedelmineen ja juurittakaamme hänet pois eläväin maasta, ett'ei hänen nimeänsä enää muisteta.“
20. Mutta Herra Sebaot on vanhurskas tuomari, joka tutkii munaskuut ja sydämmen. Niin anna minun nähdä kostosi heistä, sillä sinun haltuusi olen minä jättänyt asiani. 1 Sam. 16:7. Ps. 7:10. 17:3. Jer. 17:10. 20:12. Ilm. 2:23.
21. Sentähden sanoo Herra näin Anatotin miehiä vastaan, jotka etsivät sinun sieluasi, sanoen: „älä ennusta Herran nimessä, ett'et kuolisi meidän käsissämme;“ —
22. sentähden näin sanoo Herra Sebaot: katso, Minä olen heille kostava: heidän nuoret miehensä kuolevat miekkaan, ja heidän poikansa ja tyttärensä kuolevat nälkään;
23. ja heille ei jäännöstä jää; sillä Minä tuon onnettomuuden Anatotin miehille, heidän kostovuotensa.

12 Luku.
Jumalattomat eivät menesty.

Vanhurskas olet Sinä, Herra, jos minä käyn oikeudelle kanssasi. Kuitenkin tahdon minä puhua oikeudesta Sinulle. Miksi jumalattomien tie menestyy? miksi ovat kaikki uskottomat rauhassa?
Job 21:7. Ps. 73:3. Hab. 1:13. Mal. 3:15.
2. Sinä olet heidät istuttanut ja he ovatkin juurtuneet; he kasvavat ja tekevät hedelmänkin. Sinä olet lähellä heidän suussansa, mutta kaukana heidän munaskuistansa. Jes. 29:13.
3. Mutta Sinä, Herra, tunnet minut, näet minut ja koettelet sydämmeni tilan Sinua kohtaan. Tempaa heidät pois niinkuin lampaita teuraaksi ja pyhitä heitä tapon-päiväksi.
4. Kuinka kauan pitää maan sureman ja kaiken kedon ruohon kuivuman? Sen asukasten pahuuden tähden ovat eläimet ja linnut hävinneet; sillä he sanovat: „ei Hän näe meidän loppuamme." Jes. 24:6. Jer. 4:25. 9:10.
5. Kun sinä jalkamiesten kanssa juokset, ja ne sinua väsyttävät, kuinka kilpailisit hevosten kanssa? ja jos sinä rauhan maassa olet turvassa, mitä teet komealla Jordanilla?
Jer. 49:19. 50:44.
6. Sillä yksin veljesikin ja isäsi huone, nekin ovat uskottomat sinua vastaan, nekin huutavat takanasi täyttä kurkkua. Älä usko heitä, vaikka he puhuttelevat sinua ystävällisesti.
Jer. 9:4. Mik. 7:5 s. Matt. 10:35 s.
7. Minä jätin huoneeni, hylkäsin perintöni, Minä annoin sieluni ystävän vihollistensa käteen.
8. Minun perintöni on ollut Minulle kuin jalopeura metsässä; se kiljui äänellään Minua vastaan, sentähden Minä sitä vihasin.
9. Onko perintöni Minulle kirjavana haukkana, jonka ympärillä haukat ovat? Menkäät, kootkaat kaikki kedon-eläimet, tuokaat ne ruualle!
10. Monet paimenet turmelivat Minun viinimäkeni, polkivat Minun peltoni, panivat ihanan peltoni autioksi erämaaksi.
11. Se on tehty autioksi, se suree surkastuneena Minun edessäni; koko maa on pantu autioksi, sillä ei yksikään ihminen pannut sitä sydämmelleen.
12. Kaikille kukkuloille korvessa tuli hävittäjiä; sillä Herralla on miekka, se syöpi toisesta maan äärestä toiseen maan ääreen asti; ei ole rauhaa yhdelläkään lihalla.
13. He kylvivät nisuja ja niittivät ohdakkeita; he vaivasivat itseänsä eikä hyötyneet. Niin joutukaat siis häpeään tuloistanne, Herran vihan kiivauden tähden!
3Moos. 26:16. 5Moos. 28:38. Mik. 6:15. Hagg. 1:6.
14. Näin puhuu Herra kaikkia minun pahoja naapureitani vastaan, jotka kajosivat siihen perintöön, jonka Minä annoin kansani Israelin periä: katso, Minä tempaan heidät juurineen pois heidän maastansa, ja Juudan huoneen tempaan Minä heidän keskeltänsä.
15. Ja on tapahtuva, sittekuin Minä olen heidät temmannut pois, että Minä taas armahdan heitä ja palautan heidät, kunkin perintöönsä ja kunkin maahansa.
16. Ja jos he oikein oppivat Minun kansani teitä, vannoaksensa Minun nimessäni: „niin totta kuin Herra elää", niinkuin he opettivat Minun kansaani vannomaan Baalin kautta, niin on tapahtuva, että heitä rakennetaan Minun kansani keskellä.
5 Moos. 6:13. 10:20. Jer. 4:2. Ef. 2:19 s.
17. Mutta jos he eivät kuule, niin tempaan Minä pois semmoisen kansan ja hävitän hänet juurinensa, sanoo Herra.

13 Luku.
Juuda on nöyryytettävä.

Näin sanoi Herra minulle: „mene ja osta itsellesi liinainen vyö, ja pane se lanteilles, mutta älä sitä veteen kasta."
2. Ja minä ostin vyön Herran sanan mukaan ja panin sen lanteilleni.
3. Ja Herran sana tuli minulle toisen kerran, sanoen:
4. „Ota se vyö, jonka ostit, joka on lanteillas, ja nouse, mene Eufratvirralle ja kätke se siellä kallion rotkoon."
5. Ja minä menin ja kätkin sen Eufratin varrelle, niinkuin Herra oli minut käskenyt.
6. Ja tapahtui pitkän ajan kuluttua, että Herra sanoi minulle: „nouse, mene Eufratille ja ota sieltä se vyö, jonka Minä käskin sinun sinne kätkeä."
7. Ja minä menin Eufratille ja kaivoin ja otin vyön siitä paikasta, johon olin sen kätkenyt, ja katso, vyö oli turmeltunut, eikä kelvannut mihinkään.
8. Ja Herran sana tuli minulle, sanoen:
9. Näin sanoo Herra. tällä tapaa hävitän Minä Juudan ylpeyden ja Jerusalemin suuren ylpeyden.
10. Tämä paha kansa, joka ei tahdo kuulla minun sanojani, joka vaeltaa

sydämmensä kovuudessa ja kulkee
muiden jumalien jäljissä, palvellaksensa heitä ja kumartaaksensa heitä,
se on tuleva tämän vyön kaltaiseksi,
joka ei mihinkään kelpaa.
11. Sillä niinkuin vyö likistää miehen lanteita, niin Minä itseheni likistin koko Israelin huoneen ja koko
Juudan huoneen, sanoo Herra, olemaan Minulle kansaksi ja nimeksi ja
kiitokseksi ja kaunistukseksi; mutta
he eivät kuulleet.
12. Ja sano heille tämä sana: näin
sanoo Herra, Israelin Jumala: jokainen leili täytetään viinillä. Ja jos sanovat sinulle: „emmekö hyvin tiedä, että jokainen leili täytetään viinillä?"
13. niin sano heille: näin sanoo Herra: katso, Minä olen täyttävä kaikki
tämän maan asukkaat ja kuninkaat,
jotka Davidin istuimella istuvat, ja
papit ja profetat ja kaikki Jerusalemin asukkaat päihtymisellä.
Jer. 25:15 s. Hes. 23:33.
14. Ja Minä särjen heidät toisen toistansa vastaan ja isät ja lapset yht'aikaa, sanoo Herra. En sääli enkä säästä enkä armahda, niin etten heitä
hävittäisi. Jer. 6:21.
15. Kuulkaat ja ottakaat korviinne,
älkäät ylpeilkö; sillä Herra puhuu.
16. Antakaat Herralle, teidän Jumalallenne, kunnia ennenkuin Hän tuopi pimeyden ja ennenkuin jalkanne
loukkaantuvat hämärän vuorille, ja
te toivotte valoa, mutta Hän panee
sen kuolon varjoksi, tekee sen pilkkopimeydeksi. Ps. 44:20. Jes. 8:22. 59:9.
17. Mutta jos ette sitä kuule, on minun sieluni salaisesti itkevä sellaista
ylpeyttä ja katkerasti itkevä, ja silmäni on vuodattava kyyneleitä, sentähden että Herran lauma viedään
vankeuteen. Jer. 9:1. 14:17. Val. v. 1:2. 16. 2:18.
18. Sano kuninkaalle ja ruhtinattarelle: istukaat alhaiselle paikalle, sillä alas painuu päästänne kunnianne kruunu. Jer. 36:30. Val. v. 5:16. Hes. 21:26.
19. Etelän kaupungit ovat suljetut,
eikä ole ketään avaamassa; pois viety
on Juuda kokonansa, pois on se kaikkineen viety.
20. Nostakaat silmänne ja katsokaat
pohjasta tulevia! Missä on se lauma,
joka sinulle uskottiin, sinun kauniit
lampaasi?
21. Mitä sanot, kun Hän panee pääksi ylitses ne, jotka sinä totutit itselles ystäviksi? Eikö tuskat sinua käsitä niinkuin synnyttävän vaimon?
Jer. 6:24.
22. Ja jos sanot sydämmessäs: „minkätähden nämä minua kohtaavat?"
Suurten syntiesi tähden paljastetaan
vaateliepeesi, väkivallalla kantapääsi. Jes. 47:2 s. Jer. 5:19. 16:10 s. Nah. 3:5.
23. Muutteleeko Etiopialainen ihonsa, paardi pilkkunsa? Yhtä vähän tekin voitte hyvää tehdä, te pahuuteen
tottuneet!
24. Sentähden Minä hajoitan heidät
niinkuin korret, jotka korven tuulessa lentävät. Job 21:18. Ps. 1:4.
25. Tämä on sinun arpasi, sinun
määrä-osasi Minulta, sanoo Herra,
koska unohdit Minut ja turvasit valheisin.
26. Ja Minä myös nostan hameliepeesi kasvojesi ylitse ja sinun häpeäsi
on näkyvä.
27. Ja sinun huoruutesi ja törkeän
haureutesi, sinun huorittelemises iljetyksen kedon kukkuloilla, sinun
kauhistuksesi olen Minä nähnyt. Voi
sinua, Jerusalem! et ole vielä pitkäänkään aikaan puhdistuva!
Jer. 5:8. Hes. 22:9 s.

14 Luku.

Herra rankaisee maata poudalla.

Tämä on Herran sana, joka tuli Jeremialle, kuivuudesta.
2. Juuda murehtii ja hänen porttinsa surkastuvat ja surevat maassa, ja
Jerusalemista nousee hätähuuto.
Jes. 3:6. Jer. 12:4. Val. v. 1:4.
3. Heidän ylhäisensä lähettävät alhaisiansa vettä noutamaan; ne tulevat kaivolle eivätkä löydä vettä, palajavat tyhjine astioineen, häpeävät ja
ovat hämillänsä ja peittävät päänsä.
4. Peltomaan tähden, joka on halkeillut, kun ei ole tullut sadetta maan
päälle, häpeävät peltomiehet ja peittävät päänsä. Joel 1:11.
5. Sillä naaraspeurakin poikii kedolla ja hylkää vasikkansa, kun ei
ole ruohoa.
6. Ja metsä-aasit seisovat kukkuloilla ja hengittävät tuulta niinkuin koirasudet; heidän silmänsä hiveltyvät,
kun ei mitään kasvua ole.
7. Vaikka syntimme todistavat meitä
vastaan, Herra, niin auta oman nimesi tähden. Sillä kovakorvaisuutemme on suuri; Sinua vastaan olemme
syntiä tehneet.
8. Israelin toivo, Sinä hänen vapahtajansa ahdingon aikana! miksi olet
niinkuin muukalainen maassa, niinkuin matkustaja, joka levittää majansa ainoastansa yötyäksensä.
9. Miksi olet niinkuin hämmästynyt
mies, kuin sankari, joka ei voi vapahtaa? Ja sinä olet kuitenkin keskellämme, Herra, ja sinun nimelläsi olemme nimitetyt; älä hylkää meitä!
10. Näin sanoo Herra tälle kansalle:

he ovat mielellänsä juosseet tänne sinne, eivät ole jalkojansa pidättäneet; sentähden Herra ei heihin mielisty; nyt Hän muistaa heidän rikoksensa ja kostaa heidän syntinsä.
Jer. 2:23.31. Hos. 8:13. 9:9.
11. Ja Herra sanoi minulle: älä rukoile tämän kansan edestä sen hyväksi. Jer. 7:16. 11:14.
12. Jos he paastoavat, niin en Minä kuule heidän rukoustansa, ja jos he uhraavat polttouhria ja ruokauhria, en Minä heihin mielisty, vaan miekalla, näljällä ja ruttotaudilla olen Minä heidät lopettava. Jes. 1:15. Jer. 6:20. 11:11. Hes. 8:18. Am. 5:22. Mik. 3:4.
13. Ja minä sanoin: ,,voi Herra, Herra, katso, profetat sanovat heille: ette tule miekkaa näkemään ettekä nälkää kärsimään, sillä totisen rauhan annan Minä sinulle tällä paikalla."
Jer. 5:12.
14. Ja Herra sanoi minulle: valhetta ennustavat profetat minun nimessäni; en ole Minä heitä lähettänyt, en käskenyt heitä, enkä puhunut heille; valhenäkyjä ja noituutta ja turhuutta ja sydäntensä petosta he ennustavat teille. Jer. 2:1. 5:31. 23:16.21. 27:14 s. 29:8 s.
15. Sentähden, näin sanoo Herra profetoista, jotka ennustavat minun nimeeni, vaikka en Minä heitä lähettänyt, ja sanovat: ,,ei miekka eikä nälkä tule tähän maahan": miekalla ja näljällä lopetetaan ne profetat.
16. Ja kansa, jolle ne ennustavat, on oleva heitettynä Jerusalemin kaduille näljän ja miekan tähden, eikä heillä ole yhtään hautaajaa oleva, ei heillä eikä heidän vaimoillansa eikä pojillansa eikä tyttärillänsä, ja niin Minä vuodatan heidän pahuutensa heidän päällensä.
17. Ja sano sinä heille tämä sana: minun silmäni vuotavat kyyneleitä yötä ja päivää eivätkä lakkaa; sillä suurella musertamisella on neitsyt, kansani tytär, muserrettu, aivan kipeällä lyönnillä. Jer. 8:23. 9:1. 10:19. 13:17. 30:12. Val. v. 1:16. 2:18.
18. Jos lähden kedolle, katso, siellä miekan surmaamia; jos tulen kaupunkiin, katso, siellä nälkään nääntyneitä. Sillä sekä profetat että papit kiertävät maata, ilman tietoa.
19. Hylkäsitkö Juudan kokonansa, tahi iljettääkö Sion sieluasi? Miksi meitä löit, ja eikö meille tule mitään paranemista? Odotettiin rauhaa, eikä mitään hyvää tullut, paranemisen aikaa, ja katso tuota peljätystä!
Jes. 8:15.
20. Me tunnemme, Herra, jumalattomuutemme ja isäimme rikokset; sillä me teimme syntiä Sinua vastaan! Ps. 106:6. Jer. 3:25. Dan. 9:8.
21. Älä hylkää, nimesi tähden, älä häpäise kunniasi istuinta; muista, äläkä riko liittoasi meidän kanssamme!
Jer. 3:17. Matt. 5:34 s.
22. Onko pakanain epäjumalissa sateen antajia vai antavatko taivaat sadekuuroja? Etkö Sinä ole se, Herra, meidän Jumalamme? ja me odotamme Sinua, sillä Sinä olet tehnyt kaikki nämä. Job 5:10. Ps. 135:7. 147:8. Ap.t. 14:15 s.

15 Luku.

Jeremian rukous. Herran vastaus.

Ja Herra sanoi minulle: vaikka Mooses ja Samuel seisoisivat Minun edessäni, niin ei kuitenkaan Minun sieluni olisi tämän kansan puoleen. Aja heidät pois Minun kasvojeni edestä, anna heidän mennä!
2 Moos. 32:11 s. 4 Moos. 14:13 s. 1 Sam. 7:9 s. Ps. 99:6. Hes. 14:14 s.
2. Ja jos he sanovat sinulle: ,,minne pitää meidän menemän?" niin sano heille: näin sanoo Herra: mikä kuolemaan, se kuolemaan, ja mikä miekkaan, se miekkaan, ja mikä nälkään, se nälkään, ja mikä vankeuteen, se vankeuteen. Jer. 43:11. Sak. 11:9.
3. Ja Minä panen neljä laatua kuritusta heidän ylitsensä, sanoo Herra: miekan surmaamaan, ja koirat raatelemaan, ja taivaan linnut ja maan elävät syömään ja hävittämään.
3 Moos. 26:16. 5 Moos. 28:26.
4. Ja annan heidät vaivattaviksi kaikille maailman valtakunnille Manassen, Hiskijan pojan, Juudan kuninkaan syystä, sen tähden, mitä hän teki Jerusalemissa.
5 Moos. 28:25. 2 Kun. 21:11. 23:26. 24:3. 2 Aik. 29:8 s. 33:19. Jer. 24:9.
5. Sillä kuka säälii sinua, Jerusalem, ja kuka surkuttelee sinua ja kuka poikkeaa terveyttäsi tiedustamaan?
6. Sinä hylkäsit Minut, sanoo Herra, takaperin sinä menit, ja Minä ojennan käteni sinua vastaan ja hävitän sinut; Minä olen jo väsynyt säälimistä.
7. Minä viskelen heitä viskaimella maan portteihin, teen lapsettomaksi, kadotan kansani; he eivät teiltänsä käänny.
8. Enemmin jää Minulle hänen leskiänsä kuin merten santaa. Minä tuotan nuorukaisen äitiä vastaan, murhaajan keskellä päivää, ja langetan äkkiä hänen päällensä tuskaa ja pelkoa.
9. Joka synnytti seitsemän, se nääntyy, ja heittää henkensä; hänen aurinkonsa laskeutuu päivällä, hän hä-

peeja häätyy häpeään. Ja heidän jääneensä Minä miekalle annan heidän vihollistensa edessä, sanoo Herra.

10. „Voi minua, äitini, että synnytit minut riidan ja toran mieheksi koko maalle! En ole lainaksi antanut, eivätkä he ole minulle lainanneet; kaikki kiroavat minua.“
Job 3:1 s. 10:18. Jer. 20:1 s. 26:7 s. 38:6.

11. Herra sanoi: „totisesti, Minä vahvistan sinua, että sinun hyvin käypi, totisesti saatan Minä vihollisesi rukoilemaan sinua onnettomuuden aikana, ahdistuksen aikana.

12. Särkyykö rauta, rauta pohjosesta, ja kupari?“

13. Sinun tavarasi ja aarteesi annan Minä ryöstöksi ilman hinnatta, kaikkien syntiesi tähden kaikissa rajoissasi. Ps. 44:13. Jes. 52:3. Jer. 17:3 s. 20:3.

14. Ja Minä vien ne vihollistesi kanssa maahan, jota et tunne; sillä tuli on syttynyt vihassani ja on teidän päällänne palava. 5 Moos. 32:22 s.

15. Sinä tiedät sen, Herra. Muista minua ja pidä minusta huoli, ja kosta puolestani vainoojilleni; älä anna minun tulla temmatuksi pois pitkämielisyytesi tähden. Huomaa, kuinka minä kannan Sinun tähtesi häväistystä!

16. Sinun sanasi ilmestyivät, ne minä söin, ja sanasi olivat minulle riemuksi ja sydämmeni iloksi; sillä Sinun nimelläsi olen minä nimitetty, Herra Jumala Sebaot.

17. En istunut pilkkaajien seurassa iloitsemassa; sinun kätesi tähden istuin yksinäni, sillä vihalla Sinä minut täytit.

18. Miksi kestää murheeni ijäti, ja haavani on ärtynyt? Ei se tahdo parata. Sinä olet minulle niinkuin pettävä puro, niinkuin haihtuva vesi.

19. Sentähden sanoo Herra näin jos käännyt, asetan Minä sinut jälleen seisomaan kasvojeni edessä, ja jos eroitat hyvän pahasta, olet sinä oleva minun suuni. He kääntyvät sinun puoleesi, mutta sinä et käänny heidän puoleensa.

20. Ja Minä panen sinut tälle kansalle vahvaksi vaskimuuriksi, ja he sotivat sinua vastaan, mutta eivät voita sinua; sillä Minä olen kanssasi vapahtamassa sinua, sanoo Herra.
Jer. 1:18. 6:27. 20:11.

21. Ja Minä pelastan sinut pahojen kädestä ja lunastan sinut väkivaltaisten kourasta.

16 Luku.

Rangaistus-tuomioita ja armolupauksia.

Ja Herran sana tuli minulle, sanoen.

2. Älä ota itsellesi vaimoa, ettei sinulla olisi poikia ja tyttäriä tässä paikassa.

3. Sillä näin sanoo Herra niistä pojista ja tyttäristä, jotka tässä paikassa syntyvät, ja heidän äideistänsä, jotka heitä synnyttävät, ja heidän isistänsä, jotka heitä tässä maassa siittävät:

4. Ruttotauteihin he kuolevat, ei heitä itketä eikä haudata, loaksi maan päällä he jäävät; ja miekalla ja näljällä he lopetetaan, ja heidän ruumiinsa on oleva ruuaksi taivaan linnuille ja maan eläimille.
Jer. 7:33. 8:2. 9:22. 15:2. 25:33. 34:20.

5. Sillä näin sanoo Herra älä tule surulluoneesen, äläkä mene valittamaan, äläkä surkuttele heitä, sillä Minä otan rauhani pois tältä kansalta, sanoo Herra, ja armon ja laupeuden.

6. Ja he kuolevat, suuret ja pienet, tässä maassa; ei heitä haudata eikä itketä, eikä kukaan viileskele itseänsä eikä päätänsä ajele heidän tähtensä.
3 Moos. 19:28. 5 Moos. 14:1. Jer. 41:5. Mik. 1:16.

7. Heille ei jaeta leipää surussa, lohduttaakseen heitä kuolleen tähden, ei heidän anneta lohdutusmaljaa juoda isän tähden eikä äidinkään tähden. Hes. 24:17. 22 s.

8. Älä mene pitohuoneesen, istuaksesi heidän kanssansa syömään ja juomaan.

9. Sillä näin sanoo Herra Sebaot, Israelin Jumala: katso, Minä olen lakkauttava tältä paikalta, teidän silmäinne nähden ja teidän päivinänne, ilon äänen ja riemun äänen, yljän äänen ja morsiamen äänen. Jes. 24:7 s.
Jer. 7:34. 25:10. 33:11. Hes. 26:13. Hos. 2:11.

10. Ja on tapahtuva, kun ilmoitat tälle kansalle kaikki nämä sanat, että he sanovat sinulle: „minkätähden uhkaa Herra meitä kaikella tällä suurella onnettomuudella, ja mikä on syntimme ja mikä rikoksemme, jolla olemme rikkoneet Herraa, meidän Jumalaamme, vastaan?“ Jer. 5:19. 13:22.

11. niin sano sinä heille: „sentähden että teidän isänne hylkäsivät Minut, sanoo Herra, ja vaelsivat muiden jumalien jäljissä ja palvelivat niitä ja kumarsivat niitä; mutta Minut he hylkäsivät, eivätkä Minun lakiani pitäneet.

12. Ja te olette tehneet vielä pahemmin kuin teidän isänne, ja katso, te vaellatte kukin pahan sydämmensä kovuuden mukaan, niin ettette kuule Minua.

13. Sentähden Minä heitän teidät pois tästä maasta siihen maahan, jota te ette tunne, ette te eikä teidän

isännekään, ja siellä saatte palvella
muita jumalia päivät ja yöt, koska
en Minä anna teille armoa."
5 Moos. 4:27 s. 28:64. Jer. 5:19.
14. Sentähden katso. päivät tulevat,
sanoo Herra, ettei enää sanota: ,,niin
totta kuin Herra elää, joka toi Israelin lapset ylös Egyptin maasta,"
Jer. 23:7 s.
15. vaan ,,niin totta kuin Herra elää, joka toi Israelin lapset ylös pohjan maasta, ja kaikista maakunnista, joihin Hän oli heidät ajanut." Sillä Minä palautan heidät omalle maallensa, jonka minä annoin heidän isillensä.
16. Katso, Minä lähetän monta kalastajaa, sanoo Herra, ne heitä onkivat, ja sen jälkeen lähetän Minä monta metsästäjää, ne heitä pyytelevät kaikilta vuorilta ja kaikilta kukkuloilta ja kallioitten rotkoista.
17. Sillä silmäni tarkkaavat kaikkia heidän teitänsä; ne eivät ole salatut minun kasvoiltani, eikä heidän rikoksensa ole peitetty minun silmieni edestä. Job 34:21 s. Ps. 90:8.
San. 5:21 Jer 23:24. 32:19. Hebr. 4:13.
18. Ja Minä kostan heille ensin kaksinkertaisesti heidän rikoksensa ja syntinsä, sentähden että he saastuttivat Minun maani iljetystensä ruumiilla, ja kauhistuksillansa he täyttivät minun perintöni.
3 Moos. 26:30. Jes. 65:7. Jer. 2:7.
19. Herra, minun väkevyyteni ja linnani ja pakopaikkani ahdistuksen päivänä! Sinun tykösi pakanat vielä tulevat maailman ääristä ja sanovat: ,,petosta vain perivät meidän isämme, turhia jumalia, eikä niissä ole yhtäkään auttajaa. Ps. 8:2 s. 46:2.
Jes. 2:2 s. Jer. 3:17. Mik. 4:1 s. Sak. 8:20 s.
20. Pitääkö ihmisen tekemän itsellensä jumaliksi ne, jotka eivät jumalia ole?" Jes. 40:19 s. 44:9 s. Jer 2:11.
21 Sentähden, katso, Minä teen heille tiettäväksi tällä kertaa, Minä teen heille tiettäväksi käteni ja voimani; ja he tulevat tietämään, että Minun nimeni on Herra

17 Luku.

Syntisten häviö, hurskasten turva; oikea lepopäivän viettäminen.

Juudan synti on kirjoitettu rautaisella piirustimella ja timantin kärjellä; se on kaivettu heidän sydämmensä tauluihin ja teidän alttarinne sarviin.
2. Niinkuin heidän lapsensa muistavat he heidän alttariansa ja astarot-kuviansa viheriän puun vieressä, korkeilla kukkuloilla
3. Minä annan ryöstöksi Minun vuoreni kedolla, sinun tavarasi ja aarteesi ja sinun uhrikukkulasi synnin tähden kaikissa rajoissasi.
Jer. 15:13 s. 20:5. 21:13.
4. Ja sinä olet, oman syysi tähden, luopuva perinnöstäsi, jonka sinulle annoin; ja Minä annan sinun palvella vihollisiasi siinä maassa, jota et tunne. Sillä te olette minun vihani tulen sytyttäneet, ja se on ijankaikkisesti palava. Jer. 15:14.
5. Näin sanoo Herra: kirottu on se mies, joka turvaa ihmiseen ja panee lihaa käsivarreksensa ja jonka sydän luopuu Herrasta! 2 Aik. 32:8.
6. Hän on oleva niinkuin alaston erämaassa, eikä saa nähdä hyvää tulevan; vaan hän on asuva kuivettuneilla seuduilla korvessa, suolaisessa ja asumattomassa maassa.
Jer. 48:6.
7. Mutta siunattu on se mies, joka turvaa Herraan, jonka turvana Herra on! Ps. 2:12. 34:9. 40:5. 84:13. San. 16:20.
8. Ja hän on niinkuin puu, joka on istutettu veden reunalle ja levittää juurensa virran varrella. eikä pelkää kuumuuden tullessa; vaan hänen lehtensä ovat viheriät, eikä hän poutavuotena huolehdi, eikä lakkaa hedelmää tekemästä. Ps. 1:3.
9. Kaikkea muuta kavalampi on sydän ja turmeltunut kappale! kuka sitä voi tutkia?
10. Minä, Herra, tutkin sydämmen ja koettelen munaskuut, ja annan jokaiselle hänen tiensä mukaan ja hänen töittensä hedelmän mukaan.
1 Sam. 16:17. Ps. 7:10. Jer. 11:20. 20:12.
Room. 2:6. Ilm. 2:23.
11 Peltopyy, joka hautoo mitä hän ei muninut — niin on se, joka hankkii rikkautta vääryydellä; hänen keski-ijässänsä se hänet jättää, ja viimeiseltä on hän tyhmänä oleva.
12. Kunnian istuin, ikivanha korkeus on meidän pyhäkkömme paikka!
13. Israelin toivo on Herra! Kaikki jotka Sinua hylkäävät, joutuvat häpeään! Jotka Minusta poikkeavat, maahan kirjoitetaan; sillä he hylkäävät elävien vesien lähteen, itse Herran. Ps. 36:10. Jer. 2:13. Joh. 4:14
14. Paranna minua, Herra, niin minä paranen; pelasta minua, niin minä pelastun Sillä Sinä olet minun ylistykseni. 5 Moos. 10:21.
15. Katso, he sanovat minulle: ,,missä on Herran sana? täytettäköön se nyt!" Jes. 5:19. Hes. 12:22. 2 Piet. 3:4
16. Mutta minä en ole peräytynyt olemasta paimenena Sinun jäljissäsi, enkä ole turmion päivää toivotellut;

sen Sinä tiedät. Mitä minun huuliltani on lähtenyt, se oli julki Sinun kasvojesi edessä.
17. Älä ole minulle peloitukseksi; minun turvani olet Sinä pahana päivänä!
18. Anna heidän häpeään joutua, jotka minua vainoavat, mutta älä anna minun häpeään tulla; anna heidän hämmästyä, mutta älä anna minun hämmästyä! Tuota heidän päällensä paha päivä, ja turmele heitä kaksinkertaisesti! Ps. 35:4. 40:15.
19. Näin sanoi Herra minulle: mene ja seiso kansan lasten portissa, josta Juudan kuninkaat tulevat ja josta he menevät ulos, ja kaikissa Jerusalemin porteissa,
20. ja sano heille: kuulkaat Herran sana, Juudan kuninkaat ja koko Juuda ja kaikki Jerusalemin asukkaat, jotka tulette sisälle näistä porteista!
21. Näin sanoo Herra: kavahtakaat itseänne, ja älkäät kantako mitään kuormaa sabbatti-päivänä, älkäätkä niitä tuoko Jerusalemin porteista. Neh. 13:19.
22. Ja älkäät viekö kuormaa ulos huoneistanne sabbatti-päivänä, älkäätkä mitään työtä tehkö, vaan pyhittäkäät sabbatti-päivä, niinkuin Minä käskin teidän isiänne.
2 Moos. 20:8 s. 23:12. 31:13. 5 Moos. 5:12 s.
23. Mutta he eivät kuulleet eikä kallistaneet korviansa, vaan jäykistivät niskansa, etteivät kuulisi eikä kuria tottelisi. Jer. 7:26. 19:15.
24. Ja on tapahtuva, jos todella kuulette Minua, sanoo Herra, niin ett'ette tuo mitään kuormaa tämän kaupungin porteista sabbatti-päivänä, vaan pyhitätte sabbatti-päivän, niin ett'ette silloin tee mitään työtä,
25. niin on tämän kaupungin porteista tuleva kuninkaita ja ruhtinaita, jotka Davidin istuimella istuvat ja ajavat vaunuilla ja hevosilla, he ja heidän ruhtinaansa, Juudan miehet ja Jerusalemin asukkaat; ja tätä kaupunkia asutaan ijankaikkisesti. Jer. 22:4.
26. Ja Juudan kaupungeista ja Jerusalemin ympäristöiltä ja Benjaminin maalta ja ranta-alangolta ja vuoristosta ja etelän maalta on tuleva niitä, jotka tuovat polttouhria ja teurasuhria ja ruokauhria ja suitsutusta, ja jotka tuovat kiitosuhria Herran huoneesen. Jer. 32:44. 33:13.
27. Mutta jos ette kuule Minua, pyhittääksenne sabbatti-päivää, niin että kartatte kuorman kantamista ja Jerusalemin porteista kulkemista sabbatti-päivänä, niin sytytän Minä tulen sen porteissa, ja se on kuluttava Jerusalemin huoneet, eikä se sammu. Hes. 20:47. Hos. 8:14. Val. v. 4:11.

18 Luku.

Oikea katumus. Jeremian rukous.

Tämä on se sana, joka tuli Herralta Jeremialle, sanoen:
2. „Nouse ja mene alas savenvalajan huoneesen; siellä annan sinun kuulla minun sanani."
3. Ja minä menin alas savenvalajan huoneesen, ja katso, hän teki työtä pyöränsä päällä.
4. Ja astia, jota hän savesta valmisti, särkyi valajan kädessä; ja hän teki siitä taas toisen astian, niinkuin valaja katsoi parhaaksi tehdä.
5. Niin tuli Herran sana minulle, sanoen:
6. Enkö Minäkin tämän valajan tavalla voi tehdä teille, Israelin huone? sanoo Herra. Katso, niinkuin savi on valajan kädessä, niin tekin olette minun kädessäni, Israelin huone.
Jes. 45:9. Room. 9:21.
7. Äkisti Minä puhun kansaa vastaan, ja valtakuntaa vastaan, juurittaakseni, hajoittaakseni ja hävittääkseni sitä. Jer. 1:10. 31:28.
8. Vaan jos se kansa kääntyy pois pahuudestansa, jota vastaan Minä puhuin, niin Minä kadun sitä onnettomuutta, jota olin aikeessa sille tehdä.
Jer. 26:3. Hes. 18:21. 33:11. Joon. 3:10.
9. Ja äkisti puhun Minä kansasta ja valtakunnasta, rakentaakseni ja istuttaakseni sitä.
10. Vaan jos se tekee, mitä pahaa on minun silmissäni, niin ettei se kuule minun ääntäni, niin Minäkin kadun sitä hyvää, jota olin luvannut tehdä hänelle.
11. Ja nyt puhu Israelin miehille ja Jerusalemin asukkaille, sanoen: näin sanoo Herra: katso, Minä valmistan teille onnettomuutta ja pidän neuvoa teitä vastaan. Kääntykäät kukin pahalta tieltänne ja parantakaat vaelluksenne ja tekonne!
2 Kun. 17:13. Jer. 7:3. 25:5. 26:13. 35:15.
12. Mutta he sanoivat: „ei siitä tule mitään. Omien ajatustemme mukaan me tahdomme vaeltaa ja teemme kukin kovan sydämmensä mukaan!"
Jes. 65:2. Jer. 2:25. 44:16 s.
13. Sentähden, näin sanoo Herra: kysykääthän pakanoissa, kuka on senlaista kuullut? Kauhistavaa on neitsyt Israel paljon tehnyt.
Jer. 2:10. Hos. 6:10.
14. Katooko Libanonin lumi kedon vuorelta? Tahi kuivuvatko virrat, kaukaa juoksevat kylmät vedet?
15. Sillä minun kansani unohti Mi-

nut, epäjumalille he suitsuttavat; ja
ne saattoivat heidät kompastumaan
heidän teillänsä, vanhoilla poluilla,
ja käymään tietä, joka on tasoittamaton.
16. että he tekisivät maansa kauhistukseksi, ikuiseksi ivaksi; jokainen, joka siitä sivutse käy, on kauhistuva, ja päätänsä pudistava.
Jer. 12:11. 19:8. 42:18.
17. Itätuulen tavoin hajoitan Minä heidät, vihollistensa edessä; Minä näytän heille selkäni enkä kasvojani heidän häviönsä päivänä. Jes. 27:8.
18. Mutta he sanoivat: „tulkaat, neuvotelkaamme keinoja Jeremiaa vastaan; sillä ei katoa laki papilta eikä neuvo viisaalta eikä sana profetalta. Tulkaat ja lyökäämme häntä kielellä, ja älkäämme huoliko yhdestäkään hänen sanoistansa!" Hos. 7:26. Mal. 2:7.
19. Herra, pidä huolta minusta ja kuule minun vihamiesteni ääntä!
20. Onko hyvä pahalla kostettava? Sillä he kaivavat kuoppaa sielulleni. Muista miten seisoin kasvojesi edessä puhumassa heidän puolestansa hyvää, kääntääkseni sinun kiivautesi pois heistä.
21. Sentähden anna heidän lapsensa näljän omiksi ja syökse heidät miekan käsiin, niin että heidän vaimonsa jäävät lapsettomiksi ja lesiksi, ja heidän miehensä ruton omiksi ja heidän nuoret miehensä miekan kaatamiksi sodassa. Ps. 109:10 s.
22. Kuulukoon huuto heidän huoneistansa, kun Sinä tuotat sotajoukon äkkiä heidän päällensä, sillä he kaivavat kuopan minua saavuttaaksensa ja virittävät salaa pauloja minun jalkojeni eteen.
23. Ja Sinä, Herra, tiedät kaikki heidän aikeensa minua vastaan. Älä peitä heidän rikostansa, äläkä pyyhi pois heidän syntiänsä Sinun kasvojesi edestä; vaan jääkööt he kaatuneina Sinun kasvojesi eteen, kosta heille vihasi aikana.

19 Luku.

Juuda hävitetään niinkuin rikottu saviastia.

Näin sanoi Herra: mene ja osta savenvalajan tekemä astia; ja ota muutamia kansan vanhimpia ja pappien vanhimpia kanssasi,
2. ja mene ulos Benhinnomin laaksoon, joka on Tiili-portin edessä, ja saarnaa siellä ne sanat, jotka Minä sanon sinulle,
3. ja sano: „kuulkaat Herran sana, te Juudan kuninkaat ja Jerusalemin asukkaat: näin sanoo Herra Sebaot, Israelin Jumala: katso, Minä tuotan onnettomuuden tätä paikkaa vastaan, niin että jokaisen sitä kuulevan korvat soivat, 1 Sam. 3:11. 2 Kun. 21:12.
4. sentähden että he ovat hyljänneet Minut ja muukalaiseksi muuttaneet tämän paikan ja suitsuttaneet muille jumalille, joita he eivät tunteneet eikä heidän isänsä eikä Juudan kuninkaat, ja täyttivät tämän paikan viattomien verellä,
5. ja rakensivat Baalin kukkuloita polttaaksensa lapsiansa tulessa, poltto-uhriksi Baalille, — jota en Minä ole käskenyt enkä puhunut, eikä se minun mieleeni johtunut.
Jer. 7:31 s. 32:35. Hes. 16:20. 23:37.
6. Sentähden katso, päivät tulevat, sanoo Herra, jolloin tätä paikkaa ei enää nimitetä „Tofetiksi" eikä „Benhinnomin laaksoksi", vaan Murhalaaksoksi.
7. Ja Minä tyhjennän Juudan ja Jerusalemin neuvon tässä paikassa ja annan heidän kaatua miekkaan vihollistensa edessä ja niiden käteen, jotka heidän sieluansa etsivät, ja annan heidän ruumiinsa ruuaksi taivaan linnuille ja maan eläimille,
Jer. 7:33. 16:4.
8. ja teen tämän kaupungin kauhistukseksi ja vihellykseksi; jokainen siitä sivutse kulkeva on kauhistuva ja viheltävä kaikkien sen vaivojen tähden. Jer. 12:11. 18:16.
9. Ja Minä annan heidän syödä poikiensa lihaa ja tytärtensä lihaa, ja he syövät toinen toisensa lihaa siinä ahdingossa ja ahdistuksessa, jolla heidän vihollisensa ja vainoojansa heitä ahdistavat." 3 Moos. 26:29.
5 Moos. 28:53 s. Val. v. 2:20. 4:10. Luuk. 19:43 s.
10. Ja sinun pitää rikkoman se astia niiden miesten silmäin nähden, jotka ovat menneet kanssasi.
11. Ja sano heille: „näin sanoo Herra Sebaot: aivan niin Minä rikon tämän kansan ja tämän kaupungin, kuin joku rikkoo savenvalajan astian, ettei sitä enää voida parantaa; ja Tofetissa heitä haudataan hautaamisen sijan puutteessa. Jer. 7:32.
12. Näin Minä teen tälle paikalle, sanoo Herra, ja sen asukkaille, tehdäkseni tämän kaupungin Tofetin vertaiseksi.
13. Ja Jerusalemin huoneet ja Juudan kuninkaan huoneet tulevat saastaisiksi niinkuin tämä paikka Tofet, ne ja kaikki huoneet, joiden katoilla he ovat suitsuttaneet kaikelle taivaan joukolle ja uhranneet juomauhria muille jumalille." Jer. 32:29. 44:17 s. Sef. 1:5.
14. Ja Jeremia palasi Tofetista, johon Herra hänet lähetti ennustamaan,

ja seisoi Herran huoneen esikarta-
nossa ja sanoi kaikelle kansalle:
15. „Näin sanoo Herra Sebaot, Is-
raelin Jumala: katso, Minä tuotan
tämän kaupungin päälle ja kaikkien
sen kaupunkien päälle kaiken sen
onnettomuuden, jonka häntä vas-
taan puhunut olen; sillä he ovat jäy-
kistäneet niskansa, etteivät kuulisi
minun sanojani." Jer. 7:26. 17:23.

20 Luku.

Jeremia heitetään vankeuteen. Hänen kärsimättömyytensä.

Mutta pappi Pashur, Immerin poi-
ka, joka oli ylimmäinen kaitsija
Herran huoneessa, kuuli Jeremian
ennustavan näitä sanoja. Jer. 38:1.
2. Ja Pashur löi profetta Jeremiaa
ja pani hänet jalkapuuhun, joka oli
Benjaminin yläportissa Herran huo-
neessa. Jer. 29:26. 37:15. Ap.t. 23:2.
3. Ja tapahtui toisena päivänä, kun
Pashur päästi Jeremian pois jalka-
puusta, että Jeremia sanoi hänelle:
„ei Herra kutsu sinun nimeäsi Pas-
hur, vaan Magor-Missabib.
4. Sillä näin sanoo Herra: katso,
Minä panen sinut peloksi itsellesi ja
kaikille ystävillesi ja ne kaatuvat
vihollistensa miekkaan, ja sinun sil-
mäsi sen näkevät; ja koko Juudan
annan Minä Babelin kuninkaan kä-
teen, ja hän viepi heidät Babeliin
ja lyö heitä miekalla.
5. Ja Minä annan kaiken tämän kau-
pungin tavaran ja kaiken sen kalleu-
det, ja kaikki Juudan kuningasten
aarteet annan Minä heidän vihollis-
tensa käteen; ne niitä ryöstävät ja
ottavat ne ja vievät ne Babeliin.
2 Kun. 20:17. Jes. 39:6. Jer. 15:13. 17:3.
6. Ja sinä, Pashur, olet kaikkien
talossasi asuvien kanssa menevä van-
keuteen ja tuleva Babeliin, ja siellä
sinä kuolet ja siellä sinä haudataan,
sinä ja kaikki ystäväsi, joille sinä
valhetta ennustit."
7. Herra, sinä taivutit minua, ja
minä taivuin; Sinä tartuit minuun
ja voitit. Minä olen joutunut pil-
kaksi kaiken päivää; jokainen ivaa
minua. Jer. 1:6 s.
8. Sillä milloin vaan puhun, täytyy
minun huutaa ja saarnata väkival-
lasta ja hävióstä; sillä Herran sana
on tullut minulle häväistykseksi ja
pilkaksi kaiken päivää.
9. Mutta kun sanoin: „en tahdo Hän-
tä muistaa enkä enää puhua hänen
nimessänsä", silloin oli sydämmes-
säni ikään kuin polttava tuli suljet-
tuna minun luihini, ja minä väsyin
sitä pidättämästä enkä voi sitä kestää.
10. Sillä minä kuulin monen puhet-
ta, peloitusta yltä ympäriltä: „syyt-
täkäät, ja syyttäkäämme häntä!" Jo-
ka ainoa ystäväni väijyy minun lan-
keemustani: „kuka ties antaa hän
houkutella itseänsä, että me hänet
voittaisimme ja saisimme kostaa
hänelle."
11. Mutta Herra on minun kanssa-
ni niinkuin väkevä sankari; sentäh-
den minun vainoojani kompastuvat,
eivätkä voita. He joutuvat suuresti
häpeään, koska eivät ole taitavasti
menetelleet; se häpeä on ijankaik-
kinen oleva, eikä sitä unhoteta.
Jer. 1:18. 15:20. 17:13. 23:40.
12. Ja Sinä, Herra Sebaot, joka tut-
kit vanhurskasta, joka näet munas-
kuut ja sydämmen! minä saan näh-
dä kostosi heistä; sillä Sinun hal-
tuusi olen jättänyt asiani.
1 Sam. 16:7. Ps. 7:10. Jer. 11:20. 17:10. Ilm. 2:23.
13. Veisatkaat Herralle, ylistäkäät
Herraa! sillä hän pelastaa köyhän
sielun pahojen kädestä.
14. Kirottu olkoon se päivä, jona
minä synnyin! Se päivä, jona äitini
minut synnytti, älköön siunattu olko!
Job 3:1 s. 10:18. Jer. 15:10.
15. Kirottu olkoon se mies, joka toi
isälleni ilosanoman, sanoen: „sinulle
syntyi poikalapsi", ja sillä häntä suu-
resti ilahutti!
16. Ja olkoon se mies niinkuin ne
kaupungit, jotka Herra hävitti eikä
armahtanut, ja kuulkoon hän huu-
toa aamulla ja sotahälinää keskipäi-
vän aikana, 1 Moos. 19:24 s.
Jes. 13:19. Jer. 50:40. Hes. 16:49 s. Hos. 11:8.
Am. 4:11. Luuk. 17:29 s. Juud. v. 7.
17. sentähden, ettei hän minua koh-
dussa kuolettanut, että äitini olisi
ollut minun hautani ja hänen koh-
tunsa olisi ijäti raskaana ollut!
18. Miksi olen minä kohdusta tullut
ulos näkemään vaivaa ja murhetta
ja että päiväni häpeässä kuluisivat?

21 Luku.

Jeremian vastaus kuningas Sedekialle.

Tämä on se sana, joka Herralta tuli
Jeremialle, kun kuningas Sedekia
lähetti hänen tykönsä Pashurin, Mal-
kijan pojan, ja pappi Sefanjan, Maa-
sejan pojan, sanomaan:
2. „Kysy meidän puolestamme Her-
raa; sillä Nebukadresar, Babelin ku-
ningas, sotii meitä vastaan. Kukaties
on Herra tekevä meille kaikkien ih-
meittensä mukaan, niin että hän me-
nee pois meidän tyköämme."
3. Je Jeremia sanoi heille: sanokaat
näin Sedekialle:
4. Näin sanoo Herra, Israelin Juma-
la: katso, Minä käännän ne sota-

aseet, jotka ovat teidän käsissänne,
joilla te muurin ulkopuolella soditte
teitä ahdistavaa Babelin kuningasta
ja Kaldealaisia vastaan, ja kokoan
ne tämän kaupungin keskelle.
5. Ja Minä itse sodin teitä vastaan ojetulla
kädellä ja väkevällä käsivarrella
ja vihalla ja kiivaudella ja suurella
julmuudella. 2 Moos. 6:6. 5 Moos. 29:28.
6. Ja Minä lyön tämän kaupungin
asukkaat, sekä ihmiset että eläimet;
suureen ruttotautiin he kuolevat.
7. Ja sen jälkeen, sanoo Herra, annan
Minä Sedekian, Juudan kuninkaan,
ja hänen palvelijansa ja kansan
ja ne, jotka tässä kaupungissa
ovat jääneet rutolta ja miekalta ja näljältä,
Nebukadresarin, Babelin kuninkaan,
käsiin, ja heidän vihollistensa
käsiin ja niiden käsiin, jotka heidän
sielujansa etsivät, ja hän lyö heidät
miekan terällä; ei hän säästä heitä,
ei sääli eikä armahda. Jer. 32:3 s.
8. Ja sano tälle kansalle: näin sanoo
Herra: katso, Minä panen teidän eteenne
elämän tien ja kuoleman tien.
5 Moos. 11:26. 30:15. 19.
9. Se, joka jää tähän kaupunkiin, on
kuoleva miekkaan ja nälkään ja ruttoon,
mutta se, joka lähtee ulos ja menee
Kaldealaisten tykö, jotka teitä
piirittävät, hän saa elää ja on saava
henkensä saaliiksi. Jer. 38:2. 39:18: 45:5.
10. Sillä Minä olen asettanut kasvoni
tätä kaupunkia vastaan onnettomuudeksi
eikä hyväksi, sanoo Herra; Babelin
kuninkaan käsiin se annetaan,
ja hän sen polttaa tulessa.
11. Ja sano Juudan kuninkaan huoneelle:
kuulkaat Herran sana:
12. Davidin huone! näin sanoo Herra:
„pitäkäät joka aamu oikeus ja
pelastakaat ryöstetty sortajan kädestä,
ettei minun kiivauteni tulisi kuin
tuli ja palaisi eikä olisi sammuttajaa
teidän tekoinne pahuuden tähden!"
Jer. 4:4. 22:3.
13. Katso, Minä tulen sinua vastaan,
sinä, joka tasangon vuorella asut, sanoo
Herra, te, jotka sanotte: „kuka voi
astua alas meitä vastaan ja kuka tulee
meidän asuntoihimme?" Jer. 17:3.
14. Ja minä kostan teille teidän tekojenne
hedelmän mukaan, sanoo
Herra; ja Minä sytytän tulen sen metsään,
se on syöpä kaiken sen ympäristön.
San. 1:31.

22 Luku.

Sallumia, Jojakimia ja Konjaa vastaan.

Näin sanoo Herra: mene alas Juudan
kuninkaan huoneesen ja puhu
siellä tämä sana,
2. ja sano: kuule Herran sana, sinä
Davidin istuimella istuva Juudan
kuningas, sinä ja sinun palvelijasi
ja kansasi, jotka käytte sisälle näistä
porteista. Jer. 17:20.
3. Näin sanoo Herra: tehkäät oikeus
ja vanhurskaus ja pelastakaat ryöstetty
sortajan kädestä; ja älkäät vaivatko,
älkäät kovasti kohdelko muukalaista,
orpoa ja leskeä, älkäätkä
vuodattako viatonta verta tässä paikassa.
Jer. 21:12.
4. Sillä jos te todella teette tämän
sanan mukaan, niin tulee tämän huoneen
porteista sisälle kuninkaita, jotka
Davidin istuimella istuvat ja ajavat
vaunuilla ja hevosilla, ja heidän
palvelijansa ja kansansa. Jer. 17:25.
5. Mutta jos ette kuule näitä sanoja,
niin olen Minä itseni kautta vannonut,
sanoo Herra, että tämä huone
on raunioiksi joutuva.
6. Sillä näin sanoo Herra Juudan
kuninkaan huoneesta: Gileadina olet
sinä Minulle, Libanonin kukkulana;
totisesti, Minä panen sinut erämaaksi,
asumattomiksi kaupungeiksi!
7. Ja Minä pyhitän sinua vastaan hävittäjät,
kunkin aseinensa, ja ne kaatavat
sinun valitut sedripuusi ja heittävät
ne tuleen.
8. Ja monet kansat käyvät tämän
kaupungin ohitse ja sanovat toinen
toisellensa: „minkätähden teki Herra
näin tälle suurelle kaupungille?"
5 Moos. 29:24. 1 Kun. 9:8 s.
9. Ja pitää vastattaman: „sen tähden,
että he hylkäsivät Herran, heidän
Jumalansa, liiton ja kumarsivat
muita jumalia ja palvelivat niitä."
10. Älkäät kuollutta itkekö älkäätkä
häntä surkutelko; vaan itkekäät tuota
pois mennyttä, sillä ei hän enää
palaja syntymämaatansa näkemään.
11. Sillä näin sanoo Herra Sallumista,
Josian pojasta, Juudan kuninkaasta,
joka tuli kuninkaaksi isänsä Josian
sijaan ja meni pois tästä paikasta:
ei hän enää sinne palaja. 2 Kun. 23:30.
12. Sillä siinä paikassa, mihin hänet
vankina veivät, on hän kuoleva,
eikä hän ole tätä maata enää näkevä.
13. Voi sitä, joka rakentaa huoneensa
vääryydellä ja ylisalinsa laittomuudella,
joka teettää lähimmäisillänsä
työtä ilmaiseksi, eikä anna hänelle
palkkaansa, 3 Moos. 19:13.
5 Moos. 24:14 s. Hab. 2:9. Jaak. 5:4.
14. joka sanoo: „minä rakennan itselleni
avaran huoneuston ja välkkyvät
salit!" ja hakkaa siihen ikkunoita
ja peittää sen sisältä sedripuilla
ja siveltää sen punamaalilla!
15. Tahdotko kuningas olla, koska
sedripuilla koreilet? Eikö isäsi syönyt
ja juonut ja tehnyt oikeutta ja

vanhurskautta? Silloin kävi hänelle
hyvin. 2 Kun 22:2.
16. Hän ratkaisi vaivaisen ja köyhän
asian. Silloin kävi hyvin. Eikö tämä
ole Minua tuntea? sanoo Herra.
17. Sillä sinun silmäsi ja sydämmesi ei pyydä muuta, kuin voittoa ja viatonta verta vuodattaa ja väkivaltaa ja sortoa tehdä.
18. Sentähden, näin sanoo Herra Jojakimista, Josian pojasta, Juudan kuninkaasta: ei hänestä valiteta: „voi veljeni! voi sisareni!“ ei hänestä valiteta: „voi herra! voi hänen kunniansa!“
19. Aasin hautajaisilla hän haudataan; hän riepoitetaan ja heitetään ulos kauas Jerusalemin porteista.
Jer. 36:30
20. Nouse Libanonille ja huuda, ja korota äänesi Basanissa ja huuda Abarimista; sillä muserretut ovat kaikki sinun rakastajasi.
21. Minä puhuin sinulle rauhassa ollessasi; sinä sanoit: „en tahdo kuulla.“ Tämä oli vaelluksesi nuoruudestasi asti; ettet sinä kuullut minun ääntäni.
22. Kaikki paimenesi on tuuli tempaava pois, ja sinun rakastajasi menevät vankeuteen. Niin, silloin saat häpeän ja häväistyksen kaiken pahuutesi tähden.
23. Sinä, joka asut Libanonissa ja pesit sedripuissa, kuinka surkuteltava sinä olet, kun tuska tulee sinulle, ahdistus niinkuin lapsen synnyttäjälle!
24. Niin totta kuin Minä elän, sanoo Herra, vaikkapa Konja, Jojakimin poika, Juudan kuningas, olisi sinettisormus oikeassa kädessäni, niin Minä siitäkin revin sinut pois.
Kork. v. 8:6. Hagg. 2:24.
25. Ja Minä annan sinut niiden käteen, jotka etsivät sinun sieluasi, ja niiden käteen, joita pelkäät, ja Nebukadresarin, Babelin kuninkaan, käteen ja Kaldealaisten käteen. Jer. 21:7.
26. Ja Minä viskaan sinut ja äitisi, joka sinut synnytti, toiseen maahan, jossa ette ole syntyneet; ja siellä te kuolette. 2 Kun. 24:15.
27. Ja siihen maahan, johon heidän sielunsa halajaa palata, sinne eivät he pääse palajamaan.
28. Hyljätty, rikottu astiako tämä mies Konja on? vai kaluko, joka ei kelpaa? Minkätähden he viskataan pois, hän ja hänen siemenensä, ja heitetään maahan, jota eivät tunne?
29. Maa, maa, maa! kuule Herran sana!
30. Näin sanoo Herra: kirjoittakaat tämä mies lapsettomaksi, onnettomaksi elin-aikanansa; sille ei hänellä ole onnea, että joku Hänen siemenestänsä istuisi Davidin istuimella ja Juudaa vielä hallitsisi.

23 Luku.

Herra uhkaa vääriä profettoja.

Voi niitä paimenia, jotka hävittävät ja hajoittavat minun laitumeni lauman! sanoo Herra. Jer. 10:21. Hes. 34:2 s.
2. Sentähden, näin sanoo Herra, Israelin Jumala, kansaa kaitsevista paimenista: Te olette hajoittaneet minun laumaani ja ne karkoittaneet, ettekä etsineet heitä. Katso, Minä olen teissä kostava teidän tekojenne pahuuden, sanoo Herra.
3. Ja Minä olen itse kokoova laumani jäännöksen kaikista niistä maakunnista, joihin Minä olin heitä karkoittanut, ja olen heitä palauttava heidän laitumillensa, ja he tulevat hedelmällisiksi ja lisääntyvät.
Joh. 10:16. Hes. 11:17. 34:11 s.
4. Ja Minä asetan heidän ylitsensä paimenet, jotka heitä kaitsevat, niin etteivät enää pelkää eivätkä vapise, eikä heitä ahdisteta, sanoo Herra.
Jes. 40:11. Jer. 3:15.
5. Katso, päivät tulevat, sanoo Herra, jolloin Minä herätän Davidille vanhurskaan vesan, ja hän on kuninkaana hallitseva ja taitavasti toimittava ja tekevä oikeutta ja vanhurskautta maassa. Jes. 4:2. 11:1. 45:8. Jer. 33:15 s. Hes. 34:23. Dan. 9:24. Sak. 3:8. 6:12.
6. Hänen päivinänsä pelastetaan Juuda ja Israel asuu turvassa, ja tämä on oleva hänen nimensä, jolla häntä nimitetään: „Herra, meidän vanhurskautemme!“ Sak. 14:11.
7. Sentähden katso, päivät tulevat, sanoo Herra, jolloin ei enää sanota: „niin totta kuin Herra elää, joka johdatti Israelin lapset ulos Egyptin maasta,“ Jer. 16:14 s.
8. vaan: „niin totta kuin Herra elää, joka johdatti ja tuotti Israelin huoneen siemenen pohjan maasta ja kaikista maakunnista, joihin Minä olin heidät karkoittanut!“ Ja he saavat asua omassa maassansa.
9. Profettoja vastaan: Särjetty on sydämmeni minussa, kaikki luuni raukeavat; minä olen kuin juopunut mies, niinkuin sankari, jonka viini on voittanut, Herran tähden ja hänen pyhän sanansa tähden.
10. Sillä avioliiton rikkojia on maa täynnä; sillä kirouksen tähden surkastuu maa, kuivuvat korven laitumet; ja heidän rientonsa on paha ja heidän miehuutensa on vääryyttä.
Jes. 24:6. Jer. 12:4.

11. Sillä niin profetta kuin pappikin
ovat jumalattomia; vieläpä omassa
huoneessanikin löydän Minä heidän
pahuuttansa, sanoo Herra.
Jer. 7:30. 32:34.
12. Sentähden on heidän tiensä oleva
heille liukastuksena pimeydessä,
heitä sysätään ja he siellä lankeevat;
sillä Minä tuotan heidän päällensä
onnettomuutta, heidän etsikkovuotensa,
sanoo Herra.
13. Samarian profetoissa näin Minä
inhottavaa: he ennustivat Baalin
kautta ja eksyttivät Minun kansaani,
Israelia.
14. Mutta Jerusalemin profetoissa Minä
näin kauhistuttavaa: aviorikosta
ja valheella kuljeksimista; ja he vahvistavat
pahantekijäin käsiä, etteivät
kääntyisi kukin pahuudestansa. He
ovat Minun edessäni kaikki niinkuin
Sodom, ja sen asukkaat niinkuin Gomorra.
1 Moos. 13:13.
5 Moos. 32:32. Jes. 1:10. 3:9. Hes. 13:22. 16: 48.
15. Sentähden, näin sanoo Herra Sebaot
profetoista: katso, Minä syötän
heitä koiruoholla ja juotan heitä
myrkkyvedellä; sillä Jerusalemin
profetoista on jumalattomuus lähtenyt
koko maahan. Jer. 8:14. 9:15.
16. Näin sanoo Herra Sebaot: Älkäät
kuulko teille ennustavien profettojen
sanoja! He pettävät teidät. Oman sydämmensä
näkyjä he puhuvat, vaan
ei Herran suusta.
Jer. 14:14. Hes. 13:2 s. Matt. 7:15.
17. Yhä he sanovat Minua halveksiville:
„Herra on sanonut: rauha on
teillä oleva"; ja kullekin sydämmensä
kovuudessa kulkevalle sanovat he:
„ei mikään onnettomuus ole päällenne
tuleva." Jer. 6:14. 8:11. Hes. 13:10.
18. Sillä kuka on seisonut Herran
neuvossa, nähnyt ja kuullut hänen
sanansa? Kuka on tarkannut minun
sanani ja sitä kuullut?
Job 15:8. Jes. 40:13. Room. 11:34. 1 Kor. 2:16.
19. Katso, Herran myrsky, julmuus
lähtee liikkeelle, ja kiertelevä myrsky
on jumalattomien pään päälle
lankeava. Ps. 11:6. Jer. 30:23 s.
20. Ei Herran viha lakkaa, ennenkuin
Hän on tehnyt ja täyttänyt sydämmensä
aivoitukset. Päivien lopulla
te tulette sen oikein ymmärtämään.
21. En Minä lähettänyt profetoita,
kuitenkin he juoksivat; en puhunut
heille, kuitenkin he ennustivat.
Jer. 14:14 s. 27:15. 29:9.
22. Mutta jos he olisivat seisoneet minun
neuvossani, niin he ilmoittaisivat
minun sanani kansalleni ja kääntäisivät
heitä pois heidän pahasta vaelluksestansa
ja heidän tekojensa pahuudesta.
23. Olenko Minä Jumala, joka vaan
lähellä olen, sanoo Herra; enkö ole
Jumala, joka myös kaukana olen?
Ap. t. 17:27 s.
24. Voiko kukaan kätkeä itsensä
niin salaisesti, etten Minä häntä näe?
sanoo Herra. Enkö Minä ole se, joka
täytän taivaan ja maan? sanoo Herra.
1 Kun. 8:27. Ps. 139:8. Jer. 16:17. Am. 9:2 s.
25. Minä kuulen, mitä ne profetat
sanovat, jotka ennustavat Minun nimessäni
valhetta, sanoen: „minä
näin unta, minä näin unta."
26. Kuinka kauan? Aikovatko profetat,
jotka valhetta ennustavat ja ilmituovat
oman sydämmensä petosta,
27. aikovatko he saattaa minun kansaani
unohtamaan minun nimeäni
unillansa, jotka he kertovat, niinkuin
heidän isänsä unohtivat minun nimeni
Baalin tähden? Tuom. 3:7. 8:33.
28. Se profetta, jolla uni on, kertokoon
unta, mutta se, jolla minun sanani
on, kertokoon minun sanani
totuudessa. Mitä ruumenet puhtaassa
elossa? sanoo Herra.
29. Eikö minun sanani ole niinkuin
tuli? sanoo Herra, ja niinkuin vasara,
joka halkaisee kalliot!
30. Sentähden katso, Minä tulen
niitä profetoita vastaan, sanoo Herra,
jotka varastavat minun sanani
kukin toiseltansa. 5 Moos. 18:20.
31. Katso, Minä tulen niitä profetoita
vastaan, sanoo Herra, jotka omia
puheitansa puhuvat ja sanovat:
„Hän on sen sanonut."
32. Katso, Minä tulen niitä vastaan,
jotka valhe-unia ennustavat, sanoo
Herra, jotka niitä kertovat ja valheillansa
ja kehumisillansa eksyttävät
minun kansaani, vaikka Minä en
heitä lähettänyt, enkä käskenyt, ja
vaikka ne eivät ensinkään hyödytä
tätä kansaa, sanoo Herra. Sef. 3:4.
33. Ja jos tämä kansa tahi profetta
tahi pappi kysyy sinulta, sanoen:
„mikä on Herran kuorma?" niin sano
sinä heille: „mikä se kuorma on?
Minä heitän teidät pois," sanoo Herra.
34. Ja se profetta tahi pappi tahi
kansa, joka sanoo: „Herran kuorma,"
sille miehelle ja hänen huoneellensa
Minä sen kostan.
35. Näin te sanokaat kukin lähimmäisellensä
ja veljellensä: „mitä
vastaa Herraa?" ja „mitä puhuu
Herra?"
36. Mutta Herran „kuormaa" älkäät
enää mainitko; sillä kuormaksi on
kullekin hänen oma sanansa tuleva;
sillä te vääntelette elävän Jumalan,

Herran Sebaotin, teidän Jumalanne, sanoja.

37. Näin te sanokaat profetalle: „mitä on Herra sinulle vastannut?" ja: „mitä on Herra puhunut?"

38. Mutta jos te sanotte „Herran kuorma," niin sanoo Herra sen vuoksi näin: „sentähden että sanotte tämän sanan: ‚Herran kuorma,' vaikka Minä olen lähettänyt tykönne sanomaan: ‚älkäät sanoko Herran kuorma,'

39. sentähden katso, Minä peräti unohdan teitä ja heitän teidät ja tämän kaupungin, jonka Minä annoin teille ja teidän isillenne, pois kasvojeni edestä,

40. ja panen teidän päällenne ijankaikkisen häpeän ja ijankaikkisen pilkan, jota ei unohdeta." Jer. 20:11.

24 Luku.

Kaksi fiikunakoria.

Ja Herra näytti minulle, ja katso, kaksi fiikunakoria oli pantuna Herran huoneen eteen, senjälkeen kun Nebukadresar, Babelin kuningas, oli vangiksi ottanut Jekonjan, Jojakimin pojan, Juudan kuninkaan, ja Juudan ruhtinaat ja taiturit ja sepät Jerusalemista, ja vienyt heidät Babeliin. 2 Kun. 24:15 s. 2 Aik. 36:9 s. Jer. 29:2.

2. Toisessa korissa oli aivan hyviä fiikunia, uutis-fiikunoitten kaltaisia, ja toisessa korissa oli aivan huonoja, joita ei huonoutensa tähden voitu syödä.

3. Ja Herra sanoi minulle „mitä näet, Jeremia?" ja minä sanoin: „fiikunoita. Hyvät fiikunat ovat aivan hyvät, mutta huonot ovat aivan huonot, niin ettei niitä voi syödä huonoutensa tähden."

4. Ja Herran sana tuli minulle, sanoen:

5. Näin sanoo Herra, Israelin Jumala: niinkuin nämä fiikunat ovat hyviä, niin olen Minä hyväksi katsova Juudan vankeja, jotka Minä lähetin tästä paikasta Kaldean maahan,

6. ja olen heidän hyväksensä pitävä heitä silmällä, ja Minä palautan heitä tähän maahan ja rakennan heitä, enkä hajoita, ja istutan heitä, enkä revi heitä ylös. Jer. 31:28. 42:10

7. Ja Minä annan heille sydämmen tuntemaan Minua, että Minä olen Herra, ja he saavat olla Minulle kansana ja Minä olen heidän Jumalansa; sillä he kääntyvät Minun puoleeni kaikesta sydämmestänsä. 5 Moos. 30:6. Jer. 30:22. 31:33. 32:38 s. Hes. 11:19. 36:26 Hebr. 8:10.

8. Mutta niinkuin ne huonot fiikunat ovat, joita ei huonouden tähden voi syödä, näin sanoo Herra, niin teen Minä Sedekialle, Juudan kuninkaalle, ja hänen ruhtinaillensa ja Jerusalemin jäännökselle, niille, jotka ovat jääneet tähän maahan, ja niille, jotka asuvat Egyptin maassa. 2 Kun. 25:2 s. Jer. 29:17. 43:5 s.

9. Ja annan heitä kidutettaviksi ja vaivattaviksi kaikille maan valtakunnille, häväistykseksi ja sananlaskuksi, ivaksi ja kiroukseksi kaikissa paikoissa, joihin Minä heitä karkoitan. 5 Moos. 28:25, 37. 1 Kun. 9:7. 2 Aik. 7:20. Jer. 25:9, 18. 42:17 s. 44:12. Hes. 5:15.

10. Ja lähetän heidän sekaansa miekan, näljän ja ruttotaudin, kunnes peräti loppuvat siitä maasta, jonka Minä annoin heille ja heidän isillensä. Jer. 29:18. Hes. 6:12. 14:21.

25 Luku.

Juudaa ja kaikkia muita kansoja uhkaava tuomio.

Tämä on se sana, joka tuli Jeremialle koko Juudan kansasta Jojakimin, Josian pojan, Juudan kuninkaan, neljäntenä vuotena, joka oli Nebukadresarin, Babelin kuninkaan, ensimmäinen vuosi, Jer. 1:2.

2. jonka profetta Jeremia puhui koko Juudan kansasta ja kaikista Jerusalemin asukkaista, sanoen:

3. Josian, Amonin pojan, Juudan kuninkaan, kolmannestatoista vuodesta tähän päivään asti, nyt kolme kolmatta vuotta on Herran sana tullut minulle ja minä olen puhunut teille ahkerasti, mutta ette ole kuulleet.

4. Ja Herra on lähettänyt teille kaikki palvelijansa, profetat, tuon tuostakin, mutta ette kuulleet ettekä kallistaneet korvianne kuulemaan. 2 Kun. 17:13 s. Jer. 7:13, 25 s. 26:5. 35:15. 44:4 s.

5. Ja Hän sanoi: „kääntykäät toki kukin pahalta tieltänsä ja tekojensa pahuudesta, niin saatte asua siinä maassa, jonka Herra antoi teille ja teidän isillenne, ijankaikkisesta ijankaikkiseen. Jer. 18:11. 26:13. Sak. 1:4.

6. Ja älkäät vaeltako muiden jumalien jäljissä, niitä palvelemaan ja niitä kumartamaan, älkäätkä vihoittako Minua kättenne töillä, ett'en Minä teille pahaa tekisi." Jes. 3:9.

7. Mutta ette kuulleet Minua, sanoo Herra, vaan vihoititte Minua kättenne töillä itsellenne onnettomuudeksi.

8. Sentähden, näin sanoo Herra Sebaot: koska ette kuulleet minun sanaani,

9. katso, niin lähetän Minä ja tuon kaikki pohjan sukukunnat, sanoo Herra, ja Nebukadresarin, Babelin

kuninkaan, minun palvelijani, ja
tuon hänet tätä maata vastaan ja
sen asukkaita vastaan ja kaikkia ympärillä
olevia kansoja vastaan; ja
Minä tahdon heidät hävittää ja panen
heidät kauhistukseksi ja vihellykseksi
ja ijankaikkiseksi autioksi.
Jer. 1:15. 27:6.
10. Ja Minä tahdon hävittää heiltä
riemun äänen ja ilon äänen, yljän
äänen ja morsiamen äänen, myllyn
äänen ja kynttilän valon.
Jes. 24:7 s. Jer. 7:34. 16:9. 33:11. Ilm. 18:22 s.
11. Ja koko tämä maa on oleva autiona
ja kauhistuksena, ja nämä kansat
saavat palvella Babelin kuningasta
seitsemänkymmentä vuotta.
12. Ja on tapahtuva, kun nämä seitsemänkymmentä
vuotta ovat täytetyt,
että Minä kostan Babelin kuninkaalle
ja sille kansalle, sanoo Herra,
heidän syntinsä, ja myös Kaldealaisten
maalle, ja panen sen ijankaikkiseksi
autioksi.
2 Aik. 36:21 s. Jer. 29:10. Dan. 9:2. Sak. 1:12.
13. Ja Minä tuon tämän maan ylitse
kaikki minun sanani, jotka siitä olen
puhunut, kaikki, mitä on kirjoitettu
tähän kirjaan, jota Jeremia on kaikista
kansoista ennustanut.
14. Sillä nekin saavat palvella monta
kansaa ja suuria kuninkaita, ja
Minä kostan heille heidän töittensä
ja kättensä tekojen mukaan.
15. Sillä näin sanoi Herra, Israelin
Jumala, minulle: „ota tämä vihan
viinin malja Minun kädestäni ja juota
siitä kaikki kansat, joiden tykö
Minä sinut lähetän,
Jer. 51:7. Ilm. 14:10. 16:19.
16. että he juovat ja horjuvat ja
hulluuntuvat miekan edessä, jonka
Minä olen heidän keskellensä lähettävä."
17. Ja minä otin maljan Herran kädestä
ja juotin kaikkia kansoja, joiden
tykö Herra minut lähetti:
18. Jerusalemia ja Juudan kaupungeita,
sen kuninkaita ja ruhtinaita,
tehdäkseni heidät häviöksi, kauhistukseksi,
vihellykseksi ja kiroukseksi,
niinkuin tänä päivänä on tapahtunut;
19. Faraota, Egyptin kuningasta, ja
hänen palvelijoitansa ja ruhtinaitansa
ja koko kansaansa, Jer. 46:2 s.
20. ja kaikkea sekakansaa ja kaikkia
Usin maan kuninkaita ja kaikkia
Filistean maan kuninkaita, ja
Askalonia ja Gasaa ja Ekronia ja
Asdodin jääneitä, Jer. 47:1 s.
21. ja Edomia ja Moabia ja Ammonin
lapsia, Jer. 48:1 s. 49:1, 17.
22. ja kaikkia Tyron kuninkaita, ja
kaikkia Sidonin kuninkaita, ja rantamaan
kuninkaita meren toisella
puolella, Jes. 23:1 s.
23. ja Dedania ja Temaa ja Busia
ja kaikkia, joiden hivus- ja partakulmat
ovat kerityt, Jer. 9:26.
24. ja kaikkia Arabian kuninkaita,
ja kaikkia sekakansan kuninkaita,
jotka erämaassa asuvat,
25. ja kaikkia Simrin kuninkaita,
ja kaikkia Elamin kuninkaita ja
kaikkia Median kuninkaita,
26. ja kaikkia pohjan kuninkaita,
läheisiä ja kaukaisia, toista toisensa
kanssa, ja kaikkia maan valtakuntia,
jotka maan päällä ovat. Ja Sesakin
kuninkaan pitää juoda heidän jälkeensä.
Jer. 51:41.
27. Ja sano heille: näin sanoo Herra
Sebaot, Israelin Jumala: juokaat ja
juopukaat, oksentakaat ja langetkaat,
niin ett'ette enää nouse miekan edestä,
jonka Minä olen teidän keskellenne
lähettävä. Jer. 51:2, 7.
28. Ja jos niin tapahtuu, ett'eivät
he tahdo ottaa maljaa sinun kädestäsi
ja juoda, niin sano heille: Näin
sanoo Herra Sebaot: teidän pitää
totisesti juoman.
29. Sillä katso, siinä kaupungissa,
joka minun nimelläni nimitetään,
aloitan Minä pahaa tekemään; ja tekö
pääsisitte rankaisematta? Ette
pääse rankaisematta; sillä Minä olen
kutsuva miekan kaikkien maan asukasten
yli, sanoo Herra Sebaot.
Jer. 49:12. Hes. 9:6. 1 Piet. 4:17.
30. Mutta sinä, ennusta heille kaikki
nämä sanat ja sano heille: Herra on
korkeudesta kiljuva ja pyhästä asunnostansa
on Hän antava äänensä kuulua;
kovasti on Hän kiljuva yli laitumensa.
Semmoisella huudolla kuin
viinikuurnan polkijan, on Hän vastaava
kaikille maan asukkaille.
Jer. 51:14. Joel 3:16. Am. 1:2.
31. Jyrinä käy maan ääriin asti,
sillä Herralla on riita-asia kansoissa.
Hän käy oikeudelle kaiken lihan
kanssa: jumalattomat, ne Hän antaa
miekan omiksi, sanoo Herra.
32. Näin sanoo Herra Sebaot: katso,
onnettomuus lähtee kansasta kansaan
ja kova myrsky nousee maan
ääristä.
33. Ja Herran surmaamia on oleva
sinä päivänä maan ääristä maan ääriin
asti. Ei heitä valiteta eikä koota
eikä haudata; loaksi he jäävät maan
päälle. Jes. 66:16. Jer. 8:2. 9:22. 16:4.
34. Parkukaat, te paimenet, ja huutakaat
ja heittäkäät tuhkaa päällenne,
te lauman valtiaat! Sillä täytetyt
ovat teidän päivänne teuraaksi

ja Minä hajoitan teitä, että te kaadutte niinkuin kalliit astiat.
35. Ja turva katoo paimenilta ja pelastus lauman valtiaalta.
36. Paimenten huudon ja lauman valtiain parkumisen ääni kuuluu, sillä Herra on hävittänyt heidän laitumensa!
37. Ja hävitetyt ovat rauhan niitut Herran vihan julmuuden edessä!
38. Hän jätti niinkuin nuori jalopeura pensastonsa; sillä heidän maansa on jäänyt autioksi väkivaltaisen julmuuden ja Hänen vihansa julmuuden edessä.

26 Luku.

Jeremiaa syytetään. Urijan murha.

Jojakimin, Josian pojan, Juudan kuninkaan, hallituksen alussa tuli tämä sana Herralta, sanoen:
2. Näin sanoo Herra: seiso Herran huoneen kartanolla ja puhu kaikille Juudan kaupungeille, jotka tulevat rukoilemaan Herran huoneessa, kaikki ne sanat, jotka Minä olen sinulle käskenyt, puhuaksesi heille. Älä jätä sanaakaan siitä pois.
5 Moos. 4:2. Jer. 7:2.
3. Kukaties kuulevat he ja kääntyvät kukin pahalta tieltänsä; niin Minä katuisin sitä onnettomuutta, jota ajattelin tehdä heille heidän tekojensa pahuuden tähden.
Jer. 18:8,11. Joon. 3:10.
4. Ja sano heille: näin sanoo Herra: jos ette kuule Minua, vaeltaaksenne minun laissani, jonka Minä olen teidän eteenne antanut,
5. niin että kuulette minun palvelijani, profettojen, sanat, jotka Minä tuon tuostakin olen lähettänyt teille, vaikka te ette ole kuulleet,
2 Kun. 17:13 s. Jer. 7:13. 25:4.
6. niin teen Minä tämän huoneen Siilon kaltaiseksi, ja tämän kaupungin teen Minä kiroukseksi kaikille maan kansoille.
1 Sam. 4:3,11 s. Ps. 78:60. Jer. 7:14. 29:9.
7. Ja papit ja profetat ja koko kansa kuulivat Jeremian puhuvan näitä sanoja Herran huoneessa.
8. Ja tapahtui, kun Jeremia herkesi puhumasta kaikkea, mitä Herra oli käskenyt hänen kaikelle kansalle puhua, että papit ja profetat ja koko kansa ottivat hänet kiinni ja sanoivat: „sinun pitää totisesti kuoleman!
9. Miksi sinä ennustat Herran nimessä, sanoen: ‚Siilon kaltaiseksi on tämä huone tuleva, ja tämä kaupunki on niin häviävä, ettei kukaan siinä asu?‘ Ja koko kansa kokoontui Jeremiaa vastaan Herran huoneessa.
10. Ja Juudan ruhtinaat saivat kuulla nämä sanat ja menivät ylös kuninkaan huoneesta Herran huoneesen ja istuivat Herran uuden portin eteen.
Jer. 36:10.
11. Ja papit ja profetat puhuivat ruhtinaille ja kaikelle kansalle, sanoen: „tämä mies on kuolemaan syypää, sillä hän ennustaa tätä kaupunkia vastaan, niinkuin te korvillanne kuulette.“
Ap. t. 6:13.
12. Mutta Jeremia puhui kaikille ruhtinaille ja kaikelle kansalle, sanoen: „Herra on lähettänyt minut ennustamaan tätä huonetta ja tätä kaupunkia vastaan kaikki ne sanat, jotka te kuulitte.
13. Ja nyt. tehkäät vaelluksenne ja tekonne hyväksi ja kuulkaat Herran, teidän Jumalanne, ääntä, että Herra katuisi sitä onnettomuutta, jota Hän on puhunut teitä vastaan.
Jer. 7:3. 18:11.
14. Ja minä, katso, minä olen teidän käsissänne. Tehkäät minulle niinkuin näkyy teille hyväksi ja oikeaksi.
15. Kuitenkin tarkoin tietäkäät, että jos te minut tapatte, niin te saatatte viattoman veren teidän päällenne ja tämän kaupungin ja sen asukasten päälle; sillä totisesti on Herra minut lähettänyt teidän tykönne, puhumaan teidän korviinne kaikki nämä sanat.“
16. Ja ruhtinaat ja koko kansa sanoivat papeille ja profetoille: „ei tässä miehessä ole mitään kuoleman syytä; sillä Herran, meidän Jumalamme, nimessä on hän puhunut meille.“
17. Ja muutamat miehet maan vanhimmista nousivat ja puhuivat koko kansan kokoukselle, sanoen:
18. „Mika, Morastilainen, ennusti Hiskian, Juudan kuninkaan, päivänä ja puhui koko Juudan kansalle, sanoen: ‚näin sanoo Herra Sebaot: Siion on peltona kynnettävä, ja Jerusalem on kivirauniöksi joutuva ja temppelin vuori metsämäeksi.‘
Jer. 9:11. Mik. 1:1. 3:12.
19. Antoiko Hiskia, Juudan kuningas, ja koko Juuda hänet tappaa? Eikö hän peljännyt Herraa ja rukoillut Herran kasvojen edessä, niin että Herra katui sitä onnettomuutta, jota Hän oli puhunut heitä vastaan? Ja me olemme tekemäisillämme suuren pahanteon omien sielujemme vahingoksi?“
20. Mutta oli myöskin Herran nimessä ennustava mies, Urija, Semajan poika, Kirjat-Jearimista; ja hän ennusti tätä kaupunkia vastaan ja

tätä maata vastaan kaikkien Jeremian sanojen mukaan.
21. Ja kuningas Jojakim ja kaikki hänen sankarinsa ja kaikki hänen ruhtinaansa kuulivat hänen sanansa, ja kuningas etsi tappaaksensa häntä. Mutta Urija kuuli sen ja pelkäsi ja pakeni ja tuli Egyptiin.
22. Mutta kuningas Jojakim lähetti miehiä Egyptiin: El-Natan'in, Akborin pojan, ja miehiä hänen kanssansa Egyptiin.
23. Ja ne toivat Urijan pois Egyptistä ja veivät hänet kuningas Jojakimin tykö; ja hän antoi tappaa hänet miekalla ja heitätti hänen ruumiinsa yhteisen kansan hautoihin.
24. Kuitenkin oli Ahikamin, Safanin pojan, käsi Jeremian puolella, niin ettei hän annettu kansan käteen tapettavaksi. 2 Kun.22:12,14.25:22. Jer.39:14.

27 Luku.

Babelin kuninkaan ijestä tulee kantaa.

Jojakimin, Josian pojan, Juudan kuninkaan, hallituksen alussa tuli tämä sana Jeremialle Herralta, sanoen:
2. Näin sanoi Herra minulle: tee itselles siteet ja ikeet, ja pane ne kaulaasi. Jer. 28:10.
3. Ja lähetä ne Edomin kuninkaalle, Moabin kuninkaalle, Ammonin lasten kuninkaalle, Tyron kuninkaalle ja Sidonin kuninkaalle, niiden lähettiläiden käden kautta, jotka ovat tulleet Jerusalemiin Sedekian, Juudan kuninkaan tykö.
4. Ja anna heille käsky heidän herroillensa ja sano: Näin sanoo Herra Sebaot, Israelin Jumala: sanokaat näin teidän herroillenne:
5. Minä olen tehnyt maan, ihmisen, ja eläimet, jotka maan päällä ovat, minun suurella voimallani, ja ojennetulla käsivarrellani, ja annan ne kelle parhaaksi näen. Jer.32:17. Dan.4:29.
6. Ja nyt olen Minä antanut kaikki nämä maakunnat Nebukadresarin, Babelin kuninkaan, minun palvelijani käteen, ja kedon eläimetkin olen Minä antanut hänelle, palvelemaan häntä. Jer. 25:9. 28:14. Dan. 2:38.
7. Ja kaikkien kansojen pitää palveleman häntä ja hänen poikaansa ja hänen poikansa poikaa, siksi kuin hänenkin maansa aika tulee ja monet kansat ja suuret kuninkaat pakoittavat häntäkin palvelemaan. Jer.25:12,14.
8. Ja on tapahtuva, että se kansa ja valtakunta, jotka eivät palvele häntä, Nebukadresaria, Babelin kuningasta, se, joka ei anna kaulaansa Babelin kuninkaan ikeen alle, sitä kansaa etsin Minä miekalla, näljällä ja ruttotaudilla, sanoo Herra, kunnes heidät hänen kätensä kautta kokonansa lopetan.
9. Ja te, älkäät kuulko profettojanne, ennustajianne, unianne, tietäjiänne ja noitianne, jotka teille puhuvat, sanoen: ei teidän tarvitse palvella Babelin kuningasta. Jer. 29:8 s.
10. Sillä valhetta he ennustavat teille, että he erottaisivat teidät kauas maastanne, ja Minä karkoittaisin teitä, ja te hukkuisitte.
11. Mutta se kansa, joka panee kaulansa Babelin kuninkaan ikeen alle ja palvelee häntä, sen annan minä jäädä omaan maahansa, sanoo Herra, ja se saapi viljellä sitä ja asua siinä.
12. Ja Sedekialle, Juudan kuninkaalle, puhuin minä kaikkien näiden sanain mukaan, sanoen: pankaat kaulanne Babelin kuninkaan ikeen alle, ja palvelkaat häntä ja hänen kansaansa, niin te saatte elää.
13. Miksi te tahdotte kuolla, sinä ja kansasi, miekkaan, nälkään ja ruttoon, niinkuin Herra on puhunut siitä kansasta, joka ei tahdo palvella Babelin kuningasta?
14. Ja älkäät kuulko niiden profettojen sanoja, jotka puhuvat teille, sanoen: ei teidän tarvitse palvella Babelin kuningasta; sillä valhetta he ennustavat teille.
15. Sillä en Minä heitä lähettänyt, sanoo Herra, vaan he ennustavat minun nimessäni valhetta, että Minä karkoittaisin teidät ja te hukkuisitte, te ja ne profetat, jotka ennustavat teille. Jer. 14:14. 23:21.25. 29:9.
16. Ja papeille ja kaikelle tälle kansalle puhuin minä, sanoen: näin sanoo Herra; älkäät kuulko teidän profettojenne sanoja, jotka teille ennustavat, sanoen: „katso, Herran huoneen astiat tuodaan takaisin Babelista nyt kohta"; sillä valhetta he teille ennustavat. Jer. 28:3.
17. Älkäät kuulko heitä! Palvelkaat Babelin kuningasta, niin te saatte elää. Miksi pitäisi tämän kaupungin jäämän raunioksi?
18. Mutta jos he ovat profettoja ja jos heillä on Herran sana, niin rukoilkoot nyt Herraa Sebaotia, ettei ne astiat, jotka vielä ovat jääneet Herran huoneesen ja Juudan kuninkaan huoneesen ja Jerusalemiin, tulisi Babeliin.
19. Sillä näin sanoo Herra Sebaot patsaista ja vaskimerestä ja istuimista ja muista kaluista, jotka vielä ovat jääneet tähän kaupunkiin,
1 Kun. 7:23.27. 2 Kun. 25:13 s.
20. joita Nebukadresar, Babelin ku-

ningas, ei ottanut viedessänsä Jekonjan, Jojakimin pojan, Juudan kuninkaan, vankina Jerusalemista Babeliin kaikkien Juudan ja Jerusalemin jalosukuisten kanssa; 2 Kun. 24:12 s.
21. sillä näin sanoo Herra Sebaot, Israelin Jumala, niistä astioista, jotka vielä ovat jääneet Herran huoneesen ja kuninkaan huoneesen ja Jerusalemiin:
22. Babeliin ne viedään ja siellä ne tulevat olemaan siihen päivään asti, jolloin Minä ne etsin, sanoo Herra, ja annan tuoda ne ylös ja saattaa ne takaisin tähän paikkaan.
2 Aik. 36:22. Esr. 1:1. Jer. 29:10.

28 Luku.

Väärä profetta Hananja.

Ja tapahtui sinä vuotena, Sedekian, Juudan kuninkaan, hallituksen alussa viidentenä kuukautena neljännellä vuodella, että profetta Hananja, Assurin poika, joka oli Gibeonista, puhui minulle Herran huoneessa pappien ja koko kansan nähden, sanoen:
2. ,,Herra Sebaot, Israelin Jumala, on puhunut näin, sanoen: Minä olen särkenyt Babelin kuninkaan ikeen.
3. Vielä kahden vuoden kuluessa palautan Minä tälle paikalle kaikki Herran huoneen astiat, jotka Nebukadresar, Babelin kuningas, on ottanut pois tästä paikasta ja vienyt Babeliin.
Jer. 27:16.
4. Ja Jekonjan, Jojakimin pojan, Juudan kuninkaan, ja kaikki Juudan Babeliin viedyt vangit tuotan Minä takaisin tähän paikkaan, sanoo Herra; sillä Minä särjen Babelin kuninkaan ikeen.'' 2 Kun. 24:12 s.
5. Ja profetta Jeremia vastasi profetta Hananjalle pappien nähden ja kaiken Herran huoneessa seisovan kansan nähden.
6. Ja profetta Jeremia sanoi: ,,Amen, niin Herra tehköön! Täyttäköön Herra sinun sanasi, jonka ennustat, ja palauttakoon Herran huoneen astiat ja kaikki vangit Babelista tähän paikkaan!
7. Vaan kuule kuitenkin tätä sanaa, jonka minä puhun sinun korviisi ja koko kansan korviin:
8. Ne profetat, jotka olivat ennen minua ja ennen sinua muinais-ajoista asti, ne ovat ennustaneet monta maakuntaa ja suuria valtakuntia vastaan sotaa, onnettomuutta ja ruttotautia.
9. Se profetta, joka ennustaa rauhaa, tunnetaan profetaksi, jonka Herra totisesti on lähettänyt, kun sen profetan sana käy toteen.'' 5 Moos. 18:21 s.
10. Ja profetta Hananja otti ikeen profetta Jeremian kaulasta ja särki sen. Jer. 27:2.
11. Ja Hananja puhui koko kansan nähden, sanoen: ,,näin sanoo Herra: aivan näin särjen Minä Nekukadresarin, Babelin kuninkaan, ikeen kaikkien kansojen kaulasta kahden vuoden kuluessa.'' Ja profetta Jeremia meni matkaansa.
12. Ja Herran sana tuli Jeremialle, sen jälkeen kun profetta Hananja oli särkenyt ikeen profetta Jeremian kaulasta, sanoen:
13. ,,Mene ja puhu Hananjalle, sanoen: näin sanoo Herra: puisen ikeen sinä särjit, mutta tee sen sijaan rautainen ijes.
14. Sillä näin sanoo Herra Sebaot, Israelin Jumala: rautaisen ikeen olen Minä pannut kaikkien näiden kansojen kaulaan, että he palvelisivat Nebukadresaria, Babelin kuningasta; ja heidän pitää palveleman häntä; ja vieläpä kedon eläimetkin annoin Minä hänelle.'' Jer. 25:9. 27:6. Dan. 2:38.
15. Ja profetta Jeremia sanoi profetta Hananjalle: ,,kuule nyt, Hananja! ei sinua Herra lähettänyt, vaan sinä olet saattanut tämän kansan turvaamaan valheesen.
16. Sentähden sanoo Herra näin: katso, Minä lähetän sinut pois maan päältä: tänä vuonna sinä kuolet; sillä luopumusta olet sinä puhunut Herraa vastaan.'' Jer. 29:32.
17. Ja profetta Hananja kuoli samana vuonna seitsemännellä kuukaudella.

29 Luku.

Jeremian kirje vangeille Babelissa. Väärien profettojen tuomio.

Nämä ovat sen kirjan sanat, jonka profetta Jeremia lähetti Jerusalemista jääneille vanhoille vangeille ja papeille ja profetoille ja koko kansalle, jonka Nebukadresar vei vankina Jerusalemista Babeliin,
2. senjälkeen kuin kuningas Jekonja ja ruhtinatar ja hoviherrat, Juudan ja Jerusalemin ruhtinaat ja taiturit ja sepät olivat lähteneet pois Jerusalemista, 2 Kun. 24:12 s. Jer. 24:1.
3. Elasan, Safanin pojan, ja Gemarjan, Hilkian pojan kautta, jotka Sedekia, Juudan kuningas, lähetti Nebukadresarin, Babelin kuninkaan, tykö Babeliin, sanoen:
4. Näin sanoo Herra Sebaot, Israelin Jumala, kaikille vangeille, jotka olen antanut mennä vankina Jerusalemista Babeliin:
5. Rakentakaat huoneita ja asukaat niissä ja istuttakaat puutarhoja ja syökäät niiden hedelmiä.

6. Ottakaat vaimoja ja siittäkäät poikia ja tyttäriä, ja ottakaat pojillenne vaimoja ja antakaat tyttärenne miehille, että he synnyttäisivät poikia ja tyttäriä, ja lisääntykäät siellä, älkäätkä vähentykö.
7. Ja etsikäät sen kaupungin menestystä, johon Minä olen antanut teidän vankina tulla, ja rukoilkaat sen edestä Herraa; sillä sen menestyksessä on teillekin menestys.
8. Sillä näin sanoo Herra Sebaot, Israelin Jumala: älkäät antako profettojenne, jotka ovat keskellänne, eikä ennustajainne teitä pettää, älkäätkä kuulko unianne, joita te uneksitte. Jer. 27:9 s.
9. Sillä valhetta he ennustavat teille Minun nimessäni; en Minä ole heitä lähettänyt, sanoo Herra. Jer. 14:14. 23:21. 27:15.
10. Sillä näin sanoo Herra: kun Babelille on täyśin seitsemänkymmentä vuotta kulunut, etsin Minä teitä ja toteutan teissä Minun hyvän sanani, tuottaen teidät tähän paikkaan. 2 Aik. 36:21 s. Esr. 1:1. Jer. 25:12. 27:22. 50:19. Dan. 9:2. Sak. 1:12.
11. Sillä Minä tiedän ne ajatukset, jotka Minä teistä ajattelen, sanoo Herra, rauhan ajatukset eikä onnettomuuden, antaakseni teille tulevaisuuden ja toivon. San. 23:18. 24:20.
12. Ja te huudatte Minun tyköni ja menette Minua rukoilemaan, ja Minä kuulen teitä. Matt. 7:7.
13. Ja te etsitte Minua ja löydätte, jos te kysytte Minua koko sydämmestänne. 5 Moos. 4:29.
14. Sillä Minä annan teidän löytää Minua, sanoo Herra; ja Minä käännän teidän vankeutenne je kokoan teitä kaikista kansoista ja kaikista paikoista, joihin olin teidät karkoittanut, sanoo Herra, ja palautan teidät siihen paikkaan, josta Minä annoin viedä teitä pois vankeuteen. 3 Moos. 26:12. 5 Moos. 30:1 s. Ps. 106:45. Jer. 30:3.18. 33:7.26.
15. Mutta jos te sanotte: Herra on herättänyt meille profettoja Babelissa,
16. niin sanoo Herra näin Davidin istuimella istuvasta kuninkaasta ja kaikesta tässä kaupungissa asuvasta kansasta, teidän veljistänne, jotka eivät menneet teidän kanssanne vankeuteen;
17. näin tosin sanoo Herra Sebaot: katso, Minä lähetän heidän keskellensä miekan, näljän ja ruttotaudin ja teen heitä inhottavien fiikunoitten vertaisiksi, joita ei huonouden tähden voi syödä, Jer. 24:8 s.
18. ja ajan heitä takaa miekalla, näljällä ja ruttotaudilla ja annan heitä vaivattaviksi kaikille maan valtakunnille, kiroukseksi ja kauhistukseksi ja vihellykseksi ja häväistykseksi kaikkien kansojen kesken, jonne Minä heitä karkoitan:
19. sentähden ett'eivät kuulleet Minun sanojani, sanoo Herra, jotka Minä lähetin heidän tykönsä palvelijaini profettojen kautta tuon tuostakin; mutta te ette tahtoneet kuulla. sanoo Herra. Jer. 25:4 s.
20. Mutta kuulkaat nyt Herran sanaa, kaikki vangit, jotka Minä lähetin Jerusalemista Babeliin:
21. Näin sanoo Herra Sebaot, Israelin Jumala, Ahabista, Kolajan pojasta, ja Sedekiasta, Maasejan pojasta, jotka ennustavat teille Minun nimessäni valhetta: katso, Minä annan heidät Nebukadresarin, Babelin kuninkaan, käsiin, että hän lyö heidät teidän silmäinne edessä,
22. ja heistä otetaan kiroussana koko Juudan vankijoukossa, joka on Babelissa, sanoen: „Herra tehköön sinulle niinkuin Sedekialle ja Ahabille, jotka Babelin kuningas paistoi tulessa!"
23. sentähden että he tekivät hulluutta Israelissa ja tekivät huorin lähimmäistensä vaimojen kanssa ja puhuivat minun nimessäni valhepuheita, joita Minä en heille käskenyt. Mutta Minä tiedän ja todistan, sanoo Herra. Jer. 23:14.
24. Ja Semajaa, Nehelamilaista, vastaan puhu, sanoen:
25. Näin on Herra Sebaot, Israelin Jumala, puhunut, sanoen: sentähden että sinä lähetit omassa nimessäsi kirjeitä koko kansalle, joka on Jerusalemissa, ja pappi Sefanjalle, Maasejan pojalle, ja kaikille papeille, sanoen:
26. „Herra on sinut papiksi pannut pappi Jojadan sijaan, että olisi kaitsijoita Herran huoneessa kaikkia mielettömiä ja ennustavia vastaan, että panisit ne jalkapuuhun ja kaularautoihin. Jer. 20:2.
27. Miksi et siis ole nuhdellut Jeremiaa, Anatotilaista, joka ennustaa teille?
28. Sillä sentähden lähetti hän meille Babeliin, sanoen: ‚Se kestää vielä kauan. Rakentakaat huoneita ja asukaat niissä, istuttakaat puutarhoja ja syökäät niiden hedelmiä."
29. Ja pappi Sefanja luki tämän kirjeen profetta Jeremian kuullen.
30. Ja Herran sana tuli Jeremialle, sanoen:
31. Lähetä koko vankijoukolle, sanoen: näin sanoo Herra Semaja Nehelamilaisesta; sentähden että Sema-

ja on ennustanut teille, vaikka en
Minä häntä lähettänyt, ja saattoi tei-
tä turvaamaan valheesen,
32. sentähden sanoo Herra näin: kat-
so, Minä kostan Semajalle, Nehela-
milaiselle, ja hänen siemenellensä:
ei hänellä ole oleva ketään, joka asuu
tämän kansan keskellä, eikä hän ole
näkevä sitä hyvää, jonka Minä teen
tälle kansalle, sanoo Herra; sillä luo-
pumusta on hän puhunut Herraa
vastaan. Jer. 28:16.

30 Luku.

Israelin ja Juudan pelastus.

Tämä on se sana, joka tuli Herralta
Jeremialle, sanoen:
2. Näin puhuu Herra, Israelin Juma-
la, sanoen: kirjoita itsellesi kirjaan
kaikki ne sanat, jotka Minä olen pu-
hunut sinulle. Jer. 36:2.
3. Sillä katso, ne päivät tulevat, sa-
noo Herra, jolloin Minä käännän o-
man kansani Israelin ja Juudan van-
keuden, sanoo Herra, ja annan hei-
dän tulla takaisin siihen maahan, jon-
ka Minä olen antanut heidän isillen-
sä, ja he saavat omistaa sen.
4. Ja nämä ovat ne sanat, jotka Her-
ra puhui Israelista ja Juudasta.
5. Sillä näin sanoo Herra: pelvon
äänen olemme kuulleet; pelkoa on,
eikä yhtään rauhaa!
6. Kysykäät nyt ja katsokaat: synnyt-
tääkö mies? Miksi Minä näen kaikki
miehet, kädet lanteilla, niinkuin syn-
nyttäjällä; ja kaikki kasvot ovat muut-
tuneet vaaleiksi? Jes. 13:8. Jer. 4:31.
7. Voi! sillä suuri on se päivä, eikä
ole yhtään sen vertaista, ja ahdistuk-
sen aika on se Jaakobille; mutta hän
siitä pelastetaan. Joel 2:11. Am. 5:18. Sef. 1:15.
8. Ja on tapahtuva sinä päivänä, sa-
noo Herra Sebaot, että Minä särjen
hänen ikeensä sinun kaulastasi ja
katkaisen siteesi, eikä muukalaiset
enää saa häntä orjuuttaa;
9. vaan he saavat palvella Herraa,
heidän Jumalaansa, ja Davidia, ku-
ningastansa, jonka Minä heille herä-
tän. Hes. 34:24. 37:24. Hos. 3:5.
10. Ja sinä, minun palvelijani Jaa-
kob, älä pelkää, sanoo Herra, äläkä
hämmästy, Israel! sillä katso, Minä
vapahdan sinua kaukaa ja siemenesi
heidän vankeutensa maasta; ja Jaa-
kob on palajava ja on oleva rauhassa
ja turvassa, niin ettei kukaan häntä
peloita. Jes. 41:13 s. 44:2. Jer. 46:27 s.
11. Sillä Minä olen sinun kanssasi,
sanoo Herra, sinua vapahtamassa.
Sillä Minä teen lopun kaikista kan-
soista, joihin Minä sinua hajoitin;
ainoastaan sinusta en Minä loppua
tee, vaan kuritan sinua oikeuden
mukaan, enkä jätä sinua aivan ran-
kaisematta. Jer. 4:27. 5:18. 10:24.
12. Sillä näin sanoo Herra: paran-
tumaton on haavasi, kipeä on vam-
masi. Jer. 14:17. Val. 2:13.
13. Ei kukaan aja asiaasi, hoitaen
haavaasi; paisumaasi parantavaa
voidetta ei sinulla ole! Jes. 8:22. 46:11.
14. Kaikki rakastajasi ovat sinut un-
hottaneet, sinua eivät kysy; sillä vi-
hollisen lyönnillä olen sinua lyönyt,
julmalla kurituksella rikostesi pal-
jouden tähden, koska syntisi ovat
monilukuiset.
15. Mitä huudat vammasi tähden että
haavasi on parantumaton? Rikostesi
paljouden tähden, koska syntisi ovat
monilukuiset, olen Minä sinulle nä-
mä tehnyt.
16. Sentähden syödään kaikki sinun
syöjäsi, ja kaikki sinun vihollisesi
saavat joukossa mennä vankeuteen,
ja sinun raatelijasi joutuvat raadel-
lukseksi, ja kaikki sinun ryöstäjäsi
annan Minä ryöstöksi. Jes. 33:1.
17. Sillä minä parannan sinut jälleen,
ja haavoistasi teen Minä sinut ter-
veeksi, sanoo Herra, koska he ovat
nimittäneet sinua „hylyksi, Sioniksi,
jota ei kukaan kysy“. Jes. 33:6.
18. Näin sanoo Herra: katso, Minä
muutan Jaakobin majain vankeuden
ja hänen asuntojansa Minä armah-
dan; ja kaupunki rakennetaan jäl-
leen kukkulallensa ja hovilinna asu-
taan säännöllisesti.
19. Ja niistä on kuuluva ylistys ja
iloisten ääni. Ja Minä lisään heitä,
etteivät vähene; ja Minä kunnioitan
heitä, etteivät jää vähä-arvoisiksi.
Jes. 51:3.
20. Ja hänen lapsensa ovat niinkuin
ennenkin, ja hänen seurakuntansa on
pysyvä Minun edessäni; ja Minä kos-
tan kaikille hänen ahdistajillensa.
21. Ja hänen ruhtinaansa on hänestä
tuleva, ja hänen hallitsijansa on hä-
nestä lähtevä; ja Minä annan hänen
tulla likelle, että hän Minua lähes-
tyy; sillä kukapa se olisi, joka sy-
dämmensä panisi pantiksi lähestyäk-
sensä Minua? sanoo Herra.
22. Ja te saatte olla minun oma kan-
sani, ja Minä olen oleva teidän Ju-
malanne. Jer. 24:7. 31:1.33. 32:38 s.
23. Katso, Herran myrsky, julmuus
lähtee liikkeelle, ja rajuava tuuliais-
pää on jumalattomien pään päällä
kiertävä. Jer. 23:19 s.
24. Herran vihan kiivaus ei ole lak-
kaava, ennenkuin Hän on täyttänyt
sydämmensä aivoitukset. Päivien
lopulla te tulette sen ymmärtämään.

31 Luku.

Israel ja Juuda saavat palata omalle maallensa. Uuden Testamentin liitto.

Sillä ajalla, sanoo Herra, olen Minä oleva Jumala kaikille Israelin sukukunnille, ja he saavat olla minun oma kansani.
2. Näin sanoo Herra: armon löysi korvessa se kansa, joka miekalta jäi; Minä menen Israelia rauhaan saattamaan.
3. Kaukaa on Herra minulle ilmestynyt: Minä olen ijankaikkisella rakkaudella rakastanut sinua; sentähden olen vetänyt sinua puoleeni sulasta armosta. Jes. 54:8.
4. Vielä Minä rakennan sinua, että tulet rakennetuksi, neitsyt Israel! vielä sinä kaunistat itsesi rummuilla ja lähdet ulos leikitseväisten hypyssä. 2 Moos. 15:20. Tuom. 11:34. Ps. 68:26.
5. Vielä sinä istutat viinimäkiä Samarian vuorilla; istuttajat ne istuttavat ja saavat niitä itse nauttia.
6. Sillä vielä on päivä tuleva, jolloin vartijat huutavat Efraimin vuorella: „nouskaat! menkäämme ylös Sioniin, Herran, meidän Jumalamme, tykö!" Jes. 2:3. Mik. 4:2.
7. Sillä näin sanoo Herra: riemuitkaat Jaakobista, ilolla ihastukaat kansain pään tähden; äänessä ylistäkäät ja sanokaat: „Herra, pelasta kansasi, Israelin jäännös!"
8. Katso, Minä annan heidän tulla pohjan maalta ja kokoan heitä maan ääristä. Heissä on sokeita ja halvatuita, raskaita ja synnyttäväisiä yhdessä; suurena joukkona he palajavat tänne.
9. Itkulla he tulevat, ja rukoilevaisina Minä heitä kuljetan. Minä johdatan heitä vesiojille tasaista tietä, jossa eivät kompastu. Sillä Minä olen Israelille isä, ja Efraim, hän on minun esikoiseni. 2 Moos. 4:22. Jes. 63:16. Jer. 50:4.
10. Kuulkaat Herran sanaa, te kansat, ja ilmoittakaat kaukaisissa luodoissa, sanokaat: Hän, joka Israelia hajoitti, on häntä kokoava ja häntä varjeleva niinkuin paimen laumaansa. Ps. 23:1. Jes. 40:11. Hes. 34:23. 37:24. Joh. 10:11.
11. Sillä Herra lunasti Jaakobin ja pelasti hänet sen kädestä, joka oli häntä väkevämpi.
12. Ja he tulevat ja riemuitsevat Sionin kukkulalla ja tulvailevat Herran hyvyyden tykö, viljan ääreen ja viinin ja öljyn ja karitsain ja karjan ääreen. Ja heidän sielunsa on oleva niinkuin kasteltu puutarha, eikä se enää ole nääntyvä. Jes. 35:10. 58:11.
13. Silloin on neitsyt iloitseva hypyssä ja nuorukaiset ja vanhukset yhdessä; ja Minä muutan heidän murheensa ihastukseksi, ja lohdutan ja ilahutan heitä heidän huolistansa. Ps. 30:12. 148:12 s. Joh. 16:20.
14. Ja Minä virvoitan pappien sielut rasvalla; ja minun kansani ravitaan Minun hyvyydelläni, sanoo Herra.
15. Näin sanoo Herra: ääni kuuluu Raamassa, valitus, katkera itku. Rakel itkee lapsiansa, eikä tahdo ottaa lohdutusta lastensa tähden; sillä ei ne enää olemassa ole. Matt. 2:18.
16. Mutta Herra sanoo näin: Pidätä äänesi itkusta ja silmäsi kyyneleistä; sillä työllesi on palkka tuleva, sanoo Herra, ja he palajavat vihollisen maalta.
17. Ja toivo on tulevaisuudestasi, sanoo Herra; ja lapsesi palajavat rajoillensa.
18. Kyllä olen kuullut Efraimin valittavan: „Sinä olet minua kurittanut, ja minä olen kuritettu niinkuin kesyttämätön vasikka; palauta minua, niin minä palajan; sillä Sinä olet Herra, minun Jumalani. Val. 5:21.
19. Sillä palaamiseni jälkeen kadun minä, ja taitavaksi tultuani lyön minä lanteitani. Minä häpeen ja häädyn häpeään; sillä minä kannan nuoruuteni pilkkaa."
20. Kallis poikako Efraim on Minulle ja ihastukseni lapsi? Sillä vaikka niin usein olen häntä vastaan puhunut, muistan Minä häntä vielä. Sentähden kuohuu sydämmeni laupeudesta häntä kohtaan; totisesti Minä armahdan häntä, sanoo Herra.
21. Pystytä itsellesi viitat, pane patsaat, aseta sydämmesi tasatulle radalle, tielle, jota kuljit! Ja palaja, neitsyt Israel, palaja näihin omiin kaupunkeihis!
22. Kuinka kauan tahdot eksyksissä käydä, sinä luopunut tytär? sillä Herra on luonut uutta maan päällä: vaimo on piirittävä miestä.
23. Näin sanoo Herra Sebaot, Israelin Jumala: vielä he sanovat tämän sanan Juudan maassa ja hänen kaupungeissansa, kun Minä käännän heidän vankeutensa: „siunatkoon Herra sinua, vanhurskauden asunto, sinä pyhä vuori!" Jes. 1:26. 11:9. Sak. 8:3.
24. Ja asua saavat siinä Juuda ja kaikki hänen kaupunkinsa yhdessä, peltomiehet ja ne, jotka laumoinensa kuljeksivat.
25. Sillä Minä virvoitan janoovaisen sielun, ja nääntyvän sielun Minä ravitsen. Ps. 107:9. Matt. 11:28.
26. Tämän tähden heräsin minä ja katselin, ja uneni oli minulle suloinen.

27. Katso, ne päivät tulevat, sanoo
Herra, jolloin Minä kylvän Israelin
huoneen ja Juudan huoneen ihmisten siemenellä ja karjan siemenellä.
28. Ja tapahtuva on, että niinkuin
Minävalvoin heidän ylitsensä repiäkseni ja hajoittaakseni ja kukistaakseni ja hävittääkseni ja turmellakseni,
niin olen valvova heidän ylitsensä rakentaakseni ja istuttaakseni, sanoo
Herra. Jer. 1:10. 18:7.9. 24:6.
29. Niinä päivinä ei enää sanota:
„isät söivät happamia viinimarjoja
ja lasten hampaat ovat heltyneet."
Val. 5:7. Hes. 18:2.
30. Vaan kukin on oman syntinsä
tähden kuoleva,ja jokainen ihminen,
joka syö happamia viinimarjoja, sen
hampaat heltyvät.
31. Katso, päivät tulevat, sanoo
Herra, jolloin Minä teen Israelin
huoneen kanssa ja Juudan huoneen
kanssa uuden liiton,
Jer. 32:40. Hebr. 8:8 s. 10:16.
32. ei senkaltaista kuin se liitto oli,
jonka Minä tein heidän isäinsä kanssa
sinä päivänä, jona tartuin heidän käteensä saattaakseni heitä ulos Egyptin maalta, jonka liittoni he rikkoivat, vaikka Minä olin heidät itselleni
kihlannut, sanoo Herra.
33. Vaan tämä on se liitto, jonka Minä
teen Israelin huoneen kanssa niiden
päiväin jälkeen, sanoo Herra: Minä
annan minun lakini heidän sydämmeensä ja kirjoitan sen heidän mieleensä, ja Minä olen oleva heidän Jumalansa ja heidän pitää olla minun
oma kansani.
Jer. 24:7. Hes. 11:19. 36:26. 2 Kor. 6:16.
34. Ja he eivät enää opeta kukin lähimmäistänsä ja kukin veljeänsä, sanoen:„tuntekaat Herraa";sillä kaikki
he tuntevat Minun, heidän pienistänsä suuriin asti, sanoo Herra. Sillä
Minä olen antava heidän rikoksensa
anteeksi, enkä ole heidän syntiänsä
enää muistava. Jes. 54:13. Mik. 7:18 s.
Joh.6:45. Ap.t.10:43. Room.11:27. 1 Joh.2:20.
35. Näin sanoo Herra, joka antaa auringon valoksi päivälle,ja kuun ja tähtien määräkierrot valoksi yölle, joka
kuohuttaa merta, niin että sen aallot
pauhaavat, Herra Sebaot on hänen
nimensä: 1 Moos.1:4 s. Ps.136:7 s. Jes. 51:15.
36. Jos nämä siirtyvät minun kasvojeni edestä, sanoo Herra, silloin on
Israelin siemenkin lakkaava olemasta kansana minun kasvojeni edessä
ijankaikkisesti. Jes. 33:20 s.
37. Näin sanoo Herra: jos taivaat ylhäällä mitataan ja maan perustukset
alhaalla tutkitaan, niin Minäkin hylkään koko Israelin siemenen kaiken
sen tähden, kuin he tehneet ovat,
sanoo Herra.
38. Katso, päivät tulevat, sanoo Herra,
jolloin kaupunki rakennetaan Herralle Hananeelin tornista Kulmaporttiin asti. Neh. 3:1. Sak. 14:10.
39. Ja mittanuora on lähtevä suoraan Garebin mäen ylitse ja kääntyvä Goaan.
40. Ja koko ruumis- ja tuhkalaakso ja
kaikki pellot Kidronin ojalle asti, Hevosportin kulmalle asti itään päin on
oleva pyhä Herralle; ei sitä enää hajoiteta eikä kukisteta ijankaikkisesti.

32 Luku.

Jerusalem piiritetty. Jeremia ostaa Herran käskystä pellon ja ennustaa palajamista ja uuden liiton aikaa.

Tämä on se sana, joka tuli Jeremialle
Herralta Sedekian, Juudan kuninkaan, kymmenentenä vuonna, se
on Nebukadresarin kahdeksastoista
vuosi.
2. Ja silloin Babelin kuninkaan sotajoukot piirittivät Jerusalemin, ja
profetta Jeremia oli vangittuna vankihuoneen pihassa, joka oli Juudan
kuninkaan kartanossa, 2 Kun.25:1 s.
3. johon Sedekia, Juudan kuningas,
oli hänet sulkenut, sanoen: „Minkä
tähden sinä ennustat ja sanot:, näin
sanoo Herra: katso, Minä annan tämän kaupungin Babelin kuninkaan
käsiin ja hän sen valloittaa.
Jer. 27:6. 34:2 s.
4. Ja Sedekia, Juudan kuningas, ei
ole pelastuva Kaldealaisten käsistä,
sillä hän totta annetaan Babelin kuninkaan käsiin ja on puhutteleva häntä suusta suuhun ja silmillänsä hänen silmänsä näkevä. Jer.38:23. 39:7.
5. Ja Babeliin hän viepi Sedekian;
ja siellä hän on oleva, siihen asti kun
Minä häntä etsin, sanoo Herra. Vaikka
te soditte Kaldealaisia vastaan, niin
ette onnistu."
6. Ja Jeremia sanoi: „Herran sana
on tullut minulle, sanoen:
7. Katso, Hanamel, setäsi Sallumin
poika, tulee tykösi ja on sanova: ,osta
itsellesi minun peltoni, joka on Anatotissa, sillä sinulla on lunastusoikeus
sitä ostamaan'." 3 Moos.25:24 s. Ruut 4:4.
8. Ja niin tulikin Hanamel, setäni poika, Herran sanan mukaan minun tyköni vankihuoneen pihaan ja sanoi
minulle: „osta minun peltoni, joka on
Anatotissa Benjaminin maalla, sillä
sinun on omistus-oikeus ja lunastusvalta; osta se itsellesi." Ja minä ymmärsin sen olevan Herran sanan.
9. Ja minä ostin setäni pojalta, Hanamelilta, pellon, joka on Anatotissa,

ja punnitsin hänelle rahan: seitsemäntoista sikliä hopeassa.
10. Ja kirjoitin kirjaan ja painoin sinetin ja annoin todistajain todistaa ja punnitsin rahan vaakalla.
11. Ja minä otin kauppakirjan, tuon sinetillä suljetun, oikeuden ja tavan mukaan, sekä avonaisen kirjan,
12. ja annoin tämän kauppakirjan Barukille, Nerijan, Mahsejan pojan pojalle, serkkuni Hanamelin silmäin edessä ja kauppakirjan alle kirjoittaneiden todistajain nähden ja kaikkien vankihuoneen pihassa istuvien Juutalaisten nähden.
13. Ja minä käskin Barukia heidän nähtensä, sanoen:
14. „Näin sanoo Herra Sebaot, Israelin Jumala: ota nämä kirjat, tämä kauppakirja, sekä tuo sinetillä lukittu että tämä avonainen kirja, ja pane ne saviastiaan, että ne kestävät kauan aikaa.
15. Sillä näin sanoo Herra Sebaot, Israelin Jumala: vielä ostetaan huoneita, peltoja ja viinimäkiä tässä maassa."
16. Ja minä rukoilin Herraa, annettuani kauppakirjan Barukille, Nerijan pojalle, ja sanoin:
17. „Voi Herra, Herra! katso, Sinä olet tehnyt taivaat ja maan suurella voimallas ja ojennetulla käsivarrellas. Ei mikään asia ole mahdoton Sinulle. 1 Moos. 18:14. Jer. 27:5. Luuk. 1:37.
18. joka teet laupeuden tuhansille ja kostat isäin rikokset heidän lastensa helmaan heidän jälkeensä, Sinä suuri ja väkevä Jumala, jonka nimi on Herra Sebaot,
2 Moos. 20:5 s. 34:7. 5 Moos. 5:9.
19. suuri neuvossa ja väkevä töissä, jonka silmät ovat avoinna kaikkien ihmislasten teiden yli, antaaksesi jokaiselle hänen vaelluksensa jälkeen ja hänen töittensä hedelmän mukaan, 2 Aik. 6:30.
Job 34:21. Ps. 62:13. San. 5:21. Jer. 10:6. 16:17.
20. Sinä, joka teit merkkiä ja ihmeitä Egyptin maalla tähän päivään asti sekä Israelissa että muitten ihmisten keskellä, ja teit itsellesi nimen, niinkuin se tänä päivänä on,
21. ja saatoit sinun kansasi Israelin ulos Egyptin maalta merkeillä ja ihmeillä ja väkevällä kädellä ja ojennetulla käsivarrella ja suurella pelvolla, 2 Moos. 6:6. 13:3, 14. 32:11.
5 Moos. 4:34. 2 Sam. 7:23. 1 Aik. 17:21.
22. ja annoit heille tämän maan, jonka olit vannonut heidän isillensä antaaksesi heille maan, joka vuotaa maitoa ja hunajaa. Jer. 11:5.
23. Ja he tulivat ja omistivat sen, mutta eivät kuulleet sinun ääntäsi eivätkä vaeltaneet sinun laissasi; he eivät tehneet kaikkea, mitä Sinä käskit heidän tehdä. Sentähden Sinä annoit kaiken tämän onnettomuuden heitä kohdata.
24. Katso, vallit ovat jo edistyneet kaupunkiin asti sitä valloittamaan, ja kaupunki annetaan sitä vastaan sotivain Kaldealaisten käsiin, miekan, näljän ja ruttotaudin pakosta; ja mitä Sinä olet puhunut, tapahtuu, ja katso, Sinä sen näet.
25. Ja Sinä Herra, Herra, sanot minulle: ,osta itsellesi pelto rahalla ja anna todistajain todistaa!' — Ja kaupunki annetaan Kaldealaisten käsiin!"
26. Ja Herran sana tuli Jeremialle, sanoen:
27. Katso, Minä olen Herra, kaiken lihan Jumala; onko mikään asia mahdoton Minulle? 4 Moos. 16:22.
28. Sentähden, näin sanoo Herra: katso, Minä annan tämän kaupungin Kaldealaisten käsiin ja Nebukadresarin, Babelin kuninkaan, käsiin ja hän on sen valloittava.
29. Ja tätä kaupunkia vastaan sotivaiset Kaldealaiset tulevat ja sytyttävät tämän kaupungin tuleen ja polttavat sen ja ne huoneet, joiden katoilla he suitsuttivat Baalille ja uhrasivat juomauhrinsa muille jumalille, vihoittaaksensa Minua. Jer. 19:13.
30. Sillä Israelin lapset ja Juudan lapset ovat vaan tehneet, mitä minun silmissäni on pahaa, nuoruudestansa asti; sillä Israelin lapset vihoittivat vaan Minua kättensä töillä, sanoo Herra.
31. Sillä vihakseni ja julmuudekseni on tämä kaupunki ollut Minulle siitä päivästä asti, jona he sen rakensivat, tähän päivään asti, että Minä sen syöksisin pois kasvojeni edestä,
32. kaiken Israelin lasten ja Juudan lasten pahuuden tähden, jonka he tekivät vihoittaaksensa Minua, he, heidän kuninkaansa, ruhtinaansa, pappinsa ja profettansa, Juudan miehet ja Jerusalemin asukkaat.
33. Ja he käänsivät Minulle seljän eikä kasvot; ja vaikka Minä heitä tuon tuostakin annoin opettaa, eivät he kuulleet eivätkä totelleet kuria.
Jer. 2:26 s. Dan. 9:8. Neh. 9:34.
34. Ja he panivat kauhistuksensa siihen huoneesen, joka Minun nimeni mukaan nimitetään, saastuttaaksensa sitä, 2 Kun. 21:4 s. Jer. 7:30 s. 23:11.
35. ja rakensivat Baalin kukkulat, jotka ovat Ben-Hinnomin laaksossa, käyttääksensä poikansa ja tyttärensä

tulessa Molokille, jota en Minä heitä
käskenyt, eikä se ole mieleeni johtunut,
että semmoista kauhistusta tehtäisiin,
jolla he saattoivat Juudan syntiä
tekemään. 3 Moos. 18:21. Jer. 19:5.
36. Ja nyt, näin sanoo sentähden
Herra, Israelin Jumala, tästä kaupungista,
josta te sanotte, että se annetaan
Babelin kuninkaan käsiin miekan,
näljän ja ruttotaudin pakosta:
37. Katso, Minä kokoan heitä kaikista
maakunnista, joihin Minä olen
heitä hajoittanut vihassani ja julmuudessani
ja suuressa kiivaudessa,
ja palautan heidät tähän paikkaan
ja annan heidän turvallisesti asua.
5 Moos. 30:3. Jer. 30:10 s., 16 s.
38. Ja he saavat olla Minun oma
kansani, ja Minä olen oleva heidän
Jumalansa. Jer. 24:7. 30:22. 31:33.
39. Ja Minä annan heille yhden sydämmen
ja yhden tien, pelkäämään
Minua kaikkina päivinä, hyväksi
heille ja heidän lapsillensa heidän
jälkeensä. Hes. 11:19 s. 36:26.
40. Ja Minä teen heidän kanssansa
ijankaikkisen liiton, etten käänny
pois heistä, heille hyvää tekemästä;
ja minun pelkoni annan Minä heidän
sydämmiinsä, etteivät luovu
Minusta. Jer. 31:31 s.
41. Ja Minä olen heistä iloitseva,
tehdäkseni heille hyvää, ja istutan
heitä tähän maahan totuudessa koko
sydämmestäni ja koko sielustani.
42. Sillä näin sanoo Herra: niinkuin
Minä olen tuottanut tämän kansan
päälle kaiken tämän suuren onnettomuuden,
niin olen tuottava heidän
ylitsensä kaiken sen hyvän, jonka
Minä heistä puhun.
43. Ja peltoja ostetaan vielä tässä
maassa, josta te sanotte: se on autiona
ilman ihmisiä ja eläimiä, se
annetaan Kaldealaisten käsiin.
44. Peltoja vielä rahalla ostetaan ja
kirjaan kirjoitetaan ja sinetillä lukitaan
ja todistajilla todistetaan Benjaminin
maassa ja Jerusalemin ympäristöllä
ja Juudan kaupungeissa ja
vuoren kaupungeissa ja alangon kaupungeissa
ja etelän kaupungeissa;
sillä Minä käännän heidän vankeutensa,
sanoo Herra. Jer. 17:26. 33:13.

33 Luku.

Israelin pelastus ja lupaus Kristuksesta.

Ja Herran sana tuli toisen kerran
Jeremialle, kun hän vielä oli vangittuna
vankihuoneen pihassa, sanoen:
Jer. 32:2.
2. Näin sanoo Herra, joka sen tekee,
joka sen toimittaa valmistaaksensa
sen, Herra on hänen nimensä:
2 Moos. 15:3.
3. Huuda Minua, niin Minä vastaan
sinua ja ilmoitan sinulle suuria
ja vaikeita asioita, joita et tiedä.
4. Sillä näin sanoo Herra, Israelin
Jumala, tämän kaupungin huoneista,
ja Juudan kuningasten huoneista,
jotka ovat hajoitetut valleja varten
ja miekkaa varten, Jes. 22:10.
5. kun tullaan sotimaan Kaldealaisia
vastaan ja täyttämään ne ihmisten
ruumiilla, jotka Minä olen lyönyt
vihassani ja julmuudessani ja
joiden kaiken pahuuden tähden Minä
olen peittänyt kasvoni tältä kaupungilta:
6. Katso, Minä panen sille parantavaa
voidetta ja lääkettä, ja parannan
heitä, ja avaan heille runsaasti rauhaa
ja totuutta. Jer. 30:17.
7. Ja Minä käännän Juudan vankeuden
ja Israelin vankeuden ja rakennan
heitä niinkuin alussa,
8. ja puhdistan heitä kaikista heidän
rikoksistansa, joilla he ovat tehneet
syntiä Minua vastaan, ja annan
anteeksi kaikki heidän rikoksensa,
joilla he ovat tehneet syntiä Minua
vastaan, joilla ovat luopuneet Minusta.
Jer. 31:34. Hes. 36:25. Sak. 13:1. Ap.t. 10:43.
9. Ja kaupunki on oleva minulle
ilonimeksi, ylistykseksi ja kaunistukseksi
kaikille maan kansoille, jotka
kuulevat kaikkea sitä hyvää, kuin
Minä teen heille; ja he pelkäävät ja
vapisevat kaiken sen hyvän ja kaiken
sen rauhan tähden, jonka Minä
olen heille toimittava.
10. Näin sanoo Herra: vielä kuullaan
tässä paikassa, josta te sanotte:
se on autio, ilman ihmisiä, ja ilman
eläimiä, — Juudan kaupungeissa ja
Jerusalemin kaduilla, jotka ovat hävitetyt,
ilman ihmisiä, ja ilman asukkaita
ja ilman eläimiä, —
11. riemun ääni ja ilon ääni, yljänääni
ja morsiamen-ääni, niiden ääni,
jotka sanovat: „kiittäkäät Herra
Sebaotia, sillä Herra on hyvä, sillä
ijankaikkisesti pysyy hänen armonsa;
— niiden, jotka tuovat kiitosuhria
Herran huoneesen; sillä Minä
käännän tämän maan vankeuden
niinkuin alussa, sanoo Herra.
Ps. 118:1. 136:1 s. Jer. 7:34. 16:9. 25:10.
12. Näin sanoo Herra Sebaot: vielä
on tässä paikassa, joka on niin hävitetty,
ettei siellä ole ihmisiä eikä
eläimiä, ja kaikissa sen kaupungeissa
oleva paimenten-majoja, jotka
laumojansa paimentavat.
13. Vuoren kaupungeissa ja alangon
kaupungeissa ja etelän kaupungeissa
ja Benjaminin maalla ja Jerusa-

lemin ympäristöllä ja Juudan kaupungeissa vielä lampaat kävelevät lukijan kätten alla, sanoo Herra.
Jer. 17:26. 32:44.
14. Katso, ne päivät tulevat, sanoo Herra, jolloin Minä herätän hyvän sanani, jonka olen puhunut Israelin huoneesta ja Juudan huoneesta.
Jer. 29:10.
15. Niinä päivinä ja sillä ajalla kasvatan Minä Davidille vanhurskauden vesan, joka on toimittava oikeuden ja vanhurskauden maan päällä.
Jes. 4:2. 11:1. Jer. 23:5 s. Sak. 3:8. 6:12.
16. Niinä päivinä vapahdetaan Juuda, ja Jerusalem on asuva turvassa, ja näin hän nimitetään: „Herra meidän vanhurskautemme."
17. Sillä näin sanoo Herra: ei ole Davidilta puuttuva miestä, joka Israelin huoneen istuimella istuu.
2 Sam. 7:16. 1 Kun. 2:4. 8:25.
18. Ja papeilta ja Leviläisiltä ei ole puuttuva miestä minun kasvojeni edestä, joka uhraa polttouhrit ja sytyttää ruokauhrit ja toimittaa teurasuhrit joka aika.
19. Ja Herran sana tuli Jeremialle, sanoen:
20. Näin sanoo Herra: jos te voitte rikkoa minun liittoni päivästä ja minun liittoni yöstä, ettei enää ole päivää eikä yötä aikanansa, Jer. 31:35 s.
21. niin rikotaan minunkin liittoni Davidin, minun palvelijani, kanssa, ettei hänellä ole istuimellansa poikaa kuninkaana hallitsemassa, ja minun palvelijaini Leviläisten ja pappien kanssa.
22. Niinkuin ei taivaan joukkoa lueta eikä meren santaa mitata, niin enennän Minä Davidin, minun palvelijani, siemenen ja Leviläiset, jotka Minua palvelevat.
1 Moos. 15:5. 22:17. Jer. 31:37.
23. Ja Herran sana tuli Jeremialle, sanoen:
24. Etkö ole nähnyt, mitä tämä kansa puhuu, sanoen: „ne kaksi sukukuntaa, jotka Herra valitsi, on Hän hyljännyt?" He halveksivat minun kansaani, niinkuin ei se enää olisikaan kansa heidän edessänsä.
25. Näin sanoo Herra: jos ei minun liittoni päivästä ja yöstä olemassa ole, jos en ole määrännyt taivaan ja maan sääntöjä,
26. niin olen myöskin hylkäävä Jaakobin ja minun palvelijani Davidin siemenen, niin etten hänen siemenestänsä ota niitä, jotka hallitsevat Abrahamin, Isaakin ja Jaakobin siementä; sillä Minä käännän heidän vankeutensa ja armahdan heitä.
Room. 11:1,25 s.

34 Luku.

Kuningas Sedekia on joutuva vankeuteen. Herran liiton rikkojain tuomio.

Tämä on se sana, joka tuli Jeremialle Herralta, kun Nebukadresar, Babelin kuningas, ja koko hänen sotajoukkonsa ja kaikki, jotka hänen vallassansa olivat, maan valtakunnat, ja kaikki kansat sotivat Jerusalemia ja kaikkia sen kaupunkeja vastaan, sanoen: 2 Kun. 25:1 s.
2. Näin sanoo Herra, Israelin Jumala: mene puhuttelemaan Sedekiaa, Juudan kuningasta, ja sano hänelle: näin sanoo Herra: katso, Minä annan tämän kaupungin Babelin kuninkaan käsiin, ja hän on sen tulella polttava. Jer. 32:3 s. 38:3,18.
3. Ja sinä et pelastu hänen kädestänsä, vaan otetaan totisesti kiinni, ja hänen käsiinsä sinä annetaan, ja silmäsi näkevät Babelin kuninkaan silmät, ja hän on suusta suuhun sinua puhutteleva, ja sinä olet tuleva Babeliin.
4. Kuitenkin kuule Herran sana, Sedekia, Juudan kuningas: näin sanoo Herra sinusta: sinä et ole miekkaan kuoleva.
5. Sinä saat rauhassa kuolla, ja niinkuin he polttivat sinun isillesi, entisille kuninkaille, jotka olivat ennen sinua, niin he polttavat sinullenkin, ja „voi, herra!" he sinustakin valittavat; sillä Minä olen sen puhunut, sanoo Herra.
2 Aik. 16:14. 21:19. Jer. 22:18.
6. Ja profetta Jeremia puhui kaikki nämä sanat Sedekialle, Juudan kuninkaalle, Jerusalemissa,
7. silloin kun Babelin kuninkaan sotajoukot sotivat Jerusalemia vastaan ja kaikkia Juudan jääneitä kaupungeita vastaan, Lakista ja Asekaa vastaan; sillä nämä olivat jääneet jälelle Juudan linnoitetuista kaupungeista.
8. Tämä on se sana, joka tuli Jeremialle Herralta, sen jälkeen kuin kuningas Sedekia oli tehnyt liiton kaiken sen kansan kanssa, joka oli Jerusalemissa, julistaaksensa heille vapauden,
9. että jokainen päästäisi orjansa ja jokainen piikansa, hebrealaisen miehen ja hebrealaisen naisen vapaaksi, ettei kukaan pitäisi juudalaista veljeänsä orjanansa. 2 Moos. 21:2.
10. Ja sen kuulivat kaikki ruhtinaat ja koko kansa, jotka olivat tehneet liiton päästää kukin orjansa ja kukin piikansa vapaiksi, niin etteivät heitä enää orjinansa pitäisi; ja he olivat kuuliaiset ja päästivät.

11. Mutta jälestäpäin he taas ottivat takaisin ne orjat ja piiat, jotka he olivat päästäneet vapaiksi, ja ottivat heitä pakolla orjiksi ja piioiksi.
12. Ja Herran sana tuli Jeremialle Herralta, sanoen:
13. Näin sanoo Herra, Israelin Jumala: Minä tein liiton teidän isäinne kanssa sinä päivänä, jona Minä saatoin heitä ulos Egyptin maalta, orjuuden huoneesta, sanoen:
14. „Seitsemän vuoden kuluttua te päästäkäät kukin veljensä, hebrealaisen, joka on myönyt itsensä sinulle; ja hän olkoon orjanasi kuusi vuotta, ja päästä hän sitte vapaaksi tyköäsi." Mutta ei teidän isänne kuulleet Minua, eivätkä kallistaneet korvaansa.
2 Moos. 21:2. 3 Moos. 25:39 s. 5 Moos. 15:12.
15. Vaan te olette tänä päivänä kääntyneet ja tehneet, mitä on oikeata minun silmissäni, julistamalla vapauden kukin lähimmäisillensä; ja te olette tehneet liiton minun kasvojeni edessä siinä huoneessa, joka on nimitetty minun nimeni mukaan;
16. mutta te olette taas kääntyneet pois ja saastuttaneet minun nimeni ja ottaneet takaisin kukin orjansa ja kukin piikansa, jotka olitte vapaiksi päästäneet heidän omaan valtaansa, ja pakotitte heitä olemaan teille orjina ja piikoina
17. Sentähden, näin sanoo Herra: te ette Minua kuulleet, kuuluttaessanne vapautta kukin veljellensä ja kukin lähimmäisellensä; katso, Minä julistan teille vapauden, sanoo Herra, miekkaan ja ruttotautiin ja nälkään, ja annan teitä vaivattaviksi kaikille maan valtakunnille.
18. Ja Minä teen nämä liittoni rikkoneet miehet, jotka eivät pitäneet sen liiton sanoja, jonka he tekivät minun kasvojeni edessä, sen vasikan kaltaiseksi, jonka he kahtia leikkasivat ja jonka kappalten välitse he kävivät,
19. Juudan ruhtinaat ja Jerusalemin ruhtinaat ja hoviherrat ja papit ja koko maan kansan, jotka kävivät vasikan kappalten välitse,
20. ne Minä annan heidän vihollistensa käsiin ja niiden käsiin, jotka etsivät heidän sielujansa; ja heidän ruumiinsa tulevat ruuaksi taivaan linnuille ja maan pedoille.
5 Moos. 28:26. Jer. 7:33. 16:4.
21. Ja Sedekian, Juudan kuninkaan, ja hänen ruhtinaansa annan Minä heidän vihollistensa käsiin ja niiden käsiin, jotka etsivät heidän sielujansa, ja Babelin kuninkaan sotajoukon käsiin, joka on lähtenyt heidän luotansa.
22. Katso, Minä käsken, sanoo Herra, ja palautan heidät tätä kaupunkia vastaan, sotimaan sitä vastaan ja sitä valloittamaan ja tulessa polttamaan, ja Juudan kaupungit teen Minä autioiksi ilman asukkaita.
2 Kun. 25:9. Jer. 37:8.

35 Luku.

Rekabilaiset kuuliaisuuden esikuvana.

Tämä on se sana, joka tuli Jeremialle Herralta Jojakimin, Josian pojan, Juudan kuninkaan, päivinä, sanoen:
2. Mene Rekabilaisten huonekunnan tykö ja puhuttele heitä, ja vie heitä Herran huoneesen, yhteen kammioon, ja anna heidän juoda viiniä.
1 Aik. 2:55.
3. Ja minä otin Jasanjan, Jeremian pojan, Habasanjan pojan, sekä hänen veljensä, ja kaikki hänen poikansa ja koko Rekabilaisten huonekunnan,
4. ja vein heidät Jumalan miehen Hananin, Jigdaljan pojan, lasten kammioon, ruhtinasten kammion vieressä, joka on kynnystä vartioivan Maasejan, Sallumin pojan, kammion yläpuolella.
5. Ja minä asetin Rekabilaisten huonekuntalaisten eteen maljoja täynnä viiniä sekä pikaria ja sanoin heille: „juokaat viiniä"
6. Mutta he vastasivat: „emme juo viiniä; sillä isämme Jonadab, Rekabin poika, on käskenyt meitä ja sanonut: ‚älkäät te eikä teidän lapsenne juoko viiniä ikinä! 2 Kun. 10:15.
7. Älkäät myöskään rakentako huoneita ja älkäät kylväkö siementä ja älkäät istuttako viinimäkiä, älköönkä niitä teillä olko, vaan asukaat majoissa kaikkina elämänne päivinä, että te eläisitte kauan siinä maassa, jossa te muukalaisina olette.'
8. Ja me olemme kuuliaiset isämme Jonadabin, Rekabin pojan, äänelle kaikissa, mitä hän meille sääsi, niin ettemme juo viiniä kaikkina elinpäivinämme, emme itse eikä vaimomme eikä poikamme eikä tyttäremme,
9. ja emme rakenna huoneita asuaksemme; eikä meillä ole viinimäkiä, eikä peltoja, eikä kylvöksiä;
10. vaan me asumme majoissa ja olemme kuuliaiset ja teemme kaikissa, niinkuin meidän isämme Jonadab meitä käski.
11. Ja tapahtui, kun Nebukadresar, Babelin kuningas, tuli tätä maata vastaan, että me sanoimme: ‚tulkaat. menkäämme Jerusalemiin Kaldealaisten sotajoukon edestä ja Syrialaisten sotajoukon edestä'; ja niin me asumme Jerusalemissa."

12. Silloin tuli Herran sana Jeremialle, sanoen:
13. Näin sanoo Herra Sebaot, Israelin Jumala: mene ja sano Juudan miehille ja Jerusalemin asukkaille: ettekö tottele kuria, kuullaksenne minun sanojani? sanoo Herra.
14. Pidetään hän Jonadabin, Rekabin pojan, sanat, joka kielsi poikansa juomasta viiniä; ne eivät juo viiniä tähän päivään asti, sillä he kuulevat isänsä käskyä. Ja Minä olen puhunut teille tuon tuostakin, mutta ette ole kuulleet Minua.
15. Olen myös lähettänyt teille kaikki minun palvelijani profetat tuon tuostakin ja sanoen: „kääntykäät kukin pahalta tieltänsä, ja parantakaat tekonne älkäätkä vaeltako muiden jumalain jäljissä, niitä palvellaksenne, niin te saatte asua siinä maassa, jonka Minä annoin teille ja teidän isillenne." Mutta ette ottaneet vaaria ettekä kuulleet Minua.
2 Kun. 17:13. Jer. 7:3. 18:11. 25:5. 26:13. 44:5.
16. Jonadabin, Rekabin pojan, lapset ovat pitäneet isänsä käskyn, jonka hän heille käski; mutta tämä kansa ei kuule Minua.
17. Sentähden näin sanoo Herra Jumala Sebaot, Israelin Jumala: katso, Minä tuotan Juudan yli ja kaikkien Jerusalemin asukasten yli kaikensen onnettomuuden, jonka olen heistä puhunut, sentähden että Minä olen puhunut heille ja he eivät ole kuulleet, olen huutanut heille, mutta he eivät ole vastanneet.
Jes. 65:12. 66:4. Jer. 7:13 s.
18. Ja Rekabilaisten huonekunnalle sanoi Jeremia: näin sanoo Herra Sebaot, Israelin Jumala: koska te olette kuulleet teidän isänne Jonadabin käskyä, ja pitäneet kaikki hänen käskynsä ja tehneet kaikissa, niinkuin hän on teille käskenyt,
19. sentähden sanoo Herra Sebaot, Israelin Jumala, näin: ei Jonadabilta, Rekabin pojalta, ole puuttuva miestä, joka aina seisoo Minun edessäni.

36 Luku.

Kuningas Jojakim polttaa Jeremian ennustukset.

Ja tapahtui Jojakimin, Josian pojan, Juudan kuninkaan, neljäntenä vuotena, että tämä sana tuli Jeremialle Herralta, sanoen:
2. Ota itsellesi kirjakääry ja kirjoita siihen kaikki ne sanat, jotka Minä olen puhunut sinulle Israelista ja Juudasta ja kaikista kansoista, siitä päivästä asti, jona Minä sinua puhuttelin, Josian päivästä alkaen aina tähän päivään asti. Jer. 25:3. 30:2.
3. Kukaties Juudan huone, kun he kuulevat kaikkea sitä onnettomuutta, jota Minä aivon tehdä heille, kääntyisi kukin pahalta tieltänsä, ja Minä antaisin heille anteeksi heidän rikoksensa ja syntinsä.
4. Silloin Jeremia kutsui Barukin, Nerijan pojan, ja Baruk kirjoitti Jeremian suusta kirjakääryyn kaikki Herran sanat, jotka Hän oli hänelle puhunut.
5. Ja Jeremia käski Barukia ja sanoi: „minä olen vangittu, en voi tulla Herran huoneesen.
6. Mutta mene sinä ja lue tästä kirjasta, jonka olet minun suustani kirjoittanut, Herran sanat kansan korvissa Herran huoneessa paastopäivänä; ja lue ne myöskin koko Juudan korvissa, jotka tulevat kaupungeistansa.
7. Kukaties he nöyryyttävät itsensä rukouksessa Herran eteen ja kääntyvät kukin pahalta tieltänsä; sillä suuri on se viha ja julmuus, jonka Herra on puhunut tätä kansaa vastaan."
8. Ja Baruk, Nerijan poika, teki kaikki niinkuin profetta Jeremia hänelle käski ja luki Herran sanat kirjasta Herran huoneessa.
9. Ja tapahtui Jojakimin, Josian pojan, Juudan kuninkaan, viidentenä vuonna ja yhdeksännellä kuukaudella, että kuulutettiin paasto Herran edessä kaikelle kansalle Jerusalemissa ja kaikelle kansalle, joka tulee Juudan kaupungeista Jerusalemiin.
10. Ja Baruk luki siitä kirjasta Jeremian sanat Herran huoneessa Gemarjan, Safanin pojan, kirjoittajan, kammiossa ylimmäisessä esikartanossa Herran huoneen uuden portin ovella, koko kansan kuullen. Jer. 26:10.
11. Kun Mikaja, Gemarjan poika, Safanin pojan, kuuli kaikki Herran sanat siitä kirjasta,
12. meni hän alas kuninkaan huoneesen kirjoittajan kammioon, ja katso, siellä olivat kaikki ruhtinaat istumassa: Elisama, kirjoittaja, ja Delaja, Semajan poika, ja Elnatan, Akborin poika, ja Gemarja, Safanin poika, ja Sedekia, Hananjan poika, ja kaikki ruhtinaat.
13. Ja Mikaja ilmoitti heille kaikki ne sanat, jotka hän oli kuullut Barukin lukevan kirjasta kansan kuullen.
14. Silloin kaikki ruhtinaat lähettivät Jehudin, Netanjan pojan, Selemjan pojan, Kusin pojan, Barukin tykö sanomaan: „se kääry, josta sinä luit kansan korvissa, ota se käteesi ja tule!" Ja Baruk, Nerijan poika, otti kirjakääryn käteensä ja tuli heidän tykönsä.

15. Ja he sanoivat hänelle: „istu ja
lue se meidän kuullen.“ Ja Baruk
luki heidän kuullen.
16. Ja tapahtui heidän kuullessansa
kaikki nämä sanat, että he peljästyivät
toinen toisensa kanssa ja sanoivat
Barukille: „meidän täytyy ilmoittaa
kuninkaalle kaikki nämä sanat.“
17. Ja he kysyivät Barukilta, sanoen:
„ilmoita meille, mitenkä olet kirjoittanut
kaikki nämä sanat hänen suustansa.“
18. Ja Baruk sanoi heille: „suullisesti
hän luki minulle kaikki nämä
sanat ja minä kirjoitin ne musteella
kirjaan.“
19. Ja ruhtinaat sanoivat Barukille:
„mene, kätke itsesi, sinä ja Jeremia,
älköönkä kukaan tietäkö, missä te
olette“.
20. Ja he tulivat kuninkaan tykö esikartanoon;
mutta kirjan olivat he
jättäneet Elisaman, kirjoittajan kammioon.
Ja he ilmoittivat kuninkaan
kuullen kaikki nämä sanat.
21. Niin kuningas lähetti Jehudin ottamaan
kirjakääryn; ja hän otti sen
Elisaman, kirjoittajan kammiosta, ja
Jehudi luki sen kuninkaan ja kaikkien
hänen edessänsä seisovien ruhtinasten
kuullen.
22. Mutta kuningas istui talvihuoneessa
yhdeksännellä kuukaudella;
ja hiilipata oli palamassa hänen edessänsä.
23. Niin tapahtui, Jehudin luettua
kolme tahi neljä sivua, että hän leikkasi
sen kynäveitsellä rikki ja heitti
sen tuleen, joka oli hiilipadassa, kunnes
koko kirjakääry kului tulessa, joka
oli hiilipadassa.
24. Ja he eivät peljästyneet eivätkä
vaatteitansa repineet, ei kuningas
eikä hänen palvelijansa, jotka kuulivat
nämä sanat. 2 Kun. 22:11.
25. Ja vaikka Elnatan ja Delaja ja
Gemarja rukoilivat kuningasta, ettei
hän polttaisi kirjakääryä, ei hän heitä
kuullut.
26. Vieläpä kuningas käski Jerahmeelin,
kuninkaan pojan, ja Serajan,
Asrielin pojan, ja Selemjan, Abdeelin
pojan, ottamaan kiinni Baruk kirjoittajaa
ja Jeremia profettaa. Mutta
Herra kätki heitä.
27. Ja Herran sana tuli Jeremialle,
kuninkaan poltettua tuon kirjakääryn
ja ne sanat, jotka Baruk oli kirjoittanut
Jeremian suusta, sanoen:
28. Ota taas itsellesi toinen kirjakääry
ja kirjoita siihen kaikki entiset sanat,
jotka olivat ensimmäisessä kirjakääryssä,
jonka Jojakim, Juudan
kuningas poltti.
29. Ja Jojakimista, Juudan kuninkaasta,
pitää sinun sanoman: näin sanoo
Herra: sinä poltit tuon kirjan ja
sanoit: „miksi kirjoitit siihen, sanoen:
Babelin kuningas tulee totisesti
ja hävittää tämän maan ja lopettaa
siitä ihmiset ja eläimet?“
30. Sentähden, näin sanoo Herra Jojakimista,
Juudan kuninkaasta: ei
hänellä ole oleva ketään Davidin istuimella
istumassa, ja hänen ruumiinsa
heitetään alttiiksi helteelle
päivällä ja vilulle yöllä. Jer. 22:19.
31. Ja minä kostan hänessä ja hänen
siemenessänsä ja kaikissa hänen palvelijoissansa
heidän rikoksensa ja
tuotan heidän päällensä ja Jerusalemin
asukasten päälle ja Juudan miesten
päälle kaiken sen onnettomuuden,
jonka Minä olen heistä puhunut,
mutta he eivät ole kuulleet. Jer. 35:17.
32. Niin Jeremia otti toisen kirjakääryn
ja antoi sen Barukille, Nerijan pojalle,
kirjoittajalle. Ja hän kirjoitti siihen
Jeremian suusta kaikkisen kirjan
sanat, jonka Jojakim, Juudan kuningas,
poltti tulessa, ja lisäsi siihen vielä
useita muita samankaltaisia sanoja.

37 Luku.

Jeremia heitetään vankeuteen.

Ja Sedekia, Josian poika, tuli kuninkaana
hallitsemaan Konjan, Jojakimin
pojan, sijaan; sillä Nebukadresar,
Babelin kuningas, teki hänen
kuninkaaksi Juudan maassa.
2 Kun. 24:17 s. Jer. 52:1 s.
2. Mutta ei hän kuullut eikä hänen
palvelijansa eikä maan kansa Herran
sanoja, jotka Hän puhui profetta Jeremian
kautta.
3. Ja kuningas Sedekia lähetti Jehukalin,
Selemjan pojan, ja pappi Sefanjan,
Maasejan pojan, profetta Jeremian
tykö, sanomaan: „rukoile meidän
edestämme Herraa, meidän Jumalatamme.“
Jes. 37:2 s. Jer. 42:2 s.
4. Sillä Jeremia kävi ulos ja sisälle
kansan keskellä, eikä häntä pantu
vankihuoneesen.
5. Ja Faraon sotajoukko oli lähtenyt
Egyptistä; ja Jerusalemia piirittäväiset
Kaldealaiset olivat kuulleet
sanoman heistä ja menneet pois Jerusalemin
edustalta.
6. Ja Herran sana tuli profetta Jeremialle,
sanoen:
7. Näin sanoo Herra, Israelin Jumala:
sanokaat näin Juudan kuninkaalle,
joka teidät lähetti Minun luokseni kysymään
Minua: Katso, Faraon, teidän
avuksenne lähtenyt, sotajoukko
menee takaisin omaan maahansa
Egyptiin.

8. Ja Kaldealaiset palajavat ja sotivat tätä kaupunkia vastaan ja valloittavat sen ja polttavat sen tulella.
9. Sentähden sanoo Herra näin: älkäät pettäkö sielujanne, sanoen: „Kaldealaiset menevät ijäksi pois meidän luotamme"; sillä he eivät mene pois.
10. Sillä vaikka te löisitte koko Kaldealaisten teitä vastaan sotivan joukon ja heitä jäisi vaan haavoitettuja miehiä, niin ne kukin majassansa nousisivat ja polttaisivat tämän kaupungin tulessa.
11. Ja tapahtui, Kaldealaisten sotajoukon mentyä pois Jerusalemin edustalta, Faraon sotajoukon tähden,
12. että Jeremia läksi Jerusalemista, mennäksensä Benjaminin maahan ottamaan sieltä osansa kansan keskeltä.
13. Ja kun hän tuli Benjaminin porttiin, oli siellä vartion päällikkö, nimeltä Jerija, Selemjan poika, Hananjan pojan; tämä tarttui profetta Jeremiaan ja sanoi: „Kaldealaisten puolelle olet sinä pakenemassa." Jer. 20:2.
14. Ja Jeremia sanoi: „se on valhe! en ole pakenemassa Kaldealaisten puolelle." Mutta ei Jerija kuullut Jeremiaa, vaan otti hänet kiinni ja vei hänet ruhtinasten tykö.
15. Ja ruhtinaat purkivat vihansa Jeremiaa vastaan ja löivät häntä ja panivat hänet vankihuoneesen Jonatanin, kirjoittajan, taloon; sillä sen he olivat tehneet vankihuoneeksi.
16. Kun Jeremia oli tullut vankihuoneen luoliin ja istunut siellä monta päivää,
17. lähetti kuningas Sedekia noutamaan häntä. Ja kuningas puhutteli häntä omassa huoneessansa salaisesti ja sanoi: „onko mikään sana Herralta?" Jeremia sanoi: „on." — Ja hän sanoi: „Babelin kuninkaan käsiin sinä annetaan."
18. Ja Jeremia sanoi kuningas Sedekialle: „mitä minä olen rikkonut sinua, ja sinun palvelijoitasi ja tätä kansaa vastaan, koska te olette panneet minut vankihuoneesen?
19. Ja missä ovat teidän profettanne, jotka teille ennustivat ja sanoivat: ‚ei tule Babelin kuningas teitä vastaan eikä tätä maata vastaan'?
20. Ja nyt kuule kumminkin, herra kuningas! Anna rukoukseni tulla sinun eteesi, ja älä lähetä minua takaisin Jonatanin, kirjoittajan huoneesen, etten siellä kuolisi."
21. Silloin käski kuningas Sedekia, ja he veivät Jeremian vartijoitavaksi vankihuoneen pihassa; ja hänelle annettiin joka päiväksi yksi leipä leipojan-kadulta, kunnes kaikki leipä loppui kaupungista. Ja Jeremia asui vankihuoneen pihassa. Jer. 32:2.

38 Luku.

Jeremia heitetään kaivoon. Kuningas vielä kerran puhuttelee häntä.

Mutta Sefatja, Mattanin poika, ja Gedalja, Pashurin poika, ja Jukal, Selamjan poika, ja Pashur, Malkian poika, kuulivat ne sanat, jotka Jeremia puhui kaikelle kansalle, sanoen:
2. „Näin sanoo Herra: se, joka jääpi tähän kaupunkiin, kuolee miekkaan, nälkään ja ruttotautiin, mutta se, joka menee ulos Kaldealaisten tykö, jääpi elämään, ja hänen sielunsa on oleva hänelle saaliiksi ja hän saa elää.
Jes. 21:9. 39:18. 45:5.
3. Sillä näin sanoo Herra: totisesti annetaan tämä kaupunki Babelin kuninkaan sotajoukon käsiin, ja hän sen valloittaa."
4. Ja ruhtinaat sanoivat kuninkaalle: „tapettakoon tämä mies, sillä hän heikontaa tähän kaupunkiin jälelle jääneiden sotamiesten käsiä ja koko kansan käsiä, kun hän puhuu heille tälläisiä sanoja. Sillä ei se mies etsi tämän kansan parasta, vaan vahinkoa." Am. 7:10 s.
5. Niin kuningas Sedekia sanoi: „katso, hän on teidän käsissänne; sillä kuningas ei voi mitään teitä vastaan."
6. Ja he ottivat Jeremian ja heittivät hänet Malkijan, kuninkaan pojan, kaivoon, joka oli vankihuoneen pihassa, ja he laskivat Jeremian alas köysillä. Kuopassa ei ollut yhtään vettä. vaan ainoastaan mutaa; ja Jeremia vajosi mutaan.
7. Ja Ebedmelek, etiopialainen hoviherra, joka silloin oli kuninkaan huoneessa, kuninkaan istuessa Benjaminin portissa, sai kuulla heidän heittäneen Jeremian kaivoon.
8. Ja Ebedmelek läksi kuninkaan huoneesta ja puhutteli kuningasta, sanoen:
9. „Herrani kuningas! Pahasti ovat nämä miehet tehneet kaikessa, minkä he profetta Jeremialle tekivät, jonka he heittivät kaivoon: hän kuolee siellä pian nälkään, sillä ei ole yhtään leipää enää kaupungissa."
10. Silloin käski kuningas Ebedmelekiä, etiopialaista, ja sanoi: „ota kolmekymmentä miestä täältä kanssasi ja nosta profetta Jeremia ylös kaivosta, ennenkuin hän kuolee."
11. Ja Ebedmelek otti miehet myötänsä, ja meni kuninkaan huoneesen, tavarahuoneen alle, ja otti sieltä revittyjä ja kuluneita vaaterepaleita

ja heitti ne köysien kanssa Jeremialle kaivoon.
12. Ja Ebedmelek, etiopialainen, sanoi Jeremialle: ,,pane nuo revityt ja kuluneet vaaterepaleet kainaloihisi köysien alle.“ Ja Jeremia teki niin.
13. Ja he vetivät Jeremian köysillä ja nostivat hänet ylös kaivosta. Ja Jeremia asui vankihuoneen pihassa.
14. Ja kuningas Sedekia lähetti noutamaan profetta Jeremiasta tykönsä, kolmanteen sisäänkäytävään Herran huoneessa. Ja kuningas sanoi Jeremialle: ,,minä kysyn sinulta asian; älä salaa minulta mitään.“
15. Ja Jeremia sanoi Sedekialle: ,,jos minä ilmoitan sinulle, etköhän tappane minua? Ja jos neuvon sinua, et sinä tottele minua.“
16. Niin vannoi kuningas Sedekia Jeremialle salaisesti ja sanoi: ,,niin totta kuin Herra elää, joka on luonut meille tämän sielun, en minä tapa sinua enkä anna sinua näiden miesten käsiin, jotka etsivät henkeäsi.“
17. Ja Jeremia sanoi Sedekialle: ,,näin sanoo Herra Jumala Sebaot, Israelin Jumala: jos sinä menet ulos Babelin kuninkaan ruhtinasten tykö, niin jääpi sielusi elämään, eikä tätä kaupunkia polteta tulella, vaan sinä saat elää ja sinun huonekuntasi.
18. Mutta jos et mene ulos Babelin kuninkaan ruhtinasten tykö, niin annetaan tämä kaupunki Kaldealaisten käsiin, ja he sen polttavat tulella; etkä sinäkään pelastu heidän käsistänsä.“
19. Vaan kuningas Sedekia sanoi Jeremialle: ,,minä pelkään Kaldealaisten puolelle menneitä Juudalaisia, että he antavat minun heidän käteensä, ja ne minua pilkkaavat.“
20. Ja Jeremia sanoi: ,,eivät anna. Kuule kuitenkin Herran ääntä siinä, mitä minä sanon sinulle, niin käy sinulle hyvästi ja sinun sielusi saa elää.
21. Mutta jos et lähde, niin on tämä se sana, jonka Herra on minulle ilmoittanut:
22. Katso, kaikki Juudan kuninkaan huoneesen jääneet vaimot viedään ulos Babelin kuninkaan ruhtinasten tykö, ja he sanovat: ,voi, ystäväsi ovat pettäneet ja voittaneet sinut; sinun jalkasi vajosivat suohon, ne kääntyivät taaksepäin.‘
23. Ja kaikki sinun vaimosi ja lapsesi viedään ulos Kaldealaisten tykö, etkä sinäkään pelastu heidän käsistänsä, vaan Babelin kuninkaan käsi sinut käsittää, ja tämä kaupunki pitää tulella poltettaman.“ Jer. 32:4. 34:2 s.
24. Ja Sedekia sanoi Jeremialle: ,,älköön yksikään saako tietää näitä sanoja, ettet kuolisi.
25. Ja jos ruhtinaat saavat kuulla minun puhuneen sinun kanssasi, ja tulevat sinun tykösi ja sanovat sinulle: ,ilmoita meille, mitä sanoit kuninkaalle, älä salaa meiltä, niin emme sinua tapa; ja mitä sanoi kuningas sinulle?‘
26. niin sano heille: ,minä toin anomukseni kuninkaan eteen, ettei hän lähettäisi minua takaisin Jonatanin huoneesen, siellä kuolemaan‘.“
Jer. 37:20.
27. Niin tulivat kaikki ruhtinaat Jeremian tykö ja kysyivät häneltä; ja hän sanoi heille niinkuin kuningas oli hänen käskenyt. Niin he vaikenivat ja jättivät hänet; sillä he eivät saaneet mitään häneltä tietää.
28. Ja Jeremia oli vankihuoneen pihassa siihen päivään asti, jona Jerusalem valloitettiin.

39 Luku.

Jerusalem valloitetaan. Kuningas Sedekia joutuu vangiksi. Jeremia päästetään vankeudesta.

Yhdeksäntenä Sedekian, Juudan kuninkaan, vuonna kymmenennellä kuukaudella tuli Nebukadresar, Babelin kuningas, kaikkine sotajoukkoineen Jerusalemin eteen ja piiritti sen. 2 Kun. 25:1 s. Jer. 52:4 s.
2. Sedekian yhdentenätoista vuotena, neljännellä kuulla, kuun yhdeksäntenä päivänä, voitettiin kaupunki.
3. Silloin tulivat kaikki Babelin kuninkaan ruhtinaat ja asettuivat Keski-porttiin: Nergal-Sareser, Samgar-Nebu, Sarsekim, hoviherrain päällikkö, Nergal-Sareser, ylimmäinen tietäjä, ja kaikki muut Babelin kuninkaan ruhtinaat.
4. Ja tapahtui, että Sedekia, Juudan kuningas, ja kaikki hänen sotamiehensä, kun näkivät heitä, pakenivat ja läksivät yöllä ulos kaupungista kuninkaan puiston tietä myöten kahden muurin välisestä portista; ja he menivät korven tietä.
5. Mutta Kaldealaisten sotajoukko ajoi heitä takaa ja saavutti Sedekian Jerikon korvessa. Ja he ottivat hänet ja veivät Nebukadresarin, Babelin kuninkaan, tykö Riblaan Hamatin maalla; ja hän julisti hänestä tuomion.
6. Ja Babelin kuningas antoi tappaa Sedekian lapset Riblassa hänen silmäinsä nähden; ja kaikki Juudan ylimykset antoi Babelin kuningas tappaa.
7. Ja Sedekian silmät hän puhkasi

ja sitoi hänet kahdella vaskikahleella
viedäksensä häntä Babeliin.
Jer. 32:4. 34:3. 38:23.
8. Ja kuninkaan huoneen ja kansan
huoneet polttivat Kaldealaiset tu-
lella, ja Jerusalemin muurit he ha-
joittivat.
9. Ja kansan jäännöksen: ne jotka
olivat jälellä kaupungissa, ja karku-
rit, jotka olivat hänen puolellensa ka-
ranneet, ja jälellä olevan kansan jään-
nöksen vei Nebusaradan, henkivar-
tijain päällikkö, vankina Babeliin.
10. Mutta alhaista kansaa, jolla ei
mitään ollut, antoi Nebusaradan, hen-
kivartijain päällikkö, jäädä Juudan
maahan ja antoi heille viinimäkiä
ja peltoja, sinä päivänä.
11. Ja Nebukadresar, Babelin ku-
ningas, antoi käskyn Jeremiasta Ne-
busaradanin, henkivartijain päälli-
kön, kautta ja sanoi:
12. „Ota hän ja katso hänen paras-
tansa, äläkä tee hänelle mitään pa-
haa, vaan niinkuin hän sanoo si-
nulle, niin tee hänelle."
13. Silloin lähetti Nebusaradan, hen-
kivartijain päällikkö, ja Nebusasban,
hoviherrain päällikkö, ja Nergal-Sa-
reser, ylimmäinen tietäjä, ja kaikki
Babelin kuninkaan valtamiehet, —
14. nämä lähettivät noutamaan Je-
remian vankihuoneen pihasta ja an-
toivat hänet Gedaljalle, Ahikamin po-
jalle, Safanin pojan, että hän veisi
hänet kotiinsa. Ja niin hän asui kan-
san keskellä. Jer. 26:34.
15. Oli myös Jeremialle Herran sana
tullut hänen vangittuna ollessa van-
kihuoneen pihassa, näin kuuluva:
16. Mene puhumaan Ebedmelekille,
etiopialaiselle, ja sano: näin sanoo
Herra Sebaot, Israelin Jumala: katso,
minä tuotan minun sanani tämän
kaupungin päälle onnettomuudeksi
eikä hyväksi, ja sinun kasvojesi edes-
sä ne sinä päivänä tapahtuvat.
17. Mutta Minä pelastan sinut sinä
päivänä, sanoo Herra, eikä sinua
anneta niiden miesten käsiin, joita
sinä pelkäät.
18. Sillä Minä totisesti päästän sinua,
niin ettet kaadu miekkaan, vaan sielu-
si on oleva sinulle saaliina, koska tur-
vasit Minuun, sanoo Herra. Jer. 21:9.

40 Luku.

Jeremia vapahdetaan. Gedalja pannaan
maan hallitsijaksi.

Tämä on se sana, joka tuli Jeremi-
alle Herralta, sen jälkeen kun Ne-
busaradan, henkivartijain päällikkö,
oli hänet Ramassa vapaaksi päästä-
nyt, otettuansa hänet, joka oli kah-
leilla sidottu, kaiken Jerusalemin ja
Juudan Babeliin vietävän vankijou-
kon keskeltä.
2. Ja henkivartijain päällikkö antoi
noutaa Jeremian tykönsä ja sanoi
hänelle: „Herra, sinun Jumalasi, on
puhunut tämän onnettomuuden täl-
le paikalle.
3. Ja Herra on antanut sen tulla ja
on tehnyt, niinkuin Hän oli puhunut:
sillä te olitte rikkoneet Herraa vas-
taan ettekä kuulleet hänen ääntänsä
— ja niin on tämä teille tapahtunut.
Jer. 50:7.
4. Ja nyt, katso, minä päästän sinut
tänä päivänä kahleista, jotka ovat
käsissäsi. Jos katsot hyväksi tulla mi-
nun kanssani Babeliin, niin tule, mi-
nä olen katsova sinun parastasi. Mut-
ta jos ei sinulle kelpaa tulla minun
kanssani Babeliin, niin ole tulemat-
ta. Katso, koko maa on edessäsi:
minne mielestäs on hyvä ja oikein
mennä, sinne mene."
5. Ja kun hän ei vielä kääntynyt
pois, sanoi hän: „palaja Gedaljan.
Ahikamin pojan, Safanin pojan tykö.
jonka Babelin kuningas on pannut
Juudan kaupunkien yli ja asu hänen
tykönänsä kansan parissa; tahi me-
ne, mihin paikkaan ikänä katsot oi-
keaksi mennä." Ja henkivartijain
päällikkö antoi hänelle evästä ja lah-
joja ja laski hänet menemään.
6. Ja Jeremia tuli Gedaljan, Ahi-
kamin pojan, tykö Mispaan ja asui
hänen tykönänsä maahan jääneen
kansan keskellä.
7. Kun maalla olevien sotajoukkojen
päälliköt ja heidän miehensä saivat
kuulla, että Babelin kuningas oli
pannut Gedaljan, Ahikamin pojan,
maan hallitsijaksi ja antanut hänen
haltuunsa miehiä, vaimoja ja lapsia
ja maan alhaisia, joita ei viety van-
kina Babeliin,
8. niin he tulivat Gedaljan tykö Mis-
paan: Ismael, Netanjan poika, Jo-
hanan ja Jonatan, Kareahin pojat,
ja Seraja, Tanhumetin poika, ja E-
fain, netofatilaisen pojat, ja Jesan-
ja, maakatilaisen poika, he ja hei-
dän miehensä. 2 Kun. 25:23 s.
9. Ja Gedalja, Ahikamin poika, Sa-
fanin pojan, vannoi heille ja heidän
miehillensä ja sanoi: „älkäät peljät-
kö palvella Kaldealaisia! Asukaat
maassa ja palvelkaat Babelin kunin-
gasta, niin käy teille hyvästi.
10. Ja minä, katso minä asun täällä
Mispassa, seisoakseni Kaldealaisten
edessä, jotka tulevat meidän tyköm-
me; mutta te kootkaat viiniä ja su-
vituloa ja öljyä ja pankaat astioihin-

ne, ja asukaat kaupungeissanne, jotka te olette omistaneet."
11. Ja myöskin kaikki ne juudalaiset, jotka olivat Moabissa ja Ammonin lasten seassa ja Edomissa ja kaikissa maakunnissa, kuulivat Babelin kuninkaan antaneen jäännöskunnan jäädä Juudaan ja panneen Gedaljan, Ahikamin pojan, Safanin pojan, heitä hallitsemaan.
12. Ja niin palasivat kaikki Juudalaiset kaikista paikkakunnista, joihin he olivat karkoitetut, ja tulivat Juudan maahan Gedaljan tykö Mispaan. Ja he kokosivat aivan paljo viiniä ja suvituloa.
13. Mutta Johanan, Kareahin poika, ja kaikki maalla olleiden sotajoukkojen päälliköt tulivat Gedaljan tykö Mispaan,
14. ja sanoivat hänelle: „tiedätkö, että Baalis, Ammonin lasten kuningas, on lähettänyt Ismaelin, Netanjan pojan, lyömään sinua kuoliaaksi?" Mutta ei Gedalja, Ahikamin poika, uskonut heitä.
15. Ja Johanan, Kareahin poika, puhui salaa Gedaljalle Mispassa, lausuen: „minä tahdon mennä lyömään Ismaelin, Netanjan pojan, niin ettei kukaan sitä tiedä. Miksi hän löisi sinut, ja kaikki Juudalaiset, jotka sinun tykösi ovat kootut, hajoitettaisiin, ja ne, jotka vielä Juudasta jääneet ovat, hukkuisivat?"
16. Mutta Gedalja, Ahikamin poika, sanoi Johananille, Kareahin pojalle: „älä tee sitä; sillä valhetta sinä puhut Ismaelista."

41 Luku.

Gedaljan murha ja sen seuraukset.

Mutta seitsemännellä kuukaudella tapahtui, että Ismael, Netanjan poika, Elisaman pojan, joka oli kuninkaallista sukua ja kuninkaan ylimyksiä, tuli kymmenen miehen kanssa Gedaljan, Ahikamin pojan, tykö Mispaan; ja he söivät siellä leipää yhdessä Mispassa.
2. Mutta Ismael, Netanjan poika, nousi ja ne kymmenen miestä, jotka hänen kanssansa olivat, ja löi Gedaljan, Ahikamin pojan, Safanin pojan, miekalla ja tappoi hänet, jonka Babelin kuningas oli pannut maata hallitsemaan.
3. Ja Ismael löi myös kaikki Juudalaiset, jotka Gedaljan tykönä olivat Mispassa, ja Kaldealaiset, jotka siellä löytyivät ja sotamiehet
4. Ja tapahtui toisena päivänä, sittenkuin hän oli tappanut Gedaljan, eikä kenkään sitä vielä tietänyt,
5. että miehiä tuli Sikemistä ja Silosta ja Samariasta, kahdeksankymmentä miestä ajetulla parralla, revityillä vaatteilla ja itseänsä haavoittamina ja kantaen ruokauhria ja suitsutusta, viedäksensä Herran huoneesen. 3 Moos. 19:27 s. 5 Moos. 14:1.
6. Ja Ismael, Netanjan poika, läksi Mispasta heitä vastaan ja yhä vaan itki käydessänsä. Ja kun hän kohtasi heitä, sanoi hän heille: „tulkaat Gedaljan, Ahikamin pojan, tykö."
7. Mutta heidän tultuansa keskelle kaupunkia, murhasi heidät Ismael, Netanjan poika, hän ja ne miehet, jotka hänen kanssansa olivat, ja heittivät heidät kaivoon.
8. Mutta heidän joukossansa oli kymmenen miestä, jotka sanoivat Ismaelille: „älä tapa meitä, sillä meillä on piilopaikoissa pellolla nisuja, ohria, öljyä ja hunajaa." Ja hän herkesi, eikä tappanut heitä heidän veljiensä kanssa.
9. Ja kaivo, johon Ismael heitti kaikkien niiden miesten ruumiit, jotka hän oli tappanut, ynnä Gedaljan kanssa, oli se, jonka kuningas Asa oli teettänyt Baesaa, Israelin kuningasta varten; sen täytti Ismael, Netanjan poika, murhatuilla. 1 Kun. 15:22.
10. Ja Ismael vangitsi kaiken kansan jäännöksen, joka oli Mispassa: kuninkaan tyttäret ja kaiken Mispassa jäljellä olevan kansan, jotka Nebusaradan, henkivartijain päällikkö, oli jättänyt Gedaljan, Ahikamin pojan, haltuun. Ne vei Ismael, Netanjan poika, vankina pois ja läksi menemään Ammonin lasten puolelle. Jer. 43:6.
11. Mutta kun Johanan, Kareahin poika, ja kaikki sotajoukkojen päämiehet, jotka hänen kanssansa olivat, saivat kuulla kaiken sen pahan, jonka Ismael, Netanjan poika, oli tehnyt,
12. ottivat he kaikki miehensä ja läksivät sotimaan Ismaelia, Netanjan poikaa, vastaan, ja saavuttivat hänet suuren veden ääressä, joka on Gibeonissa. 2 Sam. 2:13.
13. Ja kun kaikki Ismaelin seurassa oleva kansa näki Johananin, Kareahin pojan, ja kaikki sotajoukkojen päälliköt, jotka hänen kanssansa olivat, ihastuivat he;
14. ja kaikki kansa, jonka Ismael oli vienyt vangittuna Mispasta, kääntyi ja palasi ja meni Johananin, Kareahin pojan puolelle.
15. Mutta Ismael, Netanjan poika, pääsi kahdeksan miehen kanssa pakoon Johananin edestä ja meni Ammonin lasten tykö.

16. Ja Johanan, Kareahin poika, ja
kaikki hänen kanssansa olevat sotajoukkojen päälliköt ottivat kaiken kansan jäännöksen, jonka Ismael, Netanjan poika, oli Mispasta vienyt, sen jälkeen kuin hän oli lyönyt Gedaljan, Ahikamin pojan: miehiä, sotureita, vaimoja, lapsia ja hoviherroja, jotka he olivat Gibeonista palauttaneet.
17. Ja he menivät ja asettuivat Kimhamin majapaikkaan, joka on lähellä Betlehemiä, lähteäkseen matkustamaan Egyptiin,
18. Kaldealaisten tähden; sillä he pelkäsivät heitä, sentähden että Ismael, Netanjan poika, oli lyönyt Gedaljan, Ahikamin pojan, jonka Babelin kuningas oli pannut maata hallitsemaan.

42 Luku.

Jeremia kieltää Herran nimessä kansaa menemästä Egyptiin.

Silloin tulivat kaikki sotajoukkojen päälliköt ja Johanan, Kareahin poika, ja Jesanja, Hosajan poika, ja kaikki kansa pienimmästä suurimpaan asti,
2. ja sanoivat profetta Jeremialle: „anna anomuksemme tulla sinun eteesi ja rukoile meidän edestämme Herraa, sinun Jumalaasi, kaiken tämän jäännöskunnan edestä; sillä monesta on meitä vähä jäänyt, niinkuin silmäsi näkevät meitä. Jer. 37:3.
3. Ja ilmoittakoon Herra, sinun Jumalasi, meille sen tien, jota meidän tulee vaeltaa, ja mitä meidän tulee tehdä.“
4. Ja profetta Jeremia sanoi heille: „minä tahdon kuulla teitä; katso, minä olen rukoileva Herraa, teidän Jumalaanne, sananne mukaan; ja on tapahtuva, että jokaisen sanan, jonka Herra teille vastaa, sen minä teille ilmoitan, en salaa teiltä yhtäkään sanaa.“
5. Ja he sanoivat Jeremialle: „olkoon Herra meitä vastaan totisena ja uskollisena todistajana, ellemme tee kaiken sen sanan mukaan, jonka Herra, sinun Jumalasi, lähettää meille sinun kauttasi.
6. Olkoon se hyvä tahi paha; Herran, meidän Jumalamme, ääntä, jonka tykö me sinut lähetämme, tahdomme kuulla, että meille kävisi hyvin, kun olemme kuuliaiset Herran, meidän Jumalamme, äänelle.“
7. Ja tapahtui kymmenen päivän perästä, että Herran sana tuli Jeremialle.
8. Ja hän kutsui Johananin, Kareahin pojan, ja kaikki sotajoukkojen päälliköt, jotka hänen seurassansa olivat, ja koko kansan pienimmästä suurimpaan asti,
9. ja sanoi heille: näin sanoo Herra, Israelin Jumala, jonka tykö te minut lähetitte kantamaan teidän rukouksenne hänen kasvojensa eteen:
10. Jos te jäätte asumaan tähän maahan, rakennan Minä teitä enkä hävitä, ja istutan teitä enkä juurrita; sillä Minä kadun sitä onnettomuutta, jonka teille tehnyt olen Jer. 24:6. 31:4. 33:7.
11. Älkäät peljätkö Babelin kuningasta, jonka tähden te olette peloissanne. Älkäät peljätkö häntä, sanoo Herra, sillä Minä olen teidän kanssanne vapahtamassa teitä ja pelastamassa teitä hänen kädestänsä.
12. Ja Minä tahdon osoittaa teille laupeuden, että hän teitä armahtaa ja antaa teidän tulla takaisin omaan maahanne.
13. Mutta jos te sanotte: „emme tahdo jäädä tähän maahan“, ettekä kuulekaan Herran, teidän Jumalanne, ääntä,
14. vaan sanotte: „ei, vaan Egyptin maalle me lähdemme, ettemme näkisi sotaa emmekä kuulisi vaskitorven ääntä emmekä leivän puutteessa kärsisi nälkää; ja siellä me tahdomme asua,“ —
15. niin nyt siis kuulkaat Herran sanaa, te jääneet Juudasta: näin sanoo Herra Sebaot, Israelin Jumala: jos te todellakin asetatte kasvonne mennäksenne Egyptiin ja tulette sinne muukalaisina asumaan,
16. niin on tapahtuva, että miekka, jota te pelkäätte, saavuttaa teitä siellä Egyptin maassa, ja nälkä, joka teitä huolettaa, on teidän jäljissänne ennättävä teitä Egyptissä, ja siellä te kuolette.
17. Ja on tapahtuva, että kaikki ne miehet, jotka ovat kääntäneet kasvonsa tullaksensa Egyptiin, muukalaisina siellä ollaksensa, kuolevat miekkaan ja nälkään ja ruttotautiin, eikä yksikään heistä pelastu eikä pääse siitä pahasta, jonka Minä tuotan heidän päällensä.
18. Sillä näin sanoo Herra Sebaot, Israelin Jumala: niinkuin vihani ja julmuuteni on vuotanut Jerusalemin asukasten päälle, niin on julmuuteni vuotava teidänkin päällenne, jos te menette Egyptiin, ja te tulette kiroukseksi ja kauhistukseksi ja sadatukseksi ja häpeäksi, ettekä enää saa nähdä tätä paikkaa. Jer. 18:16. 25:9. 44:8, 12.
19. Herra on puhunut teille, te Juudan jääneet! Älkäät menkö Egyptiin; totisesti pitää teidän tietämän, että

minä olen sen tänäpäivänä teidän keskellänne todistanut.
20. Sillä te olette sielujenne vahingoksi eksyneet, kun te lähetitte minut Herran, Jumalanne, tykö, ja sanoitte: „rukoile edestämme Herraa, meidän Jumalaamme, ja kaikki, kuin Herra, meidän Jumalamme, sanoo, se ilmoita meille, että me sen mukaan tekisimme."
21. Minä olen sen teille ilmoittanut tänä päivänä; mutta te ette kuule Herran, teidän Jumalanne, ääntä kaikesta, josta Hän on minut teille lähettänyt.
22. Ja nyt, se vakaasti tietäkäät, että miekkaan, nälkään ja ruttotautiin te kuolette siinä paikassa, johon te mielitte mennä, ollaksenne siellä muukalaisina.

43 Luku.

Jääneet Juudalaiset pakenevat Egyptiin.

Ja tapahtui, kun Jeremia oli loppuun asti puhunut kaikelle kansalle kaikki Herran sanat, jotka Herra, heidän Jumalansa, oli hänen kauttansa heille lähettänyt, kaikki nämä sanat,
2. vastasivat Asaria, Hosajan poika, ja Johanan, Kareahin poika, ja kaikki ylpeät miehet Jeremialle, ja sanoivat: „sinä puhut valhetta! Ei Herra, meidän Jumalamme, lähettänyt sinua eikä sanonut: ‚älkäät menkö Egyptiin, olemaan siellä muukalaisina.'
3. Vaan Baruk, Nerijan poika, yllyttää sinua meitä vastaan antaaksensa meidät Kaldealaisten käsiin, että ne meidät tappaisivat tahi veisivät meitä vangittuina Babeliin."
4. Ja näin Johanan, Kareahin poika, ja kaikki sotaväen päämiehet ja kaikki kansa eivät tahtoneet kuulla Herran ääntä eivätkä jääneet asumaan Juudan maahan.
5. Vaan Johanan, Kareahin poika, ja kaikki sotajoukkojen päälliköt ottivat kaikki Juudan jääneet, ne, jotka kaikista kansoista, joihin he olivat olleet karkoitetut, olivat palanneet asumaan Juudan maassa: Jer. 40:11 s.
6. miehet ja vaimot ja lapset ja kuninkaan tyttäret ja kaikki sielut, jotka Nebusaradan, henkivartijain päällikkö, oli Gedaljan, Ahikamin pojan, Safanin pojan, luo jättänyt, ja profetta Jeremian ja Barukin, Nerijan pojan, Jer. 41:10.
7. ja menivät Egyptin maalle; sillä eivät kuulleet Herran ääntä. Ja he tulivat Tahpanheseen.
8. Ja Herran sana tuli Jeremialle Tahpanhesessa, sanoen:
9. Ota käteesi suuret kivet, ja kätke saveen tiilipätsissä, joka on Faraon huoneen oven kohdalla Tahpanhesessa, Juudan miesten silmäin nähden;
10. ja sano heille: näin sanoo Herra Sebaot, Israelin Jumala: katso, Minä lähetän, ja annan noutaa palvelijani Nebukadresarin, Babelin kuninkaan, ja asetan hänen istuimensa näiden kivien päälle, jotka Minä olen kätkenyt, ja hän on levittävä loistavan peitteensä niiden päälle.
11. Ja hän tulee sinne ja lyö Egyptin maata: joka kuolemaan, sille kuolema; joka vankeuteen, sille vankeus; joka miekkaan, sille miekka. Jer. 15:2. Sak. 11:9.
12. Ja Minä sytytän tulen Egyptin epäjumalain huoneisin, ja hän on ne polttava ja viepä vankina pois. Ja hän on pukeva päällensä Egyptin maan, niinkuin paimen pukee vaatteensa päälleen, ja lähtee sieltä rauhassa. Jer. 46:25.
13. Ja hän särkee Betsemeksen patsaat, jotka ovat Egyptin maassa; ja Egyptin epäjumalain huoneet on hän tulessa polttava.

44 Luku.

Jeremia nuhtelee Egyptiin paenneita Juudalaisia heidän jumalattomuutensa tähden ja ennustaa heille Jumalan koston.

Tämä on se sana, joka tuli Jeremialle kaikista Egyptin maalla asuvista Juudalaisista, niistä, jotka asuivat Migdolissa, Tahpanhesessa, Nofissa ja Patros'in maalla, näin kuuluva:
2. „Näin sanoo Herra Sebaot, Israelin Jumala. te olette nähneet kaiken sen onnettomuuden, jonka Minä olen antanut tulla Jerusalemin päälle, ja kaikkien Juudan kaupunkien päälle; ja katso, tänäpänä ovat ne hävitettynä, eikä niissä ole yhtään asukasta,
3. heidän pahuutensa tähden, jota he tekivät vihoittaaksensa Minua, kun menivät suitsuttamaan muille jumalille ja palvelemaan niitä, joita eivät he tunteneet, ettekä te eikä teidän isännekään.
4. Ja Minä lähetin teille kaikki minun palvelijani profetat tuon tuostakin ja sanoin: ‚älkäät tehkö tuota kauhistusta, jota Minä vihaan.'
5. Mutta he eivät kuulleet, eikä kallistaneet korviansa kääntymään pahuudestansa, ja olemaan suitsuttamatta muille jumalille.
2 Kun. 17:13. Jer. 7:3. 18:11. 25:5. 26:13. 35:15.
6. Sentähden syttyi julmuuteni ja vihani ja paloi Juudan kaupungeis-

sa ja Jerusalemin kaduilla, ja ne
ovat hävitetyksi ja autioksi tulleet,
niinkuin ne tänä päivänä ovat.
7. Ja nyt, näin sanoo Herra Jumala
Sebaot, Israelin Jumala: miksi te
teette näin suurta pahaa omille sie-
luillenne, juurineen hävittääksenne
teistä miehen ja vaimon, lapsen ja
imeväisen Juudan keskeltä, ettei
teistä yhtään jäännöstä jäisi?
8. Koska te vihoitatte Minua kät-
tenne töillä, suitsuttaen vieraille Ju-
malille Egyptin maassa, johon te
olette tulleet vieraina asumaan, val-
mistaaksenne itsellenne hävityksen
ja joutuaksenne kiroukseksi ja hä-
väistykseksi kaikissa maan kan-
soissa. Jer. 42:18.
9. Oletteko unhottaneet isäinne pa-
huudet ja Juudan kuningasten pa-
huudet ja heidän vaimojensa pa-
huudet ja omat pahuutenne ja tei-
dän vaimojenne pahuudet, joita he
tekivät Juudan maalla ja Jerusale-
min kaduilla?
10. Ja tähän päivään asti eivät ole
vielä nöyryyttäneet itseänsä; he ei-
vät pelkää eivätkä vaella minun
laissani ja minun säännöissäni, jot-
ka Minä asetin teidän ja isäinne e-
teen.
11. Sentähden sanoo Herra Sebaot,
Israelin Jumala, näin: katso, Minä
asetan kasvoni teitä vastaan onnetto-
muudeksi ja juurineen hävittämään
koko Juudaa. 3 Moos. 17.10. Am. 9:4.
12. Ja Minä otan pois Juudan jään-
nöksen, ne jotka käänsivät kasvon-
sa, tullaksensa Egyptiin, siellä muu-
kalaisina olemaan, ja he saavat kaik-
ki loppunsa; Egyptin maalla he kaa-
tuvat; miekalla, näljällä he lopete-
taan; pienimmästä suurimpaan asti
he miekkaan ja nälkään kuolevat,
ja he jäävät kiroukseksi ja kauhis-
tukseksi ja sadatukseksi ja häväistyk-
seksi. Jer. 42:18. 44:28.
13. Ja Minä rankaisen Egyptin maas-
sa asuvia, niinkuin Minä rankaisin
Jerusalemia miekalla, näljällä ja
ruttotaudilla.
14. Eikä jää pelastunutta eikä pääs-
nyttä Juudan jäännöksestä, niistä,
jotka tulivat olemaan muukalaisina
täällä Egyptin maalla, sitte palatak-
sensa Juudan maalle, johon heidän
sielunsa halajavat, siellä asuaksensa;
sillä sinne eivät muut saa palata pait-
si niitä, jotka täältä pakenevat."
15. Niin vastasivat Jeremialle kaik-
ki ne miehet. jotka tiesivät vaimon-
sa suitsuttavan muille jumalille, ja
kaikki vaimot, jotka suuressa jou-
kossa siellä seisoivat, ja kaikki kan-
sa, jotka Egyptin maalla Patroksessa
asuivat, ja sanoivat:
16. „Sinun sanaas, jonka sinä Her-
ran nimessä puhuit meille, sitä em-
me kuule;
Jes. 42:20. 53:1. Jer. 2:25. 6:16 s. 18:12.
17. vaan me teemme kaiken sen sa-
nan mukaan, joka on lähtenyt mei-
dän omasta suustamme, ja suitsu-
tamme taivaan kuningattarelle ja
vuodatamme hänelle juomauhria,
niinkuin olemme tehneet, me itse
ja isämme, kuninkaamme ja ruhti-
naamme Juudan kaupungeissa ja
Jerusalemin kaduilla. Silloin me ra-
vittiin leivällä ja olimme onnelliset,
emmekä nähneet onnettomuutta.
Jer. 7:18.
18. Mutta siitä asti kuin me lakka-
simme suitsuttamasta taivaan kunin-
gattarelle ja hänelle juomauhria vuo-
dattamasta olemme kärsineet puu-
tetta kaikesta ja olemme miekkaan
ja nälkään hukkuneet.
19. Ja kun me suitsutamme taivaan
kuningattarelle ja vuodatamme hä-
nelle juomauhria, olemmeko ilman
miestemme suostumusta tehneet hä-
nelle leipiä, kuvataksemme häntä, ja
vuodattaneet hänelle juomauhria?"
4 Moos. 30:7 s.
20. Niin puhui Jeremia kaikelle
kansalle, miehille ja vaimoille, ja
kaikelle kansalle, jotka olivat hänel-
le näin vastanneet, ja sanoi:
21. „Eikös ole näin: sitä suitsutta-
mista, jota te suitsutitte Juudan kau-
pungeissa ja Jerusalemin kaduilla,
te itse ja teidän isänne ja kunin-
kaanne ja ruhtinaanne ja maan kan-
sa, sen on Herra muistanut ja pan-
nut sydämmeensä.
22. Ja Herra ei voinut enää kärsiä
teidän pahoja tekojanne ja niitä kau-
histuksia, joita te teitte; sentähden
joutui teidän maanne hävitetyksi ja
autioksi ja kiroukseksi, ilman asu-
kasta, niinkuin se tänä päivänä on.
23. Sentähden että te suitsutitte ja
syntiä teitte Herraa vastaan, ettekä
kuulleet Herran ääntä ettekä vael-
taneet hänen laissansa ja säännöis-
sänsä ja todistuksissansa, sentähden
kohtasi teitä tämä onnettomuus, niin-
kuin tänäpäivänä on."
24. Ja Jeremia sanoi kaikelle kan-
salle, ja kaikille vaimoille: „kuul-
kaat Herran sanaa, koko Juuda, te,
jotka Egyptin maalla olette!
25. Näin puhuu Herra Sebaot, Is-
raelin Jumala, ja sanoo: te ja teidän
vaimonne puhutte suullanne ja täy-
tätte sen käsillänne, sanoen: ,me pi-
dämme kaiketi lupauksemme, kun

lupasimme suitsuttaa taivaan kuningattarelle ja vuodattaa hänelle juomauhria.' Tehkäät vaan lupauksia ja pitäkäät lupauksenne!
26. Sentähden kuulkaat Herran sanaa, kaikki Juudasta, jotka asutte Egyptin maalla: katso, Minä vannon suuren nimeni kautta, sanoo Herra: totisesti, ei minun nimeni enää pidä olla mainittuna koko Egyptin maassa yhdenkään Juudan miehen suussa, että hän sanoisi: ,niin totta kuin Herra, Herra elää.'
27 Katso, Minä olen valvova heidän ylitsensä onnettomuudeksi eikä hyväksi, ja kaikki Juudan miehet, jotka Egyptin maassa ovat, hukkuvat miekkaan ja nälkään, siksi kuin he peräti häviävät.
28. Ja miekalta pelastuneita palajaa Egyptin maalta ainoastaan vähäinen joukko Juudan maahan. Ja niin saavat kaikki Juudasta jääneet, jotka ovat tulleet Egyptin maahan, siellä muukalaisina olemaan, tietää, kumpasenko sana on toteutunut, minunko vai heidän.
29. Ja tämä olkoon teille merkiksi, sanoo Herra, että Minä olen rankaiseva teitä tässä paikassa, tietääksenne minun sanani varmaan toteutuvan teille onnettomuudeksi:
30. Näin sanoo Herra: katso, Minä annan Farao Hofran, Egyptin kuninkaan, hänen vihollistensa käsiin ja niiden käsiin, jotka hänen sieluansa etsivät, niinkuin Minä annoin Sedekian, Juudan kuninkaan, hänen vihollisensa Nebukadresarin, Babelin kuninkaan, käsiin, joka hänen sieluansa etsii. Jer. 46:24 s.

45 Luku.

Jeremia lohduttaa Barukia.

Tämä on se sana, jonka profetta Jeremia puhui Barukille, Nerijan pojalle, hänen kirjoittaessansa näitä sanoja kirjaan Jeremian suusta Jojakimin, Josijan pojan, Juudan kuninkaan, neljäntenä vuotena. Hän sanoi: Jer. 36:1 s.
2. Näin sanoo Herra, Israelin Jumala, sinusta, Baruk:
3. Sinä sanot: „voi minua! sillä Herra kokoaa murhetta minun kipuni lisäksi; minä olen väsynyt huokauksista, enkä lepoa löydä."
4. Sano hänelle näin: näin sanoo Herra. katso, mitä rakensin, sen Minä hajoitan, ja mitä istutin, sen revin juurineen pois; ja se kohtaa koko maata.
5. Ja sinä pyydät itsellesi suuria asioita! Älä niitä pyydä; sillä katso, Minä tuotan onnettomuuden kaikelle lihalle, sanoo Herra; mutta sinulle Minä annan sielusi saaliiksi joka paikassa, johon sinä menet. Jer. 21:9. 38:2. 39:18.

46 Luku.

Ennustuksia Egyptin hävityksestä ja Israelin pelastuksesta.

Tämä on Herran sana, joka tuli profetta Jeremialle pakanakansoja vastaan:
2. Egyptistä: Farao Nekon, Egyptin kuninkaan, sotajoukkoa vastaan, joka oli Frat-virran varrella Karkemisessa, jonka Nebukadresar, Babelin kuningas, löi neljäntenä Jojakimin, Josijan pojan, Juudan kuninkaan, vuonna. 2 Kun. 24:7. Jes. 19:1 s. Jer. 25:19. Hes. 29:2 s. 30:4 s.
3. Varustakaat pienempiä ja suurempia kilpejä, ja lähtekäät sotaan!
4. Valjastakaat hevoset, nouskaat ratsujen selkään ja asettukaat asemillenne kypärit päässä; kirkastakaat keihäät, pukekaat päällenne rautapaidat!
5. Minkätähden näen heidän peljästyvän, väistyvän takaperin, ja heidän sankarinsa museriuvan? Ja pakoon he pakenevat, eivätkä käänny; peljästys joka taholla! sanoo Herra.
6. Ei nopea pääse pakoon, eikä sankari pelastu: pohjan perillä, Frat virran partaalla, he kompastuvat ja kaatuvat. Am. 2:14.
7. Kuka tuo on, joka Niilin tavoin astuu ylös, niin että hänen vetensä lainehtivat kuin virrat?
8. Egypti nousee kuin Niili, vedet lainehtivat kuin virrat; ja hän sanoo: „minä tahdon astua ylös, peittää maan ja hävittää kaupungit ja niitten asukkaat." Jes. 8:7 s. Jer. 47:2.
9. Astukaat esiin, te hevoset, raivotkaat, te rattaat; ja sankarit lähteköö ulos, Etiopialaiset, ja kilven kantajat, Putilaiset, ja jousta kantavaiset ja jännittäväiset Lydiläiset.
10. Mutta tuo päivä on Herran, Herran Sebaotin koston päivä, kostaaksensa vihollisillensa; ja miekka on syöpä ja täytyvä ja juopuva heidän verestänsä. Sillä Herralla, Herra Sebaotilla, on teurastus pohjan maalla, Frat-virran varrella.
11. Mene ylös Gileadiin ja ota balsamvoidetta, neitsyt Egyptin tytär! Turhaan lisäät lääkkeitä; et sinä kuitenkaan tule terveeksi. Jer. 8:22. 30:13. 51:8 s.
12. Kansat kuulevat häväistyksesi, ja huutosi täyttää maan, sillä sankari kompastuu sankariin, yhdessä he molemmat kaatuvat.

13. Tämä on se sana, jonka Herra
puhui profetta Jeremialle, Nebukad-
resarin, Babelin kuninkaan tulosta
lyömään Egyptin maata.
14. Ilmoittakaat Egyptissä ja julis-
takaat Migdolissa, julistakaat Nofissa
ja Tahpanhesissa, sanokaat: ,,asetu
ja varusta itsesi; sillä miekka syö ym-
pärilläsi "
15. Minkätähden ovat voimallisesi
maahan heitetyt? He eivät pysyneet
seisoalla, sillä Herra heidät kaatoi.
16. Hän tekee, että monta heistä kaa-
tuu, ja toinen kaatuu toisensa päälle;
ja he sanovat: ,,nouse! palaitkaamme
kansamme tykö ja syntymämaallem-
me väkivaltaisen miekan edestä!"
17. Siellä huudetaan ,,Farao, Egyp-
tin kuningas, on hukassa! hän on ohit-
sensa päästänyt määrätyn aikansa!"
18. Niin totta kuin Minä elän, sanoo
kuningas, Herra Sebaot on hänen ni-
mensä: totisesti, niinkuin Tabor vuor-
ten joukossa ja niinkuin Karmel me-
ren ääressä, niin on hän tuleva!
Ps. 24:10. Jer. 48:15.
19. Tee itsellesi matkakalut, sinä
Egyptin tyttären asukas; sillä Nof jää
autioksi ja poltetaan asumattomaksi.
Hes. 12:3 s.
20. Egypti on varsin kaunis vasik-
ka; mutta paarma tulee, tulee poh-
jasesta. Jes. 7:18.
21. Hänen palkkalaisensakin hänen
keskellänsä ovat kuin syöttövasikat,
ja tosin hekin kääntyvät pois, pakene-
vat yhdessä, eivätkä pysy seisoalla,
sillä heidän onnettomuutensa päivä
tuli heidän päällensä heidän etsik-
koaikanansa.
22. Hänen äänensä käy heikoksi kuin
kärmeen. Sillä he kulkevat voimalla
ja tulevat kirveillä hänen päällensä,
niinkuin puiden hakkaajat.
23. He kaatavat hänen metsänsä, sa-
noo Herra, sillä epälukuinen on jouk-
ko; heitä on enemmän kuin heinä-
sirkkoja, joita ei kenkään taida lukea.
24. Häpeään joutuu Egyptin tytär;
hän annetaan pohjan kansan kä-
siin. Jer. 44:30.
25. Herra Sebaot, Israelin Jumala, sa-
noo: katso, Minä rankaisen Amonia,
Noosta, ja Faraota, ja Egyptiä, ja sen
jumalia ja sen kuninkaita, sekä Farao-
ta, että niitä, jotka häneen luottavat.
2 Moos. 12:12. Jer. 43:12. Nah. 3:8.
26. Ja Minä annan heidät niiden kä-
siin, jotka heidän henkeänsä väijy-
vät, Nebukadresarin, Babelin kunin-
kaan, ja hänen palvelijainsa käsiin.
Mutta sen jälkeen siinä asutaan, niin-
kuin entisinä päivinä, sanoo Herra.
Hes. 29:13 s.

27. Mutta sinä, palvelijani Jaakob, älä
pelkää, äläkä hämmästy, Israel! sillä
katso, Minä vapahdan sinut kaukaa ja
sinun siemenesi vankeutensa maas-
ta, ja Jaakob on palajava ja oleva rau-
hassa ja turvassa, niin ettei kukaan
häntä peloita.
Jes. 41:13 s. 43:5. 44:2. Jer 30:10 s.
28. Älä pelkää, palvelijani Jaakob, sa-
noo Herra, sillä Minä olen sinun kans-
sasi! Sillä Minä teen lopun kaikista
kansoista, joihin sinua hajoitin: mut-
ta sinusta en Minä loppua tee, vaan
kuritan sinua kohtuudella, enkä jä-
tä sinua rankaisematta. Jer. 10:24.

47 Luku.

Filistealaisia vastaan.

Tämä on Herran sana, joka tuli pro-
fetta Jeremialle Filistealaisia vas-
taan, ennenkuin Farao löi Gasan:
Jes. 14:29 s. Jer. 25:20. Hes. 25:15 s. Am. 1:6 s.
Sef 2:5 s. Sak. 9:5 s.
2. Näin sanoo Herra: Katso, vedet
nousevat pohjosesta ja tulevat tulva-
virtana ja tulvailevat ylitse maan ja
kaiken, mitä siinä on, kaupungin ja
sen asukasten ylitse; ja ihmiset huu-
tavat ja kaikki maan asukkaat voi-
vottelevat. Jes. 8:7. 28:2.
3. Hänen orhittensa kavioin kaiun
tähden, hänen vaunujensa jyrinän ja
hänen ratastensa ratinan tähden eivät
isät käänny lapsiensa puoleen, niin
epäilyksissä pitää heidän oleman,
4. sen päivän tähden, joka tulee ku-
kistamaan kaikki Filistealaiset, juuri-
neen hävittämään Tyrolta ja Sidonilta
kaikki vielä jääneet auttajat. Sillä
Herra on lopettava Filistealaiset, Kaf-
torin rantamaan jäännöksen.
5 Moos. 2:23. Jer. 25:22. Am. 9:7.
5. Gasa on joutuva paljaspääksi, ja
Askalon kukistetaan ynnä jääneitten
kanssa heidän laaksoissansa. Kuinka
kauan sinä viileksit itseäsi?
Jer. 16:6. 48:37.
6. Voi, Herran miekka, milloinka
tahdot lakata? Mene jo tuppeesi, le-
pää ja ole alallasi!
7. Kuinka lakkaat, kun Herra on
sinulle käskyn antanut? Askalonia
ja meren rannikkoa vastaan on Hän
sinut asettanut.

48 Luku.

Moabin rangaistus.

Moabia vastaan. Näin sanoo Herra
Sebaot, Israelin Jumala: voi Ne-
boa, sillä se on hävitetty! Häpeissään,
valloitettu on Kirjataim; häpeissään
ja hämmästynyt on linna.
Jes. 16:2. Hes. 25:9s. Am. 2:1 s.
2. Moabin kerskaus on poissa. Hes-
bonissa he neuvottelevat hänelle pa-

haa: „tulkaat, hävittäkäämme hänet
juurinensa kansana olemasta.“ Sinä-
kin, Madmen, hävitetään; sinun jäl-
jissäsi käypi mekka! Jes. 15:1 s.
3. Kuules! huuto Horonaimista: hä-
vitys ja suuri kukistus!
4. Musertunut on Moab; hänen lap-
sensa antavat huutonsa kuulua.
5. Sillä Luhitin rinteille itkulla nous-
taan, itkulla, sillä Horonaimin paltal-
la kuullaan hävityksen hätähuutoa:
Jes. 15:5.
6. Paetkaat, pelastakaat henkenne, ja
olkaat niinkuin kanerva korvessa.
Jer. 17:6.
7. Sillä koska sinä turvasit omiin te-
koihis ja aarteihis, olet sinäkin valloi-
tettava: ja pois menee Kamos vankeu-
teen, hänen pappinsa ja ruhtinaansa
yhdessä. 4 Moos. 21:29. 1 Kun. 11:7. Jer. 49:16.
8. Ja hävittäjä tulee kaikkia kaupun-
kia vastaan, eikä yksikään kaupunki
pelastu, vaan laakso turmellaan ja ta-
sanko hävitetään, niinkuin Herra on
sanonut.
9. Antakaat Moabille sulkia, sillä
lentämällä hän lähtee pois; ja hänen
kaupunkinsa jäävät autioiksi, niin
ettei niissä ole yhtään asukasta.
10. Kirottu se, joka tekee Herran
työtä veltosti, ja kirottu se, joka pi-
dättää miekkansa verestä!
11. Suruttomana on Moab ollut nuo-
ruudestansa asti ja on pysynyt rau-
hassa rahkansa päällä; ei sitä ole kaa-
dettu astiasta astiaan eikä hän ole
vankeuteen mennyt, sentähden on
makunsa siihen jäänyt, eikä sen ha-
jukaan ole muuttunut. Sef. 1:12.
12. Sentähden, katso, päivät tulevat,
sanoo Herra, jolloin Minä lähetän sil-
le laskijat, joka sen laskevat ja tyhjen-
tävät sen astiat ja rikkovat sen leilit.
13. Ja Moab on häpeään tuleva Ka-
moksen tähden, niinkuin Israelin
huone joutui häpeään Betelin tähden,
johon he luottivat. 1 Kun. 12:29.
14. Kuinka te sanotte: me olemme san-
kareita ja urhoollisia miehiä sotaan?
15. Moab on hävitettävä, ja hänen
kaupunkeihinsa noustaan ylös, ja hä-
nen valitut nuorukaisensa astuvat
alas teurastettavaksi, sanoo kunin-
gas, Herra Sebaot on hänen nimensä.
16. Moabin häviö on lähellä tulemas-
sa ja hänen onnettomuutensa on ko-
vin kiirehtivä.
17. Surkutelkaat häntä, te kaikki, jot-
ka hänen ympärillänsä asutte, jotka
tunnette hänen nimensä! Sanokaat:
„mitenkä rikottiinkaan voiman val-
tikka, kunnian sauva!“
18. Astu alas kunniasta ja istu kui-
valle, sinä Dibonin tyttären asukas;
sillä Moabin hävittäjä astuu ylös si-
nua vastaan ja hävittää sinun linnoi-
tuksesi.
19. Seiso tiellä ja katsele, sinä Aroe-
rin asukas; kysy paenneelta ja pääs-
neeltä, sano: „mitä on tapahtunut?“
20. Häpeään on Moab joutunut, sillä
se on muserrettu; voivotelkaat ja huu-
takaat, ilmoittakaat Arnonilla, että
Moab on hävitetty.
21. Tuomio on tullut tasangon maal-
le, ja Holoniin, Jahsaan, Mefaatiin,
22. Diboniin, Neboon, Bet-Diblatai-
miin,
23. Kirjataimiin, Bet-Gamuliin, Bet-
Meoniin,
24. Kerijotiin, Bosraan ja kaikkiin
Moabin kaupunkeihin, kaukaisten ja
läheisten.
25. Katkaistu on Moabin sarvi ja sär-
jetty on hänen käsivartensa, sanoo
Herra. Ps. 75:11.
26. Juovuttakaat hänet — sillä hän
on ylpeillyt Herraa vastaan, — että
Moab kaatuu oksennuksiinsa, ja itse
nauruksi joutuu. Jes. 63:6. Jer. 25:15 s. 27.
27. Vai eikö Israel ollut sinulle nau-
ruksi? tahi varasten joukostako hän
tavattiin, koska sinä, milloin vaan hä-
nestä puhuit, pudistit päätäsi?
28. Jättäkäät kaupungit ja asukaat
vuorten kukkuloilla, te Moabin asuk-
kaat, ja olkaat niinkuin kyhkynen,
joka kuilun reunoilla pesii.
29. Me olemme kuulleet Moabin yl-
peydestä, tuon kovin kopean, hänen
korkeudestansa, ylpeydestänsä, röyh-
keydestänsä ja hänen sydämmensä
paisumisesta. Jes. 16:6 s. Sef. 2:8 s.
30. Minä tunnen, sanoo Herra, hä-
nen kiukkunsa ja hänen jaaritusten-
sa turhuutta; hän kerskaa, eikä voi
täyttää.
31. Sentähden minä valitan Moabia;
koko Moabin tähden minä huudan.
Kir-Hereksen miesten tähden huo-
kaellaan.
32. Enemmän kuin Jaeser itki, itken
minä sinua, Sibman viinipuu. Sinun
oksasi menivät meren ylitse, ylettyi-
vät Jaeserin merelle asti; hävittäjä
on hyökännyt eloosi ja viinikorjuu-
husi, Jes. 16:9 s.
33. Ja niin katosi ilo ja riemu hedel-
mäpuistosta ja Moabin maalta. Ja vii-
nin Minä kuurnista lopetin; ei sot-
keta enää viinimarjoja ilohuudolla;
tuo huuto ei ole ilohuutoa.
34. Hesbonin huudosta alkaen Elea-
leen, Jahsaan asti antavat he äänensä
kuulua; Soarista Horonaimiin, Eglat-
Selisiaan asti; sillä Nimrimin vedet-
kin jäävät erämaaksi. Jes. 15:4 s.
35. Minä lopetan Moabista, sanoo

Herra, kukkuloilla uhraavaiset ja jumalillensa suitsuttavaiset.

36. Sentähden huokailee sydämmeni Moabia niinkuin huilu, ja sydämmeni huokailee Kir-Hereksen miehiä niinkuin huilu; kaikki hukkuu, mitä ovat koonneet.

37. Sillä joka pää on paljas ja jokaisen parta ajettu; kaikki kädet ovat viileskellyt ja lanteilla on säkit.
Jer. 47:5. Hes. 7:18.

38. Kaikilla Moabin katoilla ja hänen kaduillansa on pelkkää valitusta, sillä Minä olen särkenyt Moabin kuin kelpaamattoman astian, sanoo Herra. Jer. 22:28. Hos. 8:8.

39. Oi, miten hän on hämmästynyt! He voivottelevat. Kuinka kääntääkään Moab häveten selkänsä! Ja Moab on joutuva nauruksi ja hämmästykseksi kaikille hänen ympärillänsä asuville.

40. Sillä näin sanoo Herra: katso, niinkuin kotka liitelee hän ja levittää siipensä Moabin ylitse. Jer. 49:22.

41. Kerijot on valloitettu ja vuorilinnat ovat voitetut. Ja Moabin sankarien sydämmet ovat sinä päivänä kuin synnyttävän vaimon sydän.

42. Ja Moab hävitetään kansana olemasta, sillä Herraa vastaan on hän ylpeillyt.

43. Pelko, kuoppa ja paula sinun päällesi, Moabin asukas! sanoo Herra. Jes. 24:17 s. Am. 5:19. Val. v. 3:47.

44. Joka pääsee pelvosta, se lankeaa kuoppaan, ja joka kuopasta pääsee, se tarttuu paulaan; sillä Minä tuotan hänen päällensä, Moabin päälle, heidän kostonsa vuoden, sanoo Herra.

45. Hesbonin varjossa seisovat pakolaiset voimattomina. Sillä tuli on käynyt ulos Hesbonista ja liekki Siihonin keskeltä ja syönyt Moabin kyljen ja metelin lasten päälaet.
4 Moos. 21:28 s. 24:17.

46. Voi sinua, Moab! Kadonnut on Kamoksen kansa! Sillä sinun poikasi viedään vangiksi ja tyttäresi vankeuteen.

47. Mutta Minä palautan Moabin vankeuden päiväin lopulla, sanoo Herra. Tähän asti Moabin tuomiosta.

49 Luku.

Ammonia, Edomia, Damaskoa, Kedaria, Hasonia ja Elamia vastaan.

Ammonin lapsista. Näin sanoo Herra: eikö Israelilla olekaan lapsia? eikö hänellä ole yhtäkään perillistä? Miksi Malkom omistaa Gadin maan ja hänen kansansa asuu heidän kaupungeissaan?
1 Kun. 11:5. Hes. 21:28 s. 25:2 s. Am. 1:13 s.

2. Sentähden, katso, päivät tulevat, sanoo Herra, jolloin Minä annan sotahuudon kuulua Ammonin lasten Rabbatia vastaan; ja se on raunioмäeksi jääpä, ja sen tytär-kaupungit tulessa häviävät; mutta Israel on perivä perillisiänsä, sanoo Herra.

3. Valita, Hesbon, sillä Ai on hävitetty! huutakaat, Rabbatin tyttäret, käärikäät säkit ympärillenne, valittakaat ja juoksennelkaat aituuksissa! sillä Malkomin on vankeuteen meneminen, hänen pappinsa ja ruhtinaansa yhdessä.

4. Mitä sinä kerskailet laaksoistasi? laaksosi tulvii, sinä luopunut tytär, joka turvaat tavaroihisi, sanoen: „kuka tohtii tulla minun tyköni?"

5. Katso, Minä tuotan päällesi pelvon joka kulmalta ympärilläsi, sanoo Herra, Herra Sebaot. Ja tulette pois ajetuksi, kukin omaan suuntaansa, eikä ole ketään pakolaisia kokoamassa.

6. Mutta sitten palautan Minä Ammonin lasten vankeuden, sanoo Herra.

7. Edomia vastaan. Näin sanoo Herra Sebaot: eikö mitään viisautta enään ole Temanissa? Katosiko neuvo ymmärtäväisiltä, onko heidän viisautensa tyhjennetty?
Jes. 21:11 s. Hes. 25:12 s. Am. 1:11 s. Obad. v. 15.

8. Paetkaat, kääntykäät, kätkekäät itsenne hyvin piilopaikkoihin, te Dedanin asukkaat! Sillä Esaun onnettomuuden tuotan Minä hänen päällensä, hänen etsikko-aikansa.

9. Jos viinimarjain hakijat tulevat sinun tykösi, eivät he mitään jätä jälestäpäin korjattavaksi; jos varkaat tulevat yöllä, hävittävät he kylläksensä asti.

10. Sillä Minä paljastan Esaun, Minä ilmoitan hänen kätköpaikkansa eikä hän voi kätkeä itseänsä. Hävitetty on hänen siemenensä, ja hänen veljensä ja naapurinsa, ja niitä ei enää ole.

11. Jätä orposi! Minä heitä elätän, ja sinun leskesi turvatkoot Minuun.

12. Sillä näin sanoo Herra: katso, nekin, jotka eivät olleet velkapäät siitä kalkista juomaan, niidenkin täytyy juoda, ja sinäkö rankaisematta päässisit? Et pääse rankaisematta, vaan sinun pitää totisesti juoman.
Jer. 25:29. 1 Piet. 4:17.

13. Sillä itseni kautta olen Minä vannonut, sanoo Herra, että Bosra on joutuva kauhistukseksi ja häpeäksi ja häviöksi ja kiroukseksi, ja kaikki hänen kaupunkinsa jäävät ijankaikkisiksi raunioiksi.

14. Sanoman olen minä Herralta kuullut ja sanansaattaja on kansoihin lähetetty: „kokoontukaat ja tul-

kaat häntä vastaan ja nouskaat sotaan!" Obad. v. 1.
15. Sillä katso, Minä olen tehnyt sinut pieneksi kansojen seassa, ylönkatsotuksi ihmisten kesken.
16. Sinun peljättäväisyytesi, sydämmesi ylpeys, petti sinua, kun asut kallion koloissa, vallitset kukkulain korkeudet. Jos niin korkealle kuin kotka pesäsi tekisit, niin Minä sinut sieltäkin syöksisin alas, sanoo Herra. Jer. 48:7. Obad. v. 3.
17. Ja Edom on joutuva kauhistukseksi; jokainen, joka siitä ohitse käy, on kauhistuva ja viheltävä kaikkien hänen vitsaustensa tähden.
18. Niinkuin Sodoma ja Gomorra heidän lähikyliensä kanssa hävitettiin, sanoo Herra, niin ei ole mies siellä asuva eikä ihmisen lapsi majaileva. 1 Moos. 19:24 s. Jer. 50:40.
19. Katso, hän nousee ylös, niinkuin jalopeura ylpeästä Jordanista vahvoja majoja vastaan; sillä silmänräpäyksessä karkoitan Minä hänet sieltä pois ja asetan sen, joka on valittu hänelle haltijaksi. Sillä kuka on minun vertaiseni, ja kuka vaatii Minua oikeuteen? Ja kuka on se paimen, joka voisi seisoa Minun edessäni? Jer. 12:5. 50:44. Job 41:2.
20. Kuulkaat siis Herran päätöstä, jonka Hän on päättänyt Edomista, ja hänen aikeistansa, jotka Hän aikoo Temanin asukkaita vastaan: totisesti, ne riepoitetaan pois, nuo heikot lampaat; totisesti heidän laitumensa kauhistuu heidän tähtensä!
21. Heidän lankeemuksensa jyrinästä vapisee maa. Ja heidän huutonsa ääni kuuluu Kaisilamerelle asti!
22. Katso, niinkuin kotka hän nousee, liitelee ja levittää siipensä Bosran ylitse; ja Edomin sankarien sydän on sinä päivänä oleva kuin synnyttävän vaimon sydän. Jer. 48:41.
23. Damaskoa vastaan. Häpeissänsä ovat Hamat ja Arpad; sillä pahan sanoman ovat he kuulleet, he ovat epäilyksessä. Merellä on levottomuutta; ei se voi tyventyä. Jes. 17:1 s. 57:20. Am. 1:3 s.
24. Damasko on vaipunut, on kääntynyt pakoon; vavistus hänet käsitti, ahdistus ja kivut saavuttivat hänet, niinkuin synnyttäväisen.
25. Miksi ei jätetty tuota kiitettyä kaupunkia, minun iloni asuntoa?
26. Sentähden kaatuvat sen nuorukaiset sen kaduilla, kaikki sotamiehet surmataan sinä päivänä, sanoo Herra Sebaot. Jer. 50:30 s.
27. Ja Minä sytytän tulen Damaskon muureihin, se on syöpä Benhadadin hovit.
28. Kedaria ja Hasorin valtakuntia vastaan, jotka Nebukadresar, Babelin kuningas, löi.
Näin sanoo Herra: nouskaat, menkäät ylös Kedaria vastaan ja hävittäkäät itämaan lapset! Jes. 21:13 s.
29. Heidän majansa ja lampaansa he ottavat, heidän peitteensä ja kaikki heidän tavaransa ja heidän kamelinsa he ominansa vievät, ja huutavat heille: „pelko yltympäri!" Jer. 6:25. 46:5.
30. Menkäät pakoon, paetkaat kiiruusti, kätkekäät itsenne hyvin piilopaikkaan, te Hasorin asukkaat, sanoo Herra; sillä Nebukadresar, Babelin kuningas, on päätöksen teistä päättänyt ja aikoo jotakin teitä vastaan.
31. Nouskaat, menkäät ylös rauhallista, huoletonna asuvaa kansaa vastaan, sanoo Herra; ei sillä ole ovia eikä salpoja, yksinänsä he asuvat.
32. Ja heidän kamelinsa joutuvat ryöstöksi, ja heidän karjansa paljous saaliiksi; ja Minä hajoitan heitä kaikkiin tuuliin, noita, joiden hiukset ja parta ovat keritut, ja joka taholta tuotan Minä heidän onnettomuutensa, sanoo Herra. Jer. 9:25 s.
33. Ja Hasor on jääpä koirasutten olopaikaksi, autioksi ijankaikkisesti; ei ole kukaan siellä asuva, eikä ihmisen lapsi hänessä majaileva.
34. Tämä on Herran sana, joka tuli profetta Jeremialle Elamista, Sedekian, Juudan kuninkaan, hallituksen alussa, näin kuuluva: Jes. 21:2. Jer. 25:25.
35. Näin sanoo Herra Sebaot: katso, Minä taitan Elamin joutsen, heidän ylimmäisen voimansa.
36. Ja tuotan Elamin päälle neljä tuulta taivaan neljältä kulmalta ja hajoitan heitä kaikkiin niihin tuuliin, eikä ole sitä kansaa olemassa, johon ei tule Elamin karkoitettuja.
37. Ja Minä peloitan Elamia vihollistensa edessä ja niiden edessä, jotka hänen sieluansa etsivät, ja tuotan heidän päällensä onnettomuuden, minun vihani kiivauden, sanoo Herra; ja Minä lähetän miekan heidän jälkeensä, siksi kuin Minä heidät lopetan.
38. Ja Minä asetan valtaistuimeni Elamiin ja hävitän sieltä kuninkaan ja ruhtinaat, sanoo Herra.
39. Mutta päiväin lopulla palautan Minä Elamin vankeuden, sanoo Herra.

50 Luku.

Babelin hävitys ja Israelin pelastus.

Tämä on se sana, jonka Herra puhui Babelia vastaan, Kaldealais-

ten maata vastaan profetta Jeremian
kautta. Jes. 13:1 s. 14:4.
2. Ilmoittakaat kansoissa ja julistakaat ja nostakaat lippu; julistakaat, älkäätkä salatko. sanokaat: valloitettu on Babel, häpeissänsä on Bel, hämmästynyt on Merodak, heidän tekojumalansa häpeevät, heidän epäjumalansa hämmästyvät.
3. Sillä nousnut on häntä vastaan kansa pohjosesta; se panee hänen maansa autioksi. niin ett'ei kenkään siinä asu; niin ihmiset kuin eläimetkin ovat paenneet, menneet matkaansa.
4. Niinä päivinä ja siihen aikaan, sanoo Herra, tulevat Israelin lapset ja Juudan lapset yhdessä; itkien he kulkevat ja etsivät Herraa, heidän Jumalaansa. Jer. 3:18, 21. 31:9.
5. Sionia he kysyvät, sinne päin ovat heidän kasvonsa käännetyt: „tulkaat, liittykäät Herraan ijankaikkisella liitolla, jota ei unhoteta!"
6. Lauma kadonneita oli minun kansani: heidän paimenensa eksyttivät heitä vuorilla; vuorelta kukkulalle he kulkivat, ja unohtivat lepopaikkojansa.
7. Kaikki, jotka heidät tapasivat, söivät heitä; ja heidän vihollisensa sanoivat: „emme tee mitään vääryyttä;" — sen tähden, että he ovat tehneet syntiä Herraa, vanhurskauden asuntoa, vastaan ja Herraa, heidän isäinsä turvaa vastaan. Jer. 2:3. 40:3.
8. Paetkaat Babelin keskeltä ja menkäät pois Kaldealaisten maalta ja olkaat kuin kauriit lauman edellä!
Jes. 48:20. Jer. 51:6, 45. Ilm. 18:4.
9. Sillä katso, Minä herätän ja tuon ylös Babelia vastaan suurten kansain joukon pohjan maalta. Ne järjestyvät sotarintaan häntä vastaan. Siltä puolelta se valloitetaan. Heidän nuolensa ovat niinkuin taitavan sankarin, joka ei palaja tyhjänä.
10. Ja Kaldea jääpi ryöstöksi; kaikki sen ryöstäjät saavat siitä kyllänsä, sanoo Herra.
11. Iloitse vaan, riemuitse vaan, minun perintöni ryöstäjä, hyppele niinkuin riihtätappava hieho ja hirnu kuin syöttö-orhiit!
12. Kovin on teidän äitinne häpeevä, synnyttäjänne punastuva. Katso, hän on kansojen seassa viimeinen, — erämaa, kuiva ja autio.
13. Herran vihan tähden ei sitä asuta, vaan se on jääpä autioksi kokonansa. Jokainen, joka Babelin sivutse kulkee, on kauhistuva ja viheltävä kaikkien sen vaivojen tähden.
Jer. 25:12. 49:17.
14. Varustakaat itseänne Babelia vastaan joka taholta, kaikki joutsen jännittäjät; ampukaat sitä, älkäät nuolia säästäkö; sillä hän on rikkonut Herraa vastaan.
15. Nostakaat sotahuuto Babelia vastaan joka taholta; jo se antautui, sen varustukset ovat kaatuneet, sen muurit hajonneet. Sillä tämä on Herran kosto; kostakaat sille, tehkäät sille, niinkuin sekin on tehnyt! Ps. 137:8. Ilm. 18:2.
16. Hävittäkäät kylväjät Babelista ja ne, jotka elonaikana sirppiä pitelevät! Väkivaltaisen miekan edestä kääntyvät he kukin oman kansansa puoleen, he pakenevat kukin omalle maallensa.
17. Israel on karkoitettu lammas; jalopeurat ovat sitä ajaneet. Ensin söi sitä Assurin kuningas ja sitten rikkoi Nebukadresar, Babelin kuningas, sen luut.
18. Sentähden sanoo Herra Sebaot, Israelin Jumala, näin: katso, Minä kostan Babelin kuninkaalle ja hänen maallensa, niinkuin Minä kostin Assurin kuninkaalle.
19. Ja Minä vien Israelin takaisin hänen omalle laitumellensa, niin että hän saa käydä syömässä Karmelilla ja Basanissa, ja Efraimin vuorella ja Gileadissa on hänen sielunsa tuleva ravituksi.
Jer. 29:10. Dan. 9:2. Mik. 7:14.
20. Niinä päivinä ja siihen aikaan, sanoo Herra, etsitään Israelin rikosta, eikä sitä ole, ja Juudan syntiä, eikä sitä löydetä: sillä Minä annan anteeksi sille, jonka Minä jäämään jätin. Dan. 9:24.
21. Mene kaksois-kapinan maata vastaan, mene ylös sitä vastaan, ja koston asukkaita vastaan! Murhaa ja kukista kuin kirottuja heidän jäljissänsä, sanoo Herra, ja tee kaikissa, niinkuin Minä käskin sinua.
22. Sodan huuto on maassa, suuri muserrus!
23. Kuinka rikottiin ja särjettiin koko maanpiirin vasara? Mitenkä joutui Babel kauhistukseksi kansoissa?
Jes. 14:5 s. Jer. 51:20.
24. Minä panin pauloja sinulle, ja sinä, Babel, saavutettiin ennenkuin sinä sen huomasitkaan. Sinua tavattiin ja sinä otettiin kiinni, sillä Herraa vastaan sinä riitelit.
25. Herra avasi aseaittansa ja toi ulos vihansa aseet; sillä Herran oli se työ, Herran Sebaotin, Kaldealaisten maalla.
26. Tulkaat sinne äärimmäisetkin, avatkaat hänen aittansa, heittäkäät ulos, niinkuin lyhdeläjiä, ja hävit-

täkäät se; älköön hänelle mitään tähteeksi jääkö.
27. Tappakaat kaikki hänen härkänsä, astukoot ne alas teuraalle! Voi heitä, sillä heidän päivänsä tulee, heidän etsikko-aikansa!
28. Kuule! pakenevia ja pelastuneita tulee Babelin maalta, ilmoittamaan Sionissa Herran, meidän Jumalamme, kostoa, hänen temppelinsä kostoa. Jer. 51:11.
29. Kutsukaat ampumamiehiä Babelia vastaan; kaikki joutsenjännittäjät, tehkäät leiri hänen ympärillensä; älkäät päästäkö yhtään! Maksakaat hänelle hänen tekojensa mukaan; kaiken sen mukaan, kuin hän teki, tehkäät hänellekin, sillä Herraa vastaan hän ylpeili, Israelin Pyhää vastaan. Ilm. 18:6.
30. Sentähden kaatuvat hänen nuorukaisensa hänen kaduillansa, ja kaikki hänen sotamiehensä vaipuvat sinä päivänä, sanoo Herra. Jer. 49:26.
31. Katso, Minä tulen sinua vastaan, sinä ylpeä, sanoo Herra Sebaot, sillä sinun päiväsi tulee, sinun etsikkoaikasi
32. Silloin ylpeä on kompastuva ja kaatuva, eikä yksikään ole nostava häntä ylös; ja Minä sytytän tulen hänen kaupunkeihinsa, se syöpi kaikki hänen ympäristönsä.
33. Näin sanoo Herra Sebaot: sorrettuja ovat Israelin lapset ja Juudan lapset yhdessä; ja kaikki heidän vangitsijansa pitelevät heitä kiinni, eivätkä tahdo heitä päästää.
34. Mutta heidän lunastajansa on väkevä; Herra Sebaot on hänen nimensä. Hän on ajava heidän asiansa, rauhoittaaksensa maata ja saattaaksensa Babelin asukkaat vapisemaan.
35. Miekka Kaldealaisten päälle, sanoo Herra ja Babelin asukasten päälle, hänen ruhtinastensa ja viisastensa päälle!
36. Miekka valheprofettansa päälle, että he tyhmistyvät: miekka hänen sankariensa päälle, että he hämmästyvät!
37. Miekka hänen hevostensa ja vaunujensa päälle ja kaiken apuväestön päälle, joka on hänen keskellänsä, että he jäävät vaimojen vertaisiksi; miekka hänen aarteidensa päälle, että ne ryöstetään! Jer. 51:30.
38. Pouta hänen vettensä päälle, että ne kuivuvat! Sillä se on epäjumalien maa, ja kauheista epäjumalistansa he hulluttelevat.
39. Sentähden pitää siellä asuman koirasusia ja muita korven petoja; ja kamelikurjet siellä asuvat. Ei sitä ikänä enää asuta eikä siellä ole asukkaita suvusta sukuun.
Jes. 13:19 s. 34:14 s. Sef. 2:14.
40. Niinkuin Jumala hävitti Sodoman ja Gomorran ja niiden lähiseudut, sanoo Herra, niin ei ole kukaan siellä asuva eikä ihmisen lapsi siinä majaileva. 1 Moos. 19:24.
Jes. 13:19. Jer. 20:16. 49:18. Hes. 16:49 s. Hos. 11:8. Am. 4:11. Luuk. 17:29. Juud. v. 7.
41. Katso, kansa tulee pohjosesta ja suuri kansakunta ja monta kuningasta lähtee liikkeelle maan ääristä.
42. Jousta ja keihästä he käyttävät, julmia he ovat, eivätkä armahda. Heidän äänensä pauhaa kuin meri ja hevosilla he ratsastavat, varustettuina niinkuin mies sotaan, sinua vastaan, Babelin tytär. Jer. 6:23.
43. Babelin kuningas kuuli sanoman heistä ja hänen kätensä vaipuivat; ahdistus käsitti hänet, tuska niinkuin lapsen synnyttäjän.
44. Katso, niinkuin jalopeura nousee hän ylpeältä Jordanilta vahvoja majoja vastaan; sillä silmänräpäyksessä karkoitan Minä heidät sieltä ja asetan sen, joka on valittu hänelle haltijaksi. Sillä kuka on minun vertaiseni, ja kuka vaatii Minua oikeuteen? Ja kuka on se paimen, joka olisi Minun edessäni seisovainen.
Job 41:2. Jer. 49:19 s.
45. Kuulkaat siis Herran päätöstä, jonka Hän päätti Babelista, ja hänen aikeistansa, jonka hän aikoo Kaldealaisten maasta: totisesti ne riepotetaan pois, nuo heikot lampaat; totisesti, heidän laitumensa kauhistuu heidän tähtensä!
46. Huudosta: „Babel on voitettu!" vapisee maa, ja valitus kuuluu kansoissa.

51 Luku.

Babel hävitetty.

Näin sanoi Herra: katso, Minä herätän Babelia vastaan ja minun vastustajani keskellä asuvia vastaan hävittäjän hengen.
2. Ja lähetän Babelia vastaan muukalaisia, jotka sitä hajoittelevat ja tyhjentävät sen maan; sillä ylt'ympäri he seisovat sitä vastaan onnettomuuden päivänä.
3. Joutsen jännittäjää vastaan jännittäköön joutsimies joutsensa ja sitä vastaan, joka rautapaidassansa pöyhistelee. Älkäät säälikö hänen nuorukaisiansa, hävittäkäät niinkuin kirottua koko hänen sotajoukkonsa!
Jer. 50:26.
4. Ja kaatukoot surmatut Kaldealaisten maalla ja lävistetyt hänen kaduillansa,

5. Sillä ei Israel ja Juuda ole lesKiksi jääneet Jumalaltansa, Herralta Sebaotilta; vaan heidän maansa on täynnä syytä Israelin Pyhän tähden.
6. Paetkaat Babelista ja pelastakaat jokainen sielunsa, ettette hukkuisi hänen syntinsä tähden. Sillä tämä on Herran koston aika; Hän on sille maksava, mitä se on ansainnut. Jer. 50:8. Ilm. 18:4.
7. Kultainen malja oli Babel Herran kädessä, koko maailmaa juovuttavainen. Sen viinistä ovat kansat juoneet, sentähden ovat kansat hullaantuneet. Ps. 75:9. Jer. 25:15 s. Hab. 2:15 s.
8. Äkisti kaatui Babel ja musertui. Voivotelkaat hänen tähtensä! Ottakaat balsam-voidetta hänen haavallensa, kukaties hän paranee. Jes. 21:9. Jer. 46:11. Ilm. 14:8. 18:2.
9. „Me paransimme Babelia, mutta ei hän terveeksi tullut. Jättäkäät hän ja menkäämme jokainen omalle maallensa; sillä hänen syynsä koskee taivaasen ja ulottuu pilviin asti.
10. Herra toi näkyviin meidän hurskaan asiamme; tulkaat, julistakaamme Sionissa Herran, meidän Jumalamme, tekoja!"
11. Hiotkaat nuolet, täyttäkäät kilvet! Herra on herättänyt Median kuningasten hengen, sillä Babelia vastaan on hänen aivotuksensa, sitä hävittääksensä; sillä tämä on Herran kosto, hänen temppelinsä kosto.
12. Nostakaat lippu Babelin muuria vastaan, vahvistakaat vartio, asettakaat vartijat, valmistakaat väijytykset! sillä niinkuin Herra on aikonut, niin Hän toimittaakin, mitä Hän on puhunut Babelin asukkaita vastaan.
13. Sinä suurten vetten ääressa asuva, lukuisain aarteiden omistaja, jo tuli loppusi, ahneutesi määrä!
14. Herra Sebaot on vannonut itse kauttansa: jos olenkin sinut täyttänyt ihmisillä niinkuin heinäsirkoilla, niin on sinusta kuitenkin ilovirsi laulettava.
15. Hän on voimansa kautta maan luonut ja viisaudessansa maan piirin perustanut ja taidossansa taivaat levittänyt. Jer. 10:12 s.
16. Kun Hän jylisee, niin on paljon vettä taivaan alla; ja Hän nostaa pilvet ylös hamasta maan ääristä, ja tekee salamat sateessa ja tuopi tuulen ulos aarreaitoistansa.
17. Tyhmäksi jääpi jokainen ihminen, ilman ymmärrystä; häpeään joutuu jokainen kultaseppä kuvasta, sillä petosta on hänen valamansa kuva, eikä siinä ole henkeä.
18. Turhuutta ne ovat, pilkantekoa; etsikko-aikanansa ne häviävät.
19. Mutta Jaakobin osa ei ole niiden vertainen; sillä Hän on luonut kaikki ja perintönsä sukukunnankin; Herra Sebaot on hänen nimensä
20. Vasarana olet sinä Minulle, sota-aseena; ja Minä lyön sinun kauttasi kansat ja hävitän sinun kauttasi valtakunnat.
21. Minä lyön sinun kauttasi hevosen ja ratsastajan, ja lyön sinun kauttasi vaunut ja ajajan;
22. ja lyön sinun kauttasi miehen ja vaimon, ja lyön sinun kauttasi vanhan ja nuoren, ja lyön sinun kauttasi nuorukaisen ja neitseen;
23. ja lyön sinun kauttasi paimenen ja hänen laumansa, ja lyön sinun kauttasi peltomiehen ja hänen juhtaparinsa, ja lyön sinun kauttasi maaherrat ja päämiehet.
24. Ja Minä maksan Babelille ja kaikille Kaldean asukkaille kaiken heidän pahuutensa, jonka he tekivät Sionille teidän nähden, sanoo Herra. Jer. 50:10, 29.
25. Katso, Minä tulen sinua vastaan, sinä hävityksen vuori, sanoo Herra, sinä, joka hävität koko maan, ja ojennan käteni sinua vastaan ja vieritän sinut alas kallioilta ja panen sinut poltetuksi vuoreksi,
26. niin ettei sinusta enään oteta kulmakiveä eikä kiviä perustukseksi, vaan ijankaikkisena autiomaana olet sinä oleva, sanoo Herra
27. Nostakaat lippu maassa, puhaltakaat vaskirtorviin kansoissa, pyhittäkäät kansoja häntä vastaan, kutsukaat häntä vastaan valtakuntia Ararat, Minni ja Askenas, asettakaat häntä vastaan päälliköt, antakaat tulla hevosia niinkuin julmia heinäsirkkoja.
28. Pyhittäkäät häntä vastaan kansoja: Median kuninkaat ja hänen maaherransa ja päämiehensä ja koko hänen hallitsema maansa.
29. Ja maa on vapiseva ja järisevä, sillä nyt toimeen pannaan Herran aivotukset Babelista, niin että Babelin maa tehdään autioksi, jossa ei ketään asu.
30. Babelin sankarit ovat herenneet sotimasta; he istuvat vuorilinnoissansa, heidän voimansa on kuihtunut, he ovat tulleet naisten vertaisiksi. Sytytetyt ovat hänen asuntonsa, rikotut hänen salpansa. Jer. 50:37.
31 Juoksija juoksee juoksijaa vastaan, ilmoittaja ilmoittajaa vastaan, ilmoittamaan Babelin kuninkaalle, että hänen kaupunkinsa on ääriänsä myöten valloitettu,

32. ja luotuspaikat otetut ja lammet
tulella poltetut ja sotamiehet hämmästyneet.
33. Sillä näin sanoo Herra Sebaot, Israelin Jumala: Babelin tytär on niinkuin riihi siihen aikaan kun tapetaan; vielä vähän, niin tulee sille leikkuuaika.
34. Nebukadresar, Babelin kuningas, on minut syönyt, hävittänyt ja pannut pois niinkuin tyhjän astian, hän on minut niellyt niinkuin lohikärme, täyttänyt vatsansa herkkupaloillani ja syössyt minut pois.
35. „Minulle tehty vääryys ja lihani tulkoon Babelin päälle!" niin sanokoon Sionin asukas, ja „vereni Kaldean asukasten päälle!" sanokoon Jerusalem.
36. Sentähden sanoo Herra näin: katso, Minä ajan sinun asiasi ja kostan sinun kostosi; ja panen hänen merensä kuivaksi ja kuivatan hänen kaivonsa.
37. Ja Babel on jääpä kiviraunioiksi, koirasutten asumaksi, kauhistukseksi ja vihellykseksi, tyhjäksi asukkaista.
38. Yhdessä he kiljuvat niinkuin nuoret jalopeurat, mörisevät kuin naarasjalopeurain penikat.
39. Heidän helteessänsä teen Minä heille juomingit, että he riemastuvat ja nukkuvat ijankaikkiseen uneen, eikä enää heräjä, sanoo Herra.
40. Minä syöksen heitä niinkuin karitsoja teurastukseen, kuin oinaita ja kauriita.
41. Kuinka onkaan valloitettu Sesak, otettu koko maan kerskaus! Kuinka onkaan Babel jäänyt kauhistukseksi kansoissa! Jer. 25:26.
42. Meri nousi Babelin ylitse, sen aaltojen pauhinalla se peitettiin.
43. Hänen kaupunkinsa jäivät autioksi, kuivaksi maaksi ja korveksi, maaksi, jossa ei kukaan asu, ja jossa ei ihmisen lapsi liiku.
44. Ja Minä kostan Belille Babelissa ja otan hänen kurkustansa ulos sen, jonka hän on niellyt; ja kansat eivät enää tule virtailemalla hänen tykönsä. Babelin muurikin on kaatunut.
45. Menkäät pois hänen keskeltänsä, te minun oma kansani, ja pelastakaat jokainen sielunsa Herran vihan kiivaudesta!
46. Ja älköön sydämmenne epäilkö, älkäätkä peljätkö sitä sanomaa, joka kuuluu maassa! sillä yhtenä vuonna tämä sanoma tulee ja toisena vuonna taas sanoma, ja väkivaltaa on maassa, hallitsija hallitsijaa vastaan.
47. Sentähden katso, päivät tulevat, jolloin Minä kostan Babelin epäjumalille, ja koko hänen maansa on häpeään joutuva, ja kaikki hänen surmattunsa kaatuvat hänen keskellänsä.
48. Ja Babelin tähden riemuitsevat taivaat ja maa ja kaikki, mikä niissä on; sillä pohjosesta tulee hänelle hävittäjät, sanoo Herra. Ilm. 18:20.
49. Niinkuin Babel saattoi Israelin surmatut kaatumaan, niin Babelin tähden koko maan surmatutkin kaatuvat.
50. Te miekalta pelastuneet, rientäkäät, älkäät seisahtuko! Muistakaat kaukaisella maalla Herraa, ja pitäkäät Jerusalem mielessänne!
51. Me häpesimme, sillä me kuulimme pilkan, häväistys peitti kasvomme, sillä muukalaiset olivat tulleet Herran huoneen pyhyyksiin.
52. Sentähden katso, päivät tulevat, sanoo Herra, jolloin Minä kostan hänen epäjumalillensa ja surmatut valittavat koko hänen maassansa.
53. Vaikka Babel astuisi ylös taivaasen, vaikka hän vahvistaisi korkeat varustuksensa, tulee hänelle kuitenkin Minulta hävittäjät, sanoo Herra. Jes. 14:13 s.
54. Kuule! huuto Babelista ja suuri valitus Kaldealaisten maalta!
55. Sillä Herra hävittää Babelin ja lopettaa siitä suuren tohinan, ja heidän aaltonsa kuohuvat niinkuin suuret vedet, heidän kuohunsa pauhina kuuluu.
56. Sillä hänen päällensä, Babelin päälle, tulee hävittäjä; ja hänen sankarinsa vangitaan ja heidän joutsensa taitetaan, sillä koston Jumala, Herra, kostaa täydellisesti. Ps 94:1.
57. Ja Minä juovutan hänen ruhtinaansa ja viisaansa ja maaherransa ja päämiehensä ja sankarinsa, niin että he nukkuvat ijankaikkiseen uneen eivätkä heräjä, sanoo kuningas, Herra Sebaot on hänen nimensä.
58. Näin sanoo Herra Sebaot: Babelin muurit, ne leveät, maahan hajoitetaan, ja hänen porttinsa, ne korkeat, sytytetään tuleen. Ja niin tekivät kansat työtä hukkaan ja kansakunnat väsyttivät itsensä tulen hyväksi. Hab. 2:13.
59. Tämä on se sana, jonka profetta Jeremia käski Serajalle, Nerijan pojalle, Mahasejan pojan, hänen lähtiessänsä Sedekian, Juudan kuninkaan, kanssa Babeliin, tämän hallituksen neljäntenä vuotena. Mutta Seraja oli leirin päällikkönä.
60. Ja Jeremia kirjoitti kaiken sen onnettomuuden, joka Babelin päälle

tuleva oli, yhteen kirjaan, kaikki
nämä sanat, jotka Babelia vastaan
kirjoitetut ovat.
61. Ja Jeremia sanoi Serajalle: „kun
sinä tulet Babeliin, niin katso ja lue
kaikki nämä sanat,
62. ja sano: ‚Herra! Sinä olet puhu-
nut tätä paikkaa vastaan, hävittääk-
ses sen, ettei siinä olisi asukasta, ei
ihmistä eikä eläintä, vaan että se
olisi ijankaikkisena autiona.'
63. Ja päätettyäsi tämän kirjan lu-
kemisen, sido siihen kivi ja heitä se
keskelle Fratia, Ilm. 18:21.
64. ja sano: näin on Babel uppoava
eikä se enää ole nouseva sen onnetto-
muuden tähden, jonka Minä annan
hänen päällensä tulla; vaan he vai-
puvat.
Tähän asti Jeremian sanat.

52 Luku.

Jerusalemin valloitus ja hävitys. Sedekian ja kansan kohtalo. Jojakinin ylennys.

Yhdenkolmatta vuoden vanha oli
Sedekia, tullessansa kuninkaaksi,
ja yksitoista vuotta hallitsi hän Jeru-
salemissa. Ja hänen äitinsä nimi oli
Hamutal, Jeremian tytär, Libnasta.
2 Kun. 24:18 s. 2 Aik. 36:11 s. Jer. 37:1 s.
2. Ja hän teki, mitä pahaa oli Her-
ran silmissä kaikissa, niinkuin Jo-
jakimkin oli tehnyt.
3. Sillä Herran vihan tähden tapahtui
se Juudassa ja Jerusalemissa, siksi
kun Herra heitti ne pois kasvojensa
edestä. Ja Sedekia teki kapinan Ba-
belin kuningasta vastaan.
4. Ja tapahtui hänen hallituksensa
yhdeksäntenä vuotena kymmenen-
nen kuukauden kymmenentenä päi-
vänä, että Nebukadresar, Babelin ku-
ningas, tuli, hän ja koko hänen sota-
joukkonsa, Jerusalemia vastaan; ja he
asettuivat leiriin sitä vastaan ja ra-
kensivat vallit sen ympärille joka
taholta. 2 Kun. 25:1 s. Jer. 39:1 s.
5. Ja kaupunki jäi piiritykseen ku-
ningas Sedekian yhdenteen toista
vuoteen asti.
6. Neljännellä kuulla, kuun yhdek-
säntenä päivänä, sai nälkä vallan
kaupungissa eikä ollut maakunnan
kansalla leipää.
7. Ja kaupunki kukistettiin, ja kaikki
sotamiehet pakenivat ja läksivät kau-
pungista yöllä kahden muurin väli-
sestä portista, joka oli kuninkaan
puutarhan ääressä, — ja Kaldealaiset
olivat kaupungin ympärillä, — ja he
menivät korven tietä.
8. Mutta Kaldealaisten sotajoukko
ajoi kuningasta takaa, ja he saavut-
tivat Sedekian Jerikon kedolla, ja
koko hänen oma sotajoukkonsa oli
hajonnut pois hänen tyköänsä.
9. Ja he ottivat kuninkaan kiinni ja
veivät hänet Babelin kuninkaan tykö
Riblaan Hamatin maalla; ja hän ju-
listi hänestä tuomion.
10. Ja Babelin kuningas tappoi Sede-
kian pojat hänen nähden, ja kaikki
Juudan ruhtinaat tappoi hän Rib-
lassa.
11. Mutta Sedekian silmät antoi hän
puhkaista ja sidotti hänet vaskisilla
kahleilla. Ja Babelin kuningas vei hä-
net Babeliin ja pani hänet vankihuo-
neesen hänen kuolemapäiväänsä asti.
12. Ja viidennellä kuulla, kuun kym-
menentenä päivänä, joka oli Nebu-
kadresarin, Babelin kuninkaan, yh-
deksästoista vuosi, tuli Nebusaradan,
henkivartijain päällikkö, joka seisoi
Babelin kuninkaan edessä, Jerusa-
lemiin.
13. Ja hän poltti Herran huoneen ja
kuninkaan huoneen; ja kaikki Jeru-
salemin huoneet ja kaikki suuret
huoneet poltti hän tulella.
14. Ja kaikki Jerusalemin muurit
ylt'ympäriltä hajoittivat kaikki ne
Kaldealaiset sotajoukot, jotka olivat
henkivartijain päällikön kanssa.
15. Mutta köyhän väen ja muun kan-
san, jotka olivat jääneet kaupunkiin,
ja karkurit, jotka olivat karanneet Ba-
belin kuninkaan puolelle, ja jääneen
kansan vei Nebusaradan, henkivar-
tijain päällikkö, vankina pois.
16. Mutta köyhästä maan väestä jätti
Nebusaradan, henkivartijain päällik-
kö, viinimäkien ja peltojen viljeli-
jöiksi.
17. Ja vaskipatsaat, jotka kuuluivat
Herran huoneesen, ja istuimet ja vas-
kimeren, joka oli Herran huoneessa,
särkivät Kaldealaiset ja veivät kai-
ken vasken niistä Babeliin.
18. Ja kattilat, lapiot, veitset, mal-
jat, kupit, ja kaikki vaski-astiat, joil-
la palveltiin, ottivat he pois.
19. Ja nekin juoma-astiat, hiilipan-
nut, maljat, kattilat, kynttiläjalat, ku-
pit ja uhrikannut, jotka olivat puh-
dasta kultaa, ja nekin, jotka olivat
puhdasta hopeaa, otti henkivartijain
päällikkö.
20. Ja ne kaksi patsasta ja se yksi meri
ja ne kaksitoista vaskihärkää, jotka
seisoivat istuinten alla, jotka kunin-
gas Salomo oli tehnyt Herran huonee-
sen, kaikista niistä kappaleista läh-
tenyttä vaskea ei voitukaan punnita.
1 Kun. 7:15 s. 23 s. 2 Aik. 3:15.
21. Mutta kumpikin patsas oli kah-
deksantoista kyynärää korkea ja kah-
dentoista kyynäräinen nuora ulottui

sen ympäri, ja sen paksuus oli neljä sormea, ja se oli onsi.
22. Ja vaskinen kruunu oli sen päällä, ja sen yhden kruunun korkeus oli viisi kyynärää, ja verkko ja granatti-omenat kruunun ympärillä olivat kaikki vaskesta; ja senkaltainen oli toinenkin patsas ja granatti-omenat.
23. Ja granatti-omenia oli yhdeksänkymmentäkuusi kullakin kulmalla; kaikkiansa oli sata granatti-omenaa verkon päällä ympärinsä.
24. Ja henkivartijain päällikkö otti ylimmäisen papin Serajan ja toisen papin Sefanjan ja kolme ovenvartijaa;
25. ja kaupungista otti hän yhden hoviherran, joka oli sotaväen päällikkönä, ja seitsemän miestä niistä, jotka näkivät kuninkaan kasvoja, jotka tavattiin kaupungissa, ja sotapäällikön kirjoittajan, joka kirjoitti maan väen sotaan. ja kuusikymmentä miestä maan kansasta, jotka tavattiin kaupungissa, —
26. nämä otti Nebusaradan, henkivartijain päällikkö, ja vei heidät Babelin kuninkaan tykö Riblaan.
27. Ja Babelin kuningas antoi tappaa heidät Riblassa Hamatin maalla. Ja niin Juuda vietiin pois omalta maaltansa vankeuteen.
28. Tämä on se kansa, jonka Nebukadresar vei vankina pois: seitsemäntenä vuotena kolmetuhatta ja kolmekolmatta Juudalaisia;
29. Nebukadresarin kahdeksantenatoista vuotena Jerusalemista kahdeksan sataa kaksineljättä sielua;
30. ja Nebukadresarin kolmantena kolmatta vuotena vei Nebusaradan, henkivartijain päällikkö, Juudalaisia seitsemän sataa ja viisi viidettä sielua. Kaikkia yhteensä oli neljä tuhatta kuusi sataa.
31. Ja tapahtui seitsemäntenä neljättä vuotena siitä, kun Jojakin, Juudan kuningas, vietiin vankeuteen, kahdennellatoista kuukaudella, kuun viidentenä kolmatta päivänä, että Evil Merodak, Babelin kuningas, sinä vuonna, kun hän tuli kuninkaaksi, korotti Jojakinin, Juudan kuninkaan, pään ja antoi hänen tulla ulos vankihuoneesta. 2 Kun. 25:27.
32. Ja hän puhutteli häntä ystävällisesti, ja asetti hänen istuimensa ylemmäksi niiden kuningasten istuimia, jotka olivat hänen tykönänsä Babelissa,
33. ja muutti hänen vankeutensa vaatteet; ja hän söi aina leipää hänen edessänsä kaikkina elämänsä päivinä.
34. Ja hänen elätuksensa annettiin hänelle, alituisena eläkkeenä Babelin kuninkaalta, päivänsä osa kunakin päivänä hänen kuolinpäiväänsä asti, kaikkina hänen elämänsä päivinä.

JEREMIAN VALITUSVIRRET.

1 Luku.

Kuinka niin yksinänsä istuukaan tuo kaupunki, jossa oli niin paljo kansaa! Lesken vertaiseksi on tullut se, joka oli niin suuri kansoissa; maakuntain hallitsija on nyt veron alaiseksi tullut.
2. Katkerasti hän yöllä itkee, ja hänen kyyneleensä vuotavat hänen poskillensa; ei hänellä ole yhtään lohduttajana kaikista rakastajistansa; kaikki hänen ystävänsä pettivät hänet, ovat hänelle vihollisiksi tulleet.
3. Vankeuteen on Juuda mennyt vaivasta ja kovasta työstä; hän asuu kansain keskellä, eikä ole löytänyt lepoa; kaikki hänen vainoojansa saavuttivat hänet ahdinkojen keskellä.
4. Sionin tiet ovat suruissansa, kun ei kukaan juhlille tule; kaikki hänen porttinsa ovat autiona, hänen pappinsa huokailevat, hänen neitseensä murehtivat ja hänen murheensa on katkera.
5. Hänen ahdistajansa pääsivät voitolle, hänen vihollisensa ovat onnelliset! sillä Herra saattoi hänelle murheen hänen rikostensa paljouden tähden; hänen lapsensa menivät vankeuteen vainoojan edellä. 5 Moos. 28:43.45.
6. Ja pois on mennyt Sionin tyttäreltä kaikki hänen kaunistuksensa; hänen ruhtinaansa ovat niinkuin peurat, jotka ei laidunta löydä, vaan kulkevat voimattomina vainoojan edellä.
7. Jerusalem muistaa vaivansa ja vainonsa päivinä kaikkia niitä aarteita, joita sillä oli entisinä päivinä. Kun hänen kansansa on kaatunut vihollisen käden kautta, eikä ole hänellä auttajaa, niin näkevät hänet ahdistajat ja nauravat hänen onnettomuuttansa. Jes. 64:11.
8 Jerusalem on paljon syntiä tehnyt; sentähden on hän saastaksi joutunut.

Kaikki, jotka häntä kunnioittivat, halveksivat häntä, sillä he näkevät hänen häpeänsä; ja hän itsekin huokaa ja kääntyy poispäin.
Jes. 47:3. Jer. 13:22.26. Nah. 3:5.
9. Hänen saastaisuutensa on hänen liepeissänsä; ei hän muistanut loppuansa, ja on hirmuisesti langennut, ei hänellä ole yhtään lohduttajaa. Katsele, Herra, vaivaisuuttani, sillä vihollinen ylpeilee! Jes. 47:7.
10. Vihollinen ojensi kätensä kaikkiin hänen aarteihinsa; sillä hän näki pakanain tulevan hänen pyhäkköönsä, joista Sinä säästit: ei ne saa tulla sinun seurakuntaasi.
5 Moos. 23:3 s. Neh. 13:1 s. Ps. 79:1 s. Hes. 44:9.
11. Kaikki hänen kansansa huokaa, etsien leipää; he antoivat aarteensa ruuasta, virvoittaaksensa sielunsa. Näe, Herra, ja katsele, kuinka minä olen pilkaksi joutunut!
12. Eikö tämä teihin koske, kaikki, jotka tästä käytte ohitse? Katsokaat ja nähkäät: onko kipua sen vertaista kuin minun kipuni, jolla minua vaivataan, sillä Herra täytti minut murheella hirmuisen vihansa päivänä?
Jes. 13:13.
13. Korkeudesta lähetti Hän minun luihini tulen, joka niissä yltyi. Hän viritti verkon jalkaini eteen ja käänsi minut taaksepäin; Hän teki minut autioksi, kaiken päivää sairaaksi.
14. Hänen kätensä ovat sitoneet yhteen minun syntini ikeen; ne ovat yhteen väännetyt, tulleet minun kaulani päälle: se vaivutti voimani. Herra antoi minut niiden käsiin, joiden edessä en voi kestää.
15. Herra heitti pois kaikki minun keskelläni olleet väkeväni; hän kuulutti juhlan minusta, musertaaksensa minun nuorukaiseni; viinikuurnan tallasi Herra neitseelle, Juudan tyttärelle. Jes. 63:3. Val. 2:22.
16. Näiden tähden itken minä; silmäni, silmäni vuotaa vettä, sillä kaukana minusta on lohduttaja, sieluni virvoittaja; minun lapseni ovat hävitetyt, sillä vallan on vihollinen saanut. Jer. 8:23. 14:17.
17. Sion ojentaa kätensä, mutta ei hänellä ole yhtään lohduttajaa. Herra käski Jaakobin ympärillä asuvaiset olemaan hänen vihollisensa; Jerusalem on jäänyt saastaksi heidän keskellänsä.
18. Vanhurskas on Hän, Herra, sillä hänen suullensa olin minä tottelematon. Kuulkaat, kaikki kansat, ja katsokaat kipuani; neitseeni ja nuorukaiseni ovat vankeuteen menneet.
Dan. 9:7.
19. Minä huusin rakastajiani, ne olivat minulle uskottomat; pappini ja vanhukset nääntyivät kaupungissa; he hakivat itsellensä ruokaa, virvoittaaksensa sieluansa.
20. Katso, Herra, kuinka olen ahdistuksessa! minun sisällykseni kuohuvat, sydämmeni on levoton minussa; sillä varsin vastahakoinen olen minä ollut. Ulkona miekka ja kotona kuolema on minut lapsettomaksi tehnyt.
5 Moos. 32:25. Jes. 16:11. Val. 2:11. Hes. 7:15.
21. He kuulivat, miten minä huokailin: „ei minulla ole lohduttajaa!" Kaikki viholliseni kuulevat onnettomuuteni; he iloitsevat, että Sinä sen teit. Sinä annat sen päivän tulla, jonkas olet julistanut; he tulevat minun vertaisikseni. Jer. 50:10.29. 51:24.
22. Tulkoon kaikki heidän pahuutensa sinun kasvojesi eteen, ja tee heille niinkuin olet minulle tehnyt kaikkien minun syntieni tähden; sillä ylön paljon on minun huokauksiani, ja sydämmeni on sairas. Jer. 8:18.

2 Luku.

Kuinka onkaan Herra vihassansa pilvellä peittänyt Sionin tyttären! Hän heitti Israelin kunnian taivaasta maahan; ei Hän muistanut jalkainsa astinlautaa vihansa päivinä.
1 Aik. 28:2. Ps. 132:7.
2. Herra hävitti armottomasti kaikki Jaakobin asuinpaikat; Hän hajoitti julmuudessansa Juudan tyttären linnoitukset, löi ne maahan; Hän saastutti valtakunnan ja sen ruhtinaat.
3. Hän särki tulisessa vihassansa jokaisen sarven Israelissa; Hän veti oikean kätensä takaisin, kun vihollinen tuli; ja Jaakobin poltti Hän niinkuin liehuva tuli, joka syö ympäriltänsä.
4. Hän on jännittänyt joutsensa niinkuin vihollinen, ja asettanut oikean kätensä niinkuin ahdistaja, ja tappanut kaikki silmän ihanteet. Sionin tyttären majaan kaasi Hän vihansa kuin tulen. Ps. 7:13.
5. Herra on ollut niinkuin vihollinen; Hän hävitti Israelia, hävitti kaikki hänen hovinsa, turmeli hänen linnoituksensa; ja antoi Juudan tyttärelle paljon valitusta ja vaikeroimista.
6. Hän turmeli majansa kuin yrttitarhan, hävitti juhlapaikkansa; unhottuneeksi teki Herra Sionissa juhlan ja sabbatin; ja hylkäsi vihansa tuimuudessa kuninkaan ja papin.
7. Herra heitti alttarinsa pois, hylkäsi pyhäkkönsä; Hän antoi vihollisen käteen hänen hovinsa muurit: he huusivat Herran huoneessa niinkuin juhlapäivänä.

8. Herra oli päättänyt turmella Sionin tyttären muurit, vetää mitta-nuoran sen ylitse; Hän ei palauttanut kättänsä hävittämästä, vaan pani vallit ja muurit murehtimaan, yhdessä ne makaavat surkastuneena.
2 Kun. 21:13. Jes. 34:11. Sak. 1:16.
9. Maahan ovat hänen porttinsa vajonneet; Hän hävitti ja särki hänen salpansa. Hänen kuninkaansa ja ruhtinaansa ovat pakanain parissa; ei ole lakia, eikä heidän profettansakaan saa näkyä Herralta. Ps. 74:9.
10. Maassa istuvat äännettöminä Sionin tyttären vanhukset, ovat panneet multaa päänsä päälle, pukeutuneet säkkiin; maahanpäin antavat Jerusalemin neitseet päänsä painua.
11. Itkusta hiveltyvät silmäni, kuohuvat sisälmykseni; maahan on maksani vuotanut kansani tyttären musertumisen tähden; sillä lapset ja imeväiset nääntyvät kaupungin kaduilla. Val. 1:20.
12. He sanovat äidillensä: „missä on viljaa ja viiniä?" nääntyessänsä niinkuin surmatut kaupungin kaduilla; heittäessänsä henkensä äitinsä syliin.
13. Mitä sinulle todistan, mihin sinut vertaan, tytär Jerusalem? Minkä sanon sinun kaltaisekses, lohduttaakseni sinua, neitsyt, tytär Sion? Sillä suuri niinkuin meri on sinun häviösi, kuka taitaa sinua parantaa?
14. Sinun profettas ovat nähneet sinulle petosta ja turhuutta, eivät ilmoittaneet pahoja tekojasi, kääntääksensä sinun vankeutesi; vaan he näkivät sinulle petollisia ja onnettomuutta tuottavia sanoja.
Jer. 2:8. 5:31. 14:14. 23:16s. 27:14. 29:9. Hes. 13:2 s.
15. Kaikki tiellä ohitsekäyväiset taputtavat sinusta käsiänsä, viheltelevät ja päätänsä nyykyttävät Jerusalemin tyttären tähden: „tämäkö on se kaupunki, josta sanotaan: ‚kauneuden täydellisyys', ‚koko maan ihastus?" Job 27:23. Ps. 48:3. 50:2.
16. Sinua vastaan ammottelevat kaikki vihollisesi suutansa, viheltelevät, purevat hammasta, sanovat. „me hänet hävitimme; tämä on se päivä, jonka olemme toivoneet, saavuttaneet, nähneet. Ps. 22:14. Val. 3:46.
17. Herra on tehnyt, minkä oli aikonut; Hän on täyttänyt sanansa, jonka Hän aikoja ennen oli käskenyt. Hän hajoitti eikä armahtanut, vaan ilahutti vihollisen sinusta ja korotti vainomiestesi sarven.
3 Moos. 26:14 s. 5 Moos. 28:15 s.
18. Heidän sydämmensä huutaa Herralle. Sinä Sionin tyttären muuri, anna kyyneles virtana vuotaa päivät ja yöt; älä suo itsellesi rauhaa, älköön silmäteräsi levätkö! Jer. 9:1. 14:17.
19. Nouse, valita yöllä, kun vartiot alkavat; vuodata sydämmesi kuin vettä Herran kasvojen eteen; nosta hänen puoleensa kätesi omien lastesi sielun tähden, jotka nääntyvät nälkään joka kadun kulmassa!
Ps. 62:9.
20. Katso, Herra, ja näe, kenelle Sinä olet näin tehnyt. Pitääkö vaimojen syömän ruumiinsa hedelmän, käsillä kannettavat lapsukaisensa? Ovatko papit ja profetat Herran huoneessa tapettavat?
3 Moos. 26:29. 5 Moos. 28:53s. Jer. 19:9. Val. 4:10.
21. Maassa makaavat kaduilla poika ja vanhus; minun neitseeni ja nuorukaiseni kaatuivat miekkaan; sinä surmasit vihasi päivänä, tapoit armottomasti.
22. Sinä kutsuit niinkuin juhlapäiväksi minun peloitukseni ylt'ympäriltä, eikä Herran vihan päivänä ollut yhtään pääsnyttä eikä pelastunutta; jotka minä kannoin käsilläni ja kasvatin, ne lopetti vihollinen.

3 Luku.

Minä olen se mies, joka olen viheliäisyyttä nähnyt Hänen hirmuisuutensa vitsan kautta.
2. Minua hän johdatti ja vei pimeyteen eikä valkeuteen.
3. Ainoasti minua vastaan Hän yhä uudelleen kääntää kätensä kaiken päivää.
4. Hän kulutti lihani ja nahkani ja musersi minun luuni. Ps. 51.10.
5. Hän rakensi minua vastaan ja piiritti minua myrkyllä ja vaivalla.
6. Hän pani minut pimeydessä asumaan, niinkuin muinoin kuolleet.
7. Hän aitasi ympärilleni, etten pääse ulos; raskaaksi teki Hän vaskikahleeni.
8. Ja vaikka minä huudan ja parun, on Hän sulkenut korvansa rukoukseltani. Job 19:7. Ps. 22:3.
9. Hän aitasi tieni vuojonkivillä ja turmeli polkuni. Job 19:8.
10. Väijyvä karhu on Hän minulle, jalopeura piilopaikoissa. Hos. 5:14. 13:7s.
11. Hän antoi minun eksyä tieltä ja repi minua säpäleiksi, teki minut autioksi.
12. Hän jännitti joutsensa ja pani minut silmämääräksi nuolille. Job 16:12.
13. Hän ampui munaskuihini viinensä nuolet.
14. Olen joutunut nauruksi kaikelle minun kansalleni, heidän virreksensä kaiken päivää.
Job 30:9. Ps. 69:12. Jer. 20:7.

15. Hän ravitsi minut haikeudella
ja juotti minut koiruoholla.
16. Hän murennutti somerolla hampaani, Hän painoi minua tuhkaan.
17. Ja sieluni on syösty pois rauhasta, minä olen unohtanut hyvää.
18. Ja minä sanoin: „kadonnut on elinvoimani ja toivoni Herraan."
19. Muista siis, kuinka minä viheliäinen ja hyljätty olen, koiruoholla ja myrkyllä juotettu!
20. Hyvin sen sieluni muistaa ja vaipuu minussa.
21. Tämän minä panen sydämmeeni, sentähden tahdon toivoa:
22. Herran armosta on, ettemme ratki hukkuneet; sillä ei hänen laupeutensa vielä loppunut.
23. Se on uusi joka aamu, ja suuri on sinun uskollisuutesi.
24. Herra on minun osani, sanoo sieluni; sentähden toivon Häneen.
Ps. 16:5. 73:26. 119:57.
25. Hyvä on Herra niille, jotka Häntä odottavat, sille sielulle, joka Häntä etsii.
26. Hyvä on olla kärsivällisnä ja odottaa Herran apua.
27. Hyvä on ihmiselle, että hän kantaa ijestä nuoruudessansa.
Ps. 119:71. Matt. 11:29.
28. Istukoon yksinänsä ja olkoon ääneti, kun Hän sen hänen päällensä on pannut.
29. Pankoon suunsa tomuun; kukaties on vielä toivoa.
30. Ojentakoon poskensa sille, joka häntä lyö, antakoon ravita itsensä pilkalla. Matt. 5:39.
31. Sillä ei Herra hylkää ijankaikkisesti;
32. vaan jos Hän on murehuttanut, armahtaa Hän taas suuresta laupeudestansa.
33. Sillä ei Hän sydämmestänsä vaivaa eikä murheesen saata ihmisten lapsia.
34. Jos poljetaan jalkain alle kaikki maan vangitut —
35. jos väännetään miehen oikeutta Ylimmäisen kasvojen edessä —
36. jos sorretaan ihmistä hänen asiassansa eikö Herra sitä näe?
37. Kuka sanoo ja se tapahtuu, ellei Herra sitä käskenyt? Ps. 33:9.
38. Eikö paha ja hyvä tule Korkeimman suusta? Jes. 45:7. Am. 3:6.
39. Miksi nurisee ihminen eläissänsä? kukin nuriskoon syntiänsä vastaan! Luuk. 23:41.
40. Koetelkaamme ja tutkistelkaamme teitämme ja palatkaamme Herran tykö!
41. Nostakaamme sydämmemme ja kätemme Jumalan puoleen taivaassa!
42. Me olemme luopuneet ja olleet kovakorvaiset; Sinä et ole antanut anteeksi. Ps. 106:6.
43. Sinä peitit itsesi vihaan ja vainosit meitä; Sinä surmasit armottomasti.
44. Sinä peitit itsesi pilvellä, ettei rukous päässyt sen lävitse.
45. Tunkioksi ja inhoksi teit Sinä meitä kansain keskellä.
46. Meitä vastaan ammottavat kaikki vihollisemme suutansa. Val. 2:16.
47. Pelko ja hauta ovat osaksemme tulleet, häviö ja turmio.
Jes. 24:17. Jer. 48:43.
48. Vesivirtoina juoksevat silmäni kansani tyttären turmion tähden.
Jer. 9:1. Val. 1:16.
49. Silmäni itkevät, eikä lakkaa; ei ne asetu,
50. ennenkuin Herra katsoo alas ja näkee taivaasta.
51. Silmäni vaivaa minua kaikkien kaupunkini tytärten tähden.
52. Niinkuin lintua ajoivat ne minua takaa, jotka syyttömästi ovat minun viholliseni.
53. He syöksivät elämäni kuoppaan ja heittivät kiviä päälleni. Jer. 38:6.
54. Vedet tulvasivat pääni päällitse; minä sanoin: „jo hukun."
55. Minä huusin avukseni sinun nimeäsi, Herra, syvyyden kuopasta.
Ps. 88:7.
56. Sinä olet kuullut ääneni; älä kätke korvaasi huokauksestani ja huudostani!
57. Sinä lähenit samana päivänä, kun minä huusin Sinua; Sinä sanoit: „älä pelkää!" Ps. 145:18.
58. Sinä, Herra, olet ajanut sieluni asiat, olet lunastanut henkeni.
59. Sinä, Herra, olet nähnyt kuinka minulle vääryyttä tehdään; auta minua oikeuteen!
60. Sinä olet nähnyt kaiken heidän kostonsa, kaikki heidän aivotuksensa minusta.
61. Herra, Sinä olet kuullut heidän pilkkaansa, kaikki heidän aikeensa minua vastaan,
62. vainollisteni huulet ja heidän hankkeensa minua vastaan kaiken päivää.
63. Katso, kun he istuvat tahi nousevat, olen minä heidän virtensä.
64. Sinä, Herra, olet tuottava heille palkan heidän kättensä töiden mukaan. Ps. 28:4.
65. Laske peite heidän sydämmelleen; kirouksesi tulkoon heidän ylitsensä! Ps. 69:24. 2 Kor. 3:14 s.

66. Vainoa heitä vihassasi ja hukuta Herran taivaan alta!

4 Luku.

Kuinka tummentuikaan kulta, muuttui hyvä kulta! pyhäkön kivet ovat hajoitetut kaikkien katujen kulmiin!
2. Sionin pojat, nuo jalot, jotka olivat kalliin kullan arvoiset, kuinka he luetaankaan savi-astiain vertaisiksi, jotka valajan kädet ovat tehneet! Jer. 19:11.
3. Koirasudetkin tarjoovat nisiänsä, imettävät poikiansa: mutta kansani tytär on tullut armottomaksi niinkuin kamelikurjet korvessa. Job 39:16s.
4. Imeväisen kieli tarttuu janosta suun lakeen; lapsukaiset anovat leipää, eikä ole ketään, joka heille sitä jakaa.
5. Jotka ennen söivät herkkuruokia, nääntyvät kaduilla; joita muinen purppuralla kannettiin, ne syleilevät tunkioita.
6. Suurempi oli kansani tyttären syy kuin Sodoman synti, joka kukistettiin silmänräpäyksessä, eikä kenenkään kädet siihen ruvenneet. 1 Moos. 18:20. 19:24 s. Hes. 16:46 s.
7. Hänen nasirinsa olivat lunta puhtaammat, maitoa valkeammat; heidän ruumiinsa oli korallia punaisempi, heidän muotonsa oli safiiria.
8. Mutta nyt on heidän muotonsa mustaa mustempi, ei heitä tunneta kaduilla; rypistynyt on heidän nahkansa heidän luittensa päällä, kuivettunut kuin puu.
9. Miekan surmaamat ovat onnellisemmat kuin nälkään kuolleet, jotka nääntyvät maan hedelmän puutteessa.
10. Vaimojen laupeaat kädet ovat keittäneet omia lapsiansa; ne olivat heille ruuaksi kansani tyttären kukistuksessa. 3 Moos. 26:29. 5 Moos. 28:53. 2 Kun. 6:29. Jer. 19:9. Val. 2:20.
11. Herra täytti julmuutensa, vuodatti tulisen vihansa ja sytytti tulen Sionissa; se söi sen perustukset. Jer. 17:27. Hes. 7:8.
12. Ei maan kuninkaat sitä uskoneet, eikä kaikki maanpiirin asuvaiset, että vainooja ja vihollinen tulisi Jerusalemin porteista sisään.
13. Mutta niin kävi hänen profettainsa syntien, ja hänen pappiensa pahojen tekojen tähden, jotka hänen keskellänsä vuodattivat vanhurskasten veren. Jer. 5:31. 23:21. 26:8 s. Matt. 23:35.
14. He kuljeksivat sokeina kaduilla, olivat verellä tahratut, niin ettei voitu ruveta heidän vaatteisinsa.
15. „Väistykäät! saastainen!" huudettiin heille; „väistykäät, väistykäät, älkäät koskeko!" Kun he pakenivat, kuljeskelivat he vieläkin; pakanoissa sanottiin: „he eivät enää saa täällä asua." 3 Moos. 13:45.
16. Herran kasvot ovat heidät hajoittaneet; Hän ei enää heitä katsele. Pappeja ei ole pidetty arvossa, eikä vanhoja armahdettu.
17. Vieläkin hiveltyivät silmämme turhan avun puoleen; vartioiden odotimme kansaa, joka ei voi auttaa.
18. He vartioivat askeleitamme, ettemme rohkene kävellä kaduillamme. Loppumme lähestyy, päivämme ovat täytetyt; tosin, loppumme on jo tullut.
19. Vainomiehemme olivat nopeammat kuin taivaan kotkat; vuorilla ajoivat meitä takaa, korvessa väijyivät meitä.
20. Herran voideltu, joka meidän turvamme oli, vangittiin heidän kuopissansa, hän, josta sanoimme: hänen varjossansa saamme elää pakanain kesken.
21. Iloitse ja riemuitse, Edomin tytär, joka asut Usin maalla! Sinunkin tykösi tulee malja; olet juopuva ja itsesi paljastava. Ps. 137:7. Jer. 25:15,21. 49:12.
22. Sinun pahatekosi on loppunut, tytär Sion; ei hän enää vie sinua vankina pois. Mutta hän etsii, tytär Edom, sinun pahan tekosi, ilmoittaa sinun syntisi. Jes. 40:2.

5 Luku.

Muista, Herra, mitä meille on tapahtunut! katso ja näe meidän häväistyksemme!
2. Perintömme on siirtynyt vieraille, huoneemme muukalaisille. 5 Moos. 28:30 s.
3. Orvot olemme, ilman isiä; äitimme ovat niinkuin lesket.
4. Vettä ostamme rahalla juodaksemme; puumme tulevat meille maksolla.
5. Takaa-ajajamme on niskassamme; kun väsymme, ei meille lepoa suoda.
6. Egyptille annamme kättä, ja Assurille, että leipää saisimme ravinnoksemme.
7. Meidän isämme tekivät syntiä, heitä ei enää ole; me kannamme heidän pahoja tekojansa. 2 Moos. 20:5. Jer. 31:29. Hes. 18:2.
8. Orjat hallitsevat meitä; ei ole ketään pelastamassa meitä heidän käsistänsä. 5 Moos. 28:43,45. Val. 1:5.

9. Henkemme uhalla haemme leipämme miekan edestä korvessa.
10. Nahkamme on kuumentunut kuin uuni näljän polttamisesta.
11. Vaimoja he Sionissa raiskasivat, neitseitä Juudan kaupungeissa.
12. Ruhtinaat hirtettiin heidän käsillänsä; vanhusten kasvoja ei kunnioitettu.
13. Nuorukaiset kantavat myllynkiviä; pojat puutaakan alla kompastuvat.
14. Vanhukset jättävät portin; nuorukaiset eivät enää soittele.
15. Loppunut on sydäntemme ilo; murheeksi muuttunut hyppymme.
16. Pudonnut on päämme kruunu. Voi meitä, että niin olemme syntiä tehneet! Job 19:9. Jer. 13:18. Hes. 21:26.
17. Sentähden on sydämmemme sairas; niiden tähden ovat silmämme pimenneet:
18. Sionin vuoren tähden, joka on autiona, niin että ketut siellä juoksentelevat.
19. Sinä, Herra, pysyt ijankaikkisesti, ja sinun valtaistuimesi suvusta sukuun! Ps. 9:8. 29:10. 102:13. 145:13.
20. Miksi tahdot ikuiseksi unohtaa meitä, ikipäiviksi hyljätä meitä?
21. Palauta, Herra, meitä Sinun tykösi, että me palajaisimme; uudista päivämme niinkuin ne alusta olivat! Jer. 31:18.
22. Vai oletko peräti hyljännyt meitä, ylen suuresti meihin vihastunut?

PROFETTA HESEKIEL.

1 Luku.

Herra ilmestyy profetalle kirkkaudessa.

Ja tapahtui kolmantena kymmenentenä vuotena, neljännen kuun viidentenä päivänä, minun ollessani vankien joukossa Kebar virran varrella, että taivaat aukenivat ja minä näin Jumalan näkyjä.
2. Kuun viidentenä päivänä, joka oli kuningas Jojakimin vankeuden viides vuosi, 2 Kun. 24:12.
3. tuli Herran sana Hesekielille, papin Busin pojalle, Kaldealaisten maalla Kebar virran varrella, ja siellä Herran käsi tuli hänen päällensä.
4. Ja minä näin, ja katso, raju tuuli tuli pohjan puolelta, suuri pilvi ja tulikerä; kirkkaus oli sen ympärillä, ja sen keskellä oli niinkuin kirkkaan metallin hohde tulen keskeltä. Ps. 18:8 s. Hab. 3:3 s.
5. Ja sen keskellä oli niinkuin neljä elävää olentoa, ja tämä oli heidän muotonsa: he olivat ihmisen muotoiset. 1 Moos. 3:24. Ilm. 4:6 s.
6. Ja kullakin heistä oli neljät kasvot, ja kullakin neljä siipeä.
7. Ja heidän jalkansa olivat suorat, ja jalkateränsä olivat niinkuin vasikan sorkat ja ne paistoivat kuin kiiltävä vaski.
8. Ja ihmisen kädet olivat heidän siipiensä alla heidän neljällä sivullansa; ja kasvot ja siivet oli heillä kaikilla neljällä. Hes. 10:8.
9. Heidän siipensä olivat toinen toiseensa yhdistetyt; käydessänsä he eivät kääntyneet, vaan menivät kukin kohdastansa eteenpäin.
10. Ja heidän kasvojensa muoto oli ihmisen kasvot; ja oikealla puolella oli kaikilla neljällä jalopeuran kasvot, ja vasemmalla puolella kaikilla neljällä härjän kasvot, ja kotkan kasvot kaikilla neljällä. Hes. 10:14.
11. Niin olivat heidän kasvonsa; mutta heidän siipensä olivat ylhäältä eroitetut, niin että kunkin kaksi siipeä yhtyi toisten siipiin, ja kaksi peitti heidän ruumiinsa.
12. Ja kukin kävi kohdastansa; minnepäin henki tahtoi mennä, sinne he menivät, eivätkä he käydessänsä kääntyneet.
13. Ja eläimet olivat näöltänsä niinkuin palavat tulihiilet, niinkuin tulisoitot, jotka kiertelivät eläinten välitse; ja tuli antoi loisteen ja tulesta leimusi salamia.
14. Ja eläimet juoksivat sinne tänne kuin pitkäisen leimaukset.
15. Ja minä näin nämä eläimet, ja katso, yksi ratas seisoi maan päällä eläinten tykönä, heidän neljän kasvonsa edessä.
16. Ratasten muoto ja teos oli niinkuin topaasi-kiven kirkkaus, ja yhdenlaiset olivat ne kaikki neljä; ja muodoltansa ja teoltansa ne olivat niinkuin ratas olisi ollut rattaan sisällä. Hes. 10:9 s.
17. Kulkiessansa ne kulkivat neljälle kulmallensa, eivätkä kulkiessansa kääntyneet.
18. Ja niiden kehät olivat korkeat ja peljättävät, ja ne kehät olivat yltä ympäri täynnä silmiä kaikilla neljällä.

19. Ja eläinten kulkiessa kulkivat rattaat heidän vieressään, ja eläinten ylentyessä maasta ylenivät rattaatkin.
20. Kuhunka henki meni, sinne hekin menivät; minne henki liikkui; sinne rattaat ylenivät heidän kanssansa, sillä eläinten henki oli rattaissa.
21. Heidän kulkiessa, kulkivat nämäkin; heidän seisahtuessa, seisahtuivat nämäkin; ja kun he ylenivät maasta, ylenivät rattaatkin heidän kanssansa, sillä eläinten henki oli rattaissa.
22. Ja eläinten päiden päällä oli ikäänkuin taivaan avaruus, peljättävän kristallin näköinen, levitettynä ylhäällä heidän päidensä ylitse.
23. Ja taivaan avaruuden alla olivat heidän siipensä suorina toinen toiseensa päin; ja kunkin kaksi siipeä peitti kunkin ruumiin.
24. Kun he liikkuivat, kuulin minä heidän siipiensä äänen niinkuin suurten vetten pauhinan, niinkuin Kaikkivaltiaan äänen pauhinan, äänen niinkuin sotaleirin pauhinan. Kun he seisoivat, laskivat he siipensä alas. Ps. 29:3 s.
25. Ja ääni kuului taivaan avaruuden päältä, joka heidän päänsä päällä oli; kun he seisoivat, laskivat he siipensä alas.
26. Ja yläpuolella taivaan avaruutta, joka oli heidän päänsä päällä, oli istuin näöltänsä safiiri-kiven muotoinen; ja tämän istuimen muotoisen päällä istui näöltänsä niinkuin ihmisen muotoinen. 2 Moos. 24:10. Jes. 6:1. Hes. 10:1 s. Dan. 7:9 s. Ilm. 4:2 s.
27. Ja minä näin niinkuin kiehuvan metallin kirkkauden, niinkuin tulen näköisen sen sisäpuolella ympäriinsä; ja hänen lanteidensa näköisestä ylöspäin ja hänen lanteidensa näköisestä alaspäin näin minä niinkuin tulen näköisen, ja loisteen hänen ympärillänsä.
28. Niinkuin taivaan kaari näkyy pilvissä sadepäivänä, sen näköinen oli loiste hänen ympärillänsä. Tämän näköinen oli Herran kunnian muoto. Ja minä näin sen ja lankesin kasvoilleni ja kuulin äänen puhuvan. 1 Moos. 9:12 s. Dan. 10:9. Ilm. 1:17. 4:3.

2 Luku.

Hesekielin kutsumus profetan virkaan.

Ja hän sanoi minulle: „sinä ihmisen poika, seiso jaloillas, niin minä puhuttelen sinua."
2. Ja henki tuli minuun, kun hän minua puhutteli, ja asetti minut jaloilleni, ja minä kuuntelin Häntä, joka minua puhutteli. Hes. 3:24. Dan. 10:10.
3. Ja Hän sanoi minulle: „ihmisen poika, Minä lähetän sinut Israelin lasten tykö, niiden kapinoitsevien pakanain tykö, jotka ovat kapinoinneet Minua vastaan; he ja heidän isänsä ovat hamaan tähän päivään asti Minua vastaan rikkoneet.
4. Ja nämä lapset ovat kankeat kasvoiltansa ja kovat sydämmeltänsä; Minä lähetän sinut heidän tykönsä, ja sinun pitää sanoman heille: ‚näin sanoo Herra, Herra.' Jer. 3:3. 5:3. Hes. 3:7.
5. Ja jos he kuulevat taikka ovat kuulematta — sillä he ovat vastahakoinen suku pitää heidän tietämän, että profetta on heidän keskellänsä ollut. Jes. 28:9. Hes. 33:33.
6. Ja sinä, ihmisen poika, älä pelkää heitä, äläkä pelkää heidän sanojansa, sillä he ovat ohdakkeita ja orjantappuroita sinua vastaan, ja sinä asut skorpionein seassa; älä pelkää heidän sanojansa äläkä hämmästy heidän kasvojansa, sillä he ovat vastahakoinen suku. Jer. 1:8, 17. 9:2 s. Hes. 3:9. Mik. 7:4. Luuk. 12:4. 1 Piet. 3:14.
7. Mutta puhu sinä minun sanani heille, jos he kuulevat taikka ovat kuulematta; sillä he ovat vastahakoiset. Hos. 3:27.
8. Ja sinä, ihmisen poika, kuule mitä Minä sanon sinulle: älä ole vastahakoinen niinkuin se vastahakoinen suku; avaa suusi ja syö, mitä Minä sinulle annan." Ilm. 10:9 s.
9. Ja minä näin, ja katso, käsi oli ojennettu minun puoleeni, ja katso, siinä oli kirjakäärö.
10. Ja hän levitti sen minun eteeni, ja se oli kirjoitettu sisältä ja ulkoa, ja siihen oli kirjoitettu valitukset, huokaukset ja voi-huudot.

3 Luku.

Profetan lähetys.

Ja hän sanoi minulle: „sinä ihmisen poika, syö minkä löydät, syö tämä kirja, ja mene saarnaamaan Israelin huoneelle."
2. Niin minä avasin suuni, ja hän antoi tämän kirjan minun syödäkseni.
3. Ja Hän sanoi minulle: „ihmisen poika, syötä vatsasi ja täytä sisuksesi tällä kirjalla, jonka Minä annan sinulle!" Niin minä söin, ja se oli suussani makea kuin hunaja. Ps. 19:11. 119:103. Jer. 15:16.
4. Ja hän sanoi minulle: „ihmisen poika, lähde, mene Israelin huoneen tykö ja puhu heille minun sanoillani.
5. Sillä ei sinua lähetetä outopu-

heisen ja vieras-kielisen kansan tykö, vaan Israelin huoneen tykö;
6. eikä monen outopuheisen ja vieras-kielisen kansan tykö, joiden puhetta sinä et ymmärrä. Jos Minä lähettäisin sinut niitten tykö, niin ne sinua kuuntelisivat.
7. Mutta Israelin huone ei tahdo kuulla sinua, sillä ei he tahdo kuulla Minuakaan; sillä koko Israelin huone on kova-otsainen ja kankeasydämminen. Hes. 2:4.
8. Katso, Minä teen sinun kasvosi yhtä koviksi kuin heidän kasvonsa ja sinun otsasi yhtä kovaksi kuin heidän otsansa. Jer. 1:18. Mik. 3:8.
9. Minä teen sinun otsasi niinkuin timantin, kalliota kovemmaksi; älä pelkää heitä, äläkä hämmästy heidän edessänsä; sillä he ovat vastahakoinen suku." Hes. 2:6. 1 Piet. 3:14.
10. Ja Hän sanoi minulle: „ihmisen poika, ota sydämmeesi ja kuule korvillasi kaikki minun sanani, jotka Minä sinulle puhun.'
11. Lähde, mene vankien, kansasi lasten tykö, ja puhu heille ja sano heille: ‚näin sanoo Herra, Herra', — jos he kuulevat taikka ovat kuulematta."
12. Ja henki nosti minut ylös, ja minä kuulin takanani kovan jylinän äänen: „ylistetty olkoon Herran kunnia siellä missä se on!"
13. Ja minä kuulin suhinan eläinten siivistä, jotka yhtyivät toisiinsa, ja ratasten jyrinän heidän sivullansa ja kovan jylinän äänen.
14. Ja henki nosti minut ylös ja otti minut, ja minä menin karvasmielisenä henkeni kiivaudessa; mutta Herran käsi oli väkevänä minun päälläni. Jer. 15:17.
15. Ja minä tulin Tel-Abibiin vankien tykö, jotka asuivat Kebar virran varrella; ja missä he asuivat, siellä asuin minä seitsemän päivää hämmästyneenä heidän keskellänsä. Job 2:13.
16. Ja tapahtui seitsemän päivän perästä, että Herran sana tuli minulle, sanoen:
17. „Ihmisen poika, Minä panin sinut vartijaksi Israelin huoneelle; ja sinun pitää kuuleman sanan minun suustani ja varoittaman heitä Minun puolestani. Jer. 6:17. Hes. 33:7 s.
18. Kun Minä sanon jumalattomalle: ‚sinun pitää totisesti kuoleman', etkä sinä varoita häntä, etkä puhu varoittaakses jumalatonta kääntymään jumalattomasta tiestänsä, saattaaksesi häntä elämään, niin on tuo jumalaton synnissänsä kuoleva, mutta hänen verensä Minä vaadin sinun kädestäsi.
19. Vaan jos sinä varoitat jumalatonta, ja hän ei käänny jumalattomuudestansa ja jumalattomasta tiestänsä, niin on hän synnissänsä kuoleva; mutta sinä olet sielusi pelastanut.
20. Ja kun vanhurskas kääntyy vanhurskaudestansa ja tekee vääryyttä, ja Minä panen loukkauksen hänen eteensä, niin pitää hänen kuoleman. Jos et ole häntä varoittanut, on hän tosin synnissänsä kuoleva, eikä hänen vanhurskauttansa, jota hän tehnyt oli, muisteta; mutta hänen verensä Minä vaadin sinun kädestäsi. Hes. 18:24. 33:12 s.
21. Mutta jos sinä varoitat vanhurskasta, ettei vanhurskas syntiä tekisi, eikä hän tee syntiä, niin on hän totisesti elävä, sillä hän otti varoituksesta vaarin, ja sinä olet sielusi pelastanut."
22. Ja Herran käsi tuli siellä minun päälleni, ja hän sanoi minulle: „nouse, mene laaksoon, ja siellä Minä puhuttelen sinua."
23. Ja minä nousin ja menin laaksoon, ja katso, siellä seisoi Herran kunnia niinkuin se kunnia, jonka minä näin Kebar virran varrella; ja minä lankesin kasvoilleni. Hes. 1:3.
24. Ja henki tuli minuun ja asetti minut jaloilleni, ja Hän puhutteli minua ja sanoi minulle: „mene ja sulje itses huoneeses. Hes. 2:2.
25. Ja sinä, ihmisen poika, katso, nuorat pannaan sinun päällesi ja sinut sidotaan niillä, ettet voi mennä ulos heidän keskellensä. Hes. 4:8.
26. Ja kielesi annan Minä tarttua suusi lakeen, niin että tulet mykäksi, ettet taida nuhdella heitä; sillä he ovat vastahakoinen suku.
27. Mutta kun Minä puhuttelen sinua, avaan Minä sinun suusi, ja sinun pitää sanoman heille: ‚näin sanoo Herra, Herra!' Joka kuulee, hän kuulkoon, ja joka hylkää, hän hyljätköön; sillä se on vastahakoinen suku." Hes. 2:7.

4 Luku.

Jerusalemin piiritystä kuvataan.

Ja sinä, ihmisen poika, ota itsellesi tiilikivi ja pane se eteesi ja piirrä siihen kaupunki, Jerusalem.
2. Ja pane sitä vastaan saarto ja rakenna sitä vastaan valloitustorni ja luo sitä vastaan valli ja pane sitä vastaan sota-leirit ja aseta sitä vastaan muurin murtajat joka taholta.
3. Ja sinä, ota itsellesi rautapannu ja pane se rautaseinäksi itses ja kaupungin välille, ja aseta kasvosi sitä vastaan, ja olkoon se saarrossa, ja

saarra sitä. Se olkoon Israelin huoneelle merkiksi.
4. Ja sinä, pane maata vasemmalle kyljellesi, ja pane sen päälle Israelin huoneen pahat teot; sen päiväluvun, jonka sinä näin makaat, pitää sinun kantaman heidän syntinsä.
5. Ja Minä teen sinulle heidän syntinsä vuodet päiväluvuksi; kolmesataa yhdeksän kymmentä päivää pitää sinun kantaman Israelin huoneen pahaa tekoa.
6. Ja kun sinä olet nämä päättänyt, niin pane sitten maata oikealle kyljellesi, ja kanna Juudan huoneen pahateko neljäkymmentä päivää; kunkin päivän teen Minä sinulle vuodeksi. 4 Moos. 14:34.
7. Ja Jerusalemin saartoa kohti pitää sinun asettaman kasvosi ja paljastetun käsivartesi, ja ennustaman sitä vastaan.
8. Ja katso, Minä panen köydet sinun päällesi, ettet kääntyisi kyljeltäsi toiselle, siksi kuin olet päättänyt saartosi päivät.
9. Ja sinä, ota itsellesi nisua ja ohraa ja papuja ja herneitä ja hirssiä ja kauroja, ja pane ne yhteen astiaan, ja tee ne itsellesi leiväksi, sen päiväluvun mukaan, minkä kyljelläsi makaat: kolmesataa yhdeksänkymmentä päivää pitää sinun sitä syömän.
10. Ja sinun ruokasi, jota syöt, olkoon painoltansa kaksikymmentä sikliä päivälle; ajasta aikaan pitää sinun sitä syömän.
11. Ja vettä pitää sinun mitalta juoman: kuudennen osan hinniä; ajasta aikaan pitää sinun sitä juoman.
12. Ohraisina leipinä pitää sinun sitä syömän ja ihmisjäljen tuhkaläjässä sitä heidän silmäinsä edessä kypsentämän."
13. Ja Herra sanoi: ,,aivan niin pitää Israelin lasten syömän leipänsä saastaisena pakanain keskellä, johon Minä heitä ajan."
14. Mutta minä sanoin: ,,voi, Herra, Herra, katso, ei minun sieluni ole koskaan saastutettu, enkä ole raatoa tahi raadeltua syönyt hamasta nuoruudestani tähän saakka, eikä mikään inhottava liha ole suuhuni tullut." 3 Moos. 7:18, 24 s. 11:2 s. 19:7. Jes. 65:4. Ap. t. 10:14.
15. Niin Hän sanoi minulle: ,,katso, minä suon sinulle ihmisjäljen sijaan karjan sontaa, ja sinä saat valmistaa leipäsi sen päällä."
16. Ja Hän sanoi minulle: ,,ihmisen poika, katso, Minä särjen leivän tuen Jerusalemissa, ja heidän pitää syömän leipää painolta ja murheessa, ja juoman vettä määrältä ja hämmästyksessä, 3 Moos. 26:26. Hes. 12:19. 14:13.
17. kun ovat leivän ja veden puutteessa, ja heidän pitää toinen toisensa kanssa nääntymän ja hiutuman pahoissa teoissansa.

5 Luku.

Israelin rangaistus kuvataan ja ennustetaan.

Ja sinä, ihmisen poika, ota itsellesi terävä miekka, ota se partaveitseksi itsellesi ja aja sillä pääsi ja poskesi; ja ota itsellesi painovaaka ja ja'a ne. Jes. 7:20.
2. Polta kolmas osa tulessa keskellä kaupunkia, kun saarron päivät ovat päättyneet; ja ota kolmas osa ja hakkaa miekalla sen ympärillä; ja hajoita kolmas osa tuuleen, ja minä paljastan miekan heidän jälkeensä.
3. Ja ota vähän niistä luvultansa ja sido vaatteesi kulmaan. Hes. 14:22.
4. Ja ota vielä näistä vähän ja heitä ne tulen keskelle ja polta ne tulessa, siitä on tuli lähtevä koko Israelin huoneesen.
5. Näin sanoo Herra, Herra: Minä olen tämän Jerusalemin pannut kansain keskelle ja maakunnat sen ympärille.
6. Mutta se muutti minun oikeuteni vääryydeksi pahemmin kuin pakanat ja minun sääntöni enemmin kuin maakunnat, jotka ovat sen ympärillä; sillä he hylkäsivät minun oikeuteni, eivätkä vaeltaneet minun säännöissäni. Jer. 6:16. 44:16 s.
7. Sentähden sanoo Herra, Herra näin: koska te rajuatte pahemmin kuin pakanat, jotka ympärillänne ovat, ettekä vaeltaneet minun säännöissäni ettekä tehneet minun oikeuksiani, ettekä ympärillänne olevain pakanainkaan oikeuksia noudattaneet, Hes. 16:47 s. Room. 2:14 s.
8. sentähden sanoo Herra, Herra näin: katso, myöskin Minä olen sinua vastaan ja toimitan sinun keskelläsi tuomioita pakanain silmäin edessä.
9. Ja Minä tahdon tehdä sinulle, mitä en ole tehnyt ja minkä vertaista en ole enää tekevä, kaikkien sinun kauhistustesi tähden. Matt. 24:21.
10. Sentähden pitää isien syömän lapsiansa sinun keskelläsi, ja lasten syömän isiänsä; ja Minä olen toimittava sinussa tuomioita ja kaikki sinun jäänees hajoittava kaikkiin tuuliin. 3 Moos. 26:29. 5 Moos. 28:53. Jer. 19:9. Val. 2:20. 4:10.
11. Sentähden, niin totta kuin Minä elän, sanoo Herra, Herra: totisesti, koska olet saastuttanut minun pyhän sijani kaikilla iljetyksilläs ja kaikilla

kauhistuksillas, hävitän Minäkin, eikä silmäni ole säälivä, enkä Minäkään säästä. Jer. 21:7. Hes. 7:4.9. 8:18.
12 Kolmas osa sinusta kuolee ruttoon ja nääntyy nälkään keskelläsi, ja kolmas osa kaatuu miekkaan ympärilläsi, ja kolmannen osan Minä hajoitan kaikkiin tuuliin, ja Minä paljastan miekan heidän jälkeensä. Jer. 15:2. 49:32.
13. Ja vihani tulee täytetyksi, ja Minä annan hirmuisuuteni levätä heidän päällänsä ja kostan, ja heidän pitää tietämän, että Minä, Herra, olen kiivaudessani puhunut, täyttäessäni hirmuisuuteni heissä. Jes. 1:24. Hes. 16:42. 24:13.
14. Ja Minä teen sinut autioksi ja pilkaksi pakanoissa, jotka ympärilläsi ovat, jokaisen sivukulkevan silmäin edessä.
15. Ja sinä tulet häväistykseksi ja pilkaksi, varoitukseksi ja hämmästykseksi pakanoille, jotka ympärilläsi ovat, kun Minä toimitan tuomioita sinussa vihalla ja kiivaudella ja julmilla kurituksilla. Minä, Herra, olen sen sanonut.
16. Ja kun Minä lähetän heihin pahat näljän nuolet, jotka hävittäjänä tulevat, jotka Minä lähetän teitä hävittämään, olen lisäävä teille nälkää ja särkevä teiltä leivän tukeen Hes. 4:16. 14:13.
17. Ja Minä annan tulla teidän päällenne näljän ja pahat pedot, jotka sinut lapsettomaksi tekevät; ja rutto ja veri on sinun kauttasi kulkeva, ja miekan Minä tuotan sinua vastaan. Minä, Herra, olen sen sanonut.

6 Luku.

Epäjumalan-palveluksen tuomio.

Ja Herran sana tuli minulle, sanoen:
2. Ihmisen poika, käännä kasvosi Israelin vuoria kohti, ja ennusta niitä vastaan, Hes. 36:1.
3. ja sano: Israelin vuoret! kuulkaat Herran, Herran sanaa: näin sanoo Herra, Herra vuorille ja kukkuloille, laaksoille ja alangoille; katso, Minä, Minä tuotan miekan teitä vastaan ja hävitän teidän kukkulanne.
4. Ja teidän alttarinne hävitetään ja aurinkopatsaanne särjetään, ja minä annan teidän lyötyjenne kaatua epäjumalienne eteen. 3 Moos. 26:30 s. 2 Kun. 23:11 s.
5. Ja heitän Israelin lasten ruumiit heidän epäjumaliensa eteen ja hajoitan teidän luunne alttarienne ympärille.
6. Kaikissa asuinpaikoissanne pitää kaupungit hävitettämän ja kummut autioiksi tehtämän, että teidän alttarinne hävitettäisiin ja lopetettaisiin, ja teidän epäjumalanne särjettäisiin ja hävitettäisiin, ja aurinkopatsaanne kumottaisiin ja teoksenne tyhjäksi tehtäisiin.
7. Ja surmattujen pitää kaatuman teidän keskellänne, että te tietäisitte Minun olevan Herran.
8. Mutta Minä tahdon jättää muutamia teistä, että teillä olisi miekalta pelastuneita pakanain keskellä, ollessanne maakuntiin hajoitettuina.
9. Ja teidän pelastuneenne muistavat Minua pakanain seassa, johonka he ovat vankeina viedyt, kun Minä olen särkenyt heidän haureellisen sydämmensä, joka oli Minusta luopunut, ja heidän epäjumalainsa perään haurehtivaiset silmänsä; ja heidän pitää inhooman itseänsä niiden pahojen tekojen tähden, joita he kaikilla kauhistuksillansa tehneet ovat.
10. Ja he tulevat tietämään, että minä olen Herra. En ole turhaan sanonut tekeväni heille tätä pahaa.
11. Näin sanoo Herra, Herra: lyö käsiäsi yhteen ja polje jalkaasi ja sano: voi kaikkia Israelin huoneen pahoja kauhistuksia, jonka tähden heidän täytyy kaatua miekkaan, nälkään ja ruttoon!
12. Kaukana oleva on ruttoon kuoleva, ja lähellä oleva on miekalla kaatuva; ja jäänyt ja varjeltu on nälkään kuoleva. Näin Minä täytän hirmuisuuteni heissä.
13. Ja te tulette tietämään, että minä olen Herra, kun heidän surmattunsa ovat epäjumaliensa keskellä alttariensa ympärillä joka korkealla kukkulalla, kaikilla vuorten huipuilla ja jokaisen viheriäisen puun alla ja jokaisen tuuhean tammen alla, niillä paikoin, joissa he antoivat suloista suitsutusta kaikille epäjumalillensa. 2 Kun. 17:10 s. Jer. 2:20.
14. Ja minä ojennan käteni heitä vastaan, ja teen maan hävitetyksi ja Diblatan erämaata autiommaksi, kaikissa heidän asuinpaikoissansa; ja heidän pitää tietämän, että minä olen Herra.

7 Luku.

Loppu tulee, Israelin perikato kiirehtien lähenee.

Ja Herran sana tuli minulle, sanoen:
2. Ja sinä, ihmisen poika, näin sanoo Herra, Herra: Israelin maalle loppu! loppu tulee sen maan neljän kulman ylitse!
3. Nyt tulee loppu sinun päällesi, ja minä lähetän vihani ylitsesi ja tuo-

mitsen sinut teittesi mukaan ja tuotan päällesi kaikki kauhistuksesi.
4. Ja silmäni ei ole sinua säälivä, enkä Minä säästä sinua, sillä minä panen tiesi sinun päällesi, ja sinun kauhistuksesi pitää tuleman keskellesi. Ja te tulette tietämään, että Minä olen Herra.
5. Näin sanoo Herra, Herra: onnettomuus tulee onnettomuuden päälle, katso, se tulee!
6. Loppu tulee, loppu tulee; se herää sinua vastaan. katso, se tulee!
7. Vuoro tulee sinulle, sinä maan asukas; aika tulee, päivä on lähellä; sotameteli, eikä ilohuuto vuorilla!
8. Nyt, heti kohta vuodatan Minä hirmuisuuteni sinun päällesi ja täytän vihani sinussa ja tuomitsen sinua teittesi mukaan, ja tuotan päällesi kaikki kauhistuksesi.
9. Ja silmäni ei ole säälivä enkä Minä säästä; Minä kostan sinulle teittesi mukaan, ja sinun kauhistuksesi on tuleva keskellesi, tietääksenne, että Minä olen Herra, joka teitä lyön.
10. Katso, se päivä; katso, se tulee! vuoro tulee, vitsa vesoo ja kopeus kukoistaa!
11. Väkivalta nousi jumalattomuuden vitsaksi: ei heistä jää yhtäkään, eikä mitään heidän väkijoukostansa eikä heidän tavaroistansa; tyhjäksi joutuu heidän jaloutensa.
12. Se aika tulee, se päivä lähenee; älköön ostaja iloitko, älköön myöjä murehtiko, sillä vihan kiivaus tulee kaiken sen väkijoukon päälle.
13. Sillä myöjä ei enään myödyn kalunsa tykö palaja, vaikka he vielä hengissäkin olisivat; sillä ennustus kaikkea heidän väki-joukkoansa vastaan ei ole peräytyvä, eikä yksikään voi pahuudellansa elämätänsä vahvistaa.
14. He kyllä torvella soittavat ja varustavat kaikki, vaan ei kukaan lähde sotaan; sillä Minun vihani kiivaus tulee koko sen väkijoukon päälle.
15. Miekka on ulkona, rutto ja nälkä kotona. Joka kedolla on, se miekkaan kuolee, ja joka kaupungissa on, sen nälkä ja rutto syövät.
16. Ja jos heitä pelastuneita pakoon pääsee, ovat he vuorilla niinkuin laaksojen kyyhkyset, kaikki he valittavat, kukin pahaa tekoansa. Jes. 38:14.
17. Kaikki kädet vaipuvat ja kaikki polvet käyvät heikoksi kuin vesi.
Jes. 13:7. Jer. 6:24.
18. Ja säkkiä he käärivät ympärillensä, ja pelko peittää heidät; kaikilla kasvoilla on häpeä ja kaikki päät ovat paljaat.
19. Hopeansa he heittävät kaduille ja kultansa on loaksi joutuva. Ja heidän hopeansa ja kultansa ei voi pelastaa heitä Herran kiivauden päivänä; ei he sillä saa sieluansa ravituksi eikä vatsaansa täytetyksi, sillä se oli viettelyksenä heidän synteihinsä.
San. 11:4. Sef. 1:18.
20. Ja koristuksensa loisteen ovat he käyttäneet kopeudeksi, ja kauhistustensa kuvat ja iljetyksensä tekivät he siitä; sentähden teen Minä sen loaksi.
Hos. 2:8. 8:4.
21. Ja annan sen muukalaisten käsiin ryöstöksi ja maan jumalattomille saaliiksi, että he sen saastuttavat.
22. Ja Minä käännän kasvoni teistä pois, ja Minun aarteeni saastutetaan; väkivaltaiset hyökkäävät sen päälle ja saastuttavat sen.
23. Valmista kahle, sillä maa on täynnä veren vikoja ja kaupunki täynnä väkivaltaa. Jer. 9:9.
24. Ja Minä tuotan kaikkein pahimmat pakanat, ja ne valloittavat heidän huoneensa; ja Minä lopetan väkevien kopeuden, ja heidän pyhät paikkansa saastutetaan.
25. Perikato tulee; ja he etsivät rauhaa, mutta ei sitä ole.
26. Häviö tulee häviön päälle, sanoma sanomaa seuraa. Ja he etsivät näkyjä profetoilta; mutta opetus katoaa papilta ja neuvo vanhoilta.
Jer. 4:20. 18:18.
27. Kuningas murhehtii, ruhtinas pukeutuu hämmästykseen ja maan kansan kädet vapisevat. Heidän tiensä mukaan teen Minä heille ja heidän oikeuttensa mukaan tuomitsen minä heitä; ja heidän pitää tietämän, että minä olen Herra.

8 Luku.

Epäjumalanpalveluksen kauhistukset Jerusalemissa.

Ja tapahtui kuudentena vuotena kuudennella kuulla, viidentenä päivänä kuukautta, että minä istuin huoneessani ja Juudan vanhimmat istuivat edessäni, ja siellä lankesi Herran, Herran käsi minun päälleni.
2. Ja minä näin ja katso, muodoltansa niinkuin tulen kaltainen, ja lanteidensa näköisestä alaspäin oli hän kuin tuli; ja lanteistansa ylöspäin oli hän loisteen näköinen, niinkuin kirkkaan metallin hohde. Hes. 1:4.27.
3. Ja hän ojensi käden tapaisen ja otti minut pääni hivuksista; ja henki nosti minut maan ja taivaan välille ja vei minut Jumalan näyissä Jerusalemiin sisimmän portin ovelle, joka kääntyy pohjaan päin, missä kiivau-

den kuvan istuin oli, joka kiivauden
herätti. 2 Aik. 33:7,15.
4. Ja katso, siellä oli Israelin Juma-
lan kunnia, sen näyn kaltaisena, min-
kä minä laaksossa nähnyt olin.
Hes. 3:23.
5. Ja Hän sanoi minulle: „ihmisen
poika, nosta nyt silmäsi pohjoseen
päin.“ Ja minä nostin silmäni poh-
joseen päin, ja katso, pohjan puolel-
la alttarin porttia oli se kiivauden
kuva oven suussa.
6. Ja hän sanoi minulle: „ihmisen
poika, näetkös mitä he tekevät, näitä
suuria kauhistuksia, joita Israelin
huone tässä tekee, että Minä siirtyi-
sin pois minun pyhästä sijastani? ja
vielä sinä olet suurempiakin kauhis-
tuksia näkevä.“
7. Ja hän vei minut esikartanon o-
velle, ja minä näin, ja katso, reikä
oli seinässä.
8. Ja hän sanoi minulle: „ihmisen
poika, murra läpi tuo seinä.“ Ja mi-
nä mursin läpi seinän, ja katso, siel-
lä oli ovi.
9. Ja hän sanoi minulle: „tule ja
katsele niitä ilkeitä kauhistuksia, joi-
ta he tässä tekevät.“
10. Ja minä tulin ja näin, ja katso, siel-
lä oli kaikenlaisia matelevaisten ja
iljettävien eläinten kuvia, ja kaiken-
laisia Israelin huoneen epäjumalia
oli piirretty seiniin yltympäri.
11. Ja niiden edessä seisoi seitsemän-
kymmentä miestä Israelin huoneen
vanhimmista, ja Jaasanja, Safanin
poika, seisoi heidän keskellänsä, ja
kullakin oli suitsutus-astia kädessän-
sä, ja suitsutus-pilven tuoksu nousi
ilmaan.
12. Ja hän sanoi minulle: „näetkös,
ihmisen poika, mitä Israelin huoneen
vanhimmat tekevät pimeydessä, ku-
kin kuva-kammiossansa? Sillä he sa-
novat: ‚ei Herra näe meitä; Herra on
jättänyt tämän maan.“ Hes. 9:9.
13. Ja hän sanoi minulle. „vielä
sinä saat nähdä suurempia kauhis-
tuksia, joita he tekevät.“
14. Ja hän vei minut Herran huoneen
portin ovelle, joka on pohjaan päin,
ja katso, siellä naiset istuivat Tam-
musta itkemässä.
15. Ja hän sanoi minulle: „näetkös,
ihmisen poika? Vielä saat nähdä
suurempia kauhistuksia, kuin nämä
ovat.“
16. Ja hän vei minut Herran huoneen
sisimmälle esikartanolle, ja katso,
Herran temppelin ovella esihuoneen
ja alttarin välillä oli lähes viisi kol-
matta kymmentä miestä; heidän sel-
känsä olivat Herran temppeliin päin
ja heidän kasvonsa itäänpäin, ja he
kumarsivat itäänpäin aurinkoa.
2 Kun. 23:5.11.
17. Ja hän sanoi minulle: „näetkös,
ihmisen poika? Vähäkö se on Juudan
huoneelle tehdä näitä kauhistuksia,
joita he täällä tekevät, kun he vielä
täyttävät maan väkivallalla ja här-
syttävät minua aina uudellensa vi-
haan? Ja katso, he pitävät viinipuun
oksan nenänsä edessä.
18. Mutta sentähden tahdon Minäkin
toimia vihassani: ei ole silmäni sää-
livä enkä Minä säästä; ja vaikka he
huutavat korvissani korkealla äänel-
lä, en Minä heitä kuitenkaan kuule.
San. 1:28. Jer. 11:11. Hes. 5:11. 9:10.

9 Luku.

Jumaliset merkitään. Jumalattomat
tapetaan.

Ja Hän huusi minun korvissani ko-
valla äänellä ja sanoi; „lähestykäät,
te kaupungin vartijat, ja olkoon kul-
lakin hävitys-ase kädessänsä!“
2. Ja katso, kuusi miestä tuli tiellä
ylimmäisestä portista, joka kääntyy
pohjaan päin, ja jokaisella oli surma-
aseensa kädessänsä; ja yksi mies hei-
dän keskellänsä oli vaatetettu valkoi-
siin liinavaatteisin, ja kirjoittajan
koppa oli hänen lanteillansa. Ja he
tulivat ja seisahtuivat vaski-alttarin
viereen. Ilm. 15:1.6.
3. Ja Israelin Jumalan kunnia nousi
kerubin päältä, jonka päällä hän oli,
huoneen kynnykselle ja huusi sille
liina-vaatteisin puetetulle miehelle,
jonka lanteilla kirjoittajan koppa oli.
4. Ja Herra sanoi hänelle. „kulje Je-
rusalemin kaupungin keskitse, ja pa-
ne merkki niiden miesten otsiin, jot-
ka huokaavat ja huolehtivat kaikkien
kauhistusten tähden, jotka sen kes-
kellä tehdään.“ 2 Moos. 12:23. Ilm. 7:3.
5. Ja niille toisille hän sanoi minun
kuulteni: „kulkekaat kaupunkia hä-
nen jäljissänsä ja lyökäät; älköön sil-
männe säälikö ja älkäät säästäkö!
6. Tappakaat loppuun asti vanhoja,
nuorukaisia ja neitseitä, lapsia ja vai-
moja, mutta älkäät koskeko yhtä-
kään, jonka päällä merkki on; ja al-
kakaat Minun pyhäköstäni!“ Ja he
alkoivat niistä vanhoista miehistä,
jotka huoneen edessä olivat.
7. Ja hän sanoi heille: „saastuttakaat
huone ja täyttäkäät esikartanot ta-
petuilla; lähtekäät liikkeelle!“ Ja he
menivät ulos ja löivät kaupungissa.
8. Ja tapahtui, kun he löivät ja mi-
nä yksinäni jäin, lankesin minä kas-
voilleni ja huusin ja sanoin: „voi
Herra, Herra, hävitätkö koko Israelin

jäännöksen vuodattaessas vihasi Jerusalemin päälle?"
9. Ja Hän sanoi minulle: „Israelin ja Juudan huonekunnan paha teko on ylön suuri, maa on täytetty veren vioilla ja kaupunki on täynnä vääryyttä. Sillä he sanovat: ‚Herra on jättänyt maan, eikä Herra näe.' Hes. 7:23. 8:12.
10. Mutta ei Minunkaan silmäni ole säälivä, enkä Minä säästä: heidän tiensä panen Minä heidän päänsä päälle." Hes. 8:18. 11:21. 16:43.
11. Ja katso, se liina-vaatteisin puetettu mies, jonka lanteilla koppa oli, toi sanoman, lausuen: „minä olen tehnyt niinkuin Sinä minun käskit."

10 Luku.

Hesekielille näytetään, miten Jerusalem on tulella poltettava. Herran kunnian ilmoitus.

Ja minä näin ja katso, taivaan avaruudella kerubien pään päällä oli niinkuin safiiri-kivi, näköänsä niinkuin istuimen muoto, joka ilmestyi niiden päällä.
2. Ja Hän puhui sille liina-vaatteisin puetetulle miehelle ja sanoi: „tule sisälle ratasten väliin kerubin alle, ja ota molemmat kourasi täyteen tulisia hiiliä kerubien välistä ja hajoita ne kaupungin päälle." Ja hän meni sinne minun nähteni.
3. Ja kerubit seisoivat huoneen oikealla puolella miehen tullessa, ja pilvi täytti sisimmäisen esikartanon. 1 Kun. 8:10. Jes. 6:4.
4. Ja Herran kunnia nousi ylös kerubin päältä huoneen kynnykselle, ja huone täytettiin pilvellä, ja esikartano oli täynnä Herran kunnian loistetta. Hes. 11:23.
5. Ja kerubien siipien ääni kuului ulkoiselle esikartanolle asti, niinkuin kaikkivaltiaan Jumalan ääni, kun Hän puhuu.
6. Ja tapahtui, kun Hän käski sitä liinavaatteisin puetettua miestä, sanoen: „ota tulta ratasten välistä kerubien keskeltä," ja kun tämä tuli ja seisahtui rattaan viereen,
7. silloin kerubi ojensi kätensä kerubien välistä tuleen, joka oli kerubien välissä, ja otti siitä ja antoi liinavaatteisin puetetun miehen käsiin, ja hän otti ja meni ulos.
8. Ja kerubeilla näkyi ihmiskäden muoto heidän siipiensä alla. Hes. 1:8.
9. Ja minä näin, ja katso, neljä ratasta kerubien vieressä, yksi ratas kunkin kerubin vieressä, ja ratasten muoto topaasi-kiven näköinen. Hes. 1:15 s.
10. Ja näöltänsä oli kaikilla neljällä sama muoto, niinkuin ratas olisi ollut rattaan sisällä.
11. Kulkiessansa ne kulkivat neljälle kulmallensa; ei ne kulkiessansa kääntyneet, vaan minnepäin etumainen kääntyi, sinne he kulkivat sen jäljissä; he eivät kääntyneet kulkiessansa.
12. Ja koko heidän ruumiinsa ja selkänsä ja kätensä ja siipensä sekä rattaatkin olivat täynnä silmiä yltympäri; heillä neljällä oli kullakin omat rattaansa.
13. Ja näille rattaille huudettiin minun kuulteni: „pyörikäät!"
14. Ja neljät kasvot oli kullakin: ensimmäiset kasvot olivat kerubin kasvot, ja toiset kasvot ihmisen kasvot, ja kolmannet jalopeuran kasvot ja neljännet kotkan kasvot. Hes. 1:5 s.
15. Ja kerubit kohosivat ilmaan. Tämä oli se eläin, jonka minä olin nähnyt Kebar virran varrella. Hes. 1:3.
16. Ja kerubien kulkiessa, kulkivat rattaatkin heidän vieressään, ja kerubien nostaessa siipiänsä ylentyäksensä maasta, ei rattaatkaan kääntyneet pois heidän vierestänsä.
17. Heidän seisoessansa, seisoivat nekin, ja heidän yletessänsä ylenivät nekin, sillä elävä henki oli heissä. Hes. 1:20.
18. Ja Herran kunnia läksi pois huoneen kynnykseltä ja asettui kerubien päälle.
19. Ja kerubit nostivat siipensä ja ylenivät minun silmäini nähden maasta heidän lähteissänsä pois, ja rattaat heidän myötänsä; ja he seisahtuivat Herran huoneen itäpuoleisen portin suulle, ja Israelin Jumalan kunnia oli ylhäällä heidän päällänsä.
20. Tämä oli sama eläin, jonka minä näin Israelin Jumalan alla Kebar virran varrella; ja minä tunsin, että ne olivat kerubia.
21. Neljät kasvot oli kullakin ja neljä siipeä kullakin; ja ihmis-kätten muotoiset oli heidän siipiensä alla.
22. Ja mitä heidän kasvojensa muotoon tulee, olivat ne samat kasvot, jotka minä näin Kebar virran varrella, heidän näkönsä sekä olentonsa suhteen; kukin kulki kohdastansa eteenpäin. Hes. 1:9.12.

11 Luku.

Edelleen tuomiosanoja. Herra lupaa uuden sydämmen. Jumalan kunnia katoaa.

Ja henki nosti m nut ylös ja vei minut Herran huoneen itäportille, joka antaa itään päin, ja katso, portin suulla oli viisi kolmattakymmentä miestä, ja minä näin niiden joukossa Jaasanjan, Assurin pojan, ja

Pelatjan, Benajan pojan, kansan päämiehet. Hes. 8:3.
2. Ja Hän sanoi minulle: „ihmisen poika, nämä ovat ne miehet, jotka aikovat onnettomuutta ja neuvovat pahaa tässä kaupungissa.
3. jotka sanovat: ‚ei huoneiden rakentaminen ole lähellä; tässä on pata, me olemme lihana'.
Jer. 29:5. Hes. 12:27. 24:3 s.
4. Sentähden ennusta heitä vastaan, ennusta, ihmisen poika!"
5. Ja Herran henki lankesi minun päälleni ja sanoi minulle: „sano: näin sanoo Herra: niin te puhutte, Israelin huone, ja teidän henkenne ajatukset, ne Minä tunnen.
6. Te olette monta tappaneet tässä kaupungissa ja täyttäneet sen kadut tapetuilla. Hes. 24:6 s.
7. Sentähden sanoo Herra, Herra näin: teidän tapettunne, jotka te sen keskellä kaataneet olette, ne ovat liha, ja tämä on pata; ja te viedään sen keskeltä ulos.
8. Miekkaa te pelkäätte, ja miekan Minä tuotankin teidän päällenne, sanoo Herra, Herra.
9. Ja Minä ajan teidät sen keskeltä ja annan teidät muukalaisten käsiin, ja toimitan teissä tuomioita.
10. Miekkaan pitää teidän kaatuman; Israelin rajalla Minä teidät tuomitsen. Ja te tulette tietämään, että Minä olen Herra.
11. Kaupunki ei ole teille patana oleva, ettekä te sen keskellä lihana; Israelin rajalla olen Minä teitä tuomitseva.
12. Ja te tulette tietämään, että Minä olen Herra, jonka säännöissä ette vaeltaneet ettekä tehneet Minun oikeuksiani, vaan ympärillänne olevien pakanain oikeuksien mukaan te teitte."
13. Ja tapahtui minun ennustaessani, että Pelatja, Benajan poika, kuoli. Ja minä lankesin kasvoilleni ja huusin kovalla äänellä ja sanoin: „voi Herra, Herra, sinä teet lopun Israelin jääneistä!" Jes. 10:20. Hes. 9:8.
14. Ja Herran sana tuli minulle, sanoen:
15. „Ihmisen poika, veljesi, veljesi ja lähimmäiset lankosi, jopa koko Israelin huone kokonansa ovat ne, joille Jerusalemin asukkaat sanovat: ‚olkaat kaukana Herrasta; meille on tämä maa annettu omaisuudeksi'.
16. Sentähden sano: näin sanoo Herra, Herra: tosin Minä olen ajanut heidät kauas pakanain keskelle, ja tosin hajoittanut heidät maakuntiin, mutta Minä tahdon itse olla heille pyhitykseksi vähäksi ajaksi niissä maakunnissa, joihin he tulleet ovat.
17. Sano siis: näin sanoo Herra, Herra: ja Minä kerään teidät kansoista ja kokoan teidät maakunnista, joihin te hajoitetut olette, ja teille Minä annan Israelin maan. Jer. 23:3.
18. Ja sinne he tulevat ja poistavat siitä pois kaikki sen iljetykset ja kaikki sen kauhistukset.
19. Ja Minä annan heille yhden sydämmen, ja uuden hengen annan Minä teihin, ja otan pois kivisen sydämmen heidän lihastansa ja annan heille lihaisen sydämmen, Ps. 51:12. Jer. 32:39. Hes. 36:26 s. Sef. 3:9. Ap. t. 4:32.
20. niin että he vaeltavat Minun säännöissäni ja pitävät Minun oikeuteni ja ne tekevät, ja ovat Minun kansani ja Minä olen heidän Jumalansa.
2 Moos. 6:7. 5 Moos. 30:9 s. Jer. 24:7. 30:22. 31:1,33. 32:38.
21. Mutta ne, joiden sydän vaeltaa heidän sydämmensä iljetysten ja kauhistusten mukaan, niiden tien panen Minä heidän päänsä päälle, sanoo Herra, Herra." Hes. 9:10.
22. Ja kerubit nostivat siipensä, ja rattaat nousivat heidän myötänsä, ja Israelin Jumalan kunnia oli heidän päällänsä.
23. Ja Herran kunnia kohosi kaupungin keskeltä ja seisahtui sille vuorelle, joka on itäpuolella kaupunkia.
Hes. 10:4. Sak. 14:4.
24. Ja henki nosti minut ja vei minut Kaldeaan vankien tykö, näyssä, Jumalan hengessä; ja se näky, jonka minä nähnyt olin, katosi edestäni.
25. Ja minä puhuin vangeille kaikki Herran sanat, jotka Hän oli minulle näyttänyt.

12 Luku.

Kansan ahdistus ja pako ennustetaan. Nämä tuomiot viipymättä joutuvat.

Ja Herran sana tapahtui minulle, sanoen:
2. „Ihmisen poika, sinä asut vastahakoisen suvun keskellä, joilla on silmät näkemään, eikä näe, ja korvat kuulemaan, eikä kuule, sillä he ovat vastahakoinen suku. 5 Moos. 29:4. Jes. 6:9 s. 42:18 s. Jer. 5:21. Hes. 2:3 s. Matt. 13:14 s.
3. Ja sinä, ihmisen poika, tee itselles matkakalut ja matkusta päivällä heidän silmäinsä nähden, ja matkusta asuinpaikaltasi toiseen paikkaan heidän silmäinsä nähden, — jos he ehkä tulisivat ymmärtämään, että he ovat vastahakoinen suku.
Jer. 26:3. 36:3.
4. Ja kanna tavarasi ulos matkakaluina päivällä heidän silmäinsä näh-

den, mutta lähde itse ulos ehtoolla
heidän silmäinsä nähden maanpa-
koon lähtevien tavalla
5. Murra itsesi heidän silmäinsä näh-
den seinän läpi, ja kanna ne siitä ulos.
6. Nosta ne heidän silmäinsä näh-
den olallesi, kanna ne pimeässä ulos,
peitä kasvosi, äläkä katsele maata;
sillä Minä panin sinut merkiksi Is-
raelin huoneelle."
Jes. 8:18. 20:3. Hes. 24:24. Sak. 3:8.
7. Ja Minä tein, niinkuin minua
käskettiin: tavarani kannoin minä
ulos matkakaluina päivällä, ja eh-
toolla mursin itseni seinän läpi kä-
delläni; ja pimeässä minä vein ne
ulos ja nostin olalleni heidän sil-
mäinsä nähden.
8. Ja Herran sana tuli minulle aa-
mulla, sanoen:
9. ,,Ihmisen poika, eikö Israelin huo-
ne, tuo vastahakoinen sukukunta, sa-
nonut sinulle: ,mitä sinä teet?'
10. Sano heille: näin sanoo Herra,
Herra: ruhtinasta Jerusalemissa kos-
kee tämä kuorma, ja koko Israelin
huonetta, jotka siellä ovat.
11. Sano: minä olen merkkinne;
niinkuin minä tein, niin heille teh-
dään: maanpakoon ja vankeuteen
täytyy heidän mennä.
12. Ja ruhtinas, joka on heidän kes-
kellänsä, on nostava olallensa pi-
meässä, ja lähtevä ulos; seinän läpi
he murtavat, viedäksensä siitä ulos;
hän peittää kasvonsa, ettei hän sil-
millänsä näkisi maata.
13. Ja Minä heitän verkkoni hänen
päällensä, ja hän vangitaan minun
pyydyksilläni; ja tuotan hänet Ba-
beliin Kaldean maalle, mutta sitä ei
ole hän näkevä, vaan siellä on hän
kuoleva. Hes. 17:20. 32:3.
14. Ja kaikki, jotka hänen ympä-
rillänsä ovat, hänen auttajansa ja
koko hänen sotajoukkonsa hajoitan
Minä kaikkiin tuuliin ja paljastan
miekan heidän jälkeensä. Hes. 5:10.
15. Ja heidän pitää tietämän, että
Minä olen Herra kun Minä hajoi-
tan heidät pakanain sekaan ja kyl-
vän heidät maakuntiin.
16. Ja Minä jätän heistä vähälukui-
sen joukon miekalta, näljältä ja ru-
tolta, että ne kaikki heidän kauhis-
tuksensa luettelisivat kansakunnis-
sa, kuhunka he tulevat, ja tietäisi-
vät, että Minä olen Herra."
17. Ja Herran sana tuli minulle,
sanoen:
18. ,,Ihmisen poika, sinun pitää syö-
män leipääsi vavistuksella ja juoman
vettäsi väristyksellä ja murheella,
19. ja sanoman maakunnan kan-
salle: näin sanoo Herra, Herra Je-
rusalemin asukkaille Israelin maal-
la: leipäänsä pitää heidän murheel-
la syömän ja vettänsä hämmästyk-
sellä juoman, sentähden että heidän
maansa tyhjennetään varoistansa
kaikkien siinä asuvaisten väkivallan
tähden. Hes. 4:16.
20. Ja asutut kaupungit hävitetään,
ja maa on autiona oleva, ja teidän pi-
tää tietämän, että Minä olen Herra."
21. Ja Herran sana tuli minulle,
sanoen:
22. ,,Ihmisen poika, mikä sanan-
parsi tämä teillä on Israelin maalla,
sanoessanne: ,päivät jatkuvat, ja ko-
ko ennustus raukeaa turhaan.'
23. Sentähden sano heille: näin sa-
noo Herra, Herra: Minä lakkautan
tämän sananparren, ettei sitä enään
lausuta Israelissa, vaan sano sinä
heille: ne päivät lähestyvät, ja kaik-
ki, mitä ennustus sanoo.
24. Sillä ei yhtäkään valhenäkyä ei-
kä petollista ennustusta pidä enään
Israelin huoneen keskellä oleman.
Hab. 2:3.
25. Sillä Minä olen Herra, Minä pu-
hun; se sana, jonka Minä puhun,
on tapahtuva, eikä se enää viivy;
sillä teidän päivinänne, sinä tottele-
maton suku, Minä puhun sanan, ja
täytänkin sen, sanoo Herra, Herra."
26. Ja Herran sana tuli minulle,
sanoen:
27. ,,Ihmisen poika, katso, Israelin
huone sanoo: ,se näky, jonka tämä
näkee, menee moniin päiviin asti, ja
kaukaisista ajoista hän ennustaa.'
28. Sentähden sano heille: näin sa-
noo Herra, Herra: ei yhtään Minun
sanoistani pidä enää viivytettämän,
vaan se sana, jonka Minä puhun, on
toteen käypä, sanoo Herra, Herra."

13 Luku.

Vääriä profettoja vastaan.

Ja Herran sana tuli minulle, sanoen:
2. ,,Ihmisen poika, ennusta Israe-
lin ennustavia profettoja vastaan, ja
sano niille, jotka omasta sydämmes-
tänsä ennustavat: kuulkaat Herran
sanaa! Jer. 23:1 s. Hes. 14:9. 34.2.
3. Näin sanoo Herra, Herra: voi
niitä hulluja profettoja, jotka nou-
dattavat omaa henkeänsä ja mitä he
eivät ole nähneet. Jer. 14:14. 23:16,21.
4. Niinkuin ketut raunioissa, ovat
sinun profettasi, Israel.
5. Te ette ole astuneet särjetyn pai-
kan eteen, ettekä paranna muuria
Israelin huoneen ympärillä, kestääk-
senne sodassa Herran päivänä.
Ps. 106:23. Hes. 22:30.

6. He näkevät petosta ja valhe-aaveita, he kun sanovat: ,Herra on sen sanonut,' vaikka Herra ei ole heitä lähettänyt, ja he ahkeroitsivat, että heidän sanansa toteentuisivat.
7. Ettekö petollisia näkyjä näe ja valhe-aaveita puhu? Ja te sanotte: ,näin on Herra sanonut,' vaikka Minä en ole sitä puhunut.
8. Sentähden sanoo Herra, Herra näin: koska te puhutte petosta ja näette valhetta, sentähden katso, Minä nousen teitä vastaan, sanoo Herra, Herra.
9. Ja minun käteni on oleva niitä profettoja vastaan, jotka näkevät petosta ja ennustelevat valhetta. He eivät saa olla minun kansani neuvossa, eikä heitä kirjoiteta Israelin huoneen kirjoihin, eivätkä saa Israelin maahan tulla; ja teidän pitää tietämän, että Minä olen Herra, Herra. Jes. 4:3.
10. Sentähden, juuri sentähden, että he minun kansaani eksyttävät, sanoen: ,rauha!' vaikka ei rauhaa olekaan; ja kun kansa muurin rakentaa, niin katso, he sen kalkilla sivelevät. Jer. 6:14. 8:11. 23.17. Mik 3:5.
11. Sano niille, jotka kalkilla sivelevät, että se on putoava pois. Rankkasade on tuleva, ja raekivet, - teidän pitää putoaman, ja myrskytuuli puhjetkoon puhaltamaan.
12. Ja katso, seinä kaatuu! Eikö silloin teille sanota: ,missä on sivellys, jonka te sivelitte?'
13. Sentähden, näin sanoo Herra, Herra: ja Minä päästän myrskytuulen rajuamaan Minun julmuudessani, ja rankkasateen vihassani tulvaamaan ja raekivet kiivaudessani hävittämään.
14. Ja Minä hajoitan sen seinän, jonka te kalkilla sivelitte, ja syöksen sen maahan, niin että sen perustus paljastuu, ja se on kaatuva; ja te hukutte sen keskellä, ja teidän pitää tietämän, että Minä olen Herra.
15. Ja Minä täytän kiivauteni seinää vastaan ja kalkilla sivelijöitä vastaan, ja sanon teille: ei enää ole sitä seinää eikä sen sivelijöitä,
16. ei Israelin profettoja, jotka Jerusalemille ennustivat ja näkivät sille rauhan näkyä, vaikka ei rauhaa ollutkaan, sanoo Herra, Herra.
17. Ja sinä, ihmisen poika, käännä kasvosi kansasi tyttäriä vastaan, jotka ennustavat omasta sydämmestänsä, ja ennusta heitä vastaan.
18. Ja sano: näin sanoo Herra, Herra: voi niitä, jotka ompelevat pehmityksiä kaikille käden nivelille, ja tekevät päänalaisia sekä nuorille että vanhoille, vangitaksensa sieluja! Te panette minun kansani sielut pauloihin, ja teidän omille sieluillenne te lupaatte elämän.
19. Ja te häpäisette Minut kansani edessä ohrakahmalon ja muutaman leipäpalan tähden, siten että kuoletatte ne sielut, joiden ei kuolla pitäisi, ja lupaatte elämän niille sieluille, joiden ei elää pitäisi, koska te valhettelette Minun kansalleni, jotka valhetta kuulevat.
20. Sentähden näin sanoo Herra, Herra: katso Minä nousen teidän peitteitänne vastaan, joilla te sieluja vangitsette niinkuin lintuja, ja tempaan ne pois teidän käsivarsiltanne, ja päästän ne sielut vapauteen, ne sielut, jotka te olette vanginneet niinkuin lintuja.
21. Ja teidän päänalaisenne revin Minä rikki, ja pelastan Minun kansani teidän käsistänne, eikä niiden pidä enää jäämän saaliiksi teidän käsiinne; ja te tulette tietämään, että Minä olen Herra.
22. Sentähden että te valheella saatatte vanhurskaan sydämmen surulliseksi, jota en Minä ole murheelliseksi tehnyt, ja vahvistatte jumalattoman kädet, niin ettei hän käänny pahalta tieltänsä, saadaksensa elää,
23. sentähden teidän ei enää pidä petosta näkemän eikä aaveita aavistaman, vaan Minä pelastan kansani teidän käsistänne; ja te tulette tietämään, että Minä olen Herra."

14 Luku.

Jumala ei anna jumalattomille kysyjille vastausta. Herra ei peruuta tuomioitaan hurskaittenkaan tähden.

Ja minun tyköni tuli miehiä Israelin vanhusten joukosta, ja he asettuivat istumaan minun eteeni. Hes. 20:1.
2. Ja Herran sana tuli minulle, sanoen:
3. „Ihmisen poika, nämä miehet riippuvat sydämmellänsä epäjumalissansa ja pysyvät syntinsä pahennuksessa; olenko Minä todellakin tämmöisten kysyttävä?
Jes. 58:2. Hes. 11:5.
4. Sentähden puhuttele heitä ja sano heille: näin sanoo Herra, Herra: kuka ikänänsä Israelin huoneesta sydämmellänsä riippuu epäjumalissansa, ja pysyy syntinsä pahennuksessa, ja tulee profetan tykö, sille Minä, Herra, puolestani vastaan niinkuin hän ansainnut on, hänen epäjumaliensa paljouden mukaan;
5. käsittääkseni Israelin huonetta

heidän sydämmistänsä, sillä he ovat
kaikki epäjumalainsa tähden luopuneet Minusta pois.
6. Sentähden sano Israelin huoneelle: näin sanoo Herra, Herra: kääntykäät ja luopukaat epäjumalistanne, ja kaikista kauhistuksistanne kääntäkäät pois kasvonne.
7. Sillä kuka ikänä Israelin huoneesta ja muukalaisista, jotka Israelissa asuvat, luopuu pois Minusta ja riippuu sydämmellänsä epäjumalissansa ja pysyy syntinsä pahennuksessa, ja tulee profetan tykö kysymään Minulta hänen kauttansa, sille Minä, Herra, vastaan tapani mukaan,
3 Moos. 17:8 s.
8. ja asetan kasvoni sitä miestä vastaan ja hukutan hänen merkiksi ja sananparreksi, ja hävitän hänen kansani keskeltä; ja te tulette tietämään, että Minä olen Herra.
5 Moos. 28:37. Hes. 5:15.
9. Mutta jos profetta antaa vietellä itsensä ja puhuu sanan, sen profetan Minä, Herra, viettelen, ja ojennan käteni häntä vastaan, ja hävitän hänen Minun kansani Israelin keskuudesta. 1 Kun. 22:20 s. Hes. 13:2 s. 2 Tess. 2:11.
10. Ja heidän pitää syntinsä kantaman: niinkuin kysyjän synti on, niin on profetan synti oleva,
11. ettei Israelin huone enää eksyisi Minusta pois eikä enää saastuttaisi itseänsä kaikenlaisilla rikoksillansa, vaan olisivat Minun kansani, ja Minä olisin heidän Jumalansa, sanoo Herra, Herra."
12. Ja Herran sana tuli minulle, sanoen.
13. „Ihmisen poika, jos joku maakunta tekee syntiä Minua vastaan, käyttäen itsensä uskottomasti, ja Minä ojennan käteni sitä vastaan ja särjen siltä leivän tukeen, ja lähetän siihen näljän, ja hukutan siitä ihmiset ja eläimet; Jes. 3:1. Hes. 4:16. 5:16.
14. ja jos siellä olisi nämä kolme miestä, Noak, Daniel ja Job, niin pelastaisivat he ainoastaan vanhurskautensa kautta omat sielunsa, sanoo Herra, Herra.
15. Jos vielä siihen maahan laskisin liikkeelle pahoja petoja, ja ne sen lapsettomaksi tekisivät, että se erämaana olisi, jossa ei kukaan kulkisi petojen tähden;
3 Moos. 26:22. 2 Kun. 17:25. Hes. 5:17.
16. ja jos nämä kolme miestä siellä olisivat, niin totta kuin Minä elän, sanoo Herra, Herra, ei hekään voisi pelastaa poikia eikä tyttäriä; he yksinänsä pelastettaisiin, mutta maa jäisi autioksi.
17. Taikka jos tuottaisin miekan sen maan päälle ja sanoisin: ‚miekka menköön kautta maan!' ja Minä hävittäisin siitä ihmiset ja eläimet;
18. ja ne kolme miestä olisivat siellä: niin totta kuin Minä elän, sanoo Herra, Herra, ne eivät pelastaisi poikia eikä tyttäriä, vaan he itse yksinänsä pelastettaisiin.
19. Taikka jos Minä lähettäisin ruton siihen maahan ja vuodattaisin vihani sen päälle veressä, hävittääkseni siitä ihmisiä sekä eläimiä,
1 Aik. 21:14.
20. ja Noak, Daniel ja Job olisivat siellä: niin totta kuin Minä elän, sanoo Herra, Herra, ei he voisi pelastaa poikaa eikä tytärtä; vanhurskaudellansa he pelastaisivat ainoastaan omat sielunsa.
21. Sillä näin sanoo Herra, Herra: totisesti Minä lähetän ne neljä minun pahaa tuomiotani: miekan ja näljän ja pahat pedot ja ruton Jerusalemiin, hävittämään siitä ihmiset ja eläimet! 2 Sam. 24:13. Jer. 15:3. Ilm. 6:8.
22. Kuitenkin katso, siihen jääpi joukko vapahdettuja, ulosvietäviä poikia ja tyttäriä; katso, ne tulevat ulos teidän tykönne, ja te saatte nähdä heidän vaelluksensa ja tekonsa, ja tulette lohdutetuiksi siitä pahasta, jonka Minä olen Jerusalemin päälle tuottanut, kaikesta mitä Minä sen päälle tuottanut olen.
23. Ja ne lohduttavat teitä, sillä te näette heidän vaelluksensa ja tekonsa, ja te tulette tietämään, etten Minä suotta tehnyt kaikkea, mitä sille tehnyt olen, sanoo Herra, Herra."

15 Luku.

Jerusalem kuivan viinipuun oksan vertainen.

Ja Herran sana tuli minulle, sanoen:
2. „Ihmisen poika, mitä viinipuu on puuna kaikkia muita puita parempi, tuo vesa, joka oli metsän puiden joukossa?
3. Otetaanko siitä puuta tehdäksensä jotain kalua? taikka ottavatko siitä naulaakaan ripustaaksensa siihen kaikenlaista kalua?
4. Katso, se heitetään tuleen kulutettavaksi. Sen molemmat päät on tuli kuluttanut, ja sen keskiosa on palanut, kelvanneeko se kaluksi?
Joh. 15:6.
5. Katso, sen vielä eheänä ollessa ei sitä kaluksi käytetty; vielä vähemmin sitä tulen kuluttamana ja palaneena enää kaluksi käytetään.
6. Sentähden näin sanoo Herra, Herra: niinkuin viinipuu on puuna met-

säpuiden joukossa, jonka Minä annan tulen kulutettavaksi, samoin olen Minä Jerusalemin asukkaatkin alttiiksi antava,
7. ja Minä käännän kasvoni heitä vastaan. Tulesta ovat he tulleet ulos, mutta tuli on heitä syöpä; ja te tulette tietämään, että Minä olen Herra, kun Minä asetan kasvoni heitä vastaan.
8. Ja Minä panen maan autioksi, sentähden että he ovat uskottomia olleet, sanoo Herra, Herra."

16 Luku.

Jerusalemin kiittämättömyys ja uskottomuus.

Ja Herran sana tuli minulle, sanoen:
2. Ihmisen poika, ilmoita Jerusalemille hänen kauhistuksensa,
3. ja sano: näin sanoo Herra, Herra Jerusalemille: sinun alkusi ja syntyperäsi on Kananealaisten maasta; isäsi oli Amorilainen ja äitisi Hetiläinen. Jes. 1:10.
4. Ja sinun syntyessäsi napaasi ei leikattu sinä päivänä, jona sinä synnyit, eikä sinua pesty puhtaaksi vedellä; ei sinua suolalla hierottu eikä kapalovyöllä kapaloittu.
5. Ei yksikään silmä säälinyt sinua, tehdäksensä sinulle yhtäkään näistä, sinua armahtamalla, vaan sinä heitettiin kedolle; niin ylönkatsottu oli sinun sielusi, kun synnyit.
6. Mutta Minä kuljin ohitsesi ja näin sinun veressäsi makaavan, ja sanoin sinulle, kun sinä veressäsi makasit: ,sinun pitää elämän!' Totisesti Minä sanoin sinulle: ,sinun pitää elämän, joka veressäsi makaat!
7. Tuhansiksi, kedon ruohon lukuiseksi tein Minä sinun.' Ja sinä kasvoit ja tulit suureksi ja tulit aivan kauniiksi kasvoiltasi; nisät paisuivat ja hiuksesi kasvoivat, mutta sinä olit vielä alaston ja paljas.
8. Ja Minä kuljin ohitsesi ja näin sinun, ja katso, sinun aikasi, rakkauden aika oli jo tullut; ja Minä levitin vaippani liepeen ylitsesi ja peitin alastomuutesi, ja vannoin sinulle ja tein liiton sinun kanssasi, sanoo Herra, Herra, ja sinä tulit Minun omakseni. 1 Moos. 22:16. 24:7. Ruut 3:9. Jer. 2:2 s. Hos. 2:2 s. 9:10.
9. Ja minä pesin sinut vedellä, ja huuhdoin sinut verestäsi, ja voitelin sinut öljyllä. Ps. 45:14 s. Ef. 5:26. 1 Joh. 1:7.
10. Ja puetin sinut kirjavilla vaatteilla, ja panin kauniit kengät jalkoihis ja puetin sinua kalliilla liinalla ja peitin sinua silkillä.
11. Ja koristin sinut koristuksella, ja annoin renkaat käsiisi ja käädyt kaulaasi,
12. ja annoin renkaan nenääsi, ja korvarenkaat korviisi ja kauniin kruunun päähäsi.
13. Ja sinä kaunistettiin kullalla ja hopealla, ja pukus oli kallista liinaa, silkkiä ja kirjavaa kutomaa. Nisujauhoja ja hunajaa ja öljyä sinä söit; ja sinä olit sangen ihana ja pääsit kuninkaalliseen kunniaan.
14. Ja sinun maineesi levisi kansoissa ihanuutesi tähden; sillä se oli täydellinen sen minun kunniani tähden, jonka Minä panin sinun päällesi, sanoo Herra, Herra.
15 Mutta sinä luotit ihanuuteesi ja teit huorin suuren maineesi turvissa ja annoit itses hillimättä huoruudessasi alttiiksi jokaiselle ohitse kulkijalle, ja noudatit hänen tahtonsa. Jer. 2:20.
16. Ja sinä otit vaatteitasi ja teit niistä kirjavia mäki-majoja ja teit huorin niissä, — joka ei ole tapahtunut, eikä ole tapahtuva.
17. Ja sinä otit kaunistukses aseita minun kullastani ja hopeastani, jotka Minä sinulle annoin, ja teit itsellesi niistä miehen kuvia ja teit huorin niiden kanssa. Hes. 7:20. Hos. 2:8.
18. Ja otit kirjavasta kutomuksesta tehtyjä vaatteita, ja peitit ne niillä; ja Minun öljyäni ja suitsutustani panit sinä heidän eteensä.
19. Ja leipäni, jonka Minä sinulle annoin, ja nisujauhot ja öljyn ja hunajan, joilla Minä sinua ravitsin, panit sinä heidän eteensä makeaksi hajuksi. Niin tapahtui, sanoo Herra, Herra.
20. Ja sinä otit poikasi ja tyttäresi, jotka olit Minulle synnyttänyt, ja uhrasit ne heille ruuaksi. Oliko huoruutesi vielä liian vähää? 2 Kun. 16:3. Jer. 7:31. 32:35.
21. Ja sinä teurastit Minun poikiani ja annoit heitä, tulessa käyttämällä, niille uhriksi. Jes. 57:5.
22. Ja kaikkien kauhistustesi ja huoruutesi ohessa et sinä muis anut nuoruutesi päiviä, kun olit alaston ja paljas ja makasit veressäsi.
23. Ja tapahtui kaiken tuon pahuutesi jälkeen, — voi, voi sinua! sanoo Herra, Herra, —
24. että sinä rakensit itsellesi holvikatoksia ja teit itsellesi kukkuloita kaikille kaduille.
25. Kaikkiin tienhaaroihin sinä rakensit kukkulasi ja häpäisit ihanuutesi ja levitit jalkasi jokaiselle ohitse kulkevalle ja enensit huoruuttasi
26. Sinä teit huorin naapurisi Egyptin isolihaisten poikien kanssa ja

enensit huoruuttasi härsyttääkses Minua. 2 Moos. 32:1 s. Hes. 20:7 s. 23:3 s.
27. Ja katso, Minä ojensin käteni sinua vastaan ja vähensin sinun määrä-osasi ja annoin sinut vihollistesi, Filistealaisten tytärten valtaan, jotka häpesivät sinun hävytöntä elämätäsi. Tuom. 13:1 s. 1 Sam. 4:1 s.
28. Ja sinä teit huorin Assurinkin poikien kanssa, kun et voinut kylläās saada; ja heidän kanssansa sinä teit huorin, etkä sittenkään kylläántynyt. 2 Aik. 28:16. Hes. 23:5 s.
29. Ja sinä enensit vielä huoruuttasi Kanaanmaalla Kaldeaan asti, etkä sinä vielä siitäkään kyllääntynyt. Jes. 39:1 s. Hes. 17:4. 23:14.15.
30. Kuinka hinkuva on sinun sydämmesi! sanoo Herra, Herra, että teet kaikkia näitä häpeemättömän porton töitä!
31. Rakentaessasi holvikatokses joka tien haaraan ja tehdessäs kukkulasi joka kadulle, et sinä ollut niinkuin portto, kun hylkäsit huorapalkan;
32. avioliiton rikkova vaimo ottaa miehensä sijaan vieraita vastaan!
33. Kaikille portoille annetaan lahjoja; mutta sinä annoit lahjojasi kaikille rakastajilles ja lahjoit heitä tulemaan joka haaralta sinun tyköśi tekemään huorin kanssasi.
34. Ja huoruudessasi teit aivan toisin kuin muut vaimot tekevät; sinun peräási ei juostu, vaan sinä annoit huorapalkan, ei sinulle huorapalkkaa annettukaan, ja niin sinun laitasi on aivan päinvastainen.
35. Sentähden, sinä portto, kuule Herran sanaa:
36. Näin sanoo Herra, Herra: sentähden että niin auliisti olet häpeäsi paljastanut huoruudessasi rakastajiesi kanssa ja kaikkien kauhistavien epäjumaliesi kanssa, sekä lastesi veren tähden, jonka niille annoit:
37. sentähden katso, Minä olen kokoava kaikki sinun rakastajasi, joiden kanssa sinä yhdessä elit, ja kaikki, joita sinä rakastit, sekä kaikki ne, joita sinä vihasit, ne Minä kokoan sinua vastaan joka suunnalta, ja paljastan sinun häpysi heille, ja he saavat nähdä koko sinun häpysi. Jer. 13:22.26. Val. 1:8. Hes. 23:9 s. Hos. 2:10.
38. Ja Minä tuomitsen sinut avionsa rikkovien ja verta vuodattavien vaimojen tuomiolla, ja teen sinut vihani ja kiivauteni vereksi. 1 Moos. 9:6. 3 Moos. 20:10. 4 Moos. 35:31 s. Joh. 8:5.
39. Ja Minä annan sinut heidän käsiinsä, että he särkevät holvikatoksesi ja kukistavat kukkulasi ja riisuvat päältäs vaatteesi ja ryöstävät pois kunniakalusi ja jättävät sinut alastomaksi ja paljaaksi,
40. ja tuottavat sinua vastaan kansan kokouksen, ja ne kivittävät sinut kivillä ja hakkaavat sinut kappaleiksi miekoillansa, Hes. 23:46 s.
41. ja polttavat huoneesi tulella ja toimittavat sinussa tuomiot monien vaimojen silmäin edessä; ja näin Minä teen lopun huoruudestas, etkä myös enää ole huorapalkkaa antava. 2 Kun. 25:9. 2 Aik. 36.19. Jer. 39:8. 52:13.
42. Ja Minä tyydytän vihani sinussa, ja minun kiivauteni on sinusta luopuva, että saisin olla rauhassa enkä enää vihastuisi.
43. Sentähden ettet muistanut nuoruutesi päiviä, vaan raivosit Minua vastaan näillä kaikilla, niin katso, Minäkin lasken sinun tiesi pääsi päälle, sanoo Herra, Herra, ettet tekisi suurempaa ilkeyttä kaikkien kauhistustesi lisäksi. Hes. 9:10.
44. Katso, jokainen sananseppä on sinusta tämän sananlaskun lausuva: ,niin on tytär, kuin äitikin.
45. Äitisi tytär sinä oletkin, joka hylkää miehensä ja lapsensa; ja sisartesi sisar sinä olet, jotka hylkäävät miehensä ja lapsensa. Teidän äitinne on Hetiläinen, ja isänne Amorilainen.
46. Isompi sisaresi on Samaria, hän ja hänen tyttärensä, joka asuu vasemmalla puolellasi; ja pienempi sisaresi on Sodom tyttärinensä, joka asuu oikealla puolellasi.
47. Mutta heidän teillänsä et sinä vaeltanut etkä tyytynyt tekemään heidän kauhistustensa mukaan; vaan sinä teit vielä pahempia kuin he kaikissa menoissasi. Hes. 5:7.
48. Niin totta kuin Minä elän, sanoo Herra, Herra: ei Sodom, sisaresi, hän ja hänen tyttärensä, niin tehnyt, kuin sinä ja sinun tyttäresi tekivät. Matt. 11:23.
49. Katso, tämä oli sisaresi Sodoman synti: ylpeys, ylöllisyys ravinnossa ja suruttomuuden rauha oli hänellä ja hänen tyttärillänsä, eikä hän vaivaisen ja köyhän kättä vahvistanut. 1 Moos. 13:13.
50. He ylpeilivät ja tekivät kauhistusta Minun edessäni, ja Minä, sen nähtyäni, heidät raivasin pois. 1 Moos. 18:20. 19:13.24.
51. Samariakaan ei ole tehnyt puoletkaan sinun syntejäsi, vaan sinä olet tehnyt kauhistuksesi paljon suuremmiksi kuin he, ja olet vanhurskauttanut sisaresi kaikilla kauhistuksillas, jotka tehnyt olet. Jer. 3:11.
52. Niin kanna nyt sinäkin häpeäsi, jonka olet sisaresi osaksi tuominnut,

Syntiesi tähden, joita sinä heitä ilkeämmin olet harjoittanut, ovat he sinua hurskaammat. Niin häpee nyt ja kanna häpeäsi, koska olet vanhurskauttanut sisaresi.
53. Mutta Minä olen palauttava heidän vankeutensa: Sodoman ja sen tytärten vankeuden, ja Samarian ja sen tytärten vankeuden ja sinun omien vankiesi vankeuden heidän keskellänsä,
54. että kantaisit häpeäsi ja häpeisit kaikesta, mitä tehnyt olet, ollessasi heille lohdutukseksi.
55. Ja sisaresi Sodom ja hänen tyttärensä palaavat vielä entisellensä, ja Samaria ja hänen tyttärensä palaavat entisellensä; ja sinä ja tyttäresi palaatte entisellenne.
56. Ja sisaresi Sodom ei ollut juttuna suussasi ylpeytesi aikana,
57. ennenkuin oma pahuutesi paljastettiin niinkuin Syrian tytärten pilkan aikana ja kaikkien sen ympärillä olevain Filistealaisten tytärten, jotka kaikkialla ylenkatsoivat sinua. 2 Kun. 15:37. 2 Aik. 28:18.
58. Oma ilkeytesi ja kauhistuksesi, ne pitää sinun kantaman, sanoo Herra.
59. Sillä näin sanoo Herra, Herra: Minä teen sinulle, niinkuin sinä tehnyt olet, sinä, joka valan katsoit ylön ja rikoit liiton.
60. Ja Minä muistan liittoni sinun kanssasi nuoruutesi päivinä ja vahvistan sinulle ijankaikkisen liiton.
61. Ja sinä olet muistava tiesi ja häpeävä, kun otat suuremmat sisaresi pienempäin sisartesi joukkoon; ja Minä annan sinulle heidät tyttäriksi, vaikka ei sinun liittosi johdosta.
62. Ja Minä perustan liittoni sinun kanssasi, ja sinä olet tietävä Minun olevan Herran;
63. että muistaisit ja häpeisit, etkä rohkenisi suutasi avata häpeän tähden, kun Minä annan sinulle anteeksi kaikki, mitä sinä tehnyt olet, sanoo Herra, Herra."

17 Luku.

Valan rikkominen. Kristuksen valtakunta.

Ja Herran sana tuli minulle, sanoen:
2. „Ihmisen poika, anna arvoitus ja tee vertaus Israelin huoneelle.
3. Ja sano . näin sanoo Herra, Herra: oli iso kotka, suuri siiviltänsä ja pitkä sulillansa ja täynnä höyheniä, jotka olivat sen kirjavana peitteenä; se tuli Libanoniin ja otti sedripuun lehden. Jer. 48:40. 49:22.
4. Sen vesojen latvan se katkasi ja vei sen kauppamaahan, asetti sen kauppiasten kaupunkiin.
5. Ja otti maan siemenestä ja pani sen kylvöpeltoon, otti ja istutti sen niinkuin pajun paljon veden ääreen.
6. Ja se kasvoi ja tuli laajaksi, varreltansa matalaksi viinipuuksi, että sen oksat kääntyisivät hänen puoleensa ja sen juuret olisivat hänen allansa; ja se tuli viinipuuksi ja teki oksia ja levitti lehtiä.
7. Mutta oli toinenkin iso kotka, suurisiipinen ja hyvin höyheninen; ja katso, se viinipuu himoitsi juurinensa hänen puoleensa ja ojensi oksiansa häneen päin istutuksensa saroilta, että hän ne kastaisi.
8. Hyvään maahan, paljon veden viereen oli se istutettu hajoittamaan haaroja ja kantamaan hedelmiä, tullaksensa komeaksi viinipuuksi.
9. Sano: näin sanoo Herra, Herra: onko se menestyvä? eikö sen juuria revitä ja sen hedelmiä nyhkitä pois, että se kuivettuu? Kaikki sen vesaiset lehdet kuivuvat, eikä siihen tarvitse voimallista käsivartta ja paljon kansaa repimään sitä pois juurinensa.
10. Ja katso, se on tosin istutettu, mutta onko se menestyvä? Eikö se kuivetu, kun itätuuli siihen käy? Kasvusaroillansa se peräti kuivettuu."
11. Ja Herran sana tuli minulle, sanoen.
12. „Sano kuitenkin tälle vastahakoiselle suvulle: ettekö te tiedä, mitä tämä on? Sano: katso, Babelin kuningas tuli Jerusalemiin ja otti sen kuninkaan ja sen ruhtinaat ja vei ne tykönsä Babeliin. 2 Kun. 24:10 s.
13. Ja hän otti yhden kuninkaallisesta siemenestä ja teki liiton hänen kanssansa ja pani hänet valalle; mutta maan voimalliset otti hän pois, 2 Aik. 36:13.
14. että valtakunta nöyryytetyksi tulisi eikä kohentuisi, että se pitäisi hänen liittonsa pysyäksensä olemassa.
15. Mutta tämä nousi häntä vastaan ja lähetti käskyläisensä Egyptiin, että se antaisi hänelle hevosia ja paljon väkeä. Onko se menestyvä? Pelastuisiko se, joka semmoisia tekee? Joka liiton rikkoi, pääsisikö hän? Jer. 37:5.
16. Niin totta kuin Minä elän, sanoo Herra, Herra, sen kuninkaan asuinpaikalla, joka hänet kuninkaaksi pani, jonka valan hän katsoi ylön ja jonka liiton hän rikkoi, sen tykönä pitää hänen Babelin keskellä kuoleman.
17. Eikä Farao suurella sotajoukolla ja paljolla väellä ole mitään hänen hyväksensä toimittava sodassa, kun saartovalli luodaan ja valloitustorni rakennetaan hävittämään monta sielua. 2 Kun. 25:1. Hes. 4:2.

18. Hän halveksi valan ja rikkoi
liiton; ja katso, vaikka hän löi kät-
tä, teki hän kuitenkin kaikki nämä;
ei hän pelastu.
19. Sentähden sanoo Herra, Herra:
niin totta kuin Minä elän, minun
valani, jonka hän halveksi, ja minun
liittoni, jonka hän rikkoi, lasken Mi-
nä hänen päänsä päälle.
20. Ja minä heitän verkkoni hänen
päällensä, ja hän on minun paulaa-
ni joutuva; ja Minä vien hänet Ba-
beliin ja käyn siellä oikeutta hänen
kanssansa siitä uskottomuudesta, jol-
la hän Minua vastaan uskoton oli.
Hes. 12:13. 32:3.
21. Ja kaikki hänen pakolaisensa
kaikissa hänen sotajoukoissansa kaa-
tuvat miekalla, ja jotka heistä pää-
sevät, hajoitetaan kaikkiin tuuliin;
ja teidän pitää tietämän, että Minä
Herra olen puhunut.
22. Näin sanoo Herra, Herra: Minä
tahdon myös ottaa sen korkean sed-
rin lehvistä ja istuttaa; sen oksien
latvasta Minä katkon hennon vesan
ja istutan sen korkealle ja ylevälle
vuorelle.
23. Israelin korkealle vuorelle Minä
sen istutan, ja se on oksia saapa ja
hedelmiä kantava ja on tuleva ja-
loksi sedripuuksi, ja kaikenlaiset lin-
nut kaikista siivillisistä asuvat sen
alla, sen lehtein varjossa he asuvat.
24. Ja kaikki kedon puut saavat sen
tietää, että Minä Herra olen alenta-
nut korkean puun, olen korottanut
matalan puun, olen kuivannut vi-
heriäisen puun ja tuorehuttanut kui-
van puun. Minä Herra olen sen pu-
hunut, ja myös teenkin sen."

18 Luku.

Jumalan kostava vanhurskaus.

Ja Herran sana tuli minulle, sanoen:
2. „Mikä teidän on, että te käy-
tätte tätä sananlaskua Israelin maal-
la, lausuessanne: ‚isät syövät happa-
mia viinimarjoja ja lasten hampaat
heltyvät?‘ Jer. 31:29 s.
3. Niin totta kuin Minä elän, sanoo
Herra, Herra, ei teidän pidä enää
käyttämän tätä sananlaskua Israe-
lissa.
4. Katso, kaikki sielut, minun ne
ovat: niinkuin isän sielu, niin on
pojankin sielu minun omani; se sie-
lu, joka syntiä tekee, sen pitää kuo-
leman. 1 Moos. 18:25.
5. Jos joku on vanhurskas ja tekee
oikeutta ja hurskautta,
6. ei syö vuorilla, ei nosta silmiänsä
Israelin huoneen epäjumalien puo-
leen, eikä saastuta lähimmäisensä
emäntää eikä lähesty vaimoa hänen
saastaisuudessansa, 3 Moos. 18:19. 20:10.
7. eikä sorra ketään, antaa velka-
pantin takaisin, ei ota mitään ryös-
tämällä, antaa leipänsä nälkäiselle
ja verhoo alastoman vaatteilla,
2 Moos. 22:26 s.
5 Moos. 24:10 s. Jes. 58:6 s. Matt. 25:35.
8. ei anna korolle eikä kasvua ota,
kääntää kätensä pois vääryydestä,
tekee oikeutta ihmisten välillä,
2 Moos. 22:25. Ps. 15:5.
9. vaeltaa minun säännöissäni ja
pitää minun oikeuteni, tehdäksensä
totuutta: se on vanhurskas, sen pitää
totisesti elämän, sanoo Herra, Herra.
10. Mutta jos hän siittää väkivaltai-
sen pojan, joka verta vuodattaa taik-
ka tekee vaan yhtäkin näistä —
11. joita kaikkia hän itse ei tehnyt
— ja joka vielä syö vuorilla ja saas-
tuttaa lähimmäisensä vaimon,
12. sortaa vaivaista ja köyhää, ot-
taa jotakin ryöstämällä, ei anna
panttia takaisin, nostaa silmänsä
epäjumalien puoleen, tekee kauhis-
tusta, Am. 2:8.
13. antaa korolle, ottaa kasvua, —
niin onko hän elävä? Ei hänen pi-
dä elämän! Joka kaikkia näitä kau-
histuksia on tehnyt, hänen pitää to-
tisesti kuoleman; hänen verensä on
hänen päällänsä oleva. 3 Moos. 20:9 s.
14. Ja katso, jos hän siittää pojan,
ja tämä näkee kaikki isänsä synnit,
jotka hän tehnyt on, ja näkee ne,
eikä tee senkaltaista:
15. ei syö vuorilla eikä nosta sil-
miänsä Israelin huoneen epäjuma-
lien puoleen, ei saastuta lähimmäi-
sensä vaimoa,
16. ei sorra ketään, ei ota panttia,
eikä ota mitään ryöstämällä, antaa
leipäänsä isoovalle ja verhoo alas-
toman vaatteella,
17. ei vaivaiselle tee vääryyttä, ei
ota korkoa eikä kasvua, tekee minun
oikeuteni mukaan ja vaeltaa minun
säännöissäni: hän ei ole kuoleva
isänsä pahan teon tähden, vaan on
totisesti elävä.
18. Mutta hänen isänsä, joka väki-
valtaa teki, veljeänsä ryösti ja teki
kansansa kesken mitä ei kelpaa, kat-
so, hänen pitää pahan tekonsa täh-
den kuoleman.
19. Ja te sanotte: ‚miksi ei pojan
pidä kantaman isänsä pahaatekoa?‘
Sentähden että poika on tehnyt oi-
keutta ja vanhurskautta, on pitänyt
kaikki Minun sääntöni ja on ne teh-
nyt; hän on totisesti elävä.
20. Se sielu, joka syntiä tekee, sen
pitää kuoleman; ei pojan pidä kan-

taman isän pahaa tekoa, eikä isän
pojan pahaa tekoa. Vanhurskaan
vanhurskaus on hänen itsensä pääl-
lä oleva, ja jumalattoman jumalatto-
muus on hänen itsensä päällä oleva.
5 Moos. 24:16. 2 Kun. 14:6. 2 Aik. 25:4. Jer. 31:30.
21. Mutta jos jumalaton kääntyy
kaikista synneistänsä, jotka hän teh-
nyt on, ja pitää kaikki minun sään-
töni ja tekee oikeutta ja vanhurs-
kautta, saa hän totisesti elää; ei hä-
nen pidä kuoleman.
22. Kaikki hänen rikoksensa, jotka
hän teki, ei niitä hänelle muisteta;
vanhurskautensa tähden, jota hän
teki, saa hän elää.
23. Onko Minulla mitään iloa ju-
malattoman kuolemasta, sanoo Her-
ra, Herra? eikö päinvastoin siitä, että
hän palajaa tieltänsä ja saa elää?
Hes. 33:11. 2 Piet. 3:9.
24. Mutta jos vanhurskas kääntyy
pois vanhurskaudestansa ja tekee
vääryyttä, tekee kaikkien niiden kau-
histusten mukaan, joita jumalaton
teki, – pitäisikö hänen saaman elää?
Koko hänen vanhurskauttansa, jota
hän on tehnyt, ei pidä enää muis-
tettaman, vaan uskottomuutensa täh-
den, jota hän teki, ja syntinsä täh-
den, jolla hän rikkoi, niiden tähden
pitää hänen kuoleman. Hes. 3:20. 33:12 s.
25. Ja te sanotte: „ei ole Herran tie
oikea." Kuulkaat kuitenkin, Israelin
huone: eikö minun tieni ole oikea?
Eivätkö teidän tienne ole vääriä?
Hes. 33:20.
26. Jos vanhurskas kääntyy pois van-
hurskaudestansa ja tekee vääryyttä
ja sentähden kuolee, niin kuolee hän
vääryytensä tähden, jota hän teki.
27. Ja jos jumalaton kääntyy juma-
lattomuudestansa, jota hän teki, ja
tekee oikeutta ja vanhurskautta, on
hänen sielunsa elävä.
28. Ja jos hän sen näkee ja kään-
tyy kaikista rikoksistansa, joita hän
oli tehnyt, saa hän totisesti elää; ei
hänen pidä kuoleman.
29. Ja Israelin huone sanoo: „ei
Herran tie ole oikea." Minun tienikö
eivät olisi oikeat, te Israelin huone!
Eikö teidän tienne ole vääriä?
30. Sentähden olen Minä tuomitse-
va teitä, kunkin tiensä jälkeen, te
Israelin huone, sanoo Herra, Herra.
Kääntykäät ja palatkaat kaikista tei-
dän rikoksistanne, ettei se olisi teille
viettelyksinä syntiin!
31. Heittäkäät pois tyköänne kaikki
rikoksenne, joissa te rikkoneet olette,
ja tehkäät itsellenne uusi sydän ja uu-
si henki! Ja miksi te tahdotte kuolla,
te Israelin huone? Ps. 51:12. Hes. 11:19.
32. Sillä ei minulla ole mitään mie-
lihyvää kuolevan kuolemasta, sanoo
Herra, Herra. Niin kääntykäät siis,
että te eläisitte!" Hes. 33:11.

19 Luku.

Valitusvirsi Israelin ruhtinaista.

Ja sinä, veisaa valitusvirsi Israelin
ruhtinaita vastaan,
2. ja sano: miksi sinun äitisi naa-
ras-jalopeurana makasi jalopeurain
välissä? Nuorten jalopeurain kes-
kellä hän kasvatti penikkansa.
3. Ja hän kasvatti yhden penikois-
tansa; siitä tuli nuori jalopeura, ja
se opetteli saalista raatelemaan, se
söi ihmisiä. 2 Kun. 23:31 s. Jer. 22:10 s.
4. Ja kun kansat kuulivat siitä,
vangittiin se heidän kuopassansa;
se vangittiin ja he veivät sen kou-
kuilla Egyptin maahan.
5. Kun tämä näki, että hänen toi-
vonsa katosi, otti hän taas yhden
penikoistansa ja toimitti sen nuo-
reksi jalopeuraksi. 2 Kun. 24:18 s.
6. Se käveli naaras-jalopeurain kes-
kellä, tuli nuoreksi jalopeuraksi,
opetteli saalista raatelemaan, söi
ihmisiä.
7. Se häpäisi heidän leskivaimojan-
sa, ja hävitti heidän kaupunkinsa;
ja maa kaikkinensa kauhistui hänen
kiljumisensa äänestä.
8. Silloin kansat ylt'ympäriltä maa-
kunnista asettivat itsensä sitä vastaan
ja virittivät verkkonsa sen eteen, ja
se vangittiin heidän kuopassansa.
9. Ja he panivat sen rautahäkkiin,
rengas kuonossa, ja veivät sen Babe-
lin kuninkaan tykö; he veivät sen
linnavarustuksiin, ettei sen ääni enää
kuuluisi Israelin vuorilla. 2 Kun. 25:6.
10. Sinun äitisi oli niinkuin sinä,
veden varrelle istutettu viinipuu. Ja
se oli hedelmällinen ja lehväkäs pal-
josta vedestä.
11. Ja sen oksat tulivat vahvoiksi,
että ne hallitsijain valtikoiksi kel-
pasivat; ja sen korkeus kohosi aina
pilvien väliin, ja se näkyi korkeu-
dessansa monine oksinensa.
12. Mutta se revittiin ylös vihassa,
se heitettiin maahan, ja itätuuli kui-
vasi sen hedelmän; sen väkevät ok-
sat taittuivat ja kuivuivat ja tuli ne
poltti. Hes. 17:10. Hos. 13:15.
13. Ja nyt on se istutettu korpeen,
kuivaan ja janoavaan maahan.
14. Ja tuli lähtee ulos sen vahvoista
oksista, se syö sen hedelmän; eikä
siinä enää ole mitään vahvaa oksaa
hallitusvaltikaksi. Tämä on valitus-
virsi ja on oleva valitusvirtenä.
2 Aik. 36:11, 19 s.

20 Luku.

Israel entisenä, nykyisenä ja tulevana aikanansa.

Ja tapahtui seitsemäntenä vuonna viidennen kuun kymmenentenä päivänä, että muutamia miehiä Israelin vanhimmista tuli kysymään Herraa; ja he asettuivat istumaan minun eteeni Hes. 14:1.

2. Ja Herran sana tuli minulle, sanoen.

3. Ihmisen poika, puhuttele Israelin vanhimpia ja sano heille: näin sanoo Herra, Herra. oletteko te tulleet kysymään Minua? Niin totta kuin Minä elän, en Minä ole teidän kysyttävä, sanoo Herra, Herra.

4. Etkö tuomitse heitä, etkö tuomitse, ihmisen poika? Ilmoita heille heidän isäinsä kauhistukset!

5. Ja sano heille: näin sanoo Herra, Herra: sinä päivänä, jona Minä valitsin Israelin ja nostin käteni Jaakobin huoneen siemenelle ja ilmoitin itseni heille Egyptin maalla ja nostin käteni heille, sanoen: „Minä olen Herra, teidän Jumalanne,"

6. sinä päivänä Minä nostin käteni viedäkseni heitä Egyptin maalta siihen maahan, jonka Minä heille valitsin, joka vuotaa rieskaa ja hunajaa, kaunistus on se kaikille maille.
2 Moos. 3:8. 6:2—8. Jer. 3:19.

7. Ja Minä sanoin heille: „heittäkäät pois jokainen silmäinsä ilkeydet, älkäätkä saastuttako itseänne Egyptin epäjumalilla; Minä Herra olen teidän Jumalanne."
3 Moos. 18:3. Jos. 24:14. Hes. 23:3.

8. Mutta he olivat vastahakoiset Minua kohtaan, eivätkä tahtoneet kuulla Minua. Ei kukaan heistä heittänyt pois silmäinsä ilkeyksiä eikä hyljännyt Egyptin epäjumalia. Silloin ajattelin Minä vuodattaa kiivauteni heidän päällensä ja täyttää vihani heissä keskellä Egyptin maata.

9. Mutta Minä en sitä tehnyt oman nimeni tähden, ettei se saastutetuksi tulisi pakanain silmissä, joiden keskellä he olivat, joiden silmäin nähden Minä itseni heille ilmoitin, vieden heidät ulos Egyptin maalta.

10. Ja Minä vein heidät ulos Egyptin maasta ja saatoin heidät korpeen.

11. Ja annoin heille sääntöni ja ilmoitin heille oikeuteni; se ihminen, joka ne tekee, hän elää niissä.
2 Moos. 15:26. 20:1 s. 3 Moos. 18:5. 5 Moos. 5:1 s. 30:6. Room. 10:5. Gal. 3:12.

12. Ja Minä annoin heille sabbattinikin olemaan merkkinä Minun ja heidän välillänsä, että he tietäisivät, että Minä olen Herra, joka heitä pyhitän. 2 Moos. 16:23 s. 20:8. 31:13, 17. Jes. 58:13.

13. Mutta Israelin huone oli vastahakoinen Minua kohtaan korvessa he eivät vaeltaneet minun säännöissäni, vaan hylkäsivät minun oikeuteni, ja se ihminen, joka ne tekee, hän elää niissä; ja minun sabbattini he suuresti saastuttivat Silloin ajattelin Minä vuodattaa vihani heidän päällensä korvessa, lopettaakseni heidät. 2 Moos. 16:27 4 Moos. 14:2.

14. Mutta Minä en sitä tehnyt oman nimeni tähden, ettei se saastutetuksi tulisi pakanain silmissä, joiden nähden Minä olin vienyt heidät ulos.
4 Moos. 14:13 s. 5 Moos. 9:28.

15. Ja Minä nostin käteni heitä vastaan korvessa, etten suinkaan saattaisi heitä siihen maahan, jonka olin antanut, joka vuotaa rieskaa ja hunajaa — kaunistus on se kaikille maille —

16. sentähden että he hylkäsivät Minun oikeuteni, eivät vaeltaneet Minun säännöissäni, ja saastuttivat Minun sabbattini, sillä heidän sydämmensä riensi epäjumaliensa jälkeen

17. Mutta Minun silmäni sääli heitä, etten hävittänyt heitä enkä tehnyt loppua heistä korvessa.

18. Ja Minä puhuin heidän lapsillensa korvessa: „älkäät vaeltako isäinne säännöissä, älkäätkä pitäkö heidän oikeuksiansa ja älkäät heidän epäjumalillansa saastuttako itseänne.

19. Minä, Herra, olen teidän Jumalanne; vaeltakaat Minun säännöissäni ja pitäkäät Minun oikeuteni ja tehkäät niitä: 5 Moos. 4:1

20. Ja pyhittäkäät sabbattejani, että ne olisivat merkkinä Minun ja teidän välillänne, tietääksenne, että Minä, Herra, olen teidän Jumalanne."

21. Mutta lapset olivat Minulle vastahakoiset; Minun säännöissäni eivät he vaeltaneet eivätkä Minun oikeuksiani pitäneet, tehdäksensä niitä: ja se ihminen, joka ne tekee, hän elää niissä; ja he saastuttivat Minun sabbattini. Silloin ajattelin Minä vuodattaa kiivauteni heidän päällensä, täyttääkseni heissä vihani korvessa.

22. Mutta Minä käänsin käteni pois enkä tehnyt sitä oman nimeni tähden, ettei se saastutetuksi tulisi pakanain silmissä, joiden silmäin nähden Minä olin heidät vienyt ulos.

23. Vielä Minä nostin käteni heitä vastaan korvessa, hajoittaakseni heitä pakanain sekaan ja varistaakseni heitä maakuntiin,
3 Moos. 26:39 s. 5 Moos. 28:64 s.

24. sentähden etteivät tehneet Minun
oikeuksiani, vaan hylkäsivät Minun
sääntöni ja saastuttivat sabbattini, ja
heidän silmänsä olivat heidän isäin-
sä epäjumalien jäljissä.
25. Niin annoin Minäkin heille sään-
töjä, jotka eivät olleet hyviä, ja oi-
keuksia, joissa ei heillä ollut elämää.
Jer. 8:8. 14:9.
Ap. t. 7:42 s. Room. 1:24 s. 2 Tess. 2:10 s.
26. Ja Minä annoin heidän saastut-
taa itsensä uhrilahjoillansa, kun he
tulessa käyttivät kaiken kohdun esi-
koiset, hävittääkseni heitä sitä var-
ten, että he tietäisivät Minun olevan
Herran. 2 Aik. 33:6. Hes. 16:20 s.
27. Puhu siis, ihmisen poika, Israe-
lin huoneelle ja sano heille: näin sa-
noo Herra, Herra: vielä siinäkin o-
vat teidän isänne Minua pilkanneet,
kun ovat olleet aivan uskottomia
Minua vastaan.
28. Sillä saatettuani heitä siihen maa-
han, jota antaakseni heille Minä olin
käteni nostanut, katselivat he jokais-
ta korkeaa kukkulaa ja jokaista leh-
väistä puuta ja uhrasivat siellä uh-
rinsa ja antoivat siellä vihattavat uh-
rilahjansa, asettivat sinne suloiset
suitsutuksensa ja vuodattivat siellä
juomauhrinsa. Jes. 57:6.
29. Ja Minä sanoin heille: „mikä
kukkula se on, jonne te menette?"
Ja sen nimi pantiin kukkulaksi aina
tähän päivään asti:
30. Sentähden sano Israelin huo-
neelle: näin sanoo Herra, Herra:
Mitä? Te saastutatte itseänne isäinne
tiellä ja teette huorin heidän iljetys-
tensä jäljissä,
31. ja, uhraten lahjojanne ja käyt-
täen poikianne tulen kautta, te saas-
tutatte itseänne kaikilla epäjumalil-
lanne hamaan tähän päivään asti!
Ja Minä olisin teidän kysyttävänne,
Israelin huone! Niin totta kuin Minä
elän, sanoo Herra, Herra, en ole Mi-
nä teidän kysyttävänne!
32. Ja mikä teidän mieleenne nou-
see, ei ole ollenkaan tapahtuva, josta
te sanotte: „me tahdomme olla niin-
kuin pakanat, niinkuin maakuntain
sukukunnat, että palvelemme kan-
toja ja kiviä. 5 Moos. 4:28.
33. Niin totta kuin Minä elän, sa-
noo Herra, Herra, väkevällä kädellä
ja ojetulla käsivarrella ja vuodate-
tulla vihalla olen Minä teitä hallit-
seva,
34. ja vien teidät ulos kansoista ja
kokoan teidät maakunnista, joihin
te hajoitetut olette, väkevällä kädel-
lä ja ojetulla käsivarrella ja vuoda-
tetulla vihalla! Hes. 11:17.
35. Ja saatan teidät kansojen kor-
peen, ja käyn siellä oikeutta teidän
kanssanne kasvoista kasvoihin.
Hos. 2:14.
36. Niinkuin Minä kävin oikeutta
teidän isäinne kanssa Egyptin maan
korvessa, niin olen Minä oikeutta
käypä teidän kanssanne, sanoo Her-
ra, Herra.
37. Minä käytän teitä sauvan alla
ja saatan teitä liiton siteihin,
38. ja eroitan teistä pois vastahakoi-
set ja Minusta luopuvaiset; heidän
muukalaisuutensa maasta vien Minä
heidät pois, mutta Israelin maahan
eivät he tule, että te tietäisitte Minun
olevan Herran.
39. Ja te, Israelin huone, näin sa-
noo Herra, Herra: menkäät, palvel-
kaat kukin epäjumaliansa! Jollette
sitten tahdo kuulla Minua, niin men-
käät ja palvelkaat muita jumalia;
mutta älkäät enää saastuttako Minun
pyhää nimeäni uhrilahjoillanne ja
epäjumalillanne.
40. Sillä Minun pyhällä vuorellani,
Israelin korkealla vuorella, sanoo
Herra, Herra, on kaikki Israelin huo-
ne Minua palveleva kokonaisuudes-
sansa siinä maassa; siellä Minä ar-
mahdan heitä ja siellä Minä kysyn
teiltä ylönnysuhrianne ja lahjainne
esikoista kaikesta, mitä te pyhitätte.
41. Niinkuin lepytyshajuun mielis-
tyn Minä teihin, vietyäni teidät ulos
kansoista ja koottuani teitä maakun-
nista, joihin te hajoitetut olette; ja
Minä ilmoitan itseni teissä pyhäksi
pakanain silmäin nähden.
42. Ja te tulette tietämään, että Mi-
nä olen Herra, saattaessani teitä Is-
raelin maalle, siihen maahan, jota
antaakseni teidän isillenne Minä nos-
tin käteni.
43. Ja siellä te muistelette teitänne
ja kaikkia tekojanne, joilla te itseän-
ne saastutitte, ja inhootte itseänne
kaiken pahan tähden, jota te tehneet
olette. Hes. 6:9. 16:61 s. 36:31.
44. Ja te tulette tietämään, että Mi-
nä olen Herra, koska Minä menet-
telen teidän kanssanne oman nime-
ni tähden, eikä teidän pahan tienne
mukaan, eikä väärien tekojenne jäl-
keen, sinä Israelin huone, sanoo Her-
ra, Herra.
45. Ja Herran sana tuli minulle, sa-
noen:
46. Ihmisen poika, käännä kasvosi
etelän suuntaa kohti ja puhu puo-
lipäivään päin ja ennusta etelä-alan
metsää vastaan.
47. ja sano eteläisen maan metsälle:
kuule Herran sanaa: näin sanoo Her-

ra, Herra: katso, Minä sytytän sinussa tulen, ja se on sinussa syövä kaikki tuoreet puut ja kaikki kuivat puut. Ei sen leimuava liekki ole sammuva, vaan siinä poltetaan kaikki etelästä pohjoiseen asti. Jes. 10:17 s.
48. Ja kaikki liha on näkevä, että Minä, Herra, olen sen sytyttänyt; ei se ole sammuva!
49. Ja minä sanoin: „voi Herra, Herra! nämä sanovat minusta. eikö tuo puhu vaan vertauksia?"

21 Luku.

Herran rankaiseva miekka.

Ja Herran sana tuli minulle, sanoen:
2. Ihmisen poika, käännä kasvosi Jerusalemia vastaan ja puhu pyhiä paikkoja vastaan ja ennusta Israelin maata vastaan,
3. ja sano Israelin maalle. näin sanoo Herra: katso, Minä nousen sinua vastaan, vedän miekkani tupestansa ja hävitän sinusta sekä vanhurskaan että jumalattoman!
4. Sentähden että Minä hävitän sinusta sekä vanhurskaan että jumalattoman, sentähden on Minun miekkani lähtevä tupestansa kaikkea lihaa vastaan etelästä pohjoseen asti.
5. Ja kaiken lihan pitää tietämän, että Minä, Herra, olen vetänyt miekkani tupestansa; ei se enää sinne palaja.
6. Ja sinä, ihmisen poika, huokaa niin että lanteet särkyvät, ja huokaa haikeasti heidän silmäinsä nähden.
7. Ja kun he sinulle sanovat: „minkä tähden sinä huokailet?" niin sano: sanoman tähden, joka on tuleva; ja jokainen sydän on raukeeva ja kaikki kädet vaipuvat ja jokainen henki heikkenee ja kaikki polvet valuvat vetenä. Katso, se tulee ja tapahtuu, sanoo Herra, Herra. Hes. 7:17.
8. Ja Herran sana tuli minulle, sanoen
9. Ihmisen poika, ennusta ja sano: näin sanoo Herra sano: miekka, miekka on teroitettu sekä myös hivottu. Hes. 6:11.
10. Teurasta teurastamaan on se teroitettu, että se välkkyisi, on se hivottu. Taikka iloitsisimmeko me, sanoen: poikani valtikka halveksii kaiken puun? 1 Moos. 49:9 s.
11 Mutta se on annettu hivottavaksi, käteen otettavaksi; se on teroitettu, se miekka, ja se on hivottu surmaajan käteen annettavaksi!
12. Huuda ja valita, ihmisen poika; sillä se tulee kansani päälle, kaikkien Israelin ruhtinasten päälle; ne ovat miekalle alttiiksi annetut ynnä minun kansani kanssa; sentähden lyö reittäsi vastaan! Jer. 31:19.
13. Sillä koetus on tehty; ja mitä, jos halveksivaa valtikkaa ei enää olekaan? sanoo Herra, Herra.
14. Ja sinä, ihmisen poika, ennusta ja lyö käsiäsi yhteen, ja se miekka on kaksinkertaisesti, jopa kolmekertaisestikin tuleva, se tapettujen miekka, suuren tapon miekka, joka häilyy heidän ympärillään. Hes. 6:11.
15. Että sydän raukeaisi ja paljon kaatuisi, panin Minä kaikkien heidän porttiensa eteen välkkyvän miekan; — voi, se on tehty välkkymään, vedetty teurastamaan!
16. Käänny oikealle, lyö vasemmalle, mihin vaan kärkesi on käsketty!
17. Ja Minäkin lyön käsiäni yhteen ja lepytän vihani. Minä, Herra, olen sen puhunut.
18. Ja Herran sana tuli minulle, sanoen:
19. Ja sinä, ihmisen poika, tee itselles kaksi tietä Babelin kuninkaan miekan kulkea, samasta maasta ne kumpanenkin lähteköôt; ja piirrä viitta, piirrä se kaupungin tien haaraan.
20. Tee tie miekan kulkea Ammonin lasten Rabbaa kohden ja Juudaa kohden, varustettuun Jerusalemiin.
21. Sillä Babelin kuningas seisahtuu tienhaarassa, molempain teiden risteyksessä, tekemään taikoja; hän puistelee arpanuolia, kysyy epäjumalilta, katselee maksaan.
22. Hänen oikeaan käteensä tulee „Jerusalemin" arpa, että hän asettaisi muurin murtajia, avaisi suuta surmaan, korottaisi ääntä sotahuutoon, panisi muurin murtajia porttia vastaan, loisi multaseiniä, rakentaisi valloitustorneja.
23. Mutta tämä on heistä väärä ennustus heidän silmissänsä; — heillä on muka vahvat valat. Mutta Hän saattaa pahan teon muistoon, että he käsitettäisiin.
24. Sentähden sanoo Herra, Herra näin: koska muistoon saatatte pahan tekonne, rikoksenne niin julkisena ollessa, että syntinne näkyvät kaikissa teoissanne, sentähden teitäkin muistetaan, käsin teitä käsitetään.
25. Ja sinä, paha ja jumalaton Israelin ruhtinas, jonka päivä tulee, kun paha teko saa loppunsa,
26. näin sanoo Herra, Herra: ota hiippa pois, pane kruunu pois! se ei enää ole siellä oleva. Alhainen ylennetään ja ylhäinen alennetaan!
27. Häviöksi, häviöksi, häviöksi teen Minä sen; eikä sekään ole sinään ole-

va, siksi kun se tulee, jolla oikeus
on; sille Minä sen annan. Hes. 17:22s.
28. Ja sinä, ihmisen poika, ennusta
ja sano: näin sanoo Herra, Herra
Ammonin lapsia ja heidän häväis-
tyksiänsä vastaan, sano: miekka,
miekka on paljastettu teurastamaan,
hivottu surmaamaan, välkkymään!
Hes. 25:1 s.
29. Kun petollisia näkyjä sinulle
nähdään ja valhetta sinulle ennus-
tetaan, panee se sinut tapettujen ju-
malattomain kaulain lisäksi, joiden
päivä tulee, kun paha teko saa lop-
punsa!
30. Pistä se takaisin tuppeensa! Sii-
nä paikassa, missä olet luotu, ja syn-
tymämaassasi olen Minä sinut tuo-
mitseva.
31. Ja vuodatan vihani sinun pääl-
lesi, julmuuteni tulen Minä päällesi
puhallan, ja annan sinut raakojen
miesten, hävityksen seppien käsiin.
32. Tulelle tulet sinä ruuaksi, ja ve-
resi on keskellä maata vuotava; si-
nua ei enää muisteta. Sillä Minä,
Herra, olen sen sanonut

22 Luku.

Jerusalemin ja Israelin synnit.

Ja Herran sana tuli minulle, sanoen:
2. Ja sinä, ihmisen poika, etkö
tuomitse, etkö tuomitse verivikojen
kaupunkia? Tee sille tiettäväksi kaik-
ki sen kauhistukset,
Hes. 9:9. 20:4. 23:36. 24:6,9.
3. ja sano: näin sanoo Herra, Her-
ra: voi kaupunkia, joka verta vuo-
dattaa omassa keskuudessansa, että
sen aika tulisi, ja joka itsellensä te-
kee epäjumalia saastutukseksi!
2 Kun. 21:16.
4. Veren kautta, jonka vuodatit, o-
let sinä syyhyn joutunut, ja epäju-
malien kautta, jotka teit, olet sinä
itsesi saastuttanut ja saattanut päivä-
si lähenemään ja olet tullut vuottesi
määrään. Sentähden teen Minä sinut
häväistykseksi pakanoille ja pilkaksi
kaikille maakunnille. 5 Moos. 28:37.
5. Läheiset ja kaukaiset pilkkaavat
sinua nimen puolesta saastutetuksi,
häviöstä rikkaaksi.
6. Katso, Israelin ruhtinaat, kukin
käsivartensa voiman mukaan, olivat
sinussa veren vuodattamista varten
7. Isää ja äitiä he katsovat ylön si-
nussa; vierasta kohtelevat väkival-
lalla keskelläsi, orpoa ja leskeä he
sortavat sinussa. Jer. 7:6.
8. Minun pyhät sijani katsot sinä
ylön, ja minun sabbattini sinä saas-
tutat. Hes. 20:12 s.
9. Panettelijoita on sinussa verta
vuodattamaan; vuorilla syödään si-
nussa, ja ilkirikoksia tehdään kes-
kelläsi. Jer. 6:28. Hes. 18:6.
10. Isän häpy paljastettiin sinussa;
kuutaudissansa saastaista vaivaavat
he sinussa. 3 Moos. 18:19. 20:18.
11. Mikä tekee kauhistusta lähim-
mäisensä vaimon kanssa, ja mikä mi-
niänsä saastuttaa sukurutsaudessa,
ja mikä sinussa häpäisee sisartansa,
oman isänsä tytärtä. Jer. 5:8.
12. Lahjoja sinussa otetaan veren
vuodattamista varten; korkoa ja kas-
voa sinä otat ja ryöstät lähimmäisiäs
väkivallalla, ja Minut sinä unohdat,
sanoo Herra, Herra.
13. Mutta katso, minä lyön käsiäni
yhteen sinun ahneutesi tähden, jota
harjoittanut olet, ja verivikojesi täh-
den, jotka keskelläsi ovat. Hes. 21:14.
14. Kestäneekö sydämmesi, ovatko-
han kätesi väkevät niinä päivinä, jol-
loin Minä olen sinua kohteleva? Mi-
nä, Herra, olen sen puhunut, ja Minä
teenkin sen.
15. Ja Minä hajoitan sinut pakanain
sekaan ja kylvän sinut maakuntiin ja
peräti poistan saastaisuutesi sinusta.
16. Ja sinä olet saastaisena oleva it-
sesi kautta pakanain silmissä ja tulet
tietämään, Minun olevan Herran.
17. Ja Herran sana tuli minulle, sa-
noen:
18. Ihmisen poika, Israelin huone on
minulle kuonaksi tullut; kaikki he
ovat kuparia ja tinaa ja rautaa ja lyi-
jyä keskellä ahjoa; he ovat hopean
kuonaksi käyneet. Jes. 1:22. Jer. 6:28.
19. Sentähden sanoo Herra, Herra
näin: koska te kaikki olette kuonaksi
käyneet, sentähden katso, Minä ko-
koan teidät keskelle Jerusalemia.
20. Niinkuin hopeaa ja kuparia ja
rautaa ja lyijyä ja tinaa keskelle ah-
joa kootaan, että tulta siihen sulat-
tamaan puhallettaisiin, niin olen Mi-
näkin vihassani ja kiivaudessani ko-
koava ja asettava ja sulattava teitä.
21. Ja olen teidät yhteen keräävä ja
päällenne puhaltava Minun julmuu-
teni tulen, ja te sulatetaan sen kes-
kellä.
22. Niinkuin hopea ahjon keskellä
sulaa, niin teitä sulatetaan sen kes-
kellä: ja teidän pitää tietämän, että
Minä olen Herra, joka olen vuodat-
tanut vihani teidän päällenne.
23. Ja Herran sana tuli minulle, sa-
noen:
24. Ihmisen poika, sano sille: sinä
olet maa, joka ei ole puhdistettu eikä
saa sadetta vihan päivänä.
25. Sen profettain kapinaliitto on sii-
nä; niinkuin kiljuva, saalista raate-

leva jalopeura, syövät he sieluja, ottavat aarteet ja kalleukset, ja tekevät sen lesket monilukuisiksi.
Mik.3:11. Matt.23:14.
26. Sen papit rikkovat Minun lakini
ja saastuttavat Minun pyhät sijani; pyhän ja epäpyhän välillä eivät he eroitusta tee, eivätkä opeta eroitusta puhtaan ja saastaisen välillä; ja Minun sabbatiltani he peittävät silmänsä, ja Minä tulen saastutetuksi heidän keskellänsä.
3 Moos. 10:10 s. Jer. 2:8. Hes. 44:23. Sef. 3:4.
27. Sen ruhtinaat ovat sen keskuudessa saalista raatelevien sutten kaltaisia verta vuodattamassa, sieluja hävittämässä, voittoa saadaksensa.
28. Ja sen profetat sivelevät heille kaikki kalkilla, nähden petollisia näkyjä ja ennustaen heille valhetta; he sanovat: „näin sanoo Herra, Herra," vaikka ei Herra ole puhunut. Hes.13:10.
29. Maan kansa sortaa sortamistaan, ryöstää ryöstämistään; vaivaista ja köyhää he polkevat ja muukalaista he sortavat vastoin oikeutta.
30. Ja Minä haen heidän joukostansa miestä, joka kivi-aidan panisi ja seisoisi muurin aukossa Minun kasvojeni edessä tämän maan puolesta, etten sitä hävittäisi; mutta en ole ketään löytänyt. Ps.106:23. Jer. 5:1. Hes.13:5.
31. Sentähden vuodatan Minä vihani heidän päällensä, hirmuisuuteni tulella Minä heidät lopetan; heidän tiensä panen heidän päänsä päälle, sanoo Herra, Herra.

23 Luku.

Kaksi porttoa: Samaria ja Jerusalem.

Ja Herran sana tuli minulle, sanoen:
2. Ihmisen poika: oli kaksi vaimoa, yhden äidin tyttäriä.
3. Ja ne tekivät huorin Egyptissä, nuoruutensa aikana he tekivät huorin; siellä kouristeltiin heidän rintojansa ja siellä taputettiin heidän neitseellisiä nisiänsä. Hes. 16:26.
4. Ja heidän nimensä olivat: Ohola, vanhempi, ja Oholiba, hänen sisarensa. Ja he tulivat Minun omikseni, ja synnyttivät poikia ja tyttäriä. Ja nimeltänsä he ovat: Samaria on Ohola ja Jerusalem Oholiba. Hes. 16:8.
5. Ja Ohola teki huorin Minun alamaisenani ja hehkui himosta rakastajiinsa, Assyrialaisiin, noihin läheisiin, 2 Kun. 15:19. 17:3 s. Hes. 16:28,
6. purppura-pukuisiin maaherroihin ja virkamiehiin, jotka kaikki olivat ihania nuorukaisia, hevosilla ratsastavia ratsumiehiä.
7. Ja hän antautui huoruudessansa alttiiksi heille, jotka kaikki olivat Assurin lasten valittuja miehiä, ja joihin kaikkiin hänen himonsa syttyi, niiden kaikilla epäjumalilla hän saastutti itseänsä.
8. Ja hän ei jättänyt huoruuttansa Egyptin kanssa; sillä hänen kanssansa olivat he maanneet hänen nuoruutensa aikoina, ja ne olivat hänen neitsyytensä nisiä taputelleet ja olleet suuressa huoruudessa hänen kanssansa.
9. Sentähden annoin Minä hänet rakastajiensa käsiin, Assurin lasten valtaan, joita kohtaan hän oli himossansa hehkunut. Hes. 16:36 s.
10. Nämä paljastivat hänen häpynsä, ottivat hänen poikansa ja tyttärensä, ja hänet he miekalla tappoivat; ja hän tuli kuuluisaksi vaimojen keskenä, kun tuomioita hänessä toimitettiin.
11. Ja sen näki hänen sisarensa Oholiba ja harjoitti haureuttansa pahemmin kuin tämä ja huoruuttansa enemmin kuin hänen sisarensa huorittelemisia oli ollutkaan.
Jer. 3:7 s. Hes. 16:47 s.
12. Assurin poikiin hän himossa hehkui, maaherroihin ja valtamiehiin, noihin läheisiin, kauniisti puettuihin, hevosilla ratsastaviin ratsumiehiin, jotka kaikki olivat ihania nuorukaisia. 2 Kun. 16:7 s.
13. Ja Minä näin, että hän oli itsensä saastuttanut; sama tie oli heillä kumpasellakin.
14. Vaan tämä vielä pitemmälle jatkoi huoruuttansa; kun hän näki seinään kuvattuja miehiä, Kaldealaisten punalla piirrettyjä kuvia,
15. vyöllä vyötettyjä lanteiltansa, kirjavat lakit päässänsä, kaikki vaunusoturien näköisiä, heidän syntymämaansa Kaldean Babelin poikain muotoisia,
16. niin hän syttyi himosta näihin silmänsä näkemisestä, ja lähetti heille lähettiläitä Kaldeaan.
17. Ja Babelin pojat tulivat hänen luoksensa rakkaus-vuoteelle ja saastuttivat häntä huoruudellansa. Ja kun hän oli tullut saastutetuksi heidän kauttansa, niin hänen sielunsa vieraantui heistä.
18. Ja kun hän näin julkisesti teki huorin ja paljasti häpynsä, vieraantui sieluni hänestä, niinkuin sieluni oli hänen sisarestansa vieraantunut.
19. Ja hän enensi huoruuttansa, muistellen nuoruutensa päiviä, joina hän oli tehnyt huorin Egyptin maalla.
2 Kun. 18:21.
20. Hän syttyi himoon heidän huorimuksihinsa, joiden liha on kuin

aasien liha, ja joiden siemennys kuin hevosten siemennys. Jer. 5:8.
21. Ja sinä hait nuoruutesi irstaisuutta, jolloin nänniäsi pideltiin nuoruutesi rintain tähden. Hes. 17:15.
22. Sentähden, Oholiba, näin sanoo Herra, Herra: katso, Minä herätän rakastajasi sinua vastaan, ne, joista sielusi on vieraantunut, ja tuotan ne joka puolelta sinun päällesi:
23. Babelin pojat ja kaikki Kaldealaiset hallitsijat, ja rikkaat ja ylimykset, kaikki Assurin pojat heidän kanssansa, kaikki ihanat nuorukaiset, maaherrat ja valtamiehet, vaunusoturit ja neuvokkaat miehet, kaikki hevosilla ratsastavaiset.
24. Ja he tulevat sinun päällesi sota-aseilla, vaunuilla ja rattailla ja kansain joukolla; suojuksia ja kilpiä ja kypäriä he asettavat sinua vastaan yltä ympäri. Ja Minä annan heille tuomio-vallan, että he sinut tuomitsevat oikeutensa mukaan
25. Ja Minä asetan kiivauteni sinua vastaan niin, että he sinua armottomasti kohtelevat; he leikkaavat sinulta nenäsi ja korvasi, ja mitä sinusta jää, se on miekalla kaatuva. He ottavat poikasi ja tyttäresi, ja mikä sinusta jää, sen tuli on kuluttava.
26. He riisuvat sinulta vaatteesi, ja ottavat sinulta koristuksesi.
27. Ja Minä lopetan sinulta hävyttömän elämäsi ja huoruutesi Egyptin maasta asti, niin ettet ole nostava silmiäsi heidän puoleensa etkä enää ole Egyptiä muistava.
28. Sillä näin sanoo Herra, Herra: katso, Minä annan sinut niiden käsiin, joita vihaat, niiden käsiin, joista sielusi on vieraantunut.
29. Ja he kohtelevat sinua vihalla ja ottavat kaiken työvaivasi, ja jättävät sinut alastomaksi ja paljaaksi, ja sinun huoruutes häpy on paljastettava, sekä ilkityösi ja huoruutesi.
30. Näitä tehdään sinulle huoruutesi tähden pakanain perässä, sentähden että saastutit itses heidän epäjumalissansa.
31. Sinä olet sisaresi tiellä kulkenut, sentähden annan Minä myös hänen maljansa sinun käteesi.
Ps. 75:9. Jes. 51:17. Jer. 25:15.
32. Näin sanoo Herra, Herra: sisaresi maljan pitää sinun juoman, tuon syvän ja avaran; naurua ja pilkkaa on se tuottava, sillä se on ylenpalttinen.
33. Päihtymisestä ja surkeudesta olet sinä täyttyvä; häviön ja hävityksen malja on sisaresi Samarian malja.
34. Ja sinun pitää sen juoman ja särpäämän ja sen palasia nuoleskeleman ja rintojasi repimän; sillä Minä olen sen puhunut, sanoo Herra, Herra.
35. Sentähden näin sanoo Herra, Herra: koska Minut unohdit ja heitit Minut selkäsi taakse, niin kanna nyt hävytöntä menoasi ja huoruuttasi.
1 Kun. 14:9. Jer. 2:32. 3:21. 13:25. 18:15.
36. Ja Herra sanoi minulle: ihmisen poika, etkö tuomitse Oholaa ja Oholibaa, ja ilmoita heille heidän kauhistuksiansa? Hes. 22:2.
37. Sillä he ovat avioliiton rikkoneet ja verta on heidän käsissänsä. Ja epäjumaliensa kanssa ovat he avioliittonsa rikkoneet ja vieläpä lapsensakin, jotka he Minulle synnyttivät, tulen kautta heille ruuaksi käyttäneet.
38. Päälliseksi ovat he sen Minulle tehneet, että saastuttivat aivan samana päivänä Minun pyhäkköni ja rikkoivat Minun sabbattini.
39. Ja teurastettuansa lapsiansa epäjumalillensa, tulivat he Minun pyhäkkööni samana päivänä sitä saastuttamaan; ja katso, niin he tekivät keskellä Minun huonettani! Jer. 7:9 s.
40. Sen lisäksi lähettivät he miesten perään, joitten piti tulla kaukaisilta mailta; lähettiläs lähetettiin, ja katso, he tulivatkin. Heitä varten sinä pesit itsesi ja voitelit silmäsi ja koristit itsesi koristuksilla.
41. Ja sinä istuit komealla vuoteella ja pöytä oli sen eteen katettu; ja minun suitsutustani ja öljyäni panit sinä sen päälle.
42. Ja siinäpä huolettoman joukon hälinää! Ja miesten lisäksi ihmisjoukoista tuotiin juomareja korvesta, ja ne antoivat renkaita heidän käsivarsillensa ja kaunistuskruunut heidän päähänsä.
43. Ja Minä sanon tuosta huoruudesta kuluneelle: „vieläkö hän, hän yhä saa huoruuttansa jatkaa?"
44. Ja hänen luoksensa mennään, niinkuin porttonaisen luo mennään; niin he menivät Oholan ja Oholiban, noiden hävyttömien naisten tykö.
45. Mutta hurskaat miehet, ne heidät tuomitsevat avionsa rikkoneiden ja verta vuodattaneiden tuomiolla; sillä nämä ovat avioliiton rikkoneet ja verta on heidän käsissänsä.
46. Sillä näin sanoo Herra, Herra: suuri joukko kootaan heitä vastaan ja heidät annetaan ryöstöksi ja saaliiksi.
47. Ja seurakunta on heidät kivillä kivittävä ja miekoillansa lävistävä; heidän poikansa ja tyttärensä he tappavat ja heidän huoneensa he tulella polttavat. Hes. 16:40 s.

48. Ja minä lopetan kaiken hävyttömän menon maasta, että kaikki vaimot varoituksen ottaisivat eivätkä teidän tavallanne hävytöntä menoa pitäisi.
49. Ja he laskevat hävyttömän menonne teidän päällenne ja te saatte kantaa epäjumalienne syntejä. Ja teidän pitää tietämän, että minä olen Herra, Herra.

24 Luku.

Jerusalem kuvataan ruostuneesen kattilaan. Profetan vaimon kuolema.

Ja Herran sana tuli minulle yhdeksäntenä vuonna, kymmenennellä kuulla kuukauden kymmenentenä päivänä, ja sanoi:
2. Ihmisen poika, kirjoita itsellesi tämän päivän nimi, juuri tämän päivän; sillä Babelin kuningas on asettunut Jerusalemia vastaan juuri tänä päivänä. 2 Kun. 25:1. Jer. 52:4.
3. Ja tee tälle vastahakoiselle huoneelle vertaus, ja sano heille; näin sanoo Herra, Herra: pane pata tulelle, pane se, ja kaada vielä vettäkin siihen. Jer. 1:13. Hes. 11:13 s.
4. Kokoa sen lihakappaleet siihen, kaikki hyvät kappaleet, reisi ja niskat, täytä se valituilla luilla.
5. Ota valitut lampaista, ja pane myös puuroukkio luita varten sen alle; anna sen vahvasti kiehua, niin että sen luutkin siinä kypsyvät.
6. Sentähden näin sanoo Herra, Herra: voi verivikojen kaupunkia, pataa, jossa ruoste on, eikä sen ruoste siitä lähdekään! Kaada se kappale kappaleelta ulos, ei siitä ole arpaa heitetty. Hes. 22:2.
7. Sillä sen veri on sen keskellä; se pani sen paljaalle kalliolle, ei se sitä maan päälle vuodattanut, että se mullalla peitettäisiin. Job 16:18.
8. Kiivautta tuottaakseni, kostamalla kostaakseni, panin Minä sen veren paljaalle kalliolle, ettei sitä peitettäisi. 3 Moos. 17:13. 5 Moos. 12:16. 24.
9. Sentähden sanoo Herra, Herra näin: voi verivikojen kaupunkia! Minäkin teen rovion suureksi. Hes. 21:32. Nah. 3:1. Hab. 2:12.
10. Pane paljon puita, sytytä valkia, kypsytä liha ja kiehuta tuota hajulientä, niin että luut palavat!
11 Ja pane se sitten hiiltensä päälle tyhjänä, niin että tulistuisi ja kuumenisi sen kupari ja sen saasta siitä poistettaisiin, sen ruoste lopetettaisiin.
12. Vaivoilla on se väsyttänyt, eikä lähde siitä ruosteen paljous; tuleen sen ruoste!
13. Sinun saastaisuutesi on kauhea. Koska minä olen sinua puhdistanut, etkä ole puhdistunut, niin et sinä enää ole saastaisuudestas puhdistuva, siksi kun Minä lepytän kiivauteni sinussa. Hes. 5:13. 16:42.
14. Minä, Herra, olen sen puhunut, se on tuleva, ja Minä olen sen tekevä! En Minä päästä, enkä säästä, enkä sääli. Sinun teittesi ja töittesi mukaan tuomitsevat he sinua, sanoo Herra, Herra.
15. Ja Herran sana tuli minulle, sanoen:
16. „Ihmisen poika, katso, Minä otan pois sinulta silmäisi halun äkkikuolemalla; mutta sinä et saa valittaa, eikä itkeä eikä kyyneliä vuodattaa.
17 Huokaile hiljaisuudessa, älä tee kuolleesta valitusta, sido päähine päähäsi ja pane kengät jalkaasi, älä pane peittoa parralles, äläkä syö ihmisten leipää.“ 3 Moos. 10:6. 13:45. 2 Sam. 15:30. Jer. 16:7. Mik. 3:7.
18. Ja minä puhuin kansalle aamulla, ja vaimoni kuoli samana iltana, ja minä tein toisena aamuna, niinkuin minulle käsketty oli.
19. Ja kansa sanoi minulle: „etkö meille ilmoita, mitä tämä meille ennustaa, kun sinä näin teet?“
20. Ja minä sanoin heille: Herran sana tuli minulle, sanoen:
21. Sano Israelin huoneelle: näin sanoo Herra, Herra: katso, Minä saastutan pyhäkköni, teidän valtanne kerskauksen, silmäinne lemmityn, sieluinne halun; ja ne poikanne ja tyttärenne, jotka te jälkeenne jätitte, lankeevat miekkaan. Jer. 7:4.
22. Ja te tehkäät, niinkuin minä tehnyt olen: älkäät panko peittoa parrallenne, älkäätkä syökö ihmisten leipää.
23. Vaan pankaat päähineenne päähänne ja kenkänne jalkoihinne; älkäät valittako, älkäätkä itkekö, vaan hiutukaat syntienne tähden ja huokailkaat toinen toisellenne. Jer. 16:6. Hes. 4:17.
24. Ja Hesekiel on teille oleva ihmemerkiksi; aivan niinkuin hän teki, samoin tekin tehkäät. Kun tämä tulee, silloin pitää teidän tietämän, että Minä olen Herra, Herra.
25. Ja sinä, ihmisen poika, katso, sinä päivänä, jona Minä heiltä otan heidän valtansa, heidän ihanan ilonsa, heidän silmäinsä lemmityn ja heidän sielujensa halun, heidän poikansa ja tyttärensä,
26. sinä päivänä on pakolainen tuleva sinun tykösi sitä korvin kuullaksesi ilmoittamaan. Hes. 33:21 s.

27. Sinä päivänä on sinun suusi avautuva puhumaan ynnä tuon pakolaisen kanssa, etkä enää ole mykkänä oleva; ja sinä olet oleva heille ihmemerkiksi, että he tietäisivät Minun olevan Herran. Hes. 3:26.

25 Luku.

Ennustuksia Ammonilaisia, Moabilaisia, Edomilaisia ja Filistealaisia vastaan.

Ja Herran sana tuli minulle, sanoen:
2. Ihmisen poika, käännä kasvosi Ammonin lapsia kohti ja ennusta heitä vastaan,
Jer. 49:1 s. Hes. 21:28 s. Am. 1:13 s.
3. ja sano Ammonin lapsille: kuulkaat Herran, Herran sanaa. näin sanoo Herra, Herra: sentähden että sinä sanot: „se sinulle piti!" minun pyhäköstäni, että se on saastutettu, ja Israelin maasta, että se on hävitetty, ja Juudan huoneesta, että he ovat menneet vankeuteen,
4. sentähden katso, Minä annan sinut Itämaan lapsille omaisuudeksi, ja he asettavat telttileirinsä sinussa ja sijoittavat sinussa majojansa; he syövät hedelmäsi ja juovat maitosi.
5. Ja minä teen Rabban kamelien laitumeksi ja Ammonin lasten maan lammasten lepopaikaksi; ja teidän pitää tietämän, että Minä olen Herra.
6. Sillä näin sanoo Herra, Herra: sentähden että sinä taputtelit käsiäsi ja poljit jalkaa ja koko sielusi ylönkatseella iloitsit Israelin maasta,
7. sentähden katso, Minä ojennan käteni sinua vastaan ja annan sinut saaliiksi pakanoille ja juuritan sinut kansoista ja lopetan sinut maakunnista; Minä hävitän sinut, ja sinun pitää tietämän, että Minä olen Herra.
8. Näin sanoo Herra, Herra: sentähden että Moab ja Seir sanovat: „katso, niinkuin kaikki pakanat, niin on Juudan huonekin,"
Jes. 15:1 s. 16:1 s. Jer. 48:1 s. Am. 2:1 s.
9. sentähden, katso, Minä avaan Moabin kyljen kaupungeista asti, hänen äärimmäisistäkin kaupungeistansa, hänen maansa kaunistuksen, Bet Hajesimotin, Baal Meonin, ja aina Kirjataimiin asti.
10. Itämaan lapsille annan Minä perinnöksi sen, ynnä Ammonin lasten maan, ettei Ammonin lapsia enää kansoissa muistettaisi.
11. Ja Moabissa toimitan Minä tuomioita; ja heidän pitää tietämän, että Minä olen Herra.
12. Näin sanoo Herra, Herra: sentähden että Edom kohtelee Juudan huonetta kovalla kostolla, ja koska he ovat syvään syyhyn heille kostamalla joutuneet, Jer. 49:7 s.
Hes. 35:2. 36:5. Am. 1:11 s. Ob. v. 1 s.
13. sentähden sanoo Herra, Herra näin: Minä ojennan käteni Edomia vastaan ja hävitän siitä ihmiset ja eläimet; ja panen sen autioksi Temanista saakka, ja Dedaniin asti pitää heidän miekalla kaatuman.
14. Ja Minä toimitan kostoni Edomissa oman kansani, Israelin käden kautta, ja ne kohtelevat Edomia minun vihani ja kiivauteni mukaan, ja niin saavat he tuntea minun kostoni, sanoo Herra, Herra.
1 Makk. 5:3. 2 Makk. 10:16 s.
15. Näin sanoo Herra, Herra: sentähden että Filistealaiset kostolla kohtelevat ja ovat kostaneet sielunsa ylönkatseella turmioksi ijankaikkisessa vihassa, 2 Aik. 28:18.
Jes. 14:29 s. Jer. 47:1 s. Am. 1:6 s. Sak. 9:5 s.
16. sentähden sanoo Herra, Herra näin: katso, Minä ojennan käteni Filistealaisia vastaan ja juuritan pois Kretiläiset ja kadotan merirantamaan jäännöksen.
17. Ja Minä toimitan heissä suuria kostoja kiivauden rangaistuksilla. Ja heidän pitää tietämän Minun olevan Herran, kun Minä lasken kostoni heidän päällensä.

26 Luku.

Tyron häviöstä.

Ja tapahtui yhdentenätoista vuotena, kuukauden ensimmäisenä päivänä, että Herran sana tuli minulle, sanoen:
2. Ihmisen poika, sentähden että Tyro sanoo Jerusalemista: „se sinulle piti! rikottu on kansojen portti; se kääntyy minun puoleeni; minä täytetään, hän hävitetään!"
3. Sentähden näin sanoo Herra, Herra: katso, Minä tulen sinun päällesi, Tyro, ja nostan sinua vastaan monta kansaa niinkuin meri aaltojansa nostaa. Jes. 23:1 s. Jer. 47:4. Am. 1:9 s.
4. Ja ne hävittävät Tyron muurit ja särkevät sen tornit; ja Minä lakaisen sen tomunkin siitä pois ja teen sen paljaaksi kallioksi.
5. Verkkojen kuivatuspaikaksi on se joutuva meren keskellä; sillä Minä olen sen puhunut, sanoo Herra, Herra. Ja se on tuleva saaliiksi kansoille;
6. ja sen tyttäret, jotka mantereella ovat, ne miekalla surmataan, että he tietäisivät, Minun olevan Herran.
7. Sillä näin sanoo Herra, Herra: katso, Minä tuotan Tyroa vastaan Nebukadresarin, Babelin kuninkaan

pohjoisesta, kuningasten kuninkaan, hevosilla ja vaunuilla ja ratsumiehillä ja suuren väestön joukolla.
Hes. 28:7. Dan. 2:37.
8. Sinun tyttäresi kedolla on hän miekalla tappava; ja hän panee sinua vastaan valloitustornin ja luopi sinua vastaan vallin ja nostaa sinua vastaan suojuksen.
9. Ja murtajansa asettaa hän muurejasi vastaan, ja kukistaa aseillansa tornisi.
10. Hänen hevostensa paljoudesta peittää sinut heidän tomunsa; ratsumiesten ja ratasten ja vaunujen helinästä vapisevat muurisi hänen tullessa sinun portteihis, niinkuin tullaan kukistettuun kaupunkiin.
11. Hevostensa kavioilla hän polkee kaikki katusi; sinun kansasi hän miekalla tappaa ja voimasi patsaat maahan vaipuvat. Jes. 5:28. Jer. 47:3.
12. Ja he riistävät rikkautesi ja ryöstävät kauppatavarasi ja kaatavat muurisi, ja sinun komeat huoneesi he hajoittavat; ja kivesi ja puusi ja rojusi he veteen syöksevät.
13. Ja Minä lakkautan virttesi laulun, eikä ole kanteleittesi helinä enää kuuluva. Jes. 24:8. Jer. 7:34. 16:9. Am. 5:25.
14. Ja Minä teen sinut paljaaksi kallioksi, sinä olet verkkojen kuivatuspaikkana oleva; ei sinua enää rakenneta. Sillä Minä, Herra, olen sen puhunut, sanoo Herra, Herra.
15. Näin sanoo Herra, Herra Tyrolle: eivätkö saaret vapise sinun kaatumisesi roiskeesta haavoitettujen huoatessa, kun surmataan sinun keskelläsi?
16. Ja kaikki meren ruhtinaat astuvat alas istuimiltansa ja panevat pois vaippansa ja riisuvat päältänsä kirjavat vaatteensa; he vaatettavat itsensä vavistuksella, istuvat maahan ja vavahtavat joka silmänräpäys ja ovat hämmästyksissä sinun tähtesi.
Ilm. 18:9.
17. Ja veisaavat sinusta valitusvirren ja sanovat sinulle: kuinka sinä hävisitkään, sinä merestä asuttu, sinä ylistetty kaupunki, joka oli väkevä merellä, se ja sen asukkaat, jotka peljättävät kaikkia sen asukkaita!
18. Nyt vapisevat saaret sinun kaatumisesi päivänä, ja saaret, jotka meressä ovat, hämmästyvät loppuasi.
19. Sillä näin sanoo Herra, Herra: tehdessäni sinut hävitetyksi kaupungiksi, asumattomien kaupunkien vertaiseksi, nostaessani syvyyden sinun päällesi, niin että suuret vedet sinut peittävät,
20. vajotan Minä sinut hautaan vajoovain kanssa muinaisen kansan tykö, ja asetan sinut tuonelan maassa, muinais-ajasta asti olleissa raunioissa hautaan vajoovain kanssa, ettet enää asuttuna olisi; mutta eläväin maassa valmistan Minä kunnian.
21. Peloitukseksi teen Minä sinut, etkä ole enään oleva, vaan sinua haetaan, eikä sinua enää ikinä löydetä, sanoo Herra, Herra. Hes. 27:36. 28:19.

27 Luku.

Tyron ylpeys ja perikato.

Ja Herran sana tuli minulle, sanoen:
2. Ja sinä, ihmisen poika, tee valitusvirsi Tyrosta. Jes. 23:1 s. Am. 1:9 s.
3. Ja sano Tyrolle, joka asuu meren porteilla ja tekee kauppaa monen saaren kansan kanssa: näin sanoo Herra, Herra: Tyro, sinä sanot: „minä olen kauneudessa täydellinen!“
4. Meren sydämmessä on sinun rajasi; rakentajasi ovat tehneet kauneutesi täydelliseksi.
5. Seniirin kypresseistä rakensivat he sinulle kaikenlaista lautateosta; sedriä Libanonista he ottivat, tehdäksensä maston sinulle. 5 Moos. 3:9.
6. Basanin tammista he tekivät airosi; tuhtosi tekivät norsun hampaista ja serbipuusta Kittimin saaristosta.
7. Kirjavan-kuteinen hieno liina Egyptistä oli purjeenasi, olemaan sinulla lippuna; sininen ja punainen purppura Elisan saarista oli sinun laivapeitteenäsi.
8. Sidonin ja Arvadin asukkaat olivat soutajina sinulle; sinun taiturisi, Tyro, olivat sinussa, ne olivat perämiehinäsi. 1 Moos. 10:18.
9. Gebalin vanhukset ja sen taiturit olivat sinussa rakojasi parantamassa; kaikki meren laivat ja heidän venemiehensä olivat sinussa kauppatavaroitasi vaihtamassa.
1 Kun. 5:18. Ps. 83:8.
10. Persialainen, Lydialainen ja Putilainen olivat sotajoukossasi sotamiehinä; kilven ja kypärin he ripustivat sinussa; ne antoivat loisteen sinulle. Jes. 66:19. Jer. 46:9. Nah. 3:9.
11. Arvadin pojat ja oma sotajoukkosi olivat muureillas ylt'ympäri ja sankareita oli torneissasi; kilpensä he ripustivat kaikkialle muureillesi; ne tekivät sinun kauneutesi täydelliseksi.
12. Tarsis teki kauppaa sinun kanssasi, kaikenlaisen tavaransa paljoudesta; hopealla, raudalla, tinalla ja lyijyllä maksoivat he sinulle.
13. Javan, Tubal ja Mesek tekivät kauppaa kanssasi; ihmisillä ja vas-

ki-astioilla he maksoivat sinun vaihtotavarasi. 1 Moos. 10:2 s.
14. Togarman heimokuntalaiset antoivat hevosia ja ratsuja ja muuleja sinulle maksuksi.
15. Dedanin lapset olivat sinun kauppioinasi, monet saaret olivat käsikaupoissas; he antoivat sinulle norsun hampaita ja ebenpuita vaihtohinnaksi.
16. Aram oli kauppaa kanssasi tekemässä monien teoksiesi tähden; kiiltokivillä, punaisella purppuralla, kirjavakuteisilla kankailla, hienolla liinalla, koralleilla ja rubineilla he maksoivat sinun vaihtotavarasi.
17. Juuda ja Israelin maa tekivät myös kauppaa kanssasi. Minnitin nisuilla ja balsamilla ja hunajalla ja öljyllä ja hajupihkalla maksoivat he sinun vaihtotavarasi. Tuom. 11:33.
18. Damasko oli kauppaa kanssasi tekemässä teostesi paljouden tähden, kaikenlaisen tavaran paljouden tähden; he maksoivat Helbonin viinillä ja Saharin villalla.
19. Vedan ja Javan Usalista antoivat vaihtotavarastasi rautateoksia; kassia ja kalmus olivat sinulle kauppatavaroina.
20. Dedan teki kauppaa kanssasi ratsastuspeitteillä.
21. Arabia ja kaikki Kedarin ruhtinaat, ne olivat sinun käsikauppioitasi; karitsoilla, oinailla ja kaureilla he tekivät kauppaa sinun kanssasi.
1 Moos. 25:13. Ps. 120:5.
22. Seban ja Ragman kauppamiehet tekivät kauppaa kanssasi; paraimmilla hajuhöysteillä ja kaikenlaisilla kalleilla kivillä ja kullalla he maksoivat sinun vaihtotavarasi.
23. Haran ja Kanne ja Eden, Seban kauppiaat, Assur ja Kilmad olivat kauppioitasi.
24. Ne tekivät kauppaa sinun kanssasi kalleilla vaatteilla, sinipurppuraisilla ja kirjavankuteisilla vaipoilla, sekä lankatavaroilla, punotuissa ja vahvoissa nuorissa, sinun markkinoillas.
25. Tarsis-laivat olivat sinun kauppaliikkeesi kuljetusneuvot: ja sinä rikastuit ja suuresti kunnioitettiin meren keskellä.
26. Suurille vesille veivät soutajasi sinut; mutta itätuuli särki sinut meren keskellä.
27. Sinun rikkautes ja omaisuutesi ja vaihtotavarasi ja merimiehesi ja perämiehesi ja rakojesi parantajat ja kauppasi kaupitsijat ja kaikki sotamiehesi, jotka ovat sinussa ja koko joukossasi, joka keskelläs on, ne uppoavat meren syvyyteen kaatumisesi päivänä.
28. Perämiehesi huudon äänestä vapisevat paikkakunnat.
29. Ja maalle astuvat laivoistansa kaikki airoilla soutajat, venemiehet, kaikki, jotka laivoja merellä kuljettavat, ne seisovat maalla.
30. Ja antavat sinun tähtesi äänensä kuulua ja huutavat katkerasti, ja heittävät tomua päänsä päälle ja tahraavat itsensä tuhkalla.
31. He ajavat sinun tähtesi päänsä kaljuksi ja pukeutuvat säkkiin, ja itkevät sinua katkeralla mielellä ja haikealla valituksella. Jer. 48:37.
32. Ja he veisaavat, valittaessansa sinua, suruvirren, ja surkuttelevat sinua: „kuka on niinkuin Tyro, niinkuin tuo keskellä merta hävitetty?"
33. Kun sinä kauppaa teit merillä, ravitsit sinä monta kansaa; varoillasi ja vaihtotavarallasi rikastutit sinä maan kuninkaita.
34. Nyt kun sinä hävitettiin meriltä syviin vesiin, on sinun tavarasi ja koko joukkosi sinussa langennut.
35. Kaikki saarten asukkaat hämmästyvät sinun kohtaloasi, ja heidän kuninkaansa kauhistuvat ja vavahtavat kasvoissansa.
36. Kauppiaat kansoissa viheltävät sinusta. Kauhuksi tulit; ei sinua enää ole ijankaikkisesti. Hes. 26:21. 28:19.

28 Luku.

Ennustus Tyron ruhtinasta ja Sidonia vastaan. Lupaus Israelille.

Ja Herran sana tuli minulle, sanoen:
2. Ihmisen poika, sano Tyron ruhtinaalle: näin sanoo Herra, Herra: sentähden että sydämmesi paisuu, ja sinä sanot: „minä olen jumala, jumalien istuimella istun meren sydämmessä," sinä, joka kuitenkin olet ihminen, etkä jumala, vaikka teet sydämmesi jumalan sydämmen vertaiseksi, Jes. 31:3.
Hes. 27:4. Dan. 5:20. Ap. t. 12:22.
3. katso, sinä olet viisaampi Danielia; ei mikään salaisuus ole sinulta kätketty: Dan. 1:17, 20.
4. viisaudellas ja taidollas olet sinä hankkinut itsellesi vallan ja olet hankkinut kultaa ja hopeaa aarreaittoihisi;
5. suurella viisaudellasi sinun kaupassasi olet sinä enentänyt valtasi, ja sydämmesi on paisunut valtasi tähden,
6. sentähden sanoo Herra, Herra näin: sentähden että teit sydämmesi jumalan sydämmen vertaiseksi,
7. sentähden, katso, Minä olen tuot-

tava päällesi muukalaisia, väkivaltaisia kansoja; ne paljastavat miekkansa sinun viisautesi kauneutta vastaan ja saastuttavat sinun loistosi.
Hes. 26:7. 30:11.
8. He vajottavat sinut kuoppaan, ja sinä olet murhattujen surmalla kuoleva meren sydämmessä.
9. Oletkohan todellakin tappajasi edessä sanova: „minä olen jumala?" vaikka sinä olet ihminen eikä jumala surmaajasi käsissä.
10. Ympärileikkaamattomien surmalla olet sinä kuoleva muukalaisten käsissä, sillä Minä olen sen sanonut, sanoo Herra, Herra.
11. Ja Herran sana tuli minulle, sanoen:
12. Ihmisen poika, tee valitusvirsi Tyron kuninkaasta ja sano hänelle. näin sanoo Herra, Herra: sinä olit täydellisyyden kuva, täynnä viisautta, ja täydellinen kauneudessa!
13. Edenissä, Jumalan puutarhassa, sinä olit; kaikellaiset kalliit kivet olivat peittonasi: karneoli, topasi ja timantti, tarsis, onyks ja jaspis, safiiri, granatti ja smaragdi ja kulta; sinun rumpusi ja koristuksesi olivat jo valmiit sinulle sinä päivänä, kuin sinä luotiin.
14. Sinä olit niinkuin suojelevainen voideltu kerubi, ja Minä sinut siksi asetin; pyhällä Jumalan vuorella sinä olit; kiiltokivien keskellä sinä vaelsit.
15. Viaton olit sinä teissäsi luomisesi päivästä asti, siksi kuin vääryys sinussa havaittiin.
16. Mutta suuressa kaupanteossa täytettiin sinun sisuksesi vääryydellä ja sinä teit syntiä. Silloin Minä saastutin sinut pois olemasta Jumalan vuorella ja hävitin sinut, sinä suojeleva kerubi, kiiltokivien keskeltä.
17. Sydämmesi on paisunut kauneutesi tähden, sinä turmelit viisautesi loistosi tähden; sentähden maahan sysään Minä sinut, kuningasten eteen panen sinut, että sinua katseltaisiin.
18. Monilla synneilläsi väärässä kaupassasi saastutit sinä pyhät paikkasi, ja Minä lasken tulen lähtemään sinun keskeltäsi, se on sinut syöpä; ja teen sinut tomuksi maan päällä kaikkien katsojain silmäin edessä.
19. Kaikki, jotka sinun tuntevat kansoissa, hämmästyvät sinua; sinä olet peloitukseksi joutunut, eikä sinua enää ikinä ole. Hes. 26:6. 27:36.
20. Ja Herran sana tuli minulle, sanoen:
21. Ihmisen poika, käännä kasvosi Sidoniin päin ja ennusta sitä vastaan. Jes. 23:2.4.
22. Ja sano: näin sanoo Herra, Herra: katso, Minä tulen sinua vastaan, Sidon, ja olen voittava kunnian sinun keskelläsi; ja heidän pitää tietämän, että Minä olen Herra, toimittaessani hänessä tuomioita, ja osoitan itseni pyhäksi hänessä.
23. Ja Minä lähetän siihen ruton ja veren vuodatuksen sen kaduille, ja haavoitettu kaatuu sen keskellä kaikkialta sen päälle tulevan miekan kautta, ja heidän pitää tietämän, että Minä olen Herra.
24. Ei se ole enää Israelin huoneelle oleva pistävänä orjantappurana ja vihoittavana ohdakkeena kaikista heidän ympärillänsä olevista, jotka heitä halveksivat, ja heidän pitää tietämän, että Minä olen Herra, Herra.
25. Näin sanoo Herra, Herra: kun Minä kokoan Israelin huonetta niistä kansoista, joihin he hajoitetut ovat, niin silloin ilmoitan itseni heissä pyhäksi pakanain silmissä, ja he saavat asua maassansa, jonka Minä annoin palvelijalleni Jaakobille.
26. Ja he asuvat siinä rauhassa, ja rakentavat huoneita ja istuttavat viinimäkejä ja asuvat rauhassa, Minun toimittaessani tuomioita kaikissa ympärillä olevissa, jotka heitä halveksivat. Ja heidän pitää tietämän, että Minä olen Herra, heidän Jumalansa.

29 Luku.

Ennustus Egyptiä vastaan.

Kymmenentenä vuotena, kymmenennellä kuulla, kuukauden kahdentenatoista päivänä tuli Herran sana minulle, sanoen:
2. Ihmisen poika, aseta kasvosi Faraota, Egyptin kuningasta vastaan, ja ennusta häntä ja koko Egyptin maakuntaa vastaan.
Jes. 19:1 s. Jer. 43:8 s. 44:30. 46:2 s.
3. Puhu ja sano: näin sanoo Herra, Herra: katso, Minä tulen sinun päällesi, Farao, Egyptin kuningas, sinä suuri merihirviö, joka virut virtojesi keskellä, joka sanot: „minun omani on virta, minä olen sen itselleni tehnyt." Jes. 51:9. Hes. 32:2.
4. Ja Minä panen koukut sinun leukapieliisi ja tartutan virtojesi kalat suomuksiis ja vedän sinut ylös virtojesi keskeltä ja kaikki virtojesi kalat, jotka suomuksissas riippuvat,
5. ja heitän sinut korpeen, sinut ja kaikki virtojesi kalat; kedolle olet sinä kaatuva; ei sinua korjata eikä koota; maan pedoille ja taivaan linnuille annan Minä sinut ruuaksi. Hes. 32:5.

6. Ja kaikki Egyptin asukkaat tulevat tietämään, että Minä olen Herra, sentähden että he olivat ruokosauvana Israelin huoneelle. 2 Kun. 18:21. Jes. 36:6.

7. Kun he käsin tarttuivat sinuun kiinni, taituit sinä ja halkaisit heiltä koko kyljen, ja kun he nojasivat sinuun, murruit sinä ja jätit kaikki heidän lanteensa horjumaan.

8. Sentähden sanoo Herra näin: katso, Minä tuotan miekan päällesi ja hävitän sinusta ihmisen ja eläimen;

9. ja Egyptin maa on tuleva autioksi ja erämaaksi, ja he tulevat tietämään, että Minä olen Herra. Sentähden että hän sanoo: „minun omani on virta, ja minä olen sen tehnyt," Joel 3:19.

10. sentähden, katso, Minä tulen sinua vastaan ja sinun virtojasi vastaan ja teen Egyptin maan erämaaksi, häviöksi ja autioksi Migdolista Seveneen asti ja aina Kusin rajaan asti. Hes. 30:6.

11. Ei ole ihmisen jalka siinä kulkeva eikä eläimen jalka siinä liikkuva, eikä sitä neljään kymmeneen vuoteen asuta. Hes. 32:13.

12. Ja Minä teen Egyptin maan autioksi autioitten maiden keskelle, ja sen kaupungit tulevat hävitettyjen kaupunkien keskellä autioina olemaan neljäkymmentä vuotta; ja Minä hajoitan Egyptin kansojen sekaan ja hajoitan heidät maakuntiin.

13. Sillä näin sanoo Herra, Herra: neljänkymmenen vuoden perästä kokoan Minä Egyptin niistä kansoista, jonne he hajoitetut ovat.

14. Ja Minä palautan Egyptin vankeuden ja tuotan heidät jälleen Patroksen maahan, heidän syntymämaallensa, ja he saavat olla siellä heikkona valtakuntana.

15. Valtakuntia heikompi on se oleva, eikä se enää ole itsensä korottava kansojen yli; ja Minä vähennän heidät, niin etteivät enää kansoja hallitse.

16. Eikä se enää ole oleva Israelin huoneelle turvaksi, muistuttamassa synnistä, heidän kääntyessä niiden jälkeen; ja he tulevat tietämään, että Minä olen Herra.

17. Ja tapahtui seitsemäntenä kolmatta vuotena, ensimmäisellä kuukaudella, kuun ensimmäisenä päivänä, että Herran sana tuli minulle, sanoen:

18. Ihmisen poika, Nebukadresar, Babelin kuningas, on teettänyt sotaväellänsä kovaa työtä Tyroa vastaan, niin että jokainen pää on kalju ja jokainen olkapää kulunut, eikä palkkaa tullut hänelle ja hänen sotaväellensä Tyrosta siitä työstä, jota hän teki sitä vastaan.

19. Sentähden sanoo Herra, Herra näin: katso, Minä annan Nebukadresarille, Babelin kuninkaalle, Egyptin maan; ja hän ottaa pois sen rikkauden ja ryöstää sen ryöstön ja vie saaliinansa sen saaliin, ja tämä on tuleva hänen sotaväellensä palkaksi.

20. Hänen työnsä palkaksi annan Minä hänelle Egyptin maan, koska he Minua varten työtä tekivät, sanoo Herra, Herra.

21. Sinä päivänä Minä kasvatan sarven Israelin huoneelle, ja tahdon avata sinun suusi heidän keskellänsä; ja heidän pitää tietämän, että Minä olen Herra.

30 Luku.

Ennustus Egyptiä vastaan.

Ja Herran sana tuli minulle, sanoen:

2. Ihmisen poika, ennusta ja sano: näin sanoo Herra, Herra: voivottakaat: „voi sitä päivää!"

3. Sillä päivä on lähellä, tosin lähellä on Herran päivä, pilvinen päivä; pakanakansojen aika on se oleva. Joel 2:1 s. Sef. 1:14.

4. Ja miekka tulee Egyptiin ja ahdistus on Etiopiassa oleva, surmattujen kaatuessa Egyptissä; he riistävät sen rikkaudet ja sen perustukset hävitetään. Jes. 20:3 s.

5. Etiopialainen ja Libyalainen ja Lydiläinen ja koko sekakansa ja Kubilainen ja liiton maan lapset, ne heidän kanssansa miekalla kaatuvat.

6. Näin sanoo Herra: jotka tukevat Egyptiä, kaatuvat, ja sen vallan kerskaus vaipuu, Migdolista Seveneen asti he miekalla siinä kaatuvat, sanoo Herra, Herra. Hes. 29:10 s.

7. Ja ne ovat autioina autioitten maiden keskellä, ja heidän kaupunkinsa hävitettyjen kaupunkien keskellä.

8. Ja heidän pitää tietämän, että Minä olen Herra, kun Minä sytytän tulen Egyptissä, ja kaikki sen auttajat musertuvat.

9. Sinä päivänä lähtee sanansaattajia Minun luotani laivoilla levollista Etiopiaa peljättämään, ja ahdistus on heidän seassansa oleva niinkuin Egyptin päivänä; sillä katso, se tulee.

10. Näin sanoo Herra, Herra: Minä lakkautan Egyptin liikkeen Nebukadresarin, Babelin kuninkaan, käden kautta.

11. Hän ja väkensä hänen kanssansa, pakanain pahimmat, tuodaan maata hävittämään, ja he paljastavat

miekkansa Egyptiä vastaan ja täyttävät maan murhatuilla. Hes.28:7.31:12.
12. Ja Minä lasken virrat kuivaksi maaksi, ja myön tämän maan pahojen ihmisten haltuun, ja hävitän maan ja mitä siinä on muukalaisten kädellä; Minä, Herra, olen sen puhunut. Jes. 19:5 s.
13. Näin sanoo Herra, Herra: Minä hävitän väärät jumalat ja lakkautan epäjumalat Nofista, eikä ole ruhtinasta Egyptin maassa enää oleva; ja Minä annan pelvon tulla Egyptin maahan. Jes. 19:16 s.
14. Ja Minä teen Patroksen autioksi ja sytytän tulen Soanissa ja toimitan tuomioita No'ssa.
15. Ja vuodatan kiivauteni Sin'in, Egyptin varustuksen päälle, ja hävitän No'n väkiliikkeen.
16. Ja Minä sytytän tulen Egyptissä; Sin on kivusta vääntelevä itsensä, ja No on valloitetuksi tuleva, ja Nofia viholliset ahdistavat selvällä päivällä.
17. Avenin ja Pibesetin nuorukaiset lankeavat miekalla; ja he itse menevät vankeuteen.
18. Ja Tehafnehessa pimenee päivä, kun Minä rikon Egyptin ikeet ja siinä sen voiman kerskaus lakkautetaan; pilvi on sen peittävä ja sen tyttäret menevät vankeuteen.
19. Ja Minä toimitan tuomioita Egyptissä; ja heidän pitää tietämän, että minä olen Herra.
20. Ja tapahtui yhdentenätoista vuotena ensimmäisen kuun seitsemäntenä päivänä, että Herran sana tuli minulle, sanoen:
21. Ihmisen poika, Minä olen Faraon, Egyptin kuninkaan käsivarren musertanut, ja katso, ei sitä enää sidota lääkkeitä käyttämällä, kääreitä asettamalla sen sitomiseksi, että se vahvistuisi, miekkaan tarttumaan.
22. Sentähden näin sanoo Herra, Herra: katso, Minä tulen Faraota, Egyptin kuningasta vastaan ja murran hänen käsivartensa, sekä väkevän että särjetyn, ja pudotan miekan hänen kädestänsä,
23. ja Minä hajoitan Egyptin kansojen sekaan ja kylvän heidät maakuntiin.
24. Mutta Minä vahvistan Babelin kuninkaan käsivarret ja annan miekkani hänen käteensä, ja muserran Faraon käsivarret, ja hän on huokaava lävistetyn huokaukset hänen edessänsä.
25. Ja väkeviksi teen Minä Babelin kuninkaan käsivarret, mutta Faraon käsivarret vaipuvat; ja heidän pitää tietämän, että Minä olen Herra, kun Minä annan miekkani Babelin kuninkaan käteen ja hän sen ojentaa Egyptin maata vastaan.
26. Ja Minä hajoitan Egyptin kansojen sekaan ja kylvän heidät maakuntiin; ja heidän pitää tietämän, että Minä olen Herra.

31 Luku.

Assurin korkeus ja kukistus kuvaksi ja peloitukseksi Egyptille.

Ja tapahtui yhdentenätoista vuotena kolmannen kuukauden ensimmäisenä päivänä, että Herran sana tuli minulle, sanoen:
2. Ihmisen poika, sano Faraolle, Egyptin kuninkaalle, ja hänen väkijoukollensa: kenen vertainen sinä olet suuruudessas?
3. Katso, Assur oli sedripuu Libanonissa, kaunis oksiltansa, tuuhea ja varjoisa, ja korkea kasvultansa, ja pilvien välissä oli sen latva.
4. Vedet sitä isoksi kasvattivat, syvyys korotti sitä; se kävi virroillansa hänen istutuksensa ympäri, ja lähetti kanavansa kaikkien kedon puiden puoleen.
5. Sentähden korkeni sen kasvu kaikkia kedon puita korkeammaksi, sen lehdet suurenivat, ja sen oksat pitenivät monista vesistä, kun se levitti itsensä.
6. Sen lehviin rakensivat kaikki taivaan linnut pesänsä, ja sen oksien alla poikivat kaikki kedon eläimet, ja sen varjossa asuivat kaikki suuret kansat. Dan. 4:9.
7. Ja se oli kaunis suuruudessansa, pitkillä oksillansa; sillä sen juuri oli monien vesien vieressä.
8. Sedripuut Jumalan paradiisissa eivät olleet sitä etevämpiä; kypressit eivät olleet sen lehvien kaltaisia eikä vaahterapuut olleet sen oksien vertaisia. Ei mikään puu Jumalan paradiisissa ollut sen kaltainen kauneudessansa.
9. Kauniiksi Minä sen tein monine oksinensa, ja sitä kadehtivat kaikki Edenin puut, jotka Jumalan paradiisissa olivat.
10. Sentähden sanoo Herra, Herra näin: sentähden että hän niin korkeaksi kohotti itsensä ja laski latvansa pilvien väliin, ja hänen sydämmensä paisutti itsensä ylpeydessä,
11. niin annan Minä sen kansojen sankarin käteen; hän sille mielensä mukaan tekee. Sen jumalattomuuden tähden ajoin Minä sen pois.
12. Ja muukalaiset, pakanoitten pahimmat, hakkasivat sen poikki ja kaatoivat sen; vuorille ja kaikkiin

laaksoihin putosivat sen oksat, ja sen vesat taittuivat kaikissa maan onkaloissa; ja kaikki maan kansat astuivat pois sen varjosta ja jättivät sen.
Hes. 28:7. 30:11.
13. Sen kaatuneella rangolla istuvat kaikki taivaan linnut, ja sen oksilla ovat kaikki kedon eläimet.
14. Niin tapahtuu sitä varten, ettei yksikään veden kasvattama puu korkenisi kasvussansa eikä laskisi latvansa pilvien väliin, ja ettei mitkään vettä imevät luottaisi itsehensä korkeudessansa, sillä kaikki he annetaan kuolemalle, tuonelan maahan, ihmislasten joukossa hautaan menevien sekaan.
15. Näin sanoo Herra, Herra: sinä päivänä, jona hän astui tuonelaan, valmistin Minä surun: Minä peitin kuljun hänen tähtensä ja ehkäisin sen virrat, ja suuret vedet pidättyivät; Minä puin hänen tähtensä Libanonin mustiin, ja kaikki kedon puut hänen tähtensä menehtyivät.
16. Hänen kaatumisensa roiskeella väristytin Minä kansoja, kun syöksin hänet alas tuonelaan, hautaan astuvien kanssa. Ja manalan maassa lohduttivat itsensä kaikki Edenin puut, Libanonin valitut ja parhaat, kaikki vettä imeneet. Jes. 14:9 s. Hes. 32:18, 31.
17. Nekin astuivat hänen kanssansa alas tuonelaan miekan lävistämien pariin, jopa hänen auttajansakin, jotka olivat istuneet hänen varjossansa kansojen kesken.
18. Kenen kaltainen sinä siis olet kunniassa ja suuruudessa Edenin puiden seassa? Ja sinun täytyy astua alas Edenin puiden tykö manalan maahan; ympärileikkaamattomien kanssa olet sinä makaava niitten luona, jotka miekalla tapetut ovat. Tämmöinen on Farao ja koko hänen väkensä oleva, sanoo Herra, Herra.
Hes. 28:10. 32:19.

32 Luku.

Valitus Faraon ja hänen kansansa perikadosta.

Ja tapahtui kahdentenatoista vuonna, kahdennellatoista kuulla, kuukauden ensimmäisenä päivänä, että Herran sana tuli minulle, sanoen:
2. Ihmisen poika, tee valitusvirsi Faraosta, Egyptin kuninkaasta, ja sano hänelle: nuoreen jalopeuraan kansojen keskellä sinua verrattiin; ja sinä olit niinkuin merihirviö merissä, ja juoksit virroissas, ja sotkit veden jaloillas, ja poljit heidän virtansa. Hes. 29:3 s.
3. Näin sanoo Herra, Herra: Minä heitän verkkoni sinun ylitsesi suurella kansojen joukolla; he vetävät sinut ylös minun rihmoissani.
Hes. 12:13. 17:20.
4. Ja Minä heitän sinut maalle, ja viskaan sinut kedolle, ja istutan päällesi kaikki taivaan linnut ja ravitsen sinulla kaikki maan pedot.
Hes. 29:5. 31:13.
5. Ja heitän sinun lihasi vuorille ja täytän laaksot ruumiillasi,
6. ja juotan maan sinun verelläsi aina vuoriin asti; ja notkot sinusta täyttyvät.
7. Ja sammuttaessani sinut, peitän Minä taivaat ja pimitän sen tähdet; auringon Minä pilvillä peitän eikä kuu ole valoansa antava.
Jes. 13:10. 14:12. Hes. 31:15 s. Joel 2:10, 31. 3:15. Matt. 24:29. Luuk. 21:25.
8. Kaikki taivaan valot Minä pimitän sinun tähtesi ja tuotan pimeyden maasi päälle, sanoo Herra, Herra.
9. Ja Minä peljätän monen kansan sydämmet, kun saatan sinun häviösi tiettäväksi kansoille maakuntiin, joita et sinä tunne.
10. Ja Minä hämmästytän sinun tähtesi monta kansaa, ja heidän kuninkaansa kauhistuvat sinun tähtesi, kun Minä miekkani leimahutan heidän kasvojensa edessä, ja he vavahtelevat joka silmänräpäys, kukin henkensä tähden, sinun lankeemuksesi päivänä.
11. Sillä näin sanoo Herra, Herra: Babelin kuninkaan miekka on tuleva sinun päällesi.
12. Sankarien miekoilla kaadan Minä sinun väkijoukkosi; pakanoitten pahimpia he kaikki ovat ja hävittävät Egyptin ylpeyden, ja koko sen ihmisjoukko lopetetaan. Hes. 28:7.
13. Ja Minä hukutan kaikki eläimet suurista vesistä; ja ihmisen jalka ei enää ole niitä sotkeva eikä eläimen sorkka ole sitä sekoittava. Hes. 29:11.
14. Silloin Minä panen niiden vedet laskeutumaan ja heidän virtansa juoksemaan pois niinkuin öljy, sanoo Herra, Herra,
15. kun Minä panen Egyptin maan autioksi ja se maa tehdään tyhjäksi kylläisyydestänsä, kun Minä lyön kaikki siinä asuvaiset; ja heidän pitää tietämän, että Minä olen Herra.
16. Tämä on valitusvirsi ja valitusvirtenä sitä veisataan, kansain tyttäret sitä valitusvirtenä veisaavat, Egyptistä ja kaikesta sen ihmisjoukosta he sitä valitusvirtenä veisaavat, sanoo Herra, Herra.
17. Ja tapahtui kahdennellatoista vuodella, kuukauden viidentenätois-

ta päivänä, että Herran sana tuli minulle, sanoen:
18. Ihmisen poika, valita Egyptin ihmisjoukkoa, ja syökse hänet alas, hänet ynnä jalojen kansojen tyttäret, manalan maahan, niiden tykö, jotka hautaan astuvat alas. Jes. 14:3 s.
19. Ketä sinä ihanampi olet? Astu vaan alas ja paneu maata ympärileikkaamattomien kanssa. Hes. 28:10.
20. Miekan lävistämien keskelle he kaatuvat! Miekka on jo annettu; viekäät pois hänet ja koko hänen ihmisjoukkonsa!
21. Väkevimmät sankarit sanovat hänestä tuonelan keskeltä ja hänen auttajistansa: „alas astuivat, maata panivat nuo ympärileikkaamattomat miekan lävistäminä!" Jes. 14:9 s.
22. Siellä on Assur ja koko hänen seuransa; hänen ympärillänsä ovat heidän hautansa. Kaikki he ovat surmattuja, miekalla kaatuneita;
23. heidän hautansa ovat syvimmässä kuopassa, ja hänen seuransa on hänen hautansa ympärillä. Kaikki ovat he lävistettyjä, miekalla kaadettuja, jotka pelkoa levittivät elävien maassa.
24. Siellä on Elam ja koko hänen väkijoukkonsa hänen hautansa ympärillä; he kaikki ovat surmattuja, miekkaan kaatuneita, jotka ympärileikkaamattomina astuivat alas manalan maahan; jotka pelkoansa levittivät elävien maassa, ne kantavat häpeänsä kuoppaan alas astuneiden kanssa.
25. Lävistettyjen keskelle annettiin leposija hänelle kaikkine väkijoukkoineen; hänen ympärillänsä ovat hänen hautansa. Kaikki ovat ympärileikkaamattomina, miekan lävistäminä; sentähden, että heidän pelkonsa levisi elävien maassa, kantavat he pilkkansa hautaan alas astuneiden kanssa. Lävistettyjen keskelle on hän heitetty.
26. Siellä on Mesek-Tubal ja koko hänen väkijoukkonsa; hänen ympärillänsä ovat hänen hautansa. Kaikki ovat he ympärileikkaamattomia, miekan lävistämiä, sentähden että he levittivät pelkonsa elävien maassa. Hes. 27:13.
27. Ja nämä ympärileikkaamattomista kaatuneet eivät saa maata sankarien kanssa, jotka sota-aseissansa astuivat alas tuonelaan ja joille miekkansa pantiin päänsä alle; vaan heidän rikoksensa jäi heidän luittensa päälle, koska olivat sankarien peloituksena elävien maassa.
28. Ja sinä myös olet ympärileikkaamattomien kanssa muserrettava ja miekan lävistämien kanssa makaava.
29. Siellä on Edom, sen kuninkaat ja kaikki sen ruhtinaat, jotka miehuudessansa heitettiin miekan lävistämien joukkoon; hekin makaavat ympärileikkaamattomien ja alas hautaan astuneiden kanssa.
30. Siellä ovat Pohjan maan hallitsijat, ne kaikki ja kaikki Sidonilaiset, jotka astuivat alas surmattujen kanssa, häpeään joutuneina, vaikka pelkoa levittivät voimallansa, ja makaavat ympärileikkaamattomina miekan lävistämien kanssa, ja kantavat pilkkansa kuoppaan alas astuneiden kanssa.
31. Nämä on Farao näkevä ja itsensä lohduttava koko väkijoukkonsa suhteen. Miekkaan kaatuneita ovat Farao ja koko hänen sotajoukkonsa, sanoo Herra, Herra. Hes. 31:16.
32. Minä annoin hänen levittää pelkonsa elävien maassa, mutta nyt on hän heitetty makaamaan ympärileikkaamattomien keskelle miekan lävistämien kanssa, Farao ja koko hänen väkijoukkonsa, sanoo Herra, Herra.

33 Luku.

Herran oikeat tuomiot vanhurskaista ja jumalattomista. Hesekiel saa ilmoituksen Jerusalemin lankeemuksesta.

Ja Herran sana tuli minulle, sanoen:
2. Ihmisen poika, puhu kansasi lapsille ja sano heille: jos Minä tuotan miekan maan ylitse, ja sen maan kansa ottaa yhden miehen keskuudestansa ja asettaa hänet itsellensä vartijaksi, Hes. 3:17 s.
3. ja hän näkee miekan tulevan sen maan ylitse ja soittaa sotatorvella ja varoittaa kansaa:
4. mutta se, joka kuulee sotatorven äänen, ei tottele varoitusta, vaan miekka tulee ja tempaa hänet pois, niin on hänen verensä oleva hänen oman päänsä päällä.
5. Hän kuuli sotatorven äänen eikä totellut varoitusta; — hänen verensä on hänen päällänsä oleva. Jos hän olisi totellut varoitusta, olisi hän pelastanut sielunsa.
6. Mutta jos vartija näkee miekan tulevan, eikä soita sotatorvella, eikä kansakaan varoitusta tottele, vaan miekka tulee ja tempaa pois jonkun sielun heistä, niin on tuo tosin omassa synnissänsä temmattu pois, mutta hänen verensä olen Minä vartijan kädestä vaativa.
7. Ja sinä, ihmisen poika, vartijaksi panin Minä sinut Israelin huoneelle, ja sinun pitää kuuleman sa-

naa Minun suustani ja varoittaman heitä Minun puolestani.
8. Kun Minä sanon jumalattomalle: jumalaton, sinun pitää totisesti kuoleman, ja sinä et puhu varoittaaksesi jumalatonta tieltänsä, niin on tuo jumalaton synnissänsä kuoleva, mutta hänen verensä Minä vaadin sinun kädestäsi.
9. Mutta jos sinä varoitit jumalatonta kääntymään tieltänsä pois, mutta hän ei käänny tieltänsä, niin hän synnissänsä kuolee, mutta sinä olet sielusi pelastanut.
10. Ja sinä, ihmisen poika, sano Israelin huoneelle: te puhutte ja sanotte: „rikoksemme ja syntimme ovat meidän päällämme ja me niissä näännymme; mitenkä me siis eläisimme?"
3 Moos. 26:39. Hes. 24:23.
11. Sano heille: niin totta kuin Minä elän, sanoo Herra, Herra, ei Minulle kelpaa jumalattoman kuolema, vaan että jumalaton kääntyisi tieltänsä ja saisi elää. Kääntykäät, kääntykäät pahoilta teiltänne! Ja miksi teidän pitäisi kuolla, te Israelin huone? Hes. 18:23 s.
12. Ja sinä, ihmisen poika, sano kansasi lapsille: vanhurskaan vanhurskaus ei häntä pelasta hänen rikoksensa päivänä; eikä jumalaton ole jumalattomuutensa tähden lankeava sinä päivänä, jona hän kääntyy jumalattomuudestansa; ja vanhurskas ei taida elää vanhurskautensa tähden sinä päivänä, jona hän syntiä tekee. Hes. 3:20. 18:24.
13. Kun minä sanon vanhurskaalle, että hän saa totisesti elää, ja hän turvaa vanhurskauteensa ja tekee vääryyttä, niin ei koko hänen vanhurskauttansa muisteta, vaan siinä vääryydessä, jonka hän teki, on hän kuoleva.
14. Ja kun Minä sanon jumalattomalle: „sinun pitää totisesti kuoleman," ja hän kääntyy synnistänsä ja tekee oikeutta ja vanhurskautta,
15. niin että jumalaton antaa pantin takaisin, palkitsee mitä on ryöstänyt, vaeltaa elämän säännöissä, niin että hän ei tee vääryyttä, — niin on hän totisesti elävä eikä kuoleva.
2 Moos. 22:26. 5 Moos. 24:13. Hes. 18:7 s.
16. Hänen syntejänsä, jotka hän teki, ei hänelle muisteta; hän on oikeutta ja vanhurskautta tehnyt, — hän saa totisesti elää.
17. Ja sinun kansasi lapset sanovat: „ei Herran tie ole oikea;" mutta heidän oma tiensä ei ole oikea.
Hes. 18:25 s.
18. Kun vanhurskas kääntyy vanhurskaudestansa ja tekee vääryyttä, on hän sentähden kuoleva.
19. Ja kun jumalaton kääntyy jumalattomuudestansa ja tekee oikeutta ja vanhurskautta, saa hän sen kautta elää.
20. Ja te sanotte: „ei ole Herran tie oikea!" Minä tuomitsen kunkin teidensä mukaan, te Israelin huone.
21. Ja tapahtui kahdentenatoista vuotena, kymmenennen kuun viidentenä päivänä meidän vankeuteen viemisen jälkeen, että minun tyköni tuli pakolainen Jerusalemista, joka sanoi: „kaupunki on lyöty!"
2 Kun. 25:1 s.
22. Ja Herran käsi tuli minun päälleni ehtoolla ennen pakolaisen tuloa, ja hän avasi minun suuni siksi kun tämä aamulla tuli minun luokseni; ja niin avattiin minun suuni enkä minä enää mykkä ollut. Hes. 24:26 s.
23. Ja Herran sana tuli minulle, sanoen:
24. Ihmisen poika, noiden raunioiden asukkaat Israelin maalla sanovat näin: „yksi ainoa oli Abraham, ja hän sai tämän maan omaksensa. Meitä on monta, meille on tämä maa annettu omaisuudeksi!"
25. Sentähden sano heille: näin sanoo Herra, Herra: te syötte lihaa veren kanssa ja nostatte silmänne epäjumalienne puoleen ja vuodatatte verta — ja te maan saisitte omistaa!
1 Moos. 9:4. 3 Moos. 19:26. Hes. 18:6.
26. Te uskallatte miekkaanne, teette kauhistuksia ja toinen toisensa vaimoa te saastutatte, — ja te saisitte maan omistaa!
27. Näin sano heille: näin sanoo Herra, Herra: niin totta kuin Minä elän, totisesti, jotka raunioissa asuvat, ne miekalla kaatuvat, ja jotka kedolla ovat, ne Minä pedoille annan ruuaksi, ja jotka linnoissa ja luolissa ovat, ne ruttoon kuolevat.
28. Ja Minä panen tuon maan autioksi erämaaksi, ja sen voiman kerskaus on loppuva, ja Israelin vuoret jäävät autioiksi, niin ettei kukaan siitä kulje.
29. Ja heidän pitää tietämän, että Minä olen Herra, kun Minä teen maan autioksi ja erämaaksi kaikkien heidän kauhistustensa tähden, jotka he tehneet ovat.
30. Ja sinä, ihmisen poika, sinun kansasi lapset keskustelevat sinusta seinäin vierissä ja huoneiden ovien suissa, ja yksi puhuu toiselle, veli veljelle, sanoen: „tulkaat toki ja kuulkaat, mikä tuo Herralta lähtevä sana on."

31. Ja he tulevat tykösi, niinkuin kansan tapa on tulla, istuvat edessäsi Minun kansanani; ja he kuulevat sanojasi, mutta eivät niitä tee; mikä heidän suustansa on suloista, sen he tekevät, mutta oman voittonsa jäljissä kulkee heidän sydämmensä.
Jes. 42:20. 53:1.
32. Ja katso, sinä olet heille niinkuin suloinen virsi, kaunis ääneltänsä, hyvä soitoltansa, ja he kuulevat sinun sanojasi, vaan ei he niitä tee. Jes. 28:10.
33. Mutta tuon tullessa, — katso, se tulee! — pitää heidän tietämän, että profetta on heidän keskellänsä ollut.

34 Luku.

Israelin paimenet. Kristus oikea paimen.

Ja Herran sana tuli minulle, sanoen:
2. Ihmisen poika, ennusta Israelin paimenia vastaan, ennusta ja sano heille, paimenille: näin sanoo Herra, Herra: voi Israelin paimenia, jotka itseänsä ruokkivat! Eikö paimenten pitäisi laumaa ruokkiman? Jer. 23:1 s.
3. Lihavan te syötte ja villoilla vaatetatte itsenne, syöttilään teurastatte; lampaita ette ruoki. Sak. 11:16.
4. Heikkoja ette vahvistaneet, sairasta ette parantaneet, haavoitettua ette sitoneet, eksynyttä ette palauttaneet, kadonnutta ette etsineet, vaan kovuudella te hallitsitte heitä ja ankaruudella.
5. Ja ne hajosivat paimenen puutteessa; ja olivat ruuaksi kaikille kedon pedoille, ja hajosivat.
Jes. 53:6 Jer. 10:21. Matt. 9:36.
6. Minun lampaani harhailevat kaikilla vuorilla ja jokaisella korkealla kukkulalla; yli koko maan ovat Minun lampaani hajoitetut, eikä ole yhtään, joka heitä kysyy ja etsii.
7. Sentähden, paimenet, kuulkaat Herran sanaa:
8. Niin totta kuin Minä elän, sanoo Herra, Herra: totisesti, koska Minun lampaani ovat saaliiksi joutuneet ja Minun lampaani ovat jääneet ruuaksi kaikille kedon pedoille, paimenen puutteessa, ja minun paimeneni eivät hae lampaitani, vaan paimenet ruokkivat itseänsä, eivätkä Minun lampaitani ruoki,
9. sentähden, paimenet, kuulkaat Herran sanaa:
10. Näin sanoo Herra, Herra: katso, Minä tulen paimenia vastaan ja vaadin lampaani heidän kädestänsä, ja eroitan heidät lampaitteni paimentamisesta; eikä nämä paimenet enää saa itseänsä ruokkia, vaan Minä pelastan lampaani heidän suustansa, etteivät enää ole heille ruuaksi.
11. Sillä näin sanoo Herra, Herra: katso, Minä itse, Minä tahdon itse pitää huolen lampaistani ja etsiä heitä.
12. Niinkuin paimen kokoaa laumaansa, sinä päivänä, jona hän on hajonneiden lammastensa keskellä, niin Minäkin olen kokoava lampaitani, ja pelastava heidät kaikista paikoista, joihin he hajosivat pilven ja sumun päivänä.
Jer 31:10. Joel 2:2. Luuk. 15:4 s.
13. Ja Minä tuon heidät ulos kansoista ja kokoan heidät maakunnista ja tuotan heidät omalle maallensa ja kaitsen heitä Israelin vuorilla, puronotkoissa ja kaikissa maan asuntopaikoissa.
14. Hyvällä ruokamaalla Minä heitä kaitsen, ja Israelin korkeilla vuorilla on heidän laitumensa oleva; siellä he saavat levätä hyvällä laitumella ja syödä mehevällä ruokamaalla Israelin vuorilla. Ps. 23:1 s.
15. Minä olen itse kaitseva lampaani, ja Minä olen ne levolle laskeva, sanoo Herra, Herra.
16. Kadonneen tahdon Minä etsiä, eksyneen takaisin tuottaa, haavoitetun sitoa, heikkoa vahvistaa; mutta lihavan ja väkevän olen Minä hävittävä; Minä olen oikeuden mukaan heitä kaitseva. Sef. 3:19.
17. Ja te, minun lampaani näin sanoo Herra, Herra: katso, Minä tahdon tuomita lampaan ja lampaan välillä, oinasten ja kauristen Matt. 25:32 s.
18. Onko se teistä vähä, että te syötte hyvän laitumen ja jalvoillanne poljette laitumenne jäännöksen, ja juotte raikasta vettä, ja jäänyttä jalvoillanne sotkette?
19. Ja Minun lampaani söisivät teidän jalkainne polkemaa ja joisivat teidän jalkainne sotkemaa?
20. Sentähden näin sanoo Herra, Herra heille: katso, Minä, Minä olen tuomitseva syöttölampaan ja laihan lampaan välillä.
21. Koska te kyljellä ja olkapäällä sysitte ja sarvillanne puskette kaikkia heikkoja, siksi kun olette heidät ajaneet ulos,
22. olen Minä vapahtava omat lampaani, ettei ne enää jää saaliiksi, ja olen tuomitseva lampaan ja lampaan välillä.
23. Ja Minä olen asettava heidän ylitsensä yhden paimenen, joka on heitä kaitseva, palvelijani Davidin; Hän on heitä kaitseva ja Hän on oleva heille paimenena.
Jes. 11:1 s. 40:11. Jer. 23:5. 30:9. Hes. 37:24 s. Hos. 3:5. Joh. 10:11. Hebr. 13:20. 1 Piet. 2:25.
24. Ja Minä, Herra, olen oleva heil-

le Jumalana, ja palvelijani David on
oleva ruhtinaana heidän keskellänsä.
Minä, Herra, olen sen puhunut.
25. Ja Minä teen heidän kanssansa
rauhan liiton ja lopetan pahat pedot
maasta, ja he asuvat korvessakin turvallisesti
ja makaavat metsissä.
Jes. 11:6 s. Hes. 37:26. Hos. 2:20 s.
26. Ja Minä teen heidät ja kukkulani
ympäristöt siunaukseksi; ja annan sateeni
tulla alas aikanansa. Ne ovat
siunauksen sateita. Ps. 68:10. Jes. 44:3.
27. Ja metsän puu on antava hedelmänsä,
ja maa on antava viljansa, ja
he saavat olla omassa maassansa turvallisesti.
Ja he tulevat tietämään, että
Minä olen Herra, rikkoessani heidän
ikeensä hangot ja pelastaessani heidät
niiden kädestä, jotka heitä orjuuttavat.
28. Ja he eivät enää jää saaliiksi pakanoille,
eikä maan pedot saa heitä
syödä; vaan he asuvat turvallisesti,
eikä ole kukaan heitä peljättävä.
Jer. 30:10. 46:27.
29. Ja minä kasvatan heille istutuksen,
joka tulee heille kunniaksi, etteivät
enää nälkää kärsi maassa, eivätkä
enää kanna pakanain häväistystä.
30. Ja he tulevat tietämään, että Minä
Herra, heidän Jumalansa, olen
heidän kanssansa, ja he, Israelin huone,
ovat minun kansani, sanoo Herra,
Herra!
31. Ja te, minun lampaani, minun
laitumeni lampaat, te olette ihmisiä;
Minä olen teidän Jumalanne, sanoo
Herra, Herra.

35 Luku.

Ennustus Edomin hävityksestä.

Ja Herran sana tuli minulle, sanoen:
2. Ihmisen poika, aseta kasvosi Seirin
vuorta vastaan, ja ennusta sitä
vastaan,
3. ja sano sille: näin sanoo Herra,
Herra: katso, Minä tulen sinua vastaan,
sinä Seirin vuori, ja ojennan
käteni sinua vastaan ja teen sinut
autioksi ja erämaaksi.
4. Sinun kaupunkisi panen Minä
raunioiksi, ja sinä olet autiona oleva;
ja tulet tietämään, että Minä olen
Herra.
5. Sentähden että sinussa on ikuinen
viha ja sinä annoit Israelin lapset
miekan valtaan heidän onnettomuutensa
aikana, aikana, jolloin heidän
pahatekonsa loppui;
6. sentähden, niin totta kuin Minä
elän, sanoo Herra, Herra, olen Minä
sinut vereksi tekevä, ja veri on
sinua takaa ajava; koska et ole versta
vihannut, on veri sinua takaa
ajava.
7. Ja Minä teen Seirin vuoren autioksi
ja erämaaksi ja hävitän siitä
menijän ja tulijan,
8. ja täytän sen vuoret surmatuillansa;
sinun kukkuloillasi ja laaksoissasi
ja kaikissa puronotkoissasi
kaatuu miekan lävistämiä.
9. Ikuisiksi autioiksi teen Minä sinut,
eikä kaupunkisi ole enää asuttavat;
ja te tulette tietämään, että
Minä olen Herra.
10. Sentähden että sanot: „ne kaksi
kansaa ja ne kaksi maata jäävät minulle,
ja me sen omistamme," vaikka
Herra siinä oli. Ps. 83:13.
11. sentähden, niin totta kuin Minä
elän, sanoo Herra, Herra, olen Minä
tekevä sinun kiukkusi ja kiivautesi
mukaan, niinkuin sinä vihassasi olet
tehnyt heitä kohtaan; ja minä tahdon
ilmoittaa itseni heidän seassansa,
kun Minä olen sinut tuominnut.
12. Ja sinä tulet tietämään, että Minä,
Herra, olen kuullut kaikki pilkkasi,
jotka sinä olet puhunut Israelin
vuoria vastaan, sanoessas: „ne
ovat hävitetyt; meille ne ovat ruuaksi
annetut."
13. Te olette suullanne isotelleet Minua
vastaan ja olette paljon puhuneet
Minua vastaan; Minä olen sen
kuullut.
14. Näin sanoo Herra, Herra: koko
maailman iloitessa, valmistan Minä
sinulle häviön.
15. Niinkuin sinulla oli ilo Israelin
huoneen perinnöstä, että se oli häviönä,
niin Minä teen sinulle: autiona
olet, Seirin vuori, oleva ja koko
Edom kokonansa; ja he tulevat tietämään,
että Minä olen Herra.

36 Luku.

Uudistumisen ja siunauksen lupaus
Israelille.

Ja sinä, ihmisen poika, ennusta Israelin
vuorille, ja sano: Israelin vuoret,
kuulkaat Herran sanaa: Hes. 6:3.
2. Näin sanoo Herra, Herra: sentähden
että vihollinen sanoo teistä: „se
sinulle piti! ijankaikkiset kukkulat
ovat jääneet meille omaisuudeksi,"
3. sentähden ennusta, ja sano: näin
sanoo Herra, Herra: sentähden, aivan
sentähden, että teitä joka taholta
hävitetään ja ahmataan, niin että olette
joutuneet omaisuudeksi pakanoitten
jäännökselle ja olette tulleet kielen
pakinaksi ja kansan parjaukseksi;
4. sentähden, te Israelin vuoret, kuulkaat
Herran, Herran sanaa: näin sanoo
Herra, Herra vuorille ja kukku-

loille, alangoille ja laaksoille ja autioille raunioille ja jätetyille kaupungeille, jotka ovat jääneet saaliiksi ja pilkaksi pakanoitten jäännöksille, jotka ympärillä ovat,
5. sentähden näin sanoo Herra, Herra: totisesti, kiivauteni tulessa olen Minä puhunut pakanoitten jäännöstä vastaan ja koko Edomia vastaan, jotka ovat anastaneet minun maani itsellensä omaisuudeksi koko sydämmen ilolla, sielun ylönkatseella, että he sen saaliiksi tyhjentäisivät.
6. Sentähden ennusta Israelin maasta ja sano vuorille ja kukkuloille, alangoille ja laaksoille: näin sanoo Herra, Herra: katso, kiivaudessani ja vihassani olen Minä puhunut, sentähden että te olette pakanoitten häväistystä kantaneet.
7. Sentähden sanoo Herra, Herra näin: Minä, Minä olen käteni nostanut: totisesti: pakanat, jotka ovat teidän ympärillänne, ne saavat häväistyksensä kantaa.
8. Mutta te, Israelin vuoret, vielä te saatte lehvänne antaa ja hedelmänne kantaa minun kansalleni Israelille; sillä ne ovat lähellä tulemassa.
9. Sillä katso, Minä tulen tykönne ja käännyn teidän puoleenne, ja teitä vielä viljellään ja kylvetään.
10. Ja Minä lisään teille ihmisiä, koko Israelin huoneen kokonansa; ja kaupungit asutaan ja rauniot rakennetaan.
11. Ja Minä lisään teille ihmiset ja eläimet, ja ne lisääntyvät ja ovat hedelmällisiä; ja Minä teen teidät asuttaviksi, niinkuin entisinä aikoinanne, ja teen teidät paremmiksi kuin alkuaikoinanne. Ja te tulette tietämään, että Minä olen Herra.
12. Ja Minä annan ihmisten kulkea teidän päällänne, oman kansani Israelin; ne sinut omaksensa omistavat, ja sinä olet heille oleva perinnöksi, etkä enää ole heitä lapsittomaksi tekevä.
13. Näin sanoo Herra, Herra: sentähden että teistä sanotaan: „ihmissyöjä olet sinä, ja olet kansasi lapsettomaksi tehnyt,"
14. sentähden et ole enää ihmisiä syöpä etkä enää ole tekevä kansaasi lapsittomaksi, sanoo Herra, Herra.
15. Ja Minä en enää anna sinun kuulla pakanoitten häväistyksiä, etkä sinä enää ole kantava kansain pilkkaa, etkä enää ole kansaasi lapsittomaksi tekevä, sanoo Herra, Herra.
16. Ja Herran sana tuli minulle, sanoen:
17. Ihmisen poika, Israelin huone oli asumassa omalla maallansa, ja he saastuttivat sitä menollansa ja töillänsä; niinkuin kuutaudin saastaisuus oli heidän menonsa minun kasvojeni edessä. Jes. 64:6.
18. Ja Minä vuodatin vihani heidän päällensä sen veren tähden, jonka he yli maan olivat vuodattaneet, ja epäjumalillansa olivat he sen saastuttaneet.
19. Ja hajoitin heidät pakanoitten sekaan, ja kylvin heidät maakuntiin; heidän menonsa ja töidensä mukaan tuomitsin Minä heidät.
20. Ja he tulivat pakanoitten sekaan, ja mihin he tulivat, siinä he saastuttivat minun pyhän nimeni, kun heistä sanottiin: „Herran kansaa nämä ovat, ja ovat maastansa lähteneet." Jes. 52:5. Room. 2:24.
21. Ja Minä säälin omaa pyhää nimeäni, jonka Israelin huone saastutti pakanoitten seassa, minne he tulivat.
22. Sentähden sano Israelin huoneelle: näin sanoo Herra, Herra: en Minä teidän tähtenne tee sitä, te Israelin huone, vaan oman pyhän nimeni tähden jonka te olette saastuttaneet pakanoitten kesken, jonne te olette tulleet.
23. Ja Minä pyhitän Minun suuren nimeni, joka on pakanoitten seassa saastutettu, jonka te saastutitte heidän keskellänsä; ja pakanat tulevat tietämään, että Minä olen Herra, sanoo Herra, Herra, kun Minä osoitan itseni pyhäksi teissä heidän silmäinsä edessä.
24. Ja Minä otan teidät pakanoista ja kokoan teidät kaikista maakunnista, ja tuon teidät omalle maallenne.
25. Ja Minä pirskoitan teidän päällenne puhdasta vettä ja te puhdistutte; kaikesta saastaisuudestanne ja kaikista epäjumalistanne puhdistan Minä teidät. Ps. 51:4,9. Jes. 44:3. Sak. 13.1.
26. Ja annan teille uuden sydämmen ja uuden hengen annan Minä teihin; Minä poistan kivisen sydämmen teidän lihastanne ja annan teille sydämmen lihasta.
Jer. 31:33s. 32:39s. Hes. 11:19s. 18:31. Hebr. 10:16.
27. Ja Minun henkeni annan Minä teihin, ja teen sen, että te vaellatte Minun säännöissäni, ja pidätte ja teette Minun oikeuteni.
28. Ja te saatte asua siinä maassa, jonka Minä annoin teidän isillenne; ja te olette minun kansani, ja Minä olen oleva teille Jumalana.
29. Ja Minä vapahdan teitä kaikista saastaisuuksistanne. Ja Minä kutsun

esille viljaa ja lisään sen, enkä enää anna teidän nähdä nälkää.
Hos. 2:21 s. Joel 2:21 s.
30. Vaan lisään puun hedelmiä ja vainion tuotteita, ettette enää olisi näljän pilkkana pakanoitten seassa.
Hes. 34:29
31. Ja silloin te muistatte pahat tienne ja ne työnne, jotka eivät olleet hyviä, ja saatte iljetyksen itsehenne rikostenne ja kauhistustenne tähden.
Hes. 6:9. 16:61. 20:43.
32. Tätä en minä tee teidän tähtenne, sanoo Herra, Herra; se olkoon teille tiettävä. Hävetkäät ja olkaat häpeissänne teidän teistänne, Israelin huone!
33. Näin sanoo Herra, Herra sinä päivänä, jona teidät puhdistan kaikista rikoksistanne, teen Minä teidän kaupunkinne asuttaviksi, ja rauniot rakennetaan.
34. Ja autioksi jätetty maa on viljeltävä, sen sijaan, että se oli autiona kaikkien sivukulkevien silmien edessä.
35. Ja silloin sanotaan ,,tämä maa, tämä autioksi jätetty maa, on tullut Edenin puutarhan vertaiseksi, ja nämä hävitetyt, autiot ja hajoitetut kaupungit nyt varustettuina asutaan."
36. Ja silloin pakanakansat, jotka teidän ympärillänne ovat jäljelle jääneet, tulevat tietämään, että Minä, Herra, rakensin hajoitetut ja istutin autioksi jääneen. Minä, Herra, olen sen puhunut ja olen sen tekevä.
Hes. 17:24.
37. Näin sanoo Herra, Herra: vielä Minä annan tässäkin asiassa Israelin huoneen kysyä Minua, tehdäkseni sen heille: Minä enennän heille ihmisiä, niinkuin lammaslauman.
38. Niinkuin pyhitetty lauma, niinkuin Jerusalemin karja sen juhlien aikoina, — niin ovat hävitetyt kaupungit täynnä ihmislaumoja. Ja he tulevat tietämään, että Minä olen Herra.

37 Luku.

Kuolleitten nousemus. Juudan ja Israelin paimen.

Herran käsi tuli minun päälleni, ja vei minut ulos Herran hengessä ja laski minut alas keskelle laaksoa, ja tämä oli täynnä luita.
2. Ja Hän kuljetti minua niiden ohitse ylt'ympäri; ja katso, niitä oli aivan paljon laakson lakeudella, ja katso, ne olivat aivan kuivia.
3. Ja Hän sanoi minulle: ,,ihmisen poika, virkoavatko nämä luut vielä eläviksi?" Ja minä sanoin: ,,Herra, Herra, sinä sen tiedät?"
4. Ja Hän sanoi minulle: ,,ennusta näistä luista, ja sano heille: te kuivat luut, kuulkaat Herran sanaa:
5. Näin sanoo Herra, Herra näille luille: katso, Minä tuotan teihin hengen, ja te virkoatte elämään.
1 Moos. 2:7 Ps. 104:30.
6. Ja Minä panen teidän päällenne suonet ja kasvatan teidän päällenne lihan ja levitän päällenne nahkan, ja annan teihin hengen ja te virkoatte elämään; ja te tulette tietämään, että Minä olen Herra."
7. Ja minä ennustin niinkuin minua oli käsketty. Ja minun ennustaessani syntyi hyminä, ja katso, mikä kohina! Luut yhtyivät, luu yhdistyi luuhunsa.
8. Ja minä näin, ja katso, niiden päälle tuli suonet, ja liha kasvoi, ja nahka vetäytyi sen yli päällimmäiseksi; mutta ei henkeä ollut niissä.
9. Ja hän sanoi minulle: ,,ennusta hengelle, ennusta, ihmisen poika, ja sano hengelle: näin sanoo Herra, Herra: tule, henki, neljästä tuulesta ja puhalla näihin surmattuihin, että ne eläisivät."
10. Ja minä ennustin, niinkuin hän minua käski; ja henki tuli heihin, ja he tulivat eläviksi ja seisoivat jaloillansa, sangen suuri joukko.
11. Ja Hän sanoi minulle: ,,ihmisen poika, nämä luut, ne ovat koko Israelin huone. Katso, he sanovat: ,meidän luumme ovat kuivettuneet, ja toivomme on kadonnut, me olemme hävinneet.' Hes. 33:10.
12. Sentähden ennusta ja sano heille: näin sanoo Herra, Herra: katso, Minä avaan teidän hautanne ja saatan teidät ulos haudoistanne, sinä, Minun kansani, ja tuotan teidät Israelin maalle. Jes. 26:19.
13. Ja te tulette tietämään, että Minä olen Herra, kun Minä avaan teidän hautanne ja saatan teidät ulos haudoistanne, te, minun kansani.
14. Ja Minä annan henkeni teihin ja te tulette eläviksi, ja Minä annan teidän asettua omalle maallenne, ja te tulette tietämään, että Minä, Herra, olen puhunut, ja teenkin sen, sanoo Herra, Herra." Hes. 36:26,36.
15. Ja Herran sana tuli minulle, sanoen:
16. Ja sinä, ihmisen poika, ota itsellesi puu ja kirjoita siihen: ,,Juudalle ja hänen veljillensä Israelin lapsille"; ja ota toinen puu ja kirjoita siihen ,,Josefille, Efraimille, ja hänen veljillensä koko Israelin huoneelle."
17. Ja liitä nämä toinen toiseen it-

sellesi yhdeksi puuksi, niin että ne
yhdeksi tulevat sinun kädessäsi.
18. Ja kun kansas lapset puhuvat
sinulle, sanoen: „etkö ilmoita meil-
le, mitä noilla tarkoitat?"
19. Niin puhu heille: „näin sanoo
Herra, Herra: katso, Minä otan Jo-
sefin puun, joka on Efraimin kädes-
sä, ja Israelin sukukunnat, hänen
veljensä, ja liitän ne ynnä hänen
kanssansa Juudan puuhun ja teen
ne yhdeksi puuksi, että ne ovat yh-
tenä minun kädessäni."
20. Ja olkoot nuo puut, joihin sinä
kirjoitit, kädessäsi heidän silmäinsä
edessä.
21. Ja puhu heille: näin sanoo Her-
ra, Herra; katso, Minä otan Israelin
lapset pakanoitten keskeltä, jossa he
vaeltavat, ja kokoan heidät kaikkial-
ta ja saatan heidät omalle maallensa.
22. Ja teen heidät yhdeksi kansaksi
maassa, Israelin vuorilla; ja yksi
kuningas on oleva heillä kaikilla ku-
ninkaana, eikä ne enää ole kahtena
kansana, eivätkä enää jakaudu kah-
deksi valtakunnaksi.
23. Ja he eivät enää saastuta itseän-
sä epäjumalillansa ja kauhistuksil-
lansa ja kaikenlaisilla rikoksillansa.
Ja Minä vapahdan heidät kaikista
heidän asuinpaikoistansa, joissa he
ovat syntiä tehneet; ja Minä puhdis-
tan heidät, ja he ovat Minulle kan-
sana, ja Minä olen heille Jumalana.
24. Ja minun palvelijani David on
oleva kuninkaana heidän ylitsensä,
ja yksi paimen on heillä kaikilla o-
leva; ja he vaeltavat minun oikeuk-
sissani ja pitävät minun sääntöni ja
tekevät ne. Jes. 40:11.
Jer. 23:5 s. 30:9. Hes. 34:23 s. Joh. 10:11.
25. Ja he asuvat siinä maassa, jonka
Minä annoin palvelijalleni Jaakobil-
le, jossa teidän isänne asuneet ovat.
Ja he saavat asua siellä, he ja hei-
dän lapsensa ja lastensa lapset ijan-
kaikkisesti; ja minun palvelijani Da-
vid on heidän ruhtinaana oleva ijan-
kaikkisesti. Ps. 110:4. Joh. 12:34.
26. Ja Minä teen heille rauhan lii-
ton; ijankaikkinen liitto on oleva
heidän kanssansa; ja Minä asetan
heidät ja enennän heitä ja asetan
pyhäkköni heidän keskellensä ijan-
kaikkisesti.
2 Aik. 6:16. Ps. 89:4. Jer. 31:31 s. Hes. 34:25.
27. Ja minun asuinsijani on oleva
heidän päällänsä; ja Minä olen ole-
va heidän Jumalansa, ja he ovat
Minun kansani.
3 Moos. 26:11 s. Hes. 11:20. 2 Kor. 6:16. Ilm. 21:3.
28. Ja pakanat tulevat tietämään,
että Minä olen Herra, Israelin pyhit-
täjä, kun minun pyhäkköni on hei-
dän keskellänsä ijankaikkisesti.

38 Luku.

Ennustus Gogista ja Magogista.

Ja Herran sana tuli minulle, sanoen:
2. Ihmisen poika, aseta kasvosi
Gogia vastaan Magogin maalta, Ro-
sin, Mesekin ja Tubalin ruhtinasta
vastaan, ja ennusta häntä vastaan.
1 Moos. 10:2 s. Hes. 27:13 s. Ilm. 20:8 s.
3. Ja sano: näin sanoo Herra, Her-
ra: katso, Minä tulen sinua vastaan,
Gog, sinä Rosin, Mesekin ja Tubalin
ruhtinas. Hes. 39:1 s.
4. Ja palautan sinut ja panen kou-
kut leukapieliis ja saatan sinut ulos
ja koko joukkosi, hevoset ja ratsu-
miehet kaikki täydessä puvussa, suu-
ri kansan joukko suojuksineen ja
kilpineen, kaikki miekan kantavia.
2 Kun. 19:28. Hes. 29:4.
5 Persialaiset, Etiopialaiset ja Li-
byalaiset ovat heidän kanssansa,
kaikki kilpinensä ja kypärinensä.
6. Gomer ja kaikki hänen joukkon-
sa, Togarman huone pohjan rajoilla,
ja kaikki hänen joukkonsa; monta
kansaa on sinun kanssasi.
7. Varusta itsesi ja hanki varat it-
sellesi, sinä ja kaikki tykösi kokoon-
tuneet joukkosi; ja ole sinä heidän
päämiehensä!
8. Pitkän ajan kuluttua sinua etsi-
tään; viimeisellä ajalla olet sinä tu-
leva maahan, joka on miekasta pois
käännetty ja monista kansoista koot-
tu, Israelin vuorille, jotka aina au-
tioina olivat: mutta nyt on se kan-
sakunnista saatettu ulos, ja he asu-
vat kaikki turvallisesti.
9. Ja sinä olet astuva ylös, tuleva
niinkuin tuulispää, niinkuin pilvi
olet sinä maata peittämässä, sinä ja
kaikki joukkosi ja monet kansat si-
nun kanssasi.
10. Näin sanoo Herra, Herra: ja ta-
pahtuva on sinä päivänä, että aja-
tuksia nousee sydämmessäsi ja sinä
aivot pahoja aikeita,
11. ja sanot: „minä astun ylös avo-
naista maata vastaan, tulen levossa
olevien, turvallisesti asuvien yli, jot-
ka kaikki asuvat ilman muuria, eikä
heillä ole yhtään salpaa eikä ovea, —
12. ryöstöä ryöstämään, saalista riis-
tämään, kättäsi kääntämään asuttuja
raunioita vastaan ja pakanoista koot-
tua kansaa vastaan, joka karjaa ja
taloutta hoitaa ja maan keskikoh-
dalla asuu.
13. Saba, Dedan ja Tarsiksen kaup-
piaat ja kaikki sen nuoret jalopeu-
rat sanovat sinulle: „ryöstöäkö ryös-

tämään sinä tulit? saalistako riistämään sinä joukkosi kokosit? hopeaa ja kultaako kantamaan pois, karjaa ja tavaraa ottamaan, suurta ryöstöäkö ryöstämään?"

14. Sentähden ennusta, ihmisen poika, ja sano Gogille: näin sanoo Herra, Herra: etkö sinä, sinä päivänä kun kansani Israel turvallisesti asuu, ole sitä ymmärtävä?

15. Ja sinä olet tuleva paikastasi, pohjan rajoilta, sinä ja monet kansat sinun kanssasi, he kaikki hevosilla ratsastavina, lukuisana ja suurena joukkona.

16. Ja sinä olet astuva ylös minun kansaani Israelia vastaan, niinkuin pilvi maata peittämään. Päivien lopulla on se tapahtuva; ja Minä annan sinun tulla minun maalleni, että pakanat Minut tuntisivat, kun osoitan itseni pyhäksi sinussa heidän silmäinsä edessä, sinä Gog.

17. Näin sanoo Herra, Herra: olethan sinä se, josta Minä puhuin muinaisina päivinä palvelijaini, Israelin profettain kautta, jotka niinä päivinä kautta vuosien ennustivat, että Minä olin tuottava sinut heidän päällensä? Joel 3:1 s. Mik. 4:11 s. Sef. 3:8. Sak. 12:2 s. 14:1 s.

18. Ja tapahtuu samana päivänä, sinä päivänä, jolloin Gog tulee Israelin maata vastaan, sanoo Herra, Herra, että minun kiivauteni vihassani nousee.

19. Ja kiivaudessani, vihani tulessa olen Minä puhunut: totisesti, sinä päivänä on suuri vavistus Israelin maan ylitse tuleva! Hes. 39:50. Matt. 24:7 s. Luuk. 21:11.

20. Ja minun edessäni vapisevat meren kalat ja taivaan linnut ja kedon eläimet ja kaikki matelevaiset, jotka maalla matelevat, ja kaikki ihmiset, jotka maan päällä ovat, ja vuoret kukistuvat ja kalliot kaatuvat, ja jokainen muuri on maahan kaatuva.

21. Ja Minä kutsun häntä vastaan miekan kaikille vuorilleni, sanoo Herra, Herra; ja jokaisen miekka on oleva toista vastaan.

22. Ja Minä käyn oikeutta hänen kanssansa rutolla ja verellä, ja tulvaavia rankkasateita ja raekiviä, tulta ja tulikiveä annan Minä sateeksi hänen päällensä ja kaikkien hänen joukkojensa ja monien kansojen päälle, jotka hänen kanssansa ovat; Ps. 11:6.

23. ja olen itseni suureksi ja pyhäksi osoittava ja itseni tunnetuksi tekevä monien kansojen silmäin edessä; ja he tulevat tietämään, että Minä olen Herra.

39 Luku.

Gogin lopullinen tuomio ja Israelin pelastus.

Ja sinä, ihmisen poika, ennusta Gogia vastaan ja sano: näin sanoo Herra, Herra: katso, Minä tulen sinua vastaan, Gog, sinä Rosin, Mesekin ja Tubalin ruhtinas. Hes. 38:2 s. Ilm. 20:8.

2. Ja palautan sinut ja saatan sinut ulos ja tuon sinut ylös pohjan rajoilta ja tuotan sinut Israelin vuorille.

3. Ja Minä lyön joutsesi sinun vasemmasta kädestäsi ja heitän nuolesi oikeasta kädestäsi.

4. Israelin vuorilla olet sinä kaatuva, sinä ja kaikki joukkosi ja ne kansat, jotka kanssasi ovat; kaikenlaisille petolinnuille ja kedon pedoille annan Minä sinut ruuaksi. Hes. 33:27.

5. Aukealla kedolla olet sinä kaatuva. Sillä Minä olen puhunut, sanoo Herra, Herra.

6. Ja Minä heitän tulen Magogin päälle ja niitten päälle, jotka saarissa turvallisesti asuvat; ja he tulevat tietämään, että Minä olen Herra.

7. Ja minun pyhän nimeni teen Minä tunnetuksi oman kansani Israelin keskellä, enkä enää salli saastuttaa pyhää nimeäni. Ja pakanat tulevat tietämään, että Minä olen Herra, Pyhä Israelissa. Jes. 64:2. Hes. 36:20 s.

8. Katso, se tulee ja toteentuu, sanoo Herra, Herra. Tämä on se päivä, josta Minä olen puhunut. Hes. 38:17.

9. Ja Israelin kaupunkien asukkaat lähtevät ulos ja polttavat ja lämmittävät sota-aseilla ja kilvillä ja suojuksilla ja joutsilla ja nuolilla ja käsisauvoilla ja keihäillä; ja he pitävät valkean niillä palamassa seitsemän vuotta, Jes. 9:4 s. Ps. 46:10.

10. ja he eivät kanna puita kedolta eivätkä hakkaa metsistä, vaan sota-aseilla pitävät he tulta palamassa, ja he ryöstävät ryöstäjänsä ja riistävät riistäjänsä, sanoo Herra, Herra.

11. Ja on tapahtuva sinä päivänä, että Minä annan Israelissa Gogille paikan haudaksi, ,,kulkijain laakson", etupuolella merta; ja se on sulkeva tien kulkijoilta. Siellä he hautaavat Gogin ja koko hänen joukkonsa, ja he nimittävät sen ,,Gogin joukon laaksoksi".

12. Ja Israelin huone hautaa heitä, saadaksensa maan puhtaaksi, seitsemän kuukautta 5 Moos. 21:23.

13. Ja koko maan kansa on oleva hautaamassa, ja se on tuottava heille kuuluisan nimen sinä päivänä, jona minä itseni kunnialliseksi osoitan, sanoo Herra, Herra.

14. Ja he eroittavat varsinaisia miehiä, jotka kautta maan kiertävät, ja niitä, jotka näiden kiertäjäin kanssa hautaavat niitä, jotka vielä ovat jääneet maan päälle, sitä puhdistaaksensa; seitsemän kuukauden päästä he tutkivat.
15. Ja nämä kiertäjät kiertävät kautta maan, ja jos joku heistä näkee ihmisen luut, on hän sen viereen merkin rakentava, siksi kun hautaajat sen hautaavat „Gogin joukon laaksoon"
16. Ja vieläpä yhden kaupungin nimikin on oleva Hamona. Ja niin he puhdistavat maan.
17. Ja sinä, ihmisen poika, näin sanoo Herra, Herra: sano kaikenlaisille linnuille ja kaikille kedon eläimille: kokoontukaat ja tulkaat, kerääntykäät kaikkialta minun teurasuhrilleni, jonka Minä teille teurastan, suurelle teuras-uhrille Israelin vuorilla, ja syökäät lihaa ja juokaat verta. Jes. 34:6. Ilm. 19:17 s.
18. Syökäät sankarien lihaa ja juokaat maan ruhtinas'en verta, oinaita, karitsoja ja kauriita, mullia, jotka kaikki ovat Basanin lihottamia.
19. Ja syökäät rasvaa ravinnoksi ja juokaat verta päihtymiseksi minun teuras-uhristani, jonka teille teurastin.
20. Ja ravitkaat itsenne minun pöydässäni hevosista ja ratsuista, sankareista ja kaikenlaisista sotamiehistä, sanoo Herra, Herra.
21. Ja Minä ilmoitan kunniani pakanoissa, ja kaikki pakanat saavat nähdä tuomioni, jonka Minä toimitin, ja käteni, jonka heidän päällensä laskin.
22. Ja Israelin huone tulee tietämään, että Minä olen Herra, heidän Jumalansa, siitä päivästä asti ja aina eteenpäin.
23. Ja pakanat tulevat tietämään, että Israelin huone on pahan tekonsa tähden mennyt vankeuteen, sentähden että he olivat Minulle uskottomat, ja Minä kätkin kasvoni heiltä ja annoin heidät heidän vihollistensa käsiin, ja he kaatuivat kaikki miekan kautta. Hes. 36:17 s.
24. Heidän saastaisuutensa mukaan ja heidän rikostensa mukaan tein Minä heille ja peitin kasvoni heiltä.
25. Sentähden näin sanoo Herra, Herra: nyt Minä käännän Jaakobin vankeuden ja armahdan koko Israelin huonetta ja kiivaelen pyhän nimeni puolesta.
26. Ja he saavat kantaa oman häpeänsä ja kaiken uskottomuutensa, jolla he ovat uskottomat Minua kohtaan olleet, kun he nyt asuvat rauhassa omalla maallansa, jossa ei kukaan heitä peljätä,
27. kun Minä palautan heidät kansoista, ja kokoan heidät vihollistensa maakunnista ja osoitan itseni pyhäksi heissä monien pakanain silmien edessä.
28. Ja he tulevat tietämään, että Minä, Herra, olen heidän Jumalansa, kun minä, ajettuani heidät vankeina pakanain sekaan, jälleen kokoan heidät omalle maallensa, enkä enää yhtään heistä sinne jälelle jätä.
29. Ja Minä en enää peitä kasvojani heiltä, koska Minä olen henkeni vuodattanut Israelin huoneen päälle, sanoo Herra, Herra.
Hes. 36:27. Joel 2:28. Ap. t. 2:17.

40 Luku.

Uusi temppeli, sen esikartanot ja portit.

Vankeutemme viidentenä kolmatta vuotena vuoden alussa, kuukauden kymmenentenä päivänä, neljäntenätoista vuotena sen jälkeen, kun kaupunki lyötiin, aivan sinä päivänä, tuli Herran käsi minun päälleni ja Hän vei minut sinne.
2 Kun. 25:4. Hes. 33:21.
2. Jumalan näyissä vei hän minut Israelin maahan ja laski minut alas sangen korkealle vuorelle; ja siellä etelätä kohti oli ikäänkuin rakennettu kaupunki. Jes. 2:2.
3. Ja hän vei minut sinne, ja katso, siellä oli mies, näöltänsä vasken kaltainen, ja liinainen nuora hänen kädessänsä sekä mittariuku; ja hän seisoi portissa. Sak. 2:1. Ilm. 21:15.
4. Ja mies puhui minulle: „ihmisen poika, katso silmilläsi ja kuule korvillasi ja tarkkaa sydämmelläsi kaikkea, mitä minä sinulle näytän, sillä sitä varten, että sinulle ne näytettäisiin, olet sinä tänne tuotu. Ilmoita kaikki, mitä nähdä saat, Israelin huoneelle."
5. Ja katso, muuri oli ulkopuolella huonetta ylt'ympäri; ja mittariuku miehen kädessä oli kuusi kyynärää, kukin kyynärän ja kämmenenleveyden arvosta. Ja hän mittasi rakennuksen leveyden: yksi riuku, ja korkeuden: yksi riuku. Hes. 43:13. 2 Aik. 3:3.
6. Ja hän tuli portille, jonka suunta on itään päin, ja astui sen astuimia myöten ylös. Ja hän mittasi tämän portin kynnyksen: yksi riuku leveä, siis ensimmäisen kynnyksen: yksi riuku leveä;
7. ja joka vartiokammion: yksi riuku pitkä ja yksi riuku leveä, ja kam-

mioitten väli viisi kyynärää; ja portin kynnyksen, joka on portin esihuoneen vieressä, temppelistä päin: yksi riuku.
8. Ja hän mittasi portin esihuoneen temppelin puolella: yksi riuku;
9. ja mittasi portin esihuoneen: kahdeksan kyynärää, ja sen seinäpatsaat: kaksi kyynärää; ja tämä portin etusuoja oli temppelistä päin.
10. Ja itäpuoleisen portin vartiokammioita oli kolme tällä puolen ja kolme tuolla puolen, ja sama mitta oli niillä kolmella; ja sama mitta oli seinäpatsailla kumpasellakin puolella.
11. Ja hän mittasi portin suun leveyden: kymmenen kyynärää, ja portin pituuden: kolmetoista kyynärää.
12. Ja reunus kammioitten edessä oli kyynärän levyinen, ja yhden kyynärän oli reunus toisellakin puolella; ja kammiot olivat kuusi kyynärää joka sivulta.
13. Ja hän mittasi portin, kammion katosta kattoon asti: viisikolmatta kyynärää leveä, ovi ovea vastaan.
14. Ja hän määräsi seinäpatsaat kuuden kymmenen kyynäräisiksi. Ja seinäpatsaihin koski esikartano porttirakennuksen ympärillä.
15. Ja tuloportin etupäästä sisimmäisen portin eteisen etupäähän oli viisikymmentä kyynärää.
16. Ja suljetuita akkunoita oli kammioissa ja niiden seinäpatsaissa portin sisäpuolella ylt'ympäri, ja samoin oli etuseinuksissa; ja akkunoita oli ylt'ympäri sisäpuolella, ja seinäpatsailla oli palmuja.
17. Ja hän vei minut ulkopuoliselle esikartanolle, ja katso, siellä oli kammioita ja kivipermanto, tehtynä yltäympäri esikartanoa, kolmekymmentä kammiota kivipermannolla.
18. Ja kivipermanto oli porttien syrjässä, porttien pituuden tasalla; tämä oli alempi kivipermanto.
19. Ja hän mittasi leveyden alemman portin edustalta sisäisen esikartanon edustalle asti, sen ulkopuolelle, sadaksi kyynäräksi, itäpuolella ja pohjan puolella.
20. Ja se portti, jonka suunta on pohjaan päin, ulkoisella esikartanolla, senkin pituuden ja leveyden hän mittasi;
21. ja sen vartiokammiot, kolme tällä ja kolme tuolla puolella, ja sen patsaat ja sen etuseinukset. Ensimmäisen portin mitan mukaan oli sen pituus viisikymmentä kyynärää ja leveys viisikolmatta kyynärää.
22. Ja sen akkunat ja etuseinukset ja palmut olivat sen portin mitan mukaan, jonka suunta on itäänpäin; ja seitsemää astuinta myöten noustiin sinne ylös, ja etuseinukset oli vastapäätä niitä.
23. Ja portti sisäiselle esikartanolle oli vastapäätä tätä porttia, niin pohjoispuoleista kuin itäpuoleistakin; ja hän mittasi portista porttiin sata kyynärää.
24. Ja hän vei minut etelään päin. Ja katso, portti oli etelään päin; ja hän mittasi sen patsaat ja etuseinukset samojen mittojen mukaan.
25. Akkunoita oli siinä ja sen etuseinuksissa ylt'ympäri, samanlaisia kuin ennen mainitut akkunat olivat; viisikymmentä kyynärää oli pituus ja leveys viisi kolmatta kyynärää.
26. Ja portaissa oli seitsemän astuinta, ja sen etuseinukset olivat vastapäätä niitä; ja palmuja oli siinä, yksi tällä ja toinen tuolla puolella patsailla.
27. Ja portti oli sisäisellä esikartanolla eteläpuolella; ja hän mittasi portista porttiin eteläpuolella sata kyynärää.
28. Ja hän vei minut sisäiselle esikartanolle eteläportin kautta ja mittasi eteläportin samojen mittojen mukaan;
29. ja sen kammiot ja sen patsaat ja sen etuseinukset samojen mittojen mukaan; ja akkunoita oli siinä ja sen etuseinuksissa ylt'ympäri; viisikymmentä kyynärää oli pituus ja leveys viisi kolmatta kyynärää.
30. Ja etuseinuksia oli ylt'ympäri, viisi kolmatta kyynärää pitkiä ja viisi kyynärää leveitä.
31. Ja sen etuseinukset olivat ulkoiselle esikartanolle päin, ja palmuja oli sen patsailla; ja sen portaissa oli kahdeksan astuinta.
32. Ja hän vei minut sisäiselle esikartanolle itään päin ja mittasi portin samojen mittojen mukaan,
33. ja sen vartiokammiot ja patsaat ja etuseinukset samojen mittojen mukaan. Ja siinä ja sen etuseinuksissa oli akkunoita ylt'ympäri; pituus oli viisikymmentä kyynärää ja leveys viisikolmatta kyynärää.
34. Ja sen etuseinukset olivat ulkoiselle esikartanolle päin, ja palmuja oli sen patsailla tällä ja tuolla puolen, ja sen portaissa oli kahdeksan astuinta.
35. Ja hän vei minut pohjan portille ja mittasi sen samojen mittojen mukaan,
36. sen kammiot, patsaat ja etuseinukset. Ja akkunoita oli siinä ylt'-

ympäri; pituus oli viisikymmentä kyynärää ja leveys kaksikolmatta kyynärää.
37. Ja sen patsaat olivat ulkoiselle esikartanolle päin, ja palmuja oli sen patsailla molemmin puolin, ja sen portaissa oli kahdeksan astuinta.
38. Ja kammio ovinensa oli patsasten vieressä portin ääressä; siellä piti heidän polttouhria pesemän.
39. Ja portin etusuojassa oli kaksi pöytää tällä puolella ja kaksi pöytää tuolla puolella, että niitten päällä teurastettaisiin polttouhri ja syntiuhri ja rikosuhri.
40. Ja sen sivussa, ulkopuolella portin ovesta ylös astuvalle pohjoseen päin oli kaksi pöytää; ja portin etusuojan toisella sivulla oli kaksi pöytää.
41. Neljä pöytää tällä puolen ja neljä pöytää tuolla puolen portin sivussa, se on kahdeksan pöytää; niitten päälle pantiin uhriteuras.
42. Ja neljä pöytää oli portaan ääressä hakatuista kivistä, puolentoista kyynärän pitkiä ja puolentoista kyynärän leveitä ja kyynärän korkeita; näille piti heidän paneman ne aseet, joilla teurastettiin poltto- ja teurasuhrit.
43. Ja vaaksan pituisia kaksois-vaarnoja oli kiinnitetty rakennukseen ylt'ympäri; ja pöydille pantiin uhriliha.
44. Ja sisimmäisen portin ulkopuolella oli veisaajain kammiot sisäisessä esikartanossa, toinen pohjois-portin sivussa, etupuoli etelään päin, toinen taas itäisen portin sivussa, etupuoli pohjoseen päin.
45. Ja hän sanoi minulle: „tämä kammio, jonka etupuoli on etelään päin, on temppelissä palvelevia pappeja varten.
46. Ja se kammio, jonka etupuoli on pohjoseen päin, on alttaria vartijoitsevia pappeja varten. Ne ovat Sadokin poikia, jotka Levin pojista lähestyvät Herraa, Häntä palvelemaan."
1 Sam. 2:35. 1 Kun. 2:35. Hes. 48:11.
47. Ja hän mittasi esikartanon; se oli sata kyynärää pitkä ja sata kyynärää leveä, neliskulmainen; ja alttari seisoi temppelin edessä.
48. Ja hän vei minut temppelin esihuoneesen ja mittasi esihuoneen patsaan: viisi kyynärää tällä puolen ja viisi kyynärää tuolla puolen, ja portin leveys kolme kyynärää tällä puolen ja kolme kyynärää tuolla puolen.
49. Esihuoneen pituus oli kaksikymmentä kyynärää ja leveys yksitoista kyynärää, nimittäin portaiden kohdalla, joita myöten sinne astuttiin. Ja pylväitä oli patsaiden vieressä, toinen tällä ja toinen tuolla puolen.

41 Luku.

Temppelin rakennus.

Ja hän vei minut temppeliin ja mittasi patsaat: kuusi kyynärää leveät tällä puolen ja kuusi kyynärää leveät tuolla puolen, majan leveyden mukaan.
2. Ja oven leveys oli kymmenen kyynärää, ja oven pielekset viisi kyynärää tällä ja viisi kyynärää tuolla puolen. Ja hän mittasi sen pituuden neljäksi kymmeneksi kyynäräksi ja sen leveyden kahdeksi kymmeneksi kyynäräksi. 1 Kun. 6:2,17.
3. Ja hän meni sisimpään ja mittasi oven patsaan kahdeksi kyynäräksi ja oven kuudeksi kyynäräksi, ja oven leveyden seitsemäksi kyynäräksi;
4. ja mittasi sen pituuden kahdeksi kymmeneksi kyynäräksi ja sen leveyden kahdeksi kymmeneksi kyynäräksi temppeliin päin. Ja sanoi minulle: „tämä on kaikkein pyhin." 1 Kun. 6:20.
5. Ja hän mittasi huoneen seinän kuudeksi kyynäräksi ja sivurakennuksen leveyden neljäksi kyynäräksi ylt'ympäri huonetta.
6. Ja sivukammioita oli, kammio kammion päällä, kolme ja kolmekymmentä kertaa; ja ne tulivat sen seinän päälle, joka huoneessa oli sivukammioita varten ylt'ympäri, niin että ne olivat kiinnitetyt, mutta ei kuitenkaan huoneen seinään kiinnitetyt.
7. Ja sivukammiot levenivät ja muuttuivat kerroksesta kerrokseen; sillä huoneen ympärys oli kerroksesta kerrokseen temppelihuoneen ympärillä: sentähden tuli rakennus leveäksi ylhäältä; ja alakerroksesta noustiin yläkerrokseen keskikerroksen kautta.
8. Ja minä näin, että huone seisoi korotuksella ylt'ympäri; sivukammioiden perustukset olivat täyden riuvun pituus, kuusi kyynärää aina nurkkaan asti.
9. Sen seinän leveys, joka oli sivurakennuksen ulkopuolella, oli viisi kyynärää, ja samoin oli huoneesen kuuluvan sivurakennuksen jätetty ala.
10. Ja kammioitten väli oli kaksikymmentä kyynärää leveä joka haaralta ylt'ympäri temppeliä.
11. Ja sivurakennuksen ovi meni jätetylle alalle, toinen ovi pohjaan päin ja toinen ovi etelään päin; ja jätetyn alan leveys oli viisi kyynärää joka taholta.
12. Ja se rakennus, joka oli eroitetun paikan etupuolella länsi puoletsella

sivulla, oli seitsemänkymmenen kyynärän leveä, ja tämän rakennuksen seinä viiden kymmenen kyynärän leveä ylt'ympäri, ja sen pituus yhdeksän kymmenentä kyynärää.
13. Ja hän mittasi huoneen pituuden sadaksi kyynäräksi, ja eroitetun paikan rakennuksinensa ja seininensä pituudeltaan sadaksi kyynäräksi.
14. Ja huoneen etupuolen sekä eroitetun paikan leveys itäänpäin oli sata kyynärää.
15. Ja sitten hän mittasi sen rakennuksen pituuden, joka oli eroitetun paikan etupuolella ja yli sen takapuolenkin, sekä sen etukäytävät molemmin puolin sadaksi kyynäräksi, ja sisäisen temppelin ja esihuoneen etusuojat,
16. kynnykset ja suljetut akkunat ja etukäytävät noiden kolmen rakennuksen ympärillä. Vastapäätä kynnystä oli puinen lautaus ylt'ympäri maasta akkunoihin asti, ja akkunat olivat peitetyt.
17. Oven päällystät, sisimpään huoneesen asti, ja ulospäin pitkin koko seinää ylt ympäri, ulkoa ja sisältä, oli kaikki mitalla määrätty.
18. Ja kerubeja ja palmupuita oli tehty, ja palmupuu oli kunkin kerubin välillä. Ja kerubilla oli kahdet kasvot:
19. ihmiskasvot palmupuuhun päin tällä puolen ja nuoren jalopeuran kasvot palmupuuhun päin tuolla puolen. Niin oli tehty yli koko huoneen ylt'ympäri.
20. Maasta oven päälliseen asti oli näitä kerubeja ja palmupuita tehty temppelin seinille.
21. Temppelin oven pielet olivat nelikulmaiset; ja pyhimmän etupuoli oli saman näköinen. 1 Kun. 6:31
22. Alttari oli puusta, kolme kyynärää korkea ja kaksi kyynärää pitkä, ja sillä oli kulmat; ja sen pituus ja seinät olivat puusta. Ja hän sanoi minulle: „tämä on se pöytä, joka seisoo Herran edessä."
23. Ja kaksi ovea oli sekä temppeliin että pyhimpään.
24. Ja ovissa oli kaksi pienempää ovea, kaksi käännettävää pientä ovea; toisessa ovessa kaksi, ja toisessa kaksi.
25. Ja temppelin oviin oli tehty kerubeja ja palmuja, niinkuin niitä oli tehty seiniinkin. Ja puinen kynnys oli esihuoneen edustalla ulkopuolella. 1 Kun. 7:6. Hes. 40:26.
26. Ja suljettuja akkunoita ja palmupuita oli molemmin puolin esihuoneen sivuseinissä ja huoneen sivukammioissa ja maloissa. Hes. 40:16.

42 Luku.

Esikartanon pyhät kammiot, ja temppelin ympäristö.

Ja hän vei minut ulos ulkoiselle esikartanolle, tiellä pohjaan päin, ja saattoi minut siihen kammioon, joka oli vastapäätä eroitettua paikkaa ja vastapäätä rakennusta pohjan puolella,
2. pitemmän, satakyynäräisen sivun eteen, jonka ovi oli pohjaan päin, — ja leveys oli viisikymmentä kyynärää.
3. Vastapäätä näitä kahta kymmentä kyynärää, jotka kuuluivat sisimpään esikartanoon, ja vastapäätä kivipermantoa, joka kuului ulkoiseen esikartanoon, oli etukäytävä etukäytävää vastaan kolmessa kerroksessa.
4. Ja kammioitten edessä oli kulkutie, kymmenen kyynärää leveä; sisimpään vei kyynärän leveä tie. Ja niiden ovet olivat pohjaan päin.
5. Ja ylimmäiset kammiot olivat lyhemmät kuin rakennuksen alimmaiset ja keskimäiset, sillä etukäytävät ottivat niiltä tilan;
6. sillä ne olivat kolmessa kerroksessa, eikä niillä ollut patsaita, niinkuin esikartanolla oli patsaansa; sentähden oli alaa otettu pois näiltä alimmaisilta ja keskimäisiltä.
7. Ja muuri, joka ulospäin oli kammioiden suuntaan ulkoisen esikartanon edustalla, oli viisikymmentä kyynärää pitkä.
8. Sillä ulkoisen esikartanon kammioiden pituus oli viisikymmentä kyynärää, ja katso, temppeliin päin oli se sata kyynärää.
9. Ja näiden kammioiden alapuolella oli sisäänkäytävä idästä päin, kun tullaan niihin ulkoiselta esikartanolta.
10. Pitkin esikartanon muuria tiellä itään päin, vastapäätä eroitettua paikkaa ja vastapäätä rakennusta, oli kammioita,
11. — ja tie niiden edessä —, ne olivat samanlaisia kuin ne kammiot, jotka olivat pohjan puolella, niin pituutensa kuin leveytensä puolesta, sekä kaikkien uloskäytäviensä ja järjestyksensä ja oviensa puolesta.
12. Ja samanlainen, kuin näiden etelään päin olevien kammioiden ovet olivat, oli tien päässäkin oleva ovi, sen tien, joka on vastaavan muurin kohdalla itään päin, niihin tullessa.
13. Ja hän sanoi minulle: „pohjan kammiot ja etelän kammiot, jotka ovat vastapäätä eroitettua paikkaa, ne

ovat ne pyhät kammiot, joissa papit,
jotka Herraa lähestyvät, tulevat syömään pyhintä; sinne he panevat pyhimmät: sekä ruoka-uhrin, että syntiuhrin ja rikosuhrin; sillä tämä paikka on pyhä. 3 Moos. 2:3,10.
14. Kun nämä papit palvelevat, älkööt he menkö ulos pyhäköstä ulkoiselle esikartanolle, vaan jättäkööt tänne vaatteensa, joissa he palvelusta toimittavat, sillä ne ovat pyhät, ja pukeutukoot toisiin vaatteisin, ja niin menkööt kansan sekaan." Hes. 44:19.
15. Ja kun hän oli lopettanut sisimmän huoneen mittaukset, vei hän minut ulos sen portin tietä, jonka etupuoli on itään päin, ja mittasi sen ylt'ympäri.
16. Hän mittasi mittariuvulla itäpuolen: viisisataa riukua ympärinsä.
17. Hän mittasi pohjois-puolen: viisisataa riukua mittariuvulla ympärinsä.
18. Eteläpuolen hän mittasi: viisisataa riukua mittariuvulla.
19. Sitten kääntyi hän länteen päin ja mittasi viisi sataa ruokoa mittariuvulla.
20. Neljään ilmaan päin hän sen mittasi. Sen ympärillä oli muuri: pituus oli viisi sataa ja leveys viisi sataa, tekemään eron pyhän ja epäpyhän välillä.

43 Luku.

Herran kirkkaus temppelissä. Polttouhrialttarin muoto ja vihkimys.

Ja hän johdatti minut portille, sille portille, joka on itään päin.
2. Ja katso, Israelin Jumalan kunnia tuli idästä päin, ja hänen äänensä oli niinkuin suurten vesien kohina, ja maa loisti hänen kunniastansa.
3. Ja sen näön muoto, jonka minä näin, oli samallainen kuin se näkö, jonka näin tullessani hävittämään kaupunkia, ja samallainen kuin se näkö, jonka näin Kebar-virran varrella. Ja minä lankesin kasvoilleni. Hes. 1:4 s. 8:4. 10:18 s. 11:22 s.
4. Ja Herran kunnia tuli temppeliin sen portin tietä, joka on itään päin.
5. Ja henki nosti minut ja vei minut sisäiselle esikartanolle; ja katso, Herran kunnia täytti huoneen. 2 Moos. 40:34. 1 Kun. 8:10.
6. Ja minä kuulin yhden puhuvan minulle huoneesta; ja mies seisoi vieressäni.
7. Ja Hän sanoi minulle: ihmisen poika, tämä on minun istuimeni paikka ja jalkapöytäini sija, jossa Minä olen asuva Israelin lasten keskellä ijankaikkisesti! Ja Israelin huone ei ole enää saastuttava minun pyhää nimeäni, ei he, eikä heidän kuninkaansa, huoruuksillansa ja kuningastensa ruumiilla, heidän kukkuloillansa, 2 Kun. 21:18,26.
8. kun he asettivat oman kynnyksensä minun kynnykseni viereen ja omat ovipielensä minun ovipieleni ääreen, niin että vaan seinä oli minun ja heidän välillänsä; ja he saastuttivat minun pyhän nimeni heidän kauhistuksillansa, joita he tekivät, ja Minä lopetin heidät vihassani.
9. Mutta nyt he siirtävät huoruutensa ja kuningastensa ruumiit kauas Minusta, ja Minä olen asuva heidän keskellänsä ijankaikkisesti.
10. Sinä, ihmisen poika, tee tiettäväksi Israelin huoneelle tämä huone, että he häpeisivät pahoja töitänsä ja mittaisivat hyvämittaisen rakennuksen. Hes. 16:61 s.
11. Ja jos he häpeevät kaikkea, mitä he tehneet ovat, niin ilmoita heille tämän huoneen muoto ja sen laitos ja sen uloskäytävät ja sisäänkäytävät, ja kaikki sen muodot ja kaikki sen säännöt, ja kaikki sen muodot ja kaikki sen opetukset; ja kirjoita ne heidän silmäinsä eteen, että he pitäisivät mielessänsä koko sen muodon ja kaikki sen säännöt ja tekisivät ne.
12. Tämä on tämän huoneen laki: vuoren kukkulalla on koko sen piiri ylt'ympäri oleva kaikkein pyhintä. Katso, tämä on tämän huoneen laki.
13. Ja nämä ovat alttarin mittamäärät kyynäräluvulta, kyynärä ja vaaksa kyynäräksi luettuna: pohja oli kyynärän korkea, ja sen leveys yksi kyynärä, ja reunus sen reunan ympärillä yksi vaaksa. Tämä on alttarin alusta. Hes. 40:5.
14. Ja alustasta maaperässä alimmaiseen seinäkerrokseen oli kaksi kyynärää, ja leveys yksi kyynärä; ja vähemmästä seinäkerroksesta suurempaan seinäkerrokseen asti neljä kyynärää ja kyynärän leveys.
15. Ja Jumalan vuori on neljä kyynärää, ja Jumalan arinasta ylöspäin ne neljä sarvea.
16. Ja Jumalan arina on kaksitoista kyynärää pituudeltansa, kahdentoista kyynärän leveydellä, nelikulmainen neljältä sivultansa.
17. Ja seinäkerros on neljätoista kyynärää pituudeltansa, neljätoista leveä neljältä sivultansa; ja reunus sen ympärillä puolen kyynärää ja sen pohja kyynärä ympärinsä. Ja sen portaat antoivat itään päin.
18. Ja hän sanoi minulle: ihmisen poika, näin sanoo Herra, Herra: nä-

mä ovat alttarin asetukset sinä päivänä, jona se tehdään, että sillä polttouhria uhrattaisiin, ja verta sen päälle pirskoitettaisiin.
19. Anna papeille, Leviläisille, jotka ovat Sadokin sukua ja Minua palvellaksensa lähestyvät Minua, sanoo Herra, Herra, nuori härkä syntiuhriksi,
20. ja ota sen verta ja pane sitä alttarin neljälle sarvelle ja seinäkerroksen neljälle kulmalle ja reunukselle ympärinsä, ja pyhitä se niin ja sovita se. 2 Moos. 29:16,36.
21. Ja ota tämä syntiuhrin härkä ja polta se temppelin määrätyllä paikalla pyhäkön ulkopuolella.
3 Moos. 4:12. 16:27. Hebr. 13:11.
22. Ja toisena päivänä uhraa virheetön kauris syntiuhriksi; ja pyhitettäköön alttari niinkuin se härjällä pyhitettiin.
23. Kun olet pyhittämisen päättänyt, niin uhraa virheetön nuori härkä, ja virheetön oinas lampaista.
24. Ja tuota ne Herran eteen; ja papit heittäkööt suolaa niiden päälle ja uhratkoot ne polttouhriksi Herralle. 3 Moos. 2:13. Mark. 9:49.
25. Seitsemän päivää pitää sinun joka päivä uhraaman syntiuhri-kauriin; ja virheetön nuori härkä, sekä virheetön oinas lampaista on myös uhrattava. 2 Moos. 29:35.
26. Seitsemän päivää he alttaria sovittakoot ja sen puhdistakoot ja kätensä täyttäkööt.
27. Ja kun te olette nämä päivät päättäneet, on tapahtuva kahdeksantena päivänä ja siitä eteenpäin, että papit alttarilla toimittavat teidän polttouhrinne ja kiitosuhrinne; ja Minä olen teille armollinen oleva, sanoo Herra, Herra. 3 Moos. 8:33.

44 Luku.

Temppelin pappien ja palvelijoitten velvollisuudet ja oikeudet.

Ja hän vei minut jälleen tietä pyhäkön ulkoiselle portille, joka on itään päin, ja se oli suljettu.
2. Ja Herra sanoi minulle: „tämä portti on oleva suljettuna; ei se ole avattava eikä yksikään saa kulkea sen kautta; koska Herra, Israelin Jumala, on sen kautta kulkenut, on se suljettuna oleva.
3. Ruhtinas on ruhtinaana siinä istuva leipää syömässä Herran edessä; portin esihuoneen tietä hän tulkoon ja sitä tietä hän menköönkin.“
4. Ja hän vei minut pohjan portin tietä huoneen eteen, ja minä katselin, ja katso, Herran kunnia täytti Herran huoneen. Ja minä lankesin kasvoilleni.
5. Ja Herra sanoi minulle. ihmisen poika, pane sydämmeesi ja katselesilmälläsi ja kuule korvillasi kaikki, mitä Minä sinulle puhun kaikista Herran huoneen säännöistä ja kaikista sen asetuksista; ja ota vaarin huoneen sisäänkäytävistä, sekä uloskäytävistä.
6. Ja sano vastahakoiselle Israelin huoneelle: näin sanoo Herra, Herra: olkoon teille jo ylönkyllä kaikista kauhistuksistanne, Israelin huone,
4 Moos. 16:3,7.
7. te kun saatoitte muukalaisten lapsia, sydämmeltänsä ympärileikkaamattomia ja lihaltansa ympärileikkaamattomia, olemaan minun pyhäkössäni, saastuttamaan sitä, minun huonettani, kun te uhrasitte minun leipääni, rasvaa ja verta, ja he rikkoivat minun liittoni kaikkien teidän kauhistustenne lisäksi.
4 Moos. 18:4. Jos. 9:27. Esr. 8:20.
8. Ja te ette vartijoineet minun pyhäkköni vartiota, vaan panitte heidät teidän puolestanne vartiopalvelusta toimittamaan pyhäkössäni.
9. Näin sanoo Herra, Herra. ei saa yksikään muukalainen, sydämmeltänsä ympärileikkaamaton ja lihaltansa ympärileikkaamaton, tulla minun pyhäkkööni kaikista niistä muukalaisista, jotka Israelin lasten keskellä ovat.
10. Yksin Leviläisetkin, jotka poikkesivat kauas Minusta Israelin harhaellessa, kun he Minusta harhailivat epäjumaliensa jälkeen, saavat kantaa syntinsä.
11. Mutta he saavat olla minun pyhäkössäni palvelijoina, vartijoina huoneen porteissa ja huoneen palvelijoina; heidän tulee teurastaa polttouhri ja teurasuhri kansalle, ja heidän tulee seisoa heidän edessänsä, heitä palvelemassa.
12. Sentähden että he ovat palvelleet heitä heidän epäjumaliensa edessä ja ovat olleet Israelin huoneelle viettelyksenä syntiin, sentähden olen Minä nostanut käteni heitä vastaan, sanoo Herra, Herra, ja he saavat kantaa syntinsä.
13. Ja he eivät saa Minua lähestyä, pappeina Minua palvelemaan, eikä lähestyä kaikkia minun pyhiä paikkojani, minun kaikkein pyhintäni, vaan saavat kantaa oman häpeänsä ja kauhistuksensa, jotka he tehneet ovat. 4 Moos. 4:19. Hos. 4:6.
14. Ja Minä panen heidät tämän huoneen vartiopalvelusta toimittamaan

kaikissa sen palveluksissa ja kaikessa, mitä siinä tehdään.
15. Mutta leviläiset papit, Sadokin pojat, jotka toimittivat vartiopalvelusta pyhäkössäni, Israelin lasten harhaellessa pois Minusta, ne saavat Minua lähestyä, palvelemaan Minua, ja saavat seisoa Minun kasvojeni edessä, uhraamassa Minulle rasvaa ja verta, sanoo Herra, Herra. Hes. 40:46.
16. He tulkoot minun pyhäkkööni ja lähestykööt minun pöytääni, Minua palvelemaan ja vartiopalvelustani toimittamaan Hes. 41:22.
17. Ja niin on oleva, että heidän tulee, tultuansa sisäisen esikartanon porteille, pukea päällensä liinaiset vaatteet, eikä saa mitään villaista heidän päällensä tulla heidän palvellessa sisäisen esikartanon porteissa ja huoneessa. 2 Moos. 28:39 s.
18. Liinaiset päähineet olkoot heillä päässä, ja liinaiset housut olkoot heidän lanteillansa; älkööt itseänsä hikisinä vyöttäkö.
19. Ja heidän lähtiessänsä ulos ulkoiselle esikartanolle, kansan keskelle ulkoisella pihalla, riisukoot he vaatteensa, joissa ovat palvelusta tehneet, ja jättäkööt ne pyhiin kammioihin, ja pukekoot päällensä toiset vaatteet, etteivät vaatteillansa kansaa pyhittäisi. Hes. 42:14.
20. Ja älkööt he päätänsä kaljuksi ajelko, älkööt myöskään laskeko hiuksiansa vapaasti kasvamaan; heidän pitää keritsemän päänsä. 3 Moos. 21:5. 4 Moos. 6:5.
21. Ja ei yksikään pappi saa viiniä juoda, mennessänsä sisäiselle esikartanolle. 3 Moos. 10:9.
22. Ja he eivät saa vaimoksensa ottaa leskeä tahi hyljättyä; vaan neitseen Israelin huoneen suvusta, ja lesken, joka on papilta leskeksi jäänyt, saavat he ottaa. 3 Moos. 21:7, 13 s.
23. Ja opettakoot minun kansalleni eroituksen pyhän ja epäpyhän välillä; eroituksen saastaisen ja pyhän välillä he heille tiettäväksi tehkööt. 3 Moos. 10:10. Hes. 22:26.
24. Ja riita-asioissa heidän tulee seisoa tuomitsemassa, minun oikeuteni mukaan he tuomitkoot; ja minun lakini ja asetukseni kaikkina juhlinani heidän pitää pitämän ja pyhittämän minun sabbattini.
5 Moos. 17:8 s. 2 Aik. 19:10. Mal. 2:7.
25. Ja ei kukaan heistä saa mennä kuolleen ihmisen tykö saastuttamaan itseänsä; ainoastaan isän ja äidin ja pojan ja tyttären ja veljen tähden ja sisaren tähden, joka ei ollut miehelle naitu, saavat he saastuttaa itsensä. 3 Moos. 21:1 s.
26. Mutta hänen puhdistuksensa jälkeen luettakoon hänelle seitsemän päivää; 4 Moos. 19:11 s.
27. ja sinä päivänä, jona hän tulee pyhäkköön, sisäiseen esikartanoon palvelemaan pyhäkössä, tuokoon hän syntiuhrin puolestansa, sanoo Herra, Herra.
28. Ja olkoon se heille perintönä, että Minä olen heidän perintönsä; ja älkäät antako heille omaisuutta Israelissa; sillä Minä olen heidän omaisuutensa.
4 Moos. 18:20. 5 Moos. 10:9. 18:2. Jos. 13:14.
29. Ruokauhrin ja syntiuhrin ja rikosuhrin he syökööt, ja kaikki mitä kirottua on Israelissa, se heidän omansa olkoon, 3 Moos. 27:21.
30. Ja esikoiset kaikista ensimmäisistä hedelmistä, mitä lajia ovatkaan, ja kaikki ylönnysuhrit, mitä lajia ovatkaan, kaikista teidän ylönnysuhreistanne, olkoot pappien omat; ja esikoiset teidän leivoksistanne te papille antakaat, että siunaus lepäisi huoneittenne päällä. 2 Moos. 23:19.
4 Moos. 15:20 s. 18:12 s. Neh. 10:37.
31. Älkööt papit syökö minkään linnun tahi eläimen raatoa eikä haaskaa. 2 Moos. 22:31. 3 Moos. 22:8. Hes. 4:14

45 Luku.

Papeille, Leviläisille ja ruhtinaalle eroitettava maan-osa. Kansan ylönnysuhri. Juhla-uhrit.

Ja jakaessanne maan arvalla perinnöksi, tehkäät Herralle pyhä ylönnys-uhri maasta; pituus olkoon viisi kolmatta tuhatta ja leveys kymmenen tuhatta; se olkoon pyhä koko piirissänsä ylt'ympäri.
Jos. 14:1 s. Hes. 47:13 s. 48:8 s.
2. Tulkoon siitä temppelin osaksi neliskulmainen ala, kukin sivu viisisataa, ja siihen vielä viisikymmentä kyynärää ulko-aluetta joka taholta. Hes. 42:20.
3. Ja mittaa tästä alasta viiden kolmatta tuhannen pituus ja kymmenen tuhannen leveys, ja siinä on temppeli, kaikkien pyhin, oleva.
4. Pyhä osa maasta olkoon tämä, papeille, jotka pyhäkössä palvelevat, on se tuleva, niille, jotka lähestyvät palvelemaan Herraa, ja heillä olkoon oma paikka huoneita varten ja pyhä sija temppelin tykönä.
5. Ja viidenkolmatta tuhannen pituus ja kymmenen tuhannen leveys olkoon Leviläisiä, temppelin palvelijoita varten, heille omaksi alaksensa, kahdeksi kymmeneksi asunnoksi,

6. Ja kaupungin osaksi antakaat viiden tuhannen leveys ja viiden kolmatta tuhannen pituus pyhän ylönnysmaan ääreen; se olkoon koko Israelin maan oma. Hes. 48:15 s.
7. Ja ruhtinaalle antakaat maata molemmin puolin pyhää ylönnysmaata ja kaupungin alaa, vastapäätä pyhää ylönnysmaata ja vastapäätä kaupungin alaa, länsikulmasta länteen päin ja itäkulmasta itään päin, ja sen pituus kulkekoon pitkin yhtä sukukunnan osuutta länsirajasta itärajaan asti. Hes. 48:21.
8. Se olkoon hänelle maana, omaisuutena Israelissa, eikä ruhtinaani enää saa vaivata minun kansaani, vaan antakoot maan Israelin huoneelle, sen sukukuntain mukaan.
9. Näin sanoo Herra, Herra: olkoon tämä teille kylläksi, Israelin ruhtinaat! poistakaat vääryys ja väkivalta, ja tehkäät oikeutta ja vanhurskautta, ja älkäät enää rasittako minun kansaani, sanoo Herra, Herra. Hes. 44:6.
10. Olkoon teillä oikea vaaka ja oikea efa-vakka ja oikea bat-mitta. 3 Moos. 19:35 s.
11. Efa ja bat olkoot yhden mittaisia, niin että bat vetää kymmenennen osan homeria ja efa kymmenennen osan homeria; homerin mukaan olkoon heidän mittamääränsä.
12. Ja sikli olkoon kaksikymmentä geraa; kaksikymmentä sikliä, viisi kolmatta sikliä, viisitoista sikliä olkoon mina teille. 2 Moos. 30:13. 3 Moos. 27:25. 4 Moos. 3:47.
13. Tämä on ylönnysuhri, joka teidän tulee antaa: kuudes osa efaa vehnä-homerilta ja kuudes osa efaa ohra-homerilta;
14. ja sääntö öljystä-, öljy-batista on: kymmenes osa batia koorilta, joka on kymmenen batia eli yksi homer; sillä kymmenen batia tekevät homerin;
15. ja yksi lammas karjasta kahdelta sadalta, Israelin meheviltä laitumilta, annettakoon ruokauhriksi ja polttouhriksi ja kiitosuhriksi, heitä sovittamaan, sanoo Herra, Herra.
16. Koko maan kansa olkoon vaadittu tähän ylönnysuhriin ruhtinaalle Israelissa.
17. Ja ruhtinaan velvollisuutena olkoot polttouhrit ja ruokauhrit ja juomauhrit juhlina ja uusilla kuilla ja sabbatteina, kaikkina Israelin huoneen juhla-aikoina; hän toimittakoon syntiuhrin ja ruokauhrin ja polttouhrin ja kiitosuhrin Israelin huoneen sovinnoksi.
18. Näin sanoo Herra, Herra: ota ensimmäisen kuun ensimmäisenä päivänä virheetön, nuori härkä, ja puhdista pyhäkkö. 3 Moos. 16:16, 29 s.
19. Ja pappi ottakoon syntiuhrin verta ja sivutkoon sillä temppelin ovipielet ja alttarin seinäkerroksen neljä kulmaa ja sisäisen esikartanon portin ovipielet.
20. Ja tee samoin kuukauden seitsemäntenä päivänä erehtyväisen ihmisen tähden ja taitamattoman tähden, että te tämän huoneen sovittaisitte. 3 Moos. 4:2 s.
21. Ensimmäisen kuun neljäntenätoista päivänä olkoon teillä pääsiäinen, seitsenpäiväinen juhla; silloin happamatonta leipää syötäköön. 2 Moos. 12:18 s. 4 Moos. 28:16 s.
22. Ja ruhtinas toimittakoon sinä päivänä itse puolestansa ja koko maan kansan puolesta härkä syntiuhriksi. Hes. 46:12.
23. Ja tämän juhlan seitsemänä päivänä hän toimittakoon joka päivä polttouhriksi Herralle seitsemän virheetöntä härkää ja seitsemän virheetöntä oinasta, näinä seitsemänä päivänä, ja syntiuhriksi vuohikauriin päivältä.
24. Ja ruokauhriksi hän toimittakoon efan härkää kohti ja efan oinasta kohti, ja hinin öljyä efaa kohti.
25. Juhlana seitsemännen kuun viidentenätoista päivänä hän samalla tavalla seitsemänä päivänä toimittakoon syntiuhrin, polttouhrin ja ruokauhrin, niinkuin myös öljyn. 4 Moos. 29:12 s.

46 Luku.

Sabbatin, uuden kuun y. m. uhrit; ruhtinaan perintömaa; uhrikeittiöt.

Näin sanoo Herra, Herra: sisäisen esikartanon portti, joka kääntyy itään päin, olkoon suljettuna kuutena työpäivänä; mutta sabbattipäivänä se avattuna olkoon, ja uuden kuun päivänä se avattuna olkoon.
2. Ja ruhtinas tulkoon ulkoapäin portin esihuoneelle ja seisahtukoon portin ovenpieleen, ja papit toimittakoot hänen polttouhrinsa ja hänen kiitosuhrinsa, ja hän rukoilkoon portin kynnyksellä ja lähteköön sitten ulos; mutta porttia ei saa sulkea ennenkuin illalla. Hes. 45:17 s.
3. Ja maan kansa rukoilkoon saman portin suussa sabbattina ja uusilla kuilla Herran edessä.
4. Ja polttouhri, jonka ruhtinas tuokoon Herralle, olkoon sabbattipäivänä kuusi virheetöntä karitsaa ja yksi virheetön oinas.
5. Ja ruokauhrina olkoon efa hienoja jauhoja kaurista kohti; ja ruo-

kauhrina karitsoita kohti hänen kätensä lahja, ja hin öljyä efaa kohti.
6. Ja uuden kuun päivänä uhrattakoon virheetön nuori härkä ja kuusi karitsaa ja oinas, kaikki virheettömiä. 4 Moos. 28:11 s.
7. Ja efan hän antakoon härkää kohti, ja efan oinasta kohti ruokauhriksi, ja karitsoita kohti minkä verran hänen kätensä antamaan ulottuu, ja hinin öljyä efaa kohti.
8. Ja kun ruhtinas tulee, tulkoon hän portin esihuoneen tietä, ja sitä tietä hän uloskin menköön. Hes. 44:3.
9. Ja kun maan kansa tulee Herran eteen juhlapäivänä, lähteköön se, joka pohjan portista sisään tulee rukoilemaan, eteläportista ulos; ja joka eteläportista tulee, se lähteköön pohjan portista ulos; ei saa palata saman portin tietä, mistä on sisälle tultu, vaan kohdastansa on ulos lähdettävä.
10. Ja ruhtinas tulkoon heidän joukossansa, milloin he tulevat, ja kun lähtevät ulos, lähteköön yhdessä.
11. Ja juhla- ja pyhä-päivinä olkoon ruokauhrina efa härkää kohti ja efa oinasta kohti ja karitsoita kohti mitä hänen kätensä voi antaa, ja hin öljyä efaa kohti. Hes. 45:24.
12. Ja kun ruhtinas toimittaa vapaehtoisen polttouhrin taikka vapaehtoisen kiitosuhrin Herralle, avattakoon hänelle silloin portti, joka kääntyy itään päin, ja toimittakoon hän polttouhrinsa ja kiitosuhrinsa, niinkuin hän sen sabbattipäivänä toimittaa; ja kun hän lähtee ulos, niin suljettakoon portti hänen mentyänsä.
13. Ja toimita vuoden vanha virheetön karitsa joka päivä polttouhriksi Herralle; toimita se joka aamu.
2 Moos. 29:38 s. 4 Moos. 28:3 s.
14. Ja toimita siihen ruokauhri, joka aamu kuudes osa efaa ja öljyä kolmas osa hinniä vehnäjauhon kostuttamiseksi, ruokauhriksi Herralle. Nämä olkoot ikuiset säännöt ainian.
15. Ja tehkäät karitsa ja ruokauhri ja öljy joka aamu alinaikaiseksi polttouhriksi.
16. Näin sanoo Herra, Herra: jos ruhtinas antaa lahjan jollenkin pojistansa, on se hänen oma perintönsä, hänen poikainsa oma se olkoon; heidän omaisuutensa se perintönä olkoon.
17. Mutta jos hän antaa lahjan perintöosastansa jollenkin hänen palvelijoistansa, olkoon se tämän omana aina vapausvuoteen asti, ja sitten tulkoon ruhtinaalle takaisin; hänen perintöosansa jääköön ainoastaan hänen poikainsa omaksi. 3 Moos. 25:10. 27:24.
18. Ja ruhtinas älköön ottako kansan perintöosasta ahdistaaksensa heitä pois heidän omaisuudestansa; antakoon hän omasta omaisuudestansa lapsensa saada heidän perintö-osansa, ettei minun kansani hajaantuisi pois kukin omaisuudestansa. Hes. 45:8.
19. Ja hän vei minut sitä sisäänkäytävää myöten, joka on portin syrjässä, niihin pyhiin kammioihin, jotka antavat pohjoista kohti ja ovat pappeja varten, ja katso, siellä oli paikka niiden peräsivulla länteen päin.
20. Ja hän sanoi minulle: „tämä on se paikka, jossa papit keittävät vikauhria ja syntiuhria, missä he leipovat ruokauhria, ettei heidän tarvitse niitä kantaa ulkoiselle esikartanolle kansan pyhittämiseksi."
21. Ja hän vei minut ulos ulkoiselle esikartanolle ja kuljetti minut sen esikartanon neljän kulman ohitse, ja katso, jokaisessa sen esikartanon kulmassa oli oma kartanonsa.
22. Tämän esikartanon neljässä kulmassa oli suljettuja kartanoita; neljäkymmentä oli pituus ja kolmekymmentä leveys; sama mitta oli näillä neljällä kulmalla.
23. Ja muuri oli näiden ympärillä, näiden neljän ympärillä; ja keittolieteitä oli tehty muurin alle ylt'ympäri.
24. Ja hän sanoi minulle: „nämä ovat keittohuoneet, jossa temppelin palvelijat keittävät kansan teurasuhria."

47 Luku.

Elämän veden virta. Pyhän maan rajat.

Ja hän vei minut takaisin temppelin ovelle, ja katso, vettä juoksi temppelin kynnyksen alta itään päin, sillä temppelin etupuoli oli itään päin; ja vedet juoksivat altapäin alas, temppelin oikeanpuoleiselta sivulta, alttarin eteläpuolelta.
Joel 3:18. Sak. 13:1. 14:8. Ilm. 22:1 s.
2. Ja hän vei minut ulos pohjan portin tietä ja antoi minun kiertää ulkotietä ulkoiselle portille, itään päin kääntyvän portin tietä; ja katso, vedet kuohuivat ulos sen oikealta puolelta.
3. Kun mies läksi liikkeelle itään päin, oli mittanuora hänen kädessänsä, ja hän mittasi tuhannen kyynärää, ja kuljetti minut veden läpi; vettä oli nilkkaan asti.
4. Ja hän mittasi tuhannen kyynärätä ja kuljetti minut veden läpi; ja vettä oli polviin asti. Ja hän mittasi taas tuhannen kyynärää ja kuljetti minut; — vettä oli lanteihin asti.

5. Ja hän mittasi taas tuhannen kyy-
närää, niin tuli puro, jonka yli en
voinut käydä; sillä vedet nousivat
uima-vesiksi, puroksi, joka ei ollut
ylikäytävä.
6. Ja hän sanoi minulle: „Nythän
olet sen nähnyt, ihmisen poika?“
Ja hän palautti minut jälleen pitkin
puron vartta.
7. Ja kun palasin, katso, puron ran-
nalla seisoi sangen monta puuta mo-
lemmin puolin.
8. Ja hän sanoi minulle: „nämä ve-
det menevät ulos itäiseen piirikun-
taan ja juoksevat alas erämaan ylit-
se ja tulevat mereen; ja kun ne me-
reen tulevat, käyvät vedet terveyttä
tuottaviksi.
9. Ja on tapahtuva, että kaikki elä-
vät olennot, joita vilisee kaikkialla,
mihin vaan tämä kaksoisvirta tulee,
virkoavat elämään. Ja on oleva san-
gen paljo kaloja; sillä kun nämä ve-
det sinne tulevat, niin ne käyvät ter-
veeksi; ja kaikki tulee eläväksi, min-
ne tämä virta kulkee.
10. Ja tapahtuva on, että sen var-
rella seisoo kalastajia; Engedistä ai-
na Eneglaimiin asti on kuivatuspaik-
koja verkkoja varten oleva. Monen-
laatuisia ovat kalat, ja niitä on sangen
paljon, niinkuin suuressa meressä.
11. Sen rämeet ja suot eivät parane;
ne ovat suolan valtaan jätetyt.
12. Ja tämän virran varrella, sen ran-
noilla molemmin puolin kasvaa kai-
kenlaisia ruoka-puita; niiden lehdet
eivät lakastu, ja niiden hedelmät ei-
vät lopu; joka kuu ne uusia hedel-
miä tekevät, sillä vedet ne lähtevät
pyhäköstä. Ja niiden hedelmät ovat
ruuaksi ja lehdet lääkkeeksi.“
Ilm. 22:2.
13. Näin sanoo Herra, Herra: tämä
on raja, jonka mukaan te saatte pe-
rinnöksenne jakaa tämän maan Is-
raelin kahdelletoista sukukunnalle
— Josefille kaksi osaa;
1 Moos. 48:5. 4 Moos. 34:2 s. Jos. 7:17 s.
14. ja te saatte niin toinen kuin
toinenkin periä sitä, sillä Minä nos-
tin käteni antaakseni sen teidän isil-
lenne, sentähden on tämä maa tule-
va teille perinnöksi.
1 Moos. 12:7. 17:8. 26:3. 28:13.
15. Ja tämä on maan raja: pohjan
puolella, suuresta merestä asti Het-
lonin tietä Sedadaan saakka: Hes. 48:1.
16. Hamat, Berota, Sibraim, joka on
Damaskon rajan ja Hamatin rajan
välillä, keskimäinen Haser, joka on
Hauranin rajalla.
17. Ja rajana merestä päin olkoon
Hasar-Enon Damaskon rajalla; ja
pohjoisessa pohjaan päin olkoon Ha-
mat rajana. Tämä on pohjainen sivu.
18. Ja itäisellä sivulla Hauranin ja
Damaskon ja Gileadin välillä ja Is-
raelin maan välillä on Jordan; poh-
joiselta rajalta itäiseen mereen saak-
ka te mitatkaat. Tämä on itäinen sivu.
19. Ja päivän puoleinen sivu etelään
päin olkoon: Tamarista Kades'in Rii-
tavesille asti, puroon päin aina suu-
reen mereen asti. Tämä on eteläinen
sivu, päivän puoleen päin.
4 Moos. 20:13. 27:14. Hes. 48:28.
20. Ja läntisenä sivuna on suuri
meri etelä-rajalta siihen asti, missä
Hamat'in kohdalle tullaan. Tämä on
läntinen sivu.
21. Ja jakakaat itsellenne tämä maa
Israelin sukukuntain mukaan.
22. Ja on tapahtuva, että te jaatte
sen perinnöksi itsellenne ja seassan-
ne oleville muukalaisille, jotka ovat
lapsia teidän keskellänne synnyttä-
neet; ja nämä olkoot teille niinkuin
oman maan lapsia Israelin lasten
joukossa; teidän kanssanne saavat he
perintöä Israelin sukukuntain kes-
kellä. 3 Moos. 19:34.
23. Ja niin on oleva, että siinä su-
kukunnassa, missä muukalainen o-
leksii, siellä te hänelle perintö-osan-
sa antakaat, sanoo Herra, Herra.

48 Luku.

Sukukuntien perintö-osat. Kaupungin avaruus ja portit.

Ja nämä ovat sukukuntien nimet:
pohjan ääristä Hetlonin tien vie-
ritse Hamatiin asti ja Hasar-Enoniin
Damaskon rajalla — pohjaan päin
Hamatin vieressä olkoon niin idän
kuin merenkin puoli Danin osana.
Hes. 47:15 s.
2. Ja Danin rajalla itäsivulta aina
länsi sivulle asti olkoon Asserin osa.
3. Ja Asserin rajalla itäsivulta aina
länsi sivulle asti olkoon Naftalin osa.
4. Ja Naftalin rajalla itäsivulta aina
länsisivulle asti olkoon Manassen osa.
5. Ja Manassen rajalla itäsivulta aina
länsisivulle asti olkoon Efraimin osa.
6. Ja Efraimin rajalla itäsivulta aina
länsisivulle asti olkoon Rubenin osa.
7. Ja Rubenin rajalla itäsivulta aina
länsisivulle asti olkoon Juudan osa.
8. Ja Juudan rajalla itäsivulta aina
länsisivulle asti olkoon se ylönnys-
maa, jonka teidän tulee antaa ylön-
nysuhrin maaksi, viisikolmatta tu-
hatta riukua leveä ja yhtä pitkä kuin
jokainen sukukunta-osa on itäsivulta
länsisivulle asti, ja temppeli on ole-
va sen keskellä.
9. Se ylönnys-maa, jonka teidän tu-

lee antaa Herralle ylönnysuhrimaaksi, sen pituus olkoon viisikolmatta tuhatta ja leveys kymmenen tuhatta.
10. Ja papeille on pyhä ylönnysmaa oleva: pohjaan päin viisikolmatta tuhatta, ja länteen päin on sen leveys kymmenen tuhatta, ja itään päin on leveys kymmenen tuhatta, ja etelään päin on pituus viisi kolmatta tuhatta. Ja Herran temppeli olkoon sen keskellä.
11. Tämä olkoon papeille, sille, joka pyhitetty on Sadokin pojista, jotka ovat Minulle vartiopalvelusta toimittaneet ja eivät ole harhailleet Israelin lasten harhaillessa, niinkuin Leviläiset harhailivat. Hes. 44:15 s.
12. Ja tulkoon heille ylönnysosansa maan ylönnysuhrista, kaikkein pyhin osa Leviläisten rajan vieressä.
13. Ja Leviläiset saakoot pitkin pappien rajaa viisi kolmatta tuhatta pituudelle ja kymmenen tuhatta leveydelle; koko pituus olkoon viisi kolmatta tuhatta ja leveys kymmenen tuhatta.
14. Ja siitä eivät saa myödä eikä vaihettaa, eikä esikko-maata muille siirtää; sillä se on Herralle pyhä.
15. Ja ne viisi tuhatta, jotka leveydeltä jälelle jäävät pitkin näitä viisi kolmatta tuhatta, ovat yhteistä maata kaupungille asuinpaikaksi ja alueeksi; ja kaupunki on sen keskellä oleva.
16. Ja nämä ovat sen määrät: pohjoissivu neljä tuhatta viisisataa, ja eteläsivu neljä tuhatta viisisataa, ja itäsivu neljä tuhatta viisisataa, ja länsisivu neljä tuhatta viisisataa.
17. Ja olkoon kaupungille aluetta pohjaan päin kaksisataa viisikymmentä, ja etelään päin kaksisataa viisikymmentä, ja itään päin kaksisataa viisikymmentä, ja länteen päin kaksisataa viisikymmentä.
18. Ja mikä vielä jälelle jääpi pituudelta pitkin pyhää ylönnysmaata, kymmenen tuhatta itään päin ja kymmenen tuhatta länteen päin, se olkoon pyhän ylönnysmaan rinnalla, ja sen tulo olkoon kaupungin työväelle elatukseksi.
19. Ja tämä työväki, kaikista Israelin sukukunnista, on sitä viljelevä.
20. Koko ylönnysuhrimaa on oleva viisi kolmatta tuhatta joka kulmalle; antakaat neljäs osa tätä pyhää ylönnysmaata ylönnyksenä kaupungin omaisuudeksi.
21. Ja mikä jälelle jää, se olkoon ruhtinaan oma molemmin puolin pyhää ylönnysmaata ja kaupungin omaisuutta; pitkin ylönnysmaan viisi kolmatta tuhatta rajalle asti itään päin, ja länteen päin pitkin niitä viisi kolmatta tuhatta rajalla lännen puoleen, yhtä suuntaa sukukunta-osain kanssa, se on ruhtinaalle tuleva. Ja pyhä ylönnysmaa ja pyhä temppeli on oleva sen keskellä.
22. Ja mitä Leviläisten omaisuudesta ja kaupungin omaisuudesta on ruhtinaan osan keskellä, Juudan rajan ja Benjaminin rajan välillä, se on ruhtinaalle tuleva.
23. Ja jääneet sukukunnat saavat: itäsivulta aina lännen sivulle asti on Benjaminin osa.
24. Ja Benjaminin rajalla itäsivulta aina länsirajaan asti on Simeonin osa.
25. Ja Simeonin rajalta itäsivulta länsirajaan asti on Isaskarin osa.
26. Ja Isaskarin rajalla itäsivulta aina länsirajaan asti on Sebulonin osa.
27. Ja Sebulonin rajalla itäsivulta aina länsirajaan asti on Gadin osa.
28. Ja Gadin rajalla päivän puolen sivulla etelään päin on raja oleva Tamarista Kades'in Riitavesille, purolle päin aina suureen mereen asti. Hes. 47:19.
29. Tämä on se maa, jonka te saatte perinnöksi jakaa Israelin sukukunnille; ja nämä ovat heidän sukuosansa, sanoo Herra, Herra.
30. Ja nämä ovat kaupungin ääret: pohjan sivulla neljän tuhannen ja viiden sadan mitta.
31. Ja kaupungin portit olkoot Israelin sukukuntain nimien jälkeen, kolme porttia pohjaan päin: ensimmäinen Rubenin portti, toinen Juudan portti, kolmas Levin portti.
32. Ja itäsivulla neljä tuhatta ja viisi sataa, ja kolme porttia: ensimmäinen Josefin portti, toinen Benjaminin portti, ja kolmas Danin portti.
33. Ja etelän sivulla neljän tuhannen ja viiden sadan mitta, ja kolme porttia: ensimmäinen Simeonin portti, toinen Isaskarin portti, kolmas Sebulonin portti.
34. Länsisivulla neljä tuhatta ja viisi sataa, ja sen kolme porttia: ensimmäinen Gadin portti, toinen Asserin portti, kolmas Naftalin portti.
35. Ympäri-mitaten on se kahdeksan toista tuhatta. Ja kaupungin nimi on siitä päivästä asti: „Herra on tässä oleva." Ps. 68:17. Jes. 60:14.

PROFETTA DANIEL.

1 Luku.

Danielin ja hänen kolmen ystävänsä vankeus ja kasvatus Babelissa.

Jojakimin, Juudan kuninkaan, hallituksen kolmantena vuotena tuli Nebukadnesar, Babelin kuningas, Jerusalemiin ja piiritti sen.
2 Kun. 24:1, 10. 2 Aik. 36:6 s. Jer. 25:1.

2. Ja Herra antoi hänen käsiinsä Jojakimin, Juudan kuninkaan, ja osan Jumalan huoneen astioista, ja hän vei ne Sinearin maalle jumalansa huoneesen, ja asetti ne astiat jumalansa tavara-huoneesen. 1 Moos. 10:10.

3. Ja kuningas käski ylimmäisen hoviherransa, Aspenaan, viemään Israelin pojista, sekä kuninkaallisesta suvusta että ylhäisimmistä,
2 Kun. 20:18. Jes. 39:7.

4. aivan virheettömiä poikia, kauniin näköisiä, älykkäitä kaikkeen viisauteen, käsittäväisiä ja taitavia ymmärtämään, sekä kelvolliset palvelemaan kuninkaan hovissa; ja niille piti hänen opettaman Kaldealaisten kirjallisuutta ja kieltä.

5. Ja kuningas määräsi heille jokapäiväisen ylläpidon kuninkaan ruuasta ja siitä viinistä, jota hän itse joi; ja he olivat kasvatettavat kolme vuotta, ja näiden kuluttua tulisivat he kuninkaan palvelukseen.

6. Ja niiden joukossa oli Juudan lapsia: Daniel, Hananja, Misael ja Asarja.

7. Ja hoviherrojen päällikkö antoi heille nimet, ja pani Danielille nimen Beltsatsar, ja Hananjalle Sadrak, ja Misaelille Mesak, ja Asarjalle Abed-Nego. Dan. 4:5.

8. Ja Daniel päätti sydämmessänsä, ettei hän saastuttaisi itseänsä kuninkaan ruuilla ja viinillä, jota hän joi, ja rukoili hoviherrojen päällikköä, ettei hänen tarvitsisi itseänsä saastuttaa.

9. Ja Jumala antoi Danielin saada hoviherrojen päällikön armon ja suosion.

10. Ja hoviherrojen päällikkö sanoi Danielille: „minä pelkään herrani kuningasta, joka määräsi teidän ruokanne ja juomanne; sillä miksi pitäisi hänen näkemän teidän kasvonne ikäistenne nuorukaisten kasvoja laihemmiksi, ja te saattaisitte minut kuoleman rikokseen kuninkaan edessä?"

11. Mutta Daniel sanoi sille ruokain tarkastajalle, jonka hoviherrojen päällikkö oli asettanut Danielin, Hananjan, Misaelin ja Asarjan yli:

12. „Koettelepa palvelijoitasi kymmenen päivää, ja annettakoon meille vihanneksia syödäksemme ja vettä juodaksemme.

13. Ja katsottakoon sinun edessäsi meidän näkömme ja niiden nuorukaisten näkö, jotka syövät kuninkaan ruokaa, ja niinkuin sitten näet, tee palvelijoillesi."

14. Ja hän kuuli heitä tässä asiassa ja koetteli heitä kymmenen päivää.

15. Ja kymmenen päivän perästä huomattiin heidän muotonsa kauniimmaksi ja heidän ruumiinsa lihavammaksi kuin kaikkien niiden nuorukaisten, jotka söivät kuninkaan ruokaa.

16. Ja niin jätti ruokain tarkastaja pois heidän ruokamääränsä ja viinijuomansa ja antoi heille vihanneksia syödä.

17. Ja näille neljälle nuorukaiselle antoi Jumala taitoa ja ymmärrystä kaikissa kirjoituksissa ja viisaudessa; ja Daniel ymmärsi kaikenlaisia näkyjä ja unia.

18. Ja niiden päiväin kuluttua, joiden jälkeen kuningas oli käskenyt tuoda heitä esiin, vei hoviherrojen päällikkö heidät Nebukadnesarin eteen.

19. Ja kuningas puhutteli heitä; eikä heistä kaikista löytynyt Danielin, Hananjan, Misaelin ja Asarjan vertaista; ja he tulivat kuninkaan palvelijoiksi.

20. Ja kaikissa viisauden ja ymmärryksen asioissa, joista kuningas heitä kyseli, huomasi hän heidät kymmenen kertaa taitavammaksi, kuin kaikki kirjanoppineet ja noidat koko hänen valtakunnassansa.

21. Ja Daniel oli siellä kuningas Koreksen ensimmäiseen vuoteen asti.
Dan. 6:28. 10:1.

2 Luku.

Daniel selittää Nebukadnesarin unen neljästä maailman valtakunnasta.

Nebukadnesarin hallituksen toisena vuotena näki Nebukadnesar unia, ja hänen henkensä tuli levottomaksi, niin että hän heräsi.

2. Ja kuningas käski kutsua kirjanoppineet ja tietäjät ja noidat ja Kaldealaiset, sanomaan kuninkaalle hänen unensa. Ja he tulivat ja asettuivat kuninkaan eteen.

3. Ja kuningas sanoi heille: „minä näin unen, josta minä peljästyin, ja tahtoisin mielelläni tietää, mikä se uni oli."

4. Silloin sanoivat Kaldealaiset ku-
ninkaalle Aramean kielellä: ,,kunin-
gas eläköön ijankaikkisesti! Sano uni
palvelijoillesi, niin me ilmoitamme
sen selityksen." Dan. 3:9. 5:10. 6:6,21.
5. Kuningas vastasi ja sanoi Kal-
dealaisille: ,,sanani on järkähtämä-
tön: jos ette ilmoita minulle unta ja
sen selitystä, niin te kappaleiksi ha-
kataan ja teidän huoneenne tehdään
lokaläjiksi. 2Kun.10:27. Esr.6:11. Dan.3:29.
6. Mutta jos te ilmoitatte minulle
unen ja sen selityksen, niin te saatte
lahjoja, antimia ja suuren kunnian
minulta; sentähden ilmoittakaat mi-
nulle uni ja sen selitys."
7. He vastasivat toisen kerran ja
sanoivat: ,,kuningas sanokoon unen
palvelijoillensa, niin me ilmoitam-
me sen selityksen."
8. Kuningas vastasi ja sanoi: ,,toti-
sesti, minä huomaan teidän kulut-
tavan aikaa, koska te huomaatte, et-
tä sanani on järkähtämätön.
9. Sillä jos ette ilmoita minulle un-
ta, niin tuomio käy teidän ylitsenne;
sillä valheellista ja turmiollista pu-
hetta olette keskenänne päättäneet
puhua minun edessäni, kunnes aika
muuttuisi. Sentähden sanokaat mi-
nulle uni, niin minä tiedän teidän
voivan ilmoittaa minulle sen seli-
tyksen."
10. Kaldealaiset vastasivat kunin-
kaan edessä ja sanoivat: ,,ei ole si-
tä ihmistä maan päällä, joka voisi
ilmoittaa kuninkaan asian; niin ei
ole myöskään kukaan suuri ja voi-
mallinen kuningas vaatinut tämän-
kaltaista asiaa keltäkään kirjanoppi-
neelta, tietäjältä tahi Kaldealaiselta.
11. Sillä asia, jota kuningas vaatii,
on vaikea, eikä ole ketäkään toista,
joka sitä ilmoittaisi kuninkaan edes-
sä, kuin jumalat, joiden asunto ei
ole ihmisten keskellä."
12. Tästä kuningas vihastui ja kii-
vastui kovin, ja käski tappaa kaik-
ki Babelin viisaat.
13 Ja käsky annettiin, että viisaat
piti tapettaman, ja Danielia ja hä-
nen ystäviänsä haettiin myös tapet-
taviksi.
14. Silloin vastasi Daniel ymmärryk-
sellä ja taidolla Ariokia, kuninkaan
henkivartijain päällikköä, joka oli
lähtenyt tappamaan Babelin viisaita.
15. Hän vastasi ja sanoi Ariokille,
kuninkaan valtamiehelle: ,,minkä-
tähden niin ankara tuomio on tul-
lut kuninkaalta?" Silloin antoi Ariok
Danielin tietää asian.
16. Niin meni Daniel sisään ja ru-
koili kuningasta, että hänelle annet-
taisiin aikaa saadaksensa ilmoittaa
kuninkaalle selityksen.
17. Sitten meni Daniel pois kotiin-
sa ja ilmoitti ystävillensä Hanan-
jalle, Misaelille ja Asarjalle asian,
18. että he rukoilisivat armoa tai-
vaan Jumalalta tämän salaisen asian
tähden, ettei Danielia ja hänen ystä-
viänsä muiden Babelin viisasten
kanssa tapettaisi.
19. Silloin se salaisuus ilmoitettiin
Danielille yöllä näyssä. Niin Daniel
kiitti taivaan Jumalaa.
20. Daniel lausui ja sanoi: ,,olkoon
Jumalan nimi kiitetty ijankaikki-
sesta ijankaikkiseen! sillä hänen on
viisaus ja väkevyys. Ps. 113:2.
21. Hän muuttaa ajat ja hetket, pa-
nee kuninkaat viralta, ja asettaa ku-
ninkaat virkaan; Hän antaa viisau-
den viisaille ja ymmärryksen niille,
jotka taitoa ymmärtävät. Job 32:8.
22. Hän tuo syvät ja salaiset asiat
ilmi; Hän tietää, mitä pimeässä on,
ja valkeus asuu Hänen tykönänsä.
23. Sinua, minun isäni Jumala, mi-
nä kiitän ja ylistän, ettäs annoit mi-
nulle viisautta ja voimaa, ja nyt an-
noit minun tietää, mitä me sinulta
rukoilimme! sillä sinä ilmoitit meil-
le kuninkaan asian."
24. Sentähden meni Daniel Ariokin
tykö, jonka kuningas oli käskenyt
tappaa Babelin viisaat; hän meni ja
sanoi hänelle näin: ,,älä tapa Babe-
lin viisaita; vie minua kuninkaan
eteen, niin minä ilmoitan kunin-
kaalle selityksen."
25. Silloin vei Ariok Danielin kii-
reesti kuninkaan eteen ja sanoi hä-
nelle näin: ,,minä olen löytänyt yh-
den miehen Juudan siirtokunnan
lapsista, joka ilmoittaa kuninkaalle
selityksen."
26. Kuningas vastasi ja sanoi Danie-
lille, joka kutsuttiin Beltsatsar. ,,voit-
ko sinä ilmoittaa minulle unen, jon-
ka minä näin, ja sen selityksen?"
27. Daniel vastasi kuninkaan edes-
sä ja sanoi: ,,salaisuutta, jota kunin-
gas vaatii, sitä ei viisaat, lumoojat,
kirjanoppineet eikä tähtien tutkijat
voi ilmoittaa kuninkaalle.
28. Mutta Jumala on taivaassa, jo-
ka voi ilmoittaa salaisuudet; ja Hän
on ilmoittanut kuningas Nebukad-
nesarille, mitä on tapahtuva tulevai-
sina aikoina. Tämä on se uni ja nä-
ky, jonka vuoteellasi näit: 1 Moos. 49:1.
29. Sinussa, kuningas, nousi vuo-
teellasi ajatuksia, mitä olisi tapah-
tuva tämän jälkeen; ja Hän, joka
salaisuudet ilmi tuopi, ilmoitti si-
nulle, mitä on tapahtuva.

30. Ja tämä salaisuus ei ole minulle ilmi tuotu jonkun viisauden kautta, joka olisi suurempi minussa, kuin muissa ihmisissä, vaan sentähden että selitys ilmoitettaisiin kuninkaalle ja sinä saisit tietää sydämmesi ajatukset. 1 Moos. 41:16.
31. Sinä, kuningas, näit, ja katso, siinä oli suuri kuva; tämä kuva oli iso ja sen kirkkaus erinomainen; se seisoi sinun edessäsi ja oli näöltänsä hirmuinen.
32. Sen kuvan pää oli parasta kultaa, sen rinta ja käsivarret hopeaa, sen vatsa ja lanteet vaskea,
33. sen sääret rautaa, sen jalat osaksi rautaa ja osaksi savea.
34. Sinä katselit, siksikun kivi lohkesi ilman käsittä, ja löi kuvan jalkoja, jotka olivat rautaa ja savea, ja murensi ne.
35. Silloin murennettiin samassa rauta, savi, vaski, hopea ja kulta, ja ne olivat kuin akanat suviriihessä, ja tuuli vei ne pois, eikä niille yhtään sijaa enää löydetty. Ja kivi, joka kuvan murensi, tuli suureksi vuoreksi ja täytti koko maan.
36. Tämä oli uni, ja sen selityksenkin tahdomme sanoa kuninkaan edessä.
37. Sinä, kuningas, olet kuningasten kuningas, jolle taivaan Jumala on antanut valtakunnan, vallan, voiman ja kunnian; Hes. 26:7 s. Dan. 4:19. 5:18.
38. ja missä vaan on asumassa ihmisten lapsia, kedon eläimiä ja taivaan lintuja, on Hän ne antanut sinun käteesi, ja on pannut sinut kaikkien näiden haltijaksi; sinä olet tuo kultainen pää. Jer. 27:6. 28:14.
39. Ja sinun jälkeesi nousee toinen, sinua halvempi, valtakunta; ja sitten kolmas valtakunta vaskesta, joka hallitsee koko maan.
40. Ja neljäs valtakunta on kova niinkuin rauta; niinkuin rauta murentaa ja särkee kaikki, niin se on, raudan tavoin, kaikki nämä särkevä ja rikkova.
41. Mutta kun näit jalat ja varpaat osaksi valajan savesta ja osaksi raudasta, — on se oleva jaettu valtakunta; raudan vahvuutta on siinä kuitenkin oleva, koska näit raudan olevan sekoitetun savipaloihin.
42. Ja kun jalkojen varpaat olivat osaksi rautaa ja osaksi savea, — on se valtakunta osaksi oleva vahva ja osaksi heikko.
43. Ja koska näit raudan savella sekoitetuksi, niin tulevat he sekaantuneeksi ihmisen siemenellä, mutta eivät pysy kiinni toinen toisessansa, niinkuin ei rautakaan sekaannu saven kanssa.
44. Mutta niiden kuningasten päivinä on taivaan Jumala valmistava valtakunnan, joka ei ijankaikkisuudessa kukistu eikä sen hallitusta jätetä toiselle kansalle. Se on murentava ja lopettava kaikki nämä valtakunnat, mutta on itse pysyvä ijankaikkisesti;
Ps. 2:8 s. 110:1 s. Dan. 7:14,27. Mik. 4:7. Luuk. 1:33. 1 Kor. 15:24. 1 Tim. 1:17.
45. sillä sinä näit kiven lohkeavan vuoresta ilman käsittä ja murentavan raudan, vasken, saven, hopean ja kullan. Suuri Jumala on näin ilmoittanut kuninkaalle, mitä tämän jälkeen on tapahtuva; ja uni on tosi, ja luotettava sen selitys."
46. Silloin lankesi kuningas Nebukadnesar kasvoillensa ja kumarsi Danielia, ja käski tehdä hänelle ruokauhria ja suitsutusta. Ap. t. 14:11 s.
47. Kuningas vastasi Danielia ja sanoi: „totisesti, teidän Jumalanne, Hän on jumalien Jumala ja kuningasten Herra, ja salaisuutten ilmoittaja, koska osasit ilmituoda tämän salaisuuden." 2 Moos. 15:11. Ps. 86:8. 1 Tim. 6:15.
48. Sitten korotti kuningas Danielin ja antoi hänelle monta suurta lahjaa, ja pani hänet koko Babelin maakunnan herraksi, ja päämieheksi kaikille Babelin viisaille.
49. Ja Daniel rukoili kuningasta, ja hän pani Sadrakin, Mesakin ja Abed-Negon Babelin maakunnan hallitukseen; ja Daniel oli kuninkaan kartanossa. Dan. 1:7. 3:12,30.

3 Luku.

Danielin ystävien uskon koetus.

Kuningas Nebukadnesar teetti kuvan kullasta; sen korkeus oli kuusikymmentä kyynärää, sen leveys kuusi kyynärää. Sen hän pystytti Duran laaksoon Babelin maakunnassa.
2. Ja kuningas Nebukadnesar lähetti kokoomaan satrapit, maaherrat, päälliköt, ylituomarit, aarteiden hoitajat, lakimiehet, tuomarit ja kaikki maan virkamiehet, että tulisivat sen kuvan vihkiäisille, jonka kuningas Nebukadnesar oli pystyttänyt.
3. Silloin kokoontuivat satrapit, maaherrat, päälliköt, ylituomarit, aarteiden hoitajat, lakimiehet, tuomarit ja kaikki maan virkamiehet sen kuvan vihkiäisille, jonka kuningas Nebukadnesar oli pystyttänyt; ja he asettuivat sen kuvan eteen, jonka kuningas Nebukadnesar oli pystyttänyt.
4. Ja ilmoittaja huusi kovalla äänellä: „teille käsketään, te kansat, sukukunnat ja kielet:

5. Kun kuulette torvien, huilujen, harppujen, kanteleitten, psalttarien, makopillien äänen ja kaikenlaista soitantoa, silloin langetkaat maahan ja kumartakaat sitä kultaista kuvaa, jonka kuningas Nebukadnesar on pystyttänyt.
6. Ja joka ei lankea maahan ja kumarra, se samalla hetkellä palavaan tulipätsiin heitetään."
Jer. 29:22. Ilm. 13:15.
7. Sentähden samalla hetkellä, kun kaikki kansat kuulivat torven, huilujen, harppujen, kanteleitten, psalttarien äänen ja kaikenlaista soitantoa, lankesivat kaikki kansat, sukukunnat ja kielet kumartamaan sitä kultaista kuvaa, jonka kuningas Nebukadnesar oli pystyttänyt.
8. Mutta kohta sillä ajalla astui Kaldealaisia miehiä esiin syyttämään Juudalaisia. Dan. 1:4.
9. He rupesivat puhumaan ja sanoivat kuningas Nebukadnesarille: ,,kuningas eläköön ijankaikkisesti!
Dan. 5:10. 6:21.
10. Sinä, kuningas, olet antanut käskyn, että kaikki ihmiset, jotka kuulevat torvien, harppujen, huilujen, kanteleitten, psalttarien, makopillien äänen ja kaikenlaista soitantoa, langetkoot maahan ja kumartakoot kultaista kuvaa;
11. ja se, joka ei lankeaisi maahan ja kumartaisi, heitettäisiin palavaan tulipätsiin.
12. Täällä on nyt Juudan miehiä, jotka olet pannut Babelin maakunnan hallitukseen: Sadrak, Mesak ja Abed-Nego. Nämä miehet eivät huoli sinusta, kuningas; he eivät palvele sinun jumaliasi, eivätkä kumarra sitä kultaista kuvaa, jonka sinä olet pystyttänyt." Dan. 2:49.
13. Silloin käski Nebukadnesar vihassa ja kiivaudessa, että Sadrak, Mesak ja Abed-Nego tuotaisiin esiin. Niin nämä miehet vietiin kuninkaan eteen.
14. Nebukadnesar puhui heille ja sanoi: ,,tahallanneko te, Sadrak, Mesak ja Abed-Nego, ette palvele minun jumalaani, ettekä kumarra sitä kultaista kuvaa, jonka minä olen pystyttänyt?
15. Nyt, jos olette valmiit, kun kuulette torvien, huilujen, harppujen, kanteleitten, psalttarien, makopillien äänen ja kaikenlaista soitantoa, niin langetkaat maahan kumartamaan sitä kultaista kuvaa, jonka olen tehnyt; mutta jos ette kumarra, niin te samalla hetkellä heitetään palavaan tulipätsiin; ja kuka on se Jumala, joka pelastaa teitä minun kädestäni?"
16. Niin Sadrak, Mesak ja Abed-Nego vastasivat ja sanoivat kuninkaalle: ,,o Nebukadnesar! ei meidän tarvitse tähän mitään sinulle vastata.
17. Meidän Jumalamme, jota me palvelemme, voi meitä pelastaa; palavasta tulipätsistä ja sinun kädestäsi, kuningas, on Hän pelastava.
18. Ja jos ei, niin olkoon sinulle, kuningas, tiettävä, ettemme palvele sinun jumalaasi emmekä kumarra sitä kultaista kuvaa, jonka olet pystyttänyt."
19. Silloin Nebukadnesar tuli täyteen kiivautta, ja hänen kasvojensa muoto muuttui Sadrakia, Mesakia ja Abed-Negoa vastaan. Hän puhui ja käski kuumentaa pätsin seitsemän kertaa enemmin, kuin sitä oli nähty tarpeelliseksi kuumentaa.
20. Ja hän käski väkevien miesten sotajoukosta sitomaan Sadrakia, Mesakia ja Abed-Negoa ja heittämään heidät palavaan tulipätsiin.
21. Silloin ne miehet sidottiin paitoinensa, takkinensa, vaippoinensa ja muine vaatteinensa ja heitettiin palavaan tulipätsiin.
22. Sentähden että kuninkaan käsky oli kova ja pätsi oli kovin kuumennettu, tappoi tulen liekki ne miehet, jotka kantoivat ylös Sadrakin, Mesakin ja Abed-Negon.
23. Mutta ne kolme miestä Sadrak, Mesak ja Abed-Nego putosivat sidottuina palavaan tulipätsiin.
24. Silloin kuningas Nebukadnesar hämmästyi ja nousi kiireesti, puhui ja sanoi neuvonantajillensa: ,,emmekö tuleen heittäneet kolme sidottua miestä?" He vastasivat ja sanoivat kuninkaalle: ,,aivan niin, kuningas!"
25. Hän vastasi ja sanoi: ,,katso, minä näen neljä miestä vapaasti kävelevän tulen keskellä, eikä heille ole mitään vahinkoa tapahtunut, ja neljäs on näöltänsä niinkuin Jumalan poika."
26. Silloin lähestyi Nebukadnesar palavan tulipätsin suuta, puhui ja sanoi: ,,Sadrak, Mesak ja Abed-Nego, te korkeimman Jumalan palvelijat, lähtekäät ulos ja tulkaat tänne!" Silloin läksivät Sadrak, Mesak ja Abed-Nego ulos tulen keskeltä.
27. Ja satrapit, maaherrat, päällikőt, ja kuninkaan neuvonantajat tulivat kokoon; he katselivat näitä miehiä, ja näkivät ettei tulella ollut mitään voimaa heidän ruumiitansa vastaan, ei heidän päänsä hivuksetkaan palaneet eikä heidän paitansa muuttu-

neet eikä tulen käryäkään heihin
tullut. Jes. 43:2. Hebr. 11:34.
28. Silloin Nebukadnesar rupesi puhumaan ja sanoi: „siunattu olkoon Sadrakin, Mesakin ja Abed-Negon Jumala, joka lähetti enkelinsä ja vapahti palvelijansa, jotka turvasivat häneen ja rikkoivat kuninkaan käskyn ja antoivat ruumiinsa alttiiksi, etteivät palvelisi eikä kumartaisi yhtään jumalaa, paitsi heidän Jumalaansa!
29. Ja minun säätämäni käsky on, että kaikissa kansoissa, sukukunnissa ja kielissä se, joka puhuu pahaa Sadrakin, Mesakin ja Abed-Negon Jumalasta, hakattakoon kappaleiksi ja hänen huoneensa tehtäköön lokaläjäksi, sentähden ettei ole muuta jumalaa, joka voipi pelastaa niinkuin tämä." Esr. 6:11. Dan. 2:5.
30. Sitten antoi kuningas Sadrakille, Mesakille ja Abed-Negolle suuren vallan Babelin maakunnassa.
31. Kuningas Nebukadnesar kaikille kansoille, sukukunnille ja kielille, jotka asuvat koko maan päällä: teille olkoon paljo rauhaa!
32. Ne merkit ja ihmeet, jotka korkein Jumala on minulle tehnyt, ne minä katson hyväksi ilmoittaa.
33. Hänen merkkinsä, kuinka suuret ne ovatkaan! ja hänen ihmeensä, kuinka voimalliset! hänen valtakuntansa on ijankaikkinen valtakunta, ja hänen valtansa pysyy suvusta sukuun. Ps. 93:1 s. Dan. 6:27. 7:14.

4 Luku.

Daniel selittää Nebukadnesarin unen suuresta puusta. Nebukadnesarin sairaus, katumus ja tunnustus.

Minä Nebukadnesar elin rauhassa huoneessani ja onnellisena linnassani.
2. Minä näin unen, ja se minua peloitti; ajatukset vuoteellani ja pääni näyt peloittivat minua.
3. Ja minä annoin käskyn tuoda eteeni kaikki Babelin viisaat, ilmoittamaan minulle unen selityksen.
4. Silloin tulivat kirjanoppineet, lumoojat, Kaldealaiset ja tähtien tutkijat, ja minä kerroin unen heille, mutta sen selitystä eivät he voineet minulle ilmoittaa.
5. Viimein tuli eteeni Daniel, jonka nimi on minun jumalani nimen mukaan, Beltsatsar, ja jossa on pyhäin jumalain henki; ja minä kerroin hänelle unen: Dan. 1:7. 5:11, 14.
6. „Beltsatsar, sinä kirjanoppineiden päämies, josta tiedän, että pyhäin jumalain henki on sinussa, eikä mikään salaisuus ole sinulle vaikea, sano näyt unessani, jonka olen nähnyt, ja sen selitys. Hes. 28:3.
7. Ja nämä olivat pääni näyt vuoteellani: minä näin, ja katso, puu seisoi keskellä maata ja sen korkeus oli suuri. Hes. 31:3 s.
8. Se puu suureni ja vahvistui ja sen korkeus ulottui taivaasen, ja se näkyi kaiken maan ääreen.
9. Sen lehdet olivat kauniit ja sen hedelmät suuret, ja siinä oli elatusta kaikille; sen alla löysivät kedon eläimet varjon ja sen oksilla asuivat taivaan linnut ja siitä elätti kaikki liha itsensä. Hes. 17:23. 31:6.
10. Minä näin pääni näyssä vuoteellani, ja katso, pyhä vartija tuli alas taivaasta.
11. Hän huusi voimallisesti ja sanoi näin: ,hakatkaat puu poikki ja karsikaat sen oksat ja riipikäät sen lehdet ja hajoittakaat sen hedelmät; paetkoot eläimet sen alta ja linnut sen oksilta!
12. Kuitenkin jättäkäät sen juurten ranko maahan, mutta rautaisissa ja vaskisissa kahleissa hän kedon ruohossa ja taivaan kasteessa kastukoon, ja eläinten kanssa saakoon hän maan ruohosta osansa.
13. Hänen inhimillinen sydämmensä on muuttuva, ja eläimen sydän on hänelle annettava; kunnes seitsemän aikaa häneltä kuluu.
14. Vartijain neuvossa on tämä päätetty ja pyhäin julistusta on tämä asia, sitä varten että elävät tietäisivät Ylimmäisen vallitsevan ihmisten valtakunnat ja antavan ne, kelle Hän tahtoo, ja alhaisimman ihmisistä siihen ylöntävän. 1 Sam. 16:1, 12. 1 Kun. 22:19. Job 1:6. Dan. 2:21. 5:21. Luuk. 1:52.
15. Tämän unen näin minä, kuningas Nebukadnesar, ja sinä Beltsatsar, sano minulle sen selitys, koska kaikki valtakuntani viisaat eivät taitaneet ilmoittaa minulle sen selitystä; vaan sinä voit, sillä sinussa on pyhäin jumalain henki.
16. Silloin hämmästyi Daniel, jonka nimi on Beltsatsar, hetkeksi aikaa, ja hänen ajatuksensa peljättivät häntä. Mutta kuningas puhui ja sanoi; „Beltsatsar, älköön uni ja sen selitys sinua peljättäkö." Beltsatsar vastasi ja sanoi: „herrani, se uni olkoon vihamiehillesi ja sen selitys vihollisillesi!
17. Puu, jonka näit suurenevan ja vahvistuvan ja korkeudellansa ulottuvan taivaasen ja näkyvän yli kaiken maan,
18. jonka lehdet olivat kauniit ja hedelmät suuret, ja jossa oli elatusta kaikille, ja jonka alla kedon eläimet

asuivat, ja jonka oksilla taivaan linnut istuivat,
19. — se olet sinä, herra kuningas, joka olet suureksi ja voimalliseksi tullut ja suuruutesi ulottuu taivaasen ja valtasi maailman ääreen, Dan. 2:37.
20. Ja että kuningas näki pyhän vartijan astuvan alas taivaasta ja sanovan: ,hakatkaat puu ja turmelkaat se, kuitenkin jättäkäät sen juurten ranko maahan, mutta rauta ja vaskikahleisiin; kedon ruohossa, ja taivaan kasteesta hän kastukoon ja kedon eläinten kanssa hän saakoon osansa, kunnes seitsemän aikaa häneltä on kulunut,' —
21 tämä on sen selitys, kuningas, ja se on Ylimmäisen päätös, joka kohtaa minun herraani, kuningasta:
22. Sinä ajetaan pois ihmisten joukosta, ja kedon eläinten kanssa on asuntosi oleva, ja ruohoa annetaan sinulle, niinkuin härjille syötäväksi, ja taivaan kasteesta olet kastuva, ja seitsemän aikaa kuluu sinulta, kunnes ymmärrät Ylimmäisen hallitsevan ihmisten valtakuntaa ja antavan sen kenelle Hän tahtoo. Jes. 37:16. Dan. 5:21.
23. Mutta että käskettiin jättää juurten ranko puusta, — valtakuntasi on sinulle taas nouseva siitä asti, kun olet ymmärtänyt, että valta on taivaan.
24. Sentähden, kuningas, kelvatkoon minun neuvoni sinulle, ja heitä pois syntisi vanhurskaudessa ja pahat tekosi vaivaisia armahtamalla, jos kenties onnellasi on oleva kestäväisyys." San. 16:6.
25. Tämä kaikki kohtasi kuningas Nebukadnesaria.
26. Kahdentoista kuukauden kuluttua, ollessansa kävelemässä kuninkaallisessa linnassa Babelissa,
27. puhui kuningas ja sanoi: „eikö tämä ole se suuri Babel, jonka minä olen rakentanut voimani väellä kuninkaalliseksi huoneekseni ja kunniani ylistykseksi?"
28. Vielä oli sana kuninkaan suussa, kun ääni tuli taivaasta: „sinulle, kuningas Nebukadnesar, sanotaan: valtakunta otetaan sinulta pois!
29. Ja sinä ajetaan pois ihmisten joukosta, ja kedon eläinten kanssa on asuntosi oleva, ja sinulle annetaan ruohoa, niinkuin härjille, syötäväksi, ja seitsemän aikaa kuluu sinulta, kunnes ymmärrät Ylimmäisen hallitsevan ihmisten valtakuntaa ja antavan sen kenelle hän tahtoo."
30. Samalla hetkellä täytettiin se sana kuningas Nebukadnesarissa, ja hän ajettiin pois ihmisten joukosta ja söi ruohoa niinkuin härjät, ja hänen ruumiinsa kastui taivaan kasteesta, kunnes hänen hiuksensa kasvoivat suuriksi niinkuin kotkan höyhenet ja hänen kyntensä niinkuin lintujen kynnet.
31. Mutta näiden päivien lopulla nostin minä, Nebukadnesar, silmäni taivaasen päin, ja ymmärrykseni palasi minuun jälleen, ja minä kiitin Ylimmäistä, ja minä ylistin ja kunnioitin Häntä, joka elää ijankaikkisesti, jonka valta on ijankaikkinen valta ja hänen valtakuntansa pysyy suvusta sukuun. Dan. 7:14.
32. Ja kaikki maan asukkaat ovat Hänen rinnallaan tyhjän vertaiset, ja Hän tekee, miten tahtoo, taivaan joukolle ja maan asukkaille, eikä ole sitä, joka estäisi hänen kättänsä, ja sanoisi: „mitä teet?"
Job 9:12. Jes. 24:21. 40:17. 43:13. Luuk. 21:26.
33. Siihen aikaan palasi ymmärrykseni minuun, ja valtakuntani kunniaksi palasi loisteeni ja kauneuteni minulle; ja neuvojani ja ylimykseni etsivät minua ja minä pantiin jälleen valtakuntaani, ja erinomainen suuruus lisättiin minulle.
34. Nyt minä, Nebukadnesar, kiitän, ylistän ja kunnioitan taivaan kuningasta, sillä kaikki hänen työnsä ovat totuus ja hänen tiensä oikeus, ja hän voipi ylpeydessä vaeltavia nöyryyttää. Dan. 5:20. 1 Piet. 5:5 s.

5 Luku.

Belsatsarin pidot.

Kuningas Belsatsar teki suuret pidot tuhannelle ylimyksellensä, ja joi viiniä näitten tuhanten kanssa.
2. Kun Belsatsar oli viinistä juopunut, käski hän tuoda ne kulta- ja hopea-astiat, jotka hänen isänsä Nebukadnesar oli ottanut Jerusalemin temppelistä, että niistä joisi kuningas ja hänen ylimyksensä, hänen puolisonsa ja jalkavaimonsa.
2 Kun. 25:15. 2 Aik. 36:18. Dan. 1:2.
3. Niin tuotiin ne kultaiset astiat, jotka olivat otetut Jumalan huoneen pyhäköstä Jerusalemissa, ja niistä joi kuningas ja hänen ylimyksensä, hänen puolisonsa ja jalkavaimonsa.
4. He joivat viiniä ja ylistivät kultaisia ja hopeisia, vaskisia, rautaisia, puisia ja kivisiä jumalia.
5. Sillä hetkellä ilmestyivät ihmisen käden sormet ja kirjoittivat vastapäätä kynttiläjalkaa kuninkaan linnan valkeaksi sivutulle seinälle; ja kuningas näki sen käden, joka kirjoitti.
6. Silloin muuttuivat kuninkaan kas-

vot, ja hänen ajatuksensa peljättivät
häntä ja hänen lanteittensa nivelet
hervottuivat ja hänen polvensa va-
pisivat.
7. Ja kuningas huusi äänekkäästi,
että lumoojat, Kaldealaiset ja tähtien
tutkijat tuotaisiin. Ja kuningas puhui
ja sanoi Babelin viisaille: „se ihmi-
nen, joka lukee tämän kirjoituksen
ja ilmoittaa minulle sen selityksen,
puetetaan purppuralla ja saa kulta-
käädyt kaulaansa ja on kolmantena
valtakunnassa hallitseva."
8. Silloin tulivat kaikki kuninkaan
viisaat, mutta he eivät taitaneet kir-
joitusta lukea eikä sen selitystä ku-
ninkaalle ilmoittaa.
9. Niin kuningas Belsatsar kovin
peljästyi ja hänen kasvonsa muuttui-
vat; ja hänen ylimyksensä hämmäs-
tyivät.
10. Silloin kuninkaan äiti tuli ku-
ninkaan ja hänen ylimystensä pu-
heen tähden pitohuoneesen. Kunin-
kaan äiti puhui ja sanoi: „kuningas
eläköön ijankaikkisesti! Älkööt aja-
tuksesi sinua peljättäkö älköötkä kas-
vosi muuttuko! Dan. 2:4. 3:9. 6:6,21.
11. Valtakunnassas on mies, jossa py-
häin jumalain henki on; ja isäsi päi-
vinä on valistus, ymmärrys ja viisaus,
sellainen kuin jumalain viisaus, hä-
nessä löydetty; ja kuningas Nebukad-
nesar, sinun isäsi, korotti hänet kir-
janoppineiden, lumoojain, Kaldea-
laisten ja tähtien tutkijain päämie-
heksi, sinun isäsi, kuningas,
Dan. 1:17. 2:48. 4:5.
12. sentähden, että erinomainen hen-
ki ja tieto ja ymmärrys selittämään
unia ja arvaamaan arvoituksia ja
salaisia asioita ilmoittamaan havait-
tiin hänessä, Danielissa, jolle kunin-
gas antoi nimen Beltsatsar. Siis kut-
suttakoon nyt Daniel; hän on ilmoit-
tava selityksen."
13. Silloin tuotiin Daniel kuninkaan
eteen. Kuningas puhui ja sanoi Da-
nielille: „oletko Daniel, Juudalaisten
vankien lapsia, jotka kuningas, mi-
nun isäni, toi Juudasta? Dan. 1:6.
14. Minä olen sinusta kuullut, että
jumalain henki on sinussa, ja että
myös valistusta, ymmärrystä ja erino-
maista viisautta on sinussa havaittu.
15. Ja nyt ovat viisaat ja lumoojat
tuodut minun eteeni lukemaan tä-
män kirjoituksen ja ilmoittamaan
minulle sen selityksen; mutta he ei-
vät taitaneet sen selitystä ilmoittaa.
16. Mutta minä olen kuullut sinusta,
että voit antaa selityksiä ja salatuita
asioita ilmoittaa. Jos nyt voit lukea
tuon kirjoituksen ja ilmoittaa sen se-
lityksen, puetaan sinä purppuralla, ja
saat kultakäädyt kaulaasi ja olet kol-
mantena valtakunnassa hallitseva."
17. Silloin vastasi Daniel ja sanoi
kuninkaan edessä: „olkoot lahjasi it-
selläsi ja anna antimesi toiselle! kui-
tenkin luen minä kirjoituksen kunin-
kaalle ja ilmoitan hänelle sen seli-
tyksen.
18. Sinä kuningas! korkein Jumala
oli antanut isälles Nebukadnesarille
valtakunnan, voiman, kunnian ja
jalouden; Dan. 2:37. 4:19.
19. ja sen voiman tähden, jonka Hän
oli hänelle antanut, vapisivat kaikki
kansat, sukukunnat ja kielet ja pel-
käsivät häntä; kenenkä hän tahtoi,
tappoi hän, ja kenen hän tahtoi, jät-
ti hän elämään; kenen hän tahtoi,
korotti hän, ja kenen hän tahtoi, alen-
si hän.
20. Mutta kun hänen sydämmensä
paisui ja hänen henkensä paatui yl-
peyteen, sysättiin hän alas valtakun-
tansa istuimelta, ja hänen kunnian-
sa otettiin häneltä. Dan. 4:27.
21. Ja hän ajettiin pois ihmisten las-
ten joukosta. ja hänen sydämmensä
tuli eläinten kaltaiseksi ja metsäaa-
sien kanssa oli hänen asuntonsa, ruo-
hoa annettiin hänelle niinkuin här-
jille syötäväksi, ja taivaan kasteesta
kastui hänen ruumiinsa, kunnes hän
ymmärsi, ylimmäisen Jumalan val-
litsevan ihmisten valtakuntaa ja aset-
tavan sen yli, kenen Hän tahtoo.
Dan. 4:22,30.
22. Mutta sinä, hänen poikansa Bel-
satsar, et ole nöyryyttänyt sydäntäsi,
vaikka tämän kaiken tiesit;
23. vaan olet korottanut itses taivaan
Herran ylitse, ja hänen huoneensa
astiat ovat sinun etees tuodut, ja sinä
ja ylimyksesi ja puolisosi ja jalka-
vaimosi olette juoneet viiniä niistä,
ja sinä olet ylistänyt hopeisia ja kul-
taisia, vaskisia, rautaisia, puisia ja
kivisiä jumalia, jotka eivät näe eikä
kuule eikä tunne; mutta sitä Juma-
laa, jonka kädessä hengityksesi on
ja kaikki sinun tiesi, Häntä et ole
kunnioittanut.
5 Moos. 4:28. Ps. 115:4 s. 135:15 s. Ilm. 9:20.
24. Sentähden lähetettiin Hänen ty-
köänsä tämä käsi ja tämä kirjoitus
piirrettiin.
25. Ja tämä on se kirjoitus, joka on
piirretty: mene, mene, tekel, ufarsin
(luettu, luettu, punnittu ja jaettu.)
26. Tämä on sanan selitys: luettu:
Jumala on lukenut valtakuntasi ja
on sen lopettanut.
27. Punnittu: sinä olet vaakalla pun-
nittu ja liian keviäksi havaittu.

28. Jaettu, valtakuntasi on jaettu ja annettu Mediläisille ja Persialaisille."
29. Silloin käski Belsatsar, ja he pukivat Danielin purppuraan ja panivat kultakäädyt hänen kaulaansa ja julistivat hänet kolmanneksi hallitsijaksi valtakunnassa.
30. Samana yönä murhattiin Belsatsar, Kaldealaisten kuningas.
31. Ja Darius, Mediläinen, sai valtakunnan lähes kahdenseitsemättä vuoden vanhana.

6 Luku.

Darius Mediläinen tulee kuninkaaksi. Daniel jalopeurain luolassa.

Ja Darius näki hyväksi asettaa valtakuntansa yli sata kaksikymmentä maaherraa, jotta sellaisia olisi koko hänen valtakunnassansa,
2. ja näiden yli kolme päämiestä, joista Daniel oli yksi, että maaherrat tekisivät heille tilin, ettei kuninkaalle tulisi vahinkoa.
3. Mutta Daniel oli etevämpi muita päämiehiä ja maaherroja, koska korkea henki oli hänessä; ja kuningas aikoi asettaa hänet yli koko valtakunnan.
4. Niin päämiehet ja maaherrat etsivät löytääksensä syytä Danielissa valtakunnan puolesta; mutta he eivät voineet löytää yhtään syytä eikä rikosta, koska hän oli uskollinen, ettei mitään vikaa tahi rikosta hänessä löydetty.
5. Silloin sanoivat ne miehet: „emme löydä tässä Danielissa yhtään rikosta, jos emme hänestä sitä löydä hänen Jumalansa laissa."
6. Niin ne päämiehet ja maaherrat kiirehtivät kuninkaan tykö ja sanoivat hänelle näin: „kuningas Darius eläköön ijankaikkisesti!"
Dan. 2:4. 3:9. 5:10.
7. Kaikki valtakuntasi päämiehet, ruhtinaat, maaherrat, neuvokset ja valtamiehet ovat neuvotelleet, että kuningas antaisi säännön ja vahvistaisi kiellon, että jokainen, joka rukoilee jonkun rukouksen yhdeltäkään jumalalta tahi ihmiseltä kolmeen kymmeneen päivään, paitsi sinulta, kuningas, se heitettäköön jalopeurain luolaan.
8. Sentähden kuningas! säädä kielto ja kirjoita kirjoitus, jota ei saa muuttaa, Mediläisten ja Persialaisten lain mukaan, jota ei kumota." Est. 1:19. 8:8.
9. Sentähden kirjoitti kuningas Darius sen kirjoituksen ja kiellon.
10. Mutta kun Daniel sai tietää sen kirjoituksen kirjoitetuksi, meni hän ylös huoneesensa, jonka yläsalin ikkunat olivat avoinna Jerusalemiin päin, ja lankesi kolme kertaa päivässä polvillensa ja rukoili ja kiitti Jumalatansa, niinkuin hänen tapansa oli ennenkin tehdä. 1 Kun 8:44,48. Ps.55:18.
11. Silloin ne miehet kiiruhtivat ja löysivät Danielin rukoilevan ja avuksensa huutavan Jumalatansa.
12. Sitten he astuivat edes ja puhuivat kuninkaan edessä kuninkaan kiellosta: „etkö ole kirjoittanut kieltoa, että jokainen ihminen, joka kolmeen kymmeneen päivään rukoilee jotakin joltakin jumalalta tahi ihmiseltä, paitsi sinulta, kuningas, on heitettävä jalopeurain luolaan?" Kuningas vastasi ja sanoi: „se asia pysyy vahvana Mediläisten ja Persialaisten lain mukaan, jota ei kumota."
13. Silloin he vastasivat ja sanoivat kuninkaan edessä: „Daniel, joka on Juudan vankien lapsia, ei huoli sinusta, kuningas, eikä siitä kiellosta, jonka olet kirjoittanut, vaan kolme kertaa päivässä rukoilee hän rukoustansa." Dan. 1:6. 5:13.
14. Silloin kuningas, kuultuansa tämän puheen, tuli siitä sangen murheelliseksi ja piti mielessänsä Danielin, miten hänet vapahtaisi; ja aina auringon laskemiseen asti hän huolehti, kuinka hänet pelastaisi.
15. Niin ne miehet kiiruhtivat kuninkaan eteen ja sanoivat hänelle: „tiedä, kuningas, että Mediläisten ja Persialaisten laki on, ettei saa muuttaa yhtään sääntöä eikä käskyä, jonka kuningas on vahvistanut."
16. Silloin käski kuningas, ja Daniel tuotiin ja heitettiin jalopeurain luolaan. Ja kuningas puhui ja sanoi Danielille: „sinun Jumalasi, jota lakkaamatta palvelet, Hän vapahtakoon sinut!"
17. Ja kivi tuotiin ja pantiin luolan suulle, ja kuningas lukitsi sen sinetillänsä ja ylimystensä sinetillä, ettei mitään Danielin suhteen muutettaisi.
Matt. 27:60,66.
18. Sitten meni kuningas linnaansa ja vietti yön syömättä, eikä antanut tuoda mitään vaimoja tykönsä; ja hänen unensa pakeni hänestä.
19. Sitten nousi kuningas aamun koittaessa ja meni kiireellä jalopeurain luolalle.
20. Ja lähestyessänsä luolaa, huusi hän Danielille surullisella äänellä. Kuningas puhui ja sanoi Danielille: „Daniel, elävän Jumalan palvelija! onko Jumalasi, jota lakkaamatta palvelet, voinut pelastaa sinut jalopeuroilta?"
21. Silloin Daniel puhui kuninkaan

kanssa, sanoen: „kuningas eläköön
ijankaikkisesti!
22. Minun Jumalani on lähettänyt
enkelinsä ja sulkenut jalopeurain
suun, eikä ne ole minua vahingoit-
taneet, sentähden että minä olen Hä-
nen edessänsä viattomaksi havaittu;
enkä minä sinunkaan edessäsi, ku-
ningas, ole mitään rikosta tehnyt.“
Ps. 34:8. 90:10 s. Dan. 3:28.
23. Silloin kuningas suuresti ihas-
tui ja käski ottaa Danielin ylös luo-
lasta. Ja Daniel otettiin ylös luo-
lasta, eikä mitään haavaa hänessä
havaittu; sillä hän oli Jumalaansa
turvannut.
24. Ja kuningas käski tuoda ne mie-
het, jotka olivat syyttäneet Danielia,
ja heittää ne jalopeurain luolaan,
heidät, heidän lapsensa ja vaimonsa;
ja he eivät ehtineet luolan pohjaan,
ennenkuin jalopeurat hyökkäsivät
heidän päällensä ja murensivat kaik-
ki heidän luunsa.
25. Sitte kirjoitti kuningas Darius
kaikille kansoille, sukukunnille ja
kielille, jotka asuvat kaiken maan
päällä: „teille olkoon paljo rauhaa!
Dan. 3:31 s.
26. Minä annan täten käskyn, että
hallitukseni koko valtakunnassa tu-
lee vavista ja peljätä Danielin Ju-
malaa, sillä Hän on elävä Jumala ja
pysyy ijankaikkisesti, eikä hänen val-
takuntansa häviä, vaan hänen val-
tansa pysyy loppuun asti.
Dan. 2:44. 4:31. 7:14.
27. Hän vapahtaa ja pelastaa, ja te-
kee tunnustähtiä ja ihmeitä taivais-
sa ja maan päällä. Hän on pelasta-
nut Danielin jalopeurain kynsistä.“
28. Ja Daniel menestyi Darion hal-
litessa ja Kores Persialaisen halli-
tessa. Dan. 1:21.

7 Luku.

Neljä petoa. Ihmisen Pojan valtakunta.

Babelin kuninkaan Belsatsarin en-
simmäisenä vuotena näki Daniel
unen ja päänsä näkyjä vuoteellan-
sa. Silloin hän kirjoitti unen ja ker-
toi asian pääkohdat.
2. Daniel aloitti ja sanoi: minä näin
näyssä yöllä, ja katso, neljä taivaan
tuulta rajusi suurella merellä.
3. Ja neljä suurta petoa nousi me-
restä, toinen erilainen kuin toinen.
4. Ensimmäinen oli niinkuin jalo-
peura, ja sillä oli kotkan siivet. Mi-
nä katselin, siksi kun sen siivet re-
vittiin pois ja se nostettiin maasta
ja asetettiin jaloillensa kuin ihminen,
ja sille annettiin ihmisen sydän.
Jer. 48:40. 49:19, 22. 50:17. Hes. 17:3, 7. Hab. 1:8.
5. Ja katso, sen jälkeinen toinen pe-
to oli karhun muotoinen, ja se ko-
hosi yhdelle syrjälle, ja kolme kyl-
kiluuta oli sen suussa hammasten
välissä; ja näin sanottiin sille: „nou-
se, syö paljon lihaa!“
6. Tämän jälkeen näin minä, ja kat-
so, toinen, pardin muotoinen, ja sil-
lä oli neljä linnun siipeä seljässän-
sä; ja neljä päätä oli sillä pedolla,
ja sille annettiin valta.
7. Sen jälkeen näin minä yön näyis-
sä, ja katso, neljäs peto oli peljättä-
vä ja väkevä ja erittäin voimallinen,
ja sillä oli suuret rautaiset hampaat;
se söi ja murensi, ja tähteet se talla-
si jaloillansa. Ja se oli toisellainen
kuin kaikki edelliset pedot, ja sillä
oli kymmenen sarvea.
8. Minä tarkkasin sarvia, ja katso,
toinen pieni sarvi puhkesi niiden
keskeltä, ja kolme edellistä sarvea
revittiin sen edestä pois, ja katso,
sillä sarvella oli silmät niinkuin ih-
misen silmät ja suu, joka röyhkeitä
puhui. Ilm. 13:5.
9. Minä katselin, siksikun istuimet
pantiin ja ijältänsä vanha istui; hä-
nen vaatteensa oli valkea niinkuin
lumi ja hänen päänsä hivukset niin-
kuin puhdas villa; hänen istuimen-
sa oli tulen liekkiä ja sen pyörät
palavaa tulta. Ilm. 1:14. 4:2 s.
10. Tulivirta virtaili ja kävi ulos hä-
nen edestänsä; tuhannen tuhatta pal-
veli häntä ja kymmenen tuhannen
kymmenen tuhatta seisoi hänen e-
dessänsä. Oikeus asettui istumaan
ja kirjat avattiin.
Ps. 68:18. 97:3. 103:20 s. Ilm. 5:11. 20:12.
11. Minä katselin silloin niiden suur-
ten sanain äänen tähden, jotka se sar-
vi puhui, minä katselin, siksi kun
peto tapettiin ja sen ruumis hävitet-
tiin ja heitettiin palavaan tuleen.
12. Ja muittenkin petojen valta o-
tettiin pois, sillä elämän pituus oli
heille ajaksi ja hetkeksi annettu.
13. Minä näin yö-näyssä, ja katso,
taivaan pilvien kanssa tuli ihmisen
pojan muotoinen ja läheni ijältänsä
vanhaa ja vietiin hänen eteensä,
Matt. 16:27. 24:30. 25:31. 26:64. Mark. 14:62.
Ilm. 1:7. 14:14.
14. ja hänelle annettiin valta, kun-
nia ja valtakunta, ja kaikki kansat,
sukukunnat ja kielet palvelivat hän-
tä; hänen valtansa on ijankaikkinen
valta, joka ei lopu, ja hänen valtakun-
taansa ei hävitetä. Ps. 45:7 s. Dan. 2:44.
4:31. 6:26. Mik. 4:7. Luuk. 1:33. Hebr. 1:8.
15. Minä, Daniel, hämmästyin sitä
hengessäni, ja pääni näyt peljättivät
minua.

16. Minä lähestyin yhtä siellä seisovista ja pyysin varmaa tietoa häneltä kaikesta tästä. Ja hän puhui minulle ja ilmoitti asian selityksen:
17. „Nämä neljä suurta petoa ovat neljä kuningasta, jotka nousevat maasta.
18. Mutta Korkeimman pyhät omistavat valtakunnan ja pitävät valtakunnan ijankaikkisesti, ja ijankaikkisesta ijankaikkiseen."
19. Sitten tahdoin saada varman tiedon neljännestä pedosta, joka oli toisellainen kuin kaikki muut, erittäin hirmuinen, jonka hampaat olivat raudasta ja kynnet vaskesta, joka söi, murensi ja tallasi tähteet jaloillansa;
20. ja kymmenestä sarvesta sen päässä, ja siitä toisesta, joka puhkesi, jonka edestä kolme putosi; — ja sillä sarvella oli silmät ja röyhkeitä puhuva suu, ja se oli muodoltansa vertaisiaan suurempi.
21. Minä katselin, miten tämä sarvi soti pyhiä vastaan ja voitti heitä, Ilm. 13:7.
22. siksi kun ijältään vanha tuli ja oikeus toimitettiin Korkeimman pyhille, ja aika tuli ja pyhät omistivat valtakunnan.
23. Näin sanoi hän: „neljäs peto on neljäs valtakunta maan päällä, joka on toisellainen kuin kaikki valtakunnat; ja se on syöpä koko maan ja sitä tallaava ja murentava.
24. Ja ne kymmenen sarvea ovat kymmenen kuningasta, jotka nousevat siitä valtakunnasta; ja toinen on nouseva heidän jälkeensä ja hän on oleva toisellainen kuin ne edelliset ja on alentava kolme kuningasta. Ilm. 17:12.
25. Ja hän puhuu sanoja Korkeinta vastaan ja hävittää Korkeimman pyhiä; ja hän aikoo muuttaa ajat ja lain, ja ne annetaan hänen käsiinsä ajaksi ja ajoiksi ja puoleksi ajaksi. Dan. 11:36. 12:7. Ilm. 12:14.
26. Mutta oikeus asettuu istumaan, ja hänen valtansa otetaan pois, ja se lopetetaan ja peräti hävitetään.
27 Ja valtakunta, valta ja kaiken taivaan alla olevien valtakuntien voima annetaan Korkeimman pyhäin kansalle, hänen valtakuntansa on ijankaikkinen valtakunta, ja kaikki vallat palvelevat ja kuulevat häntä."
28. Tähän loppui puhe. Mutta minä, Daniel, olin sangen murheellinen ajatuksissani, ja muotoni muuttui; ja minä kätkin puheen sydämmessäni. Dan. 5:6. 10:8.

8 Luku.

Kaksisarvisen oinaan ja yksisarvisen kauriin taistelu.

Kuningas Belsatsarin hallituksen kolmantena vuotena näin minä; Daniel, näyn, sen näyn jälkeen, joka ennen ilmestyi minulle. Dan. 7:1 s.
2. Ja minä näin näyssä, ja tapahtui minun nähdessäni, että olin Susanin linnassa, joka on Elamin maakunnassa; ja minä olin näyssä olevinani Ulain virran varrella.
3. Ja minä nostin silmäni ja näin, ja katso, oinas seisoi virran edessä, ja sillä oli kaksi sarvea; ne sarvet olivat korkeat, ja toinen oli toista korkeampi, ja se korkeampi kohosi myöhemmin.
4. Minä näin oinaan puskevan länteen, pohjaan ja etelään päin, eikä yksikään eläin voinut seisoa sen edessä, eikä kukaan pelastunut sen käsistä, vaan se teki, mitä tahtoi, ja tuli suureksi.
5. Ja minä tarkkasin, ja katso, kauris tuli päivän laskun puolelta koko maan ylitse eikä maata koskettanut; ja kauriilla oli jalo sarvi silmiensä välissä.
6. Ja se tuli kaksisarvisen oinaan tykö, jonka näin virran varrella seisovan, ja juoksi sitä vastaan vihansa väellä.
7. Ja minä näin sen saapuvan oinaan viereen, ja se kiukustui sitä vastaan ja puski oinasta ja särki sen molemmat sarvet; ja oinaassa ei ollut voimaa seisomaan sen edessä, vaan se heitti sen maahan ja tallasi sitä; ja ei kenkään voinut pelastaa oinasta sen kädestä.
8. Ja kauris tuli sangen suureksi. Vaan kun se voimistui, särkyi se suuri sarvi ja neljä jaloa nousi sen sijaan, neljää taivaan tuulta kohden
9. Ja yhdestä niistä läksi ulos pieni sarvi, ja se suureni kovin etelään päin ja itään päin ja ihanaan maahan päin Jer. 3:19. Hes. 20:6, 15. Dan. 11:16, 41.
10. Ja se suureni aina taivaan sotajoukkoon asti ja heitti osan siitä joukosta ja taivaan tähdistä maahan ja tallasi ne. Job 20:6. Jes. 14:13.
11. Ja se kasvoi suureksi sotajoukon päämieheen asti, ja otti häneltä pois jokapäiväisen uhrin, ja hänen pyhyytensä paikka heitettiin pois. 4 Moos. 28:3 s.
12. Senkaltainen voima oli hänelle annettu jokapäiväistä uhria vastaan rikoksen tähden. Ja se sarvi heittää totuuden maahan ja toimittaa ja menestyy.

13. Ja minä kuulin yhden pyhän
puhuvan, ja se pyhä sanoi sille pu-
huvalle: „kuinka kauaksi käy näky
jokapäiväisestä uhrista ja hävityk-
sestä, että pyhäkkö ja sotajoukko
annetaan tallattavaksi?"
14. Ja hän sanoi minulle: „kahdek-
si tuhanneksi ja kolmeksi sadaksi
illaksi ja aamuksi; sitten pyhäkkö
pannaan jälleen oikeaan tilaansa."
15. Ja tapahtui, kun minä, Daniel,
näin sen näyn ja pyysin sitä ym-
märtääkseni, niin katso, edessäni
seisoi miehen muotoinen.
16. Ja minä kuulin ihmisen äänen
Ulain keskellä, ja se huusi ja sanoi:
„Gabriel, selitä tälle se näky!"
17. Ja hän tuli aivan liki minua;
ja hänen tullessansa peljästyin mi-
nä ja lankesin kasvoilleni. Ja hän
sanoi minulle: „tarkkaa, ihmisen poi-
ka! sillä näky koskee lopun aikaa."
18. Ja kun hän puhutteli minua,
vaivuin minä kasvoilleni maahan;
mutta hän rupesi minuun ja asetti
minut seisomaan. Dan. 10:9 s.
19. Ja hän sanoi: „katso, minä il-
moitan sinulle, mikä on tapahtuva
vihan lopulla; sillä se koskee lopun
aikaa.
20. Se kaksisarvinen oinas, jonka
näit, on Median ja Persian kuninkaat.
21. Ja se karvainen kauris on Krei-
kan kuningas; ja se suuri sarvi, jo-
ka oli sen silmäin välissä, se on en-
simmäinen kuningas.
22. Ja että se särkyi ja neljä nousi
sen sijaan: neljä valtakuntaa on nou-
seva kansasta, mutta ei niin voimal-
lista kuin hän.
23. Ja heidän valtakuntansa lopulla,
kun pahantekijät täyttävät määrän-
sä, nousee rohkea ja juonikas ku-
ningas.
24. Ja hän on voimallinen, vaan ei
omasta voimastansa; ja ihmeelli-
sesti hän hävittää ja menestyy ja
toimittaa; ja hän hävittää voimalli-
set ja pyhäin kansan.
25. Ja kavaluutensa kautta menes-
tyy hänen petoksensa; ja hän paisuu
sydämmessänsä, ja äkkiarvaamatta
hän monta hävittää. Ja hän nousee
ruhtinasten ruhtinasta vastaan; mut-
ta ilman kädettä hän muserretaan.
26. Ja näky illasta ja aamusta, jos-
ta puhuttiin, on tosi; mutta sinä,
salaa tämä näky, sillä se koskee kau-
kaisia päiviä!"
27. Mutta minä, Daniel, raukesin ja
sairastin päiväkausia. Sitten nousin
ja toimitin kuninkaan palvelusta; ja
olin hämmästynyt siitä näystä, eikä
kukaan sitä ymmärtänyt.

9 Luku.

Danielin rukous. Seitsemänkymmentä vuosi-viikkoa.

Darius, Ahasveron pojan, ensim-
mäisenä vuotena, — joka oli Me-
diläistä sukua ja oli tullut kuninkaak-
si Kaldealaisten valtakunnan yli —
2. hänen hallituksensa ensimmäi-
senä vuotena huomasin minä, Da-
niel, kirjoista vuosien luvun, josta
Herran sana oli tapahtunut profetta
Jeremialle, että Jerusalemin rau-
nioille täytettäisiin seitsemänkym-
mentä vuotta. Jer. 25:11 s. 29:10.
3. Ja minä käänsin kasvoni Herran
Jumalan puoleen, etsiäkseni Häntä
rukouksella ja anomisella, paastossa
ja säkissä ja tuhkassa. Matt. 11:21.
4. Ja rukoilin Herraa, minun Juma-
laani, ja tunnustin ja sanoin: „voi
Herra, Sinä suuri ja peljättävä Ju-
mala, joka pidät liiton ja armon niille,
jotka Sinua rakastavat ja pitävät si-
nun käskysi! 5 Moos. 7:8 s. Neh. 1:5.
5. Me olemme syntiä tehneet, olem-
me väärin tehneet, olleet jumalatto-
mat ja vastahakoiset, poiketen käs-
kyistäs ja oikeuksistas. Ps. 106:6.
6. Emme ole kuulleet sinun palve-
lijoitas profettoja, jotka puhuivat si-
nun nimessäsi kuninkaillemme, ruh-
tinaillemme ja isillemme ja kaikille
maan kansalle.
7. Sinun, Herra, on vanhurskaus, ja
meidän täytyy hävetä, niinkuin tä-
näpäivänä käy Juudan miehille ja
Jerusalemin asukkaille ja koko Is-
raelille, läheisille ja kaukaisille, kai-
kissa maakunnissa, joihin Sinä olet
heitä karkoittanut heidän rikostensa
tähden, jolla he ovat Sinua vastaan
syntiä tehneet. Esr. 9:6 s.
8. Herra, meidän ja meidän kunin-
kaamme, ruhtinaamme ja isämme
täytyy hävetä, koska olemme teh-
neet syntiä Sinua vastaan.
9. Herran, meidän Jumalamme, on
laupeus ja anteeksi-antamus; me
olemme olleet hänelle vastahakoiset,
Ps. 130:3, 7. Val. 3:22 s.
10. emmekä kuulleet Herran, mei-
dän Jumalamme, ääntä, vaeltaak-
semme hänen laissansa, jotka Hän
asetti meidän eteemme palvelijainsa
profettain kautta. 2 Aik. 36:15 s.
11. Vaan koko Israel rikkoi sinun
lakisi ja poikkesi pois, eikä kuullut
sinun ääntäsi; sentähden vuodatet-
tiin meidän päällemme se kirous ja
se vala, joka on kirjoitettu Mooseksen,
Jumalan palvelijan, laissa, sillä me
olemme tehneet syntiä Häntä vastaan.
3 Moos. 26:14 s. 5 Moos. 27:15 s. 28:15 s. 29:20. 30:17 s.

12. Ja Hän on täyttänyt sanansa, jotka Hän oli puhunut meistä ja meidän tuomareistamme, jotka meitä tuomitsivat, ja on tuottanut päällemme niin suuren onnettomuuden, jonka kaltaista ei ole kaiken taivaan alla tapahtunut, kuin Jerusalemissa tapahtui. Val. 2:17.
13. Niinkuin on kirjoitettu Mooseksen laissa, niin on kaikki tämä onnettomuus päällemme tullut. Mutta me emme rukoilleet Herran, meidän Jumalamme, edessä, kääntyäksemme synneistämme ja ymmärtääksemme sinun totuuttasi.
14. Sentähden on Herra valvonut tässä onnettomuudessa ja antanut sen tulla meidän päällemme; sillä vanhurskas on Herra, meidän Jumalamme, kaikissa töissänsä, joita Hän tekee; mutta me emme ole totelleet hänen ääntänsä. Neh. 9:33. Ps. 119:137. Jer. 1:12. 44:27. Ilm. 16:5.
15. Ja nyt, Herra, meidän Jumalamme, joka olet vienyt kansasi ulos Egyptin maalta väkevällä kädellä ja olet tehnyt itsellesi nimen, niinkuin se tänäpäivänä on: me olemme syntiä tehneet ja olleet jumalattomat! 2 Moos. 12:41. 13:9. Neh. 9:10. Jer. 32:20.
16. Herra! kaiken vanhurskautes mukaan, kääntyköön vihasi ja kiivautesi pois kaupungistasi, Jerusalemista, sinun pyhästä vuorestasi! Sillä meidän syntimme tähden ja isäimme rikosten tähden on Jerusalem ja sinun kansasi tullut häväistykseksi kaikille, jotka ympärillämme ovat.
17. Ja nyt, meidän Jumalamme, kuule palvelijasi rukous ja hänen anomuksensa, ja valista kasvosi hävitetyn pyhäkkösi ylitse, Herran tähden!
18. Minun Jumalani, kallista korvasi ja kuule, avaa silmäsi ja katsele, kuinka hävitetyt olemme, ja sitä kaupunkia, joka nimitetään sinun nimelläsi! Sillä me emme rukoile Sinua oman vanhurskautemme tähden, vaan Sinun suuren laupeutesi tähden.
19. Herra, kuule! Herra, anna anteeksi! Herra, huomaa ja tee se! Älä viivy — itsesi tähden, minun Jumalani, sillä sinun kaupunkisi ja kansasi nimitetään sinun nimelläsi!"
20. Ja vielä kun minä puhuin ja rukoilin ja tunnustin syntini ja kansani Israelin synnin ja toin anomukseni Herran, minun Jumalani, kasvojen eteen, minun Jumalani pyhän vuoren tähden,
21 juuri silloin kun näin puhuin rukouksessani, niin se mies Gabriel, jonka minä olin ennen nähnyt näyssä, tainnoksiin vaipuessani, tuli minun tyköni ehtoo-uhrin aikaan. 4 Moos. 28:4,8. Dan. 8:16 s.
22. Ja hän neuvoi minua ja puhutteli minua ja sanoi: „Daniel, nyt olen minä lähtenyt neuvomaan sinua ymmärrykseen.
23 Sinun anomustesi alussa läksi sana ulos, ja minä olen tullut sitä ilmoittamaan; sillä sinä olet otollinen. Siis käsitä sana ja ymmärrä näky.
24. Seitsemänkymmentä viikkoa on määrätty kansallesi ja pyhälle kaupungillesi, kunnes luopumus päättyy, synnit peitetään, rikos sovitetaan ja ijankaikkinen vanhurskaus tuodaan esiin, ja näky ja ennustus täytetään ja kaikkien pyhin voidellaan.
25. Niin tiedä ja ymmärrä: siitä saakka, kun käsky lähtee ulos, että Jerusalem on uudistettava ja rakennettava, päämieheen Kristukseen asti on seitsemän viikkoa, ja kaksi seitsemättäkymmentä viikkoa, jolloin rakennetaan taasen kadut ja vallihaudat, vaikka ahtaina aikoina. Hagg. 1:2.
26. Ja niiden kahdenseitsemättä viikon jälkeen surmataan Kristus, eikä enää ole; ja päämiehen kansa tulee ja hävittää kaupungin ja pyhäkön, niin että ne loppuvat, ja sen loppu on tulvassa oleva, ja loppuun asti on sota ja määrätyt hävitykset.
27. Ja hän on vahvistava liiton monelle yhdessä viikossa; ja puolessa viikossa lakkauttaa hän teuras-uhrin ja ruokauhrin. Ja iljetyksen siivillä on hävittäjä tuleva, siksikun täydellinen ja päätetty tuomio on vuotava hävittäjän ylitse."
Jes. 28:22. Dan. 11:31. Matt. 24:15. Mark. 13:14.

10 Luku.

Herran enkeli ilmestyy Danielille Hiddekel-virran varrella.

Persian kuninkaan Koreksen kolmantena vuotena ilmoitettiin sana Danielille, joka kutsuttiin Beltsatsariksi; ja se sana on totuus ja koskee suurta vaivaa. Ja hän ymmärsi sen sanan ja sai ymmärrystä siitä näystä. Dan. 1:7.
2. Niinä päivinä murehdin minä Daniel kolme viikkoa.
3. En syönyt mitään herkullista ruokaa, ei lihaa eikä viiniä tullut minun suuhuni, enkä voiteella itseäni voidellut, siksi kun kolme viikkoa oli loppunut.
4. Ja neljäntenä kolmatta päivänä ensimmäisessä kuussa, silloin olin suuren Hiddekel-virran varrella, 1 Moos. 2:14.
5. ja nostin silmäni ja näin: ja katso,

mies liinaisissa vaatteissa, ja hänen
lanteensa olivat vyötetyt Ufasin kul-
lalla. Jer. 10:9. Dan. 12:6. Ilm. 1:13 s.
6. Hänen ruumiinsa oli niinkuin to-
paasikivi, ja hänen kasvonsa salaman
näköiset, ja hänen silmänsä kuin tuli-
soitot, ja hänen käsivartensa ja jal-
kansa niinkuin hohtavan kuparin
paiste, ja hänen sanainsa ääni kuin
kansanjoukon hyminä. Hes. 1:24.
7. Ja minä Daniel yksinäni näin sen
näyn, mutta ne miehet, jotka olivat
minun kanssani, eivät nähneet sitä
näkyä; kuitenkin suuri pelko lanke-
si heidän päällensä ja he pakenivat
ja lymyivät. Ap. t. 9:7.
8. Ja minä jäin yksinäni ja näin tä-
män suuren näyn, eikä minuun jää-
nyt mitään väkeä, vaan muotoni
muuttui minussa kolkoksi, eikä mi-
nussa mitään voimaa ollut.
9. Ja minä kuulin hänen sanainsa
äänen; ja kun kuulin hänen sanainsa
äänen, raukesin minä kasvoilleni ja
kasvoni vaipuivat maahan.
Dan. 8:18. Matt. 17:6.
10. Ja katso, käsi tarttui minuun
ja auttoi minua horjumaan polvil-
leni ja käsilleni.
11. Ja hän sanoi minulle: „Daniel, si-
nä otollinen mies, huomaa ne sanat,
jotka minä sanon sinulle, ja nouse
seisomaan, sillä nyt olen lähetetty si-
nun tykösi.“ Ja hänen puhuessansa
minulle tämän sanan, nousin vavis-
ten seisomaan. Dan. 9:22 s.
12. Ja hän sanoi minulle: „älä pel-
kää, Daniel, sillä ensimmäisestä päi-
västä asti, jona sinä asetit sydämmesi
tietoa saamaan ja vaivaamaan itseäsi
Jumalasi edessä, ovat sinun sanasi
kuullut, ja sanasi tähden olen minä
tullut. Luuk. 1:13.
13. Mutta Persian valtakunnan ruh-
tinas seisoi minua vastaan yksikol-
matta päivää; ja katso, Mikael, yksi
ensimmäisiä ruhtinaita, tuli avukse-
ni, ja minä sain voiton siellä Persian
kuningasten tykönä.
Dan. 12:1. Juud. v. 9. Ilm 12:7.
14. Ja minä tulin neuvomaan sinua,
mikä on kohtaava sinun kansaasi
päivien lopulla, sillä näky koskee
vielä niitä päiviä.“ Dan. 8:26.
15. Ja hänen puhuessansa minulle
näitä sanoja, käänsin minä kasvoni
maahan päin ja vaikenin.
16. Ja katso, yksi ihmisen muotoinen
rupesi minun huuliini. Silloin minä
avasin suuni ja puhuin ja sanoin sil-
le, joka seisoi edessäni: „Minun her-
rani! jäseneni vapisevat siitä näystä,
eikä minussa ole yhtään voimaa.
17. Ja kuinka voipi tämä herrani pal-
velija puhutella minun herraani? Mi-
nussa ei ole ensinkään väkeä eikä
henkeäkään ole minuun jäänyt.“
18. Silloin taas rupesi ihmisen muo-
toinen minuun ja vahvisti minua
19. Ja hän sanoi: „älä pelkää, sinä
otollinen mies, rauha olkoon sinulle!
vahvistu ja ole vahva!“ Ja hänen
puhutellessansa minua, vahvistuin
minä ja sanoin: „puhu, Herrani,
sillä sinä olet minut vahvistanut.“
20. Ja hän sanoi: „tiedätkö, mitä
varten minä olen tullut sinun tykösi?
Nyt minä palajan sotimaan Persian
ruhtinaan kanssa; mutta kun minä
lähden, katso, niin on Kreikan ruh-
tinas tuleva.
21. Kuitenkin ilmoitan sinulle, mitä
on kirjoitettu totuuden kirjassa. Eikä
ole ketään minua auttamassa niitä
vastaan, paitse Mikael, teidän ruh-
tinaanne.“

11 Luku.

Danielille ilmoitetaan, mitä tulevina aikoi-
na on tapahtuva.

Ja minä seisoin Darius Mediläisen
ensimmäisenä vuonna häntä vah-
vistamassa ja suojelemassa.
2. Ja nyt olen ilmoittava sinulle to-
tuuden: katso, vielä nousee kolme ku-
ningasta Persiassa, ja neljäs on rikas-
tuva suurempaan rikkauteen kuin
kaikki; ja kun hän on vahvistunut
rikkaudessansa, on hän yllyttävä
kaikki Kreikan valtakuntaa vastaan
3. Ja sitte nousee urhoollinen kunin-
gas ja hallitsee suurella voimalla ja
tekee, mitä hän tahtoo. Dan. 7:6. 8:5.
4. Ja kun hän on noussut, särjetään
hänen valtakuntansa ja jaetaan tai-
vaan neljään tuuleen; vaan ei tule se
hänen jälkeisillensä eikä nouse sii-
hen voimaan, jolla hän vallitsi, sillä
hänen valtakuntansa hävitetään ja
tulee muitten osaksi. Dan. 8:8, 22.
5. Ja etelän kuningas on voimistuva,
ja yksi hänen ruhtinaistansa, ja tä-
mä on vielä enemmin voimistuva
kuin hän, ja on vallitseva, ja hänen
valtansa on oleva suuri valta.
6. Ja vuosien kuluttua he tekevät lii-
ton, ja etelän kuninkaan tytär tulee
pohjan kuninkaan tykö ystävyyttä te-
kemään. Mutta ei se saa auttajan voi-
maa pitää; eikä hän ole pysyvä eikä
hänen auttajansa; ja se hyljätään itse
ja sen tuoja ja sen siittäjä ja auttaja
aikoinansa.
7. Ja sen juurten vesoista nousee
yksi tuon sijaan ja tulee sotajoukkoa
vastaan ja tulee pohjan kuninkaan
linnoihin ja tekee mielensä mukaan
niiden kanssa ja vahvistuu.

8. Ja heidän jumalansakin valantokuvineen, kalliine astioineen, hopeineen, ja kultineen, viepi hän vankeuteen Egyptiin; ja hän menestyy vuosikausia pohjan kuningasta vastaan.
9. Ja tämä on tuleva etelän kuninkaan valtakuntaan, mutta palajaa omalle maallensa.
10. Mutta hänen poikansa nostavat sodan ja kokoavat joukon suuria sotalaumoja, ja se tulla ryntää ja tulvii ja virtailee ja tulee taas, ja sotivat hänen linnaansa asti.
11. Ja etelän kuningas kiukustuu ja lähtee liikkeelle ja sotii pohjan kuningasta vastaan; ja tämä nostattaa suuren joukon, mutta se joukko annetaan hänen käsiinsä.
12. Ja kun se joukko lähtee pois, yltyy hänen rohkeutensa; ja hän kaataa kymmeniä tuhansia, mutta ei pääse valtaan.
13. Ja pohjan kuningas on palajava ja kokoava entistä suuremman joukon; ja muutamien vuosien kuluttua hän tulla ryntää suurella sotajoukolla ja paljolla sotavaralla.
14. Niinä aikoina useat nousevat etelän kuningasta vastaan; ja väkivaltaisten pojat sinun kansastasi korottavat itsensä ja täyttävät ennustuksen ja kompastuvat.
15. Ja pohjan kuningas tulee ja luopi vallin ja valloittaa linnakaupungin; ja etelän käsivarret eivät kestä, eikä hänen valittu väkensäkään, eikä ole mitään voimaa vastaan seisomaan.
16. Ja se, joka tulee häntä vastaan, tekee, mitä tahtoo, eikä kukaan voi seisoa hänen edessänsä; ja hän seisahtaa ihanaan maahan ja hävitys on hänen kädessänsä.
17. Ja hän asettaa kasvonsa tulemaan koko valtakuntansa voimalla; ja sovinto on hänellä mielessä, ja hän sen toimittaa. Ja hän antaa yhden tyttäristänsä hänelle vaimoksi, sille onnettomuudeksi, mutta se ei onnistu eikä hänelle tule siitä mitään.
18. Ja hän kääntää kasvonsa saariin päin ja valloittaa monta niistä; mutta yksi ruhtinas tekee lopun hänen pilkastansa ja vieläpä kääntää hänen pilkkansa takaisin hänen päällensä.
19. Ja hän kääntää taas kasvonsa oman maansa linnoituksiin päin, ja kompastuu ja lankee, eikä häntä enää löydetä.
20. Ja hänen sijaansa nousee yksi, joka antaa ahdistajan käydä valtakunnan kaunistuksen kautta; mutta muutamissa päivissä hän särjetään, ei kuitenkaan vihan eikä sodan kautta. Hes. 20:6.
21. Ja hänen sijaansa nousee kelvoton, eikä sille valtakunnan kunniaa anneta; vaan hän tulee keskellä rauhaa ja anastaa valtakunnan liehakoitsemisella.
22. Ja tulvailevat sotajoukot tulvailevat pois hänen edestänsä ja särjetään, vieläpä liitonkin ruhtinas.
23. Ja siitä asti kun hän teki liiton hänen kanssansa, harjoittaa hän petosta ja menee ylös ja voimistuu vähäisellä väellä.
24. Keskellä rauhaa tulee hän maakunnan lihavimpiin paikkoihin ja tekee, mitä ei hänen isänsä eikä hänen isäinsä isät tehneet: ryöstöä ja saalista ja rikkautta hän heille jakelee, ja linnoja vastaan hän juoniansa aikoo, mutta ainoasti ajaksi.
25. Ja hän yllyttää voimansa ja sydämmensä etelän kuningasta vastaan suurilla sotajoukoilla. Ja etelän kuningas lähtee sotaan suurella ja aivan väkevällä sotajoukolla; mutta hän ei kestä, sillä he neuvottelevat juonia häntä vastaan.
26. Ja ne, jotka syövät hänen herkkujansa, ne häntä hävittävät, ja hänen sotajoukkonsa hajoo, ja monta kaatuu surmattuna.
27. Ja kumpasenkin kuninkaan sydän on pahuuteen päin, ja yhdessä pöydässä he valhetta puhuvat; mutta ei se menesty, sillä vielä on loppu määräaikaan määrätty.
28. Ja hän palajaa omalle maallensa suurella tavaralla, ja hänen sydämmensä on pyhää liittoa vastaan; ja jotakin hän toimittaa ja palajaa maallensa.
29. Määrätyllä ajalla menee hän taas etelään; mutta ei niin käy toisella kertaa kuin ensimmäisellä.
30. Sillä Kittimin laivoja tulee häntä vastaan, ja hän peljästyy ja palajaa ja kiukustuu pyhää liittoa vastaan ja toimii; ja hän palajaa ja suostuu niihin, jotka hylkäävät pyhän liiton.
31. Ja hänen lähettämänsä sotajoukot nousevat ja saastuttavat pyhäkön ja linnoituksen ja poistavat jokapäiväisen uhrin ja asettavat hävityksen kauhistuksen.
4 Moos. 28:4. Dan. 8:11. 9:27. Matt. 24:15.
32. Ja Hän tekee liiton rikkojat pakanoiksi liukkailla sanoilla; mutta se kansa, joka tuntee Jumalan, pysyy vahvana ja toimittaa sen.
33. Ja ymmärtäväiset kansassa neuvovat monta; mutta he kaatuvat miekkaan ja tuleen, vankeuteen ja ryöstöön kauan aikaa. Dan. 12:3.
34. Mutta kaatuessansa saavat he

vähä apua, ja useat liittyvät heihin
liehakoitsemalla.
35. Ja ymmärtäväisiä kaatuu, että
he koeteltaisiin ja puhdistettaisiin ja
puhtaiksi tulisivat lopun ajaksi, sil-
lä vielä se viipyy määrättyyn aikaan
asti. Dan. 12:10. 1 Piet. 1:7.
36. Ja kuningas tekee, mitä hän tah-
too, ja korottaa ja ylentää itsensä jo-
ka jumalan ylitse, ja jumalten Ju-
malaa vastaan puhuu hän kauheita;
ja hän menestyy, siksi kun viha täy-
tetään, sillä mikä päätetty on, se ta-
pahtuu. Dan. 7:8. 2 Tess. 2:4. Ilm. 13:5.
37. Ja hän ei välitä isäinsä jumalis-
ta eikä huoli vaimojen rakkaudesta,
eikä yhdestäkään jumalasta, sillä
kaiken ylitse korottaa hän itsensä.
1 Tim. 4:2 s. 2 Tim. 3:4.
38. Mutta linnojen Jumalaa hän pai-
kallansa kunnioittaa; sitä jumalaa,
jota ei hänen isänsä tunteneet, on
hän kunnioittava kullalla ja hopeal-
la, kalleilla kivillä ja kalleuksilla.
39. Ja niin on hän tekevä vahvoille
linnoille muukalaisen jumalan a-
vulla; joka häntä kunnioittaa, sille
hän suuren kunnian antaa ja panee
hänet monien hallitsijaksi ja jakaa
hänelle maata palkaksi.
40. Ja lopun ajalla on etelän kunin-
gas taisteleva hänen kanssaan, ja poh-
jan kuningas hyökkää hänen pääl-
lensä vaunuilla ja ratsasmiehillä ja
monella laivalla ja tulee maakuntiin,
tulvii ja virtailee.
41. Ja hän tulee ihanaan maahan,
ja moni kaatuu, mutta nämä pelas-
tuvat hänen kädestänsä: Edom ja
Moab ja Ammonin lasten etevimmät.
42. Ja hän ojentaa kätensä maakun-
tiin; eikä Egyptin maakaan ole pe-
lastuva.
43 Ja hän anastaa aarteet, kullan
ja hopean ja kaikki Egyptin kalleu-
det, ja Libyalaiset ja Etiopialaiset
ovat hänen seurassansa.
44. Mutta sanomat idästä ja poh-
jasta peloittavat häntä, ja hän lähtee
suuressa kiukussa monta hävittä-
mään ja kadottamaan.
45. Ja hän panee komean majansa
merten välille ihanan, pyhän vuo-
ren eteen; ja hän tulee loppuunsa,
eikä hänellä ole yhtään auttajaa."

12 Luku.

Näyn loppu. Jumalan kansan pelastus.
Kuolleitten ylösnouseminen.

Siihen aikaan nousee Mikael, se
suuri ruhtinas, joka seisoo sinun
kansasi lasten puolesta. Ja se on oleva
ahdistuksen aika, jommoista ei ole
ollut siitä saakka, kun ihmiset ru-
pesivat olemaan, aina tähän asti. Ja
sillä ajalla pelastetaan sinun kansasi,
jokainen, joka löydetään kirjaan kir-
joitetuksi. Jes. 4:3.
Obadj a v.17. Dan. 10:13. Matt. 24:21. Mark. 13:19.
2. Ja useat, jotka maan tomussa ma-
kaavat, heräävät, toiset ijankaikki-
seen elämään, toiset häpeään ja i-
jankaikkiseen vaivaan.
Jes. 66:24. Matt. 25:46. Joh. 5:28 s.
3. Ja ymmärtäväiset loistavat niin-
kuin taivaan avaruuden loiste, ja ne,
jotka monta vanhurskauteen saatta-
vat, niinkuin tähdet ijankaikkisesta
ijankaikkiseen.
Dan. 11:33. Matt. 13:43. 1 Kor. 15:41 s.
4. Ja sinä, Daniel, sulje nämä sanat
ja lukitse sinetillä tämä kirja lopun
ajaksi; useat sitä tutkivat ja ymmär-
rystä karttuu." Dan. 8:26.
5. Ja minä Daniel näin, ja katso,
siellä seisoi kaksi muuta, yksi tällä
virran rannalla ja toinen tuolla vir-
ran rannalla.
6. Ja hän sanoi liinavaatteesen pue-
tetulle miehelle, joka oli virran
vetten yläpuolella: „milloin näitten
ihmeellisten asiain loppu tulee?"
Dan. 10:5.
7. Ja minä kuulin liinaiseen puetet-
tua miestä, joka oli virran vetten ylä-
puolella, ja hän nosti oikean käten-
sä ja vasemman kätensä taivaasen
päin ja vannoi sen kautta, joka ijan-
kaikkisesti elää, että se on oleva ajan
ja kaksi aikaa ja puolen aikaa; ja kun
pyhän kansan käden rikkominen on
loppunut, täytetään nämä kaikki.
5 Moos. 32:40. Dan. 7:25 s. Ilm. 10:5 s.
8. Ja minä kuulin, mutta en ymmär-
tänyt, vaan sanoin: „minun Herra-
ni, mikä on viimeinen loppu tästä?"
9. Ja hän sanoi: „mene Daniel, sillä
ne sanat ovat suljetut ja sinetillä lu-
kitut lopun ajaksi.
10. Monta puhdistetaan, kirkastetaan
ja koetellaan, ja jumalattomat teke-
vät jumalattomuutta, eikä yksikään
jumalaton ymmärrä, mutta taitavat
ymmärtävät.
11. Ja siitä ajasta, kun jokapäiväi-
nen uhri poistetaan ja hävityksen
kauhistus asetetaan, on tuhat kaksi
sataa ja yhdeksänkymmentä päivää.
12. Autuas se, joka odottaa ja saa-
vuttaa tuhat ja kolme sataa ja viisi
neljättä päivää.
13. Mutta sinä, mene siksi kun loppu
tulee; ja sinä olet lepäävä ja sitte nou-
seva sinun osaasi päiväin lopulla."

PROFETTA HOSEA.

1 Luku.

Israel, avioliiton rikkoja, hyljätään „huoruutensa“ tähden.

Tämä on Herran sana, joka tuli Hosealle, Beerin pojalle, Ussian, Jotamin, Ahaksen ja Hiskijan, Juudan kuningasten päivinä, ja Jerobeamin, Joaan pojan, Israelin kuninkaan päivinä.
2. Kun Herra alkoi puhua Hosealle, sanoi Herra Hosealle: „mene, ota itsellesi huorimusvaimo ja huorimuslapset, sillä maa, Herrasta luopuneena, tekee kauheasti huorin.“
Tuom. 8:33. Ps. 73:27. Hes. 16:15 s.
3. Ja hän meni ja otti Gomerin, Diblaimin tyttären; ja se tuli raskaaksi ja synnytti hänelle pojan.
4. Ja Herra sanoi hänelle: „kutsu hänen nimensä Jisreel; sillä vielä vähän aikaa, niin Minä kostan Jisreelin verenviat Jehun suvulle ja lakkautan kuningasvallan Israelin huonekunnasta. 1 Kun. 21:1 s. 2 Kun. 9:8 s.
5. Ja tapahtuu sinä päivänä, että Minä särjen Israelin joutsen Jisreelin laaksossa.“
6. Ja hän tuli vielä raskaaksi ja synnytti tyttären. Ja Hän sanoi hänelle; „kutsu hänen nimensä Lo-Ruhama; sillä en Minä enää armahda Israelin huonekuntaa, vaan totisesti tuotan heille armottomuuden.
7. Mutta Juudan huonekuntaa Minä armahdan ja vapahdan heidät Herran, heidän Jumalansa kautta; ja en tahdo vapahtaa heitä joutsella, miekalla, enkä sodalla, en hevosilla enkä ratsumiehillä.“
8. Ja kun hän oli vieroittanut Lo-Ruhaman, tuli hän raskaaksi ja synnytti pojan.
9. Ja Hän sanoi hänelle: „kutsu hänen nimensä Lo-Ammi; sillä te ette ole minun kansani, enkä Minäkään tahdo olla teidän.“
10. Mutta Israelin lasten luku on oleva niinkuin meren santa, jota ei voi mitata eikä lukea; ja tapahtuu, että siinä paikassa, missä heille sanottiin: „te ette ole minun kansani,“ siellä sanotaan heille: „te elävän Jumalan lapset!“ 1 Moos. 32:12.
Hos. 2:23. Room. 9:25 s. 1 Piet. 2:10.
11. Ja Juudan lapset ja Israelin lapset kokoontuvat yhteen ja asettavat itselleen yhden pään, ja lähtevät pois siitä maasta; sillä suuri on Jisreelin päivä.
Jer. 3:18. Hes. 34:23 s. 37:22. Joh. 10:16. Ef. 1:22.

2 Luku.

Israelin uskottomuus rangaistaan. Herran uskollisuus.

Nimittäkäät veljiänne „Minun kansakseni“ ja sisarianne „armoitetuiksi“.
2. Riidelkäät äitinne kanssa, riidelkäät; sillä hän ei ole minun vaimoni, enkä Minä ole hänen miehensä, — että hän poistaisi huoruutensa kasvoistansa ja aviorikoksensa rinnastansa: Jer. 13:27.
3. etten riisuisi häntä alastomaksi enkä asettaisi häntä semmoiseksi, kuin hän oli syntymäpäivänänsä, etten panisi häntä korven kaltaiseksi enkä asettaisi häntä kuivan maan vertaiseksi, enkä janoon häntä kuolettaisi. Hes. 16:39.
4. Ja hänen lapsiansakaan en armahda, sillä huorimuslapsia ne ovat.
5. Sillä heidän äitinsä teki huorin, heidän kantajansa käytti itsensä häpeällisesti; sillä hän sanoi: „minä tahdon kulkea rakastajieni perässä, jotka antavat minulle leipäni ja veteni, villani ja pellavani, öljyni ja juomani.“ Hes. 16:14 s.
6. Sentähden katso, Minä suljen sinun tiesi orjantappuroilla; ja rakennan aidan eteen, niin ettei hän polkujansa löydä.
7. Ja hän juoksentelee hartaasti rakastajiensa jäljissä, eikä saavuta heitä; hän etsii heitä, eikä löydä, ja sanoo: „minä tahdon mennä ja palata entisen mieheni tykö, sillä parempi minun silloin oli kuin nyt.“
8. Ja hän ei tiedä, että Minä annoin hänelle elot, viinin ja öljyn, ja kartutin hänelle hopeaa ja kultaa, jota he käyttivät Baalia varten.
Hos. 8:4. 13:2.
9. Sentähden Minä otan takaisin eloni sen leikkuu-aikana, ja viinini sen määrä-aikana, ja riistän pois villani ja pellavani, jolla hän alastomuutensa peitti.
10. Ja nyt Minä paljastan hänen häpynsä hänen rakastajiensa silmäin edessä, eikä kukaan pelasta häntä minun kädestäni.
11. Ja minä lakkautan kaiken hänen riemunsa, hänen juhlansa, uuden kuunsa, lepopäivänsä ja kaikki hänen pyhäpäivänsä.
12. Ja Minä hävitän hänen viinipuunsa ja fiikunapuunsa, joista hän sanoi: „ne ovat minun palkkani, jonka rakastajani minulle antoivat,“ ja

Minä panen ne metsäksi, ja kedon
eläimet niitä syövät. Ps. 80:13 s. Jes. 5:5 s.
13. Ja Minä kostan hänelle Baalien
päivät, joille hän suitsutti ja koristeli
itseänsä nenärenkaalla ja kaulakorlulla
ja kulki rakastajiensa jäljissä,
mutta minut hän unhotti, sanoo
Herra. Jer. 44:18.
14. Sentähden katso, Minä houkuttelen
häntä ja vien hänen korpeen
ja puhun hänen sydämmellensä.
Jes. 40:1 s.
15. Ja Minä annan hänelle hänen
viinimäkensä, ja teen Akorin laakson
toivon portiksi, ja siellä hän veisaa
niinkuin nuoruutensa päivinä ja
niinkuin lähtönsä päivänä Egyptin
maasta. 2 Moos. 15:1 s. Jos. 7:24 s. Jes. 65:10.
16. Ja tapahtuu sinä päivänä, sanoo
Herra, että huudat: „minun miehe-
ni!" etkä enää huuda Minulle: „minun
Baalini!"
17. Ja Minä poistan Baalien nimet
hänen suustansa, eikä heitä nimiltään
enää muisteta.
2 Moos. 23:13. Ps. 16:4. Sak. 13:2.
18. Ja Minä teen heidän hyväksensä
sinä päivänä liiton kedon eläinten
ja taivaan lintujen kanssa, sekä maan
päällä liikkuvaisten eläväin kanssa;
ja joutsen ja miekan ja sodan Minä
raivaan maasta pois ja annan heidän
asua turvassa.
Job 5:22 s. Jes. 11:6. Hes. 34:25. Joh. 16:33.
19. Ja Minä kihlaan sinut itselleni
ikuiseksi ajaksi, ja kihlaan sinut itselleni
vanhurskaudessa ja tuomiossa,
armossa ja laupeudessa.
20. Ja Minä kihlaan sinut itselleni uskollisuudessa,
ja sinä tunnet Herran.
Jer. 31:34.
21. Ja tapahtuu sinä päivänä, että
Minä kuulen, sanoo Herra, Minä kuulen
taivaita, ja ne kuulevat maata;
22. ja maa kuulee eloa ja viiniä ja
öljyä, ja ne kuulevat Jisreeliä.
23. Ja Minä kylvän hänet itselleni
maassa ja armoitan Lo-Ruhaman ja
sanon Lo-Ammi'lle: „sinä olet minun
kansani"; ja hän vastaa: „minun
Jumalani!"
Hos. 1:10. Sak. 13:9. Room. 9:25. 1 Piet. 2:10.

3 Luku.

Israelin uskottomuus. Herran armo.

Ja Herra sanoi minulle: „mene vielä
ja rakasta vaimoa, joka rikkoo
avion, vaikka hän on ystävänsä rakastama,
samoinkuin Herrakin rakastaa
Israelin lapsia, ja he kääntyvät
muitten jumalien puoleen ja rakastavat
viinimarja-kakkuja." 2 Moos. 32:6.
2. Silloin minä ostin hänet itselleni
ja maksoin viisitoista hopeasikliä ja
puolentoista homeria ohria.
3. Ja minä sanoin hänelle: „sinun
pitää monta päivää pysymän minulle
erotettuna, et saa tehdä huorin etkä
jonkun miehen kanssa yhdessä olla;
ja samoin minäkin teen sinua kohtaan."
4. Sillä monta päivää pitää Israelin
lasten oleman ilman kuningasta, ja
ilman ruhtinaita, ilman teurasuhria
ja ilman patsasta, ilman kasukkaa ja
ilman kotijumalia.
5. Sen jälkeen Israelin lapset palajavat
ja etsivät Herraa, heidän Jumalatansa,
ja Davidia, heidän kuningastansa,
ja vavisten rientävät Herran
ja hänen hyvyytensä tykö päiväin
lopulla. Ps 2:6. Jes. 2:2 s. Jer. 30:9.
Hes. 34:23. Mik. 4:1. Sak. 8:20 s. Hebr. 1:1.

4 Luku.

Israelin kauheat synnit.

Kuulkaat Herran sanaa, te Israelin
lapset, sillä Herralla on riita-asia
maan asukasten kanssa, koska ei totuutta,
ei rakkautta, eikä Jumalan
tuntoa ole maassa.
2. Vannotaan ja valhetellaan, murhataan
ja varastetaan ja avioliittoa
rikotaan — sitä tehdään, ja toinen
verenvika toistansa seuraa.
3. Sentähden suree maa, ja kaikki
sen asukkaat nääntyvät ynnä kedon
eläinten ja taivaan lintujen kanssa,
ja meren kalatkin katoavat.
Jer. 4:25. 12:4. Sef. 1:2.
4. Vaan sittenkin, älköön kukaan soimatko,
älköön kukaan nuhdelko! Sinun
kansasi on niinkuin pappien
vastustajat. Jes. 30:10. Am. 2:12.
5. Ja niin sinä kompastut päivällä,
ja profeettakin kompastuu sinun kanssasi
yöllä, ja Minä hävitän sinun
äitisi.
6. Hävitetty on minun kansani tiedon
puutteesta! Koska sinä tiedon hylkäsit,
hylkään Minäkin sinun olemasta
pappina Minulle; koska unhotit
Jumalasi lain, unhotan Minäkin
sinun lapsesi. 2 Moos. 20:5.
7. Mitä enemmän heitä karttui, sitä
enemmän he Minua vastaan syntiä
tekivät; heidän kunniansa minä häpeäksi
muutan.
8. Minun kansani synti-uhria he syövät,
ja niiden rikoksia heidän sielunsa
himoitsee.
9. Sentähden käy papin samoin kuin
kansankin; ja Minä kostan hänelle
hänen tiensä ja maksan hänelle hänen
tekonsa. Jes. 24:2.
10. He syövät, eivätkä täydy, he tekevät
huorin, eivätkä lisäänny; sillä
he ovat laanneet Herraa kunnioittamasta.
3 Moos. 26:26. Mik. 6:14. Hagg. 1:6.

11. Huoruus ja viini ja mehu vie
mielen. San. 20:1.
12. Minun kansani kyselee puutan-
sa ja sen sauva sillä ennustaa; sillä
huoruuden henki on sen eksyttänyt,
ja huoraten he luopuvat Jumalansa
kuuliaisuudesta. Hos. 5:4.
13. Vuorten huipuilla he uhraavat
ja kukkuloilla suitsuttavat, tammien,
haapojen ja saarnien alla, sillä su-
loinen on niiden varjo. Sentähden
teidän tyttärenne tekevät huorin, ja
teidän miniänne avioliiton rikkovat.
Jes. 57:5 s. Hes. 6:13.
14. En Minä teidän tyttärillenne sitä
kosta, että ne tekevät huorin, enkä
miniöillenne, että ne avioliiton rikko-
vat; sillä he itse poikkeavat porttojen
kanssa tien viereen ja temppeli-port-
tojen kanssa he uhraavat, ja ymmär-
tämätön kansa hukkuu. 5 Moos. 23:17.
15. Jos sinä, Israel, teet huorin, äl-
köön Juuda syynalaiseksi tulko; äl-
käät tulko Gilgaliin, älkäät matkus-
tako Bet-Aveniin, älkäätkä vannoko:
„niin totta kuin Herra elää!“ 5 Moos. 6:13.
1 Kun. 12:29. Hos. 9:15. 10:5. 12:11. Am. 5:5.
16. Sillä Israel on hillitsemätön
niinkuin hillitön lehmä; nyt Herra
heitä kaitsee kuin lammasta avaral-
la maalla.
17. Efraim on epäjumaliin sidottu,
anna hänen mennä! Jes. 28:1.
18. Heidän juhlajuomansa on tur-
meltunut, he tekevät kauheasti huo-
rin, heidän kilpensä rakastavat in-
nokkaasti häpeätä.
19. Tuuli tarttuu siivillään häneen
kiinni, ja he joutuvat häpeään alt-
tariensa tähden.

5 Luku.

Jumala uhkaa Israelia ja Juudaa kovalla rangaistuksella.

Kuulkaat tätä, te papit, ja ottakaat
vaari, Israelin huonekunta! ja te,
kuninkaan perhe, ottakaat korviinne!
sillä teitä kohtaa tuomio; sillä te o-
lette olleet paulana Mispassa ja le-
vitettynä verkkona Taborilla.
Tuom. 4:6. 10:17. 1 Kun. 12:32.
2. He ovat taitavasti harhauksia le-
vittäneet, mutta Minä olen rankaise-
va heitä kaikkia.
3. Minä tunnen Efraimin, eikä Is-
rael ole Minulta salattu; sillä nyt olet
sinä tehnyt huorin, Efraim. Israel
on itsensä saastuttanut.
4. Ei heidän tekonsa salli heidän
kääntyä heidän Jumalansa puoleen,
sillä huoruuden henki on heissä, ei-
vätkä he tunne Herraa.
5. Ja Israelin ylpeys todistaa sitä vas-
ten silmiä, ja Israel ja Efraim lan-
keavat synnissänsä, ja Juudakin on
lankeava heidän kanssansa. Hos. 7:10.
6. Lampaillaan ja karjallaan he me-
nevät Herraa etsimään, eivätkä löydä
Häntä; Hän on kääntänyt itsensä
heistä pois.
7. Herraa kohtaan he olivat uskot-
tomia, sillä he synnyttivät vieraita
lapsia; nyt syö uusikuu heidät ynnä
heidän perintö-osansa. Hos. 2:4.
8. Soittakaat pasunalla Gibeassa,
puhaltakaat torveen Raamassa, nos-
takaat Bet-Avenissa hätähuutoa: „si-
nun takanasi ollaan, Benjamin!“
9. Efraim tulee autioksi rangaistuk-
sen päivänä; Israelin sukukunnissa
Minä teen totuuden tunnetuksi.
10. Juudan ruhtinaat ovat tulleet nii-
den kaltaisiksi, jotka rajoja siirtä-
vät; heidän ylitsensä Minä vuodatan
vihani niinkuin vettä. 5 Moos. 19:14. 27:17.
11. Sorrettuna on Efraim rangais-
tuksen musertamana, sillä hän tah-
toi noudattaa ihmis-sääntöjä.
12. Ja Minä olen niinkuin koi Ef-
raimille ja niinkuin madonsyömä
Juudan huonekunnalle.
13. Ja Efraim näki tautinsa, ja Juu-
da ajoksensa, ja Efraim läksi Assu-
rin tykö ja lähetti sanan sotakunin-
kaalle; mutta ei hän voi teitä paran-
taa eikä poistaa teistä ajostanne.
2 Kun. 15:19. 16:7. Hos. 10:6. 12:1.
14. Sillä Minä olen niinkuin jalo-
peura Efraimille ja niinkuin nuori
jalopeura Juudan huonekunnalle.
Minä, Minä raatelen ja menen mat-
koihini, kannan pois, eikä ole pe-
lastajaa. Hos. 13:7.
15. Minä menen ja palajan takai-
sin sijalleni, kunnes he katuvat syn-
tinsä ja etsivät minun kasvojani.
Hädässään he Minua vielä hartaasti
etsivät. Jes. 26:16.

6 Luku.

Jumala on armollinen. Israelin uskottomuus.

„Tulkaat ja palaitkaamme Herran
tykö; sillä Hän on meidät repi-
nyt ja Hän myös parantaa meidät,
Hän on meitä lyönyt ja Hän myös
sitoo meidät.
5 Moos. 32:39. 1 Sam. 2:6. Job 5:18. Jes. 26:16.
2. Hän tekee meidät eläviksi kah-
den päivän perästä; kolmantena päi-
vänä Hän herättää meidät, niin että
me elämme hänen kasvoinsa edessä.
1 Kor. 15:4. Ef. 2:5 s.
3. Tuntekaamme ja ahkeroitkaam-
me tuntea Herraa! Niinkuin aamu-
rusko on hänen nousunsa varma, ja
Hän tulee meille niinkuin sade, niin-
kuin ehtoosade, joka kostuttaa
maan.“ Ps. 65:11. 2 Piet. 1:19.

4. Mitä sinulle tehnen, Efraim, mitä sinulle tehnen, Juuda? kun teidän rakkautenne on niinkuin aamupilvi ja niinkuin varhain katoova kaste.
5. Sentähden Minä lyön heitä profettain kautta, tapan heidät suuni sanoilla, että sinun tuomiosi ilmestyisi niinkuin valkeus. Jer. 1:10.
6. Sillä rakkautta Minä halajan, enkä uhria, ja Herran tuntemista enemmän kuin poltto-uhreja.
1 Sam. 15:22. Ps. 50:13 s. Matt. 9:13. 12:7.
7. Mutta he ovat Adamin tavoin rikkoneet liiton; siinä he ovat olleet uskottomat Minua kohtaan.
8. Gilead on pahantekijäin kaupunki, täynnä verenjälkiä.
Jos. 20:8. Hos. 12:11.
9. Ja niinkuin väijyvä rosvo-joukko, niin on pappien parvi: pitkin tietä Sikemiin päin he murhaavat, vieläpä häpeätöitäkin harjoittavat. Jos. 20:7.
10. Israelin huonekunnassa Minä näin jotakin kauhistavaa; siellä Efraim tekee huorin, Israel itsensä saastuttaa. 1 Kun. 12.28 s. 2 Kun. 17:7 s.
11. On sinullekin, Juuda, leikkuu määrätty, kun Minä palautan kansani vankeuden.

7 Luku.

Efraimin ja Samarian pahuus.

Kun Minä alan parantaa Israelia, silloin ilmestyy Efraimin rikos ja Samarian pahuus; sillä he harjoittavat petosta, ja varas murtaa huoneesen, ja rosvojoukko ryöstää ulkona. 2 Kun. 17:13 s.
2. Ja he eivät ajattele sydämmessänsä, että Minä kaiken heidän pahuutensa muistan. Nyt heidän tekonsa heitä piirittävät, ne ovat minun kasvojeni edessä.
3. Pahuudellansa he huvittavat kuningasta ja valheillansa ruhtinaita.
4. Kaikki he ovat avioliiton rikkojia, ovat niinkuin leipurin lämmittämä uuni; hän lakkaa tulta virittämästä, kun taikinaa sotketaan aina sen happanemiseen saakka.
5. Meidän kuninkaamme päivänä ruhtinaat päihtyivät viinin tulesta; hän ojentaa kätensä pilkkaajitten kanssa. 1 Kun. 12:32. Jes. 5:11.
6. Sillä he lähestyvät toisiaan; niinkuin uuni on heidän sydämmensä heidän juonissansa; koko yön heidän leipojansa nukkuu, aamulla se palaa kuin leimuava tuli.
7. He kaikki ovat kuumina kuin uuni ja syövät tuomarinsa, kaikki heidän kuninkaansa kaatuvat, eikä ole yhtäkään heidän joukossansa, joka huutaa Minun tyköni.
8. Efraim on sekoittanut itsensä kansoihin, Efraim on käynyt leiväksi, joka ei ole käännetty. Ps. 106:35.
9. Muukalaiset syövät hänen voimansa, vaan ei hän sitä tiedä, onpa hänellä jo harmaitakin karvoja, vaan ei hän sitä huomaa.
10. Ja Israelin ylpeys todistaa sitä vasten silmiä; kuitenkaan he eivät käänny Herran, heidän Jumalansa, puoleen, eivätkä etsi Häntä, vaikka kaikki näin on. Hos. 5:5.
11. Efraim on käynyt mielettömäksi niinkuin typerä kyyhkynen; Egyptiä he huutavat avuksensa, Assuriin he kulkevat.
2 Kun. 15:19. 16:7. 17:4 s. Hos. 5:13. 12:1.
12. Vaikka he kuinkakin kulkevat, levitän Minä verkkoni heidän ylitsensä; Minä tempaan heidät alas niinkuin taivaan linnut ja kuritan heitä, niinkuin heidän seurakunnallensa julistettu on.
13. Voi heitä, että he Minusta luopuvat! Häviö heille, sillä he olivat uskottomat minua kohtaan! Ja Minä tahdoin vapahtaa heidät, mutta he puhuivat Minusta valheita.
5 Moos. 28:15 s.
14. Ja he eivät huuda Minun tyköni sydämmestänsä, vaan vaikeroivat vuoteillansa; elon ja viinin tähden he kokoontuvat ja luopuvat Minusta.
15. Ja Minä neuvoin, Minä vahvistin heidän käsivartensa, mutta Minua vastaan he pahaa ajattelevat.
16. He kääntyvät, vaan ei korkeutta kohti; he ovat käyneet hellinneen joutsen kaltaisiksi. Heidän ruhtinaansa kaatuvat miekkaan heidän kielensä röyhkeyden tähden; tämä on heidän pilkkansa Egyptin maalla.
Ps. 78:57. Kol. 3:1.

8 Luku.

Israelin rangaistus; vihollinen on tuleva.

Pane torvi suuhus: „niinkuin kotka iskee hän Herran huoneesen!" sentähden että he ovat rikkoneet minun liittoni ja minun laistani luopuneet. 5 Moos. 28:49 s.
Jes. 58:1. Jer. 4:13. 48:40. 49:22. Hes. 17:3.
2. Minulle he huutavat: „minun Jumalani! me tunnemme Sinun, me Israel!"
3. Israel on hyljännyt hyvän. Vihollinen häntä vainotkoon.
4. He ovat asettaneet itsellensä kuninkaita, mutta ei minun tahdostani; he ovat asettaneet ruhtinaita, mutta Minun tietämättäni; hopeansa ja kultansa he ovat tehneet itsellensä epäjumaliksi, että se hävitettäisiin. Hos. 2:8.

5. Sinun vasikkasi, Samaria, on inhottava, julmistunut on vihani heitä kohtaan; kuinka kauan he puhtautta vihaavat? 1 Kun. 12:28 s.
6. Sillä Israelista on sekin; seppä on sen tehnyt, eikä se ole Jumala; sillä murskaksi menee Samarian vasikka. 2 Moos. 32:20.
7. Sillä tuulta he kylvävät ja tuuliaispään he niittävät; heidän siemenensä ei kasva, laiho ei anna jauhetta; jos antaisikin, niin muukalaiset sen nielevät. Hagg. 1:6. Gal. 6:7.
8. Nielty on Israel! Nyt jo ovat he pakanain kesken kelvottoman astian veroisia. 2 Kun. 15:19 s.
9. Sillä he läksivät Assuriin; metsäaasi pysyy itsekseen, mutta Efraim palkkaa itselleen rakastajia. Job 39:8 s.
10. Vaikka he lahjovat pakanoita, niin nyt Minä kuitenkin heidät kokoan; ja kohta he vapisevat veron tähden ruhtinasten kuninkaalle.
2 Kun. 17:3 s. 18:19. Jes. 10:8.
11. Sillä Efraim on tehnyt paljon alttareita, syntiä tehdäksensä; alttarit tulivat hänelle synniksi.
12. Minä kirjoitin hänelle lakini lukuisat säännöt, vieraina ne pidetään.
13. Uhrilahjoikseni he teurastavat lihaa ja syövät sitä. Ei Herra niihin mielisty. Nyt Hän muistaa heidän rikoksensa ja rankaisee heidän syntinsä. Heidän täytyy palata takaisin Egyptiin.
San. 15:8. 21:27. Jes. 1:11. 66:3 s. Am. 5:22.
14. Israel unhotti Luojansa ja rakensi temppeleitä, ja Juuda enensi varustettuja kaupunkeja; mutta Minä lähetän tulen hänen kaupunkeihinsa ja se kuluttaa hänen linnansa.

9 Luku.

Suuret synnit; kovat rangaistukset.

Älä iloitse, Israel, riemastukseen saakka, niinkuin kansat; sillä sinä olet huoraten luopunut Jumalastasi, sinä olet rakastanut huoranpalkkaa kaikilla riihitantereilla.
2. Ei riihen tanner eikä kuurna heitä elätä, ja viini hänen pettää.
Am. 5:11. Sef. 1:13.
3. He eivät saa asua Herran maassa, vaan Efraimin täytyy palata Egyptiin, ja Assurissa he saavat saastaista syödä.
5 Moos. 28:68. 2 Kun. 25:26. Dan. 1:8.
4. He eivät saata vuodattaa Herralle viiniä, eivätkä heidän uhrinsa Hänelle kelpaa. Ne ovat heille niinkuin murheen leipä; kaikki, jotka sitä syövät, saastuttavat itsensä; sillä heidän leipänsä on heitä itseänsä varten, eikä se tule Herran huoneesen.
5. Mitä te teette pyhäpäivinä ja Herran juhlapäivinä?
6. Sillä katso, he ovat lähteneet hävitystä pakoon. Egypti heidät kokoaa, Mof hautaa heidät. Heidän kalliit hopeakalunsa ohdakkeet valloittavat; orjantappuroita on heidän majoissansa. Jes. 32:13. 34:13 s. Jer. 42:16 s.
7. Tulleet ovat etsikon päivät, tulleet ovat koston päivät! Israel saa sen tuntea. Profetta on tyhmä, ja hengen mies vimmattu, sinun suuren rikoksesi ja monen vainosi tähden.
Mik. 3:7.
8. Efraim vartoo muita kuin minun Jumalaani; hänen profettansa on linnustajan paula kaikilla hänen teillänsä, vainona Jumalansa huoneessa. Hes. 3:17. Hos. 5:1.
9. He ovat syvältä turmiota tehneet, niinkuin Gibean päivinä; Hän muistaa heidän rikoksensa, Hän kostaa heidän syntinsä.
Tuom. 19:22. 20:1 s. Hos. 10:9.
10. Minä löysin Israelin niinkuin viinimarjat korvessa; Minä näin teidän isänne niinkuin varhaisen fiikunan fiikunapuussa, sen ensi puhkeamisessa; mutta he menivät Baal-Peoriin ja pyhittivät itsensä tuolle häpeälliselle epäjumalalle, ja tulivat yhtä kauheiksi kuin heidän rakastajansa. 4 Moos. 25:3. Ps. 106:28. Jer. 3:24.
11. Niinkuin lintu lentää Efraimin kunnia pois; he eivät lapsia synnytä, eivät ole raskaana, eivätkä siitä.
12. Ja jos he kasvattaisivatkin lapsensa suuriksi, teen Minä kuitenkin heidät lapsettomiksi, niin ettei ihmistä jäljelle jää. Voi heitä, kun Minä heistä luovun!
13. Efraim on, kun kauas katselen, niinkuin Tyyro, istutettu niitty; mutta Efraimin täytyy viedä lapsensa surmaajalle. Hes. 26:17.
14. Anna heille, Herra! Mitä heille antaisit? Anna heille lapseton kohtu ja kuivettuneet nisät!
15. Koko heidän pahuutensa on Gilgalissa, sillä siellä Minä vihastuin heihin; heidän töittensä pahuuden tähden Minä ajan heidät huoneestani, enkä tahdo enää rakastaa heitä; kaikki heidän ruhtinaansa ovat luopuneita. Jes. 1:23. Hos. 4:15. 12:11.
16. Lyöty on Efraim, heidän juurensa on kuivettuneet, eivät he hedelmää tee; jos he synnyttävätkin, kuoletan Minä heidän kohtunsa rakastetut hedelmät.
17. Minun Jumalani hylkää heidät, sillä he eivät kuulleet Häntä, ja he tulevat pakolaisiksi pakanain seassa.

10 Luku.
Israelin suuret synnit tuottavat rangaistustuomion.

Israel on pensova viinipuu, joka hedelmän kantaa; kuta enemmän se hedelmän kantoi, sitä enemmän se alttareita rakensi; kuta paremmin sen maan kävi, sitä paremmin se patsaita teki. Hos. 8:11.
2. Liukas on heidän sydämmensä; nyt he saavat rangaistusta kärsiä. Hän kukistaa heidän alttarinsa; Hän hävittää heidän patsaansa
3. Nyt he saavat sanoa· „ei meillä ole kuningasta, sillä emme peljänneet Herraa; ja mitäpä auttaisikaan meitä kuningas!"
4. Turhia puheita he puhuvat, vannovat väärin, liittoa tekevät; mutta tuomio kukoistaa niinkuin myrkkyruoho pellon vaoissa.
5. Bet-Avenin vasikkain tähden Samarian asukkaat vapisevat; sillä sitä sen kansa suree, ja sen papit vapisevat sen tähden, kunniansa tähden, kun se viedään heiltä pois.
2 Kun. 23:5. Hos. 8:5.
6. Sekin viedään Assuriin, lahjaksi sotakuninkaalle. Häpeän saa Efraim, ja hävetä saa Israel neuvostaan.
Hos. 5·13.
7. Samaria häviää; sen kuningas on niinkuin lastu veden pinnalla.
8. Ja Avenin kukkulat — Israelin synti — kukistetaan; ohdakkeita ja orjantappuroita kasvaa heidän alttareillansa. Ja he sanovat vuorille: „peittäkäät meitä!" ja kukkuloille: „langetkaat meidän päällemme!"
Jes. 2:19. Luuk. 23:30. Ilm. 6:16. 9:6.
9. Hamasta Gibean päivistä saakka olet sinä, Israel, syntiä tehnyt. Siihen he ovat jääneet; ei satuta heitä Gibealais-sota pahantekijöitä vastaan.
Tuom. 19:22 s.
1 Sam. 8:6 s. 15:34 s. Hos. 9:9. 13:10 s.
10. Mieleni mukaan Minä heitä kuritan; ja kansoja kootaan heitä vastaan, sitoessani heidät heidän kahteen rikokseensa.
11. Ja Efraim on opetettu vasikka, joka haluaa puida; mutta Minä panen ikeen hänen kauniisen kaulaansa. Minä valjastan Efraimin, kyntää saa Juuda, äestää Jaakob.
5 Moos. 25:4. 1 Kor. 9:9.
12. Kylväkäät itsellenne vanhurskaudessa, niin te saatte niittää armon mukaan! Kyntäkäät itsellenne uudispelto! sillä aika on etsiä Herraa, että Hän tulisi ja antaisi teille vanhurskauden niinkuin sateen.
13. Te olette kyntäneet jumalattomuutta, vääryyttä te olette niittäneet, te olette syöneet valheen hedelmiä; sillä sinä olet uskaltanut omaan tiehesi, sankaries paljouteen.
14. Sentähden nousee sotameteli kansasi keskellä, ja kaikki linnoituksesi hävitetään, niinkuin Salman hävitti Bet-Arbel'in sodan päivänä, jolloin äiti lastensa päälle rutistettiin.
15. Tämmöistä tuottaa teille Betel suuren pahuutenne tähden. Päivän koittaessa Israelin kuningas peräti kukistetaan

11 Luku.
Jumalan rakkaus luopunutta Israelia kohtaan.

Kun Israel oli nuori, rakastin Minä häntä, ja Egyptistä Minä kutsuin poikani. 2 Moos. 3:8. 4:22 s. Matt. 2:15.
2. Kuta enemmin he kutsuivat heitä, sitä enemmin he kääntyivät pois, Baaleille he uhrasivat ja epäjumalankuville he suitsuttivat.
3. Ja Minä kuitenkin opetin Efraimia käymään ja otin heidät käsivarsilleni, mutta he eivät tahtoneet tietää, että Minä heidät paransin.
2 Moos. 13:21. 5 Moos. 1:31.
4. Ihmis-köysillä Minä heidät vedin, rakkauden nuorilla; ja Minä olin heille niinkuin ne, jotka nostavat ikeen heidän kaulastansa, ja lempeästi heitä ruokin.
5. Ei hän palaa Egyptin maahan, vaan Assur on hänen kuninkaansa, sillä he eivät tahtoneet palata Herran tykö.
6 Sentähden miekka raivoaa hänen kaupungeissansa, se hävittää ja kuluttaa hänen salpansa heidän neuvojensa tähden. Hos. 10:6
7. Ja Minun kansani halajaa luopua Minusta; korkeuteen päin häntä kutsutaan, mutta ei kukaan itseänsä ylennä.
8. Kuinka Minä alttiiksi antaisin sinut, Efraim? kuinka jättäisin sinut, Israel? Kuinka saattaisin antaa sinut alttiiksi niinkuin Adman, panna sinut Seboimin kaltaiseksi? Minun sydämmessäni on toinen mieli; sääliväisyyteni on ylen palava.
1 Moos. 19:24 s. 5 Moos. 29:23. Am. 4:11.
9. En Minä täytä vihani tulta, en Minä enää turmele Efraimia; sillä Minä olen Jumala, enkä ihminen, pyhä sinun keskelläsi, enkä tule kiivaudessa.
4 Moos. 23:19. 1 Sam. 15:29. Hes. 18:23. 33·11.
10. Herran jäljissä he kulkevat; niinkuin jalopeura Hän kiljuu; sillä Hän kiljuu, ja vavisten tulevat lapset lännestä päin.
11. Niinkuin lintu he vavisten tule-

vat Egyptistä, ja kuin kyyhkynen
Assurin maasta; ja Minä annan hei-
dän asua heidän omissa huoneis-
sansa, sanoo Herra.

12 Luku.

Israelin uskottomuus.

Efraim on piirittänyt Minun val-
heella ja Israelin huone petok-
sella, ja Juuda yhä vilpistelee Juma-
laa kohtaan ja Pyhää kohtaan, joka
on uskollinen. 2 Kun. 18:4 s.
2. Efraim halajaa tuulta ja tavoit-
telee itätuulta; kaiken päivää hän li-
sää valhetta ja turmiota; Assurin
kanssa he liittoa tekevät, ja Egyptille
öljyä viedään. Jer. 57:9. Hos. 5:13. 7:11.
3. Ja Herralla on riita-asia Juudan
kanssa ja on kostava Jaakobille hä-
nen teittensä mukaan, hänen töit-
tensä mukaan Hän maksaa hänelle.
4. Äidin kohdussa hän tarttui vel-
jensä kantapäähän, ja miehuutensa
väessä hän taisteli Jumalan kanssa.
1 Moos. 25:26. 32:24 s.
5. Hän taisteli enkelin kanssa ja sai
voiton, hän itki ja rukoili Häntä.
Betelissä hän löysi Hänen, ja siellä
Hän puhui meidän kanssamme.
1 Moos. 28:19. 35:7.
6. Ja Herra, Jumala Sebaot, „Herra"
on hänen nimensä!
2 Moos. 3:14. Ps. 83:19. Jes. 42:8.
7. Ja sinäkin, palaja Jumalasi ty-
kö, pidä rakkaus ja oikeus, ja toivo
alati Jumalaasi! Ps. 101:1.
8. Kauppamies hän on, kädessään
on väärä vaaka; hän tekee mielel-
länsä vääryyttä.
9. Ja Efraim sanoo: „olen rikastu-
nut, olen saanut itselleni tavaraa; ei
yksikään työni tuota minulle vää-
ryyttä, joka synti olisi." Ilm. 3:17.
10. Kuitenkin olen Minä, Herra,
sinun Jumalasi hamasta Egyptin
maasta saakka; vieläkin Minä an-
nan sinun asua majoissa, niinkuin
juhlapäivinä. Hos. 13:4.
11. Ja Minä puhuin profetoille ja lisä-
sin heille näkyjä, ja profettojen kaut-
ta Minä vertauksia puhuin. Hebr. 1:1.
12. Jos Gilead on turhuus, niin se
kanssa turhiin joutuu. Gilgalissa he
härkiä teurastavat; heidän alttarin-
sakin tulevat niinkuin kiviraunioik-
si vainion vaoilla. Hes. 4:15. 6:8.
13. Ja Jaakob pakeni Aramin ke-
dolle; ja Israel palveli vaimon täh-
den, vaimon tähden hän paimenis-
sa kävi. 1 Moos. 27:43. 28:5. 29:20 s.
14. Ja profetan kautta vei Herra Is-
raelin Egyptistä, ja profetan kautta
Hän paimensi häntä.
2 Moos. 12:37 s. 14:30 s. Ps. 77:21.
15. Efraim vihoitti Hänen kovasti;
ja hänen Herransa antaa hänen ve-
renvikansa pysyä hänen päällänsä ja
kostaa hänelle hänen häväistyksensä.

13 Luku.

Tuomio. Messiaan voitto.

Kun Efraim puhui, tuli pelko; hän
korotti itsensä Israelissa, mutta
joutui syynalaiseksi Baalin kautta
ja kuoli.
2. Ja nyt he pitkittävät syntiä teke-
mässä; he tekivät itsellensä hopeas-
tansa valetuita kuvia, neronsa mu-
kaan epäjumalia, kaikki seppien te-
kemiä. Näille puhuvat ihmiset, jot-
ka uhraavat; he suutelevat vasikoita.
Hos. 2:8. 8:4.
3. Sentähden he tulevat aamupilven
vertaisiksi ja haihtuvan kasteen kal-
taisiksi, samanlaisiksi kuin riihestä
pölisevät akanat ja akkunasta nou-
seva savu. Ps. 1:4. Dan. 2:35. Hos. 6:4.
4. Ja kuitenkin olen Minä Herra, si-
nun Jumalasi, hamasta Egyptin maas-
ta saakka, etkä sinä tiedä toisesta Ju-
malasta paitsi Minua, eikä ole Va-
pahtajaa paitsi Minua. 2 Sam. 22:32.
Ps. 18:32. Jes. 43:11. 45:18. Hos. 12:9.
5. Minä tunsin sinun korvessa, hel-
teen maassa. 5 Moos. 8:15. 32:10 s.
6. Laitumensa mukaan he ravituik-
si tulivat; he saivat kyllänsä, ja hei-
dän sydämmensä paisui; sentähden
he unohtivat Minun. 5 Moos. 8:12. 32:15.
7. Silloin Minä muutuin heille jalo-
peuraksi; pardin tavoin Minä väi-
jyin tiellä. Val. v. 3:10. Hos. 5:14.
8. Minä karkaan heidän päällensä
niinkuin penikkansa kadottanut kar-
hu, ja revin rikki heidän sydämmen-
sä kalvon, ja paikalla Minä emäja-
lopeuran tavoin heidät syön; met-
sän pedot heitä raatelevat.
2 Sam. 17:8. San. 17:12. Jer. 5:6.
9. Se sinut turmeli, Israel, että olit
Minua vastaan, sinun apuasi vastaan.
10. Missä on nyt kuninkaasi, että
hän auttaisi sinua kaikissa kaupun-
geissas, ja tuomarisi, joista sanoit:
„anna minulle kuningas ja ruhti-
naita?" 1 Sam. 8:5 s.
11. Minä annoin sinulle kuninkaan
vihassani ja otan sen pois kiivau-
dessani. 1 Sam. 8:7.
12. Kokoon kääritty on Efraimin
rikos, tallelle pantu hänen syntinsä.
5 Moos. 32:34. Job 14:17.
13. Synnyttäjän kivut saavuttavat
hänet. Mutta hän on taitamaton lap-
si, sillä ei hän ajallansa tule esiin
kohdun suuhun. Jes. 37:3.
14. Tuonelan kädestä Minä tahdon
heidät vapahtaa, kuolemasta Minä

tahdon heidät lunastaa. Kuolema, kussa on ruttosi? Tuonela, kussa on surmasi? Katumus on kätketty silmieni edestä.
Jes. 25:8. 1 Kor. 15:54 s. Hebr. 2:14.
15. Vaikka hän on veljien keskellä hedelmän tekijä, tulee itätuuli, Herran henkäys korvesta nousee, ja hänen kaivonsa kurehtuu, ja hänen lähteensä kuivuu; hän ryöstää kaikkein kallisten tavarain aarteet. Hes. 19:12.

14 Luku.

Kehoitus kääntymiseen. Armo luvataan.

Rangaistuksen saa Samaria, sillä se nousi Jumalaansa vastaan. Miekkaan he kaatuvat; heidän lapsukaisensa rutistetaan ja heidän raskaat vaimonsa halkaistaan.
2. Palaja, Israel, Herran, sinun Jumalasi, tykö, sillä sinä olet langennut pahantekosi tähden!
Joel 2:12. Sak. 1:3 s. Mal. 3:7.
3. Ottakaat mukaanne sanoja ja palatkaat Herran tykö; sanokaat Hänelle: „kaikki pahat tekomme anna anteeksi, ja ota armoihisi, niin me uhraamme huutomme uhrit!
Hebr. 13:15.
4. Ei Assur meitä auta; hevosilla emme tahdo ratsastaa, emmekä enää sanoa kättemme teolle: ‚meidän Jumalamme!' sillä Sinun tykönäsi löytää orpo armon."
5. Minä tahdon parantaa heidän luopumisensa, Minä tahdon mielelläni rakastaa heitä, sillä vihani on kääntynyt hänestä.
6. Minä tahdon olla kuin kaste Israelille; hän kukoistaa niinkuin lilja ja juurtuu niinkuin Libanon.
7. Hänen vesansa haaraantuvat; hänen kauneutensa on niinkuin öljypuun, ja hänen tuoksunsa kuin Libanonin. Ps. 52:10. Kork. v. 4:11.
8. Hänen varjossaan asuvaiset kasvattavat uudestaan eloa ja kukoistavat niinkuin viinipuu, jonka maine on niinkuin Libanonin viini.
Ps. 91:1. Kork. v. 1:3. Jes. 4:6.
9. Efraim, mitä minulla on enää tekemistä epäjumalien kanssa? Minä kuulen häntä ja katson hänen puoleensa. Minä olen niinkuin viheriöitsevä kypressi; Minusta hedelmäsi löytyy.
10. Kuka on viisas, että hän nämä ymmärtäisi, ja taitava, että hän ne käsittäisi? Sillä oikeat ovat Herran tiet, ja vanhurskaat niitä kulkevat, mutta rikkojat niihin kompastuvat.
5 Moos. 10:12. Ps. 25:9 s. 107:43. Jes. 3:14.

PROFETTA JOEL.

1 Luku.

Suuri maanvaiva Herran päivän enteenä. Kehoitetaan katumukseen ja kääntymiseen Herran puoleen.

Herran sana, joka tuli Joelille, Petuelin pojalle.
2. Kuulkaat tätä, te vanhukset, ja ottakaat korviinne, kaikki maan asukkaat! Onko tämmöistä tapahtunut teidän päivinänne taikka isäinne päivinä?
3. Tätä te lapsillenne kertokaat, ja teidän lapsenne heidän lapsillensa, ja heidän lapsensa tuleville sukukunnille!
4. Mitä ruohomato jättää, sen heinäsirkka syö, ja mitä heinäsirkka jättää, sen lehtimato syö, ja mitä lehtimato jättää, sen jyvämato syö.
2 Moos. 10:14 s. Joel 2:25.
5. Herätkäät, te juopuneet, ja itkekäät, ja voivottakaat, kaikki viinin juomarit, viininmehun tähden, sillä se on suustanne temmattu!
6. Sillä kansa on noussut maatani vastaan, väkevä ja epälukuinen; sen hampaat ovat jalopeuran hampaita, ja sillä on emäjalopeuran purimet.
7. Se pani viinipuuni pilalle, ja fiikunapuuni pirstaleiksi; se on ne kokonaan kuorinut ja kaatanut, valkeina ovat sen oksat.
8. Valita niinkuin neitsyt, joka pukee itsensä säkkiin nuoruutensa yljän tähden!
9. Temmattu on ruoka-uhri ja juoma-uhri Herran huoneesta; papit, Herran palvelijat, murehtivat.
2 Moos. 29:41.
10. Pelto on hävitetty, maa suree; sillä elo on hävitetty, viininmehu on kuivunut, öljy surkastunut.
11. Häpeään häätykäät, te peltomiehet, voivottakaat, te viinimäen miehet, nisun ja ohran tähden, sillä hävitetty on pellon sato. Jes. 16:10. Jer. 48:33.
12. Viinipuu on kuivettunut, fiikunapuu on surkastunut, granattipuu, jopa palmu- ja omenapuukin, kaikki kedon puut ovat kuivettuneet; niin, ilokin on kadonnut ihmislapsilta.
13. Sonnustakaat itseänne ja valittakaat, te papit, voivottakaat, te altta-

rin palvelijat! Tulkaat ja olkaat yötä
säkkeihin puettuina, te minun Ju-
malani palvelijat, sillä ruoka-uhri
ja juoma-uhri on poissa teidän Ju-
malanne huoneesta.
14. Pyhittäkäät paasto, kutsukaat
seurakunta kokoon, kootkaat van-
himmat, kaikki maan asukkaat, Her-
ran, teidän Jumalanne, huoneesen,
ja huutakaat Herran tykö! Joel 2:15.
15. Voi sitä päivää! sillä lähellä on
Herran päivä, ja niinkuin väkivalta
se Kaikkivaltiaalta tulee.
Jes. 13:6,9. Joel 2:1.
16. Eikö ole silmäimme edestä ruo-
ka temmattu pois, ilo ja riemu mei-
dän Jumalamme huoneesta?
17. Siemenet ovat turmeltuneet
maassa, aitat ovat hävitetyt, ladot
hajoitetut, sillä elo on kuivettunut.
18. Kuinka karja huokaa, karjalau-
mat hämmästyvät! sillä ei heillä lai-
dunta ole; lammaslaumatkin nään-
tyvät. Ps. 104:27.
19. Sinun tykösi, Herra, minä huu-
dan; sillä tuli on kuluttanut korven
luhdat, ja liekki korventanut kaikki
kedon puut.
20. Metsän eläimetkin huutavat Si-
nun puoleesi, sillä vesiojat ovat kui-
vuneet, ja tuli on kuluttanut korven
luhdat. Job 39:3. Ps. 104:27. 147:9. Joon. 3:8.

2 Luku.

Herran päivän enteet: pyhän Hengen vuodatus, merkit auringossa ja kuussa.

Soittakaat pasunalla Sionissa, huu-
takaat minun pyhällä vuorellani!
Vavista täytyy kaikkein maan asu-
kasten, sillä Herran päivä tulee, se
on läsnä. 4 Moos. 10:2. Joel 1:15.
2. Pimeyden ja sumun päivä, pilven
ja synkeyden päivä; niinkuin aamu-
rusko levitettynä vuorten yli tulee lu-
kuisa ja väkevä kansa, jonka vertais-
ta ei ole ollut ijankaikkisesta asti,
eikä sen jälkeen enää tule ijankaik-
kiseen aikaan saakka. Am. 5:18. Sef. 1:14s.
3. Sen edellä kuluttaa tuli, ja sen
takana korventaa liekki; niinkuin
Edenin tarha on maa sen edellä,
vaan sen takana kuin autio korpi,
eikä mikään siltä säästy.
4. Sen muoto on niinkuin hevosten
muoto, ja he karkaavat niinkuin
ratsut.
5. Niinkuin ratasten ratina vuorten
huipuilla, niin he hyppelevät, niin-
kuin tulen liekin kohina, joka ku-
luttaa kulon, niinkuin väkevä kan-
sa, valmis sotaan.
6. Sen edessä kansat vapisevat, kaik-
ki kasvot kalpenevat. Nah. 2:10.
7. Niinkuin sankarit he samoavat,
niinkuin sotamiehet he nousevat
muurille, ja kukin he tietänsä kul-
kevat, eivätkä muuttele polkujansa.
8. Toinen ei toistansa työnnä, kukin
he polkujansa kulkevat, ja aseitten
läpi tunkevat, eivätkä haavoitu.
9. Ympäri kaupunkia he juoksevat,
muurille he nousevat, huoneisiin kii-
peävät, akkunain läpi tulevat niin-
kuin varkaat.
10. Sen edessä vapisee maa, ja taivaat
tärisevät; aurinko ja kuu pimenevät
ja tähdet kadottavat valonsa.
Jes. 13:10. Hes. 32:7. Matt. 24:27,29.
Mark. 13:24. Luuk. 21:25.
11. Ja Herra jylisee sotalaumansa
edellä, sillä sangen suuri on hänen
sotaleirinsä, väkevä on hänen sanan-
sa toimittaja; sillä suuri on Herran
päivä, ja sangen kauhea, kuka voi
sitä kestää? Jer. 30:7.
12. Mutta nytkin, sanoo Herra, kään-
tykäät Minun tyköni kaikesta sydäm-
mestänne paastolla, itkulla ja vali-
tuksella! San. 28:13. Jes. 45:22.
13. Ja repikäät rikki sydämmenne,
eikä vaatteitanne, ja palatkaat Her-
ran, teidän Jumalanne tykö, sillä ar-
mollinen ja laupias Hän on, pitkä-
mielinen ja armosta rikas, ja katuu
rangaistusta.
2 Moos. 34:6. 4 Moos. 14:18. 1 Sam. 15:29.
Neh. 9:17. Ps. 51:19. 86:15. 103:8. 145:8. Joon. 4:2.
14. Kukaties Hän palajaa takaisin
ja ottaa katuaksensa ja jättää jäl-
keensä siunauksen, ruoka-uhrin ja
juoma-uhrin Herralle, teidän Juma-
lallenne. Jer. 18:8. Joon. 3:9.
15. Soittakaat pasunalla Sionissa, py-
hittäkäät paasto, huutakaat seura-
kunta kokoon!
4 Moos. 10:2. Joel 1:14. Joon. 3:5.
16. Kootkaat kansa, pyhittäkäät ko-
kous, tuokaat vanhimmat koolle,
kootkaat lapset ja imeväiset; lähte-
köön ylkä kammiostansa, ja mor-
sian suojastansa! Ps. 8:3.
17. Etuhuoneen ja alttarin välissä it-
keköôt papit, Herran palvelijat, ja sa-
nokoot: „armahda, Herra, kansaasi,
äläkä pane perintöäsi pilkaksi, paka-
nain sananlaskuksi! Miksi sanottai-
siin kansain kesken: ‚missä on nyt
heidän Jumalansa?"
2 Moos. 32:12. Ps. 79:9 s. 115:2.
18. Silloin kiivastui Herra maansa
puolesta ja armahti kansaansa.
19. Ja Herra vastasi ja sanoi kansal-
lensa: katso, Minä lähetän teille elon
ja viinin ja öljyn, ja te täydytte niis-
tä, enkä Minä enää pane teitä pilkak-
si pakanain kesken. 5 Moos. 28:11 s.
20. Ja tuon pohjosesta tulleen Minä
poistan teistä kauas, ja karkoitan hä-
net kuivaan ja autioon maahan, hä-

nen etuparvensa itäiseen mereen ja
hänen takaparvensa läntiseen me-
reen; ja hänen löyhkänsä nousee,
ja hänen haisunsa kohoo, sillä hän
on suuria tehnyt.
21. Älä pelkää, sinä maa, riemuitse ja
iloitse, sillä Herrakin voi suuria tehdä!
22. Älkäät peljätkö, te kedon eläimet,
sillä korven luhdat viheriöitsevät;
sillä puu kantaa hedelmänsä, fiiku-
napuu ja viinipuu antavat aarteensa.
23. Ja te, Sionin lapset, riemuitkaat
ja iloitkaat Herrassa, teidän Jumalas-
sanne, sillä Hän antaa teille vanhurs-
kauden opettajan, ja antaa teille sa-
teen, syyssateen ja kevätsateen niin-
kuin ennenkin. 5 Moos. 11:14. Jer. 5:24.
24. Ja riihet täyttyvät elosta, ja kuur-
nat kuohuvat viiniä ja öljyä. San. 3:10.
25. Ja Minä palkitsen teille ne vuo-
det, jotka heinäsirkka, lehtimato, jy-
vämato ja ruohomato söi, tuo minun
suuri sotalaumani, jonka Minä teitä
vastaan lähetin. Joel 1:4.
26. Silloin te saatte kyllältä syödä ja
täyttyä, ja te kiitätte Herran, teidän Ju-
malanne, nimeä, joka on ihmeelli-
sesti menetellyt teidän kanssanne;
eikä minun kansani häpiään joudu
ijankaikkisesti.
27. Ja te saatte tuta, että Minä olen
Israelin keskellä, ja että Minä, Herra,
olen teidän Jumalanne, eikä yksikään
muu; ja minun kansani ei häpiään
joudu ijankaikkisesti. Jes. 45:5. 46:9.
28. Ja tapahtuu sen jälkeen, että Mi-
nä vuodatan Henkeni kaiken lihan
päälle, ja teidän poikanne ja tyttä-
renne ennustavat, teidän vanhuksen-
ne unia uneksuvat, ja teidän nuo-
rukaisenne näkyjä näkevät.
Jes. 44:3. Ap. t. 2:17 s.
29. Ja palvelijainkin ja piikain pääl-
le Minä niinä päivinä vuodatan
Henkeni. Gal. 4:6 s.
30. Ja Minä annan tunnustähdet
taivaalla ja maassa: veren ja tulen
ja savupatsaat.
31. Aurinko muuttuu pimeydeksi ja
kuu vereksi ennen sen suuren ja kau-
hean Herran päivän tuloa. Joel 3:15.
32. Ja tapahtuu, että jokainen, kuin
Herran nimeä avuksensa huutaa, se
pelastetaan; sillä Sionin vuorella ja
Jerusalemissa on pelastus, niinkuin
Herra on sanonut, ja niitten jääneit-
ten joukossa, joita Herra kutsuu.
Jes. 2:3. Obadja v. 17. Room. 10:13.

3 Luku.

Herran päivä. Israelin pelastus.

Sillä katso, niinä päivinä ja sinä
aikana, kun Minä palautan Juu-
dan ja Jerusalemin vankeuden,
2. kokoan Minä kaikki pakanat ja
vien heidät alas Josafatin laaksoon ja
käyn siellä oikeutta heidän kanssan-
sa minun kansani ja perintöni Israe-
lin tähden, jonka he hajoittivat pa-
kanain sekaan ja maani jakelivat,
3. ja heittivät kansastani arpaa, ja
antoivat pojan portosta ja tytön vai-
hettivat viiniin, ja joivat.
4. Ja tekin, Tyyro ja Sidon ja kaik-
ki Filistean makunnat, mitä te Mi-
nusta tahdotte? Aiotteko kostaa Mi-
nulle pahaa, taikka aiotteko Minulle
jotakin pahaa tehdä? Yhtäkkiä, no-
peasti Minä palautan teidän tekonne
oman päänne päälle, Jes. 23:1 s. Am. 1:9.
5. koska te minun hopeani ja kul-
tani otitte ja kalliimmat kalunitemp-
peliinne veitte,
6. ja möitte Juudan lapsia ja Jeru-
salemin lapsia Kreikkalaisille pois-
taaksenne heidät kauas heidän omil-
ta rajoiltansa.
7. Katso, Minä herätän heidät siitä
paikkakunnasta, johon te heidät
möitte, ja palautan teidän tekonne
oman päänne päälle.
8. Ja Minä myön teidän poikanne
ja tyttärenne Juudan lapsille, ja he
myövät ne Sabealaisille, kaukaiselle
kansalle; sillä Herra on sen puhunut.
9. Julistakaat tätä pakanain seassa,
pyhittäkäät sota, herättäkäät sanka-
rit, lähestykööt, astukoot esille kaik-
ki sotamiehet!
10. Takokaat vannaanne miekoiksi
ja viikatteenne keihäiksi! Heikko
sanokoon: minä olen sankari!
Jes. 2:4. Mik. 4:3.
11. Kiiruhtakaat ja tulkaat, kaikki
te pakanat ympäristöltä, ja kokoon-
tukaat! Lähetä, Herra, sinne san-
karisi! Ps. 2:2 s. Jes. 8:9 s.
12. Herätkööt pakanat ja lähtekööt
matkalle Josafatin laaksoon, sillä
siellä Minä istun tuomitsemassa kaik-
kia pakanoita ympäristöltä.
13. Sivaltakaat sirppi, sillä elo on
kypsynyt! Tulkaat ja polkekaat, sillä
kuurna on täynnään; kuurna-astiat
kuohuvat, sillä suuri on heidän pa-
huutensa!
Jes. 63:3. Luuk. 10:2. Joh. 4:35. Ilm. 14:15, 18.
14. Ihmisjoukkoja kohisee tuomion
laaksossa, sillä lähellä on Herran
päivä tuomion laaksossa.
15. Aurinko ja kuu pimenevät, ja
tähdet kadottavat valonsa. Joel 2:10.
16. Ja Herra kiljuu Sionista ja jyli-
see Jerusalemista, ja taivaat ja maa
tärisevät; mutta Herra on pakopaik-
kana kansallensa ja varustuksena
Israelin lapsille. Jes. 2:3.
Hos. 11:10. Am. 1:2. Mik. 4:2. Sak. 13:1.

17. Ja te tunnette, että Minä, Herra, olen teidän Jumalanne, joka asun Sionissa, pyhällä vuorellani; ja Jerusalem on pyhä, eikä muukalaisia enää kulje sen kautta. Ilm. 21:27.
18. Ja tapahtuu sinä päivänä, että vuoret vuotavat mehua, ja kukkulat maitoa valuvat, ja kaikki Juudan purot vesinä juoksevat; ja lähde lähtee Herran huoneesta ja kostuttaa Sittimin laakson.
Hes. 47:1.8. Am. 9:13. Sak. 14:8. Ilm. 22:1.
19. Egypti tulee autioksi ja Edom autioksi korveksi, väkivallan tähden Juudan lapsia kohtaan, kun vuodattivat viatonta verta omassa maassansa. Ps. 79:2.3. Obadja v. 10. Ilm. 17:6.
20. Mutta Juuda asuu ijankaikkisesti, ja Jerusalem suvusta sukuun.
21. Ja Minä kostan heidän verensä, jota en ennen kostanut; ja Herra asuu Sionissa. Obadja v. 21.

PROFETTA AMOS.

1 Luku.

Ennustus Damaskoa, Filistealaisia, Tyyrolaisia, Edomilaisia ja Ammonilaisia vastaan.

Tämä on se, minkä Amos, joka oli Tekoan paimenia, näki Israelista, Ussian, Juudan kuninkaan, päivinä, ja Jerobeamin, Joaksen pojan, Israelin kuninkaan päivinä, kaksi vuotta ennen maanjäristystä. Am. 7:14. Sak. 14:5.
2. Ja hän sanoi: Herra kiljuu Sionista, ja jylisee Jerusalemista, ja paimenten laitumet lakastuvat, ja Karmelin kukkula kuivettuu.
Jer. 25:30. Hos. 11:10. Joel 3:16.
3. Näin sanoo Herra: kolmen Damaskon rikoksen tähden, ja neljänkin tähden – en Minä muuta sanojani — koska he rautaisilla rattailla ovat puineet Gileadin,
2 Sam. 12:31. Jes. 17:1. Jer. 49:23 s.
4. lähetän Minä tulen Hasaelin huoneesen, ja se kuluttaa Benhadadin hovit. 2 Kun. 13:3. Jer. 49:27.
5. Ja Minä särjen Damaskon salvat ja hävitän asukkaat Avenin laaksosta ja valtikan pitäjän Bet-Edenistä, ja Syrian kansa viedään vankeuteen Kiiriin, sanoo Herra. 2 Kun. 16:9. Am. 9:7.
6. Näin sanoo Herra: kolmen Gasan rikoksen tähden, ja neljänkin tähden — en Minä muuta sanojani — koska he veivät pois koko joukon vankeja, jättääksensä ne Edomille,
2 Aik. 21:16 s. Jer. 47:5.
7. lähetän Minä tulen Gasan muuriin, ja se kuluttaa sen hovit.
8. Ja Minä hävitän asukkaat Asdodista ja valtikan pitäjän Askalonista, ja käännän käteni Ekronia vastaan, ja Filistealaisten jälelle jääneet hukkuvat, sanoo Herra, Herra. Jer. 25:20.
9. Näin sanoo Herra: kolmen Tyyron rikoksen tähden, ja neljänkin tähden — en Minä muuta sanojani — koska jättivät koko joukon vankeja Edomille, eivätkä muistaneet veljien liittoa, Jes. 23:1 s. Hes. 28:1 s. Joel 3:4 s.
10. lähetän Minä tulen Tyyron muuriin, ja se kuluttaa sen hovit.
Jer. 47:4. Hes. 26:3 s. 27:27.
11. Näin sanoo Herra: kolmen Edomin rikoksen tähden, ja neljänkin tähden — en Minä muuta sanojani — koska hän miekalla vainosi veljeänsä ja tukahutti sääliväisyytensä, ja hänen vihansa raivosi lakkaamatta, ja hänen kiukkunsa väijyi ijankaikkisesti, 1 Moos. 27:40. 4 Moos. 20:20. Jes. 34:5.
Jer. 49:7 s. Hes. 25:12 s. Obadja v. 10 s.
12. lähetän Minä tulen Temaniin, ja se kuluttaa Bosran hovit.
13. Näin sanoo Herra: kolmen Ammonin lasten rikoksen tähden, ja neljänkin tähden — en Minä muuta sanojani — koska he halkasivat Gileadin raskaat vaimot, laajentaaksensa aluettansa, Jer. 49:1 s. Hes. 25:2 s.
14. sytytän Minä tulen Rabban muuriin, ja se kuluttaa sen hovit, sotahuudon kaikuessa sodan päivänä, myrskyn raivotessa raju-ilman päivänä. 2 Sam. 11:1.
15. Ja heidän kuninkaansa kulkee vankeuteen, hän ja hänen ruhtinaansa yhdessä, sanoo Herra.

2 Luku.

Ennustus Moabia, Juudaa ja Israelia vastaan.

Näin sanoo Herra: kolmen Moabin rikoksen tähden, ja neljänkin tähden — en Minä muuta sanojani — koska hän poroksi poltti Edomin kuninkaan luut, 2 Kun. 3:9, 26, 27. Hes. 25:8 s.
2. lähetän Minä tulen Moabiin, ja se kuluttaa Kerijotin hovit, ja Moab kuolee sodan kohinassa, sotahuudon kaikuessa, pasunan soidessa.
3. Ja Minä hävitän tuomarin hänen keskeltänsä, ja kaikki hänen ruhtinaansa Minä tapan ynnä hänen kanssansa, sanoo Herra.

4. Näin sanoo Herra: kolmen Juudan rikoksen tähden, ja neljänkin tähden — en Minä muuta sanojani — koska he hylkäsivät Herran lain, eivätkä hänen sääntöjänsä pitäneet, ja antoivat itsensä vietellä valhejumalien kautta, joitten jäljissä heidän isänsä kulkivat, Tuom. 2:11 s.
5. lähetän Minä tulen Juudaan ja se kuluttaa Jerusalemin hovit.
6. Näin sanoo Herra: kolmen Israelin rikoksen tähden, ja neljänkin tähden — en Minä muuta sanojani — koska he rahaan myövät vanhurskaan ja köyhän kenkäpariin. Am. 8:6.
7. He tallaavat vaivaiset maan tomuun ja sortavat raadollisia heidän teillänsä; ja poika ja isä käyvät saman naisen pariin saastuttaaksensa minun pyhää nimeäni; Room. 2:24.
8. ja pantatuilla vaatteilla makaavat jokaisen alttarin ääressä ja sakoitettujen viiniä juovat Jumalansa huoneessa. 2 Moos. 22:26 s. 5 Moos. 24:12 s.
9. Ja kuitenkin Minä hävitin heidän edestänsä Amorilaisen, jonka korkeus oli niinkuin sedripuun korkeus, ja hän oli väkevä niinkuin tammet; ja Minä hävitin hänen hedelmänsä ylhäältä ja hänen juurensa alhaalta. 4 Moos. 21:24 s. 5 Moos. 2:33 s. Jos. 24:8. Tuom. 11:23.
10. Ja Minä vein teidät Egyptin maasta ja kuljetin teidät korvessa neljäkymmentä vuotta, perimään Amorilaisten maata. 2 Moos 12:51. 14:21 s.
11. Ja Minä asetin teidän poikianne profetoiksi ja nuorukaisianne nasireiksi. Vai eikö niin ole, te Israelin lapset? sanoo Herra.
12. Mutta te juotitte nasirit viinillä, ja profettoja te käskitte, sanoen: „älkäät ennustako!" 4 Moos. 6:2 s. Tuom. 13:5, 14. Jes. 30:10. Jer. 11:21. Am. 7:13.
13. Katso, Minä painan teitä alas, samoin kuin rattaat painavat, jotka ovat täynnä lyhteitä.
14. Ja hukkaan menee nopean pako, väkevä ei voi ponnistaa voimiansa eikä sankari pelastaa henkeänsä.
15. Ei joutsenkantaja pysy asemillaan, ei jaloistaan nopsa pelastu, eikä ratsumies pelasta henkeänsä.
16. Ja rohkeasydämminen sankarien joukossa pakenee alastomana sinä päivänä, sanoo Herra.

3 Luku.

Israel valittu ja hyljätty.

Kuulkaat tätä sanaa, jonka Herra puhuu teistä, te Israelin lapset, koko siitä sukukunnasta, jonka Minä vein Egyptin maalta, sanoen:
2. Teidät vaan Minä tunsin kaikista maan sukukunnista; sentähden Minä kostan teille kaikki teidän pahat tekonne. 2 Moos. 19:5. 5 Moos. 4:20. Ps. 147:19 s.
3. Kulkeeko kaksi yhdessä, elleivät ole keskenänsä sopineet?
4. Kiljuuko jalopeura metsässä, ellei sillä saalista ole; kiljuuko nuori jalopeura luolassansa, ellei ole saalista saanut?
5. Meneekö lintu paulaan maassa, ellei sitä varten ansaa ole; kohoaako paula maasta, ellei ole saalista saanut?
6. Vai soitetaanko sotatorvea kaupungissa, eikä kansa peljästy; taikka tapahtuuko onnettomuus kaupungissa, ellei Herra ole sitä tehnyt? Jes. 45:7. Jer. 11:11. Val. v. 3:38. Mik. 1:12.
7. Sillä ei Herra, Herra, tee mitään, ellei ole ilmoittanut neuvoansa palvelijoillensa, profetoille.
8. Jalopeura kiljuu, kuka olisi peljästymättä? Herra, Herra puhuu, kuka olisi ennustamatta?
9. Julistakaat Asdodin hoveissa ja Egyptin maan hoveissa, ja sanokaat: kokoontukaat Samarian vuorille ja katsokaat, kuinka suuri häiriö sen sisässä ja sorto sen keskellä on!
10. He eivät tiedä oikeutta tehdä, sanoo Herra; vaan he kokoavat väkivaltaa ja ryöstöä hoveihinsa.
11. Sentähden näin sanoo Herra, Herra: vihollinen tulee ja piirittää maan, ja hän kukistaa sinun valtasi, ja hovisi ryöstetään.
12. Näin sanoo Herra: niinkuin paimen pelastaa jalopeuran suusta kaksi säärtä taikka korvan palasen, niin pelastuvat Israelin lapsetkin, jotka Samariassa istuvat vuoteen kulmassa ja damastipolstareilla.
13. Kuulkaat ja todistakaat Jaakobin huonekunnalle, sanoo Herra, Herra Jumala Sebaot:
14. Sinä päivänä, kun Minä kostan Israelille hänen pahat tekonsa, kostan minä Betelin alttareillekin; ja alttarin sarvet katkotaan ja ne putoavat maahan. 1 Kun. 12:33. 2 Kun. 23:15.
15. Ja Minä lyön maahan sekä talvihuoneen että kesähuoneen, ja norsuluu-huoneet kukistuvat, ja paljon huoneita häviää, sanoo Herra. Tuom. 3:20. 1 Kun. 22:39. Jer. 36:22.

4 Luku.

Israel rangaistaan katumattomuutensa tähden.

Kuulkaat tätä sanaa, te Basanin lehmät, jotka Samarian vuorella sorratte vaivaisia ja teette köyhille vääryyttä, ja sanotte herroillenne: „tuokaat tänne juodaksemme!" Ps. 22:13.
2. Vannonut on Herra, Herra, pyhyy-

tensä kautta: katso, ne päivät tulevat
teidän ylitsenne, jolloin te viedään
pois koukuilla ja teidän jäännöksen-
ne kala-ongeilla. Jer. 16:16.
3. Ja muurin halkeamista te lähdette
ulos, kukin kohdaltansa, ja te heite-
tään Harmoniin päin, sanoo Herra.
4. Menkäät Beteliin ja tehkäät syn-
tiä, enentäkäät Gilgalissa synnin te-
koa; tuokaat joka aamu teurasuh-
rinne, kolmena päivänä kymmenek-
senne! Hos. 4:15. 12:11. Am. 5:5.
5. Ja uhratkaat kiitosuhri happa-
mesta, ja kuuluttakaat, julistakaat
vapa-ehtoisia lahjoja! sillä niinhän
te haluatte, te Israelin lapset, sanoo
Herra, Herra. 3 Moos. 2:11. 7:12.
6. Ja Minäkin annoin teille jouti-
laat hampaat kaikissa teidän kau-
pungeissanne ja leivän puutteen kai-
kissa paikkakunnissanne; ettekä sit-
tenkään kääntyneet Minun tyköni,
sanoo Herra. 2 Kun. 6:25 s. 8:1.
7. Ja Minä myös pidätin teiltä sa-
teen, kun vielä oli kolme kuukautta
leikkuusen, ja toisen kaupungin pääl-
le Minä annoin sataa, ja toisen kau-
pungin päälle en antanut sataa; toi-
nen pelto sai sadetta, ja toinen, jon-
ka päälle ei satanut, kuivettui.
8. Ja kaksi, kolme kaupunkia lähti
yhteen kaupunkiin vettä juomaan,
eivätkä kylläänsä saaneet; ettekä
sittenkään kääntyneet Minun tykö-
ni, sanoo Herra.
9. Minä rankaisin teitä ruosteella
ja laihon kellastumisella; teidän mo-
net puutarhanne, viinimäkenne, fii-
kunapuunne ja öljypuunne söi hei-
näsirkka; ettekä sittenkään käänty-
neet Minun tyköni, sanoo Herra.
Joel 1:4. Hagg. 2:18.
10. Minä lähetin teihin ruton Egyp-
tin laihin, Minä tapoin miekalla tei-
dän nuorukaisenne ynnä vangitut
hevosenne ja annoin teidän leirinne
löyhkän nousta juuri teidän omaan
nenäänne; ettekä sittenkään käänty-
neet Minun tyköni, sanoo Herra.
2 Moos. 9:3. 12:29. 2 Kun. 13:3,7.
11. Minä tuotin hävityksen teidän kes-
kellänne, samoin kuin Jumala hävitti
Sodoman ja Gomorran, niin että te
olitte tulesta temmatun kekäleen kal-
taiset; ettekä sittenkään kääntyneet
Minun tyköni, sanoo Herra.
1 Moos. 19:24 s.
Jes. 13:19. Jer. 49:18. Am. 1:1. 8:8. Sak. 3:2.
12. Sentähden teen Minä sinulle,
Israel, näin. Koska Minä siis tämän
teen sinulle, niin varusta itsesi Ju-
malaasi vastaan, Israel!
13. Sillä katso, Hän, joka muodos-
taa vuoret ja luo tuulen, ja ilmoit-
taa ihmiselle, mikä hänen mielensä
on, Hän, joka tekee aamuruskon ja
pimeyden, ja käypi maan kukku-
loilla: Herra Jumala Sebaot on hä-
nen nimensä.
Ps. 65:7. 104:20. 135:7. Am. 5:8. 9:5 s. Mik. 1:3.

5 Luku.

Valitus Israelista. Rangaistustuomiot tulossa.

Kuulkaat tätä sanaa, jonka Minä
teistä valitusvirreksi veisaan, te
Israelin huonekunta!
2. „Kaatunut on neitsyt Israel, eikä
nouse enää seisoalle; hän makaa
maassa pitkällään, eikä ole sitä, jo-
ka nostaa hänet pystyyn."
3. Sillä näin sanoo Herra, Herra:
kaupunki, joka lähtee ulos tuhan-
nella, jättää jälelle sata, ja joka läh-
tee ulos sadalla, jättää jälelle kym-
menen Israelin huonekunnalle.
4. Sillä näin sanoo Herra Israelin
huonekunnalle: etsikäät Minua, niin
te saatte elää! San. 4:4.
5. Älkäät etsikö Beteliä, älkäät Gil-
galiin menkö, älkäätkä Bersebaan
matkustako! sillä Gilgal viedään van-
keuteen, ja Betel joutuu häviöön.
Hos. 4:15. Am. 4:4.
6. Etsikäät Herraa, niin te saatte
elää, ettei Hän tulisi niinkuin tuli Jo-
sefin huoneesen, ja se kuluttaisi sen,
eikä olisi Betelissä sammuttajaa, —
7. te, jotka käännätte oikeuden koi-
ruohoksi ja vanhurskauden kukis-
tatte maahan. Am. 6:12.
8. Hän, joka tekee Otavan ja Kale-
van tähdet ja muuttaa kuoleman
varjon aamuksi ja pimittää päivän
yöksi; Hän, joka kutsuu meren ve-
det ja kaataa ne maan pinnalle:
Herra on hänen nimensä.
Job 9:9. 38:31. Jes. 13:10. Am. 4:13. 9:6.
9. Hän tuottaa äkkiä hävityksen
valtiaalle, ja hävitys tulee vahvaan
linnaan.
10. He vihaavat portissa nuhtelijaa,
ja totuuden puhujaa he kauhistuvat.
11. Koska te poljette vaivaista ja jy-
välahjoja häneltä otatte, sentähden
käy niin, että kun olette vuojonki-
vistä huoneita rakentaneet, niin ette
saa asua niissä, kun olette ihania
viinimäkejä istuttaneet, niin ette saa
juoda niitten viiniä.
5 Moos. 28:30,39. Am. 9:14. Sef. 1:13.
12. Sillä minä tiedän, kuinka monet
teidän rikoksenne ovat ja kuinka suu-
ret teidän syntinne, te vanhurskaan
ahdistajat, — lahjoja te otatte, ja köy-
hiä portissa sorratte!
13. Sentähden, joka ymmärtäväinen
on tällä ajalla, se vaikenee; sillä se
on paha aika.

14. Etsikäät hyvää, älkäätkä etsikö
pahaa, että te eläisitte; silloin on
Herra Jumala Sebaot teidän kans-
sanne, niinkuin te sanottekin.
15. Vihatkaat pahaa ja rakastakaat
hyvää, ja asettakaat porttiin oikeus!
Kukaties armahtaa Herra Jumala
Sebaot Josefin jätteitä.
Ps. 34:15. 97:10. Room. 12:9.
16. Sentähden näin sanoo Herra Ju-
mala Sebaot, Herra: kaikilla toreilla
on valitus, ja kaikilla kaduilla sano-
taan: „voi, voi!" Ja peltomiestä kut-
sutaan murehtimaan, ja suruvirren
taitavaa valittamaan. Jer. 9:17 s.
17. Ja kaikissa viinimäissä on va-
litus, sillä Minä kuljen sinun kaut-
tasi, sanoo Herra.
18. Voi niitä, jotka toivottavat Her-
ran päivää! Miksi hyväksi se olisi
teille, se Herran päivä? Se on pi-
meys, eikä valkeus.
Jes. 5:19. Jer. 17:15. 30:7. Joel 2:2, 11. Sef. 1:14 s.
19. Juuri kuin jos joku pakenisi
jalopeuraa, ja häntä kohtaisi karhu;
taikka hän tulisi kotiin ja nojaisi kä-
tensä seinää vasten, ja kärme hän-
tä pistäisi.
20. Totisesti Herran päivä on pi-
meä, eikä valoisa, ja hämärä, il-
man mitään valkeutta.
21. Minä vihaan, Minä hylkään tei-
dän juhlanne, enkä mielisty teidän
kokouksiinne.
3 Moos. 26:31. Jes. 1:11 s. Jer. 6:20. 7:22.
22. Sillä jos te tuottekin Minulle
poltto-uhrinne ja ruoka-uhrinne,
niin ei ne Minulle kelpaa, enkä Mi-
nä katsele syöttövasikoista tekemiä
kiitosuhrejanne. San. 15:8. 21:27.
23. Vie pois Minun edestäni virttesi
pauhu; en Minä kanteleittes soittoa
tahdo kuulla!
24. Mutta oikeus on tulviva esille
niinkuin vesi, ja vanhurskaus niin-
kuin väkevä virta!
25. Toitteko te Minulle teuras-uhre-
ja ja ruoka-uhreja korvessa neljänä-
kymmenenä vuotena, te Israelin huo-
nekunta? 5 Moos. 32:17. Ap. t. 7:42 s.
26. Te kannoitte kuninkaanne ma-
jaa ja epäjumala-kuvainne alustaa,
jumalanne tähteä, jonka te olitte teh-
neet itsellenne.
27. Niin Minä siis kuljetan teitä
vankeuteen kauas tuolle puolen Da-
maskoa, sanoo Hän, jonka nimi on
Herra Jumala Sebaot.

6 Luku.

Suruttomien ja jumalattomien rangaistus.

Voi suruttomia Sionissa ja huolet-
tomia Samarian vuorella, noita
ensimmäisen kansan mainittavim-
pia, joitten tykö Israelin huonekun-
ta tulee! Jer. 2:3.
2. Menkäät Kalneen ja katsokaat,
ja lähtekäät sieltä Hamatiin, siihen
suureen kaupunkiin, ja käykäät alas
Filistealaisten Gatiin! Ovatko ne pa-
remmat kuin nämä valtakunnat, vai
onko heidän alueensa suurempi kuin
teidän alueenne?
3. Te, jotka luulette pahan päivän
kaukana olevan, ja vedätte puoleenne
väkivallan istuimen, Hes. 12:22. Am. 9:10.
4. jotka makaatte norsunluisilla vuo-
teilla ja venytte polstareillanne, syöt-
te karitsoita lammaslaumasta ja va-
sikoita karsinasta,
5. jotka harpun soidessa joutavia
laulatte ja Davidin tavoin keksitte
itsellenne kanteleita; Jes. 5:11 s.
6. jotka juotte viinimaljoista ja par-
haimmalla öljyllä voitelette itseän-
ne, — mutta ette murehdi Josefin
vammaa! 1 Moos. 37:24.
7. Sentähden saavat he nyt mennä
vankeuteen vangittujen etupäässä;
silloin lakkaa venyjäin rähinä.
8. Vannonut on Herra, Herra, itsen-
sä kautta, sanoo Herra Jumala Sebaot:
„Minua inhottaa Jaakobin ylpeys;
ja hänen hovejansa Minä vihaan, ja
Minä annan alttiiksi kaupunginkaik-
kinensa." Jer. 51:14.
9. Ja tapahtuu, että jos kymmen-
kunta miestä jää jälelle yhteen huo-
neesen, niin he kuolevat.
10. Ja kuolleen nostaa hänen setän-
sä ja polttajansa, viedäksensä luut
huoneesta, ja sanoo sille, joka on huo-
neen perässä: „onko vielä ketään si-
nun kanssasi?" Ja kun tämä vastaa:
„ei ole ketään", sanoo hän: „vaiti!
sillä ei pidä mainita Herran nimeä!"
11. Sillä katso, Herra käskee ja lyö
suuren huoneen palasiksi ja pienen
huoneen pirstaleiksi.
12. Juoksevatko hevoset kalliolla,
vai kynnetäänkö sitä härjillä, koska
te olette muuttaneet oikeuden myr-
kyksi ja vanhurskauden hedelmän
koiruohoksi? Am. 5:7.
13. Te, jotka iloitsette siitä, joka ei
mitään ole, jotka sanotte: „olemme-
pa väkevyydessämme hankkineet it-
sellemme sarvet!" 1 Kun. 22:11. Mik. 4:13.
14. Sillä katso, Minä nostan kansan
teitä vastaan, te Israelin huonekunta,
sanoo Herra Jumala Sebaot, ja he
ahdistavat teitä Hamatista asti kor-
ven puroon saakka. 2 Kun. 14:25.

7 Luku.

Amoksen näyt. Perikato uhkaa kansaa.

Tämmöistä näytti minulle Herra,
Herra: ja katso, Hän tuotti hei-

näsirkkoja, kun äpäräheinä alkoi
nousta, ja katso, se oli äpäräheinä
kuninkaan niitosten jälkeen.
2. Ja kun ne olivat kokonaan syö-
neet maan kasvit, sanoin minä:
„Herra, Herra, anna kuitenkin an-
teeksi! Kuinka voi Jaakob pysyä pys-
tyssä, sillä vähäinen hän on?"
3 Silloin katui Herra sitä; „ei se ole
tapahtuva", sanoi Herra. 1 Moos. 6:6.
4. Tämmöistä näytti minulle Herra,
Herra: ja katso, Herra, Herra kut-
sui tulen, sillä rangaistaksensa; ja
se söi suuren syvyyden ja kulutti
perintömaata.
5. Silloin sanoin minä: „Herra,
Herra, lakkaa kuitenkin! Kuinka
voi Jaakob pysyä pystyssä, sillä vä-
häinen hän on?"
6. Silloin katui Herra sitä; „ei tä-
mäkään ole tapahtuva", sanoi Her-
ra, Herra.
7. Tämmöistä Hän näytti minulle:
ja katso, Herra seisoi pystysuoralla
muurilla, luotinuora kädessänsä.
2 Kun. 21:13. Jes. 34:11.
8. Ja Herra sanoi minulle: „mitä
näet, Amos?" Minä vastasin: „luoti-
nuoran!" Ja Herra sanoi: „katso,
Minä panen luotinuoran minun kan-
sani Israelin keskelle; en minä enää
kulje hänen ohitsensa. Am. 8:2.
9. Ja Isaakin kukkulat tulevat au-
tioiksi ja Israelin pyhäköt häviävät;
ja minä nousen miekalla Jerobea-
min huonekuntaa vastaan."
2 Kun. 17:20 s.
10. Ja Amasia, Betelin pappi, lä-
hetti sanan Jerobeamille, Israelin
kuninkaalle, sanoen: „Amos nostaa
kapinan sinua vastaan keskellä Is-
raelin huonekuntaa; ei voi maa kär-
siä hänen sanojansa.
11. Sillä näin on Amos sanonut:
‚Jerobeam kuolee miekkaan ja Is-
rael totisesti viedään maastansa van-
keuteen."
12. Ja Amasia sanoi Amokselle: „si-
nä näkijä, mene matkoihisi ja pakene
Juudan maalle, ja syö siellä leipääsi,
ja ennusta siellä! 1 Sam. 9:9. Am. 2:12.
13. Mutta Betelissä et sinä enää saa
ennustaa, sillä se on kuninkaan py-
hä paikka ja valtakunnan huone."
14. Silloin vastasi Amos ja sanoi Ama-
sialle: „en minä ole profetta enkä pro-
fetan poika, vaan minä olen paimen
ja metsäfiikunain kokooja. Am. 1:1.
15. Mutta Herra otti minut karja-
laumasta, ja Herra sanoi minulle:
‚mene, ennusta minun kansalleni
Israelille!'
16. Ja nyt, kuule Herran sanaa: si-
nä sanot: ‚et saa ennustaa Israelia
vastaan etkä saarnata Isaakin huo-
nekuntaa vastaan!' Hes. 21:2.
17. Sentähden näin sanoo Herra: si-
nun vaimosi tekee kaupungissa huo-
rin, ja poikasi ja tyttäresi kaatuvat
miekkaan; sinun maas arvalla jae-
taan, ja sinä itse kuolet saastaisessa
maassa, ja Israel totisesti viedään
maastansa vankeuteen."
2 Kun. 17:6, 18, 21.

8 Luku.

Israel kypsynyt tuomiolle. Jumalan sanan nälkä on tuleva.

Tämmöistä näytti minulle Herra,
Herra: ja katso, korillinen kyp-
syneitä hedelmiä.
2. Ja Hän sanoi: „mitä näet, Amos?"
Minä sanoin: „korillisen kypsyneitä
hedelmiä." Silloin sanoi Herra mi-
nulle: „tullut on minun kansani Is-
raelin loppu; en Minä enää käy hä-
nen ohitsensa. Am. 7:8.
3. Ja hovin veisut muuttuvat valituk-
seksi sinä päivänä, sanoo Herra, Her-
ra; paljon on ruumiita, joita Hän joka
paikkaan on hajoittanut, — vaiti!"
4. Kuulkaat tätä te, jotka tahdotte
niellä köyhän ja hävittää maan vai-
vaisia,
5. sanoen: „milloinka uusikuu lop-
puu, että me saisimme jyviä myödä,
ja sabbatti, että me saisimme avata
jyvä-aitan, pienentääksemme efa-mi-
tan ja korottaaksemme hintaa ja vaa-
kaa väärentääksemme, 4 Moos. 10:10.
28:11. 5 Moos. 25:13—15. Hos. 12:7.
6. saadaksemme rahalla vaivaiset
haltuumme ja köyhän kenkäparilla
ja myödäksemme akanat jyvien hin-
nasta?" Am. 2:5.
7. Vannonut on Herra sen kautta,
josta Jaakob ylpeilee: „en totta Mi-
nä ikänä unhota yhtäkään heidän
tekoansa!"
8. Eikö semmoisten tähden maa va-
pise ja kukin sen asukas murehdi?
Eikö koko maa paisu niinkuin joki
ja kuohu ja laskeu niinkuin Egyp-
tin joki. Ps. 32:6. Am. 9:5.
9. Ja tapahtuu sinä päivänä, sanoo
Herra, Herra, että Minä annan au-
ringon laskea sydänpäivällä ja teen
maan pimeäksi keskellä päivää.
Ps. 19:6, 7. Mik. 3:6.
10. Ja minä muutan teidän juhlanne
murheeksi ja kaikki teidän veisunne
valitusvirreksi, ja vedän kaikille ku-
peille säkin ja panen kaikki päät pal-
jaiksi, ja teen tämän murheen sem-
moiseksi murheeksi, niinkuin joka
ainoata lastaan suree, ja sen lopun
katkeran päivän kaltaiseksi.
Jer. 6:26. 48:37. Sak. 12:10.

11. Katso, ne päivät tulevat, sanoo
Herra, Herra, jolloin minä lähetän
näljän maahan, ei leivän nälkää eikä
veden janoa, vaan näljän kuulla Jumalan sanaa.
12. Ja he juoksevat mereltä merelle,
ja pohjosesta itään he kuleksivat etsimässä Herran sanaa, eivätkä löydä.
13. Sinä päivänä kauniit neitsyet ja
nuorukaiset nääntyvät janosta,
14. jotka nyt vannovat Samarian rikoksen kautta ja sanovat: „niin totta
kuin sinun jumalasi Danissa elää!"
ja: „niin totta kuin Berseban jumalanpalvelus pysyy!" ja he lankeavat,
eivätkä enää nouse.

9 Luku.

Pyhäkön hävitys. Kristuksen valtakunnan ihanuus.

Minä näin Herran seisovan alttarilla; ja hän sanoi: iske pylväitten päihin, niin että kynnykset vapisevat, ja hajoita pirstaleet heidän kaikkien päälle. Ja heidän jätteensä minä miekalla tapan; ei heistä pakolainen pääse pakoon, eikä heistä karannut pelastu. Hes. 9:5 s. Am. 2:14.
2. Jos he vaikka tuonelaan tunkeuvat, sieltäkin minun käteni heidät noutaa; ja jos vaikka taivaasen astuvat, sieltäkin minä heidät maahan syöksen. Ps. 139:7 s. Obad. v. 4.
3. Ja jos he lymyttävät itsensä Karmelin kukkulalle, sieltäkin Minä heitä haen ja noudan heidät; ja joskin he kätkisivät itsensä minun silmäini edestä meren pohjaan, sielläkin Minä käsken kärmeen heitä pistämään. Jes. 27:1.
4. Ja jos he kulkevat vankeina vihollistensa edessä, niin Minä sielläkin käsken miekan heitä tappamaan; ja Minä asetan silmäni heitä vastaan pahaksi, enkä hyväksi. Ps. 34:17. Jer. 44:11.
5. Ja Herra, Herra Sebaot, joka satuttaa maata, niin että se sulaa, ja kaikki sen asukkaat nääntyvät, ja se kokonansa paisuu niinkuin joki ja laskeupi niinkuin Egyptin joki; Tuom 5:4. Am. 8:8. Mik. 1:4. Nah. 1:5.
6. Hän, joka on rakentanut salinsa taivaasen ja perustanut taivaslakensa maan yli, joka kutsuu meren vesiä ja vuodattaa ne maan pinnalle, — Herra on hänen nimensä! Ps. 104:3. Jes. 66:2. Am. 4:13. 5:8.
7. Ettekö te ole minusta niinkuin Kuusin lapset, te Israelin lapset? sanoo Herra. Enkö minä vienyt Israelin lapsia Egyptin maasta ja Filistealaisia Kaftorista ja Syrialaisia Kiristä? 1 Moos. 10:14. 5 Moos. 2:23. Am. 1:5.
8. Katso Herran, Herran silmät ovat syntistä valtakuntaa vastaan, ja Minä peräti kadotan sen maan päältä. En minä kuitenkaan Jaakobin huonekuntaa kokonaan hävitä, sanoo Herra. Jer. 30:11.
9. Sillä katso, Minä annan käskyn, ja seulotan Israelin huonekunnan kaikkien pakanain kesken, niinkuin seulalla seulotaan, eikä siemenjyvää putoa maahan.
10. Miekkaan kuolevat kaikki minun kansani syntiset, ne jotka nyt sanovat: „ei saavuta eikä satuta meitä onnettomuus." Am. 6:3.
11. Sinä päivänä minä rakennan Davidin kaatuneen majan, ja korjaan sen halkeamat ja sen rauniot kohennan, ja rakennan sen niinkuin se entisinä päivinä oli; Ap. t. 15:16 s.
12. että he omistaisivat Edomin jätteet ja kaikki kansat, joille minun nimeäni saarnataan, sanoo Herra, joka tekee tämän. Jes. 44:5.
13. Katso, ne päivät tulevat, sanoo Herra, jolloin kyntäjä seuraa leikkaajaa ja viinimarjain sotkija siemenen kylväjää, ja vuoret vuotavat mehua ja kaikki kukkulat sulavat. 3 Moos. 26:5. Joel 3:18.
14. Ja Minä palautan vangitun kansani Israelin, ja he rakentavat autiot kaupungit ja asuvat niissä, ja istuttavat viinimäkejä ja juovat niitten viiniä, ja tekevät puutarhoja ja syövät niitten hedelmän. 5 Moos. 28:30,39. Am. 5:11.
15. Ja Minä istutan heidät heidän omaan maahansa, eikä heitä enää revitä pois heidän maastansa, jonka Minä heille annoin, sanoo Herra, sinun Jumalasi. 2 Moos. 15:17. Jer. 32:41.

PROFETTA OBADJA.

Edomin tuomio. Kristuksen valtakunnan tulo.

Obadjan näky. Näin on Herra, Herra sanonut Edomista. Sanoman me olemme kuulleet Herralta, ja sanansaattaja on lähetetty pakanain kesken: „nouskaat, ja lähtekäämme sotaan sitä vastaan!" Jer. 49:14 s. Am. 1:11 s.
2. Katso, pieneksi Minä sinut panen

pakanain joukkoon; sinä olet sangen ylönkatsottu.
3. Sydämmesi ylpeys on sinut pettänyt, sinä, joka asut kalliosuojissa, korkeassa asunnossas, sanoen sydämmessäs: ,,kuka syöksee minut maahan?"
4. Vaikka nousisit korkealle niinkuin kotka ja tähtien väliin panisit pesäsi. sieltäkin Minä syöksen sinut maahan, sanoo Herra. Ps. 139:7 s. Am. 9:2.
5. Jos varkaat tulevat tykösi, jos rosvot yöllä kuinka hävitetty sinä olet! eivätkö varasta niin paljon kuin heitä haluttaa? Jos viini-elon korjaajat tulevat tykösi, eikö he jätä jätteitä jälkeensä? Jer. 49:9 s.
6. Kuinka tutkitut ovat Esaulaiset, heidän aarteensa haetut!
7. Aina rajalle saakka ajavat sinut kaikki liittolaisesi, ne, joitten kanssa sinä rauhassa olit. pettävät sinua ja voittavat sinut; leipäsi he panevat pauIaksi sinun allesi. — Ei hänessä taitoa ole.
8. Enkö minä sinä päivänä, sanoo Herra, hukuta viisaat Edomista ja taidon Esaun vuorelta? Jes. 29:14.
9. Ja sinun sankarisi, Teman, hämmästyvät, niin että joka mies surmaamisella hävitetään Esaun vuorelta.
10. Väkivallan tähden veljeäsi Jaakobia vastaan peittää häpeä sinut, ja sinä hävitetään ikuiseksi. 1 Moos. 27:41. Hes. 25:12. 35:3 s. Joel 3:19. Am. 1:11 s.
11. Sinä päivänä kun sinä seisoit häntä vastaan, sinä päivänä kun muukalaiset hänen tavaransa veivät pois ja vieraita tuli hänen portteihinsa ja he Jerusalemista heittivät arpaa, olit sinä niinkuin yksi heistä. Joel 3:3.
12. Vaan älä iloiten katsele veljesi päivää, hänen onnettomuutensa päivää, äläkä iloitse Juudan lapsista heidän häviöpäivänänsä, äläkä suurenna suutasi ahdingon päivänä! Ps. 22:8. Jes. 57:4. Mik. 4:11.
13. Älä mene minun kansani porttiin heidän kukistuspäivänänsä, älä iloiten katsele onnettomuuttansa hänen kukistuspäivänänsä, äläkä koske hänen tavaraansa hänen kukistuspäivänänsä! Ps. 137:7.
14. Älä seiso teitten haaroissa surmatakses hänen päässeitänsä, äläkä alttiiksi anna hänen pakolaisiansa ahdingon päivänä!
15. Sillä lähellä on Herran päivä kaikkia pakanoita vastaan. Niinkuin sinä olet tehnyt, niin sinulle tehdään; sinun tekosi palajaa pääsi päälle. 2 Moos. 21:24. Hes. 35:15. Joel 3:4. Luuk. 6:37 s.
16. Sillä niinkuin te olette juoneet minun pyhällä vuorellani, niin täytyy kaikkien pakanain juoda alinaikaa, juoda ja särpätä, ja olla niinkuin ei heitä olisi ollutkaan. Jer. 25:15 s. 49:12.
17. Mutta Sionin vuorella on pelastettuja, ja se on pyhä paikka; ja Jaakobin huonekunta valloittaa heidän perintö-osansa.
18. Ja Jaakobin huonekunta tulee tuleksi, ja Josefin huonekunta liekiksi, ja Esaun huonekunta korreksi; ja he polttavat heidän keskellänsä ja kuluttavat heidät, niin ettei ketään jää jälelle Esaun huonekunnalle; sillä Herra on sen sanonut.
19. Ja etelämaa valloittaa Esaun vuoren, ja alankomaa Filistealaiset; ja he valloittavat Efraimin alueen ja Samarian alueen; ja Benjamin valloittaa Gileadin.
20. Ja tämän sotalauman vankijoukko Israelin lapsista valloittaa Kanaanealaiset Sarpatiin saakka, ja Jerusalemin vankijoukko, joka Sefaradissa on, valloittaa etelämaan kaupungit. Jos. 15:21 s.
21. Ja vapahtajia nousee Sionin vuorella tuomitsemaan Esaun vuorta; ja valtakunta on oleva Herran. Joel 3:21. Mik. 4:7. Luuk. 1:33, 71.

PROFETTA JOONA.

1 Luku.

Joona kutsutaan, pakenee.

Ja Herran sana tuli Joonalle, Amittain pojalle, sanoen: 2 Kun. 14:25.
2. ,,Nouse, mene Niniveen, siihen suureen kaupunkiin, ja saarnaa sitä vastaan; sillä heidän pahuutensa on tullut minun kasvojeni eteen." 1 Moos. 10:11 s. 18:20. 19:13. Joon. 3:3.
3. Ja Joona nousi paetaksensa Tarsikseen Herran kasvojen edestä. Ja hän meni alas Joppeen ja tapasi laivan, joka kulki Tarsikseen; ja hän maksoi kuljetuspalkan ja astui siihen, mennäksensä heidän kanssansa Tarsikseen Herran kasvoja pakoon.
4. Mutta Herra lähetti ankaran tuulen merelle, ja kova myrsky nousi merellä; ja laiva alkoi särkyä.

5. Ja merimiehet pelkäsivät ja huusivat kukin jumalansa puoleen ja heittivät laivassa olevat kalut mereen keventääksensä kuormaansa. Mutta Joona oli laskeunut laivan sisimpään, jossa hän makasi ja nukkui raskaasti. Ap. t. 27:18 s.
6. Ja häntä lähestyi laivan päämies ja sanoi: „kuinka niin raskaasti nukut? Nouse, huuda Jumalasi puoleen! Kukaties se Jumala meitä armossa muistaa, ettemme huku."
7. Ja he sanoivat toinen toisellensa: „tulkaat ja heittäkäämme arpaa, tietääksemme, kenen tähden tämä onnettomuus on meitä kohdannut." Ja he heittivät arpaa, ja arpa lankesi Joonan päälle. San. 16:33.
8. Ja he sanoivat hänelle: „ilmoita meille, minkä tähden tämä onnettomuus on meitä kohdannut! Mikä on asia ja mistä tulet, mikä on kotimaasi ja mitä kansaa sinä olet?"
9. Ja hän sanoi: „minä olen Hebrealainen ja minä pelkään Herraa, taivaan Jumalaa, joka on tehnyt meren ja maan."
10. Silloin miehet sangen suuresti peljästyivät ja sanoivat hänelle: „miksi tämän teit?" Sillä miehet tiesivät hänen olevan Herran kasvoja paossa; sillä hän oli sen heille ilmoittanut.
11. Ja he sanoivat hänelle: „mitä me sinulle tekisimme, että meri meille tyventyisi?" Sillä meri yhä vaan myrskysi.
12. Ja hän sanoi heille: „ottakaat ja heittäkäät minut mereen, niin meri tyvenee teille; sillä minä tiedän tämän kovan myrskyn kohdanneen teitä minun tähteni."
13. Ja miehet soutivat laskeaksensa maalle, vaan eivät voineet; sillä meri yhä vaan myrskysi heitä vastaan.
14. Ja he huusivat Herran tykö ja sanoivat: „voi Herra, älä salli meidän hukkua tämän miehen hengen tähden, äläkä lue meille viatonta verta! sillä sinä, Herra, teet niinkuin Sinulle kelpaa." Tuom. 9:24.
15. Sitten ottivat he Joonan ja heittivät hänet mereen. Silloin meri lakkasi pauhustaan.
16. Ja miehet suuresti pelkäsivät Herraa ja uhrasivat Herralle teurasuhrin ja tekivät lupauksia.

2 Luku.

Joonan pelastus.

Ja Herra lähetti suuren kalan nielemään Joonan. Ja Joona oli kalan sisuksissa kolme päivää ja kolme yötä. Matt. 12:40. 16:4. Luuk. 11:30.
2. Ja Joona rukoili kalan sisuksissa Herraa, hänen Jumalatansa,
3. ja sanoi: „ahdistuksissani minä huusin Herraa, ja Hän kuuli minua. Tuonelan kohdusta minä paruin; Sinä kuulit minun ääneni. Ps. 77:3 s. 120:1. 130:1.
4. Sinä syöksit minun syvyyteen, meren poveen, niin että virta minun piiritti; kaikki sinun kuohusi ja aaltosi kävivät minun ylitseni.
5. Silloin minä sanoin: minä olen sysätty pois sinun silmiesi edestä; kuitenkin saan vielä katsella sinun pyhään temppeliisi päin. Ps. 31:23.
6. Vedet piirittivät minun hamaan sieluuni saakka: syvyys kiersi minun, kaisila päähäni kääriytyi. Ps. 18:5. 69:2 s.
7. Vuorten perustukseen asti minä vajosin; maan teljet olivat takanani ikuisesti suljetut. Mutta sinä, Herra, minun Jumalani, nostit henkeni kuopasta. Ps. 30:4.
8. Kun henkeni minussa nääntyi, muistin minä Herraa, ja rukoukseni tuli Sinun tykösi, sinun pyhään temppeliisi.
9. Jotka turhia valhe-jumalia noudattavat, ne menettävät armonsa. 5 Moos. 32:21. Ps. 31:7. 144:2.
10. Mutta minä tahdon kiitoksen äänellä uhrata Sinulle; mitä lupasin, sen tahdon maksaa. Herran kädessä on pelastus!" Ps. 3:9. 50:14. 116:7.
11. Ja Herra käski kalan oksentaa Joonan kuivalle maalle.

3 Luku.

Joonan katumussaarna Ninivessä.

Ja Herran sana tuli Joonalle toistamiseen, sanoen:
2. „Nouse, mene Niniveen, siihen suureen kaupunkiin, ja saarnaa sille se saarna, jonka Minä sinulle sanon!"
3. Ja Joona nousi ja meni Niniveen Herran sanan mukaan. Mutta Ninive oli Jumalan suuri kaupunki, kolmen päivämatkan suuruinen.
4. Ja Joona alkoi kävellä kaupunkia yhden päivän matkan ja saarnasi, sanoen: „vielä on neljäkymmentä päivää, niin Ninive hävitetään!"
5. Ja Niniven miehet uskoivat Jumalan ja julistivat paaston ja pukeusivat säkkeihin, heidän vanhimmistansa alkaen heidän nuorimpiinsa saakka. Joel 2.15. Matt. 12:41. Luuk. 11:32.
6. Ja kun Niniven kuningas sen kuuli, nousi hän istuimeltansa ja riisui vaippansa yltänsä, kääri itsensä säkkiin ja istui tuhkaan.
7. Ja hän antoi huutaa ja julistaa Ninivessä, kuninkaan ja hänen ylimystensä käskystä, sanoen: „älkööt

ihmiset ja eläimet, karja ja lampaat
mitään maistako, älkööt laitumella
käykö, älköötkä vettä juoko,
8. vaan pukeutukoot sekä ihmiset et-
tä eläimet murhepukuun ja huuta-
koot hartaasti Jumalan tykö, ja pa-
latkoon kukin pahalta tieltänsä ja
siitä vääryydestä, mikä heidän kä-
sissänsä on.
Job 39:3. Ps. 104:27. 147:9. Joel 1:20.
9. Kukaties Jumala kääntyy ja ka-
tuu, ja lakkaa vihansa kiivaudesta,
niin ettemme huku." Jer. 18:8. Joel 2:14.
10. Ja Jumala näki heidän töitänsä,
että he palasivat pahalta tieltänsä; ja
Jumala katui sitä pahaa, jota Hän
oli uhannut heille tehdä, eikä tehnyt-
kään sitä. 1 Moos. 6:6. 2 Moos. 32:14. Am. 7:3, 6.

4 Luku.

Joona vihastuu. Herra opettaa häntä.

Mutta Joona pani tämän kovin pa-
haksensa, ja hän vihastui.
2. Ja hän rukoili Herran puoleen ja
sanoi: „voi Herra, enkö omassa maas-
sani ollessani tuota sanonutkin? Sen-
tähden minä kiiruhdin paetakseni
Tarsikseen. Sillä minä tiesin, että
olet armollinen ja laupias Jumala,
pitkämielinen ja suuri hyvyydessäs,
ja että kadut pahaa.
2 Moos. 34:6. 4 Moos. 14:18. 1 Sam. 15:29.
Neh. 9:17. Ps. 86:5. 103:8. 145:8. Joel 2:13.
3. Ja nyt, Herra, ota minulta hen-
keni, sillä parempi on minun kuolla
kuin elää." 1 Kun. 19:4.
4. Silloin Herra sanoi: „onko vihasi
oikea?"
5. Ja Joona läksi kaupungista ja aset-
tui kaupungista itään päin, ja teki
siellä itsellensä majan; ja hän istui
sen alle varjoon, siksi kuin näkisi,
miten kaupungin kävisi.
6. Ja Herra Jumala toimitti pen-
saan, joka kasvoi Joonan yli, varjos-
tamaan hänen päätänsä ja virvoitta-
maan häntä hänen vaivassansa. Ja
Joona suuresti iloitsi pensaasta.
7. Ja aamuruskon koittaessa seu-
raavana päivänä toimitti Jumala
madon, joka pisti pensasta, niin että
se kuivettui.
8. Ja auringon noustessa toimitti Ju-
mala polttavan itätuulen; ja aurin-
ko pisti Joonan päätä, niin että hän
nääntyi ja toivotti itsellensä kuole-
maa, sanoen: „parempi on minun
kuolla kuin elää!"
9. Ja Jumala sanoi Joonalle: „onko
vihasi tämän pensaan tähden oi-
kea?" Mutta hän sanoi: „oikea on
vihani aina kuolemaan saakka."
10. Silloin sanoi Herra: „sinä sää-
lit pensasta, josta et ole vaivaa näh-
nyt, ja jota et kasvattanut ole, joka
yöllä kasvoi ja yön vanhana katosi.
11. Enkö minä säälisi Niniveä, tuota
suurta kaupunkia, jossa on enempi
kuin satakaksikymmentä tuhatta ih-
mistä, jotka eivät tiedä eroittaa oi-
keaa kättä vasemmasta, ja lisäksi
vielä paljon karjaa?"

PROFETTA MIKA.

1 Luku.

Samarian ja Juudan tuomio.

Herran sana, joka tuli Mikalle Mo-
resetista, Jotamin, Ahaksen ja
Hiskijan, Juudan kuningasten, päi-
vinä, jonka hän näki Samariasta ja
Jerusalemista. Jer. 26:18.
2. Kuulkaat, kaikki kansat, ota vaa-
rin, sinä maa, ja kaikki mitä siinä
on! Ja olkoon Herra, Herra, teitä vas-
taan todistajana, Herra pyhästä temp-
pelistänsä! 5 Moos. 32:1. Ps. 11:4. 50:4. Jes. 1:2.
3. Sillä katso, Herra lähtee sijastan-
sa, astuu alas ja kulkee maan kuk-
kuloilla. 1 Moos. 11:7. Jes. 26:21. Am. 4:13.
4. Ja vuoret sulavat hänen allansa,
ja laaksot halkeilevat, — niinkuin
medenvaha tulen edessä, ja niinkuin
vesi, joka jyrkältä putoaa.
2 Moos. 19:18. Ps. 68:3. 97:5. Am. 9:5. Nah. 1:5.
5. Kaikki tämä tapahtuu Jaakobin
luopumuksen tähden ja Israelin huo-
nekunnan syntien tähden. Kuka on
syypää Jaakobin luopumukseen? Ei-
kö Samaria? Ja kuka Juudan uhri-
kukkuloihin? Eikö Jerusalem?
6. Sentähden Minä panen Samarian
kiviraunioksi kedolla, viinitarha-is-
tutukseksi; ja vyörytän sen kivet laak-
soon ja paljastan sen perustukset.
7. Ja kaikki sen epäjumalankuvat
lyödään rikki, ja kaikki sen huora-
palkat poltetaan tulessa, ja kaikki sen
kuvat Minä hävitän; sillä huoran
palkasta on se ne koonnut, ja huoran
palkaksi ne jälleen tulevat.
5 Moos. 23:18. Hos. 2:5.
8. Sentähden minä tahdon valittaa
ja vaikeroida, käydä riisuttuna ja
alastomana, tahdon valittaa niinkuin
villikoirat ja uikuttaa kuin rääky-
linnut. Job 30:28 s. Jes. 20:3. Jer. 4:19.
9. Sillä kuolettava on sen haava; sillä

se on tullut Juudaan saakka, se ulottuu kansani porttiin asti, Jerusalemiin saakka. 2 Kun. 18:13. Jer. 15:18.
10. Älkäät sitä Gatissa ilmoittako; älkäät katkerasti itkekö! Bet-Leafrassa minä tahraan itseäni tuhkaan. 2 Sam. 1:20. Job 2:8. Jer. 6:26.
11. Lähtekäät matkalle, te Safirin asukkaat, häpeällisesti paljastettuina! Saananin asukkaat eivät lähde ulos; valitus Bet-Haeselissa estää teitä siellä viipymästä. * Jes. 47:3.
12. Sillä Marotin asukkaat vapisevat tavaransa tähden; sillä onnettomuus on tullut Herralta Jerusalemin portille. Am. 3:6.
13. Valjastakaat juoksija vaunujen eteen, te Lakiksen asukkaat! Sinä olit synnin alku Sionin tyttärelle, sillä sinussa tavattiin Israelin rikokset. Jos. 10:3. 15:39. 2 Kun. 19:8.
14. Sentähden sinun täytyy luopua Moreset-Gatista. Aksibin huoneet tulevat pettäväksi puroksi Israelin kuninkaille. Jos. 15:44. 19:29.
15. Vielä minä tuotan teille perillisen, te Maresan asukkaat. Adullamiin saakka tulevat Israelin ylimykset.
16. Aja pääsi paljaaksi ja keritse itseäs lemmittyjen lastesi tähden; laajenna pääsi paljaus niinkuin kotka, sillä he ovat viedyt pois sinulta maanpakoon.

2 Luku.

Israelin jumalattomuus. Kristus luvataan.

Voi niitä, jotka vahinkoa ajattelevat ja pahaa valmistavat vuoteillansa, päivän koittaessa sitä tehdäksensä, koska se on heidän vallassansa! Ps. 4:5. 36:5.
2. He ahnehtivat peltoja ja ryöstävät ne, he himoitsevat huoneita ja ottavat ne; he sortavat miehen huoneinensa ja ihmisen perintöinensä. 2 Moos. 20:17. 1 Kun. 21:1 s. Jes. 5:8.
3. Sentähden näin sanoo Herra: katso, Minä ajattelen tätä sukukuntaa vastaan onnettomuuden, josta ette voi irroittaa kaulaanne ja jonka tähden ette saata ylpeästi kävellä; sillä se on paha aika.
4. Sinä päivänä teistä pilkkavirttä lauletaan ja valitusvirttä veisataan, sanoen: „me olemme peräti hävitetyt; minun kansani perintö-osan Hän vaihetti muille; kuinka Hän sen minulta otti? Vastustajalle Hän peltomme jakaa!“ 2 Kun. 17:24.
5. Sentähden ei sinulle jää ketään, joka laskee nuoran arvan panoksi Herran seurakunnassa.
6. „Älkäät saarnatko!“ — niin he saarnaavat. Eikö semmoisille pidä saarnattaman? Eikö pilkan pidä poistuman? Jes. 30:10. Am. 7:16.
7. Voi miten Jaakobin huonekunnassa puhutaan! Onko Herra kärsimätön, vai ovatko hänen tekonsa semmoisia? Eikö minun puheeni ole hyvä sille, joka oikein vaeltaa? Jes. 28:21. 50:2.
8. Mutta minun kansani on jo tätä ennen asettanut itsensä viholliseksi. Hameen päältä he riistävät vaipan niiltä, jotka riitaa nostamatta kulkevat ohitse. Hes. 22:29.
9. Minun kansani vaimot te ajatte pois heidän rakkaista kodeistansa; heidän lapsukaisiltansa te ikuiseksi otatte minun kaunistukseni. Matt. 23:14.
10. Nouskaat ja menkäät matkoihinne! sillä tämä ei ole teidän lepopaikkanne; sillä saastaisuus tuottaa kauhean turmion. 3 Moos. 18:25, 28.
11. Jos joku tuulta ja petosta tavoittava mies valhetellen puhuisi: „minä saarnaan sinulle viinistä ja väkevästä juomasta,“ niin se olisi tämän kansan saarnaaja! Jes. 30:10. Mik. 3:5.
12. Minä tahdon koota sinua, Jaakob, kokonansa; Minä tahdon kerätä Israelin jätteet, tahdon saattaa heidät yhteen niinkuin lampaat tarhaan, niinkuin karjalauman laitumen keskelle. Silloin vilisee ihmisiä. Jer. 31:8 s. Joh. 10:16.
13. Murtaja käy heidän edellänsä; he murtavat ja kulkevat portin läpi ja lähtevät siitä ulos; ja heidän kuninkaansa kulkee heidän edellänsä, ja Herra heidän etupäässänsä.

3 Luku.

Kansan päämiesten ja profettojen synnit. Jerusalemin hävitys.

Ja minä sanoin: kuulkaat kuitenkin, te Jaakobin päämiehet ja Israelin huonekunnan ruhtinaat! Eikö teidän tule tietää oikeutta? Jer. 5:4 s.
2. te, jotka vihaatte hyvää ja rakastatte pahaa, jotka kiskotte heiltä heidän nahkansa, ja lihan heidän luistansa,
3. jotka syötte minun kansani lihan ja nylette heiltä nahan, jotka särette heidän luunsa ja paloitatte niitä niinkuin pataan, ja niinkuin lihaa kattilaan! Ps. 14:4.
4. Silloin he huutavat Herran tykö, mutta Hän ei kuule heitä, vaan peittää kasvonsa heiltä sinä aikana, niinkuin heidän pahat tekonsa ansainneet ovat. 5 Moos. 31:18. San. 1:28. Jes. 1:15. Jer. 11:11. 14:12. Hes. 8:18.
5. Näin sanoo Herra niistä profetoista, jotka minun kansaani viettelevät,

jotka saarnaavat rauhaa, kun heillä
on hampaissansa jotakin puremista,
mutta julistavat sotaa sitä vastaan,
joka ei heidän suuhunsa mitään
anna. Hes. 13:18 s. Mik. 2:11.
6. Sentähden tulee teille yö ilman
näkyjä, ja pimeys teille ilman en-
nustamista. Aurinko laskee niiden
profettojen ylitse, ja päivä pimenee
heidän ylitsensä.
Jer. 15:9. Joel 2:10. Am. 8:9.
7. Ja näkijät häpeävät, ja ennusta-
jat punastuvat, ja kaikki he peittä-
vät suunsa, sillä Jumala ei vastaa
heitä. 3 Moos. 13:45. Hes. 24:17.
8. Mutta minä olen täynnä voimaa
ja Herran henkeä, oikeutta ja väke-
vyyttä, ilmoittaakseni Jaakobille hä-
nen rikoksensa ja Israelille hänen
syntinsä.
9. Kuulkaat tätä, te Jaakobin huo-
nekunnan päämiehet ja Israelin huo-
nekunnan ruhtinaat, jotka kauhis-
tutte oikeutta ja väännätte kaiken
oikean vääräksi, Am. 5:7. 6:12.
10. te, jotka rakennatte Sionin ve-
rellä ja Jerusalemin vääryydellä!
Jer. 22:13. Hes. 22:27. Hab. 2:12.
11. Sen päämiehet tuomitsevat lah-
jan tähden, sen papit opettavat pal-
kan tähden ja sen profetat ennusta-
vat rahan tähden, ja Herraan he kui-
tenkin luottavat, sanoen: „eikö Her-
ra ole meidän keskellämme? Ei on-
nettomuus meitä kohtaa."
Jer. 5:12. 7:4 s. Sef. 3:3 s.
12. Sentähden kynnetään Sion tei-
dän tähtenne pelloksi ja Jerusalem
tulee kivirauniοksi, ja temppelin
vuori metsäkukkuloiksi. Jer. 26:18.

4 Luku.

Kristuksen valtakunnan kunnia.

Ja tapahtuu päiväin lopulla, että
Herran huoneen vuori on vahvis-
tettuna vuorten huipulla, ja se on
muita kukkuloita korkeampi; ja sin-
ne virtailee kansoja.
Ps. 68:17. Jes. 2:2 s. Jer. 3:17. Sak. 8:20 s.
2. Ja paljon pakanoita sinne menee,
ja he sanovat: „tulkaat ja astukaam-
me ylös Herran vuorelle ja Jaakobin
Jumalan huoneesen, että Hän opet-
taisi meille teitänsä, ja me vaeltai-
simme hänen poluillansa!" Sillä Sio-
nista on laki lähtevä, ja Herran sa-
na Jerusalemista. Ps. 110:2. Jes. 51:4.
3. Ja Hän tuomitsee monen kansan
kesken ja julistaa oikeutta väkeville
kansoille kaukaisiin maihin saakka;
ja he takovat miekkansa vannaiksi
ja keihäänsä viikatteiksi. Ei nosta
kansa miekkaa kansaa vastaan, eivät-
kä he enää sotaa opettele. Joel 3:10.
4. Ja he saavat kukin istua viini-
puunsa ja fiikunapuunsa alla, kenen-
kään heitä häiritsemättä; sillä Her-
ran Sebaotin suu on sen puhunut.
3 Moos. 26:6. 1 Kun. 4:25. Jes. 11:6. Jer. 30:10.
Sak. 3:10.
5. Sillä kaikki kansat vaeltavat kukin
jumalansa nimessä, mutta me vael-
lamme Herran, meidän Jumalam-
me, nimessä aina ja ijankaikkisesti.
6. Sinä päivänä, sanoo Herra, tah-
don Minä koota ontuvaiset ja kerätä
hyljätyt ja ne, joita vaivannut olen.
5 Moos. 30:3 s. Hes. 34:16. Sef. 3:19.
7. Ja Minä teen ontuvaisen perilli-
seksi ja kauas karkotetun väkeväksi
kansaksi; ja Herra on heidän kunin-
kaansa Sionin vuorella tästä ajasta
ijankaikkiseen asti. Jes. 24:23. 60:22.
Dan. 7:14. Obad. v. 21. Luuk. 1:33.
8. Ja Sinä paimentorni, tytär Sionin
kukkula, sinulle saapuu ja tulee en-
tinen herraus, kuningasvalta Jerusa-
lemin tyttären ylî. 1 Moos. 35:21. Neh. 3:1.
9. Miksi sinä nyt niin pahasti parut?
Eikö sinulla ole kuningasta? vai on-
ko neuvonantajasi hukkunut, koska
tuska sinun käsitti niinkuin synnyt-
täjän? Jer. 8:19.
10. Vääntele itseäsi ja voivottele, sinä
Sionin tytär, niinkuin synnyttäjä, sil-
lä nyt sinun täytyy lähteä kaupun-
gista ja asua kedolla, ja olet tuleva
Babeliin saakka. Mutta siellä sinä
vapahdetaan; siellä Herra sinun lu-
nastaa vihollistesi käsistä. Ps. 54:9.
11. Ja nyt kokoontuu sinua vastaan
paljon pakanoita, jotka sanovat: „hän
olkoon saastainen, ja iloitkoot sil-
mämme Sionista."
12. Mutta he eivät tunne Herran aja-
tuksia, eivätkä ymmärrä hänen neu-
voansa, että hän kokoaa heidät niin-
kuin lyhteitä riiheen. Jer. 51:33.
13. Nouse ja tapa riihtä, sinä Sionin
tytär! sillä Minä teen sinun sarvesi
raudasta ja teen kyntesi kuparista,
ja sinä muserrat paljon kansoja; ja
Minä annan Herralle alttiiksi heidän
saaliinsa, ja heidän tavaransa koko
maailman hallitsijalle.— 5 Moos. 33:17.
14. Nyt, kokoudu laumaksi, sinä lau-
mojen tytär! sillä meitä saarretaan,
ja vitsalla lyödään Israelin tuomaria
poskelle. Job 16:10. Val. v. 3:30.

5 Luku.

Kristus, rauhan-ruhtinas, syntyy
Betlehemissä.

Ja sinä Betlehem Efrata, joka vä-
häinen olet Juudan tuhanten jou-
kossa, sinusta tulee Minulle se, joka
on hallitsija Israelissa, ja jonka alku
on alusta ja ijankaikkisuudesta.
Matt. 2:6. Joh. 1:1. 7:42.

2. Sentähden Hän antaa heidät alttiiksi siihen aikaan asti, kun synnyttäjä on synnyttänyt, ja hänen jälelle jääneet veljensä kääntyvät Israelin lasten tykö.
3. Ja Hän seisoo ja kaitsee Herran väkevyydessä, Herran, hänen Jumalansa nimen korkeudessa; ja he asuvat alallansa, sillä nyt on Hän suuri maailman ääriin asti. Ps. 72:8.
4. Ja Hän on rauha. Jos Assur tulee maahamme ja astuu meidän hoveihimme, niin me asetamme häntä vastaan seitsemän paimenta ja kahdeksan päämiestä. 2 Kun. 18:13,25.
5. Ja he kaitsevat Assurin maata miekalla ja Nimrodin maata sen porteissa; ja Hän pelastaa meidät Assurista, jos hän tulee meidän maahamme, ja jos hän astuu meidän rajoihimme. 1 Moos. 10:8 s.
6. Ja Jaakobin jätteet ovat monen kansan keskellä niinkuin kaste Herralta, niinkuin sadepisarat ruoholla, joka ei odota ihmistä, eikä vartoo ihmisten lapsia. Ps. 110:3. 1 Kor. 3:6,7.
7. Ja Jaakobin jätteet ovat pakanain joukossa, monen kansan keskellä, niinkuin jalopeura metsän eläinten joukossa, niinkuin nuori jalopeura lammaslaumoissa, joka tultuansa tallaa maahan ja raatelee, eikä ole pelastajaa.
8. Olkoon kätesi korkea vastustajiasi vastaan, ja kaikki vihollisesi hävitettäköön!
9. Ja tapahtuu sinä päivänä, sanoo Herra, että Minä hävitän hevosesi sinun keskeltäsi ja kadotan sinun rattaasi;
5 Moos. 17:16. Jes. 9:5. 31:1. Sak. 9:10.
10. ja hävitän maasi kaupungit, ja hajoitan maahan kaikki linnasi;
11. ja hävitän taikaukset kädestäsi, niin ettei sinulla tietäjiä ole.
12. Ja Minä hävitän sinun epäjumalankuvasi ja patsaasi sinun keskeltäsi, niin että sinä et enää kumarra kättesi tekoa;
13. ja kukistan epäjumalankuvat keskeltäsi, ja hävitän kaupunkisi.
14. Ja vihassa ja kiivaudessa Minä kostan pakanoille, jotka eivät kuuliaisia olleet.

6 Luku.

Herra neuvoo tien ja uhkaa katumattomia.

Kuulkaat kuitenkin, mitä Herra sanoo: nouse, käy oikeutta vuorten kanssa, ja kuulkoot kukkulat sinun ääntäsi!
2. Kuulkaat Herran riita-asiaa, te vuoret ja te muuttumattomat maan perustukset! sillä Herralla on riita-asia kansansa kanssa, ja Israelin kanssa Hän käypi oikeutta. Hos. 4:1.
3. Minun kansani! mitä Minä olen sinulle tehnyt ja millä Minä olen sinua vaivannut? Vastaa Minua! Jer. 2:5.
4. Minähän olen vienyt sinut Egyptin maasta, ja orjuuden huoneesta Minä sinut pelastin, ja lähetin sinun edellesi Mooseksen, Aaronin ja Mirjamin. 2 Moos. 15:21.
5. Minun kansani, muista kuitenkin, mitä neuvoa Balak, Moabin kuningas piti, ja mitä Bileam, Beorin poika, häntä vastasi, Sittimistä Gilgaliin asti, tunteaksesi Herran vanhurskaita tekoja. 4 Moos. 22:1 s. 23.1 s. 24:1 s. Jos. 2:1. 5:9.
6. Millä minä tulen Herran eteen, kumarran korkeuden Jumalalle? Tulenko Hänen eteensä poltto-uhreilla, vuosikuntaisilla vasikoilla?
7. Mielistyykö Herra tuhansiin oinaisin, epälukuisiin öljyvirtoihin? Annanko esikoiseni pahantekoni tähden, kohtuni hedelmän sieluni ravinnoksi? Ps. 50:9 s. 51:18. Jes. 1:11.
8. Hän on ilmoittanut sinulle, ihminen, mikä hyvä on, ja mitä Herra sinulta vaatii, nimittäin, että vaan teet oikeutta, rakastat hurskautta ja vaellat nöyrästi sinun Jumalasi edessä. 5 Moos. 10:12.
9. Herran ääni huutaa kaupungille; ja viisaus ottaa sinun nimestäsi vaarin. Kuulkaat vitsaa, ja kuka sen on toimittanut!
10. Onko vieläkin jumalattoman huoneessa vääryyden tavarat, ja se liika pieni, kirottu efa-mitta?
5 Moos. 25:14 s. Am. 8:5.
11. Olisinko puhdas, jos minulla olisi väärä vaaka, ja väärät painokivet kukkarossani? 3 Moos. 19:36. Hos. 12:7.
12. Sen rikkaat ovat täynnä väkivaltaa, ja sen asukkaat puhuvat valhetta, ja heidän kielensä on petos heidän suussansa! Jer. 9:8.
13. Sentähden Minäkin tahdon lyödä sinut sairaaksi hävittämällä sinua syntiesi tähden.
14. Sinä syöt etkä tule ravituksi, ja näljän tuska on sisuksissasi. Ja mitä siirrät pois, sitä et pelasta; ja mitä pelastat, sen Minä miekalle alttiiksi annan. 3 Moos. 26:26. Hos. 4:10.
15. Sinä kylvät, etkä niitä; sinä sotkut öljymarjoja, etkä saa öljyllä voidella itseäsi, ja mehua, etkä saa viiniä juoda. 5 Moos. 28:30,38 s.
Am. 5:11. Sef. 1:13. Hagg 1:6.
16. Omrin sääntöjä tarkoin noudatetaan ja kaikkia Ahabin huonekunnan tekoja; ja niin te vaellatte heidän neuvoissansa. Sentähden Minä panen sinut kauhistukseksi, ja sen

asukkaat pilkaksi; ja teidän täytyy
kantaa kansani häväistys. Jer. 51:37.

7 Luku.

Jumalan lapset saavat armon.

Voi minua! sillä minun käy niinkuin
suvitulon kokoamisessa, niinkuin
viinileikkuun jälkikorjuussa! ei ole
viinirypälettä syödäkseni, eikä var-
haista fiikunaa, jota sieluni himoit-
see! Matt. 21:19
2. Hyvät ovat kadonneet maasta, ei-
kä ole hurskasta ihmisten joukossa;
kaikki he väijyvät verta, he toinen
toistansa verkolla pyytävät.
Ps. 12:2. Hos. 4:1.
3. Pahuuteen ovat kädet alttiit; ruh-
tinas vaatii lahjoja, tuomari tuomit-
see palkan tähden, ja voimallinen —
hän puhuu sielunsa pahuutta, ja niin
he sen yhteen punovat.
Jes. 5:20. Mik. 2:1. 3:11.
4. Paras heistä on kuin orjantap-
pura, hurskain orjantappura-aitausta
pahempi. Mutta sinun vartijoittesi
päivä, sinun etsikkosi tulee, silloin
heissä häiriö syntyy.
5. Alkäät luottako ystävään, älkäät
turvatko tuttavaan; varo suusi ovi
häneltä, joka makaa helmassas.
6. Sillä poika pilkkaa isäänsä, tytär
nousee äitiänsä vastaan, miniä anop-
piansa vastaan; miehen vihollisina
on hänen perhekuntalaisensa.
7. Mutta minä tahdon katsoa Herran
puoleen, tahdon odottaa minun au-
tuuteni Jumalaa; minun Jumalani
kuulee minua.
8. Älä iloitse, viholliseni, minusta!
sillä vaikka minä lankesin, niin minä
kuitenkin nousen; vaikka minä pi-
meydessä istun, on Herra minun val-
keuteni.
9. Minä tahdon kantaa Herran vihan,
sillä minä olen tehnyt syntiä Häntä
vastaan, siksikun Hän ajaa asiani ja
toimittaa oikeuteni Hän saattaa mi-
nun valkeuteen, ja minä saan nähdä
hänen vanhurskautensa. Jer. 50:34.
10. Ja minun viholliseni näkee sen,
ja peräti häpeään on joutuva, joka
sanoo minulle: „missä on Herra, si-
nun Jumalasi?“ Minun silmäni saa-
vat nähdä häntä; hän tulee poljetuk-
si niinkuin loka kadulla.
Ps. 42:4, 11. 79:10. 115:2. Jes. 10:6. Joel 2:17.
11. Päivä tulee, jolloin muurisi ra-
kennetaan; sinä päivänä on Juma-
lan sana lavealta julistettava.
Jes. 49:19. 54:2 s.
12. Sinä päivänä tullaan sinun ty-
kösi Assurista ja Egyptin kaupun-
geista, ja Egyptistä virtaan saakka, ja
merestä mereen, ja vuoresta vuoreen.
Ps. 72:8. Jes. 19:23. Sak. 9:10. 10:10.
13. Ja maa tulee autioksi asukas-
tensa tähden, heidän töittensä hedel-
män vuoksi.
14. Kaitse kansaasi sauvallasi, pe-
rintösi laumaa, joka yksinänsä asuu
metsässä, Karmelin keskellä! Kait-
koot he karjaa Basanissa ja Gilea-
dissa niinkuin entiseen aikaan!
4 Moos. 23:9. 5 Moos. 33:28.
15. Niinkuin sinun lähtösi päivänä
Egyptin maasta, annan Minä hänen
nähdä ihmetöitä. Joel 2:26.
16. Pakanat sen näkevät ja kaikki
heidän voimallisensa häpeävät; he
panevat käden suullensa, ja heidän
korvansa kuuroiksi tulevat.
17. He nuolevat tomua niinkuin kär-
me; niinkuin maan matoset he va-
visten tulevat varustuksistansa. Her-
ran, meidän Jumalamme tykö he
vavisten pakenevat; he pelkäävät
Sinua. Ps. 72:9. Jes. 49:23.
18. Kuka on senkaltainen Jumala,
niinkuin Sinä olet, joka otat synnit
pois ja annat rikokset anteeksi pe-
rintösi jääneille? Ei Hän pidä vihaa
ijankaikkisesti, sillä Hänellä on halu
laupeuteen.
2 Moos. 15:11. 34:6. Ps. 103:8 s. Jer. 10:6.
19. Hän armahtaa meitä jälleen ja
polkee maahan meidän pahat tekom-
me. Kaikki heidän syntinsä Sinä me-
ren syvyyteen heität. Ap. t. 10:43.
20. Sinä osoitat Jaakobille uskolli-
suutta, ja Abrahamille sitä armoa,
jonkas olet vannonut meidän isillem-
me entisistä ajoista saakka.

PROFETTA NAHUM.

1 Luku.

Herran kiivaus. Armo Juudaa kohtaan.

Ennustus Ninivestä. Nahumin, El-
kosilaisen, ennustuskirja.
2. Herra on kiivas Jumala ja kos-
taja; Herra on kostaja ja täynnä vi-
haa; Herra on kostaja vastustajillen-
sa, ja Hän säilyttää vihan viholli-
sillensa. 2 Moos. 20:5. 34:14.
5 Moos. 4:24. 5:9. Jos. 24:19. Ps. 103:9.
3. Herra on pitkämielinen ja suuri
voimassa; ei hän suinkaan jätä ran-
kaisematta. Herran tie on tuulessa

ja tuuliaispäässä, ja pilvi on hänen
jalkainsa tomuna.
2 Moos. 34:6 s. 4 Moos. 14:18. Neh. 9:17.
Ps. 18:14. 103:8. 145:8. Joel 2:13.
4. Hän nuhtelee merta ja kuivaa
sen, ja kaikki virrat hän kuivaksi
tekee; Basan ja Karmel surkastuvat,
ja Libanonin kukoistus lakastuu.
2 Moos. 14:21. Jos. 3:16. Ps. 106:9. 114:3 s. Jes. 50:2.
5. Vuoret vapisevat Hänen edessän-
sä, ja kukkulat sulaavat; maa kohoaa
Hänen edessänsä, ja maan piiri, ja
kaikki, jotka siinä asuvat. 2 Moos. 19:18.
Ps. 18:8. 24:1. Joel 3:16. Am. 9:5. Mik. 1:4.
6. Kuka voi seisoa hänen kiivau-
tensa edessä, ja kuka kestää hänen
vihansa tulta? Hänen kiivautensa
kulkee niinkuin tuli, ja kalliot loh-
keavat Hänen edessänsä.
7. Hyvä on Herra ja turva hädän
päivänä; ja Hän tuntee ne, jotka
Häneen turvaavat. Ps. 9:10.
8. Mutta paisuvalla tulvalla Hän te-
kee lopun sen paikasta, ja vainoo
vihollisiansa pimeydellä.
9. Mitä te ajattelette Herraa vas-
taan? Hän tekee lopun; ei tule ah-
dinko kahdesti.
10. Sillä orjantappuroihin takertu-
neina ja juomastansa juopuneina he
kokonansa kuluvat kuin kuiva korsi.
Ps. 58:10.
11. Sinusta läksi se, joka ajatteli
pahaa Herraa vastaan ja keksi kel-
vottomuutta.
12. Näin sanoo Herra: „joskin he
täysilukuiset ovat ja heitä on kuin-
kakin paljo, kuitenkin he niitetään
pois, ja niin on hän mennyt meno-
jansa; ja sinua Minä olen vaivannut,
vaan en Minä enää vaivaa. Nah. 2:2.
13. Ja nyt Minä särjen hänen ikeen-
sä sinun niskaltasi ja katkaisen hä-
nen siteensä."
14. Mutta sinusta on Herra käskyn
antanut: „ei enää siementä tule si-
nun nimestäsi. Jumalasi temppelis-
tä Minä hävitän veistokuvat ja vale-
tut kuvat; Minä valmistan sinun hau-
tasi, sillä sinä olet tyhjäksi tullut."
2 Kun. 19:37. Jes. 37:38.
15. Katso, suloisen sanoman saar-
naajain jalat ovat vuorilla, niitten,
jotka rauhaa julistavat! Vietä, Juu-
da, juhliasi, maksa lupaukses! sillä
ei kelvoton enää käy sinun kauttas;
hän on kokonansa hävitetty!
Jes. 52:7. Room. 10:15.

2 Luku.

Niniven hävitys.

Hävittäjä nousee sinua vastaan.
Varjele varustukses, vakoile tie-
tä, vahvista lanteesi, jännitä voima-
si kovasti! Jes. 8:9 s. 10:12.
2. Sillä Herra tuo jälleen Jaakobin
kunnian niinkuin Israelin kunnian;
sillä ryöstäjät ovat heitä tyhjentä-
neet ja turmelleet heidän viiniköyn-
nöksensä. Nah. 1:12.
3. Hänen sankariensa kilvet ovat pu-
naiset, sotamiehet tulipunaan pue-
tut, terästen kimalteessa ovat vau-
nut hänen sotahankkeensa päivänä;
ja keihäät häälyvät.
4. Kaduilla rattaat raivoavat ja kii-
tävät toreilla; ne välkkyvät niinkuin
tulisoitot, ja leimahtavat niinkuin
salamat.
5. Hän muistaa sankareitansa: he
kompastuvat poluillansa, he kiiruh-
tavat sen muureille, ja suojakatto
on jo valmistettu.
6. Virtain portit aukenevat, ja ho-
vi raukeaa.
7. Ja päätetty on, että se paljaste-
taan ja viedään pois; ja sen piiat
valittavat niinkuin mettisten äänellä,
lyöden rintaansa.
8. Ja Ninive oli niinkuin vesilam-
mikko alusta asti; mutta nyt he pa-
kenevat. „Seisahtukaat, seisahtu-
kaat!" vaan ei kukaan käänny ta-
kaisin.
9. Ryöstäkäät hopeaa, ryöstäkäät
kultaa! ei ole loppua tavaroilla; pal-
jon on kaikenlaisia kalliita kaluja.
10. Autius, tyhjyys ja hävitys! ja
sydän on rauvennut, polvet horju-
vat, kaikissa lanteissa on vavistus,
ja kaikkien kasvot kadottavat kau-
neutensa. Jes. 13:7. Hes. 7:17. 21:7. Joel 2:6.
11. Missä nyt on jalopeuran asuin-
sija ja nuorten jalopeurain laidun,
jossa jalopeura kuljeskeli, naarasja-
lopeura ja jalopeuran penikka, ke-
nenkään tohtimatta heitä karkoittaa?
Hes. 19:1 s.
12. Missä on jalopeura, joka raateli
penikkainsa tarpeeksi ja kuristi naa-
rasjalopeurojansa varten ja täytti luo-
lansa saaliilla ja pesänsä ryöstöllä?
13. Katso, Minä nousen sinua vas-
taan, sanoo Herra Sebaot, ja sytytän
sen rattaat savussa palamaan, ja
miekka syö sinun nuoret jalopeura-
si; ja Minä teen lopun sinun ryös-
tämisestäs maassa, eikä enää kuulu
sinun sanansaattajiesi ääntä.

3 Luku.

Niniven synnit ja rangaistus.

Voi murhakaupunkia, kokonansa
täynnä valhetta ja väkivaltaa! Ei
lopu ryöstö. Hes. 24:6,9. Hab. 2:12.
2. Ruoskan roiske ja ratasten rati-
na, hevoset nelistävät ja rattaat ko-
lisevat!
3. Ratsastajat kavahuttavat hevo-

siansa, ja miekat välkkyvät, ja keihäät kimaltelevat; paljon on kaatuneita, ruumiita läjittäin, kuolleita epälukuisia; he kaatuvat heidän kuolleihinsa.
4. Kaikki tämä on tuon kauniin ja suloisen porton, tuon taitavan noidan suuren huoruuden tähden, joka möi kansat huoruudellansa ja sukukunnat velhoudellansa.
5. Katso, minä rupean sinuun, sanoo Herra Sebaot, ja paljastaen vedän hameesi palteet kasvojesi yli, ja näytän kansoille sinun häpysi, ja valtakunnille sinun häpeäsi.
Jes. 47:2 s. Jer. 13:22. Hes. 16:37. Hab. 2:16.
6. Ja Minä heitän saastat sinun päällesi ja häväisen sinua, ja asetan sinut kaikkien katseltavaksi.
7. Ja tapahtuu, että kaikki, jotka sinun näkevät, pakenevat sinua ja sanovat: „Ninive on hävitetty! Kuka sitä säälii?" Mistä minä haen sinulle lohduttajia?
8. Oletko sinä parempi kuin No-Amon, joka oli virtain keskellä, vesi ympärillänsä, meri varustuksenansa ja meri muurinansa? Jer. 46 25.
9. Etiopia oli sen väkevyytenä, ja Egypti ilman ääriä; Put ja Libya olivat sinun apunasi. 2 Aik. 12:3. 14:9. Jer. 46:9.
10 Senki täytyi mennä maanpakoon, vankeuteen, sen lapsetkin rutistettiin kaikkien katujen kulmissa; sen ylhäisistä he heittivät arpaa, ja kaikki sen ylimykset sidottiin kahleisin.
11. Sinunkin täytyy juopua ja lymytä itseäsi; sinunkin täytyy hakea pakopaikkaa vihollisen edestä.
12. Kaikki sinun varustuksesi ovat niinkuin fiikunapuut, joissa on varhaisia fiikunoita. Jos niitä pudistetaan, niin ne putoavat syöjän suuhun.
13. Katso, kansasi sinun keskelläsi ovat vaimoja; sinun maasi ovet ovat vihollisilles aivan auki; tuli syö salpasi. Jer. 50:37. 51:30.
14. Ammenna itsellesi vesivaroja piiritystä varten; vahvista linnasi, mene saveen ja sotke sitä, paranna tiiliuuni!
15. Siellä tuli sinut syö ja miekka sinut surmaa, syö sinut niinkuin jäkertäjä. Kartu vaan niinkuin jäkertäjä, kartu kuin heinäsirkka!
16. Sinulla oli kauppamiehiä enempi kuin tähtiä on taivaalla. Jäkertäjät tulivat tulvien maahan ja lensivät pois.
17. Sinun ruhtinoitasi oli niinkuin heinäsirkkoja, ja päämiehiäsi niinkuin ruohomatoja parvittain, jotka sijoittavat itsensä aidoille kylmän aikana; kun aurinko on noussut, ovat he paenneet, eikä tiedetä heidän sijaansa, missä he ovat.
18. Sinun paimenesi, Assurin kuningas, ovat nukkuneet, sinun sankarisi makaavat; kansasi on hajonnut vuorille, eikä kukaan heitä kokoa.
4 Moos. 27:17. 1 Kun. 22:17. Ps. 76:6. Jer. 23:2. 25:34.
19. Ei ole parannusta vammallesi, haavasi on paranematon. Kaikki, jotka kuulevat tämän sanoman sinusta, lyövät kätensä yhteen sinusta; sillä sinun pahuutesi on lakkaamatta kaikkia kohdannut. Jer. 30:12.

PROFETTA HABAKUK.

I Luku.

Jumalan rangaistus Kaldealaisten kautta.

Tämä on se ennustus, jonka profetta Habakuk näki. Jes. 13:1.
2. Kuinka kauan, Herra, minä parun, etkä Sinä kuule? Minä huudan Sinun tykösi väkivallan tähden, etkä Sinä auta.
3. Miksi Sinä annat minun vääryyttä nähdä; ja miksi Sinä vaivaa katselet? Ryöstö ja väkivalta on silmäini edessä; ja niin syntyy riita, ja tora nousee. Ps. 10:14.
4. Sentähden kadottaa laki voimansa, eikä oikeus ilmau koskaan; sillä jumalaton kietoo vanhurskaan, sentähden ilmestyy oikeus vääristeltynä.
5. Katselkaat ympärillenne kansoissa ja katsokaat, ja ihmetelkäät, hämmästykäät! sillä Minä teen teidän päivinänne teon, jota ette uskoisi, jos sitä sanottaisiin. Ap. t. 13:41.
6. Sillä katso, Minä herätän Kaldealaiset, ankaran ja tuiman kansan, joka kulkee pitkin maan avaroita aloja, valloittamassa asuinsijoja, jotka ei heidän omansa ole.
7. Hirvittävä ja peljättävä hän on; itse hän määrää oikeutensa ja korotuksensa.
8. Ja pardeja nopeammat ovat hänen hevosensa ja illan susia rajummat; hänen ratsumiehensä tulevat vauhdissa, hänen ratsumiehensä tulevat kaukaa; he lentävät niinkuin kotka, joka rientää saaliille.
Jer. 4:13. 5:6. Sef. 3:3. Matt. 24:28.

9. Kaikki he tulevat väkivaltaa tekemään, he kääntävät kasvonsa eteenpäin; ja he kokoavat vankeja kuin hietaa. 1 Moos. 32:12. Hos. 1:10.
10. He tekevät kuninkaista pilkkaa, ja ruhtinaita he nauruna pitävät; he nauravat kaikille varustuksille; he luovat maata valliksi ja valloittavat ne.
11. Silloin he kääntyvät niinkuin tuuliaispää ja tunkevat eteenpäin; mutta rikoksen alainen on se, jolla on oma voima jumalanansa. Dan. 5:4.
12. Etkö Sinä ole alusta ollut Herra, minun Jumalani, minun Pyhäni? Me emme kuole. Rangaistukseksi Sinä, Herra, heidät panit, ja kuritukseksi Sinä, kalliomme, heidät asetit. 5 Moos. 32:4.
13. Sinä, joka olet silmistäsi liian puhdas, saattaaksesi pahuutta nähdä, ja joka et vaivaa katsella voi, miksi Sinä kärsit ryöstäjiä, olet vaiti, kun jumalaton nielee sen, joka häntä hurskaampi on?
Job 21:7. Ps. 5:5 s. Jer. 12:1 s.
14. Ja miksi sinä teet ihmiset meren kalain kaltaisiksi, matelevaisten vertaisiksi, joilla ei hallitsijaa ole?
15. He ovat ongella onkineet heidät kaikki, vetäneet heidät verkkoonsa ja koonneet nuottaansa; siitä he iloitsevat ja riemuitsevat.
16. Sentähden he uhraavat verkollensa ja suitsuttavat nuotallensa; sillä niitten kautta on hänen osansa lihava, ja heidän ruokansa herkullinen. Jes. 10:13.
17. Pitäisikö heidän sentähden saada tyhjentää verkkonsa ja alati olla tappamassa kansoja armahtamatta?

2 Luku.

Kaldealaisen vallan häviö.

Vartiossani minä tahdon seisoa ja asettua linnaani, tahdon vartoa, nähdäkseni, mitä Herra minussa puhuu, ja mitä Hän vastaa valitukseeni. Jes. 21:8. Hes. 3:17. 33:7.
2. Ja Herra vastasi minulle ja sanoi: kirjoita näkysi, ja piirrä se tauluihin, että helposti sitä lukea voi. Jes. 8:1. 30:8.
3. Sillä vielä viipyy näky määrättyyn aikaansa asti; mutta se joutuu täyttämykseensä eikä petä. Jos se viipyy, niin odota sitä; sillä se tulee totisesti, eikä viivyttele.
4. Katso, paisunut, vilpistelevä on hänen sielunsa hänessä; mutta vanhurskas elää uskostansa.
San. 11:4 s. Jes. 13:1 s. Joh. 3:36. Room. 1:17 Gal. 3:11. Hebr. 10:38.
5. Viinikin pettää, eikä pöyhkeä mies ole pysyväinen; hän, joka levittää kitansa niinkuin tuonela, ja on niinkuin kuolema täyttymätön, ja joka tempaa puoleensa kaikki pakanat ja kokoaa itsellensä kaikki kansat. San. 27:20. Jes. 13:14.
6. Eivätkö kaikki nämä tee hänestä pilkkalaulua, ja vertauspuheita ja arvoituksia hänestä, sanoen: voi sitä, joka kokoaa itsellensä toisen omaa — kuinka kauan? — ja joka sälyttää päällensä pantteja!
7. Äkkiä nousevat ne, jotka sinua purevat, ja heräävät ne, jotka sinut syöksevät pois, ja sinä joudut heille saaliiksi!
8. Koska sinä olet ryöstänyt paljon kansoja, ryöstävät sinuakin kaikki kansain jääneet, ihmisten veren tähden, ja väkivaltasi tähden maata, kaupunkeja ja kaikkia sen asukkaita kohtaan. Jes. 33:1. Jer. 51:24 s.
9. Voi sitä, joka kiskoo onnetonta voittoa huoneellensa, asettaaksensa pesänsä korkeuteen, pelastaaksensa itsensä onnettomuudesta!
San. 15:27. Dan. 4:27.
10. Neuvollasi sinä saatoit häpeää huoneellesi; kun surmasit monta kansaa, vahingoitit sinä itseäsi.
11. Sillä kivi muurista huutaa ja malka seinästä häntä vastaa.
12. Voi sitä, joka rakentaa kaupunkeja verellä ja perustaa linnoja vääryydellä! Jer. 22:13. Hes. 24:9. Mik. 3:10.
13. Katso, eikö se tule Herralta Sebaotilta, että kansat vaivaavat itseänsä tulta varten, ja sukukunnat hukkaan itseänsä väsyttävät?
14. Sillä maa on täynnä Herran kunnian tuntoa, niinkuin vedet peittävät meren. Jes. 11:9.
15. Voi sinua, joka juotat lähimmäistäsi, joka sekoitat siihen julmuutesi ja juovutat häntä, nähdäksesi hänen häpeänsä!
16. Sinä ravitaan häpeällä kunnian sijaan. Juo nyt itsekin ja paljasta esinahkasi! Sinun päällesi kääntyy Herran oikian käden malja, ja häpeään joutuu sinun kunniasi.
Jer. 25:15,27. Nah. 3:5,11.
17. Sillä Libanonin väkivalta peittää sinun, ja se eläinten hävitys, joka niitä peljätti, ihmisten veren tähden, ja väkivaltasi tähden maata, kaupunkeja ja kaikkia sen asukkaita kohtaan.
5 Moos. 3:25. 32:24. Jes. 14:8. Hes. 14:15. Sak. 11:1.
18. Mitä hyödyttää veistokuva, että sen muodostaja sen veistää, mitä valettu kuva ja valheensaarnaaja, että sen kuvan muodostaja siihen turvaa, tehdäksensä mykkiä epäjumalia?
Jes. 44:9 s. Jer. 10:3,14 s.
19. Voi sitä, joka sanoo puulle: „he-

rää!" ja mykälle kivelle: „nouse!"
Sekö opettaisi? Katso, sehän on si-
lattu kullalla ja hopealla, eikä siinä
ole henkeä ensinkään.
20. Mutta Herra on pyhässä temppe-
lissänsä. Vaietkoon hänen edessänsä
koko maa! Ps.11:4. 46:11. Sef.1:7. Sak.2:13.

3 Luku.

Profetan rukous ja ylistysvirsi.

Profetta Habakukin rukous, viatto-
mien edestä.
2. Herra, minä olen kuullut sinun
sanomasi ja olen hämmästynyt. Her-
ra, uudista sinun tekosi vuosikaut-
ten keskellä, vuosikautten keskellä
tee se tiettäväksi! Vihassa muista
laupeutta!
3. Jumala tulee Temanista, ja Pyhä
Paranin vuorelta. Sela. Hänen kirk-
kautensa peittää taivaat, ja maa on
täynnä Hänen kunniatansa.
2 Moos. 19:16 s. 5 Moos. 33:2. Tuom. 5:4.
4. Ja paiste niinkuin auringon valo
syntyy, säteitä säteilee molemmin
puolin Häntä, ja siellä on hänen
voimansa peite. 2 Moos. 24:17.
5. Hänen edellänsä kulkee rutto, ja
kuume käy hänen askeleissansa.
2 Moos. 9:3. 12:29.
6. Hän seisahtaa ja mittaa maan,
Hän katselee sitä ja saattaa kansat
vapisemaan. Silloin musertuvat ikui-
set vuoret, ja ijankaikkiset kukkulat
laskeuvat. Hän kulkee muinaisia pol-
kujansa. Ps. 68:8 s.
7. Tuskan alaisina minä näen Ku-
sanin majat, Midianin maan teltat
vapisevat. Tuom. 7:21.
8. Onko virtoja kohtaan, Herra, vi-
hasi syttynyt? onko virtoja kohtaan,
vai mertako kohtaan sinun kiivau-
tes, koska ajat hevosillas, pelastuk-
sesi vaunuilla? 2 Moos. 14:26 s. 15:3 s.
9. Paljaana, paljastettuna on sinun
joutses; vahvistetut ovat vitsat sa-
nalla. Sela. Virroilla Sinä halkaiset
maan. 5 Moos. 32:41 s. Jos. 3:16.
10. Vuoret näkevät sinut ja vapise-
vat; vetten tulva kuohuu, syvyys
antaa äänensä ja nostaa kätensä kor-
keutta kohti. Ps. 77:19.
11. Aurinko ja kuu seisovat sijal-
lansa sinun leimahtavien nuoltesi
valossa, kimaltelevan keihääsi lois-
teessa. Jos. 10:12 s.
12. Kiivaudessa Sinä kuljet maata,
vihassa Sinä survot pakanoita.
13. Sinä läksit vapahtamaan sinun
kansaasi, vapahtamaan voideltuasi.
Sinä särjet pään jumalattoman huo-
neesta, paljastaen perustukset kau-
laan asti. Sela.
14. Sinä lävistät omilla nuolillansa
heidän ruhtinastensa päät, jotka tule-
vat niinkuin tuuliaispää minua ha-
joittamaan, jotka riemuitsevat, juuri-
kuin saisivat syödä vaivaisen salassa.
15. Sinä kuljet hevosillasi meressä,
suurten vetten kuohussa.
16. Tämän minä olen kuullut, ja
ruumiini vapisee, huuleni värisevät
huudosta; märkä menee luihini, ja
minä vapisen sijallani, kun minun
täytyy alallani odottaa ahdingon päi-
vää, kansani ahdistajan tuloa.
17. Sillä silloin ei fiikunapuu ku-
koista, eikä ole hedelmää viinipuis-
sa; öljypuun sato pettää, eikä vai-
niot anna elatusta. Lampaat ovat
hävinneet pihatosta, eikä ole karjaa
navetassa.
18. Mutta minä tahdon iloita Her-
rassa, tahdon riemuita autuuteni Ju-
malassa. Ps. 46:2 s.
19. Herra, Herra on minun voima-
ni; Hän tekee jalkani niinkuin peu-
ran jaloiksi, ja kukkuloillani Hän
minua kuljettaa. Edelläveisaajalle;
kanteleillani. 2 Sam. 22:34. Ps. 18:34.

PROFETTA SEFANJA.

1 Luku.

Vihan päivä.

Herran sana, joka tuli Sefanjalle,
Kusin pojalle, Gedaljan pojalle,
Amarjan pojalle, Hiskian pojalle, Jo-
sian, Amonin pojan, Juudan kunin-
kaan päivinä.
2. Minä tahdon totisesti temmata
pois kaikki maan pinnalta, sanoo
Herra.
3. Minä tahdon temmata pois ih-
miset ja eläimet, temmata taivaan
linnut ja meren kalat, ja pahennuk-
set ynnä jumalattomien kanssa. Mi-
nä hävitän ihmiset maan pinnalta,
sanoo Herra. Hos. 4:3.
4. Ja Minä ojennan käteni Juudaa
vastaan ja kaikkia Jerusalemin asuk-
kaita vastaan ja hävitän tästä paikas-
ta Baalin jätteet, epäjumalan-palve-
lijan nimen ynnä pappien kanssa,
2 Kun. 23:4 s.
5. ja ne, jotka katoilla kumartavat
taivaan sotaväkeä, ja ne, jotka ku-
martavat ja vannovat Herran kaut-

ta, mutta vannovat myöskin kuninkaansa kautta, Jer.19:13.49:1,3. Hos.4:15.
6. ja Herrasta luopuneet, jotka eivät Herraa etsi, eivätkä Häntä kysy.
7. Vaiti. Herran, Herran edessä! sillä lähellä on Herran päivä; sillä Herra on valmistanut teurasuhrin, Hän on pyhittänyt kutsuttunsa.
1 Sam. 16:5. Jes. 13:3. 34:6. Jer. 46:10. Hab. 2:20. Sak. 2:13.
8. Ja on tapahtuva Herran teurastuspäivänä, että Minä etsiskelen ruhtinaita ja kuninkaan poikia ja kaikkia, jotka pukevat itsensä muukalaisten vaatteisin; 2 Kun.25:6 s.Jer.39:5 s.
9. ja Minä etsiskelen kaikkia, jotka kynnyksen ylitse hyppäävät sinä päivänä, jotka täyttävät herransa huoneen väkivallalla ja petoksella.
1 Sam. 5:5.
10. Ja tapahtuu sinä päivänä, sanoo Herra, että huuto kuuluu Kalaportilta ja valitus kaupungin toisesta osasta ja suuri hävitys kukkuloilta.
2 Kun. 22:14. Neh. 3:3.
11. Valittakaat, te Huhmarin asukkaat, sillä koko kauppiaskunta hukkuu, kaikki raharikkaat hävitetään.
12. Ja tapahtuu sinä päivänä, että Minä tutkin Jerusalemia kynttilöillä ja etsiskelen niitä miehiä, jotka makaavat rahkansa päällä, ja sanovat sydämmessänsä. „ei tee Herra hyvää, eikä pahaa." Jer. 48:11 s.
13. Ja heidän tavaransa tulee ryöstöksi, ja heidän huoneensa häviölle; he rakentavat huoneita, eivätkä niissä asu, ja istuttavat viinitarhoja, eivätkä juo niiften viiniä.
5 Moos. 28:30,38 s. Am. 5:11. 9:14. Mik. 6:15.
14. Herran suuri päivä on lähellä, se lähestyy sangen kiireesti. Kuule, se on Herran päivä! haikeasti huutavat silloin sankarit. Joel 2:1 s.
15. Se päivä on vihan päivä, hädän ja ahdistuksen päivä, häviön ja hävityksen päivä, pimeyden ja sumun päivä, pilven ja synkeyden päivä,
Jer 30:7. Am. 5:18.
16. pasunan ja sotahuudon päivä varustettuja kaupunkeja ja korkeita linnoja vastaan.
17. Ja Minä saatan ihmisille ahdistuksen, niin että he kulkevat niinkuin sokeat, sillä Herraa vastaan he ovat syntiä tehneet; ja heidän verensä vuodatetaan niinkuin tomu, ja heidän lihansa niinkuin loka.
18. Ei heidän hopeansa eikä kultansakaan voi heitä pelastaa Herran vihan päivänä, ja hänen kiivautensa tulessa kuluu koko maa. Sillä äkillisen lopun Hän tekee kaikista maan asukkaista. San.11:4. Jes.13:17. Hes.7:19. Sef.3:8.

2 Luku.

Kehoitus katumukseen.

Nöyryttäkäät itseänne, nöyrtykäät, sinä häpeemätön kansa!
2. ennenkuin tuomio toteentuu — niinkuin akana menee aika ohitse — ennenkuin teidän päällenne tulee Herran vihan tuli, ennenkuin teidän päällenne tulee Herran vihan päivä!
3. Etsikäät Herraa, kaikki te nöyrät maassa, jotka hänen oikeutensa pidätte, etsikäät vanhurskautta, etsikäät nöyryyttä! Kukaties te varjellaan Herran vihan päivänä.
4. Sillä Gasa jää tyhjilleen, ja Askalon tulee autioksi; Asdodin he sydänpäivällä ajavat pois, ja Ekron perustuksineen hävitetään.
5. Voi teitä, merimaan asukkaita, Kretiläisten kansaa! Herran sana tulee sinun ylitses, Kanaan, Filistealaisten maa! Minä hävitän sinun asumattomaksi. 1 Sam. 30:14. Hes 25:16.
6. Ja merimaalla on niittyjä oleva, joissa on paimenten kaivoja ja lammasten karsinoita.
7. Ja se maa tulee Juudan huonekunnan jääneitten omaksi; siellä he karjaa kaitsevat ja Askalonin huoneissa illoin lepäävät; sillä Herra, heidän Jumalansa, heitä etsiskelee ja kääntää heidän vankeutensa.
8. Minä olen kuullut Moabin häväistyksen ja Ammonin lasten pilkan, jolla he ovat häväisseet minun kansaani ja sen rajamaita ylpeästi kohdelleet. Ps. 35:26. 38:17. Am. 1:13 s.
9. Sentähden, niin totta kuin Minä elän, sanoo Herra Sebaot, Israelin Jumala: Moab tulee Sodoman kaltaiseksi, ja Ammonin lapset Gomorran vertaisiksi, polttiaisten omaisuudeksi, suolakuopaksi ja ijankaikkiseksi erämaaksi; jääneet minun kansastani ryöstävät heitä, ja minun kansani jääneet heitä perivät. 1 Moos. 19:24 s. Jer. 48:1 s.
10. Tämä heille tapahtuu heidän ylpeytensä tähden; sillä he pilkkasivat Herran Sebaotin kansaa ja ylpeilivät sitä vastaan.
11. Hirmuinen on Herra heitä kohtaan, sillä hän kadottaa kaikki maan jumalat; ja kaikki pakanain luodot Häntä kumartavat, kukin paikaltansa.
12. Tekin, te Etiopialaiset, tapetaan minun miekallani.
13. Ja Hän ojentaa kätensä pohjoista kohti ja hukuttaa Assurin ja panee Niniven autioksi ja kuivaksi niinkuin korven. Nah. 1:14 s. 2:10. 3:15.
14. Ja sen keskellä lepää laumoja, kaikenlaisia pakanain eläimiä, myös-

kin pelikaani ja siili ovat yötä sen
pilarien päissä; laulu kuuluu akku-
noista, hävitys on sen kynnyksillä,
sillä Hän on repinyt sedrilaudoituk-
set pois. Jes. 13:21. 34:11,14. Jer. 50:39.
15. Tämä on se iloinen kaupunki,
joka niin turvallisena asui, joka sanoi
sydämmessänsä: „minä olen, eikä yk-
sikään muu!" Kuinka onkaan se jou-
tunut autioksi, eläinten makuupai-
kaksi! Jokainen ohitse kulkeva vi-
heltää ja huiskuttaa sille kättänsä.
1 Kun. 9:8. Jes. 47:8. Jer. 19:8.

3 Luku.

Päämiesten uskottomuus. Kristuksen valtakunnan ihanuus.

Voi niskoittelevaa, rietasta ja väki-
valtaista kaupunkia!
2. Ei se kuule ääntä, ei se ota kuri-
tusta vastaan; Herraan se ei turvaa,
Jumalatansa se ei lähesty.
3. Sen ruhtinaat sen keskellä ovat
kiljuvia jalopeuroja; sen tuomarit
ovat niinkuin sudet ehtoolla, jotka
eivät huomiseksi mitään säästä.
San. 28:15. Hes. 22:6,27. Hab. 1:8.
4. Sen profetat ovat jaarittelijoita ja
pettureita; sen papit saastuttavat
pyhän ja rikkovat lain väkivaltai-
sesti.
Jer. 23:11,32. Hes. 22:26. Hos. 9:7. Mik. 3:11.
5. Herra on vanhurskas heidän kes-
kellänsä, eikä tee mitään vääryyttä;
joka aamu Hän asettaa oikeutensa
valoon, eikä lakkaa; mutta väärin-
tekijä ei ymmärrä hävetä.
5 Moos. 32:4. Jer. 8:12.
6. Minä olen hävittänyt kansoja, au-
tioina ovat heidän linnansa; Minä
olen tyhjentänyt heidän katunsa, niin
ettei kukaan niitä kulje; hävitetyt
ovat heidän kaupunkinsa, niin ettei
niissä ole ketään, ei yhtäkään asu-
kasta.
7. Minä sanoin: ainoastaan pelkää
Minua ja ota vastaan kuritus, niin sen
asuntoa ei hävitetä kaiken sen mu-
kaan, kuin Minä siitä määrännyt
olen; mutta sitä ahkerammin he
harjoittavat kaikkia pahoja töitänsä.
8. Sentähden odottakaat Minua, sa-
noo Herra, kun Minäkin aikanani nou-
sen saaliille, sillä minun oikeuteni on
koota kansat yhteen; kunnes Minä saa-
tan valtakunnat kokoon, vuodattaak-
seni heidän päällensä minun kiivau-
teni, koko minun vihani tulen! sillä
minun kiivauteni tulessa koko maa
kulutetaan. Sef. 1:18.
9. Sillä silloin Minä teen kansain huu-
let puhtaiksi, että he kaikki avuksen-
sa huutaisivat Herran nimeä ja pal-
velisivat Häntä yksimielisesti. Jes. 6:5.
10. Kuusin virtain toiselta puolelta
tuovat minun rukoilijani, minun ha-
joitettuni, Minulle ruokauhria.
11. Sinä päivänä ei sinun tarvitse hä-
vetä yhtäkään tekoasi, jolla olet rik-
konut Minua vastaan; sillä silloin
Minä poistan keskeltäsi ylpeät kers-
kailijas, etkä sinä enää ylpeile mi-
nun pyhällä vuorellani. Jer. 7:4.
12. Ja Minä tahdon jättää sinun kes-
kelles nöyrän ja halvan kansan, ja he
turvaavat Herran nimeen. Matt. 5:3.
13. Israelin jätteet eivät tee vääryyt-
tä eivätkä puhu valhetta, eikä heidän
suussansa löydy petollista kieltä;
vaan he kaitsevat karjaa ja lepää-
vät, eikä kukaan heitä peloita.
Job 11:19. 1 Joh. 5:18.
14. Riemuitse, sinä Sionin tytär,
huuda Israel! Iloitse ja riemuitse
kaikesta sydämmestäsi, sinä Jerusa-
lemin tytär! Jes. 12:6. Sak. 9:9.
15. Herra on ottanut pois sinun ran-
gaistukses, lakaissut pois sinun vi-
hollises; Herra, Israelin kuningas, on
keskelläsi; ei sinun enää tarvitse on-
nettomuutta nähdä! Ps. 23:4.
16. Sinä päivänä sanotaan Jerusa-
lemille: „älä pelkää, Sion! Älkööt
käsivartesi vaipuko!
17. Herra, sinun Jumalasi, on kes-
kelläsi, se väkevä Vapahtaja. Hän
riemuitsee sinusta ihastuksella, Hän
vaikenee rakkaudesta, Hän riemui-
ten sinusta iloitsee." Jes. 62:5. 65:19.
18. Minä kokoan ne, jotka ovat kau-
kana juhlakokouksesta ja sitä mu-
rehtivat; sinusta ovat lähteneet ne,
joita pilkka kuormana painaa.
19. Katso, Minä lopetan siihen ai-
kaan kaikki, jotka sinua vaivaavat,
ja vapahdan ontuvaiset ja kokoan
hajoitetut ja panen heidät kiitoksek-
si ja nimeksi kaikessa maassa, jois-
sa heitä häväistiin. Mik. 4:6.
20. Sinä aikana tahdon Minä teidät
tuoda ja sinä aikana teidät koota;
sillä Minä tahdon tehdä teidät ni-
meksi ja kiitokseksi kaikissa maan
kansoissa, kun Minä palautan van-
keutenne teidän silmäinne nähden,
sanoo Herra. 5 Moos. 30:3 s.

PROFETTA HAGGAI.

1 Luku.

Herra nuhtelee kansaa temppelin rakennuksen laiminlyömisestä.

Kuningas Darion toisena vuonna, kuudentena kuukautena, kuun ensimmäisenä päivänä, tuli Herran sana profetta Haggain kautta Serubabelille, Sealtielin pojalle, Juudan maaherralle, ja Josualle, Josadakin pojalle, ylimmäiselle papille, sanoen:
Esr. 5:1. Luuk. 3:27.
2. Näin puhuu Herra Sebaot, sanoen: tämä kansa sanoo: „aika ei ole vielä tullut Herran huonetta rakentaa."
3. Mutta Herran sana tuli profetta Haggain kautta, sanoen:
4. Onko teillä itsellänne aikaa asua paneli-seinäisissä suojissanne, ja tämän huoneen täytyy olla autiona?
5. Ja nyt, näin sanoo Herra Sebaot: kääntäkäät mielenne tarkkaamaan teitänne!
6. Te kylvätte paljon, mutta korjaatte vähän; te syötte, ettekä tule ravituksi; te juotte, mutta ei jano sammu; te verhootte itseänne, ettekä lämpene; ja joka palkkatyötä tekee, hän ansaitsee rahan lävelliseen kukkaroon. 3 Moos 26:26.
5 Moos. 28:38. Mik. 6:14 s. Hagg. 2:17.
7. Näin sanoo Herra Sebaot: kääntäkäät mielenne tarkkaamaan teidän teitänne!
8. Menkäät vuorille ja tuokaat puita, ja rakentakaat huone, niin Minä mielistyn siihen ja ilmoitan kunniani, sanoo Herra.
9. Te toivoitte paljon, vaan katso, vähän tuli; ja te toitte kotia, mutta Minä puhalsin siihen. Minkä tähden? sanoo Herra Sebaot. Minun huoneeni tähden, kun se on autiona, ja te puuhaatte kukin oman huoneensa hyväksi.
10. Sentähden on taivas pidättänyt teiltä kasteen, ja maa kieltänyt hedelmänsä.
3 Moos. 26:19 s. 5 Moos. 28:23. Sak. 8:12.
11. Ja Minä kutsuin poudan maalle ja vuorille ja jyville ja viininmehulle ja öljylle, ja kaikelle mitä maa kasvattaa, ihmisille ja karjalle, ja kaikelle kätten vaivalle.
1 Kun. 17:1. 2 Kun. 8:1. Hagg. 2:18 s.
12. Silloin kuuli Serubabel, Sealtielin poika, ja Josua, Josadakin poika, ylimmäinen pappi, ja kaikki kansan jääneet Herran, heidän Jumalansa, äänen ja profetta Haggain sanat, niinkuin Herra, heidän Jumalansa, hänen lähettänyt oli, ja kansa pelkäsi Herraa.
13. Niin Haggai, Herran lähettiläs, puhui Herran käskystä kansalle, sanoen: „Minä olen teidän kanssanne, sanoo Herra." Hagg 2 5.
14. Ja Herra herätti Serubabelin, Sealtielin pojan, Juudan maaherran hengen, ja Josuan, Josadakin pojan, ylimmäisen papin, hengen ja kaikkien kansan jääneitten hengen, niin että he tulivat tekemään työtä Herran, heidän Jumalansa, huoneessa,
15. neljäntenä kolmattakymmenentenä päivänä, kuudentena kuukautena, kuningas Darion toisena vuonna.

2 Luku.

Toisen temppelin ihanuus.

Yhdentenä kolmatta päivänä seitsemäntenä kuukautena tuli Herran sana profetta Haggain kautta, sanoen:
2. Puhu nyt Serubabelille, Sealtielin pojalle, Juudan maaherralle, ja Josualle, Josadakin pojalle, ylimmäiselle papille, ja kansan jääneille, sanoen:
3. Kuka on teidän joukossanne enää jälellä, joka näki tämän huoneen entisessä kunniassansa, ja miltä se nyt teistä näyttää? Eikö tämä ole sen rinnalla niinkuin ei mitään teidän silmissänne? Esr. 3:12.
4. Mutta nyt, Serubabel, ole rohkea, sanoo Herra; ole rohkea, Josua, Josadakin poika, ylimmäinen pappi; ja koko maan kansa, olkaat rohkeat ja tehkäät työtä, sillä Minä olen teidän kanssanne, sanoo Herra Sebaot!
Hagg. 1:13.
5. Sen liiton sana, jonka Minä tein teidän kanssanne, teidän lähtiessänne Egyptistä, ja minun henkeni pysyvät teidän keskellänne; älkäät peljätkö! 2 Moos. 19:5. Sak. 4:6.
6. Sillä näin sanoo Herra Sebaot: vielä kerran — vähän ajan perästä – Minä saatan taivaan ja maan, meren ja mantereen liikkumaan;
Ps. 60:4. Jes. 14:16. Hebr. 12:26 s.
7. ja saatan kaikki pakanat liikkumaan, niin että kaikkien pakanain kalleudet tulevat, ja Minä täytän tämän huoneen kunnialla, sanoo Herra Sebaot.
8. Minun on hopea ja minun on kulta, sanoo Herra Sebaot.
9. Tämän huoneen jälkimäinen kunnia on suurempi kuin ensimmäinen, sanoo Herra Sebaot; ja tällä paikal-

la Minä annan rauhan, sanoo Herra Sebaot. Hagg. 1:8.
10. Neljäntenäkolmatta päivänä yhdeksäntenä kuukautena, Darion toisena vuonna, tuli Herran sana profetta Haggain kautta, sanoen:
11. Näin sanoo Herra Sebaot, kysy papeilta laista ja sano:
12. „Katso, jos joku kantaa pyhitettyä lihaa helmassansa, ja koskettaa helmansa leipään, keittoon, viiniin, öljyyn taikka johonkuhun ruokaan, tuleeko se pyhitetyksi?" Ja papit vastasivat ja sanoivat: „ei tule."
13. Ja Haggai sanoi: „jos joku raadosta saastutettu johonkuhun näistä koskee, tuleeko se saastaiseksi?" Ja papit vastasivat ja sanoivat: „se tulee saastaiseksi." 4 Moos. 19:11,16,22.
14. Silloin Haggai vastasi ja sanoi: „juuri niin on tämä kansa ja nämä ihmiset Minun edessäni, sanoo Herra, ja niin ovat kaikki heidän kättensä työt ja mitä he siellä uhraavat: se on saastaista.
15. Ja nyt kääntäkäät mielenne ajattelemaan kuinka on ollut tähän päivään asti ja ennenkuin kiveä kiven päälle pantiin Herran temppelissä!
16. Jos joku tätä ennen tuli kahden kymmenen mitan suuruiselle kuhilaalle, oli siinä vaan kymmenen mittaa; jos hän tuli viinikuurnalle viisikymmentä aamia ammentamaan, oli vaan kaksikymmentä.
5 Moos. 28:38. Mik. 6:15. Hagg. 1:6.
17. Minä rankaisin teitä, kaikkia teidän kättenne töitä, ruosteella, kellastumisella ja rakehilla, eikä kukaan teistä kääntynyt Minun tyköni, sanoo Herra. Am. 4:9. Hagg. 1:11.
18. Kääntäkäät mielenne ja ajatelkaat tästä päivästä taaksepäin, tätä ennen, kuinka on ollut yhdeksännen kuukauden neljännestäkolmatta päivästä taaksepäin, siitä päivästä, jolloin Herran huone perustettiin! Ajatelkaat! Esr. 3:10 s.
19. Onko enää jyviä hinkalossa? Ei viinipuukaan, fiikunapuu ja granattipuu ja öljypuu ole hedelmää tehnyt. Mutta tästä päivästä lähtien tahdon Minä antaa siunauksen."
20. Ja Herran sana tuli toisen kerran Haggaille sen kuun neljäntenä kolmatta päivänä, sanoen:
21. Puhu Serubabelille, Juudan maaherralle, sanoen: Minä liikutan taivaat ja maan,
22 Minä kukistan valtakuntain istuimet ja hävitän pakanain valtakuntain voiman, ja kadotan vaunut ajajineen, ja hevoset ratsumiehineen kaatuvat, kukin kumppalinsa miekkaan.
23. Sinä päivänä, sanoo Herra Sebaot, otan Minä sinut, Serubabel, Sealtielin pojan, minun palvelijani, sanoo Herra, ja panen sinut sinettisormukseksi; sillä Minä olen sinut valinnut, sanoo Herra Sebaot.
Jer. 22:24. Luuk. 3:27.

PROFETTA SAKARJA.

1 Luku.

Kehoitus kääntymiseen. Herra on vielä armahtava ja lohduttava kansaansa.

Kahdeksannessa kuussa, Darion toisena vuonna, tuli Herran sana Sakarjalle, Berekian pojalle, Iddon pojalle, profetalle, sanoen:
Esr. 5:1. Neh. 12:16.
2. Herra on ollut kovasti vihastunut teidän isiinne.
3. Sano siis heille: näin sanoo Herra Sebaot: palatkaat Minun tyköni, sanoo Herra Sebaot, niin Minä tahdon palata teidän tykönne, sanoo Herra Sebaot! Mal. 3:7.
4. Älkäät olko niinkuin teidän isänne, joille edelliset profetat saarnasivat, sanoen: „näin sanoo Herra Sebaot: palatkaat toki teidän pahoilta teiltänne ja pahoista töistänne!" Mutta he eivät kuulleet eikä ottaneet Minusta vaaria, sanoo Herra.
Jes. 31:6. Jer. 3:12. Hes. 18:30 s. Hos. 14:2. Joel 2:12 s.
5. Missä ovat teidän isänne? Ja elävätkö profetat ijankaikkisesti?
6. Mutta minun sanani ja sääntöni, jotka Minä palvelijaini profettojen kautta käskin, eikö ne ole teidän isiinne sattuneet? He kääntyivät ja sanoivat: „niinkuin Herra Sebaot ajatteli meille tehdä meidän teittemme ja töittemme mukaan, niin on Hän meille tehnytkin."
7. Neljäntenä kolmatta päivänä yhdennessätoista kuussa, joka on Sebatin kuu, Darion toisena vuonna, tuli Herran sana Sakarjalle, Berekian pojalle, Iddon pojalle, profetalle, sanoen:
8. Minä näin yöllä, ja katso: mies

ratsasti ruskealla hevosella ja hän
seisahtui myrttien keskelle laaksossa,
ja hänen takanansa oli ruskeita,
kirjavia ja valkoisia hevosia.
9. Ja minä sanoin: „kutka nämä
ovat, herrani?" Ja enkeli, joka minua
puhutteli, sanoi minulle: „minä
osoitan sinulle, kutka nämä ovat."
Sak. 4:1.
10. Ja se mies, joka seisoi myrttien
keskellä, vastasi ja sanoi: „nämä
ovat ne, jotka Herra on lähettänyt
maata kiertämään." Sak. 6:7.
11. Mutta he vastasivat Herran enkelille,
joka seisoi myrttien keskellä,
ja sanoivat: „me olemme maata kiertäneet,
ja katso, koko maa on alallansa
ja rauhassa."
12. Silloin vastasi Herran enkeli ja
sanoi: „Herra Sebaot, kuinka kauan
sinä tahdot olla armahtamatta Jerusalemia
ja Juudan kaupungeita, joille
Sinä olet ollut vihainen nämä seitsemänkymmentä
vuotta?"
Jer. 25:11. 29:10.
13. Ja Herra vastasi enkelille, joka
minua puhutteli, hyvillä sanoilla,
lohdullisilla sanoilla.
14. Ja enkeli, joka minua puhutteli,
sanoi minulle: „saarnaa ja sano: näin
sanoo Herra Sebaot: ,Minä olen suurella
kiivaudella kiivaillut Jerusalemin
ja Sionin puolesta; Sak. 8:2.
15. ja Minä olen suuresti vihastunut
noihin suruttomiin pakanoihin;
sillä Minä vihastuin vähän, mutta
ne auttoivat onnettomuuteen.'
Jes. 47:6 s.
16. Sentähden näin sanoo Herra:
Minä käännyn taas Jerusalemin puoleen
laupeudessa; Minun huoneeni
siellä rakennetaan, sanoo Herra Sebaot,
ja mittanuora Jerusalemin yli
vedetään. Sak. 2:1 s. 4:10.
17. Saarnaa vielä ja sano: näin sanoo
Herra Sebaot: vielä minun kaupunkini
paisuvat hyvyydestä, vielä
Herra lohduttaa Sionia ja vielä Hän
valitsee Jerusalemin."
Jes. 14:1. 52:9. Sak. 2:12.
18. Ja minä nostin silmäni ja näin,
ja katso: neljä sarvea.
19. Ja minä sanoin enkelille, joka
minua puhutteli: „mitä nämä ovat?"
Hän sanoi minulle: „nämä ovat ne
sarvet, jotka ovat hajoittaneet Juudan,
Israelin ja Jerusalemin."
20. Ja Herra näytti minulle neljä
seppää.
21. Ja minä sanoin: „mitä nämä
ovat tulleet tekemään?" Ja Hän sanoi
näin: „nuo ovat ne sarvet, jotka
hajoittivat Juudan niin, ettei kukaan
päätänsä nostanut; ja nämä
ovat tulleet karkoittamaan heitä, ja
lohkaisemaan niiden pakanain sarvet,
jotka nostivat sarvea Juudan
maata vastaan, sitä hajoittaaksensa."

2 Luku.

Mies, mittanuora kädessä. Kristuksen seurakunnan ihanuus.

Ja minä nostin silmäni ja näin, ja
katso: mies, jonka kädessä oli
mittanuora.
2. Ja minä sanoin: „mihinkä menet?"
Ja hän sanoi minulle: „mittaamaan
Jerusalemia, nähdäkseni,
kuinka suuri sen leveys, ja kuinka
suuri sen pituus on."
3. Ja katso, enkeli, joka minua puhutteli,
läksi ulos, ja toinen enkeli
meni häntä vastaan,
4. ja sanoi hänelle: „juokse ja sano
tuolle pojalle näin: ,avonaisena
kaupunkina Jerusalem asutaan ihmisten
ja karjan paljouden tähden,
joka siellä on. Jes. 49:19 s.
5. Ja Minä olen, sanoo Herra, tulinen
muuri sen ympärillä, ja Minä
olen kunniaksi sen keskellä."
Ps. 46:6. Jes. 60:19.
6. Voi, voi! paetkaat sydänyön maasta,
sanoo Herra! sillä niinkuin neljä
taivaan tuulta olen Minä teitä hajoittanut,
sanoo Herra.
7. Voi sinua, Sion, pelasta itsesi,
sinä, joka asut Babelin tyttären tykönä!
8. Sillä näin sanoo Herra Sebaot:
kunniaa varten on Hän minut lähettänyt
niiden pakanain tykö, jotka
teitä ryöstivät; sillä joka teihin koskee,
se koskee hänen silmäteräänsä
5 Moos. 32:10. Ps. 17:8.
9. „Sillä katso, Minä huiskutan käteni
heitä vastaan, niin että he joutuvat
saaliiksi niille, jotka heitä palvelivat;
ja niin te ymmärrätte Herran
Sebaotin lähettäneen minut."
Sak. 6:15.
10. Riemuitse ja iloitse, Sionin tytär!
sillä katso, Minä tulen ja asun
keskelläsi, sanoo Herra. Ps. 40:8.
Jes. 12:6. Sak. 9:9. Joh. 1:14. 14:23. 2 Kor. 6:16.
11. Ja sinä päivänä liittyy paljon
pakanoita Herraan, ja he tulevat Minun
kansakseni; ja Minä asun sinun
keskelläsi; silloin sinä ymmärrät
Herran Sebaotin lähettäneen minut
sinun tykösi.
3 Moos. 26:12. Jes. 14:1 s. Hes. 36:27.
12. Ja Herra perii Juudan osaksensa
pyhässä maassa, ja valitsee taas
Jerusalemin. Sak. 1:17.
13. Vaietkoon kaikki liha Herran
edessä; sillä Hän on noussut pyhältä
sijaltansa! Hab. 2:20. Sef. 1:7.

3 Luku.

Anteeksi-antamus Kristuksessa.

Ja hän näytti minulle ylimmäisen papin Josuan seisovana Herran enkelin edessä; ja saatana seisoi hänen oikealla kädellänsä häntä vastustamassa.
2. Mutta Herra sanoi saatanalle: „Herra rangaiskoon sinua, saatana; se Herra, joka Jerusalemin valitsi, rangaiskoon sinua! Eikö tämä ole kekäle, joka tulesta temmattu on?" Am. 4:11. Sak. 1:17. 2:12. Juud. v. 9.
3. Ja Josua oli puetettu saastaisiin vaatteisin ja seisoi enkelin edessä,
4. joka vastasi ja sanoi niille, jotka seisoivat hänen edessänsä: „ottakaat pois saastaiset vaatteet hänen päältänsä." Ja Hän sanoi hänelle: „katso, minä olen ottanut sinulta pois sinun syntisi ja puetan sinut juhlavaatteisin." Jes. 4:4. 61:10. Mik. 7:18. Matt. 22:11. Luuk. 15:22.
5. Ja minä sanoin: „pantakoon myös puhdas hiippa hänen päähänsä." Ja he panivat puhtaan hiipan hänen päähänsä ja pukivat hänen vaatteisin. Ja Herran enkeli jäi seisomaan. 2 Moos. 28:4,36 s.
6. Ja Herran enkeli todisti Josualle, sanoen:
7. „Näin sanoo Herra Sebaot: jos sinä vaellat minun teilläni, ja jos sinä pidät minun vartioni, niin sinä saat sekä hallita minun huonettani että varjella minun kartanoitani; ja Minä annan sinulle vapaan pääsön näiden keskitse, jotka tässä seisovat.
8. Kuule, Josua, ylimmäinen pappi, sinä ja ystäväsi, jotka ovat sinun edessäsi, — te olette totta merkkimiehiä —: sillä katso, Minä tuotan minun palvelijani, Vesan. Jes. 8:18. 11:1s. Jer. 23:5. 33:15. Hes. 24:23,29. Sak. 6:12 s.
9. Sillä katso, se kivi, jonka Minä panin Josuan eteen yhden kiven päällä on seitsemän silmää! — katso, Minä veistän sen veistoksen, sanoo Herra Sebaot, ja otan tämän maan pahan teon pois yhdessä päivässä. Ps. 118:22. Jes. 28:16. Sak. 4:10. Ilm. 5:6.
10. Sinä päivänä, sanoo Herra Sebaot, kutsuu kukin ystävänsä viinipuun alle ja fiikunapuun alle. 1 Kun. 4:25. Mik. 4:4.

4 Luku.

Armo uskon kautta Kristukseen.

Ja enkeli, joka minua puhutteli, tuli jälleen ja herätti minut niinkuin joku unestansa herätetään.
2. Ja sanoi minulle: „mitä näet?" Ja minä sanoin: „minä näen, ja katso, kynttiläjalka, joka on kokonansa kullasta, ja öljymalja sen päällä, ja siinä seitsemän lamppua, ja seitsemän putkea kullakin lampulla, jotka sen päällä ovat; Sak. 1:9.
3. ja kaksi öljypuuta sen vieressä, toinen öljymaljan oikealla puolella, toinen sen vasemmalla."
4. Ja minä vastasin ja sanoin sille enkelille, joka minua puhutteli, sanoen: „mitä nämä ovat, herrani?"
5. Ja se enkeli, joka minua puhutteli, vastasi ja sanoi minulle: „etkö tiedä, mitä nämä ovat?" Mutta minä sanoin: „en, herrani."
6. Ja hän vastasi ja puhui minulle, sanoen: „tämä on Herran sana Serubabelille, näin kuuluva: ei sotaväellä eikä voimalla, vaan minun hengelläni, sanoo Herra Sebaot. Hagg. 2:6.
7. Kuka olet, sinä suuri vuori Serubabelin edessä? Laskeu alas! Ja hän tuo esille harjakiven, riemuhuudon kaikuessa: ,armo, armo olkoon hänelle!" Jer. 31:23.
8. Ja Herran sana tuli minulle, sanoen:
9. „Serubabelin kädet perustivat tämän huoneen ja hänen kätensä sen myös valmistavat; ja sinä ymmärrät, että Herra Sebaot on minut lähettänyt teidän tykönne..
10. Sillä kuka katsoo ylen pienten alkujen päivää, jona kuitenkin nämä seitsemän Herran silmää, jotka koko maan kiertävät, iloiten katselevat luotikiveä Serubabelin kädessä?" Sak. 3:9.
11. Ja minä vastasin ja sanoin hänelle: „mitä ovat nämä kaksi öljypuuta kynttiläjalan oikealla ja vasemmalla puolella?"
12. Ja minä kysyin toisen kerran ja sanoin hänelle: „mitä ovat ne kaksi öljypuun oksaa, jotka ovat kahden kultaisen putken vieressä, joista kultainen öljy vuotaa?"
13. Ja hän sanoi minulle: „etkö tiedä, mitä nämä ovat?" Vaan minä sanoin: „en, herrani."
14. Ja hän sanoi: „nämä ovat ne kaksi öljyllä voideltua, jotka seisovat koko maan Herran edessä." Ilm. 11:4.

5 Luku.

Synnin kirous maailmassa.

Ja minä taasen nostin silmäni ja näin, ja katso: lentävä kirjakäärö.
2. Ja Hän sanoi minulle: „mitä näet?" Ja minä sanoin: „minä näen lentävän kirjakäärön, joka on kaksikymmentä kyynärää pitkä ja kymmenen kyynärää leveä."
3. Ja Hän sanoi minulle: „tämä on

se kirous, joka käy koko maan pinnan yli; sillä jokainen varas raivataan sieltä pois sen mukaan, ja jokainen vannoja raivataan sieltä pois sen mukaan. Ps. 109:17 s.
4. Minä olen laskenut sen ulos, sanoo Herra Sebaot, ja se tunkee varkaan huoneesen, ja sen huoneesen, joka minun nimeni kautta vannoo väärin, ja yöpyy hänen huoneessansa ja kuluttaa sen puinensa, kivinensä."
5. Ja enkeli, joka minua puhutteli, läksi, ja sanoi minulle: „nosta nyt silmäsi ja katsele, mikä tuo on, joka lähtee esille."
6. Ja minä sanoin: „mikä se on?" Hän sanoi: „tämä on se vakka, joka lähtee liikkeelle." Ja sanoi: „tuommoinen on heidän muotonsa koko maassa."
7. Ja katso, lyijykansi kohosi, ja siellä istui yksi vaimo keskellä vakkaa.
8. Ja Hän sanoi: „se on Jumalattomuus." Ja Hän heitti hänet vakkaan ja laski lyijykiven sen suulle.
9. Ja minä nostin silmäni ja näin, ja katso, kaksi vaimoa läksi esille, ja tuuli oli heidän siivissänsä; ja heidän siipensä olivat niinkuin haikaran siivet, ja he nostivat vakan maan ja taivaan välille.
10. Ja minä sanoin enkelille, joka minua puhutteli: „mihin he sen vakan vievät?"
11. Ja hän sanoi minulle: „rakentamaan huone Sinearin maalla; se valmistetaan, ja se asetetaan siellä omalle paikallensa."

6 Luku.

Kristuksen evankeliumi kaikkiin maihin.

Ja minä taasen nostin silmäni ja näin, ja katso: neljä vaunua läksi kahden vuoren keskeltä, ja ne vuoret olivat vaskea.
2. Ensimmäisten vaunujen edessä oli ruskeat hevoset, ja toisten vaunujen edessä mustat hevoset.
3. Ja kolmanten vaunujen edessä valkeat hevoset ja neljänten vaunujen edessä kirjavat, vahvat hevoset.
4. Ja minä puhuin ja sanoin sille enkelille, joka minua puhutteli: „mitä nämä ovat, herrani?"
5. Ja enkeli vastasi ja sanoi minulle: „nämä ovat neljä taivaan tuulta, jotka lähtevät liikkeelle, seisottuansa koko maan Herran edessä. Ps. 103:20 s. 104:4. 135:6. Jer. 49:36. Dan. 7:2. Hebr. 1:14.
6. Ne, joissa mustat hevoset ovat, menevät pohjoiseen maahan, ja valkeat lähtevät heidän jälkeensä, ja kirjavat lähtevät etelämaahan."
7. Ja vahvat lähtevät ja halulla kulkevat maata kiertämään. Ja Hän sanoi: „menkäät ja kiertäkäät maa!" Ja he kiersivät maan. Sak. 1:10.
8. Ja hän huusi minulle ja puhui minulle, sanoen: „katso, ne, jotka lähtevät pohjoiseen, antavat minun henkeni levätä pohjoisessa maassa."
9. Ja Herran sana tuli minulle, sanoen:
10. Ota vangeilta, Heldailta, Tobialta ja Jedajalta, — ja lähde tänä samana päivänä ja mene Josian, Sefanjan pojan, huoneesen, johon he ovat tulleet Babelista; —
11. ota hopeaa ja kultaa, ja tee kruunu, ja pane se Josuan, Josadakin pojan, ylimmäisen papin päähän;
12. ja sano hänelle: „näin sanoo Herra Sebaot: katso, siinä mies, jonka nimi on Vesa, ja paikaltansa hän vesoo ja rakentaa Herran temppelin. Jes. 11:1 s. Jer. 23:5. 33:15. Sak. 3:8.
13. Ja hän rakentaa Herran temppelin, hän kantaa kunnian, istuu ja hallitsee istuimellansa; ja on pappina istuimellansa; ja rauhan neuvo on niiden molempain välillä. Ps. 110:4. Luuk. 1:32 s. Hebr. 3:1. 7:1 s.
14. Ja se kruunu on Helemille, Tobialle, Jedajalle ja Henille, Sefanjan pojalle, muistoksi Herran temppelissä.
15. Ja kaukana asuvaiset tulevat ja rakentavat Herran temppeliä; ja niin te ymmärrätte Herran Sebaotin lähettäneen minut teidän tykönne. Tämä tapahtuu, jos te tarkoin kuulette Herran, teidän Jumalanne, ääntä." Jes. 57:19. Sak. 2:8 s. 8:21. Ef. 2:17.

7 Luku.

Oikea paasto ja oikea jumalisuus.

Ja tapahtui kuningas Darion neljäntenä vuonna, että Herran sana tuli Sakarjalle neljäntenä päivänä yhdeksännessä kuussa, joka on Kislev,
2. kun oli lähetetty Betelistä Sareser, Regem Melek ja hänen miehensä Herran kasvoja rukoilemaan,
3. ja sanomaan papeille, jotka olivat Herran Sebaotin huonetta varten, ja profetoille, lausuen: „pitääkö meidän vieläkin itkemän viidennessä kuussa paastoamisella, kuten olemme jo niin monta vuotta tehneet?" Jer. 52:12 s.
4. Ja Herran Sebaotin sana tuli minulle, sanoen:
5. Puhu kaikelle maan kansalle ja papeille, sanoen: kun te paastositte ja valititte viidennessä ja seitsemännessä kuussa, nyt seitsemänkym-

mentä vuotta, oletteko te paastoamisellanne Minulle paastonneet?
2 Kun. 25:25. Jes. 58:3 s. Jer. 14:1 s.
6. Ja kun te syötte ja kun te juotte, ettekö te syö ja juo teille itsellenne?
7. Eikö nämä ole juuri ne sanat, jotka Herra on saarnannut edellisten profettain kautta, kun Jerusalem vielä oli asuttuna ja rauhassa, ja sen kaupungit sen ympäristöllä, ja etelämaa ja alankomaa oli asuttuna?
Jos. 15:20 s. Jer. 17:26.
8. Ja Herran sana tuli Sakarjalle, sanoen:
9. Näin sanoo Herra Sebaot: ,,tuomitkaat totuuden tuomio, ja osoittakaat kukin rakkautta ja laupeutta veljellensä. Jes. 1:17.
Jer. 7:5 s. 21:12. Hos. 6:6. Sak. 8:16 s.
10. Älkäätkä leskeä ja orpoa, muukalaista ja köyhää sortako, ja älköön kukaan ajatelko sydämmessänsä pahaa veljeänsä vastaan."
2 Moos. 22:21 s. Jer. 5:28.
11. Mutta he ei tahtoneet näistä ottaa vaaria, vaan olivat uppiniskaisia Minulle, ja tukitsivat korvansa, etteivät kuulisi; Hos. 4:16.
12. ja tekivät sydämmensä kovaksi kuin timantti, etteivät kuulisi lakia eikä niitä sanoja, jotka Herra Sebaot oli hengellänsä lähettänyt edellisten profettain kautta; sentähden on niin suuri viha Herralta Sebaotilta tullut.
Jes. 48:4. Hes. 11:19.
13. Ja näin on käynyt: niinkuin Hän huusi, eivätkä he kuulleet, niin he nyt huutakoot, enkä Minä heitä kuule, sanoo Herra Sebaot.
Jer. 11:11. 14:12.
14. Ja Minä hajoitin heidät kaikkien pakanain sekaan, joita he eivät tunteneet, ja maa jäi autioksi heidän jälkeensä, niin ettei kukaan sieltä kulkenut eikä palannut; ja niin he saattoivat ihanan maan autioksi.
Ps. 79:1 s. Hes. 33:28. Dan. 9:2.

8 Luku.

Herra lohduttaa Sionia. Pakanain kääntymys.

Ja Herran Sebaotin sana tuli, sanoen:
2. Näin sanoo Herra Sebaot: Minä olen suurella kiivaudella kiivaillut Sionin puolesta, ja suurella vihalla Minä kiivailin sen puolesta. Sak. 1:14.
3. Näin sanoo Herra: Minä käännän taas itseni Sionin puoleen, ja tahdon asua Jerusalemissa, niin että Jerusalem kutsutaan totuuden kaupungiksi ja Herran Sebaotin vuori pyhäksi vuoreksi.
4. Näin sanoo Herra Sebaot: vielä istuu vanhoja miehiä ja vaimoja Jerusalemin kaduilla, kullakin heistä sauva kädessään vanhuutensa tähden.
5. Ja kaupungin kadut ovat täynnä poikia ja tyttöjä, jotka leikitsevät sen kaduilla.
6. Näin sanoo Herra Sebaot: jos tämä näkyy ihmeelliseltä tämän kansan jääneitten silmissä, onko se sen vuoksi minunkin silmissäni ihmeellinen, sanoo Herra Sebaot?
7. Näin sanoo Herra Sebaot: katso, Minä vapahdan minun kansani auringon nousun maasta ja auringon laskun maasta. Jes. 43:6. Jer. 30:10.
8. Ja Minä tuotan heidät Jerusalemiin asumaan, ja he tulevat minun kansakseni, ja Minä tahdon olla heidän Jumalansa totuudessa ja vanhurskaudessa. Jer. 30:22.
9. Näin sanoo Herra Sebaot: vahvistakaat teidän kätenne, te, jotka näinä päivinä kuulette näitä sanoja profettain suusta, jotka elivät sinä päivänä, kun Herran Sebaotin huone, temppeli, perustettiin rakennettavaksi.
10. Sillä ennen näitä päiviä oli ihmisten työ turha, ja juhtien työ mitätön, eikä ollut niillä rauhaa vihollisilta, jotka menivät ulos ja sisälle, vaan Minä laskin kaikki ihmiset toisen toistansa vastaan.
Hagg. 1:6,9 s. Sak. 11:6.
11. Mutta nyt Minä en tahdo tehdä tälle kansan jääneille niinkuin entisinä päivinä, sanoo Herra Sebaot.
12. Sillä nyt on rauhan kylvös: viinipuu antaa hedelmänsä, maa antaa viljansa, ja taivaat antavat kasteensa, ja tämän kansan jääneille annan Minä nämä kaikki perinnöksi.
13. Ja tapahtuu, että niinkuin te olette olleet kiroukseksi pakanain keskellä, te Juudan huone ja Israelin huone, niin Minä vapahdan teidät, ja te tulette siunaukseksi. Älkäät peljätkö, vaan vahvistakaat teidän kätenne!
14. Sillä näin sanoo Herra Sebaot: niinkuin Minä ajattelin tehdä teille pahaa, kun teidän isänne Minut vihoittivat, sanoo Herra Sebaot, enkä sitä katunut,
15. niin Minä taas näinä päivinä ajattelen tehdä Jerusalemille ja Juudan huoneelle hyvää. Älkäät peljätkö!
16. Mutta tätä tulee teidän tehdä: puhukaat totuus kukin lähimmäisensä kanssa; tuomitkaat oikein ja tehkäät rauhan tuomio teidän porteissanne! Jes. 1:17. Sak. 7:9 s. Ef. 4:25.
17. Ja älköön kukaan ajatelko sydämmessänsä pahaa lähimmäistän-

sä vastaan, älkäätkä rakastako vääriä
valoja; sillä näitä kaikkia Minä vihaan, sanoo Herra.
18. Ja Herran Sebaotin sana tuli minulle, sanoen:
19. Näin sanoo Herra Sebaot: neljännen, viidennen, seitsemännen ja kymmenennen kuun paastot kääntyvät Juudan huonekunnalle riemuksi ja iloksi ja ihaniksi juhliksi. Ainoastaan rakastakaat totuutta ja rauhaa!
2 Kun. 25:1, 25. Jer. 39:2. 41:1 s. 52:12 s. Sak. 7:3 s.
20. Näin sanoo Herra Sebaot: tästedes tulee vielä kansoja ja monen kaupungin asukkaita; Ps. 102:23.
Jes. 2:2 s. Mik. 4:1 s. Sak. 6:15. 14:10 s.
21. ja toisen kaupungin asukkaita lähtee toiseen kaupunkiin ja sanovat: ,,menkäämme rukoilemaan Herran kasvoja ja etsimään Herraa Sebaotia; minäkin tahdon mennä."
22. Ja tulee monta kansaa ja väkeviä kansakuntia Jerusalemiin etsimään Herraa Sebaotia ja rukoilemaan Herran kasvoja.
23. Näin sanoo Herra Sebaot: niinä päivinä tarttuu kymmenen miestä kaikkinaisista pakanain kielistä yhden Juudan miehen vaatteen liepeesen, sanoen: ,,me tahdomme mennä teidän kanssanne, sillä me olemme kuulleet, että Jumala on teidän kanssanne."

9 Luku.

Viholliset voitetaan. Kristuksen, Sionin kuninkaan kunnia.

Herran sanan ennustus Hadrakin maata vastaan, ja Damaskoon se laskee alas; sillä Herran silmä katselee ihmisiä ja kaikkia Israelin sukukuntia, Jes. 7:8. 17:1. Jer. 32:19.
2. ja Hamatiakin, joka sen rajalla on, ja Tyyroa ja Sidonia, sillä se on ylen viisas. Hes. 26:2. 28:3 s. Am. 6:2.
3. Tyyro rakensi itsellensä linnan, ja kokoili hopeaa kuin tomua, ja kultaa kuin lokaa kaduilla.
4. Katso Herra sen valloittaa ja kaataa mereen sen voiman, ja se itse tulella kulutetaan.
5. Askalon näkee sen ja pelkää, Gasa vapisee kovin, niin myös Ekron; sillä sen toivo on häpeään tullut, ja Gasan kuningas on hukkunut, eikä Askalonia asuta.
Jes. 14:29 s. Jer. 47:1 s. 48:5. Hes. 25:15 s.
6. Ja Asdodissa asuu sekasikiö, ja Minä hävitän Filistealaisten ylpeyden.
7. Ja Minä otan pois hänen verensä hänen suustansa, ja hänen kauhistuksensa hänen hampaittensa välistä; ja myöskin he jäävät meidän Jumalallemme, ja he ovat niinkuin ruhtinaat Juudassa, ja Ekron on niinkuin Jebusilainen.
1 Sam. 14:32 s. Hes. 33:25. Sak. 6:15. 8:22 s.
8. Ja Minä asetan leirini, suojellakseni huonettani sotajoukoilta, jotka hyökkäävät maahan ja palajavat takaisin, niin ettei vaatija enää heitä vaivaa; sillä nyt olen Minä sitä silmin katsellut. Sak. 2:5. 14:11.
9. Iloitse suuresti, Sinä Sionin tytär, ja riemuitse, sinä Jerusalemin tytär! katso, kuninkaasi tulee sinulle; Hän on vanhurskas, auttaja, ja köyhä, ja ratsastaa aasilla ja aasintamman varsalla. Jes. 12:6. 62:11.
Sef. 3:14. Sak. 2:10. Matt. 21:5. Joh. 12:15.
10. Ja Minä hävitän rattaat Efraimista ja hevoset Jerusalemista, ja sotajoutset pitää hävitettämän; ja Hän puhuu rauhaa pakanoille, ja hänen hallituksensa ulottuu merestä mereen ja virrasta maailman ääriin saakka.
Ps. 72:8. Jes. 2:4. 9:5. 31:1. Mik. 4:3. 5:10. 7:12.
11. Sinäkin sinun liittosi veren tähden Minä lasken vankisi ulos vedettömästä kuopasta. 2 Moos. 24:8.
Jer. 31:32. Matt. 26:28. Gal. 4:4. Hebr. 9:19 s.
12. Palatkaat takaisin linnaan, te, jotka toivossa vangitut olette. Jo tänäkin päivänä ilmoitan Minä, että Minä tahdon kahdenkertaisesti sinulle maksaa. Jes. 40:2. 61:7.
13. Sillä Minä jännitän Juudan itselleni joutseksi, ja täytän sen Efraimilla; ja herätän sinun lapsesi, Sion, sinun lapsiasi vastaan, Javan, ja teen sinut niinkuin sankarin miekaksi.
14. Ja Herra ilmestyy heidän ylitsensä, ja hänen nuolensa lentää niinkuin salama; ja Herra, Herra soittaa pasunalla ja kulkee eteläisen tuulispäissä.
15. Herra Sebaot suojelee heitä; ja he syövät ja tallaavat linkokivet, ja juovat ja riemuitsevat niinkuin viinistä, niin että he täyttyvät niinkuin uhrimalja, niinkuin alttarin kulmat.
2 Moos. 24:6.
16. Ja Herra, heidän Jumalansa, vapahtaa heidät sinä päivänä niinkuin oman laumansa; sillä he ovat jalokiviä kruunussa, jotka nousevat hänen maansa yli. Ps. 100:3. Joh. 10:11.
17. Sillä kuinka suuri onkaan hänen hyvyytensä ja hänen kauneutensa? Vilja kasvattaa nuorukaisia, ja viinin mehu neitseitä. 5 Moos. 33:28 s.

10 Luku.

Israelin tuleva kunnia.

Anokaat Herralta sadetta ehtoosateen aikana. Herra tekee salamat,

ja antaa sadekuuron heille, kullekin
kedon kasvulle. 5 Moos. 11:14 s. Hos. 6:3.
2. Sillä epäjumalat puhuvat turhuut-
ta, ja ennustajat näkevät valhetta, ja
puhuvat turhia unia, he lohduttavat
tyhjällä. Sentähden he harhailevat
niinkuin lampaat ja nääntyvät, kun
ei paimenta ole.
Jes. 8:19. 53:6. Val. v. 2:14. Matt. 9:36.
3. Paimeniin on minun vihani sytty-
nyt, ja kauriille Minä kostan. Sillä
Herra Sebaot etsii laumaansa, Juudan
huonekuntaa, ja valmistaa heidät
niinkuin kaunohevosensa sotaan.
Jer. 23:1 s. Hes. 34:17.
4. Häneltä tulee kulmakivi, häneltä
vaarna, häneltä sotajoutsi, hänestä
lähtevät myös kaikki vaatijat.
Jes. 22:23. Jer. 30:21.
5. Ja he ovat sankarien kaltaisia,
jotka loan tallaavat kaduilla sodas-
sa: ja he sotivat, sillä Herra on hei-
dän kanssansa, ja ratsumiehet hä-
peään joutuvat. Mik. 7:10.
6. Ja Minä vahvistan Juudan huone-
kuntaa, ja Josefin huonekunnan Minä
vapahdan; Minä saatan heidät enti-
sille sijoillensa, sillä Minä armahdan
heitä, ja he ovat niinkuin en Minä
olisi koskaan heitä hyljännyt; sillä
Minä olen Herra, heidän Jumalansa,
ja tahdon heitä kuulla. Sak. 13:9.
7. Ja Efraim on niinkuin sankari,
ja heidän sydämmensä iloitsee niin-
kuin viinistä; ja heidän lapsensa sen
näkevät ja iloitsevat, heidän sydäm-
mensä riemuitsee Herrassa.
8. Minä vihellän heille ja kokoan
heidät, sillä Minä lunastan heidät;
ja he lisääntyvät, niinkuin ennen
ovat lisääntyneet. Jes. 5:26.
9. Ja Minä kylvän heitä kansoihin,
ja kaukaisissa maissa he muistavat
Minua, ja elävät lapsinensa ja pala-
javat. Hos. 2:23.
10. Ja Minä tuotan heidät takaisin
Egyptin maalta ja kokoan heidät As-
surista, ja saatan heidät Gileadin
maahan ja Libanoniin, eikä heille kyl-
läksi sijaa ole. Jes. 27:12 s. Mik. 7:12, 14.
11. Ja Hän kulkee Ahdingon meren lä-
vitse ja lyö aallot meressä, niin että
kaikki Niilin syvyydet kuivuvat; ja As-
surin ylpeys alennetaan, ja Egyptin
valtikka lakkaa. 2 Moos. 14:16. Ps. 114:3.
12. Ja Minä vahvistan heitä Herras-
sa, ja hänen nimessänsä he vaelta-
vat, sanoo Herra. Mik. 4:5.

11 Luku.

Kristus, oikea paimen, myödään. Israelin
kelvottomat paimenet.

Avaa, Libanon, porttisi, että tuli
sinun sedripuusi polttaisi!
2. Valittakaat, te kypressit, sillä sed-
ripuut ovat kaatuneet, nuo jalot ovat
hävitetyt! Valittakaat, te Basanin
tammet, sillä korkea metsä on kaa-
dettu maahan!
3. Kuulkaat paimenten valitusta, sil-
lä heidän kauneutensa on hävitetty;
kuulkaat jalopeurain kiljuntaa, sillä
Jordanin jalous on hävitetty! Jer. 25:36 s.
4. Näin sanoi Herra, minun Ju-
malani: ,,kaitse teuraslampaita!
5. Sillä heidän omistajansa teuras-
tavat heitä, eivätkä luule siinä syn-
tiä tekevänsä; ja joka heitä myö,
sanoo: ,kiitetty olkoon Herra, että
minä rikastun!' Ja heidän paime-
nensa eivät heitä säästä."
Ps. 44:23. Joh. 16:2. Room. 8:36.
6. ,,Sentähden en Minäkään enää
säästä maan asukkaita," sanoo Her-
ra; ,,ja katso, Minä jätän ihmiset, jo-
kaisen lähimmäisensä käsiin, ja ku-
ninkaansa käsiin, niin että he hä-
vittävät maan, enkä Minä pelasta
heitä heidän käsistänsä." Sak. 8:10.
7. Ja minä kaitsin teuraslampaita,
siis raadollisimpia lampaita. Ja minä
otin itselleni kaksi sauvaa: toisen
minä kutsuin ,,suloisuudeksi", ja
toisen kutsuin ,,siteeksi", ja kaitsin
lampaita.
8. Ja minä hukutin ne kolme pai-
menta yhdessä kuukaudessa. Ja mi-
nun sieluni kyllästyi heihin, ja hei-
dänkin sielunsa inhosi minua.
9. Ja minä sanoin: ,,en minä tahdo
teitä kaita; joka kuolee, se kuolkoon,
joka hukkuu, se hukkukoon, ja jää-
neet syökööt toinen toisensa lihan."
Jer. 15:2.
10. Ja minä otin sauvani ,,suloi-
suuden" ja särjin sen, purkaakseni
minun liittoni, jonka minä olin teh-
nyt kaikkien kansain kanssa.
11. Ja se purettiin samana päivä-
nä. Ja niin tunsivat ne raadolliset
lampaat, jotka minua seurasivat, et-
tä se oli Herran sana.
12. Ja minä sanoin heille: ,,jos teille
niin kelpaa, niin antakaat minulle
palkkani; jollei, niin jättäkäät sil-
lensä." Niin he punnitsivat minulle
palkakseni kolmekymmentä hopea-
penninkiä. Matt. 26:15.
13. Ja Herra sanoi minulle: ,,heitä
se savenvalajalle", — se kaunis hin-
ta, johon he Minun arvasivat! Ja mi-
nä otin ne kolmekymmentä hopea-
penninkiä ja heitin ne Herran huo-
neesen, savenvalajalle annettavaksi.
Matt. 27:3 s.
14. Ja minä särjin minun toisen
sauvani, ,,siteen", purkaakseni vel-
jeyden Juudan ja Israelin välillä.

15. Ja Herra sanoi minulle: „ota vie-
läkin itsellesi tyhmän paimenen ase;
16. sillä katso, Minä herätän maassa
paimenen, joka ei hävinneistä lukua
pidä, hajonneita ei hae, särjetyitä ei
paranna, terveitä ei tue, vaan syö li-
havien lihaa ja repäisee heidän sork-
kansa rikki.“ Jer. 23:1 s. Hes. 34:3 s.
17. Voi kelvotonta paimenta, joka
jättää lampaat! Sattukoon miekka hä-
nen käsivarteensa ja oikeaan silmään-
sä! Kuivakoon hänen oikea kätensä
kokonansa, ja hänen oikea silmänsä
peräti pimetköön! Joh. 10:12.

12 Luku.

Kristuksen valtakunnan voitto. Hengen lupaus.

Herran sanan ennustus Israelista.
Näin sanoo Herra, joka levittää
taivaat ja perustaa maan, ja luo ihmi-
sen hengen hänessä. Ps. 104:2 s. Jes. 42:5.
2. Katso, Minä panen Jerusalemin
juopumuksen maljaksi kaikille kan-
soille sen ympärillä, ja se tulee Juu-
danki yli, Jerusalemia piiritettäessä.
Jes. 51:17,22. Jer. 51:7. Mik. 4:11 s. Hab. 2:16.
3. Ja tapahtuu sinä päivänä, että
Minä panen Jerusalemin kuormaki-
veksi kaikille kansoille. Kaikki, jot-
ka sitä nostavat, repivät itsensä rik-
ki; ja kaikki maailman pakanat ko-
koontuvat sitä vastaan.
4. Sinä päivänä, sanoo Herra, lyön
Minä jokaisen hevosen hämmästyk-
sellä, ja sen ratsumiehen mielettö-
myydellä; mutta Juudan huoneen yli
Minä avaan silmäni, ja kaikki kan-
sain hevoset Minä lyön sokeudella.
Ps. 34:16.
5. Silloin Juudan päämiehet sanovat
sydämmessänsä: „väkevyydeksi ovat
minulle Jerusalemin asukkaat Her-
rassa Sebaotista, heidän Jumalas-
sansa.“
6. Sinä päivänä Minä teen Juudan
päämiehet niinkuin tulenpätsiksi
puitten seassa, ja niinkuin tulisoitoksi
lyhdetten seassa, syömään oikealla ja
vasemmalla puolella kaikki kansat
ympäriltä; mutta Jerusalem vieläkin
pysyy paikoillansa Jerusalemissa.
Obad. v. 18. Sak. 14:10. 2 Kor. 10:4 s.
7. Ja Herra on ensiksi vapahtava Juu-
dan majat, ettei Davidin huoneen
kunnia eikä Jerusalemin asukasten
kunnia ylpeilisi Juudaa vastaan.
8. Sinä päivänä Herra varjelee Jeru-
salemin asukkaat; ja tapahtuu, että
kompasteleva heidän joukossansa on
sinä päivänä niinkuin David, ja Da-
vidin huonekunta niinkuin Jumala,
niinkuin Herran enkeli heidän edes-
sänsä.
1 Sam. 17:50. 18:7. 2 Sam. 17:8. 18:3. Joel 3:10.
9. Ja tapahtuu sinä päivänä, että Mi-
nä tahdon hävittää kaikki pakanat,
jotka tulevat Jerusalemia vastaan.
10. Ja Minä vuodatan Davidin huo-
nekunnan päälle ja Jerusalemin asu-
kasten päälle armon ja rukouksen
hengen. Silloin he katsovat ylös Mi-
nun puoleeni, jonka he lävitse pistä-
neet ovat; ja he valittavat Hänen täh-
tensä, niinkuin ainokaista poikaa va-
litetaan, ja murehtivat Häntä, niin-
kuin esikoista murehditaan.
Jer. 6:26. Hes. 39:29. Joel 2:28. Am. 8:10.
Joh. 19:37. Ilm. 1:7.
11. Sinä päivänä on suuri valitus
Jerusalemissa, niinkuin Hadadrim-
monin valitus oli Megiddon laak-
sossa. 2 Kun. 23:29. 2 Aik. 35:22,25.
12. Ja maakunta valittaa, kukin su-
kukunta eriksensä: Davidin huoneen
sukukunta eriksensä, ja heidän vai-
monsa eriksensä; Natanin sukukun-
ta eriksensä, ja heidän vaimonsa
eriksensä;
13. Levin huoneen sukukunta eril:-
sensä, ja heidän vaimonsa eriksen-
sä; Simein sukukunta eriksensä ja
heidän vaimonsa eriksensä.
14. Samoin kaikki muut sukukun-
nat; kukin sukukunta eriksensä, ja
heidän vaimonsa eriksensä.

13 Luku.

Anteeksi-antamus Kristuksen veren kautta. Kristuksen kuolema. Kristittyjen vainot.

Sinä päivänä on avoin lähde Davi-
din huonekunnalle ja Jerusale-
min asukkaille syntiä ja saastaisuut-
ta vastaan. Jes. 55:1. Hes. 36:25.
2. Ja tapahtuu sinä päivänä, sanoo
Herra Sebaot, että Minä hävitän epä-
jumalien nimet maasta, ettei heitä
enää muisteta; ja profetatkin sekä
saastaisen hengen Minä ajan maasta
pois. Hes. 30:13. Hos. 2:17. 1 Joh. 4:1 s.
3. Ja tapahtuu, että jos joku enää en-
nustaa, niin hänen isänsä ja äitinsä,
jotka hänen synnyttivät, sanovat hä-
nelle: „et sinä saa elää, sillä sinä olet
puhunut valhetta Herran nimessä.“
Ja niin hänen isänsä ja äitinsä, jotka
hänen synnyttivät, pistävät hänet
kuoliaaksi, kun hän ennustaa.
5 Moos. 13:1. 18:20. Jer. 14:15.
4. Ja tapahtuu silloin, että profetat hä-
peävät, kukin näkyänsä ennustaessa,
eivätkä pue päällensä karvavaatteita,
valhetellaksensa; 2 Kun. 1:8. Matt. 3:4.
5. vaan hän sanoo: „en minä ole
profetta, minä olen peltomies; sillä
minä olen nuoruudestani asti or-
jaksi otettu.“
6. Ja jos hänelle sanottaisiin: „mitä
nuo haavat ovat käsissäsi? Niin hän

vastaa: „ne ovat minuun lyöneet kotonani, jotka minua rakastivat."
7. Herää, miekka, paimentani vastaan, ja sitä miestä vastaan, joka minulle läheisin on! sanoo Herra Sebaot. Lyö paimen, niin lampaat hajoavat! Mutta Minä käännän käteni piskuisten puoleen. Matt. 26:31. Mark. 14.27.
8. Ja tapahtuu koko maassa, sanoo Herra, että kaksi kolmatta osaa siellä hävitetään ja kuolee, ja kolmas osa jää sinne jälelle.
9. Ja Minä kuljetan tämän kolmannen osan tulen kautta ja sulatan heidät, niinkuin hopeaa sulatetaan, ja puhdistan heitä, niinkuin kultaa puhdistetaan. Hän avuksensa huutaa minun nimeäni, ja Minä kuulen häntä. Minä sanon: „se on minun kansani." Ja he vastaavat: „Herra on minun Jumalani."
Ps. 50:15. 91:15. 144:15. Jes. 1:25. 6:13. 48:10. Hos. 2:21s. Mal. 3:3. Joh. 20:28. 1 Piet. 1:6 s.

14 Luku.

Herran päivä. Viimeinen taistelu. Kristuksen seurakunnan voitto.

Katso, Herran päivä tulee, jolloin saaliisi jaetaan keskelläsi.
2. Ja minä kokoan kaikki pakanat sotaan Jerusalemia vastaan, ja kaupunki valloitetaan, huoneet ryöstetään ja vaimot raiskataan; ja puoli kaupunkia viedään vankeuteen, mutta kansan jääneitä ei kaupungista hävitetä. Jes. 13:16.
3. Mutta Herra ilmestyy ja sotii näitä pakanoita vastaan, niinkuin sotimisensa päivänä, tappelun päivänä, Jes. 42:13.
4. Ja hänen jalkansa seisovat sinä päivänä Öljymäellä, joka on Jerusalemin edustalla itään päin, ja Öljymäki halkeaa kahtia itään ja länteen päin sangen suureksi laaksoksi, ja toinen puoli sitä vuorta erkanee pohjoiseen päin, ja toinen etelään päin.
5. Ja te pakenette minun vuorteni laaksoon, sillä se vuorten laakso ulottuu Asaliin saakka; ja te pakenette, niinkuin te pakenitte maanjäristystä Usian, Juudan kuninkaan, päivinä. Silloin Herra, minun Jumalani, on tuleva ja kaikki pyhät Sinun kanssasi. Am. 1:1.
6. Ja tapahtuu sinä päivänä, ettei valkeutta ole; loisteet pimentyvät.
7. Ja se on oleva erikoinen päivä, joka Herralle tuttu on; ei se ole päivä eikä yö; vaan tapahtuu, että ehtoolla on valkeus. Ilm. 21:25.
8. Ja tapahtuu sinä päivänä, että elävää vettä juoksee Jerusalemista, puoli siitä itäiseen mereen, ja toinen puoli läntiseen mereen; kesät talvet sitä kestää. 5 Moos. 11:24.
Hes. 47:1 s. Joel 3 18. Joh. 4:14 Ilm. 22:1.
9. Ja Herra on kaiken maan kuningas; sinä päivänä on Herra yksi, ja hänen nimensä yksi Mal. 1 11. Joh. 10:16
10. Koko maa muuttuu juurikuin kedoksi Gebasta Rimmoniin saakka, etelāpuolella Jerusalemia; mutta Jerusalem on korkea oleva ja pysyy paikoillansa Benjaminin portista ensimmäisen portin sijalle saakka, kulmaporttiin asti, ja Hananeelin tornista kuninkaan viinikuurniin asti.
Jos. 15:32. 19:7. 2 Kun. 14:13. Neh. 3:1,6. Jes. 2:2. Jer. 31:38. Mik. 4:1. Sak. 12:6.
11. Ja hänessä asutaan, eikä enää yhtään kirousta ole; sillä Jerusalem asuu turvassa.
12. Ja tämä on se rangaistus, jolla Herra lyö kaikkia kansoja, jotka ovat kokoontuneet Jerusalemia vastaan: heidän lihansa mätänee heidän jaloilla seisoessansa, ja heidän silmänsä mätänee koloissansa, ja heidän kielensä mätänee heidän suussansa.
13. Ja tapahtuu sinä päivänä, että Herra nostaa suuren häiriön heidän joukossansa, niin että kukin tarttuu kumppalinsa käteen, ja hänen kätensä kohoaa kumppalinsa kättä vastaan.
14. Ja Juudakin sotii Jerusalemissa; ja silloin kootaan kaikkien pakanain tavarat ympäristöltä, kultaa, hopeaa ja vaatteita suureksi kooksi.
15. Ja sama rangaistus tulee hevosille, muuleille, kameleille, aaseille ja kaikille heidän leirissänsä oleville juhdille, niinkuin tämä rangaistus on.
16. Ja tapahtuu, että kaikki jääneet kaikista niistä pakanoista, jotka läksivät Jerusalemia vastaan, vuosittain menevät kumartamaan Kuningasta, Herraa Sebaotia, ja lehtimajan juhlaa viettämään. Jes. 66:23.
17. Ja tapahtuu, että joka maan sukukunnista ei mene Jerusalemiin kumartamaan Kuningasta, Herraa Sebaotia, heille ei tule sadetta. Jes. 5:6.
18. Ja ellei Egyptin sukukunta menisi ylös ja saapuisi, totisesti heidän päällensä tulisi se rangaistus, jolla Herra lyö niitä pakanoita, jotka eivät mene lehtimajan juhlaa viettämään.
19. Tämä on Egyptin synti ja kaikkien pakanain synti, jotka eivät mene lehtimajan juhlaa viettämään.
20. Sinä päivänä on hevosten kulkusissa kirjoitus: „pyhä Herralle"; ja kattilat Herran huoneessa ovat niinkuin uhrimaljat alttarin edessä. 2 Moos. 28:36.

21. Ja jokainen kattila Jerusalemissa ja Juudassa on oleva pyhä Herralle Sebaotille, ja kaikki uhraajat tulevat ja ottavat niitä ja keittävät niissä; eikä yhtään Kananealaista enää ole Herran Sebaotin huoneessa sinä päivänä.
Jes. 35:8. Hes. 44:7. Joel 3:17. Ilm. 21:27.

PROFETTA MALAKIA.

1 Luku.

Jumalan hyvyys. Israelin kiittämättömyys.

Herran sanan julistus Israelille Malakian kautta.
2. Minä rakastin teitä, sanoo Herra. Mutta te sanotte: „missä rakastit meitä?" Eikö Esau ole Jaakobin veli? sanoo Herra, vaan Minä rakastin Jaakobia; 1 Moos. 25:25 s. Jes. 43:4.
3. mutta Esauta Minä vihasin ja panin hänen vuorensa autioiksi ja hänen perintönsä korven koira-susille alttiiksi. Jer. 49:17. Obad. v. 18. Room. 9:13.
4. Jos Edom sanoo: „me olemme sorretut, mutta me tahdomme taasen rakentaa rauniot", niin sanoo Herra Sebaot näin: „he rakentavat, mutta Minä särjen, ja he kutsutaan ‚jumalattomuuden alueeksi' ja ‚kansaksi, jota Herra vihaa ijankaikkisesti.'
5. Ja teidän silmänne sen näkevät ja te sanotte: ‚suuri on Herra Israelin rajojen ulkopuolellakin."
6. Pojan tulee kunnioittaa isäänsä ja palvelijan herraansa; mutta jos Minä olen isä, missä kunnioitukseni on? jos Minä olen herra, missä pelkoni on? sanoo Herra Sebaot teille, papit, jotka halveksitte nimeäni, ja kuitenkin sanotte: „missä halveksimme sinun nimeäsi?" 2 Moos. 20:12.
7. jotka tuotte alttarilleni saastutettua leipää, ja kuitenkin sanotte: „missä saastutamme Sinua?" Siinä, että sanotte: „Herran pöytä on ylönkatsottu."
8. Ja kun tuotte sokeata uhriksi, ei se teistä ole huonoa; kun tuotte ontuvaa ja sairasta, ei se ole teistä huonoa. Vie semmoista maaherrallesi; mielistyykö hän sinuun taikka suosiiko hän sinua? sanoo Herra Sebaot.
3 Moos. 22:20 s. 5 Moos. 15:21.
9. Niin rukoilkaat nyt Jumalan kasvoja, että Hän meitä armahtaisi! teidän kädestänne on tämä lähtenyt; — onko Hän teidän tähtenne oleva suosiollinen? sanoo Herra Sebaot.
10. Jospa joku teistä kuitenkin sulkisi ovet, ettette suotta tulta virittäisi minun alttarilleni! Minä en mielisty teihin, sanoo Herra Sebaot, ja teidän kädestänne lähtevä lahja ei ole Minulle otollinen.
Jes. 1:11. Jer. 6:20. Am. 5:21.
11. Sillä auringon noususta sen laskuun asti on minun nimeni suuri kansojen keskellä; ja joka paikassa suitsutetaan, tuodaan minun nimelleni, tuodaan puhdasta uhrilahjaa, sillä suuri on minun nimeni kansojen keskellä, sanoo Herra Sebaot.
Ps. 113:3. Sak. 14:9.
12. Mutta te saastutatte sen, kun sanotte: „Herran pöytä on saastutettu ja sen tulo, sen ruoka on ylönkatsottava."
13. Ja te sanotte: „katso, mikä turha vaiva!" ja pilkkaatte sitä, sanoo Herra Sebaot; ja tuotte ryöstettyä, ontuvaa ja sairasta, ja tuotte niitä lahjaksi; — olisiko tämä teidän kädestänne lähtevä minulle otollinen? sanoo Herra.
14. Ja kirottu olkoon vilpistelevä, jonka laumassa on urospuolta; ja lupauksen tekijä, joka uhraa kelvotonta Herralle! Sillä suuri kuningas olen Minä, sanoo Herra Sebaot, ja nimeni on peljättävä kansojen keskellä.

2 Luku.

Jumala nuhtelee pappein ja kansan syntejä.

Ja teille, te papit, tulee nyt tämä käsky.
2. Jos ette kuule ettekä pane sydämmellenne, antaaksenne kunniaa minun nimelleni, sanoo Herra Sebaot, niin Minä lähetän teihin kirouksen ja kiroan teidän siunauksenne; sen olenkin jo kironnut, koska ette sydämmellenne laskeneet. 5 Moos. 28:15 s.
3. Katso, Minä turmelen teidän viljanne ja heitän sontaa teidän kasvoillenne, teidän juhlapäivienne sontaa, ja se vie teidät myötänsä.
4. Ja te huomaatte, että Minä olen lähettänyt teille tämän sanan, niin että minun liittoni Levin kanssa pysyisi, sanoo Herra Sebaot. 4 Moos. 25:12.
5. Minun liittoni hänen kanssaan oli elämä ja rauha; ja minä annoin ne hänelle pelvoksi, ja hän pelkäsi Minua ja minun nimeni tähden hän vapisi.
6. Totuuden laki oli hänen suussansa eikä vääryyttä löytynyt hänen

huulillansa; rauhassa ja vakuudessa
hän vaelsi Minun kanssani ja mo-
net hän rikoksesta käänsi.
7. Sillä papin huulten tulee tietoa
säilyttää, ja laki etsitään hänen suus-
tansa; sillä Herran Sebaotin lähetti-
läs hän on.
Hes. 7:26. 22:26. Hagg. 1:13. 2 Kor. 5:20.
8. Mutta te olette poikenneet tieltä,
saattaneet monta horjumaan laissa,
olette rikkoneet Levin liiton, sanoo
Herra Sebaot.
9. Sentähden olen Minä myös teh-
nyt teidät ylönkatsotuiksi ja halvoik-
si koko kansan silmissä, koska ette
ota vaaria minun teistäni, vaan kat-
sotte ihmisten muotoa lakia käyt-
täessänne. 1 Sam. 2:30.
10. Eikö meillä kaikilla ole yksi Isä,
eikö yksi Jumala ole meitä luonut?
Miksi me petämme toinen toistam-
me, rikkoaksemme isäimme liittoa?
2 Moos. 19:5. Matt. 23:9. Ef. 3:15. 4:5 s.
11. Juuda käyttää itsensä uskotto-
masti, ja kauhistusta harjoitetaan Is-
raelissa ja Jerusalemissa; sillä Juu-
da on saastuttanut Herran pyhäkön,
jota Hän rakastaa, ja on ottanut vai-
moksi vieraan jumalan tyttären.
Esr. 9:12. 10:2. Neh. 13:23 s.
12. Hävittäköön Herra sen miehen,
joka tämän tekee, sekä valvovan että
vastaajan, Jaakobin majoista, ja sen,
joka uhria tuo Herralle Sebaotille.
13. Ja toiseksi te teette tämän: kyy-
nelillä peitätte Herran alttarin, it-
kulla ja huokauksilla, niin etten enää
käänny ruokauhrin puoleen enkä ota
vastaan otollista kädestänne.
14. Ja te sanotte: „minkä vuoksi?"
Sen vuoksi, että Herra todistaa si-
nun ja nuoruutesi vaimon välillä,
jolle sinä olet ollut uskoton, vaikka
hän on puolisosi ja liittosi vaimo.
1 Moos 31:49 s.
15. Sillä eikö Hän heitä yhdeksi teh-
nyt, vaikka hänellä olisi ollut muita
henkiä? vaan mitä tuo teki? Hän
etsi Jumalan siementä. Mutta varo-
kaat teidän henkeänne, äläkä ole
uskoton nuoruutesi vaimolle!
16. Sillä Minä vihaan hylkäämistä,
sanoo Herra, Israelin Jumala, ja si-
tä, joka peittää vääryytensä niinkuin
vaatteella, sanoo Herra Sebaot; varo-
kaat siis teidän henkeänne, älkäät-
kä olko uskottomia Matt. 19:3 s.
17. Te väsytätte Herraa teidän pu-
heillanne; ja te sanotte: „millä me
väsytämme?" Sillä, kun sanotte:
„jokainen, joka tekee pahaa, on hy-
vä Herran silmissä, ja näihin Hän
mielistyy", taikka: „missä on tuo-
mion Jumala?"

3 Luku.

Ennustus Kastajasta ja Messiaasta. Kris-
tuksen valtakunnan ihanuus.

Katso, Minä lähetän minun enke-
lini, joka valmistaa tien minun
eteeni. Ja yhtäkkiä on temppeliinsä
tuleva se Herra, jota te etsitte, ja lii-
ton enkeli, jota te haluatte; katso,
hän tulee, sanoo Herra Sebaot.
Jes. 40:3. Matt. 11:10. Mark. 1:2. Luuk. 1:76. 7:27.
2. Mutta kuka voi kestää hänen tu-
lemisensa päivää, ja kuka voi seisoa,
kun Hän ilmaantuu? Sillä Hän on
niinkuin sulattajan tuli ja niinkuin
pesijän saippua.
3. Ja Hän istuu ja sulattaa ja puh-
distaa hopean; ja Hän puhdistaa
Levin pojat ja kirkastaa heidät niin-
kuin kullan ja niinkuin hopean. Sil-
loin he tuovat Herralle ruokauhria
vanhurskaudessa. Ps. 51:21. Sak. 13:9.
4. Ja Juudan ja Jerusalemin ruo-
kauhri on Herralle otollinen niin-
kuin muinaisina aikoina ja niinkuin
entisinä vuosina.
5. Ja Minä lähestyn teitä tuomiok-
si ja olen nopea todistaja noitia vas-
taan ja huorintekijöitä ja valapat-
toisia vastaan ja niitä vastaan, jotka
polkevat palkkamiehen palkkaa, les-
keä ja orpoa ja muukalaista sorta-
vat, eivätkä Minua pelkää, sanoo
Herra Sebaot. 2 Moos. 22:21 s.
3 Moos. 19:12. 20:10 s. 5 Moos. 24:17 s. Am. 2:6 s. 5:12.
6. Sillä Minä olen Herra, joka en
muutu; sentähden te, Jaakobin lap-
set, ette huku. 1 Sam. 15:29.
Ps. 33:11. San. 19:21. Jes. 14:24 s. 25:1. 46:10.
7. Te olette teidän isäinne päivistä
asti minun säännöistäni poikenneet,
ettekä ole niitä pitäneet; kääntykäät
Minun puoleeni, niin Minä käännyn
teidän puoleenne, sanoo Herra Se-
baot. Niin te sanotte: „missä mei-
dän tulee kääntyä?" Sak. 1:3 s.
8. Sopiiko ihmisen Jumalaa pettää,
niinkuin te petätte Minua? Niin te
sanotte: „missä me Sinua petäm-
me?" Kymmenyksissä ja ylennys-
uhreissa.
4 Moos. 18:24. Neh. 10:37 s. 12:44. Hes. 45:13 s.
9. Kirouksella te olette kirotut, sen-
tähden että te Minua petätte, koko
kansa.
10. Tuokaat täydelliset kymmenyk-
set tavara-aittaani, että ruokaa olisi
minun huoneessani, ja koetelkaatpa
sillä Minua, sanoo Herra Sebaot;
niin totta aukaisen Minä teille tai-
vaan ikkunat, ja Minä vuodatan
teille siunausta runsaasti.
11. Ja Minä tahdon teidän hyväk-
senne estää syöjän, ettei se teiltä

maan hedelmää hävitä ja ettei kedon viinipuu tule teille hedelmättömäksi, sanoo Herra Sebaot.
12. Ja kaikki kansat ylistävät teitä autuaiksi, sillä te olette ihana maa, sanoo Herra Sebaot.
13. Kovat ovat teidän puheenne Minua vastaan, sanoo Herra. Mutta te sanotte: „mitä me olemme keskenämme Sinua vastaan puhuneet?"
14. Te sanotte: „turhaa on Jumalaa palvella, ja mitä hyötyä on siitä, että me pidämme hänen palvelusmenojaan ja että me suruvaatteissa käymme Herran Sebaotin edessä?
Job 21:15. Mik. 6:8.
15. Sentähden me ylistämme ylönkatsojat onnellisiksi; sillä jumalattomuuden harjoittajat menestyvät ja pelastuvat, vaikka kiusaavat Jumalaa."
16. Silloin Herraa pelkäävät puhuttelivat toinen toistaan, ja Herra huomasi ja kuuli sen; ja muistokirja kirjoitettiin Hänen edessänsä Herraa pelkääville ja hänen nimeänsä kunnioittaville. Ps. 139:16.
17. Ja he tulevat, sanoo Herra Sebaot, sinä päivänä, jonka Minä teen, Minulle omaisuudeksi, ja Minä armahdan heitä niinkuin mies armahtaa poikaansa, joka häntä palvelee.
2 Moos. 19:5. Tit. 2:14. 1 Piet. 2:9.
18. Ja te saatte taasen nähdä eroituksen vanhurskaan ja jumalattoman välillä, sen välillä, joka palvelee Jumalaa, ja sen, joka ei Häntä palvele.

4 Luku.

Herran päivä. Elijan tuleminen.

Sillä katso, se päivä tulee palava niinkuin pätsi; ja kaikki ylönkatsojat ja kaikki jumalattomat tulevat akanoiksi, ja heidät on polttava tuo tuleva päivä, sanoo Herra Sebaot, niin ettei se jätä heille juurta eikä oksaa. Am. 2:9. Obad. v. 18.
2. Mutta teille, jotka minun nimeäni pelkäätte, on vanhurskauden aurinko koittava ja autuus hänen siipiensa alla; ja te käytte ulos ja hyppäätte niinkuin syöttövasikat.
Jer. 33:6. Luuk. 1:78.
3. Ja te tallaatte jumalattomat, sillä he tulevat tuhkaksi jalkapohjainne alla sinä päivänä, jonka Minä teen, sanoo Herra Sebaot.
4. Muistakaat palvelijani Moseksen lakia, jonka Minä hänelle käskin Horebilla, koko Israelille säännöiksi ja oikeuksiksi.
2 Moos. 20:1 s. 5 Moos. 6:1 s. Hebr. 3:5.
5. Katso, Minä lähetän teille Elijan, tuon profetan, ennenkuin se suuri ja peljättävä Herran päivä tulee.
Matt. 11:14. 17:11. Mark. 9:11 s. Luuk. 1:17.
6. Ja hän kääntää isäin sydämmet lasten puoleen ja lasten sydämmet heidän isäinsä puoleen, etten tulisi ja löisi maata kirouksella. Mik. 7:6.

UUSI TESTAMENTTI.

HELSINKI
1911

UUDEN TESTAMENTIN KIRJAT.

	Sivu.	Lukuja.
Matteuksen Evankeliumi	3	28
Markuksen Evankeliumi	38	16
Luukkaan Evankeliumi	60	24
Johanneksen Evankeliumi	98	21
Apostolien Teot	126	28
Apostoli Paavalin Kirjeet:		
Kirje Roomalaisille	162	16
1 Kirje Korinttolaisille	179	16
2 Kirje Korinttolaisille	194	13
Kirje Galatalaisille	205	6
Kirje Efesolaisille	210	6
Kirje Filippiläisille	215	4
Kirje Kolossalaisille	219	4
1 Kirje Tessalonikalaisille	223	5
2 Kirje Tessalonikalaisille	226	3
1 Kirje Timoteukselle	228	6
2 Kirje Timoteukselle	232	4
Kirje Tiitukselle	235	3
Kirje Filemonille	237	1
Kirje Hebrealaisille	238	13
Pietarin 1 Kirje	249	5
Pietarin 2 Kirje	254	3
Johanneksen 1 Kirje	256	5
Johanneksen 2 Kirje	261	1
Johanneksen 3 Kirje	261	1
Jaakobin Kirje	262	5
Juudaan Kirje	266	1
Johanneksen Ilmestys	267	22

MATTEUKSEN EVANKELIUMI.

1 Luku.

Jesuksen polviluku ja syntyminen.

Jesuksen Kristuksen, Davidin pojan, Abrahamin pojan, syntymäkirja.
Luuk. 3:23 s.
2. Abraham siitti Isaakin. Mutta Isaak siitti Jaakobin. Jaakob siitti Juudan, ja hänen veljensä.
1 Moos. 21:3. 25:24. 29:35.
3. Juuda siitti Fareksen ja Saran Tamarista. Fares siitti Hesromin. Hesrom siitti Aramin.
1 Moos. 38:27 s. 1 Aik. 2:5 s.
4. Aram siitti Aminadabin. Aminadab siitti Nahassonin. Nahasson siitti Salmonin, Ruut 4:19 s.
5. Salmon siitti Boaksen Rahabista. Boas siitti Obedin Ruutista. Obed siitti Jessen.
6. Jesse siitti kuningas Davidin. Kuningas David siitti Salomonin Urian emännästä. 1 Sam. 17:12. 2 Sam. 12:24.
7. Salomon siitti Roboamin. Roboam siitti Abian. Abia siitti Assan.
1 Kun. 11:43. 14:31. 15:8.
8. Assa siitti Josafatin. Josafat siitti Joramin. Joram siitti Osiaan.
1 Kun. 15:24. 2 Kun. 8:16,24.
9. Osias siitti Jotamin. Jotam siitti Ahaksen. Ahas siitti Etsekiaan.
2 Kun. 16:20. 2 Aik. 26:23. 27:9.
10. Etsekias siitti Manassen. Manasse siitti Amonin. Amon siitti Josian.
2 Kun. 20:21. 1 Aik. 3:14. 2 Aik. 33:25.
11. Josia siitti Jekonian ja hänen veljensä, Babelin vankeudessa.
1 Aik. 3:15 s. 2 Aik. 36:8.
12. Mutta Babelin vankeuden jälkeen siitti Jekonia Salatielin. Salatiel siitti Sorobabelin. 1 Aik. 3:17. Esr. 3:2.
13. Sorobabel siitti Abiudin. Abiud siitti Eliakimin. Eliakim siitti Asorin.
14. Asor siitti Sadokin. Sadok siitti Akimin. Akim siitti Eliudin.
15. Eliud siitti Eleasarin. Eleasar siitti Mattanin. Mattan siitti Jaakobin.
16. Jaakob siitti Josefin, Marian miehen, ja Mariasta on syntynyt Jesus, joka kutsutaan Kristus.
17. Näin on kaikkiaan sukupolvia Abrahamista Davidiin asti neljätoista polvea, ja Davidista Babylonin vankeuteen asti neljätoista polvea, ja Babylonin vankeudesta Kristukseen asti neljätoista polvea.
18. Jesuksen Kristuksen syntyminen tapahtui näin. Kun hänen äitinsä Maria oli kihlattu Josefille, huomattiin hänen ennen heidän yhteen menemistään olevan raskaana Pyhästä Hengestä. Luuk. 1:27 s.
19. Mutta kun Josef, hänen miehensä, oli hurskas, ja koska hän ei tahtonut saattaa häntä häpeään, aikoi hän salassa hyljätä hänet.
20. Mutta katso, hänen tätä ajatellessaan, ilmestyi hänelle unessa Herran enkeli, joka sanoi: ,,Josef, Davidin poika, älä pelkää ottaa luoksesi Mariaa, vaimoasi; sillä se, mikä hänessä on siinnyt, on Pyhästä Hengestä.
21. Ja hän synnyttää pojan, ja sinun pitää kutsuman hänen nimensä Jesus, sillä hän on vapahtava kansansa heidän synneistään.“
Luuk. 1:31. 2:21. Joh. 1:29. Ap. t. 4:12. 5:31, 10:43. Hebr. 9:26. 1 Joh. 3:5. 4:14.
22. Tämä kaikki tapahtui, jotta kävisi toteen mitä Herra on puhunut profetan kautta, joka sanoo:
23. ,,Katso, neitsyt tulee raskaaksi ja synnyttää pojan, ja tämä on kutsuttava nimeltä Immanuel,“ se merkitsee: Jumala meidän kanssamme.
Jes. 7:14. 8:10.
24. Herättyään unesta Josef teki, niinkuin Herran enkeli oli häntä käskenyt, ja otti vaimonsa luokseen,
25. eikä tuntenut häntä, ennenkuin tämä oli synnyttänyt pojan. Ja kutsui hänen nimensä Jesus. Luuk. 2:7,21.

2 Luku.

Tietäjät itämailta. Pako Egyptiin. Lastenmurha Betlehemissä. Palaus Egyptistä ja Nasaretiin asettuminen.

Kun Jesus oli syntynyt Judean Betlehemissä Herodes kuninkaan aikana, katso, tietäjiä tuli itämailta Jerusalemiin, ja he sanoivat: Luuk. 2:1 s.
2. ,,Missä se syntynyt Juutalaisten kuningas on? Sillä me näimme itämaalla hänen tähtensä ja olemme tulleet häntä kumartaen rukoilemaan.“
4 Moos. 24:17.

3. Kun kuningas Herodes sen kuuli,
hämmästyi hän ja koko Jerusalem
hänen kanssaan.
4. Ja hän kokosi kaikki kansan ylipapit ja kirjanoppineet ja kyseli heiltä, missä Kristus oli syntyvä.
5. He sanoivat hänelle: „Judean
Betlehemissä; sillä näin on kirjoitettu profetan kautta:
6. Ja sinä Betlehem, Juudan aluetta, et suinkaan ole vähäisin Juudan
ruhtinasten joukossa, sillä sinusta
lähtee hallitsija, joka on kaitseva
minun kansaani Israelia."
1 Moos. 49:10. Mik. 5:1. Joh. 7:42.
7. Silloin Herodes kutsui salaa tietäjät luokseen ja tutkisteli heiltä tarkoin, millä ajalla tähti ilmestyi.
8. Ja hän lähetti heidät Betlehemiin,
sanoen: „Menkäät ja tiedustelkaat
tarkasti lasta; ja kun löydätte sen,
niin ilmoittakaat minulle, että minäkin tulisin häntä kumartamaan."
9. Kuultuaan kuninkaan sanat, he
läksivät matkalle, ja katso, tähti, jonka olivat nähneet itämaalla, kävi heidän edellään, kunnes se kulkiessaan
seisahtui yläpuolelle sitä paikkaa,
jossa lapsi oli.
10. Nähdessään tähden he iloitsivat
sangen suuresti.
11. Ja he menivät huoneesen ja näkivät lapsen ynnä Marian, hänen äitinsä. Ja maahan langeten he kumarsivat häntä, avasivat aarteensa ja antoivat hänelle lahjoja: kultaa ja suitsuketta ja mirhaa. Ps. 72:10. Jes. 60:6.
12. Ja saatuaan unessa Jumalalta
ohjauksen, etteivät palaisi Herodeksen tykö, he lähtivät toista tietä takaisin omalle maalleen.
13. Mutta kun he olivat lähteneet
pois, katso, silloin ilmestyi Herran
enkeli unessa Josefille ja sanoi: „Nouse, ota lapsi äitinsä kanssa mukaasi
ja pakene Egyptiin, ja ole siellä, kunnes sanon sinulle; sillä Herodes aikoo etsiä lasta surmatakseen häntä."
14. Niin hän nousi, otti lapsen ja
hänen äitinsä yöllä ja lähti pois
Egyptiin
15. ja oli siellä Herodeksen kuolemaan asti; että kävisi toteen mitä
Herra on puhunut profetan kautta,
joka sanoo: „Egyptistä minä kutsuin
poikani." 2 Moos. 4:22. Hos. 11:1.
16. Kun Herodes näki tietäjäin hänet pettäneen, silloin hän kovasti vihastui ja lähetti tappamaan kaikki
poikalapset Betlehemissä ja koko sen
ympäristöllä, kaksivuotiaat ja niitä
nuoremmat, sen mukaan kuin hän
oli ajasta ottanut selkoa tietäjiltä.
17. Silloin kävi toteen mikä on puhuttu Jeremias profetan kautta, joka
sanoo:
18. „Kuuluu ääni Ramassa, itku ja
suuri parku; Raakel itkee lapsiaan,
eikä huoli lohdutuksesta, kun ei heitä enää ole." 1 Moos. 35:19. Jer. 31:15.
19. Mutta kun Herodes oli kuollut,
katso, silloin ilmestyi Herran enkeli
unessa Josefille Egyptissä
20. ja sanoi: „Nouse, ota lapsi äitinsä kanssa mukaasi ja matkusta
Israelin maalle, sillä ne ovat kuolleet, jotka vainosivat lapsen henkeä."
21. Niin hän nousi, otti lapsen ja hänen äitinsä ja meni Israelin maalle.
22. Mutta kuultuaan, että Arkelaus
hallitsi Judeaa isänsä Herodeksen
sijassa, hän pelkäsi mennä sinne. Ja
hän sai unessa Jumalalta ohjauksen
ja lähti Galilean alueelle.
23. Ja sinne tultuaan hän asettui
asumaan Nasaret nimiseen kaupunkiin; että kävisi toteen mikä profettain kautta on puhuttu: „Hän on
nimitettävä nasaretilaiseksi."
Jes. 4:2. 11:1. Sak. 3:8.

3 Luku.

Johannes saarnaa ja kastaa. Jesus kastetaan.

Niinä aikoina Johannes kastaja esiintyi ja saarnasi Judean erämaassa Mark. 1:2 s. Luuk. 3:3 s. Joh. 1:6 s.
2. ja sanoi: „Tehkäät parannus, sillä
taivaan valtakunta on lähestynyt!"
Dan. 3:33. Matt. 4:17. 7:21. 10:7. Mark. 1:15.
Luuk. 15:7. Ap. t. 2:38. 3:19. 17:30.
3. Sillä hän on se, josta Jesaja profetta puhui, sanoessaan: „Huutavan
ääni kuuluu erämaassa: ,Valmistakaat Herralle tietä, tehkäät polut hänelle tasaisiksi."
Jes. 40:3. Mal. 3:1. Joh. 1:23.
4. Ja Johanneksella oli puku kamelinkarvoista ja nahkainen vyö vyötäisillään; ja hänen ruokanaan oli
heinäsirkat ja metsähunaja.
3 Moos. 11:22. 1 Sam. 14:25. 2 Kun. 1:8.
Sak. 13:4. Matt. 11:8, 18.
5. Silloin kansa Jerusalemista ja
koko Judeasta ja kaikesta Jordanin
ympäristöstä vaelsi hänen tykönsä,
6. ja he saivat häneltä kasteen Jordanin joessa, tunnustaessaan syntinsä.
2 Moos. 29:4. Hes. 36:25. Joh. 3:23. Ap. t. 1:5.
7. Mutta nähdessään paljon fariseaIaisia ja saddukealaisia tulevan kasteelle, hän sanoi heille: „Te kyykärmeiden sikiöt, kuka on teitä neuvonut pakenemaan tulevaista vihaa?
1 Moos. 3:15. Ps. 58:5. Mal. 3:2.
Matt. 5:20. 12:34. 23:33. Room. 2:5. 1 Tess. 1:10.
8. Tehkäät siis parannuksen mukaista hedelmää, Ap. t. 26:20.
9. ja älkäät luulko saattavanne sa-

noa itseksenne: ,Onhan Abraham isämme'; sillä minä sanon teille, että Jumala voi näistä kivistä herättää lapsia Abrahamille.
Joh. 8:33,39. Room. 4:11 s. 9:6 s.
10. Jo on kirves pantuna puiden juurelle; jokainen puu, joka ei tee hyvää hedelmää, hakataan siis pois ja heitetään tuleen.
Matt. 7:19. Luuk. 13:7. Joh. 15:2,6.
11. Minä kastan teidät vedellä parannukseen, mutta se, joka tulee minun jälessäni, on minua väkevämpi, ja minä en ole kelvollinen edes hänen kenkiänsä kantamaan; hän kastaa teidät Pyhällä Hengellä ja tulella. Joel 2:28.
Joh. 1:26. Ap. t. 1:5. 2:4. 11:16. 13:25. 19:4.
12. Hänellä on viskimensä kädessään, ja hän puhdistaa puimatanterensa ja kokoaa nisunsa aittaan, mutta ruumenet hän polttaa sammumattomalla tulella."
Jes. 66:24. Mal. 4:1. Matt. 13:30. Mark. 9:43,48.
13. Silloin Jesus tuli Galileasta Jordanille Johanneksen luokse hänen kastettavakseen. Mark. 1:9 s. Luuk. 3:21 s.
14. Mutta tämä esteli häntä, sanoen: „Minä tarvitsen saada sinulta kasteen, ja sinä tulet minun tyköni!"
15. Jesus vastasi ja sanoi hänelle: „Salli nyt; sillä näin meidän sopii täyttää kaikkea vanhurskautta." Silloin hän salli sen hänelle. Ps. 40:8 s.
16. Ja kasteen saatuaan Jesus heti nousi vedestä, ja katso, taivaat aukenivat, ja hän näki Jumalan Hengen laskeuvan alas niinkuin kyyhkysen ja tulevan hänen päälleen. Joh. 1:32 s.
17. Ja katso, taivaista kuului ääni, joka sanoi: „Tämä on minun rakas Poikani, johon olen mielistynyt."
Ps. 2:7. Jes. 42:1. Matt. 12:18. 17:5. Luuk. 9:35. Kol. 1:13. Hebr. 1:5. 5:5. 2 Piet. 1:17.

4 Luku.

Jesus kiusataan. Hän rupeaa saarnaamaan ja valitsee opetuslapsia.

Sitten Henki vei Jesuksen ylös erämaahan perkeleen kiusattavaksi.
Mark. 1:12. Luuk. 4:1 s. Hebr. 4:15.
2. Ja kun Jesus oli paastonnut neljäkymmentä päivää ja neljäkymmentä yötä, tuli hänen lopulta nälkä.
2 Moos. 34:28. 1 Kun. 19:8.
3. Silloin kiusaaja tuli hänen tykönsä ja sanoi hänelle: „Jos olet Jumalan Poika, niin käske, että nämä kivet muuttuvat leiviksi." 1 Moos. 3:1—7.
4. Mutta hän vastasi ja sanoi: „Kirjoitettu on: ,Ihminen ei elä yksistään leivästä, vaan jokaisesta sanasta, joka lähtee Jumalan suusta." 5 Moos. 8:3.
5. Silloin perkele otti hänet mukaansa pyhään kaupunkiin ja asetti hänet temppelin harjalle
6. ja sanoi hänelle: „Jos olet Jumalan Poika, niin heittäy tästä alas; sillä kirjoitettu on: ,Hän antaa enkeleilleen käskyn sinusta, ja he kantavat sinua käsillään, ettet loukkaisi jalkaasi kiveen." Ps. 91:11 s.
7. Jesus sanoi hänelle: „Myös on kirjoitettu: ,Älä kiusaa Herraa, Jumalaasi." 2 Moos. 17:1—7. 5 Moos. 6:16.
8. Taas perkele otti hänet mukaansa sangen korkealle vuorelle ja näytti hänelle kaikki maailman valtakunnat ja niiden loiston
9. ja sanoi hänelle: „Tämän kaiken minä annan sinulle, jos lankeat maahan ja kumarrat minua."
10. Silloin Jesus sanoi hänelle: „Mene pois, saatana; sillä kirjoitettu on: ,Herraa, Jumalaasi, tulee sinun kumartaa ja häntä ainoaa palvella."
5 Moos. 6:13. 10:20.
11. Silloin perkele jätti hänet; ja katso, enkeleitä tuli hänen tykönsä, ja he palvelivat häntä. Joh. 1:52. Hebr. 1:6,14.
12. Mutta kun Jesus kuuli, että Johannes oli pantu vankeuteen, lähti hän pois Galileaan.
Matt. 11:2. 14:3. Luuk. 3:20.
13. Ja jättäen Nasaretin hän meni asumaan Kapernaumiin, joka on meren rannalla, Sebulonin ja Naftalin alueilla;
14. että kävisi toteen mikä on puhuttu Jesaja profetan kautta, joka sanoo:
15. „Sebulonin maa ja Naftalin maa, meren viereinen, Jordanin tausta, pakanain Galilea — Jes. 8:23.
16. kansa, joka istui pimeässä, näki suuren valon, ja kuolon maassa ja varjossa istuville koitti valo."
Jes. 9:1. 42:7. Luuk. 1:79. 2:32.
17. Siitä lähtien Jesus rupesi saarnaamaan ja sanomaan: „Tehkäät parannus, sillä taivaanvaltakunta on lähestynyt!" Matt. 3:2. 10:7. Mark. 1:15.
18. Ja kävellessään Galilean meren rantaa hän näki kaksi veljestä, Simonin, jota nimitettiin Pietariksi, ja Andreaksen, hänen veljensä, laskevan verkkoa mereen; he olivat näet kalastajia. Joh. 1:40 s.
19. Ja hän sanoi heille: „Seuratkaat minua, niin teen teistä ihmisten kalastajia." Matt. 13:47.
20. Heti he jättivät verkot ja seurasivat häntä.
Matt. 19:27. Mark. 10:28. Luuk. 18:28.
21. Ja käydessään siitä eteenpäin hän näki toiset kaksi veljestä, Jaakobin, Sebedeuksen pojan, ja Johanneksen, hänen veljensä, venheessä isänsä Se-

bedeuksen kanssa verkkojaan korjaamassa; ja hän kutsui heidät.
22. Heti he jättivät venheen ja isänsä ja seurasivat häntä.
23. Ja Jesus vaelsi ympäri koko Galileaa, opettaen heidän synagogissaan ja saarnaten valtakunnan evankeliumia ja parantaen kaikenlaisia tauteja ja kaikenlaisia kivuloisuuksia, joita oli kansassa.
Jes. 52:7. 61:1. Matt. 9:35. Mark. 1:14,39. Luuk. 4:15,44. Ap. t. 10:38.
24. Ja hänen maineensa levisi koko Syyriaan; ja hänen tykönsä tuotiin kaikki sairastavaiset, monenlaisten tautien ja vaivain rasittamat, riivatut, kuunvaihetautiset ja halvatut; ja hän paransi heidät.
25. Ja häntä seurasi paljo kansaa Galileasta ja Dekapolista ja Jerusalemista ja Judeasta ja Jordanin toiselta puolen. Mark. 3:7 s. Luuk. 6:17 s.

5 Luku.

Jesuksen vuorisaarna.

Nähdessään kansanjoukot hän nousi vuorelle; ja kun hän oli istuutunut, tulivat hänen opetuslapsensa hänen tykönsä.
2. Niin hän avasi suunsa ja opetti heitä ja sanoi:
3. „Autuaita ovat hengessään köyhät, sillä heidän on taivaanvaltakunta.
Ps. 40:18. Jes. 57:15. 61:1. 66:2. Luuk. 6:20.
4. Autuaita ovat murheelliset, sillä he saavat lohdutuksen.
Ps. 126:5. Jes. 61:2 s. Luuk. 4:18. 6:21. Joh. 16:20. 2 Kor. 7:9 s. Ilm. 7:17. 21:4.
5. Autuaita ovat sävyisät, sillä he saavat periä maan. Ps. 37:11.
6. Autuaita ovat ne, jotka isoavat ja janoavat vanhurskautta, sillä heidät ravitaan. Ps. 17:15. 42:3. Jes. 55:1. 65:13. Luuk. 6:21. Joh. 6:35.
7. Autuaita ovat laupeaat, sillä heidän osakseen tulee laupeus. Ps. 41:2. Matt. 25:35 s. Luuk. 6:36 s. 2 Tim. 1:16. Jaak. 2:13.
8. Autuaita ovat puhdassydämmiset, sillä he saavat nähdä Jumalan.
Ps. 24:4. 51:12. 73:1. Ap. t. 15:9. 1 Kor. 13:12. Hebr. 12:14. 1 Joh. 3:2 s. Ilm. 22:4.
9. Autuaita ovat rauhantekijät, sillä heidät nimitetään Jumalan lapsiksi. Room. 12:18.
10. Autuaita ovat ne, joita vanhurskauden tähden vainotaan, sillä heidän on taivaanvaltakunta. 2 Tim. 2:12. 1 Piet. 3:14.
11. Autuaita te olette, kun ihmiset minun tähteni solvaavat ja vainoavat teitä ja valhetellen puhuvat teistä kaikkea pahaa. Luuk. 6:22. 1 Piet. 4:14.
12. Iloitkaat ja riemuitkaat, sillä palkkanne on suuri taivaassa; sillä samoin on vainottu profettoja, jotka ovat olleet ennen teitä.
Jer. 38:6. Neh. 9:26. Matt. 23:34. Luuk. 6:23. Ap. t. 5:41. 7:52. Jaak. 1:2. 5:10 s.
13. Te olette maan suola; mutta jos suola käy mauttomaksi, millä se saadaan suolaiseksi? Se ei kelpaa enää mihinkään muuhun kuin ulosheitettäväksi ja ihmisten tallattavaksi. Mark. 9:50. Luuk. 14:34 s. Kol. 4:6.
14. Te olette maailman valo. Ei saata olla piilossa kaupunki, joka sijaitsee ylhäällä vuorella; San. 4:18. Joh. 8:12. 2 Kor. 4:6. Ef. 5:8. Fil. 2:15. 1 Tess. 5:5.
15. eikä kynttilää sytytetä ja panna vakan alle, vaan kynttiläjalkaan, ja niin se loistaa kaikille huoneessa oleville. Mark. 4:21. Luuk. 8:16. 11:33.
16. Näin loistakoon teidän valonne ihmisten edessä, että he näkisivät teidän hyvät tekonne ja ylistäisivät Isäänne, joka on taivaissa.
1 Piet. 2:12. Jaak. 3:13.
17. Älkäät luulko, että minä olen tullut kumoamaan lakia tai profettoja; en ole tullut kumoamaan, vaan täyttämään. Luuk. 24:44. Room. 3:31. 10:4.
18. Sillä totisesti sanon teille: kunnes taivas ja maa katoavat, ei pienintäkään kirjainta eikä yhtäkään piirtoa katoa laista, ennenkuin kaikki on tapahtunut. Luuk. 16:17. 21:33.
19. Sentähden, joka purkaa yhden näistä pienimmistä käskyistä ja sillä lailla opettaa ihmisiä, hän on sanottava pienimmäksi taivaanvaltakunnassa; mutta joka niitä noudattaa ja niin opettaa, hän on sanottava suureksi taivaanvaltakunnassa. Jaak. 2:10.
20. Sillä minä sanon teille: jollei teidän vanhurskautenne ole paljoa parempi kuin kirjanoppineiden ja farisealaisten, ette pääse taivaanvaltakuntaan.
Matt. 23:2 s. Luuk. 11:39 s. 18:11 s. Room. 10:3.
21. Olette kuulleet sanotuksi isille: ‚Älä tapa‘, ja: ‚Joka tappaa, hän on vikapää oikeuden edessä.‘
2 Moos. 20:13. 5 Moos. 5:17 2 Aik. 19:5.
22. Mutta minä sanon teille: jokainen, joka vihastuu veljeensä, on vikapää oikeuden edessä; ja joka sanoo veljelleen: ‚Sinä kelvoton,‘ on vikapää neuvoston edessä; ja joka sanoo: ‚Sinä jumalaton,‘ on vikapää helvetin tuleen. 3 Moos. 19:17. Ps. 4:5. Ef. 4:26. Kol. 3:8. 1 Joh. 3:15.
23. Sentähden, jos tuot lahjaasi alttarille ja siellä muistat veljelläsi olevan jotakin sinua vastaan,
24. niin jätä sinne lahjasi alttarin eteen ja käy ensin sopimassa veljesi kanssa, ja tule sitten uhraamaan lahjasi. Matt. 6:14 s. Mark. 11:25 s. 1 Tim. 2:8.

25. Taivu pian sopimaan riitapuolesi kanssa, niinkauan kuin vielä olet hänen kanssaan matkalla, ettei riitapuolesi vetäisi sinua tuomarin eteen, ja tuomari antaisi sinua oikeudenpalvelijalle, ja sinua pantaisi vankilaan. Luuk. 12:58. Ef. 4:26.
26. Totisesti sanon sinulle: sieltä et pääse, ennenkuin maksat viimeisenkin rovon. Matt. 18:34. Luuk. 12:59.
27. Olette kuulleet sanotuksi: ,Älä tee aviorikosta.' 2 Moos. 20:14. 5 Moos. 5:18.
28. Mutta minä sanon teille: jokainen, joka katsoo naista himoiten häntä, on jo tehnyt aviorikoksen hänen kanssansa sydämmesssään.
Job 31:1. San. 6:25. 2 Piet. 2:14.
29. Jos oikea silmäsi viettelee sinua, repäise se pois ja heitä tyköäsi; sillä parempi on sinulle, että yksi jäsenistäsi joutuu hukkaan, kuin että koko ruumiisi heitetään helvettiin. Matt. 18:9. Mark. 9:47. Room. 8:13. 1 Kor. 9:27. Kol. 3:5.
30. Ja jos oikea kätesi viettelee sinua, hakkaa se poikki ja heitä tyköäsi; sillä parempi on sinulle, että yksi jäsenistäsi joutuu hukkaan, kuin että koko ruumiisi menee helvettiin. Mark. 9:43.
31. On sanottu: ,Joka erottaa vaimonsa luotaan, antakoon hänelle erokirjan.'
5 Moos. 24:1. Matt. 19:7. Mark. 10:4.
32. Mutta minä sanon teille: jokainen, joka erottaa vaimonsa luotaan muun tähden kuin huoruuden, hän saattaa hänet tekemään aviorikoksen, ja joka nai erotetun, hän tekee aviorikoksen. Matt. 19:9. Mark. 10:11 s. Luuk. 16:18. Room. 7:3. 1 Kor. 7:10 s.
33. Vielä olette kuulleet sanotuksi isille: ,Älä vanno väärin,' vaan: ,Täytä Herralle valasi.' 2 Moos. 20:7. 3 Moos. 19:12. 4 Moos. 30:3. 5 Moos. 5:11.
34. Mutta minä sanon teille: älkäät ensinkään vannoko, ei taivaan kautta, sillä se on Jumalan valtaistuin, Jes. 66:1. Ap. t. 7:49. Jaak. 5:12.
35. eikä maan kautta, sillä se on hänen jalkainsa alunen, eikä Jerusalemin kautta, sillä se on suuren Kuninkaan kaupunki; Ps. 48:3.
36. äläkä vanno pääsi kautta, sillä et voi tehdä yhtäkään hiusta valkeaksi etkä mustaksi;
37. vaan olkoon teidän puheenne: ,Niin, niin,' tahi: ,Ei, ei.' Mikä on siitä yli, se on pahasta. Jaak. 5:12.
38. Olette kuulleet sanotuksi: ,Silmä silmästä ja hammas hampaasta.'
2 Moos. 21:24. 3 Moos. 24:20. 5 Moos. 19:21.
39. Mutta minä sanon teille: älkäät tehkö vastarintaa sille, joka on paha; vaan jos joku lyö sinua oikealla poskelle, käännä hänelle toinenkin;
San. 20:22. 24:29. Jes. 50:6. Val. v. 3:30. Luuk. 6:29. Room. 12:17 s. 1 Tess. 5:15. 1 Piet. 3:9.
40. ja jos joku tahtoo käydä oikeutta kanssasi ja ottaa ihokkaasi, anna hänen saada viittasikin; 1 Kor. 6:7.
41. ja jos joku pakoittaa sinua yhden virstan matkalle, kulje hänen kanssaan kaksi.
42. Anna sille, joka sinulta pyytää, äläkä käänny pois siitä, joka tahtoo sinulta lainata. 5 Moos. 15:7 s.
San. 21:26. 22:9. Luuk. 6:30 s. 1 Joh. 3:17.
43. Olette kuulleet sanotuksi: ,Rakasta lähimäistäsi,' ja: ,Vihaa vihollistasi.' 3 Moos. 19:18.
44. Mutta minä sanon teille: rakastakaat vihollisianne, siunatkaat niitä, jotka teitä sadattelevat; tehkäät hyvää niille, jotka teitä vihaavat, ja rukoilkaat niiden edestä, jotka teitä parjaavat ja vainoavat, 2 Moos. 23:4 s. Ps. 7:5. San. 25:21. Luuk. 6:27 s. 23:34. Ap. t. 7:60. Room. 12:14, 20. 1 Kor. 4:12 s. 1 Piet. 3:9.
45. että olisitte taivaallisen Isänne lapsia, sillä hän antaa aurinkonsa nousta niin pahain yli kuin hyväinkin, ja antaa sataa niin vanhurskaille kuin väärillekin.
Job 25:3. Luuk. 6:35. Ef. 5:1.
46. Sillä jos rakastatte niitä, jotka teitä rakastavat, mitä palkkaa teillä siitä on? Eivätkö publikaanitkin tee samoin? Luuk. 6:32.
47. Ja jos osoitatte ystävällisyyttä ainoastaan veljillenne, mitä erinomaista te siinä teette? Eivätkö pakanatkin tee samoin?
48. Olkaat siis te täydelliset, niinkuin taivaallinen Isänne on täydellinen."
1 Moos. 17:1. 3 Moos. 11:44. 19:2. 20:7, 26. Jaak. 1:4.

6 Luku.

Jesuksen vuorisaarna.

"Kavahtakaat, ettette harjoita vanhurskauttanne ihmisten nähden sitä varten, että he teitä katselisivat; muutoin ette saa palkkaa Isältänne, joka on taivaissa. Matt. 23:5. Room. 12:8.
2. Sentähden, kun annat almua, älä soitata torvea edelläsi, niinkuin ulkokullatut tekevät synagogissa ja kaduilla, saadakseen ylistystä ihmisiltä. Totisesti sanon teille: he ovat saaneet palkkansa.
3. Vaan kun sinä annat almua, älköön vasen kätesi tietäkö mitä oikea kätesi tekee, Luuk. 14:14.
4. että almusi olisi salassa; ja Isäsi, joka näkee salassa, maksaa sinulle julkisesti.
5. Ja kun rukoilette, älkäät olko niinkuin ulkokullatut; sillä he mie-

lellään seisovat ja rukoilevat synagogissa ja katujen kulmissa, että ihmiset heidät näkisivät. Totisesti sanon teille: he ovat saaneet palkkansa.

6. Vaan sinä, kun rukoilet, mene kamariisi ja sulje ovesi ja rukoile Isääsi, joka on salassa; ja Isäsi, joka näkee salassa, maksaa sinulle julkisesti. 2 Kun. 4:33. Dan. 6:10. Ap. t. 10:9.

7. Ja rukoillessanne älkäät olko paljon puhuvaiset niinkuin pakanat, jotka luulevat, että heitä monisanaisuutensa tähden kuullaan. 1 Kun. 18:26. Saarn. 5:1 s.

8. Älkäät siis olko heidän kaltaisiaan; sillä Isänne kyllä tietää mitä tarvitsette, ennenkuin anottekaan häneltä. Matt. 6:32.

9. Rukoilkaat siis te näin: meidän Isämme, joka olet taivaissa! Pyhitetty olkoon sinun nimesi; Ps. 115:3. Jes. 8:13. 29:23. 63:16. Luuk. 11:2 s. Room. 8:15. 1 Piet. 3:15.

10. tulkoon sinun valtakuntasi; tapahtukoon sinun tahtosi maankin päällä niinkuin taivaassa; Ps. 103:21. Dan. 7:27. Matt. 13:24 s. 26:42. Luuk. 17:20 s. 22:42. Ap. t. 21:14. Room. 12:2. 1 Tim. 2:4.

11. anna meille tänään jokapäiväinen leipämme; San. 30:8.

12. ja anna meille velkamme anteeksi, niinkuin mekin annamme anteeksi velallisillemme; Ps. 79:9. Matt. 18:21. Ef. 4:32. Kol. 3:13.

13. äläkä saata meitä kiusaukseen; vaan pelasta meidät pahasta. Sillä sinun on valtakunta ja voima ja kunnia ijankaikkisesti. Amen. 1 Aik. 29:11. Ps. 22:29. 115:1. Joh. 17:15. 2 Tim. 4:18.

14. Sillä jos annatte ihmisille anteeksi heidän rikkomuksensa, niin taivaallinen Isänne myös antaa teille anteeksi; Matt. 5:23 s. Mark. 11:25 s. Kol. 3:13.

15. mutta jos ette anna ihmisille anteeksi heidän rikkomuksiaan, ei Isännekään anna anteeksi teidän rikkomuksianne. Matt. 18:35. Jaak. 2:13.

16. Ja kun paastoatte, älkäät olko synkännäköisiä niinkuin ulkokullatut; sillä he tekevät kasvonsa rumannäköisiksi, jotta ihmiset näkisivät heidän paastoavan. Totisesti sanon teille: he ovat saaneet palkkansa. Jes. 58:5 s.

17. Vaan kun sinä paastoat, voitele pääsi ja pese kasvosi,

18. ettet paastoinesi näkyisi ihmisille, vaan Isällesi, joka on salassa; ja Isäsi, joka salassa näkee, maksaa sinulle julkisesti.

19. Älkäät kootko itsellenne aarteita maan päällä, jossa turmelee koi ja ruoste, ja jossa murtautuvat varkaat sisään ja varastavat. San. 23:4. Luuk. 12:20 s. Hebr. 13:5. Jaak. 5:2 s.

20. Vaan kootkaat itsellenne aarteita taivaasen, jossa ei turmele koi eikä ruoste, ja jossa eivät murtaudu varkaat sisään eivätkä varasta. Matt. 19:21. Luuk. 12:33 s. 1 Tim. 6:9, 17 s.

21. Sillä missä aarteesi on, siellä sydämmesikin on.

22. Silmä on ruumiin kynttilä. Jos siis silmäsi on terve, niin koko ruumiisi on valoisa. Luuk. 11:34 s.

23. Mutta jos silmäsi on turmeltunut, niin koko ruumiisi on pimeä. Jos siis sinussa oleva valo on pimeyttä, kuinka suuri onkaan pimeys!

24. Ei kukaan voi kahta herraa palvella; sillä hän on silloin joko vihaava toista ja rakastava toista, taikka hän liittyy toiseen ja halveksii toista. Ette voi palvella Jumalaa ja mammonaa. 1 Kun. 18:21. Luuk. 16:13. 2 Kor. 6:15. Gal. 1:10. Jaak. 4:4.

25. Sen vuoksi sanon teille: älkäät murehtiko hengestänne, mitä söisitte tai mitä joisitte, eikä ruumiistanne, mitä pukisitte yllenne. Eikö henki ole enempi kuin ruoka, ja ruumis enempi kuin vaatteet? Luuk. 12:22 s. Fil. 4:6. Hebr. 13:5. 1 Piet. 5:7.

26. Katsokaat taivaan lintuja: eivät ne kylvä eivätkä niitä eivätkä kokoa aittoihin, ja taivaallinen Isänne ruokkii ne. Ettekö te ole paljoa suurempiarvoiset kuin ne? Job 39:3. Ps. 145:15. 147:9.

27. Ja kuka teistä voi murehtimisellaan lisätä ikäänsä kyynäränkään vertaa?

28. Je mitä murehditte vaatteista? Katselkaat kedon liljoja, kuinka ne kasvavat; eivät ne tee työtä eivätkä kehrää.

29. Kuitenkin minä sanon teille: ei Salomonkaan kaikessa loistossaan ollut niin vaatetettu kuin yksi niistä. 1 Kun. 4:21. 10:23.

30. Jos siis Jumala näin vaatettaa kedon ruohon, joka tänään kasvaa ja huomenna uuniin heitetään, eikö hän paljoa ennemmin vaateta teitä, te heikkouskoiset?

31. Älkäät siis murehtiko, sanoen. ‚Mitä syömme?‘ tahi: ‚Mitä juomme?‘ tahi: ‚Millä vaatetamme itsemme?‘

32. Sillä kaikkea tätä pakanat tavoittelevat. Taivaallinen Isänne kyllä tietää teidän tätä kaikkea tarvitsevan. Ps. 55:23.

33. Vaan etsikäät ensin Jumalan valtakuntaa ja hänen vanhurskauttaan, niin tämäkin kaikki sen ohessa annetaan teille. 1 Kun. 3:13. Ps. 37:25. 127:2. 1 Tim. 4:8.

34. Älkäät siis murehtiko huomispäivästä, sillä huomisella päivällä on huoli itsestään. Riittää kullekin päivälle oma vaivansa."

7 Luku.

Jesuksen vuorisaarna.

„Älkäät tuomitko, ettei teitä tuomittaisi; Luuk.6:37 s. Room.2:1. 1Kor.4:5.
2. sillä millä tuomiolla te tuomitsette, sillä teidät tuomitaan; ja millä mitalla te mittaatte, sillä teille mitataan.
Est. 7:10. San. 19:17. Mark. 4:24. Gal. 6:7.
3. Kuinka näet rikan, joka on veljesi silmässä, mutta et huomaa malkaa omassa silmässäsi? Luuk. 6:41 s.
4. Taikka kuinka saatat sanoa veljellesi: ‚Annas, minä otan rikan silmästäsi,' ja katso, malka on omassa silmässäsi?
5. Sinä ulkokullattu, ota ensin malka omasta silmästäsi, ja katso sitten, kuinka ottaisit rikan veljesi silmästä.
6. Älkäät antako koirille pyhää, ja älkäät heittäkö helmiänne sikojen eteen, jotteivät ne tallaisi niitä jaloillaan ja kääntyisi ja repisi teitä. Matt. 10:14.
7. Anokaat, niin teille annetaan; etsikäät, niin löydätte; kolkuttakaat, niin teille avataan.
Jer.29:12 s. Matt.21:22. Mark.11:24. Luuk.11:9s. Joh.14:13. 15:7. 16:23 s. 1 Joh.3:22. Jaak.1:5 s.
8. Sillä jokainen anova saa, ja etsivä löytää, ja kolkuttavalle avataan. San. 8:17.
9. Vai onko teidän joukossanne semmoista ihmistä, joka, kun hänen poikansa pyytää häneltä leipää, antaa hänelle kiven, Luuk. 11:11.
10. taikka, kun tämä pyytää kalaa, antaa hänelle kärmeen?
11. Jos siis te, jotka olette pahoja, tiedätte antaa hyviä lahjoja lapsillenne, kuinka paljoa ennemmin Isänne, joka on taivaassa, antaa hyviä niille, jotka häneltä anovat!
12. Sentähden, kaikki mitä tahdotte, että ihmiset tekisivät teille, tehkäät samoin tekin heille; sillä tämä on laki ja profetat. Matt. 22:39 s.
Luuk. 6:31. Room. 13:8 s. Gal.5:14. 1 Tim.1:5.
13. Menkäät ahtaasta portista sisälle. Sillä se portti on väljä ja se tie leveä, joka vie kadotukseen, ja monta on niitä, jotka siitä menevät sisälle; Luuk. 13:24.
14. ja se portti on ahdas ja se tie kaita, joka vie elämään, ja harvat ovat ne, jotka löytävät sen. Ap.t.14:22.
15. Kavahtakaat vääriä profettoja, jotka tulevat tykönne lammastenvaatteissa, mutta sisältä ovat raatelevaisia susia. Jer. 23:21. Mik. 3:5.
Matt.24:11,24. Ap.t.20:29. 2 Tim.3:5. 1 Joh.4:1.
16. Heidän hedelmistään te tunnette heidät. Eihän orjantappuroista koota viinirypäleitä, eikä ohdakkeista fiikunoita? Matt. 12:33 s. Luuk. 6:43 s.
17. Näin jokainen hyvä puu tekee hyviä hedelmiä, mutta huono puu tekee pahoja hedelmiä.
18. Ei saata hyvä puu tuottaa pahoja hedelmiä, eikä huono puu tuottaa hyviä hedelmiä. Jaak. 3:11 s.
19. Jokainen puu, joka ei tee hyvää hedelmää, hakataan pois ja heitetään tuleen. Matt. 3:10. Joh. 15:2,6.
20. Niin tunnette heidät siis heidän hedelmistään.
21. Ei jokainen, joka sanoo minulle: ‚Herra, Herra,' pääse taivaanvaltakuntaan, vaan se, joka tekee taivaallisen Isäni tahdon. Hos. 8:2.
Luuk. 6:46. 11:28. Room. 2:13. Jaak. 1:22.
22. Moni sanoo minulle sinä päivänä: ‚Herra, Herra, emmekö sinun nimesi kautta ennustaneet ja sinun nimelläsi ajaneet ulos perkeleitä ja sinun nimesi kautta tehneet monta voimatekoa?'
23. Ja silloin minä julki lausun heille: ‚En ole koskaan tuntenut teitä; menkäät pois minun tyköäni, te väärintekijät.' Matt.25:12.41. Luuk. 13:25 s.
24. Sentähden voidaan jokaista, joka kuulee nämä minun sanani ja tekee niiden mukaan, verrata älykkääsen mieheen, joka rakensi huoneensa kalliolle. Luuk. 6:47 s.
25. Ja rankkasade lankesi, ja virrat tulivat, ja tuulet puhalsivat ja syöksyivät sitä huonetta vastaan, mutta se ei kaatunut, sillä se oli perustettu kalliolle.
26. Ja jokaista, joka kuulee nämä minun sanani eikä tee niiden mukaan, voi verrata tyhmään mieheen, joka rakensi huoneensa hiekalle.
27. Ja rankkasade lankesi, ja virrat tulivat, ja tuulet puhalsivat ja töytäsivät sitä huonetta vastaan, ja se kaatui, ja sen kaatuminen oli suuri."
28. Ja tapahtui, kun Jesus lopetti nämä puheet, että kansanjoukot olivat hämmästyksissään hänen opetuksestaan;
29. sillä hän opetti heitä niinkuin se, jolla on valta, eikä niinkuin heidän kirjanoppineensa.
Mark. 1:22. Luuk. 4:32. Joh. 7:46.

8 Luku.

Jesus puhdistaa spitalisen miehen, parantaa sadanpäällikön palvelijan, Pietarin anopin ja muita sairaita, asettaa myrskyn merellä ja parantaa kaksi riivattua.

Kun hän astui alas vuorelta, seurasi häntä paljon kansaa.
2. Ja katso, eräs spitalinen mies tuli ja lankesi maahan hänen eteensä ja

sanoi ,,Herra, jos tahdot, niin voit minut puhdistaa.“ Mark. 1:40 s. Luuk. 5:12 s.
3. Niin Jesus ojensi kätensä, koski häneen ja sanoi: ,,Minä tahdon; puhdistu!“ Ja heti hän puhdistui spitalistaan.
4. Ja Jesus sanoi hänelle: ,,Katso, ettet sano tästä kellekään; vaan mene ja näytä itsesi papille ja uhraa se lahja, jonka Mooses on säätänyt, todistukseksi heille.“ 3 Moos. 14:2 s.
5. Ja Jesuksen saapuessa Kapernaumiin tuli hänen tykönsä eräs sadanpäällikkö ja rukoili häntä
6. ja sanoi: ,,Herra, palvelijani makaa kotona halvattuna ja on kovissa vaivoissa.“
7. Hän sanoi hänelle: ,,Minä tulen ja parannan hänet.“
8. Mutta sadanpäällikkö vastasi ja sanoi: ,,Herra, en ole sen arvoinen, että tulisit minun kattoni alle; vaan sano ainoastaan sana, niin palvelijani paranee.
9. Sillä minä olen itse toisen vallan alla oleva mies, ja minulla on sotamiehiä käskettävinäni, ja kun sanon tälle: ,Mene‘, niin hän menee, ja toiselle: ,Tule‘, niin hän tulee, ja palvelijalleni: ,Tee tämä‘, niin hän tekee.“
10. Kun Jesus tämän kuuli, ihmetteli hän ja sanoi niille, jotka häntä seurasivat: ,,Totisesti sanon teille: en ole Israelissakaan löytänyt niin suurta uskoa.
11. Ja minä sanon teille: useat tulevat idästä ja lännestä ja aterioitsevat Abrahamin ja Isaakin ja Jaakobin kanssa taivaanvaltakunnassa; Mal. 1:11. Luuk. 13:28 s.
12. mutta valtakunnan lapset heitetään ulos äärimäiseen pimeyteen; siellä on oleva itku ja hammasten kiristys.“
Matt. 13:42, 50. 21:43. 22:13. 24:51. 25:30.
13. Ja Jesus sanoi sadanpäällikölle: ,,Mene; niinkuin uskot, niin tapahtukoon sinulle.“ Ja palvelija parani sillä hetkellä. Matt. 9:29. 15:28.
14. Ja tultuaan Pietarin kotiin, Jesus näki hänen anoppinsa makaavan sairaana kuumeessa.
15. Niin Jesus koski hänen käteensä, ja kuume lähti hänestä; ja hän nousi ja palveli Jesusta.
16. Mutta illan tullen tuotiin hänen tykönsä monta riivattua. Ja hän ajoi henget ulos sanalla, ja kaikki sairaat hän paransi;
17. että kävisi toteen mikä on puhuttu Jesaja profetan kautta, joka sanoo: ,,Hän otti päälleen sairautemme ja kantoi tautimme.“ Jes. 53:4. 1 Piet. 2:24.
18. Mutta kun Jesus näki paljon kansaa ympärillään, määräsi hän lähdettäväksi yli toiselle puolen.
19. Ja eräs kirjanoppinut tuli ja sanoi hänelle: ,,Opettaja, minä tahdon seurata sinua mihin ikänä menet.“ Luuk. 9:57 s.
20. Niin Jesus sanoi hänelle: ,,Ketuilla on luolansa, ja taivaan linnuilla pesänsä, mutta Ihmisen Pojalla ei ole mihin päänsä kallistaisi.“ 2 Kor. 8:9.
21. Ja eräs toinen hänen opetuslapsistaan sanoi hänelle: ,,Herra, salli minun ensin käydä hautaamassa isäni.“
22. Mutta Jesus sanoi hänelle: ,,Seuraa sinä minua ja anna kuolleiden haudata kuolleitaan.“
23. Ja hän astui venheesen ja hänen opetuslapsensa seurasivat häntä. Mark. 4:35 s. Luuk. 8:22 s.
24. Ja katso, merellä nousi kova myrsky, niin että laineet kävivät venheen yli; mutta hän nukkui.
25. Niin he menivät ja herättivät hänet, sanoen: ,,Herra, pelasta meidät, me hukumme!“ Matt. 14:30 s.
26. Hän sanoi heille: ,,Te heikkouskoiset, miksi olette pelkureita?“ Silloin hän nousi ja nuhteli tuulia ja merta, ja tuli aivan tyven. Job 26:12.
27. Ja ihmiset ihmettelivät ja sanoivat: ,,Millainen tämä on, kun sekä tuulet että meri häntä tottelevat?“
28. Ja hänen tultuaan toiselle puolelle, Gadaralaisten paikkakuntaan, kohtasi häntä kaksi haudoista lähtenyttä riivattua, jotka olivat kovin raivoisia, niin ettei kukaan saattanut kulkea sitä tietä. Mark. 5:1 s. Luuk. 8:26 s.
29. Ja katso, he huusivat, sanoen: ,,Mitä sinulla on meidän kanssamme tekemistä, sinä Jumalan Poika? Oletko tullut tänne vaivaamaan meitä ennen aikaa?“
30. Ja etäällä heistä oli suuri sikalauma laitumella.
31. Niin perkeleet pyysivät häntä, sanoen: ,,Jos ajat meidät ulos, lähetä meidät sikalaumaan.“ Ja hän sanoi heille: ,,Menkäät.“
32. Silloin he lähtivät ulos ja menivät sikoihin. Ja katso, koko lauma syöksyi jyrkännettä alas mereen ja hukkui veteen.
33. Mutta paimenet pakenivat; ja mentyään kaupunkiin he ilmoittivat kaikki, ja miten riivattujen oli käynyt.
34. Ja katso, koko kaupunki lähti ulos Jesusta vastaan; ja hänet nähdessään he pyysivät häntä menemään pois heidän alueeltaan.

9 Luku.

Jesus parantaa halvatun, kutsuu Matteuksen, puhuu paastoamisesta, parantaa verenjuoksua sairastavan naisen ja herättää synagogan-esimiehen tyttären, tekee kaksi sokeaa näkeviksi ja mykän puhuvaksi, sekä vaeltaa uudestaan Galileassa.

Ja hän astui venheesen, kulki jälleen toiselle puolen ja tuli omaan kaupunkiinsa.

2. Ja katso, hänen tykönsä tuotiin halvattu mies, joka makasi vuoteella. Kun Jesus näki heidän uskonsa, sanoi hän halvatulle: „Poikani, ole turvallisella mielin; sinun syntisi annetaan sinulle anteeksi.“ Mark. 2:3 s. Luuk. 5:18 s.

3. Ja katso, muutamat kirjan-oppineista sanoivat itsekseen: „Tämä pilkkaa Jumalata.“

4. Niin Jesus nähdessään heidän ajatuksensa sanoi: „Miksi ajattelette pahaa sydämmessänne?

5. Sillä kumpi on helpompi, sanoako: ‚Sinun syntisi annetaan sinulle anteeksi,‘ vai sanoa: ‚Nouse ja kävele?‘

6. Mutta tietääksenne, että Ihmisen Pojalla on valta maan päällä antaa syntejä anteeksi, niin“ — hän sanoi halvatulle — „nouse, otà vuoteesi ja mene kotiisi.“

7. Ja hän nousi ja lähti kotiinsa.

8. Mutta kun kansanjoukot sen näkivät, peljästyivät he ja ylistivät Jumalaa, joka oli antanut semmoisen vallan ihmisille.

9. Ja sieltä kulkiessaan Jesus näki miehen, nimeltä Matteus, istuvan tulliasemalla ja sanoi hänelle: „Seuraa minua!“ Niin tämä nousi ja seurasi häntä. Mark. 2:14 s. Luuk. 5:27 s.

10. Ja kun hän aterioitsi hänen talossaan, katso, tuli monta publikaania ja syntistä, ja he aterioitsivat Jesuksen ja hänen opetuslastensa kanssa.

11. Ja sen nähdessään farisealaiset sanoivat hänen opetuslapsilleen: „Miksi opettajanne syö publikaanien ja syntisten kanssa?“

12. Mutta kun Jesus sen kuuli, sanoi hän: „Eivät terveet tarvitse parantajaa, vaan sairaat.

13. Mutta menkäät ja oppikaat mitä tuo on: ‚Laupeutta minä tahdon enkä uhria.‘ Sillä en ole tullut kutsumaan vanhurskaita, vaan syntisiä.“ Hos. 6:6. Matt. 12:7. 18:11. Luuk. 19:10. 1 Tim. 1:15.

14. Silloin Johanneksen opetuslapset tulivat hänen tykönsä ja sanoivat: „Me ja farisealaiset paastoamme paljon; miksi sinun opetuslapsesi eivät paastoa?“ Mark. 2:18 s. Luuk. 5:33 s.

15. Niin Jesus sanoi heille: „Eivät hän sulhaispojat saata surra, sillä aikaa kuin ylkä on heidän kanssaan? Mutta tulee päiviä, jolloin ylkä otetaan heiltä pois, ja silloin he paastoavat. Joh. 16:5 s.

16. Ei kukaan pane vanumattomasta tilkusta paikkaa vanhaan vaatteesen, sillä semmoinen täytetilkku repii palasen vaatteesta, ja läpi tulee pahemmaksi.

17. Eikä nuorta viiniä lasketa vanhoihin nahkaleileihin; jos lasketaan, niin leilit pakahtuvat, ja viini juoksee maahan, ja leilit turmeltuvat; vaan nuori viini lasketaan uusiin leileihin, ja niin molemmat säilyvät.“

18. Hänen tätä heille puhuessaan, katso, eräs synagogan-esimies tuli ja lankesi maahan hänen eteensä ja sanoi: „Tyttäreni kuoli juuri nyt, mutta tule ja pane kätesi hänen päälleen, niin hän virkoaa eloon.“ Mark. 5:22 s. Luuk. 8:41 s.

19. Ja Jesus nousi ja läksi opetuslapsineen hänen mukanaan.

20. Ja katso, eräs nainen, joka oli sairastanut verenjuoksua kaksitoista vuotta, tuli takaapäin ja koski hänen viittansa tupsuun. 4 Moos. 15:37 s.

21. Sillä hän sanoi itsekseen: „Jospa vain saan koskea hänen viittaansa, niin tulen terveeksi.“

22. Silloin Jesus kääntyi, näki hänet ja sanoi: „Tyttäreni, ole turvallisella mielin; uskosi on pelastanut sinut.“ Ja nainen tuli terveeksi sillä hetkellä. Matt. 14:36. Luuk. 17:19.

23. Ja kun Jesus tuli esimiehen taloon ja näki huilunsoittajat ja hälinöivän väkijoukon, Mark. 5:38 s. Luuk. 8:49 s. 2 Aik. 35:25.

24. sanoi hän: „Menkäät pois, sillä tyttö ei ole kuollut, vaan nukkuu.“ Ja he nauroivat häntä. Joh. 11:11.

25. Mutta kun väkijoukko oli ajettu ulos, meni hän sisälle ja tarttui hänen käteensä; ja tyttö nousi.

26. Ja sanoma tästä levisi koko siihen maahan.

27. Ja kun Jesus kulki sieltä, seurasi häntä kaksi sokeaa, huutaen ja sanoen: „Davidin poika, armahda meitä!“

28. Ja hänen mentyänsä huoneesen, sokeat tulivat hänen tykönsä; ja Jesus sanoi heille: „Uskotteko, että voin sen tehdä?“ He sanoivat hänelle: „Uskomme, Herra.“

29. Silloin hän koski heidän silmiinsä ja sanoi: „Tapahtukoon teille uskonne mukaan.“ Matt. 8:13.

30. Ja heidän silmänsä aukenivat. Ja Jesus varoitti heitä vakavasti, sa-

noen: ,,Katsokaat, ettei kukaan saa
tätä tietää."
31. Mutta he menivät ulos ja levittivät sanoman hänestä koko siihen maahan.
32. Ja katso, näiden lähdettyä, tuotiin hänen tykönsä mykkä mies, joka oli riivattu. Luuk. 11:14 s.
33. Ja kun perkele oli ajettu ulos, niin mykkä puhui, ja kansa ihmetteli, sanoen: ,,Tällaista ei ole koskaan nähty Israelissa."
34. Mutta farisealaiset sanoivat: ,,Perkeleitten päämiehen avulla hän ajaa ulos perkeleitä." Matt. 12:24. Mark. 3:22.
35. Ja Jesus vaelsi kaikki kaupungit ja kylät, opettaen heidän synagogissaan ja saarnaten valtakunnan evankeliumia ja parantaen kaikellaisia tauteja ja kaikellaisia kivuloisuuksia, joita oli kansassa.
Matt. 4:23. Mark. 6:6.
36. Ja nähdessään kansanjoukot hänen tuli heitä sääli, kun olivat nääntyneet ja hajoitetut niinkuin lampaat, joilla ei ole paimenta. 4 Moos. 27:17. Jes. 53:6. Sak. 10:2. Mark. 6:34. 1 Piet. 2:25.
37. Silloin hän sanoi opetuslapsilleen: ,,Eloa on paljo, mutta työmiehiä vähän. Luuk. 10:2. Joh. 4:35.
38. Rukoilkaat siis elon Herraa, että hän lähettäisi työmiehiä eloonsa."

10 Luku.

Jesus lähettää kaksitoista opetuslastaan.

Ja hän kutsui tykönsä ne kaksitoista opetuslastaan ja antoi heille vallan ajaa ulos saastaisia henkiä ja parantaa kaikellaisia tauteja ja kaikellaisia kivuloisuuksia.
Mark. 3:13 s. Luuk. 6:12 s. Joh. 1:40 s.
2. Nämä ovat noiden kahdentoista apostolin nimet: ensimmäinen, Simon, jota nimitettiin Pietariksi, ja Andreas, hänen veljensä, ja Jaakob, Sebedeuksen poika, ja Johannes, hänen veljensä; Ap. t. 1:13.
3. Filippus ja Bartolomeus; Tuomas ja Matteus, publikaani; Jaakob, Alfeuksen poika, ja Lebbeus, lisänimeltä Taddeus;
4. Simon Kananeus ja Juudas Iskariot, se, joka hänen myös petti.
5. Näitä kahtatoista Jesus lähetti ja käski heitä, sanoen: ,,Älkäät lähtekö pakanain luo älkäätkä menkö mihinkään Samarialaisten kaupunkiin,
6. vaan menkäät ennemmin niiden kadonneiden lammasten tykö, jotka ovat Israelin huonetta.
Matt. 9:36. 15:24. Ap. t. 13:46.
7. Ja missä kuljette, saarnatkaat ja sanokaat: ,Taivasten valtakunta on lähestynyt.' Matt. 3:2. 4:17. Luuk. 9:2 s. 10:9.
8. Parantakaat sairaita, herättäkäät kuolleita, puhdistakaat spitalisia, ajakaat ulos perkeleitä. Lahjaksi olette saaneet, lahjaksi myös antakaat.
9. Älkäät varustako itsellenne kultaa eikä hopeaa eikä vaskea vyöhönne, Mark. 6:8. Luuk. 10:4. 22:35.
10. ei laukkua matkalle, eikä kahta ihokasta, eikä kenkiä, eikä sauvaa; sillä työmies ansaitsee saada ruokansa. 4 Moos. 18:31. 1 Kor. 9:7 s. 1 Tim. 5:18.
11. Kun tulette johonkin kaupunkiin tai kylään, tiedustelkaat kuka siellä on kelvollinen; ja jääkäät hänen luokseen, kunnes lähdette edemmäksi. Luuk. 10:8 s.
12. Ja tullessanne sisälle taloon tervehtikäät sitä.
13. Ja jos talo on kelvollinen, tulkoon rauhanne sen päälle; mutta jos se ei ole kelvollinen, palatkoon rauhanne teille.
14. Ja jos teitä ei oteta vastaan eikä sanojanne kuulla, niin lähtekäät pois siitä talosta tai siitä kaupungista ja pudistakaat tomu jaloistanne.
Ap. t. 13:51. 18:6.
15. Totisesti sanon teille: Sodoman ja Gomorran maalle on oleva tuomiopäivänä huokeampi kuin sille kaupungille. Matt. 11:24.
16. Katso, minä lähetän teitä niinkuin lampaita susien keskelle; olkaat siis älykkäitä niinkuin kärmeet ja viattomia niinkuin kyyhkyset.
Luuk. 10:3. Room. 16:19. 2 Kor. 1:12.
17. Kavahtakaat ihmisiä, sillä he vetävät teidät oikeuksiin ja ruoskivat teitä synagogissaan;
Matt. 24:9. Joh. 16:2.
18. ja teidät viedään maaherrainkin ja kuningasten eteen minun tähteni, todistukseksi heille ja pakanoille.
Mark. 13:9. Luuk. 21:12 s.
Ap. t. 12:1 s. 24:25. 25:23 s. 27:24.
19. Mutta kun vetävät teitä esille, älkäät huolehtiko miten tahi mitä puhuisitte, sillä teille annetaan sillä hetkellä mitä teidän tulee puhua.
Mark. 13:11. Luuk. 12:11. 2 Tim. 4:17.
20. Sillä ette te ole puhumassa, vaan Isänne Henki se on, joka puhuu teissä. 2 Moos. 4:12. Luuk. 21:14 s.
21. Ja veli antaa veljensä kuolemaan ja isä lapsensa, ja lapset nousevat vanhempiansa vastaan ja tappavat heidät.
22. Ja te tulette kaikkien vihattaviksi minun nimeni tähden; mutta joka kestää loppuun asti, hän pelastuu. Matt. 24:9, 13. Ilm. 2:10.
23. Ja kun vainoavat teitä yhdessä kaupungissa, paetkaat toiseen; sillä totisesti sanon teille: ette ehdi lop-

puun käydä Israelin kaupunkeja, ennenkuin Ihmisen Poika tulee.
24. Ei ole oppilas opettajaansa parempi, eikä palvelija parempi isäntäänsä. Luuk. 6:40. Joh. 13:16. 15:20.
25. Oppilaan on siihen tyytyminen, että hänelle käy kuten opettajalleen, ja palvelijan siihen, että hänelle käy kuten isännälleen. Jos perheenisäntää ovat sanoneet Beelsebuliksi, kuinka paljoa enemmin sanovatkaan hänen perheväkeään!
Matt. 12:24. Mark. 3:22. Luuk. 11:15.
26. Älkäät siis peljätkö heitä. Sillä ei ole mitään peitettyä, joka ei tule ilmi, eikä mitään salattua, joka ei tule tunnetuksi.
Mark. 4:22. Luuk. 8:17. 12:4 s. 1 Piet. 3:14.
27. Minkä minä sanon teille pimeässä, puhukaat se päivän valossa. Ja minkä kuulette kuiskattavan korvaanne, julistakaat se katoilta.
28. Ja älkäät peljätkö niitä, jotka tappavat ruumiin, mutta eivät voi sielua tappaa; vaan peljätkäät ennemmin sitä, joka voi sekä sielun että ruumiin hukuttaa helvetissä. Jaak. 4:12.
29. Eikö kahta varpusta myödä rovosta? Eikä yksikään niistä putoa maahan Isänne sallimatta.
30. Ovatpa teidän päänne hiuksetkin kaikki luetut. Luuk. 21:18. Ap.t. 27:34.
31. Älkäät siis peljätkö; te olette suurempiarvoiset kuin monta varpusta.
Luuk. 12:24.
32. Sentähden, jokainen joka tunnustaa minut ihmisten edessä, hänet minäkin tunnustan omakseni Isäni edessä, joka on taivaissa.
Room. 10:9. Ilm. 3:5.
33. Mutta joka kieltää minut ihmisten edessä, hänet minäkin kiellän Isäni edessä, joka on taivaissa.
*Mark. 8:38. Luuk. 9:26. 2 Tim. 2:12.
34. Älkäät luulko, että minä olen tullut tuomaan rauhaa maan päälle; en ole tullut tuomaan rauhaa, vaan miekkaa. Luuk. 12:51 s.
35. Sillä minä olen tullut nostamaan poikaa riitaan isäänsä vastaan ja tytärtä äitiänsä vastaan ja miniää anoppiansa vastaan; Mik. 7:6.
36. ja ihmisen vihollisiksi tulevat hänen perhekuntalaisensa.
Ps. 41:10. 55:14. Joh. 13:18.
37. Joka rakastaa isäänsä taikka äitiään enemmän kuin minua, ei se ole minulle kelvollinen; ja joka rakastaa poikaansa taikka tytärtään enemmän kuin minua, ei se ole minulle kelvollinen; Luuk. 14:26 s.
38. ja joka ei ota ristiään ja seuraa minua, ei se ole minulle kelvollinen.
Matt. 16:24 s. Mark. 8:34 s.
39. Joka pyytää säilyttää henkensä, kadottaa sen, ja joka kadottaa henkensä minun tähteni, säilyttää sen.
Luuk. 17:33. Joh. 12:25.
40. Joka ottaa luokseen teidät, se ottaa minut luokseen, ja joka ottaa luokseen minut, ottaa luokseen sen, joka on minut lähettänyt.
Luuk. 10:16. Joh. 13:20.
41. Joka ottaa profetan luokseen, sentähden että se on profetta, saa profetan palkan; ja joka ottaa vanhurskaan luokseen, sentähden että se on vanhurskas, saa vanhurskaan palkan. 1 Kun. 17:10 s. Matt. 18:5. Hebr. 6:10.
42. Ja jos joku juottaa yhdelle näistä pienistä maljallisenkaan kylmää vettä, sentähden että se on opetuslapsi, totisesti minä sanon teille: hän ei jää ilman palkkaansa."
Matt. 25:40. Mark. 9:41.

11 Luku.

Johanneksen lähetys Jesuksen luo. Jesus todistaa Johanneksesta, ja kutsuu tykönsä työtätekeväiset ja raskautetut.

Ja tapahtui, kun Jesus oli antanut kahdelletoista opetuslapselleen nämä käskyt, että hän lähti sieltä edemmä opettamaan ja saarnaamaan heidän kaupunkeihinsa.
2. Mutta kun Johannes vankilassa ollessaan kuuli Kristuksen teot, lähetti hän oppilaitansa Luuk. 7:18 s.
3. sanomaan hänelle: „Oletko sinä se tuleva, vai toistako meidän on odottaminen?" 5 Moos. 18:15. Mal. 3:1.
4. Niin Jesus vastasi ja sanoi heille: „Menkäät ja ilmoittakaat Johannekselle mitä kuulette ja näette:
5. sokeat saavat näkönsä, ja ontuvat kävelevät, spitaliset puhdistuvat, ja kuurot kuulevat, ja kuolleet herätetään, ja köyhille julistetaan evankeliumia. Jes. 35:5 s. 61:1.
6. Ja autuas on se, joka ei loukkaannu minuun." Luuk. 2:34.
7. Kun he menivät pois, rupesi Jesus puhumaan kansalle Johanneksesta: „Mitä läksitte erämaahan katselemaan? Ruokoako, jota tuuli huojuttaa? Matt. 3:5.
8. Vai mitä läksitte katsomaan? Ihmistäkö, hienoihin vaatteisiin puettua? Katso, hienopukuiset ovat kuningasten kartanoissa.
9. Vai miksi läksitte ulos? Profettaako katsomaan? Totisesti sanon minä teille: hän on profettaa etevämpi. Luuk. 1:76.
10. Tämä on se, josta on kirjoitettu: ,Katso, minä lähetän enkelini kasvojesi edelle, ja hän on valmistava tiesi sinun eteesi.' Mal. 3:1. Mark. 1:2.

11. Totisesti sanon teille: ei ole vaimoista syntyneiden joukosta noussut suurempaa kuin Johannes kastaja; mutta pienin taivaanvaltakunnassa on kuitenkin häntä suurempi.
12. Mutta Johannes kastajan päivistä tähän asti hyökätään taivaanvaltakuntaa vastaan, ja hyökkääjät tempaavat sen itselleen. Luuk. 16:16.
13. Sillä kaikki profetat ja laki ovat ennustaneet Johannekseen asti;
14. ja jos tahdotte uskoa: hän on Elias, joka oli tuleva.
Mal. 4:5. Matt. 17:12. Mark. 9:13. Luuk. 1:17.
15. Jolla on korvat, hän kuulkoon!
Matt. 13:9, 43. Ilm. 2:7.
16. Mutta mihin minä vertaan tätä sukupolvea? Se on toreilla istuvain lasten kaltainen, jotka huutavat toisilleen,
17. sanoen: ,Me soitimme teille huilua, ettekä tanssineet, me veisasimme itkuvirsiä, ettekä vaikeroineet.'
18. Sillä Johannes tuli, ja hän ei syönyt eikä juonut, ja he sanovat: ,Hänessä on perkele.' Matt. 3:4.
19. Ihmisen Poika tuli, ja hän syö ja juo, ja he sanovat: ,Katso, mikä syömäri ja viininjuoja hän on, mikä publikaanien ja syntisten ystävä!' Ja viisaus on vanhurskautettu lapsiltansa." Luuk. 15:1 s.
20. Sitten hän rupesi soimaamaan niitä kaupunkeja, joissa useimmat hänen voimatekonsa olivat tapahtuneet, siitä etteivät olleet tehneet parannusta:
21. „Voi sinua Korasin! Voi sinua Betsaida! Sillä jos Tyyrossa ja Sidonissa ne voimateot olisivat tapahtuneet, jotka ovat tapahtuneet teissä, niin olisivat jo aikaa säkissä ja tuhassa tehneet parannuksen. Luuk. 10:12 s.
22. Mutta minä sanon teille: Tyyrolle ja Sidonille on oleva tuomiopäivänä huokeampi kuin teille.
23. Ja sinä Kapernaum, joka olet taivaasen asti ylennetty, sinä syöstään hamaan helvettiin asti! Sillä jos Sodomassa olisivat tapahtuneet ne voimateot, jotka ovat tapahtuneet sinussa, niin se seisoisi vielä tänä päivänä.
Matt. 4:13.
24. Mutta minä sanon teille: Sodoman maalle on oleva tuomiopäivänä huokeampi kuin sinulle." Matt. 10:15.
25. Siihen aikaan Jesus puhui ja sanoi: „Minä ylistän sinua, Isä, taivaan ja maan Herra, että olet salannut tämän viisailta ja ymmärtäväisiltä ja ilmaissut sen yksinkertaisille.
Luuk. 10:21 s. 1 Kor. 1:19, 26.
26. Niin, Isä, sillä näin on näkynyt hyväksi sinulle,
27. Kaikki on Isäni antanut minun haltuuni, eikä kukaan tunne Poikaa muu kuin Isä, eikä Isää tunne kukaan muu kuin Poika ja se, kenelle Poika tahtoo hänet ilmaista.
Ps. 8:7. Matt. 28:18.
Joh. 1:18. 3:35. 6:46. 10:15. 13:3. 17:2. Ef. 1:20 s.
28. Tulkaat minun tyköni, kaikki työtätekeväiset ja raskautetut, niin minä annan teille levon.
Jer. 31:25. Matt. 12:20.
29. Ottakaat minun ikeeni päällenne ja oppikaat minusta, sillä minä olen sävyisä ja nöyrä sydämmeltä, niin löydätte levon sielullenne.
Jer. 6:16. Matt. 21:5.
30. Sillä minun ikeeni on sovelias, ja minun kuormani on keveä." 1 Joh. 5:3.

12 Luku.

Opetuslapset katkovat tähkäpäitä sabbattina. Jesus parantaa miehen, jolla oli kuivettunut käsi, ja riivatun sekä puhuu synnistä Pyhää Henkeä vastaan. Jesuksen äiti ja veljet.

Siihen aikaan Jesus kulki sabbattina viljavainioiden läpi; ja hänen opetuslastensa oli nälkä, ja he rupesivat katkomaan tähkäpäitä ja syömään.
Mark. 2:23 s. Luuk. 6:1 s. 5 Moos. 23:25.
2. Mutta sen nähdessään farisealaiset sanoivat hänelle: „Katso, opetuslapsesi tekevät mitä ei ole luvallista tehdä sabbattina." 2 Moos. 20:10.
3. Niin hän sanoi heille: „Ettekö ole lukeneet mitä David teki, kun hänen ja hänen seuralaistensa oli nälkä, 1 Sam. 21:6.
4. kuinka hän meni Jumalan huoneesen, ja kuinka he söivät näyteleivät, joita ei hänen eikä hänen seuralaistensa ollut luvallista syödä, vaan ainoastaan pappien?
2 Moos. 25:30. 29:33. 3 Moos. 24:9.
5. Taikka ettekö ole lukeneet laista, että papit sabbattina temppelissä rikkovat sabbatin ja ovat kuitenkin syyttömiä? 4 Moos. 28:9 s.
6. Mutta minä sanon teille: tässä on se, joka on temppeliä suurempi.
7. Mutta jos tietäisitte mitä tuo on: ,Laupeutta minä tahdon enkä uhria,' niin ette tuomitsisi syyttömiä.
Hos. 6:6. Matt. 9:13.
8. Sillä Ihmisen Poika on sabbatin herra."
9. Ja hän läksi sieltä edemmä ja tuli heidän synagogaansa.
Mark. 3:1 s. Luuk. 6:6 s.
10. Ja katso, siellä oli mies, jolla oli kuivettunut käsi. Niin he kysyivät häneltä, sanoen: „Onko luvallista sabbattina parantaa?" Sillä he tahtoivat nostaa syytettä häntä vastaan.

11. Niin hän sanoi heille: „Jos jollakin teistä on yksi lammas, ja se putoaa sabbattina kuoppaan, eikö hän tartu siihen ja nosta sitä ylös? Luuk. 14:5.
12. Kuinka paljoa suurempiarvoinen onkaan ihminen kuin lammas! Sentähden on luvallista tehdä sabbattina hyvää."
13. Sitten hän sanoi miehelle: „Ojenna kätesi!" Ja hän ojensi; ja se tuli entiselleen, terveeksi kuin toinenkin.
14. Niin farisealaiset läksivät ulos ja pitivät neuvottelun häntä vastaan, surmatakseen häntä. Joh. 5:16.
15. Mutta kun Jesus huomasi sen, meni hän sieltä pois. Ja useat seurasivat häntä, ja hän paransi heidät kaikki,
16. ja hän varoitti vakavasti heitä saattamasta häntä ilmi;
17. jotta kävisi toteen mikä on puhuttu Jesaja profetan kautta, joka sanoo:
18. „Katso, minun palvelijani, jonka olen valinnut, rakkaani, johon sieluni on mielistynyt; minä panen Henkeni hänen päälleen, ja hän on julistava oikeutta pakanoille. Jes. 11:2. 42:1 s. Matt. 3:17. 17:5.
19. Ei hän riitele eikä huuda, eikä hänen ääntään kuulla kaduilla.
20. Särjettyä ruokoa hän ei muserra, ja suitsevaa kynttilänsydäntä hän ei sammuta, kunnes saattaa oikeuden voitolle.
21. Ja hänen nimeensä pakanat panevat toivonsa." Room. 15:12.
22. Silloin tuotiin hänen tykönsä riivattu mies, joka oli sokea ja mykkä; ja hän paransi hänet, niin että mykkä puhui ja näki. Matt. 9:33 s. Luuk. 11:14 s.
23. Ja kaikki kansa hämmästyi ja sanoi: „Eiköhän tämä ole Davidin poika?"
24. Mutta kun farisealaiset sen kuulivat, sanoivat he: „Tämä ei aja perkeleitä ulos muun kuin Beelsebulin, perkeleitten päämiehen, avulla." Mark. 3:22 s.
25. Mutta hän tiesi heidän ajatuksensa ja sanoi heille: „Jokainen valtakunta, joka riitaantuu itsensä kanssa, joutuu autioksi, eikä mikään kaupunki tai talo, joka riitaantuu itsensä kanssa, pysy pystyssä.
26. Jos nyt saatana ajaa ulos saatanan, niin hän on riitaantunut itsensä kanssa; kuinka siis hänen valtakuntansa pysyy pystyssä?
27. Ja jos minä Beelsebulin avulla ajan ulos perkeleitä, kenenkä avulla sitten teidän lapsenne ajavat niitä ulos? Sentähden he tulevat olemaan teidän tuomarinne.
28. Mutta jos minä Jumalan Hengellä ajan ulos perkeleitä, niin onhan Jumalan valtakunta tullut teidän luoksenne.
29. Taikka kuinka voi joku mennä sisään väkevän taloon ja ryöstää hänen kalujaan, jollei hän ensin sido tuota väkevää? Vasta sitten hän ryöstää hänen talonsa.
30. Joka ei ole minun kanssani, hän on minua vastaan, ja joka ei kokoa minun kanssani, hän hajoittaa. Mark. 9:40.
31. Sentähden minä sanon teille: jokainen synti ja pilkka annetaan ihmisille anteeksi, mutta Hengen pilkkaamista ei anneta anteeksi. Luuk. 12:10. Hebr. 6:4 s. 10:26. 1 Joh. 5:16.
32. Ja joka sanoo sanan Ihmisen Poikaa vastaan, hänelle annetaan se anteeksi; mutta joka sanoo jotakin Pyhää Henkeä vastaan, hänelle ei anneta sitä anteeksi, ei tässä maailmassa eikä tulevassa. 1 Tim. 1:13.
33. Joko tehkäät puu hyväksi ja sen hedelmä hyväksi, tahi tehkäät puu huonoksi ja sen hedelmä huonoksi; sillä hedelmästä puu tunnetaan. Matt. 7:17. Luuk. 6:44 s.
34. Te kyykärmeiden sikiöt, kuinka te saattaisitte hyvää puhua, kun olette pahoja? Sillä sydämmen kyllyydestä suu puhuu. Matt. 3:7. 23:33.
35. Hyvä ihminen tuo hyvästä varastostaan esille hyvää, ja paha ihminen tuo pahasta varastostaan esille pahaa.
36. Mutta minä sanon teille: jokaisesta turhasta sanasta, minkä ihmiset puhuvat, pitää heidän tekemän tili tuomiopäivänä. 1 Piet. 4:5.
37. Sillä sanoistasi sinut vanhurskautetaan, ja sanoistasi sinut tuomitaan syylliseksi."
38. Silloin muutamat kirjanoppineista ja farisealaisista vastasivat hänelle, sanoen: „Opettaja, me tahdomme nähdä tunnusmerkkiä sinulta." Matt. 16:1 s. Mark. 8:11 s. 1 Kor. 1:22.
39. Mutta hän vastasi heille ja sanoi: „Tämä paha ja aviorikollinen sukupolvi tavoittelee tunnusmerkkiä; mutta sille ei anneta muuta tunnusmerkkiä kuin Joona profetan tunnusmerkki. Luuk. 11:29 s.
40. Sillä niinkuin Joona oli suuren kalan sisuksissa kolme päivää ja kolme yötä, niin Ihmisen Poika on oleva maan povessa kolme päivää ja kolme yötä. Joon. 2:1.
41. Niniven miehet nousevat tuo-

miolle tämän sukupolven kanssa ja tuomitsevat sen syylliseksi; sillä he tekivät parannuksen Joonan saarnan johdosta, ja katso, tässä on enempi kuin Joona. Joon. 3:5.
42. Etelän kuningatar esiintyy tuomiopäivänä tämän sukupolven kanssa ja tuomitsee sen syylliseksi; sillä hän tuli maan ääristä kuulemaan Salomonin viisautta, ja katso, tässä on enempi kuin Salomon.
1 Kun. 10:1. 2 Aik. 9:1.
43. Kun saastainen henki lähtee ihmisestä, kuljeksii se autioita paikkoja ja etsii lepoa, eikä löydä.
Luuk. 11:24 s.
44. Silloin hän sanoo: ,Minä palaan huoneeseni, josta läksin.' Ja tullessaan hän havaitsee sen joutilaaksi ja lakaistuksi ja koristetuksi.
45. Silloin hän menee ja ottaa mukaansa seitsemän muuta, häntä pahempaa henkeä, ja he tulevat sisään ja asuvat siellä. Ja sen ihmisen viimeinen tila tulee pahempi kuin ensimmäinen. Niin käy myös tälle pahalle sukupolvelle."
Hebr. 6:4 s. 10:26. 2 Piet. 2:20.
46. Hänen vielä puhuessaan kansalle, katso, hänen äitinsä ja veljensä seisoivat ulkona, tahtoen puhutella häntä. Matt. 13:55. Mark. 3:31 s. Luuk. 8:19 s.
47. Niin joku sanoi hänelle: „Katso, äitisi ja veljesi seisovat ulkona ja tahtovat puhutella sinua."
48. Mutta hän vastasi ja sanoi sille, joka ilmoitti sen hänelle: „Kuka on äitini, ja ketkä ovat veljeni?"
49. Ja hän ojensi kätensä opetuslastensa puoleen ja sanoi: „Katso, tässä ovat äitini ja veljeni!
50. Sillä joka tekee taivaissa olevan Isäni tahdon, hän on minun veljeni ja sisareni ja äitini."
Joh. 15:14. Room. 8:29. Hebr. 2:11.

13 Luku.

Jesus puhuu vertaukset kylväjästä, pellon ohdakkeista, sinapinsiemenestä, hapatuksesta, peltoon kätketystä aarteesta, kallisarvoisesta helmestä ja mereen lasketusta nuotasta. Jesusta ylönkatsotaan Nasaretissa.

Sinä päivänä Jesus läksi asunnostaan ja istui meren rannalle.
Mark 4:1 s. Luuk. 8:4 s.
2. Ja hänen tykönsä kokoontui paljon kansaa, jonkatähden hän astui venheesen ja istuutui, ja kaikki kansa seisoi rannalla.
3. Ja hän puhui heille paljon vertauksin ja sanoi: „Katso, kylväjä läksi kylvämään.
4. Ja hänen kylväessään muutamat siemenet putosivat tielle, ja linnut tulivat ja söivät ne.
5. Toiset putosivat kallioperälle, jossa niillä ei ollut paljo maata, ja ne nousivat kohta oraalle, kun niillä ei ollut syvää maata.
6. Mutta auringon noustua ne poudittuivat, ja kun niillä ei ollut juurta, kuivettuivat ne.
7. Toiset taas putosivat orjantappuroihin, ja orjantappurat nousivat ja tukehuttivat ne.
8. Ja toiset putosivat hyvään maahan ja antoivat sadon, mitkä sata, mitkä kuusikymmentä, mitkä kolmekymmentä jyvää.
9. Jolla on korvat kuulla, hän kuulkoon!" Matt. 11:15. Mark. 4:23. Ilm. 2:7.
10. Niin hänen opetuslapsensa tulivat ja sanoivat hänelle: „Miksi puhut heille vertauksin?"
11. Hän vastasi ja sanoi: „Teidän on annettu tuntea taivaanvaltakunnan salaisuudet, mutta heidän ei ole annettu. 1 Kor. 2:10. 1 Joh. 2:27.
12. Sillä jolla on, hänelle annetaan, ja hänellä on oleva yltäkyllä; mutta jolla ei ole, häneltä otetaan pois sekin, mikä hänellä on.
Matt. 25:29. Mark. 4:25. Luuk. 8:18. 19:26.
13. Sentähden puhun heille vertauksin, että he näkevin silmin eivät näe ja kuulevin korvin eivät kuule eivätkä ymmärrä. 5 Moos. 29:4.
14. Ja heissä käy toteen Jesajan ennustus, joka sanoo: ,Kuulevin korvin te kuulette, ettekä ymmärrä, ja näkevin silmin te näette, ettekä huomaa.
15. Sillä paatunut on tämän kansan sydän, ja korvillaan he vaikeasti kuulevat ja silmänsä he ovat ummistaneet, jotteivät näkisi silmillään ja kuulisi korvillaan ja ymmärtäisi sydämmellään ja kääntyisi, niin että minä parantaisin heitä.' Jes. 6:9. 29:10.
Joh. 12:40. Ap. t. 28:26 s. Room. 11:8.
16. Mutta teidän silmänne ovat autuaita, sillä ne näkevät, ja teidän korvanne, sillä ne kuulevat.
Matt. 16:17. Luuk. 10:23 s.
17. Sillä totisesti sanon teille: monet profetat ja vanhurskaat ovat halunneet nähdä mitä te näette, eivätkä ole saaneet nähdä, ja kuulla mitä te kuulette, eivätkä ole saaneet kuulla. Ps. 43:3. 1 Piet. 1:10 s.
18. Kuulkaat siis te vertaus kylväjästä:
19. Milloin joku kuulee valtakunnan sanan, eikä ymmärrä, niin paholainen tulee ja tempaa pois sen, mikä on kylvetty hänen sydämmeensä. Tämä on se, joka kylvettiin tielle.
20. Mikä kallioperälle kylvettiin, on se, joka kuulee sanan ja heti ottaa sen ilolla vastaan;

21. mutta hänellä ei ole itsessään
juurta, vaan hän kestää ainoastaan
jonkun aikaa, ja kun tulee ahdistus
tai vaino sanan tähden, loukkaantuu
hän heti.
22. Mikä taas orjantappuroihin kyl-
vettiin, on se, joka kuulee sanan, ja
tämän maailman huoli ja rikkauden
petos tukehuttavat sanan, ja hän jää
hedelmättömäksi. Matt.19:22. 1 Tim.6:9.
23. Ja mikä hyvään maahan kylvet-
tiin, on se, joka kuulee sanan ja ym-
märtää sen ja myös tuottaa hedel-
män ja tekee, mikä sata jyvää, mikä
kuusikymmentä, mikä kolmekym-
mentä."
24. Toisen vertauksen hän esitti heil-
le, sanoen: ,,Taivaanvaltakunta on
verrattava mieheen, joka kylvi hyvän
siemenen peltoonsa.
25. Mutta ihmisten nukkuessa hänen
vihollisensa tuli ja kylvi lustetta ni-
sun sekaan ja meni pois.
26. Ja kun laiho kasvoi ja teki he-
delmää, silloin lusteetkin tulivat nä-
kyviin.
27. Niin perheenisännän palvelijat
tulivat ja sanoivat hänelle: ,Herra,
etkö hyvää siementä kylvänyt pel-
toosi? Mistä siihen sitten on tullut
lusteita?'
28. Hän sanoi heille: ,Sen on viha-
mies tehnyt.' Niin palvelijat sanoi-
vat hänelle: ,Tahdotko, että menem-
me ja kokoamme ne?'
29. Mutta hän sanoi: ,En, jottette lus-
teita kootessanne nyhtäisi niiden mu-
kana nisujakin.
30. Antakaat molempain kasvaa yh-
dessä elonleikkuusen asti; ja elon-
aikana minä sanon leikkuumiehil-
le: Kootkaat ensin lusteet ja sitokaat
ne kimppuihin poltettaviksi, mutta
nisut korjatkaat aittaani." Matt. 3:12.
31. Toisen vertauksen hän esitti heil-
le, sanoen: ,,Taivaanvaltakunta on
sinapinsiemenen kaltainen, jonka
eräs mies otti ja kylvi peltoonsa.
Mark. 4:31 s. Luuk. 13:19 s.
32. Se on kaikista siemenistä pienin,
mutta kun se on kasvanut, on se suu-
rin vihannes-kasveista ja tulee puuk-
si, niin että taivaan linnut tulevat ja
tekevät pesänsä sen oksille."
33. Toisen vertauksen hän puhui
heille: ,,Taivaanvaltakunta on hapa-
tuksen kaltainen, jonka eräs nainen
otti ja sekoitti kolmeen vakalliseen
jauhoja, kunnes kaikki happani."
34. Tämän kaiken Jesus puhui ver-
tauksin kansalle, ja ilman vertausta
hän ei puhunut heille mitään;
35. jotta kävisi toteen mikä on puhut-
tu profetan kautta, joka sanoo: ,,Minä
avaan suuni vertauksiin, minä julis-
tan sitä, mikä on ollut salassa maail-
man perustamisesta asti." Ps. 78:2.
36. Sitten hän laski luotaan kansan
ja meni asuntoonsa. Ja hänen opetus-
lapsensa tulivat hänen tykönsä ja sa-
noivat: ,,Selitä meille vertaus pellon
ohdakkeista."
37. Niin hän vastasi ja sanoi: ,,Jo-
ka kylvää hyvän siemenen, on Ih-
misen Poika.
38. Pelto on maailma; hyvä siemen,
se on valtakunnan lapset, mutta oh-
dakkeet ovat paholaisen lapset.
Joh. 8:44. Ap. t. 13:10. 1 Joh. 3:8.
39. Vihollinen, joka ne kylvi, on per-
kele; elonaika on maailman loppu,
ja leikkuumiehet ovat enkelit.
Joel 3:13. Ilm. 14:15.
40. Niinkuin ohdakkeet kootaan ja
tulessa poltetaan, niin on tapahtuva
maailman lopussa.
41. Ihmisen Poika lähettää enkelin-
sä, ja he kokoavat hänen valtakun-
nastaan kaikki, jotka ovat pahennuk-
seksi ja jotka tekevät vääryyttä,
42. ja heittävät heidät tuliseen uu-
niin; siellä on oleva itku ja ham-
masten kiristys. Matt. 8:12.
43. Silloin vanhurskaat loistavat I-
sänsä valtakunnassa niinkuin aurin-
ko. Jolla on korvat kuulla, hän kuul-
koon! Dan. 12:3. 1 Kor. 15:41 s.
44. Taivaanvaltakunta on peltoon
kätketyn aarteen kaltainen, jonka e-
räs mies löysi ja kätki; ja siitä ilois-
saan hän meni ja möi kaikki, mitä hä-
nellä oli, ja osti sen pellon. Fil. 3:7.
45. Vielä taivaanvaltakunta on niin-
kuin kauppias, joka etsi jaloja
helmiä,
46. ja löydettyään yhden kallisar-
voisen helmen, hän meni ja möi
kaikki mitä hänellä oli ja osti sen.
47. Vielä taivaanvaltakunta on nuo-
tan kaltainen, joka laskettiin me-
reen ja kokosi kaikenlaisia kaloja.
Matt. 22:9 s.
48. Ja kun se tuli täyteen, vetivät
he sen rannalle, istuutuivat ja koko-
sivat hyvät astioihin, mutta viskasi-
vat kelvottomat pois.
49. Näin on tapahtuva maailman lo-
pussa; enkelit lähtevät ja erottavat
pahat vanhurskaista, Matt. 25:32.
50. ja heittävät heidät tuliseen uu-
niin; siellä on oleva itku ja ham-
masten kiristys."
51. Jesus sanoi heille: ,,oletteko ym-
märtäneet tämän kaiken?" He sa-
noivat hänelle: ,,Olemme, Herra."
52. Niin hän sanoi heille: ,,Sentäh-
den on jokainen kirjanoppinut, jo-
ka on tullut taivaanvaltakunnan op-

pilpaksi, perheenisännän kaltainen, joka tuo varastostaan esille uutta ja vanhaa."
53. Ja tapahtui, kun Jesus oli lopettanut nämä vertaukset, että hän läksi sieltä.
54. Ja hän tuli kotikaupunkiinsa ja opetti heitä heidän synagogassaan, niin että he hämmästyivät ja sanoivat: „Mistä tällä on tämmöinen viisaus ja nämä voimateot?
Mark. 6:1 s. Luuk. 4:16 s.
55. Eikö tämä ole se rakentajan poika? Eikö hänen äitinsä nimi ole Maria ja hänen veljiensä nimet Jaakob ja Josef ja Simon ja Juudas? Joh. 6:42.
56. Ja hänen sisarensa, eivätkö he kaikki ole meidän luonamme? Mistä sitten tällä on tämä kaikki?"
57. Ja he loukkaantuivat häneen. Mutta Jesus sanoi heille: „Ei ole profetta missään niin halveksittu kuin kotikaupungissaan ja kodissaan."
Luuk. 2:34. Joh. 4:44.
58. Ja heidän epäuskonsa tähden hän ei tehnyt siellä monta voimatekoa.

14 Luku.

Johannes kastajan mestaus. Jesus ravitsee viisituhatta miestä, ja kävelee veden päällä.

Siihen aikaan neljännysruhtinas Herodes kuuli sanoman Jesuksesta.
2. Ja hän sanoi palvelijoilleen: „Tämä on Johannes kastaja; hän on noussut kuolleista, ja sen vuoksi sellaiset voimat vaikuttavat hänessä."
Mark. 6:14 s. Luuk. 9:7 s.
3. Herodes oli näet ottanut Johanneksen kiinni ja sitonut hänet ja pannut hänet vankeuteen Herodiaan tähden, joka oli hänen veljensä Filippuksen vaimo.
4. Sillä Johannes oli sanonut hänelle: „Sinun ei ole luvallista pitää häntä." 3 Moos. 18:16. Luuk. 3:19 s.
5. Ja Herodes olisi tahtonut tappaa Johannesta, mutta pelkäsi kansaa, sillä he pitivät häntä profettana.
Matt. 21:26. Mark. 11:32. Luuk. 20:6.
6. Mutta kun Herodeksen syntymäpäivää vietettiin, tanssi Herodiaan tytär heidän edessään, ja se miellytti Herodesta;
7. sentähden hän valalla lupasi antaa hänelle mitä vain hän pyytäisi.
8. Niin hän äitinsä yllytyksestä sanoi: „Anna minulle tähän lautaselle Johannes kastajan pää."
9. Silloin kuningas tuli murheelliseksi; mutta valan ja pöytävierasten tähden hän käski antaa sen.
10. Ja hän lähetti lyömään Johannekselta pään poikki vankilassa.
11. Ja hänen päänsä tuotiin lautasella ja annettiin tytölle; ja tämä vei sen äidilleen.
12. Ja hänen opetuslapsensa tulivat ja ottivat hänen ruumiinsa ja hautasivat hänet; ja he menivät ja ilmoittivat asian Jesukselle.
13. Kun Jesus sen kuuli, läksi hän sieltä venheellä autioon paikkaan yksinäisyyteen. Ja tämän kuultuaan kansa meni jalkaisin kaupungeista hänen jälestään.
Mark. 6:30 s. Luuk. 9:10 s. Joh. 6:1 s.
14. Ja astuessaan maalle Jesus näki paljon kansaa; ja hänen kävi heitä sääliksi, ja hän paransi heidän sairaansa. Matt. 15:32 s.
15. Mutta illan tullen hänen opetuslapsensa menivät hänen tykönsä ja sanoivat: „Tämä paikka on autio, ja päivä on jo kulunut; laske siis kansa luotasi, että menisivät kyliin ostamaan itsellensä ruokaa."
16. Mutta Jesus sanoi heille: „Ei heidän tarvitse mennä pois; antakaat te heille syödä."
17. He sanoivat hänelle: „Meillä ei ole täällä muuta kuin viisi leipää ja kaksi kalaa."
18. Mutta hän sanoi: „Tuokaat ne tänne minulle."
19. Ja hän käski kansan asettua ruohikolle, otti ne viisi leipää ja kaksi kalaa, katsoi ylös taivaasen ja siunasi, taittoi ja antoi leivät opetuslapsilleen, ja opetuslapset antoivat kansalle.
Matt. 26:26. Luuk. 24:30. 1 Tim. 4:3. 6:17.
20. Ja kaikki söivät ja tulivat ravituksi. Sitten korjasivat palasien tähteet, kaksitoista täyttä korillista.
21. Ja niitä, jotka aterioitsivat, oli noin viisituhatta miestä paitsi naisia ja lapsia.
22. Ja heti hän vaati opetuslapsiaan astumaan venheesen ja kulkemaan ennen häntä toiselle rannalle, sillä aikaa kuin hän laskisi kansan luotaan. Mark. 6:45 s. Joh. 6:16 s.
23. Ja laskettuaan kansan hän nousi vuorelle yksikseen, rukoilemaan. Ja illan tultua hän oli yksinään siellä. Luuk. 6:12.
24. Mutta venhe oli jo keskellä merta, aaltojen ahdistamana, sillä tuuli oli vastainen.
25. Ja neljännellä yövartiolla Jesus tuli heidän luokseen kävellen merellä.
26. Ja kun opetuslapset näkivät hänen kävelevän merellä, peljästyivät he ja sanoivat: „Se on aave," ja huusivat pelosta.
27. Mutta Jesus puhutteli heitä heti ja sanoi: „Olkaat turvallisella mielin, minä se olen; älkäät peljätkö!"

28. Pietari vastasi hänelle ja sanoi: „Herra, jos sinä se olet, niin käske minun tulla tykösi vettä myöten."
29. Hän sanoi: „Tule!" Ja Pietari astui ulos venheestä ja käveli veden päällä mennäkseen Jesuksen tykö.
30. Mutta katsellessaan ankaraa tuulta hän peljästyi, ja kun alkoi upota, huusi hän, sanoen: „Herra, auta minua!" Matt. 8:25 s.
31. Niin Jesus heti ojensi kätensä, tarttui häneen ja sanoi hänelle: „Sinä heikkouskoinen, miksi epäilit?"
32. Ja kun he olivat astuneet venheesen, asettui tuuli.
33. Niin venheessä olijat kumarsivat häntä ja sanoivat: „Totisesti sinä olet Jumalan Poika." Matt. 16:16.
34. Ja kuljettuaan yli he tulivat maihin Gennesaretiin.
35. Ja kun sen paikkakunnan ihmiset tunsivat hänet, lähettivät he sanan sen koko ympäristöön, ja hänen tykönsä tuotiin kaikki sairaat.
36. Ja he pyysivät häneltä, että vain saisivat koskea hänen viittansa tupsuun; ja kaikki, jotka koskivat, paranivat. Matt. 9:21. Mark. 3:10. Luuk. 6:19.

15 Luku.

Jesus nuhtelee farisealaisia ja kirjanoppineita ulkokultaisuudesta, parantaa kananealaisen vaimon tyttären ja ravitsee neljätuhatta miestä.

Silloin tuli farisealaisia ja kirjanoppineita Jerusalemista Jesuksen tykö, ja he sanoivat:
2. „Miksi opetuslapsesi rikkovat vanhinten perinnäis-säännön? Sillä he eivät pese käsiään ruvetessaan syömään." Mark. 7:1 s. Luuk. 11:38.
3. Mutta hän vastasi ja sanoi heille: „Miksi te itse rikotte Jumalan käskyn perinnäis-sääntönne tähden?
4. Onhan Jumala sanonut: ‚Kunnioita isääsi ja äitiäsi,' ja: ‚Joka kiroo isäänsä tai äitiänsä, hän on kuolemalla rangaistava.' 2 Moos. 20:12. 21:17. 3 Moos. 20:9. 5 Moos. 5:16. San. 20:20. Ef. 6:2 s.
5. Mutta te sanotte: ‚Joka sanoo isälleen tai äidilleen: Se, minkä olisit saapa minulta hyväksesi, on uhrilahja; hänen ei tarvitse kunnioittaa isäänsä eikä äitiänsä.' San. 28:24.
6. Ja niin olette tehneet Jumalan käskyn tyhjäksi perinnäis-sääntönne tähden. 5 Moos. 4:2.
7. Te ulkokullatut, oikein Jesaja on ennustanut teistä, sanoessaan:
8. ‚Tämä kansa lähestyy minua suullaan ja kunnioittaa minua huulillaan, mutta heidän sydämmensä on kaukana minusta; Jes. 29:13.
9. mutta turhaan he palvelevat minua opettaen oppeja, jotka ovat ihmisten käskyjä.'" Kol. 2:20 s. Tiit. 1:14.
10. Ja hän kutsui kansan luokseen ja sanoi heille: „Kuulkaat ja ymmärtäkäät!
11. Ei se, mikä suuhun menee sisään, saastuta ihmistä, vaan mikä suusta käy ulos, se saastuttaa ihmisen." Room. 14:14. 1 Tim. 4:4.
12. Silloin opetuslapset tulivat ja sanoivat hänelle: „Tiedätkö, että farisealaiset loukkaantuivat kuullessaan tuon puheen?"
13. Mutta hän vastasi ja sanoi: „Jokainen istutus, jota taivaallinen Isäni ei ole istuttanut, revitään juurineen ylös. Joh. 15:2.
14. Älkäät heistä välittäkö; he ovat sokeita sokeain taluttajia; mutta jos sokea taluttaa sokeaa, niin molemmat putoavat kuoppaan." Matt. 23:16. Luuk. 6:39.
15. Niin Pietari vastasi ja sanoi hänelle: „Selitä meille tuo vertaus."
16. Mutta Jesus sanoi: „Vieläkö tekin olette ymmärtämättömiä?
17. Ettekö vielä tajua, että kaikki, mikä käy suuhun sisälle, menee vatsaan ja ulostuu luonnonmukaisesti?
18. Mutta mikä käy suusta ulos, se tulee sydämmestä, ja se saastuttaa ihmisen. Jaak. 3:6.
19. Sillä sydämmestä lähtee pahoja ajatuksia, murhia, aviorikoksia, haureuksia, varkauksia, vääriä todistuksia, pilkkaa. 1 Moos. 6:5. 8:21. Jer. 17:9.
20. Nämä ne ovat, jotka saastuttavat ihmisen; mutta pesemättömin käsin syöminen ei saastuta ihmistä."
21. Ja Jesus lähti sieltä ja poistui Tyyron ja Sidonin tienoihin. Mark. 7:24 s.
22. Ja katso, eräs kananealainen vaimo tuli niiltä seuduilta ja huusi, sanoen: „Herra, Davidin poika, armahda minua! Tytärtäni vaivaa paha henki kauheasti."
23. Mutta hän ei vastannut hänelle sanaakaan. Niin hänen opetuslapsensa tulivat ja rukoilivat häntä, sanoen: „Laske hänet luotasi, sillä hän huutaa perässämme."
24. Hän vastasi ja sanoi: „Minua ei ole lähetetty muiden kuin Israelin huoneen kadonneiden lammasten tykö." Matt. 10:6. Ap. t. 13:46.
25. Mutta vaimo tuli ja kumarsi häntä ja sanoi: „Herra, auta minua!"
26. Mutta hän vastasi ja sanoi: „Ei ole soveliasta ottaa lasten leipää ja heittää penikoille."
27. Mutta vaimo sanoi: „Niin, Herra; penikathan syövät niitä muruja, jotka putoavat heidän herrainsa pöydältä."

28. Silloin Jesus vastasi ja sanoi hänelle: „Oi vaimo, suuri on uskosi, tapahtukoon sinulle, niinkuin tahdot.“ Ja hänen tyttärensä oli terve siitä hetkestä. Matt. 8:10, 13.
29. Ja Jesus läksi sieltä ja tuli Galilean meren luokse; ja hän nousi vuorelle ja istui sinne. Mark. 7:31 s.
30. Ja hänen tykönsä tuli paljo kansaa tuoden mukanaan ontuvia, sokeita, mykkiä, raajarikkoja ja paljon muita, ja he laskivat heidät hänen jalkainsa juureen; ja hän paransi heidät, Jes. 35:5. Matt. 11:5.
31. niin että kansa ihmetteli nähdessään mykkäin puhuvan, raajarikkojen olevan terveinä, ontuvain kävelevän ja sokeain näkevän; ja he ylistivät Israelin Jumalaa.
32. Ja Jesus kutsui opetuslapsensa tykönsä ja sanoi: „Minun käy sääliksi kansaa, sillä he ovat jo kolme päivää viipyneet luonani, eikä heillä ole mitään syötävää; enkä tahdo laskea heitä syömättä menemään, jotteivät nääntyisi matkalla.“ Matt. 14:19. Mark. 8:1 s.
33. Niin opetuslapset sanoivat hänelle: „Mistä saamme täällä erämaassa niin paljon leipiä, että voimme ravita noin suuren kansanjoukon?“
34. Jesus sanoi heille: „Kuinka monta leipää teillä on?“ He sanoivat: „Seitsemän, ja muutamia kalasia.“
35. Niin hän käski kansan laskeutua maahan.
36. Ja hän otti ne seitsemän leipää ja kalat, kiitti, taittoi ja antoi opetuslapsilleen, ja opetuslapset antoivat kansalle.
37. Ja kaikki söivät ja tulivat ravituiksi. Sitten korjasivat palasien tähteet, seitsemän täyttä korillista. 2 Kun. 4:42 s.
38. Ja niitä, jotka aterioitsivat, oli neljätuhatta miestä paitsi naisia ja lapsia.
39. Ja laskettuaan kansan luotaan, hän astui venheesen ja tuli Magdalan alueelle.

16 Luku.

Farisealaiset ja saddukealaiset pyytävät tunnusmerkkiä. Pietarin tunnustus. Jesus ilmoittaa tulevaa kärsimistään ja puhuu seuraajiensa itsensäkieltämisestä.

Ja farisealaiset ja saddukealaiset tulivat hänen tykönsä, tahtoivat panna häntä koetukselle ja pyysivät häntä näyttämään heille jonkun tunnusmerkin taivaasta. Matt. 12:38 s. Mark. 8:11 s. Luuk. 11:16.
2. Mutta hän vastasi ja sanoi heille. „Illan tullen sanotte: ‚Tulee kirkas ilma, sillä taivas ruskottaa,‘ Luuk. 12:54 s.
3. ja aamulla: ‚Tänään tulee rajuilma, sillä taivas synkkänä ruskottaa. Te osaatte arvostella taivaan muodon, mutta aikain merkkejä ette osaa arvostella. Matt. 11:4 s.
4. Tämä paha ja aviorikollinen sukupolvi tavoittelee tunnusmerkkiä, mutta sille ei anneta muuta tunnusmerkkiä kuin Joonan tunnusmerkki.“ Ja hän jätti heidät ja meni pois. Joon. 2:1. Matt. 12:39 s. Luuk. 11:29 s. Joh. 2:19.
5. Kun opetuslapset saapuivat toiselle rannalle, olivat he unhottaneet ottaa leipiä mukaansa.
6. Ja Jesus sanoi heille: „Olkaat varoillanne ja kavahtakaat farisealaisten ja saddukealaisten hapatusta.“ Luuk. 12:1.
7. Niin he puhelivat keskenään, sanoen: „Emme ottaneet leipiä mukaamme.“
8. Mutta kun Jesus sen huomasi, sanoi hän: „Te heikkouskoiset, mitä puhelette keskenänne siitä, ettei teillä ole leipiä mukananne?
9. Ettekö vielä tajua? Ja ettekö muista noita viittä leipää viidelletuhannelle, ja kuinka monta korillista otitte talteen, Matt. 14:17 s. Mark. 6:41 s. Luuk. 9:13 s. Joh. 6:9 s.
10. ettekä noita seitsemää leipää neljälletuhannelle ja kuinka monta korillista otitte talteen? Matt. 15:34 s. Mark. 8:5 s.
11. Kuinka ette tajua, etten puhunut teille leivistä? Vaan kavahtakaat farisealaisten ja saddukealaisten hapatusta.“
12. Silloin he ymmärsivät, ettei hän käskenyt kavahtamaan leipäin hapatusta, vaan farisealaisten ja saddukealaisten oppia.
13. Kun Jesus tuli Filippuksen Kesarean alueelle, kysyi hän opetuslapsiltaan, sanoen: „Kenen ihmiset sanovat minun, Ihmisen Pojan, olevan?“ Mark. 8:27 s. Luuk. 9:18 s.
14. Niin he sanoivat: „Muutamat Johannes kastajan, toiset Elijan, toiset taas Jeremian tahi jonkun muun profetoista.“
15. Hän sanoi heille: „Kenenkä te sanotte minun olevan?“
16. Simon Pietari vastasi ja sanoi: „Sinä olet Kristus, elävän Jumalan Poika.“ Matt. 14:33. Joh. 6:69. 11:27. Ap. t. 8:37. 9:20. 1 Joh. 4:15. 5:5.
17. Jesus vastasi ja sanoi hänelle: „Autuas sinä olet, Simon, Joonan poika! sillä sitä ei sinulle ole ilmais-

sut liha ja veri, vaan Isäni, joka on taivaissa. 1 Kor. 2:10. Gal. 1:16.
18. Ja minäkin sanon sinulle: sinä olet Pietari, ja tälle kalliolle minä rakennan seurakuntani, ja tuonelan portit eivät voita sitä! Joh. 1:42. Ef. 2:20.
19. Minä olen antava sinulle taivaanvaltakunnan avaimet, ja minkä sinä sidot maan päällä, se on oleva sidottu taivaissa, ja minkä sinä päästät maan päällä, se on oleva päästetty taivaissa." Matt. 18:18. Joh. 20:23.
20. Silloin hän kielsi opetuslapsiaan kellekään sanomasta, että hän oli Kristus. Matt. 17:9.
21. Siitä lähtien Jesus Kristus alkoi selittää opetuslapsilleen, että hänen oli mentävä Jerusalemiin ja kärsittävä paljon vanhimmilta ja ylipapeilta ja kirjanoppineilta, ja tultava tapetuksi ja kolmantena päivänä noustava ylös.
Matt. 20:17 s. Mark. 8:31 s. Luuk. 9:21 s.
22. Silloin Pietari otti hänet erikseen ja rupesi nuhtelemaan häntä, sanoen: „Ei ikinä, Herra! Se ei saa tapahtua sinulle."
23. Mutta hän kääntyi ja sanoi Pietarille: „Mene pois näkyvistäni, saatana; sinä olet minulle pahennus, sillä et ajattele sitä, mikä on Jumalan, vaan sitä, mikä on ihmisten."
24. Silloin Jesus sanoi opetuslapsilleen: „Jos joku tahtoo minun perässäni kulkea, hän kieltäköön itsensä ja ottakoon ristinsä ja seuratkoon minua. Matt. 10:38 s. Luuk. 14:27.
25. Sillä joka tahtoo pelastaa henkensä, on sen kadottava; mutta joka kadottaa henkensä minun tähteni, on sen säilyttävä.
Luuk. 17:33. Joh. 12:25.
26. Sillä mitä hyötyä on ihmisellä siitä, jos hän voittaa omakseen koko maailman, mutta menettää sielunsa? Taikka mitä antaa ihminen sielunsa lunnaiksi? Ps. 49:9.
27. Sillä Ihmisen Poika on tuleva enkeleineen Isänsä kirkkaudessa, ja silloin hän maksaa jokaiselle hänen tekonsa mukaan. Job 34:11. Ps. 62:13. San. 24:12. Sak. 14:5. Matt. 25:31. 26:64. Room. 2:6. 2 Kor. 5:10. Juud. v. 14. Ilm. 2:23.
28. Totisesti minä sanon teille: on muutamia tässä seisovista, jotka eivät maista kuolemaa, ennenkuin näkevät Ihmisen Pojan tulevan valtakunnassaan."

17 Luku.

Jesus kirkastetaan, parantaa kuunvaihetautisen, puhuu kärsimisestään, maksaa temppeliveron.

Ja kuuden päivän perästä Jesus otti mukaansa Pietarin sekä Jaakobin ja hänen veljensä Johanneksen ja vei heidät ylös korkealle vuorelle, erilleen. Mark. 9:2 s. Luuk. 9:28 s.
2. Ja hän muuttui heidän edessään; ja hänen kasvonsa loistivat niinkuin aurinko, ja hänen vaatteensa tulivat valkoisiksi niinkuin valo.
2 Moos. 34:29. 2 Piet. 1:16 s.
3. Ja katso, heille näkyivät Mooses ja Elija, jotka puhuivat hänen kanssaan.
4. Niin Pietari rupesi puhumaan ja sanoi Jesukselle: „Herra, hyvä on meidän täällä olla; jos tahdot, niin teemme tänne kolme majaa, sinulle yhden ja Moosekselle yhden ja Elijalle yhden."
5. Hänen vielä puhuessaan, katso, heidät varjosi valoisa pilvi; ja katso, pilvestä kuului ääni, joka sanoi: „Tämä on minun rakas Poikani, johon olen mielistynyt; kulkaat häntä."
5 Moos. 18:15. Matt. 3:17. Mark. 1:11.
6. Ja sen kuullessaan opetuslapset lankesivat kasvoilleen ja peljästyivät kovin.
7. Niin Jesus tuli heidän tykönsä, koski heihin ja sanoi: „Nouskaat ja älkäät peljätkö!"
8. Ja kun nostivat silmänsä, eivät he nähneet ketään muuta kuin Jesuksen yksinään.
9. Ja heidän kulkiessaan alas vuorelta Jesus varoitti heitä, sanoen: „Älkäät kellekään kertoko tätä näkyä, ennenkuin Ihmisen Poika on noussut kuolleista."
Matt. 16:20. Mark. 9:9 s. Luuk. 9:36.
10. Ja hänen opetuslapsensa kysyivät häneltä, sanoen: „Miksi sitten kirjanoppineet sanovat, että Elijan pitää tulla ensin?" Mal. 4:5.
11. Jesus vastasi ja sanoi: „Elija kyllä tulee ja asettaa kaikki kohdalleen; Luuk. 1:17.
12. mutta minä sanon teille, että Elija on jo tullut, mutta he eivät tunteneet häntä, vaan tekivät hänelle mitä tahtoivat. Samoin Ihmisen Poikakin on kärsivä heiltä."
Matt. 11:14. 14:9 s.
13. Silloin opetuslapset ymmärsivät hänen puhuneen heille Johannes kastajasta.
14. Ja kun he saapuivat kansan luo, tuli hänen tykönsä eräs mies, polvistui hänen eteensä
Mark. 9:17 s. Luuk. 9:37 s.
15. ja sanoi: „Herra, armahda minun poikaani, sillä hän on kuunvaihetautinen ja kärsii kovin; usein hän näet lankeaa milloin tuleen, milloin veteen.
16. Ja minä toin hänet opetuslas-

tesi luo, mutta he eivät voineet parantaa häntä."
17. Niin Jesus vastasi ja sanoi: ,,Oi sinä epäuskoinen ja nurja sukupolvi, kuinka kauan minun on oltava teidän parissanne? Kuinka kauan minun on kärsittävä teitä? Tuokaat hänet tänne minun tyköni."
18. Ja Jesus nuhteli perkelettä, ja se läksi pojasta, ja tämä oli terve siitä hetkestä.
19. Sitten opetuslapset menivät Jesuksen tykö, kun olivat yksinään, ja sanoivat: ,,Miksi me emme voineet ajaa sitä ulos?"
20. Niin hän sanoi heille: ,,Epäuskonne tähden; sillä totisesti sanon teille: jos teillä olisi usko niinkuin sinapinsiemen, niin voisitte sanoa tälle vuorelle: ,Siirry täältä tuonne,' ja se siirtyisi, eikä mikään olisi teille mahdotonta. Matt. 21:21. Mark. 11:23. Luuk. 17:6. 1 Kor. 13:2.
21. Mutta tämä laji ei lähde ulos muulla keinoin kuin rukouksella ja paastolla."
22. Ja kun he yhdessä vaelsivat Galileassa, sanoi Jesus heille: ,,Ihmisen Poika annetaan ihmisten käsiin, Matt. 16:21. 20:18 s. Mark. 9:31. Luuk. 9:44.
23. ja he tappavat hänet, ja kolmantena päivänä hän nousee ylös." Ja he tulivat sangen murheellisiksi.
24. Ja kun he saapuivat Kapernaumiin, tulivat temppeliveron kantajat Pietarin tykö ja sanoivat: ,,Eikö opettajanne maksa temppeliveroa?" 2 Moos. 30:13. 2 Aik. 24:6.
25. Hän sanoi: ,,Maksaa." Ja kun hän tuli huoneeseen, niin Jesus jo ennakolta kysyi häneltä: ,,Mitä arvelet, Simon? Keiltä maan kuninkaat ottavat tullia tai veroa? Lapsiltaanko vai vierailta?" Matt. 22:21. Room. 13:7.
26. Pietari vastasi hänelle: ,,Vierailta." Niin sanoi Jesus hänelle: ,,Lapset ovat siis vapaat.
27. Mutta jottemme antaisi heille aihetta loukkaantua, niin mene rantaan ja heitä onki mereen. Ota sitten ensiksi nouseva kala, ja kun avaat sen suun, löydät hopearahan. Ota se ja anna heille minun ja omasta puolestasi."

18 Luku.

Jesus puhuu oikeasta nöyryydestä, neuvoo oikein kohtelemaan rikkovaa veljeä, vakuuttaa rukouksen tulevan kuulluksi ja esittää vertauksen armottomasta palvelijasta.

Sillä hetkellä opetuslapset tulivat Jesuksen tykö ja sanoivat: ,,Kukahan on suurin taivaanvaltakunnassa?" Mark. 9:33 s. Luuk. 9:46 s.
2. Niin hän kutsui tykönsä lapsen, asetti sen heidän keskelleen
3. ja sanoi: ,,Totisesti minä sanon teille: ellette käänny ja tule lasten kaltaisiksi, ette ollenkaan pääse taivaanvaltakuntaan. Matt. 19:14. Mark. 10:14. 1 Kor. 14:20.
4. Siis, joka nöyrtyy tämän lapsen kaltaiseksi, hän on suurin taivaanvaltakunnassa.
5. Ja joka ottaa luokseen yhden tämmöisen lapsen minun nimeeni, hän ottaa minut luokseen. Matt. 10:42.
6. Mutta joka viettelee yhden näistä pienistä, jotka uskovat minuun, hänelle olisi parempi, että myllynkivi ripustettaisiin hänen kaulaansa ja hän upotettaisiin merensyvyyteen. Mark. 9:42. Luuk. 17:1 s.
7. Voi maailmaa viettelysten tähden! Sillä välttämätöntä on, että viettelykset tulevat; mutta voi sitä ihmistä, jonka kautta viettelys tulee!
8. Mutta jos kätesi tai jalkasi viettelee sinua, hakkaa se poikki ja heitä tyköäsi; parempi on sinulle käsipuolena tai jalkapuolena päästä elämään sisälle, kuin molemmat kädet tai molemmat jalat tallella tulla heitetyksi ijankaikkiseen tuleen. Matt. 5:30. Mark. 9:43 s. Kol. 3:5.
9. Ja jos silmäsi viettelee sinua, revi se pois ja heitä tyköäsi; parempi on sinulle silmäpuolena mennä elämään sisälle, kuin molemmat silmät tallella tulla heitetyksi helvetin tuleen.
10. Katsokaat, ettette halveksi yhtäkään näistä pienistä; sillä minä sanon teille, että heidän enkelinsä taivaissa alati näkevät taivaissa olevan Isäni kasvot. Ps. 34:8. Hebr. 1:14.
11. Sillä Ihmisen Poika on tullut pelastamaan sitä, mikä kadonnut on. Matt. 9:13. Luuk. 19:10.
12. Mitä arvelette? Jos jollakin ihmisellä on sata lammasta, ja yksi niistä eksyy, eikö hän jätä niitä yhdeksääkymmentäyhdeksää vuorille ja mene etsimään eksyksissä olevaa? Luuk. 15:4 s.
13. Ja jos niin käy, että hän löytää sen, totisesti minä sanon teille: hän iloitsee siitä enemmän kuin niistä yhdeksästäkymmenestä yhdeksästä, jotka eivät olleet eksyksissä.
14. Samoin ei ole taivaallisen Isänne tahto, että yksikään näistä pienistä joutuisi kadotetuksi. 2 Piet. 3:9.
15. Mutta jos veljesi rikkoo sinua vastaan, niin mene ja nuhtele häntä kahdenkesken; jos hän kuulee sinua, niin olet voittanut veljesi. 3 Moos. 19:17. San. 17:10. Luuk. 17:3. 1 Kor. 9:19. Gal. 6:1. Jaak. 5:19 s.

16. Mutta jos hän ei kuule sinua, niin ota vielä yksi tai kaksi kanssasi, jotta ,jokainen asia vahvistettaisiin kahden tai kolmen todistajan sanalla.' 5 Moos. 19:15. Joh. 8:17. 2 Kor. 13:1. Hebr. 10:28.
17. Mutta jos hän ei kuule heitä, niin ilmoita seurakunnalle. Mutta jos hän ei seurakuntaakaan kuule, niin olkoon hän sinulle niinkuin pakana ja publikaani. Room. 16:17. 1 Kor. 5:9. 2 Tess. 3:14. 2 Joh. v. 10.
18. Totisesti minä sanon teille: kaikki mitä sidotte maan päällä, on oleva sidottu taivaassa, ja kaikki mitä päästätte maan päällä, on oleva päästetty taivaassa. Matt. 16:19. Joh. 20:23.
19. Vielä minä totisesti sanon teille: jos kaksi teistä maan päällä keskenään sopii mistä asiasta tahansa, ja he sitä anovat, niin he saavat sen Isältäni, joka on taivaassa.
Matt. 21:22. 1 Joh. 3:22. 5:14. Jaak. 4:3.
20. Sillä missä kaksi tahi kolme on kokoontunut minun nimeeni, siinä minä olen heidän keskellään."
21. Silloin Pietari meni hänen tykönsä ja sanoi: ,,Herra, kuinka monta kertaa minun tulee antaa anteeksi veljelleni, joka rikkoo minua vastaan? Enintäänkö seitsemän kertaa?" Luuk. 17:4.
22. Jesus vastasi hänelle: ,,Minä sanon sinulle: ei seitsemän kertaa, vaan seitsemänkymmentä kertaa seitsemän.
23. Sentähden taivaanvaltakunta on verrattava kuninkaasen, joka vaati palvelijoitaan tilille.
24. Ja kun hän rupesi tilintekoon, tuotiin hänen eteensä eräs, joka oli hänelle velkaa kymmenentuhatta talenttia.
25. Mutta kun tällä ei ollut millä maksaa, niin hänen herransa määräsi myötäväksi hänet ja hänen vaimonsa ja lapsensa ja kaikki mitä hänellä oli, ja velan maksettavaksi.
26. Silloin se palvelija lankesi maahan ja rukoili häntä, sanoen: ,Herra, ole pitkämielinen minua kohtaan, niin maksan kaikki sinulle.'
27. Niin herran kävi sääliksi sitä palvelijaa, ja hän päästi hänet ja antoi hänelle velan anteeksi.
28. Mutta ulos mentyään tuo palvelija tapasi erään palveluskumppaneistaan, joka oli hänelle velkaa sata denaaria; ja hän tarttui häneen, kuristi häntä kurkusta ja sanoi: ,Maksa minkä olet velkaa.'
29. Niin hänen palveluskumppaninsa lankesi maahan ja pyysi häntä, sanoen: ,Ole pitkämielinen minua kohtaan, niin maksan sinulle.'
30. Mutta hän ei tahtonut, vaan meni ja heitti hänet vankeuteen, kunnes hän maksaisi velkansa.
31. Ja kun hänen palveluskumppaninsa näkivät mitä tapahtui, tulivat he kovin murheellisiksi ja menivät ilmoittamaan herrallensa koko tapahtuman.
32. Silloin hänen herransa kutsui hänet tykönsä ja sanoi hänelle: ,Sinä paha palvelija, minä annoin sinulle anteeksi koko tuon velan, koska rukoilit minua;
33. eikö sinunkin olisi pitänyt armahtaa palveluskumppaniasi, niinkuin minä armahdin sinua?'
34. Ja vihastuneena hänen herransa antoi hänet vanginvartijain haltuun, kunnes hän maksaisi kaikki, minkä oli hänelle velkaa. Matt. 5:26.
35. Näin taivaallinen Isänikin tekee teille, jollette anna kukin veljelleen sydämmestänne anteeksi."
Matt. 6:14 s. Mark. 11:25 s. Jaak. 2:13.

19 Luku.

Jesus puhuu aviosta, siunaa lapsia, neuvoo rikasta nuorukaista, ja lupaa seuraajilleen suuren armopalkan.

Ja tapahtui, kun Jesus oli lopettanut nämä puheet, että hän läksi Galileasta ja kulki Judean rajoille, Jordanin toiselle puolelle. Mark. 10:1 s.
2. Ja paljo kansaa seurasi häntä, ja hän paransi heitä siellä.
3. Ja farisealaisia tuli hänen tykönsä, ja he koettivat kietoa häntä ja sanoivat: ,,Onko miehen luvallista erottaa vaimonsa luotaan kaikellaisesta syystä?"
4. Hän vastasi ja sanoi: ,,Ettekö ole lukeneet, että Luoja alussa ,loi heidät mieheksi ja naiseksi' 1 Moos. 1:27. 5:2.
5. ja sanoi: ,Sentähden on miehen luopuminen isästään ja äidistään ja liittyminen vaimoonsa, ja ne kaksi tulevat yhdeksi lihaksi?'
1 Moos. 2:24. 1 Kor. 6:16. Ef. 5:31.
6. Niin he eivät enää ole kaksi, vaan yksi liha. Minkä siis Jumala yhdisti, sitä älköön ihminen erottako."
1 Kor. 7:10 s.
7. He sanoivat hänelle: ,,Miksi sitten Mooses käski antaa erokirjan ja erottaa hänet?" 5 Moos. 24:1. Matt. 5:31 s.
8. Hän sanoi heille: ,,Teidän sydämmenne kovuuden tähden Mooses salli teidän erottaa vaimonne luotanne, mutta alusta ei niin ollut.
9. Mutta minä sanon teille: joka erottaa vaimonsa luotaan muun tähden kuin huoruuden ja nai toisen,

hän tekee aviorikoksen, ja joka nai
erotetun, hän tekee aviorikoksen."
Luuk.16:18.
10. Opetuslapset sanoivat hänelle;
,,Jos miehen suhde vaimoonsa on
sellainen, niin ei ole hyvä naida."
11. Mutta hän sanoi heille: ,,Eivät
kaikki käsitä tätä sanaa, vaan ainoastaan
ne, joille se on annettu. 1 Kor. 7:7 s.
12. Sillä on niitä, jotka syntyään,
äitinsä kohdusta saakka ovat avioon
kelpaamattomia, ja on niitä, jotka
ihmiset ovat tehneet siihen kelpaamattomiksi,
ja niitä, jotka omasta
ehdostaan pidättäytyvät aviosta taivaanvaltakunnan
tähden. Joka voi
sen käsittää, hän käsittäköön."
13. Silloin tuotiin hänen tykönsä
lapsia, että hän panisi kätensä heidän
päälleen ja rukoilisi; mutta opetuslapset
nuhtelivat tuojia.
Mark. 10:13 s. Luuk. 18:15 s.
14. Niin Jesus sanoi: ,,Antakaat lasten
olla, älkäätkä estäkö niitä tulemasta
minun tyköni, sillä sellaisten
on taivaanvaltakunta." Matt. 18:3.
15. Ja kun hän oli pannut kätensä
heidän päälleen, läksi hän sieltä pois.
16. Ja katso, eräs mies tuli ja sanoi
hänelle: ,,Hyvä opettaja, mitä hyvää
minun on tehtävä, jotta saisin ijankaikkisen
elämän?"
Mark. 10:17 s. Luuk. 18:18 s.
17. Niin hän sanoi hänelle: ,,Miksi
sanot minua hyväksi? Ei kukaan
ole hyvä muu kuin Jumala yksin.
Mutta jos tahdot elämään päästä sisälle,
niin pidä käskyt."
18. Hän sanoi hänelle: ,,Mitkä?" Jesus
sanoi: ,,Nuo: ,Älä tapa,' ,Älä tee
aviorikosta,' ,Älä varasta,' ,Älä todista
väärin,' 2 Moos. 20:12 s. 5 Moos. 5:16 s.
19. ,Kunnioita isääsi ja äitiäsi,' ja:
,Rakasta lähimäistäsi niinkuin itseäsi."
3 Moos. 19:18. Matt. 15:4. 22:39.
Room. 13:9. Gal. 5:14. Ef. 6:2. Jaak. 2:8.
20. Nuorukainen sanoi hänelle:
,,Kaikkea tätä olen noudattanut nuoruudestani
asti; mitä minulta vielä
puuttuu?"
21. Jesus sanoi hänelle: ,,Jos tahdot
olla täydellinen, niin mene, myö
mitä sinulla on ja anna köyhille, ja
sinulla on oleva aarre taivaassa; ja
tule seuraamaan minua."
Matt. 6:20. Luuk. 12:33. 1 Tim. 6:19.
22. Mutta kun nuorukainen kuuli
tämän sanan, meni hän pois murheellisena,
sillä hänellä oli paljo tavaraa.
Ps. 62:11.
23. Silloin Jesus sanoi opetuslapsilleen:
,,Totisesti minä sanon teille:
rikkaan on vaikea mennä sisälle taivaanvaltakuntaan.
1 Tim. 6:9 s.
24. Ja vielä minä sanon teille: helpompi
on kamelin mennä neulansilmästä
läpi, kuin rikkaan tulla Jumalan
valtakuntaan."
25. Kun opetuslapset sen kuulivat,
hämmästyivät he kovin ja sanoivat:
,,Kuka silloin voi pelastua?"
26. Niin Jesus katsoi heihin ja sanoi
heille: ,,Ihmisille tämä on mahdotonta,
mutta Jumalalle on kaikki
mahdollista." 1 Moos. 18:14.
Job 42:2. Jer. 32:17. Sak. 8:6. Luuk. 1:37.
27. Silloin Pietari rupesi puhumaan
ja sanoi hänelle: ,,Katso, me olemme
luopuneet kaikesta ja seuranneet sinua;
mitä me siis saamme?"
Mark. 10:28 s. Luuk. 18:28 s.
28. Niin Jesus sanoi heille: ,,Totisesti
minä sanon teille: uudessasyntymisessä,
kun Ihmisen Poika istuu
kirkkautensa valtaistuimella, silloin
tekin, jotka olette seuranneet minua,
saatte istua kahdellatoista valtaistuimella
ja tuomita Israelin kahtatoista
sukukuntaa. Luuk. 22:29 s. Ap. t. 3:21.
29. Ja jokainen, joka on luopunut
taloista tai veljistä tai sisarista tai
isästä tai äidistä tai vaimosta tai lapsista
tai pelloista minun nimeni tähden,
saa satakertaisesti takaisin ja
perii ijankaikkisen elämän.
5 Moos. 33:9. Job 42:12. Hebr. 10:34.
30. Mutta useat ensimmäiset tulevat
viimeisiksi, ja useat viimeiset ensimmäisiksi."
Matt. 20:16. Mark. 10:31. Luuk. 13:30.

20 Luku.

Jesus esittää vertauksen viinitarhan työmiehistä, julistaa tulevaa kärsimistään, ojentaa Sebedeuksen poikia ja parantaa kaksi sokeaa.

,,Sillä taivaanvaltakunta on perheen-isännän
kaltainen, joka varhain
aamulla meni ulos palkkaamaan
työmiehiä viinitarhaansa.
2. Ja kun hän oli sopinut työmiesten
kanssa denaarista päivältä, lähetti
hän heidät viinitarhaansa.
3. Ja hän läksi ulos kolmannen tunnin
vaiheella ja näki toisia seisovan
torilla joutilaina;
4. ja hän sanoi heille: ,Menkäät tekin
viinitarhaani, ja mikä kohtuus
on, sen annan teille.'
5. Niin he menivät. Taas hän meni
ulos kuudennen ja yhdeksännen tunnin
vaiheella ja teki samoin.
6. Ja kun hän meni ulos yhdennentoista
tunnin vaiheella, tapasi hän
toisia siellä seisomasta; ja hän sanoi
heille: ,Miksi seisotte täällä koko
päivän joutilaina?'
7. He sanoivat hänelle: ,Kun ei ku-

kaan ole meitä palkannut.' Hän sanoi heille: ,Menkäät tekin viinitarhaani, ja mikä kohtuus on, sen te saatte.'
8. Ja illan tultua viinitarhan herra sanoi taloutensa hoitajalle: ,Kutsu työmiehet ja maksa heille palkka, mutta ala viimeisistä ja jatka siten ensimmäisiin asti.'
9. Kun siis yhdennentoista tunnin vaiheella saapuneet tulivat, saivat he kukin denaarin.
10. Ja kun ensimmäiset tulivat, luulivat he saavansa enemmän; mutta hekin saivat kukin denaarinsa.
11. Kun näin saivat, napisivat he perheenisäntää vastaan
12. ja sanoivat: ,Nämä viimeiset ovat tehneet työtä yhden tunnin, ja sinä teit heidät meidän vertaisiksemme, jotka olemme kantaneet päivän kuorman ja helteen.'
13. Niin hän vastasi eräälle heistä ja sanoi: ,Ystävä, en tee sinulle vääryyttä; etkö sopinut minun kanssani denaarista?
14. Ota se, mikä sinulle on tuleva ja mene matkaasi. Mutta minä tahdon antaa tälle viimeiselle saman verran kuin sinullekin.
15. Enkö saa tehdä omallani mitä tahdon? Vai katsotko sentähden karsaasti, että minä olen hyvä?'
Room. 9:16,21.
16. Näin viimeiset tulevat ensimmäisiksi, ja ensimmäiset viimeisiksi; sillä monta on kutsuttu, mutta harvat ovat valitut."
Matt. 19:30. 22:14. Mark. 10:31. Luuk. 13:30.
17. Ja mennessänsä ylös Jerusalemiin, otti Jesus ne kaksitoista opetuslastaan erilleen matkalla ja sanoi heille:
Matt. 16:21. Mark. 10:32 s. Luuk. 18:31 s.
18. „Katso, me menemme ylös Jerusalemiin, ja Ihmisen Poika annetaan ylipappien ja kirjan-oppineiden käsiin, ja he tuomitsevat hänet kuolemaan
19. ja antavat hänet pakanoille pilkattavaksi ja ruoskittavaksi ja ristiinnaulittavaksi; ja kolmantena päivänä hän nousee ylös." Matt. 17:22 s. 27:2. Mark. 9:31. Luuk. 24:7. Joh. 18:30 s.
20. Silloin Sebedeuksen poikain äiti tuli poikineen hänen tykönsä, kumarsi häntä ja tahtoi anoa jotakin häneltä. Matt. 4:21. Mark. 10:35 s.
21. Niin hän sanoi vaimolle: „Mitä tahdot?" Tämä sanoi hänelle: „Sano, että nämä kaksi poikaani saavat istua, toinen oikeallasi ja toinen vasemmalla puolellasi valtakunnassasi."
22. Mutta Jesus, vastasi ja sanoi: „Ette tiedä mitä anotte. Voitteko juoda sen kalkin, jonka minä olen juova, ja tulla kastetuksi sillä kasteella, jolla minut kastetaan?" He sanoivat hänelle: „Voimme."
Matt. 26:39 s. Luuk. 12:50. Joh. 18:11.
23. Hän sanoi heille: „Minun kalkkini te tosin juotte, ja sillä kasteella, jolla minut kastetaan, te tulette kastetuksi, mutta oikealla ja vasemmalla puolellani istuminen ei ole minun annettavanani, vaan se annetaan niille, joille Isäni on sen valmistanut."
24. Kun ne kymmenen sen kuulivat, närkästyivät he näihin kahteen veljekseen.
25. Mutta Jesus kutsui heidät tykönsä ja sanoi: „Te tiedätte, että ruhtinaat herroina hallitsevat kansoja, ja että mahtavat käyttävät valtaansa niitä kohtaan. Luuk. 22:25 s.
26. Näin älköön olko teidän kesken; vaan joka tahtoo teidän keskuudessanne tulla suureksi, olkoon teidän palvelijanne, Matt. 23:11.
27. ja joka tahtoo teidän keskuudessanne olla ensimmäinen, olkoon teidän käskyläisenne; Mark. 9:35.
28. niinkuin ei myöskään Ihmisen Poika tullut palveltavaksi, vaan palvelemaan ja antamaan henkensä lunnaiksi monen edestä." Joh. 13:14. Ef. 1:7. Fil. 2:7. 1 Tim. 2:6. Tiit. 2:14. 1 Piet. 1:19 s.
29. Ja heidän lähtiessään Jerikosta seurasi häntä paljo kansaa.
30. Ja katso, kaksi sokeaa istui tien vieressä; ja kun kuulivat, että Jesus kulki ohitse, huusivat he, sanoen: „Herra, Davidin poika, armahda meitä!" Mark. 10:46 s. Luuk. 18:35 s.
31. Niin kansa käski ankarasti heitä vaikenemaan; mutta he huusivat sitä enemmän, sanoen: „Herra, Davidin poika, armahda meitä!"
32. Silloin Jesus seisahtui ja kutsui heidät tykönsä ja sanoi: „Mitä tahdotte minua tekemään teille?"
33. He sanoivat hänelle: „Herra, että silmämme aukenisivat."
34. Niin Jesus armahti heitä ja koski heidän silmiinsä; ja heti he saivat näkönsä jälleen ja seurasivat häntä.

21 Luku.

Jesus tulee ratsastaen Jerusalemiin, puhdistaa temppelin, tuomitsee hedelmättömän fiikunapuun, nuhtelee ylipappeja ja kansan vanhimpia vertauksissa.

Ja kun he lähestyivät Jerusalemia ja saapuivat Betfagen luo, Öljymäelle, silloin Jesus lähetti kaksi opetuslasta
Mark. 11:1 s. Luuk. 19:29 s. Joh. 12:12 s.

2. ja sanoi heille: „Menkäät kylään, joka on edessänne, niin löydätte kohta aasintamman sidottuna ja varsan sen kanssa; päästäkäät ne ja tuokaat minulle.
3. Ja jos joku teille virkkaa jotakin, niin sanokaat: ‚Herra niitä tarvitsee'; ja heti hän lähettää ne."
4. Mutta tämä tapahtui, jotta kävisi toteen mikä on puhuttu profetan kautta, joka sanoo:
5. „Sanokaat tytär Sionille: ‚Katso, kuninkaasi tulee sinun tykösi sävyisänä ja ratsastaen aasilla, työaasin varsalla'." Jes. 62:11. Sak. 9:9.
6. Niin opetuslapset menivät ja tekivät niinkuin Jesus oli käskenyt heille,
7. ja toivat aasintamman varsoineen ja panivat näiden selkään vaatteensa, ja hän istui niille.
8. Ja enin osa kansasta levitti vaatteensa tielle, ja toiset karsivat oksia puista ja hajoittivat tielle. 2 Kun. 9:13.
9. Ja kansanjoukot, jotka kulkivat hänen edellään ja jotka seurasivat, huusivat, sanoen: „Hosianna Davidin pojalle! Siunattu olkoon Hän, joka tulee Herran nimeen! Hosianna korkeuksissa!" Ps. 118:25 s. Matt. 23:39.
10. Ja hänen tullessaan Jerusalemiin koko kaupunki nousi liikkeelle ja sanoi: „Kuka tämä on?"
11. Niin kansa sanoi: „Tämä on se profetta, Jesus, Galilean Nasaretista." Matt. 2:23. Joh. 1:45.
12. Ja Jesus meni Jumalan temppeliin; ja hän ajoi ulos kaikki, jotka möivät ja ostivat temppelissä, ja työnsi kumoon rahanvaihtajain pöydät ja kyyhkysten myöjäin istuimet. 5 Moos. 14:25. Mark. 11:15 s. Luuk. 19:45 s. Joh. 2:14 s.
13. Ja hän sanoi heille: „On kirjoitettu: ‚Minun huoneeni on kutsuttava rukoushuoneeksi,' mutta te teette sen rosvojen luolaksi." Jes. 56:7. Jer. 7:11.
14. Ja hänen tykönsä tuli temppelissä sokeita ja ontuvia, ja hän paransi heidät.
15. Mutta kun ylipapit ja kirjanoppineet näkivät ne ihmeet, jotka hän teki, ja lapset, jotka huusivat temppelissä ja sanoivat: „Hosianna Davidin pojalle!" niin he närkästyivät
16. ja sanoivat hänelle: „Kuuletko mitä nämä sanovat?" Niin Jesus sanoi heille: „Kuulen; ettekö ole koskaan lukeneet: ‚Lasten ja imeväisten suusta sinä olet valmistanut itsellesi kiitoksen?" Ps. 8:3.
17. Ja hän jätti heidät ja meni ulos kaupungista Betaniaan ja oli siellä yötä.
18. Kun hän varhain aamulla palasi kaupunkiin, tuli hänen nälkä.
19. Ja nähdessään yhden fiikunapuun tien vieressä, hän meni sen luo, mutta ei löytänyt siitä muuta kuin ainoastaan lehtiä; ja hän sanoi sille: „Älköön ikinä enää sinusta hedelmää kasvako." Ja heti fiikunapuu kuivettui.
20. Kun opetuslapset tämän näkivät, ihmettelivät he ja sanoivat: „Kuinka fiikunapuu niin äkkiä kuivettui?"
21. Jesus vastasi ja sanoi heille: „Totisesti sanon teille: jos teillä olisi uskoa ettekä epäilisi, niin ette ainoastaan voisi tehdä mitä fiikunapuussa tapahtui, vaan voisittepa sanoa tälle vuorelle: ‚Kohoudu ja heittäy mereen,' ja se tapahtuisi. Matt. 17:20. Luuk. 17:6.
22. Ja kaikki mitä anotte rukouksessa uskoen, sen te saatte." Matt. 7:7. 18:19. Luuk. 11:9. Joh. 15:7. 1 Joh. 3:22. Jaak. 1:5 s.
23. Ja kun hän oli mennyt temppeliin, tulivat hänen opettaessaan ylipapit ja kansan vanhimmat hänen tykönsä ja sanoivat: „Millä vallalla teet näitä? Ja kuka sinulle on antanut tämän vallan?" Mark. 11:27 s. Luuk. 20:1 s. Joh. 2:18. Ap. t. 4:7. 7:27.
24. Jesus vastasi ja sanoi heille: „Minäkin kysyn teiltä yhtä asiaa; jos te sen sanotte minulle, niin minäkin sanon teille millä vallalla näitä teen.
25. Mistä Johanneksen kaste oli? Taivaastako vai ihmisistä?" Niin he arvelivat keskenään, sanoen: „Jos sanomme: ‚Taivaasta,' niin hän sanoo meille: ‚Miksi ette sitten uskoneet häntä?'
26. Mutta jos sanomme: ‚Ihmisistä, niin meidän täytyy peljätä kansaa, sillä kaikki pitävät Johannesta profettana." Mat. 14:5. Mark. 6:20.
27. Ja he vastasivat Jesukselle ja sanoivat: „Emme tiedä." Niin hänkin sanoi heille: „En minäkään sano teille millä vallalla näitä teen.
28. Mutta miten teistä on? Eräällä miehellä oli kaksi poikaa; ja hän meni ensimmäisen tykö ja sanoi: ‚Poikani, mene tänään tekemään työtä viinitarhaani.'
29. Hän vastasi ja sanoi: ‚En tahdo;' mutta jälestäpäin hän katui ja meni.
30. Niin hän meni toisen tykö ja sanoi samoin. Tämä taas vastasi ja sanoi: ‚Kyllä minä menen, Herra,' eikä mennytkään. Matt. 7:21.
31. Kumpi näistä kahdesta teki isänsä tahdon?" He sanoivat: „Ensimmäinen." Jesus sanoi heille: „Totisesti minä sanon teille: publikaanit

ja portot menevät ennen teitä Jumalan valtakuntaan.
32. Sillä Johannes tuli teidän tykönne vanhurskauden tietä, ja te ette uskoneet häntä, mutta publikaanit ja portot uskoivat häntä; ja vaikka te sen näitte, ette jälestäpäinkään katuneet, niin että olisitte uskoneet häntä. Luuk. 7:29 s.
33. Kuulkaat toinen vertaus: Oli perheenisäntä, joka istutti viinitarhan ja pani aidan sen ympäri ja kaivoi siihen viinikuurnan ja rakensi tornin; ja hän vuokrasi sen viinitarhureille ja matkusti ulkomaille.
Ps. 80:9 s. Kork.;v. 8:11. Jes. 5:1 s. Jer. 2:21. Mark. 12:1 s. Luuk. 20:9 s.
34. Ja kun hedelmäin aika lähestyi, lähetti hän palvelijansa viinitarhurien tykö perimään hänelle tulevat hedelmät.
35. Mutta viinitarhurit ottivat kiinni hänen palvelijansa; yhtä pieksivät, toisen tappoivat, toista kivittivät.
36. Vielä hän lähetti toisia palvelijoita, useampia kuin ensimmäiset; ja näille he tekivät samoin.
37. Mutta viimein hän lähetti heidän tykönsä poikansa, sanoen: ,Kavahtavat kai poikaani.'
38. Mutta kun viinitarhurit näkivät pojan, sanoivat he keskenään: ,Tämä on perillinen; tulkaat, tappakaamme hänet, niin saamme hänen perintönsä.' Matt. 26:3 s. 27:1. Joh. 11:53.
39. Ja he ottivat hänet kiinni ja heittivät ulos viinitarhasta ja tappoivat.
40. Kun viinitarhan herra tulee, mitä hän tekee noille viinitarhureille?"
41. He sanoivat hänelle: ,,Nuo pahat hän pahasti tuhoaa ja vuokraa viinitarhan muille viinitarhureille, jotka antavat hänelle hedelmät oikeaan aikaan."
42. Jesus sanoi heille: ,,Ettekö ole koskaan lukeneet Raamatuista: ,Se kivi, jonka rakentajat hylkäsivät, se on tullut kulmakiveksi; Herralta tämä on siksi tullut ja on ihmeellinen meidän silmissämme?' Ps. 118:22 s. Jes. 28:16. Ap.t. 4:11 s. Room. 9:33. 1 Piet. 2:4 s.
43. Sentähden sanon teille: Jumalan valtakunta otetaan teiltä pois ja annetaan kansalle, joka tekee sen hedelmiä.
44. Ja joka lankeaa tähän kiveen, hän ruhjoutuu, mutta jonka päälle se lankeaa, hänet se murskaa."
Jes. 8:14 s. Dan. 2:34. Sak. 12:3.
45. Kun ylipapit ja farisealaiset kuulivat nämä hänen vertauksensa, ymmärsivät he, että hän puhui heistä.
46. Ja he olisivat halusta ottaneet häntä kiinni, mutta pelkäsivät kansaa, koska tämä piti häntä profettana.

22 Luku.

Jesus puhuu vertauksen kuninkaan pojan häistä, vastaa fariseallaisten kysymykseen veronmaksusta, saddukealaisten kysymykseen ylösnousemuksesta sekä lainoppineen kysymykseen lain suurimmasta käskystä.

Ja Jesus rupesi puhumaan ja lausui taas heille vertauksin, sanoen:
2. ,,Taivaanvaltakunta on verrattava kuninkaasen, joka laittoi häät pojalleen. Jes. 25:6. Luuk. 14:16 s. Ilm. 19:7, 9.
3. Ja hän lähetti palvelijansa kutsumaan häihin kutsutuita, mutta he eivät tahtoneet tulla.
4. Vielä hän lähetti toisia palvelijoita, lausuen: ,Sanokaat kutsutuille: Katso, minä olen valmistanut ateriani, härkäni ja syöttöraavaani ovat teurastetut, ja kaikki on valmiina; tulkaat häihin.' San. 9:2 s.
5. Mutta he eivät siitä huolineet, vaan menivät pois, mikä pellolleen, mikä kaupoilleen;
6. ja toiset ottivat kiinni hänen palvelijansa, pitelivät heitä pahoin ja tappoivat. Matt. 21:35.
7. Mutta sen kuultuaan kuningas vihastui ja lähetti sotajoukkonsa ja tuhosi nuo murhamiehet ja poltti heidän kaupunkinsa.
8. Sitten hän sanoi palvelijoilleen: ,Häät ovat valmistetut, mutta kutsutut eivät olleet mahdolliset.
9. Menkäät siis teiden risteyksiin ja kutsukaat häihin kaikki, jotka löydätte.' Matt. 13:47. 21:43.
10. Ja ne palvelijat menivät ulos teille ja kokosivat kaikki, jotka he löysivät, sekä pahat että hyvät, ja häähuone tuli täyteen pöytävieraita.
11. Mutta kun kuningas meni sisälle katsomaan vieraita, näki hän siellä miehen, joka ei ollut puettu häävaatteisiin.
Ef. 4:24. Kol. 3:10. 12. Ilm. 3:4 s. 16:15. 19:8.
12. Ja hän sanoi hänelle: ,Ystävä, kuinka tulit tänne sisälle, vaikka sinulla ei ole häävaatteita?' Mutta hän ei vastannut mitään.
13. Silloin kuningas sanoi palvelijoille: ,Sitokaat hänen jalkansa ja kätensä ja heittäkäät hänet äärimäiseen pimeyteen; siellä on oleva itku ja hammasten kiristys.'
Matt. 8:12. 13:41 s. 24:51 25:30.
14. Sillä monta on kutsuttu, mutta harvat ovat valitut." Matt. 20:16
15. Silloin fariseälaiset menivät ja neuvottelivat kuinka saisivat hänet puheesta kiinni. Mark. 12:13 s. Luuk. 20:20 s.

16. Ja he lähettivät hänen tykönsä oppilaansa herodilaisten kanssa sanomaan: ,,Opettaja, me tiedämme, että sinä olet totinen ja opetat Jumalan tietä totuudessa kenestäkään välittämättä, sillä sinä et katso ihmisten muotoon.
17. Sano siis meille: miten sinusta on? Onko luvallista antaa keisarille veroa, vai eikö ole?"
18. Mutta Jesus huomasi heidän pahuutensa ja sanoi: ,,Miksi pyydätte kietoa minua, te ulkokullatut?
19. Näyttäkäät minulle veroraha." Niin he toivat hänelle denaarin.
20. Hän sanoi heille: ,,Kenen tämä kuva ja päällekirjoitus on?"
21. He vastasivat hänelle: ,,Keisarin." Silloin hän sanoi heille: ,,Antakaat siis keisarille mikä on keisarin, ja Jumalalle mikä on Jumalan."
Room. 13:7.
22. Kun sen kuulivat, ihmettelivät he ja jättivät hänet ja menivät pois.
23. Sinä päivänä tulivat hänen tykönsä muutamat saddukealaisista, jotka sanovat, ettei ylösnousemusta ole, ja kysyivät häneltä,
Mark. 12:18 s. Luuk. 20:27 s. Ap. t. 23:8.
24. sanoen: ,,Opettaja, Mooses on sanonut: ,Jos joku kuolee lapsetonna, niin hänen veljensä tulee naida hänen vaimonsa ja herättää veljelleen siemenen.' 5 Moos. 25:5.
25. Keskuudessamme oli seitsemän veljestä. Ensimmäinen otti vaimon ja kuoli; ja koska hänellä ei ollut jälkeläistä, jäi hänen vaimonsa hänen veljelleen.
26. Niin myös toinen ja kolmas, ja samoin kaikki seitsemän.
27. Viimeiseksi kaikista vaimo kuoli.
28. Kenelle noista seitsemästä hän siis ylösnousemuksessa joutuu vaimoksi? Sillä kaikilla hän oli ollut."
29. Jesus vastasi ja sanoi heille: ,,Te eksytte, kun ette tunne kirjoituksia ettekä Jumalan voimaa.
30. Sillä ylösnousemuksessa eivät miehet nai, eivätkä naiset mene miehelle; vaan he ovat niinkuin Jumalan enkelit taivaassa.
31. Mutta mitä kuolleiden ylösnousemukseen tulee, ettekö ole lukeneet mitä Jumala on puhunut teille, sanoen:
32. Minä olen Abrahamin Jumala ja Isaakin Jumala ja Jaakobin Jumala?' Ei Jumala ole kuolleiden Jumala, vaan elävien."
2 Moos. 3:6, 16. Ap. t. 7:32. Hebr. 11:16.
33. Ja sen kuullessaan kansa hämmästyi hänen oppiaan. Matt. 7:28.
34. Mutta kun fariseaalaiset kuulivat, että hän oli tukkinut saddukealaisilta suun, kokoontuivat he yhteen;
35. ja eräs heistä, joka oli lainoppinut, kysyi häneltä urkkien:
36. ,,Opettaja, mikä on suurin käsky laissa?" Mark. 12:28 s.
37. Niin Jesus sanoi hänelle: ,,Rakasta Herraa, Jumalaasi, koko sydämmelläsi ja koko sielullasi ja koko mielelläsi.' 5 Moos. 6:5. Luuk. 10:27.
38. Tämä on suurin ja ensimmäinen käsky.
39. Toinen, tämän vertainen, on: ,Rakasta lähimmäistäsi niinkuin itseäsi.' 3 Moos. 19:18. Matt. 19:19. Room. 13:9. Gal. 5:14. 1 Tim. 1:5. Jaak. 2:8.
40. Näissä kahdessa käskyssä koko laki riippuu, ja profetat." Matt. 7:12.
41. Ja fariseaalaisten ollessa koolla Jesus kysyi heiltä,
42. sanoen: ,,Mitä arvelette Kristuksesta? Kenen poika hän on?" He sanoivat hänelle: ,,Davidin."
Mark. 12:35 s. Luuk. 20:41 s.
43. Hän sanoi heille: ,,Kuinka sitten David Hengessä nimittää häntä Herraksi, sanoen:
44. ,Herra sanoi minun Herralleni: Istu oikealle puolelleni, kunnes panen vihollisesi jalkaisi alle.'
Ps. 110:1. Matt. 26:64. Ap. t. 2:34. 1 Kor. 15:25. Hebr. 1:13. 10:12 s.
45. Jos siis David nimittää häntä Herraksi, kuinka hän on hänen poikansa?"
46. Ja kukaan ei voinut vastata hänelle sanaakaan; eikä siitä päivästä lähtien yksikään enää rohjennut kysyä häneltä mitään.

23 Luku.

Jesus varoittaa kirjanoppineiden ja fariseaalaisten tekopyhyydestä ja valittaa Jerusalemin katumattomuutta.

Silloin Jesus puhui kansalle ja opetuslapsilleen,
2. sanoen: ,,Mooseksen istuimelle kirjanoppineet ja fariseaalaiset ovat istuutuneet. Neh. 8:4.
3. Sentähden, kaikki mitä he sanovat teille, se tehkäät ja pitäkäät; mutta heidän tekojensa mukaan älkäät tehkö, sillä he sanovat, eivätkä tee. Mal. 2:7 s.
4. He sitovat kokoon raskaita ja vaikeasti kannettavia taakkoja ja panevat ne ihmisten hartioille, mutta itse eivät tahdo sormellaankaan liikuttaa niitä. Luuk. 11:46. Ap. t. 15:10. Gal. 6:13.
5. Ja kaikki tekonsa he tekevät sitä varten, että ihmiset katselisivat heitä. He tekevät rukousliuskansa leveitä ja viittansa tupsut suuria,
4 Moos. 15:38. 5 Moos. 6:8. 11:18. 22:12. Matt. 6:1 s.

6. ja rakastavat ensimmäistä sijaa
pidoissa ja etumaisia istuimia synagogissa Mark. 12:38 s. Luuk. 14:7. 20:46.
7. ja tahtovat mielellään, että heitä
tervehditään toreilla, ja että ihmiset
puhuttelevat heitä: Rabbi, Rabbi.
8. Mutta älkäät te antako sanoa itseänne rabbiksi, sillä yksi on teidän opettajanne, ja te olette kaikki
veljeksiä. Jaak. 3:1.
9. Ja isäksenne älkäät sanoko ketään maan päällä, sillä yksi on teidän Isänne, hän, joka on taivaissa.
Mal. 1:6. 2:10. Ef. 3:14 s.
10. Älkäätkä antako sanoa itseänne johtajiksi, sillä yksi on teidän johtajanne, Kristus.
11. Vaan joka on suurin teistä, olkoon teidän palvelijanne. Matt. 20:26 s.
12. Mutta joka ylentää itsensä, se
alennetaan; ja joka alentaa itsensä,
se ylennetään.
Job 22:29. San. 29:23. Hes. 17:24. 21:26.
Luuk. 14:11. 18:14. 1 Piet. 5:5. Jaak. 4:10.
13. Mutta voi teitä, kirjanoppineet
ja farisealaiset, te ulkokullatut, kun
suljette taivaanvaltakunnan ihmisiltä! Sillä itse ette mene sisälle, ettekä salli menossa olevien mennä sisälle. Mark. 12:40. Luuk. 20:47.
14. Voi teitä, kirjanoppineet ja fariseálaiset, te ulkokullatut, kun syötte
leskien talot, näön vuoksi pitkiä rukouksia pitäen! Sentähden saatte sitä kovemman tuomion. Luuk. 11:52.
15. Voi teitä, kirjanoppineet ja fariseálaiset, te ulkokullatut, kun kuljette ympäri merta ja mannerta tehdäksenne yhden käännynnäisen; ja
kun joku on siksi tullut, niin teette
hänestä helvetin lapsen, kahta vertaa pahemman kuin te itse olette!
16. Voi teitä, te sokeat taluttajat, jotka sanotte: ,Jos joku vannoo temppelin kautta, niin se ei ole mitään;
mutta jos joku vannoo temppelin
kullan kautta, niin hän on valansa
velvoittama!' Matt. 5:33. 15:14.
17. Te tyhmät ja sokeat! Kumpi on
suurempi, kultako vai temppeli, joka pyhittää kullan?
18. Ja: ,Jos joku vannoo alttarin
kautta, niin se ei ole mitään; mutta
jos joku vannoo sen päällä olevan
uhrilahjan kautta, niin hän on valansa velvoittama.'
19. Te tyhmät ja sokeat! Kumpi on
suurempi, uhrilahjako vai alttari,
joka pyhittää uhrilahjan?
2 Moos. 29:37.
20. Sentähden, joka vannoo alttarin kautta, hän vannoo sen kautta ja
kaiken kautta, mikä sen päällä on.
21. Ja joka vannoo temppelin kautta,
hän vannoo sen kautta ja siinä asuvan kautta. 1 Kun. 8:13. 2 Aik. 6:2.
22. Ja joka vannoo taivaan kautta,
hän vannoo Jumalan valtaistuimen
kautta ja sillä istuvan kautta. Matt. 5:34.
23. Voi teitä, kirjanoppineet ja fariseálaiset, te ulkokullatut, kun annatte kymmenykset mintuista ja tilleistä ja kuminoista, mutta jätätte
sikseen sen, mikä laissa on tärkeintä, oikeuden ja laupeuden ja uskon!
Näitä oli tehtävä, eikä noitakaan
sikseen jätettävä.
3 Moos. 27:30. 4 Moos. 18:21. Mik. 6:8.
24. Te sokeat taluttajat, jotka siivilöitte pois hyttysen, ja nielette kamelin!
25. Voi teitä, kirjanoppineet ja fariseálaiset, te ulkokullatut, kun puhdistatte maljan ja vadin ulkopuolen,
mutta sisältä ne ovat täynnä ryöstöä
ja hillittömyyttä!
Matt. 15:20. Mark. 7:4. Tiit. 1:15.
26. Sinä sokea fariseálainen, puhdista ensin maljan ja vadin sisäpuoli,
jotta niitten ulkopuolikin tulisi puhtaaksi.
27. Voi teitä, kirjanoppineet ja fariseálaiset, te ulkokullatut, kun olette valkaistujen hautain kaltaisia, jotka kyllä ulkoa näyttävät kauniilta,
mutta sisältä ovat täynnä kuolleiden
luita ja kaikkea saastaa!
Luuk. 11:44. Ap. t. 23:3.
28. Samoin tekin ulkoa kyllä näytätte ihmisten silmissä vanhurskailta, mutta sisältä olette täynnä ulkokultaisuutta ja laittomuutta.
29. Voi teitä, kirjanoppineet ja fariseálaiset, te ulkokullatut, kun rakennatte profettain hautoja ja koristatte
vanhurskasten hautakammioita,
30. ja sanotte: ,Jos olisimme eläneet
isäimme päivinä, emme olisi olleet
osallisia heidän kanssaan profettain
vereen!'
31. Niin todistatte siis itsestänne, että olette niiden lapsia, jotka tappoivat profetat.
32. Täyttäkäät siis te isäinne mitta.
33. Te kärmeet, te kyiden sikiöt, kuinka te pääsisitte helvetin tuomiota pakoon? Matt. 3:7. 12:34.
34. Sentähden, katso, minä lähetän
teidän tykönne profettoja ja viisaita
ja kirjanoppineita. Muutamat niistä
te tapatte ja ristiinnaulitsette, ja toisia niistä ruoskitte synagogissanne
ja vainoatte kaupungista kaupunkiin; Ap. t. 5:40. 7:52. 22:19.
2 Kor. 11:24. 1 Tess. 2:15. Hebr. 11:36 s.
35. jotta teidän päällenne tulisi kaikki vanhurskas veri, joka on vuodatettu maan päällä vanhurskaan Abe-

lin verestä Sakariaan, Barakiaan pojan vereen asti, jonka tapoitte temppelin ja alttarin välillä.
1 Moos. 4:8 s. 2 Aik. 24:21 s. Hebr. 11:4.
36. Totisesti sanon teille: tämä kaikki on tuleva tämän sukupolven päälle.
37. Jerusalem, Jerusalem, sinä joka tapat profetat ja kivität luoksesi lähetettyjä, kuinka usein olen tahtonut koota lapsiasi, samoin kuin kana kokoaa poikueensa siipiensä alle! Mutta te ette ole tahtoneet.
Jes. 31:5. 65:2,12. Jer. 6:10,16. 7:13. 44:16.
38. Katso, ,teidän huoneenne jää teille autioksi.'
1 Kun. 9:7 s. Jes. 1:7. Jer. 22:5. Mik. 3:12.
39. Sillä minä sanon teille: tästälähin ette näe minua, ennenkuin sanotte: ,Siunattu olkoon Hän, joka tulee Herran nimessä'."
Ps. 118:26. Matt. 21:9. Luuk. 13:34 s.

24 Luku.

Jesus puhuu maailman lopun enteistä, Jerusalemin hävityksestä ja tulemuksestaan.

Ja Jesus lähti ulos temppelistä ja meni pois; ja hänen opetuslapsensa tulivat hänen tykönsä näyttämään hänelle temppelin rakennuksia.
Mark. 13:1 s. Luuk. 21:5 s.
2. Niin hän vastasi ja sanoi heille: ,,Ettekö näe näitä kaikkia? Totisesti sanon teille: tähän ei jätetä kiveä kiven päälle, jota ei maahan murreta." 1 Kun. 9:7 s. Mik. 3:12. Luuk. 19:44.
3. Ja kun hän istui Öljymäellä, tulivat opetuslapset hänen tykönsä, heidän ollessaan yksinään, ja sanoivat: ,,Sano meille: milloin tämä tapahtuu, ja mikä sinun tulemuksesi ja maailman lopun tunnusmerkki on?"
4. Silloin Jesus vastasi ja sanoi heille: ,,Katsokaat, ettei kukaan teitä eksytä. Jer. 29:8. Ef. 5:6. Kol. 2:8. 2 Tess. 2:3.
5. Sillä monta tulee minun nimessäni, sanoen: ,Minä olen Kristus,' ja he eksyttävät monta.
Ap. t. 5:36 s. 1 Joh. 2:18. 4:1.
6. Ja te saatte kuulla sotia ja sanomia sodista; katsokaat, ettette peljästy. Sillä se pitää tapahtua, mutta loppu ei ole vielä käsissä.
7. Sillä kansa on nouseva kansaa vastaan, ja valtakunta valtakuntaa vastaan, ja on oleva nälät ja rutot ja maanjäristykset seutu seudulta.
8. Mutta kaikki tämä on synnytystuskien alku.
9. Silloin teidät annetaan vaivaan, ja he tappavat teitä, ja te tulette kaikkien kansojen vihattaviksi minun nimeni tähden. Matt. 10:17. Joh. 15:20. 16:2.
10. Ja silloin useat loukkaantuvat, ja he antavat toisiaan alttiiksi ja vihaavat toinen toistaan.
11. Ja monta väärää profettaa nousee, ja he eksyttävät monta.
1 Tim. 4:1. 2 Piet. 2:1.
12. Ja sentähden että laittomuus pääsee valtaan, kylmenee useimpien rakkaus. 2 Tess. 2:7,10. 2 Tim. 3:1 s.
13. Mutta joka kestää loppuun asti, hän pelastuu. Matt. 10:22. Ilm. 2:10.
14. Ja tämä valtakunnan evankeliumi saarnataan koko maailmassa todistukseksi kaikille kansoille; ja sitten loppu tulee. Matt. 28:19.
15. Kun siis näette hävityksen kauhistuksen, josta on puhuttu Daniel profetan kautta, seisovan pyhässä paikassa — joka tämän lukee, se tarkatkoon — Dan. 9:26 s. 11:31. 12:11.
16. silloin ne, jotka Judeassa ovat, paetkoot vuorille;
17. katolla oleva älköön astuko alas noutamaan mitä hänen talossaan on;
Luuk. 17:31.
18. ja pellolla oleva älköön palatko takaisin noutamaan viittaansa.
19. Voi niitä, jotka ovat raskaina, ja niitä, jotka imettävät noina päivinä!
20. Mutta rukoilkaat, ettei pakonne tapahtuisi talvella eikä sabbattina;
21. sillä silloin on oleva suuri ahdistus, jonka vertaista ei ole maailman alusta tähän asti ollut, eikä tule.
Dan. 12:1.
22. Ja ellei sitä aikaa lyhennettäisi, ei yksikään liha pelastuisi; mutta valittujen tähden se aika lyhennetään.
23. Jos silloin joku sanoo teille: ,Katso, täällä Kristus on,' tahi: ,Tuolla,' niin älkäät uskoko. Luuk. 17:23.
24. Sillä vääriä kristuksia ja vääriä profettoja nousee, ja he tekevät suuria tunnusmerkkejä ja ihmeitä, niin että, jos mahdollista, valitutkin eksytettäisiin.
5 Moos. 13:1 s. 2 Tess. 2:11. Ilm. 13:13 s.
25. Katso, minä olen edeltäpäin sanonut sen teille.
26. Sentähden, jos teille sanotaan: ,Katso, hän on erämaassa,' niin älkäät menkö sinne ulos, tahi: ,Katso, hän on kamareissa,' niin älkäät uskoko. 2 Tess. 2:2.
27. Sillä niinkuin salama lähtee idästä ja näkyy länteen saakka, niin on Ihmisen Pojan tulemus oleva.
Luuk. 17:24.
28. Missä raato on, sinne kotkat kokoontuvat. Job 39:33. Luuk. 17:37.
29. Mutta kohta noiden päivien ahdistuksen jälkeen aurinko pimenee, ja kuu ei anna valoaan, ja tähdet putoavat taivaalta, ja taivasten voimat järkkyvät. Jes. 13:10. Hes. 32:7 s.
Joel 2:10,31. 3:15 s. Ap. t. 2:20. Ilm. 6:12 s.
30. Ja silloin Ihmisen Pojan tunnus-

merkki näkyy taivaalla, ja silloin
kaikki maan sukukunnat parkuvat;
ja he näkevät Ihmisen Pojan tulevan
taivaan pilvien päällä suurella voi-
malla ja kirkkaudella.
Dan. 7:13. Matt. 25:31. 26:64.
Mark. 14:62. Ap. t. 1:11. 1 Tess. 4:16. Ilm. 1:7.
31. Ja hän lähettää enkelinsä suu-
ren pasunan kajahtaessa, ja he ko-
koavat hänen valittunsa neljältä il-
mansuunnalta, taivasten toisesta ää-
restä niiden toiseen ääreen asti.
1 Kor. 15:52. 1 Tess. 4:16.
32. Mutta oppikaat fiikunapuusta
vertaus: Kun sen oksa jo tulee me-
heväksi ja lehdet puhkeavat, niin
tiedätte, että kesä on lähellä.
33. Samoin te myös, kun näette tä-
män kaiken, tietäkäät, että se on lä-
hellä, oven edessä.
34. Totisesti sanon teille: tämä su-
kukunta ei katoa, ennenkuin kaikki
tämä tapahtuu.
35. Taivas ja maa katoavat, mutta
minun sanani eivät katoa. Ps. 102:27.
119:89. Jes. 40:8. 51:6. Matt. 5:18. Hebr. 1:11.
36. Mutta siitä päivästä ja hetkestä
ei tiedä kukaan, eivät taivaan enke-
lit, eikä myöskään Poika, vaan Isä
yksin. Ap. t. 1:7. 1 Tess. 5:1 s.
37. Sillä niinkuin oli Noakin päivinä,
niin on Ihmisen Pojan tulemuksessa
oleva. 1 Moos. 6:11 s. Luuk. 17:26 s. 1 Piet. 3:20.
38. Sillä niinkuin ihmiset olivat nii-
nä päivinä ennen vedenpaisumus-
ta: söivät ja joivat, naivat ja naitti-
vat siihen päivään asti, jona Noak
meni arkkiin, 1 Moos. 6:2. 7:7. 2 Piet. 3:5 s.
39. eivätkä tietäneet, ennenkuin ve-
denpaisumus tuli ja vei heidät kaik-
ki pois, niin on myös Ihmisen Po-
jan tulemuksessa oleva.
40. Silloin on kaksi miestä pellolla;
toinen otetaan ylös, ja toinen jätetään.
Luuk. 17:34 s.
41. Kaksi naista on jauhamassa kä-
sikivillä; toinen otetaan ylös, ja toi-
nen jätetään.
42. Valvokaat siis, sillä ette tiedä
minä päivänä Herranne tulee.
Matt. 25:13. Mark. 13:33.
43. Mutta tietäkäät se, että jos per-
heenisännällä olisi tiedossa millä
yövartiolla varas tulee, totta hän val-
voisi, eikä sallisi sisäänmurtoa teh-
tävän taloonsa.
Luuk. 12:39 1 Tess. 5:2. 2 Piet. 3:10. Ilm. 3:3.
44. Sentähden olkaat tekin valmiina,
sillä hetkenä, jona ette luule, Ihmi-
sen Poika tulee.
45. Kuka siis on se uskollinen ja
älykäs palvelija, jonka hänen her-
ransa on asettanut palvelusväkensä
yli, antamaan heille ruokaa ajallaan?
1 Kor. 4:2.
46. Autuas on se palvelija, jonka
hänen herransa tullessaan tapaa niin
tekemästä Ilm. 16:15.
47. Totisesti sanon teille: hän aset-
taa hänet kaiken omaisuutensa yli.
Matt. 25:21, 23. Luuk. 22:29 s.
48. Mutta jos tuo paha palvelija sa-
noo sydämmessään: ,Herrani viivyt-
telee tuloaan,' Saarn. 8:11.
49. ja rupeaa lyömään palvelus-
kumppaneitansa ja syö ja juo juo-
puneiden kanssa,
50. niin sen palvelijan herra tulee
päivänä, jona hän ei odota, ja het-
kenä, jona hän ei arvaa,
51. ja eroittaa hänet ja määrää hä-
nelle saman kohtalon kuin ulkokul-
latuille. Siellä on oleva itku ja ham-
masten kiristys." Matt. 8:12. 13:42. 25:30.

25 Luku.

Jesus esittää vertaukset kymmenestä neit-
syestä ja palvelijoille uskotuista talenteis-
ta, sekä kertoo kuinka Ihmisen Poika on
tuomitseva kansoja.

„Silloin taivaanvaltakunta on kym-
menen neitsyen kaltainen, jotka
ottivat lamppunsa ja läksivät ulos
ylkää vastaan. Luuk. 12:35 s.
2. Mutta viisi heistä oli tyhmää, ja
viisi älykästä.
3. Tyhmät ottivat lamppunsa, mutta
eivät ottaneet öljyä mukaansa.
4. Mutta älykkäät ottivat öljyä as-
tioihinsa lamppujensa mukana.
5. Yljän viipyessä tuli heille kai-
kille uni, ja he nukkuivat.
6. Mutta yösydännä kuului huuto:
,Katso, ylkä tulee! Menkäät häntä
vastaan!' Ilm. 19:7.
7. Silloin kaikki nämä neitsyet nou-
sivat ja varustivat lamppunsa.
8. Ja tyhmät sanoivat älykkäille:
,Antakaat meille öljyänne, sillä lamp-
pumme sammuvat.'
9. Mutta älykkäät vastasivat ja sa-
noivat: ,Ei suinkaan, se ei riitä meil-
le ja teille. Menkäät paremmin myö-
jäin luo ostamaan itsellenne.'
10. Mutta heidän lähdettyään osta-
maan ylkä tuli; ja ne, jotka olivat
valmiit, menivät hänen kanssaan
häihin, ja ovi suljettiin.
11. Ja myöhemmin toisetkin neit-
syet tulivat ja sanoivat: ,Herra, Her-
ra, avaa meille!' Luuk. 13:25, 27.
12. Mutta hän vastasi ja sanoi: ,To-
tisesti sanon teille: en tunne teitä.'
Matt. 7:23.
13. Valvokaat siis, sillä ette tiedä
päivää ettekä hetkeä.
Matt. 24:42, 44. Mark. 13:33, 35.
Luuk. 21:35 s. 1 Kor. 16:13. 1 Piet. 5:8. Ilm. 16:15.
14. Sillä on tapahtuva niinkuin erään

miehen matkustaessa ulkomaille: hän kutsui palvelijansa ja uskoi heille omaisuutensa; Luuk. 19:12 s.
15. yhdelle hän antoi viisi talenttia, toiselle kaksi ja kolmannelle yhden, kullekin hänen kykynsä mukaan, ja lähti heti ulkomaille. Room. 12:6 s. Ef. 4:7.
16. Se, joka oli saanut viisi talenttia, meni ja asioitsi niillä ja voitti toiset viisi talenttia.
17. Samoin kahden talentin saaja voitti toiset kaksi.
18. Mutta yhden talentin saaja lähti ja kaivoi kuopan maahan ja kätki siihen herransa rahan.
19. Pitkän ajan perästä näiden palvelijain herra palasi ja rupesi tilintekoon heidän kanssaan.
20. Silloin viiden talentin saaja tuli esille ja toi lisäksi toiset viisi talenttia ja sanoi: ,Herra, viisi talenttia uskoit minulle, katso, toiset viisi talenttia olen voittanut niillä.'
21. Hänen herransa sanoi hänelle: ,Hyvä on, sinä hyvä ja uskollinen palvelija. Vähässä olet ollut uskollinen, minä panen sinut paljon haltijaksi. Mene herrasi iloon!'
Matt. 24:47. Luuk. 16:10. 22:29 s.
22. Myös kahden talentin saaja tuli esille ja sanoi: ,Herra, kaksi talenttia uskoit minulle, katso, toiset kaksi talenttia olen voittanut niillä.'
23. Hänen herransa sanoi hänelle: ,Hyvä on, sinä hyvä ja uskollinen palvelija. Vähässä olet ollut uskollinen, minä panen sinut paljon haltijaksi. Mene herrasi iloon!'
24. Sitten myös yhden talentin saaja tuli esille ja sanoi: ,Herra, minä tiesin sinut kovaksi mieheksi; sinä leikkaat sieltä, mihin et ole kylvänyt, ja kokoat sieltä, mihin et ole sirotellut.
25. Ja peloissani minä menin ja kätkin talenttisi maahan; katso, tässä on omasi.'
26. Mutta hänen herransa vastasi ja sanoi hänelle: ,Sinä paha ja laiska palvelija! Tiesitkö minun leikkaavan sieltä, mihin en ole kylvänyt, ja kokoavan sieltä, mihin en ole sirotellut?
27. Olisihan sinun siis pitänyt jättää rahani rahakauppiaille, niin minä tultuani olisin saanut omani takaisin korkoineen.
28. Ottakaat sentähden talentti häneltä pois ja antakaat sille, jolla on kymmenen talenttia.
29. Sillä jokaiselle, jolla on, annetaan, ja hänellä on oleva yltäkyllä; mutta jolla ei ole, häneltä otetaan pois sekin, mikä hänellä on.
Matt. 13:12. Mark. 4:25. Luuk. 8:18.
30. Ja heittäkäät tuo kelvoton palvelija äärimäiseen pimeyteen; siellä on oleva itku ja hammasten kiristys.'
Matt. 8:12. 13:42. 22:13. 24:51.
31. Mutta kun Ihmisen Poika tulee kirkkaudessaan ja kaikki pyhät enkelit hänen kanssaan, silloin hän istuu kirkkautensa valtaistuimella.
Sak. 14:5. Matt. 16:27.
1 Tess. 4:16. 2 Tess. 1:7. Juud. v. 14. Ilm. 20:41.
32. Ja hänen eteensä kootaan kaikki kansat, ja hän eroittaa ihmiset toisistaan, niinkuin paimen eroittaa lampaat vuohista. Matt. 13:49.
Room. 14:10. 2 Kor. 5:10. Hes. 34:17, 20.
33. Ja hän asettaa lampaat oikealle puolelleen, mutta vuohet vasemmalle.
34. Silloin Kuningas sanoo oikealla puolellaan oleville: ,Tulkaat, Isäni siunatut, ja omistakaat se valtakunta, joka on ollut teille valmistettuna maailman perustamisesta asti. Ef. 1:4.
35. Sillä minun oli nälkä, ja te annoitte minulle syödä; minun oli jano, ja te annoitte minulle juoda; minä olin vieras, ja te otitte minut huoneeseenne; Jes. 58:7.
Hes. 18:7. Gal. 5:6. Hebr. 13:2. Jaak. 2:14.
36. olin alastonna, ja te vaatetitte minut; sairastin, ja te kävitte katsomassa minua; olin vankeudessa, ja te tulitte minun tyköni.' Jaak. 1:27.
37. Silloin vanhurskaat vastaavat hänelle, sanoen: ,Herra, milloin näimme sinua nälissäsi ja ruokimme sinua, tai janoissasi ja annoimme sinulle juoda? Matt. 6:3.
38. Ja milloin näimme sinua vieraana ja otimme sinua huoneeseemme, tai alastonna ja vaatetimme sinua?
39. Ja milloin näimme sinun sairastavan tai olevan vankeudessa ja tulimme sinun tykösi?'
40. Niin Kuningas vastaa ja sanoo heille: ,Totisesti sanon teille: kaikki, mitä olette tehneet yhdelle näistä pienimmistä veljistäni, sen olette tehneet minulle.' San. 19:17.
Matt. 10:42. Mark. 9:41. Hebr. 2:11. 6:10.
41. Sitten hän myös sanoo vasemmalla puolellaan oleville: ,Menkäät pois minun tyköäni, te kirotut, siihen ijankaikkiseen tuleen, joka on valmistettu perkeleelle ja hänen enkeleilleen.
Ps. 6:9. Matt. 7:23. Luuk. 13:27. Ilm. 20:10, 15.
42. Sillä minun oli nälkä, ettekä antaneet minulle syödä; minun oli jano, ettekä antaneet minulle juoda;
Jaak. 2:13. 16.
43. minä olin vieras, ettekä ottaneet minua huoneeseenne; olin alastonna, ettekä vaatettaneet minua; sairaana

ja vankeudessa, ettekä käyneet katsomassa minua.'
44. Silloin hekin vastaavat, sanoen: ,Herra, milloin näimme sinua nälissäsi tai janoissasi tai vieraana tai alastonna tai sairaana tai vankeudessa, emmekä palvelleet sinua?'
45. Silloin hän vastaa heille ja sanoo: ,Totisesti sanon teille: kaikki, mitä olette jättäneet tekemättä yhdelle näistä pienimmistä, sen olette jättäneet tekemättä minulle.'
46. Ja nämä menevät pois ijankaikkiseen rangaistukseen, mutta vanhurskaat ijankaikkiseen elämään."
Dan. 12:2. Joh. 5:29. Ilm. 20:15.

26 Luku.

Jesus voidellaan, myödään, syö pääsiäislampaan, asettaa pyhän Ehtoollisen ja kärsii Getsemanessa; hänet vangitaan ja tutkitaan neuvostossa. Pietari kieltää tuntevansa Jesusta.

Ja tapahtui, kun Jesus oli lopettanut kaikki nämä puheet, että hän sanoi opetuslapsilleen:
2. „Te tiedätte, että kahden päivän perästä on pääsiäinen; silloin Ihmisen Poika annetaan ristiinnaulittavaksi." Matt.20:18s.Mark.14:1s.Luuk.22:1s.
3. Silloin ylipapit ja kansan vanhimmat kokoontuivat Kaifas nimisen ylimmäisen papin palatsiin
4. ja neuvottelivat ottaakseen Jesuksen kiinni kavaluudella ja tappaakseen hänet.
5. Mutta he sanoivat: „Ei juhlana, jottei syntyisi meteliä kansassa."
6. Kun Jesus oli Betaniassa spitalisen Simonin asunnossa,
Mark. 14:3 s. Joh. 12:1 s.
7. tuli hänen tykönsä nainen, jolla oli mukanaan alabasteripullo kallisarvoista voidetta; tämän hän valoi Jesuksen pään päälle hänen ollessaan pöydässä.
8. Mutta sen nähdessään hänen opetuslapsensa närkästyivät ja sanoivat: „Mitä varten tämä tuhlaus?
9. Olisihan saattanut myödä tämä kalliista hinnasta ja antaa rahat köyhille."
10. Kun Jesus sen huomasi, sanoi hän heille: „Miksi pahoitatte tämän naisen mieltä? Sillä hän teki hyvän työn minulle.
11. Ainahan teillä on köyhät keskuudessanne, mutta minua teillä ei ole aina. 5 Moos. 15:11.
12. Sillä kun hän kaasi tämän voiteen ruumiilleni, teki hän sen hautaamistani varten.
13. Totisesti sanon teille: missä ikinä tämä evankeliumi saarnataan koko maailmassa, siellä sekin, minkä hän teki, on mainittava hänen muistokseen."
14. Silloin meni yksi niistä kahdestatoista, nimeltä Juudas Iskariot, ylipappien tykö
Matt. 10:4. Mark. 14:10 s. Luuk. 22:3 s.
15. ja sanoi: „Mitä tahdotte antaa minulle, niin minä saatan hänet teidän käsiinne?" Ja he maksoivat hänelle kolmekymmentä hopearahaa.
2 Moos. 21:32. Sak. 11:12.
16. Ja siitä hetkestä hän etsi sopivaa tilaisuutta kavaltaakseen hänet.
1 Tim. 6:9s.
17. Mutta ensimmäisenä happamattoman leivän päivänä opetuslapset tulivat Jesuksen tykö ja sanoivat: „Mihin tahdot että valmistamme pääsiäislampaan sinulle syötäväksi?"
2 Moos. 12:17 s. Mark. 14:12 s. Luuk. 22:7 s.
18. Niin hän sanoi: „Menkäät kaupunkiin sen ja sen miehen luo ja sanokaat hänelle: Opettaja sanoo: Aikani on lähellä; sinun luonasi minä syön pääsiäis-aterian opetuslasteni kanssa'."
19. Ja opetuslapset tekivät niinkuin Jesus oli käskenyt heitä ja valmistivat pääsiäislampaan.
20. Ja illan tultua hän asettui pöytään kahdentoista opetuslapsensa kanssa.
21. Ja heidän syödessään hän sanoi: „Totisesti sanon teille: yksi teistä minut pettää."
Mark. 14:18 s. Luuk. 22:14. 21 s. Joh. 13:21 s.
22. Silloin he kävivät kovin murheellisiksi ja rupesivat toinen toisensa perästä sanomaan hänelle: „En suinkaan minä se ole, Herra?"
23. Hän vastasi ja sanoi: „Joka minun kanssani pisti kätensä vatiin, se pettää minut.
24. Ihmisen Poika tosin menee pois, niinkuin hänestä on kirjoitettu, mutta voi sitä ihmistä, jonka kautta Ihmisen Poika petetään! Parempi olisi sille ihmiselle, että hän ei olisi syntynyt." Ps. 41:10.
25. Niin Juudas, joka hänet petti, vastasi ja sanoi: „Rabbi, en suinkaan minä se ole?" Hän sanoi hänelle: „Sinä se olet."
26. Ja heidän syödessään Jesus otti leivän, siunasi, taittoi ja antoi opetuslapsilleen ja sanoi: „Ottakaat, syökäät; tämä on minun ruumiini."
1 Kor. 11:23 s.
27. Ja hän otti kalkin, kiitti ja antoi heille ja sanoi: „Juokaat tästä kaikki;
28. sillä tämä on minun vereni, uuden liiton veri, joka monen edes-

tä vuodatetaan syntien anteeksi-antamiseksi. 2 Moos. 24:8. Jer 31:31. Sak. 9:11. Hebr. 8:8.
29. Ja minä sanon teille: tästälähin en juo tätä viinipuun tuotetta, ennenkuin sinä päivänä, jona juon sitä uutena teidän kanssanne Isäni valtakunnassa."
30. Ja veisattuaan kiitosvirren he läksivät ulos Öljymäelle. Ps. 113—118. Luuk. 22:39.
31. Silloin Jesus sanoi heille: ,,Tänä yönä te kaikki loukkaannutte minuun; sillä on kirjoitettu: 'Minä lyön paimenen, ja lauman lampaat hajoitetaan'. Sak. 13:7. Joh. 16:32.
32. Mutta sitten kun nousen ylös, käyn minä teidän edellänne Galileaan." Matt. 28:7. Mark. 16:7.
33. Niin Pietari vastasi ja sanoi hänelle: ,,Vaikka kaikki loukkaantuisivat sinuun, niin minä en koskaan loukkaannu."
34. Jesus sanoi hänelle: ,,Totisesti sanon sinulle: tänä yönä, ennenkuin kukko laulaa, sinä kolmasti kiellät minut." Joh. 13:38.
35. Pietari sanoi hänelle: ,,Vaikka minun pitäisi kuolla sinun kanssasi, en sittenkään kiellä sinua." Samoin myös kaikki opetuslapset sanoivat. Joh. 11:16.
36. Sitten Jesus tuli heidän kanssaan Getsemane nimiseen paikkaan; ja hän sanoi opetuslapsilleen: ,,Istukaat tässä, sillä aikaa kun minä käyn tuolla rukoilemassa." Mark. 14:32 s. Luuk. 22:39 s. Joh. 18:1.
37. Ja hän otti mukaansa Pietarin ja ne kaksi Sebedeuksen poikaa; ja hän alkoi murehtia ja olla ahdistuksessa.
38. Silloin hän sanoi heille: ,,Sieluni on kovin murheellinen aivan kuollakseni; olkaat tässä ja valvokaat minun kanssani." Joh. 12:27.
39. Ja hän meni vähän edemmäksi, lankesi kasvoilleen ja rukoili, sanoen: ,,Isäni, jos on mahdollista, niin menköön minulta pois tämä kalkki, kuitenkaan ei niinkuin minä tahdon, vaan niinkuin sinä." Joh. 6:38. 18:11. Hebr. 5:7 s.
40. Ja hän tuli opetuslasten tykö ja tapasi heidät nukkumasta ja sanoi Pietarille: ,,Niin ette siis jaksaneet yhtä hetkeä valvoa minun kanssani!
41. Valvokaat ja rukoilkaat, ettette joutuisi kiusaukseen; henki tosin on altis, mutta liha on heikko." 1 Piet. 4:7. Gal. 5:17.
42. Taas hän meni toisen kerran ja rukoili, sanoen: ,,Isäni, jos tämä kalkki ei saata mennä minulta pois, vaan minun on se juotava, niin tapahtukoon sinun tahtosi."
43. Ja tullessaan hän taas tapasi heidät nukkumasta, sillä heidän silmiään painosti.
44 Ja hän jätti heidät, meni taas ja rukoili kolmannen kerran ja sanoi samat sanat.
45. Sitten hän tuli opetuslasten tykö ja sanoi heille: ,,Te nukutte vielä ja lepäätte! Katso, hetki on lähestynyt, ja Ihmisen Poika annetaan syntisten käsiin.
46. Nouskaat, lähtekäämme; katso, se on lähestynyt, joka pettää minut."
47. Ja katso, hänen vielä puhuessaan, Juudas, yksi niistä kahdestatoista, tuli ja hänen kanssaan lukuisa, miekoilla ja sauvoilla varustettu joukko ylipappien ja kansan vanhimpain luota. Mark. 14:43 s. Luuk. 22:47 s. Joh. 18:3 s.
48. Ja se, joka petti hänet, oli antanut heille merkin, sanoen: ,,Jota minä suutelen, hän se on; ottakaat hänet kiinni." 2 Sam. 20:9.
49. Ja heti hän meni Jesuksen tykö ja sanoi: ,,Terve, Rabbi!" ja suuteli häntä.
50. Niin Jesus sanoi hänelle: ,,Ystävä, mitä varten tulit tänne?" Silloin he tulivat Jesuksen luo, kävivät häneen käsiksi ja ottivat hänet kiinni.
51. Ja katso, muuan niistä, jotka olivat Jesuksen kanssa, ojensi kätensä, veti miekkansa ja iski ylimmäisen papin palvelijaa ja sivalsi häneltä korvan.
52. Silloin Jesus sanoi hänelle: ,,Pistä miekkasi takaisiin tuppeen; sillä kaikki, jotka miekkaan tarttuvat, ne miekkaan hukkuvat. 1 Moos. 9:6. Ilm. 13:10.
53. Vai luuletko, etten voisi pyytää Isältäni, ja hän lähettäisi nyt minulle enemmän kuin kaksitoista legionaa enkeleitä?
54. Kuinka sitten kävisivät toteen kirjoitukset, jotka sanovat, että näin pitää tapahtuman?" Jes. 53:10.
55. Sillä hetkellä Jesus sanoi joukolle: ,,Niinkuin rosvoa vastaan olette lähteneet miekoin ja sauvoin vangitsemaan minua. Joka päivä olen istunut temppelissä ja opettanut, ettekä ole ottaneet minua kiinni.
56. Mutta tämä kaikki on tapahtunut, jotta profettain kirjoitukset kävisivät toteen." Silloin kaikki opetuslapset jättivät hänet ja pakenivat. Ps. 88:9.
57. Ja Jesuksen kiinniottajat veivät hänet ylimmäisen papin, Kaifaan,

luo, jonne kirjanoppineet ja vanhimmat olivat kokoontuneet.
Mark. 14:53 s. Luuk. 22:54 s. Joh. 18:12 s.
58. Ja Pietari seurasi häntä etäältä ylimmäisen papin palatsin sisäpihalle asti; ja hän meni sinne ja istui käskyläisten joukkoon nähdäkseen miten kävisi.
59. Mutta ylipapit ja vanhimmat ja koko neuvosto etsivät väärää todistusta Jesusta vastaan tappaakseen hänet,
60. mutta eivät löytäneet. Ja vaikka monta väärää todistajaa tuli esille, eivät he sittenkään löytäneet. Mutta vihdoin tuli kaksi väärää todistajaa,
61. ja he sanoivat: „Tämä on sanonut: ,Minä voin hajoittaa maahan Jumalan temppelin ja kolmessa päivässä rakentaa sen.“ Joh. 2:19 s.
62. Silloin ylimmäinen pappi nousi ja sanoi hänelle: „Etkö mitään vastaa siihen, mitä nämä todistavat sinua vastaan?“
63. Mutta Jesus oli vaiti. Niin ylimmäinen pappi sanoi hänelle: „Minä vannotan sinua elävän Jumalan kautta, että sanot meille, oletko sinä Kristus, Jumalan Poika.“
64. Jesus sanoi hänelle: „Olen. Mutta minä sanon teille: tästälähin saatte nähdä Ihmisen Pojan istuvan Voiman oikealla puolella ja tulevan taivaan pilvien päällä.“
Ps. 110:1. Matt. 16:27. 24:30. 25:31. Room. 14:11. 1 Tess. 4:16. Ilm. 1:7.
65. Silloin ylimmäinen pappi repäisi vaatteensa rikki ja sanoi: „Hän on pilkannut Jumalaa. Mitä me enää tarvitsemme todistajia? Katso, nyt kuulitte hänen pilkkansa. Joh. 10:33.
66. Miten teistä on?“ He vastasivat, sanoen: „Hän on ansainnut kuoleman.“ 3 Moos. 24:16. Joh. 19:7.
67. Silloin he sylkivät häntä kasvoihin ja löivät häntä nyrkillä; ja toiset löivät häntä poskelle
Jes. 50:6. Matt. 27:30.
68. ja sanoivat: „Ennusta meille, Kristus, kuka se oli, joka sinua löi.“
69. Mutta Pietari istui ulkona sisäpihalla. Ja hänen tykönsä tuli muuan palvelijatar ja sanoi: „Sinäkin olit Jesuksen, galilealaisen, seurassa.“
70. Mutta hän kielsi kaikkien kuullen ja sanoi: „En tiedä mitä sanot.“
71. Ja kun hän oli mennyt ulos porttikäytävään, näki hänet toinen nainen ja sanoi siellä oleville: „Tämäkin oli Jesuksen, nasaretilaisen, seurassa.“
72. Ja taas hän kielsi valalla: „En tunne sitä miestä.“
73. Vähän sen jälkeen tulivat ne, jotka siinä seisoivat, ja sanoivat Pietarille: „Totisesti sinäkin olet yksi heistä, sillä kielimurteesikin ilmaisee sinut.“
74. Silloin hän rupesi manaamaan itseänsä ja vannomaan: „En tunne sitä miestä.“ Ja samassa lauloi kukko.
75. Niin Pietari muisti Jesuksen sanat, jotka hän oli hänelle sanonut: „Ennenkuin kukko laulaa, kiellät sinä kolmasti minut.“ Ja hän meni ulos ja itki katkerasti. Matt. 26:34.

27 Luku.

Juudas Iskariot hirttää itsensä. Jesus on Pilatuksen tutkittavana ja tuomittavana; Hän pilkataan, ristiinnaulitaan, kuolee ristillä ja haudataan.

Mutta aamun tullessa kaikki ylipapit ja kansan vanhimmat pitivät neuvottelun Jesusta vastaan tappaakseen hänet; Mark. 15:1. Luuk. 22:66.
2. ja he sitoivat hänet ja veivät pois ja antoivat hänet maaherran, Pontius Pilatuksen, käsiin. Luuk. 23:1. Joh. 18:28.
3. Kun Juudas, hänen pettäjänsä, näki, että hän oli tuomittu, silloin hän katui ja toi takaisin ne kolmekymmentä hopearahaa ylipapeille ja vanhimmille
4. ja sanoi: „Minä olen syntiä tehnyt, kun petin viattoman veren.“ Mutta he sanoivat: „Mitä se meihin koskee? Katso itse eteesi!“
5. Ja hän viskasi hopearahat temppeliin, läksi sieltä, meni pois ja hirtti itsensä. Ap. t. 1:18 s.
6. Niin ylipapit ottivat hopearahat ja sanoivat: „Ei ole luvallista panna näitä uhriarkkuun, koska ne ovat veren hinta.“
7. Ja neuvoteltuaan he ostivat niillä savenvalajan pellon muukalaisten hautausmaaksi.
8. Sen vuoksi sitä peltoa sanotaan veripelloksi vielä tänä päivänä.
9. Silloin kävi toteen mikä on puhuttu Jeremia profetan kautta, joka sanoo: „Ja he ottivat ne kolmekymmentä hopearahaa, hinnan siitä arvioidusta miehestä, jonka he olivat Israelin lasten puolesta arvioineet, Jer. 32:9. Sak. 11:12 s.
10. ja antoivat ne savenvalajan pellosta, niinkuin Herra oli käskenyt minulle.“
11. Mutta Jesus seisoi maaherran edessä. Ja maaherra kysyi häneltä, sanoen: „Oletko sinä Juutalaisten kuningas?“ Niin Jesus sanoi hänelle: „Olen.“ Mark. 15:2 s.
Luuk. 23:3. Joh. 18:29 s. 1 Tim. 6:13.
12. Ja kun ylipapit ja vanhimmat häntä syyttivät, ei hän mitään vastannut. Jes. 53:7.

13. Silloin Pilatus sanoi hänelle
„Etkö kuule kuinka paljon he todistavat sinua vastaan?"
14 Mutta hän ei vastannut hänelle ainoaakaan sanaa, niin että maaherra suuresti ihmetteli Joh. 19:9
15 Mutta juhlana maaherra tavallisesti päästi kansalle yhden vangin irti, kenenkä tahtoivat
Mark. 15:6 s. Luuk. 23:17 s. Joh 18:39 s.
16. Ja heillä oli silloin kuuluisa vanki, nimeltä Barabbas
17. Kun he nyt olivat koolla, sanoi Pilatus heille: „Kumman tahdotte että päästän teille, Barabbaanko vai Jesuksen, jota sanotaan Kristukseksi?"
18. Sillä hän tiesi, että he kateudesta olivat hänet antaneet hänen käsiinsä.
19. Mutta hänen istuessaan tuomioistuimella hänen vaimonsa lähetti sanomaan hänelle: „Älä puutu tähän vanhurskaasen mieheen, sillä minä olen tänään unessa paljon kärsinyt hänen tähtensä." Job 4:13.
20 Mutta ylipapit ja vanhimmat yllyttivät kansaa anomaan Barabbasta irti päästettäväksi, mutta Jesusta surmattavaksi.
21. Ja maaherra rupesi puhumaan ja sanoi heille „Kumman näistä kahdesta tahdotte että päästän teille?" Niin he sanoivat. „Barabbaan."
Ap t. 3:14.
22. Pilatus sanoi heille „Mitä minun sitten on tehtävä Jesukselle, jota sanotaan Kristukseksi?" He sanoivat kaikki: „Ristiinnaulittakoon hänet!"
23. Niin maaherra sanoi: „Mitä pahaa hän sitten on tehnyt?" Mutta he huusivat täyttä kurkkua, sanoen: „Ristiinnaulittakoon!"
24. Ja kun Pilatus näki, ettei hän mitään sille voinut, vaan että meteli yhä eneni, otti hän vettä ja pesi kätensä kansan nähden ja sanoi. „Viaton minä olen tämän vanhurskaan miehen vereen. Vastatkaat itse siitä!"
5 Moos. 21:6 s.
25. Niin kaikki kansa vastasi ja sanoi: „Tulkoon hänen verensä meidän päällemme ja lastemme päälle!"
Ap. t. 5:28.
26. Silloin hän päästi heille Barabbaan, mutta Jesuksen hän ruoskitti ja antoi ristiinnaulittavaksi
27. Silloin maaherran sotamiehet veivät Jesuksen mukanaan päävartioon ja kokosivat hänen ympärilleen koko sotilasjoukon. Mark. 15:16 s. Joh 19:2 s.
28. Ja he riisuivat hänet ja pukivat hänen ylleen punaisen päällysvaipan
29. ja väänsivät seppeleen orjantappuroista, panivat sen hänen päähänsä ja ruovon hänen oikeaan käteensä. polvistuivat hänen eteensä ja pilkkasivat häntä ja sanoivat „Terve, Juutalaisten kuningas!"
30 Ja he sylkivät hänen päällensä ottivat ruovon ja löivät häntä päähän Jes. 50:6. Matt. 26:67.
31 Ja kun olivat häntä pilkanneet, riisuivat he häneltä päällysvaipan, pukivat hänet hänen omiin vaatteisiinsa ja veivät hänet pois ristiinnaulittavaksi Joh. 19:16.
32. Ja matkalla he tapasivat kyreneläisen miehen, nimeltä Simon. Tämän he pakoittivat kantamaan hänen ristiään.
Mark. 15:21 s. Luuk. 23:26 s. Joh. 19:17 s.
33. Ja tultuaan paikalle, jota sanotaan Golgataksi — se merkitsee: Pääkallonpaikka —
34. he tarjosivat hänelle juotavaksi sapella sekoitettua viiniä; mutta maistettuaan hän ei tahtonut sitä juoda Ps. 69:22.
35 Ja kun olivat ristiinnaulinneet hänet, jakoivat he keskenään hänen vaatteensa ja heittivät niistä arpaa.
Ps. 22:19.
36. Sitten he istuutuivat ja vartioitsivat häntä siellä
37. Ja he panivat yläpuolelle hänen päätään hänen syynsä näin kirjoitettuna: „Tämä on Jesus, Juutalaisten kuningas."
38. Silloin ristiinnaulittiin hänen kanssaan kaksi rosvoa, toinen oikealle, ja toinen vasemmalle puolelle.
Jes. 53:12.
39. Ja ne, jotka kulkivat ohitse, herjasivat häntä, nyökyttivät päätään
Ps. 22:8. 109:25.
40. ja sanoivat: „Sinä, joka hajoitat maahan temppelin ja kolmessa päivässä sen rakennat, auta itseäsi! Jos olet Jumalan Poika, niin astu alas rististä!" Joh. 2:19.
41. Samoin ylipapitkin kirjanoppineiden ja vanhimpien kanssa pilkkasivat häntä ja sanoivat:
42. „Muita hän on auttanut, itseään ei voi auttaa. Jos hän on Israelin kuningas. astukoon nyt alas rististä, niin me uskomme häneen!
43. ‚Hän on luottanut Jumalaan; vapahtakoon hän nyt hänet, jos on mielistynyt häneen'; sillä hän on sanonut ‚Minä olen Jumalan Poika."
Ps. 22:9.
44. Ja samalla tapaa solvasivat häntä rosvotkin, jotka olivat ristiinnaulitut hänen kanssaan.
45. Mutta kuudennesta tunnista tuli yli koko maan pimeä, jota kesti yhdeksänteen tuntiin asti.

46. Ja yhdeksännen tunnin vaiheella Jesus huusi korkealla äänellä, sanoen: „Eeli, Eeli, lama sabaktani?“ Se on: Jumalani, Jumalani, miksi hylkäsit minut? Ps. 22:2.
47. Niin muutamat siinä seisovista, kun sen kuulivat, sanoivat: „Hän huutaa Elijata.“
48. Ja heti juoksi muuan heistä ja otti sienen, täytti sen happamella viinillä, pani sen ruovon päähän ja antoi hänelle juoda. Ps. 69:22.
49. Mutta muut sanoivat: „Annas, katsokaamme tuleeko Elija pelastamaan häntä.“
50. Niin Jesus taas huusi korkealla äänellä ja heitti henkensä.
51. Ja katso, temppelin esirippu repesi kahtia ylhäältä alas asti, ja maa järisi, ja kalliot halkesivat,
2 Moos. 26:31. 36:35. 2 Aik. 3:14. Hebr. 10:19 s.
52. ja haudat aukenivat, ja monta nukkuneiden pyhien ruumista nousi ylös,
53. ja lähtien haudoistaan he tulivat hänen ylösnousemisensa jälkeen pyhään kaupunkiin ja ilmestyivät monelle.
54. Mutta kun sadanpäällikkö ja ne, jotka hänen kanssaan vartioitsivat Jesusta, näkivät maanjäristyksen ja mitä muuta tapahtui, peljästyivät he kovin ja sanoivat: „Totisesti tämä oli Jumalan Poika.“
55. Ja siellä oli monta naista, jotka olivat Galileasta seuranneet Jesusta ja palvelleet häntä; he seisoivat etäällä katselemassa. Luuk. 8:2 s.
56. Näiden joukossa oli Maria Magdaleena ja Maria, Jaakobin ja Joseen äiti, ja Sebedeuksen poikain äiti.
57. Mutta illan tultua saapui eräs rikas mies Arimatiasta, nimeltä Josef, joka hänkin oli Jesuksen opetuslapsi.
Mark. 15:42 s. Luuk. 23:50 s. Joh. 19:38 s.
58. Tämä meni Pilatuksen tykö ja pyysi Jesuksen ruumista. Silloin Pilatus käski antaa sen hänelle.
2 Moos. 34:25. 5 Moos. 21:23.
59. Ja Josef otti ruumiin, kääri sen puhtaasen liinavaatteesen
60. ja pani sen uuteen hautaansa, jonka oli hakannut kallioon. Ja hän vieritti suuren kiven haudan ovelle ja lähti pois. Jes. 53:9.
61. Ja siellä olivat Maria Magdaleena ja toinen Maria, jotka istuivat vastapäätä hautaa.
62. Seuraavana päivänä, joka oli valmistuspäivän jälkeinen, ylipapit ja farisealaiset kokoontuivat ja menivät Pilatuksen tykö
63. ja sanoivat: „Herra, me muistamme tuon villitsijän vielä eläessään sanoneen: ,Kolmen päivän perästä minä nousen ylös.‘ Matt. 12:40.
64. Käske siis tarkasti vartioida hautaa kolmanteen päivään asti, jotteivät hänen opetuslapsensa tulisi ja varastaisi häntä ja sanoisi kansalle: ,Hän nousi kuolleista‘; ja niin viimeinen villitys tulee ensimmäistä pahempi.“
65. Niin Pilatus sanoi heille: „Tuossa on vartijaväki, menkäät, vartioitkaat niin tarkasti kuin osaatte.“
66. Niin he menivät ja asettivat haudalle vartijaväen ja lukitsivat sinetillä kiven.

28 Luku.

Jesus nousee kuolleista ja ilmestyy opetuslapsilleen ja käskee heidän mennä tekemään kaikki kansat hänen opetuslapsikseen.

Ja sabbatin kuluttua, aamun koittaessa viikon ensimmäisenä päivänä Maria Magdaleena ja se toinen Maria menivät katsomaan hautaa.
Mark. 16:2 s. Luuk. 24:1 s. Joh. 20:1 s.
2. Ja katso, tapahtui suuri maanjäristys, sillä Herran enkeli laskeusi alas taivaasta, tuli ja vieritti haudan ovelta kiven ja istui sille.
3. Hän oli näöltään niinkuin salama; ja hänen vaatteensa olivat valkeat niinkuin lumi.
4. Ja häntä peljästyen vartijat vapisivat ja kävivät ikäänkuin kuolleiksi.
5. Mutta enkeli puhutteli naisia ja sanoi heille: „Älkäät te peljätkö; sillä minä tiedän, että etsitte Jesusta, ristiinnaulittua.
6. Ei hän ole täällä; hän on noussut ylös, niinkuin hän sanoi. Tulkaat, katsokaat paikkaa, jossa Herra on maannut. Matt. 12:40. 16:21. 17:23. 20:19.
7. Ja menkäät nopeasti sanomaan hänen opetuslapsilleen, että hän on noussut kuolleista. Ja katso, hän käy teidän edellänne Galileaan; siellä saatte nähdä hänet. Katso, minä olen sanonut sen teille.“ Matt. 26:32.
8. Ja he menivät nopeasti haudalta peloissaan ja suuresti iloiten ja juoksivat viemään sanaa hänen opetuslapsilleen.
9. Mutta kun menivät ilmoittamaan hänen opetuslapsilleen, niin katso, Jesus tuli heitä vastaan ja sanoi: „Terve teille!“ Ja he menivät hänen tykönsä, syleilivät hänen jalkojaan ja kumarsivat häntä.
10. Silloin Jesus sanoi heille: „Älkäät peljätkö; menkäät ja viekäät sana veljilleni, että he menisivät Galileaan, ja siellä he saavat minut nähdä.“ Joh. 20:7
Ap. t. 1:3. 13:31. 1 Kor. 15:4 s. Hebr. 2:11

11. Mutta heidän mennessään, katso, muutamat vartijaväestä tulivat kaupunkiin ja ilmoittivat ylipapeille kaikki, mitä oli tapahtunut.
12. Ja nämä kokoontuivat vanhinten kanssa ja pitivät neuvottelun ja antoivat sotamiehille runsaat rahat
13. ja lausuivat. „Sanokaat, että hänen opetuslapsensa tulivat yöllä ja veivät hänet varkain meidän nukkuessamme Matt 27:64.
14. Ja jos tämä tulee maaherran korviin, niin me lepytämme hänet ja laitamme niin, että saatte olla huolettomina."
15. Niin he ottivat rahat ja tekivät niinkuin heitä oli neuvottu Ja tätä puhetta on levitetty Juutalaisten kesken, ja se on yleinen vielä tänä päivänä.
16. Ja ne yksitoista opetuslasta vaelsivat Galileaan sille vuorelle, jonne Jesus oli käskenyt heidän mennä. Matt. 26:32.
17. Ja kun näkivät hänet, kumarsivat he häntä, mutta muutamat epäilivät
18 Ja Jesus tuli heidän tykönsä ja puhui heille ja sanoi: „Minulle on annettu kaikki valta taivaassa ja maan päällä
Ps. 8.7. Dan. 7:14. Matt. 11:27. Luuk. 10:22. Joh. 3:35. 13:3. 17:2. Ef 1:20 s. Hebr 1:2 2:8.
19. Menkäät siis ja tehkäät kaikki kansat opetuslapsikseni kastamalla heidät Isän ja Pojan ja Pyhän Hengen nimeen, Mark. 16:15 s. Luuk. 24:47
20. ja opettamalla heitä pitämään kaikki, minkä olen käskenyt teille. Ja katso, minä olen teidän kanssanne joka päivä maailman loppuun asti."
Matt. 18:20. Joh. 14:18.23.

MARKUKSEN EVANKELIUMI.

1 Luku.

Johannes kastaja esiintyy. Jesus kastetaan, kuisataan, kutsuu opetuslapsia, opettaa Kapernaumissa, parantaa riivatun ja Simonin anopin sekä muita sairaita.

Tämä on Jesuksen Kristuksen, Jumalan Pojan, evankeliumin alku.
Matt. 14:33. 16:16. Joh. 6:69. 11:27. 20:31. Ap. t. 9:20. Room. 1:4. 1 Joh. 4:15. 5:5.
2. Niinkuin on kirjoitettu profetoissa: „Katso, minä lähetän enkelini kasvojesi edelle, ja hän on valmistava tiesi;" Jes. 40:3. Mal. 3:1. Matt. 3:1 s. Luuk. 3:3 s. Matt. 11:10. Luuk. 7:27.
3. „erämaassa huutavan ääni kuuluu: 'Valmistakaat Herran tietä, tehkäät polut hänelle tasaisiksi'," Joh. 1:23. Luuk. 1:76.
4. niin Johannes kastaja esiintyi erämaassa ja saarnasi parannuksen kastetta syntien anteeksisaamiseksi.
Jer. 3:12 s. Mark. 1:15. Ap. t. 13:24.
5. Ja koko Judean maa ja kaikki Jerusalemin asukkaat vaelsivat hänen tykönsä, ja he saivat häneltä kasteen Jordanin joessa, tunnustaessaan syntinsä.
6. Ja Johanneksella oli puku kamelinkarvoista ja nahkainen vyö vyötäisillään; ja hän söi heinäsirkkoja ja metsähunajaa. 3 Moos. 11:22.
7. Ja hän saarnasi, sanoen: „Minun jälessäni tulee se, joka on minua väkevämpi, ja minä en edes ole kelvollinen kumartuen päästämään hänen kengänpaulaansa.
Joh. 1:26 s. Ap. t. 13:25.
8. Minä kastan teidät vedellä, mutta hän kastaa teidät Pyhällä Hengellä."
Joh. 20:22. Ap. t. 1:5. 2:4. 11:16. 19:3 s.
9. Ja tapahtui niinä päivinä, että Jesus tuli Galilean Nasaretista ja sai Johannekselta kasteen Jordanissa.
Matt. 3:13 s. Luuk. 3:21 s. Joh. 1:31 s.
10. Ja heti vedestä noustessaan hän näki taivasten aukeavan ja Hengen niinkuin kyyhkysen laskeuvan alas hänen päälleen.
11. Ja taivaista tuli ääni: „Sinä olet minun rakas Poikani; sinuun olen mielistynyt." Ps. 2:7. Jes. 42:1. Matt. 17:5. Mark. 9:7. Luuk. 9:35. 2 Piet. 1:17.
12. Kohta sen jälkeen Henki ajoi hänet erämaahan.
Matt. 4:1 s. Luuk. 4:1 s.
13. Ja hän oli erämaassa neljäkymmentä päivää, ja saatana kiusasi häntä, ja hän oli petojen seassa; ja enkelit palvelivat häntä.
14. Mutta sitten kun Johannes oli pantu vankeuteen, meni Jesus Galileaan ja saarnasi Jumalan valtakunnan evankeliumia
Matt. 4:12 s. Luuk. 4:14. Joh. 4:43. Ap. t. 10:37.
15. ja sanoi: „Aika on täyttynyt, ja Jumalan valtakunta on lähestynyt; tehkäät parannus ja uskokaat evankeliumi." Matt. 3:2. 10:7.
16. Ja kulkiessaan Galilean meren rantaa hän näki Simonin ja Andreaksen, Simonin veljen, laskevan verkkoa mereen; he olivat näet kalastajia. Matt. 4:18 s. Luuk. 5:2 s.
17. Ja Jesus sanoi heille: „Seurat-

kaat minua, niin teen teistä ihmisten kalastajia."
18. Heti he jättivät verkot ja seurasivat häntä.
19. Ja käydessään siitä vähän eteenpäin hän näki Jaakobin, Sebedeuksen pojan, ja Johanneksen, hänen veljensä, nämäkin venheessä verkkojaan korjaamassa.
20. Ja heti hän kutsui heidät; ja he jättivät isänsä, Sebedeuksen, palkkalaisten kanssa venheesen ja läksivät seuraamaan häntä.
21. Ja he menivät Kapernaumiin; ja hän meni kohta sabbattina synagogaan ja opetti. Matt. 4:13 s. Luuk. 4:31 s.
22. Ja he hämmästyivät hänen opetustaan, sillä hän opetti heitä niinkuin se, jolla on valta, eikä niinkuin kirjanoppineet. Matt. 7:28 s.
23. Ja heidän synagogassaan oli juuri silloin mies, jossa oli saastainen henki; ja hän huusi,
24. sanoen: „Voi, mitä sinulla on meidän kanssamme tekemistä, Jesus, nasaretilainen? Oletko tullut meitä tuhoamaan? Tiedän sinut, kuka olet, Jumalan Pyhä." Matt. 8:29.
25. Niin Jesus nuhteli häntä, sanoen: „Ole vaiti ja mene ulos hänestä!"
26. Ja saastainen henki repi häntä ja lähti ulos hänestä huutaen kovalla äänellä
27. Ja he hämmästyivät kaikki, niin että kyselivät toisiltaan, sanoen: „Mitä tämä on? Uutta oppia! Voimallisesti hän käskee saastaisia henkiäkin, ja he tottelevat häntä."
28. Ja hänen maineensa levisi kohta kaikkialle koko ympäristöön Galileassa
29. Ja synagogasta tultuaan he menivät heti Simonin ja Andreaksen taloon Jaakobin ja Johanneksen kanssa. Matt. 8:14 s. Luuk. 4:38. s.
30. Ja Simonin anoppi makasi sairaana kuumeessa, ja kohta he puhuivat hänestä Jesukselle.
31. Ja hän meni hänen tykönsä ja nosti hänet ylös, ottaen häntä kädestä; ja kohta kuume läksi hänestä, ja hän palveli heitä.
32. Mutta illan tultua, kun aurinko oli laskenut, tuotiin hänen tykönsä kaikki sairastavaiset ja riivatut,
33. ja koko kaupunki oli kokoontuneena oven edessä.
34. Ja hän paransi useita, jotka sairastivat monenlaisia tauteja, ja paljon perkeleitä hän ajoi ulos eikä sallinut perkeleitten puhua, sillä he tunsivat hänet. Ap. t. 16:17 s. 19:15.
35. Ja varhain aamulla, kun vielä oli pimeä, hän nousi, lähti ulos ja meni autioon paikkaan, ja siellä hän rukoili. Matt. 14:23. Mark. 6:46. Luuk. 4:42 s. 5:16. 6:12.
36. Mutta Simon ja ne, jotka olivat hänen kanssaan, riensivät hänen jälkeensä;
37. ja löydettyään hänet he sanoivat hänelle: „Kaikki etsivät sinua."
38. Ja hän sanoi heille: „Menkäämme muualle läheisiin kyliin, jotta minä sielläkin saarnaisin, sillä sitä varten olen lähtenyt."
39. Ja hän meni ja saarnasi heidän synagogissaan koko Galileassa ja ajoi ulos perkeleet.
40. Ja hänen tykönsä tuli spitalinen mies, rukoili häntä, polvistui hänen eteensä ja sanoi hänelle: „Jos tahdot, niin sinä voit minut puhdistaa." Matt. 8:2 s. Luuk. 5:12 s.
41. Niin Jesus armahti häntä, ja ojentaen kätensä hän koski häneen ja sanoi hänelle: „Minä tahdon, puhdistu."
42. Ja hänen sanottuaan sen, spitali heti läksi hänestä, ja hän puhdistui.
43. Ja hän kovisti häntä, laittoi hänet heti pois Mark. 3:12. 7:36.
44. ja sanoi hänelle: „Katso, ettet kellekään sano mitään, vaan mene ja näytä itsesi papille ja uhraa puhdistuksestasi se, minkä Mooses on säätänyt, todistukseksi heille." 3 Moos. 14:2 s. Luuk. 17:14.
45. Mutta lähdettyään tämä rupesi paljon julistamaan ja tietoa levittämään asiasta, niin ettei Jesus enää saattanut julkisesti mennä kaupunkeihin, vaan oleskeli niiden ulkopuolella autioissa paikoissa; ja kaikkialta tultiin hänen tykönsä.

2 Luku.

Jesus parantaa halvatun miehen, kutsuu Matteuksen, puhuu paastoamisesta ja puolustaa opetuslapsiaan, jotka katkovat tähkäpäitä sabbattina.

Ja hän meni taas Kapernaumiin muutamain päiväin perästä; ja kun kuultiin hänen olevan kotona, Matt. 9:1 s. Luuk. 5:17 s.
2. kokoontui kohta paljo väkeä, niin etteivät he enää mahtuneet oven edustallekaan. Ja hän puhui heille sanaa.
3. Ja he tulivat ja toivat hänen tykönsä halvattua miestä, jota oli neljä kantamassa
4. Ja kun eivät kansanjoukolta päässeet tätä tuomaan hänen tykönsä, purkivat he kattoa siltä kohdalta, missä hän oli, ja niin kaivettuaan aukon laskivat alas vuoteen, jossa halvattu makasi.

5. Kun Jesus näki heidän uskonsa, sanoi hän halvatulle: „Poikani, sinun syntisi annetaan anteeksi."
6. Mutta siellä istui muutamia kirjanoppineita, ja he ajattelivat sydämmessään:
7. „Kuinka tämä näin puhuu? Hän pilkkaa. Kuka voi antaa syntejä anteeksi muu kuin Jumala yksin?" Jes. 43:25.
8. Ja heti Jesus tunsi hengessään, että he niin ajattelivat itsekseen, ja sanoi heille: „Miksi ajattelette sellaista sydämmessänne? Ps. 139:2.
9. Kumpi on helpompi, sanoako halvatulle: ‚Sinun syntisi annetaan anteeksi,' vai sanoa: ‚Nouse, ota vuoteesi ja kävele?'
10. Mutta tietääksenne, että Ihmisen Pojalla on valta maan päällä antaa syntejä anteeksi, niin" — hän sanoi halvatulle —
11. „minä sanon sinulle: nouse, ota vuoteesi ja mene kotiisi!"
12. Silloin tämä nousi, otti kohta vuoteensa ja meni ulos kaikkien nähden, niin että kaikki hämmästyivät ja ylistivät Jumalaa, sanoen: „Tämmöistä emme ole koskaan nähneet."
13. Ja taas hän läksi ulos ja kulki meren rantaa. Ja kaikki kansa tuli hänen tykönsä, ja hän opetti heitä. Matt. 9:9 s. Luuk. 5:27 s.
14. Kulkiessaan eteenpäin hän näki Levin, Alfeuksen pojan, istuvan tulliasemalla ja sanoi hänelle: „Seuraa minua!" Ja tämä nousi ja seurasi häntä.
15. Ja kun hän aterioitsi hänen talossaan, aterioitsi myös monta publikaania ja syntistä Jesuksen ja hänen opetuslastensa kanssa; sillä heitä oli paljon, ja he olivat seuranneet häntä.
16. Kun kirjanoppineet ja fariseälaiset näkivät, että hän söi syntisten ja publikaanien kanssa, sanoivat he hänen opetuslapsilleen: „Miksi hän syö ja juo syntisten kanssa?"
17. Sen kuullessaan Jesus sanoi heille: „Eivät terveet tarvitse parantajaa, vaan sairaat. En ole tullut kutsumaan vanhurskaita, vaan syntisiä." Hes. 34:16. Matt. 18:11. Luuk. 19:10. 1 Tim. 1:15.
18. Ja Johanneksen opetuslapset ja fariseälaiset pitivät paastoa. Niin tultiin ja sanottiin hänelle: „Johanneksen opetuslapset ja fariseälaisten opetuslapset paastoavat; miksi sinun opetuslapsesi eivät paastoa?" Matt. 9:14 s. Luuk. 5:33 s.
19. Jesus sanoi heille: „Eiväthän sulhaispojat saata paastota sillä aikaa kuin ylkä on heidän kanssaan? Niin kauan kuin heillä on ylkä seurassaan, eivät he saata paastota.
20. Mutta tulee päiviä, jolloin ylkä otetaan heiltä pois, ja silloin, sinä päivänä, he paastoavat. Joh. 16:5 s.
21. Ei kukaan ompele vanumattomasta tilkusta paikkaa vanhaan vaatteesen; jos ompelee, niin uusi täytetilkku repii palasen vanhasta vaatteesta, ja läpi tulee pahemmaksi.
22. Eikä kukaan laske nuorta viiniä vanhoihin nahkaleileihin; jos laskee, niin viini pakahuttaa leilit, ja viini menee hukkaan ja leilit turmeltuvat; vaan nuori viini on laskettava uusiin leileihin."
23. Ja tapahtui, että hän sabbattina kulki viljavainioiden läpi, ja hänen opetuslapsensa rupesivat käydessään katkomaan tähkäpäitä. 5 Moos. 23:25. Matt. 12:1 s. Luuk. 6:1 s.
24. Niin fariseälaiset sanoivat hänelle: „Katso, miksi he tekevät sabbattina sitä, joka ei ole luvallista?" 2 Moos. 20:10.
25. Hän sanoi heille: „Ettekö ole koskaan lukeneet mitä David teki, kun hän ja hänen seuralaisensa olivat puutteessa ja heidän oli nälkä, 1 Sam. 21:6.
26. kuinka hän meni Jumalan huoneesen ylimmäisen papin Abjatarin aikana ja söi näyteleivät, joita ei ollut luvallista syödä muiden kuin pappien, ja kuinka hän antoi mukanaan olevillekin?" 2 Moos. 25:30. 29:33. 3 Moos. 24:9.
27. Ja hän sanoi heille: „Sabbatti on tehty ihmistä varten, eikä ihminen sabbattia varten. 5 Moos. 5:14.
28. Niin Ihmisen Poika siis on sabbatinkin herra."

3 Luku.

Jesus parantaa miehen, jolla oli kuivettunut käsi, asettaa kaksitoista apostolia ja varoittaa pilkkaamasta Pyhää Henkeä.

Ja hän meni taas synagogaan, ja siellä oli mies, jolla oli käsi kuivettuneena. Matt. 12:9 s. Luuk. 6:6 s.
2. Ja saattaakseen nostaa syytettä häntä vastaan he pitivät häntä silmällä, parantaisiko hän miehen sabbattina.
3. Niin hän sanoi miehelle, jonka käsi oli kuivettunut: „Nouse ja astu esille!"
4. Ja hän sanoi heille: „Onko luvallista sabbattina tehdä hyvää, vai tehdä pahaa, pelastaa sielu vai tappaa?" Mutta he olivat vaiti.
5. Silloin hän vihassa katsoi ympärilleen heihin, murheellisena heidän sydämmensä paatumuksesta, ja sanoi sille miehelle: „Ojenna käte-

si!" Ja hän ojensi, ja hänen kätensä tuli jälleen terveeksi.
6. Ja fariseälaiset läksivät ulos ja pitivät kohta herodilaisten kanssa neuvottelun häntä vastaan, surmatakseen häntä. Matt. 22:16. Joh. 5:16.
7. Mutta Jesus meni opetuslastensa kanssa pois meren luo; ja häntä seurasi suuri kansanjoukko Galileasta ja myös Judeasta Matt. 12:15. Luuk 6:17s.
8. ja Jerusalemista ja Idumeasta ja Jordanin toiselta puolelta ja Tyyron ja Sidonin ympäristöltä tuli paljo kansaa hänen tykönsä, kun kuulivat kuinka suuria töitä hän teki. Matt. 4:25.
9. Ja hän sanoi opetuslapsilleen, että hänelle oli pidettävä venhe varalla kansanjoukon tähden, jotteivät ahdistaisi häntä;
10. sillä hän paransi monta, jonka tähden kaikki, joilla oli vaivoja, tunkeutuivat hänen päälleen koskeaksensa häneen.
11. Ja kun saastaiset henget näkivät hänet, heittäysivät he maahan hänen eteensä ja huusivat, sanoen: „Sinä olet Jumalan Poika!" Luuk. 4:41.
12. Ja hän vakavasti varoitti heitä saattamasta häntä ilmi. Matt. 12:16.
13. Ja hän nousi vuorelle ja kutsui tykönsä ne, jotka hän itse tahtoi, ja he menivät hänen tykönsä. Mark 6:7. Luuk. 6:12s.
14. Niin hän määräsi kaksitoista olemaan hänen kanssansa; nämä hän oli lähettävä saarnaamaan, Matt. 10:1 s.
15. ja heillä oli oleva valta ajaa ulos perkeleitä. Luuk. 9:1.
16. Ja nämä kaksitoista hän määräsi: Pietarin, jolla nimellä hän nimitti Simonin, Joh. 1:43. Ap. t. 1:13.
17. ja Jaakobin, Sebedeuksen pojan, ja Johanneksen, Jaakobin veljen, joille hän pani nimeksi Boanerges, se on: ukkosen-jyrinän pojat, Luuk. 9:54.
18. ja Andreaksen ja Filippuksen ja Bartolomeuksen ja Matteuksen ja Tuomaan ja Jaakobin, Alfeuksen pojan, ja Taddeuksen ja Simon Kananealaisen
19. ja Juudas Iskariotin, sen, joka hänet myös petti. Matt. 26:49.
20. Ja hän tuli kotiin. Ja taas kokoontui kansaa, niin etteivät he joutaneet syödäkään. Mark. 6:31.
21. Kun hänen omaisensa sen kuulivat, menivät he ottamaan häntä huostaansa; sillä he sanoivat: „Hän on suunniltaan."
22. Ja kirjanoppineet, jotka olivat tulleet alas Jerusalemista, sanoivat: „Hänessä on Beelsebul," ja: „Perkeleitten päämiehen avulla hän ajaa ulos perkeleitä." Matt. 9:34. 12:24s. Luuk. 11:15 s.
23. Niin hän kutsui heidät tykönsä ja sanoi heille vertauksin: „Kuinka saattaa saatana ajaa ulos saatanan?
24. Ja jos jokin valtakunta riitaantuu itsensä kanssa, ei se valtakunta voi pysyä pystyssä.
25. Ja jos jokin talo riitaantuu itsensä kanssa, ei se talo voi pysyä pystyssä.
26. Ja jos saatana nousee itseänsä vastaan ja riitaantuu itsensä kanssa, ei hän voi pysyä, vaan hänen loppunsa on tullut.
27. Eihän kukaan voi mennä sisään väkevän taloon ja ryöstää hänen kalujaan, jollei hän ensin sido tuota väkevää; vasta sitten hän ryöstää hänen talonsa. Kol. 2:15.
28. Totisesti sanon teille: kaikki synnit annetaan ihmislapsille anteeksi, pilkatkin, kuinka paljon Jumalata pilkannevatkin; Luuk. 12:10.
29. mutta joka pilkkaa Pyhää Henkeä, hän ei saa ikinä anteeksi, vaan hän on vikapää ijankaikkiseen tuomioon." Hebr. 6:4 s. 10:26. 1 Joh. 5:16.
30. Sillä he sanoivat: „Hänessä on saastainen henki."
31. Ja hänen äitinsä ja veljensä tulivat, seisahtuivat ulkopuolelle ja lähettivät hänen tykönsä kutsumaan häntä. Matt. 12:46 s. Luuk. 8:19 s
32. Ja hänen ympärillään istui kansanjoukko, ja he sanoivat hänelle: „Katso, äitisi ja veljesi ja sisaresi tuolla ulkona kysyvät sinua."
33. Hän vastasi heille ja sanoi: „Kuka on äitini, ja ketkä ovat veljeni?"
34. Ja katsellen ympärilleen niihin, jotka istuivat hänen ympärillään, hän sanoi: „Katso, tässä ovat äitini ja veljeni!
35. Sillä joka tekee Jumalan tahdon, hän on minun veljeni ja sisareni ja äitini." Joh. 15:14. Hebr. 2:11.

4 Luku.

Jesus vertaa Jumalan valtakuntaa kylväjään, maahan kylvettyyn jyvään ja sinapinsiemeneen, ja asettaa myrskyn merellä.

Ja hän rupesi taas opettamaan meren rannalla. Ja hänen tykönsä kokoontui sangen paljo kansaa, niin että hän astui venheesen ja istui siinä merellä, ja kaikki kansa oli maalla meren rannalla. Matt. 13:1s. Luuk. 8:4s.
2. Ja hän opetti heille paljon vertauksin ja sanoi heille opettaessaan:
3. „Kuulkaat! Katso, kylväjä lähti kylvämään.
4. Ja tapahtui, että hänen kylväessään putosi osa tielle, ja linnut tulivat ja söivät sen.
5. Ja osa putosi kallioperälle, jossa

sillä ei ollut paljo maata, ja se nousi kohta oraalle, kun sillä ei ollut syvää maata.
6. Mutta auringon noustua se pouditttui, ja kun sillä ei ollut juurta, kuivettui se.
7. Ja osa putosi orjantappuroihin; ja orjantappurat nousivat ja tukehuttivat sen, eikä se tehnyt hedelmää.
8. Ja osa putosi hyvään maahan; ja se nousi oraalle, kasvoi ja antoi sadon ja kantoi kolmeenkymmeneen ja kuuteenkymmeneen ja sataan jyvään asti."
9. Ja hän sanoi: „Jolla on korvat kuulla, hän kuulkoon!"
Matt. 11:15. Ilm. 2:7.
10. Ja kun hän oli yksinään, niin hänen ympärillään olevat niiden kahdentoista kanssa kysyivät häneltä näitä vertauksia.
11. Niin hän sanoi heille: „Teille Jumalan valtakunnan salaisuus on annettu, mutta noille ulkopuolella oleville kaikki tulee vertauksissa,
12. jotta he näkevin silmin näkisivät, eivätkä huomaisi, ja kuulevin korvin kuulisivat, eivätkä ymmärtäisi, etteivät kääntyisi ja saisi syntinsä anteeksi." Jes. 6:9 s. 29:10.
Joh. 12:40. Ap. t. 28:26 s. Room. 11:8.
13. Ja hän sanoi heille: „Jos ette käsitä tätä vertausta, kuinka sitten ymmärrätte kaikkia muita vertauksia?
14. Kylväjä kylvää sanan.
15. Tielle pudonneet ovat ne, joihin sana kylvetään, mutta kun he kuulevat, niin saatana heti tulee ja ottaa pois heihin kylvetyn sanan.
16. Ja kallioperälle kylvetyt ovat niinikään ne, jotka, kun kuulevat sanan, heti ottavat sen ilolla vastaan,
17. mutta heillä ei ole itsessään juurta, vaan he kestävät ainoastaan jonkun aikaa; kun sitten tulee ahdistus tai vaino sanan tähden, loukkaantuvat he heti.
18. Ja toisia ovat orjantappuroihin kylvetyt; nämä ovat ne, jotka sanan kuulevat,
19. mutta maailman huolet ja rikkauden petos ja muut himot tulevat sisään ja tukehuttavat sanan, ja se jää hedelmättömäksi.
Matt. 19:22. Mark. 10:24. 1 Tim. 6:9,17.
20. Ja hyvään maahan kylvetyt ovat semmoisia, jotka kuulevat sanan ja ottavat sen vastaan ja kantavat hedelmän, mikä kolmekymmenittäin, mikä kuusikymmenittäin, mikä sadottain."
21. Ja hän sanoi heille: „Eihän kynttilää oteta esiin pantavaksi vakan alle tai sängyn alle? Eiköhän kynttiläjalkaan pantavaksi?
Matt. 5:15 Luuk. 8:16 s. 11:33.
22. Sillä ei mikään ole salattuna muuta kuin sitä varten, että se tulisi ilmi, eikä kätkettynä muuta varten kuin tullakseen julki.
Matt. 10:26. Luuk. 12:2.
23. Jos jollakin on korvat kuulla, hän kuulkoon!"
24. Ja hän sanoi heille: „Katsokaat mitä kuulette. Millä mitalla te mittaatte, sillä teille mitataan, vieläpä lisätään teille. Matt. 7:2. Luuk. 6:38.
25. Sillä jolla on, hänelle annetaan; mutta jolla ei ole, häneltä otetaan pois sekin, mikä hänellä on."
Matt. 13:12. 25:29. Luuk. 19:26.
26. Ja hän sanoi: „Niin on Jumalan valtakunta, kuin milloin mies kylvää siemenen maahan,
27. ja nukkuu ja nousee, yöllä ja päivällä; ja siemen orastaa ja kasvaa, hän ei itse tiedä miten. Jes. 55:10 s.
28. Sillä itsestään maa tuottaa viljän, ensin korren, sitten tähkän, sitten täyden jyvän tähkään. 1 Moos. 1:11 s.
29. Mutta kun hedelmä on valmistunut, lähettää hän heti sinne sirpin, sillä leikkuuaika on käsissä."
30. Ja hän sanoi: „Mihin vertaamme Jumalan valtakunnan, eli millä vertauksella esitämme sen?
31. Se on niinkuin sinapinsiemen, joka, kun se kylvetään maahan, on pienin kaikista siemenistä maan päällä,
32. mutta kun se on kylvetty, nousee se ja tulee suurimmaksi kaikista vihanneskasveista ja tekee suuria oksia, niin että taivaan linnut saattavat tehdä pesänsä sen varjoon."
Hes. 17:23. Matt. 13:31 s.
Luuk. 13:18 s. Ap. t. 2:41. 4:4. 5:14.
33. Useilla tällaisilla vertauksilla hän puhui heille sanaa, sen mukaan kuin he voivat kuulla; Joh. 16:12. 1 Kor. 3:2.
34. ja ilman vertausta hän ei puhunut heille. Mutta opetuslapsilleen hän yksityisesti selitti kaikki. Matt. 13:34.
35. Ja sinä päivänä hän illan tultua sanoi heille: „Lähtekäämme yli toiselle puolen." Matt. 8:18, 23 s. Luuk. 8:22 s.
36. Niin he laskivat kansan luotaan ja ottivat hänet mukaansa, niinkuin hän oli, venheesen; ja muitakin venheitä oli hänen seurassaan.
37. Ja nousi kova myrskytuuli, ja aallot syöksyivät venheesen, niin että venhe jo oli täyttymäisillään.
38. Ja itse hän oli peräkeulassa ja nukkui nojaten päänalaiselle. Ja he herättivät hänet ja sanoivat hänelle: „Opettaja, etkö välitä siitä, että me hukumme?"

39. Silloin hän nousi ja nuhteli tuulta ja sanoi merelle: ,,Vaikene, ole hiljaa!" Niin tuuli asettui, ja tuli aivan tyven. Ps. 106:9. 107:23 s.
40. Ja hän sanoi heille: ,,Miksi olette niin pelkureita? Kuinka teillä ei ole uskoa?"
41. Ja he peljästyivät sangen suuresti ja sanoivat toisilleen. ,,Kuka tämä onkaan, kun sekä tuuli että meri häntä tottelevat?"

5 Luku.

Jesus parantaa riivatun, tekee terveeksi verenjuoksua sairastavan naisen ja herättää Jairuksen tyttären.

Ja he tulivat toiselle puolen merta Gadaralaisten paikkakuntaan. Matt. 8:28 s. Luuk 8:26 s.
2. Ja kun hän läksi venheestä, tuli kohta häntä vastaan haudoista mies, joka oli saastaisen hengen vallassa
3. Hän piti asuntoa haudoissa, eikä kukaan enää voinut kahleillakaan sitoa häntä;
4. sillä hän oli monesti ollut sidottu jalkanuoriin ja kahleisin, mutta oli särkenyt kahleet ja repinyt jalkanuorat rikki, eikä kukaan kyennyt hillitsemään häntä.
5. Ja hän oleskeli, alinaikaa, yötä ja päivää, haudoissa ja vuorissa, huutaen ja ruhtoen itseään kivillä
6 Kun hän näki Jesuksen kaukaa, juoksi hän ja lankesi maahan hänen eteensä,
7. ja huutaen korkealla äänellä sanoi ,,Mitä sinulla on minun kanssani tekemistä, Jesus, Jumalan. Korkeimman, Poika? Minä vannotan sinua Jumalan kautta, ettet minua vaivaa."
8. Sillä hän oli sanonut hänelle. ,,Lähde ulos miehestä, sinä saastainen henki!"
9. Ja Jesus kysyi häneltä ,,Mikä on nimesi?" Niin hän sanoi hänelle ,,Legiona on nimeni, sillä meitä on monta."
10. Ja hän pyytämällä pyysi häntä, ettei hän lähettäisi heitä pois siitä seudusta.
11 Niin siellä oli vuoren luona suuri sikalauma laitumella.
12. Ja he pyysivät häntä, sanoen. ,,Lähetä meidät sikoihin, että menisimme niihin."
13. Ja hän antoi heille luvan. Niin saastaiset henget läksivät ulos ja menivät sikoihin. Silloin lauma, luvultaan noin kaksituhatta, syöksyi jyrkännettä alas mereen; ja ne hukkuivat mereen.
14. Ja niiden paimentajat pakenivat ja kertoivat siitä kaupungissa ja maataloissa. Ja kansa lähti katsomaan mitä oli tapahtunut.
15. Ja he tulivat Jesuksen tykö ja näkivät riivatun, jossa legiona oli ollut, istuvan puettuna ja taidossaan; ja he peljästyivät
16. Ja näkijät kertoivat heille miten oli tapahtunut riivatulle ja kuinka sikojen oli käynyt
17 Ja he alkoivat pyytää häntä poistumaan heidän alueeltaan
18. Ja hänen astuessaan venheesen se riivattuna ollut pyysi häneltä saada olla hänen kanssaan.
19. Mutta hän ei sitä sallinut, vaan sanoi hänelle: ,,Mene kotiisi omaistesi tykö ja kerro heille kuinka suuria töitä Herra on tehnyt sinulle, ja kuinka hän on armahtanut sinua."
20. Niin hän läksi ja rupesi julistamaan Dekapolin alueella kuinka suuria töitä Jesus oli tehnyt hänelle; ja kaikki ihmettelivät
21. Kun Jesus taas oli venheellä kulkenut yli toiselle puolen, kokoontui paljo kansaa hänen tykönsä, ja hän oli meren rannalla. Matt. 9:18 s. Luuk. 8:40 s.
22 Niin tuli muuan synagogan-esimies, nimeltä Jairus, ja heittäysi hänet nähdessään hänen jalkojensa eteen,
23 pyysi häntä hartaasti ja sanoi: ,,Pieni tyttäreni on kuolemaisillaan; tule ja pane kätesi hänen päälleen, että hän tulisi terveeksi ja eläisi."
24. Niin hän läksi hänen kanssaan. Ja häntä seurasi paljo kansaa, ja he ahdistivat häntä.
25. Ja siellä oli eräs nainen, joka oli sairastanut verenjuoksua kaksitoista vuotta
26. ja paljon kärsinyt monelta lääkäriltä ja kuluttanut kaiken omaisuutensa saamatta siitä mitään apua, pikemmin hän oli käynyt huonommaksi.
27 Tämä oli kuullut Jesuksesta ja tuli kansanjoukossa takaapäin ja koski hänen vaatteesensa; Mark. 3:10. Luuk. 6:19.
28. sillä hän sanoi ,,Jos saan koskea vain hänen vaatteisinsa, niin tulen terveeksi."
29. Ja heti hänen verensä lähde kuivui, ja hän tunsi ruumiissaan, että oli parantunut vaivastaan.
30. Ja heti Jesus itsessään tunsi, että hänestä oli lähtenyt voima, ja hän kääntyi väkijoukossa ja sanoi ,,Kuka koski minun vaatteisini?"
31. Hänen opetuslapsensa sanoivat hänelle ,,Sinä näet kansanjoukon

tungeksivan ja sanot: ,Kuka minuun koski?"
32. Mutta hän katseli ympärilleen nähdäkseen sitä, joka oli sen tehnyt.
33. Niin nainen pelkäsi ja vapisi, koska tiesi mitä hänelle oli tapahtunut, ja tuli ja heittäysi hänen eteensä ja sanoi hänelle koko totuuden.
34. Mutta Jesus sanoi hänelle: ,,Tyttäreni, uskosi on pelastanut sinut. Mene rauhaan, ja ole terve vaivastasi!" Mark. 10:52. Luuk. 17:19.
35. Hänen vielä puhuessaan tultiin synagogan-esimiehen kotoa sanomaan: ,,Tyttäresi kuoli, mitä enää vaivaat opettajaa?"
36. Mutta kuultuaan mitä puhuttiin, Jesus sanoi synagogan-esimiehelle: ,,Älä pelkää, usko ainoastaan."
37. Ja hän ei sallinut kenenkään muun seurata mukananså kuin Pietarin ja Jaakobin ja Johanneksen, Jaakobin veljen.
38. Ja he tulivat synagogan-esimiehen taloon; ja hän näki hälinöivän joukon ja ääneensä itkeviä ja vaikeroivia.
39. Ja käydessään sisään hän sanoi heille: ,,Mitä hälinöitte ja itkette? Lapsi ei ole kuollut, vaan nukkuu." Joh. 11:11.
40. Niin he nauroivat häntä. Mutta hän ajoi kaikki ulos ja otti mukaansa lapsen isän ja äidin sekä kanssaan olevat ja meni sisälle sinne, jossa lapsi makasi.
41. Ja hän tarttui lapsen käteen ja sanoi hänelle: ,,Talita kuumi!" Se merkitsee: Tyttö, minä sanon sinulle, nouse! Luuk. 7:14.
42. Ja heti tyttö nousi ja käveli. Hän oli näet kahdentoista vuotias. Ja he hämmästyivät sangen suuresti.
43. Ja hän kielsi vakavasti heitä antamasta kellekään tietoa tästä ja käski antaa tytölle syötävää. Matt. 8:4. Mark. 3:12. Luuk. 5:14.

6 Luku.

Jesus opettaa Nasaretissa; lähettää kaksitoista apostoliaan. Johannes kastajan mestaus. Jesus ravitsee viisituhatta miestä, kävelee merellä.

Ja hän läksi sieltä ja meni kotikaupunkiinsa, ja hänen opetuslapsensa seurasivat häntä. Matt. 13:53 s. Luuk. 4:16 s.
2. Ja sabbatin tultua hän rupesi opettamaan synagogassa; ja häntä kuullessaan useat hämmästyivät ja sanoivat: ,,Mistä tällä on kaikkea tätä, ja mikä on se viisaus, joka on hänelle annettu, ja mitkä ne voimateot, jotka tapahtuvat hänen kättensä kautta? Mark. 1:22.
3. Eikö tämä ole se rakentaja, Marian poika ja Jaakobin ja Joseen ja Juudaan ja Simonin veli? Ja eivätkö hänen sisarensa ole täällä meidän parissamme?" Ja he loukkaantuivat häneen. Joh. 6:42.
4. Niin Jesus sanoi heille: ,,Ei ole profetta missään niin halveksittu kuin kotikaupungissaan ja sukulaistensa kesken ja kodissaan." Joh. 4:44.
5. Ja hän ei voinut siellä tehdä mitään voimatekoa, vaan paransi ainoastaan muutamia harvoja sairaita pannen kätensä heidän päälleen.
6. Ja hän ihmetteli heidän epäuskoaan. Matt. 9:35. Luuk. 13:22.
Ja hän vaelsi ympäri lähiseuduilla olevissa kylissä ja opetti.
7. Ja hän kutsui tykönsä ne kaksitoista ja alkoi lähettää heitä kaksittain ja antoi heille vallan saastaisten henkien yli. Matt. 10:1, 9 s. Mark. 3:13 s. Luuk. 9:1 s.
8. Ja hän antoi heille käskyn, etteivät ottaisi matkalle mitään muuta kuin ainoastaan sauvan, ei leipää, ei laukkua, ei rahaa vyöhönsä, Luuk. 10:4.
9. mutta sitoisivat paula-anturat jalkaansa eivätkä pukisi kahta ihokasta ylleen.
10. Ja hän sanoi heille: ,,Kun tulette johonkin taloon, jääkäät siihen, kunnes lähdette pois siitä paikkakunnasta.
11. Ja jos teitä jossakin paikassa ei oteta vastaan eikä teitä kuunnella, niin menkäät pois sieltä ja pudistakaat tomu jalkainne alta todistukseksi heille." Luuk. 10:10 s. Ap. t. 13:51. 18:6.
12. Niin he läksivät ja saarnasivat, että oli tehtävä parannus. Matt. 3:2. 4:17. Mark. 1:15. Ap. t. 2:38. 3:19. 17:30. 26:20 s.
13. Ja he ajoivat ulos monta perkelettä ja voitelivat monta sairasta öljyllä ja paransivat heidät. Jaak. 5:14 s.
14. Ja kuningas Herodes sai kuulla siitä, sillä Jesuksen nimi oli tullut tunnetuksi, ja hän sanoi: ,,Johannes kastaja on noussut kuolleista, ja sen vuoksi sellaiset voimat vaikuttavat hänessä." Matt. 14:1 s. Luuk. 9:7 s.
15. Ja muutamat sanoivat: ,,Elija se on;" toiset taas sanoivat: ,,Se on profetta, sellainen kuin muut profetat." Matt. 16:14. Mark. 8:28.
16. Mutta kun Herodes sen kuuli, sanoi hän: ,,Johannes, jonka minä mestautin, hän on noussut kuolleista."
17. Sillä Herodes oli lähettänyt ottamaan kiinni Johanneksen, sitonut ja pannut hänet vankilaan Herodiaan tähden, joka oli hänen veljensä Filippuksen vaimo. Sillä Herodes oli tämän nainut, Luuk. 3:19 s.

18. ja Johannes oli sanonut hänelle:
„Sinun ei ole luvallista pitää velje-
si vaimoa.“ 3 Moos. 18:16. 20:21.
19. Ja Herodias piti vihaa häntä
kohtaan ja tahtoi häntä tappaa,
mutta ei voinut.
20. Sillä Herodes pelkäsi Johannes-
ta, koska tiesi hänet vanhurskaaksi
ja pyhäksi mieheksi, ja hän suojeli
häntä. Ja kuultuaan häntä hän mo-
nessa asiassa noudatti häntä ja kuuli
häntä mielellään. Matt. 21:26.
21 Mutta tuli sopiva päivä, kun
Herodes syntymäpäivänään piti pi-
toja ylimyksilleen ja sotapäälliköille
ja Galilean ensimmäisille miehille.
22. Silloin Herodiaan tytär meni si-
sälle ja tanssi, ja se miellytti Hero-
desta ja hänen pöytävieraitaan. Niin
kuningas sanoi tytölle: „Ano mi-
nulta mitä vain tahdot, niin minä
annan sinulle.“
23. Ja hän vannoi tytölle: „Mitä hy-
vänsä anot minulta, sen annan si-
nulle, puoleen valtakuntaani asti.“
24. Niin hän meni ulos ja sanoi äi-
dilleen: „Mitä minä anon?“ Tämä
sanoi: „Johannes kastajan päätä.“
25. Ja hän meni heti kiireellä si-
sälle kuninkaan tykö, pyysi ja sa-
noi: „Minä tahdon, että nyt heti an-
nat minulle lautaselle Johannes kas-
tajan pään.“
26. Silloin kuningas tuli sangen mur-
heelliseksi, mutta valan ja pöytävie-
rasten tähden hän ei tahtonut hyl-
jätä hänen pyyntöään.
27. Ja heti kuningas lähetti henki-
vartijan ja käski tuoda hänen päänsä.
28. Niin tämä meni ja löi häneltä
pään poikki vankilassa ja toi hänen
päänsä lautasella ja antoi sen ty-
tölle, ja tyttö antoi sen äidilleen.
29. Kun hänen opetuslapsensa sen
kuulivat, tulivat he ja ottivat hänen
ruumiinsa ja panivat sen hautaan.
30. Ja apostolit kokoontuivat Jesuk-
sen tykö ja kertoivat hänelle kaikki,
mitä olivat tehneet ja mitä olivat
opettaneet. Luuk. 9:10.
31. Niin hän sanoi heille: „Tulkaat
te yksinänne autioon paikkaan ja
levähtäkäät vähän.“ Sillä tulijoita
ja menijöitä oli paljon, ja heillä ei
ollut aikaa syödäkään. Mark. 3:20.
32. Ja he läksivät venheellä autioon
paikkaan yksinäisyyteen.
Matt. 14:13 s. Luuk. 9:10 s. Joh. 6:1 s.
33. Ja useat näkivät heidän lähte-
vän ja tunsivat heidät ja riensivät
jalkaisin kaikista kaupungeista ko-
koon sinne ja saapuivat ennen heitä.
34. Ja astuessaan maalle hän näki
paljon kansaa, ja hän armahti heitä,
koska olivat niinkuin lampaat, joil-
la ei ole paimenta, ja hän rupesi
opettamaan heitä paljon.
Jer. 50:6. Hes. 34:2, 5, 12. Matt. 9:36.
35. Ja kun päivä jo oli pitkälle ku-
lunut, tulivat hänen opetuslapsensa
hänen tykönsä ja sanoivat: „Tämä
paikka on autio, ja aika on jo myö-
häinen;
36. laske heidät luotasi, jotta meni-
sivät ympäristössä oleviin maataloi-
hin ja kyliin ostamaan itselleen syö-
tävää.“
37. Mutta hän vastasi heille ja sa-
noi „Antakaat te heille syödä.“ Niin
he sanoivat hänelle: „Onko meidän
lähteminen ostamaan leipiä kah-
dellasadalla denaarilla ja antaminen
heille syödä?“ 2 Kun. 4:42 s.
38. Mutta hän sanoi heille: „Kuin-
ka monta leipää teillä on? Menkäät
katsomaan.“ Otettuaan siitä selvän,
he sanoivat: „Viisi, ja kaksi kalaa.“
Matt. 15:34. Mark. 8:5.
39. Niin hän käski asettaa heidät
kaikki ruokakunnittain vihannalle
ruohikolle.
40. Ja he laskeusivat ryhmä ryhmän
viereen, toisiin sata, toisiin viisi-
kymmentä.
41. Ja hän otti ne viisi leipää ja
kaksi kalaa, katsoi ylös taivaasen ja
siunasi ja taittoi leivät ja antoi ne
opetuslapsilleen kansan eteen pan-
taviksi; myöskin ne kaksi kalaa hän
jakoi kaikille. Matt. 15:36. 26:26. Luuk. 24:30.
42. Ja kaikki söivät ja tulivat ra-
vituiksi.
43. Sitten korjasivat palaset, kaksi-
toista täyttä korillista, ja tähteet ka-
loista.
44. Ja niitä, jotka olivat syöneet näi-
tä leipiä, oli noin viisituhatta miestä.
45. Ja heti hän vaati opetuslapsiaan
astumaan venheesen ja kulkemaan
edeltä toiselle rannalle, Betsaidaan,
sillä aikaa kuin hän laskisi kansan
luotaan. Matt. 14:22 s. Joh. 6:15 s.
46. Ja sanottuaan heille jäähyväiset,
hän meni pois vuorelle rukoilemaan.
Mark. 1:35. Luuk. 5:16. 6:12.
47. Ja illan tultua venhe oli keskellä
merta, ja hän oli yksinään maalla.
48. Ja kun hän näki heidän sou-
taessaan olevan hädässä, koska tuu-
li oli heille vastainen, tuli hän noin
neljännellä yövartiolla heidän ty-
könsä kävellen merellä ja yritti kul-
kea heidän ohitsensa.
49. Mutta nähdessään hänen käve-
levän merellä, he luulivat häntä aa-
veeksi ja rupesivat huutamaan;
50. sillä kaikki näkivät hänet ja pel-
jästyivät. Mutta heti hän puhutteli

heitä ja sanoi heille: „Olkaat turvallisella mielin, minä se olen; älkäät peljätkö.“
51. Ja hän astui venheesen heidän tykönsä, ja tuuli asettui. Niin he hämmästyivät ylenmäärin sydämmessään ja ihmettelivät.
52. Sillä he eivät olleet leivissä tapahtuneen ihmeen kautta päässeet ymmärrykseen, vaan heidän sydämmensä oli kovettunut. Mark. 8:17.
53. Ja yli kuljettuaan maihin, he tulivat Gennesaretiin ja laskivat rantaan.
54. Ja heidän lähtiessään venheestä kansa heti tunsi hänet;
55. ja rientäen kiersivät koko sitä paikkakuntaa ja rupesivat vuoteilla kuljettamaan sairaita sinne, missä kuulivat hänen olevan.
56. Ja missä vain hän meni kyliin tai kaupunkeihin tai maataloihin, asetettiin sairaat aukeille paikoille ja pyydettiin häneltä, että he saisivat koskea edes hänen viittansa palteesen. Ja kaikki, jotka koskivat häneen, tulivat terveiksi. 4 Moos. 15:37 s. Matt. 9:20. Mark. 5:27. Luuk. 6:19.

7 Luku.

Jesus nuhtelee fariseaIaisia ja kirjanoppineita ulkokullaisuudesta, parantaa kananealaisen vaimon tyttären ja kuuromykän.

Ja fariseaIaiset ja muutamat kirjanoppineista, jotka olivat tulleet Jerusalemista, kokoontuivat hänen tykönsä. Matt. 15:1 s.
2. Ja he näkivät, että muutamat hänen opetuslapsistaan söivät epäpuhtain, se on pesemättömin käsin. Luuk. 11:38.
3. FariseaIaiset ja kaikki Juutalaiset näet eivät syö, ennenkuin ovat tarkoin pesseet kätensä, noudattaen vanhinten perinnäis-sääntöä,
4. ja torilta tultuaan eivät syö, ennenkuin ovat pesseet itseään; ja paljo muuta on, jota ovat ottaneet noudattaakseen, niinkuin maljain ja kiviastiain ja vaskiastiain ja pöytärahien pesemisiä.
5. Niin fariseaIaiset ja kirjanoppineet kysyivät häneltä: „Miksi opetuslapsesi eivät vaella vanhinten perinnäis-säännön mukaan, vaan syövät epäpuhtain käsin?“
6. Mutta hän vastasi ja sanoi heille: „Oikein Jesaja on ennustanut teistä, te ulkokullatut, niinkuin on kirjoitettu: ‚Tämä kansa kunnioittaa minua huulillaan, mutta heidän sydämmensä on kaukana minusta; Jes. 29:13.
7. mutta turhaan he palvelevat minua, opettaen oppeja, jotka ovat ihmisten käskyjä.‘ Kol. 2:20 s. Tiit. 1:14.
8. Te hylkäätte Jumalan käskyn ja noudatatte ihmisten perinnäis-sääntöä, kiviastiain ja maljain pesemisiä, ja paljon muuta sellaista te teette.“
9. Ja hän sanoi heille: „Somasti te kumoatte Jumalan käskyn noudattaaksenne perinnäis-sääntöänne.
10. Sillä Mooses on sanonut: ‚Kunnioita isääsi ja äitiäsi,‘ ja: ‚Joka kiroo isäänsä tai äitiänsä, hän on kuolemalla rangaistava.‘ 2 Moos. 20:12. 21:17. 3 Moos. 20:9. 5 Moos. 5:16. San. 20:20. Ef. 6:2 s.
11. Mutta te sanotte: ‚Olkoon ihmisen vallassa sanoa isälleen tai äidilleen: Se, minkä olisit saava minulta hyväksesi, on korban‘ — se on uhrilahja — San. 28:24.
12. ja hänen ette enää salli tehdä mitään avustusta isälleen tai äidilleen.
13. Te teette Jumalan sanan tyhjäksi perinnäis-säännöllänne, jonka olette säätäneet. Ja paljon muuta samanlaista teette.“ 5 Moos. 4:2.
14. Ja hän kutsui taas kansan tykönsä ja sanoi heille: „Kuulkaat minua, kaikki, ja ymmärtäkäät:
15. ei mikään, mikä ihmisen ulkopuolelta menee hänen sisäänsä, voi häntä saastuttaa, vaan mikä ihmisestä lähtee ulos, se saastuttaa ihmisen. Ap. t. 10:14 s. Room. 14:14, 20. 1 Tim. 4:4. Tiit. 1:15.
16. Jos jollakin on korvat kuulla, hän kuulkoon!“ Matt. 11:15. Mark. 4:9. Ilm. 2:7.
17. Ja kun hän kansan parista oli mennyt asuntoon, kysyivät hänen opetuslapsensa häneltä sitä vertausta.
18. Ja hän sanoi heille: „Niinkö ymmärtämättömiä tekin olette? Ettekö tajua, ettei mikään, joka ulkoapäin menee ihmiseen, voi häntä saastuttaa?
19. Sillä se ei mene hänen sydämmeensä, vaan vatsaan, ja ulostuu luonnonmukaisesti, joten kaikki ruuat puhdistuvat.“
20. Ja hän sanoi: „Mikä ihmisestä lähtee ulos, se saastuttaa ihmisen. Jaak. 3:6.
21. Sillä sisästä, ihmisten sydämmestä, pahat ajatukset lähtevät ulos, haureudet, varkaudet, murhat, 1 Moos. 6:5. 8:21. Jer. 17:9.
22. aviorikokset, ahneus, häijyys, petollisuus, irstaisuus, kateellisuus, pilkka, ylpeys, mielettömyys.
23. Kaikki tämä paha lähtee sisästä ulos ja saastuttaa ihmisen.“
24. Ja hän nousi ja läksi sieltä Tyyron ja Sidonin alueelle. Ja hän meni erääseen taloon eikä tahtonut, että kukaan saisi sitä tietää; mutta hän ei voinut olla salassa, Matt. 15:21 s.
25. vaan eräs vaimo, jonka pienessä tyttäressä oli saastainen henki, tuli

heti hänestä kuultuaan ja heittäysi hänen jalkojensa eteen.
26. Ja se vaimo oli kreikkalainen, syntyään syrofoinikialainen; ja hän pyysi häntä ajamaan ulos perkeleen hänen tyttärestään
27 Niin Jesus sanoi hänelle: „Anna lasten ensin tulla ravituiksi, sillä ei ole soveliasta ottaa lasten leipää ja heittää penikoille."
28. Mutta hän vastasi ja sanoi hänelle „Niin, Herra, penikathan syövät pöydän alla lasten muruja."
29. Ja hän sanoi vaimolle „Tämän sanan tähden, mene! perkele on lähtenyt ulos tyttärestäsi."
30. Ja vaimo meni kotiinsa ja havaitsi lapsen makaavan vuoteella ja perkeleen lähteneen ulos.
31. Ja lähdettyään Tyyron alueelta, hän taas tuli Sidonin kautta Galilean meren luo Dekapolin alueen keskitse. Matt. 15:29 s.
32. Ja hänen tykönsä tuotiin kuuro, joka myös oli mykkä, ja he pyysivät häntä panemaan kätensä hänen päälleen.
33. Niin hän otti hänet erilleen kansasta, pisti sormensa hänen korviinsa, sylki ja koski hänen kieleensä Mark. 8:23. Joh. 9:6.
34. ja katsahti ylös taivaasen, huokasi ja sanoi hänelle „Effata!" se on: Aukene.
35. Niin hänen korvansa heti aukenivat, ja hänen kielensä side irtausi, ja hän puhui selvästi.
36. Ja Jesus kielsi heitä sitä sanomasta kellekään; mutta mitä enemmin hän heitä kielsi, sitä enemmin he julistivat. Mark. 1:43 s.
37. Ja ihmiset hämmästyivät ylenmäärin ja sanoivat: „Hyvästi hän on tehnyt kaikki; hän tekee kuurot kuuleviksi ja mykät puhuviksi."
Jes. 35:5 s. Matt. 11:5.

8 Luku.

Jesus ravitsee neljätuhatta miestä, varoittaa opetuslapsiaan fariseálaisten ja Herodeksen hapatuksesta ja parantaa sokean miehen. Pietarin tunnustus. Jesus ilmoittaa kärsimisensä.

Niinä päivinä, kun taas paljo kansaa oli koolla, ja heillä ei ollut syötävää, kutsui hän opetuslapsensa luokseen ja sanoi heille:
2. „Minun käy sääliksi kansaa, sillä he ovat jo kolme päivää viipyneet luonani, eikä heillä ole syötävää.
Matt. 15:32 s. Mark. 6:34 s.
3. Ja jos lasken heidät menemään syömättä kotiinsa, niin he nääntyvät tiellä; sillä muutamat heistä ovat kaukaa tulleet."
4. Niin hänen opetuslapsensa vastasivat hänelle „Mistä voi täällä erämaassa saada leipiä näiden ravitsemiseksi?" Ps. 78:19.
5. Hän kysyi heiltä. „Kuinka monta leipää teillä on?" He sanoivat „Seitsemän."
6 Silloin hän käski kansan laskeutua maahan Ja hän otti ne seitsemän leipää, kiitti, taittoi ne ja antoi opetuslapsilleen, jotta panisivat ne eteen. Matt. 14:19. Mark. 6:41. Joh. 6:10.
7 Heillä oli myös joitakuita kalasia, ja siunattuaan ne hän käski panna nekin eteen.
8. Niin he söivät ja tulivat ravituiksi. Sitten korjasivat palasien tähteet, seitsemän korillista.
9. Ja niitä, jotka olivat aterioineet, oli noin neljä tuhatta. Ja hän laski heidät luotaan.
10. Ja kohta hän astui opetuslapsineen venheesen ja meni Dalmanutan seuduille.
11. Ja fariseálaiset läksivät ulos ja rupesivat väittelemään hänen kanssaan ja vaativat häneltä tunnusmerkkiä taivaasta, tahtoen panna häntä koetukselle.
Matt. 12:38 s. 16:1 s. Luuk 11:16. Joh. 6:30.
12. Niin hän huokasi hengessään ja sanoi: „Miksi tämä sukupolvi vaatii tunnusmerkkiä? Totisesti sanon teille: tälle sukupolvelle ei anneta tunnusmerkkiä."
13. Ja hän jätti heidät ja astui taas venheesen ja lähti pois toiselle puolelle.
14. Ja he olivat unhottaneet ottaa mukaansa leipiä, eikä heillä ollut enempää kuin yksi leipä muassaan venheessä.
15. Ja hän käski heitä, sanoen „Katsokaat eteenne, ja varokaat fariseálaisten hapatusta ja Herodeksen hapatusta." Luuk. 12:1.
16. Niin he puhelivat keskenään, sanoen: „Ei meillä ole leipiä."
17. Kun Jesus huomasi sen, sanoi hän heille: „Miksi puhelette siitä, ettei teillä ole leipiä? Ettekö vielä tajua ettekä ymmärrä? Onko teidän sydämmenne kovettunut? Mark. 6:52.
18. Silmät teillä on, ettekä näe, ja korvat teillä on, ettekä kuule? Ja ettekö muista: Jer. 5:21. Hes. 12:2.
19. kun taitoin ne viisi leipää viidelletuhannelle, kuinka monta täyttä korillista palasia te korjasitte?" He sanoivat hänelle: „Kaksitoista."
Matt. 14:20 s. Mark. 6:41 s. Luuk. 9:13. Joh. 6:13.
20. „Ja kun taitoin ne seitsemän leipää neljälletuhannelle, kuinka mon-

ta täyttä korillista palasia te korjasitte?" He sanoivat: „Seitsemän."
Matt.15:34.37.
21. Niin hän sanoi heille: „Kuinka ette vielä ymmärrä?"
22. Ja hän tuli Betsaidaan. Ja hänen tykönsä tuotiin sokea, ja he pyysivät häntä, että hän koskisi häneen.
23. Niin hän otti sokeaa kädestä, vei hänet kylän ulkopuolelle, sylki hänen silmiinsä ja pani kätensä hänen päälleen ja kysyi häneltä: „Näetkö jotakin?" Mark. 7:32 s.
24. Tämä katsahti ylös ja sanoi: „Näen ihmiset, sillä minä eroitan käveleviä, ja ne ovat puiden näköisiä."
25. Sitten hän taas pani kätensä hänen silmilleen; ja nyt tämä katseli tarkkaan, ja hän oli parantunut ja näki kaikki kaukaa ja selvästi.
26. Ja hän lähetti hänet hänen kotiinsa, sanoen: „Älä mene kylään, äläkä sano kellekään kylässä."
27. Ja Jesus läksi opetuslapsineen Filippuksen Kesarean kyliin. Ja tiellä hän kysyi opetuslapsiltaan ja sanoi heille: „Kenen ihmiset sanovat minun olevan?" Matt. 16:13 s. Luuk. 9:18 s.
28. He vastasivat hänelle, sanoen: „Johannes kastajan, ja toiset Elijan, toiset taas jonkun profetoista."
Matt. 14:2. Mark 6:15.
29. Niin hän kysyi heiltä: „Kenenkä te sanotte minun olevan?" Pietari vastasi ja sanoi hänelle: „Sinä olet Kristus." Joh. 6:69. 11:27.
30. Ja hän vakavasti varoitti heitä puhumasta kellekään hänestä. Mark. 9:9.
31. Ja hän alkoi opettaa heille, että Ihmisen Pojan oli kärsittävä paljon ja jouduttava vanhimpien ja ylipappien ja kirjanoppineiden hyljättäväksi, että hänet oli tapettava, ja että hänen oli kolmen päivän perästä noustava ylös. Matt. 16:21 s. 17:22 s.
Mark. 9:31. 10:33. Luuk. 9:22 s. 18:31 s.
32. Ja tämän hän puhui peittelemättä. Silloin Pietari otti hänet erikseen ja rupesi nuhtelemaan häntä.
33. Mutta hän kääntyi, katsoi opetuslapsiinsa ja nuhteli Pietaria, sanoen: „Mene pois näkyvistäni, saatana, sillä sinä et ajattele sitä, mikä on Jumalan, vaan sitä, mikä on ihmisten."
34. Ja hän kutsui luokseen kansan ynnä opetuslapsensa ja sanoi heille: „Jos joku tahtoo minun perässäni kulkea, kieltäköön hän itsensä ja ottakoon ristinsä ja seuratkoon minua.
Matt. 10:38 s. Luuk. 14:27.
35. Sillä joka tahtoo säilyttää henkensä, kadottaa sen, mutta joka kadottaa henkensä minun ja evankeliumin tähden, säilyttää sen.
Luuk. 17:33. Joh. 12:25.
36. Sillä mitä hyötyä on ihmisellä siitä, jos hän voittaa omakseen koko maailman, mutta menettää sielunsa?
37. Taikka mitä antaa ihminen sielunsa lunnaiksi? Ps. 49:9.
38. Sillä joka häpeää minua ja minun sanojani tässä aviorikollisessa ja syntisessä sukupolvessa, häntä myös Ihmisen Poika häpeää, kun hän tulee Isänsä kirkkaudessa pyhien enkelien kanssa." Matt. 10:33.
25:31. 26:64. Luuk. 12:9. Room. 1:16. 2 Tim. 2:12.

9 Luku.

Jesus kirkastetaan, parantaa kuunvaihetautisen, puhuu jälleen kuolemastaan ja ylösnousemisestaan ja neuvoo vastustamaan viettelyksiä.

Ja hän sanoi heille: „Totisesti minä sanon teille: tässä seisovista on muutamia, jotka eivät maista kuolemaa, ennenkuin näkevät Jumalan valtakunnan tulevan voimalla."
2. Ja kuuden päivän perästä Jesus otti mukaansa Pietarin ja Jaakobin ja Johanneksen ja vei heidät yksinänsä ylös korkealle vuorelle erilleen. Ja hän muuttui heidän edessään; Matt. 17:1 s. Luuk. 9:28 s.
3. ja hänen vaatteensa tulivat kiiltäviksi, erinomaisen valkeiksi niinkuin lumi, niin ettei kukaan vaatteenvalkaisija maan päällä saata semmoiseksi valkaista.
4. Ja heidän näkyviinsä tuli Elija ynnä Mooses, ja nämä puhelivat Jesuksen kanssa.
5. Niin Pietari rupesi puhumaan ja sanoi Jesukselle: „Rabbi, hyvä on meidän täällä olla; ja me tahdomme tehdä kolme majaa, sinulle yhden ja Moosekselle yhden ja Elijalle yhden."
6. Hän ei näet tietänyt mitä sanoisi, sillä he olivat peljästyksissään.
7. Ja tuli pilvi, joka peitti heidät varjoonsa, ja pilvestä kuului ääni: „Tämä on minun rakas Poikani; kuulkaat häntä."
5 Moos. 18:15. Ps. 2:7. Jes. 42:1. Matt. 3:17. 12:18.
Mark 1.11 Luuk. 3:22. 2 Piet. 1:17.
8. Ja kun he yht'äkkiä katsoivat ympärilleen, eivät he enää nähneet ketään muuta kuin Jesuksen, joka yksinänsä oli heidän kanssaan.
9. Ja heidän kulkiessaan alas vuorelta, hän kielsi heitä kellekään kertomasta mitä olivat nähneet, ennenkuin vasta sitten, kun Ihmisen Poika oli noussut kuolleista. Matt. 17:9 s.
10. Ja he pitivät mielessään sen sa-

nan ja tutkistelivat keskenään mitä tuo kuolleista nouseminen oli.
11. Ja he kysyivät häneltä, sanoen: „Kirjanoppineethan sanovat, että Elijan pitää tulla ensin?" Mal. 4:5.
12. Niin hän sanoi heille: „Elija kyllä tulee ensin ja asettaa kaikki kohdalleen. Mutta kuinka sitten on kirjoitettu Ihmisen Pojasta, että hän on paljon kärsivä ja tuleva halveksituksi? Ps. 22:7 s. Jes. 53:3 s. Dan. 9:26. Luuk. 1:17.
13. Mutta minä sanon teille: Elijakin on tullut, ja he tekivät hänelle mitä tahtoivat, niinkuin on kirjoitettu hänestä." Matt. 11:14.
14. Ja kun hän tuli opetuslasten luo, näki hän paljon kansaa heidän ympärillään ja kirjanoppineita väittelemässä heidän kanssaan. Matt. 17:14 s. Luuk. 9:37 s.
15. Ja heti kaikki kansa hänet nähdessään hämmästyi, ja he riensivät hänen tykönsä ja tervehtivät häntä.
16. Ja hän kysyi heiltä: „Mitä väittelette heidän kanssaan?"
17. Silloin vastasi eräs mies kansanjoukosta hänelle: „Opettaja, olen tuonut sinun tykösi poikani, jossa on mykkä henki.
18. Ja missä vain se käy hänen kimppuunsa, riuhtoo se häntä, ja häneltä tulee vaahtoa, ja hän kiristelee hampaitaan; ja hän kuihtuu. Ja minä sanoin opetuslapsillesi, että he ajaisivat sen ulos, mutta he eivät kyenneet."
19. Hän vastasi heille, sanoen: „Oi sinä epäuskoinen sukupolvi, kuinka kauan minun on oltava teidän tykönänne? Kuinka kauan minun on kärsittävä teitä? Tuokaat hänet minun tyköni."
20. Niin he toivat hänet hänen tykönsä. Ja heti kun hän näki Jesuksen, kouristi henki häntä, ja hän kaatui maahan, kieritteli itseään, ja häneltä tuli vaahtoa. Mark. 1:26.
21. Ja Hän kysyi hänen isältään: „Kuinka kauan aikaa tätä on hänellä ollut?" Niin hän sanoi: „Lapsuudesta asti.
22. Ja monesti se on viskannut hänet tuleenkin ja veteen, hukuttaakseen häntä. Mutta jossinä jotakin voit, niin armahda meitä ja auta meitä."
23. Niin Jesus sanoi hänelle: „Jos voit uskoa; kaikki on mahdollista uskovalle." Mark. 11:23. Luuk. 17:6. Fil. 4:13.
24. Ja heti lapsen isä huusi ja sanoi kyynelin: „Minä uskon; auta epäuskoani!"
25. Mutta kun Jesus näki, että kansaa riensi sinne, nuhteli hän saastaista henkeä ja sanoi sille: „Sinä mykkä ja kuuro henki, minä käsken sinua: lähde ulos hänestä, äläkä enää mene häneen!"
26. Niin se huusi ja kouristi häntä kovasti ja lähti ulos. Ja hän kävi ikäänkuin kuolleeksi, niin että useimmat sanoivat: „Hän kuoli."
27. Mutta Jesus otti häntä kädestä ja nosti hänet ylös. Ja hän nousi.
28. Ja hänen mentyään huoneesen hänen opetuslapsensa kysyivät häneltä, kun olivat yksinään: „Miksi me emme voineet ajaa sitä ulos?"
29. Hän sanoi heille: „Tätä lajia ei saa lähtemään ulos muulla kuin rukouksella ja paastolla."
30. Ja he läksivät sieltä ja kulkivat Galilean läpi; ja hän ei tahtonut, että kukaan saisi sitä tietää. Matt. 17:22 s. Luuk. 9:43 s.
31. Sillä hän opetti opetuslapsiansa ja sanoi heille: „Ihmisen Poika annetaan ihmisten käsiin, ja he tappavat hänet, ja kun hän on tapettu, nousee hän kolmen päivän perästä ylös." Matt. 16:21. Mark. 8:31. 10:32 s. Luuk. 9:22. 18:31 s.
32. Mutta he eivät ymmärtäneet sitä puhetta ja pelkäsivät häneltä kysyä.
33. Ja he saapuivat Kapernaumiin. Ja kotiin tultuaan hän kysyi heiltä: „Mistä te tiellä keskustelitte?" Matt. 17:24. 18:1 s. Luuk. 9:46.
34. Mutta he olivat vaiti; sillä he olivat tiellä keskustelleet toistensa kanssa siitä, kuka oli suurin. Luuk. 22:24.
35. Ja hän istuutui, kutsui ne kaksitoista ja sanoi heille: „Jos joku tahtoo olla ensimmäinen, hänen tulee olla kaikista viimeisenä ja kaikkien palvelijana." Matt. 20:26. Mark. 10:43 s.
36. Ja hän otti lapsen ja asetti sen heidän keskelleen; ja otettuaan sen syliinsä, hän sanoi heille: Mark. 10:16.
37. „Joka ottaa luokseen yhden tämmöisen lapsen minun nimeeni, se ottaa luokseen minut; ja joka minut ottaa luokseen, se ei ota luokseen minua, vaan sen, joka on lähettänyt minut." Matt. 10:40. Joh. 13:20.
38. Johannes sanoi hänelle: „Opettaja, me näimme erään miehen, joka ei seuraa meitä, sinun nimelläsi ajavan ulos perkeleitä, ja me kielsimme häntä, koska hän ei seuraa meitä."
39. Mutta Jesus sanoi: „Älkäät kieltäkö häntä: sillä ei kukaan, joka tekee voimateon minun nimeeni, voi kohta puhua pahaa minusta. 1 Kor. 12:3.
40. Sillä joka ei ole meitä vastaan, se on meidän puolellamme. Matt. 12.30.
41. Sillä joka antaa teille juoda maljallisen vettä sillä nimellä, että olette

Kristuksen omia, totisesti minä sanon teille hän ei jää ilman palkkaansa. Matt. 10:42. 25:35.
42. Ja joka viettelee yhden näistä pienistä, jotka uskovat minuun, hänelle olisi parempi, että olisi pantu myllynkivi hänen kaulaansa, ja hänet olisi heitetty mereen. 5 Moos. 13:6. Luuk. 17:1 s.
43 Ja jos kätesi viettelee sinua, hakkaa se poikki. Parempi on sinulle käsipuolena päästä elämään sisälle. kuin molemmat kädet tallella mennä helvettiin, sammumattomaan tuleen, Matt. 5:30.
44. jossa heidän matonsa ei kuole eikä tuli sammu. Jes. 66:24.
45. Ja jos jalkasi viettelee sinua, hakkaa se poikki. Parempi on sinulle jalkapuolena mennä elämään sisälle, kuin molemmat jalat tallella tulla heitetyksi helvettiin,
46. jossa heidän matonsa ei kuole eikä tuli sammu.
47. Ja jos silmäsi viettelee sinua, heitä se pois Parempi on sinulle silmäpuolena mennä sisälle Jumalan valtakuntaan, kuin molemmat silmät tallella tulla heitetyksi helvetin tuleen, Matt. 5:29
48. jossa heidän matonsa ei kuole eikä tuli sammu.
49. Sillä jokainen ihminen on tulella suolattava, niinkuin jokainen uhri on suolalla suolattava. 3 Moos. 2:13. Hes. 43:24.
50. Suola on hyvä; mutta jos suola käy suolattomaksi, millä sen maustatte? Olkoon teillä suolaa itsessänne, ja pitäkäät rauhaa keskenänne." Matt. 5:13. Luuk. 14:34. Room. 12:18. Kol. 4:6. Hebr. 12:14.

10 Luku.

Jesus puhuu aviosta, siunaa lapsia, neuvoo rikasta nuorukaista, julistaa tulevaa kärsimistään, ojentaa Sebedeuksen poikia ja parantaa sokean.

Ja hän nousi ja läksi sieltä Jordanin toista puolta Judean alueelle. Ja taas kokoontui paljo kansaa hänen tykönsä, ja tapansa mukaan hän taas opetti heitä. Matt. 19:1 s.
2. Ja farisealaisia tuli hänen tykönsä, ja koettaen kietoa häntä he kysyivät häneltä, oliko miehen luvallista eroittaa vaimonsa luotaan.
3. Hän vastasi ja sanoi heille: ,,Mitä Mooses on käskenyt teille?"
4. He sanoivat: ,,Mooses salli kirjoittaa erokirjan ja eroittaa vaimon luotaan." 5 Moos. 24:1. Matt. 5:31.
5. Niin Jesus sanoi heille: ,,Teidän sydämmenne kovuuden tähden hän kirjoitti teille tämän käskyn.
6. Mutta luomisen alusta Jumala loi heidät mieheksi ja naiseksi 1 Moos 1:27 5:2.
7 Sentähden on miehen luopuminen isästään ja äidistään ja liittyminen vaimoonsa. 1 Moos. 2:24 Ef. 5:31.
8. Ja ne kaksi tulevat yhdeksi lihaksi ' Niin heitä ei enää ole kaksi, vaan he ovat yksi liha.
9 Minkä siis Jumala yhdisti, sitä älköön ihminen eroittako." 1 Kor 7:10.
10. Ja heidän mentyään huoneesen opetuslapset taas kysyivät häneltä tätä asiaa
11 Ja hän sanoi heille: ,,Joka hylkää vaimonsa ja nai toisen, se tekee aviorikoksen häntä vastaan Matt. 5:32. Luuk. 16:18.
12. Ja jos vaimo hylkää miehensä ja menee naimisiin toisen kanssa, niin hän tekee aviorikoksen."
13. Ja hänen tykönsä tuotiin lapsia, että hän koskisi heihin; mutta opetuslapset nuhtelivat tuojia. Matt. 19:13 s. Luuk 18:15 s.
14. Mutta sen nähdessään Jesus närkästyi ja sanoi heille: ,,Sallikaat lasten tulla minun tyköni älkäätkä estäkö niitä, sillä sellaisten on Jumalan valtakunta. Matt. 18:3. 1 Kor. 14:20.
15. Totisesti sanon teille: joka ei ota Jumalan valtakuntaa vastaan niinkuin lapsi, hän ei pääse siihen sisälle."
16. Ja hän otti ne syliinsä, pani kätensä heidän päälleen ja siunasi heitä. Mark. 9:36.
17. Ja hänen mennessään ulos tielle, juoksi muuan mies hänen tykönsä, polvistui hänen eteensä ja kysyi häneltä: ,,Hyvä opettaja, mitä minun on tehtävä, että perisin ijankaikkisen elämän?" Matt. 19:16 s. Luuk. 18:18 s.
18. Mutta Jesus sanoi hänelle. ,,Miksi sanot minua hyväksi? Ei kukaan ole hyvä muu kuin Jumala yksin.
19. Käskyt sinä tiedät: ,Älä tee aviorikosta,' ,Älä tapa,' ,Älä varasta,' ,Älä todista väärin,' ,Älä riistä keltään mitään,' ,Kunnioita isääsi ja äitiäsi." 2 Moos. 20:12 s. 5 Moos. 5:16 s. Room. 13:9.
20. Mutta hän vastasi ja sanoi hänelle: ,,Opettaja, tätä kaikkea olen noudattanut nuoruudestani asti."
21. Niin Jesus katsoi häneen ja rakasti häntä ja sanoi hänelle: ,,Yksi sinulta puuttuu: mene, myö kaikki, mitä sinulla on ja anna köyhille, ja sinulla on oleva aarre taivaassa, ja tule seuraamaan minua." Matt. 6:19. Luuk. 12:33. 16:9. 1 Tim. 6:17 s.
22. Mutta hän synkistyi siitä puheesta ja meni pois murheellisena, sillä hänellä oli paljo omaisuutta.
23. Silloin Jesus katsoi ympärilleen

ja sanoi opetuslapsilleen: „Kuinka vaikea on niiden, joilla on tavaraa, mennä sisälle Jumalan valtakuntaan!"
24. Niin opetuslapset hämmästyivät hänen sanoistaan. Mutta Jesus rupesi taas puhumaan ja sanoi heille: „Lapset, kuinka vaikea on niiden, jotka luottavat tavaraansa, päästä Jumalan valtakuntaan! Ps. 62:11. San. 11:28
25 Helpompi on kamelin mennä neulansilmästä läpi, kuin rikkaan päästä Jumalan valtakuntaan."
26. Niin he ylenmäärin hämmästyivät ja sanoivat toisilleen: „Kuka silloin voi pelastua?"
27. Jesus katsoi heihin ja sanoi: „Ihmisille se on mahdotonta, mutta ei Jumalalle; sillä Jumalalle on kaikki mahdollista." 1 Moos. 18:14. Job 42:2. Jer. 32:17. Sak. 8:6. Luuk. 1:37.
28. Silloin Pietari rupesi sanomaan hänelle: „Katso, me olemme luopuneet kaikesta ja seuranneet sinua." Luuk. 5:11.
29. Jesus sanoi: „Totisesti minä sanon teille: ei ole ketään, joka minun tähteni ja evankeliumin tähden on luopunut talosta tai veljistä tai sisarista tai isästä tai äidistä tai vaimosta tai lapsista tai pelloista,
30 eikä saisi satakertaisesti nyt tässä ajassa taloja ja veljiä ja sisaria ja äitejä ja lapsia ja peltoja, vainojen keskellä, ja tulevassa maailmassa ijankaikkista elämää.
31. Mutta useat ensimmäiset tulevat viimeisiksi, ja viimeiset ensimmäisiksi." Matt. 20:16. Luuk. 13:30.
32. Ja he olivat matkalla menemässä ylös Jerusalemiin, ja Jesus kulki heidän edellään; ja heidät valtasi hämmästys, ja jotka seurasivat, olivat peloissaan. Ja hän otti taas tykönsä ne kaksitoista ja rupesi heille sanomaan mitä hänelle oli tapahtuva: Matt. 20:17 s. Luuk. 18:31 s.
33. „Katso, me menemme ylös Jerusalemiin, ja Ihmisen Poika annetaan ylipappien ja kirjan-oppineiden käsiin, ja he tuomitsevat hänet kuolemaan ja antavat hänet alttiiksi pakanoille; Matt. 16:21. 17:22. Mark. 8:31. 9:31. Luuk. 9:22.
34. ja he pilkkaavat häntä ja sylkevät häntä ja ruoskivat häntä ja tappavat hänet; ja kolmen päivän perästä hän nousee ylös."
35. Ja Jaakob ja Johannes, Sebedeuksen pojat, menivät hänen tykönsä ja sanoivat hänelle: „Opettaja, me pyydämme, että tekisit meille mitä anomme sinulta." Matt. 20:20 s.
36. Hän sanoi heille: „Mitä tahdotte, että tekisin teille?"
37. Niin he sanoivat hänelle: „Anna meidän istua, toisen oikealla ja toisen vasemmalla puolellasi kirkkaudessasi."
38. Mutta Jesus sanoi heille: „Ette tiedä mitä anotte. Voitteko juoda sen kalkin, jonka minä juon, tahi tulla kastetuksi sillä kasteella, jolla minut kastetaan?" Luuk 12:50
39. He sanoivat hänelle: „Voimme." Niin Jesus sanoi heille: „Sen kalkin, jonka minä juon, te tosin juotte, ja sillä kasteella, jolla minut kastetaan, kastetaan teidät; Ap t. 12:2.
40. mutta oikealla tai vasemmalla puolellani istuminen ei ole minun annettavanani, vaan se annetaan niille, joille se on valmistettu."
41. Kun ne kymmenen sen kuulivat, rupesivat he närkästymään Jaakobiin ja Johannekseen.
42. Mutta Jesus kutsui heidät tykönsä ja sanoi heille: „Te tiedätte, että ne, joita ruhtinaiksi tunnustetaan, herroina hallitsevat kansoja, ja että mahtavat käyttävät valtaansa niitä kohtaan. Luuk. 22:25 s.
43. Mutta näin älköön olko teidän keskken, vaan joka tahtoo tulla suureksi teidän keskuudessanne, olkoon teidän palvelijanne; Mark. 9:35. Luuk. 9:48.
44. ja joka teidän keskuudessanne tahtoo olla ensimmäinen, olkoon kaikkien käskyläinen. 1 Piet. 5:3.
45. Sillä ei myöskään Ihmisen Poika tullut palveltavaksi, vaan palvelemaan ja antamaan henkensä lunnaiksi monen edestä." Joh. 13:14. Ef. 1:7. Fil. 2:7. Kol. 1:14. 1 Tim. 2:6. Tiit. 2:14. 1 Piet. 1:18 s.
46. Ja he tulivat Jerikoon. Ja kun hän vaelsi Jerikosta opetuslastensa ja suuren väkijoukon seuraamana, istui eräs sokea kerjäläinen, Bartimeus, Timeuksen poika, tien vieressä. Matt. 20:29 s. Luuk. 18:35 s.
47. Ja kuullessaan, että se oli Jesus, nasaretilainen, hän rupesi huutamaan ja sanomaan: „Jesus, Davidin poika, armahda minua!" Luuk. 17:13.
48 Ja useat ankarasti käskivät häntä vaikenemaan. Mutta hän huusi vielä enemmän: „Davidin poika, armahda minua!"
49. Silloin Jesus seisahtui ja sanoi: „Kutsukaat hänet tänne!" Ja he kutsuivat sokean, sanoen hänelle: „Ole turvallisella mielin, nouse; hän kutsuu sinua."
50. Niin hän heitti viittansa päältään, nousi äkkiä ja tuli Jesuksen tykö.
51. Ja Jesus puhutteli häntä, sanoen:

,,Mitä tahdot minua tekemään sinulle?" Sokea sanoi hänelle: ,,Rabbuni, että saisin näköni jälleen."
52. Niin Jesus sanoi hänelle: ,,Mene, uskosi on pelastanut sinut." Ja heti hän sai näkönsä ja seurasi häntä tiellä.
Matt.9:22. Mark.5:34. Luuk.7:50. 8:48. 17:19.

11 Luku.

Jesus tulee ratsastaen Jerusalemiin, kiroo hedelmättömän fiikunapuun, puhdistaa temppelin ja puhuu uskon voimasta.

Ja kun he tulivat lähelle Jerusalemia, Betfagen ja Betanian luo Öljymäelle, lähetti hän kaksi opetuslastaan Matt. 21:1 s. Luuk. 19:29 s. Joh. 12:12 s.
2. ja sanoi heille: ,,Menkäät kylään, joka on edessänne, niin kohta siihen tullessanne löydätte sidottuna varsan, jonka selässä ei kukaan ihminen vielä ole istunut; päästäkäät se ja tuokaat tänne.
3. Ja jos joku teille sanoo: ,Miksi tuota teette?' niin sanokaat: ,Herra sitä tarvitsee;' ja kohta hän lähettää sen tänne."
4. Ja he menivät ja löysivät varsan sidottuna oven vieressä ulkona kujalla ja päästivät sen.
5. Ja muutamat niistä, jotka siellä seisoivat, sanoivat heille: ,,Mitä teette, kun päästätte varsaa?"
6. Niin he sanoivat näille, niinkuin Jesus oli käskenyt; ja nämä antoivat heidän mennä.
7. Ja he toivat varsan Jesuksen tykö ja panivat vaatteensa sen päälle, ja hän istui sen selkään. 2 Kun. 9:13.
8. Ja useat levittivät vaatteeensa tielle, ja toiset karsivat lehdeksiä puista ja hajoittivat tielle.
9. Ja jotka kulkivat edellä, ja jotka seurasivat, huusivat: ,,Hosianna, siunattu olkoon Hän, joka tulee Herran nimessä! Ps. 118:25 s. Matt. 23:39.
10. Siunattu olkoon isämme Davidin valtakunta, joka on tulemassa! Hosianna korkeuksissa!"
11. Ja hän kulki sisälle Jerusalemiin ja meni temppeliin; ja katseltuaan kaikkea hän läksi niiden kahdentoista kanssa Betaniaan, sillä aika oli jo myöhäinen. Matt. 21:12 s. Luuk. 19:45 s.
12. Kun he seuraavana päivänä läksivät Betaniasta, tuli hänen nälkä.
13. Ja kaukaa nähdessään fiikunapuun, jossa oli lehtiä, hän meni katsomaan, löytäisikö ehkä jotakin siitä; mutta tultuaan sen luo hän ei löytänyt muuta kuin lehtiä. Silloin ei näet ollut fiikunain aika.
14. Niin hän lausui ja sanoi sille: ,,Älköön kukaan ikinä enää syökö sinusta hedelmää." Ja hänen opetuslapsensa kuulivat sen.
15. Ja he tulivat Jerusalemiin. Ja mentyään temppeliin hän rupesi ajamaan ulos niitä, jotka möivät ja ostivat temppelissä, ja työnsi kumoon rahanvaihtajain pöydät ja kyyhkysten myöjäin istuimet, Joh. 2:14.
16. eikä sallinut kenenkään kantaa mitään astiaa temppelin kautta.
17. Ja hän opetti ja sanoi heille: ,,Eikö ole kirjoitettu: ,Minun huoneeni on nimitettävä rukoushuoneeksi kaikille kansoille?' Mutta te olette tehneet sen rosvojen luolaksi."
1 Kun. 8:30. Jes. 56:7. Jer. 7:11.
18. Ja ylipapit ja kirjanoppineet kuulivat sen ja miettivät kuinka surmaisivat hänet; sillä he pelkäsivät häntä, kun kaikki kansa oli hämmästyksissään hänen opetuksestansa.
Matt. 7:28. Mark. 1:22. Luuk. 20:19.
19. Ja myöhän tultua hän meni, kuten tavallisesti, ulos kaupungista.
20. Ja varhain aamulla ohitse kulkiessaan he näkivät fiikunapuun kuivettuneeksi juuriaan myöten.
21. Silloin Pietari muisti Jesuksen sanat ja sanoi hänelle: ,,Rabbi, katso, fiikunapuu, jonka kirosit, on kuivettunut."
22. Jesus vastasi ja sanoi heille: ,,Pitäkäät usko Jumalaan.
23. Totisesti sanon teille: jos joku sanoisi tälle vuorelle: ,Kohoudu ja heittäy mereen,' eikä epäilisi sydämmessään, vaan uskoisi sen tapahtuvan, minkä hän sanoo, niin se tapahtuisi hänelle. Matt. 17:20. Luuk. 17:6.
24. Sentähden sanon teille: kaikki, mitä rukoilette ja anotte, uskokaat saavanne, niin se tapahtuu teille.
Matt. 7:7. Luuk. 11:9.
Joh. 14:13. 15:7. 16:23. 1 Joh. 3:22. 5:14. Jaak. 1:5 s.
25. Ja kun seisotte ja rukoilette, niin antakaat anteeksi, jos teillä jotakin on toista vastaan, että Isännekin, joka on taivaissa, antaisi teille anteeksi teidän rikkomuksenne.
Matt. 5:23 s. 6:14. Ef. 4:32. Kol. 3:13.
26. Mutta jos te ette anna anteeksi, niin ei Isännekään, joka on taivaassa, anna teille anteeksi rikkomuksianne." Matt. 18:35.
27. Ja he tulivat taas Jerusalemiin. Ja kun hän käveli temppelissä, tulivat ylipapit ja kirjanoppineet ja vanhimmat hänen tykönsä
Matt. 21:23 s. Luuk. 10:1 s.
28. ja sanoivat hänelle: ,,Millä vallalla näitä teet? Ja kuka sinulle on antanut vallan näitä tehdä?"
Ap. t. 4:7. 7:27.
29. Mutta Jesus vastasi heille: ,,Mi-

näkin kysyn teiltä yhtä asiaa; vastatkaat minulle, niin minä sanon teille millä vallalla näitä teen.
30. Oliko Johanneksen kaste taivaasta vai ihmisiltä? Vastatkaat minulle."
31. Niin he arvelivat keskenään, sanoen: ,,Jos sanomme: ,Taivaasta,' niin hän sanoo: ,Miksi ette sitten uskoneet häntä?' Luuk. 7:30.
32. Vai sanommeko ,Ihmisiltä?" — Sitä he eivät kansalta tohtineet, sillä kaikki pitivät Johannesta todellisena profettana Matt. 14:5. Mark. 6:20.
33. Ja he vastasivat ja sanoivat Jesukselle: ,,Emme tiedä." Niin Jesus sanoi heille: ,,En minäkään sano teille millä vallalla näitä teen."

12 Luku.

Jesus puhuu vertauksen pahoista viinitarhureista, vastaa kysymykseen veronmaksusta ja lain tärkeimmästä käskystä. Lesken lahja.

Ja hän rupesi puhumaan heille vertauksin: ,,Eräs mies istutti viinitarhan ja pani aidan sen ympäri ja kaivoi viinikuurnan ja rakensi tornin; ja hän vuokrasi sen viinitarhureille ja matkusti ulkomaille.
Ps. 80:9 s. Jes. 5:1 s. Jer. 2:21. Matt. 21:33 s. Luuk. 20:9 s.
2. Ja kun aika tuli, lähetti hän viinitarhurien tykö palvelijan perimään tarhureilta viinitarhan hedelmiä.
3. Mutta he ottivat tämän kiinni, pieksivät ja lähettivät hänet tyhjin käsin pois.
4. Taas hän lähetti heidän tykönsä toisen palvelijan. Ja häntä haavoittivat päähän ja kohtelivat häpeällisesti.
5. Ja hän lähetti vielä toisen, ja tämän he tappoivat; ja samoin he tekivät useille muille: toisia pieksivät, toisia tappoivat.
6. Vielä hänellä oli yksi ainoa poika, jota hän rakasti. Hänet hän lähetti viimeiseksi heidän tykönsä, sanoen: ,Kavahtavat kai poikaani.'
7. Mutta nuo viinitarhurit sanoivat toisilleen: ,Tämä on perillinen; tulkaat, tappakaamme hänet, niin perintö jää meille.' 1 Moos. 37:18. Matt. 26:3 s.
8. Ja he ottivat hänet kiinni, tappoivat ja heittivät hänet ulos viinitarhasta.
9. Mitä nyt viinitarhan herra on tekevä? Hän tulee ja tuhoaa viinitarhurit ja antaa viinitarhan muille.
10 Ettekö ole lukeneet tätä kirjoitusta: ,Se kivi, jonka rakentajat hylkäsivät, se on tullut kulmakiveksi;
Ps. 118:22 s. Jes. 28:16. Ap. t. 4:11. Room. 9:33. 1 Piet. 2:4 s.
11. Herralta tämä on siksi tullut ja on ihmeellinen meidän silmissämme?"
12. Silloin he olisivat halusta ottaneet häntä kiinni, mutta pelkäsivät kansaa; sillä he ymmärsivät, että hän oli puhunut sen vertauksen heistä. Ja he jättivät hänet ja menivät pois.
13. Ja he lähettivät hänen tykönsä muutamia farisealaisia ja herodilaisia kietomaan häntä sanoilla.
Matt. 22:15 s. Luuk. 20:20 s.
14. Nämä tulivat ja sanoivat hänelle: ,,Opettaja, me tiedämme, että olet totinen, etkä välitä kenestäkään, sillä et katso ihmisten muotoon, vaan opetat Jumalan tietä totuuden mukaan. Onko luvallista antaa keisarille veroa, vai eikö ole? Tuleeko meidän antaa, vai eikö?"
15. Mutta hän tiesi heidän ulkokullaisuutensa ja sanoi heille: ,,Miksi kiusaatte minua? Tuokaat minulle denaari nähdäkseni."
16. Niin he toivat. Ja hän sanoi heille: ,,Kenen tämä kuva ja päällekirjoitus on?" He sanoivat hänelle: ,,Keisarin."
17. Jesus sanoi heille: ,,Antakaat keisarille mikä on keisarin, ja Jumalalle mikä on Jumalan." Ja he ihmettelivät suuresti häntä. Room. 13:7.
18. Ja hänen tykönsä tuli saddukealaisia, jotka sanovat, ettei ylösnousemusta ole; ja he kysyivät häneltä, sanoen: Matt. 22:23 s. Luuk. 20:27 s. Ap. t. 23:8.
19. ,,Opettaja, Mooses on säätänyt meille: ,Jos joltakin kuolee veli, joka jättää jälkeensä vaimon, mutta ei jätä lasta, niin ottakoon hän kuolleen veljensä vaimon ja tuottakoon jälkeläisen veljelleen.' 5 Moos. 25:5 s.
20. Oli seitsemän veljestä. Ensimmäinen otti vaimon, ja kun hän kuoli, ei häneltä jäänyt jälkeläistä.
21. Silloin toinen otti hänet, ja hänkin kuoli jättämättä jälkeläistä. Niin myös kolmas.
22. Samoin kävi kaikille seitsemälle; heiltä ei jäänyt jälkeläistä. Viimeiseksi kaikista vaimokin kuoli.
23. Kun he nyt ylösnousemuksessa nousevat ylös, kenelle heistä hän joutuu vaimoksi, sillä niillä seitsemällä hän oli ollut vaimona?"
24. Jesus sanoi heille: ,,Ettekö siis eksy, kun ette tunne kirjoituksia ettekä Jumalan voimaa?
25. Sillä kun kuolleista noustaan, eivät miehet nai eivätkä naiset mene miehelle; vaan he ovat niinkuin enkelit taivaissa.
26. Mutta mitä siihen tulee, että kuolleet nousevat ylös, ettekö ole lukeneet Mooseksen kirjasta kerto-

muksessa orjantappurapensaasta, kuinka Jumala puhui hänelle, sanoen ,Minä olen Abrahamin Jumala ja Isaakin Jumala ja Jaakobin Jumala?' 2 Moos 3:6,16. Ap t.7:32. Hebr.11.16.
27 Ei Jumala ole kuolleiden Jumala, vaan elävien Suuresti eksytte."
28. Silloin tuli hänen tykönsä eräs kirjanoppinut, joka oli kuullut heidän keskustelunsa ja huomannut hänen hyvin vastanneen heille, ja kysyi häneltä ,,Mikä on ensimmäinen kaikista käskyistä?"
Matt. 22:34 s. Luuk. 20:39 s.
29. Jesus vastasi. ,,Ensimmäinen on tämä ,Kuule, Israel · Herra, meidän Jumalamme, Herra on yksi ainoa,
5 Moos. 6:4 s. 10:12.
30. ja sinun tulee rakastaa Herraa Jumalaasi koko sydämmestäsi ja koko sielustasi ja koko mielestäsi ja koko voimastasi '
31 Toinen on tämä ,Rakasta lähimäistäsi niinkuin itseäsi.' Näitä suurempaa ei ole toista käskyä."
3 Moos. 19·18. Luuk. 10:27. Joh. 15:12. Room. 13:9. Gal. 5:14. 1 Tim. 1:5. Jaak. 2:8.
32 Niin kirjanoppinut sanoi hänelle: ,,Oikein sanoit, opettaja, totuuden mukaan, että yksi hän on, ja ettei ole toista kuin hän.
5 Moos. 4:35. Jes. 45:5 s. 46:9
33. Ja häntä rakastaminen koko sydämmestään ja koko ymmärryksestään ja koko voimastaan, ja rakastaminen lähimäistään niinkuin itseään on enempi kuin kaikki polttouhrit ja muut uhrit " Hos. 6:6.
34. Kun Jesus näki, että hän vastasi ymmärtäväisesti, sanoi hän hänelle ,,Sinä et ole kaukana Jumalan valtakunnasta." Eikä kukaan enää rohjennut kysyä häneltä.
35. Ja opettaessaan temppelissä Jesus puhui edelleen ja sanoi: ,,Kuinka kirjanoppineet sanovat, että Kristus on Davidin poika?
Matt. 22:41 s. Luuk. 20:41 s. Ps. 110:1. Ap. t. 2:34 s. 1 Kor. 15:25. Hebr 1:13. 10:12 s.
36. Onhan David itse sanonut Pyhässä Hengessä ,Herra sanoi minun Herralleni Istu oikealle puolelleni, kunnes panen vihollisesi jalkaisi aluseksi.'
37 David itse sanoo häntä Herraksi, kuinka hän sitten on hänen poikansa?" Ja suuri kansanjoukko kuunteli häntä mielellään.
38. Ja opettaessaan hän sanoi ,,Varokaat kirjanoppineita, jotka mielellään kävelevät pitkässä viitassa ja haluavat tervehdyksiä toreilla
Matt. 23·1 s. Luuk. 20:45 s.
39. ja etumaisia istuimia synagogissa ja ensimmäisiä sijoja pidoissa.
40. Nämä, jotka syövät leskien talot ja näön vuoksi pitävät pitkiä rukouksia, saavat sitä kovemman tuomion."
41 Ja hän istui vastapäätä uhriarkkua ja katseli kuinka kansa pani rahaa uhriarkkuun. Ja useat rikkaat panivat paljon 2 Kun. 12:9. Luuk. 21:1 s.
42. Niin tuli eräs köyhä leski ja pani kaksi ropoa, yhteensä noin pennin
43. Ja hän kutsui opetuslapsensa tykönsä ja sanoi heille: ,,Totisesti sanon teille tämä köyhä leski pani enemmän kuin kaikki muut, jotka panivat uhriarkkuun. 2 Kor. 8:12.
44. Sillä he kaikki panivat liiastaan, mutta tämä pani puutteestaan kaikki, mitä hänellä oli, koko eloksensa."

13 Luku.

Jesus puhuu maailman lopun enteistä sekä tulemuksestaan.

Ja kun hän meni ulos temppelistä, sanoi eräs hänen opetuslapsistaan hänelle ,,Opettaja, katso minkälaiset kivet ja minkälaiset rakennukset!" Matt. 24:1 s. Luuk. 21:5 s.
2. Jesus vastasi hänelle: ,,Sinä näet nämä suuret rakennukset. Tähän ei jätetä kiveä kiven päälle, jota ei maahan murreta."
1 Kun. 9:7 s. Mik. 3:12. Luuk. 19:44.
3. Ja kun hän istui Öljymäellä, vastapäätä temppeliä, kysyivät Pietari ja Jaakob ja Johannes ja Andreas häneltä, heidän ollessaan yksinänsä:
4. ,,Sano meille: milloin tämä tapahtuu, ja mikä on tunnusmerkki, josta havaitaan tämän kaiken alkavan täyttyä?"
5. Niin Jesus rupesi sanomaan heille: ,,Katsokaat, ettei kukaan teitä eksytä.
Ef. 5:6. Kol. 2:8. 2 Tess. 2:3. 1 Joh. 4:1.
6. Sillä monta tulee minun nimessäni, sanoen ,Minä se olen,' ja he eksyttävät monta. 1 Joh. 2:18.
7. Ja kun kuulette sotia ja sanomia sodista, älkäät peljästykö. Sillä se pitää tapahtua, mutta loppu ei ole vielä käsissä.
8. Sillä kansa on nouseva kansaa vastaan ja valtakunta valtakuntaa vastaan, tapahtuu maanjäristyksiä seutu seudulta, ja tulee nälänhädät. Tämä on synnytystuskien alku.
9. Mutta pitäkäät te vaari itsestänne. Sillä teidät vedetään oikeuksiin ja teitä piekseään synagogissa ja teidät asetetaan maaherrain ja kuningasten eteen minun tähteni, todistukseksi heille.
Matt. 10:17 s Joh. 15:19. 16:2. Ilm. 2:10.
10. Ja sitä ennen pitää evankeliumi saarnattaman kaikille kansoille.
Mark. 16:15.

11. Mutta kun he vievät teitä oikeuden eteen asetettaviksi, älkäät edeltäpäin huolehtiko mitä puhuisitte; vaan mitä teille sillä hetkellä annetaan, se puhukaat. Sillä ette te ole puhumassa, vaan Pyhä Henki.
Matt. 10:19 s. Luuk. 12:11 s.
12. Veli antaa veljensä kuolemaan ja isä lapsensa, ja lapset nousevat vanhempiansa vastaan ja tappavat heidät. Mik. 7:5 s. Matt. 10:21 s.
13. Ja te tulette kaikkien vihattaviksi minun nimeni tähden; mutta joka kestää loppuun asti, hän pelastuu. Ilm. 2:7.
14. Mutta kun näette hävityksen kauhistuksen seisovan siinä, jossa sen ei pitäisi seisoa joka tämän lukee, se tarkatkoon – silloin ne, jotka Judeassa ovat, paetkoot vuorille;
Dan. 9:27. 12:11.
15. katolla oleva älköön astuko alas talonsa,älköönkä menkö sisään noutamaan mitään talostaan, Luuk. 17:31.
16. ja joka on pellolle mennyt, älköön palatko takaisin noutamaan viittaansa.
17. Voi niitä, jotka ovat raskaina, ja niitä, jotka imettävät noina päivinä!
18. Mutta rukoilkaat, ettei se tapahtuisi talvella.
19. Sillä sinä aikana on oleva semmoinen ahdistus, ettei alusta luomakunnan, jonka Jumala on luonut, ole sen vertaista ollut tähän asti, eikä tule. Dan. 12:1.
20. Ja ellei Herra lyhentäisi sitä aikaa, ei yksikään liha pelastuisi; mutta valittujen tähden, jotka hän on valinnut, hän on lyhentänyt sen ajan.
21. Ja jos silloin joku sanoo teille: 'Katso, täällä Kristus on.' tai: 'Katso, tuolla,' niin älkäät uskoko. Luuk. 17:23.
22. Sillä vääriä kristuksia ja vääriä profettoja nousee, ja he tekevät tunnusmerkkejä ja ihmeitä eksyttääkseen, jos mahdollista, valitut.
5 Moos. 13:1 s. 2 Tess. 2:11. Ilm. 13:13 s.
23. Mutta olkaat te varoillanne. Katso, minä olen edeltäpäin sanonut teille kaikki. 2 Piet. 3:17.
24. Mutta niinä päivinä, tuon ahdistuksen jälkeen, aurinko pimenee, ja kuu ei anna valoaan,
Jes. 13:10. Hes. 32:7 s.
Joel 2:10, 31. 3:15. Ap. t. 2:20. Ilm. 6:12 s.
25. ja tähdet putoilevat taivaalta, ja taivasten voimat järkkyvät.
26. Ja silloin nähdään Ihmisen Pojan tulevan pilvissä suurella voimalla ja kirkkaudella.
Dan. 7:13. Matt. 16:27. 25:31. 26:64. Mark. 14:62. Ap. t. 1:11. 1 Tess. 4:16. Ilm. 1:7.
27. Ja silloin hän lähettää enkelinsä ja kokoaa valittunsa neljältä ilmansuunnalta, maan äärestä taivaan ääreen asti.
28. Mutta oppikaat fiikunapuusta vertaus: Kun sen oksa jo tulee meheväksi ja lehdet puhkeavat, niin tiedätte, että kesä on lähellä.
29. Samoin te myös, kun näette tämän tapahtuvan, tietäkäät, että se on lähellä, oven edessä.
30. Totisesti sanon teille: tämä sukukunta ei katoa, ennenkuin tämä kaikki tapahtuu.
31. Taivas ja maa katoavat, mutta minun sanani eivät katoa. Ps. 102:27. 119:89. Jes. 40:8. 51:6. Matt. 5:18. Hebr. 1:11 s.
32. Mutta siitä päivästä tai hetkestä ei tiedä kukaan, eivät enkelit taivaassa, eikä myöskään Poika, vaan ainoastaan Isä. Ap. t. 1:7. 1 Tess. 5:1 s.
33. Olkaat varoillanne; valvokaat ja rukoilkaat, sillä ette tiedä milloin se aika tulee.
Matt. 25:13. Luuk. 12:40. 1 Tess. 5:6.
34. On niinkuin miehen matkustaessa ulkomaille: kun hän jätti talonsa ja antoi palvelijoilleen vallan, jokaiselle hänen tehtävänsä, käski hän myös ovenvartijan valvoa.
35. Valvokaat siis, sillä ette tiedä, milloin talon herra tulee, iltamyöhällä vai yösydännä vai kukonlaulun-aikana vai varhain aamulla;
36. jottei hän, äkkiarvaamatta tullessaan, tapaisi teitä nukkumasta.
37. Mutta minkä teille sanon, sen sanon kaikille: valvokaat!"

14 Luku.

Jesus voidellaan, myödään, syö pääsiäislampaan, asettaa Ehtoollisen, kärsii Getsemanessa ja tutkitaan neuvoston edessä. Pietari kieltää tuntevansa Jesusta.

Niin oli kahden päivän perästä pääsiäinen ja happamattoman leivän juhla, ja ylipapit ja kirjanoppineet miettivät, kuinka ottaisivat hänet kavaluudella kiinni ja tappaisivat.
2 Moos. 12:15. Matt. 21:2 s. Luuk. 22:1 s.
2. Sillä he sanoivat: „Ei juhlana, ettei syntyisi meteliä kansassa.
3. Ja kun hän oli Betaniassa, spitalisen Simonin asunnossa, tuli hänen aterialla ollessaan eräs nainen, jolla oli mukanaan alabasteripullo väärentämätöntä, kallista nardus-voidetta. Hän rikkoi alabasteripullon ja valoi voiteen hänen päänsä päälle.
Matt. 26:6 s. Joh. 11:2. 12:1 s.
4. Niin muutamat siellä olevista närkästyivät ja sanoivat keskenään: „Mitä varten tämä voide tuhlattiin?
5. Olisihan saattanut myödä tämän

voiteen enemmästä kuin kolmesta-
sadasta denaarista ja antaa ne köy-
hille.“ Ja he toruivat naista.
6. Mutta Jesus sanoi ,,Antakaat hä-
nen olla Miksi pahoitatte hänen miel-
tään? Hän teki hyvän työn minulle.
7. Ainahan teillä on köyhät keskuu-
dessanne, ja milloin tahdotte, saa-
tatte heille hyvää tehdä; mutta mi-
nua ei teillä ole aina. 5 Moos. 15:11
8. Hän teki, minkä hän voi. Edel-
täkäsin hän voiteli ruumistani hau-
taamista varten.
9. Totisesti sanon teille, missä ikänä
evankeliumi saarnataan koko maail-
massa, siellä sekin, minkä tämä teki,
on mainittava hänen muistokseen.“
10. Ja Juudas Iskariot, joka oli yksi
niistä kahdestatoista, meni ylipap-
pien luo pettääkseen hänet heille.
Matt 26:14 s. Luuk. 2:23 s.
11 Kun nämä sen kuulivat, ihas-
tuivat he ja lupasivat antaa hänelle
rahaa Ja hän mietti kuinka saisi
hänet sopivassa tilaisuudessa kaval-
letuksi. 1 Tim.6:9 s.
12. Ja ensimmäisenä happamatto-
man leivän päivänä, kun pääsiäis-
lammas teurastettiin, hänen opetus-
lapsensa sanoivat hänelle: ,,Mihin
tahdot, että menemme tekemään val-
mistukset, syödäksesi pääsiäislam-
paan?“
2 Moos.12:17 s. Matt.26:17 s. Luuk.22:7 s.
13. Niin hän lähetti kaksi opetus-
lapsistaan ja sanoi heille: ,,Menkäät
kaupunkiin, niin teitä vastaan tulee
mies kantaen vesiastiaa; seuratkaat
häntä.
14. Ja sanokaat isännälle siinä ta-
lossa, johon hän menee sisälle: ‚O-
pettaja sanoo: Missä on minulle va-
rattu vierashuone, jossa söisin pää-
siäislampaan opetuslasteni kanssa?‘
15. Ja hän näyttää teille suuren huo-
neen yläkerrassa, aterioitseville va-
rustetun ja valmiin; valmistakaat
siellä meille.“
16. Niin opetuslapset läksivät ja tu-
livat kaupunkiin ja havaitsivat niin
olevan kuin Jesus oli sanonut heille,
ja valmistivat pääsiäislampaan.
17. Ja illan tultua hän saapui sinne
niiden kahdentoista kanssa.
Matt. 26:20 s. Luuk. 22:14 s. Joh. 13:21 s.
18. Ja heidän ollessaan pöydässä ja
syödessään, Jesus sanoi: ,,Totisesti sa-
non teille: yksi teistä, joka syö minun
kanssani, on minut pettävä.“ Ps. 41:10.
19. Niin he kävivät murheellisiksi ja
rupesivat sanomaan hänelle, toinen
toisensa perästä: ,,En suinkaan mi-
nä se ole?“ ja toinen. ,,En suinkaan
minä se ole?“
20. Hän sanoi heille. ,,Yksi teistä
kahdestatoista, se, joka kastaa vatiin
minun kanssani.
21. Ihmisen Poika tosin menee pois,
niinkuin hänestä on kirjoitettu, mut-
ta voi sitä ihmistä, jonka kautta Ih-
misen Poika petetään! Parempi olisi
sille ihmiselle, että hän ei olisi syn-
tynyt.“
22. Ja heidän syödessään hän otti
leivän, siunasi, taittoi ja antoi heille
ja sanoi: ,,Ottakaat, tämä on minun
ruumiini.“ 1 Kor. 11:23 s.
23 Ja hän otti kalkin, kiitti ja an-
toi heille; ja he kaikki joivat siitä.
24 Ja hän sanoi heille: ,,Tämä on
minun vereni, liiton veri, joka vuo-
datetaan monen edestä.
2 Moos. 24:8. Jer. 31:31. Sak. 9:11. Hebr. 8:8.
25. Totisesti sanon teille en juo enää
viinipuun hedelmää, ennenkuin sinä
päivänä, jona juon sitä uutena Ju-
malan valtakunnassa.“
26. Ja veisattuaan kiitosvirren, he
läksivät ulos Öljymäelle. Matt. 26:30 s.
Luuk. 22:31 s. Ps. 113—118. Joh. 18:1.
27 Ja Jesus sanoi heille: ,,Kaikki
te loukkaannutte minuun tänä yönä,
sillä on kirjoitettu: ‚Minä lyön pai-
menen, ja lampaat hajoitetaan.‘
Sak. 13:7. Joh. 16:32.
28. Mutta sitten kun nousen ylös,
käyn teidän edellänne Galileaan.“
Matt. 28:7, 10. 16. Mark. 16:7.
29. Niin Pietari sanoi hänelle: ,,Vaik-
ka kaikki loukkaantuisivat, en kum-
minkaan minä.“
30. Jesus sanoi hänelle: ,,Totisesti
sanon sinulle: tänään, tänä yönä, en-
nenkuin kukko kahdesti laulaa, sinä
kolmasti kiellät minut.“ Joh. 13:37 s.
31. Mutta hän vakuutti vielä enem-
min: ,,Vaikka minun pitäisi kuolla
sinun kanssasi, en sittenkään kiellä
sinua.“ Ja samoin kaikki muutkin
sanoivat.
32. Ja he tulivat paikkaan, jonka
nimi on Getsemane; ja hän sanoi
opetuslapsilleen: ,,Istukaat tässä, sil-
lä aikaa kuin minä rukoilen.“
Matt. 26:36 s. Luuk. 22:40 s.
33. Ja hän otti mukaansa Pietarin ja
Jaakobin ja Johanneksen; ja hän al-
koi kauhistua ja olla ahdistuksessa.
34. Ja hän sanoi heille: ,,Sieluni on
suuresti murheellinen kuolemaan
saakka; olkaat tässä ja valvokaat.“
Joh. 12:27.
35. Ja hän meni vähän etemmäksi,
lankesi maahan ja rukoili, että, jos
mahdollista, se hetki menisi hänel-
tä ohi,
36. ja sanoi: ,,Abba, Isä, kaikki on
mahdollista sinulle; ota minulta pois

tämä kalkki. Kuitenkin, älköön tapahtuko mitä minä tahdon, vaan mitä sinä tahdot!" Joh. 6:38. Hebr. 5:7 s.
37. Ja hän palasi ja tapasi heidät nukkumasta ja sanoi Pietarille: „Simon, nukutko? Etkö jaksanut yhtä hetkeä valvoa?
38. Valvokaat ja rukoilkaat, ettette joutuisi kiusaukseen; henki tosin on altis, mutta liha on heikko."
1 Kor. 16:13. Gal. 5:17. 1 Piet. 5:8.
39. Ja taas hän meni pois ja rukoili. sanoen samat sanat.
40. Ja palatessaan hän taas tapasi heidät nukkumasta, sillä heidän silmiään kovin painosti; ja he eivät tietäneet mitä vastaisivat hänelle.
41. Ja hän tuli kolmannen kerran ja sanoi heille: „Te nukutte vielä ja lepäätte!" Jo riittää. Hetki on tullut; katso, Ihmisen Poika annetaan syntisten käsiin.
42. Nouskaat, lähtekäämme; katso, se, joka pettää minut, on lähestynyt."
43. Ja heti, hänen vielä puhuessaan, Juudas, yksi niistä kahdestatoista, saapui, ja hänen mukanaan miekoilla ja sauvoilla varustettu joukko ylipappien ja kirjanoppineiden ja vanhinten luota.
Matt. 26:47 s. Luuk. 22:47 s. Joh. 18:2 s.
44. Mutta se, joka petti hänet, oli sopinut heidän kanssaan merkistä, sanoen: „Jota minä suutelen, hän se on; ottakaat hänet kiinni ja viekäät tarkasti vartioiden pois."
45. Ja tultuaan hän heti astui hänen tykönsä ja sanoi: „Rabbi," ja suuteli häntä. 2 Sam. 20:9.
46. Silloin he kävivät häneen käsiksi ja ottivat hänet kiinni.
47. Mutta eräs lähellä seisovista veti miekkansa, iski ylimmäisen papin palvelijaa ja sivalsi häneltä korvan.
48. Niin Jesus puhui heille ja sanoi: „Niinkuin rosvoa vastaan olette lähteneet miekoin ja sauvoin vangitsemaan minua.
49. Joka päivä olen ollut luonanne opettaen temppelissä, ettekä ole ottaneet minua kiinni. Mutta tämä tapahtuu, että kirjoitukset kävisivät toteen." Jes. 53:12.
50. Niin he kaikki jättivät hänet ja pakenivat. Job 19:13. Ps. 88:9.
51. Ja häntä seurasi eräs nuorukainen, jolla oli ympärillään liinavaate, paljaalle iholle heitettynä; ja he ottivat hänet kiinni.
52. Mutta hän jätti liinavaatteen ja pakeni alastonna.
53. Ja he veivät Jesuksen ylimmäisen papin luo, jonne kaikki ylipapit ja vanhimmat ja kirjanoppineet kokoontuivat.
Matt. 26:57 s. Luuk. 22:54 s. Joh. 18:12 s.
54. Ja Pietari seurasi häntä etäältä ylimmäisen papin palatsin sisäpihalle asti ja istui käskyläisten joukkoon ja lämmitteli tulen ääressä.
55. Mutta ylipapit ja koko neuvosto etsivät todistusta Jesusta vastaan tappaaksensa hänet, mutta eivät löytäneet. Matt. 26:59 s. Luuk. 22:63 s. Joh. 18:19 s.
56. Useat kyllä todistivat väärin häntä vastaan, mutta todistukset eivät olleet yhtäpitäviä.
57. Niin muutamat nousivat ja todistivat väärin häntä vastaan, sanoen:
58. „Me olemme kuulleet hänen sanovan: ‚Minä hajoitan maahan tämän käsin tehdyn temppelin ja rakennan kolmessa päivässä toisen, joka ei ole käsin tehty'."
Mark. 15:29. Joh. 2:19. Ap. t. 6:14.
59. Mutta eivät näinkään heidän todistuksensa olleet yhtäpitäviä.
60. Silloin ylimmäinen pappi nousi ja astui esille ja kysyi Jesukselta, sanoen: „Etkö vastaa mitään siihen, mitä nämä todistavat sinua vastaan?"
61. Mutta hän oli vaiti eikä vastannut mitään. Taas ylimmäinen pappi kysyi häneltä ja sanoi hänelle: „Oletko sinä Kristus, sen Ylistetyn Poika?"
Jes. 53:7.
62. Niin Jesus sanoi: „Olen; ja te saatte nähdä Ihmisen Pojan istuvan Voiman oikealla puolella ja tulevan taivaan pilvissä." Ps. 110:1. Dan. 7:13.
Matt. 24:30. 25:31. 26:64. Mark. 13:26.
Ap. t. 1:11. Room. 14:10. 1 Tess. 4:16. Ilm. 1:7
63. Silloin ylimmäinen pappi repäisi vaatteensa rikki ja sanoi: „Mitä me enää tarvitsemme todistajia?
64. Te kuulitte hänen pilkkansa. Mitä arvelette?" Niin he kaikki tuomitsivat hänet kuoleman ansainneeksi.
3 Moos. 24:16. Joh. 19:7.
65. Ja muutamat rupesivat sylkemään häntä ja peittämään hänen kasvojaan ja lyömään häntä nyrkillä ja sanomaan hänelle: „Profetioi." Ja palvelijat ottivat hänet ja löivät häntä poskelle. Jes. 50:6.
66. Kun nyt Pietari oli alhaalla sisäpihalla, tuli sinne eräs ylimmäisen papin palvelijattarista,
Matt. 26:69 s. Luuk. 22:56 s. Joh. 18:17. 25 s.
67. ja nähdessään Pietarin lämmittelevän, hän katsoi häneen ja sanoi: „Sinäkin olit Jesuksen, tuon nasaretilaisen, seurassa."
68. Mutta hän kielsi, sanoen. „En tiedä, enkä käsitä mitä sanot." Ja hän meni ulos etupihaan; ja kukko lauloi.

69. Ja nähdessään hänet siellä palvelijatar rupesi taas sanomaan lähellä seisoville: „Tämä on yksi heistä."
70. Mutta hän kielsi uudestaan Ja vähän sen jälkeen lähellä seisovat taas sanoivat Pietarille: „Totisesti olet yksi heistä, sillä olethan sinä galilealainen, ja puheesi on senkaltainen.
71. Mutta hän rupesi manaamaan itseänsä ja vannomaan: „En tunne sitä miestä, josta puhutte."
72. Ja samassa kukko lauloi toisen kerran. Niin Pietari muisti Jesuksen sanat, kuinka hän oli sanonut hänelle: „Ennenkuin kukko kahdesti laulaa, kiellät sinä kolmasti minut." Ja kun hän sitä ajatteli, puhkesi hän itkuun.
Matt. 26:34. Mark. 14:30. Joh. 13:38.

15 Luku.

Jesus on Pilatuksen tutkittavana. Barabbas päästetään; Jesus tuomitaan, ristiinnaulitaan kahden rosvon väliin, kuolee ristillä ja haudataan.

Ja heti aamulla ylipapit ynnä vanhimmat ja kirjanoppineet, se on koko neuvosto, pitivät neuvottelun; ja sidottuaan Jesuksen he veivät hänet pois ja antoivat Pilatuksen käsiin.
Ps. 2:2. Matt. 27:1 s. Luuk. 22:66. 23:1. Joh 18:28. Ap. t. 3:13. 4:26 s.
2. Niin Pilatus kysyi häneltä: „Oletko sinä Juutalaisten kuningas?" Hän vastasi ja sanoi hänelle: „Olen."
Matt. 27:11 s. Luuk. 23:2 s. Joh. 18:29 s. 1 Tim. 6:13.
3. Ja ylipapit tekivät monta syytöstä häntä vastaan.
4. Niin Pilatus taas kysyi häneltä, sanoen: „Etkö vastaa mitään? Katso, kuinka paljon syytöksiä he tekevät sinua vastaan!"
5. Mutta Jesus ei enää vastannut mitään, niin että Pilatus ihmetteli.
Joh. 19:9.
6. Mutta juhlan aikana hän tavallisesti päästi heille yhden vangin irti, kenenkä anoivat,
Matt. 27:15 s. Luuk. 23:17 s. Joh. 18:39 s.
7. Niin siellä oli mies, nimeltä Barabbas, vangittu muiden kapinoitsijain kanssa, jotka kapinassa olivat tehneet murhan.
8. Ja kansa huusi ja rupesi pyytämään, että hän tekisi heille niinkuin hänen tapansa oli.
9. Pilatus vastasi heille, sanoen: „Tahdotteko, että päästän teille Juutalaisten kuninkaan?"
10. Sillä hän tiesi, että ylipapit kateudesta olivat hänet antaneet hänen käsiinsä.
11. Mutta ylipapit yllyttivät kansaa anomaan, että hän ennemmin päästäisi heille Barabbaan. Ap. t. 3:14.
12. Ja Pilatus rupesi taas puhumaan ja sanoi heille: „Mitä sitten tahdotte minua tekemään hänelle, jota sanotte Juutalaisten kuninkaaksi?"
13 Niin he vastasivat, huutaen: „Ristiinnaulitse hänet!"
14. Mutta Pilatus sanoi heille: „Mitä pahaa hän sitten on tehnyt?" Mutta he huusivat vielä kovemmin: „Ristiinnaulitse hänet!"
15 Ja kun Pilatus tahtoi tehdä kansalle mieliksi, päästi hän heille Barabbaan, mutta Jesuksen hän ruoskitti ja antoi ristiinnaulittavaksi.
16 Niin sotamiehet veivät hänet palatsin pihalle, jossa päävartio oli, ja kutsuivat koko sotilasjoukon kokoon.
Matt. 27:27 s. Joh. 19:2 s.
17. Ja he pukivat hänen yllensä purppuravaatteen, väänsivät orjantappuroista seppeleen ja panivat sen hänen päähänsä
18. ja rupesivat tervehtimään häntä. „Terve, Juutalaisten kuningas!"
19. Ja he löivät häntä päähän ruovolla, sylkivät häntä ja laskeutuen polvilleen kumarsivat häntä.
Jes. 50:6. 53:7
20. Ja kun olivat häntä pilkanneet, riisuivat he häneltä purppuravaatteen ja pukivat hänet hänen omiin vaatteisinsa ja veivät hänet ulos ristiinnaulitakseen hänet.
21. Ja he pakoittivat erään ohikulkevan miehen, Simonin, kyreneläisen, joka tuli vainiolta, Aleksanterin ja Rufuksen isän, kantamaan hänen ristiään. Matt. 27:32 s. Luuk. 23:26 s. Joh. 19:17 s.
22. Ja he veivät hänet paikalle, jonka nimi on Golgata, se merkitsee Pääkallon-paikka.
23. Ja he tarjosivat hänelle mirhalla sekoitettua viiniä, mutta hän ei sitä ottanut. Ps. 69:22.
24. Ja he ristiinnaulitsivat hänet ja jakoivat keskenään hänen vaatteensa ja heittivät niistä arpaa, minkä mikin oli saava. Ps. 22:19.
25. Oli kolmas tunti, kun he naulitsivat hänet ristiin.
26. Ja siihen oli pantuna tämä päällekirjoitus, joka ilmoitti hänen syynsä: „Juutalaisten kuningas."
27. Ja he ristiinnaulitsivat hänen kanssaan kaksi rosvoa, toisen hänen oikealle ja toisen hänen vasemmalle puolelleen.
28. Ja niin se kirjoitus kävi toteen, joka sanoo: „Ja hän luettiin pahantekijäin joukkoon." Jes. 53:12. Luuk. 22:37.
29. Ja ne, jotka kulkivat ohitse, herjasivat häntä ja nyökyttivät päätään

ja sanoivat: „Voi sinua, joka hajoitat maahan temppelin ja kolmessa päivässä sen rakennat, Ps. 22:8. 109:25. Mark. 14:58. Joh. 2:19. Ap. t. 6:14.
30. auta itseäsi ja astu alas rististä!"
31. Samoin ylipapitkin ynnä kirjanoppineet keskenään pilkkasivat häntä ja sanoivat: „Muita hän on auttanut, itseään ei voi auttaa.
32. Astukoon hän, Kristus, Israelin kuningas, nyt alas rististä, että näkisimme ja uskoisimme." Myös ne, jotka olivat ristiinnaulitut hänen kanssaan, solvasivat häntä.
33. Ja kuudennella tunnilla tuli yli koko maan pimeä, jota kesti yhdeksänteen tuntiin asti.
34. Ja yhdeksännellä tunnilla Jesus huusi korkealla äänellä: „Eeli, Eeli, lama sabaktani?" Se on käännettynä: Jumalani, Jumalani, miksi hylkäsit minut? Ps. 22:2.
35. Niin muutamat siinä seisovista, kun sen kuulivat, sanoivat: „Katso, hän huutaa Elijata."
36. Ja muuan juoksi ja täytti sienen happamella viinillä, pani sen ruovon päähän ja antoi hänelle juoda, sanoen: „Annas, katsokaamme tuleeko Elija ottamaan häntä alas." Ps. 69:22.
37. Silloin Jesus huusi korkealla äänellä ja heitti henkensä.
38. Ja temppelin esirippu repesi kahtia ylhäältä alas asti. 2 Moos. 26:31. 36:35. 2 Aik. 3:14. Hebr. 10:19 s.
39. Mutta kun sadanpäällikkö, joka seisoi häntä vastapäätä, näki hänen näin huutaen heittävän henkensä, sanoi hän: „Totisesti tämä ihminen oli Jumalan Poika."
40. Ja siellä oli naisiakin etäältä katselemassa. Näiden joukossa oli myös Maria Magdaleena ja Maria, Jaakob nuoremman ja Joseen äiti, ja Salome, Luuk. 8:2 s.
41. jotka, hänen ollessaan Galileassa, seurasivat häntä ja palvelivat häntä, sekä useita muita naisia, jotka olivat tulleet hänen kanssaan ylös Jerusalemiin.
42. Ja jo samana iltana, koska oli valmistuspäivä, se on sabbatin aattopäivä, Matt. 27:57 s. Luuk. 23:50 s. Joh. 19:38 s.
43. tuli Josef arimatialainen, arvokas neuvoston jäsen, joka hänkin odotti Jumalan valtakuntaa, rohkaisi mielensä ja meni Pilatuksen tykö ja pyysi Jesuksen ruumista.
44. Niin Pilatus ihmetteli oliko hän jo kuollut, ja kutsuttuaan tykönsä sadanpäällikön, kysyi tältä, oliko hän jo kauan ollut kuolleena.
45. Ja saatuaan sadanpäälliköltä siitä tiedon, hän lahjoitti ruumiin Josefille.
46. Tämä osti liinavaatteen ja otti hänet alas, kääri hänet liinavaatteesen ja pani hautaan, joka oli hakattu kallioon, ja vieritti kiven hautakammion ovelle.
47. Ja Maria Magdaleena ja Maria, Joseen äiti, katselivat mihin hänet pantiin.

16 Luku.

Jesus nousee kuolleista, ilmestyy Maria Magdaleenalle ja opetuslapsilleen, käskee saarnaamaan evankeliumia ja astuu ylös taivaasen.

Ja sabbatin kuluttua Maria Magdaleena ja Maria, Jaakobin äiti, ja Salome ostivat hyvänhajuisia yrttejä mennäkseen voitelemaan häntä. Matt. 28:1 s. Luuk. 24:1 s. Joh. 20:1 s.
2. Ja viikon ensimmäisenä päivänä he tulivat haudalle sangen varhain, auringon noustessa.
3. Ja he sanoivat toisilleen: „Kuka meille vierittää kiven pois hautakammion ovelta?"
4. Ja katsahtaessaan ylös he näkivät kiven pois vieritetyksi; se oli näet hyvin suuri.
5. Ja mentyään sisälle hautakammioon, ne näkivät nuorukaisen istuvan oikealla puolella, puettuna pitkään, valkoiseen vaatteesen; ja he peljästyivät kovin.
6. Mutta hän sanoi heille: „Älkäät olko peloissanne; te etsitte Jesusta, nasaretilaista, sitä ristiinnaulittua. Hän on noussut ylös; ei hän ole täällä. Katso, tässä on paikka, johon panivat hänet.
7. Mutta menkäät sanomaan hänen opetuslapsilleen ja Pietarille, että Hän käy teidän edellänne Galileaan; siellä saatte nähdä hänet, niinkuin hän sanoi teille." Mark. 14:28. Ap. t. 1:3. 13:31. 1 Kor. 15:5.
8. Niin he tulivat ulos ja pakenivat haudalta, sillä heidät oli vallannut vavistus ja hämmästys, eivätkä sanoneet kellekään mitään, sillä he pelkäsivät.
9. Mutta ylösnousemisensa jälkeen varhain viikon ensimmäisenä päivänä hän ilmestyi ensiksi Maria Magdaleenalle, josta hän oli ajanut ulos seitsemän perkelettä. Luuk. 8:2.
10. Tämä meni ja vei sanan niille, jotka olivat olleet Jesuksen kanssa, ja jotka nyt murehtivat ja itkivät.
11. Mutta kun nämä kuulivat, että hän eli, ja että Maria oli hänet nähnyt, eivät he uskoneet.
12. Ja sen jälkeen hän toisenmuo-

toisena ilmestyi kahdelle heistä, kun he kävelivät, kulkien maalle.
Luuk. 24:13 s.
13. Nekin menivät ja veivät sanan niille toisille; mutta nämä eivät uskoneet heitäkään.
14. Sittemmin hän ilmestyi niille yhdelletoista itselleenkin heidän ollessaan pöydässä; ja hän soimasi heidän epäuskoaan ja heidän sydämmensä kovuutta, kun eivät uskoneet niitä, jotka olivat nähneet hänet ylösnousseeksi.
Luuk. 24:36 s. Joh. 20:19 s. 1 Kor. 15:5,7.
15. Ja hän sanoi heille: „Menkäät kaikkeen maailmaan ja saarnatkaat evankeliumia kaikille luoduille.
Matt. 28:19.
16. Joka uskoo ja kastetaan, se pelastuu; mutta joka ei usko, se tulee kadotetuksi.
Joh. 3:18,36. Ap. t. 16:31. Room. 1:16.
17. Mutta nämä tunnusmerkit seuraavat niitä, jotka uskovat: minun nimessäni he ajavat ulos perkeleitä, puhuvat uusilla kielillä, Luuk. 10:17. Ap. t. 5:16. 8:7. 10.46. 16:18. 19:6. 1 Kor. 12:10.
18. poistavat käsin kärmeitä, ja jos juovat jotakin kuolettavaa, ei se vahingoita heitä; he panevat kätensä sairasten päälle, ja ne tulevat terveiksi." Matt. 10:8.
Luuk. 10:19. Ap. t. 28:3,8. Jaak. 5:14 s.
19. Kun nyt Herra Jesus oli puhunut heille, otettiin hän ylös taivaasen, ja hän istui Jumalan oikealle puolelle.
Luuk. 24:50 s. Ap. t. 1:4 s. 7:55. 1 Tim. 3:16.
20. Mutta he läksivät ja saarnasivat kaikkialla, ja Herra vaikutti heidän kanssaan ja vahvisti sanan sitä seuraavien tunnusmerkkien kautta.
Ap. t. 14:3. Hebr. 2:4.

LUUKKAAN EVANKELIUMI.

1 Luku.

Enkelin ilmestys Sakariaalle ja Marialle. Marian käynti Elisabetin luona. Johanneksen syntyminen.

Koska useat ovat ruvenneet kirjoittamaan niistä asioista, joista meillä täydellinen tieto on,
2. niinkuin meille ovat kertoneet ne, jotka alusta asti ovat nähneet omin silmin ja olleet sanan palvelijoina, Hebr. 2:3. 1 Joh. 1:1.
3. niin olen minäkin, tarkkaan tutkittuani alusta pitäen kaikki, katsonut hyväksi kirjoittaa ne järjestyksessään sinulle, arvoisin Teofilus,
Ap. t. 1:1.
4. että oppisit tuntemaan kuinka varmoja ne asiat ovat, joita sinulle on opetettu.
5. Herodeksen, Judean kuninkaan, aikana oli eräs pappi, nimeltä Sakarias, Abian osastosta; ja hänen vaimonsa oli Aaronin tyttäriä, ja hänen nimensä oli Elisabet. Aik. 24:10. 19.
6. He olivat molemmat vanhurskaita Jumalan edessä, vaeltaen kaikissa Herran käskyissä ja säännöissä nuhteettomina.
7. Mutta heillä ei ollut lasta, sillä Elisabet oli hedelmätön; ja he olivat molemmat tulleet ijäkkäiksi.
8. Niin tapahtui, kun hänen osastonsa vuoro tuli ja hän toimitti papillisia tehtäviä Jumalan edessä,
9. että hän tavanmukaisessa pappistehtävien arpomisessa sai osakseen mennä Herran temppeliin suitsuttamaan. 2 Moos. 30:7. Hebr. 9:6.
10. Ja kaikki kansa oli ulkopuolella rukoilemassa suitsutuksen aikana. 3 Moos. 16:17.
11. Silloin ilmestyi hänelle Herran enkeli seisoen suitsutusalttarin oikealla puolella.
12. Ja hänet nähdessään Sakarias hämmästyi, ja hänet valtasi pelko.
13. Mutta enkeli sanoi hänelle: „Älä pelkää, Sakarias; sillä rukouksesi on kuultu, ja vaimosi Elisabet on synnyttävä sinulle pojan, ja sinun on pantava hänen nimekseen Johannes.
14. Ja hän on oleva sinulle iloksi ja riemuksi, ja useat iloitsevat hänen syntymisestään.
15. Sillä hän on oleva suuri Herran edessä; viiniä ja väkijuomaa hän ei juo, ja hän täyttyy Pyhällä Hengellä jo äitinsä kohdussa.
4 Moos. 6:3. Tuom. 13:4. Jer. 1:5. Matt. 11:9 s.
16. Ja hän kääntää monta Israelin lapsista Herran, heidän Jumalansa tykö.
17. Ja hän käy hänen edellään Elijan hengessä ja voimassa, kääntääkseen isien sydämmet lapsiin ja tottelemattomat vanhurskasten mielialaan, näin Herralle toimittaakseen valmistetun kansan."
Mal. 4:6. Matt. 3:3. Mark. 9:11 s.
18. Niin Sakarias sanoi enkelille:

„Mistä voin sen tietää? Sillä minä
olen vanha, ja vaimoni on jo ijäkäs."
1 Moos. 17:17.
19. Enkeli vastasi ja sanoi hänelle:
„Minä olen Gabriel, joka seison Ju-
malan edessä, ja minä olen lähe-
tetty puhuttelemaan sinua ja julis-
tamaan sinulle tämän ilosanoman.
Dan. 8:16. 9:21. Hebr. 1:14.
20. Ja katso, sinä tulet äänettömäksi
ja puhumaan kykenemättömäksi sii-
hen päivään saakka, jona tämä ta-
pahtuu, sentähden ettet uskonut sa-
nojani, jotka käyvät toteen aikanaan."
21. Ja kansa oli odottamassa Saka-
riasta, ja he ihmettelivät, että hän
niin kauan viipyi temppelissä.
22. Mutta ulos tullessaan hän ei kyen-
nyt puhumaan heille; silloin he äly-
sivät hänen nähneen näyn temppelis-
sä. Ja hän viittasi heille ja jäi mykäksi.
23. Ja kun hänen virkatoimensa
päivät olivat päättyneet, meni hän
kotiinsa.
24. Ja niiden päiväin perästä Eli-
sabet, hänen vaimonsa, tuli raskaak-
si ja pitäytyi salassa viisi kuukaut-
ta; ja hän sanoi:
25. „Näin Herra on tehnyt minulle
niinä päivinä, jolloin hän katsoi puo-
leeni ottaakseen pois minulta ihmis-
ten ylönkatseen." 1 Moos. 30:23.
26. Kuudentena kuukautena sen jäl-
keen Jumala lähetti enkeli Gabrie-
lin erääseen Galilean kaupunkiin,
jonka nimi on Nasaret,
27. neitsyen luo, joka oli kihlattu Jo-
sef nimiselle miehelle Davidin huo-
neesta; ja neitsyen nimi oli Maria.
Matt. 1:18. Luuk. 2:5.
28. Ja tullessaan sisälle hänen ty-
könsä, enkeli sanoi: „Terve, armoi-
tettu! Herra on sinun kanssasi; siu-
nattu sinä naisten seassa!"
29. Mutta hän hämmästyi siitä pu-
heesta ja ajatteli millainen tämä ter-
vehdys oli.
30. Niin enkeli sanoi hänelle: „Älä
pelkää, Maria; sillä sinä olet saanut
armon Jumalan tykönä.
31. Ja katso, sinä tulet raskaaksi ja
synnytät pojan, ja sinun on pantava
hänen nimekseen Jesus.
Jes. 7:14. Matt. 1:21. Luuk. 2:21.
32. Hän on oleva suuri ja on nimi-
tettävä Korkeimman Pojaksi, ja Her-
ra Jumala antaa hänelle Davidin,
hänen isänsä, valtaistuimen,
2 Sam. 7:12 s. Ps. 132:11. Jes. 9:6 s.
33. ja hän on oleva Jaakobin huo-
neen kuningas ijankaikkisesti, ja hä-
nen valtakunnallaan ei ole loppua
oleva." 1 Aik. 17:14. Ps. 45:7. 89:37.
Jer. 23:5. Dan. 2:44. 7:14. 27. Mik. 4:7. Hebr. 1:8.

34. Niin Maria sanoi enkelille
„Kuinka tämä on tapahtuva, kun
en miehestä tiedä?"
35. Enkeli vastasi ja sanoi hänelle.
„Pyhä Henki tulee päällesi, ja Kor-
keimman voima varjoo sinut; sen-
tähden onkin se pyhä, joka syntyy,
nimitettävä Jumalan Pojaksi
Matt. 1:18. 20.
36. Ja katso, sukulaisesi Elisabet.
hänkin on siittänyt pojan vanhalla
ijällään, ja tämä on kuudes kuukau-
si hänellä, jota sanottiin hedelmät-
tömäksi;
37. sillä Jumalalle ei mikään asia
ole mahdoton."
1 Moos. 18:14. Job 42:2. Jer. 32:17. 27.
Sak. 8:6. Matt. 19:26. Mark. 10:27.
38. Silloin Maria sanoi: „Katso, olen
Herran palvelijatar; tapahtukoon
minulle sanasi mukaan." Ja enkeli
lähti hänen luotaan.
39. Niinä päivinä Maria nousi ja
kulki kiireesti vuorimaahan erää-
seen Juudan kaupunkiin
40. ja meni Sakariaan kotiin ja ter-
vehti Elisabetia.
41. Ja tapahtui, kun Elisabet kuuli
Marian tervehdyksen, niin lapsi hy-
pähti hänen kohdussaan; ja Elisa-
bet täyttyi Pyhällä Hengellä
42. ja puhkesi korkealla äänellä pu-
humaan ja sanoi: „Siunattu sinä
naisten joukossa, ja siunattu kohtusi
hedelmä!
43. Ja kuinka minulle tämä tapah-
tuu, että Herrani äiti tulee minun
luokseni?
44. Sillä katso, kun tervehdyksesi
ääni tuli korviini, hypähti lapsi rie-
mastuksesta kohdussani.
45. Ja autuas sinä, joka uskoit, sillä
se on käyvä täytäntöön, mikä Her-
ran käskystä on sanottu sinulle."
Luuk. 11:28.
46. Ja Maria sanoi: „Sieluni suu-
resti ylistää Herraa, 1 Sam. 2:1.
47. ja henkeni riemuitsee Jumalas-
ta, vapahtajastani;
48. sillä hän on kääntänyt katseensa
palvelijattarensa alhaisuuteen. Kat-
so, tästälähin kaikki sukupolvet kiit-
tävät minua autuaaksi;
49. sillä Voimallinen on tehnyt suu-
ria ihmeitä minulle, ja hänen ni-
mensä on pyhä, Ps. 126:2 s.
50. ja hänen laupeutensa kestää
polvesta polveen niille, jotka häntä
pelkäävät. 2 Moos. 20:6. Ps. 103:17.
51. Hän on tehnyt voimallisia teko-
ja käsivarrellaan; hän on hajoitta-
nut ne, joilla oli ylpeät ajatukset sy-
dämmessään. 2 Sam. 22:28. Ps. 33:10.
Jes. 51:9. 52:10. 1 Piet. 5:5.

52. Hän on kukistanut valtiaat valtaistuimilta ja korottanut alhaiset.
1 Sam. 2:7. Job 5:11 s. Ps. 113:7. 147:6.
53. Nälkäiset hän on täyttänyt hyvyyksillä ja rikkaat hän on laskenut luotaan tyhjinä.
1 Sam. 2:5. Ps. 34:10 s. 107:9.
54. Hän on ottanut huomaansa palvelijansa Israelin, muistaen laupeuttaan
Jes. 41:8 s. Jer. 31:3. 20.
55. Abrahamia ja hänen siementänsä kohtaan ijankaikkisesti, niinkuin hän on puhunut isillemme."
1 Moos. 17:7. 19. 18:18. 3 Moos. 26:42. Mik. 7:20.
56. Ja Maria oli hänen luonaan noin kolme kuukautta ja palasi jälleen kotiinsa.
57. Mutta Elisabetin synnyttämisen aika tuli; ja hän synnytti pojan.
58. Ja kun hänen naapurinsa ja sukulaisensa kuulivat, että Herra oli tehnyt suuren laupeuden häntä kohtaan, iloitsivat he hänen kanssaan.
59. Ja kahdeksantena päivänä he tulivat ympärileikkaamaan lasta ja tahtoivat nimittää häntä hänen isänsä nimeltä Sakariaaksi.
1 Moos. 17:12. 3 Moos. 12:3.
60. Mutta hänen äitinsä vastasi ja sanoi: „Ei suinkaan, vaan hän on nimitettävä Johannekseksi."
61. Niin he sanoivat hänelle: „Eihän suvussasi ole ketään, jota nimitetään sillä nimellä."
62. Ja he viittaamalla kysyivät hänen isältään miksi hän tahtoi hänet nimitettäväksi.
63. Niin hän pyysi taulun ja kirjoitti siihen nämä sanat: „Johannes on hänen nimensä." Ja kaikki ihmettelivät.
64. Ja heti hänen suunsa aukeni, ja hänen kielensä pääsi vallalleen, ja hän puhui kiittäen Jumalaa.
65. Ja tuli pelko kaikille heidän ympärillään asuville, ja koko Judean vuorimaassa kertoeltiin kaikki nämä tapahtumat;
66. ja kaikki, jotka niistä kuulivat, panivat ne sydämmelleen ja sanoivat: „Mikähän tästä lapsesta tuleekaan?" Sillä Herran käsi oli hänen kanssaan.
67. Ja Sakariás, hänen isänsä, täyttyi Pyhällä Hengellä ja ennusti, sanoen:
68. „Kiitetty olkoon Herra, Israelin Jumala, sillä hän on katsonut kansansa puoleen ja valmistanut sille lunastuksen,
Jes. 43:1. Luuk. 7:16.
69. ja nostattanut meille pelastuksen sarven palvelijansa Davidin huoneessa
1 Sam. 2:10. Ps. 132:17.
70. — niinkuin hän on ikivanhoista ajoista asti puhunut pyhäin profettainsa suun kautta —
71. pelastaakseen meidät vihollisistamme ja kaikkien meitä vihaavien kädestä,
Jes. 35:4.
72. tehdäkseen laupeutta isillemme ja muistaaksensa pyhää liittoaan,
1 Moos. 17:7. Ps. 105:8 s. 106:45. Jer. 31:31.
73. sitä valaa, jonka hän vannoi Abrahamille, isällemme; suodakseen meidän,
1 Moos. 22:16 s. Hebr. 6:13, 17.
74. vapahdettuina vihollistemme kädestä, pelotta palvella häntä
75. pyhyydessä ja vanhurskaudessa hänen edessään kaikkina elinpäivinämme.
1 Piet. 1:15.
76. Ja sinä, lapsi, olet nimitettävä Korkeimman profetaksi, sillä sinä olet käyvä Herran kasvojen edellä valmistamassa hänen teitään,
Jes. 40:3. Mal. 3:1 Matt. 3:3.
77. antaaksesi hänen kansalleen pelastuksen tuntemisen heidän syntiensä anteeksi-saamisessa,
Jer. 31:34. Luuk. 3:3.
78. Jumalamme sydämmellisen laupeuden tähden, jolla meidän luoksemme tulee korkeudesta koitto,
4 Moos. 24:17. Mal. 4:2.
79. loistaakseen meille, jotka istumme pimeässä ja kuolon varjossa, ja ojentaakseen jalkamme rauhan tielle."
Jes. 9:1. 42:7. 60:1. Matt. 4:16.
80. Ja lapsi kasvoi ja vahvistui hengessä. Ja hän oli erämaissa siihen päivään asti, jolloin esiintyi Israelille.
Luuk. 2:40.

2 Luku.

Jesus syntyy Betlehemissä. Ilmoitus paimenille. Taivaallinen sotajoukko ylistää Jumalaa. Jesus ympärileikataan ja tuodaan temppeliin. Simeon ja Anna. Jesus kahdentoistavuotiaana temppelissä.

Ja tapahtui niinä päivinä, että keisari Augustus antoi käskyn, että koko maailma oli verolle pantava.
2. Tämä verollepano oli ensimmäinen ja tapahtui Kyreniuksen ollessa Syyrian maaherrana.
3. Ja kaikki menivät panettamaan itsensä verolle, kukin omaan kaupunkiinsa
4. Niin Josefkin lähti Galileasta Nasaretin kaupungista ylös Judeaan, Davidin kaupunkiin, jonka nimi on Betlehem, hän kun oli Davidin huonetta ja sukua,
1 Sam. 16:1. Mik. 5:2. Joh. 7:42.
5. panettamaan itsensä verolle Marian, kihlattunsa, kanssa, joka oli raskaana.
Matt. 1:18. Luuk. 1:27.
6. Niin tapahtui heidän siellä ollessaan, että Marian synnyttämisen aika tuli.
7. Ja hän synnytti pojan, esikoisensa, ja kapaloitsi hänet ja pani hänet

seimeen, koska heillä ei ollut sijaa
majassa Matt. 1:25.
8. Samassa paikkakunnassa oli paimenia kedolla vartioimassa yöllä laumaansa.
9. Niin heidän edessään seisoi Herran enkeli, ja Herran kirkkaus loisti heidän ympärillään, ja heidät valtasi suuri pelko
10. Mutta enkeli sanoi heille „Älkäät peljätkö; sillä, katso, minä ilmoitan teille suuren ilon, joka on tuleva kaikelle kansalle·
11. teille on tänään Davidin kaupungissa syntynyt Vapahtaja, joka on Kristus, Herra
12. Ja tämä on teille tunnusmerkkinä: te löydätte vastasyntyneen lapsen kapaloituna ja seimessä makaavana."
13. Ja yht'äkkiä oli enkelin kanssa suuri joukko taivaallista sotaväkeä, ja he ylistivät Jumalaa ja sanoivat:
Dan. 7:10. Ilm. 5:11 s.
14 „Kunnia olkoon Jumalalle korkeuksissa, ja maan päällä rauha, ja ihmisille hyvä mielisuosio!"
Jes. 57:19. Luuk. 19:38. Room. 5:1. Ef. 2:14,17.
15. Ja kun enkelit olivat menneet paimenten tyköä taivaasen, niin nämä puhuivat toisilleen· „Menkäämme nyt Betlehemiin katsomaan sitä, mikä on tapahtunut, ja minkä Herra ilmoitti meille."
16. Ja he menivät kiiruhtaen ja löysivät Marian ja Josefin ja lapsen, joka makasi seimessä.
17. Ja tämän nähtyään he ilmoittivat sen sanan, joka oli puhuttu heille tästä lapsesta.
18. Ja kaikki, jotka sen kuulivat, ihmettelivät sitä, jota paimenet puhuivat heille.
19. Mutta Maria pani mieleensä kaiken tämän ja tutkisteli sitä sydämmessään. Luuk. 2:51.
20. Ja paimenet palasivat kiittäen ja ylistäen Jumalaa kaikesta, minkä olivat kuulleet ja nähneet, niinkuin heille oli puhuttu.
21. Kun sitten kahdeksan päivää oli kulunut ja lapsi oli ympärileikattava, pantiin hänen nimekseen Jesus, joksi enkeli oli hänet nimittänyt, ennenkuin hän sikisi äitinsä kohdussa. 1 Moos. 17:10,12.
Matt. 1:21,25. Luuk. 1:30. Gal. 4:4.
22. Ja kun heidän puhdistuspäivänsä, jotka olivat määrätyt Mooseksen laissa, olivat täyttyneet, veivät he hänet ylös Jerusalemiin, asettaakseen hänet Herran eteen 3 Moos. 12:2 s.
23. — niinkuin on kirjoitettu Herran laissa: „Jokainen miehenpuoli, joka avaa äitinsä kohdun, on luettava Herralle pyhitetyksi" —
2 Moos. 13:2,12. 22:29. 34:19. 4 Moos. 3:13.
24. ja uhratakseen, kuten Herran laissa on säädetty, pari turtturikyyhkystä tai kaksi kyyhkysenpoikaa.
3 Moos. 12:6,8.
25. Ja katso, Jerusalemissa oli mies, nimeltä Simeon; tämä oli vanhurskas ja jumalinen mies, joka odotti Israelin lohdutusta, ja Pyhä Henki oli hänen päällään.
26. Ja hänelle Pyhä Henki oli ilmoittanut, ettei hän näe kuolemaa, ennenkuin on nähnyt Herran Voidellun.
27. Ja hän tuli Hengen vaikutuksesta temppeliin Ja kun vanhemmat toivat lapsen Jesuksen sisälle, menetelläkseen hänen kanssaan niinkuin tapa oli lain mukaan,
28. otti hänkin hänet syliinsä ja kiitti Jumalaa ja sanoi:
29. „Herra, nyt sinä lasket palvelijasi rauhaan menemään sanasi mukaan; 1 Moos. 46:30. Fil. 1:23.
30. sillä silmäni ovat nähneet pelastuksesi, Ps. 98:2 s. Jes. 52:10. Luuk. 1:68. 3:6.
31. jonka olet valmistanut kaikkien kansojen eteen,
32. valoksi, joka on ilmestyvä pakanoille, ja kirkkaudeksi kansallesi Israelille."
Jes. 42:6. 46:13. 49:6. Ap. t. 13:47. 28:28.
33. Ja hänen isänsä ja äitinsä ihmettelivät sitä, mitä sanottiin hänestä.
34. Ja Simeon siunasi heitä ja sanoi Marialle, hänen äidilleen: „Katso, tämä on pantu lankeemukseksi ja nousemukseksi monelle Israelissa, ja merkiksi, jota vastaan sanotaan.
Jes. 8:14. 28:16. Matt. 21:44. Ap. t. 28:22.
Room. 9:32 s. 1 Kor. 1:23 s. 2 Kor. 2:16. 1 Piet. 2:6 s.
35. Ja sinunkin sielusi läpi on miekka käyvä. Siten monen sydämmen ajatukset tulevat ilmi." Joh. 19:25.
36. Ja oli eräs naisprofetta, Anna, Fanuelin tytär, Aserin sukukuntaa. Tämä oli tullut korkeaan ikään. Hän oli elänyt miehensä kanssa seitsemän vuotta siitä asti, kun neitsyenä meni naimisiin,
37. ja oli nyt leski, kahdeksankymmenenneljän vuoden vanha. Hän ei poistunut temppelistä, vaan oli siellä palvelemassa Jumalaa paastoilla ja rukouksilla yötä ja päivää. 1 Tim. 5:5.
38. Ja juuri sillä hetkellä hän tuli siihen, ylisti Jumalaa ja puhui hänestä kaikille, jotka Jerusalemissa odottivat lunastusta. Jes. 52:9.
39. Ja täytettyään kaikki, mikä oli Herran lain mukaan tehtävä, he palasivat Galileaan kaupunkiinsa Nasaretiin. Matt. 2:23.

40. Ja lapsi kasvoi ja vahvistui ja täyttyi viisaudella, ja Jumalan armo oli hänen kanssaan. Luuk. 1:80.
41. Ja hänen vanhempansa matkustivat vuosittain pääsiäisjuhlalle Jerusalemiin. 2 Moos. 23:15, 17. 34:23.
42. Hänen ollessaan kahdentoistavuotias he niinikään vaelsivat ylös sinne juhlan tavan mukaan.
43. Ja kun ne päivät olivat kuluneet, ja he läksivät kotiin, jäi poikanen Jesus Jerusalemiin, eivätkä hänen vanhempansa sitä huomanneet 2 Moos. 12:18.
44. He luulivat hänen olevan matkaseurueessa ja kulkivat päivänmatkan ja etsivät häntä sukulaisten ja tuttavien parista;
45. mutta kun eivät löytäneet, palasivat he Jerusalemiin etsien häntä.
46. Ja kolmen päivän perästä tapahtui, että he löysivät hänet temppelistä, jossa hän istui opettajain keskellä kuunnellen heitä ja kysellen heiltä.
47. Ja kaikki, jotka häntä kuulivat, olivat ihmeissään hänen ymmärryksestänsä ja vastauksistaan.
48. Ja hänet nähdessään hänen vanhempansa hämmästyivät, ja hänen äitinsä sanoi hänelle: „Poikani, miksi teit meille näin? Katso, isäsi ja minä olemme huolestuneina etsineet sinua."
49. Niin hän sanoi heille: „Mitä te minua etsitte? Ettekö tietäneet, että minun tulee olla siinä, mikä on Isäni omaa?"
50. Mutta he eivät ymmärtäneet sitä sanaa, jonka hän puhui heille. Luuk. 9:45. 18:34.
51. Ja hän meni alas heidän kanssaan ja tuli Nasaretiin ja oli heille alamainen. Ja hänen äitinsä säilytti kaiken tämän sydämmessään. Luuk. 2:19.
52. Ja Jesus varttui viisaudessa ja ijässä ja armossa Jumalan ja ihmisten edessä. 1 Sam. 2:26. San. 3:4.

3 Luku.

Johannes saarnaa ja kastaa, ja pannaan vankeuteen. Jesus kastetaan.

Viidentenätoista keisari Tiberiuksen hallitusvuonna, kun Pontius Pilatus oli Judean maaherrana ja Herodes Galilean neljännysruhtinaana ja hänen veljensä Filippus Iturean ja Trakonitis nimisen maan neljännysruhtinaana ja Lysanias Abilenen neljännysruhtinaana,
2. sinä aikana, jona Hannas ja Kaifas olivat ylimmäisinä pappeina, tuli Jumalan sana Johannekselle, Sakariaan pojalle, erämaassa. Joh. 18:13. Ap. t. 4:6.
3. Ja hän meni kaikkiin Jordanin varrella oleviin seutuihin ja saarnasi parannuksen kastetta syntien anteeksi-saamiseksi, Matt. 3:1 s. Mark. 1:2 s.
4. niinkuin on kirjoitettu Jesaja profetan ennustusten kirjassa: „Erämaassa huutavan ääni kuuluu: ,Valmistakaat Herran tietä, tehkäät polut hänelle tasaisiksi.'
Jes. 40:3 s. Luuk. 1:76. Joh. 1:23.
5. Kaikki notkot ovat täytettävät, ja kaikki vuoret ja kukkulat alennettavat, ja mikä on mutkaista, on tuleva suoraksi, ja koleat tiet ovat tehtävät sileiksi,
6. ja kaikki liha on näkevä Jumalan pelastuksen."
Ps. 98:2 s. Jes. 52:10. Luuk. 2:30 s.
7. Niin hän sanoi kansalle, joka vaelsi hänen kastettavakseen: „Te kyykärmeiden sikiöt, kuka on teitä neuvonut pakenemaan tulevaista vihaa? Matt. 23:33.
8. Tehkäät siis parannuksen mukaisia hedelmiä, älkäätkä ruvetko sanomaan itseksenne: ,Onhan meillä Abraham isänä,' sillä minä sanon teille, että Jumala voi näistä kivistä herättää lapsia Abrahamille. Joh. 8:39.
9. Jo on kirveskin pantuna puiden juurelle; jokainen puu, joka ei tee hyvää hedelmää, hakataan pois ja heitetään tuleen." Matt. 7:19.
10. Ja kansa kysyi häneltä, sanoen: „Mitä meidän siis on tehtävä?"
11. Hän vastasi ja sanoi heille: „Jolla on kaksi ihokasta, antakoon sille, joka on ilman; ja jolla on ruokaa, hän tehkööñ samoin."
1 Joh. 3:17. Jaak. 2:15 s.
12. Niin tuli publikaanejakin kastettaviksi, ja he sanoivat hänelle: „Opettaja, mitä meidän on tehtävä?"
13. Hän sanoi heille: „Älkäät vaatiko enempää kuin mikä teille on säädetty."
14. Sotamiehetkin kysyivät häneltä, sanoen: „Mitä meidän on tehtävä?" Ja hän sanoi heille: „Älkäät tehkö kellekään väkivaltaa, älkäätkä keneltäkään kiristäkö mitään, vaan tyytykäät palkkaanne." 3 Moos. 19:13.
15. Mutta kun kansa oli odotteessa, ja kaikki ajattelivat sydämmessään Johanneksesta, että hän kenties oli Kristus,
16. niin Johannes vastasi kaikille, sanoen: „Minä kastan teidät vedellä, mutta minua väkevämpi on tulossa, ja hänen kengänpaulaansa en ole kelvollinen päästämään; hän kastaa teidät Pyhällä Hengellä ja tulella.
Jes. 44:3. Joel 2:28.
Joh. 1:26 s. Ap. t. 1:5. 11:16. 13:25. 19:4.

17 Hänellä on viskimensä kädessään, ja hän puhdistaa puimatanterensa ja kokoaa nisut aittaansa, mutta ruumenet hän polttaa sammumattomalla tulella."
18. Paljon muitakin kehoituksia hän antoi kansalle ja julisti heille evankeliumia
19. Mutta kun Herodes, neljännysruhtinas, sai häneltä nuhteita Herodiaan, veljensä Filippuksen vaimon, tähden ja kaiken sen pahan tähden, minkä Herodes oli tehnyt.
Matt. 14:3 s. Mark. 6:17 s.
20. niin tämä kaiken muun lisäksi teki senkin, että sulki Johanneksen vankilaan.
21 Kun siis kaikkea kansaa kastettiin ja Jesuskin oli saanut kasteen ja rukoili, niin tapahtui, että taivas aukeni Matt. 3:13 s. Mark. 1:9 s.
22. ja Pyhä Henki laskeusi alas hänen päälleen ruumiillisessa muodossa niinkuin kyyhkynen, ja taivaasta tuli ääni: ,,Sinä olet minun rakas Poikani; sinuun olen mielistynyt."
Jes. 42:1. Matt. 17:5. Mark. 9:7. Luuk. 9:35. Joh. 1:32. 2 Piet. 1:17.
23. Ja Jesus oli, kun alkoi esiintyä, noin kolmekymmenvuotias, ollen, kuten luultiin, Josefin poika. Josef oli Eelin poika, Matt. 1:1 s.
24. Eeli oli Mattatin, tämä Leevin, tämä Melkin, tämä Jannain, tämä Josefin,
25. tämä Mattatiaan, tämä Amoksen, tämä Naumin, tämä Eslin, tämä Naggain,
26. tämä Maatin, tämä Mattatiaan, tämä Semein, tämä Josefin, tämä Juudan,
27. tämä Joananin, tämä Resan, tämä Sorobabelin, tämä Salatielin, tämä Nerin, 1 Aik. 3:17. Esra 3:2.
28. tämä Melkin, tämä Addin, tämä Kosamin, tämä Elmadamin, tämä Erin,
29. tämä Joseen, tämä Elieserin, tämä Jorimin, tämä Mattatin, tämä Levin,
30 tämä Simeonin, tämä Juudaan, tämä Josefin, tämä Jonanin, tämä Eliakimin,
31. tämä Melean, tämä Mennan, tämä Mattatan, tämä Natanin, tämä Davidin, 2 Sam. 5:14. 1. Aik. 3:5.
32. tämä Jessen, tämä Jobedin, tämä Boaksen, tämä Salmonin, tämä Naassonin, Ruut 4:17 s. 1 Aik. 2:9 s.
33. tämä Aminadabin, tämä Aramin, tämä Esromin, tämä Fareksen, tämä Juudaan, 4 Mos. 2:3.
34. tämä Jaakobin, tämä Isaakin, tämä Abrahamin, tämä Taran, tämä Nakorin, 1 Moos. 21:3. 11:24. 26 s. 1 Aik. 1:24 s.
35. tämä Serukin, tämä Ragaun, tämä Falekin, tämä Eberin, tämä Salan,
36. tämä Kainanin, tämä Arfaksadin, tämä Semin, tämä Noakin, tämä Lamekin, 1 Moos. 5:3 s. 11:10. 1 Aik. 1. 1—4.
37. tämä Metusalan, tämä Enokin, tämä Jaretin, tämä Maleleelin, tämä Kainanin,
38. tämä Enoksen, tämä Setin, tämä Adamin, tämä Jumalan.

4 Luku.

Perkele kiusaa Jesusta. Jesus opettaa Nasaretin synagogassa ja Kapernaumissa, parantaa riivatun miehen ja muita sairaita.

Sitten Jesus, täynnä Pyhää Henkeä, palasi Jordanilta; ja Henki vei hänet erämaahan. Matt. 4:1 s. Mark. 1:12 s.
2. ja neljänäkymmenenä päivänä perkele kiusasi häntä. Niinä päivinä hän ei syönyt mitään; mutta niiden päätyttyä hänen oli nälkä.
2 Moos. 34:28. 1 Kun. 19:8. Hebr. 4:15.
3. Niin perkele sanoi hänelle: ,,Jos olet Jumalan Poika, niin sano tälle kivelle, että se muuttuisi leiväksi."
4. Jesus vastasi hänelle: ,,Kirjoitettu on: ,Ihminen ei elä yksistään leivästä, vaan jokaisesta Jumalan sanasta." 5 Moos. 8:3.
5. Sitten perkele vei hänet korkealle vuorelle ja näytti hänelle ajan rahdussa kaikki maailman valtakunnat.
6. Ja perkele sanoi hänelle: ,,Sinulle annan kaiken tämän valtapiirin loistoineen, sillä minun haltuuni se on annettu, ja minä annan sen kenelle tahdon.
7. Jos sinä siis kumarrut maahan eteeni, niin tämä kaikki on oleva sinun."
8. Jesus vastasi ja sanoi hänelle: ,,Mene pois näkyvistäni, saatana! sillä kirjoitettu on: ,Herraa sinun Jumalatasi, pitää sinun kumartaman ja Häntä ainoata palveleman."
5 Moos. 6:13. 10:20.
9. Niin hän vei hänet Jerusalemiin ja asetti hänet temppelin harjalle ja sanoi hänelle: ,,Jos olet Jumalan Poika, niin heittäy tästä alas;
10. sillä kirjoitettu on: ,Hän antaa enkeleilleen käskyn sinusta, että varjelevat sinua', Ps. 91:11 s.
11. ja: ,He kantavat sinua käsillään, ettet loukkaisi kiveen jalkaasi'."
12. Jesus vastasi ja sanoi hänelle: ,,On sanottu: ,Älä kiusaa Herraa, Jumalaasi'." 2 Moos. 17:1 s. 5 Moos. 6:16.
13. Ja lopetettuaan kaikki kiusaukset, perkele poistui hänestä ajaksi.
14. Ja Jesus palasi Hengen voimassa Galileaan; ja maine hänestä levisi

kaikkiin ympärillä oleviin seutuihin. Matt. 4:12 s. Mark. 1:14 s. Joh. 4:43.
15. Ja hän opetti heidän synagogissaan, ja kaikki ylistivät häntä.
16. Ja hän saapui Nasaretiin, jossa oli kasvatettu, ja meni tapansa mukaan sabbatinpäivänä synagogaan ja nousi lukemaan.
Matt. 13:53 s. Mark. 6:1 s. Matt. 2:23.
17. Niin hänelle annettiin Jesaja profetan kirja, ja hänen avatessaan kirjan, tuli hänelle se paikka, jossa oli kirjoitettu:
18. „Herran Henki on päälläni, sillä hän on voidellut minut julistamaan evankeliumia köyhille; hän on lähettänyt minut saarnaamaan vangeille vapautusta ja sokeille näön saamista, laskemaan sorretut vapauteen,
Ps. 45:8. Jes. 42:7. 61:1 s. Matt. 11:5. Ap. t. 10:38.
19. saarnaamaan Herran otollista vuotta." 3 Moos. 25:10. 2 Kor. 6:2.
20. Ja käärittyään kirjan kokoon, hän antoi sen palvelijalle ja istuutui; ja kaikkien synagogassa olevien silmät olivat kiinnitetyt häneen.
21. Niin hän rupesi sanomaan heille: „Tänään tämä kirjoitus on käynyt toteen korvainne kuullen."
22. Ja kaikki lausuivat hänestä hyvän todistuksen ja ihmettelivät niitä armon sanoja, jotka lähtivät hänen suustaan; ja he sanoivat: „Eikö tämä ole Josefin poika?" Jes. 50:4. Joh. 6:42. 7:46.
23. Niin hän sanoi heille: „Kaiketi sanotte minulle tämän sananlaskun: ‚Parantaja, paranna itsesi'; ‚tee täälläkin, kotikaupungissasi, niitä suuria tekoja, joita olemme kuulleet tapahtuneiksi Kapernaumissa.'"
Matt. 11:23.
24. Ja hän sanoi: „Totisesti sanon teille: ei kukaan profetta ole suosittu isänsä maalla. Joh. 4.44.
25. Minä sanon teille totuudessa: monta leskeä oli Elijan aikana Israelissa, kun taivas oli suljettuna kolme vuotta ja kuusi kuukautta ja suuri nälkä tuli koko maahan,
1 Kun. 17:1, 9. Jaak. 5:17.
26. eikä Elijata lähetetty kenenkään heidän luo, vaan ainoastaan leskivaimon tykö Sidonin alueella olevaan Sareptaan.
27. Ja monta spitalista miestä oli Israelissa Elisa profetan aikana, eikä kukaan heistä tullut puhdistetuksi, vaan ainoastaan Naeman, syyrialainen." 2 Kun. 5:1, 14.
28. Tämän kuullessaan kaikki, jotka olivat synagogassa, tulivat kiukkua täyteen
29. ja nousivat ja ajoivat hänet ulos kaupungista ja veivät hänet sen vuoren äyräälle asti, jolle heidän kaupunkinsa oli rakennettu, syöstäkseen häntä alas.
30. Mutta hän läksi pois käyden heidän keskitsensä. Joh. 10:39.
31. Ja hän meni alas Kapernaumiin, Galilean kaupunkiin, ja opetti kansaa sabbattina.
Mark. 1:21 s. Matt. 4:13. Joh. 2:12.
32. Ja he hämmästyivät hänen opetuksestaan, sillä hänen puheensa oli valtavaa. Matt. 7:28 s. Joh. 7:46.
33. Ja synagogassa oli mies, jossa oli saastainen perkeleen henki. Tämä huusi korkealla äänellä:
34. „Voi, mitä sinulla on meidän kanssamme tekemistä, Jesus, nasaretilainen? Oletko tullut meitä tuhoamaan? Tiedän sinut, kuka olet, Jumalan Pyhä."
35. Niin Jesus nuhteli häntä, sanoen: „Ole vaiti ja mene ulos hänestä." Ja perkele viskasi hänet maahan heidän keskelleen ja meni hänestä ulos häntä ollenkaan vahingoittamatta.
36. Ja heidät kaikki valtasi hämmästys, ja he puhuivat keskenään, sanoen: „Mitä tämä puhe onkaan, kun hän vallalla ja voimalla käskee saastaisia henkiä, ja he lähtevät ulos?"
37. Ja maine hänestä levisi kaikkialle ympäristöllä oleviin seutuihin.
38. Niin hän nousi ja meni synagogasta Simonin kotiin. Ja Simonin anoppi sairasti kovaa kuumetta, ja he rukoilivat Jesusta hänen edestään.
Matt. 8:14 s. Mark. 1:29 s.
39. Niin hän meni ja kumartui hänen ylitsensä ja nuhteli kuumetta, ja se läksi hänestä; ja heti vaimo nousi ja palveli heitä.
40. Auringon laskiessa kaikki, joilla oli sairaita, monessa eri taudissa olevia, veivät ne hänen tykönsä. Ja hän pani kätensä heidän itsekunkin päälle ja paransi heidät.
41. Lähtipä myös perkeleitä ulos monesta, huutaen ja sanoen: „Sinä olet Jumalan Poika." Mutta hän nuhteli heitä eikä sallinut heidän puhua, koska tiesivät hänen olevan Kristuksen. Mark. 3:11 s.
42. Ja päivän tullen hän läksi pois ja meni autioon paikkaan; mutta kansa etsi häntä, ja saavuttuaan hänen luokseen, he pidättelivät häntä lähtemästä heidän tyköään. Mark. 1:35 s.
43. Mutta hän sanoi heille: „Minun tulee muillekin kaupungeille julistaa Jumalan valtakunnan evankeliumia, sillä sitä varten olen lähetetty."
Luuk. 8:1.
44. Ja hän saarnasi Galilean synagogissa.

5 Luku.

Pietarin suuri kalansaalis. Jesus parantaa spitalisen, ja halvatun miehen, kutsuu Levin, ja puhuu paastoamisesta.

Niin tapahtui, kun kansa tungeksi hänen ympärilleen kuulemaan Jumalan sanaa ja hän seisoi Gennesaretin järven rannalla, Matt. 4:18 s. Mark. 1:16 s.
2. että hän näki kaksi venhettä olevan järven rannassa; mutta kalastajat olivat niistä lähteneet ja huuhtoivat verkkojaan.
3. Ja hän astui toiseen niistä, joka oli Simonin, ja pyysi häntä laskemaan vähän matkaa maasta; ja hän istui ja opetti kansaa venheestä.
4. Mutta puhumasta lakattuaan hän sanoi Simonille: ,,Vie venhe syvälle ja heittäkäät verkkonne ulos apajalle.“ Joh. 21:3 s.
5. Niin Simon vastasi ja sanoi hänelle: ,,Mestari, koko yön olemme tehneet työtä, emmekä ole mitään saaneet; mutta sinun käskystäsi heitän ulos verkot.“
6. Ja sen tehtyään he sulkivat suuren joukon kaloja, ja heidän verkkonsa repeilivät.
7. Niin he viittasivat toisessa venheessä oleville kumppaneilleen, että tulisivat auttamaan heitä; ja nämä tulivat. Ja he täyttivät molemmat venheet, niin että ne olivat uppoamaisillaan.
8. Sen nähdessään Simon Pietari heittäysi Jesuksen polvien eteen ja sanoi: ,,Mene pois tyköäni, Herra, sillä minä olen syntinen ihminen.“
9. Sillä kalansaaliin tähden, jonka olivat saaneet, oli hämmästys vallannut hänet ja kaikki hänen kanssaan olevat,
10. samoin myös Jaakobin ja Johanneksen, Sebedeuksen pojat, jotka olivat Simonin toverit. Mutta Jesus sanoi Simonille: ,,Älä pelkää, tästälähin olet saapa ihmisiä.“ Matt. 13:47.
11. Ja he veivät venheet maalle, jättivät kaikki ja seurasivat häntä. Matt. 19:27. Mark. 10:28. Luuk. 18:28.
12. Ja katso, kun hän oli eräässä kaupungissa, oli siellä mies, spitalia täynnä. Ja nähdessään Jesuksen hän heittäytyi kasvoilleen ja rukoili häntä, sanoen: ,,Herra, jos tahdot, niin voit minut puhdistaa.“ Matt. 8:2 s. Mark. 1:40 s.
13. Niin hän ojensi kätensä, koski häneen ja sanoi: ,,Minä tahdon, puhdistu.“ Ja heti spitali läksi hänestä.
14. Ja hän kielsi häntä kellekään siitä sanomasta, ,,vaan mene“ — sanoi hän — ,,ja näytä itsesi papille ja uhraa puhdistuksestasi, niinkuin Mooses on säätänyt, todistukseksi heille.“ 3 Moos. 14:2, 12.
15. Mutta sanoma hänestä levisi vielä enemmin; ja paljo kansaa kokoontui kuulemaan häntä ja parantuakseen sairauksistaan.
16. Mutta hän vetäytyi pois erämaihin ja rukoili siellä. Matt. 14:23. Mark. 1:35. 6:46. Luuk. 6:12.
17. Ja tapahtui eräänä päivänä, kun hän opetti, että siinä istui farisealaisia ja lainopettajia, jotka olivat tulleet kaikista Galilean ja Judean kylistä ja Jerusalemista; ja Herran voima oli vaikuttamassa, niin että hän paransi sairaat. Matt. 9:1 s. Mark. 2:1 s.
18. Ja katso, muutamat miehet kantoivat vuoteella erästä miestä, joka oli halvattu; ja he koettivat viedä häntä sisään ja panna Jesuksen eteen.
19. Ja kun kansanjoukolta eivät löytäneet mistä olisivat vieneet häntä sisään, nousivat he katolle ja laskivat hänet vuoteineen tiilikaton läpi sinne keskelle Jesuksen eteen.
20. Ja nähdessään heidän uskonsa hän sanoi: ,,Ihminen, syntisi ovat sinulle anteeksi annetut.“ Luuk. 7:48 s.
21. Niin kirjanoppineet ja fariseaiset rupesivat ajattelemaan ja sanomaan: ,,Kuka tämä on, joka puhuu pilkkasanoja? Kuka voi antaa syntejä anteeksi muu kuin Jumala yksin?“ Jes. 43:25.
22. Mutta kun Jesus tiesi heidän ajatuksensa, vastasi hän ja sanoi heille: ,,Mitä ajattelette sydämmessänne?
23. Kumpi on helpompi, sanoako: ‚Syntisi ovat sinulle anteeksi annetut,‘ vai sanoa: ‚Nouse ja kävele?‘
24. Mutta tietääksenne, että Ihmisen Pojalla on valta maan päällä antaa syntejä anteeksi, niin“ — hän sanoi halvatulle — ,,minä sanon sinulle: nouse, ota vuoteesi ja mene kotiisi!“
25. Ja heti hän nousi heidän nähtensä, otti vuoteen, jolla oli maannut, ja läksi kotiinsa ylistäen Jumalaa.
26. Ja heidät kaikki valtasi suuri hämmästys, ja he ylistivät Jumalaa ja täyttyivät pelolla ja sanoivat: ,,Olemme tänään nähneet ihmeellisiä asioita.“
27. Ja sen perästä hän meni ulos ja näki publikaanin, jonka nimi oli Levi, istuvan tulliasemalla ja sanoi hänelle: ,,Seuraa minua!“ Matt. 9:9 s. Mark. 2:13 s.
28. Niin tämä jätti kaikki, nousi ja seurasi häntä.
29. Ja Levi teki hänelle suuret pidot talossaan; ja siellä oli lukuisa jouk-

ko publikaaneja ja muita, jotka aterioitsivat heidän kanssaan. Luuk.15:1.
30. Niin farisealaiset ja heidän kirjanoppineensa napisivat hänen opetuslapsiansa vastaan ja sanoivat: „Miksi syötte ja juotte publikaanien ja syntisten kanssa?"
31. Jesus vastasi ja sanoi heille: „Eivät terveet tarvitse parantajaa, vaan sairaat.
32. En ole tullut kutsumaan vanhurskaita, vaan syntisiä parannukseen."
Luuk. 19:10. 1 Tim. 1:15.
33. Niin he sanoivat hänelle: „Miksi Johanneksen opetuslapset paastoavat usein ja pitävät rukouksia, samoin farisealaistenkin, mutta sinun opetuslapsesi syövät ja juovat?"
Matt. 9:14 s. Mark. 2:18 s.
34. Jesus sanoi heille: „Ettehän voi vaatia sulhaispoikia paastoamaan sillä aikaa kuin ylkä on heidän kanssaan?
35. Mutta tulee päiviä, jolloin ylkä otetaan heiltä pois, ja silloin, niinä päivinä, he paastoavat."
36. Ja hän sanoi heille myös vertauksen: „Ei kukaan leikkaa uudesta viitasta paikkaa ja pane vanhaan viittaan; jos joku sen tekee, rikkoo hän tuon uuden viitan, ja sen lisäksi uudesta viitasta otettu paikka on vanhaan soveltumaton.
37. Eikä kukaan laske nuorta viiniä vanhoihin nahkaleileihin; jos joku sen tekee, niin nuori viini pakahuttaa leilit, ja viini juoksee maahan, ja leilit turmeltuvat.
38. Vaan nuori viini on laskettava uusiin leileihin, ja molemmat säilyvät.
39. Eikä kukaan, joka juo vanhaa viiniä, halua nuorta, sillä hän sanoo: ‚Vanha on parempaa."

6 Luku.

Opetuslapset poimivat tähkäpäitä sabbattina. Jesus parantaa miehen, jolla oli kuivettunut käsi, ja valitsee apostolinsa. Vuorisaarna.

Niin tapahtui ensimmäisen jälkeisenä sabbattina, että hän kulki viljavainioiden läpi, ja hänen opetuslapsensa katkoivat tähkäpäitä, hiersivät niitä käsillään ja söivät.
Matt. 12:1 s. Mark. 2:23 s. 5 Moos. 23:25.
2. Silloin muutamat farisealaisista sanoivat: „Miksi teette sitä, jota ei ole luvallista tehdä sabbattina?"
2 Moos. 20:10.
3. Mutta Jesus vastasi heille ja sanoi: „Ettekö sitten ole lukeneet mitä David teki, kun hänen ja hänen seuralaistensa oli nälkä, 1 Sam. 21:6.
4. kuinka hän meni Jumalan huoneesen, otti näkyleivät ja söi ja antoi seuralaisilleenkin, vaikkei niitä ole luvallista syödä muiden kuin ainoastaan pappien?"
2 Moos. 25:30. 29:32 s. 3 Moos. 24:9.
5. Ja hän sanoi heille: „Ihmisen Poika on myös sabbatin Herra."
6. Ja eräänä toisena sabbattina tapahtui, että hän meni synagogaan ja opetti; ja siellä oli mies, jonka oikea käsi oli kuivettunut.
Matt. 12:9 s. Mark. 3:1 s.
7. Ja saadaksensa jotain, mistä syyttäisivät häntä, kirjanoppineet ja farisealaiset pitivät häntä silmällä, parantaisiko hän sabbattina. Luuk. 14:1.
8. Mutta hän tiesi heidän ajatuksensa ja sanoi miehelle, jolla oli käsi kuivettuneena: „Nouse ja astu esille!" Ja hän nousi ja astui esille.
9. Niin Jesus sanoi heille: „Minä kysyn teiltä: kumpi on luvallista sabbattina: hyvääkö tehdä, vai pahaa tehdä, pelastaa sielu, vai hukuttaa?"
10. Ja hän katsoi ympärilleen heihin kaikkiin ja sanoi miehelle: „Ojenna kätesi!" Tämä teki sen, ja hänen kätensä tuli jälleen terveeksi.
11. Mutta he vimmastuivat kovin ja puhelivat keskenään mitä heidän olisi tehtävä Jesukselle.
12. Niin tapahtui niinä päivinä, että hän läksi vuorelle rukoilemaan ja oli siellä kaiken yötä rukoillen Jumalaa. Mark. 3:13 s. Matt. 14:23.
13. Ja päivän tullen hän kutsui tykönsä opetuslapsensa ja valitsi heistä kaksitoista, joille hän myös antoi apostolin nimen:
Matt. 10:1 s. Luuk. 9:1 s. Ap. t. 1:13.
14. Simonin, jonka hän myös nimitti Pietariksi, ja Andreaksen, hänen veljensä, ja Jaakobin ja Johanneksen, ja Filippuksen ja Bartolomeuksen,
Joh. 1:42 s.
15. ja Matteuksen ja Tuomaan, ja Jaakobin, Alfeuksen pojan, ja Simonin, jota sanottiin Kiivailijaksi,
16. ja Juudaan, Jaakobin pojan, ja Juudas Iskariotin, josta tuli pettäjä.
17. Ja hän astui alas heidän kanssaan ja seisahtui lakealle paikalle; ja siellä oli suuri joukko hänen opetuslapsiaan ja suuri kansanpaljous koko Judeasta ja Jerusalemista ja Tyyron ja Sidonin rantamaasta. Nämä olivat saapuneet kuulemaan häntä ja parantuakseen taudeistaan.
Mark. 3:7 s. Matt. 4:25. 5:1.
18. Ja myös ne, jotka olivat saastaisten henkien vaivaamia, parantuivat.
19. Ja kaikki kansa tavoitteli kos-

keakseen häneen, koska hänestä lähti voima ja paransi kaikki.
Matt. 14:36. Mark. 5:30.
20. Ja hän nosti silmänsä ja katsoi opetuslapsiinsa ja sanoi: „Autuaita te, jotka olette köyhiä; sillä teidän on Jumalan valtakunta. Matt. 5:1 s.
21. Autuaita te, joiden nyt on nälkä; sillä teidät ravitaan. Autuaita te, jotka nyt itkette; sillä vielä nauratte.
Ps. 126:5 s. Jes. 55:1. 61;2. Ilm. 7:16.
22. Autuaita olette, kun ihmiset, Ihmisen Pojan tähden, vihaavat teitä ja eroittavat teidät yhteydestään ja herjaavat teitä ja hylkäävät nimenne, ikäänkuin se olisi paha.
1 Piet. 2:19. 3:14. 4:14
23. Iloitkaat sinä päivänä ja riemuitkaat; sillä katso, palkkanne on suuri taivaassa; samalla tavallahan heidän isänsä tekivät profetoille.
Ap. t. 5:41. 7:51 s. Hebr. 11:36 s.
24. Mutta voi teitä, te rikkaat, sillä te olette jo saaneet lohdutuksenne!
Ps. 17:14. Luuk. 16:25. Jaak. 5:1.
25. Voi teitä, jotka nyt olette kylläiset, sillä teidän on oleva nälkä! Voi teitä, jotka nyt nauratte, sillä vielä murehditte ja itkette!
San. 14:13. Jes. 65:13 s. Jaak. 4:9.
26. Voi teitä, kun kaikki ihmiset puhuvat teistä hyvää! Samalla tavallahan heidän isänsäkin tekivät väärille profetoille. Mik. 2:11. Jaak. 4:4.
27. Mutta teille, jotka kuulette, minä sanon: rakastakaat vihollisianne, tehkäät hyvää niille, jotka teitä vihaavat, Matt. 5:38 s. 2 Moos. 23·4 s.
San. 25:21. Room. 12:14,20. 1 Kor. 4:12 s.
28. siunatkaat niitä, jotka teitä kiroavat, rukoilkaat niiden edestä, jotka teitä parjaavat.
Luuk. 23:34. Ap. t. 7:60. 1 Piet. 3:9.
29. Jos joku lyö sinua poskelle, tarjoa hänelle toinenkin, ja jos joku ottaa sinulta viitan, älä häneltä kiellä ihokastasikaan. San. 20:22. 24:29.
Room. 12:17. 1 Kor. 6:7. 1 Tess. 5:15.
30. Anna jokaiselle, joka sinulta pyytää, ja älä vaadi takaisin, jos joku omasi ottaa.
5 Moos. 1:57 s. San. 3:27. 1 Joh. 3:17.
31. Ja niinkuin tahdotte, että ihmiset tekisivät teille, niin tehkäät tekin heille. Matt. 7:12.
32. Ja jos rakastatte niitä, jotka teitä rakastavat, mitä kiitosta teillä siitä on? Rakastavathan syntisetkin niitä, jotka heitä rakastavat.
33. Ja jos teette hyvää niille, jotka teille hyvää tekevät, mitä kiitosta teillä siitä on? Sitähän syntisetkin tekevät.
34. Ja jos lainaatte niille, joilta toivotte saavanne takaisin, mitä kiitosta teillä siitä on? Syntisetkin lainaavat syntisille saadakseen samaa takaisin.
35. Vaan rakastakaat vihollisianne ja tehkäät hyvää ja lainatkaat toivomatta saavanne mitään takaisin; niin palkkanne on oleva suuri, ja te olette Korkeimman lapsia, sillä hän on laupeas kiittämättömille ja pahoille. Ps. 37:26.
36. Olkaat sentähden laupeaat, niinkuin Isänne on laupeas.
Ps. 103:8,13. Sak. 7:9.
37. Ja älkäät tuomitko, niin ei teitä tuomita; älkäät kadotustuomiota lausuko; niin ei teille kadotustuomiota lausuta. Anteeksi antakaat, niin teille anteeksi annetaan.
Matt. 6:12. Room. 2:1. 1 Kor. 4:5.
38. Antakaat, niin teille annetaan. Hyvän mitan, sullotun, pudistetun ja ylivuotavan antavat helmaanne; sillä millä mitalla te mittaatte, mitataan teille takaisin." San. 19:17.
Matt. 7:1 s. Mark. 4:24. Gal. 6:7. Ilm. 18:6.
39. Hän sanoi heille myös vertauksen: „Saattaako sokea sokeaa taluttaa? Eivätkö molemmat putoa kuoppaan? Matt. 15:14.
40. Ei ole opetuslapsi opettajaansa parempi; täysin oppineena jokainen on niinkuin opettajansa.
Matt. 10:24. Joh. 13:16. 15;20
41. Kuinka näet rikan, joka on veljesi silmässä, mutta et huomaa malkaa omassa silmässäsi? Matt. 7:3 s.
42. Tai kuinka sinä saatat sanoa veljellesi: ‚Veli, annas, minä otan pois rikan, joka on silmässäsi', sinä, joka et näe malkaa omassa silmässäsi? Sinä ulkokullattu, ota ensin malka omasta silmästäsi ja katso sitten, kuinka ottaisit pois rikan, joka on veljesi silmässä.
43. Sillä ei tee hyvä puu kelvotonta hedelmää, eikä tee kelvoton puu hyvää hedelmää; Matt. 7:16 s. 12:33 s.
44. sillä jokainen puu tunnetaan hedelmästään. Eihän fiikunoita koota orjantappuroista, eikä viinirypäleitä korjata orjanruusupensaasta.
45. Hyvä ihminen tuo sydämmensä hyvästä varastosta esiin hyvää, ja paha ihminen tuo sydämmensä pahasta varastosta esiin pahaa; sillä sydämmen kyllyydestä suu puhuu.
46. Miksi minulle sanotte: ‚Herra, Herra', ettekä tee mitä sanon?
Hos. 8:2. Mal. 1:6. Room. 2:13. Jaak. 1:22.
47. Jokainen joka tulee minun tyköni ja kuulee sanani ja tekee niiden mukaan — minä osoitan teille kenen kaltainen hän on. Matt. 7:24 s.

48. Hän on miehen kaltainen, joka huonetta rakentaessaan kaivoi syvään ja pani perustuksen kalliolle; kun sitten tulva tuli, töytäsi virta sitä huonetta vastaan, mutta ei voinut horjauttaa sitä, sentähden että se oli perustettu kalliolle.

49. Mutta joka kuulee, eikä tee, se on miehen kaltainen, joka perustusta panematta rakensi huoneensa maan päälle; ja virta töytäsi sitä vastaan, ja heti se kaatui kokoon, ja sen huoneen kukistus oli suuri."

7 Luku.

Jesus parantaa sadanpäällikön palvelijan, herättää lesken pojan Nainissa ja todistaa Johanneksesta. Syntinen nainen.

Kun hän oli päättänyt kaikki puheensa kuuntelevalle kansalle, meni hän Kapernaumiin. Matt. 8:5 s.

2. Ja eräällä sadanpäälliköllä oli palvelija, joka sairasti ja oli kuolemaisillaan; ja hän piti paljon hänestä.

3. Ja kuultuaan Jesuksesta hän lähetti juutalaisten vanhimpia hänen tykönsä ja pyysi häntä, että hän tulisi parantamaan hänen palvelijansa.

4. Kun nämä saapuivat Jesuksen tykö, pyysivät he häntä hartaasti ja sanoivat: „Hän ansaitsee, että teet hänelle tämän;

5. sillä hän rakastaa kansaamme, ja hän se on rakentanut meille synagogamme."

6. Niin Jesus läksi heidän kanssaan. Mutta kun hän ei enää ollut kaukana talosta, lähetti sadanpäällikkö ystäviään sanomaan hänelle: „Herra, älä vaivaa itseäsi, sillä minä en ole sen arvoinen, että tulisit kattoni alle,

7. sentähden en katsonutkaan itseäni arvolliseksi tulemaan tykösi; vaan sano sana, niin palvelijani paranee.

8. Sillä minä olen itse toisen vallan alla oleva mies, ja minulla on sotamiehiä käskettävinäni, ja kun sanon tälle: ‚Mene', niin hän menee, ja toiselle: ‚Tule', niin hän tulee, ja palvelijalleni: ‚Tee tämä', niin hän tekee."

9. Tämän kuultuaan Jesus ihmetteli häntä, kääntyi ja sanoi kansalle, joka häntä seurasi: „Minä sanon teille: en ole Israelissakaan löytänyt niin suurta uskoa."

10. Ja taloon palatessaan lähettiläät tapasivat sairaan palvelijan terveenä.

11. Sen perästä tapahtui, että hän vaelsi Nain nimiseen kaupunkiin, ja hänen kanssaan vaelsivat useat hänen opetuslapsistaan ynnä suuri kansanjoukko.

12. Ja kun hän lähestyi kaupungin porttia, katso, silloin kannettiin ulos kuollutta, äitinsä ainokaista poikaa. Ja äiti oli leski; ja hänen seurassaan kulki paljo kaupungin kansaa. 1 Kun. 17:17,22 s.

13. Ja hänet nähdessään Herra armahti häntä ja sanoi hänelle: „Älä itke."

14. Ja hän meni ja koski paareihin, niin kantajat seisahtuivat. Ja hän sanoi: „Nuorukainen, minä sanon sinulle: nouse!"
Mark. 5:41. Luuk. 8:54. Joh. 11:43. Ap. t. 9:40.

15. Niin kuollut nousi istualleen ja rupesi puhumaan. Ja hän antoi hänet hänen äidilleen.

16. Ja heidät kaikki valtasi pelko, ja he ylistivät Jumalaa, sanoen: „On noussut suuri profetta meidän keskellemme," ja: „Jumala on kansaansa etsinyt." 5 Moos. 18:15.
Mark. 7:37. Luuk. 1:68. Joh. 6:14. 9:17.

17. Ja tämä puhe hänestä levisi koko Judeaan ja kaikkiin ympärillä oleviin seutuihin.

18. Ja Johannes sai opetuslapsiltaan tiedon kaikesta tästä. Matt. 11:2 s.

19. Ja hän kutsui tykönsä kaksi opetuslapsistaan ja lähetti heidät Jesuksen luo kysymään: „Oletko sinä se tuleva, vai toistako meidän on odottaminen?"

20. Saavuttuaan hänen tykönsä miehet sanoivat: „Johannes kastaja on lähettänyt meidät sinun luoksesi ja kysyy: ‚Oletko sinä se tuleva, vai toistako meidän on odottaminen?'"

21. Sillä hetkellä hän paransi useita taudeista ja vitsauksista ja pahoista hengistä, ja monelle sokealle hän antoi näön. Jes. 35:5 s.

22. Niin hän vastasi ja sanoi heille: „Menkäät ja ilmoittakaat Johannekselle mitä olette nähneet ja kuulleet: sokeat saavat näkönsä, ontuvat kävelevät, spitaliset puhdistuvat, kuurot kuulevat, kuolleet herätetään, köyhille julistetaan evankeliumia.
Jes. 29:18. 61:1. Luuk. 4:18.

23. Ja autuas on se, joka ei loukkaannu minuun."

24. Kun Johanneksen lähettiläät menivät pois, rupesi hän puhumaan kansalle Johanneksesta: „Mitä läksitte erämaahan katsomaan? Ruokoako, jota tuuli huojuttaa?

25. Vai mitä läksitte katsomaan? Ihmistäkö, hienoihin vaatteisin puettua? Katso, jotka pitävät loistavaa pukua ja elävät herkullisesti, ne ovat kuninkaallisissa palatseissa.

26. Vai mitä läksitte katsomaan? Profettaako? Niin, minä sanon teille: profettaa etevämpikin.

27. Tämä on se, josta on kirjoitettu: ,Katso, minä lähetän enkelini kasvojesi edelle, ja hän on valmistava tiesi sinun eteesi.‘
Mal. 3:1. Matt. 3:3. Mark. 1:2.
28. Minä sanon teille: Johannesta suurempaa profettaa ei ole vaimoista syntyneiden joukossa; mutta pienin Jumalan valtakunnassa on kuitenkin häntä suurempi.“ Luuk. 1:15.
29. Ja kaikki kansa, joka kuuli häntä, ja publikaanit tunnustivat Jumalan vanhurskaaksi ja kastattivat itsensä Johanneksen kasteella.
Matt. 21:32. Luuk. 3;12.
30. Mutta farisealaiset ja lainoppineet tekivät Jumalan aikeen heitä kohtaan tyhjäksi, eivätkä kastattaneet itseään hänellä.
31. Mihin minä siis vertaan tämän sukupolven ihmisiä, ja kenen kaltaisia he ovat?
32. He ovat lasten kaltaisia, jotka istuvat torilla ja huutavat toisilleen ja sanovat: ,Me soitimme teille huilua, ettekä tanssineet; me veisasimme murhevirsiä, ettekä itkeneet.‘
33. Sillä Johannes kastaja on tullut, ja hän ei syönyt leipää eikä juonut viiniä, ja te sanotte: ,Hänessä on perkele.‘
34. Ihmisen Poika on tullut, ja hän syö ja juo, ja te sanotte: ,Katso, mikä syömäri ja viininjuoja hän on, mikä publikaanien ja syntisten ystävä!‘ Luuk. 15:2.
35. Ja viisaus on vanhurskautettu kaikkien lastensa puolelta.“
36. Niin eräs farisealaisista pyysi häntä ruualle kanssaan; ja hän meni farisealaisen taloon ja kävi aterioitsemaan. Luuk. 11:37.
37. Ja katso, siinä kaupungissa oli nainen, joka oli syntinen; ja kun tämä sai tietää hänen olevan ruualla farisealaisen talossa, toi hän alabasteripullon hajuvoidetta
38. ja asettui hänen taakseen hänen jalkojensa luo itkien, rupesi kastelemaan hänen jalkojansa kyynelillään ja pyyhki niitä päänsä hiuksilla ja suuteli hänen jalkojaan ja voiteli niitä hajuvoiteella.
39. Mutta kun farisealainen, joka oli hänet kutsunut, sen näki, ajatteli hän itsekseen näin: „Jos tämä olisi profetta, tietäisi hän mikä ja millainen tuo nainen on, joka häneen koskee, että hän on syntinen.“
40. Niin Jesus vastasi ja sanoi hänelle: „Simon, minulla on jotakin sanomista sinulle.“ Hän virkkoi: „Opettaja, sano!“ —
41. „Eräällä lainanantajalla oli kaksi velallista; toinen oli velkaa viisisataa denaaria, toinen viisikymmentä.
42. Kun heillä ei ollut millä maksaa, antoi hän molemmille anteeksi. Kumpi heistä siis on enemmän rakastava häntä?“
43. Simon vastasi ja sanoi: „Se, luullakseni, jolle hän antoi enemmän anteeksi.“ Hän sanoi hänelle: „Oikein päätit.“
44. Ja naiseen kääntyen hän sanoi Simonille: „Näetkö tämän naisen? Minä tulin sinun taloosi; vettä et antanut jalkojani varten, mutta tämä kasteli kyynelillään jalkani ja pyyhki ne hiuksillaan. 1 Moos. 18:4.
45. Suudelmaa et antanut minulle, mutta tämä ei ole herjennyt suutelemasta jalkojani siitä asti, kun tuli sisään.
46. Öljyllä et päätäni voidellut, mutta tämä voiteli hajuvoiteella jalkani.
47. Sentähden sanon sinulle: tämän monet synnit ovat anteeksi annetut, joten hän rakasti paljon; mutta jolle vähä annetaan anteeksi, se rakastaa vähän.“
48. Sitten hän sanoi naiselle: „Syntisi ovat anteeksi annetut!“
Matt. 9:2 s. Mark. 2:5 s. Luuk. 5:20.
49. Niin pöytäkumppanit rupesivat arvelemaan itsekseen: „Kuka tämä on, joka syntejäkin antaa anteeksi?“
50. Mutta hän sanoi naiselle: „Uskosi on pelastanut sinut; mene rauhaan!“ Matt. 9:22.
Mark. 5:34. 10:52. Luuk. 8:48. 17:19. 18:42

8 Luku.

Vertaus kylväjästä. Jesus asettaa myrskyn, parantaa riivatun ja herättää Jairuksen tyttären.

Ja sen perästä hän kulki kaupungista kaupunkiin ja kylästä kylään ja saarnasi ja julisti Jumalan valtakunnan evankeliumia; ja hänen kanssaan olivat ne kaksitoista
Luuk. 4:43.
2. sekä muutamat naiset, jotka olivat pahoista hengistä ja kivuloisuuksista parannetut: Maria, Magdaleenaksi nimitetty, josta seitsemän perkelettä oli lähtenyt ulos,
Matt. 27:55 s. Mark. 15:40. 16:9. Joh. 19:25.
3. ja Johanna, Herodeksen taloudenhoitajan, Kusaan, vaimo, ja Susanna ja useita muita naisia, jotka palvelivat häntä varoillaan.
4. Kun paljo kansaa kokoontui, ja ihmisiä kulki kaupunki kaupungilta hänen tykönsä, sanoi hän vertauksella: Matt. 13:1 s. Mark. 4:1 s.
5. „Kylväjä läksi kylvämään siementänsä. Ja hänen kylväessään putosi

osa tielle ja se tallattiin, ja taivaan linnut söivät sen.
6. Ja osa putosi kalliolle, ja oraalle noustuaan se kuivettui, kun sillä ei ollut siinä kosteutta.
7. Ja osa putosi orjantappurain keskelle, ja orjantappurat kasvoivat mukana ja tukehuttivat sen.
8. Ja osa putosi hyvään maahan ja kasvettuaan se teki satakertaisen hedelmän." Tämän sanottuaan hän lausui korkealla äänellä: „Jolla on korvat kuulla, hän kuulkoon!"
Matt. 11:15. 13:9,43. Mark. 4:9. Ilm. 2:7.
9. Niin hänen opetuslapsensa kysyivät häneltä mitä tämä vertaus merkitsi.
10. Hän sanoi: „Teidän on annettu tuntea Jumalan valtakunnan salaisuudet, mutta muille ne esitetään vertauksin, jotta he, vaikka näkevät, eivät näkisi ja, vaikka kuulevat, eivät ymmärtäisi Jes. 6:9 s. Hes. 12:2. Joh. 12:40. Ap. t. 28:26. Room. 11:8. 2 Kor. 3:14.
11. Vertaus on tämä: siemen on Jumalan sana. 1 Piet. 1:23.
12. Mikä tielle putosi, on ne, jotka kuulevat, mutta sitten tulee perkele ja ottaa sanan pois heidän sydämmestään, jotteivät uskoisi ja pelastuisi.
13. Ja mikä kalliolle putosi, on ne, jotka kuullessaan sanan ottavat sen ilolla vastaan, mutta heillä ei ole juurta; ainoastaan ajaksi he uskovat, ja kiusauksen hetkellä luopuvat.
14. Mikä taas orjantappuroihin putosi, on ne, jotka kuulevat, mutta menevät pois ja tukehtuvat huoliin, rikkauteen ja tämän elämän hekumaan, eivätkä tuota kypsää hedelmää.
Matt. 19:23. Mark. 10:23. 1 Tim. 6:9 s.
15. Mutta mikä hyvään maahan putosi, on ne, jotka sanan kuultuaan säilyttävät sen vilpittömässä ja hyvässä sydämmessä ja tuottavat hedelmän kärsivällisyydessä.
Ap. t. 16:14. Hebr. 10:36. Ilm. 3:10.
16. Ei kukaan, joka kynttilän sytyttää, peitä sitä astialla tai pane sängyn alle, vaan asettaa sen kynttilä-jalkaan, että sisälletulijat näkisivät valon. Mark. 4:21 s. Matt. 5:15. Luuk. 11:33.
17. Sillä ei ole salattua, mikä ei tule ilmi, eikä kätkettyä, mikä ei tule tunnetuksi ja joudu päivän valoon.
Job 12:22. Matt. 10:26. Luuk. 12:2.
18. Katsokaat siis miten kuulette; sillä jolla on, hänelle annetaan, mutta jolla ei ole, häneltä otetaan pois sekin, minkä luulee itsellään olevan."
Matt. 13:12. 25:29. Luuk. 19:26.
19. Ja hänen äitinsä ja veljensä saapuivat hänen luokseen, mutta eivät väkijoukolta päässeet häntä tapaamaan. Matt. 12:46 s.
Mark. 3:31 s. Matt. 13:55. Joh. 6:42.
20. Niin hänelle ilmoitettiin: „Äitisi ja veljesi seisovat ulkona ja tahtovat nähdä sinua."
21. Mutta hän vastasi ja sanoi heille: „Äitini ja veljeni ovat nämä, jotka kuulevat Jumalan sanan ja tekevät sen mukaan." Joh. 15:14.
22. Niin tapahtui eräänä päivänä, että hän astui opetuslapsineen venheesen ja sanoi heille: „Menkäämme toiselle puolen järveä." Ja he läksivät vesille. Matt. 8:18,23 s. Mark. 4:35 s.
23. Ja heidän purjehtiessaan hän nukkui. Mutta järvelle syöksyi alas myrskytuuli, ja venhe täyttyi vedellä, ja he olivat vaarassa.
24. Niin he menivät ja herättivät hänet, sanoen: „Mestari, Mestari, me hukumme!" Ja hän nousi ja nuhteli tuulta ja veden aallokkoa; ja ne asettuivat, ja tuli tyven.
25. Ja hän sanoi heille: „Missä on uskonne?" Mutta he pelkäsivät ja ihmettelivät, sanoen toisilleen: „Kuka tämä onkaan, kun hän käskee tuuliakin ja vettä, ja ne tottelevat häntä."
Job 26:12.
26. Ja he purjehtivat Gadaralaisten paikkakuntaan, joka on vastapäätä Galileaa. Matt. 8:28 s. Mark. 5:1 s.
27. Ja hänen noustuaan maalle tuli häntä vastaan eräs kaupungista oleva mies, jossa oli perkeleitä; ja hän ei ollut pitkään aikaan pitänyt vaatteita yllään eikä oleksinut huoneessa, vaan haudoissa.
28. Kun hän näki Jesuksen, huusi hän ja heittäysi maahan hänen eteensä ja sanoi korkealla äänellä: „Mitä sinulla on minun kanssani tekemistä, Jesus, Jumalan, Korkeimman, Poika? Rukoilen sinua: älä minua vaivaa." Luuk. 4:41.
29. Hän oli näet käskenyt saastaisen hengen mennä ulos siitä miehestä. Sillä monet ajat se oli temmannut hänet mukaansa; häntä oli sidottu kahleilla ja jalkanuorilla ja vartioitu, mutta hän oli katkaissut siteet ja kulkeutunut perkeleen ajamana erämaihin.
30. Niin Jesus kysyi häneltä, sanoen: „Mikä sinun nimesi on?" Hän vastasi: „Legiona;" sillä monta perkelettä oli mennyt häneen.
31. Ja he pyysivät häntä, ettei hän käskisi heidän mennä syvyyteen.
32. Niin siellä oli vuorella suuri sikalauma laitumella; ja he pyysivät häntä, että antaisi heille luvan mennä sikoihin. Ja hän antoi heille luvan.

33. Niin perkeleet läksivät ulos miehestä ja menivät sikoihin. Silloin lauma syöksyi jyrkännettä alas järveen ja hukkui.
34. Mutta tapahtuman nähdessään paimentajat pakenivat ja kertoivat siitä kaupungissa ja maataloissa.
35. Niin kansa läksi katsomaan sitä, mikä oli tapahtunut, ja he tulivat Jesuksen tykö ja tapasivat miehen, josta perkeleet olivat lähteneet, istumassa Jesuksen jalkain juuressa puettuna ja taidossaan; ja he peljästyivät.
36. Niin tapahtuman näkijät kertoivat heille kuinka riivattuna ollut oli tullut terveeksi.
37. Ja kaikki Gadaralaisten seuduilta oleva kansa pyysi häntä poistumaan heidän luotaan, sillä he olivat suuren pelon vallassa; niin hän astui venheesen ja palasi takaisin.
38. Mutta mies, josta perkeleet olivat lähteneet ulos, pyysi häneltä saada olla hänen kanssaan. Mutta Jesus laittoi hänet luotaan, sanoen:
39. „Palaja kotiisi ja kerro kuinka suuria töitä Jumala on tehnyt sinulle." Ja hän meni ja julisti kautta koko kaupungin, kuinka suuria töitä Jesus oli tehnyt hänelle.
40. Kun Jesus palasi, otti kansa häntä vastaan; sillä kaikki odottivat häntä. Matt. 9:18 s. Mark. 5:21 s.
41. Ja katso, silloin tuli mies, nimeltä Jairus, joka oli synagogan-esimies. Ja hän heittäytyi Jesuksen jalkojen juureen ja pyysi häntä tulemaan kotiinsa,
42. sillä hänellä oli tytär, ainoa lapsi, noin kaksitoistavuotias, ja tämä oli kuolemaisillaan. Mutta hänen mennessään väkijoukot ahdistivat häntä.
43. Ja siellä oli eräs nainen, joka kaksitoista vuotta oli sairastanut verenjuoksua ja lääkäreille kuluttanut kaiken omaisuutensa, eikä kukaan ollut voinut häntä parantaa.
44. Tämä lähestyi takaapäin ja koski hänen viittansa palteesen, ja heti hänen verenjuoksunsa asettui. 4 Moos. 15:37 s.
45. Ja Jesus sanoi: „Kuka se oli, joka koski minuun?" Mutta kun kaikki kielsivät, sanoi Pietari ja ne, jotka olivat hänen kanssaan: „Mestari, väkijoukkohan ahdistaa ja tungeksii sinua, ja sinä sanot: ‚Kuka se oli, joka koski minuun?'"
46. Mutta Jesus sanoi: „Joku minuun koski; sillä minä tunsin voiman lähtevän itsestäni."
47. Kun nainen näki, ettei hän ollut salaan jäänyt, tuli hän vavisten, heittäytyi hänen eteensä ja ilmoitti kaiken kansan kuullen, minkä syyn tähden hän oli koskenut häneen ja kuinka oli heti tullut terveeksi.
48. Niin hän sanoi hänelle: „Tyttäreni, ole turvallisella mielin! uskosi on pelastanut sinut; mene rauhaan!" Luuk. 7:50. 17:19.
49. Hänen vielä puhuessaan tuli joku synagogan-esimiehen kotoa ja sanoi: „Tyttäresi on kuollut; älä enää vaivaa opettajaa."
50. Mutta sen kuultuaan Jesus sanoi hänelle: „Älä pelkää; usko ainoastaan, niin hän parantuu!"
51. Ja kun hän tuli taloon, ei hän sallinut kenenkään muun käydä sisälle kanssaan kuin Pietarin ja Jaakobin ja Johanneksen sekä lapsen isän ja äidin.
52. Ja kaikki itkivät ja vaikeroivat tyttöä. Mutta Jesus sanoi: „Älkäät itkekö; hän ei ole kuollut, vaan nukkuu." Joh. 11:11.
53. Ja he nauroivat häntä, kun tiesivät tytön kuolleeksi.
54. Mutta hän ajoi kaikki ulos ja otti häntä kädestä ja sanoi korkealla äänellä: „Tyttö, nouse!"
55. Niin hänen henkensä palasi, ja hän nousi heti ylös; ja Jesus käski antaa hänelle syötävää.
56. Ja hänen vanhempansa hämmästyivät; mutta Jesus kielsi heitä kenellekään sanomasta mitä oli tapahtunut.

9 Luku.

Jesus lähettää kaksitoista apostoliaan ja ravitsee viisituhatta miestä. Jesus puhuu tulevasta kärsimisestään, kirkastuu, parantaa riivatun miehen, neuvoo karttamaan ylpeyttä ja väärää intoa, vaeltaa Jerusalemia kohti.

Niin hän kutsui kokoon ne kaksitoista apostoliaan ja antoi heille voiman ja vallan kaikkien perkeleitten yli ja vallan parantaa tauteja. Matt. 10:1, 7s. Mark. 6:7s. Mark. 3:13. Luuk. 6:13.
2. Ja hän lähetti heitä julistamaan Jumalan valtakuntaa ja tekemään sairaita terveiksi.
3. Ja sanoi heille: „Älkäät ottako mitään matkalle, ei sauvaa, ei laukkua, ei leipää, ei rahaa, eikä kahta ihokasta. Luuk. 22:35.
4. Ja kun tulette johonkin taloon, jääkäät siihen ja siitä lähtekäät matkallenne.
5. Ja missä eivät ota teitä vastaan, siitä kaupungista lähtekäät pois ja pudistakaat tomu jaloistanne todistukseksi heitä vastaan." Luuk. 10:11. Ap. t. 13:51. 18:6.
6. Niin he läksivät matkaan ja kulkivat kylästä kylään julistaen evan-

keliumia ja parantaen sairaita kaik-
kialla.
7. Ja neljännysruhtinas Herodes sai
kuulla kaikki, mitä tapahtui, eikä
tietänyt mitä ajatella; sillä muuta-
mat sanoivat: ,,Johannes on nous-
sut kuolleista," Matt. 14:1 s. Mark. 6:14 s.
8. mutta toiset: ,,Elija on ilmesty-
nyt," toiset taas: ,,Joku vanhoista
profetoista on noussut ylös."
9. Ja Herodes sanoi: ,,Johanneksen
minä olen mestauttanut; mutta ku-
ka tämä on, josta kuulen tuommois-
ta?" Ja hän etsi tilaisuutta saadak-
seen nähdä häntä. Luuk. 23:8.
10. Ja apostolit palasivat ja kertoi-
vat Jesukselle kaikki, mitä olivat teh-
neet. Niin hän otti heidät mukaan-
sa ja vetäytyi yksinäisyyteen Betsai-
da nimiseen kaupunkiin päin.
Matt. 14:13 s. Mark. 6:30 s. Joh. 6:1 s.
11. Mutta kun kansa sai sen tietää,
seurasivat he häntä; ja hän otti hei-
tä vastaan ja puhui heille Jumalan
valtakunnasta ja teki terveiksi ne,
jotka parantamista tarvitsivat.
12. Ja päivä alkoi laskea. Niin ne
kaksitoista tulivat ja sanoivat hä-
nelle ,,Laske kansa luotasi, että me-
nisivät ympärillä oleviin kyliin ja
maataloihin majautumaan ja ravin-
toa saamaan, sillä täällä olemme
autiossa paikassa."
13. Mutta hän sanoi heille: ,,Anta-
kaat te heille syötävää." Niin he sa-
noivat: ,,Ei meillä ole enempää kuin
viisi leipää ja kaksi kalaa, jollemme
lähde ostamaan ruokaa kaikelle täl-
le kansalle."
14. Heitä oli näet noin viisituhatta
miestä. Niin hän sanoi opetuslap-
silleen ,,Asettakaat heidät aterioit-
semaan ruokakunnittain, noin vii-
sikymmentä kuhunkin."
15. Ja he tekivät niin ja asettivat
kaikki aterioitsemaan.
16. Niin hän otti ne viisi leipää ja
kaksi kalaa, katsoi ylös taivaasen ja
siunasi ne ja taittoi ja antoi opetus-
lapsilleen kansan eteen pantaviksi.
17. Ja kaikki söivät ja tulivat ravi-
tuiksi; ja heiltä jääneet tähteet kor-
jattiin, kaksitoista korillista palasia.
2 Kun. 4:42 s.
18. Ja tapahtui, kun hän oli yksi-
näisessä paikassa rukoilemassa ja
hänen opetuslapsensa olivat hänen
kanssaan, että hän kysyi heiltä ja
sanoi: ,,Kenen kansa sanoo minun
olevan?" Matt. 16:13 s. Mark. 8:27 s.
19. He vastasivat, sanoen: ,,Johan-
nes kastajan, mutta toiset Elijan,
toiset taas sanovat, että joku van-
hoista profetoista on noussut ylös."
20. Niin hän sanoi heille: ,,Kenen-
kä te sanotte minun olevan?" Pie-
tari vastasi ja sanoi: ,,Sinä olet Ju-
malan Kristus." Joh. 6:69.
21. Niin hän vakavasti varoittaen kiel-
si heitä kenellekään puhumasta sitä
22. ja sanoi: ,,Ihmisen Pojan on kär-
sittävä paljon ja jouduttava vanhim-
pain ja ylipappien ja kirjanoppinei-
den hyljättäväksi ja tultava tapetuk-
si ja kolmantena päivänä noustava
ylös." Matt. 16:21 s. 17:22 s. 20:18 s.
Mark. 8:31. 9:31. 10:33 s. Luuk. 18:32 s.
23. Ja hän sanoi kaikille: ,,Jos joku
tahtoo minun perässäni kulkea, kiel-
täköön hän itsensä ja ottakoon ris-
tinsä joka päivä ja seuratkoon minua.
Luuk. 14:27.
24. Sillä joka tahtoo pelastaa hen-
kensä, on sen kadottava, mutta joka
kadottaa henkensä minun tähteni,
hän on sen pelastava.
Matt. 10:39. Luuk. 17:33. Joh. 12:25.
25. Sillä mitä hyötyä on ihmisellä
siitä, jos hän voittaa omakseen koko
maailman, mutta saattaa itsensä ka-
dotukseen tai menettää itsensä?
26. Sillä joka häpeää minua ja mi-
nun sanojani, häntä Ihmisen Poika
häpeää, kun hän tulee omassa ja Isän-
sä ja pyhäin enkelien kirkkaudessa.
Sak. 14:5. Matt. 10:33. Luuk. 12:9. 2 Tim. 2:12.
27. Ja totisesti minä sanon teille:
tässä seisovista on muutamia, jotka
eivät maista kuolemaa, ennenkuin
näkevät Jumalan valtakunnan."
28. Noin kahdeksan päivää siitä, kun
hän oli tämän puhunut, tapahtui, et-
tä hän otti mukaansa Pietarin ja Jo-
hanneksen ja Jaakobin ja nousi ylös
vuorelle rukoilemaan.
Matt. 17:1 s. Mark. 9:2 s.
29. Ja hänen rukoillessaan hänen
kasvonsa muuttuivat näöltään, ja hä-
nen vaatteensa tulivat loistavan val-
koisiksi. 2 Piet. 1:16 s.
30. Ja katso, hänen kanssaan puhe-
li kaksi miestä, ja ne olivat Mooses
ja Elija.
31. He näkyivät kirkkaudessa ja pu-
huivat hänen poislähdöstään, jonka
hän oli paneva täytäntöön Jerusa-
lemissa.
32. Mutta Pietari ja ne, jotka olivat
hänen kanssaan, olivat unen ras-
kauttamina; mutta hereille tultuaan
he näkivät hänen kirkkautensa ja
ne kaksi miestä, jotka seisoivat hä-
nen luonaan.
33. Ja kun nämä olivat eroamassa
hänestä, sanoi Pietari Jesukselle:
,,Mestari, hyvä on meidän täällä ol-
la; me tahdomme tehdä kolme ma-
jaa, yhden sinulle ja yhden Moosek-

selle ja yhden Elijalle." Ja hän ei tietänyt mitä sanoi.
34. Ja hänen tätä sanoessaan, tuli pilvi ja peitti heidät varjoonsa; ja he peljästyivät joutuessaan pilveen.
35. Ja pilvestä kuului ääni, joka sanoi: „Tämä on minun rakas Poikani; kuulkaat häntä!"
5 Moos. 18:15. Matt. 3:17. Mark. 1:11. Luuk. 3:22. Ap. t. 3:22. 13:33.
36. Ja äänen kuuluessa he huomasivat Jesuksen olevan yksin. Ja he olivat vaiti eivätkä niinä päivinä kenellekään ilmoittaneet mitään siitä, mitä olivat nähneet.
37. Kun he seuraavana päivänä menivät alas vuorelta, niin tapahtui, että paljo kansaa tuli häntä vastaan.
Matt. 17:14 s. Mark. 9:14 s.
38. Ja katso, kansanjoukosta huusi eräs mies, sanoen: „Opettaja, minä rukoilen sinua katsomaan poikaani, sillä hän on ainokaiseni;
39. ja katso, hänen kimppuunsa käy henki, ja heti hän huutaa, ja se riuhtoo häntä, niin että häneltä tulee vaahtoa; ja se poistuu vaivoin hänestä, runnellen häntä.
40. Ja minä pyysin opetuslapsiasi ajamaan sitä ulos, mutta he eivät voineet."
41. Jesus vastasi ja sanoi: „Oi, sinä epäuskoinen ja nurja sukupolvi; kuinka kauan minun on oltava teidän tykönänne ja kärsittävä teitä? Tuo tänne poikasi."
42. Ja tämän vielä tullessa perkele repi häntä ja riuhtoi kovin. Mutta Jesus nuhteli saastaista henkeä ja teki pojan terveeksi ja antoi hänet jälleen hänen isälleen.
43. Ja kaikki hämmästyivät Jumalan suurta voimaa.
Matt. 17:22 s. Mark. 9:30 s.
Mutta kun kaikki ihmettelivät kaikkea sitä, mitä Jesus teki, sanoi hän opetuslapsilleen:
44. „Pankaat te mieleenne nämä sanat; sillä Ihmisen Poika annetaan ihmisten käsiin." Luuk. 9:22.
45. Mutta he eivät käsittäneet tätä puhetta, ja se oli peitetty heiltä, niin etteivät sitä tajunneet, ja he pelkäsivät kysyä häneltä sitä, mitä hän oli puhunut. Luuk. 18:34.
46. Ja heissä nousi ajatus, kuka heistä suurin olisi.
Matt. 18:1 s. Mark. 9:33 s. Luuk. 22:24.
47. Mutta kun Jesus tiesi heidän sydämmensä ajatuksen, otti hän lapsen ja asetti sen viereensä
48. ja sanoi heille: „Joka ottaa luokseen tämän lapsen minun nimeeni, hän ottaa luokseen minut; ja joka minut ottaa luokseen, ottaa luokseen sen, joka on lähettänyt minut. Sillä joka teistä kaikista on pienin, se on suuri."
Matt. 10:40. Luuk. 10:16. Joh. 13:20.
49. Silloin Johannes rupesi puhumaan ja sanoi: „Mestari, me näimme erään miehen sinun nimelläsi ajavan ulos perkeleitä ja me kielsimme häntä, koska hän ei seuraa meidän mukanamme." Mark. 9:38 s.
50. Mutta Jesus sanoi hänelle: „Älkäät kieltäkö; sillä joka ei ole teitä vastaan, se on teidän puolellanne."
Matt. 12:30. Luuk. 11:23.
51. Ja kun aika oli täyttymässä, jona hän oli täältä otettava ylös, tapahtui, että hän päätti suunnata kulkunsa Jerusalemiin.
52. Ja hän lähetti sanansaattajia edellensä; ja he läksivät matkalle ja menivät erääsen Samarialaisten kylään valmistaakseen hänelle majaa.
53. Mutta siellä eivät ottaneet häntä vastaan, koska hän oli menossa Jerusalemiin.
54. Kun hänen opetuslapsensa Jaakob ja Johannes sen näkivät, sanoivat he: „Herra, tahdotko, että käskemme tulen taivaasta tulla alas ja hävittää heidät, niinkuin Elijakin teki?" 2 Kun. 1:10 s.
55. Mutta hän kääntyi ja nuhteli heitä ja sanoi: „Ette tiedä minkä hengen omat te olette.
56. Sillä Ihmisen Poika ei ole tullut ihmisten sieluja hukuttamaan, vaan pelastamaan." Ja he vaelsivat toiseen kylään. Joh. 3:17. 12:47.
57. Ja heidän vaeltaessaan tiellä, sanoi eräs mies hänelle: „Minä tahdon seurata sinua mihin ikänä menet, Herra!" Matt. 8:19 s.
58. Niin Jesus sanoi hänelle: „Ketuilla on luolansa, ja taivaan linnuilla pesänsä, mutta Ihmisen Pojalla ei ole mihin päänsä kallistaisi."
59. Toiselle hän sanoi: „Seuraa minua!" Mutta tämä sanoi: „Herra, salli minun ensin käydä hautaamassa isäni."
60. Mutta Jesus sanoi hänelle: „Anna kuolleiden haudata kuolleitaan, mutta mene sinä ja julista Jumalan valtakuntaa."
61. Vielä toinen sanoi: „Minä tahdon seurata sinua, Herra; mutta salli minun ensin käydä jättämässä jäähyväiset kotonani oleville."
62. Mutta Jesus sanoi hänelle: „Ei kukaan, joka laskee kätensä auraan ja katsoo taaksensa, ole sovelias Jumalan valtakuntaan." 1 Moos. 19:26.

10 Luku

Jesus lähettää seitsemänkymmentä opetuslasta, vastaa lainoppineen kysymykseen, puhuu laupeaasta samarialaisesta, sekä käy Martan ja Marian kodissa.

Sen perästä Herra määräsi seitsemänkymmentä muuta opetuslasta ja lähetti heidät kaksittain edellensä jokaiseen kaupunkiin ja paikkaan, jonne itse aikoi mennä
2. Ja hän sanoi heille ,,Eloa on paljo, mutta työmiehiä vähä Rukoilkaat siis elon Herraa, että hän lähettäisi työmiehiä eloonsa Matt. 9:37s. Joh. 4:35.
3. Menkäät; katso, minä lähetän teitä niinkuin lampaita susien keskelle. Matt. 10:16.
4 Älkäät ottako mukaanne rahakukkaroa, ei laukkua, ei kenkiä; älkäätkä tervehtikö ketään tiellä
Matt. 10:9 s. Mark. 6:8 s. Luuk. 9:3 s. 22:35.
5. Kun tulette sisälle johonkin taloon, niin sanokaat ensiksi ,Rauha olkoon tälle talolle!'
6. Ja jos siellä on jokin rauhan lapsi, niin teidän rauhanne on lepäävä hänen päällään, mutta jos ei ole, niin se palajaa teille.
7. Ja olkaat siinä talossa ja syökäät ja juokaat mitä heillä on tarjota, sillä työmies ansaitsee saada palkkansa Älkäät siirtykö talosta taloon.
5 Moos. 25:4. 1 Kor. 9:4 s. 1 Tim. 5:18.
8. Ja kun tulette johonkin kaupunkiin, jossa ottavat teitä vastaan, niin syökäät mitä eteenne pannaan,
9. ja parantakaat siinä olevat sairaat ja sanokaat heille: ,Jumalan valtakunta on lähestynyt teitä.' Matt. 3:2. 4:17.
10. Mutta kun tulette johonkin kaupunkiin, jossa eivät ota teitä vastaan, niin menkäät ulos sen kaduille ja sanokaat:
11. ,Tomunkin, joka kaupungistanne on tarttunut jalkoihimme, me pudistamme pois teille; kuitenkin tietäkäät se, että Jumalan valtakunta on lähestynyt'. Matt. 10:14.
Mark. 6:11. Luuk. 9:5. Ap. t. 13:51. 18:6.
12. Minä sanon teille: Sodomalle on oleva sinä päivänä huokeampi kuin sille kaupungille. Matt. 11:20 s.
13. Voi sinua Korasin! Voi sinua Betsaida! Sillä jos Tyyrossa ja Sidonissa ne voimateot olisivat tapahtuneet, jotka ovat tapahtuneet teissä, niin olisivat jo aikaa säkissä ja tuhassa istuen tehneet parannuksen.
14. Mutta Tyyrolle ja Sidonille onkin oleva tuomiolla huokeampi kuin teille.
15. Ja sinä Kapernaum, joka olet taivaasen asti ylennetty, tuonelaan asti sinut syöstään alas!
16. Joka kuulee teitä, se kuulee minua, ja joka hylkää teidät hylkää minut: mutta joka minut hylkää, hylkää sen, joka on minut lähettänyt." Matt. 10:40. Joh. 13:20. 1 Tess. 4:8.
17. Niin ne seitsemänkymmentä palasivat ilolla ja sanoivat: ,,Herra, perkeleetkin ovat meille alamaiset sinun nimesi kautta."
18. Silloin hän sanoi heille ,,Minä näin saatanan niinkuin salaman putoavan taivaasta Ilm. 12:8 s.
19. Katso, minä olen antanut teille vallan tallata kärmeitä ja skorppioneja ja kaikkea vihollisen valtaa, eikä mikään ole vahingoittava teitä.
Ps. 91:13. Mark. 16:18. Ap. t. 28:5.
20. Älkäät kuitenkaan siitä iloitko, että henget ovat teille alamaiset, vaan iloitkaat siitä, että nimenne ovat kirjoitetut taivaissa." 2 Moos. 32:32 s.
Ps. 69:29. Dan. 12:1. Fil. 4:3. Ilm. 3:5. 13:8.
21. Sillä hetkellä hän riemuitsi Pyhässä Hengessä ja sanoi: ,,Minä ylistän sinua, Isä, taivaan ja maan Herra, että olet salannut tämän viisailta ja ymmärtäväisiltä ja ilmaissut sen lapsenmielisille. Niin, Isä, sillä näin on näkynyt hyväksi sinulle.
Jes. 29:14. Matt. 11:25 s. 1 Kor. 1:19,26 s. 2:6 s.
22. Kaikki on Isäni antanut minun haltuuni, eikä kukaan tunne kuka Poika on, muu kuin Isä, eikä kuka Isä on, muu kuin Poika ja se, kenelle Poika tahtoo hänet ilmaista."
Ps. 8:7. Matt. 28:18.
Joh. 1:18. 3:35. 6:46. 10:15. 13:3. 17:2. 1 Kor. 15:27.
Ef. 1:21. Hebr. 2:8.
23. Ja hän kääntyi opetuslapsiinsa erikseen ja sanoi: ,,Autuaat ovat ne silmät, jotka näkevät mitä te näette.
Matt. 13:16 s.
24. Sillä minä sanon teille: monet profetat ja kuninkaat ovat tahtoneet nähdä mitä te näette, eivätkä ole saaneet nähdä, ja kuulla mitä te kuulette, eivätkä ole saaneet kuulla."
1 Piet. 1:10.
25. Ja katso, eräs lainoppinut nousi ja kysyi häneltä urkkien: ,,Opettaja, mitä minun on tehtävä, periäkseni ijankaikkisen elämän?" Matt. 19:16.
26. Niin hän sanoi hänelle: ,,Mitä laissa on kirjoitettu? Miten luet?"
27. Hän vastasi ja sanoi: ,,Rakasta Herraa Jumalaasi koko sydämmestäsi ja koko sielustasi ja koko voimastasi ja koko mielestäsi, ja lähimmäistäsi niinkuin itseäsi." 3 Moos. 19:18.
5 Moos. 6:5. 10:12. 30:6. Matt. 22:37 s.
Mark. 12:30 s. Room. 13:9. Gal. 5:14. Jaak. 2:8.
28. Hän sanoi hänelle: ,,Oikein vastasit; tee se, niin saat elää."
3 Moos. 18:5. Hes. 20:11,13. Matt. 19:17.

29. Mutta hän tahtoi itseänsä vanhurskaaksi tehdä ja sanoi Jesukselle: ,,Kuka on lähimmäiseni?"
30. Jesus vastasi ja sanoi: ,,Eräs mies vaelsi Jerusalemista alas Jerikoon ja joutui rosvojen käsiin, jotka riisuivat hänet alasti ja löivät haavoille ja menivät pois, jättäen hänet puolikuolleeksi.
31. Niin tapahtui, että eräs pappi vaelsi alas sitä tietä ja näki hänet ja meni ohitse.
32. Samoin eräs leviläinenkin: kun tuli sille paikalle ja näki hänet, meni hän ohitse.
33. Mutta eräs samarialainen, joka matkusti sitä tietä, kun hän tuli hänen kohdalleen ja näki hänet, armahti häntä.
34. Ja hän meni hänen luokseen ja sitoi hänen haavansa ja vuodatti niihin öljyä ja viiniä, pani hänet juhtansa selkään ja vei hänet majataloon ja hoiti häntä.
35. Ja seuraavana aamuna lähtiessään hän otti esiin kaksi denaaria ja antoi majatalon isännälle ja sanoi: ,Hoida häntä, ja mitä kulutat lisää, sen minä palatessani maksan sinulle.'
36. Kuka näistä kolmesta sinun nähdäksesi oli sen lähimmäinen, joka oli joutunut rosvojen käsiin?"
37. Hän sanoi: ,,Se, joka teki laupeuden hänelle." Niin Jesus sanoi hänelle: ,,Mene, ja tee sinäkin samoin."
38. Ja tapahtui heidän vaeltaessaan, että hän meni erääsen kylään. Niin eräs nainen, nimeltä Martta, otti hänet vastaan taloonsa. Joh.11:1. 12:2 s.
39. Ja hänellä oli sisar, Maria niminen; tämä asettui myös istumaan Herran jalkain juureen ja kuunteli hänen puhettaan.
40. Mutta Martta puuhasi monissa palvelustoimissa; ja hän tuli Jesuksen luo ja sanoi: ,,Herra, etkö välitä siitä, että sisareni on jättänyt minut yksinäni palvelemaan? Sano nyt hänelle, että hän auttaisi minua."
41. Niin Jesus vastasi ja sanoi hänelle: ,,Martta, Martta, sinä huolehdit ja suret monia asioita,
42. mutta yksi on tarpeellinen. Maria on valinnut hyvän osan, ja sitä ei oteta häneltä pois." Matt.6:33. Fil.3:14.

11 Luku.

Jesus opettaa rukoilemaan, parantaa riivatun miehen, ja lausuu voi-huutonsa fariseaiaisille ja lainoppineille.

Kun hän oli eräässä paikassa rukoilemassa ja oli siitä herjennyt, tapahtui, että eräs hänen opetuslapsistaan sanoi hänelle: ,,Herra, opeta meitä rukoilemaan, niinkuin Johanneskin opetti opetuslapsiaan."
2. Niin hän sanoi heille: ,,Kun rukoilette, sanokaat: ,Isä meidän, joka olet taivaassa! Pyhitetty olkoon sinun nimesi; tulkoon sinun valtakuntasi; tapahtukoon sinun tahtosi maan päällä niinkuin taivaassa; 2 Moos.20:7. Ps.103:21.115:3. Jes.8:13. 29:23. 63:16. Dan.7:27. Matt. 6:9 s. 13:24 s. Luuk. 17:20 s. 22:42. Room. 8:15. 12:2. 1 Tim. 2:4. 1 Piet. 3:15.
3. anna meille tänäpäivänä meidän jokapäiväinen leipämme; San. 30:8.
4. ja anna meille syntimme anteeksi, sillä mekin annamme anteeksi jokaiselle velallisellemme; ja älä johdata meitä kiusaukseen, vaan pelasta meidät pahasta." Ps. 79:9. Matt. 18:21. Joh. 17:15. Ef. 4:32. Kol. 3:13. 2 Tim. 4:18.
5. Ja hän sanoi heille. ,,Jos jollakin teistä on ystävä, ja hän menee tämän luo yösydännä ja sanoo hänelle: ,Ystäväni, lainaa minulle kolme leipää, Luuk. 18:1.
6. sillä eräs ystäväni on tullut matkalta luokseni, eikä minulla ole mitä panisin hänen eteensä;'
7. ja tämä sisältä vastaa ja sanoo: ,Älä minua vaivaa; ovi on jo suljettu, ja lapseni ovat kanssani vuoteessa; en saata nousta antamaan sinulle' —
8. minä sanon teille: joskaan hän ei sentähden nouse antamaan hänelle, että hän on hänen ystävänsä, nousee hän kuitenkin toisen hellittämättömyyden tähden ja antaa hänelle niin paljon kuin hän tarvitsee. Luuk. 18:5.
9. Sentähden minä sanon teille: anokaat, niin teille annetaan; etsikäät, niin löydätte; kolkuttakaat, niin teille avataan. Matt.7:7 s. Jer.29:12 s. Matt.21:22. Mark.11:24. Joh.14:13. 15:7. 16:23 s. 1 Joh.3:22. Jaak. 1:5 s.
10. Sillä jokainen anova saa, ja etsivä löytää, ja kolkuttavalle avataan. San. 8:17.
11. Ja kuka teistä on se isä, joka poikansa pyytäessä leipää, antaa hänelle kiven? taikka hänen pyytäessä kalaa, antaa hänelle kalan sijasta kärmeen?
12. taikka joka hänen pyytäessään munaa, antaa hänelle skorppionin?
13. Jos siis te, jotka olette pahoja, tiedätte antaa hyviä lahjoja lapsillenne, kuinka paljoa enemmin taivaallinen Isä antaa Pyhän Hengen niille, jotka häneltä sitä anovat!"
14. Ja hän ajoi ulos perkeleen, ja

se oli mykkä, niin tapahtui perkeleen lähdettyä ulos, että mykkä mies puhui, ja kansa ihmetteli.
Matt. 9:32 s. 12:22 s. Mark 3:22 s.
15. Mutta muutamat heistä sanoivat „Beelsebulin, perkeleitten päämiehen, avulla hän ajaa ulos perkeleitä?"
16. Toiset taas tahtoivat panna häntä koetukselle ja pyysivät häneltä tunnusmerkkiä taivaasta.
Matt. 12:38. Mark. 8:11
17. Mutta hän tiesi heidän ajatuksensa ja sanoi heille „Jokainen valtakunta, joka riitaantuu itsensä kanssa, joutuu autioksi, ja talo kaatuu talon päälle.
18. Jos nyt saatanakin on riitaantunut itsensä kanssa, kuinka hänen valtakuntansa pysyy pystyssä? Tehän sanotte minun Beelsebulin avulla ajavan ulos perkeleitä.
19. Mutta jos minä Beelsebulin avulla ajan ulos perkeleitä, kenenkä avulla sitten teidän lapsenne ajavat niitä ulos? Sentähden he tulevat olemaan teidän tuomarinne.
20. Mutta jos minä Jumalan sormella ajan ulos perkeleitä, niin onhan Jumalan valtakunta tullut teidän luoksenne 2 Moos. 8:19.
21 Kun väkevä mies aseellisena vartioi kartanoaan, on hänen omaisuutensa turvassa.
22. Mutta kun häntä väkevämpi karkaa hänen päälleen ja voittaa hänet, ottaa hän häneltä kaikki aseet, joihin hän luotti, ja jakaa häneltä riistämänsä saaliin. Kol. 2:15.
23. Joka ei ole minun kanssani, hän on minua vastaan, ja joka ei kokoa minun kanssani, hän hajoittaa
Luuk. 9:50.
24 Kun saastainen henki lähtee ihmisestä kuljeksii se autioita paikkoja ja etsii lepoa, ja kun ei löydä, sanoo hän ‚Minä palaan huoneeseni, josta lähdin'
25. Ja tullessaan hän havaitsee sen lakaistuksi ja koristetuksi.
26. Silloin hän menee ja ottaa mukaansa seitsemän muuta, häntä pahempaa henkeä, ja he tulevat sisään ja asuvat siellä Ja sen ihmisen viimeiset tulevat pahemmiksi kuin ensimmäiset."
Joh. 5:14. Hebr 6:4. 10:26 s. 2 Piet. 2:20 s.
27 Niin tapahtui hänen tätä puhuessaan, että eräs nainen kansanjoukosta korotti äänensä ja sanoi hänelle „Autuas on se kohtu, joka on kantanut sinut, ja ne rinnat, joita olet imenyt!" Luuk. 1:28,42.
28. Mutta hän sanoi „Niin, autuaat ovat ne, jotka kuulevat Jumalan sanan ja kätkevät sen!" Matt. 7:21.
Luuk. 8:15,21. Room. 2:13. Jaak. 1:22.
29 Kun kansaa yhä kokoontui, rupesi hän sanomaan: „Tämä sukukunta on paha sukukunta, se tavoittelee tunnusmerkkiä, mutta sille ei anneta muuta tunnusmerkkiä kuin Joonan tunnusmerkki.
Matt. 12:38 s. Joona 2:1.
30. Sillä niinkuin Joona tuli niniveläisille tunnusmerkiksi, niin Ihmisen Poikakin on oleva tunnusmerkkinä tälle sukukunnalle.
31 Etelän kuningatar nousee tuomiolle tämän sukukunnan miesten kanssa ja tuomitsee heidät syyllisiksi, sillä hän tuli maan ääristä kuulemaan Salomonin viisautta, ja katso, tässä on enempi kuin Salomon
1 Kun. 10:1. 2 Aik. 9:1.
32. Niniven miehet nousevat tuomiolle tämän sukukunnan kanssa ja tuomitsevat sen syylliseksi, sillä he tekivät parannuksen Joonan saarnan johdosta, ja katso tässä on enempi kuin Joona Joona 3:5.
33 Ei kukaan, joka sytyttää kynttilän pane sitä piiloon tai vakan alle, vaan panee sen kynttiläjalkaan, jotta sisälletulijat näkisivät valon.
Matt. 5:15. Mark. 4:21. Luuk. 8:16.
34 Silmäsi on ruumiin kynttilä. Kun silmäsi on terve, on koko ruumiisikin valoisa, mutta kun se on turmeltunut, on ruumiisikin pimeä.
Matt. 6:22 s.
35. Katso siis, ettei sinussa oleva valo ole pimeyttä.
36. Jos siis koko ruumiisi on valoisa, eikä sillä ole mitään pimeää osaa, on se tuleva kokonaan valoisaksi, niinkuin valon valaistessa sinua kirkkaalla loisteellaan."
37 Hänen tätä puhuessaan, pyysi eräs farisealainen häntä luoksensa aterioitsemaan, niin hän meni sinne sisälle ja kävi ruualle.
38. Mutta kun fariseaIainen näki, ettei hän pessyt itseänsä ennen ateriaa, ihmetteli hän. Matt. 15:2. Mark. 7:2.
39. Silloin Herra sanoi hänelle: „Kyllä te fariseaIaiset puhdistatte maljan ja vadin ulkopuolen, mutta sisäpuoli teillä on täynnä ryöstöä ja pahuutta. Matt. 23:1 s. Tiit. 1:15.
40. Te mielettömät, eikö se, joka on tehnyt ulkopuolen, ole tehnyt sisäpuoltakin?
41 Vaan antakaat se, mikä sisällä on, almuksi, katso, silloin kaikki on teille puhdasta Jes. 58:7. Luuk. 12:33.
42. Mutta voi teitä, te fariseaIaiset, kun annatte kymmenykset mintuis-

ta ja ruuduista ja kaikenlaisista vihanneksista, mutta jätätte sikseen tuomion ja rakkauden Jumalaan! Näitä oli varteen-otettava, eikä noitakaan laiminlyötävä.
4 Moos. 18:21. Hos. 6:6. Mik. 6:8. Matt. 9:13.
43. Voi teitä, te farisealaiset, kun rakastatte etumaista istuinta synagogissa ja tervehdyksiä toreilla!
Mark. 12:38. Luuk. 20:46.
44. Voi teitä, kun olette niinkuin ne haudat, jotka eivät ole näkyvissä, ja joiden päällitse ihmiset tietämättään kävelevät!"
45. Silloin eräs lainoppineista rupesi puhumaan ja sanoi hänelle: ,,Opettaja, kun noin puhut, häpäiset meitäkin."
46. Mutta hän sanoi: ,,Voi teitäkin, te lainoppineet, kun sälytätte ihmisten päälle vaikeasti kannettavia taakkoja, ettekä itse yhdelläkään sormellanne koske niihin taakkoihin! Ap. t. 15:10.
47. Voi teitä, kun rakennatte profettain hautoja, ja isänne ovat heidät tappaneet!
48. Niin olette siis todistajia isäinne tekoihin ja suostutte niihin; sillä he tappoivat profetat, ja te rakennatte heidän hautojaan.
49. Sentähden Jumalan viisaus sanookin: ,Minä lähetän heille profettoja ja apostoleita, ja muutamat niistä he tappavat ja toisia vainoavat;
Jer. 7:25. 25:4.
Ap. t. 5:40. 7:51s. 22:19. 2 Kor. 4:8 s. Hebr. 11:36s.
50. jotta tältä sukukunnalta vaadittaisiin kaikkien profettain veri, mikä on vuodatettu maailman perustamisesta saakka,
51. alkaen Abelin verestä Sakariaan vereen asti, joka surmattiin alttarin ja temppelin välillä.' Niin, minä sanon teille, se vaaditaan tältä sukukunnalta. 1 Moos. 4:8. 2 Aik. 24:20 s.
52. Voi teitä, te lainoppineet, kun olette vieneet tiedon avaimen! Itse ette ole menneet sisälle ja sisälle meneviä olette estäneet."
53. Ja hänen tätä heille sanoessaan, kirjanoppineet ja farisealaiset rupesivat kovasti ahdistamaan häntä ja urkkimaan häneltä monta asiaa
54. väijyen häntä, että onkisivat jotakin hänen suustaan, jotta saisivat hänet syytteesen. Luuk. 20:20.

12 Luku.

Jesus varoittaa ulkokultaisuudesta, ihmispelosta, synnistä Pyhää Henkeä vastaan, ahneudesta ja maallisista huolista, kehoittaa uskollisuuteen ja käskee tutkimaan ajan merkkejä.

Kun sillä välin kansaa kokoontui tuhatmäärin, niin että polkivat toisiaan, rupesi hän sanomaan opetuslapsilleen: ,,Ennen kaikkea kavahtakaat farisealaisten hapatusta, joka on ulkokultaisuutta.
Matt. 16:6. Mark. 8:15.
2. Ei ole mitään peitettyä, joka ei tule ilmi, eikä mitään salattua, joka ei tule tunnetuksi.
Matt. 10:26 s. Mark. 4:22. Luuk. 8:17.
3. Sentähden, kaikki mitä te pimeässä sanotte, tulee päivänvalossa kuultavaksi, ja mitä korvaan puhutte kamareissa, se julistetaan katoilta.
4. Mutta minä sanon teille, ystävilleni: älkäät peljätkö niitä, jotka tappavat ruumiin, eivätkä sen perästä voi mitään enempää tehdä. 1 Piet. 3:14.
5. Vaan minä osoitan teille ketä teidän tulee peljätä: peljätkäät sitä, jolla on valta, jonkun tapettuaan, syöstä hänet helvettiin. Niin, minä sanon teille, häntä peljätkäät. Jaak. 4:12.
6. Eikö viittä varpusta myödä kahteen äyriin? Eikä Jumala ole yhtäkään niistä unhottanut.
7. Ovatpa teidän päänne hiuksetkin kaikki luetut. Älkäät siis peljätkö; te olette suurempiarvoiset kuin monta varpusta. Luuk. 21:18. Ap. t. 27:34.
8. Mutta minä sanon teille: jokainen joka tunnustaa minut ihmisten edessä, hänet myös Ihmisen Poika tunnustaa omakseen Jumalan enkelien edessä. Ilm. 3:5.
9. Mutta joka kieltää minut ihmisten edessä, hän tulee kiellettäväksi Jumalan enkelien edessä.
Mark. 8:38. Luuk. 9:26. 2 Tim. 2:12.
10. Ja jokainen joka sanoo sanan Ihmisen Poikaa vastaan, hänelle annetaan se anteeksi; mutta joka Pyhää Henkeä pilkkaa, hänelle ei anneta sitä anteeksi. Matt. 12:31 s.
Mark. 3:28 s. Hebr. 6:4 s. 10:26. 1 Joh. 5:16.
11. Mutta kun vievät teitä synagogain ja hallitusten ja esivaltojen eteen, älkäät huolehtiko miten tai mitä vastaisitte puolestanne eli mitä sanoisitte; Matt. 10:19 s. Mark. 13:11. Luuk. 21:14.
12. sillä Pyhä Henki opettaa teille sillä hetkellä mitä teidän on sanottava."
13. Niin muuan mies kansanjoukosta sanoi hänelle: ,,Opettaja, sano veljelleni, että hän jakaisi kanssani perinnön."
14. Mutta hän vastasi hänelle: ,,Ihminen, kuka on minut asettanut tuomariksi eli jakomieheksi teille?"
15. Ja hän sanoi heille: ,,Katsokaat eteenne ja kavahtakaat kaikkea ahneutta, sillä ihmisen elämä ei riipu hänen omaisuutensa paljoudesta."
1 Tim. 6:9 s.
16. Ja hän puhui heille vertauksen,

sanoen .,,Erään rikkaan miehen maa tuotti hyvän sadon.
17 Niin hän mietti itsekseen ja sanoi: ,Mitä minä teen, kun ei minulla ole mihin kokoaisin viljani?'
18. Ja hän sanoi: ,Tämän teen minä revin maahan aittani ja rakennan suuremmat ja kokoan niihin kaikki eloni ja hyvyyteni,
19 ja sanon sielulleni: sielu, sinulla on paljo hyvää tallella moneksi vuodeksi nauti lepoa syö, juo, iloitse.' Jes. 22:13. 1 Kor. 15:32. Jaak. 5:5.
20. Mutta Jumala sanoi hänelle ,Sinä mieletön, tänä yönä vaaditaan sielusi sinulta pois, kenelle sitten joutuu se, minkä olet varannut?' Job 27:8. Ps. 39:7 Jer. 17:11.
21 Niin on sen laita, joka kokoaa aarteita itselleen eikä ole rikas Jumalassa " 1 Tim. 6:17.
22. Ja hän sanoi opetuslapsilleen ,,Sen vuoksi sanon teille älkäät murehtiko hengestänne. mitä söisitte, eikä ruumiistanne, mitä pukisitte yllenne Matt. 6:25 s. Ps. 55:23. Fil. 4:6. Hebr. 13:5. 1 Piet. 5:7
23. Sillä henki on enempi kuin ruoka, ja ruumis enempi kuin vaatteet.
24. Katselkaat kaarneita. eivät ne kylvä eivätkä niitä, eikä niillä ole säilytyshuonetta eikä aittaa, ja Jumala ruokkii ne Kuinka paljoa suurempiarvoiset te olette kuin linnut! Job 39:3. Ps. 147:9. Matt. 10:31.
25. Ja kuka teistä voi murehtimisellaan lisätä ikäänsä kyynäränkään vertaa?
26. Jos siis ette voi sitäkään, mikä vähintä on, mitä murehditte muusta?
27. Katselkaat liljoja, kuinka ne kasvavat eivät ne tee työtä eivätkä kehrää. Kuitenkin minä sanon teille: ei Salomonkaan kaikessa loistossaan ollut niin vaatetettu kuin yksi niistä.
28. Jos siis Jumala näin vaatettaa kedon ruohon, joka tänään kasvaa ja huomenna uuniin heitetään, kuinka paljoa ennemmin hän vaatettaa teidät, te heikkouskoiset!
29. Älkäät siis tekään etsikö mitä söisitte ja mitä joisitte, älkäätkä olko huolissanne.
30. Sillä noita kaikkia maailman pakanakansat tavoittelevat; mutta Isänne kyllä tietää teidän niitä tarvitsevan
31. Vaan etsikäät Jumalan valtakuntaa, niin nämä sen ohessa annetaan teille. 1 Kun. 3:13. Ps. 37:25.
32. Älä pelkää, sinä pieni lauma; sillä Isänne on nähnyt hyväksi antaa teille valtakunnan. Jes. 41:14. Luuk. 22:29.
33. Myökäät mitä teillä on ja antakaat almuja; tehkäät itsellenne kukkarot, jotka eivät vanhene, loppumaton aarre taivaisiin, jossa ei vaani varas, eikä turmele koi. Matt. 6:20. 19:21. Luuk. 16:9. 18:22. Ap. t. 2:45. 1 Tim. 6:17.
34. Sillä missä aarteenne on, siellä sydämmennekin on.
35. Olkoot teidän kupeenne vyötetyt ja lamppunne palamassa; Matt. 24:42 s. 25:1 s. Ef. 6:14. 1 Piet. 1:13.
36. ja olkaat te niiden ihmisten kaltaisia, jotka herraansa odottavat, milloin hän palaa häistä, jotta hänen tullessaan ja kolkuttaessaan heti avaisivat hänelle.
37. Autuaat ovat ne palvelijat, jotka heidän herransa tullessaan tapaa valvomasta; totisesti sanon teille: hän vyöttäytyy ja asettaa heidät aterioitsemaan ja menee ja palvelee heitä.
38. Ja jos hän tulee toisella yövartiolla tai kolmannella ja havaitsee heidät sellaisiksi, autuaita ovat ne palvelijat!
39. Mutta tietäkäät se, että josperheenisännällä olisi tiedossa millä hetkellä varas tulee, niin hän valvoisi eikä sallisi sisäänmurtoa tehtävän taloonsa. 1 Tess. 5:2. 2 Piet. 3:10. Ilm. 3:3. 16:15.
40. Niin olkaat tekin valmiina, sillä hetkenä, jona ette luule, Ihmisen Poika tulee " Mark. 13:33. Luuk. 21:34. 1 Tess. 5:6.
41. Niin Pietari sanoi hänelle: ,,Herra, meillekö sanot tämän vertauksen, vai myös kaikille?" Mark. 13:37.
42. Ja Herra sanoi: ,,Kuka siis on se uskollinen ja älykäs taloudenhoitaja, jonka hänen herransa asettaa palvelusväkensä yli, antamaan heille ajallaan heidän ruokamääränsä? 1 Kor. 4:1 s. 2 Tim. 2:15.
43. Autuas on se palvelija, jonka hänen herransa tullessaan tapaa niin tekemästä!
44. Totisesti sanon teille: hän asettaa hänet kaiken omaisuutensa yli. Matt. 25:21 s.
45. Mutta jos se palvelija sanoo sydämmessään: ,Herrani viivyttelee tuloaan' ja rupeaa lyömään palvelijoita ja palvelijattaria, sekä syömään ja juomaan ja juopumaan,
46. niin sen palvelijan herra tulee päivänä, jona hän ei odota, ja hetkenä, jona hän ei arvaa, ja hakkaa hänet kappaleiksi ja antaa hänelle osan uskomattomien kanssa.
47. Ja se palvelija, joka tiesi herransa tahdon, eikä tehnyt valmistuksia tahi toiminut hänen tahtonsa mukaan, on rangaistava monella lyönnillä. Jaak. 4:17.
48. Joka taas ei tietänyt, mutta teki

semmoista, joka lyöntejä ansaitsee, on rangaistava vähillä lyönneillä. Sillä jokaiselta, jolle on paljon annettu, siltä paljo vaaditaan, ja jolle on paljon uskottu, siltä enempi kysytään.
49. Tulta olen tullut heittämään maan päälle; ja kuinka hartaasti soisinkaan, että se jo olisi syttynyt!
50. Mutta minä olen kasteella kastettava, ja kuinka olen ahdistuksissa, kunnes se on täytetty!
Matt. 20:22. 26:38. Joh. 12:27.
51. Luuletteko, että minä olen tullut tuomaan rauhaa maan päälle? En ole, sanon teille, vaan eripuraisuutta.
Matt. 16:34.
52. Sillä tästälähin riitaantuu viisi samassa talossa, kolme kahta vastaan ja kaksi kolmea vastaan;
53. isä riitaantuu poikaansa vastaan ja poika isäänsä vastaan, äiti tytärtänsä vastaan ja tytär äitiänsä vastaan, anoppi miniäänsä vastaan ja miniä anoppiansa vastaan."
Mik. 7:6. Matt. 10:35.
54. Ja hän sanoi kansallekin: „Kun näette pilven nousevan lännestä, sanotte heti: ,Tulee sade;' ja niin tuleekin. Matt. 16:2 s.
55. Ja kun näette etelätuulen puhaltavan, sanotte: ,Tulee helle;' ja niin tuleekin.
56. Te ulkokullatut, maan ja taivaan muodon osaatte arvostella; mutta kuinka ette arvostele tätä aikaa?
57. Miksikä ette itsestännekin päätä mikä on oikeaa?
58. Kun kuljet riitapuolesi kanssa hallitusmiehen luo, niin tee matkalla minkä voit selvitäksesi hänestä, ettei hän vetäisi sinua tuomarin eteen, ja tuomari antaisi sinua oikeudenpalvelijalle, ja oikeudenpalvelija heittäisi sinua vankilaan.
San. 25:8. Matt. 5:25 s.
59. Minä sanon sinulle, sieltä et pääse, ennenkuin maksat viimeisenkin rovon."

13 Luku.

Jesus kehoittaa parannukseen, esittää vertauksen hedelmättömästä fiikunapuusta, parantaa naisen sabbattina, vertaa taivaan valtakuntaa sinapin siemeneen ja hapatukseen, sekä valittaa Jerusalemin katumattomuutta.

Samaan aikaan oli saapuvilla muutamia, jotka kertoivat hänelle niistä galilealaisista, joiden veren Pilatus oli sekoittanut heidän uhriensa kanssa.
2. Niin Jesus vastasi ja sanoi heille: „Luuletteko, että nämä galilealaiset olivat syntisemmät kuin kaikki muut galilealaiset, koska saivat kärsiä tämän? Joh. 9:2.
3. Eivät olleet, sanon teille, vaan ellette tee parannusta, niin te kaikki samoin hukutte. Ps. 7:13.
4. Taikka ne kahdeksantoista, jotka saivat surmansa, kun torni Siloamissa kaatui heidän päälleen, luuletteko, että ne olivat syyllisemmät kuin kaikki muut Jerusalemissa asuvat ihmiset?
5. Eivät olleet, sanon teille, vaan ellette tee parannusta, niin te kaikki samaten hukutte."
6. Ja hän sanoi tämän vertauksen: „Eräällä miehellä oli fiikunapuu istutettuna viinitarhassaan, ja hän tuli hakemaan hedelmää siitä, eikä löytänyt. Jes. 5:2. Matt. 21:19.
7. Niin hän sanoi viinitarhurille: ,Katso, kolmena vuonna olen käynyt hakemassa hedelmää tästä fiikunapuusta, enkä ole löytänyt. Hakkaa se pois; miksi se lisäksi pitää maata hyödyttömänä?'
8. Mutta tämä vastasi ja sanoi hänelle: ,Herra, anna sen olla vielä tämä vuosi; sillä aikaa minä kaivan sen ympäri ja panen lantaa. 2 Piet. 3:9, 15.
9. Ehkä se ensi vuonna tekee hedelmää; mutta jos ei tee, niin hakkaa se pois.'"
10. Ja hän oli opettamassa eräässä synagogassa sabbattina.
11. Ja katso, siellä oli nainen, jossa oli ollut heikkouden henki kahdeksantoista vuotta, ja hän oli koukistunut ja kykenemätön oikaisemaan itseään.
12. Hänet nähdessään Jesus kutsui hänet luokseen ja sanoi hänelle: „Nainen, sinä olet päässyt heikkoudestasi!"
13 Ja hän pani kätensä hänen päälleen; ja heti tämä oikaisi itsensä suoraksi ja ylisti Jumalaa.
14. Mutta synagogan esimies, joka närkästyi siitä, että Jesus paransi sabbattina, rupesi puhumaan ja sanoi kansalle: „Kuusi päivää on, joina tulee työtä tehdä; tulkaat siis niinä päivinä parannuttamaan itseänne, eikä sabbatinpäivänä."
2 Moos. 20:8 s. 5 Moos. 5:13.
15. Mutta Herra vastasi hänelle ja sanoi: „Te ulkokullatut, eikö jokainen teistä sabbattina päästä härkäänsä tai aasiansa seimestä ja vie sitä juomaan? Joh. 7:23.
16. Ja tätä naista, joka on Abrahamin tytär, ja jota saatana on pitänyt sidottuna, katso, jo kahdeksantoista vuotta, tätäkö ei olisi pitänyt päästää tuosta siteestä sabbatinpäivänä?" Luuk. 19:9. Ap. t. 3:25.

17. Ja hänen tätä sanoessaan, kaikki hänen vastustajansa häpesivät, ja koko kansa iloitsi kaikista niistä jaloista teoista, joita hän teki.
18. Niin hän sanoi: „Minkä kaltainen Jumalan valtakunta on, ja mihin sitä vertaisin?
Matt. 13:31 s. Mark. 4:30 s.
19. Se on sinapinsiemenen kaltainen, jonka eräs mies otti ja kylvi puutarhaansa; ja se kasvoi ja tuli puuksi, ja taivaan linnut tekivät pesänsä sen oksille.“ Hes. 17:23.
20. Ja taas hän sanoi. „Mihin vertaisin Jumalan valtakuntaa?
21. Se on hapatuksen kaltainen, jonka eräs nainen otti ja sekoitti kolmeen vakalliseen jauhoja, kunnes kaikki happani.“
22. Ja hän vaelsi kaupungista kaupunkiin ja kylästä kylään ja opetti, matkustaen Jerusalemiin
23. Ja joku kysyi häneltä. „Herra, onko niitä vähä, jotka tulevat autuaiksi?“ Niin hän sanoi heille
24. „Taistelkaat päästäksenne sisälle ahtaasta ovesta, sillä useat, sanon teille, pyrkivät päästäkseen sisälle, mutta eivät voi.
Matt. 7:13. Fil. 3:12. Tim. 6:12.
25. Sen perästä kun perheenisäntä on noussut ja sulkenut oven, ja te rupeatte ulkona seisomaan ja kolkuttamaan ovea, sanoen: ‚Herra, Herra, avaa meille‘, vastaa hän ja sanoo teille: ‚En tunne teitä enkä tiedä mistä olette‘ Matt. 25:11 s.
26. Silloin te rupeatte sanomaan: ‚Mehän söimme ja joimme sinun edessäsi, ja meidän kaduillamme sinä opetit‘ Matt. 7:22 s.
27. Mutta hän on lausuva ‚Minä sanon teille en tunne teitä enkä tiedä mistä olette. Menkäät pois tyköäni. kaikki te vääryyden tekijät‘!
Matt. 25:41.
28. Siellä on oleva itku ja hammasten kiristys, kun näette Abrahamin ja Isaakin ja Jaakobin ja kaikkien profettain olevan Jumalan valtakunnassa, mutta itsenne heitetyksi ulos.
Matt. 8:11 s. 13:42. 24:51.
29. Ja saapuvat idästä ja lännestä ja pohjasesta ja etelästä, ja aterioitsevat Jumalan valtakunnassa.
Ps. 107:3. Jes. 2:2. 49:12.
Mal. 1:11. Matt. 8:11. Luuk. 14:15.
30. Ja katso, on viimeisiä, jotka tulevat ensimmäisiksi, ja on ensimmäisiä, jotka tulevat viimeisiksi.“
Matt. 19:30. 20:16. Mark. 10:31.
31. Samalla hetkellä tuli hänen tykönsä muutamia farisealaisia, ja he sanoivat hänelle: „Lähde menemään pois täältä, sillä Herodes tahtoo sinua tappaa “
32. Niin hän sanoi heille. „Menkäät ja sanokaat sille ketulle ‚Katso, minä ajan ulos perkeleitä ja parannan sairaita tänään ja huomenna, ja kolmantena päivänä pääsen määräni päähän‘
33. Kuitenkin minun tulee vaeltaa tänään ja huomenna ja ylihuomenna, sillä ei sovi, että profetta saa surmansa muualla kuin Jerusalemissa.
34. Jerusalem, Jerusalem, sinä joka tapat profetat ja kivität luoksesi lähetetyt, kuinka usein olen tahtonut koota lapsiasi, samoin kuin kana kokoaa poikueensa siipiensä alle! Mutta te ette ole tahtoneet.
Jes. 31:5. 61:1,12. Jer. 6:10,16. 7:13 s.
35. Katso, ‚teidän huoneenne jää teille autioksi‘ Mutta minä sanon teille. ette näe minua. ennenkuin se aika tulee, jolloin sanotte. ‚Siunattu olkoon Hän, joka tulee Herran nimessä!“ Ps. 118:26. Jes. 1:7. Jer. 12:7. 22:5.
Mik. 3:12. Matt. 23:37 s. Luuk. 19:43 s.

14 Luku

Jesus parantaa vesitautisen miehen, esittää vertauksen suurista illallisista ja puhuu opetuslapsena olemisen ehdoista.

Ja tapahtui, kun hän sabbattina tuli erään farisealaisten johtomiehen taloon aterialle että he olivat häntä väijymässä. Luuk. 6:6 s.
2. Ja katso, siellä oli vesitautinen mies hänen edessään.
3. Niin Jesus rupesi puhumaan lain oppineille ja farisealaisille ja sanoi „Onko luvallista sabbattina parantaa, vai eikö ole?“ Mutta he olivat vaiti. Matt. 12:10.
4. Ja hän koski mieheen, paransi hänet ja laski menemään.
5. Ja hän sanoi heille: „Jos joltakin teistä putoaa aasi tai härkä kaivoon, eikö hän heti vedä sitä ylös sabbatinpäivänäkin?“ Matt. 12:11
6. Ja he eivät kyenneet vastaamaan tähän.
7. Ja huomatessaan kuinka kutsutut valitsivat itselleen ensimmäisiä sijoja, hän esitti heille vertauksen ja sanoi heille: Matt. 23:6.
8. „Kun joku on kutsunut sinut häihin, älä asetu pöytään ensimmäiselle sijalle, ettei, jos joku hänen kutsumansa on sinua arvollisempi,
San. 25:61,15.
9. se, joka on sinut ja hänet kutsunut, tule ja sano sinulle: ‚Anna tälle sijaa‘; ja silloin sinä saat ruveta häpeällä istumaan viimeiselle paikalle
10. Vaan kun olet kutsuttu, niin me-

ne ja käy pöytään viimeiselle sijalle, että se, joka on sinut kutsunut, tullessaan sanoisi sinulle ,Ystäväni, astu ylemmäksi' Silloin tulee sinulle kunniaa kaikkien pöytäkumppaniesi edessä.
11. Sillä jokainen, joka ylentää itsensä, alennetaan, ja joka alentaa itsensä, ylennetään." Job 22:29. San. 29:23. Hes. 17:24. 21:26. Matt. 23:12. Luuk. 1:51 s. 18:14. 1 Piet. 5:5. Jaak. 4:6, 10.
12. Ja hän sanoi sillekin, joka oli hänet kutsunut ,,Kun teet päivälliset tai illalliset, älä kutsu ystäviäsi eikä veljiäsi eikä sukulaisiasi eikä rikkaita naapureita, etteivät hekin vuorostaan sinua kutsuisi, ja sinä siten tulisit palkituksi.
13. Vaan kun teet pidot, kutsu köyhiä, rampoja, ontuvia, sokeita; 5 Moos. 14:29.
14. niin sinä olet oleva autuas, koska heillä ei ole varaa palkita sinulle; sillä sinulle palkitaan vanhurskasten ylösnousemuksessa." San. 19:17. Joh. 5:29.
15. Tämän kuullessaan eräs pöytäkumppaneista sanoi hänelle: ,,Autuas on se, joka saa olla aterialla Jumalan valtakunnassa."
16. Niin hän sanoi hänelle. ,,Eräs mies teki suuret illalliset ja kutsui monta Jes. 25:6. 55:1. Matt. 22:2 s.
17. Ja illallishetken tullessa hän lähetti palvelijansa sanomaan kutsutuille ,Tulkaat sillä kaikki on jo valmiina'
18. Mutta he rupesivat kaikki yksistä mielin tekemään estelyitä Ensimmäinen sanoi hänelle: ,Olen ostanut pellon ja minun täytyy lähteä sitä katsomaan; pyydän sinua, pidä minua estettynä'.
19. Toinen sanoi ,Olen ostanut viisi härkäparia ja menen niitä koettelemaan; pyydän sinua pidä minua estettynä'.
20. Vielä toinen sanoi ,Olen ottanut itselleni vaimon, ja sentähden en saata tulla' 1 Kor. 7:33.
21. Ja palvelija tuli takaisin ja ilmoitti herralleen tämän. Silloin isäntä vihastui ja sanoi palvelijalleen ,Mene kiireesti kaupungin kaduille ja kujille ja tuo tänne sisälle köyhät ja rammat ja sokeat ja ontuvat'
22. Ja palvelija sanoi Herra, se on tehty, minkä käskit, ja vielä on sijaa'
23. Niin Herra sanoi palvelijalle ,Mene teille ja aitovierille ja pakoita ketä löydät tulemaan sisälle, jotta minun taloni täyttyisi;
24. sillä minä sanon teille, ettei yksikään niistä miehistä, jotka olivat kutsutut, ole maistava minun illallistani."
25. Ja hänen mukanaan kulki paljo kansaa; ja hän kääntyi ja sanoi heille
26. ,,Jos joku tulee minun tyköni eikä vihaa isäänsä ja äitiänsä ja vaimoaan ja lapsiaan ja veljiään ja sisariaan, vieläpä omaa henkeäänkin, ei hän voi olla minun opetuslapseni 5 Moos. 33:9. Matt. 10:37 s.
27 Ja joka ei kanna ristiään ja seuraa minua, se ei voi olla minun opetuslapseni. Matt. 16:24 s. Mark. 8:34, Luuk. 9:23 s.
28. Sillä jos joku teistä tahtoo rakentaa tornia eikö hän ensin istu laskemaan kustannusta, nähdäkseen onko hänellä varoja rakentaa se valmiiksi,
29. etteivät, kun hän on pannut perustuksen, mutta on kykenemätön rakennustansa loppuun saattamaan, kaikki, jotka sen näkevät rupeaisi pilkkaamaan häntä,
30. sanoen ,Tuo mies rupesi rakentamaan, mutta ei kyennyt loppuun saattamaan'?
31. Tahi jos joku kuningas tahtoo lähteä sotaan taistelemaan toista kuningasta vastaan, eikö hän ensin istu miettimään voipiko hän kymmenellä tuhannella lähteä kohtaamaan sitä, joka kahdellakymmenellä tuhannella tulee häntä vastaan?
32. Ja jos ei voi niin hän, tämän vielä ollessa kaukana, laittaa hänen tykönsä lähetystön hieromaan rauhaa
33 Samoin ei teistä yksikään, joka ei luovu kaikesta, mitä hänellä on, voi olla minun opetuslapseni
34. Suola on hyvä, mutta jos suolakin käy mauttomaksi, millä se saadaan suolaiseksi? Matt. 5:13. Mark. 9:50
35. Ei se kelpaa maahan eikä lantaan, ulos se heitetään. Jolla on korvat kuulla, se kuulkoon!" Luuk. 8:8.

15 Luku.

Jesus ottaa vastaan syntisiä, esittää vertaukset kadonneesta lampaasta ja hukkaan joutuneesta rahasta sekä puhuu tuhlaajapojasta.

Ja kaikki publikaanit ja syntiset tulivat hänen tykönsä kuulemaan häntä
2. Mutta farisealaiset ja kirjanoppineet nurisivat, sanoen ,,Tämä ottaa vastaan syntisiä ja syö heidän kanssaan " Luuk. 5:29.
3. Niin hän puhui heille tämän vertauksen ja sanoi

4. ,,Jos jollakin teistä on sata lammasta ja hän kadottaa yhden niistä, eikö hän jätä niitä yhdeksääkymmentäyhdeksää erämaahan ja mene etsimään kadonnutta, kunnes sen löytää?
Matt. 18:12 s. Hes. 34:11,18. Luuk. 19:10.
5. Ja löydettyään hän panee sen hartioilleen iloiten.
6. Ja kun hän tulee kotiin, kutsuu hän kokoon ystävänsä ja naapurinsa ja sanoo heille: ,Iloitkaat kanssani, sillä minä löysin lampaani, joka oli kadonnut.' 1 Piet. 2:25.
7. Minä sanon teille: samoin on oleva ilo taivaassa yhdestä syntisestä, joka tekee parannuksen, enemmän kuin yhdeksästäkymmenestäyhdeksästä vanhurskaasta, jotka eivät parannusta tarvitse.
8. Tahi jos jollakin naisella on kymmenen hopearahaa ja hän kadottaa yhden niistä, eikö hän sytytä kynttilää ja lakaise huonetta ja etsi huolellisesti, kunnes sen löytää?
9. Ja löydettyään hän kutsuu kokoon ystävättärensä ja naapurinaiset ja sanoo: ,Iloitkaat kanssani, sillä minä löysin sen rahan, jonka olin kadottanut.'
10. Samoin, sanon teille, syntyy ilo Jumalan enkelien kesken yhdestä syntisestä, joka tekee parannuksen."
11. Vielä hän sanoi: ,,Eräällä miehellä oli kaksi poikaa.
12. Ja nuorempi heistä sanoi isälleen: ,Isä, anna minulle se osa tavaroista, mikä minulle on tuleva.' Niin hän jakoi heille omaisuuden.
13. Eikä kulunut montakaan päivää, niin nuorempi poika kokosi kaiken omansa ja matkusti pois kaukaiseen maahan; ja siellä hän hävitti tavaransa eläen irstaasti. San. 29:3.
14. Mutta kun hän oli kaikki tuhlannut, tuli kova nälkä koko siihen maahan, ja hän alkoi kärsiä puutetta.
San. 23:21.
15. Ja hän meni ja liittäytyi erääsen sen maan asukkaasen, ja tämä lähetti hänet tiluksilleen kaitsemaan sikoja.
16. Ja hän halusi täyttää vatsaansa niillä palkohedelmillä, joita siat söivät, mutta ei kukaan hänelle antanut.
17. Niin hän malttoi mielensä ja sanoi: ,Kuinka monella isäni palkkalaisella on yltäkyllin leipää, mutta minä kuolen täällä nälkään!
18. Minä nousen ja menen isäni tykö ja sanon hänelle: Isä, minä olen tehnyt syntiä taivasta vastaan ja sinun edessäsi, Ps. 51:6. Jer. 3:12 s.
19. enkä enää ansaitse, että minua nimitetään sinun pojaksesi; tee minut yhden palkkalaisesi vertaiseksi!'
20. Ja hän nousi ja meni isänsä tykö. Mutta kun hän vielä oli kaukana, näki hänen isänsä hänet ja armahti häntä, juoksi häntä vastaan ja lankesi hänen kaulaansa ja suuteli häntä.
Hes. 33:11.
21. Niin poika sanoi hänelle: ,Isä, minä olen tehnyt syntiä taivasta vastaan ja sinun edessäsi, enkä enää ansaitse, että minua nimitetään sinun pojaksesi.'
22. Silloin isä sanoi palvelijoilleen: ,Tuokaat tänne parhaat vaatteet ja pukekaat ne hänen päälleen, ja pankaat sormus hänen sormeensa ja kengät hänen jalkaansa; Jes. 61:10.
23. ja noutakaat syöttövasikka ja teurastakaat. Ja syökäämme ja pitäkäämme iloa,
24. sillä tämä poikani oli kuollut ja virkosi eloon, hän oli kadonnut ja on löytynyt.' Ja he rupesivat iloa pitämään. Ef. 2:1,5.
25. Mutta hänen vanhempi poikansa oli pellolla. Ja kun hän tuli ja lähestyi kotia, kuuli hän soiton ja hypyt.
26. Ja hän kutsui tykönsä yhden palvelijoista ja tiedusteli mitä se oli.
27. Tämä sanoi hänelle: ,Veljesi on tullut, ja isäsi antoi teurastaa syöttövasikan, kun sai hänet terveenä takaisin.'
28. Niin hän vihastui eikä tahtonut mennä sisälle; mutta hänen isänsä tuli ulos ja puhutteli häntä leppeästi.
29. Mutta hän vastasi ja sanoi isälleen: ,Katso, niin monta vuotta olen palvellut sinua enkä ole milloinkaan rikkonut käskyäsi, ja kuitenkaan et ole minulle koskaan antanut vohlaakaan, pitääkseni iloa ystävieni kanssa.
30. Mutta kun tämä poikasi, joka on tuhlannut omaisuutesi porttojen kanssa, tuli, niin hänelle teurastit syöttövasikan.'
31. Niin hän sanoi hänelle: ,Poikani, sinä olet aina minun luonani, ja kaikki, mikä on minun omaani, on sinun.
32. Mutta nyt on riemuittava ja iloittava, sillä tämä veljesi oli kuollut ja virkosi eloon, hän oli kadonnut ja on löytynyt."

16 Luku.

Jesus puhuu vertauksen väärästä taloudenhoitajasta sekä rikkaasta miehestä ja Lasaruksesta.

Ja hän sanoi myös opetuslapsilleen: ,,Oli eräs rikas mies, jolla oli talouden-hoitaja, ja tätä syytettiin hä-

nelle hänen omaisuutensa hävittämisestä.
2. Ja hän kutsui hänet luokseen ja sanoi hänelle. 'Mitä kuulenkaan sinusta? Tee tili talouden-hoidostasi; sillä et saa enää hoitaa talouttani.'
3. Niin talouden-hoitaja sanoi itsekseen: 'Mitä minä teen, kun isäntäni ottaa minulta pois talouden-hoidon? Kaivaa en jaksa, kerjätä häpeän. —
4. Minä tiedän mitä teen, että ottaisivat minut taloihinsa, kun minut pannaan pois talouden-hoidosta.'
5. Ja hän kutsui tykönsä itsekunkin isäntänsä velallisista ja sanoi ensimmäiselle 'Paljonko sinä olet velkaa isännälleni?'
6. Tämä sanoi: 'Sata astiaa öljyä.' Niin hän sanoi hänelle: 'Tässä on velkakirjasi, istu ja kirjoita pian viisikymmentä.'
7. Sitten hän sanoi toiselle: 'Entä sinä, paljonko sinä olet velkaa?' Tämä sanoi: 'Sata tynnyriä nisuja.' Hän sanoi hänelle: 'Tässä on velkakirjasi, kirjoita kahdeksankymmentä.'
8. Ja isäntä kehui väärää talouden-hoitajaa siitä, että hän oli toiminut älykkäästi. Sillä tämän maailman lapset ovat suhteessaan omaan sukukuntaansa älykkäämmät kuin valon lapset. 1 Tess. 5:5.
9. Ja minä sanon teille: tehkäät itsellenne ystäviä väärällä mammonalla, jotta sen loppuessa ottaisivat teidät vastaan ijäisiin majoihin.
Matt. 6:20. 10:40. 19:21. Luuk. 18:22.
10. Joka vähimmässä on uskollinen, on paljossakin uskollinen, ja joka vähimmässä on väärä, on paljossakin väärä. Luuk. 19:17.
11. Siis jos ette ole olleet uskollisia väärässä mammonassa, kuka teille uskoo tosihyvää?
12. Ja jos ette toisen omassa ole olleet uskollisia, kuka antaa teille teidän omaanne?
13. Ei kukaan palvelija voi kahta herraa palvella; sillä hän on joko vihaava toista ja rakastava toista, taikka hän liittyy toiseen ja halveksii toista. Ette voi palvella Jumalaa ja mammonaa." Matt. 6:24.
14. Tämän kaiken kuulivat farisealaiset, jotka olivat rahan-ahneita, ja he ivasivat häntä.
15. Ja hän sanoi heille: "Te olette ne, jotka teette itsenne vanhurskaiksi ihmisten edessä, mutta Jumala tuntee sydämmenne; sillä mikä ihmisten kesken on korkeaa, se on Jumalan edessä kauhistus.
1 Sam. 16:7. Ps. 7:10. Matt. 23:28. Luuk. 18:11.
16. Laki ja profetat olivat Johannekseen asti; siitä lähtien Jumalan valtakuntaa julistetaan, ja jokainen tunkeutuu väkivallalla siihen
Matt. 11:12s.
17 Mutta pikemmin taivas ja maa katoavat, kuin yksikään lain piirto häviää. Jes. 40:8. Matt. 5:18. Luuk. 21:33.
18. Jokainen, joka eroittaa vaimonsa luotaan ja nai toisen, tekee aviorikoksen, ja joka nai miehestään eroitetun vaimon, tekee aviorikoksen.
Matt. 5:32. 19:9. Mark. 10:11. 1 Kor. 7:10.
19. Oli eräs rikas mies, joka vaatetti itsensä purppuralla ja hienoimmalla liinavaatteella ja eli joka päivä ilossa komeasti.
20. Mutta eräs köyhä, nimeltä Lasarus, makasi hänen ovensa edessä täynnä paisumia
21. ja halusi ravita itseään niillä muruilla, jotka putosivat rikkaan pöydältä. Tulivatpa myös koirat ja nuolivat hänen paisumiaan.
22. Niin tapahtui, että köyhä kuoli, ja enkelit veivät hänet Abrahamin helmaan. Ja rikaskin kuoli ja haudattiin.
23. Ja kun hän tuonelassa, ollessaan vaivoissa, nosti silmänsä, näki hän Abrahamin kaukaa ja Lasaruksen hänen helmassaan.
24. Ja hän huusi, sanoen: 'Isä Abraham, armahda minua ja lähetä Lasarus kastamaan sormensa pää veteen ja jäähdyttämään kieltäni, sillä minulla on kova tuska tässä liekissä!'
Jes. 66:24. Mark. 9:48.
25. Mutta Abraham sanoi: 'Poikani, muista, että sinä sait hyväsi eläessäsi, ja Lasarus niinikään pahaa; mutta nyt hän täällä saa lohdutusta, sinä taas kärsit tuskaa. Ps. 17:14.
26. Ja kaiken tämän lisäksi on meidän ja teidän välillämme lujitettuna suuri juopa, jotta ne, jotka tahtovat mennä täältä teidän luoksenne, eivät voi, eivätkä ne, jotka ovat siellä, pääse yli meidän luoksemme.'
27. Hän sanoi: 'Niin rukoilen sinua, isä, että lähetät hänet isäni taloon
28. — sillä minulla on viisi veljeä — todistamaan heille, etteivät hekin joutuisi tähän vaivan paikkaan.'
29. Mutta Abraham sanoi: 'Heillä on Mooses ja profetat; kuulkoot niitä.'
Jes. 8:20. Joh. 5:39, 45. 2 Tim 3:16.
30. Niin hän sanoi: 'Ei, isä Abraham; vaan jos joku kuolleista menisi heidän tykönsä, niin tekisivät parannuksen.'
31. Mutta Abraham sanoi hänelle: 'Jos eivät kuule Moosesta ja profettoja, niin eivät usko, vaikka joku kuolleista nousisi ylös."

17 Luku.

Jesus puhuu viettelyksistä ja oikeasta menettelystä rikkovaa veljeä kohtaan, parantaa kymmenen spitalista miestä, puhuu Jumalan valtakunnasta ja tulemuksestaan.

Ja hän sanoi opetuslapsilleen: „Mahdotonta on, että viettelykset olisivat tulematta; mutta voi sitä, jonka kautta ne tulevat! Matt.18:6s.Mark.6:42.

2. Hänelle olisi parempi, että ôlisi pantu myllynkivi hänen kaulaansa ja hänet olisi heitetty mereen, kuin että hän viettelisi yhden näistä pienistä.

3. Pitäkäät vaari itsestänne! Jos veljesi tekee syntiä, niin nuhtele häntä, ja jos hän katuu, anna hänelle anteeksi. 3 Moos. 19:17. San. 17:10. Matt. 18:15,21. Jaak. 5:19 s.

4. Ja jos hän seitsemästi päivässä tekee syntiä sinua vastaan ja seitsemästi kääntyy puoleesi ja sanoo: ‚Minä kadun,‘ niin anna hänelle anteeksi." Matt. 18:21 s.

5. Ja apostolit sanoivat Herralle: „Lisää meille uskoa."

6. Niin Herra sanoi: „Jos teillä olisi uskoa niinkuin sinapinsiemen, niin voisitte sanoa tälle silkkiäispuulle: ‚Nouse juurinesi ja istuta itsesi mereen,‘ ja se tottelisi teitä. Matt. 17:20. 21:21. Mark. 11:23.

7. Jos jollakin teistä on palvelija kyntämässä tai paimentamassa, sanooko hän hänelle tämän tullessa sisälle pellolta: ‚Käy heti ja rupea ruualle?‘

8. Eikö hän pikemmin sano hänelle: ‚Valmista ateriani, vyöttäydy ja palvele minua, sillä aikaa kuin syön ja juon; ja sitten syö ja juo sinä?‘

9. Kiittäneekö hän palvelijaa siitä, että tämä teki mitä oli käsketty? En luule.

10. Samoin tekin, kun olette tehneet kaikki, mitä teille on käsketty, sanokaat: ‚Me olemme kelvottomia palvelijoita; olemme tehneet minkä olimme velvolliset tekemään."

11. Ja tapahtui, kun hän oli matkalla Jerusalemiin, että hän kulki Samarian ja Galilean välistä rajaa. Luuk. 9:51. 13:22.

12. Ja mennessänsä erääsen kylään, hän kohtasi kymmenen spitalista miestä, jotka seisoivat etäällä;

13. ja he korottivat äänensä ja sanoivat: „Jesus, Mestari, armahda meitä!"

14. Ja heidät nähdessään, hän sanoi heille: „Menkäät ja näyttäkäät itsenne papeille." Ja tapahtui heidän mennessään, että he puhdistuivat. 3 Moos. 13:2. 14:2. Luuk. 5:14.

15. Mutta yksi heistä, kun näki olevansa parannettu, palasi takaisin ja ylisti Jumalaa korkealla äänellä

16. ja heittäysi kasvoilleen hänen jalkainsa juureen ja kiitti häntä; ja se oli samarialainen.

17. Niin Jesus vastasi ja sanoi: „Eivätkö kaikki kymmenen puhdistuneet? Missä ne yhdeksän ovat?

18. Eikö löytynyt muita, jotka olisivat palanneet Jumalaa ylistämään, kuin tämä muukalainen?"

19. Ja hän sanoi hänelle: „Nouse ja mene; uskosi on sinut pelastanut." Matt. 9:22. Mark. 10:52. Luuk. 7:50.

20. Ja kun farisealaiset kysyivät häneltä, milloin Jumalan valtakunta oli tuleva, vastasi hän heille ja sanoi: „Ei Jumalan valtakunta tule nähtävällä tavalla, Joh. 3:3.

21. eikä voida sanoa: ‚Katso, täällä se on,‘ tahi: ‚Katso, tuolla‘; sillä katso, Jumalan valtakunta on teidän keskellänne."

22. Ja hän sanoi opetuslapsilleen: „Tulee aika, jolloin halajatte nähdä edes yhtä Ihmisen Pojan päivää, ettekä saa nähdä.

23. Ja teille sanotaan: ‚Katso, täällä hän on, tahi; ‚Katso, tuolla‘; älkäät lähtekö sinne älkäätkä rientäkö perässä. Matt. 24:23. Mark. 13:21. Luuk. 21:8.

24. Sillä niinkuin salama leimahtaessaan loistaa toisesta taivaanrannasta toiseen taivaanrantaan, niin on Ihmisen Poika oleva päivänään. Matt. 24:27.

25. Mutta ensin hänen on paljon kärsittävä ja jouduttava tämän sukukunnan hyljättäväksi. Matt. 16:21. 20:18s. Mark. 8:31. Luuk. 9:22. 18:31 s. 24:7,26.

26. Ja niinkuin kävi Noakin päivinä, niin käy myöskin Ihmisen Pojan päivinä: Matt. 24:37 s. 1 Piet. 3:20.

27. he söivät, joivat, naivat, menivät miehelle siihen päivään asti, jona Noak meni arkkiin; ja vedenpaisumus tuli ja hukutti heidät kaikki. 1 Moos. 7:7 s.

28. Niinikään, kuten kävi Lotin päivinä: he söivät, joivat, ostivat, möivät, istuttivat, rakensivat, 1 Moos. 19:14 s.

29. mutta sinä päivänä, jona Lot lähti Sodomasta, satoi tulta ja tulikiveä taivaasta ja hukutti heidät kaikki; Juud. v. 7.

30. samoin käy sinä päivänä, jona Ihmisen Poika ilmestyy.

31. Sinä päivänä älköön katolla oleva, jolla on kapineensa huoneessa, astuko alas niitä noutamaan, ja samoin älköön pellolla oleva palatko takaisin. Matt. 24:17. Mark. 13:15 s

32. Muistakaat Lotin vaimoa!
33. Joka koettaa säilyttää henkeänsä, kadottaa sen, ja joka kadottaa sen, saattaa sen elämään. Matt. 10:39. 16:25. Mark. 8:35. Luuk. 9:24. Joh. 12:25.
34. Minä sanon teille. sinä yönä on kaksi yhdellä vuoteella; toinen otetaan ylös, ja toinen jätetään.
35. Kaksi naista jauhaa yhdessä; toinen otetaan ylös, ja toinen jätetään. Matt. 24:41.
36. Kaksi on pellolla; toinen otetaan ylös, ja toinen jätetään." Matt. 24:40.
37 Ja he vastasivat ja sanoivat hänelle ,,Missä, Herra?" Niin hän sanoi heille· ,,Missä raato on sinne myös kotkat kokoontuvat." Job 39:33. Matt. 24:28.

18 Luku.

Jesus esittää vertaukset tuomarista ja rukoilevasta leskestä, sekä fariseala̤isesta ja publikaanista, siunaa lapsia, neuvoo rikkaalle hallitusmiehelle elämän tien, ilmoittaa opetuslapsilleen oikean itsensäkieltämisen armopalkan, puhuu edeltäpäin kärsimisestään ja tekee sokean miehen näkeväksi.

Ja hän myös sanoi heille vertauksen siitä, että heidän tuli aina rukoilla eikä väsyä. Luuk. 21:36. Room. 12:12. Ef. 6:18. Kol. 4:2. 1 Tess. 5:17.
2. Hän sanoi. ,,Eräässä kaupungissa oli tuomari, joka ei peljännyt Jumalaa eikä hävennyt ihmisiä.
3. Ja siinä kaupungissa oli leskivaimo joka tuli hänen tykönsä ja sanoi ,Auta minut oikeuteeni, päästäkseni riitapuolestani.'
4. Mutta hän ei tahtonut kotvaan aikaan. Vaan sittemmin hän sanoi itsekseen, ,Vaikka en pelkää Jumalaa enkä häpeä ihmisiä,
5. niin kuitenkin, koska tämä leski saattaa minulle vaivaa, autan hänet oikeuteensa, ettei hän lopulta tulisi ja kävisi kasvoilleni."
6. Niin Herra sanoi: ,,Kuulkaat mitä tuo väärä tuomari sanoo!
7. Eikö sitten Jumala toimittaisi oikeutta valituilleen, jotka huutavat hänelle yötä ja päivää, ja viivyttelisikö hän apuaan heiltä?
8. Minä sanon teille: hän toimittaa heille oikeuden pian. Kuitenkin, kun Ihmisen Poika tulee, löytäneekö hän uskoa maan päällä?" 2 Tim. 3:1 s
9. Niin hän sanoi myös muutamille, jotka luottivat itseensä, pitäen itseänsä vanhurskaana, ja jotka ylönkatsoivat muita, tämän vertauksen:
10. ,,Kaksi miestä meni ylös temppeliin rukoilemaan, toinen farisealainen ja toinen publikaani.
11 Farisealainen seisoi ja rukoili itsekseen näin ,Jumala, minä kiitän sinua, etten ole niinkuin muut ihmiset, ne, jotka ovat rosvoja, vääryydentekijöitä, avionrikkojia, enkä myöskään niinkuin tuo publikaani. Jes. 58:2. Luuk. 16:15. Ilm. 3:17.
12. Minä paastoan kahdesti viikossa; minä annan kymmenykset kaikista tuloistani.' Luuk. 11:42.
13. Mutta publikaani seisoi etäällä eikä edes tahtonut silmiään nostaa taivasta kohti, vaan löi rintaansa ja sanoi· ,Jumala, ole minulle syntiselle armollinen. Esr. 9:6. Ps. 51:3. Dan. 9:5 s.
14 Minä sanon teille: tämä meni kotiinsa vanhurskautettuna edellä toisesta; sillä jokainen, joka ylentää itsensä se alennetaan, mutta joka alentaa itsensä, se ylennetään." Job 22:29 San. 29:23. Matt. 23:12. Luuk. 14:11. 1 Piet. 5:5. Jaak. 4:10.
15. Ja he toivat hänen tykönsä myös pieniä lapsia, jotta hän niihin koskisi; mutta sen nähdessään opetuslapset nuhtelivat tuojia. Matt. 19:13 s. Mark. 10:13 s.
16. Mutta Jesus kutsui ne tykönsä ja sanoi. ,,Sallikaat lasten tulla minun tyköni, älkäätkä estäkö niitä, sillä sellaisten on Jumalan valtakunta.
17. Totisesti sanon teille: joka ei ota Jumalan valtakuntaa vastaan niinkuin lapsi, hän ei pääse siihen sisälle." Matt. 18:3.
18. Ja eräs päämies kysyi häneltä, sanoen: ,,Hyvä opettaja, mitä minun on tehtävä periäkseni ijankaikkisen elämän?" Matt. 19:16 s. Mark. 10:17 s.
19. Jesus sanoi hänelle: ,,Miksi sanot minua hyväksi? Ei kukaan ole hyvä muu kuin Jumala yksin.
20. Käskyt sinä tiedät: ,Älä tee aviorikosta', ,Älä tapa', ,Älä varasta', ,Älä todista väärin', ,Kunnioita isääsi ja äitiäsi." 2 Moos. 20:12 s. 5 Moos. 5:16 s. Room. 13:9.
21 Niin hän sanoi: ,,Tätä kaikkea olen noudattanut nuoruudestani asti."
22. Kun Jesus sen kuuli, sanoi hän hänelle ,,Yksi sinulta vielä puuttuu. myö kaikki, mitä sinulla on ja anna köyhille, niin sinulla on oleva aarre taivaissa; ja tule seuraamaan minua." Matt. 6:19 s. Luuk. 12:33.
23. Mutta tämän kuullessaan hän tuli perin murheelliseksi, sillä hän oli hyvin rikas.
24. Kun Jesus näki hänen olevan murheissaan, sanoi hän: ,,Kuinka vaikea on niiden, joilla on tavaraa,

mennä sisälle Jumalan valtakuntaan! San. 11:28. 1 Tim. 6:9 s.
25. Helpompi on kamelin mennä neulansilmästä läpi, kuin rikkaan päästä Jumalan valtakuntaan."
26. Niin kuulijat sanoivat: „Kuka silloin voi pelastua?"
27. Mutta hän sanoi: „Mikä ihmisille on mahdotonta, se on Jumalalle mahdollista."
Job 42:2. Jer. 32:17. Sak. 8:6. Luuk. 1:37.
28. Silloin Pietari sanoi: „Katso, me olemme luopuneet siitä, mitä meillä oli, ja seuranneet sinua."
Matt. 4:20. Luuk. 5:11.
29. Niin hän sanoi heille: „Totisesti minä sanon teille: ei ole ketään, joka Jumalan valtakunnan tähden on luopunut talosta tai vaimosta tai veljistä tai vanhemmista tai lapsista,
30. eikä saisi moninkertaisesti takaisin tässä ajassa, ja tulevassa maailmassa ijankaikkista elämää."
31. Ja hän otti tykönsä ne kaksitoista ja sanoi heille: „Katso, me menemme ylös Jerusalemiin, ja kaikki on täyttyvä, mitä profettain kautta on kirjoitettu Ihmisen Pojasta.
Matt. 20:17 s. Mark. 10:32 s. Mark. 8:31. Luuk. 9:22. 17:25. 24:7,26 s.
32. Sillä hän annetaan pakanain käsiin, ja hän pilkataan ja häväistään ja syljetään;
Matt. 27:2. Luuk. 23:1. Joh. 18:28.
33. ja ruoskittuaan he tappavat hänet, ja kolmantena päivänä hän nousee ylös."
34. Ja he eivät ymmärtäneet tästä mitään, ja tämä puhe oli heiltä niin salattu, etteivät käsittäneet mitä sanottiin. Mark. 9:32. Luuk. 9:45.
35. Niin tapahtui hänen lähestyessään Jerikoa, että eräs sokea istui tien vieressä kerjäten.
Matt. 20:29 s. Mark. 10:46 s.
36. Ja kuullessaan kansaa siitä kulkevan ohi, hän kyseli mitä se oli.
37. He ilmoittivat hänelle Jesuksen, nasaretilaisen, menevän ohitse.
38. Niin hän huusi, sanoen: „Jesus, Davidin poika, armahda minua!"
39. Ja edellä kulkijat käskivät ankarasti häntä vaikenemaan; mutta hän huusi vielä enemmän: „Davidin poika, armahda minua!"
40. Silloin Jesus seisahtui ja käski taluttaa hänet tykönsä. Ja hänen tultuaan lähelle, hän kysyi häneltä:
41. „Mitä tahdot minun tekemään sinulle?" Hän sanoi: „Herra, että saisin näköni jälleen."
42. Niin Jesus sanoi hänelle: „Tule näkeväksi; uskosi on sinut pelastanut." Luuk. 17:19.
43. Ja heti hän sai näkönsä ja seurasi häntä ylistäen Jumalaa. Ja sen nähdessään kaikki kansa kiitti Jumalaa.

19 Luku.

Jesus vierailee Sakkeuksen kodissa, esittää vertauksen miehestä, joka jätti kymmenen puntaa palvelijoilleen, ratsastaa Jerusalemiin, itkee kaupunkia ja puhdistaa temppelin.

Ja hän meni Jerikon kaupunkiin ja kulki sen läpi.
2. Ja katso, siellä oli mies, nimeltä Sakkeus; ja hän oli publikaanien päällysmies ja oli rikas.
3. Ja hän koetti saada nähdä Jesusta, kuka hän oli, mutta ei voinut kansalta, sillä hän oli vartaloltaan pieni.
4. Niin hän juoksi vähä edellepäin ja nousi silkkiäis-puuhun nähdäkseen häntä, sillä Jesuksen oli siitä kautta kuljettava.
5. Ja tultuaan sille paikalle, Jesus katsahti ylös ja näki hänet, ja sanoi hänelle: „Sakkeus, tule kiireesti alas, sillä tänään minun pitää olla sinun kodissasi."
6. Ja hän tuli kiireesti alas ja otti hänet vastaan iloiten.
7. Ja sen nähdessään kaikki nurisivat, sanoen: „Syntisen miehen luo hän meni sisälle majailemaan."
Luuk. 15:2.
8. Mutta Sakkeus astui esiin ja sanoi Herralle: „Katso, Herra, puolet omaisuudestani minä annan köyhille, ja jos joltakulta olen liikoja ottanut, niin annan nelinkertaisesti takaisin." 2 Moos. 22:1. Luuk. 3:13.
9. Niin Jesus sanoi hänelle: „Tänään on pelastus tullut tämän kodin osaksi, koskapa hänkin on Abrahamin poika;
10. sillä Ihmisen Poika on tullut etsimään ja pelastamaan sitä, mikä on kadonnut." Matt. 9:13. 18:11. 1 Tim. 1:15.
11. Ja heidän tätä kuunnellessaan, hän sanoi vielä vertauksen, koska hän oli lähellä Jerusalemia ja he luulivat, että Jumalan valtakunta heti oli ilmenevä.
Matt. 25:14 s. Luuk. 24:21.
12. Hän sanoi: „Eräs jalosukuinen mies lähti matkalle kaukaiseen maahan saadakseen itselleen kuninkaallisen vallan ja sitten palatakseen.
Mark. 13:34.
13. Ja hän kutsui tykönsä kymmenen palvelijaansa, antoi heille kymmenen puntaa ja sanoi heille: 'Asioitkaat näillä, kunnes tulen.'
14. Mutta hänen kansalaisensa vihasivat häntä ja lähettivät lähetys-

tön hänen jälkeensä sanomaan ,Emme tahdo tätä kuninkaaksemme'
15. Ja tapahtui, kun hän oli saanut kuninkaallisen vallan ja palasi, että hän käski kutsua eteensä ne palvelijat, joille oli antanut rahat saadakseen tietää mitä kukin oli asioimisellaan ansainnut.
16. Niin ensimmäinen tuli esiin ja sanoi ,Herra, puntasi on tuottanut kymmenen puntaa'
17. Ja hän sanoi hänelle ,Hyvä, sinä kunnollinen palvelija, koska vähässä olet ollut uskollinen, niin saat hallita kymmentä kaupunkia'
Luuk 16:10.
18. Ja toinen tuli ja sanoi Herra, puntasi on tuottanut viisi puntaa'
19 Niin hän sanoi sillekin ,Sinäkin hallitse viittä kaupunkia'
20 Vieläkin tuli toinen ja sanoi ,Herra, katso, tässä on puntasi, jota olen säilyttänyt liinasessa
21 Sillä minä pelkäsin sinua, koska olet ankara mies sinä otat mitä et ole tallelle pannut ja leikkaat mitä et ole kylvänyt'
22. Hän sanoi hänelle ,Oman sanasi mukaan minä sinut tuomitsen, sinä paha palvelija. Sinä tiesit minut ankaraksi mieheksi, joka otan mitä en ole tallelle pannut, ja leikkaan mitä en ole kylvänyt;
23. niin miksi et pannut rahojani pankkiin, että minä tultuani olisin perinyt ne korkoineen?'
24. Ja hän sanoi vieressä seisoville. ,Ottakaat häneltä pois se punta ja antakaat tuolle, jolla on kymmenen puntaa.'
25. – Niin he sanoivat hänelle ,Herra, hänellä on kymmenen puntaa.' —
26. Minä sanon teille: jokaiselle, jolla on, annetaan; mutta jolla ei ole, häneltä otetaan pois sekin, mikä hänellä on.
Matt. 13:12. Mark. 4:25. Luuk 8:18.
27. Mutta nuo vihollliseni, jotka eivät tahtoneet minua kuninkaakseen, tuokaat tänne ja mestatkaat minun edessäni"
28. Ja tämän sanottuaan, hän kulki edellä vaeltaen ylös Jerusalemiin.
29. Ja tapahtui, kun hän tuli lähelle Betfagea ja Betaniaa sen vuoren luo, jota nimitetään Öljymäeksi, että hän lähetti kaksi opetuslastaan,
Matt. 21:1 s. Mark. 11:1 s. Joh. 12:12 s.
30. sanoen: „Menkäät vastapäätä olevaan kylään, niin siihen tullessanne löydätte sidottuna varsan, jonka selässä ei kukaan ihminen milloinkaan ole istunut; päästäkäät se ja tuokaat tänne.
31 Ja jos joku kysyy teiltä ,Miksi päästätte sitä'? niin sanokaat näin' Herra sitä tarvitsee'"
32. Ja lähetetyt menivät ja havaitsivat niin olevan, kuin hän oli heille sanonut
33 Ja heidän päästäessään varsaa, sen omistajat sanoivat heille „Miksi päästätte varsaa?"
34 Niin he sanoivat ,Herra sitä tarvitsee.'
35 Ja he veivät sen Jesuksen tykö ja heittivät vaatteensa varsan päälle ja panivat Jesuksen sen selkään.
36. Ja hänen kulkiessaan, kansa levitti vaatteensa tielle.
37 Ja kun hän jo oli lähellä, Öljymäen myötärinteellä, rupesi koko opetuslasten joukko iloiten kiittämään Jumalaa korkealla äänellä kaikista voimateoista, joita olivat nähneet,
38. sanoen: „Siunattu olkoon Hän, kuningas, joka tulee Herran nimessä! Rauha taivaassa ja kunnia korkeuksissa!" Ps.118:26. Luuk.2:14.
39. Ja muutamat farisealaiset, jotka olivat kansanjoukossa, sanoivat hänelle „Opettaja, nuhtele opetuslapsiasi."
40. Mutta hän vastasi ja sanoi „Minä sanon teille jos nämä olisivat vaiti, niin kivet huutaisivat"
Hab. 2:11
41. Ja kun hän tuli lähemmäksi ja näki kaupungin, itki hän sitä
Room. 9:1 s.
42. ja sanoi „Jospa tietäisit sinäkin tänä sinun päivänäsi mitä rauhaasi kuuluu! Mutta nyt se on salattuna silmiltäsi. 5 Moos. 32:29.
43. Sillä tulee päiviä päällesi, jolloin vihollisesi saartavat sinut valleilla ja piirittävät sinut ja ahdistavat sinua joka puolelta,
44. ja he kukistavat sinut maan tasalle ja surmaavat sinussa olevat lapsesi, eivätkä jätä sinuun kiveä kiven päälle, sentähden ettet tuntenut etsikko-aikaasi." 1 Kun. 9:7 s. Mik. 3:12. Matt. 24:1 s. Mark. 13:2. Luuk. 21:6.
45. Ja hän meni temppeliin ja rupesi ajamaan ulos niitä, jotka siellä möivät ja ostivat,
Matt. 21:12 s. Mark. 11:15 s. Joh. 2:14 s.
46. ja sanoi heille: „On kirjoitettu. ,Minun huoneeni on rukoushuone mutta te olette sen tehneet rosvojen luolaksi.'" 1 Kun. 8:29 s. Jes. 56:7 Jer 7:11.
47. Ja hän opetti joka päivä temppelissä. Mutta ylipapit ja kirjanoppineet sekä kansan ensimmäiset tavoittelivat surmatakseen häntä,
Luuk. 21:37. 22:53. Joh. 7:19. 8:37.

48. mutta eivät keksineet mitä tekisivät, sillä kaikki kansa riippui hänessä ja kuunteli häntä.

20 Luku.

Ylipapit ja kirjanoppineet kysyvät Jesukselta millä vallalla hän toimii. Jesus nuhtelee heitä vertauksessa pahoista viinitarhureista, vastaa kysymyksiin veronmaksusta ja ylösnousemuksesta, sekä kehoittaa kavahtamaan kirjanoppineita.

Ja eräänä päivänä, kun hän opetti kansaa temppelissä ja julisti evankeliumia, tapahtui, että ylipapit ja kirjanoppineet yhdessä vanhinten kanssa astuivat esiin
Matt. 21:23 s. Mark. 11:27 s.
2. ja puhuttelivat häntä, lausuen: ,,Sano meille millä vallalla näitä teet, eli kuka se on, joka on antanut sinulle tämän vallan?" Ap. t. 4:7.
3. Hän vastasi ja sanoi heille: ,,Minäkin kysyn teiltä yhtä asiaa; sanokaat minulle:
4. oliko Johanneksen kaste taivaasta vai ihmisistä?"
5. Niin he arvelivat keskenään, sanoen: ,,Jos sanomme: ,Taivaasta', niin hän sanoo: ,Miksi ette sitten uskoneet häntä?'
6. Mutta jos sanomme: ,Ihmisistä', niin kaikki kansa kivittää meidät, sillä se uskoo, että Johannes oli profetta." Matt. 14:5.
7. Ja he vastasivat, etteivät tietäneet mistä se oli.
8. Niin Jesus sanoi heille: ,,En minäkään sano teille millä vallalla näitä teen."
9. Ja hän rupesi puhumaan kansalle tämän vertauksen: ,,Eräs mies istutti viinitarhan ja vuokrasi sen viinitarhureille ja matkusti ulkomaille kauaksi aikaa. Matt. 21:33 s.
Mark. 12:1 s. Ps. 80:9. Jes. 5:1. Jer. 2:21.
10. Ja aikanaan hän lähetti palvelijan viinitarhurien tykö, että antaisivat tälle viinitarhan hedelmiä; mutta viinitarhurit pieksivät hänet ja lähettivät tyhjin käsin pois. 2 Aik. 36:15 s.
11. Ja hän lähetti vielä toisen palvelijan; mutta sitäkin he pieksivät ja kohtelivat häpeällisesti ja lähettivät hänet tyhjin käsin pois.
12. Ja hän lähetti vielä kolmannen; mutta tämänkin he haavoittivat ja heittivät ulos.
13. Niin viinitarhan herra sanoi: ,Mitä minä teen? Minä lähetän rakkaan poikani; kavahtavat kaiketi häntä.'
14. Mutta kun viinitarhurit näkivät hänet, neuvottelivat he keskenään ja sanoivat: ,Tämä on perillinen; tulkaat, tappakaamme hänet, että perintö joutuisi meidän omaksemme.'
15. Ja he heittivät hänet ulos viinitarhasta ja tappoivat. Mitä nyt viinitarhan herra on tekevä heille?
16. Hän tulee ja tuhoaa nuo viinitarhurit ja antaa viinitarhan muille." Niin he sen kuullessaan sanoivat: ,,Eipä suinkaan."
17. Mutta hän katsahti heihin ja sanoi: ,,Mitä sitten merkitsee tämä kirjoitus: ,Se kivi, jonka rakentajat hylkäsivät, se on tullut kulmakiveksi?' Ps. 118:22.
Jes. 8:14 s. 28:16. Ap. t. 4:11. Room. 9:33.
18. Jokainen, joka lankeaa siihen kiveen, ruhjoutuu, mutta jonka päälle se lankeaa, hänet se murskaa."
Dan. 2:34. 1 Piet. 2:4, 7 s.
19. Ja kirjanoppineet ja ylipapit tavoittelivat sillä hetkellä ottaa häntä kiinni, mutta pelkäsivät kansaa, sillä he ymmärsivät, että hän oli puhunut sen vertauksen heistä.
20. Ja he vartioitsivat häntä ja lähettivät hurskaiksi tekeytyviä väijyjiä, saadakseen häntä kiinni jostakin sanasta, niin että voisivat antaa hänet esivallalle ja maaherran käsiin.
Matt. 22:15 s. Mark. 12:13 s.
21. Ja ne kysyivät häneltä, sanoen: ,,Opettaja, me tiedämme, että sinä puhut ja opetat oikein, etkä katso ihmisen muotoon, vaan opetat Jumalan tietä totuuden mukaan.
22. Onko meidän luvallista antaa keisarille veroa, vai eikö ole?"
23. Mutta hän havaitsi heidän kavaluutensa ja sanoi heille: ,,Miksi pyydätte kietoa minua?"
24. ,,Näyttäkäät minulle denaari. Kenen kuva ja päällekirjoitus siinä on?" He vastasivat: ,,Keisarin."
25. Niin hän sanoi heille: ,,Antakaat siis keisarille mikä on keisarin, ja Jumalalle mikä on Jumalan."
Matt. 17:24 s. Room. 13:7.
26. Eivätkä he kyenneet saamaan häntä puheesta kiinni kansan edessä; ja he ihmettelivät hänen vastaustaan ja vaikenivat.
27. Niin tuli hänen tykönsä muutamia saddukealaisista, jotka väittävät, ettei ylösnousemusta ole, ja he kysyivät häneltä,
Matt. 22:23 s. Mark. 12:18 s. Ap. t. 23:8.
28. sanoen: ,,Opettaja, Mooses on säätänyt meille: ,Jos joltakin kuolee veli, jolla on vaimo, mutta ei ole lapsia, niin ottakoon hän kuolleen veljensä vaimon ja tuottakoon jälkeläisiä veljelleen.' 5 Moos. 25:5 s.
29. Niin oli seitsemän veljestä. En-

simmäinen otti vaimon ja kuoli lapsitonna.
30. Niin toinen otti sen vaimon, ja kuoli myös lapsitonna.
31. Ja kolmas otti sen myös, ja samoin kaikki seitsemän; ja he kuolivat jättämättä lapsia.
32. Viimeiseksi vaimokin kuoli.
33. Kenelle heistä se nainen siis ylösnousemuksessa joutuu vaimoksi? Sillä niillä seitsemällä hän oli ollut vaimona."
34. Niin Jesus sanoi heille: „Tämän maailman lapset naivat ja menevät miehelle.
35. Mutta jotka katsotaan arvollisiksi pääsemään toiseen maailmaan ja ylösnousemukseen kuolleista, ne siellä eivät nai eivätkä mene miehelle.
36. Sillä he eivät enää voi kuolla, he kun ovat enkelien kaltaisia; ja he ovat Jumalan lapsia, koska ovat ylösnousemuksen lapsia. 1 Joh. 3:2.
37. Mutta että kuolleet nousevat ylös, sen Mooseskin on osoittanut kertomuksessa orjantappurapensaasta, kun sanoo Herraa Abrahamin Jumalaksi ja Isaakin Jumalaksi ja Jaakobin Jumalaksi.
2 Moos. 3:6. Ap. t. 7:32. Hebr. 11:16.
38. Mutta hän ei ole kuolleiden Jumala, vaan elävien; sillä kaikki hänelle elävät."
39. Niin muutamat kirjanoppineista vastasivat ja sanoivat: „Opettaja, oikein sinä sanoit."
40. Eivätkä he enää rohjenneet kysyä häneltä mitään.
41. Niin hän sanoi heille: „Kuinka he sanovat Kristuksen olevan Davidin pojan? Matt. 22:41 s. Mark. 12:35 s.
42. Sanoohan David itse psalmien kirjassa: ,Herra sanoi minun Herralleni: Istu oikealle puolelleni,
43. kunnes panen vihollisesi jalkojesi aluseksi.' Ps. 110:1.
Ap. t. 2:34 s. 1 Kor. 15:25. Hebr. 1:13. 10:12 s.
44. David siis nimittää häntä Herraksi; kuinka hän sitten on hänen poikansa?"
45. Ja kaiken kansan kuullen hän sanoi opetuslapsilleen:
Matt. 23:1 s. Mark. 12:38 s.
46. „Kavahtakaat kirjanoppineita, jotka mielellään kävelevät pitkässä viitassa ja haluavat tervehdyksiä toreilla ja etumaisia istuimia synagogissa ja ensimmäisiä sijoja pidoissa.
Luuk. 11:43.
47. Nämä, jotka syövät leskien talot ja näön vuoksi pitävät pitkiä rukouksia, saavat sitä kovemman tuomion."

21 Luku.

Jesus puhuu lesken lahjasta, temppelin kukistamisesta, Jerusalemin hävityksestä maailman lopun enteistä ja tulemuksestaan ja esittää vertauksen fiikunapuusta; opettaa päivin temppelissä ja viettää yöt Öljymäellä.

Ja hän katsahti ja näki rikkaiden panevan lahjoja uhri-arkkuun.
Mark. 12:41 s. 2 Kun. 12:9.
2. Niin hän näki myös erään köyhän lesken panevan siihen kaksi ropoa.
3. Silloin hän sanoi: „Totisesti sanon teille: tämä köyhä leski pani enemmän kuin kaikki muut.
4. Sillä kaikki nuo panivat lahjansa Jumalalle liiastaan, mutta tämä pani puutteestaan koko eloksensa, mikä hänellä oli." 2 Kor. 8:12.
5. Ja kun muutamat puhuivat temppelistä, kuinka se oli koristettu kauniilla kivillä ja temppelilahjoilla, sanoi hän: Matt. 24:1 s. Mark. 13:1 s.
6. „Tulee päiviä, jolloin tästä, mitä katselette, ei jätetä kiveä kiven päälle, jota ei maahan murreta."
1 Kun. 9:7 s. Jer. 26:18. Mik. 3:12. Luuk. 19:44.
7. Niin he kysyivät häneltä, sanoen: „Opettaja, milloin tämä sitten tapahtuu? Ja mikä on tunnusmerkki, josta havaitaan tämän olevan tulossa?"
8. Niin hän sanoi: „Katsokaat, ettei teitä eksytetä. Sillä monta tulee minun nimessäni, sanoen: ,Minä se olen', ja: ,Aika on lähestynyt'. Mutta älkäät menkö heidän perässään.
Jer. 29:8 s. Ef. 5:6. Kol. 2:8. 2 Tess. 2:2 s. 1 Joh. 4:1.
9. Ja kun kuulette sotia ja kapinoita, älkäät peljästykö. Sillä tämä pitää ensin tapahtua, mutta loppu ei ole heti käsissä."
10. Sitten hän sanoi heille: „Kansa on nouseva kansaa vastaan ja valtakunta valtakuntaa vastaan, 2 Aik. 15:6.
11. ja on oleva suuret maanjäristykset ynnä nälät ja rutot seutu seudulta, ja näkyy suuret hirmu-ilmiöt ja tunnusmerkit taivaalta.
12. Mutta ennen tätä kaikkea he käyvät teihin käsiksi ja vainoavat teitä ja vetävät teidät synagogain eteen ja heittävät vankiloihin ja vievät teidät kuningasten ja maaherrain eteen minun nimeni tähden.
Matt. 10:17 s. Joh. 15:20. 16:2.
Ap. t. 4:3. 5:18. 12:4. 16:24. 25:23. Ilm. 2:10.
13. Mutta se koituu teille todistukseksi.
14. Pankaat siis sydämmellenne, ettette edeltäpäin huolehdi miten vastaatte puolestanne.
Matt. 10:19. Luuk. 12:11

15. Sillä minä annan teille suun ja
viisauden, jota vastaan eivät ketkään
teidän vastustajanne kykene asettumaan tai väittämään.
2 Moos. 4:12. Jes. 54:17. Ap. t. 6:10.
16. Antavatpa vanhemmatkin ja veljet ja sukulaiset ja ystävät teidät
alttiiksi; ja he tappavat muutamat
teistä, Ap. t. 7:59. 12:2.
17. ja te tulette kaikkien vihattaviksi minun nimeni tähden. Matt. 10:22.
18. Mutta ei hiuskarvaakaan päästänne huku. Matt. 10:30. Luuk. 12:7.
19. Pitäkäät sielunne kärsivällisyydessä. Hebr. 10:36. Ilm. 13:10.
20. Mutta kun näette Jerusalemin
olevan sotajoukkojen ympäröimänä,
silloin tietäkäät, että sen hävitys on
lähellä. Dan. 9:27.
21. Silloin ne, jotka Judeassa ovat,
paetkoot vuorille, ja jotka ovat kaupungissa, lähteköööt sieltä pois, ja
maaseudulla olevat älkööt menkö
siihen.
22. Sillä ne ovat koston päiviä, että
kaikki toteutuisi, mikä on kirjoitettu.
5 Moos. 32:35. Jer. 5:29. Dan. 9:26. Hos. 9:7.
23. Voi niitä, jotka ovat raskaina,
ja niitä, jotka imettävät, noina päivinä! Sillä on oleva suuri hätä maan
päällä ja viha tätä kansaa kohtaan;
24. ja he kaatuvat miekan terään,
ja heidät viedään vangiksi kaikkiin
kansoihin, ja Jerusalem on oleva pakanain tallattavana, kunnes pakanain ajat täyttyvät. 5 Moos. 28:64.
Ps. 79:1. Jes. 63:18. Room. 11:25. Ilm. 11:2.
25. Ja on oleva tunnusmerkkejä auringossa ja kuussa ja tähdissä, ja
maan päällä kansoilla ahdistus, ja
he ovat epätoivossa meren pauhun
ja aaltojen vuoksi.
Matt. 24:29 s. Mark. 13:24 s. Jes. 13:10. 34:4.
Hes. 32:7. Joel 2:10,31. 3:15. Ap. t. 2:20.
2 Piet. 3:10 s. Ilm. 6:12.
26. Ja ihmiset menehtyvät peljätessään ja odottaessaan sitä, mikä kohtaa maanpiiriä; sillä taivasten voimat järkkyvät.
27. Ja silloin he näkevät Ihmisen
Pojan tulevan pilvessä suurella voimalla ja kirkkaudella.
Dan. 7:13. Matt. 16:27. 25:31. 26:64. Mark. 14:62.
Ap. t. 1:11. 1 Tess. 4:16 s. 2 Tess. 1:10. Ilm. 1:7.
28. Mutta kun tämä alkaa tapahtua,
niin rohkaiskaat itsenne ja nostakaat päänne, sillä teidän lunastuksenne lähestyy." Room. 8:23.
29. Ja hän sanoi heille vertauksen:
„Katsokaat fiikunapuuta ja kaikkia
puita Matt. 24:32 s. Mark. 13:28 s.
30. Kun ne jo puhkeavat, niin siitä
näette ja itsestänne ymmärrätte, että kesä jo on lähellä.
31. Samoin te myös, kun näette tämän tapahtuvan, tietäkäät, että Jumalan valtakunta on lähellä.
32. Totisesti sanon teille: tämä sukukunta ei katoa, ennenkuin kaikki tämä tapahtuu.
33. Taivas ja maa katoavat, mutta
minun sanani eivät katoa.
Ps. 102:27. Jes. 40:8. 51:6. Matt. 5:18.
Hebr. 1:11. 1 Piet. 1:25. 2 Piet. 3:7,10.
34. Mutta pitäkäät vaari itsestänne,
ettei sydämmenne raskaudu päihtymyksestä ja juoppoudesta ja elatuksen huolista, niin että se päivä
äkkiarvaamatta yllättää teidät;
Room. 13:13. Ef. 5:18. 1 Tess. 5:2,6. 1 Piet. 4:7. 5:8.
35. sillä se kohtaa niinkuin paula
kaikkia, jotka asuvat koko maan
pinnalla. 2 Piet. 3:10 s. Ilm. 3:3. 16:15.
36. Valvokaat siis joka aika ja rukoilkaat, että teidät katsottaisiin arvollisiksi pelastumaan tästä kaikesta, joka on tuleva, ja seisoa Ihmisen
Pojan edessä."
Matt. 24:42. 25:13. Mark. 13:33. Luuk. 12:40.
37. Ja hän opetti päivät temppelissä, mutta öiksi hän lähti ulos ja
vietti ne Öljymäki nimisellä vuorella. Joh. 8:1 s.
38. Ja kaikki kansa tuli varhain aamuisin hänen tykönsä temppeliin
kuulemaan häntä.

22 Luku.

Jesus myödään, syö pääsiäis-aterian, asettaa Ehtoollisen, kärsii Getsemanessa, otetaan kiinni, pilkataan ja tutkitaan neuvoston edessä.

Mutta happamattoman leivän juhla, niin kutsuttu pääsiäinen, lähestyi. 2 Moos. 12:15. Matt. 26:2 s. Mark. 14:1 s.
2. Ja ylipapit ja kirjanoppineet miettivät kuinka surmaisivat hänet; sillä he pelkäsivät kansaa.
Ps. 2:2. Luuk. 20:19. Ap. t. 4:26 s.
3. Niin saatana meni Juudakseen,
jota nimitettiin Iskariotiksi ja joka
kuului niiden kahdentoista lukuun;
Matt. 26:14 s. Mark. 14:10 s. Joh. 13:2,27.
4. tämä meni ja puhui ylipappien
ja vartijapäällikköjen kanssa siitä,
miten saattaisi hänet heidän käsiinsä.
5. Ja he ihastuivat ja suostuivat antamaan hänelle rahaa.
6. Ja hän lupasi ja etsi sopivaa tilaisuutta pettääkseen hänet heille ilman melua.
7. Niin tuli se happamattoman leivän päivä, jona pääsiäislammas oli
teurastettava. Matt. 26:17 s. Mark. 14:12 s.
8. Ja hän lähetti Pietarin ja Johanneksen, sanoen: „Menkäät ja valmistakaat meille pääsiäislammas
syödäksemme."

9. Niin he kysyivät häneltä: „Mihin tahdot että valmistamme sen?"
10. Hän vastasi heille: „Katso, mennessänne sisälle kaupunkiin, tulee teitä vastaan mies kantaen vesiastiaa; seuratkaat häntä siihen taloon, johon hän menee,
11. ja sanokaat talon isännälle: ,Opettaja sanoo sinulle: Missä on vierashuone, jossa söisin pääsiäislampaan opetuslasteni kanssa?'
12. Niin hän näyttää teille suuren, aterioitseville varustetun huoneen yläkerrassa; valmistakaat siellä."
13. Ja he menivät ja havaitsivat niin olevan, kuin Jesus oli sanonut heille, ja valmistivat pääsiäislampaan.
14. Ja kun hetki tuli, asettui hän pöytään ja ne kaksitoista apostolia hänen kanssaan.
15. Ja hän sanoi heille: „Minä olen halajamalla halannut syödä tätä pääsiäislammasta teidän kanssanne, ennenkuin kärsin;
16. sillä minä sanon teille, etten enää syö sitä, ennenkuin se tulee täytäntöön Jumalan valtakunnassa."
17. Ja hän otti kalkin, kiitti ja sanoi: „Ottakaat tämä ja jakakaat keskenänne.
18. Sillä minä sanon teille, etten tästälähin juo viinipuun tuotetta, ennenkuin Jumalan valtakunta tulee."
19. Ja hän otti leivän, kiitti, taittoi ja antoi heille ja sanoi: „Tämä on minun ruumiini, joka teidän edestänne annetaan. Tehkäät se minun muistokseni." 1 Kor. 11:23 s.
20. Samoin myös kalkin, aterian jälkeen, ja sanoi: „Tämä kalkki on se uusi liitto minun veressäni, joka teidän edestänne vuodatetaan.
2 Moos. 24:8. Jer. 31:31.
21. Kuitenkin, katso, pettäjäni käsi on minun kanssani pöydällä. Joh. 13:21.
22. Sillä Ihmisen Poika tosin menee pois, niinkuin on määrätty; kuitenkin, voi sitä ihmistä, jonka kautta hän petetään!" Ps. 41:10. Ap. t. 2:23.
23. Ja he rupesivat kyselemään keskenään kuka heistä mahtoi olla se, joka oli tämän tekevä.
24. Ja heidän keskensä syntyi myös kiista siitä, kuka heistä oli katsottava suurimmaksi. Luuk. 9:46.
25. Niin hän sanoi heille: „Kuninkaat hallitsevat herroina kansoja, ja näiden valtijaita nimitetään armollisiksi herroiksi. Matt. 20:25 s. Mark. 10:42 s.
26. Mutta älkäät te niin; vaan joka teidän keskuudessanne on suurin, olkoon niinkuin nuorin, ja ylimmäinen niinkuin se, joka palvelee.
Luuk. 9:48.
27. Sillä kumpi on suurempi, aterioitsevako vai palveleva? Eikö aterioitseva? Mutta minä olen teidän keskellänne niinkuin palveleva.
Matt. 20:28. Joh. 13:14. Fil. 2:7.
28. Mutta te olette ne, jotka olette pysyneet minun kanssani kiusauksissani;
29. ja minä säädän teille, niinkuin Isäni on säätänyt minulle, valtakunnan, Luuk. 12:32.
30. niin että saatte syödä ja juoda pöydässäni minun valtakunnassani ja istua valtaistuimilla ja tuomita Israelin kahtatoista sukukuntaa "
Matt. 19:28. Ilm. 3:21.
31. Ja Herra sanoi: „Simon, Simon, katso, saatana on pyytänyt saada teitä valtaansa, seuloakseen teitä niinkuin nisuja; Matt. 26:31 s.
Mark. 14:27 s. Joh. 13:36 s. Job 1:7.
32. mutta minä olen rukoillut sinun edestäsi, ettei uskosi raukeaisi tyhjään. Ja kun sinä kerran palajat, niin vahvista veljiäsi." Joh. 17:9,15.
33. Niin tämä sanoi hänelle: „Herra, sinun kanssasi olen valmis menemään sekä vankeuteen että kuolemaan."
34. Mutta hän sanoi · „Minä sanon sinulle, Pietari: ei laula tänään kukko, ennenkuin kolmasti kiellät tuntevasi minua."
35. Ja hän sanoi heille: „Kun lähetin teidät ilman rahakukkaroa ja laukkua ja kenkiä, puuttuiko teiltä mitään?" He vastasivat: „Ei mitään."
Matt. 10:9 s. Mark. 6:8. Luuk. 9:3. 10:4.
36. Niin hän sanoi heille: „Mutta nyt, jolla on kukkaro, ottakoon sen mukaansa; samoin myös laukun. Ja jolla ei ole, myököön viittansa ja ostakoon miekan.
37. Sillä minä sanon teille, että minussa pitää täyttymän tämä kirjoitus: ,Ja hän luettiin pahantekijäin joukkoon.' Sillä mikä minusta on kirjoitettu, käy täytäntöön."
Jes. 53:12. Mark. 15:28.
38. Niin he sanoivat: „Herra, katso, tässä on kaksi miekkaa." Mutta hän vastasi heille: „Riittää."
39. Ja hän läksi ulos ja meni tapansa mukaan Öljymäelle, ja hänen opetuslapsensa seurasivat häntä.
Matt. 26:30 s. Mark. 14:26 s. Joh. 18:1.
40. Ja saavuttuaan paikalle hän sanoi heille · „Rukoilkaat, ettette joutuisi kiusaukseen."
41. Ja hän vetäytyi heistä noin kivenheiton verran, laskeusi polvilleen ja rukoili,
42. sanoen. „Isä, jos tahdot, niin ota pois tämä kalkki minulta; älköön

kuitenkaan minun tahtoni tapahtuko, vaan sinun." Matt. 6:10.
43. Niin hänelle ilmestyi taivaasta enkeli, joka vahvisti häntä.
44. Ja hän tuli hyvin suureen ahdistukseen ja rukoili vielä hartaammin. Ja hänen hikensä oli niinkuin verenpisarat, jotka putoavat maahan. Joh. 12:27. Hebr. 5:7.
45. Ja kun hän nousi rukoilemasta ja meni opetuslastensa tykö, tapasi hän heidät murheen tähden nukkumasta.
46. Ja hän sanoi heille: „Miksi nukutte? Nouskaat ja rukoilkaat, ettette joutuisi kiusaukseen."
47. Ja katso, hänen vielä puhuessaan tuli kansanjoukko; ja yksi niistä kahdestatoista, se, jonka nimi oli Juudas, kulki heidän edellään. Ja hän lähestyi Jesusta suutelemaan häntä. Matt. 26:47 s. Mark. 14:43 s. Joh. 18:2 s.
48. Mutta Jesus sanoi hänelle: „Juudas, suudelmallako petät Ihmisen Poikaa?"
49. Kun nyt hänen ympärillään olevat näkivät mitä oli tulemassa, sanoivat he: „Herra, iskemmekö miekalla?"
50. Ja eräs heistä iski ylimmäisen papin palvelijaa ja sivalsi häneltä oikean korvan.
51. Mutta Jesus vastasi, sanoen: „Antakaat mennä näin pitkälle." Ja hän koski hänen korvaansa ja paransi hänet.
52. Niin Jesus sanoi ylipapeille ja temppelin vartijapäälliköille ja vanhimmille, jotka olivat tulleet häntä vastaan: „Niinkuin rosvoa vastaan olette lähteneet miekoin ja sauvoin.
53. Minä olen joka päivä ollut teidän kanssanne temppelissä, ettekä ole ojentaneet käsiänne minuun. Mutta tämä on teidän hetkenne ja pimeyden valta." Joh. 7:30.
54. Niin he ottivat hänet kiinni ja kuljettivat pois ja veivät hänet ylimmäisen papin taloon. Ja Pietari seurasi etäältä. Matt. 26:57 s. Mark. 14:53 s. Joh. 18:12 s.
55. Ja he sytyttivät tulen keskelle pihaa ja asettuivat yhdessä istumaan, ja Pietari istui heidän joukkoonsa.
56. Niin eräs palvelijatar, nähdessään hänen istuvan valkean ääressä, kiinnitti katseensa häneen ja sanoi: „Tämäkin oli hänen kanssaan."
57. Mutta hän kielsi hänet, sanoen: „Nainen, en tunne häntä."
58. Ja hetkisen perästä näki hänet toinen, eräs mies, ja sanoi: „Sinäkin olet yksi heistä." Mutta Pietari sanoi: „Ihminen, en ole."
59. Ja noin tunnin kuluttua vakuutti vielä toinen, sanoen: „Totisesti tämäkin oli hänen seurassaan; sillä hänkin on galilealainen."
60. Mutta Pietari sanoi: „Ihminen, en ymmärrä mitä sanot." Ja samassa, hänen vielä puhuessaan, lauloi kukko.
61. Ja Herra kääntyi ja katsoi Pietariin; ja Pietari muisti Herran sanat, kuinka hän oli sanonut hänelle: „Ennenkuin tänään laulaa kukko, kiellät sinä minut kolmasti."
62. Ja hän meni ulos ja itki katkerasti.
63. Ja miehet, jotka pitivät Jesusta kiinni, pilkkasivat häntä ja pieksivät häntä. Jes. 50:6.
64. Ja he panivat peitteen hänen silmilleen, löivät häntä kasvoihin ja kysyivät häneltä, sanoen: „Profetioi kuka se oli, joka sinua löi."
65. Ja paljon muita herjaussanoja he puhuivat häntä vastaan.
66. Ja päivän tullen kansan vanhimmat ja ylipapit ja kirjanoppineet kokoontuivat ja veivät hänet neuvostonsa eteen Matt. 26:59 s. 27:1. Mark. 14:55 s. 15:1 Joh. 18:24.
67. ja sanoivat: „Jos sinä olet Kristus, niin sano se meille." Hän vastasi heille: „Jos sanon teille, ette usko;
68. ja jos kysyn, ette vastaa minulle, ettekä päästä minua.
69. Mutta tästälähin Ihmisen Poika on istuva Jumalan voiman oikealla puolella." Ps. 110:1.
70. Silloin he kaikki sanoivat: „Sinä olet siis Jumalan Poika?", Hän vastasi heille: „Niin, se minä olen."
71. Niin he sanoivat: „Mitä me enää todistusta tarvitsemme? Itsehän sen kuulimme hänen suustaan."

23 Luku.

Jesus Pilatuksen tutkittavana, Herodeksen edessä, ja jälleen Pilatuksen edessä. Jesus viedään Golgatalle, ristiinnaulitaan, kuolee ristillä ja haudataan.

Ja he nousivat, koko joukko, ja veivät hänet Pilatuksen tykö. Matt. 27:2 s. Mark. 15:1 s. Joh. 18:28 s.
2. Ja he alkoivat syyttää häntä, sanoen: „Tämän me olemme tavanneet viettelemästä kansaa, kieltäen antamasta veroa keisarille ja sanoen itseään Kristukseksi, kuninkaaksi." Matt. 17:27. 22:21. Mark. 12:17. Luuk. 20:25.
3. Niin Pilatus kysyi häneltä, sanoen: „Oletko sinä Juutalaisten kuningas?" Hän vastasi hänelle ja sanoi: „Olen." 1 Tim. 6:13.
4. Pilatus sanoi ylipapeille ja kansalle: „En löydä mitään rikollista tässä miehessä."

5. Mutta he sanoivat vielä kiivaammin: „Hän yllyttää kansaa, opettaen yli koko Judean, Galileasta alkaen tänne asti."
6. Mutta kun Pilatus kuuli Galileaa mainittavan, kysyi hän oliko se mies galilealainen.
7. Ja saatuaan tietää hänen olevan Herodeksen hallitus-alueelta, hän lähetti hänet Herodeksen luo, joka hänkin oli Jerusalemissa niinä päivinä.
8. Kun Herodes näki Jesuksen, ihastui hän suuresti; sillä hän oli jo kauan aikaa halunnut nähdä häntä, sentähden että oli kuullut hänestä, ja hän toivoi saavansa nähdä jotakin tunnusmerkkiä häneltä.
9. Ja hän kyseli Jesukselta monenmoista; mutta tämä ei vastannut hänelle mitään.
10. Ja ylipapit ja kirjanoppineet seisoivat siinä ja syyttivät häntä kovasti.
11. Mutta Herodes henkivartijoineen kohteli häntä halveksivasti ja pilkkasi häntä; ja puettuaan hänet loistavaan pukuun, hän lähetti hänet takaisin Pilatuksen tykö.
12. Ja Herodes ja Pilatus tulivat sinä päivänä ystäviksi keskenään; he olivat näet ennen olleet toinen toisensa vihamiehiä.
13. Niin Pilatus kutsui kokoon ylipapit ja hallitusmiehet ja kansan
14. ja sanoi heille: „Te olette tuoneet minulle tämän miehen kansan eksyttäjänä, ja katso, minä olen teidän läsnäollessanne häntä tutkinut, enkä ole havainnut tätä miestä syylliseksi mihinkään niihin, joista häntä syytätte.
15. Eikä Herodes myöskään, sillä hän lähetti hänet takaisin meille. Ja katso, hän ei ole tehnyt mitään, joka ansaitsee kuoleman.
16. Kuritettuani häntä minä siis päästän hänet."
17. Mutta hänen piti kulloinkin juhlana päästää heille yksi vanki irti.
18. Niin he huusivat kaikki yhdessä. sanoen: „Ota hengeltä tämä, mutta päästä meille Barabbas!" Ap. t. 3:14.
19. Tämä oli eräästä kaupungissa tehdystä kapinasta sekä murhasta heitetty vankeuteen.
20. Niin Pilatus taas puhui heille, koska tahtoi päästää Jesusta irti.
21. Mutta he huusivat vastaan ja sanoivat: „Ristiinnaulitse hänet!"
22. Niin hän kolmannen kerran sanoi heille: „Mitä pahaa hän sitten on tehnyt? En ole havainnut hänessä mitään kuoleman ansaitsevaa. Kuritettuani häntä minä siis päästän hänet."
23. Mutta he ahdistivat häntä suurilla huudoilla, vaatien Jesusta ristiinnaulittavaksi; ja heidän ja ylipappien huudot pääsivät voitolle.
24. Silloin Pilatus tuomitsi heidän vaatimuksensa mukaan.
25. Ja hän päästi irti sen, joka kapinasta ja murhasta oli vankeuteen heitetty ja jota he vaativat, mutta Jesuksen hän antoi alttiiksi heidän tahdolleen.
26. Ja viedessään häntä pois, he saivat käsiinsä Simonin, erään kyreneläisen, joka tuli vainiolta, ja hänen päälleen he panivat ristin kannettavaksi Jesuksen perässä.
Matt. 27:32. Mark. 15:21.
27. Ja häntä seurasi suuri joukko kansaa, myös naisia, jotka valittivat ja itkivät häntä.
28. Niin Jesus kääntyi heihin ja sanoi: „Jerusalemin tyttäret, älkäät itkekö minua, vaan itkekäät itseänne ja lapsianne.
29. Sillä katso, tulee päiviä, joina sanotaan: 'Autuaita ovat hedelmättömät, ja ne kohdut, jotka eivät ole synnyttäneet, ja ne rinnat, jotka eivät ole imettäneet'!
30. Silloin rupeavat sanomaan vuorille: ‚Kaatukaat meidän päällemme', ja kukkuloille: ‚Peittäkäät meidät'! Jes. 2:19. Hos. 10:8. Ilm. 6:16.
31. Sillä jos tämä tehdään tuoreessa puussa, mitä sitten tapahtuukaan kuivassa?" Jer. 25:29. 1 Piet. 4:17 s.
32. Myös kaksi muuta, jotka olivat pahantekijöitä, vietiin hänen kanssaan surmattaviksi.
33. Ja kun saapuivat paikalle, jota sanotaan Pääkallonpaikaksi, niin siellä he ristiinnaulitsivat hänet sekä pahantekijät, toisen oikealle ja toisen vasemmalle puolelle.
Matt. 27:33 s. Mark. 15:22 s. Joh. 19:17 s. Jes. 53:12.
34. Mutta Jesus sanoi: „Isä, anna heille anteeksi, sillä he eivät tiedä mitä tekevät." Ja he jakoivat keskenään hänen vaatteensa ja heittivät niistä arpaa.
Ps. 22:19. Matt. 5:44. Ap. t. 3:17. 7:60. 1 Kor. 2:8.
35. Ja kansa seisoi ja katseli. Ja hallitusmiehetkin ivasivat häntä ja sanoivat: „Muita hän on auttanut; auttakoon itseänsä, jos hän on Kristus, Jumalan valittu." Ps. 22:8.
36. Myöskin sotamiehet pilkkasivat häntä, menivät hänen luokseen ja tarjosivat hänelle hapanta viiniä
Ps. 69:22.
37. ja sanoivat: „Jos sinä olet Juutalaisten kuningas, niin auta itseäsi."
38. Oli myös pantu yläpuolelle häntä päällekirjoitus kreikkalaisin, roo-

malaisin ja hebrealaisin kirjaimin: ,,Tämä on Juutalaisten kuningas.''
39. Niin toinen pahantekijöistä, jotka siinä riippuivat, herjasi häntä ja sanoi: ,,Etkö sinä ole Kristus? Auta itseäsi ja meitä."
40. Mutta toinen nuhteli häntä, vastasi ja sanoi: ,,Etkö sinä edes pelkää Jumalaa, sinä, joka olet saman rangaistuksen alaisena?
41. Me tosin kärsimme oikeutta myöten, sillä me saamme mitä tekomme ansaitsevat; mutta tämä ei ole mitään pahaa tehnyt."
42. Ja hän sanoi Jesukselle: ,,Herra, muista minua, kun tulet valtakuntaasi."
43. Niin Jesus sanoi hänelle: ,,Totisesti minä sanon sinulle: tänään olet minun kanssani oleva paratiisissa."
44. Ja oli noin kuudes tunti, niin tuli koko maan päälle pimeä, jota kesti yhdeksänteen tuntiin asti,
45. ja aurinko pimeni, ja temppelin esirippu repesi keskeltä kahtia.
2 Moos. 26:31. 2 Aik. 3:14.
46. Ja Jesus huusi korkealla äänellä ja sanoi: ,,Isä, sinun käsiisi minä annan henkeni!" Ja sen sanottuaan hän heitti henkensä.
Ps. 31:6. Ap. t. 7:59.
47. Mutta kun sadanpäällikkö näki mitä tapahtui, kunnioitti hän Jumalaa ja sanoi: ,,Todella tämä oli vanhurskas mies."
48. Ja kun kaikki kansa, ne, jotka olivat tulleet kokoon tätä katselemaan, näkivät mitä tapahtui, löivät he rintaansa ja palasivat kotiinsa.
49. Mutta kaikki hänen tuttavansa, myöskin naiset, jotka olivat seuranneet hänen mukanaan Galileasta, seisoivat etäällä ja katselivat tätä.
Ps. 38:12. Luuk. 8:2.
50. Ja katso, oli eräs neuvoston jäsen, nimeltä Josef, hyvä ja vanhurskas mies,
Matt. 27:57 s. Mark. 15:42 s. Joh. 19:38 s.
51. kotoisin Arimatiasta, eräästä juutalaisten kaupungista. Tämä ei ollut suostunut heidän neuvoonsa ja tekoonsa; ja hän odotti Jumalan valtakuntaa. Luuk. 2:38.
52. Hän meni Pilatuksen tykö ja anoi Jesuksen ruumista.
53. Ja otettuaan sen alas hän kääri sen liinavaatteesen. Ja hän pani Jesuksen hautaan, joka oli hakattu kallioon ja johon ei oltu vielä ketään pantu.
54. Ja silloin oli valmistuspäivä, ja sabbatti oli alkamaisillaan.
55. Ja naiset, jotka olivat tulleet hänen kanssaan Galileasta, seurasivat perässä ja katselivat hautaa ja kuinka hänen ruumiinsa pantiin siihen.
56. Ja palattuaan kotiinsa, he valmistivat hyvänhajuisia yrttejä ja voiteita; mutta sabbattina he olivat hiljaisuudessa lain käskyn mukaan.
2 Moos. 20:10.

24 Luku.

Jesus nousee kuolleista, ilmestyy opetuslapsilleen ja nousee ylös taivaaseen.

Mutta viikon ensimmäisenä päivänä ani varhain he tulivat haudalle tuoden mukanaan hyvänhajuiset yrtit, jotka he olivat valmistaneet; ja eräitä muita oli heidän kanssaan.
Matt. 28:1 s. Mark. 16:1 s. Joh. 20:1 s.
2. Ja he havaitsivat kiven vieritetyksi pois haudalta.
3. Niin he menivät sisään, mutta eivät löytäneet Herran Jesuksen ruumista.
4. Ja heidän ollessaan epätietoisina mitä ajattelisivat tästä, katso, silloin seisoi kaksi miestä heidän vieressään säteilevissä vaatteissa.
5. Ja he peljästyivät ja loivat katseensa maahan. Niin miehet sanoivat heille: ,,Miksi etsitte elävää kuolleiden joukosta?
6. Hän ei ole täällä, hän on noussut ylös. Muistakaat kuinka hän puhui teille vielä ollessaan Galileassa,
7. sanoen: ,Ihmisen Poika on annettava syntisten ihmisten käsiin ja ristiinnaulittava, ja kolmantena päivänä hänen on noustava ylös'."
Matt. 16:21. 17:22 s. 20:19.
Mark. 8:31. 9:31. 10:34. Luuk. 9:22. 18:33.
8. Niin he muistivat hänen sanansa.
9. Ja he palasivat haudalta ja veivät sanan tästä kaikesta niille yhdelletoista ja kaikille muille.
10. Ja ne, jotka kertoivat tämän apostoleille, olivat Maria Magdaleena ja Johanna ja Maria, Jaakobin äiti, ja muut naiset heidän kanssaan.
11. Mutta näiden puheet näyttivät heistä joutavilta, eivätkä he uskoneet heitä.
12. Mutta Pietari nousi ja juoksi haudalle; ja kun hän kurkisti sinne sisälle, näki hän ainoastaan liinakääreiden siellä olevan. Ja hän meni kotia ihmetellen sitä, mikä oli tapahtunut.
13. Ja katso, kaksi heistä kulki sinä päivänä Emmaus nimiseen kylään, joka on kuudenkymmenen stadion päässä Jerusalemista.
Mark. 16:12 s.

14. Ja he puhelivat keskenään kaikesta tästä, mikä oli tapahtunut.
15. Ja heidän keskustellessaan ja toinen toiseltaan kysellessään tapahtui, että Jesus itse lähestyi heitä ja kulki heidän kanssaan. Matt. 18:20.
16. Mutta heidän silmänsä olivat pidätetyt tuntemasta häntä.
17. Ja hän sanoi heille: ,,Mitä puhetta se on, jota keskenänne vaihdatte kävellessänne ja olette murheelliset?"
18. Niin toinen heistä, nimeltä Kleopas, vastasi ja sanoi hänelle: ,,Oletko sinä Jerusalemissa ainoa muukalainen, joka et tiedä mitä siellä on tapahtunut näinä päivinä?"
19. Hän sanoi heille: ,,Mitä?" Niin he sanoivat hänelle: ,,Sitä, mikä tapahtui Jesukselle, nasaretilaiselle, joka oli profetta, voimallinen teossa ja sanassa Jumalan ja kaiken kansan edessä, Joh. 6:14.
20. kuinka ylipappimme ja hallitusmiehemme antoivat hänet tuomittavaksi kuolemaan ja ristiinnaulitsivat hänet.
21. Mutta me toivoimme hänen olevan sen, joka oli lunastava Israelin; mutta onhan kaiken tämän ohessa tänään kolmas päivä siitä, kun tuo tapahtui. Ap. t. 1:6.
22. Ovatpa myös muutamat naiset joukostamme saattaneet meidät ihmetyksiin. He kävivät aamulla varhain haudalla,
Matt. 28:8. Mark. 16:10. Joh. 20:18.
23. eivätkä löytäneet hänen ruumistaan, ja tulivat ja sanoivat myös nähneensä näyn, enkeleitä, jotka olivat sanoneet hänen elävän.
24. Ja muutamat niistä, jotka olivat meidän kanssamme, menivät haudalle ja havaitsivat olevan niin, kuin naiset olivat sanoneet; mutta häntä he eivät nähneet." Joh. 20:3 s.
25. Niin hän sanoi heille: ,,Oi, te ymmärtämättömät ja sydämmeltänne hitaat uskomaan kaikkea, mitä profetat ovat puhuneet!
26. Eikö Kristuksen pitänyt tätä kärsiä ja sitten mennä kirkkauteensa?"
Jes. 50:6. 53:1 s.
Ap. t. 17:3. Fil. 2:7 s. Hebr. 12:2. 1 Piet. 1:11.
27. Ja hän alkoi Mooseksesta ja kaikista profetoista ja selitti heille mitä hänestä oli sanottu kaikissa kirjoituksissa.
1 Moos. 3:15. 22:18. 5 Moos. 18:15. Ps. 22:1 s.
28. Ja kun he lähestyivät kylää, johon olivat menossa, niin hän oli lähtevinään edemmäksi.
29. Mutta he pakoittivat häntä, sanoen: ,,Jää olemaan kanssamme, sillä ilta joutuu ja päivä on jo kulunut." Ja hän meni sisälle olemaan heidän kanssaan.
30. Ja tapahtui, kun hän oli aterialla heidän kanssaan, että hän otti leivän, siunasi, taittoi ja antoi heille.
31. Silloin heidän silmänsä aukenivat, ja he tunsivat hänet Ja hän katosi heidän näkyvistään.
32. Ja he sanoivat toisilleen: ,,Eikö sydämmemme ollut palava meissä, kun hän puhui meille tiellä ja selitti meille kirjoituksia?"
33. Ja he nousivat sillä hetkellä ja palasivat Jerusalemiin ja tapasivat ne yksitoista ja heidän kanssaan olevat kokoontuneina.
34. Ja nämä sanoivat: ,,Herra on todella noussut ylös ja on ilmestynyt Simonille" 1 Kor. 15:5.
35. Ja itse he kertoivat mitä oli tapahtunut tiellä, ja kuinka olivat hänet tunteneet, kun hän taittoi leivän
36. Mutta heidän tätä puhuessaan, Jesus itse seisoi heidän keskellään ja sanoi heille: ,,Rauha olkoon teille!"
Mark. 16:14 s. Joh. 20:19 s.
37 Niin he säikähtyivät ja joutuivat peljästyksiin ja luulivat näkevänsä hengen.
38. Mutta hän sanoi heille: ,,Miksi olette hämmästyksissä, ja miksi nousee sellaisia ajatuksia sydämmessänne?
39. Katsokaat käsiäni ja jalkojani ja nähkäät, että minä se olen itse. Kosketelkaat minua ja katsokaat, sillä ei hengellä ole lihaa ja luita, kuten näette minulla olevan."
40. Ja tämän sanottuaan hän näytti heille käsiään ja jalkojaan.
41 Mutta kun he eivät vielä uskoneet ilon tähden, vaan ihmettelivät, sanoi hän heille: ,,Onko teillä täällä mitään syötävää?"
42. Niin he antoivat hänelle kappaleen paistettua kalaa ja vähän mehiläisen kennokakkua.
43. Ja hän otti ja söi heidän nähtensä.
44. Ja hän sanoi heille ,,Tätä tarkoittivat sanani, jotka puhuin teille vielä ollessani teidän kanssanne, kun sanoin, että kaikki pitää käydä toteen, mikä on minusta kirjoitettu Mooseksen laissa ja profetoissa ja psalmeissa." Luuk 9:22. 18:31 s.
45. Silloin hän avasi heidän ymmärryksensä käsittämään kirjoitukset.
46. Ja hän sanoi heille: ,,Niin on kirjoitettu, että Kristuksen oli kärsittävä ja kolmantena päivänä noustava kuolleista, Ap. t. 17:3.
47. ja että parannusta syntien anteek-

si-saamiseksi on saarnattava hänen nimessään kaikille kansoille, alkaen Jerusalemista. Ap. t. 2:38. 10:42 s. 13:38.
48. Te olette todistajia näihin.
Joh. 15:27. Ap. t. 1:8.
49. Ja katso, minä lähetän teidän päällenne sen, jonka Isäni on luvannut; mutta te pysykäät tässä kaupungissa, kunnes tulette puetetuiksi voimalla korkeudesta." Joel 2:28 s. Joh. 14:26. 15:26. 16:7. Ap. t. 1:4. 2:4. Gal. 3:14.
50. Sitten hän vei heidät ulos Betaniaan asti ja nosti kätensä ja siunasi heidät. Mark. 16:19. Ap. t. 1:4 s.
51. Ja tapahtui, että hän siunatessaan heitä erkani heistä ja nousi ylös taivaasen.
52. Ja he kumarsivat häntä ja palasivat Jerusalemiin suurella ilolla.
Joh. 16:22.
53. Ja he olivat alati temppelissä ylistäen Jumalaa.

JOHANNEKSEN EVANKELIUMI.

1 Luku.

Kristuksen jumaluus ja lihaksi tuleminen. Johannes kastaja todistaa Kristuksesta. Jesuksen ensimmäiset opetuslapset.

Alussa oli Sana, ja Sana oli Jumalan tykönä, ja Sana oli Jumala.
1 Moos. 1:1 s. San. 8:24 s. Mik. 5:1. Joh. 10:30. 17:5. 1 Joh. 1:1 s. Ilm. 19:13.
2. Hän oli alussa Jumalan tykönä.
3. Kaikki on saanut syntynsä hänen kauttaan, ja ilman häntä ei ole syntynyt mitään, mikä on syntynyt.
Ps. 33:6. Ef. 3:9. Kol. 1:16. Hebr. 1:2,10.
4. Hänessä oli elämä, ja elämä oli ihmisten valo. Joh. 5:26. 1 Joh. 5:11.
5. Ja valo loistaa pimeässä, ja pimeä ei sitä omaksunut.
Jes. 60:2. Joh. 3:19. 8:12. 9:5. 12:35.
6. Esiintyi mies, Jumalan lähettämä; hänen nimensä oli Johannes.
Mal. 4:5. Matt. 3:1. 11:14. Mark. 1:2. Luuk. 1:13. 3:2. Ap. t. 13:24.
7. Hän tuli todistamista varten, todistamaan valosta, jotta kaikki uskoisivat hänen kauttaan.
8. Ei hän ollut se valo, vaan hän tuli todistamaan valosta.
9. Tämä totinen valo, joka valistaa jokaisen ihmisen, oli tulossa maailmaan. Joh. 3:19. 9:5. 12:46.
10. Maailmassa hän oli, ja maailma on hänen kauttaan saanut syntynsä, ja maailma ei häntä tuntenut.
11. Hän tuli omaansa, ja hänen omansa eivät ottaneet häntä vastaan.
12. Mutta kaikille, jotka ottivat hänet vastaan, hän antoi vallan tulla Jumalan lapsiksi, niille, jotka uskovat hänen nimeensä. Room. 8:15 s. Gal. 3:26. 2 Piet. 1:4. 1 Joh. 3:1.
13. Ja ne eivät ole syntyneet verestä eikä lihan tahdosta eikä miehen tahdosta, vaan ovat Jumalasta syntyneet.
Joh. 3:5. 1 Piet. 1:23. 1 Joh. 5:4. Jaak. 1:18.
14. Ja Sana tuli lihaksi, ja hän asui meidän keskuudessamme, ja me katselimme hänen kirkkauttaan, kirkkautta sellaista kuin ainosyntyisellä Pojalla on Isältä, — täynnä armoa ja totuutta. Matt. 1:16 s. 17:2. Luuk. 1:31 s. Kol. 1:19. 2:3,9. 1 Tim. 3:16. 2 Piet. 1:16 s.
15. Johannes todisti hänestä ja huusi, sanoen: „Tämä se on, josta minä sanoin: se, joka tulee minun jälessäni, on ollut edelläni, sillä hän oli ennen kuin minä."
Matt. 3:11. Mark. 1:7.
16. Ja hänen täyteydestään me kaikki olemme saaneet, ja armoa armon lisäksi.
17. Sillä laki on annettu Mooseksen kautta; armo ja totuus on tullut Jesuksen Kristuksen kautta.
2 Moos. 20:1 s. 5 Moos. 5:6 s. Room. 10:4.
18. Ei kukaan ole Jumalaa milloinkaan nähnyt; ainosyntyinen Poika, joka on Isän helmassa, on hänet ilmoittanut. 2 Moos. 33:20. Matt. 11:27. Luuk. 10:22. Joh. 6:46. 1 Tim. 6:16. 1 Joh. 4:12.
19. Ja tämä on Johanneksen todistus, kun juutalaiset lähettivät hänen luokseen Jerusalemista pappeja ja leviläisiä kysymään häneltä: „Kuka sinä olet?" Joh. 5:33.
20. Ja hän tunnusti eikä kieltänyt; ja hän tunnusti: „Minä en ole Kristus." Joh. 3:28. Ap. t. 13:25.
21. Ja he kysyivät häneltä: „Mikä sitten? Oletko Elija?" Hän sanoi: „En ole." „Se profettako olet?" Hän vastasi: „En." 5 Moos. 18:15.
22. Niin he sanoivat hänelle: „Kuka olet? Sano, jotta antaisimme vastauksen niille, jotka meidät lähettivät. Mitä sanot itsestäsi?"
23. Hän sanoi: „Minä olen ääni, joka erämaassa huutaa: ‚Tehkäät tie tasaiseksi Herralle', niinkuin Jesaja profetta on sanonut."
Jes. 40:3. Matt. 3:3. Mark. 1:3. Luuk. 3:4.

24. Ja lähettiläät olivat farisealaisia.
25. Ja he kysyivät häneltä ja sanoivat hänelle: ,,Miksi sitten kastat, jos et ole Kristus etkä Elija etkä se profetta?"
26. Johannes vastasi heille, sanoen: ,,Minä kastan vedellä; mutta keskellänne seisoo se, jota te ette tunne. Matt. 3:11. Mark. 1:8. Luuk. 3:16.
27. Hän on se, joka tulee minun jälessäni, ja jonka kengänpaulaa minä en ole arvollinen päästämään."
28. Tämä tapahtui Betaniassa, Jordanin toisella puolella, jossa Johannes oli kastamassa.
29. Seuraavana päivänä hän näki Jesuksen tulevan tykönsä ja sanoi: ,,Katso, Jumalan Karitsa, joka ottaa pois maailman synnin! Jes. 53:7. 1 Kor. 5:7. 1 Piet. 1:19.
30. Tämä se on, josta minä sanoin: ,Minun jälessäni tulee mies, joka on ollut edelläni, sillä hän oli ennen kuin minä.'
31. Ja minä en tuntenut häntä; mutta sitä varten, että hän tulisi ilmi Israelille, minä olen tullut vedellä kastamaan."
32. Ja Johannes todisti, sanoen: ,,Minä näin Hengen laskeuvan taivaasta alas niinkuin kyyhkysen, ja hän jäi hänen päälleen. Matt. 3:16. Mark. 1:10. Luuk. 3:22.
33. Ja minä en tuntenut häntä; mutta joka lähetti minut vedellä kastamaan, hän sanoi minulle: ,Jonka päälle näet Hengen laskeuvan ja jäävän, hän on se, joka kastaa Pyhällä Hengellä.' Matt. 3:11.
34. Ja minä olen sen nähnyt ja olen todistanut, että tämä on Jumalan Poika."
35. Sitä seuraavana päivänä Johannes taas seisoi siellä ja kaksi hänen opetuslapsistaan.
36. Ja kiinnittäen katseensa Jesukseen, joka siellä käveli, hän sanoi: ,,Katso, Jumalan Karitsa!"
37. Ja ne kaksi opetuslasta kuulivat hänen näin puhuvan ja seurasivat Jesusta.
38. Niin Jesus kääntyi ja, nähdessään heidän seuraavan, sanoi heille:
39. ,,Mitä etsitte?" He vastasivat hänelle: ,,Rabbi" — se merkitsee: opettaja — ,,missä asut?"
40. Hän sanoi heille: ,,Tulkaat, niin saatte nähdä." Niin he menivät ja näkivät missä hän asui, ja viipyivät hänen luonaan sen päivän. Silloin oli noin kymmenes tunti.
41. Andreas, Simon Pietarin veli, oli toinen niistä kahdesta, jotka olivat kuulleet mitä Johannes sanoi ja seuranneet Jesusta.
42. Hän tapasi ensin veljensä Simonin ja sanoi hänelle: ,,Me olemme löytäneet Messiaan," se merkitsee: Kristus. Matt. 4:18.
43. Ja hän vei hänet Jesuksen tykö. Jesus katsoi häneen ja sanoi: ,,Sinä olet Simon, Joonaan poika; sinun nimesi on oleva Keefas," — se merkitsee: Pietari. Matt. 16:18.
44. Sen jälkeisenä päivänä Jesus oli aikeissa lähteä Galileaan; ja hän tapasi Filippuksen ja sanoi hänelle: ,,Seuraa minua."
45. Ja Filippus oli Betsaidasta, Andreaan ja Pietarin kaupungista.
46. Filippus tapasi Natanaelin ja sanoi hänelle: ,,Me olemme löytäneet sen, josta Mooses on kirjoittanut laissa ja josta profetat ovat kirjoittaneet, Jesuksen, Josefin pojan, Nasaretista." 1 Moos. 3:15. 22:18. 49:10. 5 Moos. 18:18. Jes. 7:14. 9:5 s. Jer. 23:5. Hes. 34:23. Mik. 5:1. Sak. 6:12. Matt. 2:23.
47. Natanael sanoi hänelle: ,,Saattaako Nasaretista tulla mitään hyvää?" Filippus sanoi hänelle: ,,Tule katsomaan."
48. Jesus näki Natanaelin tulevan tykönsä ja sanoi hänestä: ,,Katso, oikea israelilainen, jossa ei ole vilppiä!" Ps. 32:2.
49. Natanael sanoi hänelle: ,,Mistä minut tunnet?" Jesus vastasi ja sanoi hänelle: ,,Ennenkuin Filippus kutsui sinua, näin minä sinut ollessasi fiikunapuun alla."
50. Natanael vastasi ja sanoi hänelle: ,,Rabbi, sinä olet Jumalan Poika, sinä olet Israelin kuningas." Matt. 16:16. Joh. 6:69.
51. Jesus vastasi ja sanoi hänelle: ,,Sentähden että sanoin sinulle: ,minä näin sinut fiikunapuun alla,' uskot sinä. Saat nähdä suurempia kuin nämä ovat."
52. Ja hän sanoi hänelle: ,,Totisesti, totisesti sanon teille: tästedes saatte nähdä taivaan olevan avoinna ja Jumalan enkelien nousevan ylös ja laskeuvan alas Ihmisen Pojan päälle." 1 Moos. 28:12. Matt. 4:11. Mark. 1:13. Luuk. 22:43.

2 Luku.

Häät Kanaassa. Jesus puhdistaa temppelin.

Ja kolmantena päivänä sen jälkeen oli häät Galilean Kanaassa, ja Jesuksen äiti oli siellä.
2. Ja myös Jesus ja hänen opetuslapsensa olivat kutsutut häihin.
3. Ja kun tuli puute viinistä, sanoi Jesuksen äiti hänelle: ,,Heillä ei ole viiniä."

4. Jesus sanoi hänelle: „Vaimo, mitä sinulla on minun kanssani tekemistä? Minun aikani ei ole vielä tullut."
5. Hänen äitinsä sanoi palvelijoille: „Mitä hän sanoneekin teille, se tehkäät."
6. Niin oli siellä kuusi kivistä vesiastiaa seisomassa, juutalaisten puhdistamis-tavan mukaan, kukin kahden tai kolmen ankkurin vetoinen. Mark. 7:3.
7. Jesus sanoi heille: „Täyttäkäät vesiastiat vedellä." Ja he täyttivät ne ääriään myöten.
8. Ja hän sanoi heille: „Ammentakaat nyt ja viekäät isännöitsijälle." Ja he veivät.
9. Mutta kun isännöitsijä maistoi vettä, joka oli muuttunut viiniksi, eikä tietänyt mistä se oli — mutta palvelijat, jotka veden olivat ammentaneet, tiesivät sen — kutsui isännöitsijä yljän
10. ja sanoi hänelle: „Jokainen panee ensin esille hyvän viinin, ja sitten, kun juopuvat, huonomman. Sinä olet säästänyt hyvän viinin tähän asti."
11. Tämän ensimmäisen tunnustekonsa Jesus teki Galilean Kanaassa ja ilmaisi kirkkautensa; ja hänen opetuslapsensa uskoivat häneen. Joh. 1:14.
12. Sen jälkeen hän meni alas Kapernaumiin, hän ja hänen äitinsä ja veljensä ja opetuslapsensa; ja siellä he eivät viipyneet monta päivää.
13. Ja Juutalaisten pääsiäinen oli lähellä, ja Jesus meni ylös Jerusalemiin.
14. Niin hän tapasi temppelissä ne, jotka möivät härkiä ja lampaita ja kyyhkysiä, ja rahanvaihtajat istumassa. Matt. 21:12 s. Mark. 11:15 s. Luuk. 19:45 s.
15. Ja hän teki köysistä ruoskan ja ajoi ulos temppelistä heidät kaikki lampaineen ja härkineen, ja kaasi vaihtajain rahat maahan ja työnsi heidän pöytänsä kumoon.
16. Ja hän sanoi kyyhkysten myöjille: „Viekäät pois nämä täältä. Älkäät tehkö Isäni huonetta kauppapaikaksi."
17. Silloin hänen opetuslapsensa muistivat, että on kirjoitettu: „Kiivaus huoneesi puolesta syö minut." Ps. 69:10.
18. Niin juutalaiset vastasivat ja sanoivat hänelle: „Minkä tunnusmerkin sinä näytät meille, koska tätä teet?" Matt. 16:1. Mark. 8:11. Joh. 6:30. 1 Kor. 1:22.
19. Jesus vastasi ja sanoi heille: „Hajoittakaat maahan tämä temppeli, niin minä pystytän sen kolmessa päivässä." Matt. 26:61. 27:40. Mark. 14:58. 15:29.
20. Niin juutalaiset sanoivat: „Neljäkymmentäkuusi vuotta on tätä temppeliä rakennettu, ja sinä pystytät sen kolmessa päivässä?"
21. Mutta hän puhui ruumiinsa temppelistä.
22. Kun hän sitten oli noussut kuolleista, muistivat hänen opetuslapsensa, että hän oli tämän sanonut; ja he uskoivat Raamatun ja sen sanan, jonka Jesus oli sanonut.
23. Mutta kun hän oli Jerusalemissa pääsiäisjuhlalla, uskoivat useat hänen nimeensä, nähdessään hänen ihmetyönsä, joita hän teki.
24. Mutta Jesus ei uskonut itseään heille, sentähden että hän tunsi heidät kaikki
25. eikä tarvinnut, että joku olisi todistanut ihmisestä, sillä hän tiesi itse mitä ihmisessä oli. Joh. 6:64. Ilm. 2:23.

3 Luku.

Jesus puhuu Nikodeemuksen kanssa uudesti-syntymisestä ja uskosta. Johannes kastaja todistaa Kristuksesta.

Mutta oli eräs mies, farisealainen, nimeltä Nikodeemus, Juutalaisten ylimmäisiä. Joh. 7:50. 19:39.
2. Tämä tuli Jesuksen tykö yöllä ja sanoi hänelle: „Rabbi, me tiedämme sinun tulleen Jumalalta opettajaksi, sillä ei kukaan voi tehdä niitä ihmetöitä, joita sinä teet, jollei Jumala ole hänen kanssaan." Joh. 9:16, 33. Ap. t. 10:38.
3. Jesus vastasi ja sanoi hänelle: „Totisesti, totisesti minä sanon sinulle: jos ei ihminen synny uudesti, ei hän voi nähdä Jumalan valtakuntaa." Tiit. 3:5. 1 Piet. 1:23.
4. Nikodeemus sanoi hänelle: „Kuinka voi ihminen vanhana syntyä? Eihän hän saata jälleen mennä äitinsä kohtuun ja syntyä?"
5. Jesus vastasi: „Totisesti, totisesti sanon sinulle: jos ei ihminen synny vedestä ja Hengestä, ei hän voi päästä sisälle Jumalan valtakuntaan. Hes. 36:25 s. Ef. 5:26.
6. Mikä lihasta on syntynyt, on liha; ja mikä Hengestä on syntynyt, on henki. Ps. 51:7, 12. Joh. 1:13. Ef. 2:3.
7. Älä ihmettele, että sanoin sinulle: teidän täytyy syntyä uudesti.
8. Tuuli puhaltaa, missä tahtoo, ja sinä kuulet sen huminan, mutta et tiedä mistä se tulee ja minne se menee; niin on laita jokaisen, joka on syntynyt Hengestä." Saarn. 11:5. 1 Kor. 2:11.

9. Nikodeemus vastasi ja sanoi hänelle: „Kuinka tämä saattaa tapahtua?“

10. Jesus vastasi ja sanoi hänelle: „Sinä olet Israelin opettaja etkä tätä tiedä?

11. Totisesti, totisesti sanon sinulle: me puhumme mitä tiedämme, ja todistamme mitä olemme nähneet, ettekä ota vastaan todistustamme. Joh. 3:32. 7:16. 8:28. 12:49.

12. Jos ette usko, kun puhun teille maallisia, kuinka uskoisitte, jos puhun teille taivaallisia?

13. Ei kukaan ole noussut ylös taivaasen muu kuin se, joka taivaasta tuli alas, Ihmisen Poika, joka on taivaassa. San. 30:4. Joh. 6:62. Ef. 4:9.

14. Ja niinkuin Mooses ylensi kärmeen erämaassa, samoin on Ihmisen Poika ylennettävä, 4 Moos. 21:9. Joh. 8:28. 12:32.

15. että jokainen häneen uskova ei hukkuisi, vaan saisi ijankaikkisen elämän. Mark. 16:16. Joh. 6:40. 20:31. 1 Joh. 5:10 s.

16. Sillä niin Jumala on rakastanut maailmaa, että hän antoi ainosyntyisen Poikansa, jotta jokainen häneen uskova ei hukkuisi, vaan saisi ijankaikkisen elämän. Room. 5:8. 8:32. 1 Joh. 4:9 s.

17. Sillä ei Jumala sitä varten Poikaansa maailmaan lähettänyt, että hän maailmaa tuomitsisi, vaan että maailma hänen kauttaan pelastuisi. Luuk. 9:56. Joh. 12:47.

18. Joka uskoo häneen, sitä ei tuomita; mutta joka ei usko, se on jo tuomittu, koska hän ei usko Jumalan ainosyntyisen Pojan nimeen. Joh. 5:24. Ap. t. 4:12.

19. Mutta tämä on tuomio, että valo on tullut maailmaan ja ihmiset rakastivat enemmän pimeyttä kuin valoa; sillä heidän tekonsa olivat pahoja. Joh. 1:5, 9 s. 1 Joh. 3:12.

20. Sillä jokainen, joka tekee pahaa, vihaa valoa eikä tule valoon, jottei hänen tekojaan nuhdeltaisi.

21. Mutta joka tekee totuuden, se tulee valoon, että hänen tekonsa tulisivat ilmi, sillä ne ovat Jumalassa tehdyt.“

22. Sen jälkeen Jesus meni opetuslapsineen Judean maaseutuun ja oleskeli siellä heidän kanssaan ja kastoi. Joh. 4:1 s.

23. Mutta Johanneskin kastoi Ainonissa lähellä Salemia, koska siellä oli paljo vettä; ja ihmiset tulivat ja antoivat kastaa itsensä. Matt. 3:6. Mark. 1:5.

24. Sillä Johannesta ei vielä oltu heitetty vankeuteen. Matt. 14:3.

25. Niin Johanneksen opetuslapset rupesivat väittelemään juutalaisten kanssa puhdistuksesta.

26 Ja he tulivat Johanneksen tykö ja sanoivat hänelle: „Rabbi, se joka oli sinun kanssasi Jordanin toisella puolella ja josta olet todistanut, katso, hän kastaa, ja kaikki menevät hänen tykönsä.“ Joh. 1:15, 30.

27. Johannes vastasi ja sanoi „Ei ihminen voi ottaa mitään, ellei hänelle anneta taivaasta. 1 Kor. 4:7. Jaak. 1:17.

28. Te olette itse minun todistajani siihen, että sanoin: en minä ole Kristus, vaan olen lähetetty hänen edellensä. Mal. 3:1. Mark. 1:2. Luuk. 1:17. 7:27 Joh. 1:20.

29. Jolla on morsian, se on ylkä; mutta yljän ystävä, joka seisoo ja kuuntelee häntä, iloitsee suuresti yljän äänestä. Tämä minun iloni on nyt tullut täydelliseksi. Matt. 9:15.

30. Hänen tulee kasvaa, mutta minun vähentyä.

31. Joka ylhäältä tulee, se on yli kaikkien. Jonka synty on maasta, se on maasta ja puhuu maan kannalta; joka taivaasta tulee, se on yli kaikkien. Joh. 8:23. 1 Kor. 15:47.

32. Ja mitä hän on nähnyt ja kuullut, sitä hän todistaa; ja hänen todistustaan ei kukaan ota vastaan. Joh. 3:11. 5:19 s. 8:26. 12:49. 14:10.

33. Joka ottaa vastaan hänen todistuksensa, se varmentaa, että Jumala on totinen. Room. 3:4. 1 Joh. 5:10.

34. Sillä se, jonka Jumala on lähettänyt, puhuu Jumalan sanoja; sillä Jumala ei anna Henkeä mitalla. Jes. 11:2. Ap. t. 10:38. Ef. 4:7.

35. Isä rakastaa Poikaa ja on antanut kaikki hänen käteensä. Matt. 11:27. 28:18. Luuk. 10:22. Joh. 13:3. 17:2. Hebr 2:8.

36. Joka uskoo Poikaan, sillä on ijankaikkinen elämä; mutta joka ei ole kuuliainen Pojalle, se ei ole näkevä elämää, vaan Jumalan viha pysyy hänen päällään.“ Joh. 6:47. 1 Joh. 5:11 s.

4 Luku.

Jesus puhuu samarialaisen naisen kanssa. Useat samarialaiset uskovat Jesukseen. Jesus menee Galileaan ja parantaa kuninkaanmiehen pojan.

Kun nyt Jesus sai tietää fariseaIaisten kuulleen, että hän teki opetuslapsiksi ja kastoi useampia kuin Johannes Joh. 3:22.

2. — vaikka Jesus ei itse kastanut, vaan hänen opetuslapsensa —

3. jätti hän Judean ja meni taas Galileaan.

4. Mutta hänen oli kulkeminen Samarian kautta.
5. Niin hän tuli Sykar nimiseen Samarian kaupunkiin, joka on lähellä sitä maa-aluetta, jonka Jaakob oli antanut pojalleen Josefille.
1 Moos. 33:19. 48:22. Jos. 24:32.
6. Ja siellä oli Jaakobin lähde. Kun Jesus oli matkasta väsyneenä, istui hän lähteelle. Ja oli noin kuudes tunti.
7. Niin tuli samarialainen nainen ammentamaan vettä. Jesus sanoi hänelle: ,,Anna minulle juoda."
8. Sillä hänen opetuslapsensa olivat lähteneet kaupunkiin ruokaa ostamaan.
9. Niin samarialainen nainen sanoi hänelle: ,,Kuinka sinä, joka olet juutalainen, pyydät juotavaa minulta, samarialaiselta naiselta?" Juutalaiset näet eivät seurustele samarialaisten kanssa. 2 Kun. 17:24. Esr 4:1 s.
Luuk. 9:52 s. Joh. 8:48. Ap. t. 10:28.
10. Jesus vastasi ja sanoi hänelle: ,,Jos tietäisit Jumalan lahjan, ja kuka se on, joka sanoo sinulle: ,Anna minulle juoda', niin sinä pyytäisit häneltä, ja hän antaisi sinulle elävää vettä." Ps. 23:2. Jes. 12:3. Jer. 2:13.
11 Nainen sanoi hänelle: ,,Herra, eipä sinulla ole ammennusastiaa, ja kaivo on syvä; mistä sinulla sitten on se elävä vesi?
12. Ethän sinä ole suurempi isäämme Jaakobia, joka antoi meille tämän kaivon ja joi siitä, hän itse sekä hänen poikansa ja karjansa?"
13. Jesus vastasi ja sanoi hänelle: ,,Jokainen, joka juo tätä vettä, janoaa jälleen, Joh. 6:58.
14. mutta joka juo sitä vettä, jota minä annan hänelle, sen ei ikinä tule jano; vaan se vesi, jonka minä hänelle annan, tulee hänessä sen veden lähteeksi, joka kumpuaa ijankaikkiseen elämään."
Jes. 55:1. Joh. 6:27. 7:37 s.
15. Nainen sanoi hänelle: ,,Herra, anna minulle sitä vettä, ettei minun tulisi jano eikä minun tarvitsisi käydä täällä ammentamassa."
16. Jesus sanoi hänelle: ,,Mene, kutsu miehesi ja tule tänne."
17. Nainen vastasi ja sanoi: ,,Ei minulla ole miestä." Jesus sanoi hänelle: ,,Oikein sanoit: ,Ei minulla ole miestä,'
18. sillä viisi miestä sinulla on ollut, ja joka sinulla nyt on, se ei ole sinun miehesi; sen sanoit totta."
19. Nainen sanoi hänelle: ,,Herra, minä näen, että sinä olet profetta.
Luuk. 7:16. 24:19. Joh. 6:14.
20. Isämme ovat kumartaen rukoilleet tällä vuorella; ja te sanotte, että Jerusalemissa on se paikka, jossa tulee rukoilla." 5 Moos. 12:5, 11.
1 Kun 9:3. 2 Aik. 7:12. Ps. 122:2 s.
21. Jesus sanoi hänelle: ,,Nainen, usko minua: tulee aika, jolloin ette tällä vuorella ettekä Jerusalemissa rukoile Isää.
22. Te rukoilette sitä, jota ette tunne; mutta me rukoilemme sitä, jonka tunnemme, sillä pelastus on Juutalaisista. 2 Kun. 17:29.
Jes. 2:3. Luuk. 24:47. Room. 3:2. 9:4.
23 Mutta tulee aika ja on jo käsissä, jolloin totiset rukoilijat rukoilevat Isää hengessä ja totuudessa; sillä semmoisia ovat ne rukoilijat, joita Isä tahtoo.
24. Jumala on Henki; ja jotka häntä rukoilevat, niiden tulee rukoilla hengessä ja totuudessa." 2 Kor. 3:17.
25. Nainen sanoi hänelle: ,,Minä tiedän, että Messias," se on Kristus, ,,on tuleva; kun hän tulee, ilmoittaa hän meille kaikki."
26. Jesus sanoi hänelle: ,,Minä, joka puhun kanssasi, olen juuri se."
Matt. 26:64. Joh. 9:37.
27. Samassa hänen opetuslapsensa tulivat; ja he ihmettelivät, että hän puhui naisen kanssa. Kuitenkaan ei kukaan sanonut: ,,Mitä kysyt?" eli: ,,Mitä puhelet hänen kanssaan?"
28. Niin nainen jätti vesiastiansa ja meni kaupunkiin ja sanoi ihmisille:
29. ,,Tulkaat katsomaan miestä, joka on sanonut minulle kaikki, mitä olen tehnyt. Eihän se vain liene Kristus?"
30. Niin he läksivät kaupungista ja menivät hänen tykönsä.
31. Sillä välin opetuslapset pyysivät häntä, sanoen: ,,Rabbi, syö!"
32. Mutta hän sanoi heille: ,,Minulla on syötävänä ruokaa, josta te ette tiedä."
33. Niin opetuslapset sanoivat keskenään: ,,Lieneekö joku tuonut hänelle syötävää?"
34. Jesus sanoi heille: ,,Minun ruokani on se, että teen hänen tahtonsa, joka minut lähetti, ja täytän hänen tekonsa. Joh. 6:38. 17:4.
35. Ettekö sano: ,Vielä on neljä kuukautta, niin elonleikkuu joutuu'? Katso, minä sanon teille: nostakaat silmänne ja katselkaat vainioita, kuinka jo ovat valkoiset leikattaviksi.
Matt. 9:37. Luuk. 10:2.
36. Ja leikkaaja saa palkan ja kokoaa hedelmää ijankaikkiseen elämään, jotta kylväjä ja leikkaaja yhdessä iloitsisivat.

37. Sillä tässä on se sana tosi, että
toinen on joka kylvää, ja toinen jo-
ka leikkaa. Mik. 6:15.
38. Minä olen lähettänyt teidät leik-
kaamaan sitä, johon ette ole työtä
panneet; muut ovat työn tehneet,
ja te olette päässeet heidän työalal-
leen."
39. Ja useat samarialaiset siitä kau-
pungista uskoivat häneen tuon nai-
sen puheen tähden, joka todisti:
„Hän on sanonut minulle kaikki,
mitä olen tehnyt."
40. Kun siis samarialaiset tulivat
hänen tykönsä, pyysivät he häntä
viipymään heidän luonaan; ja hän
viipyi siellä kaksi päivää.
41. Ja paljon useammat uskoivat
hänen sanansa tähden,
42. ja he sanoivat naiselle: „Em-
me enää usko ainoastaan sinun pu-
heesi tähden, sillä itse olemme kuul-
leet ja tiedämme, että tämä totises-
ti on maailman Vapahtaja, Kris-
tus." Joh. 17:8. 1 Joh. 4:14.
43. Mutta niiden kahden päivän pe-
rästä hän läksi sieltä Galileaan.
44. Sillä Jesus itse todisti, ettei pro-
fetalla ole arvoa isänmaassaan.
Matt. 13:57. Mark. 6:4. Luuk. 4:24.
45. Kun hän siis tuli Galileaan, ot-
tivat galilealaiset hänet vastaan, kos-
ka olivat nähneet kaikki, mitä hän
oli tehnyt Jerusalemissa juhlana;
sillä hekin olivat käyneet juhlalla.
Joh. 2:23.
46. Niin Jesus tuli taas Galilean Ka-
naasen, jossa hän oli tehnyt veden
viiniksi. Ja Kapernaumissa oli eräs
kuninkaanmies, jonka poika sai-
rasti. Joh. 2:1 s.
47. Kun hän kuuli Jesuksen tulleen
Judeasta Galileaan, meni hän hänen
tykönsä ja pyysi häntä tulemaan a-
las ja parantamaan hänen poikan-
sa; sillä tämä oli kuolemaisillaan.
48. Niin Jesus sanoi hänelle: „El-
lette näe tunnusmerkkejä ja ihmei-
tä, ette usko." Joh. 2:18. 1Kor. 1:22.
49. Mies sanoi hänelle: „Herra, tu-
le alas, ennenkuin poikani kuolee."
50. Jesus sanoi hänelle: „Mene, poi-
kasi elää." Ja mies uskoi sanan, jon-
ka Jesus sanoi hänelle, ja meni.
51. Ja jo hänen paluumatkalla ol-
lessaan hänen palvelijansa kohtasi-
vat hänet ja ilmoittivat: „Poikasi
elää!"
52. Niin hän tiedusti heiltä millä
hetkellä hän oli toipunut. Ja he sa-
noivat hänelle: „Eilen seitsemännel-
lä tunnilla kuume läksi hänestä."
53. Niin isä ymmärsi, että se oli ta-
pahtunut sillä hetkellä, jolloin Je-
sus oli sanonut hänelle: „Poikasi
elää." Ja hän uskoi, hän ja koko hä-
nen huonekuntansa.
54. Tämä oli toinen tunnusmerkki,
jonka Jesus teki Galileassa tultuaan
sinne Judeasta.

5 Luku.

Jesus parantaa sairaan sabbattina Betesdan
luona, todistaa jumaluutensa.

Sen jälkeen oli Juutalaisten juhla,
ja Jesus meni ylös Jerusalemiin.
2. Ja Jerusalemissa on Lammas-
portin luona lammikko, hebrean
kielellä Betesdaksi nimitetty, ja se
on varustettu viidellä pylväskäytä-
vällä. Neh. 3:1.
3. Näissä makasi suuri joukko sai-
raita, sokeita, ontuvia ja kuihtu-
neita, jotka odottivat veden liikut-
tamista.
4. Ajoittain astui näet enkeli alas
lammikkoon ja kuohutti veden. Jo-
ka silloin ensimmäisenä astui siihen
veden kuohuttamisen jälkeen, se tuli
terveeksi, sairastipa mitä tautia ta-
hansa.
5. Ja siellä oli eräs mies, joka oli sai-
rastanut kahdeksanneljättä vuotta.
6. Kun Jesus näki hänen siellä ma-
kaavan ja tiesi hänen jo kauan ai-
kaa sairastaneen, sanoi hän hänelle:
„Tahdotko tulla terveeksi?"
7. Sairas vastasi hänelle: „Herra,
minulla ei ole ketään, joka veisi mi-
nut lammikkoon, kun vesi on kuo-
hutettu; ja kun minä olen sinne me-
nemässä, astuu toinen alas ennen
minua."
8. Jesus sanoi hänelle: „Nouse, ota
vuoteesi ja kävele!"
9. Ja heti mies tuli terveeksi ja otti
vuoteensa ja käveli. Mutta se päivä
oli sabbatti. Joh. 9:14.
10. Sentähden juutalaiset sanoivat
parannetulle: „Nyt on sabbatti, eikä
sinun ole luvallista kantaa vuodet-
ta." 2 Moos. 20:10.
5 Moos. 5:14. Neh. 13:19. Jer. 17:21 s.
11. Hän vastasi heille: „Joka teki
minut terveeksi, hän sanoi minulle:
,Ota vuoteesi ja kävele."
12. He kysyivät häneltä: „Kuka on
se mies, joka sanoi sinulle: ,Ota vuo-
teesi ja kävele?'"
13. Mutta parannettu ei tietänyt ku-
ka se oli; sillä Jesus oli poistunut,
kun oli paljo kansaa siinä paikassa
14. Sen jälkeen Jesus tapasi hänet
temppelissä ja sanoi hänelle: „Kat-
so, sinä olet tullut terveeksi; älä enää
tee syntiä, ettei jotakin pahempaa si-
nulle tapahtuisi." Joh. 8:11. 2 Piet. 2:20.
15. Niin mies meni ja ilmoitti juu-

talaisille, että se oli Jesus, joka oli
tehnyt hänet terveeksi.
16. Ja sentähden juutalaiset vainosivat Jesusta, kun hän semmoista teki sabbattina. Matt. 12:14.
17. Mutta Jesus vastasi heille: „Isäni toimii tähän asti, ja minä myös toimin." Joh. 9:4. 14:10.
18. Sentähden juutalaiset vielä enemmän tavoittivat tappaakseen häntä, kun hän ei ainoastaan tehnyt mitättömäksi sabbattia, vaan myös sanoi Jumalaa Isäkseen, tehden itsensä Jumalan vertaiseksi. Joh. 10:33.
19. Niin Jesus vastasi ja sanoi heille: „Totisesti, totisesti sanon teille: Poika ei voi itsestään tehdä mitään muuta kuin minkä näkee Isän tekevän; sillä mitä ikänä Isä tekee, sitä Poikakin niinikään tekee. Joh. 8:38.
20. Sillä Isä rakastaa Poikaa ja näyttää hänelle kaikki, mitä hän itse tekee, ja hän on näyttävä hänelle suurempia tekoja kuin nämä, että ihmettelisitte. Joh. 3:35.
21. Sillä niinkuin Isä herättää kuolleita ja tekee eläviksi, samoin Poikakin tekee eläviksi ketkä hän tahtoo.
22. Sillä Isä ei myöskään tuomitse ketään, vaan hän on antanut kaiken tuomion Pojalle, Ap. t. 10:42. 17:31.
23. että kaikki kunnioittaisivat Poikaa, samoin kuin kunnioittavat Isää. Joka ei kunnioita Poikaa, se ei kunnioita Isääkään, joka on lähettänyt hänet. Dan. 7:13 s.
Luuk. 10:16. Fil. 2:10 s. 1 Joh. 2:23.
24. Totisesti, totisesti sanon teille: joka kuulee minun sanani ja uskoo häneen, joka on lähettänyt minut, sillä on ijankaikkinen elämä, eikä hän joudu tuomioon, vaan on siirtynyt kuolemasta elämään.
Luuk. 23:43. Joh. 3:16. 6:40. 8:51.
25. Totisesti, totisesti sanon teille: aika tulee ja on jo käsissä, jolloin kuolleet kuulevat Jumalan Pojan äänen, ja jotka sen kuulevat, ne saavat elää. Room. 6:4. Gal. 2:20. Ef. 2:5 s.
26. Sillä niinkuin Isällä on elämä itsessään, on hän antanut elämän Pojalle, niin että hänelläkin samoin on elämä itsessään. Joh. 1:4.
27. Ja hän on antanut hänelle vallan tuomita, koska hän on Ihmisen Poika.
28. Älkäät ihmetelkö tätä, sillä tulee hetki, jona kaikki, jotka haudoissa ovat, kuulevat hänen äänensä
1 Kor. 15:52. 1 Tess. 4:16.
29. ja tulevat esiin, ne, jotka ovat hyvää tehneet, elämän ylösnousemukseen, mutta jotka ovat pahaa tehneet, tuomion ylösnousemukseen.
Dan. 12:2. Matt. 16:27. 25:46.
30. En minä voi itsestäni tehdä mitään. Niinkuin kuulen, niin minä tuomitsen; ja minun tuomioni on oikea, sillä minä en kysy omaa tahtoani, vaan hänen tahtoaan, joka on lähettänyt minut. Joh. 6:38.
31. Jos minä todistan itsestäni, niin todistukseni ei ole tosi.
32. On toinen, joka todistaa minusta, ja minä tiedän, että se todistus, jonka hän todistaa minusta, on tosi.
Matt. 3:17. 17:5. Joh. 8:14. 1 Joh. 5:9.
33. Te laitoitte lähettiläät Johanneksen tykö, ja hän todisti totuuden puolesta. Joh 1:19 s.
34. Mutta minä en ota ihmiseltä todistusta, vaan sanon tätä, että te pelastuisitte.
35. Hän oli palava ja loistava kynttilä, mutta te tahdoitte ainoastaan ilotella hetken hänen valossaan.
36. Mutta minulla on todistus, joka on suurempi kuin Johanneksen: sillä ne teot, jotka Isä on antanut minulle täytettäväkseni, ne teot, joita minä teen, todistavat minusta, että Isä on lähettänyt minut. Joh. 10:25. 14:11.
37. Ja Isä, joka on lähettänyt minut, hän on todistanut minusta. Ette ole koskaan kuulleet hänen ääntään ettekä nähneet hänen muotoaan,
2 Moos. 33:20. Luuk. 9:35. Joh. 8:18.
1 Tim. 6:16. 2 Piet. 1:17. 1 Joh. 4:12.
38. eikä teillä ole hänen sanansa pysyvänä teissä; sillä te ette usko sitä, jonka hän on lähettänyt.
39. Te tutkitte Raamatuita, sillä te luulette, että teillä niissä on ijankaikkinen elämä, ja nämä ovat ne, jotka todistavat minusta;
5 Moos. 18:15. Ps. 40:8. Jes. 8:20. Jer. 23:5.
Luuk. 24:27. Joh. 1:45. Ap. t. 17:11. 2 Tim. 3:15.
40. mutta ette tahdo tulla minun tyköni, jotta saisitte elämän.
41. En minä ota vastaan kunniaa ihmisiltä;
42. mutta minä tunnen teidät ja tiedän, ettei teillä ole Jumalan rakkautta itsessänne.
43. Minä olen tullut Isäni nimessä, ja ette ota minua vastaan; jos tulee toinen omassa nimessään, niin hänet te otatte vastaan.
44. Kuinka voitte uskoa, te, jotka otatte vastaan kunniaa toinen toiseltanne, ettekä etsi sitä kunniaa, mikä tulee häneltä, joka yksin on Jumala? Matt. 23:5 s. Joh. 12:43. Room. 2:29.
45. Älkäät luulko, että minä olen syyttävä teitä Isän tykönä; on se, joka syyttää teitä, Mooses, johon panette toivonne.
5 Moos. 31:26. Ap. t. 15:21.
46. Sillä jos uskoisitte Moosesta, niin

uskoisitte minua; sillä minusta hän on kirjoittanut.
1 Moos. 3:15. 22:18. 49:10. 5 Moos. 18:18.
47. Mutta jos ette usko hänen kirjoituksiaan, kuinka uskoisitte minun sanojani?" Luuk. 16:21.

6 Luku.

Jesus ravitsee viisituhatta miestä, kävelee merellä, puhuu elämän leivästä. Pietarin tunnustus.

Sen jälkeen Jesus meni Galilean meren, se on Tiberiaan meren, toiselle puolelle.
Matt. 14:13 s. Mark. 6:32 s. Luuk. 9:10 s.
2. Ja häntä seurasi paljo kansaa, sentähden että he näkivät ne ihmeet, joita hän teki sairaissa.
3. Ja Jesus meni ylös vuorelle ja istui sinne opetuslapsineen.
4. Ja pääsiäinen, Juutalaisten juhla, oli lähellä.
5. Kun Jesus nosti silmänsä ja näki paljon kansaa tulevan tykönsä, sanoi hän Filippukselle: „Mistä ostamme leipiä näiden syödä?"
6. Mutta sen hän sanoi koetellakseen häntä, sillä itse hän tiesi mitä aikoi tehdä.
7. Filippus vastasi hänelle: „Kahdensadan denaarin leipämäärä ei riittäisi heille, että kukin heistä saisi vähänkään."
8. Niin toinen hänen opetuslapsistaan, Andreas, Simon Pietarin veli, sanoi hänelle:
9. „Täällä on poikanen, jolla on viisi ohraleipää ja kaksi kalaa, mutta mitä niistä on näin monelle?"
2 Kun. 4:43.
10. Jesus sanoi: „Asettakaat kansa aterioitsemaan." Ja siinä paikassa oli paljo ruohoa. Niin miehet, luvultaan noin viisituhatta, laskeusivat maahan.
11. Ja Jesus otti leivät ja kiitti ja jakeli istuville; samoin kaloistakin niin paljon kuin tahtoivat.
12. Mutta kun he olivat ravitut, sanoi hän opetuslapsilleen: „Kootkaat tähteeksi jääneet palaset, ettei mitään joutuisi hukkaan."
13. Niin he kokosivat ne ja täyttivät kaksitoista koria palasilla, mitkä olivat viidestä ohraleivästä jääneet tähteeksi niiltä, jotka olivat aterioinneet.
14. Kun ihmiset siis näkivät sen ihmeen, jonka Jesus oli tehnyt, sanoivat he: „Tämä on totisesti se profetta, joka oli tuleva maailmaan."
5 Moos. 18:15. Luuk. 7:16. Joh. 7:40.
15. Niin Jesus, huomatessaan, että he aikoivat tulla ja väkisin ottaa hänet, tehdäkseen hänet kuninkaaksi, väistyi taas pois vuorelle, hän yksinään.
Joh. 18:36.
16. Mutta illan tultua menivät hänen opetuslapsensa alas meren rannalle,
Matt. 14:22 s. Mark. 6:45 s.
17. astuivat venheesen ja kulkivat meren toiselle puolelle Kapernaumiin. Ja oli jo tullut pimeä, eikä Jesus ollut vielä saapunut heidän luokseen;
18. ja meri aaltoili ankarasti kovan tuulen puhaltaessa.
19. Kun olivat soutaneet noin viisikolmatta tai kolmekymmentä stadiota, näkivät he Jesuksen kävelevän merellä ja tulevan lähelle venhettä; ja he peljästyivät.
20. Mutta hän sanoi heille: „Minä se olen; älkäät peljätkö."
21. Niin he tahtoivat ottaa hänet venheesen, ja heti venhe saapui sen maan rantaan, johon he kulkivat.
22. Seuraavana päivänä kansa edelleen oli meren toisella puolella, kun he olivat nähneet, ettei siellä ollut muuta venhettä kuin se yksi, johon hänen opetuslapsensa astuivat ja ettei Jesus mennyt opetuslastensa kanssa venheesen, vaan että hänen opetuslapsensa läksivät yksinään pois.
23. Kuitenkin oli muita venheitä tullut Tiberiaasta lähelle sitä paikkaa, jossa he, Herran lausuttua kiitoksen, olivat syöneet leipää.
24. Kun siis kansa näki, ettei Jesus ollut siellä eivätkä hänen opetuslapsensa, astuivat hekin venheisin ja menivät Kapernaumiin ja etsivät Jesusta.
25. Ja kun löysivät hänet meren toiselta puolelta, sanoivat he hänelle: „Rabbi, milloin tulit tänne?"
26. Jesus vastasi heille ja sanoi: „Totisesti, totisesti minä sanon teille: ette minua sentähden etsi, että olette nähneet tunnusmerkkejä, vaan sentähden että saitte syödä noita leipiä ja tulitte ravituiksi.
27. Älkäät toimittako sitä ruokaa, joka katoaa, vaan sitä ruokaa, joka pysyy ijankaikkiseen elämään, ja jonka Ihmisen Poika on antava teille; sillä hänelle Isä, Jumala itse, on antanut vahvistuksensa." Matt. 3:17. 17:5.
Joh. 1:32 s. 5:36 s. 8:18. 2 Piet. 1:17.
28. Niin he sanoivat hänelle: „Mitä meidän on tekeminen, voidaksemme Jumalan tekoja tehdä?"
29. Jesus vastasi ja sanoi heille: „Se teko, jota Jumala tahtoo, on, että uskotte siihen jonka hän on lähettänyt."
1 Joh. 3:23.
30. He sanoivat hänelle: „Minkä tun-

nusmerkin sinä sitten teet, jotta näkisimme sen ja uskoisimme sinua? Minkä teon suoritat? Matt. 12:38. 16:1. Luuk. 11:29. Joh. 2:18 1 Kor. 1:22.
31. Meidän isämme söivät mannaa erämaassa, niinkuin on kirjoitettu: ,Hän antoi leipää taivaasta heille syötäväksi.'' 2 Moos 16:4, 14 s. Ps 78:24. 1 Kor. 10:3.
32. Niin Jesus sanoi heille: ,,Totisesti, totisesti sanon teille: ei Mooses antanut teille taivaasta leipää, vaan Isäni antaa teille totisen leivän taivaasta.
33. Sillä Jumalan leipä on se, joka tulee alas taivaasta ja antaa elämän maailmalle ''
34. Niin he sanoivat hänelle: ,,Herra, anna meille aina sitä leipää.''
35. Jesus sanoi heille: ,,Minä olen elämän leipä; joka tulee minun tyköni, sen ei tule nälkä, ja joka uskoo minuun, sen ei tule koskaan jano. Jes. 55:1. Matt. 11:28. Joh. 4:14. 7:37.
36 Mutta minä olen sanonut teille, että olette nähneet minut, ettekä kuitenkaan usko. Joh. 12:37.
37. Kaikki, minkä Isä antaa minulle, tulee minun tyköni; ja joka tulee minun tyköni, sitä en heitä ulos
38. Sillä minä olen tullut alas taivaasta, en omaa tahtoani tekemään, vaan sen tahtoa, joka minut lähetti. Matt. 26:39. Mark. 14:36. Luuk. 22:42. Joh. 4:34. 5:30.
39. Ja se on lähettäjäni tahto, että kaikista niistä, jotka hän on antanut minulle, en kadota yhtäkään, vaan herätän ne viimeisenä päivänä. Joh. 10:28. 17:12, 18:9.
40. Sillä se on Isäni tahto, että jokaisella, joka näkee Pojan ja uskoo häneen, on ijankaikkinen elämä; ja minä herätän hänet viimeisenä päivänä.'' Joh. 3:15 s. 11:24.
41. Niin juutalaiset napisivat hänen tähtensä, kun hän sanoi: ,,Minä olen se leipä, joka on tullut alas taivaasta;''
42. ja he sanoivat: ,,Eikö tämä ole Jesus, Josefin poika, jonka isän ja äidin me tunnemme? Kuinka hän sitten sanoo: ,Minä olen tullut alas taivaasta.'' Matt. 13:55. Mark. 6:3. Luuk. 4:22. Joh. 7:27.
43. Jesus vastasi ja sanoi heille: ,,Älkäät napisko keskenänne.
44. Ei kukaan voi tulla minun tyköni, ellei Isä, joka on lähettänyt minut, vedä häntä; ja minä herätän hänet viimeisenä päivänä. Jer. 31:3.
45. Profetoissa on kirjoitettuna: ,Ja he tulevat kaikki olemaan Jumalan opettamia.' Jokainen, joka on kuunnellut Isää ja oppinut häneltä, tulee minun tyköni. Jes. 54:13. Jer. 31:34. Mik. 4:2. 1 Tess. 4:9. Hebr. 8:10 s. 10:16.
46. Ei niin, että kukaan on nähnyt Isää muu kuin se, joka on tullut Jumalan tyköä; hän on nähnyt Isän. Matt. 11:27. Luuk. 10:22. Joh. 1:18.
47. Totisesti, totisesti sanon teille, joka uskoo minuun, hänellä on ijankaikkinen elämä. Joh. 3:36.
48. Minä olen elämän leipä.
49. Isänne söivät mannaa erämaassa, ja he kuolivat. Hebr. 3:17.
50. Mutta tämä on se leipä, joka tulee alas taivaasta, että ihminen sitä söisi eikä kuolisi.
51. Minä olen se elävä leipä, joka on tullut alas taivaasta. Jos joku syö tätä leipää, niin hän elää ijankaikkisesti Ja se leipä, jonka minä annan, on lihani; ja sen annan, että maailma saisi elämän.'' Joh. 3:13.
52. Silloin juutalaiset riitelivät keskenään, sanoen: ,,Kuinka tämä voi antaa lihansa meille syötäväksi?''
53. Niin Jesus sanoi heille: ,,Totisesti, totisesti sanon teille: ellette syö Ihmisen Pojan lihaa ja juo hänen vertansa, ei teillä ole elämää itsessänne.
54. Joka syö minun lihani ja juo minun vereni, hänellä on ijankaikkinen elämä, ja minä herätän hänet viimeisenä päivänä.
55. Sillä minun lihani on totinen ruoka, ja minun vereni on totinen juoma.
56. Joka syö minun lihani ja juo minun vereni, hän pysyy minussa, ja minä pysyn hänessä. Joh. 15:4. 1 Joh. 2:24. 3:24.
57. Niinkuin Isä, joka elää, lähetti minut, ja minä elän Isän tähden, niin sekin, joka syö minua, elää minun tähteni.
58. Tämä on se leipä, joka tuli alas taivaasta. Se ei ole sellaista, kuin isillänne oli, jotka söivät ja kuolivat; joka syö tätä leipää, hän elää ijankaikkisesti.''
59. Tämän hän puhui, synagogassa opettaessaan, Kapernaumissa.
60. Niin useat hänen opetuslapsistaan, sen kuultuaan, sanoivat: ,,Tämä on kovaa puhetta, kuka voi sitä kuulla?''
61. Mutta kun Jesus itsessään tiesi, että hänen opetuslapsensa napisivat siitä, sanoi hän heille: ,,Loukkaako tämä teitä?
62. Mitä sitten, jos näette Ihmisen Pojan nousevan sinne, jossa hän ennen oli? Mark. 16:19. Luuk. 24:51. Ap. t. 1:9. Ef. 4:8.
63. Henki on se, joka eläväksi tekee;

liha ei hyödytä mitään. Ne sanat, jotka olen puhunut teille, ovat henki ja ovat elämä. 2 Kor. 3:6.
64. Mutta teissä on muutamia, jotka eivät usko." Sillä Jesus tiesi alusta ketkä ne olivat, jotka eivät uskoneet, ja kuka se oli, joka oli pettävä hänet. Joh. 2:25. 13:11.
65. Ja hän sanoi: „Sentähden olen sanonut teille, ettei kukaan voi tulla minun tyköni, ellei Isäni anna sitä hänelle."
66. Siitä lähtien useat hänen opetuslapsistaan menivät pois, eivätkä enää vaeltaneet hänen kanssaan.
67. Niin Jesus sanoi niille kahdelletoista: „Tahdotteko tekin mennä pois?"
68. Simon Pietari vastasi hänelle: „Herra, kenen tykö menisimme? Sinulla on ijankaikkisen elämän sanat; Ap. t. 5:20.
69. ja me uskomme ja olemme tulleet tuntemaan, että sinä olet Kristus, elävän Jumalan Poika." — Matt. 14:33. 16:16. Mark. 8:29. Luuk. 9:20. Joh. 11:27.
70. Jesus vastasi heille: „Enkö minä ole valinnut teitä, te kaksitoista? Ja yksi teistä on perkele." Luuk. 6:13. Joh. 8:44.
71. Mutta sen hän sanoi Juudaasta, Simonin pojasta Iskariotista; sillä tämä oli pettävä hänet ja oli yksi niistä kahdestatoista.

7 Luku.

Jesus menee Jerusalemiin lehtimajanjuhlalle ja opettaa temppelissä.

Ja sen jälkeen Jesus vaelsi ympäri Galileassa; sillä hän ei tahtonut vaeltaa Judeassa, koska juutalaiset tavoittivat tappaakseen häntä.
2. Ja Juutalaisten juhla, lehtimajanjuhla, oli lähellä. 3 Moos. 23:34.
3. Niin hänen veljensä sanoivat hänelle: „Lähde täältä ja mene Judeaan, että opetuslapsesikin näkisivät tekosi, joita teet;
4. sillä ei kukaan, joka tahtoo olla julkisuudessa, tee mitään salassa. Koska näitä tekoja teet, niin ilmaise itsesi maailmalle."
5. Sillä hänen veljensäkään eivät uskoneet häneen.
6. Niin Jesus sanoi heille: „Minun aikani ei ole vielä tullut, mutta teillä on aina sovelias aika. Joh. 2:4.
7. Maailma ei saata vihata teitä, mutta minua se vihaa, sillä minä todistan siitä, että sen teot ovat pahoja Joh. 3:19. 15:18
8. Menkäät te ylös juhlalle, minä en vielä mene ylös tälle juhlalle, sillä minun aikani ei ole vielä täyttynyt." Joh. 8:20.
9. Tämän hän sanoi heille ja jäi Galileaan.
10. Mutta kun hänen veljensä olivat menneet ylös juhlalle, silloin hänkin meni sinne, ei julki, vaan ikäänkuin salaa.
11. Niin juutalaiset etsivät häntä juhlana ja sanoivat: „Missä hän on?"
12. Ja hänestä oli paljo napinaa kansassa; muutamat sanoivat: „Hän on hyvä;" mutta toiset sanoivat: „Ei, vaan hän villitsee kansaa." Joh. 9:16.
13. Ei kuitenkaan kukaan julkisesti puhunut hänestä, koska he pelkäsivät juutalaisia. Joh. 9:22. 12:42. 19:38.
14. Mutta kun jo puoli juhlaa oli kulunut, meni Jesus ylös temppeliin ja opetti
15. Niin juutalaiset ihmettelivät ja sanoivat: „Kuinka tämä osaa Raamattua, vaikkei ole käynyt oppia?" Matt. 13:54. Mark. 6:2.
16. Jesus vastasi heille ja sanoi: „Minun oppini ei ole minun, vaan sen, joka minut lähetti. Joh. 8:28. 12:49 14:10, 24.
17. Jos joku tahtoo tehdä hänen tahtonsa, tulee hän tuntemaan onko tämä oppi Jumalasta, vai puhunko minä omiani.
18. Joka omiaan puhuu, se pyytää omaa kunniaansa, mutta joka pyytää lähettäjänsä kunniaa, hän on totuudellinen, eikä hänessä ole vääryyttä. Joh. 5:41 s.
19. Eikö Mooses ole antanut teille lakia? Ja ei kukaan teistä lakia pidä. Miksi tavoitatte tappaaksenne minua?" 2 Moos. 20:1 s. Ap. t. 7:53. Room. 2:17 s.
20. Kansa vastasi: „Sinussa on perkele; kuka sinua tavoittaa tappaakseen?" Joh. 8:48 s. 10:20.
21. Jesus vastasi ja sanoi heille: „Yhden teon minä tein, ja kaikki kummastelette. Joh. 5:8 s.
22. Sentähden, Mooses antoi teille ympärileikkauksen — ei niin, että se on Mooseksella, vaan isiltä — ja sabbattina te ympärileikkaatte ihmisen. 1 Moos. 17:10 s. 3 Moos. 12:3.
23. Jos ihminen saa ympärileikkauksen sabbattina, ettei Mooseksen lakia rikottaisi, miksi olette vihoissanne minulle siitä, että tein koko ihmisen terveeksi sabbattina?
24. Älkäät tuomitko näön mukaan, vaan tuomitkaat oikea tuomio." 5 Moos. 1:16 s. San. 24:23. Jaak. 2:1.
25. Niin muutamat Jerusalemin asukkaista sanoivat: „Eikö tämä ole se, jota he tavoittavat tappaakseen? Joh. 5:18.
26. Ja katso, hän puhuu vapaasti,

eivätkä sano hänelle mitään Ovatkohan hallitusmiehet todella tulleet tuntemaan, että tämä on Kristus?
27. Kuitenkin, me tiedämme mistä tämä on; mutta kun Kristus tulee, niin ei kukaan tiedä mistä hän on." Matt. 13:55. Mark. 6:3. Luuk. 4:22. Joh. 6:42.
28. Niin Jesus puhui temppelissä korkealla äänellä, opetti ja sanoi: ,,Te tunnette minut ja tiedätte mistä minä olen; ja itsestäni en ole tullut, vaan lähettäjäni on se oikea lähettäjä, ja häntä te ette tunne. Joh. 8:26.
29. Mutta minä tunnen hänet, sillä hänen tyköään minä olen tullut, ja hän on minut lähettänyt."
Matt. 11:27. Joh. 10:15.
30. Niin he tavoittivat ottaakseen häntä kiinni; mutta ei kukaan käynyt häneen käsiksi, sillä hänen hetkensä ei ollut vielä tullut.
Mark. 11:18. Luuk. 20:19. Joh. 8:20,37.
31. Mutta useat kansasta uskoivat häneen ja sanoivat: ,,Kun Kristus tulee, tehneekö hän enemmän ihmeitä, kuin tämä on tehnyt?"
Joh. 8:30. 10:42. 11:45. 12:42.
32. Farisealaiset kuulivat kansan napisevan hänestä tätä; niin ylipapit ja farisealaiset lähettivät käskyläisiä ottamaan häntä kiinni.
33. Mutta Jesus sanoi: ,,Olen vielä vähän aikaa teidän kanssanne, ja sitten menen pois sen tykö, joka minut lähetti. Joh. 12:35. 16:5,16.
34. Silloin te etsitte minua, ettekä löydä; ja missä minä olen, sinne te ette voi tulla." Joh. 8:21. 13:33.
35. Niin juutalaiset sanoivat keskenään: ,,Minne tämä aikoo mennä, koska emme voi löytää häntä? Aikoneeko hän mennä niiden luo, jotka asuvat hajalla kreikkalaisten keskellä, ja opettaa kreikkalaisia?
36. Mitä tämä sana on, jonka hän sanoi: ,Silloin te etsitte minua, ettekä löydä,' ja: ,Missä minä olen, sinne te ette voi tulla?"
37. Mutta juhlan viimeisenä, suurena päivänä Jesus seisoi ja puhui korkealla äänellä ja sanoi: ,,Jos jonkun on jano, niin tulkoon hän minun tyköni ja juokoon! 3 Moos. 23:36.
Jes. 55:1. Joh. 4:10. 6:35. Ilm. 22:17.
38. Joka uskoo minuun, hänen sisästään on, niinkuin Raamattu sanoo, juokseva elävän veden virtoja."
Jes. 58:11.
39. Mutta sen hän sanoi Hengestä, joka oli tuleva niiden osaksi, jotka uskoivat häneen; sillä Pyhä Henki ei ollut vielä annettu, koska Jesus ei vielä ollut kirkastunut. Joel 2:28.
Joh. 14:16 s. 16:7. Ap. t. 2:4. Ef. 1:13.
40. Niin muutamat kansasta, kuultuaan nämä sanat, sanoivat: ,,Tämä on totisesti se profetta."
5 Moos. 18:15. Luuk. 7:16. Joh. 6:14.
41. Toiset sanoivat: ,,Tämä on Kristus." Mutta toiset sanoivat: ,,Ei suinkaan Kristus tule Galileasta? Joh. 1:46.
42. Eikö Raamattu sano, että Kristus on oleva Davidin jälkeläisiä ja tuleva pienestä Betlehemin kaupungista, jossa David oli?"
1 Sam. 16:1. Ps. 89:4 s. 132:11.
Jer. 23:5. Mik. 5:1. Matt. 2:5 s. Luuk. 2:4.
43. Niin syntyi kansassa eripuraisuus hänen tähtensä. Joh. 7:12.
44. Ja muutamat heistä tahtoivat ottaa häntä kiinni. Mutta ei kukaan käynyt häneen käsiksi.
45. Niin käskyläiset palasivat ylipappien ja farisealaisten tykö, ja nämä sanoivat heille: ,,Miksi ette tuoneet häntä tänne?"
46. Käskyläiset vastasivat: ,,Ei ole koskaan ihminen puhunut niin, kuin se mies puhuu." Matt. 7:28 s.
47. Niin farisealaiset vastasivat heille: ,,Oletteko tekin eksytetyt?
48. Onko kukaan hallitusmiehistä tai farisealaisista uskonut häneen?
Joh. 12:42. 1 Kor. 1:26. 2:8.
49. Mutta tuo kansa, joka ei tunne lakia, on kirottu."
50. Niin Nikodeemus, hän, joka yöllä oli käynyt Jesuksen luona ja joka oli yksi heistä, sanoi heille: Joh. 3:2. 19:39.
51. ,,Tuomitseeko lakimme ketään, ennenkuin häntä kuulustellaan ja saadaan tietää mitä hän tekee?"
5 Moos. 1:16 s.
52. He vastasivat ja sanoivat hänelle: ,,Oletko sinäkin Galileasta? Tutki, niin näet, ettei Galileasta nouse profettaa."
53. Ja he menivät kukin kotiinsa.

8 Luku.

Jesus ja aviorikoksellinen nainen. Jesus todistaa itsestään ja nuhtelee juutalaisia.

Mutta Jesus meni Öljymäelle.
2. Ja varhain aamulla hän taas saapui temppeliin, ja kaikki kansa tuli hänen tykönsä; ja hän istuutui ja opetti heitä.
3. Silloin kirjanoppineet ja farisealaiset toivat hänen tykönsä erään aviorikoksessa kiinni otetun naisen, asettivat tämän hänen eteensä
4. ja sanoivat hänelle: ,,Opettaja, tämä nainen on tavattu itse teosta, kun hän teki aviorikoksen.
5. Ja Mooses on laissa antanut meille käskyn, että tämmöiset ovat kivitettävät. Mitä sinä sanot?"
3 Moos. 20:10. 5 Moos. 22:22.

6. Mutta sen he sanoivat kietoakseen häntä, jotta saisivat aihetta syyttää häntä. Silloin Jesus kumartui alas ja kirjoitti sormellaan maahan
7. Mutta kun he yhä edelleen kysyivät häneltä, ojensi hän itsensä ja sanoi heille: ,,Joka teistä on synnitön, se heittäköön ensimmäisenä häntä kivellä." 5 Moos. 17:7. Room. 2:1.
8. Ja taas hän kumartui alas ja kirjoitti maahan.
9. Kun he tämän kuulivat ja heidän omatuntonsa todisti heidät syyllisiksi, menivät he pois, toinen toisensa perästä, vanhimmista alkaen viimeisiin asti; ja sinne jäi ainoastaan Jesus ja nainen, joka seisoi hänen edessään. Room. 2:22.
10. Ja kun Jesus ojensi itsensä eikä nähnyt ketään paitsi naista, sanoi hän hänelle: ,,Nainen, missä nuo syyttäjäsi ovat? Eikö kukaan ole sinua tuominnut?"
11. Hän vastasi. ,,Ei kukaan, Herra." Niin Jesus sanoi hänelle: ,,En minäkään sinua tuomitse; mene, äläkä tästedes enää tee syntiä." Joh. 3:17. 5:14.
12. Niin Jesus taas puhui heille, sanoen: ,,Minä olen maailman valo, joka seuraa minua, hän ei vaella pimeässä, vaan hänellä on elämän valo." Jes. 49:6. Luuk. 2:32. Joh. 1:4. 9:5. 12:35.
13. Niin farisealaiset sanoivat hänelle: ,,Sinä todistat itsestäsi; todistuksesi ei ole tosi "
14. Jesus vastasi ja sanoi heille: ,,Vaikka minä todistan itsestäni, niin todistukseni on tosi, sillä minä tiedän mistä olen tullut ja mihin menen; mutta te ette tiedä mistä tulen ja mihin menen. Joh. 5:34. 9:29.
15. Te tuomitsette lihan mukaan, minä en tuomitse ketään. Joh. 7:24. 12:47.
16. Ja jos minä tuomitsenkin, niin tuomioni on oikea, sillä minä en ole yksinäni tuomitsemassa, vaan minä ja Isä, joka lähetti minut.
17. Onhan laissannekin kirjoitettu, että kahden ihmisen todistus on tosi. 5 Moos. 17:6. 19:15. Matt. 18:16. 2 Kor. 13:1. Hebr. 10:28.
18. Minä se olen, joka todistan itsestäni, ja minusta todistaa myös Isä, joka lähetti minut." Joh. 5:37.
19. Niin he sanoivat hänelle: ,,Missä isäsi on?" Jesus vastasi: ,,Ette tunne minua ettekä Isääni; jos tuntisitte minut, tuntisitte Isänikin." Joh. 14:7.
20. Nämä sanat Jesus puhui uhriarkun luona, opettaessaan temppelissä; eikä kukaan ottanut häntä kiinni, sillä hänen hetkensä ei ollut vielä tullut. Joh. 7:30.
21. Niin Jesus taas sanoi heille: ,,Minä menen pois, ja te etsitte minua, ja te kuolette synnissänne. Mihin minä menen, sinne te ette voi tulla." Joh. 7:34. 13:33.
22. Niin juutalaiset sanoivat: ,,Tappaneeko hän itsensä, koska sanoo. ,Mihin minä menen, sinne te ette voi tulla?"
23. Ja hän sanoi heille: ,,Te olette alhaalta, minä olen ylhäältä; te olette tästä maailmasta, minä en ole tästä maailmasta. Joh. 3:31 17:16. 1 Joh. 4:5.
24. Sentähden sanoin teille, että kuolette synneissänne; sillä jos ette usko, että minä se olen, niin kuolette synneissänne."
25. Niin he sanoivat hänelle: ,,Kuka sinä olet?" Jesus sanoi heille: ,,Juuri se, mitä puhunkin teille.
26. Minulla on paljo teistä puhumista ja tuomitsemista; mutta se, joka on lähettänyt minut, on totuudellinen, ja minkä minä olen kuullut häneltä, sen puhun maailmalle." Joh. 12:49.
27 Mutta he eivät ymmärtäneet, että hän puhui heille Isästä.
28. Niin Jesus sanoi heille: ,,Kun olette ylentäneet Ihmisen Pojan, silloin ymmärrätte, että minä se olen ja etten itsestäni tee mitään, vaan puhun tätä sen mukaan kuin Isäni on opettanut minulle. Joh. 3:14. 5:30. 12:32.
29. Ja se, joka on lähettänyt minut, on minun kanssani; hän ei ole jättänyt minua yksinäni, sentähden että minä aina teen sitä, mikä hänelle on mieluista." Joh. 14:10.
30. Kun hän puhui tätä, uskoivat useat häneen.
31. Niin Jesus sanoi niille juutalaisille, jotka uskoivat häneen: ,,Jos te pysytte minun sanassani, niin todella olette minun opetuslapsiani;
32. ja te tulette tuntemaan totuuden, ja totuus on tekevä teidät vapaiksi." Joh. 7:17. Room. 6:18. 8:2. Gal. 5:1.
33. He vastasivat hänelle: ,,Me olemme Abrahamin jälkeläisiä emmekä ole koskaan olleet kenenkään orjia. Kuinka sinä sitten sanot: ,Te tulette vapaiksi?" Matt. 3:9.
34. Jesus vastasi heille: ,,Totisesti, totisesti sanon teille: jokainen, joka tekee syntiä, on synnin orja. Room. 6:16. 2 Piet. 2:19. 1 Joh. 3:8.
35. Mutta orja ei pysy talossa ijäti; Poika pysyy ijäti. 1 Moos. 21:10. Gal. 4:30.
36. Jos siis Poika tekee teidät vapaiksi, niin todella tulette vapaiksi. Hebr. 2:14 s.
37. Minä tiedän, että olette Abrahamin jälkeläisiä; mutta te tavoi-

tatte tappaaksenne minua, koska minun sanani ei saa tilaa teissä.
38. Minä puhun mitä olen nähnyt Isäni tykönä; ja te teette mitä olette nähneet teidän isänne tykönä."
Joh. 3:32.
39. He vastasivat ja sanoivat hänelle: ,,Abraham on meidän isämme." Jesus sanoi heille: ,,Jos olisitte Abrahamin lapsia, niin tekisitte Abrahamin tekoja. Room. 2:28. 9:7. Gal. 3:7,29.
40. Mutta nyt tavoitatte minua tappaaksenne, minua, joka olen puhunut teille totuuden, jonka olen kuullut Jumalalta. Semmoista Abraham ei tehnyt.
41. Te teette teidän isänne tekoja." He sanoivat hänelle: ,,Me emme ole äpärinä syntyneet; meillä on yksi Isä, Jumala."
42. Jesus sanoi heille: ,,Jos Jumala olisi Isänne, niin te rakastaisitte minua, sillä minä olen Jumalasta lähtenyt ja tullut; enpä ole itsestäni tullut, vaan hän lähetti minut. 1 Joh. 5:1.
43. Minkätähden ette ymmärrä minun puhettani? Sentähden ettette voi kuulla minun sanaani.
44. Te olette siitä isästä perkeleestä, ja isänne himoja te tahdotte noudattaa. Hän oli murhaaja alusta, ja totuudessa hän ei seiso, koska totuutta ei ole hänessä. Kun hän puhuu valhetta, niin hän puhuu omaansa, sillä hän on valehtelija ja valheen isä.
1 Moos. 3:1. 1 Joh. 3:8.
45. Mutta minua ette usko, sentähden että minä sanon totuuden.
46. Kuka teistä voi nuhdella minua synnistä? Jos puhun totuutta, miksi ette usko minua?
2 Kor. 5:21. 1 Piet. 2:22. 1 Joh. 3:5.
47. Joka on Jumalasta, se kuulee Jumalan sanoja. Sentähden te ette kuule, koska ette ole Jumalasta."
Joh. 18:37. 1 Joh. 4:6.
48. Niin juutalaiset vastasivat ja sanoivat hänelle: ,,Emmekö ole oikeassa, kun sanomme, että olet samarialainen ja että sinussa on perkele?"
Joh. 7:20. 10:20.
49. Jesus vastasi: ,,Minussa ei ole perkele, vaan minä kunnioitan Isääni, ja te häpäisette minua.
50. Mutta minä en pyydä omaa kunniaani; on olemassa se, joka sitä kysyy ja joka tuomitsee. Joh. 7:18.
51. Totisesti, totisesti sanon teille: jos joku pitää minun sanani, ei hän ikinä näe kuolemaa." Joh. 5:24. 11:25.
52. Juutalaiset sanoivat hänelle: ,,Nyt ymmärrämme, että sinussa on perkele. Abraham on kuollut ja profetat, ja sinä sanot: ,Jos joku pitää minun sanani, ei hän ikinä maista kuolemaa.'
53. Oletko sinä suurempi kuin isämme Abraham, joka kuoli? Ja profetat kuolivat; keneksi sinä teet itsesi?"
54. Jesus vastasi: ,,Jos itse pyydän kunniaa itselleni, niin kunniani on mitätön. Isäni on se, joka kunnioittaa minua, hän, jonka te sanotte olevan Jumalanne.
55. Ja te ette tunne häntä; mutta minä tunnen hänet. Ja jos sanoisin, etten tunne häntä, niin olisin valehtelija niinkuin tekin; mutta minä tunnen hänet ja pidän hänen sanansa.
56. Abraham, teidän isänne, riemuitsi siitä, että oli näkevä minun päiväni; ja hän näki sen ja iloitsi."
57. Niin juutalaiset sanoivat hänelle: ,,Et ole vielä viidenkymmenen vuoden vanha, ja Abrahamin olet nähnyt!"
58. Jesus sanoi heille: ,,Totisesti, totisesti sanon teille: ennenkuin Abraham syntyi, olin minä." Kol. 1:17.
59. Silloin he poimivat kiviä heittääksensä häneen; mutta Jesus lymysi ja läksi temppelistä, käyden heidän keskitsensä, ja poistui siten.

9 Luku.

Jesus parantaa sabbattina sokeana syntyneen miehen.

Ja kulkiessaan hän näki miehen, joka syntymästään saakka oli ollut sokea.
2. Ja hänen opetuslapsensa kysyivät häneltä, sanoen: ,,Rabbi, kuka teki syntiä, tämäkö vai hänen vanhempansa, niin että hän oli syntyvä sokeana?" Luuk. 13:2.
3. Jesus vastasi: ,,Ei tämä tehnyt syntiä eivätkä hänen vanhempansa, vaan se tapahtui, että Jumalan teot tulisivat ilmi hänessä.
4. Niin kauan kuin on päivä, tulee minun tehdä sen tekoja, joka lähetti minut; tulee yö, jolloin ei kukaan voi tehdä työtä. Joh. 5:17.
5. Niin kauan kuin olen maailmassa, olen maailman valo."
Joh. 1:4,9. 8:12. 12:35,46.
6. Tämän sanottuaan hän sylki maahan ja teki tahtaan syljestä ja voiteli tahtaan hänen silmilleen.
7. Ja sanoi hänelle: ,,Mene, pese itsesi Siloamin lammikossa" — Siloam merkitsee: lähetetty. — Niin hän meni ja pesi itsensä ja tuli sieltä näkevänä.
8. Silloin naapurit ja ne, jotka ennen olivat nähneet hänet kerjäläisenä, sanoivat: ,,Eikö tämä ole se, joka istui ja kerjäsi?"

9. Toiset sanoivat: „Hän se on;" toiset taas sanoivat: „Ei ole, vaan hän on sen näköinen." Hän itse sanoi: „Minä se olen."
10. Niin he sanoivat hänelle: „Miten sinun silmäsi ovat auenneet?"
11. Hän vastasi: „Se mies, jota nimitetään Jesukseksi, teki tahtaan ja voiteli silmäni ja sanoi minulle: ‚Mene ja pese itsesi Siloamin lammikossa;' niin minä menin ja pesin itseni ja sain näköni."
12. He sanoivat hänelle: „Missä hän on?" Hän vastasi: „En tiedä."
13. Niin he veivät hänet, joka ennen oli ollut sokea, farisealaisten tykö.
14. Ja se päivä oli sabbatti, jona Jesus teki tahtaan ja avasi hänen silmänsä.
15. Niin farisealaisetkin kysyivät häneltä miten hän oli saanut näkönsä. Ja hän sanoi heille: „Hän pani tahtaan silmilleni, ja minä pesin itseni ja nyt näen."
16. Niin muutamat farisealaisista sanoivat: „Se mies ei ole Jumalasta, koska hän ei pidä sabbattia." Toiset sanoivat: „Kuinka voi syntinen ihminen tehdä semmoisia ihmeitä?" Ja heidän keskenään oli eripuraisuus. Joh. 7:12.
17. Niin he taas sanoivat sokealle: „Mitä sinä sanot hänestä, koskapa hän avasi silmäsi?" Ja hän sanoi: „Hän on profetta."
18. Mutta juutalaiset eivät uskoneet hänestä, että hän oli ollut sokea ja saanut näkönsä, ennenkuin kutsuivat sen näkeväksi tulleen vanhemmat
19. ja kysyivät heiltä, sanoen: „Onko tämä teidän poikanne, jonka te sanotte sokeana syntyneen? Kuinka hän sitten nyt näkee?"
20. Hänen vanhempansa vastasivat ja sanoivat: „Me tiedämme, että tämä on poikamme ja että hän on sokeana syntynyt;
21. mutta kuinka hän nyt voi nähdä, emme tiedä, eli kuka on avannut hänen silmänsä, sitä emme tiedä. Kysykäät häneltä; hän on täydessä ijässä, hän on itse puhuva puolestaan."
22. Tämän hänen vanhempansa sanoivat, koska pelkäsivät juutalaisia Sillä juutalaiset olivat jo sopineet keskenään, että se, joka tunnusti hänet Kristukseksi, oli eroitettava synagogasta. Joh. 12:42. 19:38.
23. Sen vuoksi hänen vanhempansa sanoivat: „Hän on täydessä ijässä, kysykäät häneltä."
24. Niin he kutsuivat toistamiseen miehen, joka oli ollut sokea, ja sanoivat hänelle: „Anna kunnia Jumalalle; me tiedämme sen miehen olevan syntisen."
25. Hän vastasi: „Onko hän syntinen, sitä en tiedä; sen vain tiedän, että minä, joka olin sokea, nyt näen."
26. Niin he sanoivat hänelle: „Mitä hän teki sinulle? Miten hän avasi silmäsi?"
27. Hän vastasi heille; „Johan minä sanoin teille, ettekä ottaneet kuullaksenne. Miksi taas tahdotte sitä kuulla? Tahdotteko tekin ruveta hänen opetuslapsikseen?"
28. Niin he herjasivat häntä ja sanoivat: „Sinä olet hänen opetuslapsensa, mutta me olemme Mooseksen opetuslapsia.
29. Me tiedämme Jumalan puhuneen Moosekselle, mutta mistä tuo on, sitä emme tiedä."
30. Mies vastasi ja sanoi heille: „Sehän tässä on ihmeellistä, että te ette tiedä mistä hän on, ja kuitenkin hän on avannut silmäni.
31. Me tiedämme, ettei Jumala kuule syntisiä; vaan joka on jumalaapelkääväinen ja tekee hänen tahtonsa, sitä hän kuulee.
Ps. 66:18. San. 15:29. 28:9. Mik. 3:4.
32. Ei ole maailman alusta kuultu, että kukaan on avannut sokeana syntyneen silmät.
33. Jos tämä ei olisi tullut Jumalan tyköä, ei hän voisi tehdä mitään."
34. He vastasivat ja sanoivat hänelle: „Sinä olet kokonaan synneissä syntynyt, ja sinäkö tahdot opettaa meitä?" Ja he ajoivat hänet ulos.
35. Ja Jesus sai kuulla heidän ajaneen hänet ulos; ja hänet tavatessaan hän sanoi hänelle: „Uskotko sinä Jumalan Poikaan?"
36. Hän vastasi ja sanoi: „Herra, kuka se sitten on, että uskoisin häneen?"
37. Jesus sanoi hänelle: „Sinä olet nähnyt hänet, ja se on hän, joka puhuu sinun kanssasi." Joh. 4:26.
38. Niin hän sanoi: „Herra, minä uskon;" ja hän kumarsi häntä.
39. Ja Jesus sanoi: „Tuomioksi minä olen tullut tähän maailmaan, jotta ne, jotka eivät näe, näkisivät ja ne, jotka näkevät, tulisivat sokeiksi."
Joh. 3:19.
40. Ja muutamat hänen kanssaan olevat farisealaiset kuulivat tämän ja sanoivat hänelle: „Olemmeko mekin sokeat?"
41. Jesus sanoi heille. „Jos olisitte sokeat, niin teillä ei olisi syntiä; mutta nyt sanotte: ‚Me näemme'; sentähden syntinne pysyy poistamatta." San. 26:12.

10 Luku.

Hyvä paimen. Jesus on Kristus, Jumalan Poika.

Totisesti, totisesti minä sanon teille: joka ei ovesta mene sisälle lammashuoneesen, vaan astuu siihen muualta, se on varas ja rosvo.
2. Mutta joka ovesta menee sisälle, se on lammasten paimen
3. Sille ovenvartija avaa. ja lampaat kuulevat hänen ääntänsä, ja hän kutsuu omat lampaansa nimeltä ja vie ne ulos.
4. Ja laskettuaan kaikki omansa ulos, hän kulkee niiden edellä, ja lampaat seuraavat häntä, sillä ne tuntevat hänen äänensä
5. Mutta vierasta ne eivät seuraa, vaan pakenevat häntä, koska eivät tunne vierasten ääntä."
6. Tämän kuvauksen Jesus puhui heille; mutta he eivät ymmärtäneet mitä se oli, jota hän puhui heille
7. Niin Jesus vielä sanoi heille: ,,Totisesti, totisesti sanon teille: minä olen lammasten ovi.
8. Kaikki, jotka ovat tulleet ennen minua, ovat varkaita ja rosvoja; mutta lampaat eivät ole kuulleet heitä. Jer. 23:1 s
9. Minä olen ovi; jos joku minun kauttani menee sisälle, niin hän pelastuu, ja hän menee sisälle ja menee ulos ja löytää laidunta. Joh. 14:6. Ef. 2:18. Hebr. 10:19.
10. Varas ei tule muuta varten kuin varastamaan ja tappamaan ja tuhoamaan. Minä olen tullut, jotta heillä olisi elämä ja olisi yltäkyllä. Joh. 1:4. 16.
11. Minä olen se hyvä paimen. Hyvä paimen panee henkensä lammasten edestä. Ps. 23:1. Jes. 40:11. Hes. 34:11 s. 37:24. Hebr. 13:20.
12. Mutta palkkalainen, joka ei ole paimen ja jonka omia lampaat eivät ole, kun näkee suden tulevan, niin hän jättää lampaat ja pakenee; ja susi raatelee ja hajoittaa ne. Sak. 11:16 s.
13. Palkkalainen pakenee, sillä hän on palkattu eikä välitä lampaista.
14. Minä olen se hyvä paimen, ja minä tunnen omani, ja omani tuntevat minut, 2 Tim. 2:19. 1 Piet. 2:25.
15. niinkuin Isä tuntee minut ja minä tunnen Isän; ja minä panen henkeni lammasten edestä.
16. Minulla on myös muita lampaita, jotka eivät ole tästä lammashuoneesta; nekin tulee minun tänne johdattaa, ja ne saavat kuulla ääneni, ja on oleva yksi lauma ja yksi paimen. Jes. 56:8. Hes. 37:22 s. Matt. 28:19. Joh. 11:52. Ap. t. 2:39. 10:34 s. Ef. 2:13 s.
17. Sentähden Isä rakastaa minua, että minä panen henkeni, ottaakseni sen takaisin. Jes. 53:12.
18. Ei kukaan ota sitä minulta, vaan minä panen sen itsestäni. Minulla on valta panna se. ja minulla on valta ottaa se takaisin. Sen käskyn olen saanut Isältäni."
19. Niin syntyi taas eripuraisuus juutalaisten kesken näiden sanain tähden.
20. Ja useat heistä sanoivat: ,,Hänessä on perkele ja hän on järjiltään; mitä te häntä kuuntelette?" Joh. 8:48.
21 Toiset sanoivat: ,,Nämä eivät ole riivatun sanoja; eihän perkele voi avata sokeain silmiä?" Joh. 9:6 s.
22. Silloin tuli temppelin vihkimäjuhla Jerusalemissa, ja oli talvi.
23. Ja Jesus käveli temppelissä, Salomonin pylväskäytävässä.
24. Niin juutalaiset ympäröitsivät hänet ja sanoivat hänelle: ,,Kuinka kauan pidät mieltämme jännityksissä? Jos sinä olet Kristus, niin sano se meille suoraan."
25. Jesus vastasi heille: ,,Olen sanonut sen teille, ja ette usko. Ne teot, joita minä teen Isäni nimessä, ne todistavat minusta. Joh. 5:36.
26. Mutta te ette usko, sillä ette ole minun lampaitani, niinkuin olen sanonut teille.
27. Minun lampaani kuulevat ääntäni, ja minä tunnen ne, ja ne seuraavat minua.
28. Ja minä annan heille ijankaikkisen elämän, ja he eivät huku ijankaikkisesti, eikä kukaan ryöstä heitä minun kädestäni.
29. Isäni, joka on antanut heidät minulle, on suurempi kaikkia, eikä kukaan voi ryöstää heitä Isäni kädestä.
30. Minä ja Isä olemme yhtä." Joh. 14:9. 17:11, 21 s.
31. Niin juutalaiset ottivat taas ylös kiviä kivittääkseen häntä.
32. Jesus vastasi heille: ,,Monta hyvää tekoa olen näyttänyt teille Isältäni; mikä niistä on se, jonka tähden tahdotte kivittää minua?"
33. Juutalaiset vastasivat hänelle: ,,Hyvän teon vuoksi emme kivitä sinua, vaan pilkan tähden, ja koska sinä, joka olet ihminen, teet itsesi Jumalaksi." Joh. 5:18.
34. Jesus vastasi heille: ,,Eikö laissanne ole kirjoitettu: ,Minä sanoin: te olette jumalia'? Ps. 82:6.
35. Jos hän sanoo jumaliksi niitä, joille Jumalan sana tuli – ja Raamattu ei saata raueta tyhjään —
36. niin kuinka sanotte hänelle, jon-

ka Isä on pyhittänyt ja lähettänyt maailmaan: ,Sinä pilkkaat Jumalaa', sentähden että sanoin: ,Minä olen Jumalan Poika'?
37. Jos en tee Isäni tekoja, älkäät uskoko minua.
38. Mutta jos niitä teen, niin, jos ette usko minua, uskokaat tekojani, että ymmärtäisitte ja uskoisitte Isän olevan minussa ja minun olevan Isässä." Joh. 14:10 s.
39. Niin he taas tavoittivat ottaakseen häntä kiinni, mutta hän pääsi heidän käsistään.
40. Ja hän läksi taas Jordanin toiselle puolelle siihen paikkaan, jossa Johannes ensin kastoi, ja viipyi siellä. Joh. 1:28.
41. Ja useat tulivat hänen tykönsä ja sanoivat: ,,Johannes ei tehnyt yhtään ihmettä; mutta kaikki, mitä Johannes sanoi tästä, on totta."
42. Ja useat uskoivat häneen siellä.

11 Luku.

Jesus herättää Lasaruksen kuolleista. Kaifaan neuvo.

Ja eräs mies, Lasarus, Betaniasta, Marian ja hänen sisarensa Martan kylästä, oli sairaana. Luuk. 10:38 s.
2. Ja se oli Maria, joka voiteli Herraa hajuvoiteella ja pyyhki hiuksillaan hänen jalkansa; ja Lasarus, joka sairasti, oli hänen veljensä. Matt. 26:7. Mark. 14:3. Joh. 12:3.
3. Niin sisaret lähettivät Jesukselle tämän sanan: ,,Herra, katso, se, jota rakastat, sairastaa."
4. Mutta sen kuultuaan Jesus sanoi: ,,Tämä tauti ei ole kuolemaksi, vaan Jumalan kunniaksi, että Jumalan Poika sen kautta kirkastettaisiin."
5. Ja Jesus rakasti Marttaa ja hänen sisartaan ja Lasarusta.
6. Kun hän siis kuuli hänen sairastavan, viipyi hän siinä paikassa, jossa oli, vielä kaksi päivää;
7. mutta niiden kuluttua hän sanoi opetuslapsilleen: ,,Menkäämme taas Judeaan."
8. Opetuslapset sanoivat hänelle: ,,Rabbi, äsken juutalaiset tavoittivat sinua kivittääkseen, ja taas menet sinne." Joh. 10:31.
9. Jesus vastasi: ,,Eikö kaksitoista tuntia ole päivässä? Joka vaeltaa päivällä, hän ei loukkaa itseänsä, sillä hän näkee tämän maailman valon. Joh. 9:4.
10. Mutta joka vaeltaa yöllä, hän loukkaa itsensä, sillä valo ei ole hänessä."
11. Tämän hän puhui, ja sitten hän sanoi heille: ,,Lasarus ystävämme nukkuu, mutta minä menen herättämään hänet unesta."
12. Niin opetuslapset sanoivat hänelle ,,Herra, jos hän nukkuu, niin hän tulee terveeksi."
13. Mutta Jesus puhui hänen kuolemastaan, he taas luulivat hänen puhuneen tavallisesta unesta.
14. Silloin Jesus sanoi heille suoraan: ,,Lasarus on kuollut,
15. ja minä iloitsen teidän tähtenne siitä, etten ollut siellä, että uskoisitte; mutta menkäämme hänen tykönsä."
16. Niin Tuomas, jota nimitetään Kaksoiseksi, sanoi muille opetuslapsille ,,Menkäämme mekin kuollaksemme hänen kanssaan!"
17. Niin Jesus tuli ja sai tietää hänen jo neljä päivää olleen haudassa
18. Ja Betania oli lähellä Jerusalemia, noin viidentoista stadion päässä.
19. Ja useat juutalaiset olivat tulleet Martan ja Marian luokse lohduttamaan heitä heidän veljestään.
20. Kun Martta kuuli, että Jesus oli tulossa, meni hän häntä vastaan; mutta Maria istui kotona
21. Ja Martta sanoi Jesukselle: ,,Herra, jos sinä olisit ollut täällä, niin veljeni ei olisi kuollut
22. Mutta nytkin tiedän, että Jumala antaa sinulle kaikki, mitä häneltä anot."
23. Jesus sanoi hänelle ,,Veljesi on nouseva ylös."
24. Martta sanoi hänelle. ,,Tiedän hänen nousevan ylösnousemuksessa, viimeisenä päivänä." Dan. 12:2. Joh. 5:28 s.
25. Jesus sanoi hänelle. ,,Minä olen ylösnousemus ja elämä, joka uskoo minuun, hän elää, vaikka olisi kuollut.
26. Ja jokainen joka elää ja uskoo minuun, hän ei kuole ijankaikkisesti. Uskotko sen?" Joh. 6:35.
27 Hän sanoi hänelle: ,,Uskon, Herra; minä uskon, että sinä olet Kristus, Jumalan Poika, se, joka oli tuleva maailmaan." Matt. 16:16. Joh. 6:69.
28. Ja tämän sanottuaan hän meni ja kutsui salaa sisarensa Marian, sanoen. ,,Opettaja on täällä ja kutsuu sinua."
29. Kun Maria sen kuuli, nousi hän nopeasti ja meni hänen tykönsä.
30. Mutta Jesus ei ollut vielä saapunut kylään, vaan oli edelleen siinä paikassa, jossa Martta oli hänet kohdannut.
31. Kun siis juutalaiset, jotka olivat Marian kanssa huoneessa häntä loh-

duttamassa, näkivät hänen nopeasti nousevan ja lähtevän ulos, seurasivat he häntä, luullen hänen menevän haudalle itkeäkseen siellä.
32. Kun siis Maria saapui sinne, missä Jesus oli, ja näki hänet, heittäytyi hän hänen jalkojensa eteen ja sanoi hänelle: ,,Herra, jos sinä olisit ollut täällä, niin veljeni ei olisi kuollut."
33. Kun Jesus näki hänen itkevän ja hänen kanssaan tulleiden juutalaisten itkevän, kauhistui hän hengessään ja tuli sangen murheelliseksi;
34. ja hän sanoi: ,,Mihin panitte hänet?" He sanoivat hänelle: ,,Herra, tule ja katso."
35. Ja Jesus itki. Luuk. 19:41.
36. Niin juutalaiset sanoivat: ,,Katso, kuinka hän rakasti häntä!"
37. Mutta muutamat heistä sanoivat: ,,Eikö hän, joka avasi sokean silmät, myös voinut tehdä, ettei tämä olisi kuollut?" Joh. 9:6 s.
38. Niin Jesus kauhistui taas itsessänsä ja meni haudalle; ja se oli luola, ja sen suulla oli kivi.
39. Jesus sanoi: ,,Ottakaat kivi pois." Martta, kuolleen sisar, sanoi hänelle: ,,Herra, hän haisee jo, sillä hän on ollut kuolleena neljä päivää."
40. Jesus sanoi hänelle: ,,Enkö sanonut sinulle, että, jos uskot, olet näkevä Jumalan kirkkauden?" Joh. 11:4.
41. Niin he ottivat kiven pois. Ja Jesus nosti silmänsä ylöspäin ja sanoi: ,,Isä, minä kiitän sinua, että olet kuullut minua.
42. Minä kyllä tiedän sinun aina kuulevan minua; mutta kansan tähden, joka seisoo tässä ympärillä, sanoin tämän, jotta uskoisivat sinun lähettäneen minut."
43. Ja sen sanottuaan hän huusi korkealla äänellä: ,,Lasarus, tule ulos!"
44. Ja kuollut tuli ulos, jalat ja kädet siteihin käärittyinä, ja hänen kasvojensa ympäri oli hikiliina sidottu. Jesus sanoi heille: ,,Päästäkäät hänet ja antakaat hänen mennä."
45. Niin useat juutalaisista, jotka olivat tulleet Marian luokse ja nähneet mitä Jesus teki, uskoivat häneen.
46. Mutta muutamat heistä menivät farisealaisten tykö ja sanoivat heille mitä Jesus oli tehnyt.
47. Niin ylipapit ja farisealaiset kokosivat neuvoston ja sanoivat: ,,Mitä teemme, sillä tuo mies tekee monta ihmettä?
48. Jos annamme hänen näin olla, niin kaikki uskovat häneen, ja Roomalaiset tulevat ja ottavat meiltä sekä maan että kansan."
49. Mutta eräs heistä, Kaifas, joka sinä vuonna oli ylimmäinen pappi, sanoi heille: ,,Te ette tiedä mitään,
50. ettekä ajattele, että meille on parempi, että yksi ihminen kuolee kansan edestä, kuin että koko kansa hukkuisi." Joh. 18:14.
51. Mutta sitä hän ei sanonut itsestään, vaan kun hän oli sinä vuonna ylimmäinen pappi, niin hän ennusti, että Jesus oli kuoleva kansan edestä,
52. eikä kansan edestä ainoastaan, vaan myös koottakseen yhdeksi Jumalan hajalla olevat lapset. Joh. 10:16.
53. Siitä päivästä lähtien he siis olivat päättäneet tappaa hänet.
54. Sentähden Jesus ei enää vaeltanut julkisesti juutalaisten keskellä, vaan läksi sieltä erämaan lähellä olevaan seutuun, Efraim nimiseen kaupunkiin; ja siellä hän oleskeli opetuslapsineen.
55. Mutta juutalaisten pääsiäinen oli lähellä, ja useat menivät maaseudulta ylös Jerusalemiin ennen pääsiäisjuhlaa, puhdistamaan itsensä.
56. Ja he etsivät Jesusta ja sanoivat keskenään seisoessaan temppelissä: ,,Mitä arvelette? Eikö hän ensinkään tule juhlalle?"
57. Mutta ylipapit ja farisealaiset olivat antaneet käskyn, että, jos joku tietäisi missä hän oli, hän antaisi sen ilmi, että ottaisivat hänet kiinni.

12 Luku.

Jesus voidellaan Betaniassa, ratsastaa Jerusalemiin ja puhuu kuolemansa tarpeellisuudesta ja kirkastumisestaan.

Kuusi päivää ennen pääsiäistä Jesus saapui Betaniaan, jossa Lasarus asui, joka oli kuolleena ollut ja jonka Jesus oli herättänyt kuolleista. Matt. 26:6 s. Mark. 14:3 s. Joh. 11:1, 43.
2. Siellä valmistivat hänelle aterian, ja Martta palveli; mutta Lasarus oli yksi niistä, jotka olivat pöydässä hänen kanssaan.
3. Niin Maria otti naulan väärentämätöntä, kallisarvoista nardus-voidetta ja voiteli Jesuksen jalat ja pyyhki ne hiuksillaan; ja huone täyttyi voiteen hajusta. Joh. 11:2.
4. Silloin yksi hänen opetuslapsistaan, Juudas Iskariot, joka hänet sitten petti, sanoi:
5. ,,Miksi ei tätä voidetta ole myöty kolmestasadasta denaarista ja niitä annettu köyhille?"
6. Mutta sen hän sanoi, ei sen vuoksi, että hän piti huolta köyhistä, vaan sentähden, että hän oli varas ja rahakukkaro oli hänellä ja hän kantoi mitä siihen pantiin. Joh. 13:29.

7. Niin Jesus sanoi· „Anna hänen olla; hän on tallentanut sen minun hautaamiseni päiväksi
8. Sillä köyhät teillä aina on keskuudessanne, mutta minua teillä ei ole aina.“ 5 Moos. 15:11
9. Silloin sai suuri joukko juutalaisia tietää, että hän oli siellä; ja he menivät sinne, ei Jesuksen tähden ainoastaan, vaan nähdäkseen myös Lasaruksen, jonka hän oli herättänyt kuolleista.
10. Mutta ylipapit pitivät neuvoa tappaakseen Lasarustakin,
11. koska useat juutalaisista hänen tähtensä menivät sinne ja uskoivat Jesukseen. Joh. 11:45.
12. Seuraavana päivänä, kun suuri kansanjoukko, joka oli saapunut juhlaan, kuuli, että Jesus oli tulossa Jerusalemiin,
Matt. 21:1 s. Mark. 11:1 s. Luuk. 19:29 s.
13. ottivat he palmupuiden oksia ja menivät ulos häntä vastaan ja huusivat: „Hosianna, siunattu olkoon Hän, joka tulee Herran nimessä, Israelin kuningas!“ Ps. 118:25 s.
14. Ja saatuaan nuoren aasin Jesus istui sen selkään, niinkuin on kirjoitettu:
15. „Älä pelkää, tytär Sion; katso, kuninkaasi tulee istuen aasin varsan seljässä.“ Jes. 62:11. Sak. 9:9.
16. Tätä hänen opetuslapsensa eivät ensimmältä ymmärtäneet; mutta kun Jesus oli kirkastettu, silloin he muistivat, että tämä oli hänestä kirjoitettu, ja että olivat tämän tehneet hänelle.
17. Niin se kansa, joka oli ollut hänen seurassaan, kun hän kutsui Lasaruksen haudasta ja herätti hänet kuolleista, todisti hänestä.
18. Sen vuoksi kansa menikin häntä vastaan, koska he kuulivat hänen tehneen sen ihmeen.
19. Niin farisealaiset sanoivat keskenään: „Te näette, ettette saa mitään aikaan; katso, koko maailma juoksee hänen perässään.“
20. Ja niiden joukossa, joiden oli tapa mennä ylös juhlalle rukoilemaan, oli muutamia kreikkalaisia. 1 Kun. 8:41 s.
21. Nämä menivät Filippuksen tykö, joka oli Galilean Betsaidasta, ja pyysivät häntä, sanoen: „Herra, me haluamme nähdä Jesusta.“
22. Filippus meni ja sanoi sen Andreaalle; Andreas ja Filippus menivät ja sanoivat Jesukselle.
23. Mutta Jesus vastasi heille, sanoen: „Hetki on tullut, että Ihmisen Poika on kirkastettava. Joh. 13:31 s. 17:1.
24 Totisesti, totisesti sanon teille: jos ei nisunjyvä putoa maahan ja kuole, niin se jää yhdeksi jyväksi; mutta jos se kuolee, niin se tuottaa paljon hedelmää. 1 Kor. 15:36.
25. Joka rakastaa henkeään, kadottaa sen; ja joka vihaa henkeään tässä maailmassa, säilyttää sen ijankaikkiseen elämään. Matt. 10:39. 16:25. Mark. 8:35. Luuk 9:24. 17:33.
26. Jos joku palvelee minua, seuratkoon hän minua; ja missä minä olen, siellä minun palvelijanikin on oleva. Ja jos joku palvelee minua, niin Isä on kunnioittava häntä.
Joh. 14:3. 17:24. 1 Tess. 4:17.
27. Nyt sieluni on suuresti murheellinen, ja mitä sanonen? Isä, pelasta minut tästä hetkestä! Kuitenkin, sentähden olen tullut tähän hetkeen. Matt. 26:38 s.
28. Isä, kirkasta nimesi!“ Niin taivaasta tuli ääni. „Minä olen sen kirkastanut, ja tahdon vielä kirkastaa sen.“
29. Niin kansa, joka seisoi ja kuuli sen, sanoi ukkosen jyrisseen. Toiset sanoivat: „Häntä puhutteli enkeli.“
30. Jesus vastasi ja sanoi: „Ei tämä ääni tullut minun tähteni, vaan teidän tähtenne.
31. Nyt käy tuomio tämän maailmanyli; nyt tämän maailman ruhtinas tulee heitettäväksi ulos. Joh. 16:11.
32. Ja kun minut ylennetään maasta, niin minä vedän kaikki tyköni.“ Joh. 3:14. 8:28.
33. Mutta sen hän sanoi osoittaen minkälaisella kuolemalla hän oli kuoleva.
34. Kansa vastasi hänelle: „Me olemme laista kuulleet, että Kristus pysyy ijankaikkisesti; kuinka sinä sitten sanot, että Ihmisen Poika on ylennettävä? Kuka on tuo Ihmisen Poika?“ 2 Sam. 7:13. Ps. 89:30. 110:4. Jes. 9:6 s. Hes. 37:25. Dan. 2:44. 7:14, 27.
35. Niin Jesus sanoi heille: „Vielä vähän aikaa valo on keskuudessanne. Vaeltakaat, niin kauan kuin teillä valo on, ettei pimeä teitä yllättäisi. Joka pimeässä vaeltaa, hän ei tiedä mihin menee.
Joh. 8:12. 9:5. 1 Joh. 2:11.
36. Niin kauan kuin teillä valo on, uskokaat valoon, että tulisitte valon lapsiksi.“ Tämän Jesus puhui ja meni pois ja kätkeytyi heiltä.
37. Ja vaikka hän oli tehnyt niin monta tunnusmerkkiä heidän nähtensä, eivät he uskoneet häneen,
38. että kävisi toteen Jesaja profetan sana, jonka hän on sanonut: „Herra, kuka uskoo saarnaamme, ja ke-

nelle Herran käsivarsi on ilmais-
tu?" Jes. 53:1. Room. 10:16.
39. Sentähden he eivät voineet us-
koa, koska Jesaja on vielä sanonut:
40. „Hän on sokaissut heidän sil-
mänsä ja paaduttanut heidän sydäm-
mensä, etteivät näkisi silmillään ja
ymmärtäisi sydämmellään ja kään-
tyisi, niin että parantaisin heitä."
Jes. 6:9 s. 29:10. Matt. 13:14 s. Mark. 4:12.
Luuk. 8:10. Ap. t. 28:26. Room. 11:8.
41. Tämän Jesaja sanoi kun näki hä-
nen kirkkautensa ja puhui hänestä.
Jes. 6:1,3.
42. Kuitenkin useat hallitusmiehis-
täkin uskoivat häneen, mutta fari-
sealaisten tähden eivät sitä tunnus-
taneet, etteivät joutuisi synagogasta
eroletuiksi. Joh. 9:22.
43. Sillä he rakastivat sitä kunniaa,
joka tulee ihmisiltä, enemmän kuin
sitä kunniaa, joka tulee Jumalalta.
Joh. 5:44.
44. Mutta Jesus puhui korkealla
äänellä ja sanoi: „Joka uskoo mi-
nuun, se ei minuun usko, vaan hä-
neen, joka lähetti minut.
45. Ja joka näkee minut, näkee hä-
net, joka lähetti minut. Joh. 14:9.
46. Minä olen valoksi tullut maail-
maan, ettei yksikään, joka minuun
uskoo, jäisi pimeään. Joh. 1:9. 8:12. 9:5.
47. Ja jos joku kuulee minun sana-
ni eikä säilytä niitä, en minä tuo-
mitse häntä; sillä en ole tullut tuo-
mitsemaan maailmaa, vaan pelasta-
maan maailman. Luuk. 9:56. Joh. 3:17.
48. Joka ylönkatsoo minut eikä ota
vastaan sanojani, hänellä on tuomit-
sijansa: se sana, jonka olen puhu-
nut, se on tuomitseva hänet viimei-
senä päivänä. 5 Moos. 18:19.
49. Sillä minä en ole itsestäni pu-
hunut, vaan Isä, joka lähetti minut,
hän on antanut minulle käskyn, mi-
tä minun on sanominen ja mitä pu-
huminen. 5 Moos. 18:18. Joh. 14:10
50. Ja minä tiedän, että hänen käs-
kynsä on ijankaikkista elämää. Sen-
tähden, minkä minä puhun, sen pu-
hun niin, kuin Isä on sanonut mi-
nulle." Joh. 8:28.

13 Luku.

Jesus syö pääsiäislammasta viimeisen kerran opetuslastensa kanssa.

Mutta ennen pääsiäisjuhlaa, kun
Jesus tiesi hetkensä tulleen, että
hän oli siirtyvä tästä maailmasta
Isän tykö — niinkuin hän oli rakas-
tanut omiaan, jotka olivat maail-
massa, niin hän rakasti heitä lop-
puun asti. Joh. 17:1.
2. Ja illallisella oltaessa, kun per-
kele jo oli pannut Juudas Iskariotin,
Simonin pojan, sydämmeen, että tä-
mä pettäisi hänet, Luuk. 22:3.
3. niin Jesus, koska tiesi, että Isä oli
antanut kaikki hänen käsiinsä, ja et-
tä hän oli lähtenyt Jumalan tyköä ja
meni Jumalan tykö, Matt. 11:27. 28:18.
Joh. 3:35. 8:42. 16:28. 17:2. 1 Kor. 15:27. Hebr. 2:8.
4. nousi illalliselta ja riisui viittan-
sa, otti liinavaatteen ja vyötti sillä
itsensä.
5. Sitten hän kaasi vettä pesuastiaan
ja rupesi pesemään opetuslastensa
jalkoja ja pyyhkimään niitä sillä lii-
navaatteella, jolla oli vyöttäytynyt.
6. Niin hän tuli Simon Pietarin ty-
kö, ja tämä sanoi hänelle: „Herra,
sinäkö minun jalkojani pesisit?"
7. Jesus vastasi ja sanoi hänelle: „Mi-
tä minä teen, sitä et nyt ymmärrä,
mutta perästäpäin saat tietää sen."
8. Pietari sanoi hänelle: „Et ole ikinä
pesevä minun jalkojani." Jesus vas-
tasi hänelle: „Jos en pese sinua, ei si-
nulla ole osuutta minun kanssani."
9. Simon Pietari sanoi hänelle: „Her-
ra, ei ainoastaan jalkojani, vaan myös
käteni ja pääni."
10. Jesus sanoi hänelle: „Kylpenyt
ei tarvitse muuta kuin jalkojen pe-
semistä, ja niin hän on kokonaan
puhdas; ja te olette puhtaat, ette
kuitenkaan kaikki " Joh. 15:3. 1 Kor. 6:11.
11. Sillä hän tiesi pettäjänsä; sen-
tähden hän sanoi: „Ette kaikki ole
puhtaat." Joh. 6:64.
12. Kun hän siis oli pessyt heidän
jalkansa ja ottanut viittansa ja taas
ruvennut pöytään, sanoi hän heille:
„Ymmärrättekö mitä olen tehnyt
teille?
13. Te puhuttelette minua opettajak-
si ja Herraksi, ja oikein te sanotte, sil-
lä se minä olen. Matt. 23:8. 1 Kor. 8:6.
14. Jos siis minä, Herranne ja opet-
tajanne, olen pessyt teidän jalkanne,
tulee teidänkin pestä toinen tois-
tenne jalat; Luuk. 22:27.
15. sillä minä annoin teille esiku-
van, että tekin tekisitte, niinkuin
minä tein teille.
Fil. 2:5. 1 Piet. 2:21. 1 Joh. 2:6.
16. Totisesti, totisesti sanon teille:
ei ole palvelija herraansa suurempi
eikä lähettiläs lähettäjäänsä suu-
rempi. Matt. 10:24. Luuk. 6:40. Joh. 15:20.
17. Jos tämän tiedätte, te olette au-
tuaat, jos teette sen. Jaak. 1:25.
18. En puhu teistä kaikista; minä
tiedän ketkä olen valinnut. Mutta
tämä kirjoitus on käyvä toteen: ‚Jo-
ka syö minun kanssani leipää, on
nostanut kantapäänsä minua vas-
taan.' Ps. 41:10.

19. Nyt sanon sen teille ennen sen tapahtumista, jotta, kun se tapahtuu, uskoisitte, että minä se olen.
20. Totisesti, totisesti sanon teille joka ottaa vastaan sen, jonka lähetän, ottaa minut vastaan; mutta joka ottaa vastaan minut, ottaa vastaan hänet, joka minut lähetti.
Matt. 10:40. Luuk. 10:16.
21. Tämän sanottuaan Jesus tuli murheelliseksi hengessään ja todisti ja sanoi: ,,Totisesti, totisesti sanon teille: yksi teistä on pettävä minut.“
Matt. 26:21 s. Mark. 14:18 s. Luuk. 22.21 s.
22. Niin opetuslapset katsoivat toinen toistaan epätietoisina kenestä hän puhui.
23. Ja eräs hänen opetuslapsistaan, se, jota Jesus rakasti, oli aterioitaessa nojautuneena Jesuksen povea vasten. Joh. 19:26. 20:2. 21:7,20.
24. Niin Simon Pietari nyökkäsi hänelle, että hän kysyisi kuka se oli, josta hän puhui.
25. Niin tämä, siten nojautuen Jesuksen rintaa vasten, sanoi hänelle: ,,Herra, kuka se on?“
26. Jesus vastasi: ,,Se on se, jolle minä kastetun palasen annan.“ Niin hän kastoi palasen ja antoi sen Juudas Iskariotille, Simonin pojalle.
27. Ja silloin, sen palasen jälkeen, saatana meni häneen. Niin Jesus sanoi hänelle: ,,Minkä teet, tee pian.“
28. Mutta ei kukaan aterioitsevista ymmärtänyt mitä varten hän sen sanoi hänelle.
29. Sillä muutamat luulivat, koska rahakukkaro oli Juudaalla, Jesuksen sanoneen hänelle: ,,Osta mitä tarvitsemme juhlaksi,“ tai että hän antaisi jotakin köyhille. Joh. 12:6.
30. Niin hän otettuaan sen palasen meni heti ulos; ja oli yö.
31. Kun hän oli mennyt ulos, sanoi Jesus: ,,Nyt Ihmisen Poika on kirkastettu, ja Jumala on kirkastettu hänessä.
32. Jos Jumala on kirkastettu hänessä, kirkastaa Jumalakin hänet itsessään ja kirkastaa hänet pian.
Joh. 12:23. 17:1 s.
33. Lapsukaiset, vielä vähän aikaa olen teidän kanssanne. Te olette minua etsivät, ja niinkuin sanoin juutalaisille: ,Mihin minä menen, sinne te ette voi tulla,‘ niin sanon nyt teillekin. Joh. 7:34. 8:21.
34. Uuden käskyn annan teille, että rakastatte toinen toistanne, niinkuin minä olen rakastanut teitä; että tekin niin rakastaisitte toinen toistanne.
Joh. 15:12. Room. 13:8. Gal. 5:14. 6:2. Ef. 5:2. 1 Piet. 1:22. 1 Joh. 2:8 s. 3:23. 4:16.
35. Siitä kaikki tuntevat teidät minun opetuslapsikseni, jos teillä on rakkaus keskenänne.“
36. Simon Pietari sanoi hänelle: ,,Herra, mihin menet?“ Jesus vastasi hänelle: ,,Mihin minä menen, sinne et voi nyt minua seurata, mutta vastedes olet seuraava minua.“
Matt. 26:33 s. Mark. 14:29 s. Luuk. 22:31 s.
37. Pietari sanoi hänelle: ,,Herra, miksi en nyt voi seurata sinua? Henkeni panen sinun edestäsi.“
38. Jesus vastasi hänelle: ,,Henkesikö panet minun edestäni? Totisesti, totisesti sanon sinulle: ei laula kukko, ennenkuin olet kolmasti kieltänyt minut.“

14 Luku.

Jesuksen rakkaus omiansa kohtaan.

,,Älköön teidän sydämmenne olko murheellinen. Uskokaat Jumalaan ja uskokaat minuun!
Mark. 11:22. Joh. 12:44. 14:27.
2. Isäni kodissa on monta asuntoa. Jos ei niin olisi, olisin sanonut sen teille, minä menen valmistamaan teille sijaa.
3. Ja vaikka menen valmistamaan teille sijaa, tulen minä takaisin ja otan teidät tyköni, että tekin olisitte siellä, missä minä olen.
Joh. 12:26. 17:24. Fil. 1:23. 1 Tess. 4:17.
4. Ja mihin minä menen, sen tiedätte, ja tien tiedätte.
5. Tuomas sanoi hänelle: ,,Herra, emme tiedä mihin menet; kuinka sitten tietäisimme tien?“
6. Jesus sanoi hänelle: ,,Minä olen tie ja totuus ja elämä; ei kukaan pääse Isän tykö muutoin kuin minun kauttani. Joh. 11:25. Hebr. 10:20.
7. Jos tuntisitte minut, tuntisitte Isänikin; tästälähin tunnette hänet, ja te olette nähneet hänet.“ Joh. 8:19.
8. Filippus sanoi hänelle: ,,Herra, näytä meille Isä, niin tyydymme.“
9. Jesus sanoi hänelle: ,,Niin pitkän ajan olen ollut teidän kanssanne, etkä tunne minua, Filippus! Joka on nähnyt minut, on nähnyt Isän; kuinka sinä sitten sanot: ,Näytä meille Isä?‘ Joh. 12:45. Kol. 1:15. Hebr. 1:3.
10. Etkö usko, että minä olen Isässä, ja että Isä on minussa? Niitä sanoja, joita minä puhun teille, en puhu itsestäni; mutta Isä, joka minussa asuu, tekee teot. Joh. 10:38. 12:49. 17:21.
11. Uskokaat minua, että minä olen Isässä, ja että Isä on minussa; mutta jos ette usko muuten, niin uskokaat itse tekojen tähden. Joh. 10:25.
12. Totisesti, totisesti sanon teille: joka uskoo minuun, hänkin on te-

kevä niitä tekoja, joita minä teen,
ja suurempia kuin ne ovat hän on
tekevä; sillä minä menen Isän tykö,
13 ja mitä hyvänsä anotte minun
nimessäni, sen teen, että Isä kirkas-
tettaisiin Pojassa. Matt. 21:22.
Mark 11:24. Joh.15:7 16:23 s. 1 Joh.3:22.5:14.
14. Jos anotte jotakin minun ni-
messäni, niin minä sen teen.
15. Jos rakastatte minua, niin pitä-
käät minun käskyni. Joh.15:10.1Joh.5:3.
16 Ja minä olen rukoileva Isää, ja
hän antaa teille toisen Lohduttajan
olemaan teidän kanssanne ijan-
kaikkisesti, Joh. 15:26. 16:7
17. totuuden Hengen, jota maailma
ei voi ottaa vastaan, koska se ei näe
häntä eikä tunne häntä; mutta te
tunnette hänet, sillä hän pysyy teidän
tykönänne ja on teissä oleva.
Joh. 16:13. 1 Kor. 2:14.
18. En minä jätä teitä orvoiksi; mi-
nä tulen teidän tykönne. Matt.28:20.
19. Vielä vähän aikaa, niin maailma
ei enää näe minua, mutta te näette
minut; sillä minä elän, ja te saatte
elää Joh. 16:16.
20. Sinä päivänä ymmärrätte, että
minä olen Isässäni, ja että te olette
minussa ja minä teissä.
21. Joka säilyttää käskyni ja pitää
ne, hän on se, joka rakastaa minua,
mutta joka minua rakastaa, häntä
Isäni on rakastava, ja minä olen ra-
kastava häntä ja ilmaiseva itseni hä-
nelle" 5 Moos. 11:1. 1 Joh 2:5.
22. Juudas, ei se Iskariot, sanoi hä-
nelle. ,,Herra, mistä se tulee, että
aiot ilmaista itsesi meille etkä maail-
malle?"
23. Jesus vastasi ja sanoi hänelle
,,Jos joku rakastaa minua, niin hän
on pitävä minun sanani, ja Isäni on
rakastava häntä, ja me tulemme hä-
nen tykönsä ja pidämme asuntoa hä-
nen tykönään Joh. 15:10.
1 Kor 3:16. 6:19. 2 Kor. 6.16. Ef 3:17
24 Joka ei rakasta minua, se ei pi-
dä sanojani; ja se sana, jota kuulet-
te, ei ole minun, vaan Isän, joka on
lähettänyt minut. Joh. 7:16. 12:49.
25. Tämän olen puhunut teille ol-
lessani teidän kanssanne
26. Mutta Lohduttaja, Pyhä Henki,
jonka Isä on lähettävä minun nimes-
säni, hän opettaa teille kaikki ja
muistuttaa teille kaikki, minkä olen
sanonut teille
Luuk. 24:49 Joh 12.16 16.13. 1 Joh 2:20
27 Rauhan jätän teille, minun rau-
hani annan teille, en minä anna teil-
le, niinkuin maailma antaa. Älköön
teidän sydämmenne olko murheelli-
nen älköönkä peljätkö. Fil.4.7. Kol.3:15.
28. Te kuulitte minun sanovan teil-
le: ,Minä menen pois ja tulen jälleen
teidän tykönne.' Jos rakastaisitte mi-
nua, niin iloitsisitte siitä, että menen
Isän tykö, sillä Isä on minua suu-
rempi.
29. Ja nyt olen sanonut sen teille
ennen sen tapahtumista, että uskoi-
sitte, kun se tapahtuu. Joh. 13:19.
30. En minä enää puhu paljoa tei-
dän kanssanne, sillä maailman ruh-
tinas tulee, ja minussa hänellä ei ole
mitään. Joh. 12:31. Ef. 2:2.
31. Kuitenkin, että maailma ymmär-
täisi minun rakastavan Isää ja te-
kevän, niinkuin Isä on käskenyt
minulle: nouskaat, lähtekäämme
täältä." Fil. 2:8.

15 Luku.

Jesuksen rakkaus omiansa kohtaan.

,,Minä olen se tosi viinipuu, ja Isäni
on viinitarhuri.
2. Jokaisen minussa olevan oksan,
joka ei tuota hedelmää, sen hän ot-
taa pois; ja jokaisen, joka tuottaa he-
delmää, sen hän puhdistaa, että se
tuottaisi runsaamman hedelmän.
3. Te olette jo puhtaat sen sanan
tähden, jonka olen puhunut teille.
Joh. 13:10.
4. Pysykäät minussa, ja minä teissä.
Niinkuin oksa ei voi tuottaa hedel-
mää itsestään, ellei se pysy viinipuus-
sa. samoin ette tekään, ellette pysy
minussa.
5. Minä olen viinipuu, te olette ok-
sat. Joka pysyy minussa ja minä hä-
nessä, hän tuottaa paljon hedelmää;
sillä ilman minua ette voi tehdä mi-
tään
1 Kor. 12:27. 2 Kor. 3:5. Fil.1:11. 2:13. 4:13.
6. Joka ei pysy minussa, hän heite-
tään ulos niinkuin oksa, ja kuivet-
tuu; ja ne kootaan yhteen ja heitetään
tuleen, ja ne palavat. Matt. 3:10. 7:19.
7 Jos te pysytte minussa ja minun
sanani pysyvät teissä, niin anokaat
mitä ikänä tahdotte, ja te saatte sen.
Matt. 21:22. Mark. 11:24.
Luuk. 11:9 s. Joh. 14:13 s. 1 Joh. 3:22.
8. Siinä Isäni kirkastetaan, että tuo-
tatte paljon hedelmää, ja niin te tu-
lette minun opetuslapsikseni.
Matt. 5:16. 1 Piet. 2:12.
9. Niinkuin Isä on rakastanut minua,
niin minäkin olen rakastanut teitä;
pysykäät minun rakkaudessani.
10. Jos pidätte minun käskyni, niin
pysytte rakkaudessani, niinkuin mi-
nä olen pitänyt Isäni käskyt ja pysyn
hänen rakkaudessaan.
Joh. 14:15 s. 1 Joh. 5:3.
11. Tämän olen puhunut teille, et-

tä minun iloni olisi teissä ja ilonne tulisi täydelliseksi. Joh. 16:24. 17:13.
12. Tämä on minun käskyni, että rakastatte toinen toistanne, niinkuin minä olen rakastanut teitä.
Joh. 13:34. Ef. 5:2. 1 Tess. 4:9. 1 Joh. 3:11. 4:21.
13. Ei ole kellään suurempaa rakkautta kuin että panee henkensä ystäväinsä edestä. Room. 5:7 s. 1 Joh. 3:16.
14. Te olette ystäväni, jos teette mitä minä käsken teille.
15. En enää sano teitä palvelijoiksi, sillä palvelija ei tiedä mitä hänen herransa tekee; vaan sanon teidät ystäviksi, sillä minä olen ilmoittanut teille kaikki, mitä olen kuullut Isältäni. 1 Moos. 18:17.
16. Te ette valinneet minua, vaan minä valitsin teidät ja asetin teidät, että menisitte ja tuottaisitte hedelmää, ja että hedelmänne pysyisi, että mitä ikänä anotte Isältä minun nimessäni, hän antaisi sen teille.
Matt. 28:19. Joh. 14:13.
17. Tätä käsken teille, että rakastaisitte toinen toistanne.
18. Jos maailma teitä vihaa, niin tietäkäät sen vihanneen minua ennen kuin teitä. Joh. 7:7. 1 Joh. 3:13.
19. Jos maailmasta olisitte, niin rakastaisihan maailma omaansa; mutta koska ette ole maailmasta, vaan minä olen valinnut teidät maailmasta, sentähden maailma vihaa teitä.
Joh. 17:14.
20. Muistakaat se sana, jonka minä sanoin teille: ‚Ei ole palvelija herraansa suurempi'. Jos ovat vainonneet minua, niin vainoavat teitäkin; jos ovat ottaneet vaariin minun sanani, niin ottavat vaariin teidänkin sananne. Matt. 10:24. 24:9. Joh. 13:16.
21. Mutta kaiken tämän he tekevät teille minun nimeni tähden, koska eivät tunne häntä, joka on lähettänyt minut. Joh. 16:3.
22. Jos en olisi tullut ja puhunut heille, ei heillä olisi syntiä; mutta nyt heillä ei ole millä puolustaisivat syntiään.
23. Joka vihaa minua, se vihaa Isäänikin.
24. Jos en olisi tehnyt heidän keskuudessaan niitä tekoja, joita ei kukaan muu ole tehnyt, ei heillä olisi syntiä; mutta nyt he ovat nähneet ja vihanneet sekä minua että Isääni.
Joh. 3:2. 7:31. 9:32.
25. Mutta se on tapahtunut, että kävisi toteen se sana, joka on kirjoitettu heidän laissaan; ‚He ovat vihanneet minua ilman syytä.'
Ps. 35:19. 69:5.
26. Mutta kun Lohduttaja tulee, jonka minä olen lähettävä teille Isän tyköä, totuuden Henki, joka lähtee Isän tyköä, niin hän on todistava minusta.
Luuk. 24:49. Joh. 14:16 s. 16:13. Ap. t. 2:33.
27. Ja tekin todistatte, sillä te olette alusta olleet minun kanssani."
Luuk. 24:48.
Ap. t. 1:8. 2:32. 3:15. 4:33. 5:32. 10:39.

16 Luku.

Jesuksen rakkaus omiansa kohtaan.

„Tämän olen puhunut teille, ettette pahenisi.
2. He eroittavat teidät synagogasta; tuleepa aika, jolloin jokainen, joka tappaa teidät, luulee sillä tekevänsä palveluksen Jumalalle.
Matt. 24:9. Mark. 13:9. Luuk. 21:12.
3. Ja sen he tekevät teille, koska eivät tunne Isää eikä minua. Joh. 15:21.
4. Mutta tämän olen puhunut teille, että kun se aika tulee, te muistaisitte minun sanoneen sen teille. Tätä en ole sanonut teille alusta, koska olin teidän kanssanne.
5. Mutta nyt menen hänen tykönsä, joka lähetti minut, eikä kukaan teistä kysy minulta: ‚Mihin menet'?
Joh. 7:33.
6. Mutta koska olen puhunut tämän teille, täyttää murhe sydämmenne.
7. Kuitenkin minä sanon teille totuuden: teille on hyödyksi, että minä menen pois. Sillä ellen mene pois, ei Lohduttaja tule teidän tykönne; mutta jos menen pois, lähetän hänet tykönne.
8. Ja kun hän tulee, niin hän nuhdellen vakauttaa maailmaa synnistä ja vanhurskaudesta ja tuomiosta:
9. synnistä, koska eivät usko minuun;
10. vanhurskaudesta, koska minä menen Isän tykö, ettekä enää näe minua; Room. 4:25.
11. ja tuomiosta, koska tämän maailman ruhtinas on tuomittu. Joh. 12:31.
12. Minulla on vielä paljo sanomista teille, mutta ette voi nyt kantaa sitä;
13. mutta kun hän tulee, totuuden Henki, opastaa hän teidät koko totuuteen. Sillä hän ei puhu omiaan, vaan minkä hän kuulee, sen hän puhuu, ja tulevaiset asiat hän julistaa teille. Joh. 14:26. 15:26. 1 Joh. 2:27.
14. Hän on minut kirkastava, sillä hän ottaa minun omastani ja julistaa teille.
15. Kaikki, mitä Isällä on, on minun; sentähden minä sanoin, että hän ottaa minun omastani ja julistaa teille. Joh. 17:10.
16. Vähän aikaa, niin ette enää näe minua, ja taas vähän aikaa, niin näet-

te minut, sillä minä menen Isän tykö." Joh. 14:19.
17. Silloin muutamat hänen opetuslapsistaan sanoivat toisilleen: ,,Mitä tuo on, jota hän sanoo meille ,Vähän aikaa, niin ette näe minua, ja taas vähän aikaa, niin näette minut', ja ,Minä menen Isän tykö?"
18. Niin he sanoivat: ,,Mitä tuo on, jota hän sanoo ,Vähän aikaa'? Emme tiedä mitä hän puhuu."
19. Kun Jesus huomasi heidän tahtovan kysyä häneltä, sanoi hän heille ,,Sitä kyselette keskenänne, että sanoin ,Vähän aikaa, niin ette näe minua, ja taas vähän aikaa, niin näette minut'.
20. Totisesti, totisesti sanon teille: te saatte itkeä ja valittaa, mutta maailma on iloitseva; te tulette murheellisiksi, mutta murheenne on muuttuva iloksi.
21. Kun vaimo synnyttää, on hänellä murhe, koska hänen hetkensä on tullut; mutta kun hän on synnyttänyt lapsen, ei hän enää muista ahdistustaan sen ilon tähden, että on syntynyt ihminen maailmaan.
22. Niin teilläkin on nyt murhe; mutta minä olen taas näkevä teidät, ja teidän sydämmenne on iloitseva, eikä kukaan ota iloanne teiltä pois.
Jes. 35:10; 51:11. Luuk. 24:52. Joh. 20:20.
23. Ja sinä päivänä ette kysy minulta mitään. Totisesti, totisesti sanon teille: mitä ikänä te anotte Isältä minun nimessäni, sen on hän antava teille. Joh. 14:13. 15:7,16. 1 Joh. 3:22. 5:14.
24. Tähän asti ette ole anoneet mitään minun nimessäni; anokaat, niin saatte, että ilonne olisi täydellinen.
Joh. 15:11.
25. Tämän olen puhunut teille kuvauspuhein; mutta tulee aika, jolloin en puhu teille enää kuvauspuhein, vaan avonaisesti julistan teille Isästä.
26. Sinä päivänä anotte minun nimessäni; enkä sano teille, että minä olen rukoileva Isää teidän edestänne;
27. sillä Isä itse rakastaa teitä, sentähden että te olette minua rakastaneet ja uskoneet minun lähteneen Jumalan tyköä. Joh. 14:21 s. 17:8.
28. Minä olen lähtenyt Isästä ja tullut maailmaan; jälleen minä jätän maailman ja menen Isän tykö."
29. Hänen opetuslapsensa sanoivat: ,,Katso, nyt sinä puhut avonaisesti, etkä käytä mitään kuvauspuhetta.
30. Nyt tiedämme, että tiedät kaikki, eikä sinulle ole tarpeen, että joku tuo sinulle esiin kysymyksiään; sentähden uskomme sinun Jumalan tyköä lähteneen."
31. Jesus vastasi heille: ,,Nyt te uskotte.
32. Katso, tulee hetki ja on jo tullut, jona teidät hajoitetaan kukin omaanne ja te jätätte minut yksin; en kuitenkaan ole yksin, sillä Isä on minun kanssani. Sak. 13:7.
Matt. 26:31. Mark. 14:27. Joh. 8:29.
33. Tämän olen puhunut teille, että teillä olisi minussa rauha. Maailmassa teillä on ahdistusta; mutta olkaat hyvässä turvassa, minä olen voittanut maailman."

17 Luku.

Jesus pyytää, että Isä kirkastaisi hänet, ja rukoilee opetuslastensa edestä ja kaikkien aikojen opetuslasten edestä.

Tämän Jesus puhui, nosti silmänsä taivasta kohti ja sanoi: ,,Isä, hetki on tullut, kirkasta sinun Poikasi, että Poikasi kirkastaisi sinut;
Joh. 12:23.
2. niinkuin olet antanut hänelle vallan kaiken lihan yli, että hän antaisi ijankaikkisen elämän kaikille, jotka olet antanut hänelle.
Matt. 11:27. 28:18. Joh. 3:35.
3. Mutta tämä on ijankaikkinen elämä, että tuntevat sinut, joka yksin olet tosi Jumala, ja sen, jonka olet lähettänyt, Jesuksen Kristuksen.
1 Joh. 5:20.
4. Minä olen kirkastanut sinut maan päällä, olen täyttänyt sen työn, jonka annoit minulle tehdäkseni.
Joh. 4:34. 19:30.
5. Ja nyt, Isä, kirkasta sinä minut tykönäsi sillä kirkkaudella, joka minulla oli sinun tykönäsi, ennenkuin maailma olikaan.
Joh. 13:32. Ap.t. 3:13. Hebr. 1:3.
6. Olen ilmoittanut sinun nimesi ihmisille, jotka annoit minulle maailmasta. He olivat sinun, ja sinä annoit heidät minulle, ja he ovat ottaneet vaariin sanasi. Joh. 6:37. 10:29.
7. Nyt he tietävät, että kaikki, minkä olet antanut minulle, on sinulta.
8. Sillä ne sanat, jotka annoit minulle, olen antanut heille; ja he ovat ottaneet ne vastaan ja tietävät todella minun lähteneen sinun tyköäsi ja uskovat, että sinä olet lähettänyt minut. Joh. 16:27.
9. Minä rukoilen heidän edestään; en maailman edestä rukoile, vaan niiden edestä, jotka olet antanut minulle, koska he ovat sinun.
10. Ja kaikki minun omani on sinun, ja sinun omasi on minun, ja minä olen kirkastettu heissä. Joh. 16:15.

11. Ja minä en enää ole maailmassa, mutta he ovat maailmassa, ja minä tulen sinun tykösi. Pyhä Isä, varjele nimessäsi ne, jotka olet antanut minulle, että olisivat yhtä niinkuin me olemme Joh. 10:30.
12. Kun olin heidän kanssaan maailmassa, varjelin minä heidät nimessäsi; minä suojelin heitä, jotka olet minulle antanut, eikä kukaan heistä joutunut kadotetuksi muu kuin tuo kadotuksen lapsi, että kirjoitus kävisi toteen. Ps. 41:10. Joh. 13:18.
13. Mutta nyt tulen sinun tykösi ja puhun tätä maailmassa, että heillä olisi minun iloni täydellisenä heissä itsessään Joh. 15:11.
14. Minä olen antanut heille sanasi, ja maailma vihaa heitä, koska eivät ole maailmasta, niinkuin en minäkään ole maailmasta
Joh. 15:18 s. 1Joh. 3:13.
15. En rukoile, että ottaisit heidät pois maailmasta, vaan että varjelisit heidät pahasta. 2 Tess. 3:3
16. He eivät ole maailmasta, niinkuin en minäkään ole maailmasta.
17. Pyhitä heidät totuudessa, sinun sanasi on totuus. 2 Sam. 7:28. 1 Piet. 1:22.
18. Samoinkuin sinä olet lähettänyt minut maailmaan, olen minäkin lähettänyt heidät maailmaan; Joh. 20:21.
19. ja minä pyhitän itseni heidän tähtensä, että hekin olisivat pyhitetyt totuudessa.
1Kor. 1:30. Ef. 5:26. Hebr. 10:10.
20. Mutta en rukoile ainoastaan näiden edestä, vaan niidenkin edestä, jotka heidän sanansa kautta uskovat minuun, Room. 8:34. Hebr. 7:25.
21. että he kaikki olisivat yhtä, niinkuin sinä, Isä, olet minussa ja minä olen sinussa, että hekin meissä yhtä olisivat, jotta maailma uskoisi sinun lähettäneen minut. Joh. 14:20.
22. Ja sen kirkkauden, jonka annoit minulle, olen minä antanut heille, että olisivat yhtä, niinkuin me olemme yhtä:
23. minä heissä, ja sinä minussa, heidän ollakseen täydellistyneinä yhdeksi, jotta maailma ymmärtäisi, että sinä olet lähettänyt minut ja rakastanut heitä, niinkuin olet minua rakastanut. Gal. 2:20.
24. Isä, minä tahdon, että missä minä olen, siellä hekin, jotka olet antanut minulle, olisivat minun kanssani, että näkisivät minun kirkkauteni, jonka annoit minulle; sillä sinä olet rakastanut minua ennen maailman perustamista.
Joh. 12:26. 14:3. 1 Tess. 4:17. 1 Joh. 3:2.
25. Vanhurskas Isä, maailma ei ole sinua tuntenut, mutta minä tunnen sinut, ja nämä ovat tulleet tuntemaan, että sinä olet minut lähettänyt.
Joh. 15:21.
26. Ja minä olen tehnyt nimesi heille tiettäväksi ja teen vastakin, että se rakkaus, jolla olet rakastanut minua, olisi heissä ja minä olisin heissä." Joh. 15:9.

18 Luku.

Jesus otetaan kiinni Getsemanessa ja viedään Hannaan eteen. Pietari kieltää hänet. Jesus on ylipappien ja Pilatuksen tutkittavana.

Tämän sanottuaan Jesus läksi ulos opetuslastensa kanssa Kidronin puron toiselle puolelle: siellä oli puutarha, johon hän meni opetuslapsineen.
Matt. 26:36. Mark 14:32 Luuk. 22:39
2. Ja Juudaskin, joka petti hänet, tiesi sen paikan, koska Jesus opetuslastensa kanssa monesti kokoontui sinne. Matt. 26:47s. Mark. 14:43s. Luuk. 22:47s.
3 Niin Juudas otti sotilasjoukon ja ylipapeilta ja fariseaLaisilta käskyläisiä ja tuli sinne soihdut ja lamput ja aseet mukana. Ap. t. 1:16.
4. Silloin Jesus, joka tiesi kaikki, mikä oli häntä kohtaava, meni ulos ja sanoi heille: „Ketä etsitte?"
5. He vastasivat hänelle: „Jesusta, nasaretilaista." Jesus sanoi heille: „Minä se olen " Ja Juudas, joka petti hänet, seisoi myös heidän kanssaan.
6. Kun hän siis sanoi heille: „Minä se olen," astuivat he taaksepäin ja kaatuivat maahan.
7. Niin hän taas kysyi heiltä: „Ketä etsitte?" He sanoivat: „Jesusta, nasaretilaista."
8. Jesus vastasi: „Minä sanoin teille, että minä se olen. Jos siis minua etsitte, niin antakaat näiden mennä;"
9. että se sana kävisi toteen, jonka hän oli sanonut: „En ole kadottanut ketään niistä, jotka olet antanut minulle." Joh. 17:12.
10. Niin Simon Pietari, jolla oli miekka, veti sen ja iski ylimmäisen papin palvelijaa ja löi häneltä oikean korvan poikki; ja palvelijan nimi oli Malkus.
11. Niin Jesus sanoi Pietarille: „Pistä miekkasi tuppeen. Enkö joisi sitä kalkkia, jonka Isä on antanut minulle?"
12. Niin sotilasjoukko ja päällikkö ja juutalaisten käskyläiset ottivat Jesuksen kiinni ja sitoivat hänet
Matt. 26:57 s. Mark. 14:53 s. Luuk. 22:54 s.
13. ja veivät ensin Hannaan tykö, sillä hän oli Kaifaan appi, hänen,

joka oli sinä vuonna ylimmäinen pappi. Luuk. 3:2.
14. Ja Kaifas oli se, joka neuvottelussa oli juutalaisille sanonut: „On hyödyksi, että yksi ihminen kuolee kansan edestä." Joh. 11:49 s.
15. Ja Jesusta seurasi Simon Pietari ja eräs toinen opetuslapsi. Tämä opetuslapsi oli tuttu ylimmäiselle papille ja meni Jesuksen kanssa sisälle ylimmäisen papin kartanoon.
16. Mutta Pietari seisoi portilla ulkona. Niin se toinen opetuslapsi, joka oli tuttu ylimmäiselle papille, meni ulos ja puhutteli portinvartijaa ja toi Pietarin sisälle.
17. Niin palvelijatar, joka vartioitsi porttia, sanoi Pietarille: „Etkö sinäkin ole tuon miehen opetuslapsia?" Hän sanoi: „En ole."
18. Mutta palvelijat ja käskyläiset olivat tehneet hiilitulen, koska oli kylmä, ja seisoivat ja lämmittelivät. Ja Pietarikin seisoi heidän kanssaan ja lämmitteli.
19. Niin ylimmäinen pappi kysyi Jesukselta hänen opetuslapsistaan ja opistaan.
20. Jesus vastasi hänelle: „Minä olen julkisesti puhunut maailmalle; minä olen aina opettanut synagogassa ja temppelissä, johon kaikki juutalaiset kokoontuvat, enkä ole salassa puhunut mitään. Matt. 26:55.
21. Miksi minulta kysyt? Kysy niiltä, jotka ovat kuulleet mitä olen puhunut heille; katso, ne tietävät mitä olen sanonut."
22. Mutta Jesuksen sanottua tämän, antoi eräs käskyläinen, joka seisoi vieressä, hänelle korvapuustin, sanoen: „Niinkö sinä vastaat ylimmäiselle papille?"
23. Jesus vastasi hänelle: „Jos puhuin pahasti, niin näytä toteen, että se on pahaa; mutta jos puhuin oikein, miksi minua lyöt?"
24. Niin Hannas lähetti hänet sidottuna ylimmäisen papin Kaifaan tykö.
25. Mutta Simon Pietari seisoi ja lämmitteli. Niin sanoivat hänelle: „Etkö sinäkin ole hänen opetuslapsiaan?" Hän kielsi ja sanoi: „En ole."
26. Silloin eräs ylimmäisen papin palvelijoista, sen sukulainen, jolta Pietari oli lyönyt korvan poikki, sanoi: „Enkö minä nähnyt sinua puutarhassa hänen kanssaan?"
27. Niin Pietari taas kielsi, ja heti lauloi kukko. Joh. 13:38.
28. Niin he veivät Jesuksen Kaifaan luota päävartioon; ja oli varhain aamulla. Ja itse he eivät menneet sisälle päävartioon, jotteivät saastuisi, vaan saattaisivat syödä pääsiäislampaan. Matt. 27:2, 11 s. Mark. 15:1 s. Luuk. 23:1 s. Ap. t. 10:28.
29. Niin Pilatus meni ulos heidän luokseen ja sanoi: „Mitä syytöstä tuotte tätä miestä vastaan?"
30. He vastasivat ja sanoivat hänelle: „Jos tämä ei olisi pahantekijä, emme olisi antaneet häntä sinun käsiisi."
31. Niin Pilatus sanoi heille: „Ottakaat te hänet ja tuomitkaat hänet lakinne mukaan." Juutalaiset sanoivat hänelle: „Meidän ei ole lupa tappaa ketään;"
32. että Jesuksen sana kävisi toteen, jonka hän oli sanonut, osoittaen minkälaisella kuolemalla hän oli kuoleva. Matt. 20:19. Mark. 10:33 s. Luuk. 18:32 s. Joh. 3:14. 12:32 s.
33. Niin Pilatus meni jälleen sisälle päävartioon ja kutsui Jesuksen ja sanoi hänelle: „Oletko sinä Juutalaisten kuningas?"
34. Jesus vastasi hänelle: „Itsestäsikö sen sanot, vai ovatko muut sanoneet sinulle sen minusta?"
35. Pilatus vastasi: „Olenko minä juutalainen? Oma kansasi ja ylipapit ovat antaneet sinut minun käsiini. Mitä olet tehnyt?"
36. Jesus vastasi: „Minun valtakuntani ei ole tästä maailmasta; jos valtakuntani olisi tästä maailmasta, olisivathan palvelijani taistelleet, ettei minua olisi annettu juutalaisten käsiin; mutta minun valtakuntani ei ole täältä." Dan. 2:44.
37. Niin Pilatus sanoi hänelle: „Niin olet siis kuningas?" Jesus vastasi: „Niin olen; minä olen kuningas. Sitä varten minä olen syntynyt ja sitä varten tullut maailmaan, että todistaisin totuuden puolesta. Jokainen, joka on totuudesta, kuulee minun ääneni." Joh. 8:47. 1 Tim. 6:13. Ilm. 19:16.
38. Pilatus sanoi hänelle: „Mikä on totuus?" Ja sen sanottuaan hän taas meni ulos juutalaisten tykö ja sanoi heille: „Minä en löydä yhtään syytä hänessä.
39. Mutta teillä on tapa, että päästän teille yhden vangin irti pääsiäisenä; tahdotteko siis, että päästän teille Juutalaisten kuninkaan?"
40. Niin he taas huusivat, sanoen: „Ei häntä, vaan Barabbaan." Mutta Barabbas oli rosvo. Ap. t. 3:14.

19 Luku.

Pilatus ruoskittaa Jesusta. Jesus ristiinnaulitaan, heittää henkensä ristillä ja haudataan.

Silloin Pilatus otti Jesuksen ja ruoskitti häntä.

2. Ja sotamiehet väänsivät seppeleen orjantappuroista, panivat sen hänen päähänsä ja pukivat hänen ylleen purppuraisen viitan
3. ja tulivat hänen tykönsä ja sanoivat: „Terve, Juutalaisten kuningas!“ ja he antoivat hänelle korvapuusteja.
4. Pilatus meni taas ulos ja sanoi heille: „Katso, minä tuon hänet ulos teille, tietääksenne, etten löydä hänessä yhtään syytä.“
5. Niin Jesus tuli ulos, orjantappuraseppele päässään ja purppurainen viitta yllään. Ja Pilatus sanoi heille: „Katso ihmistä!“
6. Kun siis ylipapit ja käskyläiset näkivät hänet, huusivat he, sanoen: „Ristiinnaulitse, ristiinnaulitse!“ Pilatus sanoi heille: „Ottakaat te hänet ja ristiinnaulitkaat, sillä minä en löydä hänessä mitään syytä.“
7. Juutalaiset vastasivat hänelle: „Meillä on laki, ja lakimme mukaan hänen pitää kuolla, koska hän on tekeytynyt Jumalan Pojaksi.“ Joh. 5:18.
8. Kun Pilatus kuuli tämän sanan, pelkäsi hän vielä enemmän
9. ja meni taas sisälle päävartioon ja sanoi Jesukselle: „Mistä sinä olet?“ Mutta Jesus ei vastannut hänelle.
10. Niin Pilatus sanoi hänelle: „Minulleko et puhu? Etkö tiedä, että minulla on valta päästää sinut ja minulla on valta ristiinnaulita sinut?“
11. Jesus vastasi hänelle: „Sinulla ei olisi mitään valtaa minun ylitseni, ellei sitä olisi annettu sinulle ylhäältä. Sentähden on sillä, joka jätti minut sinun käsiisi, suurempi synti.“ Joh. 10:18. Ap. t. 2:23.
12. Siitä asti Pilatus koetti päästää häntä irti. Mutta juutalaiset huusivat, sanoen: „Jos päästät hänet, et ole keisarin ystävä; jokainen, joka tekeytyy kuninkaaksi, asettuu keisaria vastaan.“
13. Kun Pilatus kuuli nämä sanat, vei hän Jesuksen ulos ja istui tuomioistuimelle, sille paikalle, jonka nimi on Litostroton, hebreaksi Gabbata.
14. Ja oli pääsiäisen valmistuspäivä, noin kuudes tunti. Ja hän sanoi juutalaisille: „Katso, teidän kuninkaanne!“
15. Niin he huusivat: „Ota hengeltä, ota hengeltä, ristiinnaulitse hänet!“ Pilatus sanoi heille: „Ristiinnaulitsenko minä kuninkaanne?“ Ylipapit vastasivat: „Ei meillä ole kuningasta, vaan keisari.“
16. Silloin hän antoi hänet heille ristiinnaulittavaksi. Ja he ottivat Jesuksen ja veivät pois. Matt. 27:31 s. Mark. 15:20 s. Luuk. 23:26 s.
17. Ja kantaen ristiänsä hän meni ulos niin sanotulle Pääkallonpaikalle, jota nimitetään hebrean kielellä Golgataksi. Hebr. 13:12.
18. Siellä he hänet ristiinnaulitsivat ja hänen kanssaan kaksi muuta, yhden kummallekin puolelle, ja Jesuksen keskelle.
19. Ja Pilatus kirjoitti myös päällekirjoituksen ja kiinnitti sen ristiin; ja se oli näin kirjoitettu: „Jesus, nasaretilainen, Juutalaisten kuningas.“
20. Tämän päällekirjoituksen luki moni juutalaisista, sillä se paikka, jossa Jesus ristiinnaulittiin, oli lähellä kaupunkia; ja se oli kirjoitettu hebreaksi, kreikaksi ja latinaksi.
21. Niin juutalaisten ylipapit sanoivat Pilatukselle: „Älä kirjoita: ‚Juutalaisten kuningas,‘ vaan että hän on sanonut: ‚Minä olen Juutalaisten kuningas.“
22. Pilatus vastasi: „Minkä kirjoitin, sen kirjoitin.“
23. Kun sotamiehet olivat ristiinnaulinneet Jesuksen, ottivat he hänen vaatteensa ja jakoivat ne neljään osaan, osa kullekin sotamiehelle, sekä ihokkaan. Mutta ihokas oli saumaton, ylhäältä asti kauttaaltaan kudottu.
24. Sentähden he sanoivat keskenänsä: „Älkäämme leikatko sitä rikki, vaan heittäkäämme siitä arpaa, kenen se on oleva;“ että Raamattu täytettäisiin, joka sanoo: „He jakavat vaatteeni keskenään ja heittävät puvustani arpaa.“ Tämän sotamiehet tekivät. Ps. 22:19.
25. Mutta Jesuksen ristin vieressä seisoivat hänen äitinsä ja hänen äitinsä sisar, Maria Kleopaan vaimo ja Maria Magdaleena.
26. Kun Jesus näki äitinsä ja sen opetuslapsen, jota hän rakasti, seisovan siinä vieressä, sanoi hän äidilleen: „Vaimo, katso, poikasi!“
27. Sitten hän sanoi opetuslapselle: „Katso, äitisi!“ Ja siitä hetkestä opetuslapsi otti hänet kotiinsa.
28. Sen perästä, kun Jesus tiesi, että kaikki jo oli täytetty, sanoi hän, että Raamattu kävisi täytäntöön: „Minua janottaa.“ Ps. 22:16.
29. Siellä seisoi astia, hapanta viiniä täynnä; niin he täyttivät sillä viinillä sienen ja panivat sen isoppikorren päähän ja ojensivat sen hänen suunsa eteen. Ps. 69:22.
30. Kun siis Jesus oli ottanut happamen viinin, sanoi hän: „Se on täytetty!“ ja kallisti päänsä ja antoi henkensä. Joh. 17:4.
31. Koska silloin oli valmistuspäivä,

niin juutalaiset, että ruumiit eivät jäisi ristille sabbatiksi — sillä se sabbatinpäivä oli suuri — pyysivät Pilatukselta, että niiden sääriluut rikottaisiin ja ruumiit otettaisiin alas. 5 Moos. 21:23. Mark. 15:42.

32. Niin sotamiehet tulivat ja rikkoivat sääriluut niin toiselta kuin toiselta hänen kanssaan ristiinnaulitulta.

33. Mutta kun he tulivat Jesuksen tykö ja näkivät hänet jo kuolleeksi, eivät he rikkoneet hänen luitaan,

34. vaan yksi sotamiehistä puhkaisi keihäällä hänen kylkensä, ja heti tuli siitä verta ja vettä.

35. Ja joka sen näki, on sen todistanut, ja hänen todistuksensa on tosi, ja hän tietää totta sanovansa, että tekin uskoisitte.

36. Sillä tämä tapahtui, että kirjoitus kävisi toteen: „Älköön hänestä luuta särjettäkö.“ 2 Moos. 12:46. 4 Moos. 9:12.

37. Ja vielä sanoo toinen kirjoitus: „He luovat katseensa häneen, jonka ovat lävistäneet.“ Ps. 22:17. Sak. 12:10. Ilm. 1:7.

38. Mutta sen jälkeen Josef, Arimatiasta kotoisin, joka oli Jesuksen opetuslapsi, vaikka salaa, koska pelkäsi juutalaisia, pyysi Pilatukselta saadakseen ottaa Jesuksen ruumiin; ja Pilatus myönsi sen. Niin hän tuli ja otti Jesuksen ruumiin. Matt. 27:57 s. Mark. 15:42 s. Luuk. 23:50 s. Joh. 12:42.

39. Tuli myös Nikodeemus, joka ensi kerran oli yöllä tullut Jesuksen tykö, ja toi mirhan ja aloen seosta noin sata naulaa. Joh. 3:1 s. 7:50.

40. Niin he ottivat Jesuksen ruumiin ja kärivät sen hyvänhajuisten yrttien kanssa liinakääreihin, niinkuin juutalaisilla on tapa valmistaa ruumista haudattavaksi.

41. Ja sillä paikalla, jossa hän ristiinnaulittiin, oli puutarha, ja puutarhassa uusi hauta, johon ei vielä oltu ketään pantu.

42. Siihen he siis panivat Jesuksen, koska oli juutalaisten valmistuspäivä ja se hauta oli lähellä. Jes. 53:9.

20 Luku.

Jesus nousee haudasta ja ilmoittaa itsensä opetuslapsilleen.

Mutta viikon ensimmäisenä päivänä Maria Magdaleena meni varhain, kun vielä oli pimeä, haudalle ja näki kiven otetuksi pois haudan suulta. Matt. 28:1 s. Mark. 16:1 s. Luuk. 24:1 s.

2. Niin hän juoksi ja tuli Simon Pietarin tykö ja sen toisen opetuslapsen tykö, jota Jesus rakasti, ja sanoi heille: „Ovat ottaneet Herran pois haudasta, emmekä tiedä mihin ovat panneet hänet.“

3. Niin Pietari ja se toinen opetuslapsi läksivät ulos ja menivät haudalle.

4. Ja he juoksivat molemmat yhdessä; mutta se toinen opetuslapsi juoksi edelle, nopeammin kuin Pietari, ja saapui ensin haudalle.

5. Ja kun hän kurkisti sisälle, näki hän liinakääreet sinne pantuina; kuitenkaan hän ei mennyt sisään. Joh. 19:40.

6. Niin Simon Pietari tuli hänen perässään ja meni sisälle hautaan ja näki liinakääreet sinne pantuina

7. ja hikiliinan, joka oli ollut hänen päässään, pantuna, ei yhteen liinakääreiden kanssa, vaan toiseen paikkaan erikseen kokoonkäärittynä.

8. Silloin toinenkin opetuslapsi, joka ensimmäisenä oli tullut haudalle, meni sisälle ja näki sen ja uskoi.

9. Sillä he eivät vielä ymmärtäneet Raamattua, että hänen oli kuolleista nouseminen. Ps. 16:10. 1 Kor. 15:41.

10. Niin opetuslapset menivät takaisin kotiinsa.

11. Mutta Maria seisoi haudan ulkopuolella ja itki. Kun hän niin itki, kurkisti hän hautaan

12. ja näki kaksi enkeliä valkeissa vaatteissa istuvan, toisen päänpuolessa ja toisen jalkapuolessa, siinä, missä Jesuksen ruumis oli maannut.

13. Nämä sanoivat hänelle: „Nainen, mitä itket?“ Hän sanoi heille: „Ovat ottaneet Herrani pois, enkä tiedä mihin ovat panneet hänet.“

14. Tämän sanottuaan hän kääntyi taaksepäin ja näki Jesuksen siinä seisovan, eikä tietänyt, että se oli Jesus.

15. Jesus sanoi hänelle: „Nainen, mitä itket? Ketä etsit?“ Tämä luuli häntä puutarhuriksi ja sanoi hänelle: „Herra, jos sinä olet vienyt hänet pois, sano minulle mihin olet pannut hänet, niin minä otan hänet.“

16. Jesus sanoi hänelle: „Maria.“ Tämä kääntyi ja sanoi hänelle hebrean kielellä: „Rabbuni“, se on: opettaja

17. Jesus sanoi hänelle: „Älä minuun koske, sillä en ole vielä mennyt ylös Isäni tykö; mutta mene veljieni tykö ja sano heille, että menen ylös minun Isäni tykö ja teidän Isänne tykö, ja minun Jumalani tykö ja teidän Jumalanne tykö.“ Hebr. 2:11 s.

18. Maria Magdaleena meni ja ilmoitti opetuslapsille nähneensä Herran, ja että tämä oli näin sanonut hänelle.

19. Samana päivänä, viikon ensimmäisenä, myöhään illalla, kun ope-

tuslapset olivat koolla lukittujen ovien takana, koska pelkäsivät juutalaisia, Jesus tuli ja seisoi heidän keskellään ja sanoi heille: „Rauha olkoon teille!"
Mark. 16:14. Luuk. 24:36 s. 1 Kor. 15:5.
20. Ja sen sanottuaan hän näytti heille kätensä ja kylkensä. Niin opetuslapset iloitsivat nähdessään Herran. Joh. 16:22.
21. Niin Jesus sanoi taas heille: „Rauha olkoon teille! Niinkuin Isä on lähettänyt minut, lähetän minäkin teidät." Joh. 17:18.
22. Ja tämän sanottuaan hän puhalsi heidän päälleen ja sanoi heille: „Ottakaat Pyhä Henki.
23. Joille te annatte synnit anteeksi, niille ne ovat anteeksi annetut; joille te ne pidätätte, niille ne ovat pidätetyt." Matt. 16:19. 18:18.
24. Mutta Tuomas, jota nimitetään Kaksoiseksi, yksi niistä kahdestatoista, ei ollut heidän seurassaan, kun Jesus tuli.
25. Niin ne muut opetuslapset sanoivat hänelle: „Me näimme Herran." Mutta hän sanoi heille: „Ellen näe hänen käsissään naulain jälkiä ja pistä sormeani naulain sijoihin ja pistä kättäni hänen kylkeensä, en usko."
26. Ja kahdeksan päivän perästä hänen opetuslapsensa taas olivat huoneessa, ja Tuomas oli heidän kanssaan. Niin Jesus tuli, ovien ollessa lukittuina, ja seisoi heidän keskellään ja sanoi: „Rauha olkoon teille!"
27. Sitten hän sanoi Tuomaalle: „Ojenna sormesi tänne ja katso käsiäni, ja ojenna kätesi ja pistä se kylkeeni, äläkä ole epäuskoinen, vaan uskovainen."
28. Tuomas vastasi ja sanoi hänelle: „Herrani ja Jumalani!"
29. Jesus sanoi hänelle: „Sentähden että näit minut, uskot sinä. Autuaita ovat ne, jotka eivät näe ja kuitenkin uskovat!" 2 Kor. 5:7. 1 Piet. 1:8.
30. Niin teki Jesus opetuslastensa nähden paljon muitakin ihmeitä, joita ei ole kirjoitettu tähän kirjaan; Joh. 21:25.
31. mutta nämä ovat kirjoitetut, jotta uskoisitte, että Jesus on Kristus, Jumalan Poika, ja että teillä uskon kautta olisi elämä hänen nimessään. Room. 1:17. 1 Joh. 5:13.

21 Luku.

Jesus ilmestyy opetuslapsilleen Tiberiaan meren rannalla.

Sen perästä Jesus taas ilmestyi opetuslapsilleen Tiberiaan meren luona; ja hän ilmestyi näin:
2. Simon Pietari ja Tuomas, jota nimitetään Kaksoiseksi, ja Natanael, joka oli Galilean Kanaasta, ja Sebedeuksen pojat sekä kaksi muuta hänen opetuslapsistaan olivat yhdessä.
3. Simon Pietari sanoi heille: „Minä menen kalastamaan." He sanoivat hänelle: „Me lähdemme myös kanssasi." Niin he läksivät ja astuivat venheesen; mutta eivät sinä yönä saaneet mitään.
4. Ja kun jo oli aamu, seisoi Jesus rannalla. Opetuslapset eivät kuitenkaan tietäneet, että se oli Jesus.
5. Niin Jesus sanoi heille: „Lapset, onko teillä mitään syötävää?" He vastasivat hänelle: „Ei ole."
6. Hän sanoi heille: „Laskekaat verkko oikealle puolelle venhettä, niin saatte." He laskivat sen, ja saivat niin paljon kaloja, etteivät enää jaksaneet vetää sitä ylös.
7. Silloin se opetuslapsi, jota Jesus rakasti, sanoi Pietarille: „Herra se on." Kun Simon Pietari kuuli, että se oli Herra, vyötti hän viittansa ympärilleen, sillä hän oli alaisillaan, ja heittäysi mereen.
8. Mutta ne muut opetuslapset tulivat venheellä ja vetivät perässään verkkoa kaloineen, sillä he eivät olleet maasta edempänä kuin noin kahdensadan kyynärän päässä.
9. Kun astuivat maalle, näkivät he siellä hiiloksen ja kalaa pantuna sen päälle, sekä leipää.
10. Jesus sanoi heille: „Tuokaat tänne niitä kaloja, joita nyt saitte."
11. Niin Simon Pietari astui venheesen ja veti maalle verkon, täynnä suuria kaloja, sataviisikymmentäkolme. Ja vaikka niitä oli niin paljo, ei verkko revennyt.
12. Jesus sanoi heille: „Tulkaat einehtimään." Mutta ei kukaan opetuslapsista uskaltanut kysyä häneltä: „Kuka sinä olet?" koska tiesivät, että se oli Herra. Ap. t. 10:41.
13. Niin Jesus meni ja otti leivän ja antoi heille, ja samoin kaloja.
14. Tämä oli jo kolmas kerta, kun Jesus noustuaan kuolleista ilmestyi opetuslapsilleen. Joh. 20:19. 26.
15. Kun he olivat einehtineet, sanoi Jesus Simon Pietarille: „Simon, Joonaan poika, rakastatko minua enemmän kuin nämä?" Hän vastasi hänelle: „Rakastan, Herra; sinä tiedät, että piidän sinua rakkaana." Hän sano hänelle: „Ruoki karitsojani!"
16. Hän sanoi hänelle taas toistamiseen: „Simon, Joonaan poika, rakastatko minua?" Hän vastasi hä-

nelle: ,,Rakastan, Herra; sinä tiedät,
että pidän sinua rakkaana." Hän
sanoi hänelle: ,,Kaitse lampaitani!"
17. Hän sanoi hänelle kolmannen
kerran: ,,Simon, Joonaan poika, pidätkö minua rakkaana?" Pietari tuli murheelliseksi siitä, että hän kolmannen kerran sanoi hänelle: ,,Pidätkö minua rakkaana?" ja vastasi hänelle: ,,Herra, sinä tiedät kaikki; sinä tiedät, että pidän sinua rakkaana." Jesus sanoi hänelle: ,,Ruoki lampaitani!
18. Totisesti, totisesti sanon sinulle: kun olit nuori, vyötit itsesi ja kuljit mihin tahdoit, mutta kun vanhenet, ojennat kätesi, ja sinut vyöttää toinen ja vie sinut mihin et tahdo."
2 Piet. 1:14.
19. Mutta sen hän sanoi, osoittaen minkälaisella kuolemalla Pietari oli kirkastava Jumalaa. Ja tämän sanottuaan hän lausui hänelle: ,,Seuraa minua!"
20. Niin Pietari kääntyi ja näki sen opetuslapsen seuraavan, jota Jesus rakasti ja joka myös oli aterioitaessa nojannut hänen rintaansa vasten ja sanonut: ,,Herra, kuka se on, joka sinun pettää?"
21. Kun Pietari näki hänet, sanoi hän Jesukselle: ,,Herra, mitenkä tämän käy?"
22. Jesus sanoi hänelle: ,,Jos tahtoisin, että hän jääpi, kunnes tulen, mitä se sinuun koskee? Seuraa sinä minua!"
23. Niin semmoinen puhe levisi veljien keskuuteen, ettei se opetuslapsi kuole; mutta Jesus ei sanonut hänelle, ettei hän kuole, vaan: ,Jos tahtoisin, että hän jääpi, kunnes tulen, mitä se sinuun koskee?"
24. Tämä on se opetuslapsi, joka todistaa näistä ja on kirjoittanut nämä; ja me tiedämme, että hänen todistuksensa on tosi. Joh. 15:27. 19:35.
25. On paljo muutakin, jota Jesus teki; ja jos se kirjoitettaisiin yksitellen, luulen, etteivät maailmaan mahtuisi ne kirjat, jotka olisivat kirjoitettavat. Joh. 20:30.

APOSTOLIEN TEOT.

I Luku.

Jesuksen Kristuksen taivaasen astuminen. Mattias valitaan apostoliksi.

Edellisessä kertomuksessani kirjoitin, oi Teofilus, kaikesta mitä Jesus alkoi sekä tehdä että opettaa, alusta alkaen Luuk. 1:3.
2. hamaan siihen päivään asti, jona hän otettiin ylös, sittenkun hän Pyhän Hengen kautta oli antanut käskynsä apostoleille, jotka oli valinnut;
Matt. 28:19 s. Mark. 16:15. Luuk. 24:50 s.
3. ja heille hän myös kärsimisensä jälkeen moninaisten todistusten kautta osoittautui eläväksi, näyttäytyen heille neljänkymmenen päivän kuluessa ja puhuen heille Jumalan valtakunnasta. Mark. 16:14.
Luuk. 24:36 s. Joh. 20:19 s. 21:1 s. 1 Kor. 15:6.
4. Ja kun hän oli koonnut heidät ympärilleen, kielsi hän heitä lähtemästä Jerusalemista ja käski heitä odottamaan Isältä sen lupauksen täyttymistä, ,,josta te olette" — sanoi hän — ,,minulta kuulleet;
Luuk. 24:49. Joh. 14:16. 15:26.
5. sillä Johannes kastoi vedellä, mutta teidät kastetaan Pyhällä Hengellä muutamia päiviä tämän jälkeen."
Jes. 44:3. Joel 3:1. Matt. 3:11.
Mark. 1:8. Luuk. 3:16. Ap. t. 2:4. 11:16.
6. Niin he ollessansa koolla kysyivät häneltä, sanoen: ,,Herra, tälläkö ajalla sinä jälleen rakennat Israelille valtakunnan?" Mik. 4:8. Luuk. 24:21.
7. Hän sanoi heille: ,,Ei teidän tule tietää aikoja tai hetkiä, jotka Isä on valtansa nojalla määrännyt,
Mark. 13:32.
8. vaan te saatte Pyhän Hengen voiman, kun hän tulee teidän päällenne, ja teidän tulee olla minun todistajani sekä Jerusalemissa että koko Judeassa ja Samariassa ja maailman ääriin saakka."
Luuk. 24:48 s. Joh. 15:27. Ap. t. 2:4.
9. Kun hän oli tämän sanonut, otettiin hän ylös heidän nähtensä, ja hänet vei pilvi pois heidän näkyvistään.
Mark. 16:19. Luuk. 24:51 s.
10. Ja kun he tähystelivät taivaalle, hänen mennessään, niin katso, heidän vieressään seisoi kaksi miestä valkeissa vaatteissa; Luuk. 24:4.
11. ja nämä sanoivat: ,,Galilean miehet, mitä te seisotte ja katsotte taivaalle? Tämä Jesus, joka otettiin teiltä ylös taivaasen, on tuleva samalla tavalla, kuin te näitte hänen taivaasen menevänkin."
Matt. 26:64. Fil. 3:20. 1 Tess. 4:16. Ilm. 1:7.
12. Sitten he palasivat Jerusalemiin vuorelta, jota kutsutaan Öljymäeksi

ja joka on lähellä Jerusalemia, sabbatinmatkan päässä. Luuk. 24:50 s.
13. Ja kun he olivat tulleet kaupunkiin, menivät he siihen ylisaliin, jossa he tavallisesti oleskelivat: Pietari ja Johannes ja Jaakob ja Andreas, Filippus ja Tuomas, Bartolomeus ja Matteus, Jaakob, Alfeuksen poika, ja Simon kiivailija ja Juudas, Jaakobin poika. Matt. 10:2 s.
14. Nämä kaikki olivat alinomaa ja yksimielisesti rukouksissa Marian, Jesuksen äidin, ja muiden naisten kanssa ja Jesuksen veljien kanssa. Matt. 13:55. 27:55 s. Mark. 15:40 s. Luuk. 8:2 s. 24:10. Joh. 7:3.
15. Ja niinä päivinä, kun koolla oli noin sadankahdenkymmenen hengen suuruinen seura, Pietari nousi veljien keskellä ja sanoi:
16. „Miehet ja veljet, se raamatunsana piti toteutuman, jonka Pyhä Henki on edeltäpäin puhunut Davidin suun kautta Juudaasta, joka rupesi niiden oppaaksi, jotka ottivat kiinni Jesuksen; Ps. 41:9 s. Matt. 26:47 s. Mark. 14:43 s. Luuk. 22:47. Joh. 13:18. 18:3.
17. sillä hän oli luettu meidän joukkoomme ja oli päässyt osalliseksi tähän toimeen. Luuk. 6:16.
18. Hän hankki itselleen pellon rikoksesta saamallaan palkalla ja suistui alas ja halkesi keskeltä, niin että kaikki hänen sisälmyksensä valuivat ulos; Matt. 26:15. 27:5 s.
19. ja se tuli kaikkien Jerusalemin asukkaiden tietoon; ja niin sitä peltoa kutsutaan heidän kielellään Akeldamaksi, se on veripelloksi. Sak. 11:13.
20. Sillä psalmien kirjassa on kirjoitettu: ‚Tulkoon autioksi hänen talonsa, älköönkä siinä asukasta olko,‘ ja: ‚Ottakoon toinen hänen kaitsijatoimensa.‘ Ps. 69:26. 109:8.
21. Niin pitää siis yhden niistä miehistä, jotka ovat vaeltaneet meidän kanssamme koko sen ajan, kun Herra Jesus kävi sisälle ja ulos meidän tykönämme
22. Johanneksen kasteesta alkaen siihen päivään asti, jona hän meiltä otettiin ylös, tuleman hänen ylösnousemisensa todistajaksi meidän kanssamme.“
23. Ja he asettivat kaksi ehdolle, Josefin, jota kutsuttiin Barsabbaaksi, lisänimeltä Justukseksi, ja Mattiaan.
24. Ja he rukoilivat ja sanoivat: „Herra, sinä joka kaikkien sydämmet tunnet, osoita kummanko näistä kahdesta olet valinnut 1 Sam. 16:12. Ps. 139:1 s. Jer. 17:10.
25. saamaan sen sijan tässä palveluksessa ja apostolinvirassa, josta Juudas vilpistyi pois ja meni omaan paikkaansa.“
26. Ja he heittivät heistä arpaa, ja arpa lankesi Mattiaalle, ja hänet katsottiin apostoliksi, samoinkuin ne yksitoistakin San. 16:33.

2 Luku.

Pyhä Henki vuodatetaan helluntai-päivänä. Pietari saarnaa Kristuksesta. Ensimmäinen kristillinen seurakunta.

Ja kun helluntaipäivä tuli, olivat he kaikki yhdessä koolla. 5 Moos. 16:9 s
2. Ja tuli yhtäkkiä taivaasta humaus niinkuin ankaran tuulispään käydessä ja täytti koko huoneen, jossa he istuivat. Ap. t. 4:31.
3. Ja heille näkyi kieliä, jotka olivat ikäänkuin tulta, ja ne jakautuivat ja laskeusivat itsekunkin heidän päällensä. Matt. 3:11.
4. Ja he täytettiin kaikki Pyhällä Hengellä ja rupesivat puhumaan muilla kielillä, sen mukaan kuin Henki antoi heidän puhua. Mark. 16:17. Ap. t. 1:5. 10:44 s.
5. Ja Jerusalemissa asui juutalaisia, jumalaapelkääväisiä miehiä kaikista kansoista taivaan alla.
6. Ja kun tämä ääni kuului, niin kokoontui paljo kansaa, ja he hämmästyivät; sillä kukin kuuli heidän puhuvan hänen omalla kielellään.
7. Ja he tyhmistyivät kaikki ja ihmettelivät, sanoen: „Katso, eivätkö nämä kaikki, jotka puhuvat, ole galilealaisia?
8. Kuinka me sitten kukin kuulemme sen maan kieltä, jossa olemme syntyneet?
9. Me parttilaiset ja medialaiset ja elamilaiset ja jotka asumme Mesopotamiassa, Judeassa ja Kappadokiassa, Pontossa ja Aasiassa,
10. Frygiassa ja Pamfyliassa, Egyptissä ja Kyrenen puoleisen Libyan alueilla ja täällä oleskelevat roomalaiset, juutalaiset ja käännynnäiset,
11. kreettalaiset ja arabialaiset, me kuulemme kukin heidän puhuvan omalla kielellämme Jumalan suuria tekoja.“
12. Ja he olivat kaikki hämmästyksissään eivätkä tietäneet mitä ajatella, ja sanoivat toinen toisellensa: „Mitähän tämä tiennee?“
13. Mutta toiset nauroivat heitä ja sanoivat: „He ovat täynnä makeata viiniä.“
14. Niin Pietari astui esiin niiden yhdentoista kanssa, korotti äänensä ja puhui heille: „Miehet, juutalaiset ja kaikki Jerusalemin asukkaat, ol-

koon tämä teille tiettävä, ja ottakaat korviinne minun sanani.
15. Sillä eivät nämä ole juovuksissa, niinkuin te luulette; onhan vasta kolmas tunti päivästä.
16. Vaan tämä on sitä, mitä on puhuttu Joel profetan kautta: Joel 2:28 s.
17. ,Ja on tapahtuva viimeisinä päivinä - sanoo Jumala — : minä vuodatan Henkeäni kaiken lihan päälle, ja poikanne ja tyttärenne ennustavat, ja nuorukaisenne näkevät näkyjä, ja vanhimpanne unia uneksivat;
Jes. 44:3. Hes. 36:26 s. Sak. 12:10.
18. ja myöskin palvelijaini ja palvelijattarieni päälle minä niinä päivinä vuodatan Henkeäni, ja he ennustavat.
19. Ja minä annan näkyä ihmeitä ylhäällä taivaalla ja tunnusmerkkejä alhaalla maan päällä, verta ja tulta ja savun suitsua.
20. Aurinko on muuttuva pimeydeksi ja kuu vereksi, ennenkuin Herran päivä, se suuri ja julkinen, tulee.
Matt. 24:29.
21. Ja on tapahtuva, että jokainen, joka huutaa avuksensa Herran nimeä, pelastuu.' Room. 10:13.
22. Te Israelin miehet, kuulkaat nämä sanat: Jesuksen nasaretilaisen, miehen, josta Jumala todisti teille voimateoilla ja ihmeillä ja tunnusmerkeillä, joita Jumala teki hänen kauttaan teidän keskellänne, niinkuin itse tiedätte; Ap. t. 10:38.
23. hänet, joka teille luovutettiin, niinkuin Jumala oli neuvossaan päättänyt ja edeltä tietänyt, te vääräin miesten kautta ristiinnaulitsitte ja tapoitte.
24. Hänet Jumala herätti, päästäen kuoleman kivuista, niinkuin ei ollutkaan mahdollista, että kuolema olisi voinut hänet pitää.
Ap. t. 3:15. Room. 8:11. 2 Kor. 4:14.
25. Sillä David sanoo hänestä: ,Minä näen alati edessäni Herran, sillä hän on minun oikealla puolellani, etten horjahtaisi. Ps. 16:8 s.
26. Sentähden sydämmeni iloitsee, ja kieleni riemuitsee, vieläpä ruumiinikin on lepäävä toivossa;
27. sillä sinä et jätä minun sieluani tuonelaan etkä salli pyhäsi nähdä häviötä. Ap. t. 13:35.
28. Sinä teet minulle tiettäväksi elämän tiet, sinä täytät minut ilolla, antaessasi minun kasvojasi katsella.'
29. Te miehet ja veljet, saanen sen teille suoraan sanoa esi-isästämme Davidista, että hän on sekä kuollut että haudattu, onhan hänen hautansa keskellämme vielä tänäkin päivänä.
30. Koska hän nyt oli profetta ja tiesi, että Jumala oli valalla vannoen hänelle luvannut asettavansa hänestä polveutuvan jälkeläisen hänen valtaistuimelleen, 2 Sam. 7:12. Ps. 89:4 s. 132:11.
31. niin hän edeltä nähden puhui Kristuksen ylösnousemuksesta, sanoessaan, ettei Kristusta jätettäisi tuonelaan eikä hänen ruumiinsa näkisi häviötä. Ps. 16:10.
32. Tämän Jesuksen Jumala on herättänyt; sen todistajia me kaikki olemme. Ap. t. 10:40. 1 Kor. 15:15.
33. Koska hän siis on Jumalan oikealla kädellä korotettu ja on Isältä saanut luvatun Pyhän Hengen, on hän vuodattanut sen, minkä nyt näette ja kuulette.
34. Sillä ei David ole astunut taivaisin, vaan hän sanoo itse: ,Herra sanoi minun Herralleni: Istu minun oikealle puolelleni, Ps. 110:1.
35. siihen asti kun minä panen viholisesi sinun jalkaisi astinlaudaksi.'
36. Varmasti tietäköön siis koko Israelin huone, että Jumala on hänet Herraksi ja Kristukseksi tehnyt, tämän Jesuksen, jonka te ristiinnaulitsitte." Ap. t. 5:30 s.
37. Kun he tämän kuulivat, saivat he piston sydämmeensä ja sanoivat Pietarille ja muille apostoleille: „Miehet ja veljet, mitä meidän on tekeminen?" Hebr. 4:12.
38. Niin Pietari sanoi heille: „Tehkäät parannus ja kastattakoon kukin teistä itsensä Jesuksen Kristuksen nimeen syntienne anteeksi-saamiseksi, niin saatte Pyhän Hengen lahjan. Matt. 3:2. Luuk. 24:47.
39. Sillä teille ja teidän lapsillenne tämä lupaus on annettu ja kaikille kaukana oleville, ketkä ikinä Herra, meidän Jumalamme kutsuu."
1 Moos. 17:7. Jes. 57:19. Joh. 10:16. Ef. 2:13.
40. Ja monilla muillakin sanoilla hän vakavasti todisti ja kehoitti heitä, sanoen: „Antakaat pelastaa itsenne tästä nurjasta sukukunnasta."
5 Moos. 32:5. Fil. 2:15.
41. Jotka silloin ottivat vastaan hänen sanansa, ne kastettiin, ja niin heitä lisääntyi sinä päivänä noin kolmetuhatta henkeä.
42. Ja he pysyivät apostolien opetuksessa ja keskinäisessä yhteydessä ja olivat ahkerat leivän murtamisessa ja rukouksissa.
43. Ja jokaiselle sielulle tuli pelko; ja monta ihmettä ja tunnustekoa tapahtui apostolien kautta.
44. Ja kaikki uskovaiset olivat yhdessä ja heillä oli kaikki yhteistä.
Ap. t. 4:32 s.

45. Ja he möivät maansa ja tavaransa ja jakelivat kaikille, sen mukaan kuin kukin tarvitsi. Luuk. 12:33.
46. Ja he olivat alinomaa ja yksimielisesti joka päivä temppelissä ja mursivat kodeissa leipää ja nauttivat ruokansa riemulla ja sydämmen yksinkertaisuudella,
47. kiittäen Jumalaa ja ollen kaiken kansan suosiossa. Ja Herra lisäsi seurakuntaa joka päivä niillä, jotka pelastuivat. Ap. t. 11:21 s.

3 Luku.

Pietari parantaa ramman ja saarnaa Kristuksesta.

Ja Pietari ja Johannes menivät temppeliin siihen rukoukseen, joka pidettiin yhdeksännellä tunnilla.
2. Silloin kannettiin esille miestä, joka syntymästään asti oli ollut rampa ja jonka he joka päivä panivat temppelin niin kutsutun Kauniin portin pieleen anomaan almua temppeliin meneviltä. Joh. 9:8. Ap. t. 14:8.
3. Nähdessään Pietarin ja Johanneksen, juuri kun he olivat menemäisillään temppeliin, hän pyysi heiltä almua.
4. Niin Pietari ja Johannes kiinnittivät katseensa häneen, ja Pietari sanoi: „Katso meihin!"
5. Ja hän tarkkasi heitä odottaen saavansa heiltä jotakin.
6. Niin Pietari sanoi: „Hopeaa ja kultaa ei minulla ole, mutta mitä minulla on, sen sinulle annan. Jesuksen Kristuksen, nasaretilaisen, nimessä, nouse ja kävele!"
7. Ja hän tarttui hänen oikeaan käteensä ja nosti hänet ylös; ja heti hänen jalkansa ja nilkkansa vahvistuivat,
8. ja hän hypähti pystyyn, seisoi ja käveli; ja hän meni heidän kanssaan temppeliin, käyden ja hypellen ja ylistäen Jumalaa.
9. Ja kaikki kansa näki hänen kävelevän ja ylistävän Jumalaa;
10. ja te tunsivat hänet siksi, joka almuja saadakseen oli istunut temppelin Kauniin portin pielessä, ja he hämmästyivät ja ihmettelivät kovin sitä, mitä hänelle oli tapahtunut.
11. Ja kun hän yhä turvautui Pietariin ja Johannekseen, riensi kaikki kansa ihmeissään heidän tykönsä niin kutsuttuun Salomonin pylväskäytävään. 1 Kun. 6:3. Joh. 10:23. Ap. t. 5:12.
12. Sen nähdessään Pietari rupesi puhumaan kansalle ja sanoi: „Israelin miehet, mitä te tätä ihmettelette, tahi mitä te meitä katselette, ikäänkuin me omalla voimallamme tai hurskaudellamme olisimme saaneet hänet kävelemään.
13. Abrahamin ja Isaakin ja Jaakobin Jumala, isiemme Jumala, on kirkastanut palvelijansa Jesuksen, jonka te annoitte alttiiksi ja kielsitte Pilatuksen edessä, kun tämä oli päättänyt hänet päästää. 2 Moos. 3:6. Jes. 52:13. Joh. 19:12.
14. Te kielsitte Pyhän ja Vanhurskaan ja anoitte, että teille annettaisiin murhamies, Matt. 27:26. Mark. 15:11. Luuk. 23:18. Joh. 18:40.
15. mutta elämän ruhtinaan te tapoitte; hänet Jumala on herättänyt kuolleista, ja sen todistajia me olemme. Ap. t. 2:24. 1 Kor. 2:8. Ef. 1:20.
16. Ja uskon kautta hänen nimeensä on tämä nimi voimistanut tämän miehen, jonka näette ja tunnette; ja usko hänen kauttansa on tälle antanut jäseniensä terveyden kaikkien teidän nähtenne. Luuk. 17:19. Ap. t. 4:10.
17. Ja nyt, veljet, minä tiedän, että olette tietämättömyydestä sen tehneet, te, samoinkuin teidän hallitusmiehennekin. Luuk. 23:34. Ap. t. 13:27. 1 Kor. 2:8.
18. Mutta Jumala on näin täyttänyt sen, minkä hän oli edeltä ilmoittanut kaikkien profettain suun kautta, että nimittäin hänen Voideltunsa tulisi kärsimään. Ps. 22:1 s. Jes. 53:5 s. Luuk. 24:27, 44. 1 Piet. 1:10 s.
19. Tehkäät siis parannus ja kääntykäät, että teidän syntinne pyyhittäisiin pois, jotta Herran kasvoilta koittaisi virvoituksen ajat Ap. t. 2:38.
20. ja hän lähettäisi teitä varten määrätyn Kristuksen Jesuksen.
21. Hänet oli taivaan otettava vastaan ja pidettävä niihin aikoihin asti, jolloin kaikki asetetaan kohdalleen ja joista Jumala on ammoisista ajoista asti puhunut pyhäin profettainsa suun kautta.
22. Sillä onhan Mooses sanonut: 'Profetan, minun kaltaiseni, Herra, teidän Jumalanne, on teille herättävä veljistänne; häntä kuulkaat kaikessa, mitä hän teille puhuu. 5 Moos. 18:15 s. Ap. t. 7:37.
23. Ja on tapahtuva, että jokainen, joka ei kuule sitä profettaa, hävitetään kansasta.'
24. Ja kaikki profetat Samuelista alkaen ja niin monet hänen jälkeisistään kuin ovat puhuneet, ovat myös ennustaneet näitä päiviä.
25. Te olette profettain ja sen liiton lapsia, jonka Jumala teki isiemme kanssa, sanoen Abrahamille: 'Ja si-

nun siemenessäsi kaikki maan sukukunnat siunataan'.
1 Moos. 12:3. 22:18. Gal. 3:8.
26. Teille ensiksi Jumala on herättänyt palvelijansa ja lähettänyt hänet siunaamaan teitä, kun käännytte kukin pois pahuudestanne."
Ap. t. 13:46. 17:30.

4 Luku.

Pietari ja Johannes vangitaan ja kielletään saarnaamasta Kristuksesta. Uskovaisten rukous ja yhteys.

Mutta kun he puhuivat kansalle, astuivat papit ja vartijapäällikkö ja saddukealaiset heidän tykönsä,
2. närkästyneinä siitä, että he opettivat kansaa ja julistivat ylösnousemusta kuolleista Jesuksessa.
Matt. 22:23. Ap. t. 23:8.
3. Ja he kävivät heihin käsiksi ja panivat heidät vankeuteen seuraavaan päivään, sillä oli jo ehtoo.
4. Mutta monet niistä, jotka olivat kuulleet sanan, uskoivat, ja miesten luku nousi noin viiteentuhanteen.
5. Seuraavana päivänä tapahtui, että kansan hallitusmiehet ja vanhimmat ja kirjanoppineet kokoontuivat Jerusalemissa,
6. niin myös ylimmäinen pappi Hannas ja Kaifas ja Johannes ja Aleksander sekä kaikki, jotka olivat ylimmäis-papillista sukua.
Luuk. 3:2. Joh. 18:13.
7. Ja he asettivat heidät eteensä ja kysyivät: „Millä voimalla tai kenen nimeen te teitte tämän?" Matt. 21:23.
8. Silloin Pietari, Pyhää Henkeä täynnä, sanoi heille: „Te kansan hallitusmiehet ja vanhimmat! Matt. 10:20.
9. Koska meidät tänään on asetettu tutkittavaksi hyvän teon tähden sairasta miestä kohtaan, ja tahdotaan tietää minkä kautta hän on parantunut,
10. niin olkoon teille kaikille ja koko Israelin kansalle tiettävä, että Jesuksen Kristuksen, nasaretilaisen, nimen kautta, hänen, jonka te ristiinnaulitsitte, mutta jonka Jumala kuolleista herätti, hänen nimensä kautta tämä seisoo teidän edessänne terveenä. Ap. t. 3:16.
11. Hän on ,se kivi, jonka te rakentajat hylkäsitte, mutta josta on tullut kulmakivi'.
Ps. 118:22. Jes. 28:16. Matt. 21:42. Mark. 12:10. Luuk. 20:17. Room. 9:33. 1 Piet. 2:6.
12. Ja ei ole pelastusta yhdessäkään toisessa; sillä ei ole taivaan alla muuta nimeä, ihmisille annettua, jossa meidän on pelastuminen."
Matt. 1:21. Ap. t. 10:43.
13. Mutta kun he näkivät Pietarin ja Johanneksen rohkeuden ja havaitsivat heidän olevan koulunkäymättömiä ja oppimattomia miehiä, ihmettelivät he, ja tunsivat heidät Jesuksen seuralaisiksi.
14. Ja nähdessään parannetun miehen seisovan heidän kanssaan, eivät he voineet mitään vastaan väittää,
15. vaan käskivät heidän astua ulos neuvostosta; ja he neuvottelivat keskenään
16. ja sanoivat: „Mitä meidän on tehtävä näille miehille? Sillä että heidän kauttaan on tapahtunut ilmeinen ihme, sen kaikki Jerusalemin asukkaat tietävät, emmekä voi sitä kieltää. Joh. 11:47.
17. Mutta ettei se leviäisi laajemmalle kansaan, niin uhatkaamme ja kieltäkäämme heitä enään tähän nimeen puhumasta kenellekään ihmiselle."
18. Niin he kutsuivat heidät sisään ja kielsivät heitä puhumasta tai opettamasta Jesuksen nimeen. Ap. t. 5:28.
19. Mutta Pietari ja Johannes vastasivat heille ja sanoivat: „Päättäkäät itse, onko Jumalan edessä oikein kuulla teitä enemmän kuin Jumalaa;
20. mutta me emme saata olla puhumatta siitä, mitä olemme nähneet ja kuulleet."
21. Niin he uhkasivat heitä vielä enemmän, mutta päästivät heidät kansan tähden, koska eivät keksineet miten rangaista heitä, sillä kaikki ylistivät Jumalaa siitä, mikä oli tapahtunut.
22. Sillä viidettä vuosikymmentä kävi jo se mies, jossa tämä parantumisen ihme oli tapahtunut.
23. Ja päästyään vapaiksi he menivät omainsa tykö ja kertoivat kaikki, mitä ylipapit ja vanhimmat olivat heille sanoneet.
24. Kun ne sen kuulivat, korottivat he yksimielisesti äänensä Jumalan tykö ja sanoivat: „Herra, sinä olet se, joka taivaan ja maan ja meren ja kaikki mitä niissä on, tehnyt olet,
2 Moos. 20:11. Jes. 37:16. Jer. 32:17.
25. sinä olet se, joka Pyhän Hengen kautta, isämme Davidin, sinun palvelijasi, suun kautta puhunut olet: ,Miksi pakanat riehuvat ja kansat turhia hankitsevat? Ps. 2:1 s.
26. Maan kuninkaat nousevat, ja hallitusmiehet kokoontuvat yhteen Herraa vastaan ja hänen Voideltuansa vastaan.'
27. Sillä tosiaankin kokoontuivat tässä kaupungissa pyhää palvelijaasi Jesusta vastaan, jonka olet voidellut,

sekä Herodes että Pontius Pilatus pa-
kanain ja Israelin sukukuntain kans-
sa, Luuk. 23:12.
28. tekemään kaikki, mitä kätesi ja
tahtosi oli edeltä määrännyt tapah-
tuvaksi. Ap. t. 2:23.
29. Ja nyt, Herra, katso kuinka he
uhkaavat, ja suo palvelijaisi kaikella
rohkeudella sanaasi puhua,
Luuk. 21:15. Ef. 6:19.
30. ja ojenna kätesi, että sairaat pa-
rantuisivat ja tunnusmerkkejä ja ih-
meitä tapahtuisi pyhän palvelijasi
Jesuksen nimen kautta."
31. Ja kun he olivat lopettaneet ru-
kouksensa, järähti se paikka, jossa
he olivat koolla, ja he täytettiin kaik-
ki Pyhällä Hengellä ja puhuivat Ju-
malan sanaa rohkeudella. Ap. t. 2:2.
32. Ja uskovaisten koko joukossa oli
yksi sydän ja yksi sielu; eikä yksi-
kään heistä sanonut omakseen mi-
tään siitä, mitä hänellä oli, vaan kaik-
ki oli heillä yhteistä. Ap.t.2:44. 1 Piet.3:8.
33. Ja apostolit todistivat suurella
voimalla Herran Jesuksen ylösnou-
semuksesta, ja heidän kaikkien osak-
si tuli suuri armo. Ap. t. 1:22.
34. Ei myöskään ollut ketään puut-
teenalaista heidän joukossaan; sillä
kaikki, joilla oli maatiloja tai taloja,
möivät ne ja toivat myötyjen hinnan
35. ja panivat apostolien jalkain juu-
reen; ja jokaiselle jaettiin sen mu-
kaan kuin hän tarvitsi Jes. 58:7
36. Niinpä Josef, jota apostolit kut-
suivat myös Barnabaaksi - se mer-
kitsee: lohdutuksen poika — leviläi-
nen, Kyprosta kotoisin,
37. möi omistamansa pellon, toi ra-
hat ja pani ne apostolien jalkain juu-
reen.

5 Luku.

Ananias ja Safiira. Apostolit pannaan vankilaan, mutta Herran enkeli päästää heidät sieltä ulos. Gamalielin neuvo.

Mutta eräs mies, nimeltä Ananias,
ja hänen vaimonsa Safiira möi-
vät maatilan,
2. ja mies kätki vaimonsa tieten o-
san hinnasta, ja osan hän toi ja pa-
ni apostolien jalkain eteen
3. Mutta Pietari sanoi: „Ananias,
miksi salleit saatanan täyttää sydäm-
mesi, niin että valehtelit Pyhän Hen-
gen edessä ja kätkit osan maatilan
hinnasta? Luuk. 22:3. Joh. 13:2.
4. Eikö se myömätönnäkin ollut si-
nun omasi, ja eikö siitä saamasi hin-
takin ollut sinun käytettävänäsi?
Miksi päätitkään sydämmessäsi tä-
män tehdä? Et ole valehdellut ihmi-
sille, vaan Jumalalle." 1 Tess. 4:8.
5. Kun Ananias kuuli nämä sanat,
kaatui hän maahan ja heitti henken-
sä. Ja suuri pelko valtasi kaikki, jot-
ka sen kuulivat
6. Ja nuoret miehet nousivat ja suo-
rivat hänet ja kantoivat hänet pois
ja hautasivat.
7. Noin kolmen tunnin kuluttua hä-
nen vaimonsa tuli sisään eikä tietä-
nyt mitä oli tapahtunut
8. Niin Pietari kysyi häneltä „Sa-
no minulle siihenkö hintaan te möit-
te maatilan?" Hän vastasi: „Niin,
siihen hintaan."
9. Mutta Pietari sanoi hänelle: „Mik-
si sovitte keskenänne käydä kiusaa-
maan Herran Henkeä? Katso, niiden
askelet, jotka hautasivat miehesi,
kuuluvat tuolta oven takaa, ja he
kantavat sinutkin pois."
10. Niin hän kaatui heti hänen jal-
kainsa eteen ja heitti henkensä; ja
kun nuorukaiset tulivat sisään, ta-
pasivat he hänet kuolleena kantoi-
vat pois ja hautasivat hänet hänen
miehensä viereen
11. Ja suuri pelko valtasi koko seu-
rakunnan ja kaikki ne, jotka tämän
kuulivat. Ap. t. 2:43.
12. Ja apostolien kätten kautta ta-
pahtui kansassa monta tunnusmerk-
kiä ja ihmettä; ja he olivat kaikki
yksimielisesti koolla Salomonin pyl-
väskäytävässä. Ap. t. 4:30. 2 Kor 12:12.
13. Mutta muista ei kukaan uskal-
tanut liittyä heihin, vaan kansa piti
heitä suuressa arvossa
14. Ja yhä enemmän tuli lisää niitä,
jotka uskoivat Herraan, sekä miehiä
että naisia suuret joukot Ap.t.2:47 6:7
15. Kantoivatpa sairaita kaduillekin
ja panivat heitä vuoteille ja paarien
päälle, että Pietarin kulkiessa edes
hänen varjonsa sattuisi johonkuhun
heistä. Ap t. 19:11 s.
16. Myöskin kaupungeista Jerusale-
min ympäristöltä tuli paljo kansaa,
ja he toivat sairaita ja saastaisten
henkien vaivaamia, jotka kaikki pa-
rannettiin.
17. Silloin nousi ylimmäinen pappi
ja kaikki, jotka olivat hänen kans-
saan, saddukealaisten lahko, ja he
tulivat kiihkoa täyteen
18. ja kävivät käsiksi apostoleihin
ja panivat heidät yleiseen vankihuo-
neesen Luuk. 21:12.
19. Mutta yöllä avasi Herran enkeli
vankilan ovet ja vei heidät ulos ja
sanoi Ap. t. 12:7
20. „Menkäät ja esiintykäät temppe-
lissä ja puhukaat kansalle kaikki ijan-
kaikkisen elämän sanat." Joh. 6:68.
21. Kun olivat sen kuulleet, men-

vät he päivän koittaessa temppeliin ja opettivat. Niin ylimmäinen pappi saapui seuralaisineen, ja he kutsuivat neuvoston ja koko Israelin lasten vanhimmiston koolle; ja he lähettivät noutamaan heitä vankilasta.

22. Mutta kun oikeudenpalvelijat tulivat vankilaan, eivät he löytäneet heitä sieltä, vaan palasivat takaisin ja kertoivat,

23. sanoen: „Vankilan me kyllä huomasimme hyvin tarkasti suljetuksi ja vartijat seisomassa ovien edessä; mutta kun avasimme, emme sisältä ketään löytäneet.“

24. Kun temppelin vartijapäällikkö ja ylipapit kuulivat nämä sanat, eivät he tietäneet mitä heistä ajatella ja mitä tästä tulisi.

25. Niin tuli joku ja kertoi heille: „Katso, ne miehet, jotka panitte vankilaan, seisovat temppelissä ja opettavat kansaa.“

26. Silloin päällikkö meni oikeudenpalvelijain kanssa ja nouti heidät; ei kuitenkaan väkisin, sillä he pelkäsivät, että kansa heidät kivittäisi.

27. Ja tuotuaan he asettivat heidät neuvoston eteen. Ja ylimmäinen pappi kuulusteli heitä

28. ja sanoi: „Olemmehan kieltämällä kieltäneet teitä opettamasta tähän nimeen; ja katso, te olette täyttäneet Jerusalemin teidän opillanne ja tahdotte saattaa meidän päällemme tuon miehen veren.“
Matt. 27:25. Ap. t. 4:18 s.

29. Mutta Pietari ja muut apostolit vastasivat ja sanoivat: „Jumalaa tulee totella enemmän kuin ihmisiä.
Dan. 6:7 s.

30. Isiemme Jumala herätti Jesuksen, jonka te ripustitte puuhun ja surmasitte. Ap. t. 2:24. 3:15.

31. Hänet Jumala on koroittanut oikealla kädellään Päämieheksi ja Vapahtajaksi, antamaan Israelille armoa parannukseen ja syntien anteeksi-antamusta. Luuk. 24:47. Hebr. 2:10.

32. Ja me olemme kaiken tämän todistajat, niin myös Pyhä Henki, jonka Jumala on antanut niille, jotka häntä tottelevat.“
Luuk. 24:48. Joh. 15:26 s. Ap. t. 10:39.

33. Kun he sen kuulivat, kirveli se heidän mieltänsä ja he tahtoivat tappaa heitä. Ap. t. 2:37.

34. Mutta neuvostossa nousi eräs farisealainen, nimeltä Gamaliel, lainopettaja, jota koko kansa piti arvossa, ja käski viedä miehet vähäksi aikaa ulos. Ap. t. 22:3.

35. Sitten hän sanoi: „Israelin miehet, kavahtakaat mitä mielitte tehdä näille miehille.

36. Sillä ei ole kauan siitä, kun Teudas nousi, ollen muka jokin olevinansa, ja häneen liittyi noin neljäsataa miestä; hän tapettiin ja kaikki, jotka olivat suostuneet häneen, hajoitettiin ja joutuivat häviöön.

37. Hänen jälkeensä nousi Juudas, galilealainen, verollepanon päivinä ja sai vietellyksi kansaa puolelleen; hänkin hukkui, ja kaikki, jotka olivat suostuneet häneen, hajoitettiin.

38. Ja nyt minä sanon teille: älkäät ryhtykö näihin miehiin, vaan antakaat heidän olla; sillä jos tämä hanke eli tämä teko on ihmisistä, niin se raukeaa tyhjään;
San. 21:30. Matt. 15:13.

39. mutta jos se on Jumalasta, niin ette voi heitä kukistaa. Varokaat, ettei teitä ehkä havaittaisi sotiviksi itse Jumalaakin vastaan.“

40. Niin he noudattivat hänen neuvoansa. Ja he kutsuivat apostolit sisään ja pieksivät heitä ja kielsivät heitä puhumasta Jesuksen nimeen ja päästivät heidät menemään.

41. Niin he läksivät pois neuvostosta iloissaan siitä, että olivat katsotut arvollisiksi kärsimään häväistystä Jesuksen nimen tähden.
Matt. 5:10 s. Room. 5:3. Fil. 1:29. 1 Piet. 4:13.

42. Ja he eivät lakanneet, vaan opettivat joka päivä temppelissä ja kodeissa ja julistivat evankeliumia Kristuksesta Jesuksesta.

6 Luku.

Seurakunta valitsee seitsemän diakonia. Stefanusta syytetään.

Niinä päivinä, kun opetuslasten luku lisääntyi, syntyi hellenisteissä nurinaa hebrealaisia vastaan siitä, että heidän leskiänsä syrjäytettiin jokapäiväisessä avustuksessa.
Ap. t. 4:35.

2. Niin ne kaksitoista kutsuivat kokoon opetuslasten joukon ja sanoivat: „Ei ole oikein, että me heitämme Jumalan sanan toimittaaksemme pöytäpalvelusta.

3. Valitkaat sentähden, veljet, keskuudestanne seitsemän taattua miestä, jotka ovat Pyhää Henkeä ja viisautta täynnä, niin asetamme heidät tähän toimeen. 1 Tim. 3:7.

4. Mutta me tahdomme pysyä rukouksessa ja sanan palveluksessa.“
Ef. 6:18.

5. Ja se puhe kelpasi kaikelle joukolle; ja he valitsivat Stefanuksen, miehen täynnä uskoa ja Pyhää Henkeä, ja Filippuksen ja Prokoron ja

Nikanorin ja Timonin ja Parmenaan
ja Nikolaon, antiokialaisen käännyn-
näisen, Ap. t. 8:5,26. 21:8.
6. ja asettivat heidät apostolien e-
teen, ja nämä rukoilivat ja panivat
kätensä heidän päällensä.
Ap. t. 13:3. 1 Tim. 4:14.
7. Ja Jumalan sana levisi, ja ope-
tuslasten luku lisääntyi suuresti Je-
rusalemissa. Ja lukuisa joukko pap-
peja tuli uskolle kuuliaiseksi.
Ap. t. 12:24. 19:20.
8. Ja Stefanus, täynnä armoa ja voi-
maa, teki suuria ihmeitä ja tunnus-
tekoja kansassa. Ap. t. 5:12.
9. Niin nousi muutamia niin kut-
sutusta libertiinien synagogasta ja
kyreneläisten ja aleksandrialaisten
sekä niiden synagogasta, jotka olivat
Kilikiasta ja Aasiasta, väittelemään
Stefanuksen kanssa,
10. mutta eivät voineet mitään sitä
viisautta ja henkeä vastaan, jolla hän
puhui. Jes. 54:17. Luuk. 21:15.
11 Silloin he salaa hankkivat mie-
hiä sanomaan: „Olemme kuulleet
hänen puhuvan pilkkasanoja Moo-
sesta ja Jumalaa vastaan."
12. Ja he yllyttivät kansan ja van-
himmat ja kirjanoppineet ja ryntä-
sivät esiin, raastoivat hänet mukaan-
sa ja veivät neuvostoon.
13. Ja he esittivät vääriä todistajia,
ja nämä sanoivat: „Tämä mies ei lak-
kaa puhumasta pilkkasanoja tätä
pyhää paikkaa vastaan ja lakia vas-
taan;
14. sillä me olemme kuulleet hänen
sanovan, että Jesus, tuo nasaretilai-
nen, on hajoittava maahan tämän
paikan ja muuttava ne säännöt, jotka
Mooses on antanut meille."
15. Ja kaikki, jotka neuvostossa is-
tuivat, kiinnittivät katseensa häneen,
ja hänen kasvonsa olivat heistä niin-
kuin enkelin kasvot

7 Luku.

Stefanuksen puhe neuvoston edessä ja marttyrikuolema.

Niin ylimmäinen pappi sanoi: „On-
ko niin?"
2. Stefanus sanoi: „Miehet, veljet ja
isät, kuulkaat! Kirkkauden Jumala
ilmestyi isällemme Abrahamille, hä-
nen ollessaan Mesopotamiassa, en-
nenkuin hän oli asettunut asumaan
Haraniin, 1 Moos. 11:31.
3. ja sanoi hänelle: ,Lähde maas-
tasi ja suvustasi ja mene siihen maa-
han, jonka olen sinulle osoittava'.
4. Silloin hän läksi kaldealaisten
maasta ja asettui asumaan Haraniin.
Ja kun hänen isänsä oli kuollut, käs-
ki Jumala hänen muuttaa tähän
maahan, jossa te nyt asutte,
5. eikä antanut hänelle perintöosaa
siihen, ei jalan-alaakaan, vaan lu-
pasi, Abrahamin vielä lapsetonna ol-
lessa, antaa sen hänen ja hänen sie-
menensä omaksi hänen jälkeensä
1 Moos. 13:15. 15:18.
6. Ja Jumala puhui näin. ,Hänen
jälkeläisensä tulevat olemaan muu-
kalaisina vieraalla maalla, ja siellä
ne tekevät heidät orjiksensa ja pite-
levät heitä pahoin neljäsataa vuotta;
2 Moos. 12:40.
7. ja sen kansan, jonka orjiksi he
tulevat, minä olen tuomitseva', Ju-
mala sanoi, ,ja sen jälkeen he läh-
tevät sieltä ja palvelevat minua täs-
sä paikassa' 2 Moos. 3:12.
8. Ja hän antoi hänelle ympärileik-
kauksen liiton; ja niin Abrahamille
syntyi Isaak, ja hän ympärileikka-
si hänet kahdeksantena päivänä, ja
Isaakille syntyi Jaakob, ja Jaakobil-
le ne kaksitoista patriarkkaa.
1 Moos. 17:9 s. 21:2 s. 25:24 s. 35:23.
9. Ja patriarkat kadehtivat Josefia
ja möivät hänet Egyptiin. Mutta Ju-
mala oli hänen kanssaan
1 Moos. 37:28. 39:1 s. Ps. 105:17.
10. ja pelasti hänet kaikista hänen
ahdistuksistansa. Ja hän antoi hä-
nelle armoa ja viisautta, hänen ol-
lessaan Faraon, Egyptin kuninkaan
edessä; ja tämä pani hänet Egyptin
ja koko talonsa haltijaksi.
1 Moos. 4:14, 38 s.
11. Ja tuli nälänhätä koko Egyptiin
ja Kanaanmaahan, ja suuri vaiva,
eivätkä meidän isämme saaneet ra-
vintoa mistään. 1 Moos. 41:54 s.
12. Mutta kun Jaakob kuuli Egyp-
tissä olevan jyviä, lähetti hän isäm-
me sinne ensimmäisen kerran.
1 Moos. 42:1 s.
13. Ja toisella kerralla veljet tunsi-
vat Josefin, ja Farao sai tietää Jose-
fin sukuperän. 1 Moos. 45:3 s. 47:1 s.
14. Niin Josef lähetti kutsumaan
luokseen isänsä Jaakobin ja koko
sukunsa, seitsemänkymmentäviisi
henkeä. 1 Moos. 46:6. 2 Moos. 1:5.
15. Ja Jaakob meni Egyptiin ja kuoli
siellä, hän ja isämme, 1 Moos. 49:33.
16. ja heidät siirrettiin Sikemiin ja
pantiin siihen hautaan, jonka Abra-
ham oli rahalla ostanut Emmorin
lapsilta Sikemissä.
1 Moos. 23:16 s. 33:19. 47:30. 50:13. Jos. 24:32.
17. Mutta sitä mukaa kuin lähestyi
aika, jolloin Jumalan Abrahamille
antama lupaus oli täyttyvä, kasvoi
kansa ja lisääntyi Egyptissä,
2 Moos. 1:7 s. Ps. 105:24.

18. kunnes siellä nousi toinen kuningas, joka ei Josefista mitään tietänyt.
19. Tämä kohteli kavalasti meidän sukukuntaamme ja piteli isiämme pahoin, niin että pakoitti heitä panemaan heitteille pienet lapsensa, etteivät jäisi eloon. 2 Moos. 1:10 s.
20. Siihen aikaan Mooses syntyi, ja hän oli armas Jumalalle. Häntä elätettiin kolme kuukautta isänsä kodissa. 2 Moos. 2:2 s. Hebr. 11:23.
21. Mutta kun hänet oli pantu heitteille, otti Faraon tytär hänet ja kasvatti hänestä itselleen pojan.
22. Ja Moosekselle opetettiin kaikki egyptiläisten viisaus, ja hän oli voimallinen sanoissaan ja töissään.
23. Mutta kun hän oli täyttänyt neljäkymmentä vuotta, heräsi hänen sydämmessään ajatus mennä katsomaan veljiään, Israelin lapsia. Hebr. 11:24 s.
24. Ja nähdessään eräälle heistä vääryyttä tehtävän, hän puolusti häntä ja kosti pahoinpidellyn puolesta ja löi egyptiläisen kuoliaaksi.
25. Ja hän luuli veljiensä ymmärtävän, että Jumala hänen kätensä kautta oli antava heille pelastuksen; mutta he eivät sitä ymmärtäneet.
26. Seuraavana päivänä hän meni heidän tykönsä, ja kun muutamat riitelivät, koetti hän saada heitä sopimaan, sanoen: ‚Olettehan veljiä, miehet; miksi teette vääryyttä toisillenne?‘
27. Mutta se, joka teki vääryyttä lähimmäiselleen, työnsi hänet pois ja sanoi: ‚Kuka on pannut sinut meidän hallitusmieheksemme ja tuomariksemme?
28. Ethän vain tahtone tappaa minua, niinkuin eilen tapoit egyptiläisen?‘
29. Tämän puheen vuoksi Mooses pakeni ja eli muukalaisena Midianin maassa, ja siellä hänelle syntyi kaksi poikaa. 2 Moos. 2:15. 3:1 s.
30. Ja kun neljäkymmentä vuotta oli kulunut, ilmestyi hänelle Sinain vuoren erämaassa enkeli palavan orjantappurapensaan liekissä.
31. Kun Mooses näki tuon näyn, niin hän ihmetteli sitä; ja kun hän meni tarkemmin katsomaan, kuului hänelle Herran ääni, joka sanoi:
32. ‚Minä olen sinun isiesi Jumala, Abrahamin ja Isaakin ja Jaakobin Jumala.‘ Niin Mooses alkoi vavista eikä tohtinut katsoa sinne.
33. Mutta Herra sanoi hänelle: ‚Riisu kengät jalastasi; sillä paikka, jossa seisot, on pyhää maata.
34. Olen kyllä nähnyt kuinka kansaani Egyptissä kiduletaan, ja heidän huokauksensa olen kuullut, ja minä olen astunut alas päästämään heidät; ja nyt, tule tänne, minä lähetän sinut Egyptiin.‘ 2 Moos. 2:24.
35. Sen Mooseksen, jonka he kielsivät, sanoen: ‚Kuka sinut on pannut hallitusmieheksi ja tuomariksi?‘ hänet Jumala lähetti sekä hallitusmieheksi että lunastajaksi, enkelin käden kautta, joka hänelle orjantappurapensaassa ilmestyi.
36. Hän johdatti heidät sieltä pois ja teki ihmeitä ja tunnustekoja Egyptin maassa ja Punaisessa meressä ja erämaassa neljänäkymmenenä vuotena. 2 Moos. 7:1 s. 33:1. Ps. 105:27.
37. Tämä on se Mooses, joka sanoi Israelin lapsille: ‚Profetan, minun kaltaiseni, Jumala on teille herättävä teidän veljistänne.‘ 5 Moos. 18:15 s. Ap. t. 3:22.
38. Hän se on, joka seurakunnassa, sen ollessa erämaassa, oli enkelin kanssa, joka puhui hänelle Sinain vuorella, ja oli isiemme kanssa; ja hän sai eläviä sanoja meille annettavaksi. 2 Moos. 19:3 s. 20:1 s. 5 Moos. 5:31. 32:46 s. Hebr. 4:12.
39. Mutta häntä isämme eivät tahtoneet totella, vaan työnsivät hänet pois ja kääntyivät sydämmessänsä Egyptiin, 4 Moos. 14:3.
40. sanoen Aaronille: ‚Tee meille jumalia, jotka kulkevat edellämme, sillä emme me tiedä mitä on tapahtunut tuolle Moosekselle, joka toi meidät Egyptin maasta.‘ 2 Moos. 32:1 s.
41. Ja he tekivät niinä päivinä vasikan ja toivat uhreja epäjumalalleen ja riemuitsivat näistä kättensä teoista. Ps. 106:19. 1 Kor 10:7.
42. Mutta Jumala kääntyi heistä pois ja hylkäsi heidät palvelemaan taivaan sotajoukkoa, niinkuin on kirjoitettu profettain kirjassa: ‚Toitteko minulle teurasuhreja ja muita uhreja noina neljänäkymmenenä vuotena erämaassa, te Israelin huonekunta? Jer. 19:13. Am. 5:25 s. Sef. 1:5.
43. Ja te kannoitte Molokin majaa ja Remfa jumalan tähteä, niitä kuvia, jotka olitte tehneet kumarrettaviksenne. Sentähden minä olen vievä teidät toiselle puolelle Babylonia.‘ 1 Kun. 11:7.
44. Todistuksen maja oli isillämme erämaassa, niinkuin hän, joka puhui Moosekselle, oli määrännyt ja käskenyt sen tehtäväksi sen perikuvan mukaan, minkä Mooses oli nähnyt. 2 Moos. 25:9, 40. 26:30. Hebr. 8:5.
45. Ja meidän isämme ottivat majan vastaan ja toivat sen Josuan joh-

dolla niiden pakanain maahan, jotka Jumala karkoitti pois isiemme tieltä, aina Davidin päiviin saakka.
2 Moos. 23:28. 5 Moos. 4:38. Jos. 3:3. 18:1.
46. Hän sai armon Jumalan edessä ja anoi, että hän saisi rakentaa majan Jaakobin Jumalalle
2 Sam. 7:2. 1 Aik. 17:1 Ps. 132:4 s.
47. Ja Salomon rakensi Hänelle huoneen. 1 Kun. 6:1 s. 8:13.
48. Vaan ei Korkein asu käsin tehdyissä huoneissa, niinkuin profetta sanoo. 1 Kun. 8:27 Jes. 66:1. Ap. t. 17:24.
49. ,Taivas on minun valtaistuimeni, ja maa minun jalkaini alunen, minkälaisen huoneen te rakentaisitte minulle, sanoo Herra, tai mikä olisi leposijani oleva? Matt. 5:34 s.
50. Eikö minun käteni ole tehnyt tätä kaikkea?'
51. Te niskurit ja ympärileikkaamattomat sydämmestä ja korvista! aina te vastustatte Pyhää Henkeä — niinkuin isänne, niin tekin
2 Moos 32:9. 33:3. 3 Moos. 26:41. Jes. 63:10. Jer. 6:10. 9:26. Luuk. 7:30.
52. Ketäpä profetoista eivät isänne vainonneet? Hehän tappoivat ne, jotka ennustivat sen Vanhurskaan tulemista; ja teistä on nyt tullut hänen pettäjänsä ja murhaajansa,
1 Kun. 19:10. Matt. 23:30 s. Ap. t. 3:14.
53. teistä jotka enkelien toimesta saitte lain, ettekä sitä pitäneet."
2 Moos. 19:3 s. Gal 3:19. Hebr 2:2.
54. Mutta kun he tämän kuulivat, kirveli se heidän sydäntänsä ja he kiristivät hänelle hampaitansa Ap. t. 5:33.
55 Mutta täynnä Pyhää Henkeä hän kiinnitti katseensa taivaasen ja näki Jumalan kirkkauden ja Jesuksen seisovan Jumalan oikealla puolella
Luuk 22:69
56. ja sanoi ,,Katso, minä näen taivaan avoinna ja Ihmisen Pojan seisovan Jumalan oikealla puolella."
Room 8:34. Hebr 12:2.
57 Niin he huusivat kovalla äänellä ja tukkivat korvansa ja karkasivat kaikki yhdessä hänen päällensä
58. ja ajoivat hänet ulos kaupungista ja kivittivät. Ja todistajat riisuivat viittansa erään Saulus nimisen nuorukaisen jalkain juureen.
5 Moos. 17:5 s. Ap. t. 22:20. Hebr. 11:37.
59. Ja kun he kivittivät Stefanusta, rukoili hän ja sanoi: ,,Herra Jesus, ota minun henkeni."
Ps. 31:6. Luuk. 23:46. 1 Piet. 4:19.
60. Ja hän laskeutui polvilleen ja huusi kovalla äänellä: ,,Herra, älä lue heille syyksi tätä syntiä!" Ja sen sanottuaan hän nukkui.
Matt. 5:44. Luuk. 23:34.

8 Luku.

Jerusalemissa nousee suuri vaino. Simon noita. Etiopialainen hoviherra kastetaan.

Ja Sauluskin oli hyväksynyt Stefanuksen surmaamisen Ja sinä päivänä nousi suuri vaino Jerusalemin seurakuntaa vastaan; ja kaikki hajaantuivat ympäri Judean ja Samarian maakuntia paitse apostolit.
Ap. t. 22:26
2. Ja muutamat jumalaapelkääväiset miehet hautasivat Stefanuksen ja valittivat häntä suuresti
3. Mutta Saulus raateli seurakuntaa, kulkien talosta taloon ja raastaen ulos miehiä ja naisia, ja panetti heidät vankeuteen.
Ap. t 22:4, 19. 26:10 s. Gal. 1:13.
4. Ne, jotka näin olivat hajaantuneet, vaelsivat paikasta toiseen ja julistivat evankeliumin sanaa. Ap. t. 11:19.
5. Ja Filippus meni Samarian kaupunkiin ja saarnasi siellä Kristusta.
Ap t. 6:5.
6 Ja kansa otti yksimielisesti vaarin siitä mitä Filippus sanoi, kun kuulivat hänen puheensa ja näkivät ne ihmeet, joita hän teki.
7 Sillä useista, joissa oli saastaisia henkiä, ne läksivät pois huutaen kovalla äänellä, ja monta halvattua ja rampaa parannettiin. Mark. 16:17
8. Ja syntyi suuri ilo siinä kaupungissa.
9. Mutta ennestään oli kaupungissa muuan mies, nimeltä Simon joka harjoitti noituutta ja hurmasi Samarian kansaa, sanoen olevansa jokin suuri;
10. ja hänen jälessään juoksivat kaikki, pienimmästä suurimpaan, ja sanoivat: ,,Tämä on Jumalan voima, jota kutsutaan ,suureksi "
11. Ja he juoksivat hänen jälessään sen vuoksi, että hän kauan aikaa noituuksillaan oli hurmannut heitä.
12. Mutta kun he nyt uskoivat Filippusta, joka julisti evankeliumia Jumalan valtakunnasta ja Jesuksen Kristuksen nimestä, niin he kastattivat itsensä, sekä miehet että naiset.
13. Ja Simon itsekin uskoi, ja kun oli saanut kasteen, seuraili hän Filippusta; ja nähdessään ihmeitä ja suuria voimatekoja tapahtuvan, hän hämmästyi.
14. Mutta kun Jerusalemissa olevat apostolit kuulivat, että Samaria oli ottanut vastaan Jumalan sanan, lähettivät he heidän tykönsä Pietarin ja Johanneksen.
15. Ja tultuaan sinne nämä rukoilivat heidän edestänsä, että he saisivat Pyhän Hengen;

16. sillä hän ei ollut vielä laskeunut kenenkään päälle heistä, vaan he olivat ainoastaan kastetut Herran Jesuksen nimeen. Ap. t. 19:2.
17. Silloin he panivat kätensä heidän päällensä, ja he saivat Pyhän Hengen. Ap. t. 19:6.
18. Mutta kun Simon näki, että kenen päälle apostolit panivat kätensä, sille annettiin Pyhä Henki, tarjosi hän heille rahaa
19. ja sanoi: ,,Antakaat minullekin tuo valta, että kenenkä päälle käteni panen, se saa Pyhän Hengen.“
20. Mutta Pietari sanoi hänelle: ,,Menkööt rahasi sinun kanssasi kadotukseen, koska luulet Jumalan lahjan olevan rahalla saatavissa. Matt. 10:8.
21. Ei sinulla ole osaa eikä erää tähän sanaan, sillä sydämmesi ei ole oikea Jumalan edessä. Ef. 5:5.
22. Tee siis parannus ja käânny tästä pahuudestasi ja rukoile Herraa, että sydämmesi ajatus annettaisiin sinulle anteeksi. 2 Tim. 2:25.
23. Sillä minä näen sinun olevan täynnä katkeraa sappea ja kiinni vääryyden siteissä.“ Hebr. 12:15.
24. Niin Simon vastasi ja sanoi: ,,Rukoilkaat te minun edestäni Herraa, ettei minulle tapahtuisi mitään siitä, mitä olette sanoneet.“
25. Ja kun he olivat todistaneet voimallisesti ja puhuneet Herran sanaa, palasivat he Jerusalemiin ja julistivat evankeliumia monessa Samarian kylässä.
26. Mutta Filippukselle puhui Herran enkeli, sanoen: ,,Nouse ja mene etelään päin sille tielle, joka vie Jerusalemista alas Gasaan ja on autio tie.“
27. Ja hän nousi ja läksi. Ja katso, siellä kulki etiopialainen mies, Etiopian kuningattaren Kandaken hoviherra, mahtava mies ja koko hänen aarteistonsa hoitaja; hän oli tullut Jerusalemiin rukoilemaan
Ps. 68:32. Sef. 3:10.
28. ja oli nyt paluumatkalla ja istui vaunuissaan ja luki Jesaja profettaa.
29. Niin Henki sanoi Filippukselle: ,,Käy lähemmä ja seuraa noita vaunuja.“
30. Niin Filippus juoksi luo ja kuuli hänen lukevan Jesaja profettaa ja sanoi: ,,Ymmärrätkö myös mitä luet?“
31. Niin hän sanoi: ,,Kuinka voisin ymmärtää, kun ei kukaan minua opasta?“ Ja hän pyysi Filippusta nousemaan ja istumaan viereensä.
32. Ja se raamatunpaikka, jota hän luki, oli tämä: ,,Niinkuin lammas hän viedään teurastettavaksi; ja niinkuin karitsa keritsijänsä edessä on ääneti, niin ei hänkään suutansa avaa. Jes. 53:7 s.
33. Hänen alentumisensa kautta hänen tuomionsa otetaan pois. Kuka voi kuvailla hänen sukuaan? Sillä hänen elämänsä siirretään pois maan päältä.“
34. Ja hoviherra kysyi Filippukselta, sanoen. ,,Minä pyydän sinua, sano minulle: kenestä profetta puhuu näin, itsestäänkö vai jostakin toisesta?“
35. Niin Filippus avasi suunsa ja lähtien tästä kirjoituksesta julisti hänelle evankeliumia Jesuksesta.
36. Ja matkustaessaan tietä myöten he tulivat veden luo; ja hoviherra sanoi: ,,Katso, tuossa on vettä. Mikä estää kastamasta minua?“
37. Niin Filippus sanoi hänelle: ,,Jos uskot koko sydämmestäsi, niin se tapahtukoon.“ Hän vastasi ja sanoi: ,,Minä uskon, että Jesus Kristus on Jumalan Poika!“
Matt. 16:16. Mark. 16:16.
38. Ja hän käski pysäyttää vaunut, ja he astuivat kumpikin veteen, sekä Filippus että hoviherra, ja Filippus kastoi hänet.
39. Ja kun he olivat astuneet vedestä, tempasi Herran Henki Filippuksen pois, eikä hoviherra häntä enää nähnyt; vaan hän jatkoi matkaansa iloiten. 1 Kun. 18:12. 2 Kun. 2:16.
40. Mutta Filippus tavattiin Asotissa; ja hän vaelsi ympäri ja julisti evankeliumia kaikissa kaupungeissa, kunnes tuli Kesareaan. Ap. t. 21:8.

9 Luku.

Sauluksen kääntymys. Eneas parannetaan. Tabita herätetään kuolleista.

Mutta Saulus puhkui yhä uhkaa ja murhaa Herran opetuslapsia vastaan ja meni ylimmäisen papin luo
Ap. t. 7:58. Gal. 1:13. 1 Tim. 1:13.
2. ja pyysi häneltä kirjeitä Damaskon synagogille, että kenen hän tätä tietä vaeltavan joko miehen tai naisen löytääkin, sen saakoon hän tuoda sidottuna Jerusalemiin.
Ap. t. 18:25 s. 19:23.
3. Ja kun hän oli matkalla, tapahtui hänen lähestyessään Damaskoa, että yhtäkkiä leimahti hänen ympärillään valo taivaasta; 1 Kor. 15:8 s.
4. ja hän kaatui maahan ja kuuli äänen, joka sanoi hänelle: ,,Saul, Saul, miksi vainoat minua?“ Luuk. 10:16.
5. Hän vastasi: ,,Kuka olet, Herra?“ Ja Herra sanoi: ,,Minä olen Jesus, jota sinä vainoat.
6. Mutta nouse ja mene kaupunkiin,

niin sinulle sanotaan mitä sinun on
tekeminen."
7. Ja miehet, jotka matkustivat hä-
nen kanssaan, seisoivat mykistynei-
nä; he kuulivat kyllä äänen, mutta
eivät ketään nähneet.
8. Niin Saulus nousi maasta, mut-
ta kun hän avasi silmänsä, ei hän
nähnyt mitään, vaan he taluttivat
häntä kädestä ja veivät hänet Da-
maskoon.
9. Ja hän oli kolme päivää näke-
mätönnä, ei syönyt eikä juonut.
10. Ja Damaskossa oli eräs opetus-
lapsi, nimeltä Ananias. Hänelle Her-
ra sanoi näyssä. „Ananias!" Hän
vastasi: „Katso, tässä olen, Herra."
11. Niin Herra sanoi hänelle: „Nou-
se ja mene sille kadulle, jota sano-
taan Suoraksi kaduksi, ja kysy Juu-
daan talosta Saulus nimistä tarsolais-
ta miestä. Sillä katso, hän rukoilee;
12. ja hän on nähnyt näyssä mie-
hen, nimeltä Ananias, tulevan sisälle
ja panevan kätensä hänen päälleen,
että hän saisi näkönsä jälleen."
13. Ananias vastasi: „Herra, olen
kuullut monelta tuosta miehestä,
kuinka paljon pahaa hän on tehnyt
sinun pyhillesi Jerusalemissa;
14. ja täällä hänellä on ylipapeilta
saamansa valta vangita kaikki, jotka
sinun nimeäsi avuksi huutavat."
15. Mutta Herra sanoi hänelle: „Me-
ne, sillä minulle hän on valittu ase
kantamaan nimeäni pakanain ja ku-
ningasten ja Israelin lasten eteen.
Room. 1:5. Gal. 2:7 s. 1 Tim. 2:7.
16. Sillä minä tahdon näyttää hä-
nelle kuinka paljo hänen pitää kär-
simän minun nimeni tähden."
Ap. t. 20:23. 2 Kor. 11:23 s.
17. Niin Ananias läksi ja meni huo-
neesen, pani molemmat kätensä hä-
nen päälleen ja sanoi: „Saul, velje-
ni! Herra Jesus, joka ilmestyi sinul-
le tiellä, jota tulit, lähetti minut,
että saisit näkösi jälleen ja täyttyi-
sit Pyhällä Hengellä."
18. Ja heti putosi hänen silmistään
ikäänkuin suomukset, ja hän sai nä-
könsä ja nousi ja kastatti itsensä.
19. Ja nautittuaan ruokaa hän voi-
mistui.
Ja Saulus oli opetuslasten seurassa
Damaskossa muutamia päiviä,
20. ja saarnasi kohta synagogissa
Jesusta todistaen, että hän on Ju-
malan Poika.
21. Ja kaikki, jotka kuulivat, häm-
mästyivät ja sanoivat: „Eikö tämä
ole se, joka Jerusalemissa tahtoi hä-
vittää ne, jotka huutavat avuksi tätä
nimeä? Ja eikö hän tullut tänne si-
tä varten, että veisi ne sidottuina
ylipappien käsiin?" Ap. t. 8:3.
22. Mutta Saulus sai yhä enemmän
voimaa ja pani Damaskossa asuvat
juutalaiset ymmälle, näyttäen toteen,
että Jesus on Kristus Ap. t. 18:28.
23. Ja jonkun ajan kuluttua juuta-
laiset pitivät keskenään neuvoa tap-
paaksensa hänet Ap. t. 23:12.
24. Mutta heidän salahankkeensa
tuli Sauluksen tietoon. Ja he vartioi-
vat porttejakin yöt päivät, saadak-
seen hänet tapetuksi. 2 Kor. 11:32.
25. Mutta opetuslapset ottivat hänet
yöllä, päästivät hänet muurin läpi
ja laskivat alas korissa.
26. Ja kun hän oli tullut Jerusale-
miin, yritti hän liittyä opetuslapsiin;
mutta he kaikki pelkäsivät häntä,
koska eivät uskoneet, että hän oli
opetuslapsi. Gal. 1:18.
27. Mutta Barnabas otti hänet tur-
viinsa ja vei hänet apostolien luo ja
kertoi heille, kuinka Saulus tiellä
oli nähnyt Herran, ja että Herra oli
puhunut hänelle, ja kuinka hän Da-
maskossa oli rohkeasti saarnannut
Jesuksen nimeen.
28. Ja niin hän kävi heidän keskuu-
dessaan sisälle ja ulos Jerusalemissa
ja saarnasi rohkeasti Herran nimeen.
29. Ja hän puhui ja väitteli helle-
nistien kanssa; mutta he koettivat
tappaa häntä.
30. Kun veljet sen huomasivat, vei-
vät he hänet Kesareaan, ja lähet-
tivät hänet sieltä Tarsoon. Ap. t. 11:25.
31. Niin oli nyt seurakunnalla ko-
ko Judeassa ja Galileassa ja Sama-
riassa rauha; ja se rakentui ja vaelsi
Herran pelvossa ja lisääntyi Pyhän
Hengen elvyttävästä vaikutuksesta.
32. Ja tapahtui, että Pietari, vael-
taessaan kaikkialla, tuli myöskin nii-
den pyhien luo, jotka asuivat Lyd-
dassa.
33. Siellä hän tapasi erään miehen,
nimeltä Eneas, joka kahdeksan vuot-
ta oli maannut vuoteessaan ja oli
halvattu.
34. Ja Pietari sanoi hänelle „Eneas,
Jesus Kristus parantaa sinut; nouse
ja järjestä itse vuoteesi!" Ja heti hän
nousi.
35. Ja kaikki Lyddan ja Saronin a-
sukkaat näkivät hänet; ja he kään-
tyivät Herran tykö.
36. Mutta Jopessa oli eräs nais-ope-
tuslapsi, nimeltä Tabita, mikä krei-
kaksi on Dorkas; hän teki paljon
hyvää ja antoi runsaasti almuja.
37. Ja tapahtui niinä päivinä, että
hän sairastui ja kuoli; ja he pesivät
hänet ja panivat ylisaliin.

38. Ja koska Lydda oli lähellä Joppea, ja kun opetuslapset kuulivat Pietarin olevan siellä, lähettivät he kaksi miestä hänen tykönsä pyytämään, että hän viivyttelemättä tulisi heidän tykönsä.
39. Niin Pietari nousi ja meni heidän kanssaan. Ja hänen sinne saavuttuaan, he veivät hänet ylisaliin, ja kaikki lesket tulivat hänen tykönsä itkien ja näytellen hänelle ihokkaita ja viittoja, joita Dorkas oli tehnyt, ollessaan heidän kanssaan.
40. Mutta Pietari käski kaikkien poistua ja laskeusi polvilleen ja rukoili; ja hän kääntyi ruumiin puoleen ja sanoi: „Tabita, nouse ylös!" Niin hän avasi silmänsä, ja kun hän näki Pietarin, nousi hän istumaan.
41. Ja Pietari ojensi hänelle kätensä ja nosti hänet seisomaan, ja kutsui sisään pyhät ja lesket ja asetti hänet elävänä heidän eteensä.
42. Ja se tuli tiedoksi kautta koko Jopen, ja monet uskoivat Herraan.
43. Ja Pietari viipyi Jopessa useita päiviä erään nahkuri Simonin luona.

10 Luku.

Kornelius kääntyy ja kastetaan.

Ja Kesareassa oli mies, nimeltä Kornelius, sadanpäällikkö niin kutsutussa italialaisessa sotaväen osastossa.
2. Hän oli hurskas ja Jumalaa pelkääväinen koko perhekuntansa kanssa ja antoi paljon almuja kansalle ja rukoili alati Jumalaa.
3. Hän näki selvästi näyssä noin yhdeksännellä tunnilla päivästä Jumalan enkelin, joka tuli sisään hänen tykönsä ja sanoi hänelle: „Kornelius!"
4. Niin tämä kiinnitti katseensa häneen, ja sanoi peljästyksissään: „Herra, mikä on?" Enkeli sanoi hänelle: „Sinun rukouksesi ja almusi ovat nousseet Jumalan tykö ja ovat hänen muistossaan.
5. Niin lähetä nyt miehiä Joppeen noutamaan Simon, jota myös Pietariksi kutsutaan;
6. hän majailee erään nahkuri Simonin luona, jonka talo on meren rannalla." Ap. t. 9:43.
7. Ja kun enkeli, joka Korneliusta puhutteli, oli mennyt pois, kutsui tämä kaksi palvelijaansa ja erään jumalaapelkääväisen sotamiehen niistä, jotka alati olivat hänen luonaan,
8. ja kertoi heille kaikki ja lähetti heidät Joppeen.
9. Ja seuraavana päivänä, kun he olivat matkalla ja lähestyivät kaupunkia, nousi Pietari noin kuudennen tunnin vaiheella katolle rukoilemaan.
10. Ja hänen tuli nälkä ja hän halusi ruokaa. Mutta sitä valmistettaessa hän joutui horroksiin;
11. ja hän näki taivaan avoinna ja astian, ikäänkuin suuren liinavaatteen, tulevan alas ja neljästä kulmastaan laskettavan maahan.
12. Ja siinä oli kaikkinaisia maan nelijalkaisia ja matelijoita ja taivaan lintuja.
13. Ja hänelle sanoi ääni: „Nouse, Pietari, teurasta ja syö!"
14. Mutta Pietari sanoi: „En suinkaan, Herra; sillä en ole ikinä syönyt mitään epäpyhää enkä saastaista." 3 Moos. 11:4 s. Hes. 4:14.
15. Ja taas puhui ääni hänelle toistamiseen: „Minkä Jumala on puhdistanut, sitä älä sinä sano epäpyhäksi." Matt. 15:11. Room. 14:14. 1 Tim. 4:4.
16. Tämä tapahtui kolme kertaa; sitten astia heti otettiin ylös taivaasen.
17. Ja kun Pietari mielessään mietti, eikä päässyt selville siitä, mitä hänen näkemänsä näky mahtoi merkitä, niin katso, ne miehet, jotka Kornelius oli lähettänyt ja jotka kyselemällä olivat löytäneet Simonin talon, seisoivat portilla Ap. t. 11:11 s.
18. ja tiedustelivat kovalla äänellä, majailiko siellä Simon, lisänimeltä Pietari.
19. Kun Pietari yhä mietti tuota näkyä, sanoi Henki hänelle: „Katso, kolme miestä kysyy sinua;
20. nouse siis, astu alas ja mene arvelematta heidän kanssaan, sillä minä olen heidät lähettänyt."
21. Niin Pietari meni alas miesten luo ja sanoi: „Katso, minä olen se, jota etsitte; mitä varten olette tulleet?"
22. He sanoivat: „Sadanpäällikö Kornelius, hurskas ja Jumalaa pelkääväinen mies, josta koko Juudan kansa todistaa hyvää, on pyhältä enkeliltä ilmestyksessä saanut käskyn haettaa sinut kotiinsa kuullakseen mitä sinulla on hänelle sanottavaa."
23. Niin hän kutsui heidät sisään ja piti heitä vierainaan.
Seuraavana päivänä Pietari nousi ja läksi heidän kanssaan, ja muutamat veljet Jopesta seurasivat hänen mukanaan.
24. Ja sen jälkeisenä päivänä he saapuivat Kesareaan, ja Kornelius odotti heitä ja oli kutsunut koolle sukulaisensa ja lähimmät ystävänsä.
25. Ja kun Pietari oli astumassa sisään, meni Kornelius häntä vastaan

ja heittäytyi hänen jalkainsa juureen
ja kumarsi häntä.
26. Mutta Pietari nosti hänet ylös,
sanoen: „Nouse; minäkin olen ihminen.“ Ap. t. 14:15. Ilm. 19:10. 22:8 s.
27. Ja puhellen hänen kanssaan hän
meni sisään ja tapasi monta koolla.
28. Ja hän sanoi heille: „Te tiedätte, että on luvatonta juutalaisen miehen seurustella muukalaisen kanssa
tai mennä hänen tykönsä; mutta minulle Jumala on osoittanut, etten saa
sanoa ketään ihmistä epäpyhäksi enkä saastaiseksi. 2 Moos. 23:32 s.
5 Moos. 7:3. 10:19. Joh. 4:9. Ap. t. 11:3.
29. Senpätähden minä vastaan sanomatta tulinkin, kun minua noudettiin. Ja nyt minä kysyn: mitä varten olette minut noutaneet?“
30. Ja Kornelius sanoi: „Neljä päivää sitten juuri tähän aikaan päivästä minä kotonani rukoilin tällä
yhdeksännellä tunnilla, ja katso, edessäni seisoi mies loistavissa vaatteissa
31. ja sanoi: ‚Kornelius, rukouksesi
on kuultu ja almusi ovat tulleet muistoon Jumalan edessä.
32. Lähetä siis Joppeen ja kutsu
luoksesi Simon, jota myös Pietariksi kutsutaan; hän majailee nahkuri
Simonin talossa meren rannalla‘.
33. Sentähden minä lähetin heti sinulle sanan, ja sinä teit hyvin, kun
tulit. Nyt olemme siis tässä kaikki Jumalan edessä, kuullaksemme kaikki, mitä Herra on käskenyt sinulle.“
34. Niin Pietari avasi suunsa ja sanoi: „Nyt minä totuudessa käsitän,
ettei Jumala katso ihmisen muotoon,
5 Moos. 10:17. 1 Sam. 16:7. 2 Aik. 19:7.
Room. 2:11. Gal. 2:6. Ef. 6:9. Kol. 3:25.
35. vaan että jokaisessa kansassa se,
joka häntä pelkää ja tekee vanhurskautta, on hänelle otollinen.
Jes. 56:6 s. Ap. t. 15:9. Room. 10:12.
36. Sen sanan, jonka hän lähetti Israelin lapsille, julistaen rauhaa Jesuksen Kristuksen kautta, joka on
kaikkien Herra,
1 Kor. 8:6. Ef. 2:14. Kol. 1:20.
37. sen sanan, joka on kautta koko
Judean, alkaen Galileasta, levinnyt
sen kasteen jälkeen, jota Johannes
saarnasi, sen te tiedätte; Luuk. 4:14.
38. te tiedätte, kuinka Jumala Pyhällä Hengellä ja voimalla oli voidellut Jesuksen nasaretilaisen, hänet, joka vaelsi ympäri ja teki hyvää ja paransi kaikki perkeleen valtaamat; sillä Jumala oli hänen kanssaan. Jes. 61:1. Matt. 3:16. Luuk. 4:18.
39. Ja me olemme kaiken sen todistajia, mitä hän teki Juutalaisten maassa ja Jerusalemissa; ja hänet he myös
ripustivat puuhun ja tappoivat.
Joh. 15:27. Ap. t. 2:23. 5:32.
40. Hänet Jumala herätti kolmantena päivänä ja antoi hänen näkyvässä muodossa ilmestyä,
41. ei kaikelle kansalle, vaan meille, Jumalan ennen valitsemille todistajille, jotka söimme ja joimme
hänen kanssaan sen jälkeen kun hän
oli noussut kuolleista.
Luuk. 24:30. Joh. 21:10. Ap. t. 13:31. 1 Kor. 15:5.
42. Ja hän käski meidän saarnata
kansalle ja todistaa, että hän on se,
jonka Jumala on määrännyt elävien
ja kuolleiden tuomariksi.
Joh. 5:22. Ap. t. 17:31.
Room. 14:10. 2 Kor. 5:10. 2 Tim. 4:1. 1 Piet. 4:5.
43. Hänestä kaikki profetat todistavat, että jokainen, joka uskoo häneen, saa synnit anteeksi hänen nimensä kautta.“ Jer. 31:34. Mik. 7:18.
Sak. 13:1. Room. 10:10 s. 1 Joh. 2:12.
44. Kun Pietari vielä näitä puhui,
laskeusi Pyhä Henki kaikkien päälle, jotka puheen kuulivat.
45. Ja kaikki ne uskovaiset ympärileikkauksesta, jotka olivat tulleet
Pietarin mukana, hämmästyivät siitä, että Pyhän Hengen lahja vuodatettiin pakanoittenkin päälle,
46. sillä he kuulivat heidän puhuvan kielillä ja ylistävän Jumalaa. Silloin Pietari sanoi: Mark. 16:17. Ap. t. 2:4.
47. „Ei kukaan saattane kieltää kastamasta vedellä näitä, jotka ovat saaneet Pyhän Hengen samoin kuin
mekin?“ Ap. t. 15:8 s.
48. Ja hän käski kastaa heidät Jesuksen Kristuksen nimeen. Niin he
pyysivät häntä viipymään siellä muutamia päiviä.

11 Luku.

Pietari puolustaa Jerusalemissa pakanoitten kastamista. Kristillinen seurakunta Antiokiassa. Agabus ennustaa.

Ja apostolit ja ympäri Judeaa olevat veljet kuulivat, että pakanatkin
olivat ottaneet vastaan Jumalan sanan.
2. Ja kun Pietari tuli Jerusalemiin,
rupesivat ne, jotka ympärileikkauksesta olivat, riitelemään hänen kanssaan,
3. sanoen: „Sinä olet käynyt ympärileikkaamattomien miesten luona ja syönyt heidän kanssansa.“
Ap. t. 10:28.
4. Niin Pietari rupesi puhumaan ja
kertoi heille asiat järjestänsä ja sanoi:
5. „Olin Jopen kaupungissa ja rukoilin; silloin minä näin horroksissa ollessani näyn: tuli alas astia,

ikäänkuin suuri liinavaate, joka neljästä kulmastaan laskettiin taivaasta, ja se tuli ihan minun luokseni.
Ap. t. 10:10 s.
6. Ja kun minä katsoin ja tarkastin sitä, näin minä siinä maan nelijalkaisia ja petoja ja matelijoita ja taivaan lintuja.
7. Ja minä myös kuulin äänen sanovan minulle: ,Nouse, Pietari, teurasta ja syö.'
8. Mutta minä sanoin: ,En suinkaan, Herra; sillä ei mitään epäpyhää eikä saastaista ole koskaan suuhuni tullut.'
9. Niin puhui ääni taivaasta toistamiseen ja sanoi: ,Minkä Jumala on puhdistanut, sitä älä sinä sano epäpyhäksi.'
10. Ja tämä tapahtui kolme kertaa; sitten vedettiin kaikki taas ylös taivaasen.
11. Ja katso, samassa seisoi sen talon edessä, jossa olimme, kolme miestä, jotka Kesareasta oli lähetetty minun tyköni.
12. Ja Henki sanoi minulle, että menisin arvelematta heidän kanssansa; ja myös nämä kuusi veljeä läksivät kanssani. Me menimme sen miehen taloon,
13. ja hän kertoi meille kuinka hän oli nähnyt enkelin seisovan hänen huoneessaan ja sanovan: ,Lähetä Joppeen noutamaan Simonia, jota myös Pietariksi kutsutaan; Ap. t. 10:3.
14. hän on puhuva sinulle sanoja, joiden kautta sinä pelastut, sinä ja koko sinun perhekuntasi.'
15. Ja kun minä rupesin puhumaan, laskeusi Pyhä Henki heidän päällensä niinkuin alussa meidänkin päällemme.
Ap. t. 2:4. 10:44.
16. Silloin minä muistin Herran sanan, kuinka hän sanoi: ,Johannes kastoi vedellä, mutta teidät kastetaan Pyhällä Hengellä.' Matt. 3:11. Mark. 1:8. Luuk. 3:16. Joh. 1:26. Ap. t. 1:5.
17. Koska siis Jumala antoi yhtäläisen lahjan heille kuin meillekin, kun olimme uskoneet Herraan Jesukseen Kristukseen, niin mikä olin minä estämään Jumalaa?"
18. Tämän kuultuaan he rauhoittuivat ja ylistivät Jumalaa, sanoen: "Niin on siis Jumala pakanoillekin antanut parannuksen elämäksi."
Ap. t. 13:47. 14:27.
19. Ja ne, jotka olivat hajaantuneet sen sorron vuoksi, joka oli syntynyt Stefanuksen tähden, vaelsivat ympäri hamaan Foinikiaan ja Kyproon ja Antiokiaan saakka, mutta eivät puhuneet sanaa muille kuin ainoastaan juutalaisille.
Ap. t. 8:1 s.
20. Mutta heidän joukossaan oli kuitenkin muutamia kyprolaisia ja kyreneläisiä miehiä, jotka, tultuaan Antiokiaan, puhuivat kreikkalaisillekin ja julistivat evankeliumia Herrasta Jesuksesta.
21. Ja Herran käsi oli heidän kanssansa, ja suuri oli se joukko, joka uskoi ja kääntyi Herran tykö.
22. Ja sanoma heistä tuli Jerusalemin seurakunnan korviin, ja he lähettivät Barnabaan Antiokiaan.
23. Ja kun hän saapui sinne ja näki Jumalan armon, ihastui hän ja kehoitti kaikkia sydämmen päätöksellä pysymään Herrassa.
24. Sillä hän oli hyvä mies ja täynnä Pyhää Henkeä ja uskoa. Ja paljo kansaa liittyi vieläkin Herraan.
25. Niin hän läksi Tarsoon etsimään Saulusta, ja kun hän oli hänet löytänyt, toi hän hänet Antiokiaan.
26. Ja he olivat yhdessä kokonaisen vuoden seurakunnassa, ja paljo kansaa sai heiltä opetusta, ja Antiokiassa ruvettiin opetuslapsia ensiksi nimittämään kristityiksi.
27. Siihen aikaan tuli profettoja Jerusalemista Antiokiaan.
28. Ja eräs heistä, nimeltä Agabus, nousi ja ilmaisi Hengen kautta, että oli tuleva suuri nälkä kaikkeen maailmaan; ja se tulikin Klaudiuksen aikana.
Ap. t. 21:10.
29. Niin opetuslapset päättivät kukin varojensa mukaan lähettää avustusta Judeassa asuville veljille.
Room. 15:25 s. 1 Kor. 16:1. 2 Kor. 8:4. Gal. 2:10.
30. Ja niin he tekivätkin ja lähettivät sen vanhimmille Barnabaan ja Sauluksen kätten kautta. Ap. t. 12:25.

12 Luku.

Herodes mestauttaa Jaakobin ja vangituttaa Pietarin. Herodes kuolee.

Siihen aikaan kuningas Herodes otatti muutamia seurakunnasta kiinni rääkätäkseen heitä.
2. Ja hän mestautti miekalla Jaakobin, Johanneksen veljen.
3. Ja kun hän näki sen olevan juutalaisille mieleen, niin hän sen lisäksi vangitutti vielä Pietarinkin. Silloin oli happamattoman leivän juhla.
4. Ja otettuaan hänet kiinni, hän pani hänet vankilaan ja jätti hänet neljän nelimiehisen sotilasvahdin vartioitavaksi, aikoen pääsiäisen jälkeen asettaa hänet kansan eteen.
5. Niin pidettiin siis Pietaria vankilassa; mutta seurakunta rukoili herkeämättä Jumalaa hänen edestään.
Matt. 18:19. Jaak. 5:16.
6. Ja yöllä sitä päivää vasten, jolloin

Herodeksella oli aikomus viedä hänet esille, nukkui Pietari kahden sotamiehen välissä, sidottuna kaksilla kahleilla; ja vahdit vartioivat oven edessä vankilaa.
7. Ja katso, hänen vieressään seisoi Herran enkeli, ja huoneessa loisti valo, ja enkeli kosketti Pietaria kylkeen ja herätti hänet, sanoen: ,,Nouse nopeasti!" Ja kahleet putosivat hänen käsistään. Ap. t. 5:19.
8. Ja enkeli sanoi hänelle: ,,Vyötä itsesi ja sido kenkäsi jalkaasi." Ja hän teki niin. Vielä enkeli sanoi hänelle: ,,Heitä viitta hartioillesi ja seuraa minua."
9. Ja Pietari läksi ja seurasi häntä, mutta ei tietänyt, että se, mikä tapahtui enkelin toimesta, oli totta, vaan luuli näkevänsä näyn.
10. Ja he kulkivat läpi ensimmäisen vartion ja toisen ja tulivat rautaportille, joka vei kaupunkiin. Se aukeni heille itsestään, ja he menivät ulos ja kulkivat eteenpäin muuatta katua; ja yhtäkkiä enkeli erkani hänestä. Ap. t. 16:26.
11. Kun Pietari tointui, sanoi hän: ,,Nyt minä totisesti tiedän, että Herra lähetti enkelinsä ja pelasti minut Herodeksen käsistä ja kaikesta, mitä Juudan kansa odotti." Hebr. 1:14.
12. Ja tultuaan tajuihinsa hän meni Marian, Johanneksen äidin taloon, sen Johanneksen, jota myös Markukseksi sanottiin. Siellä oli monta koolla rukoilemassa. Ap. t. 13:5. 15:37.
13. Ja kun Pietari kolkutti porttikäytävän ovea, tuli siihen palvelijatar, nimeltä Rode, kuulemaan kuka siellä oli;
14. ja tunnettuaan Pietarin äänen hän ihastui niin, ettei tullut avanneeksi ovea, vaan juoksi sisään ja kertoi Pietarin seisovan portin takana.
15. He sanoivat hänelle: ,,Sinä hourаat." Mutta hän vakuutti niin olevan, kuin oli sanonut. Niin he sanoivat: ,,Se on hänen enkelinsä."
16. Mutta Pietari kolkutti yhä; ja kun he avasivat, näkivät he hänet ja hämmästyivät.
17. Niin hän viittasi kädellään heitä vaikenemaan ja kertoi heille kuinka Herra oli vienyt hänet ulos vankilasta, ja sanoi: ,,Ilmoittakaat tämä Jaakobille ja veljille." Ja hän läksi pois ja meni toiseen paikkaan.
18. Mutta kun päivä koitti, tuli sotamiehille kova hätä siitä, mihin Pietari oli joutunut.
19. Ja kun Herodes oli haettanut häntä eikä löytänyt, tutki hän vartijoita ja käski viedä heidät rangaistaviksi. Sitten hän meni Judeasta Kesareaan ja oleskeli siellä.
20. Ja Herodes oli vihoissaan Tyyrolaisille ja Sidonilaisille. Mutta he tulivat yksistä tuumin hänen tykönsä, ja suostutettuaan puolelleen Blastuksen, kuninkaan kamaripalvelijan, he anoivat rauhaa; sillä heidän maakuntansa sai elatuksensa kuninkaan maasta.
21. Niin Herodes määrättynä päivänä pukeutui kuninkaalliseen pukuun, istui istuimelleen ja piti heille puheen,
22. niin kansa huusi: ,,Jumalan ääni tämä on, eikä ihmisen!" Hes. 28:3.
23. Mutta heti löi hänet Herran enkeli, sen vuoksi ettei hän antanut kunniaa Jumalalle; ja madot söivät hänet, ja hän heitti henkensä.
24. Mutta Jumalan sana kasvoi ja levisi. Jes. 55:11. Ap. t. 6:7. 19:20. Kol. 1:6.
25. Ja Barnabas ja Saulus palasivat Jerusalemista, sittenkun olivat vieneet perille avustuksen, ja toivat sieltä mukanaan Johanneksen, jota myös Markukseksi kutsuttiin. Ap. t. 11:29 s.

13 Luku.

Barnabas ja Paavali lähtevät Antiokiasta saarnaamaan evankeliumia pakanoille. Paavali Pisidian Antiokiassa.

Ja Antiokian seurakunnassa oli profettoja ja opettajia: Barnabas ja Simeon, jota kutsuttiin Nigeriksi, ja Lukius, kyreneläinen, ja Manaen, Herodes neljännysruhtinaan kasvattikumppani, ja Saulus. Ap. t. 11:27. Room. 16:21.
2. Ja kun nämä Herraa palvelivat ja paastosivat, sanoi Pyhä Henki: ,,Eroittakaat minulle Barnabas ja Saulus siihen työhön, johon olen kutsunut heidät." Ap. t. 9:15. Room. 1:1. Gal. 1:15. Ef. 3:8. 1 Tim. 2:7. 2 Tim. 1:11.
3. Silloin he paastosivat ja rukoilivat ja panivat kätensä heidän päällensä ja päästivät heidät menemään. Ap. t. 6:6. 14:23.
4. Niin he, Pyhän Hengen lähettämät, menivät Seleukiaan ja purjehtivat sieltä Kyproon.
5. Ja tultuaan Salamiin, he julistivat Jumalan sanaa juutalaisten synagogissa, ja heillä oli myös mukanaan Johannes palvelijana. Ap. t. 12:12.
6. Ja kun he olivat vaeltaneet kautta koko saaren Pafoon asti, tapasivat he erään juutalaisen miehen, noidan ja väärän profetan, jonka nimi oli Barjeesus.
7. Hän oli käskynhaltijan Sergius Pauluksen, älykkään miehen luona. Tämä kutsui Barnabaan ja Sauluk-

sen luokseen ja halusi kuulla Jumalan sanaa.
8. Mutta Elymas eli noita – sillä se on hänen nimensä merkitys – vastusteli heitä, koettaen kääntää käskynhaltijaa pois uskosta.
9. Niin Saulus, jota myös Paavaliksi kutsutaan, täynnä Pyhää Henkeä kiinnitti katseensa häneen
10. ja sanoi: „Oi sinua, joka olet kaikkea vilppiä ja kaikkea konnuutta täynnä, sinä perkeleen lapsi, kaiken vanhurskauden vihollinen, etkö lakkaa vääntelemästä Herran suoria teitä? 1 Joh. 3:8.
11. Ja nyt, katso Herran käsi on päälläsi, ja sinä tulet sokeaksi etkä näe aurinkoa johonkin aikaan." Niin peitti hänet heti synkeys ja pimeys, ja hän käveli ympäri ja etsi taluttajaa.
12. Kun nyt käskynhaltija näki mitä oli tapahtunut, niin hän uskoi ja oli ihmeissään Herran opista.
13. Ja kun Paavali seuralaisineen oli purjehtinut Pafoosta, tulivat he Pamfylian Pergeen; siellä Johannes erosi heistä ja palasi Jerusalemiin. Ap. t. 15:38.
14. Mutta he vaelsivat Pergestä eteenpäin ja saapuivat Pisidian Antiokiaan; ja he menivät synagogaan sabbatinpäivänä ja istuivat.
15. Ja sittenkun lakia ja profettoja oli luettu, lähettivät synagogan esimiehet sanomaan heille: „Miehet ja veljet, jos teillä on jotakin kehoituksen sanaa kansalle, niin puhukaat." Luuk. 4:16 s.
16. Niin Paavali nousi ja viittasi kädellään ja sanoi: „Israelin miehet ja te muut, jotka Jumalaa pelkäätte, kuulkaat!
17. Kansamme Israelin Jumala valitsi meidän isämme ja korotti tämän kansamme heidän muukalaisina ollessaan Egyptin maalla ja vei heidät sieltä ulos kohotetulla käsivarrella 2 Moos. 6:6. 13:14.
18. ja kärsi heidän tapojaan lähes neljäkymmentä vuotta erämaassa 2 Moos. 16:8. 4 Moos. 14:34. Ps. 95:10.
19. ja hävitti seitsemän kansaa Kanaanmaasta ja jakoi niiden maan heille perinnöksi. 5 Moos. 7:1. Jos. 14:1 s. Ps. 78:55.
20. Tämä kaikki tapahtui noin neljänsadanviidenkymmenen vuoden kuluessa. Sen jälkeen hän antoi heille tuomareita Samuel profettaan saakka. Tuom. k. 1 Sam. 3:20.
21. Ja sitten he anoivat kuningasta, ja Jumala antoi heille Saulin, Kisin pojan, Benjaminin sukukuntaa olevan miehen; näin kului neljäkymmentä vuotta. 1 Sam. 8:5. 9:16. 10:21. Hos. 13:11.
22. Ja hän pani hänet viralta ja herätti heille kuninkaaksi Davidin, josta hän myös todisti ja sanoi: 'Minä olen löytänyt Davidin, Jessen pojan, sydämmeni mukaisen miehen, joka on tekevä kaikki, minkä tahdon.' 1 Sam. 13:14. 16:1 s. 2 Sam. 2:4. Ps. 89:20 s.
23. Tämän jälkeläisistä Jumala on lupauksensa mukaan herättänyt Jesuksen Israelille Vapahtajaksi, 2 Sam. 7:12. Ps. 132:11. Jes. 11:1. Jer. 23:5. Hes. 34:23. Matt. 1:6 s. Luuk. 1:27. Ap. t. 2:30. Room. 1:3.
24. sittenkun Johannes ennen hänen esiintymistään oli saarnannut parannuksen kastetta kaikelle Israelin kansalle. Mal. 3:1. Matt. 3:1 s. Mark. 1:2 s. Luuk. 3:3 s. Joh. 1:23 s. Ap. t. 19:4.
25. Ja kun Johannes oli päättämäisillään elämänsä juoksun, sanoi hän: 'En minä ole se, joksi minua luulette; mutta katso, minun jälkeeni tulee se, jonka kenkiä en ole arvollinen päästämään hänen jalastaan.'
26. Miehet ja veljet, te Abrahamin suvun lapset, ja te muut, jotka Jumalaa pelkäätte, meille tämän pelastuksen sana on lähetetty. Matt. 10:6. Ap. t. 3:26.
27. Sillä koska Jerusalemin asukkaat ja heidän hallitusmiehensä eivät tunteneet Jesusta, niin he tuomitessaan hänet myös toteuttivat profettain sanat, joita kunakin sabbattina luetaan; Joh. 16:3. Ap. t. 3:17. 1 Kor. 2:8.
28. ja vaikka eivät löytäneet hänessä mitään kuoleman syytä, anoivat he Pilatukselta, että hänet surmattaisiin. Matt. 27:20. Mark. 15:11. Luuk. 23:18. Joh. 19:6. Ap. t. 3:13 s.
29. Ja kun olivat täyttäneet kaikki, mitä hänestä oli kirjoitettu, ottivat he hänet alas puusta ja panivat hautaan. Matt. 27:59. Mark. 15:46. Joh 19:38.
30. Mutta Jumala herätti hänet kuolleista. Ap. t. 2:24 s.
31. Ja hän näyttäytyi useina päivinä niille, jotka olivat tulleet hänen kanssaan Galileasta Jerusalemiin ja jotka nyt ovat hänen todistajansa kansan edessä. Matt. 28:9 s. Mark. 16:6 s. Luuk 24:3 s. Joh. 20:19 s. Ap. t. 1:3. 1 Kor. 15:5 s.
32. Ja me julistamme teille sen hyvän sanoman, että Jumala on isillemme antamansa lupauksen täyttänyt heidän lapsilleen, herättäen meille Jesuksen, 1 Moos. 3:15. 22:18. 26:4. 5 Moos. 18:15 s. Jes. 4:2. 7:14. 9:5. Jer. 23:5. 33:14 s. Hes. 34:23. 37:24. Dan. 9:24 s. Ap. t. 26:6. Room. 4:13. Gal. 3:16.

33. niinkuin myös toisessa psalmissa on kirjoitettu: ,Sinä olet minun Poikani, tänäpäivänä minä sinut synnytin.' Ps. 2:7. Hebr. 5:5.
34. Ja että hän herätti hänet kuolleista, niin ettei hän enää palaa kuolonalaisuuteen, siitä hän on näin sanonut: ,Ne pyhät ja lujat Davidin saamat armolupaukset täytän minä teille.' Jes. 55:3.
35. Sentähden hän myös eräässä toisessa psalmissa sanoo: ,Et sinä salli pyhäsi nähdä häviötä.' Ps. 16:10. Ap. t. 2:27 s.
36. Sillä kun David oli aikanansa Jumalan tahtoa palvellut, nukkui hän ja pantiin isiensä tykö ja näki häviön; 1 Kun. 2:10. Ap. t. 2:29.
37 mutta se, jonka Jumala herätti, hän ei nähnyt häviötä.
38. Olkoon siis teille tiettävä, miehet ja veljet, että hänen kauttaan julistetaan teille syntien anteeksi-antamus, Luuk. 24:47. Ap. t. 10:43. 1 Joh. 2:12.
39. ja että jokainen, joka uskoo, tulee hänessä vanhurskaaksi, päästen kaikesta, josta ette voineet vanhurskaantua Mooseksen lain kautta. Jes. 53:11. Hab. 2:4. Room. 3:24 s. 8:3. 10:4. Gal. 2:16. Hebr. 7:19.
40. Kavahtakaat siis, ettei teitä kohtaa se, mikä on puhuttu profetoissa:
41. ,Katsokaat, te ylönkatsojat, ja ihmetelkäät ja hävitkäät; sillä teon minä teen teidän päivinänne, teon, jota ette uskoisi, jos joku sen kertoisi teille.'' Hab. 1:5.
42. Kun he läksivät ulos, pyydettiin heitä puhumaan näitä asioita seuraavanakin sabbattina.
43. Kun synagogasta hajaannuttiin, seurasivat monet juutalaiset ja jumalaapelkäävät käännynnäiset Paavalia ja Barnabasta, jotka puhuivat heille ja kehoittivat heitä pysymään Jumalan armossa. Ap. t. 11:23. 14:22.
44. Ja seuraavana sabbattina lähes koko kaupunki kokoontui kuulemaan Jumalan sanaa.
45. Mutta kun juutalaiset näkivät kansanjoukot, tulivat he kiihkoa täyteen ja väittivät vastaan Paavalin puheita ja herjasivat. Ap. t. 5:17.
46. Silloin Paavali ja Barnabas rohkaisivat mielensä ja sanoivat: ,,Teille oli Jumalan sana ensiksi puhuttava; vaan koska te lykkäätte sen luotanne ja katsotte itsenne arvottomiksi ijankaikkiseen elämään, niin katso, me käännymme pakanain puoleen. 5 Moos. 32:21. Jes. 55:5. Matt. 8:11. 10.6. 21:43. Ap. t. 3:25 s. 18:6. 28:28. Room. 1:16.
47. Sillä näin Herra on meitä käskenyt: ,Minä olen pannut sinut pakanain valoksi, että olisit pelastukseksi maan ääriin saakka.'' Jes. 42:6. 49:6. Luuk. 2:31 s.
48. Ja sen kuullessaan pakanat iloitsivat ja ylistivät Herran sanaa ja uskoivat, kaikki, joiden oli suotu päästä ijankaikkiseen elämään. Room. 8:29 s.
49. Ja Herran sana levisi kautta koko maakunnan.
50 Mutta juutalaiset yllyttivät ylhäisiä jumalaapelkääväisiä naisia ja kaupungin ensimmäisiä miehiä, ja nostivat vainon Paavalia ja Barnabasta vastaan ja ajoivat heidät pois alueiltaan. 2 Tim. 3:11.
51. Niin he pudistivat tomun jaloistaan heitä vastaan ja menivät Ikonioon. Matt. 10:14. Mark. 6:11. Luuk. 9:5. Ap. t. 18:6.
52. Ja opetuslapset tulivat iloa ja Pyhää Henkeä täyteen. Ef. 5:18.

14 Luku.

Paavali ja Barnabas Ikoniossa, Lystrassa ja Derbessä.

Ja Ikoniossa tapahtui, että he samoin menivät juutalaisten synagogaan ja puhuivat niin, että suuri joukko sekä juutalaisia että kreikkalaisia uskoi. Ap. t. 11:21.
2. Mutta ne juutalaiset, jotka eivät uskoneet, yllyttivät ja ärsyttivät pakanain mieltä veljiä vastaan.
3. Niin he oleskelivat siellä kauan aikaa ja puhuivat rohkeasti, luottaen Herraan, joka todisti armonsa sanan puolesta, antaen tapahtua tunnustekoja ja ihmeitä heidän kättensä kautta. Mark. 16:20. Ap. t. 19:11. Hebr. 2:4.
4. Ja kaupungin väestö jakaantui, toiset olivat juutalaisten puolella, toiset taas apostolien puolella.
5. Mutta kun pakanat ja juutalaiset hallitusmiehineen olivat yltymässä pahoinpitelemään ja kivittämään heitä, 2 Tim. 3:11.
6. ja he sen huomasivat, pakenivat he Lykaonian kaupunkeihin, Lystraan ja Derbeen, ja niiden ympäristöön; Matt. 10:23.
7. ja siellä he julistivat evankeliumia.
8. Ja Lystrassa oli mies, hervoton jaloistaan ja rampa syntymästään saakka, joka istui eikä ollut koskaan kävellyt. Ap. t. 3:2.
9. Hän kuunteli Paavalin puhetta. Ja kun Paavali kiinnitti katseensa häneen ja näki hänellä olevan uskoa tullakseen terveeksi. Matt. 9:28.
10. sanoi hän kovalla äänellä: ,,Nouse suoraksi jaloillesi!'' Ja hän kavahti ylös ja käveli. Jes. 35:6.
11. Kun kansa näki minkä Paavali

oli tehnyt, korottivat he äänensä ja sanoivat Lykaonian kielellä: „Jumalat ovat ihmis-haahmossa laskeutuneet alas meidän luoksemme.“ Ap. t. 28:6.
12. Ja he kutsuivat Barnabasta Jupiteriksi, mutta Paavalia Merkuriukseksi, koska hän oli se, joka puhui.
13. Ja kaupungin edustalla olevan Jupiterin pappi toi härkiä ja seppeleitä porttien eteen ja tahtoi uhrata väkijoukon kanssa.
14. Mutta kun apostolit Barnabas ja Paavali sen kuulivat, repäisivät he vaatteensa ja juoksivat ulos kansanjoukkoon, huusivat
15. ja sanoivat: „Miehet, miksi te tätä teette? Mekin olemme ihmisiä, yhtä puuttuvaisia kuin te, ja julistamme teille evankeliumia, että kääntyisitte noista turhanpäiväisistä elävän Jumalan tykö, joka on tehnyt taivaan ja maan ja meren ja kaikki mitä niissä on. 1 Moos. 1:1. Ps. 124:8. 146:6. Ap. t. 10:26. 1 Tess. 1:9. Ilm. 14:7.
16. Menneiden sukupolvien aikoina hän on antanut kaikkien pakanain vaeltaa heidän omia teitään; Ps. 81:13. Ap. t. 17:30.
17. ja kuitenkaan hän ei ole ollut todistamatta itsestään, kun on tehnyt teille hyvää antaessaan teille taivaasta sateita ja hedelmällisiä aikoja ja ravitessaan sydämmenne ruualla ja ilolla.“ Ps. 65:10 s. 104:27 s. Jer. 5:24. Matt. 5:45. Room. 1:20.
18. Ja näin puhuen he töin tuskin saivat kansan hillityksi uhraamasta heille.
19. Mutta sinne tuli Antiokiasta ja Ikoniosta juutalaisia, ja he saivat kansan suostutetuksi puolelleen ja kivittivät Paavalia ja raastoivat hänet ulkopuolelle kaupunkia, luullen hänet kuolleeksi. 2Kor. 11:25. 2Tim. 3:11.
20. Mutta kun opetuslapset olivat kokoontuneet hänen ympärilleen, nousi hän ja meni kaupunkiin. Ja seuraavana päivänä hän läksi Barnabaan kanssa Derbeen.
21. Ja julistettuaan evankeliumia siinä kaupungissa ja saatuaan monet kääntymään opetuslapsiksi, he palasivat Lystraan ja Ikonioon ja Antiokiaan
22. ja vahvistivat opetuslasten sieluja ja kehoittivat heitä pysymään uskossa ja sanoivat: „Monen ahdistuksen kautta tulee meidän mennä sisälle Jumalan valtakuntaan.“ Matt. 10:38. 16:24. Ap. t. 11:23. 13:43. Room. 8:17. 1 Tess. 3:3. 2 Tim. 3:12.
23. Ja kun kussakin seurakunnassa olivat valinneet heille vanhimmat, niin he rukoillen ja paastoten jättivät heidät sen Herran haltuun, johon he nyt uskoivat. Ap. t. 1:23. 6:6. 13:3. Tiit. 1:5.
24. Ja he kulkivat läpi Pisidian ja tulivat Pamfyliaan;
25. ja julistettuaan sanaa Pergessä, he menivät Attaliaan.
26. Ja sieltä he purjehtivat Antiokiaan, josta olivat lähteneet annettuina Jumalan armon haltuun sitä työtä varten, jonka olivat suorittaneet. Ap. t. 13:2 s.
27. Ja sinne saavuttuaan he kutsuivat seurakunnan koolle ja kertoivat kuinka paljon Jumala oli tehnyt ollen heidän kanssaan, ja että hän oli avannut pakanoille uskon oven. Ap. t. 15:4 s. 21:19. 1 Kor. 16:9. 2 Kor. 2:12.
28. Ja he viettivät melkoisen ajan opetuslasten seurassa. Ap. t. 15:35.

15 Luku.

Apostolien kokous Jerusalemissa. Paavali lähtee Silaan kanssa evankeliumia julistamaan.

Ja Judeasta tuli sinne muutamia, jotka opettivat veljiä: „Ellette ympärileikkauta itseänne Mooseksen säännön mukaan, ette voi pelastua.“ 1 Moos. 17:10 s. 3 Moos. 12:3. Gal. 5:2. Fil. 3:2 s.
2. Kun siitä syntyi eripuraisuus ja Paavalin ja Barnabaan puolelta kova väittely heitä vastaan, niin päätettiin, että Paavali ja Barnabas sekä muutamat muut heistä menisivät tämän riitakysymyksen tähden apostolien ja vanhimpien tykö Jerusalemiin. Gal. 2:1 s.
3. Niin seurakunta saattoi heitä matkalle; ja he kulkivat Foinikian ja Samarian kautta ja kertoivat pakanain kääntymyksestä ja ilahuttivat sillä suuresti kaikkia veljiä.
4. Ja kun he saapuivat Jerusalemiin, niin seurakunta ja apostolit ja vanhimmat ottivat heitä vastaan; ja he kertoivat kuinka paljon Jumala oli tehnyt ollen heidän kanssaan. Ap. t. 14:27 21:19.
5. Mutta farisealaisten lahkosta nousivat muutamat, jotka olivat tulleet uskoviksi, ja sanoivat: „He ovat ympärileikattavat ja heitä on käskettävä noudattamaan Mooseksen lakia.“
6. Niin apostolit ja vanhimmat kokoontuivat tutkimaan tätä asiaa.
7. Ja kun syntyi paljo väittelyä, nousi Pietari ja sanoi heille: „Miehet ja veljet, te tiedätte, että Jumala jo kauan aikaa sitten teki teidän keskuudessanne sen valinnan, että pakanat minun suustani kuulisivat evankeliumin sanan ja tulisivat uskoviksi. Ap. t. 10:9 s. 11:1 s.

8. Ja Jumala, sydäntentuntija, todisti heidän hyväkseen, antaen heille Pyhän Hengen niinkuin meillekin,
1 Aik. 28:9. Ps. 7:10. 139:1 s. Jer. 11:20. Ap. t. 1:24. 10:44 s.
9. eikä tehnyt mitään eroitusta meidän ja heidän välillä, puhdistaessaan heidän sydämmensä uskolla.
Ap. t. 10:34 s. Room. 10:4.
10. Miksi nyt siis kiusaatte Jumalaa ja tahdotte panna opetuslasten niskaan ikeen, jota eivät isämme emmekä mekään ole jaksaneet kantaa?
Matt. 11:30. 23:4. Luuk. 11:46. Gal. 3:10.
11. Vaan me uskomme Herran Jesuksen armon kautta pelastuvamme samalla tapaa kuin hekin."
Room. 3:24. Gal. 2:16. Ef. 2:4 s. Tiit. 3:4 s.
12. Niin koko joukko vaikeni, ja he kuuntelivat Barnabasta ja Paavalia, jotka kertoivat kuinka suuria tunnusmerkkejä ja ihmeitä Jumala oli tehnyt pakanoissa heidän kauttaan.
Ap. t. 11:18. 14:27.
13. Kun he olivat lakanneet puhumasta, lausui Jaakob: „Miehet ja veljet, kuulkaat minua! Gal. 2:9.
14. Simon on kertonut, kuinka Jumala ensi kerran ryhtyi ottamaan pakanoista kansan nimelleen.
15. Ja tämän kanssa profettain sanat pitävät yhtä, sillä näin on kirjoitettu:
16. ‚Sen jälkeen minä palaan ja rakennan jälleen Davidin luhistuneen majan; minä rakennan sen jälleen raunioistaan ja pystytän sen uudestaan,
17. että jälelle jääneet ihmiset etsisivät Herraa, jopa kaikki pakanatkin, jotka ovat nimitetyt minun nimelläni, sanoo Herra, joka tekee tämän',
Am. 9:11 s.
18. mikä on ollut tunnettu alkuajoista asti. Jes. 45:21.
19. Sentähden minä olen sitä mieltä, ettei pidä panna rasitusta niille, jotka pakanuudesta kääntyvät Jumalan tykö,
20. vaan heille on kirjoitettava, että karttaisivat epäjumalien saastutusta ja haureutta ja tukehtunutta ja verta.
1 Moos. 9:4. 2 Moos. 20:3 s. 23:13. 3 Moos. 3:17. 17:10 s. 4 Moos. 25:1 s. 5 Moos. 12:16 s. 1 Kor. 6:9 s. 8:1 s. 10:14 s. Gal. 5:19. Kol. 3:5. 1 Tess. 4:3.
21. Sillä ammoisista ajoista asti on joka kaupungissa niitä, jotka saarnaavat Moosesta; luetaanhan häntä synagogissa joka sabbatti julki."
Ap. t. 13:14 s.
22. Silloin apostolit ja vanhimmat ja koko seurakunta katsoivat hyväksi valita muutamia miehiä keskuudestaan ja lähettää heidät Antiokiaan Paavalin ja Barnabaan mukaan, nimittäin Juudaan, lisänimeltä Barsabas, ja Silaan, jotka olivat arvossa pidettyjä miehiä veljien joukossa;
23. ja lähettivät heidän mukanaan näin kuuluvan kirjeen: „Me apostolit ja vanhimmat, teidän veljenne, sanomme teille, pakanuudesta kääntyneille veljille Antiokiassa ja Syyriassa ja Kilikiassa, terveisiä.
24. Koska olemme kuulleet, että muutamat meistä lähteneet, joille emme ole mitään käskyä antaneet, ovat tehneet teidät levottomiksi puheillaan ja saattaneet sielunne hämmennyksiin, Gal. 2:4. 1 Joh. 2:19.
25. niin olemme, yksimielisyyteen päästyämme, katsoneet hyväksi valita miehiä ja lähettää heidät teidän tykönne rakkaiden veljiemme Barnabaan ja Paavalin kanssa,
26. jotka ovat panneet henkensä alttiiksi Herramme Jesuksen Kristuksen nimen tähden.
27. Niin lähetämme siis Juudaan ja Silaan, jotka hekin antavat teille samoja tietoja suullisesti.
28. Sillä Pyhä Henki ja me olemme katsoneet hyväksi, ettei teidän päällenne ole pantava mitään enempää kuormaa kuin nämä välttämättömät määräykset:
29. että kartatte epäjumalille uhrattua ja verta ja tukehtunutta ja haureutta. Jos näitä vältätte, teette hyvin. Jääkäät hyvästi!"
Ap. t. 16:4. 21:25. Ilm. 2:14
30. Niin heidät lähetettiin matkalle, ja he tulivat Antiokiaan; siellä he kutsuivat koolle seurakunnan ja antoivat heille kirjeen.
31. Ja kun olivat sen lukeneet, iloitsivat he tästä lohdutuksesta.
Ap. t. 13:48.
32. Ja Juudas ja Silas, jotka itsekin olivat profettoja, kehoittivat monin sanoin veljiä ja vahvistivat heitä.
33. Ja heidän viivyttyään siellä jonkun aikaa, veljet laskivat heidät rauhassa palaamaan niiden tykö, jotka olivat heidät lähettäneet.
34. Mutta Silas päätti jäädä heidän luokseen.
35. Ja Paavali ja Barnabas oleskelivat Antiokiassa opettaen ja julistaen useain muidenkin kanssa Herran sanaa.
36. Mutta muutamain päiväin perästä Paavali sanoi Barnabaalle: „Lähtekäämme taas kaikkiin kaupunkeihin, joissa olemme julistaneet Herran sanaa, katsomaan veljiämme, miten heidän on."
37. Niin Barnabas tahtoi ottaa mu-

kaan Johanneksenkin, jota kutsutaan
Markukseksi. Ap. t. 12:12. 13 5.
Kol. 4:10. 2 Tim. 4:11. Filem. 24.,
38. Mutta Paavali katsoi oikeaksi olla ottamatta häntä mukaan, koska hän oli luopunut heistä Pamfyliassa eikä ollut heidän kanssaan lähtenyt työhön. Ap. t. 13.13.
39. Ja he kiivastuivat niin, että erkanivat toisistaan; ja Barnabas otti mukaansa Markuksen ja purjehti Kyproon.
40. Mutta Paavali valitsi Silaan ja lähti matkalle, ja veljet jättivät hänet Herran armon haltuun.
41. Ja hän vaelsi kautta Syyrian ja Kilikian vahvistaen seurakuntia.

16 Luku.

Paavali ottaa Lystrassa Timoteuksen seuralaisekseen. Apostolit lähtevät Makedoniaan. Lyydia ja vanginvartija Filipissä.

Niin hän saapui myös Derbeen ja Lystraan. Ja katso, siellä oli eräs opetuslapsi, nimeltä Timoteus, joka oli uskovaisen juutalais-vaimon poika, mutta isä oli kreikkalainen.
Ap. t. 14:6. 19:22. 20:4.
Room. 16:21. 1 Kor. 4:17. Fil. 2:19. 1 Tess. 3:2.
2. Hänestä veljet, jotka olivat Lystrassa ja Ikoniossa, todistivat hyvää.
Ap. t. 6:2.
3. Paavali tahtoi häntä mukaansa matkalle ja otti hänet ja ympärileikkasi hänet juutalaisten tähden, jotka olivat niillä paikkakunnilla; sillä kaikki tiesivät, että hänen isänsä oli kreikkalainen. 1 Kor. 9:20.
4. Ja kun he vaelsivat kaupungista kaupunkiin, antoivat he heille noudatettaviksi ne säännökset, jotka apostolit ja Jerusalemin vanhimmat olivat hyväksyneet. Ap. t. 15:29.
5. Niin seurakunnat vahvistuivat uskossa, ja niiden jäsenluku kasvoi päivä päivältä. Ap. t. 9:31.
6. Ja he kulkivat Frygian ja Galatian maan kautta, koska Pyhä Henki oli kieltänyt heitä julistamasta sanaa Aasiassa. Ap. t. 18:23.
7. Ja tultuaan Mysian kohdalle he yrittivät lähteä Bityniaan, mutta Jesuksen Henki ei sallinut heidän sitä tehdä.
8. Niin he vaelsivat ohi Mysian ja menivät Troaasen.
9. Ja Paavali näki yöllä näyn: makedonialainen mies seisoi ja pyysi häntä, sanoen: „Tule yli Makedoniaan ja auta meitä!"
10. Ja kun hän oli nähnyt sen näyn, pyrimme heti päästä lähtemään Makedoniaan, sillä nyt ymmärsimme, että Jumala oli kutsunut meitä julistamaan heille evankeliumia.
11. Kun nyt olimme purjehtineet Troaasta, kuljimme suoraan Samotrakeen, ja seuraavana päivänä Neapoliin,
12. ja sieltä Filippiin, joka on ensimmäisiä kaupunkeja siinä osassa Makedoniaa ja on siirtokunta. Siinä kaupungissa me viivyimme muutamia päiviä.
13. Ja sabbatinpäivänä menimme ulkopuolelle kaupungin porttia joen rannalle, jossa tapa oli rukoilla, ja istuimme sinne ja puhuimme kokoontuneille naisille.
14. Ja myöskin eräs Lyydia niminen purppuranmyöjä Tyatiran kaupungista, jumalaapelkääväinen nainen, kuunteli; ja Herra avasi hänen sydämmensä ottamaan vaaria siitä, mitä Paavali puhui.
Luuk. 24:45. Joh. 6:44.
15. Ja kun hän ja hänen perhekuntansa oli kastettu, pyysi hän meitä, sanoen: „Koska olette pitäneet minua Herraan uskovaisena, niin tulkaat kotiini ja majailkaat siellä." Ja hän vaati meitä. Hebr. 13:2.
16. Ja tapahtui mennessämme rukouspaikkaan, että meitä vastaan tuli eräs palvelustyttö, jossa oli tietäjähenki ja joka tuotti paljon tuloja isännilleen ennustamisellaan.
17. Hän seurasi Paavalia ja meitä ja huusi, sanoen: „Nämä miehet ovat korkeimman Jumalan palvelijoita, jotka julistavat teille pelastuksen tien." Mark. 1:24, 34.
18. Ja tätä hän teki monta päivää. Mutta Paavalia se murehutti, ja hän kääntyi ja sanoi hengelle: „Jesuksen Kristuksen nimessä minä käsken sinun lähteä ulos hänestä!" Ja se lähti samalla hetkellä. Mark. 16:17.
19. Mutta kun hänen isäntänsä näkivät, että toivo jatkuvista tuloista oli heiltä kadonnut, ottivat he Paavalin ja Silaan kiinni ja vetivät heidät muassaan torille hallitusmiesten tykö.
20. Ja he veivät heidät päällikköjen eteen ja sanoivat: „Nämä miehet saattavat kaupunkimme hämmennyksiin; he ovat juutalaisia Ap. t. 17:6.
21. ja opettavat tapoja, joita meidän ei ole lupa itsellemme omistaa eikä noudattaa, kun olemme roomalaisia."
22. Ja kansakin nousi heitä vastaan, ja päälliköt repivät heiltä pois vaatteet ja käskivät lyödä heitä raipoilla.
2 Kor. 6:5. 11:23 s. Fil. 1:30. 1 Tess. 2:2.
23. Ja kun olivat heitä paljon piesseet, heittivät he heidät vankeuteen ja käskivät vanginvartijan tarkasti vartioida heitä.

24. Tällaisen käskyn saatuaan hän heitti heidät sisimpään vankihuoneesen ja pani heidät jalkapuuhun.
25. Mutta keskiyön aikaan Paavali ja Silas olivat rukouksissa ja ylistivät Jumalaa kiitosvirsillä; ja vangit kuuntelivat heitä.
26. Silloin tapahtui yhtäkkiä suuri maanjäristys, niin että vankilan perustukset tärisivät, ja samassa kaikki ovet aukenivat, ja kaikkien kahleet irtaantuivat. Ap. t. 5:19. 12:7.
27. Kun vanginvartija heräsi ja näki vankilan ovien olevan auki, veti hän miekkansa ja aikoi surmata itsensä, luullen vankien karanneen.
28. Mutta Paavali huusi kovalla äänellä, sanoen: „Älä tee itsellesi mitään pahaa, sillä kaikki olemme täällä."
29. Niin hän pyysi valkeaa, juoksi sisälle ja heittäysi vavisten Paavalin ja Silaan eteen.
30. Ja hän vei heidät ulos ja sanoi: „Herrat, mitä minun on tekeminen, että pelastuisin?"
Luuk. 3:10. 10:25. Ap. t. 2:37. 9:6.
31. Niin he sanoivat: „Usko Herraan Jesukseen, niin pelastut, sinä ja perhekuntasi." Joh. 3:16,36. 6:47.
32. Ja he puhuivat Herran sanaa hänelle ynnä kaikille, jotka olivat hänen kodissaan.
33. Ja hän otti heidät mukaansa samalla tunnilla yöstä ja pesi heidän haavansa, ja hän ja kaikki hänen omaisensa kastettiin heti.
34. Ja hän vei heidät ylös asuntoonsa, pani esille ruokaa ja riemuitsi siitä, että hän ja koko hänen perheensä oli tullut Jumalaan uskovaksi.
Luuk. 5:29. 19:6.
35. Päivän tultua päälliköt lähettivät oikeudenpalvelijat sanomaan: „Päästä irti ne miehet!"
36. Niin vanginvartija ilmoitti tämän Paavalille, sanoen: „Päälliköt ovat lähettäneet sanan, että teidät on päästettävä irti; lähtekäät siis nyt ulos ja menkäät rauhassa."
37. Mutta Paavali sanoi heille: „He ovat julkisesti ruoskineet meitä tutkimatta ja tuomitsematta, vaikka olemme roomalaisia miehiä, ja ovat heittäneet meidät vankeuteen; ja nyt he salaa ajavat meidät tiehemme! Ei niin, vaan tulkoot itse ja viekööt meidät ulos." Ap. t. 22:25.
38. Ja oikeudenpalvelijat kertoivat ne sanat päälliköille; niin nämä peljästyivät kuullessaan heidän olevan roomalaisia,
39. ja menivät ja puhuttelivat heitä ystävällisesti ja veivät heidät ulos ja pyysivät heitä lähtemään pois kaupungista.
40. Niin he läksivät vankilasta ja menivät Lyydian luokse; ja nähtyään veljet ja kehoitettuaan heitä he läksivät pois.

17 Luku.

Paavali Tessalonikassa, Bereassa ja Atenassa.

Ja he matkustivat Amfipolin ja Apollonian kautta ja tulivat Tessalonikaan, jossa oli juutalaisten synagoga.
1 Tess. 2:2.
2. Ja tapansa mukaan Paavali meni sisälle heidän tykönsä ja puheli kolmena sabbattina heidän kanssaan Raamatuista,
3. selitti ne ja osoitti, että Kristuksen tuli kärsiä ja nousta kuolleista, ja sanoi: „Tämä Jesus, jota minä teille julistan, on Kristus." Jes. 53:3 s.
Matt. 16:21. Luuk. 24:26 s Ap. t. 18:28.
4. Ja muutamat heistä uskoivat ja liittyivät Paavaliin ja Silaasen, niin myös suuri joukko jumalaapelkääväisiä kreikkalaisia, sekä useat ylhäiset naiset. Ap. t. 28:24.
5. Mutta juutalaiset joutuivat kiihkoon ja ottivat mukaansa muutamia pahanilkisiä miehiä joutoväestä, haalivat kansaa kokoon ja nostivat kaupungissa metelin. He asettuivat Jasonin talon edustalle ja hakivat Paavalia ja Silasta viedäkseen heidät kansan eteen. Room. 10:2.
6. Mutta kun eivät löytäneet heitä, raastoivat he Jasonin ja muutamia veljiä kaupungin viranomaisten eteen ja huusivat: „Nuo koko maanpiirin kiihoittajat ovat täälläkin,
Ap. t. 16:20. 24:5.
7. ja heidät Jason on ottanut vastaan; ja nämä kaikki tekevät vastoin keisarin asetuksia, sanoen erään toisen, Jesuksen, olevan kuninkaan."
Luuk. 23:2. Joh. 19:12.
8. Kun kansa ja viranomaiset tämän kuulivat, tulivat he levottomiksi.
9. Ja viranomaiset ottivat takauksen Jasonilta ja niiltä muilta ja päästivät heidät.
10. Mutta veljet lähettivät heti yötä myöten Paavalin ja Silaan Bereaan. Ja kun he olivat saapuneet sinne, menivät he juutalaisten synagogaan.
Ap. t. 9:25.
11. Nämä olivat jalompia kuin Tessalonikan juutalaiset; he ottivat sanan vastaan hyvin halukkaasti ja tutkivat joka päivä Raamatuita, oliko niin, kuin heille sanottiin.
Jes. 34:16. Joh. 5:39.
12. Ja monet heistä uskoivat, niin

myös useat ylhäiset kreikkalaiset naiset ja miehet.
13. Mutta kun Tessalonikan juutalaiset saivat tietää, että Paavali Bereassakin julisti Jumalan sanaa, tulivat he sinnekin yllyttämään ja kiihoittamaan kansaa. 1 Tess. 2:14.
14. Silloin veljet heti lähettivät Paavalin menemään meren rantaan saakka; mutta sekä Silas että Timoteus jäivät Bereaan.
15. Ja Paavalin saattajat veivät hänet Atenaan saakka, ja saatuaan vietäväksi Silaalle ja Timoteukselle käskyn mitä pikimmin tulla hänen tykönsä, he lähtivät sieltä pois. 1 Tess. 3:1.
16. Mutta Paavalin odottaessa heitä Atenassa hänen henkensä kiivastui hänessä, kun hän näki, että kaupunki oli täynnä epäjumalankuvia.
17. Niin hän puheli synagogassa juutalaisten ja jumalaapelkääväisten kanssa ja torilla joka päivä niiden kanssa, joita siellä tapasi.
18. Ja muutamat epikurolaiset ja stoalaiset filosofit väittelivät hänen kanssaan; ja toiset sanoivat: ,,Mitähän tuo lavertaja oikein tahtoo sanoa?" Toiset taas sanoivat: ,,Näkyy olevan vieraiden jumalien julistaja;" koska hän julisti heille evankeliumia Jeesuksesta ja ylösnousemuksesta. Ap. t. 26:24.
19. Ja he ottivat hänet ja veivät Areopagiin ja sanoivat: ,,Voisimmeko saada tietää, mikä se uusi oppi on, jota sinä esität?
20. Sillä sinä tuot outoja asioita kuultavaksemme; tahdomme siis tietää mitä ne oikein ovat."
21. Sillä kaikilla atenalaisilla ja siellä oleskelevilla muukalaisilla ei ollut aikaa muuhun kuin uutta puhumaan ja uutta kuulemaan.
22. Niin Paavali astui keskelle Areopagia ja sanoi: ,,Atenan miehet, kaikesta näen, että olette hyvin uskonnollisia.
23. Sillä kävellessäni ympäri ja katsellessani pyhiä paikkojanne, löysin myös alttarin, johon oli kirjoitettu: 'Tuntemattomalle jumalalle'. Jota te siis tuntemattanne kunnioitatte, häntä minä teille julistan.
24. Jumala, joka on tehnyt maailman ja kaikki mitä siinä on, hän, joka on taivaan ja maan Herra, ei asu käsin tehdyissä temppeleissä,
1 Moos. 1:1. 1 Kun. 8:27. Ps. 33:6. Jes. 66:1. Ap. t. 4:24. 7:48 s. 14:15. Ilm. 14:7.
25. eikä ole ihmisten käsin palveltavissa, ikäänkuin hän jotakin tarvitsisi, hän, joka itse antaa kaikille elämän ja hengen ja kaikki.
1 Moos. 2:7. Job 33:4. Ps. 50:8 s. Jes. 42:5.
26. Ja hän on antanut koko ihmiskunnan lähteä yhdestä ainoasta ihmisestä ja pannut heidät asumaan kaiken maan piirin päälle ja säätänyt heille heidän määrätyt aikansa ja asutuksensa rajat, 5 Moos. 32:8.
27. että he etsisivät Jumalaa, saadakseen ehkä tuntua hänestä ja hänet löytääkseen, hänet, joka kuitenkaan ei ole kaukana yhdestäkään meistä; Jes. 55:6. Jer. 23:23. Room. 1:20.
28. sillä hänessä me elämme ja liikumme ja olemme, niinkuin myös muutamat teidän runoilijoistanne ovat sanoneet: 'Sillä me olemme myös hänen sukuaan.' Job 10:12. 12:10.
Luuk. 3:38. Kol. 1:17. Hebr. 1:3.
29. Koska siis olemme Jumalan sukua, emme saa luulla, että jumal'olento on samankaltainen kuin kulta tai hopea tai kivi, sellainen kuin inhimillisen taiteen ja ajatuksen muovaelema kuva.
1 Moos. 1:27. Jes. 40:18 s.
30. Noita tietämättömyyden aikoja Jumala on kärsinyt, mutta nyt hän käskee, että kaikkien ihmisten kaikkialla on tehtävä parannus,
Luuk. 24:47. Ap. t. 14:16. Tiit. 2:11 s.
31. koska hän on säätänyt päivän, jona hän on tuomitseva maanpiirin vanhurskaudessa miehen kautta, jonka hän siihen on määrännyt; ja herätettyään hänet kuolleista hän tarjoaa kaikille uskon." Ps. 9:9. 96:13. 98:9.
Joh. 5:22 s. Ap. t. 10:42. Room. 14:10.
32. Kuullessaan kuolleitten ylösnousemuksesta toiset ivasivat, toiset taas sanoivat: ,,Tahdomme kuulla sinulta tästä vielä toistekin." 1 Kor. 1:23. 2:14.
33. Ja niin Paavali lähti heidän keskeltään.
34. Mutta muutamat liittyivät häneen ja uskoivat; niiden joukossa oli Dionysius, Areopagin jäsen, ja eräs nainen, nimeltä Damaris, sekä muita heidän kanssaan.

18 Luku.

Paavali saarnaa Korintossa, ja palaa Efeson, Kesarean ja Jerusalemin kautta Antiokiaan. Apollos Efesossa.

Sen jälkeen Paavali lähti Atenasta ja meni Korinttoon.
2. Siellä hän tapasi erään Akulas nimisen, Pontossa syntyneen juutalaisen, ja hänen vaimonsa Priskillan, jotka olivat äsken tulleet Italiasta, koska Klaudius oli käskenyt kaikkien juutalaisten poistua Roomasta; ja hän meni heidän luokseen.
Room. 16:3. 1 Kor. 16:19. 2 Tim. 4:19.
3. Ja kun hänellä oli sama ammatti kuin heillä, jäi hän heidän luokseen,

ja he tekivät työtä yhdessä; he olivat näet teltantekijöitä ammatiltaan.
Ap. t. 20:34. 1 Kor. 4:12. 2 Kor. 11:8 s. 1 Tess. 2:9. 2 Tess. 3:8.
4. Ja hän keskusteli synagogassa joka sabbatti ja sai sekä juutalaisia että kreikkalaisia uskomaan.
5. Ja kun Silas ja Timoteus tulivat Makedoniasta, oli Paavali sanan julistamiseen vaadittu ja todisti juutalaisille, että Jesus on Kristus.
Ap. t. 9:22. 17:3, 15.
6. Mutta kun he vastustivat ja pilkkasivat, pudisti hän vaatteitaan ja sanoi heille: „Tulkoon verenne päänne päälle! Viaton minä olen; tästä lähin menen pakanain tykö."
2 Sam 1:16. Neh. 5:13. Hes. 3:18 s. 33:4 s. Matt. 10:14. 23:35. 27:25. Ap. t. 13:45 s. 20:26. 28:28.
7. Ja hän läksi sieltä ja meni erään Justus nimisen, Jumalaa pelkääväisen miehen luo, jonka talo oli synagogan vieressä
8. Mutta synagogan esimies Krispus ja koko hänen perhekuntansa uskoivat Herraan; ja myöskin monet muut korinttolaiset, jotka kuulivat sanan, uskoivat ja kastettiin. 1 Kor. 1:14.
9. Ja Herra sanoi yöllä näyssä Paavalille: „Älä pelkää, vaan puhu, äläkä vaikene, Jes. 41:10. Ap. t. 23:11. 1 Kor. 2:3.
10. sillä minä olen sinun kanssasi, eikä kukaan saa hyökätä päällesi, tehdäkseen sinulle pahaa; sillä minulla on paljo kansaa tässä kaupungissa." Jos. 1:5, 9. Jer. 1:8. Joh. 10:16.
11. Niin hän viipyi siellä vuoden ja kuusi kuukautta opettaen heidän keskuudessaan Jumalan sanaa.
12. Mutta Gallionin ollessa Akaijan ylimaaherrana, juutalaiset yksimielisesti nousivat Paavalia vastaan ja veivät hänet tuomioistuimen eteen
13. ja sanoivat „Tämä viettelee ihmisiä palvelemaan Jumalaa vastoin lakia."
14. Ja kun Paavali aikoi ruveta puhumaan, sanoi Gallion juutalaisille: „Jos olisi tehty rikos tai paha ilkityö, olisi kohtuullista, että kärsivällisesti kuuntelisin teitä, juutalaiset.
15. Mutta jos teillä on riitakysymyksiä opista ja nimistä ja teidän laistanne, niin pitäkäät itse niistä huoli; niiden ratkaisijana minä en tahdo olla."
16. Ja hän ajoi heidät pois tuomioistuimen edestä.
17. Niin he kaikki ottivat kiinni Sosteneen, synagogan esimiehen ja löivät häntä tuomioistuimen edessä, eikä Gallion välittänyt siitä mitään.
1 Kor. 1:1.
18. Mutta Paavali viipyi siellä vielä useita päiviä; sitten hän sanoi veljille jäähyväiset ja purjehti Syyriaan, mukanaan Priskilla ja Akulas; ja hän oli kerinnyt päänsä Kenkreassa, sillä hän oli tehnyt lupauksen.
4 Moos. 6:9, 18. Ap. t. 21:23 s. 1 Kor. 9:19 s.
19. Ja he saapuivat Efesoon; siellä Paavali jätti heidät. Ja hän meni synagogaan ja keskusteli juutalaisten kanssa.
20. Ja he pyysivät häntä viipymään kauemmin, mutta hän ei suostunut,
21. vaan heitti heille hyvästit ja sanoi: „Minä palaan taas tykönne, jos Jumala suo." Ja hän läksi purjehtimaan Efesosta. Ap. t. 19:21. Jaak. 4:15.
22. Ja noustuaan maihin Kesareassa, hän vaelsi Jerusalemiin ja tervehti seurakuntaa ja meni sitten Antiokiaan.
23. Kun hän oli viettänyt siellä jonkun aikaa, läksi hän matkalle ja kulki järjestään kautta Galatian maakunnan ja Frygian, vahvistaen kaikkia opetuslapsia.
24. Ja Efesoon saapui eräs juutalainen, nimeltä Apollos, aleksandrialainen syntyään, kaunopuheinen ja raamatuntaitoinen mies. 1 Kor. 1:12.
25. Tälle oli opetettu Herran tie, ja hän puhui palavana hengessä ja opetti tarkoin Jesuksesta, mutta tunsi ainoastaan Johanneksen kasteen.
Ap. t. 19:3. Room. 12:11. Ilm. 3:15.
26. Hän rupesi rohkeasti puhumaan synagogassa. Mutta kun Akulas ja Priskilla olivat häntä kuunnelleet, ottivat he hänet luokseen ja selvittivät hänelle tarkemmin Jumalan tien.
Room. 16:3.
27. Ja kun hän tahtoi mennä Akaijaan, niin veljet kehoittivat häntä siihen ja kirjoittivat opetuslapsille, että ottaisivat hänet vastaan. Ja sinne saavuttuaan hän armon kautta oli suureksi hyödyksi uskoon tulleille,
1 Kor. 1:12. 3:6.
28. sillä suurella tarmolla hän kumosi julkisesti juutalaisten väitteet ja näytti Raamatuilla toteen, että Jesus on Kristus. Ap. t. 9:22.

19 Luku.

Paavali Efesossa. Demetrius nostaa metelin.

Kun Apollos oli Korintossa, tapahtui, että Paavali, kuljettuaan läpi ylämaakuntien, tuli Efesoon ja tapasi siellä muutamia opetuslapsia.
Ap. t. 18:24.
2 Ja hän sanoi heille: „Saitteko Pyhän Hengen, silloin kun tulitte uskoon?" Niin he sanoivat hänelle: „Emme ole kuulleet, että Pyhää Henkeä on olemassakaan."
Joh. 7:39. Ap. t. 2:38. 10:44.

3. Ja hän sanoi: „Millä kasteella sitten olette kastetut?" He vastasivat: „Johanneksen kasteella."
Matt. 3:11. Ap. t. 18:25.
4. Niin Paavali sanoi: „Johannes kastoi parannuksen kasteella, sanoen kansalle, että uskoisivat siihen, joka oli tuleva hänen jälkeensä, se on, Jesukseen." Ap. t. 1:5. 11:16. 13:24 s.
5. Sen kuultuaan he kastattivat itsensä Herran Jesuksen nimeen.
6. Ja kun Paavali pani kätensä heidän päälleen, tuli Pyhä Henki heidän päälleen, ja he puhuivat kielillä ja ennustivat
Ap. t. 2:4. 8:17 10:44 s. 11:15.
7. Heitä oli kaikkiaan noin kaksitoista miestä
8. Ja hän meni synagogaan ja kolmen kuukauden kuluessa hän puhui heidän kanssaan rohkeasti ja vakuuttavasti Jumalan valtakunnasta.
9. Mutta kun muutamat paaduttivat itsensä eivätkä uskoneet, vaan parjasivat Herran tietä kansan edessä, niin hän meni pois heidän tyköänsä ja eroitti opetuslapset heistä ja puhui joka päivä heidän kanssaan erään Tyrannuksen koulussa.
Matt. 7:6. 2 Kor. 6:17. Tilt. 3:10 s.
10. Ja sitä kesti kaksi vuotta, niin että kaikki Aasian asukkaat, sekä juutalaiset että kreikkalaiset, saivat kuulla Herran sanan. Ap. t. 20:31.
11. Ja Jumala teki erinomaisia voimatekoja Paavalin kätten kautta,
Mark. 16:20. Ap. t. 14:3.
12. niin että myös hänen ihollaan olleita hikiliinoja ja esivaatteita vietiin sairasten päälle, ja taudit läksivät heistä ja pahat henget pakenivat pois. Ap. t. 5:15.
13. Myöskin muutamat kuljeksivat juutalaiset loitsijat rupesivat mainitsemaan Herran Jesuksen nimeä niiden parantamiseksi, joissa oli pahoja henkiä, sanoen: „Minä vannotan teitä Jesuksen kautta, jota Paavali julistaa."
14. Ja niiden joukossa, jotka näin tekivät, oli myöskin erään juutalaisen ylipapin, Skevaan seitsemän poikaa;
15. mutta paha henki vastasi heille, sanoen: „Jesuksen minä tunnen ja Paavalin tiedän, mutta keitä te olette?" Mark. 1:34.
16. Ja se mies, jossa paha henki oli, karkasi heidän päälleen, voitti heidät ja runteli heitä, niin että he alastomina ja haavoitettuina pakenivat siitä huoneesta.
17. Ja tämän saivat tietää kaikki, jotka Efesossa asuivat, sekä juutalaiset että kreikkalaiset; ja heidät kaikki valtasi pelko, ja Herran Jesuksen nimeä ylistettiin suuresti.
18. Ja useat niistä, jotka olivat tulleet uskoon, menivät ja tunnustivat ja ilmoittivat tekonsa.
19. Ja useat niistä, jotka olivat taikoja harjoittaneet, kantoivat kirjansa kokoon ja polttivat ne kaikkien nähden; ja kun niiden arvo laskettiin yhteen, saatiin siitä viisikymmentätuhatta hopearahaa.
20. Näin Herran sana valtavasti kasvoi ja osoittautui voimalliseksi.
Jes. 55:11. Ap. t. 6:7. 12:24.
21. Kun kaikki tämä oli tapahtunut, niin Paavali hengessään päätti kulkea Makedonian ja Akaijan kautta ja matkustaa Jerusalemiin ja sanoi: „Käytyäni siellä pitää minun nähdä Roomakin."
Ap. t. 20:22. 23:11. Room. 1:13. 15:25 s.
22. Ja hän lähetti Makedoniaan kaksi apumiehistään, Timoteuksen ja Erastuksen, mutta jäi itse joksikin aikaa Aasiaan. 1 Kor. 4:17.
23. Tähän aikaan syntyi sangen suuri melu siitä tiestä. 2 Kor. 1:8 s.
24. Sillä eräs hopeaseppä, nimeltä Demetrius, joka valmisti hopeaisia Dianan temppeleitä, hankki sillä ammattilaisilleen melkoista ansiota.
25. Hän kutsui kokoon nämä ja muutkin, jotka samallaista työtä tekivät, ja sanoi: „Miehet, te tiedätte, että meillä on hyvä toimeentulomme tästä työstä;
26. mutta nyt te näette ja kuulette, että tuo Paavali on, ei ainoastaan Efesossa, vaan melkein koko Aasiassa, uskotellut ja vietellyt paljon kansaa, sanoen, etteivät ne ole jumalia, joita käsin tehdään.
Ps. 115:4. Jer. 10:3, 14 s. Ap. t. 17:29.
27. Ja nyt uhkaa se vaara, että ei ainoastaan tämä meidän elinkeinomme joudu halveksituksi, vaan myöskin ettei suuren Diana jumalattaren temppeliä pidetä minäkään, ja että hänen mahtavuutensa siitä kärsii, hänen, jota koko Aasia ja koko maanpiiri kunnioittaa."
28. Kun he sen kuulivat, tulivat he vihaa täyteen ja huusivat, sanoen: „Suuri on efesolaisten Diana!"
29. Ja koko kaupunki joutui sekasortoon, ja he ryntäsivät kaikki yhdessä näytelmäpaikkaan ja tempasivat mukaansa Gajuksen ja Aristarkuksen, kaksi makedonialaista, jotka olivat Paavalin matkatovereita. Ap. t. 20:4.
30. Ja kun Paavali tahtoi mennä kansanjoukkoon, eivät opetuslapset sitä sallineet.

31. Ja muutamat Aasian johtomiehistäkin, jotka olivat hänen ystäviään, lähettivät hänelle sanan ja pyysivät, ettei hän menisi näytelmäpaikkaan.
32. Ja he huusivat, mikä mitäkin; sillä kokous oli sekasortoinen, ja useimmat eivät tietäneet minkä vuoksi olivat tulleet koolle.
33. Silloin vedettiin joukosta esille Aleksander, jota juutalaiset työnsivät esiin; niin Aleksander viittasi kädellään merkiksi, että hän tahtoi pitää puolustuspuheen kansan edessä.
34. Mutta kun he huomasivat, että hän oli juutalainen, nostivat he suuren huudon ja kirkuivat kaikki yhteen ääneen noin kaksi tuntia: „Suuri on efesolaisten Diana!"
35. Mutta kun kaupungin kansleri oli saanut kansan rauhoittumaan, sanoi hän: „Efeson miehet, onkohan ketään, joka ei tiedä, että efesolaisten kaupunki on suuren Dianan temppelin ja hänen taivaasta pudonneen kuvansa vartija?
36. Koska ei kukaan voi kieltää tätä, tulee teidän siis pysyä levollisina eikä tehdä mitään ajattelematonta.
37. Olette kuitenkin tuoneet tänne nämä miehet, jotka eivät ole temppelinryöstäjiä eivätkä olejumalatartamme herjanneet.
38. Jos siis Demetriuksella ja hänen kanssaan olevilla ammattilaisilla on riita-asiaa jotakuta vastaan, niin pidetäänhän oikeudenistuntoja ja onhan ylimaaherroja; vetäkööt toisensa oikeuteen.
39. Ja jos teillä on vielä jotakin muuta vaadittavaa, niin ratkaistakoon asia laillisessa kansankokouksessa.
40. Ilä tämän päivän tapahtuman vuo si olemme vaarassa joutua kapinasta syytteesen, koska ei ole olemassa mitään syytä, millä voisimme tämän mellakan selittää."
41. Näin puhuen hän sai kokouksen hajaantumaan.

20 Luku.

Paavali matkustaa Makedoniaan ja Kreikkaan, palajaa Aasiaan ja puhuu Miletossa Efeson vanhimpien kanssa.

Kun mellakka oli tauonnut, kutsui Paavali opetuslapset tykönsä; ja kun oli sanonut heille jäähyväiset, lähti hän matkustamaan Makedoniaan.
2. Ja kuljettuaan niiden paikkakuntain läpi ja puhuttuaan siellä monta kehoituksen sanaa, hän tuli Kreikkaan.
3. Siellä hän viipyi kolme kuukautta. Ja kun juutalaiset, hänen alkoessaan lähteä meritse Syyriaan, olivat tehneet häntä vastaan salahankkeen, päätti hän tehdä paluumatkansa Makedonian kautta.
4. Ja häntä seurasivat berealainen Sopater, Pyrruksen poika, ja tessalonikalaisista Aristarkus ja Sekundus, sekä Gajus, derbeläinen, ja Timoteus sekä aasialaiset Tykikus ja Trofimus. Ap. t. 19:29. 21:29. 1 Kor. 1:14. Ef. 6:21. Kol. 4:7.
5. Nämä menivät edeltä ja odottivat meitä Troaassa;
6. mutta me purjehdimme happamattoman leivän juhlan jälkeen Filipistä ja tulimme viiden päivän perästä heidän tykönsä Troaasen, ja viivyimme siellä seitsemän päivää.
7. Ja kun viikon ensimmäisenä päivänä olimme kokoontuneet murtamaan leipää, niin Paavali, joka seuraavana päivänä aikoi jatkaa matkaansa, keskusteli heidän kanssaan ja pitkitti puhettaan puoliyöhön saakka. Ap. t. 2:42 s.
8. Ja monta lamppua oli palamassa siinä ylisalissa, jossa olimme koolla.
9. Niin eräs nuorukainen, nimeltä Eutykus, istui akkunalla, ja kun Paavalin puhe kesti niin kauan, vaipui hän sikeään uneen, ja putosi unen valtaamana kolmannesta kerroksesta; ja kun hänet nostettiin ylös, oli hän kuollut.
10. Mutta Paavali meni alas, paneusi hänen päälleen, kiersi kätensä hänen ympärilleen ja sanoi: „Älkäät hätäilkö, sillä hänen sielunsa on hänessä." 1 Kun. 17:21.
11. Niin hän meni jälleen ylös, mursi leipää ja söi; ja hän puhui kauan heidän kanssaan päivän koittoon asti, ja lähti sitten matkalle.
12. Ja he veivät sieltä pojan elävänä ja tulivat suuresti lohdutetuiksi.
13. Mutta me menimme edeltäpäin ja astuimme laivaan ja purjehdimme Assoon, jossa aioimme ottaa Paavalin laivaan; sillä hän oli niin määrännyt, kun aikoi itse kulkea jalkaisin.
14. Ja kun hän yhtyi meihin Assossa, otimme hänet laivaan ja kuljimme Mityleneen.
15. Sieltä me purjehdimme ja saavuimme toisena päivänä Kion kohdalle; seuraavana päivänä laskimme Samoon ja tulimme sen jälkeisenä Miletoon.
16. Sillä Paavali oli päättänyt purjehtia Efeson ohitse, ettei häneltä kuluisi aikaa Aasiassa; sillä hän kiiruhti joutuakseen, jos suinkin mahdollista, helluntaiksi Jerusalemiin. Ap. t. 21:4.

17. Mutta Miletosta hän lähetti sanan Efesoon ja kutsui tykönsä seurakunnan vanhimmat.
18. Ja kun he saapuivat hänen tykönsä, sanoi hän heille: „Te tiedätte millä tavalla minä ensimmäisestä päivästä asti, kun tulin Aasiaan, olen kaiken aikaa ollut teidän kanssanne. Ap. t. 19:10.
19. kuinka olen palvellut Herraa kaikella nöyryydellä, ja monin kyynelin, ja koettelemuksin, jotka ovat kohdanneet minua juutalaisten salahankkeiden tähden;
20. kuinka en ole salannut teiltä mitään siitä, mikä on teille hyödyksi, enkä jättänyt sitä teille julistamatta, vaan opettanut teitä sekä julkisesti että kodeissa,
21. ja todistanut sekä juutalaisille että kreikkalaisille kääntymystä Jumalan tykö ja uskoa Herraamme Jesukseen Kristukseen. Mark. 1:15. Luuk. 24:47.
22. Ja nyt katso, minä matkustan sidottuna hengessä Jerusalemiin, enkä tiedä mikä minua siellä on kohtaava.
23. Sen vain tiedän, että Pyhä Henki jokaisessa kaupungissa todistaa minulle ja sanoo, että kahleet ja murheet odottavat minua. Ap. t. 9:16. 21:4. 11:33.
24. En minä kuitenkaan omasta puolestani pidä henkeäni minkään arvoisena, kunhan vain täytän juoksuni ja sen viran, jonka Herralta Jesukselta sain, todistaakseni evankeliumia Jumalan armosta. Ap. t. 21:13. Room. 8:35. 2 Kor. 4:16. Gal. 1:1. 2 Tim. 4:7. Tiit. 1:3. Ilm. 12:11.
25. Ja nyt katso, minä tiedän, ettette enää saa nähdä kasvojani, te kaikki, joiden keskuudessa olen vaeltanut ja saarnannut Jumalan valtakuntaa.
26. Sentähden todistan teille tänäpäivänä, että minä en ole syypää yhdenkään vereen. Ap. t. 18:6.
27. Sillä minä en ole mitään teiltä salannut, vaan olen julistanut teille kaiken Jumalan neuvon.
28. Niin ottakaat siis itsestänne vaari ja kaikesta laumasta, jonka kaitsijoiksi Pyhä Henki on teidät pannut paimentamaan Jumalan seurakuntaa, jonka hän omalla verellään on itselleen ansainnut. Jer. 23:4. Ef. 1:7. 1 Tim. 4:16. 1 Piet. 1:19. 5:2. Ilm. 5:9.
29. Sillä minä tiedän, että lähtöni jälkeen tulee teidän keskuuteenne julmia susia, jotka eivät laumaa säästä, Matt. 7:15. Joh. 10:12. 2 Piet. 2:1.
30. ja teidän omasta joukostanne nousee miehiä, jotka puhuvat sitä, mikä väärää on, vetääkseen opetuslapset seuraansa. Ap. t. 15:24. Gal. 4:17. 1 Joh. 2:18 s.
31. Valvokaat sentähden ja muistakaat, että olen kolme vuotta lakkaamatta yötä ja päivää kyynelin neuvonut teitä itsekutakin. Mark. 13:35 s. Ap. t. 19:10.
32. Ja nyt minä uskon teidät Jumalan ja hänen armonsa sanan haltuun, hänen, joka on voimallinen rakentamaan teitä ja antamaan teille perintöosan kaikkien pyhitettyjen joukossa. Ef 1:18. Kol. 1:12. 3:24. 1 Piet. 1:4.
33. En ole halunnut kenenkään hopeaa tai kultaa tai vaatteita; 4 Moos. 16:15. 1 Sam. 12:3. Matt. 10:8. 1 Kor. 9:12. 2 Kor. 7:2. 11:9. 12:13.
34. te tiedätte itse, että minä näillä käsilläni olen tehnyt työtä hankkiakseni mitä minä ja seuralaiseni olemme tarvinneet. Ap. t. 18:3. 1 Kor. 4:12. 1 Tess. 2:9. 2 Tess. 3:8.
35. Kaikessa olen osoittanut teille, että näin tulee työtä tehdä ja ottaa huolekseen heikot ja muistaa nämä Herran Jesuksen sanat, jotka hän itse sanoi: ‚Autuaampi on antaa kuin ottaa.'' Luuk. 6:38. 16:9. Ef. 4:28. 1 Tess. 4:11.
36. Ja tämän sanottuaan hän polvistui ja rukoili kaikkien heidän kanssaan. Ap. t. 21:5.
37. Ja he ratkesivat kaikki itkemään ja lankesivat Paavalin kaulaan ja suutelivat häntä, 1 Piet. 5:14.
38. murehtien erittäin sen sanan tähden, jonka hän oli sanonut, etteivät enää saisi nähdä hänen kasvojaan. Ja sitten he saattoivat hänet laivaan.

21 Luku.

Paavalin matka Jerusalemiin. Juutalaiset tahtovat hänet tappaa. Roomalainen sotapäällikkö vangitsee hänet.

Ja kun olimme eronneet heistä ja lähteneet purjehtimaan, laskimme suoraan Kos-saareen ja seuraavana päivänä Rodoon ja sieltä Pataraan.
2. Siellä tapasimme Foinikiaan menevän laivan, astuimme siihen ja läksimme purjehtimaan.
3. Ja kun Kypro rupesi näkymään ja oli jäänyt meistä vasemmalle, purjehdimme Syyriaan ja nousimme maihin Tyyrossa; siellä näet laivan oli määrä purkaa lastinsa.
4. Ja tavattuamme opetuslapset, viivyimme siellä seitsemän päivää. Ja he sanoivat Paavalille hengen kautta, ettei hänen pitäisi mennä Jerusalemiin. Ap. t. 20:23.
5. Ja kun olimme viettäneet loppuun ne päivät, läksimme matkalle, ja kaikki saattoivat vaimoineen ja

lapsineen meitä kaupungin ulkopuolelle saakka. Ja me laskeusimme rannalla polvillemme ja rukoilimme;
Ap. t. 20:36.
6. ja sanottuamme jäähyväiset toisillemme, astuimme laivaan ja he palasivat kotiinsa.
7. Tyyrosta me saavuimme Ptolemaisiin ja siihen päättyi purjehduksemme. Ja me tervehdimme veljiä siellä ja viivyimme päivän heidän luonaan.
8. Mutta seuraavana päivänä läksimme sieltä ja tulimme Kesareaan, jossa menimme evankelista Filippuksen luo, joka oli yksi niistä seitsemästä, ja jäimme hänen taloonsa.
Ap. t. 6:5. Ef. 4:11.
9. Ja hänellä oli neljä naimatonta tytärtä, jotka ennustivat.
10. Siellä viivyimme useita päiviä. Niin tuli sinne Judeasta eräs profetta, nimeltä Agabus. Ap. t. 11:28.
11. Ja tultuaan meidän luoksemme, hän otti Paavalin vyön, sitoi sillä jalkansa ja kätensä ja lausui: ,,Näin Pyhä Henki sanoo: ,Sen miehen, jonka vyö tämä on, hänet juutalaiset näin sitovat Jerusalemissa ja antavat pakanain käsiin.'' Ap. t. 20:23.
12. Kun sen kuulimme, pyysimme sekä me että muut, jotka siellä asuivat, ettei hän menisi Jerusalemiin.
13. Silloin Paavali vastasi ja sanoi: ,,Mitä teettekään, kun itkette ja särjette sydäntäni? Sillä minä olen valmis, en ainoastaan käymään sidottavaksi, vaan myöskin kuolemaan Jerusalemissa Herran Jesuksen nimen tähden.'' Ap. t. 20:24.
14. Ja kun hän ei taipunut, niin me tyydyimme ja sanoimme: ,,Tapahtukoon Herran tahto.''
Matt. 6:10. Luuk. 11:2. 22:42.
15. Niiden päivien perästä me valmistausimme ja menimme Jerusalemiin.
16. Ja meidän kanssamme tuli myös opetuslapsia Kesareasta, jotka veivät meidät erään vanhan opetuslapsen, kyprolaisen Mnasonin tykö, jonka luona meidän oli määrä majailla.
17. Ja saavuttuamme Jerusalemiin veljet ottivat meidät ilomielin vastaan.
18. Seuraavana päivänä Paavali meni meidän kanssamme Jaakobin tykö, ja kaikki vanhimmat tulivat sinne saapuville. Ap. t. 15:13. Gal. 1:19.
19. Ja kun hän oli heitä tervehtinyt, kertoi hän järjestään kaikki, mitä Jumala oli tehnyt pakanain keskuudessa hänen palveluksensa kautta.
Ap. t. 14:27. 15:4.
20. Sen kuultuaan he ylistivät Jumalaa ja sanoivat Paavalille: ,,Sinä näet, veli, kuinka monta tuhatta juutalaista on tullut uskovaiseksi, ja he ovat kaikki lain kiivailijoita.
Room. 10:2.
21. Mutta heille on kerrottu sinusta, että sinä opetat kaikkia pakanain seassa asuvia juutalaisia luopumaan Mooseksesta ja kiellät heitä ympärileikkaamasta lapsiaan ja vaeltamasta sääntöjen mukaan.
Ap. t. 16:3. 1 Kor. 9:20 s.
22. Mitä siis on tehtävä? Varmaankin on suuri joukko kokoontuva, sillä he saavat kuulla sinun tulleen.
23. Tee siis tämä, minkä nyt sanomme sinulle. Meillä on täällä neljä miestä, joilla on lupaus täytettävänä.
4 Moos. 6:2 s. 30:3. Ap. t. 18:18.
24. Ota ne tykösi ja puhdista itsesi heidän kanssaan ja maksa kulut heidän puolestaan, jotta saisivat ajaa päänsä; siitä kaikki huomaavat, ettei ole mitään perää siinä, mitä heille on kerrottu sinusta, vaan että sinäkin vaellat lain mukaan ja noudatat sitä.
25. Mutta uskovaisiksi tulleista pakanoista olemme päättäneet ja kirjoittaneet, että heidän on vältttäminen epäjumalille uhrattua ja verta ja tukehtunutta ja haureutta.'' Ap. t. 15:29.
26. Silloin Paavali otti ne miehet luokseen, ja kun hän seuraavana päivänä oli puhdistanut itsensä heidän kanssaan, meni hän temppeliin ja ilmoitti milloin heidän puhdistumispäivänsä tulisivat päättymään, jota ennen uhri itsekunkin heidän edestään oli tuotava esiin. Ap. t. 24:18.
27. Mutta kun ne seitsemän päivää olivat päättymäisillään, näkivät Aasiasta olevat juutalaiset hänet temppelissä, kiihoittivat kaiken kansan ja kävivät häneen käsiksi
28. ja huusivat: ,,Israelin miehet, auttakaat! Tämä on se mies, joka kaikkialla opettaa kaikkia ihmisiä kansaamme ja lakiamme ja tätä paikkaa vastaan, onpa vielä tuonut kreikkalaisia temppeliinkin ja saastuttanut tämän pyhän paikan.''
5 Moos. 23:3. Hes. 44:7. Ap. t. 6:13. 24:6.
29. He olivat näet ennen nähneet efesolaisen Trofimuksen kaupungilla hänen kanssaan ja luulivat, että Paavali oli tuonut hänet temppeliin.
Ap. t. 20:4.
30. Ja koko kaupunki tuli liikkeelle, ja väkeä juoksi kokoon; ja he ottivat Paavalin kiinni, raastoivat hänet ulos temppelistä, ja heti portit suljettiin.
Ap. t. 26:21.

31. Ja kun he koettivat häntä tappaa, sai sotilasjoukon ylipäällikkö sanan, että koko Jerusalem oli kapinassa.
32. Tämä otti heti paikalla mukaansa sotamiehiä ja sadanpäälliköitä ja tuli juosten heidän tykönsä. Kun he näkivät ylipäällikön ja sotamiehet, lakkasivat he lyömästä Paavalia.
33. Silloin ylipäällikkö astui esiin, otatti hänet kiinni ja käski sitoa hänet kaksilla kahleilla ja kysyi kuka hän oli ja mitä hän oli tehnyt.
Ap. t. 20:23.
34. Mutta kansan joukosta huusivat toiset sitä toiset tätä. Ja koska hän melun tähden ei voinut saada varmaa selkoa, käski hän viedä hänet leiriin.
35. Ja kun Paavali tuli portaille, täytyi sotamiesten kantaa häntä rahvaan väkivallan vuoksi;
36. sillä suuri kansanjoukko seurasi perässä ja huusi: ,,Ota hengeltä hänet!"
Ap. t. 22:22.
37. Ja kun olivat viemässä Paavalia sisälle leiriin, sanoi hän ylipäällikölle: ,,Onko minun lupa puhua jotakin sinulle?" Niin tämä sanoi: ,,Osaatko kreikkaa!
38. Etkö sitten olekaan se egyptiläinen, joka hiljakkoin kiihoitti ne neljätuhatta murhamiestä kapinaan ja vei heidät erämaahan?"
39. Niin Paavali sanoi: ,,Minä olen juutalainen Tarsosta, tuon tunnetun Kilikian kaupungin kansalainen; pyydän sinua, salli minun puhua kansalle."
40. Ja kun hän sen salli, niin Paavali, seisoen portailla, viittasi kädellään kansalle; ja kun oli syntynyt syvä hiljaisuus, puhui hän hebrean kielellä ja sanoi:

22 Luku.

Paavali puhuu kansalle. Juutalaisten raivo. Sotapäällikkö asettaa Paavalin neuvoston eteen.

,,Miehet, veljet ja isät, kuulkaat mitä nyt teille puolustukseksení puhun."
2. Kun he kuulivat hänen puhuvan heille hebrean kielellä, syntyi vielä suurempi hiljaisuus. Ja hän sanoi:
3. ,,Minä olen juutalainen, syntynyt Kilikian Tarsossa, mutta kasvatettu tässä kaupungissa ja olen Gamalielin jalkain juuressa opetettu tarkkaan noudattamaan isien lakia; ja minä kiivailin Jumalan puolesta, niinkuin te kaikki tänään kiivailette.
Ap. t. 5:34. 8:3. 26:9 s. Room. 10:2.
2 Kor. 11:22. Gal. 1:13 s. Fil. 3:5 s.
4. Ja minä vainosin tätä tietä aina kuolemaan asti, sitoen ja pannen vankeuteen sekä miehiä että naisia,
1 Kor. 15:9. 1 Tim. 1:13.
5. niinkuin myös ylimmäinen pappi voi todistaa, ja koko vanhimmisto, joilta minä sain kirjeitä veljille Damaskoon; ja minä matkustin sinne tuodakseni nekin, jotka siellä olivat, sidottuina Jerusalemiin, että heidät rangaistaisiin.
6. Niin tapahtui, kun matkalla ollessani lähestyin Damaskoa, että puolenpäivän aikaan yhtäkkiä taivaasta leimahti suuri valo ja ympäröi minut;
1 Kor. 15:8.
7. ja minä kaaduin maahan ja kuulin äänen sanovan minulle: ,Saul, Saul, miksi minua vainoat?'
8. Niin minä vastasin: ,Kuka olet, Herra?' Ja hän sanoi minulle: ,Minä olen Jesus, nasaretilainen, jota sinä vainoat.'
1 Kor. 9:1.
9. Ja seuralaiseni näkivät kyllä valon, mutta eivät kuulleet sen ääntä, joka puhui minulle.
Dan. 10:7.
10. Ja minä sanoin: ,Mitä minun on tehtävä, Herra?' Herra sanoi minulle: ,Nouse ja mene Damaskoon, niin siellä sinulle sanotaan kaikki, mikä on tehtäväksesi määrätty.'
11. Ja kun minä tuon valon kirkkaudesta tulin näkemättömäksi, taluttivat seuralaiseni minua, ja niin tulin Damaskoon.
12. Ja eräs lain mukaan hurskas mies, nimeltä Ananias, josta kaikki siellä asuvat juutalaiset todistivat hyvää,
13. tuli luokseni; ja hän astui viereeni ja sanoi minulle: ,Saul, veljeni, tule jälleen näkeväksi.' Ja samassa minä näin hänet.
14. Niin hän sanoi: ,Isiemme Jumala on määrännyt sinut tuntemaan hänen tahtonsa ja näkemään Vanhurskaan ja kuulemaan hänen suunsa äänen;
Ap. t. 5:30. Gal. 1:12.
15. sillä sinä olet oleva hänen todistajansa kaikkien ihmisten edessä siitä, mitä olet nähnyt ja kuullut.
Ap. t. 4:20. 23:11.
16. Ja nyt, mitä viivyttelet? Nouse ja avuksi huutaen hänen nimeään anna kastaa itsesi ja pestä pois syntisi.'
Ap. t. 2:38. Room. 10:13. 1 Piet. 3:21.
17. Ja kun olin palannut Jerusalemiin, tapahtui rukoillessani temppelissä, että jouduin horroksiin,
Ap. t. 10:10.
18. ja näin hänet; ja hän sanoi minulle: ,Riennä ja lähde pian pois Jerusalemista, sillä he eivät ota vastaan sinun todistustasi minusta.'

19. Ja minä sanoin: ,Herra, he tietävät itse, että minä panin vankeuteen ja ruoskitin synagogissa niitä, jotka uskoivat sinuun; Ap. t. 8:3.
20. ja kun Stefanuksen, sinun todistajasi, veri vuodatettiin, olin minäkin läsnä, hyväksyin sen ja vartioitsin hänen surmaajiensa vaatteita.' Ap. t. 7:58. 8:1.
21. Ja hän sanoi minulle: ,Mene, sillä minä olen lähettävä sinut kauas pakanain tykö!'" Ap. t. 13:2.47. 18:6. Room. 11:13. Gal. 1:15 s. 2:8. Ef. 3:8. 1 Tim. 2:7. 2 Tim. 1:11.
22. Tähän sanaan asti he kuuntelivat häntä; mutta silloin he korottivat äänensä ja sanoivat: „Pois tuommoinen maan päältä! Semmoinen ei saa elää." Ap. t. 21:36.
23. Ja kun he huusivat ja heittelivät vaatteitaan ja viskoivat tomua ilmaan,
24. käski ylipäällikkö viedä hänet leiriin, ja saadakseen tietää mistä syystä heniin hänelle huusivat, hän määräsi hänet ruoskin tutkittavaksi.
25. Mutta kun he olivat oikaisseet hänet ruoskittavaksi, sanoi Paavali siinä seisovalle sadanpäällikölle: „Onko teidän lupa ruoskia roomalaista miestä, vieläpä tutkimatta ja tuomitsematta?" Ap. t. 16:37. 23:27.
26. Kun sadanpäällikkö sen kuuli, meni hän ylipäällikölle ilmoittamaan ja sanoi: „Mitä aiot tehdä? Tämä mies on roomalainen."
27. Niin ylipäällikkö meni Paavalin tykö ja sanoi hänelle: „Sano minulle: oletko sinä roomalainen?" Hän vastasi: „Olen."
28. Niin ylipäällikkö sanoi: „Minä olen paljolla rahalla hankkinut itselleni tämän kansalais-oikeuden." Paavali sanoi: „Mutta minä olen syntyäni Rooman kansalainen."
29. Silloin ne, joiden piti häntä tutkia, läksivät heti hänen tyköään. Ja saatuaan tietää, että Paavali oli roomalainen, ylipäällikkökin peljästyi, kun oli sidottanut hänet.
30. Mutta koska hän tahtoi saada varman tiedon mistä juutalaiset häntä syyttivät, päästi hän seuraavana päivänä hänet siteistä ja käski ylipappien ja koko neuvoston kokoontua, vei Paavalin alas ja asetti hänet heidän eteensä.

23 Luku.

Paavali neuvoston edessä. Juutalaisten salahanke Paavalia vastaan. Paavali viedään Kesareaan.

Niin Paavali kiinnitti katseensa neuvostoon ja sanoi. „Miehet ja veljet, minä olen kaikissa hyvällä omalla tunnolla vaeltanut Jumalan edessä tähän päivään asti." Ap. t. 24:16. 1 Kor. 4:4. 2 Kor. 1:12. 2 Tim. 1:3. Hebr. 13:18.
2. Mutta ylimmäinen pappi Ananias käski niitä, jotka seisoivat hänen vieressään, lyömään häntä vasten suuta. 1 Kun. 22:24. Joh. 18:22 s.
3. Silloin Paavali sanoi hänelle: „Jumala on lyövä sinua, sinä valkoiseksi sivelty seinä; sinähän istut tuomitsemassa minua lain mukaan ja käsket vastoin lakia lyödä minua!" 3 Moos. 19:15,35. 5 Moos. 25:1 s. Hes. 13:10 s. Matt. 23:27.
4. Niin ne, jotka seisoivat vieressä, sanoivat: „Herjaatko Jumalan ylimmäistä pappia?"
5. Ja Paavali sanoi: „En tietänyt, veljet, että hän on ylimmäinen pappi; sillä on kirjoitettu: ,Älä solvaa kansasi johtomiestä.'" 2 Moos. 22:28.
6. Mutta koska Paavali tiesi osan heistä olevan saddukealaisia ja toisen osan farisealaisia, huusi hän neuvoston edessä: „Miehet ja veljet, minä olen farisealainen, farisealaisten poika; toivon ja kuolleiden ylösnousemuksen vuoksi minä olen tutkittavana." Ap. t. 24:15,21. 26:5 s. 28:20. Fil. 3:5.
7. Ja kun hän oli tämän sanonut, nousi riita farisealaisten ja saddukealaisten kesken, ja kokous jakautui.
8. Sillä saddukealaiset sanovat, ettei ylösnousemusta ole, eikä enkeliä tai henkeä, mutta farisealaiset tunnustavat kummankin. Matt. 22:23. Mark. 12:18. Luuk. 20:27.
9. Ja syntyi suuri huuto, ja muutamat kirjanoppineet farisealaisten puolueesta nousivat ja väittelivät kiivaasti ja sanoivat: „Emme löydä mitään pahaa tässä miehessä; entäpä jos häntä on puhutellut henki tai enkeli?" Ap. t. 5:39. 25:25. 26:31.
10. Ja kun riita yhä kiihtyi, pelkäsi ylipäällikkö, että he repisivät Paavalin kappaleiksi, ja käski sotaväen tulla alas ja temmata hänet heidän keskeltään ja viedä hänet leiriin.
11. Mutta seuraavana yönä Herra seisoi Paavalin tykönä ja sanoi: „Rohkaise mielesi; sillä niinkuin olet todistanut minusta Jerusalemissa, niin on sinun todistaminen minusta Roomassakin." Ap. t. 18:9. 19:21. 27:23 s. 28:23.
12. Mutta päivän tultua juutalaiset tekivät salahankkeen ja vannoivat valan, etteivät söisi eivätkä joisi, ennenkuin olivat tappaneet Paavalin.
13. Ja niitä oli enemmän kuin neljäkymmentä miestä, jotka tekivät tämän salaliiton.
14. He menivät ylipappien ja van-

himpien tykö ja sanoivat „Olemme kirouksen uhalla vannoneet, ettemme mitään maista, ennenkuin olemme tappaneet Paavalin.
15. Esittäkäät te siis nyt yhdessä neuvoston kanssa ylipäällikölle, että hän toisi hänet alas teidän tykönne, ikäänkuin aikoisitte tarkemmin tutkia hänen asiaansa. Mutta me olemme valmiit tappamaan hänet, ennenkuin hän pääsee perille."
16. Mutta Paavalin sisarenpoika, joka oli saanut kuulla salajuonesta, saapui leiriin, meni sisälle ja ilmoitti sen Paavalille.
17. Niin Paavali kutsui tykönsä erään sadanpäällikön ja sanoi: „Vie tämä nuorukainen ylipäällikön tykö, sillä hänellä on jotakin ilmoitettavaa hänelle."
18. Niin hän otti hänet mukaansa, vei hänet ylipäällikön tykö ja sanoi: „Vanki Paavali kutsui minut luokseen ja pyysi tuomaan tykösi tämän nuorukaisen, jolla on jotain puhuttavaa sinulle."
19. Niin ylipäällikkö tarttui häntä käteen, vei hänet erikseen ja kysyi: „Mitä sinulla on minulle ilmoitettavaa?"
20. Hän sanoi: „Juutalaiset ovat päättäneet tulla sinulta pyytämään, että huomenna veisit Paavalin alas neuvostoon, ikäänkuin aikoisit vielä tarkemmin tutkia hänen asiaansa.
21. Mutta älä sinä suostu siihen, sillä enemmän kuin neljäkymmentä miestä heidän joukostaan on häntä väijymässä, ja he ovat vannoneet valan, etteivät syö eivätkä juo, ennenkuin ovat tappaneet hänet. Ja nyt he ovat valmiina ja odottavat suostumustasi."
22. Niin ylipäällikkö päästi nuorukaisen menemään ja sanoi hänelle: ‚Älä sano kenellekään, että olet ilmaissut tämän minulle."
23. Sitten hän kutsui tykönsä kaksi sadanpäällikköä ja sanoi heille: „Pitäkäät yön kolmannesta tunnista lähtien kaksisataa sotamiestä ja seitsemänkymmentä ratsumiestä ja kaksisataa keihäsmiestä valmiina lähtemään Kesareaan,
24. ja hankkikaat ratsuja pannaksenne Paavali ratsaille ja viedäksenne hänet vahingoittumatonna maaherra Feeliksin tykö."
25. Ja hän kirjoitti kirjeen, joka kuului näin:
26. „Klaudius Lysias toivottaa suuriarvoiselle maaherralle Feeliksille terveyttä!
27. Tämän miehen juutalaiset ottivat kiinni ja olivat vähällä tappaa hänet; silloin minä tulin saapuville sotaväen kanssa ja pelastin hänet, saatuani tietää, että hän on roomalainen. Ap. t. 21:27, 33. 22:25 s. 24:7
28. Ja koska tahdoin tietää mistä asiasta he syyttivät häntä, vein hänet heidän neuvostoonsa Ap. t. 22:30.
29. ja havaitsin, että häntä syytettiin muutamista heidän lakiaan koskevista riitakysymyksistä, mutta ettei hän ollut syytteessä mistään, josta olisi ansainnut kuoleman tai kahleita. Ap. t. 6:9. 18:14 s.
30. Mutta kun minulle annettiin ilmi, että miestä vastaan on tekeillä salahanke, lähetän hänet nyt heti sinun tykösi; olen myös käskenyt hänen syyttäjiään tekemään kanteensa häntä vastaan sinun edessäsi. Jää hyvästi!"
31. Niin sotamiehet saamansa käskyn mukaan ottivat Paavalin ja veivät hänet yötä myöten Antipatriin.
32. Seuraavana päivänä he antoivat ratsumiesten jatkaa hänen kanssaan matkaa, mutta itse he palasivat leiriin.
33. Kun ratsumiehet tulivat Kesareaan, antoivat he kirjeen maaherralle ja veivät myös Paavalin hänen eteensä.
34. Luettuaan kirjeen hän kysyi mistä maakunnasta Paavali oli; ja saatuaan tietää, että hän oli Kilikiasta, Ap. t. 21:39. 22:3.
35. hän sanoi: „Tahdon kuulla sinua, kun syyttäjäsikin saapuvat." Ja hän käski vartioida häntä Herodeksen päävartiossa.

24 Luku.

Paavali Kesareassa maaherran oikeuden edessä.

Viiden päivän kuluttua ylimmäinen pappi Ananias meni alas Kesareaan muutamien vanhimpien ja erään asianajajan Tertulluksen kanssa, ja he esittivät maaherralle syytteensä Paavalia vastaan.
2. Ja kun Paavali oli kutsuttu esille, rupesi Tertullus kantamaan ja sanoi:
3. „Paljon olemme sinun kauttasi, suuriarvoinen Feeliks, saaneet rauhaa nauttia, ja paljon parannuksia on sinun huolenpidostasi aikaan saatu tämän kansan hyväksi, sen me kaikin puolin ja kaikkialla suurella kiitollisuudella tunnustamme.
4. Mutta jotten kauemmin sinua viivyttäisi, pyydän sinua tavallisella lempeydelläsi hetken aikaa kuuntelemaan meitä.
5. Olemme havainneet tämän miehen rutoksi ja metelinnostajaksi kaik

kien koko maailman juutalaisten keskuudessa ja nasaretilaisten lahkon päämieheksi, Ap. t. 17:6. 21:28. 28:22.
6. ja hän on myös koettanut saastuttaa temppeliämme. Sentähden otimmekin hänet kiinni ja tahdoimme tuomita hänet meidän lakimme mukaan.
7. Mutta ylipäällikkö Lysias tuli suurella voimalla siihen ja otti hänet meidän käsistämme
8. ja käski hänen syyttäjänsä tulemaan sinun tykösi. Voit itse häntä tutkimalla saada tietää kaiken sen, josta me syytämme häntä." Ap.t.23:30.
9. Ja juutalaisetkin yhtyivät syyttämään häntä ja vakuuttivat asian niin olevan.
10. Kun nyt maaherra viittasi Paavalille, että hän saisi puhua, lausui hän: „Koska tiedän sinun monta vuotta olleen tämän kansan tuomarina, puhun luottamuksella puolustuksekseni.
11. Niinkuin voit saada tietää, ei ole kuin kaksitoista päivää siitä, kun menin Jerusalemiin rukoilemaan. Ap. t. 21:17.
12. Eivät he ole tavanneet minua väittelemästä kenenkään kanssa eikä meteliä nostamasta, ei temppelissä, ei synagogissa eikä kaupungilla, Ap. t. 25:8. 28:17.
13. eivätkä myöskään voi näyttää sinulle toteen sitä, mistä nyt syyttävät minua.
14. Mutta sen tunnustan sinulle, että minä sen opin mukaan, jota he sanovat lahkoksi, niin palvelen isieni Jumalaa, että uskon kaikki, mitä on kirjoitettu laissa ja profetoissa, Ap. t. 26:22.
15. ja että minulla on Jumalaan sama toivo, jonka toteutumista nämäkin odottavat, että on oleva ylösnousemus sekä vanhurskasten että vääräin. Dan. 12:2. Matt. 25:46. Joh. 5:28 s. Ap. t. 23:6. 26:6 s.
16. Sentähden minä myös ahkeroitsen, että minulla aina olisi puhdas omatunto Jumalan ja ihmisten edessä. Ap. t. 23:1. 1 Piet. 3:16.
17. Niin tulin nyt useampien vuosien kuluttua tuomaan almuja kansalleni ja toimittamaan uhreja. Ap.t.11:29. Room.15:25 s. 2 Kor.8:4. Gal.2:10.
18. Näissä toimissani muutamat Aasiasta olevat juutalaiset tapasivat minut puhdistettuna temppelissä, eikä ollut mitään väentungosta tai meteliä; Ap. t. 21:26 s.
19. heidän olisi nyt pitänyt saapua eteesi ja tehdä syytöksensä, jos heillä lienee jotakin minua vastaan.
20. Tai sanokoot nämä läsnä olevat mitä rikollista huomasivat minussa, kun seisoin neuvoston edessä;
21. ellei siksi luettane tätä ainoata lausetta, jonka huusin seisoessani heidän keskellään: ‚Kuolleiden ylösnousemuksen vuoksi minä tänään olen teidän tutkittavananne.'" Ap.t.23:6.
22. Mutta Feeliks, joka tarkkaan tunsi tämän tien, lykkäsi heidän asiansa toistaiseksi, sanoen: „Kun ylipäällikkö Lysias tulee tänne, tutkin asianne."
23. Ja hän käski sadanpäällikön pitää Paavalia vankeudessa, mutta suoda hänelle lievennystä eikä estää ketään hänen omaisistaan tekemästä hänelle palvelusta. Ap. t. 27:2 s. 28:16.
24. Muutamain päiväin kuluttua Feeliks tuli vaimonsa Drusillan kanssa, joka oli juutalainen, kutsutti Paavalin ja kuunteli hänen puhettaan uskosta Kristukseen Jesukseen.
25. Mutta kun Paavali puhui vanhurskaudesta ja puhtaasta elämästä ja tulevasta tuomiosta, peljästyi Feeliks ja sanoi: „Mene tällä haavaa, mutta kun minulle sopii, kutsutan sinut taas."
26. Sen ohessa hän myös toivoi saavansa Paavalilta rahaa, jonka vuoksi hän useita kertoja kutsutti hänet luokseen ja puheli hänen kanssaan.
27. Mutta kahden vuoden kuluttua Porkius Festus tuli Feeliksin sijaan; ja kun Feeliks tavoitteli juutalaisten suosiota, jätti hän Paavalin vankeuteen. Ap. t. 25:9, 14.

25 Luku.

Paavali Festuksen ja kuningas Agripan edessä.

Kun nyt Festus oli astunut maaherranvirkaan, meni hän kolmen päivän kuluttua Kesareasta Jerusalemiin.
2. Niin ylipapit ja juutalaisten ensimmäiset miehet esittivät hänelle syytteensä Paavalia vastaan ja pyysivät häneltä
3. ja anoivat sitä suosionosoitusta itselleen, että hän tuottaisi Paavalin Jerusalemiin; sillä he valmistivat väijytystä tappaakseen hänet tiellä. Ap. t. 23:15.
4. Mutta Festus vastasi, että Paavalia pidettiin vartioituna Kesareassa, ja että hän itse aikoi piakkoin lähteä sinne.
5. Ja hän lisäsi: „Tulkoot siis teidän etevimmät miehenne minun mukanani sinne alas ja syyttäkööt miestä, jos hänessä on jotakin rikoksellista."
6. Ja viivyttyään heidän luonaan

ainoastaan kahdeksan tai kymmenen päivää hän meni Kesareaan Seuraavana päivänä hän istui tuomioistuimelle ja käski tuoda Paavalin esille
7 Ja kun hän oli saapunut, asettuivat ne juutalaiset, jotka olivat tulleet alas Jerusalemista, hänen ympärilleen ja esittivät useita ja kovia syytöksiä, joita eivät kuitenkaan kyenneet näyttämään toteen,
8 sillä Paavali torjui syytökset ja sanoi: ,,En ole mitään rikkonut juutalaisten lakia enkä temppeliä enkä keisaria vastaan." Ap. t. 24:12
9. Niin Festus, joka tavoitteli juutalaisten suosiota, vastasi Paavalille ja sanoi ,,Tahdotko lähteä Jerusalemiin ja siellä vastata näissä asioissa minun edessäni?" Ap. t. 24:27.
10. Mutta Paavali sanoi ,,Minä seison keisarin tuomioistuimen edessä ja tässä minut on tuomittava Juutalaisille en ole mitään vääryyttä tehnyt, niinkuin sinäkin aivan hyvin tiedät.
11 Vaan jos muuten olen rikkonut ja tehnyt jotakin, josta tuomitaan kuolemaan, en kieltäy kuolemasta, mutta jos se on perätöntä, mistä nämä syyttävät minua, niin ei kukaan voi luovuttaa minua heille. Minä vetoan keisariin." Ap t. 28:19.
12. Silloin Festus, neuvoteltuaan neuvoskuntansa kanssa vastasi ,,Keisariin olet vedonnut, keisarin eteen olet meneväkin "
13. Muutamain päiväin kuluttua kuningas Agrippa ja Bernike saapuivat Kesareaan tervehtimään Festusta.
14 Ja kun he viipyivät siellä useampia päiviä, kertoi Festus Paavalin asian kuninkaalle ja sanoi. ,,Täällä on eräs mies jonka Feeliks on jättänyt vankeuteen, Ap t. 24:27
15 käydessäni Jerusalemissa juutalaisten papit ja vanhimmat tekivät häntä vastaan syytteitä ja anoivat hänen langettamistaan
16. Mutta minä vastasin heille ,Ei roomalaisilla ole tapana antaa ketään alttiiksi, ennenkuin syytetty on asetettu vastakkain syyttäjäinsä kanssa ja hän on saanut puolustautua syytöstä vastaan.'
17 Kun he olivat kokoontuneet tänne, niin minä viivyttelemättä seuraavana päivänä istuin tuomioistuimelle ja käskin tuoda miehen esille.
18. Mutta kun hänen syyttäjänsä seisoivat hänen ympärillään, eivät he syyttäneet häntä mistään sellaisesta rikoksesta, kuin olin odottanut,
19. vaan heillä oli häntä vastaan riitaa joistakin heidän uskontoaan koskevista kysymyksistä ja jostakin Jesuksesta, joka oli kuollut, mutta jonka Paavali väitti elävän.
20. Ja kun olin epätietoinen miten tämä asia oli käsiteltävä, kysyin häneltä tahtoiko hän mennä Jerusalemiin siellä tutkittavaksi tässä asiassa.
21 Mutta kun Paavali vetosi ja vaati, että hänet säilytettäisiin majesteetin tuomittavaksi, käskin minä vartioida häntä, kunnes lähetän hänet keisarin tykö."
22. Niin Agrippa sanoi Festukselle ,,Minäkin tahtoisin kuulla sitä miestä." Hän sanoi: ,,Huomenna saat kuulla häntä."
23. Seuraavana päivänä Agrippa ja Bernike tulivat suurella komeudella ja menivät kuulusteluhuoneesen päällikköjen ja kaupungin ylhäisten miesten kanssa; ja Paavali tuotiin Festuksen käskystä esille. Matt. 10:18.
24. Ja Festus sanoi: ,,Kuningas Agrippa ja kaikki te, jotka meidän kanssamme olette läsnä, tässä näette sen miehen, jonka tähden koko juutalaisten joukko sekä Jerusalemissa että täällä on ahdistanut minua huutaen, ettei hänen pitänyt enää saada elää. Ap. t. 22:22.
25. Minä kuitenkin huomasin, ettei hän ole tehnyt mitään kuoleman rikosta, mutta kun hän itse vetosi majesteettiin, päätin lähettää hänet sinne. Ap. t. 23:9,29. 26:31.
26 Mitään varmaa minulla ei kuitenkaan ole hänestä kirjoitettavana herralleni Sen vuoksi tuotin hänet teidän eteenne ja varsinkin sinun eteesi, kuningas Agrippa, että minulla tutkinnon pidettyä olisi jotakin kirjoittamista
27 Sillä mielettömältä näyttää minusta lähettää vanki samalla ilmoittamatta häntä vastaan tehtyjä syytöksiä."

26 Luku.

Paavali puhuu Agripan edessä.

Niin Agrippa sanoi Paavalille: ,,Sinun on lupa puhua puolestasi." Silloin Paavali ojensi kätensä ja lausui puolustuksekseen
2. ,,Pidän itseäni onnellisena, kuningas Agrippa, kun saan tänä päivänä sinun edessäsi puolustaa itseäni kaikkea sitä vastaan, mistä juutalaiset minua syyttävät,
3. olletikin, koska sinä tarkkaan tunnet kaikki juutalaisten tavat ja riitakysymykset. Sentähden pyydän sinua kärsivällisesti kuuntelemaan minua.

4. Kaikki juutalaiset tuntevat elämäni nuoruudestani asti, koska alusta alkaen olen elänyt kansani keskuudessa ja Jerusalemissa.
5. He ovat tunteneet minut jo alusta ja tietävät, jos tahtovat sen todistaa, että minä uskontomme ankarimman lahkon mukaan elin niinkuin farisealainen.
Ap.t. 23:6. 24:2,15. Fil. 3:5 s.
6. Ja nyt seison oikeuden edessä sentähden, että panen toivoni siihen lupaukseen, jonka Jumala on antanut isillemme, 1 Moos.3:15.22:18. 5 Moos.18:15. 2 Sam.7:12. Jes. 4:2. 7:14. 9:5. Jer.23:5. 33:15. Hes. 34:23. Ap.t. 13:32. 23:6. 24:15.
7. ja jonka ne kaksitoista sukukuntaamme yötä ja päivää herkeämättä palvellen Jumalaa toivovat näkevänsä toteutuvan: tämän toivon tähden, oi kuningas, juutalaiset minua syyttävät.
8. Miksi se on teistä uskomatonta, että Jumala herättää kuolleita?
9. Luulin minäkin, että minun tuli kaikin tavoin vastustaa Jesuksen nasaretilaisen nimeä, Ap.t.8:3. 9:1 s. 22:3 s. 1 Kor. 15:9. Gal. 1:13. 1 Tim. 1:13.
10. ja niin teinkin Jerusalemissa. Monet pyhät minä suljin vankiloihin, saatuani ylipapeilta siihen valtuuden, ja kun heitä tapettiin, annoin minä ääneni sen puolesta.
11. Ja kaikkialla synagogissa minä usein koetin rankaisemalla pakoittaa heitä pilkkaamaan, ja menin niin pitkälle raivossani heitä vastaan, että vainosin heitä ulkomaisiinkin kaupunkeihin saakka.
12. Näissä asioissa kun matkustin Damaskoon ylipappien valtuudella ja suostumuksella,
13. näin minä, oi kuningas, tiellä keskellä päivää taivaasta valon, auringon paistetta kirkkaamman, ympäröivän minua ja matkatovereitani.
14. ja me kaaduimme kaikki maahan, ja minä kuulin äänen sanovan minulle hebrean kielellä: ‚Saul, Saul, miksi minua vainoat? Työläs on sinun potkia tutkainta vastaan!‘
15. Niin minä sanoin: ‚Kuka olet, Herra?‘ Ja Herra sanoi: ‚Minä olen Jesus, jota sinä vainoat.
16. Mutta nouse ja seiso jaloillasi; sillä sen vuoksi olen ilmestynyt sinulle, että asettaisin sinut palvelijakseni ja todistamaan sekä siitä, jota varten nyt olet minut nähnyt, että siitä, jota varten vastedes olen ilmestyvä sinulle. Jer. 1:7.
17. Ja minä pelastan sinut kansasi ja pakanain käsistä, joiden tykö sinut lähetän
18. avaamaan heidän silmänsä, että kääntyisivät pimeästä valoon ja saatanan vallasta Jumalan tykö ja saisivat minuun uskoen synnit anteeksi ja perintöosan pyhitettyjen joukossa.‘ Jes. 35:5. 42:7,16. 60:1. 61:1. Ap.t. 20:32. Ef. 1:18. 2:2. Kol.1:12 s. 1 Piet.2:9.
19. Sentähden, kuningas Agrippa, en voinut olla tottelematon taivaalliselle näylle,
20. vaan saarnasin ensin sekä Damaskon että Jerusalemin asukkaille, ja sitten koko Judean maassa ja pakanoille, että heidän on tehtävä parannus ja käännyttävä Jumalan puoleen tehden parannuksen mukaisia tekoja. Matt. 3:8.
21. Tämän tähden juutalaiset ottivat minut kiinni temppelissä ja yrittivät surmata minut. Ap.t. 21:30 s.
22. Mutta kun aina tähän päivään asti olen saanut apua Jumalalta, seison minä ja todistan sekä pienille että suurille, enkä puhu mitään muuta, kuin minkä profetat ja Mooses ovat sanoneet tapahtuvaksi,
Luuk. 24:27,44 s. Ap. t. 28:23.
23. että Kristuksen piti kärsimän ja että hän ensimmäisenä nousten kuolleista oli julistava valoa sekä tälle kansalle että pakanoille.“
1 Kor. 15:20. Kol. 1:18. Ilm. 1:5.
24. Mutta kun hän näin puhui puolustuksekseen, sanoi Festus kovalla äänellä: „Olet järjiltäsi, Paavali! suuri oppisi vie sinut pois järjiltäsi.“
Ap.t. 17:18. 1 Kor. 1:23. 2:14.
25. Mutta Paavali sanoi: „En ole järjiltäni, suuriarvoinen Festus, vaan puhun totuuden ja terveen järjen sanoja.
26. Kuningas kyllä tietää tämän, ja sentähden käännynkin puheellani rohkeasti hänen puoleensa. Sillä minä en usko minkään näistä asioista olevan häneltä salassa, eiväthän nämä ole missään sopukassa tapahtuneet. Joh. 18:20.
27. Uskotko, kuningas Agrippa, profettoja? Tiedän, että uskot.“
28. Niin Agrippa sanoi Paavalille: „Olet vähällä saada minua rupeamaan kristityksi.“
29. Mutta Paavali sanoi: „Toivoisin Jumalalta, että, olipa vähällä tai paljolla, et ainoastaan sinä, vaan myös kaikki, jotka kuulette minua tänään, tulisitte semmoisiksi kuin minä olen, näitä kahleita lukuunottamatta.“
30. Niin kuningas nousi ja maaherra ja Bernike sekä ne, jotka istuivat heidän kanssaan;
31. ja mennessään he puhuivat keskenään, sanoen: „Tämä mies ei ole

tehnyt mitään, josta ansaitsisi kuoleman tai kahleita " Ap. t. 23:9. 25:25.
32. Ja Agrippa sanoi Festukselle: ,,Tämän miehen olisi voinut päästää irti, jos hän ei olisi vedonnut keisariin." Ap. t. 25:11.

27 Luku.

Paavalin merimatka Roomaan.

Kun oli päätetty, että meidän oli purjehtiminen Italiaan, annettiin Paavali ja muutamat muut vangit erään Julius nimisen keisarilliseen sotilasosastoon kuuluvan sadanpäällikön haltuun. Ap. t. 25:12.
2. Ja me astuimme adramyttilaiseen laivaan, jonka oli määrä purjehtia Aasian rannikkopaikkoihin, ja läksimme merelle, ja seurassamme oli Aristarkus, makedonialainen Tessalonikasta. Ap. t. 19:29. 20:4. Kol. 4:10.
3. Seuraavana päivänä laskimme Sidoniin. Ja Julius kohteli Paavalia ystävällisesti ja salli hänen mennä ystäviensä luo hoitoa saamaan. Ap. t. 24:23. 28:16.
4. Ja sieltä laskettuamme merelle purjehdimme Kypron suojaan, sentähden että tuulet olivat vastaiset.
5. Ja kun olimme purjehtineet Kilikian ja Pamfylian edustalla olevan meren yli, tulimme Myrraan, joka on Lykiassa.
6. Siellä sadanpäällikkö tapasi aleksandrialaisen laivan, jonka oli määrä purjehtia Italiaan, ja antoi meidän nousta siihen.
7. Ja monta päivää me purjehdimme hitaasti ja pääsimme vaivoin Knidon kohdalle. Ja kun tuulelta emme päässeet sinne, purjehdimme Salmonen nenitse Kreetan suojaan.
8. Ja vaivoin kuljettuamme pitkin sen rantaa, saavuimme erääsen paikkaan, nimeltä Kauniit satamat, jonka lähellä Lasean kaupunki oli.
9. Mutta kun paljo aikaa oli kulunut, ja purjehtiminen jo oli vaarallista, sillä paastonaikakin oli jo ohi, varoitti Paavali heitä 3 Moos. 16:29. 23:27 s.
10. ja sanoi: ,,Miehet, minä näen, että purjehdus on tuottava vastuksia ja suuria vaurioita, ei ainoastaan lastille ja laivalle, vaan myös hengellemme."
11. Mutta sadanpäällikkö uskoi enemmän perämiestä ja laivanisäntää kuin sitä, mitä Paavali sanoi.
12. Ja koska satama oli sopimaton talvehtimiseen, olivat useimmat sitä mieltä, että heidän oli lähdettävä sieltä, voidakseen ehkä päästä talvehtimaan Foiniksiin, erääsen Kreetan satamaan, joka antaa lounaasen ja luoteesen päin.
13. Ja kun etelätuuli alkoi puhaltaa, luulivat he pääsevänsä tarkoituksensa perille, nostivat ankkurin ja kulkivat aivan likitse Kreettaa.
14. Mutta ennen pitkää syöksyi saaren päällitse raju tuuli alas, niin sanottu Koillismyrsky.
15. Kun laiva ryöstäytyi sen mukaan eikä voinut nousta tuuleen, jätimme sen valtoihinsa ja jouduimme tuuliajolle.
16. Ja päästyämme erään pienen, Klauda nimisen saaren suojaan, me töin tuskin saimme venheen korjuusen.
17. Vedettyään sen ylös, he ryhtyivät varokeinoihin ja sitoivat laivan ympäri köysiä, ja kun pelkäsivät ajautuvansa Syrtin särkälle, laskivat he purjekaluston alas, ja niin he ajelehtivat.
18. Mutta kun rajuilma ankarasti ahdisti meitä, heittivät he seuraavana päivänä osan lastista mereen,
19. ja kolmantena päivänä viskasivat he omin käsin mereen laivan kaluston.
20. Mutta kun ei aurinkoa eikä tähtiä näkynyt moneen päivään, ja kova myrsky meitä painoi, katosi meiltä viimein kaikki pelastumisen toivo. 2 Kor. 11:23.
21. Ja kun olivat kauan olleet syömättä, niin Paavali nousi heidän keskellään ja sanoi: ,,Miehet, teidän olisi pitänyt noudattaa neuvoani ja olla lähtemättä Kreetasta, niin olisitte säästyneet tästä vastuksesta ja vauriosta.
22. Ja nyt kehoitan teitä olemaan vahvassa luottamuksessa, sillä ei yksikään teistä huku, ainoastaan laiva hukkuu.
23. Sillä tänä yönä seisoi tykönäni sen Jumalan enkeli, jonka oma minä olen ja jota myös palvelen,
24. ja sanoi: ,Älä pelkää, Paavali! keisarin eteen sinun on meneminen; ja katso, Jumala on lahjoittanut sinulle kaikki, jotka purjehtivat kanssasi.' Ap. t. 23:11.
25. Olkaat sentähden vahvassa luottamuksessa, miehet; sillä minä uskon Jumalaa, että niin käy, kuin minulle on puhuttu.
26. Mutta jollekin saarelle meidän pitää ajautuman." Ap. t. 28:1.
27. Ja kun neljäntenätoista yönä ajelehdimme Adrianmerellä, tuntui merimiehistä keskiyön aikaan, että lähestyttiin jotakin maata.
28. Ja luodilla pohjailtuaan, he huo-

masivat syvyyden olevan kaksikymmentä syltä; ja vähän matkaa kuljettuaan he taas pohjailivat ja huomasivat syvyyden viideksitoista syleksi.
29. Ja kun pelkäsivät meidän ajautuvan karille, laskivat he peräpuolesta neljä ankkuria ja odottivat ikävällä aamun koittoa.
30. Mutta merimiehet yrittivät paeta laivasta ja laskivat venheen mereen sillä tekosyyllä, että muka aikoivat keulapuolesta viedä ulos ankkureita.
31. Silloin Paavali sanoi sadanpäällikölle ja sotamiehille: „Jos nuo eivät pysy laivassa, niin te ette voi pelastua."
32. Silloin sotamiehet hakkasivat poikki venheen köydet ja antoivat sen pudota mereen.
33. Ja heidän vartoessaan päivän valkenemista, Paavali kehoitti kaikkia nauttimaan ruokaa, sanoen: „Tänään olette jo neljättätoista päivää odottaneet ja olleet syömättä ettekä ole mitään ravintoa nauttineet.
34. Sentähden kehoitan teitä nauttimaan ruokaa, sillä se on tarpeellista voidaksenne pelastua; sillä ei yhdenkään teidän päästänne ole hiuskarvaakaan hukkaan joutuva."
Luuk. 12:7. 21:18.
35. Tämän sanottuaan hän otti leivän ja kiitti Jumalaa kaikkien nähden, taittoi ja rupesi syömään.
Matt. 15:36. 1 Tim. 4:4.
36. Silloin kaikki tulivat hyville mielin ja ottivat hekin itselleen ruokaa.
37. Ja meitä oli laivassa kaikkiaan kaksisataaseitsemänkymmentä-kuusi henkeä.
38. Ja kun he olivat ravinneet itsensä ruualla, kevensivät he laivaa heittämällä viljan mereen.
39. Päivän tultua he eivät tunteneet maata, mutta huomasivat erään lahden, jossa oli sopiva ranta; siihen he päättivät, jos mahdollista, ajaa laivan.
40. Ja he hakkasivat ankkuriköydet poikki ja jättivät ankkurit mereen; samalla he päästivät peräsimien nuorat, nostivat keulapurjeen tuuleen ja ohjasivat rantaa kohti.
41. Mutta he joutuivat eräälle riutalle ja antoivat laivan törmätä siihen; keulapuoli tarttui kiinni ja jäi liikkumattomaksi, mutta peräpuoli hajosi aallokon voimasta. 2 Kor. 11:25.
42. Niin sotamiehillä oli aikomus tappaa vangit, ettei kukaan pääsisi uimalla pakoon.
43. Mutta sadanpäällikkö, joka tahtoi pelastaa Paavalin, esti heidät siitä aikeesta ja käski, että uimataitoiset ensiksi heittäytyisivät veteen ja lähtisivät maihin,
44. ja että jälellejääneet pyrkisivät rantaan, mitkä laudoilla, mitkä laivankappaleilla. Ja tällä tavoin kaikki pelastuivat maalle.

28 Luku.

Meliten saarella. Paavali tulee Roomaan ja julistaa siellä evankeliumia.

Kun olimme pelastuneet, silloin saimme tietää, että saaren nimi oli Melite. Ap. t. 27:26.
2. Ja sen asukkaat osoittivat meille suurta hyväntahtoisuutta; he sytyttivät rovion ja ottivat meidät kaikki sen ääreen, kun oli ruvennut satamaan ja oli kylmä.
3. Mutta kun Paavali kokosi kasan risuja ja pani ne rovioon, tuli kyykärme kuumuuden vuoksi esiin ja tarttui hänen käteensä.
4. Kun saaren asukkaat näkivät kärmeen riippuvan hänen kädessään, sanoivat he toisilleen: „Varmaan tuo mies on murhaaja, koska oikeuden jumalatar ei sallinut hänen elää, vaikka hän pelastuikin merestä."
5. Mutta hän pudisti elukan tuleen, eikä hänelle tullut mitään vahinkoa.
Mark. 16:18. Luuk. 10:19.
6. Ja he odottivat hänen ajettuvan tai yhtäkkiä kaatuvan maahan kuolleena. Mutta kun he olivat kauan odottaneet ja näkivät, ettei hänelle mitään erinomaista tapahtunut, muuttivat he mielensä ja sanoivat hänen olevan jumalan. Ap. t. 14:11.
7 Sen paikan läheisyydessä oli maatiloja, joiden omistaja oli saaren ensimmäinen mies, nimeltä Publius; hän otti meidät vastaan ja piti meitä ystävällisesti kolme päivää vierainaan.
8. Ja tapahtui, kun Publiuksen isä makasi sairaana kuumeessa ja punataudissa, että Paavali meni hänen tykönsä, rukoili ja pani kätensä hänen päälleen ja paransi hänet.
Mark. 16:18. Jaak. 5:15.
9. Kun tämä oli tapahtunut, tulivat muutkin saarella olevat sairaat, ja he parannettiin.
10. He osoittivat meille myös monin tavoin kunniaa, ja lähtiessämme merelle panivat mukaan mitä tarvitsimme.
11. Kolmen kuukauden kuluttua me purjehdimme sieltä aleksandrialaisella laivalla, joka oli talvehtinut saaressa ja jolla oli merkkinä Kaksois-jumalain kuvat.
12. Ja me laskimme maihin Syra-

kusassa ja viivyimme siellä kolme
päivää,
13. ja sieltä noudattelimme rannikkoa ja saavuimme Regioon; ja kun yhden päivän perästä nousi etelätuuli, tulimme seuraavana päivänä Puteoliin.
14. Siellä tapasimme veljiä, jotka pyysivät meitä viipymään heidän luonaan seitsemän päivää, ja sitten läksimme Roomaan.
15. Ja kun veljet siellä saivat kuulla meistä, tulivat he meitä vastaan Appii-Forumiin ja Tres-Tabernaan saakka; ja heidät nähdessään Paavali kiitti Jumalaa ja sai rohkeutta.
16. Ja kun tulimme Roomaan, sallittiin Paavalin asua itsekseen häntä vartioivan sotamiehen kanssa. Ap. t. 24:22. 27:3.
17. Kolmen päivän perästä Paavali kutsui kokoon juutalaisten ensimmäiset. Ja kun he olivat kokoontuneet, sanoi hän heille. „Miehet ja veljet, vaikka en ole mitään tehnyt kansaamme tai isiemme tapoja vastaan, annettiin minut kuitenkin Jerusalemista vankina roomalaisten käsiin. Ap. t. 21:30 s. 24:12. 25:8.
18. Ja kun he olivat minua tutkineet, tahtoivat he päästää minut irti, koska en ollut tehnyt mitään, josta olisi voitu tuomita kuolemaan. Ap. t. 22:24. 23:9. 25:25. 26:31 s.
19. Mutta kun juutalaiset sitä vastustivat, olin pakoitettu vetoamaan keisariin, ei kuitenkaan niin, että minulla olisi jotain syytöstä kansaani vastaan. Ap. t. 25:11.
20. Tästä syystä olen nyt kutsunut teidät, saadakseni nähdä ja puhutella teitä; sillä Israelin toivon tähden minä olen näissä kahleissa." Ap. t. 23:6. 24:21. 26:6 s. Ef. 3:1. 6:20. 2 Tim. 1:16. 2:9. Filem. v. 10 s.
21. Niin he sanoivat hänelle: „Emme ole saaneet kirjeitä sinusta Judean maalta, eikä kukaan tänne saapunut veli ole ilmoittanut tai puhunut sinusta mitään pahaa.
22. Tahdomme kuitenkin saada kuulla sinulta mitä ajattelet; sillä tästä lahkosta on meillä tiedossamme, että sitä vastaan kaikkialla sanotaan." Luuk. 2:34. Ap. t. 24:5, 14.
23. Ja he määräsivät hänelle päivän, ja silloin tuli heitä vielä useampia hänen tykönsä majaan. Ja näille hän aamusta varhain iltaan saakka selitti ja todisti Jumalan valtakunnasta ja koetti, lähtien sekä Mooseksen laista että profetoista, saada heitä vakuutetuiksi Jesuksesta. Luuk. 24:27, 44. Ap. t. 26:22.
24. Niin toiset pääsivät uskoon sen kautta, mitä sanottiin, mutta toiset eivät uskoneet. Ap. t. 17:4.
25. Ja kun eivät olleet keskenään yksimielisiä, erosivat he toisistaan, Paavalin sanoessa ainoastaan nämä sanat: „Oikein Pyhä Henki on puhunut Jesaja profetan kautta isillenne, 2 Piet. 1:21.
26. sanoessaan. ‚Mene tämän kansan tykö ja sano: Kuulevin korvin te kuulette, ettekä ymmärrä, ja näkevin silmin te näette, ettekä älyä. Jes. 6:9 s. Jer. 5:11. Hes. 12:2. Matt. 13:13 s. Joh. 12:40. Room. 11:8.
27. Sillä paatunut on tämän kansan sydän, ja korvillaan he vaikeasti kuulevat ja silmänsä he ovat ummistaneet, etteivät näkisi silmillään ja kuulisi korvillaan ja ymmärtäisi sydämmellään ja kääntyisi ja tulisi minun parannettavikseni.'
28. Olkoon siis teille tiettävä, että tämä Jumalan pelastus on lähetetty pakanoille; ja he ottavatkin siitä vaarin." Ps. 67:3. 98:3. Matt. 8:11. 21:43. Luuk. 2:30 s. 3:6. 24:47. Ap. t. 13:46. 18:6. Room. 11:11
29. Ja kun hän oli tämän puhunut, läksivät juutalaiset pois pitäen paljon riitaa keskenänsä.
30. Ja Paavali asui vuokraamassaan asunnossa kokonaista kaksi vuotta ja otti vastaan kaikki, jotka tulivat hänen tykönsä;
31. ja hän julisti Jumalan valtakuntaa ja opetti Herrasta Jesuksesta Kristuksesta kaikella rohkeudella, kenenkään estämättä.

PAAVALIN KIRJE ROOMALAISILLE.

1 Luku.

Paavali tervehtii kristityitä Roomassa. Oikea vanhurskaus. Pakanoitten tila.

Paavali, Kristuksen Jesuksen palvelija, kutsuttu apostoliksi ja eroitettu julistamaan Jumalan evankeliumia, Ap. t. 9:15. 13:2. 1 Kor. 1:1. Gal. 1:15.
2. jonka Jumala on edeltäpäin luvannut profettainsa kautta pyhissä kirjoituksissa, 1 Moos. 3:15. 22:18. 26:4. 49:10. 5 Moos. 18:15. Ps. 132:11. Jes. 4:2. 7:14. 9:6. Jer. 23:5 s. Hes. 37:24. Dan. 9:24. Mik. 5:1. 7:20.
3. Pojastaan joka lihan puolesta on syntyisin Davidin siemenestä, Matt. 1:1. Luuk. 1:32. Ap. t. 2:30. 13:23. 2 Tim. 2:8.

4. ja pyhityksen hengen mukaan voimallisesti todistettu Jumalan Pojaksi kuolleista nousemisen kautta — Jesuksesta Kristuksesta, meidän Herrastamme,
Ap. t. 13:32 s. Joh. 10:30 s. Hebr. 1:5. 5:5 s.
5. jonka kautta olemme saaneet armon ja apostolin-viran, herättääksemme uskon kuuliaisuutta hänen nimensä kunniaksi kaikissa pakanakansoissa,
Ap. t. 9:15. Room. 12:3. 15:15 s. 16:26. 1 Kor. 15:10. Ef. 3:8. 1 Tim. 2:7.
6. joihin tekin, Jesuksen Kristuksen kutsutut, kuulutte: Room. 9:24.
7. kaikille Roomassa oleville Jumalan rakastetuille, kutsutuille pyhille. Armo olkoon teille ja rauha Jumalalta, meidän Isältämme, ja Herralta Jesukselta Kristukselta!
1 Kor. 1:2 s. Ef. 1:1 s. 2 Tim. 1:9.
8. Ensiksikin kiitän Jumalaani Jesuksen Kristuksen kautta teidän kaikkien tähtenne, koska teidän uskoanne mainitaan kaikessa maailmassa.
Room. 16:19. Fil. 1:3 s.
9. Sillä Jumala, jota hengessäni palvelen julistaessani hänen Poikansa evankeliumia, on minun todistajani, että minä lakkaamatta muistelen teitä,
Ap. t. 27:23. 2 Kor. 11:31. Gal. 1:20. Ef. 1:15 s.
10. aina rukouksissani anoen, että jo vihdoinkin Jumalan tahdon mukaisesti pääsisin tulemaan luoksenne. Ap. t. 19:21. Room. 15:23. 1 Tess. 3:10.
11. Sillä minä ikävöin nähdä teitä, voidakseni jakaa teille edes jonkunkaan hengellisen lahjan, että vahvistuisitte, Room. 15:29 s.
12. se on, että minä meidän yhdessä ollessamme virkistyisin yhteisestä uskostamme, teidän ja minun.
13. Ja minä en tahdo, veljet, teiltä salata, että jo monesti olen päättänyt tulla luoksenne saadakseni jonkin hedelmän teidänkin keskuudestanne niinkuin muidenkin pakanain, mutta olen ollut estetty tähän asti. Joh. 4:36. Room. 15:22. 1 Tess. 2:18.
14. Kreikkalaisille ja barbareille, viisaille ja ymmärtämättömille olen velassa; 1 Kor. 9:16.
15. omasta puolestani siis olen altis teillekin Roomassa oleville julistamaan evankeliumia.
16. Sillä minä en häpeä evankeliumia; sillä se on Jumalan voima, itsekullekin uskovalle pelastukseksi, juutalaiselle ensin, sitten myös kreikkalaiselle. Ps. 40:10 s. 119:46. Mark. 8:38. Ap. t. 3:26. 13:46. 1 Kor. 1:18. 2 Tim. 1:8.
17. Sillä siinä Jumalan vanhurskaus ilmenee uskosta uskoon, niinkuin on kirjoitettu: „Vanhurskas on elävä uskosta." Jer. 23:6. Hab. 2:4. Joh. 3:36. Room. 3:21 s. Gal. 3:11. Fil. 3:9. Hebr. 10:38.
18. Sillä Jumalan viha ilmenee taivaasta kohdatakseen kaikkea jumalattomuutta ja vääryyttä, mitä ihmiset harjoittavat, ne jotka pidättävät totuuden vääryydessä, Ef. 5:6. Kol. 3:6.
19. sentähden että se mikä Jumalasta tiedetään on heille ilmeistä; sillä Jumala on sen heille ilmoittanut.
Joh. 1:9. Ap. t. 14:17. 17:24 s. Room. 2:14 s.
20. Sillä hänen näkymättömät ominaisuutensa, ijankaikkinen voimansa ja jumalallisuutensa, ovat, kun niitä hänen teoissaan tarkataan, maailman luomisesta asti nähtävinä, niin etteivät he voi sanoa itseänsä syyttömiksi,
Job 12:7 s. Ps. 19:2 s. Jes. 40:21. Hebr. 11:3.
21. sentähden että he, vaikka ovat tunteneet Jumalan, eivät ole häntä Jumalana kunnioittaneet eivätkä kiittäneet, vaan ovat käyneet ajatuksiltaan turhanpäiväisiksi, ja heidän ymmärtämätön sydämmensä on pimentynyt. Ef. 4:17.
22. Kehuessaan viisaita olevansa, he ovat tyhmistyneet Jer. 10:14. 1 Kor. 1:20.
23. ja ovat katoamattoman Jumalan kirkkauden muuttaneet katoavaisen ihmisen ja lintujen ja nelijalkaisten ja matelevain kuvan kaltaiseksi.
5 Moos. 4:15 s. 1 Kun. 11:4 s. 12:28 s. 2 Kun. 17:29. Ps. 106:19 s. Jes. 40:18 s. Jer. 2:11. Ap. t. 17:29.
24. Sentähden Jumala on heidät hyljännyt heidän sydämmensä himoissa saastaisuuteen, niin että he keskenään häväisevät omat ruumiinsa;
Ps. 81:13. Ap. t. 14:16. 1 Kor. 6:18. Ef. 4:19. 1 Piet. 4:3.
25. jotka ovat vaihtaneet Jumalan totuuden valheesen ja kunnioittaneet ja palvelleet enemmän luotua kuin Luojaa, joka on ylistetty ijankaikkisesti. Amen.
26. Sentähden Jumala on hyljännyt heidät häpeällisten intohimojen valtaan; sillä heidän naispuolensa ovat vaihtaneet luonnollisen sukuyhteyden luonnonvastaiseen, 3 Moos. 18:23 s. Ef. 5:11 s. 1 Tess. 4:5. Juud. v. 10.
27. ja niinikään miespuoletkin, luopuen luonnollisesta sukuyhteydestä naispuolen kanssa, ovat kiimoissaan syttyneet toisiinsa ja harjoittaneet, miespuolet miespuolten kanssa, riettautta ja itsessään saaneet villiintymisestään sen palkan kuin pitikin.
1 Moos. 19:5. 3 Moos. 18:22. 20:13. 1 Kor. 6:9.
28. Ja niinkuin he eivät tahtoneet Jumalaa tuntea, niin Jumala hylkäsi heidät heidän turmeltuneen mie-

lensä valtaan, tekemään sitä mikä ei sovi;
29. he ovat täynnänsä kaikkea vääryyttä, pahuutta, ahneutta, häijyyttä, täynnä kateutta, murhaa, riitaa, petosta, pahanilkisyyttä;
Gal. 5:19 s. Tiit. 3:3.
30. he ovat korvankuiskuttelijoita, panettelijoita, Jumalalle kauhistuksena, he ovat väkivaltaisia, ylpeitä, kerskailijoita, pahankeksijöitä, vanhemmilleen tottelemattomia,
San. 24:8. 2 Tim. 3:2 s.
31. tyhmiä, sanansarikkojia, sydämmettömiä, armottomia;
32. jotka, vaikka tuntevat Jumalan vanhurskauden säädökset ja tietävät, että ne, jotka tuommoisia tekevät, ovat kuoleman ansainneet, eivät ainoastaan tee samoin, vaan ilmaisevat mieltymyksensäkin niille, jotka noin tekevät. Ps. 50:18. Room. 6:21.

2 Luku.

Jumalan tuomio pakanain ja Juutalaisten yli.

Sentähden sinä, oi ihminen, et ole puolustettavissa, olitpa kuka hyvänsä, joka tuomitset. Sillä mistä toista tuomitset, siihen tuomitset itsesi syypääksi, koska sinä, joka tuomitset, teet samoin. 2 Sam. 12:5 s.
Matt. 7:1 s. Joh. 8:7 s. 1 Kor. 4:5.
2. Ja me tiedämme, että Jumalan tuomio oikeuden mukaisesti kohtaa niitä, jotka sellaista tekevät.
3. Vai luuletko, ihminen, sinä joka tuomitset niitä, jotka sellaista harjoittavat, ja itse teet samoin, että sinä vältät Jumalan tuomion?
4. Tahi halveksitko hänen hyvyytensä ja kärsivällisyytensä ja pitkämielisyytensä runsautta, etkä tiedä, että Jumalan hyvyys vetää sinua parannukseen? Jes. 30:18. Ef. 2:4. 2 Piet. 3:9, 15.
5. Kovuudellasi ja sydämmesi katumattomuudella sinä kartutat itsellesi vihaa vihan päiväksi, jolloin Jumalan vanhurskas tuomio ilmestyy,
5 Moos. 32:35. Ps. 110:5. Room. 1:18. 9:22.
6. joka antaa kullekin hänen tekojensa mukaan: Job 34:11. Ps. 62:13.
San. 24:12. Jer. 17:10. 32:19. Matt. 16:27.
Room. 14:12. 1 Kor. 3:8. 2 Kor. 5:10.
Gal. 6:7. Ilm. 2:23. 20:12. 22:12.
7. niille, jotka hyvässä työssä kestävinä etsivät kirkkautta ja kunniaa ja katoamattomuutta, ijankaikkisen elämän, Matt. 25:46. 1 Piet. 1:7.
8. mutta niille, jotka ovat riitaiset eivätkä tottele totuutta, vaan tottelevat vääryyttä, tulee viha ja kiivastus. Room. 1:18. 2 Tess. 1:6.
9. Tuska ja ahdistus jokaisen pahaa harjoittavan ihmisen sielulle, juutalaisen ensin, sitten myös kreikkalaisen; Luuk. 12:47 s. Room. 1:16
10. mutta kirkkaus ja kunnia ja rauha jokaiselle, joka harjoittaa sitä mikä hyvää on, juutalaiselle ensin, sitten myös kreikkalaiselle.
11. Sillä Jumala ei katso ihmisen muotoon. 5 Moos. 10:17. 2 Aik. 19:7. Job 34:19.
Ap. t. 10:34. Gal. 2:6. Ef. 6:9. Kol. 3:25. 1 Piet. 1:17.
12. Sillä kaikki, jotka ilman lakia ollen ovat syntiä tehneet, ne myös ilman lakia hukkuvat, ja kaikki, jotka lain alaisina ovat syntiä tehneet, ne lain mukaan tuomitaan;
13. sillä eivät ne ole vanhurskaita Jumalan edessä, jotka lain kuulevat, vaan jotka lakia noudattavat, ne vanhurskautetaan.
Matt. 7:21. 1 Joh. 3:7. Jaak. 1:22.
14. Sillä kun pakanat, joilla ei ole lakia, luonnostaan tekevät mitä laki vaatii, niin he, vaikkei heillä ole lakia, ovat itselleen lakina Ap. t. 10:35.
15. ja osoittavat, että lain toiminta on kirjoitettu heidän sydämmiinsä, kun heidän omatuntonsa yhdessä todistaa ja heidän ajatuksensa keskenään syyttävät taikka myös puolustavat heitä, —
16. sinä päivänä, jolloin Jumala on tuomitseva ihmisten salaisuudet Kristuksen Jesuksen kautta, minun evankeliumini mukaan.
Saarn. 12:14. Matt. 25:31 s.
Ap. t. 17:31. 1 Kor. 4:5. 2 Kor. 5:10. Ilm. 20:12.
17. Mutta jos sinä kutsut itseäsi juutalaiseksi ja luotat lakiin ja kerskaat Jumalasta
Jes. 48:2. Mik. 3:11. Matt. 3:9. Joh. 8:33, 41.
18. ja tunnet hänen tahtonsa ja, saaden opetusta laista, tutkit mikä on parasta Ps. 147:19 s.
19. ja luulet kykeneväsi olemaan sokeain taluttaja, pimeydessä olevien valo,
20. ymmärtämättömien kasvattaja, alaikäisten opettaja, sinulla kun laista on tiedon ja totuuden ulkonainen muoto:
21. niin kuinka, sinäkö, joka toista opetat, et itseäsi opeta; joka julistat, ettei saa varastaa, varastat;
Ps. 50:16 s. Matt. 23:3.
22. joka sanot, ettei saa tehdä aviorikosta, olet avionrikkoja; joka kauhistut epäjumalia, kuitenkin ryöstät heidän temppeleitään; 5 Moos. 7:25.
23. joka laista kerskaat, häväiset lainrikkomisella Jumalaa? Mal. 1:6.
24. Sillä „teidän tähtenne Jumalan nimi pilkataan pakanain seassa," niinkuin on kirjoitettu. 2 Sam. 12:14.
Jes. 52:5. Hes. 36:20 s. 1 Tim. 6:1. 2 Piet. 2:2.

25. Ympärileikkaus kyllä hyödyttää,
jos lakia noudatat; mutta jos olet lain
rikkoja, niin olet tullut ympärileik-
kaamattomaksi, vaikka oletkin ym-
pärileikattu. Gal. 5:3.
26. Jos siis ympärileikkaamaton nou-
dattaa lain säädöksiä, eikö häntä lue-
ta ympärileikatuksi, vaikka onkin
ympärileikkaamaton?
Ap. t. 10:34 s. Gal. 5:6.
27. Ja luonnostaan ympärileikkaa-
maton, joka täyttää lain, on tuomit-
seva sinut, joka lain-kirjaiminesi ja
ympärileikkauksinesi olet lain rik-
koja. Matt. 12:41.
28. Sillä ei se ole juutalainen, joka
vain ulkonaisesti on juutalainen, ei-
kä ympärileikkaus se, joka ulkonai-
sesti lihassa tapahtuu; Matt. 3:9.
Joh. 8:15 s. Room. 9:6 s. Gal. 6:15. Ilm. 2:9.
29. vaan se on juutalainen, joka si-
sällisesti on juutalainen, ja oikea ym-
pärileikkaus on sydämmen ympäri-
leikkaus Hengessä eikä kirjaimen
mukaan; ja hänen kiitoksensa ei tu-
le ihmisiltä, vaan Jumalalta.
5 Moos. 10:16. 30:6. Jer. 4:4. 9:25. 1 Kor. 4:5.
2 Kor. 10:18. Fil. 3:2 s. Kol. 2:11. 1 Piet. 3:4.

3 Luku.

Juutalaisten etuus. Vanhurskaus uskon kautta.

Mitä etuuksia on siis juutalaisilla,
tai mitä hyötyä ympärileikkauk-
sesta?
2. Paljokin, kaikin tavoin; ennen
kaikkea se etuus, että heille on us-
kottu mitä Jumala on puhunut.
5Moos. 4:7s. 31:24s. Jos. 24:26. Ps. 103:7. 147:19s.
Jes. 30:8. Jer. 30:2. Ap. t. 7:38. Room. 9:4.
3. Mutta kuinkas? Jos jotkut ovat
olleet uskottomia, onko heidän epäus-
konsa Jumalan uskollisuutta tyhjäk-
si tekevä? 4 Moos. 23:19.
Room. 9:6. 11:29. 2 Tim. 2:13. Hebr. 4:2.
4. Ei suinkaan; olkoon päinvastoin
Jumala totinen, mutta jokainen ih-
minen valehtelija, niinkuin on kir-
joitettu: „Että sinä huomattaisiin
vanhurskaaksi sanoissasi ja voittai-
sit, kun sinun kanssasi oikeutta käy-
dään.“ Ps. 51:6. 116:11. Joh. 3:33.
5. Mutta jos meidän vääryydestäm-
me Jumalan vanhurskaus kirkastuu,
mitä siihen sanomme? Onko Juma-
la väärä, kun rankaisee vihassaan?
Puhun ihmis-tavoin.
Job 8:3. 34:10. Room. 9:14.
6. Ei suinkaan; sillä kuinka Juma-
la sitten voisi tuomita maailmaa?
1 Moos. 18:25. Ap. t. 17:31.
7. Sillä jos Jumalan totuus tulee mi-
nun valheeni kautta selvemmin il-
mi hänen kirkkaudekseen, miksi sit-
ten minuakin vielä syntisenä tuo
mitaan?
8. Ja miksi emme tekisi, niinkuin
herjaten syyttävät meidän tekevän ja
niinkuin muutamat väittävät mei-
dän sanovan: „Tehkäämme pahaa,
että siitä hyvää tulisi?“ Niiden tuo-
mio on oikea. Room. 6:1,15.
9. Miten siis on? Olemmeko me pa-
remmassa asemassa? Emme ollen-
kaan. Juurihan olemme osoittaneet,
että kaikki, niin hyvin juutalaiset
kuin kreikkalaiset, ovat synnin alla,
Joh. 8:34. Room. 1:18. 7:14. Gal. 3:22.
10. niinkuin on kirjoitettu: „Ei ole
ketään vanhurskasta, ei ainoatakaan,
Ps. 14:3. 53:1 s.
11. ei ole ymmärtäväistä, ei ketään,
joka etsii Jumalaa;
12. kaikki ovat poikenneet pois,
kaikki tyynni käyneet kelvottomik-
si; ei ole ketään, joka hyvää tekee,
ei yhtäkään.
13. Heidän kurkkunsa on avoin
hauta, kielellään he pettävät, kyy-
kärmeen myrkkyä on heidän huul-
tensa alla; Ps. 5:10. 140:4.
14. heidän suunsa on täynnä ki-
rousta ja katkeruutta. Ps. 10:7.
15. Heidän jalkansa ovat nopeat
verta vuodattamaan, San. 1:16. Jes. 59:7.
16. hävitystä ja kurjuutta on heidän
teillään,
17. ja rauhan tietä he eivät tunne.
Luuk. 1:79.
18. Ei ole heillä Jumalan pelkoa sil-
mäinsä edessä.“ 1 Moos. 20:11. Ps. 36:2.
19. Mutta me tiedämme, että kaikki
minkä laki sanoo, sen se puhuu lain
alaisille, että jokainen suu tukittai-
siin ja koko maailma tulisi syylli-
seksi Jumalan edessä; Hes. 16:63.
20. sentähden ettei yksikään ihmi-
nen tule vanhurskautetuksi hänen
edessään lain teoista; sillä lain kaut-
ta tulee synnin tunto.
Ps. 143:2. Ap. t. 13:39. Room. 7:7.
Gal. 2:16. 3:11. Ef. 2:8 s. Tiit. 3:5.
21. Mutta nyt Jumalan vanhurskaus,
josta laki ja profetat todistavat, on
ilmoitettu ilman lakia,
1 Moos. 15:6. Jes. 53:11. Jer. 23:6. Joh. 5:46.
Ap. t. 10:43. 15:10 s. 26:22 s.
Room. 1:17. Fil. 3:9. 1 Piet. 1:10.
22. nimittäin se Jumalan vanhurs-
kaus, joka tulee Jesuksen Kristuk-
sen uskon kautta kaikille ja kaik-
kien päälle, jotka uskovat; sillä ei
ole yhtään eroitusta.
Room. 10:12. Gal. 3:28. Kol. 3:11.
23. Sillä kaikki ovat syntiä tehneet
ja ovat Jumalan kirkkautta vailla,
Room. 11:32. Gal. 3:22. 1 Joh. 1:8 s.
24. ja tulevat ilman ansiotansa van-

hurskaaksi hänen armostaan sen lunastuksen kautta, joka on Kristuksessa Jesuksessa,
Matt.20:28. Room.5:1. Ef. 1:7. 2:8. Kol. 1:14. 1 Tim.2:6. Tiit.3:5,7. Hebr.9:12. 1 Piet. 1:18 s.
25. jonka Jumala on asettanut armonistuimeksi uskon kautta, hänen veressään, osoittaaksensa vanhurskauttaan, koska jumalallisessa kärsivällisyydessään oli jättänyt rankaisematta ennen tehdyt synnit,
Ap.t.13:38s. 17:30. 20:28. Room.5:9. 2Kor.5:19. Kol. 1:20. Hebr. 9:15. 1 Joh. 1:9. 2:2. 4:10.
26. osoittaaksensa vanhurskauttaan nykyajassa, että itse olisi vanhurskas ja vanhurskauttaisi sen, joka on Jesuksen uskosta. Ps. 51:6. Gal.2:16.
27. Mihin siis kerskaaminen joutui? Se on tyhjäksi tehty. Minkä lain kautta? Tekojenko lain? Ei, vaan uskon lain kautta. 1 Kor. 1:29,31. Ef. 2:9.
28. Niin päätämme siis, että ihminen vanhurskautetaan uskon kautta ilman lain tekoja. Ap.t.13:38 s. Room.4:5.
29. Vai onko Jumala yksistään juutalaisten Jumala? Eikö pakanainkin? Kyllä pakanainkin, Room.9:24. 10:12. 15:9.
30. koska Jumala on yksi, joka vanhurskauttaa ympärileikatut uskosta ja ympärileikkaamattomat uskon kautta. 5 Moos. 6:4. Ap. t. 15:9,11. Room. 4:11 s. Gal. 3:8.
31. Teemmekö siis lain mitättömäksi uskon kautta? Emme suinkaan, vaan me vahvistamme lain.
Matt. 5:17. Room. 8:3 s.

4 Luku.

Abrahamin vanhurskaus uskon kautta.

Mitä me sitten sanomme esi-isämme Abrahamin lihan puolesta saavuttaneen? Jes. 51:2.
2. Sillä jos Abraham on teoista vanhurskaaksi tullut, on hänellä aihetta kerskaamiseen, mutta ei Jumalan edessä.
3. Sillä mitä Raamattu sanoo? ,,Abraham uskoi Jumalaa, ja se luettiin hänelle vanhurskaudeksi.“
1 Moos. 15:6. Gal. 3:6. Jaak. 2:23.
4. Mutta työtä tekevälle ei lueta palkkaa armosta, vaan ansiosta.
Matt. 20:14. Room. 11:6.
5. Mutta joka ei töitä tee, vaan uskoo häneen, joka vanhurskauttaa jumalattoman, sille luetaan hänen uskonsa vanhurskaudeksi;
Joh. 6:28 s. Room. 3:22,28. 2 Kor.5:19. Fil.3:9.
6. niinkuin Davidkin ylistää autuaaksi sitä ihmistä, jolle Jumala lukee vanhurskauden ilman tekoja:
7. ,,Autuaat ovat ne, joiden vääryydet ovat anteeksi annetut ja joiden synnit ovat peitetyt. Ps. 32:1 s.
8. Autuas on se, jolle Herra ei lue syntiä.“
9. Koskeeko nyt tämä autuaaksi ylistäminen ainoastaan ympärileikatuita? Vai eikö se myöskin koske ympärileikkaamattomia? Sanommehan: ,,Abrahamille luettiin usko vanhurskaudeksi.“ Room. 3:30.
10. Kuinka se sitten hänelle luettiin? Hänen ollessaan ympärileikattuna vaiko ympärileikkaamatonna? Ei ympärileikattuna, vaan ympärileikkaamatonna.
11. Ja hän sai ympärileikkauksen merkin sen uskon-vanhurskauden sinetiksi, joka hänellä oli ympärileikkaamatonna, että hänestä tulisi kaikkien isä, jotka ympärileikkaamattomina uskovat, että vanhurskaus luettaisiin heillekin omaksi;
1 Moos. 17:10 s. Room. 3:22. Gal. 3:6 s.
12. ja että hänestä tulisi myöskin ympärileikattujen isä, niiden, jotka eivät ainoastaan ole ympärileikattuja, vaan myöskin vaeltavat sen uskon jälkiä, mikä isällämme Abrahamilla oli jo ympärileikkaamatonna.
Matt. 3:9. Luuk. 19:9.
13. Sillä se lupaus, että Abraham oli perivä maailman, ei tullut hänelle eikä hänen siemenelleen lain kautta, vaan uskon vanhurskauden kautta.
1 Moos. 12:7. 15:5 s. 17:2. 26:3. Room. 9:8. Gal. 3:16.18. Hebr. 11:9.
14. Sillä jos ne, jotka laista ovat, ovat perillisiä, niin usko on tyhjäksi tehty, ja lupaus käynyt mitättömäksi.
15. Sillä laki vaikuttaa vihaa; mutta missä lakia ei ole, siellä ei ole rikkomustakaan.
Room. 5:13. 1 Kor. 15:56. Gal. 3:10.
16. Sentähden tulee se uskosta, että se olisi armosta; jotta lupaus pysyisi lujana kaikelle siemenelle, ei ainoastaan sille, joka lain alla on, vaan myös Abrahamin uskoa olevalle, hänen, joka on meidän kaikkien isä
Room. 3:24. 9:8. Gal. 3:16. 18:28. Ef. 2:8.
17. — niinkuin on kirjoitettu: ,,Monen kansan isäksi olen asettanut sinut“ — sen Jumalan edessä, johon hän uskoi ja joka kuolleet eläviksi tekee ja kutsuu olemattomat ikäänkuin ne olisivat.
1 Moos. 17:4 s. Joh. 5:21. Room. 9:11.
18. Ja Abraham toivoi silloinkin, kun ei toivoa ollut, ja uskoi, ja niin hän tuli monen kansan isäksi, tämän sanan mukaan: ,,Niin lukuisa on siemenesi oleva.“
1 Moos. 15:4 s. Hebr. 11:12.
19. Ja hänen uskonsa ei heikontunut, eikä hän katsonut kuollutta ruumistansa — sillä hän oli jo lähes sa-

tavuotias — eikä Saaran kuollutta kohtua; 1 Moos. 17:17. 18:11.
20. mutta Jumalan lupausta hän ei epäuskossa epäillyt, vaan oli vahva uskossa, antaen kunnian Jumalalle, Hebr. 11:8, 17 s.
21. ja oli täysin varma siitä, että minkä Jumala on luvannut, sen hän voi myöskin täyttää. 1 Moos. 18:14. Ps. 115:3. Luuk. 1:37.
22. Sentähden se luettiinkin hänelle vanhurskaudeksi.
23. Mutta ei ainoastaan hänen tähtensä ole kirjoitettu, että se luettiin hänelle vanhurskaudeksi, Room. 15:4.
24. vaan meidänkin tähtemme, joille se on siksi luettava, kun uskomme häneen, joka kuolleista herätti Jesuksen, meidän Herramme, Ap. t. 2:24. 13:30.
25. joka on annettu ulos meidän syntiemme tähden ja kuolleista herätetty meidän vanhurskauttamisemme tähden. Jes. 53:5 s. Room. 8:32. 1 Kor. 15:17. 2 Kor. 5:21. Gal. 1:4. 1 Piet. 2:24. 3:18. 1 Joh. 2:2.

5 Luku.

Uskon vanhurskaus. Kuolema Adamin kautta; elämä Kristuksen kautta.

Koska me siis olemme uskosta vanhurskaaksi tulleet, on meillä rauha Jumalan kanssa meidän Herramme Jesuksen Kristuksen kautta, Jes. 32:17. 53:5. Joh. 14:27. Ap. t. 10:36. Room. 3:24. Ef. 2:13 s. Kol. 1:20.
2. jonka kautta myös olemme saaneet pääsön uskon kautta tähän armoon, jossa nyt elämme, ja ylisteleimme Jumalan kirkkauden toivosta. Joh. 10:9. 14:6. Ef. 2:18. 3:12. Hebr. 10:19.
3. Mutta ei yksistään siitä, vaan me ylisteleimme ahdistuksistakin, tietäen, että ahdistus synnyttää kärsivällisyyttä, Matt. 5:11 s. Ap. t. 5:41. 2 Kor. 12:10. Fil. 1:29. 1 Piet. 3:14. Jaak. 1:2 s.
4. mutta kärsivällisyys kokemusta, ja kokemus toivoa; Hebr. 10:36.
5. mutta toivo ei anna häpeään joutua; sillä Jumalan rakkaus on vuodatettu sydämmiimme Pyhän Hengen kautta, joka on meille annettu. Ps. 22:6. 2 Kor. 1:22. Hebr. 6:18. 1 Joh. 4:16.
6. Sillä meidän vielä ollessamme heikot, kuoli Kristus, kun aika oli tullut, jumalattomien edestä. Gal. 4:4. Kol. 2:13. 1 Piet. 3:18.
7. Tuskinpa kukaan käy kuolemaan jonkun vanhurskaan edestä; hyvän edestä joku mahdollisesti ottaa kuollaksеenkin.
8. Mutta Jumala osoittaa rakkautansa meitä kohtaan sillä, että Kristus, meidän vielä ollessamme syntisiä, kuoli edestämme. Joh. 3:16. 15:13. 1 Joh. 3:16. 4:9 s.
9. Paljoa ennemminhän me siis nyt, kun olemme vanhurskautetut hänen veressään, pelastumme hänen kauttaan vihasta. 1 Tess. 1:10. Hebr. 9:14.
10. Sillä jos me, silloinkun vielä olimme Jumalan vihollisia, tulimme sovitetuksi hänen kanssaan hänen Poikansa kuoleman kautta, paljoa ennemmin me nyt, kun olemme sovitetut, pelastumme hänen elämänsä kautta. Ef. 2:16. Kol. 1:20 s.
11. Emmekä ainoastaan pelastu, vaan vieläpä ylisteleimmekin Jumalasta Herramme Jesuksen Kristuksen kautta, jonka kautta nyt olemme sovituksen saaneet. Jer. 9:24. 1 Kor. 1:31.
12. Sentähden on näin: yhden ihmisen kautta synti tuli maailmaan, ja synnin kautta kuolema, ja niin kuolema on tullut kaikkiin ihmisiin, koska kaikki ovat syntiä tehneet, 1 Moos. 2:17. 3:6, 19. Ps. 51:7. Room. 6:23. 1 Kor. 15:21 s.
13. sillä jo ennen lakiakin oli synti maailmassa, mutta syntiä ei lueta, missä lakia ei ole; Room. 4:15.
14. kuitenkin kuolema hallitsi Adamista Moosekseen asti niitäkin, jotka eivät olleet tehneet syntiä tekemällä semmoista rikosta kuin Adam, joka on sen esikuva, joka oli tuleva. 1 Kor. 15:22.
15. Mutta armolahjan laita ei ole sama kuin syntiinlankeemuksen; sillä joskin tuosta yhden lankeemuksesta nuo monet ovat kuolleet, niin paljoa enemmän Jumalan armo ja lahja tuon yhden ihmisen Jesuksen Kristuksen armon kautta on tulvaillut noiden monien osaksi. Jes. 53:11. Joh. 1:16 s. 2 Kor. 5:15.
16. Eikä lahjan laita ole niinkuin on sen, mikä tuli yhden synnintekijän kautta; sillä tuomio tuli yhdestä kadotukseksi, mutta armolahja tulee monesta rikkomuksesta vanhurskautukseksi.
17. Ja jos yhden ihmisen lankeemuksen tähden kuolema on hallinnut tuon yhden kautta, niin paljoa enemmän ne, jotka saavat armon ja vanhurskauden lahjan runsauden, tulevat elämässä hallitsemaan tuon yhden, Jesuksen Kristuksen kautta. Joh. 10:10. Ilm. 22:5.
18. Niinpä siis, samoin kuin yhden ihmisen lankeemus on koitunut kaikille ihmisille kadotukseksi, niin on myös yksi vanhurskaus tullut kaikille ihmisille vanhurskauttamiseksi, joka tuottaa elämän; Room. 6:23. 1 Joh. 2:2.
19. sillä niinkuin tuon yhden ihmisen tottelemattomuuden kautta ne

monet ovat joutuneet syntisten asemaan, niin myöskin tuon yhden kuuliaisuuden kautta ne monet joutuvat vanhurskasten asemaan.
Jes. 53:11. Fil. 2:8. Hebr. 5:8 s.
20. Mutta laki tuli väliin, jotta rikkomus suurenisi; mutta missä synti on suurentunut, siinä armo on ylenmäärin runsaaksi tullut,
Room. 3:20. 7:8. 1 Kor. 15:56. Gal. 3:19.
21. että niinkuin synti on hallinnut kuolemassa, samoin armokin hallitsisi vanhurskauden kautta aina ijankaikkiseen elämään saakka Jesuksen Kristuksen, meidän Herramme kautta. Room. 6:23.

6 Luku.

Uskovainen kuolee pois synnistä ja elää Kristuksen kanssa Jumalalle.

Mitä siis sanomme? Onko meidän pysyttävä synnissä, jotta armo suurenisi?
2. Ei suinkaan. Me, jotka olemme kuolleet pois synnistä, kuinka me vielä eläisimme siinä? 1 Piet. 2:24.
3. Vai ettekö tiedä, että me kaikki, jotka olemme kastetut Kristukseen Jesukseen, olemme hänen kuolemaansa kastetut? Gal. 3:27.
4. Niin olemme siis hänen kanssaan haudatut kasteen kautta kuolemaan, että niinkuin Kristus herätettiin kuolleista Isän kirkkauden kautta, samoin on meidänkin uudessa elämässä vaeltaminen. 2 Kor. 5:17.
Ef. 2:6. 4:22 s. Kol. 2:12. 3:10. 1 Piet. 3:21. 4:2.
5. Sillä jos meidät on hänen kanssaan kasvattanut yhteen yhtäläinen kuolema, niin kasvattaa meidät yhteen myös yhtäläinen ylösnousemus,
Joh. 15:5. 2 Kor. 4:10. Fil. 3:10 s.
6. kun tiedämme sen, että meidän vanha ihmisemme on hänen kanssaan ristiinnaulittu, jotta synnin ruumis kukistettaisiin, niin ettemme enää palvelisi syntiä;
Gal. 2:20. 5:24. 6:14. Ef. 4:22. Kol. 3:5.
7. sillä joka on kuollut, se on vanhurskaantunut synnistä. 1 Piet. 4:1.
8. Mutta jos olemme kuolleet Kristuksen kanssa, niin uskomme saavamme elääkin hänen kanssaan,
2 Tim. 2:11.
9. tietäen, että Kristus, sittenkun hänet kuolleista herätettiin, ei enää kuole; kuolema ei enää vallitse häntä.
Ilm. 1:18.
10. Sillä minkä hän kuoli, sen hän kerta kaikkiaan kuoli pois synnistä; mutta minkä hän elää, sen hän elää Jumalalle. Hebr. 7:27. 9:25 s. 1 Piet. 2:24. 3:18.
11. Niin tekin pitäkäät itsenne synnistä kuolleina, mutta Jumalalle elävinä Kristuksessa Jesuksessa, meidän Herrassamme. 2 Kor. 5:15.
12. Älköön siis synti hallitko teidän kuolevaisessa ruumiissanne, niin että olette kuuliaiset sen himoille,
13. älkäätkä antako jäseniänne vääryyden aseiksi synnille, vaan antakaat itsenne, kuolleista eläviksi tulleina, Jumalalle ja jäsenenne vanhurskauden aseiksi Jumalalle.
Room. 12:1. Kol. 3:5.
Hebr. 9:14. 1 Piet. 4:2. Jaak. 4:1.
14. Sillä synti ei ole vallitseva teitä, koska ette ole lain alla, vaan armon alla. Room. 8:2. Gal. 5:18. 1 Joh. 3:6.
15. Kuinka siis on? Sopiiko meidän tehdä syntiä, koska emme ole lain alla, vaan armon alla? Ei suinkaan.
1 Kor. 9:21. Gal. 2:17 s.
16. Ettekö tiedä, että kun antaudutte jonkun palvelijoiksi, häntä totellaksenne, niin olette sen palvelijoita, jolle olette kuuliaiset, joko synnin palvelijoita, mikä on kuolemaksi, tahi kuuliaisuuden, mikä on vanhurskaudeksi?
Matt. 6:24. Joh. 8:34. 1 Piet. 1:14. 2 Piet. 2:19.
17. Mutta kiitos Jumalalle, ettette enää ole synnin palvelijoita, vaan että nyt olette tulleet sydämmestänne kuuliaisiksi sille opin perusmuodolle, johon olette johdatetut, 2 Tim. 1:13.
18. ja että synnistä vapautettuina olette tulleet vanhurskauden palvelijoiksi. Joh. 8:32. 1 Piet. 2:16.
19. Minä puhun ihmisten tavoin teidän lihanne heikkouden vuoksi. Sillä niinkuin ennen annoitte jäsenenne saastaisuutta ja vääryyttä palvelemaan vääryyteen, samoin nyt antakaat jäsenenne vanhurskautta palvelemaan pyhitykseen. Room. 7:5. 12:1.
20. Sillä kun olitte synnin palvelijoita, olitte vapaat vanhurskaudesta.
21. Minkä hedelmän tuosta silloin saitte? Sellaisen, jota nyt häpeätte. Sillä sen loppu on kuolema.
San. 14:12. Room. 8:6, 13. Ef. 5:12. Fil. 3:19.
22. Mutta nyt, kun olette synnistä vapautetut ja Jumalan palvelijoiksi tulleet, niin teillä on hedelmänne pyhyyteen, mutta lopuksi ijankaikkinen elämä. 1 Piet. 1:9.
23. Sillä synnin palkka on kuolema, mutta Jumalan armolahja on ijankaikkinen elämä Kristuksessa Jesuksessa, meidän Herrassamme.
1 Moos. 2:17. Joh. 10:28.
Room. 5:12, 18. 1 Kor. 15:21 s. Jaak. 1:15.

7 Luku.

Kristuksen omat vapautetut laista. Synnin valta lihassamme.

Vai ettekö tiedä, veljet — minä puhun lain tunteville — että laki val-

litsee ihmistä niin kauan kuin hän elää?
2. Niinpä sitoo laki naidun vaimon hänen elossa olevaan mieheensä; mutta jos mies kuolee, on vaimo irti siitä laista, joka sitoi hänet mieheensä. 1 Kor. 7:39.
3. Sentähden hän saa avionrikkojan nimen, jos miehensä eläessä antautuu toiselle miehelle; mutta jos mies kuolee, on hän vapaa tuosta laista, niin ettei ole avionrikkoja, jos menee toiselle miehelle.
Matt. 5:32. Mark. 10:12.
4. Niin olette tekin, veljeni, kuoletetut laista Kristuksen ruumiin kautta, tullaksenne toisen omiksi, hänen, joka on kuolleista herätetty, että kasvaisimme hedelmää Jumalalle.
Gal. 2:19 s. 5:18. Kol. 2:14.
5. Sillä kun olimme lihamme hallittavina, niin synnin intohimot, jotka laki herättää, vaikuttivat jäsenissämme, niin että kasvoimme hedelmää kuolemalle;
Room. 6:21. 8:8 s. Gal. 5:19. Jaak. 1:15.
6. mutta nyt olemme irti laista ja kuolleet pois siitä, mikä meidät piti vankina, niin että palvelemme Jumalaa Hengen synnyttämässä uudessa olotilassa emmekä kirjaimen mukaisessa vanhassa. Room. 6:4. 2 Kor. 3:6 s.
7. Mitä siis sanomme? Onko laki syntiä? Ei suinkaan; mutta minä tulin tuntemaan synnin ainoastaan lain kautta; sillä en olisi tiennyt himosta, jollei laki olisi sanonut: „Älä himoitse."
2 Moos. 20:17. 5 Moos. 5:21. Room. 3:20.
8. Mutta kun synti sai käskysanasta yllykettä, herätti se minussa kaikkinaisia himoja; sillä ilman lakia on synti kuollut. Joh. 15:22. Room. 4:15. 5:20.
9. Minä elin ennen ilman lakia; mutta kun käskysana tuli, niin synti virkosi,
10. ja minä kuolin. Niin tuli ilmi, että käskysana, jonka piti olla minulle elämäksi, olikin minulle kuolemaksi. 3 Moos. 18:5.
Hes. 20:11 s. Room. 10:5. Jaak. 1:15.
11. Sillä kun synti sai käskysanasta yllykettä, petti se minut ja tappoi minut käskysanan kautta.
1 Moos. 3:13. San. 9:17.
12. Niin, laki on kuitenkin pyhä ja käskysana pyhä, oikea ja hyvä.
Ps. 19:8 s. 1 Tim. 1:8.
13. Onko siis se, mikä on hyvää, tullut minulle kuolemaksi? Ei suinkaan. Vaan synti, jotta se synniksi nähtäisiin, on hyvän kautta tuottanut minulle kuoleman, että synti tulisi ylenmäärin synniksi käskysanan kautta.
14. Sillä me tiedämme, että laki on hengellinen, mutta minä olen lihallinen, myöty synnin alle.
Ps. 51:7. Joh. 3:6. Room. 3:9.
15. Sillä minä en tiedä mitä teen; sillä en tee sitä, mitä tahdon, vaan mitä vihaan, sitä minä teen. Gal. 5:17.
16. Mutta jos sitä teen, jota en tahdo, niin suostun lakiin ja myönnän, että se on hyvä.
17. Niin en nyt enää minä sitä tee, vaan synti, joka minussa asuu.
18. Sillä minä tiedän, ettei minussa, se on lihassani, asu mitään hyvää. Tahto minulla kyllä on, mutta voimaa hyvän toteuttamiseen ei;
1 Moos. 6:5. 8:21. Job 14:4. 15:14.
19. sillä hyvää, jota tahdon, minä en tee, vaan pahaa, jota en tahdo, sitä teen.
20. Jos siis teen sitä, jota en tahdo, niin sitä en enää tee minä, vaan synti, joka minussa asuu.
21. Niin huomaan siis itsessäni, joka tahdon hyvää tehdä, sen lain, että paha on piintynyt minuun kiinni;
22. sillä sisällisen ihmiseni puolesta minä ilolla yhdyn Jumalan lakiin,
Ps. 119:35.
23. mutta jäsenissäni minä näen toisen lain, joka sotii mieleni lakia vastaan ja vangitsee minut synnin lakiin, joka jäsenissäni on.
1 Piet. 2:11. Jaak. 4:1.
24. Minä viheliäinen ihminen, kuka pelastaa minut tästä kuoleman ruumiista?
25. Kiitos olkoon Jumalalle Jesuksen Kristuksen, meidän Herramme kautta! Niin minä siis itse palvelen mielellä Jumalan lakia, mutta lihalla synnin lakia. Joh. 8:36. 1 Kor. 15:57.

8 Luku.

Kristuksessa ei ole mitään kadotusta; vapautus synnin ja kuoleman laista. Jumalan lapset ja hänen perillisensä Kristuksen kanssa.

Niin ei nyt siis ole mitään kadotusta niille, jotka Kristuksessa Jesuksessa ovat. 2 Kor. 5:17.
2. Sillä Kristuksessa Jesuksessa eläväksi tekevän hengen laki on vapauttanut minut synnin ja kuoleman laista. Joh. 8:36.
Room. 6:22. 1 Kor. 15:45. 2 Kor. 3:6.
3. Sillä mikä oli mahdotonta lain tehdä, koska se oli heikentynyt lihan kautta, sen Jumala teki, kun lähetti oman Poikansa syntisen lihan kaltaisuudessa ja synnin tähden ja tuomitsi synnin lihassa,
Ap. t. 13:39. 2 Kor. 5:21. Gal. 3:13. 4:4.
Ef. 2:14 s. Fil. 2:7. Kol. 1:22. Hebr. 2:14. 7:18 s.

4. että lain vaatima vanhurskaus täytettäisiin meissä, jotka emme vaella lihan mukaan, vaan Hengen. Gal. 5:25.
5. Sillä ne, jotka lihan mukaan elävät, halajavat sitä, mikä lihan omaa on, mutta ne, jotka elävät Hengen mukaan, halajavat sitä, mikä on Hengen omaa. 1 Kor. 2:14. Kol. 3:2.
6. Sillä lihan mieli on kuolemaa, mutta Hengen mieli on elämää ja rauhaa; Room. 6:21. Gal. 6:8.
7. sentähden että lihan mieli on vihollisuutta Jumalaa vastaan, sillä se ei alistu Jumalan lain alle; eikä se voikaan.
Matt. 12:34. Room. 5:10. Kol. 1:21. Jaak. 4:4.
8. Jotka lihan hallittavina ovat, ne eivät voi olla Jumalalle otolliset.
9. Mutta te ette ole lihan hallittavina, vaan Hengen, jos muutoin Jumalan Henki asuu teissä. Mutta jolla ei ole Kristuksen henkeä, se ei ole hänen omansa. 1 Kor. 3:16. 1 Joh. 3:24.
10. Jos taas Kristus on teissä, niin ruumis tosin on kuollut synnin tähden, mutta henki on elämää vanhurskauden tähden.
11. Jos nyt sen Henki, joka herätti Jesuksen kuolleista, asuu teissä, niin hän, joka herätti kuolleista Kristuksen Jesuksen, on eläväksi tekevä teidän kuolevaiset ruumiinnekin Henkensä kautta, joka teissä asuu.
Ap. t. 2:24. Room. 6:4 s.
1 Kor. 6:14. 2 Kor. 4:14. Kol. 2:13.
12. Niin siis, veljet, olemme velassa, mutta emme lihalle, lihan mukaan elämään. Room. 6:14.
13. Sillä jos te lihan mukaan elätte, niin kuolette; mutta jos Hengellä kuoletatte ruumiin teot, niin saatte elää. Hes. 18:20 s. Gal. 6:8. Ef. 4:22. Kol. 3:5 s.
14. Sillä kaikki, joita Jumalan Henki kuljettaa, ne ovat Jumalan lapsia. Gal. 5:18.
15. Sillä te ette ole saaneet orjuuden henkeä elääksenne jälleen pelossa, vaan te olette saaneet lapseuden hengen, jossa huudamme: ,,Abba! Isä!" Mark. 14:36. Joh. 1:12.
1 Kor. 2:12. Gal. 3:26. 4:6. 2 Tim. 1:7. 1 Joh. 4:18.
16. Henki itse todistaa meidän henkemme kanssa, että olemme Jumalan lapsia. 2 Kor. 1:22. 5:5. Ef. 1:13. 4:30.
17. Mutta jos olemme lapsia, niin olemme myöskin perillisiä, Jumalan perillisiä ja Kristuksen kanssaperillisiä, jos muutoin yhdessä hänen kanssaan kärsimme, jotta yhdessä kirkastuisimmekin.
Ap. t. 14:22. Gal. 4:7. Fil. 1:29.
2 Tim. 2:11 s. 1 Piet. 4:13. Ilm. 21:7.
18. Sillä minä päätän, että tämän nykyisen ajan kärsimykset eivät ole minkään arvoisia sen kirkkauden rinnalla, joka on ilmestyvä meihin.
Matt. 5:12. 2 Kor. 4:17. Fil. 3:20 s.
Kol. 3:4. 1 Piet. 1:5 s. 4:13. 1 Joh. 3:1 s.
19. Sillä hartaasti ikävöiden odottaa luomakunta Jumalan lasten ilmestymistä.
20. Sillä luomakunta on alistettu katoavaisuuden alle — ei omasta tahdostaan, vaan sen tahdosta, joka sen alisti — toivon varaan, 1 Moos. 3:17 s. 5:29.
21. koska itse luomakuntakin tulee vapautettavaksi turmeltumuksen orjuudesta Jumalan lasten kirkkauden vapauteen. Ap. t. 3:21. 2 Piet. 3:13. Ilm. 21:5.
22. Sillä me tiedämme, että koko luomakunta yhdessä huokaa ja on ahdistuksessa aina tähän asti;
23. eikä ainoastaan se, vaan myös me, joilla on Hengen esikoislahja, mekin huokaamme sisimmässämme, odottaen lapseksi ottoa, meidän ruumiimme lunastusta.
Jes. 25:9. Luuk. 21:28. 2 Kor. 5:2 s. Fil. 3:21.
24. Sillä toivossa me olemme pelastetut; mutta toivo, joka näkyy, ei ole mikään toivo; kuinka voi toivoa sitä, jonka näkee? 2 Kor. 5:7.
25. Mutta jos toivomme mitä emme näe, niin odotamme sitä kärsivällisyydessä. Hebr. 11:1.
26. Samoin myös Henki auttaa meitä heikkoudessamme. Sillä me emme tiedä mitä meidän on rukoiltava rukoillaksemme niinkuin tulee, mutta Henki itse rukoilee edestämme sanomattomin huokauksin.
Sak. 12:10. Joh. 14:16.
27. Mutta sydänten tutkija tietää mitä Hengen mielessä on, sillä Henki rukoilee Jumalan tahdon mukaan pyhien edestä.
1 Aik. 28:9. Ps. 7:10. San. 17:3. Jer. 11:20.
28. Mutta me tiedämme, että kaikki myötävaikuttaa niiden parhaaksi, jotka rakastavat Jumalaa, niiden, jotka hänen aivotuksensa mukaan ovat kutsutut. Ef. 1:11. 2 Tim. 1:9.
29. Sillä ne, jotka hän edeltätunsi hän myös edeltämääräsi Poikansa kuvan kaltaisiksi, että hän olisi esikoinen monien veljien joukossa;
Joh. 17:22. 2 Kor. 3:18.
Kol. 1:15, 18. Hebr. 1:6. 1 Joh. 3:2.
30. mutta jotka hän edeltämääräsi, ne hän myös on kutsunut; ja jotka hän on kutsunut, ne hän myös on vanhurskauttanut; mutta jotka hän on vanhurskauttanut, ne hän myös on kirkastanut. 2 Tim. 1:9. 1 Piet. 2:9.
31. Mitä me siis tähän sanomme? Jos Jumala on puolellamme, kuka voi olla meitä vastaan?
4 Moos. 14:8. Ps. 56:12. 118:6.

32. Hän, joka ei säästänyt omaa Poikaansakaan, vaan antoi hänet alttiiksi meidän kaikkien edestämme, kuinka hän voisi olla lahjoittamatta meille kaikkea muutakin hänen kanssaan? 1 Moos. 22:12.
Jes. 53:5. Joh. 3:16. Room. 4:25. 5:6,9.

33. Kuka voi syyttää Jumalan valittuja? Jumala on se, joka vanhurskauttaa. Jes. 50:8 s. Ilm. 12:10 s.

34. Kuka voi tuomita kadotukseen? Kristus Jesus on se, joka on kuollut, niin, hän on myös herätetty ylös, ja hän on Jumalan oikealla puolella, ja hän myös rukoilee meidän edestämme. Job 34:29. Ps. 110:1. Mark. 16:19.
Kol. 3:1. Hebr. 1:3. 7:25. 8:1. 9:24. 12:2.
1 Piet. 3:22. 1 Joh. 2:1.

35. Kuka voi meitä eroittaa Kristuksen rakkaudesta? Vaivako, vai ahdistus, vai vaino, vai nälkä, vai alastomuus, vai vaara, vai miekka?

36. Niinkuin on kirjoitettu: „Sinun tähtesi meitä kuoletetaan kaiken päivää; meitä pidetään teuraslampaina."
Ps. 44:23. 1 Kor. 4:9. 15:30 s. 2 Kor. 4:11.

37. Mutta näissä kaikissa me saamme mitä jaloimman voiton hänen kauttaan, joka meitä on rakastanut.
Joh. 16:33. 1 Kor. 15:57.
2 Kor. 2:14. 1 Joh. 4:4. 5:4 s. Ilm. 12:11.

38. Sillä minä olen varma siitä, ettei kuolema eikä elämä, ei enkelit eikä hallitukset, eikä nykyiset eikä tulevat, eikä voimat,
Ef. 1:21. 6:12. Fil. 1:6. 2 Tim. 1:9. 4:18.

39. ei korkeus eikä syvyys, eikä mikään muu luotu voi meitä eroittaa Jumalan rakkaudesta, joka on Kristuksessa Jesuksessa, meidän Herrassamme.

9 Luku.

Jumalan viisaus ja vanhurskaus Israelissa ja pakanoissa.

Puhun totuutta Kristuksessa, en valhettele — siitä todistaa minulle omatuntoni Pyhässä Hengessä —
2 Kor. 11:31.

2. että minulla on suuri murhe ja ainainen kipu sydämmessäni. Room. 10:1.

3. Sillä minä soisin itse olevani kirottu pois Kristuksesta veljieni hyväksi, jotka ovat heimolaisiani luonnollisen syntyperänsä puolesta;
2 Moos. 32:32.

4. he ovat Israelilaisia, heidän on lapseus ja kirkkaus ja liitot ja lainsäätämys ja jumalanpalvelus ja lupaukset;
2 Moos. 4:22. 19:5. 24:16. 5 Moos. 7:6. 14:1.
Ps. 147:19. Jer. 31:9. Ap. t. 2:39. 3:25.

5 heidän ovat isät, ja heistä on Kristus ihmisyytensä puolesta syntyisin, joka on Jumala yli kaiken, ylistetty ijankaikkisesti, amen!
5 Moos. 10:15 Matt. 1:1.
Luuk. 3:23. Joh. 1:1. Room. 1:25. Hebr. 1:8 s.

6. Mutta ei niin, että Jumalan sana olisi harhaan mennyt. Sillä eivät kaikki ne, jotka polveutuvat Israelista, ole silti Israel, 4 Moos. 23:19.
Room. 2:28 s. 3:3. Gal. 6:16. 2 Tim. 2:13. Ilm. 2:9.

7. eivätkä kaikki ole lapsia, sentähden että ovat Abrahamin jälkeläisiä, vaan: „Isaakista saat nimelläsi nimitettävän siemenen;"
1 Moos. 21:12. Joh. 8:39. Hebr. 11:18.

8. se on, eivät ne, jotka luonnollisen syntyperänsä puolesta ovat lapsia, semmoisinaan ole Jumalan lapsia, vaan lupauksen lapset, ne luetaan siemeneksi. Gal. 3:29. 4:28

9. Sillä tämä oli lupauksen sana: „Tähän vuoden aikaan minä palajan, ja silloin Saaralla on oleva poika." 1 Moos. 18:10,14.

10. Eikä ainoastaan näin käynyt, vaan Rebekkakin tuli raskaaksi yhdestä miehestä, isästämme Isaakista; 1 Moos. 25:21.

11. ja ennenkuin kaksoset olivat syntyneetkään ja ennenkuin olivat mitään hyvää tai pahaa tehneet, niin — että Jumalan aivoituksen mukainen valinta pysyisi, ei teoista, vaan kutsujasta riippuvana —

12. sanottiin hänelle: „Suurempi on palveleva pienempää", 1 Moos. 25:23.

13. niinkuin myös on kirjoitettu: „Jaakobia minä rakastin, mutta Esauta vihasin." Ps. 47:5. Mal. 1:2 s.

14. Mitä siis sanomme? Eihän Jumalassa ole vääryyttä? Ei suinkaan.
5 Moos. 32:4. 2 Aik. 19:7.
Job 8:3. 34:10. Ps. 92:16. Room. 3:5.

15. Sillä Moosekselle hän sanoo: „Olen armahtava ketä armahdan ja säälivä ketä säälin." 2 Moos. 33:19.

16. Niin se ei siis ole ihmisen tahtomisessa eikä juoksemisessa, vaan Jumalan vallassa, joka armahtaa.
Ef. 2:8 s.

17. Sillä Raamattu sanoo Faraolle: „Juuri sitä varten nostin sinut esiin, että näyttäisin sinussa voimani ja että nimeni julistettaisiin kautta koko maanpiirin." 2 Moos. 9:16.

18. Niin hän siis armahtaa ketä tahtoo, mutta paaduttaa kenen tahtoo
2 Moos. 4:21.

19. Sanot siis ehkä minulle: „Miksi hän sitten vielä soimaa? Sillä kuka voi vastustaa hänen tahtoansa?"
Job 23:13. Dan. 4:32.

20. Niinpä niinkin, oi ihminen, mutta mikä sinä olet inttämään Jumalaa vastaan? Eihän teos sano teki-

jälleen: „Miksi minut tämmöiseksi
teit?" Job33:13. Jes.45:9. 64:8. Jer.18:6.
21. Vai eikö savenvalajalla ole valtaa
savensa samasta seoksesta tehdä
toista astiata jaloa, toista halpaa käytäntöä
varten? 2 Tim. 2:20.
22. Entä jos Jumala, vaikka tahtoo
näyttää vihaansa ja tehdä voimansa
tiettäväksi, on suurella pitkämielisyydellä
kärsinyt vihan astioita, jotka
olivat valmistuneet häviöön,
Room.2:4 s.
23. ja on tehnyt sen saattaakseen sen
ohessa kirkkautensa runsauden ilmi
laupeuden astioissa, jotka hän on
edeltävalmistanut kirkkauteen!
24. Ja sellaisiksi tullaksemme hän
myös on kutsunut meidät, ei ainoastaan
Juutalaisista, vaan myös pakanoistakin,
Room. 3:29.
25. niinkuin hän myös Hosean kirjassa
sanoo: „Minä olen kutsuva kansakseni
sen kansan, joka ei ole minun
kansani, ja rakkaakseni sen,
joka ei ole minun rakkaani,
Hos. 2:23. 1 Piet. 2:10.
26. ja on tapahtuva, että siinä paikassa,
jossa heille sanottiin: ‚Te ette
ole minun kansani,' siinä heitä kutsutaan
elävän Jumalan lapsiksi."
Hos. 1:10.
27. Mutta Jesaja huudahtaa Israelista:
„Vaikkapa Israelin lapsia olisikin
niinkuin meren hiekkaa, niin
pelastuu heistä vain jäännös.
1 Moos. 22:17. Jes. 10:22 s. Room. 11:5.
28. Sillä sanansa on Herra lopullisesti
toteuttava maan päällä ja toteuttava
sen rutosti."
29. Niinkuin Jesaja myös on ennustanut:
„Jollei Herra Sebaot olisi jättänyt
meille siementä, niin olisimme
tulleet Sodoman kaltaisiksi ja joutuneet
yhdenlaisiksi kuin Gomorra."
1 Moos. 19:24 s. Jes. 1:9. Jer. 50:40.
30. Mitä me siis sanomme? Sanomme,
että pakanat, jotka eivät tavoitelleet
vanhurskautta, ovat saavuttaneet
vanhurskauden, mutta sen
vanhurskauden, joka tulee uskosta;
Room. 10:20.
31. Israel sitä vastoin, joka tavoitteli
vanhurskauden lakia, ei ole vanhurskauden
lakiin päässyt.
Room. 10:2 s. 11:7. Gal. 5:4.
32. Minkätähden? Sentähden, etteivät
he perustautuneet uskoon, vaan
muka tekoihin; sillä he kompastuivat
kompastuskiveen, 1 Kor. 1:23.
33. niinkuin on kirjoitettu: „Katso,
minä panen Sioniin kompastuskiven
ja loukkauskallion, ja joka häneen
uskoo, se ei joudu häpeään."
Ps.118:22. Jes.8:14. 28:16. Matt.21:42.
Luuk.2:34. Ap.t.10:43. Room.10:11. 1Piet.2:6s.

10 Luku.

Juutalaiset eivät tunne Jumalan vanhurskautta. Vanhurskaus uskosta.

Veljeni, minä toivon sydämmestäni
ja rukoilen Jumalaa heidän edestään,
että he pelastuisivat. Room.9:3.
2. Sillä minä todistan heistä, että he
kiivailevat Jumalan puolesta, mutta
taitamattomasti; Ap. t. 22:3. Gal. 1:14.
3. sillä kun he eivät tunne Jumalan
vanhurskautta, vaan koettavat pystyttää
omaa vanhurskauttaan, eivät
he ole alistuneet Jumalan vanhurskauden
alle. Room. 9:30 s. Fil. 3:9.
4. Sillä Kristus on lain loppumäärä,
vanhurskaudeksi jokaiselle, joka
uskoo. Matt. 5:17.
Ap.t.13:38 s. 2 Kor.3:13. Gal.3:24. Hebr.8:13.
5. Kirjoittaahan Mooseskin siitä vanhurskaudesta,
joka tulee laista, että
ihminen, joka ne pitää, on niistä
elävä.
3 Moos.18:5. Hes.20:11. Luuk.10:28. Gal.3:12.
6. Mutta se vanhurskaus, joka tulee
uskosta, puhuu näin: „Älä sano
sydämmessäsi: kuka nousee taivaaseen?"
se on tuomaan Kristusta alas,
5 Moos.30:11 s. Joh. 3:13.
7. tahi: „Kuka astuu alas syvyyteen?"
se on nostamaan Kristusta
kuolleista.
8. Vaan mitä se puhuu? „Sana on
sinua lähellä, sinun suussasi ja sinun
sydämmessäsi;" se on se uskon
sana, jota me saarnaamme.
5 Moos. 30:14.
9. Sillä jos sinä tunnustat suullasi
Jesuksen Herraksi ja uskot sydämmessäsi,
että Jumala on hänet herättänyt
kuolleista, niin sinä pelastut;
Matt. 10:32. Luuk. 12:8. Ap. t. 16:31.
10. sillä sydämmellä uskoen tullaan
vanhurskaaksi ja suulla tunnustaen
pelastutaan. 2 Kor. 4:13.
11. Sillä Raamattu sanoo: „Ei yksikään,
joka uskoo häneen, joudu
häpeään." Ps.25:3. Jes.28:16. Room.9:33.
12. Tässä ei ole eroitusta Juutalaisen
eikä Kreikkalaisen välillä; sillä
yksi ja sama on kaikkien Herra, runsaskätinen
kaikille, jotka häntä avuksi
huutavat. Ap. t. 10:34 s.
Room. 3:22 s. Ef. 1:7. 2:4,7. 1 Tim. 2:3 s.
13. Sillä „jokainen, joka avuksi huutaa
Herran nimeä, on pelastuva."
Joel 2:32. Ap. t. 2:21.
14. Mutta kuinka he huutavat avuksensa
sitä, johon eivät usko? Ja kuinka
he voivat uskoa siihen, josta eivät
ole kuulleet? Ja kuinka he voivat
kuulla, ellei kukaan hänestä julista?
Ap. t. 8:31.
15. Ja kuinka kukaan voi julistaa,

jollei ketään lähetetä? Niinkuin on
kirjoitettu: ,,Kuinka kauniilta kaikuvatkaan
niiden askeleet, jotka evankeliumin
hyvää sanomaa julistavat!" Jes. 52:7. Nah. 1:15. Ef. 6:15.
16. Mutta eivät kaikki ole olleet kuuliaisia
evankeliumille. Sillä Jesaja sanoo: ,,Herra, kuka uskoo
meidän saarnaamme?" Jes. 53:1. Joh. 12:38.
17. Usko tulee siis saarnasta, mutta
saarna Jumalan sanan kautta.
18. Mutta minä sanon: eivätkö he
ole kuulleet? Kyllä ovat. ,,Heidän äänensä
on kulkenut kaikkiin maihin, ja heidän
sanansa maailman ääriin asti." Ps. 19:4 s. Jes. 49:6.
Matt. 24:14. 2 Kor. 2:14. Kol. 1:6,23.
19. Mutta minä sanon: ei suinkaan
Israel ole ollut siitä tietämätön? Ei.
Ensiksi sanoo Mooses: ,,Olen yllyttävä
teitä kiivauteen kansan kautta,
joka ei ole mikään kansa, ymmärtämättömän
kansan kautta olen kiihoittava
teitä." 5 Moos. 32:21.
20. Ja rohkeasti sanoo Jesaja: ,,Ne
ovat löytäneet minut, jotka eivät minua
etsineet, niille olen ilmeiseksi
tullut, jotka eivät minua kysyneet."
Jes. 65:1 s. Room. 9:30.
21. Mutta Israelista hän sanoo: ,,Koko
päivän minä ojensin käsiäni tottelematonta
ja vastahakoista kansaa
kohtaan."

11 Luku.

Juudan kansan kohtalo. Jumalan armon ylistys.

Minä sanon siis: eihän Jumala liene
hyljännyt kansaansa? Ei suinkaan;
sillä olenhan minäkin Israelilainen,
Abrahamin siementä, Benjaminin
sukukuntaa.
5 Moos. 4:31. 1 Sam. 12:22.
Ps. 94:14. Jer. 31:37. 2 Kor. 11:22. Fil. 3:5.
2. Ei Jumala ole hyljännyt kansaansa,
jonka hän on edeltätuntenut. Vai
ettekö tiedä mitä Raamattu sanoo
kertomuksessa Elijasta, kuinka hän
esiintyy Jumalan edessä Israelia vastaan
ja sanoo:
3. ,,Herra, he ovat tappaneet sinun
profettasi ja kukistaneet alttarisi, ja
minä yksin olen jälelle jäänyt, ja he
vainoavat minun henkeäni?"
1 Kun. 19:10,14.
4. Mutta mitä sanoo hänelle Jumalan
pyhä vastaus? ,,Minä olen jättänyt
itselleni seitsemäntuhatta miestä,
jotka eivät ole notkistaneet polvea
Baalille." 1 Kun. 19:18.
5. Samoin on nykyaikanakin olemassa
jäännös armon valinnan mukaan;
Sak. 13:8 s. Room. 9:27
6. mutta jos valinta on tapahtunut
armosta, niin ei se ole teoista, sillä
silloin armo ei enää olisikaan armoa;
mutta jos se on teoista, niin
ei se ole armosta, koska teko silloin
ei enää olisi tekoa.
5 Moos. 9:4 s. Room. 4:4 s. Gal. 3:18. Ef. 2:8.
7. Miten siis on? Mitä Israel tavoittelee,
sitä se ei ole saavuttanut; mutta
valitut ovat sen saavuttaneet, ja
muut ovat paatuneet,
Room. 9:31. 2 Kor. 3:14.
8. niinkuin on kirjoitettu ,,Jumala
on antanut heille unteluuden hengen,
silmät, jotteivät näkisi, ja korvat,
jotteivät kuulisi, tähän päivään
asti." 5 Moos. 29:4. Jes. 6:9 s. 29:10.
Hes. 12:2. Matt. 13:14. Luuk. 8:10. Joh. 12:40.
9. Ja David sanoo: ,,Tulkoon heidän
pöytänsä heille paulaksi ja ansaksi
ja kompastukseksi ja kostoksi,
Ps. 69:23 s
10. soetkoot heidän silmänsä, jotteivät
näkisi; ja koukista alinomaa heidän
selkäänsä."
11. Sanon siis: eivät he kompastuneet
sitä varten että lankeisivat? Eivät
suinkaan; vaan pelastus tuli pakanoille
heidän lankeemuksensa
kautta, että he itse innostuisivat kilvoittelemaan.
5 Moos. 32:21. Matt. 22:8 s. Ap. t. 13:46. 18:6.
12. Mutta jos heidän lankeemuksensa
on maailmalle rikkaudeksi, ja
heidän vähentymisensä pakanoille
rikkaudeksi, kuinka paljoa enemmän
heidän täysilukuinen palajamisensa!
Jes. 49:22
13. Teille, pakanoille, minä puhun,
koskapa olen pakanain apostoli, ylistän
minä virkaani,
Ap. t. 9:15. 13:2. 22:21. Room. 15:16.
Gal. 1:16. 2:2,7 s. Ef. 3:8. 1 Tim. 2:7. 2 Tim. 1:11.
14. innostuttaakseni, mikäli mahdollista,
kilvoitteluun niitä, jotka ovat
omaa lihaani ja vertani, ja pelastaakseni
muutamiakaan heistä.
Juud. v. 22 s.
15. Sillä jos heidän hylkäämisensä
on tullut maailmalle sovitukseksi,
mitä heidän armoihin ottamisensa
on muuta, kuin elämään nousemista
kuolleista? 2 Kor. 5:18.
16. Mutta jos esikkoleipä on pyhä,
niin on koko taikinakin pyhä, ja
jos juuri on pyhä, niin ovat oksatkin
pyhät. 3 Moos. 23:10.
4 Moos. 15:19 s. Neh. 10:37. Hes. 44:30.
17. Mutta jos muutamat oksat ovat
taitetut pois ja sinä, joka olet metsäöljypuuta,
olet oksastettu jalojen
oksien joukkoon ja olet päässyt niiden
kanssa osalliseksi öljypuun mehevästä
juuresta, Jer. 11:16. Ef. 2:12 s.
18. niin älä siitä ylpeile äläkä hal-

veksi oksia; mutta jos ylpeilet, niin tiedä, ettet sinä kannata juurta, vaan juuri kannattaa sinua. Joh. 4:22.
19. Sanonet ehkä tähän: ,,Nuo oksat taitettiin pois, että minä oksastettaisiin puuhun."
20. Aivan oikein; epäuskonsa tähden ne taitettiin pois, mutta sinä pysyt uskosi kautta. Älä ylpeile, vaan pelkää, San. 28:14. Jes. 66:2. 1 Kor. 10:12. Fil 2:12.
21. sillä jos Jumala ei ole säästänyt luonnollisia oksia, ei hän ole säästävä sinuakaan. 2 Piet. 2:4 s.
22. Katso siis tässä Jumalan hyvyyttä ja ankaruutta: ankaruutta langenneita kohtaan, mutta hyvyyttä sinua kohtaan, jos hänen hyvyydessään pysyt; muutoin sinäkin hakataan pois. Joh. 15:2. Hebr. 3:14.
23. Mutta nuo toisetkin, jos eivät jää epäuskoonsa, tulevat oksastettaviksi, sillä Jumala on voimallinen oksastamaan ne jälleen. 2 Kor. 3:16.
24. Sillä jos sinä olet hakattu öljypuusta, joka luonnostaan on metsäöljypuu, ja vasten luontoa oksastettu jaloon öljypuuhun, kuinka paljoa enemmän nämä, jotka ovat luonnollisia oksia, tulevat oksastettaviksi omaan öljypuuhunsa.
25. Sillä minä tahdon, veljet — ettette olisi itse mielestänne viisaita — ilmaista teille tämän salaisuuden, että Israelia on osaksi kohdannut paatumus, kunnes pakanat täysilukuisina ovat tulleet Jumalan valtakuntaan, Luuk. 21:24. Joh 10:16. 2 Kor. 3:14.
26. ja niin koko Israel on pelastuva, niinkuin on kirjoitettu: ,,Pelastaja on tuleva Sionista, hän on poistava kaikenjumalattomuudenJaakobista; 5 Moos. 4:30. Ps. 14:7. Jes. 59:20. Matt. 23:39.
27. ja tämä on oleva minun liittoni heidän kanssaan, kun minä otan pois heidän syntinsä." Jes. 27:9. Jer. 31:31 s. Hebr. 8:8. 10:16.
28. Evankeliumin puolesta he kyllä ovat vihollisia teidän tähtenne, mutta valinnan puolesta he ovat rakastettuja isien tähden. 5 Moos. 10:15.
29. Sillä armolahjojaan ja kutsumistansa Jumala ei kadu. 4 Moos. 23:19. 2 Tim. 2:13.
30. Samoinkuin te ennen olitte Jumalalle tottelemattomia, mutta nyt olette saaneet laupeuden noiden tottelemattomuuden kautta,
31. samoin nämäkin nyt ovat olleet tottelemattomia, että hekin sen armahtamisen kautta, joka on tullut teidän osaksenne, nyt saisivat laupeuden.
32. Sillä Jumala on sulkenut kaikki epäuskon alle, että hän kaikkia armahtaisi. Room. 3:9. Gal. 3:22. 1 Tim. 2:4.
33. Oi sitä Jumalan rikkauden ja viisauden ja tiedon syvyyttä! Kuinka tutkimattomia ovat hänen tuomionsa ja käsittämättömiä hänen tiensä! Job 11:7. Ps. 36:6 s. Jes. 45:15.
34. Sillä kuka on tuntenut Herran mielen? Tai kuka on ollut hänen neuvonantajansa? Job 15:8. 36:22. Ps. 92:6. Jes. 40:13. Jer. 23:18. 1 Kor. 2:16.
35. Tai kuka on ensin antanut jotakin hänelle, niin että hänen olisi se korvattava? Job 35:7. 41:2.
36. Sillä hänestä ja hänen kauttaan ja häneen on kaikki; hänelle olkoon kunnia ijankaikkisiin aikoihin! Amen. 1 Kor. 8:6. Kol. 1:16. Ilm. 4:11.

12 Luku.

Kehoitetaan veljelliseen rakkauteen ja kristilliseen vaellukseen.

Niin minä Jumalan armahtavan laupeuden kautta kehoitan teitä, veljet, antamaan ruumiinne eläväksi, pyhäksi, Jumalalle otolliseksi uhriksi; tämä on teidän järjellinen jumalanpalveluksenne. Room. 6:13. 1 Kor. 6:13, 20.
2. Ja älkäät muodostautuko tämän maailman mukaan, vaan muuttukaat mielenne uudistuksen kautta, tutkiaksenne mikä Jumalan hyvä, otollinen ja täydellinen tahto on. Gal. 1:4. Ef. 4:23. 5:10, 17. Kol. 1:9. 1 Tess. 4:3. 1 Piet. 1:14. 1 Joh. 2:15.
3. Sillä sen armon kautta, mikä minulle on annettu, minä sanon teille jokaiselle, ettette ajattelisi itsestänne enempää kuin mitä tulee ajatella, vaan pyrkisitte noudattamaan ajatuksissanne kohtuutta sen uskon määrän mukaan, minkä Jumala on kullekin suonut. Matt. 25:15. Room. 1:5. 1 Kor. 12:11. 2 Kor. 10:13. Ef. 4:7.
4. Sillä niinkuin meillä yhdessä ruumiissa on monta jäsentä, mutta kaikilla jäsenillä ei ole sama tehtävä, 1 Kor. 12:12, 27. Ef. 4:16.
5. niin me, vaikka meitä on monta, olemme yksi ruumis Kristuksessa, mutta itsekukin olemme toistemme jäseniä; 1 Kor. 10:17. Ef. 1:23. 4:25. 5:23. Kol. 1:24.
6. ja kun meillä sen armon mukaan, mikä meille on annettu, on erilaisia armolahjoja, niin: jos kellä on profetioimisen lahja, niin käyttäköön sitä uskon mukaisesti, 1 Kor. 12:4. Ef. 4:11. 1 Piet. 4:10 s.
7. jos diakonin lahja, niin käyttäköön sitä uskollisesti siinä virassaan; jos opettamisen lahja, niin opettamisessaan; 1 Tim. 4:16.

8 jos kehoittamisen lahja, niin kehoittamisessa; joka antaa, antakoon hyvästä sydämmestään; joka on johtaja, johtakoon huolellisesti; joka laupeutta harjoittaa, tehköön sitä ilomielin. 5 Moos. 15:7. Matt. 6:1 s. Ap. t. 20:28. 2 Kor. 8:2. 9:7. 1 Piet. 5:2.
9. Olkoon rakkautenne vilpitön, kammotkaat pahaa, riippukaat hyvässä kiinni. Ps. 34:15. 37:27. 97:10. Am. 5:15. 2 Kor. 6:6. 1 Piet. 1:22. 4:8. 1 Joh. 4:7.
10. Olkaat veljenrakkaudessa helläsydämmisiä toisianne kohtaan; keskinäisessä kunnioittamisessa olkaat toisillenne esikuvina. Fil. 2:3. 1 Tess. 4:9. Hebr. 13:1. 1 Piet. 1:22. 2:17. 2 Piet. 1:7.
11. Älkäät tehtävissänne olko velttoja; olkaat hengessä palavia; palvelkaat Herraa. Ap. t. 18:25. Ilm. 3:15 s.
12. Olkaat toivossa iloisia, ahdistuksessa kärsivällisiä, rukouksessa kestäviä. Luuk. 10:20. 18:1. Ap. t. 1:14. 2:42. Room. 15:13 Ef. 6:18. Kol. 4:2. 1 Tess. 5:16 s. Hebr. 10:35 s. 12:1. Jaak. 5:4.
13. Pitäkäät pyhien tarpeita ominanne; ahkeroitkaat vieraanvaraisuutta. Matt. 25:35. 1 Kor. 16:1. Hebr. 13:2. 1 Piet. 4:9.
14. Siunatkaat vainoojianne, siunatkaat, älkäätkä kirotko. Matt. 5:44. Luuk. 6:28. 1 Kor. 4:12. 1 Piet. 3:9.
15. Iloitkaat iloitsevien kanssa, itkekäät itkevien kanssa. Luuk. 1:58.
16. Olkaat keskenänne yksimielisiä. Älkäät korkeita kurkotelko, vaan tyytykäät alhaisiin oloihin. Älkäät olko itse mielestänne viisaita. Ps. 131:1. San. 3:7. Jes. 5:21. Room. 15:5. 1 Kor. 1:10. 2 Kor. 13:11. Fil. 2:2.
17. Älkäät kellekään pahaa pahalla kostako. Harrastakaat sitä, mikä on hyvää ja oikeaa kaikkien ihmisten edessä. 3 Moos. 19:18. San. 20:22. Matt. 5:39. 2 Kor. 8:21. 1 Piet. 3:9.
18. Jos mahdollista on ja mikäli teistä riippuu, eläkäät rauhassa kaikkien ihmisten kanssa. Mark. 9:50. Hebr. 12:14.
19. Älkäät itse kostako, rakkaani, vaan antakaat sijaa Jumalan vihalle, sillä kirjoitettu on: „Minun on kosto, minä olen kostava, sanoo Herra.“ 5 Moos. 32:35. Ps. 94:1. San. 24:29. Luuk. 6:29. 2 Tess. 1:6. Hebr. 10:30.
20. Mutta „jos vihollisellasi on nälkä, ruoki häntä, jos hänellä on jano, juota häntä, sillä näin tehden sinä kokoat tulisia hiiliä hänen päänsä päälle.“ 2 Moos. 23:4 s. San. 25:21 s. Matt. 5:44.
21. Älä anna pahan itseäsi voittaa, vaan voita sinä paha hyvällä. 1 Sam. 24:18.

13 Luku.

Kuuliaisuus esivaltaa kohtaan. Puhdas elämä.

Olkoon jokainen sille esivallalle alamainen, jonka vallan alla hän on. Sillä kaikki esivalta on Jumalalta, se esivalta, joka on, se on Jumalan asettama. San. 8:15 s. Dan. 4:22. Joh. 19:11. Tiit. 3:1. 1 Piet. 2:13.
2. Sentähden, joka asettuu esivaltaa vastaan, se nousee Jumalan säätämystä vastaan; mutta jotka nousevat vastaan, ne tuottavat itselleen tuomion. San. 24:21 s.
3. Sillä hallitusmiehet eivät ole niiden pelkona, jotka tekevät hyvää, vaan niiden, jotka tekevät pahaa. Jos siis tahdot olla esivaltaa pelkäämättä, niin tee sitä mikä on hyvää, ja sinä saat siltä kiitosta;
4. sillä se on Jumalan palvelija, sinulle hyväksi. Mutta jos pahaa teet, niin pelkää; sillä se ei miekkaa suotta kanna, koska se on Jumalan palvelija, kostaja sen rankaisemiseksi, joka pahaa tekee.
5. Sentähden tulee olla alamainen, ei ainoastaan rangaistuksen tähden, vaan myös omantunnon tähden;
6. senpätähden te verojakin maksatte. sillä viranomaiset ovat Jumalan palvelusmiehiä ja ovat toimessaan juuri sitä varten. Luuk. 10:25.
7. Antakaat kaikille mitä olette velvolliset: vero kelle vero on tuleva, tulli kelle tulli on tuleva, kunnioitus kelle kunnioitus on tuleva, kunnia kelle kunnia on tuleva. Matt. 22:21.
8. Älkäät jääkö kellekään velkaa muuta kuin sen, että toinen toistanne rakastatte; sillä joka toistaan rakastaa, se on lain täyttänyt. Matt. 7:12.
9. Sillä nämä: „Älä tee aviorikosta, älä tapa, älä varasta, älä himoitse,“ ja mikä muu käsky tahansa, ne sisältyvät kaikki tähän sanaan: „Rakasta lähimäistäsi niinkuin itseäsi.“ 2 Moos. 20:13 s. 3 Moos. 19:18. Matt. 19:18 s. Mark. 12:31. Luuk. 10:27.
10. Rakkaus ei tee lähimäiselle mitään pahaa. Sentähden on rakkaus lain täyttämys. Matt. 22:40. 1 Kor. 13:4 s. Gal. 5:14. Kol. 3:14. 1 Tim. 1:5. Jaak. 2:8.
11. Ja tehkäät tämä, kun tunnette tämän ajan, että jo on hetki teidän unesta nousta; sillä pelastus on nyt meitä lähempänä kuin silloin, kun uskoon tulimme 1 Kor. 15:34. Ef. 5:14. 1 Tess. 5:6 s.
12. Yö on loppuun kulumassa ja päivä lähestyy. Pankaamme sentähden

pois pimeyden teot, ja pukeutukaamme valon aseisin.
Ef. 5:11. Kol. 3:8. 1 Tess. 5:4 s. 1 Joh. 2:8.
13. Vaeltakaamme säädyllisesti, niinkuin päivällä, ei öisissä kemuissa ja juomingeissa, ei haureudessa ja irstaisuudessa, ei riidassa ja kateudessa,
San. 23:20. Luuk. 21:34. 1 Kor. 6:9s. Gal. 5:19 s. Ef. 5:3, 18. Fil. 4:8. 1 Piet. 4:3. Jaak. 3:14.
14. vaan pukekaat päällenne Herra Jesus Kristus, ja älkäät holhoko ruumistanne haureuteen.
1 Kor. 9:27. Gal. 3:27. 5:16. Ef. 4:22 s. Kol. 3:10. 1 Piet. 2:11. 1 Joh. 2:16.

14 Luku.

Neuvo, kuinka heikko-uskoisia tulee kohdella.

Ottakaat uskossaan heikko huostaanne, rupeamatta väittelemään hänen kanssaan mielipiteistä.
Ap. t. 20:35. Room. 15:1. 1 Kor. 9:22.
2. Toinen uskoo saavansa syödä kaikkea, mutta toinen, joka on heikko, syö vihanneksia. 1 Moos. 1:29. 9:3.
3. Joka syö, älköön halveksiko sitä, joka ei syö; ja joka ei syö, älköön tuomitko sitä, joka syö, sillä Jumala on ottanut hänet huostaansa.
Kol. 2:16.
4. Mikä sinä olet tuomitsemaan toisen palvelijaa? Oman isäntänsä edessä hän seisoo tai kaatuu; mutta hän on pysyvä pystyssä, sillä Herra voi pitää häntä pystyssä. Matt. 7:1. Jaak. 4:12.
5. Toinen katsoo yhden päivän toista paremmaksi, toinen pitää kaikki päivät yhtä hyvinä; kukin olkoon omassa mielessään täysin varma.
Gal. 4:10.
6. Joka valikoi päiviä, se valikoi Herran tähden; ja joka syö, se syö Herran tähden, sillä hän kiittää Jumalaa; ja joka ei syö, se on Herran tähden syömättä ja kiittää Jumalaa.
5 Moos. 8:10. 1 Kor. 10:30 s. 1 Tim. 4:3 s.
7. Sillä ei kukaan meistä elä itselleen, eikä kukaan kuole itselleen.
2 Kor. 5:15. 1 Piet. 4:2.
8. Jos elämme, niin me elämme Herralle, ja jos kuolemme, niin me kuolemme Herralle. Sentähden elimmepä tai kuolimme, niin me olemme Herran omat. Gal. 2:20. 1 Tess. 5:10.
9. Sillä sitä varten Kristus kuoli ja heräsi eloon, että hän olisi niin hyvin kuolleiden kuin elävienkin Herra. Ap. t. 10:36, 42. 2 Kor. 5:15.
10. Mutta sinä, minkätähden sinä tuomitset veljeäsi? Taikka sinä toinen, minkätähden sinä halveksit veljeäsi? Kaikkihan me asetetaan Jumalan tuomioistuimen eteen.
Matt. 25:31 s. Luuk. 6:37. Ap. t. 17:31. 2 Kor. 5:10.
11 Sillä kirjoitettu on: „Niin totta kuin minä elän, sanoo Herra, minun edessäni on jokainen polvi notkistuva, ja jokainen kieli on ylistävä Jumalaa." Jes. 45:23. Fil. 2:10 s.
12. Niin on siis meidän jokaisen tehtävä Jumalalle tili itsestämme.
Matt. 12:36. Room. 2:6. 1 Piet. 4:5.
13. Älkäämme siis enää toisiamme tuomitko, vaan päättäkäät pikemmin olla panematta veljenne eteen loukkauskiveä tai pahennuksen paulaa.
Matt. 18:7. 1 Kor. 8:9. 10:32. 2 Kor. 6:3.
14. Minä tiedän ja olen varma Herrassa Jesuksessa, ettei mikään ole epäpyhää itsessään, vaan ainoastaan sille, joka pitää jotakin epäpyhänä, sille se on epäpyhää.
Matt. 15:11. Ap. t. 10:15. 1 Kor. 8:7. 10:25 s. 1 Tim. 4:4 s. Tiit. 1:15.
15. Mutta jos veljesi joutuu huoliinsa ruokasi vuoksi, niin sinä et enää vaella niinkuin rakkaus vaatii. Älä saata ruuallasi turmioon sitä, jonka edestä Kristus on kuollut. 1 Kor. 8:11.
16. Älkäät siis antako sen hyvän, mikä teillä on, joutua herjattavaksi;
Tiit. 2:5.
17. sillä ei Jumalan valtakunta ole syömistä ja juomista, vaan vanhurskautta ja rauhaa ja iloa Pyhässä Hengessä.
Luuk. 17:20. Room. 5:1. 1 Kor. 8:8. Gal. 5:22.
18. Joka näin palvelee Kristusta, se on Jumalalle otollinen ja ihmisille kelvollinen.
19. Niin tavoitelkaamme siis sitä, mikä edistää rauhaa ja keskinäistä rakentumistamme. Room. 15:2. Hebr. 12:14.
20. Älä ruuan tähden turmele Jumalan työtä. Kaikki tosin on puhdasta, mutta sille ihmiselle, joka syö loukatulla tunnolla, se on pahaa.
21. Hyvä on olla lihaa syömättä ja viiniä juomatta ja kieltäytyä siitä, josta veljesi loukkaantuu tai joutuu lankeemukseen tai heikontuu. 1 Kor. 18:13.
22. Jos sinulla on usko, niin pidä se itseksesi Jumalan edessä. Autuas se, joka ei tuomitse itseään siitä, minkä hän tutkii oikeaksi; 1 Joh. 3:21.
23. mutta joka epäröi ja kuitenkin syö, se on tuomittu, koska syöminen ei lähtenyt uskosta, ja kaikki, mikä ei ole uskosta, on syntiä. Mark. 16:16.

15 Luku.

Neuvo kärsivällisyyteen ja yksimielisyyteen. Apostoli lupaa tulla Roomaan, jos Jumala suo.

Mutta meidän, vahvojen, tulee kantaa heikkojen vajavaisuuksia, eikä elää ainoastaan itsellemme.
Room. 14:1. 1 Kor. 9:19, 22. Gal. 6:2. 1 Tess. 5:14.

2. Olkoon kukin meistä lähimäiselleen mieliksi hänen hyväkseen, että hän rakentuisi. Fil. 2:4.
3. Sillä ei Kristuskaan elänyt itselleen mieliksi, vaan sen mukaan kuin on kirjoitettu. „Niiden herjaukset, jotka sinua herjasivat, ovat sattuneet minuun.“ Ps. 69:9 s. Joh. 6:38. Fil. 2:5.
4. Sillä kaikki mikä ennen on kirjoitettu, on kirjoitettu meille opiksi, että meillä kärsivällisyyden ja kirjoitusten lohdutuksen kautta olisi toivo. Ps. 119:50. Room. 4:23. 1 Kor. 10:11. 2 Tim. 3:16.
5. Mutta kärsivällisyyden ja lohdutuksen Jumala suokoon teille, että olisitte yksimieliset keskenänne, Kristuksen Jesuksen tahdon mukaan, Joh. 17:21. Room. 12:16. 1 Kor. 1:10. Fil. 2:2.
6. että te yksimielisesti ja yhdestä suusta ylistäisitte Jumalaa ja Herramme Jesuksen Kristuksen Isää. Ap. t. 4:24.
7. Ottakaat sentähden huostaanne toinen toisenne, niinkuin Kristuskin on teidät huostaansa ottanut Jumalan kunniaksi. Room. 14:3.
8. Sillä minä sanon, että Kristus on tullut ympärileikattujen palvelijaksi Jumalan totuuden tähden, vahvistaakseen isille annetut lupaukset, Matt. 15:24. Ap. t. 3:25 s.
9. mutta että pakanat laupeuden tähden ylistävät Jumalaa, niinkuin on kirjoitettu: „Sentähden minä ylistän sinua pakanain seassa ja veisaan kiitosta sinun nimellesi.“ 2 Sam. 22:50. Ps. 18:50. Joh. 10:16. Room. 11:30.
10. Ja vielä Raamattu sanoo: „Iloitkaat, te pakanat, hänen kansansa kanssa!“ 5 Moos. 32:43.
11. Ja taas: „Kiittäkäät Herraa, kaikki pakanat, ja ylistäkööt häntä kaikki kansat!“ Ps. 117:1.
12. Ja myös Jesaja sanoo: „On tuleva Jessen juurivesa, se joka nousee hallitsemaan pakanoita; häneen pakanat panevat toivonsa.“ Jes. 11:1, 10. Matt. 12:21. Ilm. 5:5. 22:16.
13. Mutta toivon Jumala täyttäköön teidät kaikella ilolla ja rauhalla uskossa, että teillä olisi runsas toivo Pyhän Hengen voiman kautta.
14. Veljeni, minä kyllä uskon teistä, että te jo ilmankin olette kuntoa täynnä, ja että teillä on tieto kaikesta, niin että myös kykenette toinen toistanne neuvomaan. 2 Piet. 1:12. 1 Joh. 2:21.
15. Kuitenkin olen paikka paikoin jotenkin rohkeasti teille kirjoittanut uudestaan muistuttaakseni teille näitä asioita, sen armon nojalla, jonka Jumala on antanut minulle, Room. 12:3.
16. että olisin Kristuksen Jesuksen palvelija pakanain keskuudessa, papillisesti toimittaakseni Jumalan evankeliumin palvelusta, jotta pakanakansat tulisivat otolliseksi ja Pyhän Hengen kautta pyhitetyksi uhriksi. Mal. 1:11. Ap. t. 9:15. 13:2. Room. 11:13. Gal. 2:9. 1 Tim. 2:7. 2 Tim. 1:11.
17. Kerskaan siis työstäni Jumalan palveluksessa ainoastaan Kristuksessa Jesuksessa; 1 Kor. 1:31.
18. sillä minä en rohkene puhua mistään muusta kuin siitä, mitä Kristus, saattaakseen pakanat kuuliaisiksi, on minun kauttani vaikuttanut sanalla ja teoilla, Ap. t. 21:19. Room. 16:26.
19. tunnustekojen ja ihmeiden voimalla, Pyhän Hengen voimalla, niin että minä Jerusalemista ja sen ympäristöstä alkaen Illyrikoon saakka olen kaikkialla julistanut Kristuksen evankeliumia, Mark. 16:17. Ap. t. 19:11. 2 Kor. 12:12.
20. ja sillä tavoin, että olen pitänyt kunnianani olla julistamatta evankeliumia siellä, missä Kristuksen nimi jo on mainittu, jotten rakentaisi toisen laskemalle perustukselle, 2 Kor. 10:15 s.
21. vaan niinkuin on kirjoitettu: „Ne, joille ei ole julistettu hänestä, saavat hänet nähdä, ja jotka eivät ole kuulleet, ne ymmärtävät.“ Jes. 52:15.
22. Sentähden olenkin niin usein ollut estetty tulemasta teidän luoksenne. Room. 1:13.
23. Mutta koska minulla nyt ei enää ole tilaa näissä paikkakunnissa ja kun jo monta vuotta olen halunnut tulla teidän luoksenne, Ap. t. 19:21. Room. 1:10 s.
24. niin minä Espanjaan matkustaessani tulen tykönne, sillä minä toivon teidän kauttanne matkustaessani näkeväni teidät ja saavani teiltä saattajia sinne, kunhan ensin olen jonkun verran virkistynyt teidän seurassanne. 1 Kor. 16:6.
25. Mutta nyt minä matkustan Jerusalemiin pyhille palvelusta tekemään. Ap. t. 19:21. 20:22. 24:17.
26. Sillä Makedonia ja Akaija ovat hyväksi nähneet panna toimeen keräyksen Jerusalemissa asuvien pyhien köyhiä varten. 1 Kor. 16:1. 2 Kor. 8:1. 9:1 s. Gal. 2:9 s.
27. Sen he ovat tehneet omasta hyvästä tahdostaan ja he ovatkin sen heille velkaa; sillä jos pakanat ovat tulleet osallisiksi heidän hengellisistä tavaroistaan, niin he puolestaan ovat velvolliset auttamaan heitä maallisilla tavaroillaan. 1 Kor. 9:11. Gal. 6:6.
28. Kun olen tehtäväni suorittanut ja tämän hedelmän heidän helmaan-

sa kantanut, lähden minä sitten teidän kauttanne Espanjaan;
29. ja minä tiedän, että tullessani luoksenne tulen Kristuksen täydellinen siunaus mukanani. Room. 1:11.
30. Mutta minä kehoitan teitä, veljet, Herramme Jesuksen Kristuksen kautta ja Hengen rakkauden kautta, taistelemaan kanssani rukoillen minun edestäni Jumalaa,
2 Kor. 1:11. Ef. 6:18 s. Kol. 4:3,12.
31. että pelastuisin Judean uskottomien käsistä ja että Jerusalemia varten tuomani avustus olisi pyhille mieluinen, 2 Tess. 3:1 s.
32. että minä Jumalan tahdon mukaisesti ilolla saapuisin luoksenne ja virkistyisin teidän seurassanne.
33. Rauhan Jumala olkoon kaikkien teidän kanssanne! Amen. 2 Kor. 13:11. Fil. 4:9. 1 Tess. 5:23. 2 Tess. 3:16.

16 Luku.

Tervehdyksiä. Ylistys Jumalalle.

Minä suljen teidän suosioonne sisaremme Foiben, joka on Kenkrean seurakunnan palvelija.
2. että otatte hänet vastaan Herrassa, niinkuin pyhien sopii, ja autatte häntä kaikessa missä hän teitä tarvitsee; sillä hän on ollut monelle avuksi ja myöskin minulle.
3. Sanokaat terveisiä Priskalle ja Akulaalle, työkumppaneilleni Kristuksessa Jesuksessa,
Ap. t. 18:2 s. 26. 1 Kor. 16:19. 2 Tim. 4:19.
4. — jotka minun henkeni edestä ovat panneet oman henkensä alttiiksi ja joita en ainoastaan minä kiitä, vaan myös kaikki pakanain seurakunnat —
5. ja seurakunnalle heidän talossaan. Terveisiä Epainetolle, rakkaalleni, joka on Kristuksen ensi sato Aasiasta.
1 Kor. 16:15.
6. Terveisiä Marialle, joka on nähnyt paljon vaivaa teidän tähtenne.
7. Terveisiä Andronikolle ja Juniaalle, heimolaisilleni ja vankeustovereilleni, joilla on suuri arvo apostolien joukossa ja jotka jo ennen minua ovat olleet Kristuksessa.
8. Terveisiä Ampliaalle, rakkaalleni Herrassa.
9. Terveisiä Urbanolle, meidän työtoverillemme Kristuksessa, ja Stakylle, rakkaalleni.
10. Terveisiä Apelleelle, joka on koeteltu Kristuksessa. Terveisiä Aristobulon perhekuntalaisille.
11. Terveisiä Herodionille, heimolaiselleni. Terveisiä Narkisson perhekuntalaisille, jotka ovat Herrassa.
12. Terveisiä sisarillemme Tryfainalle ja Tryfosalle, jotka ovat nähneet vaivaa Herrassa. Terveisiä Persikselle, rakastetulle sisarelle, joka on nähnyt paljon vaivaa Herrassa.
13. Terveisiä Rufukselle, valitulle Herrassa, ja hänen äidilleen, joka on kuin äiti minullekin.
14. Terveisiä Asynkritolle, Flegonille, Hermeelle, Patrobaalle, Hermaalle ja veljille, jotka ovat heidän kanssaan.
15. Terveisiä Filologolle ja Julialle, Nereukselle ja hänen sisarelleen ja Olymppaalle ja kaikille pyhille, jotka ovat heidän kanssaan.
16. Tervehtikäät toisianne pyhällä suudelmalla. Kaikki Kristuksen seurakunnat sanovat teille terveisiä.
1 Kor. 16:20. 2 Kor. 13:12. 1 Tess. 5:26. 1 Piet. 5:14
17. Mutta minä kehoitan teitä, veljet, pitämään silmällä niitä, jotka saattavat aikaan erimielisyyttä ja pahennusta vastoin sitä oppia, jonka te olette oppineet; vetäytykäät pois heistä. Gal. 1:8 s. Fil. 3:2. Kol. 2:8. 2 Tess. 3:6. 1 Tim. 6:3. 2 Tim. 3:2. 2 Joh. v. 10.
18. Sillä sellaiset eivät palvele Herraamme Kristusta, vaan omaa vatsaansa, ja pettävät suloisilla sanoilla ja kauniilla puheella vilpittömäin sydämmet. Hes. 13:18. Fil. 3:18 s. 2 Piet. 2:3.
19. Onhan teidän kuuliaisuutenne tullut kaikkien tietoon; sentähden minä iloitsen teistä, mutta tahdon, että olette hyvään viisaita, mutta pahaan tyhmiä.
Jer. 4:22. Matt. 10:16. Room. 1:8. 1 Kor. 14:20.
20. Ja rauhan Jumala on pian ruhjova saatanan teidän jalkainne alle. Herramme Jesuksen armo olkoon teidän kanssanne!
1 Moos. 3:15. 1 Kor. 16:23. 2 Kor. 13:13. Fil. 4:23. 1 Tess. 5:28. 2 Tess. 3:18. Ilm. 22:21.
21. Terveisiä sanoo teille Timoteus, työtoverini, ja heimolaiseni Lukius, Jason ja Sosipater.
Ap. t. 16:1. 20:4. Fil. 2:19 s. 1 Tess. 3:2.
22. Minä Tertius, joka olen kirjoittanut tämän kirjeen, sanon teille terveisiä Herrassa.
23. Gaijus, minun ja koko seurakunnan isäntä, sanoo teille terveisiä. Erastus, kaupungin rahainhoitaja, ja veli Kvartus sanovat teille terveisiä.
1 Kor. 1:14.
24. Herramme Jesuksen Kristuksen armo olkoon teidän kaikkien kanssanne! Amen.
25. Mutta hänelle, joka voi teitä vahvistaa minun evankeliumini ja Jesuksen Kristuksen saarnan mukaan, sen ilmaistun salaisuuden mukaan, joka kautta ikuisten aikojen on ollut ilmaisematta, Matt. 13:35. 1 Kor. 2:7. Ef. 1:9. 3:9,20. Kol. 1:26 s. 2 Tim. 1:9 s.
26. mutta joka nyt on julkisaatettu

ja profetallisten kirjoitusten kautta ijankaikkisen Jumalan käskystä tiettäväksi tehty kaikille kansoille uskon kuuliaisuuden aikaan saamiseksi,
Room. 1:5. Tiit. 1:2 s.
27. Jumalalle, ainoalle viisaalle, Jesuksen Kristuksen kautta, hänelle olkoon kunnia ijankaikkisesti! Amen.
1 Tim. 1:17. 6:16. Juud. v. 25.

PAAVALIN ENSIMMÄINEN KIRJE KORINTTOLAISILLE.

1 Luku.

Neuvotaan yksimielisyyteen Kristuksessa. Varoitetaan puolueriidoista.

Paavali, Jumalan tahdosta kutsuttu Kristuksen Jesuksen apostoliksi, ja veli Sostenes.
Ap. t. 18:17. 2 Kor. 1:1. Kol. 1:1.
2. Jumalan seurakunnalle Korintossa, Kristuksessa Jesuksessa pyhitetyille, jotka ovat kutsutut ja pyhät samoinkuin kaikki ne, jotka avuksi huutavat meidän Herramme Jesuksen Kristuksen nimeä joka paikkakunnassa, sekä heidän että meidän.
Joh. 17:19. 1 Kor. 6:11. Ef. 1:1. 1 Tess. 4:7. 2 Tim. 1:9.
3. Armo olkoon teille ja rauha Jumalalta, meidän Isältämme, ja Herralta Jesukselta Kristukselta?
Room. 1:7. 2 Kor. 1:2. Gal. 1:3. Ef. 1:2.
4. Minä kiitän Jumalaani aina teidän tähtenne siitä Jumalan armosta, joka on annettu teille Kristuksessa Jesuksessa,
Room. 1:8. Ef. 1:15 s.
5. että olette kaikessa hänestä rikastuneet, kaikessa sanassa ja kaikessa tiedossa,
Room. 15:14. 1 Kor. 12:7 s. 2 Kor. 8:7. Kol. 1:9.
6. sen mukaan kuin todistus Kristuksesta on teissä vahvistettu,
7. niin ettei teiltä mitään puutu missään armolahjassa, teidän odottaessanne Herramme Jesuksen Kristuksen ilmestystä.
Fil. 3:20. 1 Tess. 1:10. Tiit. 2:13.
8. Hän on myös vahvistava teitä loppuun asti; niin että olette nuhteettomat Herramme Jesuksen Kristuksen päivänä.
2 Kor. 1:21. Fil. 1:6,10. Kol. 1:22. 1 Tess. 3:13. 5:23.
9. Jumala on uskollinen, jonka kautta te olette kutsutut hänen Poikansa Jesuksen Kristuksen, meidän Herramme, yhteyteen. 5 Moos. 7:9. Joh. 15:5. 1 Kor. 10:13. 1 Tess. 5:24. 2 Tess. 3:3. 1 Joh. 1:3.
10. Mutta minä kehoitan teitä, veljet, Herramme Jesuksen Kristuksen nimen kautta, että kaikki puhuisitte samalla tavalla eikä olisi riitoja keskuudessanne, vaan että olisitte täysin samaa mieltä ja ajattelisitte samalla tavalla. Room. 12:16. 15:5. 1 Kor. 11:18. 2 Kor. 13:11. Ef. 4:3. Fil. 2:2. 3:15 s. 1 Piet. 3:8.
11. Sillä Kloen perheväeltä olen saanut teistä kuulla, veljeni, että olette riitaisia keskenänne.
12. Tarkoitan sitä, että te kukin sanotte: „Minä olen Paavalin," „Minä olen Apolloksen," „Minä olen Keefaan," „Minä olen Kristuksen."
Joh. 1:42. Ap. t. 18:24. 1 Kor. 3:4.
13. Onko Kristus jaettu? Vai onko Paavali ristiinnaulittu teidän edestänne? Tai oletteko kastetut Paavalin nimeen?
14. Minä kiitän Jumalaa, etten ole kastanut teistä ketään muita kuin Krispon ja Gaijon, Ap. t. 18:8. Room. 16:23.
15. jottei kukaan saattaisi sanoa, että olette minun nimeeni kastetut.
16. Kastoinhan tosin Stefanaankin perhekunnan; sitten en tiedä olenko ketään muuta kastanut. 1 Kor. 16:15 s.
17. Sillä Kristus ei lähettänyt minua kastamaan, vaan evankeliumia julistamaan, ei kuitenkaan puheen viisaudella, jottei Kristuksen risti menettäisi voimaansa.
Ap. t. 9:15. 1 Kor. 2:1,4,13. Gal. 1:15 s. 6:14.
18. Sillä sana rististä on hullutusta niistä, jotka kadotukseen joutuvat, mutta meille, jotka pelastumme, se on Jumalan voima.
Ap. t. 17:18. Room. 1:16. 2 Kor. 4:3. 2 Tess. 2:10.
19. Onhan kirjoitettu: „Minä hävitän viisasten viisauden ja ymmärtäväisten ymmärryksen minä teen tyhjäksi." Job 5:12 s. Jes. 29:14.
20. Missä ovat viisaat? Missä kirjanoppineet? Missä tämän maailman älyniekat? Eikö Jumala ole tehnyt tämän maailman viisautta hullutukseksi?
Job 12:17. Jes. 44:25. Room. 1:22. 1 Kor. 3:18.
21. Sillä kun maailma viisautensa avulla ei oppinut tuntemaan Jumalaa hänen viisaudessaan, niin Jumälanäki hyväksi tyhmän saarnan kautta pelastaa ne, jotka uskovat,
Matt. 11:25 s. Luuk. 10:21.
22. koskapa juutalaiset vaativat tun-

nustekoja ja kreikkalaiset etsivät viisautta, Matt. 12:38. 16:1. Mark. 8:11. Luuk. 11:16. Joh. 4:48. 6:30. Ap. t. 17:18,32.

23. me taas saarnaamme ristiinnaulittua Kristusta, joka on juutalaisille pahennus ja pakanoille hullutus, Jes. 8:14. Room. 9:32. 1 Kor. 2:14. 1 Piet. 2:8.

24. mutta niille, jotka ovat kutsutut, juutalaisia tai kreikkalaisia, me saarnaamme Kristusta, joka on Jumalan voima ja Jumalan viisaus. 2 Kor. 13:4. Kol. 2:3.

25. Sillä Jumalan hullutus on ihmisiä viisaampi, ja Jumalan heikkous on ihmisiä väkevämpi.

26. Sillä katsokaat, veljet, kutsumistanne, ettei ole monta lihallista viisasta, ei monta mahtavaa, ei monta jalosukuista, Luuk. 16:15. Joh. 7:48. Ap. t. 8:27 s. 1 Kor. 2:8. Jaak. 2:1 s.

27. vaan mikä on mieletöntä maailmassa, sen Jumala valitsi, saattaakseen viisaat häpeään, ja mikä on heikkoa maailmassa, sen Jumala valitsi, saattaakseen häpeään sen, mikä on väkevää, Matt. 11:25.

28. ja mikä maailmassa on halpasukuista ja halveksittua, sen Jumala valitsi, sen joka ei mitään ole, tehdäkseen mitättömäksi sen, joka jotakin on,

29. ettei yksikään liha voisi kerskata Jumalan edessä. Room. 3:27. Ef. 2:9.

30. Mutta hänestä on teidän olemisenne Kristuksessa Jesuksessa, joka on tullut meille viisaudeksi Jumalalta ja vanhurskaudeksi ja pyhitykseksi ja lunastukseksi, Jer. 23:5 s. 33:15 s. Joh. 17:19. Room. 4:25. 2 Kor. 5:21. Ef. 1:7. Kol. 1:14. 2:3.

31. että kävisi, niinkuin on kirjoitettu: „Joka kerskaa, se kerskatkoon Herrasta.“ Jer. 9:23 s. 2 Kor. 10:17.

2 Luku.

Jumalan evankeliumi on hullutus luonnolliselle ihmiselle, ja korkeampi kaikkea ihmisviisautta.

Ja, veljeni, kun minä tulin teidän tykönne, en tullut puheen tai viisauden loistolla teille Jumalan todistusta julistamaan. Ap. t. 18:1 s. 1 Kor. 1:17.

2. Sillä minä en pitänyt itseäni teidän keskellänne mitään tietävän, vaan ainoastaan Jesuksen Kristuksen, hänen ristiinnaulitun. Gal. 6:14. Fil. 3:8.

3. Ja ollessani teidän luonanne minä olin heikkouden ja pelvon ja suuren vavistuksen vallassa, Ap. t. 18:9. 2 Kor. 10:1,10. 11:30. Gal. 4:13.

4. ja puheeni ja saarnani ei ollut kiehtovissa inhimillisen viisauden sanoissa, vaan Hengen ja voiman osoituksessa.

5. ettei uskonne perustuisi ihmisten viisauteen, vaan Jumalan voimaan, Room. 15:19. 1 Kor. 4:20. 2 Kor. 4:7. Ef. 1:19. 1 Tess. 1:5.

6. Kuitenkin me puhumme viisautta täydellisten seurassa, mutta ei tämän maailman viisautta eikä tämän maailman valtiasten, jotka kukistuvat; 1 Kor. 14:20. Fil. 3:15. Hebr. 5:14. Jaak. 3:15.

7. vaan me puhumme salaisuutena ollutta Jumalan viisautta, sitä kätkettyä, jonka Jumala oli edeltämäärännyt ennen maailman aikoja meidän kirkkaudeksemme, Job 28:21. Room. 16:25. 1 Kor. 4:1. Ef. 3:9. Kol. 1:26.

8. ja jota ei kukaan tämän maailman valtiaista ole tuntenut, sillä jos olisivat sen tunteneet, eivät he olisi kirkkauden Herraa ristiinnaulinneet, Matt. 11:25. Luuk. 23:34. Joh. 7:48. 16:3. Ap. t. 3:17. 13:27. 1 Tim. 1:13.

9. vaan me puhumme — niinkuin on kirjoitettu — sitä „mitä silmä ei ole nähnyt eikä korva kuullut, mikä ei ole ihmisen sydämmeen noussut, ja minkä Jumala on valmistanut niille, jotka häntä rakastavat.“ Jes. 64:4.

10. Mutta meille Jumala on sen ilmaissut Henkensä kautta, sillä Henki tutkii kaikki, Jumalan syvyydetkin. Joh. 16:13. 1 Joh. 2:27.

11. Sillä kuka ihminen tietää mitä ihmisessä on muu kuin ihmisen henki, joka hänessä on? Samoin ei myöskään kukaan muu kuin Jumalan Henki tiedä mitä Jumalassa on. San. 20:27. Room. 11:33 s.

12. Mutta me emme ole saaneet maailman henkeä, vaan sen Hengen, joka on Jumalasta, että tietäisimme mitä Jumala on meille lahjoittanut; Room. 8:9.

13. ja sitä me myös puhumme, emme inhimillisen viisauden opettamin sanoin, vaan Hengen opettamin, selittäen hengellisiä asioita hengellisellä tavalla. 1 Kor. 1:17. 2 Piet. 1:16.

14. Mutta luonnollinen ihminen ei ota vastaan sitä, mikä Jumalan Hengen on; sillä se on hänelle hullutusta eikä hän voi sitä ymmärtää, koska se on arvosteltava hengellisesti. Joh. 14:17. Room. 8:5. 1 Kor. 1:18, 23. Juud. v. 19.

15. Hengellinen ihminen sitä vastoin arvostelee kaikkea, mutta häntä itseään ei kukaan arvostele. San. 28:5. 1 Tess. 5:21. 1 Joh. 2:20. 5:20.

16. Sillä kuka on tullut tuntemaan Herran mielen, niin että voisi neuvoa häntä? Mutta meillä on Kristuksen mieli. Job 15:8. Jes. 40:13. Jer. 23:18. Room. 11:34. Fil. 2:5.

3 Luku.

Varoitetaan lihallisesta mielestä. Oikea uskon perustus.

Ja, veljeni, minun ei käynyt puhuminen teille niinkuin hengellisille, vaan niinkuin lihallisille, niinkuin lapsille Kristuksessa. Ef. 4:13 s.
2. Maitoa juotin teille, en antanut ruokaa, sillä sitä ette silloin sietäneet, ja ettepä vielä nytkään siedä; Joh. 16:12. Hebr. 5:12 s. 1 Piet. 2:2.
3. olettehan vielä lihallisia. Sillä kun olette keskenänne kateellisia ja riitaisia, ettekö silloin ole lihallisia ja vaella ihmisten tavoin?
1 Kor. 1:11 s. 11:18. Gal. 5:19 s. Jaak. 3:16.
4. Kun yksi sanoo: ,,Minä olen Paavalin," ja toinen: ,,Minä olen Apolloksen," ettekö silloin ole niinkuin ihmiset ainakin?
5. Mikä Apollos sitten on? Ja mikä Paavali on? Hehän ovat ainoastaan palvelijoita, joiden kautta te olette tulleet uskoviksi, palvelijoita sen kykynsä mukaan, minkä Herra on heille kullekin antanut.
Ap.t. 18:24 s. Room. 12:3. 1 Kor. 1:13. 4:1. 16:12.
6. Minä istutin, Apollos kasteli, mutta Jumala on antanut kasvun.
Ap. t. 18:1,24 s. 19:1 1 Kor. 4:15.
7. Niin ei siis istuttaja ole mitään, eikä kastelijakaan, vaan Jumala, joka kasvun antaa. Gal. 6:3.
8. Mutta istuttaja ja kastelija ovat yhtä; kuitenkin on kumpikin saava oman palkkansa oman työnsä mukaan. Ps. 62:13. Jer. 17:10. 32:19. Matt. 16:27. Room. 2:6. 1 Kor. 4:5. Ilm. 2:23. 22:12.
9. Sillä me olemme Jumalan työtovereita; te olette Jumalan viljelysmaa, olette Jumalan rakennus.
Matt. 13:3 s. 2 Kor. 6:1. Ef. 2:20 s. Hebr. 3:3 s.
10. Sen Jumalan armon mukaan, joka on minulle annettu, minä olen taitavana rakentajana pannut perustuksen, ja toinen sille rakentaa, mutta katsokoon kukin kuinka sille rakentaa. Room. 15:20. 1 Kor. 15:10. 2 Piet. 3:15.
11. Sillä muuta perustusta ei kukaan voi panna kuin mikä jo on pantu, ja se on Jesus Kristus. Jes. 28:16. 1 Piet. 2:6 s.
12. Mutta jos joku rakentaa tälle perustukselle, rakensipa kullasta, hopeasta, jalokivistä, puusta, heinistä tai oljista,
13. niin kunkin teko on tuleva näkyviin; sillä se päivä on saattava sen ilmi, koska se tulessa ilmestyy, ja tuli on koetteleva minkälainen kunkin teko on. Room. 2:5 s.
1 Kor. 4:5. 2 Tess. 1:8. 1 Piet. 1:7. Ilm. 20:12.
14. Jos jonkun tälle perustukselle rakentama rakennus kestää, on hän saava palkan; 2 Joh. v. 8.
15. mutta jos jonkun rakennus palaa poroksi, joutuu hän vahinkoon; mutta hän itse on pelastuva, kuitenkin ikäänkuin tulen läpi. Juud. v. 23.
16. Ettekö tiedä, että olette Jumalan temppeli ja että Jumalan Henki asuu teissä? 1 Kor. 6:19.
2 Kor. 6:16. Ef. 2:20 s. Hebr. 3:6. 1 Piet. 2:5.
17. Jos joku turmelee Jumalan temppelin, on Jumala turmeleva hänet; sillä Jumalan temppeli on pyhä, ja te olette se temppeli.
18. Älköön kukaan pettäkö itseään. Jos joku teistä luulee olevansa viisas tässä maailmassa, on hänen tultava tyhmäksi, jotta hänestä tulisi viisas. San. 3:7. Jes. 5:21. Gal. 6:3.
19. Sillä tämän maailman viisaus on hullutusta Jumalan silmissä. Onhan kirjoitettu: ,,Hän ottaa viisaat kiinni heidän kavaluudessaan;"
Job 5:13. 1 Kor. 1:20.
20. ja vielä: ,,Herra tuntee viisasten ajatukset, hän tietää ne turhiksi."
Ps. 94:11.
21. Älköön siis kukaan kerskatko ihmisistä; sillä kaikki on teidän,
22. teidän on Paavali ja Apollos ja Keefas, teidän on maailma ja elämä ja kuolema, nykyiset ja tulevaiset, kaikki on teidän. Room. 8:38.
23. Mutta te olette Kristuksen, ja Kristus on Jumalan.
Joh. 17:21. Room. 14:8. 1 Kor. 11:3. 2 Kor. 10:7.

4 Luku.

Apostolit asetetut maailman ihmeeksi ja tunkioksi. Itsekerskauksen varoitus.

Niin pitäköön jokainen meitä Kristuksen käskyläisinä ja Jumalan salaisuuksien talouden hoitajina.
1 Kor. 3:5. 2 Kor. 6:4. Kol. 1:25.
2. Sitä nyt talouden hoitajilta ainoastaan vaaditaan, että he havaitaan uskollisiksi. Matt. 24:45. Luuk. 12:42.
3. Mutta siitä minä hyvin vähän välitän, että te tai joku inhimillinen päivä rupeatte minua tuomitsemaan; enpä itsekään tuomitse itseäni,
4. sillä ei minulla ole mitään tunnollani, mutta en minä silti ole vanhurskautettu, vaan minun tuomitsijani on Herra. 2 Moos. 34:7.
Ps. 130:3. 143:2. Ap. t. 23:1. Room. 3:20.
5. Älkäät sentähden lausuko mitään tuomiota, ennenkuin aika on, ennenkuin Herra tulee, joka myös on saattava valoon pimeyden piilot ja tuova ilmi sydänten aikeet; ja silloin kukin saa kiitoksensa Jumalalta.
Matt. 7:1. Room. 2:1,16.
1 Kor. 3:8. 2 Kor. 5:10. Ilm. 20:12.
6. Tämän olen, veljet, sovelluttanut itseeni ja Apollokseen, teidän täh-

tenne, jotta meistä oppisitte, ettei
kenkään enempää itsestänsä ajattelisi
kuin mitä on kirjoitettu, jottette
pöyhkeillen asettuisi jonkun puolelle
toista vastaan. Room. 12:3.
7 Sillä kuka antaa sinulle etusijan?
Ja mitä sinulla on, jota et ole saanut?
Mutta jos olet sen saanut, niin miksi
sitten kerskaat juuri kuin et olisi
saanut? 1 Aik. 29:14.
Joh. 3:27. Room. 12:6. 1 Piet. 4:10. Jaak. 1:17.
8. Te olette muka jo ravitut, teistä
on tullut jo rikkaita, te olette ilman
meitä päässeet kuin miksikin kuninkaiksi!
Kunpa teistä olisikin tullut
kuninkaita, niin että mekin pääsisimme
kuninkailemaan teidän kanssanne!
Ilm. 3:17 s.
9. Sillä minusta näyttää, että Jumala
on asettanut meidät apostolit viimeisiksi,
ikäänkuin kuolemaan
tuomituiksi; meistähän on tullut kaiken
maailman kumma, sekä enkelien
että ihmisten, Ps. 44:23. Room. 8:36.
1 Kor. 15:30 s. 2 Kor. 4:11. 6:9. Hebr. 10:33.
10. me olemme houkkia Kristuksen
tähden, mutta tehän olette älykkäitä
Kristuksessa, me olemme heikkoja,
mutta te väkeviä; te kunnioitettuja,
mutta me halveksituita.
Ap. t. 26:24. 1 Kor. 2:3. 2 Kor. 13:9.
11. Vielä tänäkin hetkenä me kärsimme
sekä nälkää että janoa, olemme
alasti, meitä piestään ja me kuljemme
kodittomina,
Ap. t. 23:2. 2 Kor. 4:8 s. 6:5. 11:23 s.
12. me näemme vaivaa omin käsin
työtä tehden. Meitä herjataan, mutta
me siunaamme; meitä vainotaan,
mutta me kärsimme;
Ps. 109:28. Matt. 5:44. Luuk. 6:28. 23:34.
Joh. 15:20. Ap. t. 7:60. 18:3. 20:34.
Room. 12:14. 1 Tess. 2:9. 2 Tess. 3:8.
13. meitä parjataan, mutta me puhumme
leppeästi; meistä on tehty
kuin kaiken maailman tunkio, me
olemme kuin joka miehen hylkyjä,
aina tähän päivään asti.
Val. 3:45. Joh. 16:2. 1 Piet. 3:9.
14. En kirjoita tätä häväistäkseni
teitä, vaan niinkuin rakkaita lapsiani
neuvoen. 1 Tess. 2:11.
15. Sillä vaikka teillä olisi kymmenen
tuhatta kasvattajaa Kristuksessa,
niin ei teillä kuitenkaan ole monta
isää; sillä minähän teidät synnytin
evankeliumin kautta Kristuksessa Jesuksessa.
Ap. t. 18:11. Gal. 4:19. Filem. v. 10.
16. Kehoitan siis teitä: ottakaat minut
esikuvaksenne.
1 Kor. 11:1. Fil. 3:17. 1 Tess. 1:6. 2 Tess. 3:9.
17. Juuri sentähden lähetin teille
Timoteuksen, joka on minun rakas
ja uskollinen poikani Herrassa; hän
on muistuttava teitä minun teistäni,
joita vaellan Kristuksessa Jesuksessa,
sen mukaan kuin kaikkialla, joka
seurakunnassa, opetan.
Ap. t. 19:22. Fil. 2:20 s. 2 Tim. 1:2.
18. Muutamat teistä ovat paisuneet
pöyhkeiksi ihan niinkuin minä en
tulisikaan teidän tykönne.
19. Mutta minä tulen pian teidän
tykönne, jos Herra tahtoo, ja silloin
minä otan selon, en noiden pöyhkeiden
sanoista, vaan voimasta. Jaak. 4:15.
20. Sillä Jumalan valtakunta ei ole
sanoissa, vaan voimassa.
1 Kor. 2:4. 1 Tess. 1:5.
21. Kummanko tahdotte? Tulenko
tykönne vitsa kädessä vaiko rakkaudessa
ja sävyisyyden hengessä?
2 Kor. 10:1. 13:10.

5 Luku.

Julkisyntinen on eroitettava pois seurakunnan yhteydestä.

Yleensä kuuluu, että teidän keskuudessanne
harjoitetaan haureutta, jopa semmoistakin
haureutta, joka on kuulumatonta pakanainkin
keskuudessa, että näet joku pitää
isänsä vaimoa. 3 Moos. 18:8. 5 Moos. 27:20.
2. Ja te olette paisuneet pöyhkeiksi!
Vaan eikö teidän pikemminkin
olisi pitänyt tulla murheellisiksi, että
se, joka on tuommoisen teon tehnyt,
poistettaisiin keskuudestanne?
3. Sillä minä, joka tosin ruumiillisesti
olen poissa, mutta hengessä
kuitenkin läsnä, olen jo, niinkuin
olisin ollut läsnä, puolestani päättänyt,
että se, joka tuommoisen teon
on tehnyt, on Kol. 2:5.
4. — sittenkuin me, te ja minun
henkeni ynnä Herramme Jesuksen
voima, olemme tulleet yhteen —
Matt. 16:19. 18:18 s. Joh. 20:23. Ap. t. 15:28.
5. Herramme Jesuksen nimessä hyljättävä
saatanan haltuun lihan turmioksi,
jotta hänen henkensä pelastuisi
Herran päivänä.
San. 23:14. 1 Tim. 1:20. 1 Piet. 4:6.
6. Ei ole hyvä, että kerskaatte. Ettekö
tiedä, että vähäinenkin hapatus
hapattaa koko taikinan?
Matt. 16:6. Gal. 5:9. Jaak. 4:16.
7. Peratkaat pois vanha hapatus,
että teistä tulisi uusi taikina, niinkuin
te olettekin happamattomat;
sillä onhan meidänkin pääsiäislampaamme,
Kristus, jo teurastettu.
Jes. 53:7. Joh. 1:29, 36. 1 Piet. 1:19.
8. Viettäkäämme siis juhlaa, ei vanhassa
hapatuksessa eikä ilkeyden ja
pahuuden hapatuksessa, vaan puhtauden
ja totuuden happamattomuudessa.
2 Moos. 12:8, 15. 5 Moos. 16:3.

9. Kirjoitin teille kirjeessäni, ettette seurustelisi huorintekijäin kanssa;
2 Kor. 6:14. Ef. 5:11.
10. en tarkoittanut yleensä tämän maailman huorintekijöitä tai ahneita tai rosvoja tai epäjumalanpalvelijoita, sillä silloinhan teidän täytyisi lähteä pois maailmasta.
Joh. 17:15. 1 Joh. 5:19.
11. Vaan minä kirjoitin teille, että jos joku, jota kutsutaan veljeksi, on huorintekijä tai ahne tai epäjumalan palvelija tai herjaaja tai juomari tai rosvo, te ette seurustelisi ettekä edes söisikään semmoisen kanssa.
San. 23:20. Matt. 18:17. Room. 16:17. 2 Tess. 3:6.
12. Sillä ei ole minun asiani tuomita niitä, jotka ovat ulkopuolella. Ettekö tekin tuomitse vain niitä, jotka ovat sisällä?
13. Mutta ulkopuolella olevat tuomitsee Jumala. Poistakaat keskuudestanne se, joka on paha.
5 Moos. 13:5. 17:7. 22:21 s. 24:7.

6 Luku.

Kristityn ei sovi käydä oikeutta veljien kanssa. Kehoitus oikein käyttämään kristityn vapautta ja varoitus haureudesta.

Kuinka rohkenee kukaan teistä, jolla on riita-asia toisen kanssa, käydä oikeutta vääräin edessä? Miksei pyhien edessä?
2. Vai ettekö tiedä, että pyhäthän ne tulevat maailmankin tuomitsemaan? Ja jos te tuomitsette maailman, ettekö kykene sitten ratkaisemaan vähäarvoisia asioita?
Dan. 7:22. Matt. 19:28. Luuk. 22:29 s. Juud. v. 14 s.
3. Ettekö tiedä, että me tulemme tuomitsemaan enkeleitäkin? Emmekö sitten kykenisi ratkaisemaan maallisia asioita?
4. Kuitenkin te nyt, kun teillä on maallisia asioita ratkaistavina, asetatte nuo seurakunnan halveksimat tuomareiksi?
5. Häveltäksenne sanon tämän teille. Eikö teidän joukossanne sitten ole yhtäkään viisasta, joka voisi ratkaista veljien välin?
6. Vaan veli käy oikeutta veljen kanssa, vieläpä uskottomainkin edessä.
7. On jo yleensä vika teissä, että käräjöitte keskenänne. Miksi ette ennemmin salli tehdä vääryyttä itsellenne? Miksi ette ennemmin anna riistää omaanne? San. 20:22. Matt. 5:39 s. Luuk. 6:29.
Room. 12:17 s. 1 Tess. 4:6. 5:15. 1 Piet. 3:9.
8. Sen sijaan te itse teette vääryyttä ja riistätte toisen omaa, vieläpä veljienkin.
3 Moos. 25:14.
9. Vai ettekö tiedä, etteivät väärät saa periä Jumalan valtakuntaa? Älkäät eksykö. Eivät huorintekijät, ei epäjumalan palvelijat, ei avioliiton rikkojat, ei velttiöt, eikä miehimykset,
3 Moos. 18:22 s. Gal. 5:19 s. 6:7. Ef. 5:5. Kol. 3:5 s. Hebr. 12:14. 13:4. Ilm. 22:15.
10. eivät varkaat, ei ahneet, ei juomarit, ei herjaajat, eivätkä nylkyrit saa periä Jumalan valtakuntaa.
11. Ja tuommoisia te olitte, jotkut teistä; mutta te olette pesettäneet itsenne, te olette pyhitetyt, te olette vanhurskautetut Herramme Jesuksen Kristuksen nimessä ja meidän Jumalamme Hengen kautta. Ap. t. 22:16.
1 Kor. 1:2. Ef. 2:1 s. 5:8 s. Kol. 3:7 s. Tiit. 3:3 s.
12. Kaikki on minulle luvallista, mutta ei kaikki ole hyödyksi; kaikki on minulle luvallista, mutta minä en saa antaa minkään itseäni vallita.
1 Kor. 10:23.
13. Ruoka on vatsaa varten ja vatsa ruokaa varten; ja Jumala on tekevä lopun niin toisesta kuin toisestakin. Mutta ruumis ei ole haureutta varten, vaan Herraa varten, ja Herra ruumista varten;
Matt. 15:17. Room. 14:17. 1 Tess. 4:3,7.
14. ja Jumala, joka herätti kuolleista Herran, on herättävä meidätkin voimallansa.
Joh. 6:39 s. Ap. t. 2:24,32. Room. 6:5,8. 8:11. 1 Kor. 15:3 s. 2 Kor. 4:14. Ef. 1:20.
15. Ettekö tiedä, että ruumiinne ovat Kristuksen jäseniä? Ottaisinko nyt Kristuksen jäsenet ja tekisin ne porton jäseniksi? Enpä suinkaan!
16. Vai ettekö tiedä, että joka yhtyy porttoon, tulee yhdeksi ruumiiksi hänen kanssaan? Sanoohan Jumala: „Ne kaksi tulevat yhdeksi lihaksi."
1 Moos. 2:24.
17. Mutta joka yhtyy Herraan, on yksi henki hänen kanssaan.
Joh. 17:21 s. 1 Kor. 12:13. Ef. 4:4.
18. Paetkaat haureutta. Kaikki muu synti, mitä ihminen tehneekin, on ruumin ulkopuolella; mutta haureuden harjoittaja tekee syntiä omassa ruumiissaan.
1 Kor. 10:8.
19. Vai ettekö tiedä, että ruumiinne on Pyhän Hengen temppeli, joka teissä on, ja jonka olette saaneet Jumalalta, ja ettette ole itsenne omat?
1 Kor. 3:16. 2 Kor. 6:16. Ef. 2:21.
20. Sillä te olette kalliisti ostetut. Kirkastakaat siis Jumala ruumiissanne.
1 Kor. 7:23. Gal. 3:13. Fil. 1:20. 1 Piet. 1:18 s. 2 Piet. 2:1. Ilm. 5:9.

7 Luku.

Neuvoja ja varoituksia naineille ja naimattomille.

Mutta mitä siihen tulee, josta kirjoititte, niin hyvä on miehelle olla naiseen ryhtymättä;

2. mutta haureuden syntien välttämiseksi olkoon kullakin miehellä oma vaimonsa, ja kullakin naisella aviomiehensä. 1 Moos. 2:18.
3. Täyttäköön mies aviollisen velvollisuutensa vaimoansa kohtaan, ja samoin vaimokin miestänsä kohtaan. 1 Piet. 3:7.
4. Vaimon ruumis ei ole hänen omassa, vaan hänen miehensä vallassa; ja samoin ei miehenkään ruumis ole hänen omassa, vaan vaimon vallassa.
5. Älkäät vetäytykö pois toisistanne, jollei se ehkä tapahdu keskinäisestä sopimuksesta ja ajaksi, että olisitte vapaat rukoukseen ja sitten taas yhtyisitte, jottei saatana teitä kiusaisi teidän hillittömyytenne vuoksi.
6. Mutta tämän sanon myönnytyksenä, enkä käskynä.
7. Soisin kaikkien ihmisten olevan niinkuin minäkin; mutta kullakin on oma lahjansa Jumalalta, millä niin, millä näin. Matt. 19:11 s.
8. Naimattomille ja leskivaimoille taas sanon: heille on hyvä, jos pysyvät niinkuin minäkin;
9. mutta jos eivät voi hillitä itseään, niin menkööt naimisiin; sillä parempi on naida kuin palaa. 1 Tim. 5:14.
10. Mutta naimisissa oleville käsken, en minä, vaan Herra, ettei vaimo saa erota miehestään;
Matt. 5:32. 19:6. Mark. 10:11 s. Luuk. 16:18.
11. mutta jo. hän on eronnut, niin pysyköön naimatonna tai sopikoon miehensä kanssa; eikä mies saa hyljätä vaimoansa. Mal. 2:14 s.
12. Mutta muille sanon minä, eikä Herra: jos jollakin veljellä on vaimo, joka ei usko, ja tämä suostuu asumaan hänen kanssaan, niin älköön miehensä häntä hyljätkö;
13. samoin älköön vaimokaan, jos hänellä on mies, joka ei usko, ja tämä suostuu asumaan hänen kanssaan, hyljätkö miestään.
14. Sillä mies, joka ei usko, pyhittyy vaimonsa kautta, ja vaimo, joka ei usko, pyhittyy uskovan miehensä kautta; muutoinhan teidän lapsenne olisivat saastaisia, mutta nyt ne ovat pyhiä.
15. Mutta jos se, joka ei usko, eroaa, niin erotkoon; semmoisissa tapauksissa ei veljelle eikä sisarelle ole pantu mitään orjuuttavaa pakkoa; sillä Jumala on kutsunut meidät elämään rauhassa. Room. 12:18. 14:19.
16. Sillä mistä tiedät, vaimo, että voit pelastaa miehesi? Tai mistä tiedät, mies, että voit pelastaa vaimosi? 1 Piet. 3:1.
17. Vaeltakoon vain kukin sen mukaan kuin Herra on hänelle hänen osansa antanut ja siinä asemassa, missä Jumala on hänet kutsunut; näin säädän minä kaikissa seurakunnissa.
18. Jos joku on kutsuttu ympärileikattuna, älköön hän tekeytykö ympärileikkaamattomaksi; jos joku on kutsuttu ympärileikkaamatonna, älköön ympärileikkauttako itseään. Gal. 5:2.
19. Ei ympärileikkaus ole mitään, eikä ympärileikkaamattomuus ole mitään, vaan pääasia on Jumalan käskyjen pitäminen. Joh. 15:14.
Room. 2:25. Gal. 5:6. Kol. 3:11. 1 Joh. 3:24.
20. Pysyköön kukin siinä asemassa, jossa hänet on kutsuttu.
21. Jos olet kutsuttu orjana, älä siitä murehdi; mutta jos sinulla on tilaisuutta päästä vapaaksi, niin saatathan sitä käyttää. 1 Tim. 6:1 s.
22. Sillä joka orjana on kutsuttu Herrassa, on Herran vapaa; samoin vapaana kutsuttu on Kristuksen orja.
Joh. 8:36. Room. 6:18, 22.
Gal. 3:28. 5:13. Ef. 6:6. Filem. v. 16. 1 Piet. 2:16.
23. Te olette kalliisti ostetut; älkäät olko ihmisten orjia. 1 Kor. 6:20.
2 Kor. 11:20. Hebr. 9:12. 1 Piet. 1:18 s. 2 Piet. 2:1.
24. Pysyköön kukin, veljet, Jumalan edessä siinä asemassa, missä hän on kutsuttu.
25. Mutta neitsyeistä minulla ei ole Herran käskyä, vaan sanon ajatukseni niinkuin se, joka Herralta laupeuden on saanut luotettavana ollakseni.
26. Olen siis sitä mieltä, että nykyisen ahdingon tähden jokaisen on hyvä pysyä entisellään. Jer. 16:2 s.
27. Jos olet sidottu vaimoon, älä pyydä eroa; jos et ole sidottu vaimoon, älä pyydäkään itsellesi vaimoa.
28. Mutta jos menetkin naimisiin, et syntiä tee; ja jos neitsyt menee naimisiin, ei hänkään tee syntiä; mutta ne jotka noin tekevät, joutuvat kärsimään ruumiillista vaivaa, ja minä säästäisin teitä mielelläni siitä. Luuk. 21:23.
29. Mutta sen sanon, veljet: aika on lyhyt; olkoot sentähden nekin, joilla on vaimot, tästedes niinkuin ei heillä olisikaan,
Room. 13:11 s. 1 Piet. 4:7.
30. ja ne, jotka itkevät, niinkuin eivät itkisi, ja ne, jotka iloitsevat, niinkuin eivät iloitsisi, ja ne, jotka jotain ostavat, niinkuin eivät saisi sitä pitää;
31. ja olkoot ne, jotka tätä maailmaa käyttävät, niinkuin eivät sitä käyt-

täisi; sillä tämän maailman meno
katoaa. Ps. 39:7. Jes. 40:6 s.
1 Piet. 1:24. 1 Joh. 2:15,17. Jaak. 1:10 s.
32. Soisin, ettei teillä olisi huolia.
Naimaton mies huolehtii sitä, mikä
on Herran omaa, kuinka olisi Herralle mieliksi;
33. mutta nainut huolehtii maailmallisia, kuinka olisi vaimolleen
mieliksi. Luuk. 14:20.
34. Ja on eroitus vaimon ja neitsyen
välillä; naimaton huolehtii sitä, mikä on Herran omaa, että olisi pyhä
sekä ruumiin että hengen puolesta;
mutta naimisissa oleva huolehtii
maailmallisia, kuinka olisi mieliksi
miehelleen. 1 Tim. 5:5.
35. Tämän sanon teidän omaksi hyödyksenne, en heittääkseni kytkyttä
kaulaanne, vaan sitä varten, että eläisitte säädyllisesti ja häiriytymättä
pysyisitte Herrassa.
36. Mutta jos joku luulee menettelevänsä sopimattomasti tytärtään kohtaan jättämällä hänet naimattomaksi
ohi naimaijän, ja jos siis niin pitää
tapahtua, niin tehköön niinkuin tahtoo; ei hän syntiä tee; menkööt naimisiin.
37. Joka taas pysyy sydämmessään
lujana, eikä ole minkään pakon alaisena, vaan on oman tahtonsa määrättävänä ja on sydämmessään päättänyt pitää tyttärensä naimattomana,
hän tekee hyvin.
38. Siis, joka naittaa tyttärensä, tekee hyvin, ja joka ei naita, tekee paremmin.
39. Vaimo on sidottu mieheensä niin
kauan kuin mies elää, mutta jos mies
kuolee, on hän vapaa menemään naimisiin kenen kanssa tahtoo, kunhan
se vain tapahtuu Herrassa Room.7:2.
40. Mutta hän on onnellisempi, minun luullakseni, jos pysyy entisellään; ja minä luulen, että minullakin on Jumalan Henki.

8 Luku.

Epäjumalain uhrien syömisestä. Heikon veljen omaatuntoa ei saa haavoittaa.

Mitä epäjumalan uhreihin tulee,
niin tiedämme kyllä, että meillä
kaikilla on tieto. Mutta tieto paisuttaa, vaan rakkaus rakentaa.
Ap. t. 15:20. Room. 14:3.
2. Jos joku luulee jotakin tietävänsä, ei hän vielä tiedä niinkuin tulee
tietää; Gal. 6:3. 1 Tim. 6:4.
3. mutta joka rakastaa Jumalaa, sen
Jumala tuntee. Joh. 10:27.
4. Mitä nyt epäjumalille uhratun lihan syömiseen tulee, niin tiedämme,
ettei maailmassa ole yhtään epäjumalaa ja ettei ole mitään muuta Jumalaa
kuin yksi, 5 Moos. 4:35. Ps. 86:10. Jes. 37:16.
Mark. 12:29. 1 Kor. 10:19 s. Ef. 4:5 s. 1 Tim. 2:5.
5. Sillä vaikkapa onkin niitä, joita
sanotaan jumaliksi, olipa niitä sitten
taivaassa tai maassa, niinkuin niitä on
paljo semmoisia jumalia ja herroja,
Ps. 82:6. 136:2 s. Joh. 10:34 s.
6. niin on meillä kuitenkin ainoastaan yksi Jumala, Isä, josta kaikki on,
ja me hänehen, ja yksi Herra, Jesus
Kristus, jonka kautta kaikki on, ja
me hänen kauttaan. Mal. 2:10.
Joh. 1:3. 13:13. Ap. t. 17:28. Room. 11:36.
1 Kor. 12:5. Fil. 2:11. Kol. 1:16. Hebr. 1:2.
7. Mutta ei ole kaikilla tätä tietoa,
vaan muutamat, joiden omatunto vielä nytkin riippuu epäjumalasta, syövät uhrilihaa, niinkuin olisi se epäjumalille uhrattua, ja heidän omatuntonsa, joka on heikko, tahraantuu
siitä. Room. 14:14,23. 1 Kor. 10:28 s.
8. Mutta ruoka ei tee meitä otollisiksi Jumalan edessä; jos syömme,
emme siitä hyödy; jos olemme syömättä, emme siitä vahingoitu.
Room. 14:17. Hebr. 13:9.
9. Katsokaat kuitenkin, ettei tämä
vapautenne tule heikoille loukkaukseksi. Room 14:13,20. Gal. 5:13. 1 Piet. 2:16.
10. Sillä jos joku näkee sinun, jolla
on tieto, aterioivan epäjumalan huoneessa, eikö hänen omatuntonsa, kun
hän on heikko, rakennu niin päin,
että hän syö epäjumalille uhrattua?
11. Sinun tietosi kautta turmeltuu
silloin tuo heikko, veljesi, jonka tähden Kristus on kuollut. Room. 14:15.
12. Mutta kun te näin, teette syntiä
veljiä vastaan ja haavoitatte heidän
heikkoa omaatuntoaan, niin teette
syntiä Kristusta vastaan.
13. Sentähden, jos ruoka pahentaa
veljeäni, en ikinä enää syö lihaa, etten olisi viettelykseksi veljelleni.
Room. 14:21. 2 Kor. 11:29.

9 Luku.

Opettajan tulee rajoittaa vapauttaan voittaakseen sieluja Herralle.

Enkö minä ole vapaa? Enkö minä
ole apostoli? Enkö ole nähnyt Jesusta, Herraamme? Ettekö te ole tekoni Herrassa? Ap. t. 9:15 s. 13:2.
Room. 1:1. 1 Kor. 4:15. 15:8. Gal. 1:1.
2. Jos en olekaan apostoli muille,
olen ainakin teille; sillä te olette minun apostolinvirkani sinetti Herrassa. 2 Kor. 3:2 s.
3. Tämä on minun puolustukseni
niitä vastaan, jotka asettuvat minua
tuomitsemaan.
4. Eikö meillä ole oikeutta syödä
ja juoda? Matt. 10:10. Luuk. 10:7 s.

5. Eikö meillä olisi oikeutta ottaa vaimoksi uskonsisarta ja, niinkuin muutkin apostolit ja Herran veljet ja Keefas tekevät, kuljettaa häntä muassamme? Matt. 8:14. 13:55.
6. Vai ainoastaanko minulla ja Barnabaalla ei ole oikeutta olla ruumiillista työtä tekemättä?
Ap. t. 4:36. 1 Tess. 2:6 s. 2 Tess. 3:8 s.
7. Kuka tekee koskaan sotapalvelusta omalla kustannuksellaan? Kuka istuttaa viinitarhan, eikä syö sen hedelmää? Kuka kaitsee karjaa, eikä nauti karjansa maitoa?
5 Moos. 20:6. 2 Tim. 2:6. 1 Piet. 5:2.
8. Puhunkohan tätä vain ihmisten tavoin? Eiköhän lakikin sano samaa?
9. Onhan Mooseksen laissa kirjoitettu: „Älä sido riihtä puivan härjän suuta." Pitääkö Jumala härjistä semmoista huolta? 5 Moos. 25:4. 1 Tim. 5:18.
10. Eikö hän sano sitä yksinomaan meidän tähtemme? Meidän tähtemmehän on kirjoitettu, että kyntäjän tulee kyntää toivossa, ja puivan puida osansa saamisen toivossa.
11. Jos me olemme kylväneet teille hengellistä hyvää, onko paljo, jos me niitämme teiltä aineellista?
Room. 15:27. Gal. 6:6.
12. Jos muilla on teihin tällainen oikeus, eikö paljoa enemmän meillä? Mutta me emme ole käyttäneet tätä oikeutta, vaan kestämme kaikki, jottemme panisi mitään estettä Kristuksen evankeliumille. Ap. t. 20:33 s.
1 Kor. 13:7. 2 Kor. 11:9, 12. 12:13. 1 Tess. 2:7.
13. Ettekö tiedä, että ne, jotka hoitavat temppelin toimia, saavat ravintonsa temppelistä, ja jotka ovat asetetut uhri-alttarin palvelukseen, saavat osansa silloin kun alttarikin?
3 Moos. 2:3. 6:16 s. 4 Moos. 18:8 s. 5 Moos. 18:1 s.
14. Samoin Herra myöskin on säätänyt, että evankeliumin julistajien tulee saada evankeliumista elatuksensa. Matt. 10:9 s. Luuk. 10:7. 1 Tim. 5:17 s.
15. Mutta minä en ole ainoatakaan näistä oikeuksistani hyväkseni käyttänyt. Tätä en kirjoita siinä tarkoituksessa, että minulle niin pitäisi tapahtuman; sillä mieluummin kuolen, kuin että joku minun kerskaustani tyhjäksi tekisi. Ap. t. 18:3. 20:34.
1 Kor. 4:12. 2 Kor. 11:10. 1 Tess. 2:9.
16. Sillä siitä, että julistan evankeliumia, ei minulla ole kerskaamista; minun täytyy se tehdä. Voi minua, ellen evankeliumia julista! Jer. 20:9. Rom. 1:14 s.
17. Jos vapaasta tahdostani sitä teen, niin minulla on palkka; mutta jos en tee sitä vapaasta tahdostani, niin minulle on se virka kuitenkin uskottu.
1 Kor. 4:1.
18. Mikä sitten on minun palkkani? Se, että kun julistan evankeliumia, teen sen ilmaiseksi, niin etten käytä oikeutta, jonka evankeliumi minulle myöntää.
19. Sillä vaikka olen riippumaton kaikista, olen tehnyt itseni kaikkien palvelijaksi, voittaakseni niin monta kuin suinkin, Matt. 20:26 s. Room. 11:14.
20. ja olen ollut juutalaisille niinkuin juutalainen, voittaakseni juutalaisia; lain alaisille niinkuin lain alainen, vaikka itse en ole lain alainen, voittaakseni lain alaiset; Ap. t. 16:3. 21:23 s.
21. ilman lakia oleville niinkuin olisin ilman lakia — vaikka en ole ilman Jumalan lakia, vaan olen Kristuksen laissa — voittaakseni ne, jotka ovat ilman lakia; Gal. 2:3.
22. heikoille olen ollut niinkuin olisin heikko, voittaakseni heikot; kaikille olen ollut kaikeksi, pelastaakseni kaikissa tapauksissa muutamia.
Room. 15:1 s. 1 Kor. 10:33. 2 Kor. 11:29.
23. Mutta kaikki minä teen evankeliumin tähden, että minäkin tulisin siitä osalliseksi.
24. Ettekö tiedä, että jotka kilparadalla juoksevat, he tosin kaikki juoksevat, mutta yksi saa voittopalkinnon? Juoskaat niin, että sen saavuttaisitte. Fil. 3:14. 2 Tim. 4:7. Hebr. 12:1.
25. Mutta jokainen kilpailija noudattaa itsensäkieltämistä kaikessa; he tosin saadakseen katoavaisen seppeleen, mutta me katoamattoman.
1 Tim. 6:12.
2 Tim. 2:4 s. 4:7 s. 1 Piet. 1:4. 5:4. Jaak. 1:12.
26. Minä en siis juokse umpimähkään, en taistele niinkuin ilmaan huitoen, 2 Tim. 1:12.
27. vaan minä kuritan ruumistani ja masennan sitä, jotten minä, joka muille julistan, itse ehkä joutuisi hyljättäväksi. Room. 13:14.

10 Luku.

Varoitetaan väärinkäyttämästä Jumalan armolahjoja. Neuvoja kristityille oikein käyttämään kristillistä vapauttaan.

Sillä minä tahdon, veljet, että tietäisitte sen, että isämme olivat kaikki pilven alla ja kulkivat kaikki meren läpi, 2 Moos. 13:21 s. 14:21 s.
4 Moos. 9:15 s. Ps. 78:14. 105:39.
2. ja kastettiin kaikki Moosekseen pilvessä ja meressä
3. ja söivät kaikki samaa hengellistä ruokaa 2 Moos. 16:14 s. 5 Moos. 8:3. Ps. 105:40.
4. ja joivat kaikki samaa hengellistä juomaa; sillä he joivat hengellisestä kalliosta, joka heitä seurasi, ja se kallio oli Kristus.
2 Moos. 17:6. 4 Moos. 20:10 s. Ps. 78:15 s.

5. Mutta heihin useimpiin Jumala
ei mielistynyt, koskapa he hukkuivat
erämaassa.
4 Moos.14:29 s. 26:65. Hebr. 3:17 s. Juud.v.5.
6. Tämä tapahtui varoittavaksi esi-
merkiksi meille, jotta me emme pa-
haa himoitsisi, niinkuin he himoit-
sivat. 4 Moos.11:4 s. Ps. 78:18,30.
7. Älkäät myöskään ruvetko epäju-
malanpalvelijoiksi, kuten muutamat
heistä, niinkuin on kirjoitettu: ,,Kan-
sa istui syömään ja juomaan, ja nou-
sivat kisailemaan".
2 Moos. 23:13. 32:6. 1 Joh. 5:21.
8. Älkäämmekä harjoittako haureut-
ta, niinkuin muutamat heistä hau-
reutta harjoittivat, ja heitä kaatui yh-
tenä päivänä kaksikymmentäkolme
tuhatta. 4 Moos. 25:1 s. 1 Kor. 6:18.
9. Älkäämme myöskään kiusatko
Herraa, niinkuin muutamat heistä
kiusasivat ja saivat kärmeiltä sur-
mansa.
2 Moos. 17:2,7. 4 Moos. 21:5 s. Ps.78:56. 95:9.
10. Älkäätkä napisko, niinkuin muu-
tamat heistä napisivat ja saivat sur-
mansa tuhoajalta. 2 Moos. 12:23.
4 Moos. 14:2,29,36. 2 Sam. 24:16. Fil. 2:14.
11. Tämä mikä tapahtui heille on esi-
kuvana ja on kirjoitettu varoituksek-
si meille, jotka elämme maailman
loppuaikoina.
Room.15:4. 1 Kor. 9:10. 1 Piet.4:7. 1Joh.2:18.
12. Sentähden, joka luulee seisovan-
sa, katsokoon, ettei lankea. Room.11:20.
13. Teitä ei ole tavannut suurempi
kiusaus kuin minkä ihminen voi kes-
tää; mutta Jumala on uskollinen, jo-
ka ei salli teitä kiusattavan yli voi-
mienne, vaan salliessaan kiusauksen
hän valmistaa pääsönkin siitä, niin
että voitte sen kestää.
Ps. 68:20. 1 Kor. 1:9. 1 Tess. 5:24. 2 Piet. 2:9.
14. Senpä vuoksi, rakkaani, paetkaat
epäjumalanpalvelusta.
Ap.t.15:20. 2 Kor. 6:16 s. 1 Joh. 5:21.
15. Minä puhun niinkuin ymmärtä-
väisille; arvostelkaat itse mitä sa-
non. 1 Kor.2:15.
16. Siunauksen malja, jonka siu-
naamme, eikö se ole Kristuksen veren
osallisuus? Se leipä, jonka murram-
me, eikö se ole Kristuksen ruumiin
osallisuus? Matt. 26:26 s. Ap.t. 2:42.
17. Koska on vain yksi leipä, niin me
olemme, vaikka meitä onkin monta,
yksi ruumis; sillä me olemme kaikki
tuosta yhdestä leivästä osalliset.
Room.12:5. 1 Kor.12:13,27.
18. Katsokaat Israelia lihan jälkeen;
eivätkö ne, jotka syövät uhreja, ole
osallisia alttarista?
3 Moos. 2:3. 7:6,14. 1 Kor. 9:13.
19. Mitä siis sanon? Ettäkö epäju-
malanuhri on jotakin, tai että epä-
jumala on jotakin? 1 Kor.8:4.
20. En, vaan että mitä pakanat uh-
raavat, sen he uhraavat perkeleille,
eivätkä Jumalalle; mutta minä en
tahdo, että tulette perkeleitten yh-
teyteen. 3Moos.17:7. 5Moos.32:17. Ps.106:37.
21. Ette voi juoda Herran kalkkia ja
perkeleitten kalkkia; ette voi olla o-
sallisia Herran pöydästä ja perke-
leitten pöydästä. 2 Kor. 6:15 s.
22. Vai tahdommeko yllyttää Herraa
kiivauteen? Emmehän ole häntä vä-
kevämmät? 5 Moos. 32:21.
23. ,,Kaikki on luvallista", mutta ei
kaikki ole hyödyksi; ,,kaikki on lu-
vallista", mutta ei kaikki rakenna.
1 Kor. 6:12.
24. Älköön kukaan katsoko omaa pa-
rastaan, vaan toisen parasta.
Room. 15:1 s. 1 Kor. 13:5. Fil.2:4 s.
25. Syökäät kaikkea mitä lihakau-
passa myödään, mitään utelematta
omantunnon vuoksi; 1 Tim.4:4.
26. sillä ,,Herran on maa ja kaikki
mitä siinä on"
2 Moos. 19:5. 5 Moos. 10:14. Ps. 24:1. 50:10 s.
27. Jos joku, joka ei usko, kutsuu tei-
tä ja te tahdotte mennä hänen luok-
seen, niin syökäät kaikkea mitä eteen-
ne pannaan. mitään utelematta o-
mantunnon vuoksi. Luuk. 10:7 s.
28. Mutta jos joku sanoo teille: ,,Tä-
mä on epäjumalille uhrattua", niin
jättäkäät se syömättä hänen tähtensä,
joka sen ilmaisi, ja omantunnon
tähden; 1 Kor. 8:10 s.
29. en tarkoita sinun omaatuntoasi,
vaan tuon toisen; sillä miksi minun
vapauteni joutuisi toisen omantun-
non tuomittavaksi? Room. 14:14,16.
30. Jos minä sen kiitoksella nautin,
miksi minua on herjattava siitä, josta
kiitän? Room. 14:6. 1 Tim. 4:4.
31. Söittepä siis tai joitte tai teittepä
mitä hyvänsä, tehkäät kaikki Juma-
lan kunniaksi. 5 Moos.8:10. Kol.3:17.
32. Käyttäytykäät niin, ettette ole pa-
hennukseksi, ette juutalaisille ettekä
kreikkalaisille, ettekä Jumalan seura-
kunnalle, Room. 14:13. Fil. 1:10.
33. niinkuin minäkin olen kaikille
mieliksi kaikessa enkä katso omaa
hyötyäni, vaan monien hyötyä, jotta
he pelastuisivat. Room.15:2. 1Kor.9:19 s.

11 Luku.

Mies ja vaimo oikeassa suhteessaan Herraan.
Kuinka kristityn tulee käyttäytyä Herran
Ehtoollisen viettämisessä ja rakkauden-
aterioissa.

Olkaat minun seuraajani, samoin
kuin minä olen Kristuksen seuraa-
ja. 1Kor.4:16. Fil.3:17. 1Tess.1:6. 2Tess.3:7,9.

2. Minä kiitän teitä, veljet, että minua kaikessa muistatte ja noudatatte säännöksiäni, semmoisina kuin ne olen teille antanut. 2 Tess.2:15.

3. Mutta minä tahdon, että tiedätte, että Kristus on jokaisen miehen pää ja että mies on vaimon pää ja että Jumala on Kristuksen pää.
Joh.14:28. 1 Kor.3:23. 15:27 s. Ef.5:23.

4. Jokainen mies, joka rukoilee tai profetioi peitetyin päin, hän häpäisee päänsä.

5. Mutta jokainen vaimo, joka rukoilee tai profetioi peittämättömin päin, hän häpäisee päänsä, sillä se on aivan sama kuin jos hänen päänsä olisi paljaaksi ajettu.

6. Sillä jos vaimo ei verhoa päätään, ajakoon hiuksensakin; mutta koska on häpeäksi vaimolle, että hän leikkauttaa eli ajattaa hiuksensa, niin verhotkoon itsensä.

7. Miehen ei pidä peittää päätänsä, koska hän on Jumalan kuva ja kunnia; mutta vaimo on miehen kunnia.
1 Moos.1:26 s. 5:1. 9:6.

8. Sillä mies ei ole vaimosta, vaan vaimo miehestä;
1 Moos.2:18 s. 1 Tim. 2:13.

9. eikä miestä luotu vaimoa varten, vaan vaimo luotiin miestä varten.

10. Sentähden pitää vaimolla olla päässään vallanalaisuutensa merkki enkelien tähden.

11. Herrassa ei kuitenkaan vaimo ole olemassa ilman miestä eikä mies ilman vaimoa.

12. Sillä samoin kuin vaimo on miehestä, samoin myös mies on vaimon kautta; mutta kaikki on Jumalasta.
Room.11:36.

13. Päättäkäät itse, sopiiko vaimon peittämättömin päin rukoilla Jumalaa!

14. Eikö itse luontokin opeta teille, että jos miehellä on pitkät hiukset, se on hänelle häpeäksi:

15. ja että jos vaimolla on pitkät hiukset, se on hänelle kunniaksi? Sillä ovathan hiukset annetut hänelle hunnuksi.

16. Mutta jos joku haluaa näistä kiistellä, niin tietäköön, ettei meidän eikä Jumalan seurakuntien tapa ole semmoinen. 1 Tim.6:3 s.

17. Mutta tätä käskiessäni en kiitä sitä, että kun kokoonnutte, ette tule paremmiksi, vaan pahemmiksi.

18. Sillä ensiksikin olen kuullut, että kun kokoonnutte seurakunnan kokoukseen, teillä on riitoja keskenänne, ja minä uskon, että osaksi niin on. 1 Kor. 1:10 s.

19. Täytyyhän teidän keskuudessanne olla puolueitakin, jotta kävisi ilmi ketkä teistä kestävät koetuksen.
Matt.18:7. Luuk.17:1. 1 Joh.2:19.

20. Kun näin kokoonnutte yhteen, niin ei ole se Herran Ehtoollisen viettämistä;

21. sillä syömään ruvettaessa kukin rientää ottamaan eteensä omat ruokansa, ja niin toinen on nälissään ja toinen juovuksissa.

22. Eikö teillä sitten ole muita huoneita, niissä syödäksenne ja juodaksenne? Vai halveksitteko Jumalan seurakuntaa ja tahdotteko häväistä niitä, joilla ei mitään ole? Mitä minun on sanominen teille? Onko minun teitä kiittäminen? Tässä kohden en teitä kiitä. Jaak.2:5 s.

23. Sillä minä olen saanut Herralta sen minkä myös olen teille ilmoittanut, että Herra Jesus sinä yönä, jona hän petettiin, otti leivän,
Matt. 26:26 s. Mark. 14:22 s. Luuk. 22:19 s.

24. kiitti, mursi ja sanoi: „Tämä on minun ruumiini, joka teidän edestänne annetaan; tehkäät se minun muistokseni".

25. Samoin hän otti myös kalkin aterian jälkeen ja sanoi: „Tämä kalkki on se uusi liitto minun veressäni; tehkäät se, niin usein kuin juotte, minun muistokseni". 2 Moos.24:8. Sak.9:11.

26. Sillä niin usein kuin syötte tätä leipää ja juotte tämän kalkin, julistatte te Herran kuolemaa, kunnes hän tulee. Joh.14:3. Ap.t.1:11.

27. Sentähden, joka kelvottomasti syö tätä leipää tai juo Herran kalkin, hän on oleva vikapää Herran ruumiisen ja vereen.

28. Tutkikoon siis ihminen itseään, ja niin syököön tätä leipää ja juokoon tästä kalkista; 2 Kor. 13:5.

29. sillä joka syö ja juo kelvottomasti, hän syö ja juo itselleen tuomion, ettei hän Herran ruumista eroita.

30. Sen vuoksi onkin joukossanne paljo sairaita ja heikkoja, ja moni on nukkunut kuoleman uneen.

31. Mutta jos me itseämme tuomitsisimme, niin ei meitä tuomittaisi;
Ps. 32:5. San. 28:13.

32. mutta kun meitä tuomitaan, niin on se meille Herran kuritusta, jottei meitä maailman kanssa kadotukseen tuomittaisi.
Job 5:17. San. 3:11. Hebr. 12:5 s. Ilm.3:19.

33. Sentähden, veljeni, kun kokoonnutte aterioimaan, odottakaat toisianne.

34. Jos kenellä on nälkä, syököön kotonaan, jottette kokoontuisi tuomioksenne. Muista seikoista minä säädän, kun tulen luoksenne.

12 Luku.

Hengen yhteys ja erilaiset armolahjat.

Mutta mitä hengellisiin lahjoihin
tulee, niin tahdon, veljet, ilmaista
teille millaisia ne ovat. 1 Kor. 1:5 s.
2. Te tiedätte, että kun olitte pakanoita,
teitä saatiin viedyiksi mykkien
epäjumalien tykö miten vain
tahdottiin.
Ps. 115:4 s. 135:16. Jes. 44:9 s. 46:7. Jer. 10:5. Hab. 2:18 s. 1 Kor. 6:9 s. Ef. 2:11 s. 1 Tess. 1:9.
3. Sentähden teen teille tiettäväksi,
ettei kukaan, joka puhuu Jumalan
Hengen kautta, sano: ,,Jesus on kirottu,''
ja ettei kukaan voi sanoa:
,,Jesus on Herra,'' vaan Pyhän Hengen
kautta.
Matt. 7:21 s. Mark. 9:39. Joh. 15:26. 1 Joh. 4:1, 3.
4. Armolahjat ovat moninaisia, mutta
Henki on sama;
Room. 12:6 s. Ef. 4:4, 7. Hebr. 2:4. 1 Piet. 4:10.
5. ja virat ovat moninaisia, mutta
Herra on sama; Ef. 4:11.
6. ja voimavaikutukset ovat moninaisia,
mutta Jumala, joka kaikki
kaikissa vaikuttaa, on sama. Ef. 1:23.
7. Mutta kullekin annetaan Hengen
ilmoitus hyödyksi. 1 Kor. 14:26.
8. Niinpä saa Hengeltä toinen viisauden
sanat, toinen tiedon sanat,
saman Hengen vaikutuksesta;
9. toinen saa uskon samalta Hengeltä,
toinen taas terveeksi tekemisen
lahjan yhdeltä ja samalta Hengeltä;
Mark. 16:18. Luuk. 10:9. Jaak. 5:14 s.
10. toinen voimatekojen tekemisen
lahjan; toinen profetioimisen lahjan,
toinen lahjan arvostella henkiä; toinen
lahjan puhua kielillä erilailla,
toinen taas lahjan selittää kieliä.
Ap.t. 2:4. 6:8. 10:46.
11. Mutta kaiken tämän vaikuttaa
yksi ja sama Henki, jakaen kullekin
erikseen, niinkuin itse tahtoo.
Room. 12:3. 1 Kor. 3:5. 7:7. Ef. 4:7.
12. Sillä niinkuin ruumis on yksi
ja sillä on monta jäsentä, mutta kaikki
ruumiin jäsenet, vaikka niitä on
monta, ovat yksi ruumis, niin on samoin
Kristus;
Room. 12:4 s. 1 Kor. 10:17. Ef. 4:16.
13. sillä me olemme kaikki yhdessä
Hengessä kastetut yhdeksi ruumiiksi,
olimmepa juutalaisia tai
kreikkalaisia, orjia tai vapaita, ja
kaikki olemme samaa Henkeä juoneet.
Gal. 3:28. Ef. 2:14 s. Kol. 3:11.
14. Sillä ei ruumis ole yksi jäsen,
vaan niitä on siinä monta.
15. Jos jalka sanoisi: ,,Koska en ole
käsi, en kuulu ruumiisen,'' eiköhän
se silti kuuluisi ruumiisen?
16. Ja jos korva sanoisi: ,,Koska en
ole silmä, en kuulu ruumiisen,'' eiköhän
se silti kuuluisi ruumiisen?
17. Jos koko ruumis olisi silmänä,
missä sitten olisi kuulo? Jos taas kokonaan
kuulona, missä silloin haisti?
18. Mutta nyt Jumala asettikin jäsenet,
itsekunkin niistä, ruumiisen
niinkuin tahtoi.
19. Vaan jos ne kaikki olisivat yhtenä
jäsenenä, missä sitten ruumis olisi?
20. Mutta nytpä onkin monta jäsentä,
ja yksi ruumis.
21. Silmä ei saata sanoa kädelle:
,,En tarvitse sinua,'' eikä myöskään
pää jaloille: ,,En tarvitse teitä.''
22. Päinvastoin ne ruumiin jäsenet,
jotka näyttävät olevan heikompia,
ovat enin tarpeellisia;
23. ja ne ruumiin jäsenet, jotka meistä
ovat vähemmän kunniakkaita, me
sitä kunniakkaammin verhoamme,
ja niitä, joita häpeämme, me sitä
häveliäämmin peitämme;
24. mutta ne, jotka meissä kauniit
ovat, eivät sitä tarvitse. Mutta Jumala
on liittänyt ruumiin yhteen
niin, että antoi suuremman kunnian
sille, jolta sitä puuttui,
25. ettei ruumiissa olisi eripuraisuutta,
vaan että jäsenet sovussa pitäisivät
huolta toinen toisestaan.
26. Ja jos yksi jäsen kärsii, niin
kaikki muutkin jäsenet kärsivät sen
kanssa; tai jos jollekulle jäsenelle
annetaan kunnia, niin kaikki muutkin
jäsenet iloitsevat sen kanssa.
27. Mutta te olette Kristuksen ruumis
ja kukin osaltanne hänen jäseniänsä.
Room. 12:5. Ef. 1:22 s. 5:23, 30. Kol. 1:24.
28. Ja Jumala on asettanut seurakuntaan
ensiksi muutamia apostoleiksi,
toiseksi profetoiksi, kolmanneksi
opettajiksi, sitten voimatekoja,
sitten armolahjoja parantaa tauteja,
avustaa, hallita, puhua kieliä
eri lailla. Ef. 2:20. 4:11. Ilm. 21:14.
29. Eiväthän kaikki ole apostoleita?
Eivät kaikki profettoja? Eivät kaikki
opettajia? Eiväthän kaikki tee
voimatekoja?
30. Eihän kaikilla ole parantamisen
armolahjoja? Eiväthän kaikki puhu
kielillä? Eiväthän kaikki kykene niitä
selittämään?
31. Pyrkikäät osallisiksi parhaimmista
armolahjoista. Ja minä osoitan
teille vielä korkeamman tien.
1 Kor. 14:1, 3, 9.

13 Luku.

Rakkaus on korkein armolahja.

Vaikka minä puhuisin ihmisten ja
enkelien kielillä, mutta minulla ei

olisi rakkautta, olisin minä vain helisevä vaski tai kilisevä kulkunen.
2. Ja vaikka minulla olisi profetoimisen lahja ja minä tietäisin kaikki salaisuudet ja omaisin kaiken tiedon, ja vaikka minulla olisi kaikki usko, niin että voisin vuoria siirtää, mutta minulla ei olisi rakkautta, niin en minä mitään olisi.
Matt. 7:22. 17:20. 1 Kor. 12:8 s.
3. Ja vaikka minä jakelisin kaiken omaisuuteni köyhäin ravinnoksi, ja vaikka antaisin ruumiini poltettavaksi, mutta minulla ei olisi rakkautta, niin ei se minua mitään hyödyttäisi.
4. Rakkaus on pitkämielinen, rakkaus on lempeä; rakkaus ei kadehdi, ei kerskaa, ei pöyhkeile, 1 Piet. 4:8.
5. ei käyttäydy sopimattomasti, ei etsi omaansa, ei katkeroidu, ei lue kärsimäänsä pahaa,
Room. 15:1. 1 Kor. 10:24. Fil. 2:4,21.
6. ei iloitse vääryydestä, vaan iloitsee totuudesta; 2 Joh. v. 4. 3 Joh. v. 4.
7. kaikki se peittää, kaikki se uskoo, kaikki se toivoo, kaikki se kärsii.
San. 10:12. 2 Tim. 2:24.
8. Rakkaus ei koskaan häviä; mutta profetoiminen, se katoaa, ja kielillä puhuminen lakkaa, ja tieto katoaa.
9. Sillä tietomme on vaillinaista, ja profetoimisemme on vaillinaista;
1 Kor. 8:2 s. Gal. 6:3. Fil. 3:12 s.
10. mutta kun tulee se, mikä on täydellistä, katoaa se, mikä on vaillinaista. Ef. 4:13.
11. Kun minä olin lapsi, niin minä puhuin niinkuin lapsi, minulla oli lapsen mieli, ja minä ajattelin niinkuin lapsi; kun tulin mieheksi, hylkäsin minä sen, mikä lapsen on.
12. Sillä nyt näemme niinkuin kuvastimesta arvoituksen tavoin, mutta silloin näemme kasvoista kasvoihin; nyt minä tunnen vaillinaisesti, mutta silloin minä olen tunteva täydellisesti, niinkuin minut itsenikin nyt täydellisesti tunnetaan.
Ps. 17:15. Matt. 5:8. 1 Kor. 8:3.
2 Kor. 3:18. 5:7. 1 Joh. 3:2. Ilm. 22:4.
13. Niin pysyvät nyt usko, toivo, rakkaus, nämä kolme; mutta suurin niistä on rakkaus. Kol. 1:4 s. 1 Joh. 4:16.

14 Luku.

Hengellisten lahjain oikeasta käyttämisestä seurakunnassa.

Tavoitelkaat rakkautta ja pyrkikäät saamaan hengellisiä lahjoja, mutta varsinkin profetoimisen lahjaa. 1 Kor. 12:31.
2. Sillä kielillä puhuva ei puhu ihmisille, vaan Jumalalle; ei häntä näet kukaan ymmärrä, sillä hän puhuu salaisuuksia hengessä.
Ap. t. 10:46.
3. Mutta profetoiva puhuu ihmisille rakennukseksi ja kehoitukseksi ja lohdutukseksi.
4. Kielillä puhuva rakentaa itseään, mutta profetoiva rakentaa seurakuntaa.
5. Soisin teidän kaikkien puhuvan kielillä, mutta vielä mieluummin soisin teidän profetoivan; sillä profetoiva on suurempi kuin kielillä puhuva, jollei tämä samalla selitä, niin että seurakunta siitä rakentuu.
4 Moos. 11:26,29. 1 Sam. 19:20 s.
6. Jos minä nyt, veljet, tulisin tykönne kielillä puhuen, mitä minä teitä sillä hyödyttäisin, jollen profetoiden tai opettaen puhuisi teille ilmestystä tai tietoa?
7. Niinhän on elottomainkin äänellisten esineiden, huilujen tai kitarain: vaikka ne antavatkin äänen, kuinka tiedetään mitä niillä soitetaan, jos ne eivät soi eroitettavin äänin?
8. Niinikään jos pasuna antaa epäselvän äänen, kuka silloin valmistautuu taisteluun? 4 Moos. 10:9.
9. Samoin tekin; jos ette kielellänne saa esiin selvää puhetta, kuinka voidaan ymmärtää mitä puhutte? Tehän puhutte silloin tuuleen.
10. Maailmassa on kuka tietää kuinka monta eri kieltä, mutta ei ainoatakaan, jonka äänet eivät ole ymmärrettävissä.
11. Mutta jos en ymmärrä sanain merkitystä, olen minä puhujalle muukalainen ja puhuja on minulle muukalainen.
12. Samoin tekin, koska tavoittelette henkilahjoja, niin pyrkikäät seurakunnan rakennukseksi saamaan niitä runsaasti.
13. Sentähden rukoilkoon se, joka kielillä puhuu, että taitaisi selittääkin.
14. Sillä jos minä rukoilen kielillä puhuen, niin henkeni kyllä rukoilee, mutta järkeni on hedelmätön.
15. Kuinka siis on? Minun on rukoiltava hengelläni, mutta minun on rukoiltava myöskin järjelläni; minun on veisattava kiitosta hengelläni, mutta minun on veisattava myöskin järjelläni. Ef. 5:19. Kol. 3:16.
16. Sillä jos ylistät Jumalaa hengessä, kuinka oppimattoman sijalla istuva saattaa sanoa „amenensa" sinun kiitokseesi? Eihän hän ymmärrä mitä sanot.
1 Aik. 16:36. Neh. 5:13. 8:6. Ps. 106:48.

17. Sinä kyllä hyvästi kiität, mutta toinen ei siitä rakennu.
18. Kiitän Jumalaa, että puhun kielillä enemmän kuin te kaikki;
19. mutta seurakunnassa tahdon mieluummin puhua viisi sanaa ajullani, opettaakseni muitakin, kuin kymmenen tuhatta sanaa kielillä.
20. Veljet, älkäät olko lapsia ymmärrykseltänne, vaan pahuudessa olkaat lapsia; ymmärrykseltänne olkaat täysi-ikäisiä.
Matt. 11:25. 18:3. Room. 16:19. Ef. 4:14 s. Fil. 3:12 s. Hebr. 5:12 s. 1 Piet. 2:2.
21. Laissa on kirjoitettu: ,,Vieraskielisten kautta ja muukalaisten huulilla olen puhuva tälle kansalle, eivätkä he sittenkään minua kuule, sanoo Herra.'' 5 Moos. 28:49. Jes. 28:11 s.
22. Kielet eivät siis ole tunnusmerkiksi uskoville, vaan uskottomille; mutta profetioiminen ei ole tunnusmerkiksi uskottomille, vaan uskoville.
23. Jos nyt koko seurakunta kokoontuisi yhteen ja kaikki siellä puhuisivat kielillä ja sinne tulisi oppimattomia tai uskottomia, eivätkö he sanoisi teidän olevan järjeltänne?
Ap. t. 2:13.
24. Mutta jos kaikki profetioisivat ja joku uskoton tai oppimaton tulisi sisään, niin kaikki paljastaisivat hänelle hänen tilansa, ja kaikki lausuisivat hänestä arvostelunsa,
25. hänen sydämmensä salaisuudet tulisivat ilmi, ja niin hän kasvoilleen heittäytyen kumartaisi Jumalaa ja julistaisi, että Jumala todella on teissä. Jes. 45:14. Dan. 2:47. Sak. 8:23. Joh. 16:8.
26. Kuinka siis on, veljet? Kun tulette yhteen, on jokaisella jotakin esitettävää: millä on virsi, millä opetus, millä ilmestys, mikä aikoo puhua kielillä, mikä selittää; kaikki tapahtukoon rakennukseksi.
Room. 14:19. 1 Kor. 12:8 s.
27. Jos kielillä puhutaan, niin puhukoon kullakin kertaa vain kaksi tai enintään kolme, ja yksi kerrallaan, ja yksi selittäköön;
28. mutta jos ei ole selittäjää, niin olkoot vaiti seurakunnassa ja puhukoot itselleen ja Jumalalle.
29. Profetoista saakoon kaksi tai kolme puhua, ja muut arvostelkoot;
1 Tess. 5:20 s. 1 Joh. 4:1.
30. mutta jos joku toinen siinä istuva saa ilmestyksen, vaijetkoon ensimmäinen.
31. Sillä teidän on saatava kaikkien profetioida, toinen toisenne jälkeen, jotta kaikki saisivat opetusta ja kaikki kehoitusta.
32. Ja profettain henget ovat profetoille alamaiset;
33. sillä ei Jumala ole epäjärjestyksen, vaan rauhan Jumala, niinkuin kaikissa pyhien seurakunnissa.
Room. 15:33. 1 Kor. 11:16.
34. Vaimot olkoot vaiti seurakunnissanne, sillä heidän ei ole lupa puhua, vaan olkoot alamaisia, niinkuin lakikin sanoo. 1 Moos. 3:16.
1 Kor. 11:3. Ef. 5:22. Kol. 3:18. 1 Piet. 3:1.
35. Mutta jos he tahtovat tietoa jostakin, niin kysykööt kotonaan omilta miehiltään, sillä häpeällistä on naisen puhua seurakunnassa.
1 Tim. 2:11 s.
36. Vai teistäkö Jumalan sana on lähtenyt? Tai ainoastaan teidän tykönnekö se on tullut?
37. Jos joku luulee olevansa profetta tai hengen mies, niin tietäköön, että mitä minä kirjoitan teille, se on Herran käsky. 2 Kor. 10:7.
38. Mutta jos joku ei sitä tiedä, olkoon tietämättä.
39. Sentähden, veljeni, harrastakaat profetioimista, älkäätkä estäkö kielillä puhumasta.
40. Mutta kaikki tapahtukoon säädyllisesti ja järjestyksessä. Kol. 2:5.

15 Luku.

Kristuksen ylösnousemisen merkitys. Millä ruumiilla Kristuksessa kuolleet nousevat.

Veljet, minä julistan teille sen evankeliumin, jonka teille ilmoitin, jonka te myöskin olette ottaneet vastaan ja jossa myös pysytte Gal. 1:11 s.
2. ja jonka kautta myös pelastutte, jos pidätte siitä kiinni semmoisena kuin minä sen teille ilmoitin, ellette turhaan ole uskoneet.
Room. 1:16. 1 Kor. 1:21. 2 Kor. 6:1. Gal. 3:4.
3. Ilmoitinhan teille ennen kaikkea sen, minkä itse olin saanut: että Kristus on kuollut meidän syntiemme tähden, kirjoitusten mukaan,
Jes. 53:5 s. Sak. 13:7. Gal. 1:4. 1 Piet. 2:24.
4. ja että hän haudattiin ja että hän herätettiin kuolleista kolmantena päivänä, kirjoitusten mukaan,
Ps. 16:10. Matt. 12:40. Joh. 2:19. Ap. t. 26:23.
5. ja että hän näyttäytyi Keefaalle, sitten niille kahdelletoista.
Mark. 16:14. Luuk. 24:34. Joh. 20:19. Ap. t. 1:3. 10:40 s.
6. Sen jälkeen hän näyttäytyi yhtä haavaa enemmälle kuin viidelle sadalle veljelle, joista useimmat ovat vielä nytkin elossa, mutta muutamat ovat kuoloon nukkuneet. Matt. 28:16 s.
7. Sen jälkeen hän näyttäytyi Jaakobille, sitten kaikille apostoleille.
8. Mutta kaikkein viimeiseksi hän

näyttäytyi minullekin, joka olen
ikäänkuin kesken syntynyt.
Ap. t. 9:3 s. 1 Kor. 9:1.
9. Sillä minä olen apostoleista hal-
vin enkä ole sen arvoinen, että mi-
nua edes nimitetään apostoliksi, kos-
ka olen vainonut Jumalan seurakun-
taa. Ap. t. 8:3. 9:1 s.
Gal. 1:13. Ef. 3:7 s. 1 Tim. 1:13 s.
10. Mutta Jumalan armosta minä o-
len se mikä olen, eikä hänen armon-
sa minua kohtaan ole ollut turha,
vaan enemmän kuin he kaikki, mi-
nä olen työtä tehnyt, en kuitenkaan
minä, vaan Jumalan armo, joka on
minun kanssani. Room. 15:18 s.
1 Kor. 3:10. 2 Kor. 11:5,23. 12:11 s.
11. Vaan olinpa minä tai olivatpa
he, näin me saarnaamme ja näin te
olette uskoneet.
12. Mutta jos Kristuksesta saarna-
taan, että hän on herätetty kuolleis-
ta, kuinka muutamat teistä saatta-
vat sanoa, ettei kuolleiden ylösnou-
semusta ole? Matt. 22:23. 2 Tim. 2:18.
13. Vaan jos ei ole kuolleiden ylös-
nousemusta, ei Kristuskaan ole he-
rätetty;
14. mutta jos Kristus ei ole herätet-
ty, turha on silloin saarnammekin,
turha teidän uskonnekin;
15. ja silloin meidät myös havaitaan
vääriksi Jumalan todistajiksi, kos-
ka olemme todistaneet Jumalaa vas-
taan, että hän on herättänyt Kristuk-
sen, jota hän siis ei olekaan herät-
tänyt, jos on niin, ettei kuolleita he-
rätetä. Ap. t. 2:32. 4:33. 5:32.
16. Sillä jos kuolleita ei herätetä, ei
Kristuskaan ole herätetty: Room. 8:11.
17. mutta jos Kristus ei ole herätet-
ty, niin teidän uskonne on turha ja
te olette vielä synneissänne;
18. sittenhän Kristuksessa nukku-
neetkin ovat kadotetut. 1 Tess. 4:14.
19. Jos olemme panneet toivomme
Kristukseen ainoastaan tämän elä-
män ajaksi, niin olemme kaikkia
muita ihmisiä surkuteltavammat.
20. Mutta nytpä Kristus onkin kuol-
leista herätetty esikoisena kuoloon
nukkuneista;
Ap. t. 26:23. Kol. 1:18. 1 Piet. 1:3. Ilm. 1:5.
21. sillä koska kuolema on tullut ih-
misen kautta, niin on myöskin kuol-
leiden ylösnousemus tullut ihmisen
kautta.
1 Moos. 2:17. 3:6 s. Joh. 11:25. Room. 5:12. 6:23.
22. Sillä niinkuin kaikki kuolevat
Adamissa, samoin myös kaikki teh-
dään eläviksi Kristuksessa,
23. mutta jokainen vuorollaan: esi-
koisena Kristus, sitten Kristuksen o-
mat hänen tulemisessaan;
1 Tess. 4:15. Ilm. 20:4 s.
24. sitten tulee loppu, kun hän an-
taa valtakunnan Jumalan ja Isän hal-
tuun, hävitettyään kaiken hallituk-
sen ja kaiken vallan ja voiman.
Dan. 2:44. 7:14,27.
25. Sillä hänen on hallittava siihen
asti, kunnes on pannut kaikki vihol-
lisensa jalkainsa alle.
Ps. 110:1. Matt. 22:44. Ef. 1:20 s. Hebr. 10:12 s.
26. Vihollisista viimeisenä kukiste-
taan kuolema. Ilm. 20:14. 21:4.
27. Sillä „kaikki hän on alistanut hä-
nen jalkainsa alle." Mutta kun hän
sanoo: „kaikki on alistettu," niin ei
tietenkään ole alistettu se, joka on
alistanut kaikki hänen alleen.
Ps. 8:7. Matt. 28:18. Ef. 1:22. Hbr. 2:8.
28. Ja kun kaikki on tullut aliste-
tuksi Pojan alle, silloin itse Poika-
kin on alistuva sen alle, joka on alis-
tanut hänen allensa kaikki, jotta Ju-
mala olisi kaikki kaikissa.
1 Kor. 3:23. 11:3.
29. Sitäpaitse, mitä sitten ne, jotka
kastattavat itsensä kuolleiden puo-
lesta, sillä saavat aikaan? Jos kuol-
leet eivät herää, miksi sitten kastat-
tavat itsensä heidän puolestaan?
30. Ja miksi mekään antaumme
joka hetki vaaraan?
Room. 8:36. 1 Kor. 4:9.
31. Joka päivä olen kuoleman kie-
lissä, niin totta kuin saatan kerskata
teistä, veljet, Kristuksessa Jesuksessa,
meidän Herrassamme. 2 Kor. 4:10 s. 11:23.
32. Jos minä ihmisten tavoin olen
taistellut petojen kanssa Efesossa,
mitä hyötyä minulla siitä on? Jos
kuolleita ei herätetä, niin „syökääm-
me ja juokaamme, sillä huomenna
me kuolemme." Jes. 22:13. 2 Kor. 1:8.
33. Älkäät eksykö. „Pahat puheet
turmelevat hyvät tavat." Ef. 5:6.
34. Raitistukaat oikealla tavalla, äl-
käätkä syntiä tehkö; sillä niitä on,
jotka elävät tietämättöminä Juma-
lasta. Hävetäksenne tämän sanon.
Room. 13:11. Ef. 5:14. 1 Tess. 4:5.
35. Mutta joku ehkä kysyy: „Millä
tavoin kuolleet heräävät ja millaisilla
ruumiilla he tulevat?" Hes. 37:3.
36. Sinä tyhmä, se minkä kylvät, ei vir-
koa eloon, ellei ensin kuole. Joh. 12:24.
37. Ja kun kylvät, et kylvä sitä ruu-
mista, joka on nouseva, vaan paljaan
jyvän, nisun jyvän tai muun minkä
tahansa.
38. Mutta Jumala antaa sille ruumiin
sellaisen kuin tahtoo, ja kullekin sie-
menelle sen oman ruumiin.
39. Ei kaikki liha ole samaa lihaa,
vaan toista on ihmisten, toista taas
karjan liha, toista on lintujen liha,
toista kalojen.

40. Ja on taivaallisia ruumiita ja maallisia ruumiita; mutta toinen on taivaallisten kirkkaus, toinen taas maallisten. Matt. 13:43.
41. Toinen on auringon kirkkaus ja toinen kuun kirkkaus ja toinen tähtien kirkkaus; sillä yhden tähden kirkkaus on erilainen kuin toisen.
42. Niin on myös kuolleiden ylösnousemus: katoavaisuudessa kylvetään, katoamattomuudessa herätetään;
43. häpeässä kylvetään, kirkkaudessa herätetään; heikkoudessa kylvetään, voimassa herätetään; Dan. 12:3. Fil. 3:20 s.
44. kylvetään luonnollinen ruumis, herätetään hengellinen ruumis. Kun on luonnollinen ruumis, niin on myös hengellinen.
45. Niin on myös kirjoitettu: ,,Ensimmäisestä ihmisestä Adamista tuli elävä sielu;" viimeisestä Adamista tuli eläväksitekevä Henki.
1 Moos. 2:7. Joh. 5:21.
46. Mutta mikä on hengellistä, se ei ole ensimmäinen, vaan se mikä on luonnollista, on ensimmäinen; sitten on se mikä on hengellistä.
47. Ensimmäinen ihminen oli maasta, maallinen, toinen ihminen on Herra taivaasta. Joh. 3:13, 21.
48. Mimmoinen maallinen on, semmoisia ovat myöskin maalliset; ja mimmoinen taivaallinen on, semmoisia ovat myös taivaalliset.
49. Ja niinkuin meissä on ollut maallisen kuva, niin meissä on myös oleva taivaallisen kuva. 1 Moos. 5:3, Room. 8:29. 2 Kor. 3:18. 4:11. Fil. 3:21. 1 Joh. 3:2.
50. Mutta sen sanon, veljet, ettei liha ja veri voi periä Jumalan valtakuntaa, eikä katoavaisuus peri katoamattomuutta. Joh. 3:5 s.
51. Katso, minä sanon teille salaisuuden: emme kaikki kuoloon nuku, mutta kaikki me muutumme,
1 Tess. 4:15 s.
52. yhtäkkiä, silmänräpäyksessä, viimeisen pasunan soidessa; sillä pasuna soi, ja kuolleet nousevat katoamattomina, ja me muutumme.
Matt. 24:31. Luuk. 20:36.
53. Sillä tämän katoavaisen on pukeutuminen katoamattomuuteen ja tämän kuolevaisen on pukeutuminen kuolemattomuuteen. 2 Kor. 5:4.
54. Mutta kun tämä katoavainen pukeutuu katoamattomuuteen ja tämä kuolevainen pukeutuu kuolemattomuuteen, silloin toteutuu se sana, joka on kirjoitettu: ,,Kuolema on nielty voitossa." Jes. 25:8.
55. ,,Missä on sinun voittosi, kuolema? Missä on sinun otasi, kuolema?"
Hos. 13:14. Hebr. 2:14.
56. Mutta kuoleman ota on synti, ja synnin voima on laki.
Room. 3:19 s. 4:15. 5:13. 6:23. 7:5, 13.
57. Mutta kiitos olkoon Jumalalle, joka antaa meille voiton Herramme Jesuksen Kristuksen kautta!
Joh. 16:33. Room. 8:37. 2 Kor. 2:14. 1 Joh. 5:4 s.
58. Sentähden, rakkaat veljeni, olkaat lujat, järkähtämättömät, aina innokkaat Herran työssä, tietäen, että vaivannäkönne ei ole turha Herrassa. 2 Aik. 15:7. Hebr. 6:10. Ilm. 14:13.

16 Luku.

Avustus pyhiä varten Jerusalemissa. Varoituksia ja terveisiä.

Mitä keräykseen pyhiä varten tulee, niin menetelkäät tekin samalla lailla kuin olen määrännyt Galatian seurakunnille. Ap. t. 11:29. Room. 12:13. 15:25 s. 2 Kor. 8:4. 9:1, 12. Gal. 2:10.
2. Kunkin viikon ensimmäisenä päivänä pankoon jokainen teistä kotonaan jotakin talteen menestymisensä mukaan, jottei keräyksiä tehtäisi vasta minun tultuani. Ap. t. 20:7.
3. Mutta kun olen saapunut luoksenne, lähetän minä kirjeet mukanaan ne henkilöt, jotka katsotte siihen sopiviksi, viemään rakkauden lahjanne Jerusalemiin;
4. ja jos asia on sen arvoinen, että minunkin on lähteminen, niin saavat he lähteä minun kanssani.
5. Mutta minä aion tulla luoksenne kuljettuani läpi Makedonian; sillä Makedonian kautta minä kuljen,
Ap. t. 19:21. 2 Kor. 1:16.
6. mutta teidän luonanne ehkä viivyn jonkun aikaa, kenties talvenkin, jotta te sitten auttaisitte minua eteenpäin, minne matkustanenkin.
7. Sillä en tahdo nyt vain ohimennen käydä teitä katsomassa, vaan toivon saavani viipyäkin jonkun aikaa luonanne, jos Herra sallii.
1 Kor. 4:19. Jaak. 4:13 s.
8. Mutta täällä Efesossa minä viivyn Helluntaihin saakka; Ap. t. 19:1, 10.
9. sillä minulle on avautunut ovi suureen ja hedelmälliseen työhön, ja vastustajia on paljo. 2 Kor. 2:12. Kol. 4:3.
10. Mutta jos Timoteus saapuu, niin katsokaat, että hän pelvotta voi olla tykönänne, sillä Herran työtä hän toimittaa niinkuin minäkin.
Room. 16:21. 1 Kor. 4:17. Fil. 2:19 s.
11. Älköön siis kukaan häntä halveksiko, vaan auttakaat häntä lähtemään rauhassa matkalle, että hän tulisi luokseni; sillä minä ja veljet odotamme häntä. 1 Tim. 4:12.
12. Mitä veli Apollokseen tulee, olen hartaasti kehoittanut häntä lähte-

mään veljien kanssa luoksenne; mutta hän ei ole ollenkaan halukas lähtemään juuri nyt, vaan tulee, kun hänelle sopii. Ap. t. 18:24.
13. Valvokaat, pysykäät lujina uskossa, olkaat miehuulliset, olkaat väkevät! Matt. 25:13. Ef. 6:10. Kol. 1:11. 1 Tess. 5:6. 2 Tess. 2:15. 1 Piet. 5:8.
14. Tapahtukoon kaikki teillä rakkaudessa.
15. Mutta minä kehoitan teitä, rakkaat veljet: te tunnette Stefanaan perhekunnan ja tiedätte, että se on Akaijan esikoinen ja että he ovat antautuneet pyhien palvelukseen; 1 Kor. 1:16.
16. olkaat tekin kuuliaisia heidän kaltaisilleen miehille ja jokaiselle, joka heidän kanssaan työtä tekee ja vaivaa näkee. Fil. 2:29. 1Tim. 5:17. Hebr. 13:17.
17. Minä iloitsen Stefanaan ja Fortunaton ja Akaikon tänne tulosta, koska he korvaavat minulle teidän poissaolonne;
18. he ovat virkistäneet minun henkeäni niinkuin teidänkin. Antakaat siis täysi tunnustus sellaisille miehille. 1 Tess. 5:12.
19. Aasian seurakunnat lähettävät teille terveisiä. Paljon terveisiä Herrassa lähettävät teille Akulas ja Priskilla sekä seurakunta heidän talossaan. Ap. t. 18:2. Room. 16:3s.
20. Kaikki veljet lähettävät teille terveisiä. Tervehtikäät toinen toistanne pyhällä suudelmalla. Room. 16:16. 2 Kor. 13:12. 1Tess. 5:26. 1Piet. 5:14.
21. Omakätiset terveiset minulta, Paavalilta! Kol. 4:18. 2 Tess. 3.17.
22. Jos joku ei pidä Herraa Jesusta Kristusta rakkaana, hän olkoon kirottu! Maran ata (Herramme tulee)!
23. Herran Jesuksen Kristuksen armo olkoon teidän kanssanne! Fil. 4:23.
24. Minun rakkauteni on teidän kaikkien kanssanne Kristuksessa Jesuksessa! Amen.

PAAVALIN TOINEN KIRJE KORINTTOLAISILLE.

1 Luku.

Tervehdys. Herra antaa lohdutuksen ahdingoissa ja vahvistaa sanansa uskovaisilleen.

Paavali, Jumalan tahdosta Kristuksen Jesuksen apostoli, ja veli Timoteus Jumalan seurakunnalle Korintossa ynnä kaikille pyhille koko Akaijassa.
2. Armo olkoon teille ja rauha Jumalalta, Isältämme, ja Herralta Jesukselta Kristukselta! Room. 1:7. 1 Kor. 1:3. Gal. 1:3. Ef. 1:2.
3. Kiitetty olkoon Herramme Jesuksen Kristuksen Jumala ja Isä, laupeuden Isä ja kaiken lohdutuksen Jumala, Ef. 1:3. 1 Piet. 1:3.
4. joka lohduttaa meitä kaikessa ahdingossamme, että me sillä lohdutuksella, jolla Jumala meitä itseämme lohduttaa, voisimme lohduttaa niitä, jotka ovat kaikellaisessa ahdingossa. Jes. 66:13. Room. 15:5. 2 Kor. 7:6.
5. Sillä samoin kuin Kristuksen kärsimykset runsain määrin tulevat meidän osaksemme, samoin tulee meidän osaksemme runsain määrin myöskin lohdutus Kristuksen kautta. Ps. 34:20. 94:19. 2 Kor. 4:10. Kol. 1:24.
6. Mutta joko olemme ahdistuksessa, niin tapahtuu se teidän lohduttamistanne ja pelastamistanne varten, taikka saamme lohdutusta, niin tapahtuu sekin teidän lohduttamistanne varten, ja se vaikuttaa, että kestätte samat kärsimykset, joita mekin kärsimme; ja toivomme teistä on vahva, 2 Kor. 4:15. 2 Tim. 2:10.
7. koska me tiedämme, että samoin kuin olette osalliset kärsimyksistä, samoin olette osalliset myöskin lohdutuksesta.
8. Sillä me soisimme, veljet, teidän tietävän missä ahdingossa me olimme Aasiassa, kuinka meitä ylenmäärin, yli voimiemme, rasitettiin, niin että olimme epätoivossa hengestämmekin, Ap. t. 19:23. 1 Kor. 15:32.
9. ja itse me jo päätimmekin olevamme kuoleman omat; jottemme luottaisi itseemme, vaan Jumalaan, joka kuolleet herättää. Jer. 17:5, 7. 39:18. Room. 8:36.
10. Ja hän pelasti meidät tuosta suuresta surmasta ja yhä pelastaa; ja meillä on häneen se toivo, että hän vielä vastakin pelastaa,
11. kun tekin autatte meitä rukouksillanne, että monesta suusta meidän tähtemme kohoaisi runsas kiitos siitä armosta, joka on osaksemme tullut. Ap. t. 12:5. Room. 15:30. 2 Kor. 4:15. Fil. 1:19. Filem. v. 22.
12. Sillä meidän kerskauksemme on tämä: meidän omantuntomme todis-

tus siitä, että me maailmassa ja varsinkin teidän luonanne olemme vaeltaneet Jumalan pyhyydessä ja puhtaudessa, emme lihallisessa viisaudessa, vaan Jumalan armossa
Ap.t. 23:1 1 Kor 2:4,13. 2 Kor.2:17. 6:6 s. 1 Tess. 2:10. Hebr. 13:18.
13. Sillä eihän siinä, mitä teille kirjoitamme, ole muuta kuin mikä siinä on luettavana tai minkä jo tunnette; ja minä toivon teidän saavanne loppuun asti tuntea
14. — niinkuin meidät olette osaksi jo oppineetkin tuntemaan — että me olemme teidän kerskauksenne, samoin kuin tekin meidän, Herramme Jesuksen päivänä.
2 Kor.5:12. Fil. 2:16. 4:1. 1 Tess.2:19 s.
15 Ja tässä luottamuksessa minä ensin aioinkin tulla teidän luoksenne, että saisitte vielä toisenkin armonosoituksen, Ap.t.19:21. Room.1:11.
16. ja sitten teidän kauttanne matkustaa Makedoniaan, ja taas Makedoniasta palata teidän luoksenne, ja teiltä saada saattajia Judeaan. 1 Kor.16:5 s.
17. Kun minulla siis oli tämä aikomus, enhän menetellyt kevytmielisesti? Vai päätänkö lihan mukaan minkä päätän, niin että puheeni on milloin „niin, niin", milloin „ei, ei"? Matt.5:37. Jaak.5:12.
18. Mutta Jumala on uskollinen, niin että puheemme teille ei ole „niin" ja „ei". 1 Kor.1:9. 1 Tess.5:24.
19. Sillä Jumalan Poika, Kristus Jesus, jota me, minä ja Silvanus ja Timoteus, olemme teidän keskellänne saarnanneet, ei tullut ollakseen „niin" ja „ei", vaan hänessä tuli „niin". Ap.t. 18:5.
20. Sillä niin monta kuin Jumalan lupausta on, kaikki ne ovat hänessä „niin"; sentähden tulee hänen kauttaan myös niiden „amen", Jumalalle kunniaksi meidän kauttamme.
Ilm.3:14.
21. Mutta se, joka lujittaa meidät yhdessä teidän kanssanne Kristukseen ja joka on voidellut meidät, se on Jumala, 1Kor.1:8. 1Piet.5:10. 1Joh.2:20,27.
22. joka myös on painanut meihin sinettinsä ja antanut Hengen vakuudeksi sydämmiimme.
Room.8:15 s. 2 Kor.5:5. Ef.1:13 s. 4:30.
23. Mutta minä kutsun Jumalan sieluni todistajaksi, että minä teitä säästääkseni en vielä ole tullut Korinttoon; Room. 1:9. 9:1.
1 Kor. 4:21. 2 Kor. 1:31. 12:20. 13:2,10.
24. ei niin, että tahdomme vallita teidän uskoanne, vaan me autamme teitä teidän iloonne; sillä uskossa te olette lujat. 1 Kor.3:5. 1 Piet. 5:3.

2 Luku.

Kehoitetaan osoittamaan rakkautta katuvalle syntiselle. Evankeliumi on voittoisasti menestyvä.

Olin nimittäin mielessäni päättänyt, etten tullessani teidän tykönne enää toisi murhetta mukanani.
2. Sillä jos minä saatan teidät murheellisiksi, niin eihän minua voi saada iloiseksi kukaan muu kuin se, jonka minä olen saattanut murheelliseksi 2 Kor 7:8
3 Ja juuri sen minä kirjoitin sitä varten, etten tullessani saisi murhetta niiltä, joilta minun piti saada iloa, koska minulla on teihin kaikkiin se luottamus, että minun iloni on teidän kaikkien ilonne. 2 Kor 12:21
4 Sillä suuressa sydämmen ahdistuksessa ja hädässä minä kirjoitin teille monin kyynelin, en sitä varten, että tulisitte murheellisiksi, vaan että tuntisitte sen erinomaisen rakkauden, joka minulla on teihin
Ap t. 20:31 2 Kor 7:9.
5. Mutta jos joku on tuottanut murhetta, ei hän ole tuottanut murhetta minulle, vaan teille kaikille, jossain määrin, jotten hänestä liian raskauttavaa sanoisi. 1 Kor.5:1 s.
6. Semmoiselle riittää se rangaistus, minkä hän useimmilta on saanut;
7. niin että teidän päinvastoin kernaammin on antaminen anteeksi ja lohduttaminen, ettei hän ehkä menehtyisi liian suureen murheesen
Luuk. 17:3.
8. Sentähden kehoitan teitä, että päätätte ruveta osoittamaan rakkautta häntä kohtaan; 1 Kor.16:14.
9. sillä sitä varten minä kirjoitinkin teille, että saisin nähdä kuinka koeteltu mielenne on, oletteko kaikessa kuuliaiset. 2 Kor. 7:15.
10. Mutta jolle te jotakin anteeksi annatte, sille minäkin annan anteeksi; sillä mitä minä olen anteeksi antanut — jos minulla on ollut jotakin anteeksi annettavaa — sen olen anteeksi antanut teidän tähtenne Kristuksen kasvojen edessä,
11. jottei saatana pääsisi meistä voitolle; sillä hänen aikeensa eivät ole meille tuntemattomat Luuk. 22:31.
12. Tultuani Troaasen julistamaan Kristuksen evankeliumia, avautui minulle ovi Herrassa,
Ap. t. 14:27. 16:8. 1 Kor. 16:9.
13. mutta minä en saanut lepoa hengessäni, kun en tavannut Tiitusta, veljeäni. Sentähden heitin heille hyvästit ja lähdin Makedoniaan.
Ap. t. 20:1. 2 Kor. 7:5 s.
14. Mutta kiitos olkoon Jumalalle,

joka aina kuljettaa meitä voittosaatossa Kristuksessa ja meidän kauttamme joka paikassa ilmaisee hänen tuntemisensa tuoksun!
1 Kor. 15:57. Kol. 1:25 s.
15. Sillä me olemme Kristuksen tuoksu Jumalalle sekä pelastuvien että kadotukseen joutuvien joukossa: 1 Kor. 1:18. 2 Kor. 4:3.
16. näille tosin kuoleman haju kuolemaksi, mutta noille elämän lemu elämäksi. Ja kuka on tähän kelvollinen? Luuk. 2:34. 1 Piet. 2:7 s.
17. Sillä me emme ole niinkuin useimmat muut, jotka voitonhimosta väärentävät Jumalan sanaa, vaan niinkuin puhtaasta mielestä, niinkuin Jumalan vaikutuksesta, Jumalan edessä, me Kristuksessa puhumme. 2 Kor. 1:12. 4:2.
1 Tess. 2:3,5. 2 Tim. 2:15. 1 Piet. 4:11.

3 Luku.

Uuden liiton viran kirkkaus.

Alammeko taas suositella itseämme? Vai tarvinnemmeko, niinkuin muutamat, suosituskirjeitä teille tai suosituskirjeitä teiltä?
Ap. t. 18:27. 2 Kor. 1:12. 5:12. 10:8.
2. Te itse olette meidän kirjeemme, sydämmeemme kirjoitettu kirjeemme, jonka kaikki ihmiset tuntevat ja lukevat, 1 Kor. 9:2 s.
3. sillä onhan ilmeistä, että te olette Kristuksen kirje, meidän toimintamme kautta aikaansaatu, ei musteella kirjoitettu, vaan elävän Jumalan Hengellä, ei kivitauluihin, vaan sydämmen lihatauluihin.
2 Moos. 24:12. 31:18. 34:1. 5 Moos. 10:1. San. 3:3. 7:2 s. Jer. 31:33. Hes. 11:19. 36:26. Room. 15:16. Hebr. 8:10.
4. Tämmöinen luottamus meillä on Kristuksen kautta Jumalaan;
5. ei niin, että meillä itsellämme olisi kykyä ajatella jotakin, ikäänkuin se tulisi meistä itsestämme, vaan se kykymme on Jumalasta,
Joh. 15:5. 1 Kor. 15:10. Fil. 2:13.
6. joka myös on tehnyt meidät kykeneviksi olemaan uuden liiton palvelijoita, ei kirjaimen, vaan Hengen; sillä kirjain kuolettaa, mutta Henki tekee eläväksi.
Jer. 31:31. Luuk. 22:20. Joh. 6:63. Room. 2:27 s. 7:6,10 s. 8:2. 1 Kor. 11:25. 2 Kor. 5:18. Kol. 1:25. 1 Tim. 1:11 s. Hebr. 8:6 s.
7. Mutta jos kuoleman virka, joka oli kirjaimin kaiverrettu kiviin, esiintyi semmoisessa kirkkaudessa, etteivät Israelin lapset kärsineet katsella Mooseksen kasvoja hänen kasvojensa kirkkauden tähden, joka kuitenkin oli katoava,
2 Moos. 34:28 s. 5 Moos. 10:1. Hebr. 12:18 s.
8. kuinka paljoa enemmän onkaan Hengen virka oleva kirkkaudessa!
Gal 3:2,5,14.
9. Sillä jos kadotuksen virka jo oli kirkkautta, niin on vanhurskauden virka vielä paljoa runsaammassa määrin kirkkautta. 5 Moos. 27:26. Room. 1:16 s. 3:21. 4:15. 2 Kor. 5:19 s. Gal. 3:10.
10. Sillä se mikä ennen oli kirkastettua, on tähän verraten kirkkautta vailla tämän ylenpalttisen kirkkauden vuoksi.
11. Jos se mikä on katoavaista, esiintyi kirkkaudessa, niin on sillä, joka on pysyväistä, vielä paljoa enemmän kirkkautta.
12. Koska meillä siis on tämmöinen toivo, niin me olemme rohkealla mielellä Ef. 6:19.
13. emmekä tee niinkuin Mooses, joka pani peitteen kasvoilleen, jotteivät Israelin lapset näkisi sen loppua, joka katoaa. 2 Moos. 34:33 s.
14. Mutta heidän mielensä paatuivat, sillä vielä tänäkin päivänä pysyy, Vanhaa Testamenttia luettaessa, tuo peite poisottamatta, sillä vasta Kristuksessa se häviää.
Jes. 6:10. Hes. 12:2. Val. 3:65. Matt. 13:11. Room. 10:4. Ef. 2:15. Hebr. 8:13.
15. Vielä tänäkin päivänä, kun Mooseksesta luetaan, on peite heidän sydämmensä päällä;
16. mutta kun he kääntyvät Herran tykö, otetaan peite pois.
2 Moos. 34:34. Jer. 25:7. Room. 11:23,26.
17. Sillä Herra on Henki, ja missä Herran Henki on, siinä on vapaus.
Joh. 4:24. 7:39. 8:36. Room. 8:15. Gal. 5:1.
18. Mutta me kaikki, jotka peittämättömin kasvoin katselemme Herran kirkkautta kuin kuvastimessa, muutumme saman kuvan kaltaisiksi kirkkaudesta kirkkauteen, niinkuin vain voi muuttaa Herra, joka on Henki. 2 Moos. 24:17. Joh. 17:24. Room. 8:29. 1 Kor. 13:12. 15:49. 2 Kor. 4:4. 5:7. 1 Joh. 3:2.

4 Luku.

Evankeliumin palvelija on aina ahtaalla, mutta saavuttaa lopulta ijankaikkisen kirkkauden.

Sentähden, kun meillä on tämä virka sen laupeuden mukaan, joka on osaksemme tullut, niin emme lannistu, 1 Kor. 7:25. 15:10. 2 Kor. 3:6.
2. vaan olemme hyljänneet kaikki häpeälliset salateot, emmekä vaella kavaluudessa, emmekä väärennä Jumalan sanaa, vaan julkituomalla totuuden me suositamme itseämme jokaisen ihmisen omalletunnolle Jumalan edessä. Room. 1:16.
2 Kor. 2:17. 5:11. 6:4 s. 1 Tess. 2:3 s.

3. Mutta jos evankeliumimme onkin peitossa, niin se on peitossa niiltä, jotka kadotukseen joutuvat,
1 Kor 1 18. 2 Kor 2:15. 2 Tess. 2:9 s.
4. niiltä uskottomilta, joiden mielet tämän maailman jumala on niin sokaissut, ettei heille loista valo, joka lähtee Kristuksen kirkkauden evankeliumista, hänen, joka on Jumalan kuva. Jes. 6:10.
Matt. 13:14. Joh. 12:40. 2 Kor. 3:18.
Ef. 2:2. 6:12. Fil 2:6. Kol. 1:15. Hebr. 1:3.
5. Sillä me emme julista itseämme, vaan me julistamme Kristusta Jesusta, että hän on Herra, mutta itseämme teidän palvelijoiksenne Jesuksen tähden.
Ap. t. 2:36. 1 Kor. 10:33. 2 Kor. 1:24. 6:4.
6. Sillä Jumala, joka käski valon loistaa pimeästä, on se, joka loisti sydämmeemme, että Jumalan kirkkauden tunteminen voisi valoansa levittää, sen kirkkauden, joka loistaa Kristuksen kasvoissa.
1 Moos. 1:3. Matt. 4:14 s. 1 Piet. 2:9. 2 Piet. 1:19.
7 Mutta tämä aarre on meillä saviastioissa, että tuo suunnattoman suuri voima olisi Jumalan, eikä näyttäisi tulevan meistä.
1 Kor. 2:5. 2 Kor. 3:5. 5:1. 12:9.
8. Me olemme kaikin tavoin ahtaalla, mutta emme umpikujassa, neuvottomat, mutta emme toivottomat.
Ps. 129:2.
9. vainotut, mutta emme hyljätyt, maahan kukistetut, mutta emme muserretut. Ps. 37:24,33. Mik. 7:8.
10. Me kuljemme Jesuksen kuolo aina ruumiissamme, että Jesuksen elämäkin tulisi meidän ruumiissamme näkyviin. Room. 8:17.
2 Kor. 1:5. Gal. 6:17. 2 Tim. 2:11 s. 1 Piet. 4:13.
11. Sillä meitä, jotka elämme, annetaan alinomaa kuolemaan Jesuksen tähden, että Jesuksen elämäkin tulisi kuolevaisessa lihassamme näkyviin. Ps. 44:23. Matt. 5:11.
Room. 8:36. 1 Kor. 4:9. 15:31,49. Kol. 3:4.
12. Niinpä siis kuolema tekee työtään meissä, mutta elämä teissä.
2 Kor. 13:9.
13. Mutta koska meillä on sama uskon Henki, niinkuin on kirjoitettu: „Minä uskon, sentähden puhun," niin mekin uskomme, ja sentähden me myös puhumme,
Ps. 116:10. Room. 10:9.
14. tietäen, että hän, joka herätti Herran Jesuksen, on herättävä meidätkin Jesuksen kanssa ja asettava eteensä yhdessä teidän kanssanne.
Ap. t. 2:24,32. Room. 8:11. 1 Kor. 6:14. Ef. 2:6.
15. Sillä kaikki tapahtuu teidän tähtenne, jotta aina enenevä armo yhä useampien kautta saisi aikaan yhä runsaampaa kiitosta Jumalan kunniaksi. 2 Kor. 1:6,11. Kol. 1:24. 2 Tim. 2:10.
16. Sentähden me emme lannistu; vaan vaikka ulkonainen ihmisemme menehtyykin, niin sisällinen kuitenkin päivä päivältä uudistuu. Jes. 40:30 s.
Room. 7:22. Ef. 3:16. 4:23. Kol. 3:10. 1 Piet. 4:1.
17. Sillä tämä hetkisen kestävä ja helppo ahdistuksemme koituu meille ylenrunsaasti ja määrättömästi ijankaikkiseksi ja täydelliseksi kirkkaudeksi, Ps. 30:6. Matt. 5:12.
Room. 8:18. 2 Tess. 1:7. 2 Tim. 4:8. 1 Piet. 1:6. 5:10.
18. meille, jotka emme katso näkyväisiä, vaan näkymättömiä, sillä näkyväiset kestävät vain ajan, mutta näkymättömät ijankaikkisesti.
Room. 8:24. Hebr. 11:1.

5 Luku.

Ijankaikkinen maja taivaassa. Uusi luoma Kristuksessa. Sovituksen virka.

Sillä me tiedämme, että, vaikka ruumiimme, tämä maallinen majamme, hajoitettaisiinkin maahan, meillä on asumus Jumalalta, ijankaikkinen maja taivaissa, joka ei ole käsin tehty. Job 4:19.
2 Kor. 4:7. Hebr. 8:2. 11:10. 2 Piet. 1:13 s.
2. Sentähden me huokaammekin ikävöiden, että saisimme pukeutua taivaiseen asumukseemme,
Room. 8:23. Fil. 3:21.
3. jos meidät muutoin havaitaan pukeutuneiksi eikä alastomiksi.
Matt. 22:11. Gal. 3:27. Ilm. 3:18. 16:15.
4. Sillä me, jotka elämme tässä majassa, huokaamme raskautettuna, koska emme tahdo olla riisuttuna, vaan pukeutuneena, että elämä nielisi sen, mikä on kuolevaista.
Room. 8:11. 1 Kor. 15:53 s.
5. Ja Jumala se on valmistanut meidät juuri tähän, hän, joka on antanut meille Hengen vakuudeksi.
Room. 8:15 s. 2 Kor. 1:22. Ef. 1:13 s. 4:30.
6. Sentähden me aina olemme turvallisella mielin ja tiedämme, että niin kauan kun olemme kotona tässä ruumiissamme, me olemme poissa Herrasta
1 Aik. 29:15. Ps. 39:13. 119:19. Hebr. 11:13.
7. — sillä me vaellamme uskossa emmekä näkemisessä —
Joh. 20:29. Room. 8:24 s. 1 Kor. 13:12.
2 Kor. 4:18. Hebr. 11:1. 1 Piet. 1:8. 1 Joh. 3:2.
8. mutta me olemme turvallisella mielin ja haluaisimme mieluummin muuttaa pois ruumiista ja päästä kotiin Herran luo. Fil. 1:23.
9. Sentähden me, olimmepa kotona tai olimmepa poissa, ahkeroimme olla hänelle mieliksi.

10. Sillä kaikkien meidän pitää ilmestyä Kristuksen tuomioistuimen eteen, että kukin saisi takaisin ruumiinsa teot sen mukaan kuin on tehnyt, oli se hyvää tai pahaa.
Ps. 62:13. Jer. 17:10. Matt. 16:27. 25:31 s. Joh. 5:29. Ap. t. 17:31. Room. 2:16. 14:10. Gal. 6:7. Ef 6:8. Kol. 3:24 s. Ilm. 22:12.
11. Kun siis tiedämme mitä on Herran pelko, niin me koetamme saada ihmisiä uskomaan, mutta Jumala kyllä meidät tuntee; ja minä toivon, että tekin omissatunnoissanne meidät tunnette. Job 31:23. 2Kor. 4:2. Juud. v. 23.
12. Emme nyt taas suosittele itseämme teille, vaan tahdomme antaa teille aihetta kerskaamaan meistä, jotta teillä olisi mitä panna niitä vastaan, jotka kerskaavat siitä, mikä silmään näkyy, eikä siitä, mikä on sydämmessä. 2 Kor. 3:1. 10:7 s. 11:12.
13. Sillä jos me olemme olleet suunniltamme, niin olemme olleet Jumalan tähden; jos taas olemme maltissamme, olemme teidän tähtenne.
Mark. 3:21. 2 Kor. 11:1, 17.
14. Sillä Kristuksen rakkaus pakoittaa meitä, jotka olemme tulleet tähän päätökseen: yksi on kuollut kaikkien edestä, niinmuodoin myös kaikki ovat kuolleet; Room. 5:15.
15. ja hän on kuollut kaikkien edestä, jotta ne, jotka elävät, eivät enää eläisi itselleen, vaan hänelle, joka heidän edestään on kuollut ja noussut ylös. Room. 6:11 s. 14:7 s. 1 Kor. 6:19. Gal. 2:20. 1 Tess. 5:10. 1 Tim. 2:6. Hebr. 2:9. 1 Piet. 4:2.
16. Sentähden me emme tästälähin tunne ketään lihan mukaan; jos olemmekin tunteneet Kristuksen lihan mukaan, emme kuitenkaan nyt enää tunne. Matt. 12:50. Gal. 3:28.
17. Siis, jos joku on Kristuksessa, niin hän on uusi luoma; se mikä on vanhaa, on kadonnut, katso, kaikki on uudeksi tullut. Jes. 43:18 s. Room. 8:10. Gal. 5:6. 6:15. Kol. 3:11. Ilm. 21:5.
18. Mutta kaikki on Jumalasta, joka on sovittanut meidät itsensä kanssa Kristuksen kautta ja antanut meille sovituksen viran.
Room. 5:10. 2 Kor. 3:6. 1 Joh. 2:2. 4:10.
19. Sillä Jumala oli Kristuksessa ja sovitti maailman itsensä kanssa eikä lukenut heille heidän rikkomuksiaan, ja hän uskoi meille sovituksen sanan. Ps. 32:2. Room. 3:24 s. 4:8. Kol. 1:20.
20. Kristuksen puolesta siis olemme lähettiläinä, kun näet Jumala kehoittaa meidän kauttamme. Me rukoilemme Kristuksen puolesta: antakaat sovittaa itsenne Jumalan kanssa!
Jes. 52:7. 1 Kor. 4:1.
21. Sen, joka ei synnistä tietänyt, hän meidän edestämme teki synniksi, että me hänessä tulisimme vanhurskaiksi Jumalan edessä. Jes. 53:6, 9, 12. Joh. 8:46. Room. 5:19. 8:3. 1Kor. 1:30. Gal. 3:13. Fil. 3:9. Hebr. 4:15. 1 Piet. 2:22. 1 Joh. 3:5.

6 Luku.

Jumalan armo on vastaanotettava. Tulee erota uskottomista.

Niinkuin apulaiset me myös neuvomme teitä, ettette hukkaan ottaisi Jumalan armoa vastaan;
1 Kor. 3:9. 2 Kor. 1:24. 5:20. Hebr. 12:15.
2. sillä hän sanoo: „Otollisella ajalla minä olen sinua kuullut ja pelastuksen päivänä auttanut sinua“; katso, nyt on otollinen aika, katso, nyt on pelastuksen päivä.
Jes. 49:8. Luuk. 4:18 s. Room. 13:12. Hebr. 3:13.
3. Me emme missään kohden anna aihetta pahennukseen, ettei virkaamme moitittaisi,
Room. 14:13. 1 Kor. 8:13. 10:32.
4. vaan kaikessa me osoittaumme Jumalan palvelijoiksi: suuressa kärsivällisyydessä, vaivoissa, hädissä, ahdistuksissa, Ap. t. 9:16. 1Kor. 4:1. 2Kor. 11:23 s.
5. ruoskittaessa, vankeudessa, meteleissä, vaivannäöissä, valvomisissa, paastoissa; Ap. t. 16:23.
6. puhtaudessa, tiedossa, pitkämielisyydessä, ystävällisyydessä, Pyhässä Hengessä, vilpittömässä rakkaudessa, Room. 12:9. 2Kor. 4:2. Gal. 5:22. Kol. 3:12.
7. totuuden sanassa, Jumalan voimassa, vanhurskauden sota-aseet oikeassa kädessä ja vasemmassa;
1 Kor. 2:4. 2 Kor. 10:4. Ef. 6:11 s.
8. kunniassa ja häpeässä, pahassa maineessa ja hyvässä, niinkuin viettelijät, vaikka puhummekin totta,
9. tuntemattomina, vaikka kyllä tunnetaan, kuolemaisillamme, ja katso, me elämme, kuritettuna, vaan ei kuitenkaan tapettuna,
Ps. 118:18. 1 Kor. 4:9. 15:30 s. 2 Kor. 4:10 s.
10. murheellisina, mutta aina iloisina, köyhinä, mutta kuitenkin monta rikkaaksi tekevinä; niinkuin ne, joilla ei ole mitään, mutta joilla kuitenkin on kaikki. San. 13:7. Matt. 5:12. Ap. t. 3:6. Room. 5:3. 2 Kor. 7:4. 8:9. Fil. 2:17. 4:11 s.
11. Suumme on auennut puhumaan teille, Korinttolaiset, sydämmemme on avartunut.
12. Teillä on kyllin tilaa meidän sydämmissämme, mutta meillä on vähä tilaa teidän sydämmissänne.
2 Kor. 7:2 s. 12:15.
13. Samanveroiseksi vasta-anniksi — puhun niinkuin lapsille — avartakaat tekin sydämmenne. 1 Kor. 4:14.
14. Älkäät antautuko kantamaan vie-

rasta iestä yhdessä uskottomien kanssa; sillä mitä yhteistä on vanhurskaudella ja vääryydellä? Eli mitä yhteyttä on valolla ja pimeällä?
5 Moos. 7:2 s. 22:10. Jos. 23:12. San. 24:1. 1 Kor. 5:9. Ef. 5:7 s. 1 Joh. 1:5 s.
15. Ja miten sopivat yhteen Kristus ja Belial? Tai mitä yhteistä osaa uskovaisella on uskottoman kanssa?
1 Sam. 5:1 s. 1 Kun. 18:21. 1 Kor. 10:20 s.
16. Ja miten soveltuvat yhteen Jumalan temppeli ja epäjumalat? Sillä me olemme elävän Jumalan temppeli, niinkuin Jumala on sanonut: „Minä olen heissä asuva ja vaeltava heidän keskellään ja oleva heidän Jumalansa, ja he tulevat olemaan minun kansani," 2 Moos. 29:45.
3 Moos. 26:11. Jer. 30:22. 31:1,33. 32:38. Hes. 36:28. 37:26 s. Sak. 13:9. Joh. 14:23. 1 Kor. 3:16. 6:19. 10:14. Ef. 2:21 s. 3:17. Hebr. 3:6. 1 Piet. 2:5. Ilm. 21:3.
17. Sentähden: „Lähtekäät pois heidän keskeltään ja erotkaat heistä, sanoo Herra, älkäätkä saastaiseen koskeko; niin minä otan teidät huostaani 3 Moos. 5:2.
Jes. 48:20. 52:11. Jer. 51:45. Ilm. 18:4.
18. ja olen oleva teille Isänä, ja te tulette pojikseni ja tyttärikseni, sanoo Herra kaikkivaltias."
Jes. 43:6. Jer. 31:9. Hos. 1:10. 1 Joh. 3:1. Ilm. 21:7.

7 Luku.

Tulee puhdistautua lihan ja hengen saastutuksesta. Murhe Jumalan mielen mukaan. Paavalin ilo.

Koska meillä siis on nämä lupaukset, rakkaani, niin puhdistautukaamme kaikesta lihan ja hengen saastutuksesta, saattaen pyhityksemme täydelliseksi Jumalan pelvossa.
1 Tim. 4:8. Hebr. 10:22. 1 Piet. 1:15. 2:1. 1 Joh. 3:3.
2. Antakaat meille tilaa sydämmessänne! Emme ole tehneet kenellekään vääryyttä, emme ole olleet kenellekään turmioksi, emme kenellekään vahinkoa tuottaneet.
1 Sam. 12:3 s. Ap. t. 20:33. 2 Kor. 6:12. 12:15 s.
3. En sano tätä teitä tuomitakseni, sillä olenhan jo sanonut, että te olette sydämmessämme, yhdessä kuollaksemme ja yhdessä elääksemme.
2 Kor. 6:11 s.
4. Paljo minulla on luottamusta teihin, paljo minulla on kerskaamista teistä; olen täynnä lohdutusta, minulla on ylenmäärin iloa kaikessa ahdingossamme.
Matt. 5:12. Ap. t. 5:41. Fil. 2:17. Kol. 1:24.
5. Sillä ei vielä Makedoniaan tultuammekaan lihamme saanut rauhaa, vaan me olimme kaikin tavoin ahdistetut: ulkoapäin taisteluja, sisältäpäin pelkoa.
5 Moos. 32:25. Ap. t. 16:19. 20:1 s. 2 Kor. 2:13.
6. Mutta Jumala, joka masentuneita lohduttaa, lohdutti meitä Tiituksen tulolla, Ps. 113:6.
7. eikä ainoastaan hänen tulollaan, vaan myöskin sillä, että Tiitus oli saanut teistä lohdutusta, sillä hän on kertonut meille ikävöimisestänne, valittelustanne ja innostanne minun hyväkseni, niin että minä iloitsin vielä enemmän.
8. Sillä vaikka murehutinkin teitä kirjeelläni, en sitä kadu, ja jos kaduinkin — kun näen, että tuo kirje on, vaikkapa vain vähäksi aikaa, murehuttanut teitä — 2 Kor 2:4.
9. niin nyt iloitsen, en siitä, että tulitte murheellisiksi, vaan siitä, että murheenne oli teille parannukseksi; sillä te tulitte murheellisiksi Jumalan mielen mukaan, ettei teillä olisi mitään vahinkoa meistä.
10 Sillä Jumalan mielen mukainen murhe saa aikaan parannuksen, joka koituu pelastukseksi ja jota ei kukaan kadu; mutta maailman murhe tuottaa kuoleman 2 Sam. 12:13.
Ps. 51:2 s. San. 17:22. Matt. 5:4. 26:75 27:3 s Luuk. 18:13. 23:41 s. Hebr. 12:17
11 Sillä katsokaat mitä kaikkea juuri tuo Jumalan mielen mukainen murhe on saanut teissä aikaan mitä harrastusta, mitä puolustautumista, mitä paheksumista, mitä pelkoa, mitä ikävöimistä, mitä kiivautta, mitä rankaisemista! Olette kaikin puolin osoittaneet olevanne puhtaat tässä asiassa.
12. Vaikka siis kirjoitinkin teille, en kirjoittanut hänen vuoksi, joka rikoksen teki, enkä hänen vuoksi, joka sai rikoksesta kärsiä, vaan sentähden, että teidän harrastuksenne meidän hyväksemme tulisi ilmi teidän keskuudessanne Jumalan edessä.
1 Kor. 5:1 s.
13. Sentähden olemme nyt lohdutetut. Mutta tämän lohdutuksemme ohessa on meitä vielä paljoa enemmän ilahuttanut Tiituksen ilo, hänen henkensä kun on saanut virkistystä teiltä kaikilta.
14. Sillä jos olenkin jossain kohden teitä hänelle kehunut, en ole joutunut häpeään, vaan niinkuin kaikki mitä olemme puhuneet teille on totta, niin on myös se, mistä olemme teitä Tiitukselle kehuneet, osoittautunut todeksi. 2 Tess. 1:4.
15. Ja hänen sydämmensä heltyy yhä enemmän teitä kohtaan, kun hän muistelee kaikkien teidän kuuliai-

suuttanne, kuinka te pelvolla ja vavistuksella otitte hänet vastaan. 2Kor. 2:9.
16. Iloitsen, että kaikessa voin teihin nähden olla turvallisella mielin.
2 Tess. 3:4.

8 Luku.

Avustuksesta pyhille Jerusalemissa.
Tiituksen uskollisuus.

Mutta me saatamme teidän tietoonne, veljet, mitä Jumalan armo on vaikuttanut Makedonian seurakunnissa: Room. 15:26.
2. että, vaikka he olivatkin monessa ahdistuksen koetuksessa, niin oli heidän ilonsa heidän suuressa köyhyydessäänkin niin uhkuva, että he hyvästä sydämmestään antoivat runsaita lahjoja. Mark. 12:44.
Room. 12:8. 2 Kor. 7:4,13. Gal. 2:10. Fil. 4:15.
3. Sillä voimainsa mukaan, sen todistan, jopa yli voimainsakin he antoivat omasta halustaan,
4. paljolla pyytämisellä anoen meiltä sitä suosiota, että pääsisivät osallisiksi pyhien avustamiseen;
Ap. t. 11:29. Room. 15:26. 1Kor. 16:1 s. 2Kor. 9:1.
5. eivätkä vain tehneet niinkuin olimme odottaneet, vaan antoivatpa itsensäkin ennen kaikkea Herralle ja sitten meille, Jumalan tahdosta,
6. niin että kehoitimme Tiitusta, niinkuin hän jo oli alkanut, saattamaan teidän keskuudessanne päätökseen tämän rakkauden työn.
7. Mutta niinkuin teillä on runsaasti kaikkea: uskoa ja puhetaitoa ja tietoa ja kaikkea harrastusta ja rakkautta meitä kohtaan, niin olkaat runsaskätisiä tässäkin rakkauden työssä. 1 Kor. 1:5. 16:1 s. 2 Kor. 9:8.
8. En sano tätä käskien, vaan osoittamalla muiden harrastukseen minä tahdon koetella teidänkin rakkautenne vilpittömyyttä. 1 Kor. 7:6.
9. Sillä te tunnette Herramme Jesuksen Kristuksen armon, että hän, vaikka oli rikas, tuli teidän tähtenne köyhäksi, että te hänen köyhyydestään rikastuisitte.
Matt. 8:20. Luuk. 9:58. Fil. 2:6 s.
10. Annan siis neuvon tässä asiassa; sillä se on hyödyksi teille, jotka jo viime vuonna olitte ensimmäiset ei ainoastaan tekemässä, vaan myös tahtomassa.
San. 3:27. 19:17. Matt. 10:42. 1Kor. 7:25. 2Kor. 9:2.
11. Täyttäkäät nyt siis se mihin olette ryhtyneet, että tulisitte sen täyttäneeksi yhtä alttiisti kuin olitte sen päättäneet, vointinne mukaan. Fil. 2:13.
12. Sillä kunhan on alttiutta, niin on se otollista sen mukaan mitä voi, eikä sen mukaan mitä ei voi. San. 3:28.
Mark. 12:43. Luuk. 21:3. 2Kor. 9:7. 1 Piet. 4:10.
13. Sillä ei ole tarkoitus rasittaa teitä muiden huojentamiseksi, vaan tasauksen vuoksi tulkoon tätä nykyä teidän yltäkylläisyytenne heidän puutteensa hyväksi, Ap. t. 4:34.
14. että heidänkin yltäkylläisyytensä tulisi teidän puutteenne hyväksi, niin että syntyisi tasaus, 2 Kor. 9:12.
15. niinkuin on kirjoitettu: „Joka oli paljon koonnut, sillä ei ollut liikaa, ja joka oli koonnut vähän, siltä ei mitään puuttunut.“ 2 Moos. 16:18.
16. Mutta kiitos Jumalalle, joka täyttää Tiituksen sydämmen samalla harrastuksella teidän hyväksenne;
17. sillä hän otti varteen kehoitukseni, innostuipa vielä niinkin, että lähtee omasta halustaan teidän tykönne.
18. Ja me lähetämme hänen kanssaan veljen, jota evankeliumin harrastuksesta kiitetään kaikissa seurakunnissa; 2 Kor. 12:18.
19. eikä vain niin, vaan jonka seurakunnat myös ovat valinneet matkatoveriksemme viemään tätä rakkauden lahjaa, jota me valmistelemme itse Herran kunniaksi ja meidän alttiutemme osoitteeksi.
Ap. t. 11:30. 1 Kor. 16:3 s. Gal. 2:10.
20. Täten tahdomme estää kenenkään pääsemästä moittimaan meitä mistään, mikä koskee tätä runsasta avustusta, jota valmistamme.
2 Kor. 6:3.
21. Sillä me ahkeroimme sitä, mikä on hyvää ei ainoastaan Herran edessä, vaan myöskin ihmisten edessä. San. 3:4.
Ap. t. 24:16. Room. 12:17. Fil. 4:8. 1 Piet. 2:12.
22. Ja näiden kanssa me lähetämme erään toisenkin veljemme, jonka intoa usein olemme monessa asiassa koetelleet ja joka nyt on entistä paljoa innokkaampi, koska hänellä on niin suuri luottamus teihin.
23. Olipa nyt puhe Tiituksesta, niin hän on toverini ja työkumppanini teidän hyväksenne, tai veljistämme, niin he ovat seurakuntien lähettiläitä, ovat Kristuksen kunnia.
24. Antamalla siis heille todistuksen rakkaudestanne ja siitä, että on totta mistä olemme teitä kehuneet, annatte siitä todistuksen seurakunnillekin.
2 Kor. 7:14.

9 Luku.

Avustuksesta pyhille. Jumala rakastaa niitä, jotka iloisesta sydämmestä antavat.

Pyhien avustamisesta minun tosin on tarpeetonta kirjoittaa teille;
Ap. t. 11:29. Room. 15:26.
1 Kor. 16:2. 2 Kor. 8:4. Gal. 2:10.

2. sillä minä tunnen teidän alttiutenne ja siitä minä kehun teitä Makedonialaisille, että näet Akaija on ollut valmiina menneestä vuodesta alkaen, ja niin ovat useimmat heistä saaneet innostusta teidän innostuksestanne. 2 Kor. 8:10 s.
3. Lähetän nyt kuitenkin nämä veljet, ettei kehumisemme tässä kohden näyttäytyisi tyhjäksi, vaan että olisitte valmiit niinkuin olen sanonut teidän olevan; 2 Kor. 8:24.
4. muutoin, jos Makedonialaisia tulee minun kanssani ja he tapaavat teidät valmistumattomina, me — ettemme sanoisi te — ehkä joutuisimme häpeään tässä luottamuksessamme.
5. Olen siis katsonut tarpeelliseksi kehoittaa veljiä edeltäpäin lähtemään teidän tykönne ja toimittamaan valmiiksi ennen lupaamanne lahjan, niin että se olisi valmis siunauksen eikä vaatimuksen antina. 1 Moos. 33:11. 2 Kor. 8:18.
6. Huomatkaat tämä: joka niukasti kylvää, se niukasti niittää, ja joka siunauksin kylvää, se siunauksin niittää. San. 11:24 s. 22:9. Mal. 3:10. Gal. 6:7 s.
7. Antakoon kukin niinkuin sydämmensä vaatii, ei surkeillen eikä pakosta; sillä Jumala rakastaa iloista antajaa. 2 Moos. 25:2. 35:5. 5 Moos. 15:7. 1 Aik. 29:17. Room. 12:8. 2 Kor. 8:12.
8. Ja Jumala on voimallinen runsain määrin antamaan teille kaikkea armoa, että teillä kaikessa aina olisi kaikkea tarpeeksi voidaksenne runsaskätisesti tehdä kaikkinaista hyvää; San. 28:27. Ap. t. 10:4. 2 Kor. 8:7. Fil. 4:19. Kol. 1:10.
9. niinkuin on kirjoitettu: ,,Hän sirottelee, hän antaa köyhille, hänen vanhurskautensa pysyy ijankaikkisesti." Ps. 112:9.
10. Ja hän, joka antaa siemenen kylväjälle ja leipää ruuaksi, on antava teillekin ja enentävä kylvönne ja kasvattava teidän vanhurskautenne hedelmät; Jes. 55:10. Hos. 10:12.
11. niin että te kaikessa vaurastuen voisitte vilpittömästi harjoittaa kaikkinaista anteliaisuutta, joka meidän kauttamme koituu kiitokseksi Jumalalle. 2 Kor. 8:2.
12. Sillä tämän avustamisen kautta tekemänne palvelus ei ainoastaan poista pyhien puutteita, vaan käy vieläkin hedelmällisemmäksi Jumalalle kohotettujen monien kiitosten kautta, 2 Kor. 1:11. 4:15. 8:14.
13. kun he, tästä palveluksestanne huomattuaan kuinka taattu mielenne on, ylistävät Jumalaa siitä, että te näin alistuvaisesti tunnustaudutte Kristuksen evankeliumiin ja näin vilpittömästi osoitatte osanottoanne heitä kohtaan ja kaikkia kohtaan Matt. 5:16
14 Ja hekin rukoilevat teidän edestänne ja ikävöivät teitä sen ylenpalttisen Jumalan armon vuoksi, joka on osaksenne tullut
15 Kiitos olkoon Jumalalle hänen sanomattomasta lahjastaan!

10 Luku.

Apostolin puolustus. Oikea kerskaus Herran edessä.

Minä, Paavali itse, kehoitan teitä Kristuksen sävyisyyden ja lempeyden kautta, minä, joka kasvokkain ollen muka olen nöyrä keskellänne, mutta poissa olevana rohkea teitä kohtaan, Matt 11:29 Room 12:1 1 Kor. 2:3.
2 ja pyydän, ettei minun, kun tulen luoksenne, tarvitsisi käyttää rohkeuttani, sillä minä olin aikonut olla rohkea muutamia vastaan, jotka ajattelevat meistä juurikuin vaeltaisimme lihan mukaan. 1 Kor 4.18,21.
3 Vaikka me vaellammekin lihassa, emme kuitenkaan lihan mukaan sodi;
4. sillä meidän sota-aseemme eivät ole lihallisia, vaan ne ovat voimallisia Jumalan edessä hajoittamaan maahan linnoituksia. Jer. 1:10. 2 Kor. 6:7. Ef. 6:13. 1 Tim. 1:18.
5. Me hajoitamme maahan järjen päätelmät ja jokaisen varustuksen, joka nostetaan Jumalan tuntemista vastaan, ja vangitsemme jokaisen ajatuksen kuuliaiseksi Kristukselle 1 Kor. 1:19
6. ja olemme valmiit rankaisemaan kaikkea tottelemattomuutta, kunhan te ensin olette täysin kuuliaisiksi tulleet. 2 Kor. 2:9
7. Katsotteko sen mukaan, mitä silmäin edessä on? Jos joku on itsessään varma siitä, että hän on Kristuksen oma, ajatelkoon hän edelleen itsessään, että samoin kuin hän on Kristuksen, samoin olemme mekin. 1 Kor. 7:40. 14:37.
8 Ja vaikka minä jonkun verran enemmänkin kerskaisin siitä vallastamme, jonka Herra on antanut teidän rakentumiseksenne eikä kukistumiseksenne, en ole häpeään joutuva Jer 1:10. Matt. 16 19 1 Kor 5:4 s. 2 Kor 12:6. 13:10.
9 Tämän sanon, ettei näyttäisi siltä kuin pelottelisin teitä kirjeilläni
10. Sillä hänen kirjeensä ovat, sanotaan, kyllä mahtavat ja pontevat,

mutta läsnä olo on heikko, ja puhe halveksittavaa.
11. Joka niin sanoo, ajatelkoon, että semmoisia kuin poissa olevina olemme kirjeissämme sanoin, semmoisia me myös olemme läsnä olevina teoin.
2 Kor. 13:2.
12. Sillä me emme rohkene lukeutua emmekä verrata itseämme eräihin, jotka itseänsä suosittavat; he ovat ymmärtämättömiä, kun mittaavat itsensä omalla itsellään ja vertailevat itseään omaan itseensä.
San. 27:2. 2 Kor. 3:1. 5:12.
13. Mutta me emme rupea kerskaamaan yli määrän, vaan ainoastaan sen vaikutuspiirin määrän mukaan, minkä Jumala asetti meille määräksi ulottuaksemme teihinkin asti.
Room. 12:3 1 Kor. 12:11. 2 Kor. 11:18. 12:5 s.
14. Sillä me emme kurota itseämme liiaksi, ikäänkuin emme teihin ulottuisikaan, sillä olemmehan ehtineet Kristuksen evankeliumin julistamisessa teihinkin asti. 1 Kor. 3:5,10. 4:15.
15. Emme kerskaa yli määrän, emme muiden vaivoista, mutta meillä on se toivo, että uskonne lisääntyessä me saamamme ohjelman mukaan kasvamme teidän keskuudessanne niin suuriksi, Room. 15:20. 2 Tess. 1:3.
16. että saamme viedä evankeliumin myöskin tuolla puolen teitä oleviin maihin — tahtomatta kerskata siitä, mikä jo on saatu aikaan vieraalla vaikutusalalla. Ap. t. 19:21. Room. 15:24.
17. Mutta joka kerskaa, kerskatkoon Herrasta;
Jes. 65:16. Jer. 9:23 s. 1 Kor. 1:31. Gal. 6:14.
18. sillä koeteltu ei ole se, joka itse itseään suosittelee, vaan se, jota Herra suosittelee.
San. 27:2. Room. 2:29. 1 Kor. 4:5.

11 Luku.

Apostolin vaivat Kristuksen palveluksessa.

Oi, jospa kärsisitte minulta hiukan tyhmyyttäkin! Ja kyllähän te kärsittekin.
2. Sillä minä kiivailen teidän puolestanne Jumalan kiivaudella; sillä minä olen kihlannut teidät yhdelle miehelle, Kristukselle, asettaakseni hänen eteensä puhtaan neitsyen.
Hos. 2:19 s.
Gal. 4:17 s. Ef. 5:26 s. Kol. 1:22 s. Ilm. 14:4.
3. Mutta minä pelkään, että niinkuin kärme kavaluudellaan petti Evan, niin teidän mielenne ehkä turmeltuu pois vilpittömyydestään ja puhtaudestaan Kristusta kohtaan. 1 Moos. 3:1 s.
Joh. 8:44. Kol. 2:8. Hebr. 13:9. 2 Piet. 3:17.
4. Sillä jos joku tulee ja saarnaa jotain toista Jesusta kuin sitä, jota me olemme saarnanneet, tai jos omaksutte toisen hengen kuin minkä olette saaneet tai toisen evankeliumin kuin minkä olette vastaanottaneet, niin näkyy se hyvin kelpaavan teille.
1 Kor. 3:11. Gal. 1:6 s.
5. Mutta minä en katso itseäni missään suhteessa noita suuria apostoleita huonommaksi.
1 Kor. 15:10. 2 Kor. 12:11. Gal. 2:6.
6. Jos olenkin oppimaton puheessa, en kumminkaan tiedossa; olemmehan kaikin tavoin tuoneet sen teille ilmi kaikissa asioissa.
1 Kor. 1:17. 2:1,13. 2 Kor. 4:2. 5:11. Ef. 3:4.
7. Vai olenko tehnyt syntiä siinä, että — alentaessani itseni että te ylenisitte — olen ilmaiseksi julistanut teille Jumalan evankeliumia?
Matt. 10:8. Ap. t. 18:3. 1 Kor. 9:6,12. 2 Kor. 12:13.
8. Muita seurakuntiahan minä riistin, ottaessani heiltä palkkaa palvellakseni teitä. Kun olin teidän luonanne ja kärsin puutetta, en rasittanut ketään, Fil. 4:10,15.
9. sillä mitä minulta puuttui, sen täyttivät veljet, jotka tulivat Makedoniasta; ja kaikessa minä varoin olemasta teille rasitukseksi, ja olen vastakin varova.
Ap. t. 20:33. 2 Kor. 12:13 s. 1 Tess. 2:9. 2 Tess. 3:8.
10. Niin totta kuin Kristuksen totuus on minussa, ei tätä kerskausta minulta riistetä Akaijan paikkakunnissa.
1 Kor. 9:15.
11. Minkätähden? Senkötähden, etten rakasta teitä? Jumala tietää, että rakastan. 2 Kor. 12:15.
12. Mutta mitä minä teen, sen olen vastakin tekevä, riistääkseni niiltä, jotka etsivät aihetta näyttäytyäkseen siinä mistä kerskaavat semmoisilta kuin mekin, aiheen siihen.
13. Sillä semmoiset ovat valeapostoleita, petollisia työntekijöitä, jotka tekeytyvät Kristuksen apostoleiksi.
Matt. 7:15 s. Ap. t. 15:24. 20:30. 2 Kor. 2:17.
Gal. 2:4. Fil. 3:2. 2 Piet. 2:1. 1 Joh. 4:1.
14. Eikä se kumma olekaan; sillä itse saatana muutakse valon enkeliksi.
15. Ei ole siis ihme, jos hänen palvelijansakin tekeytyvät vanhurskauden palvelijoiksi, mutta heidän loppunsa on oleva heidän tekojensa mukainen. Fil. 3:19.
16. Vielä minä sanon: älköön kukaan luulko minua tyhmäksi; mutta vaikka olisinkin, ottakaat minut tyhmänäkin vastaan, että minäkin saisin hiukan kerskata 2 Kor. 12:5 s.
17. Mitä nyt puhun, kun näin suurella luottamuksella kerskaan, sitä en puhu Herran mielen mukaan, vaan tyhmien tavoin.

18. Koska niin monet kerskaavat lihan mukaan, niin kerskaanpahan minäkin. 2 Kor 10:13. 12:5 s. Fil. 3:3 s.
19. Tehän mielellänne suvaitsette tyhmiä, kun itse olette viisaita. 1 Kor 4:10.
20. Te suvaitsette senkin, että joku teidät orjuuttaa, että joku teidät syö puhtaaksi, että joku teidät verkkoihinsa kietoo, että joku itsensä korottaa, että joku lyö teitä kasvoihin.
21. Hävettää sanoa tätä, ikäänkuin me olisimme olleet heikkoja. Mutta minkä joku toinen uskaltaa — puhun niinkuin tyhmä — sen uskallan minäkin. 2 Kor. 10:10.
22. He ovat Hebrealaisia, minä myös. He ovat Israelilaisia, minä myös. He ovat Abrahamin siementä, minä myös. Ap. t. 22:3. Room. 11:1. Fil. 3:4 s.
23. He ovat Kristuksen palvelijoita — puhun niinkuin tyhmä — minä vielä enemmän. Olen nähnyt vaivaa enemmän, minua on ruoskittu ylen paljon, olen ollut useammin vankeudessa, olen monta kertaa ollut kuoleman vaarassa. Ap. t. 9:15 s. 21:11. 1 Kor. 4:11. 2 Kor. 1.10. 4:11. 6:4 s.
24. Juutalaisilta olen viidesti saanut neljäkymmentä lyöntiä, yhtä vaille, 5 Moos. 25:3.
25. kolmasti olen saanut raippoja, kerran minua kivitettiin, kolmasti olen joutunut haaksirikkoon, vuorokauden olen ollut meren syvyydessä; Ap. t. 14.19. 16:22.
26. olen usein ollut matkoilla, vaaroissa virtain vesillä, vaaroissa rosvojen keskellä, vaaroissa heimoni puolelta, vaaroissa pakanain puolelta, vaaroissa kaupungeissa, vaaroissa erämaassa, vaaroissa merellä, vaaroissa viekasten veljien keskellä, Ap. t. 13:50. 14:5. 17:5. Gal. 2:4.
27. työssä ja vaivassa, paljon olen valvonut, kärsinyt nälkää ja janoa, paljon paastonnut, kärsinyt vilua ja alastomuutta Ap. t. 20:31. Room. 8:35. 2 Kor. 6.4 s. 1 Tess. 2:9.
28. Ja kaiken muun lisäksi jokapäiväistä tunkeilua luonani, huolta kaikista seurakunnista. Ap. t. 20:18.
29. Kuka on heikko, etten minäkin tulisi heikoksi? Kuka lankee, ettei se mieltäni polttaisi? Room. 15:1. 1 Kor. 8:13. 9:22.
30. Jos täytyy kerskatakseni, kerskaan heikkoudestani. 2 Kor. 12:5
31. Jumala ja Herramme Jesuksen Kristuksen Isä, joka on ylistetty ijankaikkisesti, tietää, etten valehtele. Room. 9:1. 2 Kor. 1:23. Gal. 1:20.
32. Damaskossa kuningas Aretaan käskynhaltija vartioi Damaskolaisten kaupunkia ottaakseen minut kiinni, Ap. t. 9:24 s.
33. ja muurin aukosta laskettiin minut korissa maahan, ja minä pääsin niin hänen käsistään.

12 Luku.

Herran ilmestyksistä. Pistin lihassa. Apostolin rakkaus Korinttolaisiin.

Minun täytyy kerskata; se tosin ei ole hyödyllistä, mutta minä siirryn nyt näkyihin ja Herran ilmestyksiin. Ap. t. 9:3 s. 18:9 s. 22:17 s. 1 Kor. 15:8. Gal. 1:12.
2. Tunnen miehen Kristuksessa, joka neljätoista vuotta sitten temmattiin kolmanteen taivaasen — oliko hän ruumiissa, en tiedä, vai poissa ruumiista, en tiedä, Jumala sen tietää.
3. Ja minä tiedän, että se sama mies — oliko hän ruumiissa vai poissa ruumiista, en tiedä, Jumala sen tietää —
4 temmattiin paratiisiin ja kuuli sanomattomia sanoja, joita ihmisen ei ole lupa puhua. Luuk 23:43. Ilm. 2:7.
5. Tuosta miehestä minä kerskaan, mutta itsestäni en kerskaa, paitsi heikkoudestani. 2 Kor 11:30.
6 Sillä jos tahtoisinkin kerskata, en olisi tyhmä, sillä minä puhuisin totta; mutta minä pidättäyn siitä, ettei kukaan ajattelisi minusta enempää kuin mitä näkee minun olevan tai mitä hän minusta kuulee. 2 Kor 10:8. 11.16.
7 Ja etten niin erinomaisten ilmestysten vuoksi ylpeilisi, on minulle annettu lihaani pistin, saatanan enkeli, rusikoimaan minua, etten ylpeilisi. Job 2:6.
8. Tämän tähden olen kolmasti rukoillut Herraa, että se erkanisi minusta
9 Ja Herra sanoi minulle: „Minun armossani on sinulle kyllä; sillä minun voimani tulee täydelliseksi heikkoudessa.“ Sentähden minä mieluimmin kerskaan heikkoudestani, että Kristuksen voima asettuisi minuun asumaan. 2 Kor. 11:30. Gal. 4:13. Fil. 4:13.
10. Sentähden olen mielistynyt heikkouteen, pahoinpitelyihin, hätään, vainoihin, ahdistuksiin, Kristuksen tähden; sillä kun olen heikko, silloin olen väkevä.
11. Olen joutunut tyhmäksi; te olette minut siihen pakoittaneet. Sillä minun olisi pitänyt saada suositusta teiltä, koska en ole missään ollut huonompi noita suuria apostoleita, vaikka en olekaan mitään. 1 Kor. 4:9. 2 Kor. 11:1,5. Ef. 3:8.

12. Onhan apostolin merkit teidän keskuudessanne tapahtuneet kaikella kärsivällisyydellä, merkeissä, ihmeissä ja voimateoissa.
Mark. 16:17 s. Room. 15:19. 1 Kor. 9:1 s.
13. Sillä missä muussa te olette jääneet muita seurakuntia vähemmälle kuin siinä, etten minä puolestani ole rasittanut teitä? Antakaat minulle anteeksi tämä vääryys.
1 Kor. 9:12, 18. 2 Kor. 11:7 s.
14. Katso, kolmannen kerran olen nyt valmis tulemaan luoksenne, enkä ole oleva teille rasitukseksi; sillä minä en etsi teidän omaanne, vaan teitä itseänne. Eiväthän lapset ole velvolliset kokoamaan tavaraa vanhemmilleen, vaan vanhemmat lapsilleen. Ap. t. 20:33. 2 Kor. 13:1.
15. Ja minä olen mielelläni uhraava kaikki, uhraava itsenikin sielujenne hyväksi, vaikka, kuta enemmän teitä rakastan, sitä vähemmän saan vastarakkautta.
Joh. 10:11. 2 Kor. 1:6. 6:12 s. Fil. 2:17. Kol. 1:24. 1 Tess. 2:8. 2 Tim. 2:10.
16. Olkoonpa niin, etten minä ole rasittanut teitä; mutta kun olen viekas, olen kavaluudella kietonut teidät pauloihini.
17. Olenkohan minä kenenkään kautta, joita olen luoksenne lähettänyt, pyrkinyt teistä hyötymään?
2 Kor. 7:2.
18. Kehoitin Tiitusta menemään ja lähetin veljen hänen kanssaan; ei kai Tiitus ole pyrkinyt teistä hyötymään? Emmekö ole vaeltaneet samassa hengessä? Emmekö kulkeneet samoja jälkiä? 2 Kor 8:6, 18.
19. Olette kai jo kauan sitten luulleet, että me puolustamme itseämme teidän edessänne. Jumalan edessä, Kristuksessa me puhumme; mutta kaikki teidän rakennukseksenne, rakkaani. 2 Kor. 5:12.
20. Sillä minä pelkään, että tullessani ehkä en tapaa teitä semmoisina kuin tahdon, ja että te tapaatte minut semmoisena kuin ette tahdo; pelkään, että keskuudessanne ehkä on riitaa, kateutta, vihaa, juonia, panettelua, juoruja, pöyhkeilyä, epäjärjestystä; Room. 1:29 s. 1 Kor. 3:3. 4:21. 2 Kor. 10:2. 13:2, 10. Gal. 5:20.
21. ja että, kun tulen, Jumalani on taas nöyryyttävä minua teidän vuoksi, ja että joudun suremaan monen tähden, jotka ennen ovat synnissä eläneet eivätkä ole tehneet parannusta ja luopuneet siitä saastaisuudesta ja haureudesta ja irstaisuudesta, jota ovat harjoittaneet.
1 Kor. 5:1. 2 Kor. 2:3. 13:10.

13 Luku.

Apostoli uhkaa katumattomia. Kehoitetaan itsensä koettelemiseen. Toivotetaan armoa ja rauhaa Herrassa.

Kolmannen kerran tulen nyt teidän tykönne. Kahden tai kolmen todistajan sanalla on jokainen asia vahvistettava.
4 Moos. 35:30. 5 Moos. 17:6. 19:15. Matt. 18:16. Joh. 8:17. 2 Kor. 12:14. 1 Tim. 5:19. Hebr. 10:28.
2. Olen edeltäpäin sanonut ja sanon edeltäpäin niille, jotka ennen ovat syntiä tehneet, ja kaikille muille — niinkuin silloin sanoin, kun olin toista kertaa luonanne, samoin nytkin, kun olen poissa – etten, kun taas tulen, ole teitä säästävä, 2 Kor. 12:20 s.
3. koska etsitte todistetta Kristuksesta, joka puhuu minussa; ja hän ei ole heikko teitä kohtaan, vaan on teissä voimallinen. Matt. 10:20.
4. Sillä vaikka hänet ristiinnaulittiinkin, kun oli heikko, elää hän kuitenkin Jumalan voimasta; olemmehan mekin hänessä heikot, mutta suhteissamme teihin me hänen kanssaan elämme Jumalan voimasta.
Room. 6:4, 8. 2 Kor. 12:10. Gal. 2:20. Fil. 2:7 s. 1 Piet. 3:18. Ilm. 1:18.
5. Koetelkaat itseänne, oletteko uskossa; tutkikaat itseänne. Vai ettekö tunne itseänne, että Jesus Kristus on teissä? Jollei ehkä niin ole, ettette kestä koetusta?
Joh. 17:23. Room. 8:9. 1 Kor. 11:28. Kol. 1:27.
6. Minä toivon teidän tulevan tuntemaan, että me emme ole niitä, jotka eivät koetusta kestä.
7. Mutta me rukoilemme Jumalaa, ettette tekisi mitään pahaa, ei sitä varten, että näyttäisi siltä, kuin me olisimme kykeneviä kestämään koetuksia, vaan että te tekisitte hyvää ja me olisimme ikäänkuin kykenemättömiä kestämään koetuksia.
8. Sillä me emme voi mitään totuutta vastaan, vaan totuuden puolesta.
9. Sillä me iloitsemme, kun olemme heikot, mutta te olette voimalliset; sitä rukoilemmekin, että te täydellisiksi tulisitte. 2 Kor. 11:30. 12:5, 9 s.
10. Sentähden kirjoitan tätä poissa ollessani, ettei minun teidän luonanne ollessani tarvitsisi menetellä ankarasti sen vallan nojalla, minkä Herra on antanut minulle rakentaakseni, eikä kukistaakseni.
1 Kor. 4:21. 2 Kor. 2:3. 10:2, 8. 12:20 s.
11. Lopuksi, veljet, iloitkaat, tulkaat täydellisiksi, ottakaat vastaan kehoituksia, olkaat yhtä mieltä, eläkäät sovussa, niin rakkauden ja rauhan Jumala on oleva kanssanne.
Room. 12:16. 15:5, 33. 1 Kor. 1:10. Fil. 2:2. 3:15 s. 4:4. Hebr. 12:14. 1 Piet. 3:8.

12. Tervehtikäät toisianne pyhällä suudelmalla. Kaikki pyhät sanovat teille terveisiä. Room. 16:16. 1 Kor. 16:20. 1 Tess. 5:26. 1 Piet. 5:14.

13. Herran Jesuksen Kristuksen armo ja Jumalan rakkaus ja Pyhän Hengen osallisuus olkoon teidän kaikkien kanssanne! Amen.

PAAVALIN KIRJE GALATALAISILLE.

I Luku.

Armon ja rauhan toivotus. Oikea evankeliumi on Jumalalta eikä ihmisiltä.

Paavali, apostoli ei ihmisiltä eikä ihmisen kautta, vaan Jesuksen Kristuksen kautta ja Isän Jumalan, joka on herättänyt hänet kuolleista, Ap. t. 2:24. Ef. 1:20. Kol. 2:12. 1 Tess. 1:10. Tiit. 1:3. Hebr. 13:20.

2. ja kaikki veljet, jotka ovat minun kanssani, Galatian seurakunnille. Ap. t. 18:23.

3. Armo olkoon teille ja rauha Jumalalta, meidän Isältämme, ja Herralta Jesukselta Kristukselta, Room. 1:7. 1 Kor. 1:3. 2 Kor. 1:2. Ef. 1:2.

4. joka antoi itsensä alttiiksi syntiemme tähden, pelastaakseen meidät nykyisestä pahasta maailmasta Jumalamme ja Isämme tahdon mukaan; Matt. 20:28. Luuk. 1:74. Gal. 2:20. Ef. 5:2,25. Tiit. 2:14. Hebr. 9:14. 1 Joh. 5:19.

5. hänelle olkoon kunnia ijankaikkisuuksien ijankaikkisuuksissa! Amen. 2 Tim. 4:18.

6. Minua ihmetyttää, että te niin pian annatte kääntää itsenne hänestä, joka on kutsunut teidät Kristuksen armossa, pois toisellaiseen evankeliumiin, Gal. 5:8. 1 Tim. 1:6.

7. joka kuitenkaan ei ole muuta kuin että on eräitä, jotka hämmentävät teitä ja tahtovat vääristellä Kristuksen evankeliumia. Ap. t. 15:1. 2 Kor. 11:3 s.

8. Mutta vaikka me tai enkeli taivaasta julistaisi teille toista evankeliumia kuin sitä minkä me olemme teille julistaneet, olkoon hän kirottu! 1 Kor. 16:22.

9. Niinkuin ennenkin olemme sanoneet, niin sanon nytkin taas: jos joku julistaa teille toista evankeliumia kuin sitä, minkä olette saaneet, olkoon hän kirottu! 5 Moos. 4:2. San. 30:6. Ilm. 22:18 s.

10. Ihmistenkö suosiota nyt etsin vai Jumalan? Eli pyydänkö olla ihmisille mieliksi? Jos vielä tahtoisin olla ihmisille mieliksi, en olisi Kristuksen palvelija. 1 Kor. 10:33. 1 Tess. 2:4. Jaak. 4:4.

11. Sillä minä teen teille tiettäväksi, veljet, ettei minun julistamani evankeliumi ole ihmisten mukaan; 1 Kor. 15:1.

12. sillä en minä olekaan sitä ihmisiltä saanut enkä oppinut, vaan Jesus Kristus on sen minulle ilmoittanut. 1 Kor. 11:23. Ef. 3:3 s.

13. Olettehan kuulleet minun entisestä vaelluksestani juutalaisuudessa, että ylenmäärin vainosin Jumalan seurakuntaa ja sitä hävitin, Ap. t. 8:3. 19:1. 22:4. 26:9. Fil. 3:6. 1 Tim. 1:13.

14. ja että edistyin juutalaisuudessa pitemmälle kuin monet heimoni samanikäiset, ollen ylen innokas isieni perinnäis-sääntöjen harrastaja.

15. Mutta kun Jumala, joka äitini kohdusta saakka on eroittanut minut ja kutsunut armonsa kautta, näki hyväksi Jes. 49:1. Jer. 1:5. Ap. t. 9:15. 13:2. Room. 1:1.

16. ilmaista minussa Poikansa, että julistaisin evankeliumia hänestä pakanain seassa, niin en alunpitäenkään kysynyt neuvoa lihalta ja vereltä, Matt. 16:17. 2 Kor. 4:6. Gal. 2:7 s. Ef. 3:8.

17. enkä lähtenyt ylös Jerusalemiin niiden luo, jotka ennen minua olivat apostoleita, vaan menin pois Arabiaan ja palasin taas takaisin Damaskoon.

18. Sitten, kolmen vuoden kuluttua, menin ylös Jerusalemiin tutustuakseni Keefaasen ja viivyin hänen luonaan viisitoista päivää. Ap. t. 9:26.

19. Mutta muita apostoleita en nähnyt; näin ainoastaan Jaakobin, Herran veljen. Matt. 13:55. Mark. 6:3. Ap. t. 15:13. 21:18. 1 Kor. 15:7. Jaak. 1:1.

20. Ja mitä kirjoitan teille, katso, Jumalan kasvojen edessä sanon, etten valehtele. Room. 1:9. 9:1. 2 Kor. 1:23. 11:31. 1 Tess. 2:5. 2 Tim. 4:1.

21. Sitten menin Syyrian ja Kilikian paikkakuntiin. Ap. t. 9:30.

22. Mutta olin kasvoiltani tuntematon Judean seurakunnille, jotka ovat Kristuksessa.

23. Heidän kuuloonsa oli vain tullut: ,,Meidän entinen vainoojamme julistaa nyt sen uskon evankeliumia, jota hän ennen hävitti;" Ap. t. 9:21.

24. ja he ylistivät Jumalaa minun tähteni.

2 Luku.

Paavalin apostolin-virka. Pietarin erehdys. Vanhurskaus uskon kautta.

Sitten, neljäntoista vuoden kuluttua, menin taas ylös Jerusalemiin Barnabaan kanssa ja otin Tiituksenkin mukaani. Ap. t. 15:2.

2. Mutta minä menin sinne ilmestyksen johdosta ja esitin heille, ja erityisesti arvokkaimmille heistä, sen evankeliumin, jota julistan pakanain keskuudessa, kuullakseni, juoksinko heidän mielestään tai olinko juossut turhaan. Fil. 2:16.

3. Mutta ei edes seuralaistani Tiitusta, joka oli kreikkalainen, pakoitettu ympärileikkauttamaan itseänsä; Ap. t. 16:3. 1 Kor. 9:21.

4. noiden pariimme tulleiden valeveljien vuoksi, jotka, orjuuttaakseen meitä, olivat hiipineet vakoilemaan vapauttamme, joka meillä on Kristuksessa Jesuksessa, Ap. t. 15:24.

5. emme hetkeksikään alistuneet antamaan heille myöten, että evankeliumin totuus säilyisi teidän keskuudessanne.

6. Ja ne, joita jonakin pidettiin — millaisia lienevät olleet, ei kuulu minuun; Jumala ei katso ihmisen muotoon — nuo arvossa pidetyt eivät antaneet minulle mitään lisämääräystä, 5 Moos. 10:17. 2 Aik. 19:7. Job 34:19. Ap. t. 10:34. Room. 2:11. Ef. 6:9. Kol. 3:25. 1 Piet. 1:17.

7. vaan päinvastoin, kun näkivät, että minulle oli uskottu evankeliumin julistaminen ympärileikkaamattomille, samoin kuin Pietarille sen julistaminen ympärileikatuille — Ap. t. 9:15. 13:2. 22:21. Room. 11:13. Gal. 1:16. Ef. 3:8. 1 Tim. 2:7. 2 Tim. 1:11.

8. sillä hän, joka antoi Pietarille voimaa hänen apostolin-toimeensa ympärileikattujen keskuudessa, antoi minullekin siihen voimaa pakanain keskuudessa Ap. t. 2:38. 9:15.

9. ja kun olivat tulleet tuntemaan sen armon, mikä oli minulle annettu, niin Jaakob ja Keefas ja Johannes, joita pidettiin pylväinä, antoivat minulle ja Barnabaalle yhteyden merkiksi kättä, mennäksemme, me pakanain keskuuteen ja he ympärileikattujen.

10. Meidän tuli vain muistaa köyhiä; ja juuri sitä olenkin ahkeroinut tehdä. Ap. t. 11:29 s. 24:17. Room. 15:25 s. 1 Kor. 16:1. 2 Kor. 8:1 s. 9:1 s.

11. Mutta kun Keefas tuli Antiokiaan, vastustin minä häntä vasten kasvoja, koska hän oli joutunut syylliseksi.

12. Sillä ennenkuin Jaakobin luota oli tullut muutamia miehiä, oli hän syönyt yhdessä pakanain kanssa; mutta heidän tultuaan hän vetäytyi pois ja pysyttelihe erillään peljäten ympärileikattuja, Ap. t. 11:3.

13. ja hänen kanssaan ulkokullailivat muutkin juutalaiset, niin että heidän ulkokullaisuutensa tempasi mukaansa Barnabaankin.

14. Mutta kun minä näin, etteivät he vaeltaneet suoraan evankeliumin totuuden mukaan, sanoin minä Keefaalle kaikkien kuullen „Jos sinä, joka olet juutalainen, noudatat pakanain tapoja etkä juutalaisten, kuinka sinä saatat pakoittaa pakanoita noudattamaan juutalaisten tapoja?“ Ap. t. 10:28. 15:10 s. 1 Tim. 5:20.

15. Me olemme luonnostamme juutalaisia, emmekä pakana-syntisiä,

16. mutta koska tiedämme, ettei ihminen tule vanhurskaaksi lain teoista, vaan uskon kautta Jesukseen Kristukseen, niin olemme mekin uskoneet Kristukseen Jesukseen vanhurskaantuaksemme uskosta Kristukseen eikä lain teoista, koska ei yksikään liha tule vanhurskaaksi lain teoista. Ps. 143:2. Ap. t. 13:38 s. 15:10. Room. 1:17. 3:20 s. 4:5. 8:3 s. Gal. 3:11. Ef. 2:8. Fil. 3:9.

17. Mutta jos meidät itsemmekin, pyrkiessämme vanhurskaantumaan Kristuksessa, on havaittu syntisiksi, onko sitten Kristus synnin palvelija? Ei suinkaan.

18. Sillä jos minä uudestaan rakennan sen, minkä olen hajoittanut maahan, osoitan minä olevani rikkoja.

19. Sillä minä olen lain kautta kuollut pois laista, elääkseni Jumalalle. Room. 7:4, 6. 8:2. 2 Kor. 5:15. Gal. 5:24 s. 6:14. 1 Tess. 5:10.

20. Minä olen Kristuksen kanssa ristiinnaulittu, ja minä elän, en enää minä, vaan Kristus elää minussa; ja minkä nyt elän lihassa, sen elän uskossa Jumalan Poikaan, joka on rakastanut minua ja antanut itsensä minun edestäni. Joh. 15:13. 17:23. Room. 6:6. 14:7. Gal. 1:4. 5:24. 6:14. Ef. 5:2. 1 Tess. 5:10. 1 Tim. 2:6. Tiit. 2:14. 1 Joh. 3:16. Ilm. 1:5.

21. En minä tee mitättömäksi Jumalan armoa, sillä jos vanhurskaus tulee lain kautta, niin Kristus on turhaan kuollut. Hebr. 7:11.

3 Luku.

Ihminen tulee vanhurskaaksi ja Jumalan lapseksi uskon kautta Jesukseen Kristukseen.

Oi te älyttömät Galatalaiset! Kuka on lumonnut teidät, joiden silmäin eteen Jesus Kristus oli kuvattu ristiinnaulittuna? Gal. 5:7.

2. Tämän vain tahdon saada tietää

teiltä: lain teoistako saitte Hengen
vai uskon saarnasta?
Ap.t.2:38. 8:15 s. 15:8 s. Room.10:17. Ef.1:13.
3. Niinkö älyttömiä olette? Te aloi-
titte Hengessä, lihassako nyt päätätte?
4. Niin paljonko olette turhaan koke-
neet? jos sitten todella olette koke-
neet turhaan. 2 Joh. v. 8.
5. Joka siis antaa teille Hengen ja
tekee voimatekoja keskuudessanne,
saako hän sen aikaan lain tekojenne
vai uskon saarnan kautta? Room.10:17.
6. Niinkuin „Abraham uskoi Juma-
laa, ja se luettiin hänelle vanhurskau-
deksi.“ 1 Moos.15:6. Room.4:3. Jaak.2:23.
7. Tietäkäät siis, että ne, jotka us-
koon perustauvat, ovat Abrahamin
lapsia. Room. 4:11 s.
8. Ja koska Raamattu edeltäpäin nä-
ki, että Jumala vanhurskauttaa paka-
nat uskon kautta, julisti se Abraha-
mille edeltäpäin tämän hyvän sano-
man: „Sinussa kaikki kansat siuna-
taan“. 1 Moos. 12:3. Ap.t. 3:25.
9. Niinmuodoin ne, jotka perustau-
vat uskoon, siunataan uskovan Abra-
hamin kanssa.
10. Sillä kaikki, jotka perustauvat
lain tekoihin, ovat kirouksen alaisia;
sillä on kirjoitettu: „Kirottu on jo-
kainen, joka ei pysy kaikessa, mitä
on kirjoitettu lain kirjassa, niin että
hän sen tekee!“ 5 Moos. 27:26.
11. Ja selvää on, ettei kukaan tule
vanhurskaaksi Jumalan edessä lain
kautta, koska „vanhurskas on elävä
uskosta.“
Hab. 2:4. Room. 1:17. Gal. 2:16. Hebr. 10:38.
12. Mutta laki ei perustau uskoon,
vaan: „Joka ne täyttää, on niiden
kautta elävä.“
3 Moos. 18:5. Hes. 20:11. Room. 10:5.
13. Kristus on lunastanut meidät lain
kirouksesta, kun tuli kiroukseksi
meidän edestämme — sillä kirjoitet-
tu on: „Kirottu on jokainen, joka
on puuhun ripustettu“ —
5 Moos. 21:22 s. Room. 8:3. 2 Kor. 5:21.
14. että Abrahamin siunaus tulisi
Kristuksessa Jesuksessa pakanain
osaksi, ja me niin uskon kautta sai-
simme luvatun Hengen. Jes.32:15. 44:3.
15. Veljet, minä puhun ihmistavoin.
Eihän kukaan voi kumota tai lisäyk-
sillä muuttaa ihmisenkään vahvis-
tettua testamenttia. Hebr.9:17.
16. Mutta nyt lausuttiin lupaukset
Abrahamille ja hänen siemenelleen.
Hän ei sano: „Ja siemenille“, ikään-
kuin monesta, vaan niinkuin yhdes-
tä: „Ja siemenellesi“, joka on Kristus.
1 Moos. 12:7. 13:15. 15:5. 17:7 s. 22:18. 24:7.
17. Tarkoitan tätä: Jumalan ennen
vahvistamaa testamenttia ei neljän-
sadankolmenkymmenen vuoden pe-
rästä tullut laki voi kumota, niin et-
tä se tekisi lupauksen mitättömäksi.
1 Moos. 15:13,16. 2 Moos. 12:40 s. Ap.t. 7:6.
18. Sillä jos perintö tulisi laista, niin
ei se enää tulisi lupauksesta. Mutta
Abrahamille Jumala on sen lahjoit-
tanut lupauksen kautta.
Room. 4:13 s. 11:6.
19. Mitä varten sitten on laki? Se on
rikkomusten tähden jälestäpäin lisät-
ty olemaan siihen asti, kunnes oli tu-
leva se siemen, jolle lupaus oli an-
nettu; ja se säädettiin enkelien kautta
ja annettiin välittäjän käteen. Joh.1:17.
Ap.t. 7:38,53. Room. 4:15. 5:20. Hebr. 2:2.
20. Välittäjä taas ei ole yhtä varten.
Mutta Jumala on yksi.
5 Moos. 6:4. 1 Kor. 8:4. 1 Tim. 2:5.
21. Onko sitten laki vastoin Jumalan
lupauksia? Ei suinkaan. Sillä jos olisi
annettu laki, joka voisi eläväksi teh-
dä, niin vanhurskaus todellakin tu-
lisi laista.
22. Mutta Raamattu on sulkenut kaik-
ki synnin alle, että se, mikä oli lu-
vattu, annettaisiin uskon kautta Je-
sukseen Kristukseen niille, jotka us-
kovat. Room.3:9 s. 11:32.
23. Mutta ennenkuin usko tuli, pi-
dettiin meitä lain alla suljettuina
vastedes ilmestyvää uskoa varten.
Gal.4:3. Hebr.9:10.
24. Niinmuodoin on laista tullut
meille kurittaja Kristuksen luo, että
me uskon kautta vanhurskaaksi tu-
lisimme. Ap. t. 13:39. Room. 10:4.
25. Mutta uskon tultua me emme
enää ole kurittajan alaisia;
26. sillä te olette kaikki uskon kaut-
ta Jumalan lapsia Kristuksessa Je-
suksessa.
Jes. 56:4 s. Joh. 1:12. Room. 8:15. Gal.4:5 s.
27. Sillä niin monta kuin teitä on Kris-
tukseen kastettu, te olette Kristuksen
päällenne pukeneet. Room. 6:3. 13:14.
28. Ei ole tässä Juutalaista eikä
Kreikkalaista, ei ole orjaa eikä va-
paata, ei ole miestä eikä naista; sil-
lä kaikki te olette yksi Kristuksessa
Jesuksessa. Joh. 17:21.
Room. 10:12. 1 Kor. 12:13. Ef.2:14 s. Kol.3:11.
29. Mutta jos te olette Kristuksen
omat, niin te siis olette Abrahamin
siementä, perillisiä lupauksen mu-
kaan. 1 Moos. 21:12. Room. 9:7 s.

4 Luku.

Jumalan lapsen oikeus ja vapaus lain or-
juuden alta.

Mutta minä sanon: niin kauan kun
perillinen on lapsi, ei hän mis-
sään kohden eroa orjasta, vaikka
hän onkin kaiken omistaja;

2 vaan hän on holhojain ja isännöitsijäin alainen isän määräämään aikaan asti.
3. Samoin mekin: kun olimme alaikäisiä, olimme orjuutetut maailman alkeis-oppien alle Gal 3:23. Kol 2·20 s
4. Mutta kun aika oli täytetty, lähetti Jumala Poikansa, vaimosta syntyneen, lain alaiseksi syntyneen,
Dan. 9:24. Matt 5:17. Mark 1:15. Luuk. 2:21 Ef. 1:10.
5. lunastamaan lain alaiset, että me pääsisimme lapsen asemaan.
Joh. 1:12 Room 8:14 s. Gal 3:13,26.
6 Ja koska olette lapsia, on Jumala lähettänyt sydämmeemme Poikansa Hengen, joka huutaa: „Abba, Isä!"
Mark. 14:36.
7 Niinpä et siis enää ole orja, vaan lapsi, ja jos olet lapsi, olet myös perillinen Jumalan kautta.
Room. 8:17 Gal. 3:28 s.
8. Mutta silloin, kun ette tunteneet Jumalaa, palvelitte niitä, jotka luonnostaan eivät olekaan jumalia
5 Moos. 32:21 1 Kor 8:4. 12:2. Ef. 2·11 s
9. Nyt sitävastoin, kun olette tulleet tuntemaan Jumalan, ja, mikä enempi on, kun Jumala tuntee teidät, kuinka saatatte jälleen kääntyä noihin heikkoihin ja köyhiin alkeis-oppeihin, joiden orjia taas uudestaan tahdotte olla?
1 Kor 8:3. 13:12. Kol. 2:8,20. Hebr. 7:18.
10. Te otatte vaarin päivistä ja kuukausista ja juhla-ajoista ja vuosista
Room. 14:5. Kol 2:16 s.
11. Pelkään teidän tähtenne, että olen ehkä turhaan teistä vaivaa nähnyt. Gal. 3:4. 2 Joh v 8.
12 Tulkaat minun kaltaisikseni, koska minäkin olen tullut teidän kaltaiseksenne, veljet, minä rukoilen sitä teiltä. Ette ole minua mitenkään loukanneet. 1 Kor. 4:16. 11:1.
13. Tiedättehän, että minä ensi kerralla lihan heikkoudessa julistin teille evankeliumia; Ap. t. 16:6. 1 Kor. 2:3.
14. ja kiusaustani, joka minun lihassani oli, ette halveksineet ettekä vieroneet, vaan otitte minut vastaan niinkuin Jumalan enkelin, jopa niinkuin Kristuksen Jesuksen.
Mal. 2:7. Matt. 10:40. Joh. 13:20.
15. Missä nyt on onnenne kehuminen? Sillä minä annan teistä sen todistuksen, että te, jos se olisi ollut mahdollista, olisitte kaivaneet silmät päästänne ja antaneet minulle.
16. Onko minusta siis tullut teidän vihamiehenne sentähden, että olen sanonut teille totuuden? Am. 5:10.
17. Heillä on intoa teidän hyväksenne, mutta ei oikeata, vaan he tahtovat eristää teidät, että teillä olisi intoa heidän hyväkseen.
Room 10:2. 2 Kor. 11:2.
18. Hyvä on, että on intoa hyvään aina, eikä ainoastaan silloin kun minä olen teidän luonanne.
19 Lapsukaiseni, jotka minun jälleen täytyy kivuin synnyttää, kunnes Kristus saa muodon teissä,
Room. 8:29. 1 Kor 4:15. Filem. v. 10. Jaak. 1:18.
20 tahtoisinpa nyt olla siellä luonanne ja äänenikin muuttaa, sillä minä olen ihan ymmällä teistä.
21 Sanokaat minulle, te, jotka tahdotte lain alaisia olla, ettekö kuule mitä laki sanoo?
22. Sillä kirjoitettu on, että Abrahamilla oli kaksi poikaa, toinen orjattaresta, toinen vapaasta.
1 Moos 16.15. 21:1 s Ap t. 7:8. Hebr. 11:11.
23 Mutta orjattaren poika oli syntynyt lihan mukaan, vapaan taas lupauksen kautta
1 Moos. 17 16 18 10,14. Joh. 8:39. Room. 9:7 s
24 Tällä on kuvannollinen merkitys, nämä naiset ovat kaksi liittoa toinen on Sinain vuorelta, joka synnyttää orjuuteen, ja se on Hagar,
Jer 31:31 s. Gal. 5:1 Hebr 8:9 s
25. sillä Hagar on Sinain vuoren nimi Arabiassa ja vastaa nykyistä Jerusalemia, joka elää orjuudessa lapsineen
26 Mutta se Jerusalem, joka ylhäällä on, on vapaa, ja se on meidän äitimme. Ps. 87:6.
Jes. 2:2. Hebr 12:22. Ilm. 3:12. 21:2,10.
27 Sillä kirjoitettu on, „Iloitse, sinä hedelmätön, joka et synnytä, riemahda ja huuda sinä, jolla ei ole synnytystuskia; sillä yksinäisellä on paljo lapsia, enemmän kuin sillä, jolla on mies" Jes. 54:1.
28. Ja te, veljet, olette lupauksen lapsia, niinkuin Isaak oli. Room. 9·7 s.
29 Mutta niinkuin lihan mukaan syntynyt silloin vainosi Hengen mukaan syntynyttä, samoin nytkin.
30. Mutta mitä Raamattu sanoo? „Aja pois orjatar poikineen, sillä orjattaren poika ei saa periä vapaan vaimon pojan kanssa."
1 Moos. 21:9 s. Joh. 8:34 s.
31 Niin me siis, veljet, emme ole orjattaren lapsia, vaan vapaan. Gal. 3:29.

5 Luku.

Kehoitus pysymään siinä vapaudessa, jonka Kristus on valmistanut. Lihan ja Hengen hedelmät.

Vapauteen Kristus vapautti meidät Pysykäät siis lujina, älkäätkä antako uudestaan sitoa itseänne orjuuden ikeen alle.
Jes. 9:4. Joh. 8:32. Room. 6:18. 8:1 s. 1 Kor. 6:12. Gal. 4:5,31. 1 Piet. 2:16.

2. Katso, minä Paavali sanon teille, että, jos ympärileikkautatte itsenne, niin Kristus ei ole oleva teille miksikään hyödyksi. Ap. t. 15:1,7 s.
3. Ja minä todistan taas jokaiselle ihmiselle, joka ympärileikkauttaa itsensä, että hän on velvollinen täyttämään koko lain 5Moos.27:26. Room 4.4.
4. Olette joutuneet pois Kristuksesta, te, jotka tahdotte lain kautta tulla vanhurskaaksi; olette langenneet pois armosta Gal 2:21
5 Sillä me odotamme uskosta vanhurskauden toivoa Hengen kautta. Room 15:23.
6. Sillä Kristuksessa Jesuksessa ei hyödytä ympärileikkaus eikä ympärileikkaamattomuus, vaan rakkauden kautta vaikuttava usko.
1 Kor. 7:19. 2 Kor 5:17. Gal. 6:15. Kol 3:11.
7 Te ensin juoksitte hyvin; kuka esti teitä olemasta totuudelle kuuliaisia? Gal. 3:1.
8. Houkutus siihen ei lähtenyt hänestä, joka kutsuu teitä. Gal. 1:6.
9. Vähäinenkin hapatus hapattaa koko taikinan. 1 Kor. 5:6.
10. Minulla on teihin se luottamus Herrassa, ettette missään kohden tule ajattelemaan toisin; mutta häiritsijänne saa kantaa tuomionsa, oli hän kuka hyvänsä. Gal. 1:7 2 Kor. 11:15.
11. Mutta jos minä, veljet, vielä saarnaan ympärileikkausta, miksi minua vielä vainotaan? Olisihan ristin pahennus silloin poistettu.
1 Kor. 1:23. Gal. 2:3.
12. Jospa ne, jotka teitä kiihoittavat, karsittaisiin pois teistä!
13. Te olette näet kutsutut vapauteen, veljet; älkäät vain salliko vapauden antaa aihetta lihallenne, vaan palvelkaat toinen toistanne rakkaudessa. 1 Kor.8:9. 9:19s. Gal.6:1s. 1 Piet.2:16.
14. Sillä koko laki on täytetty yhdessä käskysanassa, tässä: „Rakasta lähimmäistäsi niinkuin itseäsi."
3 Moos. 19:18. Matt. 7:12. 22:39.
Mark. 12:31. Room. 13:8 s. Jaak. 2:8.
15. Mutta jos te purette ja syötte toisianne, katsokaat, ettette toinen toistanne perin hävitä. 2 Kor. 12:20.
16. Minä sanon: vaeltakaat Hengessä, niin ette lihan himoa täytä.
Room. 6:12. 8:4 s. 12 s. 13:14. 1 Piet. 2:11.
17. Sillä liha himoitsee Henkeä vastaan, ja Henki lihaa vastaan; ne ovat toisiansa vastaan, ettette tekisi sitä mitä tahdotte.
Room. 7:15. Jaak. 4:5. 1 Piet. 2:11.
18. Mutta jos olette Hengen johdettavina, niin ette ole lain alla.
Room. 6:14. 8:2,14.
19. Mutta lihan teot ovat ilmeiset, ja ne ovat: haureus, saastaisuus, irstaisuus, Luuk 21.34 Room 13 13.
1 Kor 3 3.6:9 s. Ef 5:3 s. Kol 3.5 s. Ilm 22 15.
20. epäjumalanpalvelus, noituus, vihamielisyys, riita, kateellisuus, vihat, juonet, eriseurat, lahkot
21 kateus, juomingit öiset kemut ja muut senkaltaiset, joista teille edeltäpäin sanon, niinkuin jo ennenkin olen sanonut, että jotka semmoista harjoittavat, eivät peri Jumalan valtakuntaa.
22. Mutta Hengen hedelmä on rakkaus, ilo, rauha, pitkämielisyys, ystävällisyys, hyvyys, uskollisuus, sävyisyys, itsensähillitseminen
Ef 5:9 Kol 3:12.
23. Laki ei ole sellaista vastaan
1 Tim. 1:9.
24 Ja ne, jotka ovat Kristuksen Jesuksen omat, ovat ristiinnaulinneet lihansa himoineen ja haluineen.
Room.6:6. Gal. 2:19 s. 6.14. Kol. 3:5. 1 Piet. 2:11.
25. Jos elämme Hengestä, niin vaeltakaamme myös Hengessä. Room 8.4s.
26. Älkäämme olko turhan kunnian pyytäjiä, niin että toisiamme ärsyttelemme, toisiamme kadehdimme.
Fil. 2:3.

6 Luku.

Kehoituksia puhtaasen elämään ja veljelliseen rakkauteen. Toivotetaan armoa ja rauhaa Herrassa.

Veljet, jos joku hairahtuu johonkin syntiin, niin ojentakaat, te hengelliset, häntä sävyisyyden hengellä, ja kavahda, ettet sinäkin tulisi kiusatuksi. Matt. 18:15.
Room. 14:1. 1 Kor. 3:1. 9:22. 10:12. Jaak. 5:19.
2. Kantakaat toinen toistenne kuormaa ja niin täyttäkäät Kristuksen lakia. Joh. 15:12. Room. 15:1.
1 Kor. 9:20 s. 1 Tess. 5:14 s. 1 Joh. 4:21.
3. Sillä jos joku luulee jotakin olevansa, vaikka ei ole mitään, niin hän pettää itsensä. 1 Kor 8:2. Jaak. 1:26.
4. Mutta tutkikoon kukin omat tekonsa, ja silloin hänellä on kerskaamista ainoastaan itseensä nähden, eikä toiseen nähden;
5. sillä kunkin on kannettava oma taakkansa. Room. 14:12.
6. Jakakoon sanassa opetettava kaikesta hyvästään opettajalleen.
Room. 15:27. 1 Kor. 9:7. 11:14.
7. Älkäät eksykö, Jumala ei salli itseään pilkata; sillä mitä ihminen kylvää, sitä hän niittääkin. Ps. 62:13.
Jer. 17:10. Matt. 16:27. Room. 2:6. Ilm. 2:23.
8. Joka lihassansa kylvää, on lihasta niittävä turmellusta; mutta joka Hengessä kylvää, on Hengestä niittävä ijankaikkisen elämän. Ps. 126:5.
San. 22:8. Room. 8:13. 1 Kor. 6:9. 2 Kor. 9:6.

9. Ja kun teemme hyvää, älkäämme väsykö; sillä me saamme aikanansa niittää, jos emme väsy.
2 Tess. 3:13.
10. Sentähden, koska meillä vielä on aikaa, tehkäämme hyvää kaikkia kohtaan, mutta varsinkin uskonveljiämme kohtaan. Ef. 2:10. 2 Piet. 1:7.
11. Katsokaat kuinka suurin kirjaimin minä omalla kädelläni teille kirjoitan!
12. Kaikki jotka pyrkivät lihassa olemaan mieliksi, ne pakoittavat teitä ympärileikkauttamaan itsenne vain sentähden, ettei heitä Kristuksen ristillä vainottaisi. Gal. 5:11. Fil. 3:18.
13. Sillä eivät nekään, jotka ympärileikkauttavat itsensä, itsekään noudata lakia, vaan he tahtovat teitä ympärileikkauttamaan itsenne saadakseen kerskata teidän lihastanne.
14. Mutta kaukana olkoon minusta, että kerskaisin muusta kuin meidän Herramme Jesuksen Kristuksen rististä, jonka kautta maailma on ristiinnaulittu minulle, ja minä maailmalle. Jer. 9:24.
Room. 6.6. 1 Kor. 1:21. 2:2. Gal. 2:19 s.
15. Sillä ei ympärileikkaus ole mitään eikä ympärileikkaamattomuus, vaan uusi luomus.
1 Kor. 7:19. 2 Kor. 5:17. Gal. 5:6. Kol. 3:11.
16. Ja kaikille, jotka tämän säännön mukaan vaeltavat, heille olkoon rauha ja laupeus, ja Jumalan Israelille! Ps. 125:4 s. 128:6. Fil. 3:3.
17. Älköön tästedes kukaan minulle vaivoja tuottako; sillä minulla on Jesuksen arvet ruumiissani.
2 Kor. 4:10. 11:23.
18. Herramme Jesuksen Kristuksen armo olkoon teidän henkenne kanssa, veljet! Amen. Fil. 4:23.

PAAVALIN KIRJE EFESOLAISILLE.

1 Luku.

Jumalan suurta armoa ja rakkautta ylistetään. Kristuksen korkeus.

Paavali, Jumalan tahdosta Kristuksen Jesuksen apostoli, Kristuksessa Jesuksessa oleville pyhille ja uskoville Efesossa.
Ap. t. 18:19. 19:1. Room. 1:7. 1 Kor. 1:2. 2 Kor. 1:1.
2. Armo olkoon teille ja rauha Jumalalta, meidän Isältämme, ja Herralta Jesukselta Kristukselta!
Gal. 1:3, 2 Piet. 1:2.
3. Ylistetty olkoon Jumala ja Herramme Jesuksen Kristuksen Isä, joka on siunannut meitä kaikella hengellisellä siunauksella taivaallisissa, Kristuksessa, 2 Kor. 1:3. 1 Piet. 1:3.
4. niinkuin hän ennen maailman perustamista oli hänessä valinnut meidät, että olisimme pyhät ja nuhteettomat hänen edessään,
Luuk. 1:75. Joh. 15:16. 17:24.
Room. 8:29 s. Ef. 5:27. Kol. 1:22.
2 Tess. 2:13. 2 Tim. 1:9. Tiit. 2:12.
5. rakkaudessaan edeltäpäin määräten, että meidät oli otettava hänen lapsiksensa Jesuksen Kristuksen kautta, hänen oman tahtonsa mielisuosion mukaan, Joh. 1:12. Gal. 4:5.
6. sen armonsa kirkkauden kiitokseksi, minkä hän on lahjoittanut meille siinä rakastetussa, Matt. 3:17.
7. jossa meillä on lunastus hänen verensä kautta, syntien anteeksi saaminen, hänen armonsa rikkauden mukaan, Ap. t. 20:28.
Kol. 1:14, 20. Hebr. 9:12 s. 1 Piet. 1:18 s.
8. jonka hän on runsaasti antanut meille kaikellaiseksi viisaudeksi ja ymmärrykseksi, Kol. 1:9.
9. kun teki meille tiettäväksi sen tahtonsa salaisuuden, että hän, päätöksensä mukaan, jonka hän oli nähnyt hyväksi itsessään tehdä
Room. 16:25 s. Ef. 3:9. Kol. 1:26. 1 Piet. 1:20.
10. siitä järjestelystä, minkä hän aikain täyttyessä oli paneva toimeen; yhdistääkseen Kristuksessa kaikki, jotka ovat taivaissa ja maan päällä.
Gal. 4:4. Kol. 1:16, 20.
11. Hänessä me myös olemme saaneet perintöosan, ollen siihen edeltämäärätyt hänen aivoituksensa mukaan, hänen, joka tekee kaikki oman tahtonsa neuvon mukaan,
Room. 8:17. Gal. 4:7. Ef. 3:11. Kol. 1:12.
12. että me olisimme hänen kirkkautensa kiitokseksi, me, jotka jo edeltä olemme panneet toivomme Kristukseen;
13. Hänessä on teihinkin, sittenkun olitte kuulleet totuuden sanan, pelastuksenne evankeliumin, hänessä on teihinkin, uskoviksi tultuanne, pantu luvatun Pyhän Hengen sinetti,
Room. 8:15 s. 2 Kor. 5:5. Ef. 4:30.
14. joka on meidän perintömme vakuutena, pantu niiden lunastamiseksi, jotka hän on omiksensa omista-

nut — hänen kirkkautensa kiitokseksi. 2 Moos 19:5. 5 Moos.7:6. Room.8:23. 2 Kor.1:22. Tiit.2:14. 1 Piet.2:9.
15. Sentähden, kun kuulin siitä uskosta, joka teillä on Herrassa Jesuksessa, ja rakkaudestanne kaikkia pyhiä kohtaan, Kol.1:30. 1 Tess.1:2s. 2 Tess.1:3.
16. en minäkään lakkaa kiittämästä teidän tähtenne, kun muistelen teitä rukouksissani, Room.1:9. Fil.1:3 s.
17. anoen, että meidän Herramme Jesuksen Kristuksen Jumala, kirkkauden Isä, antaisi teille viisauden ja ilmestyksen Hengen hänen tuntemisessaan
18. ja valaisisi sydämmenne silmät, että tietäisitte mikä on se toivo, johon hän on teidät kutsunut, kuinka suuri hänen perintönsä kirkkaus hänen pyhissään, 5 Moos.33:3 s.
19. ja mikä hänen voimansa ylenpalttinen suuruus meitä kohtaan, jotka uskomme — sen hänen väkevyytensä voiman vaikutuksen mukaan, 2 Kor.13:4.
20. jonka hän toi ilmi Kristuksessa, kun herätti hänet kuolleista ja asetti hänet oikealle puolellensa taivaissa, Ps.110:1. Ap.t.2:34 s. 1 Kor.15:25. Kol.3:1. Hebr.1:3,13. 1 Piet.3:22.
21. korkeammalle kaikkea hallitusta ja valtaa ja voimaa ja herrautta ja jokaista nimeä, jota mainitaan ei ainoastaan tässä maailmassa, vaan tulevassakin; Fil.2:9. Kol.2:10.
22. ja kaikki hän on laskenut hänen jalkainsa alle, ja pannut hänet kaiken pääksi seurakunnalle, Ps. 8:7. Matt.28:18. 1 Kor.15:25 s. Ef.4:15. 5:23. Kol.1:18. Hebr.2:8.
23. joka on hänen ruumiinsa, hänen täydennyksensä, joka kaikki kaikissa täyttää. Room.12:5. 1 Kor.12:27. Ef.4:10.

2 Luku.

Me synnymme vihan lapsina, mutta tulemme Kristuksessa armon lapsiksi ja pyhien kansalaisiksi.

Niinpä Jumala on eläviksi tehnyt teidät, jotka olitte kuolleet rikoksiinne ja synteihinne, Kol.2:13.
2. joissa te ennen vaelsitte tämän maailman menon mukaan, ilmavallan hallitsijan, sen hengen mukaan, joka nyt tekee työtään epäuskon lapsissa, Joh.8:44. 14:30. Ef.6:12. Kol.1:13. 3:6 s. Tiit.3:3.
3. joiden joukossa mekin kaikki ennen vaelsimme lihamme himoissa, noudattaen lihan ja ajatusten mielitekoja, ja olimme luonnostamme vihan lapsia niinkuin muutkin; Joh.3:6.
4. niinpä on Jumala, joka on laupeudesta rikas, suuren rakkautensa tähden, jolla hän on meitä rakastanut, Room.10:12.
5. tehnyt meidät, jotka olimme kuolleet rikoksiimme, eläviksi Kristuksen kanssa — armosta te olette pelastetut — Luuk.15:24. Room.5:8. 6:4 s, 13. 8:10. Kol.2:12 s.
6. ja yhdessä hänen kanssaan herättänyt ja yhdessä hänen kanssaan asettanut meidät taivaalliseen oloon Kristuksessa Jesuksessa,
7. osoittaakseen tulevina maailmanaikoina armonsa ylenpalttista runsautta, hyvyydessään meitä kohtaan Kristuksessa Jesuksessa.
8. Sillä armosta te olette pelastetut uskon kautta, ette itsenne kautta — se on Jumalan lahja — Room.3:24. 6:23. Gal.2:16. Tiit.3:5.
9. ette tekojen kautta, jottei kukaan kerskaisi. Room.3:20. 27. 4:2 s. 9:11. 11:6. 1 Kor.1:29 s. 2 Tim.1:9.
10. Sillä me olemme hänen tekonsa, luodut Kristuksessa Jesuksessa hyviä töitä varten, jotka Jumala on edeltäpäin valmistanut, että me niissä vaeltaisimme. Ps.100:3. Ef.1:4. 4:24. Tiit.2:14.
11. Muistakaat sentähden, että ennen, te lihaanne nähden pakanat, jotka olette saaneet ympärileikkaamattomien nimen niiltä, joita heidän lihaansa käsin tehdyn ympärileikkauksen mukaisesti sanotaan ympärileikatuiksi, 1 Kor.12:2. Ef.5:8.
12. että te siihen aikaan olitte ilman Kristusta, vailla Israelin kansalaisoikeutta ja osattomia lupauksen liitoista, ilman toivoa ja ilman Jumalaa maailmassa; Room.9:4.
13. mutta nyt, kun olette Kristuksessa Jesuksessa, olette te, jotka ennen olitte kaukana, päässeet lähelle Kristuksen veressä.
14. Sillä hän on meidän rauhamme, hän, joka teki molemmat yhdeksi ja purki väliseinänä olleen aidan, Jes.9:7. Joh.10:16. 16:33. Ap.t.10:36. Room.5:1. Gal.3:28. Kol.1:20.
15. nimittäin vihollisuuden, kun hän omassa lihassaan teki voimattomaksi säännöksinä olevan käskyjen lain, luodakseen itsessänsä nuo kaksi yhdeksi uudeksi ihmiseksi, rauhaa tehden, 2 Kor.5:17. Gal.6:15. Kol.2:14.
16. ja yhdessä ruumiissa sovittaakseen molemmat Jumalan kanssa ristin kautta, kuolettaen itsensä kautta vihollisuuden.
17. Ja hän tuli ja julisti rauhaa teille, jotka kaukana olitte, ja rauhaa niille, jotka lähellä olivat; Jes.52:7. 57:19.
18. sillä hänen kauttansa on meillä molemmilla pääsö yhdessä Hengessä Isän tykö. Joh.10:9. 14:6. Room.5:2. Ef.3:12. Hebr.4:16. 10:19 s.

19 Niin ette siis enää ole vieraita ettekä muukalaisia, vaan te olette pyhien kansalaisia, ja Jumalan perhettä. Ef 3:6. Fil. 3.20. Hebr 12:22 s.

20 apostolien ja profettain perustukselle rakennettuja, itse Kristuksen Jesuksen ollessa kulmakivenä,
Ps. 118:22. Jes 28:16 Matt. 16:18. 21:42. 1 Kor 3.9 s. Ef 3:5 1 Piet. 2:4 s Ilm. 21.14.

21. jossa koko rakennus liittyy yhteen ja kasvaa pyhäksi temppeliksi Herrassa, 1 Kor 3:16s 6:19 2 Kor 6:16 Ef 4.16.

22. ja hänessä tekin rakennutte Jumalan asumukseksi Hengessä.
1 Piet. 2:5.

3 Luku.

Pakanatkin ovat osallisia pelastuksesta Kristuksessa. Apostoli rukoilee ja ylistää Herraa

Sentähden minä Paavali, Kristuksen Jesuksen vanki teidän tähtenne, te pakanat, notkistan polveni, —
Ap. t. 21:33. 28:16. Ef 4.1 Fil. 1:7, 13 s. Kol 4:3. 2 Tim. 1:8. 2:9 s. Filem. v 1.

2. jos muutoin olette kuulleet mikä Jumalan armo minulle on teitä varten hoidettavaksi annettu,
Ap t. 9:15. 13:2. 1 Kor 4:1. Gal. 2:7

3. että näet tämä salaisuus on ilmestyksen kautta tehty minulle tiettäväksi, niinkuin olen siitä edellä lyhyesti kirjoittanut,
Ap. t. 22.17, 21 26:16 s. Gal. 1:11 s. Ef 1:9 s.

4 josta te sitä lukiessanne voitte huomata minun ymmärrykseni Kristuksen salaisuudessa, Kol 4.3.

5 jota menneiden sukupolvien aikana ei ole ihmisten lapsille tiettäväksi tehty, niinkuin se nyt Hengessä on ilmoitettu hänen pyhille apostoleilleen ja profetoille:
Ap. t. 10:28 Kol 1:25 s 2 Piet. 1:19 s.

6. että näet pakanatkin ovat kanssaperillisiä ja yhtä ruumista ja osallisia lupaukseen Kristuksessa Jesuksessa evankeliumin kautta,
Gal. 3:14, 28 s. Ef. 2:15 s.

7 jonka palvelijaksi minä olen tullut Jumalan armon lahjan kautta, joka minulle on annettu hänen voimansa vaikutuksesta. Room. 1.5. 1 Kor. 4:1.

8 Minulle, kaikista pyhistä halvimmalle, on annettu tämä armo julistaa pakanoille evankeliumia Kristuksen tutkimattomasta rikkaudesta
1 Kor. 15:9. Gal 1.16. 2:8. 1 Tim. 1:13 s. 2:7. 2 Tim. 1:10 s.

9. ja saattaa kaikille ilmeiseksi mitä on sen salaisuuden hoitaminen, joka ikuisista ajoista asti on ollut kätkettynä Jumalassa, kaiken Luojassa,
Ap. t. 17:24 Room 16:25. Kol. 1:26. 1 Piet. 1:20.

10. että Jumalan moninainen viisaus seurakunnan kautta nyt tulisi taivaisten hallitusten ja valtain tietoon, 1 Piet. 1:12.

11 sen ijankaikkisen aivoituksen mukaan, jonka hän pani toimeen Kristuksessa Jesuksessa, meidän Herrassamme. Ef 1:11

12 jossa meillä on rohkeutta ja turvallinen pääsö Jumalan tykö, uskon kautta häneen
Joh. 10:9. 14.6 Room. 5:2. Ef. 2:18. Hebr. 10:19 s.

13 Sentähden minä pyydän, ettette lannistuisi niiden ahdistusten vuoksi, joita teidän tähtenne kärsin, sillä ne ovat teidän kunnianne.
Fil. 1:13 s. Kol. 1:24

14 Sentähden minä notkistan polveni Isän puoleen, Ef. 1.17. Kol. 1:9 s.

15 joka kaikkien oikea isä on, jotka taivaissa ja maan päällä lapsiksi kutsutaan, Ef. 1:10.

16 että hän kirkkautensa runsauden mukaisesti antaisi teidän, sisällisen ihmisenne puolesta, voimassa vahvistua hänen henkensä kautta
2 Kor. 4.16. Ef. 6:10. 1 Piet. 5:10.

17 ja että Kristus asuisi uskon kautta teidän sydämmissänne,
Joh. 14:23 Kol. 1.23. 2:7

18. niin että te, rakkauteen juurtuneina ja siihen perustuneina, voisitte kaikkien pyhien kanssa käsittää mikä leveys ja pituus ja syvyys ja korkeus on, Kol. 2:2 s.

19. ja päästä ymmärtämään Kristuksen rakkauden, joka on kaikkea ymmärrystä ylempänä, että tulisitte täyteen Jumalan kaikkea täyteyttä

20 Mutta hänelle, joka voi tehdä enemmän, monin verroin enemmän kuin kaikki mitä me anomme tai ymmärrämme, sen voiman mukaan, joka meissä vaikuttaa,

21. hänelle olkoon kunnia seurakunnassa ja Kristuksessa Jesuksessa kautta kaikkien sukupolvien ijankaikkisuuksien ijankaikkisuuksissa! Amen. Room. 16:27.

4 Luku.

Kristuksen seurakunnan yhteys. Kristityn tulee panna pois vanha ihminen ja pukea päällensä uusi ihminen. Kristillinen vaellus.

Niin kehoitan siis minä, joka olen vankina Herrassa, teitä vaeltamaan niinkuin saamanne kutsumuksen arvo vaatii, 1 Moos. 17:1. Ef. 3:1.
Fil. 1:27. 2:1 s. Kol. 1:10, 1 Tess. 2:12.

2. kaikin tavoin nöyrinä ja sävyisinä, pitkämielisinä, kärsien toinen toistanne rakkaudessa,
Kol. 3:12. 1 Tess. 5:14.

3. ja pyrkien säilyttämään hengen yhteyttä rauhan siteen kautta: Kol. 3:14.

4 yksi ruumis ja yksi henki niinkuin te olette teitä kutsuttaessa kutsututkin yhteen ja samaan toivoon, Room 12:5. 1 Kor 12:4,11
5 yksi Herra, yksi usko yksi kaste; 1 Kor 8.4 s 12:5 s.
6 yksi Jumala ja kaikkien Isä, joka on kaikkia ylempänä ja kaikkien kautta ja kaikissa Mal 2.10. Room 11:36.
7 Mutta itsekullekin meistä on armo annettu Kristuksen lahjan mitan mukaan Room. 12:3,6.
8 Sentähden on sanottu: „Hän on astunut ylös korkeuteen, vienyt vankeja saaliinaan ja antanut lahjoja ihmisille." Ps. 68:19 Kol 2:15.
9 Mutta että hän astui ylös, mitä se on muuta kuin että hän oli astunut tänne alas maan alimpiin paikkoihin? Joh 3:13. 6:62
10. Hän, joka on astunut alas, on se joka myös astui ylös kaikkia taivaita ylemmä, täyttääkseen kaikki. Ap t. 2:33. Ef 1:23.
11 Ja hän antoi meille muutamat apostoleiksi, toiset profetoiksi, toiset evankelistoiksi, toiset paimeniksi ja opettajiksi, Luuk. 6:13. Ap t. 11:27 21:8. Room. 12:7 1 Kor 12:28.
12. tehdäkseen pyhät täysin valmiiksi palvelijan työhön, Kristuksen ruumiin rakentamiseen, Kol. 1:24 2 Tim 3:17.
13. siksi kunnes me kaikki pääsemme yhteyteen uskossa ja Jumalan Pojan tuntemisessa, täyteen miehuuteen, Kristuksen täydennyksen täys-ikäisyyteen, Kol. 1:28.
14. ettemme enää olisi ala-ikäisiä, joita keikutellaan ja viskellään kaikissa opintuulissa ja ihmisten arpapelissä ja meitä eksyttävissä, kavalissa vehkeissä, Matt. 11.7 1 Kor 14:20. Hebr 13:9
15. vaan että me totuudessa pysyen rakkaudessa kaikin tavoin kasvaisimme häneen, joka on pää, Kristus, Ef. 1:22. 5:23. Kol. 1 18. 2 Piet. 3.18
16. josta koko ruumis, yhteen liitettynä ja koossa pysyen jokaisen jäsenensä avulla, kasvaa rakennukseksensa rakkaudessa sen voiman määrän mukaan, mikä kullakin osalla on Room. 12:4 s 1 Kor. 12:27 Kol. 2:19
17. Sen minä siis sanon ja varoitan Herrassa: älkäät enää vaeltako, niinkuin pakanat vaeltavat mielensä turhuudessa, Room. 1:21 1 Piet. 4:3.
18. jotka, pimentyneinä ymmärrykseltään ja vieraantuneina Jumalan elämästä heissä olevan tietämättömyyden tähden ja heidän sydämmensä paatumuksen tähden, Ef. 2:12. 5:8.
19 ovat päästäneet tuntonsa turtumaan ja heittäytyneet irstaisuuden valtaan, harjoittamaan kaikellaista saastaisuutta ahneudessa. Room 1 24 s. 1 Tess 4:5 Kol 3:5.
20 Mutta näin te ette ole oppineet Kristusta tuntemaan,
21 jos muutoin olette hänestä kuulleet ja hänessä opetusta saaneet, niinkuin totuus on Jesuksessa
22. että teidän tulee panna pois vanha ihmisenne, jonka mukaan ennen vaelsitte ja joka turmelee itsensä petollisia himojansa seuraten Room. 6:6. Ef 2:2 s. Kol 3:8 s. Hebr 12:1 1 Piet. 2.1 4:2.
23. ja uudistua aina teidän mielenne hengessä Room. 12:2.
24. ja pukeutua uuteen ihmiseen, joka Jumalan mukaan on luotu totuuden vanhurskauteen ja pyhyyteen. 1 Moos 1:26 s. 2 Kor 5 17 Kol 3:10.
25 Pankaat sentähden pois valhe ja puhukaat totta, kukin lähimäisensä kanssa, sillä me olemme toinen toisemme jäseniä Sak 8:16.
26. „Vihastuessanne älkäät syntiä tehkö!" Älkäät antako auringon laskea teidän vihastuksenne yli, Ps. 4:5 Jaak. 1 19 s.
27. ja älkäät antako perkeleelle jalansijaa 1 Piet 5:9 Jaak 4:7
28. Varas älköön enää varastako, vaan tehköön ennemmin työtä ja toimittakoon käsillään sitä mikä hyvää on, että hänellä olisi mitä antaa tarvitsevalle. Ap. t. 20:34. 1 Tess. 4 11 s. 2 Tess. 3:8 s.
29. Mikään rietas puhe älköön suustanne lähtekö, vaan ainoastaan selläinen, joka kelpaa tarpeelliseksi rakennukseksi ja on niille hyväksi, jotka kuulevat. Matt. 12 36. Ef 5.3 s. Kol 3 16. 4:6.
30. Ja älkäät saattako murheelliseksi Jumalan Pyhää Henkeä, joka on pantu teihin sinetiksi lunastuksen päivään saakka Jes. 63:10 Luuk. 21:28. Ap. t. 5.3 2 Kor 1:22. 5.5 Ef. 1:13 s.
31. Kaikki katkeruus ja kiivastus ja viha ja huuto ja herjaus, kaikki pahuus olkoon kaukana teistä.
32. Mutta olkaat keskenänne ystävällisiä, hyväsydämmisiä, anteeksi antavaisia toinen toisellenne, niinkuin Jumalakin on Kristuksessa teille anteeksi antanut Matt 6.14. Mark 11:25. Kol. 3:12 s. 1 Piet. 3:8.

5 Luku

Neuvoja ja kehoituksia kristilliseen vaellukseen. Miehen ja vaimon keskinäisestä suhteesta.

Niin olkaat siis Jumalan seuraajat, niinkuin rakkaat lapset, Matt. 5:45. 1 Kor 11 1. 1 Piet. 1:15 s.
2. ja vaeltakaat rakkaudessa, niin-

kuin Kristuskin rakasti meitä ja antoi itsensä meidän edestämme lahjaksi ja uhriksi, Jumalalle suloiseksi tuoksuksi.
2 Moos. 29:18. Joh. 13:34. 15:12. Gal. 2:20. 1 Tess. 4:9. Hebr. 8:3. 9:14. 1 Piet. 3:18. 1 Joh. 3:11.
3. Mutta haureutta ja minkäänlaista saastaisuutta tai ahneutta älköön edes mainittakokaan teidän keskuudessanne, niinkuin pyhille sopii,
1 Kor. 6:15. Gal. 5:19.
4. eikä rivoutta eikä tyhmää lorua eikä ilvehtimistä — ne ovat sopimattomia — vaan paremmin kiitosta.
Ef. 4:29. 1 Tess. 5:18.
5. Sillä sen te tiedätte ja tunnette, ettei yhdelläkään huorintekijällä eikä saastaisella eikä ahneella, sillä hän on epäjumalanpalvelija, ole perintöosaa Kristuksen ja Jumalan valtakunnassa. Ap. t. 8:21. 1 Kor. 6:9 s. Kol. 3:5 s. Ilm. 22:15.
6. Älköön kukaan pettäkö teitä tyhjillä puheilla, sillä semmoisten syntien tähden kohtaa Jumalan viha epäuskon lapsia; Jer. 29:8.
Matt. 12:36. 24:4. Room. 1:18. 2 Tess. 2:1 s.
7. älkäät siis olko niihin osallisia heidän kanssaan!
8. Ennen te olitte pimeys, mutta nyt te olette valo Herrassa. Vaeltakaat valon lapsina
Luuk. 16:8. Joh. 12:36. Ef. 2:11 s. 4:18. Fil. 2:15.
9. — sillä kaikkinainen hyvyys ja vanhurskaus ja totuus on valon hedelmä — Gal. 5:22.
10. ja tutkikaat mikä on mieluista Herralle, Room. 12:2.
11. älköönkä teillä olko mitään osallisuutta pimeyden hedelmättömiin tekoihin, vaan pikemminkin nuhdelkaat niistä. Matt. 18:15.
Room. 13:12. 1 Kor. 5:8 s. 10:20. 2 Kor. 6:14.
12. Sillä häpeällistä on jo sanoakin mitä he salassa tekevät;
13. mutta tämä kaikki tulee ilmi, kun valo sen paljastaa; sillä kaikki mikä tulee ilmi, on valoa. Joh. 3:20 s.
14. Sentähden hän sanoo: „Herää sinä, joka nukut, ja nouse kuolleista, niin on Kristus sinua valaiseva!“
Room. 13:11. 1 Kor. 15:34. Kol. 3:1.
15. Katsokaat siis tarkoin kuinka vaellatte: ei niinkuin tyhmät, vaan niinkuin viisaat,
San. 14:8. Room. 16:19. Kol. 4:5.
16. ottaen joka hetkestä vaarin, sillä aika on paha.
17. Älkäät sentähden olko ymmärtämättömiä, vaan oivaltakaat mikä Herran tahto on! Room. 12:2.
18. Ja älkäät juopuko viinistä, sillä siitä tulee kelvoton meno, vaan täyttykäät Hengellä,
San. 20:1. 23:29 s. Jes. 5:11,22. Luuk. 21:34.
19. puhuen keskenänne psalmein ja kiitosvirsin ja hengellisin lauluin, veisaten ja soittaen sydämmessänne Herralle,
Ps. 33:2 s. Ap. t. 16:25. 1 Kor. 14:26. Kol. 3:16 s.
20. kiittäen aina Jumalaa ja Isää kaikesta meidän Herramme Jesuksen Kristuksen nimessä.
1 Tess. 5:18. Hebr. 13:15.
21. Ja olkaat toinen toisellenne alamaiset Kristuksen pelvossa. 1 Piet. 5:5.
22. Vaimot, olkaat miehillenne alamaiset niinkuin Herralle, 1 Moos. 3:16.
1 Kor. 14:34. Kol. 3:18. Tiit. 2:5. 1 Piet. 3:1.
23. sillä mies on vaimon pää, niinkuin myös Kristus on seurakunnan pää, hän, ruumiin Vapahtaja.
1 Kor. 11:3. Ef. 1:22. 4:15. Kol. 1:18,24.
24. Mutta niinkuin seurakunta on Kristukselle alamainen, samoin olkoot vaimotkin miehillensä kaikessa alamaiset.
25. Miehet, rakastakaat vaimojanne, niinkuin Kristuskin rakasti seurakuntaa ja antoi itsensä alttiiksi sen edestä, Gal. 1:4. Kol. 3:19. 1 Piet. 3:7.
26. että hän sen pyhittäisi, puhdistettuaan sen veden pesossa sanan kautta, Joh. 3:5. Tiit. 3:5. 1 Piet. 3:21.
27. saadakseen asetetuksi eteensä kirkastettuna seurakunnan, jossa ei olisi tahraa eikä ryppyä eikä mitään sellaista, vaan että se olisi pyhä ja moitteeton. 2 Kor. 11:2. Ef. 1:4. Kol. 1:22.
28. Samalla tavoin tulee myös miesten rakastaa vaimojansa niinkuin omia ruumiitaan; joka rakastaa vaimoansa, hän rakastaa itseänsä.
29. Sillä eihän kukaan koskaan ole vihannut omaa lihaansa, vaan hän ravitsee ja vaalii sitä, niinkuin Kristuskin seurakuntaa;
30. sillä me olemme hänen ruumiinsa jäseniä, hänen lihaansa ja luutansa.
31. „Sentähden pitää miehen luopuman isästänsä ja äidistänsä ja liittymän vaimoonsa, ja ne kaksi tulevat yhdeksi lihaksi.“ 1 Moos. 2:24. Matt. 19:5.
32. Tämä salaisuus on suuri; minä tarkoitan Kristusta ja seurakuntaa.
Ilm. 19:7.
33. Kuitenkin rakastakoon teistäkin kukin kohdaltaan vaimoaan niin kuin itseänsä; mutta vaimo kunnioittakoon miestänsä.

6 Luku.

Lasten ja vanhempain, palvelijain ja isäntäin velvollisuudet. Uskovaisten sota-aseet pimeyden valtoja vastaan.

Lapset, olkaat vanhemmillenne kuuliaiset Herrassa, sillä se on oikein. Kol. 3:20.

2. „Kunnioita isääsi ja äitiäsi" — tämä on ensimmäinen käsky, jossa on lupaus — 2 Moos. 20:12. 5 Moos. 5:16.
3. „että menestyisit ja kauan eläisit maan päällä."
4 Ja te isät, älkäät ärsyttäkö lapsianne vihaan, vaan kasvattakaat heitä Herran kurissa ja nuhteessa! 5 Moos.6:7. Ps.78:4. San.19:18.29:17 Kol.3:21.
5. Palvelijat, olkaat kuuliaiset maallisille isännillenne, pelvossa ja vavistuksessa ja sydämmenne yksinkertaisuudessa, niinkuin Kristukselle, Kol. 3:22. 1 Tim. 6·1 Tiit.2:9 1 Piet. 2:18.
6. ei silmänpalvelijoina, ei ihmisille mieliksi, vaan Kristuksen palvelijoina, sydämmestänne tehden mitä Jumala tahtoo,
7 hyvällä mielellä palvellen, niinkuin palvelisitte Herraa ettekä ihmisiä,
8. tietäen, että kukin, mitä hän tehneekin hyvää, saa sen takaisin Herralta, olipa hän orja tai vapaa. Room. 2:6. 2 Kor. 5:10.
9. Ja te isännät, tehkäät samoin heille; jättäkäät pois uhkaileminen, sillä tiedättehän, että sekä heidän että teidän Herranne on taivaissa ja ettei hän katso ihmisen muotoon. 5 Moos. 10:17. 2 Aik. 19:7. Ap. t. 10:34. Room. 2:11. Kol 4:1.
10. Lopuksi, vahvistukaat Herrassa ja hänen väkevyytensä voimassa! 1 Kor. 16:13. 2 Tim. 2:1.
11. Pukekaat yllenne Jumalan koko sota-asu, voidaksenne kestää perkeleen kavalat hyökkäykset; Room.13:12.2 Kor.6:7 1 Tess.5:8 s. 1 Piet.5:8 s.
12. sillä meidän taistelumme ei ole taistelua verta ja lihaa vastaan, vaan hallituksia vastaan, valtoja vastaan, tässä pimeydessä hallitsevia maailmanhallitsijoita vastaan, pahuuden henkiolentoja vastaan taivaan avaruuksissa. Ef. 9:2.
13. Sentähden pankaat päällenne Jumalan koko sota-asu, voidaksenne pahana päivänä tehdä vastarintaa ja kaikki suoritettuanne pysyä pystyssä. 2 Kor 10:4
14. Seisokaat siis kupeet totuudella vyötettyinä, ja olkoon pukunanne vanhurskauden haarniska, Jes. 11·5 Luuk 12:35. 1 Piet. 1:13.
15 ja kenkinä jaloissanne se alttius, minkä rauhan evankeliumi antaa Jes. 52:7
16. Kaiken tämän lisäksi tarttukaat uskon kilpeen, jolla voitte sammuttaa kaikki pahan palavat nuolet. 1 Joh 5:4. 1 Piet. 5:9
17 Ja ottakaat pelastuksen kypäri ja Hengen miekka, joka on Jumalan sana, Jes. 59:17 Hebr 4:12. Ilm. 1:16
18. kaikin rukouksin ja anomisin, rukoillen joka aika Hengessä, ja sitä varten valvoen ainaisessa kestäväisyydessä ja anomisessa kaikkien pyhien edestä; Matt. 24:42. Mark.13:33. Room.12·12 Kol.4:2. 1 Tess.5:17
19. ja minunkin edestäni, että minulle, kun suuni avaan, annettaisiin sanat rohkeudella julistaakseni evankeliumin salaisuutta, Ps. 51:17. Matt.10:19. Ap.t. 4:29. Kol.4:3 s. 2 Tess. 3:1
20. jonka tähden olen lähettiläänä kahleissa, että minä siitä rohkeasti puhuisin, niinkuin minun tulee puhua. Ap. t. 28:16,20. 2 Kor. 5:20.
21. Mutta että tekin tietäisitte tilani, kuinka minun on, niin on Tykikus, rakastettu veljeni ja uskollinen palvelija Herrassa, antava teille siitä kaikesta tiedon. Kol. 4·7 2 Tim. 4.12.
22. Lähetän hänet luoksenne juuri sitä varten, että saisitte tietää meidän tilamme ja että hän lohduttaisi sydämmiänne.
23 Rauha olkoon veljille ja rakkaus, uskon kanssa, Isältä Jumalalta ja Herralta Jesukselta Kristukselta!
24. Armo olkoon kaikkien kanssa, jotka rakastavat Herraamme Jesusta Kristusta katoamattomuudessa! Amen.

PAAVALIN KIRJE FILIPPILÄISILLE.

1 Luku.

Armon ja rauhan toivotus. Kristuksen evankeliumin menestys.

Paavali ja Timoteus, Kristuksen Jesuksen palvelijat, kaikille pyhille Kristuksessa Jesuksessa, jotka ovat Filipissä, sekä myös seurakunnan kaitsijoille ja diakoneille. Ap.t. 16:1,12. 20:28. 1 Kor.1:2. 1 Tim.3:1,8.
2. Armo olkoon teille ja rauha Jumalalta, meidän Isältämme, ja Herralta Jesukselta Kristukselta! Room. 1:7 Kol. 1:2
3. Minä kiitän Jumalaani, niin usein kuin teitä muistan, Room.1:8 s. 1 Kor 1:4 Ef. 1·15 s. 1 Tess 1:2. 2 Tess.1:3.
4. aina kaikissa rukouksissani ilolla rukoillen teidän kaikkien edestänne,
5. minä kiitän häntä siitä, että o-

lette olleet osallisia evankeliumiin
ensi päivästä alkaen tähän päivään
saakka,
6. varmasti luottaen siihen, että hän,
joka on alkanut teissä hyvän työn, on
sen päättävä Kristuksen Jesuksen
päivään mennessä. Joh.6:29. 1 Kor.1:8.
Fil.2:13. 1 Tess.5:23 s. Hebr.12:2. 1 Piet.5:10.
7. Ja oikeinhan onkin, että näin ajattelen
teistä kaikista, koska te olette
sydämmessäni sekä silloin kun olen
kahleissa että silloin kun puolustan
ja vahvistan evankeliumia, te kaikki,
jotka olette minun kanssani osalliset
armosta. Ef.3:1. Kol.4:3. 2 Tim.1:8.
8. Sillä Jumala on todistajani, kuinka
minä teitä kaikkia ikävöin Kristuksen
Jesuksen rakkaudella.
Room.1:9 s.
9. Ja sitä minä rukoilen, että rakkautenne
yhä enemmän ja enemmän kasvaisi
tiedossa ja kaikessa hienotuntoisuudessa,
10. voidaksenne tutkia mikä paras
on, että Kristuksen päivään saakka
olisitte puhtaat ettekä kellekään
loukkaukseksi, Room.2:18. 1 Kor.1:8.
11. täynnä vanhurskauden hedelmiä,
joita Jesus Kristus saa teissä
aikaan Jumalan kunniaksi ja ylistykseksi.
Matt.5:16. Joh.15:4 s.
12. Mutta minä tahdon, että te, veljet,
tietäisitte, että se mitä minulle on
tapahtunut, on tullutkin evankeliumin
menestykseksi,
13. niin että minun kahleeni Kristuksessa
ovat tulleet kuuluiksi koko
henkivartioston ja kaikkien muiden
kesken, Ef.3:13.
14. ja että useimmat veljistä, kahleitteni
rohkaisemina Herrassa, yhä enemmän
uskaltavat pelkäämättä puhua
Jumalan sanaa. 1 Tess.3:3.
15. Muutamat tosin julistavat Kristusta
kateudestakin ja riidan halusta,
mutta toiset hyvässä tarkoituksessa:
16. nämä tekevät sitä rakkaudesta,
koska tietävät, että minut on pantu
evankeliumia puolustamaan,
17. nuo toiset taas julistavat Kristusta
itsekkäisyydestä, epäpuhtaalla
mielellä, luullen tuottavansa minulle
mielen murhetta kahleissani.
18. Vaan mitäpä tuosta, kunhan Kristusta
vain tavalla tai toisella julistetaan,
joko näön vuoksi tai tosimielessä!
Ja siitä minä iloitsen, olenpa
vastakin iloitseva.
19. Sillä minä tiedän, että tämä on
päättyvä minulle pelastukseksi teidän
rukoustenne kautta ja Jesuksen
Kristuksen Hengen avulla 2 Kor.1:10 s.
20. sen hartaan odotukseni ja toivoni
mukaan, etten ole missään joutuva
häpeään, vaan että Kristus nytkin,
niinkuin aina, on tuleva kaikella rohkeudella
ylistetyksi minun ruumiissani,
joko elämäni tai kuolemani
kautta. 1 Kor. 6:20.
21. Sillä minulle on eläminen Kristus,
ja kuoleminen voitto.
Joh.14:6. Gal.2:20.
22. Mutta jos minun on eläminen
täällä lihassa, niin tulee siitä hedelmää
työlleni, ja silloin en tiedä
minkä valitsen.
23. Ahtaalla minä olen näiden kahden
välissä; halu minulla on täältä
eritä ja olla Kristuksen kanssa, sillä
se olisi monin verroin parempi;
2 Kor. 5:8.
24. mutta teidän tähtenne on lihassa
viipymiseni tarpeellisempi.
25. Ja kun olen tästä varma, niin minä
tiedän jääväni eloon ja viipyväni
teidän kaikkien luonanne teidän
edistymiseksenne ja iloksi uskossanne,
Fil. 2:24.
26. että minusta saisitte yhä runsaampaa
aihetta kerskaamiseen Kristuksessa
Jesuksessa minun kauttani,
kun taas tulen teidän luoksenne.
2 Kor.1:14. 5:12.
27. Ainoastaan käyttäytykäät Kristuksen
evankeliumin arvon mukaisesti,
että minä, tulinpa sitten luoksenne
ja näin teidät taiolin tulematta,
saan kuulla teistä, että pysytte samassa
hengessä ja yksimielisinä taistelette
kanssani evankeliumin uskon
puolesta, Ef.4:1. Kol.1:10. 1 Tess.2:12. 4:1.
28. vastustajia missään kohden hämmästymättä;
ja se on heille kadotukseksen,
mutta teille pelastuksen merkki,
merkki Jumalalta. Room.8:17. 2 Tess.1:5 s.
29. Sillä teille on suotu, Kristuksen
tähden — ei ainoastaan uskoa häneen,
vaan myöskin kärsiä hänen tähtensä,
Ap.t. 5:41. Room. 5:3.
30. saadessanne taistella samaa taistelua
kuin näitte ja nyt kuulette minun
taistelevan. Ap.t.16:22 s.

2 Luku.

Kehoitus yksimielisyyteen ja Kristuksen esikuvan noudattamiseen.

Jos siis on jotain kehoitusta Kristuksessa,
jos jotain rakkauden lohdutusta,
jotain Hengen osallisuutta, jos
jotain sydämmellisyyttä ja laupeutta,
2. niin tehkäät iloni täydelliseksi, että
olette samaa mieltä, että teillä on
sama rakkaus, että olette yksimielisiä
ja harrastatte samaa
Room.12:16. 15:5. 1 Kor.1:10. Fil.3:16. 1 Piet 3:8.
3. ja ettette tee mitään itsekkäisyydestä
ettekä turhan kunnian pyynnöstä,
vaan että nöyryydessä pidätte

toinen toistanne parempana kuin itseänne, Room.12:10. Gal.5:26. 1 Piet.5:5.
4. ja että katsotte kukin, ette vain omaanne, vaan kukin toistenkin parasta. 1 Kor.10:24,33. 13:5.
5. Olkoon teillä se mieli, joka Kristuksella Jesuksella oli, Matt.11:29 Joh.13:15. 1 Kor. 2:16. 1 Piet. 2:21. 1 Joh.2:6.
6. joka ei, vaikka hänellä oli Jumalan muoto, pitänyt saaliinaan, että oli yhdenvertainen kuin Jumala, Joh.1:1 s. 17:5. 2 Kor.4:4. Kol.1:15 2:9. Hebr.1:3.
7. vaan tyhjensi itsensä ja otti palvelijan muodon, tuli ihmisten kaltaiseksi ja havaittiin olennoltaan sellaiseksi kuin ihminen; Jes. 42.1. 49:3. 53:3 s. Matt. 20:28. Room.1:4. 8:3. 15:3,8. 2 Kor.8:9. Gal.4:4. Hebr.4:15.
8. hän nöyryytti itsensä ja oli kuuliainen kuolemaan saakka, jopa ristin kuolemaan saakka. Matt.26:39. Joh.10:17 s. Hebr.2:9.14.17. 12:2.
9. Sentähden onkin Jumala hänet korkealle korottanut ja antanut hänelle nimen, kaikkia muita nimiä korkeamman, Ps.110:1. Jes.53:12. Joh.17:1 s. Ap.t.2:33. Ef.1:20 s. Hebr.1:4. 2:9.
10. niin että kaikki polvet notkistukoot Jesuksen nimeen, sekä niiden, jotka ovat taivaissa, että niiden, jotka ovat maan päällä, ja niiden, jotka ovat maan alla, Jes. 45:23. Joh. 5:23. Room. 14:11. Ilm. 5:8.
11. ja joka kieli Isän Jumalan kunniaksi tunnustakoon, että Jesus Kristus on Herra. Ap. t. 2:36. Room. 14:9. 1 Kor. 8:6. Ilm. 5:13.
12. Siis, minun rakkaani, samoin kuin aina olette olleet kuuliaisia, niin toimikaat, – ei ainoastaan niinkuin silloin kun olin luonanne, vaan paljoa enemmän nyt poissa ollessani, — pelvolla ja vavistuksella niin, että pelastutte; Ps. 2:11. 1 Piet. 1:17.
13. sillä Jumala on se, joka vaikuttaa teissä sekä tahtomisen että tekemisen, mielisuosionsa mukaan. Joh. 15:5. 2 Kor. 3:5. Hebr. 13:21.
14. Tehkäät kaikki nurisematta ja epäröimättä, 1 Piet. 4:9.
15. että olisitte moitteettomat ja puhtaat, tahrattomia Jumalan lapsia kieron ja nurjan sukukunnan keskellä, joiden joukossa te loistakaat tähtinä maailmassa, San. 4:18. Matt. 5:14 s. Ap. t. 2:40. Ef. 5:8.
16. pysyessänne elämän sanassa, minulle kerskaukseksi Kristuksen päivänä, etten ole turhaan juossut enkä turhaan vaivaa nähnyt. Gal. 2:2. 1 Tess. 2:19 s.
17. Mutta jos minut uhrataankin niinkuin juomauhri teidän uskonne uhri- ja palvelustoimituksessa, niin minä kuitenkin iloitsen ja iloitsen kaikkien teidän kanssanne; Room. 15:16. 2 Kor. 7:4. 1 Tess. 2:8. 2 Tim. 4:6.
18. samoin iloitkaat tekin ja iloitkaat minun kanssani! Fil. 3:1.
19. Toivon Herrassa Jesuksessa pian voivani lähettää Timoteuksen teidän tykönne, että minäkin tulisin rohkaistuksi, saatuani tietää kuinka teidän on, Ap. t. 16:1.
20. sillä minulla ei ole ketään samanmielistä, joka todenteolla huolehtisi tilaanne; 1 Kor. 16:10.
21. sillä kaikki he etsivät omaansa eivätkä sitä, mikä Kristuksen Jesuksen on. 1 Kor. 10:24. 13:5. 2 Tim. 4:10 s.
22. Mutta hänen koetellun mielensä te tunnette, että hän, niinkuin lapsi isänsä kanssa, on minun kanssani palvellut evankeliumia.
23. Hänet minä siis toivon voivani lähettää heti kun olen saanut nähdä miten minun käy.
24. Ja minä luotan Herrassa siihen, että itsekin pian olen tuleva. Fil. 1:25.
25. Katson kuitenkin välttämättömäksi palauttaa luoksenne veljeni, työkumppanini ja taistelutoverini Epafroditon, jonka te lähetitte avukseni ja tuomaan mitä tarvitsin. Fil. 4:18.
26. Sillä hän ikävöi teitä kaikkia ja on kovin levoton siitä, että olitte kuulleet hänen sairastavan.
27. Ja hän olikin sairaana, ihan kuoleman kielissä; mutta Jumala armahti häntä, eikä ainoastaan häntä, vaan minuakin, jotten saisi murhetta murheen lisäksi.
28. Lähetän hänet sentähden kiireimmän kautta, että te hänet nähdessänne taas iloitsisitte ja minäkin olisin murheettomampi.
29. Ottakaat siis hänet vastaan Herrassa kaikella ilolla ja pitäkäät semmoisia kunniassa; Room. 16:2. 1 Kor 16:16 s. 1 Tess. 5:12.
30. sillä Kristuksen työn tähden hän joutui ihan kuolemaisilleen, kun pani henkensä alttiiksi tehdäkseen minulle sen palveluksen, mitä te ette voineet tehdä.

3 Luku.

Muut etuisuudet ovat mitättömät Kristuksen tuntemisen rinnalla. Kristitty rientää voittopalkintoa kohti.

Sitten vielä, veljeni, iloitkaat Herrassa! Samoista asioista kirjoittaminen ei ole minulle vaivaksi, mutta teille se on vahvistukseksi. 2 Kor. 13:11. Fil. 2:18. 4:4. 1 Tess. 5:16. 1 Piet. 4:13. Jaak. 1:2.
2. Kavahtakaat noita koiria, kavahtakaat noita pahoja työntekijöitä, ka-

vahtakaat noita ainoastaan ulkonaisesti ympärileikatuita.
Jes. 56.10 Matt. 7:6. 2 Kor. 11:13.
3. Sillä oikeita ympärileikatuita olemme me, jotka Hengessä palvelemme Jumalaa ja kerskaamme Kristuksessa Jesuksessa, emmekä lihaan luota, — 5 Moos. 10:16. Jer. 4:4. Joh 4:23 s. Room 2:29. 1 Kor 1:31. Kol. 2:11.
4 vaikka minulla on mihin luottaa lihassakin. Jos kuka muu luulee voivansa luottaa lihaan, niin voin vielä enemmän minä, 2 Kor 11:18,21 s.
5. joka olen ympärileikattu kahdeksanpäiväisenä ja olen Israelin kansaa, Benjaminin sukukuntaa, hebrealainen hebrealaisista, lakiin nähden farisealainen,
1 Moos. 17 12. Ap. t. 22:3 s. 26:4 s. Room. 11:1.
6. intoon nähden seurakunnan vainooja, lain vanhurskauteen nähden moitteettomaksi tullut.
Ap. t. 8:3. 9:1 s. Gal. 1:13 s. 1 Tim. 1:13.
7. Mutta mikä minulle oli voitto, sen minä olen Kristuksen tähden lukenut itselleni tappioksi. Matt. 13:44 s.
8. Niinpä minä luen tosiaankin kaikki tappioksi tuon ylen kalliin asian, Kristuksen Jesuksen, minun Herrani tuntemisen rinnalla, sillä hänen tähtensä olen menettänyt kaikki ja pidän sen roskana — että voittaisin Kristuksen Joh. 17:3.
9. ja että minut havaittaisiin olevan hänessä ja omistavan, ei omaa, laista saatavaa vanhurskautta, vaan sitä, joka tulee Kristuksen uskon kautta, sitä vanhurskautta, joka tulee Jumalasta uskon perusteella;
Room. 1 17. 3:21 s. 10:3 s.
10. tunteakseni hänet ja hänen ylösnousemisensa voiman ja osallisuutta hänen kärsimyksiinsä, tullessani hänen kuolemansa kaltaiseksi,
Room. 6:3 s. 8:17 2 Kor 4 10 s. 1 Piet. 4:13.
11. jos ehkä pääsen kuolleiden ylösnousemiseen Luuk 14 14. Ilm. 20:5 s.
12. Ei niin, että jo olen sen saavuttanut tai että jo olen tullut täydelliseksi, vaan minä riennän sitä kohti voittaakseni sen, koskapa Kristus Jesus on voittanut minut 1 Tim. 6:12.
13. Veljet, minä en vielä katso sitä voittaneeni,
14. sanon vain sen unhottaen sen, mikä on takana, ja kurottautuen sitä kohti, mikä on edessäpäin, riennän minä päämäärää kohti, voittopalkintoon, johon Jumala ylhäällä on minut kutsunut Kristuksessa Jesuksessa. Ps. 45:11. Luuk. 9:62.
1 Kor. 9:24 s. 2 Tim. 4:7 s. Hebr. 3:1. 12:14.
15. Olkoon siis meillä, niin monta kuin meitä on täydellistä, tämä mieli; ja jos teillä jossakin kohden on toinen mieli, niin on Jumala silloinkin teille sen ilmaiseva. 1 Kor. 2:6. 14:20.
16. Kunhan vain, mihin saakka olemme ehtineetkin, vaellamme samaa tietä! Room. 12:16. 15:5,7.
1 Kor. 1:10. Gal. 6:16. Fil. 2:1 s.
17. Olkaat minun seuraajani, veljet, ja katselkaat niitä, jotka näin vaeltavat, niinkuin me olemme teille esikuvana. 1 Kor. 4:16. 11:1.
1 Tess. 1:6. 2 Tess. 3:7 s. 1 Piet. 5:3.
18. Sillä monet, joista usein olen sen teille sanonut ja joista se nyt täytyy itkienkin sanoa, vaeltavat Kristuksen ristin vihollisina,
Matt. 7:13 s. Room. 16:17 s. Gal. 6:12.
19. heidän loppunsa on kadotus, vatsa on heidän jumalansa, heidän kunniansa on heidän häpeässään, ja maallisia he harrastavat.
Hos. 4:7 s. Room. 8:5 s. 16:18. Kol. 3:2.
20. Mutta meillä on yhdyskuntamme taivaissa, ja sieltä me myös odotamme Herraa Jesusta Kristusta vapahtajaksi, 1 Kor. 1:7. Ef. 2:6.
Kol. 3:3 s. 1 Tess. 1:10. 4:16. Hebr. 13:14.
21. joka on muuttava alennustilassa olevan ruumiimme kirkkautensa ruumiin kaltaiseksi sillä voimallaan, jolla hän myös voi tehdä kaikki itsellensä alamaiseksi.
Matt. 17:2. 1 Kor. 15:25 s. 42 s. 1 Joh. 3:2.

4 Luku.

Kehoitus kestävyyteen ja yksimielisyyteen sekä iloitsemaan Herrassa.

Sentähden, rakastetut ja ikävöidyt veljeni, te minun iloni ja kruununi, seisokaat näin Herrassa lujina, rakastetut! 1 Tess. 2:19 s.
2. Euodiaa minä kehoitan ja Syntykeä minä kehoitan olemaan yksimielisiä Herrassa. Fil. 2:2.
3. Niin, pyydän vielä sinuakin, Synsygus, tositoverini, ole näille vaimoille avullinen, sillä he ovat taistelleet minun kanssani evankeliumin hyväksi, yhdessä sekä Klemensin että muiden työtoverieni kanssa, joiden nimet ovat elämän kirjassa.
2 Moos. 32:32. Dan. 12:1. Luuk. 10:20.
Fil. 1:27. Ilm. 3:5. 17:8. 20:12,15. 21:27.
4. Iloitkaat aina Herrassa! Vielä kerran minä sanon: iloitkaat!
Ps. 32:11. Fil. 3:1. 1 Tess. 5:16.
5. Tulkoon lempeytenne kaikkien ihmisten tietoon. Herra on lähellä.
Jaak. 5:8 s.
6. Älkäät mistään murehtiko, vaan kaikessa saattakaat pyyntönne rukouksella ja anomisella kiitoksen kanssa Jumalalle tiettäväksi; Ps. 55:23.
Matt. 6:25. Kol. 4:2. 1 Tim. 2:1. 1 Piet. 5:7.

7. ja Jumalan rauha, joka on kaikkea ymmärrystä ylempänä, on varjeleva teidän sydämmenne ja ajatuksenne Kristuksessa Jesuksessa.
Joh. 14:27. Room. 5:1. Kol. 3:15.
8. Ja vielä, veljet, kaikki mikä on totta, mikä kunnioitettavaa, mikä oikeaa, mikä puhdasta, mikä rakastettavaa, mikä hyvältä kuuluvaa, jos on jokin hyve ja jos jotakin kiitettävää, sitä ajatelkaat; Room. 12:17. 13:13.
9. mitä myös olette oppineet ja saaneet ja mitä minulta kuulleet ja minussa nähneet, sitä tehkäät, niin rauhan Jumala on oleva teidän kanssanne. Room. 15:33. Fil. 3:16 s. 2 Tess. 3:16.
10. Minä ihastuin suuresti Herrassa, että te jo vihdoinkin olitte elpyneet pitämään minusta huolta, johon teillä ennenkin oli ollut halua, vaikkei ollut tilaisuutta.
11. Ei niin, että minä puutteen vuoksi tätä sanon; sillä minä olen oppinut oloihini tyytymään. 1 Tim. 6:6 s.
12. Osaan elää niukkuudessa, osaan myöskin elää runsaudessa; kaikkeen ja kaikellaisiin oloihin minä olen tottunut, sekä olemaan ravittuna että näkemään nälkää, elämään sekä runsaudessa että puutteessa.
1 Kor. 4:11 s. 2 Kor. 11:27.
13. Kaikki minä voin Hänessä, joka minua vahvistaa. Mark. 9:23.
14. Kuitenkin teitte hyvin, kun otitte osaa ahdinkooni.
15. Tiedättehän tekin, Filippiläiset, että evankeliumin alkuaikoina, kun läksin Makedoniasta, ei mikään muu seurakunta kuin te yksin ollut kanssani yhteydessä, mitä tulee antamiseen ja vastaanottamiseen.
2 Kor. 11:8 s.
16. Sillä Tessalonikaankin te minulle kerran, jopa kaksikin kertaa lähetitte mitä tarvitsin.
17. Ei niin, että haluan lahjaa, vaan minä haluan teidän hyväksenne karttuvaa hedelmää.
18. Olen nyt saanut kaiken, jopa runsain määrinkin; minulla on yllin kyllin, saatuani Epafroditolta lähetyksenne, joka on suloinen tuoksu, otollinen, Jumalalle mieluinen uhri.
Room. 12:1. Ef. 5:2. Hebr. 13:16. 1 Piet. 2:5.
19. Mutta Jumalani on rikkautensa mukaan täyttävä kaikki teidän tarpeenne kirkkaudessansa, Kristuksessa Jesuksessa. 2 Kor. 9:8.
20. Mutta Jumalallemme ja Isällemme olkoon kunnia ijankaikkisuuksien ijankaikkisuuksissa! Amen.
1 Piet. 4:11.
21. Sanokaat terveisiä jokaiselle pyhälle Kristuksessa Jesuksessa. Terveisiä sanovat teille minun kanssani olevat veljet.
22. Terveisiä sanovat teille kaikki pyhät, mutta varsinkin ne, jotka ovat keisarin huoneväkeä. 2 Kor. 13:12.
23. Herran Jesuksen Kristuksen armo olkoon teidän henkenne kanssa! Amen. Gal. 6:18.

PAAVALIN KIRJE KOLOSSALAISILLE.

1 Luku.

Apostoli toivottaa Kolossalaisille armoa ja rauhaa, ja kiittää heidän uskoaan. Kristus Jumalan kuva ja seurakunnan pää.

Paavali, Jumalan tahdosta Kristuksen Jesuksen apostoli, ja veli Timoteus 2 Kor. 1:1 s.
2. Kolossassa oleville pyhille ja uskoville veljille Kristuksessa. Armo olkoon teille ja rauha Jumalalta, meidän Isältämme, ja Herralta Jesukselta Kristukselta! Room. 1:7. Gal. 1:3.
3. Me kiitämme Jumalaa, meidän Herramme Jesuksen Kristuksen Isää, aina kun rukoilemme teidän edestänne, 1 Kor. 1:4 s. Ef. 1:15 s. Fil. 1:3 s. 1 Tess. 1:2 s.
4. sillä me olemme saaneet kuulla teidän uskostanne Kristuksessa Jesuksessa ja siitä rakkaudesta, mikä teillä on kaikkia pyhiä kohtaan,
Filem. v. 5.
5. sen toivon tähden, joka teille on tallennettuna taivaissa ja josta jo ennen olette kuulleet sen evankeliumin totuuden sanassa, Ef. 1:13. 1 Piet. 1:4.
6. joka on tullut teidän tykönne, niinkuin se on koko maailmassakin ja kantaa hedelmää ja kasvaa, samoin kuin on tehnyt teidänkin keskuudessanne siitä päivästä alkaen, kun kuulitte ja opitte tuntemaan Jumalan armon totuudessa, Mark. 4:8 s. Ap. t. 6:7.
7. niinkuin sen opitte Epafraalta, rakastetulta palveluskumppaniltamme, joka on uskollinen Kristuksen palvelija teidän hyväksenne,
Kol. 4:12. Filem. v. 23.
8. ja joka myös on kertonut meille teidän rakkaudestanne Hengessä.
9. Sentähden emme mekään, siitä päivästä alkaen, kun sen kuulimme, ole lakanneet teidän edestänne rukoilemasta ja anomasta, että tulisitte täy-

teen hänen tahtonsa tuntemista kaikessa hengellisessä viisaudessa ja ymmärtämisessä, Room. 12:2.
1 Kor. 1:5. Ef. 1:14 s. 5:17. Fil. 1:9 s.
10. vaeltaaksenne niinkuin Herran arvo vaatii, hänelle kaikeksi mielihyväksi, kaikessa hyvässä työssä hedelmää kantaen ja kasvaen Jumalan tuntemisen kautta, Joh. 15:16.
Ef. 4:1 s. Fil. 1:11. 27. 1 Tess. 2:12. 4:1. 2 Piet. 3:18.
11. ja hänen kirkkautensa väkevyyden mukaan kaikella voimalla vahvistettuina olemaan kaikessa kestäviä ja pitkämielisiä. Ef. 3:16.
12. ilolla kiittäen Isää, joka on tehnyt teidät soveliaiksi olemaan osalliset pyhien perinnöstä valossa,
Ap. t. 26:18. Ef. 1:11. 18.
13. ja joka on pelastanut meidät pimeyden vallasta ja siirtänyt meidät rakastetun Poikansa valtakuntaan.
Ef. 2:2 s. Hebr. 2:14 s. 1 Piet. 2:9.
14. Hänessä meillä on lunastus, syntien anteeksi saaminen,
Ef. 1:7. Hebr. 9:14. 1 Piet. 1:18 s.
15. ja hän on näkymättömän Jumalan kuva, esikoinen ennen kaikkea luomakuntaa syntynyt. Joh. 1:18. 14:9.
Room. 8:29. 2 Kor. 4:4. Fil. 2:6. Hebr. 1:3.
16. Sillä hänessä luotiin kaikki mikä on taivaissa ja mikä maan päällä, näkyväiset ja näkymättömät, olivatpa ne valtaistuimia tai herrauksia, hallituksia tai valtoja, kaikki on luotu hänen kauttaan ja häneen;
Ps. 33:6. Joh. 1:3, 10. Room. 11:36.
1 Kor. 8:6. Ef. 1:10, 21. Hebr. 1:2. 1 Piet. 3:22.
17. ja hän on ennen kaikkea, ja hänessä pysyy kaikki voimassa.
18. Ja hän on ruumiin, se on, seurakunnan pää, hän, joka on alku, kuolleista nousseiden esikoinen, että hän kaikessa olisi ensimmäinen. Ap. t. 26:23.
1 Kor. 15:20, 23. Ef. 1:22 s. 5:23. Ilm. 1:5.
19. Sillä Jumala näki hyväksi, että kaikki täyteys hänessä asuisi, Kol. 2:9.
20. ja että hän, tehden rauhan hänen ristinsä veren kautta, hänen kauttaan sovittaisi itsensä kanssa kaikki, hänen kauttaan kaikki sekä maassa että taivaissa. Room. 5:1, 10.
2 Kor. 5:18 s. Ef. 1:10. 2:16. Kol. 2:14. 1 Joh. 2:2.
21. Teidätkin, jotka ennen olitte hänestä vieraantuneet ja mieleltänne olitte hänen vihamiehensä tehdessänne mikä pahaa on, hän nyt kuitenkin on sovittanut Room. 8:7. Ef. 2:1 s. 12.
22. Poikansa lihan ruumiissa kuoleman kautta, asettaakseen teidät pyhinä ja nuhteettomina ja moitteettomina eteensä, Ef. 1:4. 5:26 s. Tiit. 2:14. 1 Piet. 3:18.
23. jos te vain pysytte uskossa, siihen perustuneina ja siinä lujina, horjahtamatta pois sen evankeliumin toivosta, jonka olette kuulleet, jota on julistettu kaikessa luomakunnassa taivaan alla, ja jonka palvelijaksi minä Paavali olen tullut.
Mark. 16:15. Room. 10:18. 1 Kor. 15:58.
24. Nyt minä iloitsen kärsiessäni teidän tähtenne, ja mikä vielä puuttuu Kristuksen ahdistuksista, sen minä täytän lihassani hänen ruumiinsa hyväksi, joka on seurakunta, Room. 12:5.
1 Kor. 12:27. 2 Kor. 1:5 s. 4:10 s. Ef. 3:13. Fil. 2:17.
25. jonka palvelijaksi minä olen tullut hoitamaan Jumalan taloutta, joka minulle on uskottu teitä varten, saadakseni täydellisesti julistetuksi Jumalan sanan, 1 Kor. 9:17. Ef. 3:2, 7.
26. sen salaisuuden, joka on ollut kätkettynä maailmanajoista ja sukupolvista asti, mutta joka nyt on ilmoitettu hänen pyhillensä,
Matt. 13:11. Room. 16:25 s. 1 Kor. 2:7.
Ef. 1:9. 3:8 s. 2 Tim. 1:10. Tiit. 1:3. 1 Piet. 1:20.
27. joille Jumala tahtoi tehdä tiettäväksi kuinka suuri pakanain keskuudessa on tämän salaisuuden kirkkaus: Kristus teissä, kirkkauden toivo. Room. 9:23. 2 Kor. 2:14.
28. Ja häntä me julistamme, neuvoen jokaista ihmistä ja opettaen jokaista ihmistä kaikella viisaudella, saattaaksemme jokaisen ihmisen täydelliseksi Kristuksessa;
2 Kor. 11:2. Ef. 4:13. 5:27.
29. sitä varten minä vaivaa näenkin, taistellen hänen vaikutuksensa mukaan, joka minussa voimallisesti vaikuttaa. 1 Kor. 15:10. Ef. 3:7 s. 2 Tim. 4:7.

2 Luku.

Kristityn tulee välttää viettelevia ihmisviisauden oppeja ja vaeltaa uudessa elämässä.

Sillä minä tahdon, että te tietäisitte kuinka suuri kilvoittelu minulla on teidän tähtenne ja Laodikealaisten ja kaikkien tähden, jotka eivät ole kasvojani lihassa nähneet,
Fil. 1:30. Kol. 4:16.
2. jotta heidän sydämmensä, yhteenliittyneinä rakkaudessa, saisivat kehoitusta omistamaan täyden ymmärtämyksen koko rikkauden ja pääsisivät tuntemaan Jumalan salaisuuden, Kristuksen, Joh. 17:3. Ef. 3:18 s. Fil. 1:9.
3. jossa kaikki viisauden ja tiedon aarteet ovat kätkettyinä. Jes. 45:3.
4. Tämän sanon, jottei kukaan teitä pettäisi suostuttelevilla puheilla.
Room. 16:17 s. Ef. 5:6.
5. Sillä jos ruumiillisesti olenkin poissa, olen kuitenkin teidän kanssanne hengessä ja iloitsen nähdessäni järjestyksenne, ja lujan uskonne Kristukseen. 1 Kor. 5:3. Kol. 1:23.

6. Niinkuin te siis olette omaksenne ottaneet Kristuksen Jesuksen, Herran, niin vaeltakaat hänessä,
Ef. 4:1 s. 1 Tess. 5:18.
7. juurtuneina häneen ja hänessä rakentuen ja itseänne uskossa vahvistaen, niinkuin teille on opetettu; ja uhkukoon kiitoksenne.
1 Kor. 1:5. Ef. 2:21 s. 1 Tess. 5:18.
8. Katsokaat, ettei kukaan saa teitä saaliikseen järkeis-opilla ja tyhjällä petoksella, nojautuen ihmisten perinnäis-sääntöihin ja maailman alkeis-oppeihin eikä Kristukseen!
Matt. 15:2 s. Gal. 4:3,9 s. Ef. 2:2. Hebr. 13:9.
9. Sillä hänessä asuu jumaluuden koko täyteys ruumiillisesti,
Joh. 1:14 s. 16:15. Kol. 1:15,19.
10. ja te olette täytetyt hänessä, joka on kaiken hallituksen ja vallan pää,
Joh. 1:16. Ef. 1:21. 1 Piet. 3:22.
11. ja hänessä te myöskin olette ympärileikatut sillä ympärileikkauksella, jota ei käsin tehdä, vaan teiltä riisutaan pois lihan ruumis, että teidät ympärileikataan Kristuksen ympärileikkauksella,
5 Moos. 10:16. Jer. 4:4. Room. 6:6. Ef. 4:22. Fil. 3:3.
12. ollen haudattuina hänen kanssaan kasteessa, jossa te myös hänen kanssansa olette herätetyt uskon kautta, jonka vaikuttaa Jumala, joka herätti hänet kuolleista.
Room. 6:3 s. Gal. 3:27. Ef. 2:6.
13. Ja teidät, jotka olitte kuolleet rikoksiinne ja lihanne ympärileikkaamattomuuteen, teidät hän teki eläviksi yhdessä hänen kanssaan, antaen meille anteeksi kaikki rikokset,
Ps. 103:3. Ef. 2:1,5,1r.
14. ja pyyhki pois meitä vastaan olevan käsikirjoituksen säännöksineen, joka oli syyttäjämme; sen hän on ottanut tieltämme pois ja naulinnut ristiin.
Ef. 2:15. 1 Piet. 2:24.
15. Hän riisui aseet hallituksilta ja valloilta ja asetti heidät julki näkyviin, saatuaan heistä hänen kauttaan riemuvoiton.
1 Moos. 3:15. Luuk. 11:22. Joh. 12:31.
16. Älköön siis kukaan teitä tuomitko syömisestä tai juomisesta eikä minkään juhlan tai uuden kuun tai sabbatin johdosta,
3 Moos. 11:1 s. ?3:1 s. Room. 14:1,3 s. Gal. 4:10. Tiit. 1:14 s.
17. jotka vain ovat tulevaisten varjo, mutta ruumis on Kristuksen.
Hebr. 8:5. 10:1.
18. Älköön teiltä riistäkö voittopalkintoa kukaan, joka on mieltynyt nöyryyteen ja enkelienpalvelukseen, joka ryhtyy tutkistelemaan näkyjään ja on lihallisen mielensä turhaan paisuttama,
Jer. 29:8. Hes. 13:3. Matt. 24:4. 1 Joh. 4:1.
19. eikä pitäydy häneen, joka on pää ja josta koko ruumis, nivelten ja jänteiden avulla koossa pysyen, kasvaa Jumalan antaman kasvun mukaisesti.
Ef. 4:15 s.
20. Jos te olette Kristuksen kanssa kuolleet pois maailman alkeis-opeista, miksi te, ikäänkuin eläisitte maailmassa, sallitte määrätä itsellenne säännöksiä:
Room. 6:3 s. 7:4 s. Gal. 2:19. 4:9.
21. „Älä tartu siihen, älä maista sitä, älä koske sitä!"
1 Tim. 4:1 s., 7 s.
22. — mikä kaikki on olemassa kadotakseen käyttämisen kautta — ihmisten käskyjen ja oppien mukaan,
Jes. 29:13. Matt. 15:9. Tiit. 1:14.
23. joilla tosin on viisauden maine itsevalitun jumalanpalveluksen ja nöyryyden vuoksi ja sen vuoksi, etteivät ruumista säästä, mutta jotka ovat ilman mitään arvoa ja ovat olemassa lihan tyydyttämiseksi?

3 Luku.

Kehoitus etsimään sitä, mikä ylhäällä on; Ohjeita ja neuvoja kristityille kaikissa säädyissä.

Jos siis olette nousseet kuolleista Kristuksen kanssa, niin etsikäät sitä, mikä on ylhäällä, jossa Kristus on, jossa hän istuu Jumalan oikealla puolella.
Ps. 110:1. Room. 6:2 s. Ef. 1:20. 2:6. Fil. 3:20 s.
2. Harrastakaat sitä, mikä on ylhäällä, älkäätkä sitä, mikä on maan päällä.
Matt. 6:33. Room. 8:5.
3. Sillä te olette kuolleet, ja teidän elämänne on kätketty Kristuksen kanssa Jumalassa;
2 Kor. 5:15 Gal. 2:20.
4. kun Kristus, joka on meidän elämämme, ilmestyy, silloin tekin hänen kanssaan ilmestytte kirkkaudessa.
1 Kor. 15:43. Fil. 1:21. 3:21. 1 Joh. 3:2.
5. Kuolettakaat siis jäsenenne, jotka maan päällä ovat: huoruus, saastaisuus, kiihko, paha himo ja ahneus, joka on epäjumalanpalvelusta;
Matt. 15:8 s. Room. 6:11 s. 8:13. 1 Kor. 6:9 s. Gal. 5:19 s. 1 Tess. 4:5 s.
6. sillä niiden tähden tulee Jumalan viha,
7. ja niissä tekin ennen vaelsitte, kun niissä elitte.
Room. 7:5 s. Tiit. 3:3.
8. Mutta nyt pankaat tekin pois ne kaikki: viha, kiivastus, pahuus, ja suustanne herjaus ja törkeä puhe.
2 Kor. 7:1. Ef. 4:22 s. Hebr. 12:1. 1 Piet. 2:1. Jaak. 1:19,21.
9. Älkäät puhuko valhetta toinen toisistanne, te, jotka olette riisuneet pois vanhan ihmisen tekoinensa
Sak. 8:16. Kol. 2:11.
10. ja pukeutuneet uuteen, joka Luojansa kuvan mukaan uudistakse hänet tuntemaan;
1 Moos. 1:26.

11 ja tässä ei ole kreikkalaista eikä juutalaista, ei ympärileikkausta eikä ympärileikkaamattomuutta, ei barbaria, ei skyyttiläistä, ei orjaa, ei vapaata, vaan kaikki ja kaikissa on Kristus.
Room. 10:12. 1 Kor. 7.19 s. Gal. 3:28. 5:6.
12. Pukeutukaat siis, koska olette Jumalan valituita, pyhiä ja rakastettuja, sydämmelliseen armahtavaisuuteen, ystävällisyyteen, nöyryyteen, sävyisyyteen, pitkämielisyyteen, Gal 5:22. Ef. 4:1 s., 32. 5:1 s.
13. kärsikäät toinen toistanne ja antakaat toinen toisillenne anteeksi, jos kenellä on moitetta toista vastaan; niinkuin Kristus on antanut teille anteeksi, samoin tekin tehkäät;
Matt. 6:14. Mark. 11:25.
14 mutta kaiken tämän lisäksi pukeutukaat rakkauteen, joka on täydellisyyden side Joh. 15:12. Room. 13:8 s. 1 Kor. 13:13. Ef. 4:3. Kol. 2:2.
15 Ja vallitkoon teidän sydämmissänne Kristuksen rauha, johon olette kutsututkin yhdessä ruumiissa, ja olkaat kiitolliset.
Joh. 14:27. Ef. 4:4. Fil. 4:7.
16. Asukoon Kristuksen sana runsaasti teissä, opettakaat ja neuvokaat toinen toistanne kaikessa viisaudessa psalmein, kiitosvirsin ja hengellisin lauluin, armossa veisaten Jumalalle teidän sydämmissänne, 1 Kor. 14:15, 26. Ef. 5:19 s.
17. ja kaikki, minkä teette puhein tai töin, kaikki tehkäät Herran Jesuksen nimessä, kiittäen Isää Jumalaa hänen kauttansa!
1 Kor. 10:31. 1 Tess. 5:18. Hebr. 13:15.
18. Vaimot, olkaat miehillenne alamaiset, niinkuin sopii Herrassa.
1 Moos. 3:16. 1 Kor. 14:34. Ef. 5:22. 1 Piet. 3:1.
19. Miehet, rakastakaat vaimojanne, älkäätkä olko heitä kohtaan katkerat Ef. 5:25. 1 Piet. 3:7.
20. Lapset, olkaat vanhemmillenne kuuliaiset kaikessa, sillä se on otollista Herrassa. Ef. 6:1 s.
21 Isät, älkäät arsyttäkö lapsianne, etteivät tulisi araksi. Ef. 6:4.
22 Palvelijat, olkaat maallisille isännillenne kaikessa kuuliaiset, ei silmänpalvelijoina ihmisille mieliksi, vaan sydämmen yksinkertaisuudessa peljäten Herraa.
Ef. 6:5 s. 1 Tim. 6:1. Tiit. 2:9. 1 Piet. 2:18.
23. Kaikki mitä teette, se tehkäät sydämmestänne, niinkuin Herralle eikä ihmisille,
24. tietäen, että saatte Herralta perinnön palkaksi; te palvelette Herraa Kristusta.
25. Sillä se, joka tekee väärin, on saava takaisin sen minkä on väärin tehnyt; ja muotoon ei katsota.
Ap. t. 10:34. Room. 2:11. 2 Kor. 5:10. 1 Piet. 1:17.

4 Luku.

Neuvoja kristityille. Terveisiä. Armontoivotus.

Isännät, tehkäät palvelijoillenne niinkuin oikeus ja kohtuus vaatii, tietäen, että teilläkin on Herra taivaassa.
3 Moos. 25:43. Job 31:13. Ef. 6:9. Filem. v. 16.
2. Olkaat kestävät rukouksessa ja siinä kiittäen valvokaat, Luuk. 18:1 s. Ap. t. 1:14. Room. 12:12. Ef. 6:18 s. Fil. 4:6.
3. rukoillen samalla meidänkin edestämme, että Jumala avaisi meille sanan oven puhuaksemme Kristuksen salaisuutta, jonka tähden minä myös olen sidottu,
Room. 15:30. 1 Kor. 4:1. 16:9.
Ef. 6:19. Kol. 1:26. 1 Tess. 5:25. 2 Tess. 3:1.
4. että minä sen ilmoittaisin niinkuin minun tulee puhua.
5. Vaelluksessanne käyttäytykäät viisaasti ulkopuolella oleviakohtaan, ottaen joka hetkestä vaarin.
Ef. 5:15. 1 Tess. 4:12.
6. Olkoon puheenne aina suloista ja suolalla höystettyä, että tiedätte kuinka teidän tulee itsekullekin vastata.
Mark. 9:50. Ef. 4:29. Kol. 3:8, 16. 1 Piet. 3:15.
7. Kaikista minun oloistani antaa teille tiedon Tykikus, rakastettu veli ja uskollinen palvelija ja palvelustoverini Herrassa,
Ap. t. 20:4. Ef. 6:21. 2 Tim. 4:12.
8. jonka minä lähetän luoksenne juuri sitä varten, että saisitte tietää tilamme ja että hän lohduttaisi sydämmiänne;
9. ja myös Onesimon, uskollisen ja rakastetun veljen, joka on teikäläisiä; he ilmoittavat teille kuinka täällä kaikki on. Filem. v. 10.
10. Teille sanoo terveisiä Aristarkus, vankitoverini, ja Markus, Barnabaan serkku, josta olette saaneet ohjeita — jos hän tulee luoksenne, niin ottakaat hänet vastaan —
Ap. t. 15:37 s. 19:29. 27:2. Filem. v. 24.
11. ja Jesus, jota sanotaan Justukseksi; nämä ovat ympärileikatuista ainoat, jotka ovat olleet auttajani työssä Jumalan valtakunnan hyväksi, ja he ovat olleet minulle lohdutukseksi.
12. Terveisiä sanoo teille teikäläinen Epafras, Kristuksen Jesuksen palvelija, joka rukouksissaan aina taistelee teidän edestänne, jotta pysyisitte täydellisinä ja täysin varmoina kaikessa, mikä on Jumalan tahto.
Kol. 1:7. Filem. v. 23.

13. Sillä minä annan hänestä sen todistuksen, että hän näkee paljon vaivaa teidän hyväksenne ja niiden hyväksi, jotka ovat Laodikeassa, sekä niiden, jotka ovat Hierapolissa.
14. Luukas, rakastettu lääkäri, sanoo teille terveisiä, niin myös Demas.
2 Tim. 4:10 s.
15. Sanokaat terveisiä Laodikeassa oleville veljille ja Nymfaalle sekä seurakunnalle, joka hänen huoneessansa on.
16. Ja kun tämä kirje on luettu teidän luonanne, niin toimittakaat, että se luetaan Laodikeankin seurakunnassa ja että tekin luette Laodikeasta tulevan kirjeen. 1 Tess. 5:27.
17. Ja sanokaat Arkipolle: ,,Ota vaari siitä virasta, jonka olet saanut Herrassa, että sen täysin toimitat!"
Room. 12:7. Filem. v. 2.
18. Terveisiä minun, Paavalin, omalla kädellä! Muistakaat kahleitani! Armo olkoon teidän kanssanne! Amen.
1 Kor. 16:21 s. 2 Tess. 3:17. Hebr. 13:3.

PAAVALIN ENSIMMÄINEN KIRJE TESSALONIKALAISILLE.

1 Luku.

Armon ja rauhan toivotus. Apostoli kiittää Jumalaa Tessalonikalaisten uskon tähden.

Paavali ja Silvanus ja Timoteus Tessalonikalaisten seurakunnalle, Isässä Jumalassa ja Herrassa Jesuksessa Kristuksessa. Armo olkoon teille je rauha Jumalalta, meidän Isältämme, ja Herralta Jesukselta Kristukselta! Ap. t. 15:40. 16:1,19. 17:1,14.
Room. 1:7. 1 Kor. 1:3. 1 Piet. 1:2.
2. Me kiitämme Jumalaa aina kaikkien teidän tähtenne, ajatellessamme teitä rukouksissamme,
Ef. 1:16. Fil. 1:3. 2 Tess. 1:3 s.
3. sillä lakkaamatta me Jumalamme ja Isämme edessä muistamme teidän työtänne uskossa ja vaivannäköänne rakkaudessa ja kärsivällisyyttänne toivossa Herraamme Jesukseen Kristukseen, 1 Kor. 13:13. Kol. 1:3 s. Hebr. 6:10.
4. koska tiedämme, veljet, te Jumalan rakastetut, että te olette valitut.
2 Tess. 2:13.
5. Sillä tulihan evankeliumimme teidän tykönne, ei ainoastaan sanoina, vaan myöskin voimana ja Pyhässä Hengessä ja suurella varmuudella — niinkuin tiedätte millaisia olimme keskuudessanne, toimiessamme teidän hyväksenne —
1 Kor. 2:4. 4:20. 1 Tess. 2:13.
6. ja teistä tuli meidän seuraajamme ja Herran, kun suuressa ahdingossa ollen otitte sanan vastaan ilolla Pyhässä Hengessä, Matt. 10:38. Ap. t. 5:41. 13:52.
1 Kor. 4:16. Fil. 3:17. 2 Tess. 3:6 s. Hebr. 10:34.
7. niin että te olette tulleet esikuviksi kaikille uskoville Makedoniassa ja Akaijassa. 1 Tess. 4:10.
8. Sillä teistä Herran sana on kajahtanut; ei ainoastaan Makedoniaan ja Akaijaan, vaan myöskin joka paikkaan on teidän uskonne Jumalaan levinnyt, niin ettei meidän tarvitse siitä mitään puhua. Room. 1:8.
9. Itsehän he kertovat meistä, millainen tulomme teidän luoksenne oli ja kuinka epäjumalista käännyitte Jumalan tykö, palvelemaan elävää ja totista Jumalaa
Joh. 17:3. Ap. t. 26:18. 1 Kor. 12:2. Hebr. 9:14.
10. ja odottamaan taivaista hänen Poikaansa, jonka hän on herättänyt kuolleista, Jesusta, joka pelastaa meidät tulevasta vihasta.
Matt. 3:7. Ap. t. 1:11. Room. 2:5. 5:9. Fil. 3:20.

2 Luku.

Apostoli kiittää Jumalaa siitä, että Tessalonikalaiset olivat uskollisia evankeliumille kärsimyksien ja vainojen aikoina ja ilmaisee haluavansa jälleen nähdä heitä.

Tiedättehän itsekin, veljet, ettei tulomme teidän tykönne ollut turha;
1 Tess. 1:5,9.
2. vaan, vaikka me ennen, niinkuin tiedätte, olimme kärsineet Filipissä ja meitä siellä oli pahoin pidelty, oli meillä kuitenkin Jumalassamme rohkeutta puhua teille Jumalan evankeliumia, suuressa kilvoituksessa.
Ap. t. 16:19 s. 17:1. 2 Kor. 12:10. Fil. 1:30.
3. Sillä mitä julistamme, sitä emme julista eksymyksestä emmekä epäpuhtaista vaikuttimista emmekä pettääksemme; 2 Kor. 4:2. 7:2.
4. vaan niinkuin Jumala on katsonut meidän kelpaavan siihen, että meille uskottiin evankeliumi, niin me puhumme, emme niinkuin tahtoisimme olla mieliksi ihmisille, vaan Jumalalle, joka koettelee sydämmemme. 1 Aik. 29:17.
Jer. 11:20. Gal. 1:10. 2:7. 1 Tim. 1:11 s.

5 Emmehän koskaan ole liikkuneet
liehakoivin sanoin, sen tiedätte, em-
mekä millään tekosyyllä voittoa ah-
nehtineet. Jumala on todistajamme,
Mark 12 40. Ap. t. 20:33 s.
2 Kor 1.23. 2 17. 11.31. 12 17 2 Piet. 2 3.
6 emmekä ole etsineet kunniaa ih-
misiltä, emme teiltä emmekä muil-
ta, vaikka me Kristuksen apostoleina
kyllä olisimme voineet näyttää val-
taammekin; Joh 5:41.7 18. 2Kor 3.1. 10:12.
7 vaan me olimme lempeät teidän
keskuudessanne, niinkuin imettävä
äiti vaalii lapsiaan; 2 Kor. 10 1.
8. samoin mekin, teitä hellien, ha-
lusimme antaa teille ei ainoastaan
Jumalan evankeliumia, vaan oman
henkemmekin, sillä te olitte meille
rakkaiksi käyneet.
Ap. t. 20:24. 2 Kor. 12.15. Fil. 2:17.
9 Muistattehan, veljet, meidän työm-
me ja vaivamme; yöt päivät työtä
tehden, ettemme ketään teistä rasit-
taisi, me julistimme teille Jumalan
evankeliumia. Ap. t. 20:34.
1 Kor. 4:12. 2 Kor. 11:9. 12:13 s. 2 Tess 3:8.
10 Te olette todistajamme, ja Ju-
mala on todistaja, kuinka pyhästi
ja oikeamielisesti ja nuhteettomasti
me käyttäysimme teitä kohtaan, jot-
ka uskotte,
11 samoin tiedätte, kuinka me, niin-
kuin isä lapsiansa, kehoitimme itse-
kutakin teistä ja rohkaisimme teitä,
Ap. t. 20:20, 31.
12. ja teroitimme teille, että teidän
on vaeltaminen niinkuin on otollis-
ta Jumalalle, joka kutsuu teitä val-
takuntaansa ja kirkkauteensa.
1 Moos. 17:1. Ef. 4:1.
Fil. 1:27. Kol. 1:10. 2 Tess. 1 11. 1 Piet. 5:10.
13. Ja sentähden mekin lakkaamat-
ta kiitämme Jumalaa siitä, että te,
kun saitte meiltä kuulemanne Ju-
malan sanan, otitte sen vastaan, ette
ihmisten sanana, vaan, niinkuin se
toden totta on, Jumalan sanana, jo-
ka myöskin tekee työtään teissä, jotka
uskotte. Matt. 10:40 Gal. 1:11. 4:14. 1 Tess. 1:5.
14 Sillä teistä on, veljet, tullut nii-
den Kristuksessa Jesuksessa olevain
Jumalan seurakuntain seuraajia, jot-
ka ovat Judeassa, sillä tekin olette
kärsineet omilta kansalaisiltanne sa-
maa kuin he juutalaisilta. Ap. t. 17:5, 13.
15. jotka tappoivat Herran Jesuksen-
kin ja profetat ja vainosivat meitä,
eivätkä ole Jumalalle mieliksi ja ovat
vihamielisiä kaikille ihmisille,
Matt. 23:34 s. Luuk. 13:33 s. Ap. t. 7:52.
16. kun estävät meitä puhumasta
pakanoille heidän pelastumiseksen-
sa. Näin he alinomaa täyttelevät syn-
tiensä määrää. Viha onkin jo saa-
vuttanut heidät viimeisessä määräs-
sään. 1 Moos. 15:16. Matt. 23:32.
Ap. t. 13:45, 50 14.2, 19. 17.5, 13. 18:6. 19:9. 22:21 s.
17. Mutta kun me nyt, veljet, olem-
me hetkeksi aikaa riistetyt erillem-
me teistä, tosin vain ruumiillisesti,
ei sydämmessämme, niin olemme
yhä suuremmalla halulla pyrkineet
päästä näkemään teidän kasvojanne.
Room. 1:11. 1 Tess. 3:6.
18 Sentähden olemme tahtoneet
tulla luoksenne, minä Paavali puo-
lestani, en vain kerran, vaan kah-
destikin, mutta saatana on estänyt
meidät siitä.
19. Sillä kuka on meidän toivomme
tai ilomme tai meidän kerskauksem-
me seppele? Ettekö hän tekin, mei-
dän Herramme Jesuksen edessä hä-
nen tulemuksessaan?
2 Kor. 1:14. Fil. 2:16. 4:1. 2 Tess. 1:4.
20. Te olette meidän kunniamme
ja meidän ilomme.

3 Luku.

Apostoli iloitsee Timoteuksen tuomista hyvistä sanomista ja rukoilee, että Tessalonikalaiset yhä kasvaisivat rakkaudessa ja pyhyydessä.

Sentähden me, kun emme enää
voineet kestää kauempaa, pää-
timme jäädä yksinämme Atenaan,
Ap. t. 17:15.
2. ja lähetimme Timoteuksen, vel-
jemme ja Jumalan palvelijan Kris-
tuksen evankeliumin työssä, vah-
vistamaan teitä ja virkistämään tei-
tä uskossanne,
3. ettei kukaan horjuisi näissä ah-
dingoissa. Sillä itse te tiedätte, että
meidät on kärsimään pantu.
Ap. t. 14:22. Ef. 3:13. 2 Tess 1:4. 2 Tim. 3:12.
4. Sanoimmehan, kun olimme luo-
nanne, teille jo edeltäpäin, että mei-
dän oli ahdinkoon joutuminen, niin-
kuin on käynytkin ja te tiedätte.
5. Sentähden minä, kun en enää
jaksanut kestää kauempaa, lähetin-
kin tiedustelemaan uskoanne, ettei
vain kiusaaja liene teitä kiusannut
ja vaivannäkömme menne hukkaan.
Fil. 2:16.
6. Mutta nyt, kun Timoteus tuli tei-
dän luotanne meidän tykömme ja
toi meille ilosanoman uskostanne ja
rakkaudestanne ja siitä, että te aina
pidätte meitä rakkaassa muistossa,
ikävöiden meitä nähdäksenne, niin-
kuin mekin teitä, Ap. t. 18:5. 1 Tess. 2:17.
7. niin olemme teidän uskostanne,
veljet, saaneet lohdutusta teihin näh-
den kaikessa hädässämme ja ahdis-
tuksessamme;
8. sillä nyt me elämme, jos te sei-
sotte lujina Herrassa.

9. Kuinka voimmekaan kyllin kiittää Jumalaa teidän tähtenne vastalahjaksi kaikesta siitä ilosta, mikä meillä teistä on Jumalamme edessä!
10. Öin ja päivin me mitä hartaimmin rukoilemme saadaksemme nähdä teidän kasvonne ja täyttää sen, mikä uskostanne puuttuu. Room. 1:10 s.
11. Mutta hän itse, Jumalamme ja Isämme, ja Herramme Jesus ohjatkoon meidän tiemme teidän tykönne;
12. ja teille Herra antakoon yhä enemmän ja runsaammin rakkautta toisianne kohtaan ja kaikkia kohtaan, niinkuin meilläkin on rakkautta teitä kohtaan, 1 Piet. 1:22.
13. vahvistaakseen teidän sydämmenne olemaan nuhteettomia pyhyydessä Jumalamme ja Isämme edessä, Herramme Jesuksen tulemuksessa, kun hän tulee kaikkien pyhiensä kanssa. Matt. 25:31. 1 Kor. 1:8. Ef. 1:4. Fil. 1:10. 1 Tess. 5:23. 2 Tess. 1:7. 2:17. Juud. v. 14. Ilm. 14:5.

4 Luku.

Kehoitus varttumaan pyhityksessä ja veljellisessä rakkaudessa sekä viettämään hiljaista ja ahkeraa elämää. Kuolleitten ylösnousemus Herran Kristuksen ilmestyessä.

Ja sitten vielä, veljet, me rukoilemme teitä ja kehoitamme Herrassa Jesuksessa, että te, niinkuin olette meiltä oppineet miten teidän on vaeltaminen ja Jumalalle mieliksi eläminen, niinkuin myös vaellatte, siinä yhä enemmän varttuisitte. Fil. 1:27. 1 Tess. 2:12.
2. Tiedättehän ne Herran Jesuksen käskyt, jotka me olemme antaneet teille.
3. Sillä tämä on Jumalan tahto, teidän pyhityksenne, että kartatte haureutta, Ef. 5:3,27. 1 Kor. 6:15,18. 1 Piet. 1:16.
4. että kukin teistä tietää pitää astiansa pyhyydessä ja kunniassa, 1 Kor. 7:2.
5. ei himon kiihkossa niinkuin pakanat, jotka eivät tunne Jumalaa; Ps. 79:6. 1 Kor. 15:34. Ef. 4:17 s. Kol. 3:5.
6. ettei kukaan sorra veljeään eikä tuota hänelle vahinkoa missään asiassa, sillä Herra on kaiken tämän kostaja, niinkuin myös ennen olemme teille sanoneet ja todistaneet. Ps. 94:1. 1 Kor. 6:8.
7. Sillä ei Jumala ole kutsunut meitä saastaisuuteen, vaan pyhitykseen. 3 Moos. 19:2. Joh. 17:19. Room. 1:7. 1 Kor. 1:2.
8. Sentähden joka nämä hylkää, ei hylkää ihmistä, vaan Jumalan, joka myös on antanut Pyhän Henkensä teihin. Hes. 36:27. Luuk. 10:16. Ef. 4:30.
9. Mutta veljellisestä rakkaudesta ei ole tarvis teille kirjoittaa; sillä itse te olette Jumalalta oppineet rakastamaan toinen toistanne; 3 Moos. 19:18. Matt. 22:39. Joh. 13:34. 15:12. Ef. 5:2. 1 Piet. 4:8. 1 Joh. 3:11. 4:21.
10. niinhän teettekin kaikkia veljiä kohtaan koko Makedoniassa. Mutta me kehoitamme teitä, veljet, siinä varttumaan yhä enemmän
11. ja katsomaan kunniaksenne, että elätte hiljaisuudessa ja toimitatte omia tehtävíänne ja teette työtä käsillänne, niinkuin olemme teitä käskeneet, Ap. t. 20:34. Ef. 4:28. 2 Tess. 3:8,11 s.
12. jotta vaelluksessanne noudattaisitte säädyllisyyttä niitä kohtaan, jotka ovat ulkopuolella, ettekä olisi kenenkään avun tarpeessa. Kol. 4:5. 1 Piet. 2:12.
13. Mutta me emme tahdo jättää teitä, veljet, tietämättömyyteen niistä, jotka nukkuneet ovat, ettette murehtisi niinkuin muut, joilla ei ole toivoa. Ef. 2:12.
14. Sillä jos uskomme, että Jesus on kuollut ja noussut ylös, niin samoin on Jumala Jesuksen kautta myös tuova poisnukkuneet esille yhdessä hänen kanssaan. 1 Kor. 15:13 s.
15. Sillä sen sanomme teille Herran sanana, että me, jotka olemme elossa, jotka jäämme tänne Herran tulemukseen, emme suinkan ehdi ennen kuin ne, jotka ovat nukkuneet; 1 Kor. 15:51 s.
16. sillä itse Herra on tuleva alas taivaasta käskevän huutonsa, ylienkelin äänen ja Jumalan pasunan kajahtaessa, ja Kristuksessa kuolleet nousevat ylös ensin; Matt. 24:30 s. 2 Tess. 1:7.
17. sitten me, jotka olemme elossa, jotka olemme jääneet tänne, temmataan yhdessä heidän kanssaan pilvien päällä Herraa vastaan yläilmoihin; ja niin me saamme aina olla Herran kanssa. Joh. 12:26. 14:3. 17:24. 1 Tess. 1:10.
18. Niin lohduttakaat siis toisianne näillä sanoilla.

5 Luku.

Herran päivä on tuleva äkkiarvaamatta. Neuvoja ja kehoituksia sitä varten.

Mutta ajoista ja hetkistä ei teille, veljet, ole tarvis kirjoittaa;
2. sillä itse varsin hyvin tiedätte, että Herran päivä tulee kuin varas yöllä. Matt. 24:43. Mark. 13:33 s. Luuk. 21:34 s. 2 Piet. 3:10. Ilm. 3:3. 16:15.
3. Kun sanovat: „Nyt on rauha, ei hätää mitään“, silloin yllättää heidät yhtäkkiä perikato, niinkuin synnytyskipu raskaan vaimon, eivätkä he pääse pakoon. Jer. 6:14.
4. Mutta te, veljet, ette ole pimeydessä, niin että se päivä voisi yllättää teidät niinkuin varas; Ef. 5:8.

5. sillä kaikki te olette valon lapsia ja päivän lapsia; emme ole yön emmekä pimeyden lapsia. Luuk. 16:8.
6. Älkäämme siis nukkuko, niinkuin muut, vaan valvokaamme ja olkaamme raittiit. Room. 13:11 s. 1 Kor. 15:34. Ef. 5:14. 1 Piet. 5:8.
7. Sillä ne jotka nukkuvat, ne nukkuvat öisin, ja jotka juovat itsensä juovuksiin, ne ovat öisin juovuksissa
8. Mutta me, jotka olemme päivän lapsia, olkaamme raittiit, ja olkoon pukunamme uskon ja rakkauden haarniska ja kypärinämme pelastuksen toivo, Jes. 59:17 Ef. 6:14, 17
9. sillä ei Jumala ole määrännyt meitä vihaan, vaan saamaan pelastusta Herramme Jesuksen Kristuksen kautta, Room. 5:9. 1 Tess. 1:10.
10. joka on kuollut meidän edestämme, että me, valvoimmepa tai nukuimme, eläisimme yhdessä hänen kanssaan. Room. 14:8 s. 2 Kor. 5:15
11. Sentähden kehoittakaat toisianne ja rakentakaat toinen toistanne, niinkuin teettekin. Hebr. 10:24 s. Juud. v. 20.
12. Mutta me pyydämme teitä, veljet, antamaan tunnustuksenne niille, jotka tekevät työtä keskuudessanne ja ovat johtajanne Herrassa ja neuvovat teitä, 1 Kor. 16:18. Gal. 6:6. Fil. 2:29. 1 Tim. 5:17. Hebr. 13:7, 17.
13. sekä pitämään heitä erinomaisen rakkaina heidän työnsä tähden. Eläkäät rauhassa keskenänne!
14. Kehoitamme teitä, veljet: ojentakaat kurittomia, rohkaiskaat alakuloisia, holhotkaat heikkoja, olkaat pitkämielisiä kaikkia kohtaan. Matt. 18:15. Room. 14:1. Gal. 6:1 s. 2 Tess. 3:15.
15. Katsokaat, ettei kukaan kosta kenellekään pahaa pahalla, vaan pyrkikäät aina tekemään hyvää toisianne kohtaan ja kaikkia kohtaan 3 Moos. 19:18. San. 17:13 20:22 24:29. Matt 5:39. Room. 12:17. Gal 6:10.
16. Olkaat aina iloiset Luuk. 10:20. Room. 12:12. Fil 4:4
17. Rukoilkaat lakkaamatta. Luuk. 18:1. Ef 6:18. Kol. 4:2.
18. Kiittäkäät kaikesta. Sillä se on Jumalan tahto teistä Kristuksessa Jesuksessa. Ef. 5:20
19. Henkeä älkäät sammuttako, Ef. 4:30. 2 Tim. 1:6.
20. profetioimista älkäät halveksiko; 1 Kor. 14:1, 39. Ef. 4:11
21. mutta koetelkaat kaikkea, pitäkäät se mikä hyvää on; 1 Kor. 14:29. Fil. 1:10. 1 Joh. 4:1.
22. karttakaat kaikkea pahaa, millaista se lieneekin 1 Piet. 2:1
23. Mutta itse rauhan Jumala pyhittäköön teidän koko olemuksenne, ja säilyköön koko teidän henkenne ja sielunne ja ruumiinne nuhteettomana Herramme Jesuksen Kristuksen tulemukseen! 1 Kor 1:8. Fil. 4:9. 1 Tess. 3:13. 2 Tess. 3:16.
24. Hän, joka teitä kutsuu, on uskollinen, ja hän on sen tekeväkin. 1 Kor. 1:9. 10:13. Fil. 1:6. 2 Tess. 3:3.
25. Veljet, rukoilkaat meidän edestämme. Kol. 4:3. 2 Tess. 3:1.
26. Tervehtikäät kaikkia veljiä pyhällä suudelmalla. Room. 16:16. 1 Kor. 16:20. 2 Kor. 13:12. 1 Piet. 5:14.
27. Minä vannotan teitä Herran kautta, että luetatte tämän kirjeen kaikille veljille. Kol. 4:16.
28. Herramme Jesuksen Kristuksen armo olkoon teidän kanssanne! Amen. Fil. 4:23

PAAVALIN TOINEN KIRJE TESSALONIKALAISILLE.

1 Luku.

Apostoli kiittää Jumalaa Tessalonikalaisten tähden, lohduttaa heitä ja rukoilee heidän edestänsä.

Paavali ja Silvanus ja Timoteus Tessalonikalaisten seurakunnalle Jumalassa, Isässämme, ja Herrassa Jesuksessa Kristuksessa. 1 Tess. 1:1.
2. Armo olkoon teille ja rauha Isältä Jumalalta ja Herralta Jesukselta Kristukselta! Room. 1:7.
3. Olemme velvolliset aina kiittämään Jumalaa teidän tähtenne, veljet, niinkuin oikein onkin, koska uskonne runsaasti kasvaa ja keskinäinen rakkautenne itsekussakin ja teissä kaikissa lisääntyy, Luuk. 17:5. Ef. 1:16. Fil. 1:3. Kol. 1:3. 1 Tess. 1:2. 2 Tess. 2:13.
4. niin että me itsekin Jumalan seurakunnissa kerskaamme teistä, teidän kärsivällisyydestänne ja uskostanne kaikissa vainoissanne ja ahdistuksissanne, joita teillä on kestettävänä. 2 Kor. 7:4, 14. 9:2. 1 Tess. 2:14, 19.
5. osoituksena Jumalan vanhurskaasta tuomiosta, että teidät katsottaisiin arvollisiksi Jumalan valta-

kuntaan, jonka tähden kärsittekin.
Matt. 5:11 s. Fil. 1:28.
6. Sillä Jumala katsoo oikeaksi kostaa ahdistuksin niille, jotka teitä ahdistavat, Jer. 51:24. Sak. 2:8.
7. ja antaa teille, joita ahdistetaan, levon yhdessä meidän kanssamme, kun Herra Jesus ilmestyy taivaasta voimansa enkelien kanssa
1 Tess. 3:13. 4:16. 1 Piet. 4:13.
8. tulen liekissä ja kostaa niille, jotka eivät tunne Jumalaa eivätkä ole kuuliaisia Herramme Jesuksen evankeliumille. Jes. 66:15 s. Room. 2:8. 2 Piet. 3:7.
9. He saavat silloin rangaistuksen, ijankaikkisen kadotuksen, joutuen pois Herran kasvoista ja hänen voimansa kirkkaudesta,
Jes. 2:19. Matt. 25:41.
10. kun hän sinä päivänä tulee kirkastettavaksi pyhissään ja ihmeteltäväksi kaikissa uskovissa. Sillä te olette uskoneet todistuksen, jonka olemme teille julistaneet. Jes. 49:3.
Ap. t. 1:11. Kol. 3:4. 1 Tess 1:10. Ilm. 1:7.
11. Sitä varten me aina rukoilemmekin teidän edestänne, että Jumalamme katsoisi teidät kutsumisensa arvoisiksi ja voimallisesti saattaisi täydelliseksi kaiken halunne hyvään ja uskonne toiminnan, Fil. 2:13. 1 Tess. 2:12.
12. jotta Herramme Jesuksen nimi teissä kirkastuisi ja te hänessä, Jumalamme ja Herran Jesuksen Kristuksen armon mukaan. Mal. 1:11. Joh. 17:10.

2 Luku.

Anttikristuksen esiintyminen ennen Kristuksen tuloa. Kehoitus kestävyyteen.

Mutta mitä tulee Herramme Jesuksen Kristuksen tulemukseen ja meidän kokoontumiseemme hänen tykönsä, niin me pyydämme teitä, veljet, 1 Tess. 4:16 s.
2. ettette anna minkään hengen eikä sanan eikä minkään muka meidän lähettämämme kirjeen heti järkyttää itseänne, niin että menetätte mielenne maltin, ettekä niiden peljästyttää itseänne, ikäänkuin Herran päivä jo olisi käsissä.
Jer. 29:8. Matt. 24:4. Kol. 2:8, 18. 1 Joh. 4:1.
3. Älkäät antako kenenkään vietellä itseänne millään tavalla; sillä se päivä ei tule ennenkuin luopumus tapahtuu ja laittomuuden ihminen ilmestyy, tuo kadotuksen lapsi,
Matt. 24:23. Ef. 5:6. 1 Tim. 4:1. 1 Joh. 2:18.
4. tuo vastustelija, joka korottaa itsensä yli kaiken, jota jumalaksi tahi jumaloitavaksi nimitetään, niin että asetakse Jumalan temppeliin ja julistaa olevansa Jumala. Dan. 7:25.
5. Ettekö muista, että minä, kun vielä olin luonanne, sanoin tämän teille?
6. Ja nyt te tiedätte mikä häntä pidättää, niin että hän vasta ajallaan ilmestyy.
7. Laittomuuden salaisuus on näet jo vaikuttamassa; jahka vain tulee poistetuksi se, joka tätä nykyä pidättää, 1 Joh. 2:18.
8. niin silloin ilmestyy tuo laiton, jonka Herra Jesus on tappava suunsa hengähdyksellä ja tuhoava tulemuksensa ilmestyksellä,
Job 4:9. Jes. 11:4. Ilm. 19:15, 20.
9. tuo, jonka tulemus tapahtuu saatanan vaikutuksesta kaikella valheen voimalla ja tunnuksin ja ihmein
Matt. 24:24. Joh. 8:44. Ef. 2:2. Ilm. 13:13.
10. ja kaikilla vääryyden viettelyksillä niille turmioksi, jotka joutuvat kadotukseen, sentähden etteivät ottaneet vastaan rakkautta totuuteen, että olisivat pelastuneet. 2 Kor. 4:3. 2 Tim. 4:4.
11. Ja sentähden Jumala on lähettävä heille voimallisen eksytyksen, niin että uskovat valheen,
12. jotta kaikki ne tuomittaisiin, jotka eivät ole uskoneet totuuteen, vaan mielistyneet vääryyteen.
13. Mutta me olemme velvolliset aina kiittämään Jumalaa teidän tähtenne, veljet, te Herran rakastetut, sentähden että Jumala alusta alkaen valitsi teidät pelastumaan sen kautta, että Henki teidät pyhittää ja että uskotte totuuteen,
Ef. 1:4. 1 Tess. 1:3 s. 2 Tess. 1:3.
14. johon hän myös on kutsunut teidät meidän evankeliumimme kautta, että pääsisitte omistamaan Herramme Jesuksen Kristuksen kirkkauden. 1 Tess. 5:9. 1 Piet. 5:10.
15. Niin seisokaat siis, veljet, lujina ja pitäkäät kiinni niistä opetuksista, joita olette saaneet joko sanoistamme tai kirjeestämme. 2 Tess. 3:6.
16. Ja Herramme Jesus Kristus itse ja Jumala, Isämme, joka on rakastanut meitä ja armossansa antanut meille ijankaikkisen lohdutuksen ja hyvän toivon,
17. lohduttakoon teidän sydämmiänne ja vahvistakoon teitä tekemään ja puhumaan kaikkea, mikä hyvää on.
1 Tess. 3:12.

3 Luku.

Paavali kehoittaa kärsivällisesti odottamaan Herraa ja vaatii kurittomia järjestykseen ja ahkeruuteen, sekä käskee nouvomaan veljiä.

Ja sitten vielä, veljet, rukoilkaat meidän edestämme, että Herran sanalla olisi hyvä menestys ja että se tulisi kirkastetuksi muuallakin niinkuin teidän keskuudessanne,
Matt. 9:38. Ef. 6:18 s. Kol. 4:3. 1 Tess. 5:25.

2. ja että me pelastuisimme nurjista ja häijyistä ihmisistä; sillä usko ei ole joka miehen.
Ap. t. 2:40. Room. 10:16. 15:30 s.
3. Mutta Herra on uskollinen, ja hän on vahvistava teitä ja varjeleva pahasta. Joh 17:15. 1 Kor. 1:9. 10:13. 1 Tess. 5:24.
4. Ja me luotamme teihin Herrassa, että sekä nyt että vasta teette mitä käskemme teille. 2 Kor 7:16.
5. Ja Herra ohjatkoon teidän sydämmenne Jumalan rakkauteen ja Kristuksen kärsivällisyyteen.
6. Mutta Herran Jesuksen Kristuksen nimessä me käskemme teitä, veljet, vetäytymään pois jokaisesta veljestä, joka vaeltaa kurittomasti eikä sen opetuksen mukaan, jonka olette saaneet meiltä. Room. 16:17. 1 Kor. 5:9 s. 1 Tess. 5:14. Tiit. 3:10. 2 Joh. v. 10.
7. Tiedättehän itse kuinka meidän jälkiämme on kuljettava: sillä me emme ole olleet kurittomia keskuudessanne, 1 Kor. 4:16. 11:1. 1 Tess. 1:6. 2:9 s.
8. emmekä ilmaiseksi syöneet kenenkään leipää, vaan ahdingossa ja vaivassa me yöt ja päivät työtä teimme, jottemme olisi kenellekään teistä rasitukseksi; Ap. t. 18:3. 20:34. 1 Kor. 4:12. 2 Kor. 11:9. 12:13. 1 Tess. 2:9.
9. eipä silti, ettei meillä olisi siihen valtaa, vaan ollaksemme teille esikuvaksi, jotta te kulkisitte meidän jälkiämme. Matt. 10:10. 1 Kor. 4:16. 9:4 s. Fil. 3:17. 1 Tess. 1:6. 2:7, 10.
10. Sillä johan me teidän luonanne ollessamme sääsimme teille, että kuka ei tahdo työtä tehdä, hän olkoon syömättäkin. 1 Moos. 3:19.
11. Kuulemme näet muutamain vaeltavan kurittomasti keskuudessanne, kun eivät tee mitään työtä, vaan joutilasna ovat.
12. Semmoisia me käskemme ja kehoitamme Herrassa Jesuksessa Kristuksessa, tekemään työtä hiljaisuudessa ja syömään omaa leipäänsä. Ef. 4:28. 1 Tess. 4:11.
13. Mutta te, veljet, älkäät väsykö tekemästä sitä, mikä on hyvää. Gal. 6:9.
14. Mutta jos kuka ei tottele sitä mitä tässä kirjeessä olemme kirjoittaneet, niin merkitkäät hänet älkäätkä seurustelko hänen kanssaan, jotta hän häpeäisi. Matt. 18:17. 1 Kor. 5:11.
15. Älkäät kuitenkaan pitäkö häntä vihollisena, vaan neuvokaat niinkuin veljeä. Gal. 6:1.
16. Mutta itse rauhan Herra antakoon teille rauhansa aina ja kaikin tavoin! Herra olkoon kaikkien teidän kanssanne! Room. 15:33. 16:20. 2 Kor. 13:11. Fil. 4:9. 1 Tess. 5:23.
17. Tervehdys minun, Paavalin, omalla kädelläni! Tämä on merkkinä jokaisessa kirjeessäni; näin kirjoitan. 1 Kor. 16:21. Kol. 4:18.
18. Herramme Jesuksen Kristuksen armo olkoon kaikkien teidän kanssanne! Amen.

PAAVALIN ENSIMMÄINEN KIRJE TIMOTEUKSELLE.

1 Luku.

Armon ja rauhan toivotus. Väärän opin varoitus. Apostoli ylistää uskoa ja rakkautta Jesuksessa Kristuksessa sekä rohkaisee Timoteusta.

Paavali, Kristuksen Jesuksen apostoli, joksi Jumala, meidän vapahtajamme, ja Kristus Jesus, meidän toivomme, on hänet määrännyt, Ap. t. 9:15. Gal. 1:1. Kol. 1:27.
2. Timoteukselle, oikealle pojalleni uskossa. Armo, laupeus ja rauha Isältä Jumalalta ja Kristukselta Jesukselta, meidän Herraltamme! Ap. t. 16:1. 2 Tim. 1:2. Tiit. 1:4.
3. Minä kehoitan nyt, niinkuin Makedoniaan lähtiessäni kehoitin sinua jäämään Efesoon, neuvoaksesi eräitä, etteivät muuta oppia esittäisi, Gal. 1:6 s. 1 Tim. 6:3 s.
4. eivätkä puuttuisi taruihin ja loppumattomiin sukuluetteloihin, jotka pikemmin antavat aihetta riitakysymyksiin kuin edistävät Jumalan talouden hoitamista uskossa. 1 Tim. 4:7. 6:4. 2 Tim. 2:16, 23. Tiit. 1:14. 3:9.
5. Mutta kehoittamisen päämäärä on rakkaus puhtaasta sydämmestä ja hyvästä omastatunnosta ja vilpittömästä uskosta. 5 Moos. 6:5. Matt. 22:37. Room. 13:8 s. Gal. 5:6. 14.
6. Muutamat ovat hairahtuneet niistä pois ja poikenneet turhiin jaarituksiin, 1 Tim. 6:4, 20.
7. tahtoen olla lainopettajia, vaikka eivät ymmärrä mitä puhuvat eivätkä mitä varmaksi väittävät.
8. Mutta me tiedämme, että laki on hyvä, kun sitä oikein käytetään, Room. 7:12.
9. ja pidetään mielessä se, että lakia

ei ole pantu vanhurskaalle, vaan väärille ja niskoitteleville, jumalattomille ja syntisille, epähurskaille ja epäpyhille, isänsä tappajille ja äitinsä tappajille, murhamiehille,
Gal. 3:19. 5:23.
10. huorintekijöille, miehensaastuttajille, ihmiskauppiaille, valehtelijoille, valapattoisille ja kaikelle muulle, mikä on tervettä oppia vastaan —
11. autuaan Jumalan kirkkauden evankeliumin mukaisesti, joka on uskottu minulle. 1 Tess. 2:4.
12. Minä kiitän häntä, joka minulle on voimaa antanut, Kristusta Jesusta, meidän Herraamme, siitä, että hän katsoi minut uskolliseksi ja asetti palvelukseensa,
13. minut, entisen pilkkaajan ja vainoojan ja väkivallantekijän. Mutta minä sain laupeuden, koska olin tehnyt sitä tietämätönnä, epäuskossa;
Ap.t. 8:3. 9:1. 22:4. 26:9.
1 Kor. 15:9. Gal. 1:13. Fil. 3:6.
14. ja Herramme armo oli ylen runsas, ynnä usko ja rakkaus, joka on Kristuksessa Jesuksessa. Room. 5:20.
15. Se sana on varma ja vastaanottamista kaikin puolin ansaitseva, että Kristus Jesus on tullut maailmaan syntisiä pelastamaan, joista minä olen suurin; Matt. 1:21. 9:13.
Mark. 2:17. Luuk. 5:32. 19:10. 1 Joh. 3:5.
16. mutta sentähden minä sain laupeuden, että Jesus Kristus minussa ensin osoittaisi koko pitkämielisyytensä esikuvaksi niille, jotka tulevat uskomaan häneen itsellensä ijankaikkiseksi elämäksi.
17. Mutta ijankaikkiselle kuninkaalle, katoamattomalle, näkymättömälle, ainoalle Jumalalle olkoon kunnia ja kirkkaus ijankaikkisuuksien ijankaikkisuuksissa! Amen.
Room. 16:27. 1 Tim. 6:16.
18. Tämän käskyn minä aikaisempien, sinusta annettujen ennustusten mukaisesti uskon sinulle, poikani Timoteus, että niiden nojalla taistelisit jalon taistelun, 1 Tim 6:12.
19. säilyttäen uskon ja hyvän omantunnon, jonka eräät ovat työntäneet luotaan ja uskossaan haaksirikkoon joutuneet. 1 Tim. 3:9.
20. Niitä ovat Hymeneus ja Aleksander, jotka olen antanut saatanan haltuun, jotta heitä kuritettaisiin, etteivät enää herjaa. 1Kor. 5:5. 2Tim. 2:17. 4:14.

2 Luku.

Kehoitetaan rukoilemaan kaikkien ihmisten edestä. Neuvoja miehille ja naisille.

Niin kehoitan siis ennen kaikkea anomaan, rukoilemaan, pitämään esirukouksia ja kiitoksia kaikkien ihmisten edestä, Fil. 4:6.
2. kuningasten ja kaiken esivallan edestä, että saisimme viettää rauhallista ja hiljaista elämää kaikessa jumalisuudessa ja arvokkuudessa.
Jer. 29:7.
3. Sillä se on hyvää ja otollista Jumalalle, meidän vapahtajallemme,
4. joka tahtoo, että kaikki ihmiset pelastuisivat ja tulisivat totuuden tuntemaan. Hes. 18:23. 2 Piet. 3:9.
5. Sillä yksi on Jumala, yksi myös välittäjä Jumalan ja ihmisten välillä, ihminen Kristus Jesus, Joh. 17:3.
Room. 3:29 s. Gal. 3:19 s. Hebr. 9:15.
6. joka antoi itsensä lunnaiksi kaikkien edestä, josta oli todistettava oikeina aikoinaan; Matt. 20:28. 2 Kor. 5:15.
Gal. 1:4. Ef. 1:7. 5:2. Kol. 1:14. Tiit. 2:14.
7. ja sitä varten minä olen pantu saarnaajaksi ja apostoliksi — puhun totta, en valhettele — pakanain opettajaksi uskossa ja totuudessa.
Ap.t. 9:15. 13:2. 22:21. Room. 11:13. 15:16.
Gal. 1:15 s. 2:7 s. Ef. 3:8. 1 Tim. 1:11.
8. Tahdon siis, että miehet rukoilevat joka paikassa, kohottaen pyhiä käsiä ilman vihaa ja epäilystä,
Ps. 134:2. Val. 3:41. Matt. 5:23 s. Joh. 4:21.
9. ja niinikään että naiset ovat säädyllisessä puvussa ja kaunistavat itseään kainoudella ja siveydellä, ei palmikoiduilla hiuksilla, ei kullalla, ei helmillä eikä kallisarvoisilla vaatteilla, Jes. 3:16 s. Tiit. 2:3. 1 Piet. 3:3 s.
10. vaan hyvillä teoilla, niinkuin sopii naisille, jotka tunnustautuvat jumalaapelkääviksi. 1 Tim. 5:10.
11. Oppikoon nainen hiljaisuudessa, kaikin puolin alistuvaisena pysyen;
1 Moos. 3:16. 1 Kor. 14:34 s. Ef. 5:22, 24.
12. mutta minä en salli naisen esiintyä opettajana enkä vallita miestä, vaan eläköön hiljaisuudessa.
13. Sillä Adamhan luotiin ensin, sitten Eva;
1 Moos. 1:27. 2:18, 22. 1 Kor. 11:8 s.
14. eikä Adamia petetty, vaan nainen petettiin ja joutui rikkomukseen.
1 Moos. 3:6. 2 Kor. 11:3.
15. Mutta hän on pelastuva lapsensynnyttämisen kautta, jos pysyy uskossa ja rakkaudessa ja pyhityksessä, siveästi eläen.

3 Luku.

Apostoli osoittaa minkälaisia seurakunnan kaitsijain eli piispain ja seurakunnan palvelijain tulee olla. Jumalisuuden salaisuus.

Se on totinen sana: jos joku pyrkii seurakunnan kaitsijan toimeen, niin hän haluaa jaloon toimeen.
Ap.t. 20:28. Fil. 1:1.

2. Niin tulee siis seurakunnan kaitsijan olla nuhteeton, yhden vaimon mies, raitis, maltillinen, säädyllinen, vieraanvarainen, kykenevä opettamaan, Tiit. 1:6 s. 1 Piet. 5:3.
3. ei viiniin menevä, ei raju, vaan lempeä, ei riitaisa, ei ahne,
3 Moos. 10:9 2 Tim. 2:24.
4. vaan joka omaa taloansa hyvin hallitsee ja kaikella arvokkuudella pitää lapsensa kuuliaisina; 1 Sam. 2:12s.
5. sillä jos joku ei osaa hallita omaa taloansa, kuinka hän voi pitää huolta Jumalan seurakunnasta?
6. Alköön hän olko äskenkristitty, ettei paisuisi ja lankeaisi perkeleen tuomioon.
7. Ja hänellä tulee myös olla hyvä todistus ulkopuolella olevilta, ettei joutuisi perkeleen häväistykseen ja paulaan. 2 Kor 8:21.
8. Niinikään tulee diakonein olla arvokkaita, ei kaksikielisiä, ei paljon viinin nauttijoita, ei häpeällisen voiton pyytäjiä, Ap. t. 6:3.
9. ja heidän tulee säilyttää uskon salaisuus puhtaassa omassatunnossa.
1 Tim. 1:19.
10. Mutta heitäkin koeteltakoon ensin, sitten palvelkoot, jos ovat nuhteettomia.
11. Niinikään tulee vaimojen olla arvokkaita, ei panettelijoita, vaan raittiita, uskollisia kaikessa. 1 Tim. 2:9s.
12. Diakoni olkoon yhden vaimon mies, lapsiaan ja taloaan hyvin hallitseva.
13. Sillä ne, jotka hyvin palvelevat, hankkivat itselleen kunnioitettavan aseman ja suuren pelottomuuden uskossa, joka on Kristuksessa Jesuksessa. Matt. 25:21.
Ap. t. 4:29. 1 Tim. 5:17. 1 Joh. 3:21.
14. Vaikka toivon pian pääseväni luoksesi, niin kirjoitan tätä sinulle,
15. että jos viivyn, tietäisit miten tulee käyttäytyä Jumalan huoneessa, joka on elävän Jumalan seurakunta, totuuden pylväs ja perustus.
Ef. 2:19 s.
16. Ja tunnustetusti suuri on jumalisuuden salaisuus: Hän, joka on ilmestynyt lihassa, vanhurskaantunut Hengessä, näyttäytynyt enkeleille, saarnattu pakanain keskuudessa, uskottu maailmassa, otettu ylös kirkkauteen! Mark. 16:19. Joh. 1:14. Ap. t. 1:9.
Room. 1:4. Ef. 1:20. 3:6. 1 Piet. 1:12. 3:18.

4 Luku.

Luopumus tulevina aikoina. Varoituksia ja neuvoja seurakunnan kaitsijan toimeen.

Mutta Henki sanoo selvästi, että tulevina aikoina moniaat luopuvat uskosta ja noudattavat villitseviä henkiä ja perkeleitten oppeja,
Matt. 24:23 s. 2 Tess. 2:3. 2 Tim. 3:1 s.
2 Piet. 3:3 s. 1 Joh. 2:18. 4:1. Juud. v. 18 s.
2. ulkokullaisten valheenpuhujien viettelyksestä, joiden omatunto on poltinraudalla merkitty;
3. he kieltävät menemästä naimisiin ja nauttimasta ruokia, mitkä Jumala on luonut niiden nautittaviksi kiitoksella, jotka uskovat ja ovat tulleet totuuden tuntemaan.
1 Moos. 9:3. Room 14:6. 1 Kor. 10:30s. Kol. 2:20s.
4. Sillä kaikki, mitä Jumala on luonut, on hyvää eikä mikään ole hyljättävää, kunhan se kiitoksella otetaan vastaan; 1 Moos. 1:31. Ap. t. 10:14 s.
Room. 14:14,20. 1 Kor. 10:25. Kol. 2:16. Tiit. 1:15.
5. sillä se pyhitetään Jumalan sanalla ja rukouksella. Matt. 15:36.
6. Kun tätä veljille opetat, niin olet hyvä Kristuksen Jesuksen palvelija, joka ravitset itseäsi uskon ja sen hyvän opin sanoilla, jota olet noudattanut. 2 Tim. 1:5. 3:14 s.
7. Mutta epäpyhiä ja ämmäin taruja karta ja harjoita itseäsi jumalisuuteen. 1 Tim. 1:4. 6:20. 2 Tim. 2:16,23.
8. Sillä ruumiillisesta harjoituksesta on vain vähä hyötyä; mutta jumalisuudesta on hyötyä kaikkeen, koska sillä on elämän lupaus, sekä nykyisen että tulevaisen.
Ps. 37:4. San. 10:27. 1 Tim. 6:6.
9. Tämä on totinen sana ja vastaanottamista kaikin puolin ansaitseva.
10. Sillä sitä vartenhan me vaivaa näemme ja kilvoittelemme, koska me olemme panneet toivomme elävään Jumalaan, joka on kaikkein ihmisten vapahtaja, varsinkin uskovaisten.
11. Tätä käske ja opeta.
12. Alköön kukaan nuoruuttasi katsoko ylön, vaan ole sinä uskovaisille esikuva puheessa, vaelluksessa, rakkaudessa, uskossa, puhtaudessa.
1 Kor. 16:10 s. Tiit. 2:7,15. 1 Piet. 5:3.
13. Lue, kehoita ja opeta ahkerasti, kunnes tulen.
14. Älä laiminlyö sinussa olevaa armolahjaa, joka sinulle annettiin ennustuksen kautta, vanhimpien pannessa kätensä sinun päällesi.
Ap. t. 6:6. 8:17. 13:3. 19:6.
1 Tess. 5:19 s. 1 Tim. 1:18. 5:22. 2 Tim. 1:6.
15. Harrasta näitä, elä näissä, että edistymisesi olisi kaikkien nähtävissä.
16. Ota vaarin itsestäsi ja opista, pysy alati niissä; sillä jos sen teet, olet pelastava sekä itsesi että ne, jotka sinua kuulevat.
Ap. t. 20:28. 1 Kor. 9:22. Jaak. 5:20.

5 Luku.

Neuvoja ja ohjeita seurakunnan hoidossa erittäinkin leskien ja holhottavien suhteen. Seurakunnan vanhimmat ovat kunniassa pidettävät.

Älä nuhtele kovasti vanhaa miestä, vaan neuvo niinkuin isää, nuorempia niinkuin veljiä,
3 Moos. 19:32. 2 Tess. 3:15.
2. vanhempia naisia niinkuin äitejä, nuorempia niinkuin sisaria, kaikessa puhtaudessa.
3. Kunnioita leskiä, jotka ovat oikeita leskiä.
4. Mutta jos jollakin leskellä on lapsia tai lapsenlapsia, oppikoot nämä ensin hurskaasti hoitamaan omaa huonekuntaansa ja maksamaan mitä ovat velkaa vanhemmilleen, sillä se on otollista Jumalan edessä. Matt. 15:4s.
5. Oikea ja yksinäiseksi jäänyt leski panee toivonsa Jumalaan ja anoo ja rukoilee alinomaa, yöllä ja päivällä; Luuk. 2:36 s.
6. mutta hekumoiva on kuollut, vaikka elää. Ef. 2:1. Jaak. 5:5.
7. Teroita tätäkin, että olisivat nuhteettomat.
8. Mutta jos joku ei pidä huolta omaisistaan ja varsinkaan ei huonekuntalaisistaan, niin hän on kieltänyt uskon ja on pahempi kuin se, joka ei usko. 2 Tim. 3:5. Tiit. 1:16.
9. Valittavissa olkoon ainoastaan semmoinen leski, joka ei ole kuuttakymmentä vuotta nuorempi ja joka on ollut yhden miehen vaimo,
5 Moos. 24:3 s.
10. josta on todistettu, että hän tekee hyviä töitä, joka on lapsia kasvattanut, vieraita holhonnut, pyhien jalkoja pessyt, ahdistettuja auttanut ja kaiken hyvän tekemistä harastanut.
1 Moos. 18:2 s. Joh. 13:14. Hebr. 13:2. 1 Piet. 4:9.
11. Mutta nuoret lesket hylkää; sillä kun he himokkaiksi käyden vieraantuvat Kristuksesta, tahtovat he mennä naimisiin,
12. ja ovat tuomion alaisia, koska ovat ensimmäisen uskonsa hyljänneet.
13. Oppivatpa kylää kierrellessään lisäksi vielä laiskoiksi, eikä ainoastaan laiskoiksi, vaan myös juoruisiksi ja kaikenlaisissa häärimään, ja sopimattomia puhumaan. Tiit. 2:3.
14. Tahdon sentähden, että nuoret lesket menevät naimisiin, synnyttävät lapsia, hoitavat talouttaan eivätkä anna vastustajalle mitään aihetta solvaamiseen. 1 Kor. 7:9.
15. Sillä muutamat ovat jo kääntyneet pois saatanaa seuraamaan.
1 Tim. 1:6.
16. Jos jollakin uskovaisella miehellä tahi naisella on leskiä, niin pitäköön niistä huolta, älköönkä seurakuntaa rasitettako, että se voisi pitää huolta oikeista leskistä.
17. Vanhimpia, jotka seurakuntaa hyvin hoitavat, pidettäköön kahdenkertaisessa kunniassa, varsinkin niitä, jotka tekevät sanan työtä ja opettavat. Fil. 2:29. 1 Tess. 5:12 s. Hebr. 13:17.
18. Sillä sanoohan Raamattu: ,,Älä sido riihtä puivan härjän suuta," ja: ,,Työmies on palkkansa ansainnut." 5 Moos. 24:14 s. 24:4.
Matt. 10:10 Luuk. 10:7. 1 Kor. 9:9.
19. Älä ota kuuloosi syytettä vanhinta vastaan, jollei sitä ole vahvistamassa kaksi tai kolme todistajaa.
5 Moos. 19:15. Matt. 18:16.
20. Nuhtele niitä, jotka syntiä tekevät kaikkien kuullen, että muutkin pelkäisivät.
5 Moos. 17:13. 19:20. Gal. 2:14. Ef. 5:11. Tiit. 1:13.
21. Minä teroitan sinulle Jumalan ja Kristuksen Jesuksen ja valittujen enkelien edessä, että noudatat tätä ilman ennakkomielipiteitä ja ketään suosimatta. 1 Tim. 6:13 s.
22. Älä ole liian kärkäs panemaan käsiäsi kenenkään päälle, äläkä rupea osalliseksi muiden synteihin. Pidä itsesi puhtaana.
Ap. t. 6:6. 1 Tim. 4:14. 2 Tim. 1:6.
23. Älä enää juo vain vettä, vaan käytä vähän viiniäkin vatsasi tähden ja usein uudistuvien vaivaisi vuoksi.
24. Muutamien ihmisten synnit ovat ilmeiset ja saavat ennen heitä tuomionsa, toisten taas tulevat ilmi jälestäpäin; Gal. 5:19.
25. samoin hyvätkin teot ovat ilmeiset, eivätkä nekään, jotka eivät sitä ole, voi salassa pysyä. Matt. 10:26.

6 Luku.

Palveljain velvollisuudet. Apostoli kehoittaa totiseen ja puhtaasen Jumalan palvelemiseen, ja neuvomaan rikkaita, sekä välttämään valhetiedon vastaväitteitä.

Kaikki jotka ovat orjina ikeen alla, pitäkööt isäntiänsä kaikessa kunniassa, ettei Jumalan nimi ja oppi tulisi häväistyksi. Room. 2:24.
Ef. 6:5 s. Kol. 3:22 s. Tiit. 2:9. 1 Piet. 2:18.
2. Mutta ne, joilla on uskovaiset isännät, älkööt pitäkö heitä vähemmässä arvossa sentähden, että he ovat veljiä, vaan palvelkoot heitä sitä ennemmin, koska he ovat uskovia ja rakastettuja ja harrastavat hyväntekemistä. Tätä opeta ja tähän kehoita.
3. Jos joku toisin opettaa eikä pitäydy Herramme Jesuksen Kristuksen

terveellisiin sanoihin eikä siihen oppiin, joka vie jumalisuuteen,
Gal.1:6 s. 1 Tim.1:3 s. 2 Tim.1:13.
4. niin hän on paisunut eikä ymmärrä mitään, vaan on riitakysymyksien ja sanakiistojen kipeä, joista syntyy kateutta, riitaa, herjauksia, pahoja epäluuloja,
1 Kor.8:2. 2 Tim.2:14.23. 3:8. Tiit.1:11. 3:9.
5. alituisia kinastuksia niiden ihmisten kesken, jotka ovat mieleltään turmeltuneet ja totuuden menettäneet ja jotka pitävät jumalisuutta voiton lähteenä. Eroita itsesi pois senkaltaisista.
Room.16:17.
6. Ja suuri voittohan jumalisuus yhdessä tyytyväisyyden kanssa onkin.
San.15:16. Fil.4.11 s. 1 Tim.4:8.
7. Emmehän ole maailmaan mitään tuoneet, emme siis voi täältä mitään viedäkään, Job 1:21. Ps.49:18. Saarn.5:14 s.
8. vaan kun meillä on elatus ja vaatteet, niin tyytykäämme niihin.
Ps.55:23. San.30:8. Matt 6:25 s. Hebr.13:5.
9. Mutta ne, jotka tahtovat rikastua, lankeavat kiusaukseen ja paulaan ja moniin mielettömiin ja vahingollisiin himoihin, jotka upottavat ihmiset turmioon ja kadotukseen.
San.11:28. 28:20.
Matt.13:22. Mark.10:23 s. Jaak.5:1 s.
10. Sillä ahneus on kaikellaisen pahan juuri; sitä ovat monet himoinneet ja eksyneet pois uskosta ja itsellensä monta tuskaa saattaneet.
2 Moos.23:8. San.15:16. Matt.26.15 s.
11. Mutta sinä, Jumalan ihminen, pakene semmoista, ja pyri vanhurskauteen, jumalisuuteen, uskoon, rakkauteen, kärsivällisyyteen, sävyisyyteen.
2 Tim.2:22. Hebr.12:14.
12. Taistele uskon jalo taistelu, tartu kiinni ijankaikkiseen elämään, johon olet kutsuttu ja jota varten olet tunnustanut jalon tunnustuksen monen todistajan edessä.
1 Kor.9:24 s. Fil.3:12 s. 1 Tim.1:18. 2 Tim.4:7.
13. Kaikki eläväksi tekevän Jumalan edessä ja Kristuksen Jesuksen edessä, joka Pontius Pilatuksen edessä todisti ja teki tuon jalon tunnustuksen, minä kehoitan sinua, 5 Moos.32:39. Job 33:4.
Matt.27:11. Joh.18:36s. Ap.t.17:25. 1Tim.5:21.
14. että tahrattomasti ja moitteettomasti pidät käskyn Herramme Jesuksen Kristuksen ilmestymiseen saakka,
1 Tess.5:23.
15. jonka aikanaan on tuova näkyviin se autuas ja ainoa valtias, kuningasten kuningas ja herrain Herra,
5 Moos.10:17 1 Tim.1:17. Ilm.17:14. 19:16.
16. jolla ainoalla on kuolemattomuus; joka asuu valossa, mihin ei kukaan taida tulla; jota yksikään ihminen ei ole nähnyt eikä voi nähdä — hänelle olkoon kunnia ja ijankaikkinen voima! Amen. 2 Moos.33:20.
5 Moos.4:12. Joh.1:18. 1 Joh.4:12.
17. Neuvo niitä, jotka nykyisessä maailman-ajassa ovat rikkaita, etteivät ylpeilisi eivätkä panisi toivoansa epävarmaan rikkauteen, vaan Jumalaan, joka runsaasti antaa meille kaikkea nautittavaksemme,
Job 31:24 s. Ps.62:11.
Mark.4:19. 10:24. Luuk.12:15 s. 1 Tim.4:10.
18. neuvo heitä, että tekevät hyvää, hyvissä töissä rikastuvat, ovat anteliaita ja omastansa jakelevat,
5 Moos.15:7,10. Luuk.6:38.
2 Kor.9:6 s. Gal.6:9 s. Hebr.13:16. Jaak.2:16.
19. kooten itselleen aarteen, hyvän perustuksen tulevaisuuden varalle, jotta voittaisivat itselleen tosi-elämän. Matt.6:20. Luuk.16:9. 1 Tim.3:13.
20. Oi Timoteus, talleta mikä sinulle on uskottu, ja vältä tuon tiedon nimellä kulkevan valhetiedon epäpyhiä ja tyhjiä puheita ja vastaväitteitä,
1 Tim.4:6 s. 2 Tim.1:14. 2:14. Tiit.1:14. 3:9.
21. johon tunnustautuen muutamat ovat uskosta hairahtuneet! Armo olkoon sinun kanssasi! Amen.
2 Tim. 2:18.

PAAVALIN TOINEN KIRJE TIMOTEUKSELLE.

1 Luku.

Paavali toivottaa Timoteukselle armoa ja rauhaa ja kehoittaa häntä kärsimään vaivaa evankeliumin takia ja pysymään puhtaassa opissa.

Paavali, Jumalan tahdosta Kristuksen Jesuksen apostoli, elämän lupauksen mukaan, joka on Kristuksessa Jesuksessa,
2. rakkaalle pojalleni Timoteukselle. Armo, laupeus ja rauha Isältä Jumalalta ja Kristukselta Jesukselta, meidän Herraltamme! Ap.t.16:1. 1 Tim.1:2.
3. Minä kiitän Jumalaa, jota esivanhemmistani asti palvelen puhtaalla omallatunnolla samoinkuin minä lakkaamatta muistelen sinua rukouksissani yöllä ja päivällä,
Ap.t.23:1. 24:14 s.
Ef 1:16. Fil.1:3. 3:5 s. 1 Tess.1:2. 3:10.

4. haluten, muistaessani kyyneleitäsi, saada sinua nähdä, jotta täyttyisin ilolla —
5. kun mieleeni johtuu se vilpitön usko, joka sinussa on, joka ensin oli iso-äidissäsi Loiksessa ja äidissäsi Eunikessä ja joka, siitä olen varma, on sinussakin. Ap.t.16:1. 2 Tim.3:15.
6. Siitä syystä muistutan sinua herättämään uuteen virkeyteen sen Jumalan armolahjan, joka sinussa on ja jonka sait minun kätteni päällepanemisen kautta. 1 Tim.4:14.
7. Sillä Jumala ei ole antanut meille pelkuruuden henkeä, vaan voiman ja rakkauden ja raittiuden hengen. Room.8:15.
8. Älä siis häpeä todistusta Herrastamme äläkä minua, hänen vankiaan, vaan kärsi yhdessä minun kanssani vaivaa evankeliumin tähden Jumalan voiman mukaan, Room. 1:16. Ef. 3:1. Fil. 4:14. 2 Tim. 2:3. Filem. v. 9.
9. joka on pelastanut meidät ja kutsunut pyhällä kutsumuksella, ei meidän tekojemme mukaan, vaan oman aivoituksensa ja armonsa mukaan, joka meille ennen ijankaikkisia aikoja on annettu Kristuksessa Jesuksessa, Room. 8:28. 9:11 s. Ef. 1:4. 1 Tess. 4:7. Tiit. 1:2. 3:4 s.
10. mutta nyt ilmisaatettu Vapahtajamme Jesuksen Kristuksen kautta, joka kuoleman otti pois ja toi valoon elämän ja katoamattomuuden evankeliuminsa kautta, Jes. 25:8. Room. 16:25 s. 1 Kor. 15:55 s. Ef. 1:9. Kol. 1:26. Hebr. 2:14.
11. jonka julistajaksi ja apostoliksi ja opettajaksi minä olen pantu. Ap. t. 9:15. 13:2. 22:21. Gal. 1:15 s. 2:8 s. Ef. 3:8. 1 Tim. 2:7.
12. Siitä syystä minä myös tätä kärsin, enkä häpeä; sillä minä tiedän, kehen minä uskon, ja olen varma siitä, että hän on voimallinen siksi päiväksi säilyttämään sen, mikä minulle on uskottu. Ps.16:5. Ef.3:1. Fil.1:6.
13. Pysy niissä terveellisen opin sanoissa, jotka olet minulta kuullut, uskossa ja rakkaudessa, joka on Kristuksessa Jesuksessa. 1Tim.6:3. 2Tim.3:14.
14. Säilytä meissä asuvan Pyhän Hengen kautta se hyvä, mikä sinulle on uskottu. 1 Kor 3:16. 1 Tim. 6:20
15. Sinä tiedät, että kaikki Aasialaiset ovat kääntyneet minusta pois; niiden joukossa ovat Fygelus ja Hermogenes. Ap. t. 19:10. 2 Tim. 4:10,16.
16. Antakoon Herra laupeutta Onesiforon huonekunnalle, sillä usein hän on virvoittanut minua, eikä ole kahleitani hävennyt, Matt. 25:36. 2 Tim 4:19.
17. vaan kun tuli Roomaan, etsi hän minua innokkaasti ja löysi minut. Ap. t. 28:30.
18. Herra antakoon hänen löytää laupeuden Herran tykönä sinä päivänä! Ja kuinka suuria ne palvelukset olivat, joita hän teki Efesossa, sen sinä parhaiten tiedät. Matt. 5:7. Juud. v. 21.

2 Luku.

Kehoitus vahvistumaan armossa ja uskollisesti kilvoittelemaan sekä muistamaan Jesusta Kristusta.

Vahvistu siis, poikani, siinä armossa, joka on Kristuksessa Jesuksessa; Ef. 6:10.
2. ja mitä olet kuullut minulta monen todistajan läsnä ollessa, usko se luotettaville henkilöille, jotka voivat tulla kelvollisiksi muitakin opettamaan. Tiit. 1:5.
3. Kärsi sinäkin vaivaa niinkuin jalo Kristuksen Jesuksen sotamies. 2 Tim. 1:8. 4:5.
4. Ei kukaan, joka sodassa palvelee, sekaannu elatuksen toimiin, sillä hän tahtoo olla mieliksi sille, joka on hänet palkannut.
5. Eihän sitäkään, joka kilpailee, seppelöidä, jollei hän kilpaile säännön mukaisesti. 1 Kor.9:25. 2 Tim.4:7. Ilm.2:10.
6. Peltomiehen, joka vaivaa näkee, tulee ennen muita päästä osalliseksi hedelmistä. 1 Kor. 9:7.
7. Tarkkaa mitä sanon; Herra on antava sinulle ymmärrystä kaikkeen.
8. Muista Jesusta Kristusta, joka on kuolleista herätetty, ja on Davidin siementä sen evankeliumin mukaan, jota julistan 2 Sam. 7:12. Ps. 132:11. Jes. 11:1. Matt. 1:1. Ap.t.2:30 s. 13:22 s. Room.1:3. 1 Kor.15:4,20.
9. ja jonka vuoksi vaivaa kärsin, kahleihin asti, niinkuin pahantekijä; mutta Jumalan sana ei ole kahlehdittu. Fil.1:7,12.
10. Siitä syystä minä kärsin kaikki valittujen tähden, että hekin saavuttaisivat Kristuksessa Jesuksessa olevan pelastuksen ynnä ijankaikkisen kirkkauden. Kol. 1:24.
11. Se on totinen sana: jos olemme kuolleet yhdessä hänen kanssaan, saamme myös hänen kanssaan elää. Room. 6:5,8. 8:17. 2 Kor. 4:10 s. Fil. 3:10. 1 Piet. 4:13.
12. Jos kärsimme yhdessä, saamme hänen kanssaan myös hallita; jos kiellämme hänet, on hänkin kieltävä meidät. 2 Aik. 15:2. Matt. 10:33. Mark.8:38.
13. Jos olemme uskottomat, pysyy kuitenkin hän uskollisena; sillä itseänsä kieltää hän ei saata. 4Moos.23:19. 1 Sam. 15:29. Ps. 33:4. Room.3:3. 9:6.

14. Muistuta näitä, ja teroita heille Herran edessä, etteivät kiistelisi sanoista, mikä ei ole miksikään hyödyksi vaan niiden turmioksi, jotka kuulevat 1 Tim. 6:4.
15. Pyri osoittautumaan Jumalalle semmoiseksi, joka koetukset kestää, työntekijäksi, joka ei työtään häpeä, joka oikein jakelee totuuden sanaa. 1 Tim. 4:6 s. Tiit. 2:7 s.
16. Mutta pysy erilläsi epäpyhistä ja tyhjistä puheista, sillä jotka sellaisiin sekaantuvat menevät yhä pitemmälle jumalattomuudessa, 1 Tim. 1:4. 6:20 s. Tiit. 1:14.
17. ja heidän puheensa jäytää ympäristöään niinkuin syöpä. Niitä ovat Hymeneus ja Filetus, 1 Tim. 1:20.
18. jotka ovat totuudesta eksyneet sanoessaan, että ylösnousemus jo on tapahtunut, ja he turmelevat useiden uskon. 1 Kor. 15:12
19. Kuitenkin Jumalan vahva perustus pysyy lujana, ja siinä on tämä sinetti: ,,Herra tuntee omansa," ja: ,,Luopukoon vääryydestä jokainen, joka Herran nimeä mainitsee." 4 Moos. 16:5,26. Ps. 1:6. Jes. 28:16 s. Matt. 7:23. Joh. 10:14. 13:18.
20. Mutta suuressa talossa ei ole ainoastaan kulta- ja hopea-astioita, vaan myös puu- ja saviastioita, ja toiset ovat jalompaa, toiset halvempaa käytäntöä varten. Room. 9:21.
21. Jos nyt joku puhdistaa itsensä tämmöisistä, tulee hänestä astia jalompaa käytäntöä varten, pyhitetty, isännälleen hyödyllinen, kaikkiin hyviin tekoihin valmis. 2 Tim. 3:17
22. Pakene nuoruuden himoja ja tavoittele vanhurskautta, uskoa, rakkautta, rauhaa niiden kanssa, jotka huutavat Herraa avuksensa puhtaasta sydämmestä. 1 Tim. 6:11. Hebr. 12:14.
23. Mutta vältä tyhmiä ja taitamattomia väittelyitä, sillä tiedäthän, että ne synnyttävät riitaa; 1 Tim. 1:4. 6:5. Tiit. 3:9.
24. mutta Herran palvelijan ei sovi riidellä, vaan hänen tulee olla lempeä kaikkia kohtaan, kyetä opettamaan ja pahaa kärsimään; 1 Tim. 3:2 s. Tiit. 1:7,9.
25. hänen tulee sävyisästi ojentaa vastahakoisia, jos Jumala ehkä antaisi heille armoa parannuksen tekemiseen, niin että pääsisivät tuntemaan totuuden, Ap. t. 8:22 s. Gal. 6:1. 2 Tim. 4:2.
26. ja raitistuisivat ja selviäisivät perkeleen pauloista, joka on heidät vanginnut, ja niin täyttäisivät Jumalan tahdon.

3 Luku.

Viimeisten aikojen turmellus ja ulkokultaisuus. Kehoitus pysymään Raamatun sanassa.

Mutta tiedä se, että viimeisinä päivinä on tuleva vaikeita aikoja.' 1 Tim. 4:1. 2 Piet. 2:1. 3:3. Juud. v. 18.
2. Sillä ihmiset tulevat olemaan itserakkaita, rahan-ahneita, kerskailijoita, ylpeitä, herjaajia, vanhemmilleen tottelemattomia, kiittämättömiä, epähurskaita, Room. 1:29 s.
3 sydämmettömiä, uskottomia, panettelijoita, kohtuuttomia, raakoja, hyvän vihamiehiä,
4 pettureita, hurjia, pöyhkeitä, jotka rakastavat hekumaa enemmän kuin Jumalaa, Fil. 3:19.
5 joissa on jumalisuuden kuori, mutta he kieltävät sen voiman. Semmoisia karta. Matt. 7:15. 15:7 s. Room. 16:17. 2 Tess. 3:6. Tiit. 1:16. 3:10. 2 Joh. v. 10.
6. Sillä niitä ovat ne, jotka tungettelevat taloihin ja pauloihinsa kietovat syntikuormansa rasittamia ja monellaisten himojen heiteltäviä naisia,
7 jotka aina ovat oppimassa, eivätkä koskaan voi päästä totuuden tuntemiseen.
8. Ja samalla tavalla kuin Jannes ja Jambres vastustivat Moosesta, samoin nuokin vastustavat totuutta, nuo mieleltään turmeltuneet ihmiset, jotka eivät uskonkoetuksissa kestä. 2 Moos. 7:11 s. Room. 1:28. 1 Tim. 6:5.
9. Mutta he eivät tule sen enemmän menestymään, sillä heidän mielettömyytensä on käyvä ilmeiseksi kaikille, samoinkuin noidenkin mielettömyys kävi. 2 Moos. 8:18 s.
10. Mutta sinä olet ottanut seurataksesi minun opetustani, vaellustani, tarkoituksiani, uskoani, pitkämielisyyttäni, rakkauttani, kärsivällisyyttäni, 1 Tim. 4:6.
11. olet ollut samallaisissa vainoissa ja kärsimyksissä kuin osakseni tuli Antiokiassa, Ikoniossa ja Lystrassa. Minimmoisia vainoja olenkaan kärsinyt, — ja kaikista Herra on minut pelastanut! Ps. 34:20. Ap. t. 13:50. 14:1 s.,19. 2 Kor. 1:10.
12. Samoin kaikki, jotka tahtovat elää jumalisesti Kristuksessa Jesuksessa, joutuvat vainottaviksi. Matt. 16:24. Joh. 15:18 s. 17:14. Ap. t. 14:22. 1 Tess. 3:3.
13. Mutta pahat ihmiset ja petturit menevät yhä pitemmälle pahuudessa, eksyttäen ja eksyen.
14. Mutta pysy sinä siinä, minkä olet oppinut ja mistä olet varma, koska tiedät keltä olet sen oppinut, 2 Tim. 2:2
15. ja koska jo lapsuudestasi saakka tunnet pyhät kirjoitukset, jotka voivat antaa sinulle viisautta, niin et-

tä pelastut uskon kautta, joka on Kristuksessa Jesuksessa. Ps.19:8. 119:105, 130.
16. Jokainen Jumalan mieleen-antama kirjoitus on myös hyödyllinen opetukseksi, nuhteeksi, ojennukseksi, kasvatukseksi vanhurskaudessa, Luuk. 24:27. Room. 1:16. 15:4. 2 Piet. 1:19 s.
17. jotta Jumalan ihminen olisi täydellinen, kaikkiin hyviin tekoihin valmistunut. 1 Tim. 6:11. 2 Tim. 2:21.

4 Luku.

Apostoli kehoittaa olemaan ahkera ja uskollinen virassa ja ilmoittaa loppunsa lähenevän. Terveisiä.

Minä teroitan sinulle Jumalan ja Kristuksen Jesuksen edessä, joka on tuomitseva eläviä ja kuolleita, sekä hänen ilmestymisensä että hänen valtakuntansa kautta:
Ap. t. 10:42. Room. 14:9. 1 Piet. 4:5.
2. saarnaa sanaa, pidä päälle sopivalla ja sopimattomalla ajalla, nuhtele, varoita ankarasti, kehoita kaikella pitkämielisyydellä ja opettaen. Ap. t. 20:20, 31. 2 Tim. 2:25.
3. Sillä on tuleva aika, jolloin eivät kärsi tervettä oppia, vaan kokoavat itselleen opettajia omien himojensa mukaan, niinkuin heidän korvansa syyhyvät, 1 Tim. 4:1.
4. ja kääntävät korvansa pois totuudesta ja kääntyvät taruihin.
2 Tess. 2:10 s. 1 Tim. 1:4. 4:7.
5. Mutta ole sinä raitis kaikessa, kärsi vaivaa, tee evankeliumin julistajan työ, toimita virkasi täydellisesti.
Ap. t. 21:8. Ef. 4:11. 2 Tim. 1:8. 2:3.
6. Sillä minut uhrataan jo, ja minun lähtöni aika on tullut.
Fil. 1:23. 2:17. 2 Piet. 1:14.
7. Olen hyvän taistelun taistellut, juoksuni päättänyt, uskon säilyttänyt. Ap. t. 20:24.
1 Kor. 9:24 s. Fil. 3:14. 1 Tim. 6:12. Hebr. 12:1.
8. Niin on minulle nyt varattuna vanhurskauden seppele, jonka Herra, vanhurskas tuomari, on antava minulle sinä päivänä, eikä ainoastaan minulle, vaan myös kaikille, jotka hänen ilmestymistään rakastavat. 1 Piet. 5:4. Jaak. 1:12. Ilm. 2:10.
9. Koeta päästä pian tulemaan luokseni.
10. Sillä tähän maailmaan rakastuneena jätti minut Demas ja matkusti Tessalonikaan, Kreskens meni Galatiaan ja Tiitus Dalmatiaan. Kol. 4:14.
11. Luukas yksin on kanssani. Ota Markus mukaasi ja tuo hänet tänne, sillä hän on minulle hyvin tarpeellinen palvelukseen. Ap. t. 15:37. Kol. 4:10.
12. Mutta Tykikon olen lähettänyt Efesoon. Ef. 6:21. Kol. 4:7. Tiit. 3:12.
13. Tuo tullessasi päällysvaippa, jonka jätin Troaasen Karpon luo, ja kirjat, ennen kaikkea pergamentit.
14. Aleksander, vaskiseppä, on tehnyt minulle paljon pahaa; Herra on maksava hänelle hänen tekojensa mukaan. 2 Sam. 3:39. Ps. 28:4. 1 Tim. 1:20.
15. Kavahda sinäkin häntä, sillä hän on kovasti vastustanut meidän sanojamme.
16. Ensi kertaa puolustautuessani ei kukaan tullut avukseni, vaan kaikki jättivät minut; älköön sitä heille syyksi luettako. 2 Tim. 1:15.
17. Mutta Herra seisoi minun rinnallani ja vahvisti minua, että sanan julistaminen minun kauttani täyteen määräänsä saatettaisiin, ja kaikki pakanat sen kuulisivat; ja minä pelastuin jalopeuran kidasta.
Ps. 22:22. Dan. 6:22. Ap. t. 23:11. 27:23 s.
18. Ja Herra on vapahtava minut kaiken pahan käsistä ja pelastava minut taivaalliseen valtakuntaansa; hänelle olkoon kunnia ijankaikkisesta ijankaikkiseen! Amen.
Matt. 6:13. 1 Piet. 4:11.
19. Sano terveiset Priskalle ja Akulaalle ja Onesiforon huonekunnalle.
Ap. t. 18:2. Room. 16:3. 1 Kor. 16:19. 2 Tim. 1:16.
20 Erastus jäi Korinttoon, mutta Trofimon jätin Miletoon sairastamaan. Ap. t. 19:22. 20:4. 15. 21:29. Room. 16:23.
21. Koeta päästä tulemaan ennen talvea. Terveisiä sanovat sinulle Eubulus ja Pudens ja Linus ja Klaudia ja kaikki veljet.
22. Herra olkoon henkesi kanssa. Armo olkoon teidän kanssanne! Amen. Filem. v. 25.

PAAVALIN KIRJE TIITUKSELLE.

1 Luku.

Paavali toivottaa Tiitukselle armoa ja rauhaa ja käskee ankarasti nuhtelemaan vääriä opettajia ja muita, jotka teoillaan kieltävät Jumalan.

Paavali, Jumalan palvelija ja Jesuksen Kristuksen apostoli Jumalan valittujen uskoa ja sen totuuden tuntemista varten, joka vie jumalisuuteen, 1 Tim. 3:16.
2. apostoli sen ijankaikkisen elämän toivon perusteella, jonka Jumala, joka ei valehtele, on luvannut ennen ijankaikkisia aikoja, 4 Moos. 23:19.
Room. 1:2. 16:25 s. 2 Tim. 1:9 s. 2:13.

3. ja josta hän, kun aika oli tullut, ilmoitti sanansa, saarnassa, joka on uskottu minulle Jumalan, meidän vapahtajamme, käskyn mukaan: Gal.1:1. Ef.1:9. 3:9. Kol. 1:26. 1 Tess.2:4. 1 Tim.1:11.
4. Tiitukselle, oikealle pojalleni yhteisen uskomme perusteella. Armo ja rauha Isältä Jumalalta ja Vapahtajaltamme Herralta Jesukselta Kristukselta! Ef.1:2. 1 Tim.1:2. Filem.v.3.
5. Jätin sinut Kreettaan sitä varten, että järjestäisit mitä vielä jäi järjestämättä ja että, niinkuin minä sinulle määräsin, asettaisit joka kaupunkiin vanhimpia, Ap.t.14:23. 2 Tim.2:2.
6. jos missä olisi joku nuhteeton, joku yhden vaimon mies, jonka lapset ovat uskovia, eivät irstaisuudesta syytetyitä eivätkä niskoittelevia. 1 Tim.3:2 s.
7. Sillä seurakunnan kaitsijan tulee olla, niinkuin Jumalan talouden hoitajan, nuhteeton, ei itserakas, ei pikavihainen, ei viiniin menevä, ei väkivaltainen, ei häpeällisen voiton pyytäjä, 3 Moos.10:9. Matt.24:45. 1 Kor.4:1. Ef.5:18. 1 Piet.5:2.
8. vaan vieraanvarainen, hyvää rakastava, maltillinen, oikeamielinen, pyhä, itsensä kieltäväinen;
9. hänen tulee pysyä kiinni opinmukaisessa, luotettavassa sanassa, jotta olisi kykenevä sekä neuvomaan terveellisellä opilla että kumoamaan vastaansanojain väitteet. 1 Tim.6:3. 2 Tim.1:13. Tiit.2:1.
10. Sillä paljon on niskoittelevia, turhanpuhujia ja eksyttäjiä, varsinkin ympärileikattujen joukossa, Ap.t.15:1.
11. semmoisilta on suu tukittava, ne kun kääntävät ylösalaisin kokonaisia huonekuntia opettamalla sopimattomia häpeällisen voiton vuoksi. 1 Tim.6:5. 2 Tim.3:6.
12. Eräs heistä, heidän oma profettansa, on sanonut:
„Petturi Kreetan mies, peto ilkeä, laiskurivatsa.“
13. Tämä todistus on tosi; sentähden nuhtele heitä ankarasti, jotta tulisivat uskossa terveiksi 2 Tim. 4:2.
14. eivätkä pitäytyisi juutalaisiin taruihin eikä totuudesta pois kääntyvien ihmisten käskyihin. Jes. 29:13. Matt.15:9. Kol.2:22 1 Tim.1:4.4.7.
15. Kaikki on puhdasta puhtaille; mutta saastaisille ja uskottomille ei mikään ole puhdasta, vaan sekä heidän mielensä että omatuntonsa on saastainen. Matt. 15:11. Luuk.11:39 s. Ap. t. 10:15. Room. 14:14,20. 1 Kor. 6:12.
16. He väittävät tuntevansa Jumalan, mutta teoillaan he hänet kieltävät, sillä he ovat inhottavia ja tottelemattomia ja kaikkiin hyviin tekoihin kelvottomia. Jer.4:22. 2 Tim.3:5. Juud.v.4.

2 Luku.

Neuvoja, kehoituksia kaikissa elämän tiloissa. Jumalan pelastavan armon voima.

Mutta sinä, puhu sitä, mikä on sopusoinnussa terveellisen opin kanssa: 2 Tim. 1:13. Tiit. 1:9.
2. että vanhat miehet olkoot raittiit, arvokkaat, siveät ja uskossa, rakkaudessa ja kärsivällisyydessä terveet; Tiit. 1:13.
3. että vanhat naiset niinikään olkoot käytöksessään niinkuin pyhien sopii, ei panettelijoita, ei paljon viinin orjia, vaan hyvään neuvojia, 1 Tim. 2:9 s. 3:11. 5:13. 1 Piet. 3:3.
4. voidakseen ohjata nuoria vaimoja rakastamaan miehiään ja rakastamaan lapsiaan,
5. olemaan siveitä, puhtaita, hyviä kotinsa hoitajia, miehilleen alamaisia, jottei Jumalan sana tulisi pilkatuksi. 1 Moos. 3:16. 1 Kor. 14:34. Ef. 5:22. Kol. 3:18. 1 Piet. 3:1.
6. Nuorempia miehiä niinikään kehoita käyttäytymään siveästi.
7. Aseta itsesi kaikessa hyvien tekojen esikuvaksi; olkoon opetuksesi puhdasta ja arvokasta 1 Tim. 4:12. 1 Piet. 5:3.
8. ja puheesi tervettä ja moitteetonta, jotta vastustaja häpeäisi, kun hänellä ei ole meistä mitään pahaa sanottavana. 1 Tim. 5:14. Tiit. 1:9. 1 Piet. 2:12,15. 3:16.
9. Neuvo palvelijoita olemaan isännilleen alamaisia, heille kaikessa mieliksi, etteivät vastustele, Ef. 6:5 s. Kol. 3:22 s. 1 Tim. 6:1 s. 1 Piet.2:18.
10. etteivät näpistele, vaan kaikin tavoin osoittavat vilpitöntä uskollisuutta, jotta he Jumalan, meidän vapahtajamme opin kaikessa kaunistaisivat.
11. Sillä Jumalan armo on ilmaantunut pelastukseksi kaikille ihmisille 1 Tim. 2:4. Tiit. 3:4 s. 2 Piet. 3:9.
12. ja kasvattaa meitä, jotta me, hyljäten jumalattomuuden ja maailmalliset himot, eläisimme siveästi ja vanhurskaasti ja jumalisesti tässä maailmassa, Ef.1:4.5:27. Kol.1:22. 1 Piet.1:15. 1 Joh.2.15 s.
13. odottaessamme autuaallisen toivon täyttymistä ja suuren Jumalan ja Vapahtajamme Jesuksen Kristuksen ilmestystä, Room. 5:2. 1 Kor. 1:7. Fil.3:20. 1 Tess.1 10.
14. joka antoi itsensä meidän edestämme lunastaakseen meidät kaikesta vääryydestä ja puhdistaakseen

itselleen omaisuuskansan, joka hyviä tekoja harrastaa.
2 Moos. 19:5 s. 5 Moos. 4:20. 7:6. Ps. 130:8. Hes. 37:23. 2 Kor. 5:15. Gal. 1:4. 2:20. Ef. 2:10. 5:2. Hebr. 9:14. 1 Piet. 2:9.
15. Puhu tätä ja kehoita ja nuhtele kaikella käskynvallalla. Älköön kukaan sinua halveksiko.
1 Kor. 16:11. 1 Tim. 4:12. 2 Tim. 4:2.

3 Luku.

Kristittyjen tulee olla alamaisia esivallalle ja sävyisiä kaikkia ihmisiä kohtaan. Jumalan armosta olemme pelastetut Pyhän Hengen aikaansaaman uudestisyntymisen kautta. Neuvoja ja ohjeita.

Muistuta heitä, että olisivat hallituksille ja esivalloille alamaisia, kuuliaisia, kaikkiin hyviin tekoihin valmiita, Room. 13:1 s. 2 Tim. 3:17. 1 Piet. 2:13 s.
2. etteivät ketään pilkkaisi, eikä riitelisi, vaan että olisivat myöntyväisiä ja osoittaisivat kaikkea sävyisyyttä kaikkia ihmisiä kohtaan.
Ef. 4:2. Fil. 4:5. 2 Tim. 2:24 s.
3. Sillä olimmehan mekin ennen ymmärtämättömiä, tottelemattomia, olimme eksyksissä, monenlaisten himojen ja hekumain orjia, elimme pahuudessa ja kateudessa, olimme inhottavia ja vihasimme toisiamme.
1 Kor. 6:11. Ef. 2:1 s. 5:8. Kol. 3:7. 1 Piet. 4:3.
4. Mutta kun Jumalan, meidän vapahtajamme hyvyys ja ihmisrakkaus ilmaantui, Tiit. 2:11.
5. pelasti hän meidät, ei vanhurskauden tekojen tähden, joita olimme tehneet, vaan laupeutensa mukaan uudestisyntymisen peson ja Pyhän Hengen uudistuksen kautta,
Joh. 3:5. Ap. t. 15:11. Room. 3:20 s. 4:6. 9:11 s. 11:6. Gal. 2:16. Ef. 2:4 s. 5:26. 2 Tim. 1:9.
6. jonka hän runsaasti vuodatti meihin Vapahtajamme Jesuksen Kristuksen kautta,
Hes. 36:25. Joel 2:28. Ap. t. 2:33. Room. 5:5.
7. jotta me tulisimme vanhurskaaksi hänen armonsa kautta ja ijankaikkisen elämän perillisiksi toivon mukaan. Room. 8:17, 23.
8. Tämä sana on totinen, ja minä tahdon, että näitä teroitat, jotta ne, jotka Jumalaan uskovat, ahkeroisivat hyvien tekojen harjoittamista. Nämä ovat hyviä ja hyödyllisiä ihmisille.
9. Mutta vältä mielettömiä tutkimuksia ja sukuluetteloita ja riitoja ja kiistoja laista, sillä ne ovat hyödyttömiä ja turhia.
1 Tim. 1:4. 4:7. 6:20. 2 Tim. 2:23. Tiit. 1:14.
10. Eriseuraista ihmistä karta, varoitettuasi häntä kerran, vieläpä toisenkin, Matt. 18:17.
Room. 16:17. 2 Tess. 3:6. 2 Tim. 3:5. 2 Joh. v. 10.
11. sillä tiedäthän, että semmoinen ihminen on joutunut harhaan ja tekee syntiä, ja on itsekin itsensä tuominnut. 1 Tim. 6:4 s.
12. Kun lähetän luoksesi Artemaan tai Tykikon, niin riennä tulemaan tyköni Nikopoliin, sillä siellä olen päättänyt viettää talven. Ef. 6:21.
13. Varusta huolellisesti matkalle Senas, lainoppinut, ja Apollos, ettei heiltä mitään puuttuisi. Ap. t. 18:24. 3 Joh. v. 6.
14. Oppikoot meikäläisetkin harjoittamaan hyviä tekoja, kun välttämätön tarve vaatii, etteivät jäisi hedelmättömiksi. Tiit. 2:14.
15. Terveiset sanovat sinulle kaikki, jotka ovat kanssani. Sano terveiset niille, jotka pitävät meitä rakkaina uskossa. Armo olkoon kaikkien teidän kanssanne! Amen.

PAAVALIN KIRJE FILEMONILLE.

Paavali kiittää Jumalaa Filemonin uskosta ja rakkaudesta ja rukoilee karanneen orjan Onesimon edestä.

Paavali, Kristuksen Jesuksen vanki, ja veli Timoteus rakkaalle Filemonille, työtoverillemme, Ef. 3:1. 4:1.
2. ja Appialle, sisarellemme, ja Arkipolle, taistelutoverillemme, ja talossasi kokoontuvalleseurakunnalle. Kol. 4:17.
3. Armo olkoon teille ja rauha Jumalalta, meidän Isältämme, ja Herralta Jesukselta Kristukselta! Room. 1:7.
4. Minä kiitän Jumalaani aina, kun muistelen sinua rukouksissani,
Ef. 1:15 s. Fil. 1:3 s. Kol. 1:3 s. 1 Tess. 1:2 s. 2 Tess. 1:3. 2 Tim. 1:3.
5. sillä minä olen kuullut sinun rakkaudestasi ja uskostasi, joka sinulla on Herraan Jesukseen, ja kaikkia pyhiä kohtaan:
6. että uskonyhteytesi meidän kanssamme osoittaisi olevansa voimallinen toimimaan Kristuksen hyväksi kaiken sen hyvän tuntemisessa, mikä meillä on. Fil. 1:9.
7. Sillä minä olen saanut paljon iloa ja lohdutusta rakkaudestasi, koska pyhien sydämmet ovat virkistyneet sinun kauttasi, veljeni. 2 Kor. 7:4.
8. Sentähden, vaikka minulla Kristuksessa on paljo rohkeutta käskeä sinua tekemään mitä tulee tehdä,

9. niin rakkauden vuoksi kuitenkin mieluummin pyydän, ollen tämmöinen kuin olen, minä vanha Paavali, ja nyt vielä Jesuksen Kristuksen vankikin — 2 Tim. 1:8.
10. pyydän sinua poikani edestä, jonka kahleissani synnytin, 1 Kor. 4:15. Gal. 4:19. Kol 4:9.
11. Onesimon edestä, tuon sinulle ennen hyödyttömän, mutta nyt sekä sinulle että minulle hyödyllisen; hänet lähetän sinulle takaisin,
12. hänet, se on, oman sydämmeni!
13. Olisin tahtonut pidättää hänet luonani, että hän sinun puolestasi olisi palvellut minua, joka olen evankeliumin kahleissa;
14. mutta ilman sinun suostumustasi en tahdo tehdä mitään, ettei hyvyytesi olisi ikäänkuin pakollinen, vaan vapaaehtoinen 2 Kor. 9:7.
15. Sillä ehkäpä hän sentähden joutui eroamaan sinusta ajaksi, että saisit hänet takaisin ijäksi,
16. ei enää orjana, vaan orjaa enempänä: rakkaana veljenä, ylen rakkaana jo minulle, kuinka paljoa enemmän sitten sinulle, sekä lihan puolesta että Herran omana! Ef. 6:9. 1 Tim. 6:2.
17. Jos siis pidät minua toverina, niin ota hänet vastaan niinkuin minut;
18. mutta jos hän on tehnyt sinulle jotakin vääryyttä tai on sinulle jotain velkaa, niin pane se minun laskuuni.
19. Minä Paavali kirjoitan omalla kädelläni: „Minä sen maksan;" etten minä sinulle sanoisi, että olet minulle velkaa oman itsesikin. Gal. 6:11. 2 Tess. 3:17
20. Niin, veljeni, jospa saisin sinusta hyötyä Herrassa; virvoita sydäntäni Kristuksessa.
21. Luottaen kuuliaisuuteesi kirjoitan sinulle, ja minä tiedän, että teet enemmänkin kuin mitä sanon.
22. Samalla myös sanon: valmista minulle majaa; toivon näet, että minut rukoustenne kautta lahjoitetaan teille. Fil. 1:25. 2:24
23. Terveisiä sanovat sinulle Epafras, vankitoverini Kristuksessa Jesuksessa, Kol. 1:7. 4:12
24. Markus, Aristarkus, Demas ja Luukas, työtoverini. Ap. t. 12:12. 13:5. 19:29. Kol. 4:10,14.
25. Herran Jesuksen Kristuksen armo olkoon teidän henkenne kanssa! Amen. 2 Tim. 4:22.

KIRJE HEBREALAISILLE.

1 Luku.

Jumala on puhunut meille Poikansa kautta, joka on hänen kirkkautensa säteily ja hänen olemuksensa perikuva ja korkeampi enkeleitä.

Sittenkun Jumala muinoin monin erin ja monin tavoin oli puhunut isille profettojen kautta, 4 Moos. 12:6 s. Luuk. 1:70. Gal. 4:4.
2. on hän näinä viimeisinä päivinä puhunut meille Poikansa kautta, jonka hän on pannut kaiken perilliseksi, jonka kautta hän myös maailmat loi, Ps. 2:8. Dan. 7:14. Joh. 1:3. Kol. 1:15 s.
3. ja joka, ollen hänen kirkkautensa säteily ja hänen olemuksensa perikuva ja kantaen kaikki voimansa sanalla, on, sittenkun oli itse kauttansa toimittanut puhdistuksen synneistä, istuutunut Majesteetin oikealle puolelle korkeuksissa, Joh. 14:9. 2 Kor. 4:4. Hebr. 8:1. 9:12.
4. ja tullut enkeleitä niin paljoa paremmaksi, kuin hänen perimänsä nimi on jalompi kuin heidän. Fil. 2:9 s.
5. Sillä kenelle enkeleistä Hän koskaan on sanonut: „Sinä olet minun Poikani, tänä päivänä minä sinut synnytin." tahi: „Minä olen oleva hänen isänsä ja hän on oleva minun poikani?" 2 Sam. 7:14. Ps. 2:7. Ap. t. 13:33. Hebr. 5:5.
6. Ja taas, kun hän tuo esikoisensa maailmaan, sanoo hän: „Ja kumartukoot kaikki Jumalan enkelit häntä rukoilemaan." Ps. 97:7. Room. 8:29.
7. Ja enkeleistä hän sanoo: „Hän tekee enkelinsä tuuliksi ja palvelijansa tulen leimaukseksi;" Ps. 104:4.
8. mutta Pojalle: „Jumala, sinun valtaistuimesi pysyy aina ja ijankaikkisesti, ja sinun valtakuntasi valtikka on oikeuden valtikka. Ps. 45:7 s.
9. Sinä rakastit vanhurskautta ja vihasit vääryyttä; sentähden sinun Jumalasi on voidellut sinut, oi Jumala, riemun öljyllä, sinut enemmän kuin kumppaneitasi." Ap. t. 10:38.
10. Ja: „Sinä, Herra, alussa maan perustit, ja taivaat ovat kättesi tekoja; Ps. 8:4. 102:26 s.
11. ne katoavat, mutta sinä pysyt, ja vanhenevat kaikki niinkuin vaatteet, Jes. 51:6. Luuk. 21:33.
12. ja niinkuin vaipan olet ne kää-

rivä, niinkuin vaatteet ne myös muutetaan; mutta sinä olet sama, ja vuotesi eivät lopu."

13. Kenellepä enkeleistä hän koskaan on sanonut: „Istu minun oikealle puolelleni, kunnes panen vihollisesi jalkojesi astinlaudaksi?"
Ps. 110:1. Matt. 22:44. 1 Kor. 15:25. Ef. 1:20 s. Hebr. 10:12.

14. Eivätkö he kaikki ole palvelevia henkiä, palvelukseen lähetettyjä niitä varten, jotka saavat autuuden periä?
Ps. 34:8. 91:11 s.

2 Luku.

Kristus korkeampi enkeleitä. Hänen pelastuksensa kallis, sillä hän on kärsinyt ja kuollut veljien edestä.

Sentähden tulee meidän sitä tarkemmin ottaa vaari siitä, mitä olemme kuulleet, ettemme vain joutuisi virran vietäviksi.

2. Sillä jos enkelien kautta puhuttu sana pysyi lujana, ja jokainen rikkomus ja tottelemattomuus sai oikeudenmukaisen palkkansa,
5 Moos. 27:26. Ap. t. 7:38,53. Gal. 3:19.

3. kuinka me voimme päästä pakoon, jos emme välitä tuosta niin suuresta pelastuksesta, jonka Herra alkuaan julisti ja joka niiden vahvistamana, jotka olivat sen kuulleet, saatettiin meille, Mark. 1:14 s. Hebr. 10:29. 12:25.

4. kun Jumala yhdessä heidän kanssaan todisti tunnuksin ja ihmein ja monenlaisin voimateoin ja jakamalla Pyhää Henkeä tahtonsa mukaan.
Mark. 16:20. Ap. t. 2:22. 14:3. 1 Kor. 12:4,7,11. 2 Kor. 12:12.

5. Sillä enkelien alle hän ei alistanut tulevaa maailmaa, josta me puhumme.

6. Vaan joku on jossakin paikassa todistanut, sanoen: „Mikä on ihminen, että häntä muistat, tai mikä ihmisen poika, että hänestä huolehdit?
Ps. 8:5 s. 144:3.

7. Sinä teit hänet vähäksi aikaa enkeleitä halvemmaksi, kirkkaudella ja kunnialla hänet seppelöit ja asetit hänet kättesi tekojen herraksi; Hebr. 1:13.

8. kaikki alistit hänen jalkainsa alle." Sillä, alistaessaan kaikki hänen allensa, hän ei jättänyt mitään hänen allensa alistamatta. Mutta nyt emme vielä näe kaikkea hänen allensa alistetuksi. Matt. 28:18. 1 Kor. 15:27.

9. Mutta hänet, joka vähäksi aikaa oli tehty enkeleitä halvemmaksi, Jesuksen, me näemme hänen kuolemansa kärsimyksen tähden kirkkaudella ja kunnialla seppelöidyksi, että hän Jumalan armosta olisi kaikkien edestä maistanut kuoleman. Fil. 2:8 s.

10. Sillä hänen, jonka tähden kaikki on ja jonka kautta kaikki on, sopi, saattaessaan paljon lapsia kirkkauteen, kärsimysten kautta tehdä heidän pelastuksensa päämies täydelliseksi. Luuk. 24:26. Hebr. 12:2.

11. Sillä sekä hän, joka pyhittää, että ne, jotka pyhitetään, ovat kaikki alkuisin yhdestä; josta syystä hän ei häpeäkään kutsua heitä veljiksi,
Matt. 12:50. 25:40. Joh. 15:14. 20:17. Hebr. 13:12.

12. sanoessaan: „Olen julistava nimeäsi veljilleni, seurakunnan keskellä ylistävä sinua kiitosvirsillä;"
Ps. 22:23,26.

13. ja taas: „Olen luottava häneen;" ja taas: „Katso, minä ja lapset, jotka Jumala on antanut minulle."
2 Sam. 22:3. Jes. 8:17 s. Joh. 10:29. 17:6.

14. Koska siis kaikilla lapsilla on veri ja liha, tuli hänkin niistä yhtäläisellä tavalla osalliseksi, jotta hän kuoleman kautta kukistaisi sen, jolla oli kuolema vallassaan, se on perkeleen, Jes. 25:8.
Joh. 1:14. 12:31. 1 Kor. 15:26,54 s. 2 Tim. 1:10.

15. ja vapauttaisi kaikki ne, jotka kuoleman pelvosta kautta koko elämänsä olivat orjuuden alaisia.
Luuk. 1:74. Room. 8:15.

16. Sillä eihän hän ota huostaansa enkeleitä, vaan Abrahamin siemenen hän ottaa huostaansa. Jes. 41:8 s.

17. Sentähden piti hänen kaikessa tulla veljiensä kaltaiseksi, jotta hänestä tulisi laupeas ja uskollinen ylimmäinen pappi Jumalan edessä, sovittaakseen kansan synnit.
Fil. 2:7. Hebr. 4:15. 5:1 s.

18. Sillä sen kautta, että itse on kiusattuna kärsinyt, voi hän kiusatuita auttaa. Matt. 4:1.

3 Luku.

Kehoitus katsomaan Kristukseen, ylimmäiseen pappiimme, joka on Moosesta suurempi. Varoitetaan paatumuksesta ja epäuskosta.

Sentähden, pyhät veljet, jotka olette taivaallisesta kutsumuksesta osalliset, kiinnittäkäät mielenne tunnustuksemme apostoliin ja ylimmäiseen pappiin, Jesukseen, Hebr. 4:14.

2. joka oli uskollinen Hänelle, joka oli hänet asettanut, niinkuin Mooseskin oli „uskollinen koko hänen talossaan." 4 Moos. 12:7.

3. Sillä hän on Mooseksen suhteen katsottu ansaitsevan niin paljoa suuremman kirkkauden, kuin talon rakentajan kunnia on suurempi kuin talon. 2 Kor. 3:7 s.

4. Sillä kukin talo on jonkun rakentama, mutta se, joka on rakentanut kaikki, on Jumala.

5. Ja Mooses tosin oli palvelijana
uskollinen koko hänen talossaan,
todistukseksi siitä, mitä vasta oli
puhuttava,
6. mutta Kristus Poikana, hänen ta-
lonsa haltijana; ja hänen talonsa
olemme me, jos loppuun asti pysym-
me lujina siinä, mihin luotamme ja
mistä kerskaamme toivossa. Matt.24:13.
1 Kor.3:16.6:19.Ef. 2:20 s. Kol.1:23.1 Tim.3:15.
7. Sentähden, niinkuin Pyhä Henki
sanoo: ,,Tänään, jos kuulette hänen
äänensä, Ps. 95:8 s.
8. älkäät paaduttako sydämmiänne,
niinkuin silloin kun katkeroititte hä-
net, kiusauksen päivänä erämaassa,
2 Moos. 17:1 s. 4 Moos, 20:2 s., 13. 5 Moos.33:8.
9. jossa isänne kiusasivat minua ja
koettelivat, ja näkivät tekoni neljä-
kymmentä vuotta;
10. jonka tähden minä vihastuin täl-
le sukukunnalle ja sanoin: ,aina he
eksyvät sydämmessään;' mutta he
eivät oppineet tuntemaan teitäni,
11. niin että minä vihassani van-
noin: ,he eivät pääse minun le-
pooni." Ps. 95:11.
12. Katsokaat, veljet, ettei vain ke-
nelläkään teistä ole pahaa, epäus-
koista sydäntä, niin että hän luopuu
elävästä Jumalasta, Hebr. 12:15.
13. vaan kehoittakaat toisianne joka
päivä, niinkauan kun sanotaan ,,tä-
nään", ettei teistä kukaan synnin pet-
tämänä paatuisi; Jes.55:6. 1 Tess.5:11.14.
14. sillä me olemme Kristuksesta
osallisiksi tulleet, kunhan vain pi-
dämme ensimmäisen luottamuksen
lujana loppuun asti. Hebr. 6:11.
15. Kun sanotaan: ,,Tänään, jos kuu-
lette hänen äänensä, älkäät paadut-
tako sydäntänne, niinkuin silloin kun
katkeroititte hänet;' — Hebr. 4:7.
16. ketkä sitten, vaikka kuulivat, kat-
keroittivat hänet? Eivätköhän kaik-
ki, jotka olivat Mooseksen johdolla
lähteneet Egyptistä?
17. Mutta keille hän oli vihoissaan
neljäkymmentä vuotta? Eikö niille,
jotka olivat syntiä tehneet, joiden
ruumiit kaatuivat erämaassa?
4 Moos. 14:19,31,33. 26:65. 1 Kor. 10:5,10.
18. Mutta keille hän vannoi, ettei-
vät pääsisi hänen lepoonsa? Eikö
tottelemattomille?
19. Ja niin me näemme, etteivät he e-
päuskon vuoksi voineet siihen päästä.

4 Luku.

Lupaus päästä Jumalan lepoon. Kehoitus kuuliaisuudessa pyrkimään siihen. Suuri ylimmäinen pappi.

Varokaamme siis, koska lupaus on
päästä hänen lepoonsa, ettei ha-
vaittaisi jonkun teistä jääneen jäl-
jelle.
2. Sillä hyvä sanoma on julistettu
meille niinkuin heillekin; mutta
kuulemansa sana ei hyödyttänyt hei-
tä, koska se ei uskossa sulautunut
niihin, jotka sen kuulivat.
3. Sillä me, jotka uskomme, tulem-
me lepoon, niinkuin hän on sanonut:
,,Niin vannoin vihassani: he eivät
pääse minun lepooni," vaikka hänen
tekonsa olivat valmiina maailman
perustamisesta asti. Ps.95:11. Hebr.3:11.
4. Sillä yhdessä paikassa hän on seit-
semännestä päivästä sanonut näin:
,,Ja Jumala lepäsi seitsemäntenä päi-
vänä kaikista teoistaan;" 1 Moos. 2:2.
5. ja tässä taas: ,,He eivät pääse
minun lepooni."
6. Koska siis niin on, että muuta-
mat pääsevät siihen, ja ne, joille hy-
vä sanoma ensin julistettiin, eivät
päässeet siihen tottelemattomuuden
tähden,
7. niin hän taas määrää päivän, ,,tä-
män päivän," sanomalla Davidin
kautta niin pitkän ajan jälkeen, niin-
kuin ennen on sanottu: ,,Tänä päivä-
nä, jos kuulette hänen äänensä, äl-
käät paaduttako sydäntänne."
Hebr. 3:7,15.
8. Sillä jos Josua olisi saattanut hei-
dät lepoon, niin hän ei puhuisi toi-
sesta, senjälkeisestä päivästä.
5 Moos. 31:7. Jos. 22:4.
9. Niinmuodoin on Jumalan kan-
salla sabbatinlepo vieläodotettavana.
10. Sillä joka on päässyt hänen le-
poonsa, on saanut levon teoistaan,
hänkin, niinkuin Jumala omistaan.
Ilm. 14:13.
11. Ahkeroikaamme siis päästä tuo-
hon lepoon, jottei kukaan lankeaisi
ja hänestä tulisi samallainen tottele-
mattomuuden esimerkki.
12. Sillä Jumalan sana on elävä ja
voimallinen ja terävämpi kuin mi-
kään kaksiteräinen miekka, ja tun-
kee läpi, kunnes eroittaa sielun ja
hengen, liitokset sekä ytimet, ja on sy-
dämmen ajatusten ja aikeitten tuoma-
ri; Saarn.12:11. Jes.49:2. Jer.23:29. Joh.12:48.
1 Kor. 14:24. Ef. 6:17. 1 Piet. 1:23. Ilm.1:16.
13. eikä mikään luotu ole hänelle
näkymätön, vaan kaikki on alaston-
ta ja paljastettua hänen silmäinsä
edessä, ja hänelle meidän on tehtä-
vä tili. Ps.33:13 s. 34:16 s. 139:1 s., 11 s.
14. Kun meillä siis on suuri ylim-
mäinen pappi, läpi taivasten kulke-
nut, Jesus, Jumalan Poika, niin pi-
täkäämme kiinni tunnustuksesta.
Hebr. 3:1. 6:20. 7:26. 9:11 s. 10:23.
15. Sillä meidän ylimmäinen pap-

pimme ei ole semmoinen, joka ei voi
säälijä heikkouksiamme, vaan joka
on ollut kaikessa kiusattuna samalla
lailla kuin mekin, kuitenkin ilman
syntiä. Jes. 53:9. Matt. 4:1.
Luuk. 22:28. 2 Kor. 5:21. Hebr. 2:17 s. 1 Piet. 2:22.
16. Käykäämme sentähden pelottomasti armon istuimen eteen, jotta saisimme laupeuden ja löytäisimme armon, avuksemme oikeaan aikaan.
Ef. 3:12. Hebr. 10:19. 1 Joh. 3:21.

5 Luku.

Kristus on asetettu ylimmäiseksi papiksi Melkisedekin tavoin, ja hän on tullut ijankaikkisen autuuden aikaansaajaksi.

Sillä jokainen ylimmäinen pappi, ollen ihmisten joukosta otettu, asetetaan ihmisten hyväksi niitä asioita varten, joita on tehtävä Jumalaan nähden, uhraamaan lahjoja ja uhreja syntien edestä,
2 Moos. 28:1. Hebr. 8:3.
2. ja hän voi säälien kohdella tietämättömiä ja eksyviä, koska hän itsekin on heikkouden alainen,
Hebr. 2:17 s. 4:15.
3. ja tämän heikkoutensa tähden hänen täytyy, samoinkuin kansan puolesta, niin itsensäkin puolesta uhrata syntien edestä.
3 Moos. 4:3. 9:7. 16:6. Hebr. 7:27. 9:7.
4. Eikä kukaan saa sitä arvoa ottamalla sitä itse itselleen, vaan Jumalan kutsumana, niinkuin Aaronkin.
1 Aik. 23:13.
5. Niinpä Kristuskaan ei itse nostanut itseään tuohon ylimmäisen papin kunniaan, vaan hän, joka sanoi hänelle: „Sinä olet minun Poikani, tänä päivänä minä sinut synnytin;“
Ps. 2:7. Joh. 8:54. Hebr. 1:5.
6. niinkuin hän toisessakin paikassa sanoo: „Sinä olet pappi ijankaikkisesti, Melkisedekin tavoin.“
1 Moos. 14.18 s. Ps. 110:4. Hebr. 7:17.
7. Ja lihansa päivinä hän kovalla huudolla ja kyyneleillä uhrasi rukouksia ja anomuksia sille, joka voi pelastaa hänet kuolemasta; ja hänen rukouksensa kuultiin hänen jumalanpelkonsa tähden.
Matt. 26:39. 27:46, 50. Luuk. 22:41 s. Joh. 12:27.
8. Ja niin hän, vaikka oli Poika, oppi kuuliaisuuden siitä, mitä kärsi,
Fil. 2:8.
9. ja kun oli päässyt täydelliseksi, tuli hän ijankaikkisen autuuden aikaansaajaksi kaikille, jotka ovat hänelle kuuliaisia,
Jes. 45:17. Room. 1:5. Hebr. 2:10.
10. hän, jota Jumala nimitti „ylimmäiseksi papiksi Melkisedekin tavoin“
11. Tästä meillä on paljo sanottavaa, ja sitä on vaikea sanoin selittää, koska olette käyneet kovakorvaisiksi.
12. Sillä te, joiden olisi jo aika olla opettajia, olette taas sen tarpeessa, että teille opetetaan Jumalan sanojen ensimmäisiä alkeita; ja olette tulleet sellaisiksi, jotka tarvitsevat maitoa eikä vahvaa ruokaa.
1 Kor. 3:1 s. 1 Piet. 2:2.
13. Sillä jokainen, joka vielä nauttii maitoa, on kokematon vanhurskauden sanassa, sillä hän on lapsi;
1 Kor. 14:20. Ef. 4:14.
14. mutta vahva ruoka on täysi-ikäisiä varten, niitä varten, joiden aistit tottumuksesta ovat harjaantuneet eroittamaan hyvän pahasta. Fil. 1:10.

6 Luku.

Kehoitus pyrkimään täydellisyyteen. Uskolla ja kärsivällisyydellä tulee meidän omistaa Jumalan lujat, valalla vahvistetut lupaukset.

Jättäkäämme sentähden Kristuksen opin alkeet ja pyrkikäämme täydellisyyteen, laskematta taas uudestaan tuota perustusta, joka on parannus kuolleista töistä ja usko Jumalaan,
2. ja oppi kasteista ja kätten päällepanemisesta, kuolleitten ylösnousemisesta ja ijankaikkisesta tuomiosta;
3. ja niin me tahdomme tehdä, jos Jumala muutoin sen sallii. Jaak. 4:15.
4. Sillä mahdotonta on niitä, jotka kerran ovat valistetut ja taivaallista lahjaa maistaneet ja Pyhästä Hengestä osallisiksi tulleet,
Matt. 12:31, 45. Hebr. 10:26. 1 Joh. 5:16.
5. ja maistaneet Jumalan hyvää sanaa ja tulevan maailman voimia,
6. ja jotka sitten ovat luopuneet — mahdotonta on heitä taas uudistaa parannukseen, he kun jälleen itsellensä ristiinnaulitsevat Jumalan Pojan ja häntä julki häpäisevät.
2 Piet. 2:20.
7. Sillä maa, joka särpää sisäänsä sen päälle usein tulevan sateen ja kantaa viljan hyödyksi niille, joita varten sitä viljelläänkin, saa siunauksen Jumalalta;
8. mutta maa, joka tuottaa orjantappuroita ja ohdakkeita, on kelvoton ja lähellä kirousta, ja sen loppu on, että se poltetaan. Matt. 21:19.
9. Mutta teistä, rakastetut, uskomme sitä, mikä on parempaa ja mikä tulee teille pelastukseksi — vaikka puhummekin näin.
10. Sillä Jumala ei ole väärämielinen, niin että unohtaisi teidän työnne ja rakkautenne, jota olette osoit-

taneet hänen nimeänsä kohtaan, kun palvelitte pyhiä, ja vielä palvelette.
San. 14:31. Matt. 10:42. 25:40. Mark. 9:41. Joh. 13:20. Room. 3:4. 1 Kor. 15:58.
11. Mutta me halajamme sitä, että kukin teistä osoittaisi samaa harrastusta säilyttääkseen toivon varmuuden loppuun asti,
12. ettette kävisi veltoiksi, vaan että teistä tulisi niiden seuraajia, jotka uskon ja kärsivällisyyden kautta perivät sen, mikä on luvattu.
13. Sillä kun Jumala oli antanut lupauksen Abrahamille, vannoi hän itsensä kautta, koska hänellä ei ollut ketään suurempaa kenen kautta vannoa,
1 Moos. 22:16 s. Ps. 105:9. Luuk. 1:73.
14. ja sanoi: ,,Totisesti, siunaten minä sinut siunaan ja enentäen minä sinut enennän,“ 1 Moos. 12:2 s.
15. ja näin Abraham, kärsivällisesti odotettuaan, sai mitä oli luvattu.
Hebr. 10:36.
16. Ihmiset näet vannovat suurempansa kautta, ja vala on heille vahvistukseksi ja tekee lopun kaikista vastaväitteistä. 2 Moos. 22:11.
17. Sentähden, kun Jumala tahtoi vielä tehokkaammin lupauksen perillisille osoittaa, että hänen päätöksensä on muuttumaton, takasi hän sen valalla,
18. jotta me, jotka olemme päässeet pelastumaan, saisimme näistä kahdesta muuttumattomasta asiasta, joissa Jumala ei mitenkään ole voinut valehdella, voimallisen kehoituksen pitämään kiinni edessämme olevasta toivosta. 4 Moos. 23:19. Tiit. 1:2.
19. Se on meille ikäänkuin sielun ankkuri, varma ja luja, joka ulottuu esiripun sisäpuolelle asti,
20. jonne Jesus edelläjuoksijana meidän edestämme on mennyt, tultuaan ylimmäiseksi papiksi Melkisedekin tavoin ijankaikkisesti.
Hebr. 3:1. 4:14. 8:1. 9:11 s.

7 Luku.

Melkisedek Kristuksen esikuva. Kristus on Jumalan valalla asettama ylimmäinen pappi, ainoa, täydellinen pelastaja, synnitön, joka kerta kaikkiaan uhrasi itsensä kansan syntien edestä.

Sillä tämä Melkisedek, Salemin kuningas, Jumalan, korkeimman pappi, joka meni Abrahamia vastaan, hänen palatessaan kuninkaita voittamasta, ja siunasi hänet; 1 Moos. 14:18 s.
2. jolle Abraham myös antoi kymmenykset kaikesta ja joka ensiksi, niinkuin hänen nimensäkin sanoo, on ,,vanhurskauden kuningas“, mutta sitten myöskin ,,Salemin kuningas“, se on ,,rauhan kuningas“;
3. jolla ei ole isää, ei äitiä, ei sukua, jolla ei ole päiväinsä alkua eikä elämänsä loppua, mutta joka on Jumalan Pojan kaltaiseksi kuvattu — hän pysyy pappina ainaisesti.
4. Katsokaatpa, kuinka suuri tämä on, jolle itse patriarkka Abraham antoi kymmenykset parhaimmasta saaliistaan.
5. Onhan niillä Levin pojista, jotka saavat pappeuden, käsky lain mukaan ottaa kymmenyksiä kansalta, se on veljiltään, vaikka nämä ovatkin Abrahamin kupeista lähteneet;
4 Moos. 18:21 s., 26. 5 Moos. 18:1 s.
6. mutta hän, joka ei polveutunut heistä, otti kymmenykset Abrahamilta ja siunasi sen, jolla oli lupaukset. Room. 4:13.
7. Mutta kieltämätöntähän on, että halvempi saa siunauksen paremmaltaan.
8. Ja täällä tosin kuolevaiset ihmiset ottavat kymmenyksiä, mutta siellä se, jonka todistetaan elävän.
9. Ja Abrahamin kautta, niin sanoakseni, on Levikin, joka ottaa kymmenyksiä, saanut maksaa kymmenyksiä;
10. sillä hän oli vielä isänsä kupeissa, kun Melkisedek meni tätä vastaan.
11. Jos siis täydellisyys olisi ollut saavutettavissa leviläisen pappeuden kautta, sillä sen alla laki kansalle säädettiin, miksi sitten oli tarpeen, että toisellainen pappi nousi Melkisedekin tavoin, eikä tullut nimitetyksi Aaronin tavoin? Gal. 2:21.
12. Sillä pappeuden muuttuessa tapahtuu välttämättä lainkin muutos.
13. Sillä se, josta tämä sanotaan, oli toista sukukuntaa, josta ei kukaan ole alttaritointa hoitanut;
14. onhan tunnettua, että Herramme on noussut Juudasta, jolle sukukunnalle Mooses ei puhunut papeista mitään. 4 Moos. 24:17.
Jes. 11:1. Matt. 1:1 s. Room. 1:3. Ilm. 5:5.
15. Ja tämä käy vielä paljoa selvemmäksi, kun toisellainen, Melkisedekin kaltainen pappi nousee,
16. joka ei ole siksi tullut lihallista polveutumista vaativan lain mukaan, vaan katoamattoman elämän voiman mukaan.
17. Sillä näin todistetaan: ,,Sinä olet pappi ijankaikkisesti, Melkisedekin tavoin.“ Ps. 110:4. Hebr. 5:6.
18. Täten kyllä entinen säännös kumotaan, koska se oli voimaton ja hyödytön Room. 8:3. Gal. 4:9.
19. — laki ei näet tehnyt mitään täy-

dellliseksi—mutta sijaan pannaan parempi toivo, jonka kautta lähestymme Jumalaa. Joh.1:17.
Ap.t.13:38 s. Room.3:20 s. Ef.2:18. 3:11 s.
20. Ja mikäli tämä ei tapahtunut
ilman valantekoa – nuo näet ovat
ilman valaa tulleet papeiksi,
21. mutta tämä valalla, sen asettamana, joka sanoi hänelle: ,,Herra
on vannonut eikä sitä kadu: ,Sinä
olet pappi ijankaikkisesti' " –
22. sikäli on myös se liitto parempi, jonka takaajaksi Jesus on tullut.
Hebr.8:6. 12:24.
23. Ja noita toisia pappeja on täytynyt olla useampia, koska kuolema ei
ole sallinut heistä kenenkään pysyä;
24. mutta tällä on katoamaton pappeus sentähden, että hän pysyy
ijankaikkisesti, Hebr.9:24.
25. jonka tähden hän myös voi täydellisesti pelastaa ne, jotka hänen
kauttaan Jumalaa lähestyvät, koskapa hän aina elää rukoillakseen heidän edestään. Room.8:34. 1 Joh.2:1 s.
26. Ja sellainen ylimmäinen pappi
meille sopikin, pyhä, viaton, tahraton, syntisistä eroitettu ja taivaita
korkeammaksi tullut, Hebr.4:14 s.
27. jonka ei joka päivä ole tarvis,
niinkuin ylimmäisten pappien, ensiksi uhrata omien syntiensä edestä
ja sitten kansan; sillä tämän hän teki
kerta kaikkiaan, uhratessaan itsensä. 3 Moos.9:7. 16:3,6,11. Hebr.5:2. 9:7,11 s.
28. Laki näet asettaa ylimmäisiksi
papeiksi ihmisiä, jotka ovat heikkoja, mutta valan sana, joka on myöhäisempi kuin laki, asettaa Pojan,
ijankaikkisesti täydelliseksi tehdyn.
Hebr.2:10. 5:1 s,9.

8 Luku.

Kristus toimittaa ylimmäisenä pappina palvelusta Jumalan rakentamassa majassa, ja on uuden liiton välittäjä.

Mutta pääkohtana siinä, mitä puhumme, on tämä: meillä on sellainen ylimmäinen pappi, joka istuu
Majesteetin valtaistuimen oikealla
puolella taivaissa, Ps.110:1.
Ef.1:20. Kol.3:1. Hebr.1:3. 4:14. 12:2.
2. tehdäkseen palvelusta pyhäkössä, siinä oikeassa majassa, jonka on
rakentanut Herra eikä ihminen.
Hebr.9:8,11,24. 10:21.
3. Sillä jokainen ylimmäinen pappi
asetetaan uhraamaan lahjoja ja uhreja, jonka tähden on välttämätöntä,
että tälläkin on jotakin uhraamista.
Ef.5:1. Hebr.5:1.
4. Jos hän siis olisi maan päällä, ei
hän olisikaan pappi, koska jo on olemassa niitä, jotka lain mukaan esiinkantavat lahjoja,
5. ja jotka palvelevat siinä, mikä on
taivaallisten jäljennös ja varjokuva,
niinkuin ilmaistiin Moosekselle, kun
hänen oli valmistettava maja. ,,Katso", sanotaan hänelle, ,,että teet
kaikki sen kuvan mukaan, joka
näytettiin sinulle vuorella".
2 Moos.25:40. Kol.2:17. Hebr.10:1.
6. Mutta nyt hän on saanut niin paljoa jalomman viran, niinkuin on paremman liiton välittäjäkin, liiton, joka on paremmille lupauksille perustettu. 2 Kor.3:6 s. Hebr.7:22. 12:24.
7. Sillä jos tuo ensimmäinen olisi
ollut moitteeton, ei toiselle olisi etsitty sijaa.
8. Sillä moittien heitä hän sanoo:
,,Katso, tulee päiviä, sanoo Herra, jolloin minä Israelin huonekunnan
kanssa ja Juudan huonekunnan
kanssa teen uuden liiton, Jer.31:31 s.
9. en sellaista liittoa, jonka tein heidän isiensä kanssa sinä päivänä, kun
tartuin heidän käteensä viedäkseni
heidät pois Egyptin maasta. Sillä he
eivät pysyneet minun liitossani, ja
niin minäkään en heistä huolinut,
sanoo Herra.
10. Sillä se liitto, jonka noiden päivien kuluttua olen tekevä Israelin
huonekunnan kanssa, on tämä, sanoo Herra: olen paneva lakini heidän
mieleensä, ja heidän sydämmeensä
olen ne kirjoittava, ja olen oleva heidän Jumalansa, ja he ovat minun
kansani. Jer.24:7. Sak.8:8. Hebr.10:16 s.
11. Ja silloin ei kenenkään tarvitse
opettaa kansalaistaan eikä kenenkään veljeään, sanoen: ,Tunne Herra'; sillä kaikki tuntevat minut, heidän pienimmästään aina suurimpaan saakka. Jer.54:13. Joh.6:45. 1 Joh.2:27.
12. Sillä minä olen antava anteeksi
heidän vääryytensä enkä ole heidän syntejään ja vääryyttänsä enää
muistava."
13. Sanoessaan ,,uuden" hän on julistanut ensimmäisen liiton vanhentuneeksi; mutta se mikä vanhenee
ja on aikansa elänyt, on häviötänsä
lähellä. Room.10:4.

9 Luku.

Ensimmäisen liiton pyhäkkö oli vaillinainen ja ainoastaan esikuvana. Kristus on mennyt oikeaan pyhäkköön, taivaasen, ja uhraamalla oman itsensä aikaansaanut ijankaikkisen lunastuksen.

Olihan tosin ensimmäiselläkin liitolla sääntöjä jumalanpalvelusta
varten ja maallinen pyhäkkönsä.
2 Moos. 25:1. 36:1.
2. Sillä maja oli valmistettu, etumainen, jossa oli sekä kynttiläjalka

että pöytä ja näkyleivät, ja sen nimi on „pyhä". 2 Moos.25:23,31 s. 3 Moos.24:2.
3. Mutta toisen esiripun takana oli se maja, jonka nimi on „kaikkein pyhin;" 2 Moos.26:33 s.
4. siinä oli kultainen suitsutus-alttari ja liiton arkki, yltympäri kullalla silattu, jossa kultainen mannaa sisältävä astia ja Aaronin kukoistanut sauva ja liiton taulut; 2 Moos. 16:33. 25:10,16. 30:1. 4 Moos. 17:8 s. 1 Kun. 8:9.
5. ja arkin päällä kirkkauden kerubit varjostamassa armoistuinta; — mutta näistä nyt ei ole syytä puhua kustakin erikseen.
6. Kun nyt kaikki on näin järjestetty, menevät papit joka aika etumaiseen majaan jumalanpalvelusta toimittamaan, 4 Moos. 18:3 s.
7. mutta toiseen majaan menee ainoastaan ylimmäinen pappi kerran vuodessa, — ei ilman verta, jonka hän uhraa itsensä edestä ja kansan rikkomusten edestä. 2 Moos. 30:10. 3 Moos. 16:1,3. Hebr. 5:3.
8. Täten Pyhä Henki osoittaa, että tie pyhäkköön vielä on ilmaisematta, niinkauan kun etumainen maja vielä on olemassa. Jes.35:8. Joh.14:6. Hebr.10:19s.
9. Tämä on nykyiseen aikaan kohdistuva vertauskuva, ja sen mukaisesti uhrataan lahjoja ja uhreja, jotka eivät voi tehdä hänen omaantuntoonsa nähden täydelliseksi sitä, joka näin jumalanpalvelusta toimittaa,
10. vaan jotka, samoinkuin ruuat ja juomat ja erilaiset pesot, ovat ainoastaan lihan sääntöjä, uuden järjestyksen aikaan asti asetettuja. 2 Moos. 29:4. 3 Moos. 11:1 s. 4 Moos. 19:7.
11. Mutta kun Kristus tuli tulevaisen hyvän ylimmäiseksi papiksi, meni hän suuremman ja täydellisemmän majan kautta, joka ei ole käsin tehty, se on, joka ei ole tätä luomakuntaa, Hebr. 3:1. 4:14. 8:1.
12. ei kauristen ja vasikkain veren kautta, vaan oman verensä kautta kerta kaikkiaan pyhäkköön ja sai aikaan ijankaikkisen lunastuksen. Ap. t. 20:28. Hebr. 10:10 s. 1 Piet. 1:18 s.
13. Sillä jos kauristen ja härkäin veri ja hiehon tuhka, saastaisten päälle vihmottuna, pyhittää lihanpuhtauteen, 4 Moos. 19:2.
14. kuinka paljoa enemmän Kristuksen veri, joka ijankaikkisen Hengen kautta uhrasi itsensä viattomana Jumalalle, on puhdistava meidän omantuntomme kuolleista teoista palvelemaan elävää Jumalaa! Luuk. 1:74. Room. 6:13. Gal. 1:4. 2:20. 1 Tess. 1:9. Tiit. 2:14. 1 Joh. 1:7. Ilm. 1:5.
15. Ja sentähden hän on uuden liiton välittäjä, jotta sen perustuksella, että hänen kuolemansa on tapahtunut lunastukseksi ensimmäisen liiton aikuisista rikkomuksista, ne jotka ovat kutsutut, saisivat luvatun ijankaikkisen perinnön. Room. 3:25. 1 Tim. 2:5. Hebr. 12:24. 1 Piet. 3:18.
16. Sillä missä on olemassa testamentti, siinä on sen tekijän kuolema tuleva lisäksi;
17. sillä vasta kuoleman jälkeen testamentti on pitävä, koska se ei milloinkaan ole voimassa tekijänsä eläessä. Gal. 3:15.
18. Sentähden ei myöskään ensimmäistä liittoa verettä vihitty.
19. Sillä kun Mooses oli kaikelle kansalle julkilukenut kaikki käskyt, niinkuin ne laissa kuuluvat, otti hän vasikkain ja kauristen veren ynnä vettä ja purppuravillaa ja isoppia ja vihmoi sekä itse kirjan että kaiken kansan, 2 Moos. 24:3 s. 3 Moos. 14:4.
20. sanoen: „Tämä on sen liiton veri, jonka Jumala on säätänyt teitä varten."
21. Ja samoin hän verellä vihmoi majankin ja kaikki palvelukseen kuuluvat kalut. 2 Moos. 29:21 36. 3 Moos. 8:15,19.
22. Niin miltei kaikki puhdistetaan lain mukaan verellä, ja ilman verenvuodatusta ei tapahdu anteeksi-antamista. 3 Moos. 17:11. Ef. 1:7.
23. On siis välttämätöntä, että taivaallisten jäljennökset tällä tavoin puhdistetaan, mutta että taivaalliset itse ovat puhdistettavat paremmilla uhreilla kuin nämä.
24. Sillä Kristus ei mennyt käsin tehtyyn pyhäkköön, joka vain on oikean kuva, vaan itse taivaasen, nyt esiintyäkseen Jumalan kasvojen edessä meidän hyväksemme; Room. 8:34. 1 Joh. 2:1.
25. eikä myöskään uhratakseen itseään monta kertaa, niinkuin ylimmäinen pappi joka vuosi menee pyhäkköön, vierasta verta mukanaan, 2 Moos. 30:10. Hebr. 7:27.
26. sillä muutoin hänen olisi pitänyt kärsiä monta kertaa maailman perustamisesta asti; vaan nyt hän on yhden ainoan kerran maailman-aikojen lopulla ilmestynyt poistaakseen synnin uhraamalla itsensä. Gal. 4:4.
27. Ja samoinkuin ihmisille on määrätty, että heidän kerran pitää kuoleman, mutta senjälkeen tulee tuomio, 1 Moos. 3:19.
28. samoin Kristuskin, kerran uhrattuna ottaakseen pois monien synnit, on toistamiseen ilman syntiä il-

mestyvä niille, jotka häntä odottavat
pelastukseksensa. Jes. 53:12. Matt. 26:28.
Room. 5:6 s. Fil. 3:20. 1 Piet. 2:24. 3:18.

10 Luku.

Kristuksen uhrin täydellisyys. Meidän tulee pelottomasti käydä näin avattua tietä Jumalan tykö ja kehoittaa toisiamme rakkauteen.

Sillä laki on vain tulevan hyvän
varjo, eikä itse kappalten perikuva,
sentähden se ei koskaan voi
samoilla jokavuotisilla uhreilla, joita
he alinomaa kantavat esiin, tehdä
niiden tuojia täydellisiksi;
1 Kol. 2:17. Hebr. 7:19. 8:5. 9:9.
2. sillä eiköhän muutoin olisi lakattu
niitä uhraamasta, koskapa näillä,
jotka jumalanpalvelustaan toimittivat,
kerran puhdistettuina, ei enää olisi
ollut mitään tietoisuutta synneistä?
3. Mutta ne ovat jokavuotisena muistutuksena
synneistä. 3 Moos. 16:21.
4. Sillä mahdotonta on, että härkäin
ja kauristen veri voi ottaa pois syntejä.
3 Moos. 16:14.
5. Sentähden hän maailmaan tullessaan
sanoo: ,,Uhria ja antia et
tahtonut, mutta ruumiin sinä valmistit
minulle; Ps. 40:7 s. 50:9. 51:18.
Jes. 1:11. Jer. 6:20. Am. 5:21.
6. polttouhreihin ja syntiuhreihin
et mielistynyt.
7. Silloin minä sanoin: ,Katso, minä
tulen — kirjassa on minusta kirjoitettu —
tekemään sinun tahtosi, Jumala!'"
8. Kun hän ensin sanoo: ,,Uhreja
ja anteja ja polttouhreja ja syntiuhreja
et tahtonut etkä niihin mielistynyt",
vaikka niitä lain mukaan
uhrataankin,
9. sanoo hän sitten: ,,Katso, minä
tulen tekemään sinun tahtosi." Hän
poistaa ensimmäisen, asettaakseen
toisen.
10. Ja juuri tämän tahdon perusteella
me olemme pyhitetyt Jesuksen
Kristuksen ruumiin uhrilla kerta
kaikkiaan. Hebr. 9:12, 28.
11. Ja papit seisovat päivän toisensa
perästä palvelustaan toimittamassa
ja usein uhraamassa samoja uhreja,
jotka eivät koskaan voi syntejä
poistaa; 2 Moos. 29:38.
12. mutta tämä on, uhrattuaan yhden
ainoan uhrin syntien edestä,
ainiaaksi istuutunut Jumalan oikealle
puolelle, Hebr. 1:3. 8:1.
13. ja odottaa nyt vain, että hänen
vihollisensa pannaan hänen jalkainsa
astinlaudaksi. Hebr. 1:13.
14. Sillä yhdellä uhrilla hän on ainiaaksi
tehnyt täydellisiksi ne, jotka
pyhitetään. Hebr. 9:26.
15. Todistaahan sen meille Pyhä
Henkikin; sillä sanottuaan:
16. ,,Tämä on se liitto, jonka noiden
päivien kuluttua olen tekevä heidän
kanssaan," sanoo Herra: ,,Olen
antava lakini heidän sydämmeensä
ja heidän mieleensä olen ne kirjoittava;
Jer. 31:33 s. Room. 11:27. Hebr. 8:10.
17. enkä minä ole heidän syntejään
ja vääryyttään enää muistava."
18. Mutta missä synnit ovat anteeksi
annetut, siinä ei ole enää uhria
niiden edestä.
19. Koska meillä siis, veljet, on luja
luottamus siihen, että meillä Jesuksen
veren kautta on pyhäkköön pääsö,
Matt. 27:51. Joh. 10:9.
Room. 5:2. Ef. 2:13, 18. 3:12. Hebr. 9:7 s.
20. jonka hän on vihkinyt meille
uudeksi ja eläväksi esiripun kautta,
se on hänen lihansa kautta, kulkevaksi
tieksi,
21. ja koska meillä on suuri pappi,
Jumalan huoneen haltija, Hebr. 4:14.
22. niin käykäämme esiin totisin sydämmin
täydessä uskon varmuudessa,
sydän vihmottuna puhtaaksi pahasta
omastatunnosta,
Hes. 36:25. Ef. 5:26. Jaak. 1:6.
23. ja pestynä ruumiin puolesta puhtaalla
vedellä, pysykäämme järkähtämättä
toivomme tunnustuksessa,
sillä hän, joka antoi lupauksen, on
uskollinen; 1 Kor. 1:9. 1 Tess. 5:24.
24. ja valvokaamme toinen toistamme
kehoittaaksemme toisiamme rakkauteen
ja hyviin tekoihin,
25. ja älkäämme jättäkö omaa seurakuntaamme,
niinkuin muutamien on
tapana, vaan neuvokaamme toisiamme,
sitä enemmän, kun näette tuon
päivän lähestyvän.
Room. 13:11. 1 Kor. 10:11. Kol. 3:16.
26. Sillä jos me tahallamme teemme
syntiä, päästyämme tuntemaan totuuden,
niin ei ole enää olemassa
uhria syntiemme edestä,
4 Moos. 15:30. Hebr. 6:4 s. 2 Piet. 2:20. 1 Joh. 5:16.
27. vaan hirmuinen tuomion odotus
ja kiivas tuli, joka on syövä vastustajat.
Sef. 1:18. 3:8.
28. Joka rikkoo Mooseksen lain, hänen
on armotta kuoltava kahden tai
kolmen henkilön todistuksen nojalla;
4 Moos. 35:30. 5 Moos. 17:6. 19:15.
29. kuinka paljoa kovemman rangaistuksen
luulettekaan sen ansaitsevan,
joka tallaa jalkoihinsa Jumalan
Pojan ja pitää epäpyhänä liiton
veren, jonka kautta hän on pyhitetty,
ja joka armon Henkeä pilkkaa.
1 Kor. 11:25. Hebr. 2:3. 12:25.
30. Sillä tunnemmehan hänet, joka
on sanonut: ,,Minun on kosto, minä

olen maksava;" ja vielä: „Herra on tuomitseva kansansa."
5 Moos. 32:35 s. Room. 12:19.
31. Hirmuista on langeta elävän Jumalan käsiin.
32. Mutta muistakaat entisiä päiviä, jolloin te, valon saatuanne, kestitte monien kärsimysten taistelun,
Fil. 1:29 s.
33. kun toiselta puolen häväistyksin ja ahdistuksin olitte maailman pilkaksi asetetut, toiselta puolen taas jouduitte osallisiksi niiden kärsimyksiin, joiden kävi samalla tavalla.
1 Kor. 4:9.
34. Sillä vankien kanssa te olette kärsineet ja ilolla pitäneet hyvänänne omaisuutenne ryöstön, tietäen, että teillä on parempi tavara, joka aina pysyy.
Matt. 5:12. 6:19 s. 19:21. Ap.t. 5:41. Jaak. 1:2.
35. Älkäät siis heittäkö pois uskallustanne, jonka palkka on suuri.
Matt. 10:32.
36. Sillä te tarvitsette kärsivällisyyttä, tehdäksenne Jumalan tahdon ja saadaksenne sen, mikä on luvattu.
Luuk. 21:19. Hebr. 6:12. Jaak. 5:8.
37. Sillä vielä vähän aikaa, niin „tulee hän, joka on tuleva, eikä viivyttele;"
Hab. 2:3 s.
38. mutta „vanhurskas on uskosta elävä," ja „joka vetäytyy pois, ei minun sieluni mielisty häneen."
Room. 1:17. Gal. 3:11.
39. Mutta me emme ole niitä, jotka vetäytyvät pois, itsellensä kadotukseksi, vaan niitä, jotka uskovat sielunsa pelastukseksi.

11 Luku.

Uskon voima ja esimerkit.

Mutta usko on luja luottamus siihen, mitä toivotaan, vakaumus asioista, jotka eivät näy.
Room. 8:38. 1 Kor. 2:9. 2 Kor. 5:7.
2. Sillä siitä vanhat ovat saaneet hyvän todistuksen.
3. Uskon kautta tajuamme, että maailmat ovat rakennetut Jumalan sanalla, niin että se mikä nähdään, ei ole syntynyt näkyväisestä.
1 Moos. 1:1 s. Ps. 33:6. 148:5. 2 Piet. 3:5.
4. Uskon kautta Abel uhrasi Jumalalle paremman uhrin kuin Kain, ja uskon kautta sai hän todistuksen, että hän oli vanhurskas; kun Jumala antoi todistuksen hänen lahjoistaan; ja sen kautta hän vielä kuoltuaankin puhuu. 1 Moos. 4:4 s. Matt. 23:35.
5. Uskon kautta otettiin Henok pois, jottei hänen tarvitsisi nähdä kuolemaa, „eikä häntä enää ollut, koskapa Jumala oli ottanut hänet pois." Sillä ennen pois-ottamistaan hän oli saanut todistuksen, että oli otollinen Jumalalle.
1 Moos. 5:21 s.
6. Mutta ilman uskoa on mahdoton olla otollinen; sillä Jumalan tykö pyrkivän täytyy uskoa, että Jumala on ja että hän palkitsee ne, jotka häntä etsivät.
7. Uskon kautta rakensi Noak, saatuaan ilmoituksen siitä, mikä ei vielä näkynyt, pyhässä pelvossa arkin huonekuntansa pelastukseksi; ja sen kautta tuomitsi hän maailman, ja hänestä tuli sen vanhurskauden perillinen, joka tulee uskosta.
1 Moos. 6:8 s. Room. 3:22.
8. Uskon kautta oli Abraham kuuliainen, kun hänet kutsuttiin lähtemään maahan, jonka oli saava perinnöksi, ja hän läksi tietämättä minne oli tuleva.
1 Moos. 12:1, 4.
9. Uskon kautta eleli hän muukalaisena lupauksen maassa niinkuin vieraassa maassa, asuen teltoissa Isaakin ja Jaakobin kanssa, jotka olivat saman lupauksen perillisiä kuin hänkin;
10. sillä hän odotti sitä kaupunkia, jossa on perustukset ja jonka rakentaja ja luoja Jumala on.
Hebr. 12:22. 13:14. Ilm. 21:2.
11. Uskon kautta sai Saarakin voimaa siittääkseen ja synnytti yli-ikäisenäkin, koska piti luotettavana sen, joka oli antanut lupauksen.
1 Moos. 17:19. 21:2: Room. 4:19.
12. Sentähden syntyikin yhdestä miehestä, vieläpä kuolettuneestakin, niin monta kuin on tähtiä taivaalla ja niinkuin on meren rannalla hiekka, epälukuinen.
1 Moos. 15:5.
13. Uskossa nämä kaikki kuolivat eivätkä luvattua saavuttaneet, vaan kaukaa he olivat sen nähneet ja sitä riemulla tervehtineet ja tunnustaneet olevansa vieraita ja muukalaisia maan päällä.
1 Moos. 23:4. 1 Aik. 29:15. Ps. 39:13. 119:19.
14. Sillä jotka noin puhuvat, ilmaisevat etsivänsä isänmaata.
15. Ja jos he olisivat tarkoittaneet sitä maata, josta olivat lähteneet, niin olisihan heillä ollut tilaisuus palata takaisin;
16. mutta nyt he pyrkivät parempaan, se on taivaalliseen. Sentähden Jumala ei heitä häpeä, ei häpeä antamasta kutsua itseään heidän Jumalaksensa; sillä hän on valmistanut heille kaupungin. 2 Moos. 3:6. Hebr. 2:11.
17. Uskon kautta uhrasi Abraham, koetukselle pantuna, Isaakin, uhrasi ainoan poikansa, hän, joka oli lupaukset vastaanottanut,
1 Moos. 22:1 s. Jaak. 2:21 s.

18. hän, jolle oli sanottu: „Isaakista saat nimelläsi nimitettävän siemenen.“ 1 Moos. 21:12. Room. 9:7.
19. sillä hän ajatteli, että Jumala on voimallinen kuolleistakin herättämään; ja hän saikin hänet ikäänkuin kuolleista takaisin.
20. Uskon kautta antoi Isaak Jaakobille ja Esaulle siunauksen, joka koski tuleviakin asioita. 1 Moos. 27:27,39.
21. Uskon kautta siunasi Jaakob kuollessaan kummankin Josefin pojista ja rukoili sauvansa päähän nojaten. 1 Moos. 47:31. 48:5,15 s.,20
22. Uskon kautta puhui Josef loppunsa lähetessä Israelin lasten lähdöstä ja määräsi miten oli meneteltävä hänen luittensa kanssa. 1 Moos. 50:24 s.
23. Uskon kautta pitivät Mooseksen vanhemmat häntä heti hänen syntymänsä jälkeen kätkössä kolme kuukautta, sillä he näkivät, että poika oli kaunis; eivätkä he peljänneet kuninkaan käskyä.
2 Moos. 2:2. Ap. t. 7:20 s.
24. Uskon kautta kieltäytyi Mooses, suureksi tultuaan, käymästä Faraon tyttären pojasta. 2 Moos. 2:10 s.
25. Hän otti mieluummin kärsiäkseen vaivaa yhdessä Jumalan kansan kanssa kuin saadakseen synnistä lyhytaikaista nautintoa, Ps. 84:11.
26. katsoen Kristuksen häväistyksen suuremmaksi rikkaudeksi kuin Egyptin aarteet; sillä hän käänsi niistä katseensa palkintoa kohti.
Ps. 69:10. Hebr. 13:13.
27. Uskon kautta jätti hän Egyptin pelkäämättä kuninkaan vihaa; sillä kun hän ikäänkuin näki sen, joka on näkymätön, niin hän kesti.
2 Moos. 2:15. 12:41. Joh. 20:29.
28. Uskon kautta toimitti hän pääsiäisen ja verisivelyn, jottei esikoisten surmaaja koskisi heihin.
2 Moos 12:18 s.
29. Uskon kautta kulkivat he poikki Punaisen meren niinkuin kuivalla maalla; jota yrittäessään Egyptiläiset hukkuivat. 2 Moos. 14:21 s.
30. Uskon kautta kaatuivat Jerikon muurit, sittenkun niiden ympäri oli kuljettu seitsemän päivää. Jos. 6:20.
31. Uskon kautta pelastui portto Rahab perikatoon joutumasta yhdessä uppiniskaisten kanssa, kun oli rauha mielessään ottanut vakoojat suojaansa. Jos. 2:1 s. 6:23. Jaak. 2:25.
32. Ja mitä vielä sanoisin? Sillä minulta loppuisi aika, jos kertoisin Gideonista, Barakista, Simsonista, Jeftasta, Davidista ja Samuelista ja profetoista, Tuom. 14:5 s.
1 Sam. 17:34 s. 2 Sam. 7:12 s. 8:1. 10:19. Dan. 6:22 s.
33. jotka uskon kautta kukistivat valtakuntia, pitivät vanhurskautta voimassa, saivat kokea lupauksien toteutumista, tukkivat jalopeurain kidat,
34. sammuttivat tulen voiman, pääsivät miekan teriä pakoon, voimistuivat heikkoudessaan, saivat voimaa sodassa, ajoivat pakosalle muukalaisten sotajoukot. Tuom. 7:21. 15:15. 16:28.
1 Sam. 18:11. Jes. 37:15,36 s. 38:1. Dan. 3:27.
35. On ollut vaimoja, jotka ylösnousemuksen kautta ovat saaneet kuolleensa takaisin. Toiset ovat antaneet kiduttaa itseään eivätkä ole ottaneet vastaan vapautusta, jotta saisivat paremman ylösnousemuksen;
1 Kun. 17:17 s. 2 Kun. 4:36.
36. toiset taas ovat saaneet kokea pilkkaa ja ruoskimista, vieläpä kahleita ja vankeutta; Jer. 20:2.
37. niitä on kivitetty, rääkätty, rikki sahattu, miekalla surmattu; toiset ovat kulkeneet lampaannahoissa ja vuohennahoissa, puutteenalaisina, ahdistettuina, pahoinpideltyinä,
1 Kun. 21:13. 2 Kun. 1:8. 2 Aik. 24:21.
38. joita pitämään maailma ei ollut tarpeeksi hyvä; he ovat saaneet harhailla erämaissa ja vuorilla ja luolissa ja maakuopissa. 1 Kun. 18:4. 19:9.
39. Ja vaikka nämä kaikki uskon kautta olivat saaneet hyvän todistuksen, eivät he kuitenkaan saavuttaneet sitä mitä oli luvattu,
40. koska Jumala oli varannut meitä varten jotakin parempaa, jottei vät he ilman meitä pääsisi täydellisyyteen.

12 Luku.

Kehoitetaan uupumatta kilvoittelemaan, silmät luotuina uskon alkuunpanijaan ja täydelliseksi tekijään, Jesukseen, sekä tyytymään Herran kasvattavaan kuritukseen.

Sentähden, kun meillä on näin suuri pilvi todistajia ympärillämme, pankaamme mekin pois kaikki, mikä meitä painaa, ja synti, joka meidät niin lujaan kietoo, ja juoskaamme kestävinä edessämme olevassa kilpailussa, 1 Kor. 9:24. Fil. 3:13 s. 1 Piet. 2:1.
2. silmät luotuina uskon alkuunpanijaan ja täydelliseksi tekijään, Jesukseen, joka odotettavanaan olevan ilon sijasta kärsi ristin, häpeästä välittämättä, ja nyt istuu Jumalan valtaistuimen oikealla puolella.
Luuk. 24:26,46 Ap. t. 3:15. 5:30 s. Hebr. 1:3. 2:10
3 Ajatelkaat häntä, joka syntisiltä on saanut kärsiä sellaista vastustusta itseään kohtaan, ettette väsyisi ja mielenne masentuisi. Luuk. 2:34.
4. Ette vielä ole verille asti tehneet

vastarintaa, taistellessanne syntiä
vastaan,
5. ja olette unhottaneet kehoituksen,
joka puhuu teille niinkuin lapsille:
,,Lapseni, älä pidä Herran kuritusta
halpana, äläkä masennu, kun hän
sinua nuhtelee;
Job 5:17. San. 3:11 s. Ilm. 3:19.
6. sillä jota Herra rakastaa, sitä hän
kurittaa; ja hän ruoskii jokaista lasta,
jonka ottaa omaksensa."
7. Kurituksekseenne te kärsitte; Jumala
kohtelee teitä niinkuin lapsia.
Sillä kuka on se lapsi, jota isänsä
ei kurita?
8. Mutta jos te olette ilman kuritusta,
josta kaikki muut ovat osallisiksi
tulleet, niin silloinhan olette äpäriä
ettekä oikeita lapsia.
9. Ja vielä: meillä oli ruumiilliset
isämme kurittajina, ja heitä me kavahdimme;
emmekö paljoa ennemmin
olisi henkien Isälle alamaisia
eläksemme? 4 Moos. 16:22. Jes. 57:16.
10. Sillä ne kurittivat meitä vain
muutamia päiviä varten, oman ymmärryksensä
mukaan, mutta tämä
kurittaa meitä tosi parhaaksemme,
jotta pääsisimme osallisiksi hänen
pyhyydestään.
11. Mikään kuritus ei tosin sitä saataessa
tunnu olevan iloksi, vaan murheeksi,
mutta jälkeenpäin se kasvattamillensa
antaa vanhurskauden
rauhanhedelmän.
12. Sentähden ojentakaat vaipuneet
kätenne ja rauenneet polvenne,
Jes. 35:3.
13. ja tehkäät polut suoriksi kulkeaksenne,
jottei ontuvan jalka nyrjähtäisi,
vaan ennemmin parantuisi.
San. 4:26.
14. Harrastakaat rauhaa kaikkien
kanssa ja pyhitystä, jota paitsi ei
kukaan ole näkevä Herraa,
Ps. 34:15. Matt. 5:8 s. Room. 12:18. 2 Tim. 2:22.
15. ja pitäkäät huoli siitä, ettei kukaan
jää osattomaksi Jumalan armosta,
ettei mikään katkeruuden
juuri pääse nousemaan ja tekemään
häiriötä, ja monta sen kautta saastutetaan;
5 Moos. 29:18. 2 Kor. 6:1. Hebr. 3:12.
16. ettei kukaan ole huorintekijä tahi
epäpyhä niinkuin Esau, joka yhdestä
ainoasta ateriasta möi esikoisuutensa.
1 Moos. 25:33. Ef. 5:3. Kol. 3:5.
17. Sillä te tiedätte, että hänet sittemmin,
kun hän tahtoi päästä siunausta
perimään, hyljättiin, sillä hän ei saanut
itsessään sijaa mielenmuutokselle,
vaikka hän kyynelin sitä etsi.
1 Moos. 27:34.
18. Sillä te ette ole käyneet sen vuoren
tykö, jota voidaan käsin koskettaa
ja joka tulessa palaa, ettekä synkeyden
ja pimeyden ja myrskyn,
2 Moos. 19:12. 5 Moos. 5:22.
19. ja pasunan kaiun ja äänen tykö,
joka puhui niin, että ne, jotka sen
kuulivat, pyysivät, ettei heille enää
puhuttaisi; 2 Moos. 20:18. 5 Moos. 18:16.
20. sillä he eivät voineet kestää tätä
käskyä: ,,Sattuipa vuoreen vaikka
eläinkin, se kivitettäköön";
2 Moos. 19:13.
21. ja niin oli hirmuinen se näky,
että Mooses sanoi: ,,Olen peljästynyt
ja vapisen";
22. vaan te olette käyneet Sionin vuoren
tykö ja elävän Jumalan kaupungin,
taivaallisen Jerusalemin tykö, ja
kymmentuhantisten enkelien tykö,
Jes. 2:2. Dan. 7:10. Gal. 4:26. Ilm. 3:12. 21:2, 10.
23. taivaissa kirjoitettujen esikoisten
juhlajoukon ja seurakunnan tykö, ja
tuomarin tykö, joka on kaikkien Jumala,
ja täydellisiksi tulleiden vanhurskasten
henkien tykö,
1 Moos. 18:25. Luuk. 10:20.
24. ja uuden liiton välittäjän, Jeesuksen
tykö, ja vihmontaveren tykö, joka
puhuu paremmin kuin Abelin
veri. 1 Moos. 4:10. 2 Moos. 24:8. 1 Tim. 2:5.
Hebr. 8:6. 9:15. 10:22. 11:4. 1 Piet. 1:2.
25. Katsokaat ettette hylkää häntä,
joka puhuu; sillä jos ne eivät voineet
päästä pakoon, jotka hylkäsivät hänet,
joka puhui maan päällä, niin
paljoa vähemmin me, jos hylkäämme
hänet, joka taivaista puhuu.
Hebr. 2:3.
26. Silloin hänen äänensä järisytti
maata, mutta nyt hän on luvannut,
sanoen: ,,Vielä kerran minä järkytän
maan, jopa taivaankin". Hagg. 2:6 s.
27. Mutta tuo ,,vielä kerran" osoittaa,
että ne, jotka järkkyvät, koska ovat
luotuja, tulevat muuttumaan, jotta
ne, jotka eivät järky, pysyisivät.
Ps. 102:27. Matt. 24:35. 2 Piet. 3:10.
28. Siispä, koska saamme valtakunnan,
joka ei järky, olkaamme kiitollisia
ja siten palvelkaamme Jumalaa,
hänelle mielihyväksi, pyhällä kunnioituksella
ja pelvolla; Fil. 2:12.
29. sillä meidän Jumalamme on kuluttava
tuli. 5 Moos. 4:24. 9:3. Jes. 30:27.

13 Luku.

Kehoitus rakkauteen ja puhtauteen, sekä kärsimään Kristuksen häväistystä.

Pysykäät veljellisessä rakkaudessa.
1 Joh. 13:34.
Room. 12:10. 1 Piet. 1:22. 3:8. 4:8. 2 Piet. 1:7.
2. Älkäät unhottako vieraanvaraisuutta;
sillä sen kautta muutamat ovat
tietämättään saaneet enkeleitä vieraikseen.
1 Moos. 18:1 s. Room. 12:13. 1 Piet. 4:9.

3 Muistakaat vangittuja, niinkuin olisitte itse heidän kanssaan vangittuna; muistakaat niitä, joita vaivataan, sillä olettehan tekin tässä maailmassa. Matt.25:36. Room.12:15. Kol.4:18.
4. Avioliitto pidettäköön kunniassa kaikkien kesken, ja aviovuode saastuttamatonna; sillä haureelliset ja avionrikkojat Jumala tuomitsee. 1 Kor.6:9 s.
5. Älkäät olko elämässänne ahneita; tyytykäät siihen, mitä teillä on; sillä Hän on itse sanonut: „En sinua hylkää enkä suinkaan sinua jätä"; 5 Moos.31:6,8. Jos.1:5. Matt.6:25,34. Fil.4:11. 1 Tim.6:6.
6. niin että turvallisin mielin sanomme: „Herra on minun auttajani, en pelkää; mitä voi minulle ihminen tehdä?" Ps.56:5,12. 118:6.
7. Muistakaat johtajianne, jotka ovat puhuneet teille Jumalan sanaa; katsokaat kuinka he ovat vaelluksensa päättäneet, ja seuratkaat heidän uskoansa. 1 Kor.4:16.
8. Jesus Kristus on sama eilen ja tänään ja ijankaikkisesti. Ilm.1:17.
9. Älkäät antako monenlaisten ja vieraiden oppien itseänne vietellä; sillä on hyvä, että sydän saa vahvistusta armosta eikä mistään määräruuista, joista ne, jotka niihin ovat antautuneet, eivät ole mitään hyötyneet. Jer.29:8. Matt.24:4. Joh.6:28. Room.14 17. 16:17. 2 Kor.1:21. Ef.4:14. 5 6. Kol.2:16.
10. Meillä on uhrialttari, josta majassa palvelevilla ei ole valta syödä.
11. Sillä niiden eläinten ruumiit, joiden veren ylimmäinen pappi syntien sovitukseksi kantaa pyhäkköön, poltetaan leirin ulkopuolella. 2 Moos.29:14. 3 Moos.4:12.21. 16:27.
12. Sentähden Jesuskin, pyhittääkseen omalla verellään kansan, kärsi portin ulkopuolella. Joh.19:17.
13. Niin menkäämme siis hänen tykönsä „ulkopuolelle leirin", hänen häväistystään kantaen,
14. sillä ei meillä ole täällä pysyvää kaupunkia, vaan me etsimme tulevaa. Fil.3:20. Hebr.11:10,13,16. 1 Piet.2:11.
15. Uhratkaamme siis hänen kauttaan Jumalalle joka aika kiitosuhria, se on, niiden huulten hedelmää, jotka tunnustavat hänen nimeään. 3 Moos. 7:12. Ps. 50:23. 51:19. Hos. 14:3. Ef. 5.20. 1 Piet. 2:5.
16. Mutta älkäät unhottako hyväntekemistä ja jakelemista, sillä sellaisiin uhreihin Jumala mielistyy. Room. 12:13. 2 Kor. 9:12. Fil. 4.18.
17. Olkaat kuuliaisia johtajillenne ja seuratkaat heitä, sillä he valvovat teidän sielujanne niinkuin semmoiset, joiden on tehtävä tili; jotta he voisivat tehdä sitä ilolla eikä huokaillen, sillä siitä ei ole teille hyötyä. Hes.3:18. 33:2. Fil.2:29. 1 Tess.5:12. 1 Tim.5:17.
18. Rukoilkaat meidän edestämme; sillä se on uskalluksemme, että meillä on hyvä omatunto, ja tahdomme kaikessa hyvin vaeltaa. Ap. t. 24:16. 2 Kor. 1:12. Ef. 6:18.
19. Hartaimmin kehoitan teitä näin tekemään, jotta minut sitä pikemmin annettaisiin teille takaisin.
20. Mutta rauhan Jumala, joka on kuolleista palauttanut hänet, joka ijankaikkisen liiton veren voimasta on se suuri lammasten paimen, Herramme Jesuksen, Jes.40:11. 63:11. Jer.32:40. Hes. 34:23. Sak. 9:11. Joh.10:11. 1 Piet.2:25. 5:4.
21. hän saattakoon teidät kykeneviksi kaikkeen hyvään työhön, tekemään hänen tahtoansa, ja tehköön teissä mitä on hänelle otollista, Jesuksen Kristuksen kautta, jolle olkoon kunnia ijankaikkisesta ijankaikkiseen! Amen. 2 Kor. 3:5. Fil. 2:13.
22. Minä pyydän teitä, veljet: ottakaat hyväksi nämä kehoituksen sanat; sillä lyhyesti olen kirjoittanut teille.
23. Tietäkäät, että veljemme Timoteus on päästetty vapaaksi; ja jos hän pian tulee, saan minä hänen kanssaan nähdä teidät.
24. Sanokaat terveiset kaikille johtajillenne ja kaikille pyhille. Terveisiä sanovat teille veljet Italiasta.
25. Armo olkoon teidän kaikkien kanssanne! Amen.

PIETARIN ENSIMMÄINEN KIRJE.

1 Luku.

Apostoli ylistää Jumalaa siitä, että hän on uudesti synnyttänyt taivaalliseen pelastukseen. Kehoituksia toivoon, kuuliaisuuteen, pyhyyteen ja vilpittömään rakkauteen.

Pietari, Jesuksen Kristuksen apostoli, valituille muukalaisille, jotka asuvat hajallaan Pontossa, Galatiassa, Kappadokiassa, Aasiassa ja Bityniassa, Ap. t. 2:9. Jaak. 1:1.
2. Isän Jumalan edeltäpäin tietämisen mukaan, Hengen pyhityksen kautta, Jesuksen Kristuksen kuuliaisuuteen ja veren vihmottamiseen;

armo ja rauha lisääntyköön teille!
2 Moos. 24:8.
Room. 1:5. 8:29. Hebr. 12:24. 2 Piet. 1.2.
3. Ylistetty olkoon meidän Herramme Jesuksen Kristuksen Jumala ja Isä, joka suuren laupeutensa mukaan on uudesti synnyttänyt meidät elävään toivoon Jesuksen Kristuksen kuolleista nousemisen kautta,
Joh. 3:3. Ef. 1:3. Jaak. 1:18.
4. turmeltumattomaan ja saastuttamattomaan ja katoamattomaan perintöön, joka taivaissa on säilytettynä teitä varten, Kol. 1:5. 2 Tim. 1:12.
5. jotka Jumalan voimasta uskon kautta säilytte pelastukseen, joka on valmis ilmaistavaksi viimeisinä aikoina. Joh. 10:28. Kol. 3:4.
6. Ja silloin te riemuitsette, vaikka te nyt, jos se on tarpeellista, vähän aikaa kärsittekin murhetta moninaisissa kiusauksissa,
Matt. 5:12. 2 Kor. 4:17. 1 Piet. 5:10. Jaak. 1:2.
7. jotta teidän uskonne koetus havaittaisiin paljoa kallisarvoisemmaksi kuin katoava, tulessa koeteltava kulta, teille kiitokseksi, ylistykseksi ja kunniaksi Jesuksen Kristuksen ilmestyessä. San. 17:3. Jes. 48:10.
Mal. 3:3. 1 Kor. 3:13. 1 Piet. 4:12.
8. Häntä te rakastatte, vaikka ette ole häntä nähneet, häneen te uskotte, vaikka ette nyt häntä näe, ja te saatte riemuita sanomattomalla ja kirkastuneella ilolla,
Joh. 20:29. 2 Kor. 5:7. Hebr. 11:27.
9. saavuttaessanne uskon päämäärän, sielujenne pelastuksen.
10. Sitä pelastusta ovat tarkoin etsineet ja tutkineet ne profetat, jotka ovat ennustaneet teille aiottua armoa, 1 Moos. 49:10. Sak. 6:12. Matt. 13:17.
11. ovat tutkineet mihin tai millaiseen aikaan heissä oleva Kristuksen Henki viittasi edeltäpäin ilmaistessaan Kristusta kohtaavia kärsimyksiä ja niiden jälkeen tulevaa kunniaa. Ps. 22:7. Jes. 53:3.
Luuk. 24:26. Hebr. 12:2. 2 Piet. 1:21.
12. Heille ilmaistiin, etteivät he palvelleet itseään, vaan teitä sillä, joka nyt on teille julistettu niiden kautta, jotka taivaasta lähetetyssä Pyhässä Hengessä ovat teille evankeliumia julistaneet, ja johon enkelitkin haluavat katsahtaa. Dan. 12:4, 9, 13.
Ap. t. 2:4. Ef. 3:8 s. Hebr. 11:13, 39.
13. Vyöttäkäät sentähden mielenne kupeet ja olkaat raittiit; ja pankaat täysi toivonne siihen armoon, joka tulee osaksenne Jesuksen Kristuksen ilmestyessä. Luuk. 12:35. 21:34.
Room. 13:13. Ef. 6:14. 1 Tess. 5:6.
14. Koska olette kuuliaisia lapsia, älkäät mukautuko himojenne mukaan, joissa te ennen, tietämättömyytenne aikana elitte, Ap. t. 17:30. Room. 12:2.
15. vaan pyhän kutsujanne mukaan olkaat tekin kaikessa vaelluksessanne pyhät, Matt. 5:48. Luuk. 1:74 s. 2 Kor. 7:1.
16. sillä on kirjoitettu: „Olkaat pyhät, sillä minä olen pyhä."
3 Moos. 11:44. 19:2. 20:7.
17. Ja jos Isänänne huudatte avuksenne häntä, joka muotoon katsomatta tuomitsee kunkin hänen tekojensa mukaan, niin vaeltakaat pelossa tämä muukalaisuutenne aika.
Room. 2:11. Fil. 2:12.
18. tietäen, ettette ole millään katoavaisella, ei hopealla eikä kullalla, lunastetut turhasta, isiltä peritystä vaelluksestanne, 1 Piet. 4:3
19. vaan Kristuksen kalliilla verellä, niinkuin virheettömän ja tahrattoman karitsan, Joh. 1:29. Ap. t. 20:28.
1 Kor. 5:7. 6:20. 7:23. Hebr. 9:12 s. Ilm. 5:9.
20. joka tosin jo ennen maailman perustamista oli edeltä-määrätty, mutta vasta viimeisinä aikoina on ilmoitettu teitä varten,
Room. 16:25 s. Gal. 4:4. Ef. 1:9 s. Hebr. 1:2.
21. jotka hänen kauttaan uskotte Jumalaan, joka herätti hänet kuolleista ja antoi hänelle kirkkauden, niin että teidän uskonne on myös toivo Jumalaan. Ap. t. 2:24. Room. 6:4. Fil. 2:9.
22. Puhdistakaat sielunne totuuden kuuliaisuudessa vilpittömään veljenrakkauteen ja olkaat keskenänne palavassa rakkaudessa puhtaasta sydämmestä, Room. 12:10. Ef. 4:3.
1 Tim. 1:5. Hebr. 13:1. 1 Piet. 2:17. 1 Joh. 5:1.
23. niinkuin ne, jotka uudesti syntyneet ovat, ei katoavasta, vaan katoamattomasta siemenestä, Jumalan sanan kautta, joka ijankaikkisesti pysyy. Luuk. 8:11 s.
Joh. 1:13. 3:3. 1 Joh. 3:9. Jaak 1:18.
24. Sillä „kaikki liha on niinkuin ruoho, ja kaikki sen ihanuus niinkuin ruohon kukkanen; ruoho kuivettuu ja kukkanen putoaa pois,
Ps. 102:12 s. 103:15 s. Jes. 40:6 s. Jaak. 1:10 s.
25. mutta Herran sana pysyy ijankaikkisesti." Ja tämä on se sana, joka on teille ilosanomana julistettu.
Matt. 5:18. 24:35.

2 Luku.

Kehoitus panemaan pois kaikki pahuus ja kasvamaan Herran sanasta, rakentumaan hengelliseksi huoneeksi, jossa Kristus on kulmakivi, sekä olemaan alamaisia inhimilliselle järjestysvallalle.

Pankaat siis pois kaikki pahuus ja kaikki vilppi ja ulkokullaisuus ja kateus ja kaikki panettelu,
Ef. 4:22, 25. Kol. 3:8 s. Hebr. 12:1. Jaak. 1:21.

2. ja halatkaat niinkuin vastasyntyneet lapset sanan väärentämätöntä maitoa, jotta siitä kasvaisitte pelastukseen.
3. jos muutoin olette maistaneet, että Herra on hyvä. Ps. 34:9.
4. Ja menkäät hänen tykönsä, elävän kiven tykö, jonka ihmiset tosin ovat hyljänneet, mutta joka on valittu, kallis Jumalan edessä,
Ps 118.22. Matt. 21:42. Ef. 2 20 s.
5. ja rakentukaat itsekin elävinä kivinä hengelliseksi huoneeksi, pyhäksi papistoksi uhraamaan hengellisiä uhreja jotka Jesuksen Kristuksen kautta ovat Jumalalle mieluisia.
Jes. 61:6. Mal. 1.11. Room 12.1. 1 Kor. 3:16. Hebr. 3 6. 13 15 s. Ilm. 1 6.
6. Sentähden sanotaankin Raamatussa „Katso minä panen Sioniin valitun, kalliin kulmakiven, ja joka häneen uskoo, ei ole häpeään joutuva." Jes. 28:16 Room. 9:33
7 Teille siis, jotka uskotte, se on kallis kivi, mutta niille, jotka eivät usko, on se kivi, jonka rakentajat hylkäsivät, tullut kulmakiveksi ja kompastuskiveksi ja loukkauskallioksi. Matt. 21:42.
8. Koska he eivät tottele sanaa, kompastuvat he; ja niin pitää heille käydäkin Jes. 8:14. Luuk. 2:34.
9 Mutta te olette valittu suku, kuninkaallinen papisto, pyhä kansa, omaisuus-kansa julistaaksenne sen täydellisyyksiä, joka on pimeydestä kutsunut teidät ihmeelliseen valoonsa; 2 Moos. 19 5 s. 5 Moos. 7:6. Jes. 62:12. 2 Kor 4:6. Ef. 1:14. Kol. 1:13. Ilm. 5:10.
10. te, jotka ennen „ette olleet mikään kansa," mutta nyt olette „Jumalan kansa," jotka ennen „ette olleet armahdetut," mutta nyt „olette armahdetut."
Hos. 1:6,9 s. 2:23. Room. 9:25.
11. Rakkaani, niinkuin outoja ja muukalaisia minä kehoitan teitä pidättäytymään lihallisista himoista, jotka sotivat sielua vastaan, Room. 13:14. Gal. 5:24. Hebr. 11:13. 1 Piet. 1:1. Jaak. 4:1.
12. ja vaeltamaan nuhteettomasti pakanain keskuudessa, että he juuri siitä, mistä parjaavat teitä niinkuin pahantekijöitä, nähdessään hyvät tekonne, ylistäisivät Jumalaa etsikkopäivänä. Matt. 5:16 Room. 12:17. 2 Kor. 8:21. 1 Piet. 3:16
13. Olkaat alamaisia kaikelle inhimilliselle järjestysvallalle Herran tähden, niinhyvin kuninkaalle, tuolle ylimmälle, Room. 13:1 s. Tit. 3 1
14. kuin hänen käskynhaltijoillensa, jotka hän on lähettänyt pahantekijöille rangaistukseksi, mutta kiitokseksi niille, jotka tekevät sitä, mikä hyvää on;
15. sillä se on Jumalan tahto, että te hyvää tekemällä tukitsette suun mielettömäin ihmisten ymmärtämättömyydeltä, Tit. 2.8.
16. niinkuin vapaat, ei niinkuin ne, joilla vapaus on pahuuden verhona, vaan niinkuin Jumalan palvelijat. Joh. 8 32. Room. 6 18. Gal 5 1, 13 2 Piet. 2.19.
17. Kunnioittakaat kaikkia, rakastakaat veljiä, peljätkäät Jumalaa, kunnioittakaat kuningasta.
San. 24.21. Matt. 22 21 Room. 12:10. Fil. 2:3 Hebr 13.1 2 Piet. 1.7.
18. Palvelijat, olkaat kaikella pelvolla isännillenne alamaiset, ei ainoastaan hyville ja lempeille, vaan nurjillekin. Ef. 6.5 Kol. 3.22 Tit 2 9.
19. Sillä se on armoa, jos joku Jumalan edessä omantuntonsa tähden kestää vaivansa, syyttömästi kärsien
Matt 5.10 s.
20. Sillä mitä kiitettävää siinä on, jos te olette kärsivällisiä silloin kun teitä syntienne tähden piestään? Mutta jos olette kärsivällisiä kun hyvien tekojenne tähden saatte kärsiä, niin se on armoa Jumalan edessä.
1 Piet. 3 14, 17 s. 4:14.
21. Sillä siihen te olette kutsutut, koska Kristuskin kärsi teidän edestänne, jättäen teille esikuvan, että noudattaisitte hänen jälkiään,
Matt. 11 29. 16 24. Joh. 13 15. Fil 2 5.
22. joka ei yhtään syntiä tehnyt ja jonka suussa ei mitään vilppiä ollut, Jes. 53.9. 2 Kor 5:21 1 Joh. 3.5.
23. joka häntä herjattaessa ei herjannut takaisin, joka kärsiessään ei uhannut, vaan jätti asiansa sen haltuun, joka tuomitsee oikein,
Matt. 27:39 s. Joh. 8.48 s. 1 Piet. 3:9.
24. joka itse kantoi ruumiissaan meidän syntimme ristinpuuhun, jotta me, synneistä pois kuolleina, eläisimme vanhurskautta varten; ja hänen verihaavainsa kautta te olette parantuneet. Jes. 53:5.12. Room. 6:10 s.
25 Sillä te olitte eksyksissä niinkuin lampaat, mutta nyt te olette palautuneet sielujenne paimenen ja kaitsijan tykö Ps. 23:1. 119:176. Jes. 53:6. Hes. 34:5 s. 37:24. Joh. 10:11 s. Hebr. 13:20.

3 Luku.

Neuvoja ja kehoituksia vaimoille, miehille ja kaikille Kristuksen esikuvan mukaan.

Samoin, te vaimot, olkaat alamaisia miehillenne, että nekin, jotka ehkä eivät ole sanalle kuuliaisia, vaimojen vaelluksen kautta sanoittakin voitettaisiin, 1 Moos. 3:16. 1 Kor. 14:34. Ef. 5:22 s. Kol. 3 18. Tit. 2:5.

2. kun saavat nähdä kuinka puhtaina te pelvossa vaellatte.
3. Älköön teidän kaunistuksenne olko ulkonaista, ei hiusten palmikoimista eikä kultien ympärillenne ripustamista eikä koreihin vaatteihin pukeutumista, Jes.3:16. 1Tim.2:9. Tiit.2:3.
4. vaan teidän kaunistuksenanne olkoon salassa oleva sydämmen ihminen, sävyisän ja hiljaisen hengen katoamattomuudessa, joka on Jumalan silmissä kallis. Room.2:29.7:22.2Kor.4:16.
5. Sillä näin myös muinoin pyhät vaimot, jotka panivat toivonsa Jumalaan, kaunistivat itsensä ja olivat alamaisia miehilleen,
6. niinkuin Saara oli kuuliainen Abrahamille, kutsuen häntä herraksi; ja hänen lapsikseen te olette tulleet, kun teette sitä, mikä on hyvää, ettekä anna minkään peljättää itseänne. 1 Moos. 18.12.
7. Samoin, te miehet, asukaat taidolla yhdessä vaimonne kanssa, niinkuin heikomman astian kanssa, ja osoittakaat heille kunnioitusta, koska hekin ovat elämän armon perillisiä niinkuin tekin; etteivät rukouksenne estyisi. 1Kor.7:3. Ef.5:25. Kol.3:19. 1Tess.4:4.
8. Ja lopuksi: olkaat kaikki yksimielisiä, sääliväisiä, veljiä kohtaan rakkaita, armahtavaisia, nöyriä.
Luuk. 6:36. Room. 12:16. 15:5. Fil. 3:15 s.
9. Älkäät kostako pahaa pahalla eikä herjausta herjauksella, vaan päinvastoin siunatkaat; sillä siihen te olette kutsututkin, että siunauksen perisitte. 3 Moos. 19.18. San. 20:22.
Matt. 5:39. 25:34. 1 Kor. 6.7. 1 Tess. 5:15.
10. Sillä joka tahtoo elää ja nähdä hyviä päiviä, hän hillitköön kielensä pahasta ja huulensa vilppiä puhumasta; Ps. 34:13 s. Jaak. 1:26.
11. hän kääntyköön pois pahasta ja tehköön hyvää, hän etsiköön rauhaa ja sitä noudattakoon. Ps. 37:27.
Jes. 1:16 s. Hebr. 12:14. 3 Joh. v. 11.
12. Sillä Herran silmät ovat käännetyt vanhurskaisin ja hänen korvansa heidän rukouksiinsa, mutta Herran kasvot ovat niitä vastaan, jotka pahaa tekevät.
13. Ja kuka on se, joka voi teitä vahingoittaa, jos te hyvää harrastatte?
14. Vaan vaikkapa saisittekin kärsiä vanhurskauden tähden, olette kuitenkin autuaita. Mutta älkäät antako heidän peljätyttää itseänne, älkäätkä hämmästykö, Jes. 8:12 s. 51:12.
Jer. 1:8. Matt. 5:10. 10:28. 1 Piet. 2:19 s. 4:14 s.
15. vaan pyhittäkäät Herra Kristus sydämmessänne, ja olkaat aina valmiit tekemään selkoa jokaiselle, joka teiltä kysyy teissä olevan toivonne perustusta, kuitenkin sävyisyydellä ja pelvolla, Ps. 119:46. Ap. t. 4:8 s.
16. ja niin, että teillä on hyvä omatunto, jotta ne, jotka parjaavat teidän hyvää vaellustanne Kristuksessa, joutuisivat häpeään siinä, mistä teitä panettelevat. Tiit. 2:8. 1 Piet. 2:12. 15:19.
17. Sillä parempi on hyvää tehden kärsiä, jos niin on Jumalan tahto, kuin pahaa tehden.
18. Sillä Kristuskin kärsi kerran kuoleman syntien tähden, vanhurskas vääräin edestä, johdattaakseen meitä Jumalan tykö, lihassa tosin kuoletettu, mutta hengessä eläväksi tehty,
Room. 1:4. 5:6. 2 Kor. 13:4. Hebr. 9:15. 28.
19. jossa hän myös meni pois ja saarnasi vankeudessa oleville hengille, 1 Piet. 4:6.
20. jotka muinoin eivät olleet kuuliaisia, kun Jumalan pitkämielisyys odotti Noakin päivinä, silloin kun valmistettiin arkkia, jossa vain muutamat harvat, se on kahdeksan sielua, pelastuivat veden kautta.
1 Moos. 6:1, 3, 14. Room. 2:4.
21. Tämän vertauskuvan mukaan vesi nyt teidätkin pelastaa, kasteessa — joka ei ole lihan saastan poistamista, vaan on hyvän omantunnon pyytämistä Jumalalta — Jesuksen Kristuksen ylösnousemuksen kautta,
Ef. 5:26. Hebr. 10:22.
22. joka on mennyt taivaasen ja on Jumalan oikealla puolella; ja hänen alleen ovat enkelit ja vallat ja voimat alistetut. Ps. 110:1. Room. 8:34. Ef. 1:20 s.

4 Luku.

Kehoitus varustamaan itselleen Kristuksen mielen ja lakkaamaan pakanallisista paheista, ja kärsimään ilolla ja kiitoksella Kristuksen nimen tähden.

Koska siis Kristus on kärsinyt lihassa, niin varustakaat tekin itseänne samalla mielellä · sillä joka lihassa kärsii, se lakkaa synnistä —
Room. 6:7, 11. Hebr. 12:1. 1 Piet. 2:21.
2. ettette enää eläisi lihassa vielä elettävää aikaa ihmisten himojen mukaan, vaan Jumalan tahdon mukaan.
Room. 12:2. 14:7.
2 Kor. 5:15. Gal. 2:20. 1 Tess. 5:10. Hebr. 9:14.
3. Riittäähän, että menneen ajan kuluessa olette täyttäneet pakanain tahtoa vaeltaessanne irstaisuudessa, himoissa, juoppoudessa, öisissä kemuissa, juomingeissa ja kauheassa epäjumalain palvelemisessa;
Room. 13:12 s. Ef. 2:1 s. 4:17, 19.
4. jonkatähden he oudoksuvat, ettette juokse heidän mukanaan samaan riettauden lätäkköön, ja herjaavat
5. Mutta heidän on tehtävä tili hä-

nelle, joka on valmis tuomitsemaan eläviä ja kuolleita.
Joh. 5:25. Ap. t. 10:42. 2 Tim. 4:1.
6. Sillä sitä varten kuolleillekin on julistettu evankeliumi, että he tosin tuomittaisiin lihaan nähden niinkuin ihmiset, mutta henkeen nähden eläisivät, niinkuin Jumala elää. 1 Piet. 3:19.
7. Mutta kaiken loppu on lähellä. Sentähden olkaat valppaat ja raittiit rukoilemaan, Room. 13:12. Fil. 4:5 s. 1 Piet. 5:8. 2 Piet. 3:9. 1 Joh. 2:18.
8. ja ennen kaikkea olkoon rakkautenne toisianne kohtaan palava, sillä rakkaus peittää paljon syntejä,
Sau. 10:12. 1 Kor. 13:7. 1 Piet. 1:22. Jaak. 5:20.
9. olkaat vieraanvaraisia toinen toistanne kohtaan, nurkumatta,
Room. 12:13. Hebr. 13:2.
10. palvelkaat toisianne, kukin sillä armolahjalla, minkä on saanut, Jumalan moninaisen armon hyvinä taloudenhoitajina; Matt. 25:14. Luuk. 12:42. 1 Kor. 12:4. 2 Kor. 8:12. Ef. 4:11. Tit. 1:7.
11. jos joku puhuu, puhukoon Jumalan sanan mukaisesti, jos joku palvelee, palvelkoon sen voiman mukaan, minkä Jumala antaa, että Jumala tulisi kaikessa kirkastetuksi Jesuksen Kristuksen kautta. Hänen on kirkkaus ja valta ijankaikkisesta ijankaikkiseen! Amen.
Room. 12:6 s. 1 Kor. 10:31. 2 Kor. 2:17.
12. Rakkaani, älkäät oudoksuko sen tulen kuumuutta, jossa olette ja joka on teille koetukseksi, ikäänkuin teille tapahtuisi jotakin outoa,
Jes. 48:10. 1 Piet. 1:6 s. Jaak. 1:2.
13. vaan iloitkaat sitä myöten kuin olette osallisia Kristuksen kärsimyksistä, että te myös hänen kirkkautensa ilmestyksessä saisitte iloita ja riemuita. Ap. t. 5:41. Room. 8:17. Fil. 3:10. Kol. 1:24. 2 Tim. 2:10.
14. Kun teitä solvataan Kristuksen nimen tähden, olette autuaita, sillä kirkkauden ja Jumalan Henki lepää päällänne; he häntä pilkkaavat, vaan te kunnioitatte.
Ps. 89:51 s. Matt. 5:11. 1 Piet. 2:20. 3:14.
15. Älköön kukaan teistä kärsikö murhaajana tai varkaana tai pahantekijänä, eikä sentähden että hänelle kuulumattomiin sekaantuu;
16. mutta jos hän kärsii kristittynä, niin älköön hävetkö, vaan ylistäköön sen nimensä tähden Jumalaa.
Ap. t. 5:41. Fil. 1:28 s.
17. Sillä aika on, että tuomio alkaa Jumalan huoneesta; mutta jos se alkaa ensiksi meistä, niin mikä on niiden loppu, jotka eivät ole kuuliaisia Jumalan evankeliumille?
Jes. 10:12. Jer. 49:12. Hes. 9:6. 2 Tess. 1:8.
18. Ja jos vanhurskas töin tuskin pelastuu, niin mihin joutuukaan jumalaton ja syntinen?
San. 11:31. Luuk. 23:31.
19. Sentähden, uskokoot ne, jotka Jumalan tahdon mukaan kärsivät, sielunsa uskolliselle Luojalle, tehden sitä, mikä hyvää on.
Ps. 31:6. Luuk. 23:46. Ap. t. 7:59.

5 Luku.

Apostoli neuvoo seurakunnan vanhimpia kaitsemaan Jumalan laumaa, ja kehoittaa kaikkia nöyryyteen ja veljelliseen rakkauteen.

Seurakuntien vanhimpia teidän seassanne minä siis neuvon, joka myös olen vanhin ja Kristuksen kärsimysten todistaja ja osallinen myös siihen kirkkauteen, joka vastedes on ilmestyvä: Room. 8:17 s. Ilm. 1:9.
2. kaitkaat hallussanne olevaa Jumalan laumaa, ja pitäkäät siitä vaari, ei pakosta, vaan vapaaehtoisesti, Jumalan tahdon mukaan, ei häpeällisen voiton vuoksi, vaan sydämmen halusta.
Jooh. 21:15 s. Ap. t. 20:28. 1 Tim. 3:3. Tiit. 1:7
3. ei herroina halliten niitä, jotka ovat haltuunne uskotut, vaan ollen esikuvia laumalle.
2 Kor. 1:24. Fil. 3:17. 1 Tim. 4:12.
4. niin te, ylipaimenen ilmaantuessa, saatte kirkkauden kuihtumattoman seppeleen.
Jes. 40:11. Joh. 10:11. 1 Kor. 9:25. 2 Tim. 4:8. Hebr. 13:20. 1 Piet. 1:4. Jaak. 1:12.
5. Samoin, te nuoremmat, olkaat vanhemmille alamaiset, ja kaikki toinen toisillenne, ja pukeutukaat nöyryyteen. sillä Jumala on ylpeitä vastaan, mutta nöyrille hän antaa armon.
San. 3:34. Matt. 23:12. Joh. 13:14. Room. 12:10, 16. Ef. 5:21. Fil. 2:3. Jaak. 4:6, 10.
6. Nöyrtykäät siis Jumalan väkevän käden alle, että hän ajallaan teidät ylentäisi, Job 22:29. Luuk. 1:52. 14:11.
7. ja heittäkäät kaikki murheenne hänen päällensä, sillä hän pitää teistä huolen.
Ps. 40:18. 55:23. Matt. 6:25. Fil. 4:6.
8. Olkaat raittiit, valvokaat; teidän vastustajanne perkele kulkee ympäri niinkuin kiljuva jalopeura, etsien kenen hän saisi niellä.
Luuk. 21:36. 22:31. 1 Tess. 5:6.
9. Vastustakaat häntä lujina uskossa, tietäen, että samat kärsimykset ovat maailmassa olevien veljiennekin kestettävät. Ef. 4:27. 6:11, 13. Jaak. 4:7.
10. Mutta kaiken armon Jumala, joka on kutsunut teitä, vähän aikaa kärsittyänne pääsemään ijankaikkiseen kirkkauteensa Kristuksessa, hän on

teidät valmistava, teitä tukeva, vahvistava ja lujittava. 2 Kor. 1:21. 4:17. 2 Tess. 3:3. 2 Tim. 1:9. Hebr 13:21. 1 Piet. 1:6.
11. Hänelle olkoon kunnia ja valta ijankaikkisesta ijankaikkiseen! Amen.
12. Silvanuksen, uskollisen veljen kautta, niinkuin luulen, olen lyhyesti teille tämän kirjoittanut, kehoittaen teitä ja vakuuttaen, että se on Jumalan totinen armo, jossa te olette. 1 Tess. 1:1.
13. Terveiset sanoo teille Babylonissa oleva seurakunta, valittu niinkuin tekin, ja poikani Markus. Ap.t. 12:12.25.
14. Tervehtikäät toisianne rakkauden suudelmalla. Rauha olkoon teille kaikille, jotka olette Kristuksessa Jesuksessa! Amen.
Room. 16:16. 1 Kor. 16:20.

PIETARIN TOINEN KIRJE.

1 Luku.

Apostoli kehoittaa uskovaisia osoittamaan hyviä avuja ja tekemään kutsumisensa ja valitsemisensa lujaksi. Profetallinen sana on Jumalan antama.

Simon Pietari, Jesuksen Kristuksen palvelija ja apostoli, niille, jotka ovat saaneet yhtä kalliin uskon kuin mekin Jumalamme ja Vapahtajan Jesuksen Kristuksen vanhurskaudessa. Room. 1:12.
2. Lisääntyköön teille armo ja rauha Jumalan ja Herramme Jesuksen Kristuksen tuntemisen kautta! 1 Piet. 1:2.
3. Koska hänen jumalallinen voimansa on lahjoittanut meille kaiken, mikä elämään ja jumalisuuteen tarvitaan, hänen tuntemisensa kautta, joka on kutsunut meidät kirkkaudellaan ja täydellisyydellään,
4. joiden kautta hän on lahjoittanut meille kalliit ja mitä suurimmat lupaukset, jotta niiden kautta tulisitte jumalallisesta luonnosta osallisiksi, paetessanne pois turmeluksesta, joka maailmassa himon tähden on vallalla, Joh. 1:12. Room. 8:15. 2 Kor. 3:18. Ef. 4:24. 1 Joh. 3:2.
5. niin pyrkikäät juuri sentähden kaikella ahkeruudella osoittamaan uskossanne hyvettä, hyveessä ymmärtäväisyyttä, Gal. 5:6.
6. ymmärtäväisyydessä itsenne hillitsemistä, itsenne hillitsemisessä kärsivällisyyttä, kärsivällisyydessä jumalisuutta, 1 Kor. 9:25.
7. jumalisuudessa veljenrakkautta, veljenrakkaudessa yhteistä rakkautta. 1 Tess. 3:12.
8. Sillä jos teissä on nämä avut ja ne yhä enenevät, niin ne eivät salli teidän olla toimettomia eikä hedelmättömiä Herramme Jesuksen Kristuksen tuntemisessa. Tiit. 3:14.
9. Jolla sitävastoin ei niitä ole, hän on sokea, likinäköinen, on unohtanut puhdistuneensa entisistä synneistänsä. Jes. 59:9 s. 1 Joh. 2:9, 11.
10. Pyrkikäät sentähden, veljet, sitä enemmän tekemään kutsumisenne ja valitsemisenne lujaksi; sillä jos sen teette, ette koskaan lankea; Hebr. 3:12, 14.
11. sillä näin teille runsain määrin tarjotaan pääsö Herramme ja Vapahtajamme Jesuksen Kristuksen ijankaikkiseen valtakuntaan.
12. Sentähden tahdon aina muistuttaa teitä tästä, vaikka sen tiedättekin ja olette vahvistetut siinä totuudessa, joka teillä on. Room. 15:14 s.
13. Sillä katson oikeaksi, niin kauan kun tässä majassa olen, näin muistuttamalla herättää teitä; 2 Kor. 5:1, 4. 2 Piet. 3:1.
14. sillä minä tiedän, että tämän majani hajoittaminen tapahtuu pian, niinkuin myös Herramme Jesus Kristus ilmoitti minulle. Joh. 21:18 s.
15. Olen ahkeroiva sitä, että te lähtönikin jälkeen aina voisitte tämän muistaa.
16. Sillä emme ole seuranneet viekkaasti sommiteltuja taruja tehdessämme teille tiettäväksi Herramme Jesuksen Kristuksen voimaa ja tulemusta, vaan me olemme omin silmin nähneet hänen kunniansa. Matt. 17:1. Joh. 1:14. 1 Kor. 1:17. 2:1.
17. Sillä hän sai Isältä Jumalalta kunnian ja kirkkauden, kun tältä korkeimmalta Majesteetilta tuli hänelle tämä ääni: „Tämä on minun rakas Poikani, johon minä olen mielistynyt.“ Matt. 3:17. 17:5.
18. Ja tämän äänen me kuulimme taivaasta tulevan, kun olimme hänen kanssaan pyhällä vuorella.
19. Ja sitä lujempi on meille profetallinen sana, ja te teette hyvin, kun otatte siitä vaarin, niinkuin pimeässä paikassa loistavasta kynttilästä, kunnes päivä valkenee ja kointähti sydämmissänne koittaa, Ps. 119:105. Ilm. 22:16.
20. ja tietäkäät ennen kaikkea se, ettei yksikään Raamatun profetia ole kenenkään omin neuvoin selitettävissä;

21. sillä ei koskaan ole mitään profetiaa tuotu esiin ihmisen tahdosta, vaan Pyhän Hengen johtamina ihmiset ovat puhuneet sen minkä saivat Jumalalta. 2 Tim. 3:16. 1 Piet. 1:11.

2 Luku.

Vastakin on esiintyvä valheen-opettajia, jotka viettelevät monta, mutta saavat tuomionsa samoinkuin syntiä tehneet enkelit, Noakin aikuinen maailma ja Sodoman ja Gomorran kaupungit.

Mutta valheprofettojakin esiintyi kansassa, niinkuin teidänkin keskuudessanne valheen-opettajia tulee, jotka salaa tuovat sisään turmiollisia harhaoppeja, kieltäväpä yksin Herrankin, joka on heidät ostanut, ja tuottavat itselleen äkillisen perikadon. 5 Moos. 13:2 s. Matt. 24:11. Ap.t. 20:29. 1 Kor. 11:19. 1 Tim. 4:1 s. 2 Tim. 3:1 s. 1 Joh. 2:22. 4:1. 2 Joh. v. 7. Juud. v. 4, 18.

2. Ja moni on seuraava heidän irstaisuuksiaan, ja heidän tähtensa totuuden tie tulee häväistyksi; 2 Tim. 4:3.

3. ja ahneudessaan he valheellisin sanoin kiskovat teiltä voittoa; mutta heidän tuomionsa on jo kauan tehnyt tuloaan, ja heidän perikatonsa ei torku. 5 Moos. 32:35. 1 Tess. 2:5.

4. Sillä eipä Jumala säästänyt enkeleitä, jotka syntiä tekivät, vaan syöksi heidät ja hylkäsi pimeyden kuiluihin tuomiota varten säilytettäviksi. Juud. v. 6.

5. Eikä hän säästänyt muinaista maailmaa, vaikkapa varjelikin Noakin, vanhurskauden saarnaajan, itse kahdeksantena, antaessaan veden paisumuksen tulla jumalattomain maailman päälle. 1 Moos. 7:6 s. 8:1. 1 Piet. 3:20.

6. Ja hän poltti tuhkaksi Sodoman ja Gomorran kaupungit ja tuomitsi ne häviöön, pannen ne varoitukseksi niille, jotka vastedes jumalattomasti elävät, 1 Moos. 19:24 s. Jes. 13:19. Juud. v. 7.

7. ja pelasti hurskaan Lotin, jota kurittomain vaellus irstaisuudessa vaivasi; 1 Moos. 19:16.

8. sillä asuessaan heidän keskuudessaan tuo hurskas mies kiusautui hurskaassa sielussaan joka päivä heidän pahain tekojensa tähden, joita hänen täytyi nähdä ja kuulla. Ps. 119:158. Hes. 9:4.

9. Näin Herra tietää pelastaa jumaliset kiusauksesta, mutta tuomion päivään rangaistuksen alaisina säilyttää väärät, 1 Kor. 10:13.

10. ja varsinkin ne, jotka lihansa mukana kulkevat saastaisissa himoissa ja ylönkatsovat herrautta. Nuo uhkarohkeat, nuo itserakkaat eivät kammoa herjaamasta henkivaltoja, Juud. v. 4, 7.

11. vaikka enkelitkään, jotka väkevyydeltään ja voimaltaan ovat suuremmat, eivät lausu heitä vastaan herjaavaa tuomiota Herran edessä. Sak. 3:1. Juud. v 9 s.

12. Mutta niinkuin järjettömät, luonnostaan pyydystettäviksi ja häviämään syntyneet eläimet, niin joutuvat myös nämä, kun herjaavat sitä mitä eivät tunne, häviämään omaan turmelukseensa.

13. ja pettyvät luullessaan hyötyvänsä vääryydestään; he pitävät nautintonaan elää päivänsä hekumassa; he ovat tahra- ja häpeäpilkkuja; he herkuttelevat petoksissaan, kemuillessaan teidän kanssanne; Juud. v. 12.

14. heidän silmänsä hehkuvat haureutta eivätkä saa kylläänsä synnistä; he viekoittelevat horjuvia sieluja, heillä on ahneuteen harjaantunut sydän. He ovat kirotuita.

15. He ovat hyljänneet suoran tien, ovat eksyneet seuratessaan Balaamin, Beorin pojan tietä, joka rakasti vääryyden palkkaa, 4 Moos. 22:2, 7 s. 31:16. Juud. v. 11.

16. mutta sai rikkomuksestaan ojennuksen: mykkä juhta puhui ihmisen äänellä ja esti profetan mielettömyyden. 4 Moos. 22. 23. 28.

17. Nämä tämmöiset ovat vedettömiä lähteitä ja myrskytuulen ajamia hattaroita, ja pimeyden synkeys on heille varattu. San. 25:14. Juud. v. 12 s.

18. Sillä he puhuvat turhan pöyhkeitä sanoja ja lihan himoissa eläen viekoittelevat irstaisuuksilla niitä, jotka tuskin ovat päässeet eksyksissä vaeltavia pakoon. Juud. v. 16.

19. ja lupaavat heille vapautta, vaikka itse ovat turmeluksen orjia; sillä kenen voittama joku on, sen orja hän myös on. Joh. 8:34. Room. 6:16.

20. Sillä jos he Herramme ja Vapahtajan Jesuksen Kristuksen tuntemisen kautta ovat päässeetkin maailman saastutuksia pakoon, mutta niihin taas kietoutuvat ja tulevat voitetuiksi, niin on heille viimeinen tila käynyt ensimmäistä pahemmaksi. Matt. 12:45. Hebr. 6:4 s. 1 Joh 2:16.

21. Parempi olisi heille ollut, etteivät olisi tulleet tuntemaan vanhurskauden tietä, kuin että sen tunnettuaan kääntyvät pois heille annetusta pyhästä käskystä. Luuk. 12:47 s.

22. Heille on tapahtunut mitä tosi sananlasku sanoo: „Koira palaa oksennukselleen," ja: „Peseytynyt sika rypee rapakossa." San. 26:11.

3 Luku.

Viimeisinä päivinä nousee pilkkaajia. Odottaessaan uusia taivaita ja uutta maata tulee kristittyjen pyrkiä olemaan nuhteettomia ja olla varuillaan viettelyksiä vastaan sekä kasvaa Kristuksen armossa ja tuntemisessa.

Tämä on jo toinen kirje, jonka kirjoitan teille, rakkaani, ja näissä molemmissa minä muistuttamalla herätän teidän puhdasta mieltänne,
2 Piet. 1:13.
2. että muistaisitte niitä sanoja, joita pyhät profetat ennen ovat puhuneet, ja Herran ja Vapahtajan käskyä, jonka apostoleiltanne olette saaneet.
2 Piet. 1:19. Juud. v. 17.
3. Ja ennen kaikkea tietäkäät se, että viimeisinä päivinä tulee pilkkaajia pilkkoinensa; he vaeltavat omien himojensa mukaan, 1 Tim. 4:1 s. 2 Tim. 3:1 s.
4. ja sanovat: „Missä on lupaus hänen tulemuksestansa? Sillä onhan siitä asti kun isät nukkuivat pois, kaikki pysynyt niinkuin se on ollut luomisesta alkaen."
Jes. 5:19. Jer. 17:15. Hes. 12:22.
5. Sillä he salaavat tahallaan itseltään sen, että taivaat olivat Jumalan sanan voimasta ikivanhastaan olemassa, ja samoin maa, vedestä ja vedellä rakennettu, 1 Moos. 1:1,6. Ps. 24:2. 136:6.
6. ja niiden vesitulvaan hukkui silloinen maailma;
1 Moos. 7:17,21. Matt. 24:38 s. 2 Piet. 2:5.
7. mutta nykyiset taivaat ja maa ovat samalla hänen sanallaan säästetyt, tulelle tallennetut jumalattomain ihmisten tuomion ja kadotuksen päiväksi. Ps. 102:27.
Jes. 51:6. 2 Tess. 1:7 s. Hebr. 1:11.
8. Mutta tämä yksi älköön olko teiltä, rakkaani, salassa, että „yksi päivä on Herran edessä niinkuin tuhat vuotta ja tuhat vuotta niinkuin yksi päivä." Ps. 90:4.
9. Ei Herra viivytä lupauksensa täyttämistä, niinkuin muutamat pitävät sitä viivyttelemisenä, vaan hän on pitkämielinen teitä kohtaan, kun ei tahdo, että kukaan hukkuu, vaan että kaikki tulevat parannukseen.
Jes. 30:18. Hes. 18:23,32. Hab. 2:3. Room. 2:4. 1 Tim. 2:4. Hebr. 10:37. 1 Piet. 3:20.
10. Mutta Herran päivä on tuleva niinkuin varas, ja silloin taivaat katoavat ryskeellä, ja alkuaineet hajoavat kuumuudesta, ja maa ja kaikki mikä siinä on tehty palavat. Ps. 102:27.
Matt. 24:35,43. 1 Tess. 5:2 s. Ilm. 20:11.
11. Kun siis nämä kaikki näin hajoavat, millaisia tuleekaan teidän olla, kaikessa pyhässä vaelluksessa ja jumalisuudessa, Luuk. 21:36.
12. odottaessanne ja jouduttaessanne Jumalan päivän tulemista, sen päivän, jonka tähden taivaat hehkuen hajoavat ja alkuaineet kuumuudesta sulavat! Ps. 50:3. Luuk. 12:36. Tiit. 2:13.
13. Mutta hänen lupauksensa mukaan me odotamme uusia taivaita ja uutta maata, joissa vanhurskaus asuu. Jes. 65:17. 66:22. Ilm. 21:1.
14. Sentähden, rakkaani, pyrkikäät tätä odottaessanne siihen, että hän havaitsisi teidät tahrattomiksi ja nuhteettomiksi, rauhassa;
1 Kor. 1:7 s. Fil. 1:10. 1 Tess. 3:13. 5:23.
15. ja lukekaat meidän Herramme pitkämielisyys pelastukseksi, niinkuin myös rakastettu veljemme Paavali hänelle annetun viisauden mukaan on kirjoittanut teille, Room. 2:4.
16. samoinkuin kaikissakin kirjeissään, kun hän niissä puhuu tästä; vaikka tosin hänen kirjeissään on yhtä ja toista vaikeatajuista, jota tietämättömät ja vakaantumattomat vääntävät kieroon niinkuin muitakin kirjoituksia, omaksi kadotuksekseen.
17. Koska te siis, rakkaani, tämän jo edeltäpäin tiedätte, niin olkaat varuillanne, ettette kurittomain eksymyksen mukaansa tempaamina lankeaisi pois omalta lujalta pohjaltanne, Mark. 13:5,23.
18. ja kasvakaat Herramme ja Vapahtajamme Jesuksen Kristuksen armossa ja tuntemisessa. Hänelle olkoon kirkkaus sekä nyt että ijankaikkisuuden päivään! Amen. Kol. 1:10.

JOHANNEKSEN ENSIMMÄINEN KIRJE.

1 Luku.

Uskovaisten yhteys Kristuksen kanssa ja keskenänsä. Meidän tulee vaeltaa valossa ja tunnustaa syntimme, niin Kristuksen veri meidät puhdistaa.

Mikä on alusta ollut, minkä olemme kuulleet, minkä omin silmin nähneet, mitä katselimme ja käsin kosketimme, nimittäin elämän Sana
Luuk. 1:2. 24:39. Joh. 1:1,14. 20:27. 2 Piet. 1:16.
2. — ja elämä ilmestyi, ja me olemme nähneet sen ja todistamme sitä ja julistamme teille sen ijankaikkisen elämän, joka oli Isän tykönä ja ilmestyi meille — 2 Tim. 1:10.

3. minkä olemme nähneet ja kuulleet, sen me myös teille julistamme, että teilläkin olisi yhteyttä meidän kanssamme, ja meillä on yhteytemme Isän ja hänen Poikansa, Jesuksen Kristuksen kanssa. Joh. 17:21. 1 Kor. 1:9.

4. Ja tätä me kirjoitamme, että ilonne olisi täydellinen. Joh. 15:11. 2 Joh. v. 12.

5. Ja tämä on se sanoma, jonka olemme häneltä kuulleet ja jonka teille julistamme, että Jumala on valo ja ettei hänessä yhtään pimeyttä ole.

6. Jos sanomme, että meillä on yhteys hänen kanssaan, mutta vaellamme pimeydessä, niin me valehtelemme, emmekä tee totuutta.
Joh. 3:20 s. 1 Joh. 2:4.

7. Mutta jos me vaellamme valossa, niinkuin hän on valossa, niin meillä on yhteys keskenämme, ja Jesuksen Kristuksen, hänen Poikansa veri puhdistaa meidät kaikesta synnistä.
Hebr. 9:14. 1 Piet. 1:18 s. Ilm. 1:5.

8. Jos sanomme, ettei meillä ole syntiä, niin me petämme itsemme, ja totuus ei ole meissä. 1 Kun. 8:46.
San. 20:9. Saarn. 7:21. Room. 3:10,12,23.

9. Jos tunnustamme syntimme, on hän uskollinen ja vanhurskas, niin että antaa meille synnit anteeksi ja puhdistaa meidät kaikesta vääryydestä. Ps. 32:5. San. 28:13.

10. Jos sanomme, ettemme ole tehneet syntiä, niin me teemme hänet valehtelijaksi, ja hänen sanansa ei ole meissä.

2 Luku.

Jesus Kristus on syntisten puoltaja ja sovittaja. Apostoli varoittaa maailman rakkaudesta ja anttikristuksista sekä kehoittaa pysymään Kristuksessa.

Lapsukaiseni, tätä minä kirjoitan teille, jottette syntiä tekisi; mutta jos joku syntiä tekee, niin meillä on kuitenkin puoltaja Isän tykönä, Jesus Kristus, joka on vanhurskas.
Room. 8:34. 1 Tim. 2:5. Hebr. 7:25. 9:24.

2. Ja hän on meidän syntiemme sovitus; eikä ainoastaan meidän, vaan myös koko maailman. Joh. 1:29. 4:42.
Room. 3:25. 2 Kor. 5:18. Kol. 1:20.

3. Ja siitä me tiedämme hänet tuntevamme, että pidämme hänen käskynsä.

4. Joka sanoo: „Minä tunnen hänet," eikä pidä hänen käskyjään, se on valehtelija, ja totuus ei ole hänessä. 1 Joh. 1:6. 4:20.

5. Mutta joka pitää hänen sanansa, hänessä on Jumalan rakkaus todella päässyt täydellisyyteensä. Siitä me tiedämme hänessä olevamme.
Joh. 13:35. 14:21,23.

6. Joka sanoo hänessä pysyvänsä, on velvollinen itsekin vaeltamaan niin, kuin hän vaelsi. Matt. 11:29. 16:24.
Joh. 13:15. 15:4 s. Fil. 2:5. Kol. 2:6. 1 Piet. 2:21.

7. Rakkaani, en kirjoita teille uutta käskyä, vaan vanhan käskyn, joka teillä on alusta ollut; tämä vanha käsky on se sana, jonka olette kuulleet. 1 Joh. 3:11. 2 Joh. v. 5.

8. Samalla kirjoitan teille uuden käskyn, sen, mikä on totta hänessä ja teissä, sillä pimeys katoaa, ja totinen valo jo loistaa.
Joh. 1:9. 8:12. 13:34. Room. 13:12.

9. Joka sanoo valossa olevansa ja kuitenkin vihaa veljeänsä, hän on yhä vielä pimeässä.
1 Kor. 13:2. 1 Joh. 3:14. 4:20.

10. Joka rakastaa veljeänsä, hän pysyy valossa, ja hänessä ei ole pahennusta.

11. Mutta joka vihaa veljeänsä, hän on pimeässä ja vaeltaa pimeässä, eikä hän tiedä mihin menee; sillä pimeys on sokaissut hänen silmänsä.
Joh. 11:10.

12. Minä kirjoitan teille, lapsukaiset, sillä syntinne ovat teille anteeksi annetut hänen nimensä tähden.
Luuk. 21:47. Ap.t. 10:43.

13. Minä kirjoitan teille, isät, sillä te olette oppineet tuntemaan hänet, joka alusta on ollut. Minä kirjoitan teille, nuorukaiset, sillä te olette voittaneet paholaisen. Minä olen kirjoittanut teille, lapsukaiset, sillä te olette oppineet tuntemaan Isän.

14. Minä olen kirjoittanut teille, isät, sillä te olette oppineet tuntemaan hänet, joka alusta on ollut. Minä olen kirjoittanut teille, nuorukaiset, sillä te olette väkevät ja Jumalan sana pysyy teissä, ja te olette voittaneet paholaisen. Ef. 6:10.

15. Älkäät maailmaa rakastako eikä sitä, mikä maailmassa on. Jos joku rakastaa maailmaa, ei Isän rakkaus ole hänessä. Joh. 15:19. Room. 12:2. Jaak. 4:4.

16. Sillä kaikki mikä maailmassa on, lihan himo, silmäin pyyntö ja elämän korska, se ei ole Isästä, vaan maailmasta. San. 27:20.

17. Ja maailma katoaa ja sen himot; mutta joka tekee Jumalan tahdon, se pysyy ijankaikkisesti. Ps. 15:5.
Jes. 40:6. Matt. 7:24. 1 Kor. 7:31. 1 Piet. 1:24.

18. Lapsukaiset, nyt on viimeinen aika. Ja niinkuin te olette kuulleet, että anttikristus tulee, niin onkin nyt monta anttikristusta ilmaantunut; siitä me tiedämme, että nyt on viimeinen aika.
Matt. 24:24. Ap.t. 20:29 s. 2 Tess. 2:3.

19. Meistä he ovat lähteneet, mutta

meikäläisiä he eivät olleet; sillä jos olisivat olleet meikäläisiä, niin he olisivat pysyneet meidän kanssamme; mutta heissä oli tuleva ilmi, että kaikki eivät ole meikäläisiä.
Ps. 41:10. 1 Kor. 11:19.
20. Teillä on voitelu Pyhältä ja te tiedätte kaiken. 1 Kor. 2:15. Ef. 1:13.
21. En minä kirjoita teille sentähden, ettette tiedä totuutta, vaan sentähden, että te tiedätte sen ja ettei mikään valhe lähde totuudesta.
22. Kukapa on tuo valehtelija, jollei se joka kieltää Jesuksen olevan Kristuksen? Se on anttikristus, hän joka kieltää Isän ja Pojan.
1 Joh. 4:3. 2 Joh. v. 7.
23. Jokainen joka kieltää Pojan, hänellä ei ole Isääkään. Joka tunnustaa Pojan, hänellä on Isäkin.
Luuk. 12:9. Joh. 15.23. 1 Joh. 4:15.
24. Minkä te olette alusta kuulleet, se pysyköön teissä! Jos teissä pysyy se, minkä olette alusta kuulleet, niin tekin pysytte Pojassa ja Isässä.
25. Ja tämä on se, minkä hän on meille luvannut: ijankaikkinen elämä. Joh. 6:40. 1 Joh. 5:11.
26. Tämän olen kirjoittanut teille niistä, jotka teitä eksyttävät.
27. Ja se voitelu, jonka olette häneltä saaneet, pysyy teissä, ja te ette ole kenenkään opetuksen tarpeessa; vaan niinkuin hänen voitelunsa opettaa teille kaikkea, niin se onkin totta eikä ole valhetta; ja niinkuin se on opettanut teitä, niin pysykäät hänessä!
Jer. 31:34. Joh. 14:26. 16:13. 1 Tess. 4:9.
28. Ja nyt, lapsukaiset, pysykäät hänessä, että meillä hänen ilmestyessään olisi rohkeutta eikä meitä häväistäisi pois hänen luotaan hänen tulemuksessaan.
Mark. 8:38. Joh. 15:4. 1 Joh. 3:2,21. 4:17.
29. Jos tiedätte, että hän on vanhurskas, niin ymmärrätte, että myös jokainen vanhurskauden tekijäkin on hänestä syntynyt. 1 Joh. 3:7,10.

3 Luku.

Jumalan lapset tietävät Jesuksen ilmestyessä tulevansa hänen kaltaisikseen. Perkeleen lapset harjoittavat syntiä, eivät tee vanhurskautta eivätkä rakasta veljiä.

Katsokaat minkälaisen rakkauden Isä on meille osoittanut, että me kutsutaan Jumalan lapsiksi, niinkuin olemmekin. Sentähden maailma ei tunne meitä, sillä se ei tunne häntä. Joh. 1:12. 16:3. 17:25.
2. Rakkaani, nyt me olemme Jumalan lapsia, eikä ole vielä käynyt ilmi mitä meistä tulee. Mutta me tiedämme tulevamme hänen kaltaisikseen, kun hän ilmestyy, sillä me saamme nähdä hänet sellaisena kuin hän on.
Matt. 5:8.
Room. 8:18 s. 1 Kor. 15:49. Fil. 3:21. Kol. 3:4.
3. Ja jokainen joka panee häneen sen toivon, puhdistaa itsensä, niinkuin hänkin on puhdas. 2 Kor. 7:1. 1 Piet. 1:15.
4. Jokainen joka tekee syntiä, tekee myös laittomuutta; ja synti on laittomuus. 1 Joh. 5:17.
5. Ja te tiedätte hänen ilmestyneen ottamaan pois synnit; ja hänessä ei ole syntiä. Jes. 53:4, 9. 2 Kor. 5:21. 1 Piet. 2:22.
6. Jokainen joka hänessä pysyy, hän ei tee syntiä; jokainen joka syntiä tekee, hän ei ole häntä nähnyt eikä häntä tuntenut. 1 Joh. 2:3. 3 Joh. v. 11.
7. Lapsukaiset, älkäät antako kenenkään eksyttää itseänne! Joka vanhurskautta tekee, on vanhurskas, niinkuin hänkin on vanhurskas.
Ef. 5:6. 1 Joh. 2:29.
8. Joka syntiä tekee, hän on perkeleestä, sillä perkele tekee syntiä alusta asti. Sitä varten Jumalan Poika ilmestyi, että hän tekisi tyhjäksi perkeleen teot. 1 Moos. 3:15. Joh. 8:44.
9. Jokainen joka on Jumalasta syntynyt, hän ei tee syntiä, sillä Jumalan siemen pysyy hänessä; eikä hän saata tehdä syntiä, sillä hän on Jumalasta syntynyt. 1 Piet. 1:23. 1 Joh. 5:18.
10. Siitä käy ilmi ketkä ovat Jumalan lapsia ja ketkä perkeleen lapsia. Ei yksikään, joka ei tee vanhurskautta, ole Jumalasta, ja joka ei veljeänsä rakasta. 1 Joh. 2:29. 4:8.
11. Sillä tämä on se ilmoitus, jonka olette alusta kuulleet, että meidän tulee rakastaa toinen toistamme,
Joh. 13:34. 15:12. 1 Tess. 4:9. 1 Joh. 2:7.
12. eikä olla Kainin kaltaisia, joka oli paholaisesta ja murhasi veljensä. Ja minkätähden hän murhasi hänet? Sentähden että hänen tekonsa olivat pahat, mutta hänen veljensä vanhurskaat. 1 Moos. 4:8. Hebr. 11:4.
13. Älkäät ihmetelkö, veljeni, että maailma teitä vihaa.
Matt. 5:11. Joh. 15:18 s. 17:14.
14. Me tiedämme siirtyneemme kuolemasta elämään, sillä me rakastamme veljiä. Joka ei veljeänsä rakasta, pysyy kuolemassa.
3 Moos. 19:7. Joh. 5:24. 1 Joh. 2:9 s.
15. Jokainen, joka vihaa veljeänsä, on murhaaja; ja te tiedätte, ettei kenessäkään murhaajassa ole ijankaikkista elämää, joka hänessä pysyisi.
Matt. 5:21 s. Gal. 5:21.
16. Siitä me olemme oppineet tuntemaan rakkauden, että hän pani henkensä meidän edestämme; meidän

kin tulee panna henkemme veljiemme edestä.
Joh. 15:13. Room. 5:8. Ef. 5:2,25. 1 Joh. 4:9.
17. Jos nyt jollakin on tämän maailman hyvyyttä ja hän näkee veljensä olevan puutteessa, mutta sulkee häneltä sydämmensä, kuinka Jumalan rakkaus saattaa pysyä hänessä?
5 Moos. 15:7. Luuk. 3:11. 1 Joh. 4:20. 5:1. Jaak. 2:15.
18. Lapsukaiset, älkäämme rakastako sanalla tai kielellä, vaan teossa ja totuudessa!
19. Siitä me tiedämme, että olemme totuudesta, ja me saatamme hänen edessänsä rauhoittaa sydämmemme sillä,
20. että jos sydämmemme syyttää meitä, niin Jumala on suurempi kuin meidän sydämmemme ja tietää kaikki: Ps. 139:1 s.
21. Rakkaani, jos sydämmemme ei syytä meitä, niin meillä on iloinen luottavaisuus Jumalaan, Room. 5:1.
22. ja mitä ikinä anomme, sen me saamme häneltä, koska otamme hänen käskyistänsä vaarin ja teemme sitä, mikä on hänelle otollista.
Ps. 10:17. 34:16. 145:18. San. 15:29. 28:9. Jer. 29:12. Mark. 11:24. 1 Joh. 5:14.
23. Ja tämä on hänen käskynsä, että meidän tulee uskoa hänen Poikansa Jesuksen Kristuksen nimeen ja rakastaa toinen toistamme, niinkuin hän on antanut meille siihen käskyn.
3 Moos. 19:18. Joh. 6:29. Ef. 5:2. 1 Piet. 4:8.
24. Ja joka pitää hänen käskynsä, hän pysyy Jumalassa, ja Jumala hänessä. Ja siitä me tiedämme hänen meissä pysyvän, siitä Hengestä, jonka hän on meille antanut.
Joh. 14:23. 15:10. Room. 8:9. 1 Joh. 4:13.

4 Luku.

Kehoitus koettelemaan henkiä, ovatko ne Jumalasta, ja rakastamaan veljiä.

Rakkaani, älkäät jokaista henkeä uskoko, vaan koetelkaat henkiä, ovatko ne Jumalasta; sillä monta väärää profettaa on lähtenyt maailmaan. Matt. 7:15 s. 24:4 s. 24. Ap. t. 20:29 s. 1 Kor. 14:29. 1 Tess. 5:21. 2 Piet. 2:1. 2 Joh. v. 7. Ilm. 2:2.
2. Tästä tunnette Jumalan Hengen: jokainen henki, joka tunnustaa Jesuksen Kristuksen, lihaan tulleen, se on Jumalasta; 1 Kor. 12:3. 1 Joh. 5:1.
3. ja jokainen henki, joka ei tunnusta Jesusta, se ei ole Jumalasta; se on anttikristuksen henki, jonka olette kuulleet olevan tulossa, ja se on nyt jo maailmassa. 2 Tess. 2:6 s. 1 Joh. 2:18,22.
4. Lapsukaiset, te olette Jumalasta ja olette voittaneet heidät; sillä se joka teissä on, on suurempi kuin se, joka on maailmassa. Joh. 16:33.
5. He ovat maailmasta; sentähden he puhuvat sitä, mikä on maailmasta, ja maailma kuulee heitä.
Joh. 3:31. 8:23. 15:19.
6. Me olemme Jumalasta. Joka tuntee Jumalan, hän kuulee meitä; joka ei ole Jumalasta, hän ei kuule meitä. Siitä me tunnemme totuuden hengen ja eksytyksen hengen.
Joh. 8:47. 10:26 s. 3 Joh. v. 11.
7. Rakkaani, rakastakaamme toinen toistamme, sillä rakkaus on Jumalasta; ja jokainen joka rakastaa, on Jumalasta syntynyt ja tuntee Jumalan.
8. Joka ei rakasta, hän ei tunne Jumalaa, sillä Jumala on rakkaus.
9. Siinä ilmeni Jumalan rakkaus meihin, että Jumala lähetti ainokaisen Poikansa maailmaan, jotta me eläisimme hänen kauttansa.
Joh. 3:16. Room. 5:8. 8:32. 1 Joh. 3:16.
10. Siinä rakkaus on – ei siinä, että me rakastimme Jumalaa, vaan siinä, että hän rakasti meitä ja lähetti Poikansa meidän syntiemme sovitukseksi.
Joh. 15:16. Room. 3:14 s. 2 Kor. 5:19. 1 Joh. 2:2.
11. Rakkaani, jos Jumala on näin rakastanut meitä, niin olemme mekin velvolliset rakastamaan toinen toistamme. Matt. 18:33. Joh. 15:12.
12. Jumalaa ei kukaan ole koskaan nähnyt. Jos me rakastamme toinen toistamme, niin Jumala pysyy meissä, ja hänen rakkautensa on päässyt täydellisyyteensä meissä.
2 Moos. 33:20. 5 Moos. 4:12. Joh. 1:18. 1 Tim. 6:16. 1 Joh. 2:5.
13. Siitä me tiedämme pysyvämme hänessä ja hänen pysyvän meissä, että hän on antanut meille Hengestänsä. Joh. 14:20. 1 Joh. 3:24.
14. Ja me olemme nähneet ja todistamme, että Isä on lähettänyt Poikansa maailman Vapahtajaksi.
Joh. 1:14. 3:17. 12:47. 1 Joh. 1:1.
15. Joka tunnustaa, että Jesus on Jumalan Poika, hänessä Jumala pysyy, ja hän Jumalassa. 1 Joh. 2:23.
16. Ja me olemme oppineet tuntemaan sen rakkauden, mikä Jumalalla on meihin, ja uskomaan siihen. Jumala on rakkaus, ja joka pysyy rakkaudessa, hän pysyy Jumalassa, ja Jumala pysyy hänessä.
17. Siinä rakkaus on tullut täydelliseksi meissä, että meillä olisi iloinen luottavaisuus tuomiopäivänä; sillä niinkuin hän on, olemme mekin tässä maailmassa.
1 Joh. 2:28. 3:21. Jaak. 2:13.

18. Pelkoa ei rakkaudessa ole, vaan täydellinen rakkaus karkoittaa pelvon, sillä pelvossa on rangaistusta; ja joka pelkää, hän ei ole päässyt täydelliseksi rakkaudessa.
Room. 8:15.
19. Me rakastamme, sillä hän on ensin rakastanut meitä.
20. Jos joku sanoo: „Minä rakastan Jumalaa," mutta vihaa veljeänsä, niin hän on valehtelija. Sillä joka ei rakasta veljeänsä, jonka on nähnyt, kuinka hän voi rakastaa Jumalaa, jota ei ole nähnyt? 1 Joh. 2:4,11. 3:17.
21. Ja tämä käsky meillä on häneltä, että joka rakastaa Jumalaa, hän rakastakoon myös veljeänsä.
3 Moos. 19:18. Matt. 22:39. Joh. 13:34. Ef. 5:2. 1 Tess. 4:9. 1 Piet. 4:8. 1 Joh. 3:11.

5 Luku.

Uskovainen on Jumalasta syntynyt ja hänen uskonsa voittaa maailman. Jumala todistaa Pojastaan Hengen, veden ja veren kautta. Uskovilla on ijankaikkinen elämä, ja Jumala kuulee kaikki heidän rukouksensa.

Jokainen joka uskoo, että Jesus on Kristus, hän on Jumalasta syntynyt; ja jokainen joka rakastaa häntä, joka on synnyttänyt, rakastaa myöskin sitä, joka hänestä on syntynyt. Joh. 1:12 s. 1 Joh. 4:2.
2. Siitä me tiedämme, että rakastamme Jumalan lapsia, kun rakastamme Jumalaa ja noudatamme hänen käskyjänsä.
3. Sillä rakkaus Jumalaan on se, että otamme hänen käskyistänsä vaarin. Ja hänen käskynsä eivät ole raskaita;
Matt. 11:30. Joh. 14:15. 15:10. 2 Joh. v.6.
4. sillä kaikki mikä on syntynyt Jumalasta, voittaa maailman; ja tämä on se voitto, joka on voittanut maailman: meidän uskomme. Joh. 16:33.
5. Kuka on maailman voittaja, jollei se joka uskoo, että Jesus on Jumalan Poika? 1 Kor. 15:57. 1 Joh. 4:4.
6. Hän on se, joka tuli veden ja veren kautta, Jesus Kristus, ei ainoastaan vedessä, vaan vedessä ja veressä; ja Henki on se, joka todistaa, sillä Henki on totuus.
7. Sillä kolme on, jotka todistavat:
8. Henki ja vesi ja veri, ja ne kolme pitävät yhtä.
9. Jos omaksumme ihmisten todistuksen, niin onhan Jumalan todistus suurempi; sillä tämä on Jumalan todistus, jonka hän on todistanut Pojastaan. Joh. 5:36 s. 8:17 s.
10. Joka uskoo Jumalan Poikaan, hänellä on todistus itsessään; joka ei usko Jumalaa, tekee hänet valehtelijaksi, koska ei usko sitä todistusta, jonka Jumala on todistanut Pojastaan. Room. 8:16.
11. Ja tämä on se todistus: että Jumala on antanut meille ijankaikkisen elämän, ja tämä elämä on hänen Pojassaan. Joh. 1:4. 1 Joh. 2:25.
12. Jolla Poika on, hänellä on elämä; jolla Jumalan Poikaa ei ole, hänellä ei ole elämää. Joh. 3:36. 5:24.
13. Tämän olen kirjoittanut teille, jotka uskotte Jumalan Pojan nimeen, jotta tietäisitte, että teillä on ijankaikkinen elämä. Joh. 20:31. 1 Joh. 3:23.
14. Ja tämä on se luottamus, joka meillä on häneen, että jos me jotakin anomme hänen tahtonsa mukaan, niin hän kuulee meitä.
Luuk. 11:9. Joh. 15:7. 1 Joh. 3:22.
15. Ja jos me tiedämme hänen kuulevan meitä, mitä ikinä anommekin, niin tiedämme myös, että meillä on kaikki se, mitä olemme häneltä anoneet.
16. Jos joku näkee veljensä tekevän synnin, joka ei ole kuolemaksi, niin rukoilkoon, ja hän on antava hänelle elämän, niille nimittäin, jotka eivät tee syntiä kuolemaksi. On olemassa synti, joka on kuolemaksi; semmoisesta en sano, että sen edestä on rukoiltava. 4 Moos. 15:30.
Jer. 7:16. Matt. 12:31. Hebr. 6:4 s. 10:26 s.
17. Kaikki vääryys on syntiä; ja on syntiä, joka ei ole kuolemaksi.
1 Joh. 3:4.
18. Me tiedämme, ettei yksikään Jumalasta syntynyt tee syntiä; vaan Jumalasta syntynyt varjelee itsensä, eikä paholainen ryhdy häneen.
1 Joh. 3:9.
19. Me tiedämme, että olemme Jumalasta, ja koko maailma on pahan vallassa. Gal. 1:4.
20. Mutta me tiedämme, että Jumalan Poika on tullut ja antanut meille ymmärryksen, tunteaksemme sen Totisen; ja me olemme siinä Totisessa, hänen Pojassaan, Jesuksessa Kristuksessa. Hän on totinen Jumala ja ijankaikkinen elämä!
Luuk. 24:45. Joh. 17:3.
21. Lapsukaiset, kavahtakaat epäjumalia! Amen. 2 Moos. 20:3. 1 Kor. 10:14.

JOHANNEKSEN TOINEN KIRJE.

Kehoitus rakkauteen. Varoitus villitsijöistä.

Minä, vanhin, valitulle vaimolle ja hänen lapsilleen, joita totuudessa rakastan – enkä ainoastaan minä, vaan myös kaikki, jotka ovat oppineet totuuden tuntemaan — 1 Piet. 5:1,13. 3 Joh. v. 1.
2. totuuden tähden, joka meissä pysyy ja on oleva meidän kanssamme ijankaikkisesti. Joh. 8:31 s.
3. Armo, laupeus ja rauha Isältä Jumalalta ja Jesukselta Kristukselta, Isän Pojalta, on oleva meidän kanssamme, totuudessa ja rakkaudessa! Tiit. 1:4.
4. Minua on suuresti ilahuttanut, että olen lastesi joukossa havainnut olevan niitä, jotka totuudessa vaeltavat sen käskyn mukaan, jonka olemme saaneet Isältä. 1 Kor. 13:6. 3 Joh. v. 4.
5. Ja nyt pyydän minä sinua, vaimo, en niinkuin kirjoittaisin sinulle uuden käskyn, vaan minä kirjoitan sen, joka meillä alun pitäen oli, että meidän on rakastaminen toinen toistamme. Joh. 13:34. 15:12. 1 Joh. 2:7. 3:11. 4:21.
6. Ja tämä on rakkaus, että me vaellamme hänen käskyjensä mukaan. Tämä on käsky, että teidän, niinkuin olette alusta kuulleet, on siinä vaeltaminen. Joh. 15:10.
7. Sillä monta villitsijää on lähtenyt maailmaan, jotka eivät tunnusta Jesusta Kristukseksi, joka oli lihaan tuleva; tämä tämmöinen on pää-villitsijä ja anttikristus. 1 Joh. 2:18. 4:1.
8. Ottakaat vaarin itsestänne, ettette menetä sitä, minkä olemme työllämme aikaan saaneet, vaan että saatte täyden palkan.
9. Jokainen joka harhaelee, eikä pysy Kristuksen opissa, sillä ei ole Jumalaa; joka siinä opissa pysyy, hänellä on sekä Isä että Poika. Joh. 14:23. 1 Joh. 2:23.
10. Jos joku tulee teidän luoksenne eikä tuo mukanaan tätä oppia, niin älkäät ottako häntä huoneesenne, älkäätkä sanoko häntä tervetulleeksi; Room. 16:17. 1 Kor. 5:11. Tiit. 3:10.
11. sillä joka sanoo hänet tervetulleeksi, joutuu osalliseksi hänen pahoihin tekoihinsa. 1 Tim. 5:22.
12. Minulla olisi paljo kirjoittamista teille, mutta en tahdo tehdä sitä paperilla ja musteella; vaan toivon pääseväni teidän luoksenne ja saavani puhutella teitä suusta suuhun, että meidän ilomme olisi täydellinen. 1 Joh. 1:4. 3 Joh. v. 13.
13. Valitun sisaresi lapset sanovat sinulle terveisiä.

JOHANNEKSEN KOLMAS KIRJE.

Johannes toivottaa Gaijukselle menestystä, iloitsee hänen vaelluksestaan totuudessa ja uskollisuudestaan veljiä kohtaan, sekä kehoittaa tekemään mikä hyvää on.

Minä, vanhin, rakkaalle Gaijukselle, jota totuudessa rakastan. 2 Joh. v. 1.
2. Rakkaani, minä toivotan sinulle, että kaikessa menestyisit ja pysyisit terveenä, niinkuin sielusikin menestyy.
3. Minua ilahutti suuresti, kun veljet tulivat ja antoivat todistuksen totuudestasi, niinkuin sinä totuudessa vaellatkin. 2 Joh. v. 4.
4. Minulla ei ole suurempaa iloa kuin se, että kuulen lasteni vaeltavan totuudessa.
5. Rakkaani, sinä toimit uskollisesti kaikessa, mitä teet veljien, vieläpä vieraittenkin hyväksi.
6. He ovat seurakunnan kuullen antaneet todistuksen rakkaudestasi; ja sinä teet hyvin, kun autat heitä eteenpäin heidän matkallaan sillä tavalla kuin Jumalan arvo vaatii. Tiit. 3:13.
7. Sillä hänen nimensä tähden he ovat lähteneet matkalle, eivätkä ota pakanoilta mitään. Matt. 10:8.
8. Me olemme siis velvolliset ottamaan semmoisia vastaan, tullaksemme totuuden apumiehiksi.
9. Kirjoitin sanasen seurakunnalle; mutta Diotrefes, joka pyrkii olemaan ensimmäinen heidän joukossaan, ei ota meitä vastaan.
10. Sentähden minä, jos tulen, olen muistuttava niistä teoista, joita hän tekee, kun pahoin sanoin juoruaa meistä; eikä siihenkään tyydy: ei itse ota veljiä vastaan, estääpä vielä niitä, jotka tahtovat sitä tehdä, ja ajaa heidät pois seurakunnasta. Matt. 23:13.
11. Rakkaani, älä ota seurataksesi sitä, mikä on pahaa, vaan sitä, mikä on hyvää! Joka tekee mikä hyvää on, hän on Jumalasta; joka tekee

mikä pahaa on, hän ei ole Jumalaa nähnyt. Ps. 37:27.
San. 2:20. Jes. 1:16. 1 Piet. 3:11. 1 Joh. 3:6.
12. Demetrius on kaikilta, jopa itse totuudeltakin, saanut hyvän todistuksen; ja mekin todistamme hänestä samaa, ja sinä tiedät, että meidän todistuksemme on tosi.
13. Minulla olisi paljo kirjoittamista sinulle, mutta en tahdo kirjoittaa sinulle musteella ja kynällä,
2 Joh. v. 12.
14. sillä minä toivon pian näkeväni sinut, ja silloin saamme suullisesti puhella.
15. Rauha olkoon sinulle! Ystävät sanovat sinulle terveisiä. Tervehdi ystäviä, kutakin nimeltä.

JAAKOBIN KIRJE.

I Luku.

Apostoli kehoittaa kestävyyteen kiusauksissa ja ottamaan sävyisyydellä vastaan Jumalan sanan ja tekemään sen mukaan.

Jaakob, Jumalan ja Herran Jesuksen Kristuksen palvelija, sanoo terveisiä niille kahdelletoista hajalla asuvalle sukukunnalle! Joh. 7:35.
2. Veljeni, pitäkäät sulana ilona, kun joudutte moninaisiin kiusauksiin, Matt. 5:11 s. Hebr. 12:11. 1 Piet. 1:6.
3. tietäen, että kestämänne uskonkoetus saa aikaan kärsivällisyyttä.
Room. 5:3.
4. Ja olkoon kärsivällisyydellänne täydelliset teot.että olisitte täydelliset ja eheät, ettekä missään puuttuvaiset.
5. Mutta jos joltakin teistä puuttuu viisautta, anokoon sitä Jumalalta, joka antaa kaikille empimättä ja soimaamatta, niin se hänelle annetaan.
1 Kun. 3:7. San. 2:3 s.
Jer. 29:12. Matt. 7:7. Jaak. 5:13.
6. Mutta anokoon uskossa, älköönkä epäilkö; sillä joka epäilee, on meren aallon kaltainen, jota tuuli ajaa ja heittelee.
Matt. 21:22. Mark. 11:24. Joh. 14:13.
7. Älköön semmoinen ihminen luulko Herralta mitään saavansa, —
8. tuommoinen kaksimielinen ja epävakainen kaikilla teillään. Jaak. 4:8.
9. Alhainen veli kerskatkoon ylhäisyydestään, Jaak. 2:5.
10. mutta rikas alhaisuudestaan, sillä hän on katoava niinkuin ruohon kukka.
Job 14:2. Ps. 103:15. Jes. 40:6 s. 1 Piet. 1:24.
11. Aurinko nousee helteineen ja kuivaa ruohon, ja sen kukka putoaa pois ja sen muodon sulous häviää; niin on rikaskin lakastuva retkillänsä.
1 Joh. 2:17.
12. Autuas se mies, joka kiusauksen kestää, sillä kun hänet on koeteltu, on hän saava elämän kruunun, jonka Herra on luvannut niille, jotka häntä rakastavat.
Matt. 10:22. 2 Tim. 4:7. 1 Piet. 3:14. Ilm. 2:10.
13. Älköön kukaan, kiusauksessa ollessaan, sanoko: „Jumala minua kiusaa"; sillä Jumala ei ole pahan kiusattavissa, eikä hän ketään kiusaa.
14. Vaan jokaista kiusaa hänen oma himonsa, joka häntä vetää ja houkuttelee; Room. 7:7.
15. kun sitten himo on siittänyt, synnyttää se synnin, mutta kun synti on täytetty, synnyttää se kuoleman.
Room. 6:23.
16. Älkäät eksykö, rakkaat veljeni.
17. Jokainen hyvä anti ja jokainen täydellinen lahja tulee ylhäältä, valojen Isältä, jonka tykönä ei ole muutosta eikä valon ja pimeyden vaihtelua. Joh. 3:27. 1 Kor. 4:7. 1 Joh. 1:5.
18. Hän on tahtonsa mukaan synnyttänyt meidät totuuden sanalla, ollaksemme hänen luomiensa esikoiset. Joh. 1:13. 1 Kor. 4:15. 1 Piet. 1:23. Ilm. 14:4.
19. Te tiedätte sen, rakkaat veljeni. Mutta olkoon jokainen ihminen nopea kuulemaan, hidas puhumaan, hidas vihaan; San. 17:27.
20. sillä miehen viha ei tee sitä, mikä on oikein Jumalan edessä.
21. Sentähden pankaat pois kaikki saastaisuus ja viimeinenkin pahuus, ja ottakaat sävyisyydellä vastaan sana, joka on teihin istutettu ja joka voi sielunne pelastaa. Luuk. 8:11, 15.
Room. 1:16. 13:12. Kol. 3:8. 1 Piet. 2:1.
22. Mutta olkaat sanan tekijöitä eikä vain sen kuulijoita, jolloin petytte.
Matt. 7:21, 24. Luuk. 11:28. Room. 2:13. 1 Joh. 3:7.
23. Sillä jos joku on vain sanan kuulija eikä sen tekijä, niin hän on miehen kaltainen, joka katselee kuvastimessa luonnollisia kasvojaan;
Matt. 7:26.
24. hän katselee itseään, lähtee pois ja unhottaa heti millainen oli.
25. Mutta joka katsoo vapauden täydelliseen lakiin ja pysyy siinä, eikä

ole muistamaton kuulija, vaan todellinen tekijä, hän on oleva autuas tekemisessään. Joh.8:31 s. 13:17. Jaak.2:12.

26. Jos joku luulee Jumalaa palvelevansa, mutta ei hillitse kieltään, vaan pettää sydämmensä, niin hänen jumalanpalveluksensa on turha.
Ps. 39:2. 1 Piet. 3:10.

27. Puhdas ja tahraton jumalanpalvelus Jumalan ja Isän edessä on se, että käy katsomassa orpoja ja leskiä heidän ahdistuksessaan ja pysyy puhtaana maailman saastasta.
Job 31:16 s. Matt.25:35. Joh.17:15. Room.12:2.

2 Luku.

Apostoli neuvoo, ettei pidä katsoa ihmisen muotoon, vaan että tulee noudattaa kaikkia Herran käskyjä. Usko ilman tekoja on kuollut.

Veljeni, uskoessanne Herramme Jesukseen Kristukseen, kirkkauden Herraan, älkäät katsoko ihmisen muotoon. 3 Moos. 19:15. San. 24:23.

2. Sillä jos kokoukseenne tulee mies, kultasormus sormessa ja päällään komeat vaatteet, ja samalla myös tulee köyhä huonoissa vaatteissa,

3. ja te katsotte komeissa vaatteissa olevan puoleen ja sanotte: „Istu sinä tähän mukavasti“, ja köyhälle sanotte: „Seiso sinä tuossa“, tahi: „Istu tähän jalkaini juureen“,

4. niin ettekö silloin väärin eroittele ja tuomitse nurjien periaatteiden mukaan?

5. Kuulkaat, rakkaat veljeni! Eikö Jumala ole valinnut niitä, jotka maailman silmissä ovat köyhiä, olemaan rikkaita uskossa ja sen valtakunnan perillisiä, jonka hän on luvannut niille, jotka häntä rakastavat?
Luuk. 6:20. 1 Kor. 1:26. 2:9.

6. Mutta te olette häväisseet köyhän. Eivätkö ne ole juuri rikkaat, jotka teitä sortavat, ja eivätkö juuri ne vedä teitä tuomioistuimien eteen?
1 Kor. 11:22.

7. Eivätkö ne ole ne, jotka herjaavat sitä jaloa nimeä, jonka mukaan te olette nimitetyt?

8. Jos todella täytätte kuninkaallisen lain Raamatun mukaan: „Rakasta lähimmäistäsi niinkuin itseäsi“, niin teette hyvin; 3 Moos. 19:18. Matt.22:39.

9. mutta jos muotoon katsotte, niin teette syntiä, ja laki rankaisee teitä lainrikkojina. 5 Moos. 1:17. 16:19.

10. Sillä joka pitää koko lain, mutta rikkoo yhdessä, se on syypää kaikkeen.
5 Moos. 27:26. Matt. 5:19. Gal. 3:10.

11. Sillä hän, joka on sanonut: „Älä tee aviorikosta“, on myös sanonut: „Älä tapa“; jos nyt et teekään aviorikosta, mutta tapat, olet lainrikkoja.
2 Moos. 20:13 s.

12. Puhukaat niin ja toimikaat niinkuin ne, jotka tulevat vapauden lain tuomittaviksi. Jaak. 1:25.

13. Sillä tuomio on armoton sitä kohtaan, joka ei ole tehnyt laupeutta; mutta laupeus kehuu tuomiota vastaan. Matt. 5:7. 6:15. 18:35. 25:45.

14. Mitä hyötyä, veljeni, siitä on, jos joku sanoo itsellään olevan uskoa, eikä hänellä ole tekoja? Voiko usko häntä pelastaa?
Matt. 7;26. Room. 6:1. Gal. 5:6.

15. Jos veli tai sisar on alaston ja jokapäiväistä ravintoa vailla, Luuk.3:11.

16. ja joku teistä sanoo heille: „Menkäät rauhassa, lämmitelkäät ja ravitkaat itsenne“, mutta ette anna heille ruumiin tarpeita, niin mitä hyötyä siitä on? 1 Joh. 3:17 s.

17. Samoin uskokin, jos sillä ei ole tekoja, on itsessään kuollut.

18. Joku ehkä sanoo: „Sinulla on uskoa, ja minulla on tekoja“; näytä sinä minulle uskosi ilman tekoja, niin minä näytän teoistani sinulle uskon.

19. Sinä uskot, että Jumala on yksi. Siinä teet oikein; perkeleetkin sen uskovat ja vapisevat. Mark. 1:24.

20. Mutta tahdotko tietää, sinä tyhjänpäiväinen ihminen, että usko ilman tekoja on kuollut?

21. Eikö Abraham, meidän isämme, vanhurskaantunut teoista, kun vei poikansa Isaakin uhrialttarille?
1 Moos. 22:9 s. Hebr. 11:17.

22. Sinä näet, että usko vaikutti hänen tekojensa mukana, ja teoista usko tuli täydelliseksi;

23. ja Raamattu täytettiin, joka sanoo: „Abraham uskoi Jumalaa, ja se luettiin hänelle vanhurskaudeksi“, ja hän kutsuttiin Jumalan ystäväksi.
1 Moos.15:6. 2 Aik.20:7. Jes.41:8. Room.4:3.

24. Te näette siis, että ihminen vanhurskaantuu teoista eikä ainoastaan uskosta.

25. Eikö samoin myös portto Rahab vanhurskaantunut teoista, kun otti lähettiläät luokseen ja päästi heidät toista tietä pois?
Jes. 2:1 s. 6:17,23. Hebr. 11:31.

26. Sillä niinkuin ruumis ilman henkeä on kuollut, niin uskokin ilman tekoja on kuollut.

3 Luku.

Varoitus kielen synneistä ja kehoitus etsimään ylhäältä tulevaa viisautta.

Veljeni, älkööt aivan monet teistä pyrkikö opettajiksi, kun tiedätte,

että me saamme sitä kovemman
tuomion.
2. Sillä monessa kohden me hairahdumme kaikki; jos joku ei hairahdu puheessa, niin hän on täydellinen mies ja kykenee hillitsemään koko ruumiinsakin. Ps. 34:14. San. 20:9. Saarn. 7:21. 1 Piet. 3:10. 1 Joh. 1:8. Jaak. 1:26.
3. Katso, me panemme suitset hevosten suuhun, että ne meitä tottelisivat, ja voimme ohjata niiden koko ruumiin.
4. Katso, laivatkin, vaikka ovat niin suuria ja tuimain tuulten kuljetettavia, ohjataan varsin pienellä peräsimellä, minne perämiehen mieli tekee.
5. Samoin kielikin on pieni jäsen ja kerskaa kuitenkin suurista asioista. Katso, kuinka pieni tuo tuli ja kuinka suuren metsän se sytyttää! Ps. 12:4 s. San. 12:18. 15:2.
6. Myöskin kieli on tuli, vääryyden maailma; kieli jäsentemme joukossa osoittaa olevansa se, joka tahraa koko ruumiin, sytyttää tuleen elomme pyörän, itse syttyen helvetistä. Matt. 15:11, 18.
7. Sillä kaikkien luonnon, sekä petojen että lintujen, sekä matelijain että merieläinten, voi ihmisluonto kesyttää ja onkin kesyttänyt;
8. mutta kieltä ei kukaan ihminen voi kesyttää, se on levoton pahuus, täynnä kuolettavaa myrkkyä.
9. Kielellä me kiitämme Herraa ja Isää, ja sillä me kiroamme ihmisiä, Jumalan kaltaisuuteen luotuja; 1 Moos. 1:26 s. 9:6.
10. samasta suusta lähtee kiitosta ja kirousta. Näin ei saa olla, veljeni.
11. Uhkuuko lähde samasta silmästä makeaa ja karvasta vettä?
12. Eihän, veljeni, fiikunapuu voi tuottaa öljymarjoja eikä viinipuu fiikunoita? Eikä myöskään suolainen lähde voi antaa makeata vettä. Matt. 7:16.
13. Kuka on viisas ja ymmärtäväinen teidän joukossanne? Tuokoon hän näkyviin tekonsa hyvällä vaelluksellaan viisauden sävyisyydessä. Ef. 5:15. 1 Piet. 2:12.
14. Mutta jos teillä on katkeraa kiivautta ja riitaisuutta sydämmessänne, niin älkäät kerskatko älkäätkä valehdelko totuutta vastaan. Ef. 4:31. 1 Joh. 4:20.
15. Tämä ei ole se viisaus, joka tulee ylhäältä, vaan se on maallista, luonnollista, perkeleellistä. 1 Kor. 2:6 s.
16. Sillä missä on kiivautta ja riitaisuutta, siellä on epäjärjestystä ja kaikkea pahaa menoa. 1 Kor. 3:3. Gal. 5:19 s.
17. Mutta ylhäältä oleva viisaus on ensiksikin puhdas, sitten rauhaisa, lempeä, taipuisa, täynnä laupeutta ja hyviä hedelmiä, puolueeton, teeskentelemätön.
18. Vanhurskauden hedelmä kylvetään rauhassa niille, jotka rauhaa rakentavat. Jes. 32:17.

4 Luku.

Varoitetaan riidoista, himoista ja maailman rakkaudesta, ja kehoitetaan nöyryyteen.

Mistä johtuvat taistelut ja riidat teidän keskuudessanne? Eikö juuri himoistanne, jotka sotivat jäsenissänne? Room. 7:23. 1 Piet. 2:11.
2. Te himoitsette, ettekä saa; te tapatte ja kiivailette, ettekä voi mitään saavuttaa; te riitelette ja taistelette; teillä ei ole, sentähden ettette ano; Ps. 66:18. San. 1:24 s. Mik. 3:4. Matt. 5:21 s. 1 Joh. 3:15.
3. te anotte, ettekä saa, sentähden että anotte kelvottomasti, kuluttaaksenne sen himoissanne. Job 27:8 s. 35:11. San. 1:28. Jes. 1:15.
4. Te avionrikkojat, ettekö tiedä, että maailman ystävyys on vihollisuutta Jumalaa vastaan? Joka siis tahtoo olla maailman ystävä, hänestä tulee Jumalan vihollinen. Ps. 73:27. Matt. 6:24. Joh. 15:19. 17:14. Room. 8:8. 1 Joh. 2:15.
5. Vai luuletteko, että Raamattu turhaan puhuu? Kateuteen asti hän halajaa henkeä, jonka on pannut meihin asumaan, 2 Moos. 34:14. Gal. 5:17.
6. Mutta hän antaa sitä suuremman armon. Sentähden hän sanoo: „Jumala on ylpeitä vastaan, mutta nöyrille hän antaa armon". Job 22:20. San. 3:34. 29:23. 1 Piet. 5:5 s.
7. Olkaat siis Jumalalle alamaisia; mutta vastustakaat perkelettä, niin hän teistä pakenee. Ef. 4:27. 6:12 s. 1 Piet. 5:9. 1 Joh. 5:18.
8. Lähestykäät Jumalaa, niin hän lähestyy teitä. Puhdistakaat kätenne, te syntiset, ja pyhittäkäät sydämmenne, te kaksimieliset. Jes. 1:16 s. Sak. 1:3.
9. Tuntekaat kurjuutenne ja murehtikaat ja itkekäät; naurunne muuttukoon murheeksi, ja ilonne alakuloisuudeksi. Matt. 5:4. Luuk. 6:25.
10. Nöyrtykäät Herran edessä, niin hän korottaa teidät. Luuk. 14:11.
11. Älkäät panetelko toisianne, veljet. Joka veljeään panettelee tai veljensä tuomitsee, se panettelee lakia ja tuomitsee lain; mutta jos sinä tuomitset lain, niin et ole lain noudattaja, vaan sen tuomari. 3 Moos. 19:16. Ps. 15:3. Matt. 7:1. Room. 2:1. 14:4. 1 Kor. 4:5. 1 Piet. 2:1.

12. Yksi on lainsäätäjä ja tuomari,
hän, joka voi pelastaa ja hukuttaa;
mutta kuka olet sinä, joka tuomitset lähimmäisesi?
13. Kuulkaat nyt, te jotka sanotte:
„Tänään tai huomenna lähdemme
siihen ja siihen kaupunkiin ja viivymme siellä vuoden ja teemme
kauppaa ja saamme voittoa" —
San. 27:1. Luuk. 12:16 s.
14. te jotka ette tiedä mitä huomenna tapahtuu; sillä minkälainen on
elämänne? Sauhu te olette, joka hetkisen näkyy ja sitten haihtuu —
Ps. 39:6. Jes. 40:6. 1 Piet. 1:24.
15. sen sijaan että teidän pitäisi sanoa: „Jos Herra tahtoo, niin elämme ja teemme tämän tai tuon."
Ap. t. 18:21. 1 Kor. 4:19. Hebr. 6:3.
16. Mutta nyt te kerskaatte teidän
ylvästelyssänne. Kaikki sellainen
kerskaus on paha. 1 Kor. 5:6.
17. Joka siis ymmärtää tehdä sitä,
mikä hyvää on, eikä tee, hänelle se
on synniksi. Luuk. 12:47.

5 Luku.

Varoitus jumalattomille rikkaille. Kehoitus kärsivällisyyteen. Esirukouksen voima.

Kuulkaat nyt, te rikkaat: itkekäät
ja vaikeroitkaat sitä kurjuutta,
joka on teille tulossa.
Luuk. 6:24. 1 Tim. 6:9.
2. Teidän rikkautenne on mädännyt ja teidän vaatteenne ovat koin
syömät; Matt. 6:19.
3. kultanne ja hopeanne on ruostunut, ja niiden ruoste on oleva todistuksena teitä vastaan ja syövä lihanne niinkuin tuli. Olette koonneet
aarteita näinä viimeisinä päivinä.
4. Katso, työmiesten palkka, jonka
olette heiltä, vainioittenne niittäjiltä,
pidättäneet, huutaa, ja leikkuumiesten valittelut ovat tunkeneet Herran
Sebaotin korviin.
3 Moos. 19:13. 5 Moos. 24:14. Job 31:38 s. Mal. 3:5.
5. Te olette herkutelleet maan päällä ja hekumoineet, te olette sydäntänne syötelleet teurastuspäivänänne.
Job 21:12 s. Luuk. 12:19. 16:19 s.
6. Vanhurskaan te olette tuominneet
ja hänet tappaneet; hän ei vastusta
teitä. Matt. 5:39.
7. Niin olkaat nyt kärsivällisiä, veljet, Herran tulemukseen asti. Katso,
peltomies odottaa maan kallista hedelmää ja on kärsivällinen, kunnes
se saa syksyisen sateen ja keväisen.
5 Moos. 11:14. Sak. 10:1. Hebr. 10:36 s.
8. Olkaat tekin kärsivällisiä, vahvistakaat sydämmenne, sillä Herran
tulemus on lähellä. 1 Kor. 10:11.
9. Älkäät huokailko, veljet, toisianne vastaan, ettei teitä tuomittaisi;
katso, tuomari seisoo oven takana.
10. Ottakaat, veljet, vaivan ja kärsivällisyyden esikuvaksi profetat, jotka ovat puhuneet Herran nimessä.
Matt. 5:12.
11. Katso, me ylistämme autuaiksi
niitä, jotka ovat kestäneet; Jobin kärsivällisyyden olette kuulleet ja Herran lopun olette nähneet; sillä Herra on sangen laupeas ja armahtavainen. Job 1:20 s. 42:10. Ps. 103:8.
12. Mutta ennen kaikkea, veljeni,
älkäät vannoko, ei taivaan kautta eikä maan, eikä mitään muutakaan
valaa; vaan teidän „on" olkoon „on,"
ja teidän „ei" olkoon „ei," jottette
joutuisi tuomion alaisiksi.
Matt. 5:33 s. 2 Kor. 1:17 s.
13. Jos joku teistä kärsii vaivaa, niin
rukoilkoon; jos joku on hyvillä mielin, niin veisatkoon kiitosta.
Ps. 50:15. Ef. 5:19.
14. Jos joku teistä sairastaa, niin kutsukoon luokseen seurakunnan vanhimmat, ja rukoilkoot ne hänen edestään, voidellen häntä öljyllä Herran nimessä. Mark. 6:13. 16:18.
15. Ja uskon rukous pelastaa sairaan, ja Herra nostaa hänet jalkeille;
ja vaikkapa hän olisi syntejä tehnyt,
niin ne annetaan hänelle anteeksi.
Ps. 30:3.
16. Tunnustakaat siis toinen toisillenne syntinne ja rukoilkaat toistenne edestä, että terveeksi tulisitte;
vanhurskaan rukous voi paljon, kun
se totinen on. San. 15:29.
17. Elija oli ihminen, puuttuvainen
samoin kuin mekin, ja hän rukoili
rukouksen, ettei sataisi; eikä maan
päällä satanut kolmeen vuoteen ja
kuuteen kuukauteen.
1 Kun. 17:1 s. Luuk. 4:25.
18. Ja hän rukoili uudestaan, ja taivas antoi sateen, ja maa kasvoi hedelmänsä. 1 Kun. 18:41 s.
19. Veljeni, jos joku teistä eksyy totuudesta ja hänet joku palauttaa,
Matt. 18:15. Gal. 6:1.
20. niin tietäkäät, että joka palauttaa syntisen hänen eksymyksensä
tieltä, se pelastaa hänen sielunsa kuolemasta ja peittää paljon syntejä.
San. 10:12.

JUUDAAN KIRJE.

Kehoitus taistelemaan uskon puolesta viettelijöitä ja lihallisia kristityitä vastaan. Jumalattomien rangaistus.

Juudas, Jesuksen Kristuksen palvelija ja Jaakobin veli, kutsutuille, jotka ovat Isässä Jumalassa rakastetut ja Jesukselle Kristukselle varjeltuneet. 1 Piet. 1:5. Jaak. 1:1.
2. Lisääntyköön teille laupeus ja rauha ja rakkaus! 2 Piet. 1:2.
3. Rakkaani! Kun minulla on ollut harras halu kirjoittaa teille yhteisestä pelastuksestamme, katson nyt tarpeelliseksi kirjoituksessani kehoittaa teitä taistelemaan sen uskon puolesta, joka kerta kaikkiaan on pyhille annettu. Fil. 1:27. 1 Tim. 6:12.
4. Sillä teidän keskuuteenne on pujahtanut eräitä, joista jo aikoja sitten tämä tuomio on kirjoitettu: jumalattomia, jotka kääntävät Jumalamme armon irstaisuudeksi ja kieltävät ainoan valtijamme ja herramme, Jesuksen Kristuksen. Tiit. 1:16. 2 Piet. 2:1,3,19.
5. Vaikka jo kerran olette saaneet tietää kaiken, tahdon kuitenkin muistuttaa teitä siitä, että joskin Herra oli pelastanut kansan Egyptistä, hän toisella kertaa hukutti ne, jotka eivät uskoneet; 4 Moos. 14:29. Ps. 106:26. 1 Kor. 10:5. Hebr. 3:17 s.
6. ja että hän ne enkelit, jotka eivät säilyttäneet valta-asemaansa, vaan jättivät oman asumuksensa, pani pimeyteen ijankaikkisissa kahleissa säilytettäviksi suuren päivän tuomioon. 2 Piet. 2:4.
7. Samoin Sodoma ja Gomorra ja niiden ympärillä olevat kaupungit, jotka samalla tavalla kuin nuokin harjoittivat haureutta ja muukalaisen lihan perään menivät, ovat varoittavana esimerkkinä, kärsiessään ijankaikkisen tulen rangaistusta. 1 Moos. 19:23 s. 2 Piet. 2:6.
8. Yhtäkaikki nämäkin uneksijat samoin saastuttavat lihan, halveksivat herrautta, herjaavat majesteetteja. 2 Piet. 2:10.
9. Mutta ei ylienkeli Mikaelkaan, kun riiteli ja väitteli perkeleen kanssa Mooseksen ruumiista, rohjennut lausua herjaavaa tuomiota, vaan sanoi: „Rangaiskoon sinua Herra!“ 5 Moos. 34:9. Sak. 3:2. 2 Piet. 2:11.
10. Nämä sitä vastoin herjaavat mitä eivät tunne; mutta mitä he järjettömäin eläinten tavoin luonnostaan ymmärtävät, sillä he turmelevat itsensä. 2 Piet. 2:12.
11. Voi heitä, kun kulkevat Kainin tietä ja heittäytyvät palkan himossa Balaamin eksytykseen ja hukkuvat Korakin kapinaan! 4 Moos. 16:1. 22:7, 11. 2 Piet. 2:15. 1 Joh. 3:12. Ilm. 2:14.
12. Nuo ne nyt teidän rakkaus-aterioissanne likapilkkuina julkeasti kemuilevat ja itseään kestitsevät: vedettömiä, tuulten ajeltavia pilviä, paljaita, syksyisiä puita, hedelmättömiä, kahdesti kuolleita, juurineen maasta reväistyjä; San. 25:14. 2 Piet. 2:17.
13. he ovat rajuja meren aaltoja, jotka vaahtoavat omia häpeitään, harhailevia tähtiä, joille pimeyden synkeys ikuisiksi ajoiksi on varattu. Jes. 57:20.
14. Heistä on myös Henok, Adamista seitsemäs, ennustanut, sanoen: „Katso, Herra tulee tuhannen tuhansine pyhineen tuomiolle, 1 Moos. 5:21 s. 2 Tess. 1:10. Ilm. 1:7.
15. tuomitsemaan kaikkia ja rankaisemaan kaikkia jumalattomia kaikista heidän jumalattomista teoistaan, joita he ovat jumalattomuudessaan tehneet, ja kaikista julkeista sanoista, joita nuo jumalattomat syntiset ovat häntä vastaan puhuneet.“ Matt. 25:31.
16. He napisevat aina, nurkuen kohtaloaan, ja vaeltavat himojensa mukaan; heidän suunsa puhuu pöyhkeitä sanoja, ja he ihastelevat ihmisiä oman etunsa vuoksi. Ps. 73:8 s. 2 Piet. 2:18.
17. Mutta te, rakkaani, muistakaat nämä sanat, mitä Herramme Jesuksen Kristuksen apostolit edeltä puhuivat,
18. kun sanoivat teille: „Viimeisinä aikoina tulee pilkkaajia, jotka vaeltavat jumalattomuutensa himojen mukaan.“ Ap. t. 20:29. 1 Tim. 4:1. 2 Tim. 3:1. 2 Piet. 2:1. 3:3.
19. Ne ovat nämä, jotka saavat aikaan hajaannusta, ovat aistillisia, henkeä vailla. 1 Kor. 2:14.
20. Mutta te, rakkaani, rakentakaat itseänne pyhimmän uskonne perustukselle, rukoillen Pyhässä Hengessä, Kol. 2:7. 1 Tess. 5:11.
21. ja pysyttäkäät itsenne Jumalan rakkaudessa, odottaessanne Herramme Jesuksen Kristuksen laupeutta ijankaikkiseen elämään. 1 Kor. 1:7.
22. Ja armahtakaat toisia, jotka epäilevät, pelastakaat heidät, tulesta temmaten;
23. toisia taas armahtakaat peljäten, inhoten heidän lihan tahraamaa ihokastaankin. Am. 4:11. Jaak. 5:19. Ilm. 3:4.

24. Mutta hänelle, joka voi varjella
teidät lankeamasta ja asettaa teidät
nuhteettomina kirkkautensa eteen,
riemuun, Room. 16:25. 1 Kor. 1:8.
25. hänelle, joka yksin on Jumala
ja pelastajamme, Herramme Jesuksen Kristuksen kautta, olkoon kirkkaus, majesteetti, voima ja valta ennen kaikkia aikoja ja nyt ja aina, ijankaikkisesti! Amen. 1 Piet. 5:11.

JOHANNEKSEN ILMESTYS.

1 Luku.

Jesuksen Kristuksen ilmestys ja käsky Johannekselle.

Jesuksen Kristuksen ilmestys, jonka Jumala antoi hänelle, että hän näyttäisi palvelijoilleen sen, mikä on pian tapahtuva; ja sen hän lähettämänsä enkelin kautta on ilmoittanut palvelijalleen Johannekselle, Jes. 48:6. Dan. 2:28 s.,45. Ilm. 22:6.
2. joka on tuonut esiin Jumalan sanan ja Jesuksen Kristuksen todistuksen, kaiken sen, minkä on nähnyt. 1 Kor. 1:6. 1 Joh. 1:1. Ilm. 6:9. 12:17.
3. Autuas on se, joka lukee, ja autuaat ne, jotka kuulevat tämän profetiian sanat ja pitävät sen, mitä siihen on kirjoitettu; sillä aika on lähellä. Luuk. 11:28. Room. 13:11. 1 Piet. 4:7. Jaak. 5:8. Ilm. 22:7,10.
4. Johannes niille seitsemälle Aasian seurakunnalle: Armo olkoon teille ja rauha häneltä, joka on ja joka oli ja joka tuleva on, ja niiltä seitsemältä hengeltä, jotka ovat hänen valtaistuimensa edessä, 2 Moos. 3:14. Jes. 11:2/ 41:4. Sak. 3:9. 4:6,10. Hebr. 2:3. 10:37. Ilm. 3:1. 4:5. 5:6. 11:17. 16:5.
5. ja Jesukselta Kristukselta, uskolliselta todistajalta, häneltä, joka on esikoinen kuolleista ja maan kuningasten hallitsija! Hänen, joka meitä rakastaa ja on päästänyt meidät synneistämme verellään Ps. 89:28,37. 130:8. Jes. 55:4. Ap. t. 20:28. Room. 8:29. 1 Kor. 15:20. Gal. 2:20. Ef. 1:20. Kol. 1:18. 1 Tim. 6:13. Hebr. 9:12,14. 1 Piet. 1:19. 1 Joh. 1:7,9. Ilm. 3:14. 5:9. 7:14. 17:14. 19:16.
6. ja tehnyt meidät kuningaskunnaksi, papeiksi Jumalalleen ja Isälleen, hänen on kunnia ja voima ijankaikkisuuksien ijankaikkisuuksissa! Amen. 2 Moos. 9:6. Jes. 61:6. Room. 12:1. 1 Piet. 2:5,9. Ilm. 5:10. 20:6.
7. Katso, hän tulee pilvissä, ja kaikkien silmät saavat nähdä hänet, niidenkin, jotka ovat häntä pistäneet, ja kaikki maan sukukunnat parkuvat hänet nähdessään; totisesti, amen! Jes. 3:13 s. Dan. 7:13. Sak. 12:10 s. Matt. 24:30. 26:64. Joh. 19:37. Ap. t. 1:11. 1 Tess. 1:10. 4:17.
8. Minä olen A ja Ö, alku ja loppu, sanoo Herra Jumala, joka on ja joka oli ja joka tuleva on, kaikkivaltias. 2 Moos. 3:14. Jes. 41:4. 44:6. 48:12. Ilm. 2:8. 4:8. 11:17. 16:5. 21:6. 22:13.
9. Minä Johannes, teidän veljenne, teidän kanssanne osallinen ahdistuksessa ja valtakunnassa ja kärsivällisyydessä Jesuksessa, olin Jumalan sanan ja Jesuksen todistuksen tähden saaressa, jonka nimi on Patmos. Ap. t. 14:22. Room. 8:17. Fil. 1:7. 2 Tim. 1:8. 2:12. Ilm. 6:9.
10. Minä olin Herran päivänä Hengessä, ja kuulin takaani suuren, ikäänkuin pasunan äänen, Ap. t. 10:10. Ilm. 4:2. 17:3. 21:10.
11. joka sanoi: „Minä olen A ja Ö, ensimmäinen ja viimeinen! Kirjoita kirjaan mitä näet ja lähetä niille seitsemälle seurakunnalle, Efesoon ja Smyrnaan ja Pergamoon ja Tyatiraan ja Sardekseen ja Filadelfiaan ja Laodikeaan.“ Ilm. 22:13.
12. Ja minä käännyin katsomaan mikä ääni minulle puhui, ja kääntyessäni minä näin seitsemän kultaista kynttiläjalkaa, 2 Moos. 25:37. Sak. 4:2.
13. ja niiden seitsemän kynttiläjalan keskellä ihmisen pojan muotoisen, jalkoihin ulottuvaan vaatteesen puetun ja rinnan kohdalta kultaisella vyöllä vyötetyn. Hes. 1:26. Dan. 7:13. 10:5 s.,16. Ilm. 2:1. 14:14. 15:6.
14. Ja hänen päänsä ja hiuksensa olivat valkoiset niinkuin valkoinen villa, niinkuin lumi, ja hänen silmänsä niinkuin tulen liekit; Dan. 7:9. 10:6. Ilm. 2:18. 19:12.
15. hänen jalkansa olivat ikäänkuin uunissa hehkuva valantovaski, ja hänen äänensä oli kuin paljojen vesien kohina. Hes. 1:7. 43:2. Ilm. 14:2. 19:6.
16. Ja hänellä oli oikeassa kädessään seitsemän tähteä, ja hänen suustaan lähti kaksiteräinen, terävä miekka, ja hänen kasvonsa olivat ikäänkuin aurinko, kun se täydeltä terältään paistaa. Jes. 49:2. Matt. 17:2. Ap. t. 26:13. Ef. 6:17 Hebr. 4:12. Ilm. 2:12 s. 3:1. 19:15,21.
17. Ja kun hänet näin, kaaduin minä kuin kuolleena hänen jalkojensa

eteen. Ja hän pani oikean kätensä minun päälleni, sanoen: „Älä pelkää! Minä olen ensimmäinen ja viimeinen, Jes. 41:4. 44:6. 48:12. Dan. 8:18. 10:10. Ilm. 2:8. 22:13.
18. ja minä elän; ja olin kuollut, ja katso, minä elän ijankaikkisuuksien ijankaikkisuuksissa, amen! ja minulla on kuoleman ja tuonelan avaimet. Job 12:14. Ps. 68:20 s. Jes. 22:22. Room. 6:9. Hebr. 7:25. Ilm. 3:7.
19. Kirjoita siis mitä olet nähnyt ja mikä nyt on ja mitä on tapahtuva tämän perästä. Dan. 2:29.
20. Niiden seitsemän tähden salaisuus, jotka näit minun oikeassa kädessäni, ja niiden seitsemän kultaisen kynttiläjalan salaisuus on tämä: ne seitsemän tähteä ovat seitsemän seurakunnan enkelit, ja ne seitsemän kynttiläjalkaa ovat seitsemän seurakuntaa."
Sak. 4:2. Matt. 5:15. Fil. 2:15. Ilm. 2:1.

2 Luku.

Efeson, Smyrnan, Pergamon ja Tyatiran enkelille.

„Efeson seurakunnan enkelille kirjoita: ,Näin sanoo hän, joka pitää niitä seitsemää tähteä oikeassa kädessään, hän joka kävelee niiden seitsemän kultaisen kynttiläjalan keskellä: Ilm. 1:13, 16, 20.
2. ,Minä tiedän tekosi ja vaivannäkösi ja kärsivällisyytesi, ja ettet voi pahoja sietää; sinä olet koetellut niitä, jotka sanovat itseään apostoleiksi, eivätkä ole, ja olet havainnut heidät valehtelijoiksi;
2 Kor. 11:13. 1 Tess. 1:3. 1 Joh. 4:1. Ilm. 3:1, 8.
3. ja sinulla on kärsivällisyyttä, ja paljo kantamista sinulla on ollut nimeni tähden, etkä ole uupunut. Gal. 6:9. Hebr. 10:36. 12:3.
4. Mutta minulla on sinua vastaan, että olet hyljännyt ensimmäisen rakkautesi. 1 Tim. 5:12.
5. Muista siis mistä lankesit ja tee parannus, ja tee ne ensimmäiset teot; mutta jos et, niin minä tulen pian sinun tykösi ja työnnän kynttiläjalkasi pois paikaltaan, ellet tee parannusta. Matt. 21:41, 43.
6. Mutta se sinulla on, että vihaat Nikolaiittain tekoja, joita minäkin vihaan.
7. Jolla on korva, se kuulkoon mitä Henki sanoo seurakunnille. Sille, joka voittaa, minä annan syödä elämän puusta, joka on Jumalan paratiisissa.' 1 Moos. 2:9. Matt. 11:15. 13:9, 43. Ilm. 2:11. 3:13. 13:9. 22:2, 14.
8. Ja Smyrnan seurakunnan enkelille kirjoita: ,Näin sanoo ensimmäinen ja viimeinen, joka kuoli ja virkosi elämään:
Jes. 41:4. 44:6. 48:12. Ilm. 1:11, 17 s.
9. Minä tiedän sinun ahdinkosi ja köyhyytesi — sinä olet kuitenkin rikas — ja mitä herjauksia kärsit niiltä, jotka sanovat olevansa juutalaisia, eivätkä ole, vaan ovat saatanan synagoga.
Luuk. 12:21. Joh. 8:39. Room. 2:17, 28. 9:6. 2 Kor. 11:14. 1 Tim. 6:18. Jaak. 2:5. Ilm. 3:9.
10. Älä pelkää sitä, mitä tulet kärsimään. Katso, perkele on heittävä muutamia teistä vankeuteen, että teidät pantaisiin koetukselle, ja teidän on oltava ahdingossa kymmenen päivää. Ole uskollinen kuolemaan asti, niin minä annan sinulle elämän kruunun.
Matt. 10:18. 24:13. 1 Kor. 9:25. 2 Tim. 2:5. 4:7 s. Hebr. 3:14. Jaak. 1:12. Ilm. 3:11.
11. Jolla on korva, se kuulkoon mitä Henki sanoo seurakunnille. Sitä, joka voittaa, ei toinen kuolema vähääkään vahingoita.'
Ilm. 3:6 13:9. 20:14. 21:8.
12. Ja Pergamon seurakunnan enkelille kirjoita: ,Näin sanoo hän, jolla on se kaksiteräinen, terävä miekka:
Jes. 49:2. Hebr. 4:12. Ilm. 1:16. 19:15.
13. Minä tunnen sinun tekosi ja tiedän missä asut: siellä, jossa saatanan valtaistuin on; ja sinä pidät nimestäni kiinni etkä ole kieltänyt uskoani niinäkään päivinä, kun Antipas, minun todistajani, uskollinen palvelijani, tapettiin tykönänne, siellä, missä saatana asuu. Ilm. 3:8.
14. Mutta minulla on vähä sinua vastaan: sinulla on siellä niitä, jotka pitävät kiinni Balaamin opista, hänen, joka opetti Balakia virittämään Israelin lapsille sen viettelyksen, että söisivät epäjumalille uhrattua ja haureutta harjoittaisivat.
4 Moos. 22:5. 25:1. 31:16. 1 Kor. 6:13. 8:9 s. 10:19 s. 2 Piet. 2:15. Juud. v. 11.
15. Niin on myöskin sinulla niitä, jotka samoin pitävät kiinni Nikolaiittain opista.
16. Tee siis parannus; mutta jos et, niin minä tulen sinun tykösi pian ja sodin heitä vastaan suuni miekalla.
Jes. 11:4. 49:2. Ef. 6:17. 2 Tess. 2:8. Hebr. 4:12. Ilm. 1:16. 19:15, 21.
17. Jolla on korva, se kuulkoon mitä Henki sanoo seurakunnille. Sille, joka voittaa, minä annan salattua mannaa ja annan hänelle valkoisen kiven ja siihen kiveen kirjoitetun uuden nimen, jota ei tiedä kukaan muu kuin sen saaja.' Ps. 78:24. Jes. 56:5. 62:2. 65:15. Matt. 13:9. Ilm. 3:12. 19:12.
18. Ja Tyatiran seurakunnan enke-

lille kirjoita: 'Näin sanoo Jumalan
Poika, jolla on silmät niinkuin tulen
liekit ja jonka jalat ovat niinkuin
valantovaski: Dan. 10:6. Ilm. 1:14 s.
19. Minä tunnen sinun tekosi ja rakkautesi
ja uskosi ja palveluksesi ja
kärsivällisyytesi, ja tiedän, että viimeiset
tekosi ovat ensimmäisiä useammat.
20. Mutta minulla on sinua vastaan,
että suvaitset tuota naista, Jesabelia,
joka sanoo itseään profetaksi ja opettaa
ja eksyttää minun palvelijoitani
harjoittamaan haureutta ja syömään
epäjumalille uhrattua.
2 Moos. 34:15. 4 Moos. 25:1 s. 1 Kun. 16:31. 21:25.
2 Kun. 9:7,22. Ap. t. 15:20. 29. 1 Kor. 10:19 s.
21. Ja minä olen antanut hänelle aikaa
parannuksen tekoon, mutta hän
ei tahdo parannusta tehdä ja kääntyä
haureudestaan. Room. 2:4. Ilm. 9:20.
22. Katso, minä panen hänet tautivuoteelle,
ja ne, jotka hänen kanssaan
huorin tekevät, panen suureen
ahdistukseen, jos eivät tee parannusta
ja käänny teoistaan;
23. ja hänen lapsensa minä kuolemalla
tapan, ja kaikki seurakunnat
saavat tuntea, että minä olen se, joka
tutkin munaskuut ja sydämmet; ja
minä olen antava teille kullekin tekojenne
mukaan.
1 Sam. 16:7. 1 Aik. 28:9. 29:17. 2 Aik. 6:30.
Ps. 7:9 s. 62:12 s. Jer. 11:20. 17:10. 20:12. 32:19.
Matt. 16:27. Room. 2:6.
24. Mutta teille muille Tyatirassa oleville,
kaikille, joilla ei ole tätä oppia,
ja ette ole tulleet tuntemaan, niinkuin
sanovat, saatanan syvyyksiä,
teille minä sanon: en pane päällenne
muuta kuormaa;
25. pitäkäät kuitenkin mitä teillä on,
siihen asti kuin tulen. Ilm. 3:11.
26. Ja joka voittaa ja ottaa minun
teoistani loppuun asti vaarin, sen minä
annan pakanoita vallita,
Ps. 2:8 s. Matt. 19:28. 1 Kor. 6:2 s. Ilm. 3:21.
27. ja hän on kaitseva heitä rautaisella
sauvalla, niinkuin saviastioita
särjetään — niinkuin minäkin sen
Isältäni sain,
Dan. 7:22. Luuk. 22:29. Ilm. 12:5. 19:15.
28. ja minä annan hänelle kointähden.
2 Piet. 1:19. Ilm. 22:16.
29. Jolla on korva, se kuulkoon mitä
Henki sanoo seurakunnille."
Ilm. 3:6,13,22.

3 Luku.

Sardeksen, Filadelfian ja Laodikean enkelille.

Ja Sardeksen seurakunnan enkelille
kirjoita: 'Näin sanoo hän, jolla on
ne Jumalan seitsemän henkeä ja ne
seitsemän tähteä: Minä tiedän sinun
tekosi: sinulla on se nimi, että elät,
mutta oletkin kuollut.
1 Tim. 5:6. Ilm. 1:16. 2:1. 4:5. 5:6.
2. Herää valvomaan ja vahvista niitä
muita, jotka ovat olleet kuolemaisillaan;
sillä minä en ole havainnut
sinun tekojasi täydellisiksi Jumalani
edessä. Hes. 34:4.
3. Muista siis, kuinka olet saanut
ja kuullut, ja pidä se ja tee parannus.
Jos et valvo, niin minä tulen
niinkuin varas, etkä tiedä millä hetkellä
minä sinun päällesi tulen.
Matt. 24:42 s. 25:13. Mark. 13:33. Luuk. 12:39 s.
1 Tess. 5:26. 2 Piet. 3:10. Ilm. 2:5. 16:15.
4. Kuitenkin on sinulla Sardeksessa
muutamia harvoja nimiä, jotka eivät
ole tahranneet vaatteitaan, ja he saavat
käyskennellä minun kanssani valkeissa
vaatteissa, sillä he ovat arvolliset.
Ilm. 4:4. 6:11. 7:9,13.
5. Joka voittaa, se näin puetaan valkeisin
vaatteihin, enkä minä pyyhi
pois hänen nimeään elämän kirjasta,
ja minä olen tunnustava hänen
nimeään Isäni edessä ja hänen enkeliensä
edessä. 2 Moos. 32:32 s.
Ps. 69:29. Matt. 10:32. Luuk. 10:20. 12:8.
Fil. 4:3. Ilm. 13:8. 19:8. 20:12. 21:27.
6. Jolla on korva, se kuulkoon mitä
Henki sanoo seurakunnille.'
Ilm. 2:7,11.
7. Ja Filadelfian seurakunnan enkelille
kirjoita: 'Näin sanoo Pyhä, Totinen,
hän, jolla on Davidin avain,
hän joka avaa, eikä kukaan ole sulkeva,
ja joka sulkee, eikä kukaan
avaa: Job. 12:14. Jes. 22:22.
Matt. 16:19. Ap. t. 3:14. Ilm. 1:18. 6:10. 19:11.
8. Minä tiedän sinun tekosi. Katso,
minä olen avannut eteesi oven, eikä
kukaan voi sitä sulkea; sillä voimasi
on vähäinen, ja sinä olet pitänyt sanani
etkä ole nimeäni kieltänyt.
1 Kor. 16:9. 2 Kor. 2:12. Ilm. 2:2.
9. Katso, minä tuon sinulle saatanan
synagogasta niitä, jotka sanovat olevansa
juutalaisia, eivätkä ole, vaan
valehtelevat; katso, minä olen saattava
heidät siihen, että he tulevat ja
kumartavat jalkojesi edessä ja ymmärtävät,
että minä olen sinua rakastanut.
Jes. 45:14. 49:23. 60:14. 66:23.
Room. 2:28. 1 Kor. 14:25.
10. Koska sinä olet ottanut kärsivällisyyden
käskystäni vaarin, niin minäkin
otan sinusta vaarin ja pelastan
sinut pois koetuksen hetkestä, joka
on tuleva yli koko maanpiirin koettelemaan
niitä, jotka maan päällä
asuvat. Luuk. 21:19. 2 Tim. 2:12.
Hebr. 10:36. 2 Piet. 2:9. Ilm. 13:10.
11. Katso, minä tulen pian; pidä mitä

sinulla on, ettei kukaan ottaisi kruunuasi. 1 Kor. 9:25. Fil.4:5. Ilm.1:3. 2:25. 22:7.12.20.
12. Joka voittaa, hänestä minä teen pylvään Jumalani temppeliin, eikä hän koskaan enää lähde sieltä ulos, ja minä kirjoitan häneen Jumalani nimen, ja Jumalani kaupungin nimen, sen uuden Jerusalemin, joka laskeutuu alas taivaasta Jumalani luota, ja oman uuden nimeni.
Jes. 62:2. 65:15. Gal. 2:19. 4:26. Hebr.12:22. Ilm.2:17. 14:1. 21:2.10. 22:4.
13. Jolla on korva, se kuulkoon mitä Henki sanoo seurakunnille.' Ilm. 2:7.
14. Ja Laodikean seurakunnan enkelille kirjoita: ,Näin sanoo Amen, se uskollinen ja totinen todistaja, Jumalan luomakunnan alku. San. 8:22. Jes. 55:4. Joh. 1:3. Kol. 1:15 s.
15. Minä tiedän sinun tekosi: et ole kylmä etkä kuuma; oi, jospa olisit kylmä tai kuuma! Room. 12:11. Ilm. 2:2.
16. Mutta nyt, koska olet penseä, etkä ole kylmä etkä kuuma, olen minä oksentava sinut suustani.
17. Sinähän sanot Olen rikas, olen rikastunut enkä mitään tarvitse; etkä tiedä, että sinä olet viheliäisin ja kurjin ja köyhä ja sokea ja alaston.
Hos. 12:8 s. 1 Kor. 4:8.
18. Sentähden minä neuvon sinua ostamaan minulta kultaa, tulessa puhdistettua, että rikastuisit, ja valkeat vaatteet, että niihin pukeutuisit ja alastomuutesi häpeä ei näkyisi, ja silmävoidetta voidellaksesi silmäsi, jotta näkisit. Jes. 55:1. Matt. 13:44. 1 Piet. 1:7. Ilm. 7.13. 16:15. 19:8.
19. Kaikkia, joita rakastan, niitä minä nuhtelen ja kuritan; ole siis ahkera ja tee parannus.
Job 5:17. San. 3:11 s. 1 Kor. 11:32. Hebr. 12:5 s. Jaak. 1:12. Ilm. 2:16.
20. Katso, minä seison oven takana ja kolkutan, jos joku kuulee minun ääneni ja avaa oven, niin minä käyn hänen tykönsä sisälle ja aterioitsen hänen kanssaan, ja hän minun kanssani. Kork.V. 5:2. Joh.14:21 s. Ap. t. 16:14.
21. Joka voittaa, sen minä annan istua kanssani valtaistuimellani, niinkuin minäkin olen voittanut ja istunut Isäni kanssa hänen valtaistuimelleen. Matt. 19:28. Luuk. 22:29 s. 1 Kor. 6:2. 2 Tim. 2:12.
22. Jolla on korva, se kuulkoon mitä Henki sanoo seurakunnille'."
Ilm. 2:7,17,29.

4 Luku.

Jumalan valtaistuin taivaassa. Ylistys Jumalalle.

Sen jälkeen minä näin, ja katso: oli avoin ovi taivaassa, ja se ensimmäinen ääni, jonka olin kuullut ikäänkuin pasunan puhuvan kanssani, sanoi: ,,Nouse ylös tänne, niin minä näytän sinulle mitä tämän jälkeen on tapahtuva." Ilm. 1:10,19. 22:6.
2. Ja kohta olin minä Hengessä. Ja katso, taivaasen oli pantu valtaistuin, ja valtaistuimella oli istuja.
1 Kun. 22:19. 2 Aik. 18:18. Ps. 47:9. Jes. 6:1. Hes. 1:26. 10:1. Dan. 7:9. Ilm. 1:10.
3. Ja istuja oli näöltään jaspis- ja sardionkiven kaltainen; ja valtaistuimen ympärillä oli taivaankaari, näöltään smaragdin kaltainen. Hes. 1:26 s.
4. Ja valtaistuimen ympärillä oli kaksikymmentäneljä valtaistuinta, ja niillä valtaistuimilla istui kaksikymmentäneljä vanhinta, puettuina valkeisin vaatteihin, ja heidän päässään oli kultaiset kruunut.
Jes. 24:23. Ilm. 3:4. 5:10. 6:11. 7:9 11:16. 19.14.
5 Ja valtaistuimesta läksi salamoita ja ääniä ja ukkosen jyrinää; ja valtaistuimen edessä paloi seitsemän sytytettyä lamppua, jotka ovat ne Jumalan seitsemän henkeä. 2 Moos. 19:16. Hes. 1:13. Sak. 4:2. Ilm. 1:4. 8:5. 11:19. 16:18.
6. Ja valtaistuimen edessä oli ikäänkuin lasinen meri, kristallin näköinen; ja etupuolella valtaistuinta ja valtaistuimen ympärillä oli neljä olentoa, edestä ja takaa silmiä täynnä.
Jes. 6:1. Hes. 1:5 s 10 1. Ilm. 5:11. 15:2.
7. Ja ensimmäinen olento oli jalopeuran näköinen, ja toinen olento härkävasikan näköinen, ja kolmannella olennolla oli ikäänkuin ihmisen kasvot, ja neljäs olento oli lentävän kotkan näköinen. Hes. 1:10. 10:14.
8. Ja niillä neljällä olennolla oli kullakin kuusi siipeä, ja ne olivat yltympäri, siipien altakin, silmiä täynnä. Ja ne sanoivat lakkaamatta yötä päivää, ,,Pyhä, pyhä, pyhä on Herra Jumala, kaikkivaltias, joka oli ja joka on ja joka tuleva on!" 2 Moos. 3:14. Jes. 6:2 s. Hes. 1:18. 10:12. Ilm. 11:17. 16:5.
9. Ja niin usein kuin olennot antavat ylistyksen, kunnian ja kiitoksen valtaistuimella istujalle, joka elää ijankaikkisuuksien ijankaikkisuuksissa,
Ps. 47:9. Jes. 6:1. Dan. 4:31,34. 6:26. 12:7. Ilm. 1:18. 5:14. 15:7.
10. heittäytyvät ne kaksikymmentäneljä vanhinta valtaistuimella istujan eteen ja kumartavat häntä, joka elää ijankaikkisuuksien ijankaikkisuuksissa, ja heittävät kruununsa valtaistuimen eteen, sanoen: Ilm. 5:14.
11. ,,Sinä, Herramme ja Jumalamme, olet arvollinen saamaan ylistyksen ja kunnian ja voiman, sillä sinä olet luonut kaikki, ja sinun tahdostasi ne ovat olemassa ja luotiin."
1 Moos. 1:1. Ap.t. 17:24. Ilm. 5:12. 10:6. 14:7.

5 Luku.

Karitsa avaa seitsemällä sinetillä suljetun kirjakäärön.

Ja minä näin valtaistuimella istujan
oikeassa kädessä sisältä ja päältäpäin täyteen kirjoitetun kirjakäärön, seitsemällä sinetillä suljetun.
Jes. 6:1. 29:11. Hes. 2:9 s. Dan. 12:4. Ilm. 4:2.
2. Ja minä näin väkevän enkelin, joka suurella äänellä julisti: ,,Kuka on arvollinen avaamaan tämän kirjan ja murtamaan sen sinetit?"
3. Eikä kukaan taivaassa eikä maan päällä eikä maan alla voinut avata kirjaa eikä katsoa sen sisään.
4. Ja minä itkin kovin sitä, ettei ketään havaittu arvolliseksi avaamaan kirjaa eikä katsomaan sen sisään.
5. Ja yksi vanhimmista sanoi minulle: ,,Älä itke; katso, jalopeura, Juudan sukukuntaa, Davidin juurivesa, on voittanut, niin että hän voi avata kirjan ja sen seitsemän sinettiä." 1 Moos. 49:9 s. Jes. 11:1,10. Room. 15:12. Hebr. 7:14. Ilm. 22:16.
6. Ja minä näin, että valtaistuimen ja neljän olennon ja vanhimpien keskellä seisoi Karitsa, niinkuin teurastettu, ja sillä oli seitsemän sarvea ja seitsemän silmää, se on, Jumalan seitsemän henkeä, jotka ovat lähetetyt kaikkeen maailmaan.
Jes. 11:2. 53:7. Sak. 3:9. 4:10. Joh. 1:29,36. 1 Kor. 5:7. 1 Piet. 1:19. Ilm. 4:5. 13:8.
7. Ja se tuli ja otti kirjan valtaistuimella istujan oikeasta kädestä.
Ps. 47:9. Jes. 6:1. Ilm. 4:2.
8. Ja kun se oli ottanut kirjan, niin ne neljä olentoa ja kaksikymmentäneljä vanhinta heittäytyivät Karitsan eteen, ja heillä oli kitara kullakin ja kultaiset maljat täynnä suitsutuksia, jotka ovat pyhien rukoukset.
Ps. 141:2. Ilm. 4:8 s. 8:3 s. 14:2. 15:2.
9. Ja he veisasivat uutta virttä, sanoen: ,,Sinä olet arvollinen ottamaan kirjan ja avaamaan sen sinetit, sillä sinä annoit teurastaa itsesi ja olet verelläsi ostanut Jumalalle ihmiset kaikista sukukunnista ja kielistä ja kansoista ja kansanheimoista,
Ps. 33:3. 40:3. 96:1. 144:9, Jes. 42:10. Ap. t. 20:28. 1 Kor. 6:20. 7:23. Ef. 1:7. Kol. 1:14. Hebr. 9:12. 10:10. 1 Piet. 1:18 s. 2 Piet. 2:1. 1 Joh. 1:7. Ilm. 4:11. 7:9. 14:3 s.
10. ja tehnyt heidät Jumalallemme kuningaskunnaksi ja papeiksi, ja he tulevat hallitsemaan maan päällä."
2 Moos. 19:6. Jes 61:6. Room. 5:17. 1 Piet. 2:5,9 Ilm. 1:6. 20:6. 22:5
11. Ja minä näin, ja kuulin monien enkelien äänen valtaistuimen ja olentojen ja vanhinten ympäriltä, ja heidän lukunsa oli kymmenentuhatta kertaa kymmenentuhatta ja tuhat kertaa tuhat, 1 Kun. 22:19. Ps. 68:18. Dan. 7:10. Hebr. 12:22. Juud. v. 14. Ilm. 4:4 s. 7:11
12. ja he sanoivat suurella äänellä: ,,Karitsa, joka on teurastettu, on arvollinen saamaan voiman ja rikkauden ja viisauden ja väkevyyden ja kunnian ja ylistyksen ja kiitoksen!"
1 Aik. 29:11. Jes. 53:7 Fil 2:9 s. Ilm. 4:11. 13:8.
13. Ja kaikkien luotujen, jotka ovat taivaassa ja maan päällä ja maan alla ja meren päällä, ja kaikkien niissä olevain minä kuulin sanovan: ,,Valtaistuimella istujalle ja Karitsalle kiitos ja kunnia ja ylistys ja valta ijankaikkisuuksien ijankaikkisuuksissa!" Ps. 148:1 s. 1 Tim. 6:16. 1 Piet. 5:11. Ilm. 1:6. 7:10.
14. Ja ne neljä olentoa sanoivat: ,,Amen", ja vanhimmat heittäytyivät kasvoilleen ja kumarsivat.
Ilm. 4:10. 19:4.

6 Luku.

Kuusi ensimmäistä sinettiä avataan.

Ja minä näin kuinka Karitsa avasi
yhden niistä seitsemästä sinetistä, ja kuulin yhden niistä neljästä olennosta sanovan ikäänkuin ukkosen äänin: ,,Tule ja katso!"
1 Kor. 5:7. Ilm. 4:6 s. 5:1 s.
2. Ja minä näin, ja katso valkoinen hevonen; ja sen seljässä istujalla oli joutsi, ja hänelle annettiin kruunu, ja hän läksi voittajana voittoja saamaan. Ps. 45:4 s. Sak. 6:1 s. Ilm. 19:11.
3. Ja kun Karitsa avasi toisen sinetin, kuulin minä toisen olennon sanovan: ,,Tule ja katso!" Ilm 4:7.
4. Niin läksi toinen hevonen, punainen, ja sen seljässä istuvalle annettiin valta ottaa pois rauha maasta, että ihmiset surmaisivat toisiaan; ja hänelle annettiin suuri miekka.
Matt 24:6 s.
5. Ja kun Karitsa avasi kolmannen sinetin, kuulin minä kolmannen olennon sanovan: ,,Tule ja katso!" Ja minä näin, ja katso: musta hevonen; ja sen seljässä istujalla oli vaaka kädessään. Hes. 4:16.
6. Ja minä kuulin ikäänkuin äänen niiden neljän olennon keskeltä sanovan: ,,Litra nisuja yhdestä denaarista, ja kolme litraa ohria yhdestä denaarista, mutta älä turmele öljyä äläkä viiniä." Ilm 9:4
7. Ja kun Karitsa avasi neljännen sinetin, kuulin minä neljännen olennon äänen sanovan: ,,Tule ja katso!"
8. Ja minä näin, ja katso: hallava hevonen, ja sen seljässä istuvan nimi oli Kuolema, ja tuonela seurasi hä-

nen mukanaan, ja heidän valtaan-
sa annettiin neljäs osa maata, ja heil-
le annettiin valta tappaa miekalla ja
näljällä ja rutolla ja maan petojen
kautta. 3 Moos. 26:22. Jer. 14:12. 15:3.
21:6. 24:10. Hes. 5:12. 14:21. 29:5. 33:27.
9. Ja kun Karitsa avasi viidennen
sinetin, näin minä alttarin alla nii-
den sielut, jotka olivat surmatut Ju-
malan sanan tähden ja sen todistuk-
sen tähden, joka heillä oli.
2 Tim. 1:8. Ilm. 1:9. 12:17. 14:18. 16:7. 19:10. 20:4.
10. Ja he huusivat suurella äänellä,
sanoen: „Kuinka kauan sinä, pyhä
ja totinen Valtija, siirrät tuomiosi ja
jätät kostamatta veremme niille, jot-
ka asuvat maan päällä?"
1 Moos. 4:10. 5 Moos. 32:43. 2 Kun. 9:7. Ps. 79:5, 10.
Luuk. 18:7. Room. 12:19. Ilm. 3:7. 11:18. 19:2.
11. Ja heille kullekin annettiin val-
koinen viitta, ja heille sanottiin, että
vielä vähän aikaa olisivat levollisia,
kunnes täyttyisi myös heidän palve-
luskumppaniensa ja veljiensä luku,
jotka ovat tapettavat niinkuin hekin.
Matt. 23:32. Ilm. 3:4 s. 7:9, 13 s.
12. Ja minä näin, kun Karitsa avasi
kuudennen sinetin, niin tuli suuri
maanjäristys, ja aurinko meni mus-
taksi niinkuin karvasäkki, ja kuu
muuttui kokonaan vereksi,
Jes. 13:10. Hes. 32:7 s. Joel 2:10, 31. 3:15.
Matt. 24:29. Luuk. 21:25. Ap. t. 2:20.
13. ja taivaan tähdet putosivat maa-
han, niinkuin fiikunapuu varistaa
raakaleensa, kun kova tuuli sitä pu-
distaa, Jes. 13:10. 34:4.
14. ja taivas poistui niinkuin kirja,
jota kääritään kokoon, ja kaikki vuo-
ret ja saaret siirtyivät sijoiltaan.
Ps. 102:27. Hebr. 1:12 s. Ilm. 16:20.
15. Ja maan kuninkaat ja ylimykset
ja sotapäälliköt ja rikkaat ja väke-
vät ja kaikki orjat ja vapaat kätkey-
tyivät luoliin ja vuorten rotkoihin
Jes. 2:10, 19.
16. ja sanoivat vuorille ja kallioille:
„Kaatukaat meidän päällemme ja
kätkekäät meidät valtaistuimella is-
tujan kasvoilta ja Karitsan vihalta!
Hos. 10:8. Luuk. 23:30. Ilm. 9:6.
17. Sillä heidän vihansa suuri päi-
vä on tullut, ja kuka voi kestää?"
Ps. 76:8. Jes. 13:9. Joel 2:11.
Nah. 1:6. Sef. 1:14, 18. Mal. 3:2. Room. 2:5.

7 Luku.

Israelin sukukuntien merkityt. Lunastettu-
jen joukko ylistää Jumalaa ja karitsaa.

Sen jälkeen minä näin neljä enke-
liä seisovan maan neljällä kulmal-
la ja pitävän kiinni maan neljää tuul-
ta, ettei mikään tuuli pääsisi puhal-
tamaan maan päälle eikä meren
päälle eikä yhdenkään puun päälle.
Dan. 7:2. Sak. 6:5.
2. Ja minä näin toisen enkelin nou-
sevan auringon koitosta, ja hänellä
oli elävän Jumalan sinetti, ja hän
huusi suurella äänellä niille neljälle
enkelille, joille oli annettu valta va-
hingoittaa maata ja merta,
3. ja sanoi: „Älkäät vahingoittako
maata eikä merta eikä puita, ennen-
kuin olemme merkinneet Jumalam-
me palvelijat heidän otsissansa."
Hes. 9:4, 6. Ilm. 9:4.
4. Ja minä kuulin merkittyjen lu-
vun, sataneljäkymmentäneljätuhatta
merkittyä kaikista Israelin lasten su-
kukunnista: Ilm. 14:1 s.
5. Juudan sukukunnasta kaksitois-
tatuhatta merkittyä, Rubenin suku-
kunnasta kaksitoistatuhatta, Gadin
sukukunnasta kaksitoistatuhatta,
6. Asserin sukukunnasta kaksitois-
tatuhatta, Neftalimin sukukunnasta
kaksitoistatuhatta, Manassen suku-
kunnasta kaksitoistatuhatta,
7. Simeonin sukukunnasta kaksi-
toistatuhatta, Levin sukukunnasta
kaksitoistatuhatta, Isaskarin suku-
kunnasta kaksitoistatuhatta,
8. Sabulonin sukukunnasta kaksi-
toistatuhatta, Josefin sukukunnasta
kaksitoistatuhatta, Benjaminin su-
kukunnasta kaksitoistatuhatta mer-
kittyä.
9. Tämän jälkeen minä näin, ja kat-
so, oli suuri joukko, jota ei kukaan
voinut lukea, kaikista kansanhei-
moista ja sukukunnista ja kansoista
ja kielistä, ja ne seisoivat valtaistui-
men edessä ja Karitsan edessä puet-
tuina valkeisin viittoihin, ja heillä
oli palmuja käsissään,
Ilm. 3:5, 18. 4:4. 6:11. 19:8.
10. ja he huusivat suurella äänellä,
sanoen: „Pelastus on Jumalaltam-
me, joka valtaistuimella istuu, ja Ka-
ritsalta!"
Ps. 3:9. Jer. 3:23. Ilm. 4:2, 6. 5:13. 12:10. 19:1.
11. Ja kaikki enkelit seisoivat valtais-
tuimen ja vanhinten ja neljän olen-
non ympärillä, ja heittäytyivät kas-
voilleen valtaistuimen eteen ja ku-
marsivat Jumalaa, Ilm. 5:11. 11:16.
12. sanoen: „Amen, siunaus ja ylis-
tys ja viisaus ja kiitos ja kunnia ja
voima ja väkevyys Jumalallemme
ijankaikkisuuksien ijankaikkisuuk-
sissa, amen!" Ilm. 5:12 s.
13. Ja yksi vanhimmista virkkoi ja
sanoi minulle: „Keitä ovat nämä
valkeisin viittoihin puetut, ja mistä
he ovat tulleet?"
14. Ja minä sanoin hänelle: „Her-
rani, sinä tiedät sen." Ja hän sanoi

minulle: „Nämä ovat ne, jotka tulevat siitä suuresta ahdistuksesta, ja he ovat pesseet viittansa ja valkaisseet ne Karitsan veressä.
Jes. 1:18. Sak. 3:3 s. Matt. 24:21 s. Hebr. 9:14. 1 Joh. 1:7. Ilm. 1:5. 6:9. 17:6.
15. Sentähden he ovat Jumalan valtaistuimen edessä ja palvelevat häntä öin päivin hänen temppelissään; ja valtaistuimella istuja on levittävä majansa heidän päälleen.
Jes. 4:5 s. Hes. 37:27. Ilm. 15:5. 21:3,22.
16. Ei heidän enää tule nälkä eikä enää jano, eikä aurinko ole sattuva heihin, eikä mikään helle,
Ps. 121:6. Jes. 49:10. Jer. 2:13. Ilm. 21:4.
17. sillä Karitsa, joka on valtaistuimen keskellä, on kaitseva heitä ja johdattava heidät elämän vesien lähteille, ja Jumala on pyyhkivä pois kaikki kyyneleet heidän silmistänsä." Ps. 23:1 s. 36:8. Jes. 25:8. Hes. 34:23. Joh. 10:10 s. 1 Kor. 15:54 s. Ilm. 21:4.

8 Luku.

Karitsa avaa seitsemännen sinetin. Neljä ensimmäistä enkeliä puhaltaa pasunaa.

Ja kun Karitsa avasi seitsemännen sinetin, syntyi taivaassa äänettömyys lähes puoli tuntia. Ilm. 6:1.
2. Ja minä näin ne seitsemän enkeliä, jotka seisovat Jumalan edessä, ja heille annettiin seitsemän pasunaa.
Matt. 24:31.
3. Ja tuli toinen enkeli ja asettui alttarin ääreen pitäen kultaista suitsutusastiaa, ja hänelle annettiin paljo suitsuketta pantavaksi kaikkien pyhien rukouksiin kultaiselle alttarille, joka oli valtaistuimen edessä.
2 Moos. 30:1. Ps. 141:2. Ilm. 5:8. 9:13.
4. Ja suitsukkeen savu nousi pyhien rukousten kanssa enkelin kädestä Jumalan eteen. Luuk. 1:10. Ap. t. 10:4.
5. Ja enkeli otti suitsutusastian ja täytti sen alttarin tulesta ja heitti maan päälle; silloin syntyi ukkosenjyrinää ja ääniä ja salamoita ja maanjäristystä.
1 Kun. 19:11. Hes. 10:2. Ap. t. 4:31. Ilm. 16:18.
6. Ja ne seitsemän enkeliä, joilla oli ne seitsemän pasunaa, hankkiutuivat pasunoimaan.
7. Ja ensimmäinen enkeli pasunoi; niin tuli rakeita ja tulta, verellä sekoitettuja, ja ne heitettiin maan päälle; ja kolmas osa maata paloi, ja kolmas osa puita paloi, ja kaikki viheriä ruoho paloi.
2 Moos. 9:23 s. Hes. 38:22. Ilm. 9:4. 16:2.
8. Ja toinen enkeli pasunoi; niin heitettiin mereen ikäänkuin suuri, tulena palava vuori; ja kolmas osa merta muuttui vereksi,
2 Moos. 7:20 s. Jer. 51:25. Am. 7:4. Ilm. 16:3.
9. ja kolmas osa meren eläjistä, joissa henki on, kuoli, ja kolmas osa laivoista hukkui.
10. Ja kolmas enkeli pasunoi; niin putosi taivaasta suuri tähti, palava kuin tulisoihtu, ja se putosi jokiin, kolmanteen osaan niistä, ja vesilähteisiin. Jes. 14:12. Dan. 8:10. Ilm. 9:1. 16 3 s.
11. Ja tähden nimi oli Koiruoho; ja kolmas osa vesistä muuttui koiruohoksi, ja paljon ihmisiä kuoli vedestä, koska se oli karvaaksi käynyt.
2 Moos. 15:23. Jer 9:15. 23:15.
12. Ja neljäs enkeli pasunoi; niin kolmas osa auringosta ja kolmas osa kuusta ja kolmas osa tähdistä lyötiin, että kolmas osa niistä pimenisi ja päivä kolmannelta osaltaan olisi valoton, ja niinikään yö
2 Moos. 10:21. Jes. 13:10 Am. 8:9 Ilm. 6:12. 16:8
13. Ja minä näin, ja kuulin yhden keskitse taivaan lentävän kotkan sanovan suurella äänellä „Voi, voi, voi maan päällä asuvia niiden kolmen enkelin jälelläolevien pasunan äänien tähden, joiden vielä on määrä pasunoida!"
Ilm. 9:1,12 s. 11:14. 12:12.

9 Luku.

Viides ja kuudes enkeli puhaltavat pasunaa.

Ja viides enkeli pasunoi; niin minä näin tähden, taivaasta maan päälle pudonneen, ja sille annettiin syvyyden kuilun avain;
Luuk. 10:18. Ilm. 8:10. 20:1.
2. ja se avasi syvyyden kuilun, ja kuilusta nousi savu, niinkuin savu suuresta uunista, ja kuilun savu pimitti auringon ja ilman.
2 Moos. 19:18. Joel 2:2,10.
3. Ja savusta läksi heinäsirkkoja maan päälle, ja niille annettiin valta, niinkuin maan skorppioneilla on valta; 2 Moos. 10:15.
4. ja niille sanottiin, etteivät vahingoittaisi maan ruohoa eikä mitään vihantaa eikä yhtään puuta, vaan ainoastaan niitä ihmisiä, joilla ei ole Jumalan sinettiä otsassaan.
2 Moos. 12:23. Hes. 9:4. Ilm. 7:3.
5. Ja niille annettiin käsky, etteivät heitä tappaisi, mutta saivat vallan vaivata heitä viisi kuukautta; ja ne vaivasivat niinkuin vaivaa skorppioni, kun se ihmistä pistää.
6. Ja niinä päivinä ihmiset etsivät kuolemaa, eivätkä sitä löydä; he haluavat kuolla, mutta kuolema pakenee heitä. Job 3:21. 7:15 s.
Jer. 8:3. Hos. 10:8. Luuk. 23:30. Ilm. 6:16.
7. Ja heinäsirkat olivat sotaan varustettujen hevosten kaltaiset, ja niiden päässä oli ikäänkuin kruunuja,

kullan näköisiä, ja niiden kasvot o-
livat ikäänkuin ihmisten kasvot;
Joel 2:4,
8. ja niillä oli hiukset niinkuin nais-
ten hiukset, ja niiden hampaat oli-
vat niinkuin jalopeurain hampaat
Joel 1:6.
9. Ja niillä oli haarniskat ikäänkuin
rautahaarniskat, ja niiden siipien jy-
minä oli kuin sotavaunujen jyminä,
kuin monien hevosten, jotka taiste-
luun kiitävät. Jer. 47:3. Joel 2:5 s.
10. Ja niillä oli pyrstöt pistimineen,
sellaiset kuin skorppioneilla, ja pyrs-
töissä oli se voima, mikä niillä oli,
vahingoittaa ihmisiä viisi kuukautta.
11. Ja niillä oli kuninkaanaan sy-
vyyden enkeli, jonka nimi hebreaksi
on Abaddon, ja kreikaksi on hänen
nimensä Apollyon.
12. Ensimmäinen „voi" on mennyt;
katso, tulee vielä kaksi „voi" huutoa
tämän jälkeen. Ilm. 8:13. 11:14.
13. Ja kuudes enkeli pasunoi; niin
minä kuulin äänen tulevan Jumalan
edessä olevan kultaisen alttarin nel-
jästä sarvesta, 2 Moos. 30:1 s. Ilm. 8:3.
14. ja se sanoi kuudennelle enkelil-
le, jolla oli pasuna „Päästä ne nel-
jä enkeliä, jotka ovat suureen Eu-
frat-jokeen sidotut." Ilm. 16:12.
15. Silloin päästettiin ne neljä en-
keliä, jotka tunnilleen, päivälleen,
kuukaudelleen ja vuodelleen olivat
valmiina tappamaan kolmannen o-
san ihmisistä. Ilm. 8:7 s.
16. Ja ratsuväen joukkojen luku oli
kaksikymmentätuhatta kertaa kym-
menentuhatta; minä kuulin niiden
luvun. Hes. 38:4. Ilm. 7:4.
17. Ja niin minä näin näyssä hevo-
set ja niiden seljässä istujat; mie-
hillä oli tulipunaiset ja hyakintin-
tummahtavat ja tulikivenkeltaiset
haarniskat; ja hevosten päät olivat
niinkuin jalopeurain päät, ja niiden
suusta suitsusi tulta ja savua ja tu-
likiveä.
18. Näistä kolmesta vitsauksesta sai
kolmas osa ihmisiä surmansa: tules-
ta ja savusta ja tulikivestä, jotka suit-
susivat niiden suusta.
19. Sillä hevosten voima oli niiden
suussa ja niiden hännässä; ja nii-
den hännät olivat kuin kärmeet, ja
hännillä oli päät, joilla ne vahingoit-
tavat.
20. Ja jälellejääneet ihmiset, joita
ei tapettu näillä vitsauksilla, eivät
tehneet parannusta eivätkä luopu-
neet kättensä teoista, niin että olisi-
vat lakanneet kumartamasta perke-
leitä ja kultaisia ja hopeaisia ja vas-
kisia ja kivisiä ja puisia epäjuma-
lankuvia, jotka eivät voi nähdä eikä
kuulla eikä kävellä.
5 Moos. 4:28. 32:17. Ps. 106:27. 115:4. 135:15.
Jes. 2:8,20. Jer. 1:16. Dan. 5:4,23.
Ap. t. 7:41. 1 Kor. 10:20. Ilm. 16:9. 11:21.
21. He eivät tehneet parannusta ei-
vätkä luopuneet murhistaan eikä vel-
houksistaan eikä haureudestaan ei-
kä varkauksistaan. 2 Kun. 9:22. Ilm. 22:15.

10 Luku.

Väkevä enkeli, joka seisoo meren ja maan
päällä, antaa Johannekselle kirjasen.

Ja minä näin toisen, väkevän enke-
lin laskeuvan alas taivaasta; hä-
nen verhonaan oli pilvi, ja taivaan-
kaari oli hänen päänsä päällä, ja hä-
nen kasvonsa olivat niinkuin aurin-
ko, ja hänen jalkansa niinkuin tu-
lenpatsaat.
Hes. 1:28. Matt. 17:2. Ilm. 1:14 s. 4:3. 5:2.
2. ja hänellä oli kädessään avattu
kirjanen Ja hän pani oikean jalkan-
sa meren päälle ja vasemman maan
päälle,
3. ja huusi suurella äänellä, niin-
kuin jalopeura kiljuu; ja kun hän
huusi, puhuivat ne seitsemän ukko-
senjyrinää äänensä.
Hes. 11:10. Am. 1:2. Ilm. 8:5.
4. Ja kun ne seitsemän ukkosenjyri-
nää olivat puhuneet, yritin minä kir-
joittaa; ja minä kuulin äänen taivaas-
ta sanovan: „Pane sinetin taa mitä
ne seitsemän ukkosenjyrinää puhui-
vat, äläkä sitä kirjoita."
Dan. 8:26. 12:4,9.
5. Ja enkeli, jonka minä näin seiso-
van meren päällä ja maan päällä, ko-
hotti oikean kätensä taivasta kohti
1 Moos. 14:19,22.
2 Moos. 6:8. 5 Moos. 32:40. Dan. 12:7.
6. ja vannoi hänen kauttaan, joka
elää ijankaikkisuuksien ijankaikki-
suuksissa, hänen, joka on luonut tai-
vaan ja mitä siinä on, ja maan ja mi-
tä siinä on, ja meren ja mitä siinä on,
ja sanoi, ettei aikaa enää anneta,
2 Moos. 20:11. Neh. 9:6.
Ps. 146:6. Matt. 26:63. Ilm. 4:11. 14:7.
7. vaan että niinä päivinä, kun seit-
semännen enkelin ääni kuuluu hä-
nen puhaltaessaan pasunaa, silloin
Jumalan salattu aivoitus käy täytän-
töön sen evankeliumin mukaan, jon-
ka hän on ilmoittanut palvelijoil-
leen, profetoille.
Am. 3:7. Ap. t. 3:21. Ilm. 11:15. 16:17.
8. Ja sen äänen, jonka olin kuullut
taivaasta, kuulin taas puhuvan mi-
nulle ja sanovan: „Mene ja ota tuo
avattu kirjanen, joka on meren ja
maan päällä seisovan enkelin kä-
dessä."

9 Ja minä menin enkelin tykö ja
pyysin että hän antaisi minulle kir-
jasen Ja hän sanoi minulle: „Ota se
ja syö se. se on karvasteleva vatsas-
sasi. mutta suussasi se on oleva ma-
kea kuin hunaja" Hes. 2:8. 3:1 s.
10 Niin minä otin kirjasen enkelin
kädestä ja söin sen; se oli suussani
makea kuin hunaja, ja sen syötyä-
ni karvasteli vatsaani
11 Ja minulle sanottiin: „Sinun tu-
lee taas ennustaa monista kansoista
ja kansanheimoista ja kielistä ja ku-
ninkaista." Jer. 1:10.

11 Luku.

Temppeli mitataan. Jumalan kaksi todista-
jaa profetioivat. Seitsemäs enkeli pasunoi.

Ja minulle annettiin sauvan kaltai-
nen ruoko ja sanottiin: „Nouse ja
mittaa Jumalan temppeli ja alttari
ja ne, jotka siinä kumartavat.
Hes.1.40-43.
2. Mutta temppelin ulkopuolella o-
leva esikartano heitä pois, äläkä sitä
mittaa. sillä se on annettu pakana-
kansoille, ja he tallaavat pyhää kau-
punkia neljäkymmentäkaksi kuu-
kautta.
Dan.7:25. 12:7 Luuk.21:24. Ilm.12:6,14. 13:5.
3. Ja minä annan kahdelle todista-
jalleni toimeksi säkkeihin puettuina
profetioida tuhannen kahdensadan
kuudenkymmenen päivän kulues-
sa."
4. Nämä ovat ne kaksi öljypuuta ja
ne kaksi kynttiläjalkaa, jotka seisovat
maan Herran edessä. Sak. 4:2 s, 11 s.
5. Ja jos joku tahtoo heitä vahingoit-
taa, lähtee tuli heidän suustaan ja syö
heidän vihollisensa; niinpä, jos joku
tahtoo heitä vahingoittaa, on hän
sillä tavoin tapettava.
2 Kun. 1:10 s. Jer. 5:14. Luuk. 9:54 s.
6. Heillä on valta sulkea taivas, niin
ettei sadetta tule heidän profetioimi-
sensa päivinä, ja heillä on valta muut-
taa vedet vereksi ja rasittaa maata
kaikenlaisella vitsauksella, niin usein
kuin tahtovat.
2 Moos.7 s. 1 Kun. 17:1. 18:1. Jaak. 5:17.
7. Ja kun he ovat lopettaneet todis-
tuksensa, on peto, se joka nousee sy-
vyydestä, käyvä sotaa heitä vastaan
ja voittava heidät ja tappava heidät.
Dan. 7:21. Ilm. 13:1 s. 17:8.
8. Ja heidän ruumiinsa viruvat sen
suuren kaupungin kadulla, jota hen-
gellisesti puhuen sanotaan Sodomak-
si ja Egyptiksi, ja jossa myös heidän
Herransa ristiinnaulittiin.
Jes. 1:9 s Luuk. 13:34.
Hebr. 13:12. Ilm. 14:8. 16:19. 17:1 s. 18:10.
9. Ja ihmiset eri kansoista ja suku-
kunnista ja kielistä ja kansanhei-
moista näkevät heidän ruumiinsa
kolme ja puoli päivää, eivätkä salli,
että heidän ruumiinsa hautaan pan-
naan. Ps. 79:2 s.
10. Ja ne, jotka maan päällä asuvat,
iloitsevat heistä ja riemuitsevat ja lä-
hettävät lahjoja toisilleen; sillä nä-
mä kaksi profettaa olivat vaivanneet
niitä, jotka maan päällä asuvat.
Est. 9:19 s. Ps. 105:38. Joh. 16:5,20.
11. Ja niiden kolmen ja puolen päi-
vän kuluttua meni heihin Jumalasta
elämän henki, ja he nousivat jaloil-
leen, ja kauhu valtasi ne, jotka nä-
kivät heidät. Hes. 37:5,10,14.
12. Ja he kuulivat suuren äänen tai-
vaasta sanovan heille: „Nouskaat
tänne!" Niin he nousivat taivaasen
pilvessä, ja heidän vihollisensa näki-
vät heidät.
2 Kun. 2:11. Ap. t. 1:19. Ilm. 4:1. 12:5.
13. Ja sillä hetkellä tapahtui suuri
maanjäristys, ja kymmenes osa kau-
punkia kukistui, ja maanjäristykses-
sä sai surmansa seitsemäntuhatta
henkeä, ja muut kauhistuivat ja an-
toivat taivaan Jumalalle kunnian.
Hes. 38:19 s. Dan. 2:20. Ilm.6:12. 15:4. 16:18.
14. Toinen „voi" on mennyt; katso,
kolmas „voi" tulee pian.
Ilm. 8:13. 9:12. 15:1.
15. Ja seitsemäs enkeli pasunoi; niin
kuului taivaassa suuria ääniä, jotka
sanoivat: „Meidän Herramme ja hä-
nen Voideltunsa maailman valtakun-
ta on tullut, ja hän on hallitseva ijan-
kaikkisuuksien ijankaikkisuuksis-
sa!" 2 Moos. 15:18. Ps. 10:16. 22:29.
Dan. 2:44. 7:14 s. Ob.v. 21. Mik. 4:7.
Sak. 14:9. 1 Kor. 15:25. Ilm. 10:7. 12:10. 19:6.
16. Ja ne kaksikymmentäneljä van-
hinta, jotka istuivat valtaistuimil-
laan Jumalan edessä, heittäytyivät
kasvoilleen ja kumarsivat Jumalaa,
Ilm. 4:4,10. 5:8. 7:11. 19:4.
17. sanoen: „Me kiitämme sinua,
Herra Jumala, kaikkivaltias, joka
olet ja joka olit, siitä, että olet ottanut
käteesi suuren voimasi ja ruvennut
hallitsemaan! 2 Moos.3:14. Ps.93:1. 96:10.
97:1. 99:1. Jes.41:4. Ilm.1:4,8. 4:8. 16:5. 19:6.
18. Ja pakanakansat ovat vihastu-
neet, mutta sinun vihasi on tullut, ja
tullut on aika tuomita kuolleet ja
maksaa palkka palvelijoillesi profe-
toille ja pyhille ja niille, jotka ni-
meäsi pelkäävät, pienille ja suurille,
ja turmella ne, jotka maan turmele-
vat." Ps.2:1,5,12. 46:7. Dan.7:9 s. Matt.20:8.
Room. 2:5. 2 Tess. 1:6. Ilm. 6:17. 15:1.
19. Ja Jumalan temppeli taivaassa
aukeni, ja hänen liittonsa arkki nä-
kyi hänen temppelissään; ja tuli sa-

lamoita ja ääniä ja ukkosenjyrinää ja maanjäristystä ja suuria rakeita.
2 Moos. 9:24. 19:16. 25:10. 1 Kun. 8:1,6. 2Aik.5:7. Hebr.9:4. Ilm.4:5. 8:5. 15:5. 16:18,21.

12 Luku.

Vaimo ja lohikärme. Mikaelin voitto.

Ja näkyi suuri tunnusmerkki taivaassa: vaimo, aurinko verhonaan ja kuu hänen jalkainsa alla, ja hänen päässään kruununa kaksitoista tähteä.
2. Hän oli raskaana ja huusi synnytyskivuissaan, kun oli tuskallista synnyttää. Mik. 4:10. Gal. 4:19.
3. Ja näkyi toinen tunnusmerkki taivaassa, ja katso, suuri tulipunainen lohikärme. jolla oli seitsemän päätä ja kymmenen sarvea, ja jokaisen seitsemän pään ympärillä kuninkaallinen seppele; Dan.7:7. Ilm.11:7.13:1.17:3.9s.
4. ja sen pyrstö pyyhkäisi pois kolmannen osan taivaan tähtiä ja heitti ne maan päälle. Ja lohikärme seisoi synnyttämäisillään olevan vaimon edessä nielläkseen hänen lapsensa, heti kun hän synnyttää sen. Dan. 8:10.
5. Ja hän synnytti poikalapsen, joka on kaitseva kaikkia pakanakansoja rautaisella sauvalla; ja hänen lapsensa temmattiin Jumalan tykö ja hänen valtaistuimensa tykö.
Ps. 2:9. Ilm. 2:27. 19:15.
6. Ja vaimo pakeni erämaahan, jossa hänellä oli Jumalan valmistama paikka, että häntä elättäisivät siellä tuhat kaksisataa kuusikymmentä päivää. Matt. 2:13. Ilm. 11:3. 13:5.
7. Ja syttyi sota taivaassa: Mikael ja hänen enkelinsä sotivat lohikärmettä vastaan, ja lohikärme ja hänen enkelinsä sotivat;
Dan. 10:13,20 s. 12:1. Juud. v.9. Ilm. 20:2.
8. ja he eivät voittaneet, eikä heillä enää ollut sijaa taivaassa.
Job 1:6. Dan. 2:35. Ilm. 18:21. 20:11.
9. Ja suuri lohikärme, se vanha kyy, jota kutsutaan perkeleeksi ja saatanaksi, hän, koko maanpiirin villitsijä, heitettiin maan päälle, ja hänen enkelinsä heitettiin hänen mukanaan. 1 Moos. 3:1,4. Sak. 3:1 s. Luuk.10:18. Joh.12:31. 2 Kor.11:3. Ilm.20:2 s.
10. Ja minä kuulin suuren äänen taivaassa sanovan: ,,Nyt pelastus ja voima ja valtakunta on meidän Jumalamme, ja valta hänen Voideltunsa; sillä veljiemme syyttäjä, joka yöt ja päivät syytti heitä Jumalamme edessä, on heitetty ulos.
Job 1:9,11. 2:5. Sak. 3:1. Matt. 28:18. Luuk.22:31. Joh.12:31. Ef.5:5. Ilm.11:15. 19:1.
11. Ja he ovat voittaneet hänet Karitsan veren kautta ja heidän todistuksensa sanan kautta, eivätkä ole henkeään rakastaneet, vaan kärsineet kuoleman. Luuk. 14:26.
Room. 8:33 s. 16:20. 1 Kor. 5:7. Ilm. 7:14.
12. Sentähden riemuitkaat, taivaat, ja te, jotka niissä asutte! Voi maata ja merta, sillä perkele on astunut alas teidän tykönne suuressa vihassa, koska tietää, että hänellä on vain vähä aikaa jälellä!"
Ps. 96:11. Jes. 44:23. 49:13. Ilm. 8:13. 20:2.
13. Ja kun lohikärme näki olevansa heitetty maan päälle, ajoi hän takaa sitä vaimoa, joka oli poikalapsen synnyttänyt.
14. Mutta vaimolle annettiin sen suuren kotkan kaksi siipeä lentääkseen erämaahan sille paikalleen, jossa häntä elätetään aika ja ajat ja puolet aikaa poissa kärmeen näkyvistä.
2 Moos. 19:4. Dan. 7:25. 12:7. Ilm. 11:2. 17:3.
15. Ja kärme purskautti suustaan vaimon jälkeen vettä niinkuin virran täyden, saattaakseen hänet virran vietäväksi.
16. Mutta maa auttoi vaimoa; maa avasi suunsa ja särpäsi virran, jonka lohikärme oli purskauttanut suustaan.
17. Ja lohikärme vihastui vaimolle ja läksi sotaa käymään hänen siemenensä jälellejääneitä vastaan, jotka ottavat Jumalan käskyistä vaarin ja joilla on Jesuksen todistus.
1Moos.3:15. 1Joh.5:10. Ilm.1:29. 6:9. 11:7. 19:10.
18. Ja hän asettui seisomaan meren hiekalle.

13 Luku.

Kaksi petoa.

Ja minä näin pedon nousevan merestä; sillä oli kymmenen sarvea ja seitsemän päätä ja sarvissaan kymmenen kuninkaallista seppelettä, ja sen päihin oli kirjoitettu pilkkanimiä. Dan. 7:2,7. Ilm. 11:7. 12:3. 17:3.9.12.
2. Ja peto, jonka näin, oli leopardin näköinen, ja sen jalat ikäänkuin karhun, ja sen suu niinkuin jalopeuran suu. Ja lohikärme antoi sille voimansa ja valtaistuimensa ja suuren vallan. Dan. 7:4 s. Ilm. 12:3,9. 16:10.
3. Ja minä näin yhden sen päistä olevan ikäänkuin kuoliaaksi haavoitetun, ja sen kuolinhaava parantui. Ja koko maa seurasi ihmetellen petoa. Ilm. 17:8.
4. Ja he kumarsivat lohikärmettä, koska se oli antanut sellaisen vallan pedolle, ja kumarsivat petoa, sanoen: ,,Kuka on pedon vertainen, ja kuka voi sotia sitä vastaan?"
2 Moos. 15:11. 1 Aik. 17:2 s. 2 Makk. 9:12.
5. Ja sille annettiin suu puhuakseen

suuria sanoja ja herjauksia, ja sille
annettiin valta toimia neljäkymmen-
täkaksi kuukautta. Dan.7:8,20. Ilm.11:2.
6. Ja se avasi suunsa Jumalaa pilk-
kaamaan, pilkatakseen hänen ni-
meään ja hänen majaansa, ja niitä,
jotka taivaassa asuvat. Ilm. 16:9,11.
7. Ja sille annettiin valta käydä so-
taa pyhiä vastaan ja voittaa heidät, ja
sen valtaan annettiin kaikki suku-
kunnat ja kansat ja kielet ja kansan-
heimot. Dan. 7:21,23. Ilm. 11:7.
8. Ja kaikki maan päällä asuvaiset
kumartavat sitä, jokainen, jonka ni-
mi ei ole maailman perustamisesta
asti kirjoitettu teurastetun Karitsan
elämänkirjaan.

2 Moos. 32:32 s. Jes. 53:7. Matt. 24:24.
1 Kor. 5:7. Ef. 1:4 s. Fil. 4:3. 2 Tess. 2:4,8 s.

9. Jos kellä on korva, se kuulkoon.

Ps. 69:29. Matt. 13:9. Luuk. 10:20.
Ilm. 2:7.11,29. 3:5. 12:12. 17:8. 20:12,15. 21:27.

10. Jos kuka vankeuteen vie, niin hän
itse vankeuteen joutuu; jos kuka mie-
kalla tappaa, niin hän itse on mie-
kalla tapettava. Tässä kysytään py-
hien kärsivällisyyttä ja uskoa.

1 Moos. 9:6. Jes. 33:1. Matt. 26:52. Ilm. 14:12. 18:6.

11. Ja minä näin toisen pedon nou-
sevan maasta, ja sillä oli kaksi sarvea
niinkuin karitsan sarvet, ja se puhui
niinkuin lohikärme.

Dan. 11:36. Matt. 7:15. 24:11,24. Ilm. 16:13. 19:20.

12. Ja se käyttää kaikkea ensimmäi-
sen pedon valtaa sen silmäin edessä
ja saattaa maan ja siinä asuvat ku-
martamaan ensimmäistä petoa, sitä,
jonka kuolinhaava parantui. Ilm. 13:2.
13. Ja se tekee suuria ihmeitä, niin
että saa tultakin taivaasta putoa-
maan maahan ihmisten nähden.

5 Moos. 13:1 s. 1 Kun. 18:24 s. 2 Kun. 1:10.
Matt. 24:24. 2 Tess. 2:9 s. Ilm. 16:14. 20:9.

14. Ja se villitsee maan päällä asuvia
niillä ihmeillä, joita sen sallittiin teh-
dä pedon edessä, ja yllyttää maan
päällä asuvia tekemään kuvan pedol-
le, sille, jolla oli miekanhaava ja
joka virkosi.

5 Moos. 13:1 s. Dan. 3:5 s. Ilm. 19:20.

15. Ja sille annettiin valta antaa pe-
don kuvalle henki, jotta pedon kuva
puhuisikin ja saisi aikaan, että ketkä
vain eivät kumarra pedon kuvaa, ne
tapettaisiin. Ilm. 14:11. 16:2. 20:4.
16. Ja se saattaa kaikki, pienet ja
suuret, sekä rikkaat että köyhät, sekä
vapaat että orjat, panemaan merkin
oikeaan käteensä tai otsaansa,
17. ettei kukaan muu voisi ostaa ei-
kä myödä kuin se, jossa on merkki:
pedon nimi taikka sen nimen luku.

Ilm. 14:9,11. 15:2.

18. Tässä on viisaus. Jolla on ym-
märrystä, laskekoon pedon luvun;
sillä se on ihmisen luku. Ja hänen
lukunsa on kuusisataa kuusikym-
mentä kuusi. Ilm. 17:9.

14 Luku.

Karitsa ja sata neljäkymmentäneljä tuhatta merkittyä Sionin vuorella. Suuret rangaistustuomiot julistetaan.

Ja minä näin, ja katso, Karitsa seisoi
Sionin vuorella, ja hänen kanssaan
sata neljäkymmentäneljä tuhatta, joi-
den otsaan oli kirjoitettu hänen ni-
mensä ja hänen Isänsä nimi.

Hes. 9:4. Ilm. 3:12. 7:4. 13:16.

2. Ja minä kuulin äänen taivaasta
ikäänkuin paljojen vesien kohinan ja
ikäänkuin kovan ukkosenjyrinän, ja
ääni, jonka kuulin, oli ikäänkuin ki-
taransoittajain, jotka soittavat kita-
roillaan. Hes. 1:24. 43:2. Ilm. 1:15. 19:6.
3. Ja he veisasivat ikäänkuin uutta
virttä valtaistuimen edessä ja neljän
olennon ja vanhinten edessä; eikä
kukaan voinut oppia sitä virttä, paitsi
ne sata neljäkymmentäneljä tuhatta,
jotka ovat ostetut maasta.

Ps. 33:3. 40:4. 96:1. 98:1. 144:9. 149:1. Jes. 42:10.
1 Kor. 6:20. 7:23. 1 Piet. 1:18 s. Ilm. 5:9. 15:3.

4. Nämä ovat ne, jotka eivät ole saas-
tuttaneet itseään naisten kanssa; sillä
he ovat neitsyeitä. Nämä ovat ne, jot-
ka seuraavat Karitsaa mihin hän me-
neekin. Nämä ovat ostetut ihmisistä
esikoksi Jumalalle ja Karitsalle,

Matt. 25:1 s. 1 Kor. 6:20 2 Kor. 11:2.
Ef. 5:27. Jaak. 1:18. Ilm. 3:4. 5:9. 17:14.

5. eikä heidän suussaan ole havaittu
valhetta; he ovat tahrattomia.

Ps. 32:2. Jes. 53:9. Sef. 3:13.
Ef. 5:27. Kol. 1:22. 1 Piet. 2:22. Juud. v. 24.

6 Ja minä näin lentävän keskitai-
vaalla toisen enkelin, jolla oli ijan-
kaikkinen evankeliumi julistettava-
na maan päällä asuville, kaikille kan-
sanheimoille ja sukukunnille ja kie-
lille ja kansoille. Ilm. 8:13.
7. Ja hän sanoi suurella äänellä:
„Peljätkäät Jumalaa ja antakaat hä-
nelle kunnia, sillä hänen tuomionsa
hetki on tullut, ja kumartakaat hän-
tä, joka on tehnyt taivaan ja maan
ja meren ja vesien lähteet."

1 Moos. 1:1. 2 Moos. 20:11. 5 Moos. 32:3.
Neh. 9:6. Ps. 33:6. 124:8. 146:6. Saarn. 12:13.
Ap. t. 14:15. 17:24. Ilm. 11:18. 15:4.

8. Ja seurasi vielä toinen enkeli, jo-
ka sanoi: „Kukistunut, kukistunut
on se suuri Babylon, joka haureu-
tensa vihan viinillä on juottanut
kaikki kansat." Jes. 21:9.

Jer. 50:2. 51:7 s. Ilm. 16:19. 17:2,5. 18:2 s. 19:2.

9. Ja heitä seurasi vielä kolmas en-
keli, joka sanoi suurella äänellä,

„Jos joku kumartaa petoa ja sen kuvaa ja ottaa sen merkin otsaansa tai käteensä, Matt. 10:28. Ilm. 13:16 s. 14:15.
10. niin hänkin on juova Jumalan vihan viiniä, joka sekoittamattomana on kaadettu hänen vihansa maljaan, ja on tulella ja tulikivellä vaivattava pyhien enkelien edessä ja Karitsan edessä. 1 Moos. 19:24. Ps. 75:9. Jes. 34:10. 51:17. Jer. 25:15. Hes. 23:33. 38:22. Ilm. 16:19. 18:6. 19:3,20. 20:10.
11. Ja heidän vaivansa savu nousee ijankaikkisuuksien ijankaikkisuuksissa, ja ei ole heillä lepoa päivällä eikä yöllä, noilla pedon ja sen kuvan kumartajilla, eikä kenelläkään, joka ottaa sen nimen merkin.
1 Moos. 19:28. Jes. 34:9 s. Ilm. 13:16. 16:2. 18:9.
12. Tässä kysytään pyhien kärsivällisyyttä, jotka pitävät Jumalan käskyt ja Jesuksen uskon. Ilm. 2:13. 12:17. 13:10.
13. Ja minä kuulin äänen taivaasta sanovan: „Kirjoita: Autuaita ovat ne kuolleet, jotka Herrassa kuolevat, tästälähin. Niin, — Henki sanoo — he saavat levätä vaivoistaan, sillä heidän tekonsa seuraavat heidän mukanaan."
Jes. 57:2. 1 Tess. 4:14. 2 Tess. 1:7. Hebr. 4:4,10.
14. Ja minä näin, ja katso: valkoinen pilvi, ja pilvellä istui ihmisen pojan näköinen, päässään kultainen kruunu ja kädessään terävä sirppi. Hes. 1:26. Dan. 7:13. 10:16. Matt. 13:39. Ilm. 1:13. 6:2.
15. Ja temppelistä tuli toinen enkeli suurella äänellä huutaen pilvellä istuvalle. „Sivalla sirpilläsi ja leikkaa, sillä leikkuunaika on tullut, ja maan elo on kypsynyt." Job 5:26. Mark. 4:29.
16. Ja pilvellä istuva heilautti sirpillään maan päällitse, ja maa tuli leikatuksi.
17. Ja taivaan temppelistä lähti toinen enkeli, hänelläkin oli terävä sirppi.
18. Ja alttarista lähti vielä toinen enkeli, jolla oli tuli vallassaan, ja hän huusi suurella äänellä sille, jolla oli se terävä sirppi, sanoen: „Sivalla terävällä sirpilläsi ja korjaa tertut maan viinipuusta, sillä sen rypäleet ovat kypsyneet." Joel 3:13,18.
19. Ja enkeli heilautti sirpillään maahan ja korjasi maan viinipuun hedelmät ja heitti ne Jumalan vihan suureen kuurnaan. Ilm. 19:15.
20. Ja kuurna poljettiin ulkopuolella kaupunkia, ja kuurnasta purskui verta hevosten suitsiin asti, tuhannen kuudensadan stadion päähän.
Jes. 34:3. 63:3. Val. 1:15. Joel 3:13.

15 Luku.

Seitsemän enkeliä, joilla on seitsemän viimeistä vitsausta. Mooseksen ja Karitsan virsi.

Ja minä näin toisen tunnusmerkin taivaassa, suuren ja ihmeellisen: seitsemän enkeliä, joilla oli seitsemän viimeistä vitsausta, sillä niissä Jumalan viha täyttyy.
3 Moos. 26:21. Ilm. 11:14,18. 16:1. 21:9.
2. Ja minä näin ikäänkuin lasisen meren, tulella sekoitetun, ja niiden, jotka olivat voiton saaneet pedosta ja sen kuvasta ja sen nimen luvusta, seisovan sillä lasisella merellä ja pitävän Jumalan kitaroita käsissään.
Ilm. 4:6. 12:11. 13:15,18. 14:2.
3. Ja he veisaavat Mooseksen, Jumalan palvelijan, virttä ja Karitsan virttä, sanoen: „Suuret ja ihmeelliset ovat sinun tekosi, Herra Jumala, kaikkivaltias; vanhurskaat ja totiset ovat sinun tiesi, sinä kansojen kuningas!
5 Moos. 32:1 s. Ps. 111:2. 139:14. 145:17. Ilm. 16:7
4. Kukapa ei pelkäisi sinua, Herra, eikä ylistäisi sinun nimeäsi? Sillä sinä yksin olet pyhä; sillä kaikki kansat tulevat ja kumartavat sinua, koska vanhurskaat tuomiosi ovat tulleet ilmeisiksi."
Ps. 86:9. Jes. 66:23. Jer. 10:6 s. Mal. 1:11.
5. Ja sen jälkeen minä näin: todistuksen majan temppeli taivaassa avattiin; 2 Moos. 40:34. 4 Moos. 1:50. Ilm. 11:19.
6. ja ne seitsemän enkeliä, joilla oli ne seitsemän vitsausta, läksivät temppelistä, puettuina puhtaasen, loistavaan liinaan ja rinnalta vyötettyinä kultaisiin vöihin. 3 Moos. 26:21. Ilm. 1:13.
7. Ja yksi niistä neljästä olennosta antoi niille seitsemälle enkelille seitsemän kultaista maljaa, täynnä Jumalan vihaa, hänen, joka elää ijankaikkisuuksien ijankaikkisuuksissa.
Ilm. 4:6.9. 10:6.
8. Ja temppeli tuli savua täyteen Jumalan kirkkaudesta ja hänen voimastaan, eikä kukaan voinut mennä sisälle temppeliin, ennenkuin niiden seitsemän enkelin seitsemän vitsausta oli täytäntöön käynyt. 2 Moos. 40:34. 3 Moos. 26:21. 1 Kun. 8:10. 2 Aik. 5:14. Hes. 44:4.

16 Luku.

Seitsemän enkeliä vuodattaa vihanmaljansa.

Ja minä kuulin suuren äänen temppelistä sanovan niille seitsemälle enkelille: „Menkäät ja vuodattakaat ne seitsemän Jumalan vihan maljaa maan päälle!" Ps. 69:25. Jes. 66:6. Jer. 10:25. Sef. 3:8. Ilm. 14:10. 15:1,7.

2. Ja ensimmäinen läksi ja vuodatti maljansa maan päälle; ja tuli pahoja ja ilkeitä paisumia niihin ihmisiin, joissa oli pedon merkki ja jotka kumarsivat sen kuvaa.
2 Moos 9:9 s. 5 Moos. 28:35. Ilm. 13:14 s.

3. Ja toinen enkeli vuodatti maljansa mereen, ja se tuli vereksi, niinkuin kuolleen ihmisen vereksi, ja jokainen elävä sielu meressä kuoli.
2 Moos. 7:17. Ilm. 8:8 s.

4. Ja kolmas enkeli vuodatti maljansa jokiin ja vesilähteisin, ja ne tulivat vereksi. Ps. 78:44. Ilm. 8:10.

5. Ja minä kuulin vesien enkelin sanovan: ,,Vanhurskas olet sinä, joka olet ja joka olit, sinä pyhä, kun näin olet tuominnut;
2 Moos. 3:14. 5 Moos. 32:4. Ps. 119:137. 145:17. Jes. 41:4. Ilm. 1:4. 4:8. 11:17. 15:3.

6. sillä pyhien ja profettain verta he ovat vuodattaneet, ja verta sinä olet antanut heille juoda; he ovat sen ansainneet.'' Ps. 9:13. 79:3. Jes. 49:26. Matt. 23:34 s. Ilm. 11:18. 13:15. 18:20.

7. Ja minä kuulin alttarin sanovan: ,,Niin on, Herra Jumala, kaikkivaltias; totiset ja vanhurskaat ovat sinun tuomiosi.'' Ilm. 6:10. 15:3.

8. Ja neljäs enkeli vuodatti maljansa aurinkoon, ja sille annettiin valta paahtaa ihmisiä tulella. Ilm. 8:12.

9. Ja ihmiset paahtuivat kovassa helteessä ja pilkkasivat Jumalan nimeä, hänen, jolla on vallassaan nämä vitsaukset; mutta he eivät tehneet parannusta, niin että olisivat antaneet hänelle kunniaa.
Dan. 5:22 s. Ilm. 9:20 s. 11:13. 13:6. 14:7.

10. Ja viides enkeli vuodatti maljansa pedon valtaistuimelle, ja sen valtakunta pimeni; ja he pureskelivat kielensä rikki tuskissaan,
2 Moos. 10:21. Jes. 8:21 s. Ilm. 9:1 s. 13:2.

11. ja pilkkasivat taivaan Jumalaa tuskiensa ja paisumainsa tähden, mutta eivät tehneet parannusta eivätkä lakanneet teoistaan.
Dan. 2:20. Ilm. 9:21.

12. Ja kuudes enkeli vuodatti maljansa isoon Eufrat-jokeen, ja sen vesi kuivui, että tie valmistuisi idästä tuleville kuninkaille. 1 Moos. 15:18. 5 Moos. 1:7. Jos. 1:4. Jes. 11:15s. 41:2,25. 44:27. Jer. 50:38. 51:36. Ilm. 9;14.

13. Ja minä näin lohikärmeen suusta ja pedon suusta ja väärän profetan suusta lähtevän kolme saastaista henkeä, sammakon muotoisia.
1 Kun. 22:21. 1 Joh. 4:1s. Ilm. 12:3. 13:1. 19:19 s. 20:10.

14. Sillä ne ovat perkeleitten henkiä, jotka tekevät ihmeitä; ne lähtevät koko maanpiirin kuningasten luo kokoamaan heidät sotaan Jumalan, kaikkivaltiaan, suurena päivänä.
Matt. 24:24. 2 Tess. 2:9. Ilm. 17:12.

15. — Katso, minä tulen niinkuin varas; autuas se, joka valvoo ja säilyttää vaatteensa, ettei hän kulkisi alastomana eikä hänen häpeätänsä nähtäisi. — Matt. 24:42. Luuk. 12:39. 1 Tess. 5:2 s. 2 Piet. 3:10. Ilm. 3:3 s.18.

16. Ja ne kokosivat heidät siihen paikkaan, jota hebreaksi nimitetään Harmagedon. Tuom. 5:19. 2 Kun. 9:27. 23:29. 2 Aik. 35:22. Sak. 12:11. Ilm. 19:19.

17. Ja seitsemäs enkeli vuodatti maljansa ilmaan; ja temppelistä, valtaistuimelta, läksi suuri ääni, joka sanoi: ,,Se on tapahtunut.''
Jes. 66:6. Ilm. 10:7. 11:15. 21:6.

18. Ja tuli salamoita ja ääniä ja ukkosenjyrinää; ja tuli suuri maanjäristys, niin ankara ja niin suuri, ettei sen vertaista ole ollut siitä asti kun ihmisiä on maan päällä ollut.
Dan. 12:1. Ilm. 6:12. 8:5. 11:13,19.

19. Ja se suuri kaupunki meni kolmeen osaan, ja kansojen kaupungit kukistuivat. Ja se suuri Babylon tuli muistoon Jumalan edessä, että hän antaisi sille vihansa kiivastuksen viinimaljan. Jes. 51:17.22 s. Jer. 25:15 s. Dan. 4:27. Ilm. 14:8,10. 17:18. 18:5.

20. Ja kaikki saaret pakenivat, eikä vuoria enää ollut. Ilm. 6:14. 20:11.

21. Ja suuria rakeita, leiviskän painoisia, satoi taivaasta ihmisten päälle; ja ihmiset pilkkasivat Jumalaa raesateen vitsauksen tähden, sillä se vitsaus oli ylen kova.
2 Moos. 9:23 s. Jos. 10:11. Ilm. 11:19.

17 Luku.

Portto pedon seljässä. Karitsan voitto.

Ja tuli yksi niistä seitsemästä enkelistä, joilla oli ne seitsemän maljaa, ja puhui minun kanssani, sanoen: ,,Tule, minä näytän sinulle sen suuren, paljojen vesien päällä istuvan porton tuomion, Jer. 51:13. Nah. 3:4. Ilm. 15:1. 18:16 s. 19:2. 21:9.

2. jonka kanssa maan kuninkaat ovat haureutta harjoittaneet ja jonka haureuden viinistä maan asukkaat ovat juopuneet.''
Jes. 23:17. Jer. 51:7. Ilm. 14:8. 18:3,9.

3. Ja hän vei minut Hengessä pois erämaahan. Siellä minä näin naisen istuvan helakanpunaisen pedon seljässä; peto oli täynnä pilkkanimiä, ja sillä oli seitsemän päätä ja kymmenen sarvea.
Dan. 7:7. Ilm. 12:6.14. 13:1. 17:7 s.

4. Ja nainen oli puettu purppuraan ja helakanpunaan ja koristettu kullalla ja jalokivillä ja helmillä ja piti

kädessään kultaista maljaa, joka oli täynnä kauhistuksia ja hänen haureutensa saastaa.
Hes. 28:13. Dan. 11:38. Ilm. 18:12,16.
5. Ja hänen otsaansa oli kirjoitettuna nimi: „Salaisuus: Suuri Babylon, maan porttojen ja kauhistusten äiti."
Dan. 4:27. Ilm. 14:8. 16:19. 18:10,21. 19:2.
6. Ja minä näin sen naisen olevan juovuksissa pyhien verestä ja Jesuksen todistajain verestä; ja nähdessäni hänet minä suuresti ihmettelin.
Ilm. 6:9 s. 12:11. 16:6. 18:24.
7. Ja enkeli sanoi minulle: „Miksi ihmettelet? Minä sanon sinulle tuon naisen salaisuuden ja tuon pedon salaisuuden, joka häntä kantaa ja jolla on seitsemän päätä ja kymmenen sarvea. Ilm. 13:1.
8. Peto, jonka näit, on ollut eikä enää ole, mutta on nouseva syvyydestä ja menevä kadotukseen; ja ne maan päällä asuvaiset, joiden nimiä ei ole maailman perustamisesta asti kirjoitettu elämänkirjaan, ihmettelevät, kun näkevät, että peto on ollut eikä enää ole, mutta on tuleva.
2 Moos. 32:32. Ps. 69:29. Dan. 12:1. Luuk. 10:20. Fil. 4:3. Ilm. 3:5. 11:7. 13:1 s. 20:12. 21:27.
9. Tässä kysytään ymmärrystä, jolla on viisautta. Ne seitsemän päätä ovat seitsemän vuorta, joiden päällä nainen istuu; ne ovat myös seitsemän kuningasta; Ilm. 13:18.
10. heistä on viisi kaatunut, yksi on, viimeinen ei ole vielä tullut, ja kun tulee, on hänen vain vähän aikaa pysyminen.
11. Ja peto, joka on ollut eikä enää ole, on itse kahdeksas ja samalla yksi noista seitsemästä, ja menee kadotukseen. Ilm. 19:19.
12. Ja ne kymmenen sarvea, jotka näit, ovat kymmenen kuningasta, jotka eivät vielä ole saaneet kuningasvaltaa, mutta saavat vallan niinkuin kuninkaat, yhdeksi hetkeksi pedon kanssa. Dan. 7:20. Sak. 1:18 s.
13. Näillä on yksi ja sama mieli, ja he antavat voimansa ja valtansa pedolle.
14. He sotivat Karitsaa vastaan, mutta Karitsa, ynnä hänen kanssaan olevat kutsutut ja valitut ja uskolliset, on voittava heidät, sillä hän on herrain Herra ja kuningasten Kuningas." 5 Moos. 10:17. Dan. 2:47.
1 Kor. 5:7. 1 Tim. 6:15. Ilm. 14:4. 16:14.
15. Ja hän sanoi minulle: „Vedet, jotka näit, tuolla missä portto istuu, ovat kansoja ja väkijoukkoja ja kansanheimoja ja kieliä. Jes. 8:7. Jer. 47:2.
16. Ja ne kymmenen sarvea, jotka näit, ja peto, ne vihaavat porttoa ja panevat hänet paljaaksi ja alastomaksi, ja syövät hänen lihansa ja polttavat hänet tulessa.
Hes. 16:37 s. Ilm. 18:8.
17. Sillä Jumala on pannut heidän sydämmeensä, että toimittavat hänen aikeensa ja toimivat yksimielisesti ja antavat kuningasvaltansa pedolle, kunnes Jumalan sanat täyttyvät.
Ilm. 10:7. 16:19.
18. Ja nainen, jonka näit, on se suuri kaupunki, jolla on kuninkaallisessa vallassaan maan kuninkaat."
Ilm. 14:8. 18:10

18 Luku.

Babylonin kukistus.

Sen jälkeen minä näin tulevan taivaasta alas toisen enkelin, jolla oli suuri valta, ja maa valkeni hänen kirkkaudestaan. Hes. 43:2. Ilm. 10:1.
2. Ja hän huusi voimakkaalla äänellä, sanoen: „Kukistui, kukistui se suuri Babylon ja joutui perkeleitten asumasijaksi ja kaikenlaisten saastaisten henkien tyyssijaksi ja kaikenlaisten saastaisten ja inhottavain lintujen tyyssijaksi.
Jes. 13:19,21. 14:23. 21:8 s. 34:11,14. Jer. 50:39. 51:8,37.
3. Sillä hänen huoruutensa vihan viiniä kaikki kansat ovat juoneet, ja maan kuninkaat ovat huoruutta harjoittaneet hänen kanssaan, ja maan kauppiaat rikastuneet hänen määrättömästä ylellisyydestänsä." Jes. 23:17.
Jer. 25:15.27. Nah. 3:4. Ilm. 14:8. 17:2 s.
4. Ja minä kuulin toisen äänen taivaasta sanovan: „Lähtekäät siitä ulos, te minun kansani, ettette tulisi hänen synteihinsä osallisiksi ja saisi tekin hänen vitsauksiansa kärsiä.
1 Moos. 19:12. Jes. 48:20. 52:11. Jer. 50:8. 51:6,45. 2 Kor. 6:17. 1 Tim. 5:22. 2 Joh. v. 11.
5. Sillä hänen syntinsä ulottuvat aina taivaasen asti, ja Jumala on muistanut hänen rikoksensa.
1 Moos. 18:20 s. Joon. 1:2. Ilm. 16:19.
6. Kostakaat hänelle sen mukaan kuin hän on tehnyt, ja antakaat hänelle kaksinkertaisesti hänen tekojensa mukaan; siihen maljaan, johon hän on kaatanut, kaatakaat te hänelle kaksinkertaisesti. Ps. 137:8. Jes. 33:1.
Jer. 50:15.29. 51:24.49. 2 Tess. 1:6.
7. Niin paljon kuin hän on itselleen kunniaa ja hekumaa hankkinut, niin paljon antakaat hänelle vaivaa ja surua. Koska hän sanoo sydämmessään: „Minä istun kuningattarena enkä ole leski, ja surua en ole näkevä", Jes. 47:7 s. Hes. 28:2. Sef. 2:15.
8. sentähden hänen vitsauksensa tulevat yhtenä päivänä: kuolema ja

suru ja nälkä, ja hän joutuu tulessa poltettavaksi, sillä väkevä on Herra Jumala, joka on hänet tuominnut."
Jes. 47:9. Jer. 50:34. Ilm. 17:16.
9. Ja maan piirin kuninkaat, jotka hänen kanssaan ovat huoruutta harjoittaneet ja hekumallisesti eläneet, itkevät ja parkuvat häntä, kun näkevät hänen palonsa savun;
Jes. 23:17. Jer. 50:46.
Hes. 26:16. 27:30,35. Ilm. 17:2.
10. he seisovat loitolla hänen vaivansa pelvon tähden ja sanovat: ,,Voi, voi sinua, Babylon, sinä suuri kaupunki, sinä vahva kaupunki, kun tuomiosi tuli yhdessä hetkessä!"
Jes. 21:9. Jer. 51:8.
Hes. 26:17. Dan. 4:27. Ilm. 14:8. 17:18.
11. Ja maan piirin kauppiaat itkevät ja surevat häntä, kun ei kukaan enää osta heidän tavaraansa,
Hes. 27:27 s. Ilm. 18:15.
12. kaupaksi tuotua kultaa ja hopeata ja jalokiviä ja helmiä ja aivinaa ja purppuraa ja silkkiä ja helakanpunaa ja kaikenlaista hajupuuta ja kaikenlaisia elefantinluisia kaluja ja kaikenlaisia kalleimmasta puusta ja vaskesta ja raudasta ja marmorista tehtyjä kaluja, Hes. 27:12 s.
13. ja kanelia ja amom-voidetta ja suitsuketta ja hajuvoidetta ja suitsutuspihkaa ja viiniä ja öljyä ja nisujauhoja ja viljaa ja karjaa ja lampaita ja hevosia ja vaunuja ja orjia ja ihmis-sieluja.
14. Ja ne hedelmät, joita sielusi himoitsi, ovat sinulta kokonaan menneet, ja kaikki herkut ja komeudet ovat sinulta hävinneet, eikä niitä enää koskaan löydetä.
15. Noiden tavarain kauppiaat, ne jotka rikastuivat tästä kaupungista, seisovat loitolla hänen vaivansa pelvon tähden, itkien ja surren,
Hes. 27:31,36.
16. ja sanovat: ,,Voi, voi sitä suurta kaupunkia, joka oli puettu aivinaan ja purppuraan ja helakanpunaan ja koristettu kullalla ja jalokivillä ja helmillä, kun semmoinen rikkaus yhdessä hetkessä tuhottiin!" Ilm. 17:4.
17. Ja kaikki laivurit ja kaikki rannikkopurjehtijat ja merimiehet ja kaikki muut, jotka merenkulkua harjoittavat, seisoivat loitolla
Jer. 23:14. Hes. 27:27.
18. ja huusivat nähdessään hänen palonsa savun ja sanoivat: ,,Mikä on tämän suuren kaupungin vertainen?" Jes. 34:10. Hes. 27:30 s. Ilm. 13:4.
19. Ja he heittivät maata päänsä päälle ja huusivat itkien ja valittaen ja sanoivat: ,,Voi, voi sitä suurta kaupunkia, jonka kalleuksista kaikki ne rikastuivat, joilla oli laivoja merellä, voi, kun se yhdessä hetkessä tuhottiin!"
Jos. 7:6. 1Sam. 4:12. Job 2:12. Hes. 27:33 s.
20. Riemuitse hänestä, taivas, ja te pyhät ja apostolit ja profetat; sillä Jumala on hänet tuominnut ja teille tehdyn kostanut hänelle! 5 Moos. 32:43.
Jes. 44:23. 49:13. Jer. 51:48. Ilm. 19:2.
21. Ja väkevä enkeli otti kiven, niinkuin suuren myllynkiven, ja heitti sen mereen, sanoen: ,,Näin heitetään vauhdilla pois Babylon, se suuri kaupunki, eikä sitä enää koskaan löydy."
Jer. 51:63 s. Hes. 26:21. Dan. 4:27.
22. Ei kuulu sinussa enää kitaransoittajain ja laulajain, huilun- ja torvensoittajain ääntä; ei löydy sinussa enää minkään ammatin taituria; ei kuulu sinussa enää myllyn jyrinää;
Jes. 24:8. Jer. 25:10. Hes. 26:13.
23. ei loista sinussa enää kynttilän valo; ei kuulla sinussa enää yljän eikä morsiamen ääntä: sillä kauppiaasi olivat maan mahtimiehiä, ja sinun velhoutesi vei eksyksiin kaikki kansat; Jes. 23:8. 47:9.
Jer. 7:34. 16:9. 25:10. 33:11. Neh. 3:4.
24. ja hänestä on löytynyt profettain ja pyhien veri ja kaikkien veri, jotka maan päällä ovat tapetut.
Matt. 23:35 s. Ilm. 6:10. 17:6. 19:2.

19 Luku.

Taivaallinen joukko ylistää Jumalaa, kun Babylon on kukistunut ja Karitsan häät ovat tulleet. Kristus voittajana.

Sen jälkeen minä kuulin ikäänkuin suuren väkijoukon kovan äänen taivaassa sanovan: ,,Halleluja! Pelastus ja kunnia ja voima on meidän Jumalamme!
Ps. 104:1. Ilm. 4:11. 7:10. 12:10.
2. Sillä totiset ja vanhurskaat ovat hänen tuomionsa; sillä hän on tuominnut sen suuren porton, joka turmeli maan huoruudellaan, ja on kostanut hänelle palvelijainsa veren."
5 Moos. 32:43. Ps. 119:137. Room. 12:19.
2 Kor. 9:7. Ilm. 6:10. 16:7. 17:18. 18:20.
3. Ja he sanoivat toistamiseen: ,,Halleluja!" Ja hänen savunsa nousee ijankaikkisuuksien ijankaikkisuuksissa. Ps. 104:35. Jes. 34:10. Ilm. 14:11. 18:9,18.
4. Ja ne kaksikymmentäneljä vanhinta ja neljä olentoa heittäytyivät maahan ja kumarsivat Jumalaa, joka istui valtaistuimella, ja sanoivat: ,,Amen, halleluja!" 1 Aik. 16:36.
Neh. 5:13. 8:6. Ps. 106:48. Jes. 6:1. Ilm. 4:4. 5:14.
5. Ja valtaistuimelta lähti ääni, joka sanoi: ,,Ylistäkäät Jumalaamme, kaikki hänen palvelijansa, te jotka

häntä pelkäätte, sekä pienet että
suuret!" Ps. 22:24. 113:1.
115:13. 134:1. 135:1. Ilm. 11:18. 20:12.
6. Ja minä kuulin ikäänkuin suuren
joukon äänen ja ikäänkuin paljojen
vesien kohinan ja ikäänkuin kovan
ukkosen jyrinän sanovan: „Halleluja!
Sillä Herra, meidän Jumalamme,
kaikkivaltias, on ruvennut hallitsemaan.
Ps. 93:1. 97:1. 99:1.
Hes. 1:24. Dan. 10:6. Ilm. 11:15. 12:10. 14:2.
7. Iloitkaamme ja riemuitkaamme
ja antakaamme kunnia hänelle, sillä
Karitsan häät ovat tulleet, ja hänen
morsiamensa on valmistanut itsensä!
Matt. 22:2. 2 Kor. 11:2. Ef. 5:32. Ilm. 21:2,9.
8. Ja hänen annettiin pukeutua loistavaan
ja puhtaasen liinaan; se liina
on pyhien vanhurskaat teot."
Ps. 45:13 s. 132:9. Jes. 61:10. Hes. 16:10. Ilm. 3:5.
9. Ja hän sanoi minulle: „Kirjoita:
Autuaita ovat ne, jotka ovat kutsutut
Karitsan hää-aterialle." Vielä hän sanoi
minulle: „Nämä sanat ovat totisia
Jumalan sanoja."
Matt. 22:2 s. Luuk. 14:15 s. Ilm. 21:5. 22:6.
10. Ja minä heittäysin hänen jalkojensa
eteen, kumartaakseni häntä.
Mutta hän sanoi minulle: „Varo, ettet
sitä tee; minä olen sinun ja sinun veljiesi
palveluskumppani, niiden, joilla
on Jesuksen todistus; kumarra Jumalaa.
Sillä Jesuksen todistus on
profetioimisen henki."
Matt. 4:10. Ap. t. 10:25 s. 14:14 s. Ilm. 22:8 s.
11. Ja minä näin taivaan auenneena.
Ja katso, valkoinen hevonen, ja
sen seljässä istujan nimi on Uskollinen
ja Totinen, ja hän tuomitsee ja
sotii vanhurskaudella.
Ps. 96:13. Jes. 11:4 s. Hes. 1:1. Ilm. 3:14., 6:2.
12. Ja hänen silmänsä olivat niinkuin
tulen liekit, ja hänen päässään
oli monta kuninkaallista seppelettä,
ja hänellä oli kirjoitettuna nimi, jota
ei tiedä kukaan muu kuin hän
itse, Dan. 10:6. Ilm. 1:14. 2:17 s. 3:12.
13. ja hänellä oli yllään vereen kastettu
viitta, ja hänen nimensä oli Jumalan
Sana. Jes. 63:2 s. Joh. 1:1. 1 Joh. 1:1. 5:7.
14. Ja häntä seurasivat ratsastaen
valkoisilla hevosilla taivaan sotajoukot,
puettuina liinaan, valkoiseen ja
puhtaasen.
Matt. 28:3. Luuk. 2:13. Ilm. 4:4. 7:9 s.
15. Ja hänen suustaan läksi terävä
miekka, jolla hän on lyövä kansoja.
Ja hän on kaitseva heitä rautaisella
sauvalla, ja hän polkee kaikkivaltiaan
Jumalan vihan kiivastuksen
viinikuurnan. Ps. 2:8 s.
Jes. 11:4. 63:3. Joel 3:13. Joh. 12:48. 2 Tess. 2:8.
Hebr. 4:12. Ilm. 1:1. 2:16 s. 12:5. 14:19 s.
16. Ja hänellä on viitassaan ja lanteellaan
kirjoitettuna nimi: „Kuningasten
Kuningas ja herrain Herra."
5 Moos. 10:17. Dan. 2:47. 1 Tim. 6:15. Ilm. 17:14.
17. Ja minä näin enkelin seisovan
auringossa, ja hän huusi suurella
äänellä, sanoen kaikille taivaan avaruudessa
lentäville linnuille: „Tulkaat,
kokoontukaat Jumalan suurelle
aterialle, Jer. 12:9. Hes. 39:4, 17 s.
18. syömään kuningasten lihaa ja sotapäällikköjen
lihaa ja väkevien lihaa
ja hevosten sekä niiden seljässä
istuvien lihaa ja kaikkien vapaitten
ja orjien lihaa, sekä pienten että
suurten!" Ilm. 6:15.
19. Ja minä näin pedon ja maan kuninkaat
ja heidän sotajoukkonsa kokoontuneina
sotiakseen sotansa hevosen
seljässä istuvan kanssa ja hänen
sotajoukkonsa kanssa.
Ps. 2:1 s. Ilm. 11:7. 16:14. 17:12 s.
20. Ja peto otettiin kiinni, ja sen
kanssa väärä profetta, joka sen nähden
oli tehnyt ihmetekonsa, joilla oli
eksyttänyt ne, jotka olivat ottaneet
pedon merkin ja jotka olivat sen kuvaa
kumartaneet; molemmat he elävältä
heitettiin tulijärveen, joka tulikiveä
palaa. 5 Moos. 13:1.
Jes. 30:33. Hes. 38:22. Dan. 7:11,26.
Matt. 24:24. Ilm. 13:12. 14:10. 20:10. 21:8.
21. Ja ne muut tapettiin hevosen seljässä
istuvan miekalla, joka hänen
suustaan kävi ulos, ja kaikki linnut
ravittiin heidän lihastaan.
Hes. 39:4, 17. Sak. 14:12. Ef. 6:17.

20 Luku.

Saatana sidotaan. Pyhät hallitsevat Kristuksen kanssa tuhat vuotta. Saatana päästetään irti. Tuomio.

Ja minä näin laskeuvan taivaasta
alas enkelin, jolla oli syvyyden
avain ja suuri kahle kädessään.
2 Piet. 2:4. Juud. v. 6. Ilm. 1:18. 9:1.
2. Ja hän otti kiinni lohikärmeen,
tuon vanhan kyyn, joka on perkele
ja saatana, ja sitoi hänet tuhanneksi
vuodeksi, 1 Moos. 3:1. Sak. 3:1. Ilm. 12:9.
3. ja heitti hänet syvyyteen ja sulki ja
lukitsi sen sinetillä hänen jälkeensä,
jottei hän enää eksyttäisi kansoja, siihen
asti kuin ne tuhat vuotta ovat
umpeen kuluneet; sen perästä hän
on päästettävä irti vähäksi aikaa.
Dan. 6:17. 2 Tess. 2:9 s.
4. Ja minä näin valtaistuimia, ja he
istuivat niille, ja heille annettiin tuomiovalta;
ja minä näin niiden sielut,
jotka olivat mestatut Jesuksen todistuksen
ja Jumalan sanan tähden, ja
niiden, jotka eivät olleet kumartaneet
petoa eikä sen kuvaa, eivätkä
ottaneet sen merkkiä otsaansa eikä

käteensä; ja he virkosivat eloon ja hallitsivat Kristuksen kanssa tuhannen vuotta.
Dan. 7:9,22. Matt. 19:28. Luuk. 22:30. Room. 8:17. 1 Kor. 6:2s. 15:23. 1 Tim. 2:12. Ilm. 3:21. 5:10. 6:9 s. 13:4,8 s. 14:11. 19:20.
5. Muut kuolleet eivät vironneet eloon, ennenkuin ne tuhannen vuotta olivat umpeen kuluneet. Tämä on ensimmäinen ylösnousemus. 1 Tess. 4:16.
6. Autuas ja pyhä on se, jolla on osa ensimmäisessä ylösnousemuksessa; niitä ei toinen kuolema saa valtaansa, vaan he tulevat olemaan Jumalan ja Kristuksen pappeja ja hallitsevat hänen kanssaan ne tuhannen vuotta. Jes. 61:6. Room. 5:17. 1 Piet. 2:5. Ilm. 1:6. 2:11. 5:10. 21:8.
7. Ja kun ne tuhannen vuotta ovat umpeen kuluneet, päästetään saatana vankeudestaan,
8. ja hän lähtee eksyttämään maan neljällä kulmalla olevia kansoja, Gogia ja Magogia, kootakseen heitä sotaan, ja niiden luku on kuin meren hiekka. Hes. 38:2 s. 39:1. Ilm. 16:14.
9. Ja he nousivat koko maanpinnan päälle ja piirittivät pyhien leirin ja rakastetun kaupungin. Mutta taivaasta satoi Jumalalta tulta ja kulutti heidät. 2 Kun. 1:10. Ps. 78:68. 87:2. Jes. 31:4 s. Jer. 12:7. Hes. 38:9,16. 39:6. Dan. 7:11. Sak. 12:9.
10. Ja perkele, joka eksytti heidät, heitettiin tuli- ja tulikivijärveen, jossa myös peto ja väärä profetta ovat, ja heitä vaivataan yöt päivät ijankaikkisuuksien ijankaikkisuuksissa. Ilm. 13:11. 14:10 s. 16:13. 19:20.
11. Ja minä näin suuren, valkoisen valtaistuimen ja sillä istujan, jonka kasvoja maa ja taivas pakenivat, eikä niillä ollut sijaa missään.
Ps. 114:3,7. Jes. 6:1. Matt. 25:31 s. 2 Piet. 3:7.
12. Ja minä näin kuolleet, suuret ja pienet, seisomassa valtaistuimen edessä, ja kirjoja avattiin; ja avattiin toinen kirja, joka on elämän-kirja; ja kuolleet tuomittiin sen perusteella, mitä kirjoissa oli kirjoitettu, heidän tekojensa mukaan.
2 Moos. 32:32. Ps. 62:13. 69:28 s. Jer. 17:10. 32:19. Dan. 7:10. 12:1. Matt. 16:27. Luuk. 10:20. Room. 2:6. 14:12. 2 Kor. 5:10. Gal. 6:5. Fil. 4:3. Ilm. 2:23. 3:5. 13:8. 21:27. 22:12.
13. Ja meri antoi takaisin ne kuolleet, jotka siinä olivat, ja kuolema ja tuonela antoivat takaisin ne kuolleet, jotka niissä olivat, ja ne tuomittiin kukin tekojensa mukaan. Joh. 5:28 s.
14. Ja kuolema ja tuonela heitettiin tulijärveen. Tämä on toinen kuolema, tulijärvi.
1 Kor. 15:26,54 s. Ilm. 2:11. 21:8.
15. Ja jota ei ollut elämän-kirjaan kirjoitettu, hän heitettiin tulijärveen.
Ps. 69:29. Dan. 12:1. Matt. 25:41. Ilm. 19:20.

21 Luku.

Uusi taivas ja uusi maa. Uuden Jerusalemin ihanuus.

Ja minä näin uuden taivaan ja uuden maan; sillä ensimmäinen taivas ja ensimmäinen maa ovat kadonneet, ja merta ei ole enää.
Jes. 65:17. 66:22. 2 Piet. 3:13. Ilm. 20:11.
2. Ja pyhän kaupungin, uuden Jerusalemin, minä näin laskeutuvan alas taivaasta Jumalan tyköä, valmistettuna niinkuin miehelleen kaunistettu morsian.
Jes. 52:1. 54:5. 61:10. 2 Kor. 11:2. Gal. 4:26. Hebr. 11:10. 12:22. 13:14. Ilm. 3:12. 19:7 s. 21:10.
3. Ja minä kuulin suuren äänen taivaasta sanovan: ,,Katso, Jumalan maja ihmisten keskellä, ja hän on asuva heidän keskellään, ja he ovat hänen kansansa, ja Jumala itse on oleva heidän kanssaan, heidän Jumalansa;
3 Moos. 26:11 s. Hes. 37:27. 43:7. 48:35. Sak. 2:10. Joh. 1:14. 2 Kor. 6:16. 1 Tess. 4:17. Ilm. 7:15.
4. ja Jumala on pyyhkivä pois kaikki kyyneleet heidän silmistänsä, eikä kuolemaa ole enää oleva, eikä murhetta eikä parkua eikä kipua ole enää oleva, sillä kaikki entinen on mennyt.“ Jes. 25:8. 35:10. 65:17. Jer. 31:16. 1 Kor. 15:26,54. Ilm. 7:17.
5. Ja valtaistuimella istuja sanoi: ,,Katso, uudeksi minä teen kaikki.“ Ja hän sanoi minulle: ,,Kirjoita, sillä nämä sanat ovat varmat ja todet.“
Jes. 6:1. 43:19. Ilm. 5:1. 19:9. 20:11.
6. Ja hän sanoi minulle: ,,Se on tapahtunut. Minä olen A ja O, alku ja loppu. Minä annan janoavalle lahjaksi elämän veden lähteestä.
Jes. 41:4. 44:6. 55:1. Sak. 14:8. Joh. 4:10. 7:37. Ilm. 1:8,11. 16:17. 22:17.
7. Joka voittaa, on tämän perivä, ja minä olen oleva hänen Jumalansa, ja hän on oleva minun poikani. 2 Sam. 7:14. Ps. 89:27. Sak. 8:8. 2 Kor. 6:16. Hebr. 8:10.
8. Mutta pelkurien ja epäuskoisten ja ilkimysten ja murhaajien ja huorintekijäin ja velhojen ja epäjumalanpalvelijain ja kaikkien valehtelijain osa on oleva siinä järvessä, joka tulta ja tulikiveä palaa; tämä on toinen kuolema.“
1 Moos. 19:24. Jes. 30:33. Hes. 38:22. Joh. 19:8. 1 Kor. 6:9 s. Gal. 5:19 s. Ef. 5:5. Kol. 3:5. 1 Tim. 1:9. Hebr. 10:38 s. Ilm. 19:20. 20:14 s. 22:15.
9. Ja yksi niistä seitsemästä enkelistä, joilla oli ne seitsemän maljaa täynnä seitsemää viimeistä vitsausta, tuli ja puhui kanssani, sanoen: ,,Tu-

le tänne, minä näytän sinulle morsiamen, Karitsan vaimon."
3 Moos. 26:21 Matt. 9:15. Ilm. 15:1. 17:1. 19:7.
10. Ja hän vei minut Hengessä suurelle ja korkealle vuorelle ja näytti minulle pyhän kaupungin, Jerusalemin, joka laskeutui alas taivaasta Jumalan tyköä,
Jes. 52:1. Hes. 40:2. Matt. 4:8. Gal. 4:26. Hebr. 11:10. 12:22. 13:14. Ilm. 1:10. 3:12. 17:3. 21:2.
11. ja siinä oli Jumalan kirkkaus; sen hohto oli kalleimman kiven kaltainen, niinkuin kristallinkirkas jaspis-kivi; Jes. 58:8. 60:1 s. Ilm. 22:5.
12. siinä oli suuri ja korkea muuri, jossa oli kaksitoista porttia, ja porteilla oli kaksitoista enkeliä, ja niihin oli kirjoitettu nimiä, ja ne ovat Israelin lasten kahdentoista sukukunnan nimet: Hes. 48:31 s.
13. idässä kolme porttia ja pohjoisessa kolme porttia ja etelässä kolme porttia ja lännessä kolme porttia.
14. Ja sen kaupungin muurilla oli kaksitoista perustusta, ja niissä Karitsan kahdentoista apostolin kaksitoista nimeä.
Matt. 16:18. Gal. 2:9. Ef. 2:19 s.
15. Ja sillä, joka puhui kanssani, oli mittasauvana kultainen ruoko, mitatakseen kaupungin ja sen portit ja sen muurin.
Hes. 40:3. Sak. 2:1. Ilm. 11:1.
16. Ja kaupunki oli neliskulmainen, ja sen pituus oli yhtä suuri kuin sen leveys. Ja hän mittasi sillä ruovolla kaupungin kahdeksitoista tuhanneksi stadioksi; sen pituus ja leveys ja korkeus ovat yhtäläiset.
Hes. 43:16. 48:16 s.
17. Ja hän mittasi sen muurin sadaksi neljäksikymmeneksi neljäksi kyynäräksi, ihmisen mitan mukaan, joka on myös enkelin mitta.
18. Ja sen muuri oli rakennettu jaspiksesta, ja kaupunki oli puhdasta kultaa, puhtaan lasin näköistä.
19. Ja kaupungin muurin perustukset olivat koristetut kaikenlaisilla jalokivillä; ensimmäinen perustus oli jaspis, toinen safiri, kolmas kalkedoni, neljäs smaragdi,
2 Moos. 28:17. Jes. 54:11 s.
20. viides sardonyksi, kuudes sardioni, seitsemäs krysoliti, kahdeksas berylli, yhdeksäs topasi, kymmenes krysoprasi, yhdestoista hyakintti, kahdestoista ametisti.
21. Ja ne kaksitoista porttia olivat kaksitoista helmeä; itse kukin portti oli yhdestä helmestä; ja kaupungin katu oli puhdasta kultaa, ikäänkuin läpikuultavaa lasia.
22. Mutta temppeliä minä en siinä nähnyt; sillä Herra Jumala, kaikkivaltias, on sen temppeli, ja Karitsa.
23. Eikä kaupunki tarvitse valoksensa aurinkoa eikä kuuta; sillä Jumalan kirkkaus valaisee sen, ja sen kynttilä on Karitsa.
Jes. 24:23. 60:19. Ilm. 22:5.
24. Ja kansat vaeltavat sen valossa, ja maan kuninkaat vievät sinne kunniansa. Ps. 72:10 s. Jes. 60:3 s. 66:12.
25. Eikä sen portteja suljeta päivällä, ja yötä ei siellä olekaan;
Jes. 60:20. Ilm. 22:5.
26. ja sinne viedään kansojen kunnia ja kalleudet.
27. Ja sinne ei pääse mitään epäpyhää eikä ketään kauhistuksen ja valheen harjoittajaa, vaan ainoastaan ne, jotka Karitsan elämän-kirjaan kirjoitetut ovat. 2 Moos. 32:32. Ps. 69:29. Jes. 52:1. 60:21. Dan. 12:1. Joel 3:17. Luuk. 10:20. Fil. 4:3. Ilm. 3:5. 13:8. 20:12. 22:14 s.

22 Luku.

Elämän veden virta ja elämän puu. Jesus lupaa tulla pian; seurakuntansa sitä ikävöi.

Ja hän näytti minulle elämän veden virran, joka kirkkaana kuin kristalli juoksi Jumalan ja Karitsan valtaistuimesta. Hes. 47:1 s. Sak. 14:8.
2. Keskellä sen katua ja molemmin puolin virtaa seisoi elämän puu, joka kasvoi kaksitoistakertaisen hedelmäsadon, antaen kunakin kuukautena hedelmänsä, ja puun lehdet ovat kansojen tervehtymiseksi.
1 Moos. 2:9. 3:22. Hes. 47:12. Ilm. 2:7.
3. Eikä mitään kirousta ole enää oleva. Ja Jumalan ja Karitsan valtaistuin on siellä oleva, ja hänen palvelijansa palvelevat häntä,
Hes. 48:35. Sak. 14:11.
4. ja näkevät hänen kasvonsa, ja hänen nimensä on heidän otsassaan.
Ps. 17:15. 42:3. Matt. 5:8. 1 Kor. 13:12. 1 Joh. 3:2. Ilm. 3:12. 14:1.
5. Eikä yötä ole enää oleva, eivätkä he tarvitse kynttilän valoa eikä auringon valoa, sillä Herra Jumala on valaiseva heitä, ja he hallitsevat ijankaikkisuuksien ijankaikkisuuksissa.
Ps. 36:9 s. Jes. 60:19 s. Dan. 7:18, 27. 2 Tim. 2:12. Ilm. 3:21. 5:10. 21:23 s.
6. Ja hän sanoi minulle: „Nämä sanat ovat varmat ja todet, ja Herra, profettain henkien Jumala, on lähettänyt enkelinsä näyttämään palvelijoilleen mitä ennen pitkää on tapahtuva. Dan. 2:28. Ilm. 1:1. 19:9. 21:5.
7. Ja katso, minä tulen pian. Autuas se, joka ottaa tämän kirjan profetiian sanoista vaarin!" Jes. 40:10. Ilm. 1:3. 3:11.
8. Ja minä Johannes olen se, joka tämän kuulin ja näin. Ja kun olin

sen kuullut ja nähnyt, heittäydyin
minä maahan kumartaakseni sen en-
kelin jalkain edessä, joka tämän mi-
nulle näytti. Ap.t. 10:25. 14:13. Ilm. 19:10.
9. Ja hän sanoi minulle: „Varo, et-
tet sitä tee; sinun palveluskumppa-
nisi minä olen ja veljiesi, profettain,
ja niiden, jotka ottavat tämän kirjan
sanoista vaarin; kumarra Jumalaa."
Ap. t. 10:26. 14:14 s.
10. Ja hän sanoi minulle: „Älä lu-
kitse tämän kirjan profetiian sanoja;
sillä aika on läheliä.
Dan. 8:26. 12:4,9. Fil. 4:5. Ilm. 1:3. 10:4.
11. Vääryyden tekijä tehköön yhä
edelleen vääryyttä, ja joka on saas-
tainen, saastukoon yhä edelleen, ja
joka on vanhurskas, tehköön yhä
edelleen vanhurskautta, ja joka on
pyhä, pyhittyköön yhä edelleen.
Hes. 3:27. Dan 12:10. 2 Tim. 3:13.
12. Katso, minä tulen pian, ja mi-
nun palkkani on minulla mukanani,
antaakseni kullekin hänen tekojen-
sa mukaan
Ps. 28:4. 62:13. Jes. 40:10. 62:11. Jer. 17:10.
Matt. 16:27 Room. 2:6. 14:12. Ilm. 3:11. 20:12.
13. Minä olen A ja Ö, ensimmäinen
ja viimeinen, alku ja loppu.
Jes. 41:4 44:6. 48:12. Kol. 1:18.
Hebr 13:8 Ilm 1:4,8,11,17. 21:6.
14 Autuaat ne, jotka pesevät vaat-
teensa, että heillä olisi oikeus elämän
puuhun ja menisivät porteista sisäl-
le kaupunkiin 1 Moos. 2:9. 3:22
1 Joh. 3:23 s Ilm. 2:7. 7:14. 21:27.
15. Ulkopuolella ovat koirat ja vel-
hot ja huorintekijät ja murhaajat ja
epäjumalanpalvelijat ja kaikki, jot-
ka valhetta rakastavat ja tekevät.
1 Kor. 5:12 s. 6:9 s. Gal. 5:19 s.
Ef. 5:5. Kol. 3:5 s. Ilm. 9:20 s. 21:8.
16. Minä, Jesus, lähetin enkelini to-
distamaan näitä teille seurakunnis-
sa. Minä olen Davidin juurivesa ja
jälkeläinen, se kirkas kointähti."
4 Moos. 24:17. Jes. 11:10. Sak. 6:12. Luuk. 1:78.
Room. 1:3. 5:12. 2 Piet. 1:19. Ilm. 1:1 s. 2:28. 5:5.
17. Ja Henki ja morsian sanovat:
„Tule!" Ja joka kuulee, sanokoon:
„Tule!" Ja joka janoaa, tulkoon, ja
joka tahtoo, ottakoon lahjaksi elä-
män vettä. Jes. 55:1.
Sak. 14:8. Joh. 7:37. Room. 8:23. Ilm. 21:6.
18. Minä todistan jokaiselle, joka tä-
män kirjan profetiian sanat kuulee:
Jos joku panee niihin jotakin lisää,
niin Jumala on paneva hänen pääl-
lensä ne vitsaukset, jotka ovat kir-
joitetut tähän kirjaan;
5 Moos. 4:2. 12:22. 29:19 s. San. 30:6.
19. ja jos joku ottaa pois jotakin tä-
män profetiian kirjan sanoista, niin
Jumala on ottava pois hänen osan-
sa elämän puuhun ja pyhään kau-
punkiin, joista tässä kirjassa on kir-
joitettu. 2 Moos. 32:33.
5 Moos. 4:2. 12.32. Ps. 69:29 Luuk. 10:20.
Fil. 4:3. Ilm. 3:5. 13:8. 17:8. 20:12. 21:2,27.
20. Hän, joka näitä todistaa, sanoo:
„Totisesti, minä tulen pian!" Amen,
tule, Herra Jesus! 2 Tim. 4:8. Ilm. 1:7.
21. Herran Jesuksen Kristuksen ar-
mo olkoon kaikkien pyhäin kanssa!
Amen Room. 16:20.
2 Tess. 3:18. 2 Tim. 4:22. Hebr. 13:25.